Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

LVCIANI
SAMOSATENSIS
OPERVM

TOMVS II.

IOHANNES BENEDICTVS
Medicinæ Doctor, & in Salmuriensi Academia Regia linguæ Græcæ Professor,

Et antiquis libris, locorúmque sensu emendauit: & Latinam versionem ita recognouit, vt maxima ex parte propriam fecerit.

Editio purissima, cum Indice locupletissimo.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

SALMVRII.
Ex Typis PETRI PIEDEDII.
Anno M. DC. XIX.

...rum quæ secundo T
continentur.

...bus.
...Amicitia.
...Asinus.
...chuatus.
...geedus.
...seu Gallus.
...ppus, siue Hyp
...anus, seu Fora.
...eo, siue quòd Ar
...is, seu de Gymna
...m præceptor..
...des, siue Incredu
...seu Balneum.

Index earum quæ ſecundo Tomo continentur.

Imagines.	p. 1
Pro Imaginibus.	23
Toxaris, ſiue Amicitia.	45
Lucius, ſiue Aſinus.	110
Iupiter Confutatus.	173
Iupiter Tragœdus.	188
Somnium, ſeu Gallus.	231
Icaromenippus, ſiue Hypernephelus.	269
Bis Accuſatus, ſeu Fora.	303
De Paraſito, ſiue quòd ars ſit Paraſitica.	342
Anacharſis, ſeu de Gymnaſiis.	385
De Luctu.	426
Rhetorum præceptor.	438
Philopſeudes, ſiue Incredulus.	461
Hippias, ſeu Balneum.	502

Præfatio, seu Bacchus. 509
Præfatio, seu Hercules Gallicus. 517
De Electro, seu Cygnis. 523
Muscæ Encomium. 527
Aduersus indoctum, & multos libros ementem. 536
De non temerè credendo Calumniæ. 561
Pseudologista, seu de Apophrade. 583
De Domo. 609
Macrobij. 630
Patriæ encomium. 645
De Dipsadibus, 652
Dissertatio cum Hesiodo. 658
Nauigium, seu Vota. 665

Dialogi Meretricij.

Glycera & Thaïs. 701
Myrtium, Pamphilus, & Doris. 702
Mater, & Philinna. 706
Melissa, & Bacchis. 709

Clonarium,& Lexna. 713
Crobyle,& Corinna. 717
Mater,& Musarium. 721
Ampelis,& Chrysis. 725
Dorcas, Pannychis, Philostratus, Polemon. 727
Chelidonium,& Drose. 732
Tryphæna,& Charmides. 736
Ioëssa,Pythias,& Lysias. 739
Leontichus,Chenidas,& Hymnis. 745
Cochlis,& Parthenis. 753
De morte Peregrini. 756
Fugitiui. 785
Saturnalia. 807
Cronosolon. 817.
Epistolæ Saturnales. 830
Symposium, vel Lapithæ. 843
De Syria Dea. 875
Demosthenis encomium. 915
Deorum concilium. 949
Cynicus. 961
Pseudosophista,seu Solœcista. 977

Philopatris, ſeu Qui docetur. 989
Charidemus, ſeu de Pulchritudine. 1013
Nero, ſiue de Foſſione Iſthmi. 1038
Tragopodagra. 1045
Ocypus. 1064
Epigrammata. 1076

989
ne.1013
1038
1045
1064
1076

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ
διάλογοι.

LVCIANI SAMOSATENSIS DIALOGI.

ΕΙΚΟΝΕΣ. IMAGINES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Hic Lucianus formosæ & pudicæ mulieris absolutissimam imaginem tradit. Quam cùm non ab vno archetypo perficere posset: ab Euphranore comam, à Polygnoto supercilia, ruborem malarum, & amictum, ab Aëtione labia, ab Apelle reliquum corpus mutuatur. Addit quoque ea quæ diuersis excellentissima tribuit Homerus, & collationibus exemplorum tum historicorum, tum poëticorum rem illustrat. Interim Pantheam quandam formæ & ingenio præstantissimam laudibus extollit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἀλλ' ἦ τοιοῦτόν τι ἄρα ἔπαθον οἱ τὴν Γοργὼ ἰδόντες, οἷον ἐγὼ νεαρὸς ἔτι ὢν πρώην ἐν Πολίστρατε, πεπληγέ-

LVCIANVS.

AT profectò tale quippiam conspecta Gorgone accidebat spectatoribus, quale mihi nuper, Polystrate, visa

λω τινὰ γυναῖκα ἰδών. αὐτὸ γὰρ τὸ μύθου ἐκεῖνο, μικρᾶ δεῖν λίθος ἐξ ἀνθρώπου σοι γεγονέναι, πεπηγὼς ὑπὸ τοῦ θαύματος. Πο. Ἡράκλεις. ὑβρίζεις τι τὸ θέαμα φὴς, καὶ δεινῶς βίαιον, εἴγε καὶ Λυκῖνον ἐξέπληξε γυνή τις οὖσα. σὺ γὰρ ὑπὸ τῶν μειρακίων καὶ πάνυ ῥᾳδίως αὐτὸ πάσχεις. ὥστε θαττον ἄν τις ὅλον Σίπυλον μετακινήσειεν, ἢ σὲ τῶν καλῶν ἀπάρσι, μὴ οὐχὶ παρεσταῖαι αὐτοῖς κεχηνότα, καὶ ἐπιδακρύοντά γε πολλάκις, ὥσπερ ἐκεῖνον αὐτὴν τὴν τοῦ Ταντάλου. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τίς ἡ λιθοποιὸς αὕτη Μέδουσα ἡμῖν ὅδε, καὶ πόθεν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἴδωμεν. ἐ γὰρ οἶμαι φθονήσεις ἡμῖν τὴν θέας, οὐδὲ ζηλοτυπήσεις, εἰ μελλοιμεν πλησίον που καὶ αὐτοὶ παρεμπεσόντες σοι ἰδόντες. Λυ. καὶ μὴν εὖ εἰδέναι χρή σε, ὡς κἂν ὀκνήσῃς μόνον ἀπιδεῖν ἐς αὐτὴν, ἀχαρῆ σε, καὶ τῶν αἰδεσίμων ἀνιηρότερον ἀποφανεῖ. καίτοι τοῦτο μὲν ἴσως, εἰρωνικώτερόν ἐστι. καὶ τὸ θαῦμα, ἦπου καὶ ἐμοὶ, εἰ αὐτὸς ἴδοις. εἰ δὲ καὶκείνη προσβλέψειέ σε, τίς ἔσται μηχανὴ

muliere summè formosa, accidit. Nam quod ea fertur fabula, parum abfuit, quin ex homine saxum factus sim, & spectaculi admiratione diriguerim. *Pol.* Mirum, hercle, admodúmque violentum dicis spectaculum, siquidem etiam Lucianum mulier in stuporem induxit. Tu enim adolescentum forma facillimè afficeris: ita vt Sipylum totum loco citiùs mouerit quispiam, quàm te à formosis dimouerit, ne hianti ore illis astes, & sæpe illachrymeris, vt illam Tantali filiam Nioben perhibent. At die mihi quænam est saxifica illa Medusa, & cuias? vt & nos illam videamus. Non enim spectaculum illud nobis inuidebis, neque zelotypia laborabis, si futurum est vt ea visa prope te dirigeamus. *Luc.* Atqui probè scias oportet, fore vt etiamsi solùm è specula illam intuearis, mutum te, & statuis immobiliorem reddat. Et hoc fortè magis ad pacem facit, minúsque lethale erit vulnus si conspicias ipse. Sed si te illa conspexerit, qua ratione ab illa abscedes: siquidē te vinctum

ἀποστῆναι αὐτῆς ἀπάξει γάρ

πυάδησαμένη ἔνθα αὖ ἐθέλει, ὅσπερ καὶ ὁ ἡρακλείος λίθος τὸν σίδηρον. Πο. παῦε ὦ Λουκῖνε, περαστόν τι καλλος ἀπεκλαίεις. ἀλλ' εἰπέ μοι τίς ἡ γυνή ἐστιν. Λυ. εἰ γάρ με ὑποβαλοίσθαι τῷ λόγῳ. ὡς δέδια μή σοι ἰδόντι, ἀδικεῖν τις ἐπιπλήττειν δόξω. τηλικοῦτον ἀμείνων φανεῖται; πολλῷ, ἀλλὰ τίς ἦν ἐμοὶ φάθι, καὶ ἐγὼ εἰπεῖν ἔχοιμι. θρόνοις γὰρ πολλοῖς, καὶ ἄλλῃ περὶ αὐτὴν παρασκευῇ λαμπρᾷ, καὶ εὐνούχων τε πλήθει, καὶ ἀφθόνῳ πάνυ πολλαχοῦ, καὶ ὅλως, μείζονι, ἢ κατ' ἰδιωτικὴν τύχην ἔδοξεν τὸ πρᾶγμα εἶναι. Πο. οὐδὲ τοὔνομα ἐπύθου εἴγε, ὅστις καλοῖτο; Λυ. οὐδαμῶς. ἀ τοῦτο μόνον, τῆς Ἰωνίας ἦν. τῶν θεατῶν γάρ τις ἀνεβόησεν ἐς τὸ πλησίον, ἐπεὶ παρῆλθε, τοιαῦτα μέντοι ἔφη τὰ σμυρναϊκὰ καλλη. καὶ θαυμαστὸν οὐδέν, εἰ ἡ καλλίστη τῶν Ἰωνικῶν πάντων, τὴν καλλίστην γυναῖκα ἔτυχεν. ἔδοξεν δέ μοι σμυρναῖος καὶ αὐτὸς ὁ λέγων εἶναι. ὑπερεμύετο ἐπ' αὐτῇ. Πο. ἴσθι ὅτι λίθου τοῦτό γε ὡς ἀληθῶς ἐπίνοιας, ὅτι παρακολουθήσας, οὔτε τὴν σμυρναῖαν ἐκείνην ἐρώμενος, ὅστις ἦν, ἀπάξεις ὅπῃ ἂν ἐθέλῃς, ὥσπερ καὶ ὁ ἡρακλείος λίθος τὸν σίδηρον. Pol. Define Luciane, prodigiosam pulchritudinem effingere: sed mihi dicito quænam sit illa mulier. Luc. An me rem verbis auxisse putas, qui vereor, ne quum eam videris, ingenij culpa non satis laudasse videar: tantò apparebit excellentior? Verùm, quænam illa sit, dicere non possim. Magnus circa illam cultus, & splendidus apparatus, eunuchorum multitudo, ancillæ permultæ cernebantur, denique omnia videbantur, quàm pro vulgari fortuna, ampliora. Pol. Ergo ne nomen quidem es sciscitatus, quo modo vocaretur? Luc. Nequaquam. Hoc solum scio illam esse ex Ionia oriundã. Nam quidam ex spectatoribus, proximum intuitus, cùm transisset, Tales, inquit, Smyrneæ sunt pulchritudines. Nec mirum est, si Ionicarum vrbium pulcherrima, mulierē tulit pulcherrimam. Qui verò hæc dicebat, mihi videbatur esse Smyrneus, adeò illa gloriabatur. Pol. Proinde hoc reuera prout lapis feciſti, qui neque illam secutus es, neque Smyrneum illum, quænam esset, interrogasti,

κἂν τὸ εἶδος ὡς οἷόν τε ὑποδείξον τῷ λόγῳ. τάχα γὰρ ἂν οὕτω γνωείσαιμι. Λυ. ὀρᾷς ἡλίκον τοῦτο ἤτησας; οὐ κατὰ λόγων δυνάμιν, καὶ μάλιστά γε τῶν ἐμῶν, ἐμφανίσαι οὕτω θαυμασίαν εἰκόνα, ποῖος ἰὼν μόλις ἂν ἢ Ἀπελλῆς, ἢ Ζεῦξις, ἢ Παρράσιος, ἱκανοὶ ἔδοξαν, ἢ εἴ τις Φειδίας, ἢ Ἀλκαμένης. ἐγὼ δ', λυμαίμαι τὸ ἀρχέτυπον ἀδυνείᾳ τῆς τέχνης. Πο. ὅμως ὦ Λυκῖνε, πῖά τις ἰδεῖν τὴν ὄψιν; οὐ γὰρ ἐπισφαλὲς τὸ τόλμημα, εἰ φίλῳ σοὶ δεῖ ἐπιδείξαις τὴν εἰκόνα, ὅπως αὖ τῆς γραμμῆς ἔχει. Λυ. καὶ μὴν ἀσφαλέστερον αὐτὸς ποιήσειν μοι δοκῶ, τῶν παλαιῶν τινας ἐκείνων τεχνιτῶν παρακαλέσας ἐπὶ τὸ ἔργον, ὡς ἂν ἀπλάσειαί μοι τὴν γυναῖκα. Πο. πῶς τοῦτο φής; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιντό σοι ἐκ τοσούτων ἐτῶν ἀποθανόντες; Λυ. ῥᾳδίως, ἰδὼν σὺ μὴ ἠθέλησας ἀποκρίνασθαί τί μοι. Πο. ἐρώτα μόνον. Λυ. ἐπεδήμησας ποτὲ ὦ Πολύστρατε τῇ Κνιδίων; Πο. καὶ μάλα. Λυ. εἶδες οὖν καὶ τὴν Ἀφροδίτην εἶδες πάντως αὐτῶν;

Atqui ſpeciem illius, quoad fieri poteſt, oratione mihi demonſtra: ſic enim fortè cognouero. *Luc.* Vides quantam rem à me exigas? Nulla oratione, præcipuè verò mea, tam admirabilis imago declarari poſſit, ad quam delineandam vix Apelles, vel Parrhaſius viderentur idonei: aut ſiquis Phidias, aut Alcamenes. Ego verò archetypum artis imbecillitate labefactarem. *Pol.* Attamen Luciane, quali erat vultu? Neque enim periculoſa fuerit audacia, ſi familiari tuo huius imaginis lineamenta demonſtraueris. *Luc.* At me hoc tutiùs facturum puto, ſiquos priſcorum artificum ad hoc opus aſciuero, vt mihi mulierem hanc efforment. *Pol.* Quomodo hoc dicis? aut quî tot antè annis vita functi veniant ad te? *Luc.* Facilè, dummodo te non pigeat ad interrogata reſpondere. *Pol.* Interroges licet. *Luc.* Nunquam-ne. Polyſtrate ad Cnidios es profectus? *Pol.* Maximè. *Luc.* Nunquid Venerem illorum prorſus vidiſti? *Pol.* Pulcherrimum per Iouem Praxitelis operum;

Πο. νὴ Δία τῶν Πραξιτέλους ποιημάτων τὸ κάλλιστον

Lu. Nunquid &
de ipſa dicunt i
audiuiſti, vt quid
ſtatuam amauit, &
templo reiectus,
A quoad potuit, c
Sed hoc alias à
memoretur. Age
quidem, vt ais
diſti, Dic mihi
Alcamenis Hor
thenis videris. F
B lanè hominum
eſſem inerutiſſim
cherrimum Al
mentum conter
Illud te non
C Polyſtrate, nu
aſcendens, C
ſandram con
Pol. Illam et
Luc. Hæc
unt. Quodna
D operum in
Pol. Quodn
Lemniam, c
nomen inſc
tus? Qu
uem, Ama
haſtæ inni
E cherrima
Itaque no
tificibus i
iam ex o
eius fieri
imagine
oſtenda
que eſt
τὸ Χαίρετ

Λυ. ἀλλὰ καὶ τὸν μῦθον, ὃν λέγουσιν ἀκούσας οἱ ἐπιχώριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐρασθείη τις τοῦ ἀγάλματος. καὶ λαθὼν ὑπολειφθεὶς ἐν ἱερῷ, ἀγγένητο ὡς δυνατὸν ἀγάλματι. τοῦτο μὲν σοι ἄλλως ἱστορείσθω. σὺ δέ, ταῦτόν γε ὡς φὴς εἶδες, ἴσθι μοι, καὶ τόδε ἀποκείσεται, εἰ καὶ τῶν ἐν κήποις Ἀδώνιδι, τῷ Ἀλκαμένους ἐφεστᾷς. Πο. ἦ πάντων γ' ἂν ὦ Λυκῖνε ὁ ῥᾳθυμότατος ὤν, εἰ τὸ κάλλιστον τῶν Ἀλκαμένους πλασμάτων παρεῖδον. Λυ. ἀλλὰ μὴν γε ὦ Πολύστρατε, καὶ ἐθεασάμην σε, εἰ πολλάκις ἐς τὸν ἀκρόπολιν ἀνελθών, καὶ τὴν Καλαμίδος Σωσάνδραν ἐπῄνεσας. Πο. εἶδον καὶ εἰλλὰ πολλάκις. Λυ. ἀλλὰ τί ταῦτα μὲν, ἱκανῶς. τῶν δὲ Φειδίου ἔργων, τί μάλιστα ἐπῄνεσας; Πο. τί δ' ἄλλο, ἢ τὴν λημνίαν, ἢ καὶ ἐπιχάλκωμα τοῦτο ὁ Φειδίας ἠξίωσε; καὶ τὴν Δία ἢ Ἀμαζόνα, ἣ ἐπιγεγράφηκεν τῷ δορατίῳ. Λυ. τὰ κάλλιστα ὦ ἑταῖρε. ὥστε οὐκέτ' ἄλλων τεχνιτῶν δεήσει. φέρε δὴ ἁπάντων ἤδη τούτων, ὡς οἷόν τε συναρμόσας, μίαν σοι εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ

Luc. Nunquid & quod de ipsa dicunt indigenæ, audiuisti, vt quidam hanc statuam amauit, & clam in templo relictus, statuam quoad potuit, compressit. Sed hoc aliàs à te commemoretur. Age verò, siquidem, vt ais hanc vidisti, Dic mihi num illam Alcamenis Hortensem Athenis videris. Pol. Omnium sanè hominum, Luciane essem inertissimus, si pulcherrimum Alcamenis figmentum contempsissem. Luc. Illud te non interrogabo Polystrate, num in arcè sæpe ascendens, Calamidis Sosandram contemplatus sis. Pol. Illam etiam sæpe vidi. Luc. Hæc quidem sufficiunt. Quodnam verò Phidiæ operum in primis laudasti? Pol. Quodnam aliud, quàm Lemniam, cui etiam suum nomen inscribere est dignatus? Quinetiam per Iouem, Amazonem illam quæ hastæ innititur. Luc. Pulcherrima sunt ista, ô amice. Itaque non ampliùs alijs artificibus indigebis. Age verò iam ex omnibus his, quoad eius fieri poterit, vnicam imaginem compositam tibi ostendam, quæ quod in quaque est eximium, habeat.

Πο. καὶ πῶς ἂν γένοιτο τοῦτο; Λυ. οὐ χαλεπὸν ὦ Πολύστρατε, εἰ τοιαύτας δὲ παραδόντες τὰς εἰκόνας τῷ λόγῳ, ὁπόσα βέλτιω αὐτῷ μεταχοσμεῖν, καὶ συντιθέναι, καὶ ἁρμόζειν, ὡς ἂν εὐρυθμότατα διώιατο, φυλάττων ἅμα τὸ συμμιγὲς ἐκεῖνο, καὶ ποικίλον. Πο. εὖ λέγεις. καὶ δὴ παραλαβὼν, δείκνυτω. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ὅ, τι καὶ χρήσεται αὐταῖς, ἢ ὅπως ἐκ τοσούτων μίαν τινὰ συνθεὶς, οὐ διαφθείσας ἀφεῖται. Λυ. καὶ μὴν ἤδη σοι ὁρᾷν παρέχει γεγραμμένην τὴν εἰκόνα, ἣν δὲ συναρμόζων τὰ ἐκ Κνίδου ἀκούσας μόνον τὴν κεφαλὴν λαβὼν, οὐδὲν γὰρ τοῦ ἄλλου σώματος γυμνῆς ὄντος, δείκνυται, τὰ μὲν ἀμφὶ τὴν κόμην, καὶ μέτωπον, ὀφρύων τε τὸ εὔγραμμον, ἐάσεις ἔχειν, ὥσπερ ὁ Πραξιτέλης ἐποίησε. καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἢ τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ, καὶ κεχαρισμένῳ, καὶ τοῦτο διαφυλάξει κᾀτὸ Πραξιτέλει δοκοῦν. τὰ μῆλα ἢ, καὶ ὅσα τῆς ὄψεως αὐτοπτα, παρ' Ἀλκαμένους, καὶ ἃ ἐν κόπτοις λήψεται. καὶ σφυρὸν, χεῖρα ἄκρα, καὶ καρπῶν τὸ εὔρυθμον, καὶ

Pol. Sed qui hoc fieri poteſt? *Luc.* Haud difficile, Polyſtrate, ſi hinc imaginibus oratione traditis, illi permiſerimus vt ornatum transferat, & quàm maximè concinnè componat, & aptet, obſeruata ſimul commixtura, & varietate. *Pol.* Rectè dicis proinde aſſumptis illis demonſtret. Velim enim ſcire quid hiſce ſit factura, aut quomodo ex ijs vnam non diſſonantem abſolutura. *Luc.* Arqui videndam tibi iam præbet hanc imaginem, ita componens. Veneris è Cnido adductæ ſi tantùm caput ſumpſerit (non enim reliquo corpore nudo opus habebit) quoad comam & frontem, ſcitéque ducta ſuperciliorum lineamenta, ea ſe habere fines, vt à Praxitele facta ſunt. Quinetiam oculorum mobilitatem, cum hilaritate, & gratia coniunctam, prout viſum eſt Praxiteli retinebit. Genas autem, & quæcunque priores ſunt vultus partes, ab Alcamenis hortenſi venere mutuabitur: præterea manus extremas, concinnos carpos,

δακτύλους τὸ ἐυάγωγον, εἰς λεπτὸν ἀπολῆγον, περὶ τὰ ἐν κροτάφοις καὶ ταῦτα. τὸ δὲ τῆς κόμης ἀφροσύνου περιχαρὲς, καὶ παρειῶν τὸ ἁπαλὸν, καὶ ῥῖνα σύμμετρον, ἃ λημία παρέξει, καὶ Φειδίας ἔτι. καὶ στόματος ἁρμονίαν ὁ αὐτὸς, καὶ τὸ ἀυχένα περὶ τῆς ἀμαζόνος λαβών. ἃ Σωσάνδρα δὴ. καὶ ὁ Κάλαμις, αἰδοῖ κοσμήσουσιν αὐτὴν. καὶ τὸ μειδίαμα, λεπτὸν, καὶ λελυθὸς, ὥσπερ τὸ ἐλείκης ἔσται, καὶ τὸ ἐυσχαλὲς δὴ, καὶ κόσμιον τῆς ἀναβολῆς, περὶ τῆς Σωσάνδρας. πλὴν ὅτι ἀκριβεστάτης αὐτὴν ἔσεσθαι τὴν κεφαλήν. τῆς ἡλικίας δὲ τὸ μέσον, ἥλιστα ἂν χρώτο, καὶ τὴν ἐν Κνίδῳ ἐλείνην μάλιστα. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο κατὰ τὸν Πραξιτέλη μεμεμφάσθω. τί σοι ὦ Πολύκρατες δοκεῖ, καλὴν γεγονέναι ἡ εἰκὼν, καὶ μάλιστα ἐπιδεᾶ ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀποτελεσθῆναι; Πο. ἔτι γὰρ ὦ γεγαιότατε, καταλέλοιπάς τι κάλλος ἔξω τῆς ἀκριβείας, οὗτω κεῖται ἐς τὸ αὐτὸ συμπεφορημένα; Λυ. τοῦτο μικρότατον ὦ φιλότης, εἰ μή σοι δόξει ἀλίγα σοφὸς εὐμορφίαν συντελεῖν, χρῆσθαι; καὶ τὸ ἐκτὸς σφόδρα.

ductiles digitos, in tenue desinentes, ab eadem. Totius verò faciei ambitum, & genarum mollitiem, & nasi iustam magnitudinem præbebit Lemnia, & Phidias. Idem quoque dabit oris commissuram, & cervicem ab Amazone desumptam. Sosandra verò & Calamis eam verecundia ornabunt. Risus tenuis latitánsque erit, vt illius. Vestitus expeditus, & mundus à Sosandra petetur: nisi quòd aperto erit capite. Ætatis verò modum ab illa Cnidia potissimùm metiatur: prout à Praxitele est expressus. Quid tibi videtur Polystrate, num pulchra futura est hæc imago, ac in primis quum accuratissimè absoluta fuerit? *Pol.* Adhuc ô generosissime aliquam formam omisisti extra statuam, quum sic omnia in vnum contulisti. *Luc.* Hoc minimum est, amice, nisi pauca tibi videbuntur ad formæ decus conferre, videlicet color, & cuiusque partis decorũ: vt nigra sint exquisitè,

τὰς μέλαινα μὲν εἶναι ἀκριβῶς,

ὁπόσα μέλανα. λευκὰ δ', ὅσα τοιαῦτα χρή. καὶ τὸ ἐρύθημα ἐπανθεῖν. καὶ τὰ τοιαῦτα κινδυνεύει τῷ μείζονι ἐπὶ ἡμῖν σφαλῆναι. πόθεν οὖν καὶ ταῦτα παρεσκευάσωμεθ' ἄν, ἢ παρεκαλέσαιμεν δηλαδὴ τοὺς γραφέας, καὶ μάλιστα ὁπόσοι αὐτῶν ἀρίστοι ἐγίνοντο, κεράσασθαι τὰ χρώματα, καὶ ἐυκαμπῆ ποιεῖσθαι τὴν ὀπτβολὴν αὐτῶν; καὶ δὴ παρεκεκλήκασι Πολύγνωτος, καὶ Εὐφρανωρ ἐκεῖνος, καὶ Ἀπελλῆς, καὶ Ἀετίων. οὗτοι δὲ διελόμενοι τὸ ἔργον, ὁ μὲν Εὐφράνωρ, χρώσατω τὴν κόμην, οἵαν τὴν Ἡρας ἔγραψεν. ὁ Πολύγνωτος δὲ ἐφρύων τὸ ὑπόπτερος, καὶ παρειῶν τὸ ἐνέρευθες, οἵαν τὴν Κασσάνδραν ἐν τῇ λέσχῃ ἐτοίησε τοῖς Δελφοῖς. καὶ ἐσθῆτα δὲ οὗτος ποικίλατω, ἐς τὸ λεπτότατον ἐξειργασμένην, ὡς συσείεσθαι μὲν ὅσα χρή, δηλοῦσθαι δὲ τὰ πολλά. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα, ὁ Ἀπελλῆς δειξάτω, καὶ ὁ Παχάτης, μάλιστα μὲν ἄγαν λευκὸν, ἀλλὰ ἔναιμον ὀλίγως. τὰ χείλη δὲ, οἷα Ρωξάνης, ὁ Ἀετίων ποιησάτω. μάλλον δὲ, ὁ ἄριστον τῶν γραφέων ὄμμεσον, παρόντος Εὐφρανορος, καὶ Ἀπελλοῦ, διδόμεθα,

quæ nigra: alba, quæ huiusmodi esse oportet; atque rubor efflorescat. Ac iam de his periclitamur, quum adhuc quod maximum est, desideramus. Vnde igitur nobis hæc parabimus? an accersemus videlicet pictores, in primis verò eos qui fuerunt præstantissimi miscendis, & accommodandis coloribus? Accersatur sanè Polygnotus, & Euphranor ille, & Apelles, & Aëtion, qui diuiso opere, pingant: Euphranor colorem comæ illinat qualem Iunonis. Polygnotus superciliorum decus, genarum ruborem inducat, qualem Delphis in cœnaculo Cassandram fecit. Idem quoque vestem referat tenuissimè elaboratam, vt quæ par est succingantur, multa verò ventis diffundantur. Porrò corpus reliquum exprimat Apelles secundum suam Pacaten, ne nimium albedinis habeat, sed modicè rubescat. Labia faciat, qualia Roxanes Aëtion. Quin potiùs præstantissimum pictorum Homerum, præsente Euphranore, & Apelle suscipimus.

ἔστι γάρ τι πεῖς Μενελάου μι-
ρεῖς τὸ χρῶμα ἐλεφάντος ἐπίβαλ-
λει, ἐλεφαντι εἰκότας ῥοδίμα
πτερυγμένῳ, τοῖς δὲ ἔξω τὸ
σῶμα. ὁ δ' αὐτὸς ἔτος, ἢ τὸν ὀφ-
θαλμὸν χαλάσῃ, βοώπιν τινα
πλάσας αὐτῷ. συνεπιλήψε-
ται τῆς ἕρμου αὐτῇ καὶ ὁ Θηβαῖος
ποιητὴς, ὡς τὸ βλέφαρον ἐξερ-
γάσεται. καὶ φιλομειδῆ ὃ Ο-
μηρος ποιήσει, καὶ λευκώ-
λενον, καὶ ῥοδοδάκτυλον. καὶ
ὅλως, τὴν ἔχουσαν Ἀφροδίτην εἰ-
κάσει πολὺ δικαιότερον, ἢ τῷ
τῆς Βερενίκης. ταῦτα μὲν οὖν
πλαστῶν, καὶ γραφέων, καὶ ποιη-
τῶν πάντες ἐργάσονται. ὁ δὲ
πᾶσι ἐπαινεῖ, τούτοις ἡ χά-
ρις, μᾶλλον δὲ ἅπασι ἅμα,
ὅτοσοι χάριτες, καὶ ὁπόσοι
ἔρωτες περιχορεύοντες, τίς ἂν
μιμήσαιτο δυνατὸς; Πο.
Θειότατόν τι χρῆμα ὦ Λυκῖνε
φῆς, καὶ διίπετες ὡς ἀληθῶς,
ὅτι τῶν ἐξ οὐρανοῦ ῥοώσιτο.
τί δὲ περιοῦσαν εἶδες αὐ-
τῷ; Λυ. βιβλίον ἐν ταῖν
χερῖν εἶχεν, ἐς δύο συμπε-
πλεγμένον. καὶ ἐφάνη τὸ μὲν ἕτερον,
ἀναγιγνώσεσθαι αὐτό. τὸ δὲ, ἤδη
ἀνεγνωκέναι. μεταξὺ δὲ περι-
ὢσα, διελέγετο τῶν παρε-
στηκότων τινὶ ὡς οἶμαι ὅ, τι.

Nam cuiusmodi colorem Menelai femoribus illeuit, assimilatis ebori leniter purpura intincto: eiusmodi sit totum corpus. Hic ipse oculos pingat, amplitudine decoros. Partem operis suscipiat Thebanus ille poëta, vt palpebram elaboret. Illam verò faciat Homerus risus amantem, candidis lacertis, & roseis digitis decoram. Denique multò iustiùs illam cum aurea Venere comparabit, quàm Brisei filiam. Hæc igitur fictores, pictores, & poëtæ elaborabũt. Quod autẽ in omnib⁹ nitet, quibus hoc est Gratia, imò potiùs omnes simul, quotquot Gratiæ, quotquot Cupidines chorum circum ducunt, quis imitari possit? *Pol.* Diuinum quoddam dicis opus Luciane, & reuera cœlitus delapsum, quale apud superos extat. Quid autem vidisti eam facientem? *Luc.* Librũ habebat piæ manibus, in duas partes complicatum, quarum alteram legere, alteram legisse iam videbatur. Inter progrediendum autem nescio qua de re cum quodam ex comitantibus differebat: non enim tam clara voce loquebatur, vt exaudiri posset.

οὐ γὰρ ἂν ἐπήκοον ἐφθέγγετο.

πλὴν μειδιάσασά γε ὦ Πολύστρατε, ὁδόντας ἔξέφηνε, πῶς ἂν εἴποιμί σοι, ὅπως μὴ, λευκούς. ὅπως δ', συμμέτρους, καὶ πρὸς ἀλλήλους συνηρμοσμένους, οἷ' ἂν ποθ' ἁλλίσειον ὅρμον εἰδὲς ἐκ τῶν σπανιοτάτων, καὶ ἰσομεγέθων μαργαριτῶν, ὥστε ἐπὶ στίχου ἐπεφύκεσθ'. ἐκοσμοῦντο δ' μάλιστα τῷ τῶν χειλέων ἐρυθήματι. ὑπεφαίνοντο γοῦν αὐτῶν δι' τῷ τῦ Ομήρου ἐλέφαντι τῷ πριστῷ, ὅμοιοι. οὐκ οἶμαι, πλατύτεροι ἀλλ' εἰσὶ, πρεέχοντες, ἢ διεσκεδασμένοι, οἷοι δὴ πλείσταις, ἀλλά πως πάντων ἰσοτιμία, καὶ ὁμοχροία, καὶ μέγεθος ἓν, καὶ συνεχεῖς ὁμοίως. καὶ ὅλως, μέγα τι θαῦμα, καὶ θέαμα, πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην εὐμορφίαν ὑπερπαίοντος. Πο. ἔχ' ἀρέμας. σωίνημι γὰρ ἤδη σαφῶς πάνυ ἣν τινα καὶ λέγεις τὴν γυναῖκα, πρῶτοις τε αὐτοῖς γνωρίσας, καὶ τῇ πατρίδι. καὶ εὐνούχους δέ τινας ἐπέδωκε αὐτῇ ἕπεσθαι, νὴ Δία καὶ στρατιώτας τινάς. τὴν βασιλέως συνοῦσαν δὴ μακάριε, τὴν ἀοίδιμον ταύτην λέγεις. Λυ. τί δὲ ὄνομα; Πο. πάνυ καὶ τοῦτο γλαφυρὸν ὦ Λυκῖνε, καὶ ἐπίρρατον. ὁμώνυμος γάρ ἐστι τῇ

At ridendo, Polystrate, dentes ostendebat, Dij boni, quàm albos, quàm iustæ magnitudinis, & inter se coaptatos. Sicubi monile pulcherrimum vidisti ex nitidissimis, & magnitudine paribus margaritis compositum, adeò concinna serie erant nati. Plurimum verò decoris ex rubore labiorum illis accedebat. Itaque serrato illi Homerico ebori similes apparebant. Neque ex illis alij latiores erant, alij eminentiores, alij distantiores, quales plerisque sunt: sed erat vna omnibus æqualitas, idem color, eadem magnitudo, similis continuitas. Denique magnam hoc spectaculum pariebat admirationem, quòd omnem humanam speciem superaret. *Pol.* Quiesce. Iam enim planè intelligo quam mulierem dicas, cùm eam ab his, & à patria cognoscendam præbueris; quódque eunuchos, ac per Iouem milites aliquos eam comitari dixeris. Regis vxorem, ô beate, celebrem illam dicis. *Luc.* Quodnam illi est nomen. *Pol.* Planè elegans, Luciane, & amabile. Etenim cognominis est formosæ illi Abradatæ coniugis

τῆς Ἀβραδάτου ἐκείνῃ τῇ καλῇ.

ἴδια πολλάκις ἀκούσας Ξενοφῶντος ἐπαινοῦντος τινα σώφρονα, καὶ καλὴν γυναῖκα λυ. τὴν Δία καὶ ὥσπερ ὁρῶν αὐτὴν ἔτω διατίθεμαι, ὁπόταν κατ' ἐκεῖνό που ἀναμνήσθῶ. καὶ μονονουχὶ καὶ ἀκούειν λεγούσης αὐτῆς, ἃ πεπαίται λέγουσα, καὶ ὡς ὥπλιζε τὸν ἄνδρα, καὶ οἷα εἰς μάχην προπέμπουσα αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην. Πο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, εἰ μὴ ὥσπερ τινα ἀστραπὴν παρελθοῦσαν ἅπαξ εἶδες αὐτὴν, καὶ ἔτι γε τὸ σκότος τοῦτο, λέγω δὴ τὸ σῶμα, καὶ τὴν μορφὴν ἐπαινεῖν. τῶν δὲ τῆς ψυχῆς ἀγαθῶν, ἀδύνατος εἶ. οὐδὲ οἶδα ὅσον τὸ κάλλος ἐκεῖνό ἐστι αὐτῆς, μαχρῷ τινι ἄμεινον, καὶ θειοτέρᾳ τῆς φύσεως. ἐγὼ δὲ, συνήθης γάρ εἰμι, καὶ λόγων ἐκοινώνησα πολλάκις, ὁμοιοτάτης ὄν. καὶ δὴ ὡς οἶδα καὶ αὐτὸς, τὸ ἥμερον, καὶ φιλάνθρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφροσύνην, καὶ παιδείαν, ἅπερ τῆς κάλλους ἐπαινῶ. ἄξια δὲ περιεργάζεται τοῦτο τὸ σώματος. ἐπεὶ ἄλογον ἂν εἴη, καὶ γελοῖον, ὥσπερ εἴ τις τὴν ἐσθῆτα περὶ τὸ σῶμα θαυμάζοι. τὸ δὲ ἐντὸς κάλλος οἶμαι τοῦτό ἐστιν,

quam sæpe audito Xenophonte nosti, qui modestam & formosam quandam mulierem laudat. *Luc.* Per Iouem afficior, perinde ac si viderem ipsam, quoties Xenophontis locum lego: ac loquentem propemodum audio, quæ feciț dicendo, & vt maritum armabat, & qualis erat quum ipsum ad pugnam deducebat. *Pol.* At optime vir, ipsam ceu prætercurrens fulgur semel vidisti, & vulgaria illa, corpus, & formam dico, laudare videris. Sed animi dotes cernere non potes: neque nosti quanta sit illa eius pulchritudo longè quàm forma corporis præstantior & diuinior. At ego noui, qui eius sum familiaris, ac popularis, atque adeò cum ea sermonis commercium habui. Vt enim probè scis ipse, mansuetudinem, humanitatem, magnanimitatem, modestiam, eruditionem formæ anteponere soleo: siquidem digna sunt quæ corporis dotibus præferantur. Siquidem absurdum & ridiculum foret, vt siquis vestem præ corpore admiraretur. Porrò absoluta mihi videtur esse hæc pulchritudo,

ὁπόταν ἐς τὸ αὐτὸ συνδρόμῃ ψυχῆς ἀρετὴ, καὶ εὐμορφία σώματος. ἀμέλει πολλὰς ἄν σοι δείξαιμι, μορφῆς μὲν, εὖ ἠκούσας, τὰ δὲ ἄλλα αἰσχυνούσας, τὸ κάλλος, ὡς ἂν μόνον φθεγξαμένων, ἀποδαρεῖν αὐτὸ, καὶ ἀπομαραίνεσθαι, ἐλεγχόμενον τε, καὶ ἀχθομένων, καὶ παρ' ἀξίαν συνόν, πονηρᾷ τινι διανοίᾳ τῇ ψυχῇ. καί γε αἱ τοιαῦται, ὁμοιαί μοι δοκοῦσι τοῖς αἰγυπτίοις ἱεροῖς. κἀκεῖ γὰρ, ἀνοίξας μὲν ὁ νεὼς, καλλίστός τε, καὶ μέγιστος, λίθοις τοῖς πολυτελέσιν ἠσκημένος, καὶ χρυσῷ, καὶ γραφαῖς διαπρεπέσι. ἔνδον δὲ, ἰὼ ζητῆς τὸν θεὸν, πίθηκός ἐστιν, ἢ ἶβις, ἢ γάλαξ, ἢ αἴλουρος. τοιαύτας πολλὰς ἰδεῖν ἔνεστιν. οὐ τοίνυν ἀπόχρη τὸ κάλλος, ἰὼ μὴ κεκόσμηται τοῖς δικαίοις κοσμήμασι. λέγω δὲ οὐκ ἐθέλειν ἀλλοτρίοις, καὶ ὅρμοις, ἀλλ' οἷς φορεῖν ἐχρῆν ἐμέ γε, ἀρετῇ, καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις τοῦτα ἕπεται ἔστιν. Λυ. ἴσθι μὲν ὦ Πολύστρατε, μηδὲν αὐτὴ μήδου ἄμεινον αὐτῇ τῷ μέσῳ φασὶν, ἰ καὶ λώιον, δοκάσαι χρὴ, καὶ τίνα εἰκόνα γραψάμενος τῆς ψυχῆς, ἐπίδειξον,

quando & animæ virtus, & corporis venustas in idem concurrunt. Nimirũ multas tibi possum ostẽdere, formæ quidem præstantes, cæterùm pulchritudinem fœdantes: adeò vt illis tantùm loquentibus, ea moriatur, & flaccescat, reprehensioni, & turpitudini obnoxia, cúmque anima, praua nimirum hera, immeritò conuersans. Et sanè tales templis Ægyptijs, meo iudicio sunt símiles. Ibi enim, templum quidem est pulcherrimum, & maximum, sumptuosis lapidibus extructum, auro & picturis distinctum: Intus verò, si Deum quæras, est vel símia, vel ciconia, vel hircus, vel felis. Cuiusmodi multas mulieres formosas videre est. Proinde corporis forma non sufficit, nisi iustis exornetur ornamentis. Nõ autem dico purpura & monilibus, sed ijs quæ priùs dixi, virtute, temperantia, æquitate, humanitate, atque alijs, quæcunque his terminis comprehenduntur. *Lu.* Proinde Polystrate, eadem, quod aiunt, mensura sermonem sermone rependas, vel cùm possis, etiam cumulatiùs. Et à te depictam animæ imaginem, commonstra,

ὃς μὴ ἐξ ἡμισείας θαυμάζοιμι
αὐτῷ. Πο. οὐ μικρὸν ὦ
ἑταῖρε τὸ ἀγώνισμα προσκαλῇ.
ἐμοὶ γὰρ ὅμοιον τὸ πᾶσι προφα-
νὲς ἐποιήσατο, καὶ τὰ ἄδηλα A
ἐμφανίσαι τῷ λόγῳ. καὶ μοι
δοκῶ συνεργὸν καὶ αὐτὸς δεήσε-
σθαι πρὸς τὴν εἰκόνα, ἐκ πλαστῶν
οὐ γραφέων μόνων, ἀλλὰ καὶ
φιλοσόφων, οἷς πρὸς τοὺς ἐκεί-
νων κανόνας ἀπευθύναι τὸ ἄ-
γαλμα, καὶ δόξαν καὶ τὴν ἀρχαίαν B
πλαστικὴν καταστήσασθαι. καὶ
δὴ πειρᾶσθαι. ἀνδήεσσα μὲν τὸ
πρῶτον, καὶ λιγεία. καὶ τὸ
γλυκίων μέλιτος ἀπὸ τῆς γλώτ-
της ῥεῖ αὐτῆς μᾶλλον, ἢ τὴν περὶ
Πύλιον γέροντος ἐκείνου, ὁ Ὅμη-
ρος εἰρηκε. πᾶς δὲ ὁ τόνος τῆς C
φωνήματος, οἷος ἁπαλώτατος,
ὅτι βαρὺς, οὐκ εἰς τὸ ἀνδρεῖον
ἡμῶν, οὔτε παντὸς λεπτὸς, οὐδὲ
θηλύτατός τε εἶναι, καὶ κομ-
δὴ ἅπαντος, ἀλλ' οἷος γρύσιτ'
ἂν παιδὶ μήπω ἠβάσκοντι,
ἡδὺς, καὶ προσηνὴς, καὶ πρᾶος
παραβυόμενος ἐς τὴν ἀκοὴν, ὡς D
καὶ παντελῶς, ἕωκυλον εἶναι
τὸν λόγον. καὶ τι λείψανον ἐν-
διατρίβειν, καὶ περιβομβεῖν τὰ
ὦτα, καθάπερ ἠχώ τινα παρα-
τείνουσαν τὴν ἀκρόασιν, καὶ ἔχειν
τῶν λόγων μελιχρὰ ἄπλα, E

ne illam ex dimidio tantùm admiret. *Pol.* Non leue nobis amice negocium iniungis. Non enim perinde facilè est id quod patet oculis, laudare, atque quod visum fugit oratione declarare. Atque existimo ad hanc imaginem exprimendam, opus mihi fore opera, non fictorum, non pictorum tantùm, sed etiam philosophorum, ad quorum regulam Simulachrum dirigam, & ad antiquam plasticen formatum edam. Sed rem aggrediamur. Primùm vocalis est, & facunda. Illúdque, dulciorem melle orationem ex eius ore manare, de ipsa potiùs quàm de Pylio sene, dixisset Homerus. Omnis autem vocis tonus, qualis est mollissimus: neque grauis ita vt viro conueniat: neque prorsus tenuis, ita vt sit effœminatus & solutus: sed qualis esset puero nondum pubescenti, iucundus, & blandus, inque aurem sese leniter insinuans, vt ea desinente, verba adhuc insonent, & aliquæ immorentur reliquiæ, quæ aures circunsonent, auscultationem echûs instar producendo, mellitáq; verborũ vestigia,

καὶ πειθοῦς μεστὰ ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἀπολιμπάνουσαν. ὁπόταν δ' ἐν τῷ καλῷ ἐκείνῳ ᾄδῃ, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν κιθάραν, τότε δὴ τί ποτε, ὦρα μὴ σιωπᾶν ταῦτα ἀλκυόσι, καὶ τέττιξι, καὶ τοῖς κώπαις. ἄμουσα γὰρ ὡς πρὸς ἐκεῖνα ἅπαντα. καὶ τὸν Παιδίονος εἴπῃς, ἰδιώτης κἀκεῖνον, καὶ ἄτεχνος, εἰ καὶ πολυηχέα τὴν φωνὴν ἀφίησιν. Ὀρφεῖ δ', καὶ Ἀμφίονι, οἵῳπερ ἐπαγωγότατοι ἐχθύοντο τῶν ἀκροατῶν, ὡς καὶ τὰ ἄψυχα ἐπικαλέσασθαι πρὸς τὸ μέλος, αὐτοὶ ἂν οἶμαι εἶμεν ἤκουσαν, καταλιπόντες ἂν τὰς κιθάρας, παρεσκεύασαν σιωπῇ, ἀκροᾶσθαι.. τὸ γὰρ τῆς τε ἁρμονίας τὸ ἀκριβέστατον διαφυλάττειν, ὡς μὴ παρβαίνειν τι τῶν ῥυθμῶν, ἀλλ' εὐκαίρῳ τῇ ἄρσει, καὶ θέσει διαμειδιᾷν τὸ ᾆσμα, καὶ σωφρονεῖν εἶναι τὴν κιθάραν, καὶ ὁμαχρονεῖν τῇ γλώττῃ τὸ πλῆκτρον, καὶ τὸ εὐαρὲς τῶν δακτύλων, καὶ τὸ εὐκαμπὲς τῶν μελῶν, πόθεν ἂν ταῦτα ὑπῆρχε τῷ θρᾳκὶ ἐκείνῳ, καὶ τῷ ἀπὸ τῶν Κιμμερίων μεταξὺ βουκολοῦντι, καὶ κιθαρίζειν μελετῶντι; ὥστε ἴσως ποτὲ ὦ Λυκῖνε, καὶ ᾠδούσας αὐτὰς

ac persuasionis plena in animis relinquendo. Quum verò eximium illud canet, in primis ad citharam, tunc vtique tacendum halcyonibus, cicadis, & olotibus. Præ illa enim hæc omnia cantus sunt rudia. Quinetiam si lusciniam Pädione natam dicas, rudis etiam illa & imperita, quanquam vocem multisonam emittit. Orpheus quoque & Amphion qui ad demulcendos auditores fuerunt vsque adeò accommodati, vt ad melos res inanimas inuitarent, illi me iudice si hanc audissent, taciti derelictis citharis, ad auscultandum astitissent. Etenim harmoniæ rationes accuratissimas obseruare, vt nequid peccet rhythmus, sed ablatione & positione tempestiua modulorum mensuræ seruentur, & cithara consonet, eodémque tempore lingua exerceatur, & plectrum, & decens digitorum tactus, & agilis membrorum motus, vndenam hæc suppetissent Thraci illi, & huic in Cithærone boues pascenti, & citharæ pulsationem curanti? Itaque Luciane, si quando canentē illā audieris non ampliùs vt Gorgonum

μόνον ὅσῃ πανταχοῦ, λίθος ἐξ
ου τρόπου ἠμύθμος, ἀλλὰ καὶ
τὸ τῶ σειρήνων ἦσμα, οἱόν τι
λῶ. παρεκβὰς γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι,
κἠλαθόμος, παιδὸς, καὶ
οἰκείων ἐπιλαθόμος. καὶ λῶ
κωφὸν ἐπιτρέψῃ τὰ ὦτα, καὶ
διὰ τοῦ κηροῦ διαδύσεταί σοι
τὸ μέλος, τοιοῦτόν τι ἀκουσμά
ἐστι, Τερψιχόρης τινὸς, ἢ Μελ-
πομένους, ἢ Καλλιόπης αὐτῆς
παιδεύμα, μυεῖα τὰ θέλγη-
τρα, καὶ παιδεία ἐν ἑαυτῷ
ἔχον. ἐνί τι λόγῳ συμπλοκὴν,
φαίην ἄν, τοιαύτης μοι τὴ φω-
νῆς ἀκούειν τόμιζε, οἵαν εἰκὸς
εἶναι τὴν διὰ τοιούτων χειλῶν,
δι' ἐκείνων ἢ τῶν ὀδόντων ἐξι-
έναι. ἐφεκτὸς ἢ καὶ αὐτὸς λῶ
φημι. ὅτε καὶ ἀκριβοῦσθαι νόμιζε.
τὸ μὲν γὰρ ἀκριβὲς τοῦτο τῆ φωνῆς,
καὶ καθαρῶς ἰωνικὸν, καὶ ὅτι
ὁμιλοῦσα ἁρμονία, καὶ πολὺ τῆ
ἀττικῶν χαρίεστερον ἔχουσα, οὐδὲ
θαυμάζειν ἄξιον. πάνυ γὰρ
αὐτῆ, καὶ συγγενικόν. οὐδὲ ἄλ-
λως ἔχῃ, μετέχουσα τῶν
Αθηναίων καὶ τῆ ἀποικίας. οὐδὲ
γὰρ οὐδ' ἐκεῖνο θαυμάσαι μ' ἄν,
εἰ καὶ ταύτην χαίρει, καὶ τὰ πολ-
λὰ ταύτῃ ὁμιλεῖ, τῆ Ὁμήρῳ
πολίτης ὄσα. μία μὲ δή σοι ὦ
Λυκῖνε, καλλιφωνίας αὕτη,

visu solùm obstupescens, ex homine in lapidem conuersus, sed etiam quàm esset efficax Sirenum modulatio, cognoscens. Astabis enim, sat scio, desinitus, patriæ & domesticorum oblitus. Quinetiam auribus cera obturatis, per ceram etiam melos penetrabit, huiusmodi est id quod auditur, Terpsichores alicuius, aut Melpomenes, aut Calliopes ipsius documentum, quod infinitas, omnigenásque illecebras habeat. Vt vno verbo cõplexus dicam, puta quæso, te huiusmodi cantionem audire, cuiusmodi per talia labia, pérq; illos dentes emanare par est. Vidisti autem ipse quã dico: itaque & audisse existima. Nam hæc accurata vocis elegantia, & merè Ionica, quódque in colloquijs blãda est, multúmque Atticæ gratiæ habet, admirationem non meretur. Nam hoc ipsi est hæreditarium, & à maioribus contractum. Neque id secus esse conueniebat, cùm ratione coloniæ, Athenienſium sit particeps. Nequo enim vel illud mirari velim, si poëti gaudet, & cum ea sæpe versatur, quando est Homeri ciuis. Vna hæc, Luciane, vocis præclaræ,

καὶ πειθοῖς μεσὰ ὀπὴ τ' ψυχῆς
ἀπολειμπούσαν. ὁπόταν δ' ἢ
τὸ κιθαρὸν ἐκεῖνο ἄδῃ, καὶ μά-
λιστα περὶ τὴν κιθάραν, τότε
δὴ τί ποτε, ὦρα μὴ σιωπᾶν
ταῦτα ἀλκυόσι, καὶ τέττιξι, καὶ
τοῖς κώπαις, ἄμουσα γὰρ ὡς
περὸς ἐκείνην ἅπαντα. καὶ
τὴν Παιδίωνος ἀκούσας, ἰδιώ-
της καὶκεῖνα, καὶ ἄτεχνος, εἰ καὶ
πολυηχέα τὴν φωνὴν ἀφίησιν.
Ὀρφεὺς δὲ, καὶ Ἀμφίων, οἵπερ
ἐπαγωγότατοι ἐγένοντο τῶν
ἀκροατῶν, ὡς καὶ τὰ ἄψυχα
ἐπικαλέσασθαι περὸς τὸ μέλος,
αὐτοὶ ἂν οἶμαι εἶχε ἤκουσαν,
καταλιπόντες ἂν τὰς κιθάρας, παρεσκεύασαν σιωπᾶν,
ἀκροώμενοι. τὸ γὰρ τῆς τε ἁρ-
μονίας τὸ ἀκριβέστατον διαφυ-
λάττειν, ὡς μὴ πλημμελαίνειν τι
τῆς ῥυθμῦ, ἀλλ' εὐκαίρῳ τῇ
ἄρσει, καὶ θέσει διαμετρῆσαι
τὸ ἆσμα, καὶ σωφρὸν εἶναι
τὴν κιθάραν, καὶ ὁμοχρο-
νεῖν τῇ γλώττῃ τὸ πλῆκτρον, καὶ
τὸ ἐυαρὲς τῶν δακτύλων, καὶ
τὸ εὐκαμπὲς τῶν μελῶν, πόθεν
ἂν ταῦτα ὑπῆρχε τῷ θρᾳκὶ
ἐκείνῳ, καὶ τῷ ἀπὸ τὸν Κιθαι-
ρῶνα μεταξὺ βουκολοῦντι, καὶ
κιθαρίζειν μελετῶντι; ὥστε ἴω
ποτὲ ὦ Λυκῖνε, καὶ ἀφθόνως ἀυτὸ

ac perſuaſionis plena in animis relinquendo. Quum verò eximium illud canet, in primis ad citharam, tunc vtique tacendum halcyonibus, cicadis, & olotibus. Præ illa enim hæc omnia cantus ſunt rudia. Quinetiam ſi luſciniam Pãdione natam dicas, rudis etiam illa & imperita, quanquam vocem multiſonam emittit. Orpheus quoque & Amphion qui ad demulcendos auditores fuerunt vſque adeò accommodati, vt ad melos res inanimas inuitarent, illi me iudice ſi hanc audiſſent, taciti derelictis citharis, ad auſcultandum aſtitiſſent. Etenim harmoniæ rationes accuratiſſimas obſeruare, vt nequid peccet rhythmus, ſed ablatione & poſitione tempeſtiua modulorum menſuræ ſeruentur, & cithara conſonet, eodémque tempore lingua exerceatur, & plectrum, & decens digitorum tactus, & agilis membrorum motus, vndenam hæc ſuppetiſſent Thraci illi, & huic in Cithærone boues paſcenti, & citharæ pulſationem curanti? Itaque Luciane, ſiquando canentẽ illã audieris non ampliùs vt Gorgonum

μόνον ἐσῆ πτοηθὲς, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γεγόμφος, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν σειρήνων ἆσμα, οἱονεὶ τι λιγὺ. παρεσκεύασε γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι, κεκηλημένος, παιδὸς, καὶ οἰκείων ἐπιλαθόμενος. καὶ λιγὺ μὲν ἐκεῖνο ἐπῳδεῖν τὰ ὦτα, καὶ διὰ τοῦ κηροῦ διαδύεται σοι τὸ μέλος, τοιοῦτόν τι ἀκουσμά ἐστι, Τερψιχόρης τινὸς, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιόπης αὐτῆς παιδεύμα, μυρία τὰ θέλγητρα, καὶ παιδία ἐν ἑαυτῇ ἔχει. εἰπέ τι λόγῳ συνιεῖσι, φαίην ἄν, τοιαύτης μοι δοκεῖς ἡδὺς ἀκούειν νόμιζε, οἵαν οἶκος εἶναι τὴν διὰ τοιούτων χειλῶν, διὰ λευκοτέρων ἢ τῶν ὀδόντων ἐξιοῦσαν. ἐωρακὼς ἢ καὶ αὐτὸς λέγω. ὥστε καὶ ἀμηχανίαν νόμιζε. τὰ μὲν γὰρ ἀκριβὲς τοῦτο τῆς φωνῆς, καὶ καθαρὸν ἰωνικὸν, καὶ ὅπη ὁμιλοῖτο χωμῳδὴ, καὶ πολὺ τὸ ἀττικὸν χαρίεντον ἔχουσα, οὐδὲ θαυμάζειν ἄξιον. πάτριον γὰρ αὐτῇ, καὶ συγγενικόν. οὐδὲ ἄλλως ἐχρῆν, μετέχουσαν τῶν Ἀθηναίων καὶ τῆς ἀποικίας. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐκεῖνο θαυμάσαιμ' ἄν, εἰ καὶ παῖσαι χαίρει, καὶ τὰ πολλὰ ταύτῃ ὁμιλεῖ, τῷ Ὁμήρῳ πολίτης ὄσα. μία μὲν δή σοι ὦ Δυκῖνε, καὶλλιφωνίας αὕτη,

visu solùm obstupescens, ex homine in lapidem conuersus, sed etiam quàm esset efficax Sirenum modulatio, cognoscens. Astabis enim, sat scio, definitus, patriæ & domesticorum oblitus. Quinetiam auribus cera obturatis, per ceram etiam melos penetrabit, huiusmodi est id quod auditur, Terpsichores alicuius, aut Melpomenes, aut Calliopes ipsius documentum, quod infinitas, omnigenásque illecebras habeat. Vt vno verbo cõplexus dicam, puta quæso, te huiusmodi cantionem audire, cuiusmodi per talia labia, pérque illos dentes emanare par est. Vidisti autem ipse quã dico: itaque & audisse existima. Nam hæc accurata vocis elegantia, & merè Ionica, quódque in colloquijs blãda est, multúmque Atticæ gratiæ habet, admirationem non meretur. Nam hoc ipsi est hæreditarium, & à maioribus contractum. Neque id secus esse conueniebat, cùm ratione coloniæ, Athenienſium sit particeps. Nequo enim vel illud mirari velim, si poëtæ gaudet, & cum ea sæpe versatur, quando est Homeri ciuis. Vna hæc, Luciane, vocis præclaræ,

καὶ ᾠδῆς εἰκών, ὡς ἄν τις
ὅτι τὸ ἔλαττον εἰκάσειε. σκόπει
γὰρ δὴ καὶ τὰς ἄλλας. οὐ γὰρ μίαν
ἔστιν ὅπως δὴ ἐκ πολλῶν συνθεὶς,
ὅπλεξαι διήνεκες. ἥπερ γὰρ A
τοῦτο, ἡ γραφικὴ πανταχοῦ
καλὰ τοσαῦτα, καὶ ποικίλα-
δες τι ἐκ πολλῶν ἀποτελεῖν
αὐτὸ αὑτῷ ἀνθαμιλλώμενον. B
ἀλλ' αἱ πᾶσαι τῆς ψυχῆς ἀρεταὶ,
καθ' ἑκάστην, εἰκὼν μία γεγρά-
ψεται πρὸς τὸ ἀρχέτυπον με-
μιμημένη. Λυ. ἑορτὴν ὦ
Πολύστρατε, καὶ πανδαισίαν C
ἐπαγγέλλεις. ἔοικας δ' οὖν
λοιὸν ὡς ἀληθῶς ἀποδώσειν
μοι τὸ μέρος. ὅπως δ' ἔσῃ,
ὡς οὐκ ἔστιν ὅ, τι ἄν ἄλλο ποιή-
σας, μᾶλλον χαρίσαιό μοι. D
Πο. ἐπεὶ δὴ παίτων καλῶν παιδείαν ἡγεῖσθαι ἀναγκαῖον,
καὶ μάλιστα τούτων, ὁπόσα μελέτης, φέρε καὶ ταύτην ἤδη
συνυφώμεθα, ποικίλην μέντοι, καὶ πολύμορφον, ὡς μηδ' ὅτι E
τοῦτο ἀπολιπόμεθα τῆς σῆς πλαστικῆς. καὶ δὴ γεγράφθω
πάντα συλλήβδην τὰ ἐν τῷ Ἑλικῶνος ἀγαθὰ ἔχουσα. οὐχ
ὥσπερ ἡ Κλειὼ, καὶ ἡ Πολύμνια,
καὶ ἡ Καλλιόπη, καὶ αἱ ἄλλαι,
ἕν τι ἐκάστη ἐπισταμένη, ἀλλὰ
πασῶν. καὶ μὴν καὶ τὰ Ἑρμῆ,

& modulationis imago, vt quis tenuiter exprimere possit. Iam verò & alias considera. Non enim vnam, sicut tu, ex multis compositam, referre decreui. Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi aduersans, ex multis perficere. Sed omnium animæ virtutum, sigillatim, vna imago ad archetypum expressa depingetur. *Luc.* Diem festum, Polystrate, publicúmque conuiuium mihi denuntias: & mihi videris mensuram cumulatiorem remeturus. Proinde auctarium adijce: nã nulla res est qua perinde possis mihi gratificari. *Pol.* Ergo quandoquidem necesse est, omnibus eximijs rebus liberales disciplinas præire, ac istis in primis quæ meditatione constant: age iam etiam hanc construamus, variam vtique & multiformem, ne & hac in parte tua fingendi arte simus inferiores. Et sanè pingatur, quæ omnia simul Heliconis bona possideat, non vt Clio, & Polymnia, & Calliope, atque aliæ, quarum vnaquæque vnicam scientiam callet: sed omnium scientia muniatur: præterea Mercurij,

& Apol-

καὶ Ἀπόλλωνος. ὅπόσα γὰρ ἢ ποιηταὶ μίξεις διακοσμήσαντες, ἐξεπλώχασιν, ἢ συγγραφεῖς ἱστορήσαν, ἢ φιλόσοφοι παρέδοσαν, πᾶσι τούτοις ἡ εἰκὼν κεκοσμῆσθω. καὶ ἄχρι τῆς ὀπτικῆς ἁφῆς μόνον, ἀλλ' ἐς βάθος διυσπρισῶς ποι φαρμάκοις ἐς χρόαν καταβαφεῖσα. καὶ συγγνώμη, εἰ μηδὲν ἀρχέτυπον ἐπιδεῖξαι ταύτης διωκόμενος τῆς χαρᾶς. οὐ γὰρ ἐν ὅτι τοιοῦτον ἐν τοῖς παλαι, παιδίας πέρι μηκυνόμενοι. πάλιν ἀλλ' εἰμὶ δοκεῖ ἀφαιρεῖσθω καὶ αὕτη. οὐ μεμπτὴ γὰρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. Λυ. καλλίστη μὲν ὦ Πολύφρατι, καὶ πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀπηκριβωμένη. Πο. μὴ γὰρ ταύτην, ἀλλὰ σοφίας, καὶ συμπάσης εἰκόνος γραφικῆς. δεήσει γὰρ ἡμῶν ἐνταῦθα πολλῶν τῶν παραδεδηγμάτων, ἀρχαίων τε καὶ νέων, ἐνὸς μὲν καὶ αὐτοῦ ἰωνικοῦ. γραφεὺς γὰρ, καὶ δημιουργὸς ἀμφοῖν, Αἰσχίνης, Σωκρατικὸς ἑταῖρος, καὶ αὐτὸς Σωκράτης, μιμητὰ τατοι τεχνιτῶν ἁπάντων, ὅτῳ καὶ μετ' ἔρωτος ἔγραφον. τὴν γὰρ ἐκ τῆς Μιλήτου ἐκείνην Ἀσπασίαν, ἢ καὶ ὁ Ὀλύμπιος θαυμασιώτατος καὶ αὐτὸς σωλῶν, οὐ φαῦλον συμβουλὴν παράδειγμα τοῖς ἐθέλουσι,

& Apollinis dotibus sit præfidita. Quæcunq; enim poëtæ versibus exornata prodiderũt, aut historici scriptis mãdarunt, aut philosophi monuerũt, hisce omnibus Imago exornetur: ita vt nõ leuiter color illinatur, sed indelebilibus pigmẽtis in imum vsq; ad satietatem imbuatur. Et ignoscẽdum est si nullum huius picturæ archetypum queam ostendere. Neq; enim vspiam in veteribus de huiusmodi absoluta disciplinarum cognitione fit mẽtio. Verũtamen si tibi videtur, ista reponatur, non enim vti mihi videtur, est mala. *Luc.* Elegãtissima profectò, Polystrate, & lineamentis omnibus absoluta. *Pol.* Porrò post istam Sapientiæ, & Intelligentiæ imago est depingẽda; ad quã multis nobis opus erit exẽplaribus, maxima parte veteribus, atque vno quidem, & Ionico illo. Cæterùm eius pictores & artifices erunt Æschines Socratis socius, & ipse Socrates, imitandi dexteritate omnium artificum præstantissimi, quatenus cũ amore pingebant. Porrò Milesiam illam Aspasiam, cùm qua Olympius, ipse quoque maximè admirandus cõuersabatur, non ignobile prudentiæ exemplũ proponẽtes

ὁπόσον ἐμπειρίας πραγμάτων, καὶ ὀξύτητος ἐς τὰ πολιτικὰ, καὶ ἀγχινοίας, καὶ δεξιότητος ἐνεῖναι φρονῆσαι, τοῦτο παῖ ὅτι τῷ ἡμετέραν εἰκόνα μεταφέρωμεν ἀκριβεῖ τῇ ξάθμη. πλὴν ὅσον ἐνεῖναι μὲν ἐν μικρῷ πινακίῳ ἐγκεχαράχθαι, αὐτὴν δ' κολοσσιαίαν τὸ μέγεθος ὄσι. Λυ. πῶς τοῦτο φῄς; Πο. ὅτι ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἴσομεγέθεις εἰσὶ φημὶ τὰς εἰκόνας, ὁμοίας οὔσας. οὐ γὰρ ἴσην, οὐδ' ἐγγὺς Ἀθηναίων ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παροῦσα τῶν Ῥωμαίων δύναμις. ὥστε εἰ καὶ τῇ ὁμοιότητι ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ τῷ μεγέθει γε ἀμείνων αὕτη, ὡς ἂν ὅτι πλατυτάτου πίνακος καταγεγραμμένη. δεύτερον δ' καὶ τρίτον παράδειγμα, Θεανὼ τε ἐνεῖνη, καὶ ἡ λεσβία μελοποιὸς, καὶ Διοτίμα ὅτι ταύταις. ἡ μὲν, τὸ μεγαλόνουν, ἡ Θεανὼ, συμβαλλομένη εἰς τὸ γαφυρὸν τὸ παιδεύσεως. τῇ Διοτίμᾳ δ', ἃ Σωκράτης ἐπῄνεσεν αὐτῇ, ἐοικυῖα ἔσαι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην συνέσιν τε, καὶ συμβουλίαν. τοιαύτη σοι καὶ αὐτὴ Λυκῖνε, ἀνακείσθω ἡ εἰκών. Λυ. νὴ Δί' ὦ Πολύστρατε, θαυμάσιος ἔσα. σὺ δ', ἄλλας

quanta rerum peritia, quanto in administranda repub. acumine, solertia & prudentia polleret, hoc omne ad nostram hanc imaginem accurata amussi transferamus: præter quàm quòd illa, quanuis Colossæa esset magnitudine, parua in tabella depicta erat. *Luc.* Quorsum hoc dicis? *Pol.* Quoniam Luciane, non æquè magnas dico imagines, quæ sunt similes. Non enim æqualis nec propè, vetus Athenienſium Respub. & præsens Romanorum potentia. Itaque quanuis illa similitudine respondeat, hæc tamen potior est magnitudine, veluti depicta in latissima tabula. Secundum autem & tertium exemplar, Theano illa, & poëtria Lesbia, & præter eas Diotima. Hæc quidem Theano, animi magnitudinem ad picturam conferat: Sappho institutæ vitæ iucunditatem. Diotimæ verò similis erit non in ijs tantùm ob quæ Socrates ipsam laudauit, sed etiam reliqua mentis acie, & consilio. Talis & illa Luciane, tibi reponatur Imago. *Luc.* Per Iouem, Polystrate, admiranda. Tu verò, amice,

γράφε, τὰς δ' ἀγαθότητος ὥσ-
περ, καὶ φιλανθρωπίας, ἃ τὸ
ἥμερον ἐμφαίνει τῷ τρόπῳ, καὶ
ἐφ' οἷς τὸν δεόμενον ἐλεήσεις.
Πο. εἰκάζω σοι καὶ αὐτὴ Θεα-
νοῖ τε ἁρμόσει τῇ Ἀντήνορος, A
καὶ Ἀρήτῃ, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς
τῇ Ναυσικᾷ, καὶ εἴ τις ἄλλη ἐν
μεγάλοις πράγμασιν εὐσυμφόρῳ
τύχῃ ἐς τὸν βίον ἐχρήσατο. ἐξῆς δ' ἂν
ταύτῃ, ἡ τὸ σωφρονικὸν αὐτῆς B
γράφε, καὶ τῆς πρὸς τὸν
ἀνδρα εὐνοίας, ὡς ἂν τὴν
τῆς Ἰκαρείου μάλιστα εἶναι τὴν
σύμφυτα, καὶ τὴν περίφρονα
ἐκ τῆς Ὁμήρου γεγραμ-
μένην. τοιαύτην γὰρ τὴν τῆς
Πηνελόπης εἰκόνα ἐκεῖνος ἔ-
γραψεν, ἢ καὶ τὴν Δία ἂν τὴν C
ὁμώνυμον αὐτῆς, τὴν τῆς Ἀβρα-
δάτα, ἧς μικρὸν ἔμπροσθεν
ἐμνημονεύσαμεν. Λυ. παγ-
κάλως καὶ ταύτην ὥσπερ Πο-
λύστρατε, ἀπεργάσω. καὶ γὰρ
σοὶ ἤδη τέλος ἔχουσιν αἱ
εἰκόνες. ἅπασαν γὰρ ἐπιλέλυθας D
τὴν ψυχὴν, καὶ τὰ μέχρι ἐπαί-
νων. Πο. οὐχ ἅπασαν.
ἔτι γὰρ τὰ μέγιστα τῶν ἐπαίνων
παρείληπται. λέγω δὲ τὸ ἐν τε-
λευτῇ ὄγκῳ ἡμιθέων αὐ-
τὴν, μήτε τύφον ἐπὶ τῇ εὐ-
τυχίᾳ περιβάλλεσθαι, μήτε E
τοῦ ἀνθρώπου μέτρου

alias depinge : benignitatis nimirum, & humanitatis, quæ morum mansuetudinem, & in egenos clementiam commonstrabit. *Pol.* Proinde & illa assimiletur Theanoni Antenoris coniugi, & Arete, & filiæ eius Nausicaæ, & si qua alia in negociorum & fœlicitatis magnitudine erga fortunam modestè se gessit. Deinde post hanc Castitatis imago depingatur, & erga familiarem Beneuolentiæ, vt iuxta illam Icari filiam, quam Homerus pudicam scribit, maximè sit cõtinens. Talem enim ille Penelopes imaginem descripsit. Vel etiam per Iouem, iuxta illi cognominem Abradatæ coniugem, cuius paulò antè meminimus. *Luc.* Hanc etiam modis omnibus pulchram effeciſti, Polystrate, iámque ferme finem habent Imagines : omnem enim animam, & partes laudando percurrisi. *Pol.* Non omnem. Nam maximæ laudis caput reliquum est. Dico verò cùm in tantam rerum magnitudinem proiecta fit, vt neque fastum in secundis induat, neque supra sortis humanæ modum

ἐπαρθῆναι, πιστεύσασι τῇ τύχῃ. φυλάττειν ὃ ὅπῃ τὸ ἰσοπέδου ἑαυτῷ, μηδὲν ἀπειρόκαλον, μὴ φορτικὸν φρονῆσαι, καὶ τοῖς προσιοῦσι δημοτικῶς τε, καὶ ἐν τῷ ὁμοίου προσφέρεσθαι, καὶ δεξιώσεις, καὶ φιλοφροσύνας φιλοφρονεῖσθαι. τοσούτῳ ἥδιον τοῖς προσομιλοῦσιν, ὅσῳ καὶ παρὰ μείζονος ὅμως γιγνώσκωνται, οὐδὲν βαρυτικὸν ἐμφαίνοντες, ὡς ὁπόσοι τῷ μέγα φρονεῖσθαι μὴ πρὸς ὑπερηφανίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς εὐποιΐαν, ἐχρήσαντο, οὗτοι καὶ ἄξιοι μάλιστα τῶν παρὰ τῆς τύχης δοθέντων ἀγαθῶν ὤφθησαν. καὶ μόνοι αὖ οὗτοι δικαίως τὸ ἐπίφθονον διαφύγοιεν. οὐδεὶς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ ὑπερέχοντι, ὃν μετεωρίζοντα ὑπὸ τοῖς εὐτυχήμασιν αὐτὸν ὁρᾷ, καὶ μὴ κατὰ τὸν Ὁμήρου Ἄτην ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπ' ἀνδρῶν κρᾶτα βεβηκότα, καὶ τὸ ὑποδέστερον πατοῦντα. ὅταν δὲ οἱ ταπεινοὶ τὰς γνώμας, παρούσιν ἀπειροκαλίᾳ τῆς τύχης, ἐπειδὰν αὐτοὺς ἡ τύχη μηδὲν τοιοῦτον ἐλπίσαντας, ἄφνω ἀναβιβάσῃ ἐς πλοῦτόν τι, καὶ μετάρσιον ὄγκωμα, οὐ μόνοισιν ὑπὸ τῶν ὑπαρχόντων, οὐδ' ἀφορῶσι κάτω, ἀεὶ δὲ πρὸς τὸ ἄνω τετραμμένοις.

efferatur, fortunæ confidens. Sed se in plano contineat animo non insolenti, neq; arroganti molesta: & populariter erga eos se gerat cum quibus commercium habebit, & salutet, & comiter excipiat. Quæ eo sunt colloquentibus iucundiora, quo, cùm à maiore procedant, nihil tragicæ granditatis præ se ferunt, vt qui magnitudine potentiæ non ad superbiam, sed ad beneficentiam vtantur. Atque hi bonis à fortuna datis maximè digni visi sunt: soli etiam effugere inuidiam queant. Nemo enim præstanti inuiderit quem prosperis rebus moderatè vtentem videat: nec instar illius Homericæ Ates super hominum capita incedentem & inferiora calcatem. Quod ijs accidere solet qui abiecto sunt animo, cùm fortuna nesciant vti: postquam fortuna nihil tale sperantes, repente in volucrem & sublimem currum euexit, intra præsentes facultates non manent, neque deorsum despiciunt, sed in arduum semper niruntur.

πτερυγῶν ὥσπερ ὁ Ἰκαρος, ταχέντος αὐτοῖς τὰ χαλα τῷ κηρῷ, καὶ τ πίπτοντας περιῤῥύεντων, γελασομένοις ἐπὶ κεφαλὴν εἰς πλάκα, καὶ κλύδωνα ἐμπίπτοντες. ὅσοι δ κ τ Δαίδαλον ἐχόντο τοῖς πτεροῖς, καὶ μὴ πάνυ ἐπῆρσαν, εἰδότες ὅτι οὐ κηρῷ ἁ αὐτοῖς πεπτημένα, ἐπαμύσαντο θεὸς τὸ αὐχημένιον πρὸς φορὰν, καὶ ἡγάπησαν ὑψαλότεροι μόνον τῶν κυμάτων ἐπιχθέντες, ὥστε μὴ τὰ νοτίζειν αὐτοῖς ἀεὶ τὰ πτερὰ, καὶ μὴ παρέχειν αὐτὰ μόνῳ τῷ ἁλίῳ, οὕτοι δ ἀσφαλῶς πάμα, καὶ σωφρόνως διέπτησαν. ὅσῳ καὶ ταύτῃ αὖ τις μᾶλλον ἐπαγγέλοιτο. τοιγαροῦν καὶ ἄξιον παρὰ πάντων ἀπολαμβάνειν τ καρπὸν, εὐχομένων ταῦτά τε αὐτῇ παραμένειν τὰ πτερὰ, καὶ ἐπιπλέον ἐπαῤῥεῖν τάχιστα. Λυ. καὶ οὕτως ὦ Πολύστρατε, χαίρειν. ἀξία γὰρ οὐ τὸ σῶμα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη καλὴ οὖσα, καλλίων δ καὶ ἐρασμιωτέρα ἂν αὐτῶν τὴν ψυχὴν σκέπουσα. ἔοικεν δ καὶ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, χρηστῷ καὶ ἡμέρῳ ὄντι, καὶ τοῦτο μὴ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, ἑπόμενα ἔχειν αὐτῷ, εὐδαιμονῆσαι, ὡς ἐπ' αὐτῷ καὶ

Quare quemadmodum Icarus, liquefacta ipsis quàm celerrimè cera, & defluentibus alis, præcipites in mare, & fluctus deuoluti deridentur. Sed qui Dædali in morem alis vtuntur, neque nimium efferuntur, gnari cereas sibi esse illas, sed humanæ facultati impetum accommodant, & contenti sunt si vndis paulò altiores ferantur, ita vt alas semper madefaciant, nec Soli tantùm liquandas exhibeant, hi tutò simul & prudenter peruolant. Quod & in ista Imagine maximè laudaueris. Quocirca meritum ab omnibus fructum percipit, qui precantur vt hæ alæ ipsi permaneant, & bona magis magísque affluant. *Luc.* Sic quidem fiat ô Polystrate. Neque enim solùm corporis venustate conspicua est, prout Helena, sed pulchrior & amabilior, cùm his præsidijs animam muniat. Conueniebat autem magno regi, bono mansuetóque viro, hoc etiam bonum simul cum alijs quotquot possidet, ad fœlicitatẽ: vt & ipsius tẽpore

φῶσαι γυναῖκα τοιαύτην, καὶ σωθῆσαι αὐτῷ, ποθεῖν αὐτόν, οὐ γὰρ μικρὸν τοῦτο εὐδαιμόνημα γυνή, περὶ ἧς ἄν τις ἐυλόγως τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο εἴποι, χρυσείῃ μιν ἀυτὴν Αφροδίτῃ ἐρίζειν τὸ κάλλος, ἔργα δ', αὐτὴν Αθηναίῃ ἰσοφαρίζειν. γυναικῶν γὰρ συμόλως ἂν ἄν τις παραβληθείη αὐτῇ, οὐ δέμας, οὐδὲ φυλὴ φησὶν Ομηρος, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτέ τι ἔργα. Πο. ἀληθῆ φὴς ὦ Λυκῖνε. ὥστε εἰ δοκεῖ, ἀναμίξαντες ἤδη τὰς εἰκόνας, ὧν τὸ σὺ ἔπλασας, τὴν τῆς σώματος, καὶ ἃς ἐγὼ τῆς ψυχῆς ἐχαρασάμην, μίαν ἐξ ἁπασῶν συνθέντες, βιβλίον καταθώμεθα, παρέχωμεν ἅπασι θαυμάζειν, τοῖς γε νῦν οὖσι, καὶ τοῖς ἐν ὑστέρῳ ἐσομένοις. μονιμωτέρα γοῦν τῶν Απελλοῦ, καὶ Παρράσιου, καὶ Πολυγνώτου γένοιτ' ἄν, καὶ αὐτὴ ἐκείνη παρὰ πολὺ τῶν τοιούτων κεχαλασμένη, ὅσῳ μὴ ξύλῳ, καὶ κηρῷ, καὶ χρωμάτων πεποίηται, ἀλλὰ ταῖς παρὰ μουσῶν ὑποθέσεσι εἰκασται, ἵνα δὴ ἀκριβεστάτη εἰκὼν γένοιτ' ἄν, σώματος κάλλος, καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφανίζουσα.

mulier huiusmodi nasceretur, & eius consuetudinis desiderio flagraret. Non enim hæc fœlicitas est exigua, mulier de qua Homericum illud aliquis meritò dicere possit, eam cum aurea Venere de forma contendere, & operibus, Mineruæ parem esse. Neque vlla ex omni mulierum numero cum ipsa comparetur, non corpore, non indole, inquit Homerus, non ingenio, nec operibus. Pol. Vera dicis Luciane. Quare si tibi videtur, commixtis Imaginibus, Corporis, quam tu finxisti, Animæ quas ego delineaui, vnam ex omnibus cõpositam libro mandemus, quem omnibus admirandum exhibeamus, tum huius ætatis hominibus, tum etiam posteris. Itaque hæc erit longè diuturnior, quàm Apellis, Parrhasij & Polygnoti imagines, eáque illis multò gratior, quatenus non ligno, cera-ue aut coloribus constat, sed suggesto à Musis commento expressa est, quæ cùm corporis pulchritudinem, & animæ virtutes vna commonstret, absolutissima Imago futura est.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ. PRO IMAGINIBVS.

ARGVMENTVM.

Pauthea superiori Dialogo laudata Lucianum accusat, primùm immodicè laudit: Deinde quod ab eo Dea fuerit comparata. Quas laudum hyperbolas pra modestia & pietate agnoscere non vult: cùm sint assentatorum potiùs quàm laudatorum. Ad quæ respondet Lucianus, primùm se non satis illam laudasse, nedum nimiam. Idque se ex libertate laudatorum fecisse, quos exemplo ostendit ab adulatoribus differre. Deinde se illam non cum Deabus, sed cum earum Imaginibus comparasse. Quod etsi fecisset, id se recte facturum fuisse exemplo probat.

Γώ σοι ὦ Λυκῖνε φησὶν ἡ γυνὴ, τὰ μὲν ἄλλα, πολλὴν ἐνεῖδον καὶ εὐνοιαν σοῦ πρὸς ἐμὲ, καὶ τιμὴν ἐν τῷ συγγράμματι. οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἐκόσμησάς με, εἰ μὴ ἐκ μετ' εὐνοίας ἐγεγράφεις. τὸ δὲ ἐμὸν ὅσον οὐδέν ἐστιν, οἶδα δὲ ἐγὼ. οἶδα δὲ ἄλλως μὲν χαίρων τοῖς κολακικοῖς τέρπομαι, ἀλλά μοι δοκοῦσιν οἱ τοιοῦτοι, γόητες εἶναι, καὶ ἀγύμναστοι ἐλευθερίου φύσιν. τὸ δὲ τοῖς ἐπαίνοις μάλιστα, ὅταν τις ἐπαινῇ μὴ φορτικὰς, καὶ ἐν μέτροις ποιούμενος τὰς ὑπερβολάς, ἐρυθριῶ τε, καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπιορκῶ τὰ ὦτα.

Go Luciane, inquit mulier, alias quidem magnam erga me perspexi tuam benevolentiam, & honorem ex libro à te conscripto. Nõ enim me tantis laudibus eucheres, nisi cum benevolentia hoc scriberes. Ego verò, ne non scias, hoc sum animo. Non temerè assentatoribus delector, at qui sunt huiusmodi, mihi videntur esse præstigiatores, & minimè libero ingenio. Cæterùm inter laudes; maximè quando quis molestis, & immoderatis amplificationibus me extollit, erubesco, & ferè aures obtuto-

καὶ τὸ πρᾶγμα χλεύη μᾶλλον,
ἢ ἐπαίνῳ ἐοικέναι μοι δοκεῖ.
μέχρι γὰρ τῶνδε, οἱ ἔπαινοι ἀνεκτοί εἰσιν, εἰς ὅσον ἂν ὁ ἐπαινούμενος γνωρίζῃ ἕκαστον τῶν λεγομένων περὶ ἑαυτοῦ. τὸ δὲ ὑπὲρ τοῦτο, ἀλλότριον ἤδη, καὶ κολακείας πλήρης. καίτοι πολλοὺς οἶδα ἔγωγε χαίροντας, εἴ τις αὐτοὺς ἐπαινῶν, καὶ ἃ μὴ ἔχουσι προσάπτοι τῷ λόγῳ. οἷον, εἰ γέροντας ὄντας εὐδαιμονίζοι τῆς ἀκμῆς. ἢ ἀμόρφοις οὖσι, τὸ Νιρέως κάλλος, ἢ τὸ Φάωνος περιθείη. οἴονται γὰρ ὑπὸ τῶν ἐπαίνων ἀλλαγήσεσθαι σφίσι καὶ τὰς μορφάς, καὶ αὖθις ἀνηβήσειν αὖθις, ὥσπερ ὁ Πελίας ᾤετο. τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει πολλοῦ γε δεῖ ὁ ἔπαινος ἐὰν τιμῶν, εἴ τι καὶ ἄρχον αὐτῶν ἀπολαῦσαι δυνατὸν ἐν τῆς τοιαύτης ὑπερβολῆς, νῦν δ' ὅμοιον μοι δοκοῦσιν ἔφη πάσχειν, ὥσπερ ἂν εἴ τινι ἀμόρφῳ, προσωπεῖον εὐμορφον ἐπιθείη τις φέρων. ὁ δὲ, μέγα ἐπὶ τῷ κάλλει φρονοίη, καὶ ταῦτα, πειρᾶσθαι τοῦτο ὄντι, καὶ ὑπὸ τῷ τυχόντος συμπεφλύσθαι δυναμένῳ. ὅτι καὶ γελοιότερος ἂν ἡγοῖτο, αὐτὸ προσωπος φανείς, ὅτος ἂν, ὑφ' οἵῳ κέκρυπτο. ἢ καὶ νὴ Δί' εἴ τις ὑποδησάμενος κοθόρνους, μικρὸς αὐτὸς ὤν,

ldque ſubſannationi potiùs, quam laudi ſimile exiſtimo. Nam tolerabiles eatenus ſunt laudes, quatenus is qui laudatur, ſingula quæ dicuntur, ineſſe ſibi cognoſcit. Sed quicquid præter hoc additur, alienum eſt, & manifeſta aſſentatio. Atqui permultos noui, inquit, qui gaudent, ſiquis eos laudando, etiam quæ non habent, orationi adiecerit: puta, ſi ſenes ob ætatis vigorem beatos prædicarit: aut deformibus, Nirei vel Phaonis formam tribuerit. Putant enim ſuas formas à laudibus immutatum iri, & fore vt denuo repubeſcant, vt de ſe Pelias putauit. Sed non ita ſe res habet. Laus enim magni æſtimaretur, ſi re ipſa, huiuſmodi hyperboles beneficio, frui poſſemus. Nūc verò mihi videntur illi hoc modo affecti, quo deformis aliquis qui appoſita ſibi formoſa larua, pulchritudine ſuperbiret, quam quiuis tollere, & atterere poteſt: vnde magis deridiculo eſſet, natiua facie detecta, quā aſcititia forma occultauerat. Aut per Iouem, quo puſillus aliquis, qui cothurnis indu-

ἐείζει περὶ μεγέθους τοῖς ἀπὸ
ἐσπιθαμε ὅλε πηχεις ἀφέχουσιν.
ἐμ μεντοι χ' ἡ τοιούτου πινός.
ἔφη γυναῖκα πινα τ' ἐπιφανῶν,
τὰ μ' ἄλλα, καλὴν, ἡ κόσμιον, A
μακρὰν ὄ, ἡ πολὺ τὸ συμμέτρε
ἀπολέιπεσθαι, ἐπαινεῖσθαι θεὸς
πίτος ποιητὸ μ' ἄσματι, τά τε
ἄλλα, ἡ ὅτι καλή τε, καὶ μεγά-
λη ἐῶ. ἀγείτω δ' αὐτῆς εἵνα- B
ζεν ἐκεῖνος τὸ ἔυμηκές τε, ἡ
ὡς ἄριστον, τῷ μᾶλλον, δ' γαίτυας τῷ
ἐπαίνῳ, καθάπερ αὐξανομένῳ
θεὸς τὸ μέλος, καὶ τῷ χεῖ-
ρα ἐπισείειν. τὸν ποιητὴν τε C
πολλάκις τὸ αὐτὸ ἄδειν, ἐρῶν-
τα ὡς ἥδοιτο ἐπαινουμένῳ, ἄλ-
λε δ' τῶν παρόντων, πινὰ
προσκλάσαι θεὸς τὸ οὖς, εἰ-
πεῖν αὐτῷ, πέπαυσο ὦ ἕτος, μὴ
ἡ ἀναῆναι ποιήσῃς τῷ γυ-
ναῖκα παρὰ πλησίον ὄ, ἡ μα-
χῇ τούτου γελοιότερον Σβα-
τονίκλω κτείσαι ἡ Σελεύκου
γυναῖκα· τοῖς γὰ ποιηταῖς ἀγῶ-
να προτεθεῖναι αὐτῷ περὶ τα-
λάντου, ὅς τις αὐ ἀμείνον ἐπαι-
νέσαι αὐτ' ἡ κόμης. καίτοι φα-
λακρὰ ἐτύγχανεν ὖσα, ἡ οὐδὲ
ὅσας ὀλίγας τὰς ἑαυτῆς τείχας
ἔχουσα. ἡ ὅμως οὕτω διακει-
μένῃ τῷ κεφαλῇ, ἀπάντων
εἰδότων ὅτι ἐν νόσου μαχρᾶς

tis, de proceritate contenderet cùm ijs qui ex planitie toto cubito essent proceriores: Nam & huiusmodi cuiuspiam mentionem faciebat. Aiebat viri illustris vxorem, aliàs quidem pulchram & honestam, sed pusillam, & cui multum de iusta statura deesset, à quodam poëta carmine laudari, quòd inter cætera, cùm formosa, tum procera esset: cuius longitudinem & rectitudinem populo comparabat. Illam verò laude ista lætari, quasi ad modulos crescceret, & manum concutere. Poëtam autem idem sæpe canere, cùm hac laude delectari videret. Donec aliquis ex præsentibus ad aurem admotus ipsi dixit, Heus tu desine, ne mulierem surgere facias. Dicebat etiam Stratonicen Seleuci vxorem, assimile quiddam, sed longè magis ridiculum fecisse. Eam poëtis pro talento certamen proposuisse, quicunq; suam comam meliùs laudaret, quanquam calua erat, & ne paucos quidem crines habebat. Attamen sic affecto capite, cui ex longo morbo id accidisse omnes norant,

τῦτο ἐπιπόνδει, ἔχουτ τῶν

καὶ τὸ πρᾶγμα χλεύην μᾶλλον, ἢ ἔπαινον ἐοικέναι μοι δοκεῖ. μέχρι γὰρ τῆδε, οἱ ἔπαινοι ἀνεκτοί εἰσιν, εἰς ὅσον ἂν ὁ ἐπαινούμενος γνωρίζῃ ἕκαστον τῶν λεγομένων πρὸς ἑαυτόν. τὸ δ' ὑπὲρ τοῦτο, ἀλλότριον ἤδη, καὶ κολακείας ταῦτα. καίτοι πολλοὺς οἶδα ἔγωγε πάσχοντας, εἴ τις αὐτοὺς ἐπαινῶν, καὶ ἃ μὴ ἔχοιεν προσάπτοι τῷ λόγῳ. οἷον, εἰ γέροντας ὄντας εὐδαιμονίζοι τὰ ἀκμῆς. ἢ ἀμόρφοις οὖσι, τὸ Νιρέως κάλλος, ἢ τὸ Φάωνος περιθείη. οἴονται γὰρ ὑπὸ τῶν ἐπαίνων ἀλλαχῆ πεφυκέναι σφίσι καὶ τὰς μορφάς, καὶ αὖθις ἀνηβᾶν αὖθις, ὥσπερ ὁ Πελίας ᾠήθη. τὸ δ' οὐχ οὕτως ἔχει πολλοῦ γε αὖ ὁ ἔπαινος ἰῶ πιστός, εἴ τι καὶ ἔργον ἄλυπον ἀπολαῦσαι δυνατὸν ἰῶ ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπερβολῆς, νυνὶ δ', ὁμοίως μοι δοκοῦσιν ἔχειν πάσχειν, ὥσπερ ἂν εἴ τινι ἀμόρφῳ, προσωπεῖον εὐμορφον ἐπιθεῖεν τις φέρων. ὁρᾷς, μέγα ἐπὶ τῷ κάλλει φρονοῖεν καὶ ταῦτα, πειραίμεθ' ὄντι, καὶ ὑπὸ τῶν τυχόντος σωτειβῶσαι δυναίμην. ὅτε καὶ γελοιότερος ἂν φανείη, ὅτῳ προσωπος φανείς, ὑφ' οἵῳ κέχρυπτο. ἢ καὶ νὴ Δί' εἴ τις ὑποδησάμενος κοδόρνους, μικρὸς αὐτὸς ὤν,

idque subsannationi potius, quam laudi simile existimo. Nam tolerabiles eatenus sunt laudes, quatenus is qui laudatur, singula quæ dicuntur, inesse sibi cognoscit. Sed quicquid præter hoc additur, alienum est, & manifesta assentatio. Atqui permultos noui, inquit, qui gaudent, siquis eos laudando, etiam quæ non habent, orationi adiecerit: puta, si senes ob ætatis vigorem beatos prædicarit: aut deformibus, Nirei vel Phaonis formam tribuerit. Putant enim suas formas à laudibus immutatum iri, & fore vt denuo repubescant, vt de se Pelias putauit. Sed non ita se res habet. Laus enim magni æstimaretur, si re ipsa, huiusmodi hyperboles beneficio, frui possemus. Nūc verò mihi videntur illi hoc modo affecti, quo deformis aliquis qui apposita sibi formosa larua, pulchritudine superbiret, quam quiuis tollere, & atterere posset: vnde magis deridiculo esset, natiua facie detecta, quā ascititia forma occultauerat. Aut per Iouem, quo pusillus aliquis, qui cothurnis indu-

ἐλίζεσθαι περὶ μεγέθους τοῦ ἀπὸ
ἱππάδος ἑνὸς πήχεως ἁμίλλασθαι.
ἐμέμνητο δὲ καὶ τοιούτου πάνυ.
ἔφη γυναῖκα τινα τῶν ὑπερφανῶν,
τὰ μὲν ἄλλα, καλὴν, καὶ κόσμιον, A
μικρὰν δὲ, καὶ πολὺ τοῦ συμμέτρου
ἀποδέουσαν, ἐπαινεῖσθαι παρὰ
τινος ποιητοῦ μὲν ἀσμάτι, τά τε
ἄλλα, καὶ ὅτι καλή τε, καὶ μεγά-
λη ἦν. ἀγάλλεσθαι δ' αὐτῇ εἰκά- B
ζειν ἐκείνου τὸ ἔπαινεῖν τε, καὶ
ὀρθὸν, τὴν μὲν, δὴ γάνυσθαι τῷ
ἐπαίνῳ, καὶ δάκρυ ἀναξαμένην
παρὰ τὸ μέλος, καὶ τὴν χεῖ-
ρα ὑποσείειν. τὸν ποιητὴν τε C
πολλάκις τὸ αὐτὸ ᾄδειν, ὁρῶν-
τα ὡς ἥδοιτο ἐπαινουμένῃ, ἄ-
χρι δὴ τῶν παρόντων, τινὰ
προσκλασθέντα πρὸς τὸ οὖς, εἰ-
πεῖν αὐτῷ, πέπαυσο ὦ ἑτος, μὴ
καὶ ἀναστῆναι ποιήσῃς τὴν γυ-
ναῖκα. παρεκλήσιον δ', καὶ μα- D
κρῷ τούτου γελοιότερον Σβα-
τονίκην τὴν Σελεύκου γυναῖκα. τοῖς γὰρ ποιηταῖς ἀγῶ-
να προθεῖναι αὐτὴν περὶ τα-
λάντου, ὅς τις αὐ ἄμεινον ἐπαι-
νέσαι αὐτῆς τὴν κόμην. καίτοι φα-
λακρὰ ἐπύγχανεν οὖσα, καὶ οὐδὲ E
ὅσας ὀλίγας τὰς ἑαυτῆς τρίχας
ἔχουσα. καὶ ὅμως οὕτω διακε-
κόμηκεν τὴν κεφαλὴν, ἀπιστῶν
ἅπαντες ὅτι ἂν νόσου μακρᾶς

tis, de proceritate contenderet cùm ijs qui ex planitie toto cubito essent proceriores. Nam & huiusmodi cuiuspiam mentionem faciebat. Aiebat viri illustris vxorem, aliàs quidem pulchram & honestam, sed pusillam, & cui multum de iusta statura deesset, à quodam poëta carmine laudari, quòd inter cætera, cùm formosa, tum procera esset: cuius longitudinem & rectitudinem populo comparabat. Illam verò laude ista lætari, quasi ad modulos cresceret, & manum concutere. Poëtam autem idem sæpe canere, cùm hac laude delectari videret. Donec aliquis ex præsentibus ad aurem admotus ipsi dixit, Heus tu desine, ne mulierem surgere facias. Dicebat etiam Stratonicen Seleuci vxorem, assimile quiddam, sed longè magis ridiculum fecisse. Eam poëtis pro talento certamen proposuisse, quicunq; suam comam melius laudaret, quanquam calua erat, & ne paucos quidem crines habebat. Attamen sic affecto capite, cui ex longo morbo id accidisse omnes norant,

τοῦτο ἐπεπόνθει, ἤκουε τῶν

καταράτων ποιητῶν ὑακινθίνας τὰς τρίχας αὐτῆς λεγόντων, καὶ οὔλας πίνας πλοκάμους ἀναπλεκόντων, καὶ σελίνοις τὸν μὴ ὄλως ὄπας εἰκάζοντων. ἀπιστοῦντων οὖν τῶν τοιούτων καταγέλα, τὰ παρεχόντων αὐτὸν τοῖς κόλαξι. καὶ προστίθει ὅτι μὴ ἐν ἐπαίνοις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν γραφαῖς τὰ ὅμοια πολλοὶ κολακίνεσθαί τε, καὶ ἐξαπατᾶσθαι θέλουσι. χαίρουσι γοῦν φάναι τῶν γραφέων ἐκείνοις μᾶλιστα, οἳ αὐ πρὸς τὸ συμμορφότερον αὐτὸν εἰκάσωσιν. εἶναι δέ τινας, οἳ καὶ προστάττουσι τοῖς τεχνίταις, ἢ ἀφελεῖν τι τῆς ῥινὸς, ἢ μελανίτερα γεγράφθαι τὰ ὄμματα, ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἐπιθυμήσωσιν, αὐτοῖς προσεῖναι. εἶτα λανθάνειν αὐτὸν ἀλλοτρίας εἰκόνας στεφανοῦντας, καὶ οὐδὲν αὐτῆς ἐοικυίας. ταῦτα δὴ καὶ τὰ τοιαῦτα ἔλεγε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπαινῶν τὸ συγγράμματος, ἓν δὲ τοῦτο ἐμέμφετο, ὅτι θεὰς αὐτὴν, Ἥρᾳ, καὶ Ἀφροδίτῃ εἰκάσας. οὐδὲν γὰρ φησι, μᾶλλον ἢ πᾶσαν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δέ σε οὐ δι' ἐκείνα ἠξίουν, τοῖς ἀρχαίοις παραβαλεῖν με, Πηνελόπῃ, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ Θεανοῖ,

execrandos illos poëtas audiebat, qui capillos eius Hyacinthinos dicebant, & crispos quosdam cincinnos nectebant, & apio, quanA uis nulli prorsus essent, comparabant. Tales igitur omnes deridebant, qui se assentatoribus traderent. Addebat etiam non solùm in laudibus, sed etiam inB picturis plerosque assentationem captare, & decipi velle: qui illis potissimùm, inquit, pictoribus gaudent, à quibus formosiores effinC gantur. Esse quoque nonnullos qui artificibus iniungunt, vt aliquid nari detrahant, aut nigriores oculos pingant, aut aliquid aliud, quod inesse sibi cupiuerint. Deinde eos nesciD re se alienas imagines coronare, & sibi nullatenus similes. Hæc & eiusmodi dicebat, alia quidem quæ tuo libro mandaras collaudans, sed hoc vnum non ferens quòd eam cum DeaE bus Iunone & Venere comparaueris. Nam hæc me, inquit, imò humanam omnem naturam superant. Cæterùm ne illud quidem optaui, vt Heroinis illis, Penelope, Arete, & Theanoni,

ἢ ὅπως θεῶν τιμᾶς ἀφίσεις. ἢ γὰρ αὖ καὶ τάδε παύσεις, τὸ φοβεῖσθαι τοὺς θεούς, δεισιδαιμόνως, καὶ ψοφοδεῶς ἔχειν. διὰ τοῦτο μὲν δὴ τὴν Καασσιέπειαν εἶναι δοξῶ, τὸν τοιοῦτον ἔπαινον περισπῶν. καίτοι γε εἰσὶν οἱ καὶ αὐτὴν ἐξετάζειν. ἦρα γὰρ καὶ Ἀφροδίτην ἔτικτεν. ὥστε ὦ Λυκῖνε, μεταχάραξαί σε τὰ διαθήκια ἐκέλευσεν. ἢ αὐτὴ μὲ μαρτύρεσθαι τοὺς θεούς, ὡς ἀκέων αὐτῆς μέμφομαι. σὺ δ' οἶδας ὅτι αἰτίαν αὐτῷ τὸ βιβλίον, ἔτω φρίσσω, ὥσπερ τῶν σοι διάκειται, ἃ μάλα εὐσεβῶς, καὶ ὅσιος τὰ πρὸς τοὺς θεούς. ἐδόκει τε ἀσέβημα ἑαυτῆς, καὶ πλημμέλημα τοῦτο δόξειν, εἰ ἐξομοίοι τῇ ἐν Κνίδῳ, καὶ τῇ ἐν Κνίδῳ μοιχοῖς λέγεσθαι. καί σε ἐμέμνητο τῆς τελευταίας ἐν τῷ βιβλίῳ περὶ αὐτῆς ἐκείνης, ὅτι μετεῖδεν, καὶ ἄνωθεν ἔφης αὐτῷ, ἐκ αἰσχυνομένῳ τὸ αἰδοῖόν μίσγει, ἀλλὰ προσώπιον τῷ πάθει περιμένῳ. ὁδὲ, ταῦτα ἀκούσας, ἐς αὐτὸν τὸν ἔρανον ἀναβαίνεις ἢ γυναῖκα, ὡς καὶ θεᾶς αὐτῷ ἀπειχάζειν. πρέπον δέ σε μὴ ἐξωνεῖσθαι αὐτὴ ἐκείνῃ τῇ Ἀλεξανδρείᾳ. ὃς τῷ

nedum præstantissimis Deabus comparares. Etenim Deos metuo vehementer & expauesco. Quare vereor ne vt Cassiopea laudem illam expetiuisse videar: quanquam illa cum Nereidibus contendebat, Iunonem autem & Venerem venerabatur. Quocirca Luciane, iussit vt ista corrigas, alioqui se testaturam Deas, hæc à te se inuita scripta esse: scias verò tu, molestum sibi esse libellum illum qui sic obambulat, vt à te non admodum piè, nec sanctè de Dijs est compositus. Existimabat etiam fore vt impium facinus commississe videretur, si pateretur se similem dici Cnidiæ & Hortensi Veneri. Præterea tibi in memoriam reuocabat ea quæ sub libri finem de ipsa dixisti, modestam vocans, & fastus expertem, quæ supra modum humanum sese non efferat, sed terræ proxima volet. At tu his dictis, mulierem supra cœlum ipsum extollis, ita vt cũ deabus compares. A te etiã postulabat, ne Alexandro imprudentiorem se pũtares, qui architecto pollicẽte se totũ

ἀρχιτέκτονος ἐπαγγειλαμένου ἢ

Αθω ὅλον μεταχηματίσειν, καὶ
μορφώσειν πρὸς αὐτὸν, ὡς τὸ
ὄρος ἅπαν εἰκόνα γλύφθαι τοῦ
βασιλέως, ἔχοντα δύο πόλεις ἐν
ταῖν χερσῖν, ἃ προσήκατο τὴν
πρᾶτείαν τῆς ὑποχείσεως, ἀλλ'
ὑπὲρ αὐτὸν ἡγησάμενος τὸ
τοῦ μίμημα, ἔπαυσε τὸν ἀνδρω-
ποῦ, ἐπὶ πόδας Κολοσσοὺς ἀφα-
νὰ ἀπόντα. καὶ τὸν Αθω κατ' χώ-
ραν ἐᾶν ἐκέλευσε, μὴ δὲ κα-
ταμικρύνειν ὄρος οὕτω μέγα
πρὸς μικρᾶ σώματος ὁμοιότη-
τα. ἐπῄνει δὲ τὸν Αλέξανδρον τὴν
μεγαλοψυχίας, καὶ αἰδεσίμε-
τα μείζω τοῦτο τοῦ Αθω ἔλεγε
αὐτὸ ἀνεστάναι, ἐν ταῖς τῶν ἀεὶ
μεμνησομένων διανοίαις. ἡ γὰρ
μικρᾶς εἶναι γνώμης ὑπερίδειν
οὕτω παραδόξου τιμῆς. καὶ
ἑαυτὸν οὖν τὸ μὲ πλάσμα σου
ἐπαινεῖν, καὶ τὴν ἐπίνοιαν τῶν
εἰκόνων, μὴ γνωρίζειν δὲ τὸν ὁμοι-
ότητα. μὴ γὰρ εἶναι τῶν τηλικού-
των ἀξίαν, μηδὲ ἐγγὺς, ὅπου μὴ
δὲ ἄλλην τινὰ γυναῖκά γε ὅ-
σαν. ὥστε ἀφίησί σοι ταύτην τὴν
τιμὴν, καὶ προσκυνεῖ σου τὰ ἀρ-
χέτυπα παραδείγματα. σὺ δὲ,
τὰ ἀνθρώπινα ταῦτα ἐπαίνει
αὐτὴν, μὴ δὲ ὑπὲρ τὸν πόδα
ἔξω τὸ ὑπόδημα, μὴ καὶ ἐπι-
σκώψῃ μέ φησιν ἐμπειπαῖσαν
αὐτῷ. κἀκεῖνο δέ σοι εἰπεῖν.

Atho transformaturum, & ad eius simulachrum accommodaturum, ita vt totus mons Regis imago fieret, duas vrbes manibus tenentis, prodigiosam pollicitationem non admisit, sed ausum illud maius ipso ratus, compescuit hominem non credibiles Colossos effingentem: iussitq; vt suo loco intactum Atho relinqueret, neque montem adeò magnũ ad corporis exigui similitudinem imminueret. Alexandrum autem magnanimitatis nomine laudabat, eúmque sibi hoc facto statuam Atho maiorem dicebat erexisse in animis hominum, qui eius rei semper memores essent futuri. Non enim abiecti esse animi honorem adeò incredibilem contemnere. Quare se tuum figmentum laudare, & Imaginum commentum: sed similitudinem non agnoscere: non enim tantis ac talibus esse dignam, ne propè quidem: ac neque mulierem vllam, quãcunq; tandẽ aliã. Itaque tibi honorem hunc remittit, tuáq; archetypa adorat. tu verò, humanis laudibus ipsã decora: nec pede maior sit calceus, ne illo, inquit, mihi inambulãti os obturet. Illud etiã tibi dicendũ

ἐπιτέλεσον. ἀκούω ἐφη πολλῶν λεγόντων. εἰδὲ ἀληθὲς ὑμεῖς οἱ ἄνδρες ἴστε, μὴ δὴ ὀλυμπιάσιν ἐξεῖναι τοῖς νικῶσι μείζους τῶν σωμάτων ἀνιστάναι τοὺς ἀνδριάντας, ἀλλ' ὑπιμελεῖσθαι τοὺς Ἑλλανοδίκας, ὅπως μηδὲ εἰς ἐξαπατήσουσι τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀνδριάντων ἀκριβεστέραν ποιήσουσι τῶν ἀθλητῶν ἕνεκεν. ὥστε ὅσα ἔφη μὴ αἰτίαν λαβωμεν ψευδεσθαι ἐν τῷ μέτρῳ. κἄπα ἡμῶν ἀπαρέσκουσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι τὴν εἰκόνα. ταῦτα μὲν ἔλεγεν ἐκεῖνη. σὺ δὲ σκόπει ὦ Λυκῖνε, ὅπως μετακοσμήσῃς τὸ βιβλίον, καὶ ἀφαιρήσας τὰ τοιαῦτα, μηδὲ σφαλῇς ἀφεὶς τὸ θεῖον, ὡς ἐκεῖνη παύσῃ γε αὐτὰ ἐυχόμενη, καὶ ἵλεως εἶναι αὐτῇ. καὶ συνέφερεν μεταξὺ ἀναγινωσκομένων, καὶ παρητεῖτο τὰς θεὰς ἵλεως εἶναι αὐτῇ. καὶ συνέγνωμεν, εἰ γυναικεῖόν τι ἔπαθε. καίτοι εἰ χρὴ τἀληθῆ εἰπεῖν, καὶ αὐτῷ ἐμοὶ ταῦτόν τι εἰπεῖν ἔδοξε. τὸ μὲν γὰρ ἀφανὲς ἀκούων, οὐδὲν ἐπλημμέλησα, ἀποφῶν τοῖς γεγραμμένοις. ἐπεὶ δὲ ἐκείνη ἐπεσημήνατο, καὶ αὐτὸς ἄρχομαι τὰ ὅμοια ζητάσκειν περὶ αὐτῶν. καὶ παραλλάξαν τι ἔπαθον, οἷς ἐπὶ τῶν ὁραμένων πάσχομεν. ὧν

dedit in mandatis. Multos inquit, dicentes audio: quod verum-ne sit vos viri scitis, Ne Olympicis quidem victoribus licere statuas corporibus maiores erigere, sed Hellanodicis curæ esse, vt ne vnus quidem veritatem excedat, & statuarum examen, athletarum admissione fieri accuratius. Itaque vide, ne ementitæ mensuræ accusemur: ac deinde nostram imaginem subuertant Hellanodicæ. Hæc quidem illa dicebat. Tu verò perspice Luciane, quomodo librum hunc transformes, atque talia demas, nec in numen pecces, velut illa grauissimè hæc ferebat, intérque legendum subhorrescebat, ac Deas vt sibi essent propitiæ, rogabat. At certè illi ignoscendum, quòd animo fuit muliebri. Atqui, vt verum dicam, etiam mihi ipsi tale quid dicere visa est. Ac primùm quidem audiens, dum scripta intueor, delictum non animaduerti: sed postquam illa mihi indicauit, ipse etiam similia de ijs sentire cœpi. Ac mihi simile quid accidit, quod in ijs quæ intuemur vfuenit. Siquid proximè

μὲν παύσῃ ἐγγύθεν σκοπῶν τὰ

ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, οὐδὲν ἀκριβὲς διαγιγνώσκομεν. διὸ δὴ ἀποσκώπτετε, ὅτι τοῦ συμμέτρου διαστήματος ἰδόντες, ἅπαντα σαφῶς καταφαίνεται τὰ εὖ, καὶ τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα. τὸ δὴ ἄνθρωπον ὄντα, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι, ἢ ἄλλο, ἢ ἀπροῖς ὅτιν ὑπερβάλλειν τὰς θεάς; ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις, οὐχ ὅτῳ τὸ μικρὸν μεῖζον γίγνεται τῇ παραθέσει, ὡς τὸ μεῖζον ἀποσμικρύνεται, πρὸς τὸ ταπεινότερον καταπεσόν. οἷον, εἴ τινες ἅμα βαδίζοιεν, ὁμῶς, μέγιστος, ὁδὲ, παῦρον τῆς κλικίας χαμαίζηλος, εἶτα δέησειεν ἀποσῶσαι αὐτοὺς, ὡς μὴ ὑπερέχειν θατέρου τὸν ἕτερον, οὐ τῷ βραχυτέρου ὑπερανατεινομένου τοῦτο γνοίη ἄν, κἂν ὅτι μάλιστα ἀκροποδητὶ ἐπιχειρῇ ἑαυτὸν, ἀλλ' εἰ μέλλοιεν ὁμοίκες φανεῖσθαι, ὁ μείζων ὑπείκει, καὶ ταπεινότερον ἀποφαίνει ἑαυτόν. ὡσαύτως δὴ καὶ ἐν ταῖς τοιαύταις εἰκόσιν, οὐχ ὅτων ἄνθρωπος μείζων γίγνοιτο, ἢν τις αὐτὸν θεῷ ἀπεικάζῃ, ὡς τὸ θεῖον ἀνάγκη ἐλαττοῦσθαι πρὸς τὸ ἀνθρώπινον ὑπολαμβάνον. καὶ εἰ μὴ ὑπὸ ἀπορίας τῶν ἐπιτηδείων, ὅτι τὰ οὐρανία ἐκτείνοιτό τις τὸν λόγον,

sub oculis constitutum contemplemur, id nequaquam exquisitè dignoscimus. At si iusto interuallo distantes intueamur, omnia liquidiùs apparent, quæ bene, quæque secus se habent. Ergo hanc, cùm sit homo, Veneri & Iunoni assimilare, quid aliud est quàm Deas ex professo extenuare? siquidem in eiusmodi comparationibus, non tam quod paruum est collatione crescit, quàm quod maius, imminuitur, dum ad id quod humilius est, pertrahitur. Exempli gratia, si duo simul incederent, alter prægrandis, alter pumilio, deinde ipsos adæquare oporteret, ne alter alterum statura superaret, nequaquam breuiore semet quantumuis extendente hoc fieret, etiamsi sese in summos pedes maximè erigeret. At si statura pares videri debeant, maior ille caput demittet, ac se humiliorem reddet. Similiter & in id genus imaginibus, nõ tam maior fit homo, si cum Deo comparetur, quã necesse est imminui Deum, ad id quod est infestius, reflexum. Et siquidem terrestrium penuria, orationem ad cœlestia extenderes,

ἐπῆλθε· καὶ ὁ τοιοῦτος αἰτίαν ἔχοι
τοῦ ἀσεβεῖς αὐτὸ δρᾶν. σὺ
δ' τοσαύτας ἔχων κάλλη γυναι-
κῶν, Ἀφροδίτην, καὶ Ἥρᾳ εἰ-
κάσαι αὐτὴν ἐτόλμησας, ἀδέη
ὄντα. ὅσῳ τοίνυν τοῦτο, καὶ ἐπι-
φθονον, ἀφαίρει τὸ Λυκιτί. οὐ
γὰρ πρὸς τὸ σὸν τρόπον τὸ τοιοῦ-
τον. ὃς εἰ καὶ ἄλλως ῥᾴδιος πρὸς
τοὺς ἐπαίνους, καὶ σφόδρα εὐ-
πάρυγκτος εἶ. ἀλλὰ νῦν μὲν οἶδ'
ὅπως ἀφρόντως πεποίησαι τὴν
μεταβολήν, ἐπιδαψιλευόμενος.
καὶ ἐν τῷ τῶν Φειδιάδων,
ὅσοντος ἐν τοῖς ἐπαίνοις ἀνα-
πίφανες, ἀλλὰ μηδὲ ἐπὶ τοῦτο αἰ-
σχυνθῇς, εἰ μεταρυθμιεῖς τὸν λό-
γον ἤδη διαδιδόμενον. ἐπεὶ καὶ
Φειδίαν φασὶν ἔτι τὸν παῖδα, ὁ-
πότε ἐξεργάσατο τοῖς Ἠλείοις
τὸν Δία. σκέψαι γὰρ αὐτὸν κατό-
πτου τοῦ θυρῶν, ὁπότε τοσοῦτον
ἀνεπέτασε τὴν ἐργον, ἐπικρύπτων τὸ αἰτιώμενον
τι, ἢ ἐπαινούντων. ἠπίστο δή,
οἶμαι, τὴν ῥῖνα, ὡς παχεῖαν.
ὁ δή, ὡς ἐπιμηκέστερον τὸ πρό-
σωπον. ὁδὶ ἄλλος, ἄλλο τι.
εἶτ' ἐπειδὴ ἀπηλλάγησαν οἱ
διατρῖβοντες αὐτὸν τὸν Φειδίαν ἐγ-
κλείσαντα ἑαυτὸν, ἐπανορθοῦν,
καὶ ῥυθμίζειν τὸ ἄγαλμα πρὸς
τὸ τῶν πλείστων δόκουν.

minùs vitio verteretur, quod per impietatem hoc fecisses. At tu quanuis tam eximias mulierum formas haberes, cum Venere, & A Iunone ausus es ipsam comparare, cùm nihil opus esset. Quare hoc nimium atque inuidiosum demas Luciane. Neque enim hoc tui est moris, qui ad laudandum B alioqui non eras facilis ac promptus. At nunc nescio quo pacto derepente mutatus es, hoc abundè faciens: & qui laudum hactenus fuisti parcissimus, earundem euasisti prodigus. At ne te C pudeat iam editam orationem retractare: quandoquidem & à Phidia sic factum fuisse dicunt: quum apud Eleos Iouem construxit. Stabat enim ille post fores, vbi primùm opus expansum D ostendit, vnde eos qui vel reprehenderent, vel laudarent quippiam exaudiebat. Cæterùm alius nasum, vt pote crassiorem, alius faciē, vt pote longiorem, alius a aliud reprehendebat. Deinde cùm discessissent spectatores, intus inclusus Phidias denuo effigiem corrigebat, & ad vulgi sententiam accommodabat: siquidem populi tam nu-

ἀ γὰρ ἠγεῖτο μικρὰ εἶναι συμ-

βιβλιῶ δήμου τοσούτου, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τὸν πολλοὺς πειθότερον ὁρᾶν τὸ ἑνός, κἂν Φειδίας ᾖ. ταῦτά σοι ἀπ' ἐκείνης κομίζω, κἀ αὐτὸς παρεσκεύασμαι, ἑταῖρός τε, κἀ ἔμοιγε ὤν. Λυ. Πολύστρατε, ὅστις ὢν ῥήτωρ ἐλελήθεις μέχρι νοῦ οὕτω μακρὰν, κἀ κατηγορίαν τοσαύτην ἐξενηνοχὰς κατὰ τοῦ συγγράμματος, ὥστε μηδὲ ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἐπικαταλείπεσθαι. παλιὰ ἀλλ' ἐκεῖνό γε ἀδίκημα ἐποιήσατε, καὶ μάλιστα σὺ, ἐρήμῳ καταδικάσας τὸ βιβλίῳ, μὴ παρόντος αὐτῷ τοῦ συνηγόρου. ῥᾴδιον δ' οἶμαι τοῦτο ὄν, κατὰ τὴν παροιμίαν, μόνον θέοντα κρατεῖν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ κἀ ἡμεῖς ἐάλωμεν, οὔτε ὕδατος ἡμῖν ἐκχυθέντος, οὔτε ἀπολογίας ἀποδοθείσης. μᾶλλον δ' τοῦτο πάντων ἀτοπώτατον, οἱ αὐτοὶ κατήγοροι, καὶ δικασταὶ ἦτε. πότερα δ' οὖν ἐθέλεις, ἀγαπήσας τῆς ἐγνωσμένοις ἡσυχίαν ἄγω, ἢ κατὰ τὸν Ἱμεραῖον ποιητὴν, παλινῳδίαν τινὰ συγγράψω; ἢ δώσετέ μοι ἐφέσιμόν τινα γενέσθαι τῆδε δίκῃ; Πο. νὴ Δί' ὧν περ ἔχεις τι δίκαιον εἰπεῖν, ἐγὼ αὐτὸς δίκοις σὲ φὴς,

meroſi conſilium non leue cenſebat, imò neceſſe eſſe vt plus viderent multi quàm vnus, etſi Phidias foret. Hæc ab illa tibi affero, eademque A ipſe te moneo, qui tui amicus ſum & ſtudioſus. *Luc.* Hactenus Polyſtrate te tantum rhetorem eſſe ignoraueram. Itaque orationem ita prolixam, accuſationem ita grā- B uem aduerſus meum libellum protuliſti, vt mihi nulla ſpes defenſionis ampliùs ſuperſit. Verumenimuero non ex iudiciario more feciſtis, in primis verò tu, quum in- C dicta cauſa librum condemnaſti, cui deerat patronus. Facillimum autem illud eſt, vt opinor, iuxta paroemiam, Solum currentem vincere. Itaque nihil mirum, ſi victi fuimus, neque effuſa nobis D aqua, neque reſpondendi facultate conceſſa. Quin potiùs illud eſt omnium abſurdiſſimum, quod ipſi & accuſatores, & iudices eratis. Vtrum ergo vis, ſileam decretis acquieſcens, an iuxta Himeræum illum poëtam, E retractationem conſcribam? aut mihi copiam facietis prouocandi ad aliud iudicium? *Pol.* Sanè per Iouem, ſiquid iuſti habes quod dicas. Non enim contra aduerſa-

ἐθέλοντα αὖ ὁ τοιοῦτος αἰτίαν ἔχοι
ὑπὸ ἀσεβείας αὐτὸ δρᾶν. σὺ
δ' τοσαύτας ἔχων καλλονὰς γυναι-
κῶν, Ἀφροδίτην, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι
αὐτὴν ἐτόλμησας, οὐδὲν
δέον. ὅστε τοῦτο, καὶ σπάνιον, ἀφαίρει ὦ Λουκιανε. οὐ
γὰρ ἐκ τοῦ σοῦ τρόπου τὸ τοιοῦ-
τον, ὃς οὐδὲ ἄλλως ῥᾴδιος πρὸς
τὸ ἐπαινεῖν, καὶ προχειρος ὢν,
ἐτύγχανες. ἀλλὰ νῦν μὲν οἶδ'
ὅπως ἀθρόαν μεταβολὴν ἐποίησω τὴν
μεταβολὴν, ἐπιδαψιλευόμε-
νος. καὶ μὲν δὴ τῶν πάνυ φειδομένων,
ἐκπρεπὴς ἐν τοῖς ἐπαίνοις ἀνεφά-
νης, ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνο αἰ-
σχυνθῇς, εἰ μεταρυθμιεῖς τὸν λό-
γον ἤδη διαδεδομένον. ἐπεὶ καὶ
Φειδίαν φασὶν ἔτω ποιῆσαι, ὁ-
πότε ἐξεργάσατο τοῖς Ηλείοις
τὸν Δία. ἔστα γὰρ αὐτὸν κατό-
πιν τοῦ θυρῶν, ὁπότε τοσοῦτον
ἀνεπετάσθη ἐπιδείκνυσθαι τὸ ἔρ-
γον, ὑπακούειν τῶν ἀπιόντων
τι, καὶ ὑπομνύειν αὐτούς. ἠκροᾶτο δή,
ἐμοὶ μὲν δοκεῖν, ὡς παρεῖεν.
ἐπεὶ δὲ, ὡς ἐπιμηκέστερον τὸ θρόα-
σμα. ἐσῆλθε ἄλλος, ἄλλο τι.
ἐπὶ τοῦτο ἀπαλλάξαι οἱ
δικασταὶ αὖθις τὴν Φειδίαν ἐγ-
κλείσαντες ἑαυτῶν, ἐπανορθοῦν,
καὶ ῥυθμίζειν τὸ ἄγαλμα πρὸς
τὰ τῶν πλείστων δοκοῦν.

minùs vitio verteretur, quod per impietatem hoc feciſſes. At tu quanuis tam eximias mulierum formas haberes, cum Venere, & Iunone auſus es ipſam comparare, cùm nihil opus eſſet. Quare hoc nimium atque inuidioſum demas Luciane. Neque enim hoc tui eſt moris, qui ad laudandum alioqui non eras facilis ac promptus. At nunc neſcio quo pacto derepente mutatus es, hoc abundè faciens: & qui laudum hactenus fuiſti parciſſimus, earundem euaſiſti prodigus. At ne te pudeat iam editam orationem retractare: quandoquidem & à Phidia ſic factum fuiſſe dicunt: quum apud Eleos Iouem conſtruxit. Stabat enim ille poſt fores, vbi primùm opus expanſum Doſtendit, vnde eos qui vel reprehenderent, vel laudarent quippiam exaudiebat. Cæterùm alius naſum, vt pote craſſiorem, alius faciē, vt pote longiorem, alius aliud reprehendebat. Deinde cùm diſceſſiſſent ſpectatores, intus incluſus Phidias denuo effigiem corrigebat, & ad vulgi ſententiam accommodabat: ſiquidem populi tam nu-

ἃ γὰρ ἠγεῖτο μικρὰ εἶναι συμ-

βελλὼ δήμου τοσούτου, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τὸν πολλοῖς πειθήσεσθαι ὀφῶντα τὸ ἑνός, κἂν Φειδίας ᾖ. ταῦτά σοι ἀπ' ἐκείνης κομίζω, καὶ αὐτὸς παρῶ, ἑταῖρός τε, καὶ ἔμοιγε ὤν. Λυ. Πολύστρατε, ὅτος ὢν ῥήτως ἐλελήθεις μέ. ῥᾴστην γοῦν οὕτω μαχαίρᾳ, καὶ κατηγορίαν τοιαύτην ἐξενηνοχὰς κατὰ τοῦ συγγράμματος, ὥστε μηδὲ ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἐπὶ καταλείπεσθαι. πάλιν ἀλλ' ἐκεῖνό γε ἀδικαιότατον ἐποίησας, καὶ μάλιστα σύ, ἐρήμου κατασταθέντος τοῦ βιβλίου, μὴ παρόντος αὐτῷ τοῦ συνηγόρου. ῥᾷδον δ' οἶμαι τοῦτο ὄν, κατὰ τὴν παροιμίαν, μόνον θέοντα κρατεῖν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ καὶ ἡμεῖς ἑάλωμεν, οὔτε ὕδατος ἡμῖν ἐπιχεόντος, οὔτε ἀπολογίας ἀποδοθείσης. μᾶλλον δὲ τοῦτο πάντων ἀτοπώτατον, οἱ αὐτοὶ κατήγοροι, καὶ δικασταὶ ἦτε. πότερα δ' οὖν ἐθέλεις, ἀγαπήσας τῆς ἐγνωσμένης ἡσυχίαν ἄγω, ἢ κατὰ τὸν Ἱμεραῖον ποιητὴν, παλινῳδίαν τινὰ συγγράψω; ἢ δώσετέ μοι ἐφέσιμον τινα γενέσθαι τὴν δίκην; Πο. νὴ

merosi consilium non leue censebat, imò necesse esse vt plus viderent multi quàm vnus, etsi Phidias foret. Hæc ab illa tibi affero, eadémque A ipse te moneo, qui tui amicus sum & studiosus. *Luc.* Hactenus Polystrate te tantum rhetorem esse ignoraueram. Itaque orationem ita prolixam, accusationem ita grauem aduersus meum libellum protulisti, vt mihi nulla B spes defensionis amplius superfit. Verùm enimuero non ex iudiciario more fecistis, in primis verò tu, quum indicta causa librum condemnasti, cui deerat patronus. C Facillimum autem illud est, vt opinor, iuxta paræmiam, Solum currentem vincere. Itaque nihil mirum, si victi fuimus, neque effusa nobis D aqua, neque respondendi facultate concessa. Quin potiùs illud est omnium absurdissimum, quod ipsi & accusatores, & iudices eratis. Vtrum ergo vis, sileam decretis acquiescens, an iuxE ta Himeræum illum poëtam, retractationem conscribam? aut mihi copiam facietis prouocandi ad aliud iudicium? *Pol.* Sanè per Iouem, siquid iusti habes quod dicas. Non enim contra aduersa-

Δι' ὧν περ ἔχεις τι δίκαιον εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἐπὶ δίκοις ὡς σὺ φὴς,

ὅσα τὸ θεῖον μὴ ἐν παρέργῳ σέβεσθαι, οὗτοι καὶ τὰ πρὸς αὐθρώπους ἄριστοι ἂν εἶεν. ὥστε εἰ πάντως μεταχορεῦσαι δεῖ τὸν λόγον, καὶ τὸ ἄγαλμα ἐπανορθώσας, ἀφελεῖν μέν τι ἂν οὐδὲν τολμήσαιμι αὐτῷ, προσθήσω δὲ καὶ τοῦτο, ὡς πινα κεφαλὴν τοῦ παντὸς ἔργου, καὶ κορυφήν. ἐπ' ἐκείνοις μέντοι καὶ πάνυ πολλοῖς σοι εἰδέναι τὴν χάριν ὁμολογῶ. ἐμὲ γὰρ ἐπαινέσαντος τὸ μέτριον τοῦ σοῦ τρόπου, καὶ ὃ πολλοὶ μὲν οὐκ ἐπαινοῦσι, μὴ δὲ τύφος μέντοι σκήπτεσθαι σοι ὁ παρὼν ὄγκος τῶν πραγμάτων, σὺ τὰ τοιαῦτα αἰσχυνόμενον τοῦ λόγου, ἐπαινῶ τοῦ ἐπαίνου τὴν ἀλήθειαν. τὸ δὲ μὴ προσαρπάζειν τὰ τοιαῦτα τῶν ἐγκωμίων, ἀλλ' αἰδεῖσθαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μείζω καὶ κρείττω εἶναι λέγειν, μετρίας καὶ δημοτικῆς τινος διανοίας δεῖγμα ὀρθότατον. ἀλλὰ μὴν ὅσῳ γε μᾶλλον αἰσχύνῃ τὸν ἔπαινον αὐτὸ οὕτω διακείμενον τυγχάνῃς, τοσούτῳ ἀξιωτέραν καταπαινεῖσθαι ἀποφαίνεις σεαυτόν. καὶ σχεδὸν ἐς τὰ Διογένους λόγον περιελήλυθέ σοι τὸ πρᾶγμα. ὃς ἐρομένου τινὸς ὁπως ἄν τις ἐνδοξος γένοιτο, εἰ δόξης ἔφη κατεφρονήσειε. φαίλου γὰρ ἂν καὶ αὐτὸς, εἴ τις ἔροιτο

numen non perfunctoriè colunt, etiam humanis in rebus optimi sint. Quocirca si omnis oratio esset retexenda, & emendandum simulachrum, ex ea nihil auferre A auderem, imò & hoc adderem tanquam totius operis caput & verticem. Quo nomine me tibi magnam gratiam debere confiteor. Cùm enim animi tui moderatione B laudarim, & quod nihil sublime, nihil fastu plenum tibi indidit præsens rerum amplitudo, tu his in oratione mea reprehensis, laudum veritati fidem attulisti. C Nam quòd laudes istiusmodi non præripis, sed earum te pudet, maioréque dicis quàm vt tibi conueniant, modesti & popularis animi est argumentum. At D quanto magis erga laudes ita affecto es animo, tantò summis laudibus digniorem te reddis. Eáque res in Diogenis sententiam ferme tibi cecidit. Qui interrogante F quopiam quo pacto quis gloriam consequi posset: si gloriam inquit contempserit. Ipse etiam dicere, siquis me interrogaret, quinam potissimũ laude digni sint,

ἄξιοι, ὁπόσοι ἐπαινεῖσθαι μὴ θέλουσιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως ἀλογώτερα, καὶ πόρρω τοῦ πράγματος. ὥσπερ οὖν ἔδει με ἀπολογήσασθαι, τοῦτο ἴσθι, ὅτι τῇ μὲν Κνιδίᾳ, καὶ κήποις, καὶ Ἥρᾳ, καὶ Ἀθηνᾷ, καὶ μορφὴν αὐτοπρεπῆ, εἰκάσματα ταῦτά σοι ἔκ μέρους ἔδοξε, καὶ ὥσπερ καὶ πόδα· περὶ αὐτῶν δὲ τούτων ἐρῶ. καίτοι παλαιὸς οὗτος ὁ λόγος, ἀνεύθυνους εἶναι ποιητὰς, καὶ γραφέας. τὸν δὲ ἐπαινέτην, καὶ μᾶλλον οἶμαι, εἰ καὶ χαμαὶ, καὶ βάδην, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μέγα φέροιτο. ἐλεύθερον γάρ τι ὁ ἔπαινος. οὐδὲ ἔστιν αὐτῷ μέτρον εἰς μέγεθος, ἢ βραχύτητα νενομοθετημένον. ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἅπαντος ὁρᾷ, ὅπως ὥσπερ θαυμάσεται, καὶ ζηλωτὸν ἀποφανεῖ τὸν ἐπαινούμενον. οὐ μὴν ταύτῃ γε ἐγὼ βαδιοῦμαι, μὴ καὶ σοὶ δόξω ὥσπερ ἀπορίας αὐτὸ δρᾶν. ἐκεῖνο δέ σε φημὶ τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς τῶν ἐπαινετικῶν τούτων λόγων, ὡς χρὴ τὸν ἐπαινοῦντα, καὶ εἰκόσι, καὶ ὁμοιώσει προσχρῆσθαι. καὶ χρὴ δὴ ἐν τούτῳ τὸ μέγιστον ἴσθι εὖ εἰκάσαι. τὸ δὲ εὖ, ὧδε μάλιστα κείνοιτο. ἂν μὴ τις

quicunque laudari nolunt. At hæc aliena fortè sunt, & extra rem. Verùm de quo instituenda mihi defensio, illud est, quod te cum Cnidia, & hortensi Venere, cum Iunone, & Minerua, formam tuam effingendo, cõparaui. Ea-ne modum excedere, & pede latiora tibi visa sunt? De his ipsis igitur dicam: quanquam vetus est hoc verbum, rationibus reddendis non esse obnoxios poëtas & pictores: puto etiam laudatores, eóque magis, si humi & gressim, vt nos, at non præter modum ferãtur. Laus enim res est libera. Neque modum vllum ad magnitudinem, aut breuitatem, ipsi leges præscripsêre. Sed illud tantùm ex omnibus respicit, quomodo summè admirabitur, & insignem faciet eum quem laudat. At ego viam hanc non ingrediar, ne id inopia consilij facere tibi videar. Illud verò dico, eiusmodi nobis esse laudatiuarum orationũ occasiones, quomodo imaginibus & comparationibus laudatorem vti oporteat. Et ferme in hoc sita est bene effingendi summa. Illud verò rectè effictum, sic potissimum iudicabitur, Nõ si quis cũ similib⁹ cõparauerit, τοῖς ὁμοίοις παραβάλλῃ, οὐδὲ

λῶ πρὸς τὸ ὅλον ἧττον ἐοικέναι ποιῆσαι τὸ παράδειγμα, ἀλλ' ὡς τις πρὸς τὸ κάλλιστον οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. οἷον, ὡς τις κύνα ἐπαινῶν, εἴποι ἀλώπεκος μᾶλλον εἶναι αὐτὸν, ἢ λύκου, ἆρά σοι ὁ τοιοῦτος δοκεῖ ἐπαινεῖν εἰδέναι; ἢ οὐκ εἴποις. ἀλλὰ μὴν οὐδ' εἰ λύκῳ φαίη ἴσον αὐτὸν ὑπάρχειν, οὐ πάνυ μεγάλως τι ἐπῄνεσεν. ἀλλὰ πῶς τὸ ἰδιον τοῦ ἐπαίνου ἀποτελεῖται; ὡς ὁ κύων τῷ λέοντι ἐοικέναι λέγεται κατὰ μέγεθος, καὶ ἀλκήν. ὡς ὁ Ὠριγένης κύνα ἐπαινῶν ἔφη ποιητὴς, λεοντοδάμαν αὐτόν. οὗτος γὰρ δὴ κυνὸς ἐντελὴς ἔπαινος. καὶ πάλιν εἴ τις Μίλωνα τὸν ἐκ Κρότωνος, ἢ Γλαῦκον τὸν ἐκ Καρύστου, ἢ Πολυδάμαντα ἐπαινέσαι θέλων, ἔπειτα λέγοι ἰσχυρότερον ἕκαστον αὐτῶν γυναικὸς γεγονέναι, καὶ αὖ οἴει γελασθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῆς αὐλίας τοῦ ἐπαίνου, ὅπου γε εἰ καὶ ἐνὸς ἀνδρὸς ἔλεγχω ἀμείνω εἶναι αὐτὸν, οὐδὲ τοῦτο ἀπέχρησεν αὐτῷ πρὸς ἔπαινον. ἀλλὰ πῶς ἐπῄνεσε ποιητὴς εὐδόκιμος τὸν Γλαῦκον; οὐδὲ Πολυδεύκεος βίαν φάτας ἀπατείναδαι αὖ αὐτῷ ὑπαρπίας ταὶ χεῖρας. οὐδὲ

neque si cum eo quod vilius est composuerit, sed si quod laudatur, ad excellentioris archetypū, quoad fieri potest, extulerit. Exempli gratia, siquis canem laudando, diceret esse vulpe aut fele maiorem, nunquid ille laudandi rationem tibi videtur nosse? Non vtique dixeris. Sed neque si lupo parem esse diceret, neque sic magnificè laudaret. Sed vbi tandem qnod laudis est proprium, absoluitur? Si canis dicatur magnitudine & robore, leoni esse similis, vt Orionis canem laudans poëta, leonis domitorem appellat. Nam hæc vtique canis perfecta laus est. Rursus siquis Milonem Crotoniaten, aut Glaucum Caryſtium, aut Polydamantem laudare volens, eorum vnūquemque muliere robustiorem esse diceret, nonne deridendum putares ob insulsam laudationem, siquidem etsi eum viro aliquo præstantiorem dixisset, neque hoc ad laudē sufficisset? At quomodo celebris poëta Glaucum laudauit? non dixit Pollucem manus aduersarias cum ipso conseruisse: neque ferreum Alcmenæ filium,

ἀνδρεῖον. Ἀλκμαίης τὸν

ὁρᾷς ὁποίοις αὐτὸν θεοῖς εἰκάσαι μᾶλλον ἢ καὶ αὐτῶν ἐκείνων ἀπέφηνε. καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ Γλαῦκος ἠγανάκτησε τοῖς ἐφόροις τῶ ἀθλητῶ θεοῖς αὐτε- A παινέμενος, οὔτε ἐκεῖνοι ἠμύναντο ἢ τὸ Γλαῦκον, ἢ τὸ ποιητὴν, ὡς ἀσεβῆντα περὶ τὸ ἔπαινον, ἀλλὰ εὐδοκίμουν ἄμφω, καὶ ἐπῃνοῦντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ὁ μὲν, B ὑπὸ τῆ ἀλκῆ ὁ Γλαῦκος. ὁ δὲ ποιητὴς, ὑπό τε τῆς ἄλλης, καὶ ἐκ αὐτῷ τούτῳ μάλιστα τῷ ἄσματι. μὴ δὴ θαυμάσῃς εἰ καὶ αὐτὸς εἰκάσαι βούλομαι ὅτῳ C ὧ τῷ ἐπαινέντι ἀναγκαῖον, ὑφηλοτέρῳ ἐχρησάμην τῷ παραδείγματι, τὸ ὑποβαλόντος τὸν λόγου. ἐπεὶ δὲ καὶ κολακείας ἐπεμνήσθης, ὅτι μὲν καὶ σὺ μι- D σεῖς τοὺς κολακικοὺς, ἐπαινῶ μὰ σε, καὶ οὐκ ἐχρῆν ἄλλως. ἐθέλω δέ σοι διακεῖναι, καὶ ὀείσαι τό, τε τὸ ἐπαινέντος ἔργον, καὶ τίνι τὸ κόλακος ὑποβολήν. ὁ μὲν ἂν κόλαξ, ἅτε τῆς χρείας ἕνεκα τῆς E ἑαυτὸ ἐπαινῶν, ἀληθείας δὲ ὀλίγον ποιούμενος τίνι μὲ ἐγοιτ' ἂν, ἅπαντα ὑπερεπαινεῖν οἴεται δεῖν. ὅπ ψευδόμενος καὶ πλεονεκτῆς παρ' αὐτὸ τὰ πλείω, ὡς μηκέτ' ὀκνῆται καὶ τὸν Θερσίτην εὐμορφότερον ἀποφῆναι τὸ Ἀχιλλέως. καὶ τὸν Νέστορα

Vides qualibus Dijs ipsum assimilarit? quin potiùs ipsis imaginibus expressit. Et neque Glaucus indignatus est quòd cum inspectoribus athletarum Dijs collatus laudaretur, neque illi vlti sunt vel Glaucum, vel poëtam, prout in laude impium: sed ambo celebres, & in honore apud Græcos fuerunt: ille roboris nomine Glaucus: poëta verò & rerum aliarum, in primis verò carminis huius ratione. Nec verò mireris, si & ipse cùm effigiem fingere vellem: altiori, quod laudanti erat necessarium, vsus sum exemplari, ratione id subijciente. Quandoquidem autem adulationis mentionem fecisti, quòd assentatores odisti, laudo te, nec aliter fieri conueniebat. Sed enim volo tibi laudatoris opus, & adulatoris nimietatem discernere, & definire. Itaque assentator vt pote proprij compendij causa laudans, nulla veritatis ratione habita, omnia supra modum laudanda putat: multa mentiens, déque suo addens, adeò vt Thersiten Achille formosiorem facere, & Nestorem

θαῦμα τ ὅτι Ἰλιον στρατευσάντων, τ νεώτατον εἶναι διομόσαιτο δι' αὖ καὶ τ Κροίσου υἱὸν ὀξυκοώτερον εἶναι τ Μελάμποδος. καὶ τ Ἰφικλέα ὀξύτερον διακρίνειαι τοῦ Λυγκέως, ἂν σμικρόν κερδᾶναί τι ἐλπίσῃ ὅτι τῷ ψεύσματι. ὁ δὲ μὴ αὐτὸ τοῦτο ἐπαινῶν, ἀλλ' ὅπως ἐδεῖ αὖ ψεύσατό τι, ἢ προσθεῖναι τ μὴ ὄντων ὅλως προσόντων. τὰ δὲ ὑπάρχοντα αὐτῷ φύσει ἀγαθὰ, κἂν μικρὰ μεγάλα ᾖ, παραλαβὼν, ἐπηύξησε, καὶ μείζω ἀπέφηνε. καὶ τολμήσειεν αὖ εἰπεῖν, ὅτι ἐπαινέσαι θέλων, φύσει κυδρὸν ὧν ἵππον ζώων, καὶ δρόμου, ὅτι ἄκρον ἐπ' ἀκριβείκων κράτος θεῖ, ἁδὲ κατέκλα. καὶ πάλιν ἃ αὖ ὠκήσειε φαῦναι ἀλλοπίδων δρόμων ἵππων. καὶ ἀν οἰκίαν ἐπαινῇ κάλλει, καὶ ἄριστα κατεσκευασμένην, εἴποι αὖ, Διὸς τοῦ τοιάδε γ' ὀλυμπίᾳ ἔνδοθεν αὐλή. ὁ δὲ κόλαξ, τοῦτο τὸ ἔπος, κἂν πυῖ τ συβώτου κάλλιον εἴπαι, εἰ μόνον τι παρὰ τοῦ συβώτου λαβεῖν ἐλπίσειεν. ὅπερ Κυνάθου ὁ Δημητρίου τοῦ πολιορκητοῦ κόλαξ, ἀπάντων αὐτῷ τ περὶ τὴν κολακείαν κατακαλούμενων, ἐπῄνει μᾶλλον τ Δημητρίου, ὅτι ἐμμελῶς ἐχρήσατο

eorum qui ad Ilium militarunt natu minimum dicere non vereatur. Quinetiam iurare ausit Crœsi filium auditus acumine Melampodem antecellere, Iphnea verò visu Lynceum, dummodo lucri aliquid ex mendacio se capturum speret. Porrò laudator, mentiri nolit, aut aliquid ex ijs quę neutiquam insunt, addere: sed quæ bona habet à natura, quanuis non sint admodum magna, per comparationem auget, & maiora ostendit. Et dicere ausit, laudando equum, natura leuem, vt ea scimus esse animantia, & cursu velocem, Ille per intactæ segetis, vel summa volaret Gramina, nec teneras cursu læsisset aristas. Rursus non dubitaret dicere, Procellipedum cursum equorũ. Quinetiam si domum eximiam, & optimè extructam laudet, dixerit. Talis & intus erat magni Iouis aula suprema. At hũc versiculũ assentator, etiã de subulci tugurio id diceret, si modò aliquid à subulco accepturũ se speraret. Veluti Cynæthus Demetrij illius Poliorcetæ assentator, absumptis omnibus assentandi rationibus, Demetrium tussi vexatum laudabat quòd scitè spueret.

ὲ μόνον ἢ τοῦτο ἑκατέρα αὐτῶν γνώρισμά ἐστι, τὸ τοὺς μὲ κόλακας οὐκ οἰκεῖν, καὶ ψεύσασθαι τῆ χαρίσεσθαι ἕνεκα τοῖς ἐπαινουμένοις, ἥκιστα ἢ τοὺς ἐπαινοῦντας τὰ ὑπάρχοντα περιᾳδειν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο ὲ σμικρῶ διαλλάττουσιν, ὅτι οἱ μὲ κόλακες, ἐφ' ὅσον οἷόν τε αὐτοῖς, χεῶνται τῆ ὑπερβολαῖς. οἱ ἐπαινοῦντες ἢ, καὶ ἐν αὐταῖς ταύταις σωφρονοῦσι, καὶ ἐντὸς τῶν ὅρων μένουσι. ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα κολακείας, καὶ ἐπαίνε ἀληθοῦς δείγματα, ὡς μὴ πάντας ὑποπτεύης τοὺς ἐπαινῦντας, ἀλλὰ διακείνης, καὶ παραμείζης τῷ οἰκείῳ μέτρῳ ἑκάτερον. φέρ' οὖν εἰ δοκεῖ, πρόσαγε τοῖς ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένοις, τοὺς κανόνας ἀκριβοτέρους, ὡς μάθοις εἴ τε τούτῳ εἴτ' ἐκείνῳ ἐοίκασιν. ἐγὼ γὲ εἰ μή τινα ἄμορφον οὖσαν ἔφην τῶ ἐν Κνίδῳ ἀγάλματι ὁμοίαν, χόρις ἄν, καὶ τοῦ Κνιδίου κολακικώτερος ὄντως νομιζοιμην. εἰ δὲ τοιαύτην ὑπάρχουσαν, οἵαν πάντες ἴσασιν, ἐ πάνυ ἐκ πολλοῦ διαφήματος λῶ τὸ τόλμημα. τάχα ὃ γοῦν φαίης, μᾶλλον ἢ ἤδη εἰρηκας, ἐπαινεῖν μὴ σοι ἐς τὸ κάλλος ἐφείδω. ἀνεπίφθονον μὴν τοι πεπήσθαι τ' ἔπαινον ἐχεῖν,

& excrearet. Non solùm autem hac nota à se inuicem discernuntur ambo, quòd non dubitent assentatores mentiri in eorum qui laudātur, gratiam. Laudatores verò dotes quæ insūt, extollere conantur. Sed hac re etiam non exigua à se inuicem differunt, quòd assentatores, quoad fieri potest, hyperbolis vtuntur: laudatores in ijs sibi temperant, & intra terminos manent. En tibi ex multis pauca assentationis, & veræ laudis indicia: ne laudatores omnes suspiceris, sed vtrumque discernas, & propria mensura metiaris. Age itaque si videtur, ea quæ à me dicta sunt ad vtriusque canonem expende, vt intelligas huic-ne an illi sint similia. Nam si deformem aliquam Cnidio simulachro similem dixissem, reuera præstigiator, & Cynætho adulantior existimarer. Sed si dixi eam, quæ talis est, qualem norunt omnes, non admodum longo interuallo distabat ausum. At dices fortasse, aut potiùs iam dixisti: pulchritudinem quidem laudare tibi liceat. Sed enim immunem ab inuidia laudē tribuere conueniebat:

ἀλλὰ μὴ θεοῖς ἀπεικάζειν αὐτὸν τολμήσας. ἐγὼ γὰρ ἤδη μοι δοκῶ ἐξευρηκέναι τὰληθὲς εἰπεῖν, οὐ θεοῖς γε ὦ βέλτιστα εἴκασται, τεχνιτῶν δ' ἀγαθῶν δημιουργήμασι, λίθου, καὶ χαλκοῦ, ἢ ἐλέφαντος πεποιημένοις. τὰ δ' ὑπ' ἀνθρώπων γεγονότα, ἃ σοὶ δοκεῖς ἀνθρώποις εἰκάζειν. ἐντεῦθεν εἰ μὴ σὺ τοῦτο ὅσιον τῇ Ἀθηνᾷ ὑποκλέψαι, τὸ ὑπὸ Φειδίου πεποιημένον, ἢ τοῦτο τῇ οὐρανίᾳ Ἀφροδίτῃ, ὃ ἐποίησε Πραξιτέλης ἐν Κνίδῳ, ἐπαίνου πολλοῦ ἔτων. ἆρ' οὐκ ἄσεμνον ἦ, τὰ τοιαῦτα περὶ τῶν θείων δοξάζειν. ὧν τὰς τε ἀληθεῖς εἰκόνας ἀνεφίκτους εἶναι ἀνθρωπίνῃ μιμήσει ἔγωγε ὑπολαμβάνω. εἰ δὲ καὶ ὅ, τι μάλιστά γε ἀνταῖς ἐκείναις εἴκασα, ὃν ἐμοὶ τοῦτο, οὐδὲ ἐγὼ πρῶτος ταύτῃ ἐτεμάμην τὴν ὁδὸν, ἀλλὰ πολλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ ποιηταί. καὶ μάλιστα ὁ πολίτης ὁ σὸς Ὅμηρος, ὃν ἐγὼ τῶν ἀναβιβάσομαι συναγερεῦσοντά μοι. ἢ οὐδεμία μηχανὴ, μὴ οὐχὶ καὶ αὐτὴ συνεμοὶ ἀλῶναι. ἐρήσομαι τοίνυν αὐτὸν, μᾶλλον δ' σὲ ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ γὰρ θαυμαστοῦντες, εὖ

non autem Deabus hominem me comparare. Ego verò, iam enim adducar vt verum eloquar, te ô præstantissima, nequaquam cum Deabus comparaui, sed cum eximiorum artificum operibus, ex lapide, ære, aut ebore confectis. At quæ ab hominibus sunt facta, cum hominibus cõparare non puto impium, nisi Mineruam illud esse existimasti, quod Phidias effinxit, aut cœlestem Venerem illud, quod non multis abhinc annis Praxitelis Cnidi fecit. At vide ne indecorum sit talia de Dijs sentire: quorum imagines veras nulla humana industria imitatione assequi potest, vt sentio. Quod si etiam te illis assimilassem, meum hoc non esset: neque primus hanc viam aperui, sed multi, & eximij poëtæ, cum primis verò Homerus ciuis tuus, quem mihi patrocinaturum proferam: aut fieri non potest, quin mecum vincatur. Quare ipsum interrogabo, aut te potiùs illius loco. Etenim memoriæ mandas, quod præclarè facis, elegantissima

ποιοῦσα τὰ χαριέστατα τῶν

ἐρραψῳδημένων αὐτῷ, τί σοι ἐκεῖνο δοκεῖ, ὁπόταν περὶ τῆς αὐχμαλώτου λέγῃ τῆς Βρισηΐδος, ὅτι χρυσῇ Ἀφροδίτῃ ἰκέλη, ἐπὶν δὲ τὸν Πάτροκλον. εἶτα μὴ μικρὸν, ὡς οὐχ ἱκανὸν εἰ μόνῃ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐοικυῖα ἔσται, εἶπε δ' ἀρα φησὶ κλαίουσα γυνὴ εἰκυῖα θεῷσιν. ὁπόταν οὖν τοιαῦτα λέγῃ, μισεῖς κἀκεῖνον, καὶ ἀποῤῥίπτεις τὸ βιβλίον, ἢ δίδως αὐτῷ ἐλευθεριάζειν ἐν τῷ ἐπαίνῳ. ἀλλὰ κἂν σὺ μὴ δῷς, ὅγε τοσοῦτος αἰὼν δέδωκεν, οὐδ' ἔστιν ὅς τις αὐτὸ ἐπὶ τούτῳ ἠπάτησε, οὐδὲ ὁ μαστίξας τὸν μίμους αὐτὸ τὴν εἰκόνα, οὐδὲ ὁ τὰ νόθα ἐπισημηνάμενος τῶν ἐπῶν ἐν τῇ παραγραφῇ τὸ ὀβελῶν. εἶτα ἐκείνῳ μὲν ἐφεθήσεται βάρβαρον γυναῖκα, καὶ ταῦτα, κλαίουσαν τὴν χρυσῆν Ἀφροδίτην εἰκάσαι. ἐγὼ δ', ἵνα μὴ τὸ κάλλος εἴπω, διότι μὲν ἀνέχῃ ἀκούουσα, ἂν δὲ παραβάλλωμι εἰκόσι θεῶν γυναῖκα φαιδραὰν, καὶ μειδιώσαν τὰ πολλά. ὅπερ θεοῖς ὅμοιον ἀνθρωποι ἔχουσιν. ὅτι μὴν τοι τὸν Ἀγαμέμνονος, ὅσην οἶσθα φειδὼ ἐποιήσατο τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐταμίευσατο τὰς εἰκόνας ἐς τὸ συμφέρον.

carminum eius, quid tibi videtur illud vbi de captiua Briseide sic loquitur, aureæ Veneri similis Patroclum lugebat. Deinde paulò pòst, ac si non sufficeret, si soli Veneri similis esset, addit, Sic itaque est mulier lachrymãs effata Deabus Consimilis. Ergo cùm talia dicat, illumne odisti, & librum proijcis, an illi libertatem in laudando permittis? At non des, tamen tanta sæculorum series ipsi concessit. Ac nemo inuentus est qui huius rei illum arguerit, neq; qui Imaginem eius flagris cædere ausus sit, neque qui obeliscis adscriptis nothos versus notarit. An licebit illi mulierem barbaram, idque plorãtem, aureæ Veneri comparare? Ego verò, vt pulchritudinem taceam, quoniam audire non sustines, Dearum imaginibus non comparauerim mulierem hilarem, & sæpe ridentem? Quod homines Dijs simile habent. In laudando autem Agamemnone, vide quantum Dijs pepercerit, & quàm accommodatè Imagines deprompserit, vt illum oculis & capite Ioui similem esse dicit,

ὡς ὄμματα μὲν φησι, καὶ κεφαλὴν ἴκελον αὐτὸν εἶναι τῷ Διΐ,

τῷ Ἀρεῖ ὄ, τὴν ζώνην, στέρνον ὄ, τῷ Ποσειδῶνι, διαιροῦν τ' ἄνθρωπον καὶ μέλλοντας τοσούτων θεῶν εἰκόνας. καὶ αὖ πάλιν, βεβτολογῶ Ἀρεῖ φησὶν ὅμοιον εἶναι. καὶ ἄλλον ἄλλῳ. θεοειδῆ τ' φρύγα τὸν τῦ Πριάμου. θεοείκελον, πολλάκις τ' Πηλέως. ἀλλὰ ἐπαίνειμι αὖθις ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τ' παραδείγματων. ἀκούεις γὰρ δήπου ἐκεῖ λέγοντος, Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ οὐκ ἀν' Ἀρτεμις εἶσι καὶ' ὄρεος. ἢ μόνον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀνατίθησι τοῖς θεοῖς ἀπεικάζει, ἀλλὰ καὶ τὴν Εὐφόρβου κόμην, ταῖς χάρισιν ἀπείκασε. καὶ ταῦτα, αἵματι βεβευμένην. καὶ ὅλως τοσαῦτα ἔστι τὰ τοιαῦτα, ὡς μηδὲν εἶναι τ' ποιήσεως μέρος, ὃ μὴ ταῖς θείαις εἰκόσι διακεκόσμηται. ὥστε ἢ κἀκεῖνα ἐξαλαλήσθω, ἢ καὶ ἡμῖν τὰ ὅμοια τολμᾶν ἐφείσθω. ἢ που ὑπὸ τὸ κῦρος τὰς εἰκόνας, καὶ τὰς ὁμοιώσεις, ἀνύβριστόν ἐστιν, ὥστε Ὁμηρος καὶ ταῖς θεαῖς αὐτὰς ἐκώλυσεν ἀπὸ τῶν ἐλαφρόνων ἐπαινέσαι. τὸν γοῦν τῆς Ἥρας ὀφθαλμοὺς, βοῶν εἴκασεν. ἕτερος δέ πις ἰοβλέφαρον εἶπεν τὴν Ἀφροδίτην ὄφιν. τὴν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλόν πις ἀγροῖκ, τῶν καθ' ἑπ

balteo Marti, pectore Neptuno, membratim diuidens hominem ad tantorum Deorum imagines collatum. Rursus hunc homicidæ Marti similem esse ait, & alium alij. Deiformem Phrygem illum Priami filium, Deo similem sæpe Achillem. At rursus ad muliebria exempla redeo. Ipsum enim audis dicentem, Dianæ similis, vel aureæ Veneri, Item, qualis Diana it per montem. Nec solùm homines Dijs assimilat, sed etiam Euphorbi comam Gratijs assimilauit, idque sanguine imbutam. Denique tam multa sunt id genus, vt nulla poëseos eius pars non sit diuinis Imaginibus exornata. Quocirca aut illa deleantur, aut similia audere nobis liceat. Adeò verò liberum est quod Imaginibus, & similitudinibus illustratur, vt Dearum etiam laudes à rebus inferioribus promere Homerus non dubitarit. Itaque Iunonis oculos bouinis assimilauit: alius quispiam Veneris palpebras violis similes dixit. Ecquis, etiam eorum qui

ἐλάχιστον τῆ Ομήρου ποιήσει
ἐμπλεκόντων, καίτοι τὰ μὲ ἐ
μορφῆς, ἔτι μεζιώτερα, εἴ τις
θεῷ ἐοικέναι λέγηται. ἀλλὰ ταὶς
θεσπιῳδείαις αὐτὰς, πόσοι ἐμ-
μήσαντο ταὶς τῶν θεῶν, Διονύ-
σιοι, καὶ Ηφαιστίωνες, ἢ Ζή-
νωνες, ἢ Ποσειδώνιοι, ἢ Ερ-
μαῖοι θεσπιῳδούμενοι. Λη-
τὼ ἤ, γυνή τις ἐκλύετο Εὐαγό-
ρου τῶ Κυπρίων βασιλέως. ἢ
ὅμως οὐκ ἠγανάκτησεν ἡ Θεὸς,
ἐκμαμμύλιδον αὐτὴν ὥσπερ
ἡ Νιόβην ἀπεργάσασθαι. ἐῶ γὰ
τὸν Αἰγυπτίους, οἵπερ καὶ δει-
σιδαιμονέστατοί εἰσι πάντων,
ὅμως τοῖς θείοις ὀνόμασιν, εἰς
κόρον ὀπτιχωμένους. χαδὸν
γοῦν τὰ πλεῖστα αὐτοῖς, ἐξ
οὐρανῦ ὅτιν. ὥστε οὐ θεός γε
σῦ τὸ τοιῦτον, φοφοδεῶς δια-
κεῖσθαι θεὸς τὸν ἔπαινον. εἰ
γάρ τι ἐν τῷ συγγράμματι
πεπλημμέληται ἐς τὸ θεῖον,
σὺ μὲ ἀνεύθυνος αὐτῦ, ἐκτὸς
εἰμί τινα νομίζεις ἀκροάσεως
εὐθύνων εἶναι. ἐμὲ ἤ ἀμυ-
νῦνται οἱ θεοὶ, ἐπειδὴ θεὸ
ἐμῦ τὸν Ομηρον, ἢ τὸν ἄλ-
λοις ποιητὰς ἀμυύνονται. ἀλλ'
οὐδέπω, οὐδὲ τὸν ἄριστον φι-
λοσόφων ἠμυύαντο, εἰκόνα
θεῦ τὸν ἄνθρωπον εἰπόντα

in Homerica poëſi minimum ſunt verſati, roſeis digitis Auroram ignorat? Atqui mediocria ſunt quæ ad formam pertinent, ſiquis Deo ſimilis dicatur. Verùm quo ſunt numero, qui Deorum appellationes imitati ſunt, Dionyſij, Hephæſtiones, Zenones, Poſidonij, Hermæi agnominati. Latona quoque fuit quædam Euagoræ Cypriorum regis vxor. Nec tamen indignata eſt Dea, quæ non ſecus ac Nioben, poterat eam in lapidem conuertere. Omitto Ægyptios, qui quanuis mortalium omnium ſint ſuperſtitioſiſſimi: diuinis tamen nominibus ad ſatietatem vtuntur. Itaque penè omnia è cœlo illis deſumpta ſunt. Quare nihil eſt quod ob laudem hanc pertimeſcas. Nam ſiquid in Deum hoc libello eſt peccatum, à culpa es immunis, niſi & in audiendo culpam eſſe putes. At me vlciſcentur Dij, quandoquidem Homerum, alióſque poëtas ante me vlti ſunt, At Philoſophorum præſtantiſſimũ, qui hominem Dei imaginem eſſe dixit, necdum puniuerunt. Quanquam autem multa adhuc habeo tibi

εἶναι. πολλὰ ἔτι ἔχω πρὸς

σὶ ἀπῆν, Πολυστράτου ἕνεκα τούτου παύσομαι, ἵνα καὶ ἀπομνημονεῦσαι δυνηθῇ τὰ εἰρημένα. Πο. οὐκ οἶδα εἰ μοι τοῦτο δυνατὸν ἔπ ὦ Λυκῖνε. μακρὰ γὰρ εἴρηταί σοι καὶ ταῦτα, καὶ A ὥσπερ τὸ ὕδωρ τὸ ἐκχυνόμενον. πειράσομαι δ' ὅμως ὑπομνησθῆναι αὐτῶν. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἤδη ἀποσβεσθῶ παρ' αὐτιὰ, ὑπιβυσείμενος τὰ ὦτα, ὡς μή τι παρακούσοι ἄλλο συγχέῃ τὴν τάξιν αὐτῶν, εἶτά μοι συείπεται συμβῇ παρὰ τῶν θεατῶν. Λυ. αὐτῷ σοὶ μελήσει ὦ Πολύστρατε, ὅπως ἄριστα ὑποκρίνῃ. ἐγὼ δ', ἐπειπερ ἅπαξ σοι τὸ δέγμα παρὰ δέδωκα, νυνὶ μὲν ἐκ πεδῶν ἀπειμι· ὁπόταν δὲ ταῖς ψήφοις ἀκακρότωσι τῶν κριτῶν, τότε ἤδη καὶ αὐτὸς παρέσομαι, ὀψόμενος ὁποῖόν τι τὸ τέλος τῦ ἀγῶνος ἔσαι.

dicenda, huius tamen Polystrati gratia finem faciam, vt dicta recordari possit. *P. l.* Haud scio, Luciane, num id adhuc possim. Nam longa fuit tua oratio, & effusam aquam prætergressa. Eorum tamen conabor meminisse. Et vt vides, hæc ad ipsam obturatis auribus iam deferre propero, nequid interlabatur quod eorum ordinem confundat, deinde mihi à spectatoribus exibilari contingat. *Luc.* Istud sanè tibi curæ erit Polystrate, vt personam optimè agas. Cæterùm ego quandoquidem fabulam tibi semel tradidi, nunc è medio discedam. Postea verò pronunciatis judicum suffragijs, iterum adero, visurus quem finem hoc certamen habiturum sit.

ΤΟΞΑΡΙΣ, Η ΦΙΛΙΑ.

TOXARIS SIVE AMICITIA.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, amicitiæ dignitatem, atque effectum commendare voluisse, dum Toxarim & Mucsippum introducit, alterum Scytharum, alterum Græcorum, in amicitijs colendis fidem,

prædicantem, utrumque autem pro patria sua, contendentem, connumerata aliquot suæ ætatis hominum exempla, qui mutua inter se amicicia deuincti, extrema etiam pericula interim alij pro alijs obiere. Occasio contentionis à solemni sacrificio & cultu Pyladis & Orestæ, quibus illos Scytha venerantur, sumpta est, altero videlicet mirante, & causam sciscitante, ob quam homines externos, & etiam hostes suos, diuinis honoribus Scytha prosequerentur, altero autem, fidem & amicitiam illorum exponente, ob quam tantos honores prosequuti essent. Neque enim quicquam sanctius, aut religiosius à Scytha obseruari, & custodiri, quàm amicitiam, eáque magis illos iactare sese, quàm vllu alijs operibus ac rebus. Interim tamen & illa memorabilia sunt, quæ de ritu iungendi fœderis & amicitiæ, cuius etiam Herodotus meminit in Melpomene, & de consuetudine contrahendi auxilia atque exercitus obiter addit.

ΜΝΗΣΙΠΠΟΣ. MNESIPPVS.

ΤΙφὶς ὦ Τόξαρι, θύετε Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ ὑμεῖς οἱ Σκύθαι, καὶ θεοὺς εἶναι πιστεύοντε αὐτούς; To. θύομέν γε ὦ Μνήσιππε, θύομεν, οὐ μὴν θεούς γε οἰόμενοι εἶναι, ἀλλὰ ἀνδρας ἀγαθούς. Μνη. νόμος ὑμῖν καὶ ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἀποθανοῦσι θύειν, ὥσπερ θεοῖς; To. οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἑορτὰς, καὶ πανηγύρεσι τιμῶμεν αὐτούς. Μνη. τί δῆτα ὠφελούμενοι παρ' αὐτῶν; οὐ γὰρ δὴ ἐμοὶ εὐμενείᾳ θύετε αὐτοῖς, νεκροῖς γε οὖσιν. To. οὐ χεῖρον μέντοι ἴσως, εἰ καὶ οἱ νεκροὶ

QVid ais Toxari? sacrificatis Oresti, & Pyladi vós Scythæ, Deósque esse illos creditis? *Tox.* Sacrificamus Mnesippe, sacrificamus inquam: haud tamen esse Deos arbitrati, sed viros bonos. *Mnes.* An verò mos apud vos, etiam bonis viris vita functis sacra facere perinde ac Dijs? *Tox.* Non istuc modò, verùm illos festis diebus & celebritatib⁹ honoramus. *Mnes.* Quid ab illis captantes? non enim illis, mortui cùm sint, ad captandam beneuolentiam sacra facitis. *Tox.* Nihil obsit fortè, si mortuos quoque

ἡμᾶς εὐμενεῖς εἶναι. οὐμενοῦν ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ζῶντας ἀμείνους οἰόμεθα πράξειν, μεμνημένοι τῶν ἀρίστων, καὶ τιμῶντες ἀποθανόντας. ἡγούμεθα γὰρ οὕτως ἂν ἡμῖν πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐθελῆσαι γενέσθαι. Μν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οἶσθα γινώσκετε. Ορέστην δ', καὶ Πυλάδην, τίνος μάλιστα θαυμάσαντες, ἰσοθέοις ἐποιήσασθε, καὶ ταῦτα, ἐπίλυδας ὑμῶν ὄντας; ἢ τὸ μέγιστον, πολεμίους εἶχε, ἐπὶ στᾶς ναυαγίᾳ πεσόντας, οἱ τότε Σκύθας συλλαβόντες, ἀπῆγον, ὡς τῇ Ἀρτέμιδι καταθύσοντες, ὑπὸ φύλαξι δεσμοφύλαξι. καὶ φεύγοντας ὑπερισχύσαντες, τόν τε βασιλέα κτείνουσι, καὶ τὴν ἱέρειαν παραλαβόντες. ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀρτεμιν αὐτὴν ἀποσυλήσαντες, ᾤχοντο ἀποπλέοντες, καταγελάσαντες τῆς τοιαύτης τῶν Σκυθῶν νόμου. ὥστε εἰ διὰ ταῦτα πεμφθεὶς τὸν ἀδελφὸν, ὃν αὖ φονεύσαντες πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐξεργασάμενοι. καὶ τοὐντεῦθεν αὐτοὶ ἤδη περὶ τὰ παλαιὰ σκοπεῖτε, εἰ καλῶς ἔχει ὑμῖν πολλοὺς εἰς τὴν Σκυθίαν Ορέστας, καὶ Πυλάδας

beneuolos habeam*. Quinetiam existimamus nos rem ijs, quæ in vita sunt, magis conducibilem esse facturos, si præstantium virorum memoriam celebremus. Et defunctos honore prosequimur: siquidem hac ratione futurum arbitramur, vt multi apud nos illorum similes euadere cupiãt. *Mne.* Hæc quidem rectè iudicatis. At Orestem, & Pyladem quo nomine potissimùm suspexistis, vt Dijs eos æquaueritis, idque cùm vobis essent hospites, aut quod maximum est, hostes? Qui quidem, cùm ipsos naufragio deiectos, illius temporis Scythæ comprehendissent, & abducerent vt Dianæ immolarentur: adorti carceris custodes, oppressisque excubijs, & regem trucidarunt, & assumpta sacerdote, quin ipsa quoque Diana sublata, in naui abiuerunt, irrisa communi Scytharum lege. Quare si ob istiusmodi facinora viros istos in honore habetis: facilè assecuti fueritis, vt multos illorum similes reddatis. Iámque ipsi ab hoc die vsque ad prisca illa respicite, num vobis expedierit multos Orestes ac Pylades in Scythiam appellere. Nam mihi quidem isto pacto καταίρειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖτε

τάχιστα αὖ ἅπαντες ἀσεβεῖς αὐτοὶ, καὶ ἄθεοι γενέσθαι, τῶν ἄλλων θεῶν τὸν αὐτὸν βωμὸν ὑμῖν ἐκ τῆς χώρας ἀποξενωθέντων. εἶτ' οἶμαι αὐτῇ τῶν θεῶν ἀπαιτεῖν, τοὺς ἐπ' ἐξαγωγῇ αὐτῶν ἥκοντας αὖθις ἐκθεάσασθε καὶ ἱεροσύλοις ὑμῶν ἔσῃ, δυσθεῖτε ὡς θεοῖς. εἰ γὰρ μὴ αὐτὴ τούτων Ὀρέστῃ, ἢ Πυλάδῃ τιμᾶτε, ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο ὦ Τοξάρι, ἀγαθὸν ὑμᾶς εἰργάσαντο, αὐτ' ὄντων παλαι οὐ θεοὺς εἶναι δικαιώσαντες αὐτοὺς, νῦν τοὔμπαλιν δυσαντες αὐτοῖς, θεοὺς εἶναι νενομίκατε, καὶ ἱερεῖσι ὀλίγου δεῖν τότε γενομένοις, ἱερεῖα νῦν προσάγετε. γελοῖα γὰρ ἂν ταῦτα δόξειε, καὶ ὑπεναντία τοῖς πάλαι. Το. καὶ ταῦτα μέν ὦ Μνήσιππε, γυναῖα τῶν αὐδρῶν ἐκείνων, ἃ κατέλεξας. τὸ γὰρ δύο ὄντας, ἕτω μέγα τόλμημα τολμῆσαι, καὶ τοσῆτον ἀπὸ τῆ αὐτῶ, ἀπάραντας, ἐκπλεῦσαι εἰς τὸν πόντον, ἀπίστατον ἔπι τοῖς Ελλησιν ὄντα, πλὴν μόνων τῶν ὅπῃ τῆ ἀρχοῖς ἕπεσθαι στρατευσάντων, μὴ καταπλαγῆτας, μήτε τὸν μύθοις τὸν ἐν αὐτῷ, μήτε τῇ προσηγορείαν καταδείσαντας, ὅτι ἄξενος

religionis & Deorũ expertes mox fore videmini, Dijs reliquis eodem modo è vestra regione in alienam delatis. Postea, opinor, Deorum omnium vice, viros qui eos eductum venerint, diuinitate donabitis, & qui sacrilegi in vos fuerint, ijs tanquam Dijs sacrificabitis. Quòd si nequaquam horum gratia, Orestem ac Pyladẽ colitis, sed aliud quippiam, ó Toxari, in vos beneficij contulerunt: qua gratia, quanquam olim nõ iudicastis ipsos esse Deos, nunc contrà sacrificantes ipsis, Deos esse decreuistis: & ijs qui tunc propemodum victimæ fuerant, nũc victimas offertis? Enimuero ridicula videantur ista, cúmque his quæ quondam statueratis, pugnantia. To. Et ista, quidem, Mnesippe, generosa sũt virorum illorũ facinora, quæ commemorasti: quòd duo cũ essent, tam ingens ausum sint ausi, támque procul à sua patria profecti, in Pontum nauigarint, Græcis ad id vsque temporis intactum, nisi solis his qui Argo in Colchidem traiecerunt exercitum: nihil expauefacti neq; fabulas quæ de illo ferũtur, neq; appellationẽ veriti, quòd inhospitũ vocaretur, videlicet, opinor, quòd feræ vndique ἐκαλεῖτο, οἷα οἶμαι ἀρχαίων

gentes

ἐκῶν πεισικοίτων, καὶ ἐπειδὴ ἐάλωσαν, οὕτως ἀσφαλείας χάριν τῷ πράγματι, καὶ μὴ ἀγαπῆσαι εἰ διαφυλάξονται μόνον, ἀλλὰ τιμωρησάμενοι τὸν βαρβαρικὸν τῆς ὕβρεως, καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀναλαβόντας, ἀποπλεῦσαι, πῶς ταῦτα οὐ θαυμαστὰ, καὶ θείας τινὸς τιμῆς ἄξια παρὰ πάντων, ὁπόσοι ἀρετὴν ἐπαινοῦσιν, ἀπερ ἡμεῖς τοῦτα περὶ Ὀρέστου καὶ Πυλάδου εἰδότες, οὐχ ὡς τοῖς ἥρωσιν αὐτοῖς χαίρομεν. Μνη. λέγοις ἂν ἡδέως ὦ, τι σεμνὸν, καὶ θεῖον ἄλλο ἐξεργάσαντο ἐπὶ τοσοῦτον ἐν τῷ πλῷ, καὶ τῇ ἀποδημίᾳ, πολλοὶ ἂν σοι δεικτῆρες ἑκάστων ἀποδείξαιμι τοὺς ἐμπόρους. καὶ μάλιστα τῶν Φοινίκων αὐτῶν. οὐ γὰρ ἐς τὸν πόντον, οὐδὲ ἄχρι τῆς Μαιώτιδος, καὶ τοῦ Βοσπόρου μόνον ἐσπλέουσιν, ἀλλὰ πᾶσαν μὲν τὴν Ἑλλωτικὴν, καὶ βαρβαρικὴν θαλάττης ναυπλοΐδας. ἅπαξ γὰρ ἔτοι ἐκεῖ, καὶ πάντα αἰμᾶσιν ὡς εἰπεῖν, διερμηνεῦσαι καὶ ἕκαστον ἔτος, εἰς τὸ μετοπωρίσαι εἰς τὴν αὐτῶν ἐπανιέναι. οὓς κἀγὼ τὸν αὐτὸν λόγον, θεοὺς νομίζω. καὶ τούτους, καπήλους, καὶ ταριχοπώλας, εἰ τύχοι, τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ὄντας. Το. ἀκούω δὴ ὦ

gentes accolerent: deinde cùm iam capti essent, adeò strenuè se gesserint, nec satis habuerint, si tantùm incolumes euaderent: nisi & à rege contumeliam acceptam vlti, & Diana sublata abnauigassent. Quid? annon hæc admiranda, & digna quæ diuino quodam honore excipiantur in omnibus qui virtutem laudant? Sed nos hæc in Oreste & Pylade non spectantes, pro Heroibus illos habemus. Mne. Dicito iam quidnam aliud splendidum ac diuinum patrarint. Nam quantum ad nauigationem, & peregrinationem attinet, multos istis diuiniores ostendero negociatores: atque inter hos potissimùm Phœnices, qui non in Pontum, neque ad Mæotidem vsque, aut Bosphorum tantùm enauigãt, verùm quaqua versus, Græcum ac Barbarum mare permetiuntur. Hi siquidem omnem oram, & omne littus, vt ita dixerim, quotannis scrutati, extremo tandem autumno in suam patriam reuertuntur: quos ad eandem rationem pro Dijs habeto, idque quanquam illorum multi fortè sunt caupones, & salsamentarij. Tox. Audi nunc, & considera, vir admirande, quanto θαυμασιώτερα, καὶ σπουδῆς, καὶ ὅσῳ

ἡμεῖς οἱ βάρβαροι, εὐγνωμονέστερον ὑμῶν περὶ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν κείνοιν, εἴγε ἐν Ἄργει μὲ, καὶ Μυκήναις, οὐδὲ τάφον ἐνδοξότατον ὄντα ἰδεῖν Ὀρέστου, ἢ Πυλάδου. παρ' ἡμῖν δ', ἢ νεὼς ἀποδέδεικται αὐτοῖς ἅμα ἀμφοτέροις, ὥσπερ εἰκὸς ἦν ἑταίροις γε οὖσι. καὶ θυσίαι προσάγονται, ἢ ἀλλη πᾶσα. κωλύει τε δὲν ὅτι ξένοι ἦσαν, ἀλλὰ μὲν Σκύθαι, ἀγαθοὶ δὲ κεκλῆσθαι. οὐ γὰρ ἐξετάζομεν ὅθεν οἱ καλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ εἰσιν, οὐδὲ φροντίζομεν, εἰ μὴ φίλοι ὄντες ἀγαθὰ εἰργάσαντο. ἐπαινοῦντες δὲ ἃ ἔπραξαν, οἰκείους αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων ποιούμεθα. ὃ δὲ μάλιστα καταπλαγέντες τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐπαινοῦμεν, τοῦτο ἔστιν, ὅτι ἡμῖν ἔδοξαν φίλοι οὗτοι δὴ ἄριστοι ἁπάντων γεγενῆσθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις, νομοθετοῦσι καταλῦσαι, ὡς χρὴ τοῖς φίλοις ἁπάσης τύχης κοινωνεῖν, καὶ ὑπὸ Σκυθῶν τῶν ἀρίστων θεραπεύεσθαι. καὶ ἅ γε μετ' ἀλλήλων, ἢ ὑπὲρ ἀλλήλων ἔπαθον ἀναγράψαντες οἱ πρόγονοι ἡμῶν ὅτι στήλης χαλκῆς, ἀνέθεσαν εἰς τὸ Ὀρέστειον, καὶ νόμον ἐποιήσαντο, πρῶτον τοῦτο μάθημα, καὶ παίδευμα

nos qui barbari sumus, rectiùs vobis de bonis viris sentiamus. Siquidē in Argo, & Mycenis, ne sepulchrum quidē vllum insigne videre est Orestis ac Pyladis: apud nos verò & templum ostenditur simul vtrique sacrum, ita vt par erat amicis, & hostiæ offeruntur, reliquúisque omnis honòs. Porrò quòd hospites erant, non Scythæ, nihil obstat quominus viri boni iudicentur. Neq; enim inquirimus cuiates sint viri honesti ac probi, neque inuidemus, si quanquā amici non sunt, res egregias gesserunt: quin magis ea quæ patrarunt, probantes, illos ab ipsis factis nostrates ducimus. Quod autem potissimùm stupentes in illis viris efferimus, illud est, quod hi nobis visi sunt amici inter se omnium longè optimi extitisse, atque alijs ceu legem statuisse, quēadmodū oportet amicos omnem inter se communicare fortunam: & promeruisse vt à præstantissimis Scytharum colerentur. Itaque quæcunq; alter cum altero, vel alter pro altero tulit, ea maiores nostri descripta in ærea columna Orestis in templo reposuerunt, legémque tulerunt, vt ea colūna suis liberis prima esset τοῖς παισὶ τοῖς σφετέροις εἶναι

πάλιν ταύτην, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένα διαμνημονεύσας. Σκύθην γὰρ τοῦνομα ἕκαστος αὐτῶν ἐπελάθετο τῆς πατρίδος, καὶ τοὺς Ὀρέστου, καὶ τοὺς Πυλάδου πράξεις ἀγνοήσειεν. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ περιβόλῳ τῷ νεῷ τὰ αὐτὰ, ὁπόσα ἡ γραφὴ δηλοῖ, γεγραῖς ὑπὸ τῶν τοιχῶν ἐκτετυπώμενα δείκνυται, πλὴν Ὀρέστης ἅμα τῷ φίλῳ. ἔτι δὲ τοῖς ἐρημοῖς διαπλέουσιν αὐτῇ ἡ νεὼς, συνειλημμένος, καὶ πρὸς τὴν θυσίαν παρεσκευασμένος. καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἤδη κατάρχεται αὐτῶν. καταπεπτωκὼς δ' ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ τοίχῳ, ἤδη ἀναδεδυκὼς τὰ ἱερὰ γεγραπται, καὶ φονεύων τὸν Θόαντα, καὶ πολλοὺς ἄλλους τῶν Σκυθῶν. καὶ τέλος, ἀποπλέοντες, ἔχοντες τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὸν θεόν. οἱ Σκύθαι δ' ἄλλως ἐπιλαμβάνονται τῶν σκάφους ἤδη πλέοντος, ἐπικρεμασθέντες τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπιβαίνειν πειρώμενοι. εἶτ' ἐκβιασάμενοι, οἱ μὲν αὐτῶν, ἀπορραγέντες, ἀπώλοντο· οἱ δ', καὶ δεῖ τοῦτο, ἀπονήχονται πρὸς τὴν γῆν, ἔνθα δὴ καὶ μάλιστα ἴδοι τις ἂν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἀλλήλων ἕκαστον ἐπιθυμοῦντα ἐν τῇ πρὸς

institutio & disciplina, & quæ in illa essent adscripta recordarentur. Itaque patris quisque sui nomen citiùs obliuisceretur, quàm res gestas Orestis ac Pyladis ignoraret. Quin & in ambitu templi, quæcunque in columna notantur, eadem priscorum picturis adumbrata visuntur: Nempe Orestes vnà cum amico nauigans, deinde fracta inter abruptas cautes ipsorum naue comprehensus, & ad victimam adornatus. Iámque Iphigenia initiat eos. Ex aduersò verò in altero pariete, idem iam vinculis exutus depictus est, ac Thoantem occidens, multósque ex Scythis alios: postremò soluentes, & Iphigeniam ac Deam habentes. Porrò Scythæ frustra scapham adoriuntur iam nauigantem, hærentes gubernaculis ac conscendere conantes. Deinde re nequicquam tentata, alij quidem ex ijs saucij, alij verò eius rei metu compulsi, natatu semet in solum recipiunt, vbi vel maximè liceat perspicere, quãtam in conflictu cum Scythis alter in alterum beneuolentiam præstiterit.

τὸν Σκύθας συμπλοκήν, πε-

πτίνκε γὸ ὁ γεγραφεὺς ἑκάτερον, ἀμελῆντα μὶ τῶν καθ' ἑαυτὸ πολεμίων, ἀμυνόμενον ἢ τὸν ἐπιφερομένης δατέρῳ, καὶ πρὸ ἐκείνε ἁπαντᾶν, πειρώμενον τοῖς τοξεύμασι, κὴ παρ' οὐδὲν τιθέμενον, εἰ ἀποθανέιται, σώσας τ' φίλον, καὶ τὶν ἐπ' ἐκεῖνον φερομένην πληγὶν προαρπάσας τῷ αὐτε σώματι. τὶν δὶ τοσαύτην ἔυνοιαν αὐτῶν, καὶ τὶν ἐν τοῖς δεινοῖς κοινωνίαν, καὶ τὸ πιςὸν, κὴ φιλέταιρον, καὶ τὸ ἀληθὲς, καὶ βέβαιον τὸ πρὸς ἀλλήλες ἔρωτος, ὐκ ἀνθρώπινα ταῦτα φρονήματα εἶναι, ἀλλά τινος γνώμης βελτίονος, ἢ κρ τὸν πολλοὺς τούτοις ἀνθρώπους. οἳ μέχρι μὶν κατ' ἔργον ὁ πλᾶς ἐιν, τοῖς φίλοις ἀγαναπτόσιν, εἰμὶ ὑπόσης κοινωνήσοιεν τῶν πόνων. εἰ δ' τι καὶ μικρὸν ἀντιπνεύσειεν αὐτοῖς, ὀίχονται, μόνους τοὺς κινδύνοις ἀπολιπόντες. καὶ γὸ οὖν καὶ τόδε ὅπως εἰδῆς, οὐδὲν Σκύθαι φιλίας μεῖζον ὄιονται εἶναι. οὐδ' ἔστιν ὅφ' ὅτῳ ἂν τις σκύθης μᾶλλον σεμύναιτο, ἢ ὑπὶ τῷ συμπονῆσαι φίλῳ ἀνδρὶ, καὶ κοινωνῆσαι τῶν δεινῶν, ὥσπερ οὐδὲν ἄνειδος μεῖζον παρ' ἡμῖν, τῷ προδότῃ φιλίας γε-

Fecit enim pictor vtrumque de suis hostibus securum, sed propellentem eos qui in alterum feruntur, & ante illum iaculis occurrere conantem, ac pro nihilo ducentem si intereat ipse, modò amicum seruet, vel suo ipsius corpore in illum intentos ictus præripiens. Iam verò tantam illorum beneuolentiam, atque in rebus tristibus communionem, fidem, humanitatem, veritatem, denique alterius in alterum amoris constantiam, hæc haudquaquam humana putauimus esse, verùm animi cuiusdam præstantioris, quàm pro hominum vulgo: qui donec secundis ventis nauigatur, amicis indignantur, nisi ex æquo participes fiant rerum lætarum: quòd si vel paululum ijs reflare venti cœperint, aufugiunt solos in periculis deserentes. Enimuero & illud noueris, nihil amicitia melius arbitrantur Scythæ, nec vlla re magis gloriatur Scytha, quã adiuuandis amicis, & communicandis rebus acerbis: quemadmodum neque probrum apud nos maius vllum, quàm amicitiæ proditorem

ἡμᾶς δοκεῖν. διὰ ταῦτα Ο-
ρέστην, καὶ Πυλάδην τιμῶμεν, ἄνδρες ἀριστεῖς γνησίως τὰ Σκυθῶν ἀγαθὰ, καὶ ἐν φιλίᾳ διενεγκόντας. ὃ πρῶτον ἡμεῖς ἁπάντων θαυμάζομεν. καὶ τοὔνομα ἐπὶ τούτοις αὐτῶν ἐθέμεθα, κορακίους καλεῖσθαι. τοῦτο δέ ἐστιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ φωνῇ, ὥσπερ ἂν εἴ τις λέγοι, φίλοι δαίμονες. Μνη. Ὦ Τόξαρι, οὐ μόνον ἀγαθοὶ ἦσαν Σκύθαι, καὶ τὰ πολεμικὰ τῶν ἄλλων ἀμείνους, ἀλλὰ καὶ φῆσαι ἔστιν, ἁπάντων πιθανώτατοι. ἐμοὶ γοῦν τότε ἄλλως γνώσεσθαι, ἤδη καὶ αὖθις δίκαια πείθει δοκεῖτε, οὕτως Ὀρέστην καὶ Πυλάδην ἐκθειάσαντες. ἐλελήθεις δέ με ὦ ξένε, καὶ γραφεὺς ἀγαθὸς ὤν. πάνυ γοῦν ἐναργῶς ἐπέδειξας ἡμῖν τὰς ἐν τῷ ἱερείῳ εἰκόνας, καὶ τὴν μάχην τῶν ἀδελφῶν, καὶ τὰ τραύματα ἀλλήλων. πλὴν ἀλλ' οὐκ ἂν ἐθέλοιμι οὕτω πάνυ πιθανοὺς εἶναι φιλίαν ἐν Σκύθαις. ἅτε γὰρ ξένους, καὶ ἀγελείους ὄντας αὐτούς, ἐχθρὰ μὲν εἰκὸς συνεῖναι, καὶ ὀργὴν, καὶ δυσμένειαν, φιλίαν δ' οὔ, μὴ πρὸς τοὺς οἰκειοτάτους ἐπαναστῆναι, τιμωρούμενος τοῖς τε

videri. Has ob res Oresten & Pyladem veneramur, quòd præstantissimi extiterint in Scytharũ virtutibus, atq; in amicitia præcellentes: quod nos primũ omnium admiramur. Appellationẽ quoq; ex his illorũ factis imposuimus, vt Coraci vocentur. Quod quidẽ nostra in lingua perinde sonat, ac siquis dicat, Dij amicitiæ præsides. *Mne.* Profectò Toxari, non arcu modò valuerunt Scythę, bellicísque in rebus cæteris antecelluerunt: sed etiam ad dicendum & persuadendum aptissimi omnium fuerunt: vnde mihi cùm dudũ secus videretur, nunc eidẽ meritò fecisse videmini, qui sic Orestem ac Pyladem in Deorũ numerũ retuleritis. Nesciebã & illũd, vir optime, quòd pictor quoque bonus esses: qui admodum euidenter ostendisti nobis, quæ sunt in Orestis templo, picturas, pugnámque virorũ, alteriq; pro altero susceptа vulnera. Atqui non putabã olim apud Scythas, tanto studio cultã fuisse amicitiã: sed ipsos vt pote peregrinos, agrestes, odio perpetuo, ira, & excãdescẽtia cõmitti, amicitiã verò ne in familiarissimos quidẽ exercere, idq; conijciens, cũ ex alijs quę de illis audiuim⁹, ἄλλοις, ἃ περὶ αὐτῶν ἀκούομεν,

καὶ ὅπη καταδίοιεν τοὺς πατέρας ἀποθανόντας. Το. εἰ μὲν καὶ πάλαι ἡμεῖς τῶν Ἑλλήνων, καὶ δικαιότεροι τὰ πρὸς τοὺς γονέας, καὶ ὁσιώτεροι ἐσμὲν, οὐκ ἂν ἐν τῷ παρόντι φιλοτιμηθείην πρός σε. ὅπη δ' οἱ φίλοι Σκύθαι πολὺ πιστότεροι τῶν Ἑλλήνων φίλων εἰσὶ, καὶ ὅπη φιλίας λόγος πλείων παρ' ἡμῖν, ἢ παρ' ὑμῖν, ῥᾴδιον ἐπιδεῖξαι. καὶ πρὸς θεῶν τῶν Ἑλλήνων, μὴ πρὸς ἀχθηδόνα μου ἀκούσῃς, ἂν εἴπω τι, ὧν κατατρυπόμενος πολὺν ἤδη χρόνον ὑμῖν συγγινόμενος. ὑμεῖς γάρ μοι δοκεῖτε τοὺς μὲν περὶ φιλίας λόγους, ἄμεινον ἄλλων εἰπεῖν ἂν δύνασθαι. τὰ ἔργα δ' αὐτῶν, ὑμῶν δὲ κατ' ἀξίαν τῶν λόγων ἐπιμελεῖσθαι, ἵνα μὴ ἀπόχρῃ ὑμῖν ἐπαινεῖσθαι τε αὐτὰ, καὶ δεῖξαι πλείονα ἀγαθὸν ὄντα. ἐν δὲ ταῖς χρείαις προδόντες τοὺς λόγους, ῥαπτεύετε ὡς οἷόν τ' ὅπως ὑπὸ μέσων τῶν ἔργων. καὶ ὁπόταν ὑμῖν οἱ θαυμασοὶ τὰς τοιαύτας φιλίας ἐπὶ τῷ σκηνῇ ἀναβιβάσαντες δείκνυωσιν, ἐπαινεῖτε, καὶ ὑπερεστεῖτε. καὶ κινδυνεύουσιν αὐτοῖς καὶ ἀλλήλων οἱ πολλοί. καὶ ὑπαδακρύετε. αὐτοὶ δὲ, οὐδὲν ἄξιον

tum ex hoc quòd patres vita functos deuorant. Tox. An nos Græcis cùm alijs in rebus, tum in cultu parentum iustiores & sanctiores simus, in præsentiarum haudquaquam contenderim tecum. Verùm amicos nostrates Græcis amicis longè esse fideliores, & maiorem apud nos, quàm apud vos amicitiæ rationem haberi, facile fuerit docere. Ac per Deos Græcorum, ne tibi sit molestum audire, si quæ perspexi, dixero, multum iam temporis apud vos versatus. Vos enim mihi videmini præclariùs cæteris de amicitia verba facere posse: vim verò factáque illius, adeò non solùm pro sermonum dignitate non exercere, vt sat vobis sit prædicare eam, & quantum sit bonum, ostendere. At in vsu, deficientes à sermonibus, nescio quomodo è medio opere aufugitis. Cæterùm quum Tragœdi in scenam progressi, istiusmodi amicitias vobis repræsentant, approbatis, applauditis, illisque pro se mutuo periclitantibus illachrymamini plerique: ipsi verò nihil dignũ

ἑαυτοὺς ὑπὲρ τῶν φίλων παρέχεσθαι τολμᾶτε. ἀφ' ὧν τοῦ φίλους δεῖσθαι τύχῃ, αὐτίκα μάλα, ὥσπερ τὰ ὀνείρατα ὑμῖν ἐκπεδῶν ἀποπτάμενα εἰς πολλὰ ἐκεῖναι ξενικὰ, τοῖς κενοῖς τούτοις, καὶ κωφοῖς προσωπείοις ἐντυχοῦσαι ὑμᾶς ἀπολιποῦσαι. οἷς οὐδὲν ἁρμόττει τοῦτο, καὶ παμπόλλοις κεχρῆσθαι, οὐδὲ τὸ σιωπᾶν τοῦτο φθέγγεται. ἡμεῖς δ' ἴσμεν, ὅσοι γὲ δηλεῖτε ὑμᾶς ἐν τοῖς περὶ φιλίας λόγοις, ποσάκις ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν πλεονεκτεῖτε. εἰκὸς οὖν ἐστὶν, οὕτω καὶ ἡμᾶς ποιῆσαι. τοὺς μὲν παλαιοὺς φίλους, ἀφεμεῖν ἐκείνοις, εἴ πως ἐστὶν ἡμῖν, ἃ ὑμεῖς τῶν πάλαι καταλειπεῖν ἐκέλευσεν· ἐπεὶ κατά γε τοῦτο, πλεονεκτήσαι, πολλοὺς, καὶ ἀξιοπίστους μάρτυρας τοῦ ποιητοῦ παρεχόμενοι, τὸν Ἀχιλλέα, καὶ Πατρόκλου φιλίαν, καὶ τὸν Θησέως, καὶ Πειρίθου, καὶ τἄλλα ἐπιμελείας, οὐ καλλίστης ἔτυχε, καὶ μέλεσι φαλῳδήσαντες, ὀλίγους δὲ πάνυ φροντιεῖσθαι τῶν καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγησάμενοι. ἐγὼ μὲν, τὰ σκυθικὰ σὺ δὲ, τὰ ἑλληνικὰ, καὶ ὁπότερος αὖ

laude pro amicis præstare audetis. Quin si egeat amicus re aliqua protinus vt insomnia, procul auolantes euanescunt multæ illæ tragœdiæ, vósque similes relinquunt inanibus istis, ac mutis personis, quæ diducto rictu, atque immane hiantes, ne minimum quidem loquuntur. At nos è diuerso, quo sumus in dicendo de amicitia posteriores, hoc in ea præstanda præcedimus. Itaque si videtur, nunc ita faciamus: priscos illos amicos silentio prætereamus, siquos vel nos, vel vos, ex his qui olim fuerunt, recensere valemus, postquam ista quidem parte superaueritis, compluribus, ac grauibus adductis testibus, nempe poëtis qui Achillis, & Patrocli amicitiam, tum Thesei, Pirithoique, neque non aliorum necessitudinem, pulcherrimis versibus, carminibúsque cecinerunt. Quin paucos quosdam in medium afferamus ex his qui nostra memoria fuerunt, eorúmque res gestas exponamus: ego quidem Scythicas, tu verò Græcanicas. Et in his vter superarit, meliorésque

ἐν τούτοις κρατῇ, καὶ ἀμείνους

προσήκοντας τοὺς φίλους, αὐτός τε γενναιοτέρως ἔσῃ, καὶ τῷ αὐτῷ ἀγαπηφύξει, κάλλιστον ἀγῶνα, καὶ σεμνότατον ἀγωνισάμενος. ὡς ἔγωγε πολὺ ἥδιον ἂν μοι δοκῶ μονομαχῶν ἡττηθεὶς, ἀποτμηθῆναι τὴν δεξιάν, ὅπερ ἡ σκυθικὴ ἐπιτίμιόν ἐστιν, ἢ χείρων ἄλλου καὶ φιλίαν κεκεῖσθαι. καὶ ταῦτα, Ἕλληνος, σκύθης αὐτὸς ὤν. Μυν. ἔστι μὲν ὦ Τόξαρι οὐ φαῦλον τὸ ἔργον αἱρεῖσθαι σοὶ, πολεμίῳ μονομαχῆσαι, παῦ εὐτόχοις, καὶ τεθηγμένοις παρεσκευασμένῳ τοὺς λόγους. οὐμὲν ἀγνῶς γε οὔτω καταφρονητὸς ἐν βεβαίῳ τὸ ἑλληνικὸν ἅπαν, ὥστε χαρίσασθαί σοι. καὶ γὰρ αἰ εἶεν ἅπαν δεινὸν, ὥστε δυοῖν μὴν ἐκείνοιν ἡττηθῆναι τοσούτους τῶν Σκυθῶν, ὁπόσους οἵ τε μῦθοι δηλοῦσι, καὶ αἱ ὑμέτεραι παλαιαὶ γραφαὶ, ὡς μικρῷ πρόσθεν εὖ μάλα ἔλεγχόμενοι. Ἑλλήνας δὲ πάντας, τοσαῦτα ἔθνη, καὶ τοσαύτας πόλεις ἑνὶ μόνῳ ὥστε σὲ ἁλῶναι. εἰ γὰρ τοῦτο ἤρετο, ἐν τῇ δεξιᾷ ὥστερ ὑμεῖς, ἀλλὰ τῇ γλώττῃ ἀποτμηθῆναι καλόν. πότερον δὲ εἰδῶμεν ἢ ἀρίθμον ἡμῖν τῶν φιλικῶν τούτων πραξέων,

amicos produxerit, is & victor esto, & suam ipsius victoriam promulgato, tanquam qui pulcherrimum atque honestissimum certamẽ decertarit: adeò vt ego quidem malim mihi deuicto in singulari certamine, dextram amputari (quæ apud Scythas victo est pœna) quàm in amicitia quopiam inferior iudicari, præsertim Græco, ipse Scytha cùm sim. *Mne.* Equidem haud mediocris est negotij, cum viro, vt tu es, bellatore, singulari certamine congredi, singularis solertiæ & acuminis orationibus instructo. Haud tamen vsque adeò ignauiter, tam cirò vniuersam deserens Græciam, tibi cessero. Etenim hoc esset grauissimum, vt à duobus illis tot Scythæ victi fuissent, quot fabulæ declarant, & vetustæ picturæ vestræ, quas paulò antè scitè admodum repræsentasti: Græci verò, tot gentes, tot ciuitates, nullo defendente abs te vincerentur. Nam istud si fiat, non vestro more dextram, sed linguam execari conueniat. Vtrum verò nobis definiendus est numerus rerum ab amicis actarum, an quanto quis plures

ἢ ὁπόσῳ ἂν τις πλείους

ἔχῃ λέγειν, τοσούτῳ εὐπορώτερος δόξειεν αὖ πρὸς τὴν νίκην; Το. οὐδαμῶς. δοκῶ μὲν οὖν τῷ πλήθει αὐτῶν τὸ κέρας, δοκῶ δὲ ἀμείνους. καὶ εἰ τρισσῷ φαίνοιντο αἱ σαὶ τῶν ἐμῶν. ἴσα τὰ ἀριθμῷ οὖσα, καιριώτερα δηλονότι ἐργάσονται μοι τὰ βαύματα. καὶ δὴ τοῦτον ἐάσωμεν πρὸς τὰς πλη- γάς. Μνη. εὖ λέγεις. καὶ ἀριθμῶμεν ὁπόσαι ἑκάτεραι. Το. ταυτὶ ἔμοιγε δοκοῦσιν ἑκατέρῳ. Μν. καμοὶ δοκεῖ. ἀλλὰ πότερος ἡμῶν λέγε. ἀλλὰ ἐπομόσαι μοι πρῶτον ἢ μὴν ἀληθῆ ἐρεῖν. ἄλλως γὰρ οὐ πλάττειν τὰ τοιαῦτα, καὶ πάνυ χαλεπόν. καὶ ὁ ἔλεγχος ἀφανής. εἰ δ' ὀμόσειας, οὐχ ὅσιον ἀπιστεῖν. Το. ὀμνύμεθα, εἴ τι καὶ ὅρκου δεῖν νομίζεις. Μνη. τίς δέ σοι τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἆρ' ἱκανὸς ὁ φίλιος; Το. καὶ μάλα. ἐγὼ γὰρ καὶ ὁπλοῦμαί σοι ἐν τῷ ἐμαυτοῦ λόγῳ. Μνη. ἴσθι τοίνυν ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος, ἢ μὴν ἅπερ ἂν λέγω πρὸς σὲ, ἢ ἀπ' ἐμαυτοῦ εἰδὼς, ἢ παρ' ἄλλων, ὁπόσων οἶδα· ἢ ἐμὲ δι' ἀκριβείας ἐκπυθανόμενος ἐρεῖν, μηδὲν ἐν παρ' ἐμαυτῷ σπουδαγωγῶν. καὶ πρῶτόν σοι τὴν Ἀγαθοκλέους, καὶ Δεινίου φιλίαν διηγήσομαι,

dicendas habuerit, tanto ad victoriam consequendam locupletior videbitur. *Tox.* Nequaquam. Imò nō multitudine vis harū definiatur, sed præstantia, vt si tuæ meis acutiores appareant, quanuis numero sint pares, magis lethalia vulnera mihi infligant, quarum ictibus memet ocyus dabo. *Mne.* Probè loqueris. Statuamus ergo quot erunt satis. *Tox.* Quinque vtrique fore satis mihi videntur. *Mne.* Itidem mihi videtur. At prior dicito: verùm iuratus te vera dicturum: alioqui fingere eiusmodi, non admodum fuerit difficile: nec palàm refelli queant. Porrò si iuraris, nefas sit non habere fidem. *Tox.* Iurabimus, si quid etiam iureiurando opus esse censes. *Mne.* At quis tibi è Dijs nostratibus? num idoneus Iupiter Philius? *Tox.* Maximè. Ego quoque nostratem meapte in lingua iurabo. *Mne.* Testis igitur, esto Iupiter Philius, quæcũque tibi sum dicturus, vel quæ viderim ipse, vel quæ ab alijs quoad fieri potuit, diligentissimè perceperim, narraturum, nihil ex me ipso exaggerantẽ. Ac primo quidem loco, Agathoclis & Diniæ amicitiam tibi referam, καὶ Δεινίου φιλίαν διηγήσομαι,

ἀσίδιμον ἐν τοῖς Ιωσι γνωριμώτατον. Ἀγαθοκλῆς γὸ οὗτος ὁ Σάμιος, οὐ πρὸ πολλοῦ ἐγένετο, ἄριστος μὲν ἐς φιλίαν ὡς ἔδειξε, τἆλλα δ᾽, οὐδὲν ἀμείνων Σαμίων τῶν πολλῶν, οὔτε ἐς τὸ ἦθος, οὔτε ἐς τἄλλα πλουσίαν. Δεινίᾳ δ᾽ τῷ Λυσίωνος ἐφεσίῳ, φίλος ἐκ παίδων ἦν. ὁ δ᾽ Δεινίας, ἐπλούτει ἄρα εἰς ὑπερβολήν. καὶ ὥσπερ εἰκὸς, νεόπλουτον ὄντα, πλουσίοις μὲν ἄλλοις εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἱκανοὺς μὲν συμπίνειν, καὶ πρὸς ἡδονὴν συνεῖναι, φιλίας δ᾽, πλείστου ὅσου ἀποδέοντας. τέως μὲν οὖν ἐν τούτοις, καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς ἠνατάζετο, καὶ συνῆν, καὶ συνέπινεν αὐτοῖς, οὐ πάνυ χαίρων τῇ τοιαύτῃ διατριβῇ. καὶ ὁ Δεινίας, οὐδὲν αὐτὸν ἐνετιμότερον εἶχε τῶν κολάκων. τελευταῖον δ᾽, καὶ προσέκρουε, τὰ πολλὰ ὀπτιμῶν. καὶ φορτικὸς ἐδόκει, ὑπομιμνήσκων καὶ τῶν προγόνων, καὶ φυλάττειν παρεγγέλλων, ἃ μὴ πολλῶν καμάτων ὁ πατὴρ αὐτῷ κτησάμενος, κατέλιπεν. ὥστε διὰ ταῦτα, οὐδὲ ἐπὶ τοὺς κώμους ἐπῆγεν ἔτ᾽ αὐτὸν, ἀλλὰ μόνος μετ᾽ ἐκείνων ἐκώμαζε, λανθάνειν προαιρούμενος

quæ celebris est apud Ionas. Nam Samius hic Agathocles, non ita pridem vixit, vir in amicitia præstantissimus, vt re declarauit. Cæterùm reliquis in rebus vulgo Samiorum nihilo præstãtior, neque genere, neque opibus alijs. Huic cum Dinia Ephesio, Lysionis filio, amicitia à puero intercesserat. Porrò Dinias supra modum ditatus est, vtq; solent ij qui nuper opes nacti sunt, complures & alios secum habebat, idoneos illos ad compotationem, & ad voluptariam consuetudinem: ab amicitia verò longè alienissimos. Atque inter hos interim habebatur Agathocles, cúmque illis versãbatur, & comportabat, non admodum approbans eam cõuiuendi rationem. Ac Dinias hunc nihilo maiori in pretio habebat quàm adulatores. Tandem etiam offendere cœpit, crebriùs obiurgans: molestúsque videbatur, quippe qui maiores ipsi cõmemoraret, præciperétq; vt seruaret, quæ multo labore parta, pater illi reliquisset: adeò vt ob hæc ne ad comessationes quidem deinceps adhiberetur, sed solꝰ cũ illis comessaretur, celare cupiens Agathoclem. Demũ ab τὸν Ἀγαθοκλέα. καὶ δή ποτ᾽ ἐκὼ

τῶν κολάκων ἐκείνων ὁ ἀθλιος ἀπατᾶται, ὡς ἐρῶν αὐτῆς Χαρίκλεια Δημωνακτος γυνὴ, καὶ ἐς ἐπιφανὴς, καὶ πρῶτα Ἐφεσίων τὰ πολιτικά. καὶ γραμματίδια τε εἰσεπέμπετο παρ' ἐκείνης γυναικὸς αὐτῷ, καὶ στέφανοι ἠμαραντοι, καὶ μῆλά τινα ἀπὸ δένδρων ἡβῶντα. καὶ ἄλλα, ὅσα αἱ μαστροποὶ ἐπὶ τοῖς νέοις μηχανῶνται, καὶ μικρὸν αὐτοῖς ἐπιτρέχουσαι τὸν ἔρωτα, καὶ ἀναφλέγουσαι τὸ πρῶτον ἐρᾶσθαι νομίζοντας. ἐπαγωγότατον γὰρ τοῦτο γε καὶ μάλιστα τοῖς καλοῖς εἶναι οἰομένοις, ἄχρις αὖ λάθωσιν εἰς τὰ δίκτυα ἐμπεσόντες. ἡ Χαρίκλεια δ', ὡς ἀστεῖον μὲν γύναιον, ἑταιρικὸν δ' ἐκτὸς πῶς, καὶ τὸ πρᾶγμα εἰδὸς, καὶ εἰ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐξελκύσειέ τις. καὶ ἡ πρόσοδός τις μόνον, οὐδὲν ἐπέκεινα. καὶ δέος ἦν ἐν ὡ, μή ποτε αὐτὸς ὁ Χαρίκλεια. δεινὴ δὲ καὶ τἄλλα τεχνῖτις, παρ' ὡ πια βούλει τῶν ἑταιρῶν ἐπιτηδειοτέρα ἐρᾶσαι. καὶ ἀμφίβολον ἔτι ὄντα, ὅλον ἐξαποτήκειν, καὶ ἐνέχοντα ἤδη ἐπιτεῖναι, καὶ προσκλῶσαι αὖτι μᾶλλον, αὖπ δ' ὀλακεῖα. καὶ κατὰ μικρὸν, ὑποφλέγειν, καὶ τῷ πρὸς ἕτερον ἀποκλίνειν δοκεῖν·

assentatoribus illi misero persuasum est, quòd amaretur à Chariclea Demonactis vxore, viri illustris atque inter Ephesios in honoribus ciuilibus primarij. Iam & literulæ à muliere ad illum ventitabant, & serta semimarcida, & admorsa poma: denique quicquid ad hæc lenæ machinantur in adolescentes, quò paulatim illis amorem artibus quibusdam inserant, primúmque hac incendant opinione, quòd sese credant amari. Nam & hoc plurimum illicit, præsertim eos qui sibi formosi videntur, donec imprudentes in casses inciderint. Erat autem Chariclea vrbana mulier, mirum in modum meretricia: & quiuis obuius, etiamsi vel minimum concupiuisset, & si duntaxat aspexisset, protinus annuebat, nec erat metuendum, ne recusaret Chariclea: potens alioqui artifex: & quauis meretrice doctior amatorem allicere, & ambiguus cùm adhuc esset, totum subigere: ac quum iam teneretur, incitare, & accendere, nunc ira, nunc blandimentis, mox fastidio, & quod ad alterum inclinare videretur:

ἡ ὅλη συνεκέκρατο ἀπανταχόθεν γυνή, καὶ πολλὰ μηχανήματα παρεπήνασο κατ' αὐτῆς ἐφ' ἑαυτῶν. τοιγαροῦν οὕτω τότε οἱ Διηνίου κόλακες παρελαμβάνοσαν ἐπὶ τὸ μειράκιον, καὶ τὰ πολλὰ ὑπεκκωμῴδουν, συνωθοῦντες αὐτὸν εἰς τὸν ἔρωτα τῆς Χαριτλείας. ἤδη, πολλοὺς ἤδη νέους ἀπηγχόνισται, καὶ μειρακίοις ἐρῶντας ὑποκριναμένη, καὶ οἴκους πλουσίους ἀνατρέψασα, ποικίλον τι, καὶ πολυτρόπαστον κακὸν, παραλαβοῦσα εἰς τὰς χεῖρας ἀπλοϊκὸν, καὶ ἀπειρον τῶν τοιούτων μηχανημάτων νεανίσκον, οὐκ ἀφῆκεν ἐκ τῶν ὀνύχων. ἀλλὰ περίσχουσα παντάχοθεν, καὶ διαπειρᾶσα, ὅτε ἤδη παντάπασιν ἐκράτει, αὐτή τε ἀπώλετο ὑπὸ τῆς ἄγρας, καὶ τῷ κακοδαίμονι Διηνίᾳ μειρακίων κακῶν αἰτία ἐγένετο. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον εὐθὺς ἐκείνα ἐπ' αὐτὸν καθῆκε τὰ γράμματα. καὶ συνεχῶς πεμπομένη τῇ ἄρρενι, ὡς ἐδάκρυσε, καὶ ἐπηχίσπνυσε, καὶ τέλος, ὡς ἀπάγξαι ἑαυτὴν ἢ ἀθλία ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ἕως δὴ ὁ μαχαιρεὺς ἐπειδὴ καλὸς εἶναι, καὶ τῶν Ἐφεσίων γυναιξὶ περιπόθητος. καί που συνέλαβε πολλὰ ἐπιτηδείως.

& tota erat vndique comparata mulier, artibúsque omnigenis in amantes instructa. Tunc igitur Diniæ adulatores hanc ad adolescentulum adducunt, multáque assimulabant, quò eum in amorem Charicleæ impellerent. Hæc autem quæ iam complures adolescentes iugularat, & innumerabiles amores mentita fuerat, domósque opulentas euerterat: varium quoddam & inexpugnabile malum: vbi manibus prehendit simplicem hunc adolescentulum, & huiusmodi artium imperitum, ex vnguibus non dimisit. Verùm vbi vndiq; complexa fuisset & confixisset ipsum, cùm iam omnino teneret, tum ipsa à captura est perdita, tum infœlici Diniæ (excentorum malorum fuit causa. Nam primùm quidem statim literulas illas ad eum dat, ancillam subinde missitando quibus renuntiaret, vt fleret, vt vigilaret, vtque tandem misera se ipsam præ amore esset strangulatura: donec iam beatus ille persuasus, sibi formosus esse videretur, & Ephesiorum vxoribus amabilis. At tandem multum exoratus in congressum est adductus.

ἐκ τούτου ἦν ῥᾴδιον, ὡς τὸ εἰκὸς ἀλώσεσθαι ἔμελλεν ὑπὸ γυναικὸς καλῆς, καὶ πρὸς ἡδονὴν τὸ ὁμιλῆσαι ἐπιχωρήσειν, καὶ ὑπὸ καιρῷ θαρρύσαι, καὶ μεταξὺ τῶν λόγων, ἐλεεινῶς ἀναστενάξαι. καὶ ἀπόντος ἤδη, λαβέσθαι. καὶ εἰσελθόντι, προσδέξασθαι, καὶ καλλωπίζεσθαι, ὡς αὐ μάλιστα ἀρέσειε. καὶ που καὶ ἅπτεσθαι, καὶ κυδαίσαι. οἷς ἅπασι κατὰ τὸν Δεσπίου ἐμέχθη-το. καὶ ἐπεὶ ἤδετο φορήσας ἔρωτα, καὶ διαβεβρόχει ἤδη τῷ ἔρωτι, καὶ ταχέρον μεγωμβρίον, ἄλλο ἐπὶ τούτοις ἐπινοεῖ, καὶ τὴν ἄθλιον ἀπόλλυε. κἀφ' ἑαυτῆς σκιπτέται. ἱκανὸν ἦ καὶ τοῦτο, βλάκα ἐρασθῆναι προσκυρῆσαι. καὶ ἀκέπι ἐοῦσα πρὸς αὐτὸν, φυλάττεσθαι ὑπό τ' αἰδοῦς λέγουσα, πεπυσμένου τ' ἔρωτα. ὁ δ' ἀεὶ θ' οἷός τε ἦν φέρειν τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ μνεία-χετο μὴ ἔχων αὐτὴν, ἀλλὰ ἐδάκρυε, καὶ τὸν κόλακας ἐστίμπα, καὶ τοῦ ὀνόματος τῆς Χαρικλείας ἐπεβοᾶτο. καὶ τὴν εἰκόνα περιβαλὼν αὐτῆς, ἐπετοίητο ἦ λίθου λευκοῦ, ἐκώκυε καὶ τέλος, καταβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τοὔδαφος, ἐκυλίνδετο. καὶ λύσσα ἦν ἀκριβὴς τὸ

Et ex eo tempore facilis erat coniectura fore vt caperetur à muliere formosa, ad voluptatem congredi docta, & in occasione fiere, & inter loquendum miserabiliter suspirare, & iam abeuntem amplecti, & adeunti occurrere, & formam, vt quàm maximè placeret, colere, interdum vel voce, vel cithara canere: quibus omnibus in Diniam vsa est. Postquam verò sensit excruciari, iámque amore illaqueatum, & colliquatum esse, adhæc aliud excogitat, quo misetum perdat. Grauidam se ex eo fimulat (& hoc quoque est efficax ad magis inflammandum stultum amantem) neque postea illum adibat, affirmans à viro sese obseruari, qui hunc amorem persensisset. Hic verò rem ampliùs ferre non poterat, nec durare quum illam non videret: sed flebat, adulatores accersebat, Charicleæ nomen inclamabat, imaginémque illius amplexus (albo autem lapide facta erat) eiulabat. Demum in solum sese proijciens, volutabatur, idque perfecta rabies erat. Siquidem mulieri reddita sunt dona,

πρᾶγμα. τὰ μὲν γὼ δῶρα,

οὐκ ἐμίσθα, ἢ στεφάνοις αὐτὸν ἐδίδοτο αὐτῷ, ἀλλὰ οἰκίαι ὅλαι, καὶ ἀγροὶ, καὶ στέφανοι, καὶ ἐσθῆτες εὐανθεῖς, καὶ χρυσὸν ὁπόσον ἐθελήσειε. καὶ πῶς, ἐν βραχεῖ ὁ Λυσίωνος οἶκος ὀνομαστότατος τῶν ἐν Ἰωνίᾳ γηθύλλιος, ἐξίλιτλητο ἤδη, καὶ ἐξεκένωτο. εἶτα ὡς ἤδη αὐὸς ἦν, ἀπολιπὼν αὐτὸν, ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκον τῶν εὐποροτάτων, ἐθήρα, καὶ μετέβαινεν ἐπ' ἐκεῖνον. καὶ ἦρα ἤδη αὐτῦ. κἀκεῖνος ὑπέμενεν. ἀμελούμενος δ' οὖν ὁ Δεινίας, οὐχ ὑπὸ τῆ Χαριτλείας μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν κολάκων, κἀκεῖνοι γὰρ ὅτι τὸν Κρῆτα ἤδη τὸν ἐρώμενον μετελιλύθεσαν, ἔρχεται πρὸς τὸν Ἀγαθοκλέα, καὶ παλαι εἰδότα ὡς ἔχοι πονηρῶς τὰ πράγματα αὐτῷ, καὶ αἰδούμενος τὸ πρῶτον, ὅμως διηγεῖτο πάντα. τὸν ἔρωτα. τὴν ἀπόνοιαν. τὴν ὑπερηφανίαν τῆ γυναικός. τὴν αὐτερασθὴν τὸν Κρῆτα. καὶ τέλος, ὡς οὐ βιάσεται μὴ οὐχὶ πάντων τῶν Χαριτλείᾳ. ὅδε, ἀκμαῖον εἶναι νομίσας ἐν τούτῳ ἀπομιμησόμενον τῷ Δεινίᾳ, διότι οὐ προσίετο μόνον αὐτὸν τῶν φίλων, ἀλλὰ τοὺς κόλακας αὐτῦ προσεπέμπετο, ἵν' μόνον εἶχε παρ' οἰκίαν ἐν

non pro pomorum aut sertorum pretio: sed solidæ domus, agri, famulæ, vestes floridæ, auri quantum optaret. Quid multa? breui Lysionis domus, antea inter Iones nobilissima exhausta est atque exinanita. Deinde vbi iam exluccus esset, eo relicto, alium quempiam adolescentulum Cretensem bene nummatum venata est, atque ad illum desciuit. Iam videlicet illum adamabat, atque is quidem credebat. Itaque Dinias neglectus non à Chariclea modò, sed etiam ab assentatoribus (nam isti quoque ad Cretensem amatorem iam desciuerant) abit ad Agathoclem iam pridem non inscium, quàm illi res miserè haberent: & quanquam primùm pudebat, omnia tamen exposuit, amorem, egestatem, arrogantiam mulieris, riualem Cretensem, denique se non victurum nisi cum Chariclea consuescat. Ille verò intempestiuum esse ratus exprobrare Diniæ, quòd ex amicis vnum sese nõ admisisset, sed tunc sibi assentatores antepositisset: diuendita, quam vnam in

Σάμῳ ἐπεμπολήσας, ἦκεν αὐτῷ τῷ πρώτῳ κομίζων, τρία τάλαντα. λαβὼν δὲ ὁ Δεινίας, τὰ ἀργύρια ἀνοίξας τῇ Χαριτελείᾳ, φανὸς πρὸς αὐτὴν γενόμενος. καὶ αὖθις ἡ ἀβρὰ, καὶ τὰ χαμαιπετῆ. καὶ μέμψις, ὅτι μὴ πάλαι χρόνου ἀφίκετο. καὶ οἱ κόλακες συνῆδον, ὑπολαμπόμενοι, ὁρῶντες ἐδώδιμον τὸν Δεινίαν. ὡς δὲ ἐπύθετο ἥξειν παρ' αὐτῷ, καὶ ἦλθε περὶ τὸν πρῶτον ὕπνον, καὶ ἔνδον ἦν ὁ Δημώναξ ὁ τῆς Χαριτελείας ἀνὴρ, εἴτε καὶ ἄλλως ὑποπτεύσας, εἴτε καὶ ἀπὸ συνήθειάς τινος γυναικός, ἄμφω γὰρ λέγεται, ἐπαναστὰς, ὥσπερ ἐν λόχῳ, τὴν τε αὐλειὸν ἀποκλεῖσαι ἐκέλευε, καὶ συλλαμβάνειν τὸν Δεινίαν, πῦρ, καὶ μάστιγας ἀπειλῶν, καὶ ξίφος ἐκ τοῦ μοιχοῦ σπασάμενος. ὁ δὲ, σωφρονῶν οὐ κακῶς ἦν, μοχλόν τινα πλησίον κείμενον ἁρπάσας, αὐτόν τε ἀποκτείνει τὸν Δημώνακτα, παταξας εἰς τὸ κρόταφον, καὶ τὴν Χαριτελείαν, οὐ μιᾷ πληγῇ ταύτῃ, ἀλλὰ καὶ τῷ μοχλῷ πολλάκις, καὶ τῷ ξίφει τὸν Δημώνακτος υἱέα. οἱ δ' οἰκέται, τέως μὲν ἐσήκεσαν ἄφωνοι τῷ παραδόξῳ τοῦ πράγματος ἐκπεπληγμένοι, εἶτα πειρώμενοι συλλαμβάνειν,

Samo habebat, domo paterna, pretium illi attulit, talenta tria. Quibus acceptis Dinias, ilico Charicleæ formosus denuo factus apparuit. Rursus ancilla, literulæ, & expostulatio, quòd iamdiu sese non adisset, concurrerunt: item adulatores correpturi suis dolis Diniam, quem adhuc arrodi posse cernerent. Cùm autem se illam aditurum promisisset, venisséque primo ferè somno, essétque intus Demonax Charicleæ maritus, seu alioqui senserat, siue ex compacto vxoris (nam vtrunque aiunt) exiliens velut ex insidijs, & atrium occludi, & Diniam comprehendi iubet, ignem & flagra minitans, & ensem prout in mœchum educens. Hic verò cognoscens vbi malorum esset, vecte, qui propè iacebat, arrepto, & Demonactem ipsum in tempora percussum & Charicleam occidit, non vno quidem ictu hanc, verùm & vecte sæpius, postremò Demonactis gladio. At famuli interea muti stabant rei nouitate attoniti, deinde comprehendere conati,

ὡς καὶ αὐτοῖς ἐπήει μετ' αὐτὸ ξίφος, ἐκεῖνοι μὲν ἀπέφευγον. ὁ Δεινίας δ', ἐπεξέρχεται, τηλικοῦτον ἔργον ἐργασάμενος. καὶ τὸ μεχρὶ τῆς ἕω παρὰ τῷ Ἀγαθοκλεῖ διέτριβεν, ἀναλογιζόμενοι τὰ πεπραγμένα, καὶ περὶ τῶν μελλόντων, ὅ, τι ἀποβήσεται σκοποῦντες. ἕως δὲ οἱ στρατηλάται παρῆσαν. ἤδη γὰρ τὸ πρᾶγμα διέβοητο. καὶ συλλαβόντες τὸν Δεινίαν, ἀπῆγον αὐτὸν ἔξαρνον ὄντα μὴ οὐχὶ πεφονευκέναι, ἀπαγόμενοι παρὰ τὸν ἁρμοστὴν, ὃς ἦρχε τῆς Ἀσίας τότε. ὁδὲ βασιλεὺς τῷ μεγάλῳ ἀναπέμπει αὐτόν. καὶ μετ' ὀλίγον κατεπέμφθη ὁ Δεινίας εἰς Γυάρου νῆσον τῶν Κυκλάδων, ἐν ταύτῃ φεύγειν εἰς ἀεὶ τεταγμένος τόπου τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς, καὶ τἆλλα μὲν συνῆν, καὶ σωσάμενος εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ σωζόμενος εἰς τὸ δικαστήριον μόνος τῶν φίλων, καὶ πρὸς ὀλίγον συνέδησεν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἔρευνῶν ὁ Δεινίας, ὡς τότε ἀπελείφθη τῶν ἑταίρων. καταδικάσας δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν, διέτριβεν ἐν Γυάρῳ, καὶ συνέφευγεν αὐτῷ. καὶ ἐπεὶ ἦν πανταπασιν ἀπόρων τῶν ἀναγκαίων, παρεδοὺς ἑαυτὸν τοῖς πορφυρεῦσι, συγκατέδυνε.

cùm in hos quoque ferro insiliret, ipsi aufugerunt. At Dinias clam sese subduxit tanto facinore perpetrato. Et ad auroram vsque apud Agathoclem est commoratus, vbi quæ facta essent reputabant, & quid in posterum esset euenturum, disp iciebant. Vt autem diluxit, milites aderant (iam enim res erat diuulgata) illi comprehensum Diniam, nec inficiantem homicidium, adducunt ad præfectum qui tunc Asiã moderabatur. Hic verò ad Persarum regem eum remittit. Nec ita multo pòst relegatus est Dinias in Gyarum Insulam ex Cycladibus vnam, damnatus à rege vt ibi in perpetuum exularet. Agathocles autem cùm reliquis in rebus nunquam abfuerat, tum pariter soluit in Italiam, & amicorum solus, vnà in iudicium est comitatus, neq; vsquam defuit officio. Porrò vbi iam in exiliũ profectus est Dinias, ne tum quidẽ desertus est ab amico: sed ipse sua sponte damnatus simul in Gyaro versabatur, & cum illo exulem agebat. At quum iam rerum omnino necessariarum inopia laborarent, locans se ipsum purpurarijs, vrinabat,

natúmque

ἢ τὸ πρόθυμον ἐκ τούτου ἀποσεῖσαι, ἔρεσε τ Δειπίαν. καὶ νοσήσαντα ὃ ἐπιμέλεστον, ἐθεράπευσε. καὶ ἀπιδανόντος ἀκέτι ἐπανελθεῖν εἰς τ ἑαυτῦ πάτρι-
δα, ἀλλ' αὐτῦ ἐν τῇ νήσῳ ἔ- A μεινε, αἰσχυνόμενος καὶ τεθνεῶτα ἀπολιπεῖν τ φίλον. τῦτό σοι ἔχει εἶπε Ἕλληνος, ἃ περὶ πολλῦ ἐμοὶ μέλον. ἔτη γὲ ὠκ οἶδα εἰ πέντε διελήλυθεν, ἀφ' ὗ Ἀγαθοκλῆς ἐν Γυάρῳ ἀπέθανε. Το. καὶ εἶπες ὦ Μνήσιππε, ἀπάτωτος ὢν ταῦτα ἔλεγες, B ἵνα μὴ ἀπιστεῖν αὐ ἐδυνάμεθα ὑμῖν. ἔστω σκυθικόν τινα φίλον τ Ἀγαθοκλέα τῦτον διηγεῖσθαι. καίτοι δέδια μή τινα καὶ ἄλλον ὅμοιον εἰπεῖν αὐτῷ. Μνη. ἀκήκοα τοίνυν καὶ ἄλλον ὦ Τόξαρι, Εὐθύδικον τ χαλκιδέα. διηγεῖτο δέ μοι περὶ αὐτῦ Σίμαλος ὁ ναύκληρος ὁ μεγαρικὸς ἐπιμαρτύρεσθαι, ἅ μὲν αὐτὸς C ἐθεασάμην τὸ ἔργον. πλεῖν μὲν γὰρ ἔφη ἐξ Ἰταλίας Ἀθήναζε περὶ δύσιν πλειάδος, συλλογιμένους πᾶς ἀνθρώπων κομψότατον. ἐν δὲ τούτοις, εἶναι τ Εὐθύδικον. καὶ μετ' αὐτῦ, Δάμωνα τὸν χαλκιδέα. καὶ ἄλλους ἑταίρους αὐτῦ. πλικιώτας δ' εἶναι, τὸν μὲν Εὐθύδικον, D

natúmque hinc lucrum referens, Diniam alebat. Quin & ægrotanti diutissimè inseruiuit: & vbi vita defunctus est, noluit vnquã in patriam reuerti, sed ibi in Insula permansit, cùm amicum vel mortuum deserere puderet. Hoc non ita pridem Græcus amicus præstitit: neque enim scio an quinque anni præterierint, ex quo Agathocles in Gyaro mortem obijt. *Tox.* Vtinam Mnesippe, iniuratus hæc dixisses, vt ijs fidem non habere possem: adeò Scythicum quendam amicum Agathoclem istum descripsisti. Quin vereor ne quem etiam alium huic similem narres. *Mne.* Audi etiam alium Toxari, scilicet Euthydicum Chalcidensem: de quo mihi retulit Simylus Chalcidensis nauclerus, adiurans se teste rem factam esse. Aiebat enim nauigasse sese ex Italia Athenas, circiter Pleiadum occasum, collectitios quosdam homines E vehentem, inter quos fuisset Euthydicus, & cũ ipso Damõ Chalcidensis eius amicus, coæquales illi, Euthydicus quidem validus & robustus,

ὁ δὲ Δάμωνα, ὕπωχρον, καὶ ἀδενικὸν, ἀρτι ἐκ νόσου μακρᾶς ὡς ἔδοκει ἀνισάμενον. ἄχει μὲ οὖν Σικελίας, εὐτυχῶς διαπλεύσαι ἔφη ὁ Σιμυλος σας ἐπεὶ δὲ τὸ πορθμὸν διαπερασθέντες, ἐν αὐτῷ ἤδη τῷ Ιονίῳ ἐγένεσθην, χειμῶνα μέγιστον ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἂν τις λέγοι; τεκμηρίας πιας καὶ σροβίλους, καὶ χαλάζας, καὶ ἄλλα, ὅσα χειμῶνος κακά. ἐπεὶ δὲ ἤδη σφᾶς κατὰ τὴν Ζάκυνθον εἶναι ἀπὸ ψιλῆς τὰ κεραίας πλέοντας, ἔπι καὶ ἀτειρας πινας ἐπισυρομένους, ὡς τὸ ῥόθιον ἐπιδέχεσθαι τὴν ὁρμῆς, περὶ μέσας νύκτας, οἷον ἐν τοσούτῳ σάλῳ ναυπάσαντα τὸν Δάμωνα. ἐμεῖν ἐγκεκυφότα εἰς τὴν θάλασσαν. εἶτα οἶμαι τῆς νεὼς βιαιότερον ἐς ὃ κεκύφει μέρος ἐπικλιθείσης, καὶ τὸ κύματος συναπάσαντος, ἐκπεσεῖν αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸ πέλαγος, οὐδὲ γυμνὸν τὸν ἄθλιον, ὡς ἂν καὶ ῥᾷον δύνασθαι νεῖν. εὐθὺς οὖν βοᾷν πυνθάνομενον, καὶ μόγις ἑαυτὸν ἀνέχοντα τῶ κλύδωνος. τὸν δὲ Εὐθύδικον, ὡς ἤκουσε, τυχεῖν δὲ γυμνὸν ἐν τῇ εὐνῇ ὄντα, ῥίψαι ἑαυτὸ εἰς τὴν θάλασσαν.

Damon contrà ſuppallidus, & valetudinarius: qui nuper ex diuturno morbo conualuiſſe videretur. Ergo ad Siciliam vſque ipſos fœliciter nauigaſſe aiebat Simylus: ſed vbi traiecto freto, in ipſo mari Ionio iam nauigarent, tempeſtatem maximam eis incubuiſſe. Quid autem attinet multa referre? nimirum immanes procellas ac ſinuoſas, grandines, & ſiquæ alia tempeſtatis mala. Cùm autem iam eſſent iuxta Zacynthum, nuda nauigantes antenna, præterea funes quoſdam trahentes, quo nimirum fluctus impetum exciperent, circiter noctem mediam, Damonẽ qui in tanta iactatione nauſearet in mare propendentem vomuiſſe. Deinde, vt conijcio, naue vehementiùs in eam partem in quam ille propendebat, inclinata, ſimúlque propellente fluctu, eum prono capite in pelagus excidiſſe, neque nudum tamen, vt miſero vel commodè natare liceret, mox exclamaſſe cùm præfocaretur, víxque ſeſe ab vndis extolleret. Quod ſimul atq; Euthydicus audiuiſſet, cũ nudus in ſtrato iaceret, eũ ſemet in mare abie-

καὶ καταλαβόντα τὸν Δάμωνα
ἤδη ἀπορρέοντα, φαιδρὰς γὰρ
ἐπέλυε ταῦτα, τὴν σελήνης
καταλαμπούσης, συμπαρεγεν-
ήθη, καὶ συγκυφίζειν. σφᾶς δ' A
ἐπιμιγῆναι μὲν αὐτοῖς βοηθοῦν, καὶ
ὠθεῖν τὸ συμφορηθὲν τῶν ἀνδρῶν.
μὴ δύνασθαι δ', μεγάλῳ τῷ
πλήθει ἐλαυνομένους. πολλὰ
μὲν οὖν ποιῆσαι. φελλούς τε
καὶ τύλους ἀφεῖναι αὐτοῖς, καὶ B
τὰ τοιαῦτα, ὡς ἐπὶ τούτων
ἐπιβήσαντο, καὶ τινι αὐτῶν πε-
ριπέσειν. καὶ τέλος, καὶ τὸ ἀπο-
βλέψαι αὐτῷ, οὐ μικρὰν οὖ-
σαν ἐπίδοσιν τοῦτο πρὸς ἀνδρὸς
ἑτέρου φίλου, ἐπιδείξασθαι εὐνοίας βε-
βαιοτέραν πρὸς ἄνδρα φίλον,
ὑπὲρ ἐπιπόντα εἰς πέλα-
γος οὕτως ἠρεμοῦντος, ἢ κοινω-
νήσαντος τοῦ θανάτου. καὶ μοι ἔτι C
ὀφθαλμῶν λάβε τὸν ὑπαπά-
σαντα τῶν κυμάτων. τὸ ἦχον τὸ
ὕδατος ἐπικλυσθέντος. τὸ ἀφρὸν
πεζίσαντα. τὸν νύκτα, καὶ
τὸν ἀπογνωσιν. εἶτα ἀσπαζό-
μενον ἐκεῖνον, καὶ μόγις ἀνα-
πνέοντα, καὶ τὰς χεῖρας ὀρέ-
γοντα τῷ ἑτέρῳ. τὸν δ', ὑπο-
πτήξαντα εὐθὺς, καὶ σωπήσαντα,
καὶ δεδιότα μὴ περιπόλη-
σιν αὐτῷ ὁ Δάμων. οὕτω
γὰρ ἂν μᾶλλον, ὡς ἐν ἀχμῇ

ciſſe, arreptóq; Damone qui iam deficiebat (nam hæc refulgente Luna diutius cerni poterant) illi adnaſſe, ac ſubleuaſſe. Ac voluiſſe quidem illis opitulari ſeſe miſeratos virorum calamitatem, verùm nequiſſe, cùm vento prævalido agitarentur. Illud tamen feciſſe, ſubera complura illis immiſiſſe, & contos aliquos, quibus innixi enatarent, ſiquos ex illis nanciſcerentur: poſtremò ſcanſoria quoque tabulata, eáque non exigua. Ergo per Deos perpende, quod aliud grauius beneuolentiæ documẽtum quiſpiam edere queat in hominem amicum, qui in mare vſque adeò ſæuiens, noctu decidiſſet, quàm communicata morte? Iámq; mihi ante oculos pone ſurgentes procellas, fragorem aquæ ſeſe frangentis, ſpumam vndique efferueſcentem, noctem ac deſperationem. Ad hæc illum præfocari incipientem, vixque vndis extantem, manúſque porrigentem amico: Hunc autem incontanter inſilientem, ſimúlque nantem, ac metuentem ne ſe prior Damon interiret. Sic enim profectò cognoſces, quod generoſum hunc

σοι καὶ τοῦτον φίλον τὸν Εὐθύδικον διηγησάμην. Το. πότερον δὲ, ἀπώλοντο ὦ Μνήσιππε οἱ ἄνδρες, ἢ τις αὐτοῖς ἐκ παραλόγου σωτηρία ἐγένετο, ὡς ἔγωγε οὐ μετρίως ἥδομαι ὑπὲρ αὐτῶν. Μνη. Χάρει ὦ Τόξαρι. ἐσώθησαν. καὶ ἔτι καὶ νῦν εἰσιν Ἀθήνησιν ἄμφω φιλοσοφοῦντες. ὁ μὲν δὴ Σίμυλος, ταῦτα μόνα εἰχελέγειν, ἃ ποτε εἶδε τῆς νυκτός. ἅ μὲ, ἐκπεπτοντα. τὸν δὲ, ὑπτιαδοῦντα. καὶ νηχομένους, ὡς ὅσον ἐν νυκτὶ κατόρθωτο ἐδήλωτο. τὰ δὲ ἀπὸ τούτου, οἱ ἀμφὶ τὸν Εὐθύδικον αὐτὸ διηγοῦνται. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, φελλοῖς πισὶ πεπισόντας, ἀνέχειν ὑπὲ τούτων ἑαυτούς, μὴ ἀπονήχεσθαι πονήρως. ὕστερον δὲ τὴν ἀποβάθραν ἰδόντας, ἤδη πρὸς ἕω, προσνήξασθαί τε αὐτῆ. καὶ τὸ λοιπὸν ὑπβάντας, εὐμαρῶς προσενεχθῆναι τῇ Ζακυνθῳ. μετὰ δὲ τούτους οὐ φαύλους ὄντας, ὡς ἔγωγ' ἂν εἰπιμι, ἔχουσον ἤδη τέτον ἄλλον ἤδη τι χείρονα αὐτῶν. Εὐδαμίδας κορινθίος, Ἀρετάιῳ τῷ κορινθίῳ, καὶ Χαριξείνῳ τῷ σικυωνίῳ, φίλοις ἐκέχητο εὐπόροις ὖσι, πενέστατος αὐτὸς ὤν, ἐπεὶ δὲ

quoque amicum Euthydicum retulerim. Tox. Vtrum perierunt viri Mnesippe, an illis ex insperato salus obtigit? adeò illis non mediocriter timui. Mnes. Bono sis animo, Toxari, seruati sunt: quinetiam nunc Athenis ambo philosophantes degunt. Nam Simylus hæc sola habebat dicenda, quæ olim noctu vidit, hunc delapsum illum desilientem, simúlque nantes, quatenus per noctem aspicere dabatur. Porrò quæ post hæc acciderint Euthydicus ipse narrat. Primùm quidem subera quædam fortè nactos, his sese sustinuisse, & incommodè enatasse. Deinde conspectis iam sub auroram tabulatis annasse, quibus postremò conscensis, facilè Zacynthum appulissent. Post hos autem qui neutiquam mali sunt, vt ego quidem autumo, accipe iam tertium nihilo illis inferiorem. Eudamidas Corinthius Aretæo Corinthio, & Charixeno Sicyonio amicis vtebatur, ijs quidem opulentis, ipse cùm esset pauperrimus. Hic moriens testamentũ reliquit,

ἀπέθανε, διαθήκας ἀπέλιπε,

πῶς μὲν ἄλλοις, ἴσως γελοῖόν, σοὶ δ' ἂν οἶδα εἰ τοιαῦτα δόξειεν, αὐδεὶ ἀγαθῷ, καὶ φιλίαν τιμῶντι, καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῇ πρωτείων ἀμιλλωμένῳ. ἐγέγραπτο γὰρ ἐν αὐταῖς, ἐπιλέγειν Ἀρεταίῳ μὲν τὴν μητέρα μου βόσκειν, καὶ γηροκομεῖν. Χαρίξενος δ', τὴν θυγατέρα μου ἐκδοῦναι μὴ πρεσβύτερος, ὁπόσον αὐ πλείστων ἐπιδοῦναι παρ' αὐτῆς δύνηται. ἦν δ' αὐτῷ καὶ μήτηρ πρεσβύτις, καὶ θυγάτριον ὡραῖον ἤδη γάμου. τούτῳ δέ τι ἄρρεν αὐτῶν ἐπιτυχὸν τοιούτῳ πάθει, τὴν ἐκείνου μοῖραν φησὶν ἐχέτω ὁ ἕτερος. πάντων αὐαγνωσθεισῶν τῶν διαθηκῶν, οἱ τὴν πενίαν μὲν ἐκτῆντο τὴν Εὐδαμίδα, τὴν φιλίαν δ', ἣν ἔφερε τοῦ ἀνδρὸς πρὸς αὐτῆν ἀγνοοῦντες, ἐν παιδιᾷ τὸ πρᾶγμα ἐποιοῦντο. καὶ οὐδεὶς ἦσαν οὐ γελῶν ἀπολαύειν. οὕτω Ἀρεταῖος, καὶ Χαρίξενος οἱ εὐδαίμονες, κλῆρον διαδέξονται, λέγοντες, ἵνα ἀποτίσουσιν Εὐδαμίδᾳ, καὶ ζῶντες αὐτοὶ κληρονομηθήσονται ὑπὸ τῆ νεκρῆ. οἱ κληρονόμοι δ', οἷς ταῦτα κατελέλειπτο, ὡς ἤκουσαν, ἦκον οὐδὲν διαφέροντες τὰ ἐν τῇ

alijs quidem fortasse ridiculum, quod haud scio an tale tibi videbitur, viro probo, & apud quem amicitia in pretio sit, quique de primis in ea partibus contendas. Sic enim in eo scriptum erat, Lego Aretæo matrem meam alendam, & in senectute curandam: Charixeno filiam meam elocandam cum dote, quanta ab illo maxima dari poterit. Erat autem illi mater anus, & filiola nuptijs iam matura. Siquid autem interim acciderit alterutri, huius quoque partem, inquit, habeto alter. Huiusmodi lecto testamento, qui tenuitatem quidem Eudamidæ nouerant: at amicitiam quæ illi cum hisce viris intercesserat, ignorabant, rem pro ioco ducebant: & nemo non ridens discedebat, dicendo, cuiusmodi hæreditatem Aretæus, & Charixenus sunt accepturi, fœlices videlicet, siquidem persoluent Eudamidæ, superstitis etiam ipsi hæreditatem tradent mortuo. At hæredes quibus ista erant legata, vt audierunt, ilicò venerunt, agnoscentes ea quæ testamento erant mandata. Itaq; Charixenus,

Δαμιδῶν. ὁ μὲν οὖν Χαρίξενος,

πέντε μόνας ἡμέρας ἐπιβιοὺς, ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἀρεταῖος, ἄρτι κληρονόμων γεγονὼς, τῷ τε ἐκείνου, καὶ τῷ αὐτὸς μετὰ δαπάνης παραλαβὼν, φέρει τε τὴν Εὐδαμίδα τῇ μητρὶ, καὶ τῇ θυγατρὶ οὐ σὺν πολλῷ ἐκδέδωκεν, ἀπὸ παλαιόν πέντε, ὧν εἶχε. δύο μὲν τῇ αὐτῇ θυγατρὶ, δύο δὲ τῇ τοῦ φίλου ἐπιδοὺς. καὶ τί γὰρ μοι δοκεῖ καὶ αὐτὸν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἐξίωσε γενέσθαι. τί σοι δοκεῖ ὦ Τόξαρι ὁ Ἀρεταῖος οὗτος; ἆρα φαῦλον παράδειγμα φιλίας παρεχήσειν, τοιαῦτα κληρονομήσας, καὶ μὴ προδοὺς τὰς διαθήκας τοῦ φίλου; ἢ πόθεν ἂν ἦν τοῦτον ἐν ταῖς τελείαις ψήφοις, μίαν τῶν πέντε εἶναι; Το. καὶ οὗτος μὲν καλός. ἐγὼ δὲ, τὴν Εὐδαμίδα πολὺ μᾶλλον ἐθαύμασα τῆς θάρσους, ὃ εἶχε περὶ τοὺς φίλους. ἐδήλου γὰρ ὡς καὶ αὐτὸς ἂν τὰ ὅμοια ἔπραξε; ἐ τ' ἂν τις, εἰ μὴ ἦν ἐν διαθήκαις ταῦτα ἐγεγράπτο, ἀλλὰ πρὸ τῶν ἄλλων ἦκεν ἂν ἄγγελος κληρονόμος τῶν τοιούτων. Μυ. εὖ λέγεις. τέταρτον δέ σοι διηγήσομαι, Ζηνόθεμιν τὸν Χαριόλεω Μασσαλιήτην. ἐφοίτα δέ μοι ἐν Ἰταλίᾳ

quinque duntaxat dies superstes, diem obijt. Aretæus verò factus hæredum optimus, tum illius, tum sua ipsius susceptа parte, & Eudamidæ matrem alit, & filiam non ita pridem datis quinque talentis, quæ habebat, elocauit, duobus quidem propriæ filiæ, duobus in amici filiæ dotem: ac nuptias ambarum eodem die fieri voluit. Quid tibi Toxari, Aretæus iste videtur? num leue amicitiæ argumẽtum exhibuisse, adita huiusmodi hæreditate, neque deserto amici sui testamento? An hunc quoque perfectis in calculis ponemus, vt è quinque sit vnus? *Tox.* Et iste quidem egregius: quanquam equidem Eudamidam multò magis ob fiduciam, qua fuit erga amicos, admiratus sum. Declarauit enim se eadem facturum fuisse erga illos, tametsi ea non essent in testamento scripta: verùm ante alios venturum, talium hæredem non scriptum. *Mne.* Probè dicis, Sed quartum tibi iam narrabo, Zenothemim Massilienſem Charmolei filium, qui mihi legationem pro patria obeunti in Italia monstratus est,

φοιτᾷ γὰρ ὁ παιδός,

ἀνὴρ, καὶ μέγας, καὶ πλούσιος, ὡς ἐφαίνετο. παρεγένετο δ' αὐτῷ γαμοῦντι ἐπὶ ζεύγους ὀδοιπορῶντι, πάνυ ἀλλαὶ ἀδεχθὴς, καὶ ἔχων τὸ ἥμισυ τοῦ δεξιοῦ, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένον, πολλήν τινα, καὶ ἀφόρητον μορμολύκειον. εἶτα ἐπεὶ ἐθαύμαζε τὸν καλὸν οὗτος, καὶ ὠραῖος ὢν, οἵαν ἔσχε παροχουμένην γυναῖκα, ὁ δείξας μοι αὐτὸν, διηγεῖτο τὸν ἀνεψιὸν τὸν γάμου, ἀκριβῶς εἰδὼς ἕκαστα. μανιαλιῶται δὲ καὶ αὐτοὶ λοιδ. Μενεκράτει δὲ ἦν τῷ πατρὶ τῆς δημοφορίου πάσης, φίλος λοιδ ὁ Ζηνόθεμις, πλουτοῦντι, καὶ τιμωμένῳ ὁμοίως ὤν. χρόνῳ δ' ὁ Μενεκράτης ἀφηρέθη πᾶν οὐσίαν ὑπὸ κατακρίτων, ὅτε ἐφ' καὶ ἄτιμος ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἑξακοσίων, ὡς ἀποφηνάμενος γνώμην παράνομον. οὕτω δὲ οἱ Μανιαλιῶται κολάζομεν ἕκαστον, ὅστις παράνομα γράψειεν. ἐκτήσατο οὖν ὁ Μενεκράτης ἐκ τῶν κατακρίτων. καὶ ἐπεὶ ἐν πλουσίοις, πένης, καὶ ἐξ εὐδόξου, ἄδοξος ἐν ὀλίγῳ ἐγένετο. μία δ' αὐτοῦ ἦν θυγάτηρ ἐν ἡλικίᾳ ἤδη, καὶ ὀκτωκαιδεκέτις οὖσα, λοιδ οὐδὲ μιᾷ

vir formosus, procerus, & diues, vt apparebat. Huic iter facienti vxor assidebat in rheda, aliàs deformis, manca dimidia corporis parte dextra, alteróque oculo capta, teterrimum quoddam & refugiendum terriculum. Deinde cùm demirarer, si decorus ille & venustus cùm esset, mulierem eiusmodi secum vehi sustineret: is qui mihi eum commonstrarat, necessitatem nuptiarum exponit, singulis diligenter cognitis. Erat is ipse Massilienſis. Menecrati, inquit, deformis istius patri amicus erat Zenothemis, viro diuiti, ac honorato, rebus ijsdē par ipse. Aliquando autem suis facultatibus est mulctatus Menecrates, quo tēpore etiam declaratus est infamis à viris sexcentis, vt qui sententiam iniquā pronunciasset. Ad hunc autem modum, inquit, nos Massilienses punimus, siquis corruptè iudicet. Grauiter itaque ferebat Menecrates, & quòd fuisset condemnatus, & quòd ex diuite pauper, ex nobili infamis repente euasisset. In primis verò discruciabat ipsum hæc filia, iā nubilis, & annos octodecim nata, quā ne cum omni quidē patris subſtātia,

πάσης τῆς οὐσίας· τὸ πατρὸς

λώτε περὶ τῆς καταδίκης ἐκέκτητο, ἠξίωσεν ἂν τις τῶν γε εὐγενῶν, καὶ πενήτων, ῥᾳδίως παραλαβεῖν, οὕτω καλὸς δαίμονα οὖσαν τὴν ὄψιν. ἐλέγετο δ' ἡ καταπίπτειν πρὸς τὴν σελήνην ἀνερχομένην. ὡς δ' ταῦτα πρὸς Ζηνόθεμιν ἀπεδύρετο, θάρρει ἔφη ὦ Μενέκρατες, οὔτε γὰρ ἀπορήσεις τῶν ἀναγκαίων, ἡ θυγάτηρ σου ἄξιον τῷ γένους ἐυρήσει νυμφίον τινά. καὶ ταῦτα ἅμα δεξιὰν, λαβόμενος αὐτὸ τῆς δεξιᾶς, ἦκεν εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ τὴν τε οὐσίαν πολλὴν οὖσαν, ἀνείματο πρὸς αὐτόν. καὶ δεῖπνον παρασκευάσας καλέσας, εἰσία τοὺς φίλους, καὶ τὸ Μενεκράτην, ὡς δὴ πᾶνα τῶν ἑταίρων πεπικὼς γάμον. ἐπεὶ δ' ἐδεδείπνηντο αὐτοῖς, καὶ ἔσπεισαν τοῖς θεοῖς, ἐνταῦθα δὴ μεσίῳ αὐτῷ τῷ φιάλῃ προτείνας, δέξαι εἶπεν ὦ Μενέκρατες παρὰ τὸ γαμβρὸ φιλοτησίαν. ἄξομαι γὰρ ἐγὼ τημερον τὴν σὴν θυγατέρα Κυδιμάχῳ. τὴν προῖκα δ' πάλαι εἴληφα, τάλαντα πέντε, καὶ εἴκοσι. τὸ δ', ἄπαγε λέγοντος, μὴ σύγε ὦ Ζηνόθεμι, μὴ ὕτω

quam ante multam possederat, dignatus fuisset quisquam ingenuus ac pauper facilè accipere, quæ forma esset tam infœlici, imò etiam crescente Luna cadere diceretur. Hæc vbi apud Zenothemim declararet, bono, inquit, es animo Menecrates. Neque enim ipse egebis necessarijs, & filia tua dignum aliquem suo genere sponsum inueniet. Quæ simul ac dixit, apprehensa illius dextra, domum deduxit, suásque facultates, quæ illi multæ erant, cum ipso est partitus, & conuiuio quod apparari iusserat, amicos excepit, & in his Menecratem, quasi cuipiam è necessarijs iam persuasisset, vt puellam in matrimonium acciperet. Posteaquam autem cœnassent, libassentque Dijs, tum porrecto illi pleno poculo, accipe, inquit, Menecrates, à genero amicitiæ poculum: nam hodie ducturus sum ego filiam tuam Cydimacham: dotem autem iam olim accepi, talenta quinque & viginti. Cui cùm responderet, apage, ne feceris ô Zenothemis, neue ipse vsque adeò insaniam vt te iuuenem & formosum

μανείην, ὡς πεῖσθῆν σεμνέαν

καλὸν ὄντα, κόρη αἰσχρᾷ, καὶ λευκοῖς ὑφαίνουσι συγκαταζευγνύμενον. ὁ δ', ταῦτα διεξιόντος, ἀφάμενος τοῦ νύμφου, ἀπῆει ἐς τὸν θάλαμον. καὶ μετ' ὀλίγον προῆλθε, διακοσμήσας αὐτόν. καὶ τοσαύτην σωφροσύνην ἐπεδείξατο, καὶ παίτοι ὡς ὁρᾷς πεπαχύμενος αὐτήν. καὶ οὐχ ὅπως τὰ αἰσχύνεται τῷ γάμῳ, ἀλλὰ καὶ σεμνύνεται μᾶλλον ἐοικὼς, ὑπερηφανεύεται, ὡς καταφρονεῖ μὲν τῶν ἐν σώματι καλῶν, καὶ αἰσχρῶν, καὶ πλούτου, καὶ δόξης. ἀφορᾷ δὲ ἐς τὸ φίλον, καὶ τὸν Μενεκράτην. οὐδὲ οἴεται χεῖρον ἐς φιλίαν ἐκ τῆς ψήφου τῶν ἑξακοσίων γενέσθαι. πάλιν ἤδη γε τούτων οὕτως αὐτὸν ἠμείψατο καὶ ἡ τύχη. παιδίον γὰρ παγκάλου ἐκ τῆς αἰσχρᾶς αὐτῷ ταύτης ἐγένετο. καὶ χθές γε, ἐπεὶ ἀφάμενος αὐτὸ εἰσκόμισεν ὁ πατὴρ εἰς τὸ βουλευτήριον, θαλλῷ ἐστεμμένος, καὶ μέλανα ἀμπεχόμενος, ὡς ἐλευθερώτερον φανεὶς τοῦ πάππου, τὸ μὲν βρέφος, ἀνεγέλασε πρὸς τοὺς βουλευτὰς, καὶ συνεκρότησε τῷ χεῖρε. ἡ βουλὴ δ' ἐπικλαδεῖσα πρὸς αὐτὸ, ἀξίωσε τῷ Μενεκράτει τὴν ὄψιν, πλησιόντῳ σωφρόνως

cum deformi & mutilata puella coniugatum conspiciam. Hæc illo loquente, hic sponsam tollens, in thalamum abijt, & paulo pòst ea deuirginata prodijt, cum qua ex eo tempore consuescit, eam summopere amans, & quemadmodum vides, circunferens. Nec solùm non pudet matrimonij, sed etiam perinde atque de eo glorians, ostentat, vt contemnit corporis formam, aut fœditatem, & diuitias, & gloriam: sed amici tantùm Menecratis rationem habet, neque arbitratur eum sexcentorum virorum sententia deteriorem ad amicitiam factum. Verùm pro his iam illi gratiam sic retulit fortuna. Puerulus enim formosissimus ex illa deformissima susceptus est. Quem cùm pridie pater in curiam intulisset, oleagina fronde coronatum, ac pulla veste amictum, quò plus commiserationis auo conciliaret, infans iudicibus arridebat, & manus cõplodebat: ad quem commota curia, Menecrati mulctã remittit. Iámque hic isto apud judices patrono vsus, rei famæq; restitutus est.

καταδήλως. καὶ ἤδη ἐπιτιμώς χρησάμενος πρὸς τὸ συμβεβηκὸς.

τοιαῦτα ὁ μασσαλιώτης ἔλεγε τὸν Ζηνόθεμιν τοῦτο πεποιηκέναι χάριν τοῦ φίλου, ὡς ὁρᾷς, οὐ μικρὰ, οὐδὲ ἅπερ πολλῶν ἐν Σκύθαις γλυκύτατα. οἵγε καὶ τὰς παλλακὰς ἀκριβῶς ταῖς καλλίσταις ἐκλέγεσθαι λέγονται. λοιπὸς ἡμῖν ὁ πέμπτος. καί μοι δοκῶ ἓν ἄλλον ἐρεῖν, Δημητρίου τοῦ σουνιέως ἐπαλαθύμιος. συνεκπλέυσας γὰρ ἐς τὴν Αἴγυπτον ὁ Δημήτριος Ἀντιφίλῳ τῷ Ἀλωπεκήθεν, ἑταίρῳ ἐκ παίδων ὄντι, καὶ συνεφήβῳ, συνιόντι, καὶ συνεπαιδεύετο. αὐτὸς μὲν, ἅτε κωμικὸν ἄσκησιν ἀσκούμενος ἅτε τοῦ ῥοδίου ἐκείνου σοφιστοῦ. ὁδὲ Ἀντιφίλος, ἰατρικὸν ἅμα ἐμελέτα. καί ποτε ὁ μὲν Δημήτριος, ἔτυχεν ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀποδημῶν κατ' ἰδίαν τῶν πυραμίδων, καὶ τοῦ Μέμνονος. ἤκουε γὰρ ταύτας ὑψηλὰς οὔσας, μὴ παρέχεσθαι σκιάν. ἅτε ὃ Μέμνονα, βοᾶν πρὸς ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, τούτων ἐπιθυμήτας Δημήτριος, θέας μὲν τῶν πυραμίδων, ἀκροάσεως ὃ τοῦ Μέμνονος, ἀναπεπλεύκει κατὰ τὸν Νεῖλον ἔκτον ἤδη μῆνα, ὀκνηρότατα πρὸς τὴν ὁδὸν, καὶ τὸ θάλπος, ἀπολιπὼν τὸν Ἀντίφιλον. ὁδὲ, ἐν τοσούτῳ συμφορᾷ ἐχρήσατο,

Hæc affirmabat Massilienſis Zenothemim amici gratia feciſſe, haud exigua, ſicuti vides, neque qualia paſſim Scythæ factitant, qui formoſiſſimas pellices diligenter eligere dicuntur. Reſtat nobis quintus. Neque verò mihi videor alium quempiam debere dicere, omiſſo Demetrio Sunienſi. Nauigarat in Ægyptum Demetrius, vnà cum Antiphilo Alopecenſi, qui cum illo iam inde à teneris annis amicitiã contraxerat, & ephebus ephebo conuiuebat, & erudiebatur, alter quidem Cynicam diſciplinam ex Rhodio ſophiſta diſcens, alter nimirum Antiphilus medicinæ operam dans. Aliquando etiam Demetrius in Ægyptũ eſt profectus, vt Pyramidas, & Memnonem viſeret: ſiquidem audiuerat, eas quanquam excelſæ erãt, vmbram non præbere, Memnonem autem oriente ſole clamare. Harum igitur rerum cupiditate adductus Demetrius, cùm vt Pyramidas videret, tum vt Memnonem audiret: ſextum iam menſem aduerſo Nilo nauigabat, relicto Antiphilo, quòd is itinere, atq; æſtu fatiſceret. Hic verò interea in calamitatem incidit,

μάλα ἡπαίου τινὸς φίλου δεομένη. οἰκέτης δ' αὐτῆς Σύρος, ἢ τοὔνομα, ἢ τὴν πατρίδα, ἱεροσύλοις τισὶ κοινωνήσας, συνεπῆλθέ τε αὐτοῖς ἐς τὸ Ἀνουβείδιον. καὶ ἀποσυλήσαντες τὸν θεὸν, χρυσᾶς τε φιάλας δύο, ἢ κηρύκιον χρυσοῦν ἢ τοῦτο, καὶ κυνοκεφάλους ἀργυροῦς. ἢ ἄλλα τοιαῦτα, κατέθεντο παῖται παρὰ τῷ Σύρῳ. εἶτ' ἐμπεσόντες, ἐάλωσαν γάρ τι ἀπειμπολῶντες, ἅπαντα εὐθὺς ἔλεγον ἐφελούμενοι ὑπὸ τῶ βοχῦ. καὶ ἀγόμενοι, ἦκον ὑπὸ τὴν οἰκίαν τὸ Ἀντιφίλου. ἢ τὰ φώρια ἐξέφερον ὑπὸ κλίνη τινί, ἐν σκοτεινῷ κείμενα. ὅ τε οὖν Σύρος ἐδέδετο ἐνδὸν, καὶ ὁ δεσπότης αὐτῆς Ἀντίφιλος. οὗτος μὲ ἢ μεταξὺ ἀκροώμενος τὸ διδασκάλου, ἀναπαυθεὶς, ἐβοήθει ἤδεις, ἀλλὰ καὶ οἱ τέως ἑταῖροι, ἀπεφέροντο ὡς τὸ Ἀνουβείδιον συνειληκότα. ἢ ἀσέβημα αὐτῶν ἠγοῦντο εἶναι, εἰ συνέπιόν ποτε, ἢ συνεστάθησαν αὐτῷ. ἢ οἱ λοιποὶ ἤ τ' οἰκετῶν, δύο ὄντες, ἅπαντα ἐκ τῆς οἰκίας συσκευασάμενοι, ᾤχοντο φεύγοντες. ἐδέδετο οὖν ὁ ἄθλιος Ἀντίφιλος πολλὰ ἤδη χρόνον, ἀπαίτων, ὅσοι ἦσαν κακοῦργοι ἐν τῷ

quæ generoso quopiam amico indigeret. Etenim famulus eius nomine & patria Syrus, inita societate cum sacrilegis quibusdam, vnà cum illis in Anubis templum irrupit: sublatóq; Deo, aureísque phialis duabus, aureóque caduceo, & cynocephalis argenteis, atque id genus alijs, omnia apud Syrum depositerant. Deinde fortè comprehensi (capti enim fuerant diuendentes nescio quid) rem omnem in rota districti protinus confessi sunt, & in ædes Antiphili adducti venerunt. Hîc furta sub lectulo, in obscuro loco posita promebant. Syrus itaque ilico vinctus est, herúsque eius Antiphilus, atque is quidem interea dum præceptorem audit, auulsus. Nec opitulabatur quisquam: quin magis hi qui fuerant hactenus amici, auersabantur hominem, tanquam qui templum Anubis sacrilegio compilasset: séque impiè fecisse putabant, siquando cum ipso bibissent vel edissent. Tũ reliqui duo famuli, conuasatis ijs, quæ domi erant, aufugerũt. Ergo miser Antiphilus iamdiu

δεσμωτηρίῳ, μιαρώτατος εἶναι δοκῶν. καὶ ὁ ἐπὶ τῶν δεσμῶν αἰγύπτιος δεισιδαίμων ἄνθρωπος, ᾠήθη χαριεῖσθαι, καὶ μαρτύρεσιν τῷ θεῷ, χάριν τῷ Ἀντιφίλῳ ἐρεῶν. εἰ δ' ἀπολογοῖτό ποτε λέγων, ὡς οὐδὲν τοιοῦτον εἴργασται, αὐαίσχυντος ἐδόκει, καὶ πολὺ μᾶλλον ἐπὶ τούτῳ ἐμισεῖτο. ὑπενόσει τοιαῦτα ἤδη, καὶ σοιήρως εἶχεν, οἷον εἰκὸς χαμαὶ καθεύδοντα καὶ τῆς νυκτὸς, οὐδὲ ἀποτείνειν τὰ σκέλη δυνάμενον, ἐν τῷ ξύλῳ κατακεκλεισμένα. ἦν μὲν δὲ ἡμέρας, ὁ κλοιὸς ἧκε, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ πεπεδημένη. εἰς δὲ τὴν νύκτα, ἔδει ὅλον κατα δεδέσθαι. καὶ μὴν καὶ τὸ οἰκήματος ἡ δυσοσμία, καὶ τὸ πνίγος, ἐν ταυτῷ πολλῶν δεδεμένων, καὶ ἐστενοχωρημένων, καὶ μόλις ἀναπνεόντων, καὶ τὸ σπήγειον ὁ φόφος, καὶ ὕπνος ὀλίγος, ταῦτα πάντα χαλεπὰ ἦν, καὶ ἀφόρητα, οἵῳ αὐδεὶ ἐμείνων ἀνθρώπῳ, καὶ ἀμελετήτῳ τοιούτων ὄντι σπανίως ἔτι σπανιώτερον τὴν δίαιταν. ἀπορουμένου δ' αὐτοῦ, καὶ μηδὲ σῖτον αἰτεῖσθαι θέλοντος, ἐφικνεῖται ποτε καὶ ὁ Δημήτριος, οὐδὲν εἰδὼς τῶν ἤδη γεγενημένων. καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν

in vinculis detinebatur, & omniũ qui erant in carcere fontium sceleſtiſſimus eſſe putabatur. Porrò præfectus carceris Ægyptius homo ſuperſtitioſus, ratus ſeſe rem gratam facere Deo, atque illius vlciſci vices, grauis Antiphilo imminebat. Quòd ſi quando culpam à ſe amoueret, affirmans ſe nihil eiuſmodi patraſſe, impudens habebatur, atq; hoc nomine multo magis erat inuiſus. Itaque iam ſubægrotabat, & malè ſe habebat: nec mirum, quippe qui humi cubaret, idque etiam noctu, neq; crura protendere ſineretur, ligno incluſa. Nam per diẽ cataſtaſtringebatur, altera manu vincta ferro: ac noctu totus eſſe in vinculis cogebatur. Quinetiam domicilij pædor & præfocatio, multis ibidem vinctis, & in anguſtũ coactis, víxque reſpirantibus: tum ferri ſtridor, & ſomnus exiguus, hæc omnia moleſta erant atque intoleranda, vt pote homini ijs non aſſueto, nec ad tam durum vitæ genus exercitato. Cùm verò iam deficeret, ac ne cibum quidem capere vellet, tandẽ aduenit Demetrius, nihil dum ſciens eorum quæ acciderant. Et cùm reſciuiſſet, vt ſe habebat, & curriculo ὡς εἶχεν, εὐθὺς ἐπὶ τὸ δεσμω-

ad carcerem
quidem nõ eſt
niam erat
ris cuſtos
fis fontibus
ſtris excubia
Mane verò
ingreditur,
quærit An
immutatum
poſſet. Circ
vinctis vnum
templabatur
qui familiar
cta iam ma
quærunt. Q
fuiſſet eloqu
Dinomenis
quidem ten
agnoſci qui
adeò malis e
Vt verò ad
reſpondiſſet
illo comam
à vultu abig
atque impe
ſcie quis eſſe
lapſi ſunt o
ligine, in
ſpectaculo.
to poſt, cu
philum re
tries, & f
bebant, ex
piſſet, bon
bet. Tum
quidem d
illi vero

τήριον, δεσμώτης ἐλθὼν, τότε
μὲν οὐκ εἰσεδέχθη. ἑσπέρα γὰρ ἦν.
καὶ ὁ δεσμοφύλαξ πάλαι κε-
κλεικὼς τὴν θύραν ἐκάθευδε,
φερυρεῖν τοῖς οἰκέταις παρακε-
λευσάμενος. ἑωθεν δ' εἰσέρχε-
ται, πολλὰ ἱκετεύσας. καὶ πα-
ρελθὼν, ὅπου τὸν μὲν ἐζήτει ὁ
Ἀντίφιλον, ἄδηλον ὑπὸ τῶν
κακῶν μεθυσκόμενον. καὶ περιὼν,
ἀνεσκοπεῖτο καθ' ἕκαστον τὸν δε-
δεμένων, ὥσπερ εἰώθεσαν οἱ
τὸν οἰκείους νεκροὺς, ἤδη ἐόν-
των ὄντων, ἀναζητοῦντες ἐν
ταῖς παραπάξεσι. καὶ εἰ μὴ
τοῦνομα ἐβόησεν, Ἀντίφιλον
Δεινομένης, καὶ ὅπου λύ-
γόησεν αὖ ὅστις ἰῶ. τοσοῦτον
ἠλλάκτο ὑπὸ τῶν δεινῶν. ὡς δ' ὁ
φωνὴν ἀνέδωκεν ἀνιβόησε, καὶ
θεασάμενος, διαστείλας τὸ κό-
μιον, καὶ ἀπάγων τὸ πρόσ-
πτυσμα ἀυχμηρὸν, καὶ συμπε-
πλεγμένον, ἔδειξεν αὐτὸν ὅστις
ἰῶ, ἄμφω μὲν ἀυτίκα πάθους
ἀλγήσαντες ὑπὸ τῆ ἀθρόᾳ
δόκησι θέᾳ. χρόνῳ δ' ἀναλα-
βὼν ἑαυτὸν τε, καὶ τὸν Ἀντίφιλον
ὁ Δεινόμενες, καὶ παῖδα ἕκασα
ὡς ἦγεν, ἐκπυθόμενος παρ'
αὐτῶν, ἀφεῖναι τε παρακελεύε-
ται. καὶ διελὼν τὸ τειχώνιον, τὸ μὲν
ἥμισυ, αὐτὸς ἀναβάλλεται.

ad carcerem venisset, tunc quidem nō est admissus, quoniam erat vesperi, & carceris custos iamdudum occlusis foribus dormiebat, ministris excubias agere iussis. Mane verò multū precatus ingreditur, ingressus diu quærit Antiphilū malis ita immutatum vt cognosci nō posset. Circumiens igitur è vinctis vnumquemque contemplabatur, eorum more qui familiarium cadauera facta iam marcida, in stragibus quærunt. Quòd nisi nomen fuisset eloquutus, Antiphilū Dinomenis filium, ne longo quidem tempore potuisset agnosci quisnam esset, vsque adeò malis erat immutatus. Vt verò ad vocem agnitam respondisset, atque adeunte illo comam diduxissent, eam à vultu abigens squalidam atque impexam, ostendit sese quis esset. Hic ambo collapsi sunt oculis obiecta caligine, in tam inopinato spectaculo. Verùm aliquanto pòst, cùm se, & Antiphilum recreasset Demetrius, & singula vt se habebant, ex eo planè accepisset, bono animo esse iubet. Tum diuiso pallio, ipse quidem dimidiato induitur, illi verò reliquum dat,

τὸ λοιπὸν ὁ, ἐκείνῳ δίδωσιν,

ἃ εἶχε πιφαὰ, καὶ ἀντεξυχωμένα ῥάκη περιεπάτησε. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, πάντα βόπον συνῆν, ἐπιμελούμενος αὐτῆ, καὶ θεραπεύων. πεφόδοις γὰρ ἑαυτὸν τοῖς ἐν τῷ λιμένι ἐμπόροις, ἕωθεν εἰς μέσην ἡμέραν, καὶ ὀλίγον ἀπέφερεν ἀχθοφορῶν. εἶτ' ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ ἔργου, μέρος μὲν τοῦ μισθοῦ τῷ δεσμοφύλακι καταβαλών, πιθανὸν αὐτῷ, καὶ εἰρωνικὸν ἀπειργάζετο αὐτόν. τὸ λοιπὸν δ' εἰς τιλὲ τὸ φίλου θεραπείαν ἱκανῶς αὐτῷ διήρκει. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας, συνῆν τῷ Ἀντιφίλῳ, παρημυθούμενος. ἐπεὶ δ' νὺξ καταλάβοι, ὀλίγον ἔξω τῆς θύρας τοῦ δεσμωτηρίου, στιβάδιόν τι ποιησάμενος, καὶ φύλλα ὑποβαλλόμενος, ἀνεπαύετο. χρόνον μὲν οὖν πινα οὕτω διῆγον. εἰσιὼν μὲν ὁ Δημήτριος ἀκωλύτως, ῥᾷον δ' φέρων τιλὲ συμφορᾶν ὁ Ἀντίφιλος, ὕστερον δ' ἀποθανόντος ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ λησταῦ τινος ὑπὸ φαρμάκων, ὡς ἐδόκει, φυλακή τε ἀκριβὴς ἐγίνετο, καὶ οὐκέτι παρῆν τις ἐς τὸ οἴκημα τῶν λελυμένων. ἐφ' οἷς ἀπορῶν, καὶ ἀνιώμενος, ὅτι ἔχων ἄλλως παρεῖναι τῷ ἑταίρῳ, προσαγγέλλῃ ἑαυτὸν,

detractis putribus & detritis panniculis, quibus erat opertus: ac deinceps modis omnibus illi aderat curam eius gerens, & inseruiens. A Nam sese locans mercatoribus, qui versabantur in portu à mane ad meridiem, oneribus gestandis non parum lucri faciebat. Tum ab opere reuersus, mercedis partem carceris custodi impertiendo, mansuefaciebat & pacabat illum: at reliquum ipsi in amici curam sufficiebat. Atque interdiu quidem aderat Antiphilo, quò illum consolaretur. Vbi verò nox illum occupasset, pro carceris foribus facto ex herbis torulo, substratisque frondibus quiescebat. Quem in modum aliquandiu vixerũt, vt nullo prohibente Demetrius ingrederetur, & calamitatem faciliùs ferret Antiphilus: donec extincto in carcere latrone quopiam, idque vt putabatur, veneno, facta est sedulò custodia, nec ampliùs ex liberis quisquam in carcerem ingrediebatur. Quas ob res dubius atq; anxius, cùm nulla aliâ via amico adesse posset, adito præfecti collega, se ipsum defert tanquam cum alijs in

templum Anubis irrupisset. Quod vt confessus est, protinus in carcerem est adductus, & ductus ad Antiphilum. Nam hoc multis precibus à custode carceris vix obtinuerat, vt proximè Antiphilo, eadémque in trabe vinciretur. Hîc igitur vel maximè declarauit, quanto in illum fuerit amore, cùm sua ipsius incommoda negligeret: cùm & ipse interim ægrotaret, id curans quo pacto ille & plurimum dormiret, & minùs angeretur. Itaque calamitatem inter se ferentes faciliùs tolerabant, donec tale quippiam accidit, quod ferme eorum calamitati finem imponeret: scilicet è vinctis quispiam, haud. scio vnde nactus limam, adiunctis coniuratis captiuorum plerisque catenam insecuit, qua ordine astringebantur, cyphonibus in hanc insertis, soluítque omnes, qui facilè trucidatis custodibus quippe paucis, simul exiliunt. Atqui hi quidem ilico quò quisq; poterat, dissipati, postea pleriq; sunt cõprehensi.

ὑστερον συνελήφθησαν οἱ πολλοί.

ὁ Δημήτειος ὅ, τε ὁ Ἀντίφιλος, κατ' χώρεαν ἔμειναν, καὶ τῷ Σύρῳ λαβόμενοι ἤδη ἀπίοντος. ἐπεὶ ὃ ἡμέρᾳ ἐγίνετο, μαθὼν ὁ τ' Αἰγυπτίων ἔπαρχος τὸ συμβεβηκὸς, ἐπ' ἐκείνους μὲ ἔπεμψε τοὺς διωξομένους. μεταξὺ λάμβανος ὃ τοὺς ἀμφὶ τ' Δημήτειον, ἀπέλυσε τῶν δεσμῶν, ἐπαινέσας ὅτι μόνοι οὐκ ἀπέδρασαν, ἀλλ' ὡς ἐκεῖνοί γε ἠγάπησαν, οὕτως ἀφιέμενοι. ἐβόα ὃ ὁ Δημήτειος, καὶ δεινὰ ἐποίει ἀδικεῖσθαι σφᾶς ὀλίγα, εἰ δόξουσι κακοῦργοι ὄντες, ἐλέῳ, ἢ ἐπαίνῳ τὸ μὴ ἀποδρᾶναι ἀφεῖσθαι. καὶ τέλος, ἵνα σκέψασθαι τ' δικασὴν ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα ἐξετάσαι. ὁ δὲ, ἐπεὶ ἔμαθεν ὡς δὴν ἀδικοῦντας, ἐπαινέσας αὐτοὺς, τὸν Δημήτειον ὃ καὶ παῦ θαυμάσας, ἀφῆκε, παρεμυθησάμενος ἐπὶ τῇ κολάσει, ἵνα μὴ ἐδέοντο ἀδίκως δεδέντες, καὶ ἑκάτερον δωρησάμενος, παρ' αὐτῷ δέκα χιλιάσι μὲ μυείαις τ' Ἀντίφιλον, δὶς τοσούτοις ὃ τ' Δημήτειον. ὁ μὲ οὖν Ἀντίφιλος, ἔτι καὶ νῦν ἐν Αἰγύπτῳ ὤν. ὁ δὲ Δημήτειος, καὶ τὰς αὐτῷ φιλομυείας ἐκείνῳ καταλιπὼν, ᾤχετο ἀπιὼν εἰς τὴν

Porrò Demetrius, & Antiphilus inibi remanserunt, Syro quoque retento, qui iam aufugere parabat. Vt autem diluxisset, Ægypti A præses cognito quod acciderat, emisit quidē qui illos insequerentur. Accersitum verò Demetrium, eiúsque socios à vinculis liberauīt, laudatos quòd soli non aufugissent. At his haud sat B erat, quòd sic dimitterentur. Sed clamabat Demetrius, sibíque non mediocrem iniuriam fieri contendebat, si C pro maleficis habiti, viderentur per commiserationem, vel ob id laudis, quòd non aufugissent, dimitti. Tandem compulêre iudicē, vt rem diligenter excuteret: qui cognita illorum innocentia, ipsos laudatos dimisit, & Demetrium miratus D super pœna quam præter ius in vincula conjecti tulerant, est consolatus: quinetiam vtrumque munere cohonestauit, de suo datis Antiphilo drachmarum decem millibus, duplo autem Demetrio. E Atque etiamnum in Ægypto est Antiphilus. Demetrius autem sua quoque viginti millia relinquens amico, concessit in Indiam profectus ad Brachmanas,

Ἰνδικὴν, παρὰ τοὺς Βραχμᾶνας,

tantùm

πεῖσον ἐμοὶ πρὸς τὸν Ἀντιφίλου, ὡς συγγνωστὸν αὐ εἰκότως ποιήσειε, ἤδη ἀπολιπὼν αὐτὸν. οὐτε γὰρ αὐτὸς δεῖσθαι τῶν χρημάτων, ἐς αὖ αὐτὸς ἦ, ὅπως ὅτι ἀρκεῖσθαι, ὀλίγοις δυναμένος, οὔτε ἐκείνῳ ἐπιδεῖν φίλῳ, ἐνδεεστέρῳ αὐτῶν τῶν παρόντων γεγενημένῳ. τοιοῦτοι ὦ Τόξαρι, οἱ Ἕλληνες φίλοι. εἰ δὲ μὴ προδιεβεβλήκεις ἡμᾶς, ὡς ἐπὶ ῥήμασι μέγα φρονοῦντας, καὶ αὐτὸς ἂν σοὶ τοὺς λόγους διεξῆλθον πολλοὺς, καὶ ἀγαθοὺς ὄντας, οὓς ὁ Δημήτριος εἶπεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὑπὲρ αὐτοῦ μὲ οὐδὲν ἀπολογούμενος, ἀλλὰ τὸ Ἀντιφίλου ἦθος, καὶ δάκρυον ἀφιέντα, καὶ ἱκετεύοντα, καὶ τὸ πᾶν ἐφ' ἑαυτὸν ἀναδεχόμενος, ἔλεγε μαστιγούμενος ὁ Σύρος, ἀμφοτέρους ἀφιέναι αὐτούς. ἐγὼ μὲν οὖν τούτοις ὀλίγοις ἀπὸ πλείονων, οὓς προθύμως ἐμνήσθην ὑπὲρ σοῦ, ἀγαθοὺς, καὶ βεβαίους φίλους. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη καταῤῥᾷς ἀπὸ τοῦ λόγου, σοὶ πλὴν ἐμβαίνω παρὰ δίκαιον· ὅπως μὴ χείρους ἐμοῦ τοὺς Σκύθας, ἀλλὰ πολλῷ τούτων ἀμείνους, αὐτῷ σοὶ μέλῃ· καὶ εἴ τι καὶ δεξιᾶς προσδέοιτο, μὴ ἀποτμηθείης αὐτῆς,

tantùm hoc loquutus Antiphilo, meritò sibi iam ignoscendum videri, quòd tum ab eo discederet. Neque enim sibi opus fore pecunia, quandiu esse pergeret, qui erat, videlicet qui posset paucis esse contentus: neque ampliùs illi amico esse opus, quippe cui res iam commodè sese haberent. Huiusmodi sunt Toxaris amici Græci. Quod ni initio notasses nos, tanquam qui verbis superbiremus, ego multas orationes tibi recitassem, eásque egregias, quas in iudicio Demetrius habuit, cùm interim propriam causam non ageret: sed pro Antiphilo fieret, & supplicaret: totámque culpam in se reciperet, donec Syrus flagris cæsus, ambos eos liberauit. Hos igitur paucos è plurimis, quos mihi primùm memoria suggessit, præclaros, firmósque amicos tibi narraui. Quod reliquũ, iam ab oratione decedens, dicendi partes tibi trado. Porrò tibi ipsi curæ fuerit vti non deteriores, sed his longè præstantiores Scythas referas, siquid de dextra solicitus es, ne ea tibi præcidatur. Verùm oportet strenuum te præstes virum,

ἀλλὰ χρὴ αὖ δεξιὰν ἀγαθὴν εἶναι.

ὁ Δημήτριος ὅ, τε ὁ Ἀντίφιλος, κατ' χώρειν ἔμειναν, καὶ τῷ Σύρῳ λαβόμενοι ἤδη ἀπίοντος. ἐπεὶ ὅ ἡμέρα ἐγίνετο, μαθὼν ὁ τ' Αἰγύπτου ἔπαρχος τὸ συμβεβηκὸς, ἐπ' ἐκείνους μὲ ἔπεμψε τοὺς διωξομένους. μεταξὺ δὲ ἀμφὶ τ' Δημήτριον, ἀπέλυσε τῶν δεσμῶν, ἐπαινέσας ὅτι μόνοι οὐκ ἀπέδρασαν, ἀλλ' ἐκ ἐκείνοι γε ἠγάπησαν, οὕτως ἀφιέμενοι. ἐβόα ὅ ὁ Δημήτριος, καὶ δεινὰ ἐποίει ἀδικεῖσθαι σφᾶς ὀλίγα, εἰ δόξουσι κακοῦργοι ὄντες, ἐλεῷ, ἢ ἐπαύρῳ τὸ μὴ ἀποδρᾶναι ἀφειδῶς. καὶ τέλος, ὡς ἀγκασαν τ' δικαστὴν ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα ἐξετάσαι. ὁ δὲ, ἐπεὶ ἔμαθεν ὡς δὲν ἀδικοῦντας, ἐπαινέσας αὐτοὺς, τὸν Δημήτριον ὅ καὶ παῖν θαυμάσας, ἀφῆκε, παραμυθησάμενος ἐπὶ τῇ κολάσει, ὡς μηδέποτε ἀδίκως δεδεντες, καὶ ἑκάτερον δωρησάμενος, παρ' αὐτῶ δραχμαῖς μὲ μυρίαις τ' Ἀντίφιλον, δὶς τοσούταις ὅ τ' Δημήτριον. ὁ μὲ οὖν Ἀντίφιλος, ἔτι καὶ νῦν ἐν Αἰγύπτῳ ἐστίν. ὁ δὲ Δημήτριος, καὶ ταῖς αὐτῶ φιλομυθίαις ἐκείνῳ καταλιπὼν, ᾤχετο ἀπιὼν εἰς τὴν Ἰνδικὴν, παρὰ τοὺς Βραχμᾶνας,

Porrò Demetrius, & Antiphilus inibi remanserunt. Syro quoque retento, qui iam aufugere parabat. Vt autem diluxisset, Ægypti A præses cognito quod acciderat, emisit quidē qui illos insequerentur. Accersitum verò Demetrium, eiúsque socios à vinculis liberauīt, laudatos quòd soli non aufugissent. At his haud sat B erat, quòd sic dimitterentur. Sed clamabat Demetrius, sibíque non mediocrem iniuriam fieri contendebat, si C pro maleficis habiti, viderentur per commiserationem, vel ob id laudis, quòd non aufugissent, dimitti. Tandem compulêre iudicē, vt rem diligenter excuteret: qui cognita illorum innocentia, ipsos laudatos dimisit, & Demetrium miratus D super pœna quam præter ius in vincula coniecti tulerant, est consolatus: quinetiam vtrumque munere cohonestauit, de suo datis Antiphilo drachmarum decem millibus, duplo autem Demetrio. E Atque etiamnum in Ægypto est Antiphilus. Demetrius autem sua quoque viginti millia relinquens amico, concessit in Indiam profectus ad Brachmanas,

tantùm

τοῦτον ὑπὲρ τοῦ πρὸς τὸν Ἀντίφιλον, ὡς συγγνωστὸς ἂν εἰκότως νομίζοιτο, ἤδη ἀπολιπὼν αὐτὸν οὐτε δι' αὐτὸς δεῖσθαι τῶν χρημάτων, ἕως ἂν αὐτὸς ᾖ, ὅπως ὅτι ἀρκέσθαι, ὀλίγοις δυναμένος, οὔτε ἐκείνῳ ἔτι δεῖν φίλου, ὑμᾶς τῶν παρόντων χρημάτων χορηγήσαντος. τοιοῦτοι δὴ Τόξαρις, οἱ Ἕλληνες φίλοι. εἰ δὲ μὴ προδιεβεβλήκεις ὑμᾶς, ὡς ἐπὶ ῥήμασι μέγα φρονοῦντας, καὶ αὐτὸς ἂν σοι τοὺς λόγους διεξῆλθον πολλοὺς, καὶ ἀγαθοὺς ὄντας, οὓς ὁ Δημήτριος ἔφη ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἐφ' αὐτῷ μὲν ἡδὺν ἀπολογούμενος, ἐφ' τῷ Ἀντιφίλῳ δ', καὶ δακρύων προσῆν, καὶ ἱκετεύων, καὶ τὸν παῖδ' ἐφ' ἑαυτὸν ἀναδεχόμενος, ἄχρι μαστιγούμενος ὁ Σύρος, ἀπεστέρησε λέγειν αὐτούς. ἐγὼ μὲν οὖν τούτοις ὀλίγοις ἀπαντλήσαι, οὓς προθύμως ἡ μνήμη ὑπέβαλε διηγήσασθαί σοι, ἀγαθοὺς, καὶ βεβαίους φίλους. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη καταξὰς ἀπὸ τοῦ λόγου, σοὶ τὴν ῥῆσιν παραδώσω. σὺ δ' ὅπως μὴ χείρους ἐσῇ τῶν Σκύθας, ἀλλὰ πολλῷ πούτων ἀμείνους, αὐτῷ σοὶ μελήσει, καὶ τῆς δεξιᾶς προνοήσῃ, μὴ ἀποτμηθείσης αὐτῆς, ἀλλὰ χρὴ αὐτὸν ἀγαθὸν εἶναι.

tantùm hoc loquutus Antiphilo, meritò sibi iam ignoscendum videri, quòd tum ab eo discederet. Neque enim sibi opus fore pecunia, quandiu esse pergeret, qui erat, videlicet qui posset paucis esse contentus: neque ampliùs illi amico esse opus, quippe cui res iam commodè sese haberent. Huiusmodi sunt Toxaris amici Græci. Quod ni initio notasses nos, tanquam qui verbis superbiremus, ego multas orationes tibi recitassem, eásque egregias, quas in iudicio Demetrius habuit, cùm interim propriam causam non ageret: sed pro Antiphilo fleret, & supplicaret: totámque culpam in se reciperet, donec Syrus flagris cæsus, ambos eos liberauit. Hos igitur paucos è plurimis, quos mihi primùm memoria suggessit, præclaros, firmósque amicos tibi narraui. Quod reliquũ, iam ab oratione decedens, dicendi partes tibi trado. Porrò tibi ipsi curæ fuerit vti non deteriores, sed his longè præstantiores Scythas referas, siquid de dextra solicitus es, ne ea tibi præcidatur. Verùm oportet strenuum te præstes virum,

ἐπεὶ καὶ γελοῖα ἂν πάθοις, Ορέστου μὲν, καὶ Πυλάδου παῦ σοφιστικῶς ἐπαινέσας. ὑπὲρ ἢ τῆς Σκυθίας, φαῦλος ῥήτωρ φανούμενος. Το. εὖγε ὦ Μνήσιππε, ὅτι καὶ παροξύνεις με πρὸς τὸν λόγον, ὥστε ἴσως σοὶ μέλον, εἰ ἀποτμηθείης τὴν γλῶτταν, κεκατηδεῖς ἐν τοῖς λόγοις. πλὴν ἄρξομαί γε ἤδη, μηδὲν ὥσπερ σὺ καλλιλογησάμενος. ἡ γὰρ συνήθεια τοῦτο. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν πράγματα ὑπάρχῃ τοὺς λόγους. πρεσβύτης ἢ μηδὲν τοιοῦτο παρ' ἡμῶν, οἷα σὺ διεξελήλυθας ἐπαινῶν, εἴ τις ἀπροίκου ἐμοὶ αἰρεθὴ γυναῖκα, ἢ εἴ τις ἀργύριον ἐπίδοκιμάζων γαμουμένῃ δυνατεῖ, φίλου ἀδελφοῦ, δύο τάλαντα. καὶ νὴ Δί' εἴ τις παρέχων ἑαυτὸν δεδησόμενον, ὅπως προδήλῳ τῷ μικρῷ ὕστερον λυθήσεται. παῦ γὰρ εὐτελῆ ταῦτα. ἢ μεγαλεῖον ἐν αὐτοῖς, ἢ ἀφέλειον ἔνι οὐδέν. ἐγὼ δέ σοι διηγήσομαι φόνους πολλοὺς, καὶ πολέμους, καὶ θανάτους ὑπὲρ τῶν φίλων, ἵν' εἰδῇς ὡς παιδιὰ τὰ ὑμέτερα ὄντα, πρὸς τὰ Σκυθικὰ ἀναβαλοῦ. καίτοι οὐδὲ ἀλόγως αὐτὸ πεποίηκας, ἀλλὰ εἰκότως τὰ μικρὰ ταῦτα ἐπαινεῖτε.

etenim ridiculus fueris, si cùm Orestem ac Pyladem admodum sophisticè laudaris, pro Scythia dicens, ignauus orator appareas. Tox. Rectè quidem Mnesippe, qui me ad dicendum hortaris, ac si non cures, tibi in narrationibus victo lingua præcidatur. Sed iam exordiar, nullis perinde ac tu verborum phaleris vtens (neque enim is Scytharum mos) præsertim cùm res ipsæ altiùs loquantur quàm verba. Nihil autem eiusmodi expectaueris à nobis, cuiusmodi laudando disseruisti, puta si quis fine dote deformem vxorem duxerit: aut si quis amici filiæ nubenti pecuniam dederit, talenta duo: aut per Iouem, si quis in vincula sponte iuerit, cùm certò sciret se paulo pòst esse soluendum: Admodum enim leuia ista, quibus nihil ineſt, vel magni negocij, vel fortitudinis. Verùm ego tibi referam multas cædes, belláque & mortes amicorum causa susceptas, vt intelligas vestra ista lusum esse, si cum Scythicis conferantur. Neque tamen istud sine causa facitis, sed meritò parua ista laudatis:

οὐδὲ δ' οὐδὲ ἐπὶ ὑμῖν ἀφορμὴ τοιαύτης, περὶ ὧν δεήσει φίλους, ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ βίου, ὥσπερ οὐδὲ ἐν γαλήνῃ μέσῃ, εἰ ἀγαθὸς ὁ κυβερνήτης ὄν. χειμῶνος γὰρ δεήσει σου πρὸς τὴν διάγνωσιν. ἡμῖν δ', συνεχεῖς οἱ πόλεμοι, καὶ ἢ ἐπαλαυνόμεθ' ἄλλοις, ἢ ἐπαναχωροῦμεν ἐπόντας, ἢ συμπίπτοντες, ἢ τέμνοντες, ἢ λῃστεύοντες, μαχόμεθα. ἔνθα μάλιστα δεῖ φίλων ἀγαθῶν. καὶ διὰ τοῦτο, ὧν βεβαιότατα συντιθέμεθα τὰς φιλίας, μόνον τοῦτο ὅπλον ἄμαχον, καὶ δυσπολέμητον εἶναι νομίζοντες. ἐρῶμεν δέ σοι ἐπὶν βούλωμαι, ὅτι τρόπον τοιούμεθα τοὺς φίλους, ἀπὸ τῶν ποτῶν, ὥσπερ ὑμεῖς, οὐδ' ἐὰν συνέφηβός τις, ἢ γείτων ὢν, ἢ ἐπιδημῶν ἀγαθὸν αὐτὸν ἄνδρα, καὶ μεγάλα ἐγκαυχώμενον δυνάμενον, ἐπὶ τούτῳ ἅπαντες σπεύδομεν. καὶ ὅπερ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις, τοῦτο ἡμεῖς ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἐξιόντες, ἐπιπολὺ μνηστευόμενοι, καὶ πάντα ὁμῶς ἐρευνῶντες, ὡς μὴ διαμαρτάνωμεν τῆς φιλίας, μὴ ἢ ἀπόλωνται δόξωμεν εἶναι. καὶ πολὺν χρόνον τῆς ἡδονῆς

propterea quòd non sunt vobis graues admodum declarandæ amicitiæ occasiones, quippe in alta pace viuentibus: quemadmodum nec in tranquillitate quemquam scire, bonus sit gubernator nec-ne. Vt enim hoc dignoscas tibi opus fuerit tempestate. At apud nos bella perpetua, & aut inuadimus alios, aut cedimus inuadentibus, aut concurrentes, pro præda & pascuis pugnamus, Hîc potissimùm opus est bonis amicis, eóque quàm firmissimè constituimus amicitias, sola hæc arma inuicta, & inexpugnabilia esse iudicantes. Prius autem volo tibi commemorare quo pacto amicos faciamus, non ex poculis quemadmodum vos, neque siquis æqualis sit, aut vicinus: verùm vbi strenuum quempiam virum conspexerimus, quique res magnas præstare possit, in hunc omnes studio incumbimus. Quódqui vos in coniugijs, id nos in ambiendis amicis facere nõ grauamur, diu quasi procos agentes, nihilq; non facientes, ne amicitia frustremur, ne-ue reiecti videamur. At vbi iam delectus quispiã in amicitiam venerit, exinde fœd' initur,

ἐπεὶ καὶ γελοῖα ἂν πάθοις, Ορέστῃ μὲν, καὶ Πυλάδῃ πάνυ σοφιστικῶς ἐπαινέσας. ὥσπερ ὁ τῆς Σκυθίας, φαῦλος ῥήτωρ φαινόμενος. Το. εὖγε ὦ Μνήσιππε, ὅτι καὶ παρορμᾷς με πρὸς τὸν λόγον, ὥσπερ ἐπάνυ σοι μέλον, εἰ ἀποτμηθείης τὴν γλῶτταν, κεκτημένῳ ἐν τοῖς λόγοις. πλὴν ἄρξομαί γε ἤδη, μηδὲν θαττον σὺ καλλιλογησάμενος. ὃ γὰρ σκυθικὸν τοῦτο. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὰ ἔργα ὑπερφθέγγηται τοὺς λόγους. προσδοκήσεις δὲ μηδὲν τοιοῦτο παρ' ἡμῶν, οἷα σὺ ἀλεξελήλυθας ἐπαινῶν, εἴ τις ἀπροικον ἔγημε κἀχθεται γυναῖκα, ἢ εἴ τις ἀργύριον ἐπέδωκε γαμουμένῃ θυγατρὶ, φίλου ἀδελφὸς, δύο τάλαντα. καὶ νὴ Δί' εἴ τις παρέχων ἑαυτὸν δεδημόσιον, ὑπὲρ προδήλῳ τῷ μικρὸν ὕστερον λυθήσεσθαι. πάνυ γὰρ εὐτελῆ ταῦτα. ἢ μεγαλοργὸν ἐν αὐτοῖς, ἢ ἀνδρεῖον ἔνι οὐδέν. ἐγὼ δέ σοι διηγήσομαι φόνους πολλοὺς, καὶ πολέμους, καὶ θανάτους ὑπὲρ τῶν φίλων, ἵν' εἰδῇς ὡς παιδιὰ τὰ ὑμέτερα δόξει, παρὰ τὰ Σκυθικὰ ἀγωνίσματα. καίτοι οὐδὲ ἀλόγως αὐτὸ πεποίηται, ἀλλὰ εἰκότως τὰ μικρὰ ταῦτα ἐπαινεῖται.

etenim ridiculus fueris, si cùm Oreſtem ac Pyladem admodum ſophiſticè laudaris, pro Scythia dicens, ignauus orator appareas. Tox. Rectè quidem Mneſippe, qui me ad dicendum hortaris, ac ſi non cures, tibi in narrationibus victo lingua præcidatur. Sed iam exordiar, nullis perinde ac tu verborum phaleris vtens (neque enim is Scytharum mos) præſertim cùm res ipſæ altiùs loquantur quàm verba. Nihil autem eiuſmodi expectaueris à nobis, cuiuſmodi laudando diſſeruiſti, puta ſi quis ſine dote deformem vxorem duxerit: aut ſi quis amici filiæ nubenti pecuniam dederit, talenta duo: aut per Iouem, ſi quis in vincula ſponte iuerit, cùm certò ſciret ſe paulo pòſt eſſe ſoluendum: Admodum enim leuia iſta, quibus nihil ineſt, vel magni negocij, vel fortitudinis. Verùm ego tibi referam multas cædes, belláque & mortes amicorum cauſa ſuſceptas, vt intelligas veſtra iſta luſum eſſe, ſi cum Scythicis conferantur. Neque tamen iſtud ſine cauſa facitis, ſed meritò parua iſta laudatis:

οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐστὶν ὑμῖν ἀφορμὰς παρεμβάλεσθαι, ἐν οἷς ἐπιδείξειν φιλίας, ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ βιοῦσι, ὥσπερ οὐδὲ ἐν γαλήνῃ πλόους, εἰ ἀγαθὸς ὁ κυβερνήτης ἔσται. χειμῶνος γὰρ δήπου σοι ἐν τῷ διάγωνι πρὸς ἡμᾶς ἢ, συνεχεῖς οἱ πόλεμοι. καὶ ἢ ἐπελαύνομεν ἄλλοις, ἢ ὑποχωροῦμεν ἐπόντας, ἢ συμπίπτοντες, ἢ μάχης, μαχόμεθα. ἔνθα μάλιστα δεῖ φίλων ἀγαθῶν. καὶ διὰ τοῦτο, ὡς βεβαιότατα συνιδόμεθα ταῖς φιλίαις, μόνον τοῦτο ὅπλον ἁμαχον, καὶ δυσπολέμητον εἶναι νομίζοντες. ἐθέλομεν δέ σοι εἰπεῖν βουλόμεθα, ὁντινα τρόπον ποιούμεθα τοὺς φίλους, οὐκ ἐκ τῶν πότων, ὥσπερ ὑμεῖς, οὐδ' εἰ συνέφηβός τις, ἢ γείτων ἐστίν, ἀνὴρ ἐπιτήδειος ἰδιώτης ἀγαθὸν αὐτὸν ἔφη, καὶ μεγάλα ἐργάσασθαι δυνάμενον, ἐπὶ τοῦτον ἅπαντες ἐσπεύδομεν. καὶ ὅσπερ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις, τοῦτο ἡμεῖς ἐπὶ τοῖς φίλων ποιεῖν ἀξιοῦμεν, ἐπιτηδείους μνηστευόμενοι, καὶ πάντα ὑμῖν φράζοντες, ὡς μὴ διαμαρτάνοιμεν τῆς φιλίας, μὴ δοκοῦντες ἀπόλιτοι δόξωμεν εἶναι. καὶ πολλὰ ἀφορμὴ τῆς πόλ-

propterea quòd non sunt vobis graues admodum declarandæ amicitiæ occasiones, quippe in alta pace viuentibus: quemadmodum nec in tranquillitate queas scire, bonus sit gubernator nec-ne. Vt enim hoc dignoscas tibi opus fuerit tempestate. At apud nos bella perpetua, & aut inuadimus alios, aut cedimus inuadentibus, aut concurrentes, pro præda & pascuis pugnamus. Hîc potissimùm opus est bonis amicis, eóque quàm firmissimè constituimus amicitias, sola hæc arma inuicta, & inexpugnabilia esse iudicantes. Prius autem volo tibi commemorare quo pacto amicos faciamus, non ex poculis quemadmodum vos, neque siquis æqualis sit, aut vicinus: verùm vbi strenuum quempiam virum conspexerimus, quíque tes magnas præstare possit, in hunc omnes studio incumbimus. Quódq; vos in conIugijs, id nos in ambiendis amicis facere nõ grauamur, diu quasi procos agentes, nihílq; non facientes, ne amicitia frustremur, ne ue reiecti videamur. At vbi iam delectus quispiã in amicitiam venerit, exinde fœdꝰ initur,

τοῦ, καὶ ὅρκος ὁ μέγιστος, ἢ μιᾶ καὶ βιώσεσθαι μετ' ἀλλήλων, καὶ ἀποθανεῖσθαι, ἢν δέῃ ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου τὸ ἕτερον· καὶ οὕτω ποιῆσομεν. ἀφ' οὗ γὰρ ἐντεμόντες ἅπαξ τοὺς δακτύλους, ἐκταλάξωμεν τὸ αἷμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἀμφοτέρα βάψαντες, ἅμα ἀμφότεροι ἐπαρώμενοι, πίωμεν, καὶ ἔστω ὅ, τι τὸ μετὰ τοῦθ' ἡμᾶς διαλύσειεν ἄν. καὶ ἐπὶ τοῦτο μὲν ἴσως ἐλθεῖν ἔστιν ἐπὶ τοσούτους ὅρκους καὶ τοιούτους ἐπὶ φιλίαν· ἐμοὶ δὲ καὶ ἑνὸς ἱκανοῦ δοκοῦντος εἶναι, ὃς πολλοὺς ἐμοὶ ἀντὶ πάντων ἐστίν. ἀρκεῖ δὲ καὶ τὸ ἐκ τοῦ Δανδαμίδου τοῦ φίλου ἐνόρκιον. ὁ γὰρ Δάνδαμις, ἐν τῇ πρὸς Σαυρομάτας συμπλοκῇ, ἀπαχθέντος αἰχμαλώτου Ἀμιζώκου τοῦ φίλου αὐτοῦ, μᾶλλον δὲ πρότερον ὀμόσαί σοι τὸν ἡμέτερον ὅρκον, ἔπειτα καὶ τοῦτο ἐν ἀρχῇ διωμολογησάμενος, οὐ μὰ γὰρ τὸν Ἄνεμον, καὶ τὸν Ἀκινάκην, οὐδὲν πρὸς σὲ ὦ Μνήσιππε, ψεῦδος ἐρῶ περὶ τῶν φίλων τῶν Σκυθικῶν. Μνη. ἐγὼ μὲν οὐ παύσου ὀμνύοντος ἐδεόμην. σὺ δὲ ὅμως εὖ ποιῶν, οὐ-

magnóque iuramento se obstringunt, se vtà victuros, alterúmque pro altero, si sit opus, mortem oppetiturum. Atque ita facimus. Ex quo semel incisis digitis sanguinem in calicem destillauerimus: summísque intinctis gladijs, ambo pariter admouẽtes biberimus, non est quicquam quod deinde queat nos dirimere. Licet autem tres ad summum ad huiusmodi fœdera admittere. Nam qui multis sit amicus, eodem loco apud nos habetur, quo communes istæ, atque adulteræ vxores, eiúsque amicitiam, cùm multas in partes dissecta sit, non æquè firmam esse arbitramur. Exordiar autem ab his quæ nuper Dandamis fecit. Dandamis enim hic in conflictu cum Sauromatis, cùm abductus esset captiuus amicus eius Amizocas. Quin potiùs antè tibi iurabo nostrum iusiurandũ, siquidem istud initio tibi sũ pollicitus. Non enim per Ventum & Acinacem, quicquam mentiturus sum de Scythicis amicis. *Mne.* Mihi equidem non admodum opus erat tuo iuramento: rectè tamen feciſti,

Νὴ τὸν Διῶν ἐπομόσω. Το. τί δὲ λέγεις; οὐ σοι δοκοῦσιν, ὦ Μνῆσι, οἱ ἄνεμοι, καὶ ὁ Ἀκινάκης, θεοὶ εἶναι; οὕτως ἆρα ἡγούμεθα, ὅτι ἀνθρώπου μεῖζον οὐδὲν ἔστι ζωῆς τε καὶ θανάτου; ἑκάτερα οὖν τὸν ἄνεμον, καὶ τὸν Ἀκινάκην ὀμνύωμεν, ταῦτα ὀμνύομεν. ὡς τὸν μὲν ἄνεμον, ζωῆς αἴτιον ὄντα. τὸν Ἀκινάκην δέ, ὅτι ἀποθνήσκειν ποιεῖ. Μνη. Νὴ μὰ τὸν οἱ δέ γε τοῦτο, νὴ ἄλλους αὖ ἔχοντι πολλοὺς θεούς, οἷος ὁ Ἀκινάκης ἐστί. τὸν οἰστὸν, καὶ τὸν λόγχην, καὶ κάνειον, καὶ ξέσχον, καὶ τὰ τοιαῦτα. πτωχὸς γὰρ οὗτος ὁ θεὸς ὁ θάνατος, καὶ ἀπείρους τὰς ἐφ' ἑαυτὸν παρέχει ἀφορμὰς ἀφθίτους. Το. ὁρᾷς, τοῦτο ὡς ἐριστικὸν πρᾶγμα, καὶ δικανικὸν, ὁ σοφιστὴς μεταξύ, καὶ διαφθείρει μου τὸν λόγον. ἐγὼ δ', ἡσυχίαν ἄγον, σοῦ λέγοντος. Μνη. ἀλλ' ἐγὼ οὐδὲν γε ὦ Τόξαρι, πέπαυμαι τοῦτο. παῦε γὰρ ὀρθῶς ἐνθυμούμενος. ὥστε θαῤῥῶν, τό γε ἐπὶ τούτῳ λέγε, ὡς μὴ δὴ παύσῃ εἰπὲ τοῖς λόγοις, οὕτω σιωπήσομαί σοι. Το. πειθόμενός μοι λοιπὸν ἡμέρας τῆς φιλίας Δανδάμιδι, καὶ Ἀμιζόκῃ, ἀφ' οὗ τὸ ἀλλήλων αἷμα συνεπιπώκασιν. ἦκον δ' ἡμῶν ἐπὶ τὴν χώραν Σαυρομάτιδα,

quòd nullum Deorum iuratis. *Tox.* Quid tu dicis? An non tibi videntur esse Dij, Ventus, & Acinacis? Ita-ne ignoras nihil hominibus vita & morte esse maius? Per hæc vtiq; iuramus, quoties per Ventum & Acinacem iuramus: videlicet per Ventum, tanquam qui fit vitæ causa: per Acinacem verò, vt qui fit mortis author. *Mne.* Atqui si ista est causa: profectò multos alios quoque estis habituri tales Deos, qualis est Acinacis, puta iaculum, lanceam, cicutam, laqueum, & similia. Nam hic interitus varius est Deus, & vias aperit innumerabiles, quibus ad istum sit aditus. *Tox.* Vides quàm contentiosè & litigiosè istud facis, dum me interpellas, meámque orationem interturbas: at ego te loquente tacui. *Mne.* At istud, Toxari, denuo non faciam, nam rectè obiurgasti. Quare quod superest, dicito confidenter, ac si te loquente absim, adeò tibi silebo. *Tox.* Quartus igitur agebatur dies Dandamidi & Amizocæ, ex quo amicitiã inierant cùm sanguinem mutuum bibissent. Venerant interea in regionem nostram Sauromatæ,

μυείοις μὲν ἱππεῦσιν. οἱ πεζοὶ
δ', τεῖς τοσοῦτοι ἐπελπλυθέναι
ἐλέγοντο. οἷα δ' οὐ προσδοκω-
μένοις τὴν ἔφοδον αὐτῶν, ἐπι-
σύντες, ἅπαντας μὲν βέποισι, A
πολλοὺς δὲ τ' μαχίμων κτείνυ-
σι. τοὺς δ', ἢ ζῶντας, ἀπάγουσι,
πλὴν εἴ τις ἔρρθη διανηξάμε-
νος εἰς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ,
ἔνθα ἡμῖν τὸ ἥμισυ τῆς στρατο-
πέδου, καὶ μέρος τ' ἁμαξῶν ἦν. B
οὕτω γὰρ ἐκλινώπαμεν τότε, ὡς
οἶδα δ', τ δόξαν τοῖς ἀρχιπλά-
νοις ἡμῶν, ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς C
ὄχθας τὸ Ταναΐδος. εὐθὺς ἐν
ᾗ τελέα πειπλανῶντο, ἢ τὰ
αἰχμάλωτα συνείχετο, καὶ
τὰς σκηνὰς διήρπαζον, ἢ ταῖς
ἁμαξαις κατελαμβάνοντο, ἀν-
ταῦθ' εἰς τὰς πλείσας ἀλι-
σκομένας, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς D
ἡμῶν ὑβρίζοντες τὰς παλλα-
κίδας, ἢ τὰς γυναῖκας. ἡμεῖς
δ', ἠνιώμεθα τῷ πράγματι.
ὁ δὲ Ἀμιζώκης ἀχθόμενος, ἐκ-
λώκει μ', ἐδόα τ' εἶλον ὀνομα-
ζὼν, καλῶς δεδεμένος. καὶ ὡς E
ἐμέμνησθε τῆς χιλικος, καὶ τοῦ
αἵματος. ὧν ἀκούσας ὁ Δαν-
δαμις, οὐδὲν ἔτι μελλήσας, ἅ-
παντων ὁρώντων, διανήχεται
εἰς τοὺς πολεμίους. καὶ οἱ μὲ
ἔχοντες, ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸν,

cum equitum decem millibus: peditum verò triplum aduenisse ferebatur. Ij cùm in nos ex improuiso irruissent, omnes quidem in fugam conuertunt, pleroſque autem pugnantes occidunt: nonnullos quoque viuos abducunt, nisi siquis in fluminis ripam vlteriorem tranarat, vbi nobis dimidium copiarum, & pars curruum erat. Sic enim id temporis castra fueramus metati, haud scio quo consilio Archiplanorum ducum noſtrorum, ad vtramq; Tanaidis ripam. Protinus itaque & prædas abigebant, & captiua abducebant, & tentoria diripiebant, & curribus potiebantur, captis simul cum viris, noſtróſque ob oculos pellices, vxoréſque noſtras conſtuprabant. Quam rem ægrè ferebamus. Sed cùm captus Amizocas duceretur, miserè vinctus amicum nominatim inclamauit, & sanguinis caliciſque commonefecit. Quibus auditis Dandamis, nihil cunctatus, ſpectantibus omnibus tranauit ad hoſtes. Tum Sauromatæ denſatis telis irruerunt in ipſum, iam confixuri niſi ſucclamaſ-

Σαυρομάται, διηρμένοι τὰς
ὡς κατακεντήσοντες. ὁδὲ, ἐδόα

τὴν Ζίριν. τοῦτο δ' ἐὰν τις εἴπῃ, οὐκέτι φονεύσουσιν αὐτὸν, ἀλλὰ δέχονται, ὡς ἐπὶ λύτροις ἀγόμενα. ἐπὶ δὲ ἀγόμενος πρὸς τῶν ἀγόντων, ἀσπάζεται τὸν φίλον. ὁ δὲ, λύτρα ἤτει, μὴ γὰρ ἀφήσειν, εἰ μὴ μεγάλα ἀπολάβοι. ὁ Δανδάμις δ', ἃ μὲν εἶχε φησὶν, ἅπαντα διήρπασται ὑφ' ὑμῶν. εἰ δέ τι δυνατὸς γυμνὸς ἀποτελέσαι, ἕτοιμος εἰμὶ ποιῆσαι ὑμῖν. καὶ σοὶ δ', τι ἂν θέλῃς. εἰ βούλει δ', ἐμὲ αὐτὸν τοῦτον λαβὼν, κατάχρησαι σοὶ δ', τι σοὶ φίλον. ὁ δὲ Σαυρομάτης, οὐδὲν ἔφη δεῖσθαι κατέχεσθαί σε, ἢ ταῦτα, Ζίριν λοιπὰ. σὺ δ', ὧν ἔχεις μέσα κατάλαβε, ἄγου τὰ φίλα. φησὶ δ Δανδάμις ὅ, τι ἢ βούλεται λαβεῖν. ὁδὶ, τὸν ὀφθαλμὸν ἤτησεν. ὁ δὲ, αὐτίκα παρεῖχε σκοπεῖν αὐτούς. κἀκεῖνος ἐξεκέντησε, ἢ ἤδη τὰ λύτρα εἶχον οἱ Σαυρομάται, παρεκάλει τὸν Ἀμιζόκην, ἐπανιέναι φιλοφρονούμενος αὐτῷ, ἢ ἅμα διανεξόμενος, ἀπεσώθησαν πρὸς ἡμᾶς. τοῦτο ἡμῖν ἡδύμοιρον, παρεμυθήσατο ἅπαντας Σκύθας, ὡς οὐκέτι ἡττᾶσθαι ἐνόμιζον, ὁρῶντες ὅτι τὸ μέγιστον ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν, οὐκ ἀπήγαγον οἱ πολέ-

set Zirim. Quod vbi quis dixerit, eum non occidunt: sed tanquam cum redemptionis pretio venientem accipiunt. Mox ad illorum ducem adductus, reposcebat amicum: Ille verò redēptionis pretium postulabat: quod nisi magnum accepisset, dimissurum sese negabat. Tum Dandamis: quæ possidebam, inquit, ea omnia direpta sunt à vobis. Si quid autem nudus possim facere, id sum paratus polliceri vobis: ac quicquid voles imperato. Et si ita vis, eius in locum accipe me, & ad quiduis abutere. Ad hæc Sauromata, nihil, inquit, omnino est opus retinere te: idque quum temet dedideris. Quin tu parte eorum quæ possides tradita, amicum abducito. Rogat ilico Dandamis quidnam vellet accipere. Ille oculos postulat, atq; hic protinus exhibuit eruendos. Quibus erutis, & persoluto Sauromatis pretio, recepto Amizoca reuersus est, innitens illi: vnáque tranantes, ad nos redierunt incolumes. Hoc factum Scythis omnibus fuit solatio: neque jam victos esse rebantur sese, cū viderent, quod apud nos bonorum esset maximum, ab hostibus non esse abductum,

μοι, ἀνὴρ ὅτι ἦν παρ' ἡμῖν ἡ ἀρχὴ γνῶναι, καὶ πῶς τοὺς φίλους πιστεῦσαι. καὶ τοὺς Σαυρομάτας ὁρᾷς, τὸ αὐτὸ οὐ μετεῖναι ἐτόλμησε, λογιζομένους πρὸς οἵους ἀνδρας ἐκ παρασκευῆς μαχοῦνται, εἰ καὶ ἐν τῷ ἀφροδοκήτῳ τότε ἐκράτησαν. ὥστε νυκτὸς ἐπιγιγνομένης, ἀπολιπόντες τὰ πλεῖστα τῶν βοσκημάτων, καὶ τὰς ἁμάξας, ἔμπρησαντες, ᾤχοντο φεύγοντες. ὁ μὲν τοι Ἀμιζώκης, οὐκέτι ἠνέσχετο βλέπειν αὐτὸς ἐπὶ τυφλῷ τῷ Δανδάμιδι. ἀλλὰ τυφλώσας καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀμφοτέροις καθεύδουσι τοῖς τῶν Σκυθῶν δημοσίᾳ μὴ πάσης τιμῆς στερόμενος. τί τοιοῦτον ὦ Μνήσιππε, ὑμεῖς ἔχετε ἀπεῖπεν, εἰ καὶ ἄλλος σοι δέκα δοίη τις ἐπὶ τοῖς πέντε καταειθιώσασθαι, ἀνωμότοις εἰ βούλῃ, ὡς καὶ πολλὰ ἐπιψεύσθαι αὐτοῖς. καίτοι ἐγὼ μήν σοι γυμνὸν τὸ ἔργον διηγήσομαι. εἰ δὲ σὺ τινὰ τοιοῦτον ἔλεγες, εὖ οἶδα ὁπόσα ἂν κομψὰ ἐγκατέμιξας τῷ λόγῳ, οἷα ἐκέτευεν ὁ Δανδάμις. καὶ ὡς ἐτυφλοῦτο, καὶ ἃ εἶπε. καὶ ὡς ἐπανῆκε, καὶ ὡς κατεδέξαντο αὐτὸν ἐπευφημοῦντες οἱ Σκύθαι, καὶ ἄλλα, ἅπερ

verùm supereſſe egregiam mentem, & in amicos fidem. Atque id ipſum Sauromatas non mediocriter terruit, reputantes cum quibus viris eſſent pugnaturi, ſi ſe præparaſſent: etſi tum ex improuiſo ſuperaſſent. Proinde ſub noctem relicta pecoris parte maxima, curribúſque inceníis fugerunt. Porrò Amizocas non tulit diutius, vt videret ipſe, cæco Dandamide amico: ſed ſemet ipſe excæcauit: atque ita ſedent ambo, omníque honore à populo Scytharum publicitus aluntur. Quid tale vos Mneſippe referre poſſetis? etſi quis tibi concedat vt his quinque decem alios addas, etiam citra iuſiurandum, ſi ita vis, vt & multa liceat affingere. At ego tibi rem nudam expoſui. Tu verò ſiquem huiuſmodi propoſuiſſes, non ſum neſcius quàm multa ornamenta tuæ orationi inſeruiſſes: quemadmodum ſupplicaſſet Dandamis, quomodo fuiſſet excæcatus, quæque dixiſſet, & quomodo redijſſet, ipſúmque Scythæ bene ominantes excepiſſent: atque id genus alia, cuiuſmodi

ὑμῖς μαχαιρᾶς εἰώθατε πρὸς
τὴν ἀκρόασιν. ἄκουε γοῦν καὶ ἄλ-
λου ἰσότιμον, Βελίτταν, Ἀμιζώ-
κης τούτου ἀνέψιον. ὃς ἐπὶ κα-
τασπαδέντα ἐκ τῆς ἵππου ὑπὸ Α
λέοντος εἶδε Βάσθην φίλον,
ἅμα ἔπυρον ἐπιῶντες, καὶ ἤδη
ὁ λέων περιπλακεὶς αὐτῷ, ἐνε-
πεπήρα τῷ λαιμῷ, καὶ τοῖς ὄνυ-
ξιν ἐκάκωσε, καταπηδήσας καὶ
αὐτὸς, ἐπαπτῇ κατόπιν τῷ
θηρίῳ, καὶ περίβασα πρὸς ἑαυ-
τὴν ἐξωθοῦντα, καὶ μετάγων, καὶ
διὰ τ' ὀδόντων μεταξὺ διήρων
τῶν δακτύλους, καὶ τὸν Βάσθην, Β
ὡς οἷόν τ' ἦν, ἐκπελεῖν πειρώ-
μενος τῶν δήγματος. ἄχρι δὴ
ὁ λέων ἀφεὶς ἐκεῖνον ἠμυδρῆ-
τα ἤδη, ἐπὶ τὸν Βελίτταν ἀπε-
στρέφθη. καὶ συμπλακεὶς, ἀπέ-
πτυτε κἀκεῖνον. ὁ δ', ἀποθνή-
σκων, τὸ γοῦν τοσοῦτον ἔρδη
παρέξας τῷ ἀνανάκῃ τὸν λέ-
οντα εἰς τὸ ἕτερον, ὥστε ἅμα
πάντας ἀπόθανον, καὶ ἡμεῖς ἐ-
θάψαμεν αὐτούς, δύο τάφοις
ἀναχώσαντες πλησίον, ἵνα μὲν C
φίλον, ἵνα δ' κατ' ἀπαρὴν τὸ
λέοντος. πείθω δέ σοι διηγή-
σασθαι καὶ Μνήσιππε, τὴν Μα-
κέντου φιλίαν, καὶ Λογχάτου, καὶ
Ἀρσακόμα. ὁ γὰρ Ἀρσακόμας
οὗτος, ἐρᾷ Μαζαίας τῆς
Λευκάνορος, τοῦ βασιλεύσαντος

vos ad parandam attentionem excogitare soletis. Audi igitur & alium huic parem Belittam, huius Amizocæ consobrinum. Is vt detractum ex equo à leone Basthen amicum conspexisset, cùm simul venarentur, iámque leo circumplexus illum, iugulo admotus esset, atque vnguibus laniaret, desiliens & ipse, inuolauit in tergum beluæ, reflexitque in sese prouocans, & auertens, atque inter dentes digitos inferens, conatus quoad licuit, Basthen è rictu leonis eximere: donec leo omisso illo iam semimortuo, ad Belittam sese conuertit, atque ipsum quoque circumplexus occidit. At ille moriens (nam tantò anteuertit) acinacem in leonis pectus defixit. Itaque pariter exanimati sunt omnes. Nos autem sepeliuimus eos, duobus aggestis tumulis inter se vicinis, altero amicorum, altero è regione, leonis. Tertiò iam Mnesippe, tibi referam, Macentæ, Lonchatæ, & Arsacomæ amicitiam. Hic enim Arsacomas deperibat Mazæam Leucanoris filiam, qui regnabat

ἐν Βοσπόρῳ, ὁπότε ἐπρέσβευ-
σεν ὑπὲρ τῆς δασμῆς, ὃν οἱ
Βοσπορανοὶ ἀεὶ φέροντες ἡμῖν,
τότε ἤδη τέτον μῆνα ὑπερ-
μεγεθες ἐνεχρόνιζον. ἐν τῷ
δείπνῳ γοῦν ἰδὼν τὴν Μαζάι-
αν, μεγάλην, καὶ καλὴν παῖδα
ὄντα, ἤρα, καὶ πονηρῶς εἶχε. τὰ
μὲν οὖν περὶ τῶν φόρων, διε-
πράξατο ἤδη, καὶ ἐξεκόμπα-
ζεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, καὶ εἰστία,
ἤδη αὐτὸν ἀποπέμπων. ἔθος
δέ ἐστιν ἐν Βοσπόρῳ, τοὺς μνη-
στῆρας ἐπὶ τῷ δείπνῳ αἰτεῖν
τὰς κόρας, καὶ λέγειν οἵτινες ὄντες,
ἀξιῶσι καταδεχθῆναι
ἐπὶ τὸν γάμον. καὶ δὴ καὶ τότε
ἔτυχον ἐν τῷ δείπνῳ πολλοὶ
μνηστῆρες παόντες, βασιλεῖς,
καὶ βασιλέων παῖδες. καὶ Τι-
γραπάτης ὢν ὁ Λαζῶν ἡγεμὼ-
σης, καὶ Ἀδύρμαχος, ὁ Μα-
χλυϊτῶν ἄρχων, καὶ ἄλλοι πολ-
λοί. δεῖ δ' τῶν μνηστήρων ἕκα-
στον προσαγορεύσαντα ἑαυτὸν,
ὁπότε μνηστευσόμενος ἥκει, δεῖ-
πνεῖν ἐν τοῖς ἄλλοις, κατακεί-
μενον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπειδὰν δ'
παύσωνται δειπνοῦντες, αἰτή-
σαντα φιάλην, ἐπαείσαι κα-
τὰ τῆς τραπέζης, καὶ μνηστεύ-
σῃ τὴν παῖδα, πολλὰ ἐπαι-
νοῦντα ἑαυτὸν, ὅσις ἢ γένους,

in Bosporo: tum quum le-
gatione fungeretur super tri-
buto, quod Bosporani se m-
per nobis pendere soliti, id
temporis tertium iã mensem
vltra diem legitimum distu-
lerant. Cùm igitur in conui-
uio vidisset Mazæam proce-
ram ac formosam virginem,
amore captus est, eóque dis-
cruciatus. Iam itaque quæ
de tributis agebantur, erant
transacta: respondérátque illi
Rex, & mox dimittendum
conuiuio excipiebat. Est au-
tem mos in Bosporo vti pro-
ci in conuiuio petant puel-
las, narrantes quinam sint,
quibúsque rebus freti, de-
creuerint eas in matrimoniũ
accipere. At tum fortè multi
aderant in conuiuio proci,
reges, regúmque filij. In his
erat & Tigrapates Lazorum
princeps, & Adyrmachus
Machlynæ dux, aliíque cum
his permulti. Oportet autem
vnumquémque procum, post-
eaquam exposuit quis sit, &
qua fiducia, ad ambiendas
nuptias venerit, conuiuari
cum reliquis, tacitúmque ac-
cumbere. Deinde peracto
conuiuio, postulata phiala,
vinum in mensam effundere,
atq; interea spõsam ambire,
multum interea collaudan-
tem se se quo genere, quibus
opibus, qua sit potentia.
ἢ πλούτου, ἢ δυνάμεως ἔχοι.

πολλῶν οὖν κατὰ τὸν νόμον πειθομένων, καὶ αἰτησάντων, καὶ βασιλείας, καὶ πλούτου μνημονευθέντων, τελευτῶν ὁ Ἀρσακόμας αἰτήσας τὴν φιάλην, καὶ λαβὼν. ἐγὼ δὲ ἔφην οὐκ ἔχειν τὸν οἶνον, ἀλλὰ δοκεῖν μοι δοκεῖ τοῦτο εἰς τὸ θεῖον. πῶν δὴ οὖν, φησὶ μοι ὁ βασιλεὺς ἔφη τὴν θυγατέρα σου Μαζαίαν, γυναῖκα ἔχειν, πολὺ ἐπιτηδειοτέρῳ τούτων ὄντι, ὅπόσα γε ὀπὶ τῷ πλούτῳ, καὶ τοῖς κτήμασι. τὸν δὲ Λευκάνορα θαυμάσαντος, ἠρώτα τὸν πόντον τὸν Ἀρσακόμαν καὶ Σκυθῶν τὸ πολλόν, καὶ ἑρμύθια, πόσα δὴ βοσκήματα, ἢ πόσας ἁμάξας ἔχεις σὺ Ἀρσακόμα, τοσαῦτα γὰρ ὑμῖν πλουτεῖτε. ἀλλ' οὐκ ἁμάξας ἔφη ἔχω, ὑδὲ ἀγέλας, δοκοῦσι μοι δύο φίλοι πάνυ καλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, οἵοις οὐκ ἄλλῳ Σκυθῶν. τότε μὲν οὖν ἐγελάσθη ὅπὶ τούτοις, καὶ παρώφθη, καὶ μεθύειν ἔδοξεν. ἕως δὲ ὁ Θεσπιδεὺς τῶν ἄλλων Ἀδύρμαχος, ἔμελλεν ἀπάξειν τὴν νύμφην εἰς τὴν Μαιῶτιν, παρὰ τοὺς Μάχλυας. ὁ δὲ Ἀρσακόμας ἐπαινέσας ὑπῆλθε, μιμούμενος τοῖς φίλοις, ὡς ἀπιμαθὴν ὄντα τὸ βασιλέως, καὶ γελασθῆναι ἐν τῷ συμποσίῳ, πόσας ἔσται δόξας.

Cùm multi iuxta legem istam libassent, & postulassent, regna & opes commemorando: tandem Arsacomas postulata phiala, non libauit (neque enim mos apud nos vinum effundere, quin magis contumeliosum hoc iudicatur in Deum) sed tractim bibēs, Colloca mihi rex, inquit, filiam tuam Mazæam, qui multò sum potior istis, quantum ad opes & possessiones attinet. Leucanore verò admirante (sciebat enim Rex pauperem Arsacomam, ac de plebe Scytharum esse) percontantéque quātum pecorum, aut quantum habes plaustrorum, Arsacoma nam ijs rebus vos diuites estis. Imò, nec plaustra. inquit, possideo, nec armenta: verùm sunt mihi duo amici honesti, probíq;, quales alij Scytharū nemini, quibus dictis derisus est, contemptus, vilisque temulentus. Mane verò reliquis prælatus est Adyrmachus: iámque sponsam abducturus erat in Mæotidem ad Machlyenses. At Arsacomas domum reuersus: amicis indicat quemadmodum reiectus esset à rege, derisúsque in conuiuio, cùm pauper esse putaretur.

καίτοι ἔφην ἐγὼ διηπορούμην αὐτῷ τὰ πολλὰ τοσαῦτα, ὁπόσους δοίη μοι, ὑμᾶς ὦ Λογχάτα, καὶ Μακέντα, καὶ πολὺ εὐνοϊαν τὴν ὑμετέραν πολὺ ἀμείνω, καὶ βεβαιοτέραν τῶν Βοσπορανῶν δυνάμεως. A μὴ ἐμοῦ ταῦτα διεξιόντος, ἡμᾶς μὲν ἐχλεύαζε, καὶ κατεφρόνει. Ἀδυμάχῳ δὲ τῷ μάχλυϊ, παρίδιον ἀπάγειν τὴν κύμβαλα, ὅτι χρυσᾶς τε φιάλας B ἐλέγετο ἔχειν δέκα, καὶ ἁμάξας τεσσαράκοντα ἐγδοήκοντα, καὶ τοσάδε, καὶ βοῶν πολλούς. οὕτως ἄρα τοσοῦτον ἀνδρῶν ἀγαθῶν βοσκήματα πολλὰ, καὶ ἐκπώματα περίεργα, καὶ ἁμάξας βαρείας. ἐγὼ δὲ ὦ φίλοι, δι' ἀμφότερα ἀνιῶμαι. καὶ γὰρ ἐρῶ τῆς Μαζαίας, καὶ ἠδίκημαι τοσούτοις ἀνθρώποις οὐ μετρίως μου καθῆκεν. οἶμαι δὲ καὶ ὑμᾶς ὑπ' ἐμοῦ ἠδικῆσθαι. τὸ γὰρ τείτον μετ' ἐκείνων ἡμῶν τὴν ἀπιστίαν, εἰκὸς οὔτω βιῶναι, ὡς ἀφ' οὗ συνελήλυθαμεν, εἷς ἄνθρωπος ὄντες, καὶ τὰ αὐτὰ ἀνιώμενοι, καὶ τὰ αὐτὰ χαίροντες, ἃ μόνον, ἐπεῖπεν ὁ Λογχάτης, ἀλλὰ καὶ ἔκαστος ἡμῶν ὅλος ἤδεισαν, ὑπότε σὺ τοιαῦτα ἔπασχε. πῶς οὖν ὁ Μακέντης

Atqui dixeram, inquit, illi quãtas haberem opes, nempe vos ô Lónchata, atque Macenta, vestrámque beneuolentiam longè præstare, multóque firmiorem esse Bosporanis opibus. Verùm hæc dicentem me subsannauit, contempsítque, & Adyrmacho Machlyensi sponsam abducendam tradidit, quòd aureas phialas se diceret habere decem, præterea currus quaternis sedilibus octoginta: ad hæc ouium boúmque multam copiam. Sic videlicet antepoſuit fortibus viris poculorum multitudinem, operosa pocula, grauésque currus. Proinde ô amici, duplici nomine discrucior. Etenim Mazæam amo, & iniuria mihi tot inter homines illata, non mediocriter me angit. Arbitror autem vos quoque ex æquo iniuria esse affectos, si modò ita viuimus, vt cœpimus cùm coniungeremur: nimirum vt vnus homo simus, ijsdémque dolentes, ijsdémque gaudentes. Imò, inquit Lonchates, vnusquilibet è nobis iniuria afficiebatur tum quum in te ista fierent. Quomodo igitur, inquit Macentes, hac in re nos geremus?

ἔφη χρησόμεθα τοῖς παροῦσι;

διαλάμβανεν ὁ Λογχάτης τὸ
ἔργον. καὶ ἐγὼ μὲν ὑπισχνοῦ-
μαι Ἀρσακόμᾳ τὴν κεφαλὴν
κομεῖν τὴν Λευκάνορος. σὺ δ'
χρὴ τὴν νύμφην ἐπαγάγεσ-
αὐτῷ. ἅπτου γὰρ δὴν. σὺ δὲ ὦ
Ἀρσακόμα, ἐν τοσούτῳ, εἰκὸς
γὰρ καὶ φατείας, καὶ πολέμου
τὸ μὴ τοῦτο διήσεσιν ἡμᾶς, ἀυτῇ
παρασκεύαζε ὅπλα, καὶ ἵππους καὶ
τἄλλην δύναμιν ὡς πλείστην.
φάσκα δ' ἂν πολλοὺς προσαγά-
γοις αὐτός τε ἀγαθὸς ὤν, καὶ
ἡμῖν οὐκ ὀλίγων ὄντων οἰκείων.
μάλιστα δὲ εἰ καθέζοιο ἐπὶ τῆς
βύρσης τῇ βόᾳ. ἔδοξε ταῦτα.
καὶ ἐμοὶ, ἐχώρει, ὡς εἶχεν ἐυ-
θὺς ἐπὶ τὸν Βοσπόρου ὁ Λογ-
χάτης. ὁ Μακέντης δὲ, ἐπὶ τοὺς
Μάχλυας. ἱστᾶτης ἑκάτερος.
ὁ Ἀρσακόμας, οἴκοι μένων,
τοῖς τε ἡλικιώταις διελέγετο,
καὶ ὡπλίζε δύναμιν παρὰ τῶν
οἰκείων. τέλος δὲ, καὶ ἐπὶ τῆς
βύρσης ἐκαθέζετο. τὸ δ' ἔθος
ἡμῖν τὸ περὶ τὴν βύρσαν, οὕ-
τως ἔχει. ἐπειδάν ἀδικηθείς τις
πρὸς ἑτέρου, ἀμυνόμενος βελόμε-
νος, ἴδιη καθ' ἑαυτὸν ὡς ἀξιό-
μαχος ὤν, ἕως ἰσχύσας, τὰ μὲ-
ρέα κατακόψας, ἔφλεγεν. αὐτὸς
δ' ἐπιστὰς χαμαὶ τῇ βύρσῃ,

Per partes, inquit, Lonchates negocium suscipiamus. Atque ego quidem Arsacomæ promitto me caput Leucanoris allaturum. Tu verò sponsam ipsi adducas oportet. Ita fiat, inquit. At tu, Arsacoma interim, Nam his peractis verisimile est exercitu ac bello fore opus, hîc mane quò contrahas, & appares arma, equos aliarúmq; rerum vim quam maximam. Facillimè autem plurimos adiunxeris: partim quòd ipse strenuus, partim quòd nobis non pauci sint familiares: maximè verò si desederis in tergore bouis. His decrètis, Lonchates quidem quantum potuit, rectà in Bosporum contendit: Macentes verò ad Machlyenses, in equo vterque. At Arsacomas domi manens, & cum æqualibus contulit, & ex familiaribus vim hominum armauit: demum & in tergore bouis desedit. Consuetudo autem desedendi in tergore bubulo apud nos est istiusmodi. Vbi quis ab alio læsus est, cupítque vlcisci, neq; par esse pugnæ videtur: tũ boue immolato, carnes frustulatim cõcisas, igni torret. Deinde ipse porrecto humi co-

καθηται ἐπ' αὐτῆς, εἰς τοὐπίσω παραγαγὼν τὸ χεῖρε, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ἀγκώνων δεδεμένοι. καὶ τοῦτό ὀστιν ἡμῖν ἡ μεγίστη ἱκετηρία. παρακειμένων δ' τῶν χρεῶν τῆς βοὸς, προσιόντες οἱ οἰκεῖοι, καὶ τῶν ἄλλων ὁ βουλόμενος, μοῖραν ἕκαστος λαβὼν, ὑπιβὰς τῇ βύρσῃ τὸν δεξιὸν πόδα, ὑπισχνεῖται κτ' δύναμιν, ὁ μὲ, πέντε ἱππέας παρέξειν αὐτοὺς, καὶ ἀμίδους. ὁδὲ, δέκα. ὁ δὲ, πλείους. ὁ δ', ὁπλίτας τοσούσδε, ὁπόσους ἂν δύνηται. ὁδὲ, μόνον ἑαυτὸν, ὁ πενέστατος. ἀθροίζεται γοῦν ὑπὸ τ βύρσης πολὺ πλῆθος ἐνίοτε. καὶ τὸ τοιοῦτον σύνταγμα, βεβαιότατόν τε δὴ συμμεῖναι, καὶ ἀποθνήσκειν τοῖς ἐχθροῖς, ἅτε καὶ ἔνορκον ὄν. τὸ γὰρ ὑπβλῶσαι τ βύρσης, ὅρκος ὀστιν. ὁ μὲ οὖν Ἀρσακόμας, ἐν τούτοις ἦν. καὶ πθροίδησαν αὐτῷ ἱππεῖς μὲ ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους, ὁπλίται δ', καὶ πεζοὶ, συναμφότεροι δισμύριοι. ὁ δὲ Λογχάτης, ἀγνοούμενος, παρελθὼν ἐς τ Βόσπορον, προσέρχεται τῷ βασιλεῖ διοικουμένῳ τι τ ἀρχῆς, καὶ φησὶν, ἥκειν μὲ ἀπὸ τῆς κοινῆς τῶν Σκυθῶν, ἰδίᾳ δ' αὐτῷ μεγάλα πράγματα κομίζων. τῶν δ',

rio, sedet in eo, in tergum reductis manibus, more eorũ qui à cubitis vincti sunt. Et hoc quidem apud nos maximum est supplicãdi genus. Appositis verò bouis carnibus, adeuntes illi, aliúsque quisquis vult, quisque partẽ sibi sumit, & corium dextro pede calcans, pro facultate pollicetur, alius se præbiturum quinque equites suo cibo, suóque stipendio: alius decem, alius plures, alius pedites armatos quotquot poterit: alius se duntaxat, qui pauperrimus. Colligitur itaque in tergore bouis, ingens nonnunquam multitudo. Qui exercitus, & certissima fide cohæret, & hostibus est inexpugnabilis, tãquam iureiurando deuinctus. Nam tergus calcasse, est iurasse. Arsacomas igitur his agendis incumbebat. Atque illi coacti sunt equitum quidem circiter quingenta millia: armatorũ verò & peditum, vtrorumque simul vicena. At Lõchates vbi ignotus in Bosporum peruenit, Regem adit, de regni negocijs quiddam tractantem, aitq: venire sese publico Scytharum nomine, sed priuatim res maximas apportare. De publicis, inquit,

λήρεα κελεύσαντος, οἱ μὲν Σκύθαι φασὶ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ ἐξημίωσαν ἀξίωσιν, μὴ ἐμβαλεῖν τὸν νομέας ὑμῶν ἐς τὸ πέδιον, ἀλλὰ μέχρι τῆς Τραχόνος νέμειν. τοὺς δὲ λῃστὰς, οἱ ἀπαντῶσιν ὑμῖν ἐπὶ καταδρομὴν ἐλθόντας ὑμῶν τῶν χώρων, οὐ φασὶν αὐτοὺς κοινῇ γνώμῃ ἐκπέμπεσθαι, ἀλλὰ ἰδίᾳ κερδαίνειν ὅτι τῷ ληῒδι κλέπτουσιν. εἰδέ τις ἀλλότριος αὐτῶν, σὸς κύριον εἶναι καλάζειν. ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι ἐκάλεσαν. ἐγὼ δὲ, μᾶλλόν σοι μεγάλων ἕρδειν ἐνορῶ λόγον ἐς ὑμᾶς τὸν Ἀρσακόμαν τὸν Μαριάντα, ὃς ἐκάλεσέ σε πρὸς ἑαυτόν. καὶ οἶμαι διότι αὐτὸς τὴν θυγατέρα, ἣν ἔσχε παρὰ σοῦ, ἀγαγαπτεῖ, καὶ ἤδη ἡ βύρσης ἑβδόμῳ μηνὶ ἀπὸ τοῦδε τέτακται, καὶ συμπέπτωκε αὐτῷ ὀλίγος αὐτῷ. πέμπει γὰρ ὁ Λευκαίους καὶ αὐτὸς ἀθροίζεσθαι δύναμιν ἐπὶ βύρσης. ὅτι δ' ἐφ' ἡμᾶς συμπέπτωκε, καὶ ὅτι Ἀρσακόμας ὁ Μάσιστον θάπτει, μανθάνω. ἀλλ' ὅτι σὺ ἔφη ὁ Λογχάτης ἐπαγγέλλεις. ἐμοὶ γὰρ ἐχθρὸς ὁ Ἀρσάκμας θάτ. καὶ ἄχθεται διότι σφετερίζομαι αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ μεγαλήτορον, καὶ ἀμείνων

negocijs, hæc in præsentiarum denuntiant Scythæ, ne vestri pastores in planitiem vsque transgrediantur: sed intra Trachonem pascant. Cæterùm latrones de quibus expostulatis, quòd regionem vestram incursent, negant eos publico consilio emitti, sed priuatim quemq; lucri causa prædari: quorum siquis deprehendatur, tui sit arbitrij, vt in eos animaduertas. Hæc quidem illi denuntiant. At ego certiorē te facio, grauem in vos insultum futurum ab Arsacoma Mariantæ filio, qui nuper legatum egit apud te, ídque opinor, cùm filiam tuam postularit, neque abs te impetrarit: ob id indignatur, sedérque in tergore taurino septimum iam diem, contractúsque ipsi est exercitus haud exiguus. Audiui, inquit Leucanor, & ipse cogi copias in tergus bouis, sed eas aduersus nos contrahi, ídque duce Arsacoma, nescieba. Atqui in te, inqnit Lōchates, hic apparatus constituitur. Mihi autem inimicus est Arsacomas, grauitérque fert quòd ipsi præferar à natu maioribus, & quòd in omnibus videar illo esse præstantior. Quòd si τὰ πάντα δοκῶ εἶναι. εἰ δὲ

μοι τὸν ὁμόρριον τὴν ἑτέραν σου θυγατέρα Βαρκέτην, οὔτε τἄλλα ἀναξίων ὑμῶν ὄντι, καὶ εἰς μαχαίρας σοι ἥξω, τὴν κεφαλὴν αὐτὸς κομίζων. ὀμοῦμαι ἔφη ὁ βασιλεὺς, μᾶλλα πεισθεὶς ὀργόμενος. ἐγὼ γὰρ τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς τῆς Ἀρσακόμα, τὴν ἐπὶ τῷ γάμῳ. καὶ ἄλλως, ὑπεπτήσσειν ἀεὶ τοὺς Σκύθας. ὁ δὲ Λογχάτης, ὄμοσον ἔφη, μὴ μὲν φυλάξαι τὰς συνθήκας, μὴ δὲ ἀπαρνήσασθαι. τότε ἤδη τούτων γενομένων, καὶ ἐπεὶ ἀνατείνας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἤθελεν ὀμνύειν, μὴ σύγε ἐνταῦθα εἶπε, μὴ καί τις ὑπόδημα τῶν ὁρωντων ἐφ' ὅτῳ. ὁρκωμοτήσωμεν, ἀλλ' εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἄρεος ἐσελθόντες, ὀμόσωμεν. κλείσαντες τὰς θύρας, ὀμνύωμεν. ἀκουσάτω δὲ μηδείς. εἰ γάρ τι τούτων πυθοιτο Ἀρσακόμας, δόλια μὴ προβούλευται με τοῦ πολέμου, χεῖρα οὐ μικρὰν ἤδη πεπιεζεληκώς. εἰσίωμεν ἔφη ὁ βασιλεύς. ὑμεῖς δὲ, ἀπόσητε ὅτι πορρωτάτω. μηδεὶς δὲ παρέστω εἰς τὸν νεών, ὄντινα μὴ ἐγὼ καλέσω. ἔπει δὲ οἱ μὲν, εἰσῆλθον. οἱ δορυφόροι δὲ ἀπέστησαν, ἀσφαλόμενος τὸν ἀκινάκην ὁπλῶν, τῇ ἑτέρᾳ τὸ σῶμα· ὡς μὴ βοήσειε, πάσει παρὰ τὸν μαζόν,

mihi ſponderis alteram filiam tuam Barcetim, alioqui nec indigno veſtra affinitate, breui reuerſus tibi caput eius afferam. Spondeo, inquit rex, metu valdè perculſus, ſiquidem norat quam ob cauſam iratus eſſet Arſacomas, nempe ob nuptias, cùm alioqui Scythas etiam formidaret. At Lonchates, iurato, inquit, te præſtiturum pacta, neque inficiaturum. Id cùm fieret, manúſque ad cœlum tendens iurare vellet: Abſit, inquit, vt hîc: ne quis ſpectantium conijciat qua gratia iuremus. Quin potiùs hoc Martis templum ingreſſi, foribus occluſis iuramentum concipiamus: ac nemo nos exaudiat. Nam ſiquid horum inaudierit Arſacomas, vereor ne me ante bellum immolet, manu iam nunc non parua cinctus. Ingrediamur, inquit rex, vos autem abſiſtite quàm longiſſimè: neq; quiſquam ad templum veniat, quem non accerſiuero. Poſteaquam igitur ingreſſi ſunt iſti, & procul abſtitère ſatellites, ſtricto gladio, alteráq; manu ore occluſo, ne vociferaretur, ictũ in pectus adegit.

Deinde

ὅπως ἀποτμηθῇ τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῆς χλαμύδος ἔχει, μεταξὺ διαλεγόμενος δῆθεν αὐτῷ. καὶ διατείνων ὄψεσθαι λέγων, ὡς δὴ σπουδὴν ἐπ' ἐκείνῳ ποιούμενος. καὶ οὕτως ὑπὸ τὸν τόπον ἀπεκάμψας, ἔνθα διέβαινον τὸν ἵππον, ἐφέρετο, καὶ περιπίπτει εἰς τὴν Σκυθῶν. διάφορος δὲ ἐγένετο αὐτῷ, ὅπποτε ἀγωνιστὴν τὸ γένος τῶν Βοσπορανῶν. καὶ ὅτε ἔγνωσαν ἀφῃρημένους τῆς βασιλείας τοὺς ἀμφισβητοῦντας. τοῦτο μὲν ὁ Λογχάτης ἐπράξατο, καὶ τὴν ἀνόχεσιν ἐπανήγαγεν, τῷ Ἀρσακόμᾳ παραδοὺς τὴν κεφαλὴν τοῦ Λευκάνορος. ὁ Μαχλύης δὲ, καθ' ὃν ἐκόμισε τὰ ἐν Βοσπόρῳ πρόσφατα, ἦκεν ἐς τοὺς Μάχλυας. καὶ πεζὸς ἀγγέλλας αὐτοῖς τὸν φόνον τοῦ βασιλέως, ἡ τύχη δὲ ἔφη, ὦ Ἀδύρμαχε, σὲ λαμβάνειν ὄντα, ὅπως τῆς βασιλείας κρατεῖς. ὥστε, ἢν μὲν σπεύδῃς, παραλαμβάνειν τὴν ἀρχὴν, τεταραγμένοις τοῖς [illegible] ἐπιφανεῖς. ἢν δὲ μέλλῃς, κρατεῖν σε τῶν ἁμαξῶν ἐπιτάδε. ἔστιν δὲ οὕτω πεποιήσεις βασιλεῦσαι τῶν πολλῶν, ἰδοῦσα τὴν Λευκάνορος θυγατέρα.

Deinde caput desectum sub chlamyde tenens prodibat, quasi confabulans interim cum illo, breuisque sese dicens affuturum, quasi ab ipso ad negocij quippiam mitteretur. Atque ita eò reuersus, vbi vinctum equum reliquerat, quo conscenso in Scythiam se proripuit. Cùm autem rem gestam diu ignorassent Bosporani, eáque cognita, factiosè de regno decertarent, nemo est eum insequutus. Hæc itaque gessit Lonchates, promissúmque præstitit, Arsacomæ dato Leucanoris capite. Porrò Macentes de his in via certior factus, quæ in Bosporò acciderant, peruenit ad Machlyenses, primúsque illis nuntium attulit de rege trucidato. At populus, inquit, te Adyrmache, gener cùm sis, ad regnum vocat. Proinde fac vt ipse prior occupans, imperium arripias, in rebus perturbatis ortus: puella verò te sequatur à tergo in curribus. Nam ita faciliùs populum Bosporanum tibi conciliaueris, vbi Leucanoris filiam conspexerint.

ἐγὼ δ', ἀλανός τέ εἰμι, καὶ τῇ παιδὶ ταύτῃ συγγενὴς μητρόθεν. παρ' ἡμῶν γὰρ οὖσαν τὴν Μασσάγαν, ἠγάγετο ὁ Λευκάνωρ. καὶ νῦν σοι ἥκω παρὰ τῶν Μασσαγετῶν ἀδελφῶν, τῶν ἐν Ἀλανίᾳ, παρακελευομένων ὅπως τάχιστα ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν Βόσπορον, καὶ μὴ περιδεῖν ἐς Εὐβίοτον περιελθοῦσαν τὴν ἀρχήν. ὃς ἀδελφὸς ὢν νόθος Λευκάνορος, Σκύθαις μέν, ἀεὶ φίλος δέ ἐστιν. Ἀλανοῖς δ', ἀπέχθεται. ταῦτα δ' ἔλεγε ὁ Μακέντης, ὁμόσκευος, καὶ ὁμογλώττιος τοῖς Ἀλανοῖς ὤν. κοιναὶ γὰρ ταῦτα Ἀλανοῖς, καὶ Σκύθαις. πλὴν ὅτι οὐ πάνυ κομῶσιν οἱ Ἀλανοί, ὥσπερ οἱ Σκύθαι. ἀλλὰ ὁ Μακέντης, καὶ τοῦτο εἰκάσας αὐτοῖς, καὶ ἀποκείρας τῆς κόμης, ὅσον εἰκὸς ἦν ἐλάττον κομᾶν τὸν Ἀλανὸν τοῦ Σκύθου. ὅθεν ὑπετύγχανε διὰ ταῦτα, καὶ ἐδόκει Μασσάγαις, καὶ Μαζαίας συγγενὴς εἶναι. καὶ νῦν ἔφη ὦ Ἀδύρμαχε, ἑλαύνειν ἕτοιμος ἅμα σοὶ ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἢν ἐθέλῃς, μένειν τε εἰ δέοι, καὶ τὴν παῖδα ἄγειν. τοῦτο ἔφη καὶ μᾶλλον ὁ Ἀδύρμαχος ἐθελήσαιμι ἂν ἀφ' αἵματος ὄντα σε, Μαζαίαν ἄγειν. ἢν μὲν γὰρ ἅμα ἡμῖν ἴῃς ἐπὶ

Porrò & ſum Alanus ego, & tuæ ſponſæ cognatus maternus: ſiquidem noſtra è gente Maſteram Leucanor aſciuit vxorem. Et nunc tibi adſum miſſus à Maſteræ fratribus qui ſunt in Alania, denuncianti bus vt quàm ocyſſimè in Boſporum venias, neque patiaris vt imperium ad Eubiotũ deueniat, qui tametſi frater nothus eſt Leucanoris, tamen à Scythis amatur, & Alanis eſt inuiſus. Hæc quidem dicebat Macentes, eodẽ cultu, eadémque cum Alanis lingua. Hæc enim communia ſunt Alanis & Scythis: niſi quòd quemadmodum Scythæ, comati non ſunt Alani. At Macentes in hoc quoque illis erat aſſimilis, videlicet detonſa coma: quatenus conueniebat Alanum minùs eſſe tomatum quàm Scytham. Itaque ob hæc ei fides habebatur, & Maſteræ & Mazææ cognatus eſſe putabatur. Et nunc, inquit, ô Adyrmache ad vtrumq; ſum paratus: vel proficiſci tecum in Boſporum ſi velis: vel manere, ſi ſit opus, & ſponſam adducere. Iſtud equidem, inquit Adyrmachus, longè malim, quandoquidẽ cognatus es, te puellam adducere. Nam ſi nobiſcum vnà proficiſcaris in Boſporum, vnum

δ' Βόσπορον, ἐπεὶ ἐπὶ πλείους ἀν ἡμίμεδα. εἰ δέ μοι δ' γυναῖκα ἄγοις, αὐτὸ πολλῶν ἀν ἥκοις. ταῦτα εἰπόντο. καὶ ὁ μὲν, ἀπέλαυνε, παραδοὺς τῷ Μαχίτῃ ἄγειν δ' Μαζαίαν, παρθένον ἔτι οὐσαν. ὁ δὲ, ἡμέρας μὲν ὅπι τῆς ἀμάξης ἦγε αὐτόν. ἐπεὶ δ' νὺξ κατέλαβεν, ἀναβεβηκὼς ὅπι τὸ ἅρμα, ἐτεθεραπύκει δ' ἄλλην ἵνα σφίσιν ἅρμα ἔπεδαις ἀναπαύσας καὶ αὐτὸς, ἀεὶ πρὸς πλὴν Μαιῶτιν ἤλαυνεν. ἅμα δ' ἀποβαπόμενος εἰς πλὴν μεσόγειαν, ἐν δεξιᾷ λαβὼν τὸ Μιτραίων ὄρη, διαναπαύων μεταξὺ πλὴν παῖδα, τριταῖος ἐτέλεσεν ἐν Μαχλύων ἐς Σκύθας. καὶ ὁ μὲν ἵππος αὐτῷ, ἐπειδὴ ἐπαύσατο τῷ δρόμου, μακρὸν ὅσος, ἀπεδύσπ. ὁ δὲ Μαχίτης, ἐγχειρίσας πλὴν Μαζαίαν τῷ Ἀρσακόμα, δεξιὸν εἶπε κ' παρ' ἐμοῦ πλὴν ἐπιοχήσιν. τὸν δ', παρὸς τὸ ἀπίλπτον τῷ θεάματος κατεπλαχθέντος, κ' χάειν ὁμολογοῦντος, παῦε ἔφη ὁ Μαχίτης, ἄλλον μὴ ποιῶν σεαυτῷ. τὸ γὰρ χάειν ἐμοὶ ὁμολογεῖν ἐν οἷς ἔπραξα τούτοις, τοιοῦτόν ἐστιν, ὥσπερ αὖ ἡ ἀριστερὰ τῇ δεξιᾷ ἐμβεβῦσαί τινα ἀντλῶ,

duntaxat equitem numero addideris. Quòd si mihi vxorem aduexeris, multorum instar fueris. Atque ita factum est. Et hic quidem iter A ingressus est, Macentæ tradens ducendam Mazæam, quæ virgo etiamdum erat. At ille per diem quidem illam in curru ducebat, verùm cũ nox occupasset, equo imposita (curarat autem vt alius quidã eques sese sequeretur) tum insiliens, & ipse non amplius ad Mœotin tendebat. Sed deflectens ad mediterra- B neam, relictis ad dextram Mitræorum montibus, virginem interea quiete recreando, tertio die à Machlyensibus ad Scythas iter cõfecit: statimq; eius equus, vbi destitisset à cursu, paulúmque C constitisset, extinctus est. Porrò Macentas Arsacomæ Mazæam in manus tradens, Accipe, inquit, à me quoque quod promisi. Tum illo ad insperatum spectaculum stupefacto, gratiásque agente, D Desine, inquit, Macentas, me alium à te ipso facere. Nam quod mihi gratias agis pro his quæ feci, perinde est ac si sinistra mea dextræ gratias agat, quòd vulnerata remedium adhibuit, &

μου χάειν ἐιδείη τῇ δεξιᾷ. δι' ὃ ἐθεράπευσε, καὶ φιλοφρόνως

ἐπεμελήθη, καμοὶ δόσης. γελοῖα
ποιοῦμεν καὶ ἡμεῖς αὖ ποιοῦντες,
εἰ πάλαι ἀναμιχθέντες, καὶ ὡς
οἷόν τε ὦμεν, εἰς ἕνα σωμελθόν-
τες, ἔτι μέγα νομίζοιμεν εἶναι,
εἰ τὸ μέρος ἡμῶν ἔπραξέ τι
χρηστὸν τοῦ ὅλου τοῦ σώματος.
καὶ ἑαυτῷ γὰρ ἔπραξε τι, μέ-
ρος ὂν τοῦ ὅλου εὖ πάσχον-
τος. οὕτω μὲν ὁ Μακέντης ἔφη
τῷ Ἀρσακόμᾳ χάριν ὁμολο-
γήσαντι. ὁ δὲ Ἀδύρμαχος, ὡς
ἤκουσε τοῦ ἐπιβουλίου, ὡς
μὲν τὸν Βόσπορον οὐκέτι ἦλθεν.
ἤδη γὰρ Εὐβίοτος ἦρχεν, ἐπι-
κληθεὶς ὁ Σαυροματῶν, παρ'
οἷς διέτριβεν. εἰς ὃ τοῦ αὐτοῦ
ἐπανελθών, καὶ γραπὰν πολ-
λὴν συναγαγών, διὰ τῆς ὀρει-
νῆς ἐσέβαλεν ἐς τὴν Σκυθίαν.
καὶ ὁ Εὐβίοτος, οὐ μετὰ πολὺ
καὶ αὐτὸς εἰσέπεσεν, ἄγων παν-
δημεὶ μὲν τοὺς Ἕλληνας, Ἀ-
λανοὺς δὲ, καὶ Σαυρομάτας,
ἐπικλητοὺς ἑκατέρους δισμυ-
ρίους. ἀναμιξάντες δὲ τὰ γρα-
τεύματα, ὁ Εὐβίοτος, καὶ ὁ
Ἀδύρμαχος, ὀγδοήκοντα μυριά-
δες ἅπαντες ἐγένοντο. καὶ τού-
των τὸ τέταρτον, ἱπποτοξόται.
ἡμεῖς δὲ, καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς
μετέσχομεν τῆς ὁδοῦ, αὐτοῖς
ὁπλίταις ἐν τῇ βύρσῃ τότε

ægrotantem benignè curauit. Ergo ridicula fecerimus etiam nos, si iamdudum commixti, & quatenus licet in vnum conflati, magnum adhuc esse credamus, A siqua pars nostri aliquid in totius corporis vtilitatem fecerit. Etenim pro se ipso fecit, cùm sit pars totius beneficio adiuti. Atque ad hunc quidem modum Arsacomæ gratias agenti, Macentas respondit. Cæterùm B Adyrmachus auditis insidijs, non perrexit ire in Bosporum. Iam enim Eubiotus rerum potiebatur, accersitus à Sauromatis apud quos versabatur. Is in patriâ C reuersus, contractis ingentibus copijs, per montuosa in Scythiam irrupit: paulóque pòst irruit & Eubiot⁹, Græcos vndecunque poterat secum ducens, Alanos quoque & Sauromatas, accersitos vtrinque vicies millenos. Coniunctis autem copijs Eubiotus atque Adyr- D machus nonaginta millia confecerunt: quorum tertia pars erant equites sagittarij. Nos autem (nam & ipse ad hanc expeditionem contuleram, addens ijs qui ad tergus conuenerant, equites ad plenum instructos centum)

ἱππέας αὐτοτελεῖς ἑκατὸν, οὐ

πολλῷ ἔλαττον τ τετρωμένων
αὖ τοῖς ἱππεῦσιν ἀναφερόντων,
ἐπεμβάλομεν τ ἔφοδον. ἐπε-
τήγει δ ὁ Ἀρσακόμας. καὶ ἐπεὶ
δὲ προσιόντας εἴδομεν αὐ- A
τοὺς, αὐτοὶ ἐχωροῦμεν, προπαρέντες
τὸ ἱππικόν. χωρουμένης δ
ἐπὶ πολὺ μάχης καρτερᾶς, ἐπεὶ
δὲ ἤδη τὰ μέσα τέρατα, καὶ πα-
ρερρήγνυτο ἡ φάλαγξ. καὶ τέ-
λος, εἰς δύο διεκόπη τὸ σκυ-
θικὸν ἅπαν. καὶ τὸ μὲν, ὡς ἐφεύ-
γομεν, ἐπαύσατο ἡμῖν ὁρῶντες, B
ὅτι μὴ αὐτοχώρητος ἐδόκει ἡ φυ-
γή. οὐδὲ γὰρ οἱ Ἀλανοὶ ἐτόλ-
μων ὀπίσω διώκειν. τὸ δὲ
ἥμισυ, ὅπερ ἦν ἔλαττον, περι-
ῆσσον οἱ Ἀλανοὶ, καὶ Μάχλυες, C
ἔκοπτον πάντα χόδην, ἀφιέντες
ἀφειέντες τῶν ὀϊστῶν, καὶ
ἀκοντίων. ὥστε πάνυ ἐπονοῦ-
το ἡμῶν οἱ περιεχόμενοι. καὶ
ἤδη ἔφθειρντο οἱ πολλοὶ τὰ
ὅπλα. ἐν τούτοις δ, ὁ Λογ-
χάτης, καὶ ὁ Μακέντης, ἐτυ-
χον ὄντες, καὶ ἐτέτρωντο ἤδη, D
προπεδιώκοντες. ὁ μὲν, πε-
ρεκτυθεὶς τὸν μηρὸν, ὁ Λογ-
χάτης. ὁ Μακέντης δ, πελέκει
εἰς τὴν κεφαλὴν. καὶ κοπτῷ εἰς
τὸν ὦμον. ὅπερ αἰδήμονος ὁ
Ἀρσακόμας, ἐν ἡμῖν τοῖς ἄλ-
λοις ὢν, δεινὸν ἡγησάμενος, εἰ E

contractis haud multò mi-
nùs triginta millibus vnà
cum equitibus operiebamur
insultum, duce Arsacoma. Vt
autem aduentantes illos cō-
speximus, contra duximus
agmen, præmissis in hostem
equitibus. Atque vbi iam diu
acriter esset pugnatum, no-
stri iam terga dabant, &
perrumpebatur phalanx: ac
tandem totum agmen Scy-
thicum duas in partes est
dissectum: quarum altera nō
omninò palam victa se sub-
duxit: sed hæc fuga refugiū
videbatur. Neque enim Ala-
ni diu insequi audebant.
Partem autem alteram, eámque minorem, cinctam A-
lani & Machlyenses vndequaque cædebant, iaculis ac
sagittis confertim emissis: ita
vt nostri obsessi vehementer
laborarent, & plerique arma
abijcerent. Inter quos fortè
erant Lonchates & Macen-
tes, iámque vulnus acce-
perant, dum ante alios sese
periculis obijciunt: hic qui-
dem nimirum Lonchates
adusto femore: porrò Ma-
centes securi fauciato capi-
te, & conto in humerum
impacto. Quòd simul atque sensit Arsacomas, cùm
in altero agmine esset nobiscum, turpe ratus si
relictis amicis abiret, ἅπασι καταλιπὼν τὸν φίλον,

προσβαλὼν τὸν μύωπας τῷ ἵππῳ, ἐμβοήσας, ἤλασε διὰ τῶν πολεμίων, κοπίδα διηρμένος. ὥστε τὸν Μάχλυας μὴ ὑποστῆναι τὸ ὁρμῆς τὸ θυμῷ, ἀλλὰ διαρρήξαντες, ἔδωκαν αὐτῷ διεξελθεῖν. ὁδὶ, αὐξηθεὶς θυμὸς τὸν φίλους, καὶ τὸν ἄλλους ἅπαντας παρακαλέσας, ὥρμησεν ἐπὶ τὸν Ἀδύρμαχον. ᾧ κατάξας τῇ κοπίδι παρὰ τὸν αὐχένα, μέχρι τῆς ζώνης ἔτεμε. πεσόντος δὲ ἐκείνου, διελύθη τὸ μαχλυϊκὸν ἅπαν, καὶ τὸ ἀλανικὸν οὐ μετὰ πολύ. καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τούτοις. ὥστε ἐμὲ τὸν μὲν ὑπαρχῆς ἡμεῖς, καὶ ἐπιξηλθομεν ἐς ἐπιπολὺ κτείνοντες, εἰ μὴ νὺξ τὸ ἔργον ἀφείλετο. εἰς δὲ πρωὶ ἐπιοῦσαν, ἱκέται παρὰ τῶν πολεμίων ἥκοντες, ἐδέοντο φιλίαν ποιεῖσθαι. Βοσπορανοὶ μὲν, ὑποτελέσειν διπλάσιον τὸν δασμὸν ὑπισχνούμενοι, Μάχλυες δὲ, ὁμήρους δώσειν ἔφασαν. οἱ Ἀλανοὶ δὲ, αὐτὴ ἡ ἐφόδου ἐκείνης, Σινδιανοὺς ὑμῖν χειρώσασθαι ὑπέσχοντο, ἐπὶ πολλῷ διεζῶντας. ἐπὶ τούτοις ἐπείθημεν, δόξαν πλὴν πρότερον Ἀρσακόμῃ, καὶ Λογχάτῃ. καὶ ἐχώρει εἰρήνη,

subditis equo calcaribus cũ clamore per hostes equitabat, sublato gladio: adeò vt Machlyenses animi impetum non sustinuerint, sed A diducta acie, transeundi copiam ipsi fecerint. At ille receptis amicis, & excitatis omnibus alijs, impetum fecit in Adyrmachum, impactóque in ceruicem gladio, ad zonam vsque dissecuit: B quo fuso dissipata est omnis Machlyensium, nec multò pòst, Alanorum acies: præter eos etiam Græci. Atque ita redintegrato prælio superiores fuimus, diúque trucidantes insequuti fuissemus, C nisi nox operi finem imposuisset. Postero die ab hostibus venerunt legati, qui supplices amicitiam orarent. Bosporani duplicatum tributum pensuros sese D pollicebantur: Machlyenses datum iri à se obsides confirmabant. Alani eam inuasionem ita compensaturos sese spondebant, cùm nimirum Sindianos, quibuscum iamdiu nobis erat simultas, no- E bis subigerent. His conditionibus adducti sumus, cùm ita multò priùs Arsacomæ, & Lonchatæ visum esset: quibus singula moderantibus pax inita est.

ἐκείνων φρυαττόντων ἔχασε

ταῦτα ὦ Μνήσιππε, τολμῶσι
ποιεῖν Σκύθαι χάριν τῶν φίλων.
Μνη. παῦ βαμβαλὰ ὦ Τόξαρι. καὶ
μὴν ὅμοια. καὶ ἴλεως μὲν ὁ
Ἀπατούρις, καὶ ὁ Ἄρειος εἴην, A
οὓς ὤμοσας. εἰ γοῦν τις ἀπι-
στεῖ αὐτοῖς, οὐ πάνυ μεμπτὸς
ἂν εἴη δόξειεν εἶναι. Το. ἀλλ'
ἄγε ὦ ἑταῖρε, μὴ φθόνος
ὑμῖν ἡ ἀπιστία ᾖ. πλὴν ἐκ τῶν B
μὲν ἀποβλήτων ἀπιστῶν καὶ ἄλ-
λα τοιαῦτα εἰπεῖν, ἃ οἶδα
ἐκ Σκυθῶν γιγόμενα. Μνη.
μὴ μακρὰ μόνον ὦ ἄριστε, μὴ
δ' οὕτως ἀφύκτους χαλκόμυθος τοῖς
λόγοις, ὡς ταῦτα αὖθις καὶ κατὰ
τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν Μα-
χλυανὴν διελθόντι, καὶ εἰς τὸν
Βόσπορον ἀπιόντι. εἶτ' ὑπιόντι, C
πάνυ μοι κατέχεσθαι τῇ σιω-
πῇ. Το. φειστέον καὶ ταῦτα
σοι τοιμβιτοιῶντι, καὶ διὰ βρα-
χέων λεκτέον, μὴ καὶ ἡμᾶς
ὑμῖν τῇ ἀκοῇ συμπεσοῦσιν.
μᾶλλον δ' ἄκουσον ἐμοὶ αὐτῷ,
ὅς φίλος Σισίππης τοὔνομα,
ἐπαρήσιον. ὅτε γὰρ Ἀθήναζε
ἀπῄειν οἰκόθεν ἐπιθυμίᾳ παι-
δείας τῆς ἑλληνικῆς, κατέπλευ-
σα εἰς Ἀμασρίν τὴν ποντι-
κήν. ἐν μεσογαίᾳ δέ ἐστι
τῆς ἀπὸ Σκυθίας μεσοπλέου-
σι, οὐ πολὺ τῆς Καρκίνιτος

Talia Mneſippe, audent Scythæ amicorum gratia facere. *Mne.* Omninò tragica, Toxari, fabuliſque ſimilia. Et propitius ſit Aci- A nacis & Ventus, per quos iuraſti: ſiquis iſta non credat, non admodum reprehendus videatur. *Tox.* At vide, vir egregie, ne incredulitas iſta, ab inuidia veſtra proficiſcatur. Quanquam B me non deterrebis fidē non habendo, quominus & alia his eonſimilia referam, quæ nouerim à Scythis eſſe geſta. *Mne.* Tantùm ne longum C facias, vir optime, neq; adeò ſolutis vtare ſermonibus, vt nunc ſurſum aç deorſum Scythiam, & Machlyanam percurrens, deinde in Boſporum diſcedens: poſtremò rediens, ſilentio meo prorſus abuſus es. *Tox.* Parēdum tibi & hanc præſcribenti legem, dicendúmque paucis, ne audiendo fatigeris, nobiſcum circumiens. Quin potiùs audi quæ mihi Siſinnes nomine, amicus præſtiterit. D Cùm enim domo Athenas proficiſcerer, idque cupiditate literarū Græcarū, in Amaſtrin Pontică appuli: quæ vrbs non procul à Carambe diſſita, ijs eſt obuia qui à Scythia nauigant. Comitabatur E

ἀπέχουσα ἡ πόλις. εἵπετο δ' ὁ

Σισιννης, ἐπαῖρος ἐκ παιδὸς
ὤν. ἡμεῖς μὲ οὖν καταγωγὴν
τινα ὅπῃ τῷ λιμένι σκεψάμενοι, καὶ τὰ πλοίου ἐς αὐτὴν
μετασκευασόμενοι, ὑποπτεύο- A
μεν, ἐδὲν ποτὲ ὑφορώμενοι.
ἐν τοσούτῳ δ', κλῶπές τι-
νες ἀραξάντες τὸ κλεῖθρον,
ἐμφέρουσιν ἅπαντα, ὡς μὴ δ' τὰ
ἐς ἐκείνην τὴν ἡμέραν διαρκέ- B
σοντα. καταλιπὼν. ἐπανελθόν-
τες οὖν οἴκαδε, καὶ τὸ γεγο-
νὸς μαθόντες, δικάζεσθαι μὲν
τοῖς γείτοσι πολλοῖς οὔσιν, ἢ τῷ
ξένῳ, ὃν ἐδοκιμάζομεν, δεδό- C
τες μὴ συκοφάντει δόξωμεν
τοῖς πολλοῖς, λέγοντες, ὡς
ὀφείλεται ἡμῶν τις δαρεικοὺς
τριακοσίους, καὶ ἐδῆτα πολλὰ,
καὶ παῖδας πολ, καὶ τἄλλα, D
ὁπόσα εἴχομεν. ἐσκοπούμε-
θα δ' περὶ τῶν παρόντων ὅ,
τι πράξομεν, ἄποροι πανταπασιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ γιγνό-
μενοι. κἀμοὶ μὲ ἐδόκει ὡς εἶχον,
αὐτὸς παραβύσαντα ἐς τὴν E
πλευρὰν τὸν ἀκινάκην, ἀπιέ-
ναι τὸ ταχύ, πρὶν ἀγχοῦ τι
κακὸς λῦσαι, λιμῷ, ἢ δίψει πε-
δέντα. ὁ δὲ Σισίννης, παρεμυθεῖ-
το, καὶ ἐκέλευε μηδὲν τοιοῦτο
ποιεῖν. αὐτὸς γὰρ ἐπινοήσειν ἔ-
λεγεν ὅθεν ἕξομεν ἱκανῶς τοῖς

Sisinnes à puero amicus. Nos igitur vbi res quasdam importatas in portu spectassemus, in eúmque è naui subdúxissemus, emimus nihil suspicantes mali. Interea fures quidam effracta sera, efferunt omnia, ita vt non reliquerint quod vel in eum diem sufficeret. Cùm igitur domum reuersi, id quod acciderat cognouissemus, non visum est in ius vocare, vel vicinos qui plures erant: vel hospitem, veriti ne vulgo sycophantæ videremur, si dixissemus nobis ab aliquo sublatos esse Daricos quadringentos, multáque vestes, & stragula quædam, atq; alia quæcunq; habebamus. Quare consultabamus quid in præsentia esset facto opus, rerum omnium in peregrina regione egenis. Ac mihi quidem ita visum est tum temporis, statim demerso in latus Acinace, vita migrare, priusquam vel fame, vel siti oppressus quippiam indignum sustinerem. Verùm Sisinnes me consolabatur, obsecrans ne quid tale facerem. Aiebat enim excogitasse sese vnde nobis victus suppeteret. Et eo quidem die baiulandis è portu lignis

βοραῖς. καὶ τότε μὲν ξύλα ἐκ τῆς

λεμβος παρεκόμισε. καὶ ἧκεν ἀμῶν, ἐπὶ τὸ μισθοῦ ἐπιστισάμενος. ἔωθεν ἡ πομπὴ κατὰ τὴν ἀγορὰν, εἶδε πομπήν τινα ἐς ἔφηβων, γυμνικὸν, καὶ καλῶν παίσιον. μονομαχεῖν δ' αὐτοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀδελφοποιήτους, εἰς πεντέ ἡμέρας διαγωνιεῖσθαι ἔμελλον. καὶ δὴ τὸ πρᾶγμα ὡς εἶχεν ἀμφ' αὐτοῦ πυθόμενος, ἐλθὼν ὡς ἐμὲ, μικρὸν ἔφη Τόξαρι ἔφη, σεαυτὸν πίνυτα λέγε. εἰς γὰρ πέντε ἡμέρας, πλούσιόν σε ἀποφανῶ. ταῦτα εἰπὼν καὶ πονήρως τὸ μεταξὺ ἀποζήσαντες, ἐπάσης ἤδη τῆς θέας, ἐθεώμεθα καὶ αὐτοί. παραλαβὼν γάρ με ὡς ἐπὶ τερπνόν τι, καὶ παράδοξον θέαμα τῶν Ἑλληνικῶν, ἄγει εἰς τὸ θέατρον. καὶ καθεσθέντες, ἐωρῶμεν. τὰ μὲν προτοῦ, θηρία καταιακοντιζόμενα, καὶ ὑπὸ κυνῶν διωκόμενα, καὶ ἐπ' ἀνθρώποις δεδεμένοις ἀφίεμενα, κακούργους τινὰς, ὡς εἰκάζομεν. ἐπὶ δ' εἰσῆλθον οἱ μονομάχοι. καὶ τινα παρεγγυῶν ὁ κήρυξ ἐμφανίζει τοιάδε, ὅστις ἂν ἐθέλῃ τούτῳ μονομαχῆσαι, ἥκειν εἰς τὸ μέσον, δ' ἐγχειρίδιον λαβόμενος μιᾶς, μιᾷ τῇ μάχῃ. ἐνταῦθα ἐξανίσταται ὁ Σισίννης, καὶ

mercedem attulit, qua victum suppeditauit. Mane autem obambulans in foro, pompam vidit, vt aiebat, iuuenum nobiliorum, & honestorum qui viritim lecti, vt proposita mercede singulare certamen inirent, in tertium diem erant decertaturi. Ex quibus cùm intellexisset quomodo res omnis apud ipsos se haberet, accedens ad me, ne amplius Toxari, inquit, dicas te pauperem: nam to intra triduum diuitem reddam. Hæc ait, atque interea ægrè parato victu, spectaculo iam instituto spectabamus & ipsi. Etenim me assumptum duxit in theatrum, tanquam ad iucundum aliquod, & nouum Græcorum spectaculū. Ergo vbi consedissemus, spectabamus: primùm quidem feras iaculis confixas, & à canibus agitatas, & in homines vinctos emissas, nocentes quospiam, vt coniiciebamus. Postquam autem prodierunt gladiatores, & producto prægrandi quodam iuuene, dixit præco, Quicunque voluerit cum hoc singulari certamine congredi, prodeat in medium, præmium pugnæ accepturus, decē millia drachmarum. Hic surgit Sisinnes

καταπηδήσας, ἔφησι μαχεῖσθαι, ἢ τὰ ὅπλα ἤτει. καὶ τὸν μισθὸν λαβὼν, τὰς μυείας, ἐμοὶ φέρων, ἐπεχείρει. καὶ ἐγὼ μὲν κατέπαυμι ὦ Τόξαρι εἶπον, ἅμα ἀπιμὲν, ἔχοντες τὰ ἀρκοῦντα. ἢν δ' ἔπεσω, θάψας με, ὑποχώρει ὀπίσω ἐς Σκύθας. ἐγὼ μὲν ὀπὶ τούτοις ἐκώμων. ὁδὲ, λαβὼν τὰ ὅπλα, τὰ μὲν ἄλλα, πεπλήσατο. τὸ κράνος δ', οὐ κατέδυνεν, ἀλλ' ἀπὸ γυμνῆς τῆς κεφαλῆς κατασὰς, ἐμάχετο. καὶ τὸ μὲν σφυτὸν, πλώσεσθαι αὐτὸς, καμπύλῳ τῷ ξίφει ὑποτμηθεὶς τὴν ἰγνύην. ὥστε αἷμα ἔρρει πολύ. ἐγὼ δ', προσεπεδύκειν ἤδη τῷ δίκει. θρασύτερον δ' ὀπφερόμενον πρῆσας τὸν αὐτίπαλον, πίπτει εἰς τὸ στέρνον, καὶ δύλασεν. ὥστε αὐτίκα ἐπεπλώκει πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῷ. ὁδὲ, κάμνων καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῷ βαύματος, ἐπεκάθιζε τῷ νεκρῷ. καὶ μικρῷ δεῖν, ἀφῆκεν αὐτὸν ἡ ψυχή. ἀλλ' ἐγὼ προσδραμὼν, αὐέσπασα, καὶ παρεμυθησάμην. ἐπὶ δ' ἀφεῖτο ἤδη νενικηκὼς, ἀράμενος αὐτὸν, ἐκόμισα εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ ὀπόλυ θεραπευθεὶς, ἐπέζησε μὲν, καὶ ἔστι μέχρι νῦν

desiliens, & se dimicaturum pollicitus arma poscit. Tum acceptam mercedem, decem millia mihi deferens, in manum dat. Si vicero, inquit, Toxari, vnà proficiscemur, suppetétque commeatus: sin cecidero, redi in Scythiam me sepulto: Quibus auditis eiulabam. At ille sumptis armis, reliquum quidem corpus muniuit: verùm galeam non imposuit: sed nudo consistens capite pugnabat. Ac primùm quidem vulneratur ipse, retorto gladio in poplite cæsus: ita vt multus sanguis efflueret. Ego interim metu iam eram præmortuus. At ille confidentiùs inuadentem aduersarium obseruans, ferit in pectore, & transfigit: ita vt protinus ad pedes eius procubuerit. Atque hic vulnere fatiscens, mortuo incumbebat: parúmque aberat quin & ipse quoque efflaret animam. Ego verò accurrens erexi, animúmque reddidi. Qui postquam victoria parta dimissus est, sublatum illum domum deportaui: multúmque temporis curatus à medicis, superuixit, atque hodie

ὦ Σκύθαις, γάμας πρὸ ἐμοῦ ἀδελφοῦ. χωλὸς δέ ὅτιν ὅμως ἀπὸ τοῦ τραύματος. τοῦτο μὲν Μήσσιπποι, οὐκ ἐν Μάχλυσιν, οὐδ' ἐν Ἀλανίᾳ ἐγένετο, ὡς ἀμάρτυρον εἶναι, καὶ ἀπιστεῖσθαι δύνασθαι, ἀλλὰ πολλοὶ πάρεσαν Ἀμαστριανῶν, μεμνημένοι πρὸ μάχης τοῦ Σισίννου. πάμπολλα δὲ σοι τὸν Ἀβαύχαν ἔχρην διηγεῖσθαι, παύσομαι. ἤδη ποτὲ οὗτος ὁ Ἀβαύχας εἰς πρὸ Βορυσθενιτῶν πόλιν, ἐπαρχίδιος καὶ γυναῖκα, ἧς πρὸς μάλιστα, καὶ παιδία δύο. τὸ μὲν ἐπιμασχάλιον, ἄρρεν. τὸ δὲ ἕτερον, κόρη ἐπέπεις ἤδη. συναπεδήμει δὲ καὶ ἑταῖρος αὐτῷ Γυνδάνης, ἕτος μὲν ἤδη νεανίου ἀπὸ τοῦ τραύματος, ὃ ἐτέτρωτο κατ' ὁδὸν ὑπὸ λῃστῶν, ὑπνοῦντων σφίσι. διαμαχόμενος γὰρ ἐκείνοις αὐτὸς, ἐλαυνόμενος εἰς τὴν μεσοῦν, ὥστε μόλις ἐκφυγεῖν ἐδυνήθη ὑπὸ τῆς ὀδύνης. νύκτωρ δὲ καθεύδουσιν, ἔτυχον γὰρ ἐν ἀφύλακτῳ τινὶ καταλύσει. πυρκαϊὰ μεγάλη ἐξάπτεται, καὶ πάντα περιελήφθη, καὶ περιέχει ἡ φλὸξ ἁπανταχόθεν τὴν οἰκίαν. ἐνταῦθα δὴ ἀναχόμενος ὁ Ἀβαύχας, καταλιπὼν τὰ παιδία κλαυθμυριζόμενα, καὶ τὴν γυναῖκα

apud Scythas degit, ducta in matrimoniũ sorore mea: claudus tamen adhuc est ex vulnere. Hæc res Mnesippe, non apud Machlyenses, neque in Alania gesta est, vt testibus careat, & ficta credi queat: sed multi adsunt Amastriani, qui Sisinnæ pugnæ meminerunt. Quum quintũ præterea factum Abauchæ tibi narrauero, finem faciam. Venit aliquando hic Abauchas in Borysthenensium vrbem, secum vxorem ducens, quam summopere diligebat, duósque liberos, alterum quidem lactentem, masculũ, alterũ, quæ puella erat quinque annos nata. Erat autem peregrinationis comes amicus eius Gyndanes, atque is quidem vulnere laborans, quod in via acceperat à latronibus, qui eos fuerant adorti: cum quibus dum pugnatet, ictus est in femore, ita vt præ dolore ne stare quidem posset. Noctu autẽ dormientibus illis (nam in cœnaculo quodam diuersabantur) ingens ortum est incendium, omniáque circunclusit, iámq; flamma vndique domum circundedit. Tũ expergefactus Abauchas, relictis liberis plorãtibus, vxore

ἐκπεφευγυίᾳ ἀποσεισάμενος, καὶ σώζειν αὐτὴν παρακελευσάμενος, ἁρπάσας τὸν ἕτερον, κατὰ τῶν. καὶ ἤδη διεκπαίσας, καὶ δὲ μηδέπω τελέως ἀπεκκαυτο τοῦ τοῦ πυρός. ἡ γυνὴ δ', φέρουσα τὸ βρέφος, ἕπετο, ἀκολουθεῖν κελεύσασα καὶ τὴν κόρην. ἤδη δὲ, ἡμίφλεκτος ἀφεῖσα τὸ παιδίον ἐκ τῆς ἀγκάλης, μόλις διεπάδησε τὴν φλόγα. καὶ ἡ παῖς σὺν αὐτῇ, παρὰ μικρὸν ἐλθοῦσα κἀκείνη ἀποθανεῖν. καὶ ἐπεὶ δὲ ὠνείδισέ τις ὕστερον τὸν Αβαύχαν, διότι ῥᾳδίως τὰ τέκνα, καὶ ἡ γυναῖκα, ὁ δ', Γυνδανίοις ἐξεκόμισεν, ἀλλὰ παῖδας μὲν ἔτι καὶ αὖθις ποιήσασθαί μοι ῥᾴδιον, καὶ ἄδηλον εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται οὗτοι. φίλον δ', εἰ δὲ εὑρεῖν ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷος Γυνδάνης ὅδε, πεῖράν μοι πολλοὶ καὶ ἐυνοίας παρεσχημένος. εἶπεν ὦ Μνήσιππε, ἀπὸ πολλῶν πέντε τούτοις παρακεκλεισάμενος. ἤδη δ' καιρὸς ἦν κεκρίσθαι ὁπότερον ἡμῶν ἢ τὴν γλῶτταν, ἢ τὴν δεξιὰν ἀποτεμοῦσι δεῖ. τίς οὖν ὁ δικάσων ὅδε; Μνη. ἐγὼ δὲ εἷς. οὐ γὰρ ἐγκαλοῦμέν τινα δικαστὴν τοῦ λόγου. ἀλλ' οἶσθα ὃ δρᾶσαι μέλλεις;

quæ inhærebat, repulsa, iussáque vt ipsa se seruaret, amico in humeros sublato descendit, ac perrumpens euasit, ita vt nequaquam incendio læderetur. Secuta est vxor, infantem gestans, & puellam iubens vt sequeretur. Ea verò semiusta, abiecto ex vlnis infante, vix exilijt è flamma: cum qua veniens puella, penè & ipsa extincta est. Post hæc cùm exprobraretur Abauchæ, quòd desertis liberis, & vxore, Gyndanen extulisset, Liberos quidem, inquit, facile mihi fuerit denuo procreare, qui incertum est sint-ne futuri boni: at amicum multo tempore talem non inuenerim, qualis est Gyndanes, qui multis in rebus suam erga me beneuolentiam probauit. Dixi Mnesippe, è pluribus his quinque propositis. Iam tempus est pronuntiari, vtri nostrûm, aut lingua, aut manus sit amputanda. Quis igitur futurus est iudex? *Mne.* Nemo: non enim narrationis arbitrum quenquam constituimus. Sed scis quid agemus?

ἐπειδὴ γὰρ ἄσκοπα τυγχάνομεν βουλευσάμενοι, οὔτε ἰλλύριοι διαιτηταὶ, ἄλλοις ἐπ' ἐκείνοις ἐπιμεμφόμενοι. εἶτα ὃς ἂν ἥττων γένηται, ἀποτετμήσεται τότε, ἃ ἐγὼ τὴν γλῶτταν, ἃ σὺ τὴν δεξιάν. ἃ τοῦτο μὲν ἄχρειον. ἐπεὶ δ' καὶ σὺ φιλίαν ἐπαινεῖν ἤρξω, ἐγὼ δ' ἤδη ἄλλο οὐδὲν προὔχειν οἶμαι ἀνθρώποις εἶναι τούτου κτῆμα κάλλιον, οὐ πλούσιον, οὐ ἐγὼ καὶ ὑμῶν συμβήσομαι πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, φίλοι τε αὐτοῖς ἔσεσθαι, καὶ ἐκεῖ ἔσεσθαι ἀγαπώμενοι, ἄμφω νικήσαντες, τὰ μέγιστα ἆθλα φερόμενοι, οὐ μιᾶς γλώττης, καὶ μιᾶς δεξιᾶς, δύο ἑκάτερος ἐπικτησάμενοι. καὶ φερόπους γε, καὶ ὀφθαλμοὺς τέτταρας, καὶ πόδας τέτταρας. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. τοιοῦτόν τι γὰρ δεῖ σωθῆναι δύο, οὓς φῂς φίλους, ὁποῖον τὸν Γηρυόνην οἱ γραφεῖς ἐπλάσαντο, ἀνδρόπουν ἔχοντες, καὶ τεκτέφαλον. ἴσως γὰρ δοκεῖ, φῂς ἐκείνους ἥκειν, ἅμα φράζοντες πάντα, ἅπερ δεῖ δίκαιον φίλους γε ὄντας. Το. εὖ γε λέγεις. καὶ ἔστω ποιούμενοι. Μν. ἀλλὰ μήτε αἵματος ὦ ἑταῖρε, μήτε φιλίαν ἡμῖν βεβαιώσοντος. ὁ γὰρ λόγος ὁ παρὼν,

Quandoquidem in præsentia, nullo proposito scopo iaculati sumus, electo arbitro, aliòs denuo amicos apud ipsum referamus. Tum ei qui succubuerit, mihi quidem lingua, tibi verò dextra amputabitur. At hoc quidem crudele. Quando autem tu amicitiam laudare visus es, ego verò existimo nullam aliam hominibus esse possessionem ista præstantiorem ac pulchriorem, quin ipsi quoque ex compacto hinc & in posterum amici futuri, nos inuicem amplectimur, ambo victores, maximis præmijs potiti: pro vnica lingua, vnicáque dextera, binas vterque habituri? præterea quatuor oculos, quatuor pedes, denique dupla omnia. Eiusmodi enim quiddam est, quum duo, tresue copulantur amici, qualem Geryonem scriptores depingunt, senis manibus, ternisque capitibus hominem. Nam illi meò iudicio, tres erant, qui simul omnia gererent, vt amicos decet. *Tox.* Probè dicis, atq; ita faciamus. *Mne.* Verũ neq; sanguine opꝰ est, Toxari, neque Acinace, qui nobis amicitiã cõfirmet. Nãhęc cõfabulatio,

Τόξαρι, μήτε ἀκινάκου δεόμενος,

καὶ τὸ τῶν ὁμοίων ὀρέγεσθαι, πολὺ πιστότερα τῆς κύλικος ἐκείνης, ἣν πίνετε. ἐπεὶ τάχ' τοιαῦτα, ἃ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ γνώμης δεῖσθαί μοι δοκεῖ. To. Ἐπαινῶ ταῦτα. καὶ ἤδη σοῦμαι φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ μὲν σὺ ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἐγὼ δέ σοι, εἴ ποτε εἰς τὴν Σκυθίαν ἀφίκοιο. Μυν. καὶ μὴν εὖ ἴσθι, ἂν αὖ ὀκνήσαιμι καὶ ἔτι πορρωτέρω ἐλθεῖν, εἰ μέλλω τοιούτοις φίλοις ἐντεύξεσθαι, οἷος σὺ ὦ Τόξαρι, διεφάνης ἡμῖν ἀπὸ τῶν λόγων.

& quod eadem expetimus, longè sunt certiora illo calice quem bibitis: quoniam talia non obligationem, sed animum postulare mihi videntur. Tox. Placent ista. Quare iam amici, & hospites simus: tu mihi hîc in Græcia: ego tibi siquando in Scythiam veneris. Mus. Atqui scire te velim, non graue futurum mihi, vel longiùs etiam proficiscì, si tales amicos nanciscì liceat, qualem ex oratione Toxari, te esse constat.

ΛΟΥΚΙΟΣ, Η ὄνος.

LVCIVS, SIVE ASINVS.

ARGVMENTVM.

Iocosa quadam & ficta narratio est, quo pacto videlicet in Thessaliam profectus studio discenda artis Magicæ, ibi à puella quadam, dum in auem conuerti, eóque periculum artis facere cupit, in asinum mutatur, ac deinde varia fortuna, atque locorum vicissitudine, rusticis, vrbanis, sacris, profanis dimenditus, ad postremum eum in theatrum quoque, spectaculi de se prabendi caussa, introductus esset, deuoratis, quas ibi tum fortè conspexerat, rosis in pristinam hominis figuram iterùm redierit. Præcipuè autem admiratione digna est, mira casuum atque periculorum varietas, quibus sursum atque deorsum iactatum sese, interim etiam bene acceptum fingit. Vt non immeritò prorsus putarint quidam, voluisse Lucianum, totius humanæ vitæ speciem atque imaginem quandam sub hoc lusu proponere, videlicet quàm varij casus, quàm fallax, & inconstans fortuna, quàm incerti consiliorum, etiam bene ac sapienter captorum, exitus, quámque insperatis quandoque earum rerum, quæ nun-

quam cogitaris, euentus esse soleant, asinihuius exemplo, qui corporis quidem permutatione facta, ex homine transformatus fuerit, animum tamen & mentem hominis retinuerit, adumbrando. Hanc fabulam Apuleius undecim libris imitatus est, affictis etiam aliis complurib⁹ ad idem argumentum, quorum quadam mythologicè Fulgentius interpretatus est, u qui in cæterum quoque poëtarum fabulas, mythologias scripsit.

Πρὸ μὲν ποτὲ ἐς Θετταλίαν, ὦ Α
φίλε, δὲ μοι πατρικόν τι συμβόλαιον ἐμοὶ, ἀνὴρ ἐπιχώριος. ἵππος δέ με κομίζει, καὶ τὰ χρήματα, καὶ θεράπων ἀκολουθεῖ εἷς. ἐπειγόμενος οὖν τὴν ἀσφαλεστάτην ὁδὸν. καί πως ἔτυχον καὶ ἄλλοι ἀπόντες ἐς Ὑπατα, πόλιν τῆς Θετταλίας, ἐνθένδε Β ὄντες. καὶ ἐλθὼν ἐπυνθανόμην. καὶ τοὺς ἐπείσω τῆς ἀγχιβασίας ὁδοὺς ἀγνοοῦντας, πλησίον ἤδη τῆς πόλεως ἦμεν. καί μοι ἠρώτων τοὺς Θετταλοὺς, ἐνταῦθα ὅπως ἂν ἐξοικοῦντα ἐς τὰ Ὑπατα, C ἵππαρχον τοιοῦτον. χρῆμα γὰρ αὐτῷ ἐκόμιζον οἰκοθεν, ὥστε οἰκέτας παρ' αὐτῷ. οἰδὲ, εἰδέναι τὸν ἵππαρχον τοῦτον ἔλεγον, καὶ ὅτι ἐν πόλεως οἰκεῖ, καὶ ὅτι D ἀργύριον ἱκανὸν ἔχει, καὶ ὅτι μίαν θεράπαιναν βόσκει, καὶ ἣ αὐτῷ γαμετὴ, μόνας. ἔστι γὰρ πλουσιώτατος ἀνὴρ ἐν

Vm in Thessaliã, vbi quoddam mihi paternum erat negocium cũ eius gẽtis viro, proficiscerer: equus autem me, meásq; sarcinas vectaret, vnúsq; famulus sequeretur, & susceptam viam irem, atq; Hypatenses alij essent, qui Hypatam Thessaliæ vrbem repetebant, quorum vtebar conuictu. Sic viam illam difficilem emensi, iam vrbi appropinquabamus, quum Thessalos illos interrogauinum virum quendam Hipparchum nomine, Hypatæ incolam nossent: ad quem literas domo ferebam, vt ipsius hospitio excipeter. Illi verò respondérunt sibi notum esse hunc Hipparchum, & quo vrbis in loco habitaret. Illum esse pecuniosum, vnicam tamen ancillam, & vxorem domi alere, quòd esset summopere auarus. Ac postquam propiùs accessimus ad vrbem,

πλησίον τῆ πόλεως ἐλθόντες, ὡς

καὶ τὸ τῶν ὁμοίων ὀρέγεσθαι, πολὺ πιστότερα τῆς κύλικος ἐκείνης, ἣν πίνετε. ἐπὶ τάχε τοιαῦτα, ὦ ἀναγκαῖε, ἀλλὰ γνώμης δεῖσθαί μοι δοκεῖ. Το. Ἐπαινῶ ταῦτα. καὶ ἤδη σέμνυμαι φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ μὲ σὺ ἐνταῦθα ἐπὶ τῆ Ἑλλάδος, ἐγὼ δέ σοι, εἴ ποτε εἰς τὴν Σκυθίαν ἀφίκοιο. Μυη. καὶ μὴν εὖ ἴσθι, ὡς αὖ οὐκ ἀπεικαιμι καὶ ἔτι πορρωτέρω ἐλθεῖν, εἰ μέλλω τοιούτοις φίλοις ἐντυγχάνειν, οἷος σὺ ὦ Τόξαρι, δηλοῖ ἡμῖν ἀπὸ τῶν λόγων.

& quod eadem expetimus, longè sunt certiora illo calice quem bibitis: quoniam talia non obligationem, sed animum postulare mihi videntur. Tox. Placent ista. Quare iam amici, & hospites simus: tu mihi hîc in Græcia: ego tibi siquando in Scythiam veneris. Mne. Atqui scire te velim, non grauè futurum mihi, vel longiùs etiam proficisci, si tales amicos nancisci liceat, qualem ex oratione Toxari, te esse constat.

ΛΟΥΚΙΟΣ, Η ὄνος.

LVCIVS, SIVE ASINVS.

ARGVMENTVM.

Iocosa quadam & ficta narratio est, quo pacto videlicet in Thessaliam profectus studio discendæ artis Magicæ, ibi à puella quadam, dum in auem conuerti, eóque periculum artis facere cupit, in asinum mutatur, ac deinde varia fortuna, atque locorum vicissitudine, rusticis, urbanis, sacris, profanis dimenditus, ad postremum eum in theatrum quoque, spectaculi de se prabendi caussa, introductus esset, deuoratis, quas ibi tum fortè conspexerat, rosis in pristinam hominis figuram iterùm redierit. Præcipuè autem admiratione digna est, mira casuum atque periculorum varietas, quibus sursum atque deorsum iactatum sese, interim etiam bene acceptum fingit. Vt non immerito prorsus putarint quidam, voluisse Lucianum, tantis humana vita speciem atque imaginem quandam sub hoc lusu proponere, videlicet quàm varij casus, quàm fallax, & inconstans fortuna, quàm incerti consiliorum, etiam bene ac sapienter captorum, exitus, quámque insperatis quandoque earum rerum, quæ nun-

quam cogitaris, eueniss esse soleant, asini huius exemplo, qui corporis quidem permutatione facta, ex homine transformatus fuerit, animum tamen & mentem hominis retinuerit, adumbrando. Hanc fabulam Apuleius undecim librũ imitatus est, affictis etiam aliis complurib⁹ ad idem argumentum, quorum quadam mythologicè Fulgentius interpretatus est, u qui in caeteram quoque poetarum fabulas, mythologias scripsit.

Πρὸ μέν ποτε ἐς Θετταλίαν, ὡς ἐμοί τε πατρικόν τι συμβόλαιον ἐκεῖ, ἀφικόμην, ἵππος μοι παρεσκευάσθη καὶ θεράπων ἀκολουθήσων. ἐπορευόμην οὖν πρὸς ἑσπέραν ὁδόν. καὶ πως ἔτυχον καὶ ἄλλοι ἀπόντες ἐς Ὑπατα, πόλιν τῆς Θετταλίας, ἐκεῖθεν ὄντες. ἠλθόμεν. καὶ ἔτυχε μὲν τῆς ἀγχιστείας ἀδύνατος, πλησίον δὲ ἦν τῆς πόλεως ἤδη. καὶ ἐγὼ ἠρόμην τοὺς Θετταλούς, εἴ τις ἐπίσταιτο ξένον οἰκοῦντα ἐς τὰ Ὑπατα, Ἱππαρχον τοὔνομα. γράμματα δ' αὐτῷ ἐκόμιζον οἴκοθεν, ὥστε οἰκεῖα παρ' αὐτῷ. οἶδε, ἐδόκουν τε Ἱππαρχον τοῦτον ἔλεγον, ὄντα τῆς πόλεως οἰκεῖον, καὶ ὅτι ἀφθονίαν ἱκανὴν ἔχοι, καὶ ὅτι μίαν θεράπαιναν βίοι, καὶ ἠ αὐτῷ γαμετὴ, μόνη. ἔστι δὲ πλουσιώτατος ἀνθρώπων ἁπάντων.

CVm in Thessaliã, vbi quoddam mihi paternum erat negocium cũ eius gẽtis viro, proficiscerer: equus autem me, meásq; sarcinas vectaret, vnúsq; famulus sequeretur, & susceptam viam iter, atq; Hypatenses alij essent, qui Hypatam Thessaliæ vrbem repetebant, quorum vtebar conuictu. Sic viam illam difficilem emensi, iam vrbi appropinquabamus, quum Thessalos illos interrogaui num virum quendam Hipparchum nomine, Hypatæ incolam nossent: ad quem literas domo ferebam, vt ipsius hospitio exciperer. Illi verò responderunt sibi notum esse hunc Hipparchum, & quo vrbis in loco habitaret. Illum esse pecuniosum, vnicam tamen ancillam, & vxorem domi alere, quòd esset summopere auarus. Ac postquam propiùs accessimus ad vrbem,

πλησίον δὲ πόλεως ἐλαύνοντες,

καὶ τὸ τῶν ὁμοίων ὀρέγεσθαι, πολὺ πιστότερα τῆς κύλικος ἐκείνης, ὡς φίνετε. ἐπεὶ τάχ' τοιαῦτα, ὰ ἀνάγκης, ἀλλὰ γνώμης δεῖσθαί μοι δοκεῖ. To. Ἐπαινῶ ταῦτα, καὶ ἤδη σοῦ φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ μὲ σὺ ἐνταῦθα ἐπὶ τῆ Ἑλλάδος, ἐγὼ δέ σοι, εἴ ποτε ἐς τὴν Σκυθίαν ἀφίκοιο. Μυ. καὶ μὴν εὖ ἴσθι, ὰ μὲ ὠκνήσαμι καὶ ἔτι πορρωτέρω ἐλθεῖν, εἰ μέλλω τοιούτοις φίλοις ἐντεύξεσθαι, οἷος σὺ ὦ Τόξαρι, διεφάνης ἡμῖν ἀπὸ τῶν λόγων.

& quod eadem expetimus, longè sunt certiora illo calice quem bibitis: quoniam talia non obligationem, sed animum postulare mihi videntur. To. Placent ista. Quare iam amici, & hospitesimus: tu mihi hîc in Græcia: ego tibi siquando in Scythiam veneris. Mu. Atqui scire te velim, non graue futurum mihi, vel longiùs etiam proficisci, si tales amicos nancisci liceat, qualem ex oratione Toxari, te esse constat.

ΛΟΥΚΙΟΣ, Η ὄνος.

LVCIVS, SIVE ASINVS.

ARGVMENTVM.

Iocosa quædam & ficta narratio est, quo pacto videlicet in Thessaliam profectus studio discendæ artis Magicæ, ibi à puella quadam, dum in auem conuerti, eóque periculum artis facere cupit, in asinum mutatur, ac deinde varia fortuna, atque locorum vicissitudine, rustici, urbani, sacris, profanis diuenditus, ad postremum eum in theatrum quoque, spectaculi de se prebendi caussa, introductus esset, deuoratus, quas ibi tum fortè conspexerat, rosis in pristinam hominis figuram iterũ redierit. Præcipuè autem admiratione digna est, mira casuum atque periculorum varietas, quibus sursum atque deorsum iactatum se se, interim etiam bene acceptum fingit. Vt non immeritò prorsus putarint quidam, voluisse Lucianum, rerum humanæ vitæ speciem atque imaginem quandam sub hoc lusu proponere, videlicet quàm varij casus, quàm fallax, & inconstans fortuna, quàm incerti consiliorum, etiam bene ac sapienter captorum, exitus, quámque inspérati quandoque earum rerum, quæ nun-

quam cogitaris, eucurtus esse soleant, asinihuius exemplo, qui corporis quidem permutatione facta, ex homine transformatus fuerit, animum tamen & mentem hominis retinuerit, adumbrando. Hanc fabulam Apuleius undecim libris imitatus est, affictis etiam aliis complurib. ad idem argumentum, quorum quædam mythologicè Fulgentius interpretatus est, ut qui in cæterorum quoque poëtarum fabulas, mythologias scripsit.

Πήειν ποτὲ ἐς Θετταλίαν, ὧν ἀ δέ μοι πατερικόν τι συμβόλαιον ἐκεῖ, πρὸς ἄνδρα τῶν ἐπιχωρίων. ἔτυχε δέ με κατῆγε, καὶ τὰ πάντα, καὶ διεφέρετο ἀκολούθως. ἐπορευόμην οὖν πρὸς πόλιν ἐσπέρας ἤδη. καί πως ἔτυχον καὶ ἄλλοι ἀπόντες ἐς Τράλλεις, πόλιν τῆς Θετταλίας, ἐκεῖθεν ὄντες. καὶ ἐλαύνομεν πρόσω. καὶ ἔτυχε ἐκείνου τὴν ἀρχαιότητα ἤδη ἀνύσαντες, πλησίον ἤδη τῆς πόλεως ἦμεν. καὶ ἐγὼ ἠρόμην τοὺς Θετταλούς, ἐπεὶ ἐπίστατο ἄνδρα οἰκοῦντα ἐς τὰ Τράλλεις, Ἵππαρχον τοὔνομα, γράμματα ἔχων ἐκόμιζον οἰκόθεν, ὅστις οἰκεῖ παρ' αὐτῷ. οἱ δὲ, εἰδέναι τὸν Ἵππαρχον τοῦτον ἔλεγον, καὶ ὅτι τῆς πόλεως οἰκεῖ, καὶ ὅτι χρήματα ἔχει, καὶ ὅτι μίαν θεράπαιναν ἔχει, καὶ τὴν αὐτὴν γαμετήν, μόνας. ἔστι γὰρ φιλαργυρώτατος ἀνθρώπων. ἐπεὶ δὲ πλησίον τῆς πόλεως ἐγενόμεθα,

Vm in Thessaliâ, vbi quoddam mihi paternum erat negocium cũ eius gẽtis viro, proficiscerer: equus autem me, meásq; sarcinas vectaret, vnúsq; famulus sequeretur, & susceptam viam irem, atq; Hypatenses alij essent, qui Hypatam Thessaliæ vrbem repetebant, quorum vtebar conuictu. Sic viam illam difficilem emensi, iam vrbi appropinquabamus, quum Thessalos illos interrogaui num virum quendam Hipparchum nomine, Hypatæ incolam nossent: ad quem literas domo ferebam, vt ipsius hospitio exciperer. Illi verò respondetunt sibi notum esse hunc Hipparchum, & quo vrbis in loco habitaret. Illum esse pecuniosum, vnicam tamen ancillam, & vxorem domi alere, quòd esset summopere auarus. Ac postquam propiùs accessimus ad vrbem,

πλησίον τῆς πόλεως ἐγενόμεθα,

κῶπός τις ἔνδον ἦν, καὶ οἰκίδιον
ἀνέκτητον, ἔνθα ὁ Ἱππαρχος
ᾤκει. οἱ μὲν οὖν ἀσπασά-
μενοί με, ᾤχοντο. ἐγὼ δὲ, κόπῳ A
προσελθὼν τὴν θύραν. καὶ μό-
λις μὲν, καὶ βραδέως, ἀκηκούσε
δ' οὖν ἡ γυνή. εἶτα καὶ προσῆλ-
θον. ἐγὼ μὲν, ἠρόμην εἰ ἔνδον εἴη
ὁ Ἱππαρχος. ἔνδον ἔφη. σὺ δὲ,
τίς, ἢ τί βουλόμενος, πυνθά- B
νῃ; γράμματα εἶπον κομίζω
αὐτῷ παρὰ Δεκριανοῦ τοῦ πατα-
μέως σοφιστοῦ. μεῖνόν με ἔφη αὐ-
τός. καὶ τὴν θύραν συγκλείσασα,
ᾤχετο εἴσω πάλιν. καί πο- C
τε ἐξελθοῦσα, κελεύει ἡμᾶς εἰ-
σελθεῖν. κἀγὼ δὲ παρελθὼν εἶπο-
ν, ἀσπάζομαί σε αὐτὸν, καὶ τὰ
γράμματα ἐπέδωκα. ἔτυχε δὲ οὐ
μόχθηρὸν δεῖπνου ὤν. καὶ κατέκειτο
ἐπὶ κλινιδίου σεσῦ. γυνὴ δὲ αὐ-
τῷ κατῆστο πλησίον, καὶ βάπτε- D
μανδήν ἔχουσα παρέκειτο. οὐδὲ,
ἐπισθὴ τοῖς γράμμασιν ἐνέτυ-
χεν, ἀλλ' ὁ μὲ φίλτατος ἐμοὶ
ἔφη, καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐξοχώτα-
τος Δεκριανὸς, εὖ ποιεῖ, καὶ
θαῤῥῶν πέμπει παρ' ἐμοὶ τὸν E
ἑτάιρεις τὸν ἑαυτοῦ. τὸ δὲ οἰ-
κίδιον τὸ ἐμὸν ὁρᾷς ὦ Λούκιε,
ὡς ἔστι μικρὸν μὲ, ἀλλὰ εὐγω-
μον τὸν οἰκοῦντα ἐνεγκεῖν.
οἰκίαν, ἀπεξικάκως οἰκήσεις.

intus hortus erat, & domuncula commoda in qua habitabat Hipparchus. Tum illi data salute abierunt. At ego pergens ostium pulsaui. Ægrè quidem & cunctanter, tandem tamen responsauit vxor: deinde me est adorta: quam rogaui esset-ne domi Hipparchus: est, inquit: tu verò quisnam es, aut quid volens, scisciteris? Literas, inquam, à Decriano sophista Pataræo ipsi affero. Expecta me, inquit, ibi. Tum occlusis foribus, intrò se recepit, paulóque pòst rediens, iubet nos introire. Ingressus hominem saluto, literásque trado. Incipiebat ille cœnare, & in augusto lectulo, assidente vxore, vacuæ mensæ accumbebat Lectis literis, amicissimus mihi, inquit, & Græcorum excellentissimus Decrianus, rectè quidem & fidenter suos amicos ad me mittit. Vides autem Luci, meam hanc domunculam, quàm sit parua, sed eo qui inhabitat ferendo, æqua. Verùm reddes tua præsentia domum, si æquo animo tuleris, ampliorem. Vocata deinde ancilla,

ποιήσεις δ' αὐτὸ σὺ μεγάλω
καὶ καλῇ τῇ παῤῥησίᾳ.

Des,

ὦ Παλαίστρα, δὸς τῷ ἐπιξένῳ τούτῳ, καὶ δὸς λαβοῦσα, εἴ τι κομίζει σεαυτῆς. εἶτα πέμπε αὐτὸν εἰς βαλανεῖον. αὐτὴ γὰρ μετ' ἐκείνου ἐλεύσῃ ὁδὸν. ταῦτα εἰπόντος, τὸ παιδισκάριον ἡ Παλαίστρα, ἄγε μοι, φησὶ, δείκνυσί μοι κάλλιστον οἴκημάτιον. καὶ σὺ μοι ἔφη ὅπου ταύτης τῆς κλίνης πείσῃ. τῷ δὲ παιδί σου, σκιμπόδιον αὐτῷ παρατίθησι, καὶ προσκεφάλαιον ἐπιτίθησι. ταῦτα εἰπούσης, ἡμεῖς ἀπήειμεν λουσόμενοι, δόντες αὐτῇ κελεύσαντι τιμὴν εἰς τὸν ἵππον. ἡ δὲ, ταῦτα ἔφερε λαβοῦσα εἴσω, καὶ ἐτίθει. ἡμεῖς δὲ λουσάμενοι, ἀνάψυξάντες, εἴσω ἐνδὺς παρέλθομεν. καὶ ὁ Ἵππαρχός με δεξιωσάμενος, ἐκέλευε συνανακλιθῆναι μετ' αὐτοῦ. τὸ δὲ δεῖπνον, οὐ σφόδρα λαμπρόν. ὁ δὲ οἶνος, ἡδύς, καὶ παλαιὸς λίαν. ἐπεὶ δὲ ἐδειπνήκεμεν, νυκτὸς λίαν, ὁ λόγος, οἷος ἐν δείπνῳ ξένῳ. καὶ ὅπως ἐπαύσατο ἐκείνῳ πατρὶ δόντες, ἐκοιμήθημεν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὁ Ἵππαρχός μετὰ με, πῖς μοι ἔχεις τοῦ ὄδε, καὶ εἰ πάσης τῆς ἡμέρας αὐτοῦ θεσμεύσω. ἔφην μοι ἔφη εἰς Λαρίσσην. ἐγὼ δὲ ἐπαύσθην διατρίψων, τῶν, ἢ πέντε ἡμερῶν,

Des, inquit, Palæstra, huic hospiti nostro tubiculum, & siquas sarcinas secum attulit, conde: postea ipsum ad balneum mitte, siquidem longam viam exegit. Cùm hæc dixisset, ducit me ancilla Palæstra, ostensaque domo pulcherrima, tu, inquit, hoc in lecto cubabis? tuóque puero lectum ibi substernam, & addam puluinar. Cùm hæc dixisset, lotum iuimus, dato hordei equo apponendi pretio: atque illa omnia accepta intus tulit, & deposuit. Nos autem è balneo reuersi, statim ingressi sumus: vbi Hipparchus me benignè exceptum, secum accumbere iussit. Cœna splendida fuit, vinum suaue & vetus. Post cœnam potus, & sermo qualis in conuiuio hospitis, interessit: & sic vespera illa potationi data, dormiuimus. Postridie rogat me Hipparchus quò pergerem, & an ibi perpetuò mansurus essem. Lariſſam, inquam, proficiscor, vbi ferè tres vel quinque dies commorabor,

ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐμοὶ σκῆψις ἐπεδύμουν δὲ ὀφόδεξα μίναν ἐνταῦθα, ἄχρι εὑρεῖν τινα τῶν μαγεύειν ὀπισαμβώνων γυναικῶν, ἢ διάσασθαί τι περίδοξον, ἢ πτόημον ἀέρωπον, ἢ λιθούμενον. καὶ τῷ ἔρωτι τῆς θέας ταύτης δοὺς ἐμαυτὸν, περιῄειν τὴν πόλιν, ἀπορῶν μὲν τῆς ἀρχῆς τοῦ ζητήματος. ὅμως δὲ, περιῄειν. καὶ τούτῳ γυναῖκά τινα ὁρῶ προσιοῦσαν, ἤδη νέαν, εὐπορουμένην, ὅσον ἐμοὶ ἐκ τῆς ὁδοῦ συμβαλεῖν. ἱμάτια δὲ ἀΐδηνά, καὶ παῖδες συχνοὶ, καὶ χρυσίον περιπόν. ὡς δὲ πλησιαίτερον γίγνομαι, προσαγορεύει με ἡ γυνή. καὶ ἀμείβομαι αὐτὴν ὁμοίως. καὶ φησὶν, ἐγὼ Ἀβρεία εἰμὶ, εἴ τινα ἦσθα μητρὸς φίλων ἀκούεις. καὶ ὑμᾶς δὲ τοὺς ἐμοὶ ἐκείνης γνωρίμους φιλῶ, ἅπερ ἂν ἔτυχον αὐτή. τί οὖν οὐχὶ παρ' ἐμοὶ καταλύεις ἐνταῦτον; ἀλλὰ σοὶ μὲν ἔρχομαι πολλὴ χάρις. αἰδοῦμαι δὲ εἰδέναι ἀδόκει φίλῳ ἐγκαλεῖν, ἔπειτα φεύγων δὲ ἐμὴν οἰκίαν. ἀλλὰ τῇ γνώμῃ ὦ φίλτατε; καταχόμαι παρὰ σοί. ποῖ δὲ ἔρχῃ καὶ κατάγῃ παρὰ Ἱππάρχῳ τῷ φιλαργύρῳ ἔφη; μηδαμῶς εἶπον ὦ μῆτερ, τοῦτο οἰκίης λαμπρὸς γὰρ καὶ πολυτε-

Sed hæc erat simulatio: siquidem optabam ibi aliquandiu esse, quoad aliqua magæ à me esset reperta, cuius veneficijs aliquod monstrum conspicerem, aut hominem volantem, aut in lapidem conuersum. Huic curæ deditus cœpi vrbem obambulare; quanuis nescirem quo pacto inquirendi initium ducerem. At nihilominus obambulo. Interim video mulierem accedentem, adhuc iuuenem, opulentam, vt ex via conijci poterat: vestis enim erat florida, crebri pueri, copiosum aurum. Cùm propiùs accessissem, compellat me mulier: ego verò similiter ipsi respondeo. Ego, inquit, Abrœa sum, amica siqua vnquam fuit tuæ matris, cuius filios, non secus ac meos diligo. Cur igitur fili apud me non diuertis? Magnas, inquam, gratias tibi ago. Pudétque me cùm nihil amico possim obijcere, cuius causa ex eius domo discedam: animo autem, & dilectissima, apud te diuerto. At, inquit, vbi hospitaris? nunquid apud Hipparchum illum auarum? Ne id, Inquam, dixeris mater. Nam splendidus erga me & sumptuosus

λὴς χόρτον εἰς ἐμέ, ὥστε καὶ ἐγκαλέσαι αὐ τῇ γυναικί. νῦν δέ, μεταδιάταξαι, καὶ μοι τῆς χειρὸς λαβομένη, ἄγε περίπατησον, καὶ λέγει πρὸς ἐμέ. φυλάττω μοι ἔτι τὴν Ἱππάρχου γυναῖκα πάσης μαχαιρᾶς. μάγος γάρ ἐστιν, καὶ μάχλος, καὶ πᾶσι τοῖς νέοις ἐμβάλλει τὸν ὀφθαλμόν. καὶ εἰ μή τις ὑπακούσει αὐτῇ, τοῦτον τῇ τέχνῃ ἀμυδρὸν ποιεῖ. καὶ πολλοὺς μεταμορφώσασα εἰς ζῶα. τὸν δὲ τέλεον ἀπόλεσε. σὺ δέ, καὶ νέος εἶ τέλειον, καὶ καλὸς, ὥστε οὐδὲν ἀφίσει γυναικί. καὶ ξένος, πρᾶγμα ἐυκατάφρονητον. ἐγὼ δέ, πυθόμενος ἔτι τὸ πάλαι μοι ζητούμενον, οἴκοι παρ' ἐμοὶ κάθητε, φησὶν, ἔχων αὐτὴν οὐδὲν ἧττον. ἐὰν δέ ποτε ἀφείσω, ἀπήξειν ἔφησε, λαλῶν πρὸς ἐμαυτὸν ἐν τῇ ὁδῷ. ἄγε δὴ σὺ ὁ φάσκων ἐπιθυμεῖν ταύτης τῆς παρθόξου θύρας, ἔγειρέ μοι σεαυτὸν, καὶ τέχνῃ ἔνεισκε σοφὴν, ἣ τύχῃ τούτων, ὧν ἐρᾷς. καὶ ἐπὶ τὴν θεράπαιναν τὴν Παλαίστραν ἤδη ἀπόδυου. τῆς γὰρ γυναικὸς τὸ ξένον, καὶ φίλε, πίθι ἴσασον. κἀπὶ ταύτης ἐπιλήσεσθε, καὶ γυμναζόμενος, ἢ ἴδοι φῶς ῥᾳδίως γνώσῃ.

fuit, adeò vt in lautitiæ culpam venire possit. Illa subridens, apprehensáque manu seorsum ducens, Caueas tibi, ait, omni cura Hipparchi vxorem, maga enim est peritissima, libidinosa, & oculum in iuuenes omnes conijcit, cui siquis morem non gesserit, illum arte sua vlciscitur: multósque in beluas transformauit: alios prorsus interemit. Tu verò, fili, adolescens es formosus, vt facilè placeas mulieri, prætérea peregrinus, qui facilè contemnaris. Ego autem animaduertens, me quod iamdiu quærito, domi habere, mulieri aures non ampliùs præbui: à qua tandem dimissus, domum repeto mecum in via differens. Age, inquam, tu qui tantopere hanc mirandam artem appetere te profiteris, excita te ipsum, eámque artem adinueni, qua rebus optatis potiêre. Iámque Palæstram ancillam illam aggredere: ab vxore autem hospitis & amici abstineto. Ac probè scias, te si in illa volueris, exercearis, & congrediaris, rem facilè cogniturum. Nam omnia dominorum

καὶ ταύτῃ συμπλεκόμενος· δοῦλοι γὰρ τὰ δεσποτῶν ἐπι-

ται καὶ καλὰ, καὶ αἰσχρά. ταῦτα λέγων πρὸς ἐμαυτὸν, εἰσήειν οἴκαδε. τὸν μὲν Ἱππαρχον, ἐ κατέλαβον ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐδὲ τὴν ἐκείνου γυναῖκα. ἡ δὲ Παλαίστρα, τὴν ἑστίαν παρόδρυε, δεῖπνον ἡμῖν ἑψουσα. κἀγὼ εὐθὺς εἶπον ἀρξάμενος, ὡς εὐρύθμως ἔφλω ὦ καλὴ Παλαίστρα, ἢ πυγμὴ τῇ χύτρᾳ ὁμῶς συμπεπεφύκεις, ἢ κλίνεις. ἡδὲ ὑσφὺς ἡμῶν, ὑγρῶς ἐπικινεῖ-ται. μακάριος ὅστις ἐνταῦθα ἐνεβάλετο. ἡδὲ, σφόδρα γὲ ἐῶν ἔτα μὸν, καὶ χαρίτων μεστὸν τὸ χρεάσιον, φεύγοις ἂν εἴπερ ὦ νεανίσκε, εἶγε νοῦν ἔχοις, ἢ ζῆν ἐθέλοις, ὡς πολλῷ πυρὸς, καὶ κίσσης μεστά. ἰῶ γὲ αὐτῷ μόνον ἅψῃ, ῥαῦμα ἔχων πυείχωτον, αὐτῷ μοι παρεδρεύεις. θεραπεῦσαι δὲ σε ἐδεὶς ἄλλος, οὐδὲ θεὸς ἰατρός. ἀλλὰ κατακαύσασά σε μόνη ἐγὼ, καὶ τὸ παραδοξότατον, ἐγὼ μὲν σε ποιήσω πλέον πονεῖν. καὶ τῆς ἀπὸ τῆς θεραπείας ὀδύνης ἀρθόμενος, δεῖ αὐξῃ. καὶ οὐδὲ λίθοις βαλλόμενος, τῷ γλυκείᾳ ὀδύνῃ φεύξῃ. τί γελᾷς; ἐκείβῳ ἔλεγχος ἀνθρωπομάγειον. ἃ γὲ μόνα παῦτα φαῦλα ἐνόημα κατασκευάζω, ἀλλὰ τὰ μέγα τῦτο, καὶ καλὸν, τὸν

honesta, ac turpia, seruis nota esse consueuerunt. Hæc mecum loquens domum ingredior: vbi neque Hipparchum, neque A vxorem offendo, sed Palæstra penes focum sedebat, cœnam nobis parans. Protinus ego hinc exorsus, quàm venustè, inquam, ô pulchra Palæstra, nates B vn à cum olla circunfers, & deprimis. Tum illa, lumbi mei agiliter mouentur, beatus qui se in eos immersit. Illa impudens, & vultu C grata puella, Fugeris, inquit, adolescens, si sapis, & viuere cupis, hæc loca igni & nidore referta. Nam si me tantùm tetigeris, accepto vulnere ambusto, mihi affidebis: nec te medicus D quisquam, non Deus curauerit. Sed ego sola te vrens, quod fidem omnem superet, te dolore magis afficiam, cuius curationem haud facilè sustinebis, neque lapidibus pul- E satus dulcem vitabis dolorem. Quid rides? cernis diligentem hominum coquum. Non enim solos hosce viles cibos apparo: sed magnum etiam & præclarum istud noui, videlicet

ἀνθρωπον οἶδα ἔγωγε καὶ σφάττειν, καὶ δέρειν, καὶ κατακόπτειν. ἥδιστα δ' τῶν ἀπολέγχων αὐτῶν, καὶ τῆς καρδίας ἀπομαι. τοῦτο μὲν, οὐδὲν ἔρλω λέγεις. καὶ γὰρ ἐμὲ πόρρωθεν, ἢν μὴ ᾖ ἐγγὺς ὄντα, εὖ κατακαύματι μὰ Δί, ἀλλὰ ὅλῳ ἐμφρενιμῷ ἐπίδηκας. καὶ διὰ τῶν ὀμμάτων τῶν ἐμῶν, τὸ σὸν μὴ φαινόμενον πῦρ, κάτω ἐς τὰ σπλάγχνα τάμὰ βέβληκας, φρύγεις. καὶ ταῦτα, οὐδὲν ἀδικοῦντα. ὦτε θεὸς ὢν, ἴασαί με τούτους, εἰς λέγεις αὐτὴ, τοῖς πικροῖς, καὶ ἡδίκαις θεραπείαις. καί με ἤδη ἀπόφαγμόν λαβοῦσα, δεῖρε ὅπως αὖ αὐτὴ ἐθέλης. ἀλλ', ἔφα, ἢ δ' ὅς, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο ἀναγκάζεις. ἐμὲ τὸ λοιπὸν λῦε. καὶ συνέκειτο ἡμῖν, ὅπως ἐπειδὴ κατακοιμήσῃ τὸν δεσπότην, ἔλθῃ ἔνδον παρ' ἐμέ, καὶ καθεύδήσῃ. κατὰ δὴ ἀφίκετό ποτ' ὁ Ἱππαρχος, λουσάμενοι, ἐδειπνοῦμεν. καὶ ποτὲ λῦε συγκὸς, ἡμῶν ἐμεθυσθέντων. εἶτα ὕπνου κατεψευσάμενος, ἀνέστημι. καὶ ἔρχομαι ἐνθα ᾠχόμην. πάντα δὲ τὰ ἔνδον εὖ παρεσκεύαστο. τῷ μὲν παιδὶ, ἔξω ἐκέκραντο. βάπτζα δὲ τῇ κλίνῃ παρέκειτο, ποτήριον ἔχουσα.

hominem iugulare, excoriare, & in frusta scindere, viscera quoque ipsorum, & cor suauissimè tento. Hoc, inquam, rectè dicis: nam me quanuis procul à te remotum, non incendio per Iouem, sed plenæ conflagrationi addixisti: & immisso per meos oculos igni tuo occulto, ima torres præcordia, idque nulla iniuria affecta. Itaque te oro vt mihi salutem afferas his asperis & suauibus, quas dixisti, medelis, méque iam iugulatum, vt lubet, excoria. Tum illa emisso vehementi, & suauissimo cachinno, deinceps mea fuit. Conuenítque mecum, se ad me concubitum venturam, postquam heros in lecto composuisset. Reuerso Hipparcho, loti cœnauimus: & confabulantes crebro potui indulsimus. Deinde simulato somno surrexi, & reuera eò me contuli, vbi mansionem habebam: erántque intus omnia bene præparata. Puero quidem stratus erat extra lectum: mensa verò iuxta lectum posita, & in ea calix,

κὴ οἶνος αὐτῷ παρέκειτο, καὶ ὕδωρ ἕτοιμον, καὶ ψυχρὸν, καὶ θερμόν. πᾶσα δ' ἦν αὕτη τῆς Παλαίστρας παρασκευή. τῶν δὲ στρωμάτων, ῥόδα πολλὰ κατεπέπαστο. τὰ μὲν, οὕτω γυμνὰ καθ' αὑτά. τὰ δὲ, λελυμένα. τὰ δὲ, στεφάνοις συμπεπλεγμένα. κἀγὼ τὸ συνάπτοσιον εὐρὼν ἕτοιμον, ἔμεινον τὸν συμπότην. ἦλθε, ἐπειδὴ κατέκλινε τὴν δέσποιναν, αὐτὸς παρ' ἐμὲ ἦκε. κὴ ἦν εὐφροσύνη ἡμῶν, τὸ οἶνον, καὶ τὰ φιλήματα παρομύνοντων ἀλλήλοις. ὡς δὲ τῷ ποτῷ παρεσκευάσμεθα ἑαυτὸν εὖ παρὸς τὴν νύκτα, λέγει παρός με ἡ Παλαίστρα, τοῦτο μὲν, πάντως δεῖ σε μνημονεύειν ὧν νεανίσκε, ὅτι εἰς Παλαίστραν ἐμπεπόωκας. κὴ χρὴ σε νῦν ἐπιδεῖξαι εἰ μένεις ἐν τοῖς ἐρῶσι χορτὸς; καὶ παλαίσματα πολλὰ ἔμαθές ποτε. ἀλλ' ὡς ἂν ἴδοις φεύγοντά με τὸν ἔλεγχον τούτων. ὥστε ἀποδύσασθαι. καὶ ἤδη παλαίωμεν. ἦλθε, οὕτως ἔφη, ὡς ἐγὼ θέλω, παρόν μοι τὴν ἐπίδειξιν. ἐγὼ μὲν, νόμῳ διδασκάλου, καὶ ὀνόματα τῶν παλαισμάτων, ὧν ἐθέλω μοι γένου ἐς τὸ ἀκούειν, ἐρῶ. σὺ δὲ, ἕτοιμος ἴσθι ποιεῖν πᾶν τὸ κελευόμενον.

ibique appositum vinum, & parata aqua, cùm frigida, tum calida, quæ omnia disposuerat Palæstra. Per lectum autem sparsæ erant rosæ multæ, aliæ suis peculis exutæ, aliæ solutæ, aliæ in serta complicatę. Ego nactus paratum sympolium, compotricem expectabam. Illa vt heram in lecto collocauit, è vestigio ad me venit. Et mutuo lætabamur, vinum & oscula inuicem propinantes. Ac postquam nos ad noctem potu bene comparauimus, dicit mihi Palæstra, oportet, adolescens, hoc omnino memineris, te in Palæstram incidisse. Nunc ostendas licet, an factus fis inter adolescentes agilis, multásque luctas didiceris. Ego verò, haud me videas, inquam, horum probationem fugientem. Itaque nuderis, & iam luctemur. Tum illa, prout volo, inquit, ede mihi specimen: ego doctoris & præsidis more, certaminum nomina, quæ volo, tibi præscribam: tu paratus esto ad obtemperandum, & quicquid iussero, præstandum.

ἀλλ' ἐπίταξε ἔφην, καὶ σπόπει, ὅπως εὐχερῶς, καὶ ἐγκρῶς τὰ παλαίσματα, καὶ ἐντόνως ἔσαι. καὶ ὃς, ἀποδυσομένῳ μοι ἐλαίῳ πρόσπτα, καὶ σῶμα ὅλη γυμνὴ, ἔνθεν ἤρξατο ἐπιτάττειν. ὦ μειράκιον, ἔκδυσαι. καὶ ἀλειψάμενος ἔνθεν ἀπὸ τῆς μύρου, συμπλέκου τῷ ἀντιπαλίσῃ. δύο μηρῶν ἀπόσας, κλίνον ὑπόλιαν. ἔπειτα αὐτὸς ὑποβάλλων διὰ μηρῶν, καὶ διασείλας, αἴρει, καὶ τίνει αὖθις τὸ σκέλη. καὶ χαλάσας, καὶ σήσας, κολλῶ ἄνω. καὶ παρισταθὼν, βάλε. καὶ βώσας, τύπτε ἤδη παπταχοῦ, ἕως πονέσῃ. καὶ ὁ ὀσφὺς ἰαμέτω. ἔπειτα ἕλκυσας κατὰ πλάτος διὰ βουβῶνος, ἧξον. καὶ πάλιν σωώθει εἰς τὸν τοῖχον. ἔπειτα τύπε. ἐπεὶδὰν ὁ χαλασμαῖδης, τότ' ἤδη ὀπίβαι, ἅμα κατ' ἐξύος δύσας, σώμεχε, καὶ σειρῶ μὴ ἀσυδεῖν. μὴ ὀλίγον διαφερτιήσας, σώμεχε. ἤδη ἀπολέλυσαι. κἀγὼ ἐπεὶδὴ ῥᾳδίως πάντα ὑπήκουσα, καὶ εἰς τέλος ἡμῖν ἔλυξε τὰ παλαίσματα, καὶ λέγω πρὸς τόν Παλαίσραν ἅμα ἐπιγελάσας, ὦ διδάσκαλε, ὁρᾷς ὅπως λαμπρά μοι, σπόπει ὦ, μὴ ἐκ

Manda, inquam, & aduerte vt noſtra certamina promptè, agiliter, & acriter fiant. Illa exuta veſte, & ſtans nuda, hinc mandata dare cœpit. Exue te, adoleſcens, & illitus vnguento, congredere cum antagoniſta, & tracto vtroque femore, reſupinam me proſterne, deinde ſuperior femoribus ſubſternens, diuiſa crura erige, & in altum tende. Poſtea demiſſis, & firmatis ijs, ipſi adhære, & inſinuatus, feri, & inflicto vulnere quaquauerſus iam percute, quoad fueris defeſſus. Et valeant lumbi: deinde quum eduxeris telum, rurſus per inguen fodica, & in parietem impelle: poſtea verbera. Poſteaquam laxari videris, iam tum inſcendens, & ad ilia alligans conſtringe, & da operam ne feſtines, quum verò paulum expectaueris, concurre. Jam es liberatus. Ac poſtquam ego facilè omnia audiui, & finis factus eſt noſtris certaminibus, ridens Palæſtram alloquor. Vides magiſtra, vt facilè & promptè luctatus ſum: at diſpice ne non rectè luctas haſce mihi

εὐχερῶς, καὶ ἐντόνως παιδεύσω τὰ παλαίσματα

ἐπιβάλλῃς, ἄλλα χὸ ἀλλων
ὑπιτάττεις. ἢ δ', ὅτι κορύσης
πλήξασά με, ὡς φλύαρον ἔφη
παιδίσκον τὸν μαθητήν. σκό-
πει οὖν μὴ πλησὸς ὑπ πλείω A
λάβῃς. ἀλλὰ χρῆσον, τὸ ὑπο-
πεπόμωμα παλαίων. καὶ ταῦτ'
εἰποῦσα, ἐπαίρεται. χὸ διεγ-
ρύσασα ἑαυτὴν, νῦν ἔφη
δείξεις, εἴπερ νέος εἶ, καὶ ἔυτο- B
νος παλαιστὴς, χὸ εἰ ὑπίσχεται
παλαίειν, καὶ ποιεῖν τὰ ἀπὸ γε-
νετίου. χὸ πεσοῦσα ὑπὶ τῶ
λίχνος ἐς γόνυ, ἄγε δὴ σὺ ὁ C
παλαιστὴς, ἔχεις τὰ μέσα. ὦσε
πυκάζας ὀξέως, ὑπώρθρου, χὸ
βάθυνον. ψιλὸν ὁρᾶς αὐτὸ
παρασκεύασον. τούτῳ χρῆσαι.
θᾶττον δ' ἔτι λόγου, ὡς ἄμ-
μα σφίγγε. εἶτα ἀναλάσας, D
ἔμβαλλε, χὸ σωίζε, χὸ μὴ δίδυ
δίασμα. ἐὰν δ' χαλᾷ), δᾶτ-
τον ἐπάγεις, αὐθίτερον μετάθες.
καὶ χρούσας, κρύφον. καὶ
σκόπει, ὅπως μὴ ἀναπαύσῃς
δᾶττον, ἢ κελευσθῇς. ἀλλὰ δὴ
κυρτώσας πολὺ αὐτὸν, ὄφελε. χὸ
ὑποβαλὼν κάτω αὖθις ἢ πα-
ρεμβολῇ, σωίζε, χὸ κάτε. εἶτα
ἄφες αὐτόν. πέπωκε δὸ, χὸ
λέλυται, χὸ ὕδωρ ὅλος ἔστι σοι ὁ
ἀγωνιστής. ἐγὼ δ', ἤδη μέγα
ἀναχαιτῶν, ἐπῆλθον ἔφιν χὸ αὐτὸς

impositeris: alias enim ex alijs iniungis. Illa me in faciē percutiens, quem nugatorē discipulum accepi? inquit. videlis ne plures accipias plagas. At vrere demandatā luctam obiens. Quibus dictis, surgit: & postquam se curasset, nunc ostendes, inquit, siquidem es iuuenis, & luctator vehemens, num sis in eo luctandi genere exercitatus, quod genicularitū appellant. Tum super lecto in genua procumbens: age tu luctator, mediam corporis partem valenter aggressus percute, vulnúsq; adige profundius: nudam præstò vides: vtere. Primùm in nodi modum, quod aiunt, constringe: deinde reuerberans immitte, & comprime: nec quidquam interualli concede. Sed si laxatur, ocyus inflatum penitius immitte, & impulsum absconde. Caue autem ne citiùs quàm iussero, extrahas: sed inflexum, paulatim eximè, infráque subdēs rursus castra constringe, & subagitare. Postea remitte ipsū, cecidit enim, & solutum est, totúsq; luctator sudore diffluit. At ego ingenti risu effuso, Velim etiā ipse, inquā, magistra, pauca quædam

ὦ διδάσκαλε, παλαίσματα ἐ-

λὴν ἄθλα ὑπάρξει. σὺ δ' ἀνάστηθι, καὶ κάθισον, ἐπιβαλοῦσα, καὶ κνῆσον. εἶτα δοῦσα κἀμοὶ χεῖρα, πάρελθε τὸ λοιπὸν, καὶ κατακλίθου. κἀμὲ ἀφεῖς ἡ Ἡδύλεια περιλαβοῦσα, ἔδη κοίμων. ἐν τοιούτοις ἡδυπαθείαις, καὶ παιδιαῖς παλαιμάτων, ἀγωνιζόμενοι νυκτερινὰς ἀγῶνας, ἐστεφανούμεθα. κἀγὼ λάθρᾳ πολλὴν μὲν ἐν τούτῳ ζυφὴ. ὥστε τῆς ἀπὸ τῶν λαμπάδων ὁδοῦ παντάπασιν ἐπελησάμην. καί ποτε ἐπανῆλθον μοι ἐλθὼν ἐς τὸ μαθεῖν ὃ ἔνεκα ἦλθον. καὶ φημὶ πρὸς αὐτάν. ὦ φιλτάτη, δεῖξόν μοι μαγγανεύουσα, ἃ μεταμορφοῦσθαι τὸν Διόφαντον. πάλαι γὰρ ἐπιθυμῶ. μᾶλλον εἴ τι σὺ εἰδυῖα, αὐτὴ μαγγανεύουσα, ὥστε καλῶς μοι ἄλλῳ ἐξ ἄλλου φανῆναι. ἐμοὶ δὲ καὶ σὲ ὡς ἐπιεικῶς ἔχειν. τοῦτο δ' οὐ παρ' ἑτέρου μαθοῦσα, ἀλλὰ παρὰ τῆς ἐμαυτῆς ψυχῆς λαβοῦσα, οἶδα. ἐπεὶ μὲ τὸν πάλαι ἀδαμάντινον, ὃς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, ἐς μυθολογίαν γυναικὸς ὄμματα ταῦτα ἐρωτικῆς πυρὶ ἐπτέρνικτα, συλλαβοῦσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, αἰχμάλωτον ἔχεις, ἐρωτικῷ πολέμῳ ψυχαγωγήσασα. ἡ δὲ Παλαίστρα, παῦσαί φησι φλυαρῶν,

certamina imperare. Obtempera tu, surge, & sede: deinde immissa manu, quod reliquum est, me demulce & absterge, méq; per Herculē circūplexa, sopi iam demū. In huiusmodi voluptatibus, & lusibus luctationum nocturna certamina decertantes, coronati sumus. Ac tātæ in eo fuerunt deliciæ vt itineris ad Larissam prorsum sim oblitus. Et cùm venissēt in mentē, vt ea discerē, quorum gratia veneram, illi dico, ostende ô dulcissima, dominam tuam suis præstigijs sē transformantem. Iamdudum enim aliquod huiusmodi mirandum spectaculum videre exopto: sed tu præcipuè, siquid nosti, ipsa præstigieris, vt alia ex alia visio mihi appareat: nam puto te huius artis minimè ignaram. Illud autem non ab alio acceptum: sed à mea ipsius anima perceptum noui: postquam me, quem mulieres appellabant adamantinum, quòd in nullam mulierem hos oculos amoris causa vnquam coniecissem, hac arte prehēsum, & amatorio bello delinitum, seruum effeciſti. Tum Palæstra, desine iocari, inquit.

τίς γὰρ φάρμακα μαλεῦσαι τὸν ἔρωτα, ὄντα τῆς τέχνης κύριον; ἐγὼ δὲ ὦ φίλτατε, τούτων μὲν οἶδα οὐδὲν μὰ τὴν κεφαλὴν τὴν σὴν, καὶ τὴν δέσποιναν μαγείαν ἐωνοῦμαι. οὐδὲ γὰρ γράμματα ἔμαθον. καὶ ἡ δέσποινα βάσκανος οὖσα τυγχάνει εἰς τὴν αὐτῆς τέχνην. εἰ δὲ καιρὸς ἐπιβλέψει, πειράσομαι παρασχεῖν σοι εἰδεῖν μεταμορφουμένην τὴν κεκτημένην. καὶ τότε μὲν ἐπὶ τούτοις ἔκοιμήθημεν. ἡμέρας δὲ ὕστερον οὐ πολλαῖς, ἀγγέλλει μοι ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ δέσποινα αὐτῆς μέλλοι ὄρνις γλαυκήν, πέπτωκε πρὸς τὸν ἐρώμενον. κἀγὼ νῦν ἔφην ὁ καιρὸς· ἵλεως Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἣν νῦν ἔχεις, τὸν σαυτῆς ἱκέτην ἀνάπαυσαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. δάβρᾳ ἔφη. καπνιδὴν ἑτέραν λύ, ἄγει με λαβοῦσα πρὸς τὴν θύραν τῆ δωματίᾳ, ἵνα ἐκεῖνοι ἐκάθευδον. καὶ κελεύει με προστάξειν ὅτῳ τινὶ ἡ θύρα λειπήν, καὶ ἀποκοπεῖν τὰ γεγόμφια. ὁρῶ οὖν ἡ μὲν γυναῖκα, ἀποδυομένην. εἶτα γυμνὴ τῷ λύχνῳ προσελθοῦσα, καὶ χονδρὸς δύο λαβοῦσα, ἡ μὲν λιβανωτὸν, τῷ πυρὶ τῆς λύχνου ἐπέθηκε.

Quis enim huius artis magistrum Amorem carmine incantare potest? Ego dilectissime, per tuum caput, pérque beatum hunc lectum testor, me cùm sim literarum expers, horum nihil nosse. Sed hera mea fascinandi artem callet: quam si occasio dabitur, dabo operam, vt videre queas in aliam formam transmutatam. His dictis dormiuimus. Paucis autem post diebus nuntiat mihi Palæstra dominam in auem conuersam, ad suum amatorem esse deuolaturam. Nunc, inquam tempus est Palæstra, pro tuo erga me studio, vt diutino nostro desiderio, prout supplicaui, satisfacias. Bono sis animo, inquit. Et cum aduesperasset, me prehensum ducit ad domus ostium, in qua illi dormiebant: méque iubet vt ad rimulam ostij, accedam, & quæ fierent animaduertam. Video nudam mulierem, ad lucernam accedentem, quæ acceptis duobus granis, thus igni lucernæ imposuit, & stans

καὶ φάσα, πολλὰ τῆ λύχνου κατελάλησεν. εἶτα κιβώτιον ἀδρὸν ἀνοίξασα, παῦν πολλὰς ἔχον πυξίδας ἐν αὐτῷ, εἶδον ἀναρρέπτασι, καὶ περιφερῆ μίαν. ἄνδ', εἶχον ἐμβεβλημένον, ὅ, τι μὲν ἐγὼ οἶδα, τὸ ὄψεως αὐτῆ ἕνεκα, ἔλαιον αὐτὸ ἐδόκουν εἶναι. ἐκ τούτου λαβοῦσα, χρίει ὅλη, ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἀρξαμένη τῶν κάτω. καὶ ἄνω περὶ σκοπεῖται αὐτῆ. καὶ ἡ ῥὶς κερατίνη, καὶ χρυπὴ ἐγένετο. καὶ ἄλλα δὲ, ὅσα ὀρνίθων πτερὰ. καὶ σύμβολα πάντα εἶχε. καὶ ὦ ἄλλο οὐδέν, ἢ κόραξ νυκτερινός. ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἑαυτὴ ἐπιρρωμένην, κρώξασα δεινὸν, καὶ οἷον ἐκεῖνο οἱ κόρακες, ἀνεπήδησε, καὶ ἔχετο πτερυγῶν ἔξω διὰ τῆς θυρίδος. ἐγὼ δ' ὅναρ ἐκεῖνο οἰόμενος ὁρᾶν, τοῖς δακτύλοις τῶν ἐμαυτῦ βλεφάρων ἐπόμενος, οὐ πιστεύων τοῖς ἐμαυτῦ ὀφθαλμοῖς, οὐθ' ὅτι βλέποιεν, οὐθ' ὅτι ἐγκρέμασαι. ὡς δὲ μᾶλις καὶ βραδέως ἐπείθην ὅτι μὴ καθεύδω, ἐδόμην τότε τῆς Παλαίστρας πειρᾶσαι κἀμὲ, καὶ χρίσασαν ἐκ ἐκείνου τοῦ φαρμάκου, ἐᾶσαι πτηδᾶι με. ἐβουλόμην δὲ πεῖρα μαθεῖν, εἰ μεταμορφωθείς ἐκ τῆ ἀνθρώπου,

multa in lucernã est locuta. Tum reserata maiuscula arca, quæ pyxides multas continebat, vnam hinc effert: in qua quid contineretur, nescio: sed quantum oculi conijcere poterant, oleo plena videbatur. Ex hoc sumens, tota inungitur, ab imis vnguibus inchoans: statímque ipsi enascuntur alæ, nasus corneus & aduncus, omnésque auis notas, quotquot sunt, habebat, nihílque aliud erat nisi nocturnus coruus. Vt verò se alatam vidit, edito graui crocitu surrexit, pérque ianuam foras auolauit. At ego ratus me id per insomnium videre, palpebras meas digitis tango, proprijs oculis non fidens, tanquam nec cernerent, nec vigilarent. Verùm postquam vix & tardè credidi me non dormire: tunc Palæstram rogani vt mihi alas accommodaret, eóque illitum vnguento volare me fineret. Cupiebam enim experimento discere, an ex homine transformatus

εἶτα καὶ τὴν θυρίδα ὄρνις ἔφυμμι. κἀδὴ, τὸ δωμάτιον ὑπανοίξασα, κομίζει τὴν πυξίδα. ἐγὼ δ' ἀπυδὼν ἤδη, ἀπεδύσας, χεῖρα ὅλον ἐμαυτόν. κἀ ὄρνις μὴν οὐ γίγνομαι ὁ δυστυχής. ἀλλά μοι οὐδὲ ὄπισθεν ἔπλαττε, καὶ οἱ δάκτυλοι πάντες ὤχροντο ἀπὸ οἷσί ὄπυ. ἔτυχας δ' τοὺς πάντας τέσσαρας εἶχον. καὶ τούτοις οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὁπλάς. καί μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, κτήνους πόδες ἐγίνοντο. καὶ τὰ ὦτα δή, μακρά. καὶ τὸ πρόσωπον, μέγα. ἐπεὶ δ' κύκλῳ περιεσκόπουν, αὐτὸν εὗρον ὄνον. φωνὴν δ' ἀνθρώπου ἐς τὸ μέμφασθαι τὴν Παλαίστραν, οὐκέτι εἶχον. τὸ δ' χεῖλος ἐκτείνας κάτω, κἀ αὐτῷ δὴ τῷ χάσματι ὡς ὄνος ἐπορθλέπων, ἠπίωμαι ἄνω, ὅσον δύναμαι, ὄνος αὐτὶ ὄρνιθος γεγονώς. ἡ δὲ, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ πλαμβάνει τὸ πρόσωπον, τάλαινα εἶπεν ἐγὼ, μέγα εἰργασμαι κακόν. ἀπύουσα δ' ἥμαρτον ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν πυξίδων. κἀ ἄλλην ἔλαβον οὐκ ἐπὶ τὰ πτερὰ ἐχούσαν. ἀλλὰ θάρρει μοι ὦ φίλτατε, ῥᾴων δ' ἡ τούτου γοῖς γε πεδύσῃ μὴ αὐτίκα τὴν

anima quoque auis essem. Illa aperto domus ostio, pyxidem affert. Iámq; properans, depositis vestibus totum me vngo : & auis quidem non fio miser. Sed mihi retro exiuit cauda: digitíque iuerunt nescio quò: habebámque vngues quatuor tantùm, qui nihil aliud erant quam vngulæ. Quinetiam meæ manus, pedésque in iumenti pedes euasére : longæ factæ sunt aures, magna facies, quæ circunspiciens asinum esse me vidi. Vox hominis defecerat, vt de Palæstra conquereret. Labia verò demittens, eadémque specie qua asinus despiciens, culpabam ipsam quoad poteram, quòd non auis, sed asinus factus essem. Illa faciem manibus ambabus percutiens : me miseram, inquit, magnum perpetraui malum. Nam properando in similitudine pyxidum erraui : aliámque accepi, non eam quæ producit alas. At tu dilectissime, bono sis animo. Nam facilis erit huiusce mali curatio. Nam si rosas comedes, ilico iumenti formã exues, meúmq; ama-

Παλαίστρα. ῥόδα δ' μόνον ἐφάκτρωσος, ἡ δ' ἐρᾳσθείς μοι ἔσῃ

ωδῆς ἀποδώσεις. ἀλλά μοι
φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην
ὑπόμεινον ἐν τῷ ὄρφ. ὄψῃ σου
τὸ δεσμώτην, οἷον σοι ῥόδα.
κἀγὼ φαγὼν, ἰασόμην. ταῦτα A
εἰπὼν, κατεψήσατό μου τὰ ὦτα,
καὶ τὸ λοιπὸν δέρμα, ἐγὼ
μὲν, τἄλλα, ὄνος ἦμην. ταῖς
δὲ φρέσι, καὶ τὸν νοῦν, ἄνθρω-
πος ἐκείνος ὁ Λούκιος, δίχα B
τῆς φωνῆς. πολλὰ οὖν κατ'
ἐμαυτὸν μεμφόμενος τὴν Πα-
λαίστραν ὅτι τῇ ἁμαρτίᾳ, δα-
κὼν τὸ χεῖλος, ἀνῆκεν, ἵνα δὴ
πορρώμενος ἐξῶν τὸν ἐμαυτῆ C
ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄ-
ντα τὸν Ἱππάρχου. οἱδὲ, αἰδό-
μενοί με ἔτι ὄντα παιδίσκα, δέ-
ουσιν μὲ τῆ χόρτου ἀυτοῖς
κοινωνὸν ἐπεισέρχομαι, τὰ
ὦτα καταλλίπτοντες, ἕτοιμοι D
ἦσαν τοῖς ποσὶν ἀμύνειν τῇ
ἀγρί. κἀγὼ σιωπῇ, πορρωτέρω
που τῆς φάτνης ὑποχωρήσας,
ἐσκόπουν, ἐλέλευ. ὁ δέ μοι γό-
λος, οὐκ ἀθυμὸς ἦν. ταῦτα
δὲ ἐνεθύμουν πρὸς ἐμαυτόν. E
ὦ τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργασίας. τί δὲ οἱ λύκοι παρεισέλθοι, ἢ ἄλλό τι θηρίον; κινδυνεύσει μοι μηδὲν κακὸν

torem mihi reddes. At vna nocte asini formam æquo feras animo: ego diluculo currens, tibi rosas afferam, quibus esis, sanaberis. Hæc dixit, aures mihi, reliquámque cutim demulcendo. Ego autem, cætera quidem eram asinus: mente verò & sensu homo ille Lucius, excepta voce. Multum itaque de errore Palæstræ conquestus, labia mordens, abij vbi sciebam equum meum, aliúmque verum Hipparchi asinum esse. Qui vt me ingressum cōspexêre, veriti ne fœni sui particeps futurus accederem, demissis auribus, parati erant aduersus me calcibus pro vētre pugnare. Quòd cùm intelligerem, procul à præsepe recessi, vbi stans, ridebam. Sed mihi risus, erat rugitus. Nam hæc apud me cogitabam. O intempestiuam hanc curiositatem! Quid autem si lupus ingrederetur, aut alia quæpiam belua? periculum est ne ego nullius mali conscius peream. Quæ cùm mente voluerem, infœlix ego futurum malum ignorabam. Nam profunda iam erat nox, multúmque

πεποιηκότ, διαφθαρεῖσαι. ταῦτα ἐνοῶν, ἠγνόουν ὁ δύστηνος τὸ μέλλον κακόν. ἐπεὶ γὰρ ἦν ἤδη νυξ βαθεῖα, καὶ σιωπὴ

πολλὴ, καὶ ὕπνος ὁ γλυκὺς, φο-
φεῖ μὲν ἔξωθεν ὁ τοῖχος, ὡς
δορυπόμενος. καὶ διωρύττετο
γε. καὶ ὁπηνίκα ἐγεγόνει, ἀνθρω-
πον δέξασθαι δυναμένη. καὶ
ἐνθὺς ἄνθρωπος ταύτῃ πα- A
ῤῥεῖ, καὶ ἄλλος ὁμοίως. καὶ
πολλοὶ ἔνδον ἦσαν. καὶ πάν-
τες εἶχον ξίφη. εἶτα καταδύ-
αντες ἔνδον ἐν τοῖς δωματίοις
τὸν Ἱππαρχον, καὶ τὴν Πα- B
λαίστραν, καὶ τὸν ἐμὸν οἰκέτην,
ἤδη τὴν οἰκίαν ἐκένουν,
τά τε χρήματα, καὶ τὰ ἱμά-
τια, καὶ τὰ σκεύη κομίζοντες
ἔξω. ὡς δὲ οὐδὲν ἔνδον ἄλλο
κατελείπετο, λαβόντες καὶ τὸν C
ἄλλον ὄνον, καὶ τὸν ἵππον, ἐ-
πέσαξαν. ἔπειτα ὅσα ἐβάσασαν,
ἐπικατέδησαν ἡμῖν. καὶ οὕ-
τω μέγα ἄχθος φέροντες
ἡμᾶς, ξύλοις παίοντες, ἤλαυ- D
νον, ὡς εἰς τὸ ὄρος ἀπειπεῖν ὀ-
λίγῳ φεύγειν πειρώμενοι. τὰ μὲν ἔν-
ἄλλα κτήνη, ὡς ἔλεγεν ὅ, τι
ἔπαθεν. ἐγὼ δὲ, αὐτοδέτος ἀ-
συνήθης ἀπὸν, πέδαις ὀξείαις
ἐπιβαίνων, τοσαῦτα σκεύη φέ-
ρων, ἀπωλλύμην. καὶ πολλάκις E
προσέπταιον, καὶ ἂν ἐπ' ἐμοὶ
καταπεσεῖν. καὶ ἐνθὺς ἄλλος
ἔπαθε κατ' ἐμοῦ ἔπαιε ἀεὶ
ξύλῳ. ἐπεὶ δὲ πολλάκις ὦ

silentium, ac dulcis somnus, quum extrinsecus strepit paries, ac si effoderetur: ac reuera effodiebatur, iámque hominis capax foramen factum erat: quà vnus atque alter ingressus est: & multi intus erant, omnes gladijs instructi: qui ligatis intus, Hipparcho, & Palæstra, meóque famulo, domum iam exinanibant, pecunias, vestes, ac supellectilem exportantes. Cúmque nihil relictum esset intus, mihi, alteríque asino & equo clitellas imposuerunt, nostróque dorso alligarunt, quod asportauerant. Et sic nos graue onus gestantes, baculi ictibus abigebant, vt in montem via non trita fugere conantes. Quid alia iumenta paterentur, dicere non possum. At ego sine soleis insuetus incedens, & super saxis præacutis gradiens, tanto sub onere supellectilis, peribam, ac sæpe cæspitabam: nec tamen licebat cadere, cùm protinus alius ponè sequens crura mea baculo demulceret. Et cùm sæpe, ô Cæsar, exclamare cuperem,

Καῖσαρ, ἀφαιροῦσα ἐπιθύμουν,

ἀλλὰ ἄλλο, ἢ ἀγχάμυλον, καὶ τὸ μὲν ὦ, μέγιστον, καὶ μεγαλοφωνότατον ἐβόων, τὸ δὲ Καῖσαρ, οὐκ ἐπεκολούθει, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ἐτυπτόμην, ὡς ἐγερθείη αὐτὸν τῷ ἀγκάμῳ, μαθὼν οὖν ὅτι ἄλλο ἔχοιμι, ἔγνων σιγῇ προϊέναι, καὶ κελεύσαντι τὸ μὴ παύεσθαι. ὑπὸ πότου, ἡμέρα τε ἤδη ἦν, καὶ ἡμεῖς ὁρᾶν πολλὰ ἀνεβεβήκεμεν. καὶ σώματα δὲ ἡμῶν δεσμῷ ἐπείχετο, ὡς μὴ ἀριβοσκόμενοι, τὴν ὁδὸν ἐς τὸ ἄριστον ἀπελείπομεν. ὡς τε ἦσαν τότε, καὶ ἡμεῖς ἦμεν. ἐπεὶ δὲ ἤδη αὐτὸ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, κατελύσαμεν εἰς τινα ἔπαυλιν πωλοῦσαν ἐλαίοις ἀνθρώπων, ὅθεν ἤδη ἐκ τῶν γινομένων ἐπείνων. καὶ γὰρ φιλήμασιν ἠσπάζοντο ἀλλήλους, καταλύσαι κελεύσαντος αὐτοὺς ὅπῃ τῇ ἐκάστῳ. καὶ παρέθηκεν ἄριστον, καὶ τῆς κήπου ἡμῖν, παρῆσαν λειβίδια, καὶ ὀλύρα, πεῖσαι, ἐγὼ δ', ἐκείνων μὲν κρεῶν. ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπό ποτε λειβὰς ὁμοῦ πεισάμενοι, ἐπορευόμεθα ὅ, τι καταφάγοιμι. ὁρῶ δὲ κήπου αὐτοῦ ὄντος τῆς αὐλῆς, καὶ λάχανα πολλὰ, καὶ καλὰ, ἅπαντα λαθὼν πάντας τὸν

tantummodo rugiebam, maxima voce illud ô solum proferens: sed hoc vocabulum Cæsar; non sequebatur: imò propter hoc ipsum verberabar, vt qui ipsos rugitu proderem. Postquam igitur intellexi me aliud clamare, decreui tacendo progredi, ne verberarer. Iam dies illuxerat, multósque montes conscenderamus, religati ora, ne pascendo viam in prandium absumeremus. Itaque tunc steti, asinúsque mansi. Meridie diuertimus in villam hominum illis familiarium, quantum ex ijs quæ fiebant, perspicere erat. Nam se inuicem osculis salutabant, eósque in villa diuertere iubebant. Tum prandium apposuerunt: nobísque iumentis hordeum obiecerũt. Illi prandebant: at ego malè esuriebam. Verùm quandoquidem hordeo vesci non poteram, dispiciebam quid comederem: retro stabulũ conspicio hortum, quà olera multa & bona habebat, super quibus apparebant rosæ: ego nemine eorum qui intus prandio erant intenti, animaduertẽte,

καὶ ῥόδα ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαίνετο. ἤδον, ἀκολουθήσας περὶ τὸ

ἄριστον, ἔρχομαι ἐπὶ τὸν κῆπον, τοῦτο μὲν, ἀμοῦν λαχάνων ἐμπλησόμενος, τοῦτο δὲ, τῶν ῥόδων ἕνεκα. ἐλογιζόμην γὰρ ὅτι δόξω φαγεῖν τῶν αὐτῶν, πάλιν ἄνθρωπος ἔσομαι. εἶτα ἐμβὰς εἰς τὸν κῆπον, ὀρθάκων μὲν, καὶ ῥαφανίδων, καὶ σιλίνων, ὅσα ἀμὲ ἔδεσι ἄνθρωπος, ἐπεπλήσθην. τὰ δὲ ῥόδα ἐκεῖνα, ἃ δὴ ῥόδα ἀληθινά. τάδε μὴν ἐκ τῆς ἀχρίας δάφνης φύεσθαι ῥόδα ἐκεῖνα. δάφνην αὐτὴν καλοῦσιν ἄνθρωποι, κακὸν ἄρειον ὄνῳ τοῦτο παντὶ, καὶ ἵππῳ. φασὶ γὰρ τὸν φαγόντα ἀποθνήσκειν αὐτίκα. ἐν τούτῳ ὁ κηπουρὸς αἰσθόμενος, καὶ ξύλον ἁρπάσας, εἰσελθὼν εἰς τὸν κῆπον, καὶ τὸν πολέμιον ἰδὼν, καὶ τῶν λαχάνων τὸν ὄλεθρον, ὥσπερ τις δικάσης μισοπόνηρος, κλέπτην λαβὼν, οὕτω με συνέκοψε ξύλῳ, μήτε πλευρῶν φεισάμενος, μήτε μηρῶν. καὶ μὲν καὶ τὰ ὦτά μου κατέδακεν, καὶ τὸ πρόσωπον συνήρειψεν. ἐγὼ δὲ, ὡς τάχιστα ἀνεχόμενος, ἀπολακτίσας ἀμφοτέροις, καταβαλὼν ὄπισθεν ἐπὶ τῶν λαχάνων, ἔφευγον ἄνω δρόμῳ ὑπόντα, αὐχήσας

in hortum ingrediar: tum vt cruda olera comederem, tum propter rosas: quoniam apud me reputabam, fore vt esis hisce floribus rursus homo fierem. Hortum ingressus, lactucis, raphanis, & apio quę ab homine cruda comeduntur, ventrem impleui. Sed rosæ illæ non erant veræ rosæ: sed quæ ex lauro syluestri nascuntur: Laurum ipsam vocant homines: qui malus est cibus asino omni & equo: nam eum qui ex eo comederit, è vestigio emori dicunt. Interim re cognita hortulanus, arreptóque baculo in hortum ingressus, tanquam malorum osor dominus, me quem vidit hostem, olerúmque exitium, furémque prehendit, ita fuste contudit, vt neque lateribus, neque cruribus pepercerit: quinetiam aures torsit, faciémque contriuit. Ego iam verberum impatiens, cùm ambobus calcibus resupinum super olera strauissem, aufugi ad montem. Ille vbi vidit me cursim abeuntem, clamauit vt aduersum me soluerent canes, qui multi

ἐς τὸ ὄρος. ὁδὲ, ἐπειδὴ εἶδε λῦσαι τοὺς κυνὰς ἐπ' ἐμέ. οἱδὲ

magnique

κωὶς, πολλοί τε ἦσαν, καὶ μεγάλοι, καὶ ἀρίστοις μάχεσθαι ἱκανοὶ, ἔγνων ὅτι δὴ διαπέφευγέναι με οὐδεὶς λαβόντες. καὶ ὀλίγον ἐκπεσελθὼν, ἔκεινα τοῦτο δὴ τὸ τῆς λόγου, παλίνδρομα μᾶλλον, ἢ κραιπάλης ἐφαίνετο. ὀπίσω οὖν ἀπῆειν. καὶ εἰσιὼν αὖθις εἰς τὴν ἔπαυλιν. οἱδὲ, τὸν μὲν κυνῶν δρόμῳ ἐπιφερόμενοι, ἐδέξαντο, καὶ κατέδησαν. ἐμὲ δὲ παίοντες, οὐ πρότερον ἀφῆκαν, πρὶν ἢ τοῦ τῆς ὁδοιπορίας παντὸς τὸ λαχανα κάπρασιν ἀφεῖμαι. καὶ μὴν ὅτε ὁδοιπορεῖν ὥρα ἦν, τὰ βαρύτατα τῶν κλεμμάτων, καὶ τὰ πλεῖστα, ἐμοὶ ἐπέδησαν. κἀκεῖθεν τότε οὕτως ἀπελαυνόμενοι. ἐπεὶ δὲ ἀπορρέοντι ἤδη, παυόμενός τε, καὶ τῷ φέρειν ἀχθόμενος, καὶ τοὺς ὤμους ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐκπεπειμένους, ἔγνων αὐτὰ καταπεσεῖ, καὶ μηδὲ αὖ ἀποσφάττωσί με τοῖς πλησίοις, αἰσθέσθαι ποτε. τοῦτο ἐλπίσας μέγα μοι ὄφελος ἔσεσθαι ἐκ τοῦ βουλεύματος, ᾠήθην δὲ ὅτι παίοντες κήσουσι, τὰ μὲν ἐμὰ σίτου διανεμοῦσι τῷ πέπτῳ, καὶ τῷ ἀμύλῳ, ἐμὲ δὲ αὐτοῖς ἐκρίσι κεῖσθαι τοῖς λύκοις. ἀλλὰ

magnique erant, & ad pugnandum cum vrsis idonei. Cognoui me ab his dilaniatum iri, si caperer. Quare cùm me paulum huc illuc circuntulissem, decreui quod vulgò dicitur, recurrere potiùs quàm malè currere. Itaque relegi vestigia, & in stabulum denuo sum ingressus. Hi verò currentes canes exceperunt & vinxerunt. Me verò non priùs destiterunt percutere, quàm præ dolore olera comesta egererem. Et cùm abeundi tempus iam aduenisset, grauissimam & maximam furti partem mihi imposuerunt: indéque hunc in modum discedimus. Postquam autem ictibus, & oneris grauitate, & vngularum ex via attritu fatiscerem, decreui ibi cadere, neque quanuis verberibus me necarent, vnquam surgere, sperans me multum emolumenti ex hoc consilio percepturum, nempe illos necessitate compulsos, farcinam qua pressus eram, inter equum mulúmque partituros, méque lupis ibi relicturos. Sed nescio quis dæmon inuidus

τις δαίμων βάσκανος, σωτὴρ

τῶν ἐμῶν βουλευμάτων, εἰς τοὐναντίον περιλωγχεν. ὁ γὰρ ἕτερος ὄνος, ἴσως ἐμοὶ τὰ αὐτὰ νοήσας, πίπτει ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ, παιωπεζῶται, A ξύλῳ παίοντες ἀναστῆσαι τὸν ἄθλιον ἐκέλευον. ὡς δ' οὐδὲν ὑπήκουε ταῖς πληγαῖς, λαβόντες αὐτὸν, οἰμαι, τῶν ὤτων, οἰδὲ, τῆς οὐρᾶς, ἀνεγείρειν B ἐπειρῶντο. ὡς δ' οὐδὲν ἤνυον, ἔκειτο ὁ ὥσπερ λίθος ἐν τῇ ὁδῷ ἀπηρρευκώς, λογισάμενοι ἐν ἀλλήλοις ὅτι δὴ μάτην C πονοῦσι, καὶ τὸν χένον τὰ φυτῆς ἀπαλίσκοισιν, ὄνῳ νεκρῷ παρεδρεύοντες, τὰ μὲν σκεύη πάντα, ὅσα ἐκόμιζεν ἐκεῖνος, διανέμοισιν ἑαυτοί τε, καὶ τῷ ἵππῳ. τὸν δ' ἄθλιον κοι- D νωνὸν καὶ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ τῆς ἀχθοφορίας, λαβόντες, τῷ ξίφει κατατέμνουσιν ἐκ τῶν σκελῶν. καὶ ἀπαίροντα ἔτι, ὠθοῦσιν ἐς τὸ χαμηλόν. ὁ δὲ, ἀπήει κάτω, τὸ θνᾶτον ὀρχούμενος. ἐγὼ δ' ὁρῶν E ἐν τῷ συμποδισμῷ τῶν ἐμῶν βουλευμάτων τὸ τέλος, ἔγνων φέρειν εὐχερῶς τὸ ἐν ποσὶ, καὶ προθύμως πειρατεῖν, ἐλπίδας ἔχων πάντως ποτὲ ἐμπεσεῖν εἰς τὰ ῥόδα, κἀκ τούτων, εἰς ἐμαυτὸν ἀνασωθήσεσθαι.

mea consilia in contrarium vertit. Nam alter asinus forsan ijsdem mihi excogitatis in via cadit. Quem hi quidem primùm fuste demulcentes, miserum surgere iubebant: quem plagis non parentem, alij auribus, alij cauda prehensum, erigere conabantur. Verùm vt nihil proficiebant, & lapidis instar, animo concidens in via iacebat, hi reputantes inter se, sese frustra laborare, & fugiendi tempus absumere, asino demortuo adstantes, sarcinas omnes quas ille gestabat, inter me equumque partiti sunt. Miserum verò asellum captiuitatis, & oneris ferendi socium, ex cruribus succidunt ense, & spiritum adhuc efflantem, è loco præcipiti deijciunt. Ille verò infra delabebatur moriendo subsultans. Ego videns in comite meorum consiliorum exitum, statui æquo animo ferre præsentem fortunam, & promptè iter conficere, sperans rosis tandem repertis me pristinam formam recuperaturũ.

ξει τῶν λιχνῶν ἦ ἤκουον, ὡς
ἐν ἔτι πολὺ τῆς ὁδοῦ, κ
ἐν καταλύσιον. λοιπὸν, ἐν-
θα καταμβρόσιον. ὥστε πάντα
ταῦτα δ' ἐμῷ ἐκομίζομεν, A
καὶ περὶ τῆς ἑσπέρας ἤλθο-
μεν εἰς τὰ οἰκεῖα. γραῦς ἦ
γυνὴ ἔνδον κατῆστο, καὶ πῦρ
πολὺ ἐκαίετο, οἷσὲ, πάντα
ἐκεῖνα, ἅπερ ἐπηγχαίομεν ἡ-
μῖν κομίζοντες, εἴσω κατέ-
θηκαν. ἔπειτα ἤρετο τὴν γραῦν B
διατί οὕτω καθέζη, καὶ οὐ
παρεσκεύακας ἄριστον. ἀλλὰ
πάντα εἶπεν ἡ γραῦς ἐυβεπῆ
ἡμῖν, ἄρτοι πολλοὶ, οἴνου πα-
λαιοῦ πίθοι. καὶ τὰ κρέα ἦ C
ἡμῖν τὰ ἄγρια σκευάσασα ἔ-
χει. οἷσὲ, τὴν γραῦν ἐπαινέσαν-
τες, ἀπεδυσάμεθα, καὶ ἐλείφον- D
το πρὸς τὸ πῦρ. καὶ λέβητος
ἔνδον ὕδωρ θερμὸν ἔχοντος, ἀ-
πεδυσάμεθα ἔνδον, καὶ κατεχέα-
μεν, ἀυτοσχεδίῳ τῷ λουτρῷ
ἐχρήσαντο. ἔπειτα ὀλίγον ὕστερον E
ἦλθον νεανίσκοι πολλοὶ, κομί-
ζοντες σκεύη πλείστα, ὅσα
χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἱμά-
τια, καὶ κόσμον γυναικεῖον,
καὶ ἀνδρεῖον πολύ. ἐκοινώ-
νησαν ἦ οὗτοι ἀλλήλοις. κ ἐπει-
δὴ ταῦτα ἔνδον κατέθεντο,
ἵνα μὴ ταῦτα, ἵνα ἄριστον

Atque ex lattonibus accipiebam, parum itineris superesse ad diuersorium in quo habitant. Itaque omnia hæc cursim ferebamus: domúmque ante vesperam venimus. Intus ad luculentum ignem sedebat anus. Hic illi ea omnia deposuerunt, quæ afferebamus. Postea vetulam rogant quorsum ita sederet, nec prandium pararet. At omnia, inquit anus, parata sunt vobis, panes multi, dolia veteris vini: habeo quoque syluestres carnes quas ego vobis paraui. Collaudata vetula, vestibúlque depositis, ad ignem se vngebant. Intus erat lebes aquæ calidæ, qua hausta & in labrum effusa, extemporali balneo sunt vsi. Paulò pòst venerunt adolescentes multi plurimam supellectilem portantes, auream, & argenteam, vestes, & muliebrem ornatum, virilémque multum, communem omnibus prædam: quibus rebus intus depositis, similiter & hi lauerunt. Cæterùm postea, lautum erat prandium, & sermo multus in ho-

ὁμοίως ἐλούσαντο κ οὗτοι. λοι-
δορίαι, κ λόγος πολὺς ἐν τῷ

συμποσίῳ τῶν αὐδεσφόνων. ἡ
ὁ γραῦς, ἐμοὶ, καὶ τῷ ἵππῳ,
κριθὰς παρέθηκεν. ἀλλ' ἐκεῖνος
μὲν, ἅπτυδ' ἦν τὰς κριθὰς κατε-
πινε, δεδιὼς οἶμαι εἰκὸς, ἐμὲ τὸν
συναρίστιον. ἐγὼ δ', ἐπειδὴ ἔ-
δοξεν τῷ γραῦ ἀξιῶσαν τῶν
ἔνδον, ἄρτον κάθιον. τῇ δ' ὑστε-
ραίᾳ καταλιπόντες τὸν γραῦν,
καὶ νεανίσκον ἕνα, οἱ λοιποὶ
πάντες ἐπ' ἔργον ἀπῆσαν. ἐ-
γὼ δ' ἔσχον ἐμαυτὸν, καὶ τὸν
ἀκριβῆ φρουρὰν. τῆς μὲν γὰρ
γραὸς καταφρονῆσαι οὐ μοι,
καὶ φυγεῖν ἐκ τῶν ἐκείνης ὀμ-
μάτων δυνατόν. ὁ δ' νεανίσκος,
μέγας τε ἦν, καὶ φοβερὸν ἔ-
βλεπε, καὶ τὸ ξίφος ἀεὶ ἔφερε,
καὶ τὸν θύραν ἀεὶ ἔπηγε. περὶ
δὲ ὄρθρον ἡμέρας, μεσούν-
της σχεδὸν τῆς νυκτὸς, ἀναστρέ-
φουσιν οἱ λῃσταὶ, χρυσίον, οὐδὲ
ἀργύριον, οὐδὲ ἄλλο μὲν ἀ-
δὲν κομίζοντες, μάλιστα δὲ παρ-
θένον ὡραίαν, σφόδρα καλὴν,
κλαίουσαν, καὶ κατεσπερασμέ-
νην τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν κό-
μην. καὶ καθεδέμενοι αὐτὴν
ἔνδον ἐπὶ τῶν στιβάδων, θαρ-
ρεῖν ἐκέλευον. καὶ τῷ γραῒ
ἐκέλευον ἔνδον μένειν, καὶ τὴν
παῖδα ἐν φρουρᾷ ἔχειν. ἡδὲ
παῖς, οὔτε ἐμφαγεῖν τι ἤθελεν,

micidarum conuiuio. Annus verò mihi & equo hordeum apposuit. At ille hordeum auidè vorabat, me conuiuam, vt par erat, veritus: ego verò cùm abijsset anus, panem comedebam. Postridie relicto cum vetula adolescente vno, ad opus suum abiuerunt. Ego autem me, accuratámque custodiam ingemiscebam. Licebat enim mihi anum contemnere, & ex eius conspectu aufugere poretam. Verùm adolescens, & procerus erat, & horrendum intuebatur, & gladium semper gestabat, & ianuam semper impingebat. Triduo pòst, nocte propemodum media, reuertuntur latrones, non aurum, non argentum, non aliud quidpiam afferentes, sed maturæ ætatis virginem valdè formosam, flentem, laceratis vestibus, & coma: quam in stramineis collocatam bono animo esse iubent, ac vetulæ iniungunt vt domi maneat, & puellam custodiat. At puella nec comedere, nec bibere volebat, sed solùm flebat,

οὔτε πεῖν, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἐκλη-

καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτῆς
ἐσπαραττον. ὥστε καὶ αὐτὸς
πλησίον ἑστὼς παρὰ τὴν φάτνην,
συνέκλαιον αὐτῇ τὴν κακο-
πάθειαν. ἐν ᾧ τούτῳ, οἱ λη-
σταὶ ἔξω ἐν τῷ προαυλίῳ ἐδεί-
πνουν. περὶ ἡμέραν δὲ, τῶν
αὐτῶν τις, τῶν τὰς ὁδοὺς φρου-
ρούντων, ἔρχεται ἀπαγ-
γέλλων ὅτι ξένος ταύτῃ πα-
ρέσται μέλλει, καὶ πολὺν σκῦ-
τον κομίζει. οἱδὲ, οὕτως ὡς ἦν
αὐτοῖς, καὶ ὁπλισάμε-
νοι, καμὲ, καὶ τὸν ἵππον ἐ-
πισάξαντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δὲ
δυσχερὴς ὑπισχνούμενος ὅτι μά-
λιστα, καὶ πόλεμον ἀφελαύ-
νειν, ἐκείνοις προσήειν. ἔνθεν
ἐπαίρω τῷ ξύλῳ, ἐπεί-
γοντα αὐτόν. ἐπεὶ δὲ εἰ-
σῆλθε εἰς τὴν ὁδὸν, ἔνθα ὁ
ξένος παρελάσειν ἔμελλε,
κατιδόντες οἱ λῃσταὶ τοῖς ὀχή-
μασι, αὐτόν τε, καὶ τὸν σκεῦ-
ος ἅπαντα ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα
ἦν τιμήματα ἀφελόντες, τῷ
ἵππῳ. κἀμοὶ ἐπέδησαν. τὰ δὲ ἄ-
λλα τὰ σκεύη, αὐτὸς ἐν τῇ ὕλῃ
κρύψας. ἔπειτα ἤλαυνον ἡμᾶς
εἴσω εἴσω. κἀγὼ ἐπειρώμη-
ν, καὶ τῷ ξύλῳ τυπτόμενος,
ἵνα τὸ ὀπλὸν παρὰ πέτραν
ἔκαν, καί μοι ἀπὸν πληγῆς,

& capillos dilacerabat : adeò vt ipse præsepi astans cum illa virgine formosa plorarem. Interim latrones foris in vestibulo cœnabant. Cùm autem dies illuxisset, exploratorum quispiam, eorum qui in vijs excubabant, nuntiatiatum venit peregrinum multas vehentem opes hac transiturum. Hi vt se habebant, armati surrexerunt, & me equúmque impositis clitellis abigebãt. Ego infœlix exploratum habens me ad pugnam, & bellum duci, tarde ibam. Inde properantibus illis, baculo percutiebar. Et postquam ad viam peruenimus quà transiturus erat peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipsum eiúsque famulos occiderunt. Hi delectis rebus pretiosissimis, eas mihi, equóque imposuerunt : ibi verò in sylua reliquam supellectilem absconderunt. Postea nos à tergo impellebant : atque ego dum vrgeor, & fuste verberor, vngula in lapidem acutum offendo : ex offensione fit acerbum vulnus :

γίγνεται βαῦμα ἀλγεινόν,

συμποσίῳ τῶν ἀνδροφόνων. ὁ
δ' γραῦς, ἐμοί, φησί, τῷ ἵππῳ,
κέρδας παρέθηκεν. ἐμὴ δ' ἐκείνος
μᾶλλον, ἀτυδὴν τὰς κεφάλας κατε-
πίνε, δεδιὼς μὴ καὶ ἐκεῖνος, ἐμὲ τὸν
σωφρονίσον. ἐγὼ δ', ἐπειδὴ ἀπ-
ῆλθον τῷ γραῒ ἀφεῖσαν τῶν
ἔνδον, ἄρτον ἤσθιον. τῇ δ' ὑστε-
ραίᾳ καταλιπόντες τὴν γραῦν,
καὶ νεανίσκον ἕνα, οἱ λοιποὶ
πάντες ἐπὶ ἔργον ἀπῆεσαν. ἐ-
γὼ δ' ἔξενον ἐμαυτὸν, καὶ τὴν
ἀκεφαλῆν φεύγειν. τῆς μὲν γὰρ
γραὸς καταφρονῆσαι οὐ μοι,
καὶ φυγεῖν ἐκ τῶν ἐκείνης ὀμ-
μάτων δυνατόν. ὁ δὲ νεανίσκος,
μέγας τε οὗ, καὶ φοβερὸν ἔ-
βλεπε, καὶ τὸ ξίφος ἀεὶ ἔφερε,
καὶ τὴν θύραν ἀεὶ ἐπῆγε. περι-
σὶ δ' ὕστερον ἡμέραις, μεσού-
σης νυκτὸς τῆς νυκτὸς, ἀναστρέ-
φουσιν οἱ λῃσταὶ, χρυσίον, οὐ-
δὲν ἀργύριον, οὐδὲ ἄλλο μὲν ἐ-
δὲν κομίζοντες, μόνην δὲ παρ-
θένον ὡραίαν, σφόδρα καλὴν,
κλάουσαν, καὶ κατεσπερχυμέ-
νην τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν κό-
μην. καὶ καθεσθέντες αὐτὴν
ἔνδον ἐπὶ τῶν στιβάδων, θαρ-
ρεῖν ἐκέλευον. καὶ τὴν γραῦν
ἐκέλευον ἔνδον μένειν, καὶ τὴν
παῖδα ἐν φυλακῇ ἔχειν. ἡδὲ
παῖς, οὔτε ἐμφαγεῖν τι ἤθελεν,

micidarum conuiuio. A-
nus verò mihi & equo hordeum appositum. At ille hordeum auidè vorabat, me conuiuam, vt par erat, veritus: ego verò cùm abijssem anus, panem comedebam. A Postridie relicto cum vetula adolescente vno, ad opus suum abierunt. Ego autem me, accuratámque custodiam ingemiscebam. B Licebat enim mihi anum contemnere, & ex eius conspectu aufugere poretam. Verùm adolescens, & procerus erat, & horrendum intuebatur, & gladium C semper gestabat, & ianuam semper impingebat. Triduo pòst, nocte propemodum media, reuertuntur latrones, non aurum, non argentum, non aliud D quidpiam afferentes, sed maturæ ætatis virginem valdè formosam, flentem, laceratis vestibus, & coma: quam in stramentis collocatam bono animo esse iubent, ac E vetulæ iniungunt vt domi maneat, & puellam custodiat. At puella nec comedere, nec bibere volebat, sed solùm flebat,

οὔτε πεῖν, ἀλλὰ πάντα ἐκλᾶ-

καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτῆς
ἐπάσσετην. ὥστε καὶ αὐτὸς
πλησίον ἐγὼ παρὰ τὴν φάτνην,
συνήλγουν ἐκείνῃ τῇ καλῇ
παιδίσκῃ. ἐν δὲ τούτῳ, οἱ λη-
σταὶ ἔξω ἐν τῷ προαστίῳ ἐδεί-
πνουν. περὶ ἑσπέραν δὲ, τῶν
συνόντων τις, τῶν τὰς ὁδοὺς φρου-
ρεῖν εἰλημότων, ἔρχεται ἀπαγ-
γέλλων ὅτι ξένος παύτη παρέσται μέλλοι, καὶ πολὺν σκεῦος
κομίζοι. οἱ δὲ, οὕτως ὡς εἶ-
χον ἀναστάντες, καὶ ὁπλισά-
μενοι, κἀμέ, καὶ τὸν ἵππον ἐ-
παναξάντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δὲ
ἐν δυσχερεῖ ὀπισάμενος ὅπῃ μά-
χομαι, καὶ πόλεμον ἀγελαύ-
νειν, ἐκπλήξεως πρῶτον ἐπλήσθην. ἔνδον
ἐπαίομαι τῷ ξύλῳ, ἐπει-
γομένων αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ πο-
λὺν εἰς τὴν ὁδὸν, ἔνθα ὁ
ξένος παρελάσειν ἔμελλε,
συμπεσόντες οἱ λῃσταὶ τοῖς ὀχή-
μασι, αὐτόν τε, καὶ τοὺς ἐκείνῳ
παρόντας ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα
ἦν πολύτιμα ἀγελόντες, τῷ
ἵππῳ κἀμοὶ ἐπέθηκαν. τὰ δὲ ἕ-
τερα τῶν σκευῶν, αὐτοὶ ἐν τῇ ὕλῃ
ἐκρύπτοντο. ἔπειτα ἤλαυνον ἡμᾶς
οὕτως ἀπίσω. κἀγὼ ἐπειγόμε-
νος, καὶ τῷ ξύλῳ τυπτόμενος,
κρέως δ' ὀπλὴ παρὰ πόδα
ἔξεσαν. καί μοι ἀπὸ πληγῆς,

& capillos dilacerabat : adeò vt ipse præsepi astans cum illa virgine formosa plorarem. Interim latrones foris in vestibulo cœnabant. Cùm autem dies illuxisset, exploratorum quispiam, eorum qui in vijs excubabant, nuntiatum venit peregrinum multas vehentem opes hac transiturum. Hi vt se habebant, armati surrexerunt, & me equúmque impositis clitellis abigebãt. Ego infœlix exploratum habens me ad pugnam, & bellum duci, tarde ibam. Inde properantibus illis, baculo percutiebar. Et postquam ad viam peruenimus quà transiturus erat peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipsum eiúsque famulos occiderunt. Hi delectis rebus pretiosissimis, eas mihi, equóque imposuerunt : ibi verò in sylua reliquam supellectilem absconderunt. Postea nos à tergo impellebant : atque ego dum vrgeor, & fuste verberor, vngula in lapidem acutum offendo : ex offensione fit acerbum vulnus :

γίγνεται βαῦμα ἀλγεινόν,

καὶ χαλέυων, ἔνθεν τὸ λοιπὸν τὴν ὁδοῦ ἐβάδιζον. οἱδὲ, τί χρὴς ἀλλήλους ἔλεγον, τί χρὴ ἡμῖν δοκεῖ ζέφειν τὸν ὄνον τοῦτον, πάντα καταπίποντα; ῥίψωμεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς κρημνοῦ, οἰωνοὶ δὲ ἀγαθόν. ναί φασι ῥίψωμεν αὐτὸν, καθαρσιμὸν τῷ στρατῷ ἐσόμενον. καὶ οἰμωὶ, συνετάθησαν ἐπ' ἐμέ. ἐγὼ δὲ ἀκούων ταῦτα, τῷ βαύματι λοιπὸν ὡς ἀλλοτρίῳ, ἐπέβαινον. ὁ δὲ τοῦ θανάτου μὲ φόβος, ἀναίσθητον τὴν ὀδύνης ἔθηκεν. ἐπεὶ δὲ ἤλθομεν εἴσω, ἔνθα καταλύομεν, τὰ μὲν σκεύη τὰ ἡμετέρων ὤμων ἀφελόντες, εὖ κατέθηκαν. αὐτοὶ δὲ ἀναπεσόντες, ἐδείπνουν. καὶ ἐπειδὴ νὺξ ἦν, ἀπῆσαν, ὡς τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἀνασώσαντες. τὸν δὲ ἄθλιον τοῦτον ὄνον ἔφη τις αὐτῶν, τί ἐπάγομεν ἄχρηστον ἐκ τῆς ὁπλῆς; τῶν δὲ σκευῶν, ἃ μὲν, ἡμεῖς οἴσομεν. ἃ δὲ, καὶ ὁ ἵππος. καὶ ἀπῆσαν, τὸν ἵππον ἄγοντες. νὺξ δὲ ἦν λαμπροτάτη ἐκ τῆς σελήνης. κἀγὼ τότε πρὸς ἐμαυτὸν εἶπον. ἄθλιε, τί ἔτι μένεις ἐνταῦθα; γύπες σε, καὶ γυπῶν τέκνα δειπνήσουσιν. οὐκ ἀκούεις οἷα περὶ σοῦ ἐβουλεύσαντο; θέλεις τῷ χρημνῷ πειθήσειν;

quo factum est, vt reliquum viæ claudicando cõfecerim. Tum inter se dicebant illi, Quid opus est hunc asinum sæpe cæspitantem nutrire? præcipitem eum demus inominatum: imò inquiunt, ipsum nostri exercitus futuram expiationem proijciamus: & aduersus me sese instruebãt. Quæ cùm audirem, quod itineris supererat, vt alieno vulneri insistens, peregi. Fecit enim mortis metus, vt dolorem non sentirem. Vt verò ad diuersorium peruentum est, sublatam ex humeris nostris supellectilem, composuerunt, & discumbentes cœnarunt. Per noctem verò reliquas sarcinas petitum iuerunt. Sed miserum hunc asinum, ex illis quidam inquit, quid propter vngulæ vulnus inutilem deducimus? Sarcinas autem partim nos feremus, partim equus. Tunc deducentes equum, abiuerunt. Nocte autem clarissima Lunæ splẽdore, apud me dicebam, Quid ampliùs hîc expectas miser: esca vulturib⁹ & vulturũ pullis es futurus? Non audis quidnam isti de te statuerint? vis-ne ex præcipiti deijci? Nox Luna refulget,

νὺξ μὲ αὔτη, καὶ σελήνη πολλὴ

ASINVS.

atque
Saluti
dis hi
Hæc
quod
& Iorun
via pen
fugam
me inci
egressus
fugam p
anus,
retinebat.
gnam pra
quauis m
à vetula
lierem
captiuæ
implorabat.
prodijsset,
anum insta
asino pend
bile, &
scente dignu
ausa. Nam i
insidẽsque
tum fugiendi
puellæ gratia
fugi, anicul
relicta. Virgo
te orabat Deo
dicebat: si me
gie, ad patri
ueris, ab omn
pere te liberum
bique quotidie n

ὠδὶ, ἐκφεύγεται ἀπόλοιτες. φυ-
γὴ σῴζε σαυτὸν ἀπὸ φονέων τῶν
οἰκείων. ταῦτα πρὸς
ἐμαυτὸν ἐνθυμούμενος, ὁρῶ ὄπι
ἐμὲ σφοδρὰ διώκω οὐδενὶ, A
ἀλλά με ὁ σύρων ἐπὶ τοῖς ἀ-
δίκοις ἐμὰς παρεκρέματο. τοῦτό
με καὶ παρώξυνεν ὡς μάλιστα
πρὸς τὴν φυγήν. ἐγὼ δ' ἐόμην
ἔχειν, ἀπήρτο. ἡ δὲ γραῦς ἐ-
πὶ πολὺ ἀπὸ διώκειν ἑτοί- B
μως λαμβάνεταί με ὑπὸ τῆς ὀ-
ργῆς, καὶ ἔλεγεν. ἐγὼ δὲ ἄξιον
γάμου, καὶ θανάτου ἄλλων ἐ-
πὶ τοῦτο εἶναι τὸ τοῦ γραὸς ἀλλό- C
τριον, ἴσως αὐτῇ. πόθεν, μᾶλ-
λον ἁρπαγῆς ἔνθεν τὴν παρθέ-
νον τὴν αἰχμαλώτου. ἡ καὶ
πρόσω θεῦσα, καὶ δοῦσα γραΐ,
δίκην κέρκου ἐξ ὄγκου ἠμμένου, D
πλατὺ τέλαμμα γυναῖον, καὶ
ἀξίνη ἀποτετομωμένου νεανί-
σκου. ἀπεδίδρασκε γὰρ εἰς ἐμέ. καὶ
ἐπαφεῖσά μοι, ἤλαυνε.
κἀγὼ τῷ τε ἔρωτι τῆς φυγῆς
καὶ τῇ τῆς κόρης ἀπουδῇ, ἔ- E
τρεχον ἵππου δρόμῳ. ἡ δὲ
γραῦς, ὑπόσον ἀπελείφθη. ἡ δὲ
παρθένος, τοῖς μὲν θεοῖς
ηὔχετο, σῶσαι αὐτὴν τῆς
φυγῆς. πρὸς δ' ἐμὲ, ἰὼ με
ἐξ κινδύνης πρὸς τὸν πατέρα ὦ κλεὲ σύ, ἐλεύθερον μὲν
σε παντὸς ἔργου ἀφήσω, κριθῶν δὲ μέδιμνος ἔσαι σοι

atque isti abeunt : tuæ saluti fuga ab homicidis hisce dominis consule. Hæc apud me cogitans, quod video me solutum, & lorum quo trahebat in via pendens, hoc me ad fugam capessendam maximè incitat : ac cursim egressus abeo. Vbi me ad fugam paratum conspexit anus, cauda prehensum retinebat. Ego rem dignam præcipitio, & alia quauis morte putans, si à vetula retinerer, mulierem trahebam, quæ captiuæ virginis opem implorabat. Virgo cùm prodijsset, & conspexisset anum instar caudæ ex asino pendentem, nobile, & vesano adolescente dignum facinus est ausa. Nam in me insilit, insidénsque abigit. Ego tum fugiendi studio, tum puellæ gratia, equi cursu fugi, anicula post nos relicta. Virgo pro salute orabat Deos : ac mihi dicebat : si me, ô egregie, ad patrem vectaueris, ab omni vtique opere te liberum faciam : tibique quotidie medimnum

ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας τὸ ἄριστον. ἐγὼ δ', ἢ τὸν φονεῖς τὸν ἐμαυτῆ φευξόμενος, ἢ πολλὴν ἐπικουρίαν, ἢ θεραπείαν ἐκ τῆς αὐασωθείσης ἐμοὶ κόρης ἐλπίζων, ἔθεον, τὸ τραύματος ἀμελήσας. ἐπεὶ δ' ἥκομεν ἔνθα ἐχίζετο δίπλη ὁδός, οἱ πολέμιοι ἡμᾶς καταλαμβάνουσιν, αὐασπέφοντες, καὶ πόρρωθεν ἐυδὺς θεοὺς πλὴν σελήνης ἔγνωσαν τὸν δυσυχεῖς αἰχμαλώτους. καὶ θεοσδεξάμενοι, λαμβάνουταί μου, καὶ λέγουσιν, ὦ καλὴ, κἀγαθὴ σὺ παρθένος, πεῖ βαδίζεις ἀωείᾳ ταλαίπωρε; οὐδὲ τὰ δαιμόνια δέδοικας; ἀλλὰ δεῦρο ἴθι θεὸς ἡμᾶς. ἡμεῖς σε τοῖς οἰκείοις ἀποδώσομεν, σαρδόνιον γελῶντες ἔλεγον. κἀμὲ ἀποσρέψαντες, εἶλκον ὀπίσω. κἀγὼ πεὶ τὸ ποδὸς, καὶ τὸ τραύματος ἀναμνησθεὶς, ἐχώλευον. οἰδὲ, νῶ ἔφασαν χωλὸς, ὅτε ἀποδιδράσκων ἐάλωκας; ἀλλ' ὅτε φεύγειν ἐδόκει σοι, ὑγιαίνων, ἵππου ὠκύτερος, καὶ πτηνὸς ἦσθα. τοῖς δ' λόγοις τούτοις τὸ ξύλον εἵπετο. καὶ ἤδη ἕλκος τῷ μηρῷ εἶχον, νουθετούμενος. ἐπεὶ δ' εἰσω χαμαῖ, ἐυθυμῶ ἐκ τῆς

hordei in prandium præbebo. Tum ego meos interfectores fugiens, magnámque opem, curámque ex seruata puella mihi sperans, neglecto vulnere currebam. Vbi verò ad biuium quoddam peruenimus, hostes nostros redeuntes offendimus, qui è longinquo protinus ad lunam infœlices captiuos cognouerunt, ac me corripiunt accurrentes, dicúntque, O formosa virgo & bona, quonam is nocte intempesta, misera? nonne dæmones pertimescis? At huc ad nos veni: te tuis reddemus. Quod Sardonio cum risu dicebant: méque auersum retrahebant: ego verò pedis, vulnerísq; recordatus claudicabam. Illi verò dicebant, claudus es quum aufugiendo captus es: Verùm quando tibi visum est fugere, sanus, equo velocior, & volucer eras. Quæ verba sequebantur verbera, & dum increpabar, vulnus in crure iam habebam. Domum regressi, vetulam inuenimus laqueo è petra suspensam,

πάλιν ἀνεσρέψαμεν, πλὴν μὴ πόρρω χρεμαμένην ἐκ καλωδίου,

δείσασα γὰρ οἷον εἰκὸς τὸν δεσπότας ἐπὶ τῇ τῆς παρθένου φυγῇ, χρεμετίσασα ἑαυτὴν, σφίξασα ἐκ τοῦ βρόχου. οἱ δὲ, τὴν χαρὰν θαυμάσαντες τῆς συνετότητος, τὴν μὲν, ἀπολύσαντες, εἰς τὸν κρημνὸν κάτω ἀφῆκαν ὡς ἦν ἐν τῷ δεσμῷ· τὴν δὲ παρθένον, ἔνδον κατέδησαν. εἶτα ἐδείπνουν. καὶ ποτὸς ἦν μακρὸς. κἀν τούτῳ δὴ πρὸς τῆς κόρης διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους. τί ποιῶμεν ἔφη τις αὐτῶν τὴν δεσπότην; τί δ' ἄλλος εἶπεν ἕτερον, ἢ τὴν καὶ ταύτην κάτω ὑπερρίψωμεν αὐτῇ, ἀφελομένην μὲν ἡμᾶς χρήματα πολλὰ, ὅσον ἐπ' αὐτῇ, καὶ προδοῦσα ἡμῶν ὅλον τὸ ἐργαστήριον. οἶσθα γὰρ ὦ φίλοι, ὅτι αὕτη εἰ τῶν οἴκοι ἐδράξατο, οὐδὲ εἷς ἂν ἡμῶν ζῶν ἐξελείπετο. πάντες γὰρ ἂν ἐάλωμεν τῶν ἐχθρῶν ἐπιπεσόντων. ὥστε ἀμυνώμεθα μὲν τὴν πολεμίαν. ἀλλὰ μὴ οὕτω ῥᾳδίως ἀποθάνῃτε, πεσοῦσα ἐπὶ τὸ λίθου. βάλωμεν δὲ αὐτὴν τὸν ἀλγεινότατον, καὶ μακρότατον ἀφεωρῶμεν. καὶ ὅστις αὐτὴν χρόνῳ, ἢ βασάνῳ, φυλάξας, ἕτερος ἀπολεῖ. εἶτα ἐζήτουμεν

quæ vt verisimile est, dominos ob virginis fugam verita, constricto collo se suspenderat. Illi bonam vetulæ fidem admirati, solutam vt erat in laqueo, præcipitem in imum dedêre. Intus vincta virgine cœnarunt, & potum produxerunt, dum interim de virgine colloquerentur. Quid, ait ex ijs quispiã hac fugitiua faciemus? Quid aliud, alter inquit, nisi eodem illam loco, quo vetulam nostram præcipitem agamus? Nam & pecuniam multam nobis, quantum in ipsa fuit, abstulit, nostrámque tabernam prodidit. Atque vt probè scitis, amici, si hæc domum suam aufugisset, ne vnus quidem nostrûm in viuis relinqueretur. Etenim inimicis in nos ex composito irruentibus, omnes caperemur. Quare aduersariam hanc vlciscamur: sed non ita vt in saxum proiecta pereat facilè: imò acerbissimam & longissimam mortem comminiscamur: quæ ipsam tẽpori, & cruciatui seruatã, postera die perimat. Deinde genus mortis quæsiuerunt. Tum dixit aliquis, Teneo

σάτου. καί τις εἶπεν, οἶδα ὅτι

ἐπινέσασθε τὸ ἀρχιτεκτόνημα. ἄξιον δεῖ ἀπολέσαι, ἀκμηξὸν ὄντα, νῦν δὲ καὶ χωλὸν εἶναι ψευδόμενον, καὶ μιῶ καὶ τ φυγῆς τ παρθένε ἡγούμενον ὑπηρέτην, καὶ διάκονον. τὸν τοίνυν ὄνον ἔνδοθεν ἀποσφάξαντες, αὐατέμωμεν ἐκ τῆς γαστρὸς, καὶ τὰ μὲν ἔγκατα πάντα ἔξω βάλωμεν, τ δὲ ἀγαθὸν ταύτην παρθένον, τῷ ὄνῳ ἐγκατοικίσωμεν, τὴν κεφαλὴν, ἔξω τῦ ὄνου προέχειαν, ὡς ἂν μὴ ἐυθὺς ἀποπνιγείη. τὸ δ ἄλλο σῶμα παῦ, ἔνδον χρυσοῦμενον, ὡς αὖθις τὴν κατακειμένην εὖ μάλα συῤῥάψαντες, ῥίψωμεν ἔξω ἄμφω ταῦτα τοῖς γυψὶ, καινῶς τῦτο ἐσκευασμένον ἄριστον. σκοπεῖτε δ ὦ φίλοι, τῆς βασάνου τὸ δεινόν. πρῶτον μὲν, τὸ, νεκρῷ ὄνῳ, συνοικεῖν. εἶτα, τὸ, θέρους ὥρᾳ θερμοτάτῳ κλίνῃ ἐν κτηνῶν καθεῦδειν, καὶ λιμῷ ἀεὶ κτείνοντι ἀποθνήσκειν, καὶ μηδ' ἑαυτὴν ἀποπνίξαι ἔχειν. τὰ μὲν δ ἄλλ', ὅσα πίσεται, σηπομένου τῦ ὄνου τῇ τε ὀδμῇ, καὶ τοῖς σκώληξι πεφυρμένη, ἐῶ λέγειν. τέλος δ, οἱ γῦπες διὰ τῦ ὄνου παρεισιόντες ἔσω, καὶ ταύτην ὡς ἐκεῖνον ἔσω, καὶ ζῶσαν ἔτι, διασπάσονται.

commentum quod probabitis. Interimendus est tardus hic asinus, qui se claudicare mentitur, quanquam virginis huius fugæ assecla fuit, & minister. Itaque hunc diluculo iugulatum, abscisso ventre aperiamus: & intestinis abiectis præclaram hanc virginem, intus asinum includamus: ita vt solum superextet caput, ne è vestigio suffocetur: reliquum verò corpus totum in ventre occultatum lateat, vt in eo consuto bene repositam cum altero proijciamus vulturibus, nouo more præparatum cibum. Considerate autem amici huius tormenti sæuitiam. Primùm, quòd asino cohærebit: deinde verno tempore, sole feruidissimo in iumento decoquetur, & fame semper necante peribit, neque quo se suffocet, habebit. Cætera verò quæcunque patietur, putrefacti asini odore, & scaturientibus vermibus, prætermitto. Denique vultures in ventrem asini penetrantes, hanc cum illo pariter, adhuc viuentem dilaniabunt.

ἀνθρώποις ἀνεβόησαν, ὡς ἐπὶ ἀγαθῷ μεγάλῳ τῷ περαπόδει τούτῳ ἐυρήματι. ἐγὼ δ', ἀνίσεινον αὐτὸν, ὡς αὐ ἀποσφαγησόμενος, ἢ μὴ δ' τελευτὴς ἐυτυχὴς ἀποθάνοιμι, ἀλλὰ παρθένον ἀθλίαν ἐπιδεξόμενος, καὶ θήκην, εἰς ἣν ἀδικουσῶν κόρης, ἐσόμενος. ὄρθρος δ' ἦν ἔτι. καὶ ἐξάπτας ἐφίσταται πλῆθος στρατιωτῶν, ἐπὶ τοὺς μοχθηροὺς πάντας ἀπεσταλμένον. καὶ εὐθέως πάντας ἐδέσμει, καὶ ἐπὶ τὸν τῆς χώρας ἡγεμόνα ἀπῆγον. ἔτυχε δὲ καὶ ὁ πλὴν κόρλιν μεμυκευμένος, σὺν αὐτοῖς ἐλθών. αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ καὶ τὸ κεκραγέναι τῶν λῃστῶν μιμούμενος. παραλαβὼν οὖν πλὴν παρθένον καὶ θήκην ἐπ' ἐμὲ, οὗτος ἦν οἰκαδε. οἱ δὲ κωμῆται, ὡς εἶδον ἡμᾶς ἔτι πόρρωθεν ἔρχομενους, εὐτυχοῦντας, εὐαγγελίσαντο αὐτοῖς ἐμὲ σεσωκυῖαν. καὶ σεσωσμένοντες, ἐπῆλθον, καὶ ἦγον εἴσω. ἡ δὲ παῖς, πολὺν λόγον εἶχεν ἐμοῦ δίκαιον ποιοῦσα, τῷ συμμαθήτου, σωσαποδέσαντος, καὶ τὸ κοινὸν ἐμεῖνον ἑκάστου συγκινδυνεύσαντος. καὶ μοι τοῖς κεκτημένοις παρέκειτο μέδιμνος κριθῶν, καὶ χόρτος, ὅσος

Vociferati sunt omnes, tanquam prodigiosum hoc commentum comprobãtes. Ego me ipsum deplorabam tanquam iam morituru[s], nec fœlici morte occubiturus, sed miseram virginem susceptu[r]us, & virginis insontis sepulchrum futurum. Diluculo statim aduentat militum manus in sceleſtos illos latrones: eósque repentè omnes vinciunt: & ad regionis præsidem ducunt. Cum illis etiam venerat virginis procus. Ipse enim latronum diuersorium indicarat. Hic virginem assumptam, mihíque impositam, hoc modo domum deduxit. Vicini vt nos è longinquo viderunt, rem prosperè gestam agnouerunt: me rugitu bonum ipsis nuntium significante: & accurrentes salutarunt eam, domúmque deduxerunt. Virgo autem magnam mei rationem habebat, ídque meritò, cùm captiuitatis, & fugæ socius fuissem, vnáque in mortis periculum veniſſem. Et mihi, dominorum iussu, hordei medimnus in prandiũ apponebatur, fœnúmque quantum

καὶ καμήλῳ ἱκανός. ἐγὼ δὴ τότε μάλιστα κατηρώμην τῇ Παλαίστρᾳ, ὡς ὄνον με, καὶ οὐ κύνα τῇ τέχνῃ μεταθεῖσαν. ἑώρων γὰρ τοὺς κύνας εἰς τὸ πανδεῖον παρεισιόντας, καὶ λαφύσσοντας πολλά, καὶ ὅσα ἐν γάμοις πλουσίων νυμφίων. ὀλίγαις δ' ὕστερον μετὰ τὸν γάμον οὐ πολλαῖς, ἐπειδὴ χάριν μοι ἔφη ὁ δεσπότης ἔχειν παρὰ τῷ πατρὶ, καὶ ἀμείψασθαί με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ θέλειν, ὁ πατὴρ ἐκέλευσεν ἐλεύθερον ἐφιέναι ὑπαίθριον, καὶ σὺν ταῖς ἀγελαίαις ἵπποις νέμεσθαι. καὶ γὰρ ὡς ἐλεύθερος ἔφη, ζήσεται ἐν ἡδονῇ, καὶ ταῖς ἵπποις ἐμβήσεται. καὶ αὐτῇ δικαιοτάτη ἀμοιβὴ ἐδόκει τότε, εἰ λῷ τὰ πράγματα ἐν ὄνῳ δικαστῇ. καθέσας οὖν τῶν ἱπποφορβῶν τινα, τούτῳ με παρεδίδωσιν. ἐγὼ δὲ ἔχαιρον, ὡς οὐκ ἔτι ἀχθοφορήσων. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν εἰς τὸν ἀγρὸν, ταῖς ἵπποις με ὁ νομεὺς συνέμιξε, καὶ ἦλθεν ἡμᾶς ἀγέλων, εἰς νομόν. ἐχρῆν δὲ ἄρα καὶ ταῦτα, ὅσπερ Καυδαύλῃ, κἀμοὶ γενέσθαι. ὁ γὰρ ἐπιστάτης τῶν ἵππων, τὴν αὐτὴ γυναῖκα Μεγαπόλῃ ἦδον με κατέλιπεν. ἠδὲ, τῇ μύλῃ με κατ-

sufficeret camelo. Ego tunc potissimùm Palæstram execrabar, vt quæ me in asinum, non in canem arte transmutasset. Videbã enim canes in culinam introeuntes, multáque vorantes, quàm multa in diuitum nuptijs. Paucis autem post nuptias diebus, quoniam hera gratiam apud patrem promiserat, & iustam beneficij pensationem reddere volebat, iussit eius pater me liberum dimitti, vt sub dio agerem, & cum armentarijs equabus pascerer. Nam vt libertate fruens, inquit, cum voluptate viuet, & equas inscendet. Atque hæc retributio iustissima mihi tum videbatur, si penes asinum esset iudicandi prouincia. Quare accersito equorum pastore, ei me tradit: ego autem gaudebam, vt qui futurus essem à ferendis oneribus in posterum immunis. Postquam ad agrum peruenimus, equabus permiscuit me pastor, simúlque ad pascendum duxit. Oportebat autem vt hic, idem mihi ac Candauli accideret. Nam equorum præfectus, vxori suæ Megalopolæ intus me reliquit: quæ me molæ

ἐμύγνυεν, ὥστε ἀλεῖν αὐτῇ τὴν πυρὸν, καὶ κελδὰς ὅλας. τὸ τοῦτο μὲ ἐμοὶ μέτριον κακὸν ἐνομίζετο ἐγὼ ἀλεῖν τοῖς ἑαυτῆς ὀπαδέταις. ἡ δὲ βελτίστη, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς ἀγροῖς, πολλοὶ δὲ πάνυ ἦσαν, ἀλευρα τὸν μισθὸν αὐτοῦσα, ἐξεμίσθου τὸν ἐμὸν ὄθλιον τράχηλον. καὶ ταῖς μὲν κελδὰς, τυρὸν ἄριστον ἐψοῦσα, κἀμοὶ ὥστε ἀλεῖν ἐπιβάλλουσα, μάζας ὅλας πυρίνας, κατέπινεν. ἐμοὶ δὲ, πτυρὰ ἄριστον ἦν. εἰ δέ ποτε καὶ συνελάσειέ με τοῖς ἵπποις ὁ γαμεὶς, πάνυ μοι δοκῶ τῶν φρενῶν, ἀπολλύμην. ἀεὶ γὰρ με μοιχὸν ὑποπτεύοντες εἶναι τῶν ἵππων τῶν αὐτῶν γυναικῶν, ἐδίωκον, ἀμφοτέρεις εἰς ἐμὲ ἀπολακτίζοντες. ὥστε φέρειν οὐ δυνάμην ζηλοτυπίαν ἱππικήν. λεπτὸς οὖν, καὶ ἄμορφος εἰ ὁ πολλῷ χρόνῳ ἐγενόμην, ὅτε ἔνδον εὐφραινόμενος ἐσῆς τὴν μύλην, οὔτε ἀσταίδριος γεμάμενος, ὑπὸ τ' συντόμων πολεμούμενος. καὶ μὲν καὶ τὰ πολλὰ εἰς τὸ ὄρος αἰεὶ ἐπεμπόμην, τοῦτο δὲ καὶ τὸ κεφάλαιον

illigatum sibi frumentum, & hordeum totum molere cogebat. Mediocris hic erat labor, grato præsertim asino molere dominis. Atque optima hæc mulier, etiã farina in mercedem petita à rusticis alijs, qui erant multi, miserum meum collum mercede locabat. Insuper hordeum cibum meũ torrefaciens, mihique vt molerem, imponens, integras quas faciebat, mazas deuorabat: ego in prandium furfur habebam. Quòd si quando me cum equabus abigeret pastor, ictibus & morsibus à maribus perimebar: qui me cum fœminis suis mœchari suspicabantur: ideóque vtroque pede calcitrantes, me insequebantur. Quare zelotypiam equorum ferre non poteram. Quo factum est vt macilentus ac deformis breui euaserim: cùm neque domi ad molam exhilararer, neque sub dio pascerer, consortium bello oppressus. Quinetiam in montem sæpe mittebar, & ligna vectabam humeris. Quod erat malorum meorum caput. Primùm quidem

ξύλα τοῖς ὄμοις ἐκόμιζον. τῶν ἐμῶν κακῶν. πρῶτον μὲν

ἐλήλυθα ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, ὀρθιώτατον δεινῶς ὁδόν. εἶτα καὶ ἀνυπόδητος ὤρει ἐν λιθίνῳ. καί μοι συνεξέπεμπον ὀνηλάτην, παιδάριον ἀκόλαστον. τοῦτό με κρανῶς ἐκάστοτε ἀπώλλυε. πρῶτον μὲν ἔπαιέ με, καὶ βέλεσι λίαν, οὐ ξύλῳ ἁπλῷ, ἀλλὰ τῷ ὄζους πυκνοὺς ἔχοντι, καὶ ὀξεῖς. καὶ ἀεὶ ἔπαιεν εἰς τὸ αὐτὸ τοῦ μηροῦ. ὥστε ἀνέῳκτό μοι κατ' ἐκεῖνο ὁ μηρὸς τῇ ῥάβδῳ. ὁ δὲ, ἀεὶ τὸ βαῦμα ἔπαιεν. εἶτά μοι ἐπετίθει φορτίον, ὅσον χαλεπὸν εἶναι καὶ ἐλέφαντι ἐνεγκεῖν. καὶ ἀνωθεν ἡ κατάβασις ὀξεῖα ἦν. ὁ δὲ, καὶ ἐνταῦθα ἔπαιεν. εἰ δέ μοι περιπίπτον ἴδοι τὸ φορτίον, καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἐπικλίνον, δέον τῶν ξύλων ἀφαιρεῖν, καὶ τῷ κουφοτέρῳ προσβαλεῖν, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, τοῦτο μὲν, οὐ δέ ποτε εἰργάσατο. λίθους δὲ μεγάλους ἐκ τοῦ ὄρους ἀναιρούμενος, εἰς τὸ κουφότερον, καὶ ἄνω νεῦον τῷ φορτίῳ προσετίθει, καὶ κατῆειν ἄθλιος τοῖς ξύλοις, ὁμοῦ καὶ λίθοις ἀχρείοις περιφέρων. καὶ ποταμὸς μὲν ἀένναος ἐν τῇ ὁδῷ. ὁ δὲ, τῶν ὑποδημάτων φειδόμενος, ὀπίσω τῶν ξύλων ἐπ' ἐμοὶ κομίζων, ἐπέρα τὸν ποταμόν. εἰ δέ ποτε

ascendendus erat mons excelsus via grauiter ardua: deinde soleis carebam in saxoso monte. Mecúmque mittebatur agaso, nefarius puerulus, qui me noua ratione quauis à parte perdebat: ac primùm quidem me etiam intensiùs currentem percutiebat, non simplici fuste, sed nodis crebris, acutisque scatente: eandémque femoris partem semper petebat, adeò vt ea ex parte femur verberibus apertum fuerit: nec tamen vulneratum ferire destitit. Deinde onus imponebat, quantum vix etiam elephas tulisset. Ac quãquam acutus erat descensus, hîc tamen verberabat. Quòd si videret mihi incumbens onus in alterum latus inclinare: quanquam grauiori detrahenda erant ligna: & leuiori adijcienda, vt paria fierent: nunquam tamen istud fecit. Imò lapides magnos ex monte acceptos, leuiori séque attollenti oneri addebat: ego verò descendebam lapides inutiles cum lignis circunferendo. Porrò in via erat perennis fluuius, quem vt calceis parceret, post ligna mihi insidens trajiciebat. Quinetiã si quãdo

οὔτε χάμωνα, καὶ ἀχθοφορῶν, καταπίπτοιμι, τότε δὲ τὸ δεινὸν ἀφόρητον ἦν. οὐ γὰρ ἦν καταξαὶ τῇ χειρὶ μοι ἐπιδοῦναι, κἀμὲ χαμόθεν ἐπεγεῖραι, καὶ τὸ φορτίον ἀφελεῖν, εἴ ποτε καὶ δέοι. ὁτὲ δ', ὅτε κατῆδον, οὔτε χεῖρα εἶ ποτε ἐπίδοιεν, ἀλλ' ἀΐσσοντες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, καὶ τῶν ὤτων ἀξέαμμοι, σωρὸς ἐπῇει μοι τῷ ξύλῳ, ὡς ἐπιχειρῶσί μοι αἱ πλῆγαί. καὶ μοὶ καὶ ἄλλο κακὸν εἰς ἐμὲ ἀφόρητον ἔπαιζε. σωρεύσας γὰρ ἀκανθῶν ὀξυτάτων φορτίον, καὶ τοῦτο δεσμῷ πυκνοτάτῳ ἐνείρας, ἀπεκρέμα ὄπισθεν ἐκ τῆς οὐρᾶς. αἰδὲ, οἷον εἰκὸς ἦν, ἀπόντες τὴν ὁδὸν, ἀποκρεμάμεναι, προσέπιπτόν μοι, καὶ πάντα μοι τὰ ὄπισθε νύττουσαι, ἐπῆσσον. καὶ ἦν μοι τὸ ἀμυνεῖν ἀδύνατον, τῶν προσώπων ἀεί μοι ἐπομένων, κἀμὲ ἀτιμώντων. εἰ μὲν γὰρ ὀξύτερα προσίοιμι φυλαττόμενος τῶν ἀκανθῶν τὴν προσβολὴν, τότε τῶν ξύλων ἀπωλλύμην. εἰ δ' φεύγοιμι τὸ ξύλον, τοτ' ἤδη τὸ δεινὸν ὄπισθεν ὀξὺ προσέπιπτε. καὶ ὅλως ἔργον ἦν τῷ ὀνηλάτῃ τῷ ἐμῷ ἀποκτεῖναι μ', εἰ μὴ δέ ποτε ἅπαξ κακῶς πάσχων πολλὰ, καὶ ἔτι φέρων,

tanquam fessus, oneri succumberem: tunc intolerabilis erat eius molestia: nunquam enim descendebat vt manum mihi porrigeret, atque humo excitaret, & onus alleuaret, si quando esset opus, sed à summo capite, auribúsque incipiens, fuste me tundebat, dum me excitarent plagæ. Alio quoque intolerabili malo me lacessebat. Etenim acutissimarum spinarum fascem, vinculo circumligatum à cauda ponè suspendebat. Quibus, vt par erat, cùm in via progrederer, pendentibus & illudentibus, totámque posteriorem partem lancinantibus, vulnerabar: neque eas arcere poteram, siquidem vulnerando me semper sequebantur, & à me pendebant. Etenim si lento gradu procederem vt spinarum ictus deuitarem, baculo conficiebar: si baculum deuitarem; tunc acutum illud malum à tergo mihi incumbebat. Denique erat agasoni meo istud opus, vt me occideret. Sed postquam tandem aliquando malorum impatiens

πρὸς αὐτὸν λαξ ἐκίνησα, εἶχον ἀεὶ τοῦτο τὸ λαξ ἐν μνήμῃ. καί ποτε κελεύεται συσσεῖον ἐξ ἑτέρου χωρίου εἰς ἕτερον χωρίον μετενεγκεῖν. κομίσας A οὗτος μοι, καὶ τὸ συσσεῖον τὸ πολὺ σωρευκὼν, κατέδησεν ἐς ἐμέ. καὶ δεσμῷ ἀγαλέῳ εὖ μάλα προσέδησέ με τῷ φορτίῳ, κακὸν ἐκοὶ μέγα τυρέων. B ἐπὶ δ' ἔστειναι λοιπὸν ἔδει ἐκ τῆς ἑστίας, κλέψας δαλὸν ἔτι θερμὸν, ἐπεισὺ πόρρω τῆς αὐλῆς ἐξυόμεθα, τὸν δαλὸν ἐνέκρυψεν εἰς τὸ συσσεῖον. τὸ δ', C τί γὰρ ἄλλο ἐδύνατο, εὐθὺς ἀνῆψεται. κἀ λοιπὸν οὐδὲν ἕτερον ἄλλο, ἢ πῦρ ἄπλετον. μαθὼν οὖν ὡς ἀντίκα ὀπτήσομαι ἐν τῇ ὁδῷ, τέλματι βαθεῖ ἐντυχὼν, ῥίπτω ἐμαυτὸν τοῦ τέλματος ἐς τὸ ὑγρότατον. εἶτα ἐκύλιον ἐνταῦθα τὸ συσσεῖον. D κἀ δινῶν, κἀ στρέφων ἐμαυτὸν, τῷ πηλῷ καταβροχα τὸ θερμὸν ἐκεῖνο, κἀ πικρὸν ἐμοὶ E φορτίον. κἀ οὕτω λοιπὸν ἀκινδυνότερον ἐβάδιζον ἡ οὐδὲ τὸ ὑπόλοιπον. οὐδὲ γὰρ ἔτι ἀνάψαι με τῷ παιδὶ δυνατὸν ἦν τοῦ συσσείου, πηλῷ ὑγρῷ περιῳδύου. καὶ τοῦτόγε ὁ πολυμηχὸς πῶς προσελθών,

calces in eum moui : calces illos memoria semper tenebat. Iussus aliquando stupas de vna regione in aliam transferre : allatam illam dorso meo alligauit, & me arcto admodum vinculo cum onere vinxit, magnum mihi moliens malum. Nam cùm esset prodeundum domò, surreptum ex igne tortem adhuc feruidum, vbi procul à stabulo processissemus, intus stupam abscondit. Quæ (quid enim aliud poterat?) protinus flammam concipit : atque ego nihil aliud quàm multum ignem ferebam. Sed cùm me in via protinus assatum iri sentirem, profundum stagnum nactus, in partem eius humidissimam me inieci : deinde stupam hîc volutaui, & me simul voluendo, versando, calidum, acerbúmque illud onus luto extinxi : eóque pacto reliquum iter minori cum discrimine confeci. Non ampliùs enim poterat puer stupam humido luto subactam incendere. At sceleſtus ille puer domum reuersus, falsò me accusauit, asserens me in

ἐμὲ κατεψεύσατο εἰπὼν, ὡς

ignem

ταρεὶὼν, ἐκὼν ἑαυτ̃ ἐνσείσαιμι
τὰ ἴσια. ἢ τοῦτ' μ', ὅτι τῷ συμ-
πίνειν μ' ἐλπίζων, ὥστε ξῆλθον.
δὴ ἔπειτα ὁ ἀγαθαρτὸς πᾶς
ἄχυρον ἐπ' ἐμὲ μακρῷ κάμιον.
κομίσας γὰρ μὲ ἐς τὸ ὄρος, καὶ
μοι φορτίον ἀδ ἐὼν ἐπιθεὶς ἐπ
τ̃ ξύλων, τοῦτο μ', πρεφάκει
χωρ̃ῳ πλησίον οἰκεῖωτ. ἐμὲ
δ', ἡμιόνου, καὶ ἄξυλον κομίσας
ἀπῆγε, κατὰ ψευδεται μ' πρὸς
τ̃ αὐτοῦ δεσπότην ἔχειν αἰτί-
αν. τοῦτον δέσποτα τ̃ ὄνον, ἃ
ἐγὼ ὅτι βόσκομαι, δεινῶς ἀρ-
γὸν ἔστα, καὶ βραδύν. ἀλλὰ
μὲν ναὶ ὁπτηδεύει καὶ ἄλλο
ἔργον. ἐπεὶ γυναῖκα, ἣ παρὸι-
νον καλὸν, καὶ ὡραίαν ἰδ' ἡ,
ἣ παῖδα, ἀπολακίσας, ἔπεται
δεύμῳ ἐπ' αὐτὸν, ὡς εἴ τις
ἐρᾶ ἀνδρωπος ἄρρεν, ὅτ' ἐρω-
μένῃ γυναικὶ κυνούμενος. καὶ
δάκνει ἐν φιλήματος ῥήμασι,
ἢ πλησιάζειν βιάζεται. ὅτ' ἢ
τούτου, σοὶ δίκης, ἢ τραύ-
ματα παρέξει, πάντων ὑβρι-
ζομένων, πάντων ἀναστρεφο-
μένων. καὶ γὰ τῶν ξύλα κομίζων,
γυναῖκα εἰς ἀγρὸν ἀπιοῦσ' ἰδὼν,
τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ
ἐτιθέμην, ἀποστειλάμενος. ἢ
δ' γυναῖκα ἐς τὴν ὁδὸν ἀναστέ-
ψας, χαμαὶ ἐβούλετο, ἵνα

ignem sponte insilijsse, & præter spem stupis subduxisse. Verùm alteram deteriorem in me accusationem puer ille sceleſtus excogitauit. Nam cùm me ad montem deduxisset, grandi lignorum imposito onere, illud agricolæ vicino vendidit: me verò nudum, & ligno vacuum ad ædes reduxit: & apud dominum rei atrocis accusauit. Hunc asinum domine cur nutriamus nescio, impensè pigrum ac tardum. Atqui alius rei ipsi est cura. Si mulierem, aut virginem formosam, iámque viro maturam, puerum-ue conspicit, calcibus lasciuiens, cursu in ipsos fertur, vt masculus homo quispiam amator ad mulierem dilectam permotus: ac specie osculi mordet, & congredi nititur. Atque hinc tibi lites & negotia facesset, dum omnes contumelioſè pulsat, omnes humi fundit. Nunc enim cùm ligna ferret, visa muliere in agrum proficiscente, ligna humi proiecta dispersit, & mulierem in via subuersam comprimere voluit, donec alijs aliunde accurrentibus,

ἄλλος ἄλλοθεν ἐκβραμόντας

ἡμυάμην τῇ γυναικὶ, ἐς τὸ μὴ διαπαιδωθῆναι ὑπὸ τοῦ καλοῦ τούτου ἐρωτος. ὁ δὲ, ταῦτα πυθόμενος, ἀνὴ εἰ μήτε βαδίζειν ἔφη ἐθέλει, μήτε φορτηγεῖν, καὶ ἔρωτας ἀνθρωπίνους ἐρᾷ, ὅπῃ γυναῖκας, ἢ παῖδας οἴσρηκνους, ἀποσφάξατε αὐτόν. καὶ τὰ μὲν ἔγκατα, τοῖς κυσὶ δότε, ἢ τὰ κρέα, τοῖς ἐρασταῖς φυλάξατε. καὶ δὴ ἔρημα πῶς οὗτος ἀπέθανε, λύκου τοῦτο καταλέγουσιν. ὁ μὲν οὖν ἀγαθὸς παῖς ὀνηλάτης ἐμὸς, ἔχαιρε, καὶ με αὐτίκα ἤθελεν ἀποσφάττειν. ἀνὴ ἔτυχε γάρ πῃ παῖων τότε γειτόνων γεωργῶν, καὶ οὗτος ἐρύσατό με ἐκ τοῦ θανάτου, δεινὰ ἐπ' ἐμοὶ βουλευσάμενος. μηδαμῶς ἔφη ἀπτοσφάξῃς ὄνον, καὶ ἀλεῖν, ἢ ἀχθοφορεῖν δυνάμενον. ἢ οὐ μέγα ἔργον. ἐπειδὴ γὰρ εἰς ἀνθρώπους, ἔρωτι καὶ οἴστρῳ φέρεται, λαβὼν αὐτὸν, ἔκτεμε. ἡ γὰρ ἐπαφροδίτου ταύτης ὁρμὴν ἀφαιρεθεὶς, ἥμερός τε εὐθὺς, ἢ πίων ἔσται, ἢ οὐδὲν φορτίον μέγα, οὐδὲν ἀχθόμενος. εἰ δ' αὐτὸς ἀπείρως ἔχεις ταύτης τῆς ἰατρείας, ἀπίξομαι δεῦρο μεταξὺ τειῶν ἢ τεσσάρων ἡμερῶν. καί σοι τὸν

mulierem à formosi huius amatoris laceratione vindicauimus. His auditis herus, quandoquidem neque ire vult, inquit, neque onus bajulare, & amores humanos imitatur in mulieres & pueros ruens, iugulate ipsum: eiúsque intestina canibus date, & carnes operarijs seruate. Et si quæratur quomodo sit mortuus, à lupo interemptum fingite. Ille igitur puer nefarius, agaso meus, lætabatur, méque ilico iugulare volebat. Nisi fortè quispiam ex vicinis colonis præsens fuisset, qui me ab interitu vindicauit excogitato aduersum me grauí malo. Nequaquam hunc asinum occidas, inquit, pistrino, & oneri ferendo aptum. Neque hoc magni est laboris: siquidem in homines amoris œstro percitus fertur, acceptum ipsum castra. Nam sublata veneris cupiditate, ilico mansuetus, & pinguis erit, neque magnum onus gestare grauabitur. Si tu artis istius es imperitus, intra triduum aut quatriduum aduenia: & tibi illum oue moderatiorem

σωφρονέστερον θεραπεύσω παρ-

ἐγὼ τὴν τομὴν. οἱ μὲν οὖν ἔνδον ὄντες, ἐπῄνουν τὴν σύμβουλον, ὡς εὖ λέγοι. ἐγὼ δὲ ἤδη ἐδάκρυον, ὡς ἀπολέσων αὐτὸ τὸ ἐν τῷ ὄνῳ ἀνδρεῖον. καὶ ἦν μοι ἔτι ἐξελεῖν ἔρωμαι, εἰ ἤμελλον ἐμοῦ ἔχρησε. ὥστε μὴ ὅλως ἀπαντῆσαι τὸ λοιπὸν ἐγνώκειν, ἢ ῥίψαι ἐμαυτὸν ἀπὸ τῆς ὄψεως, ἔνθα σκληρόν, θανάτῳ εἰκῆ ὁλόκληρος ἔπι, καὶ ἀκέραιος πεκρὸς πεδηξόμαι. ἔτι δὲ ὧν ἐμοὶ συμβαθεῖα, ἄγγελός τις ἀπὸ τῆς κώμης ἦλθεν εἰς τὸ ἀγρόν, καὶ τὴν ἔπαυλιν, παρὰ τὴν λέγων τὴν νεόνυμφον κόρην, τὴν ὑπὸ τοῖς λῃσταῖς ἠνυμένην, καὶ τὸν ταύτης νυμφίον, περὶ δείλην ὀψίαν ἀμφοτέρους αὐτοὺς ἐν τῷ αἰγιαλῷ περιπατοῦντας, ὑπὸ πλάσματος ἄφνω τὴν θάλασσαν ἁρπάσαι, καὶ ἀφανεῖς ποιῆσαι. καὶ τέλος, ἀπορεῖς τοῖς τοῦτο τῆς συμφορᾶς, καὶ θανάτου ἠνέσθαι. οἷδ' ἐγὼ, οἷα δὴ κεκεγωμένης εἰκῆς πάντων δεσποτῶν, ἔγνωσαν μηκέτι μένειν ἐν τῇ δουλείᾳ, ἀλλὰ πάντα διαρπάσαντες τὰ ἔνδον, φυγῇ ἐσώζοντο. ἐγὼ δὲ νομεὺς τῶν ἵππων, κἀμὲ παραλαβὼν, καὶ πάθ' ὅσα δυνατὸς ἦν συλλαβὼν, ἐπιστήσασί μοι καὶ τοῖς ἵπποις,

castratione reddam. Omnes qui aderant, consultorem hunc, vt cuius proba esset sententia, collaudarunt. At ego iam lachrymabar, vt pote qui virilitatem asini eram amissurus: & me nolle ampliùs viuere dicebam, si fierem eunuchus. Itaque omnino à cibo in posterum abstinere decreueram, aut me ipsum ex monte præcipitem dare, vnde delapsus, morte miserrima integer & intactus interirem. Nox erat intempesta, quum quidám nũtius è pago in agrum, villámque venit, qui diceret puellam hanc recens nuptam, anteáque à latronibus raptam, eiúsque sponsum, circa vesperam in littore deambulantes ambos, à repentina maris inundatione raptos, & ab hominum conspectu ablatos fuisse: atque hunc illius calamitatis, & mortis finem obtigisse. Serui autẽ domó nouis dominis vacua, decreuerunt seruitutem non ampliùs sustinere, & surreptis omnibus quæ domi erant, arrepta fuga sibi consulunt. Equorum pastor, assumptis mecum & equabus, & quicquid poterat, id mihi illíque impositum illigat

ἐγὼ ἤ, ἠχθόμην μὲν, φέρων φορτίον ὄνου ἀληθινῶ. ἀτὰρ οὖν ἄσμενος τὸ ἐμπόδιον τοῦτο τῆς ἐμῆς ἐδεξάμην ἐκτομῆς. καὶ πῶ νύκτα ὅλην ἐλθόντες ὁδὸν ἀργαλέαν, καὶ πεῖσαν ἄλλων ἡμερῶν πῶ ὁδὸν ἀνύσαντες, ἐρχόμεθα ἐς πόλιν τῆς Μακεδονίας, Βέροιαν, μεγάλην, καὶ πολυανθρωπον. ἐνταῦθα ἔγνωσαν οἱ ἄγοντες, ἡμᾶς ἰδρύσαι, καὶ ἑαυτοῖς. καὶ τότε δὴ περίστασις ἦν ἡμῶν τῶν κτηνῶν. καὶ κῆρυξ ἐφώνησεν ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἑστὼς, ἐκήρυττεν. οἱ δὲ περιστάντες, ἰδεῖν ἤθελον, τὰ στόματα ἡμῶν ἀνοίξαντες, καὶ πῶ ἡλικίαν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν ἐκάστῳ ἔβλεπον. καὶ τὸν μὲν, ὠνήσαντο, ἄλλος ἄλλον. ἐμὲ δὲ ὕστατον ἀπολελειμμένον, ὁ κῆρυξ ἐκέλευσεν αὖθις ἐπανάγειν ἐς οἶκον, ὁρᾷς λέγων, ὅτος μόνος οὐχ ηὑρηκε κύριον. ἀτὰρ, πολλὰ πολλάκις διανοούμενον, ἐμὲ μεταπίπτουσα γνώμη, ἤγαγε καὶμὲ τὸν δεσπότην; οἷον ἐκ ἂν ἐυξαίμην. ἐναυδὸς γὰρ, καὶ γέρων λίαν, τούτων εἵνεκα τῶν πῶ θεὸν σεβίαν εἰς τὰς κώμας, καὶ τὸν ἀγροὺς περιφερόντων, καὶ πῶ θεὸν ἐπαυτεῖν ἀναγκαζόντων. τούτῳ ἐπερράπτομαι πολλῆς παιδιᾶς, τριάκοντα δραχμῶν.

Equidem ego ægrè ferebam quòd veri asini onus ferrem : lubens tamen istud meæ exectionis impedimentum suscepi. Et cùm tota nocte difficilem viam iuissemus, exacto trium aliorum dierum itinere, Beroeam Macedoniæ vrbem, magnam & populosam venimus : in qua nostri ductores, & nos, & se ipsos sistere statuerunt. Tunc autem venùm expositi sumus : ac medio in foro præco vocalis stans proclamabat : Mercatores autem nos videre volebant aperto ore, & ex dentibus ætatem coniectabant: atque illos emerunt, alius alium. Me vltimum relictum præco iussit reduci domum, inquiens, vides vt hic solus dominum non reperit. At sors quæ sæpe reuoluitur & mutatur, mihi quoque dominum adduxit, qualem non optassem. Cinædus enim & senex erat, vnus ex ijs qui per pagos & villas Deam Syriam circunferentes, eam mendicare cogunt. Huic vendor magno admodum pretio, scilicet drachmis triginta.

ἐμὲ στέγον ἤδη, τῷ δεσπότῃ εἰσπέμψω ἀγοντι. ἐπεὶ δ' ἤκομεν ἔνθα ἔμελλε Φίλιππος, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα ὁ ὠνησόμενός με, μεγάλῃ φωνῇ πρὸ τῶν θυρῶν ἀνακέκραγεν, ὦ κοράσια, δοῦλον ὑμῖν ἐώνημαι καλὸν, καὶ ἀδρὸν, καὶ γενναιόδουλον τὸ ἦθος. ἦσαν δὲ τὰ κοράσια ταῦτα, ὄχλος παιδῶν συνεργῶν τῷ Φιλίππῳ. καὶ πάντες ἐπὶ τῇ βοῇ ἐπεκρότησαν. ἔφοντο γὰρ ἀληθῶς ἄνθρωπον εἶναι τὸν ὠνηθησόμενον. ὡς δὲ εἶδον ὄνον ὄντα τὸ δοῦλον, ἦλθον ταῦτα ἐς τὸν Φίλιππον ἐπιστῆσον, τοῦτον οὐ δοῦλον, ἀλλὰ συμφίλιον σεαυτῷ πόθεν ἔχεις λαβοῦσα; ὄναιο δὲ τούτων τῶν καλῶν γάμων, καὶ τέκνοις ταχέως ἡμῖν πώλοις τοιούτοις. καὶ οἱ μὲν, ἐγέλων. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, συνετάττοντο ἐπ' ἔργον, ὥσπερ αὐτοὶ ἔλεγον. καὶ τὴν στολὴν ἐσκευασάμεθα, ἐμοὶ ἐπέθηκαν. εἶτα δὲ πόλεως ἐξελαυνόμεθα, καὶ τὴν χώραν πορευόμεθα. ἐπεὶ δὲ εἰς κώμην τινὰ σφόδρα ἐσπίπτομεν, ἐγὼ μὲν ὁ θεοφόρητος, ἰσάμην. ὁ δὲ αὐλητὴς ὄμιλος, ἐξύσας ἔνθεον, οἱ δὲ, ταῖς μίτραις ἀποῤῥιφάντες, τὴν κεφαλὴν κάτω ἐν τῷ ὤμῳ ἐλίσσοντες, τοῖς ξίφεσιν ἐτίμυττον τὰ πήχεα

Iámque ingemiſcens præeuntem dominum ſequebar. Vbi domum Philebi (hoc enim erat emptori meo nomen) peruenimus, ilico magna voce ante fores clamauit, O puellæ, ſeruum emi vobis pulchrum, adultum, & genere Cappadocem. Erant eæ puellæ, cinædorum Philebi coadiutorum turba, qui omnes ad illius vocem applauſerunt. Nam reuera hominem emptum putabant. Sed vt ſeruum illum viderunt eſſe aſinum, huiuſmodi cauillis Philebum petunt, hunc non ſeruum, ſed ſponſum vnde tibi adducis? Macte eſto præclaris hiſce nuptijs: taléſque pullos quamprimum nobis parito. Atque illi quidem ridebant. Poſtridie ad opus componebantur, vt aiebant, Deámque inſtructam mihi impoſuerunt. Deinde ex vrbe egreſſi, regionem luſtrabamus. Et poſtquam ad villam quandam peruenimus, ego ille Dei bajulus conſtiti, tibicen autem Deo afflatus cecinit, alij mitris proiectis, deprelſa ceruice caput torquentes, lacertos gladijs ſcindebant.

καὶ τὴν γλῶτταν τῶν ὀδόντων ὑπερβάλλων ἕκαστος, ἔτεμνε καὶ ταύτην. ὥστε ἐν ὀλίγῳ πάντα πεπλῆσθαι μαλακοῦ αἵματος. ἐγὼ δ' ἅπαντα ὁρῶν, παρεῖχον ἑστὼς, μή ποτε χρεία τῇ θεῷ ᾖ ὀνείου αἵματος γλύσιτο. ἐπειδὴ δὲ κατακόρειαν οὕτως ἑαυτῶν, ἐκ τῶν παρεσκευασμένων θεατῶν συνέλεγον ὀβολοὺς, καὶ δραχμάς. ἄλλος ἰχάδας. ᾖ οἶνον, ᾖ πυρῆ κάδον ἐπέδωκε, καὶ πυρῶν μέδιμνον, καὶ κεδῶν τῷ ὄνῳ. οἱ δ', ἐκ τούτων ἐβάστουν. ᾖ τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην θεὸν, ἐθεράπευον. καί ποτ' εἰς κώμην τινὰ αὐτῶν εἰσβαλόντων ἡμῶν, νεανίσκον τῶν κωμητῶν μέγαν ἀρχεύσαντες, εἰσάγουσιν εἴσω, ἔνθα καταλύοντες ἔτυχον. ἔπειτα ἔπαρον ἐκ τῶν κωμήτου ὅσα σωμήθη, καὶ φίλα τοιούτοις ἀνοσίοις κιναίδοις ἰῷ. ἐγὼ δ', ὑπαλγήσας ὅτι τῇ ἐμαυτῶ μεταβολῇ, ὅτι μέχρι νῦν ἀνέχομαι κακῶν, ἀναβοῆσαι ὦ Ζεῦ ἐθέλησα. ἀλλ' ἡ μὲν φωνὴ, ἐκ αὐτέβη μοι ἡ ἐμή, ἀλλ' ἡ τῆ ὄνου ἐκ τῆ φάρυγγος. καὶ μέγα ἀγκινάμενον. τῶν δὲ κωμητῶν τινες, ἔτυχον γὰρ τότε ὄνον ἀπολωλεκότες, ᾖ τὸν ἀπολωλότα ζητοῦντες,

& linguam ex dentibus exertam quisque incidebat, ita vt breui tempore omnia molli sanguine plena fuerint. Quæ cùm viderem, A stans intremiscebam, veritus ne aliquando Dea asinino sanguine indigeret. Postquam eo pacto sese inciderant, obolos & drachmas à circunstantibus spectatoribus colligebant: B alius caricas, & vinum, caseíque fiscellas dedit, atque frumenti hordeíque modiũ asino. Atque hi victum ex his parabant: Deámque C meis humeris impositam colebant. Et cùm aliquando villam quandam ingrederemur, illi adolescentem quẽdam procerum ex rusticis, domum in quam diuerterant, prædati deducunt: quo vitiato, muliebria, pro more & consuetudine, nefarij cinædi illi perpessi sunt. Ego autem meæ mutationis vicem summopere dolens, vnde hactenus mala tolero, exclamare volui, ô sæue Iupiter. Verùm non mea, sed E asini vox è gutture ascendit, magnúmque rugitum edidi. Ex paganis quidam, qui asinum amiserant, & amissum quærebant, audito

ἀνύστοις μου μέγα βόημ τος,
παρέχοντα εἶσω, ἀδενὶ οὐδὲν
ντες, ὡς ἐμοῦ τὰ ἐκείνων
πος. καὶ καταλαμβάνοισι
τὰς κηπαίδας, ἄῤῥητα ἔσδον
κχλοιδμους. καὶ γέλως ἐκ-
πὰν ἐπισελ δόντων πολὺς γί-
γεται ἔξω. καὶ ἐκδεδαμόν-
τες, ὅλη τῇ κώμῃ τῷ λόγῳ
διάδηλοι τῶν ἱερέων τλὼ ἀσελ-
γειαν. οἱδὲ, αἰδούμενοι δεινῶς
ταῦτα ἐλαλεγμένα, τῆς ὀπι-
σίης νυκτὸς οὐδὲς ἔνδεν
ἀῤλασαν. κὴ ἐπεὶδὴ ἐχθόνιο
ὁ τῇ ἐμῇ τῆς ὁδῷ ἐχαλέ-
πανεν, καὶ ὠργίζοντο ἐ-
μοὶ τῷ μιλυόσαντι τὰ ἐκεί-
νων μυήεια. καὶ τῶτο μὲν
ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ἦν, κακῶς τῷ
λόγῳ ἀκούειν. ἀλλὰ τὰ μὲ τῶ-
το, ἰδὲ ἀνεκτά. τλὼ γὰ θεὸν
ἀγελόντες μου, καὶ χαμαὶ
κατᾳδάμοι, κὴ τὰ σώματά
μου πάντα πρεισαάσαντες, γυμνὸν ἤδη τρεσδέουσί με
δενδρῳ μεγάλῳ. εἶτα ἐκείνῃ τῇ
ἐκ τῶν ἀσραγάλων μάστιγ
πάντες, ὀλίγον ἐδέησ ἀπο-
κτεῖναι, κελεύοντες με τὸ λοι-
πὸν ἄφωνον εἶναι θεοφόρη-
τον. καὶ μὴν καὶ ἀποσφάξαι
τῆς ἡμέρης ἀυτὸν βαλόντα

ingenti rugitu meo introcunt, nemini quidquam dicentes, ac si illorum essem, & infanda patrantes cinædos deprehendunt. A Atque ab ijs qui fuerant ingressi multus risus foris excitatur. Nam cursim egressi sacerdotum istorum lasciuiam per totum pagum diuulgarunt. Quos B cùm flagitij deprensi magnopere puderet, proxima nocte statim abeunt. Cúmque in via solitaria essent, succensebant & irascebantur mihi qui ipsorum mysteria patefeceram. Erat C hoc malum tolerabile, quòd verbo malè audirem: at intolerabile quod sequutum est. Nam sublata Dea, depositáque humi, & mihi D detractis omnibus stragulis, nudum iam arbori ingenti alligant: cæsúmque flagro ex tali facto, propemodum interfecerunt, iubentes in posterum me esse taciturnum Deæ vectorem. E Quinetiam post flagra me iugulare statuunt, vt qui ipsos in magnum dedecus coniecissem, & ex vico

μὲ ταὶ μάστιγας ἐβουλέυσαν-
πολλὼ, καὶ τῆς κώμης

ἐκ ἐργασαμένους, ἐκβαλόντα. ἐμὲ δὲ ὥστε με μὴ ἀποκτεῖναι, δεινῶς αὐτὸν ἡ θεὸς ἐφυσόπησε, χαμαὶ καθημένη, καὶ ἐκ ἔχουσα ὅπως ὀδύνοι. ἐντεῦθεν A
οὖν μὲ τις μάστιγας, λαβὼν τὴν δέσποιναν, ἐβάδιζον. ἤδη δὲ ἑσπέρας ἦν καταλύομεν εἰς ἀγρὸν πλουσίου τινὸς ἀνδρός. καὶ ἐμὲ οὗτος B
ἔνδον. καὶ τὴν θεὸν μάλα ἀσμένως τῇ οἰκίᾳ ὑπεδέξατο, καὶ θυσίας αὐτῇ παρεσκεύαζεν. ἐνθάδε οἶδα μέγαν κίνδυνον αὐτὸς ὑπασχών. τῶν φίλων γάρ τις C
τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν ἔπεμψε δῶρον, ὄνον ἀγρίου μικρόν. τοῦτον ὁ μάγειρος σκευάσαι λαβὼν, ῥᾳθυμίᾳ ἀπώλεσε, κυσὶν πολλοῖν λαθραίως εἰσω D
παρελθόντων. ὃς δεδιὼς πληγὰς πολλὰς, καὶ βάσανον ἐκ τῆς ἀπωλείας τοῦ μηροῦ, ἔγνω κρεμάσαι ἑαυτὸν ἐκ τοῦ τραχήλου. ἡ δὲ γυνὴ ἡ τούτου, κακὸν ἄλλοθεν ἐμοὶ, ἀλλὰ μήτε ἀπόθησκε εἶπεν ὦ φίλτατε, μήτε ἀθυμίᾳ τοιαύτῃ δῶς σεαυτόν. πειθόμενός μοι, σφάξεις· εὖ πάντα. τῶν κυναίδων τὸν ὄνον λαβὼν ἔξω εἰς ἔρημον χωρίον, κἄπειτα σφάξας αὐτόν. τὸ μὲν σῶμα ἐκεῖνο, τὸν μηρὸν ἀποτεμών, κόμιζε δεῦρο. καὶ σκευάσας,

re non facta eieciſſem. Sed Dea iacens humi, & vectore deſtituta ſi perirem, adeò terribili vultu conſpexit eos, vt me non occiderint. Hinc igitur poſt verbera, ſuſcepta domina, progrediebar: & veſperi in hominis opulenti prædium diuertimus. Qui cùm domi eſſet, lubentiſſimè Deam hoſpitio excipit, ipſique ſacra facit. Hîc ego cognoui me in magno periculo verſari. Nam quidam ex amicis, donum ruris domino miſerat, agreſtis aſini femur: quod cùm coquus condiendum cepiſſet, negligentia amiſit, clam ingreſſis canibus multis. Qui plagas multas, & femoris illius amiſſi pœnam veritus, ex collo ſeſe ſuſpendere ſtatuit. Sed eius vxor, ingens mihi malum, At noſito mori, inquit, ô dilectiſſime: neque te dedas huiuſmodi animi conſternationi. Nam ſi mihi credideris, omnia rectè geres. Cinædorum illorum aſinum in deſertum locum deducito: deinde eo iugulato, partem illam, nempe femur, reciſam huc affer, quam paratam

τῷ δεσπότῃ ἀπόδος. καὶ τὸ ἄλλο τοῦ ὄνου, κάτω που ἐς τὸ κρημνὸν ἄγει. δόξει γὰρ ἀποδρᾶναι, ὑπεκφυγεῖν τοι, καὶ εἶναι ἀφανὴς. ὁρᾷς ὃς ἔστιν ἔνσαρκος, καὶ τὸ ἀχθος ἐκείνου πάντα ἀμείνων; ὃ μάγειρος, ἢ γυναικὸς ἐπαινέσας τὸ βούλευμα, ἄριστα ἔφη σοι ὦ γύναι, τοῦτο. καὶ τύπτειν μόνῳ τῷ ἔργῳ τὰς μάσχας φυγεῖν ἔχω. καὶ τοῦτό μοι ἤδη παρέρχεται. ὁ μὲν οὖν ἀδόσιος οὗτος οὐμὸς μάγειρος, ἐμοῦ πλησίον ἑστὼς, τῇ γυναικὶ ταῦτα συνεβουλεύετο. ἐγὼ δὲ, τὸ μέλλον ἤδη προορώμενος, κρεῖττον ἔγνων τὸ σώζειν ἐμαυτὸν ἐκ τῆς καμίνου. καὶ ῥήξας τὸν ἱμάντα, ᾧ δεδέμην, καὶ ἀναστήσας, ἤειμι δρόμῳ ἔσω, ἔνθα ἐδείπνουν οἱ κύναιδοι σὺν τῷ δεσπότῃ τῶν ἀχέων. ἐνταῦθα εἰσδραμὼν, ἀναρρήπτω πάντα τῷ σιρτήματι, καὶ λυχνίαν, καὶ τραπέζας. κἀγὼ μὲν ὠμὸν κομιδῇ τι τοῦτο πρὸς εὐπετείαν ἐμοὶ ἐνεγκεῖναι, καὶ τὸ δεσπότην τῶν ἀχέων κελεῦσαι εὐθέως ὡς ἀγέρωχον ὄντα ἐμὲ κατακλεισθέντα φυλάττεσθαι ἀσφαλῶς. ἀλλά μοι τοῦτο τὸ κομιδῇ, εἰς ἔσχατον ἤγαγε κινδύνου. λυτῆῶν

domino apponas, reliquum verò corpus in præcipitium alicubi detrudito. Nam aliquò aufugisse, & latere videbitur: vides autem quàm sit obesus, illóque syluestri per omnia melior? Coquus approbato vxoris consilio, hæc optimè, inquit, consuluisti vxor: hócque solo facto plagas vitare possum: iámque hoc faciam. Itaque nefarius iste meus coquus, mihi astans, hoc cum vxore consilium inibat. At ego, quod futurum erat præuidens, optimum factu duxi, si cæde illa me liberarem. Itaque fracto quo ducebar, loro, prosiliens feror intus cursu, vbi cum ruris domino cinædi cœnabant: quò cursim ingressus, saliendo lumen & mensas subuerto. Quod inuentum elegans mihi fore saluti arbitrabar, rurísque dominum ilico iussurum vt petulans hic asinus tuto in loco conclusus seruaretur. Verùm illud me in extremum adduxit periculum. Nam furiosum me opinati, strictis in me iam multis gladijs,

δόξαντές μου ξίφη πολλὰ κεῖν,

καὶ λόγχας ἐπ' ἐμὲ ἐσπάσαντο, καὶ ξύλα μακρά. καὶ εἶχον οὕτως, ὥστε ἀποκτενεῖν με. ἐγὼ δὲ ὁρῶν τὸ δεινοῦ τὸ μέγεθος, δέδοικα εἴσω παρέρχομαι, ἔνθα οἱ ἐμοὶ δεσπόται κοιμηθήσεσθαι ἔμελλον. οἱδὲ, θεασάμενοι τοῦτο, συγκλείουσιν ταῖς θύραις εὖ μάλα ἔξωθεν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ὄρθρος ἦν, ἀράμενος τὴν θεὸν αὖθις, ἀπῄειν ἅμα τοῖς ἀγύρταις. καὶ ἀφικόμεθα εἰς κώμην ἄλλην μεγάλην, καὶ πολυάνθρωπον. ἐν ᾗ καὶ καινότερόν τι ἐτερατεύσαντο, τὴν θεὸν μὴ μεῖναι ἐν ἀνθρώπου οἰκίᾳ. τῆς δὲ παρ' ἐκείνοις μάλιστα τιμωμένης ἐπιχωρίας δαίμονος, ἵδρυν ναὸν οἰκῆσαι. οἱδὲ, καὶ μάλα ἄσμενοι τὴν ξένην θεὸν ὑπεδέξαντο, τῇ σφῶν αὐτῶν θεῷ συνοικίσαντες. ἡμῖν δὲ οἰκίαν ἀπέδειξαν ἀνθρώπων πενήτων. ἐνταῦθα συχνὰς ἡμέρας οἱ δεσπόται διατρίψαντες, ἀπῄεσαν ἤθελον εἰς τὴν πλησίον πόλιν. καὶ τὴν θεὸν ἀπῄτουν τοὺς ἐπιχωρίους καὶ αὐτοὶ ἐς τὸ τέμενος παρελθόντες, ἐκομίζοντο αὐτήν. καὶ δῆτ' ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνον ἔξω. ἔτυχον δὲ οἱ δυστυχεῖς εἰς τὸ τέμενος φιάλην χρυσῆν κλέψαντες, ἐκεῖθεν παρελθόντες, ἀπάθημα ἦν τῇ θεῷ ἔφερον.

lanceísque & longis baculis, ad me occidendum erant comparati. Ego periculi magnitudine perſpecta, intro curro, vbi erant dormituri mei domini: qui hoc viſo, fores diligenter extrinſecus claudunt. Poſtea diluculo, iterum ſuppoſito Deæ dorſo, ibam vna cum hiſce circulatoribus: & ad villam magnam & populoſam deuenimus, vbi nouum prodigium finxerunt, vt Dea non maneret in hominis ædibus: ſed habitaret in illius loci Deæ templo, quæ apud ipſos potiſſimùm coleretur. Illi lubenti animo peregrinam Deam receptant, cúmque ſua Dea collocant. Verùm nobis pauperum hominum ædes deſignant: in quibus domini multos dies commorati, in proximam vrbem proficiſci voluerunt, & repetitam ab indigenis Deam, atque è delubro allatam mihi impoſuerunt, méque abegerunt. Verùm impij illi qui delubrum ingreſſi erant, donarium nempe phialam auream furati, ſub Dea ferebant.

οἱ δὲ κωμῆται, αἰδούμενοι τοῦτο, εὐθὺς ἐδίωκον. εἶτα ὡς πλησίον ἐγένοντο, καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἵππων, εἶχοντο αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ δυσεβεῖς, καὶ ἱερόσυλοις ἐκάλουν, καὶ ἁπάντων τὸ κλαπὲν ἀνάθημα. καὶ ἐρευνήσαντες πάντα, εὗρον αὐτὸ ἐν τῷ κόλπῳ τῆ θεῷ. δήσαντες οὖν τὸν γυναικίας, ἦγον ὀπίσω. καὶ τὸν μὲ, εἰς τὴν εἱρκτὴν ἐμβάλλουσι. τὴν δὲ θεὸν ἣν ἐγὼ κομίζομήν ἀφάμην, ναῷ ἄλλῳ ἔδωκαν. τὸ δὲ γενόμενον, τῇ πολίτιδι θεῷ πάλιν ἀπέδοκαν. τῇ δὲ ὑστεραία, τί τε σίτῳ, κἀμὲ πωράσκειν ἐδίδοσαν. καὶ ἀπέδοντό με ξένῳ ἀνθρώπῳ, ἢ πλησίον κώμης οἰκοῦντι, τέχνην ἔχοντι ἄρτους πέπτειν. οὗτος με παραλαβὼν, καὶ πυρῶν μεδίμνους δέκα ὠνησάμενος, ὀπίσω μοι τὸν πυρὸν, ὡς ἑαυτὸν ἤλαυνε ὁδὸν ἀγχαλέαν. ὡς δὲ ἤκομεν, εἰσάγει με εἰς τὸν μυλῶνα. καὶ ὁρῶ πολὺ πλῆθος ἔνδον ὀνοδούλων κτηνῶν. καὶ μύλαι πολλαὶ ἦσαν. καὶ πᾶσαι τούτοις ἐφέροντο. καὶ πάντα ἐκεῖνα μετὰ ἐμοῦ ἀλήθων. καὶ τότε μόνος, ὄνος ξένιον δοῦλον, καὶ φορτίον βαρύτατον ἀράμενος,

Qua re cognita pagani nos insequuti sunt. Deinde quum appropinquarunt, desilientes ex equis, ipsos in via retinuerunt, impiôs, & A sacrilegos vocarunt, & surreptum donarium repetiuerunt: illúdque, scrutati omnia, in sinu Deæ inuenerunt. Itaque effœminatos istos à tergo ducebant vinctos: quos quidem in carcerem conijciunt: quámque gestabam Deam sustulerunt, aliíque fano dederunt: aurum autem suæ Deæ reddiderunt. Postera die, & C sarcinas, & me vendere decreuerunt: & me pistori, peregrino homini, vicinum pagum incolenti vendiderunt. Qui decem frumenti modijs quos emerat, D dorso meo impositis, per viam asperam ad suas ædes ducebat: quò quum aduenimus, in pistrinum me introducit: vbi magnam conseruorum iumentorum copiam cerno, vbi & E multæ erant molæ, quæ omnes à iumentis hisce versabantur: quæ omnia farinis erant plena. Tunc quidem me, vt pote nouum seruum, & qui grauissimum onus tulit,

καὶ ὁδὸν ἐργαλεῖον ἀσηκωθρον, ἀναπαύεσθαι ἔδοξεν ἀφῆκαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὀδύνων τοῖς ὄμμασιν ἐπιτασσόντων, ὑποζευγνύουσί με τῇ κώπῃ τῆς μύλης. εἶτα ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ἠπιστάμην ὅπως χρὴ ἀλεῖν, πολλάκις μαθών. προσεποιούμην δ' ἀγνοεῖν. ἀλλὰ μάτην ἤλπισα. λαβόντες δὲ πολλοὶ τῶν ἔνδον βακτηρίας, περιίσταταί με. καὶ μὴ προσδοκήσαντα ὡς οὐκ ὁρῶντα, πάσοισιν ἀθρόᾳ τῇ χειρὶ, ὥστε με ὑπὸ τῆς πληγῆς, ὥσπερ στρόμβον ἐξαπίνης στρέφεσθαι. καὶ πεῖρα ἔμαθον, ὡς χρὴ τὸν δοῦλον ἐς τὰ δέοντα πειθῆ, μὴ πειρώμενον τὴν χεῖρα τοῦ δεσπότου. λεπτὸς οὖν πάνυ γίγνομαι, καὶ ἀδενὴς τὸ σῶμα, ὥστε ἔγνω με ὁ δεσπότης πωλῆσαι. καὶ ἀποδίδοταί με ἀνθρώπῳ κηπουρῷ τὴν τέχνην. ἦτος δὲ εἶχε κῆπον, λαβὼν γεωργεῖν. καὶ τοῦτο εἰχμὴν ἔργον. ὁ δεσπότης οὖν ἑωθεν ἐπιδεὶς μοι τὰ λάχανα, ἐκόμιζεν εἰς τὴν ἀγορὰν. καὶ παρδοὺς τοῖς ταῦτα πιπράσκουσιν, ἦλθε με πάλιν εἰς τὸν κῆπον. εἶτα ἐκεῖνος μὲ καὶ ὕδωρ τοῖς φυτοῖς ἐπῆγε. ἐγὼ

itérque difficile confecit, intus quiescere fiuerunt. Postridie, oculis linteo velatis, molæ iugo me alligant. Tum incitabant: sed noram quomodo esset molendum, id vsu edoctus, me tamen non nosse simulabam: at mea spes fuit inanis. Nam multi ex domesticis, muniti baculis me circunstant, ac de improuiso, me nihil tale expectantem totâ manu percutiunt: adeò vt plaga compulsus, molam turbinis instar voluerem. Ex quo edoctus sum experientia, seruum non debere domini manum expectare, vt ea præstet quæ sui sunt officij. Interim macrescо, & corpore fio debili, ita vt statuat herus me vendere. Venditum igitur olitori, qui colendum hortum acceperat: idque negotij habebamus. Itaque dominus olera mihi imponebat, quæ in forum ferebam; & postea quam ea venditoribus tradidisset, me rursus in hortum ducebat: vbi dum fodiebat, dum plantabat, dum aqua plantas irrigabat, ego interim otiabar:

ἔσκαπτε, καὶ ἐφύτευε, καὶ ἐγὼ ἔ, ἐν τούτῳ εἰσήκειν ἀρχε

ἐμοὶ δεινῶς ἀλγεινὸς ὁ πτερώσιος. ἐφόρτου μὲν, ἐπὶ χειμὼν ἦδη ἦν. κἀκεῖνος οὐδὲ αὐτῷ χρῆμα εἶχεν ἀγορᾶσαι, ἢ ὅπως ἐμοί. καὶ οὐκ ἀπόδηκτος, πολὺ ὑγιὲς καὶ παῦρον πολιὸν, καὶ ὄζων ἐπάτουν. ἢ φαγεῖν οὐ τοῦτο μόνον ἀμφοτέροις ἦν, θρίδακας πικρὰς, ἢ πλατύφυλλα. καί ποτε ἐξιόντων ἡμῶν εἰς τὸ κῆπον, ἐντυγχάνει αὐτῷ ἡμῖν, γραπτοῦ στολὴν ἠμφιεσμένος. ἢ τὰ μὲν πρῶτα, λαλεῖ πρὸς ἡμᾶς τῇ Ἰταλῶν φωνῇ. καὶ ἤρετο τὸν κηπουρὸν ὅπου ἀπάροι τὸν ὄνον ἐμέ. ὁ δ', οἶμαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ ὢν, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. ὁ δὲ, ὀργιζόμενος, ὡς ἐμοὶ ἐφάνη, παίει τῇ μάσῃ τὸν κηπουρόν. κἀκεῖνος συμπλακεὶς αὐτῷ. ἢ ἐκ τῶν ποδῶν ἀναστάτας, εἰς τὴν ὁδὸν ἐκτείνει. ἢ κείμενον ἔπαιεν ἤδη, καὶ χρεί, καὶ ποδί, ἢ λίθῳ τῷ ἐκ τῆς ὁδοῦ. καὶ ὃς τὰ πρῶτα καὶ αὐτὸς ἐμάχετο, ἢ ἐπειδὴ, εἰ ἀπαγαίη, ἀποκτενεῖν τῇ μαχαίρᾳ. ὁ δὲ, ὥσπερ ὑπ' αὐτῆς ἐκείνης διδαχθεὶς τὸ ἀνυποδυέστατον, ἀπὸ τοῦ μάχεσθαι αὐτῷ, ἢ φεύγει πόρρω. ἐκ δὲ τούτου ἔπαιε κείμενον ὁ

sed admodum molesta erat mihi temporis illius vita: quia iam vigebat hyems, nec ille habebat vnde sibi stragulum emeret, tantùm abest vt mihi, atque ego fine calceis lutum humidum, durum, & acurum calcabam. Nihilque habebamus ambo, quod comederemus, nisi amaras, duráque lactucas. Cùm aliquando in hortum prodiremus, conuenit nos vir generosus, militari stola amictus: ac primùm Italica lingua compellat, interrogátque quonam me asinum deduceret: sed is puto voce non intellecta, nihil respondit. Ille autem irascens, ac si contemneretur, flagro percutit hortulanum, hortulanus cum eo congreditur, & pedibus subter tractis in via prosternit: iacentem impetit manu, pede, & lapide de via capto. Et qui primus aggressus erat, se tutabatur, & minabatur, si exurgeret, se illum enfe interfecturum. Ille autem, vt quod erat tutissimum, ab eo ipso edoctus, vagina gladium educit, & procul abijcit, Deinde iacentem iterum cædit. Tandem verò miles malum videns intolerabile.

ὁρῶν ἤδη ἀφόρητον,

ψεύδεται, ὡς τεθνηκὼς ὑπὸ τῶν πληγῶν. ὁ δὲ, δείσας ἐπὶ τούτῳ, τοὺς μὲν αὐτοῦ ὡς εἶχε κείμενον, ἀπολείπει. τὸ δὲ μάχαιραν βαστάσας ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνεν ἐς τὴν πόλιν. ὡς δὲ ἤλθομεν, τὸν μὲν κήπου αὐτοῦ, συνεργῷ τινι ἐπέδωκε γεωργεῖν. αὐτὸς δὲ, τὸν κίνδυνον τὸν ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ δεδιὼς, κρύπτεται ἅμα ἐμοὶ, παρά τινος τῶν ἐξ ἄστεως συνήθων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, δόξαν αὐτοῖς, οὕτω ποιῆσαι. τὸν μὲν ἐμὸν δεσπότην, κιβωτῷ ἐνέκρυψαν. ἐμὲ δὲ, ἀφάμενοι ὑπὲρ τῶν ποδῶν, κομίζουσιν ἄνω τῇ κλίμακι, ἐς οἴκημα ὑπερῷον. κἀκεῖ με ἄνω συγκλείουσιν. ὁ δὲ στρατιώτης, ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ τότε μόλις ἐξαναστὰς, ὡς ἔφασαν, χαρησάφων τὰς πληγὰς, ἦκεν εἰς τὴν πόλιν. καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς σὺν αὐτῷ ὑπυχὼν, λέγει τὴν ἀπόνοιαν τοῦ κηπουροῦ. οἱ δὲ, σὺν αὐτῷ συνελθόντες, μανθάνουσιν ἔνδον ἡμᾶς κεκρυμμένους. καὶ παραλαμβάνουσι τοὺς τῆς πόλεως ἄρχοντας. οἱ δὲ, εἴσω τινὰ τῶν ὑπηρετῶν πέμπουσι. καὶ τοὺς ἔνδον ἅπαντας προελθεῖν ἔξω κελεύουσιν. ὡς δὲ προῆλθον, οἱ μὲν οὐκ στρατιῶται, ἔνδον

se verberibus simulat enecatum. Id veritus hortulanus ibi, vt se habebat, iacentem relinquit: & impositio mihi ense, ad vrbem pergit. Quo cùm peruenissemus, hortum suum consorti cuidam colendum dedit. Ipse autem viæ periculum veritus, penes aliquem ex familiaribus in vrbe mecum delitescit. Postridie communi consilio meum dominum in arca occultant: & me, pedes attollendo per gradus in summas ædes vectant, ibíque me concludunt. Porrò miles cùm vix, vt aiebant, surrexisset, capite plagis grauato in vrbem venit: vbi nactus commilitones, ijs hortulani iniuriam narrat: qui cum ipso congregati, vbi delitescheremus, competiunt, & magistratus vrbis secum ducunt. Hi lictorem intro mittunt, omnésque qui intus erant, foras prodire iubent. Cùm prodijssent non apparebat hortulanus: sed illum, méque ipsius asinum intus esse dicebant milites.

ὁ κηπουρὸς οὐδαμοῦ ἐφαίνετο. ἔφασαν εἶναι τὸν κηπουρὸν,

καὶ τὸν ἐμεῖτου ὄνον. οἱ δὲ, οὐδὲν ἄλλο ὑπολελεῖφθαι ἔλεγον, ὅτε οὔτε ἄνθρωπον, οὔτε ὄνον. θερύβου δ' ἐν τῷ στενωπῷ, καὶ πολλῆς βοῆς ἀπ' τούτου γιγνομένης, ὁ ἀγέρωχος, κἀ πάντα πειρᾶς ἐγὼ, βουλόμενος μαθεῖν τίνες εἶεν οἱ βοῶντες, διακύπτω ἄνωθεν κάτω διὰ τῆ θυείδος. οἱ δέ με ἰδόντες, εὐθὺς αἰσχραγον. οἱδὲ, ἐαλάκεσαν ψευδῆ λέγοντες. κἀ οἱ ἄρχοντες εἶτα παρελθόντες, καὶ πάντα ἀνερευνῶντες, ἐυρίσκουσι τὸν ἐμὸν δεσπότην τῇ κλωτῷ ἐγκείμενον. καὶ λαβόντες, τὸν μὲ, εἰς τὸ δεσμωτήριον πέμπουσι, λόγον τῶν τετολμημένων ὑφέξοντα. ἐμὲ δ', κάτω βαστάσαντες, τοῖς στρατιώταις ἐπέδωκαν. πάντες δ' ἄσμενον ἐγέλων ἐπὶ τῷ μισθώσαντι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων, κἀ πεδδύνη τὸν ἑαυτῦ δεσπότην. κἀκτοτε ἐξ ἐμοῦ περόπου ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος ὅτος, ἐξ ὄνου παρακύψεως. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τί μὲ ἔπαθεν ὁ κυπουρὸς ὁ ἐμὸς δεσπότης, ἐκ οἶδα. ὁ δ' στρατιώτας πωλήσειν με ἔμελλεν. κἀ παράσκευε με πέντε κἀ εἴκοσιν ἐπέχειν. ὁ δ' ἀγοραῖος, θεράπων ἰδίῳ ἀνδρὸς σφόδρα πλουσίου, πόλεως τῆ ἐν Μακεδονίᾳ τῆς μεγίστης Θεσσαλονίκης;

Illi verò nihil intus relictum esse, neque hominem neque asinum, affirmabant. Hinc orto tumultu, & clamore multo in vico, ego petulans, & omnium curiosus, quinam clamarent discendi cupidus, per fenestram despicio. Illi me viso exclamant: alij in mendacio deprehenduntur. Tum ingressi magistratus, omnia scrutando, dominum meum in arca iacentem inueniunt: quem in carcerem mittunt, redditurum ausorum rationem: me inferius portatum dant militibus. Et in risum effusi omnes irridebant me, qui è summis ædibus dominum prodidissem. Exinde à me primo id verbum in vulgus prodijt, Ex asino conspecto. Quid autem hortulano meo domino postridie acciderit, nescio. Me verò vendere decreuit miles, & vendidit quinque & viginti drachmis Atticis. Emptor, seruus erat viri ditissimi, Thessalonices Macedoniæ ciuitatis maximæ.

οὗτος τέχνην εἶχε τοιάδε. τὰ ὄψα τῷ δεσπότῃ ἐσκεύαζε, καὶ εἶχε καὶ ἀδελφὸν σύνδουλον, ἅμα τοῖς πέπτειν, καὶ μελίπηκτα χειρᾶν ἐπιστάμενον. ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ, σύσκηνοί τε ἀεὶ ὄντες ἀλλήλοις, καὶ κατέκλινον ἐν τοιούτῳ, καὶ τὰ σκεύη τῆς τέχνης εἶχον ἀναμεμιγμένα. καὶ μετ' αὐτὰ, κἀμὲ ἵζανον ἔνθα κατέκλινον. καὶ ὅταν μὲν τὸ δεῖπνον τοῦ δεσπότου, πολλὰ λείψανα ἀμφω εἶσω ἐκόμιζον. ὁ μὲν, κρεῶν, καὶ ἰχθύων. ὁ δὲ, ἄρτων, καὶ πλακούντων. οἱ δὲ, κατακλείσαντες ἔνδον ἐμὲ μετὰ τούτων, καὶ φυλακὴν ἐμοὶ γλυκυτάτην πεισήσαντες, ἀπῆσαν, ὥστε ἀπολούσασθαι. κἀγὼ τοῖς παρακειμένοις κειθίοις μαχρὰ χαίρειν λέγων, ταῖς τέχναις, καὶ τοῖς κέρδεσι τῶν δεσποτῶν ἐδίδουν ἐμαυτόν. καὶ διὰ μακροῦ παίνου ἐχεμυζόμην ἀνθρωπείου βοσκῆς. οἱ δὲ, ἀναρπάσαντες εἶσω, τὰ μὲν πρῶτα οὐδὲν ᾐσθάνοντο τῆς ὀψοφαγίας τῆς ἐμῆς, ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν παρακειμένων, κἀμοῦ ἔτι ὑπὸ φόβου, καὶ φειδοῦς κλέπτοντος τὸ ἄριστον. ἐπεὶ δὲ καὶ τέλεον ἡμῖν αὐτῶν κατανοῦς ἀνοιαν, ταῖς καλλίσταις τῶν μαγείρων, καὶ ἄλλα πολλὰ κατέβρωγον. καὶ ἐπειδὴ ἤδοντο ἤδη τῆς ζημίας,

Hinc artem hanc callebat, domino videlicet epulas parabat: fratrem habebat conseruum, panes coquendi, & liba melle conficiendi peritum. Hi fratres eodem contubernio, eodémque diuersorio semper vtebantur: & permixta habebant suarum artium instrumenta: Et postea me quoque collocabant, vbi diuertebant: tum à domini cœna multas reliquias ambo importabant: alius carnium, & piscium: alius panum & placentarum. Atque hi me intus cum his incluso: istáque dulcissima custodia obsesso, lotum iuerunt. Ego autem longum vale hordeo dicens, artibus, & lucris dominorum me dedi, diúque humano cibo ventrem refersi. Cùm redijssent primùm non animaduerterunt cibos à me comestos, eo quòd ferculorum erat copia, & meticulosus adhuc parcè prandium furatus eram. Quod cùm ab ipsis minimè perceptum cognouissem, optimas partes, aliáque multa comedebam. Tandem vt damnum cogno-

παιώσασθαι, ἄμφω ὑποπτον πρὸς ἀλλήλους ἔβλεπον, καὶ κλέπτην ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον, καὶ ἅρπαγα τῶν κοινῶν, καὶ ἀναιδῆ τὸν ἔλεγον. καὶ ἅπαν ἀκριβὲς λοιπὸν ἀμφω. καὶ τῶν μερίδων ἀριθμὸς ἐγίνετο. ἐγὼ δὲ τὸν βίον εἶχον ἐν εὐδαιμονίᾳ καὶ τρυφῇ καὶ τὸ σῶμά μου ἐκ τῆς συνήθους βοσκῆς πάλιν καλὸν ἐκφαίνει, καὶ τὸ δέρμα ἐπαστράπτει τῇ περὶ ἀπόλαυσιν. οἱ δὲ γειτνιάσται, μέγα τέ με, καὶ πίονα ὁρῶντες, καὶ τὰ κειδιάλια μὴ δαπανώμενα, ἀνὴ ἐν ταυτῷ μέρος οἴκου, εἰς ὑποψίαν ἐρχόντα τὸ τολυπεύματον τῶν ἐμῶν. καὶ προσελθόντες, ὡς εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπόντες, ἔπειτα τὰς θύρας συγκλείσαντες, προσβαλόντες ὀπῇ τινι τὰ ὄμματα τῆς θύρας, ἐκποποιοῦντο ταῦτα. καὶ ὁ τότε τὸ δόλῳ μεδὲν εἰδώς, πρίσεων, προσελθόντων οἱ, παιώσασθαι ἐλέλεκτο, ἐρωτῶντες ἄριστον ἀπιέναι. εἶτα δὲ τοὺς οἰκοδούλους ἐκέλευον ἐπὶ τῷ ἐμῷ δεῖπνον. καὶ γέλως πολὺς ἦν. ὥστε καὶ ὁ δεσπότης αὐτῶν ἤκουσε τὸ γέλωτος, ἐκ τοῦ ἔνδον ὄντος ἐξώθεν, καὶ ἔξω γέλωτος. ἐπεὶ δὲ ἤκουσε,

uêre, ambo se inuicem suspicioſè intuebantur, atérque alterum furem, & communium raptorem, atque impudentem appellabat. Accuratiùs deinde seruarunt ambo, & portiones numerarunt. Interim ego in voluptate & delicijs viuebam, vnde ex consueto cibo factus pinguior, pulchris nitidisque pilis mea cutis refulgebat. Tum illi cùm obseruarent me factum pinguiorem, nec hordeum insumi, sed eadem mensura esse, in suspicionem rerum à me ausarum veniunt. Itaque simulant se ad balneum ire, clausóque ostio, oculos per rimulas immittentes, obseruant ea quæ intus fiunt. Ego doli nescius ad prandium proficiscor. Illi primo ridere incipiunt, conspicati nouum asini cibum: deinde conseruis ad idem spectaculum vocatis denuo multum rident: ita vt risum ipsorum herus audiret, tumultu foris excitato, & interrogaret quorsum foris adeò riderent. Audita risus causa, surgit à conuiuio,

ἤρετό τινα ἐφ' ᾧ τοσοῦτον οἱ καὶ ἐξανίσταται τοῦ συμποσίου,

καὶ διακύψας εἴσω, ὀρᾷ με συὸς ἀγελίου μηρίδα κατατίνοντα, καὶ μέγα ἐν γέλωτι ἀνακράγας, εἰσβρέχει εἴσω. κἀγὼ σφόδρα ἠχθόμην ἐπὶ τῷ δεσπότου, κλέπτης ἅμα, καὶ λίχνος ἁλωκώς. ὁ δὲ, πολλοῦ ἐμοὶ γέλωτα. καὶ ταμίῳ φησὶ, κελεύει με εἴσω ἄγειν εἰς τὸ συμπόσιον. ἔπειτα, βάπτιζέ μοι παρατιθεῖναι εἶπε, καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῇ πολλὰ τῶν, ὅσα μὴ δυνατὸν ἄλλῳ ὀνῷ καταφαγεῖν, κρέα, λοπάδας ζωικούς, ἰχθῦς. τοῦτο μὲν γὰρ, καὶ ἐλαίῳ κατακεκυμένους. τοῦτο δ', ὑπὸ ὀπὸς ἐγκεχυμένους. κἀγὼ τὴν τύχην ὁρῶν ἤδη ἁπαλόν μοι προσιοῦσαν, καὶ μαθὼν ὅτι με τοῦτο μόνον τὸ παίγνιον ἀναστήσει, καίτοι ἤδη ἐμπεπλησμένος, ὅμως ἠείρων, τῇ βαπτίζῃ παρατάς. τὸ δὲ συμπόσιον ἐκλογίζετο τῷ γέλωτι. καί τις εἶπε, καὶ πίεται οἶνον οὗτος ὁ ὄνος, ἢν τις αὐτῷ ἐγχεραύνιος ἐπιδῷ. καὶ ὁ δεσπότης ἐκέλευε. κἀγὼ τὸ προσενεχθὲν ἔπινον. ὁ δὲ, οἷον εἰκὸς, ὁρῶν μὲ κτῆμα παράδοξον, τὴν τιμὴν τὴν ἐμὴν κελεύει τῶν τῷ ἐμὲ ὠνησαμένῳ, καὶ ἄλλο

& introſpiciens, videt me apri fruſtum deuorantem, magnóque cum riſu exclamans, intrò ſe corripit. Ego ægerrimè tuli me in furto & gula fuiſſe deprehenſum apud herum : qui multo riſu me excipiebat. Atque is primùm iubet me in conuiuium deduci: deinde menſam mihi apponi cum ferculis adeò multis, vt nullus aſinus tot poſſet comedere, carnes, patinas, iura eſculenta, piſces, partim garo & oleo conditos, partim ſinapi inſperſos. Equidem ego fortunam videns mihi molliter arridentem, & ſentiens fore vt hic iocus ſaluti me redderet : etſi iam eſſem refertus, nihilominus menſæ accumbens, prandebam : conuiuium autem riſu mouebatur. Et dixit aliquis, bibet vinum hic aſinus, ſiquis infuſum ipſi præbeat. Tum iuſſu heri oblatum bibi. Qui, vt verisimile eſt, me admirabilem videns poſſeſſionem, vnùm ex miniſtris iubet vt duplum mei pretium emptori numeret. Quo facto tradidit me

διοικητῶν τινι καταβαλεῖν, τοσοῦτον. ἐμὲ δ' παρέδωκεν

ἐπιλέξειν τινὶ τῶν ἑαυτοῦ
παιδίων, καὶ εἴπερ κατηχεῖ,
ἅπερ μάλιστα, ψυχαγωγεῖν
αὐτὸν δυνάμενον. τῷ δέ γε
ἐμοὶ πάντα. ὑπήκουον γὰρ
αὐτῷ, εἰς ἅπαντα διδασκόμε-
νος. καὶ πρῶτον μὲν κατακλί-
νεσθαί με ὑπὸ κλίνης, ὥσπερ ἄν-
θρωπον ἐπ' ἀγκώνος ἐποίη-
σεν. εἶτα καὶ σφαλλαίνειν
αὐτῷ, καὶ μὲν καὶ ὀρχεῖσθαι,
ὑπὸ τὸν δύο ἐπαίοντα ᾠδὴν, καὶ κατανεύειν, καὶ ἀνανεύειν πρὸς τὰς φωνάς, καὶ πόσα ὄνος ἐδυνάμην μάλ', καὶ δίχα τοῦ μαστίγειν ποιεῖν. καὶ τὸ πρᾶγμα πιεῖν ὀπτὸν ἦν, ὅτος ὁ τὸ δεσπότου, οἰνοπότης, πολλάκις, ὀρχούμενος. τὸ δ' ἡδέως, ὅτι πρὸς τὰς φωνὰς ἀνέτεινε τὰ κερκία, καὶ κατένευον. καὶ πάνυ ὅπόταν θελήσαιμι ἔνθουν, τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸν ἐπιχώριον κινήσας. καὶ οἱ μὲν, ἐθαύμαζον τὸ πρᾶγμα, ὡς παρεσκεύαστο, ἀγνοοῦντες ἄνθρωπον ἐν τῷ ὄνῳ κείμενον. ἐγὼ δ', βεβαίως ἐποιούμην τὴν ἐπὶ πᾶσιν ἀσφάλειαν. καὶ μὲν καὶ βαδίζειν ἐμανθανον, καὶ κομίζειν τὰ δεσπότου ὅτι τοῦτο, καὶ βέλτιον ἐγὼ ἀλυπότατον, καὶ

cuidam adoleſcenti, ſuo liberto, à quo diſcerem quæcunque ipſum delectare poſſent. Cui facile fuit me docere, cùm ipſi ſtatim parerem in A omnibus. Primùm in cubitum reclinari ſupra lectum tanquam hominem docuit, deinde ſecum colluctari, & in duos pedes erectum ſaltare: & ad B voces annuere, & abnuere, & quæcunque citra inſtitutionem facere poteram. Atque per vrbem vulgatum hoc erat meo domino eſſe aſinum, qui vi- C num biberet, luctaretur, & ſaltaret: quódque maximum erat: qui ad voces annueret, & abnueret. Ego autem cùm vellem bibere, oculorum motu à pincerna petebam. Hoc D vt inſolitum mirabantur, ignorantes hominem in aſino eſſe: illorum autem ignorationem in delicijs habebam. Tum etiam ambulare diſcebam, & dorſo herum vectare, curſúmque nullatenus moleſtum E ſeſſori currere. Erat mihi ſumptuoſus ornatus, purpurea ſtragula ferebam,

τῷ ἀναβάτῃ ἀνάδηκτον. καὶ

καὶ χαλινοῦς εἰσεδεχόμην, ἀργύρῳ, καὶ χρυσῷ πεποικιλμένους. ἠκροῶντο δὲ κώδωνες ἐξηπτοντό μου, μέλος μιστικώτατον ἐκφωνοῦντες. ὁ δὲ Μενεκλῆς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὥσπερ ἔφην, ἐκ Θεσσαλονίκης δεῦρο ἐληλύθει ἐπ' αἰτίᾳ τοιαύτῃ. ὑπεδέχετο αὐτὸς παρὰ τοῖς δεσμώταις ἀγῶνα παρέξειν ἀνδρῶν, ὅπλοις πρὸς ἀλλήλους μονομαχεῖν εἰδότων. καὶ οἱ μὲν ἄνδρες, τῆς μάχης ἤδη ἦσαν ἐν παρασκευῇ. καὶ ἀφίκτο ἡ πορεία. ἐξελαυνόμην οὖν ἔωθεν. κἀγὼ τὸν δεσπότην ἔφερον, εἴ ποτε χωλὸν διὰ τῆς ὁδοῦ βαχὺ, καὶ τοῖς ὀχήμασιν ἐπιβαίνειν χαλεπόν. ὡς δὲ κατεῖδόν ἐπὶ Θεσσαλονίκην, ἐν ᾧ ὅστις ἐπὶ θέαν οὐ ἠπείγετο, ἐγὼ τὴν ὀφρὺν τὴν ἐμὴν ἀνέσπασα, καὶ δόξα ἐμὴ δόξα, παρελήλυθεν ἐν μαχῇ, καὶ τὸ πολυπρόσωπον, καὶ τὸ ἀνθρώπινον ἐμῶν ὀχημάτων, καὶ παλαισμάτων. ἀλλ' ὁ μὲν δεσπότης, τοῖς ἐνδοξοτάτοις τῶν αὐτῆ πολιτῶν, παρὰ τὸν πότον ἐδείκνυέ με, καὶ τὰ παράδοξα ἐκεῖνα ἐν ἐμοὶ παίγνια ἐν τῷ δείπνῳ παρετίθει. ὁ δὲ ἐμὸς ἐπισάτης, περόσοδον εὗρεν ἐξ ἐμοῦ πολλῶν παίγνων δεξαμενῶν. καταλείσας γάρ με ἔνδον, εἶχεν ἐξῶτα, καὶ τοῖς βουλομένοις

frænos argento, & auro variegatos in os recipiebam: pendebant insuper tintinabula suauissimum sonum præbentia. Menecles autem herus noster, vt dicebam, Thessalonica A huc venerat hac de causa. Promiserat patriæ se præbiturum spectaculum virorum qui armis inter se singulari certamine pugnare scirent. Iámque erant B parati gladiatores: venerátque abeundi tempus. Mane igitur proficiscimur: & herum siquando asperæ via occurrebat, & vehiculis difficilis, vectabam. C Vbi Thessalonicam peruenimus, nemo erat qui non ad spectaculum, & ad me videndum properaret. Iam enim fama longiùs diffusa vulgauerat me in modum D hominis multas personas agentis, saltare, & luctari. Herus clarissimis ciuibus in comportatione me ostendebat, illósque meos admirabiles iocos in cœna F apponebat. Libertus mihi præfectus, plurimarum drachmarum quæstum ex me fecit. Nam me intus incluſum, stantem tenebat & ijs qui me meósque

ἰδὼν ἐμὲ, καὶ τάχα παρὰ δόξαν ἔτι, μισθοῦ τινὸς θύραν ἀνοίγω. εἶτ' εἰσεκόμιζον, ἄλλος ἄλλό τι τῶν ἐδωδίμων. μάλιστα δὲ ἐχθρὸν εἶναι ὄνου γαστρὶ δοκεῖτο ἐγώ τ', ἔσθιον. ὥστε ὀλίγοις μὲν τοῖς ἅπασιν, καὶ τοῖς ἐπὶ τῇ τέλει συναριστῶσι, μέγας τις, καὶ πίων δεινῶς ἔδοξα γενέσθαι. καὶ ποτε γυνὴ ξένη, εὐπρεπὴς μὲν τὸ σῶμα κεκτημένη, τὸν δὲ νοῦν ἀναιδὴς, παρελθοῦσα εἰσω ἰδεῖν ἐμὲ ἀριζήλως, εἰς ἔρωτά μου σφόδρα ἐνέπεσε, τοῦτο μὲν, τὸ κάλλος ἰδοῦσα τῆς ὄνου. τοῦτο δ', τῷ παρασδόξῳ τῶν ἐμῶν ἐπιθυμάτων, εἰς ἐπιθυμίαν συνουσίας ἐφειλκύσατο. καὶ διαλέγεται πρὸς τὸν ἐπιτάτην τὸν ἐμὸν, καὶ μισθὸν αἰτεῖ αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ, εἰ συγχωρήσειεν αὐτῇ, σὺν ἐμοὶ τὴν νύκτα ἀναπαύσασθαι. κἀκεῖνος ἡδέως φρονήσας, ὅτι καὶ αὐτός τι σκεύη ἐκ ἐμοῦ, ἵνα καὶ μὴ λαμβάνει τὸν μισθὸν, κατέβη ἐπὶ ἐραστὴς ἤδη ὢν, καὶ τὸ σωμήσιον ἀφῆκεν ἡμᾶς ὁ δεσπότης, ἀναχεόμενοι ἤδη ἐκδεδυδότες. καὶ τὴν γυναῖκα εὐθὺς πάλαι ἀτενίζω ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐμοὶ. λαμπρὰ μὲν ἀγαθὰ, καὶ χρώματα εἶσω

ludos aſpicere volebant, ianuam accepta mercede aperiebat. Quorum alij aliud eſculentum afferebant, idque in primis quod aſini ventri videtur inimicum: illúdque comedebam: adeò vt intra paucos dies, cum hero, alliſque ciuibus epulando, craſſus ac pinguis euaderem. Tandem peregrina mulier, opulenta, facie impudenti, ingreſſa vt me prandentem videret, è veſtigio mei amore exarſit: partim aſini ſpecie adducta, partim ludorum meorum nouitate impulſa, in mei congreſſus cupiditatem illapſa, eum alloquitur qui mihi erat præfectus, & mercedem amplam pollicetur, ſi concederet vt in noctem mecum quieſceret. Qui non curans, ſiue aliquid, ſiue nihil ex me faceret, mercedem accipit. Cùm iam adueſperaſſet à domino dimiſſi ex conuiuio, reuertimur vbi dormire ſolebamus: & mulierem inuenimus lectum meum ingreſſam, cui puluinaria mollia importata erant, & ſtragula intus depoſita, ſtratúmque

ἐκεκόμιστο δ' αὐτῇ πρόσκεφάλα κατέκειντο, καὶ χαμαιεύνιον

ἡμῶν ὑποπεπὶς λῶ. εἶτα οἱ μὲν τῆς γυναικὸς θεράποντες, αὐτὸ που πλησίον περὶ τὸ δωματίου ἐκάθευδον. ἡ δ', λύχνον ἔνδον ἔχουσα μέγαν, τῷ πυεῖ λαμπόμενον. ἔπειτα ἀποδυσαμένη, παρέση τῷ λύχνῳ γυμνὴ ὅλη. καὶ μύρου ἐκ πτυος ἀλαβάστρου περιχεαμένη, τούτῳ ἀλείφεται. κἀμὲ δ' μυείζει. ἔνδην μάλιστα τὴν ῥῖνά μου μύρων ἐνέπλησεν. εἶτά με κατεφίλησε. καὶ οἷα περὸς αὐτῆς ἐρώμενον, καὶ ἀνδρώπον, διελέγετο. καί με ἐκ τῆς φορβαίας ἐπλαβομένη, ἐπὶ τὸ χαμαιεῶνιον εἵλκε. κἀγὼ οὐδὲν σείτου παρακαλέσαντος, εἰς τοῦτο δεόμενος, καὶ οἴνῳ δ' παλαιῷ πολλῷ ἐσεβεβρεγμένος, καὶ τῷ χρωτὶ τὸ μύρου ὀσφρόμενος, καὶ τὴν παιδίσκην ἐρῶν πάντα καλῶ, κλίνομαι. καὶ σφόδρα ἠπόρουν, ὅπως ἀναβήσομαι τὴν ἀνδρώπον. καὶ γὰρ ἐκ τοῦ ἐγκρατεῖν ὄνος, σωφροσύνης ἐμὴ οὐδὲ τοῖς ὄνοις συνήδους ἔτυχον ἐραφέμενος, δὲ γυναικὶ ἐχρησάμην ὄνῳ. καὶ μὴν καὶ τοῦτο μ' εἰς δέος εἶχε μέτριον ἦν, μὴ χωρήσασα ἡ γυνὴ, διασπασθείη, κἀγὼ ὥσπερ αὐδρεφόνος, καλῶ δώσω δίκην. ἠπόρουν δ' ὅτι εἰς δέον δεδιώς. ἡ δ' γυνὴ, πολλοῖς τοῖς φιλήμασι,

decens humi positum habebamus. Mulieris serui in propinquo vestibulo cubabant. Magnam lucernam igne lucentem intus accenderat, ad quam depositis A vestibus nuda stabat. Tum ex alabastro quodam vnguentum profundens, eo se vngit: deinde me, meásque potissimùm nares implet. Postea me osculata, B prout amatum hominem alloquitur, & me capistro in stratum trahit. Ego ad id tertij hortatoris nequaquã indigus, vino veteri mul- C to prolutus, & vnguenti odore incitatus, puellæ quoque formam conspicatus, decumbo. Sed quo pacto mulierem inscenderem, dubius eram. Etenim ex quo in asinum fueram D conuersus, coitus etiam asinis consueti expers vixeram, neque cum asina consuetudinem habueram. Itaque haud paruus timor incessebat ne congressui impar mulier à me dilaceraretur: ac postmodum tanquam homicida meritam E subirem pœnam. At nesciebam nihil opus esse vt timerem. Mulier autem multis amatorijs osculis

καὶ τούτοις ἐρωτικοῖς, προσκαλουμένη, ὡς εἶδεν ἐ κατέχοντα ἐμαυτὸν ἀνδρὸς παρακειμένου, περιβάλλεταί με. καὶ ἅρασα εἴσω, ὅλον παρεδέξατο. κἀγὼ μὲν ὁ δειλὸς, ἐδεδοίκειν ἔτι, καὶ ὀπίσω ἀπῆγον ἐμαυτὸν ἀβέβαια. ἡ δὲ, τῆς τε ὀσφύος τῆς ἐμῆς ἔχετο, ὥστε μὴ ἀναχωρεῖν. καὶ αὖτε εἵπετο τὸ φεῦγον. ἔπι δὲ ἀκριβῶς ἐπείθην ἔτι μοι καὶ προσδεῖν πρὸς τὴν τῆς γυναικὸς ἡδονήν τε, καὶ τέρψιν, ἀδεῶς λοιπὸν ἀναπρέπουσαν, ἐνορμούμενος, ὡς οὐδὲν εἴην κακίων τῆς Πασιφάης μοιχεύσας. ἡ δὲ γυνὴ, οὕτως ἐμοὶ ἅρα ἐς τὰ ἀφροδίσια ἑτοίμη, καὶ τῆς ἀπὸ τῆς συνουσίας ἡδονῆς ἀκόρεστος, ὥστε ὅλην τὴν νύκτα ἐν ἐμοὶ ἐδαπάνησεν. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ, ἡ μὲν, ἀναστᾶσα, ἀπῆλθε, συνθεμένη πρὸς τὸν ἐπιστάτην τὸν ἐμὸν οἴσειν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τὸν μισθὸν τὸν αὐτὸν τῆς νυκτός. ὁδὲ, ἅμα μὲν πλουσιάτερος ἐκ τῶν ἐμῶν γλυκύμυθος, καὶ τῷ δεσπότῃ καινότερον ἐν ἐμοὶ ἐπιδειξάμενος, συγκαταλείπει με τῇ γυναικί. ἡ δὲ, κατιχνέσατό μοι δεινῶς. καί ποτε ἐλθὼν ὁ ἐπιστάτης, ἀπαγγέλλει τῷ δεσπότῃ τὸ ἔργον, ὡς ἰδὼν αὐτὸς διδάξας, καὶ ἐμοῦ μὴ εἰδότος,

me prouocans, vt vidit non occupantem amplexu, ipsa me, tanquam homini adiacens, amplectitur, méque intrò tractum, totum excepit. Verùm meticulosus ego, adhuc metuebam, & sensim retro cedebam: sed mulier ita meos amplectebatur lumbos, vt elabi non possem: & fugientem sequebatur. Postquā autem plenè persuasus sum, adhuc mihi aliquid deesse ad mulieris plenam voluptatem & delectationem, citra metum postea eius libidini seruiui, cogitans me nihilo Pasiphaës adultero esse deteriorem. Porrò erat mulier ad rem veneream adeò prompta, & voluptate coitus inexplebilis, vt in mei amplexibus totam noctem insumpserit. Simul atque illuxit dies, mulier surrexit, meúmque custodem conuenit, aliámque noctem eodem pretio redimit. Ille ditior meo opere factus, & re noua domino indicata, cum muliere me includit, quæ multum me abusa est. Meus ille præfectus, rem domino renunciat, eúmq; me inscio,

ἡμῶν ὑπαρχὴς λῦ. εἶτα οἱ μὲν τῆς γυναικὸς δεσπόται, αὐτοῦ που πλησίον περὶ τὸ δωματίου ἐκάθευδον. ἡ δ', λύχνον ἔνδον ἔχουσα μέγαν, τῷ πυρὶ λαμπόμενον. ἔπειτα ἀποδυσαμένη, παρέσῃ τῷ λύχνῳ γυμνὴ ὅλη. καὶ μύρου ἐκ τινος ἀλαβάστρου περιχεαμένη, τούτῳ ἀλείφεται. κἀμὲ δ' μυείζει. ἔνθεν μάλιστα τὴν ῥῖνά μου μύρων ἐνέπλησεν. εἶτά με καταφίλησε. καὶ οἷα πρὸς αὐτῆς ἐρώμενον, καὶ ἀνδρωπον, διελέγετο. καί με ὑπὸ τῆς φορβαίας ὑπλαβομένη, ἐπὶ τὸ κλιμάσιον εἵλκε. κἀγὼ οὐδὲν πρότου παρακαλέσαντος, εἰς τοῦτο δεόμενος, καὶ οἴνῳ δ' παλαιῷ πολλῷ ὑποβεβρεγμένος, καὶ τῷ χρωτὶ τὸ μύρου ὀσφρόμενος, καὶ τῶν παιδίσκων ὁρῶν πάντα καλῶς, κλίνομαι. καὶ σφόδρα ἠπόρουν, ὅπως ἀναβήσομαι τὴν ἄνδρωπον. καὶ δ' ἀρότου ἐκ γόνου ὄνος, σωφρονίας ἐμὴ οὐδὲ τοῖς ὄνοις σωνήθους ἔτυχον ἐφαπτόμενος, οὐδὲ γυναικὶ ἐκπεπαιδευμένος ὄνῳ. καὶ μὲν καὶ τοῦτο μ' εἰς δέος ἐκ μετρίου ἦγε, μὴ οὐ χωρήσαντα ἡγῶν, διαπατηθεῖν, κἀγὼ ὥσπερ αὐδεφόνος, καλῶς ἀπόλλυμαι. ἠγούμην δ' ὅτι εἰς δέον δεδιώς. ἡ δ' γυνὴ, πολλοῖς τοῖς φιλήμασι

decens humi positum habebamus. Mulieris serui in propinquo vestibulo cubabant. Magnam lucernam igne lucentem intus accenderat, ad quam depositis vestibus nuda stabat. Tum ex alabastro quodam vnguentum profundens, eo sese vngit: deinde me, meâsque potissimùm nares implet. Postea me osculata, prout amatum hominem alloquitur, & me capistro in stratum trahit. Ego ad id tertij hortatoris nequaquã indigus, vino veteri multo prolutus, & vnguenti odore incitatus, puellæ quoque formam conspicatus, decumbo. Sed quo pacto mulierem inscenderem, dubius eram. Etenim ex quo in asinum fueram conuersus, coitus etiam asinis consueti expers vixeram, neque cum asina consuetudinem habueram. Itaque haud paruus timor incessebat ne congressui impar mulier à me dilaceraretur: ac postmodum tanquam homicida meritam subirem pœnam. At nesciebam nihil opus esse vt timerem. Mulier autem multis amatorijs osculis

καὶ τύποις ἐρωτικοῖς, προσκαλουμένη, ὡς εἶδεν ἀ κατέχοντα πάνυ αὐδὲ ἐν παρασκευῇ, περιβάλλεταί με. κἀγὼ ἄφασα εἴσω, ὅλον παρεδέξατο. καίγω μὲν ὁ δειλὸς, ἐδεδοίκειν ἔτι, καὶ ὀπίσω ἀπῆγον ἐμαυτὸν ἀζήμια. ἡ δ', τῆς τε ὀσφύος τῆς ἐμῆς ἔιχετο, ὥστε μὴ ὑποχωρεῖν. καὶ αὖτε εἵπετο τὸ φεῦγον. ἐπὶ δ' ἀκεβὲς ἐπῄδιον ἔτι μοι καὶ προσδεῖν πρὸς τὴν γυναικὸς ἡδονὴν τε, καὶ τέρψιν, ἀδεῶς λοιπὸν ὑπηρέτουν, ἡγούμενος, ὡς οὐδὲν εἶμι χαλίων τῇ τῆς Πασιφάης μοιχῷ. ἡ δ' γυνὴ, οὕτως ἰῶ ἀρα ἐς τὰ ἀφροδίσια ἑτοίμη, καὶ τῆς ἀπὸ τῆ συνουσίας ἡδονῆς ἀκόρεστος, ὥστε ὅλην τὴν νύκτα ἐν ἐμοὶ ἐδαπάνησεν. ἅμα δ' τῇ ἡμέρᾳ, ἡ μὲν, ἀναστᾶσα, ἀπῆλθ', συνδεμνήσασα πρὸς τὸν ὑπηρέτην τῆ ἐμοῦ εἶναι ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τὸν μισθὸν τὸν αὐτὸν τῆς νυκτός. ἐγὼ δ', ἅμα μὲν πλουσιώτερος ἐν τῶν ἐμῶν ἡγούμενος, καὶ τῇ διαφορᾷ καινοτέρᾳ ἐν ἐμοὶ ὑπερηφάνως, συγκατακλείσας μετὰ γυναικί. ἡ δ', κατεχρήσατό μοι δεινῶς. καί ποτε ἐλθὼν ὁ ὑπηρέτης, ἀπαγγέλλει τῷ δεσπότῃ τὸ ἔργον, ὡς ἰῶ αὐτὸς

me prouocans, vt vidit non occupantem amplexu, ipsa me, tanquam homini adiacens, amplectitur, méque intrò tractum, totum excepit. Verùm meticulosus ego, adhuc metuebam, & sensim retro cedebam: sed mulier ita meos amplectebatur lumbos, vt elabi non possem: & fugientem sequebatur. Postquã autem plenè persuasus sum, adhuc mihi aliquid deesse ad mulieris plenam voluptatem & delectationem, citra metum postea eius libidini seruiui, cogitans me nihilo Pasiphaës adultero esse deteriorem. Porrò erat mulier ad rem veneream adeò prompta, & voluptate coitus incxplebilis, vt in mei amplexibus totam noctem insumpserit. Simul atque illuxit dies, mulier surrexit, meúmque custodem conuenit, aliámque noctem eodem pretio redimit. Ille ditior meo opere factus, & re noua domino indicata, cum muliere me includit, quæ multum me abusa est. Meus ille præfectus, rem domino renunciat, eúmq; me inscio,

δεδάξας. κἀμοῦ μὴ εἰδότος,

ἄγει αὐτ' ἑσπέρας ἤδη, ἔνδα ἐκαθεύδομεν. καὶ διά τινος ὀπῆς τὴν θύρας δείκνυσί με, ἔνδον τῇ μείρακι συνεωμακότα. ὁδὲ, ἡδέως τῇ θέᾳ, καὶ δημοσίᾳ με δεῖξαι ταῦτα ποιοῦντα ἐπεθύμησε. καὶ κελεύει πρὸς μηδένα ἔξω τοῦτο εἰπεῖν, ἵνα ἔφη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τὴν θεὰς παραγάγωμεν τοῦτον εἰς τὸ θέατρον σύν τινι τῶν καταδεδικασμένων γυναικῶν, καὶ πάντων ὀφθαλμοῖς ἐπὶ τῷ γυναῖκα ἀναβήσεται. καί τινα τῶν γυναικῶν, ἥτις κατεκέκειτο θηρίοις ἀποθανεῖν, ἄγουσιν ἔνδον παρ' ἐμέ. καὶ προστάναι τε ἐκέλευον, καὶ ψαύειν ἐμοῦ. εἶτα τὸ τελευταῖον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐν ᾗ τὰς φιλοτιμίας ἦγεν ὁ ἐμὸς δεσπότης, εἰσαγειν ἔγνωσταί με εἰς τὸ θέατρον. καὶ εἰσῆλθον οὕτω. κλίνη ἦν μεγάλη, ἀπὸ χελώνης ἰνδικῆς πεποιημένη, χρυσῷ ἐστρωμένη. ἐπὶ ταύτης με ἀνεκλίνοισι. κἀκεῖ μοι πολὺ γυναῖκα παρεκατέκλιναν. εἶτα οὗτος ἡμᾶς ἐπέδειξαν ἐπί τινος μηχανήματος. καὶ ἔσω εἰς τὸ θέατρον παρενεγκάντες, κατέθηκαν ἐν τῷ μέσῳ. καὶ οἱ ἄνθρωποι πᾶς χεῖρας ἔβαλλον ἐπ' ἐμοί.

vesperi adducit ad cubiculum, & per ostij foramen, me cum puella concumbentem ostendit. Spectaculo delectatus herus, optauit me in publicum producere, & hæc facientem ostendere, remque non efferri iubet, vt ludorum, inquit, tempore, hunc cum aliqua damnatarum mulierum in theatrum adducamus, inque omnium conspectu mulierem inscendat. Tum aliquam ex ijs quæ ad bestias erant damnatæ ad me introducunt: & accedere méque demulcere iubent. Tandem cùm ille dies instaret, quo suas res dominus ostentabat, decreuerunt me in theatrum deducere. In quod ita sum ingressus. Lectus erat magnus ex Indica facta testudine, auróque infertus, in quo me reclinant, mihíque mulierem admouent. Deinde lectum machinæ impositum ferunt, in theatrum medium, magna cum acclamatione, plausúque populi. Et apposita nobis erat mensa

μέγα ἀνεβόησαν. καὶ κρέατος πάντα καὶ τράπεζα ἡμῖν παρέκειτο.

καὶ πολλὰ ἐσπευασμένα ἐν αὐτῇ ἔκειτο, ὅσα ζωτικὰς ἀπολαύσεις ἀνθρώποις ἐν δείπνῳ ἔχουσιν. καὶ παῖδες ἡμῖν παρειστήκεισαν οἰνοχόοι καλοὶ, τὸν οἶνον ἡμῖν χρυσίῳ διακονούμενοι. ὁ μὲν οὖν ὄπισθέν μου ἑστὼς ἐκέλευέ με λαβέσθαι. ἐγὼ δὲ, ἅμα μὲν ἡδυνόμην ἐν τῷ θεάτρῳ κατακείμενος, ἅμα δὲ ἐδεδίειν μή που ἀφ' ὑψηλοῦ ἀναπηδήσωσι. ἐν τούτῳ δέ τινος αὐτῶν φέροντος, παρεδραμόντος, ἐν τοῖς ἄλλοις αὐτοῖς, ὁρῶ καὶ ῥόδων χλωρῶν φύλλα. καὶ μηδὲν ὕπνου ὀκνῶν, ἀναπηδήσας τῆς κλίνης, ἐκλέπτω. καὶ οἱ μὲν, ἠγνόουν με αἰσθάνεσθαι ὀργησόμενον. ἐγὼ δὲ, ἓν ἐξ ἑνὸς ἁπανταχόθεν, καὶ ἀπαυθαδιζόμενος ἀπ' αὐτῶν τῶν αὐτῶν τὰ ῥόδα, κατέπινον. τῶν δὲ, ἅτε θαυμαζόντων ἐπ' ἐμοὶ, αὐτομάτως ἐμοὶ ἐκείνη ἡ τῶν κτενῶν ὄψις, καὶ ἀπόλλυμαι. καὶ ἀφανὴς ἦν ἐκεῖνος ὁ πάλαι ὄνος. ὁ δὲ Λούκιος αὐτὸς, ἔνδον μοι γυμνὸς εἰσήκει. τῇ δὲ παραδόξῳ ταύτῃ, καὶ μηδέ ποτε ἐλπισθείσῃ θέᾳ, πάντες ἐκπεπλαγμένοι, δεινὸν ἐπεθορύβησαν. καὶ τὸ θέατρον εἰς δύο χάσματα ἐσχίζετο. οἱ μὲν, ὡς ὥσπερ φάσματα δεινὰ ἐπισάμενον,

multis cum ferculis quæ homines delicijs in cibo indulgentes habent. Adstabant nobis formosi pueri pincernæ, vinum nobis in auro ministrantes. Custos meus à tergo stans iubet me prandere. At me pudebat in theatro iacere, simúlque metuebam ne vrsus, leo-ue aliquis in me prosiliret. Interea nescio quem qui flores ferebat, transeuntem animaduerto, inter quos rosas recentes obseruo: nec mora, à lecto prosilio. Arbitrabantur illi me ad saltandum surrexisse. Sed ego sigillatim omnes percurrens, decerptas ab ipsis rosas deuoro. Tum singulis rem admirantibus, excidit mihi iumenti illa facies: qua sublata non ampliùs apparet vetus ille asinus: sed Lucius ipse stat nudus. Quo insperato spectaculo, atque inopinato, stupefacti omnes tumultum concitarunt: dúaque in sententias scissum est theatrum. Etenim alij me veluti veneficiorum peritissimum, malúmque quoddam multiforme,

καί κακόν τι πολύμορφον,

ἄξιον ἐνδῦσαι ἔνδον πυεί με ἀποδαρῆναι. οἱ δὲ, πεισθῆναι καὶ τὸν ἀπ' ἐμοῦ λόγον ἔλεγον δεῖν, καὶ πρότερον διαγνῶναι, εἶτ' οὕτω δικάσαι περὶ τούτων. κἀγὼ δρασμὸν πρὸς τὸν ἄρχοντα τῆς ἐπαρχίας, ἔτυχε δὲ τῇ δεῦρο ταύτῃ παρὼν, ἔλεγον καταθεῖν ὅτι γυνή με Θετταλὴ, γυναικὸς Θετταλῆς δούλη, χρίσματι μεμαγευμένῳ ἐπαλείψασα, ὄνον ποιήσειε. καὶ ἐκέτευον αὐτὸν λαβόντα ἔχειν με ἐν φρουρᾷ, ἕως ἂν αὐτὸν πείσαιμι, ὡς οὐ καταψεύδομαι οὕτω μεγάλας. καὶ ὁ ἄρχων, λέγε φησὶν ἡμῖν ὄνομα τὸ σὸν, καὶ γονέων τῶν σῶν, καὶ συγγενῶν, εἴ τινας φὴς ἔχειν τῷ γήρει προσήκοντας, καὶ πόλιν. κἀγὼ, πατρὶς μὲν ἔφην ἔστι μοι Λοῦκιος. τῷ δὲ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ, Γάϊος. ἄμφω δ', τὰ λοιπὰ δύο ὀνόματα κοινὰ ἔχομεν. κἀγὼ μὲν, ἰατρείων, καὶ ἄλλων εἰμὶ συγγεγραφείς. ὁ δ', ποιητὴς ἐλεγείων ἄριστος, καὶ μάντις ἀγαθός. πατρὶς δ' ἡμῶν, Πάτραι τῆς Ἀχαΐας. ὁ δὲ δικαστὴς, ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσε, φιλτάτων ἐμοὶ ἔφη λίαν ἀνδρῶν υἱὸς εἶ καὶ ξείνων. οἰκίᾳ τε με ὑπεδέξαντο, καὶ δώροις ἐτίμησαν. καὶ ἐπίσταμαι ὅτι οὐδὲν ψεύδῃ, παῖς εἰκαίων ὤν.

aequum censebant, vt igni perirem protinus: alij dicebant expectandum dum loquerer, priúsque causam cognoscendam, deinde ferendam de his sententiam. Tum ego ad prouinciæ præfectum curro, intererat autem huic spectaculo, & dixi me à Thessala Thessalæ matronæ ancilla, ab inferiori parte magico vnguento perunctum, factum fuisse asinum: suppléxque rogaui vt me in custodia detineret, donec certiorem ipsum facerem, me vera loqui. Dic, inquit, Præses, tuum, tuorum parentum, & cognatorum, siquos habes, & ciuitatis nomen. Patrem esse mihi Lucium respondi, fratrem, Caium: ambo autem alia duo nomina habemus communia: me historiarum aliarúmque rerum scriptorem, illum poëtam elegiacum, & vatem bonum: patriam nostram, Patras Achaiæ vrbem. His auditis Iudex, Dilectissimorum mihi, inquit, & hospitum virorum es filius, qui domo me exceperunt, & donis prosequuti sunt: scio te talibus parentibus natum nihil mentiri.

ἐγὼ τῆς δίφρου ἀναπηδήσας, περιβάλλει τε, καὶ πολλὰ ἐτίλει. καί με καὶ οἴκαδε ἦγε ὡς ἑαυτόν. ἐν τούτῳ ὁ καὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀφίκετο, ἀφ' ἑσπέρας, ἄγων δημόσια πάντων ἀκουόντων, ἀπολύει. καὶ ἐλθόντες ἐπὶ θάλατταν, ναῦν ἐσκευάμεθα, ἐγὼ τὴν ἀποσκευὴν ἐνεδεμεθα. ἐγὼ δ', χράπτειν εἶναι ἔγνων ἐλθεῖν παρὰ τὴν γυναῖκα τὴν ἐραστείσασά μου τὸ ὄνου, καλλίων αὐτῇ φανεῖσθαι λέγων, νῦν ἐν ἀνθρώπῳ ὤν. ἃ δέ μ' ἀσμένη τε εἰσεδέξατο τῷ παραδόξῳ οἶμαι τὸ φάσματος ἐπιτερπομένη. ἐγὼ δειπνεῖν σὺν αὐτῇ, ἐγὼ καθεύδειν ἐκέλευε. κἀγὼ ἐπειδόμην, νεμέσεως ἄξιον εἶναι νομίζων τὸν ὄνον ἀγαπήσαντα, νῦν ἄνθρωπον ὄντα, ἀπορρῦψαι, καὶ τὴν ἐραστείσαν ἀπορρᾶσαι. καὶ δειπνῶ σὺν αὐτῇ, ἐγὼ ἐν τῷ μύρου ἀλείφομαι, ἐγὼ στεφανοῦμαι τῷ φιλτάτῳ ἐγὼ εἰς ἀνθρώπους με ἀπασώσαντι βάδην. ἐπεὶ δ' ἦν νὺξ βαθεῖα, ἔδει ἐγὼ καθεύδειν ἔδει. κἀγὼ δ' ἐπανίσταμαι, καὶ ὅσους δύναμαι, καὶ ἥδιστα γυμνὸς ὡς

Tum de sella desiliens me complexus multum osculatur, propriámque domum deducit. Interim aduenit meus frater pecunias afferens, aliáque multa, quũ publicè omnibus audientibus soluit me Præses. Tum ad mare progressi, nauim animaduertimus, cui sarcinas imposuimus. Ego autem optimum factu duxi, si mulierem illam cõuenirem quæ me amauit, cùm essem asinus, dicens me ipsi nunc humana forma redintegrata visum iri pulchriorem. Illa, opinor, rei nouitate delectata me lubenter excepit, supplexque rogauit vt secum cœnarem & dormirem. Cui equidem morem gessi, reprehensione dignum ratus, si qui sub asini forma fueram amatus, nunc humanæ speciei redditus, efferrem me, & eam quæ me amarat, contemnerem. Cùm ipsa cœnatus, vnguento vngor, & rosa mihi dilectissima, quæque me inter homines denuo retulisset, coronor. Cùm iam alta nox esset & concubia, exurgo, vtque boni quippiam facturus, vestes exuo, & sto nudus, vt qui magis essem placiturus,

εἰ μέγα τι ποιῶν ἀγαθὸν, ἀποδῦσθαι ἔτι μᾶλλον ἀρέσων,

ἐπὶ τὴν πρὸς τὸν ὄνον συγκρίσεως. ἢ δ', ἐπειδὴ εἶδέ με πάντα ἀνθρώπινα ἔχοντα, περισπάσασά μοι, οὐ φθείρῃ ὑπ' ἐμοῦ ἔφη, κἀπὸ τῆς ἐμῆς οἰκίας, καὶ μακρὰν ποι ἀπελθὼν, κοιμῶ; ἐμοῦ δ' ἐρομένου, τί γὰρ καὶ ἡμάρτηταί μοι τοιοῦτον. ἐγὼ δ' ἔφη μὰ Δία οὐχὶ σοῦ, ἀλλὰ τοῦ ὄνου σοῦ ἐρῶντα τοῦτο, ἐκείνῳ, καὶ οὐχὶ σοὶ συνεκάθευδον. καὶ ὡμοῦν σε καὶ νῦν κἂν ἐκεῖνό γε μόνον τὸ μέγα τοῦ ὄνου σύμβολον διασώζειν, καὶ σύρειν. σὺ δέ μοι ἐλήλυθας ἐξ ἐκείνου τοῦ καλοῦ καὶ χρησίμου ζώου ἐς πίθηκον μεταμορφωθείς. καὶ καλεῖ ἤδη ἐνδυὺς τὸν οἰκέτας, καὶ κελεύει με τῶν νώτων μετέωρον κομισθῆναι ἔξω τῆς οἰκίας. καὶ ἐξωσθεὶς πρὸ τοῦ δωματίου ἔξω γυμνὸς, καλὸς, ἐστεφανωμένος, καὶ μεμυρισμένος τὴν ἡλῶ γυμνὴν πρὸς ἐλαβὼν, ταύτην συνεκάθευδον. ἅμα δὲ τῷ ἕῳθεν γυμνὸς ὢν ἔθεον ἐπὶ ναῦν, καὶ λέγω πρὸς τὸν ἀδελφὸν, τὴν ἐμαυτοῦ ἐν γέλωτι συμφοράν. ἔπειτα ἐκ τῆς πόλεως δεξιᾷ πνεύσαντος αὐτόμου, πολέμῳ ἔθον. καὶ ὀλίγας ἡμέρας ἔρχομαι εἰς τὴν ἐμὴν πατρίδα. ἐντεῦθεν, θεοῖς σωτῆρσιν ἔθυον, καὶ ἀναθήματα ἔθηκα,

quàm illa cum asino commixtione. At illa vt measpexit omnibus humanis partibus instructum, me conspuens, Non à me, inquit, malam in rem facesses, & procul à meis ædibus digressus cubabis? Cùm interrogarem, quidnam huiusmodi peccassem. Ego, inquit, per Iouem non te, sed asinum amaui, quocum non tecum concubui. Equidem putabam te etiam nunc solum illud asini insigne magnum seruasse. Verùm tu ad me venisti ex pulchro illo, vtilíque animanti in simiam transformatus. Tum protinus famulos vocat, & me dorso sublatum efferri domo mandat. Eiectus ante domum nudus, pulcher, coronatus, & vnctus in nudo solo cubui. Diluculo nudus ad nauim curro, meúmque infortunium non sine risu fratri narro. Postea secundo vento spirante, ab vrbe discedimus, paucísque diebus in patriam venio, vbi Dijs sospitalibus sacra feci, & donaria suspendi:

μὰ Δί' οὐκ ἐκ κυνὸς πεφυκώς, τοῦτο δ' ἐκ τοῦ λόγου, ἀλλ' ἐξ ὄνου πεπεισμένος. διὰ μακροῦ πάνυ, καὶ μόλις ποτὲ ὑπὸ μάλις, οἴκαδε ἀπεσώθης.

per Iouem, non ex canis podice (vt aiunt) sed ex asini anxietate, serò, ac vix tandem in patriam incolumis reuersus.

ΖΕΤΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ.

IVPITER CONFVTATVS.

ARGVMENTVM.

Summa Dialogi huius est. Quando fato ac necessitate quadam omnia in hoc mundo geruntur, eique etiam Dij obnoxij sunt, supervacaneam esse omnem religionem, ac cultum diuinum. Idcóque neque Dijs sacrificandum esse, neque ab illis quicquam sperandum. Immò ipsos illos non meliores, aut etiam feliciores hominibus esse, sed solum fati, ac necessitudinis istius sempiterna ministros, quiper se neque prodesse nobis, neque nocere possint. Nam si vlla illorum prouidentia, aut rerum humanarum administratio foret, neque malos ac scelerates impunes manere, & pios bonósque beneficijs ac munere illorum prouehi debere. Nam quæ de supplicijs inferorum ac pœnis nocentum feruntur, ea, si quæ sint, eiusmodi certò esse, vt immeritò & iniustè illis eueniant, qui ea patiuntur, cùm nemo sua voluntate, sed expiadestinato, fatóque impellente pecces.

ΚΥΝΙΣΚΟΣ.

Γὼ ὦ ὦ Ζεῦ, τὰ μὲν τοιαῦτα, ὅτι οὐκ ἐνοχλήσω σοι, πλεῖστον, ἢ χρυσὸν, ἢ βασιλείαν αὐτῶν, ἅπερ ἐυκταιότατα τοῖς πολλοῖς. σοὶ δ' οὐ πάνυ ῥᾴδια παρασχεῖν. ὁρῶ γοῦν σε τὰ πολλὰ παρακούοντα, ἐγχριόμων αἰτῶν. ἓν δή τι ἐγὼ ἔτι ῥᾷστον ἐβουλόμην

CYNISCVS.

Quidem ego Iupiter, tibi non ero molestus, in rebus huiusmodi petendis, diuitijs, auro, regno-ue, quæ vulgo sunt in votis, nec tu facilè præbere potes, vnde video te ipsorum precibus aurem non præbere. Atqui ego vellem hoc vnum à te

παρὰ σοῦ μοι γνώναι. Ζ. τί τοῦτό ἐστιν ὦ Κυνίσκε. οὐ γὰρ ἀτυχήσεις, καὶ μάλιστα μετείων ὡς ἔφης δεόμενος. Κυ. ἀπόκειναι δή μοι πρός τινα ἠρέμα λεπτὴν ἐρώτησιν. Ζ. μικρὰ γε ὡς ἀληθῶς ἡ εὐχὴ, καὶ ῥᾴδιος. ὥστε ἐρώτα ὁπόσα αὖ ἐθέλεις. Κυ. ἰδοὺ ταῦτα ὦ Ζεῦ. ἀέκγονος γὰρ Ὁμήρου καὶ σὺ τὰ Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου ποιήματα. εἰπὲ οὖν μοι εἰ ἀληθῆ ἐστιν ἃ περὶ εἱμαρμένης καὶ τῶν μοιρῶν ἐκεῖνοι ἐῤῥαψῳδήκασιν, ἄφευκτα εἶναι, ὁπόσα αὖ αὐτοῖς ὁπηνίκα γενομένῳ ἑκάστῳ. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ταῦτα. ἐδὲν γὰρ ἔστιν ὅ, τι μὴ αἱ μοῖραι διατάττουσιν. ἀλλὰ πάντα ὁπόσα γίγνεται τῷ τούτων ἀβάκτῳ στρεφόμενα, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἕκαστον ὁπηκέλωσμένον ἔχει τὴν ἀπόβασιν, καὶ οὐ θέμις ἄλλως γνώναι. Κυ. ἐκεῖνο ὁπότερα ὁ αὐτὸς Ὁμήρος ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως λέγει, μὴ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄϊδος εἰσαφίκηαι, καὶ τὰ τοιαῦτα, λυρεῖν δηλαδὴ φήσομεν τότε αὐτόν; Ζ. καὶ μάλα. οὐδὲν γὰρ μᾶλλον τῶν μοιρῶν, οὐδὲ ἧττον, ὁπόσα μὴ ἐν τῶν

facillimum impetrate. *Iup.* Quid hoc est Cynisce? non enim nihil impetrabis, præsertim cùm modica petas. *Cyn.* At responde mihi ad quæstionem non difficilem. *Iup.* Exigua reuera, facilisque precatio. Quare quicquid voles interroga. *Cyn.* En ista Iupiter. Legisti enim aliquando Homeri, & Hesiodi poëmata. Dic ergo mihi num vera sint ea quæ illi de fato & Parcis cecinerunt: Ineuitabilia nimirum esse quæcunque cuique nascenti neuerint: *Iup.* Et sanè vera hæc sunt: nihil enim est quod Parcæ non ordinent: sed quæcunque ab illarum fuso versantur, statim ab initio singula destinatum habent euentum, neque aliter fieri fas est. *Cyn.* Nunquid quum ipse Homerus in altera parte poëseos dicit, *Infera ne Parcu inuitu regna subintret*, & id genus alia, ipsum videlicet tum nugari dicemus? *Iup.* Maximè. Nihil enim extra Parcarum legem, nihil præter linum fieri queat. Cæterùm poëtæ quæcunque Musarum afflatu cecinerint,

ὑπὲρ τὸ λῖνον. οἱ ποιηταὶ μουσῶν κατεχόμενοι ᾄδουσιν,

ἀλλᾶν ταῦτα ὄντων. ὁπόταν ὑ
μῶν αὐτὸν αἱ θεαὶ, καθ'
αὑτὸν πιόντα, τότε δὴ καὶ
σφάλλονται, καὶ ἐναντία
τοῖς θεοῖσιν διεξέρχονται. A
καὶ συγγνωμη, εἰ ἄνθρωποι ὄν-
τες, ἀγνοοῦσι τὴν θεὸν, ἀπελ-
θόντος ἐκείνου, ὃ τῶν παρὼν,
ἐξεφώνει δι' αὐτῶν. Κυ. ἀλ-
λὰ τοῦτο μὲν ἔτω φησόμεθα. ἔπι B
δὲ καὶεῖνό μοι ἀπόκρινε. οὐ
τρεῖς αἱ μοῖραί εἰσι, κλωθὼ,
λάχεσις οἶμαι, καὶ ἄτροπος;
Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Κυ. ἡ C
εἱμαρμένη τοίνυν, καὶ ἡ τύχη,
πολυθρύλλητοι δὲ καὶ αὗται,
τίνες εἰσὶν, ἢ τί δύνανται
αὐτῶν ἑκατέρα; πότερον, τὰ
ἴσα ταῖς μοίραις, ἢ τί μᾶλ- D
λον; ἀκούω γοῦν ἁπάν-
των λεγόντων μηδὲν εἶναι τύ-
χας, καὶ εἱμαρμένης δυνατώτερον. Ζ. οὐ θέμις ἅπαντά σε εἰδέναι ὦ Κυνίσκε.
πῶς δ' οὖν ἔτεκε πρώτησάς E
ποτε περὶ τῶν μοιρῶν; Κυ.
ἵνα θεότιμόν μοι ᾖ Ζεῦ, καὶ
κεῖνο εἴπῃς, εἰ καὶ ὑμῶν αὗ-
ται ἄρχουσι, καὶ ἀνάγκη ὑμῖν
ἕπεσθαι ἀπὸ τοῦ λίνου αὐτῶν.
Ζ. ἀνάγκη ὦ Κυνίσκε. τί δ'
οὖν ἔμελλε δίασας; Κυ. ἀνεμνή-
σθην ἐκείνων τῶν Ὁμήρου ἐπῶν,

vera sunt: sed quum ab hisce Deabus deseruntur, ac per se carmina componunt, tunc vtique errant, & cum prioribus pugnantia differunt. Idque venia dignum, si homines cùm sint, Veritatem ignorant, quando numen illud abijt, quod quum præsens erat, per ipsos carmina componebat. *Cyn.* At hoc quidem ita se habere dicemus. Illud præterea mihi responde. Nonne tres sunt Parcæ? nempe Clotho, Lachesis, & Atropos. *Iup.* Maximè. *Cyn.* Fatum ergo & Fortuna, nam & hæc celebria sunt Numina, quænam sunt, aut quid ipsorum vtrumque potest? Vtrum paria sunt Parcis, an superiora? Omnes enim affirmantes audio, Fortuna & Fato nihil esse potentius. *Iup.* Haud fas est omnia te scire Cynisce. Quorsum igitur hæc de Parcis interrogasti? *Cyn.* Si priùs mihi Iupiter & illud exposueris, num & in vos illæ imperium obtineant, & necessum sit vos ex illarum lino pendere. *Iup.* Necessum omnino Cynisce. Quid ergo risisti? *Cyn.* Memini illorum Homeri carminum, quibus te in Deorũ

ἐν οἷς ποτέποσα αὐτῷ ὀν τῇ

ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν δημηγο-
ρῶν, ὁπότε ἠπείλεις αὐτοῖς
ὡς ἀπὸ σειρᾶς τινος χρυσῆς
ἀναρτησάμενος τὰ πάντα. ἔφης
γὰρ αὐτὸς, τὴν μὲν σειρὰν, κα-
θήσειν ἐξ οὐρανοῦ. τὸν θεοὺς δὲ
ἅπαντας, εἰ βούλοιντο, ἐκ-
κρεμαννυμένους κατασπᾶν· βιά-
ζεσθαι, οὐ μὴν καταπάσειν
γε. σὺ δὲ ὁπόταν ἐθέλοις, ῥᾳδίως ἅπαντας αὐτῇ κεν χαίη
ἐρύσαις, αὐτῇ τε θαλάσσῃ. τότε μὲ οὖν θαυμάσιος ἐδόκεις
μοι τὴν βίαν, καὶ ὑπερέφερεν τὸν μεταξὺ ἀκούων τῶν ἐπῶν.
νυνὶ δὲ, αὐτόν σε ἤδη ὁρῶ μετὰ σειρᾶς, καὶ τῶν ἀσειλῶν,
ἀπὸ λεπτοῦ νήματος ὡς φῶς κρεμάμενον. δοκεῖ δ' οὖν μοι δι-
καιότερον ἂν ἡ κλωθὼ μεγαλυνθεῖσα, ὡς ἂν αὐτόν σε
ἀπάσασαν θεωρῆσαι ἐκ τοῦ ἀξάκτου, καθαπερ οἱ ἁλιεῖς
ἐκ τοῦ καλάμου τὰ ἰχθύδια.

Ζ. ὦ οἶδ' ὅ, τι σοι παυτὶ βούλεται τὰ ἐρωτήματα. Κυ. ἐκεῖνο ὦ Ζεῦ, ἂν θεὸς ᾖ μοιρῶν, καὶ τῆς εἱμαρμένης, μὴ βαρέως, μηδὲ θεὸς ὀργῇ ἀκούσῃς μου, παρρησίας λέγοντος. εἰ γὰρ ὅτως ἔχει ταῦτα, καὶ πάντων αἱ μοῖραι κρατοῦσι, καὶ οὐδὲν

cœtu concionantem introducit, quum minabaris te catena quadam aurea fu sum omnia subducturum Etenim dicebas te catenam cœlitus demissurum, quam si detrahere conarentur Di omnes ex illa pendentes detrahere non possent : tu verò quum velles, facil omnes cum ipsa terra, & mari trahere posses. Quare tunc pollere mihi videbaris admirando robore, & audiendo carmina perhorrescebam. Nunc autem te video cum catena, minisque à tenui, vt ais, filo pendentem. Videtur itaque mihi multo iustiùs Clotho gloriati posse, vt quæ te ipsum ex fuso videat pendulum, quemadmodum piscatores vident pendentes à calamo pisciculos. *Iup.* Nescio quid tibi velis hisce quæstionibus. *Cyn.* Illud nimirum Iupiter, & per Parcas, & per fatum te obsecro, ne asperè, ne acerbè audias me veritatem liberè proferentem. Nam si hæc ita se habent, & Parcæ rerum omnium potiuntur, nihilque à quoquâ immutari potest,

αὖ ὑπ' ἄλλου ἢ παλαιότ

eorum

ἐξ δοξάντων αὐτῶν, τίνος ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν, καὶ ἑκατόμβας προσάγομεν, εὐχόμενοι γλίχεσθαι ἡμῖν παρ' ὑμῶν τἀγαθά; οὐχ ὁρῶ γὰρ ὅ, τι ἂν ἀπολαύσαιμεν ἡ ἐπιμελείας τοιαύτης, εἰ μήτε τῶν φαύλων ἀποτροπὰς εὑρέσθαι δυνατὸν ἡμῖν ἐκ τῶν εὐχῶν, μήτε ἀγαθόν τινος θεοδότου ἐπιτυχεῖν. Ζ. οἶδα ὅθεν σοι τὰ κομψὰ ταῦτα ἐρωτήματα ἔστι, παρὰ τῶν καταράτων σοφιστῶν. οἱ μὴ δεῖν προνοεῖν ἡμᾶς τῶν ἀνθρώπων φασίν. ἐκείνοις γοῦν τὰ τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ' ἀσεβείας, ἀποτρέποντες καὶ τοὺς ἄλλους θύειν, καὶ εὔχεσθαι, ὡς εἰκαῖον ὄν. ἡμᾶς γὰρ, οὔτε ἐπιμελεῖσθαι τῶν πραττομένων παρ' ὑμῶν, οὐθ' ὅλως τι δύνασθαι φέρειν τὰ ἐν τῇ γῇ πραγματα. πλὴν οὐ χαιρήσουσί γε, τὰ τοιαῦτα δρέξαντες. Κυ. οὐ μὰ τὸν τῆς κλωθοῦς ἄτρακτον ὦ Ζεῦ οὐχ ὑπ' ἐκείνων ἀπατηθείς, ταῦτά σε ἠρώτησα. ὁ δὲ λόγος αὐτὸς, ἐκ οἵου ὅτου ἐστὶν ἐπεῖν περιὼν ἡμῖν, εἰς τοῦτο ἀπέβη. περιττὰς εἶναι τὰς θυσίας φησίν. αὖθις δέ γε δοκεῖ, διὰ βραχέων ἐρή-

eorum quæ semel decreuerunt, quorsum vobis nos homines sacrificamus, & hecatombas offerimus, à vobis bonorum largitionem precantes? Non enim video, quem ex hac cura fructum percipiamus, si neque malorum auersiones precibus obtinere possumus, neque diuinitus boni quicquam consequi. *Iup.* Noui vnde tibi suppetant argutæ istæ interrogationes, nempe ab execrandis illis sophistis, qui nos rebus humanis prouidere negant. Itaque illi quæstiones huiusmodi, præ impietate proponunt: alios homines à sacrificando, & votis nuncupandis auertentes, quasi inane sit illud: quandoquidem neque curamus ea quæ facitis, neque in his quicquam possumus quæ in terra geruntur. Verumtamen hæc dixisse dolebunt. *Cyn.* Non per colum Parcarum, Iupiter, ab illis persuasus, hæc te interrogaui. Disputatio verò nostra, nescio quomodo eò progressa in hoc ipsum incidit, ac superuacanea hominum sacrificia esse confirmat. Rursus verò, si videtur, paucis te in-

σομαί σε. σὺ δ', μὴ ὀκνήσῃς ἀποκείνασθαι, καὶ ὅπως ἀσφαλέστερον ἀποκεινῃ. Z. ἐρώτα, εἰ σοὶ σχολὴ τὰ τοιαῦτα λήρειν. Κυ. πάντα σοὶ ἐκ τῶν μοιρῶν γίγνεσθαι. Z. φημὶ γάρ. Κυ. ὑμῖν δ' οἷόν τε ταῦτα μεταβαλεῖν καὶ ἀνακλώθειν; Z. οὐδαμῶς. Κυ. βούλει γοῦν ἐπαγάγω καὶ τὸ μὴ τοῦτο, ἢ ἄλλον καὶ μὴ εἶπω αὐτό; Z. ἄλλον μάν. οἱ δέ γε θύοντες, ἕνεκα θύσιν, αὐτίδοσιν δὲ πολλαπλασίονα, καὶ ὥσπερ ὠνούμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ' ἡμῶν, ἢ τιμῶντες ἄλλως τὸ βέλτιον. Κυ. ἱκανὸν καὶ τοῦτο, εἰ καὶ σὺ φὴς ὅτι ὠφελεῖ χρησίμῳ γίγνεσθαι τὰς θυσίας, χρηστότητί τινι, τῶν ἀνθρώπων τιμώντων τὸ βέλτιον. καίτοι εἴ τις τῶν σοφιστῶν ἐκείνων παρῆν, ἤρετο ἂν σε καθ' ὅτι βελτίους φὴς τοὺς θεούς, καὶ ταῦτα, ὁμολογοῦντας τῶν ἀνθρώπων ὄντας, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν δεσποίναις τῶν μοίραις ταπομένους. ἃ δὲ ἀποχρήσει αὐτοῖς τὸ ἀθανάτους εἶναι, ὡς δ' αὐτὸ ἀμείνους δοκεῖν. ἐπὶ τοῦτό γε μακρῷ χεῖρόν ὄστιν, εἴγε τοῦ μέν, εἰ μηδὲν ἄλλο, θανάτου γε εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. ὑμῖν δ', εἰς ἄπειρον ἐκπίπτει τὸ πρᾶγμα,

terrogabo: tu verò ne graueris respondere, ac vide vt quàm cautissimè respõdeas. *Imp.* Interroga, si tibi vacat talia nugari. *Cyn.* Ais-ne omnia fieri nutu Parcarum? *Imp.* Aio. *Cyn.* Vos verò posse hæc mutare, & reuoluere? *Imp.* Nequaquam. *Cyn.* Vis ergo, vt quod sequitur, inducam? siue planum, siue secus illud dixero. *Imp.* Planũ vtique est. Nam qui Dijs sacra faciunt, necessitatis causa non faciunt, sed beneficium compensant, & veluti bona mercantur à nobis, aut alioqui, quod est præstantius, honore prosequuntur. *Cyn.* Hoc satis est, si etiam dicis nullius vtilitatis gratia sacra fieri: verùm bonitate quadã hominum quod præstantius est, colentium. At siquis ex Sophistis illis adesset, ex te quæreret quo nomine Deos præstantiores esse dicas, cũ sint hominũ cõserui, earundémq; dominarum, Parcarũ scilicet imperio obnoxij. Non enim sufficiet ipsis vt sint immortales, quò videantur meliores. Siquidem hoc multo est deterius: quoniam hos quidem, si nihil aliud, mors saltem in libertatem asserit. At res vobis in immensum exit,

ἐλεύθερος ἀδουλείας γίγνεσθαι, τοῦτο μεμισθωμένῳ τῷ λίνῳ χρεσθαι. Ζ. ἀλλ' ὦ Κυνίσκε, τὸ αἰώνιον τοῦτο, καὶ ἀπαθὲς, εὐδαιμονεῖν ἡμῖν ὄντι, καὶ εὐπαθοῦσιν ἀναθοῖς ἡμεῖς βιῶμεν. Κυ. οὐκ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διαφορὰ καὶ παρ' ὑμῖν τὸ πρᾶγμα, καὶ πολλὴ ταραχὴ ἔνεστι. σὺ μὲν γὰρ εὐδαίμων, βασιλεύς γε, καὶ διώσεις ἀναπαύων τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλατταν, ὅταν ἐμπνέωσι καθείς. ὁ δὲ Ἡφαιστος, χωλός ὅτι, βαναύσος τις καὶ πένης τὴν τέχνην. ὁ Προμηθεὺς δέ, καὶ ἀετοκολοπᾶται πρὸ τοῦ. τὰ δὲ πατέρα σου τί ἂν λέγοιμι, τὸν ἐν τῷ ταρτάρῳ ὄντα; καὶ ἐξαῦ δέ φασιν ὑμᾶς, καὶ πλουτεῖσθαι, καὶ δουλεύειν οἵοτε παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ὅταν ἀμέλει καὶ τὸν σὸν ἀδελφὸν παρὰ τῷ Λαομέδοντι, καὶ παρὰ τῷ Ἀδμήτῳ τὸν Ἀπόλλω. ταῦτα δέ μοι ὁ πάνυ εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖ, ἀφ' ὑμῶν οἱ μὲν πένητες, εὐτυχεῖς τε, καὶ εὐμοιρεῖν εἶναι. οἱ δὲ, ἐμπελεῖν. ἐν γὰρ λέγειν ὅτι καὶ ἀποτείλατε, ὥσπερ ἡμεῖς, καὶ παραλάβετε τοὺς τῶν ἱεροσύλων, καὶ τὰ πλουσιώτατον, πενίσατε δὲ ἀπροφῦ χρόνου γίγνεσθε. πολλοὶ δὲ καὶ κατεχωνεύθησαν

æternáq; est vestra seruitus, dum longo filo voluitur. *Iup.* At ô Cynisce, hæc temporis perpetuitas, & immensitas, fœliciter nobis cedit, ac vitam bonis omnibus affluentem agimus. *Cyn.* Non omnes, Iupiter. Nam discrimen inter vos extat, multáque ineſt perturbatio. Nam tu beatus es: regnas enim, & terram ac mare potes tanquã demisso fune attollere. Vulcanus autem, est claudus, mechanicus, & ignipotens. Olim verò cruci affixus est Prometheus. Quid patrem tuum commemorem, quem adhuc in tartaro vinctum esse constat? Quinetiam vos amare, vulnerari, interdum apud homines seruire ducunt, quemadmodum fratrem tuum apud Laomedontem, & apud Admetum, Apollinem. Hæc quidẽ non plena mihi videtur fœlicitas: sed vestrûm alij videntur fortunati & fœlices, alij contrà. Omitto vos perinde atque nos latrocinijs & sacrilegijs compilari à sacrilegis, & ex ditissimis pauperrimos momento temporis euadere. Multi etiam vestrũ ex auro argento-ue conflati sunt:

ἄλλοι, χρυσοῖ, ἢ ἀργυροῖ ὄντες.

οἷς τοῦτο εἵμαρτο δηλαδή. Ζ. ὁρᾷς; ταῦτ' ἤδη ὑβρίσικέ σ' ὦ Κυνίσκε φής. καί σοι τάχα μεταμελήσει ποτὲ αὐτῶν. Κυ. φείδου ὦ Ζεῦ τ' ἀπειλῶν, εἰδὼς οὐδέν με πεισόμενον, ὅτι μὴ κῆτη μείρα ποθ' σὺ ἔδοξεν. ἐπεὶ καὶ αὐτὸν ἐκεῖνος ὁρῶ τὸν ἱεροσύλης κολαζόμενος. ἀλλ' οἶμαι πλείους, διαφεύξονται ὑμᾶς. οὐ γὰρ εἵμαρτο οἶμαι ἁλῶναι αὐτούς. Ζ. ἀκ ἔλεγον ὡς ἀρ' ἐκείνων τις εἶ, τ' ἀνωμοσιωτων τὴν προνοιαν τῷ λόγῳ; Κυ. παύσω σ' Ζεῦ, δέδιας αὐτὸν ὃν οἶσθ' ὅτου ἕνεκα. πάντα γοῦν ὁπόσα ἂν εἴπω, ἥκει ἐκείνων παιδεύματα εἶναι. ἐγὼ δ' ὑπὸ παρὰ τίνος ἂν ἄλλα ταλανθὲς, ἢ παρὰ σοῦ μάθοιμι; ἢ δῆλος εἶ ἂν καὶ τοῦτο ἑρούμενος σε, τίς ἡ προνοια ὑμῶν αὕτη ὅστις, μοῖρα τίς, ἢ καὶ ὑπὲρ ταύτας θεὸς, ὥσπερ ἄρχουσα καὶ αὐτῶν ἐκείνη; Ζ. ἤδη σοι καὶ πρότερον ἔφην οὐ θεμιτ' εἶναι πάντα σε εἰδέναι. σὺ δ' ἓν τι ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσειν φήσας, οὐ παύῃ πρός με τοιαῦτα λεπτολογούμενος. καὶ ὁρῶ ὅτι σοι τὸ κεφάλαιόν ὅστι τοῦ λόγου, ἐπιδεῖξαι οὐδενὸς ἡμᾶς προνοοῦντας τ' ἀνθρωπίνων. Κυ. ἀκ ἐμὸν τοῦτο, ἀλλὰ

quibus erat hoc à fato præfitutũ. *Iup.* Vides vt contumelijs nos petis Cynisce, forsan olim tibi pœnitendis. *Cyn.* Parce minis Iupiter, cũ scias me nihil passurum quin id ante te mihi fuerit à Parca destinatum: quoniam neque illos ipsos sacrilegos puniri video: sed plurimi manus vestras effugiunt, cùm in fatis non esset vt caperẽtur. *Iup.* Nonne dicebam te ex eorũ esse numero qui verbo prouidentiam tollunt? *Cyn.* Omnino Iupiter, metuis ipsos nescio quorsũ: proinde quæcunque dixero, illorum doctrinã esse arbitraris. Verùm ego vnde veritatẽ, nisi ex te didicero? Cæterùm lubenter ex te quærerem, quęnam vobis sit hæc Prouidentia, Num Parca aliqua, an verò superior his quæpiam Dea, tanquam illarum domina. *Iup.* Iam ante dixi tibi, fas non esse vt omnia scias. At tu cùm initio dixisses te vnum quid interrogaturum, non desinis huiusmodi nugas mihi proponere. Et iam quò tuæ disputationis tendat summa, perspicio, vt nimirum ostendas in rebus humanis nihil fieri nostra prouidentia. *Cyn.* Hoc meum non est, sed tu paulò antè dixisti σὺ μὲν ἐμπροσθὲν ἔφησθα

πας μοίρας εἶναι τὰς πάντα ἐπιτελούσας, εἰ μὴ μεταμέλει σοι ἐκείνου, καὶ μετατίθεσαι αὐτῆς τὰ εἰρημένα. καὶ ἀμφισβητεῖ τῆς ἐπιμελείας, παρασκήψω τῷ εἱμαρμένῃ. Ζ. οὐδαμῶς. ἀλλ' ἡ μοῖρα δι' ἡμῶν ἔκαστα ἐπιτελεῖ. Κυ. μανθάνω, ὑπηρέται, καὶ διάκονοί τινες τῶν μοιρῶν εἶναι φατε. πάλιν ἀλλὰ καὶ οὗτος ἐκεῖναι αἱ εἶεν αἱ προνοοῦσαι. ὑμεῖς δ', ὥσπερ σκεῦη πρὸς, καὶ ἐργαλεῖα ἐστὲ αὐτῶν. Ζ. πῶς λέγεις; Κυ. ὥσπερ οἶμαι καὶ τὸ σκέπαρνον τῷ τέκτονι, καὶ τὸ βύπαιον, συνεργεῖ μόνῃ πρὸς τὸν τέκτονα, οὐδεὶς δ' ἂν εἴποι ὡς ταῦτα, τεκτόνες ὄντι, οὐδ' ἡ ναῦς ἔργον τὸ σκέπαρνον, ἢ τὸ βύπαιον, ἀλλὰ τῶν ναυπηγῶν. οὕτως ἀνάλογον ἡ μὲν ναυπηγουμένη ἔκαστα, ἡ εἱμαρμένη ἐστίν. ὑμεῖς δ', ἅτε βύπαια, καὶ σκέπαρνα ἐστὲ τῆς μοίρας. καὶ ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δίκην τῇ εἱμαρμένῃ δώσιν, καὶ παρ' ἐκείνης αἰτεῖν ταγαθά. οἱ δ', ἐφ' ὑμᾶς ἴασι, προσόδοις, καὶ πομπαῖς γεραίροντες. οἱ δ' ὑδὲ τὴν εἱμαρμένην σέβοντες οὐ γὰρ οἶμαι δίκαιον εἶναι ὑδὲ ἕξαι, καὶ μεταβάλλεσθαι τὴν δίκην.

Parcas esse quæ omnia faciunt: nisi illorum te pœnitet, tuáque dicta reuocas, expulsóque fato de susci-pienda cura deliberatis. *Iup.* Nequaquam: sed Parca per nos facit singula. *Cyn.* Intelligo. Ergo Parcarum famulos & ministros vos esse perhibetis. Sic illæ sunt quæ prouident, vos veluti illorum fabrilia instrumenta estis. *Iup.* Quid dicis? *Cyn.* Nempe ceu ascia fabro lignario, & terebrum ad perficiendam artem est adminiculo, nemo dixerit hæc esse artificem: neque nauim esse asciæ, aut terebri, sed naupagi opus. Pari ratione Fatum est quod omnia facit: vos terebra, & asciæ Parcarum estis. Atque vt par est, homines qui sacra facere Fato, ab eóque bona petere deberent, vos supplicationibus & honoribus venerantur. Ac neque si Fatum sacrificijs & votis colerent, id rectè facerent. Nõ enim pute Parcas amplius mutare & vertere posse quicquam eorum quæ de quouis ab initio decreta sunt.

ἡ γοῦν ἄτροπος, ὡς ἀνάσχοιτο
αὖ, εἴ τις εἰς τοὐναντίον ῥέψειε
τὸ ἄζακτον, ἀναλύων τὸ κλω-
θοῦς τοὔργον. Ζ. σὺ ἤδη ὦ Κυ-
νίσκε, οὐδὲ τὰς μοίρας τιμᾶσθαι
ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀξιοῖς,
ὁμῶ ἔοικας ἅπαντα συγχεῖν
πεφαρμεῖσθαι. ἡμεῖς γ', εἰ καὶ μη-
δενὸς ἄλλου ἕνεκα, τό γε μαντεύ-
εσθαι, καὶ προμυεῖν ἕκαστα
τῶν ὑπὸ τῆς μοίρας κεκυρωμέ-
νων, δικαίως τιμώμεθα αὖ. Κυ.
τὸ μὲν ὅλον, ἀχθηστον ὦ Ζεῦ,
προειδέναι τὰ μέλλοντα, οἷς
γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ, παν-
τελῶς ἀδύνατον, εἰμὴ παρὰ
τοῦτο φὴς, ὡς ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς τεθνήξε-
σθαι, δύναιτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὸ
θανάτον, καθείρξας ἑαυτόν.
ὁμῶ ἀδύνατον. ἄγει γὰρ αὐ-
τὸ ἡ μοῖρα κωνηγετήσοντα,
καὶ παραδώσει τῇ αἰχμῇ. καὶ ὁ
Ἄδρηστος, ὅτι τὸ συῶ ἀφεὶς
τῷ λόγχῳ, ἐκεῖνο μὲ ἁμαρ-
τήσεται, φονεύσει γὰρ τὸν Κροίσου
παῖδα, ὡς ἂν ἀπὸ ἰσχυρᾶς προ-
στάγματος τῶν μοιρῶν φερομένου
τοῦ ἀκοντίου ὅτι τὸν νεανίσκον. τὸ
μὲν γὰρ Λαΐῳ καὶ γελοῖον, τὸ,
Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοχε, δαι-
μόνων βίᾳ. εἰ γὰρ τέκνωσεις φη-
σὶ παῖδα, ἀποκτενεῖ σε ὁ φύς.

Proinde æquo animo non
tulerit Atropos, siquis
Clothûs laborem dissoluēs,
fusum torqueat in con-
trarium. *Iup.* Tu iam Cy-
niſce, neque Parcas ab ho-
minibus colendas esse cen-
ſes, ſed videris malle omnia
confundere. Nos verò, etſi
nullam aliam ob cauſam,
ſaltem quia diuinamus, &
quæcunque à fato ſancita
ſunt, præmonemus, merito
colamur. *Cyn.* Omnino inu-
tile eſt, Iupiter, futura
præſcire, ijs qui neutiquam
ea deuitare poſſunt, niſi
contrà dicas, cum qui præ-
ſciuerit ſe ferrea cuſpide in-
teremptum iri, mortem ſi
includendo vitare poſſe.
At fieri non poteſt, nam
ad venationem educit illum
Parca, & haſtæ obijcit.
Ac Adraſtus emiſſa in ſuem
cuſpide, ab eo quidem
aberrabit, Crœſi verò fi-
lium necabit, quaſi violenta
quodam Parcarum decreto
feratur in iuuenem. Quin
etiam ridiculum eſt iſtud
quod Laio dixerunt, Cau-
dijs nolentibus prolem ſe-
ras. Nam ſobole ſuſcepta
occidet te filius. Etenim
ſuperuacaneam eſſe puto
earum rerum admonitionē

πειστὴν γὰρ οἶμαι ἡ παρήνεσις

ἐρεῖς τὰ παίτοος οὕτως γιγνόμενα. τοι μὲ τοι μὴ τὸ χρηστὸν, καὶ ἔπεσε, καὶ ὁ φὺς, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὥστε οὐκ ὀρθῶς ἐμὲ ὅτου ἀπαιτεῖτε τὸ μιδὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ. ἐᾶν γὰρ λέγειν ὡς λοξὰ, καὶ ἐπαμφοτερίζοντα τοῖς πολλοῖς χρῶν ἐώδατε, καὶ πάνυ ἀπεσαφοῦντες, εἰ ὁ τὸν Ἅλυν διαβὰς, τὴν αὐτὸ ἀρχὴν καταλύσει, ἢ τὴν τοῦ Κύρου ἀμφω γὰρ δύναται ὁ χρησμός. Ζ. ἰῶ τις ὦ Κυνίσκε, τῷ Ἀτύλλῃ ἐργῶς αἰτία καὶ τοῦ Κροίσου, διότι ἐπιορᾶτο ἀκίνητος αὐτὸ ἀρνεία κρέα, καὶ χέλωνας ἐς τὸ αὐτὸ ἕψων. Κυ. ἐγὼ μὲν μὴ ὀργίζεσθαι, ἴσον ὄντα. ἐλλὰ ἀλλὰ τὸ ἁμαρτάνειν τῷ λυδῷ ἴσως τοῦ χρησμοῦ, ἐπίστασθαι οἶμαι. καὶ ἄλλως, τὸ μὴ σαφῶς ἀκοῦσαι τὰ μέλοντα, ἢ εἰ μαρμάρῳ ἐπέλεσεν. ὥστε καὶ ἡ μαντικὴ ὑμῶν, ἀνόητος μέρος ἔστιν. Ζ. ἡμῖν δ', ὦ ἀπολέπτεις, ἀλλὰ μάτην ἡμεῖς ἐσμεν, ὅτε θεόνοιαί τινα εἰσφερόμενοι εἰς τὰ πράγματα, οὐ θυσιῶν ἄξιοι, καὶ δάκρυα ῥίπτοντα εἰς ἀλιθῶς, ἢ σκέπτεσθαί μοι δοκεῖς εἰκότως μὴ καταφρονεῖν, ὅτι κεραυνῷ ὡς ἐγὼ δεδιωγμένος, αἰτιῶμαί σε τοσαῦτα καθ' ἡμῶν διεξιόντα.

quæ non possunt non fieri. Atqui accepto responso & prolem suscepit, & à filio interemptus est. Quare non video quam ob rem & mercedem exigatis propter vaticinium. Vt interim silentio prætream, quòd obliqua, quæque in vtramque partem referri possunt, vulgo respondere soletis, nō admodum clarè explicātes, num ille traiecto Hale suum ipsius imperium euersurus esset, an Cyri, vtrumque enim potest oraculum. *Inp.* Erat ô Cyniscе, quædam Apollini in Crœsum iræ causa: quia illum tentauerat, carnes ouillas ac testitudinem vnà elixādo. *Cyn.* Atqui Deo conueniebat non irasci. Attamen vt puto, in fatis erat vt Lydus ille ab oraculo deciperetur. Atque aliàs, ne futura perspicuè audiret, fatū præstituerat. Itaq; & vestra diuinatio, pars est illius. *Inp.* At nobis nihil relinquis: verùm frustra Dij sumus, qui neque prouidentiam in res humanas inferimus, neque sacrificijs digni sumus, haud aliter reuera quàm terebra, aut ascia. Ac sanè videris meritò me contemnere, quòd cùm fulmine armatus sim, sustineo te talia in nos disserentem.

Κυ. βάλλε ὦ Ζεῦ, εἴ μοι κεραυνῷ πληγῆναι εἵμαρται. καὶ σε οὐδὲν αἰτιάσομαι τὴ πληγῆς, ἀλλὰ τὴν κλωθώ, τὴν διὰ σὲ πρόσκλωσαν. οὐδὲ γὰρ τὸν κεραυνὸν αὐτὸν φαίην ἂν αἴτιόν μοι γενέσθαι τοῦ τραύματος. πλὴν ὑμεῖν γε ὑμᾶς ἐρήσομαι, καὶ σὲ, καὶ τὴν εἱμαρμένην. σὺ δέ μοι καὶ γὰρ ἐκείνης ἀπόκειναι. μέμνησαι γάρ με, ἀπιόντα. τί δή ποτε τὸν ἱροσύλους, καὶ λῃστὰς ἀφέντες, καὶ τοσούτους ὑβριστὰς, καὶ βιαίους, καὶ ὀμόρχους, δρῶν τινα πολλάκις κεραυνοῦντε, ἢ λίθον, ἢ νεὼς ἱστίον, ἀδίκως ἀδικούσης; ὥστοτε ὦ, χρηστόν τινα, καὶ ὅσιον ὁδοιπόρον; τί σιωπᾷς ὦ Ζεῦ; ἢ δεῖ σε καὶ τοῦτο μεθ' ἡμῶν εἰδέναι; Ζ. ἐγὼ ὦ Κυνίσκε. σὺ δὲ πολυπράγμων τις εἶ, καὶ ἀεὶ οἶδ' ὅθεν ταῦτα ἥκεις μοι συμπεφορημένος. Κυ. ἀλλὰ μὴν ἐκείνο ὑμᾶς ἔρωμαι, σέ τε, καὶ τὴν πρόνοιαν, καὶ τὴν εἱμαρμένην, τί δήποτε Φωκίωνα μὲν ὁ χρηστὸς, καὶ τοσαύτην πενίᾳ, καὶ ἀνάγκαις ἀπέθανε. καὶ Ἀριστείδης μὲν ἀπὸ αὐτῆς, Καλλίας δὲ, καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀκόλαστα μειράκια, ὑπερπλούτουν, καὶ Μειδίας ὁ ὑβριστὴς, καὶ Χαρόψ ὁ αἰγινήτης, κίναιδος ἀνθρωπος,

Cyn. Feri ô Iupiter, si mihi fatale est fulmine feriri. Neque te ictus accusabo, sed Clothonem tua opera vulnus infligentem. Neque enim fulmen ipsum dicam mihi vulneris causam extitisse. Verùm illud vos interrogabo, te & Fatum: tu verò mihi ipsius nomine respondе. Etenim hoc minis tuis in memoriam reuocasti: quî fit tandem, vt omissis tot sacrilegis, latronibus, flagitiosis, violentis, periuris, quercum aliquam plerumq; aut lapidem, aut nauis insontis velum fulmine petatis? Interdum etiam frugi & sanctum viatorem. Quid taces Iupiter, aut fortasse ne hoc quidem me nosse fas est? Iup. Nefas est Cynisce. Tu verò curiosus es, neque scio vnde his mihi comportatis venias. Cyn. Proinde neque illud vos rogem, te nimirum, & Prouidentiam, & Fatum, cur Phocion ille bonus, in tanta paupertate, & rerum necessariarum penuria diem obierit: & ante ipsum Aristides: Callias verò & Alcibiades iuuenes intemperantes, ditissimi fuerint, & scelerat' Midias, & Charops Ægineta, homo cinædus, qui matrem fame peremit.

τὴν μητέρα λιμῷ ἀπολυπονῶς,

καὶ πάλιν, Σωκράτης μέν, παρεδόθη τοῖς ἑνδεκα, Μέλητος δέ, οὐ παρεδόθη. καὶ Σαρδανάπαλος μέν, ἐθηλύνθη, θῆλυς ὤν. Περσῶν δὲ τοσοῦτοι καλοὶ, καγαθοὶ ἀνδρες, ἀνεσκολοπίζοντο πρὸς αὐτῶν, διότι μὴ ἠρέσκοντο τοῖς γεγονόσιν. ἵνα δ' ὑμῖν μὴ τὰ πολλὰ λέγω καθ' ἕκαστον ἐπεξιών, τοὺς μὲν πονηροὺς, εὐδαιμονοῦντας, καὶ τοὺς πλουτοῦντας, ἀγορωμένους δὲ καὶ θεραπευομένους τοῦ χρηστοῦ, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις, καὶ μυρίοις κακοῖς πιέζομένους. Ζ. οὐ γὰρ οἶδα ὦ Κυνίσκε, ἡλίκας μὲν ἔχει βίον οἱ πονηροὶ τὰς κολάσεις ὑπομένουσιν, ἢ ἐν ὅσῃ οἱ χρηστοὶ εὐδαιμονίᾳ διατρίβουσι. Κυ. ἁδίως μοι λέγεις, καὶ πυνθάνει, καὶ ταντάλους. ἐγὼ δ', εἰ μέν τι καὶ τοιοῦτόν ἐστιν, εἴσομαι τὸ σαφὲς ἐπειδὰν ἀποθάνω. τὸ δὲ νῦν ἔχον, ἐβουλόμην ἂν ὁποσουοῦν τοῦτον χρόνον εὐδαιμόνως διαβιώσας, ὑπὸ ἑκκαίδεκα γυπῶν κείρεσθαι τὸ ἧπαρ ἀποθανών, ἀλλὰ μὴ ἐνταῦθα διψῶντα, ὥσπερ ὁ Ταντάλος, ἐν μακάρων νήσοις πίνειν μὴ ἔτι ἐξόν, ἐν τῷ Ηλυσίῳ λειμῶνι κατακείμενον. Ζ. τί φῄς; ἀπιστεῖς εἶναι τινὰς κολάσεις, καὶ τιμὰς, καὶ δικαστήριον, ἔνθα δὴ καὶ ἐξετάζεται ὁ ἑκάστου βίος;

Contrà Socrates vndecim viris traditus est, Meletus verò non item: & Sardanapalus effœminatus regnauit, Persarum verò tot viri præclari ab ipso crucifixi sunt, quia factis ipsius non delectabantur. At ne vobis sigillatim ediſſeram quę nunc geruntur, vt praui & facinorosi fœlices sunt: boni verò rapiuntur & feruntur, paupertate, morbis, & malis sexcentis pressi. *Iup.* Nescis enim, Cynisce, quãta supplicia post hanc vitam ferant scelesti, aut in quanta fœlicitate versentur boni. *Cyn.* Inferos mihi dicis, Tityos, & Tantalos. Ego verò siquid est istiusmodi, perspicuè cognoscam vbi vita defunctus fuero. Quantum ad præsẽs attinet, velim vt quãtumcunque hoc temporis in viuis exigendũ est, beatè exigam, & à sedecim vulturibus hepar meum à morte depascatur: sed non in hac vita siti laborans, vt Tantalus, in beatorum insulis cũ Heroibus, in Elysio campo constitutus bibã. *Iup.* Quid ais? Annon credis esse supplicia, honores, & forum iudiciale vbi vniuscuiusque vita examinatur? *Cyn.*

Κυ. ἀκούω τινὰ Μίνω κρῆτα δικάζειν κάτω τὰ τοιαῦτα. καί μοι ἀποκείναί τι χρὴ εἰ ὄντως ἐκείνου σὸς γε υἱὸς εἶναι λέγεται. Ζ. τί δ' ἂν δι' αὐτὸν ἐρωτᾷς ὦ Κυνίσκε; Κυ. τίνας κολάζει μάλιστα. Ζ. τοὺς πονηροὺς δηλαδή, οἷον ἀνδροφόνους, καὶ ἱεροσύλους. Κυ. τίνας δὲ παρὰ τοὺς ἥρωας ἀποπέμπει. Ζ. τοὺς ἀγαθούς τε, καὶ ὁσίους, καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας. Κυ. τίνος ἕνεκα ὦ Ζεῦ; Ζ. διότι οἱ μέν, πῶς, οἶδε, κολάσεως ἄξιοι. Κυ. εἰ δέ τις ἀκούσιόν τι δεινὸν ἠργάσατο, κολάζεται καὶ τοῦτον δικαίως; Ζ. οὐδαμῶς. Κυ. οὐδὲ ἄρα εἴ τις ἄκων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, οὐδὲ τοῦτον τιμᾷν ἀξιώσειεν ἄν; Ζ. οὐ γὰρ οἶμαι. Κυ. οὐδένα τοιγαροῦν ὦ Ζεῦ, οὔτε τιμᾷν, οὔτε κολάζειν αὐτῷ προσήκει. Ζ. πῶς οὐδένα; Κυ. ὅτι οὐδεὶς ἑκόντες οἱ ἄνθρωποι ποιοῦμεν, ἀλλά τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτῳ κεκελευσμένοι, εἰκὸς ἀληθῆ ἐκεῖνα ὄντα τὰ ἔμπροσθεν ὡμολογημένα, ὡς ἡ μοῖρα, πάντων αἰτία. καὶ ἐὰν φονεύσῃ τις, ἐκείνη ὀφείλει ἡ φονεύσασα. καὶ ἐὰν ἱεροσυλήσῃ, προστεταγμένον αὐτῷ δρᾷ. ὥστε εἰκὸς τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάζειν μέλλοι, τάχα εἰμαρμένως,

Audio Minoem quendam Cretensẽ infra talibus rebus cognoscendis operam dare: de quo mihi aliquid respõdenum tuus sit filius, vt aiunt. *Iup.* Quamobrem verò ista de illo quæris Cynisce? *Cyn.* Quos potissimũ afficit supplicio? *Iup.* Prauos nimirum, veluti homicidas, & sacrilegos. *Cyn.* Quosnam verò ad heroas mittit? *Iup.* Nẽpe bonos, sanctos, quíq; secũdum virtutẽ vixerũt. *Cyn.* Quorsum Iupiter? *Iup.* Quoniam alij honore, alij supplicio sũt digni. *Cyn.* Quòd siquis inuitus mali quidpiam commiserit, nũ & hunc supplicio affici iustum censet? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Proinde, neque siquis inuitus boni aliquid fecerit, eum honore dignabitur? *Iup.* Nequaquã. *Cyn.* Itaq; haud conuenit illi ô Iupiter vllum neq; honore ornare, neq; supplicio afficere. *Iup.* Quomodo nullũ? *Cyn.* Quoniã nihil nos homines spõte facimus, sed necessitate quadam ineuitabili cõpulsi: siquidẽ vera sũt illa quæ antè confessus es, nẽpe Parcam esse rerum omnium causam. Iam siquis alterum interemerit, Parca in culpa est. Siquis sacrilegium perpetret, facinus à Parca sibi iniũctũ admisit. Itaq; si Minos rectè vti velit iudicio,

αὐτὸ τὸ Σισύφου κολάσεται, καὶ τὴν μοῖραν, αὐτὸ τὸ Ταντάλου. τί γὰρ ἐκεῖνοι ἠδίκησαν, πειθόμενοι τοῖς ἐπιτάγμασιν; Ζ. ἀλλ' ἐπ' οὐδὲν ἀποκρίνεσθαί σοι ἄξιον, τοιαῦτα ἐρωτῶντι. θρασὺς γὰρ εἶ, καὶ σοφιστής. καί σε ἄπειμι ἤδη καταλιπών. Κυ. ἐβουλόμην μὲν καὶ ἐπὶ τοῦτο ἔρεσθαι, ποῦ αἱ μοῖραι διατρίβουσιν, ἢ πῶς ἐφικνοῦνται τῆς ἐπιμελείας τῆς τοσούτων ἐς τὸ λεπτότατον. καὶ ταῦτα, τρεῖς οὖσαι. ἐπίπονον γάρ τινα, καὶ οὐκ εὔμοιρον ἐγὼ μοι δοκῶ βιοῦν τὸν βίον, τοσαῦτα ἔχουσαι πράγματα. καὶ ὡς ἔοικεν, οὐ πάνυ οὐδὲ αὗται ὑπὸ χρηστῇ εἱμαρμένῃ ἐγεννήθησαν. ἔγωγε οὖν εἰ μοι αἵρεσις δοθείη, οὐκ ἂν ἀλλαξαίμην πρὸς αὐτὰς τὸν ἐμαυτοῦ βίον, ἀλλ' ἑλοίμην ἂν ἐπὶ πένητος διαβιῶναι, ἢ πᾶν κεκτῆσθαι κλῶθον ἄτακτον, τοσούτων πραγμάτων μεστὸν, ἐπιτηδείων ἔκλωστον. εἰ δὲ μὴ ῥᾴδιόν σοι ἀποκρίνασθαι πρὸς ταῦτα ὦ Ζεῦ, καὶ τούτοις ἀγαπήσομεν, οἷς ἀπεκρίνω. ἱκανὰ γὰρ ἐμφανίσαι περὶ τῆς εἱμαρμένης, καὶ προνοίας λόγον. τὰ λοιπὰ δ', ἴσως οὐκ εἱμαρτο ἀκοῦσαί μοι.

fatũ, nõ Sisyphum, Parcam, non Tantalũ puniet. Quid enim iniustè illi egerunt, quum mandatis obtemperarunt? *Iup.* Non amplius ne respondere quidem conuenit tibi talia interroganti: audax enim es, & sophista, iámque abeo te relicto. *Cyn.* Optabam equidem hoc etiam ex te quærere, vbi Parcæ degant, aut quomodo res tantas exacta cura assequantur: sdque tres cùm sint. Etenim laboriosam, & minimè fœlicem vitam viuere mihi videntur, tot negotia habentes. Vtq; verisimile est, hæ fato non admodum bono natæ sunt. Itaque ego si mihi daretur optio, nequaquam cum illarum vita meam commutarem: sed pauperior æuum exigere mallem, quàm sedere singula obseruando dum contorquerem fusum tot negotijs refertum. Cæterùm si tibi non est facile Iupiter, ad hæc respondere, etiam his ad quæ respondisti, contenti erimus. Sufficiunt enim ad sermonem de Fato & Prouidentia declarandum. Reliqua fortasse in fatis non est vt audiam.

ΖΕΥΣ ΤΡΑΓΩΔΟΣ. IVPITER TRAGOEDVS.

ARGVMENTVM.

Eiusdem propè argumenti & hic Dialogus est, nisi quòd hic Epicureum etiam quendam introducit, qui deos omnino negat vllos esse, nedum prouidentia sua mundum gubernare, fortuitóque ac temere omnia geri contendit. Deinde & ipsa tractatio in plures personas sparsitur ac tota dramatica est.

ΕΡΜΗΣ. MERCVRIVS.

Ὦ Ζεῦ, τί σιωπᾷς, καὶ κατὰ μόνας σαυτῷ λαλεῖς, ὠχρὸς πεπατῶν, φιλοσόφῳ τὸ χρῶμα ἔχων, ἐμοὶ κοινώσασθαι. λάβε με σύμβουλον πόνων. μὴ καταφρόνησης οἰκέτου φλυαρίας. Αθη. ναὶ πάτερ ἡμέτερε κρονίδη, ὕπατε κρόνιδαι. γουνοῦμαί σε θεὰ γλαυκῶπις, τριτογένεια, Ἀθηναία, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἰδῶμεν κἀγώ, τίς μῶμος δάκνει σε κατὰ φρένα, καὶ κῆρ θυμόν. ἢ τί βαρὺ στενάχεις. ὠχρὸς τέ σε εἷλε παρειάς. Ζ. ἀλλ' ἔστιν οὐδὲν δεινὸν οὔθ' εἱπεῖν ἔπος, οὐδὲ πάθος, οὐδὲ συμφορὰ τραγῳδική, ἥς ἀν' ἀρσιν' ἄχθος ἡ θεῶν φύσις. Αθη. Απολλον, εἴης φερεσμίοις ἀρχὴ λόγων.

Iupiter, quid cogitabūdus, & solus apud te loqueris, pallidus ambulans, & Philosophi colorem præ te ferens? Id mihi communica, & accipe me tuisin molestijs consiliarium. Ne tui famuli nugas contemnas. *Min.* Sanè ita magne parens hominum rex, atque Deorum, Te precor en glaucis oculis Tritonia Pallas, Fare age, ne celes, quò sint hæc cognita nobis, Quod te consilium dubio sub pectore versat? Cur gemis? & tacito pallor subsurgit in ore? *Iup.* Nunquam grauis res vlla sic dici potest, Non passio, non vlla tragica calamitas Natura diuûm cuius haud onus ferat. *Min.* O Phœbe qualibus incipit proœmijs.

Ζ. ὦ πανάθλιοι, χθόνια γῆς πτεύσματα, σύτ' ὦ Προμηθεῦ, θιά μ' ἔργασαι κακά. Αση. τί δ' ὅτι; θεὸς χρεὼν δὸ οἰκείων ἐχθρῶν. Ζ. ὦ μεγαλοσμαράγου στεροπᾶς ῥόιζημα, τί μοι ῥέξεις; Αση. κώμασον ὀργάν, εἰ μὴ κωμῳδεῖν ὥσπερ ἔτοι διωάμεθα, μὴ δ' τὸν Εὐριπίδην ὅλον καταπεπάκαμεν, ὥστέ σοι τραγῳδήματα τυρεῖν. Ηρα. ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τίνι αἰτίαν φ λύπης, ἥτις ἐστί σοι; Ζ. ἀλλ οἶδ', ἐπίτοι κἀν σκώπτῃς μέγα. Η. οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτὸ, ὧν πάσχεις, ὅτι ἐρωτικὸν ὄζιν. οὐ μὰν κωκύω γε, τοῦτο ἔδοις ἤδη πολλάκις ὑβριστῆσα τοῦτο σοῦ τὰ τοιαῦτα. εἰκὸς γοῦν ἤτοι Δανάλην τινὰ, ἢ Σεμέλην, ἢ Εὐρώπην αὖθις ἐυρόντα σε, ἀνιᾶσθαι τοῦτο τὸ ἔρωτος. εἶτα βουλεύεσθαι ταῦρον, ἢ σάτυρον, ἢ χρυσὸν ῥυήμονον, ῥυῆναι διὰ τοῦ ὀρόφου εἰς τὸν κόλπον τῆ ἀγαπωμένης. τὰ σημεῖα γὸ ταῦτα, οἱ στεναγμοὶ, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ὠχρὸν εἶναι, ὰ ἄλλου του, ἢ ἔρωτός ὄζιν. Ζ. ὦ μακαρία, ἥτις ἐν ἔρωτι, ἢ ταῖς τοιαύταις παιδιαῖς, οἴει τὰ ἡμέτερα πράγματα εἶναι. Η. ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰμὴ τοῦτο ἀνιᾷ σε, Δία ὄντα;

Iup. O peſſimum genus mortalium, Túque ô Prometheu, me quibus afflixti malis. *Min.* Quid eſt? nec enim celabis hæc domeſticos. *Iup.* O murmur ingens fulminis magnicrepi, quid mihi facies? *Min.* Compeſce iram, ſi non comicè loqui quemadmodum hi poſſum⁹, neque totum Euripidem deuorauimus, ita vt dramaticè tecum loquamur. *Iun.* An neſcire nos putas cauſam mœroris, quænam ſit? *Iup.* Tu neſcis, nam eiulares magnopere. *Iun.* Noui dolorũ tuorum ſummam, te nimirũ amore percelli. Nec tamen eiulo, vt quæ ſim aſſuefacta crebris huiuſmodi cõtumelijs à te peti. Igitur veriſimile eſt te vel Danaen aliquam, vel Semelen, vel Europam nactum, amore angi. Deinde ſtatuere aſſumpta forma vel tauri, vel ſatyri, vel auri, per tectum in amatæ ſinum influere. Etenim hæc ſigna ſunt, ſuſpiria, lachrymæ, & pallor, non alius rei, quàm amoris. *Iup.* O beata, quæ negotia noſtra in amore, talibúſque ludicris ſita eſſe putas. *Iun.* Ecquid aliud, niſi hoc ſolicitat te, Iupiter cùm ſis?

Ζ. ἐν ἑκάτοις ὦ Ἥρα τὰ θεῶν πράγματα. καὶ τοῦτο δή τὸ τῆς λόγου, ὅπ ξυρᾶ ἕστηκεν, εἴτε χρὴ ἡμᾶς πιμᾶς ἔτι, καὶ τὰ δέρατ ἔχειν ταὶ τῇ γῇ, εἴτε καὶ ἡμελῆς πανταπασι, καὶ τὸ μηδὲν εἶναι δοκεῖν. Η. μῶν γιγαντάς τινας ἡ γῆ ἔτρεφεν; ἢ οἱ τιτᾶνες τὰ δεσμὰ διαῤῥήξαντες, καὶ τὴ φρουρὰ ὑπερατήσαντες, αὖθις ἡμῖν ἐναντία αἴρονται τὰ ὅπλα; Ζ. θάρρει. τὰ νέφεσιν ἀσφαλῶς ἔχει θεοῖς. Ηρα. τί οὖν ἄλλο δεινὸν αὖ γέγονεν; οὐχ ὁρῶ γὸ ὅτε μὴ τὰ τοιαῦτα παραλυπεῖ, ἐφ' ὅτῳ Πῶλος, ἢ Αεισόδημος, αὐτὴ Διὸς ἡμῖν αἰσαπέτηνας. Ζ. Τιμοκλῆς ὦ Ἥρα ὁ ςωϊκὸς, καὶ Δάμις ὁ ἐπικούρειος, χθὲς ὐκ οἶδα ὅθεν σφίσιν ἀρξαμένου τοῦ λόγου, περὶ νοίας πέρι διελεγέσθην, παρόντων μάλα συχνῶν, καὶ δοκίμων ἀνθρώπων. ὅπερ μάλιστα καὶ ἐνίασέ με. καὶ ὁ μὲ Δάμις, οὔτ' εἶναι θεοὺς ἔφασκεν, οὔθ' ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν, ἢ διατάπειν. ὁ Τιμοκλῆς ὃ ὁ βέλτιςος, ἐπιεῖχετο ξυναγωνίζεσθαι ἡμῖν. εἶτα ὄχλου πολλοῦ ἐπῤῥυέντος, οὐδὲν πέρας ἐγένετο τῆ συνουσίας. διελύθησαν γὸ εἰσωθῖς, ἐπισκέψασθαι

Iup. Deorum res, ô Iuno, in extremo discrimine versantur: & quod aiunt, in acie nouaculæ constitutæ sunt: vtrum adhuc simus colendi, & quæ in terris offeruntur dona habituri: an verò prorsus negligendi, & pro nihilo ducendi. *Iun.* Num Gigãtes aliquos terra produxit? aut Titanes disruptis vinculis, deuictáque custodia rursum in nos arma parant? *Iup.* Confide, nam res inferæ bene Dijs habent. *Iun.* Quid ergo aliud acerbum esse possit? Neque enim video, quando talia nihil te conturbant, quam ob rem nobis Polus, aut Aristodemus pro Ioue apparueris. *Iup.* Timocles ille Stoicus, ô Iuno, & Damis Epicureus, heri nescio vnde ducto orationis initio de Prouidentia disputabant in magna probatorum hominum frequẽtia: quod potissimùm animũ meum perturbauit. Ac Damis quidem affirmabat, neq; Deos esse, neque ea quæ geruntur obseruare, aut digerere. Verùm optimus ille Timocles nostras partes omni studio tuebatur. Deinde cùm afflueret multa turba, nullum finem sortita est disputatio. Etenim discesserunt hoc pacti vt

τὰ λοιπὰ σωθείσθωσαν, καὶ νῦν μετασχεῖν πάντες εἰσὶ σφῶν τῆς ἀκροάσεως, ὁπότερος κρατήσει, καὶ ἀληθέστερα δόξῃ λέγειν. ὁρᾶτε τὸ κίνδυνον, ὡς ἐν ἑνὶ πάντα A σωτὰ τὰ ἡμέτερα, ἐν ἑνὶ δὲ ἐκεῖ κινδυνεύσθαι; καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ παρεωραῖς αἰσχύνη τὰ ἡμέτερα, ὀνόματα μόνον εἶναι δόξαντα, ἢ τιμᾶς ὥσπερ πρότερον, ὦ ὁ Τιμοκλῆς ἐκεῖνος λέγων. Ηρα. δεινότατα ὡς ἀληθῶς, καὶ ὑμάτιον ὦ Ζεῦ ἐπιβαλόμενος αὐτός. Ζ. σὺ δ', ὦ Δαναὴς τις, ἢ Ἀντιόπης, εἶ- C ταί μοι λόγον ἐν ταραχῇ τοσούτῳ. τί δ' οὖν ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ηρα, καὶ Ἀθηνᾶ, ποιοῦμεν αὖ; συνεκκλησιάσετε δὲ καὶ αὐτοὶ τὸ μέσον. Ερ. ἐγὼ μὲν ὅπῃ τὸ κοι- D νὸν φανῇ δεῖν τ' ὀπαδεῖν ἐπαναγαγεῖν, ἐκκλησίαν συναγαγόντα. Ηρα. κἀμοὶ ταῦτα συνδοκεῖ, ἄνδρ καὶ τούτῳ. Αθη. ἀλλ' ἐμοὶ ταὐναντία δοκεῖ ὦ πάτερ. καὶ μὴ συνταράττειν τὸν E οὐρανὸν, μηδὲ δῆλον εἶναί σε θορυβούμενον τῷ πράγματι, πράττειν δ' ἰδίᾳ ταῦτα, ἐξ ὧν κρατήσει μὲν ὁ Τιμοκλῆς λέγων, ὁ Δάμις δ' καταγελασθείς, ἀπίοι ἐκ τῆς συνουσίας. Ερ. ἀλλ' οὐτε ἀγνοήσετε ταῦτα ὦ Ζεῦ, οὐ φανερῷ ἐσομένης τῆς

cætera denuo dispicerentur. Et nunc omnes suspēso sunt ad audiendum animo, vter vincet, & veriora dicere videbitur. Videtis periculum, vt res nostræ in vno periclitantes, ad angustias omnino sunt redactæ? Et ex duobus alterum euenire necesse est, vt aut nostræ res flocci fiāt, & inania nomina videamur: aut quemadmodum antea, colamur, si Timocles dicēdo superauerit. *Iun.* Grauissima profectò sūt illa, nec temerè Iupiter in hos tragicis verbis inuehebare. *Iup.* Tu verò putabas me vel Danaës, vel Antiopes habere rationem, in tāta perturbatione. Quid igitur ô Mercuri, & Iuno, & Minerua nobis faciendū est? Quin vos consilij partē cōminiscimini. *Merc.* Equidem ego in cōmunem vtilitatem coacto concilio, dico rē adducendam in deliberationē. *Iun.* Ego idem cūhoc sentio. *Min.* Mihi verò aliter videtur, Pater, vt neque cœlum conturbes, neque palam fiat te hanc ob rem tumultuari: sed priuato consilio facias vt Timocles disputatione vincat: Damis verò ex congressu, derisus abeat. *Merc.* Atqui ista non ignorabūtur, Iupiter, cum Philosophis in

ἐειδὸς τοῖς φιλοσόφοις, ἢ σὺ δόξεις τυραννικὸς εἶναι, μὴ κοινώνησας περὶ τῶν ὅλων μεγάλων, ἢ κοινῶν ἁπάντων. Z. ἀκοῦσον ἤδη κήρυττε, ἢ παρέσεσθαι ἅπαντες. Ep. ὀρθῶς γὸ λέγεις. ἰδοὺ δὴ εἰς ἐκκλησίαν συνέλθετε οἱ θεοί. μὴ μέλλετε, ξυνέλθετε πάντες. ἥκετε. περὶ μεγάλων ἐκκλησιάσουσιν. Z. ὅτω φιλὰ ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἀπλῆ, καὶ πεζὰ κήρυττε, καὶ ταῦτα, ὅπι τοῖς μείζοσι συγκαλῶν; Ep. ἀλλὰ πῶς γὸ ὦ Ζεῦ ἀξιοῖς; Z. ὅπως ἀξιῶ; ἀποσεμνύσας φημὶ δεῖν τὸ κήρυγμα μέτροις τισὶ, ἢ μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, ὡς μᾶλλον συνέλθοιεν. Ep. ναί. ἀλλ' ἐποποιῶν ὦ Ζεῦ, ἢ ῥαψῳδῶν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ γ', ἥκιστα ποιητικός εἰμι. ὥστε διαφθερῶ τὸ κήρυγμα, ὑπ' ἀμετρίας ἢ ἐνδεᾶ ξυνιέντων. καὶ γέλως ἔσαι παρ' αὐτῶν ὅπι τῇ ἀμουσίᾳ τῶν ἐπῶν. ὁρῶ γοῦν καὶ τὸν Ἀπόλλω γελώμενον ἐπ' ἐνίοις τῶν χρησμῶν. καίτοι ὑπικρυπτόμενος τὰ πολλὰ τῆς ἀσφαλείας, ὡς μὴ πάνυ γελοῖῳ ἄγειν τὸν ἀκούοντας ἐξετάζῃ τὰ μέτρα. Z. ἀκοῦσον ὦ Ἑρμῆ, ἢ Ὁμήρου ἐπῶν ἐγκατακίγνυε τὰ πολλὰ τῷ κηρύγματι, ὡς ἐκεῖνος ἡμᾶς συνεκάλει.

propatulo futura sit disceptatio. At tu quidem tyrannum agere videberis, si de tantis rebus & ad omnes cõmuniter pertinentibus, cum reliquis non cõmunicaueris. *Iup.* Ergo iam proclama, & prẽstò sint omnes. *Merc.* Rectè dicis. En vos Dei in cõcionem venite, ne cunctemini: conuenite omnes: venite: magnis de rebus consilium inibimus. *Iup.* Ita nudis, ô Mercuri, simplicibúsq; verbis, ac pedestribus pronunciasprætertim cùm maximis de rebus Deos conuocesᵗ? *Merc.* At quomodo vis faciam Iupiter? *Iup.* Quomodo velim: Dico tuũ præconiũ versibꝰ esse magnificè efferendũ, & grandiloquẽtia poëtica, qua impulsi diligẽtiùs cõueniant. *Merc.* Sanè verũ hoc poëtarũ & rhapsodorũ est officiũ. At ego poëticen nõ calleo: adeò vt præconium sim corrupturus, & hypermetros aut defectiuos versus connectã. Et risum ipsis mouebo mea carminũ imperitia. Itaq; video Apollinẽ ob oracula nõnulla derideri: quãquã cautionis causa multa obscurent, ne omnino audiẽtes otio indulgeãt sed expẽdãt versus. *Iup.* Proinde Mercuri, Homericos versus plerosq; admisce præconio, vt ille solebat nos cõ-

uocare.

μεμνῆσθαι δὲ σι εἰκός. Ερ. οὐ
παν μ' ὅπω σαφῶς, κ' σε χέι-
ρας. πειράσομαι ὅμως. Μητέ
τις ἐν θαλεια θεὸς, μητέ τις
ἄρσην, μηδ' ἀυτῶν ποταμῶν A
μήτ' ὠκεανοῖο, μήδε
τι νυμφάων, ἀφ' ἱερὸν Διὸς ἔλθε-
τε πάντες, εἰς ἀγορὴν, ὅσοι τε
κλυτὰς δαιτυδ' ἑκατόμβας,
ὅσοι τ' αὖ μέσσοι, ἢ ὕστατοι,
ἢ μάλα πάγχυ νώνυμοι, βω-
μοῖσι παρ' ἀθανάτοισι καθῆσθε.
Ζ. εὖγε ὦ Ερμῆ. ἄριστα πεκινυκταί σοι. καὶ σωίασι
δὲ ἤδη. ὥστε παραλαμβάνων, C
καθίζε αὐτὸν, κ' τὴν ἀ-
ξίαν ἕκαστον, ὡς ἀπ' ὕλης, ἢ
τέχνης ἔχει. τὸ μὲν δὴ εἶδος
μὴ, τοὺς χρυσοῦς. εἶτα ὑπὸ
τούτοις, τοὺς ἀργυροῦς. εἶτα ἐ- D
ξῆς, ὁπόσοι ἐλεφαντίνοι. εἶ-
τα τοὺς χαλκοῦς, ἢ τοὺς λιθί-
νους. καὶ τὸ αὐτοῖς τούτοις, οἱ
Φειδίου μὴ, ἢ Αλκαμένους, ἢ
Μύρωνος, ἢ Εὐφράνορος, ἢ τ'
ἄλλων τεχνιτῶν, παρατεθειμέ-
νων. οἱ συμφετώδεις δ' οὗτοι,
καὶ ἄτεχνοι, πόρρω τοῦ σιωπῶ-
ντες, καθεδοῦνται σιωπῇ,
ἀπαλλαγέντες μόνον τὴν ἐκ-
κλησίαν. Ερ. ἔσται ταῦτα. καὶ
καθεδοῦνται, ὡς παρῄνεσεν.
μὴ ἐκεῖνο οὐ παρήγειρον

uocare. Eorum autem te meminisse est credibile. *Merc.* Certè non admodum certò, neque promptè, attamen tentabo. Ergo Deûm nemo, nec mas, nec fœmina desit, Nullúsque Oceani fluuiorum, nullaque Nympha; Ast in consilium Iouis heus properate frequentes: Quíque editis celebres hecatombas, quíque sedetis Ararum ad fumos, medio vel in ordine diuûm, Vel ferè postremo, vel nullo nomine nôti. *Iup.* Euge Mercuri: optimè præconio functus es. Etenim iam conueniunt. Quapropter singulos excipiendo, ipsos ordine colloca, pro materiæ artisue dignitate: In primâ sede aureos, in secunda argenteos, in tertia eburneos, in quarta æneos, aut lapideos. Inter hos etiâ primas illi teneant quos Phidias, aut Alcamenes, aut Myron, aut Euphranor, similesue artifices effinxerunt. Cæterùm hi vulgares, nulla arte nobiles, procul amoti sedeãt cum silentio, in solum concionis complemẽtum. *Merc.* Hæc fient, & ordine sedebunt. At non facile est scire, an eorum aliquis sit aureus,

καὶ πολυτάλαντος ἢ τῷ ὀλκῇ, οὐκ ἀκριβὴς ἢ τῷ ἐργασίαν, ἀλλὰ κομιδῇ ἰδιωτικὸς, καὶ ἀσύμμετρος, πρὸ τῶν χαλκῶν τῶν Μύρωνος, καὶ Πολυκλείτου, καὶ τῶν Φειδίου, καὶ Ἀλκαμένους τῶν λιθίνων, καθεδεῖται. ἢ προτιμητέαν χρὴ νομίζειν εἶναι τὴν τέχνην. Ζ. ἐχρῆν μέντοι. ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὅμως προτιμητέος. Ερ. μανθάνω, ὅτι Πλουτίνδην κελεύεις, ἀλλὰ μὴ Αἰσιγνδην καθίζειν, καὶ ἀπὸ τιμημάτων. ἴκετε οὖν εἰς τὴν προεδρείαν ὑμεῖς οἱ χρυσοῖ. ἔοικασι δ' οὖν ὦ Ζεῦ, οἱ βάρβαροι προεδρεύσειν μόνοι. ὡς τοὺς γε Ἕλληνας ὁρᾷς ὁποῖοί εἰσι. χαρίεντες μέν, καὶ εὐπρόσωποι, καὶ τὴν τέχνην ἐγκεκαμμένοι. λίθινοι ἢ, ἢ χαλκοῖ ὅμως ἅπαντες. ἢν οἵ γε πολυτελέστατοι αὐτῶν, ἐλεφάντινοι, ὀλίγον ὅσον τὸ χρυσοῦν ἐπίχρυσον ἔχοντες, ὡς ἐπικεχρῶσθαι, καὶ ἐπυγάσθαι μόνον. τὰ ἢ ἔνδον, ξύλοι, καὶ οὗτοι μεγάλας ὅλας ἐμπολιτευομένας σκέπτοντες. ἢ Βενδὶς ἢ αὕτη, καὶ ὁ Ἄνουβις ἑλληνοσὶ, καὶ παρ' αὐτὴ, ὁ Ἄττις, καὶ ὁ Μίθρης. καὶ μὰ Δία ὅλοι ὁλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ πολυτιμητοὶ ὡς ἀληθῶς. Πο. καὶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ δίκαιον, τὸ κυνοπρόσωπον τοῦτον προκαθίζειν

multisque talentis præponderet, nec accurato, sed vulgari admodum, & inconcinno opere comparatus, ante æneos illos Myronis, & lapideos Polycleti, Phidiæ & Alcamenis, sedebitne existimandum artem esse præferendam. Iup. Ita quidem fieri oportebat: attamen aurum est anteponendum. Merc. Intelligo: rationem diuitiarum, non præstantiæ, & census habeti iubes in dandis sedibus. Venite igitur occupatum primas sedes, vos aurei. Videntur autem, Iupiter, soli barbari primas occupaturi: nam Græcos vides quales sint: venusti quidem, & pulchri, & secundum artem compositi: lapidei tamen, aut æmei omnes, vel, qui omnium sumptuosissimi sunt, eburnei, pauculo auro renidentes, vt qui eo tantùm intincti, refulgeant. Cæterùm intus lignei in quibus manentes muscarum toti greges conteguntur. Bendis autem hęc, & Anubis ille, & prope ipsum Attis, & Mithres ex solido auro sunt conflati, graues & magni reuera pretij. Merc. Ecquid iustum est Mercuri, primũ collocare

μετ' ἀνθρώπων, ἢ ταῦτα, Ποσειδῶν ὤστε; Ερ. ναι. ἀλλὰ σὺ μὲν ἐκποδὼν ἴθι, χαλκοῦν ὁ Λύσιππος, ἢ πένητα ἐποίησεν ἀντὶ τῶν Κορινθίων χρυσῶν. οὗτος δ', ὅλως μεταλλικὸς πλουσιώτερός ἐστιν. ὡς ἐξελαστέος καὶ περιωσμένος, καὶ μὴ γρυσοκολλητέος, εἰ τῆς βίνα τηλικαύτης χρυσοῦν ἔχων, προτιμήσεται σου. Αφρ. ἀλλ' ὦ Ερμῆ, κἀμὲ λαβὲ, καὶ ἐν τοῖς θεοδείκτοις που κατάθες. χρυσοῦν γάρ εἰμι. Ερ. οὐχ ὅπως γε ὦ Αφροδίτη καλὸν ὁρᾶν. δοκῶ γὰρ μετὰ τοῦ λευκοῦ πάνυ ἄσμενα λιθοτομηθεὶς ἔνια δόξαν οὐτωσὶ Πραξιτέλει Αφροδίτη γλαυκώπιδι Κνιδίᾳ παρεδόθης. Αφρ. καὶ μάλα ἀξίωσον σὺ μάρτυρα τὸν Ὅμηρον παρέλκεσθαι, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἀνάδυσιν χρυσῆν με τὴν Αφροδίτην ἐκ θαλάττης. Ερ. καὶ ὁρᾷς τὸν Απόλλω ὁ αὐτὸς πολυχρύσου ἔτι ὄντος, καὶ πολλοῦ. ἀλλὰ νῦν ἴσθι κἀκεῖνον ἐν τοῖς ζητήτοις τοῦ καθ' ἡμᾶς, ἀποκαθαιρόμενον ἀπὸ τῶν λησθέντων, ἢ τὰ κολλαπτὰ τῶν κιθαρῶν περιτεθαμμένον. ἴσως ἀγάπα καὶ σύ, μὴ τοῦ ἐν τῷ ξυστῷ ἐκκλησιάζειν. Κολακώτης, ἐμοὶ δ' οὐδὲ

hunc canina facie Ægyptium, me qui sum Neptunus, priorem? *Merc.* Maximè. At te quidem ô Neptune Lysippus æneum & pauperem fecit, cùm tunc auro caterent Corinthij. Hicautem metallis vniuersis est ditior Quare te remoueri patiaris oportet, neque indigneris si naso iste aureus tibi anteponetur. *Ven.* Ergo Mercuri, accipe me, & in primis consessibus colloca: nã sum aurea. *Merc.* Minimè Venus, quantum ego video. Sed nisi hallucinor, ex albo lapide ex monte Penteli excisa, vt Praxiteli placuit, facta Venus; Gnidijs tradita es. *Ven.* Atqui fide dignum testem tibi producam Homerum, qui sursum ac deorsum suis in rhapsodijs, auream me esse dicit. *Merc.* Sed enim ille ipse auri multi, & opum possessorem Apollinem dixit: quem tamen in extremis sedentem videbis, direpta ipsi à latronibus corona, & surreptis citharæ verticillis. Quare contenta esto cùm seruili planè in loco non collocata concioni interfis. *Cyllenius.* Quis verò contendere mecum ausit Sol cùm sim,

αὖ ἐείσατο τολμήσειεν, ἢ ἐμὲ τε

ὄντι, καὶ πηλικούτῳ τὸ μέγεθος; εἰ δὲ ἓν μὴ ὑπερφυᾶ, μηδ' ὑπερμεγέθη οἱ Ῥόδιοι κατασκευασάσθαι μὲν ἠξίωσαν, ἀπὸ τῶν ἴσως τελέσματος, ἑκκαίδεκα χρυσοῦς θεοὺς ἐποιήσαντο. ὥστε οὐκ ἄλογον πολυτελέστερος αὖ νομίζοιμι. καὶ πρόσεστι καὶ τέχνη, καὶ τὸ ἐργασίας τὸ ἀκριβὲς ἐν μεγέθει τοσούτῳ. Ερ. τί ὦ Ζεῦ, καὶ ποιεῖν; δύσκριτον γὰρ ἐμοὶ φαίνῃ καὶ τοῦτο. εἰ μὲν γὰρ ἐς τὴν ὕλην ἀποβλέψαιμι, χαλκοῖς ὄψιν. εἰ δὲ λογίζοιμαι ἀφ' ὁπόσων ταλάντων κεχάλκευται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσομεδίμνους, καὶ τί ἐμποδὼν αὐτὸν. Ζ. τί γὰρ ἐδεῖ παρεῖναι καὶ τοῦτον ἐλέγξοντα τὴν τῶν ἄλλων μικρότητα, καὶ συγκλείσοντα τὴν καθέδραν; πλὴν ὑμῖν γ' ὦ Ῥόδιοι ἄφιστε, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα προπετὴς εἶ τῶν χρυσῶν πῶς ἂν καὶ προεδρεύοις, εἰ μὴ δείσει ἀπολιπὼν πάντας, ὡς μόνος καθέζοιο, ἡ πύκα ὅλην θατέρᾳ τῶν πυγῶν ἐπιλαβών. ὡς ἄμεινον ποιήσεις ὀρθοστάδην ἐκκλησιάζων, ἐπικουφὰς τῷ σιμῷ εἴῳ. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ἄλλο δύσλυτον καὶ τοῦτο. χαλκὸν μὲν γὰρ ἀμφοτέρω ἴσον καὶ τέχνης ἡ αὐτῆς, Λυσίππου ἑκάτερον τὸ ἔργον, καὶ

tantæque magnitudinis? Et nisi me immensum & immodicum struere voluissent Rhodij, ex paribus sumptibus, sedecim Deos aureos fecissent: ad quorum proportionem sumptuosior existimarer. Præterea tam ingentem magnitudinem inest etiam ars, & opificij exquisita ratio. *Merc.* Quid facto opus Iupiter? Nam hoc iudicare difficile est. Nam si materiam respexero, æneus est. Verùm si supputem quot in eo fabricando impensa fuerint talenta, plures quàm quingẽtos modios, & censũ equestrem inueniam. *Iup.* Quid opus erat, vt hic etiam interesset, qui aliorum parsimoniam argueret, & sessioni obstaret? Verumenimuero Rhodiorum optime, si quàm maximè aureis es præferendus, quomodo prima subsellia tenere possis, nisi omnibus sit surgendum, vt solus sedeas, omni Pnycis spacio alteris natibus occupato? Quocirca rectiùs facies, si propo in concilium capite, rectus concioni interfis. *Merc.* Ecce rursus alius hic est modus. Ænei enim ambo estis, & eiusdem artificij, vtrumque Lysippi opus: & quod maximum est, generis nobilitate pares, vt τὸ μέγιστον, ὁμοτίμω τὰ ἐς

ἦσις, ἅτε δὴ παῖδες ὄντες Διὸς, ὁ Διόνυσος ἐστὶ, καὶ Ἡρακλῆς. πότερος οὖν αὐτῶν πρεσβεύσει; σιλογενέσθαι γὰρ ὡς ὁρᾷς. Ζ. διατεχόμεθ' ὦ Ἑρμῆ, πάλαι δέον ἐκκλησίαζειν. ὥστε νῦν μὲ ἀπλῶς καθῆσθαι, ἔνθα αἱρήσεται ἕκαστος ἑζέλη. ἐπαυδᾷς δ' ἀποδώσεται περὶ τούτων ἐκκλησίαν. καὶ γὰρ οἶσθα τότε δεῖ πρᾶγμα χρὴ πρωτοπαθῆ γε τάξιν ἐπ' αὐτοῖς. Ερ. ἆρ' Ἡράκλεις, ὡς δορυβοῦσι τὰ κοινὰ, καὶ τὸ καθ' ἡμέραν ταῦτα βοῶντες διανομάς. ποῦ τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπίλιπε; πᾶ αἱ ἑκατόμβοι; κοινὰς τὰς θυσίας. Ζ. καταστώπησον αὐτοὺς ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν ὅτου ἕνεκα ξυλλέγησαν, τὰν λῆρον τοῦτον ἀείροντες. Ερ. οὐχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, πλὴν Ἑλλήνων σιωπῶσιν. ἐγὼ δ', ἐπολύγλωσσος εἰμι, ὥστε καὶ Σκύθαις, καὶ Πέρσαις, καὶ Θρᾳξὶ, καὶ Κελτοῖς σιωπὰ κηρύσσειν. ἄμεινον ἂν εἶναι τῇ χειρὶ σημῆναι, καὶ παραχελεύσασθαι σιωπᾶν. Ζ. ἴτω ποιῶ. Ερ. εὖγε. ἀφωνότεροι γεγόνασί σοι τῶν σοφιστῶν ὥστε ὧδε δημηγορεῖν ὁρᾷς, πάλαι πρὸς σὲ ἀποβλέποντες, περιφρονοῦντες δ', τί χρὴ ἐρεῖς. Ζ.

qui sunt Iouis filij, Bacchus iste, & Hercules. Vter ergo illorum primas tenebit? cõtendunt enim vt vides. *Iup.* Tempus terimus Mercuri, cùm iamdudum habenda esset concio. Quare nunc promiscuè sedeant, vbi quisque voluerit. Deinceps verò hisce de rebus cogetur de integro conciliũ: túncque sciam quis hac in re ordo sit constituendus. *Merc.* At Hercules, vt tumultuantur, communem & quotidianam istam distributionem clamantes, vbi est nectar? vbi relicta ambrosia? vbi Hecatombę? communia sacrificia. *Iup.* Illis impone silentium Mercuri, vt nugis hisce relictis intelligant cuius rei gratia coacti sint in concilium. *Merc.* Non omnes, Iupiter, Græcam linguam capiunt. At ego multas linguas non calleo, vt Scythis, Persis, Thracibus, & Celtis, quæ intelligant, pronunciem. Satius itaque puto manu significare & imperare silentium. *Iup.* Ita fac. *Merc.* Euge, Pythagoricis taciturniores facti sunt: ita vt cõcionandi sit tẽpus. Vides, vt iamdudum cõiectis in te oculis, expectãt quid sis dicturus. *Iup.* At quod mihi accidit, Mercuri,

δὴ ὅ γε πόνος σὺ ὦ Ἑρμῆ, ὃν ἂν

ἐκπέσωμεν πρὸς σὲ ἐπαινῶν υἱὸν ὄντα. οἶδα ὅπως θαῤῥαλέος εἶ, καὶ μεγαλήγορος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἦσθα; Ερ. οἶδα. καὶ ἐδεδίειν γε ἀκούων σου ἀπειλοῦντος. καὶ μάλιστα ὁπόταν ἀπειλῇς ἀναστήσειν ἐκ βάθρων τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν αὐτοῖς θεοῖς, καὶ σείσειν ἐκεῖνον τὸν χρυσοῦν καθεὶς. Ζ. ἀλλὰ νῦν ὦ τέκνον, ὡς οἶδα εἴτε καὶ ὑπὸ μεγάθους τῶν ἐφεστώτων δεινῶν, εἴτε καὶ ὑπὸ πλήθους τῶν παρόντων, πολυθεωτάτη γὰρ ὡς ὁρᾷς ἡ ἐκκλησία, διατετάραγμαι τὸν νοῦν, καὶ ὑποβρομός μοι καὶ γλῶττά τις πεπεδημένη ἔοικε. τὸ δ' ἀποπώτατον ἁπάντων, ἐπιλέλησμαι τὸ προοίμιον ἁπάντων τῶν λόγων, ὃ παρεσκευασάμην, ὡς εὐπροσωποτάτη μοι ἡ ἀρχὴ γένοιτο πρὸς αὐτούς. Ερ. ἀπολώλεκας ὦ Ζεῦ πάντα. οἱ δ', ὑποπτεύουσι τὴν σιωπήν, καὶ τι μέγα κακὸν ἀκούσεσθαι προσδοκῶσιν, ἐφ' ὅτῳ σὺ διαμέλλεις. Ζ. βούλει χρῶ ὦ Ἑρμῆ, τὸ οἰωνικὸν ἐκεῖνο προοίμιον ἀναῤῥαψῳδήσω πρὸς αὐτούς; Ερ. τὸ ποῖον; Ζ. κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θεαιναι. Ερ. ἄπαγε. ἱκανὰ καὶ πρὸς ἡμᾶς πεπαῤῥώνηται σοι τὰ πρῶτα. πάλιν δὲ δοκεῖ,

tibi cùm sis meus filius, dicere non pigebit. Scis quàm confidenti animo, & ore grandiloquo fuerim in concionibus? *Merc.* Scio: & te concionantem audiens timui: ac præcipuè quando minabaris te demissa catena illa aurea, terram à fundamentis, & mare cùm ipsis Dijs sursum tracturum. *Iup.* At nunc ô fili, nescio vtrum impendentium malorum magnitudine, an verò præsentium multitudine (nam hic Deorum conuentus est frequentissimus vt vides) animo conturbor, & intremisco, & vincta mihi lingua videtur. Quódque omnium est absurdissimum, excidit mihi totius orationis proœmium, quod præparaueram, vt bellissimo apud ipsos exordio vterer. *Merc.* Perdidisti omnia Iupiter. His suspectum est tuum silentium, & prægrande aliquod malũ sese audituros expectant, quia tu cunctaris. *Iup.* Vis igitur Mercuri, Homericum illud proœmium ipsis occinam? *Merc.* Qualenam? *Iup.* Dique Deaque omnes dicenti aduertite mentes. *Merc.* Apage. Nam satis in principio aduersus nos es debacchatus. Verùm si videtur, τὰ πρῶτα. πάλιν δὲ δοκεῖ,

πὸ φορτικὸν τ μέρος, ἄφες. ὦ, τ Δημοδόκης δημηγορικῶν τ κ Φιλίππε, λῶπτα αὖ ἐνύων, σώσεις, ὀλίγα ἀναλαλήσων. ἔτω γοῦν οἱ πολλοὶ νῦν ῥήτορες ποιοῦσι. Z. εὖ λέγεις, συντομόν τινα ῥητορείαν, κ ῥᾳδίως ἅπαντα τὰ τῶν ἐνηκόων τοῖς ἀποδυομένοις. Ep. ἄρξομαι δ' ὅτι ποτε. Ἀντὶ πολλῶν δὲ ὦ ἄνδρες θεοὶ χρημάτων, ὑμᾶς ἐλίττ ομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο ὑμῖν, ὅ, τι δή ποτε ἄρα τοῦτο ἔστι, ἐφ' ὅτῳ νῦν συνελήλυθατ, εἶτ πάντων τῶν οὐ προσηκόντων, σφοδρᾷ προθύμως ἀκροᾶσθαί μου λέγοντος. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς δ θεοὶ, μονονχὶ λέγει φωνῇ ἀφιεὶς, ὅτι τῶν παρόντων ἐμοὶ μόνος ἀντιληπτέον ὑμῖν ἐστι, κἀμοῖς ἦ, πάνυ ὀλιγώρως ἔχειν δοκοῦμεν πρὸς αὐτά. βούλομαι ἦ ἤδη, καὶ γὰ ὅπλίτης ὁ Δημοδόκης, αὐτὰ ὑμῖν διαλῶσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς διεπεραχθεὶς, σωτήριον πλοῦν ἀνεκόμισα. χθὲς γὰρ ὡς ἴστε, Μνησίθεου τοῦ ναυκλήρου δύοντος τὰ σπήλαια ὑπὸ τῷ πρὸ ὀλίγου δεῖν ἀπολουμένῳ πρὸς τὸν Καφηρέα, εἱστιώμεθα ἐν Πειραιεῖ, ὀπόσους ἡμῶν ὁ Μνησίθεος ὑπὸ τὴν θυσίαν ἐκάλεσεν, εἶτα μετὰ τὰς σπονδὰς,

moleſtos illos verſus omittito: & quam volueris ex orationibus Demoſthenis contra Philippum, paucis immutatis declamato: quod multi oratores nunc faciũt. I. Rectè dicis compendioſam hanc orandi rationem, & aſtutiam opportunam hæſitantibus. Tandem igitur incipiam. Multis pecunijs, ô viri Dij vos anteposituros puto, ſi vobis innoteſcat, quid tandem ſit illud, cuius gratia hunc in cœtum accerſiti eſtis. Quod cùm ita ſit, conuenit vt me dicentem alacriter audiatis. Præſens vtique tempus, ô Dij, emiſſa propemodum voce dicit, nobis fortiter ſuſcipiendam rerum præſentium curam, quas tamen negligere videmur. Iam autem volo deficiente mihi Demoſthene, ea vobis apertè declarare, quib⁹ perturbatus concionem cõuocaui. Heri enim, vt ſcitis, cùm Mneſitheus nauclerus ob ſeruatam ex vndis nauem, quæ ad Caphareï ſcopulos illiſa ferme perijt, nos in Piræo epulis excepiſſet, quotquot noſtrũm ad ſacrificium vocauerat: peractis libationibus,

ὑμεῖς μὲν, ἄλλος ἄλλῃ ἐξάπεσθε, ὡς ἑκάστῳ ἔδοξεν. ἐγὼ δὲ, οὐδέπω γὰρ πάνυ ὀψὲ ἦν, ἀπῆλθον εἰς τὸ ἄστυ, ὡς περιπατήσαιμι τὸ δειλινὸν ἐν Κεραμεικῷ, ἐννοῶν ἅμα τὴν Μνησιθέου τὴν μικρολογίαν, ὃς ἐν καὶ δέκα θεοὺς ἑστιῶν, ἀλεκτρυόνα μόνον κατέθυσε, γέροντα κἀκεῖνον, ἤδη καὶ κορυζῶντα. καὶ λιβανωτὸν χόνδρους τέτταρας, εὖ μάλα εὐρωπιῶντας, ὡς αὐτίκα ἀποσβεσθῆναι τῷ ἀνθρακι, μὴ δὲ ὅσον ἀκρᾳ τῇ ῥινὶ ὀσφραίνεσθαι τῆς κατὰ παραχρῆμα. ἐν ταῦτα, ἐκατόμβας ὅλας ὑποχόμενος, ὁπότε ἡ νεὼς ἤδη πρὸς τέρετο τῷ σκοπέλῳ, καὶ ἐντὸς ἦν τῶν ἑρμάτων. ἐπὶ δὲ ταῦτα ἐννοῶν, γίγνομαι κατὰ τὴν Ποικίλην, ἔνθα πλῆθος ἀνθρώπων πάμπολυ συνεῤῥυηκός. ἐνίους μὲν, ἔνδον ἐν αὐτῇ τῇ στοᾷ. πολλοὺς δὲ, καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ. καί τινας βοῶντας, καὶ διατεινομένους, ἐπὶ τῶν δόκων καθημένους. εἰκάσας οὖν ὅσοι μὲν, φιλοσόφους εἶναι τοὺς ἐκεῖσε τόπων, ἐβουλόμην ἐπισχὼν, ἀκοῦσαι αὐτῶν ὅ, τι καὶ λέγοιεν καὶ τυγχάνω δὴ νεανίᾳ τῷ παχεῖ, περιεῤῥιγμένος, ἐμμανῶς ἐμαυτὸν ὡς τὸ εἰκὸς τρόπον, καὶ τὸ πώγωνα ὑπερ-

vos quidem alij alia via discessistis, vt cuique visum est. Ego verò, quia nondum erat vespera, in vrbem rediui, vt tempore pomeridiano in A Ceramico deambularem, animo voluens Mnesitheifordes, qui sedecim Dijs epulũ præbens, gallum vnicum immolauit, eúmque senem, & grauedine iam laborantem B: præterea quatuor thuris grana, carie obsita, ita vt prunis extinguerentur, neque summis tantillum naribus odorem præberet fumus: idque cùm solidas C hecatombas promisisset, tũ quum nauis in scopulum impellebatur, erátque inter saxa. Postquam hæc mente agitans, ad Poecilen venio, congestam hominum multitudinem inusitatam video: D nonnullos in ipsa quidem Stoa: plerosque verò sub dio: quosdam etiam vociferátes, qui in concione sedentes, obnixè contendebant. Igitur coniectura assequutus quod erat, Philosophos esse E ex contentiosis illis, volui admoto gressu, audire quid dicerent. Etenim nube crassissima me inuolui, assumpto illorum habitu, & attracta prolixa barba,

τρέφον, καὶ τὸ πώγωνα ὑπερ-

σάμενος, τὸ μέλλα ἐφίκεσθαι φιλοσοφῷ. καὶ δὲ παραγνωτισάμενος τὸν πολλὸς, εἰσέρχομαι ἀγανακτῶν ὅτις εἴην. ἐνεπίπτω δὲ τῷ ἀπαίρετον Δαμιν, τὸν ἐπιδέξιον, καὶ Τιμοκλέα τὸν στωϊκὸν, ἀμφοῖν βαπτιζόντοιν, ἐκθύμως πάνυ ἐρίζοντας. ὁ μὲν οὖν Τιμοκλῆς, καὶ ἴδιος, καὶ τῷ φωνῷ ἤδη ἀπεκόπτετο τοῦ τῶν βοῶν. ὁ Δαμις δὲ, τὸ σαρδόνιον ἐπιγελῶν, ἐπὶ μᾶλλον παρώξυνε τὸν Τιμοκλέα. ἦν δὲ ἄρα περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς. ὁ μὲν γὰρ καταγέλαστος Δαμις, ὅτι προνοεῖν ἡμᾶς ἔφασκε τῶν ἀνθρώπων, ὅτε ἐπιπολῆς τὰ γιγνόμενα παρ' αὐτοῖς, οὐδὲν ἄλλο, ἢ μὴ δὲ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων. τοῦτο γὰρ αὐτῷ δηλαδὴ ὁ λόγος ἐδύνατο. καὶ τίνες, οἱ ἐπῄνουν αὐτόν. ὁ δ' ἕτερος, τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμοκλῆς ἐφέρων, καὶ συνεπεμάχετο, καὶ ἠγανάκτει, καὶ πάντα τρόπον συνηγωνίζετο, τὴν ἐπιμέλειαν ἡμῶν ἐπαινῶν καὶ δεξιὰν, ὡς ἐν κόσμῳ τε, καὶ τάξει τὴν περουσίαν ἄγομεν, καὶ διατάττομεν ἕκαστα. καὶ εἴ τινας μὴ τινας καὶ ἄστοχος τῶν ἐπαινουμένων συμμίσγει γὰρ ἤδη, καὶ πονηροῖς ὄντες, καὶ τὸ πλῆθος εἰς τὸν ἀεὶ τὸ κρείττω νόμον, τιμῶ

valdè similis eram Philosopho. Tum multos cubito protrudens ignotus ingredior: & verberonem illum Damin Epicureum nãcisco, & omnium hominum optimum Timoclem Stoicum acerrimè contendentes. Vnde iam sudabat Timocles, eíque vox interpiciebatur præ clamore. Damis verò sardonium ridens Timoclẽ magis exasperabat: erátque omnis illorum de nobis disputatio. Etenim execrandus ille Damis affirmabat nos neque rebus humanis prouidere, neque ea quæ fiunt apud ipsos speculari: nihil aliud quàm nos nõ esse dicens. Nam hæc vis erat eius orationis, quã nonnulli probabant. Alter verò, nẽpe Timocles stabat à nostris partibus, & pro nobis pugnabat, indignabatúrque & modis omnibus defendebat, diligentiam nostram laudãs, & narrans vt recta ratione & ordine singula moderamur, & digerimus: atq; ipse etiam laudatores habebat. Verũ iã fessus erat, & ægrè loquebatur: turba autem oculos ad Damin conuertebat. Tum ego cognito rei periculo, iussi noctem circunfusam

Δάμιν ἀπέβλεπε. σιωπῆς δὲ γενομένης ἐκέλευσα περιχυθῆναι

διαλῦσαι τὴν συνουσίαν. ἀπῆλθον οὖν, εἰς τὴν ὑστεραίαν συνιόντες εἰς τέλος ἐπεξελύσαμεν τὸ σύμμα. κἀγὼ παρεσπαρτῶν τοῖς πολλοῖς, ἐπῄνουν μεταξὺ ἀπόντων οἱ δὲ παρ' αὐτοὺς, ἐπαινούντων τὰ τοῦ Δάμιδος, καὶ ἦν παρὰ πολὺ αἱρεμόνων τὰ ἐκείνου. ὅσοι δὲ μὴ ἀξιοῦντες προκατεγνωκέναι τῶν ἀκουόντων, ἀλλὰ προσδοκῶντες, εἴ τι καὶ ὁ Τιμοκλῆς αὖθις ἐρεῖ. ταῦτ' ἐστὶν ἐφ' οἷς ὑμᾶς συνεκάλεσα. ὦ μικρὰ ὦ θεοὶ εἰ λογίσαισθε ὡς οὐ πᾶσα μὲν ἡμῖν τιμὴ, καὶ δόξα, καὶ προσοδος, οὐ παρ' ἀνθρώπων ἐστίν. εἰ δ' ἔτοι πιστεύειν οὐ μὴ δὲ ὅλως θεοὺς εἶναι, ἢ ὄντας, ἀπρονοήτους εἶναι σφῶν αὐτῶν, ἄδυτα; καὶ ἀλλέσθαι, καὶ ἄτιμα ἡμῖν ἔσεσθαι τὰ ἐκ γῆς, καὶ μάτην ἐν ὑσανῷ καθεδούμεθα, λιμῷ ἐχόμενοι, ἑορτῶν ἀκείνων, καὶ πανηγύρεων, καὶ ἀγώνων, καὶ θυσιῶν, καὶ παννυχίδων, καὶ πομπῶν στερούμενοι. ὡς οὖν καὶ πολλοῦτων φημὶ δεῖν ἅπαντας ἐπινοεῖν τι σωτήριον τοῖς παροῦσι, καὶ ἀφ' ὅτου κρατήσει μὴ ὁ Τιμοκλῆς, καὶ δόξει ἀληθέστερα λέγειν, ὁ Δάμις ἢ, καταγελασθήσεται παρὰ τῶν ἀκουόντων. ὡς ἔγωγε

dissoluere conuentū. Quare abierunt ex composito, vt die postero disceptationem ad finem deducerent. Ego verò vulgo comitem me præbens, interim dum domum repetebant, audiebam Damidis orationem probantes, eiúsque sententiam præoptantes. Erant verò qui censebant contrariam opinionē præiudicio nō damnādam, sed expectandum an Timocles cras aliquid dicturus esset. Hæc sunt ob quæ vos conuocaui, nō exigua ô Dij, si perpenderitis omnem nobis honorem, gloriam & prouentum ab hominibus esse petendum. Qui si crediderint nullos omninò esse Deos, aut si sint, res tamen humanas nulla eorum prouidentia gubernari, nec sacra, nec dona, nec honores ex terra sunt expectanda: & frustra in cœlo sedebimus, fame laborantes, festis illis diebus, celebritatibus, certaminibus, sacrificijs, nocturnis ludis, pompísque priuati. Super tantis itaq; rebus, aio oportere nos omnes consilium comminisci, quo à præsentib⁹ periculis liberemur, & Timocles veriora dicere visus, vincat: at Damis ab auditoribus derideatur. Non enim prorsus confido ἀ πάνυ τῷ Τιμοκλεῖ πέποιθα,

ὃς κρατήσει καθ' ἑαυτὸν, ἰὼ μὴ
ἢ τὰ παρ' ἡμῶν αὐτῷ προσ-
ῆκόντα. κήρυττε ὦ Ερμῆ τὸ
κήρυγμα τὸ ἐκ τοῦ νόμου,
ὡς ἀνιστάμενοι, συμβουλεύ-
ωσιν. Ερ. ἄκουε. σίγα. μὴ
παράττε. τίς ἀγορεύειν βούλε-
ται τῶν τελείων θεῶν, οἷς
ἔξεστι; τί τοῦτο, οὐδεὶς ἀνίσταται, B
ἀλλ' ἡσυχάζετε, πρὸς τὸ μέ-
γεθος τῶν ἀγγελθέντων ἐκπε-
πληγμένοι; Μω. ἀλλ' ὑμεῖς
μὲν ἄπαρτες, ὕδωρ, καὶ γαῖα
γένοισθε. ἐγὼ δ', εἰ ἐμοί μ' C
παρρησίας λέγειν δοθείη, πολλὰ
ἂν ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰπεῖν. Ζ. λέ-
γε ὦ Μῶμε, πάνυ παρρησιάζου. σύ-
μφορος γὰρ εἶ ἐπὶ τὸ συμφέρον
παρρησιαζόμενος. Μω. ἀκούετε ὦ θεοὶ πάντες, τά γε D
ἀπὸ τοῦ δίκαια φασίν. ἐγὼ γὰρ ἂν
πάνυ προσδόκων ἐς τοῦτ' ἀμη-
χανίας περιστήσειν τὰ ἡμέτερα
ἢ πολλοὺς τοιούτους ἀναφυή-
σεσθαι ἡμῖν σοφιστὰς, παρ' ἡ-
μῶν αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς τόλ-
μης λαμβάνοντας. ἢ μὰ τὴν E
Δίκην, οὔτε τῷ Επικούρῳ ἄξιον
ὀργίζεσθαι, οὔτε τοῖς ὁμιλητῆς
αὐτοῦ, ἢ διαδόχοις τῶν δογμάτων,
εἰ τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπειλή-
φασιν. ἢ τί γὰρ αὐτοὺς ἀξιώσειέ
τις ἂν φρονεῖν, ὁπόταν ὁρῶσι

fore vt vincat per se Timocles, nisi à nobis illi subsidium accedat. Pronuncia Mercuri præconium illud, quod lex edicit, vt surgentes consultent. *Merc.* A Audi, tace, ne turbes. Quis summorum Deorum, quibus licet, verba vult facere? Quid rei est? nemo surgit: sed cuncti quiescitis rerum propositarum magnitudine obstupefacti? *Mom.* At vos sic muti tellus fiatis & vnda. Verùm ego si mihi verba facere cum libertate concederetur, multa Iupiter, haberem dicenda. *Iup.* Confidenter dic ô Mome. Nam aliquid in communem vtilitatem videris propositurus. *Mom.* Proinde audite, Dij omnes, D ex animo, quod aiunt. Ego enim omnino expectabam res nostras in eam difficultatem delapsuras, multósque huiusmodi Sophistas nobis suppullulaturos, à nobis ipsis suæ audaciæ causam sumpturos. Nec sanè per æquitatem, æquum est irasci Epicuro, nec eius discipulis, & disciplinæ successoribus, si talia de nobis senserunt. Quid enim de nobis sentire ipsos quispiam putet, quum tantam in vita perturbationem cernunt? τοσαύτην ἐν τῷ βίῳ ταραχ-

χῶ, ἢ τὸν μὴ χρηστὸς αὐτῶν, ἀμελουμένους, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις, καὶ δουλείᾳ καταφθειρομένους. πομπεύεσι δ', ἢ μισεῖς αὐτοὺς, ἀτιμωμένους, ἢ ὑβριλουτοῦντας, ἢ ἐπιτάττοντας τοῖς χρείττοσι, ἢ τοὺς ἱερεύοντας οὐ κολαζομένους, ἀλλὰ διαλανθάνοντας. ἀδασκολοπιζομένους δ', καὶ τυμπανιζομένους εἰότε τὸν οὐδὲν ἀδικοῦντας. εἰκότως τοίνυν ταῦτα ὁρῶντες, οὕτω διανοῦνται περὶ ἡμῶν, ὡς οὐδὲν ὅλως ὄντων. καὶ μάλιστα ὅταν ἀκούσωσι τῶν χρησμῶν λεγόντων, ὡς διαβὰς τὸν Ἅλυν, μεγάλων ἀρχὴν καταλύσει. οὐ μόνοι δὲ διλοῦνται εἴτε τῷ ἀμπᾶ, εἴτε τῷ τῶν πολεμίων. καὶ πάλιν, ὦ θεία Σαλαμὶς, ἀπολεῖς δ' οὐ τέκνα γυναικῶν. καὶ Πέρσαι δ' οἶμαι, καὶ Ἕλληνες, γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅτε μὲν δὲ πάλιν τῶν ῥαψῳδῶν ἀκούουσιν ὅτι ἢ ἐρῶμεν, καὶ πιθανοκόμεθα, καὶ δουλεύομεν, καὶ δεσμεύμεθα, καὶ φασιάζομεν, ἢ μυρία ὅτα πράγματα ἔχουσι, καὶ ταῦτα, μακάριοι, καὶ ἄφθαρτοι ἀξιοῦντες εἶναι, τί ἄλλο, ἢ δικαίως καταγελῶσι, καὶ οὐδενὶ λόγῳ τιθέντα τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς δ' ἀγανακτοῦμεν, εἰ τινες ἀνθρωποι ὄντες, οὐ πάν-

Bonos quidem, negligi, in paupertate, morbis, & seruitute consumi: verùm homines omni scelere contaminatos, honore & diuitijs priores esse, & meliori-bus imperare: sacrilegos autem non puniri, sed delitescere: Insontes autem interdum cruci affigi, & fustibus cædi. Quæ cùm videant, iure de nobis ita sentiunt, ac si nihil omnino simus. In primis verò quum oraculorum effata audierint, Vt magnum imperium traiecto destruet Hale, quibus non declaratur sit-ne hoc ipsius, an hostium. Rursus, Vxorum Salamis charissima pignora perdet. Nam Persæ puto, & Græci, vxorum proles erant. Rursus quum ex poëtis audiunt nos amare vulnerari, seruire, vinculis obstringi, seditionibus turbari, innumeris molestijs implicari, præsertim cùm beati & immortales esse contendamus: quid aliud quàm nos iure deriderent, & flocci facerent? Porrò non indignè ferimus, siqui homines non prorsus vecordes

αὐτοῖς, διελέγχουσι ταῦτα, καὶ τὴν σὴν πρόνοιαν ἡμῶν παρωθοῦνται, δέον ἀγαπᾶν εἴ τινες ἡμῖν ἔτι θύουσι, τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσι. καί μοι σύνταθι ὦ Ζεῦ, μόνοι γὰρ ἐσμὲν, καὶ οὐδεὶς ἀθρόος παρέστιν ἐν τῷ συλλόγῳ ἔξω Ἡρακλέους, καὶ Διονύσου, καὶ Γανυμήδους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, τῶν παρεγγεγραμμένων τούτων, ἀπόκριναί μοι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτέ σοι ἐμέλησεν ἐς τοσοῦτον τῶν ἐν τῇ γῇ, ὡς ἐξετάσαι οἵ τινες αὐτῶν οἱ φαῦλοι, καὶ οἵ τινες οἱ χρηστοί εἰσιν. ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις. εἰ γοῦν μὴ ὁ Θησεὺς ἐκ Τροιζῆνος εἰς Ἀθήνας ἰὼν, ὁδοῦ πάντα τὰ κακοῦργα ἐξέκοψε τοὺς κακούργους, ὅσον ἐπὶ σοὶ, καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ, οὐδὲν ἂν ἐκώλυε ζῶν ἐνθυμῶνας τοὺς τῶν ὁδῷ βαδιζόντων σφαγεῖς, τὸν Σκείρωνα καὶ τὸν Πιτυοκάμπτην, καὶ Κερκύονα, καὶ τοὺς ἄλλους. ἢ εἴγε μὴ ὁ Εὐρυσθεὺς, ἀνὴρ δίκαιος, καὶ φρονιμώτατος, ὑπὸ φιλανθρωπίας ἀκαπνοδαιδάλωτος τὰ παρ' ἑκάστοις, ἐξέπεμψε τουτονὶ τὸν ἰδιώτην αὐτοῦ, ἐργατικὸν ἄνδρα, καὶ φρόνιμον εἰς τὰ τοιαῦτα, ὦ Ζεῦ, σὺ ὀλίγον ἂν ἡγοῦ ἔσχες ἂν τὴν Ὑδρας, καὶ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρνίθων,

hæc arguunt : noſtrámque prouidentiam reijciunt, cùm potiùs nos contentos eſſe oporteat ſiqui adhuc ſacra faciunt nobis hunc in modum errantibus. Hîc verò mihi Iupiter, ſoli enim ſumus, nec homo quiſquam in cœtu adeſt, præter Herculem, Bacchum, Ganymedem, Æſculapium, aſcriptitios iſtos cum veritate reſponde, Num aliquando tantam hominum curam ſuſcepiſti, vt expenderis quinam illorum mali, qui boni ſint? hoc non auſis dicere. Ergo niſi Theſeus Trœzene Athenas profectus, maleficos in itinere excidiſſet, quantum ad te, tuámque prouidentiam attinet, nihil obſtaret quominus viuerent viatorum cædibus inſolescentes Sciron, Pityocāptes, Cercyon, aliíque innumeri. Aut niſi Euryſtheus homo cùm iuſtus, tum prouidus, ſingulari humanitate impulſus, ſingulis apud quoſque diligenter exploratis, hunc famulum ſuum emiſiſſet, hominem manu promptum, factíſque ſtrenuum, & ad labores obeundos alacrem, ô Iupiter, tu Hydram, Stymphalidas aues,

καὶ ἵππων τῶν θρακικῶν, καὶ τῶν κενταύρων ὕβρεως, καὶ παροινίας. ἀλλ' εἰ χρὴ ταληθῆ λέγειν, καθήμεθα, τοῦτο μόνον ἐπιτηροῦντες, εἴ τις θύει, καὶ κνισᾷ ἐπὶ τοὺς βωμούς. τὰ δ' ἄλλα, κατ' ῥοῦν φέρεται, ὡς αὐτύχοι ἕκαστον παρασυρέν. τοιγαροῦν, εἰκότα νῦν πάσχομεν, καὶ οὐκ ἐπαισόμεθα. ἐπειδὰν κατ' ὀλίγον οἱ αὖθρωποι ἀνακύπτοντες, ἐνείσκωσιν ἑαυτοῖς ὄφελος αὐτοῖς ὄν, εἰ θύοιεν ἡμῖν, καὶ ταῖς ἀοιδαῖς πέμποιεν. εἶτ' εὐθέως ὄψει καταγελῶντας μὲν τοῦ Ἐπικούρεως, καὶ Μητροδώρους, καὶ Δάμιδας, κρατουμένους δ', καὶ ἀποσφαττομένους ὑπ' αὐτῶν, τῶν ἡμετέρων σωτήρων. ὥστε ἡμέτερον μὲν οὐκ παύειν, καὶ ἰᾶσθαι τὰ τοιαῦτα, τῶν καὶ ἐς τοσῦτο ἤδη προαγαγόντων. Μόνῳ δ' οὐ μέγας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄτιμος ἔσομαι. νυνὶ δὲ πάλαι τῶν τιμωμένων ὑμῶν, ἔτ' εὐτυχούντων, καὶ τὰς θυσίας καρπουμένων. Ζ. σῦτον μὲν ὦ Διοῦ, λαρὸν ἐάσωμεν, ἀεὶ δάκνον ὄντα, καὶ ἐπιτιμητικόν. ἔστι μὲν γὰρ ὡς ὁ θαυμασὸς Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲν εὐκαλέσαι, καὶ μέμψασθαι, καὶ ἐπιτιμῆσαι, ῥᾴδιον καὶ τῷ βουλομένῳ

Thracios equos, & Centaurorum contumeliam, ac petulantiam parum curasses. At si vera profiteri oportet, sedemus, hoc tantùm observantes, an aliquis sacrificet, & aras adoleat. Porrò res cæteræ secundo flumine feruntur, vt vnaquæque fortuitò distrahitur. Itaque meriti hæc patimur, & patiemur ampliùs: quum homines paulatim emergentes, animaduerterint sibi nihil prodesse quòd sacra offerant, & libamina nobis mittant. Deinde breui videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas: victósque & iugulatos ab ipsis patronos horte nostros. Quare nostratum esset partium talia cœpta compescere, & medicari, cùm ea isti in tantum prouexerint. Momò autem non magnum impendet periculum, si non honoretur. Neque enim olim in eorum censebar numero quibus honos habebatur, rebus vestris adhuc florentibus, vobísque sacrificiorum fructum percipientibus. Imp. Hunc quidē, ô Dij, nugari sinamus, qui semper asperum, & obiurgatorem se præbet. Fit enim, vti dixit admirandus ille Demosthenes, perfacile criminari, insectari, & reprehendere cuiuis volenti.

πιστός. τὸ δ' ὅπως τὰ παρόντα βελτίω γήσεται συμβουλεῦσαι, τοῦτ' ἔμφρονος ὡς ἀληθῶς συμβούλου. ὅσῳ οἱ ἄλλοι εὖ οἶδ' ὅτι ποιήσετε, καὶ τούτου σιωπῶντος. Πο. ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα, καταβρύχιός εἰμι ὡς ἴστε, καὶ ἐν βυθῷ πολιτεύομαι, κατ' ἐμαυτὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατόν, σώζων τοὺς πλέοντας, καὶ παρεμπίπτων τὰ πλοῖα, καὶ τοὺς εὐήμους καταμαλάττων. ὅμως δ' οὖν, μέλει γάρ μοι καὶ τῶν ἐνταῦθα, φημὶ δεῖν τὸν Δία τοῦτον, ἐκποδὼν ποιησαμένους πρὶν ἐπὶ τὸν ἔλεγχον ἥκειν, ἤτοι κεραυνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ, μὴ καὶ ἀφ' ἡμῶν λέγων. φῄς γὰρ ὦ Ζεῦ, πάνυ τινα εἶναι αὐτόν. ἅμα γὰρ καὶ δείξομεν αὐτοῖς, ὡς μετεχόμεθα τῶν τοιαῦτα καθ' ἡμῶν δικαζόντων. Ζ. παίζεις ὦ Ποσειδον, ἢ τέλεον ἐπελέλησαι; οὐδὲν ἐφ' ἡμῖν τῶν τοιούτων ἐστὶν, ἀλλ' αἱ μοῖραι ἑκάστῳ ἐπικλῶσι, τὸν μὲν, κεραυνῷ, τὸν δὲ, ξίφει, τὸν δὲ, πυρετῷ, ἢ φθόῃ, ἀποθανεῖν. ἐπεὶ εἶχε μοι ἐπ' ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα λύειν, εἴασα ἂν οἶμαι τοὺς ἱεροσύλους ἐκπλεῖν ἀκεραιωθέντας ἐξ Ὀλυμπίας, δύο μὲν πλοκάμους

Sed consilium dare quo rebus præsentibus succurratur, prudentis reuera consultoris esse. Quod vos alij, probè scio, etiam hoc tacente facietis. *Nept.* Ego quidem præter alia, vt scitis, sub vndis versor, & in profundo marinam Remp. administro, solus pro virili parte nauigantes seruans, naues deducens, & ventos demulcens. Attamẽ, quia eos etiam curo qui hîc adsunt, dico hunc Damin esse è medio tollendũ, priùs quàm ad contentionem veniant, aut fulmine, aut alia quapiam machina, ne disputando vincat: quandoquidẽ, vt ais Iupiter, est disertus. Quo facto ipsis ostẽdemus, nos de illis sumere supplicium, qui hæc in nos loquũtur. *Iup.* Ludis Neptune, an prorsus es oblitus? Nihil enim tale in nostra potestate est situm. Verùm Parcæ fatum vnicuique decernunt, alij vt fulmine, alij gladio, alij febre, alij tabe occidat. Etenim si id meæ facultatis fuisset, scilicet sacrilegos illos siuissem fulmine non ictos ex Olympia digredi nuper, detonsis mihi duobus cincinnis, vtroque sex minarum pondo?

ἀποκειραμένους, ἑξ μναῖν ἑκάτε-

ρον ἔλκοντα; ἢ σὺ αὐτὸς περιεῖδες ἂν ὑπὸ Γεραιστῷ τὸν ἁλιέα τὸν ἐξ Ωρεοῦ, ὑπαιρούμενόν σου τὴν τρίαιναν; ἄλλως τε, καὶ δέξομαι ἀγανακτῶν, λελυπημένος τῷ πράγματι, καὶ δεδιέναι τὸν παρὰ τῶν Δαμιδος λόγους, καὶ δι' αὐτὸ ἀποσκευάζεσθαι, τὸν ἄνδρα μὴ περιμείναντες ὑπ' ἐξεταζόμενον αὐτὸν τῷ Τιμοκλεῖ. ὥστε τί ἄλλο, ἢ ἐξ ἐρήμης κρατεῖν οὕτω δοξόμεθα; Πο. καὶ μὴν σωτήριόν γε ταύτην ἡμῖν ἐπινενοηκέναι ἔγωγε φημὶ τὴν νίκην. Ζ. ἄπαγε, συγγνῶθι τὸ ἐνθύμημα ὦ Πόσειδον, καὶ κομιδῇ παχύ, περιαιρήσειν τὸν ἀνταγωνιστὴν, ὡς ἀπειθαίνοντος, ἀμφίσειον ἔτι, καὶ ἀδιάκριτον καταλιπὼν τὸν λόγον. Πο. ἀλλ' ἔμεινόν τι ὑμεῖς ἐπινοεῖτε ἄλλο, εἰ πάμπαν οὕτως ὑμῖν ἀποτεθύννισται. Απόλ. εἰ καὶ τοῖς νέοις, ἔτι καὶ ἀζημίοις, ἡμῖν ἐξείη ἐν τῷ νόμου δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἶπόν τι συμφέρον εἰς τὸ διάσκεψιν. Μω. ἀλλὰ σκέψις ὦ Απολλον, ὅτῳ περὶ μεγάλων, ὥστε μὴ καθ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοινὸν ἅπασι προσήκειν τὸν λόγον. καθίεν γὰρ εἰ καὶ περὶ τοῦ ἐφάπτου κινδυνεύοντες, περὶ τῶν ἐν τοῖς νόμοις ἐξουσίας σμικρολογοίμεθα.

Aut tu ipse neglexisses in ea ræsto Oreensem illum piscatorem, qui tibi tridentem surripiebat? Præterea indignari videbimur hoc facto perturbati, & Damidis pertimescere sermones, eámque ob rem hominem summouere, non expectata eius cũ Timocle disputatione. Itaq; quid aliud quã indicta causa vincere sic videbimur? Nep. Atqui viæ compendium ad parandam victoriam ego à me excogitatum arbitrabar. Imp. Apage ineptum hoc consilium, Neptune, & magnopere crassum, vt aduersarium ante pugnam tollamus, quò inuictus moriatur, relicta in ambiguo disputatione. Nep. Proinde aliud præstantius excogitate, si mea consilia sic repudiatis. Apol. Si nobis quoque iuuenibus atque adhuc imberbibus per legem liceret concionari, forsan aliquid ad hanc consultationem vtile dicerem. Mom. Certè Apollo, de rebus adeò magnis instituitur consultatio, vt in ea non ætatis, sed cõmunis omnibus boni ratio proponatur. Lepidum enim esset, si in extremum periculũ adducti, de legum potestate anxiè disputarem⁹.

Cæte. uni

ἤδη σὺ παῦ ἤδη ἄντομος εἶ δημηγορεῖς, θρασύλαε μὰ τὴν ἐλευθερίαν, ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ τῶν δώδεκα λῆξιαρχικόν. καὶ ὀλίγου δεῖν, τῆς ἐπὶ Κρόνου βελτίης ἦν. ὥστε μὴ μειρακεύου πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ λέγε θαῤῥῶν ἤδη τὰ δοκοῦντα. μὴ αἰδεσθεὶς, εἰ ἀγένειος ὢν, δημηγορήσεις. τὴν τοιαῦτα βαδυπόγωνα. καὶ συγχώρησον οὖν τὸν υἱὸν ἔχειν τὸν Ἀσκληπιόν. ἄλλως τε, καὶ πρέπον αὖ εἶναι σοὶ νεῦ μάλιστα ἐπαινεῖν τὴν σοφίαν, εἰ μὴ ματῖν ἐν τῷ Ἑλικῶνι καθῆσται, τοῖς μούσοις συνδιατρίβων. Ἀσκλ. ἀλλ' οὐ τῷ Μώμῳ, χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐπέσθαι, τοῦ Διὸς δὲ. καὶ ἐμοὶ οὗτος κεκέλευσται, τάχ' ἂν τι καὶ ἄμουσα εἴποιμι, ἀλλὰ τῆς ἐν τῷ Ἑλικῶνι ὠλίτης ἄξιον. Ζ. λέγε ὦ τέκνον. ἐφίημι γάρ. Ἀπολ. ὁ Τιμοκλῆς οὗτος, ἔοικε χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ φιλόσοφος, καὶ τῶν λόγων παῦ ἠκριβωκὼς τὸν Στοϊκούς. ὥστε καὶ συνέστιν ἐκεῖ φιλοσοφίᾳ πολλοῖς τῶν νέων, καὶ μισθοῖς οὐ ὀλίγοις ἐκεῖ τούτῳ συλλέγει, σφόδρα σπουδαῖος ὤν, ὁπότε καὶ ἰδίᾳ τοῖς μαθηταῖς διαλέγοιτο. ἐν τοιούτῳ ἦν ἐκεῖνος, ἀπολωλυκὼς τὸς

Cæterùm iam omnino legitimus es concionator, cùm iam olim ex ephebis sis egressus, & in duodecim Deorum tabulam relatus, & ferè Saturni tempore in consilio fueris. Quare noli te erga nos iuueniliter gerere: sed tum sententiam animo confidenti pronuntia. Neque te pudeat quòd imberbis concionabere: præsertim cùm filium habeas Æsculapium tam promissa barba insignem. Quinetiam te decebit, nunc maximè, quod in te est sapientiæ exhibere, nisi frustra cum Musis philosophando in Helicone sedes. *Apol.* At ô Mome, tuum non est, sed Iouis hæc mandata dare. Qui si iusserit, fortè aliquid eloquar non ineruditum, sed quod cum mea in Helicone exercitatione conueniat. *Iup.* Dic ô fili, nam iniungo. *Apol.* Timocles ille, vir bonus, & pius videtur, & Stoicorum doctrinam exquisitè callet: quò fit vt ad docendâ philosophiam cum iuuenibus conuersetur, nec mercedem exiguam inde colligat, adeò est disertus quum priuatim apud discipulos disserit. Cæterũ quũ apud multitudinẽ dicẽdũ est timidissimũ animũ, vulgarẽ, ἐστι, καὶ τὸν φωνὴν ἰδιωτικὴν,

καὶ μιξοβάρβαρος, ὥστε γέλωτα ὀφλισκανειν διὰ τοῦτο ἐν τοῖς συνουσίαις, οὐ συνείρων, ἀλλὰ βατταρίζων, καὶ τραυλίζομενος. καὶ μάλιστα ὁπόταν οὕτως ἔχων, καὶ καλλιρρημοσυνίῳ ὁπὶ στοιχοῦσι βούληται, σωφρονίσαι μὲν γὰρ ἐν ὑπερβολῇ ὀξύς ἐστι, καὶ λεπτογνώμων, ὡς φασιν οἱ ἄμεινον τὰ τῶν Στωϊκῶν εἰδότες. λέγων δ', καὶ ἑρμηνεύων, ὑπ' ἀδυνατίας διαφθείρει αὐτὰ, καὶ συγχεῖ καὶ ἀποκρυφῶν ὅ, τι βούλεται, ἀνὴγμασιν ἐοικότα προτείνων, καὶ πάλιν αὖ πολὺ ἀσαφέστερα πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀποκεινόμενος. οἱ δὲ, ὑ συνιέντες, καταγελῶσιν αὐτοῦ. δεῖ δ' οἶμαι σαφῶς λέγειν, καὶ τοῦτο μάλιστα πειρᾶσθαι πολλοῦ τινι προϊσιν, ὡς συνήσουσιν οἱ ἀκούοντες. Μωτοῦτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας ὦ Απολλον, ἐπαινέσας τὸν σαφῶς λέγοντας, εἰ καὶ μὴ πάνυ ποιεῖς σὺ τοῦτο ἐν τοῖς χρησμοῖς, λοξὸς ὢν, καὶ γλισχρὸς καὶ ἐς τὸ μεταίχμιον ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλὰ, ὡς τὸν ἀκούοντας, ἄλλου δεῖσθαι Πυθίου πρὸς τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν. ἀτὰρ τί τὸ ὑπὲρ τούτου συμβουλεύεις; πῶς ἂν ποιήσαιμι

barbarámque linguam profert, vnde in cœtibus irridetur, cùm non eloquatur, sed balbutiat & perturbetur. Quo modo se habet, in primis quando specimen facundiæ edere gestit. Etenim est intellectu acutissimo, & subtilissimo ingenio, vt aiunt qui Stoicorum doctrinam meliùs callent. Quæ autem dicit & exponit, ea prę imbecillitate corrumpit, & confundit, quid sibi velit non declarans, sed ænigmatibus similia proponens, rursus etiam multò obscuriora ad interrogationes respondens. Porrò auditores cùm non intelligant, eum irridunt. Dicendum autem est perspicuè, & hoc in primis prouidendum diligenter, vt auditores dicta intelligant. *Apoll.* Rectè quidem hoc dixisti Apollo, quòd eos laudasti qui perspicuè loquuntur: quanquam id non admodum in oraculis tuis obseruare soles, quæ tu obliqua & intricata reddis, & in mediam intercapedinem tuto proijcis plerumque, vt ad eorum expositionem auditores alio egeant Pythio. Sed quid ad hoc affers consilij? quo re-

τῶν Τιμοκλέους ἀδυναμίας ἐν τοῖς λόγοις; Απολ. σωμήσεσθαι δεῖ Μῶμε, εἴ ποτε δυνησόμεθα αὐτῷ παρασχεῖν ἄλλον τῶν δεινῶν τούτων ἐρωτᾶν κατ' ἀξίαν, ἀφ' ἂν αὐτὸς ἐνδυμηθεὶς ὑποβάλῃ. Μω. ἀλλ' οὗτος τοῦτο οὐκ ἀληθῶς εἴρηκεν, ἔτι παιδαγωγοῦ τινος δεόμενον, συμπαρεῖναι ἐν συνουσίᾳ φιλοσόφων παρεσκευάσθαι, ἑρμηνεύσοντα πρὸς τοὺς παρόντας, ἃ ἂν δοκῇ Τιμοκλεῖ. καὶ τὸν μὲν Δάμιν, αὐτοπρόσωπον ὄντα, καὶ δι' αὐτοῦ λέγειν. τὸν δέ, ὑποκριτὴν παρεσκευάσθαι, ἵνα δι' ἐκείνου ὑποβάλλωμεν τὰ δοκοῦντα, ἵνα ὑποκριθεὶς ὁ, τι φρονήσει. πῶς οὐ γέλως ἂν εἴη τῷ πλήθει, ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἄλλως ἐπιτηδευθήσεται. σὺ δ' ὦ θαυμάσιε, ἐπεὶ καὶ μαντικὸς εἶναι, καὶ μισθοὺς ἐκ ὀλίγους ἐπὶ τῷ τοιούτῳ ἐξέλεξας, ἄγε τὰς καὶ πλίνθους χρυσᾶς ποτε λαβόντα, τί ἂν ἐπιδείξαι ἡμῖν ἢ κρεῖττον τοῦ τέχνου, παρεσκευασμένος ὑπὲρ τῶν σοφιστῶν κρατήσειν λέγων; οἶδα γάρ σου τὸ ἀποβησόμενον, μαντικὸν. Απολ. πῶς δ' Μῶμε, δυνατὸν πιθεῖν ταῦτα, μήτε

medio Timoclis in dicendo impotentiæ succurrendum? *Apol.* Si possemus, ô Mome, patronum aliquem alium præbere, ex ijs qui pro rei dignitate dicendi facultatem habent, & exprimere possunt quæ apud se meditatus suggesserit. *Mom.* Hoc dictum est, reuera imberbis iuuenis, cui sit adhuc pædagogo opus, patronum in conuentu Philosophorum sistere, præsentibus interpretaturum, quæ Timocli visa fuerint. Damin autem præsentem, & per se loqui. Hunc verò actore vtentem, in aurem illi priuatim susurrare quæ placet: actorem verò perorare, qui quod audit, fortasse non intelligat. Quomodo hæc non viderentur ridicula multitudini? At hoc aliter constituamus. Tu verò admirande (Nam te vatem quoque ais esse nec mediocrem mercedem hac arte collegisti, quinetiam lateres aureos olim accepisti) cur non in tempore nobis specimen edis tuæ artis, prædicens vter philosophorum disputatione vincet? Nam tu qui vates es, euentum nosti. *Apol.* Quî hæc facere possim, ô Mome, cũ nec

τρίποδος ἡμῖν παρόντος; μήτε θυμιαμάτων, ἢ πηγῆς μαντικῆς, οἵα ἡ Κασταλία ἐστίν; Μω. ὁρᾷς; ἀποδιδράσκεις τὸν ἔλεγχον, ἐν τῷ σεσῳ ἐχόμενος. Ζ. ὅμως ὦ τέκνον, εἰπὲ, καὶ μὴ παρέχῃς τῷ συκοφάντῃ τούτῳ ἀφορμὰς, διαβάλλειν, καὶ χλευάζειν τὰ σὰ, ὡς ἐπὶ τρίποδι, καὶ ὕδατι, καὶ λιβανωτῷ μείμημα, ὡς ἐμὲ ἔχοις ταῦτα, στερησόμενόν σε τῆς τέχνης. Απολ. ἄμεινον μὲν ἦν ὦ πάτερ, ἐν Δελφοῖς, ἢ Κολοφῶνι, τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἁπάντων μοι τῶν χρησίμων παρόντων, ὡς ἔοικε. ὅμως δ', καὶ ὅτῳ γνώσῃ ἐκείνων, καὶ ἀσκευος πειράσομαι προφητεύειν ὁποτέρου τὸ κράτος ἔσται. ἀκούσεσθε δ', εἰ μὴ ἔμμεθα λέγειν. Μω. λέγε, μόνον σαφῆ δ' ὦ Απολλον, καὶ μὴ συνηγόρου καὶ αὐτὰ, καὶ ἐμμέτρως δεόμενα, καὶ γὰρ ὰ ἀρτεια κρέα, ἢ χελώνη τῶν ἐν Λυδίᾳ ἕψει. ἀλλὰ οἶδα περὶ ὅτου ἡ σκέψις. Ζ. τί ποτε ἐρεῖς ὦ τέκνον; ὡς τά γε περὶ τὸ χρησμῷδεῖν, ταῦτα ἤδη φοβερά· ἡ χέρα, τεταραγμένη. οἱ ὀφθαλμοὶ, περιτρεπεῖς. κόμη, ἀνασεσεισμένη. κίνημα, κορυβαντῶδες. καὶ ὅλως, κατοχίμα πᾶν, καὶ φρενοβόλον, καὶ μυστικόν. Απολ.

tripodem in præsentia habeam, nec thymiamata, aut diuinum fontem, qualis est Castalius? *Mom.* Videsne refutationem aufugis quum iam in angusto constringeris: *Iup.* Dic tamen ô fili, nec sycophantæ huic ansas præbeas calumniandi, réscque tuas subsannandi, tanquam in tripode, aqua, & thure sitas, quas nisi habeas, arte priueris. *Apol.* Satius erat, ô pater, hæc Delphis, & Colophone facere, vbi omnia pro more sunt parata, quæ ad vaticinandum sunt commoda. Attamen illis destitutus instrumentis conabor prædicere vtrius futura sit victoria. Quod caperetis, nisi carmine responsum darem. *Mom.* Dic, sed perspicua tantùm Apollo, quæ neque patrono, neque interprete indigeant. Etenim non ouillæ carnes, aut testudo in Lydia coquitur: verùm scis qua de re sit consultatio. *Iup.* Quid tandem dices, fili? Nam hæc præcedunt oraculum, & iam sunt formidanda, color est immutatus, oculi mobiles, crispata coma, motus corporis furibundus. Deniq; numinis afflatu, terriculo, & mysterijs plena sũt omnia. *Ap*

Apol.

Κέκλυτε μαστιτόλα τόδε θέσπρατον Απόλλωνος.
Αμὲ ἔειδος χρυσῆς, τίω, αἰέρες ἐστήκατε
Οὐρβοκα, μύδοισι κορυσσόμενοι πυκινοῖσι,
Πολλὰ γὰ ἔνθα κὴ ἔνθα μόθε ἐπιθρωσκεῖ κλαγγιτῶ,
Τρηχέος ἄκρα κόρυμβα καταβλήσουσιν ἐχέτλης.
Αλλ' ὅταν αἰγυπιὸς γαμψώνυχος ἀκείδα μάρψη,
Δὴ τότε λοιδόρον ὀμβρεσφόεσσι κλάγξοισι κορῶναι.
Νίκα δ' ἡμίονον. ὁ δ' ὄνος, δυὰ τέκνα κορύσσει.

Z. τί τῆτο αὐεκάχασας ὦ Μῶμε. κὴ μὰ τὸν γελοῖα τὰ ἐν ποσὶ. παῦσαι καχόδαιμον. ἀποπνιγήσῃ ὑπὸ τῦ γέλωτος.

Μω. καὶ πῶς δυνατὸν ὦ Ζεῦ, ἐφ' οὕτω σαφεῖ, καὶ περδήλῳ τῷ χρησμῷ; Z. οὐκοῦν ἤδη καὶ ἡμῖν ἑρμηνεύοις αὐ αὐτὸν ὅ, τι καὶ λέγει.

Μω. παῦ περδήλα. ὥστε οὐδὲν ἡμῖν Θεμιστοκλέους δεήσει. φησὶ γὰ τὸ λόγιον ὑπερπλαρρήδην, χόρτα μὰ εἶναι τῆτον, ἡμᾶς δ' ὄνους καρδαλίους τὴ Δία, καὶ ἡμιόνους, τὸς πιστεύοντας αὐτῷ, ὅσ' ὄσον αἰ ἀκείδες ἢ νοῦν ἔχοντες.

Percipe faticani gens dinûm oracula Phœbi,
Lite super dura, quam constituêre Sophistæ
Clamosi, solidis tuti sermonibus ambo.
Hinc atque hinc multa altetno clamore tumultus,
Summa quidem spissa terrent aplustria sistra,
Loruillam at curuo vultur quum prenderit vngue,
Imbrifera clangent cornices vltima: vincent
Muli: asinus feriet velocia pignora cornu.

Iup. Cur hoc, Mome, excepisti cachinno: atqui ridicula non sunt quæ nobis impendent. Define infœlix: risu suffocaberis. *Mom.* Qui non moueat mihi risum, Iupiter, tam clarum & apertum oraculum? *Iup.* Quin igitur & nobis interpretaris, quidnam sibi velit. *Mom.* Adeò liquida hæc sunt, ita vt nihil nobis Themistocle sit opus. Siquidem adeò perspicuè dicit hoc oraculum, hunc quidem esse præstigiatorem: Nos verò clitellarios asinos & mulos, qui credamus ipsi non tantum habentes prudentiæ, quantum locustæ.

Ηρακλῆς. ἐγὼ ὦ πάτερ, εἰ καὶ μετοικός εἰμι, οὐκ ὀκνήσω ὅμως τὰ δοκοῦντά μοι εἰπεῖν. ἐπόταν γὰρ ἤδη συνελθόντες διαλέγωνται, πλωιχαῦτα, ἢν μὲν ὁ Τιμοκλῆς ἀφῇ, ἐάσωμεν προχωρεῖν τὴν συνουσίαν ἐπὶ ἡμῶν. ἢν δέ τι ἕτερόν ἀποβαίνῃ, τότε ἤδη τὴν στοὰν αὐτὴν ἐγώ γε εἰ δοκεῖ, διασείσας, ἐπικαλῶ τῷ Δάμωδι, ὡς μοι κατάρατος ὤν, ὑβρίζῃ ἐς ἡμᾶς. Μω. Ηρακλεις. ἰὼ Ηρακλεις. ἄρχοικον τοῦτο εἰρήκας, καὶ δεινῶς βοιώτιον, ξυναπολέσαι σὺν πυγμῇ τοσούτοις. καὶ πρὸσπὶ τὴν στοὰν, αὐτῷ Μαραθῶνι, καὶ Μιλτιάδῃ, καὶ Κυναιγείρῳ. καὶ πῶς ἂν τούτων συμπεσόντων, οἱ ῥήτορες ἔτι ῥητορεύοιεν, τὴν μείζω εἰς τοὺς λόγους ὑποθεσιν ἀφηρημένοι; ἄλλως τε, ζῶντι μὲν σοι, δυναστὴν ἢν τι παρασκευὴν τοιοῦτο. ἀφ' οὗ δὲ θεὸς γεγένησαι, μεμάθηκας οἶμαι ὡς αἱ μοῖραι μοναὶ τὰ τοιαῦτα δυνατοί. καὶ εἰς δ', αὐτῶν ἄμοιροι ἐτύμως. Ηερ. ἀκουω ὁπότε τὸν λέοντα, ἢ τὴν ὕδραν ἐξόνευον, αἱ μοῖραι δι' ἐμοῦ ἐκεῖνα ἔπραξαν; Ζ. καὶ μάλα. Ηερ. καὶ νῦν ἴνα τις ὑβρίζῃ εἰς ἐμέ, ἢ πτερυλῶν μου τὸν νεὼν, ἢ ἀναβίπων τὸ ἄγαλμα,

Herc. Ego verò pater, quanquam sum inquilinus, non tamen meam sententiam exponere verebor. Cùm iam ad disputandum conuenerint, tunc si superet Timocles, disputationem procedere finamus. Sin res secus cesserit, tunc ego si videtur concussam porticum in Damidem immittam, ne homo execrandus in nos insolescat. *Mom.* Hercules, eheu Hercule! quàm immane & Bœoticum consilium proposuisti, vt toi boni cum malo pereant? præterea porticus cum Marathone, Miltiade & Cynægiro! Et quomodo toi collapsis rhetores amplius declamarent, maximo ad orationes argumento priuati? Præterea quum viuebas tale quid facere poteras. Sed ex quo factus es Deus, puto te didicisse, res huiusmodi duntaxat in potestate Parcarum esse sitas: earum esse nos expertes. *Herc.* Nunquid quum leonem, aut Hydram interfeci, Parcæ illud per me fecerunt? *Iup.* Maximè. *Herc.* Et nunc siquis iniuriam mihi inferat, aut templum meum compilando, aut statuam subuertendo, nisi

ἢ ὡς τῶν μοίρας πάλαι δεδογμένον ἦν, ἃ ὑπετέλω αὐτόν; Ζ. ἐδάμως. Ηερ. ἐᾶν ἀκουσόμαι δὲ Ζεῦ μὴ παῤῥησίας. ἐγὼ γὰρ ὡς ὁ κωμικὸς ἔφη, ἄγροικός εἰμι, τὴν σκάφην σκάφην λέγων. εἰ τοιαῦτά ἐστι τὰ ὑμέτερα, μακρὰν χαίρειν φράσας τοῖς ἐνταῦθα πομπαῖς, καὶ θυσίαις, καὶ ἱερείων αἵμασι, κατέρχομαι εἰς τὸν ᾅδην, ὅπου μὴ γυμνὸν ἔχοντα τὸ τόξον, κἂν τὰ εἴδωλα φοβηθήσεται τῶν ὑπ' ἐμοῦ προτεθυμένων θηρίων. Ζ. εὖγε, ὅτι οἴκοθεν ὁ μάρτυς φασίν. ἀπόσωσας γὰρ τῷ Δάμιδι ταῦτα εἰπεῖν ὑποβάλων. ἀλλὰ τίς ὁ ταχὺς ἥκων ἐκεῖνος οὗτος ἐστιν, ὁ χαλκοῦς, ὁ εὐτραφής, ὁ εὐπρόσωπος, ὁ ἀφ' ἑκατὸν τὴν ἀπόδυσιν ἡ κόμης; μᾶλλον δ' ὁ σὸς ὦ Ερμῆ, ἀδελφός ἐστι, ὁ ἀγοραῖος, ὁ περὶ τὴν Ποικίλην. πίπης γοῦν ἀπαστίσκησαι, ὁπόταν ἀπαλλάττηται τῶν ἀδελφιαστηρίων. τί ὦ παῖ, δέομαί σου ἡμῖν ἀπόφασιν εἴπερ τι ἐκ γῆς νεώτερον ἀπαγγέλλεις; Ερμαγ. ἀκήκοα ὦ Ζεῦ, καὶ μυείας τῆς σπουδῆς διώμοσμαι. Ζ. λέγε ἤδη, εἴ τι καὶ ἄλλο ἡμᾶς ἐπανισάμενον. λέλεκται. Ερμαγ.

id olim decreuerint Parcæ, ipsum non comminuam? *Iup.* Nequaquam. *Herc.* Ergo me cum libertate quæ sentio, dicentem audi Iupiter. Ego enim, vt ait Comicus, rusticus sum qui ligonem, ligonem voco. Si res vestræ sic se habent: honoribus, nidore, & sacrificiorum sanguine longum valere iussis, in orcum descendam, vbi me nudum arcum habentem, saltem mortuorum vmbræ pertimescent, propter feras à me trucidatas. *Iup.* Euge, tuστem, quod aiunt, domo adductum. Conseruasti igitur ista Damidi ad dicendum subijciens. Sed quisnam est iste qui tam properè accedit, æneus, pulchris literis ornatus, scitè circũscriptus, cui prisco more religata est coma? Tuus potiùs frater est Mercuri. Agoræus ille qui stat ad Pœcilen. Proinde pice refertus est, cùm à statuarijs quotidie refingatur. Quid, ô puer, cursu ad nos contendisti? num aliquid noui è terris renuntias? *Hermagoras.* Ingens quiddam, ô Iupiter, & quod summam requirit diligentiam. *Iup.* Dicito iam si quid aliud ortum sit quod nesciamus. *Herm.* Cũ ad porticum iam fabricarer æneus,

ἐτύγχανον μὲν ἄρτι χαλκουργῶν

ὥστε πηδύνους στέρνον τε, καὶ
μετάφρενον. Θέρεξ δέ μοι χάλκοις ἀμφὶ στήθεσι πάλαθεὶς,
παρήρτητο μιτύλῃ τῇ τέχνῃ,
σφεναίδα χαλκῆ πᾶσαν ἐπιπτύσσων. ὁρῶ δ' ὄχλον στέλλοντα, καὶ τινας δύο ὠχρὲς κέκραγότας, πυγμάχοις σχήμασι τῶν, Δάμιν τε, καὶ, Ζ. παῦε ὦ Ἑρμαγόρα βέλτιστε, τραγῳδῶν. οἶδα γὰρ οὓς, τινας λέγεις. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον. εἰ πάλαι συγκροτοῦσι αὐτοῖς ἤδεις. Ἑρμαγ. οὐδέπω, ἀλλ' ἐν ἀκροβολισμοῖς ἔτι ἦσαν, ἀποφρενδιῶντες ἀλλήλοις, πόρρωθέν πως λοιδορούμενοι. Ζ. τί οὖν ἔτι χρὴ ποιεῖν λοιπὸν ὦ θεοί, ἢ ἀκεραίαις ἐπικύψαντας αὐτῶν; ὥστε ἀταιρείτωσαν αἱ ὧραι τὸν μοχλὸν ἤδη. ἢ ἀπάρουσι τὴν νύφην, ἀναπετασάτωσαν τὰς πύλας τῆς οὐρανοῦ. Ἡράκλεις, ὅσον τὸ πλῆθος ὑπὸ τὴν ἀκρόασιν ἀπαντήκασιν. ὁ δὲ Τιμοκλῆς οὗτος, οὐ πάνυ μοι ἀφίσκει ἐσοπτρίμων, ἢ παραπόμπος. ἀπολεῖ πάντα ἔτος τήμερον. δῆλος γοῦν ὢν ἐπὶ αὐτάρεσθαι τῷ Δάμιδι δυνηφάμενος. ἀλλ' ὅπερ ἡμῖν δυνατώτατον, εὐχώμεθα ὑπὲρ αὐτῆς σιγῇ, ὑπὲρ ἡμῶν

Ac pérque deorsum, pérque pectus vngerer, Factúsque ineptè corpori thorax meo Adpenderet, nec arte dispari foret, Ex ære totus additus mihi baltheus, Turbam video tumultuantem accurrere, Quacum duo sophistici certaminis Ibant periti fronte tristi ac pallida Pugiles, Damis &. *Iup.* Desine, Hermagora optime, tragicis versibus loqui. Noui enim quos dicis. Sed mihi die, an iam diu contentionem commiserint. *Herm.* Nondum, Nam in velitatione adhuc versabantur, funda iaculantes & eminus sese mutuis conuitijs impetentes. *Iup.* Quid ergo nobis faciendum restat, ô Dij? annon inclinato in ipsos capite auscultandum? Itaque horæ pessulum iam adimant, & abactis nubibus cœli portas aperiant. Hercle quanta multitudo ad audiendum contendit! At non valdè mihi placet quòd Timocles iste trepidat & turbatur. Omnia hodie perdet: & manifestum est ipsum vt cum Damide pugnet non surrecturum. Sed quod nobis est facillimum, vota tacitè pro ipso faciamus nobiscum, ne Damis inaudiat.

ἵνα μὴ Δάμισ γε πύθηται

Τιμο. τί φὴς ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεοὺς μὴ εἶναι, μηδ' ἐπιτροπεύειν τοῖς ἀνθρώποις; Δα. οὐκ. ἀλλὰ σὺ ἐρώτησον ἀποκρινεῖταί μοι, φήσω λέγων ἐπίδηλος εἶναι αὐτοῖς. Τιμο. οὐμοῦσαι, ἀλλὰ σὺ ἐμοὶ ἀποκρίναι. Δα. ὄμοσον, ἀλλὰ σύ. Ζ. ταυτὶ μὲν παρελθὼν ὁ δεσπότης, ἀμείνων, καὶ εὐσωστότερος βαχιῶντι. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ἐφίκου τοῦ βλασφημεῖν. ἐν γὰρ τούτῳ ἐστὶ, τὸ κράτος. ὡς τά γε ἄλλα, ἰσχύω σε ἀποφαγεῖν, ἐπισοβοῦντα. Τιμο. ἀλλὰ μὰ τὼ Διοσκούρω, οὐκ ἂν ἀπορήσαιμί σοι ἐρέσθαι. Δα. ἴθι νυν ὦ Τιμόκλεις, ἐξόντα. σκέψαι γὰρ τοῦτό γε, ὁμωμοκώς. ἀλλ' ἄκου τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκεῖ. Τιμο εὖ λέγεις. εἰπὲ οὖν μοι, εἰ δοκῶ σοι ὦ κατάρατε, ἐρωτᾶν οἱ θεοί; Δα. οὐδαμῶς. Τιμο. τί φὴς; ἀνεγνωκὼς οὖν ταῦτα πάντα; Δα. ναί. Τιμο. οὐδὲ τινὰ πῆ οὖν θεὸν ἐπιμέλεια; Δα. οὔ. Τιμο. πάντα δ' εἰκῇ φέρεται ἀλόγῳ τῇ φορᾷ; Δα. ἰαί. Τιμο. ἦ τ' ἀθρωποι ταῦτα ἐκείνοντες, ἀνίχεδε, καὶ οὐ κατολώσετε τὸν ἁλιτήριον; Δα. τί γὰρ ἀθρώπους ἐτ' ἐμὲ παροξύνεις ὦ Τιμόκλεις.

Tim. Quid ais Dami sacrilege, Deos non esse, nec hominibus prouidere? *Dam.* Minimè. Verùm dic mihi priùs quàm ratione ipsos esse persuasus es. *Tim.* Non dicam. Sed tu scelerate respondes. *Dam.* Non: sed tu. *Tim.* Hoc multò melius agit noster, quòd vocaliùs exasperatur. Euge Timocles obstrepe conuitijs. Nam in hoc sita est victoria. Nam alioqui obturato ore te piscem reddet. *Tim.* At per Mineruam, non respondebo tibi prior. *Dam.* Ergo Timocles interroga. Hoc enim saltem obtinuisti, cùm iuraueris: sed sine conuitijs, si placet. *Tim.* Rectè dicis. Ergo dic mihi. Annon ô scelerate, Dij tibi videntur prouidere? *Dam.* Nequaquam. *Tim.* Quid ais? Hæc igitur omnia nulla prouidentia regunt? *Dam.* Nulla. *Tim.* Neque Vniuersitatis cura penes vllum Deum est? *Dam.* Non. *Tim.* Cuncta igitur impetu fortuito feruntur? *Dam.* Maximè. *Tim.* Hæcne fertis auditores, & scelestum hunc lapidibus non obruitis? *Dam.* Cur homines in me incitas Timocles?

ἢ τίς ὢν, ἀγανακτεῖς ἐφ' τῶν θεῶν, καὶ ταῦτα, ἐκείνων αὐτῶν οὐκ ἀγανακτούντων; οἳ γε οὐδὲν δεινὸν διατεθήκασί με πάλαι ἀκούοντες, εἴ γε ἀκούουσι. Τιμο. ἀκούουσι γὰρ ὦ Δάμι, ἀκούουσι. καί σε μετέπειτα ποτὲ χρόνῳ τίσονται. Δα. καὶ πότε ἂν ἐκεῖνοι σχολὴν ἄγοιεν ἐπ' ἐμέ, τοσαῦτα ὡς φῂς πράγματα ἔχοντες, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἅπειρα τὸ πλῆθος ὄντα, οἰκονομοῦντες; ὥστε οὐδὲ σέ που μεμνῆσθαι ἂν ἐπορεῖς ἀεί. καὶ τἄλλα, ἵνα μὴ βλασφημεῖν καὶ αὐτὸς ἀναγκάζωμαι παρὰ τὸ συγκείμενον. καίτοι οὐκ ὀρῶ ὅντινα ἂν ἄλλῳ ἐπίδειξιν τῆς ἑαυτῶν προνοίας μείζω ἐξενεγκεῖν ἐδύναντο, ἢ σὲ κακὸν, κακῶς ἐπιτρίψαντες. ἀλλὰ δῆλοί εἰσιν ἀποδημοῦντες ἐφ' τὸν Ὠκεανὸν ἴσως μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. ἔθος γοῦν αὐτοῖς συνεχῶς εἶναι παρ' αὐτοὺς ἐπὶ δεῖπνα, καὶ ἀνεπαγγέλτοις εἰσίοτε. Τιμο. τί πρὸς τοσαύτην ἀναισχυντίαν εἴποιμι ὦ Δάμι; Δα. ἐκεῖνο ὦ Τιμόκλεις, ὃ πάλαι ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσαί σου, ὅπως ἐπιδείξῃ οἴεσθαι προνοεῖν τοὺς θεούς. Τιμο. ἢ τάξις με πρώτη τῶν γιγνομένων ἔπεισεν,

aut quis es, vt pro Dijs indigneris, idque cùm non indignentur ipsi? qui olim audientes, saltem si audiunt, nullo malo me affecerunt. *Tim.* Audiunt, Dami, audiunt: & te aliquando postea vlciscentur. *Dam.* Ecquando ipsis contra me vacaret, cùm tot, vt ais, sustineant negotia, & rerum quæ sunt in mundo infinitam multitudinem regant? Itaque nec te, quòd semper peieras, puniuerunt. Nec propter alia: ne præter pactum maledicere cogar. Nam non video quonam alio argumento maiore suam prouidentiam demonstrare possent, quàm si te malum malè perderent. At certum est eos peregrè esse profectos, vltra Oceanum fortasse, & inculpatos Æthiopas. Solent enim ad eos crebrò ire commessatum: interdum etiam non vocati. *Tim.* Quid ad tantam impudentiam tibi dicerem Dami? *Dam.* Nimirum illud quod iamdudum ex te audire cupio, qua persuasione credideris Deos prouidere. *Tim.* Id mihi rerum primus ordo persuasit,

ὁ ἥλιος ἀεὶ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἰὼν, καὶ σελήνη κατὰ ταὐτὰ, καὶ ὧραι γενόμεναι, καὶ φυτὰ φυόμενα, καὶ ζῶα γεννώμενα καὶ αὐτὰ ταῦτα οὕτως εὐμηχάνως κατεσκευασμένα, ὡς βλέπεται, καὶ κινεῖται, καὶ ἐνοεῖν, καὶ βαδίζειν, καὶ τεκταίνεσθαι, καὶ πυτοτομεῖν. καὶ τἄλλα ταῦτα προνοίας ἔργα εἶναί μοι δικεῖ. Δα. Αὐτὸ τοῦτο τὸ ζητούμενον ὦ Τιμόκλεις, συναρπάζεις. οὐδέπω γὰρ δῆλον, εἰ προνοίᾳ τούτων ἕκαστον ἐπιτελεῖται. ἀλλ' ὅτι μὲν τοιαῦτα ὄντα τὰ γιγνόμενα, φαίην ἂν καὶ αὐτός. οὐ μὴν ἀνάγκη, καὶ ἀπό τινος προμηθείας αὐτὰ γίνεσθαι. ἔστι γὰρ καὶ ἄλλως ἀρξάμενα, νῦν ὁμοίως, καὶ κατὰ ταὐτὰ συνίστασθαι. σὺ δ', τάξιν αὐτῶν ὀνομάζεις τὴν ἀνάγκην. εἶτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τις σοι μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μὴ, ὁποῖά ὄντι, κατασκευαζόμενα, καὶ ἐπαινούντι, εἰ μὴ δείξειν ταῦτα εἶναι, τὸ καὶ προνοίᾳ διαλλάττειν αὐτῶν ἕκαστον. ὥστε κατὰ τὸν κωμικὸν, τοῦτ' ἐμοὶ, τὸ μόχθηρον. ἄλλο δέ μοι λέγε. Τιμόκλεις. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι καὶ ἄλλης ἐπὶ τούτοις δεῖν ἀποδείξεως.

Sol qui idem iter semper conficit, eodémque modo Luna, & tempestatum mutatio, & plantarum procreatio, & animalium generatio, horúmque ipsorum tam elegans compositio, vt alantur, moueantur, cogitent, incedant, fabrilem artem & sutoriam exerceant. Atque id genus alia, mihi Prouidentiæ videntur esse opera. *Dam.* Tu quidem Timocles, quæstionem corripis. Nondum enim liquet an horum vnumquodque Prouidentia perficiatur. Cæterùm quod hæc fiunt, nec ipse negauerim. Non tamen ilico necesse est credere, ea aliquo consilio fieri. Contingit enim vt hæc incepta sint, núncque similiter, eodémque modo constituantur. At tu ordinem eorum, necessitatem appellas. Deinde scilicet indignaberis, siquis te non sequetur, cùm ea quæ fiunt, qualia sunt enumeres, & putes hisce demonstrasse, horum vnumquodque immutari Prouidentia. Itaque iuxta Comicum, hoc subfriuolum est: aliud mihi dicito. *Tim.* Equidē existimo alia præterea demonstratione nō esse opus.

ὅμως δ' οὖν ἐρῶ. ἀπόκριναι γάρ μοι. Ὁμηρός σοι δοκεῖ ἄριστος ποιητὴς γενέσθαι; Δα. Καὶ μάλα. Τι. ἐκεῖνο οὖν ἐπίδειξον, τὴν προνοιαν τῶν θεῶν ἐμφανίζοντι. Δα. ἀλλ' ὦ θαυμάσιε, ποιητὴν μὲν ἀγαθὸν Ὁμηρον γενέσθαι, πάντες σοι συνομολογήσουσι. μάρτυρα δ' ἀληθῆ περὶ τῶν τοιούτων, οὔτε ἐκεῖνον, οὔτε ἄλλον ποιητὴν οὐδένα. οὔτε γὰρ ἀληθείας μέλειν αὐτοῖς οἶμαι, ἀλλὰ τὸ κηλεῖν τοὺς ἀκούοντας. καὶ διὰ τοῦτο, μέτροις τε καταδέουσι. καὶ μύθοις κατηχοῦσι. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ τερπνοῦ μηχανῶνται. ἀτὰρ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι, οἷς που μάλιστα ἐπίδοξος τῶν Ὁμήρου. ἆρα οἷς περὶ τοῦ Διὸς λέγει, ὡς ἐπεβούλευον συνδῆσαι αὐτὸν ἡ θυγάτηρ, καὶ ὁ ἀδελφός, καὶ ἡ γυνή; καὶ εἰ μὴ τὸν Βριάρεων ἡ Θέτις ἐκάλεσεν, ἐλεήσασα τὸ γενόμενον, ἐπεπόδητο ἂν ἡμῶν ὁ βέλτιστος Ζεύς, συναρπασθείς. ἐνθ' ὃν καὶ ἀτιμιμνημονεύων τῇ Θέτιδι τοῦ εὐεργεσίαν, ἐξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα, ὄνειρον πέμψας ψευδῆ ἐπιπέμψας, ὡς πολλοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἀποθανοῦσιν. ὁρᾷς; ἀνδρώδατον γὰρ δὴ αὐτῷ κεφαλὴν ἐμβαλόντι, καταφλέξαι

Verumtamen dicam, ac respondē. Homerus videtur tibi fuisse poëta præstantissimus? *Dem.* Maximè. *Tim.* Proinde ipsi credidi, Deorum prouidentiam declaranti. *Dem.* Certè vir admirande, Homerum bonum quidem fuisse poëtam omnes tibi confitebuntur: sed veracem rerum huiusmodi testem, neque illum, neque alium vllum poëtam concedent. Neque enim veritatem vt puto, curant: sed demulcere auditores intendunt. Propterea versibus occinunt, fabulis personant, omnia denique delectandi causa moliuntur. Libenter autem ex te audirem, quibusnam Homeri dictis potissimùm ad hoc credendum sis adductus. Num ijs quæ dicit de Ioue, vt per insidias ipsum vincire voluerint filia, & frater, & vxor eius? Ac nisi Briareum accersiuisset Thetis, facinus miserata, nobis correptus ille Iupiter optimus fuisset vinculis obstrictus. Pro quibus, beneficij memor, ludit Agamemnonem immisso fallaci somnio, quòd multi morerentur Græci. Videsne? Non enim poterat immisso fulmine Agamemnonem

τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἀνευ τῶ σὺ στατεῶνα εἶναι δοκεῖν. ἢ σὺ κεῖνά σε μάλιστα εἰς τὼ πίστιν ἐπασάσκετο ἀκούοντα, ὡς Διομήδης μὲν, ἔκφυσε τὼ Ἀρεϊ δίτλω, εἶτα τὸν Ἄρλιν αὐτὸν, Ἀθήνας παρακελεύσει. μικρὸν δ', αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ, ἐμονομάχουν ἀλλήλοις ἀρρένες τε, καὶ θήλειαι. καὶ Ἀθήνα μὲν, Ἄρλιν καταγωνίζεται, ἅτε καὶ πεπονηκότα οἶμαι ὑπὸ τῶ βέλους τοῦ παρὰ τῶ Διομήδους εἰληφότι. Λητοῖ δ' αὖτις σῶκος ἐρεσσώτιος Ἑρμῆς. ἦτα περὶ τῆς Ἀρτέμιδος σοὶ πάντα ἔδοξεν, ὡς κεῖνη μεμψιμοιρεῦσα, ἀγανάκτησεν, οὐ κληθεῖσα ἐφ' ἑστίασιν ὑπὸ τῶ Οἰνέως. καὶ διατῦτο, σῶ τινα ὑβρεῦσαι, καὶ αὐυπόστατον ἢ ἀλλῶ ἐπιφῆκεν ἐπὶ τὼ χώρων αὐτῶ. ἆρα σῶ τὰ τοιαῦτα λέγων σε Ὅμηρος πέπεικε; Ζ. βαβαί. ἤλιτον ὦ θεοὶ αἰδόνησι τὸ φλῆνδος, ἐπαινέσαντες τὸν Δάμιν. ὀδ' ἡμέτερος, ἀπορεμβῶ ἔοικε. δῆδε γοῦν, καὶ ὑποβλέπει, καὶ δῆλός ὅστιν ἀπορῶν τὸ ἀσφαλὲς. καὶ ἤδη περιβλέπεται σὶ παρεκδύς, ἀποδρᾶσόμενος. Τιμ. οὐδ' Εὐριπίδης φαίνεται αὐτῶν αἰσχιζαρεμβος

ipsum comburere, nisi deceptor videretur. An illa te potissimùm adduxerunt vt crederes, quùm audiebas à Diomede vulneratam Venerem, deinde Mineruæ iussu Martem. Aliquanto verò pòst congressi Dij singulari certamine promiscuè cùm masculi, tum fœminæ pugnarunt: in quo Pallas Martem, vt accepto à Diomede vulnere infirmiorem superat. Contra Latonam stabat Cyllenia proles. An quæ de Diana dicuntur visa tibi sunt fide digna? vt cum querimonia indignata est, quòd ad conuiuium Oenei non fuisset vocata: quam ob causam aprum ingentem, & inuicti roboris in regionem ipsius immisit. Nunquid Homerus hæc dicendo tibi persuasit? *Iup.* Papæ! quanta ô Dij turba Damin collaudans exclamauit! Noster verò manet hæsitabundus. Quare metuit, & subtrepidat, & manifestum est fore vt scutum abijciat. Iámque circunspicit qua elapsus aufugiat. *Tim.* Num neque Euripides tibi videtur sani quicquam dicere, quum introductis in scenam Dijs,

ἆρα σοι δοκεῖ λέγειν τι ὑγιὲς' σὺν θεοὶς ἐπὶ τὼ σκηλῶ'

δεινὴν σώζοντας μὴ τὸν χεῖρους τῶν ἡρώων, τὸν πονηρεῦσθαι, καὶ τὴν ἀσέβειαν κρίνειν, ὑπευθύνους; Δα. ἀλλ' ὦ γενναιότατε φιλοσόφων Τιμόκλεις, εἰ ταῦτα ποιοῦντες οἱ τραγῳδοὶ πιπίπτουσι, ἀνάγκη δυοῖν θάτερον, ἢ τοὺς Πῶλον, καὶ Λευκόδημον, καὶ Σάτυρον, ἡγεῖσθαί σε θεοὺς εἶναι τότε, ἢ τὰ σκεύη τῶν θεῶν αὐτά, καὶ τὸν ἐμβάτας, καὶ τοὺς ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρίδας, καὶ σκιαδία, καὶ σωμάτια, καὶ τἄλλ', οἷς ἐκεῖνοι σεμνύονται τὴν τραγῳδίαν, ὅσῳ καὶ γελοιότατον εἶναι. ἐπεὶ καὶ ἑαυτὸν ὁπόταν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπιζεύσης τῆς χρείας, τῶν δεσμάτων τὰ δοκωμύτα οἱ λέγῃ ἀμπὸ ποτε παῤῥησιαζόμενος,

Οἰζῆς τὸν ὑψὲ τόνδ' ἄπιστον αἰθέρα,
Καὶ γῆν πτερύξ ἔχουσ' ὑγρᾶς ὲν ἀγκάλαις,
Τοῦτον νόμιζε Ζῆνα. τόνδ' ἐγὼ θεόν.

καὶ πάλιν.

Ζεύς, ὅστις ὤστιν ὁ Ζεύς. οὐ γὰρ οἶδα, πλὴν λόγῳ κλύων. καὶ ἅπαντες ἄνθρωποι, καὶ τὰ

indicat bonos heroas ab ipsis seruari, malos verò propter impietatem, qualis tu es, puniri? Dam. At ô generosissime philosophorum Timocles, si tibi hæc persuaserunt Tragici poëtæ: necessum est ex his duobus alterum consequi, vt aut Polum & Aristodemum, & Satyrum tunc putes esse Deos, aut Deorum personas ipsas, & cothurnos, & vestes ad pedes vsque demissas, chlamydes, manicas, ventralia, corpuscula, aliáque quibus illi tragœdiam exornant: quod ego maximè ridiculum arbitror. Nam quum per se, nulla necessitate adactus, suam in fabulis sententiam dicit, liberè loquentem audies.

Vides supernum, simul & immensum æthera,
Terram humidis circumtentem in brachijs.
Illum Iouem arbitrare, nec nos hunc Deum.

Et rursus.

Iupiter, is qui Iupiter est: nec enim ni ex fama noui.

Et id genus.

Tim. Proinde omnes homines gentésque decipiuntur, quum Deos esse putant τὰ τοιαῦτα. *Tim.* ἀκούω ἔγωγε, ἐξηπατῆσθαι, φησὶ

νομίζοντες, καὶ παπυρείζοντες.
Δι. εὖγε ω Τιμοκλεις, ὅτι με ὑπεμνησας τοῦ κατ' τὰ ἔθνη νομιζομενα. ἀφ' ὧν μαλιστα τινὶ τις ἂν, ὡς γε οὐδεν βέβαιον ἔχει ὁ περὶ θεῶν λογος πᾶς ἴσμεν. πολλὴ γὰρ ἡ διαφωνία, καὶ ἄλλα ἄλλοι νομιζουσι, Σκυθαι μὲν, ἀκινακα θυοντες, καὶ Θρᾷκες, Ζαμολξίδι, δ' ἐμπτα ἀνθρωπῳ ἐκ Σαμου ἐις αὐτους ἥκοντι. Φρύγες δὲ, μηνι. καὶ Αἰθιοπες, ἡμέρᾳ. καὶ Κυλλήνιοι, Φαλητι. καὶ Ἀσσυριοι, περιστερᾷ καὶ Πέρσαι, πυρι. καὶ Αἰγυπτιοι, ὕδατι, καίτοι μὰ δι' ὅλου κοινὸν τοῖς Αἰγυπτιοις τὸ ὕδωρ. ἰδίᾳ δὲ, Μεμφιτας μὲν, ὁ βοῦς θεός. Πηλουσιωτας δὲ, κρομμυον. καὶ ἄλλοις, ἰχθυς, ἢ κροκοδειλος. καὶ ἄλλως, κυνοκέφαλος, ἢ αἰλουρος, ἢ πίθηκος. καὶ ἔτι κατ' κώμας, τοῖς μὲν, ὁ δεξιὸς ὦμος θεός. τοῖς δὲ κατ' ἀντιπέρας οἰκοῦσιν, ἄντερον. καὶ ἄλλοις, κεφαλῆς ἡμιτομον. καὶ ἄλλοις, ποτηριον περσικὸν, ἢ βύβλιον. ταῦτα πᾶς οὐ γέλως ἐστὶν ὦ καὶ Τιμόκλεις; Μω. οὐκ ἔλεγον ὦ Διοσ, ταῦτα πάντα ἔξω εἰς τὸ μέσον ἐις, καὶ ἀκριβῶς ἐπισκοπουμενα; Ζ. ἔλεγες ὦ Μῶμε, καὶ ἐπιτίμας ὀρθῶς.

tant, eorúmque dies festos celebrant. D. *Mom.* Bene Timocles, in memoriam mihi reuocasti gentium opinionem: vnde potissimùm intelligi possit, nihil habere certi ea quæ de Dijs perhibentur. Nam multa est dissensio, & alij aliud opinantur: Scythæ Acinaci sacrificant, Thraces Zamolxidi fugitiuo homini, qui Samo ad ipsos venit: Phryges Lunæ, Æthiopes diei, Cyllenij Phaleti, Assyrij columbæ, Persæ igni, Ægyptij aquæ. Nam omnibus Ægyptijs communis est aqua. Priuatim autem, Memphitis bos est Deus, Pelusiotis cepa, alijs Ibis, aut crocodilus, alijs cynocephalus, aut felis, aut simia. Præterea vicatim, alijs Deus est dexter humerus, alijs qui regionem aduersam incolunt, sinister: alijs dimidium caput, alijs fictile poculum, aut catinus. Quomodo hæc, ô bone Timocles non sint ridicula? *Mom.* Nonne dicebam, ô Dij, hæc omnia in propatulum ventura, & fore vt accuratè examinarentur? *Iup.* Dicebas, ô Mome, & rectè obiurgabas.

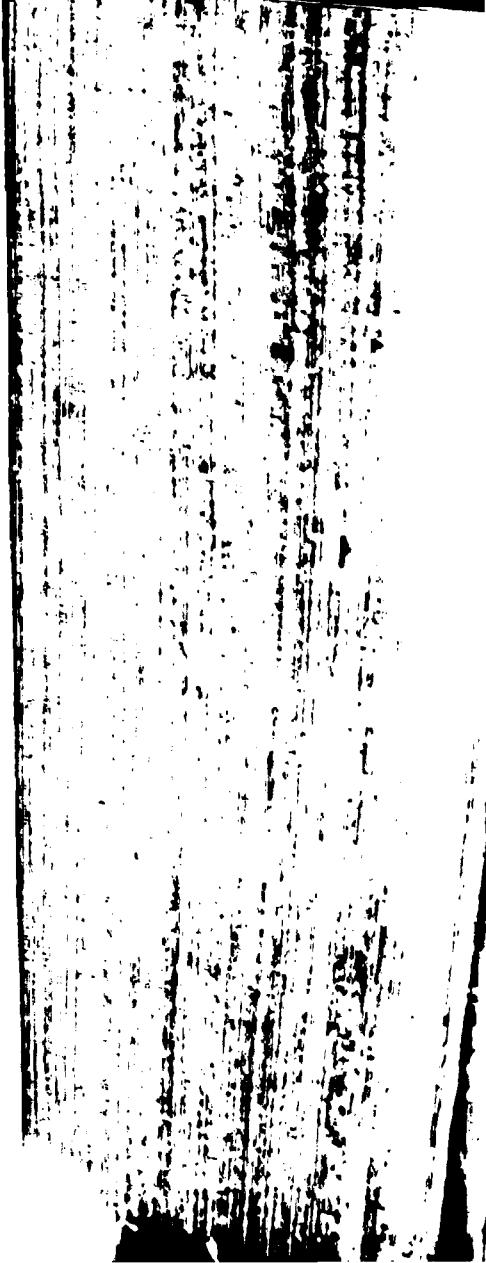

καὶ ἐγὼ θεραπεύσομαι ἐπανορθώσασθαι αὐτὰ, ἵν' τὸν ἐν τοῖς κινδύνοις διαφύγωμεν. Τιμ. ἀλλ' ὦ θεοῖς ἐχθρὲ σὺ, τοὺς χρησμοὺς, καὶ θεραπεύσεις τῶν ἐσομένων, τίνος ἕνεκεν αὖ πέπτις, ἢ θεῶν, καὶ τῆς προνοίας τῆς ἐκείνων; Δα. σιώπησον ὦ μόριε, περὶ τῶν χρησμῶν, ἐκεῖ ἐρήσομαί σε, τίνος αὐτῶν μάλιστα μεμνῆσθαι ἀξιοῖς. ἆρ' ἐκείνου, ὃν τῷ Λυδῷ ὁ Πύθιος ἔχρησεν; ὃς ἀκριβῶς ἀμφίκυκλος ἦν, καὶ διπρόσωπος, οἷοί εἰσι τῶν ἑρμῶν ἔνιοι, δίπλοι, καὶ ἀμφοτέρωθεν ὅμοιοι, καὶ πρὸς ὁπότερον αὖ αὐτῶν μέρος ὑπενέγραψεν. ἢ τί μᾶλλον, ὁ Κροῖσος διαβὰς τὸν Ἅλυν, τὴν ἀνὰ κράτος ἀρχὴν, ἢ τὴν Κύρου κατάλυσιν. καίτοι ἐκ ὀλίγων ταλάντων ὁ σαρδιανὸς ἐκεῖνος ὄλεθρος, τὸ ἀμφιδέξιον τοῦτο ἔπος ἐωρίατο. Μω. αὐτά που ὦ Ζεῦ ἀνὴρ διεξέρχεται, λέγων, ἃ ἐγὼ ἐλεξάμην μάλιστα. πῶς γάρ ὁ κωλὸς ἡμῶν κιθαρῳδὸς; ἀπολόγησαι αὐτῷ κατηγόρει πρὸς ταῦτα. Ζ. σὺ μὰς ὑπόφαιρε ὦ Μῶμε, ἐκ ἐν καιρῷ γὰρ ὑπετιμῶν. Τιμ. ὅρα δῖα πείσεις ὦ ἀλιτήριε Δᾶμι, μετονομὴ τὰ ἕδη αὐτὰ τῶν θεῶν ἀναθέπεις τῷ

atq; hæc corrigere conabor; si præsens periculum euitarimus. *Tim.* At tu, ô Deorum inimice, oracula, & rerum futurarum præ dictiones, cuius opus esse dices? nonne Deorum, eorundémque prouidentiæ? *D.* Nihil dicas, vir optime, de oraculis, siquidem ex te quæram, cuiusnam illorum mentionem facere velis potissimùm. Num illius quod Lydo rythius reddidit? quod quidem prorsus anceps erat & biceps: quales sunt quædam Mercurij imagines, duplices, & vtrinque similes, ad vtramlibet illarum partem te verteris. An potiùs, Crœsus traiecto Hale, suum quam Cyri imperium euertet. Atqui non paucis talentis perditus ille Sardianus, ambiguum hoc dictum emit. *Mom.* Hæc ipsa, ô Dij, vir iste commemorat, quæ maximè pertimescebam. Vbi nunc est festiuus ille noster citharœdus? ad hæc refellenda descende. *Iup.* Tu nos mactas, ô Mome, cùm nunc intempestiuè nos reprehendas. *Tim.* Vide quid facias scelerate Dami, ipsa Deorum templa & aras oratione tua propemodum

λόγῳ ἢ καὶ σώμασι αὐτῶν.

subuertis.

Δι. οὐ πάντας ἔγωγε τοὺς βωμοὺς ὦ Τιμόκλεις. τί γὰρ καὶ δεινὸν ἀπ' αὐτῶν γίγνεται, εἰ θυμιαμάτων, καὶ εὐωδίας μεστοί εἰσιν; ὁ δὲ ταύρους τοὺς Ἀρτεμιδος, ἡδέως ἂν ἐπίδοιμι, ἐν βάθρων ἐπὶ κεφαλὴν ἀνατρεπομένους, ἐφ' ὧν τοιαῦτα ἡ παρθένος εὐωχουμένη ἔχαιρε. Ε. τοιγὰρ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπιπέσοι; οὐδὲν ἡ θεὸς φείδεται, ἀλλ' ἐξ ἁμάξης παῤῥησιάζεται, καὶ μαρτύρει ἐξείης, ὅστ' αἴτιος, ὅς τε καὶ οὐκί. Μω. καὶ μὴν ὀλίγου γε ἂν ὦ Ζεῦ, τὸν ἀναίτιον ἔφησεν ἐν ἡμῖν. καί που τάχα προϊὼν ὁ ἀνθρωπος, ἅψεται καὶ τῶν κορυφαίων τινός. Τιμο. οὐδὲ βροντῶντος αὐτῆ τῷ Διὸς ἀκούεις ὦ θεομάχε Δάμι; Δα. καὶ πῶς ἂ μὴ μέλλω βροντῆς ἀκούσεσθαι ὦ Τιμόκλεις; εἰ γὴ ὁ, Ζεὺς ὁ βροντῶν ὄζει. σὺ δὲ ἀμείνων εἶδέναι, ἐκεῖθεν πόθεν ἐπὶ τῶν θεῶν ἀφιγμένος. ἐπεὶ οἵγε ἐκ Κρήτης ἥκοντες, ἄλλα ἡμῖν διηγοῦνται, πάτον τινα κεῖθι δεικνύντες, ἐν τάλῳ ἠρεσμένον, ἔνθα ποτε φασὶ βροντήσειν αὖ ὁ Ζεύς, τεθνεὼς πάλαι. Μω, οὕτ' ἐγὼ πω πολλὰ ἀπιστάμενα ἐρωτῶντα τὸν ἄνθρωπον. τί

subuertis. Dam. Non omnes saltem aras Timocles. Quid enim ex ipsis mali accidit, si suffitibus, & suauibus odoribus sint plenæ? Verùm A Dianę aras quæ sunt in Tauris, libenter viderem funditus euersas, in quibus virgo tam suauibus epulis gaudet. Iup. Hoc vnde nobis insuperabile malum obtrepit, quam nulli Deo parcit hic vir: sed ex plaustro liberè loquitur, Ordine corripiens sontem, insontémque perinde. Mom. Atqui paucos Iupiter à culpa B immunes inter nos inuenies. Et forsitan progressus ille ex supremis aliquem offendet. Tim. Neque, ô Deorum impugnator Dami, Iouem ipsum audis tonantẽ? Dam. Quomodo tonitrua non audirem Timocles? Ve- C rùm an tonet Iupiter, melius scire possis, cùm pro Dijs inde aduenerit. Nam qui ex Creta veniunt, nobis alia narrant, nempe ibi sepulchrum ostendi, & columnam stare, quæ indicet Iouem non ampliùs tonare D posse, cùm iamprídem sit mortuus. Mom. Equidẽ hoc ego ab homine dictum iri iamdudum sciebam. Cur igitur palluisti Iupiter,

δ' οὐκ ἂν ὦ Ζεῦ, ἀχρεῖος ἡμῖν,

καὶ συγκροτεῖς τοὺς ὀδόντας ἀπὸ τοῦ τρόμου; θαρρεῖν χρὴ, καὶ τῶν τοιούτων ἀνθρωπίσκων καταφρονεῖν. Ζ. τί λέγεις ὦ Μῶμε, καταφρονεῖν; οὐχ ὁρᾷς ὅσοι ἀκούουσι καὶ ὡς συμπέπεισμένοι εἰσὶν ἤδη καθ' ἡμῶν, καὶ ἀπάγει αὐτοὺς ἀνακεκινημένους ὁ Δάμις; Μω. ἀλλὰ σὺ ὁπόταν ὦ Ζεῦ, θελήσῃς, σειρὰν χρυσείαν καθεὶς, ἅπαντας αὐτοὺς αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσσας, αὐτῇ τε θαλάσσῃ. Τιμο. εἰπέ μοι ὦ κατάρατε, πεπλεύκας ἤδη ποτέ; Δα. καὶ πολλάκις ὦ Τιμόκλεις. Τιμο. οἶσθ' οὖν ἔφερεν ὑμᾶς τότε ὁ ἄνεμος ἐμπίπλων τὴν ὀθόνην, καὶ ἐμπαλὰς τὰ ἀκάτια, ἢ οἱ ἐρέσσοντες; ἀμφότερα δῆτα εἷς τις ἐφεῖς, καὶ ἔσωζε τὴν ναῦν; Δα. καὶ μάλα. Τιμο. εἶτα ἡ ναῦς μὲν, ἃ αὐ ἔπλει, μὴ κυβερνωμένη, τὸ δὲ ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον οἴει, καὶ ἀνηλιόνευτον φέρεσθαι; Δα. εὖγε, σωφρόνως ταῦτα ὁ Τιμόκλης, καὶ ἰσχυρῶς τῷ παραδείγματι. ἀλλὰ σὺ φιλτάτη Τιμόκλεις, τὸν μὲν κυβερνήτην ἐκεῖνον εἶδες αὖ, τὰ συμφέροντα σκοποῦντα, καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ παρασκευαζόμενον, καὶ παραπλέοντα τοῖς

& præ tremore dentes concutis? Confidendum est, & contemnendi tales homunculi. *Iup.* Quid dicis, Mome, esse contemnendos? Non vides quàm multi audiant, & vt in sententiam contra nos adducti sunt, & in aures reuincti à Damide abducuntur? *Mom.* At tu Iupiter, quum volueris ipsos omnes demissa catena aurea ipsa cum terra sustolles Oceanóque. *Tim.* Dic mihi sceleste, nunquam-ne nauigasti? *Dam.* Imò sæpe, ô Timocles. *Tim.* Nunquid ventus id temporis incidēs in carbasa, & implens nauigia, vos ferebat, an verò remiges? cæterùm vnus ad gubernaculum sedendo, nauim seruauit? *Dam.* Maximè. *Tim.* Nonne nauis progredi non posset non gubernata, & vniuersitatem hanc sine gubernatore, sine duce ferri putas? *Dam.* Euge Timocles, prudenter & potenter exemplo hæc demonstrasti. At ô Deorum amantissime Timocles, gubernatorem illum vidisti, nunquam non vtilia excogitantem, éaque ante tempus parantem, & nautis imperantem. Nauis

ναύτας. ἀλυσιτελὲς δ', ἐ-

δὲ ἄλογον οὐδὲν τι εἶχεν ἀ
ναῦς ὁ μὴ χρειῶδες ἐν αὐτοῖς.
ὁ σὸς δ' ὅτος κυβερνήτης, ὃν τῇ
μεγάλῃ ταύτῃ ἐπίστασθαι ἀξιοῖς,
καὶ σωτηρίαν αὐτῇ, οὐ- A
δὲν συνόντως, οὐδὲ κατ' ἄλλο ἀ-
ξίαν διατίθησιν. ἀλλ' ὁ μὲν
πρόσπους, εἰ τύχοι εἰς τὴν πρύ-
μναν ἀπατείνεται. οἱ πόδες δ',
ἐν τῷ πρόσθεν ἀμφότεροι. B
καὶ χρυσαῖ μὲν αἱ ἄγκυραι ἐ-
στιν. ὁ χαλκοῦς δ', μολιβδοῦς.
καὶ τὰ μὲν ὕφαλα, κατάγλυ-
φα. τὰ δ' ἔξαλα τῆς νεώς, ἄ-
μορφα. καὶ αὐτῶν δὴ τῶν ναυ- C
τῶν ἴδοις ἂν τὸν μὲν, ἀφρὸν, καὶ ἀτε-
χνῆ, καὶ ἀτολμον πρὸς τὰ
ἔργα, δημοειδῆ, καὶ τειμοειδῆ
τινα. τὸν δ', κατακολυμβᾶσά
τι ἄσκιον, καὶ ἐπὶ τῷ πρῳρίαν
ἀπαδῆσαι, ῥᾴδιον, καὶ εἰδότα
τοῦ χρείμου. ἔχεται, μόνον τῶ- D
τον αὐτλεῖν πρόσκαιμένον.
τὰ δ' αὐτὰ, καὶ ἐν τοῖς ἐπιβά-
ταις. μαστιγίαν μὲν τινα, ἐν
πρωδείᾳ, παρὰ τὸν κυβερνήτην E
καθήμενον, καὶ διαπινόμενον,
καὶ ἀλλοτρίνειδον, καὶ πατραλοί-
αν, καὶ ἱεροσύλον, ἐσχατιμώμενον,
καὶ τὰ ἄκρα τῆς νεὼς κατειληφό-
τα. χαλεπὰς δὲ πολλοὺς ἐν
μικρῷ τῷ σκάφους στενοχωρου-
μένους, καὶ ἄκοντας τῶν πρὸς

autem nihil inutile, nec ad rem non pertinens habebat, quod vsui non esset ipsis: Hic verò tuus gubernator, quem magnæ huic naui præsidere vis, eiúsque connautæ, nihil eum ratione, nihil ex dignitate ordinant. Sed fortè rudens in puppim protenditur, & pedes ambo in proram. Interdum aureæ sunt anchoræ, chenisceus plumbeus: & nauis inferius est picta, superius deformis. Ex ipsis etiam nautis cernere est hunc pigrum, inertem, & ad opera meticulosum, dupliciarium aut tripliciarium: illum ad natandum impigrum, & ad insiliendum in antennas facilem, ac rei cuiusque vtilis gnarum: hunc exhauriendæ duntaxat sentinæ destinatum. Eadem etiam in vectoribus videre licet: verberonem aliquem in prima sede sedentem ad gubernatorem, & honoratum: & alium cinædum, aut parricidam, aut sacrilegum summis honoribus potientem, & summa nauis occupantem: multos verò spectatæ gratiæ in angustum scaphæ locum in imo compressos, qui à reuera deterioribus calcantur.

ἀλλοτρίαν χειρόνων πατεμένους.

ἐννόησον γοῦν ὅπως Σωκράτης μ', καὶ Ἀριστείδης ἔπλευσε, καὶ Φωκίων, οὐδὲ τὰ ἀλφιτα διαρκῆ ἔχοντες, οὐδὲ ἀποτείναι τοὺς πόδας δυναμένοι ἐπὶ γομιῶν ἐπὶ σανίδων παρὰ τὸ ἄντλον. ἐν ὅσοις δ' ἀγαθοῖς Καλλίας, καὶ Μειδίας, καὶ Σαρδαναπαλος ἐνθυφῶντες, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺ καταπίνοντες, τοιαῦτα ἐν τῇ νηΐ σου γίγνεται ὦ σοφώτατε Τιμόκλεις, διὰ τοῦτο, οὐ ναυαγίαι μυρίαι. εἰ δέ τις κυβερνήτης ἐφεστὼς, ἑώρα, καὶ διέταττεν ἕκαστα, τοῦτο μὲν ἂν ἠγνόησεν οἵτινες οἱ χρηστοὶ, καὶ οἵτινες οἱ φαῦλοι τῶν ἐμπλεόντων. ἔπειτα, ἐκέλευε κατὰ τὰ ἀξίαν τὰ προσήκοντα ἀπονεμῶν ἄν, χώραν τε τῷ ἀμείνονι τοῖς ἀμείνοσι παρ' αὐτὸν ἄνω. τὸν κάτω δ', τοῖς χείροσι. καὶ συνόπτους ἔστιν οὓς ἀμείνους, καὶ συμβούλους ἐκτήσατο ἄν. καὶ τῶν ναυτῶν ὁ μὲν προθυμος, ἢ προφέρας ὀπωρινὴς ἀπεδέξατ' ἄν, ἢ τοίχου ἄρχων, ἢ πάντως περὶ τὰ ἄλλων. ὁ δ' ὀκνηρὸς, καὶ ῥᾴθυμος, ἐπαύετ' ἂν τῷ καλωδίῳ πυκτάκις τὴν ἡμέρας τὸν κεφαλὴν. ὥστε σοι ὦ θαυμάσιε, τὸ τοῦ νεὼς τοῦτο παράδειγμα, κυβερνήτου πειρᾶσθαι, καὶ τὸ κυβερνήτου πηδάλιον.

Ergo cogita quomodo nauigarit Socrates, Aristides, & Phocion, quibus non satis opum erat ad victum: neque super nudis tabulis ad sentinam pedes extendere poterant. Contrà quàtis bonis Callias, Midias, & Sardanapalus molliter vsi sint, & sibi superiores conspuerint. Talia in hac tua naui accidunt, Timocles sapientissime. Idcirco infinita naufragia. Verùm siquis ei præfectus gubernator, videret & ordinaret singula, primùm quidem non ignorarent quinam ex nauigantibus boni sint, quinam mali. Deinde cuique pro meritis conuenientia distribueret: locum meliorem melioribus iuxta se sursum, & deterioribus deteriorem deorsum. Et conuiuas meliores, & consiliatios fecisset. Atque alacri quidem nautæ, aut curandæ prora, aut muri defensio demandaretur: aut omnino alijs præponeretur. Ignaui autem & segnis caput quotidie quinquies fune exderetur. Quare ô admirande, tuum istud nauis exemplum pericli tatur coruere, quippe quod malũ gubernatorem nactum est.

Μω. ταυτὶ μὲν ἤδη κατ' ῥοῦν φέρεται τῷ Δάμιδι, καὶ πλησίον ἐπὶ τῶν πλοίων φέρεται. Ζ. ἐρᾷς ὦ Μῶμε, εἰκάζεις. ὁ δ' οὐδὲν ἰσχυρὸν ὁ Τιμοκλῆς ἐπινοεῖ, ἀλλὰ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ καθ' ἡμέραν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις ἐυπειθέστατα πάντα ἐπαντλεῖ. Τιμο. ἐμοὶ μὲν ἐπὶ τῆς νεὼς τὸ παρόν δεῖγμα οὐ πάνυ σοι ἰσχυρὸν ἔδοξεν εἶναι, ἄκουσον δὲ νῦν ἱερὰν φασιν ἄγκυραν, καὶ ὦ οὐδεμιᾷ μηχανῇ ἀποῤῥηξεις. Ζ. τί ποτε ἆρα καὶ ἐρεῖς Τιμο. ἴδοις γὰρ εἰ ἀκολουθα ταῦτα συλλογίζομαι, καὶ εἴ πη αὐτὰ δυνατόν σοι πειρᾶσθαι. εἰ γὰρ εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶ καὶ θεοί. ἀλλὰ μὲν εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶν ἄρα καὶ θεοί. τί πρὸς ταῦτα φῄς; Δα. ὦ πρόπετες γελάσω εἰς κόρον, ἀποκεκτῆσθαί σοι. Τιμο. ἀλλ' ἔοικας οὐδὲ παύσεσθαι γελῶν. εἰπὲ γοῦν ὅμως ὅπῃ σοι γελάσιμον ἔδοξε τὸ εἰρημένον εἶναι. Δα. ὅτι ἐκ αἰθάλης ἀπὸ λεπτῆς κρόκης ἐξαλλάξαντός σε τὴν ἄγκυραν, καὶ ταῦτα, ἱερὰν οὖσαν. τὸ γὰρ εἶναι θεοὺς, τῷ βωμοὺς εἶναι συνάπτας, ἰσχυρὸν οἴει πεπονθέναι ἀπ' αὐτῶν τὸν ὅρμον. ὥστε ἐπὶ μηδὲν ἄλλο τούτῳ φῄς ἔχειν εἰπεῖν ἰσχυρότερον, ἀπόχρη ἤδη.

Mom. Res certè Damidi secundo flumine procedit, pleníſque velis fertur ad victoriam. *Inp.* Rectè ô Mome, iudicas. Nihil enim validi Timocles comminiſcitur: ſed communia hæc, & quotidiana quæ omnia facilè refelluntur, alia alijs infundit. *Tim.* Proinde, quoniam nauis exemplum tibi viſum eſt non admodum validum, audi ſacram, quod dicunt, anchoram & quam nulla machina rumpes. *Inp.* Quidnam dicturus eſt? *Tim.* Videas an conſentanea hæc colligam, & an ea euertere poſſis aliqua ratione. Si ſunt aræ, ſunt etiam Dij. Atqui ſunt aræ, Ergo & Dij. Quid ad hæc dicis? *Dam.* Si priùs ad ſatietatem riſero, tibi reſpondebo. *Tim.* At videris nunquam ridendi finem facturus: attamen effare quo pacto ridiculum tibi videatur quod dixi. *Dam.* Quòd non ſentias, tuam anchoram quantumuis ſacram à tenui filo pendere. Nam coniunctis his duobus, Deos eſſe eò quòd ſunt aræ, exiſtimas te nodum firmum feciſſe. Itaque cùm dicas te nihil firmius habere quod proponas, iã abeamus,

Τιμο. ὁμολογεῖς τοίνυν ἡττᾶσθαι μεγαπόνη; Δα. ναὶ ὦ Τιμόκλεις. σὺ γὰρ ὥσπερ οἱ τὸν πύον βιαζόμενοι, ὑπὸ τὸν βωμοὺς ἡμῖν καταπέτευγας, ὥστε A νὴ τὴν ἄγκυραν τὴν ἱερὰν, ἐθέλω σοὶ παθεῖν ἤδη πρὸς σὲ, ἢ ἀπ' αὐτῶν τε τῶν βωμῶν, ὡς μηκέτι περὶ τούτων ἐριζοιμεν. Τιμο. εἰρωνεύῃ ταῦτα πρὸς ἐμὲ τυμβωρύχε, καὶ μικρὲ, καὶ καταπύστε, καὶ μαστιγία, καὶ καθάρσιε. οὐ γὰρ ἴσμεν οὗ τινος μὲν πατρὸς εἶ, πῶς δ' ἡ μήτηρ σου ἐπορνεύετο, ὡς B καὶ ἀδελφὸν ἀπέκτεινας, καὶ μοιχεύεις, καὶ τὰ μειράκια διαφθείρεις λιχνότατε, καὶ αἰσχρωτότατε. μὴ φεῦγε δ' οὖν, ἕως καὶ παρ' ἐμοῦ πληγὰς λαβὼν ἀπέλθῃς. ἤδη γάρ σε τούτῳ τῷ ὀστράκῳ ἀποθραύσω, παμμίαρον ὄντα. Ζ. ὁ μὲν, γελᾶν ὦ θεοὶ, ἄπιστον. ὁ δ' ἀκολουθεῖ λοιδορούμενος, καὶ φέρων καταβυφῶντα τὸν Δάμιν, C καὶ ἔοικε παράξειν αὐτὸν τῷ κεράμῳ ἐς τὴν κεφαλήν. ἡμεῖς δὲ, τί πεισόμεθα ὑπὸ τούτοις; Ερ. ἐρρέθω ἐκεῖνό μοι ὁ κωμικὸς εἰρηκέναι δοκεῖ, οὐδὲν πάσχοντας δεινὸν, αὖ μὴ πεισομένοις. τί γὰρ καὶ μέγα κακὸν, εἰ ὀλίγοι D

Tim. Ergo te victum confiteris, qui prior abis? *Dam.* Maximè Timocles, Tu enim vt ij quibus vis infertur, ad aras confugisti. Itaque per sacram illam anchoram, tecum, etiam super aris, paciscivolo, nos hac de re non ampliùs disputaturos. *Tim.* Hæc in me cauillaris, tumulorum effossor, scelerate, execrande, verbero, flagitiose. Nescimus enim quo patre sis natus: sed vt tua mater meretricem agebat, & vt fratrem occidisti, mœcharis, & adolescentes corrumpis gulosissime & impudentissime. At ne arrepta fuga priùs discedas, quàm à me plagas acceperis. Nam te quouis scelere contaminatum, iam hac testa frangã. *Inp.* Alter, ô Dij ridens abit: alter sequitur affatim ingerendo conuitia, Damidem deridentem non ferens, & videtur ipsi testam in caput impacturus. Verùm nos quid hoc in negotio faciemus? *Mer.* Illud mihi rectè dixisse videtur Comicus, Nihil passus es mali, si tibi non attribuas. Etenim quàm ingens est malum, si pauci homines in hanc sententiam adducti

αὐθρωποι πεπεισμένοι ταῦ-

πα. ἀπάσι· πολλοὶ γὰρ εἰσιν οἱ πανταπασι χειρόσκοπες, πλείους Ἑλλήνων. ὁ πολὺς λεως, καὶ ὁ ὄχλος, βάρβαροί τε πάντες. Ζ. ἀλλ' ὦ Ἑρμῆ, τὸ τὸ Δαρείου παῦ χαλῶς ἔχειν δοκεῖν, ὃ ἔφη ὅτι τῷ Ζωπύρου. ὥστε κἀγὼ αὐτὸς ἐβουλόμην ἂν ἕνα τοιοῦτον ἔχειν οἷον τὸν Δάμιν, σύμμαχον, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπαρχειν.

abeunt? Sunt enim multi, & plures quàm Græci, qui in contrariam eunt, vulgus, plebs, barbaríque omnes. *Iup.* At, O Mercuri, præclarum est illud, quod de Zopyro dixit Darius. Quare & ipse mallem, vnum huiusmodi, qualis est Damis, auxiliatorem habere, quàm sexcentis Babylonibus imperare.

ΟΝΕΙΡΟΣ, Η Αλεκτρυών.

SOMNIVM, SEV GALLVS.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo, diuitiarum, atque Potentiæ incommoda, molestiasque persequitur, ostendens, quàm contra tranquilla res pauperis sit, si modo sit sorte sua contenta. Facit autem hoc veluti collationis quadam. Nam in priore quidem parte dialogi, Micyllus, somnium exponendo suum, Eucrates cuiusdam opulenti, cænas, diuitias, luxum, & quæcunque vulgo speciosa, & expetenda videntur extollit; adiecto etiam encomio auri, tum exemplo, tum ab effectu & vsu, & cæteris amplificato. In posteriore autem parte Gallus, qui ex Pythagora, in auem transformatus, cum hero suo Micyllo colloquens introducitur, diuitum, cum priuatorum ac ciuium, tum regum atque potentum molestias, curas & pericula recenset, quæ illu & belli & pacis temporibus, præterea etiam circa valetudinem, quam luxus & ebrietas ista labefactant, accidere solent, additis etiam exemplis eiusmodi, & hypotyposi quadam, dum fingitur idem vi pennarum suarum tesseratis adijsum soribus, ad ipsius diuitum cellas, Micyllum perduxisse, & coràm illa, quæ verbis narrauerat, spectanda exhiberi. Interim Lucianus absurdas Pythagoræ transformationes fugillat, & Stoicorum fastum carpit, qui quanquam nec publicis, nec priuatis hominum conuersationibus sunt idonei, frivolis in rebus sapientiam ostendunt, & officiorum obseruantes videri volunt.

ΜΙΚΥΛΛΟΣ.

Ἀλλά σε ὦ κάκιστε ἀλεκτρυόνων, ὁ Ζεὺς αὐτὸς ὀπτεψείη, φθονερὸν οὕτω, καὶ ἀξύφορον ὄντα. ὃς με πλουτοῦντα, καὶ ἡδίστῳ ὀνείρῳ ξυνόντα, καὶ θαυμαστῶς εὐδαιμονίαν εὐδαιμονοῦντα, διάτορόν τι, καὶ μεγάλης ἀναβοήσας, ἐπήγειρας, ὡς μὴ ἓν νύκτωρ χρυσίον πολὺ σὺν μαρτύρων πλείοσι διαφυγεῖν. καίτοι εἴγε χρὴ τεκμαίρεσθαι τῇ τε ἡσυχίᾳ, πολλὴ ἔτι οὔσῃ, καὶ τῷ κρύει, μηδέπω με τὸ ὀρθρινὸν ὥστ' εἰκὸς ἀποκαλοῦντα γνώμων γὰρ ἔτος ἀψευδέστατός μοι, ὡς ὀψὲ πλαωύσης ἡμέρας. οὐδέπω μέσαι νύκτες εἰσίν. ὁδί, εὕπνους ἔτος, ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον φυλάττων ἀρ' ἑστάναι εὐθὺς ἤθη κέκραγε, μηδ' ὅτι χειμῶνος. ἀμυνοῦμαί γὰρ εὐθύς σε, καὶ μόνον ἡμέρα γένῃ. πωτείσῃ τὴν βακτηρίαν. νῦν γάρ μοι πρᾶγμα παρέξεις, ἀκροπόδων ἐν τῷ πότῳ.

Ἀλε. Μικυλλε δέσποτα, φιλῶ σε χαριεῖσθαί σοι, φθονερὸν

MICYLLVS.

AT te scelestissime Galle, cui ista tanta inuidentia, vocéque tam acuta ipse perdat Iupiter: qui quidem opibus affluentem me, & dulcissimo in somnio versantem, & admirabili fœlicitate fruẽtem, penetrabile quiddam & clamosum resonans expergefeceris, adeò vt ne noctu quidẽ effugere liceat paupertatem, vel te ipso nequiorẽ. Atqui si coniectandũ est, tum è silentio: quod etiãdum ingẽs est, tum è frigore, à quo nõdum, vt assolet antelucano mordeot (nam hic mihi certissimus gnomõ aduentantis dici) nec dum est media nox. Sed iste peruigil, quasi vellus illud aureum seruet, ab ipsa protinus vespera vociferari cœpit: verùm non impunè laturus. Nam de te mox pœnas sumã, & fuste cõminuã, simodo dies illuxerit: siquidẽ nunc in tenebris subsiliens, negotium mihi facesseres.

Gal. Here Micylle equidem arbitrabar, me tibi rẽ gratã facturum, si quoad posse alta nocte lucem anteuertissem,

τῆς νυκτὸς, ὁπόσον δυναίμην,

ἀεὶ ἔρχοις ἀρτρεύμενος διανύειν τὰ πλέθρα τῶν ἔργων. ἵνα γοῦν σοὶ ἀναπέλαι ἀλίσκομαι μᾶλλον ἢ ἐμοὶ ἐργάσαιο, σφοδρῶς ἐπὶ τοῦτο ἐς τὰ ἄλφιτα πεπτηνώς. εἰ δέ σοι καθεύδειν ἥδιον, ἐγὼ μὲν ἀπεχάσομαί σοι, καὶ περὶ αὐτῶν τέρας ἔσομαι τῶν ἰχθύων σοι ὃ θέα ὅπως μὴ ὄναρ πλεκτῶν, λιμῶττης ἀνεγρόμενος. Μι. ὦ Διὲυ τέρασι, καὶ Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, τί τὸ κακὸν τοῦτο φθέγγεται ὡς ἀνθρωπίνως ἐκάλεσεν ὁ ἀλεκτρυών. Αλε. εἶτά σοι τέρας εἶναι δοκεῖ τὸ τοιοῦτον, εἰ ὁμοτρόπως ὑμῖν εἴωμι; Μι πῶς γὰρ οὐ τέρας; ἀλλ' ἀποτρέποιτε ὦ θεοὶ τὸ δεινὸν ἀφ' ἡμῶν. Αλε. σύ μοι δοκεῖς ὦ Μίκυλλε, κομιδῇ ἀπαίδευτος εἶ αὖ, μὴ ὃ ἀνεγνωκέναι τὰ Ὁμήρου ποιήματα. ἐν οἷς ὁ τοῦ Ἀχιλλέως ἵππος ὁ ξανθὸς μακρὰ γήρυσιν ἀφέμενος τῷ χιτῶνι ἔοικεν ἐν μέσῳ τῷ πολέμῳ διαλεγόμενος, ἔπη ὅλα φαληρά. καὶ οὐχ ὥσπερ ἐγὼ νῦν, ἄνευ τῶν μερῶν, ἀλλὰ καὶ ἐμαντεύετο ἐκεῖνος, καὶ τὰ μέλλοντα προεθέσπιζε, καὶ οὐδέν τι παρὰ δόξαν ἐδόκει πιεῖν, οὐδὲ ὁ ἀκούων ἐπεκαλεῖτο, ὥσπερ σὺ ὁ ἀλεξίκακος, ἀπεζόπαιον ἠχοῦμαι τὸ ἄκουσμα.

quò posses ante diluculum surgens, multum operis cõficere. Etenim si priusquam sol exoriatur, vel vaicant feceris crepidam, isthuc laboris lucro tibi accesserit ad parandum victum. Quod si tibi magis libet dormire, equidem tuo arbitratu quiescam, & longè magis quàm pisces mutus ero. Cæterùm tute videto, ne per somnium dives, esurias experrectus. *Mic.* O prodigiorum auersor Iupiter! ô malorum depulsor Hercules! quid hoc mali est? vocem humanam sonuit Gallus. *Gal.* Hoccine prodigium tibi videtur, si eadem qua vos lingua loquor? *M.* Quid? annõ hoc portentum? sed auertite Dij malũ à nobis. *Gal.* Tu mihi admodum indoctus videris Micylle, nec Homeri poëmata legisse, in quibus Xanthus Achillis equus, cũ hinnitui longum vale dixisset, medio in prælio constitit differens, totóque versu recitans: nõ vt ego nũc prosa oratione loquens. Quin etiam vaticinabatur ille, itéque futuris edebat oracula, & nihil incredibile facere videbatur. Nec is qui tũ audiebat, malorũ auersorẽ, vt tu, implorabat, ratus se rem auersandam audiuisse.

καίτοι τί ἂν ἐποίησας, εἴ σοι ἡ τῆς ἀρχαίας τρόπις ἐλάλησεν, ὥσπερ ποτὲ ἡ φηγὸς ἐν Δωδώνῃ αὐτόφωνος ἐμαντεύετο; εἰ δὲ βύσσας εἶδες ἐρπούσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἡμίσπαστα, καὶ ἐφ' ἁλὸς πεπερονημένα τοῖς ὀβελοῖς; ἐγὼ γὰρ, Ἑρμοῦ παίδευτὴς ὢν, λαλίστατου, καὶ λογιωτάτου θεῶν ἁπάντων, καὶ τἄλλα ὁμοδίαιτος ὑμῖν, καὶ σύζοφος, οὐ χαλεπῶς ἔμελλον ἐκμαθήσεσθαι τὴν ἀνθρωπίνην φωνήν. εἰ δὲ ἐχρῆν μηδὲν ἐμοὶ, ἀλλ' ἂν ἐκείνῳ μοι τῷ ἀληθεστέραν αἰτίαν εἰπεῖν τῆς πρὸς ὑμᾶς ὁμοφωνίας, καὶ ὅθεν ὑπάρχει μοι οὕτω λαλεῖν. Μι. ἀλλὰ μὴ ὄνειρος καὶ ταῦτά ἐστιν, ἀλεκτρυὼν οὕτω πρὸς ἐμὲ διαλεγόμενος; εἰπὲ δ' οὖν πρὸς τοῦ Ἑρμοῦ τὸ βέλτιστε, ὅ, τι καὶ ἄλλο σοι τῆς φωνῆς ἄπιον. ὡς ἢ σιωπήσομαι, καὶ πρὸς οὐδένα ἐρῶ, τί σε χρὴ δεδιέναι; τίς γὰρ ἂν πιστεύσειέ μοι, εἴ τινι διηγοίμην ὡς ἀλεκτρυόνος αὐτὰ εἰπόντος ἀκηκοώς; Αλε. ἄκουε τοίνυν. παραδοξότατον σοι λόγον εὖ οἶδ' ὅτι λέγω ὦ Μίκυλλε. οὐτοσὶ γὰρ ὁ νῦν σοι ἀλεκτρυὼν φαινόμενος, οὐ πρὸ πολλοῦ ἀνθρωπος ἦν·

At quid feciſſes, ſi tibi nauis Argoæ carina locuta fuiſſet, vti olim in Dodonæa ſylua fagus per ſe loquens oracula edebat? aut ſi tergora directa ſerpere vidiſſes: ſi carnes boum mugire ſemiaſſas, coctáſque verubus transfixas? Ego verò cùm Mercurij ſim aſſeſſor loquaciſſimi, Deorúmque omnium facundiſſimi, præterea veſter contubernalis & conuictor, non difficile mihi fuit linguam humanam addiſcere. Quòd ſi mihi policearis ſilentium, non pigebit me veriorem tibi cauſam aperire, cur eadem qua vos lingua loquar, & vnde mihi ſuppetat hæc loquendi facultas. *Mic.* Sed nunquid ſomnium iſta ſũt, quòd me ſic alloquitur Gallus? Sed dicito per Mercurium ô præclare, quænam alia tibi ſit cauſa cur loquaris. Nam vt taceam, neque cuiquam proferam, quid attinet te ſolicitum eſſe? Quis enim fidem mihi ſit habiturus, ſi cui narrem me Gallum hæc loquentem audiuiſſe? *Gal.* Audi igitur, Micylle, rem tibi ſatiſcio incredibilem dicturum. Hic enim qui tibi gallus nunc videor, non ita pridem fui homo.

Mi. ἤκουσά τι καὶ πάλαι τοιοῦτον ἀμπλεῖ περὶ ὑμῶν, ὡς ἀλεκτρυών τις νεανίσκος, τίλος γεγονὼς τῷ Ἄρει, καὶ συμπίνοι τῷ θεῷ, καὶ συγκωμάζοι, καὶ κοινωνοίη τῶν ἐρωτικῶν. ὁπότε γοῦν ἐπὶ παρὰ τὴν Ἀφροδίτην μοιχεύσων ὁ Ἄρης, ἐπάγεται καὶ τὸν ἀλεκτρυόνα. καὶ ἐπειδὴ μάλιστα τοῦ ἡλίου ὑπερέβαλε, μεμπτὸν ἐξείκη πρὸς τὸν Ἥφαιστον, ἔξω πρὸς τὰς θύρας ἀπολείπειν αἰεὶ τὸν νεανίσκον, μαμύσσοντα ὁπότε φαίνοι ὁ ἥλιος. εἶτα ποτὲ καταχοιμηθῶσι μὲν τὸν ἀλεκτρυόνα, καὶ προσδοκῶσι τὸ φρουρὸν ἔχοντα. τὸν ἥλιον λαθόντα, ὑπιζήσαι τῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ τῷ Ἄρει ἀφειστίδι ἀσπασομένῳ, διὰ τὸ πεπεῦσθαι τὸν ἀλεκτρυόνα μαμύσσειν αὖ, εἴ τις ὑπνοι. καὶ οὕτω τὸν Ἥφαιστον παρ' ἡλίου μαθόντα, συλλαβεῖν αὐτούς, περιβαλόντα, καὶ παμμύσσοντα τοῖς δεσμοῖς, ἃ πάλαι μεμηχάνητο ἐπ' αὐτούς. ἀφεθέντα δ', ὡς ἀφέθη, τὸν Ἄρεα ἀμαυρωτῆσαι κατὰ τὸ ἀλεκτρυόνος, καὶ μεταβαλεῖν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ὄρνεον αὐτοῖς ὅπλοις, ὡς καὶ νῦν τὸν κράνους, τὸν λόφον ἔχειν ὑπὸ τῇ κεφαλῇ. διὰ τοῦτο ὑμᾶς ἀπολουμένους

Mic. Profectò & olim nescio quid de vobis inaudieram, Adolescentulum quendam fuisse Gallum Martis adamatum, atque hunc Deo compotasse, collusitasséque, & in voluptatibus gessisse morem. Itaque cùm Venerem adiret Mars cum ea concubiturus, hunc quoque gallum vnà secum adduxisse. Quoniam autem solem potissimùm metueret, ne si id è sublimi conspexisset, Vulcano se proderet, foris ad ostium adolescentem relinquere solitum, qui solis ortum indicaret : deinde Gallum aliquando somno correptum, excubias deseruisse nescientem : solémque nullo præsentiente, imminuisse Veneri & Marti securè dormienti, propterea quòd cõfideret Gallũ, siquis interueniret, indicaturũ. Itaq; Vulcanum à Sole edoctũ, eos comprehendisse, implicitos & irretitos vinculis, quæ iam olim in illos fuerat fabricatus. Porrò Martem simul atque dimissus est, indignatum aduersùs Gallum fuisse, eúmque in auem hanc mutasse, iisdẽ armis, vt in capite pro galea cristã haberet. Ideo vt Marti vos purgetis,

τῷ Ἀρει ὅτ' ἐδὲν ὄφελος. ἐπιδὰν αὐδήσῃ ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, ὡς πολλῶ βοᾷ, ἐπισημαινομένους τὴν ἀνατολὴν αὐτῶ. Alc. φασὶ μὲν καὶ ταῦτα ὦ Μίκυλλε. τὸ δ' ἐμὸν, ἐπεξιόν τι ἔχθιστο, καὶ πάνυ ἔναγχος εἰς ἀλεκτρυόνα σοι μεταβεβηκὼ. Mi. πῶς; ἐθέλω γὰρ τοῦτο μάλιστα εἰδέναι. Alc. εἶδον ἆρα τὸν Πυθαγόραν; Mi. τὸν σοφιστὴν λέγεις; τὸν ἀλαζόνα; ὃς ἐνομοθέτει μήτε κρεῶν ἔσθειν, μήτε κυάμους ἐσθίειν, ἥδιστον ἐμοὶ γοῦν ὄψον, ἐκβάπτειν, ἄπονον ἀποφαίνων. ἔπ' ὃ δὲ ἀνθρώπους ἐς πέντε ἔτη μὴ διαλέκεσθαι. Alc. ἴσθι δῆτα κἀκεῖνο, ὡς περὶ τοῦ Πυθαγόρου, Εὔφορβος ἦν ὁ Γαλλος. Mi. ῥόπτα φασὶ, καὶ τεραστουργὸν τὸν ἄνδρα τὸν ὦ ἀλεκτρυών. Alc. ἐκεῖνος αὐτός ἐγώ σοι εἰμὶ ὁ Πυθαγόρας. ὥστε παύου ὦ ἄριστε, λοιδορούμενός μοι. καὶ ταῦτα, ἐν εἰδὼς οἷός τις ἦν ἢ τί πρόσωπον. Mi. τί δ' οὐ μάχῃ ἐκείνου τερατωδέστερον, ἀλεκτρυὼν φιλόσοφος; εἰπὲ δ' ὅμως ὦ Μνησάρχου παῖ, ὅπως ἥκεις, αὖθις μὲ ἀνθρωπε, ὄρνις, αὖθις δ' ὀπώριον, παραχρῆμα ἀναπτέρας. οὐ πιθανὰ γὰρ ταῦτα,

quum iam nihil opus, simul atque solem exorientem sensisti, multò antè vociferari, atque illius exortum præ nunciare. *Gal.* Hæc quidem aiunt, Micylle: verùm mihi diuersa est ratio, atque adeò nuperrime in auem transiui. *Mic.* Quonam modo? Nam isthuc maximopere cupio cognoscere. *Gal.* Nosti Pythagoram? *Mic.* Sophistam illum dicis? superbum? qui instituit nequis vel carne gustaret, vel fabas ederet suauissimum mihi edulium salubre & parabile à mensa submouens. Præterea quod mortalibus suasit, ne per quinquennium loquerentur. *Gal.* Id scias etiam, huc priusquam Pythagoras esset Euphorbum fuisse. *Mic.* Præstigiatorem & prodigiorum artificem hominē aiunt fuisse ὁ Galle. *Gal.* Ille ipse ego sum, Pythagoras. Quare desine quæso mihi conuitiari, præsertim cùm ignores quibus sim moribus. *Mic.* At hoc rursum, multò quàm illud portentosius, Gallum philosophum? Attamen cum Mnesarchi gnate, qui factum sis vt ex homine auis, ex Samio Tanagræus repentè nobis apparueris. Neque enim ista verisimilia, neque omnino creditu facilia,

ἐπεὶ καὶ δύο ἤδη μοι τετηρηκέναι δοκῶ πάνυ ἀλλότρια ἐν σοὶ τοῦ Πυθαγόρου. Αλ. τὰ ποῖα; Μι. ἓν μέν, ὅτι λάλος εἶ, καὶ κραυτικός. ὁ δέ, A πενταέτη σε πέντε ὅλα ἔτη σῖμαι σιωπῆσαι. ἕτερον δέ, ἢ παντελῶς παρήνομον, οὐ μὰ ἔχων ὅ, τι σοι παραβάλωμαι, κυάμους χθὲς οὐδὲ ἔχων, ἔφαγον. ἢ εἰ οὐδὲν μέλλοντας, ἀπέλεξας αὐτούς. ὥστε ἢ ψεύδεταί σοι αὐτόχρη καὶ ἄλλο εἶναι, ἢ Πυθαγόραν ὄντα παραβεβηκέναι, καὶ τὸ ἴσον ἠσεβηκέναι, κυάμους φαγόντα, ὡς αὖ, εἰ τὸν πατέρα ἐδηδόκοις. Αλε. οὐ γὰρ οἶδα ὦ Μίκυλλε, ὅπως αἴτια τούτων, οὐδὲ τὰ παράσημα ἐκείνου βίου. ἐγὼ δέ, D τότε μὲν οὐ κατέγνων τῶν κυάμων. ἐπιλοσόφουν γάρ. νυνὶ δέ, φέρε καὶ σύ. ὁρᾷς δήπου γε, ἢ οὐκ ἀπηγόρευται ἡμῖν ἡ βοσφή. ἀλλ' εἴ τι φίλον, ἄκουε, πῶς ἐκ Πυθαγόρου τοῦτο νυνὶ εἶμι, ἢ ἐν ὀσοις ὕστερον ἐβιώτευσα βίοις, ἢ ἅπαντ' ἐκ μεταβολῆς ἀπολέλαυκα ἐκείνης. Μι. λέγοις ἄν, ὡς ἡμῖν ἥδιον ἂν τὸ ἄκουσμα γένοιτο. ὥστε εἴ τις αἵρεσιν παρέχοι, πότερον μᾶλλον ἐθέλοις σὺ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα διεξιόντος,

quandoquidem duas quasdã res iam in te mihi videor animaduertisse, à Pythagora prorsus alienas. *Gal.* Quas? M. Alteram, quòd garrulus es, & clamosus, cùm ille silere in quinque annos integros, puto præceperit. Alteram, quæ cum eius legibus planè pugnat. Equidem cùm non haberē, quod tibi obijcerem, fabas heri, vt scis, tibi attuli, quas tu nihil cunctatus collegisti. Quò fit necessario, vel vt mentiaris & alius sis, vel si sis Pythagoras, legem violaueris, & æquè impiè te gesseris, comedendo fabas, ac si patris caput comedisses. *Gal.* Nescis Micylle quænam sit huiusce rei causa: neque quę ad vnumquodque vitę genus conducant. Ego tum quidē non esitabam fabas, quum eram philosophus. At nunc edo: aui enim conuenit, neque prohibitum est nobis hoc edulium. Verū nisi molestum est, audi quēadmodū in hoc quod nunc sum, ex Pythagora transiui, quámq; multis in vitæ generibus vixerim: & quid ex vnaquaque transformatione fim consequutus. Mic. Narra quæso: nā id mihi fuerit auditu iucūdissimum. Adeò vt siquis mihi deferat optionē, vtrū te ista narrantē audire malim,

ἢ τὸν παιδευδαίμονα ὄνειρον ἐκεῖνον αὖθις ὁρᾶν, τὸ μικρὸν ἔμπροσθεν, ὡς οἶδα ὁπότερον καὶ ἐλοίμιλω. οὕτως ἀληθῆ ἡγοῦμαι τὰ ἐκ τῶν ἀδύτων φανεῖσι. καὶ οὐκ ἴσην τιμὴν ὑμᾶς ἄγω, σέ τε, καὶ τὸ πολυτίμητον ἐνύπνιον. Alc. Ἔτι γὰρ σὺ ἐκεῖνο ἀπομαντεύῃ τὸν ὄνειρον, ὅστις ποτὲ ὁ φανείς σοι ἦν, καὶ πῦρ ἐπάλματα μάταια διαφυλάττεις, κενὸν, καὶ ὡς ὁ ποιητικὸς λόγος, ἀμφιλαλῶ τινα εὐδαιμονίαν τῇ μνήμῃ μεταδιώκων; Mi. ἀλλ' οὐδὲ ἐπιλήσομαί ποτε ἐγὼ ἀλεκτρυόνων, εὖ οἶδα τῆς ὄψεως ἐκείνης. οὕτω μοι πολὺ τὸ μέλι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ ὄνειρος καταλιπὼν, ἠνέχετο, ὡς μόγις ἀνοίγειν τὰ βλέφαρα ἐθ' ἅπτα, εἰς ὕπνον αὖθις καταπώλυμα. οἷον οἶμαι ἐν τοῖς ὠσὶ τὰ πέρα ἐργάζεται τρεφόμενα, τοῖον τὸ χαρίεν παρέχετό μοι τὰ ὁρώμενα. Alc. Ἡράκλεις, δεινόν τινα φῂς τὸν ἔρωτα τὸ ἐνυπνίου, εἰγε πλησιόν ἐστιν, ὡς φασι, καὶ ὄνειρον ἔχων τῆς πίστεως τὸν ὕπνον· ἀφ' ἃ ἐπαμύνα ἤδη πειρᾶ, καὶ ἐνίστειλε ἀνεωγόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, μελιχρὸς οὕτω, καὶ ἐναργὴς φανόμενος. ἀλλὰ

an fœlicissimum illud somnium, quod paulò ante vidi, denuo videre, haud sciam vtrum electurus sim, vsque adeò cognata germanáque puto esse ista tua cum suauissimis illis visis, & ex æquo vos æstimo, te pariter & pretiosum illud insomnium. *Gal.* Etiamnum tu somnium illud, quod dudum tibi visum est, in animum reuocas, & inania quædam obseruans simulachra, atque (vti loquuntur poëtæ) euanidam quandam fœlicitatem memoria conlectaris? *Mic.* Imò illud scias Galle, me illius visi nusquam obliturum: tantum mellis in oculis somnium aufugiens mihi reliquit, vnde vix queam palpebras attollere, rursus in somnum coëuntes. Itaque qualem voluptatem mouent pennæ in auribus versatæ, talem titillationem mihi præbent ea quæ vidi. *Gal.* Nouum hercle mihi narras insomnij amorem, siquidem alatum cùm sit, vt aiunt, metásque volandi præscriptas habeat somnium, iam septa transilit, in apertis etiam oculis obseruans, adeò mellitum & euidēs apparet.

μῶ ἀκοῦσαι οἷός τίς ἐστιν, ὅτι σοι περιπόθητος ὤν. Mi. Ἱμερος λέγεις. ἡδὺ γοῦν τὸ μεμνῆσθαι, καὶ διεξιέναι τι περὶ αὐτῶν. σὺ δὲ πάντως A ὦ Πυθαγόρα, διηγήσῃ τι περὶ τῶν μεταβολῶν; Αλε. ἐπειδὴ σὺ ὦ Μίκυλλε, παύσῃ ἐνυπνιῶν, καὶ ἀποψήσῃ ἀπὸ τῶν βλεφάρων τὸ μέλι. τὸ γοῦν B δή, πότερον διὰ, ὡς μᾶλλον εἰπεῖν διὰ τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν, εἴτε διὰ τῶν κερατίνων σοι ὁ Ὅμηρος ἦκε πεπλάσθαι. Mi. οὐδὲ δ' ἑτέρας τούτων C ὁ Πυθαγόρας. Αλε. καὶ μὴν Ὅμηρος δύο ταύτας μόνας λέγει. Mi. ἐᾶν χαίρειν τὸν λῆρον ἐκεῖνον ποιητὴν, οὐδὲν εἰδότα ὀνείρων πέρι. οἱ πάντες ἴσμεν ὀνείρους, διὰ τῶν τοιούτων ἐκφορτίσιν, ἅσοις ἐκεῖνος ἐᾶρε, οὐδὲ παύσασθαι, πρὶν αὐτὸς ὦν. ἐμοὶ δὲ διὰ D χρυσῶν τινων πυλῶν ὁ ἄδικος ἐφοιτᾶτο, χρυσῆς καὶ αὐτὸς, καὶ χρυσᾶ πάντα περιβεβλημένος, καὶ πολὺ ἐπαχθόμενος χρυσίον. Αλε. πῶς ὦ Μίδα βέλτιστε, χρυσολογῶν. ἀτεχνῶς γὰρ ἐκ τῆς ἐκείνου σοι συγῆς τὸ εὐτύχιον. καὶ μέταλλα ὅλα χρυσίου κεκομίδαι μοι δοκεῖς. Mi. E

Quare peruelim audire cuiusmodi sit istud, quod te supra modum delectat. *Mic.* Gestio narrare: nam dulce est hoc ipsum meminisse, & commemorare de illo quippiam. Tu verò Pythagora quando narrabis tuas transformationes? *Gal.* Vbi tu Micylle defieris somniare, mélque illud ab oculis obsteterit. Interim prior dicito, vt intelligam, vtrum per portam eburneam, an per corneam tibi somnium aduolarit. *Mic.* Per neutram Pythagora. *Gal.* Atqui has duas tantùm nominat Homerus. *Mic.* Valere finas nugatorem illum poëtam, qui dihil de somnijs intellexit. Inopia forsan somnia per istas commeant portas, qualia videbat ille, neque id admodũ perspicuè quippe qui captus oculis. Mihi verò per aureas quasdam portas iucundissimum hoc aduenit insomnium, ipsum aureum, & aureis vndique circumamictũ, auríque multum adducens. *Gal.* Desine Mida optime de auro fabulari. Nã procul dubio, ex illius voto, istud tibi accidit insõniũ, & solidas auri venasmihi videris adduxisse. *Mic.* Multam auri vim vidi Pythagora,

πολὺ ὦ Πυθαγόρα, χρυσίον

εἶδες, πολύ. πῶς εἶπε, καλόν, οἷον τὸ αὐγὴν ἀπαστράπτον. τί ποτε ὁ Πίνδαρός φησι περὶ ὕδατος ἐπαινῶν, ἀνάμνησον γάρ με, εἴπερ οἶσθα ὁπότε ὕδωρ ἤρ- A ἔσον αὐτόν, εἶτα τὸ χρυσίον θαυμάζῃ, εὖ πιθι ἐν ἀρχῇ ᾠδῆς τὸ καλλίστου τῶν ἀσμάτων ἁπάντων. Αλε. μῶν ἐκεῖνο ζητεῖς, Αειστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ B χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ ἅτε διαπρέπει νυκτὶ, μεγάλορος ἔξοχα πλούτου; Mi. νὴ Δία αὐτὸ τοῦτο. ὥσπερ γὰρ τοὐμὸν ἐνύπνιον ἰδὼν ὁ Πίνδαρος, οὕτως ἐπαινεῖ τὸ χρυσίον. ὡς γὰρ ἤδη μαθὼν οἷόν τι λῇ, ἄκουσον ὦ σοφώτατε ἀλεκτρυών. ὅπερ μὲ ἐκ οἰκοσποτος λῇ χθὲς, οἶσθα. Εὐκράτης γάρ με ὁ πλούσιος ἐν- D τυχὼν ἐν ἀγορᾷ, λουσάμενον ἥκειν ἐκέλευε πρὸς ὥραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Αλε. οἶδα πάνυ τοῦτο, πεινάσας παρ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἄχρι μοι βαθείας ἤδη ἐπερᾶς ἥκεις ὑπορεβρεγμένος, E ἐγὼ πάντε ἐκείνους κυάμους καμίζων, ἃ πάνυ ἐφίλεις τὸ δεῖπνον ἀλεκτρυόνι ἀθλητῇ ποτε γλυκυμένῳ, καὶ ὀλύμπια ἐκ ἀραιῶς ἀγωνισαμένῳ. Mi. ἐπεὶ γὰ δεῖπνήσας ἐπεκήλδον, ἐκά- θευδον εὐδύς, τοὺς κυάμους σοι

multam, quàm putas pulchri? quo fulgore coruscãtis? Quid tandem Pindarus in illius laudem dicit? Nam in memoriam redige, siquidem meministi, quum aquã præstantissimam dicens, aurum deinde admiratur, idque iure statim ab initio carminis omnium bellissimi. *Gal.* Nũ illud quæris? Aqua est illa quidem optima, Cæterùm aurum, vti candens Ignis, ita enitens, noctibus eminet eximiè vnum, Cæteras supra opes: quæ Gloriam ac decus addunt. *M.* Per Iouem istuc ipsum. Etenim Pindarus aurum perinde laudat ac meum insomnium vidisset. Sed vt tandẽ cognoscas quale fuerit, ausculta iam sapientissime Galle. Scis vt heri nullum domi cibum acceperim: siquidem diues ille Eucrates in foro mihi factus obuiam, lotum me in tẽpore ad cœnam venire iusserat. *Gal.* Hoc probè scio. Nam totum esuriebam diẽ, donec profunda tandem vespera domum reuersus, subuuidus vinóque madens, quinque illas fabas proferres, non admodum opiparam cœnam Gallo, qui quondam fuerit athleta, quique Olympia nõ segniter olim decertarit. *Mi.* Ast vbi reuersus a cœna fabas tibi obiecissem, obdormiui

περιβαλών. εἶτά μοι κατὰ τὸν Ὁμηρον, ἀμβροσίῳ διὰ νύκτα θοὸς τις ὡς ἀληθῶς ὄνειρος ἐπιστάς. Αλε. τὰ πρὸ τοῦ Εὐκράτει πρότερον ὦ Μίκυλλε, διηγοῦμαι, καὶ τὸ δεῖπνον, οἷον ἐγένετο, καὶ τὰ ἐν τῷ συμποσίῳ πάντα. κωλύει γὰρ οὐδὲν αὖθις σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τὸ δεῖπνον ἐκεῖνον προφάσαντα, καὶ ἀναμνησκόμενον τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Μι. φιλῶ ἐνοχλήσειν, καὶ ταῦτα διηγούμενος. ἐπεὶ ἢ σὺ προθυμῇ, καὶ δὴ λέγω. οὐ πρότερον ἦλθον ἐγὼ παρά τινα πλούσιον τινὶ δειπνήσας ἐν ἅπασι τῷ βίῳ, τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ ἐντυχὼν χάρις τῷ Εὐκράτει. ἐγὼ μὲν προσιόντων αὐτῷ ἅμα ἐώθειν διατίθημι, ἀπαλλαττόμενος, ὡς μὴ καταισχύνωμι αὐτὸν ἐν πενιχρῷ τῷ τείβωνι συμπαρεσπαρτῶν. ὁ ἢ, Μίκυλλε φησί, δυναστὸς τήμερον ἑστιᾷ γλαύθια καὶ παρεκάλεσα τῶν φίλων μάλα πολλούς. ἐπὶ δὲ τινα φασὶν αὐτῶν μαλακῶς ἔχοντα, οὐχ οἷόν τε εἶναι ξυνδειπνεῖν μεθ' ἡμῶν, ἀλλ' αὐτὸ ἐκείνου τοῦτο λουσάμενος, ἵνα μὴ ὄγδοος ἀκλητος αὐτὸς, εἶπε, ἀφίξεσθαι. ἐγὼ γὰρ ἀμελέστερος ὢν. ὥστε

obdormiui protinus. Tum mihi, iuxta Homerum, ambrosia sub nocte diuinum haud dubiè sõniũ superueniẽs. *Gal.* Sed priùs quę tibi apud Eucratẽ acciderint, narra: & cuiusmodi fuerit cœna quæq; in cœna acta fũt omnia. Nihil enim prohibet quominus denuo cœnes, si veluti cœnæ illius sõniũ reducas, & quæ tũ ederis, rursũ commemoratione quasi rumines. *Mi.* Putabã molestũ me futurum, si hæc quoque retulissem. Verũ quia tu desideras, en id quoq; narrabo. Cũ nunquã antehac in vita cœnassem apud vllũ diuitẽ, ô Pythagora, heri bona quapiam fortuna in Eucratẽ incidi atque ego quidẽ simul atq; dominũ illũ salutassem, vti consueueram, recedebã, ne pudori illi essem, si lacera in veste fuissem assectatus. At ille, Micylle, inquit, hodie natalitia filiæ celebro, plurimósque ad conuiuium amicos inuitaui. Verũ quoniã aiunt ex his quẽdã incõmoda esse valetudine, neque posse pariter ad cõuiuiũ nostrum accedere: tu eius loco venito lotus, ni fortè ipse qui vocatus est, semet adfuturum renuntiarit. Nam nunc quidem ambigit. Hoc vbi audissem, adorato diuite ἀκούσας ἐγὼ, προσκυνήσας,

εἶδεν, πολύ. πῶς εἶπε, καλόν, εἴπερ τῷ αὐχμῷ ἀπεφαίνετον. τί ποτε ὁ Πίνδαρος φησι περὶ αὐτῶν ἐπαινῶν, ἀνάμνησον γάρ με, εἴπερ οἶσθα ὅπου ὕδωρ ἄριστον εἰπών, εἶτα τὸ χρυσίον θαυμάζει, εὖ πειῶν ἐν ἀφχῇ ὑμνῶν τὸ κάλλιστον τῶν ἁπάντων. Alex. μῶν ἐκεῖνο ζητεῖς, Αἴσιον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς, αἰδόμενον πῦρ ἅτε διαφορέπει νυκτὶ, μεγάροισι ἐξοχα πλούτου; Mi. νὴ Δία αὐτὸ τοῦτο. ὥσπερ γὰρ τοὐμὸν ἐνύπνιον ἰδὼν ὁ Πίνδαρος, οὕτως ἐπῃνεῖ τὸ χρυσίον. ὡς γὰρ ἐγὼ μαθὼν οἷόν τι ἦν, ἄκουσον ὃ ποιοῦντά σε ἀλεκτρυόνα. ὅτι μὲν οἰκέτης ἐμὸς εἶ χθὲς, οἶσθα. Εὐκράτης γάρ με ὁ πλούσιος ἐντυχὼν ἐν ἀγορᾷ, λουσάμενόν ἥκειν ἐκέλευε πρὸς ἑσπέραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Alex. οἶδα πάνυ τοῦτο, πρωΐαθεν παρ' ἐλλω πρὸς ἡμέραν, ἄχρι μοι βαθείας ἦδη ἐπέρας ἥκεις ὑπερβεβρεγμένος, πρὸς πάντ' ἐκείνοις κυάμοις καμίζων, ἃ πάνυ δαψιλῶς τὸ δεῖπνον ἀλεκτρυόνι ἀθλητῇ ποτε γλυκυθύμῳ, καὶ ὀλυμπια ἐκ ἀξιανῶς ἀγωνισαμένῳ. Mi. ἐπεὶ δὲ δειπνήσαντες ἐπεκλύσθην, ἐκάθευδον ἐγὼ, τοὺς κυάμους σοι

multam, quàm putas pulchritudinem fulgore coruscatis? Quid tandem Pindarus in illius laudem dicit? Nam in memoriam redige, si quidem meministi, quum aquā præstantissimam dicens, aurum deinde admiratur, idque iustatim ab initio carmini omnium bellissimi. *Gal.* Ni illud quæris? Aqua est illquidem optima, Cæterùm aurum, vti candens Ignis, itenitens, noctibus eminet etimiè vnum, Cæteras supteopes: quæ Gloriam ac decusaddunt. *M*. Per Iouem istihuc ipsum. Etenim Pindarusaurum perinde laudat acmeum insomnium vidisseSed vt tandē cognoscas qualefuerit, ausculta iam sapientissime Galle. Scis vt hernullum domi cibum acceperim: siquidem diues illEucrates in foro mihi factuobuiam, lotum me in tēporead cœnam venire iusserat*Gal.* Hoc probè scio. Namtotum esuriebam diē, donecprofunda tandem vesperdomum reuersus, subuuiduvinóque madens, quinquillas fabas proferres, non admodum opiparam cœnamGallo, qui quondam fueriathleta, quique Olympia nisegniter olim decertarit. *M*Ast vbi reuersus a cœnfabas tibi obiecissem, ob

dormiti

ἀμβροσίαν. ἔπειτά μοι καὶ τὸν Ομηρον, ἀμβροσίῳ διὰ νυκτὸς τις ὡς ἀληθῶς ὄνειρος ἐνῆσε. Ἀλε. τὰ παρὰ τῷ Εὐκράτει πρότερον ὦ Μίκυλλε, διήγησαι, καὶ τὸ δεῖπνον, οἷον ἦν, καὶ τὰ ἐν τῷ συμποσίῳ πάντα. κωλύει γὲ οὐδὲν αὖθις σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τὸ δεῖπνον ἐκεῖνο παρελθόντα, καὶ ἀναμηρυκώμενον τὴν μνήμην τὰ βεβρωμένα. Μι. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε, καὶ ταῦτα διημύκωμαι. ἐπεὶ ἢ σὺ προσδοκᾷς καὶ δι' ἐμοῦ. οὐ πρότερον ἦλθον ἐπὶ δεῖπνον ἐς ἄπαντα τῷ βίῳ, πρὶν πρὸ ἀγαθῆ συντυχαίνω γοῦν τῷ Εὐκράτει. ἐγὼ μὲν γοῦν οὐκ ἐπαινῶ αὐτὸ ἄνδρες ἑωθινὸν διατρίβειν, ἀπολλαπλόμενον, ὡς μὴ κατακορὴς ὦ τοῦ ἐμπεσόντος συμποσίου. ὁ δὲ, Μίκυλλέ φησι, συγγνώσῃ μέν ἐστιν ἡλικία καὶ παρόντα τῶν φίλων μᾶλλον πολλοῖς. ἐπὶ δέ τινα φασὶν αὐτὸν μᾶλλον ἔχοντα, οὐκ ἔστι τι εἶναι ξυνδειπνεῖν μᾶλλον ἡμῶν, ἢ αὐτὸ ἐκείνου ἕνεκα λουσάμενος, ἵνα μὴ ὄζῃς ἀλλήλοις αὐτὸς, εἶπε, ἀφίξεσθαι. ὡς τοῦ γε ἀμελβολὸς ἐστι. τοῦτο

obdormiui protinus. Tum mihi, iuxta Homerum, ambrosia sub nocte diuinum haud dubiè sõniũ superueniẽs. *Gal.* Sed priùs quę tibi apud Eucratẽ acciderint, narra: & cuiusmodi fuerit cœna quæq; in cœna acta sũt omnia. Nihil enim prohibet quominus denuo cœnes, si veluti cœnæ illius sõniũ reducas, & quæ tũ ederis, rursũ commemoratione quasi rumines. *Mic.* Putabã molestũ me futurum, si hæc quoque retulissem. Verũ quia tu desideras, en id quoq; narrabo. Cũ nunquã antehac in vita cœnassem apud vllũ diuitẽ, ô Pythagora, heri bona quapiam fortuna in Eucratẽ incidi atque ego quidẽ simul atq; dominũ illũ salutassem, vti consueueram, recedebã, ne pudori illi essem, si lacera in veste fuissem assectatus. At ille, Micylle, inquit, hodie natalitia filiæ celebro, plurimósque ad conuiuium amicos inuitaui. Verũ quoniã aiunt ex his quẽdã incõmoda esse valetudine, neque posse pariter ad cõuiuiũ nostrum accedere: tu eius loco venito lotus, ni fortè ipse qui vocatus est, semet adfuturum renuntiarit. Nam nunc quidem ambigit. Hoc vbi audissem, adorato diuite ἀκούσας ἐγὼ, προσκυνήσας,

ἀ πάντων εὐχόμενος ἅπασι θεοῖς
ὑπὲρ ὑγιείας, ἢ πλουτεῖν, ἢ
πεδάρσιον ἐπιπηδᾶν τῷ μα-
λακιζομένῳ ἐπεμνῶ, ἢ ἀστεφὴς
ἔγω, καὶ ἀνεπίδεικτος, καὶ διά-
δοχος ἑκὼν ἀκὼν καὶ τὸ σχῆ-
μα λουδᾶν, ἕως ὁ μάγειρος ἐπιβῇ
μιᾶς ὑπηρέτου ἐπισκοπῶ, ὁπό-
σα ὧν κατέχουσιν, καὶ πό-
σας ἤδη ἐν ἥλιῳ θεοί. κἀπει-
δὴ τότε ὁ κάμηλος ἀφικέτο,
πρὸς τάχος ἐμαυτὸν ἀποβρί-
ψας, ἀπέρχομαι, κοσμίως μά-
λα ἐσθήματα μοῦνος, ἀνασπά-
σας τὸ τρίβωνιον, ὡς ἐπὶ τῷ
καὶ παρωτεσσι γλυφίτο ἡ ἀνα-
βολή. καταλαμβάνω δὲ πρὸς
ταῖς θύραις ἄλλους τε πολ-
λοὺς, καὶ δὴ καὶ κάκεῖνον, θορά-
βῳ ὑπὸ τῶν παρόντων κεκομισμέ-
νον, ὡ με ὑποδέξασθαι ἔδει, ἢ
γνοῦσι λεχρίῳ. καὶ ἐγνωκὼς ὁ
πονηρὸς ἔχων. ὑπέστενε γοῦν,
καὶ ὑπέβρεπτε, καὶ ἀνεχέμπετο
μυχθον τι, καὶ δυσαποσόβητος,
ὡς ἐκ ὅλος, καὶ δικαίως,
αὐτὸς τὰ ἰδικὰ ἔτη σχέδον.
ἐλέγετο δὲ διὰ ὀστέου τινὸς εἶναι
τῶν πρὸς τὰ μειράκια φλυα-
ρούντων. ὁ γοῦν πονηρὸς μά-
λα βαρυκόος οὖν, ἐς ὑποψολίαν
κάνειον, καὶ αἰσχυνόμενος ὁ
Ἀρχίβιος τὸ βάρος, διοπτῶντος

discedebã, omnes obsecrans Deos, vt aligidã febrẽ aliquã, aut laterũ dolorẽ, aut podagrã morbi auctariũ immitterent valetudinario illi, cuius ego sellæ occupator, cœnæque vicarius, & succedaneus eram inuitatus. Idque spatij quod vsque ad balnei tẽpus interceſſit, sæculũ esse indicabã, dum subinde respicio quot pedũ esset solarij vmbra, & quando iam lauisse oporteret. Hîc vbi tãdẽ tẽpus aduenisset, ocyus me corripio, atque abeo, nitidè admodum cultus: sic obuerso palliolo, vt qua esset parte purissimum, ea videretur. Offẽdo autẽ ad fores & alios complures, quinetiã illum, gestabatur autẽ à viris quatuor, cuius erã subconuiua futurus, qui malè habere dicebatur: atque id etiã præse ferebat quòd afflicta esset valetudine. Nã ex alto gemebat, tussiebátque ac sereabat, velut ex abdito, quódque ægrè egrederetur, tot' pallidus, tumidúsque circiter sexagenarius. Ferebatur autẽ Philosophus quispiam esse, ex ijs qui apud adolescentes nugas deblaterant. At barba mitè erat hircina, supra quàm credi potest tonsoris egens. Porrò increpante Archibio medico, quòd ita affectus veniſſet, Non

ἔρχη ἀσχήμων, τὰ καθήκοντα ἐπιτελεῖν χρὴ προθύμως καὶ τοῦτο, φιλόσοφον ἄνδρα. κἂν μυρία νόσοι ἐμπεσὼν ἰσχνῶνται. ἠκούσατο γὰρ Εὐκράτης ὑπερφρονεῖσθαι παρ' ἡμῶν. οὐμενοῦν ἔφην ἐγὼ, ἀλλ' ἐπαινέσεταί σε, μᾶλλον οἶκοι παρὰ σεαυτῷ μᾶλλον ἀποδαρῆναι ἐθέλοις, ἢ ἐν τῷ συμποσίῳ σιωπαχρειμάδυμος καὶ ψυχρὸς μὴ τὸ σύνταγμα. ἐκεῖνος μὲν οὖν διὰ μεγαλοφροσύνην, οὐ προσεποιεῖτο ἀκηκοέναι τὸ σκώμματος. ἐτέρα δ' ἦν μοι γνώμη ὁ Εὐκράτης λελυμένος, καὶ ἰδὼν τὴν θεσμόπολιν, τοῦτο γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐκάλεῖτο, διδάσκαλέ φησιν, εὖ μὲν ἐποίησας αὐτὸς ἥκων πρὸς ἡμᾶς. ἀμείνων δ' ἂν τι σοι ἐγίνετο. καὶ ἅπτεται γὰρ, ἅπαντα ἐξῆς ἐπύθετο αὖ. καὶ ἅμα λέγων, εἰσῆγε χεῖρα ὀρέγων αὐτῷ, ἐπεξιόντι καὶ τοῖς οἰκέταις. ἐγὼ μὲν οὖν ἀπεῖναι παρεσκευαζόμην. ὁ δὲ ἐπισπασάμενός, καὶ ἐπικλὺ ἐνδιάσας, ἐπί με παῦσον σεαυτὸν εἶδε, παιδὶ ἔφη καὶ σὺ Μίκυλλε, καὶ συνδείπνει μεθ' ἡμῶν. τὸν υἱὸν γὰρ ἐγὼ κελεύω ἐν τῇ γυναικωνίτιδι μὴ τῆς μητρὸς ἐστιᾶσθαι, ὡς σὺ χρῆναι ἔχης. εἰσῆλθεν οὖν μάτην λύκος χανὼν περὶ μικρόν.

oportet inquit, officio deesse præsertim hominem philosophum, etiamsi obstent sexcenti morbi. Nam se à nobis contemni putaret Eucrates. Haudquaquam, inquam ego, imò te collaudaret, si domi apud te, quàm excreata in conuiuio cum phlegmate anima mori malles. At ille, præ arrogantia dissimulabat sese dicterium audisse. Paulò pòst accessit & Eucrates lotus: qui viso Thesmopolide. nam id erat Philosopho nomen) Præceptor, inquit, probè quidem factum abs te, qui ipse ad nos veneris: tametsi nihilo deterius tibi fuerat futurum: siquidem etiã absenti omnia ordine missa fuissẽt. Dũque hæc dicebat, ingreditur, manus ei porrigens, etiã famulis iussitẽti. Ego igitur iam abire parabã: verùm ille cõuersus, vbi diu secum hæsitasset, quoniam me admodũ tristem videbat: ades, inquit, tu quoque Micylle, ac nobiscum cœna. Nam filium in mulierum conclaui vnà cum matre conuiuari iubebo, quò tibi sit locus. Ingrediebar itaque cùm parum abfuerit, quin lupus inhians frustra, discederem.

αἰσχυνόμενος, ὅτι ἐδόκουν ἐξελαλακέναι τὸ συμπόσιον τὸ παιδίον τὸ Εὐκράτους. καὶ ἐπεὶ δὴ κατεκλίνετο καιρὸς ἦν, πρῶτον μὲν ἁρπάσαι τὸν Θεσμόπολιν, ὡς ἀσφαλισόμενος νὴ Δία. πάντες οἶμαι νεανίσκοι ἐυμεγέθεις, ὑπαυχένια περιβυσάμενοι αὐτῷ παντοδαπά, ὡς διαμένοι ἐν τῷ σχήματι, καὶ ἐπικλινὴς καθεσθεὶς δύναιτο. εἶτα μηδενὸς ἀνέχεσθαι μέλλοντος κατακεῖσθαι αὖθις, ἐνὶ κατακλίνεσι φέροντες, ὡς ὁμοδαπέζοι εἶεν ἡμῖν. τοιοῦτος δὲ ἐστιν οὗτος ὁ Πυθαγόρας, πολυτελής τις, καὶ ποικίλον δεῖπνον, ἐπὶ χρυσοῦ πολλοῦ, καὶ ἀργύρου. καὶ ἐκπώματα ἦν χρυσᾶ, καὶ διάχυτοι ὡραῖοι, καὶ μυροθῆκαι, καὶ γελωτοποιοί. καὶ ὅλως, ἡδίστη τις ἦν ἡ διατριβή. πλὴν ἀλλ' ἐν μὲν ἐλύπει, οὐ μετρίως, ὁ Θεσμόπολις ἐνοχλῶν, καὶ ἀρετήν τινα θεός με διεξιών, καὶ διδάσκων, ὡς αἱ δύο ἀποφάσεις, μίαν κατάφασιν ἀποτελοῦσι. καὶ ὡς εἰ ἡμέρα ὄξι, νύξ οὐκ ἔστιν. ἐνίοτε δ', καὶ κέρατα ἔφασκεν εἶναί μοι. καὶ τοιαῦτα πολλὰ, οὐδὲν δεομένῳ φιλοσοφίας σωρεύων, καὶ

Verùm me pudebat, quòd Eucratis filiolum è conuiuio mihi viderer expulisse. Ast vbi iam esset discumbendi tempus, primùm tollentes Thesmopolin composuerunt, sanè non fine negotio, quinque vtique proceri iuuenes, ceruicalia illi supponentes vndiquaque, quò nimirum in eodem habitu permanere, diúque durare posset. Deinde cùm nemo sustineret ei accumbere, me adductum reclinant, vt eadem in mensa essemus. Deinceps cœnabamus, ô Pythagora, opiparam, variámque cœnam, multo in auro, multóque in argento. Pocula erat aurea, formosi ministri, cantores, scurræ: denique iucundissimus quidam erat conuiuarum cõgressus. Nisi quod vnum quiddam me molestia afficiebat vehementer, Thesmopolis obturbans, mihi virtutẽ nescio quam commemorans, docénsque duas negationes efficere vnicam affirmationẽ: & si dies sit, noctem nõ esse. Nonnunquam etiam cornua mihi esse dictitabat, atque id genus multa cõtinuato sermone apud me, cui nihil opus erat, philosophabatur, ac succidebat voluptatem,

ἀπετέμνετο τὴν εὐφροσύνην,

ἀκούειν τῶν κιθαριζόντων, ἢ ᾄδοντων: τότε μὲν σοι ἐλεεινὸν, τὸ δεῖπνον. Αλε. οὐχ ἥδιστον ὦ Μίκυλλε. καὶ μάλιστα ἐπεὶ συνεκλινώθην τῷ λήρῳ ἐκείνῳ γέροντι. Μι. ἄκουε δὴ καὶ τὸ ἐνύπνιον. ἐμοὶ γὰρ τὸν Εὐκράτους αὐτὸν ἄπαιδα ὄντα, ὡς οἶσθ' ὅπως ἀπαλλάσσεται, εἶτα περισκάλεσαντά με, καὶ διαθήκας δείξαντα, ἐν αἷς κληρονόμος ἐγὼ ἁπάντων ἦν, μικρὸν ὑπολιπόντα, ἀπελθεῖν. ἐμαυτὸν δὲ παρελθόντα εἰς τὴν οὐσίαν, τὸ μὲν χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, ἐξαντλεῖν, σκάφαις τισὶ μεγάλαις, ἀέναόν τε καὶ πολὺ ὑπάρχον. τὰ δ' ἄλλα, τὴν ἐσθῆτα, καὶ τραπέζας, καὶ ἐκπώματα, καὶ διακόνους, πάντα ἐμὰ ὡς τὸ εἰκὸς εἶναι. εἶτα ἐξήλαυνον ὑπὸ λευκῶν ζεύγους, ἐξυππιάζων, περίβλεπτος ἅπασι τοῖς ὁρῶσι καὶ ὑπερήφανος. καὶ περιῄεσαν πολλοὶ, καὶ παρίππευον, καὶ ἐπόμπευον πλείους. ἐγὼ δὲ, τὴν ἐσθῆτα ἣν ἐκείνου ἔχων, καὶ δακτυλίους ἔχων, ὅσον ἑπτακαίδεκα ἐξημμένους τῶν δακτύλων, ἐκέλευον ἱστάσθαί τινα λαμπρὰν ἐυσταθῶσαι ἐς ὑποδοχὴν τῶν φίλων. οἶδε, ὡς ἐν ὀνείρῳ εἰκὸς,

cùm non sineret eos exaudiri, qui cithara, & voce canebant. Habes Galle de cœna. *Gal.* Non admodum iucunda, Micylle, maximè quia cum illo deliro sene accubitum sortitus eras. *Mic.* Audi nunc insomnium. Putabam Eucratem ipsum liberis orbum nescio quomodo è vita decedere. Dehinc vbi me accersisset, ac testamentum condidisset, quo me in solidum hæredem omnium scripserat, paulùm superstitem obijsse. Me verò, cùm adijssem facultates, aurum & argentum ingentibus scaphis haurire perpetuò scaturiens, & affatim affluens. Cætera verò, nempe vestes, mensas, pocula, ministros, omnia mea, vt parerat, esse. Vnde postea bigis albis vectarer resupinus, cunctis qui intuebantur, conspiciendus & admirandus: accurrerent multi, & circumequitarent, plures sequerentur. Me interim illius veste amictum, annulósque graues, circiter sexdecim digitis insertos, gerentem, iubere splendidum adornari epulũ, quo amicos exciperem. Qui iam, vt parerat in somnio, aderant,

ἤδη παρῆσαν. καὶ τὸ δεῖπνον ἀρτι συνεκομίζετο, καὶ ὁ πότος συνεκροτεῖτο. ἐν τούτῳ ὄντα με, καὶ φιλοτησίας προφέροντα ἐν χρυσαῖς φιάλαις ἑκάστῳ τῶν παρόντων, ἤδη τῶν πλακούντων εἰσκομιζομένων, ἀναβοήσας ἀκαίρως, συνετάραξας μοῦ ἡμῖν τὸ συμπόσιον, ἀπέδυσας δὲ τὰς ἐλπίδας. τὸν δὲ πάλαι τὸν ὠμῆνον διασπάσαι, καὶ ἰατρεῖον φέρεσθαι παρεσκευάσας. ἆρά σοι ἀλόγως ἀγανακτῆται καὶ σῦ δοκῶ, ὡς τελεώτερον αὖ ἡδέως ἂν εἶδον τὸ ὄνειρόν μοι χρόμενον; Alc. οὕτω φιλόχρυσος, καὶ φιλόπλουτος ὦ Μίκυλλε, καὶ μόνον τοῦτο ἐξ ἁπάντων θαυμάζεις, καὶ ἡγῇ εὐδαίμονα εἶναι πολὺ κεκτῆσθαι χρυσίον; Mi. οὐκ ἐγὼ μόνος ὦ Πυθαγόρα τοῦτο, ἀλλὰ καὶ σὺ αὐτός, ὁπότε Εὔφορβος ἦσθα, χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν ἐξημμένος τὸν βοστρύχων, ἐξίεις πολεμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς. καὶ ἐν τῷ πολέμῳ δῆλα σοι ἦν συμφοροῦν μᾶλλον ἢ χρυσοφορεῖν ἄμεινον ὤν. σὺ δὲ καὶ τότε ἠξίους χρυσῷ διαδεδεμένους τοὺς πλοκάμους ἔχων, διακινδυνεύειν, καὶ μοι δοκεῖ Ὅμηρος διὰ τοῦτο χαείτην ὁμοίοις εἰπεῖν σου τὰς κόμας, ὅτι χρυσῷ τε, καὶ ἀργύρῳ ἐοφήκοντο. μαχῇ γὰρ ἀμείνους ἦ-

quibus epulæ iam erãt comportatæ, iam potus ex animi sententia ministratus. In his cùm versarer, & aureis phialis præbiberem omnibus qui aderant amicis, cùm iam afferrentur bellaria, intempestiuo tuo clamore perturbasti nobis conuiuium, mensásque subuertisti: ac diuitias illas ita dissipasti, vt in auras euanuerint. Num tibi videor iniuria in te stomachatus, qui obortum illud mihi somnium, vel tres noctes perpetuas libenter viderem? *Gal.* Adeo-ne es auri cupidus, & opum auidus, Micylle: idque ex omnibus vnum admiraris, vnãque fœlicitatem esse iudicas, si plurimum possideas auri? *Mic.* Equidem haud solus ita cogito Pythagora: quin ipse quoque tum cùm Euphorbus esses, auro atque argento comis intexto, prodibas pugnaturus cum Achiuis, idque in bello, vbi ferrum quàm aurum gestare satius erat. At tu etiam tum intertextis capillis in periculum descendere voluisti. Eámque, vt opinor, ob causã, Homerus comas tuas Gratijs similes dixit: quòd auro argentóque reuincirẽtur. Lõgè enim meliores sci-

licet & amabiliores videbãtur, quòd essent auro religatæ, vnáque cum eo relucerent. Verùm Auricome moderatè te gerebas, qui cùm Panthi elles simus, aurum in pretio habebas. Quin & ipse Deorum omnium, hominúmque pater ille, Saturno Rheáque progenitus, quum Argolicam illam puellam adamaret, nihílque haberet amabilius in quod sese transformaret, neque quo Acrisij custodias corrumperet, audisti vt aurum sit factus, & per tegulas illapsus, potitus est ea quam deperibat. Iam verò quid tibi præterea commemorẽ? Quàm multos vius præbeat aurum: & vt eos quibus adfuerit. formosos, & sapientes, & potentes reddat, decus & gloriam illis concilians, vtque nonnunquã ex obscuris & inglorijs, claros & celebres repentè effecerat. Nam mihi vicinum, ciuisquẽ artis Simonẽ nosti, qui paucis antè diebus apud me cœnauit, quum iniectis duobus extorum frustis, legumẽ coquerẽ Saturnalibus. Gal. Noui simum illum & breuẽ: qui fictilẽ ollulã quæ nobis erat vnica, suffuratus, peracta cœna abijt sub ala gestans. Nã ipse vidi Micylle.

ἀλλὰ. Μι. ἀκούω ἐκεῖνος αὐτὸ
κλέψας, εἶτα ἐπωμόσατο θεὸς
τοσούτους. ἀλλὰ τί ἀ ἐμιμύου,
ἢ ἐξόν τότε ὦ ἀλεκτρυών, λαν-
θάνομέν ἡμᾶς ὀρθῶν ; Αλε.
ἐκέκραγον, ὁ μόγον μοι τότε
ἐξῆν· ἀλλὰ τί δ' οὖν ὁ Σίμων;
ἥκεις γάρ τι περὶ αὐτοῦ ἐρῶν.
Μι. ἀνεψιὸς ἦν αὐτῷ, πλούσιος
ἄν ὑπερβολήν, Δεκύλος τοὔνο-
μα. οὗτος ζῶν μὲν, οὐδὲ ὀβολὸν
ἔδωκε τῷ Σίμωνι. πῶς γὰρ, ὃς
οὐδὲ αὐτὸς ἥπτετο τῶν χρημά-
των; ἐπεὶ ἦ ἀπέθανε πρῴην, ἅ-
παντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους,
Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ σπαρά,
ὁ τὸ βύβλιον περιελιχθείς,
ἄπιεσος ἐλαιώδης, ἀλουργῆ,
καὶ ὑσσινοβαφῆ ἀμπεχόμενος,
οἰλέτας, καὶ ζεύγη, καὶ χρυσᾶ
ἀκπώματα, καὶ ἐλεφαντοπο-
δας τραπέζας ἔχων, ὑφ' ἁπάν-
των προσκυνούμενος, καὶ πρὸς
βλέπων. ἔπ ἡμᾶς. ἀναγκαῖος
γοῦν ἐγὼ μὲν ἰδὼν προσιόντα,
χαῖρε ἔφην ὦ Σίμων. ὁ δ', ἀλα-
κάκτησας, εἰπατε ἔφη τῷ πλου-
τῶ, μὴ καταπλιχθείη μου
τὸ ὄνομα, ἐ γὰρ Σίμων, ἀλλὰ
Σιμωνίδης ὀνομάζομαι. τὸ δ'
μέγιστον, ὅτι κ' ἐκεῖνον αὐτὸν κ' αἱ
γυναῖκες. οἶδ', φησὶ δ' κ' πρὸς
τιμὴν, κ' ὑπερφυᾶ. κ' τὰς μὲν,

Mic. At quanuis sustuliſſet, tam multos Deos iurabat. Sed cur non prodebas, ac vociferabare tum, ô Galle, cùm nos furto ſpoliari conſpiceres? *Gal.* Coccyzabam, quod ſolum poteram id temporis. Verùm quid Simon ille? Nam videbare aliquid de illo dicturus. *Mic.* Ei conſobrinus erat vir admodum diues, nomine Drimylus. Is dum viuebat, ne obolum quidem Simoni donauerat, nam quî dediſſet, cùm ne ipſe quidem pecunias attingeret? Poſtquam verò pridie mortuus fuiſſet, omnes illas pecunias iuxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea, hyſginóque tincta veſte indutus, famulóſque & currus, aurea pocula, menſáſque pedibus eburneis innixas poſſidet, ab omnibus adoratur, iámque nos ne aſpicit quidẽ. Etenim nuper cũ illum procedentẽ cõſpexiſſem, Salue, inquam, Simon. At ille indignatus, edicite, inquit, illi mẽdico, ne meum nomen diminuat: neque enim Simon, ſed Simonides appellor. Porrò, quod maximũ eſt, mulieres etiam illius amore capiuntur: quas is quidem ludos facit, ac faſtidit: & has admittit, comémque ſeſe præbet,

ωὐξ, ἀπιλ ἔστι ἀφελεῖν αὐτάς, ωὐλλυνόμενα. ὁρᾷς ὅσον ἀγαθὸν ὁ χρυσὸς αὐτὸς, εἰγε ἢ μετα-
πλάττοι τοὺς ἀμορφοτέρους, ἢ ἐπιπόνους ἀφαιροῖ; ὥσπερ ὁ A
Πυθικὸς ἐκεῖνος κεστὸς. ἀκούεις ἢ ἢ τὸ ποιητὸ λεγόμενον, ὦ χρυσὲ δόξαν μὲν καλλίστην κτήμα-
τα. ὁ χρυσὸς γάρ ἐστι, ὃς θεοῦ ἔ-
χει κράτη. ἀλλὰ τί μεταξὺ ἐ- B
γέλασας ὦ ἀλεκτρυών; Αλε. ὅτι
σὺ ἀγνοεῖς ὦ Μικυλλε. καὶ σὺ
τὰ ὁμοῖα τοῖς πολλοῖς ἐξηπά-
τησαι περὶ τὸ πλουσίων. οἶσθ' ὡ
ἐγὼ πολὺ ἀθλιώτερον ὑμῶν τὸν C
βίον βιῶσι. λέγω δέ σοι, ἢ πέ-
νης, ἢ πλούσιος πολλάκις γε-
νόμενος, καὶ ἅπαντος βίου πε-
πειραμένος. κτ' μικρὸν ἢ
καὶ ἀυτὸς εἶση ἕκαστα. Mi. νὴ
Δία, καιρὸς γοῦν ἤδη καὶ σὲ D
ὑπὲρ ὑμῶν ἅπαντων ἀλλάγης, καὶ
σώσωμεν τῷ βίῳ ἐκείνῳ. Αλε.
ἄκουε. τοσοῦτόν γε φροντιδῶς,
μηδένα με σοῦ εὐδαιμονέσ-
τερον βιῶναι ἑωρακέναι. Mi. ἐ-
μὲ ὦ ἀλεκτρυών, οὕτω σοι E
γένοιτο. προσάγεις γάρ με λοι-
δορεῖσθαί σοι. ἀλλὰ εἰπὲ ἀπὸ
Εὐφορβου ἀρξάμενος, ὅπως ἐς
Πυθαγόραν μετεβλήθης. εἶτα
ἔχε ἀκριβῶς τὸν ἀλεκτρυόνος. εἰκὸς
γάρ σε ποικίλα καὶ ἰδεῖν,

illæ verò quæ negliguntur, necẽ sibi illaturas minitãtur. Vides quantas cõmoditates pariat aurũ, siquidẽ deformissimos trãsfigurat, redditque amabiles, non secus atq; cestus ille poëticus. Audis insi per & à poëtis dictum, O aurũ res auspicata, & possessio pulcherrima. Item, Aurũ est quod opib⁹ imperat mortalium. Sed quid interim risisti Galle? *Gal.* Quia præ inscitia simili modo cũ vulgo, tua te fallit opinio de diuitibus. At velim te scire, eos vitã viuere lõgè quã vos ærũnosiorẽ. Quod dico, qui & ipse pauper, & diues aliquãdo fuerim, atq; omne vitæ genus sim expertus. Porrò paulò pòst & ipse omnia scies. *Mic.* Per Iouẽ tẽpestiuũ iã est, vt& tu referas quon odo sis transformatus: & quid in vnoquoque vitæ genere perspexeris. *Gal.* Ausculta, hoc tantùm præmonitus, me neminem fœliciorem in vita, quàm tu sis, vnquam vidisse. *Mic.* Quàm ego sim ô Galle? hanc fœlicitatem tibi ipsi imprecor, qui me ad tibi conuitiandum impellis. Verùm age, narra exordiens ab Euphorbo, quo pacto fueris in Pythagorã trãsformatus: deinceps ordine ad Gallũ vsq; cõsentaneũ enim est te varias res tum vidisse,

κὴ παθεῖν, ἐν πολυειδέσι τοῖς βίοις. Αλε. ὡς μὲ δὴ Απόλλωνος τὸ θεῖον ἡ ψυχή μοι κατα-πλαμβὼν εἰς τὸν γλιῶ ἐνέδυ ἐς αὖθρωπον σῶμα, ἰῶ πνα τὸν κατα δίκην ἐκτίλῶσα, μακρὸν αὖ εἴη λέγειν. ἄλλως τε, ὅτε ὅσον ὅτε ἐμοὶ εἰπεῖν, ὅτε σοὶ ἀκέειν τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ ἦ Εὔφορβος ἐγλώμιμι, Μι. ἐγὼ ἦ πρὸ γε τούτου ὦ θαυμάσιε, τίς ἰῶ τῦτό μοι πρότερον εἰπὲ, εἰ κἀγώ ποτε ἠλλάγμαι ὥσπερ σύ. Αλε. κὴ μάλα. Μι. τίς οὖν ἰῶ, εἰπὲ ἔχεις εἰπεῖν, ἔθελω γὰ τῦτο εἰδέναι. Αλε. σὺ μύρμηξ ἰνδικὸς, τῶν τὸ χρυσίον ἀρυσσόντων. Μι. εἶτα ὠκυμόρων ὁ κακοδαίμων ὀλίγον τ ψηγμάτων ἥκειν ἐς τ βίον, ἐξ ἐκείνου ἐπισπασάμενος; ἀλλὰ κὴ πῖ μ τῦτο ἔσομαι εἰπέ. εἰκὸς γὰ εἰδέναι σε. εἰ γάρ τ ἀγαθὸν εἴη, ἀπάγξομαι ἤδη αὐασὰς ἀπὸ τῆς παλάς, ἐφ' ἧ σὺ ἔσηκας. Αλε. ὦ αὖ μαθοις τῦτο ἐδεμιᾷ μηχανῇ. πλὴ ἀλλὰ ἐπεὶ ἦ Εὔφορβος ἐγλώμιμι, ἐπαύειμι γὰ ἐπ' ἐκεῖνα, ἐμαχόμιν ἐν Ιλίῳ κὴ ἀπεθανὼν ὑπὸ Μενελάῳ χρόνῳ ὕστερον ἐς Πυθαγόραν ἦκον. τέως ἦ πειέμιμον ἀοικος ἐγὼς, ἄχρι δὴ ὁ Μνήσαρχος

tum tuliſſe, nimirum in tam diuerſis vitæ formis. Gal. Quemadmodum initio ab Apolline profecta anima in terram deuolarit, & corpus humanum induerit, quam pœnam dependens, longum dictu foret: præterea neque mihi referre, neque tibi talia audire fas eſt. Verùm vbi Euphorbus factus fuiſſem. Mer. Sed ego priuſquã eſſem is qui nunc ſum, ô præclare, quiſnam eram? Hoc mihi priùs dicito, nunquid & ego verſus fuerim iti dem vt tu. Gal. Maximè. Mer. Quis igitur eram? ſiquo modo potes dicere, peruelim enim iſthuc cognoſcere. Gal. Tu formica eras Indica, ex illis quæ aurum effodiunt. Mer. Ita-ne neglexi infœlix vel paucula fruſta in vitam importare, cùm illo eſſem alitus? Sed age, quid poſt hæc futurus ſim dicito, nam conſentaneum eſt id ſcire te. Etenim ſiquid bonæ eſſet rei, me iam ab hac pertica, in qua nunc ſtas, ſuſpenderem. Gal. Id arte nulla ſcire poſſis. Cæterùm cùm Euphorbus eſſem (nam ad illa redeo) in Troia pugnabam: atque à Menelao necatus, in Pythagorã poſtea veni, ac tandiu ſine tecto perduraui, donec Mneſarch'

ἐξηγήσοιτό μοι τὸν οἶκον. Mi. ἆπτος οὖν ὦ ταῦ, καὶ ἄποτος; Αλε. καὶ μάλα. οὐδὲ γὰρ ἔδει τούτων, ἢ μόνῳ τῷ σώματι. Mi. ἰοὺ τὰ ἐν Ιλίῳ ἆρα τε- A γέα μοι ἐκεῖ. τοιαῦτα λῷ ἦσαν οἷα φασιν Ομηρος γεγενῆσθαι αὐτά; Αλε. τόδε γοῦν ἐκεῖνος ἠπίστατο ὦ Μίκυλλε; ὃς γιγνομένων ἐκεῖ- B νων, κάμηλος ἐν Βάκτροις λῷ. ἐγὼ γοῦν τοσοῦτον φημὶ οὐδὲ φρύγες μηδὲ γεγενῆσθαι τότε, μήτε τὸν Αἴαντα ὕστερον μέγαν, μήτε τὴν Ελένην αὐτὴν ὕστερον καλὴν, ὡς εἶναι. εἶδον γοῦν λευκήν μου τινα, C καὶ ὀπιμάχην τ' βάκτρον, ὡς ἐπιτρέψειν κάρου δυνατέρα εἶναι. πάλαι γ', πάνυ πρεσβύτην, ἐλευθέρην τῆς Ἑλένης. Ἐῶ Θησεὺς ἄγοντα αὐτὸν ἁρπάσας, D ἐν Ἀφίδναις εἶχε, καὶ τὸν Ἡρακλέα γοῦν μου. ὁ γὰρ Ἡρακλῆς, ὕστερον εἶλε Τροίαν καὶ τὸν πατέρας ἡμῶν, τὸν τότε μάλιστα. διηγεῖτο γάρ μοι ὁ Πάνθους ταῦτα, κομιδῇ μει- E ράκιον ὤν, ἐωρακέναι λέγων τὸν Ηρακλέα. Mi. τί γάρ, ὁ Αχιλλεὺς τοιοῦτος ἦν ὁρᾶν τὰ πάντα, ἢ μῦθος ἄλλως καὶ ταῦτα; Αλε. ἐκεῖνο μὲ οὐδὲ συνῳδὰ ἔχειν ὦ Μίκυλλε. οὐδὲ ἂν ἔχοιμί σοι οὕτως ἀκριβῶς τὰ

domum mihi ędificasset. *Mic.* Num quęso sine cibo, potúque? *Gal.* Maximè. Nihil enim his rebus opus, nisi corpori duntaxat. *Mic.* Illud igitur priùs mihi dicito, num res ad Troiam gestę, fuerunt quales Homerus fuisse dixit? *Gal.* Vnde is resciuisset Micylle? qui quidem dum ista gerebantur, erat in Bactris camelus. At ego tibi affirmo nihil tam eximium tunc factum fuisse: neque Aiacem vsque adeò magnum, neque adeò formosam, vt putant, Helenam: siquidē vidi quandam candida & procera ceruice, vt cycno prognatam illam hinc conijcerent: cæterùm anū, Hecubæ propemodum æquæuam. Quam in Aphidnis, primùm raptā possedit Theseus, qui Herculis ætate vixit. Portò Hercules priùs Troiam ceperat, patrū nostrorum memoria, qui per id tēporis maximè florebant. Nam hæc mihi Panthus narrauit, se cùm esset adolescentulus, vidisse Herculem. *Mic.* Quid autem Achilles? Num talis erat, nempe quauis in re præstantissimus? au & ista sunt fabulosa? *Gal.* Cum illo quidem non sum congressus, neque res quæ apud Achiuos gestæ sunt, ita accuratè possem referre. παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς λέγονε

πόθεν γὰρ, πολέμιος ὤν; τὸν μὲν τοι ἐπιόντα αὐτὸς τὸν Πάτροκλον, οὐ χαλεπῶς ἀπέκτεινα, διελάσας τῷ δόρατι. Mi. εἶτά σε ὁ Μενέλαος μαχρῷ εὐχερέστερον. ἀλλὰ ταῦτα μέν, ἱκανῶς. τὰ Πυθαγόρου δή, ἤδη λέγε. Alc. τὸ μὲν ὅλον ὦ Μίκυλλε, σοφιστὴς ἀνθρωπος ἦν. χρὴ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν. ἄλλως δ', εἰ ἀπαίδευτος, ἀλλ' ἀμελέτητος τῶν καλλίστων μαθημάτων. ἀπεδήμησα δὲ εἰς Αἴγυπτον, ὡς συγγενοίμην τοῖς περὶ φήτας ἐπὶ σοφίᾳ. κἀγὼ ἐς τὰ ἄδυτα κατελθὼν, ἐξέμαθον τὰς βίβλους τὰς Ὥρου, καὶ Ισιδος. κἀ αὖθις εἰς Ιταλίαν ἀπλεύσας, οὕτω διέθηκα τὸν κατ' ἐκεῖνα Ελλήνας, ὥστε θεὸν ἥδη με. Mi. ἤκουσα ταῦτα καὶ ὡς δόξειας ἀναζεβιωκέναι ἀποθανών, κἀ ὡς χρυσοῦν τὸν μηρὸν ἐπὶ στιξαί ποτε αὐτοῖς. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπὲ, τί σοι ἐπῆλθε νόμον τιθέσθαι μήτε κρεῶν, μήτε κυάμων ἔδειν; Alc. μὴ ἀνάκρινε τὰ τοιαῦτα ὦ Μίκυλλε. Mi. διατί ὦ ἀλεκτρυών; Alc. ὅτι αἰσχύνομαι λέγειν πρὸς σὲ τἀληθῆ ὑπὲρ αὐτῶν. Mi. καὶ μὴν οὐδὲν ἀκτὸν ἐμοῦ λέγειν πρὸς ἄνδρα αἰδοῖον, καὶ φίλον. Δια-

Etenim qui scire potui, cùm hostis essem? Certè Patroclū illius socium, non magno negotio hasta transuerberatum peremi. *Gal.* Deinde te Menelaus multò minore negotio. Verùm istis de rebus satis. Nunc res Pythagoricas refer. In summa Micylle, sophista eram (oportet enim verū fateri) alioqui non imperitus, nec in disciplinis præclaris inexercitatus. Profectus sum autem in Ægyptum, quò cum prophetis congrederer de sapientia communicaturus. Ibi adyta ingressus, Ori & Isidis libros perdidici. Et cùm in Italiam rursus vela fecissem, eo affectu Græcos eius tēporis imbui, vt me Deum prædicarent. *Mic.* Equidem hęc inaudiui, vtque creditus es post mortem reuixisse: aureúmq; ipsis femur aliquando monstrasse. Verùm illud mihi dicite: quid tibi venit in mentē vt legem statueres, ne carnibus, neque fabis vescerentur homines? *Gal.* Ne perquiras ista Micylle. *Mic.* Quam ob rem ô Galle? *Gal.* Nam pudet hisce de rebus verum apud te fateri. *Mic.* Atqui nihil verendum est dicere viro contubernali & amico. Nam

ἔμαυ γὰ ἂκ αὐ εἴποιμι ἔτι.
Αλε. οὐδὲν ὑγλὲς, οὐδὲ σοφὸν
λῶ. ἀλλ' ἐκφοη ὅτι εἰ μὴ τὰ
αὐτὰθ', ἃ τοιὰτα τοῖς πολλοῖς
νομίζομι, ἤκιστα ἐπιστόμαι A
τοὺς ἀνθρώπους ἐς τὸ θαῦμα.
ὅτω ὃ ἂν ξενίζοιμι, τοσούτω
κομψότερος ᾠμὴν αὐτοῖς ἔσε-
σθαι. διὰ τοῦτο κομψοποιεῖν εἰλό-
μὴν, ἀπόρρητον ποιησάμενος
τὴν αἰτίαν. ὡς ἐκπλήττοντες ἄλ- B
λυ ἀλλ ως, ἅπαντες ἐκπλήτ-
ονται. κἀθάπερ ἐν τοῖς ἀπο-
ρρήτοις τῶν χρηστηρίων. Μι. ὁρᾷς;
καταγελᾷς μου καὶ τὸ ἐν τῷ μ- C
ετρίῳ τοῦτον, ὅσον Κρεσπονιατῶν
καὶ Μεταποντίων, καὶ Ταραντί-
νων, καὶ τῶν ἄλλων ἀφώνων
σοι ἐπιτρόπων, καὶ προσκυνούν-
των τὰ ἴχνη, ἃ σὺ πατῶν ἀ- D
πολιμπάνεις. ἀποδυσάμενος
ὃ τὸν Πυθαγόραν, τίνα μετημ-
φιέσω μοι αὐτόν; Αλε. Α-
σπασίαν τὴν ἐκ Μιλήτου ἑταῖ-
ραν. Μι. φεῦ τοῦ λόγου. καὶ
γυνὴ γὰ ἐγένετο ἐν τοῖς ἄλλοις, E
ὁ Πυθαγόρας; καὶ λῶ ποτε
χρόνος, ὅτε καὶ σὺ ὠδίνεις ὦ
ἀλεκτρυόνων ἀνοητότατε, καὶ
συνῆσθα Περικλεῖ, Ἀσπασία
οὖσα; καὶ ἐκύεις ἀπ' αὐτοῦ, καὶ
ἦσθα ἔξαινες, καὶ κρόκιον κατῆγες, καὶ ἐγκαυκίζου ἐς τὸ
ἐπιεικές; Αλε. πάντα ταῦτα ἐποίουν. οὐ μόνος;

herũ posthac absit vt dixerim. G. Nihil sani, neque præclari erat. Verũ animaduertebã, si cõsueta, atque eadẽ quæ vulgò tradũtur, præcepissem, mortales in admirationẽ minimè pertracturum: sed quo peregriniora proposuissẽ, futurum vt hoc magis nouus atq; admirãdꝰ viderer. Proinde noua comminisci statuerã: eorũq. causam silẽtio comprimere: quò videlicet alijs aliud cõiectãtibꝰ, omnes attoniti redderẽtur vt in obscuris oraculis solet vsuvenire. Mer. Videnꝰ irrides me tu quoq; nõ minùs atq; Crespoñiatas, Metapõtinos, & Tarẽtinos, cæteróſque quite muti sequũtur, & quæ calcata reliquisti vestigia adorãt. Verùm exuto Pythagora, quẽnã induisti? G. Aſpasiã meretricẽ illam Milesiam. Mer. Papæ quid dicis? Etiã inter alia, mulier quoque fuit Pythagoras? Itane fuit aliquãdo tẽpꝰ, quo tu Galle generosissime oua pariebas, cũque Pericle rem habebas, Aſpasia cũ esses, ex eóq; grauida facta es: prætereà lanã carpebas, tramãq; deducebas, & meretricũ in morẽ te cõponebas. G. Ista quidẽ oĩa feci, tametsi nõ ego solꝰ;

ἀλλὰ καὶ Τειρεσίας πρὸ ἐμοῦ, καὶ ὁ Ἐλάτου παῖς ὁ Καινεύς. ὥστε ὁπόσα ἂν ἀποσκώψῃς εἰς ἐμέ, καὶ εἰς ἐκείνους ἀποσκώψας ἔσῃ. Μι. τί οὖν, ποτέρως ὁ βίος ἡδίων σοι ἦν, ὅτε ἀνὴρ ἦς, ἢ ὅτε σε ὁ Πυθαγόρας ὤπτευεν; Αλε. οἶσθα οἷον τοῦτο ἠρώτησας, οὐδὲ τῷ Τειρεσίᾳ συγχωροῦσαν τὴν ἀπόκρισιν; Μι. ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ εἴπῃς, ἱκανῶς ὁ Εὐριπίδης διέκρινε τὸ τοιοῦτον, εἰπὼν, ὡς τοῖς ἂν θέλοι παρ' ἀσπίδα εἶναι, ἢ ἅπαξ τεκεῖν. Αλε. καὶ μὴν σοὶ ἀμυνοῦμαί σε ὦ Μιτυλλε, ὃν εἰς μαχαὶ ὠδίνουσαν. ἔσῃ γάρ ποτε γυνὴ καὶ σὺ ἐν πολλῇ τῇ περιόδῳ πολλάκις. Μι. ὦ ἀπάγξαι ὦ ἀλεκτρυών, ἅπαντας εἰς ἄνδρας Μιλησίους, ἢ Σαμίους εἶναι; σὲ οὖν φασι, καὶ Πυθαγόραν ὄντα τὸν ὡραῖον λαμπρὸν πολλάκις, Ἀσπασίαν γοῦν τὴν πυραύνῳ. τίς δὲ μὴ ἦν Ἀσπασία ἀνὴρ, ἢ γυνὴ αὖθις ἀνεφάνης; Αλε. ὁ κωμικὸς Κρᾶτης. Μι. ὦ Διοσκόρω τῆς ἀνομοιότητος. ἐξ ἐπιπέδας, φιλόσοφος; Αλε. εἶτα βασιλεύς. εἶτα πένης. καὶ μετ' ὀλίγον, σαῦρα πᾶσι. εἶτα ἵππος, καὶ μυῖα. μακρὸν δ' ἂν γένοιτο

verùm & ante me, tum Tiresias, tum Elati proles Cæneus. Proinde quicquid in me cõuitij dixeris, id ipsum & in illos dixeris. *Mer.* Age igitur, vtra tibi vita erat suauior, quũ vir eras, an quũ Pericles tecũ habebat cõsuetudinẽ? *Gal.* Vides cuiusmodi sit istud quod percõtaris: cui ne Tiresiæ quidẽ expedierit reſpõdere? *Mer.* Atqui si minùs fateare: tamẽ istud Euripides sat explicuit, quũ ait, se malle ter sub clypeo consistere, quã parere semel. *Gal.* Imò præmoneo te paulò pòst puerperã fore: siquidẽ & tu mulieres olim futurus, itaq; sæpius lõgo sæculorũ orbe & recursu. *Mer.* Nõ tu pendebis, ô Socalle, qui putas omnes homines esse Milesios, aut Samios? Nã aiũt te etiã tum quũ Pythagoras esses, venusta forma decorũ, sæpius Aspasiã fuisse tyrãno. Verũ age post Aspasiã, in quẽ virũ aut mulierẽ denuo renatus es? *Gal.* In Cratẽ Cynicũ *Mer.* O Castor! ô Pollux! quã dissimile! ex scorto philosophus? *Gal.* Deinde rex: deinde pauper: paulò pòst satrapes: deinde equus, graculus, rana, aliáq; innumerabilia: quæ sigillatim recẽsere lõgũ esset.

κολοιὸς, καὶ βάτραχος, καὶ ἄλλα κατακυμήσαιμι ἔκγονα.

τὰ τελευταῖα δ', ἀλεκτρυὼν πολλάκις. πάντων γὰρ τοῦ βίου, καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις δουλεύσας βασιλεῦσι, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. τὰ τελευταῖα, καὶ σοὶ νῦν συμβιῶ, καταγελῶν ὁσημέραι τῆς ποτνιωμένου, καὶ οἰμωζούσης ἐπὶ τῇ πενίᾳ, καὶ τὸν πλουσίους θαυμαζούσης ὅσα ἀγνοίας τῶν ἐκείνοις παρόντων κακῶν. εἰ γοῦν ἤδεις τὰς φροντίδας αὐτῶν, ἃς ἔχουσιν, ἐκλιπὰς ἂν ὅτι σαυτῷ παρόν εὐδαιμονεῖν ἀεὶ τὸν πλούσιον. Μι. ἀκοῦν ὦ Πυθαγόρα, ἢ ὅ, τι μάλιστα χαίρεις καλούμενος, ὡς μὴ ὀπταφάτιμα τὸν λόγον, ἄλλοτε ἄλλον καλῶν. Αλε. διοίσει μὲν οὐδέν, ὦ τε Εὔφορβον, ὦ τε Πυθαγόραν, ὦ τε Ἀσπασίαν καλῇς, ἢ Κρατίτα. πάντα γὰρ ἐγὼ ταῦτά εἰμι. πλὴν τό γε νῦν ὁρώμενον τοῦτο, ἀλεκτρυόνα ὀνομάζων, ἄμεινον ἂν ποιοῖς, ὡς μὴ ἀπιμάζοις ἐντελὲς εἶναι δοκῶν τὸ ὄρνεον, καὶ ταῦτα, τοσαύτας ἐν αὐτῷ ψυχὰς ἔχον. Μι. ἀκοῦν ὦ ἀλεκτρυών, ἐπεὶδὴ ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦ ἤδη τῶν βίων ἐπειράθης, καὶ πάντα οἶσθα, λέγοις ἂν ἤδη σαφῶς, ἰδίᾳ μὲ, τὰ τῶν πλουσίων, ὅπως

Postremò Gallus plerũque: quo vitæ genere delectatus sum & seruiui apud multos alios & reges, & pauperes, diuitésque: postremò nunc A tecum viuo, tideóque quotidie, quum video te paupertatis tædio complorantem, eiulantémq, ac diuitum admirãtem fortunas, propterea quòd ignores quantum illis B adsit malorũ. Alioqui si curas notis quibus illi distringuntur, te ipsum profectò riseris, qui antea credideris eum qui sit opulentus, sẽper esse fœliciſſimum omnium. C M. Ergo Pythagora, aut quod maximè gaudes appellari, ne cõfundam orationẽ, aliàs alio nomine cõpellans. G. l. Nihil intererit, siue Euphorbum, siue Pythagoram, D siue Aſpaſiam, siue Cratem vocaris. Nã hæc omnia tum ego vnus. Verumtamen rectiùs feceris, si (quod in præſentia esse videor) Gallum me voces, ne auẽ hanc parui ducere, contemneréque videaris, præſertim cùm tot tantáſque animas in ſe contineat. M. Ergo Galle, quãdoquidem omnia penè viuendi genera iã expertus es, omniáq; noſti: velim dilucidè mihi narres, quæ ſit diuitũ, quæ pauperũ vitæ cõ-

ὡς μάθῃς εἰ ἀληθῆ ταῦτα φὴς, εὐδαιμονέστερον ἀποφαίνων με τῶν πλουσίων. Αλε. Ἰδοὺ δὴ οὕτως ἐπίσκεψαι ὦ Μίκυλλε. σοὶ μὲν οὔτε πολέμου πολὺς λόγος, ἢν λέγηται ὡς οἱ πολέμιοι ἐπλανώσιον, οὐδὲ φροντίζεις μὴ τὸν ἀχρεῖον τέμωσιν ἐμβαλόντες, ἢ τὸν παράδεισον ξυμπατήσωσιν, ἢ ταῖς ἀμπέλοις διώσωσιν, ἀλλὰ τῆς σάλπιγγος ἀκούων μόνον, εὖ ἴσθι ἄρα, περιβλέπεις τὸ κτῆμα σεαυτὸν οἷ φασκόμενον χρὴ σωθῆναι, ἢ τὸν ἀίνδυνον διαφυγεῖν. οἱ δ' ἐυλαβῆται μὴ ἢ ἀμφ' αὐτοῖς, ἀπιόντα ἤδη, ὁρῶντες ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀγόμενα καὶ φερόμενα ὅσα εἶχον ἐν τοῖς ἀγροῖς. καὶ ἢν τε εἰσφέρειν δέῃ, μόνοι καὶ. ἢν τε ἐπεξιέναι, φεύγειν δυνάμενοι στρατηγοῦντες, ἢ ἱππαρχοῦντες. σὺ δ' οἰσυίνην ἀσπίδα ἔχων, ἐυκαλὴς, καὶ κῦδος, εἰς σωτηρίαν ἕτοιμος ἑστάδαι τὰ ἐπίλοιπα, ἐπειδὰν δυσὶ στρατηγὸς νενικηκώς. ἐν εἰρήνῃ τε αὖ, ἐν μὲν τῷ δήμῳ ὢν, ἀναβαὰς εἰς ἐκκλησίαν, τυραννεῖς τὸ πλουσίων. οἱδὲ, φείδεσθαι, καὶ ὑποπτήσσουσι, καὶ διανομῶς ἱλάσκονται σε. λουτρὰ μὲν γὰρ οἷς ἔχεις, καὶ ἀγῶνας, καὶ θεάματα, καὶ τἆλλα

ditio, vt cognoscam vere-ne istud affirmes, me diuit. b as esse fœliciorẽ. G .En hũc admodũ perpẽde micylle re quidẽ nõ admodũ tãgit belli cura, siquando rumor sit aduẽtare hostes, neque solicit' es, ne in agros incurſantes populentur, ne-ue hortum proculcent, aut vineas vaſtent: ſed ſimul atque tubam audieris, ſi tamen audieris, circunſpicis quò deflexus ſeruari queas, ac diſcrimen effugere. Contrà illi ſibi timent, & animo cruciantur, quũ de mœnibus quicquid opũ poſſidebant in agris, id omne tolli, deportariq; conſpiciunt. Ac ſiue inferendum eſt aliquid in ærarium, ſoli accerſuntur: ſiue in prælium exeundum periclitantur, peditum equitum-ue turmis præfecti. Tu interim vimineum gerens clypeum, expeditus ac leuis, ad ſaluti cõſulendum, paratus epulum victoriæ celebrare, ſiquando victoria potitus imperator ſacra fecerit Rurſum pacis tempore, tu plebeius in concionem ingreſſus, tyrannidẽ in diuites obtines. Illi verò trepidant, pauitántque, & largitionibus te placant. Etenim vt balnea, ludi, ſpectacula, aliáque omnia tibi abũde ſuppetant, illi operã dant. διαφκῆ, ἅπαντα ἐκεῖνοι σοῦσι.

At tũ

ἐξ ἀκριβοῦς καὶ δοκιμαστὴς πάντων ὥσπερ δεσπότης. οὐδὲ λόγου μεταδώσεις σὺ ποτε. κἂν σοι δόκῃ, καταγελάσῃς αὐτῶν ἀπόντων τοὺς λιθους, ἢ τὰς οἰκίας αὐτῶν ἐδήμευσας. σὺ τε σαυτῷ συμβούλευε δεδιέναι αὐτούς, μήτε ὑφέλωνται τὸ χρυσίον, ἢ ὀρύξας τὸν τοῖχον. οὔτε πράγματα ἔχειν λογιζόμενος, ἢ ἀπεντυγχάνειν τοῖς καταφράκτοις οἰκονόμοις διαπυκτεύων, καὶ πρὸς τὰς ἀγορὰς λογιζόμενος. ἀλλὰ χρήματα συντελέσας, ἑσπέρας ὀβολοὺς τρεῖς μισθὸν ἔχων, ἐπατήσας περὶ δείλην ὀψίαν λεπτοὺς μή δοκῇ, σαπρὸν πίνα, ἢ μαντίδας, ἢ κρομμύων κεφαλίδας ὀλίγας πριάμενος, εὐχρήστως σαυτῷ, ἁδρῶ τραπέλλα, καὶ τῇ βελτίστῃ πενίᾳ προσφιλοσοφῶν. ὥστε διὰ ταῦτα ὑγιαίνεις τε, καὶ ἔρρωσαι τὸ σῶμα, καὶ διαφερτικῶς πρὸς τὸ χρυσίον. εἰ γοῦν γε σὺ πλησιάζοντες, οὐ συναγωνίσῃ ἐπιφάσεσι πρὸς τὰ δοκοῦντα τοῖς ἄλλοις ἄμαχα εἶναι. ὥστε οὐδέν σοι τῶν χαλεπῶν τούτων τοσημάτων ἐπιβουλεύσῃ. ἀλλ' ἂν ποτε κῶφος πυρετὸς ἐπιλάβῃται, πρὸς ὀλίγον ἐπιζήσεις αὐτῶν, ἀνεπιβούλων ὄντων.

At tu censor, & acerbus expensor, tanquam dominus, ne alloquio quidem interdum dignaris illos. Quod si lubet, frequentibus saxis in illos degrauinas, aut ipsorum bona proscribis. Ipse neq; calumniatore metuis, neq; latrone, ne cõscenso ædium fastigio, vel pariete perfosso, tollat aurum: neq; supputandis, aut repetendis pecunijs occuparis, neq; cũ sceleratis dispẽsatoribus cõflictaris, neq; curis distraheris. Verum simul atq; crepidam vnam perfeceris, mercedémq; retuleris, septẽ obolos, sero surgis crepusculo: & si libuerit, lauaris: tũ empto, vel saperda, vel mænide, vel paucis ceparum capitulis, temet ipse oblectas, canẽs plerumque, optimáq; cum paupertate philosophans: adeò vt eas ob res salubris, valẽtique corpore, & contra frigus obdureris. Nam labores qui te exacuunt, certatõrem nõ contemnendum reddunt aduersum eas res, quæ tomplurib⁹ inexpugnabiles videntur. Atque hinc fit vt nullas ex grauiorib⁹ hisce morbis insidias tibi moliatur. Quin si quando leuis febricula inuaserit, paulo negotio eam medicatus, & inedia exiguens, protinus

ἀποσεισάμενος τὴν ἀσπίδα. ὁδὶ, φέυγει αὐτίκα φοβηθείς σε, ψυχῆς τε ὁρῶν ἐμφορούμενον, καὶ μακρὰν οἰμώζειν λέγοντα τὴν ἰατρικὴν πενιοδίαν. οἱ δὲ, ὥσπερ ἀκρασίας ἄθλιοι, τί τῶν κακῶν οὐκ ἔχουσι, ποδάγρας, καὶ φθόας, καὶ πλευρίτιδας, καὶ ὑδέρους; ταῦτα γὰρ τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δείπνων ἀπόγονα. τοιγαροῦν οἱμῶ αὐτὰν, ὥσπερ ὁ Ἰκαρος, ἐπιτηλὺ ἀραττες αὑτοὺς, καὶ πλησιάσαντες τῷ ἡλίῳ, ἐκείδοτες ὅτι κηρῷ ἥρμοσο αὐτοῖς ἡ πέρωσις, μέγαν ἐνίοτε ἔπταισαν, ἐπὶ κεφαλὴν ἐς πέλαγος ἐμπεσόντες. ὅσοι δὲ κατ' Δαίδαλον μὴ πάνυ μετέωρα, μὴ δὲ ὑψηλὰ ἐφρόνησαν, ἀλλὰ πεζογεια, ὡς γοτίζειν ἐνίοτε τὴν ἅλμην τὸν κηρὸν, ὡς τὸ πολὺ δ' ὅτοι ἀσφαλῶς διέπλησαν. Mi. ὀπεικεῖς τινας, καὶ πανυ δὴ λέγεις. Als. τῶν μὲν τοιγε ἄλλων ὦ Μίκυλλε, ταὶς ναυαγίαις πάνυ αἰσχραὶ ἔδοις ἄν, ὅταν ὁ Κροῖσος πεπεπλωκὼς τὰ πέρα γέλωτα παρέχῃ Πέρσαις, ἀναβαίνων ἐπὶ τὴν πυρὰν. ἢ Διονύσιος καταλυθεὶς τὴν τυραννίδα, ἐν Κορίνθῳ γράμματα διδάσκῃ, μὴ συλλαβίζειν ἀναγκά-

exilis. Illa porrò fugit ilicò, metuens te, quem videat frigido victu impleri, & medicorum illis recusibus longum plorare renuntiantem. At illi ex aduerso propter intemperantiam, quid tandē mali non habent infœlices? podagras, tabes, pulmonis inflāmationes, aquas intercutes. Hæc enim à sumptuosis illis cœnis nascūtur. Proinde quicunque ex his Icari in morem, seſe attollunt, propiúsque soli admouent, nescij alas sibi esse cera adglutinatas, ingentem nonnunquam strepitum mouent, prono capite in mare delapsi. Sed qui Dædali exemplo, non admodum sublimia, neque excelsa sapiūt, sed humilia terræq; vicina, adeò vt cera nonnunquam salis aspergine madefcat, ij tuto plerumque transuolant. *Mic.* Moderatos istos, & prudentes narras. *Gal.* Verùm aliorum Micylle, naufragia fœdissima consp icias: nempe quando Crœsus reuulsis alis risum exhibet Persis, conscenso rogo: aut quum Dionysius tyrannide abdicatꝰ, Corinthi literas docet, post tantum imperiū pueros syllabas connectere cogens.

παιδία συλλαβίζειν ἀναγκά-

ζη. Μι. ἀπό μοι ὦ ἀλεκτρυών, οὐ ποτε βασιλεὺς ἦσθα, φησὶ γὰρ βασιλεῦσαι, ποίᾳ τινὸς ἐπιτηδεύσεως ὠνείσῃ τὸν βίον; ἦπου παμπόνηρον ἦσθα, τὸ κεφάλαιον ὅ, τι περ ὄζει τῶν ἀγαθῶν ἀπόντων ἔχων. Αλε. μὴ δῆτα μνησθῇς μου ὦ Μικυλλε, οὕτω ταλαίπωρος ἐγὼ τότε. τοῖς μὲν ἔξω γὰρ, ὡς ἔφην ἔνδα, παμπόνηρον ἔδοξον, ἔνδον δὲ, μυρίαις αἰκίαις ἐκείμην. Μι. τίσι ταύταις; οὐ δόξαν γὰρ, καὶ ὃ πάνυ πρὸ ἐμοῦ. Αλε. κῆρον μὲν ἂν ὀλίγης χώρας ὦ Μικυλλε, παμφόρου πόας, καὶ πολυθρέπτου ἀνθρώπων, καὶ κάλλει τῶν πόλεων ἐν τοῖς μάλιστα θαυμάζεσθαι ἀξίας, ποταμοῖς τε ναυσιπόροις καταῤῥεομένης, καὶ θαλάττῃ εὐόρμῳ χρωμένης. καὶ στρατιὰ μὲν πολλὴ, καὶ ἵππος συγκεκροτημένη, καὶ δορυφορικὸν οὐκ ὀλίγον, καὶ πλοῖα, καὶ χρημάτων πλῆθος ἀναρίθμητον, καὶ χρυσὸς ὁ κοῖλος παμπόλυς, καὶ ἡ ἄλλη τῆς ἀρχῆς βαρυφθία πᾶσα, ἐς ὑπερβολὴν ἐξωγκωμένη. ὥστε ὁπότε προϊοίμην, οἶμαι πολλοὶ, προσεκύνουν, καὶ θεὸν τινα ὁρᾶν ᾠοντο. καὶ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις συνίστων ὀλόλυγμοί με. οἱ δὲ, καὶ ὑπὸ τοῖχα ἀνιόντες, ἐν μεγάλῳ ἐ-

Mic. Dic mihi Galle, tu quū rex esses (nam ais etiam regem te fuisse) cuiusmodi expertus esillud vitæ genus? Sanè tum fœlix eras, siquidē id quod est bonorum omnium caput possidebas. *Gal.* Ne mihi in memoriam regeras, ô Micylle: vsque adeò miserrimus tunc erā: & quāquam quoad res externas planè fœlix videbar, vt dixisti: tamen intus innumeris curis distringebar *Mic.* Quibus curis? Nam absurda prorsus & incredibilia narras. *Gal.* Equidem Micylle, imperabam regioni non exiguæ, quarumuis rerum feraci, cùm incolarum multitudine, tum vrbium pulchritudine cum primis admirandæ: præterea fluuijs nauigabilibus, ac mari portuoso commodæ. Ad hæc exercitus ingens, equitatus instructus, satellitium non exiguum, triremes, vis pecuniæ innumerabilis, vasorum aureorū plurima copia, reliquáque omnis tragœdia principatus, supra quàm credi queat, ingens. Itaque cùm prodirem, plerique adorabant, Deum quempiam intueri sese rati: aliique alios trudentes concurrebant, quò me conspicerent: nonnulli conscensis tectis, magni æstimabant,

τίθεντο ἀκριβῶς ἑωρακέναι τὸ ζεῦγος. πλὴν ἐτετρῳδία. τὸ διάδημα. τοὺς προπεμπομένους. τοὺς ἑπομένους. ἐγὼ δ' εἰδὼς ὁπόσα μὴ ἰατρὸς καὶ ἔφριττον, ἐκείνοις μὲν τῆς ἀγνοίας συνεγίγνωσκον, ἑαυτὸν δ' ἠλέουν, ὁμοῖον ὄντα τοῖς μεγάλοις ἐκείνοις Κολοσσοῖς, οἷοις ἢ Φειδίας, ἢ Μύρων, ἢ Πραξιτέλης ἐποίησεν. ἐκείνων γὰρ ἕκαστος τὰ ἐκτὸς ὁ μὲν, Ποσειδῶν, ἢ Ζεὺς ὢν παγκαλος, χρυσοῦ, καὶ ἐλέφαντος ξυνειργασμένος, κεραυνὸν, ἢ ἀστραπὴν, ἢ τρίαιναν ἔχων τῇ δεξιᾷ. ἢν δ' ὑποκύψας ἴδῃς τὰ ἔνδοθεν, ὀφεις καὶ ὄχλας τινας καὶ γόμφους, καὶ ἥλους διαμπὰξ πεπερονημένους, καὶ κοχλίας καὶ σφῆνας, καὶ πίτταν ὑποπλον, καὶ τοιαυτὶ τινὰ πολλὴν ἀμορφίαν ὑποικοδομοῦσαν. ἐᾶν λέγειν μυῶν πλῆθος, ἢ μυγαλῶν ἐνοικολιτευόμενον αὐτοῖς ἐνίοτε. τοιοῦτόν τι καὶ βασιλεία ἐστί. Μὴ οὐδέπω ἔφηθα τὸ πλοῦν, καὶ τοὺς γόμφους, καὶ μοχλοὺς, οἱ πινες εἶεν τῆς ἀρχῆς, οὐδὲ τὴν ἀμορφίαν ἐκείνην τὴν πολλὴν, ἥτις ἐστίν. ὡς τόλε ἐξελαύνειν ἀποβλέποντων, καὶ τοσούτων ἄρχοντι, καὶ προσκυνουμένου δαιμονίως, ἔοικεν οὕτως

si plenè cõtemplari licuisset quadrigam, palliũ, diadema, anteambulones, & à tergo comitantes. Ego inter hæc mihi cõscius, quantæ me res discruciarẽt, versarẽntque, illis quidẽ propter inscitiam ignoscebam, at mei ipsius miserescebat, quòd similis essem magnis illis coloſſis, quos aut Phidias, aut Myrõ, aut Praxiteles fecit. Quorũ quisque extrinsecus est Neptunus, aut Iupiter, omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus, & aut fulmen, aut fulgur, aut tridentem dextra tenens. At si immisso capite, quæ sunt intus inspicias, videbis vectes, paxillos, & clauos, per vniuersum infixos, stipitésque & cuneos, picémq; sublitam: item aliam id genus deformitatẽ intus inhabitantem. Omitto dicere muscarum, mustelarúmq; vim, quę nõnunquam in ijs manitant. Huiusmodi videtur esse rẽgia dignitas. *Mir.* Nondum explicuisti lutum, & clauos, & vectes imperij, quinam sint, neque magnam illam deformitatem quæ nã sit. Nã cum admiratione vectari, & tam multis imperare, numinísque instar adorari, cum Colossi exemplo quadrat:

Κολοσσισίῳ παραδείγματι;

θαύσιον γάρ τι καὶ τοῦτο. σὺ δ' ἤ τι εἶδον ἤδη τῶ Κολοσσοῦ λέγε. Αλε. τί πρῶτον εἴπω σοι ὦ Μικυλλε, τὸν φόβους, καὶ τὰ δήγματα καὶ ὑποψίας, καὶ μῖσος τὸ παρὰ τῶν συνόντων, καὶ ἐπιβουλὰς. καὶ διὰ ταῦτα ὕπνον τε ὀλίγον, ἐπιπόλαιον κἀκεῖνον, καὶ ταραχῆς μεστὰ ὀνείρατα, καὶ ἐννοίας πολυπλόκους καὶ ἐλπίδας ἀεὶ πονηρὰς, ἢ περὶ ἀρχαιρεσίων, καὶ ἐγκλημάτισμούς, καὶ δίκας. καὶ ἐκστρατείας, καὶ πρεσβεύματα, καὶ συνθήματα, καὶ λογισμοὺς; ὑπὲρ ὧν ἐὰν ὁτιοῦν ἀπολαύσω τινὸς ἡδέος ἐγκύψεται, ἀλλὰ ἀνάγκη ὑπὲρ ἁπάντων, μόνον διασκοπεῖν, καὶ μυεῖα ἔχειν πρόχυμα. καὶ τὸ ἀζηρότατον Ἀγαμέμνονα ὕπνος ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα. καὶ ταῦτα, βεγκόντων Ἀχαιῶν ἁπάντων. λυπεῖ δ' τε μὲ Λυδὸν, υἱὸς κωφὸς ὤν. τὸ Πέρσην ὁ Κλέαρχος, Κύρῳ ξενολογῶν. ἄλλον δ', Διων, πρὸς οὓς ποτ' Συρακοσίοις καὶ ὁλιγαρχοῦσιν, καὶ ἄλλον Παρμενίωνα ἐπαινῶν. καὶ Περδίκκαν Πτολεμαῖον, καὶ Πτολεμαῖον Σέλευκον. ἀλλὰ κἀκεῖνα λυπεῖ ὁ ἐραστὴς, ὅσος ἀπ' ἀκμῆς ἔρωτι, καὶ παλλακὶς ἄλλῳ χαίρουσα.

siquidem hoc diuinum quiddam est. Nunc autem quæ sunt intra Colossum exponito. G. Quid primum tibi referam Micylle? vtrum A metus, curas mordaces, suspiciones, familiarium odiũ, & insidias: eásque ob res, somnum rarum, eúmque leuem, ac plena tumultus insomnia, cogitationes perplexas, B spes semper improbas: an verò otij penuriam, postulationes, iudicia, expeditiones, edicta, fœdera, consultationes? Quibus rebus fit, vt ne per somnium quidem, aliqua re iucunda frui liceat: verùm C vt omnibus de rebus solus discipiat necesse est, millóque negotia iustineat. Quippe nec Atriden Agamemnona dulcis habebat, Somnus, multigenas versantem pectore curas. Idque cùm D reliqui omnes Achiui sterterent. Adde quòd Lydum illum discruciat filius mutus: Persam Clearchus Cyro milites peregrinos conscribens: alium Dion cum Syracusanis nonnullis ad aui E communicans: alium Parmenion collaudatus. Item Perdiccam Ptolemæus. Ptolemæum Seleucus. Quin illa quoq; molestiã afferunt amasius non sponte con ẏ scens, cõcubina alio gaudẽs:

ἀποστήσεταί τινες λεγόμενοι, καὶ δύ', ἢ τέτταρες τῶν δορυφόρων πρὸς ἀλλήλους διαψηφίζοντες. τὸ δὲ μέγιστον. ὑφορᾶσθαι δεῖ τοὺς φιλτάτοις μάλιστα, καὶ ἐκείνων ἀεί τι δεῖ. οὐκ ἔξειν ἐλπίζειν. ὁ μὲν γοῦν, ἀπὸ τοῦ παιδὸς ἀπέθανεν ὑπὸ φαρμάκων. ὁ δὲ, αὐτὸς ὑπὸ τοῦ ἐρωμένου. τὸν δὲ ἄλλον, ἴσως ὁμοίως τινὲς θάνατος κατέλαβεν. Μι. ἀπαγε. δεινὰ ταῦτα φὴς ὦ Λεκτρυών. ἐμοὶ γοῦν πολὺ ἀσφαλέστερον συντομεῖν ὑπεκνυφόντα, ἢ πίνειν ἀπὸ χρυσῆς φιάλης, κωνείου, καὶ ἀκονίτου συναναμεμιγμένης φιλοτησίαν. ὁ δὲ, δοκῶ, ἐμοὶ μὲν, εἰ παρολισθοῖ τὸ σμιλίον, καὶ ἁμάρτοι τῆς τομῆς τῆς ἐτ' εὐθὺ, ὀλίγον τι αἱμάξαι τὸν δακτύλιον ὑπερμόντα. οἱ δὲ, ὡς φής, θανάσιμα ἐνωχροῦνται, καὶ ταῦτα, μυρίοις κακοῖς συνόντες. ἔστ' ἐπιδεῖν πίσσῃ, ὁμοίοι μάλιστα φαίνονται τοῖς χαλκοῖς ὑποκεῖσθαι. ὧν πολλὰς ἰδεῖν ἔστι, τῶν μὲν, Κέκροπας δίδυμον ὄντας, καὶ Σισύφους, καὶ Τηλέπους, διαδήματ' ἔχοντας, καὶ ξίφη ἑλκυστὰ κώπια, καὶ ὑπερθύριον κόμιον, καὶ χλαμύδα χρυσοπάστον. ἵν' ὅ, τι καὶ πολλὰ γίνεται τοιαῦτα τῶν αὐτῶν, ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ

A tum siqui defectionẽ parare dicantur: aut duo quatuorue satellites inter sese susurrantes. Quódque grauissimũ est, amicissimi quiq; vel maximè suspecti sunt habendi, semperque metuendum, nequid magni mali ab illis oriatur. Nam alium filius, alium amasius veneno necauit: alium similis mors forsan eripuit. *Mic.* Apagesis, atrocia sunt Galle, hæc quæ narras. Quare mihi tutius fuerit cerdonicæ operæ pronum incumbere, quàm ex aurea phiala propinatum poculum haurire cicuta & aconito temperatum. Nam mihi quidem hoc vnum est periculi, vt si paulum aberret similon, deflectátque à recta incisione, summum secantis digitum exiguo tingat sanguine. At hi, vt ais, lethifera agunt cõuiuia, idque innumeris in malis constituti: qui vbi conciderint, persimiles esse videntur tragicis histrionibus. Nam multi vt videre est, quoad Cecropes sunt, aut Sisyphi, aut Telephi, diademata gestant, eburneísque capulis gladios, comámque ventilatam, & chlamydem auro intertextam. Quòd siquis, qualia plerumque accidunt, ipsorum aliquis impingens, media in scena

πατήσῃ, γέλωτα ὀλιγὸν παρέχει τοῖς θεαταῖς τὸ πρόσωπον μὴ συντεταμένου αὐτῷ διαδήματι, ἡμαγμένης ἢ τῆς ἀληθοῦς κεφαλῆς τοῦ ὑποκριτοῦ, καὶ τοῦ στολῶν ὀπισθολυμμένων, ὡς τὸ τε ἔσωθεν τοῦ ἐνδοθεν φαίνεσθαι ῥάκια, διεσθίοντα ὀπτὰ, καὶ τῶν ἐμβάδων τὸν ὑποδήσαντα ἀμφοτέρωθεν, καὶ οὐχὶ κατὰ λόγον τοῦ ποδός. ὁρᾷς ὅπως μὲ ἠνάγκασας ἐξ ἀδιαφόρου ἤδη σοι βέλτιον ἀνεκφυῶν; ἀλλὰ τυραννὶς μοι, τοιοῦτόν τι ὤφθη οὖσα. Ἵππος ἦν, ἢ κύων, ἢ ἰχθύς, ἢ βάτραχος ὁπότε ἤθελον, πῶς ἔφερες ἐκεῖνο; διατεθρύλει. Ἀλλ. μανεῖσι τοιοῦτον οὐδενὸς τὸν λόγον, καὶ ἐγὼ τοῦ παρόντος χαρίεν. ἀλλὰ τόγε κεφάλαιον, οἶδεν ὅστις οὐκ ἀθρυπτικώτερος τὸν βίον ἤδη μοι τοῦ ἀνθρωπίνου, μόνας τὰς φυσικὰς ὀπτὰς ἐπιθυμίας, χρείας ἐμμεμελημένος. τυραννίδι ἢ ἵππον, ἢ συκοφάντην βάτραχον, ἢ σοφιστὴν κολακεύειν, ἢ ὁμοτοίου κάνωπα, ἢ κίναιδον ἀλεκτρυόνα, καὶ τἆλλα, ὅσα ὑμεῖς ὀπτὰ θηρεύετε, οὐκ οἶδα. Μι. ἀληθῆ ταῦτα ἴσως σοὶ ἀλεκτρυών. ἐγὼ δ' οὐκ οἶδα, οὐδ' οἰκήσομαι εἰς τὸ λοιπὸν, οὐδέπω δυνάμενος ἀπομαθεῖν τὴν ὀπτὰν ἐπιθυμίαν,

cadat, risum profectò mouet spectatoribus: videlicet persona vnà cũ ipso diademate contrita, vero autem actoris capite cruentato, cruribúsq; magna ex parte renudatis, vt iam interioris amictus panni quàm sint miseri fiat perspicuum: ac cothurnorum quos pedibus induxerunt appareat deformitas, cùm pedis modo non respõdeant. Vides vt me iam similitudines conferre docueris optime Galle? Cæterùm tyrãnis, talis quædam res esse tibi visa est. Sed cũ equus esses, aut canis, aut piscis, aut rana, quomodo eam vitæ rationẽ ferebas? *Gal.* Quem nunc moues sermonem & longior sit, neque huius temporis. Illud autem vnum in genere dixerim, nullam ex omnibus vitã mihi non visam trãquilliorem humana, naturalibus duntaxat cupiditatibus, & vsibus circunscriptã. Siquidẽ aut publicanũ equũ, aut sycophãtam ranam, aut sophistam graculũ, aut cupediariũ culicẽ, aut cinædũ gallũ, atq; id genus alia quę studio prosequimini, inter illos nõ videbis. M. Hæc quæ dicis Galle vera fortè sunt. Verùm nõ pudebit me tibi fateri id quod mihi accidit. Nõdum dedisce posse cupiditatẽ

λιῶ ἐκ παίδων εἶχον πλέσιος ἡμέρας. ἀλλά μοι ἡ τοιαύτιον ἔπι πρὸ τῶ ὀφθαλμῶν ἔστικεν, ἐπιδεικνύμενον τὸ χρυσίον. καὶ μάλιστα ὅτι τῶ καταράτῳ Σίμωνι ἀποπίπρομαι, βυθῶντι ἐν ἀγαθοῖς τοσούτοις. Αλε. ἐγώ σε ἰάσομαι ὦ Μίκυλλε. ἢ ἐπεὶσθρ ἔτι νύξ ὄστι, ἀλλ' ἀναστὰς, ἕπου μοι. ἀπάξω γάρ σε πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Σίμωνα, καὶ εἰς τὰς τῶν ἄλλων πλουσίων οἰκίας, ὡς ἴδοις οἷα τὰ παρ' αὐτοῖς ὄντι. Μι. πῶς τοῦτο; κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν με συναναγκάσεις; Αλε. ἀδαμῶς. ἀλλ' ὁ Ερμῆς, ὑπὲρ ἰατρός εἰμι, ἔλαμπετο. ἔδωκέ μοι τοῦτο, ἢν τις τὸ ἥμισυ πυρὸν τὸ μίκκον, ὁ δὲ ἀπαλότητα ἐπιχρώμενος ὄψει, Μι. δύο δ' ἔστι σοι τοιαῦτα. Αλε. τὸ δεξιὸν τοίνυν, ὅτῳ ἂν ἐγὼ ἀποπασάσας πυέχω ἔχειν, ἐς ὅσον ἂν βάλωμαι, ἀνοῖγειν τε ὁ τοιοῦτος πᾶσῶν θύραν ἀνοίγεται, καὶ ὁρᾶν τὰ πάντα, οὐχ ὁρώμενος αὐτός. Μι. ἐλπίδες μεγάλας ἀλεκτρυών, καὶ σὺ χάρις ὢν ἐμοὶ δι' οὗ ἔμοιγε τοῦτο ἀπαξ παράσχῃς, ὀψῇ τὰ Σίμωνος πάντα ἀνεῳγότα δίχα μετεωρισμοῦ. μετοίσω δὲ αὐτὰ παρελθών. ὁ δ', αὖθις πειρῶ, ἔφη, ἀποπίνων τὰ κατὰ-

illā à puero mihi insitam, videlicet vt diues euadā. Quin nunc quoque somniū illud ob oculos versatur, aurū ostentans: potissimùm autem sceleste ille Simō excruciat, A qui tantas inter opes delicietur. Gal. Ego te hoc morbo leuabo Micylle. Et siquidem etiamdū nox est, surge & sequere me: siquidem te ad Simonē ipsum adducā, & in aliorum diuitum ædes, vt videas quomodo res habeant apud illos. Mic. Istud quo pacto? Nū me clausis foribus parieres effodere compelles? Gal. Nequaquā: verùm Mercurius cui sum sacer, eximiū C hoc mihi concessit, siquis lōgissimā caudæ plumā auulserit, quæ ob mollitiem inflectitur. Mic. Atqui duas habes eiusmodi. Gal. At dextrā cuicūq; auulsam dedero gestādā, is quoad voluero, poterit fores omnes aperire, & cūcta videre, ipse inuisibilis. Mic. Equidem ignorabam Galle te præstigiarum quoq; D peritum esse. Itaque si plumam hanc mihi semel præbueris, videbis ilico Simonis vniuersas opes huc deportatas: etenim eas huc rediens transferam. At ille rursùm coria calceis assuenda obrodet, ebibétque.

ματα. Αλε. ἐ θέμις ἡμῖν τοῦτο παρεῖναι γε ὁ Ερμῆς ἰδὼν τοιοῦτον πρᾶγμα ὁ ἔχων τὸ πρόσωπον, ἀναβοήσαντα με, καταμηνύσειν αὐτόν. Μι. ἀπίθανον λέγεις. καλέσω γὰρ Ερμῆν αὐτὸν ὄντα, τοῖς ἄλλοις φθονεῖν τοιαῦτα. ἀπιόμην δ' ὅμως. ἀφέξομαι γὰρ τοῦ χρυσίου, ἢν δυνώμαι. Αλε. ἀποπλοῦν ὦ Μίκυλλε πρόσθεν τὸ πλοῖον. τί τοῦτο ἀμύω ἀπεπλάς; Μι. ἀσφαλέστερον ἦτον ὦ ἀλεκτρυὼν. καὶ σοὶ ἦν ἄμορτον τὸ πρᾶγμα αὖ εἰ, ὡς μὴ χωλεύοις διὰ βαθέων τὰ ἄρθρα μέρος. Αλε. εἶεν. ἐπὶ τὸν Σίμωνα πρῶτον ἀπιμεν, ἢ παρ' ἄλλον τινὰ τῶν πλουσίων; Μι. μὴν, ἀλλὰ ἐπὶ τὸν Σίμωνα. ὃς αὐτὸ δισυλλάβως τρασυλλάβος ἤδη πλουτήσας εἶναι ἀξιοῖ. καὶ δὴ παρέσομαι ἐπὶ τὰς θύρας. τί ἂν ποιῶ τὸ μὴ τοῦτο; Αλε. ἐπίθες τὸ πρόσωπον ἐπὶ τὸ κλεῖθρον. Μι. ἴδού δή. ὦ Ηράκλεις, ἀναπεπταται ὥσπερ κλεῖθρον ἢ θύρα. Αλε. ἰὼ ἰὼ τὸ πρόσθεν. ὁρᾷς αὐτὸν ἀκριβῶς τα, καὶ λογίζομενον. Μι. ὁρῶ νὴ Δία, πρὸς ἀμαυρᾷ γε καὶ διψῶντι τρυαλίδα. καὶ ὠχρὸς δ' ἔστιν. οὐκ οἶδ' ὁπόθεν ὦ ἀλεκτρυὼν. καὶ κατίσχνηκεν ὅλος ἀπατεπικὼς

Gal. Atqui nefas sit istud facere. Nam mandauit Mercurius, vt si, qui pennā habuerit istiusmodi quippiam patret, vociferando furem prodam. Mic. Rem narras neutiquam verisimilem, nempe Mercurium cùm ipse sit fur, non sinere alios, vt idē faciant. Abeamus tamē: nā à capiendo auro mihi, si possim, temperabo. Gal. Pennā prius reuellito. Quid hoc rei est? ambas reuulsisti. Mic. Hoc tutius, minúsque tibi deforme futurum est, ne altera caudæ parte mutilatus claudices. Gal. Esto. Sed vtrum Simonem primum adibimus, an alium quempiam diuitum? Mic. Non alium: sed Simonem, qui pro dissyllabo tetrasyllabus esse affectat posteaquam diues euasit. Iámque ad fores accessimus. Quid igitur faciam deinceps? Gal. Pennam ferè admoue. Mic. En Dij boni, ostium perinde atque claue patefactum est. Gal. Præcedens in aduersum progredere. Vides illum vigilātem ac supputantem? Mic. Video per Iouem, & quidem ad obscuram, siticulosamq; lucernam. Præterea pallet, haud scio vnde, Galle, totúsque exaruit, & est extenuatus;

ὑπὸ φροντίδων ἀηδιᾷ. ἐγὼ γοῦν οὐκ ἄλλως ἐλέγετο. Αλε. ἄκουσον ἃ φησιν. εἰσὶ γὰρ ὅθεν ἄττως ἔχει. Σι. ἰοὺ ἰού· τάλαντα μὲ ἑξήδομήκοντα ἐκεῖνα, πάνυ ἀσφαλῶς ὑπὸ τῇ κλίνῃ κατορώρυχε), κοὐδεὶς ὅλως εἰδέ. τὰ δ' ἑκκαίδεκα, εἶδε Σωσίλος ὁ ἱππόκομος ὑπὸ τῇ φάτνῃ καταχρύπτοντά με. ὅλως γοῦν περὶ τὰ ἵππεια ὄζει ὁ πάνυ ὀπιμελής. ἄλλως τε ἀηδὴς φιλόπονος ὤν. εἰκὸς δ' ἀπεῖναι πολλῷ πλείω τούτων. ἢ πόθεν γὰρ ὁ Τίβριος τοσοῦτον αὐτῷ οὕτω μέγαν ὠφλήκειν ἐχθές; ἐλέγετο δ' τῇ γυναικὶ ἑλλόβιον ἐωνῆσθαι πέντε δραχμῶν. ὅλως τάλαι οὗτοι ἀπολοῦνται τὸ κακοδαίμονος. ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἐκπώματα ἐν ἀσφαλεῖ μοι ἀποκεῖται, τοσαῦτα ὄντα. δέδια γοῦν μή τις ὑποῤῥύξας ἢ τοῖχον, ὠφελῇ ταῦτα. πολλοὶ φθονοῦσι, κοὐκ ἐπιβουλεύουσί μοι. καὶ μάλιστα ὁ γείτων Μίκυλλος. Mi. νὴ Δία, σοὶ γὰρ ὅμοιος ἐγὼ καὶ τὰ βύβλια ὑπὸ μάλης ἔχω. Αλε. σώπησον ὦ Μίκυλλε, μὴ καταφωράσῃ παρόντας ἡμᾶς. Σι. ἄριστον γοῦν ἀγρυπνῶν αὐτὸν φυλακήν. ἅπαξ περίειμι διανασὰς ἐν κύκλῳ τοῦ οἰκίου.

nimirum à curis. Nam aliqui malè habere non dicebatur. *Gal.* Auſcultà quid dicat. Intelliges enim vnde ita ſe habeat. *Simon.* Nimirum ſeptuaginta illa talenta tutò admodum ſub lectica defoſſa ſunt, & nemo prorſus vidit. At ſedecim illa Soſylus equiſo vidit me ſub præſepi occultantem. Itaque de curando ſtabulo non eſt admodum ſolicitus, præſertim cùm laboris non ſit amans. Ac veriſimile eſt illum his multò plura ſuſtuliſſe. Nam vnde Tibius heri tam ingens ſalſamentum ipſi opſonaſſet? Aiunt etiam illum monile vxori emiſſe drachmis quinque. Hei mihi miſero, hi omnia diſſipabunt bona. At neque pocula, quæ tot mihi ſunt, in tuto loco ſunt poſita: quæ vereor, nequis ſuffoſſo pariete mihi tollat. Complures mihi inuident, atque inſidias moliuntur: ac in primis vicinus Micyllus. *Mic.* Ita per Iouem: nam tibi ſum ſimilis: ac patellas ſub ala geſto. *Gal.* Tace Micylle, ne nos præſentes prodas in furto. *Sim.* Optimum igitur fuerit vt ipſe inſomnis ſeruem. Omnem obibo domum in orbem obambulans.

τοῦτος; ὁρῶ σέ γε ὦ τοιχωρύχε μὰ Δία. ἐπὶ κίονα ὡι τυλλάμενε, εὖ ἔχει. ἀριθμήσω αὖθις ἀφορυξας τὸ χρυσίον, μὴ τι μ' ἔλαθεν διέλαθεν. ἰδοὺ πάλιν ἕτερός τις ἐπ' ἐμέ. δολοῦμαι πολιορκοῦμαι, καὶ ἐπβουλεύομαι ὑφ' ἁπάντων. πῶς μοι τὸ ξιφίδιον; αὖ λάβω πάλιν. σκάπτωμεν αὖθις τὸ χρυσίον. Αλε. τοιαῦτα μὲν σοι ὦ Μωλλίττα Σίμωνος. ἀπιωμεν ὅ καὶ πρὸς ἄλλον τινὰ, ἕως ἂν ὀλίγον τῆς νυκτὸς λοιπὸν ᾖ. Μι. ὁ κακοδαίμων, οἷον βίον τὸν ἐμὸν. ἐχθροῖς οὕτω σπουδαίοις ἥκω. καὶ κέρδος γοῦν πατάξας αὐτὸν, ἀπολωλεῖν βούλομαι. Σι. τίς ἐπάταξέ με; λῃστεύομαι ὁ δυστυχής. Μι. οἰμωζε, καὶ ἀχθόμενε, καὶ ὅμοιος γίγνου τὸ χρῶμα τῷ χρυσῷ προσεοικὼς αὐτῷ. ἡμεῖς δ', εἰ δοκεῖ, Γνήφωνα τὸν δανειστὴν ἴδωμεν. οὐ μακρὰν δ' καὶ οὗτος οἰκεῖ. ἀνέῳκται αὐτῷ ἡμῖν ἡ θύρα. Αλε. ἐᾶς ἐπαγρυπνοῦντα καὶ τοῦτον ἐπιφερτίδων, ἀπολογιζόμενον τοῖς τόκοις, καὶ τοῖς δακτύλοις ψηφαλικόντα, ὃν δήσει μετ' ὀλίγον πάντα ταῦτα λιπόντα, σκεῦος, ἢ ἐμπόδια, ἢ μέγαν γαμέτην; Μι. ἐγὼ κακοδαίμονα,

Quis iste? te video per Iouē, ô parietum perfossor. Bene se res habet, siquidem es columna. Refossum aurum numerabo rursus, nunquid pridie me latuerit. En iterum aliquis me pulsauit: obsideor nimirum, & ab omnibus insidijs appetor. Vbi mihi gladius? si quenquam deprehendero. Rursum aurum defodiamus. *Gal.* Huiusmodi Micylle, sunt res Simonis. Sed abeamus ad alium quempiam, donec noctis adhuc aliquantulum superest. *Mic.* O miser cuiusmodi viuit vitam! hostibus eueniat esse ad hunc modum diuitibus. Itaque pugno illi in maxillam illiso, volo discedere. *Sim.* Quis me percussit? latrocinio dispolior miser. *Mic.* Plora, ac vigila, aut óque attabescens illi fias colore similis Nos autem, si videtur, Gniphonem fœneratorem visamus. Neque hic procul habitat, ostium nobis sponte patuit. *Gal.* Vides hūc etiam curis inuigilantem, digitis contortis vsuras supputantem, cui propediem relictis hisce omnibus, sit in silpham aut culicem, aut muscam abeundum? *Mic.* Video miserū

καὶ ἀράκτον αὔλαιον, οὐδὲ νῦν πελὺ τῆς σιλφης, ἢ ἐμπίδες ἀμείνον βιοῦντα. ὡς ὃ καὶ ὕστος ἐκπεπτωκε. ὅλως ὑπὸ τῶ λογισμῶν. ἐς ἄλλον ἀποῦμεν. Αλε. πρεσβῦ τὸ σὺ. Εὐκράτιον, ἐνδικεῖ. καὶ ἰδοὺ γὸ ἀνεῳγται καὶ αὐτῶ ἡ θύρα. ὥστε εἰσιωμεν. Μι. ἅπαντα ταῦτα μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμὰ ἦν Αλε. ἔπ χὶ σι B ὀνειροπολεῖς ἢ πλῶτον; ὁρᾶς γοῦν τὸν Εὐκράτιλ αὐτὸν μῖκρὸ τῦ οἰκέτου προσβυτίω αὐλαιον. Μι. ὁρῶ νὴ Δία καταπυγοσύλω τινὰ, καὶ παρηπασμὸν, καὶ ἀσέλγειαν ὡς αὐλαιπύλω. πλὴν γυναῖκα ὅ ἑτέρωθι ὑπὸ τῦ μαγείρου μοιχευομένω καὶ αὐτῶ. Αλε. τί σοῦ ἐθέλοις ἂν καὶ τούτων κληρονομεῖν ὦ Μίκυλλε, καὶ πάντα ἔχειν τὰ Εὐκράτους; Μι. μυδρῶς ὦ ἀλεκτρυὼν. λιμῷ C πρότερον ἀπολοίμην, ἢ τοιῦτόν τι πείσομαι. χαιρέτω τὸ χρυσίον, καὶ τὰ δεῖπνα. δύο ἴσως ἀλλὰ ἔμοιγε πλῶτός ὅτι μᾶλλον, ἢ τοιχωρυχεῖδαι πρὸς τῦ οἰκετῶν. Αλε. ἀλλὰ νῦν, ἡμέρα γὸ ἤδη ἀμφὶ τὸ λυκαυγὲς αὐτὸ, ἀπιωμὲν οἴκαδε παρ' ἡμᾶς. τὰ λοιπὰ ὃ, εἰσαῦθις ὄψει ὦ D

& vecordem hominem, neque nunc silpha, aut cubice melius viuentem. Vt verò etiam iste totus rationibus intabuit! Ad alium eamus.

Ad tuum, si videtur Eucratem. in tibi fores per se patuêre. Itaque introeamus. Mic. Paulò antè hæc omnia mea erant. G. At etiam nunc tu diuitias somnias? Vides Eucratem ipsum à famulo, natu grandem. Mic. Video per Iouem obscœnitatem quandam, & lasciuiam non virilem. Quinetiam altera ex parte ipsius vxorem à coquo constuprari. G. Quid ergo? num optaris Micylle, horum hæres esse, cunctáque possidere quæ sunt Eucratis? Mic. Nequaquam alle. Fame priùs peream, quàm mihi accidat huiusmodi quippiam. Valeat aurum & conuiuia. Duo oboli mihi sunt diuitiæ potiores, quàm si à domesticis mihi domus perfodiatur. G. I. Sed iam nunc quandoquidem dies ferme diluxit, domum nostram repetamus. Reliqua, Micylle, alias videbis.

Μίκυλλε.

ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η Υπερνέφελος.

ICAROMENIPPVS, SIVE HYPERNEPHELVS.

ARGVMENTVM.

Quod suprà in specie, idem hic in genere tractat: Reprehendit enim in vniuersum omnium hominum tum priuatorum, etiam regum ac principum, omnia facta ac studia, siue ea priuata sint, siue etiam ad cultum, ac reliquorum deorum pertineant, præcipue autem philosophos, vt semper aliàs, insectatur, quos indicat non modo circa res humanas incerta ac stulta docere, verùm etiam de rebus sublimissimis, de mundo, de deo, de prouidentia diuina, & id genus aliis, absurda, & impia quædam tradere, quæ neque viderunt ipsi, neque alios decognouerint. Atque hæc omnia sub Menippi nomine, quem aliàs quoque, vt philosophum insipientem atque ignorantem exhibet.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὄρος μὲν οὖν τειχώδες, ἐφ' ᾧ ἦσαν οἱ θεοί, ἀπὸ γῆς στάδιοι μάλιστα μύριοι ἐς τὴν σελήνην, ὁ δὲ ἐκεῖθεν ἤδη σταδίους. τοὐντεῦθεν δ', ἐπὶ τὸν ἥλιον ἀναπεπταμένα που πεντακόσιοι. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, ἐς αὐτὸν ἤδη τὸν ἥλιον, καὶ τὴν ἀκροπολιν τὴν τοῦ Διὸς ἀνυσθὲν, καὶ ταῦτα ἀετῷ μιᾶς ἡμέρας. Εἶτα, τί ταῦτα πρὸς χρείαν ὦ Μένιππε ἱστορεῖς, καὶ ἀσυμβόλως ἀναμετρεῖς.

MENIPPVS.

TEr mille igitur erant stadia à terra vsque ad lunam, vbi prima nobis fuit mansio. Hinc sursum ad solem parasangæ ferme quingentæ: à quo rursum ad cœlum ipsum arcémque Iouis arduam, tantum ferè spatij fuerit, quantum aquila possit vno die expeditè conficere. *Amicus.* Dic mihi per Gratias Menippe, quænam ista sint quæ de astris apud te loqueris, ac tacitè tecùm metiris?

καὶ ἀπόκτον ἄνδρωπον, οὐδὲ νῦν περὶ τῆς σιλφης, ἢ ἐμπίδος ἀμείνον βιοῦντα. ὡς ὃ καὶ ὅστος ἐκτετηκε. ὅλως τοῦτο τὸ λογισμῶν. ἔτ' ἄλλον ἐπιοῦμεν. Αλε. πρὸς τὸ σὸ. Εὐκράτιδη, ἐ δικεῖ. καὶ ἰδοὺ γὸ ἀνεῳγται καὶ αὐτομάτη θύρα. ὥστε εἰσιωμεν. Μι. ἅπαντα ταῦτα μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμὰ ἦν. Αλε. ἔπι γὲ σοι ὀνειροπολεῖς τ' πλῆτον; ὁρᾶς γοῦν τὸν Εὐκράτιδη αὐτὸν μὲν τοῦτο τῶ οἰκέτου πρεσβύτιδη ἄνδρωπον. Μι. ὁρῶ νὴ Δία κατακυρσοῦντα τινὰ, καὶ παρηπασμὸν, καὶ ἀσέλγειαν καὶ ἀνδρωπίνην. τὴν γυναῖκα ὃ ἑτέρωθι τοῦτο τῶ μαγείρου μοιχευομένην καὶ αὐτήν. Αλε. τί σοῦν ἐθέλοις ἂν καὶ τούτων κληρονομεῖν ὦ Μίκυλλε, καὶ πάντα ἔχειν τὰ Εὐκράτους; Μι. μηδαμῶς ὦ ἀλεκτρυὼν. λιμῶ πρότερον ἀπολοίμαν, ἢ τοιῶτόν τι πίσωμαι. χαιρέτω τὸ χρυσίον, καὶ τὰ δεῖπνα. δύο ὀβολοὶ ἔμοιγε πλῆτος ὅτι μᾶλλον, ἢ τοιχωρυχηθῆναι πρὸς τ' οἰκετῶν. Αλε. ἀλλὰ νῦν, ἡμέρα γὸ ἤδη ἀμφὶ τὸ λυχναύχες αὐτό, ἀπιωμὲν οἴκαδε παρ' ἡμᾶς. τὰ λοιπὰ γ', εἰσαῦθις ἄψει ὦ

& vecordem hominem, neque nunc silpha, aut cuhice melius viuentem. Vt verò etiam iste totus rationibus intabuit! Ad alium eamus. Ad tuum, si videtur Eucratem. In tibi fores per se patuêre. Itaque introeamus. Mic. Paulò antè hæc omnia mea erant. G. At etiam nunc tu diuitias somnias? Vides Eucratem ipsum à famulo, natu grandem. Mic. Video per Iouem obscœnitatem quandam, & lasciuiam non virilem. Quinetiam altera ex parte ipsius vxorem à coquo constuprari. G. Quid ergo? num optaris Micylle, horum hæres esse, cunctáque possidere quæ sunt Eucratis? Mic. Nequaquam alle. Fame priùs peream, quàm mihi accidat huiusmodi quippiam. Valeat aurum & conuiuia. Duo oboli mihi sunt diuitiæ potiores, quàm si à domesticis mihi domus perfodiatur. G l. Sed iam nunc quandoquidem dies ferme diluxit, domum nostram repetamus. Reliqua, Micylle, aliàs videbis.

Μίκυλλε.

ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η Υπερνέφελος.

ICAROMENIPPVS, SIVE HYPERNEPHELVS.

ARGVMENTVM.

Quod suprà in specie, idem hic in genere tractat: Reprehendit enim in vniuersum omnium hominum tum priuatorum, etiam regum ac principum, omnia facta ac studia, siue ea priuata sint, siue etiam ad rempublicam, ac rerum ipsarum deorum pertinent, præcipueque acerbe philosophos, vt semper aliàs, insectatur, quos indicat non ode circa res humanas incerta aliquid docere, verùm etiam de rebus sublimibus, de mundo, de deo, de prouidentia diuina, & id genus aliis, absurda, & quæ impia quadam tradere, quæ neque vidisse vllus, neque aliunde cognouerint. Atque hæc omnia sub Menippi nomine, quem aliàs quoque, vt philosophum infestum atque inimicum exhibet.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὄχοῦν τειχίοις μὲν ἦσαν ἀπὸ γῆς στάδιοι μύριοι πρὸς τὴν σελήνην, ὁ θεῶν ἡμῶν σταθμός. τοῦτον εὗρον ἡμεῖς, ἐπὶ τὸν ἥλιον ἀνὼ πεφοιτηκότες τὸν πεντακόσιοι. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, ἐς αὐτὸ ἤδη τὸν οὐρανόν, καὶ τὴν ἀκρόπολιν τοῦ Διὸς ἀνοδον, καὶ τοῦτο ἐγίνετο εὐζώνῳ ἀνδρὶ μιᾶς ἡμέρας. Εἶτα, τί ταῦτα πρὸς χρεών ὦ Μένιππε ἐφρόντιζες, ἢ ἀπορῶν πως ἀναμεμιγμένος.

MENIPPVS.

TEr mille igitur erant stadia à terra vsque ad lunam, vbi prima nobis fuit mansio. Hinc sursum ad solem parasangæ ferme quingentæ: à quo rursum ad cœlum ipsum arcémque Iouis arduam, tantum ferè spatij fuerit, quantum aquila possit vno die expeditè conficere. *Amicus.* Dic mihi per Gratias Menippe, quænam ista sint quæ de astris apud te loqueris, ac tacitè tecũ metiris?

πάλαι γὰρ ἐπαχθῶμαί σου παρακολουθῶν, ἡλίους καὶ σελήνας, ἔπ᾽ ἄλλα τὰ φορτικὰ ταῦτα καθημένης τινὰς, καὶ παρασάγγας καταξενίζοντος. Με. μὰ Δία μάτην ὦ ἑταῖρε, εἰ μετέωρα, καὶ διαιθέρια δοκῶ σοι λέγειν. τὸ κεφάλαιον γὰρ δὴ πρὸς ἐμαυτὸν λογίζομαι τὴν ἄνοδον ἀποδημίας. Ετα. εἶτα ὦ γαθὲ, καθάπερ οἱ Φοίνικες, ἄστροις ἐπικομίζου τὴν ὁδὸν; Με. ἤ μὰ Δία, ἀλλ᾽ ἐν αὐτοῖς ἄστροις ἐπιτυγχάνω τὴν ἀποδημίαν. Ετα. Ηρακλεις. μακρόνους τὸν ὄνειρον λέγεις, εἶτε σαυτὸν ἔλαθες καταικοιμηθεὶς πρὸ πύλας ὅλους. Με. ὄνειρον γὰρ ὦ τὰν δοκῶ σοι λέγειν, ὃς ἀρτίως ἀφῖγμαι παρὰ τοῦ Διός; Ετα. πῶς ἔρηδα. Μένιππος ἡμῖν διοπετὴς. πάρεστιν ἐξ οὐρανοῦ; Με. καὶ μὴν ἐγώ σοι παρ᾽ αὐτὸ ἐκείνου τοῦ πάνυ Διὸς ἥκω τήμερον, θαυμάσια, καὶ ἀκούσας, καὶ ἰδὼν εἰ γὰρ ἀπίστεις, καὶ αὐτὸ τοῦτο καταφαίνομαι, τὸ πρὸ πίστεως ἐυτυχεῖν. Ετα. καὶ πῶς ἔγωγε ὦ θεατίστε, καὶ ὀλυμπε Μένιππε γνωτὸς αὐτὸς, καὶ ἐπίστευσας ἄν, ἀπιστεῖν δικαίμην

Etenim iamdudum te assectans, audio soles & lunas, quinetiam fastuosas & peregrinas istas voces, stadia, & parasangas commemorantē. A *Men.* Ne miretis amice, si sublimia aëriáque tibi videor loqui: iam apud me summa reputo nuper actæ peregrinationis. *Amic.* Nū ô bone, Phœnicum in morem, viam stellis notabas? *Men.* Non per Iouem: sed in ipsis astris peregrinabar. *Amic.* Papæ longū profectò refers somnium: siquidem totas parasangas nescius dormiuisti. B *Men.* An somniū tibi videor referre, ego qui à Ioue modò reuersus adsum. *Amic.* Quid diuisti: Ita-ne Menippus nobis à Ioue adest è cœlo delapsus? *Men.* Ita sanè: ego tibi à summo illo Ioue hodie venio, apud quem mira audiui, & vidi. Quòd si non credis: equidem hoc ipso nomine supra modum gaudeo, quòd supra fidem sum fœlix. C *Amic.* Et quo pacto, ego diuine & Olympie Menippe, mortalis cū sim ac terrestris, queam non credere viro qui nubes superarit, quíque, ut Homericis dicam verbis, ipse sit cœlitum vnus? At illud, si videtur, mihi dicito, D

ὀφθῆναι φέλω αὖθις. καὶ ἵνα τοῦτ᾽ Ὁμηρον εἴπω, τῶν οὐρανιώνων εἷνί. ἀλλ᾽ ἐκεῖνά μοι φράσον, οἱ δοκεῖ,

τῶν τρόπον ἤδησ αὖω, καὶ ὁπόσον ἐπιπολῆσ κλιμακὸσ τηλικοῦτόν τὸ μέγεθος. τὰ μὲν γὸ εἰσὶ τὸν ὄψιν, ὁ παῦ ἔοικασ ἐμοὶ τῷ ἑρμῇ, ὥστε κὴ ἡμᾶσ ἴσωσ ἐν τῷ οἰονχὶ τοιοῦτόν τι, ἁρπάσαι γενομένουσ τοῦσ ἑτέρουσ. Mer. σὺ μὲν πάλαι πονηρὸσ εἶ κακὸσ εἶ. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν, εἰ σοὶ τὸ παραδόξον εὐλογον μᾶλλον δοκεῖ τοῦ πιθανοῦ. ἀτὰρ ὦδε· ἐδέησέ μοι τοῦσ τὰ ἀσφῆ, οὔτε τὸ κλιμακοσ, οὔτε πτερύγων ἡμέραν τὸ αὐτὸ. οὐκοῦν ἐγὼ μοι τὰ πτερὰ. Ετα. τοῦτο μὲν ἤδη κὴ ἀπ' αὐτοῦ Δαιδάλου ἔφησθα, εἶναι τοῦσ τισὶ ἄλλοισ, ἐλελησθαι δὲ ὑμᾶσ ἴσωσ τισ, ἢ κολοιὸσ ἐξ αἰγύπτου ἡμόνιμοσ. Mer. ὁρᾶσ ὅτι πιστεύεισ, κὴ οὐκ ἀπὸ σκοποῦ λέγεισ. τὸ δαιδάλειον γὸ ἐκεῖνο σοφισμα τῶν πτερῶν κὴ αὐτὸσ ἐμηχανησάμην. Ετα. εἶτα ὦ παμμιαρώτατε πάντων, οὐκ ἐδεδοίκησ μὴ καὶ σὺ πῶσ τὴ θαλάσσησ κρατήσασ, μιμήσηταί τι πλάκησ ὑμῶν ὠκαρὸσ τὸ Ικάριον ἀπολέσῃσ σὺ τῷ σεαυτοῦ ὀνόματι; Mer. ἐδαμῶσ. ὁ μὲν γὸ Ικαροσ, ἅτε κηρῷ τὰ πτέρωσιν ἡρμοσμένοσ, ἐπειδὴ τάχοσ ἐπὶ τὸν ἥλιον ἐκεῖνοσ ἐτάκη, πλησιάσασ, εἰκότωσ κατέπεσεν

quo modo sursum subuectus fueris, atque vnde scalas tãta magnitudine tibi paraueris. A Nam quantum ad faciem attinet, non es admodum similis illi Phrygio, vt coniiciamus te quoque ab aquila raptum fuisse, quò pocillatoris alicubi munere fungeB reris. M. Iamdudũ apertè cauillaris. Nec mirum si narrationis nouitas, fabulæ videtur adsimilis. Cæterùm ad consensum nihil mihi fuit opus scalis, neque vt pullus C aquilæ fierem, cùm proprias alas haberem. *Amic.* Hoc quod dicis vel ipsum Dædali factum superat: siquidem præter alia, nobis nescijs milulus, aut graculus ex homine factus es. M. Rectè amice: neque procul à scopo coniecisti. Nam & illud Dædali alarum artificium ipse etiam sum molitus. *Amic.* D At omnium audacissime, nõ veritus es ne tu quoque E alicubi in mare delapsus, Menippeum aliquod pelagus tibi cognomine redderes, quemadmodum ille Icarium? M. Nequaquam: siquidem Icarus cùm alas haberet cera adglutinatas, eáque ad solem ocyssimè esset liquefacta, dilapsis alis, non mirum si decidit.

ἡμῖν ὄ, ἀκήρατα ὑῶ τὰ ὠὰ πέρα. Εται. πῶς λέγεις; ἤδη γὰρ ἀκοίδα ὅπως πρᾶγμα με παρασκευάζεις πρὸς τὴν ἀληθείαν τῆς διηγήσεως. Ms. ὦ δαῖμον. ἀετὸν συμμέτρως συλλαβεῖν, ἔτι ὄντα τῶν νεοττῶν, ἀποτεμὼν αὐτῶν ὠλένας τὰ πτερά, μᾶλλον δὲ καὶ πᾶσαν ἐξάρχης τῆς ἐπισίας, εἰ σοι σχολή, δίειμι. Εται. παίυ μὲν οὖν, ὡς ἐγὼ σοι μετεωρότερός εἰμι τοῦ τῶν λόγων, καὶ πρὸς τὸ τέλος ἤδη κέχηνα τῆς ἀκροάσεως. μηδὲ πρὸς φιλίου με πεῖσῃς, αὖθις πρὸς τῆς διηγήσεως ἐκ τῶν ὠτων ἀπερπομένου. Ms. ἄκουε τοίνυν. ἐγὼ γὰρ ἀσεβοίην τὸ θέαμα, κεχηνότα φίλον, ἐγκαταλιπεῖν. καὶ ταῦτα, ὡς σὺ φῂς ἐκ τῶν ὠτων ἀπερπομένου. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐξήταζον τὰ κατὰ τὸν βίον, γελοῖα, καὶ ταπεινά, καὶ ἀβέβαια τὰ ἀνθρώπινα πάντα εὗρισκον, πλούτους λέγω, καὶ ἀρχὰς, καὶ δυναστείας, καταφρονήσας αὐτῶν, καὶ τῷ περὶ ταῦτα σπουδῷ, ἀσχολίαν τῶν ἀληθῶς σπουδαίων ὑπολαβὼν, ἀναπτύξειν τε, καὶ πρὸς τὸ παῦ ἀναλέξειν ἐπειράμην. καί μοι ἐνταῦθα, πολλὴν ἄγνοιαν παρεῖχε τὴν ὀπτικείαν,

At nobis celeres erant sine cera pennæ. *Amic.* Istud quî fieri potuit? Iam enim haud scio quo pacto paulatim me adducis, vt vera videantur quæ narras. *Men.* Ad hunc ferme modum. Aquilam egregiè magnam, præterea valida vulturem arripui. His cùm alas vnà cum ipsis brachijs præcidissem. Quæ potiùs, si vacat, totius commenti rationem ordine tibi percensebo. *Amic.* Mihi quidem vel maximè vacat; adeò sublimis à sermone tuo pendeo: iamque ad narrationis finem inhio. Ne verò per Iouem amicitiæ præsidia mea negligas, auribus in aëre suspensum, ob tuam narrationem. *Men.* Auscultabo igitur, Neque enim vrbanum fuerit, si spectem amicum ore hiante relictum, præsertim ab auribus vtris, suspensum. Ego igitur, cùm expenderem ea quæ sunt in vita mortalium, protinus omnes res humanas comperissem ridiculas, humiles, & instabiles; nempe opes, imperia, magistratus: cõtemptis his, totum horum studio: adiecto quoque animo ad ea quæ sunt vera bona, hinc emicare, & ad vniuersi naturam suspicere sum conatus. Atque hîc multam mihi hæsitationem attulit

primùm

ὄνομα μὲ αὐτὸς οὗτος ὁ ὑπὸ τῶν σοφῶν καλούμενος κόσμος. οὐ γὰρ ἦν εὑρεῖν οὔθ' ὅπως ἐγένετο, εἴτε ὁ δημιουργὸν, οὔτε παρ' ὅτου, οὔθ' ὁ, τι τὸ τέλος A ἔσται. ἔπειτα ἐγὼ μέρος ἐπιστὰς, τοῦ μᾶλλον ἀπορεῖν ἐμαινόμην. τοὺς τε γὰρ ἀστέρας ἰδὼν ὡς ἔτυχε τῷ οὐρανῷ διηρημένους, καὶ τὸν B ἥλιον αὖτ' τί ποτε ἐν ὧν ἄρα ἐπιτηδεύει. μάλιστα δὲ τὰ περὶ τὴν σελήνην ἄπορά μοι, καὶ πάντως παράδοξα κατεφαίνετο. καὶ τὸ πελευσθὲν αὐτῆς τοῦ σώματος ἀπόῤῥητόν τινα τῶν ἁπάντων ἔχειν ἐδόκιμαζον. ὑμῖν δὲ ἀλλὰ καὶ ἀσφαλὲς διαίρεσις, καὶ βεβαίως καταῤῥαγῆναι, καὶ ὑγιὲς, ἢ χιὼν, ἢ χάλαζα ἐστιν ἡ πεσοῦσα, καὶ ταῦτα δυσείρητα πάντα καὶ ἀτέκμαρτα ὄντα. ἐγὼ δὲ ἐπεὶ ἅπαξ οὕτω ἐδοκίμασα, ἄριστον εἶναι ὑπεθέμην παρὰ τῶν φιλοσόφων τούτων ταῦτα ἕκαστα C ἐκμαθεῖν. ἐμοὶ γὰρ ἐκείνους πάντα ἔχειν ἐδόκουν τὸν ἀληθῆ λόγον. οὕτω δὲ τοὺς ἀρίστους ἐπεξέρχομαι αὐτῶν, ὡς ἐνῆν τὴν παρεοῦσαν ἰδέαν τοῦ προσώπου τὴν αὐθάδειαν, καὶ χρόας ὠχρότητα, καὶ γνώμου βαθύτητα, μάλα γὰρ ὑπωπιάσθαι τινὲς, καὶ

primùm hic ipse qui à sapientibus appellatur mundus. Neque enim inuenire poteram, neque quo pacto, neque quo opifice factus fuisset, neque quod esset illius vel initium, vel finis. Deinde cùm particulatim contemplarer, multò etiã magis ambigere sum coactus: quippe qui viderẽ stellas temerè per cœlũ D dissectas, Tum Solem ipsum, quid tandẽ esset, scire gestiebam. Maximè verò, ea quæ lunæ accidunt, mihi videbãtur absurda, ac planè mira: putabámque inexplicabilem esse causam, cur illa subindè formam mutaret. Quinetiã fulgur emicans, tonitru erumpens, tum pluuia, nix, grando è sublimi demissa: videbantur hæc quoq; coniectu difficilia omnia, quæque nullis notis deprehẽdi possent. Itaq; cùm ad eum modum essem affectus, optimũ factu ratus sum, vt horum vnumquodq; à philosophis istis perdiscerem: quos veritatem omnem dicere posse existimabã. Quare cũ ex illis ptęstãtissimos delegissem, quantum mihi coniectare licebat, è vultus austeritate, è coloris pallore, ac barbæ profunditate (nam hi protinus visi mihi sunt

οὐρανογνώμονες οἱ ἄνδρες αὐτίκα μοι κατεφαίνοντο, τούτοις ἐγχειρίσας ἐμαυτὸν, καὶ συχνὸν ἀργύριον, τὸ μὲν, αὐτόθεν ἤδη καταβαλὼν, τὸ δὲ, εἰσαῦθις ἀποδώσειν ἐπὶ κεφαλαίῳ τῆς σοφίας διομολογησάμενος, ἠξίουν μετεωρολέσχης τε διδάσκεσθαι, καὶ τὴν τῶν ὅλων διακόσμησιν καταμαθεῖν· οἱ δὲ, τοσοῦτον ἄρα ἐδέησαν με τῆς παλαιᾶς ἐκείνης ἀγνοίας ἀπαλλάξαι, ὥστε καὶ εἰς μείζους ἀπορίας φέροντες ἐνέβαλον ἀρχάς τινας, καὶ τέλη, καὶ ἀτόμους, καὶ κενὰ, καὶ ὕλας, καὶ ἰδέας, καὶ τὰ τοιαῦτα ὁσημέραι μου καταχέοντες. ὃ δὲ πάντων ἔμοιγ' οὖν ἐδόκει χαλεπώτατον, ὅτι μηδὲν ἅτερος θατέρῳ λέγοντες ἀκόλουθον, ἀλλὰ μαχόμενα πάντα, καὶ ὑπεναντία, ὅμως πείθεσθαί τέ με ἠξίουν, καὶ πρὸς τὸν αὑτοῦ λόγον ἕκαστος ὑπάγειν ἐπειρῶντο. Ετα. ἄτοπον λέγεις, εἰ σοφοὶ ὄντες οἱ ἄνδρες, ἐστασίαζον πρὸς αὑτοὺς περὶ τῶν ὄντων, καὶ οὐ τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἐδόξαζον. Με. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, γελάσῃ ἀκούσας τήν τε ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν τοῖς λόγοις τερατουργίαν. οἵγε πρῶτα μὲν ἐπὶ γῆς βεβηκότες, καὶ μη-

sublimiloqui, rerúmque cœlestiũ periti) his vbi meme docendũ tradidissem magna pecunia, quam partim è vestigio præsentem numeraui, A partim cum me persoluturũ promisi, quum ad philosophiæ summam esset peruentum, volui ea quæ de cœlestibus rebus nugantur doceri, & Vniuersi dispositione discere. At illi tantum aberat B vt me pristina liberarent inscitia: vt in maiores etiam dubitationes coniecerint: principia nescio quæ, ac fines, insecabilia, inania, C materias, ideas, & id genus alia mihi quotidie offundentes. Verùm illud mihi omnium vtique videbatur esse grauissimum, quòd cùm nihil inter illos conueniret: verùm pugnantia, diuersa- D que inter se omnia loquerentur: tamen postulabant vt sibi fidem haberem: ad suam quisque rationem me conabatur adducere. *Amic.* Rem absurdam narras: si viri cùm essent sa- E pientes, inter se de rebus factiosè diffiderent, nec de ijsdem eadem sentirent. *Men.* Atqui riseris, Amice, si audieris illorum arrogantiam, & in differendo prodigiosam confidentiam: qui quidem quanquam in terra gradiuntur, nihilóque

ἀλλ' ἢ χαμαὶ ἐρχομένων ἡμῶν
ἐφίκοντο, μὴ καὶ ὀξύτερον
τὸ πλησίον διοψόμενοι, ἔνιοι δὲ
καὶ μάλα, καὶ ἀρχὰς ἀμβλυώτ-
τοντες, ὅμως οὐρανοῦ τε πέρα-
τα διοίξειν ἔφασκον, καὶ τὸν ἥλιον
περιϊόντα ὁρᾶν, καὶ τοῖς ἀστρά τε
συλλήβδην ἐπιβατεύειν. καὶ ὥσ-
περ ἐκ τῶν ἀστέρων καταπε-
πτωκότες, μείζω τε αὐτῶν, καὶ
χίλιατα διέκριναν. καὶ πολλά-
κις εἰ τύχοι, μὴ δυνάμενοι στάδιοι
μυριάσιν ἀδιαιρέτοις εἶναι ἀπ-
ειρίσθαι ὁπόσοι, τὸ μεταξὺ
τῆς σελήνης, καὶ τοῦ ἡλίου χωρίον
ἐπισταν εἶναι πηχῶν τὸ μέγεθος,
ἐπολμῶν λέγειν. ἀέρος τε ὑ-
ψος, καὶ θαλάττης βάθη, καὶ γῆς
περιόδους ἀναμετρούμενοι. ἔτι
δὲ κύκλους καταγράφοντες, καὶ
τετράγωνα, ἐπὶ τριγώνοις διαγ-
ραμματίζοντες. καὶ σφαίρας πάν-
τοιας, τὴν οὐρανίαν οὐδὲν
αὐτῆ ὑπολείποντες. ἔπειτα δὲ
καὶ κενεὸν πᾶν καὶ ἄγνωμον ἀυ-
τῆ, καὶ πανταλῶς τετυφωμένον,
τὸ πρὶν τοῦτος ἀδήλων λέ-
γοντας, μηδὲν ὡς εἰκάζοντας
ἀποφαίνεσθαι, μὴ ὅσα διατέ-
ταται τε, καὶ μηδεμίαν τοῖς
ἄλλοις ὑπολιπόντας ἀπολιμ-
πάνειν, μόνους δὲ διοψυμένους,
μόνους δὲ εἰδέναι τὸν ἥλιον,

præstãtiores sunt nobis, qui humi ambulamus: nec cernunt acutiùs quàm quiuis alius astans, imò nonnulli præsenio & inertia cæcutiunt: tamen & cœli terminos perA spicere sese profitentur, & solem metiuntur, & ea quæ supra lunã sunt, aggrediũtur. Ac perinde quasi delapsi è stellis, ipsarũ & magnitudinẽ, B & figurã exponunt. Ac sæpenumero cùm fortè neq; illud certò sciant: quot stadijs à Megara distent Atheræ; tamẽ spatiũ quod interest inter lunã & solẽ, quot sit cubitorum audent pronũtiare: aëris altitudinem maris profunditatem, terræ ambitum C dimetientes: ad hæc circulos depingentes, ac triangulorum figuras super quadrangulos inducentes, & D varias quasdam sphæras, cœlum scilicet ipsum metiẽtes. Iam verò annon illud insulsum, & insignis arrogantiæ? quòd cùm de rebus vsque adeò incertis loquantur, nihil E tamen ita proponunt, quasi coniecturis ducantur: verùm supra modum contendunt, neque vllum vincendi locum alijs relinquunt: tantùm non iureiurando confirmantes, Solem esse massam candentem, incoli lunam,

κατοικεῖσθαι δὲ τὸν σελήνην

ὑδροποτεῖν ἢ τὸν ἀέρας, καὶ τὴν ἥλιον καὶ θαλάσσης ἰμονίᾳ πινὰ ἐκμάσσειν αὐτὴν θαλάσσης ἀναπωμένους, καὶ ἅπασιν αὐτοῖς τὸ ποτὸν ἑξῆς διανέμοντος. τὴν μὲν γὰρ ἐναντιότητα, ὁπόση τῶν λόγων, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. καὶ σκόπει πρὸς Διὸς εἰ ἐν γειτονίαις ἴσως τὰ δόγματα, καὶ μὴ πάνυ πολὺ διεσηκότα πρῶτα μὲν γὰρ αὐτοῖς ἡ περὶ τοῦ κόσμου γενέσεως διαφορὰ, εἴγε τοῖς μὲν, ἀγένητός τε, καὶ ἀνώλεθρος εἶναι δοκεῖ. οἱ δὲ, καὶ τὸν δημιουργὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ βούτου, εἰπεῖν ἐτόλμησαν. ὃς καὶ μάλιστα ἔθαύμαζον, θεὸν μὴ πινὰ τεχνίτην τῶν ὅλων ἐφιστάντας, οὐ προσιδόντας ἢ οὔτε ὅπην ἦλθεν, οὔτε ὅπου ἐχώς, ἕκαστα ἐτεκταίνετο. καίτοι πρός γε τοῦ παντὸς γνώσεως, ἀδύνατον καὶ χρόνον, καὶ τόπον ὑπονοεῖν. Ετερ. μάλα πινὰς ὦ Μένιππε τολμητὰς, καὶ θαυματοποιοὺς ἄνδρας λέγεις. Με. τί δ' εἰ ἀκούσειας ὦ θαυμάσιε, περὶ τι ἰδεῶν. καὶ ἀσωμάτων, ἃ διέξεργοι, ἢ τῶν περὶ τοῦ πέρατος ἢ, καὶ ἀπείρου λόγους; καὶ γὰρ αὖ καὶ αὖτη ναυμαχία αὐτοῖς ἡ μάχη. τοῖς μὲν, τέλειον τὸ πᾶν περιγράφουσι. τοῖς δ', ἀτελῆ τοῦτο εἶναι

stellas aquam potare: idque sole veluti situla quadam per funem demissa, vaporem è mari attrahente, atque illis omnibus ordine potum distribuente. Nam quanta sit in dictis pugnantia, cognitu facile est. Ac per Iouē quæso considera, num illorum decreta sint contermina, nec lōgo à se inuicem interuallo distent. Primùm enim varia est de mundo sententia: siquidem alijs non genitus, nec interiturus esse videtur: alij & eius opificem, & fabricādi modum ausi sunt dicere. Quos equidē cū primis admirabar; quòd cùm Deum quendam rerum omnium opificem constituissent: non etiam illud adderēt, vel vnde is esset profectus, neque vbi consisteret, cùm singula fabricaretur. Nam ante Vniuersi ortum, non possis vel tempus, vel locū imaginarii. *Amic.* Valdè audaces, Menippe, & prodigiorum authores hominesmihi narras. *Men.* Quid si iam audias ô præclare, quæ disserunt, & de ideis, & de incorporeis, tum quæ de finito & infinito loquuntur? Nam & his de rebus acriter inter se digladiantur: dum alij fine circunscribunt Vniuersum: alij contrà infinitum rentur.

ψολαμβάνοιτο. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ παμπόλλους τινὰς εἶναι τοὺς κόσμους ἀπεφαίνοντο, καὶ τῶν ὡς περὶ ἑνὸς αὐτῶν διαλεγομένων κατεγίνωσκον. ἕτερος δέ τις ἀπ' εἰρωνικὸς ἀνὴρ, πολλῶν τῶν λόγων πατέρα εἶναι ἐβεβαίου περὶ μὲν γὰρ τῶν θεῶν, τί χρὴ καὶ λέγειν, ὅτου τοῖς μὲν, ἀριθμός τις ὁ θεὸς ἦν, τοῖς δὲ, κύνες, καὶ χῆνες, καὶ πλάτανοι ἐπόμνυντο. καὶ οἱ μὲν, τοὺς ἄλλους ἅπαντας θεοὺς ἀπελάσαντες, ἑνὶ μόνῳ τῷ τῶν ὅλων ἀρχῷ ἀπενέμων. ἦν γὰρ ἔρημα καὶ ἀχθεσθαί με, τοσούτων ἀποείαν θεῶν ἀκούοντα. οἱ δ' ἔμπαλιν ἐπιδαψιλευόμενοι, πολλούς τε αὐτοὺς ἐποίουν. καὶ διελόμενοι, τὰ μὲν πέμπτα, τοῦτον θεοὶ ἐπεκάλουν. τοῖς δὲ, τὰ δεύτερα, καὶ τέτταρα ἔνειμαν τῆς θεότητος. ἔνιοι δέ, οἱ μὲν, ἀσώματόν τι, καὶ ἄμορφον ὀγκῶντα εἶναι τὸ θεῖον. οἱ δὲ, ὡς περὶ σώματος. αὐτῷ διεσοφίζοντο. εἶτα καὶ προνοεῖν τῶν ἡμετέρων πραγμάτων ἐκ πάντη ἐδόκουν οἱ θεοὶ, ἀλλ' ὀλίγα τινὰ, οἱ δὲ σωτῆρας ἐπιμελείας αὐτοὺς ἀφέντες, ὥστε ἡμεῖς ἐφ' ἑαυτῷ ἀπολύειν τῶν λειτουργιῶν τοὺς παρηβηκότας.

Quinetiam ex his complures esse mundos demonstrabant, eos damnantes, qui de hoc veluti vno quopiam disputarent. Rursum quidam alius, pacis nequaquã amans, bellum rerum omnium parens esse censebat. Nam de Dijs, quid iam attinet loqui Cùm his Deus esset numerus: illi rursus per canes, anseres, platanósque deierarent. Alij reliquis omnibus Dijs expulsis, vni soli rerum omnium imperium tribuebant: ita vt graue mihi esset auditu, tantam esse Deorum inopiam. E diuerso alij liberaliores, multos Deos faciebant: quibus diuisis, hunc quidem primum Deũ nuncupabant: illis secundas aut tertias diuinitatis partes tribuebant. Ad hæc alij incorporeum quiddam atque informe putabant esse numen. Alij corpus esse imaginabantur. Deinde non omnes existimabant, res mortalium curæ Dijs esse: verùm erant nonnulli, qui ipsos omni cura liberantes (vt nos senio confectos à ministerijs dimittere consueuimus) nihilo aliusmodi eos inducerent, quàm cuiusmodi satellitia

δορυφορήμασιν ἐοικότας αὐτοὺς
εἰσαγουσιν. ἔνιοι δ, τοῦτα πάν-
τα οὐδ' εἶναι θεούς τινας ὑπέ-
στευον, δι' ἀθεότητα. καὶ αὐτὸς
μὲν ἐμαυτὸν ἐρεθίζειν τὸ κοσμίον
ἀπελίμπανον. τοιγάρτοι ταῦ-
τα ἀκούων, ἀπιστεῖν μὲν ἐμ
ἐτόλμων ὑφ' ἡμερείστητος τε, καὶ
φιλομύθοις αὖ δόξασιν. οὐμὲν εἶ-
χόν γε ὅπη τῶν λόγων βαπό-
μενος, ἀνεπίληπτόν τι αὐτῶν
ἔμελλον, καὶ οὕτω πιστεύειν μη-
δαμῇ περιεπόμενον. ὥστε δὴ
τὸ σωτήριον ἐκεῖνο ἀτυχῶς ἔ-
πασχον. πολλάκις μὲν γὰρ ἀνώρμη-
σα πιστεύειν τινὶ αὐτῶν. ἕτερος δέ
με θυμὸς ἔρυκεν. ἐφ' οἷς ἅπα-
σιν ἀμηχανῶν, ὅτι γῆς μὲν, ἀκού-
σεσθαί τι περὶ τούτων ἀληθὲς,
ἀπεγίνωσκον. μίαν δ' ἐν συμ-
πάσης ἀπορίας ἀπαλλαγὴν
ἐμοὶ ἔτεθη, εἰ αὐτὸς περω-
θεὶς πως, ἀνέλθοιμι εἰς τὸν οὐ-
ρανόν. τοῦτο δέ μοι παρεῖχε τὴν
ἐλπίδα, μάλιστα μὲν ἡ ὁπόσου-
μία, καὶ ὁ λογοποιὸς Αἴσωπος,
αἰετοῖς, καὶ κανθάροις ἐνίοτε, καὶ
καμήλοις βάσιμον ἀποφαίνων
τὸν οὐρανόν. αὐτὰ μὲν οὖν πε-
ρατοῦσθαί τοι οὐδεμιᾷ μηχα-
νῇ δυνατὸν εἶναί μοι κατεφαί-
νετο. εἰ δὲ γυπὸς, ἢ ἀετοῦ περι-

in comœdijs induci solent. Alij verò hæc omnia prætergressi, ne esse quidē vllos omninò Deos credebant: sed mundum nullo domino, nullóque duce temerè ferri sinebant. Quæ cū audirem, nō audebam fidem non habere altifremis istis, & probè barbatis viris: neque tamen inueniebam ad cuius verba me verterem, vt aliquam illorum sententiam nancisceer irreprehensam, ac nequaquam ab alio subuersam. Quare Homericum illud mihi reuera vsu veniebat. Nam sæpenumero animus incitabat, vt alicui illorum crederē: sed me mens diuersa vetabat. Ob hæc omnia consilij inops, in terra quidem de his veri quippiam audire desperabam: sed vnica via, me vniuersa dubitatione liberari posse arbitrabar, si ipse alis aliqua ratione additis, in cœlum ascenderem. Huius rei conficiendæ spem mihi præbuit, primùm ipsa cupiditas, deinde scriptor fabularum Æsopus: qui aquilis interdum & scarabeis, camelísque accessum cœlum demonstrat. Verùm vt mihi vnquam proueniret alæ, id nulla ratione fieri posse videbatur: si autem vulturis aut aquilæ

Εἶμαι πῶρα, ταῦτα γὰρ μόνα διαρκέσαι πρὸς μέγεθος εὐρωστίου σώματος, τάχα ἂν μοι καὶ πῖσαι προχωρήσαι. καὶ δὴ συλλαβὼν τὰ ὄρνεα, δεξιὰν μὲν τὴν δεξιὰν πτέρυγα. τοῦ γυπὸς ἦν, τὴν ἑτέραν ἀπέτεμον εὖ μάλα. εἶτα διαδήσας, ἐς τοὺς ὤμους τελαμῶσι χαρτερεῖς ἁρμοσάμενος, καὶ πρὸς ἄκρεις τοῖς ὠκυπέτεσι λαβὰς τινας τὰς χεῖρας παρασκευάσας, ἐπιῤῥωμένως ἐμαυτὸν τοῦ ἐδάφους ἀπανδῶν, καὶ τὰς χεῖρας ἀνιέντων, καὶ ὥσπερ οἱ χῆνες ἐπὶ χαμαιπετοῦς ἐπαιώρισμος, καὶ ἀκροβατῶν ἅμα μὴ τῆς πίστεως. ἐπεὶ δὲ ἱκανόν μοι τὸ πρᾶγμα, τολμηρότερον ἤδη τῆς πτήσεως ἐπῆρμαι. καὶ ἀναλαβὼν ὅπη τὸν ἀκρόπολιν, ἀφῆκα ἐμαυτὸν κατὰ τοῦ κρημνοῦ, φέρον ἐς αὐτὸ τὸ θέατρον. ὡς δὲ ἀκινδύνως κατεπήμαλον, ὑψηλὰ ἤδη, καὶ μετέωρα ἐφερόμην. ἀπὸ μὲν Κορίνθου, ἀπὸ Τμήτου, μέχρι Γεραναίας ἐπόμην. εἶτ' ἐκεῖθεν, ὅπη ἡ Ἀκροκόρινθος ἄνω. εἶτα διὰ Φολόης, καὶ Ἐρυμάνθου, μέχρι πρὸς τὸν Ταΰγετον. ἤδη δὲ ἐν μέσῳ τῷ πελάγους μεσημβρινῷ, τέλειός τε, καὶ ὑψιπέτης

alis me cinxissem (quæ solæ ad corporis humani modum sufficerent) futurum forsitan vt mihi succederet experientia. Itaque correptis auibus, alteri dextram alam, vulturi sinistram scitè amputaui. Quas quũ obligassem, humerisque valida lora accommodassem, summisque pennis ansas inferendas manibus addidissem, mei ipsius periculum faciebam, primùm subsiliendo, & manibus seruiendo, anserúmque in morem adhuc humili ad terram volatu me sustollendo, summissque pedibus inter volandum ingrediendo. Postea cùm res ex animi sententia mihi succederet, iam audacius etiam experimentum aggrediebar: conscensaque arce demisi me ipsum per præceps in theatrum ipsum. Quò cùm absque periculo deuolassem, sublimia iam & ardua cogitare cœpi, méque tollens à Parnethe, vel Hymetto, Geraniam vsque volabam: inde verò sursum ad Acrocorinthũ: deinde supra Pholoën, & Erymãthum, ad Taygetum vsque. Cũ ergo iã audax facinus exercuissem: perfectúsque & altiuolus

ηλιοειδὴς, ὡς ἔπι τὰ γειτόνια ἐφέρετο, ἅμα ἐπὶ τὸ ὄλυμπον ἀναβαίς, καὶ ὡς ἐνῆν μάλιστα κύκλῳ ἐπιστρεφόμενος, τοιοῦτον ἔτεινον ἐνδὺς τὸ ὄραμα. τὸ μὲν πρῶτον, ἰλιγγιῶν ἀπὸ τῆς βάθους καὶ ἕτερον καὶ τοῦτο εὐμαρῶς. ἐπεὶ δὲ κατ' ἀντιπρὺ ἤδη τῆς σελήνης ἐγενόμην, πάμπολυ τῆς γῆς ἀπέστας, ἡδόμενος κάμνοντας ἅμα τὸ καὶ μάλιστα κατ' τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα τὴν γυμνήν. προσελάσας οὖν, καὶ καθεζόμενος ἐπ' αὐτῆς, διανεπαυόμην, ἐς τὴν γῆν ἀνωθεν ἀποβλέπων. καὶ ὥσπερ ὁ τῆς Ομήρου Ζεὺς ἐκεῖνος, ἄρτι μὲν τὴν τῶν τοπόλων Θρήικων καθορῴωμος, ἄρτι δὲ τὴν Μυσῶν. μετ' ὀλίγον δὲ, εἰ δοξοῦμι, τὴν Ελλάδα, καὶ Περσίδα καὶ Ινδικήν. ἐξ ὧν ἁπάντων ποικίλης τινὸς ἡδονῆς ἀνεπιμπλάμην.

Επειτα. ἀκούω καὶ ταῦτα λέγοις ἂν ὦ Μένιππε, ἵνα μὴ δὴ καθ' ἓν ἀπολειπώμεθα τῆς ἀποδημίας. ἀλλ' εἴ τι σοι καὶ ὁδὸν παρέρχον ἰσόρηται, καὶ τοῦτο εἰδῶμεν. ὡς ἔγωγε καὶ ὀλίγα προσδοκῶ ἀκουσεῖσθαι, σημάτος πρὸς γῆς τε, καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς ἁπάντων, ὅτι σοι ἀνωθεν ἐπισκοπουμένῳ κατεφάνετο.

Με. καὶ ὀρθῶς γε ἐπῃ-

euasissem: non ampliùs de pullis imitandis cogitabam: verùm conscenso Olympo, cibo quàm leuissimo pastus, inde rectà in cœlum tendere cœpi: initio quidem oborta oculorum caligine ob profunditatem: sed hoc posteà facilè ferebam. Verùm vbi iam ipsi lunæ vicinus essem, plurimum nubium emensus, sentiebam me defatigatum, ala maximè sinistra, nempe vulturina. Huc igitur diuerti, eique insidens requieui, è sublimi terram inspectans: non secus ac Homericus ille Iupiter, nunc equitum Thracum, nunc Mysorum regionem despectans: mox etiam, si liberet, Græciam, Persidem, Indiámque: ex quibus omnibus varia quadam voluptate perfundebar.

Men. Ergo ista quoque narres velim Menippe, ne vlla prorsus peregrinationis parte fraudemur: quinetiam siquid in itinere cognouisti, fac vt hoc quoque sciamus. Nam non pauca sanè à me auditum iri expecto, cùm de terra, tum de omnibus quæ in ea sunt, cuiusmodi tibi visa sunt ex alto contemplanti. *Men.* At tu quidem rectè coniectas,

Me. καὶ ὀρθῶς γε ἐπῃ-

ἀκέλευς. διόπερ ὡς ἔστιν τε ἀνεμος ἐπὶ τῆς σελήνης, τῷ λόγῳ σωματοειδὴς τε, καὶ συμπαρόντι τῷ ὅλῳ τοῦ ἐπὶ γῆς διάστημα· καὶ τὸν τότε μοι παύσασθαι δοκεῖ τινὰ τῷ γῆν εἶναι, πολὺ λέγω τῆς σελήνης βραχύτερον· ὥστε ἐγὼ ἄφνω καταπλαγείς, ἐπὶ πολὺ ἠπόρουν, τί ποτε τὰ τηλικαῦτα ὄρη, καὶ ἡ τοσαύτη θάλασσα. καὶ εἰ μὴ ὁ Ῥόδιος Κολοσσὸν ἐθεασάμην, καὶ ὁ ἐπὶ τῷ Φάρῳ πύργος, οὐκ ἂν παντελῶς ἀμφέβαλλον ἔτι ἐμαυτῷ, ὅτι ταῦτα ὑψηλὰ εἴη, καὶ ἀφανέστατα, καὶ ὁ Ὠκεανὸς ἥρεμα πρὸς τὸν ἥλιον ἐκπίλνων, διεσήμαινέ μοι γῆν εἶναι τὸ ὁρώμενον. ἐπεὶ δὲ ἅπαξ τῷ ὄψει ἐς τὸ ἀκριβὲς ἀπηκριβάμην, ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ἤδη μοι κατεφαίνετο. οὐ γὰρ ἔθνη μόνον, καὶ πόλεις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ἑκάστους ἐθεώρουν. οἱ πολεμοῦντες. οἱ γεωργοῦντες. οἱ δικάζόμενοι. τὰ γοήματα. τὰ ἀνήκεα. καὶ τὸ ἀπλῶς, ὁπόσα βέφει ζώοις ἄρουρα. ἔτι. πάντως ἀπίθανα φῆς ταῦτα, καὶ αὐτοῖς ἀκουσταῖα. ὃς γὰρ ἄρτι ἐγὼ Μένιππε ἦλθον ἐκ τοῦ μεταξὺ διαστήματος ἐς βραχὺ συστελλόμενα

Amice. Quamobrem quatenus licet, conscensa luna inter narrandum peregrinanti comes esto, simúlque mecum contemplare totam terrę speciem, habitúmque: ac primùm quidem pusillam terram cernere puta, luna, inquam, multo minorem: ita vt repentè cùm despicerem, diu dubitarem vbinam essent tanti illi montes, ac tantum mare. Quod ni Rhodiorum colossum, tum Phariam turrim vidissem, sine dubio vbinam esset terra, prorsus nescisse. Verũ ista quòd sint sublimia, præque cæteris eminentia, & Oceanus paulum ad solem resplendescat, indicabant terram esse id quod videbam. Mox vbi fixiùs intenderem oculos, iam mihi omnis mortalium vita patuit: non solùm singulæ nationes atque vrbes videbam: sed & planè nauigantes, bellantes, agricolantes, litigantes, mulieres, feras: & vt summatim dicam, quicquid tellus educat alma.

Amic. Hæc quæ dicis incredibilia sunt, & inter se pugnantia. Etenim cùm paulò antè Menippe, terram quæreres, propter ingens in medio interuallum, in arctum contractam:

καὶ εἰγὲ μὴ ὁ Κολοσσὸς ἐμίμυ-
σε σοι, τάχα ἂν ἄλλό τι ὠήθης
ὁρᾶν, πῶς νῦν καταφὰς Λυγ-
κεύς τις ἄνω γλαύμενος, ἅ-
παντα διαγινώσκεις τὰ ἐπὶ γῆς. A
τοὺς ἀνθρώπους. τὰ θηρία. μι-
κρᾶ δεῖν, τὰς τῶν ἐμπέδων νοσ-
τιάς. Μέ. εὖ με ὑπέμνη-
σας. ὦ γὰ μαλιστα ἐχθλῶ εἰ-
πεῖν, τοῦτο καὶ οἶδ' ὅπως παρέ- B
λιπον. ἐπεὶ γὰ οὖν τλὺ μὴν ἐγνω-
σμένα τλὺ γλῶν ἰδων, τὰ δ' ἄλ-
λα οὐχ οἷός τε ἦν καθορᾶν
ὑπὸ τῶ βάθους, ἅτε τῆς ὄψεως
μικέτι ἐφικνεμένης, πάνυ μ' C
ἐλύπει τὸ χρῆμα, καὶ πολλὴν πα-
ρεῖχε τλὺν ἀπορίαν. καταφεῖ ὄν-
τι μοι, καὶ ὀλίγου δεῖν διδα-
κρυσθῶ, ἐφίσταται κατόπιν ὁ
σοφὸς Ἐμπεδοκλῆς, αὐθρακίας D
πᾶς ἰδεῖν, καὶ κονδύλου πλέως, καὶ
κατωπημένος. κἀγὼ μὲ ὡς εἶ-
δον, εἰρήσεται γὰ, ὑπειπεράγ-
θλιν, καί τινα σεσηλιασμὸν δια-
μενα φήθλιν ὁρᾶν. ὁ δὲ, θαῤῥεῖ
φησὶν ὦ Μένιππε, Οὔτις τοι E
θεός εἰμι. τί μ' ἀδυνάτοισιν ἰάπτεις. ὁ φυσικὸς ἔτος εἰμὶ Ἐμπε-
δοκλῆς. ἐπεὶ γὰ εἰς τὸν κρατῆ-
ρας ἐμαυτὸ φέρων ἐνέβαλον, ὁ
καπνὸς μὲ ἀπὸ τῆ Αἴτνης ἁρπά-
σας, δεῦρο ἀνήγαγε, καὶ νῦν
ὑπὸ τῆ σεληνίῃ κατοικῶ ἀεροβατῶν τὰ πολλὰ, καὶ σκέμμα-

adeò vt nisi colossus tibi fecisset indicium, forsitan aliud quiddam videre te credidisses: quî repentè factus lynceus, cuncta quæ sunt in terra dignoscis: homines, feras, ac propemodú etiam culicum nidos. *Men.* Rectè me admones: nam quod maximè dictum oportuit, id nescio quomodo præterij. Postquam enim cõspectam à me terram agnoui, nec poteram alia propter altitudinem perspicere, quia non pertingebat oculorum acies, grauiter ea res me cruciabat: ac vehementer perplexum habebat. Mœsto mihi, ac propemodum lachrymanti, superuenit sapiens ille Empedocles, carbonario similis, cinere oppletus, atque exustus. Quo viso, dicendum enim est, fui paulùm turbatus, ratus lunarem aliquem dæmonem à me videri. At ille, bono, inquit, es animo Menippe, Nullum ego sum numen, quid me immortalibus æquas? Sum Empedocles ille physicus. Etenim vbi me præcipitem in crateras iniecissem, fumus ab Ætna raptum huc subuexit. Itaque nunc lunam incolo, aëriuagus plerumque, ao rore vi-

δεῦρο. ἥκω τοίνυν σε ἀπολύσων τῆς παρούσης ἀπορίας. ἀνιᾷ γάρ σε οἶμαι, καὶ χρήσει, τὸ μὴ σαφῶς τὰ ὑπὸ γῆς ὁρᾶν. εὖγε ἐτοίμως λῦσαι δ' ἐγὼ βέλτιον Ἐμπεδοκλείς. καὶ πιδυᾶ τάχα καταπτώμαι πάλιν ἐς τὴν Ἑλλάδα, μεμνήσομαι σοῦ δεῖν τὸ σοι ὑπὲρ τῆς καταδοχῆς. καὶ τῇς συμμιξίας πρὸς τὴν σελήνην τείς ἐγχανῶ. προσευχέσθαι. ἀλλὰ μὰ τὸν Ἐνδυμίωνα ἦλθον, οὐχὶ τοῦ μιδοῦ χάριν ἀσύμμα. πεπονθὰ δέ τι τὴν ψυχήν, ἰδὼν σε λυπούμενον. ἀτὰρ οἶδα ὅ, τι δέομαι, ἀξυδερκῆς γνώσῃ μὰ Δί' ὦ δ' ἐγὼ. ὦ μή τί μοι τὴν ὄχλησιν πως ἀφέλῃς ἀπὸ τοῦ ὄμματος. νῦν γὰρ δὴ λήθαργον μετρίως δοκῶ, καὶ μὴν οὐδέν γε ἦλθον ἔμοιγε δῆσον. τὸ γὰρ ὀξυδερκὲς, αὐτὸς ἦλθε γᾶθεν ἥκεις ἔχων. τί οὖν τοῦτό ἐστιν; οὐ γὰρ οἶδ' ἔφην. ἀλλ οἶσθα ἦλθον ὅτι τοῦ ἀετοῦ τὴν πτέρυγα τὴν δεξιὰν ἀφικόμενος; καὶ μάλα ὦδ' ἐγώ. τί οὖν πτέρυγι καὶ ὀφθαλμῷ κοινὸν ἐστιν; ἦλθον ὅτι ἦλθον, παρὰ πολὺ τῶν ἄλλων ζώων ἀετός ἐστιν ὀξυωπέστατος. ὥστε μόνος αὐτῶν δέδορκε τῷ ἡλίῳ. καὶ τοῦτό ἐστιν ὁ

cito. Adsum autem hac dubitatione te liberaturus. Id enim te cruciat, & torquet, ni fallor, quòd non liceat tibi terram perspicuè cernere. Bene abs te factum, optime Empedocles: atque vbi primùm rursus in græciam deuolaro, tui memor tibi in fumario libabo, térque nouilunijs ad lunam inhians vota faciam. At per Endymionem, inquit ille, non accessi præmij gratia, sed animum meum affecit, quod te vidi mœstum. Verùm scis quid facies, quò perspicax fias? Non per Iouem, inquam, nisi tu mihi forsitan caliginem amoueas ab oculis: nam in præsentia non mediocriter lippire videor. Atqui me, inquit ille, nihil erit opus. Nam visus acumen ipse iam è terra allatum habes. Quid igitur hoc rei est? Non noui inquam. Nescis, inquit ille, te dextra aquilæ ala esse instructum? Maximè, inquam ego. Sed quid alæ cum oculo cõmune? Aquila inquit ille, inter animantia cætera visus est acutissimi: vnde sola solem aduersum obtuetur: atque ita demum est rex, & ingenua aquila.

βασιλεὺς, καὶ γνήσιος ἀετὸς,

λῶ ἀπαφαμυκτὶ πρὸς τὰς
ἀκτῖνας βλέπῃ. φασὶ ταῦτα λῶ
δ' ἐγώ. καὶ μοι ἤδη μεταμέλει,
ὅτι δεῦρο ἀνιὼν, οὐχὶ τὸ ὀφ-
θαλμῶ τὸ αὐτῷ ἐνθεμένω τῶν A
ἐμοὶς ἐξελών, ὡς γοῦν ἡμιτε-
λὴς ἀφῖγμαι, καὶ οὐ πάντα βα-
σιλικῶς ἐσκευασμένος. ἀλλ'
ἔοικα τοῖς νόθοις ἐμοίνοις, καὶ
ἀποκρύκτοις. καὶ μὲν παρὰ B
σοὶ ἦδη ὃς αὐτίκα μάλα τὸν
ἕτερον ὀφθαλμὸν ἔχειν βασι-
λικόν. ἢν γὰρ ἐπιλήσῃς, μικρὸν
ἀνασχὰς, στοχῶν τὸ γυπὸς πτε-
ρυγα, θατέρᾳ μὲν πτερύ-
ξασαν, κατὰ λόγον δὲ πτέρυγος, C
τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ὀξυδερκὴς
ἔσῃ. τὸν γὰρ ἕτερον, οὐδὲμιᾷ
μηχανῇ μὴ οὐ ἀμβλύτερον δε-
δορκέναι, ἢ μειόδες ὄντα τῆς
χείρονος. ἄλις ἦν δ' ἐγὼ, εἰ καὶ D
ὁ δεξιὸς μόνος ἀετῶδες βλέ-
ποι. οὐδὲν γὰρ ἂν ἔλαττον ᾠμην.
ἐπεὶ καὶ τοὺς τέκτονας πολ-
λάκις ἐωρακέναι μοι δοκῶ, θα-
τέρῳ τῶν ὀφθαλμῶν, ἄμεινον E
πρὸς τὸν κανόνας ἀπευθύνον-
τας τὰ ξύλα. Ταῦτα εἰπὼν,
ἐπείην ἅμα τὰ ὑπὸ τῷ Εμπε-
δοκλέους παρηγγελμένα. ὁ δὲ,
κατ' ὀλίγον ὑπαπιὼν, ἐς καπνὸν
ῥᾳδίως διελύετο. κἀπειδὴ τά-
χιστα ἐπτερυξάμην, αὐτίκα μὲ

si non conniuentibus oculis radios aspiciat. Ita quidem aiunt, inquam. Quare iam me pœnitet, qui non erutis oculis meis aquilinos inseruerim cùm huc ascenderem. Nam nunc sanè dimidiatus aduenio, nec per omnia regaliter instructus: at nothis istis & abdicatis videor similis. Attamen in te est, inquit, vt alterum oculum protinus regalem habeas. Si enim paulùm assurgens, velis cohibita vulturis ala, solam alteram mouere, iuxta proportionem alæ, dextro oculo acutè cernes: nulla enim arte potest alter non hebetiùs cernere, quòd ad partem pertineat deteriorem. Mihi, inquam, satis est, si solus dexter aquilina cernat acie. Nihilo enim fuerit deterius: siquidem etiam fabros vidisse mihi videor, oculo altero ligna melius ad regulam exæquantes. Hæc loquutus, simul ea faciebam quæ præceperat Empedocles: qui interim sese paulatim subducens, sensim in fumum euanuit. Et simul atque mouissem alas, ingens lumen mihi circumfulsit,

φῶς πάμμεγα περιέλαμψε,

ἢ τὰ τῶν λανθανόντα πάντα δηλα ἐποίει. καταπλαγεὶς οὖν ἐς τὴν γῆν, ἔφην σαφῶς τὰς πόλεις, τοὺς ἀνθρώπους, τὰ γιγνόμενα. ἢ οὐ τὰ ἐν ὑπαίθρῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅσα οἴκοι ἔφερεν, οἷα μάλιστα καὶ θαλίειν. Πτολεμαῖον μὲν, σὺν τῇ ἀδελφῇ Λυσιμάχου θ', τὸν μὲν ἐπιβουλεύοντα τὸν Σελεύκου τοῦ Ἀντιόχου, στρατονίκην διαφθείροντα λάθρα τῇ μητρυιᾷ. τὸν δὲ Ἀλέξανδρον, τὸν τῆς γυναικὸς ἀναιρούμενον. καὶ Ἀντίοχον, μοιχεύοντα τὴν τοῦ πατρὸς γυναῖκα. καὶ Ἀτάλῳ τὸν υἱὸν ἐγχείοντα τὸ φάρμακον. ἑτέρῳ δὲ αὖ, Ἀρσακίδῃ φονεύοντα τὸν γαμβρὸν, καὶ τὸν υἱὸν Ἀρσάκην, ἕλκοντα τὸ ἅρμα ὑπὸ τῶν Ῥοξολανῶν. Σπαρτοῦς δὲ ὁ Μῆδος, ὅτι τὸ συμποσίου ἐφ' ὃν τῶν δορυφορούντων ἐλάκτησεν ἔξω τοῦ ποδὸς, σκύφῳ χρυσῷ τὸν ὀφρῦν κατηλαμένος. ὁμοίως δὲ τούτοις ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ παρὰ Σκύθαις, καὶ Θραξὶ. γιγνόμενα ἐν τοῖς βασιλείοις τὰ ὁρᾶν, μοιχεύοντας, φονεύοντας, ἐπιβουλεύοντας, ἁρπάζοντας, ὑποτρεχοῦντας, δεδεμένους, ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων ἐκπεπλημμένους. καὶ τὰ μὲν τῶν βασιλέων, τοιαῦτα

adeò vt conspicua fierent cuncta, quæ hactenus latuerant. Defixis igitur in terram oculis, clarè videbam urbes, homines, & quæ fiebant: nec solùm ea quæ sub dio, sed etiam quæ domi, latere sę rati, faciebant. Ptolemęum vidi cum sorore rem habentem: Lysimachi struentę insidias filium: Antiochum Seleuci filium, nouercæ Stratonicæ clāculum innuentem: Thessalum Alexandrum ab vxore è medio tolli: Antigonum filij vxorem adulterio vitiantem. Attalo venenum porrigentem filium. Rursum ex alteta parte Arsacen interficientem mulierculam: & Arbacen eunuchum gladium educentem in Arsacen. Porrò Spartinus Medus è conuiuio foras à satellitibus pede trahebatur, aureo calice in frontem impacto. Atque his ferè similia cùm in Libya, tum apud Scythas, & Thracesin regijs committi cernere erat, adulteria perpetrantes, occidētes, insidiantes, rapientes, peierantes, trepidantes, à familiarissimis proditos. Et huiusmodi spectaculū nobis

μὲν τῶν βασιλέων, τοιαῦτα

παρέχε μοι τὴν διατριβήν. τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν, πολὺ γελοιότερα. καὶ γὰρ αὖ κἀκείνους ἐώρων, Ἑρμόδωρον μὲν τὸν ἐπικούρειον, χιλίων ἕνεκα δραχμῶν ὀμνύοντα. τὸν στωϊκὸν δὲ Ἀγαθοκλέα, ἐπὶ μισθῶν τῷ μαθητῇ διαλεγόμενον. Κλεινίαν δὲ τὸν ῥήτορα, ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ, φιάλην ὑφαιρούμενον. τὸν δὲ κυνικὸν Ἡρόφιλον, ἐν τῷ καμαρωτείῳ κεφευδόντα. τί γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λέγοιμι, τοὺς τοιχωρυχοῦντας, τοὺς δικαζομένους, τοὺς δανείζοντας, τοὺς ἀπαιτοῦντας; ὅλως γὰρ, ποικίλη; ἢ παντοδαπή τις ἦν ἰδέα. Ετυ. καὶ μὴν ἢ ταῦτα ὦ Μένιππε, καλῶς εἶχε λέγειν. ἔοικε γὰρ οὐ πάνυ τυχοῦσαν τερπνὴν σοι παρεξηῖσθαι. Me. παντὸς μὲν ἄξιος διελθεῖν ὦ φιλότης, ἀδιώρατον, ὅπουγε καὶ ὄρεξιν αὐτὰ ἔργον δυσχερὲς ἦν. τὰ μὲν τοι κεφάλαια τῶν πραγμάτων, τοιαῦτα ἐφαίνετο, οἷα φησὶν Ὅμηρος τὰ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος. ἦ μὲν γὰρ ἔσαν εἰλαπίναι, καὶ γάμοι. ἑτέρωθι δὲ, δικαστήρια, καὶ ἐκκλησίαι. κατὰ δ' ἄστυ δὲ μέσσῃ, ἔσαν δύο τις. ἐν γοῦν τούτων δὲ, πειθὼ ἄλλος ἐφαίνετο· ἢ ὅτι μὲν ἐς τὸν

prǽbuerunt regum res. Ar res priuatorum erant longè magis tidiculæ. Nam inter illos quidem videbam Hermodorum Epicureum, ob mille drachmas peierantem: Agathoclem Stoicum de mercede discipulum in ius vocantem: Cliniam oratorem ex Æsculapij templo phialam sufferantem. Herophilum Cynicum in fornice dormientem. Quid enim alios commemorem, qui parietes perfodiebant, litigabant, fœnerabant, reposcebant? Nam varium quoddam, & vndique mixtum erat spectaculum. *Ti.* Atqui rectè facies Menippe, si ista quoque retuleris. Cósentaneum enim est te ex his non vulgarem percepisse voluptatem. *Men.* Fieri non potest, Amice, vt ordine singula recenseam, quæ vel spectare fuit difficillimum. Verùm eiusmodi ferè videbantur rerum capita, qualia refert Homerus in clypeo, vbi erant conuiuia & nuptiæ, altera ex parte iudicia, & concio-nes: rursum alia ex parte sacrificabat quispiam. In vicinia verò lugens aliquis cō-spiciebatur. Porrò cùm in

Γετικὴν ἀποβλέψαιμι, πολεμοῦντας εἶδον τοὺς Γέτας. ἔπειτα μεταβαίνω ἐπὶ τοὺς Σκύθας, πλανωμένους ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ἔνθα καὶ ἔνθα. μικρὸν δὲ ἐπιλείνας τὸν ὀφθαλμὸν ἐπὶ θάτερα, τοὺς Αἰγυπτίους γεωργοῦντας ἐπέβλεπον. καὶ ὁ φοίνιξ ἦν ἐμπορεύετο. καὶ ὁ κίλιξ, ἐλῄστευε. καὶ ὁ λάκων, ἐμαστιγοῦτο. καὶ ὁ Ἀθηναῖος, ἐδικάζετο. ἀπαιτῶν τούτων ἅμα τὸν αὐτὸν γινομένων χάος τι, ὥσπερ σοὶ νῦν ὑπονοεῖν ὁπόσος τις ὀχλικὸς ἦχος ἐφαίνετο. ἆσαι δ' ἂν εἴ τις παρασκάψας πολλοὺς χορευτὰς, μᾶλλον δὲ πολλοὺς χορούς, ἔπειτα προσάξειε τῶν ᾀδόντων ἑκάστῳ τὴν συμῳδίαν ἀφέντα, ἴδιον ἆσαι μέλος. φιλοπρωτεύοντος δὲ ἑκάστου, καὶ τὸ ἴδιον περαίνοντος, καὶ τὸν πλησίον ὑπερκελεύοντος τῇ μεγαλοφωνίᾳ προσυμῳδοῦντος, ἆρα ἐνθυμῇ πρὸς Διὸς οἷα ἠχήσει ἂν ἡ ᾠδή; Ετα. παντάπασιν ὦ Μένιππε, παγγέλοιος, καὶ παρακεκινδύνευκεν. Μέ. καὶ μάλα. ὦ ἑταῖρε, τοιοῦτοι πάντες εἰσὶν οἱ ἐπὶ γῆς χορευταί. καὶ τοιαύτης ἁρμονίας, ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος συνέστηκεν, οὐ μόνον ἀνῳδὰ φθεγγομένων,

Geticam respicerem, belligerantes videbam Getas. Dein cùm ad Scythas transirem, cernebam in plaustris errantes. Paulùm autem inclinato in alteram partem oculo, spectabam agricolantes Ægyptios: Phœnix mercaturam exercebat, Cilix latrocinabatur, Lacon loris cædebatur, Athenienſis causas agebat. Quæ omnia cùm eodem tempore gererentur, cogita nunc cuiusmodi rerum confusio cerneretur. Non aliter, quàm si quis producat multos saltatores, vel potiùs multas choreas: deinde præcipiat vt omisso quisque concentu propriam canat cantionem: ac tum vnusquisque certatim canat, & peculiarem cãtum absoluat, vocisque magnitudine vicinum superare contendat: cogita tecum per Iouem, cuiusmodi futurus sit eiusmodi cantus. *Amic.* Modis omnibus, Menippe, ridiculus, & turbatus. *Men.* Atqui, Amice, hoc genus sunt omnes qui in terris choreas agunt: omnisque mortalium vita ex huiusmodi constat discrepantia: quippe qui non modò sonent absona,

ἀλλὰ καὶ ἀνομοίων τὰ σχήματα, καὶ ταναντία κινουμένων, καὶ
ταυτὸν οὐδὲν ὑπογραμμόντων, ἄλλος ἂν αὐτῶν ἕκαστον ὁ χορη-
γὸς ἀπελάσῃ τῆς σκηνῆς, καὶ ἔτι δεῦρο λέγων. τοιοῦτον δέ,
ὁμοίως πάντες ἤδη σκοπεῖν ἐστὶ καὶ ἐπὶ τοῦ συμμιγοῦς ἐκεί-
νου, καὶ ἀτάκτου φορᾶς ἀπάντων, ἀλλ' ἐν αὐτῷ γε τοικίλῳ, καὶ
ποικιλευομένῳ θεάτρῳ, πάντα μὲ γελοῖα ἦν ἰδεῖν ὧν
τὰ γιγνόμενα. μάλιστα δ' ἐπ' ἐκείνοις ἐπῆκε μοι γελᾶν, τοῖς
περὶ γῆς ὅρων ἐριζουσι, καὶ τοῖς
μέγα φρονοῦσιν, ὅτι τῷ τὸ Σι-
κυωνίων πεδίον γεωργεῖν, ἢ Μα-
ραθωνίοις ἔχειν τὰ περὶ τὴν Οἰ-
νόην, ἢ Ἀχαρνήσι πλέθρα
κεκτῆσθαι χίλια. ὁρῶ γοῦν Ἑλλά-
δος ὅλης, ὡς τότε μοι αὖθις
ἐφαίνετο, δακτύλων οὔσης τὸ
μέγεθος τεττάρων, καὶ λόγον
εἶναι ἡ Ἀττικὴ πολλοστημόριον
ἐμοῦ. ὥστε ἐνενόουν ἐν ὁποσῳ
τοῖς πλουσίοις τούτοις μέρει
φρονεῖν κατελείπετο. ἐφόρει γὰρ
ὁ πλουσιώτατος αὐτῶν,
μίαν τῶν Ἐπικουρείων ἀτόμων
ἔδοκει μοι γεωργεῖν. ἀποβλέ-
ψας δ' αὖ καὶ ἐς τὴν Πελοπόν-
νησον, εἶτα τὴν Κυνοσουρείαν
γῆν ἰδὼν, ἀνερωτῶν περὶ ὅσου χωρίου κατ' οὐδὲν φανεῖ

verũ & ornatu sint dissimili, diuersáq; moueant, neque quicquã idẽ cogitent, donec A choragus omnes è scena exigat, negans ampliùs ipsis esse opus. Hinc autẽ similes sunt omnes, quũ iã tacẽt, nec ampliùs cõfusam illã & incõpositã cantionẽ canũt. Verũ B in vario ipso & multiformi theatro ridicula erant quæ gerebãtur omnia. Præcipuè verò mihi risum mouebãt ii, qui de agrorũ finibus cõtẽdebant, quique sibi placebãt hoc nomine, quòd Sicyonii C agrũ colerent: aut quòd eam Marathonis partẽ haberent, quæ est iuxta Oenoën: aut in Acarnania mille iugera possiderent. Cũ vniuersa Græcia, vt mihi tum è sublimi despectãti videbatur, quatuor digitorũ haberet spatium, Attica, ni fallor, proportione D minima pars erat. Itaq; cogitabã quid esset reliquum, quod diuitibus istis animos tolleret. Etenim is qui inter hos agri plurima iugera possidebát, vix vnam ex Epicureis atomis colere mihi videbatur. Cæterùm vbi ad Peloponnesum flexissem oculos, deinde terram Cynosuræ subiectã conspexissem, veniebat in mentem, pro quãtula regione, quæ nihilo E esset

ὀμφαλοῦ πλατύτερον, τοσοῦτο ἔπεσον Ἀργείων, καὶ Λακεδαιμονίων μιᾷ ἡμέρᾳ. κἀμοὶ ἔδοκουν ἰδόντι ὅτι χρυσῷ μέγα φρονοῦντα, ὅτι δακτυλίους τε εἶχεν ὀκτὼ, καὶ φιάλας τέτταρας, παῦε καὶ σὺ τούτῳ σεαυτὸν ἐγκελών. τὸ γὰρ Πάγγαιον ὅλον, αὐτοῖς μετάλλοις συγχελὲν ἦν τὸ μέγεθος. Στω, ἔφη μακάριε Μένιππε, τῆς παρόδου θέας. αἱ δὲ πόλεις πῶς Διός, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοὶ, πολίχνιοι διεφαίνοντο ἄνω; Ms. οἶμαί σε πολλοὺς ἤδη μυρμήκων ἀγορὰν ἰδεῖν ἠθροικέναι. τοὺς μὲν, εἰλουμένους. οἵους δ' ἐξιόντας ἑτέρους δὲ, ἐπανιόντας αὖθις εἰς τὴν πόλιν. καὶ ὁ μὲν τις, τὴν κόκκον ἐκφέρει. ὁ δὲ, ἀφ' ἁπάσης τυφὼ ἡ κυάμου λέπος, ἢ πυρὸς ἡμίτομον, δεῖ φέρων. ἦν δὲ εἶναι παρ' αὐτοῖς κατὰ λόγον τὸν μυρμήκιον βίον, καὶ ἐκκλησίας τινὰς, καὶ δημαγωγοὺς, καὶ φρουραρχοὺς, καὶ μουσικοὺς, καὶ φιλοσόφους. πλὴν αἱ γε πόλεις αὐτοῖς ἀνδράσι ταῖς μυρμηκιαις μάλιστα ἐῴκεσαν, εἰ δοκεῖ μικρὸν τὸ παράδειγμα τὸ ἀνθρώπινον εἰκάσαι τῇ μυρμήκων πολιτείᾳ τὴν παλαιὰν μύθων

esset latior lente Ægyptia, tot Argiui & Lacedæmonij vno die cecidissent. Quin etiam siquem viderem auro superbientem, quòd & octo haberet annulos, & quatuor phialas, hunc magnopere irridebam. Totum enim Pangæum, vnà cum ipsis metallis, vix erat millj magnitudine. *Amic.* O! te fœlicem, Menippe; qui tam nouum spectaris spectaculum. At per Iouem, ciuitates ipsique homines, quanti videbantur ex alto? *Men.* Equidem arbitror te sæpenumero formicarum cõcionem vidisse aliquas coactas, nonnullas exeuntes, rursum has in ciuitatem redeuntes. Atque hæc quidem fimum exportat, hęc alicunde raptam fabæ tunicam, aut dimidiatũ frumenti granum apportat. Consentaneum autem est pro ratione vitæ formicarum, esse apud illos, & ædium structores, & concionatores, & magistratus, & musicos, & philosophos. Sed ipsis cum viris vrbes formicarum nidis persimiles videbantur. Quòd si tibi videtur humilius exemplum viros cum formicarum republica conferre, veteres Thessalorum fabulas

ἐπιπεπλαι τ Θετταλῶν. εὑρήσεις γὰρ τοὺς Μυρμιδόνας, τὸ μαχιμώτατον φῦλον, ἐκ μυρμήκων ἀνδρας γεγονότας. ἐπεὶδὴ δι' ὧν πάντα ἱκανῶς ἐωρᾶτο, καὶ A κατεγελάσαι μοι, διασείσας ἐμαυτ', ἀνεπτάμην δόματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μὴ δαίμονας ἄλλους. οὔπω γάρ ἐσθ' ὑπελήλυθεν, ἀλλ' ἡ σελήνη, γυναικείαν B φωνὴν προϊεμένη, Μένιππε, φησίν, ἅττα ὀλίγα. διακόνησαί μοι τι πρὸς τὸν Δία. λέγοις ἄν· ἐγὼ δ' ἐρῶ. βαρὺ γὰρ οὐδέν, ὦ C μή τι φέρειν δέῃ. πρεσβείαν ἔφη τινὰ οὐ χαλεπήν, καὶ δέησιν ἀπένεγκαι παρ' ἐμοῦ τῷ Διΐ. ἀπίεμι γὰρ ὦ Μένιππε, πολλὰ, καὶ δεινὰ πρὸς τῶν φιλοσόφων ἀκούσυτα. οἷς οὐδὲν ἕτερον ὄφελος D ἔσται, ἢ τὰμὰ πολυπραγμονεῖν, τίς εἰμι, καὶ πηλίκη. ἢ καὶ δι' ὧν τινα αἰτίαν ἀγόμεθα, ἢ ἀμφίκυρτος γίγνομαι. καὶ οἱ μὲν, κατοικεῖσθαί τέ με φασὶν, οἱ δὲ, κρεμάσθαι τὴν θαλάσσης. οἱ δὲ, E ὅ, τι ἂν ἕκαστος ὑπονοήσῃ, τοῦτό μοι προσπλάττουσι. τὰ τελευταῖα δὲ, καὶ τὸ φῶς αὐτὸ, κλοπιμαῖόν τε, καὶ νόθον εἶναί φασί μοι, ἀνωθεν ἥκον παρὰ τὸν ἥλιον. καὶ ὑποψιθυρίσαντες, καὶ πρὸς

spectа. Reperies enim Myrmidonas, gentem bellicosissimam, viros è formicis esse natos. Posteaquam igitur omnia satis spectassem & risissem, excussi meipsum, & subuolaui. Ad reliquos diuos, Iouis altitonantis in ædes. Nondum stadium ascenderam, quum luna fœminea voce sonans, Menippe, inquit, ita tibi contingant quæ optas. Inferni mihi in re quapiam apud Iouem: dicas inquam, neque enim erit molestum, nisi quid oneris sit portandum. Nuntium, inquit, haud grauem, ac petitionem meo nomine Ioui perferes. Enecor, Menippe, multa, eáque non ferenda ab istis philosophis audiens: quibus nihil est negotij, nisi vt curiosè resmeas exquirant, quæ quantáque sim, & cur dimidiata fiam, & vtrinque gibbosa. Tum hi me dicũt inhabitari: illi speculi instar, supra mare suspensam esse: alij rursus id mihi attribuunt, quod quisque secum excogitarit. Postremò ipsum quoque lumen aiunt mihi, & furtiuum esse, & nothum, quòd à sole supernè proficiscatur. Neque finem faciunt, etiam cum hoc qui meus est frater,

τοῦτόν με ἀδελφὸν ὄντα μου,

ἐγχρῶσιν, καὶ φασπάσιν ἀλλήλους μαχεσάμενοι. ἐγὼ δὲ ἱκανά μοι δοκῶ αὐτοῖς ἀπειλῆσαι τῇ ἡλίῳ, λίθον αὐτὸν εἶναι, καὶ μύδρον διάπυρον. καίτοι πόσα ἐγὼ συνειδὼς αὐτοῖς, ἃ πρᾶξαι τὴν νύκτα, αἰσχρὰ, καὶ καταπύστα, οὐ μεθ' ἡμέραν σκυθρωπὸν, καὶ αὐθάδεις τὸ βλέμμα, καὶ τὸ σχῆμα σεμνοὶ, καὶ ὑπὲρ τὸ ἰδιωτικὸν ἀποβλέποντες. κἀγὼ μὲν σιωπῶ ῥᾴδια, ὅμως σιωπῶ. ἐγὼ δὲ ἤμελλον ἀρτίως ἀποκαλύψαι, καὶ διαφωτίσαι τὰς νυκτερινὰς ἐκείνας διατριβὰς, καὶ τὸν ὑπὸ τῆς σελήνης ἐκάστου βίον. ἀλλὰ καὶ πρὶν εἰδῶ αὐτῶν μοιχεύοντα, ἢ κλέπτοντα, ἢ ἄλλο τι τολμῶντα νυκτερινώτατον, οὐδὲ ὑπανατείλαντος τὸ ἦφος, ἐπικαλύπτομαι, ἵνα μὴ δείξω τοῖς πολλοῖς γέροντας ἀνδρας, ἤδη πόδαγρα, καὶ ἀρετῇ ἐναγωνιῶντας. οἱ δὲ, οὐδὲν αἰσθόμενοι, διαπαρέπλεκτές με τῷ λόγῳ, καὶ πάντα ὄπισθεν ὑβρίζοντες. ἐγὼ τὴν νύκτα, πολλάκις ἐβουλευσάμην μετοικῆσαι ὅπη πρῶτα τύχοι, ἵν' αὐτῶν τὴν περιεργον ἀγλωττίαν διέφυγον. μέμνησο δὲ ταῦτά μοι ἀπαγγεῖλαι τῷ Διΐ. καὶ σκόπει ὅπως μὴ δυνατὸν ἔσται μοι κατ' ἐμαυτὸν μένειν,

me committere, & factionem inter nos serere conantes. Neque enim sat erat ipsis dixisse solem ipsum esse lapidem, & massam candentem. Et tamen quàm multarum rerum illis sum conscia, quas noctu patrant turpissimas, & execrandas, cùm interdiu sint tetrico & virili aspectu, habitúque graui, & ab imperitis conspiciantur. Quæ etsi videam, sileo tamen. Neque enim decorum arbitror, retegere atque in lucem efferre nocturnas illas diatribas, & quam quisque in operto viuat vitam. Quinetiam si quem videro ipsorum adulterium committentem, aut furantem, aut aliud quid quàm maximè nocturnum audentem, continuò contracta nube tegebam, ne vulgo ostenderem viros senes, ea gerentes, quæ neque barbæ prolixæ, neque virtutis professioni essent decora. At isti nihilo minùs oratione me discerpunt, modisque omnibus contumelia afficiunt. Itaque noctem testor, mihi sæpe in mentem venisse vt quàm longissimè hinc demigrarem, quò linguam illorum curiosam effugere possem. Hæc igitur Ioui renuntiare meminetis, idque addere, fieri nõ posse vt hoc in loco

λῶ μὴ τὸν φυσικοὺς ἐκείνους
ὀπτεύῃ, καὶ τὸν διαλε-
κτικοὺς ὀπισθομίσῃ καὶ τ' στοὰν
καταβάλῃ, καὶ τὴν ἀκαδη-
μίαν καταφλέξῃ, ἢ παύσῃ
ταῖς ἐν περιπάτῳ διατριβαῖς. A
οὕτω γὰρ αὖ εἰρήνιμα ἄγοιμι,
ἀσυμφόρως πρὸς αὐτῶν γεω-
μετρουμένη. Ἔσεσθαι ταῦτα ὠήθη B
ἐγώ. καὶ ἅμα πρὸς τὸ αἴφνης
ἔτεινον τὴν ὀπὴν τοῦ οὐρανοῦ,
ἔνθα μηδὲ οὔτε βοῶν, οὔτ' ἀν-
δρῶν φαίνετο ἔργα. μετ' ὀλίγον
γὰρ καὶ ἡ σελήνη βεβαιά C
μοι καθεωρᾶτο, καὶ τὴν γλῶ
ἤδη ἀπέκρυπτε. λαβὼν γὰρ τ' ἥ-
λιον ἐνδεξιᾶς, διὰ τῶν ἀστέρων
πετόμενος, τετάρτος ἐπλησία-
σα τῷ οὐρανῷ. καὶ τὸ μὲ
πρῶτον, ἐδόκει μοι ὡς εἶχον ὀρ-
θὸς, εἶσω πτεροῦναι. ῥᾳδίως γὰρ D
ἤμελλον διαλαθεῖν, ἅτε ἐξ ἡμι-
σείας ὢν ἀετός. τὸν δ' ἀετὸν ἀ-
πεσάμην ἐκ παλαιᾶ συνήθει
τῷ Διΐ. ὕστερον δ' ἐλογισάμην
ὡς τάχιστα καταφρασθοῦσί μου
ζυπὸς τ' ἐτέραν πτέρυγα πτερο-
κείσθαι. ἄριστον γοῦν κεῖνα τὸ
μὴ παρακινδυνεύειν, ἔκοπτον
προστελθὼν τὴν θύραν. ὡς ἀ-
κούσας δ' ὁ Ἑρμῆς, ἢ τοιοῦτο
ἐκπυθόμενος, ἀπέρχεται κατ'
ἐπουδὴν φράσων τῷ Διΐ.

durem, nisi physicos illos comminuat: dialecticis os occludat: Stoam demoliatur: Academiam exuratur: quæ in Peripato habentur, diatribis finem imponat: siquidem ita mihi parabitur quies, & me quotidie metiri definent. Fient, inquam, quæ mandas: simúlque recti ad ipsum cœlum tendebam, Nulli vbi comparent hominum-ue, boum-ue labores. Etenim paulò pòst ipsa etiam Luna mihi pusilla videbatur: iámque terram obtegebat. Porrò relicto ad dextram sole per ipsas volans stellas, tertio die ad cœlum perueni. Ac primùm mihi vt habebam, ilico videbar ingressurus: nam rebar forè vt fallerem, quòd essem dimidia parte aquila. Porrò sciebam aquilam iam olim esse Ioui familiarem. Postea apud me perpendebam illos quamprimum deprehensuros esse me, altera vulturis ala cinctum. Quapropter optimum ratus, non temerè venire in periculum, fores pulsaui. At Mercurius postquam respôsasset, & nomen scisciratus esset, festinato abijt, Ioui renuntiaturus. Nec multo pòst intrò sum accersitus,

καὶ μετ' ὀλίγον εἰσεκλήθην

πάνυ δεδιὼς, καὶ τρέμων. καταλαμβάνω τε πάντας ἅμα συγχεομένους, καὶ δι' αὐτὸν ἀφροντίστως. ἐπτοήθησαν γὰρ τὸ καινὸν τῆς ἐπιδημίας. καὶ ὅσον οὐδέπω πάντας αὐτοὺς ἀφίξεσθαι προσεδόκων, ἐπ' αὐτὸν τέρπον ἐπιφερομένους. ὁ δὲ Ζεὺς, μάλα φοβερῷ δεινόν τε καὶ πτανῶδες εἰς ἐμὲ ἀποβλέψας, φησὶ, Τίς, πόθεν εἶ ἀφρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες; ἐγὼ δὲ, ὡς τοῦτ' ἤκουσα, μικρὸν μὲν ἀπέθανον ὑπὸ τοῦ δέους. ἐστάθην δ' ὅμως ἀφανὴς, καὶ ὑπὸ τῆς μεγαλοφωνίας ἐμβροντηθείς. χρόνῳ δὲ ἐμαυτὸν ἀναλαβὼν, ἅπαντα διηγούμην σαφῶς, ἄνωθεν ἀρξάμενος, ὡς ἐπεθυμήσαμι τὰ μετέωρα ἐκμαθεῖν, ὡς ἦλθοιμι παρὰ τοὺς φιλοσόφους, ὡς παντία λεγόντων ἀκούσαιμι, ὡς ἀπαρρήξαιμι διαπωλώμενος ὑπὸ τῶν λόγων, εἶτα ἐξῆς τὴν ὄπτειαν, καὶ τὰ περὶ, καὶ τἄλλα πάντα, μέχρι περὶ τὸ οὐράνιον. ὑπὸ πᾶσι δὲ προσέθηκε, τὰ ὑπὸ τὴν σελήνην ἐπισκώψας. μειδιάσας δ' οὖν ὁ Ζεὺς, καὶ μικρὸν ἐπανελὼν τῶν ὀφρύων, τί ἀπέλεγες φησὶν ὅτε πρὸς Ἐφιάλτου, ὅπου καὶ

magnopere pauitans ac tremens. Offendóque Deos pariter confidentes, non sine solicitudine. Nonnihil enim ipsos turbabat, nouus & inopinatus aduentus meus: & quod nunquam futurum expectabant, vt omnes homines, ad eundem modum alati aduenirent. Tum Iupiter admodum terribili vultu, toruo & Titanico me obtuens, inquit, Quisnam es, & vnde venis? vbinam vrbs tibi, quiue parentes? Quod cùm audiuissem metu propemodum sum exanimatus. Constiti tamen obstupefactus, præque vocis magnitudine attonitus. Aliquanto pòst ad me reuersus, omnia dilucidè exposui, ab ipso exorsus capite: quemadmodum cupissem sublimia illa cognoscere: & philosophos adijssem, pugnantia loquentes audissem: dictis illorũ distractus desperassem. Deinde meum inuentum, alas, reliquáque omnia, ad ipsum vsque cœlũ. Quibus addidi quæ Luna mandarat. Itaque ridens Iupiter exporrectis aliquãtum supercilijs: Quid dicas, inquit, de Oto, & Ephialto, cũ ausus sit & Menippus in

Μένιππος ἀπέλιπεν ἐς τὸ

οὐρανὸν ἀπελθεῖν; ἀλλὰ νῶν μὲν ἐπὶ ξενίᾳ σε καλοῦμεν. αὔριον δ' ἔφη, περὶ ὧν ἥκεις χρηματίσαντες, ἀποπέμψομεν. καὶ ἅμα ἐξαναστὰς, ἐβάδιζεν ἐς τὸ ὑπερκόσμιον τοῦ οὐρανοῦ. καιρὸς γὰρ ἦν ἐπὶ τὰ ἐυχῶν καθέζεσθαι. μεταξὺ δὲ θεοῖσιν, ἀΐκριτόν με περὶ τῶν ἐν τῇ γῇ πραγμάτων. τὰ μὲν δὴ πρῶτα μὴ ὀκνῆναι, πόσου νῦν ὁ πυρὸς ὄστις ὢνιος ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰ σφόδρα ὑμῶν ὁ πέρυσι χειμὼν κατέκειτο, καὶ εἰ τὰ λάχανα δεῖται πλείονος ἐπομβρείας. μετὰ δὲ, ἠρώτα, εἴ τις ἔτι λείπεται τῶν ἀπὸ Φειδίου, καὶ δι' ὧν αἰτίαν ἐλλίποιεν Ἀθηναῖοι τὰ Διάσια τοσούτων ἐτῶν, καὶ εἰ τὸ ὀλύμπιον αὐτῶν ἐπιτελέσαι διανοοῦνται, καὶ εἰ συνελήφθησαν οἱ τὸν Δωδώνης νεὼν συλήσαντες. ἐπεὶ δὲ περὶ τούτων ἀπεκεκάμμην, εἶπέ μοι Μένιππε ἔφη, περὶ δὲ ἐμοῦ οἱ ἄνθρωποι τίνα γνώμην ἔχουσι; τίνα ἔφην Διόνυσον, ὃν τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα σε εἶναι πάντων θεῶν. παίζεις ἔχων ἔφη. τὸ δὲ φιλόνεικον αὐτῶν, ἀκριβῶς οἶδα, κἂν μὴ λέγῃς. νῦν γάρ ποτε χρόνος, ὅτε καὶ μαντὶς ἐδόκουν αὐτοῖς, καὶ ἰατρὸς, καὶ πάντα ὅλως ἦν ἐγώ. μεταξὺ

cœlum ascendere. At te nunc quidem ad hospitium inuitamus. Cras, inquit, super his quorum gratia huc aduenisti, dato responso dimittemus. Simúlque surgés, ibat ad eam cœli partem, vnde omnia facillimè exaudiebãtur. Iam enim tempus erat vt votis audiendis confideret. Atq; interdum me percontabatur super his quę in terris aguntur. Ac primùm quidem illa, quanti ematur triticum in Græcia: & num superior hyems grauiter vos terrigisset: nũ etiã copiosiore imbre olera egeant. Postea rogabat superesset-ne aliquis ex Phidiæ genere: & quam ob causam Athenienses Iouialia tot annos intermisissent: & an in animo habeant Olympium suum perficere. & an essent cõprehensi qui Dodonæũ templũ sacrilegio spoliarunt. Ad ea cũ respondissem, Dic mihi, inquit, menippe, quid de me sentiunt homines? Quid, inquã, Domine, nisi maximè pium? nimirũ omniũ Deorũ, regem esse te. Ludis tu, inquit. Cæterũ illorũ cõtentionẽ probè noui, ersi nihil dicas. Fuit enim tẽpus quũ & vates videbar ipsis, & medicus: deniq; vnus eram omnia. Tum Iouis plenæ erãt & viæ om-

Διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαὶ

πᾶσα δ' ἀνθρώπων ἀγορά. καὶ ἡ Δωδώνη τε, καὶ ἡ Πίσα, λαμπραὶ, καὶ περίβλεπτοι πᾶσιν ἦσαν. ἐγὼ δ' οὐ τὸ καπνὸν τῶν θυσιῶν, εἰδὲ ἀναβλέπειν μοι συγκατὼν. ἔνθα δ' ἐν Δελφοῖς μὲν Ἀπόλλων τὸ μαντεῖον κατεστήσατο, ἐν Περγάμῳ δὲ τὸ ἰατρεῖον ὁ Ἀσκληπιὸς, καὶ τὸ Βενδιδεῖον ἐγένετο ἐν Θρᾴκῃ, καὶ τὸ Ἀνουβιεῖον ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐν Ἐφέσῳ, ἐπὶ ταῦτα μὲν ἅπαντες θύσοντες, καὶ πανηγύρεις ἄγοντες, καὶ ἑκατόμβας προάγοντες. ἐμοὶ δὲ, ὥσπερ παρηβηκότι ἤδη καὶ τετρακαίδεκα τριάκοντα ἔτεσιν, οὐδὲ διὰ πέντε ὅλων ἐτῶν θύσουσιν ἐν ὀλυμπίᾳ. τυγχάνω δὲ ψυχροτέρους αὐτοῦ μου τοὺς βωμοὺς ἰδοὺς τῶν Πλάτωνος νόμων, ἢ τῶν Χρυσίππου συλλογισμῶν. τοιαῦτ' ἄττα διεξιόντες, ἀφικνούμεθα ἐς τὸ χωρίον, ἔνθα ἔδει αὐτὰ καθιζόμενον, διακῦσαι τῶν εὐχῶν. ἐφεῖστο δὲ πᾶσιν ἐξῆς τοῖς σώμασι τῶν φρεάτων ἐπικείμενα, πώματα ἔχουσα. καὶ πᾶς ἑκάστου τρόπος ἔκειτο χρυσοῦς. καθίσας οὖν ἐμαυτὸν ἐπὶ τῆς κρήνης ὁ Ζεὺς, καὶ ἀφελὼν τὸ πῶμα, παρεῖχε τοῖς εὐχομένοις ἑαυτόν. εὔχοντο δὲ

nes, omnésque hominum conciones. Dodona etiam & Pisa splendidæ erant & celebres. Nec præ fumo sacrorum oculos mihi licebat attollere. Verùm posteaquam Apollo Delphis oraculum constituit, Æsculapius medicinæ officinam Pergami, & Bendidium in Thracia est exortum, Anubis templum in Ægypto, Dianæ apud Ephesios, ad ista concurrunt omnes, solennes conuentus celebrant, hecatombas offerunt. Mihi verò tanquam ætate confecto, abundè magnum honorem habuisse se putant, si solido quinquennio sacrificarint in Olympia. Proinde aras meas frigidiores videas, quàm sint vel Platonis leges, vel Chrysippi syllogismi. Talia confabulando, peruenimus eum in locum, vbi ad audienda vota erat consessurus. Erant autem ordine fenestræ, cuiusmodi sunt ora puteorum, habentes opercula. Iuxta vnamquamque posita erat sella aurea: quarum in prima sedens Iupiter, detracto operculo, præbebat sese precantibus. Precabantur autem ex omni vndique terra, diuersa variá-

παντοδάπων τῆς γῆς διάφορα,

καὶ ποικίλα. συμπαροξύναι γὰρ καὶ αὐτὸς, ἐπῄκουον ἅμα τῶν εὐχῶν. ἦσαν δὲ τοιαῦται. ὦ Ζεῦ, βασιλεῦσαί μοι γένοιτο. ὦ Ζεῦ, τὰ πρόμμυά μοι φυῶναι, καὶ τὰ σκόροδα. ὦ Ζεῦ, τὸν πατέρα μοι ταχέως ἀποθανεῖν. ὁ δέ τις αὖ φαίη, εἴθε κληρονομήσαιμι τῆς γυναικός. εἴθε λάθοιμι ἐπιβουλεύσας τῷ ἀδελφῷ. γένοιτό μοι νικῆσαι τὴν δίκην. στεφθῆναι τὰ ὀλύμπια. τῶν πλεόντων δέ, ὁ μὲν, βορέαν ἤυχετο ἐπιπνεῦσαι. ὁ δὲ, νότον. ὁ δὲ γεωργὸς, ὄμβρον ὑετόν. ὁ δὲ κηρύκειος, ἥλιον. ἐπακούων δὲ ὁ Ζεὺς, καὶ τὰς εὐχὰς ἑκάστην ἀκριβῶς ἐξετάζων, τὰ πάντα διῳκεῖτο. τὴν μὲν ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δὲ ἀπένευσε. ταῖς μὲν γὰρ δικαίας τῶν εὐχῶν, προσίετο αὖθις διὰ τοῦ στομίου, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατετίθει φέρων. τὰς δὲ ἀθέσμους, ἀπερράκτοις αὖθις ἀπέπεμπεν ἀποφυσῶν κάτω, ἵνα μὴ δι' πλησίον ῥέοιντο τοῦ οὐρανοῦ. ἐπὶ μιᾶς δή τινος εὐχῆς, καὶ ἀπορῶντα αὐτὸν ἐθεασάμην. δύο γὰρ ἀνδρῶν τἀναντία εὐχομένων, καὶ ταῖς ἴσας θυσίας ἀπογραψαμένων, ὡς εἶχεν ὁπότερῳ μᾶλλον ἐπινεύσειεν αὐτῶν. ὥστε δὴ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἐκεῖνο ἐπιπόθει,

que : quæ ipse etiam audiebam auribus pariter admotis. Eáque huiusmodi erant. O Iupiter contingat mihi regnum. O Iupiter, mihi producantur allia & cepæ. O Iupiter, vtinam pater mihi breui moriatur. Alius quoque dicit: Vtinam sim hæres vxoris. Vtinam nemo sciat me struxisse fratri insidias. Contingat mihi litem vincere, Olympia coronari. Porrò nauigantium hic optabat vt flaret boreas, ille vt notus. Agricola pluuiam, fullo solem petebat. At Iupiter audiens, & singula vota diligenter expendens, non pollicebatur omnia. Verùm hoc concessit Saturnius, abnuit illud. Nam iusta vota per os fenestræ sursum admittebat, admissa ad dextram collocabat. Verùm iniqua flatu deorsum irrita disijciebat, ne ad cœlum accedere possent. At super vno voto ambigentem vidi. Etenim duobus diuersa petentibus, paréque victimas pollicentibus, nesciebat vtri eorum potiùs annuere. Tum itaque Academicum illud ei accidebat,

καὶ οὐδὲν τι ἀποφήνασθαι δυνατὸς ὢν. ἀλλ' ὥσπερ ὁ Πύρρων ἐπέχει ἐπὶ καὶ διεσκέπτετο. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐχρημάτισε τοῖς ἐνχαῖς, ὅτι τὸ ἑξῆς μετέβαινε θρόνου, καὶ τὸν δεύτερον ἔβλεπε, καταχίψας τοῖς ἕρκεσι ἐκέλευε καὶ τοῖς ὀμνύουσι χρηματίσας ὃ καὶ τούτοις, καὶ τὸν ἐπικούρειον Ἑρμόδωρον ἐπιτρίψας, μετεκαθίζετο ἐπὶ τὸ ἑξῆς θρόνου κληδόνας, καὶ φήμας, καὶ οἰωνοῖς ἐπιτήδειον. εἶτ' ἐνέβλεπεν ὅπῃ τὰ τῶν θυσιῶν δυσεῖδα μετίη, ἵνα ὁ καπνὸς αὐτῶν, ἀπαγγέλλοι τῷ Διὶ τὸ θύοντος ἑκάστου ὄνομα. ἀπεσταλεὶς δὲ τούτων, ἐφεστήκει τοῖς ἀνέμοις, καὶ ταῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. τὸν μὲν παρὰ Σκύθαις, ὑέτιον. παρὰ Λίβυσιν, ἀστραπήτιον. παρ' Ἕλλησιν, νιφέτιον. σὺ δὲ ὁ βορέας, πνεῦσον ἐν Λυδίᾳ. σὺ δὲ ὁ νότος, ἡσυχίαν ἄγε. ὁ δὲ ζέφυρος, τὸν Ἀδρίαν διακύμαινε, καὶ τῆς χαλάζης ὅσον μεδίμνοι χίλιοι διασκεδαζέτωσαν ἐπὶ Καππαδοκίας. ἀπάντων δὲ ἤδη σχεδὸν αὐτῶν διωκισμένων, ἀπῆμεν ἐς τὸ συμπόσιον. δεῖπνου δὲ ἤδη καιροῦ ὄντος, καὶ με ὁ Ἑρμῆς παραλαβὼν, κατέκλινε παρὰ τὸν Πᾶνα

vt nihil ſtatuere poſſet. Verùm Pyrrhonis in morem ſuſpenſus hærebat, & confiderabat ampliùs. Porrò vbi precantibus ſatis reſ- A pondiſſet, ad proximam digreſſus ſellam, & ad ſecundam feneſtram, iuramentis & iurantibus audiendis vacabat. Quibus cùm reſpondiſſet, & Epicureum B Hermodorum contriuiſſet, ad proximam ſellam ſeſe tranſtulit, diuinationibus, rumoribus, & augurijs attentionem adhibiturus. Hinc ad ſacrificiorum feneſtram C tranſijt, per quam fumus aſcendens, denuntiabat Ioui nomen vniuſcuiuſque qui rem diuinam faceret. His relictis, ventis & horis mandabat quæ facere D deberent. Hodie apud Scythas pluito, apud Libyes fulgurato, apud Græcos ningito. Tu boreas in Lydia ſpirato, tu note quieſce, zephyrus in Adria tempeſtatem concitet: mille grandinis modij ſuper Cappadocia diſpergantur. Tandem E omnibus ferme ordinatis, eum in locum iuimus vbi compotant Dij, quia cœnandi iam erat tempus. Me arreptum Mercurius iuſſit accumbere iuxta Panem

καὶ τὸν Κορύβαντας, καὶ τὸν Ἄττιν, καὶ τὸν Σαβάζιον, τοὺς μετοίκους τούτους, καὶ ἀμφιβόλους θεούς. καὶ ἄρτον μὲν ἡ Δημήτηρ παρεῖχε, καὶ ὁ Διόνυσος οἶνον, καὶ ὁ Ἡρακλῆς κρέα, καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη, καὶ ὁ Ποσειδῶν μαινίδας. ἄμα δὲ καὶ τῆς ἀμβροσίας ἠρέμα, καὶ τὸ νέκταρος παρεγευόμην. ὁ δὲ βέλτιστος Γανυμήδης, ὡσὰν φιλανθρωπίας, εἴ ποτε ἀποβλέποντά με τὸν Δία κοτύλιον αὖ, καὶ δύο τὸ νέκταρος ἐνέχει μοι φέρων. οἱ δὲ θεοὶ, ὡς Ὁμηρός που λέγει, καὶ αὐτοὺς οἶμαι καθάρ' ἐγὼ τάχει τεθραμμένος, οὔτε σῖτον ἔδουσιν, οὔτε πίνουσιν αἴθοπα οἶνον, ἀλλὰ τῇ ἀμβροσίᾳ παρατίθενται, καὶ τὸ νέκταρος μεθύσκονται. μάλιστα δ' ἥδονται, ὅταν τοὺς θύοντες ἐν τῶν θυσιῶν καπνὸν αὐτῇ κνίσῃ ἀνειλυγμένον. καὶ τὸ αἷμα δὲ τῶν ἱερείων, ὃ τοῖς βωμοῖς οἱ θύοντες περιχέουσιν. ἐν δὲ τῷ δείπνῳ, ὅτε Ἀπόλλων ἐκιθάριζεν, καὶ ὁ Σειληνὸς, κόρδαξ καθορχήσατο, καὶ αἱ μοῦσαι ἀνεβόησαν, τῆς τε Ἡσιόδου θεογονίας ἦσαν ἡμῖν, καὶ τῶν μελῶν τῶν φόλων τὰ ὕμνων τὰ Πινδάρου. κἀπειδὴ κόρος ἦν, ἀπεπαυόμεθα ὡς εἶχεν

Corybantas, Attin, & Sabazium, inquilinos istos & ancipites Deos. Interea panem exhibebat Ceres, Bacchus vinum, Hercules carnes, myrtum Venus, Neptunus mænidas: simul etiã ambrosiam & nectar furtim degustabam. Nam optimus ille Ganymedes, quæ eius erat humanitas, siquando Iouem oculos aliquò conuertentem conspexisset, nectaris cyathum vnum, aliquando duos mihi infundebat. Dij autem, vt alicubi Homerus dicit, quinetiam ego, vt qui illud ibi sim conspicatus, neque frumentum edunt, neque nigrantia vina potant, sed ambrosiam apponunt, & nectare inebriantur. Præcipuè verò gaudent vesci sacrificiorum fumo cum ipso nidore subuecto: & sanguine victimarum, quem sacrificantes aris infundunt. Cæterùm inter cœnandum Apollo cithara canebat, Silenus cordacem saltabat, stantes Musæ & Hesiodi Theogonias, & primã hymnorum Pindari odam nobis canebant. Deinde saturi requieuimus, ita vt se quisq; habebat, potu satis vuidi.

ἕκαστος, ἐκαρῶς ἐπαυβιβρεγμένα.

ἀλλοι μὲν ἔτι θεοί τε, καὶ ἀνέμες ἐπεπτερυγωμένοι εὖδον παντύχοι. ἐγὼ δὲ καὶ εἶχε κάλυμνος ὕπνος. ἀπολογιζομένῳ γὰρ πολλὰ μὲ καὶ ἄλλα, μᾶλλον δὲ ἐκεῖνα, πῶς ἐν τοσούτῳ χρόνῳ ὁ Ἀπόλλων οὐ φύει πώγωνα, ἢ πῶς γίνεται νυξὶ ἐν οὐρανῷ, τῷ ἡλίου παρόντος ἀεὶ, καὶ συνευωχουμένου. τότε μὲν οὖν μικρόν τι κατεβαρύνθην. ἔωθεν δὲ διαναστὰς ὁ Ζεὺς, συνεκάλει κηρύττειν ἐκκλησίαν. καὶ πειδὴ παρῆσαν ἅπαντες, ἤρξατο λέγειν. τὴν μὲν αἰτίαν τῆς ξυναγωγῆς ὑμᾶς, ὁ χθιζὸς οὗτος ξένος παρέσχετο. πάλαι δὲ βουλόμενος ὑμῖν κοινῶσαι περὶ τῶν φιλοσόφων, μάλιστά γε ἀπὸ τῆς σελήνης. καὶ ὧν ἐκείνη μέμφεται σφόδρα πολὺς, ἔγνων μηκέτ' ἐπὶ πλεῖον παρατείνειν τὴν διάσκεψιν. ἔθνος γάρ τι ἀνθρώπων ἐστὶν, οὐ σφόδρα πολυῶν τῷ βίῳ ἐπιπολάζον, ἀργὸν, φιλόψυχον, κενόδοξον, ὀξύχολον, ἀπαίδευτον, ἀκόμωδον, τυφομανὲς, ὕβρεως ἀπάντων. καὶ ἵνα καθ' Ὅμηρον εἴπω, ἄχθος ἀρούρης. οὗτοι τοίνυν εἰς συνήματα διαιρεθέντες, καὶ διαφόροις λόγων λαβυρίνθοις ἐπινοήσαντες, οἱ μὲν, στωϊκοὶ ὠνομάσθησαν.

At reliqui noctem, diuíque hominéque per omnem Dormiuére, vnum me non sopor altus habebat. Nam animo versabam cùm alia permulta, tum illa præcipuè: quî fiat vt tanto tempore barba non nascatur Apollini, aut quî sit nox in cœlo, cùm sol semper adsit, & vnà conuiuium agitet. Ac tumquidem obdormiui paululum. Mane verò excitatus Iupiter, iussit indici concionem. Et cùm omnes conuenissent, sic fari cœpit. Vti vos conuocarem, in causa fuit hospes hic, qui heri aduenit. Verùm cùm alioquî iam olim mihi fuerit animus vobiscum communicandi de philosophis. Maximè verò à luna, hísque de quibus illa conqueritur commotus, statui haud diutius consultationem prorogare. Est enim hominum genus, quod non ita pridem in vita extare cœpit, iners, contentiosum, gloriæ auidum, iracundum, gulosum, stultum, fastuosum, contumelioſum: & vt Homeri verbis dicam, Telluris inutile pondus. Iſti igitur in sectas diuisi, ac varijs rationum labyrinthis excogitatis, alij sese Stoicos appellant,

οἱ δ', ἀκαδημαϊκούς. οἱδὲ, ὁπλουρείους. οἱ δ', περιπατητικούς. καὶ ἄλλα πολλῷ γελοιότερα τούτων. ἔπειτα δ', ὄνομα σεμνὸν τῇ ἀρετῇ περιθέμενοι, καὶ τὰς ὀφρῦς ἐπάραντες, καὶ πώγωνας ὑπαπασαμένοι, περιέρχονται ὑπαλλάττῳ σχήματι, κατάπτυστα ἤδη περιστέλλοντες, ἐοικότες μάλιστα τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς, ὧν ἢν ἀφέλῃς τὰ πρόσωπα, καὶ τὴν χρυσόπαστον ἐκείνην στολὴν, τὸ καταλειπόμενόν ἐστι γελοῖον, ἀνθρώπιον ἐπὶ δεκαχμῶν ἐς τὸν ἀγῶνα μεμισθωμένον. τοιοῦτοι δ' ὄντες, ἀνθρώπων μὲν ἁπάντων καταφρονοῦσι. περὶ θεῶν δ', ἀλλόκοτα διεξέρχονται. καὶ συναίροντες ἐνεξαπάτητα μειράκια, τὴν τε πολυθρύλλητον ἀρετὴν τραγῳδοῦσι, καὶ τὰς τῶν λόγων ἀπορίας ἐκδιδάσκουσι. καὶ πρὸς μὲν τοὺς μαθητὰς, χαρτεία ἀεὶ, καὶ σωφρονισμῶν ἐπαινοῦσι, καὶ ὡλότητα, καὶ ἡδονῆς καταφρόνησιν. μόνοι δὲ καθ' ἑαυτοὺς γυμνούμενοι, τί ἂν λέγοι τις, ὅσα μὲ ἐσθίουσιν, ὅσα δ', ἀφανίζουσιν, ὅπως δ' πλεονεκτοῦσι τῶν ὀβολῶν τὸ ῥυπόν. τὸ δὲ πάντων δεινότατον, ὅτι μηδὲν αὐτοὶ μήτε κοινὸν, μήτε ἴδιον

alij Academicos, alij Epicureos, alij Peripateticos, alijs item vocabulis, his multò magis ridiculis. Deinde cùm illud virtutis nomen venerandum induerint, A tum adductis in altum supercilijs, promissáq; barba, fucato habitu obambulant, detestandos mores secum circunferentes, simillimi istis tragœdiarum actoribus: B quibus si personas, stolámq; illam auro sparsam detraxeris, reliquum est ridiculum, nempe homunculus septem denarijs ad agonem conductus. Atqui huiusmodi cùm sint, omnes quidem homines aspernantur: de Dijs verò absurda prædicant: coactísque adolescentulis deceptu facilibus, nobilem illam virtutem ostentant, & C D verborum ambiguitates docent: atque apud discipulos temperātiam semper ac modestiam laudant, opes & voluptatem respuunt. Cæterū quum soli apud se sunt, E quid attinet dicere, quantum comedant, quantum Veneri indulgeant, vt sordes obolorum oblingant? Et hoc omnium est grauissimum, quod cùm ipsi nihil agant, neque publicum,

ἐπιλεῖπτες, ἀλλ' ἀχρεῖοι, καὶ περιττοὶ καθεζῶντες, ὅτε ποτ' ἐς πόλεμον ἐκκεκλημένοι, ἐν τοῖς βέλεσι, ὅμως τῶν ἄλλων κατηγοροῦσι. καὶ λόγοις τισὶ πικροῖς συμφορήσαντες, καὶ λοιδορίας τινὰς ἐκμελετήσαντες, ἐπιτρίψουσι, καὶ λοιδορήσουσι τοῖς πλησίον. καὶ οὗτος αὐτῶν τὰ πρῶτα φέρεσθαι δοκεῖ, ὃς ἂν μεγαλοφωνότατός τε ᾖ, καὶ ἐπαμύντατος, καὶ πρὸς ταῖς βλασφημίαις θρασύτατος. καίτοι τὸν διατεθρύμμενον αὐτῶν, καὶ βοῶντα, καὶ καταρρεόμενον τῶν ἄλλων, ἰδὼν ἔροιο. σὺ δὴ τί φρονῶν τυγχάνεις; ἢ τί φῶμεν πρὸς θεῶν σε πρὸς τὸν βίον συντελεῖν; φαίη ἄν, εἰ τὰ δίκαια, καὶ ἀληθῆ βούλει λέγειν. ὅπλα μὲν, ἢ ναυτιᾶν, ἢ στρατεύεσθαι, ἢ πυκτεύειν μετίναι, περιττὸν εἶναί μοι δοκεῖ. κίναιδος δ', καὶ ἀνθρακεύω, καὶ ψυχρολουτῶ, καὶ ἀνυπόδητος τὸν χειμῶνος περιέρχομαι. καὶ ὥσπερ ὁ Μῶμος, τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων γιγνόμενα, συκοφαντῶ. καὶ εἰ μή τις ὠφέλημα τῶν πλουσίων πολυτελῶς, ἢ ἑταίραν ἔχει, τοῦτο πολυπραγμονῶ, καὶ ἀγανακτῶ. εἰ δ' τῶν φίλων τίς, ἢ ἑταίρων κατακείται νοσῶν ἐπικουρίας τε, καὶ θεραπείας δεόμενος,

neque priuatum, sed inutiles & superuacanei desideant, nusquam in consilijs nusquam numerentur in armis, alios tamen accusant: congestisque dictis amarulentis, & excogitatis conuitijs, obiurgant, & proximis conuitiantur. Et hic inter eos primas partes ferre videtur, qui sit clamosissimus, impudentissimus, & ad maledicendum audacissimus. Quòd si hunc vehementer clamantem, adósque incusantem roges: Tu verò quid facis? aut quid per Deos dicemus te ad vitam conferre? Respondebit, si modò recta, veráque fateri volet: Nauigare, aut agros colere, aut militare, aut artem aliquam aggredi, superuacaneum mihi videtur. Verùm clamo, squalco, frigida lauo, & sine soleis hyeme obambulo: ac veluti Momus ille, quæ ab alijs geruntur, calumnior. Aut siquis diuitum sumptuosiùs obsonarit, aut amicam habeat, id exquiro, & indignor. Quòd si amicorum, aut sodalium quispiam morbo decumbat, curáque & obsequio egeat,

ἀγνοῶ. τοιαῦτα μὲν ὄζιν ἡμῖν
ὦ θεοὶ ταῦτα τὰ θρέμματα. οἱ
δὲ δὴ ἐπικούρειοι αὐτῶν λεγόμε-
νοι, μάλα δὴ κῆ ὑβρεισταί εἰσι, καὶ
ἐ μετρίως ἡμῶν καταπτύονται, A
μήτε ἐπιμελεῖσθαι τ ἀνθρωπί-
νων λέγοντες τοὺς θεούς, μήτε ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκο-
πεῖν. ὥστε ὥρα ὑμῖν λογί-
ζεσθαι. διὸπ ἰὼ ἅπαξ οὕτοι B
πεῖσται τὸν βίον διαπτῶσιν, οὐ
μετρίως πεινήσετε. τίς γὰρ
αὖ ἔτι θύσειεν ὑμῖν, πλέον οὐ-
δὲν ἔξειν προσδοκῶν; ἃ μὲν γὰρ
ἡ σελήνη αἰτιᾶται, πάντες
ἠκούσατε τὸ ξένου χθὲς διη-
γουμένου. πρὸς ταῦτα, βουλεύ-
σασθε, ἃ καὶ τοῖς ἀνθρώποις
χρήσιμ' ἂν ὠφελιμώτατα, καὶ
ὑμῖν ἀσφαλέστατα. ἐπιόντος
ταῦτα τοῦ Διὸς, ἡ ἐκκλησία
διετεθρύλλητο. καὶ ἐυθὺς ἐ-
βόων ἅπαντες. κεραυνώσον, κα-
τάπλεξον, ἐπίπεμφον, ἐς τὸ βά-
ραθρον, ἐς τὸν τάρταρον, ὡς
τοὺς γίγαντας. ἡσυχίαν δ' ὁ Ζεὺς
αὖθις παρεγγείλας, ἔσε-
σθαι ταῦτα ἃ βούλεσθε ἔφη. καὶ
πάντες ἐπιπέμφονται αὐτῇ
διαλεκτικῇ. πολλοῦ γε νεῦ
εἶναι, οὐ θέμις κολασθῆναί τι-
να. ἱερομηνία γάρ ὄζιν ὡς ἔοικε,
μέλλω, ταύτων τεπαύσω. ἢ δὴν

id ignoro. Huiusmodi alumnos habemus ô Dij. Iam verò qui ex his vocantur Epicurei, sunt & valdè contumelioſi, & nos non mediocriter lædunt, affirmantes neque curæ Dijs esse res mortalium, neque omnino quæ agantur, considerari. Quapropter tempus est vt de his consultemus. Nam si semel hoc persuaserint ijs qui sunt in viuis, non mediocriter esurietis. Quis enim posthac vobis rem diuinam faciat, cùm nihil inde expectet emolumenti? Nam de quibus hos accuset Luna, omnes audistis heri narrantem hospitem. Super his consultate, quæ sint hominibus vtilissima, vobísque tutissima. Cùm hæc dixisset Iupiter, frequens adfremebat concio: mox clamarunt omnes, effulmina, exure, cõminue: in barathrum, in tartarum, vt gigantes. At Iupiter rursum indicto silentio, fient ista, inquit, vt vultis. Omnes ipsa cum dialectica comminuentur. Quanquam in præsentia fas non est punire quẽquam. Est enim Hieromenia, sicuti nostis, quatuor hos menses iãque inducias promulgaui.

πλὴν ἐκεχειρίας ἐπαγγελάμην.

ὡς πέρυσι οὖν ἀρχομένῳ ἦρος, καὶ κριὰς ἀπολουομένου τῷ Διὶ τῷ Ἑλλανίῳ κεραυνῷ. ἦ, καὶ ἀνανεύσας ἐκ τοῦ ὀφρύσι νεύσαι Κελαινοκρεῖ ὁ Μένιππου, ταῦτα ἐμοὶ δοκεῖ. πλειόνων δὲ ἀπολαυσόντων τὰ παρόντα, ἴσως μὲν καὶ αὖθις ἄλλοτε, ἀλλὰ τὸν Ἑρμῆν εἰς τὸν ζόφον κατενεχθῆναι χρεών. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἰπὼν, ἀφῆκεν τὸν σύλλογον. ἐμὲ δὲ ὁ Κυλλήνιος τῇ δεξιᾷ ὦτος ἀπὸ τοῦ ἀέρος, ὡς ἐπαφῆκε χρυσᾶν κριὸν φέρων ἐς τὸ Κεραμεικόν. Ἀκήκοας ἅπαντα, ἅπερ ἐθέλησας, τὰ ἐξ οὐρανοῦ. ἄπιθι οὖν καὶ τοῖς ἐν τῇ Ποικίλῃ περιπατοῦσι τῶν φιλοσόφων, αὐτὰ ταῦτα συναγγελοῦμος.

Quare proximo anno, ineunte vere mali malè perdentur formidando fulmine. Sic ait, atque supercilijs pater annuit atris. Cæterùm de Menippo, hæc mihi videntur, inquit: vt ademptis illi alis, nequando denuo redeat, à Mercurio deferatur hodie in terram. Hæc locutus dimisit cœtum. Me verò Cyllenius dextra aure suspensum, heri sub vesperam in Ceramico deposuit. Audiuisti omnia, omnia inquam amice, quæ è cœlo mecum adfero. Quocirca iam abeo eadem hæc renuntiaturus philosophis in Pœcila inambulantibus.

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ, Ἢ ΔΙΚΗΣ ΠΕΙΑ.

BIS ACCVSATVS, SEV FORA.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus contra Philosophos nominatim institutus Fora vocatur. Etenim introducitur Ebrietas litem Academiæ intendens ob dimotum à se Polemonem, Stoa Voluptati, quòd Dionysius Heracleotes à se ad Epicureos transfugisset, Virtus Mollitiei, quòd Aristippus neglecta Socratis doctrina quam hauserat, è se ad Voluptatem, quam finem bonorum asserebat, transuolasset. Mensuria Diogeni Cynico, quòd se velisset philosophari cepisset. Pistoriæ Eretriaci, eadem de causa. Denique Rhetorica & Dialogus Lucianeus, quòd ad Dialogum se è qua multum nobilitatus fuerat,

desiisse transcurrisset. Athic, quòd relicto veteri suo charactere, ita eosa argumenta contra Platonis exemplum tractaret. Cæterùm videtur author duo ostendere voluisse. Vnum, quàm malè à principio plerique ad professionem Philosophiæ profilierint, cùm Polemon ebrioso Academicus, Diogenes ex impostore Cynicus euaserit: quàm viles etiam homines ad philosophandum se contulerint. Alterum suorum studiorum & instituti rationem: quod & in Prometheo fecit.

Αλλ' ὀπτεύεθον ὁπόσοι τῶν φιλοσόφων περὶ μείοις τῶν εὐδαιμονίαν φασὶν εἶναι τοῖς θεοῖς. εἰ γοῦν ἤδεσαν ὁπόσα τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα πάσχομεν, ἐκ ἂν ἡμᾶς τὸ νέκταρος, ἢ τὴν ἀμβροσίας ἐμακάριζον, Ὁμήρῳ πιστεύσαντες δόξει τυφλῷ, καὶ γόητι, μάχεσθαι καλοῦντι ἡμᾶς, καὶ τὰ ἐν οὐρανῷ διηρυμένῳ, ὅσ ἀδὲ τὰ ἐν τῇ γῇ καθορᾶν ἐθελήσατο. αὐτίκα γέ τοι ὁ μὲν ἥλιος οὗτοσὶ ζεύξάμενος τὸ ἅρμα, παννύχιος τὴν οὐρανὸν περιτολεῖ, πῦρ ἐνδεδυκώς, καὶ τὴν ἀκτῖνα ἀποσείλβων, οὐδὲ ὁδὸν κτήσασθαι τὸ οὖς φασι, χαλεπὴν ἄγαν. εἰ γάρ τι καὶ ὀλίγον ἐπιβραδύνειας λαθών, ἀτημελήσαντες οἱ ἵπποι, καὶ τῆς ὁδοῦ παρεκβαπτόμενοι, κατέφλεξαν τὰ πάντα. ἡ σελήνη δέ, ἄγρυπνος καὶ αὐτὴ περιέρχεται,

T malè pereat quicunq; philosophorum apud solos Deos fœlicitatem esse dicunt. Nam si nossent, quàm multa nos hominum causâ patiamur, haudquaquã nos ob nectar, aut ámbrosiam beatos prædicarent, Homero videlicet credentes homini cæco & præstigiatori, beatos vocitanti nos. & ea quæ in cœlis geruntur, exponenti: cùm ipsè ne illa quidem quæ in terris fiunt, aspicere potuerit. Primùm quidem Sol hic iuncto curru, totam diem cœlum circumuagatur, indutus igne, & radijs resplendens, ne tantum quidem otij habens, quantum ad scalpendam aurem, ceu dici solet, sufficiat. Nam si vel paululum cessaret imprudens, contumaces equi, à via deflectentes, omnia incenderent. Luna autè insomnis & ipsa circumit,

lumen

φέρουσα τοῖς κωμάζουσι, καὶ τὰς ἀεὶ ἀπὸ τῶν δείπνων ἐπανιοῦσιν. ὁ Ἀπόλλων τε αὖ, πολυπράγμονα τὴν τέχνην ἐπανελόμενος, ὀλίγου δεῖν τὰ ὦτα ἐκκεκώφωται πρὸς τῶν ἐπιχλουμένων κατὰ χρείαν τῆς μαντικῆς. καὶ ἄρτι μὲν, αὐτῷ οἱ Δελφοῖς ἀναγκαῖον εἶναι. μετ' ὀλίγον δ', εἰς Κολοφῶνα δεῖ. κἀκεῖθεν, εἰς Ξάνθον μεταβαίνει. καὶ δρόμαιος αὖθις εἰς τὴν Κλάρον. ἔπειτα εἰς Δῆλον, ἢ εἰς Βραγχίδας. καὶ ὅλως, ἔνθα ἂν ἡ θεσπιῳδὸς πίεται τὸ ἱερὸν νᾶμα τοῦ, καὶ μασησαμένη τῆς δάφνης, καὶ τὸ τρίποδα διασείσασθαι, μέλειν παρεῖναι, ἄρτιον χρὴ αὐτίκα μάλα παρεσεσθαι πυνθανόμενα τοὺς χρησμούς, ἢ ὑπὲρ ἁπάντων οἱ τὴν δόξαν ἡ τέχνη. ἐῶ γὰρ λέγειν ὁπόσα ἐπὶ πείρᾳ τῆς μαντικῆς ἐπιτεχνῶνται αὐτῷ ἀρνεῖα κρέα, καὶ χελώνας ἐς τὸ αὐτό· ἃ ἴσμεν. ὡς εἰ μὴ τὴν ῥῖνα ὀξὺς ἦν, κἂν ἀπώλεσεν αὐτὸν ὁ λυδὸς καταγελών. ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς, ὅταν τῶν νοσούντων ἐπιχλούμενος, ὁρᾷ τὸ δεινὰ δηλοῦσι τὰ ἐνδέοντα, ἐπ' ἀλλοτρίῃσι συμφοραῖς, ἰδίας καρπῶται λύπας. τί γὰρ

lumen exhibent ijs qui comessationibus indulgent, quique præter tempus à cœnis domum redeunt. Quinetiam Apollo negotiolam artem exercens, parum abest quin obsurdescat auribus, adeò importuni sunt qui oracula efflagitant. Ac nunc quidem illi in Delphis esse necesse est: paulò post Colophonem cursu petit: inde & Xanthum transit: postea Clarum currendo contendit: deinde Delum, aut Branchidas, Denique quocunque vates sacrum laticem pota, commanducata lauro, & tripode concusso, venire iubet, impigrum protinus assistere oportet, oracula connectentem, aut alioqui artis gloria ipsi intercideret. Omitto dicere quàm multa experiendæ artis & vaticiniorum causa machinentur ipsi, quum agninas carnes, testudinésque in eodem vase coquunt: adeò vt nisi æri odoratu valeret, eo deriso Lydus ille abijsset. Nam & Æsculapius cùm ab ægrotantib⁹ vexetur, & tuetur graue, & tractat iniucunda, alienísque ex malis proprias sibi contrahit molestias. Quid

ἂν εἰκότως αὐέμους φυτουργοῦντας λέγοιμι, καὶ παραπεμπτικοὺς τὰ πλοῖα, καὶ τοῖς λιμῶσιν ἐπιπνέοντας; ἢ τὸ ὕπνον ἐπὶ πάντας πτερύγιον; ἢ τὸν ὄνειρον μὴ τῆς ὕπνου διανυκτερεύοντα, καὶ ὑποφητεύοντα αὐτῷ; πάντα γὰρ ταῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ θεοὶ πεποίησι, καὶ τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς βίον ἐκάστοις συμπλοῦσι. καίτοι τὰ μὲν τῶν ἄλλων, μέτριά ἐστι. ἐγὼ δ' οὐτος ὁ πάντων βασιλεύς, καὶ πατὴρ, ὅσας μὲν ἀλγηδόνας ἀνέχομαι, ὅσα δὲ πράγματα ἔχω περὶ τοσούτους ἕνα τηλικοῦτος διακυβερνῶν; ὧν ἔστι μὲν τὰ τῶν ἄλλων θεῶν ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ὁπόσοι τι κοινῶν σωμάτων ἐφάπτονται τῆς ἀρχῆς, ὡς μὴ βλακεύωσιν ἐπ' αὐτοῖς. ἔπειτα δὲ καὶ αὐτῷ μυρία ἅμα πράττειν καὶ σχεδὸν ἀνήκεστα ὑπὸ λεπτότητος. οὐ γὰρ μόνον τὰ κεφάλαια ταῦτα τῆς διοικήσεως, ὑετὸν, καὶ χαλάζας, καὶ πνεύματα, καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομῶ μόνος, καὶ διατάξας, πεπαυμαι τῶν ἐπὶ μέρους ἕκαστα ἀπολλαγμένος, ἀλλά με δεῖ καὶ ταῦτα μὴ ποιεῖν, ἀποβλέπειν δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπανταχόσε,

si ventos dicam, qui plantas fouent, nauigia deducunt & frumenta ventilantibus afflant? Aut somnum quid omnes deuolat? aut insomnium quod cum somno pernoctat, eiúsque velut interpretem se gerit? Omnia enim hæc, quæ ipsorum est humanitas, operantur Dij & ad vitam in terris agendam vnicuique cõtribuunt. At mediocria quidem sunt cæterorum negotia. Ego verò ipse, omnium ille rex ac pater, quàm multas molestias sustineo? quàm multa negotia habeo, tot tantísque curis distractus? Cui primùm quidem necesse est, cæterorum Deorum opera inspicere, quicunque aliquid in administrando imperio nobiscum agunt, neque deinde innumerabilia mihi sunt agenda, quæ vix prætenuitate assequi queam. Non enim solùm generalibus illis meæ administrationis, pluuijs videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte subleuato, quiescere mihi licet: sed oportet me & hæc facere, & eodem tempore vndique aspicere,

καὶ πάντα ἐπισκοπῖν, ὥσπερ
τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βουκόλον,
τοὺς κλέπτοντας, τοὺς ἐπορ-
κοῦντας, τοὺς θύοντας. εἴ τις ἐ-
στιᾷτο. πάσχει ἢ κνίσα. καὶ ὁ κα-
τὼς εἰσέρχεται. τίς νοσῶν, ἢ
πλέων ἐκάλεσε. καὶ τὸ πάντων
ἐπιτηδειότατον, ὑφ' ἕνα καιρὸν
εἴ τε ὀλυμπιάς τῇ ἑκατομβα-
τεύουσα, καὶ ἐν Βαβυλῶνι
τοὺς περσεπολοῦντας ἐπισκοπῖν,
καὶ ἐν Γέταις χαλαζᾶν,
καὶ ἐν Αἰθίοψιν εὐωχεῖσθαι.
τὸ μὲν μεμψίμοιρον, οὐδὲ οὕ-
τω διαφυγεῖν ῥᾴδιον, ἀλλὰ
πολλάκις, οἱ μὲν ἄλλοι θεοί τε,
καὶ ἄνθρες ἐπιτοκρυφαὶ, ἔνδοθεν
παντόχου. τὸν Δία δ' ἐμοὶ, οὐκ
ἔχει νήδυμος ὕπνος. εἰ γάρ που
καὶ μικρὸν ἐπινυστάξοιμι, ἀλλ-
ὁ τοῦτο ὁ Ἐπίκουρος, ἀ-
θρόους τοὺς ἡμᾶς ἀποφαίνων
τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων, καὶ
ὁ κίνδυνος οὐκ εὐκαταφρό-
νητος, εἰ ταῦτα οἱ ἄνθρωποι
πιστεύουσιν αὐτῷ. ἀνὴ ἀστεφά-
νωτοι μὲν ἡμῖν οἱ ναοὶ ἔσονται,
ἀνήνυστοι δ' αἱ ἀγυιαὶ, ἄπονδοι δ' οἱ κρατῆρες, ψυχροὶ δ'
οἱ βωμοὶ, καὶ ὅλως, ἄθυτα, καὶ
ἀπαλλίερτα, καὶ ὁ λιμὸς πο-
λὺς. τοιγαροῦν, ὥσπερ οἱ κυβερ-
νῆται, ὑψηλὸς μόνος ἐπὶ τῆ

omniáque contemplari: non
secus ac illum in Nemea bu-
bulcum, furantes, peierãtes,
sacrificantes, siquis libauit,
vnde nidor ac fumus ascen-
dat: quis ægrotans, aut na-
uigans inuocarit. Quódque
omnium est operosissimum,
vno eodémque tempore in
Olympia hecatombæ inter-
esse, in Babylone belligeran-
tes intueri, apud Getas grã-
dinare, apud Æthiopas conu-
uiari. At ne sic quidem que-
relas euitare facile est: sed
sæpenumero, cæteríque Dij,
& homines galeati, totam
noctem dormiunt: me verò
Iouem placidus sopor haud
tenet vnquam. Si enim vel
paululum nictauerimus, ve-
rax ilico Epicurus iste est,
qui nulla prouidentia, quæ
in terris geruntur, prospi-
cere nos affirmat. Atque
hoc periculum haudquaquã
contemnendum, si homines
hæc dicenti credant. Sed
templa coronis carebunt,
sine nidore erunt plateæ,
sine libamentis crateres, fri-
gidæque passim aræ, denique
sine sacrificijs, ac victimis
omnia, multáque fames fu-
tura Proinde veluti nauium
gubernatores, sublimis solus
in puppi stare soleo, clauum

πρύμνης ἕστηκα, τὸ πηδάλιον

ἔχων ἐν ταῖν χερσῖν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπίεσται, μεθύουσι. καὶ οἱ τυχοι, ἐγκαθεύδουσιν. ἐγὼ δ', ἄγρυπνος, καὶ πάσιτος ὑπὲρ ἁπάντων μεριμνοῦσα κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμὸν, μόνῳ τῷ δεσποτῆς εἶναι δοκεῖν τεθαμβημένος ὥστε πῶς ἂν ἐροίμην τὸν φιλοσόφοις, οἳ μόνοις τοὺς θεοὺς εὐδαιμονίζουσι, ποτὲ καὶ σχολάζειν ἡμᾶς τῷ νέκταρι, καὶ τῇ ἀμβροσίᾳ νομίζουσι, μυρία ὅσα ἔχοντας πράγματα. ἰδοὺ γοῦν ὑπ' ἀσχολίας, τοσαύτας ἑώλους δίκας φυλάττομεν ἀποκειμένας, ὑπ' εὐρώτος ἤδη, καὶ ἀρχαίων διεφθαρμένας. καὶ μάλιστα ὁπόσαι ταῖς ὀπτήσεσι, καὶ τέχναις τοῖς ἀνθρώποις πρὸς αὐτοὺς πρὸς σωτηρίαν, πάνυ παλαιαὶ εἰσὶν αὗται. οἱ δὲ, κεκράγασιν ἁπανταχόθεν, καὶ ἀγανακτοῦσι, καὶ τὴν δίκην ὑποβοῶνται, καὶ τῆς βραδυτῆτος αἰτιῶνται, ἀγροικοῦντες ὡς ἐκ ὀλιγωρίας τὰς πρίσεις ὑπερημέρους σωίζειν ἡμᾶς, ἀλλὰ ὑπὸ τῆς εὐδαιμονίας, ἣ σωίζειν ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσι τοῦτο γὰρ τὴν ἀσχολίαν καλοῦσι. Ερ. καὶ τοῦτο ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἀκούων δυσχεραίνοντος, λέγε

præ manibus habens: vectores autem alij inebriantur, & si fors ita ferat, indormiunt. Ego verò insomnis ac ieiunus pro omnibus animo & mente sum solicitus, eo nomine tantùm honoratus, quòd videor esse dominus. Quare lubenter philosophos istos interrogarim, qui solos Deos beatos prædicant: quando tandem & nectari vacare nos, & ambrosiæ putarent, adeò innumeris implicatos negotijs. Ecce enim præ continuis occupationibus tot controuersias intus repositas iam olim seruamus, situ, araneisque iam propè corruptas: præcipue eas, quas scientiæ atque artes aduersus quosdam homines habent admodum antiquas illarum nonnullas. Illi verò yociferantur undique & indignantur, ac iustitiam inclamant, méque tarditatis accusant: nescij non negligentia differri vltra diem legitimum has iudicia, sed ob fœlicitatem illam in qua nos versari putant. Hoc enim nomine perpetuas occupationes vocant. *Mercurius.* Ipse etiam Iupiter, multa huiusmodi graviter ferentes audiens, dicere

πρὸς τὰ ἐκ τοῦ μων. ἐπὶ
ἐκ τοῦ περὶ τούτων τοὺς λόγους
ἐποιήσω, καὶ δὴ λέγω. πάνυ
ἀγανακτοῦσιν ὦ πάτερ, καὶ
μετὰ βαρύτητος, καὶ ἐς τὸ φανε-
ρὸν μὲν οὐ τολμῶσι λέγειν,
ὑποπτεύουσι δ' συγκεκυφό-
τες, αἰσθάνεσθαι τὸν χρόνον.
οὐκ ἔστι παλαιὰ τὰ καθ' αὑτοὺς
εἰδότας, στέργειν ἕκαστον τοῖς
δεδικασμένοις. Ζ. τί οὖν
ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ; στησόμεθα
αὐτοῖς ἀγορὰν δικῶν, ἢ θέλεις
εἰς νέωτα παραγγελῶμεν; Ερ.
ἐνιαύσιον. ἀλλὰ ἤδη στη-
σόμεθα. Ζ. ἅπτου ποίει. σὺ μὲν
κήρυττε καταβάδην, ὅτι ἀ-
γορὰ δικῶν ἔσται τῇδε. πάν-
τας ὅσοι τὰς γραφὰς ἀπε-
νηνόχασιν, ἥκειν τήμερον εἰς
Ἄρειον πάγον. ἐκεῖ δ' ἡμῖν
δίκην ἀποκληρώσω σφίσι τὰ
δικαστήρια κατὰ τὸν λόγον τῶν
τιμημάτων ἐκ ἁπάντων Α-
θηναίων. εἰ δέ τις ἄδικον οἴοι-
το γεγονέναι τὴν κρίσιν, ἐξεῖ-
ναι ἐρίτιν ἐτ' ἐμοὶ, δικάζεσθαι
ἐξαπίνης, ὡς εἰ μηδὲ τοπαρά-
παν ἐδεδικασο. σὺ δ' ὦ Δύγα-
τερ, καθεζομένη παρὰ τὰς
σημὰς θεὰς, ἀποκλήρου τὰς
δίκας, καὶ σκόπει τοὺς δι-
καζοντας. Δι. αὖθις ἐς τὴν

tibi non audebam: at siquidem de his mentionem fecisti, eloquar sanè. Valdè indignantur, pater, & animo ferunt iniquo, nec palam audent profiteri, sed apud se submurmurant inclinati, tempus accusantes: quos tamen conueniebat iam olim proprijs viribus cognitis, rebus iudicatis acquiescere. *Iup.* Quid igitur tibi videtur Mercuri? statim-ne illis forum constituemus? an mauis vt in proximum annum illis diem dicamus? *Merc.* Nequaquam: sed iam agendi copiam faciamus. *Iup.* Ita fac. Tu quidem deuolans proclama, quòd iudiciale forum hoc pacto cõstituetur. Quotquot diem dixerunt, hodie in Areopagum veniant: ibi iustitia sorte distribuet iuris actiones pro ratione classium ex omnibus Athenienſibus. Quòd siquis iniquũ iudiciũ credidérit esse latum, licebit ad me prouocanti denuo iudicium experiri perinde ac si sententia prorsum lata non fuisset. Tu verò filia Deabus venerandis assidens, actiones sorte distribue, & inspice iudicantes. *Iustitia.* Iterum-ne in terram, vt ejecta ab

ἡμῖν ἐξελαυνομένη πρὸς ὧν

τῶν δεσποτῶν πάλιν ἐκ τοῦ βίου, τὴν ἀδικίαν ὀπτελῶσαν οὐ φέρουσα; Z. χρηστὰ ἐλπίζειν με δεῖ. πάντως γὰρ ἤδη πεπίκασιν αὐτὸν οἱ φιλόσοφοι σὺ τῆς ἀδικίας μεγίστην, καὶ μάλιστα ὁ τοῦ Σωφρονίσκου τὸ δίκαιον ἀποφηνάμενος, καὶ ἀγαθὸν τὸ μέγιστον ἀποφήνας. Δι. πάνυ γοῦν ὧν φὴς αὐτὸ ἐκεῖνον ἄνδρα εἶναι οἱ περὶ ἐμὲ λόγοι. ὃς παραδοθεὶς τοῖς ἑνδεκα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐμπεσών, ὅπερ αὐτίκα τὸ κωνεῖον, μὴ δὲ ἀλεκτρυόνα τῷ Ἀσκληπιῷ ἀποδεδωκώς. παρὰ τοσοῦτον ῥᾴδιον οἱ καιροὶ ταναντία περὶ τῆς ἀδικίας φιλοσοφοῦντες. Z. ξένα ἦν τοῖς πολλοῖς τὰ τῆς φιλοσοφίας λῶ τότε. καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες. ὥστε εἰκότως ἐς τὸν Ἄνυτον καὶ Μέλητον ἔβλεπε τὰ δικαστήρια. τὸ δὲ γένειον εἶναι οὐχ ὁρᾷς ὅσοι τείθωνες, καὶ βακτηρίαι, καὶ πῆρα, καὶ ἀπαντοχῆ πώγων βαθὺς, καὶ διφθέρα ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ πάντες γὰρ σοφοί; μεστὶ δὲ οἱ περίπατοι κατὰ ἴλας, καὶ φάλαγγας, ἀλλήλοις ἀπαντῶντων. καὶ οὐδεὶς ὅστις οὐ βόσιμος

illis, denuo fugitiua è vita abeam, vbi iniustitiam irridentem ferre non potero? *Iup.* Bene sperandum. Iam enim omnino persuaserunt ipsis Philosophi, vt te iniustitiæ anteponant: præsertim filius ille Sophronisci, qui quod iustum est summopere laudauit, idque bonorum maximum declarauit. *Iup.* Scilicet ei quem dicis, valdè profuerunt habiti de meis sermones, qui vndecim viris traditus, & in carcerem coniectus, cicutam miser biberit, ne gallo quidem Æsculapio persoluto: tantum præualuerunt accusatores, contraria de iustitia philosophantes. *Iup.* Non adhuc plerisque tunc erat philosophia, paucique etiamdum philosophabantur. Quare non abs re ad Anytum & Melitum iudices te inclinabant. At tunc ait non vides quantum vbique palliorum, baculorum, perarum? vt vbique promissa barba, libellus in sinistra, omnésque pro te philosophantur? Plena autem & ambulacra turmatim atque gregatim mutuo sibi obuiam euntium: nemóque prorsum est qui non virtutis

ἢ ἀφεῖς εἶναι δοκεῖν βούλεται. πολλοὶ γοῦν τὰς τέχνας ἀφέντες, ἃς εἶχόν τινες, ἐπὶ τὴν πήραν ἀφίασιν, καὶ τὸ τρίβωνιον, καὶ τὸ σῶμα πρὸς ἥλιον εἰς τὸ μελάντερον ἐπιχρώμενοι, αὐτοσχέδιοι φιλόσοφοι ἐν στυτοπώλαις, ἢ τεκτόνων παρέρχονται, καὶ τὴν σοφὸν ἀρετὴν ὑπαινοῦνται. ὥστε κἂν τὴν παροιμίαν, θᾶττον τις ἂν ἐν πλοίῳ πεσὼν διαμαστοῖ ξύλου, ἢ ἔνθα ἂν ἀπίδῃ ὁ ὀφθαλμὸς, ἀπεχθάνεται φιλοσόφου. Δι. καὶ μὴν ὑπέρ με ὦ Ζεῦ δεδίπουται, πρὸς ἀλλήλους ἐρίζοντες, καὶ ἐπαμυνοῦσιν ἐν αὐτοῖς, οἷς περὶ ἐμοῦ διεξέρχονται. φασὶ γὰρ καὶ τὸν πλησίον αὐτῶν, οὐδὲν τοῖς λόγοις, θεραπεύειν με. ὅτι δὲ τῶν θεαμάτων, μὴ δὲ τοπαρόπαν ἐς τὴν οἰκίαν παραδέχεσθαι, ἀλλὰ δῆλοις εἶναι ἀπεκλείσοντας, ὡς ἀδικοίμην ποτὲ αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας πάλαι γὰρ τὴν ἀδικίαν θεραπεύεσθαι αὐτοῖς. Ζ. οὐ πάντες ὦ Σύγαιρε μοχθηροί εἰσιν. ἱκανὸν δ' ἂν ἐνίοις τισὶ χρηστοῖς ἐντύχῃς. δὴ ἄπιθι ἤδη, ὡς κἂν ὀλίγα τήμερον ἐκδικάσωσιν. Ξ. ἀπιμὶ ὦ Δίκη ἐνθὴ τῆ Σουνίου, μικρὸν ὑπὸ

alumnus videri cupiat. Nam multi relictis artibus, quas antè exercebant, ad peram prosilientes, & pallium, corpúsque ad solem Æthiopico colore inficientes, philosophi extemporales, ex coriarijs vel fabris prodeuntes obambulant, téque ac tuam virtutem collaudant, vt iuxta prouerbium, Citiùs aliquis in naui cadens ligno destituatur, quàm quocunque aspexerit oculus, philosophum desideret. *Iust.* At verò, Iupiter, hi me territant, dum inter se altercantur, & improbè se gerunt in ijs ipsis quæ de me commemorant. Aiunt & plurimos eorum, sermonibus quidem simulare me: at re ipsa ne in ædes quidem admittere, sed præ se ferre quod excluſuri me sint, si vnquam ad fores ipsorum accessero, à quibus iniustitia olim hospitio est excepta. *Iup.* Non omnes, filia, sunt flagitiosi. Satísque est si paucos nanciscare probos. Verùm abite iam, vt vel paucæ aliquæ actiones hodie finiantur. *Merc.* Abeamus Iustitia, rectà versus Sunium, paululum sub

τὸν Ὑμηττὸν ἐπὶ τὰ λειὰ τῆς Παρνηθος, ἔνθα αἱ δύο ἐκεῖναι ἀκραι. σὺ γὰρ ἔοικας ἐπιλελῆσθαι πάλαι πάλαι τὴν ὁδόν. ἀλλὰ τί ἀνακρύεις, καὶ ἀθετλιάζεις; μὴ δεδιθι. οὐ γὰρ ὅμοια τὰ ἐν τῷ βίῳ. τεθνᾶσιν ἐκεῖνοι πάντες οἱ σκιρωνες, καὶ πιτυοκάμπαι, καὶ βουσιρίδες, καὶ φαλαρίδες, οὓς ἐδεδίεις τότε. νυνὶ δ', σοφία, καὶ ἀκαδημία, καὶ στοά, κατέχει πάντα, καὶ παντάχοῦ σε ζητοῦσι, καὶ περὶ σοῦ διαλέγονται, κεχηνότες εἰ πως ἐς αὐτὸν καταπλοῖο πάλιν. Δι. σὺ γοῦν μοι τἀληθὲς εἰπὲ Ἑρμῆ· ἐμοὶ μὲν γὰρ ἔστω μόνος, ἅτε συνὼν αὐτοῖς τὰ πολλὰ, καὶ συνδιατρίβων, ἔν τε γυμνασίοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ ἀγοραῖος γὰρ εἶ, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις μεμόφθεις, ὅτοῖοι λεχθῆναι. καὶ εἰ δυνατόν μοι παρ' αὐτῶν ἢ μονή. Ἑρ. νὴ Δία ἀδικοίμην γὰρ ἄν, πρὸς ἀδελφοῦ σε οὖσαν μὴ λέγων. οὐ γὰρ ὀλίγα γὰρ πρὸς τῆς φιλοσοφίας ὠφέλησται οἱ πολλοὶ αὐτῶν. καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἄλλο, αἰδοῖ γοῦν τὸ σχῆματος, μετειωτέρα διαμαρτάνουσι. πάλιν ἀλλὰ καὶ μοχθηροῖς ποτε ἐντύχῃ αὐτὸ, χρὴ γὰρ οἶμαι πάλαι λέγειν

Hymetto ad sinistram Parnethis deflectentes, vbi duo illi vertices. Tu enim videris iam olim esse oblita viæ istius. Sed quid fles, & lamentaris? ne metuas. Non amplius ita se habent res humanæ: mortui sunt omnes illi Scirones, Pityocamptæ, Busirides, & Phalarides, quos tunc pertimescebas. Nunc Sapientia, Academia, Stoaque tenent omnia, & vbique te quærunt, & de te disputant, hiantes & expectantes si cunde ad ipsos iterum deuoles. *Iupp.* Proinde, Mercuri, tu solus verum mihi possis dicere, (vt pote qui cum ipsis degas plerumque & conuersaris cùm in gymnasiis, tum in concione. Nam tu es forensis, & in concionibus præcohem agis) quales sint: & num apud ipsos commorari queam. *Merc.* Agerem iniustè per Iouem ni tibi quæ mea es soror, dicerem. Ipsorum enim pleriq; non parum vtilitatis ex philosophia perceperunt. Etenim si nihil aliud, habitus saltem verecundia, minus delinquunt. Attamen & in flagitiosos aliquos incides (decet enim, opinor, verũ fateri)

ἐνίοις ὑ ἡμισόφοις, καὶ ἡμιφαύλοις. ἐπει γὰ αὐτοὺ μεταβαλόντες ἡ φιλοσοφία παρελαβε, ὁπόσοι μὲν ἐς κόρον ἔπιον τὴ βαφὴς, χρηστοὶ ἀκριβῶς ἀπετελέσθησαν, ἀμιγεῖς ἑτέρου χρώματος. καὶ περίοσοι τὴν τὴν ὑποδοχὴν, οὗτοι ἐτοιμότατοι. ὅσοι ὑ τὸ παλαιὸ ῥύπου μηδὲν βαθὺς παρεδέξαντο ὁπόσον δυσοπτικὸν τὸ φαρμάκου, τῶν ἄλλων ἀμείνους. ἀτιλεῖς ὑ ὅμως. καὶ μιξόλευκοι, καὶ κατεστιγμένοι, καὶ παρδαλωτοὶ τὴν χρόαν. εἰσὶ δ' οἱ καὶ μόνον ψαύσαντες ἔκτοθεν τὸ λέβητος ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ, καὶ ἐπιχρισάμενοι τῆς ἀσβόλου, ἱκανῶς εἶναι καὶ οὗτοι μεταβεβάφθαι. σοὶ μὲν τοίνυν δῆλον ὅτι μὴ τῶν ἀρίστων ἡ διατριβὴ ἔσται. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἤδη πλησιάζομεν τῇ Ἀττικῇ. ὥστε τὸ μὲν Σουνιον, εἰ δεξιὰ καταλείπωμεν, ἐς ὑ τὴν ἀφόπλιν ἀποτρεψόμεθα. καὶ ἐπισὼ καταβεβήκαμεν, αὐτὴ μὲν ἐνταῦθά που ἐπὶ τὸ πάγου καθήσθαι τὴν πύκα φήσω, καὶ περιμένουσα ἐς' ἂν κηρύξω τὰ παρὰ τὸ Διός. ἐγὼ δ' ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβας, ῥᾷον οὕτως ἅπαντας ὁμῆ τῷ ἐπικόου προσκαλέσομαι.

& in semidoctos nonnullos, & semimalos. Etenim postquam acceptos eos alio colore inficiebat Philosophia: illi quidem quotquot ad satietatem tincturam imbiberunt, accuratè probi effecti sunt, nullo alieno colore permixti & ad suscipiendam te, hi sunt paratissimi. Quotquot autem præ veteri illuuie, tinctorij veneni vim integram in intimas partes non receperunt, alijs quidem sunt meliores, sed tamen imperfecti, & semialbi, maculosi, & colore pardalium. Sunt autem qui cùm foris tantùm attigerint lebetem summo digito, & fibi fuliginis nonnihil illeuerint, abundè putent sibi mutatum colorem. Planum sanè est fore, vt cum optimis conuerseris. Sed inter loquendum, Atticæ iam appropinquamus. Quare Sunium quidem ad dextram relinquamus ad arcem autē iam hinc declinemus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem hîc alicubi super campo sede, ad Pnycem respiciens, & expectans donec proclamauero, ea quæ sunt à Ioue imperata. Ego verò arce conscensa, sic faciliùs ex loco vnde exaudiri possim omnes aduocabo.

Δι. μὴ πρότερον ἀπέλθῃς ὦ Ἑρμῆ, πρὶν εἰπεῖν ὅστις οὗτος ὁ πρεσβύτης ὅστιν. ὁ κεραυνόφορος. ὁ τὴν σύριγγα. ὁ λάσιος ἐκ τῶν σκελῶν. Ερ. τί φῄς, ἀγνοεῖς τὸν Πᾶνα, τῶν Διονύσου θιασωτῶν τὸν βακχικώτατον; οὗτος ἥκει μὲν τὸ πρόσθεν ἀπὸ τὸ Παρθένιον. νυνὶ δ' ἅμα Δάτιδος ἐπιπλέων, καὶ τὴν Μαραθῶναδε τῶν βαρβάρων ἀποβασιν, ἧκεν ἄκλητος τοῖς Ἀθηναίοις σύμμαχος. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, τὴν νυνὶ τὴν ἀκροπολιν ἀπολιγγα τουτὶν ἀπολαβόμενος, οἰκεῖ μικρὸν ὑπὸ τῷ πελασγικῷ, ἐς τὸ μετοικικὸν συμπελῶν. καὶ νυνὶ ὡς τὸ εἰκός, ἰδὼν ἐκ γειτόνων, προσῆει δεξιωσόμενος. Παν. χαίρετε ὦ Ἑρμῆ καὶ Δίκη. Ερ. καὶ σύ γε ὦ Παν μουσικώτατε, καὶ παιγνιώτατε σατύρων ἁπάντων. Ἀθήνησι δ', καὶ πολεμικώτατε. Π. τίς δ' ὑμᾶς ὦ Ἑρμῆ, δεῦρο χρεία ἤγαγεν; Ερ. αὕτη σοι διηγήσεται τὰ πάντα. ἐγὼ δ', ὅπως τὴν ἀκρόπολιν, καὶ τὸ κήρυγμα. Δι. ὁ Ζεὺς ὦ Παν, κατάπεμψέ με, ἀποκληρώσουσαν τὰς δίκας. σοὶ δ' πῶς τὰ ἐν Ἀθήναις ἔχει; Π. τὸ μὲν ὅλον, οὐ

Iuſt. Ne priùs abieris Mercuri, quàm dicas quisnam iſte ſit, qui huc accedit, corniger, fiſtulam habēs, & cruribus hirſutus. *Merc.* Quid ais? non noſti Pana illum ex Bacchi miniſtris omnium maximè bacchicum? Hic antea habitabat in monte Parthenio: tempore autem quo Datis claſſe eſt aduectus, & Barbari in Marathonem egreſſi, venit non vocatus opē ferens Athenienſibus. Ab eo tempore, accepta iſta quæ eſt ſub arce ſpelunca, habitat paulum infra Pelaſgicū, inter inquilinos cenſus. Et nunc vt veriſimile eſt, nos ex vicinia conſpicatus, accedit ſalutaturus. *Pan.* Saluete Mercuri, & Iuſtitia. *Merc.* Et tu. *Iuſt.* Et tu vtique ô Pan, Muſicorum ſtudioſiſſime, omniúmque ſaltatorum Satyrorum agillime, Athenis etiam bellicoſiſſime. *Pan.* Quænam vos Mercuri, huc adduxit neceſſitas? *Merc.* Hæc tibi enarrabit omnia: ego verò in arcem hinc, & ad præconium abeo. *Iuſt.* Iupiter, ô Pan, miſit me vt ſortito diſtribuerem actiones forēſes. At tibi quomodo ſe res habent Athenis? *Pan.* Haud quaquā, in vniuerſum quidē, pro dignitate apud ipſos ago

κατ' ἀξίαν περίπλω παρ' ἀν-

πᾶς, ἀλλὰ πολὺ καταδεέστερον φέλπεσθος ἢ ταῦτα, τηλικοῦτοι ἀπωσχώμος κωδείμων, ἢ ἐκ τῆ Ἀρκαδίας. ὅμως ἥδιστα, ἐπεὶ τῆς ἔτους ἀφικόμεθα, ὑπολεξάμενοι βάλανον ἐνόρχιν, θυουσί μοι, πολλὴς δὲ κνίσης ἀποζόντα. εἶτ' ἐνωχωῦται τὰ κρέα, πεπαίθμοί με τῆς εὐφροσύνης μάρτυρα, καὶ ψιλῷ πιμπλάντες τῷ κρότῳ. παλιὼ ἀλλὰ ἔχει τινά μοι ψυχαγωγίαν ὁ γέλως αὐτῶν, καὶ ἡ παιδιά. Δι. τὰ ἄλλα ἢ ὦ Παῦ, ἀμείνους σφᾶς ἀρετῆς ἐγίγνοντο ὑπὸ τῶν φιλοσόφων. Π. τίνας λέγεις τοὺς φιλοσόφους ἆρ' ἐκείνους τοὺς κατηφεῖς, τοὺς σκυθρωπὸς ξυνάμα πολλοὺς, τοὺς τὸ γῆρειον ὁμοίους ἐμοὶ, τοὺς λάλους; Δι. καὶ μάλα. Π. ἀκ οἶδα ὅ, τι λέγουσιν, οὐδὲ συνίημι τὴν σοφίαν αὐτῶν. ὁθεὶς γὰρ ἔγωγε, καὶ τὰ κομψὰ ταῦτα ῥήματα, καὶ ἀστεῖα, οὐ μεμάθηκα. ὦ Δίκη. πόθεν γὰρ ἐν Ἀρκαδίᾳ σοφιστὴς, ἢ φιλόσοφος; μέχρι τῆ πλαγίου καλάμου, καὶ τῆς σύριγγος, ἐγὼ σοφός. τὰ δ' ἄλλα, ἀπειρος, καὶ χορευτὴς, καὶ πολεμικὸς ἰκανὸς δέη. παλιὼ δὴ ἀκούω γε αὐτῶν ἀεὶ κεκραγότων,

sed multò quàm speraram deteriùs: idque cùm tantum depulerim tumultum illum à barbaris exortum. Sed tamen bis ter-ue quotannis ascendentes, segregato ad hoc hirco aliquo coleato, multũ graue olente, mihi sacrificant. Deinde epulantur carnes illas, me lætitiæ eius velut testem adhibentes, & tenui quodam honorantes applausu: quanquam nonnihil animum meum oblectat risus ipsorum & lusus. *Inst.* Inter cætera Pan meliores ad virtutem facti sunt à philosophis. *Pan.* Quosnam istos dicis philosophos? num tetricos illos vultúque tristes simul multos, barba mihi adsimiles, & loquaces? *Inst.* Maximè. *Pan.* Nescio quid dicant: sapientiam ipsorum non intelligo. Etenim montanus ego sum, nec subtilia ista, vrbanáque verba didici Iustitia. Nam vnde in Arcadia sophista vel philosophus foret? Ad obliquum vsque calamum, & fistulam doctus ego sum: cæterùm pastor, saltator, & si sit opus, bellator. Audio tamen illos assiduò vociferantes,

καὶ ἀρετὴν τινα, καὶ ἰδέας, καὶ φύσιν, καὶ ἀσώματα διεξιόντων, ἀγνωστα ἐμοὶ, καὶ ξένα ὀνόματα. καὶ τὰ μὲν πρῶτα μὴν, εἰρηνικῶς ἀνάρχονται τῶν πρὸς ἀλλήλους λόγων. προϊούσης δὲ τῆς συνουσίας, ἐντείνουσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον. ὥστε ὑφ' διατεινομένων, καὶ μεγάλα λέγειν ἐθελόντων, τό, τε πρόσωπον ἐρυθριᾷ, καὶ ὁ τράχηλος οἰδεῖ, καὶ αἱ φλέβες ἐξανίστανται, ὥσπερ τῶν αὐλητῶν, ὁπόταν εἰς ἰσχνὸν τὸν αὐλὸν ἐμπνεῖν βιάζωνται. διαταραξάντες γε οὕτω τοὺς λόγους, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπισκοτοῦμενον συγχέαντες, ἀπίασι λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοὶ, ἢ ἱδρῶτα ἐκ τοῦ μετώπου ἀγκύλῳ τῷ δακτύλῳ ἀπεξεσμένοι. καὶ οὗτος κρατεῖν ἔδοξεν, ὃς ἂν μεγάλα φωνότερος αὐτῶν, ἢ θρασύτερος. πολλοὶ γὰρ ὄχλος ὁ πολὺς, τεθήπασιν αὐτούς. καὶ μάλιστα ὁ τόσοις μηδὲν ἧττον ἀφαγκαστέρων περιαχολεῖ. καὶ παρεσᾶσι πρὸς τὸ θράσος καὶ τὴν βοὴν κεκλημμένοι. ἐμοὶ μὲν οὖν ἀλαζόνες τινὲς ἐδόκουν ἀπὸ τούτων, καὶ ἠνιώμην ὅτι τῇ τοῦ πώγωνος ὁμοιότητι. εἰ δέ γε

ac virtutem nescio quam & ideas, & naturam, & incorporea quædam commemorantes, ignota mihi ac peregrina nomina. Ac primùm quidem sermones inter se pacificè ordiuntur: sed procedēte disputatione, intendunt vocem ad orthium vsque: ita vt cùm nimium distendantur, magnáque eloqui contendant, illis facies rubescat, collum intumescat, & venæ sint extantiores, quales tibicinum, quando tibiam angustam inflare vi quadam coguntur. Conturbatis igitur sermonibus, eóque confuso quod principio instituerant, plerique sese mutuis conuitijs incessentes, sudorem ex fronte, incuruo digito abstergentes, abeunt. Atque hic demum vincere visus est, qui clamosior & confidentior esset. Sed tum vulgus admiratur eos, in primis verò quibus nihil rerum necessariarum curæ est, & astant confidentia & clamore illorum excitati. Hinc fiebat vt mihi viderentur arrogantes, & barbæ similitudinem ægrè ferrem. Num autem ipsorum clamori aliquid inesset quod reipubl. cōducetet,

ὠφελές τι εἶναι τῇ βοῇ αὐ-

ἅ, καί τι ἀγαθὸν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐκείνων ἀνέφυετο αὐτοῖς, ἃ αὐ εἰπεῖν ἔχοιμι. πλὴν ἀλλ' οὐδὲ δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμενον, τἀληθὲς διηγήσασθαι, οἶκα γὰρ ὅτι σκοπὸς, ὡς ὁρᾷς, πολλοὺς αὐτῶν πολλάκις ἤδη ἐθεασάμην περὶ δείλην ὀψίαν. Δι. ἐπίσχες ὦ Πάν. οὐχ ὁ Ἑρμῆς σοι κηρύττειν ἔδοξε; Π. πάνυ μὲν οὖν. Ερ. ἀκούετε λεώς. ἀγορὰ δικῶν ἀγαθῇ τύχῃ καταστήσεσθαι τήμερον, ἑλαφηβολιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου. ὁπόσοι χρεῶν ἀπολώλεκεν, ἥκειν εἰς Ἄρειον πάγον, ἔνθα ἡ δίκη ἀποκληρώσει τὸ δικαστήριον, ᾧ αὐτὰ παρέσται τοῖς δικάζουσιν. οἱ δικασταὶ, ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. ὁ μισθὸς, τεταρτημόριον ἑκάστης δίκης. ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν, κατὰ λόγον τοῦ ἐγκλήματος. ὁπόσοι δ' ἀποθανόντες χρεῶν, πρὶν εἰσελθεῖν ἀπιθανον, καὶ τούτους ὁ Αἰακὸς ἀναπυθέσθω. ἐὰν δέ τις ἄδικα δεδικάσθαι φαίνηται, ἐξέστω ἀγωνίζεσθαι ἐπὶ δίκῃ. ἢν δ' ἔφεσις, ὅπῃ τῷ Διΐ. Π. βαβαὶ τοῦ θεσμοῦ. ἡλίκον ὦ Δίκη ἀνέβοησαν, ὡς δὴ καὶ σπουδῇ σωθέντες ἔλκοντες ἀλλήλους πρὸς τὸ ἄστυ πρὸς τοῦ Ἀρείου πάγου. ἐν δ'

& boni aliquid ex verbis illis, nasceretur ipsis, dicere non possum. Quanquam si verum dicere conuenit, nihil præ metu reticendo (etenim in specula, vt vides, habito) multosiporum sæpenumero iam conspicatus sum sub obscuram vesperam. *Iup.* Tace Pan, annon Mercurius tibi iã visus est proclamare? *Pan.* Maximè. *Merc.* Audite populus Forum iudiciale, quod fœlix faustúmque sit, hodierno die instituemus, qui Februarij est septimus. Quicunque igitur actiones detulêre, in Areopagum veniunto: ibi Iustitia forum sortietur, aderítque ipsa iudicantibus. Iudices ex omnibus Athenienſibus dabuntur: merces pro quaque lite, trium erit obolorum: numerus iudicum secundum accusationis æstimationem. Quotquot autem relictis actionibꝰ, priusquam iudicio experiri potuerint, mortui sunt, hos remittat Æacus. Quod siquis iniquè iudicatũ putauerit: ad alium judicem, nimirum ad Iouem prouocabit. *Pan.* Papæ! qualis tumultus! quantum Iustitia, exclamarunt! vt vndi; properè concurrunt, sese mutuo trahẽtes per acclíue sursum, versus Areopagum! Iámque

Ερμῆς ἤδη πάρεστιν. ὥστε ὑμεῖς μὲν περὶ τὰς δίκας ἔχετε, καὶ ἀποκληροῦτε, καὶ διακείνετε, ὥσπερ ὑμῖν νόμος. ἐγὼ δ', ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἀπελθών, συρίξομαί τι μέλος τῶν ἐρωτικῶν, ᾧ τὴν ἠχὼ ἐώωθα σπερτομεῖν. ἀκροάσεων δὲ, καὶ λόγων τῶν δικανικῶν, ἄλις ἔχοιμι, ὅσημέραι τῶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούοντι. Ερ. ἄγε ὦ Δίκη, προσκαλῶμεν. Δι. εὖ λέγεις. ἀθρόοι γοῦν ὡς ὀξέως προσίασι δορυβοῦντες, ὥσπερ οἱ σφῆκες περιβομβοῦντες τὴν ὄχραν. Αθηναῖος. εἰλήφαμέν σε ὦ κατάρατε. Αλλος. συκοφαντεῖς. Αλ. δώσεις ποτὲ ἤδη τὴν δίκην. Αλ. ἐξελέγξω σε, δεινὰ εἰργασμένον. Αλ. ἐμοὶ πρῶτον ἀποκλήρωσον. Αλ. ἕπου μικρὰ πρὸς τὸ δικαστήριον. Αλ. μὴ ἄγχε με. Δι. οἶδα ὃ δράσωμεν ὦ Ερμῆ; τὰς μὲν ἄλλας δίκας, ἐς τὴν αὔριον ὑπερβαλώμεθα. σὺ μέντοι, κληρώσας τὰς τοιαύτας, ὁπόσαι τέχναι, ἢ βίοις, ἢ ἐπιτηδεύμασι, πρὸς ἄνδρας εἰσὶν ἐπαγγελλώμεθα. καί μοι ταύτας ἀνάδος τῶν γραφῶν. Ερ. ἰδοὺ κατὰ τῆς ἀκαδημίας ὑπὲρ Πολέμωνος ἀνδραποδισμοῦ. Δι. ἐπὰν κλήρωσον.

adest Mercurius ipse. Quare vos actionibus operam date, sortimini, & disceptate, vt vestræ ferunt leges. Ego verò ad speluncam hinc digressus, fistula canam carmen aliquod amatorium, quo Echonem soleo probris incessere. Cæterùm auscultationum & orationum iudicialium satis superque habeo, vt qui quotidie in Areopago litigantes audiam. *Merc.* Age Iustitia, aduocemus istos. *Iust.* Rectè dicis. Nam affatim vt vides, accedunt tumultuantes, vt vespæ quæ verticem circunstrepunt. *Atheniensis.* Cepi te ô sceleste. *Alius.* Sycophantam agis. *Alius.* Pœnas iam tandem dabis. *Al.* Conuincam te grauis facinoris. *Al.* Mihi primo sortire. *Al.* Sequere, sceleste, ad iudicem. *Al.* Ne me suffoca. *Iust.* Scis quid faciamus Mercuri? Cæteras quidem lites in crastinum reijciamus: hodie autem eas tantùm sortiamur, quæcunque ab artibus, aut vitis, aut scientijs, contra homines promulgatæ sunt. Ac mihi has profer actiones. *Merc.* Ebrietas contra Academiam, pro Polemone, plagij. *Iust.* Sortire septem,

ξ, ἀρ' ὃτι τὴν ἑταίραν αὐτῆς Διονύσιον ἀπεβούκολησεν. Δι. πέντε ἰκανοί. Ερ. περὶ Λεισιππου δὲ τί σοὶ δοκεῖ; Δι. ὅτι καὶ τούτοις δικαστὰς δεῖ. Ερ. ἀρχαιομοιβικὴ, δεκαπᾶ Διόξιππε. Δι. ἓξ ἀποκλήρους μόνους. Ερ. ἡ χαριεστάτη Πυῤῥώνος λειποταξίου. Δι. σὺ δὲ κελεύεις; Ερ. βούλει καὶ ταύτας ἀποκληρῶμεν τῷ δίκῃ, τὰς δύο, τὰς σέ, τὰς ἀπενιαυσιμαίας κατὰ τὸ ῥητορος; Δι. τὰς παλαιὰς πρότερον διαλύσωμεν. αὗται γὰρ, οἷς ὕστερον διδικάσονται. Ερ. καὶ μὴν ὅμοιαί γε καὶ αὗται. καὶ τὸ ἔγκλημα, εἰ καὶ νεαρὸν, ἀλλὰ παραπλήσιον τοῖς παραπεκληρωμένοις. ὥστε ἐν τούτοις δικαιοῦσθαι ἄξιον. Δι. ἔοικας ὦ Ερμῆ, χαιζομένῳ τῷ λήρῳ. ἀποκληρῶμεν δ' ὅμως εἰ δοκεῖ. πλὴν ἀλλὰ ταύτας μόνας, ἱκαναὶ γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμέναι, δὸς τὰς χαφάς. Ερ. ῥητορικὴ, κακόστομος τῷ Σύρῳ. διάλογος, τῷ αὐτῷ ὕβρεως. Δι. τίς ὁ οὗτος ὄστις; ἐγὼ γὰρ ἐγκεχαράξαι τοὔνομα. Ερ. ὅτου ἀποκλήρῳ τῷ ῥητορι

Merc. Stoa contra Voluptatem, iniuriarum, quòd amatorem ipsius Dionysium, abduxerit. *Iust.* Quinque sufficient. *Merc.* Pro Aristippo, Mollities cõtra Virtutẽ. *Iust.* Quinque etiam ius hisce dicant. *Merc.* Mensaria contra Diogenem, fugæ. *Iust.* Tres tantùm sortire. *Merc.* Pictoria contra Pyrrhonem, vt desertorem. *Iust.* Nouem cognoscant. *Merc.* Vis-ne & has sortiamur, Iustitia, duas videlicet istas, paulò antè nosti contra Rhetorem institutas? *Iust.* Antiquiores illas priùs dirimamus. Hæ autem postea iudicabuntur. *Merc.* Atqui similes etiã istæ superioribus sunt, quódque intenditur, quanquã recens, affine tamen est illis, de quibus modò sortiti sumꝰ: quare æquum est vt inter ea disceptetur. *Iust.* Videris Mercuri, indulgere petitioni. Sed tamen sortiamur, si tibi videtur, verũ solas hasce duas: sufficiunt enim hæ quas sortiti sumus. Cedo ipsas actiones. *Merc.* Rhetorica contra Syrum, malę tractationis. Dialogus contra eundem, contumeliæ. *Iust.* Quis iste, cuius nomen adscriptum non est.? *Merc.* Ira sortire contra Rhetorem Syrum: nihil enim vetabit, τῷ Σύρῳ, κωλύσει γὰρ οὐδὲν

καὶ ἄνευ τοῦ ὀνόματος. Δι. ἰδοὺ καὶ τὰς ἐπαρχείας ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσομεν, ἃς ἐπὶ τὸν Εὐφράτην καλῶς εἶχε δεδικάσθαι. πάλιν ἀποκλήρου ἕνδεκα τὸν ἑαυτοῦ ἑκατέρα τῶν δικῶν. Ερ. ἐᾶτε ὦ δίκη, πείθῃ, μὴ πολὺ ἀναλίσκεσθαι τὸ δικαστικόν. Δι. οἱ μὲν δὴ καθηδόμενοι τῇ ἀκαδημίᾳ, καὶ τῇ μέθῃ. σὺ δέ, τὸ ὕδωρ ἔγχει. σοὶ τέρα δὲ σὺ λέγε ἡ μέθη. τί σιγᾷς, καὶ διανεύῃς; μάθε ὦ Ἑρμῆ προσελθών. Ερ. οὐ δύναμαί φησι τὸν ἀγῶνα εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ ἀκράτου τὴν γλῶτταν πεπηλωμένην, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλω ἐν τῷ δικαστηρίῳ. μόγις δέ καὶ ἔσπευσα ὡς ὁρᾷς. Δι. ἀλλὰ τουτῳὶ τῷ κύλικι ἀναβιβάσατε τῶν δεινῶν τούτων πνά. πολλοὶ γάρ, οὐκ ἂν ἐπὶ πεντόβολῳ διαῤῥαγῆναι ἕτοιμοι. Ερ. μὴ οὐδεὶς ἐθελήσειέ γε τῷ φανερῷ συναγορεῦσαι μέθῃ. πάλιν εὐγνώμονά γε ταῦτα ἔοικεν ἀξιοῦν. Δι. τὰ ποῖα; Ερ. ἡ ἀκαδημία ἀεὶ πρὸς ἀμφοτέρους παρεσκευασμένους τοὺς λόγους, καὶ τοῦτ' ἀσκεῖ, τἀναντία καλῶς δύνασθαι λέγειν. αὕτη τοίνυν φησὶν ἐμοῦ πρότερα εἰπάτω. ἔπειτα

etiam absque nomine proprio. *Iust.* Ecce iam etiam peregrinas Athenis in Areopago sortiamur: quas rectius fuerat vltra Euphratem fuisse disceptatas. Verùm sortire vndecim eosdémque vtrique liti. *Merc.* Rectè Iustitia. Parce, ne multa in judices impendatur pecunia. *Iust.* Primi considento Academiæ & Ebrietati ius dicturi. Tu verò aquam infunde: & tu Ebrietas dic prior. Quid taces & nutas? Accede Mercuri, vt audias. *Merc.* Non possum, inquit, litem hanc perorare, quia mero mihi vincta est lingua, ne me in foro deridendam propinem. Ægrè autem vt vides constiti. *Iust.* Proinde patronum adducat, ex vehementibus istis aliquem. Sunt enim multi, qui vel trioboli gratia disrumpi parati sunt. *Merc.* At nemo certè velit Ebrietati palam patrocinari. Verùm hæc æqua vtique videtur postulare. *Iust.* Quænam? *Merc.* Academia hæc semper in vtramque orationem est parata: in eóque se exercet, vt contraria rectè possit dicere. Ea igitur, inquit, pro me prior dicat: atque, ita

deinceps

βλεπειν ἀπ' ἐαυτῆς ἐρεῖ. Δι. καὶ μὴν ταῦτα. εἰπὲ δ' ὅμως ὦ ἀκαδημία τὸν λόγον ἑκατέρου, ἐπεί σοι ῥᾴδιον. Ακ. ἀκούετε. ὦ ἄνδρες δικασταὶ σφοδρότερα τὰ ἀπ' ἐμοῦ τοῦ μέσου. ἀνίαν γὰρ τὸ γε νῦν ῥέον. ἠδίκηται δ' ἡ ἀθλία τὰ μέγιστα ὑπὸ τῆς ἀκαδημίας ἐμοῦ. ἀνδρὶ γὰρ ἔδωκα ὃ μόνον εἶχεν ἔνυδρον, καὶ πιστὸν αὐτῇ, μηδὲν αἰσχρὸν ἂν προσάξειν οἰόμενον, ἀφειμένῃ, καὶ Πολέμωνα ἐκεῖνον. ὃς μεθ' ἡμέραν σπουδάζει διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης, ψάλτριαν ἔχων, καὶ καταδούμενος, ἔωθεν εἰς ἑσπέραν μεθυόντων ἀεί, καὶ κραιπαλῶν, καὶ τῷ κεφαλῷ τοῖς στεφάνοις διλιθουμένος. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, οἱ μὴ ἧττον πώποτε νήφοντα Πολέμωνα εἶδον. ἐπεὶ δ' ὁ κακοδαίμων ὅτι τὰς τῆς ἀκαδημίας θύρας ἐκόμισεν, ὡσπερ ὅτι παῖδας εἰώθει, ἀνδραποδισαμένην αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς μέθης ἁρπάσασα μὴ βίᾳ, καὶ πρὸς αὐτὴν ἕλκυσα, ὑδροποτεῖν τε κατηνάγκασε, καὶ νήφειν μετεδίδαξε, καὶ τοὺς στεφάνους περιέσπασε. καὶ δίσκον ὑπεῖναι

deinceps pro se ipsa verba faciat. *Inst.* Noua quidē hęc. Sed dic tamen Academia, orationem vtramq; , quandoquidem hoc tibi facile est. *Acad.* Audite , viri iudices, primùm quæ pro Ebrietate dicam. Illius enim quæ nunc fluit oratio, Iniuria est affecta misera illa , à me Academia : mancipio, quod solum habebat beneuolum ac fidele , quódque nihil turpe putabat, eorum quæ ipsa imperasset, priuata, Polemone illo, qui per medium forum interdiu petulanter se gerebat, psaltriam secum habens, & cantu perstrepens, à summo mane ad vesperam vsque ebrius semper , & crapulæ indulgens, cæpútque corollis florum implicatum gerens. Quæ quòd vera sint , testes sunt vniuersi Athenienses, qui Polemonem nunquam sobrium viderunt. Infœlix ille , cùm ad Academiæ quoque fores, vt apud omnes solebat , petulantem ageret , illum sibi mancipatum , atque è manibus Ebrietatis vi ereptum , & ad se adductum , aquam bibere , & sobrium esse docuit, & corollas detraxit. Et quò tempore erat opportunum ad potationem accumbere , vocabula perplexa, κατακείμενον, ῥήματα σκολιὰ,

καὶ δύσνια. καὶ πολλῆς φροντίδος
ἀνάμεστα ἐπαίδευσεν. ὥστε αὐτὸ
τὸ τέως ἐπαιδοῦντος αὐτῷ ἐ-
ρυθήματος, ὠχρὸς, ἀθλιος, καὶ
ῥικνὸς τὸ σῶμα γεγονώς. καὶ
τὰς ὡδὰς ἁπάσας ἀπομαδῶν,
ἄσιτος ἐνίοτε καὶ διψαλέος
εἰς μέσην ἑαυτὸν καθήμενος λη-
ρῶν, οἷα πολλὰ ἡ ἀκαδημία
ἐγὼ ληρεῖν διδάσκω. τὸ δ'
μέγιστον, ὅτι καὶ λοιδορεῖται
τῇ μέθῃ πρὸς ἐμοῦ ἐπαρθείς,
καὶ μυρία κακὰ διέξεισι περὶ
αὐτῆς. εἴρηται μὲν οὖν τὰ ὑπὲρ
τῆς μέθης. ἴσθι καὶ ὑπὲρ ἐ-
μαυτῆς ἐρῶ. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, ἐμοὶ ῥητέον. Δίκη.
τί οὖν πρὸς ταῦτα ἐρεῖ; πάλιν δὴ ἔγχει τὸ ἴσον ἐν
τῷ μέρει. Ακα. οὐκοῦν μοὶ
ἀκούσεται παίνου ἔνλογα ὦ ἄνδρες
δικασταὶ, ἡ σωφροσύνη εἴρηκεν ὑπὲρ τῆς μέθης. εἰ δὲ κἀ-
μοῦ μετ' εὐνοίας ἀκούσεσθε, εἰσεσθε ὡς οὐδὲν αὐτῶν ἠδίκη-
κα. τὸν γὰρ Πολέμωνα τοῦτον,
ὃν φησιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι,
πεφυκότα μὲν φαύλως, οὐδὲ κατὰ
τὴν ἡλικίαν, δὴ οἰκεῖον ἐμοὶ,
καὶ τὴν φύσιν ὅμοιον, σφαρπάσασα νέον ἔτι καὶ ἀπαλὸν ὄντα,
συναγωνιζομένης τῆς ἡδονῆς,
καὶ αὐτὴ τὰ πολλὰ ξυνεπουργεῖ, διέφθειρεν ἀθλιον, τοῖς

miſera, multáque ſolicitudine plena, illum docuit. Quare pro eo colore qui in ipſo ante efflorescebat, pallidus, miſer, & incuruus factus eſt: illiſque omnibus obliuioni traditis, impaſtus interdum, & ſitibundus ad mediam vſque veſperam ſedet, nugando, qualia multa ego Academia nugari doceo. Quod autem maximum eſt, etiam Ebrietati conuitiatur à me inductus, & de ipſa innumera mala cõmemorat. Dicta ferme ſunt quæ pro Ebrietate dici poſſunt. Iam verò & pro me ipſa verba faciam. Exinde peroratum à me eſto. *Iuſt.* Quid verò ad hæc reſpondebit? Verùm & huic aquæ tantundem infunde viciſſim. *Acad.* Hoc pacto rationi cõſentanea, Viri iudices, patrona pro Ebrietate dixit. Quòd ſi attentionem cum diligentia mihi præbeatis, intelligetis ſanè vt nulla iniuria ipſam affeci. Nam Polemonẽ hunc quem ſeruum illa ſuum eſſe ait, non malè natum, neque ita vt Ebrietatem referret: ſed mihi familiarem, & indole ſimilem, præceptum cùm eſſet adhuc adoleſcens tenellus, adiuuãte Voluptate, quæ illi plerumque vnà ſubſeruit, corrupit miſerum

ὠμοις, καὶ ταῖς ἑταίραις παρεσπόνδουν ἐκδοτον, ὡς μὴ ἢ μικρὸν αὐτῷ τῆς αἰδοῦς ὑστερίσπασθαι, καὶ ἅμα ἐφ' ἑαυτῆς λίχνῳ μικρὸν ἔμπορον εἶναι φέτο, ἐφ' ἡμῖν οἰκῶν πλησίον. περιῄει γὰρ ἕωθεν ὁ αὐλὸς ἐστεφανωμένος, κραιπαλῶν, διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης καταυλούμενος, οὐδέποτε νήφων, κωμάζων ἐπὶ πάντας. ὕβρεις τῶν θεσμίων, καὶ τῆς πόλεως ὅλης, καὶ γέλως τοῖς ξένοις. ἐπεὶ μέντοι παρ' ἐμὲ ἦλθεν, ἐγὼ μὲν ἔτυχον ὥσπερ εἰώθειν ποιεῖν, αὐτοπαιόμενος τῶν θυρῶν, πρὸς τοὺς παρόντας τῶν ἑταίρων λόγους πως περὶ ἀφετῆς, καὶ σωφρονικῶς διεξιόντα. ὁ δέ, μετὰ τοῦ αὐλοῦ, καὶ τῶν στεφάνων ἐπισὰς, τὰ μὲν πρῶτα ἐβόα, καὶ συγχεῖν ἡμῶν ἐπιεῖτο, τὴν σωουσίαν ὑπερεφέξας τῇ βοῇ. ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἡμεῖς ἐπεφρεντίκειμεν αὐτῷ, κατ' ὀλίγον, οὐ γὰρ τέλεον λῶν διάβορος τῇ μέθῃ, ἀνέντα πρὸς τοὺς λόγους, καὶ ἀπῆρε τὸ τῶν στεφάνων, καὶ τὴν αὐλητρίδα κατέπαυσε, καὶ ὑπὸ τῇ πορφυρίδι ἠκούετο. καὶ ὥσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνεγειρόμενος, ἑαυτόν τε ἐώρα ὅπως διάκειται, καὶ τὸ

tomeſſationibus, & meretricibus in deditionem traditum: ita vt ne paululum quidem verecundiæ in eo remaneret. Et quæ illa pro ſe paulò antea dici putabat, pro me dicta putate. Circumibat enim miſer ille à primo ſtatim mane coronatus per medium forum circunſonantibus tibijs, nuſquam ſobrius, in omnes petulans: dedecus maiorum, totiúſque ciuitatis, & peregrinorum ludibrium. Poſteaquam autem ad me venit, ego quidem vt facere conſueui, patentibus foribus, apud amicos præſentes de virtute & temperantia fortè verba faciebam. Ille verò cum tibia, & coronis aſtãs, principio quidem vociferabatur, ac perturbare nos tentabat, conuentum clamore interturbãdo. Poſtquam verò illius nullã rationẽ habebamus, paulatim (neque enim ebrietate prorſus erat perfuſus) cœpit ad ſermones reſipiſcere, coronas demere, & tibicinam compeſcere, & ob purpuram erubeſcere. Ac veluti è profundo ſomno experrectus, cùm ſe aſpiciebat quo pacto eſſet affectus, tum vitam

παλαι βίου κατεγίνωσκε. καὶ
τὸ μὲν ἐρύθημα τὸ ἐκ τῆς
μέθης, ἀπήνθει, καὶ ἠφανίζε-
το. αἰδὼς δὲ καὶ ἀλλοῖα τῶν
δρωμένων. καὶ τέλος, ἀποδεξά- A
μενος εἶχε, μὴ τοιοῦτόν σε παρ'
ἐμοὶ, οὔτε ἐπιχαιρεκακοῦντα
οὔτε βιαιοπαθοῦντα, ὡς αὐτὴ φη-
σὶν ἐμοῦ, ἀλλ' ἐκὼν αὐτὸς ἀ-
μείνω ταῦτα εἶναι ὑπολαμ- B
βανων. καὶ μοι ἤδη καλεῖ αὐ-
τὸν, ὅπως καταμάθητε ὁποῖ-
ον διάκειται πρὸς ἐμέ. τοῦ-
τον ὦ ἄνδρες δικασταὶ, παρα- C
λαβόντα γελοῖον ἔχοντα, καὶ
μήτε φωνὴν ἀφιέναι, μήτε ἑαυ-
τοῦ ὑπὸ τῆς ἀκράτου δωδεκάμοιρον,
ὑπερήφανα, καὶ ἀνήνυτα, καὶ αὐτὸ
ἀνδραποδῶδες, κόσμιον ἀνδρα,
καὶ σοφρονα, καὶ πολλοῦ ἄξιον D
τοῖς Ελλησιν ἀπεδείξα. καὶ μοι
αὐτὸς τε χαριεῖ οἶδ' ὅτι τού-
τοις, καὶ οἱ προσήκοντες ἅτ'
αὐτῷ εἰσιμεν. ὑμεῖς δ', ἤδη σκο-
πεῖτε ποτέρα ἡμῶν ἄμεινον ἔω
ἀπιέναι. Ερ. ἀλλ' ἦ μὴν E
μέλλετε. φασὶ γὰρ ἐμοὶ ἀκού-
ειν. καὶ ἄλλος γε δικάζειν. Δι.
πάσας ἡ ἀκαδημία κατεῖ,
πλὴν μιᾶς. Ερ. τοιοῦτον οὐδὲν
εἶναί τινα καὶ τὴν μέθην πρότε-
ρον. καθίσατε δὴ τὴν σοφὴν πρὸς
ἡμῶν ἡδονὴν λαχόντες, περὶ τοῦ

anteactam damnabat. Et ru-
bor ille ex temulentia cõtra-
ctus defloreſcebat, euaneſce-
bátque: ipſe autem præ pu-
dore eorum quæ fecerat, e-
rubeſcebat: poſtremò aufu-
giens, vt erat, ad me tran-
ſijt, neque vocatus neque
coactus, perinde vt illa de me
dicit, ſed vltroneus, hæc no-
ſtra meliora eſſe ratus. Iám-
que huc ipſum voca, vt co-
gnoſcatis quomodo à me ſit
immutatus, & affectus. Hunc
ô Iudices, à me receptũ, cùm
eſſet ridiculus, nec vocem e-
mittere, nec præ mero confi-
ſtere poſſet, conuerti, ſobri-
úmque reddidi, & ex man-
cipio, virum modeſtum, ac tẽ-
perãtem, & magni faciendũ
Græcis effeci. Et nunc ipſe
mihi gratiã pro ea re habet
& propinqui eius pro ipſo.
Dixi. Vos autem iam diſpicite
judices, cum vtra noſtrûm illi
ſatius fuerit cõuerſari. Mer.
Agite igitur, ne cunctemini
ferte ſententiam, ſurgite:
etiam alios oportet iudicare.
Iup. Omnibus calculis ſupe-
rat Academia, excepto vno.
Mer. Nihil mirum ſiquis ſi
qui pro Ebrietate ferat. Se-
dete vos qui Stoæ contra
Voluptatem ſortitò electi e
ſtis, ad iudicium de ama
tore ferendum, infuſa ei

ἐρωτᾶν δικάζειν. ἐγὼ κέκρυπται,

ἄφρακτα καὶ γραφικὰ ἢ τὰ ποικίλα, οὐκ οἶδ' ἢ λέγω. Στοά. Καὶ ἀγνοῶ μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς πρὸς εὐπροσώπου μοι τοῦ ἀντιδίκου ὁ λόγος ἔσται, ἀλλὰ καὶ A ὑμῶν τοὺς πολλοὺς ὁρῶ, πρὸς μὲν ἐκεῖνον ἀποβλέποντας, καὶ μειδιῶντας πρὸς αὐτόν, ἐμὲ δὲ καταφρονοῦντας, ὅτι ἐν σχήματι κέκαρμαι, καὶ ἀῤῥύθμιστον βλέπω, καὶ σωφρονεῖν δοκῶ. ὅμως δ', ἂν ἐθελήσητε ἀκοῦσαί μου λεγόντος, θαῤῥῶ πολὺ δικαιότερα B τούτης ἐρεῖν. τοῦτο γάρ τοι καὶ τὸ παρὸν ἔγκλημά ἐστιν, ὅτι ἑταιρικῶς ἐπευσασμένη τῷ ἐπαγωγῷ τὸ ὄψεως, ἐρασθεῖσά μου ἀνδρὸς τότε σώφρονος τὸ Διονύσιον φενακίσασα, πρὸς ἑαυτὴν περιέσπασε. καὶ διὰ C τοῦτό μοι οἱ θεοὶ ὑμῶν δίκην ἐδίκασαν τῇ ἀκρασίᾳ, καὶ τῇ μέθῃ, ἀδελφῇ τῆς παρούσης δίκης ἐστί. Ζητάζετε γὰρ ἐν τῷ παρόντι, πότερα, χοίρων δίκην γενησόμενοι κάτω νενευκότες ἡδυπαθοῦσι δεῖ ζῆν, μηδὲν μεγαλόφρον ἐπινοοῦντας, ἢ ἐν δευτέρῳ τὸ καλῶς ἔχοντας ἡγησάμενοι τὸ τίμιον, ἐλευθέρως ἐλευθέρως φιλοσοφεῖν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν ὡς ἄμαχον δεδιότας, μήτε τὸ ἡδὺ ἀκρατοποδώκως θεραπεύοντας, καὶ τῷ εὐδαιμονίᾳ D aqua. Heus picturata & varia, iam dicito. *Stoa.* Haud equidem ignoro iudices, mihi contra formosam aduersariam dicendum: etiam plerosque vestrûm video cõuersis ad illam oculis ipsi arridentes, me autem contemnentes, quia sum ad cutim tonsa, viriliter intueor, & tetrica videor. Attamen si me dicentem audire volueritis, confido multo iustiora quàm hæc, dicturam me esse. Nam huius illam criminis in præsentia ream ago, quòd ita meretricio modo exornata, aspectus illecebris, amatorem meum, virum tunc modestum, Dionysium videlicet fraude circunuentum, ad se pertraxit. Et quam præcedentes illi causam iudicauerunt inter Academiam & Ebrietatem, quasi quædam soror præsentis causæ est. Examinabitis enim in præsentia, vtrum porcorum more in terram pronos viuere nos deceat, voluptati indulgentes, neque quicquam generosum molientes: an verò postposito honestati jucundo, liberos liberè philosophari; neque dolorem vt ineluctabile quidpiam pertimescentes, neque iucundum mancipiorũ more sectantes, fœlicitatémque E

ζητοῦντας ἐν τῷ μέλιτι, καὶ ταῖς ἰδέαις. τοιαῦτα γὰρ αὐτὴ δελέατα τοῖς ἀνοήτοις προτείνουσα, καὶ μορμολυττομένη τῷ πόνῳ, προσάγεται αὐτῶν τοὺς πολλούς. ἐν οἷς καὶ τὸν δείλαιον ἐκεῖνον ἀφλωιάσαι ἡμῶν πεποίηκε, νοσοῦντα τηρήσασα. ἐγὼ μὲν ὑγιαίνων ποτὲ προσήκατο τοὺς παρὰ ταύτης λόγους. καίτοι τί ἂν ἐγὼ ἀγανακτοίην κατ' αὐτῆς, ὅπου μὴ τοῖς θεοῖς φείδεται, ἀλλὰ τὴν ὀπτὴν αὐτῶν διαβάλλει. ὥστε εἰ σωφρονεῖτε, καὶ ἀσεβείας δίκην λάβοιτε παρ' αὐτῆς. ἤκουον γὰρ ἔγωγε ὡς οὐδὲ αὐτὴ παρεσκεύασεν ποιήσασθαι τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὸν Ἐπίκουρον ἀναβιβάσεται συναγορεύσοντα. οὕτως ἐμφυῆ τῷ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτὴν ἐρωτᾶτε, οἵους ἂν οἴεται γενέσθαι τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἡμέτερον Θησέα. εἰ προσδέοντες τῆς ἡδονῆς, ἔφυγον τοὺς πόνους. οὐδὲν γὰρ ἂν ἐκώλυε μεσὴν ἀδικίας εἶναι τὴν γλῶ, ἐκείνων μὴ πονησάντων. ταῦτα εἶπον, οὐ πάνυ τοῖς μακροῖς τῶν λόγων χαίρουσα. εἰ δέ τι ἐθελήσετε κἀμοῦ μικρὸν ἀποκείνασθαί μοι σωφρονοῦντος,

in melle & caricis quærentes. Hæc enim huiusmodi escas stultis prætendens, & labore, tanquam larua territans, pleroſque ipſorum ad ſe adducit. Inter quos & miſero illi quem ægrotantem obſeruauit, vt frænos noſtros detrectaret, author fuit. Neque enim ſi ſanus fuiſſet, ſermones illius admiſiſſem. Quanquam quid ego contra illam indignarer, quando ne ipſis quidem Dijs parcit: ſed illorum curam calumniatur? Quare ſi ſapitis: etiam impietatis pœnas de ipſa ſumetis. Porrò audiui vt neque hæc parata eſt ad orationem habendam: ſed adductura Epicurum in patrocinium: ita illudit judicio. Verumtamen illud ab ipſa quærite, quales putet fuiſſe noſtrum Herculem, & Theſeum, num voluptati indulgentes, euitarint labores. Nihil enim prohiberet, quominus plena iniuſtitiæ terra foret, ſi laborem illi non ſuſtinuiſſent. Hæc dixi, vt quæ longis orationibus non gaudeam. Quòd ſi vtique voluerit & paulum mihi reſpondere interrogata, eam nihil eſſe,

τάχιστα ἂν γνοαίη τὸ μη-

ἢν οὖν. τἄλλα ἀλλὰ ὑμεῖς γε τῶν ὅρκων μνημονεύσαντες, μαθεῖσθε ἤδη τὰ δίκαια. μὴ πιστεύσητε Ἐπικούρῳ λέγοντι μηδὲν ὁσιοπρεπὲς τῶν παρ' ἡμῖν γιγνομένων τοὺς θεούς. *Ep.* μετάστηθι. ὁ Ἐπίκουρος, ἀφ' ἡδονῆς λέγε. Ἐπίκουρος. ἐμοὶ μακρὰ μὲν ἂν δόξειε δίκαιος εἶναι λόγος πρὸς ὑμᾶς ἐγώ. δεῖ γὰρ οὐδὲ πολλῶν μοι τῶν λόγων. ἀλλ' εἰμὶ ἐπῳδαῖς πιστὸς, ἢ φαρμάκοις, ὃν φησὶν ἡδονὴν ἑαυτῆς ἡ στοὰ τὸν Διονύσιον κατηνάγκασε, ταύτης μὲν ἀπέχεσθαι, πρὸς ἑαυτὴν δὲ βλέπειν ἡδονὴν, φαρμακὰς δ' εἰκότως ἔδοξε, καὶ ἀδικεῖν ἐπῆγεν, ὅτι τὸν ἀλλοτρίους ἐρασὰς μαγγανεύουσα. εἰ δέ τις ἐλεύθερος ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει, μὴ ἀπαλλαγεύοντων τῶν νόμων, τὴν παρὰ ταύτης ἀνδρίαν μυσαχθεὶς καὶ λῆρον φησὶ κεφάλαιον τῶν πόνων τὴν εὐδαιμονίαν παρεγγυᾶν λέγειν οἰκείοις, τοὺς μὲν ἀγκύλους ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρίνθοις ὁμοίους, ἀποφυγὼν. θεοὺς δὲ τὴν ἡδονὴν, ἄσμενος ὑφηπτώσην, ὥσπερ δεσμά τινα ἀπορρίψας ταῖς τῶν ἀνοήτων πλεκτάναις, αὐθρώπινα, καὶ οὐ βλακώδη φρονήσας.

celerrimè cognoſceretur. At vos iuramenti memores, quæ iuſta ſunt iam decernite, nequaquam Epicuro fidem habentes, qui Deos, nihil eorum quæ apud nos geruntur, obſeruare dicit. *Merc.* Diſcede. Heus tu Epicure, pro Voluptate dicito. *Epicurus.* Non longa, judices, oratione cauſam apud vos dicam. Neque enim multis verbis eſt mihi opus. Sed ſi incantationibus aut venenis, Voluptas eum quem Stoa ſuum amatorem ait, Dionyſium coëgit, ab hac quidem abſtinere, ad ſe ipſam autem reſpicere, venefica meritò viſa fuiſſet, & illatæ iniuriæ rea, quòd alienos amatores præſtigijs caperet. At ſiquis liber in ciuitate libera, legibus non vetantibus, acerbitatem quæ ab hac proficiſcitur, peroſus, & quam laborum caput, fœlicitatem prouenire dicit, nugas ratus, obliquos illos ſermones, & labyrinthis ſimiles, euitauit: ad Voluptatem autem lubens transfugit, abiectis verborum laqueis tanquam vinculis, non ſtolida, ſed humana ſapiens:

καὶ τὸ μὴ πόνον, ὅπερ ὅτι, πονηρὸν, ἡδεῖαν δὲ τῷ ἡδονῇ οἰνδεὶς, ἀποκλείειν ἐχεῖνο αὐτὴ, ὥσπερ ἐκ ναυαγίας λιμένι πεφευγότα, καὶ γαλήνης ἐπιθυμοῦντα, συναθοῦσα ὅτι κεφαλὴ ἐς τὸν πόνον, καὶ ἔκδοτον τὸ ἄθλιον παρέχειν ταῖς ἀπορίαις. καὶ ταῦτα ὥσπερ ἱκέτιν ὅτι τὸν τοῦ ἁλὸς βωμὸν ὑπὸ τῇ ἡδονῇ καταφεύγοντα, ἵνα τῇ πολυθρύλλητον ἀρετῇ δηλαδὴ ὅτι τὸ ὄρθιον ἱδρῶτι πολλῷ ἀνελθὼν ἤδη, κατὰ δὲ ὅλου πονήσας τὸν βίου, εὐδαιμονήσῃ μετὰ τοῦ Σίου. καίτοι τίς ἂν κριτὴς δικαιότερος δόξειεν αὐτῶν ἐκείνου. ὃς καὶ τὰ παρὰ τῆς στοᾶς εἰδὼς, εἴ καί τις ἄλλος, καὶ μόνον τῶν τὸ καλὸν ἀγαθὸν οἰόμενος εἶναι, μεταμαθὼν ὡς κακὸν ὁ πόνος ἦν, τὸ βέλτιον δὲ ἀμφοῖν δοκιμάσας, εἵλετο. εὖρε γὰρ οἶμαι τὸν περὶ τὸ καρτερεῖν, καὶ ἀνέχεσθαι πόνοις, πολλὰ διεξιόντας. ἰδίᾳ δὲ τῇ ἡδονῇ διαπιόντας, καὶ μέχρι τούτου νεανιευομένους. οἴκοι δὲ κατὰ τὸν περὶ τῆς ἡδονῆς νόμοις βιοῦντας, ἀληθινομένοις μὲν εἰ φανοῖντο, χαλῶντες τὸν τόνον, καὶ παραδιδόντες τὸ δόγμα.

laborẽq; ipſum, id quod eſt malũ: Voluptatẽ autẽ ſuauẽ ducens: excludere eũ oportebat, quaſi ex naufragio ad portum enatantem, & tranquillitatis cupientem, præcipiti capite in laborem impellendo, & ceu deditiium, inopiæ atque egeſtati miſerum illũ tradẽdo: idque cum ille ſupplicis inſtar ad Voluptatẽ tãquã ad miſericordiæ arã cõfugeret? Nimirũ vt paſſim iactatã illam virtutem, cum multo ſudore in arduũ progreſſus, aſpiciat: atque exinde per omnẽ ætatem laboribus exercitatus, peracta vita fiat beatus. Atqui quis quæſo iuſtior iudex in hac cauſa fuerit, quàm ipſe ille, qui & ea in quibus Stoa verſatur, cognouit vt quiſquã alius: & cùm antea, ſolũ illud quod honeſtũ eſt, bonũ putaret eſſe, poſtea, quãtũ malũ foret labor, cognito, quódque melius ex vtroq; erat probato, delegit? Videbat enim, opinor, eos qui de tolerãdis ac perferẽdis laboribꝰ multa cõmemorare ſolẽt, priuatim autẽ Voluptatẽ colũt, eò vſq; iuueniliter ſeſe iactare. Domi autẽ ſecũdũ Voluptatis præcepta vitã degere: erubeſcẽtes quidẽ ſi deprehendãtur aliquid de firmitate remittere, ſuãq; profeſſionem prodere: illud πονηδίτας δὲ ἀθλίως τὸ τῆ

ξιπάλα. καὶ ἴνδα αὖ λήσει, καὶ ἀσφαλῶς παραγομένοις ἐπὶ πᾶσι, χαρδόν ἐμπλαιθούσι τ ἡδίος. εἰ γοῦν τις αὐτῆς τ τῆς Γύγου δακτύλιον ἔδωκεν ὡς περιθεμένοις μὴ ὁρᾶσθαι, ἢ πλὴν τῆς αἴσθου πόλιν, εὖ οἶσθ' ὅτι μαχεῖ χαίρειν τοῖς πόνοις φράσαντες, ἐπὶ τ ἡδονὴν ὥρμουν αὖ, καὶ ἐμιμοῦντο ἅπαντες τ Διονύσιον. ὃς μέχρι μὲν τ πόνου, ἤλπιζεν ὀφελήσειν τι αὐτ τοὺς περὶ τ καρτερίας λόγους. ἐπειδὴ δ' ἤρξατο, καὶ ἐνόσησε, καὶ ὁ πόνος ἀληθέστερον αὐτῆς καθήκετο, ἐνόει τὸ σῶμα τὸ ἑαυτῆς ἀνθρωποφορῶν τῇ ψυχῇ, καὶ πάντα δογματίζον, αὐτῷ μᾶλλον, ἢ τούτοις ἐπίστευσε, καὶ ἔγνω ἄνθρωπος ὤν, καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἔχων. καὶ διατέλει οὐχ ὡς ἀηδίαν αὐτῆς χθιζόμενος, εἰδὼς ὅτι ὀλίγα ἄλλως λέγει, καὶ ἡδονῆς κατηγορῶν, λόγοισι χαίρει, τ δ' νοῦν ἐκεῖσ' ἔχει. εἴρηκα. ὑμεῖς δ' ἐπὶ τούτοις ψηφοφορήσατε. Στοά. μεδαμῶς. δεῖ γὰρ ὀλίγα μοι συνεπιπλέξαι. Επικ. ἐρώτα. ἀποκρινοῦμαι γάρ. Στο. χαίρειν τ πόνον; Επ. ναί. Στο. τὴν ἡδονὴν δ' ἀγαθόν; Επ.

autẽ Tãtali miserè patiẽtes: & vbi latere sese, legésq, tutò transgredi posse confidunt, hiantibus faucibus Voluptatẽ ingurgitantes. Proinde siquis ipsis annulũ Gygis daret, vt eo inducto conspici põ possent: aut etiã Orci galeã: laboribus, sat scio, longũ valere iussis, ad Voluptatem prosilirent, & cuncti Dionysiũ imitarẽtur. Qui quidem antea, quã morbo correptus esset, sperabat illos de tolerãtia sermones, multũ sibi esse profuturos. At postquam dolere, atque ægrotare cœpit, ac labor ipsum re ipsa inuasit, animaduertẽs corpus suũ diuersam à Stoa philosophiam sequi, & contraria statuere, illi potiùs, quàm istis credidit, cognouítque & se hominẽ esse, & humanũ corpus habere: vixítq; eo nõ vt statua vtens, sed hoc sciens, quòd quicũq, aliter dicit, aç Voluptatem accusat, verbis quidẽ delectetur, animo autem illuc sit conuerso. Dixi. Vos autẽ de his sententiam ferte. *Stoa*. Nequaquam: sed vt pauca interrogem, mihi permittite. *Epic*. Interroga: respondebo enim. *Stoa*. Malum-ne putas laborem? *Epic*. Etiam. *Stoa*. Voluptatem autem bonum? *Epic*. Maximè. *Stoa*. Quid autẽ? scis-ne quid πάνυ μὲν οὖν. Στο. τί δ', οἶδας δ',

τι διάφορον, καὶ ἀδιάφορον, καὶ θορυβῶδες, καὶ ἀπροσδιορυβῶδες; Επ. μάλιστα. Ερ. Ἃ φασὶν ὦ στοὰ σωιέναι οἱ δικαστὰ τὰ δισύλλαβα τοῦτα ἐρωτήματα. ὥστε ἡσυχίαν ἄγετε. ψηφοφορήσουσι γάρ. Στο. ἐγὼ μὲν ἐκέφτηκα ἄν, εἰ συνηρώτησα ἐν τῷ τείτῳ τῶν ἀναποδείκτων σχημάτι. Δίκη. τίς ὑπέρσχεν; Ερ. πάντως ἡ ἡδονή. Στο. ἔρχομαι ἐπὶ τὸν Δία. Δι. τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. σὺ δ', ἄλλους κάλει. Ερ. πρὸς Λεοντίππου ἀρετὴ, καὶ βουλὴ. καὶ Λεόντιππος δ' αὐτὸς παρέσω. Αρετὴ. φορτίζει ἐμὲ καὶ λέγειν πρὸ ἀρετοῦ. ἐμὸς γάρ ὅδε Λεόντιππος ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἔργα. Τρυφὴ. ἄνθρωπε, μὴ ἐμὲ πρὸ τρυφοῦ. ἐμὸς γὰρ ὁ ἀνὴρ, ὡς ἔστιν ὁρᾶν ἀπὸ τῶν στεφάνων, καὶ τῆς περφυρίδος, καὶ τῶν μύρων. Δι. μὴ φιλονεικῶτε. ὑπερκείσεται γὰρ καὶ αὕτη ἡ δίκη ἐς αὖ ὁ Ζεὺς δικάσῃ περὶ τοῦ Διονυσίου. παραπλήσιον γάρ τι καὶ τοῦτο ἔοικεν εἶναι. ὥστε ἂν μὲν ἡ ἡδονὴ κρατήσῃ, καὶ τὸν Λεόντιππον ἕξει ἡ τρυφή. νικώσης δ' αὖ τῆς σοᾶς, καὶ οὗτος ἔσται τῆς ἀρετῆς κεχριμένος. ὥστε ἄλλοι παρέσονται. τὸ δεῖνα μοῦσοι μὴ λαμβανέτωσαν οὗτοι, τὸ

sit differens, & indifferens, quid promotum, vel rejectũ? *Epic.* Scio. *Merc.* Aiunt judices, ô Stoa, se non intelligere disyllabas istas interrogationes: quare silentium præbete. Iam enim sententiam ferent. *Stoa.* Atqui viçissem sanè, si interrogassem in tertia figura, eorum videlicet, quæ demonstrari non possunt. *Iust.* Quis superauit? *Merc.* Voluptas calculis omnibus. *Stoa.* Prouoco ad Ionem. *Iust.* Bonis auibus. Tu verò alios accerse. *Merc.* De Aristippo contendentes, Virtus & mollities: atque Aristippus iste, adesto. *Virtus.* Me quæsum Virtus, priorem dicere conuenit. Meus enim est Aristippus, vt sermones & opera indicant. *Mollit.* Minimè sed me quæsum mollities. Meus enim est homo ille, vt videre est ex coronis, purpura, & vnguentis. *Iust.* Ne cõtendite. Differetur enim & hęc causa eò vsque dum Iupiter, de Dionysio sententiam feret. Hoc enim illi videtur affimile: adeò vt si Voluptas vicerit, Aristippum quoque mollities habitura sit: si contra Stoa, hic Virtuti adiudicetur. Proinde alij adsunto. Istud autem, ne accipiant hi,

διαστικόν. ἀδικοῦσι γὰρ ἡ δίκη μαθόντες ἀυτοῖς. Ερ. μάτην ἄρα ἀναλιλυδότες ὅσον γέρουτες ἄνδρες οὕτω μακρὰν τὴν ἀναβασιν. Δι. ἱκανὸν, εἰ τεταρτημόριον λαβοιεν. ἄπιτε, μὴ ἀγανακτεῖτε. αὖθις δικάσατε. Ερ. Διογένην σπουδὰν παρεῖναι χρεών. καὶ σὺ τοίνυν ἡ ἀρχεφαμιβίκη λέγε. Διογένης. ἢν μὲν ἄρχε μὴ παύσῃ) ἐνοχλοῦσα ὦ δίκη, ἐὰν ἔτι δεσμῶν δικάσῃ μοι, ἀλλὰ πολλῶν, καὶ βαθέων βλαμμάτων. ἐγὼ γὰρ ἀυτὴν μάλα πατάξω τῷ ξύλῳ. Δι. τί τοῦτο; ἀποφεύγει ἡ ἀρχεφαμιβίκη. ὁ δὲ, διάκει, ἐπιμόνος τὸ βάκτρον. ἔμετεόν τι κακὸν ἡ ἀθλία ἔοικε λήψεσθαι. ἢ Πύρρωνα κήρυττε. Ερ. ἀλλ' ἡ μὲ γραφικὴ πάρεστιν ὦ δίκη. ὁ Πύρρων δ', ἢ δ' ἐς ἀρχὴν ἀνελήλυθε, ἢν ἐοικέ τοῦτο πράξειν. Δι. διὰ τί ὦ Ερμῆ; Ερ. ὅτι οὐδὲν νομίζει κριτήριον ἀληθὲς εἶναι. Δι. τοιγαροῦν ἐρήμην αὐτὴν καταδικασάτωσαν. τὸν λογογράφον ἤδη κάλει τὸν Σύρον. καίτοι σκώλιόν ἀπηνέχθησαν κατ' αὐτῆς αἱ γραφαὶ, καὶ οὐδὲν πώποτε ἤδη κεκρικώς. πλὴν ἀλλ' ἐπεὶ ἔδοξε, πρότερον εἰσαγέτω ῥητορικὴν τὴν δίκην. βα-

A puta iudiciale præmiũ. Nam causa hæc ipsis manſit indiſcuſſa. Merc. Fruſtra igitur per adeò longam, & acclinem viam aſcenderint hi ſenes. Iuſt. Sat eſt ſi tertiam partem acceperint. Abite, ne indignemini, aliàs iudicabitis. Merc. Diogenem Sinopenſem adeſſe tempus eſt. Dic itaque tu Mẽſaria. Dicæ.

B At verò niſi deſinat moleſta eſſe, Iuſtitia, non amplius de fuga mecum apud iudicem aget, ſed de multis altiſque vulneribus. Ego enim quã primũ ipſam fuſte percutiã.

C Iuſt. Quid hoc rei eſt? profugit Menſaria, ille autem ſublato baculo inſequitur. Nec mediocre malum miſera illa videtur acceptura eſſe. Pyrrhonem proclama. Merc. Pi-

D ctoria quidem iamdudũ adeſt, Iuſtitia. Pyrrho autẽ ipſe, ne principio quidem huc aſcendit: & videbatur hoc facturus. Iuſt. Quorſum Mercuri? Merc. Quia nullum putat iudicium eſſe verum. Iuſt. Indicta igitur cauſa ipſum condemnent.

E Iam accerſe Syrum illum proſæ ſcriptorem. Quanquam nuper ipſi dicta eſt dies: nihilque vrget vt lis iam dirimatur. Verumtamen quia ita viſum eſt, priorem introduc Rhetoricæ cauſam. Papæ

βαὶ, ὅσοι συνελήλυθασιν ὀπὶ πλὼ ἀκρόασιν. Ερ. εἰκότως ὦ βίκη. τό, τε γὰρ μὴ ἕωλον εἶναι πλὼ κεῖσι, ἀλλὰ καινὸν, καὶ ξέ-γλω, καὶ θὲς ὥσπερ ἔφης ἐπαγγελ-μόλω, καὶ τὸ ἐλπίζειν ἀκούσε-σθαι, ῥητορικῆς μὲ, καὶ διαλόγε, ἐν τῷ μέρει κατηγορούντων, ἀπολογουμένε δ' ὡς ἀμφο-τέροις τὸ σύρευ, τοῦτο πολλὰς ἐπήγαγε τῷ δικαστηρίῳ. πλὼ ἀλλὰ ἄρξαι ποτὲ ὦ ῥητορικὴ τῶν λόγων. Ρη. πρῶτον μὲν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι, καὶ πάσαις, ὅσην εὐνοιαν ἔχουσα διατελῶ τῇ τε πόλει, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπαρξαί μοι παρ' ὑμῶν εἰς τουτονὶ τ' ἀγῶνα. εἶθ' ὅπερ ὀρθῶς μάλιστα δίκαιον, τοῦτο παρασχεῖσθαι τὼν θεοὺς ὑμῖν. τ' μὲν ἀντίδικον, σιωπᾷν κε-λεύειν. ἐμὲ δ', ὡς προήρημαι, καὶ βεβούλημαι, τ' κατηγορίαν ἅπαντα ποιήσασθ. οὐχὶ ταυτὰ δέ μοι παίσαται γιγνώσκειν, ὅταν τε εἰς ἃ πέπονθα ἀπο-βλέψω, καὶ ὅταν εἰς τὼν λό-γους, οὓς ἀκούω. τὼν μὲν γὰρ λόγους, ὡς ὁμοιοτάτους τοῖς ἐμοῖς, οὗτος ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς. τὰ δ' πράγματα, εἰς τοῦτο προήκοντα ὕβρεως, ὥστε ὅπως μὴ χεῖρόν τι πίσωμαι πρὸς

quàm multi ad audiendum conuenêre! *Mere.* Meritò Iustitia. Nam hoc ipsum, quod actio hæc minimè vetus, aut obsolœta est, sed noua atque insolens, heri (quemadmodũ ais) primùm intentata: quódque sperantse auditores rhetoricam, & Dialogũ vicissim accusantes: illísque Syrum respondentem, multitudinẽ tantam ad iudicium contraxit. Verùm incipe tandem Rhetorica causam dicere. *Rhet.* Primùm quidem, viri Athenienses, Deos Deásque precor omnes, vt quãta ipse beneuolentia affectus sum erga hanc ciuitatem, vósque omnes, tantam à vobis ad præsens certamen consequi possim. Deinde, quod est iustissimum, id vobis suggerant Dij: vt aduersarium tacere iubeatis: me verò quemadmodum cõstituí, mecúmque deliberaui, accusationẽ proponere finatis. Cæterùm haudquaquam venit in mẽtem eadem statuere, quoties ea quæ mihi acciderũt, aspicio: & quoties verba, quæ audio. Nam verba quidem quàm simillima meis, iste ad vos faciet. Res autem eò iam processisse videbitis, adeò vt spectandum mihi sit, ne peius quidpiam ab

αὐτῷ, σκέψασθε δεον. ἀλλὰ γὰρ, ἵνα μὴ μακρὰ προοιμιάζωμαι, τοῦ ὕδατος πάλαι εἰκῆ ῥέοντος, ἄρξομαι τῆς κατηγορίας. ἐγὼ γὰρ ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῦτον κομιδῆ μειράκιον ὄντα, βαρβαρον ἔτι τὴν φωνὴν, καὶ μανούχοις καὶ σανδαλίοις κεκοσμημένον εἰς τὴν ἀσυνέτων τρόπον, περὶ τὴν Ἰωνίαν ἐυρεθεῖσα πλανώμενον ἔτι, καὶ ὅπως χρήσαιτο ἑαυτῷ οὐκ εἰδότα, παρελαβόμην, ἐπαίδευσα. καὶ ἐπειδὴ ἐδόκει μοι εὐμαθὴς εἶναι, καὶ ἀστεῖος ὁρᾶν εἰς ἐμὲ, ὡσεπνοεί τε καὶ ἔτι τότε, καὶ ἐθεράπευε, καὶ μόνῳ ἐθαύμαζεν, ἀποστυγήσας τοὺς ἄλλους, ὁπόσοι ἐμνήστευόν με πλούσιοι, καὶ καλοὶ, καὶ λαμπροὶ τὰ πρωτεῖα, τῷ ἀχαρίστῳ τούτῳ ἐμαυτὴν ἐνεγύησα πέντε, καὶ ἀγαθοῖ. καὶ νέῳ, προῖκα δὲ μικρᾷ ἐπισπασαμένῳ πολλὰς καὶ θαυμασίους λόγους. εἶτα ἀγαγόμενον αὐτὸν εἰς τοὺς φυλέτας τοὺς ἐμοὺς, παρεισήγαγον, καὶ ἀσὸν ἀπέφηνα. ὥστε τοὺς διαμαρτόντας τῆς ἐγγύης, ἀποπνίγεσθαι. δόξαν ἡ αὐτῷ πρεπωδεστάτην ὑπάρξειν τῷ γάμου τῇ εὐπρεπείᾳ, οὐδὲ τότε προειλόμην. ἀλλὰ παντάχοῦ ἑπομένη, αὖθις καὶ κάτω περιγράμμω, καὶ κλαίουσαν αὐτὸν, καὶ

ipso mihi accidat. At enim vt ne longiore proœmio vtar, aqua iamdudum frustrà effluente, accusationem incipiam. Ego iudices hunc, cùm esset adhuc adolescentulus, & barbarè loqueretur, ac tantùm non Candyn Assyriorum more induisset, circa Ioniam inuentum, errabundum adhuc, & quid de se ipso statueret, nescientem recepi & educaui. Et quia mihi videbatur ingenio docili, fixísque oculis me intueri (nam & me tum adhuc verebatur, & colebat, & mirabatur solam) relictis cæteris quotquot me ambibant, diuites & formosi, & à maioribus clari, ingrato huic pauperi, & obscuro, & iuueni me ipsam despondi, allata dote nõ exigua, scilicet multis, & admiratione dignis orationibus. Postea eum ad contribules meos adductum in tabulas retuli, ciuémque feci: adeò vt qui meo connubio exciderunt, enecentur. Porrò cùm ipsi visum esset terrarum orbem circumuagari, felicitatémque coniugij ostentare, ne tum quidem relicta sum. Sed quoquouersum sequens, sursum ac deorsum circùnducebar, clarúmque &

ἐπίδημον ἐποίουν, κατακοσμῶν, καὶ περιστέλλουσα. καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος. καὶ τῆς Ἰωνίας, μέτρια. ἐς δὲ τὴν Ἰταλίαν ἀποδημῆσαι βουλόμενος αὐτῇ, τὸν Ἰόνιον συμπλεῦσαι. καὶ τὰ τελευταῖα, μέχρι τῆς Κελτικῆς συναγαγόμενα, εὐπορεῖσθαι ἐποίησα. καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ, πάντα μοι ἐπείθετο, καὶ συνῆν μοι, μηδὲ μίαν νύκτα ἀποκοιτος γιγνόμενος, παρ' ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐπιστήσατο, καὶ τὰ περὶ εὐδοξίαν εὖ ἔχειν αὐτῷ ὑπέλαβε, ταῖς ὀφρύσι ἐπάρας, καὶ μεγαλοφρονήσας, ἐμοῦ μὲν ἠμέλησε, μᾶλλον δὲ τέλεον ἔλασεν. αὐτὸς δὲ τὸ γενειήτιον ἐνεῖνον, τὸ ἀπὸ τοῦ ῥήματος τὸν διάλογον, φιλοσοφίας υἱὸν εἶναι λεγόμενον, ὑπαγαπήσας μάλα ἐρωτικῶς πρεσβύτερον αὐτοῦ ὄντα, τούτῳ συνεστι. καὶ ὃν ἀφύνετο, τὴν μὲν ἐλευθερίαν, καὶ τὸ ἄπιστον τῶν ἐν ἐμοὶ λόγων συντεμών, εἰς μικρὰ δὲ καὶ κομματικὰ ἐρωτήματα κατακλείσας ἑαυτόν. καὶ αὐτὸ τοῦτο λέγειν ὃ, τι βούλεται μεγάλῃ τῇ φωνῇ, βραχεῖς τινας λόγους ἀναπλέκων, καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀθρόος μὲν ἔπαινος, celebrem faciebam ipsum, ornando patiter & componendo. Atque ea quidem quæ in Græcia, & Ionia acciderunt, mediocria sunt. Cùm autem in Italia proficisci statuisset, Ionium mare cum ipso traieci. Postremò in Galliam vsque vnà progressa, feci vt diteſceret. Ac diu quidem mihi per omnia obtemperauit, mecúmque consueuit, ne vnam quidem noctem extra lectum à nobis diuertens. Sed postquam satis viatici sibi comparauit, quantúmque ad famam attinet, eã bono esse loco credidit, adductis supercilijs, elatóque animo me neglexit, imò prorsus missam fecit. Barbatũ verò illum, ex habitu conspicuum Dialogum, quem Philosophiæ filium esse perhibent, vehemẽter diligendo, valdéque amatoriè prosequendo, natu, quàm ipse est, grandiorem, cũ eo nunc consuetudinẽ habet. Neque pudet ipsum hanc orationis meæ libertatẽ, solutãq; licẽtiã cõcidere, atque in paruas, vnóque commate constantes quæstiones sese concludere. Ac pro eo quod licebat magna voce eloqui, quicquid libuisset, breues quasdam sentẽtias texere, pérque syllabas numerare, vnde sanè cõferta

laus, multúsque applausus ipsi non obuenerit, sed auditorum irrisio, manúsque intra terminos concussus, & longa capitis nutatio, & inA dicta gemitus. Talia generosus ille, me contempta, amauit. Aiunt autem ipsum neque cum hoc amasio suo pacem colere, sed in eum contumeliosè se gerere. BQuomodo igitur hic non ingratus, legibúsque de vexatione sancitis obnoxius censeatur? qui legitimam coniugem, à qua res tantas accepit, & per quam Cest celebris, ita ignominiosè dereliquit, réseque nouas appetiuit: ídque nunc, quando solam me cuncti mirantur, suíque velut præsidem scriptis testantur. At ego repugno, tot procis Dambientibus me: atque ipsis ostium pulsantibus, nomén-que magna voce inclamantibus, nec aperire, nec responsare volo. Video enim ipsos nihil præter clamorem afferre. Iste verò, etiam ne Esic quidem ad me reuertitur, sed ad amasium illum suum respicit. Ecquid tandem boni ô Dij ab eo se acceptu-rum sperans? quem præter pallium nihil habere videt.

ρηκα. ὦ ἄνδρες δικασταί. ὑμεῖς
δ', ἢν ἐς τ' ἐμὸν τρόπον τῶν λό-
γων ἀπολογεῖσθαι θέλῃ, τοῦ-
το μὴ ἐπιτρέπετε. ἄγνωμον
γὰρ ἐπ' ἐμοὶ τ' ἐμῷ μάχαιραν A
ἀκονᾶν. κἀγὼ τὸν αὐτῷ ἐ-
ρώμενον τὸν διάλογον, οὗτος
ἀπολογείσθω, ἢν δύνηται.
Ερ. τοῦτο μὲν ἀπίθανον. οὐ
γὰρ οἷόν τε ὦ ῥητορικὴ μόνον B
αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι καὶ σῶ-
μα τὸ διαλόγου, ἀλλὰ ῥῆ-
σιν καὶ αὐτὸς εἰπάτω. Συέρος.
ἐπεὶ καὶ τοῦτο ὦ ἄνδρες, ἀν-
τιδίκου ἠναγκάκησεν, εἰ μα- C
κρῷ χρήσομαι τῷ λόγῳ, καὶ
αὐτο τὸ δύνασθαι λέγειν παρ'
ἐκείνης λαβών, πολλὰ μὲν ἂν
ἔρῶ πρὸς ὑμᾶς. τὰ κεφάλαια
δ' αὐτὰ ἁπλουσάμενος τῶν κα-
τηγορηθέντων, ὑμῖν ἀπολεί- D
πω σκοπεῖν περὶ ἁπάντων.
πάντα γὰρ ὁπόσα διήλεγκτο περὶ
ἐμοῦ, ἀληθῆ ὄντα διήλεγκτο. καὶ γὰρ ἐπαίδευσε, καὶ
σωφρονιζόμενος, καὶ εἰς τὸν
Ελλησας ἐνέγραψε. καὶ κα- E
τά γε τοῦτο, χάριν ἂν εἰδέναι
τῷ γάμῳ. δι' ἃς δ' αἰτίας ἀπο-
λιπὼν αὐτὴν ὅτι τουτονὶ τὸν
διάλογον ἐξαπέμπω, ἀκούσατε
ὦ ἄνδρες δικασταί, καί με μη-
δὲν τῆς χρησίμου ἕνεκα ψεύδεσθαι νομίσητε. ἐγὼ γὰρ ὁρῶν

Dixi judices. Vos autem si meo iste orationis modo, respondere voluerit, ne permittite. Iniquum enim foret meam contra me machæram acui. Sed si potest, ad Dialogi à se amati modum respondeat. *Merc.* Hoc non persuadebis, Rhetorica. Neque enim fieri potest vt hic solus ad Dialogi formam respondeat: sed perpetua oratione ipse quoque dicat. *Syr.* Quandoquidem, Iudices, etiam hoc malè haberet aduersariam, si longo oratione vterer, quàquam ab illa hanc dicendi facultatem accepi, non multa apud vos verba faciam: sed dilutis accusationum capitibus ipsis, rem totam vobis diſpiciendam relinquam. Vera enim sunt quæcunque de me dixit. Nam educauit me, mecum peregrè profecta est, & Græcorum ciuitati adscripsit: eóque nomine gratiam huius nuptijs habuerim. Cæterùm ob quas causas relicta illa, ad Dialogum hunc diuerti, audite Iudices: nec me commodi cuiusquam gratia mentiri putetis. Ego cùm viderem

hanc

hanc non amplius esse temperantem, neque in habitu modesto permanere, quo olim ornatam Pæanensis ille duxerat: sed comptam, & meretricio more capillos componentem, fuco etiam illitam, & genas cerusa pingentem, ilico suspicatus sum & obseruaui quonam verteret oculum. Ac extera quidem missa facio. Singulis autem noctibus angiportus noster implebatur amatoritibus temulentis, petulanter in illam agentibus, & ostium pulsantibus: quinetiam nonnullis nullo ordine vi intro sese ferre audentibus. Hæc autem ridebat, & ijs quæ agebantur, delectabatur: ac plerumque vel de toto prospiciebat, audiens illos cantilenas quasdam amatorias aspera voce occinentes: vel apertis clam me, vt putabat; foribus lasciuiebat, & ab ijs constuprabatur. Quod cùm ego ferre non possem, nec mihi probaretur tamen ipsam adulterij accusare: hunc in vicinia habitantem Dialogum adiui, vtque me reciperet, rogaui. Hæc est magna illa iniuria quam Rhetoricæ intuli. Quanquam etiamsi nihil

αὐτῇ τοιῦτο ἐπιτετήρακτε, καλῶς εἶχέ μοι καὶ δεῖ ἤδη τεττα-
ράκοντα ἔτη ἀεὶ δοὺς γεγονότι, δουλεύειν μὲν ἐκείνων, καὶ δι-
κῶν, ἀπαλλάχθαι, καὶ τοὺς ἀεὶ A
δρας τοὺς δικαστὰς ἀξιοῦν ἅπα, καὶ τυραννικῶν κατηγοριῶν, καὶ
ἀριστέων ἐπαίνους ἐκτρέπ-
ειν ἐς τὴν ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸ
λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτί- B
στῳ τούτῳ διαλόγῳ συμπαι-
ζειν, ἡδέως συνδιαλεγόμενον. πολλὰ ἔχων εἰπεῖν, ἀ-
λλ' οὐ παύσομαι. ὑμεῖς δ', ἔνοχον
τὴν ψῆφον ἐνέγκατε. Δι. τίς C
κρατεῖ; Ερ. πάντες ὁ Σύρος,
πλὴν μιᾶς. Δι. ῥᾴτως τις
ᾤετο εἶναι ὁ τὴν ἐναντίαν δέ-
μενος. ὁ διάλογος ὑπὲρ τῶν
αὐτῶν, λέγε. ὑμεῖς δ', πει-
μένατε, διπλασίονα ἀπολή-
ψεσθε μισθὸν ἑκατέροις
τῶν δίκης. Διάλογος. ἐγὼ δ' ὦ
ἄνδρες δικασταί, μακρὰς μὲν ἀ-
ποτείνειν τοὺς λόγους οὐκ εἰ-
θισμένος εἰμὶ ὑμᾶς, ἀλλὰ κρ-
μικρὸν ὥσπερ εἰώθασι. ὅμως δ'
ὡς νόμος ἐν τοῖς δικαστηρίοις, οὕ-
τω ποιήσομαι τὴν κατηγορίαν,
ἐδιώτης πάντα πάσι καὶ ἄτεχνος
τοιούτων ὤν. καί μοι τὸ
ἔχω πρὸς ὑμᾶς τὸ μεγίσ-

tale ab illa commissum esse: tamen puto, deceret me virum iam propè quadraginta annos natum, à tu multibus istis, & causis agendis desistere, ac pari judices quiescere, cùm Tyrannorum accusationibus, tum optimatum laudibus: uitatis. Ingressum verò in Academiam aut Lyceum, cũ optimo isto Dialogo deambulare, cum eo placidè disputando. Quanquam multa dicenda habeo, iam tamen finem facio. Vos sanctam sententiam ferte. *Iup.* Vter vicit? *Merc.* Omnibus calculis Syrus excepto vno. *Iup.* Videtur orator aliquis esse, qui contrarium tulit. Heus Dialoge, sub ijsdem judicibus dic tu quoq;. D Vos interim expectate, duplicem pro vtraque lite mercedem accepturi. *Dial.* Ego iudices, longiorem ad vos orationem habere non statueram, sed paucis, vt consueui, rem expedire. Verùm tamen, vt mos est in iudicijs, ita peragam accusationem: quanquam planè rudis, & rerum istiusmodi imperitus. Et hoc mihi ad vos esto exordiũ. Illata verò mihi ab illo iniuria & contumelia hæc

μενον. ἃ δ' ἠδικήμαι, καὶ πεπύσεσθαι πρὸς τούτου, ταῦτα δ

ἐπὶ μὰ τεμὼν τέως ὄντα, ἐκ θεῶν τι πάσχει καὶ φύσεως, καὶ τὸ τέλεον περιεῖδε σκοπούμενον, ὑπολοιπὸν ἄνω που τῶν νεφῶν ἀερο-
A βατοῦντα, ἔνθα ὁ μέγας ἐν ἅρματι Ζεὺς πλοῦτον ἅμα ἐλαύνων φέρεται, κατασπάσας αὐτὸς ἤδη καὶ τοῦτον ἀφαιρεῖν πετόμενον, καὶ ἀναβαίνοντα ἐπάνω τῶν ἁρμάτων, καὶ τὰ περὶ σωτείφας,
B ἰσοδιάστατον τοῖς πολλοῖς ἐποίησεν. καὶ τὸ μὲν βαρὺ καὶ τραγικὸν ἐκεῖνο, καὶ σωφρονικὸν προσωπεῖον, ἀπεῖλέ μου. κωμικὸν δ' ἄλλο,
C καὶ σατυρικὸν, ἐπιτήδειόν μοι. καὶ μικροῦ δεῖν, γελοῖον. εἶτά μοι ἐς τὸ αὐτὸ φέρων, συγκαθείρξέ μοι τὸ σκῶμμα, καὶ τὸν ἴαμβον, καὶ κωμῳδίαν, καὶ τὸν Εὔπολιν, καὶ τὸν Ἀριστοφάνην, δεινοὺς ἀνδρας ἐπὶ κερτομεῖσθαι τὰ σεμνὰ, καὶ χλευάσαι
D τὰ καλῶς ἔχοντα. τελευταῖον δή, καὶ Μένιππόν τινα τῶν παλαιῶν κυνῶν μάλα ὑλακτικὸν ὡς δοκεῖ, καὶ χαρχαρέον ἀνορύξας, καὶ τοῦτον ἐπισπάσας μοι φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς κυνᾶ, καὶ τὸ δῆγμα καθαρὸν, ὅσῳ καὶ γελῶν ἅμα
E ἔδακνε. πῶς οὖν οὐ δεινὰ ὑπομείσομαι, μηκέτ' ὀπὶ τῷ οἰκείῳ σχήματος διακείμενος, ἀλλὰ

est. Me qui antea grauis eram, & de Dijs, de natura, de Vniuersi ambitu pleraque considerabam, supra nubes sublimis, per aërem incedés: vbi magnus ille in cœlo Iupiter alatum currum agere fertur: abstractum inde ipse, cùm iam ad fornicem volarem, & ad summum cœlum ascenderem, confractis alis cum multitudine promiscua conditionis eiusdem fecit: ac tragicam illam, modestámq; faciem mihi abstulit: comicã verò aliam, & satyricam, ac fermè ridiculam adhibuit. Deindein locum eundem adductum cõclusit Dicterium, Iambum, Cynismum: præterea Eupolim & Aristophanem, vehementes viros ad res graues exagitandum, & ad præclaras irridendum. Postremò etiam Menippo ex antiquis illis canibus latratore molesto, vt videtur, & aspero refosso, hunc quoque ad me introduxit, terribilem reuera canem, morsu latenter inuadentem, quatenus mordet arridens. Proinde quomodo non videar graui contumelia affectus, qui non amplius habitu proprio conspicior: sed comœdias agendo, risum mouẽdo,

κωμῳδῶν, καὶ γελωτοποιῶν, καὶ

ὑποδύσεις ἀλλοκότοις ὑποκρι-
νόμενος αὐτῶ; τὸ γὸ παντων
ἀποπώτατον, κεφάσιν τινα
παρᾴδοξον κέκραμαι. καὶ οὔτε
πιζος εἰμι, οὔτε ἐπὶ τῶν με-
τεώρων βέβηκα. ἀλλὰ ἱπ-
πικὸν τοῦτο δίκην, σωζόμενόν
τι, καὶ ξένον φάσμα τοῖς ἀ-
κούουσι δοκῶ. Ερ. τί οὖν
ἐμοὶς τοῦτα ἐρεῖς ὦ Σύρε; Συ.
ἀπροσδόκητον ὦ ἄνδρες δικα-
σταί τὸ ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνιζο-
μαι παρ' ὑμῖν. πάντα γοῦν
μᾶλλον ἂν ἤλπισα τὸ διάλο-
γον, ἢ τοιαῦτα ἐρεῖν περὶ ἐμοῦ.
ὃν παραλαβὼν ἐγὼ, σκυθρω-
πὸν ἐπὶ τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα,
καὶ ὑπὸ τῶν συνεχῶν ἐρωτή-
σεων κατεσκληκότα, ἡγησάμην
μὴ εἶναι δοκοῦντα, οὐ πάντη ἡδὺν, οὐδὲ τοῖς
πολλοῖσι κεχαρισμένον, τοῦτον
μὲν αὐτὸ ἐπὶ γῆς βαίνειν
ἐς τὸ ἀνθρώπινον εἶδος τοῦ-
τον τρόπον. μετὰ τοῦτο τὸν
τὸ πλοῦ, ἀποπλοίας, καὶ
μεσημβρίας καταναγκάσας, ἡδίω
τοῖς ὁρῶσι παρεσκεύασα. ἐπὶ
πᾶσι δὲ, τὴν κωμῳδίαν αὐτῷ
παρέζευξα. καὶ κατὰ τοῦτο, πολ-
λοὺς οἰκ ἀνώνυμος τὸ ἔπαινον
παρὰ τῶν ἀκουόντων. οἱ τέως
παὶ ἀκαίτας τοὺς ἐν αὐτῷ

argumenta absurda tract-
do ipsi histrionem me ge-
Nam quod est omnium
surdissimum, noua quad-
mixtione sum temperatus
neque pedestris, neque
blimis incedo: sed hippoc
tauri instar, composit
quiddam, nouúmque
ctrum auditoribus vide
Mer. Quid igitur ad h
dices Syre? Syr. Inexpect
tum apud vos, judices,
certamen sustineo. Qu
enim potiùs quā hęc pro
dicturum esse Dialogum p
tabam: quem ego suscepi
cùm adhuc tetricus vu
videretur, & continuis in
rogationibus præfrict
eóque nomine venerā
censeretur, non tamen
nino suauis, neque mul
dini gratus: primùm qui
hunc hominum in med
per terram incedere assue
ci: postea autem multo
lore absterso, eóque ri
cóacto, suauiorem aspe
tibus exhibui. In pr
verò Comœdiam cum
coniunxi, ac per hoc m
illi apud auditores be
uolentiā conciliaui: qui
spinas quæ ei insunt,
tuentes perinde vt ech

δεδιότες, ὥσπερ τὸν ἐχ

λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας
ἐπειράτουτο. ἀλλ' ἐγω οἶδ'
ἐξ μαλιστα λυπεῖ αὐτὸν, ὅ-
τι μη τὰ ἰσχνὰ σκέλη, καὶ λεπτὰ
καθήμενος πρὸς αὐτὸν σμι-
κρολογεῖται, εἰ ἀθάνατος ἡ
ψυχὴ, καὶ πόσας κοτύλας ὁ
θεὸς, ἐπότε τὸν κόσμον ἐξέχα-
σεν, τῆς ἀμιγοῦς, καὶ κρ
τὰ αὐτὰ ἐγχύσας οὐσίας ἐνέ- B
χεῖ εἰς τὸν κρατῆρα, ἐν ᾧ πάν-
τα ἐκέρασται, καὶ εἰ ἐντεῦ-
θεν πολιτικῆς μοχθηρίας εἰδωλον,
κολακείας τὸ τέταρτον. χαί-
ρει γὰρ ἁπλῶς ὅπως τὰ τοιαῦ- C
τα λεπτολογῶν, καθάπερ οἱ
τὴν ψωραν ἡδέως κνώμενοι. κἀ
τι φέγγομαι ἡδὺ αὐτῷ δοκεῖ,
καὶ μέγα φρονεῖ, ὧν λέγεται
ὡς οὐ πάντος ἀνδρός ὄντι συ-
νιδεῖν ἃ περὶ τῶν ἰδεῶν ὀξυ- D
δερκῆ. ταῦτα δηλαδὴ καὶ παρ'
ἐμοῦ ἀπαιτεῖ, κἀ τὰ πρὸ
σκέλη ζητεῖ, καὶ ἀποβλέ-
πει, τὰ πρὸ τῶν ποδῶν οὐχ
ὁρῶν. ἐπεὶ τῶνγε ἄλλων ἕνεκα, I
ὦ ἀθῶνιοι μέμψαιτό μοι, ὡς
σχῆμάτων τότε τὸ ἑλληνικὸν
πειρώμενος ἀπῶν, βαρβα-
ρικὸν μετενέδυσα. καὶ ταῦτα,
βαρβαρος αὐτὸς εἶναι δοκῶν.
ἠδίκουν γὰρ ἄν, τὰ τοιαῦτα
εἰς αὐτὸν παρανομῶν, κἀ τὸν

manibus excipere cauebant. Sed noui ego quid illum maximè discruciet: nempe quòd tenuia illa & exilia cũ ipso sedens argutari non soleo: nempe sit ne immortalis anima: & quot heminas Deus, quando mundum fabricauit, synceræ, eodémque modo se habentis substantiæ infuderit in craterem illum, in quo vniuersa miscendo temperauit: & num Rhetorica sit politicæ particulæ imago, adulationis pars quarta. Delectatur enim nescio quo pacto, istiusmodi argutias disputando, vt quibus psoram fricati est iucundum. Atque hæc ipsi videtur suauis cogitatio, ac sese effert, si dicatur non cuiusuis esse hominis ea intelligere quæ de ideis subtiliter speculatur. Hæc videlicet etiam à me poscit, & alas illas quærit, sursúmque aspicit, cùm tamen, quæ sunt ante pedes, non videat. Nam cæterorum certè causa puto me non accusauerit, quòd detracto Græco hoc pallio, barbaricum eius loco reposui, idque cùm barbarus ipse videar. Iniuriam enim feciſſem, si contra leges, talia in eum commisissem & patrio vestitu spoliassem.

πάτριον ἐξῃτα λωποδυτῶν.

ἀπολελόγημαι ὡς δυνατὸν ἐμοί. ὑμεῖς δ', ὁμοίαν τῇ πάλαι τὴν ψῆφον ἐνέγκατε. Ep. βαβαί, δέκα ὅλαις κρατεῖς. ὁ δ' αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ πάλαι, οὐδὲ νῦν ὁμόψηφός ἐστιν. ἀμέλει τοῦτο ἔθος ἐστί, καὶ πᾶσι τὴν τερετισμῶν οὗτος φέρει, καὶ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμεῖς μέν, ἄπιτε ἀγαθῇ τύχῃ. αὔριον δ', ταῖς λοιπαῖς δικάσομεν.

Respondi judices, pro virili. Vos verò sententiam priori similem ferte. *Mer.* Paper totis decem vincis. Nã ipse ille prior, ne nunc quidem eadem cum cæteris sentit. A Nempe hic mos est illius, atque perforatum omnibus calculum ferre solet, nec facilè desierit optimis quibusque invidere. Sed vos abite prospera cum fortuna. Die crastino reliquas judicabimus.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ, ἤτοι ὅτι τέχνη ἡ παρασιτική.

DE PARASITO, SIVE QVOD ARS SIT Parasitica.

ARGVMENTVM.

Didascalici generis Dialogus, in quo contendit ac docet Parasiticam, artem esse, eámque omnium aliarum præstantissimam. Dispositio & series orationis plana est. Nam artem esse, principio ex definitione artis ostendit, singulasque ejus partibus cum Parasitica comparatis, videlicet, quòd & sua, ac certa principia habeat, exercitatione quoque & usu constet, & obsonem vitæ utilem, ne pe voluptatem, exerceatur. Quòd autem voluptati vitæ sit nusquam, auctoritate ac testimonio Homeri ostendit. Et quòd hic finis Parasitica magis proprius quàm Epicureorum philosophia sit, eo probatione suorum dictorum, ac vita utrorumque quæ probat. Deinde verò hanc omnium aliarum artium præstantissimam esse, primùm ingenere docet, collatis omnibus accidentibus, effectibus & causis aliarum artium, cum iis, quæ hujus artis accidunt. Postea seorsim etiam Philosophiæ & Rhetoricæ, ut pote artium cæterarum summis, & maximè laudatis, anteponit. Primùm quia illa incerta, alius aliter de illis sentientibus atque tradentibus. Parasitica autem ubique eadem, ac certa sit. Deinde quia nusquam reperiantur parasiti affectasse philosophiam, aut rhetoricam: contrà autem parasiticam rhetores, ac Philosophi plurimi. Postremò ab usu eorum, qui artes has sectantur, & profitentur,

delici videlicet, altero in bello, altero in pace. Vbi ad vtrumque tempus philosophos, & rhetores inutiles, & ineptos esse, multum exemplis & rationibus docet: contrà autem parasitos idoneos ac paratissimos, idque ex Homero, item ex historijs probat, addito etiam brevi ejus, qua parasitus ad pratium parantem & expedientē se describit. Præterea & priuatam, atque domesticam vtrorūque vitam inter se comparat, multò meliores, atque etiam beatiores ijs parasitos ostendens, quàm vel rhetoras, vel philosophos. Sub finē ipsam artem ex locis finalibus commendat quoque, & ipsius nominis ἐτυμολογίαν & analogiam defendit.

ΤΥΧ. Τί ποτε ἄρα ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἀνθρωποι, καὶ ἐλεύθεροι καὶ δοῦλοι, τῷ ἔχειν τινα ἐπιστήμην, Α διαφέρουσι τοῖς τε εἰδόσι, καὶ ἄλλῳ ὁτῳοῦν. σὺ δ', ὡς ἔοικεν, ἔργον οὐδὲν ἔχεις, ἀφ' ᾧ ἄν τι ἢ αὐτὸς ὠφελοῖο, ἢ ἄλλῳ μεταδοίης; ΠΑΡΑ. Πῶς φῂς τοῦτο ἐρωτᾷς ὦ Τυχιάδη, οὐδὲν οἶδα. πειρῶ δή Β σαφέστερον ἐρωτᾶν. ΤΥΧ. ἔστιν ὧν τινα τῶν τέχνων ἐπιστάμενος τυγχάνεις, οἷον μουσικήν; ΠΑ. μὰ Δία. ΤΥ. τί δ', ἰατρικήν; ΠΑ. οὐδὲ ταύτην. ΤΥ. ἀλλὰ γεωμετρίαν; ΠΑ. οὐδαμῶς. ΤΥ. τί δ' C ῥητορικήν; φιλοσοφίας μὲν δὴ παντὸς ἀπέχεις, ὅσον καὶ ἡμεῖς. ΠΑ. ἐγὼ μὲν οἶδ' ὅτι οὐ, καὶ πλεῖον. ὥστε μὴ δόκει τὰ τοιαῦτα ἀγνοοῦντι ὀνείδισμα δὴ κακὸς εἶναι, καὶ χεί-

TYCH. Vid tandem in causa est Simo, quòd cùm alij homines siue serui sint, siue ingenui, quisque artem aliquam calleat, qua cùm sibi ipsis, tum alijs sunt vtiles: tu verò, quantum ego perspicio, nihil negotij habes, vnde aut fructum capere ipse, aut alteri impertire possis? *Para.* Quid hæc tua sibi velit interrogatio Tychiade, nondū capio: proinde planiùs interrogato. *Tych.* Est-ne ars aliqua quam noris, veluti Musica? *Para.* Non per Iouem. *Tych.* Num medicina? *Para.* Neq; istam noui. *Tych.* At geometria. *Para.* Nequaquā. *Tych.* Quid verò num Rhetorica? Nam à Philosophia tātū abhorres, quātū ab ea vitiū. *Para.* Imò plus etiā, si possem. Proinde ne pures hoc te mihi ignoranti exprobrare. Nam me & malum, & quàm sentias,

ρων, ἢ σὺ δοκεῖς. Τυ. ναί. ἀλλὰ ταύτας μὲ ἴσως τὰς τέχνας ὀκ ἐξέμαθες διὰ μέγεθος αὐτῶν, καὶ δυσκολίαν. Τί δ' δημοτικῶν τινα, τεκτονικήν, ἢ σκυτοτομικήν; καὶ γὰρ οὐδὲ τἆλλα οὕτως ἔχει σοι, ὡς μὴ καὶ τοιαύτης ἂν δεηθῆναι τέχνης. Πα. ὀρθῶς λέγεις ὦ Τυχιάδη. οὐδὲ γὰρ τούτων ἀδεμιᾶς ἐπιστήμων εἰμί. Τυ. τίνος οὖν ἕτερος; Πα. τίνος; ὡς ἐγὼ οἶμαι, γλυκαίας. ἰῶ εἰ μάθοις, καὶ σὲ ἐπαινέσειν οἶμαι. ἔχω μὲν οὖν καταρδοῦν φημὶ ἤδη, εἰ καὶ σοὶ λόγῳ γε ἔχω εἰπεῖν. Τυ. τίνα ταύτην; Πα. οὕτω μοι δοκῶ τὸν περὶ ταύτην ἐκμεμελετηκέναι λόγοις. ὥστε ὅτι τέχνην μέν τινα ἐπίσταμαι, καταφανὲς ἤδη σοι γιγνώσκειν, καὶ μὰ διὰ τοῦτο χαλεπῶς μοι ἔχειν. ἰῶ τίνα ἦ, αὖθις ἀκούσῃ. Τυ. ἀλλ' ὀκ ἀνέξομαι. Πα. τὸ γε τῆς τέχνης, πυρὰ δόξον ἴσως φανεῖται σοι ἀκούσαντι. Τυ. καὶ μὲν διὰ τοῦτο σπουδάζω μαθεῖν. Πα. εἰσαῦθις ὦ Τυχιάδη. Τυ. μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μὴ σὺ ἄρα ἀσχολῇ. Πα. ἢ πυρασιτική. Τυ. κακὰ εἰ μὴ μαίνοιτό τις ὦ Σίμων, τέχνην ταύτην φαίη ἄν; peiorem esse fateor. Tych. Ita sanè. Sed has fortè artes ob ipsarum cùm magnitudinem, tum difficultatem non didicisti. At ex popularibus illis quam tenes, num fabrilem aut sutrinam? Neque enim ex est rerum tuarum conditio, vt non talis alicuius artis egeas adminiculo. Para. Rectè dicis Thychiade, neque enim vllam illarum calleo. Tych. Quam igitur aliam? Para. Quam? vt puto generosam, quam & te, si pernoueris, laudaturum existimo. Eam quidem re ipsa præclarè obire posse me dico, tametsi oratione explicare non valeo. Tych. Quænam hæc est? Para. Nondũ mihi videor rationes quæ ad hanc artem pertinent didicisse. Quare me alicuius artis peritum esse, tuum est iam cognoscere, neque hoc nomine mihi succensere: quam autem calleam, aliàs audies. Tych. At moræ sum impatiẽs. Para. Fortasse si audires, noua ars tibi videretur. Tych. Atqui propter hoc ipsum discendi studio teneor. Para. Aliàs Tychiade. Tych. Nequaquã, sed iam dicito, nisi te pudeat. Para. Illa est Parasitica. Tych. Ecquis nisi insanus ô Simon, artem hanc appellet? Para. Ego. Si verò ob hoc ipsum, Πα. ἔγωγε. εἰ δέ σοι μανικὸν

λῶ τοῦ μὲν ὃ μίαν ἀλλ' ἐω ἐπαύσασθαι τέχνην, οὐτωὶ ἄπαν εἶναί μοι τὴν μανίαν δόκει, καὶ με τῶν ἐγκλημάτων ἀπάγειν. φασὶ γὰρ τὴν δαίμονα ταύτην, τὰ μὲν ἄλλα, χαλεπὴν εἶναι τοῖς ἔχουσι, παρίστασθαι δ' τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοῖς, ὥσπερ διδάσκαλον, ἢ παιδαγωγὸν τούτων ἀπαντῶσαν εἰς αὐτὴν τὰς αἰτίας. Τυ. ἆρ' οἶσθ' ὦ Σίμων, ἢ παράσιτικὴ τέχνη ἐστί; Πα. τέχνην μὲν οὖν ταύτης δημιουργός. Τυ. καὶ σὺ ἄρα παράσιτος; Πα. πῶν ἀνιαρίσας ὦ Τυχιάδη. Τυ. ἀλλ' ἆρα ἐγνωρίσας παράσιτον σαυτὸν καλῶν; Πα. ὑβαμῶς. αἰσχυνοίμην γὰρ ἄν, εἰ μὴ λέγοιμι. Τυ. καὶ νὴ Δία ὁπόταν τι ἐθελώμεθα γνωρίζειν τῶν ἐπιφανῶν τῳ, ὅτι χαίρει μᾶλλον, ὁ παράσιτος δηλονότι ἐστίν. Πα. πολὺ μᾶλλον ἢ πάντες λέγοντες ἐμὲ, ἢ Φειδίαν τὸν ἀγαλματοποιόν. χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ οὐδὲν τι ἧττον, ἢ Φειδίας ἐχαιρε τῷ Διΐ. Τυ. καὶ μὴν ἀκούσαντί μοι σκοπουμένῳ πρόσφορος γέλως ἐπῆλθε. Πα. τί δήτα; Τυ. εἰ τοῖς ἐπιστολαῖς οὕτω νῦν ὥσπερ ἔθος, ἐπιγράψομεν Σίμωνι παρασίτῳ. Πα. καὶ μὴν οὐκ ἔχει

quòd aliam artem non teneam, tibi videor insanire, huius ipsius causam mihi putato fuisse insaniam, & iam desine me criminari. A Aiunt enim hanc Deam cùm aliàs difficilem esse habentibus, tum delinquentes ex tatorum excusare, instar magistri, & pædagogi translata in se omni culpa. Tych. B Ergo Simo, Parasitica ars est? Para. Sanè ars, cuius author ego sum. Tych. Et tu parasitus es? Para. Próbro me affeciſti Tychiade. Tych. C At non erubescis, quum te ipse vocas parasitũ? Para. Nequaquam, nam me puderet, ni dicerem. Tych. Atque per Iouem, si te cuipiam quibus ignotus es notum facere velimus, quum nomen discere velet, Parasitus est videlicet, dicemus. Para. Rem mihi feceritis multò gratiorem me sic nominando, quàm statuarium Phidiam. Hac enim arte delector non minùs, quàm D Phidias Ioue gaudebat. Tych. Atqui hoc mihi consideranti, excitatus est risus multus. Para. Qua ex re? Tych. Si epistolis pro more inscribamus, Simoni parasito. Para. Rem sanè mihi

μᾶλλον χαρίζοιο ἢ Δίωνι σοφιστῇ φιλοσοφῶ. Πα. ἀλλὰ σὺ μὲν ὅπως χαίρεις καλούμενος, οὐδέν, ἢ μακρὸν μοι μέλει. σκοπεῖν δὲ δεῖ καὶ τοῦτο ἀλλὰ τοῦ ἀτοπωτάτου. Πα. τίνα μᾶλλον, Τυ. εἰ καὶ τούτῳ τῶν ἄλλων τεχνῶν ἐγκαταλέξομεν· ὥστε ἐπειδάν τις ἀνερωτᾷ τίς ἐστὶν ἁπλῶς τίς αὖτη τέχνη ἐστί, λέγειν, οἷον γραμματικὴ, ἰατρικὴ, παρασιτική. Πα. ἐγὼ μὲν ὦ Τυχιάδη, πολὺ μᾶλλον ταύτῃ, ἢ τινὰ ἑτέρᾳ τέχνῃ φαίην ἄν. εἰ δέ σοι φίλον ἀκούειν. καὶ ὅπως οἴομαι, λέγειμι ἄν, καίπερ ἐν παντὶ παντὸς ὢν, ὡς ἔγωγε εἶπον, ὅπου τούτῳ παρεσκευασμένος οὐδέν. Τυ. εἰ καὶ σμικρὰ ἦ, τοῖς ἀληθέσι δοκίσει. Πα. ἴδωμεν δὴ πρῶτον πρὸς τί τέχνης ἐστὶ σοι δοκεῖ, ἢ τίς ποτε ἔσται τυγχάνει τῷ λόγῳ σκοπῶμεν. ἐπὰν δὲ ἐπακολουθήσωμεν μὴ ἄν καὶ ταῖς κατ' εἴδος τέχναις, εἰκῇ ἆρα ὀρθῶς μετέχοιμεν αὐτῆς. Τυ. τί ποτ' οὖν ἐστι τέχνη, ὡς ἔοικας; Πα. πάνυ μὲν οὖν. Τυ. μὴ τοίνυν ἄκνει λέγειν αὐτὸ, εἰκὸς δ' οἶδα. Πα. τέχνην ἐγὼ δοκῶ μνημονεύω σοφῶν πρὸς ἀκούσας, σύστημα ἐκ καταλήψεων ἐγγεγυμνασμένων,

A

B

C

D

E

faciès gratiorem, quàm si Dioni Philosopho inscribas. *Tych.* Quàm gaudeas hoc nomine, mihi parum est curæ. Sed & aliud quidpiam absurdi est considerandum. *Para.* Quidnam? *Tych.* Num & hanc in aliarum artium numero recensebimus. Ita vt interrogante quopiam cuiusmodi ars sit, respondeamus, veluti grammatica, medicina, sic Parasitica. *Para.* Equidem ego Tychiade, hanc quam profiteor, multò potiùs artem dicendam contendo. Quòd si gratum tibi est audire, etiam quod sentio, dicam, quanquam non admodum vt antè dixi, ad hoc sim paratus. *Tych.* Tametsi sint exigua, veritate tamen præcellent. *Para.* Age iam, si tibi videtur, primùm consideremus cuius generis sit ars. Ad hunc enim modum artes etiam speciatim assequemur, si hanc rectè teneamus. *Tych.* Quid igitur est ars, vti scis? *Para.* Omnino scio. *Tych.* Ne igitur pigeat te dicere, siquidem scis. *Para.* Ars, vt ex viro sapiente memini me audire, est quæ constat ex perceptionibus consentientibus, & coëxercitatis ad

πρός τι τέλος ἔυχρηστον τῶν ἐν τῷ βίῳ. Τυ. ὀρθῶς σὺ εἰπὼν γε οὐ πιστὸς, οὕτως ἀνεμνημόνευσας. Πα. εἰ δ' μετέχει τούτων ἁπάντων ἡ παρασιτική, τί ἂν ἄλλο ἢ καὶ αὐτὴ τέχνη εἴη; Τυ. τέχνη γὰρ, εἴπερ οὕτως ἔχοι. Πα. φέρε δὴ καθ' ἕκαστον τοῖς τῆς τέχνης εἴδεσιν ἐφαρμόζοντες τὴν παρασιτικὴν, εἰ πρόσφδει σκοπῶμεν ἢ ὁ πρὸς αὐτὴν λόγος, ἀλλὰ μὴ καθάπερ αἱ πονηραὶ χύλαι διακρουόμεναι, μὴ σαφῆ ἀποφθεγγηται. δεῖ τοίνυν εἶναι τὴν ταύτην ὥσπερ τὴν ἄλλην τέχνην, σύστημα ἐκ καταλήψεων. πρῶτον μὲν, τὸ δοκιμάζειν, καὶ διακρίνειν ὅστις ἂν ἐπιτήδειος γένοιτο βίωσιν αὐτόν. εἰ οὖν πω παρασιτεῖν ἀξιώσων, ἐὰν ἀμαθαίνῃ. ἢ τὴν μὲν ἀργυρεσιωνικὴν τέχνην τινὰ φήσουσιν ἔχειν, ἀνθρώπους δὲ διαγινώσκειν τὰ τε χυβδηλα τῶν νομισμάτων, καὶ τὰ μὴ τοῦτον δὲ ἄνευ τέχνης διακρίνειν τοὺς τε χυβδήλους τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοὺς ἀγαθούς. καὶ ταῦτα, ὥσπερ τῶν νομισμάτων, καὶ τῶν ἀνθρώπων φαυλῶν ὄντων. ἀυτὰ μέντοι ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καταμέμφεται λέγων,

finem vitæ vtilem. *Tyb.* Rectè sanè verba eius qui dixit, commemoraili: *Para.* Iam si horum omnium particeps est Parasitica, quid aliud sit, quàm ars? *Tyb.* Ars certè, si res ita se habet. *Para.* Age verò sigillatim omnibus artis speciebus Parasiticam accommodantes, dispiciamus an quod de ipsa dicitur, consonet: sed non vti malæ ollæ quum pulsantur, an resonet putridum. Oportet igitur vt hæc, quemadmodum & ars omnis, perceptionibus constet. Primùm quidem probet, & dijudicet, quis ad se alendum sit idoneus: quo parasitandi orsus initio, pœnitentia non ducatur. Aut nummularium dicemus artem aliquam callere, qua nummos adulterinos à probis dignoscat: hunc autem sine arte adulterinos homines à bonis non discernere, præsertim cùm statim appareat cuiusmodi sint homines, quemadmodum nummi. Eadem hæc & sapiens reprehendit Euripides, dicens,

Ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τ' κακὸν
διειδέναι,
Οὐδεὶς χαρακτὴς ἐμπέφυκε
σώματι.

Nullus character corpori mortalium,
Inhæret ex quo tu malum dignoscas.

ὥ δὴ καὶ μείζων ἡ τῶν παρασίτου τέχνη πεφύκεν, εἰγε καὶ τὰ
A ὄντως ἀδηλα, καὶ ἀφανῆ, μᾶλλον δ' ἀκριβῶς γνωρίζει τε, καὶ
οἶδε. τὸ δὲ γε ἐπαΐειν λόγοις λέγειν ἐπιτηδείως, καὶ πράγματα παράγειν, δι' ὧν οἰκειώσεται,
B καὶ ἑωυτὸν ἐπιτερπέστατον ἑαυτὸν τῷ βέλτιστι ἀποδείξει, ἆρ' οὐ συνέσεως, καὶ καταλήψεως ἐρρωμένης εἶναί σοι δοκεῖ; Tv. καὶ μά-
C λα. Πα. τὸ δὲ ἐν ταῖς ἑστάσεσιν αὐτῶν, ὅπως πάντως ἀπελθὼν πλέον ἔχων, καὶ παρευδοκιμῶν τοὺς μὴ τῷ αὐτῷ αὐτῷ ἀκριβῶς τέχνῃ, ἄνευ πυνὸς λόγου, καὶ στοίας πλάτεσθαι φῂς; Tv. ἁδαμῶς. Πα. τί δ', τὸ ἐπαΐειν τὰς ἀφετὰς, καὶ κακίας τῶν ὄψων, καὶ τῶν σιτίων πελυπραγμοσυνῶν ἀτέχνου τινὸς εἶναί σοι δοκεῖ; καὶ ταῦτα,
D τοῦ ῥητορικωτάτου Πλάτωνος ἅπαντες λέγοντος, τὸ μέλλοντα ἑστιᾶσθαι, μὴ μαγειρικοῦ ὄντος, κενὴν εὐφροσύνης δοῦναι, ἀκυρωτέρα ἡ κρίσις. ὅπερ μοὶ δοκεῖ οὐ κατάληψεως μόνον, ἀλλὰ συνέργειάς τινος δεῖσθαι ἡ παρασιτικὴ, μάθοις ἂν ἐκ τῶνδε ῥᾳ-

A Qua re maior est Parasiti ars, qui res ita obscuras & abditas, magis quàm ars vaticinandi perspicit & cognoscit. Nosse verò sermones proferre accommodos, eáque facere per quæ in familiaritatem veniat, séque beneuolentissimum suo alteri ostendat, annon intelligentiæ & perceptionis validæ putas illud esse? Tych. Maximè. Par. Vt verò in conuiuijs ipsis, plus quouis habens abeat, aliósque gloria superet, qui eam artem sibi non parauerunt, an hoc citra rationem, & sapiētiam comminisci putas? Tych. Nequaquam. Par. Ecquid, nosse opsoniorum, ciborúmque virtutes, & vitia, cuiuspiam indocti curiositatem esse existimas? Idque cùm dicat generosissimus Plato, Qui conuiuas epulis accepturus est, nec rei coquinariæ sit peritus, eius in adornādo conuiuio incertum est iudicium. Parasiticam autem non solùm perceptione, sed etiam exercitatione constare, hinc facilè perdiscas.

δίες. αἱ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν καταλήψεις, καὶ ἡμέρας, καὶ νύκτας, καὶ μῆνας, καὶ ἐνιαυτοὺς πολλάκις ἀσυγχώρητος μένουσι. καὶ ὅμως οὐκ ἀπόλλυνται παρὰ τοῖς κεκτημένοις αἱ τέχναι, αἱ δὲ τοῦ παρασίτου καταλήψεις, εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἴη ἐν γυμνασίῳ, ἀπόλλυσιν οὐ μόνον οἶμαι τὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνίτην. τοῦ γε μὴν πρός τι τέλος ἔνεκεν τοῦ ζῆν, μὴ καὶ μανίας ἂν ζητεῖν, ἐγὼ γὰρ τὸ φαγεῖν καὶ τὸ πιεῖν οὐδὲν ἂν ἕνεκεν τοῦ ἐνεῖναι ἐν τῷ βίῳ ὂν, οὐδὲ ζῶ γε ἄνευ τούτου ὅστις; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μὴν ὃ τοιοῦτόν τι ὂν ἡ παρασιτικὴ, ὅτιπερ τὸ κάλλος, καὶ ἡ ἰσχύς. ὥστε τέχνην μὲν μὴ δεῖν αὐτὴν, δύναμιν δέ τινα τοιαύτην. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. Πα. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἀτεχνία ὅστις. ἡ γὰρ ἀτεχνία, οὐδέποτε οὐδὲν κατορθοῖ τῷ κεκτημένῳ. φέρε γὰρ εἰ ἐπιβὰς σὺ σεαυτῷ ναῦν ἐν θαλάττῃ, καὶ χειμῶνι, μὴ ἐπισάμενος κυβερνᾶν, σωθείης ἄν; Τυ. καὶ πῶς. Πα. τί δὲ ποτε, ἢ τῷ μὴ ἔχειν τέχνην, ἢ ἧς δυνήσεται σώζειν ἑαυτόν; Τυ. καὶ μάλα. Πα. ἀκοῦσαι καὶ παρασίτου ἂν τῆς

Quod aliarum artium perceptiones, & dies, & noctes, & menses, & annos plerumque manent inexercitatæ, nec tamen possidentibus depereunt artes. At Parasiti perceptiones, nisi quotidie exerceantur, non artem solùm, opinor, sed etiam artificem perdunt. Neque foret insaniæ quærere ad quem finem vitæ vtilem tendat. Non enim puto vtilius quicquam in vita esse quàm edere & bibere, sine quibus neque licet viuere. Tych. Maximè. Para. Atqui ne eiusmodi quidem res est Parasitica, cuiusmodi est pulchritudo aut fortitudo, vt ars nulla esse videatur, sed quædam vis & potentia. Tych. Vera dicis. Para. At neque nulla est ars. Nam quod ars non est, nunquam quicquam habenti præstat præclari. Age enim si tibi ipsi nauim in mari ac procellis, gubernandi imperito commisisses, an incolumis euaderes? Tych. Minimè gentium. Para. Quid tandem, an quòd arte careat, cuius ope seipsum seruare possit? Tych. Maximè. Para. Num ergo Parasitus à

παρασιτικῆς, εἰ μὴ ὑπῆρχε τέχνη, οὐκ ἂν ἐσώζετο; Tv. ναί. Πα. οὐκοῦν τέχνη σώζεται. ἀτεχνία ἄρ' ἐστίν; Tv. πάνυ μὲν οὖν. Πα. τέχνη ἄρα ἐστὶν ἡ παρασιτική. Tv. τέχνη ὡς ἔοικε. Πα. καὶ μὲν κυβερνήτας γε ἀγαθοὺς, καὶ ἀντόχους τεχνίτας ἐκπεσόντας τῶν ἁρμάτων οἶδα ἔγωγε πολλάκις. καὶ τοὺς μὲν, ξυντετριμμένους· τοὺς δὲ, καὶ πάμπαν διαφθαρέντας. παρασίτου δὲ ναυάγιον, οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν. οὐκοῦν εἰ μήτε ἀτεχνία ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μήτε δύναμις, σύνεσις δέ τις, καὶ ἐκ καταλήψεων γεγυμνασμένων, τέχνη δήλονότι διωμολόγηται ἡμῖν σήμερον. Tv. ὅσον ἐκ τούτου, εἰκάζω. ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως καὶ ὅρον ἡμῖν τινα γλυκαίνον ἀποδῶς τῆς παρασιτικῆς. Πα. ὀρθῶς συγε λέγων. δοκεῖ γὰρ δή μοι ἅπερ αὖ μάλιστα διωκάζῃ, παρασιτικὴ ἐστι τέχνη ποτέων, καὶ βρωτέων, καὶ τῶν διὰ ταῦτα λεκτέων. τέλος δ' αὐτῆ, τὸ ἡδύ. Tv. ὑπόπευγέ μοι δοκεῖς ὀρθῶς τὸ σεαυτῆ τέλος. ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει, μὴ πρὸς ἐνίους τῶν φιλοσόφων μάχῃ σοι περὶ τοῦ τέλους ἡ. Πα. καὶ μὲν ἀπόκρῃ γε, εἰ ὑπῆρχε τὸ αὐτὸ τέλος εὐδαιμονίας, καὶ πα-

Parasitica, si ars non esset, seruari non posset? Tych. Imò. Para. Nunquid igitur arte seruamur, non item imperitia? Tych. Maximè. Para. Ergo Parasitica est ars. Tych. Ars vt apparet. Para. Atqui gubernatores quidem præclaros, & aufugas eximios de curru plerumque delapsos competi: contritos quidem alios, alios interemptos. At Parasiti naufragium nullus est qui possit producere. Proinde si neque nulla ars est Parasitica, neque potentia, sed comprehensio exercitatarum perceptionum, hodie inter nos conuenit, eam esse artem. Tych. Quantum quidem hinc conijcio. Sed in id incumbe vt eximiæ Parasiticæ definitionem nobis reddas. Para. Rectè dicis profectò. Sic igitur potissimùm mihi videtur definienda. Parasitica est ars eorum quæ bibenda sunt & comedenda, & ad hæc consequendum, dicenda: cuius finis est voluptas. Tych. Videris mihi tuam artem quàm optimè definiuisse. Illud tamen considera, ne aduersus philosophos aliquos de fine oriatur tibi contentio. Para. Atqui sufficit vt idem sit fœlicitatis & Parasi-

τέλος εὐδαιμονίας, καὶ πα-

ρασπικῶς. φανεῖται ὃ οὕτως. ὁ γὰρ σοφὸς Ὅμηρος τὸν παρασίτου βίον θαυμάζων, ὡς ἁπαλαίστερος, καὶ ζηλωτὸς εἶναι μόνος, ἐπὶ τοῦτο ἔλεγε τὸ φησὶ τέλος χαριέστερον ἔμμεναι, ἢ ὅταν εὐφροσύνῃ μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα, παρὰ δὲ πλησθῶσι θοίνης ἀοίδιμον οἶτον, καὶ κρεῶν. μέθυ δὲ κρητῆρες ἀφύσσωσιν οἰνοχόοι φορέωσι, καὶ ἐγχείη δεπάσσαι. καὶ ὡς οὐκ ἂν ἐγὼ τοῦτο θαυμάζων, μᾶλλον δ' αὐτὸς γνώμῃ πιθοῦ φανερώτερα, εὖ λέγων. Τοῦτο τί μοι κάλλιστον εἰρῆσθαι εἴδεται. εἶναι. οὐκ ἄλλο τι δ' ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασιτεῖν εὐδαίμονα νομίζων. καὶ μὴν οὐδὲ τῷ τυχόντι ἂν δοκεῖ πεπεῖσθαι τούτοις τοῖς λόγοις, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ τῶν ὅλων. καίτοι γε εἴπερ ἤθελεν Ὀδυσσεὺς τὸ κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς ἐπαινεῖν τέλος, ἐδύνατο ταυτὶ λέγειν, ὅτε τὸν Φιλοκτήτην ἀνήγαγε ἐκ τῆς Λήμνου, ὅτε τὸ Ἴλιον ἀνέτρεψεν, ὅτε τοὺς Ἕλληνας φεύγοντας κατέσχεν, ὅτε εἰς Τροίαν ὑπῆλθεν, ἑαυτὸν μαστιγώσας, καὶ κακὰ, καὶ σφόδρα ῥάκη ἐνδύς. ἀλλὰ τότε οὐκ εἶπε τοῦτο τέλος χαριέστερον. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῇ τῶν Ἐπικουρείων βίῳ

tices finis. Quod sic apparebit: siquidem Homerus ille sapiens, Parasiti vitam admirans, tanquam solam beatam & fœlicem, ita inquit. Gratior haud finis, populum quàm quando per omnem, Lætantur, mensæque cibis & pane replentur, Et cratere merum in pateras pincerna refundit. Vtque hæc non satis admiratus, sententiam suam facit planiorem, rectè dicens, Hic finis nobis pulcherrimus esse videtur. Non aliud ex ijs quæ dicit, quàm parasitari beatum existimans. Neque cuilibet è vulgo hæc verba attribuit, verùm omnium sapientissimo. Ac sanè si voluisset Vlysses Stoicorum finem laudare, hæc dicere potuisset, quando Philoctetem è Lemno eduxit, quando Ilium subuertit, quando Græcos fugam capessentes detinuit, quando Troiam ingressus est, à se ipso flagris cæsus, malisque & Stoicis pannis amictus. At tunc iucundiorem hunc esse finem non dixit, Quinetiam cùm in Epicureorũ vita

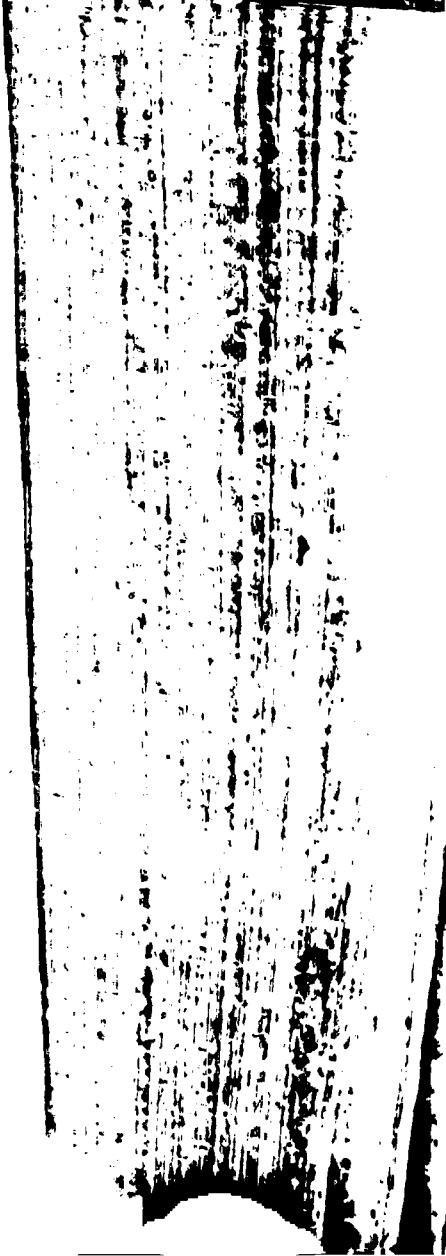

ἡδύνωσε αὖθις παρὰ τῇ Καλυψοῖ, ὅτε αὐτῷ ἐνῆρχεν ἐν ἀϊδίῳ τε βιοτεύειν, καὶ δύεσθαι, καὶ βιᾶσθαι τὴν Ἀτλαντος θυγατέρα, καὶ κινεῖν πάσας τὰς λείας κινήσεις, οὐδέποτε εἶπε τοῦτο τὸ τέλος χαριέστερον, ἀλλὰ τὸ τῶν παρασίτων βίον. ἐκαλοῦντο δὲ δαιτυμόνες οἱ παράσιτοι τότε. πῶς οὖν λέγει; πάλιν γὰρ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐπῶν. οὐδὲ γὰρ οἷόντε ἀκούειν αὐτῶν, μὴ πολλάκις λεγομένων. δαιτυμόνες καθήμενοι ἑξείης. καὶ παρατιθῶσι βάπτεσθαι σίτου, καὶ κρεῶν. ὅτε μὲν Ἐπικούρεος σχόλιον ἀναιμώκτου ὠφελούμενος τὸ τῆς παρασιτικῆς τέλος τὸ κατ' αὐτὸν εὐδαιμονίας, τέλος αὐτὸ ποιεῖ. καὶ ὅτι κλοπὴ τὸ πρᾶγμά ἐστι, καὶ κἀκεῖν Ἐπικούρῳ μέλει τὸ ἡδύ, ἀλλὰ τῷ παρασίτῳ, ὅταν μάλιστα ἀνέχεσθαι ἡγοῦμαι τὸ ἡδὺ παρεῖναι μὴ τὸ τῆς σαρκὸς, ἀόχλητον. ἔπειτα, τὸ μὲν θορύβου, καὶ ταραχῆς τῶν ψυχῶν ἐμπεπλῆσθαι τούτων τοίνυν ὁ μὲν παράσιτος, ἑκατέραν τυγχάνει. ὁ δὲ Ἐπικούρειος, οὐδετέρου. ὁ γὰρ ζητῶν πηλίκον χρῆμα τῆς γῆς, καὶ κόσμων ἀπειρίας, καὶ μεγέθους ἡλίου,

apud Calypsonem versaretur, & liceret in otio, & molliter viuere, & filiæ Atlantis lectum consecendere, omnémque expeditæ libidinis speciem agitare, nunquam iucundioris huius finis meminit, sed cùm apud Phæacas ageret parasitum. Tunc temporis autem Parasiti vocabantur Dætymones. Quomodo igitur dicit? Digni enim sunt versus, quorum denuo meminerimus: quos nisi sæpe referantur, audire non possumus. Dætymones ordine sedētes, Item, mensæ carnibus, & pane impleantur. Porrò Epicurus nimium impudenter hunc finem detractum Parasiticæ, ad fœlicitatem suam detorsit. Atque hoc esse fraudulentum, neque Epicurum Voluptatis studio vacare, sed Parasitum, hinc licet colligere. Ego Voluptatem existimo, primùm quidem tranquillum corporis statum: deinde animæ ab omni tumultu, & perturbatione immunitatem. Horum vtrumque Parasitus assequitur? neutrum Epicurus. Etenim quum quærit de figura terræ, de mundi infinitate, de magnitudine solis,

do

ἢ ἀποσημάτων, καὶ θεῶν στοιχείων, καὶ περὶ θεῶν, εἴτε εἰσὶ, εἴτε καὶ εἰσὶ, καὶ περὶ αὐτῶν τῶν τοιούτων ἀεὶ πολεμῶν, καὶ διαφερόμενος θεός τινας, οὐ μόνον ἐν ἀνθρωπίναις, ἀλλὰ καὶ ἐν κοσμικαῖς ὄχλήσεσιν. ὁ δὲ παράσιτος, πάντα καλῶς ἔχειν οἰόμενος, καὶ πεπιστευκὼς μὴ ἄλλως ταῦτα ἔχειν ἄμεινον, ἢ ἔχει, μετὰ πολλῆς ἀδείας, καὶ γαλήνης, οὐδενὸς αὐτῷ τοιούτου περιφόβου ἐνισταμένου, ἐσθίει, καὶ κοιμᾶται ὕπτιος, ἀφεικὼς τοὺς πόδας, καὶ τὰς χεῖρας, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τῆς σχεδίας ἀποπλέων οἴκαδε. καὶ μοὶ οὐχὶ ταῦτα μόνον ἡδὺν παρέσχηκε τὸ ἡδὺ τῷ Ἐπικούρῳ, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐκεῖνα. ὁ γὰρ Ἐπίκουρος ὅτος, ὅστις ποτ' ὄστιν ὁ σοφὸς, ἤτοι φαγεῖν ἔχει, ἢ οὐκ εἰ μὴ ἔχει, οὐχ ὅπως ἡδέως οὐ ζήσεται, ἀλλ' οὐδὲ ζήσεται. εἰ δ' ἔχει, εἴτε παρ' ἑαυτοῦ, εἴτε παρὰ ἄλλου. εἰ μὲν παρ' ἄλλου τὸ φαγεῖν ἔχοι, παράσιτός ὄστι, καὶ οὐχ ὡς λέγει. εἰ δὲ παρ' ἑαυτοῦ, οὐχ ἡδέως ζήσεται. Τυ. πῶς οὐχ ἡδέως; Πα. εἰ γὰρ ἔχοι τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτοῦ, πολλά τοι ὦ Τυχάδη τῷ τοιούτῳ βίῳ παρακολουθεῖν ἀνάγκη. καὶ ἄλφει πρόσ. δεῖ τὸν

de distantijs, primísque elementis, & de Dijs an sint nec-ne, quúmque de ipso fine contendit, & dissidet cum aliquibus: non humanis solùm, sed & mundanis perturbationibus implicatur. At Parasitus omnia bene se habere ratus, credénsque hæc non meliori quàm sint loco esse posse, multa cum securitate, & tranquillitate, nulla re istiusmodi molestiam inferente, comedit, & supinus dormit, porrectis pedibus, manibúsq; quemadmodum Vlysses in rate ad patriam naúigans. Atqui non hoc solùm, sed illo etiam modo, Voluptas conuenit Epicuro. Quippe Epicurus, quisquis est ille Sapiens, aut habet quod edat, aut non. Si non habet, neutiquam iucundè viuet, imò non viuet. Si autem habet, aut à se, aut ab alio habet. Si ab alio habet quòd edat, est Parasitus, ac non vt dicit. Sin à se ipsò, non iucundè viuet. *Tych.* Quomodo non iucundè? *Para.* Si enim habeat à se ipso quod comedat, multa necesse est vt tam huiusmodi comitentur. Ac vide quænam. Oportet

μέλλοντα βιώσεσθαι καθ' ἡδονήν, τὰς ἐγγινομένας ὀρέξεις ἁπάσας αὐτάρκως. Τί φής; Τυ. καὶ μοὶ δοκεῖ. Πα. ἀκούω τῷ μὲν συχνὰ κεκτημένῳ, ἴσως τοῦτο παρέχει. τῷ δ' ὀλίγα, καὶ μηδέν, οὐκέτι. ὥστε πένης ὢν οὐ σοφὸς γένοιτο, οὐδὲ ἐφικνοῖτο τοῦ τέλους. λέγω δὲ τὸ ἡδέως. ἀλλ' ὁ μὲν πλούσιος, ὁ παρὰ τῆς τύχης ἁφθόνως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγῶν, δύναιτο τοῦτ' ἐνίκεσθαι. εἰ δήποτε, ὅτι πᾶσα ἀνάγκη τὸν ἀναλίσκοντα τὰ ἑαυτοῦ, πολλαῖς περιπίπτειν ἀηδίαις. τοῦτο μὲν, τῷ μαγείρῳ κακῶς σκευάσαντι τὸ ὄψον μαχόμενον, ἢ μὴ μάχοιτο, φαῦλα παρὰ τοῦτο ἐδίοντα τὰ ὄψα, καὶ τὸ ἡδέως ὑστερεῖν· τοῦτο δὲ, τῷ οἰκονομοῦντι τὰ κατ' ἀγρὸν οἰκίαν, εἰ μὴ καλῶς οἰκονομοῖη μαχόμενον; ἢ οὐχ οὕτω; Τυ. νὴ Δία καὶ μοὶ δοκεῖ. Πα. τῷ μὲν Ἐπικούρῳ, πάντα ξυμβαίνειν εἰκός. ὥστε οὐδέποτε τεύξεται τοῦ τέλους. τῷ δὲ παρασίτῳ, οὔτε μάγειρός ἐστιν, ᾧ χαλεπαίνῃ, οὔτε ἀγρὸς, οὔτε οἰκονόμος, οὔτε ἀργύρια, ὧν ἀπολοφύρηται, ἀλλὰ πάντα ἔχει, ὥστε καὶ φάγοι,

vt qui secũdum Voluptatem vitam est acturus, omnibus quæ innascuntur, cupiditatibus indulgeat. Aut quid mais? Tych. Idem sentio. Par. Proinde ei qui multa possidet, hoc fortasse præbet: ei verò qui pauca, nihil amplius. Itaque pauper neque sapiens esse, neque finem cõsequi possit: dico autem Voluptatis. At neque dives, qui de re sua cupiditatibus abundè sumptus suppeditat, hunc pertingere queat. Quid tandem, quòd omnino necesse est ei qui de suo sumpt⁹ facit, in multa fastidia incidere: nunc quidem cum coquo, qui cibum malè præparauit, rixando, aut nisi rixetur, insuaues cibos comedẽdo, & Voluptate carendo: nunc autem cum œconomo, ni rectè rem familiarem administrarit, contendendo? An non ita se res habet? Tych. Per Iouem ita sentio. Par. Hæc omnia Epicuro accidere verisimile est. Itaque nunquam Voluptatis fine miser ille potietur. At verò parasito, neque coquus est vllus, cui irascatur, neque fundus, neque œconomus, neque pecuniæ, pro quibus causam dicere grauetur, & tamen habet omnia, ita vt bibere, & edere possit hic solus καὶ πίοι μόνος οὗτος ὢν

ἐκεῖνος, ὧν ἐκεῖνος, ἀνάγκη
ἐνοχλούμενος. δηλ ὅτι μὲ τέ-
χνη ἐστὶν ἡ παρασιτική, καὶ
τούτων, καὶ τῶν ἄλλων ἱκανῶς
δέδεικται. λοιπὸν ὅτι καὶ αἱρέσεως
δεικτέον. καὶ τοῦτο οὐχ ἁπλῶς, A
ἀλλὰ πρῶτον μὲν, ὅτι κοινὴ
πασῶν διαφέρει τῶν τέχνων.
εἶτα ὅτι καὶ ἰδίᾳ ἑκάστης. κοινῇ
μὲν οὖν ἁπασῶν οὕτω διαφέ-
ρει. πάσης γὰρ τέχνης ἀνάγκη B
παρασκευὴν μαθήσεως, πόνου,
φόβου, πληγῶν, ἄφ' ὧν ἔστιν
ἔχειν καὶ οὗ ἀπεύξαιτο. παρ-
τίνων δὲ πλὴν τέχνην ὡς εἰκὸς,
μόνην ἔξεστι μαθεῖν ἄνευ πόνου.
τίς γὰρ ἀπὸ δείπνου ποτὲ ἀπέλ-
θοι κλαίων, ὥσπερ τινας ἐκ
τῶν διδασκάλων ὁρῶμεν; τίς
δ' ἐπὶ δεῖπνον ἀπὸν, ὥφθη C
σκυθρωπὸς, ὥσπερ οἱ εἰς δι-
δασκαλεῖα φοιτῶντες; καὶ
μὴν ὁ μὲ παράσιτος, ἑκὼν
αὐτὸς ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται, μά-
λιστα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης. οἱ
δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μανθά- D
νοντες, μισοῦσι αὐτάς. ὥ-
στε ἔνιοι δι' αὐτὰς ἀποδιδρά-
σκουσι. τί δ' οὐ χρὴ εἰπεῖν ἐνίο-
τε καὶ δεῖ, ὅτι καὶ τὸν υἱὸν ἐ-
κείνοις ταῖς τέχναις παρακο-
λουθοῦντας, οἱ πατέρες καὶ μητέ-
ρες τούτοις τιμῶσι μᾶλλον, οἷς

nulla re, earũ quibus ille, ne-
ceſſariò turbatus. Iam quòd
ars ſit Paraſitica, ex his, at-
que alijs abundè eſt demon-
ſtratum. Supereſt vt opti-
mam eſſe oſtendam: atque
hoc non ſimpliciter. Sed
primùm quia communiter
omnibus artibus præſtat: A
deinde priuatim ſingulis.
Communiter ad hunc mo-
dum præſtat omnibus. Nam
cuiuis arti neceſſe eſt vt di- B
ſciplinam adducat, laborem,
timorem, & verbera, quæ
nemo non deprecetur. Hãc
verò artem, vt videtur, citrà
laborem licet ſolam di- C
ſcere. Quis enim vnquam
à conuiuio ſtens diſceſſit,
vt aliquos à præceptoribus
videmus? Quis ad con-
uiuium proficiſcens viſus
eſt triſtis, vt qui ſcholas D
frequentant? Verùm Para-
ſitus ſponte ad cœnam it,
artis cupidiſſimus. Alij
verò quas addiſcunt ar-
tes, oderunt: ob eáſque
nonnulli aufugiunt. Quid
verò? nonne etiam illud
tibi conſiderandum, quòd E
eos qui illis in artibus
proficiunt, his rebus paren-
tes, quibus quotidie para-
ſitum, maximè eohoneſtant

καθ' ἡμέραν καὶ ὁ παράσιτος;

καλῶς νὴ Δία ἔγραψεν ὁ παῖς λέγοντες, δότε αὐτῷ φαγεῖν. ὡς ἔγραψεν ὀρθῶς, μὴ δότε. οὕτω τὸ πρᾶγμα καὶ ἔντιμον, καὶ ἐν τιμωρίᾳ μέγα φαίνεται. καὶ μὴν αἱ ἄλλαι, τέχναι, τὸ ὕστερον τοῦτο ἔχουσι, μετὰ τὸ μαθεῖν, καὶ τοὺς χειροῦς ἤδεως ἀπολαμβάνουσι. πολλὴ γὰρ ἡ ὄρθιος οἶμος ἐς αὐτούς. ἡ δὲ παρασιτικὴ μόνη τῶν ἄλλων, εὐθὺς ἀπολαύει τῆς τέχνης ἐν αὐτῷ τὸ μανθάνειν. καὶ ἅμα τε ἄρχεται, καὶ ἐν τῷ τέλει ἐστίν. αἱ μὲν τοι τῶν ἄλλων τεχνῶν, οὐ πᾶσαι, ἀλλὰ πᾶσι, ὅτι μόνοις τοῖς σοφοῖς γεγόνασιν. ὁ δὲ παράσιτος, εὐθὺς ἔχει τῶν σοφῶν ἅμα τὸ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἢ οὐκ οἴνοθεν ὅτι ὁ μὲν γεωργὸς, γεωργεῖ, οὐ τοῦ γεωργεῖν ἕνεκα. καὶ ὁ τέκτων, τεκταίνεται, οὐ τοῦ τεκταίνεσθαι ἕνεκα. ὁ δὲ παράσιτος, οὐχ ἕτερον μέν τοι διώκει, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ, καὶ ἔργον ἐστὶν αὐτῷ, ἧ οὗ ἕνεκα γίγνεται. ἧ μὲν οἰκεῖνά γε οὐδεὶς ἐστιν, ὅστις οὐκ ἐπίσταται. ὅτι οἱ μὲν τὰς λοιπὰς τέχνας ἐργαζόμενοι, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ταλαιπωροῦσι, μίαν δὲ ἢ δύο μόνας τοῦ

Rectè scripsit puer dicentes, date illi quod edat. malè scripsit, ne date. Sic negotium & honore & pœna videtur magnum. Atqui cæteræ artes hoc posterius habent, postquam didicerunt, & fructus suauiter percipiunt, ad quos multa & ardua est via. Sed sola inter alias Parasitica, statim ab initio inter discendum arte sua fruitur: simúlque incipit, & finem obtinet. Præterea reliquæ artes, non aliquæ, sed omnes, ad victum parandum duntaxat inuentæ sunt: at parasitus simul atque artem orsus est, victum habet. Aut non animaduertis agricolam agros colere non colendi gratia, nec fabrum fabricandi gratia fabricare: parasitum autem, alterum quidem non sectari, sed idem & opus eius esse, & cuius gratia fit. Ac sanè nemo nescit, eos qui reliquas artes exercent, vnum & alterum duntaxat mensis diem festum ducere, reliquum verò tempus ærumnosè viuere:

μηνὸς ἡμέρας ἑορτὰς ἄγειν,

καὶ αἱ πόλεις ὃ, τὰς μὲν, δι' ἐτῶν, τὰς δ', ἐμμήνους ἑορτὰς ἀγειν, καὶ εὐφραίνεσθαι λέγεται ποτε. ὁ δὲ παράσιτος, τοὺς μῆνας τὰς τριακοντ' ἡμέρας ἀφ' ἑαυτοῦ ἄγει. πάντα γὰρ δοκοῦσιν αὐτῷ εἶναι τῶν θεῶν. ἔτι οἱ μὲν βουλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας καταδουλοῦν, ὀλιγοπίας, καὶ ὀλιγοποσίαις χρῶνται, καθάπερ οἱ νοσοῦντες. πολυποσίαις δ', καὶ πολυσιτίαις, ἃς ἔστιν ὠφελούμενοι μανθάνειν. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι, χωρὶς ὀργάνων οὐδαμοῦ τῷ κεκτημένῳ ὑπηρετεῖν δύνανται. οὔτε γὰρ αὐλεῖν ἔνι χωρὶς αὐλοῦ, οὔτε ψάλλειν ἄνευ λύρας, οὔτε ἱππεύειν χωρὶς ἵππου. αὐτὴ δ' ἥτις ἔχει ἀγαθὴ, καὶ οὐ βαρεῖα τῷ τεχνίτῃ, ἥτις καὶ ὑπάρχει μηδὲν ἔχοντι πόθεν χρῆσθαι αὐτῇ. καὶ ὡς ἔοικε, τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνομεν, μισθὸν διδόντες. ταύτην δ', λαμβάνοντες. ἔτι τῶν μὲ ἄλλων τεχνῶν, εἰσὶ διδάσκαλοι πολλοί. τῆς δὲ παρασιτικῆς, οὐδείς. ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιητικὴ τῷ Σωκράτει, καὶ αὕτη τις μοῖρα παραγίγνεται. κἀκεῖνο δ' οἶμαι, ὅτι τὰς μὲ ἄλλας τέχνας φαύλους, ἢ πλέονας, ἢ

atque vrbes, alias quidem, annuos dies festos, alias menstruos celebrare, quo tempore lætari dicuntur: parasitum autem totos triginta mensis dies festos agitare, siquidem ipsi videntur Dijs sacræ omnes. Præterea qui alijs in artibus strenuè se gerere volunt, pauco victu & potu vtuntur, quemadmodum ægroti: siquidem ad discendum non est accommodus, qui cibo & potu copiosiore se oblectat. Quinetiam aliæ artes, nequaquam sine instrumentis domino inseruire possunt. Nemo enim sine tibia tibicinem agere, nemo sine lyra psallere, nemo sine equo equitare queat. Verùm hæc vsque adeò bona est, nec artificia onerosa, vt ea vti possit etiam qui caret instrumentis. Et vt videmus, alias artes data, hanc accepta mercede discimus. Præterea aliarum artium sunt magistri: sed Parasitices, nullus est. Sed quemadmodum authore Socrate, Poëtica: sic etiam hæc fato quodam accedit. Quinetiam illud expendito, nos non posse alias artes iter faciendo, aut

δυνάμεθα διαπεφθεῖξ. ταύτην δὲ ὅστις χρῆσθαι καὶ ἐν ὁδῷ, καὶ πλέοντι. Ty. παῦε μὴ οὖν. Pa. καὶ μήτοι ὦ Τυχάδη, εἰ μὴ ἄλλαι τέχναι, δοκοῦσί μοι ταύτης ἐπιδυμεῖν. αὐτὴ γὰρ οὐδεμιᾶς ἑτέρας. Ty. τί γὰρ οὐχ οἱ τὰ ἀλλότρια λαμβάνοντες, ἀδικεῖν σοι δοκοῦσι; Pa. πῶς γὰρ οὔ; Ty. πῶς οὖν ὁ παράσιτος τὰ ἀλλότρια λαμβάνων, οὐκ ἀδικεῖ μόνος; Pa. ἔα ἔχω λέγειν. καὶ μὴν τῶν ἄλλων τεχνῶν αἱ ἀρχαὶ φαῦλαί πινες, καὶ ἐυτελεῖς εἰσι. τὴ δὲ παρασιτικῆς ἡ ἀρχὴ, πάνυ γλυκεῖά πις. τὸ γὰρ ἀρυλλώδυον ἥδιστον τὴ φιλίας ὄνομα, ἢν ἀλλό τι τύχῃς, ἢ ἀρχὴν παρασιτικῆς. Ty. πῶς λέγεις; Pa. ὅτι ἰδεῖν ἐχθρὸν, ἢ ἀγνῶτα ἄνθρωπον, ἐπὴ οὐδὲ σωπᾶν μετείσας, ὅτι δεῖπνον ἡλεῖ. ἀλλὰ δεῖ πρότερον οἶμαι τοῦτον γνῶναι φίλον, ἵνα κοινωνήσῃ σπονδῶν, καὶ βαπίζης, καὶ τῶν τῆς τέχνης ταύτης μυστείων. ἐγὼ γοῦν πολλάκις ἤκουσα πιῶν λεγόντων, ποταπὸς ἦ οὗτος ὁ φίλος, ὅστις οὐ βέβρωκεν, οὐδὲ πέπωκε μεθ' ἡμῶν, ὡς ἡλονότι τὸ συμπίνοντα, καὶ σωεδειπνοῦντα, μόνον

nauigando exercere: sed hæ licere vti tum iter facienti, tum nauiganti. Tych. Omnino ita est. Para. Aliæ quoque artes hanc optare videntur, hæc nullam aliam. Tych. Ecquid? nonne qui aliena capiunt, iniuriam facere videntur tibi? Para. Quidni? Tych. Quî fit igitur vt solus parasitus aliena accipiendo non faciat iniuriam? Para. Dicere non possum. Porrò aliarum artium vilia & simplicia sunt initia: Parasitices contrà principiũ est generosum. Nam celebratum hoc Amicitiæ nomen, non aliud quàm Parasitices esse principium inuenias. Tych. Quid ais? Para. Quoniam nemo inimicum, aut ignotum hominem, sed ne mediocriter quidem familiarem ad epulas inuitat. Sed oportet vtique vt hic priùs amicitiam contraxerit, vt libationum, mensæ, & artis huius mysteriorum fiat particeps. Nam aliquos plerumque dicentes audiui, cuiusmodi est hic amicus, qui nec edit, nec bibit nobiscum! videlicet quasi eum quo compotore & conuictore vtimur, solum putent fidum amicum. Quòd au-

πασὸν ἡδυμένων φίλον. ὅπ γὰ

μὴ ἡ βασιλικωτάτη τῶν τεχνῶν ὄντι αὕτη, μάθοις ἂν ἐγὼ οὐδὲ οὐχ ἥκιστα. τὰς μὲν γὰρ λοιπὰς τέχνας, ἃ μόνον κακοπαθοῦντες, καὶ ἱδρῶντες, ἀλλὰ καὶ διὰ παντὸς ἐγρηγορότες, καὶ ἑστῶτες ἐργάζονται, ὥσπερ ἀμέλει δῆλον καὶ τοὺς τεχνίτας, ὁ δὲ παράσιτος, μετέχειν ἔοικε τῷ ἀνακτὶ τέχνῃ, ὡς βασιλεὺς κατακείμενος. εἶτα μὲν γὰρ τί δεῖ λέγειν περὶ τῆς εὐδαιμονίας αὐτοῦ, ὅτι δὲ μόνος κατὰ τὸν σοφὸν Ὅμηρον οὔτε φυτεύει χερσὶ φυτὸν, οὔτε ἀροῖ, ἀλλὰ τὰ ἄσπαρτα, καὶ τὰ ἀνήροτα πάντα κύπτει. καὶ μὴν ῥήτορά γε, καὶ γεωμέτρην, καὶ χαλκέα, οὐδὲν κωλύει τῷ ἑαυτοῦ τέχνῃ ἐφάπτεσθαι, ἐάν τε πονηρὸς, ἐάν τε καὶ μοχθηρὸς ᾖ. ἀμαθεστάτην δ', οὐδεὶς δύναται μὴ μοχθηρὸς ὢν, ἢ πονηρός. Τυ. πῶς, οἷον χρῆμα ἀποφαίνῃ τὴν παρασιτικήν. ὥστε μοι αὐτὸς ἤδη βούλεσθαι δοκεῖς παράσιτος εἶναι αὐτὸς, ὡς ἐμοὶ. Πα. ὡς μὲν οὖν κατὰ πάντων διαφέρει, ἐπιδεῖξαί μοι δοκῶ. φέρε δὴ ὡς ἐγὼ κατ' ἰδίαν ἑκάστης διαμέτρω, σκοπῶμεν. τὸ μὲν δὴ τὰς βαναύσους τέχνας παραβάλλειν αὐτῇ, αὐόητόν ἐστι.

tem hæc ars omnium sit maximè regalis ; hinc non minùs possis cognoscere. Nam reliquas artes, non modò grauiter laborantes, A & sudantes, sed per Iouem, sedentes, & stantes exercent, nimirum vt artium serui. At parasitus artem suam aggreditur, tanquam rex accumbens. Quid B enim attinet ea dicere quæ ad eius fœlicitatem pertinent, quòd solus iuxta sapientem Homerum, neque plantam manibus plantat, neque arat, sed C citra arationem & sementem omnia consequitur? Quinimo nihil rhetorem, geometram, ærarium fabrum impedit, quominus suam artem exerceat, siue sit prauus, siue stultus. D Nemo autem, qui sit stultus, aut prauus, potest parasitari. Ty. Papæ! cuiusmodi rem ostendisti Parasiticam esse! Itaque velim, pro eo qui iam sum, parasitus esse. Pa. Igitur quãtum communiter præstet E omnibus, videor mihi demonstrasse. Age iam quantum priuatim singulis præstet, consideremus. Certè eam cum mechanicis artibus comparare, ineptũ esset;

καὶ μᾶλλόν πως καθαιρῶντος τὸ ἀξίωμα τῆς τέχνης. ὅτι γε μὴν τῶν μεγίστων καὶ καλλίστων τεχνῶν διαφέρει, δεικτέον, ὡμολογῆται γὰρ δὴ παρὰ πάντων, τιμᾶται ῥητορικὴ, καὶ τιμᾷ φιλοσοφία, ὡς διὰ μεγαλότητα, καὶ ἐπιστήμας ἀποφαινόντα τινές. ἐπεὶδὰν γοῦν καὶ τούτων ἀποδείξωμεν τὴν παρασκευὴν πολὺ κρατοῦσαν, ἀρκεῖ δηλονότι ἄλλων τεχνῶν δόξει προφέρεσθαι, καθάπερ ἡ Ναυσικάα τῶν θεραπαινίδων. κοινῇ μὲν οὖν ἀμφοῖν διαφέρει, καὶ τῆς ῥητορικῆς, καὶ τῆς φιλοσοφίας, πρότερον κρῖναι τὴν οὐσίαν. ἡ μὲν γὰρ ὑφέστηκεν. αἰδὲ, οὔ. οὔτε γὰρ καὶ τὴν ῥητορικὴν ἕν τι, καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν. ἐγὼ μὲν, τέχνην. οἱδὲ, τοὐναντίον, ἀτεχνίαν. ἄλλοι δὲ, κακοτεχνίαν. ἄλλοι δὲ, ἄλλό τι. ὁμοίως δὲ καὶ τὴν φιλοσοφίαν κρῖναι τὰ αὐτὰ, καὶ ὡσαύτως ἔχουσαν. ἑτέρως μὲν γὰρ Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς ἀκαδημίας. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τοῦ περιπάτου. καὶ ἁπλῶς, ἄλλος ἄλλην ἀξιοῖ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι. καὶ μέχρι γε νῦν, οὔτε οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατοῦσι

aut potiùs eius qui huius artis dignitatem tollere vellet. Sed oſtendendum eſt hanc maximas, & pulcherrimas artes præſtantia ſuperare. Apud omnes in confeſſo eſt, cùm Rhetoricam, tum Philoſophiam eſſe maximas & pulcherrimas, quas propter nobilitatem, nonnulli etiam ſcientias faciunt. Proinde poſtea quam oſtendero, & hìs longè potiorem eſſe Paraſiticam, ſatis nimirum conſtabit eãdem & alijs artibus eſſe præſtantiorem, quemadmodum Nauſicaa præſtet famulis. Communiter igitur Rhetoricam & Philoſophiam antecellit. Primùm quantum attinet ad artis ſubſtantiam. Hæc enim ſubſiſtit: illæ verò minimè. Neque enim de Rhetorica vnum idémque ſentimus: ſed alij artem: alij contrà, non artem: alij malam artem: alij aliud eſſe dicunt. Neque Philoſophiam ſimili ratione, eodémque modo ſe habere putamus. Aliter enim Epicuro res videntur ſe habere: aliter Stoicis: aliter Academicis: aliter Peripateticis, Quid multa? alius aliam Philoſophiam eſſe contendit. Et hactenus neque ijdẽ ſententia potiuntur,

οὐτε αὐτῶν ἡ τέχνη μία φαίνεται. ἔτ' οὐδ' ὁμολογοῦσι τεχνικαὶ θεωρίαι καταλειπόμεναι. ἀρχὴν γὰρ οὐκ ἐστὶ μήτε εἶναι τέχνην, ἧς οὐκ ἔστιν οὐσία. ἐπεὶ τί δήποτε ἀριθμητικὴ μία, ἡ δὲ δύο ἐστὶν ἡ αὐτὴ, καὶ δὶς δύο παρὰ ἡμῖν, καὶ παρὰ Πέρσαις, τέτταρά ἐστι, καὶ συμφωνεῖ ταῦτα καὶ παρὰ Ἕλλησι, καὶ βαρβάροις. φιλοσοφίας δ', πολλὰς καὶ διαφόρους ὁρῶμεν. καὶ οὔτε τὰς ἀρχὰς, οὔτε τὰ τέλη συμφωνα πασῶν. Tu. ἀληθῆ λέγεις. μίαν μὲν γὰρ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν. αὐτοὶ δ', αὐτὰς πείθουσι πολλάς. Pa. καὶ μὴν τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, εἴ καί τι κατὰ τοῦτο ἀσύμφωνον εἴη, καὶ παρ' ὀλίγοις τις συγγνώμης ἀξιώσειεν, ἐπεὶ μέσαι τε δοκοῦσι, καὶ αἱ καταλήψεις αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀμετάπτωτοι, τοσοῦδε τείνειν ἐθέλοντι, φιλοσοφίαν δὲ τὴν ὡς ἀληθῶς, ἀδύνατον μὴ μίαν εἶναι, καὶ μὴ σύμφωνον αὐτὴν ἑαυτῇ μᾶλλον τῶν ὀργάνων. μία μὲν οὖν ἐστι φιλοσοφία, ἐπειδὴ ὁρῶ καὶ ἀπείρων ὄντων. πολλαὶ δ' οὐ δύνανται εἶναι, ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία μία. ὁμοίως δ' καὶ περὶ τῆς

neque eorum ars vna esse videtur. Ex quibus reliquũ est vt argumenta ducam. Principio artem esse nego, cuius nulla est substantia. Nam & Arithmetica vna eadémque est, & bis duo apud nos & Persas, sunt quatuor, & hac de re conuenit inter Græcos & Barbaros. Sed Philosophias multas & diuersas videmus, quarum omnium neque principia, neque fines inter se consentiunt. *Ty.* Vera dicis. Vnam enim Philosophiam omnes esse dicunt: attamen ipsi multarum sunt authores. *Para.* Certè in reliquis artibus, quanquam earum ratione nonnihil discreparet, & postulata venia quispiam præteriret: siquidem mediæ videntur, earúmque perceptiones non sunt immutabiles, admittendus tamen esset. Philosophiam autem aliquis tanquã necessariam, sustineret non vnam esse, nec secum magis conuenire, quã instrumenta. Vna quidem non est Philosophia, siquidem innumeras esse video. Nec multæ tamen esse possunt, siquidem vna est Philosophia. Similia etiam dicat aliquis de

ταῦτα φαίη τις ἄν. τὸ γὰρ περὶ ἑνὸς προκειμένου ταὐτὰ μὴ λέγειν ἅπαντας, ἀλλὰ μάχῃ εἶναι φορᾶς ἀντιδόξου, ἀπόδειξις μεγίστη τοῦ μὴ ἂν ἀρχὴν εἶναι τοῦτο, οὗ μία κατάληψις οὐκ ἔστι. τὸ γὰρ ζητεῖν τὸ, τί μᾶλλον αὐτῶν ὄντων, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ὁμολογεῖσθαι μίαν εἶναι, τοῦτο αὐτίκα ἀναιρεῖ τὸ ζητούμενον τὴν οὐσίαν. ἡ μὲν τοι παρασιτικὴ οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἕλλησι, καὶ ἐν βαρβάροις μία ἐστὶ, καὶ κατ' ταὐτὰ, καὶ ὡσαύτως. καὶ οὐκ ἂν εἴποι τις ἄλλως μὲν τοὺς δεῖ, ἑτέρως δὲ τοὺς, παρασιτεῖν. οὐδ' εἰσὶν ὡς ἔοικεν ἐν παρασίτοις τινὲς, οἷον στωϊκοὶ, ἢ ἐπικούρειοι, δόγματα ἔχοντες διάφορα, ἀλλὰ πᾶσι περὶ ἅπαντας ὁμολογία τίς ἐστι, καὶ συμφωνία τῶν ἔργων, καὶ τὸ τέλειος. ὥστε ἔμοιγε δοκεῖ ἡ παρασιτικὴ κινδυνεύειν κατά γε τοῦτο, καὶ σοφία εἶναι. Tv. πάνυ μοι δοκεῖς ἱκανῶς ταῦτα διηκέναι. ὡς δὲ καὶ τὰ ἄλλα χείρων ἐστὶν ἡ φιλοσοφία τῆς σῆς τέχνης, πῶς ἀποδεικνύεις; Πα. ἀκουσὸν αὐάγκη πρῶτον εἰπεῖν, ὅτι φιλοσοφίας μὲν οὐδέποτε ἠράσθη παράσιτος, παρασιτικῆς δὲ, πάμπολ-

Rhetoricæ subſtantia. Nam quòd de vna quæſtione non eadem dicunt omnes, ſed diuerſis inter ſe pugnant ſententijs, certiſſimum eſt documentum, ne hoc quidem eſſe principium, cuius vna perceptio non eſt. Nam quærere quid potiſſimùm ex illis ſit Rhetorica, nec fateri vnam eſſe, hoc ipſam, eius quod quæritur, eſſentiam tollit. Porrò Paraſitica non ita ſe habet: ſed & apud Græcos, & apud Barbaros ſecundum eadem, eodémque modo vna eſt: neque dicat quiſquam aliter hos, aliter illos paraſitari. Neque ſunt inter Paraſitos, vt liquet, quales Stoici, aut Epicurei, diuerſorum præceptorum authores: ſed omnibus apud omnes vna eſt profeſſio, & operum, finiſque concentus. Itaque parum abeſſe videtur quin Paraſitica, ex his quæ adduxi, etiam ſit Sapientia. Tych. Hæc mihi videris ſatis ſuperque dixiſſe. Sed quomodo demonſtras Philoſophiam eſſe tua arte deteriorem? Para. Ergo neceſſe eſt vt primùm dicam, philoſophiæ amatorem paraſitum nunquam fuiſſe: & memoriæ proditum eſſe cõ-

λα ἐπιθυμήσαντες μνημονευσθῆναι φιλόσοφοι, καὶ μέχρι νῦν ἐρῶσι. Τυ. καὶ τίνας αὖ ἔχοις εἰπεῖν φιλοσόφους, παρασιτεῖν σπουδάσαντας; Πα. ἔς τινας μὰ τοὺς θεοὺς ὦ Τυχιάδη καὶ σὺ γνώσῃ, οὐκ εἰκῇ ἀγνοεῖν ἐμὲ, ὡς κατά τινος αὐτοῖς αἰσχύνης ἐσομένης γνωσθείσης, οὐχὶ τιμῆς. Τυ. οὐ μὰ τὸν Δί' ὦ Σίμων, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἀπορῶ οὓς τινας καὶ ἔνδοξος εἰπεῖν. Πα. ἀ γλιαχὲ, σύ μοι δόκεις ἀνήκοος εἶναι καὶ τῶν ἀναγκαίων τῶν ἐκείνων βίβλων, ἐπεὶ πάντως ἂν ἤδη ἐπῃγόμην σε τινας λέγειν. Τυ. καὶ μὴν νὴ τὸν Ἡρακλέα ποθῶ δὴ ἀκούειν τίνες εἰσίν. Πα. ἐγώ σοι δείξω, καὶ καταλέξω αὐτοὺς ὄντας οὐχὶ τῶν φαύλων, ἀφ' ὧν ἐγὼ δόκῳ τὸν ἀπαίστιν, καὶ οὓς ἥκιστα οἴει. Αἰσχίνης μὲν ὁ Σωκρατικὸς ἦν τοὺς μακροὺς καὶ αἰσθήσεις διαλόγους γράψας, καί ποτε εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτοὺς, ὅπως εἰ δύναιτο δι' αὐτῶν γνωσθῆναι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ. καὶ ὁ Μιλτιάδης ἀναγνοὺς, καὶ δόξας εὐδοκιμήσειν, λοιπὸν ἐκέλευσε τὸν Σικελίᾳ παρασιτῶν Διονυσίῳ, καὶ ταῖς Σωκρατικαῖς διατριβαῖς ἐρρῶσθαι

plures philosophos Parasiticæ desiderio arsisse, quam ad hoc etiam vsque tempus amant. *Tych.* Et quosnam Philosophos nominare possis, qui Parasiticæ operam dederint? *Para.* Quos ô Tychiade, tu cùm noris, non nosse simulas, & me, ac si ex ea re dedecus non honor ad ipsos redundet. *Tych.* Non simulo per Iouem ô Simon. Imò nescio quos nominandos inuenire possis. *Para.* O generose mihi videris eos ignorare à quibus illorum vitæ conscriptæ sunt; alioqui quos dico prorsus nosse posses. *Tych.* At certè per Herculem, quinã sint illi audire exopto. *Para.* Ostendam tibi & recensebo illos, non leuis momenti viros, sed quosiudico præstantissimos: quósque minimè putes. Socraticus ille Æschines qui longos illos, vrbanósque dialogos conscripsit, eos in Siciliam aliquando detulit, per quos, si posset, Dionysio tyranno innotescereret. Ex quibus cum Miltiadem legisset, & placuisse visus esset, reliquum tempus in Sicilia consedit parasitans Dionysio, & Socraticis disputationibus vale dixit.

φεφατε. τί δ', καὶ Αείσιππος ὁ κυρηναῖος οὐχὶ τῶν δοκίμων φαίνεταί σοι φιλοσόφων; Τυ. καὶ πάνυ. Πα. καὶ ἔτος μὲν τοσοῦτος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διέτριβεν ἐν Συρακούσαις παρασιτῶν Διονυσίῳ. πάντων γοῦν ἀμείλει τῶν παρασίτων αὐτὸς εὐδοκίμει παρ' αὐτῷ. καὶ γὰρ δὴ πλέον τι τῶν ἄλλων ἔφερε πρὸς τὴν τέχνην εὐφυΐας. ὥστε τοὺς ὀψοποιοὺς ἀσυμέρα ἔπεμπε περὶ τούτου ὁ Διονύσιος, ὡς παρ' αὐτὸν μαθησομένους. οὗτος μὲν δοκεῖ καὶ κοσμῆται τὴν τέχνην ἀξίως. ὁ δὲ Πλάτων ὑμῶν ὁ γενναιότατος, καὶ αὐτὸς μὲν ἦκεν εἰς Σικελίαν ἐπὶ τοῦτο. καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας τῷ τυράννῳ, τὸ παρασιτεῖν ὑπὸ ἀτυχίας ἔλιπεν. καὶ πάλιν Ἀδολεσχῶν ἀφικόμενος, καὶ φιλοπονήσας, καὶ παραπλεύσας ἑαυτὸν, αὖθις δευτέρῳ σόλῳ ἐπέπλευσε τῇ Σικελίᾳ. καὶ δειπνήσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας, ὑπὸ ἀμαθίας ἔλιπεν. καὶ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι περὶ Σικελίαν, ὁμοία δοκεῖ γενέσθαι τῇ Νικίου. Τυ. καὶ πῶς ὦ Σίμων, περὶ τούτου λέγεις; Πα. πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι.

Quid autem? nonne & Aristippus ille Cyrenæus tibi ex præstantibus Philosophis A videtur fuisse? *Tych.* Maximè. *Para.* Et ille per id ætatis Syracusis versatus est, parasitando apud Dionysium apud quem parasitorum omnium maximè probabatur, B vt qui ad hanc artem præ cæteris singulari præditus esset industria; adeò vt quotidie coquos ad eum mitteret Dionysius, vt ex ipso discerent. Hic videtur C artis dignitatem excoluisse. Vester quoque generosissimus ille Plato, in Siciliam hac de causa venit. Vbi cùm paucos dies apud regem esset parasitatus, i parasitatione, quia ad eam D erat inhabilis, excidit. Rursum repetitis Athenis postquam vehemens studium adhibuisset, seque adornasset, secunda nauigatione Siciliam petiit: vbi E paucos dies cœnatus, iterum præ imperitia excidit. Et hæc Platonis fortuna Niciæ fortunæ simili videtur. *Tych.* Ecquis Simo de Platone dicit? *Para.* Complures etiam alij. Porrò Aristoxenus Musicus, plurim

Αειστόξενος δὲ ὁ μουσικὸς, πολ

λόμου ἄξιος, καὶ αὐτὸς ἦ παράσιτος Νηλέως ἦν. Εὐριπίδης μὲν ὃ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι τῆς τελευτῆς παρασιτεῖ, καὶ Ἀναξάρχος Ἀλεξάνδρῳ, παίτως ἐπίσταται. καὶ Λεισοφάλης ἦ τὴν παρασιτικὴν ἤρξατο μόνην, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. φιλοσόφοις μὲν οὖν ὥσπερ ἦν, παρασίτοις ἀπευδάσαντας, ἔδειξα. παράσιτον ἦ οὐδεὶς ἔχει φράσαι, φιλοσοφεῖν ἐθελήσαντα. καὶ μήτοι εἰ ἔστιν εὐδαίμων τὸ μὴ πεινῆν, μὴ ἦ δι᾽ ὧν. μὴ ἦ ῥιγοῦν, ταῦτα οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει, ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφους μὲν ἂν τις πολλοὺς καὶ ῥιγοῦντας, καὶ πεινῶντας εὕροι. παράσιτον ἦ, οὔ. ἢ οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλὰ δυσυχής τις, ἢ πτωχὸς ἀνθρωπος, ἢ φιλοσόφῳ ὅμοιος. Τυ. ἱκανῶς ταῦτά γε. ὅτι ἦ καὶ κατὰ πολλὰ διαφέρει φιλοσοφίας, καὶ ῥητορικῆς ἢ παρασιτική, πῶς ἐπιδείκνυσαι; Πα. εἰσὶν ἃ βέλτιστε, καιροὶ τῶν ἀνθρώπων βίου. ὁ μὲν τις, ἐρήμης οἶμαι. ὅλ᾽ αὖ, πολέμου, εἰ δὲ τούτοις, πᾶσα ἀνάγκη φανερὰς γίνεσθαι τὰς τέχνας, καὶ τοὺς ἔχοντας ταύτας ἐπίδειξιν τίνες εἰσί. σκέψεσθον ἦ εἰ δοκεῖ, σκοπώμεθα τὸ τῆς

æstimandus, Nelei fuit parasitus. Quòd autem Euripides apud Archelaum ad mortem vsque, Anaxarchus apud Alexandrum egit parasitum, planè compertum habes. Cæterùm Aristoteles Parasiticam orsus est solùm, vt reliquas artes. Philosophos quemadmodum Parasiticæ operam dederint, ostendi. Nemo autem Parasitum producat, qui philosophari voluerit. Ac sanè si neque esurire, neque sitire, neque algere beatum est, hæc alij nulli quàm parasito suppetunt. Itaque Philosophos multos inuenias qui frigore, & fame capiantur: Parasitum autem, nullum: alioqui Parasitus non esset, sed infœlix quispiam, aut mendicus, aut Philosopho similis. *Tyr.* Hæc sufficiunt. Sed Parasiticam Philosophiâ & Rhetorica esse potiorem, quomodo comprobabis? *Para.* Vitæ humanæ sunt tempora, vir optime, alterum pacis, alterum belli, in quibus vtique omnino est necessarium artes patefieri, & cuiusmodi sint ij à quibus exercentur. Priùs autem, si tibi videtur, consideremus

πολέμου καιρὸν, καὶ τίνες αὖ ἥκιστα μάλιστα χρησιμώτατοι, ἴδια τε ἕκαστος αὐτῷ, καὶ κοινῇ τῇ πόλει. Τυ. ἆς οὐ μέτριον ἀγῶνα καταγγέλλεις τῶν ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε πάλαι γελῶ κατ' ἐμαυτὸν, ἐννοῶν ποῖός ἄν εἴη συμβαλλόμενος παρασίτῳ φιλόσοφος. Πα. ἵνα τοίνυν μὴ παῦ θαυμάζῃς, μὴ δ' τὸ πρᾶγμά σοι δοκῇ χλεύης ἄξιον, φέρε προτυποσώμεθα παρ' ἡμῶν αὐτοῖς. ἠγγέλθαι μὲν αἰρνίδιον εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι δ' ἀνάγκην ἐπεξιέναι, καὶ μὴ περιορᾶν ἔξω δηϊουμένην τὴν γῆν. ἅτε δὴ πρατηρὸν δ' παραγγέλλειν ἅπαντας εἰς τὸν καταλογον τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δὴ χωρεῖν τοὺς ἄλλους. ἐν δ' δὴ τούτοις, φιλοσόφους τινὰς, καὶ ῥήτορας, καὶ παρασίτους. σκόπει τοίνυν ἀποδυσωμὲν αὐτούς. ἀνάγκη γὰρ τοὺς μέλλοντας ὁπλίζεσθαι, γυμνοῦσθαι πρότερον. διὸ δὴ τοὺς ἀνδρεῖους ὧν ἥψατο καθ' ἕκαστον, καὶ διάκεισαι τὰ σώματα. τοὺς μὲν τοίνυν αὐτῶν, ἅτε ἐνδείας ἴδοις ἂν λεπτοὺς, καὶ ὠχροὺς πυρετικοὺς, ὥσπερ ἤδη βαυκαλίας παρειμένους. ἀγωνία γὰρ

belli tempus, quinam potissimùm vtilissimi esse possint, cùm priuatim quisque sibi, tum in genere reip. Tu. Quàm non mediocre virorum certamen denuntias: ac iamdudum apud me rideo, cogitans qualis esse possit Philosophus cum Parasito comparatus. Par. Ergo vt non mireris nimium, neque hoc subsannatione dignum putes, age typis expressis ob oculos nostros ponam. Annuntiatum est hostes in regionem ex improuiso irrupisse, necesse autem esse in eos irruere, neque permittēdū vt agros populentur. Esse etiam operæ pretium vt belli dux conscribat exercitum ex iuuenibus, & alij discedant. Inter hos esse Philosophos aliquos, Rhetores, & Parasitos. Primùm igitur eis vestimenta detrahamus: necesse enim est vt priùs denudētur, qui arma sunt induturi. Tum ô generose viros illos sigillatim contemplare, & corpora explora. Certè alios præindigentia tenues, & horrore pallidos videbis, tanquam vulneribus confectos. Annon ridiculum esset dicere eiusmodi homines, qui curatione aliqua sunt refocillādi, statariam pugnā,

γὰρ, καὶ μάχην σταθείαν, καὶ

ἔπημεν, καὶ πόνοι, καὶ τραύματα, μᾶλλον ἢ λέγειν, δύνασθαι φέρειν ἄνδρας οὕτως ὥσπερ ἐκείνους τινὰς δεδρακότας ἀνελεύθερος; ἆρα ὃ πάλιν μεταξύ, τὸ παράστιον ὀπτίς τις φαίνεται. ἆρ' οὐχ ὁ μὲν, τὸ σῶμα παχύτερον πολύ, καὶ τὸ χρῶμα ἡδύς, καὶ μέλας ὤν, καὶ δὲ λευκός; τὸ μὲν, γὰρ γυναικεῖον. τὸ δ', δούλῳ προσήκοι-κεν. ἔπειτα δυμοειδὴς, δεινὸν βλέπων, ὁποῖον ἡμεῖς μέγα, καὶ ὑγιαῖνον. οὐ γὰρ καλὸν δεδοικότα καὶ δηλῶν ὀφθαλμὸν εἰς πόλεμον φέρειν. ἆρ' οὐχ ὁ τοιοῦτος καλὸς μὲν ἡμῖν ἂν, καὶ ζῶν ὁπλίτης, καλὸς δὲ καὶ τεθνηκὼς καλῶς; ἀλλὰ τί δὴ ταῦτα εἰκάζειν, ἔχοντας αὐτῶν παραδείγματα; ἁπλῶς γὰρ εἰπεῖν, ἐν πολέμῳ τῶν πώποτε ῥητόρων, ἢ φιλοσόφων, οἱ μὲν, οὐδὲ ὅλως ἐπεμείναν ἔξω τοῦ τείχους προελθεῖν. εἰ δέ τις καὶ ἀναγκασθεὶς παρέδραμε, φημὶ τὸν λείψαντα τὴν τάξιν, ὑποφρίξειν. Tv. ὡς δεινὰ πάσχα, καὶ οὐδὲν ἀνιαρὸν μέτειον. Πα. λέγω δ' ὅμως. τῶν μὲν τοίνυν ῥητόρων, Ισοκράτης οὐχ ὅπως εἰς πόλεμον ἦλθέ ποτε, ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ δικαστήριον αὐτῷ δὰ

& conflictum, & pulverem, & vulnera ferre posse? Iterum ab ijs ad Parasitum trãsiens, aspice qualis appareat. Nonne hic primum A corpore est magno, colore iucundo, non nigro quidem, sed neque peralbo? nam hic mulieri, ille seruo conuenit. Deinde animosus, horrendum obtuens, magnis B quemadmodum nos, & cruentis oculis. Bonum enim non est meticulosum & fœmineum oculum in aciem afferre. Annon qui sit istiusmodi, egregius fiat, siue quũ C viuit armatus, siue quum honestè est mortuus? Sed quorsum istis collationibus vtimur, siquidem eorum exẽpla habemus? Vt vno verbo dicam, Rhetorum, aut Philosophorum ptiorum nullus vnquam ausus est belli tẽpore extra mœnia prodire. Quòd D siquis coactus id suscepit, hunc deserta acie abscessisse dico. Tych. Quã admiranda omnia, quámque nihil exiguum polliceris! Para. Dicã tamẽ. Equidem ex Rhetoribus Isocrates tantùm abest vt aliquando in bellum prodierit, cùm ne in iudiciali quidem foro præ timiditate E suggestũ vnquã cõscẽderit. Opinor & hoc ipsũ, illi vocẽ

δηλίαν. οἶμαι ὅτι οὐχ ἥκιστα

διὰ τοῦτο εἶχε. πῶς ἔτι, οὐχὶ Δημάδης μὲν, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Φιλοκράτης ὑπὸ δέους εὐθὺς τὴν καταγγελίαν τοῦ Φιλίππου πολέμου, τὴν πόλιν προὔδοσαν, καὶ σφᾶς αὐτοὺς τῷ Φιλίππῳ, καὶ διετέλεσαν Ἀθηναίοις ἀεὶ τὸ ἐναντίον πολιτευόμενοι. ὡς εἴ τις καὶ ἄλλος ἀθῶναῖος, κατ' αὐτὰ ἐπολέμει, καὶ ἐκεῖνος ἐν αὐτοῖς ὢν φίλος. ὁ Ὑπερείδης δ', καὶ Δημοσθένης, καὶ Λυκοῦργος, οἵπερ δοκοῦντες ἀνδρειότεροι, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις ἀεὶ θορυβοῦντες, καὶ λοιδορούμενοι τῷ Φιλίππῳ, τί ποτε ἀπειργάσαντο χρηναῖον ἐν τῷ πρὸς αὐτὸν πολέμῳ; καὶ Ὑπερείδης μέν, καὶ Λυκοῦργος, ἀπ' ἀγκύλου. ἀλλ' οὐδὲ ὅλως ἐτόλμησαν μικρὸν ἔξω παρακύψαι τῶν πυλῶν, ἀλλ' ἐντὸς ἑδραῖοι καθῆντο, παρ' αὐτοῖς ἤδη πεπιερκούμενοι, γνωμίδια, καὶ προβουλευμάτια συντιθέντες. ὁ δ' ἀπ' ἀκροφαίου αὐτῶν, ὁ πάνυ λέγων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συνεχῶς. Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδόνων ὄλεθρος, ὅθεν ἀπ' ἀνδραπόδου πρίαντό πῆς ποτ', τολμήσας προελθεῖν εἰς Βοιωτίαν πρὶν ἢ ξυμμίξαι τὰ φαλάγγια, καὶ ξυμβαλεῖν εἰς χεῖρας, ῥήτορας καὶ ἀσπίδα, ἔφευγον.

defuisse. Præterea nonne Demades, Æschines, & Philocrates timore statim consternati, Philippo bellum indicente, ciuitatem & se ipsos prodiderunt, & Philippi res Athenis semper gesserunt? Quorum bellandi rationem siquis alius Athenienſium sequeretur, eum in amicitiam asciscebant. Hyperides quoque, & Demosthenes, & Lycurgus qui videbantur animosiores, & in concionibus tumultuabantur, & Philippo conuitiabantur, quid præclari in bello aduersus eum gesto præstiterunt? Equidem Hyperides & Lycurgus nunquam egressi sunt, sed neque vel modicum exerto è portis capite ausi sunt prospicere. Verùm intra mœnia sedebant, apud se ipsos obsessi, sententiolas & senatusconsulta componentes. Sedenim coryphæus illorum Demosthenes, qui hæc subinde in concionibus dicebat: Pestifer ille Philippus Macedo, unde ne mancipiũ quidem quisquam emeret, ausus in Bœotiam venire priusquam commixti exercitus ad manus venirent, abiecto clypeo aufugit.

Aut

ἐ ἐυδόκει ταῦτα πρότερον δίκαιος οὐδενὸς, πάνυ γνώριμα ὄντα, οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλλὰ Θραξὶ, καὶ Σκύθαις, ὅθεν ἐκεῖνο τὸ καθάρμα ἦν. Tu. A ἐπίσταμαι ταῦτα. ἀλλ' οὗτοι μὲν ῥήτορας, καὶ λόγοις λέγειν ἠσκηκότες. ἀρετὴν δ', οὐ. τί δ' περὶ τῶν φιλοσόφων λέγεις; οὐ δὲ σὺ τούτους ὥσπερ ἐκείνους ἔχεις B αἰτιᾶσθαι. Pa. οὗτοι πάλιν ἐστὶν Τυχιάδη, οἱ περὶ τῆς ἀνδρείας ὀνήμενοι διαλεγόμενοι, καὶ καταπείθοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα, πολλῷ μᾶλλον τῶν ῥητόρων φανοῦνται δειλότεροι, καὶ μαλακώτεροι. σκόπει δὴ οὕτω. πρῶτον μέν, εἰ ἔστιν ὅς τις εἰπεῖν ἔχει φιλόσοφον ἐν πολέμῳ τετελευ- D τηκότα. ἤτοι γὰρ οὐδὲ ὅλως ἐστρατεύσαντο, ἢ εἰκῇ ἐστρατεύσαντο, πάντες ἔφυγον. Ἀντισθένης μὲν οὖν, καὶ Διογένης, καὶ Κράτης, καὶ Ζήνων, καὶ Πλάτων, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ πᾶς οὗτος ὁ ὄμιλος, οὔτε εἶδον παράταξιν. μόνος E δὲ τολμήσας ξυνελθεῖν εἰς τὸν ἐν τῇ πόλει μάχιμον ὁ σοφὸς αὖ Σωκράτης, φεύγων ἐκεῖθεν ἀπὸ τῆς Παρνηθοῦ, εἰς τὸν Ταυρέου παλαίστραν κατέφυγε. πολὺ γὰρ αὐτῶν ἀστειότερον

Aut hæc priùs nondum ex quoquam audiuisti, quæ innotuerunt non Athenienſibus modò, ſed Thracibus & Scythis, vnde erat ſceleſtus ille. Ty. Hæc ſcio. Sed hi ſunt Rhetores orationibus habendis, non virtute bellica exercitati. Quid autem de Philoſophis dicis? Nõ enim hos quemadmodum illos accuſare potes ignauiæ. Pa. Hi equidem Tychiade, qui quotidie de fortitudine diſputant, & virtutis nomen in ore habent, multò ignauiores & molliores Rhetoribus apparebunt. Ad hunc verò modum rem conſidera. Primùm nemo dicere poſſit philoſophum in bello mortem oppetiuiſſe. Aut enim non omnino militarunt, aut ſi militarunt, omnes terga dederunt. Equidem Antiſthenes, Diogenes, Crates, Zeno, Plato, Æſchines, Ariſtoteles, & illa Philoſophorum vniuerſa turba, nunquam viderunt aciem. Solus autem ex illorum numero ſapiens Socrates, in bellum quod ciuitati fuit aduerſus Lacedæmonios, exire auſus, arrepta inde fuga, ex Parnethe in Taurei palæſtram diuertit. Ipſi enim multo vrbanius

ἐδόκει μὴ τῶν μειρακυλλίων καθεζόμενον, ὡς ἀΐζειν, καὶ σοφισμάτια προβάλλειν τοῖς ἐντυγχάνουσι, ἢ αὐτὸν εἰς ἀσπάλαθον μαχεῖσθαι. Τυ. ὦ γενναῖε, παῦτα μὲν ἤδη καὶ παρ' ἄλλων ἐτυδόμην, οὐ μὰ Δία ἐκπλῆξαι αὐτὸν, καὶ ὀνειδίζειν βουλόμενος. ὥστε οὐδέν τι μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σαυτοῦ τέχνῃ καταψεύδεσθαι τῶν ἀνδρῶν. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἤδη φέρε καὶ τὸ παράσιτον ὁποῖός τίς ἐστιν ἐν πολέμῳ, καὶ λέγε. καὶ εἴ τις ὅλως λέγεται παράσιτός τις γενέσθαι τῶν παλαιῶν. Πα. καὶ μάλα ὦ φίλτατε, οὐδεὶς ἀνήκοος Ὁμήρου, οὐδ' ἂν πάμπαν ἰδιώτης τύχῃ, ὅστις οὐκ ὀπτᾶται παρ' αὐτῷ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡρώων παρασίτους ὄντας. ὁ μὲν γὰρ Νέστωρ ἐκεῖνος, οὗ ἀπὸ τῆς γλώττης ὥσπερ μέλι ὁ λόγος ἀπέρρει, αὐτὸς τοῦ βασιλέως παράσιτος ἦν. καὶ οὔτε τὸν Ἀχιλλέα, ὅσπερ ἐδόκει τε, καὶ ἦν τὸ σῶμα γενναιότατος, καὶ δικαιότατος, οὔτε τὸν Διομήδην, ἔτι δὲ Αἴαντα ὁ Ἀχαιῶν οὗτος ἐπαινεῖ τε, καὶ θαυμάζει, ὥσπερ τὸν Νέστορα. ἀλλὰ γὰρ δέκα Αἴαντας εὔχεσθαι γένεσθαι αὐτῷ, καὶ δέκα Ἀχιλλέας. πάλαι δ' ἂν ἑαλωκυῖα

esse videbatur, cum adolescentulis sedendo, sese ornare, & secum versantibus captiunculas proponere, quàm cum Spartano viro pugnare. *Tych.* Hæc ego, ô generose, ab alijs iam accepi, quibus per Iouem non erat cauillandi, & conuitiandi animus. Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videris, contra viros hosce mentiendo. At videtur, age iam dic mihi cuiusmodi sit in bello Parasitus: & num omnino veterum aliquis parasitus fuisse dicatur. *Para.* Atqui ô amice, nemini vsque adeò inauditus est Homerus, nemo tam idiota, vt nescit præstantissimos heroas apud ipsum esse parasitos. Nam Nestor ille, à cuius lingua perinde vt mel fluebat oratio, regis fuit parasitus. Et neque Achillem, qui & virtute debatur, & erat forma corporis præstantissimus, & iustissimus, neque Diomedem, neque Aiacem Agamemnon tantis laudibus extulit, & admiratus est, quantum Nestorem. Neque enim decem Aiaces, neque decem Achilles sibi esse optat. Quippe iam olim Troiam cepisset,

Τρεῖς ἂν, εἰ τοιοῦτος ὁποῖος ἐκεῖνος ὁ παράσιτος, καίπερ γέρων ὤν, στρατιώτας εἶχε δέκα. ἢ τὸν Ἰδομενέα τοῦ Διὸς ἔγγονον, παράσιτον Ἀγαμέμνονος ὁμοίως λέγει. Tv. ταῦτα μὲν ἴσως ἐγὼ αὐτὸς σύνοιδα. ὅπως γε μὴν δοκῶ μοι γιγνώσκειν πῶς δὴ τὼ ἄνδρε τὼ Ἀγαμέμνονι παράσιτοι ἦστον. Πα. ἀναμνήσθητι δ' ὧν γεραιὸς τῶν ἐπῶν ὁμείρων, ἅτερ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα λέγει. Tv. ποίων; Πα. Σὸν μὲν πλέον δέπας αἰεὶ ἕκηχ' ὥσπερ ἐμοὶ πίνειν, ὅτι θυμὸς ἀνώγοι. ἐνταῦθα γὰρ τὸ αἰεὶ πλέον δέπας εἴρηκεν, οὐχ ὅτι τὸ ποτήριον διαπαντὸς πλῆρες ἐκέκει τῷ Ἰδομενεῖ, ἢ μαχομένῳ, καὶ καθεύδοντι, ἀλλ' ὅτι αὐτῷ μόλου τῇ βίᾳ μόνῳ συνδειπνεῖν ἐξῆρχε τῷ βασιλεῖ. ἀλλ' οὐχ ἅπασι τοῖς λοιποῖς στρατιώταις πρὸς ἡμέρας πεζομαλουμένοις. τὸν μὲν γὰρ Αἴαντα, ἐπεὶ καλῶς ἐμονομάχησε τῷ Ἕκτορι, εἰς Ἀγαμέμνονα δεῖπνον ἄγων φησὶ, καὶ πολὺ ἀξιωθέντα ὑπὸ τῆς παρὰ τῷ βασιλεῖ δείπνου. οὗτοι δὲ Ἰδομενεὺς, καὶ ὁ Νέστωρ, ὁσημέραι συνδείπνουν τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτός φησι. Νέστωρ γὲ παράσιτος μοι δοκεῖ τῶν βασιλέων

si tales, qualis erat hic parasitus, quanuis senex, decem milites habuisset. Quinetiam Idomeneum Iouis filium, similiter Agamemnonis parasitum esse dicit. *Tych.* Hæc quoque scio. Nondum tamen mihi videor intelligere, quomodo hi duo viri fuerint Agamemnonis parasiti. *Para.* Memento illorum Homeri versuum, quibus Idomeneum alloquitur Agamemnon. *Tych.* Quosnã dicis? *Para.* Semper tibi plenior vt mi Stat cyathus, quũ fert animus potare benignè. Hoc loco semper plenum dixit cyathum: non quòd poculum perpetuò plenum adstaret Idomeneo tum pugnanti, tum dormienti: sed quia ipsi soli, quandiu vixit, cum rege conuiuari obtigit: siquidem certis diebus, vt cæteri milites, non inuitabatur. Etenim Aiacem, postquam in singulari certamine cum Hectore, strenuè se gessisset, ad diuinum Agamemnonem ductum fuisse ait, & vesperi apud regem honoris causa cœnatum. At verò Idomeneus & Nestor, ferè quotidie cum rege, vt ipse inquit, conuiuabantur. Porrò Nestor regum Parasitus mihi fuisse videtur

μαλιστα τεχνίτης, καὶ ἀγαθὸς
χρήσασθαι. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῦ Α-
γαμέμνονος ἀρξαθαι τῆς τέ-
χνης, ἀλλὰ ἀνωθεν ἐπὶ Καυ-
νέως, καὶ Ἐξαδίου. δοκεῖ δ' οὐ- A
δ' ἀναπαύσασθαι παρασιτῶν, εἰ
μὴ καὶ Ἀγαμέμνονι ἀπέδαμε.
Τυ. οὕτοσὶ μὲν γοναῖός ὁ πα-
ράσιτος. εἰ δὲ καὶ ἄλλους τινὰς
οἶσθα, πειρῶ λέγειν. Πα. τί οὖν
ὦ Τυχιάδη, οὐχὶ καὶ Πάτ-
κλος τοῦ Ἀχιλλέως παράσι-
τος ἦν, καὶ ταῦτα, εὐδενὸς
τῶν ἄλλων Ἑλλήνων φαυλό- C
τερος, οὔτε τὴν ψυχὴν, οὔτε
τὸ σῶμα, νεανίας ὢν; ἐγὼ γοῦν
αὐτῷ μοι δοκῶ τὸ Ἀχιλλέως
τεκμαίρεσθαι τοῖς ἔργοις αὐ-
τοῦ χείρω εἶναι. τόν τε γὰρ
Ἕκτορα ῥήξαντα τὰς πύλας, D
καὶ παρὰ ταῖς ναυσὶν εἴσω
μαχόμενον, οὗτος ἀφέωσε,
καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤδη
καιομένην, ἔσβεσε. καίτοι ἐ-
πεβάτευον αὐτῆς οὐχ οἱ φαυ-
λότατοι. δύο γοῦν τὸ Τελαμῶνος
Αἴας τε, καὶ Τεῦκρος. ὁ μὲν, ὁπλί- E
της ἀγαθὸς. ὁ δὲ, τοξότης. καὶ
πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρ-
βάρων. ἐν δὲ τούτοις καὶ Σαρ-
πηδόνα τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν, ὁ πα-
ράσιτος τοῦ Ἀχιλλέως. καὶ ἀπέ-
θανε δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως,

arte multa industrius: qui
non apud Agamemnonem,
sed priùs apud Cæneum &
Exadium artem hanc in-
choauit. Nec parasitandi fi-
nem priùs videtur feciſſe,
quàm diem obijt Agamem-
non. *Tych.* Equidem præ-
clarus hic fuit parasitus.
At siquos alios nosti, conare
dicere. *Para.* Quid igitur
Tychiade, nonne & Patro-
clus Achillis fuit parasitus,
idque cùm nullo alio Græ-
corum fuerit deterior, ne-
que animi, neque corporis
dotibus, etsi erat iuuenis?
Mihi equidem nulla in re
ipsо Achille videtur fuiſſe
deterior, ex eius factis
coniecturam facienti. Ete-
nim Hectorem ruptis por-
tis, ac intra munitionem
iuxta naues pugnantem ex-
pulit: & Protesilai nauim
incensam, extinxit: quan-
quam in ea militabant, non
ignauissimi, verùm Aiax
& Teucer Telamone nati,
cataphractus alter, alter
sagittarius. Quinetiam mul-
tos ex barbaris neci dedit
Achillis ille parasitus, atque
inter hos Sarpedonem Iouis
filium. Nec vt alij occubuit:
sed Hectorem Achilles, vnus
vnum, Achillem Paris oc-

δὴ αὖτ' μὲν Ἕκτορα, Ἀχιλλεὺς

ἀπέκτεινεν, εἰς, ἕνα. καὶ αὖτ' Ἀχιλλέα, Παρῆς. τὸ δ' παράσιτον, Διός, καὶ δύο ἀνδρῶν τε. καὶ τελευτῶν δ', φωνὰς ἀφῆκεν, οὐχ οἵας ὁ γοναιότατος Ἕκτωρ, παρασπίσων τ' Ἀχιλλέα, καὶ A ἱκετεύων ὅπως ὁ νεκρὸς αὐτῷ τοῖς οἰκείοις ἀποδοθῇ, ἀλλ' οἵας εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιτον. τίνας δὴ τούτους τοιοῦτοι σ' ἔπαρμοι ἐπέσχον ἀντιβολήσαν, πάντες B καὶ τοῦ' ὅλαντο, ἐμοῦ ὑπὸ δυσερὶ δαιμόνιοι. Ty. ταῦτα μὲν ἱκανά. ὅπη δ' μὴ φίλος, ἀλλὰ παράσιτος ἦν ὁ Πάτροκλος τῷ Ἀχιλλέως, πειρῶ λέγειν. Pa. ἄκουε δ' ὦ Τυχιάδη τ' Πάτροκλον ὅτι παράσιτος ἦν, λέγοντά σοι παρέξομαι. Ty. θαυμαστὰ λέγεις. Pa. ἄκουε τοίνυν ἀμφοῖν τῶν ἐπῶν. Μὴ ἐμὰ σῶν ἀπαίευθε τιθήμεναι ὀστέ' Ἀχιλλεῦ, ἀλλ' ὁμοῦ ὡς ἐράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισι. καὶ πάλιν ἀποβὰς, καὶ νῦν με δεξάμενος φησιν, ὁ Πηλεὺς ἔρεφεν ἐκδυκέως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνε. τουτέστι παράσιτον εἶχεν. ἐμοὶ τοίνυν φίλον ἐβούλετο τ' Πάτροκλον λέγειν, ἢ καὶ αὐτὸν ὠνόμαζε θεράποντα. ἐλεύθερος γὰρ ὢν ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν

cidit: hunc parasitum Deus, duóque homines. Et moriens voces emisit, non quales Hector ille generosissimus, Achillem supplíciter precatus, vt cadauer suis redderet: sed quales parasitum emittere par est. Quænam autem sunt? Si mihi viginti duro in certamine tales Ante occurrissem, strauissem cuspide cunctos. *Ty.* Sufficiunt ista. Cæterùm Patroclum non amicum: sed parasitum Achillis fuisse, proba. *Pa.* Ipsum ô Tychiade Patroclum se parasitum dicentem exhibebo. *Ty.* Miranda dicis. *Pa.* Audi igitur ipsos versus. Ne mea Pelide tu condas ossa seorsim, Sed simul, vt tecto nutriti viximus Dyno. Et rursum eodem in loco. Nam me susceptum Peleus studiosus alebat: Nomine méque tuum noto Theraponta vocauit. Hoc est, parasitum esse voluit. Etenim E si Patroclum appellare voluisset amicum, haud illum theraponta nominasset. Liber enim erat Patroclus. Quos igitur dicit esse therapontas, si neque

δέχει θεράποντας, εἰ μήτε τὸν

δούλους, μήτε τοὺς φίλους; τοὺς παρασίτους δηλονότι, ἢ καὶ τὸν Μηριόνην τὸν Ἰδομενέως καὶ αὐτὸν παράσιτον ὀνομάζει. οὕτως οἶμαι καλουμένων τότε τῶν παρασίτων. σκόπει δ' ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸν μὲν Ἰδομενέα, Διὸς ὄντα υἱὸν, ἀξιοῖ λέγειν ἀτάλαντον Ἄρηϊ, Μηριόνην δὲ τὸν παράσιτον αὐτοῦ. τί δ', οὐχὶ καὶ Λειτυγείτων δημοτικὸς ὢν, καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησὶ, παράσιτος ἦν Ἁρμοδίου; τί δ', οὐχὶ καὶ ἐραστής; ὀφειλὼν δὲ οἱ παράσιτοι καὶ ἐρασταὶ τῶν τρεφόντων εἰσίν. οὗτος τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν τυραννουμένην, εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. καὶ νῦν ἕστηκε χαλκοῦς ἐν τῇ ἀγορᾷ μετὰ τῶν παιδικῶν. οὗτοι μὲν δὴ τοιοῦδε ὄντες μάλα ἀγαθοὶ, παράσιτοι ἦσαν. σὺ δὲ δὴ ποῖόν τινα εἰκάζεις ἐν πολέμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ κρεῶν μὲν ὁ τοιοῦτος ἀριστοποιούμενος ἕξεται ἐπὶ τὴν παράταξιν, καθάπερ καὶ ὁ Ὀδυσεὺς ἀξιοῖ; οὐ γὰρ, μὴ ὢν ἐν πολέμῳ μάχεσθαί φησιν ἑστάναι, καὶ συδὸς ἅμα ἕνα μάχεσθαι δίοι. καὶ ὃν ἄλλοι κρατῆρα οἶνον ἐν δαῖτι δίοις. ὁ μὲν, seruos, neque amicos intelligit? parasitos nimirum. Quo nomine & Merionem Idomenei theraponta compellat. Sic puto vocabantur tunc parasiti. Considera etiam eum non dignari Idomeneum Iouis filium Marti æqualem dicere: sed eius parasitum Merionem. Quid? nonne & Aristogiton vir popularis, & pauper, vt inquit Thucydides, parasitus fuit Armodij? nonne & amator? Parasiti enim admodum amantes eorum sunt à quibus aluntur. Rursum hic parasitus Athenienſium remp. tyrannide laborantem, in libertatem vindicauit, & nunc in foro ſtat æneus cum amasio. Illi itaque cùm tales essent virtute clari, parasiti tamen fuerunt. Tu verò qualem in bello parasitum esse putas? Nonne hic primum pransus prodit in aciem: quemadmodum & Vlysses vult? Enimuero cui statim sub auroræ exortum pugnandum erit, ille cibum sumet. Et quo tempore alij milites præ metu, hic galeam diligenter adornat, ille

πῆς ἀκριβῶς ἁρμόζῃ τὸ κράνος.

ἀδ᾽ ὑποφεύγειν ἐνδύεῃ). ὁ δὲ, αὐτὸ τὸ δεινὸν ὑποπτεύων τῇ πολέμι, δείμει. ἔπος ᾗ, ἐδίῃ τότε μάλα φαιδρῷ τῷ προσώπῳ, καὶ μὴ τὴν ἔξοδον ἐνδὺς ἐν πρώτοις διαγωνίζεται. ὁ δ᾽ βέφων αὐτὸ, ὑπὸ δὲν ὑποτέτακται τῷ παραστῷ. καὶ κεῖνος αὖ τὸν ὅσον ὁ Αἴας τὸν Τεῦκρον ὑπὸ τῷ σάκει καλύπτει. καὶ τὰ βελῶν ἀφειμένων, γυμνώσας ἑαυτὸ, σῶζει τὸν φίλον. βέλεῃ γὰρ ἐκεῖνον μᾶλλον σώζῃ, ἢ ἑαυτόν. εἰδὲ δὴ καὶ πίπτει παραστὴς ἐν πολέμῳ, ὡς ὦ ἐπ᾽ αὐτῷ δ᾽ πτου ὕστε λοχᾷ γὰς, ὕστε σφαπῆσης αἰσχυνθεὶν, μεγάλῳ τε ὄντι νεκρῷ. καὶ ὥσπερ ἐν σωματείῳ καλῷ κατακείμενον. ὡς ἀξιόρᾳ φιλοσόφου νεκρὸν ἰδεῖν τούτῳ παρακείμενον, ξανὸν, ῥυπῶντα, μακρὸν πωγώνιον ἔχοντα, ἀσχημόνησε τὴ μάχης, ἀδενῆ ἄνδρωπον, τίς ἂν αὐ καταφρονήσειε τύτης τῆς πόλεως, τὸν τοσαύτας αὐτῆς οὕτω κακοδαίμονας ὁρῶν; τίς ᾗ ἂν εἰκάσαι χλωρὸς καὶ κομήτας ὀφῶν ἀνθρώπους κειμένους, τὴν πόλιν ἀποῤῥῶσαι συμμάχων, τὸν ἐν τῇ εἱρκτῇ κακούργους ὑπλῶσαι τῷ πολέμῳ; τοιῦτοι ἐν τῷ πολέμῳ ἀσὶν ῥήτορες καὶ φιλόσοφοι εἰσὶν οἱ πα-

thoracem induit, alius veli fæuitiam suspicans trepidat: tunc parasitus vultu valdè hilari comedit: mox in aciem progressus inter primos dimicat. Qui verò alit ipsum, ordine post sequitur parasitum, illúmque hic, vt Aiax Teucrum sub clypeo, tegit: relictisque telis, séque nudato, defendit. Eum enim maculæ incolumem tueri quàm se ipsum. Quòd si parasitus in bello ceciderit, neque præfectum agminis, neque militum quenquam eius pudebit, cuius magnum sit cadauer, eóque decore iacens quo in conuiuio. Adeò vt indignum esset philosophi cadauer huic adiacens conspici, aridum, sordidum, promissa barba, ante pugnam mortuum, imbellem hominem. Quis eam ciuitatẽ non contempserit, qui tam miseros eius propugnatores videat? Imò quis pallidos illos, & comatos homunciones conspicatus iacentes, non coniecerit, huic ciuitati auxiliatores deesse, adeò vt sceleſtos qui detinebantur in carcere, ad bellum vinculis soluerint? Tales in bello sunt Parasiti, cum Rhetoribus & Philosophis

ἑκάστοτε. ἐν εἰρήνῃ δ', τοσοῦτόν μοι δοκεῖ καὶ διαφέρειν παρασιτικὴ φιλοσοφίας, ὅσον αὐτὴ ἡ εἰρήνη πολέμου. καὶ σκόπει τοίνυν εἰ δοκεῖ, σκοπῶμεν τὰ τῆς εἰρήνης χωρία. Τυ. οὔπω ξυνίημι ὅπη τοῦτο ποτε βούλεται. σκοπῶμεν δ' ὅμως. Πα. ἀκούω ἀγορὰν, καὶ δικαστήρια, καὶ παλαίστρας, καὶ γυμνάσια, καὶ κωμήδια, καὶ συμπόσια ἔγωγε φαίην ἄν, πόλεως χωρία; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. ὁ τοίνυν παράσιτος, εἰς ἀγορὰν μὲν, καὶ δικαστήρια ἢ παρεισιν, ὅπη οἶμαι τοῖς συκοφάνταις πάντα τὰ χωρία ταῦτα μᾶλλον προσήκει, καὶ ὅτι οὐδὲν μέτειόν ἐστι τῶν ἐν τούτοις γιγνομένων. τὰς δὲ παλαίστρας, καὶ τὰ γυμνάσια, καὶ τὰ συμπόσια, διώκει, καὶ κισμεῖ μόνος οὗτος. ἐπεὶ τίς ἂν παλαίστρᾳ φιλόσοφος, ἢ ῥήτωρ ἀπόδυς, ἄξιος συγκρίθῆναι παρασίτου τῷ σώματι; ἢ τίς ἂν γυμνασίῳ τούτων ὀφθείς, ἂν αἰσχύνῃ τὸ χωρίον μᾶλλον ὅστις καὶ μιᾷ ἂν ἐρημίᾳ τούτων οὐδεὶς ἂν τοσαύτῃ θηρίων ὁμόσε ἴοι. ὁ δὲ παράσιτος, αὐτά τε ἐπίοντα μένει, καὶ δέχεται ῥᾳδίως, μεμελετηκὼς αὐτῶν ἐν τοῖς δείπνοις καταφρονεῖν. καὶ οὐ

comparati. Cæterùm in pace tantum præcellit Philosophiam Parasitica, quantum ipsa pax bello præstat. Ac primùm si tibi videtur, A consideremus pacis loca. *Tych.* Quid hoc sibi velit non intelligo. Consideremus tamen. *Para.* Nunquid forum, iudicia, palæstras, gymnasia, venationes, conuiuia, ego dicere possim ciuitatis loca? B *Tych.* Rectè sanè. *Para.* Parasitus autem ad forum, & causas agendas non se confert, puto quia sycophantis omnia hæc loca potiùs conueniunt: & quia C nihil moderatè in his geritur. Verùm palæstras, gymnasia, & conuiuia sectatur, ornátque hic solus. Quis enim Philosophus aut Rhetor nudatus, cor- D pore cum Parasito dignè comparetur? aut quis eorum in gymnasio conspectus, loci non sit ponùs dedecus? Atqui ne in deserto quidem illorum quispiam cum bellua congredi E sustineret. At Parasitus eas irruentes expectat, & facilè excipit, quas in conuiuijs cótemnere didicit. Sed neque

ἔλαφος, ἔτε σῦς αὐτὸ σκληρότερον πτοιεικός. ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτὸ ὁ σῦς τὸ ὀδόντα ἔχει, καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τὸ σῶν ἀντιδημεῖ. τὸν μὲν γὰρ λαγὼς, δίκην μᾶλλον τῶν κυνῶν. ἐν δὲ δὴ συμποσίῳ, τίς ἂν καὶ ἀμείλησαιτο παρασίτου, ἢ παίζοντι, ἢ ἐσθίοντι; τίς δ' ἂν μᾶλλον εὐφραίνει τοὺς συμπότας; πότερόν ποτ' ἐπὶ ἀδοῦσι καὶ σκώπτουσι, ἢ ἀνθρώπῳ, μὴ γελῶντι, ἐν τραπέζῃ κείμενῳ, εἰς γῆν ὁρῶντι, ὥσθ' ὑπὸ πάντος οὐχὶ συμπόσιον εἶναι. καὶ ἐμοιγε δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ φιλόσοφος τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον ἐν βαλανείῳ κύων. φέρε δὴ πάντα ἀφέντες, ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίζωμεν τὸν βίον τὸν παρασίτου, σκοποῦντες ἅμα, καὶ παραβάλλοντες ἐκείνῳ. πρῶτον τοίνυν ἴδοι τις ἂν τὸν μὲν παράσιτον, ἀεὶ δόξης καταφρονοῦντα, καὶ οὐδὲν μέλον αὐτῷ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι οἴονται. περὶ ἅπαντας δ', καὶ φιλοσόφους ἐνίους τις ἂν, οὐ πᾶς, ἀλλὰ πάντας, ὥσπερ τυφλοῦ, δόξης περιόντας. καὶ οὐ δόξης μόνη, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτου αἰσχίων ἐστὶν, ὥσπερ ἀργυρείου. καὶ ὁ μὲν παράσιτος, οὕτως ἔχει πρὸς ἅλιευτον, ὡς οὐ καὶ ἂν τις οὐδὲ πρὸς τοὺς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς

ceruus, neque aper fetis inhorrescens ipsum deterret. Imò si aper dentem aduersus ipsum acuat, Parasitus vicissim in aprum acuit. Lepores autem magis infectatur quàm canis. Porrò in conuiuio quis cum Parasito aut ludente, aut comedente certet? Ecquis conuiuas magis exhilaret? Vtrum hic qui canit, & cauillatur, an homo qui non ridet, in lacerna iacet, in terram intuetur, vt pote ad luctum non ad conuiuium veniens? Ac vt mihi videtur, huiusmodi est Philosophus in conuiuio cuiusmodi canis in balneo. Age verò his missis, ad ipsam Parasiti vitam nos conferamus, quam simul considerabimus, & comparemus. Primùm igitur videat quiuis, Parasitum quidem semper gloriam contemnere, neque quid sentiant homines, curare. Rhetores autem & Philosophos non aliquos sed omnes comperiat, fastu, & studio gloriæ detritos: nec gloriæ modò, sed quod est hac re turpius, etiam pecuniæ. Contrà Parasitus animo erga pecuniam sic est affecto, vt nemo lapillos qui sunt in littoribus

ψηφίδας ἀμελῶς ἔχει. καὶ οὐδὲν αὐτῷ δοκεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον τοῦ πυρός. οἵτε μὴν μισοῦσι, καὶ ὁ δεινότερον ὄν, καὶ οἱ φιλοσοφεῖν φάσκοντες, οὕτως αὐτὰ οὕτω διάκεινται κακοδαιμόνως, ὥστε τῶν μάλιστα γε εὐδοκιμούντων φιλοσόφων. περὶ μὲν γὰρ τῶν ῥητόρων, τί δεῖ λέγειν; ὁ μὲν, διδάσκων δίκιλον, δίκιλος ἐπ' αὐτῇ ἐάλω. ἄλλος δ', μισθὸν σοφιστεύων, ἐπαιρόμενος τὸν μανθάνοντας. ὁδὶ, παρὰ τοῦ βασιλέως ὑφ' ἧς συμοῦναι ὁμοίως μισθὸν αἰτεῖ, καὶ οὐκ αἰσχύνεται. ἔτι γεροντότης αὐτὴ διατέτηκε ἀποδημεῖ, καὶ μισθοφορεῖ, καθάπερ ἰνδὸς, ἢ σκύθης αἰχμάλωτος. καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα αἰσχύνεται, ὅτι μισθὸς ὁ λαμβάνει. ἴνα εἰς δ' ἂν ἓ μόνον τοῦτο περὶ τούτους, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πάθη. οἷον, λύπας, καὶ ὀργὰς, καὶ φθόνους, καὶ πενίας. ἐπιθυμίας ὁ γε μὴν παράσιτος, ἔξω τούτων ὢν ἁπάντων. ὅτι γὰρ ὀργίζεται δ' ἀνεξικακίαν, καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὅτῳ ὀργισθείη. καὶ εἰ ἀγανακτήσειε δέ ποτ', ἢ ὀργὴ αὐτὸν χαλεπὸν μὲν, οὐδ' σκυθρωπὸν οὐδὲν ἀπεργάζεται. μᾶλλον δ', γέλωτα, καὶ

magis negligat. Nec putat aurum esse igni præstantius. Rhetores autem, & quod absurdius est, etiam illi qui se philosophari profitentur, ita miserè sunt erga A hæc affecti, quasi hac ratione potissimùm laudem & gloriam sibi compararent. Quid verò de Rhetoribus dicam? hic causam agens, largitionibus est corruptus: B ille dicendi artem profitens, à discentibus mercedem exigit: alius pro sua opera mercedem à rege pariter flagitat, nec pudore suffunditur. Præterea vir senex ob id peregrè proficiscitur, & quæstum facit, non aliter atque Indus, aut Scytha captiuus. Nec eum pudet nominis, quòd sit merces id quod accipit. Nec solùm D his vitijs, sed etiam alijs animi perturbationibus obnoxios eos inuenies, puta mœrori, iræ, inuidiæ, omnisque generis cupiditati. Sed Parasitus omnibus his affectibus vacat. Neq; enim irascitur ob malorum tolerantiam, & quia non habet quod irascatur. Quòd siquando indignetur: nihil molesti & tetrici designat eius ira: sed risum potius: estq;

ἐυθραύῃ τὸν ξυνόντας. λυπεῖται γὰρ μάλιστα πάντων. τοῦτο τῆς τέχνης παρασκευάζουσης αὐτῷ, καὶ χαριζομένης, μὴ ἔχειν ὑφ' ὅτου λυπηθείη. οὔτε χρήματά ὅτῳ αὐτῷ, οὔτε οἰκος, οὔτε οἰκέτης, οὔτε γυνὴ, οὔτε παῖδες. ὧν διαφθειρομένων, πάσης ἀνάγκη ὅτι λυπεῖσθαι τὸν ἔχοντα αὐτά, ἐπὶ ταῦτα ἀπόλλυται. ἐπιθυμεῖ δ' οὔτε δόξης, οὔτε χρημάτων, δῆλον οὐδὲ εὐμόρφου τινός. Τυ. δῆλα δὴ Σίμων, εἰκὸς γὰρ ἐυδίᾳ τροφῆς λυπεῖσθαι αὐτόν. Πα. ἀγνοεῖς ὦ Τυχιάδη, ὅτι δὲ ἀρχὴς οὐδὲ παράσιτός ὅτῳ οὗτος, ὅστις ἀπορεῖ βοσκῆς. οὐδὲ γὰρ ἀνδρεῖος, ἀπορίᾳ ἀνδρείας ὅτῳ ἀνδρεῖος. οὐδὲ φρόνιμος, ἀπορίᾳ φρενῶν ὅτῳ φρόνιμος. ἄλλως γε, οὔτε παράσιτος ἂν εἴη. φρόκειται δ' ἡμῖν περὶ παρασίτου ζητεῖν ὄντος, οὐχὶ μὴ ὄντος. εἰ δὲ μὴ ὁ ἀνδρεῖος ἄλλως, ἢ παρουσίᾳ ἀνδρεῖόπτος, καὶ ὁ φρόνιμος, παρουσίᾳ φρονήσεως, καὶ ὁ παράσιτος δ', παρουσίᾳ τοῦ παρασιτεῖν, παράσιτος ἔσται. ὡς εἰ γε τοῦτο μὴ ὑπάρχει αὐτῷ, περὶ ἄλλου τινός, καὶ οὐχὶ παρασίτου ζητήσομεν. Τυ. ἀκούω

conuersantibus oblectamento : atque omnium minimè tristitia capitur, præbente hoc & largiente ipsi arte, vt nihil suppetat cuius causa tristitiam contrahat. Caret enim pecunijs-, domo, famulo, vxore, liberis, quibus pereuntibus omnino necesse est vt mœrore afficiatur qui ipsa possidebat. At neque gloriam, neque pecunias, neque formosum quenquam expetit. *Tych.* At ô Simo, consentaneum est illũ ob victus inopiam mœstum reddi. *Para.* Ignoras ô Tychiade, statim ab initio, hunc qui victu indiget, non esse parasitum. Non enim fortis fortitudinis inopia fortis est: neque prudens, inopia mentis est prudens : alioqui parasitus esse non possit. Proposita enim est nobis quæstio, non de eo qui non est, sed de eo qui reuera est Parasitus. Quòd si fortis non aliter quàm fortitudine, prudens non aliter quàm prudentia ptæsente: sic neque Parasitus nisi parasitandi præsenti facultate parasitus erit. Nã si hoc illi non suppetit, de aliquo alio, non de parasito erit quæstio. *Tych.* Proinde parasitus nunquam alimenti laborabit

οὐδέποτε ἀπορήσει παράσιτος

βοφῆς. Πα. ἔοικεν. ὥστε οὔτ' ἐπὶ τούτῳ, οὔτ' ἐπ' ἄλλῳ ὁτῳοῦν λυπηθείη ἄν. Χ. μὰ μὲν Χ πάντες ἡμῖν φιλόσοφοι, καὶ ῥήτορες, φοβοῦνται μάλιστα. Α τὸν γέ τοι πλείστου ἀυτῶν, ἔνεστι πᾶς ἂν μὴ ξύλου δεήσοντας. ὃς ἂν δή που εἰμὶ ἐγὼ βουλοίμην ὡπλισμένους, Χ τὰς θύρας ὑμῶν μάλα ἐρρωμένως ἀ- Β πεκλείοντας, μή τις ἀφανὴς νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς δεδοτες. ὁδὶ, τὴν θύραν τοῦ δωματίου σφοδρὸν ἐπισείσας, εἶτα καὶ τοῦτο, ὡς μὴ ὑπὸ ἀνέμου ἀνοιχθείη. ἐγὼμὲν οὖν ὑμῶν νύκτωρ, C οὐδὲν τι μᾶλλον ταρβοῦντα, ἢ μὴ γενομένου. καὶ δι' ἐρημίας ὑμῶν ἀπιὼν, ἀνευ ξίφους ὁδεύω. φο- D βεῖται γὰρ οὐδὲν οὐδαμοῦ. φιλοσόφοις ὑμῖν πολλάκις εἶδον ἐγὼ, οὐδενὸς ὄντος δεινοῦ, τόξα ἐνεσκευασμένους. ξύλα μὴν γὰρ ἔχουσι, καὶ εἰς βαλανεῖον ἀπόντες, Χ ἐπ' ἄριστον. παρασίτου μὴν τοι οὐδεὶς ἔχει κατ- E ηγορῆσαι μοιχείαν, ἢ βίαν, ἢ ἁρπαγὴν, ἢ ἄλλο τι ἀδίκημα ἁπλῶς. ἐπεὶ ὅγε τοιοῦτος, ἂν αὖ εἴη παράσιτος, δηλ' ἑαυτῷ ἐκεῖνος ἀδικεῖ. ὡς εἰ μοιχεύσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι Χ τοὔνομα μεταλαμβάνει τοῦ ἀδικη-

inopia. Para. Sic sanè. Itaque neque huius, neque alius rei gratia dolere potsit. Verùm omnes Philosophi simul & Rhetores maximè timent: quorum plurimos cum baculo procedentes inuenias: quod non facerent nisi armatos metuerent præterea valide claudentes ianuas, veriti ne noctu petantur insidijs. At Parasitus ostium suæ domunculæ negligenter admouet, ne videlicet à vento aperiatur. Noctu autem orto strepitu, non magis quàm non orto, turbatur. Præterea per sola loca iter faciens, sine gladio ambulat, nihil enim prorsus vspiam gentium metuit. At ego (Χ) vidi Philosophos, cùm nihil aduersi esset, arcum adparantes. Nam quando & ad balneum, & ad prandium se conferunt, baculos habent. Nemo autem Parasitum adulterij, aut violentiæ, aut rapinæ, aut alterius sceleris accusare possit. Nam qui esset huiusmodi, Parasitus non foret amplius, sed in ipsum iniuriosus. Adeò si mœcharetur, simul atque scelus committeret, sceleris nomen acciperet. Et quem

ματος. ὥσπερ ὃ ὁ κακὸς ἐ τὸ ἀγαθὸς, ἀλλὰ φαῦλος εἶναι λαμβάνει, ὅτος οἶμαι ὁ παράσιτος ἐαύ τι ἁδικῆ. αὐτὸ μὲν ὃ ἔστιν, ὅπερ ἐστὶ, ἀποβάλλει, ἀναλαμβάνει ὃ ὁ ἁδικεῖ. ἁδικήματα ὃ τοιαῦτα ῥητόρων καὶ φιλοσόφων ἀφθονα, οὐ μόνον ἴσμεν ἀυτοῖς γεγονότα καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοῖς βιβλίοις ἀπολελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν ἐν ἁδίκοις. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτους ἐστὶ, καὶ Αἰσχίνου, καὶ Ὑπερίδου, καὶ Δημοσθένους, καὶ τῶν ἄλλων ἀνδρῶν τῶν ῥητόρων καὶ σοφῶν. παρασίτου ὃ, εἰ ἔστι ἀπολογία, οὐδὲ ἔχει τις εἰπεῖν δίκαιον πρὸς παράσιτον πρὸ μεγαλωφέλιμον. Τυ. ἀλλὰ νὴ Δία, ὁ μὲν βίος τοῦ παρασίτου, κρίνω ὅτι τοῦ τῶν ῥητόρων, καὶ τῶν φιλοσόφων. ὁ ὃ θανάτος, φαυλότερος. Πα. παῦ μὲ σὺ τοιοῦτον παρατολυδαμονέστερος. φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαντας, ἢ τοὺς πλείστους κακοὺς κακῶς ἀποθανόντας. τοὺς μὲν, ὑπὸ καταδίκης ἐπὶ τοῖς μέγεσιν ἀδικήμασι φαρμάκων ὃ, καταφρονήσαντας τοῦ σώματος ἅπαν. τοὺς ὃ, ἀπὸ δυσουρίας φθινήσαντας. τοὺς ὃ, φυγόντας. παρασίτου ὃ θανάτου, οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν,

admodum improbus non boni sed mali appellationem sumit: sic vtique Parasitus si quid mali perpetrarit. Nam hoc ipsum quod est, abijcit, & assumit quod delinquit. Cæterùm istiusmodi flagitia permulta, non solùm nostra ætate ab ijs perpetrata scimus: sed sceleA rum quæ admiserunt relicta in libris monumenta habemus. Extat apologia Socratis, extat Æschinis, & Hyperidæ, neque non Demosthenis, rhetorúmque B & philosophorum complurium. Sed nulla extat Parasiti apologia: nec possit quisquam dicere Parasitum fuisse in ius vocatum. *Tyr.* At per Iouem melior est Parasiti vita, quàm Rhetorum C aut Philosophorum: mors verò deterior. *Para.* Imò contrà longè fœlicior. Nam Philosophos omnes, aut quamplurimos malos malè diem obijsse scimus: alios veneno de maximis criminibus damnatos: alios toto corpore crematos: alios vrinæ difficultate cõsumptos: alios in exilio mortuos. At nemo possit dicere Parasitum huiusmodi morte sublatum:

ἀλλὰ τὸν εὐδαιμονέστατον, φαγόντος, καὶ πόντος. εἰ δέ τις καὶ δοκεῖ βιαίῳ τετελευτηκέναι θανάτῳ, ἀπεπήσας ἀπέθανε. Τυ. ταῦτα μὲν ἱκανῶς δεδιήλληταί σοι τὰ πρὸς τοὺς φιλοσόφους ὑπὲρ τοῦ παρασίτου. λοιπὸν ἢ εἰ καλὸν καὶ λυσιτελές ἐστι τὸ κτῆμα τοῦτο τῷ βέφοντι, πειρῶ λέγειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκοῦσιν ὥσπερ εὐεργετοῦντες, καὶ χαριζόμενοι βέφειν αὐτοὺς οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχύνην τῷ βεφομένῳ. Πα. ὡς ἠλίθιά γέ σοι ὦ Τυχιάδη ταῦτα, εἰ μὴ δύασαι γιγνώσκειν ὅτι πλούσιος ἀνὴρ, εἰ καὶ τὸ Γύγε χρυσίον ἔχοι, μόνος ἐδίων, πένης ἐστί. καὶ θεσπιὼν ἄνευ παρασίτου, πίθηκος δοκεῖ. καὶ ὥσπερ στρατιώτης χωρὶς ὅπλων, ἀπρόπτερος, καὶ ἐδὴς ἄνευ πορφύρας, καὶ ἵππος ἄνευ φαλάρων, οὕτω καὶ πλούσιος ἄνευ παρασίτου, ταπεινός τις, καὶ ἐυτελὴς φαίνεται. καὶ μὲν ὁ μὲν πλούσιος, κοσμεῖται ὑπ' ἄλλου. ὁ δὲ παράσιτον, πλούσιος οὐδέποτε κοσμεῖ. ἄλλως τε, οὐδὲ ὄνειδος αὐτῷ ἐστιν ὡς σὺ φῂς, τὸ παρασιτεῖν ἐκείνῳ δηλονότι, ὡς κρείττονι χάριτος. ὅπως γὰρ μὲν τῷ πλουσίῳ τοῦτο λυσιτελές ἐστι, τὸ βέ-

sed fœliciſſima, vt pote bibentis, & comedentis. Quòd ſiquis violenta morte defunctus videtur, non cocto cibo perijt. Tych. Hæc ſatis ſupérque tibi pro Paraſito contra Philoſophos decertata ſunt. Supereſt vt & illud explices, num honeſta ſit & vtilis alenti hæc poſſeſſio. Mihi nanque videntur diuites, tanquam beneficium & gratiam conferentes, Paraſitos alere, atque hoc ei qui alitur eſſe dedecori. Para. Quàm ſtolida hæc ſunt, niſi poſſis intelligere, locupletem virum, tametſi Gygis aurum habeat, eſſe pauperem, ſi ſolus edit: & mendicum videri, ſi ſolus ſine paraſito prodit. Et quemadmodum miles ſine armis, veſtis ſine purpura, & equus ſine phaleris minoris eſt pretij: ſic diues ſine paraſito, humilis vilíſque videtur. Quinetiam diues à paraſito non parum capit ornamenti: paraſitum nunquam ornat diues. Præterea neque probrum eſt ipſi, vt paraſitetur illi, tanquam meliori deterior. Quinimo diuiti hoc vtile eſt, quod

φέρ' ἴδω παράσιτον, ὦ Σῖμε μὴ τί κωμῳδοῦσι ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἀσφάλεια πολλὴ ἐκ τῆς τούτου δορυφορίας ὑπάρχει. οὔτε γὰρ μάχη ῥᾳδίως ἄν τις ἐπιχειρήσειε τῷ πλουσίῳ, τοῦτον ὁρῶν παρεστῶτα, ἀλλ' οὐδὲ ἂν ἀποδαίη φαρμάκῳ οὐδείς, ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμήσειεν ἐπιβουλεύσαι περὶ, τούτου φερεδίοντος, καὶ φερσίποντος; ὥστε ὁ πλούσιος οὐχὶ κωμῳδεῖται μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων ὑπὸ τῆ παρασίτου σώζεται. οὕτω μὲν ὁ παράσιτος διὰ φιλοσοφίαν, πάντα κίνδυνον ὑπομένει. καὶ σὺ δὲ παρασκεύασε τῷ πλουσίῳ φαγεῖν μόνῳ, ἀλλὰ μὴ ἀποθανεῖν αἰτεῖται συμφορόν. Τυ. πάντα μοι δοκεῖς ὦ Σῖμων δεξιὸν εἶναι, ἀστρέπτως οὐδὲν τῆς σεαυτοῦ τέχνης. οὐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες ἀμελέτητος ὤν, οὕτω καὶ νῦν ὑπὸ τῶν μεγίστων γεγυμνασμένος. λοιπὸν, εἰμὶ αἴσχιον αὐτὸ τὸ ὄνομά ἐστι τῆς παρασιτικῆς, ἐθέλω μαθεῖν. Πα. ὅρα δὴ τὸν ἀπόκειται, εἰ σοι ἱκανῶς λέγεσθαι δοκῶ, καὶ πάλιν αὖθις ἀποκείσεσθαι πρὸς τὸ ἐζωτωμένον ἢ φίλτατε. φέρε γὰρ, τὸν σῖτον οἱ παλαιοὶ τί καλοῦσι;

parasitum alit, à quo non solùm ornatur, sed ex cuius satellitio securitatem magnam consequitur. Neque enim facilè quisquam pugna diuitem aggredietur quem videat ab hoc stipatum: imò neque veneno tolletur, qui parasitum habebit. Quis enim hoc præguſtante, & præbibente quenquam aùsit insidijs petere? Itaque diues non tantùm à parasito ornatur, sed etiam à maximis periculis seruatur. Ita tantus est parasiti amor, vt omne periculum perferat. Nec diuiti tantùm concedat cibum sumere, sed vnà comedendo commori exoptet. *Tych.* Omnia, Simo, mihi videris disseruisse, vt cui nihil in arte tua desit: non vt aiebas, tanquam inexercitatus, sed tanquam à maximis institutus. Quod reliquum est, scire velim num turpe sit Parasitices nomen. *Para.* Vide meum responsum: an tibi de his sat dictum videatur. Tu verò ad quæstionem responde quod quàm optimum censes. Age enim, quid veteres vocant σῖτον?

Tv. βοῶ. Πα. τί δ', τὸ σιτεῖσθαι, οὐχὶ τὸ ἐσθίειν; Tv. ναί. Πα. ἀκοῦω καταμολόγησαι τὸ παρασιτεῖν ὅτι καὶ ἄλλο ὄστ. Tv. τοῦτο γὰρ ὦ Σίμων ὄστιν, ὃ αἰσχρὸν φαίνεται. Πα. φέρε δὴ πάλιν ἀποκρίναί μοι, πότερόν σοι δοκεῖ διαφέρειν, ἢ παρεκπεμφθῶν ἀμφοῖν, πότερον ἂν αὐτοῖς ἕλοιο, ἀφάξε τὸ ναλεῖν, ἢ τὸ παρανλεῖν; Tv. τὸ παρανλεῖν ἔγωγε. Πα. τί δὲ, τὸ ῥέχειν, ἢ τὸ παρρέχειν; Tv. τὸ παρρέχειν. Πα. τί δ', τὸ ἐκπυεῖν, ἢ τὸ παρεκπυεῖν; Tv. τὸ παρεκπυεῖν. Πα. τί δ', τὸ ἀκοντίζειν, ἢ τὸ παρακοντίζειν; Tv. τὸ παρακοντίζειν. Πα. ἀκοῦω ὁμοίως ἔθ' ἅλοιο καὶ τὸ ἐσθίειν μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν. Tv. ὁμολογῶ ἀνάγκη. καί σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀρίξομαι καὶ ἑῶς, καὶ μετ' ἄριστον, μαθησόμενος παρὰ τέχνου. σὺ δέ με αὐτοῦ δίκαιος διδάσκειν ἀφόβως, ἐπεὶ καὶ παῖδός μαθητὴς σοι γίγνομαι. φασὶ δὲ καὶ τοὺς μητέρας μᾶλλον τὰ παιδία φιλεῖν τῶν τέκνων.

Tych. Alimentum. Para. Quid autem σιτεῖσθαι, nonne comedere? Tych. Maximè. Para. Proinde hoc in confesso est Parasitari aliud nihil esse. Tych. At illud est. Simo, quod videtur turpe. Para. Age, iterum mihi responde, vtrum præstare tibi videtur, & proposito vtroque vtrum eligeres, Nauigare, an Adnauigare? Tych. Adnauigare. Para. Quid verò, Currere, an Adcurrere? Tych. Adcurrere. Para. Quid verò, Equitare, an Adequitare? Tych. Adequitare. Para. Quid, Iaculari, an Adiaculari? Tych. Adiaculari. Para. Proinde malis pariter parasitari quàm edere? Tych. Fateri cogor. Cæterùm mane & à prandio vt pueri, arti tuæ operam daturus, te adibo. Æquum autem est vt eam me doceas citra inuidiam, siquidem primus tibi fio discipulus. Perhibent autem prudentes liberos à matribus diligi impensiùs.

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, Η περὶ Γυμνασίων.

ANACHARSIS, SEV DE GYMNASIIS.

ARGVMENTVM.

Anacharsis & Solon introducuntur inter se disputantes de Gymnasiis, quorum vanitatẽ ille barbarus perstringit, hic verò Graecus utilitatem & vsum defendit. Eadem etiam opera occasionem arripit discendi quibus disciplinis, quibúsque exemplis animos iuuenum Atheniẽses instituere, & quibus corporum exercitiis quémque ad finem informare soliti fuerint. Nempe vt Iuuentus animum & corporibus bene comparata tempestate augere & tueri posset.

ΤΑῦτα ὑμῖν ὦ Σόλων, τίνος ἕνεκα οἱ νέοι ποιοῦσι; οἱ μὲν, αὐτῶν περιπλεκόμενοι, ἀλλήλοις παροξυνελίζουσιν. εἰσὶ, ἄγχουσι, καὶ λυμίζουσι, καὶ ἐν τῷ πηλῷ συναναφύρονται κυλινδούμενοι, ὥσπερ σύες. καίτοι καταρχὰς ἐυδὺς ἀποδυσάμενοι, ἐαυτῶν μὲν, λίπα τε ἠλείψαντο, καὶ κατέψησι μάλα εἰρηνικῶς ἄτερος τὸν ἕτερον ἐν τῷ μέρει. μετὰ δὲ, ὡς ὁρᾷς, ὁ μὲν, παὶδοτρὶς, ἐνδοῦσί τε ἀλλήλοις συνευκότες, καὶ τὰ μέτωπα συναράττουσι, ὥσπερ οἱ κριοί. καὶ ὁ μὲν ὑπὸ ἀφάμενος ἐκλυσοὶ τὸν ἕτερον ἐν τοῖν σκελοῖν, ἀφῆκεν εἰς τὸ ἔδαφος. εἶτ' ἐπιστὰς πεσόντι, ἀπαυχενίζει ἐκ ἐᾷ, συνωθῶν κάτω πρὸς τὸν πηλόν, τέλος δὲ καὶ πιμπλὶς ἀυτῷ τὰ σκέλη καὶ

ÆC verò, Solon, cur faciunt, vestri iuuenes? quorum alij sese mutuò supplãtant amplexi: alij alios præfocant & verberant, séque cœno immiscent, perindéque ac sues volutantur. Nam initio statim depositis vestibus (quod videbam) oleo sese vnxerunt, & placidè admodum alter alterum rasit vicissim. Deinde nescio qua de causa, depresso vultu alij alios pulsant, & frontes arietum instar collidunt. En autem ille sublatis cruribus alterum humi prostrauit, in eúmque incumbens caput erigere non sinit, in cœnum deorsum adigens: tandem verò ventre cruribus circun-

τὴν γαστέρα, τὸν πῶχυν ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ, ἄγχει ἀθλιον. ὁ δὲ, παρακροτεῖ ἐς τὸν ὦμον, ἱκετεύων οἶμαι ὡς μὴ τέλεον ἀποπνιγείη. καὶ οὐ δὲ τοῦ ἐλαίου ἕνεκα φείδονται, μὴ μολύνωνται. ἀλλ' ἀφανίσαντες τὸ χεῖσμα, καὶ τὸ βορβόρου ἀπαλοιφέντες, ἐν ἰσχνῷ ἅμα πολλῷ γέλωτα ἐμοὶ γοῦν παρέχουσιν, ὥστε καὶ οἱ ἐγχέλυες ἐν τῶν χειρῶν διολισθάνοντες. ἕτεροι δ' ἐν τῷ αὐχμῷ τῆς αὐλῆς τὸ αὐτὸ τοῦτο δρῶσιν. οὐκ ἐν πηλῷ οὔτοί γε, ἀλλὰ ψάμμον παύτῃ βαθεῖαν ὑποβαλλόμενοι ἐν τῷ ὀρύγματι, παράττουσί τ' ἀλλήλους, καὶ αὐτοὶ ἐκόντες πάσοισι κόνιν ἀλεκτρυόνων δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν ἐν ταῖς συμπλοκαῖς οἶμαι, τῇ ψάμμου τὸν ὄλισθον ἀφαιρέσης, καὶ βεβαιοτέραν ἐν ξηρῷ παρεχούσης τὴν ἀντίληψιν. οἱ δὲ, ὀρθοσάδιον κεκονιμένοι, καὶ αὐτοὶ παίουσιν ἀλλήλους περισσεύοντες, καὶ λακπίζουσιν. οὗτοσὶ γοῦν καὶ τὸν ὀδόντας ἔοικεν ἀποπτύειν ὁ κακοδαίμων. οὕτως αἵματος ἀνέπλησαι τὸ στόμα, πῦξ ὡς ὁρᾷς πεπαχύνας· ὁ ἄρχων οὗτοσὶ διέκοπτε αὐτούς,

dato, & subiecto gutturi cubito, miserum præfocat. Hic verò plausu ad humerum facto, supplicat opinor ne penitus præfocetur. Sed neque olei causa parcunt sibi, ne inquinentur. Verùm deleta vnctione, obductóque cœno, mihi risum pariũt quòd sudore multo perfusi velut anguillæ è manibus elabuntur. Rursus alij in alio hoc ipsum faciunt: atque hi quidem non in luto: sed profundam arenam in fossa subijcientes, alij alios conturbant: ipsíque vltro gallorum instar puluerem aspergunt, quominus vt puto, in complexibus effugiant, arena demente lubricitatem, & firmiorem in arido præbente comprehensionem. Atque hi stantes erecto corpore pulueruleuti, se inuicem irruentes percutiunt, & calcitrant. Hic igitur dentes videtur expuere infœlix, adeò illi os totum & arena & sanguine oppletum est, pugno vt videtur in maximam illiso. Sed neque hic præses ipsos seiungit, & pugnam dirimit (Etenim ex purpura coniecto hunc esse ex præsidibus quę-

καὶ λύει πὼ μάχω. τεκμαίρομαι γὸ τῇ πορφυρίδι τῶν ἀρχόντων τινὰ τοῦτον εἶναι. ὁ δ', ἢ ὑποβλώσει, καὶ τὸ πατάξαντα ὑπομενεῖ. ἄλλοι δ' ἀλλαχοῦ πάντες ἐγκοτοῦσι, καὶ ἀντιπάσχουσι, ὥσπερ σφῆκες, ὅπου τοὺς αὐτοὺς μόνοντες. καὶ ἐς τὸ αὐτὸ συναλλόμενοι, λακτίζουσι τὸν ἀέρα. ταῦτα οὖν ἐγέλω εἰδέναι τίνος ἀγαθοῦ αὐτὰ ποιεῖν, ὡς ἔμοιγε μανίᾳ μᾶλλον ἐοικέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ ὅσα ἔστιν ὅσοις αὐτὰ μᾶλλον μεταπέσοιτέ με ὡς οὐ ξυμπαίσοιτο οἱ ταῦτα δρῶντες. Σο. καὶ εἰκότως ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαῦτά σοι τὰ γιγνώμενα φαίνεται, ξένα γε ὄντα, καὶ πάμπολυ τῶν σκυθικῶν ἐθῶν ἀπᾴδοντα, καθάπερ καὶ ὑμῖν πολλὰ εἰκὸς εἶναι μαθήματα, καὶ ὑπομνήματα, τοῖς Ἕλλησιν ἡμῶν ἀλλόκοτα εἶναι δόξαντα αὖ, εἴ τις ἡμῶν ἔσπουδ' ἂν ἐπιχάρη αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ θαῤῥεῖ ὦ γαθέ. εὐ γὸ μανία τὰ γιγνόμενά ὅστιν, ἀλλ' ἐφ' ὕβρει οὗτοι παίουσιν ἀλλήλους, καὶ κυλίουσιν ἐν τῷ πηλῷ, ἢ ὑπὸ παθοῦσι πὼ κόνιν, ὃν ἔχει τινὰ χρείαν τὰ ἀτρεμὰ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀνιμὼ οὐ μικρὰν ὑπάγει τοῖς σώμασιν.

piam) sed & incitat, & laudat eum qui percussit. Porrò alij passim puluere implentur, ac veluti currentes, subsilinnt eodem in loco manentes: & in altum vnà salientes, aërem calcibus lacessunt. Quocirca scire velim qui bono hæc faciant. Nam hæc actio mihi potiùs videtur esse insania: neque me quisquam ab hac sententia dimoueat, hos qui ista faciunt, desipere. *Solon.* Nec immeritò Anacharsi, quæ fiunt, tibi videntur huiusmodi, peregrina cùm sint, multúmque à moribus Scythicis abhorreant. Quemadmodum & vobis verisimile est esse multas disciplinas, & studia, quæ nobis Græcis aliena esse viderentur, siquis nostrûm, vt tu, ijs superueniret. Verùm ô bone bono sis animo. Neque enim insaniæ sunt hæc quæ fiunt: neque per contumeliam hi se mutuo percutiunt, & in luto volutant, aut puluerem aspergunt. Sed hæc res quendam habet vsum non iniucundum, neque exiguum vigorem corporibus affert,

λῶ γοῦν ἐνδιατρίψης ὥσπερ οἶμαί σε ποιήσειν τῇ Ἑλλάδι, ὡς εἰς μακρὰν εἶς καὶ αὐτὸς ἔσῃ τῶν πεπλωμένων, ἢ κεκονιμένων. ἔστω σοι τὸ πεφυγμένον ἤδύ τι ἅμα καὶ λιπαρὲς εἶναι δόξει. Ανα. ἀπαγε ὦ Σόλων. ὑμῖν ταῦτα χρήσιμα τὰ ὠφέλιμα, καὶ τρυφερά. ἐμοὶ δ' εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι διαθεῖν, εἴσεται ὡς οὐ μάτην διεζώσμεθα τὸν ἀκινάκλιον. ἀτὰρ εἰπέ μοι τί ὄνομα ἔθηκε τοῖς γυμνασίοις, ἢ τί φῶμεν ποιεῖν αὐτούς. Σο. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς ὦ Ἀνάχαρσι, γυμνάσιον ὑφ' ἡμῶν ὀνομάζεται, καὶ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος τοῦ Λυκίου. καὶ τὸ ἄγαλμα δ' αὐτοῦ ὁρᾷς, τὸν ἐπὶ τῇ στήλῃ κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μὲν, τὸ τόξον ἔχοντα. ἡ δεξιὰ δ', ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη, ὥσπερ ἐκ κάματου μακρᾶς ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸν θεόν. τῶν γυμνασμάτων δ' τούτων, τὸ μὲν ἐν τῷ πηλῷ ἐκείνῳ, πάλη καλεῖται. οἷσι δ' ἐν τῇ κόνει, παλαίοισι καὶ αὐτοί. τὸ δὲ πύξ εἶναι ἀλλήλοις ὀρθοστάδην, παγκρατιάζειν λέγομεν. καὶ ἄλλα δ' ἡμῖν ἔστι γυμνάσια παίδων πυγμῆς, καὶ δίσκου, καὶ τοῦ ἅλλεσθαι. ὧν ἁπάντων ἀγῶνας ἐποιησάμην

Quare si in Græcia, quod te facturum puto, commoreris, breui tu quoque vnus ex ijs eris qui lutum, aut puluerem colligunt: hoc vsque adeò volupe & vtile tibi videbitur. *Ana.* Apage Solon. Hæc sint vobis vtilia & iucunda. Quod ad me attinet, siquis vestrum tale quid mihi proponat, intelliget me non frustra acinace accinctum esse. Verùm dic mihi quod nomen huic rei indidistis, aut quid ipsos facere dicamus? *Sol.* Locus ille, Anacharsi, à nobis vocatur Gymnasium, & est Lycij Apollinis templum: Cuius vides simulachrum, eum qui est super columna reclinatus, qui quidem manu sinistra tenet arcum: cuius verò dextra, super capite reflexa, Deum tanquam ex longo labore quiescentem ostendit. Cæterùm horum exercitiorum, aliud quod illo in luto fit, Lucta vocatur. Illi verò in puluere quoque luctantur. Quod verò seinuicem erecto corpore percutiunt, Pancratio decertare dicimus. Sunt præterea & alia nobis eiusmodi gymnasia, pugilatus, disci, & saltus: quorum omnium certamina proponere sole-

καὶ ὁ κρατήσας, ἄριστος εἶναι δοκεῖ τῶν καθ' αὑτὸν, καὶ ἀναιρεῖται τὰ ἆθλα. Ανα. τὰ δὲ ἆθλα ποῖα ὑμῖν ταῦτά ἐστιν; Σο. ὁλυμπάσι μὲν, στέφανος ἐκ κοτίνου. ἰσθμοῖ δὲ, ἐκ πίτυος. ἐν νεμέᾳ δὲ, σελίνων πλεκτὸς μῆλον. πυθοῖ δὲ, μῆλα τῶν ἱερῶν τῶ θεῶ. παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς παναθηναίοις, τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς μορίας. τί ἐγέλασας ὦ Ανάχαρσι; ἢ διότι μικρά σοι ταῦτα εἶναι δοκεῖ; Ανα. οὐκ, ἀλλὰ πάσημοι ὦ Σόλων κατέλεξας τὰ ἆθλα, καὶ ἄξια τοῖς τε διαθεῖσιν αὐτὰ φιλοτιμεῖσθαι ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ, καὶ τοῖς ἀγωνιζομένοις αὐτοῖς σπουδάζειν περὶ τῶν ἀναίρεσιν τῶν τηλικούτων. ὥστε μήλων ἕνεκα, καὶ σελίνων, τοῦτο πράττειν, καὶ κινδυνεύειν, ἀγχομένους πρὸς ἀλλήλους, καὶ κατακλωμένους, ὡς ἂν ἐνίοτε ἀπρεπεστέρως συμβαίνει μήλων ὅτῳ ἐπιθυμία, ἢ σελίνῳ ἐστεφανῶσθαι, ἢ πίτυϊ, μήτε πηλῷ καταχριόμενον τὸ πρόσωπον, μήτε λακτιζόμενον ὑπὸ γαστέρα ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν. Σο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, οὐκ ἐς ὕλας τὰ δίδυμα ἡμεῖς ἀποβλέπομεν. ταῦτα μὲν γὰρ ὅτι σημεῖα

mus: quorum qui palmam adeptus fuerit, iudicatur omnium præstantissimus, & reportat præmia. *Ana.* Quænam verò sunt ista præmia? *Sol.* In Olympijs corona oleagina, in Isthmijs pinea, in Nemeis ex apio concinnata, in Pythijs poma Deo sacra. Cæterùm apud nos in Panathenæis oleum ex oliua Mineruæ sacra. Quid risisti Anacharsi? an quia hæc tibi visa sunt exigua? *Ana.* Non: sed omnibus modis præclara præmia percensuisti, digna ob quæ, qui ea instituerunt, munificentia glorientur, & quibus consequendis certatores gnauiter operam dent: adeò vt pomorum, & apij causa tantum laborem perferant, & periclitentur, dum alij ab alijs præfocantur, & distorquentur, cùm non liceat sine negotio potiri malis, siquis cupiat, aut apio coronari, aut pinu, quin ipsi luto illita facies, & venter calcibus ab aduersarijs percussus fuerit. *Sol.* Atqui ô optime, non ad tenuia dona respicimus. Etenim hæc signa sunt victoriæ, & indicia

τῆς νίκης, καὶ γνωρίσματα

οἵτινες οἱ κρατήσαντες. ἥδε παρακολουθοῦσα τούτοις δόξα, τῶ παντὸς ἀξία τοῖς νεικηκόσιν. ὑφ' ἧς καὶ λακτίζεσθαι καλῶς ἔχει τοῖς ἐπιπονωτέροις πρὸ εὐκλειαν ἐκ τῶ πονεῖν. οὐ γὰρ ἀπονητὶ προσήκουσιν αὐτῆ. ἀλλὰ χρὴ τὸ ὀφελούμενον αὐτῆς, πολλὰ τὰ δυσχερῆ ἀναδεχόμενον ἐν τῆ ἀρχῆ, τοῦτ' ἤδη τὸ λυσιτελὲς, καὶ ἡδὺ τέλος ἐκ τῶν καμάτων προσδοκᾶν. Ανα. τοῦτο φῂς ὦ Σόλων τὸ τέλος ἡδὺ, καὶ λυσιτελὲς. ὅτι πάντες αὐτὸν ὄψονται ἐστεφανωμένους, καὶ ὅτι τῆ νίκη ἐπαινέσονται, πολὺ πρότερον οἰκτίραντες ἐπὶ ταῖς πληγαῖς. οἱ δ', εὐδαιμονήσουσιν, αὐτὴ τῶν πόνων μῆλα καὶ σίλινα ἔχοντες. Σο. ἄπειρος εἶ φημὶ τῶν ὑστέρων ἔτι. μετὰ μικρὸν δ', ἀλλά σοι δόξει πρὸς αὐτῶν, ἐπιδὼν ἐς τὰς πανηγύρεις ἁπάσας, ὁρᾶς τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τῶ θεᾶν τῶν τοιούτων, καὶ δεκαπέντε μυείαν ἀφ' ἑσπέρας συμπληρώμενα, καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἐπαινεμένους. τὸν δὲ καὶ νικήσαντα αὐτῶν, ἰσόθεον νομιζόμενον. Ανα. αὐτὸ τοῦτο ὦ Σόλων, καὶ τὸ οἰκτρόν ἐστιν, εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγων ταῦτα πάσχοιεν, ἀλλὰ ἐπὶ

quibus victores cognoscuntur. Cæterùm quæ hæc comitatur gloria, quauis re digna est victoribus: pro qua ijs honestum est calcibus percuti, qui claritatem ex laboribus venantur quoniam citra laborem non obtingit: sed oportet eius appetentem, multas molestias initio perpessum, vtilem & iucundum finem ex laboribus expectare. Ana. Hunc finem ais, ô Solon, vtilem & iucundum, quòd ab omnibus coronati conspicientur, atque ob victoriam laudabuntur, quorum nemo non antè, ob plagas quas accipiebant, est misertus: quódque fœlicitate perfruentur, pomis & apio pro labore acceptis. Sol. Rerum nostrarum adhuc es imperitus. Verùm paulo pòst aliter de ijs senties: quum ad celebritates profectus, videbis collectam hominum tantam multitudinẽ ad horum spectaculum, multísque virorum millibus theatra plena: & certatores laudari: eúmque qui vicerit, Deo parem existimari. Ana. Hoc ipsum, ô Solon, est longè miserrimum, quòd non paucis præsentibus, sed

τοσούτοις θεαταῖς, καὶ μάρτυσι τῆς ὕβρεως. οἱ δηλαδὴ εὐδαιμονίσουσιν αὐτὸν, αἵματι βεβαμμένους ὁρῶντες, ἢ ἀγχομένους ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων. ταῦτα γὰρ τὰ εὐδαιμονίσματα θεάσεται τὴν νίκην αὐτῶν. παρ' ἡμῖν δ' ἂν τοῖς Σκύθαις, εἴ τις ὦθει Σόλων, ἢ καταξέη τινὰ τῶν πολιτῶν, ἢ ἀσχήμονα θεσπεσιῳδὸν, ἢ δοιμαποιεπιεπῆ, μεγάλας οἱ προσεύται τὰς ζημίας ἐπαγόμενοι, καίτοι ἐπ' ὀλίγων τῶν μαρτύρων τοῦτο πάθη τις. οὔπω γε ἐν τηλικούτοις θεάτροις, εἶτα σὺ διηγῇ, τὸ Ἰσθμοῖ, καὶ τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ οὐμοὶ ἀλλὰ τῶν μὲν ἀγωνιστῶν, οἰκτίρειν μοι ἔπεισι, ὧν πάσχουσι. τῶν δὲ θεατῶν, οὓς φῂς ἅπαντα χρῆναι τὸν ἀρίστοις παραγίγνεσθαι ἐς τὰς πανηγύρεις, καὶ πάνυ θαυμάζω, εἰ τἀναγκαῖα παρέντες, σχολάζουσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνό πω δύναμαι καταγνῶναι, ὅτι τοῦτο τερπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν παιομένους γε, καὶ διαπλησσομένους ἀλλήλοις καὶ θεὸς τὸν γλῶ ἀφαιρεμένους, καὶ σωτεβομένους ὑπ' ἀλλήλων. Σο. εἰ γάρ ἐστι Ἰσθμοῖ καὶ Ἀπόλλωνι Ὀλυμπίων, ἢ Ἰσθμίοις, ἢ παραδώσαιμεν, αὐτὸ ἂν σε τὸ γιγνόμενον ἐδίδαξεν, ὡς οὐ

tanta ſpectantium, & teſtium contumeliæ corona hæc patiuntur: qui videlicet fœlices eos prædicabunt, quos viderint ſanguine conſperſos, aut ab aduerſarijs ferè præfocatos. Sunt enim hæc fœliciſſima illa, quæ victoriam ipſorum comitantur. Sedenim Solon, apud nos Scythas, ſiquis ciuem aut percuſſerit, aut impetu facto humi fuderit, aut veſtem diſciderit, grauem mulctam ſenes ipſi irrogant, quanuis id in paucorum teſtium præſentia acciderit: non autem in tam amplis theatris, qualia tu narras, in Iſthmo, & Olympia. Enimuero certatores miſerari mihi ſubit, eorum quæ patiuntur nomine. Spectatores autem, quos dicis vndiquaque præſtantiſſimos ad hoſce conuentus venire, omnino miror quòd omiſſis rebus neceſſarijs, hiſce vacant. Neque enim illud poſſum comprehendere, iucundum eſſe ipſis, conſpicari homines qui ſe mutuis ictibus cædant pugnéntque, & humi tundant, comminuántque. *Sol.* Si iam tempus eſſet Anacharſi, aut Olympiorum, aut Iſthmiorũ, aut Quinquatriũ, res ipſa te docuiſſet, quã non

μάτην ἐσπουδάκαμεν ἐπὶ τούτοις. ὁ γὰρ ὕστερον λέγων ἄν τις προσβιβασειε σε τῇ ἡδονῇ τῶν ἐμοὶ δοκούντων, ὡς εἰ καθεζόμενος αὐτὸς ἐν μέσοις τοῖς θεαταῖς, βλέπεις ἀρετὰς ἀνδρῶν, καὶ κάλλη σωμάτων, καὶ ἰσχύος ἀπορίας δεινὰς, καὶ ἰσχὺν ἄμαχον, καὶ τόλμαν, καὶ φιλοτιμίαν, καὶ ζηλώσεις ἀκαταπόνητους, καὶ σπουδὴν ἀήττητον ὑπὲρ τῆς νίκης. οὐ γὰρ δὴ οἶδα, ὡς οὐκ ἂν ἐπαύσω ἐπαινῶν, καὶ ἐπιβοῶν, καὶ ἐπικροτῶν. Λυκ. νὴ Δί᾽ ὦ Σόλων, καὶ ἐπιγελῶντα φαίης, καὶ ἐπιχλευάζοντα. ἅπαντα γὰρ, ὁπόσα κατηριθμήσω ἐκεῖνα, τὰς ἀρετὰς, καὶ τὰς εὐεξίας, καὶ τὰ κάλλη, καὶ τόλμαν, ὁρῶ οὐδενὸς μεγάλου ἕνεκα παρασκευαζόμενα ὑμῖν, οὔτε πατρίδος κινδυνευούσης, οὔτε φίλων, ἢ οἰκείων ἀρὸς ὕβριν ἀπαλαμύνων. ὥστε τοσούτῳ γελοιότεροί εἰσιν ἀρίστοι μοι ὡς φῆς ὄντες, μάτην ἢ τοσαῦτα πάσχοντες, καὶ παλαιπωρούμενοι, καὶ αἱρόμενοι τὰ κάλλη, καὶ τὰ μεγέθη τῇ ψάμμῳ, καὶ τοῖς ἀθλητικοῖς, ὡς μίλου, καὶ κρότωνος ἐγκρατεῖς γιγνόμενοι

fruſtra harum rerum ſtudioſiſſimus. Nemo enim oratione ſic te impulerit ad voluptatem ex ijs quæ ibi geruntur percipiendam, vt ſi ipſe in medijs ſpectatoribus videas virorum virtutes, & corporum formas, & firmitates habitus admirandas, & præclaram experientiam, & robur inexpugnabile, & audaciam, & æmulationem, & animos inuictos, & indefeſſum victoriæ conſequendæ ſtudium. Sat enim ſcio, te iſta ſpectantem, nullum laudãdi, acclamandi, & applaudendi finem facturum. Lvc. Et per Iouem, ô Solon, etiã ridendi, & ſubſannandi. Nam quæcunque enumeraſti, virtutes, corporũ bonas habitudines, & pulchritudines, audaciam, nullius magnæ rei gratia vobis perire video, cùm neque periclitetur patria, neque regio deuaſtetur, neque amici, aut domeſtici ad iniuriam rapiantur. Itaque hoc magis riſu digni videntur, quod viri illi, cũ ſint optimi, vt ais, mala tanta nequicquã patiantur, & labores ferendo, formámque & proceritatem corporis arena fœdando, & ſugillationibus: vt parta victoria, pomo vel pinu potiãtur. Semper enim erit mihi

νικήσαντες. νῦν γάρ μοι δοκεῖ

μνησθῆναι τῶν ἄθλων, τοιούτων ὄντων. ἀπὲς εἰπέ μοι, πάντες αὐτὰ λαμβάνουσιν οἱ ἀγωνιζόμενοι; Σο. οὐδαμῶς, ἀλλὰ εἷς ἐξ ἁπάντων, ὁ κρατήσας αὐτῶν. Ανα. εἶτ' ὦ Σόλων, τοῖς τῷ ἀδήλῳ, καὶ ἀμφισβόλῳ τῆς νίκης, τοσοῦτοι πόνοι, καὶ ταῦτ' εἰδότες, ὅτι ὁ μὲν νικῶν, εἷς ἔσται πάντων, οἱ δὲ ἡττώμενοι, πάμπολλοι, μάτην ἆθλοι πληγὰς, οἱ δὲ, καὶ τραύματα λαμβάνοντες; Σο. ἔστιν ὦ Ανάχαρσι, μηδέποτε ἐπιτηκέναι πολιτείας ἕξιν πρὸς μηδέν. ἐ γὰρ ἂν τὰ καλλίστα τῶν ἐθῶν ἐν λόγῳ ἐτίθεσο. ὧν δέ σοι μελήσῃ ποτὲ εἰδέναι ὅπως ἂν τὰ κάλλιστα οἰκοῖτο πόλις, καὶ ὅπως ἂν ἄριστοι γίγνοιντο οἱ πολῖται αὐτῆ, ἐπιτήδευε τότε καὶ τὰς ἀσκήσεις ταύτας, καὶ ἡμᾶς φιλοτιμοῦ σὺν αὐτὰς, καὶ ἴσθι πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχειν ἐγκατεμεμιγμένον τοῖς πόνοις, οἳ καὶ νῦν μάτην ἀπεδάζειν δοκοῦσι. Ανα. καὶ μὴν ὦ Σόλων, κατ' ὀδὸν ἄλλο ἀπὸ τῆς Σκυθίας ἥκω παρ' ὑμᾶς, τοσοῦτον μὲν χρόνον διοδεύσας, μέγα τε Εὔξεινον, καὶ δυσχείμερον περαιωθείς, καὶ ὅπως νόμοις τὸν τῶν Ἑλλήνων ἐκμαθοιμι,

iucunda talium certaminum recordatio. Verùm dic mihi, omnes-ne certatores accipiunt ea præmia? *Sol.* Nequaquam: sed vnus ex omnibus, qui cæteros vicerit. *Ana.* Ergó-ne Solon pro obscura, & ambigua victoria tam multi laborem suscipiunt, præsertim cùm sciant, fore vt vnus ex omnibus victor declaretur, victíque sint complures, quorum alij verbera, alij vulnera miseri acceperint? *Sol.* Videris Anacharsi, nihil vnquam de republ. bene instituta intellexisse. Non enim pulcherrimos mores vituperares. Sed siquando tibi curæ erit nosse, tum qua ratione optimè sit administranda respub. tum qua ratione ciues eius euadere possint optimi, tunc has exercitationes, nostrámque in his æmulationem laudabis: quinetiam intelliges eas multum vtilitatis habere cũ laboribus permixtum, quanquam nunc ijs inanè operam dare videntur. *Ana.* Atqui Solon, ego non alia de causa veni ad vos ex Scythia, tantum emensus itineris, magno & tempestuoso Euxino traiecto, quàm vt Græcorum leges perdiscã,

καὶ ἔθη παρ' ὑμῶν καταμάθωμαι, καὶ πολιτείαν τὴν ἀρίστην ἐκμελετήσωμαι. διὸ καὶ σε μάλιστα φίλον ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων, καὶ ξένων, προσειλόμην κτῆμα πολλοῦ, ἐπιστήμην νόμων τε πατρίων ξυγγραφέα εἶναί σε, καὶ ἐθῶν τῶν ἀρίστων εὑρετήν, καὶ ἐπιτηδευμάτων ὠφελίμων εἰσηγητήν. καὶ ὅλως, πολιτείας τινὸς σωφρονιστήν. ὥστε ἂν αὖ σοφιστὴς διδάσκων με, καὶ μαθητὴν ποιούμενος, ὡς ἥκιστά σοι, καὶ ἄποτος παρακαθεζόμενος, ἐς ὅσον ἂν αὐτὸς διαρκέσῃς λέγων, κεχηνὼς, ἐπακούσομαι περὶ πολιτείας τε, καὶ νόμων διεξιόντος. Σα. τὰ μὲν πάντα, οὐ ῥᾴδιον ὦ ἑταῖρε διελθεῖν ἐν βραχεῖ. ἀλλὰ καὶ μέρη ὁπόσα, εἰπὲ ἕκαστα. οἷα μὲν περὶ θεῶν, οἷα δὲ περὶ γονέων, ἢ περὶ γάμων, ἢ τῶν ἄλλων δοκεῖ ἡμῖν. ἃ δὴ περὶ τῶν νέων γιγνώσκομεν, καὶ ὅπως αὐτοῖς χρώμεθα, ἐπειδὰν πρῶτον ἀρξώνται σωμάτων τε τὸ βέλτιονος, καὶ τῷ σώματι ἀνδρείζεσθαι, καὶ ὑφίστασθαι τοὺς πόνους, ταῦτα ἤδη σοι διεξίωμι, ὡς μάθοις ἅττινος χάριν τὰς ἀσκήσεις ταύτας προτιθείμεθα αὐτοῖς, καὶ διαπονεῖν τὸ σῶμα καταναγκάζομεν. εἰ

morésq; vestros cognoscam, & optimam reipub. institutionem calleam. Quapropter te potissimùm ex omnibus Athenien sibus, & peregrinis, amicum elegi famam sequutus: siquidem audiui te legum optimarum esse scriptorem, morúmque præstantissimorum inuentorem, & institutorum vtilium authorem: denique reip. cuiusdam concinnatorem. Itaque non tam sis diligens me docendo, tuúmque discipulum faciendo: quàm ego libenter, impastus & imporus tibi assidendo, quoad tu dicendo pareris, inhians inaudiam te de repub. & legibus differentem. Sol. Omnia quidem, amice, non sit facile paucis persequi. Sed singula particulatim ingressus, cognosces: quid de Dijs, quid de parentibus, aut de nuptijs, alijs-ue rebus præcipiamus, quid etiam de iuuenibus decernamus, & quo pacto illis vtamur, vbi primùm cœperint sentire quid sit melius, corpore roborari, & labores sustinere: hæc ego iam narrabo tibi: vt intelligas quorsum has exercitationes ipsis proponamus, & corpora laboribus durare cogamus:

μὴν ἕνεκα τῶν ἀγώνων, ἵνα τὰ ἆθλα δυνάμενοι ἀναφέρεσθαι, ἐπ' ἐκεῖνα μὲν γὰρ ὀλίγοις πάνυ καὶ ἀπαιτῶν χωρεῖ, ἀλλὰ μεῖζόν τι ἅπασι τῇ πόλει ἀγαθὸν ἐκ τούτου καὶ αὐτοῖς ἐκείνοις προσκτώμενοι. κοινὸς γάρ τις ἀγὼν ἄλλος ἅπασι τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις προκεῖται, καὶ στέφανος οὐ πίτυος, οὐδὲ κοτίνου, οὐ σελίνου, ἀλλ' ὃς ἐν αὐτῷ πολλὰ ἀξιῶν ἔχει τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν. ἔστι δὲ ἐλευθερίαν λέγω αὐτὸ τὸ ἑκάστου ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ τῆς πατρίδος, καὶ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ ἑορτὰς πατρίους ἀπολαῦσαι, καὶ οἰκείων σωτηρίαν. καὶ κάλλιστα, ὦν ἄν τις εὔξαιτο γένοιτο ἂν οἱ παρὰ τῶν θεῶν. ταῦτα πάντα τῷ στεφάνῳ, ὃν ἐγὼ περιτίθημι, συναναπέπλεκται, καὶ ἐκ τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου περιγίγνεται. ἐφ' ὃν αἱ ἀσκήσεις αὗται, καὶ οἱ πόνοι ἄγουσιν. Ανα. Ταῦτα ὦ θαυμάσιε Σόλων, τοιαῦτά μοι, καὶ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ ἔχων ἆθλα διηγεῖ, καὶ σέλινα δίκην, καὶ θαλλὸν ἐλαίας ἐχούσας, καὶ πίτυν; Σο. καὶ μάλα ὦ Ἀνάχαρσι, οὐδὲ ἐκεῖνα σοι ἔστι δόξει μικρὰ εἶναι, ὅταν ἃ λέγω καταμάθοις

non solùm propter certamina, vt præmia queant cõsequi, quæ paucis ex omnibus contingunt: sed quia maius quoddam bonum vniuersæ reip. atque ipsis hinc comparamus. Siquidem aliud quoddam commune omnibus bonis ciuibus certamen est propositum, & corona non ex pinu, non ex oleastro, aut apio contexta, sed quæ in se hominũ fœlicitatem complectitur: nimirum libertatem priuatim vniuscuiusque, patriæque cõmuniter: præterea diuitias, gloriam, & festorum patriorum fruitionem, & necessariorum salutem. Denique pulcherrima quæque quæ quiuis sibi à Dijs dari optaret. Hæc omnia cum corona quam dico, contexuntur, & ex illo certamine accedunt, ad quod istæ exercitationes, & labores ducũt. *Ana.* At tu, Solon admirande, cùm tot tantáque præmia mihi percẽsenda habeas, poma, apiúmq; commemoras, ac virentem syluestris oleæ ramum, & pinum. *Sol.* Atqui, ô Anacharsi, ne illa quidem tibi videbuntur exigua, vbi quæ dicturus sum, intelleXeris. Eodem enim consilio

ἀπὸ γάρτου τ' αὐτῆ γνώμης

γίγνεται, καὶ μίαν πᾶσαι ταύτας ἔχει μικρὰ τὰ μείζονος ἐκείνου ἀγῶνος, καὶ τὸ στεφάνου, ὃν κατέλεξε τὸ παιδαίμονος. ὁ δὲ λόγος, ἂν οἷόν ὅπως ἔμπρεπῆ τὴν τάξιν, ἐκείνων μεστέσθω ἐπαινῶν, τῶν ἐν Δήμοι γενομένων, καὶ Ὀλυμπιάσι, καὶ ἐν Νεμέᾳ. πλὴν ἀλλὰ νῦν, χαλεπὸν γὰρ ἄχρι πάνυ, καὶ σὺ ὡς ἔοικας σπεύδοντι ἀκούειν, ἀπὸ ῥᾳστώνης ἐπὶ τὰ ῥᾴδια σπεύσω ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, καὶ τὸν κοινὸν ἀγῶνα, δι' ὃν φημὶ πάντα ταῦτα ἐπινενοῆσθαι. Ἄγαθ', ἄμεινον ὦ Σόλων οὕτω. καθ' ὁδὸν γὰρ ἂν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωρεῖν. καὶ τάχ' ἂν ἴσως ἀπὸ τούτων πιθοίμην, μήθ' ἑκόντων ἔτι καταγελᾶν, εἴ τινα ἴδοιμι στρωννύμενον κοπίνῳ, ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἐς τὸ σύστιον ἐκεῖσε ἀπελθόντες, καθίσωμεν ἐπὶ τῶν θάκων, ὡς μὴ ἐνοχλοῖεν ἡμῖν ἐπικεκραγότες τοῖς παλαίουσιν. ἄλλως τε, εἰρήσεται γὰρ, οὐδὲ τὸν ἥλιον ἔτι ῥᾳδίως ἀνέχομαι, ὀξὺν, καὶ φλογώδη ἐμπίπτοντα μοι τῇ κεφαλῇ. τὸν γὰρ πῖλόν μοι ἀφελεῖν οἰκοθεν ἔδοξεν, ὡς μὴ μάτην ἐν ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ σχήματι. ἢ ὃ ὤκασε τὸ ἔτος, ὅπερ τὸ πυρώδεστατόν ἐστι τοῦ θέρους

fiunt illa, sintque planè partes quædam exiguæ maioris illius certaminis, atque coronæ per omnia fœlicis, quam descripsi. Nescio verò quo pacto nostra oratio transgressa ordinem, horum priùs meminit, quæ in Isthmo, Olympia, & Nemea fieri consueuerunt. Verumtamen nos, siquidem vacat, & tu, vt ais, audiendi es cupidus, ad principium facilè recurremus, ac commune illud certamen, cuius causa hæc omnia instituta esse dicunt. Ita præstat Solon. Nam oratio recta via nobis magis progredietur: & his fortè persuadebor, nequem posthac amplius subsannem eorum quos aut oleastro se coronantes, aut apio coronatos conspexero. Sed si videtur, ad locum illum vmbrosum profecti, in sedibus consideremus, ne nos interpellent qui luctantibus acclamant. Quinetiam, ne quid difficilem, neque solem facilè ferens, eúmque acutum & feruentem nudo capiti imminentem. Attenim pileū è domo demere visum est, ne solus apud vos vterer habitu peregrino. Iam anni tempus est, quo sidus illud feruentissimum

ὑμῖν κύων φαστὲ, πάντα κατα-
φλέγοντος, καὶ τὸν ἀέρα ξηρὸν,
καὶ διακαῆ πνέοντος, ὅτε ἥλιος
μεσημβρίαν ἤδη ἄγει κεφα-
λῆς ἐπικείμενος, φλογμὸν τοι-
οῦτον φέρειν τοῖς σώ-
μασιν. ὥστε καί σου θαυμάζω
ὅπως γηραιὸς ἤδη ἀνθρωπος,
οὔτε ἰδίεις πρὸς τὸ θάλπος,
ὅπερ ἐγὼ, οὔτε ὅλως ἐνο-
χλεῖσθαι ἔοικας, ἢ δὲ φιλέ-
πεις σύσκιόν τι, ἔνθα ὑποδύ-
ῃ, ἀλλὰ δέχῃ τὸν ἥλιον ἐυ-
μαρῶς. Σο. οἱ μάταιοι γὸ
οὗτοι πόνοι ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ
αἱ συνεχεῖς ἐν τῷ πηλῷ κυ-
βιστήσεις, καὶ αἱ ὑπαίθριοι ἐν
τῷ ἀμμῳ παλαιστρίαι, τοῦτο
ἡμῖν τὸ ἀνιαρότατον παρέχουσι
πρὸς τὸν τοῦ ἡλίου βολάς. καὶ ἐγὼ
μὲν πίλου δέομαι, ὃς τὴν
ἐκτὸς κωλύσει καθικνεῖσθαι τῆς
κεφαλῆς. ἀπιθανὸν δ' οὐδέν. καὶ
ὅπως μὴ καθάπερ νόμοις, πρὸ-
σέξεις οἷς ἂν λέγω πρὸς σὲ,
ὡς ἐξαπάτης πιστεύειν αὐτοῖς,
ἀλλ' ἴσθι ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τι
λέγεσθαι δοκῇ, ἀντιλέγειν ἐυ-
θύς, καὶ διευθύνειν τὸν λόγον,
δυοῖν γὸ θατέρου πάντως ἐμὲ
ἂν ἁμαρτοίμην, ἢ σὲ βεβαίως
πεισθῆναι ἐπιχειροῦντα ὁπόταν
μὴ ἀπλοῦν εἶναι, ἢ

Canis à vobis dictum, omnia perurit, & siccum calidúmque aërem reddit, quãdo sol meridie capiti impendens, intolerabilem eiusmodi feruorem corporibus induA cit. Itaque demiror quî fiat vt tu homo iam annosus, ad æstum non sudes quemadmodum ego, neque ab eo infestari videaris, neque locum vmbrosum exploras, B quem subeas, sed solem facilè toleras. *Sol.* Inanes illi labores, ô Anacharsi, assiduæque in cœno volutationes, & quos sub dio in arena sustinemus labores, C nobis hoc præstant præsidium aduersus radios solis, neque amplius egemus pileo, qui ipsos caput ferire prohibeat. Abeamus igitur. Noli verò ijs quæ D dicturus sum tanquam legibus mentem adhibere, vt illis per omnia fidem habeas, sed vbicunque aliquid non rectè dici videbitur, statim contradicito, E meáque verba corrigito. Etenim ab horum alteruter non prorsus aberrabimus: aut constanter tibi persuasero, quum ea quibus est contradicendũ effuderis: aut ego de nouo discam me non

ὀρθῶς γιγνώσκω περὶ αὐτῶν. καὶ ἐν τούτῳ πᾶσα ἂν σοι ἡ πόλις ἡ Ἀθηναίων, εἰ καὶ ῥᾳθυμοί χάριν ὁμολογοῦσα. ὅτῳ γὰρ ἂν ἐμὲ παιδεύσῃς, καὶ μεταπείσῃς πρὸς τὸ βέλτιον, ἐκείνῳ τὰ μέγιστα ἴσῃ ὠφελημώς. οὐδὲν γὰρ ἀποκρυψαίμην αὐτῶν, ἀλλ' εὐθὺς εἰς τὸ μέσον καταθήσω φέρων. καὶ καταστὰς ἐν τῇ πυκνὶ ἐρῶ πρὸς ἅπαντας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ μὲν ὑμῖν ἔγραψα τοὺς νόμους, οἵοις ἂν ὑμᾶς ὠφελιμωτάτοις εἶναι τῇ πόλει. ὁ δὲ ξένος οὗτος, διίξας σε ὦ Ἀνάχαρσι, σκύθης μὲν ὤν, σοφὸς δ' ὤν, μετεπαίδευσέ με, καὶ ἄλλα βελτίω μαθήματα, καὶ ἐπιτηδεύματα ἐδίδαξατο. ὥστε εὑρεθείης ὑμῶν ὁ ἀνὴρ ἀναμαχάφθω. καὶ χαλκοῦν αὐτὸν ἀναστήσατε παρὰ τοὺς ἐπωνύμους ἐν πόλει παρὰ τὴν Ἀθηνᾶν. καὶ εὖ ἴσθι ὡς ἂν ἀχθοῖτο ἡ Ἀθηναίων πόλις, παρὰ βαρβάρου, καὶ ξένου, τὰ συμφέροντα ἐκμανθάνοντες. Ανα. τοῦτο ἐκεῖνο λῷ ἄρα, ὃ ἐγὼ περὶ ὑμῶν ἤκουον τῶν Ἀθηναίων, ὡς εἶητε εἴρωνες ἐν τοῖς λόγοις. ἐπεὶ πόθεν αὖ ἐγὼ γραμμὰς, καὶ πλατὺς ἄνθρωπος, ἐφ' ἁμάξης βεβιωκὼς, ἄλλοτε

rectè de his statuere. Quo nomine omnis Athenienſiũ ciuitas, non satis magnas gratias agere possit. Nam quum me docueris, & ad A meliorem sententiam transtuleris, illi maximæ vtilitatis author fueris. Neque hoc eam celabo, sed statim in medium proferam: & stans in Pnyce, omnibus dicam, Ego B vobis, Athenienſes leges conscripsi, quas ciuitati fore vtiliſſimas putabam. Sed hospes iste, te digito commonstrans Anacharsi, quanquam est Scytha, sapit tamen, & me C aliter docuit, aliáque præcepta, & instituta præstantiora tradidit. Itaque hunc de vobis esse bene meritum literis prodatur, æneámque statuam illi erigite prope ciuitatis proceres apud Mi- D neruam. Probè verò scias fore vt nequaquam ciues Athenienſes pudeat, ea quæ sunt ex reip. vsu, ex barbaro, peregrinóque viro discere. Ana. Hoc erat sanè quod de vobis Athenienſibus inau- E dieram, vos esse in sermonibus irrisores. Vnde enim ego agrestis & erro, qui vi- n in plaustris egi, subinde lum solo permutans, qui n nulla vnquam ciuitate

ἄλλου γοῦν ἀμείβων, πάλιν ἢ

habitaui, neque aliàs vllam nisi nunc primùm vidi, de administranda repub. verba facerem, atque adeò indigenas homines docerem, qui vrbem hanc antiquissimam bonis legibus instructam tanto iam tempore incoluerunt? potissimùm verò te, Solon, cui hoc, vt perhibent, ab initio fuit institutum vt nosses quo pacto posset respub. optimè administrari, quibus etiam legibus vtens, fœlicitate frueretur. Verũ & in hoc tibi vt pote legum latori est credendum. Contradicã autẽ siquid minùs rectè dicere videberis, vt si minùs addiscã. Et ecce iam declinato sole in vmbra sumus: sedẽq; periucunda, & opportuna super frigidò lapide præsto est. Dic igitur ab initio exorsus, quãobrem statim à pueris iuuenes exerceatis laboribus, & quomodo viri præstãtissimi vobis ex cœno illo euadant, & his exercitationibus, & quid puluis, quid saltationes in caput ipsis ad virtutẽ conferant. Nam hoc in primis ab initio audire cupiebam. At reliqua in posterum, suo tempore singula me docebis. Hoc autem inter dicendum memineris Solon, te apud barbarum hominem verba facturum. Id dico

ἔτε οἰκάσας πώποτε, ὅτε ἄλλοτε, ἢ νεωϊστοφαντὸς, περὶ πολιτείας διξόμενος, καὶ διδάσκων ἀυτοχθονας ἄνδρας, πόλιν ταύτην ἀρχαιοτάτην τοσούτοις ἤδη χρόνοις ἐν εὐνομίᾳ κατῳκικότας; ἢ μάλιστα σὲ ὦ Σόλων, ὥστοτο ὡς φασιν, ἐξ ἀρχῆς ἢ μάθημα ἐγίνετο, ὅπως ἂν ἀρίστα πόλις οἰκοῖτο, ἢ οἷς τισι νόμοις χρωμένη, εὐδαιμονήσειε. πλὴν, ἀλλὰ ἢ τοῦτο ὡς νομιστὴ πιστέον σοι. ἢ αὐτεπαῖ μὴ τι μοι δόκῃ μὴ ὀρθῶς λέγειν, ὡς βεβαιότερον μάθοιμι ἢ ἰδοὺ γὰρ ἤδη ἐκφυγόντες τὸ ἥλιον, ἐν τῷ σωτηρίῳ ἐσμὲν. ἢ καθέδρα μάλα ἡδεῖα, ἢ εὔκαιρος, ἐπὶ ψυχρῷ τῷ λίθου. λέγε οὖν τὸν λόγον ἐξ ἀρχῆς, καθάπερ τοὺς νέους παρακαλοῦντες, ἐν παίδων εὐδοὺς διατρίβειτε, καὶ ὅπως ὑμῖν ἄριστοι ἀνδρες ἀποβαίνοιεν ἐν τοῖς πόλεμοις, ἢ τ' ἀσκημάτων τούτων, ἢ τί ἢ κόνις, ἢ τὰ κυβιστήματα, συμπαλαίειν πρὸς ἀρετὴν αὐτοῖς. τοῦτο γὰρ δὴ μάλιστα ἐξ ἀρχῆς εὐδοὺς ἐπεθύμουν ἀκούσαι. τὰ δ' ἄλλα, εἰς ὕστερον διδάξῃ με κατὰ σχολὴν ἔκαστον ἐν τῷ μέρει. ἐκεῖνο μέντοι ὦ Σόλων, μέμνησό μοι παρὰ τὸν ῥῆσιν, ὅτι πρὸς ἀνδρα βάρβαρον ἐρεῖς. λέγω δὴ,

ὡς μὴ περιπλέκῃς, μηδ' ἀπομηκύνῃς τοὺς λόγους. δεδια γὰρ μὴ ἐπιλανθάνωμαι τῶν πρώτων, εἰ τὰ μὲν ταῦτα πολλὰ ἐπιῤῥεῖ. So. οὐ τοῦτο ὦ Ἀνάχαρσι, τἀμὲ ἐυσῃ ἄμεινον, ἵνα σοι δοκῇ μὴ πάνυ σαφὴς ὁ λόγος εἶναι, ἢ πόῤῥω ποι ἀποπλανᾶσθαι εἰκῇ ῥέων. ἐρήσῃ γὰρ μεταξύ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς, καὶ διακόψῃς αὐτοῦ τὸ μῆκος. ἢν μέντοι μὴ ἐξαγωγίαι, μηδ' πόῤῥω τοῦ σκοποῦ τὰ λεχθέντα ᾖ, κωλύσει οὐδὲν οἶμαι, εἰ καὶ μακρὰ λέγοιτο. ἐπεὶ καὶ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἣν τοὺς φονικοὺς ἡμῖν δίκας δικάζῃ, πάντων οὕτω ποιεῖν. ὁπόταν γὰρ ἀνελθοῦσα εἰς τὸν πάγον συγκαθέζηται φόνου, ἢ τραύματος ἐκ προνοίας, ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, ἀποδίδοται λόγος ἑκατέρῳ τῶν κεινομένων, καὶ λέγουσιν ἐν τῷ μέσῳ, ὁ μὲν διώκων, ὁ δὲ, φεύγων. ἢν αὐτοῖ, ἢν ῥήτορας ἀναβιβάζονται τοὺς ἐρουμένους ὑπὲρ αὐτῶν. οἱδὲ, ἐς ἂν μὲν περὶ τοῦ πράγματος λέγωσιν, ἀνέχεται ἡ βουλὴ, καθ' ἡσυχίαν ἀκούουσα. ἢν δέ τις ἢ ὡς εὐνουστέρους ἀπεργάσαιτο ἑξῆθεν ἑπτορας τῷ πράγματι, ne oratione implices, & producas. Vereor enim ne prima mihi excidant, si multa post hæc affluãt. *Sol.* Tu hoc, Anacharsi, lõgè melius constitues, vbicũq; parũ perspicua tibi videbitur oratio, aut procul vagari temerè fluendo. Interim enim quicquid voles, interrogabis, & prolixitatẽ eius recides. Quãquã vbi nõ erunt extra rẽ, nec à scopo distabũt quæ dicã, nihil obstabit orationẽ longiùs progredi. Siquidẽ etiã Areopagitico Senatui, qui capitales causas iudicat, in more est ita facere. Quũ enim in Areopagũ ascẽderũt, & cædis, aut vulneris ex destinato inflicti, aut incẽdij causam cogniturũ cõsederũt, vtriq; disceptãtiũ dicendi datur copia, & dicũt sigillatim, nempe accusator, & reus: aut ipsi per se, aut causidicos pro ipsis dicturos conducunt. Illi ergo, quandiu ea quæ ad rem attinent dixerint, à Senatu auscultante cum silentio perferũtur. Sed siquis procemio exordiatur, vt Senatorum animos erga se propensiores reddat, aut miserationem, aut exaggerãtionem extrinsecus rei inducat, qualia permulta oratores φεύγοντα ἐκτὸς τοῦ λόγου, αὐτὸν, ἢ οἶκτον, ἢ δύνασιν εἶα πολλὰ ῥητόρων παῖδες

in

τοὺς δικασὰς μηχανῶν-
ται, παρελθὼν ὁ κήρυξ, κατε-
σιωπησεν ὑμᾶς, καὶ ἐὰν λα-
χῇ θεὸς τῇ βουλῇ, ἢ πα-
ρεπαίσει τὸ πρᾶγμα ἐν τοῖς
λόγοις, ὡς μηκέτι τὰ γεγιν-
μένα οἱ Ἀρεοπαγῖται βλέπωσιν.
ὥστε καὶ σὺ ὦ Ἀνάχαρσι, ἀρεο-
παγίτης ἐν τῷ παρόντι πει-
θου ἐμοὶ. καὶ κατ' ἐμὲ τῆς
βουλῆς μου νόμον, ἄκουε, καὶ
σιώπα εἰλεῦ, ἵν' ἥδιον κατα-
κηκτηριώμενος. ἄκρει δ' αὖ
ὑμῖν τῷ πράγματι λέγεται,
ἔξεσι ἐπομνυέναι. ἐπὶ γὰρ
ἐμοὶ ἐπὶ τοσοῦτον τὴν
συνουσίαν, ὡς ἄχθεσθαι οἱ ἀπο-
τύπου ῥήσεις. ἀλλὰ καὶ τὸ σκιὰ
σκιὰ, καὶ ἡμεῖς σχολὴν ἄγομεν.
Ανα. συγχωρῶμαί σου ταῦτα
ὦ Σόλων. καὶ ἐγὼ λοιπὸν χάριν
οὐ μικρὰν οἶδά σοι καὶ ἐπὶ τού-
τοις, ὅτι παρεῖρον τὸν λόγον,
καὶ τὰ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ γιγνόμενα
ἐδίδαξάς με, θαυμάσια ὡς ἀλη-
θῶς, καὶ ἀγαθῶν βουλευτῶν
ἔργα, θεὸς ἀληθείαν οἰσόντων
τῷ λόγῳ. ἐπὶ τούτοις ἂν ἤδη
λέγε. καὶ ὁ ἀρεοπαγίτης ἐγὼ, τοῦ-
το δὴ ἔθος μοι, κἀμὲ σιγᾶν ἢ βου-
λὴν ἀκούσομαί σου. Σο. ἀκουε
δὴ βραχέων παρακέλευσαι χρὴ
σε, περὶ πόλεως, καὶ πολιτῶν

in iudices moliuntur, prodiens præco, protinus imponit silentium, non permittens vt apud Senatum nugetur, & rem verbis A inuoluat, quominus Areopagitæ rem vti gesta est, nudam videant. Itaque te, Anacharsi, Areopagitam in præsens constituo: ac iuxta Senatus legem à me conditam, attende, mihique silentium impera, si te orationis B dulcedine mulceri senseris, ita vt non habeas liberum iudicium. Quandiu verò quæ ad causam attinent, dicetur, orationem extendere C licebit. Neque enim amplius sub sole colloquemur, vt longiorem orationem grauiter feras: sed & vmbra est densa, & otio abundamus. *Ana.* Æqua sunt quæ dicis, Solon. Atque ob hæc tibi D magnam habeo gratiã, quòd hac digressiuncula, me docueris ea quæ fiunt in Areopago, miranda certè, & bonorum Senatorum, veritati suffragantium recta ratio. Iã ergo de his differe. Ego verò E quẽ constituisti Areopagitã, pro huius consilij more, te audiam. *Sol.* Proinde paucis tibi priùs est audiendũ, quid de ciuitate, ciuibúsque sentiam. Nos ciuitatem non

ἡμῖν δοκεῖ, πόλιν γὰρ ἡμεῖς ἐ τὸ

οἰκοδομήματα ἡγούμεθα εἶναι, οἷον τεῖχη, καὶ ἱερὰ, καὶ νεωσοίκοις, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ σῶμά τι ἐδαφῖον, καὶ ἀκίνητον ὑπάρχειν ἐς ἀσφάλειαν τῶν πολιτευομένων. τὸ δὲ πᾶν κῦρος, ἐν τοῖς πολίταις πιθέμεθα. τούτους γὰρ εἶναι τοὺς ἀναπληροῦντας, καὶ διατάττοντας, καὶ ἐπιτελοῦντας ἕκαστα, καὶ φυλάττοντας οἷόν τι ἐν ἡμῖν ἑκάστῳ ὄντων ἡ ψυχή. τοῦτο δὴ τοίνυν καταμηθέντες, ἐπιμελούμεθα μὲν ὡς ὁρᾷς καὶ τοῦ σώματος τῆς πόλεως, κατακοσμοῦντες αὐτὸ, ὡς κάλλιστον ἡμῖν εἴη, ἔνδοθέν τε οἰκοδομήμασι κατεσκευασμένον, καὶ τοῖς ἔκτοσθεν ταύτας περιβολαῖς, ἐς τὸ ἀσφαλέστατον περιπεφραγμένον. μάλιστα δὲ καὶ ἀξιοῦμεν τοῦτο προνοεῖσθαι, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχὰς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γίγνοιντο. τοὺς γὰρ τοιούτους, σφίσι τε αὐτοῖς καλῶς χρήσεσθαι ἐν εἰρήνῃ συμπολιτευομένους, καὶ ἐν πολέμου σώσειν τὴν πόλιν, καὶ ἐλευθέρους, καὶ εὐδαίμονας διαφυλάξειν. τὴν μὲν δὴ προτέραν αὐτῶν, μητέρας, καὶ τίτθους, καὶ παιδαγωγοὺς ἐλευθερίοις ἄγειν τε, καὶ τρέφειν

ædificia putamus esse, cuiusmodi sunt muri, & fana, & porticus ad mare ædificatæ: sed tanquam firmum atque immobile quoddam corpus, in quod incolæ vrbis ad securitatem recipiuntur. Sed omne arbitrium in ciuibus ponimus: quoniam hi sunt qui implent, ordinant, & perficiunt singula, seruántque, quali in nobis singulis gubernandi officio anima fungitur. Quod cùm intelligamus, corpus ciuitatis, vt vides, curamus, ipsum ornando, vt pulcherrimum habeamus, sítq; intrinsecus ædificijs instructum, atque extrinsecus his mœnibus firmissimis circunseptum. Cumprimis verò hoc prouidemus, vt ciues mente boni & corporibus robusti euadant. Quoniam qui sunt ita comparati, in conuersatione ciuili pacis tempore rectè se gerunt, i bello verò ciuitatem liberant, liberámque & fœlicem conseruant. Itaque primam illorum educationem, matribus, nutricibus, & pædagogis committimus, vt disciplinis liberalibus eos imbuant, atque educent. Quũ

ἐπιτρέπομεν τὴν παιδείαν ἐν αὐτοῖς. ἐπειδὰν δὲ συμβῇ ἤδη

γίγνωνται τῶν καλῶν ἐχόντων, καὶ αἰδὼς, καὶ ἐρύθημα, καὶ φόβος, καὶ ἐπιθυμία τῶν ἀεὶ
καλῶν ἀναφύηται αὐτοῖς, καὶ αὐτὰ
ἤδη τὰ σώματα ἀξιόχρεα δο- A
κῇ πρὸς τοὺς πόνους, παχύτερα
γεγενῆσθαι, καὶ πρὸς τὸ ἰσχυρότε-
ρον συνεστάναι, τηνικαῦτα ἤδη
παραλαβόντες αὐτοὺς διδά-
σκομεν, ἄλλα μὲν τῆς ψυχῆς
μαθήματα καὶ γυμνάσια προ- B
τιθέντες, ἄλλως δὲ πρὸς τοὺς
πόνους καὶ τὰ σώματα ἐθίζοντες.
ἐ γὰρ ἱκανὸν ἡμῖν ἔδοξε τὸ μό- C
νον φῦναι ὡς ἔφυ ἕκαστος, ἤτοι
κατὰ τὸ σῶμα, ἢ κατὰ τὴν ψυχήν,
ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως, καὶ μαθη-
μάτων ἐπ' αὐτοὺς ἥκομεν. ἀφ'
ὧν τὰ τε εὐφυῶς διακείμενα,
βελτίω πάντως γίγνοιντο ἄν, D
καὶ τὰ φαύλως ἔχοντα μεταχω-
ροῖτο πρὸς τὸ βέλτιον. καὶ τὸ
παράδειγμα ἡμῖν παρὰ τῶν γε-
ωργῶν, οἱ τὰ φυτὰ μέχρι μὲν
πρόσγεια, καὶ νήπια ὄντα, σκέ-
πουσι, καὶ περιφράττουσιν, ὡς μὴ
βλάπτοντο ὑπὸ τῶν πνευμάτων.
ἐπειδὰν δ' ἤδη παχύνηται τὸ E
ἔρνος, τηνικαῦτα περιτέμνου-
σί τε τὰ περιπλά, καὶ παραδιδόντες
αὐτὰ τοῖς αὐτόμοις δονεῖν, καὶ
διαπαλεύειν, καρπιμώτερα ἀπερ-
γάζονται. οὕτω μὲν τοίνυν ψυχὴν,

autem res præclaras intelligere cœperint, & pudor, verecundia, metus, rerúmq; optimarum cupiditas ipsis innata fuerit, ipsáque corpora laboribus obeundis idonea visa fuerint, firmiora facta, & maiori robore constantia, tunc iam illos assumptos docemus, propositis quidem alijs animi documentis & exercitijs, aliter autem ad labores corpora assuefacientes. Neque enim existimamus satis esse vt tantùm ita se habeat quisque prout à natura est comparatus, siue corporis, siue animi ratione: sed etiam eruditione, & præceptis ad eos informandos opus habemus: quorum adminiculo bona indoles adaugeatur, mala verò in bonam transformetur. Cuius rei petendum est ab agricolis exemplũ, qui quandiu plantæ sunt humiles & tenerę, eas tegunt & circunsepiunt, ne à ventis lædãtur. Postquam verò auctus est ramus, tum superflua circuncidunt, eásque ventis mouendas, & agitandas permittentes, fructuosiores efficiunt. Itaque mentem Musica primùm, & Arithmetica

μουσικὴν τοίνυν καὶ ἀριθμη-

πκῆ καὶ ἀρρι πίζομεν, καὶ γράμματα γράφαζ, καὶ τορῶς αὐτὰ ὀπὶ λέξαζ διδάσκομεν. Θεσίωσι ἤδη, σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας, καὶ ἔργα παλαιὰ, καὶ λόγους ὠφελίμους ἐν μέτροις κατακοσμηθέντας, ὡς μᾶλλον μνημονεύοιεν, βαφὴ ἐμβάλλομεν αὐτοῖς. οἶδε, καὶ ἀκούοντες ἀριστείας τινὰς. καὶ πράξεις ἀνδρείους, ἐρέξονται τῷ μιμήσει καὶ θεὸς μίμησιν ἐπιγείρονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἀφίοντο, καὶ θαυμάζοιντο ὑπὸ τῶν ὕστερον, οἷα πάλαι Ἡσίοδός τε ἡμῖν, καὶ Ὅμηρος ἐπίνησαν. ἐπειδὰν ἤδη πλησιάσωσι θεσὶ τὴν πολιτείαν, καὶ δὴ αὐτοῦ ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ κοινὰ, καίτοι ἔξω τῶν ἀγώνος ἴσως ταῦτα, ἀλλ' οὖν ὅπως ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν ἀσκεθήσω, ἐξαρχῆς θεσῦκειτο εἰπεῖν, ἀλλὰ διότι τοῖς τοιούτοις πόνοις καταγυμνάζειν αὐτοὺς ἀξιοῦμεν, ὥστε αὐτὸς ἐμαυτῷ σιωπᾶν θεσστάττω, καὶ περιμένειν τὸν κήρυκα, καὶ τὸν Ἀρεοπαγίτην σὲ, ὃς ἴσως αἰδοῦς οἶμαι ἀνέχη λεγούσης ἤδη τοσαῦτα ἔξω τῶ θεσήγματος. Ανα. εἰπέ μοι ὦ Σόλων, θεσὶ ἣν τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἀλλὰ ἀποσιωπῶντας, καὶ τὴν βουλὴν θεσστίμων ἐπιγενόμενα; Σο. τί τοῦτο

excitamus, literásque pingere, & eas exactè pronuntiare docemus. Deinde iam adultioribus, sapientum virorum sententias, factáque priscorum, vtilésque sermones versibus exornatos, quò tenaciùs memoria teneant, ipsis occinimus. Tum illi auditis fortium virorum factis & actionibus memorabilibus, paulatim istiusmodi appetunt, & ad imitationem excitantur: vt & ipsi celebrentur, & posteris sint admirationi. Cuiusmodi multa nobis ab Hesiodo & Homero scripta sunt. Postquam verò se ad remp. applicarint, iámque obeunda erunt publica officia, quanquam fortè hæc sunt extrema, non enim qua ratione illorum animos exerceam? ab initio dicendum proposuimus: sed cur huiusmodi laboribus eos exercendos arbitremur. Itaq; ipse mihi silentium impero, non expectato præcone, neque te Areopagita, qui præ verecundia, vt puto, me tanta extrema toleras nugantem. Ana. Dic mihi Solon, cur in eos qui ad rém pertinentia non dicunt in Areopago, sed silétio prætereunt, nulla mulcta à Senatu est destinata? So. Cur hoc ex me quæsiisti? Nondum liquet. Ana. Quia ἤθελε με. ἀδὲ πω δῆλον. Ana.

ὅπ τὰ κάλλιστα, καὶ ἐμοὶ ἀκοῦσαι ἥδιστα παρεὶς τὰ περὶ τῆς ψυχῆς, τὰ ἧττον ἀναγκαῖα λέγειν διατρῖψαι, γυμνάσια, καὶ διαπονήσεις τῶν σωμάτων. Σο. μέμνημαι γὰρ ὧν ἦρξαι τῶν ἀπ' ἀρχῆς προρρήσεων, καὶ ἀποσπάσαι σε βούλομαι τοῦ λόγου, μὴ συ ἐπιταράξῃ τὴν μνήμην ἐπιρρέων. πλὴν ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐρῶ διὰ βραχέων, ὡς οἷόν τε. τὸ γὰρ ἀκριβὲς τῶν περὶ αὐτῶν διασκέψεως, ἑτέρας ἂν εἴη λόγου. ῥυθμίζομεν ἐν ταῖς γνώμαις αὐτῶν, τείνομεν τε τοὺς νοητοὺς ἐνδιδάσκοντες, οἷ δημόσια πᾶσι προκήρυττα ἀκροατηρίοις μεγάλοις γεγραμμένα ἅμα ἀναγιγνώσκουσι, κελεύοντες ἃ χρὴ ποιεῖν, καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίας, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα ἐκμανθάνειν, καὶ πράττειν τὰ δίκαια, καὶ ἐν τοῖς ἴσοις ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι, καὶ μὴ ἐρίζειν τοῦ αἰσχροῦ, καὶ ὀρέγεσθαι τοῦ καλοῦ. βίαιον δὲ μηδὲν ποιεῖν. οἱ δὲ ἀνδρες οὗτοι, σοφισταί, καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμῶν ὀνομάζονται. καὶ μάλιστα καὶ εἰς τὸ θέατρον συνιόντες ἀυτῶν δημοσίᾳ παιδεύομεν τοὺς κωμῳδίας. καὶ τραγῳδίας, ἀρετάς τε ἀνδρῶν παλαιῶν, καὶ κακίας διωκίζοντες. ἐκεῖνα δὲ παύσομεν. τοῖς δέ γε

rebus pulcherrimis, & mihi auditu iucundissimis, quibus exornatur animus, omissis, minùs necessaria, nempe exercitia, & corporis labores percensere cogitas. *Sol.* Eorũ, ô generose, memini, quæ ab initio sum præfatus, nec à via sermonem auocare volo, ne dilabẽs tuam memoriam conturbet. Verùm hæc quã paucissimis perstringam: siquidem harũ rerũ accurata disputatio, ad aliũ pertinet sermonem. Ergo mẽtes eorum componim⁹, cõmunes leges perdocendo: quæ maiusculis elementis scriptæ omnibus publicè legendæ proponuntur, quæ faciendæ, quæ fugiendæ, præcipientes. Tum etiam proborũ virorũ conuictu vtendum, à quibus opportunè loqui perdiscũt, tũ iusta facere, tũ ex æquo inter se cõuersari, neq; turpe quicquã appetere, sed rebus honestis se addicere: nihil per vim facere. Atq; hi viri probi, Sophistæ & Philosophi à nobis appellãtur. Præterea productos ipsos in theatrũ publicè docemus Comœdiarũ, & tragœdiarum actionibus, priscorũ hominũ virtutes & vitia spectantes, vt ab his auertantur, ad illa verò properè contendant. Porrò Comœdis cauillãdi, & ὡς τὰ μὲν, ἀποτρέπειν τε κωμῳδοῖς, καὶ ἀποκωμῳδεῖν, καὶ

λοιδορεῖσθαι ἐξίεμεν ἐς τὸν πολίτας, οὓς ἂν αἰσχρὰ, καὶ ἀνάξια τῆς πόλεως ἐπιτηδεύοντας αἰσθωμεθα. αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ οὕτω γίγνονται ὀνειδιζόμενοι, καὶ τῶν πολλῶν ὡς φεύγειν τὸν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις ἔλεγχον. Ανα. εἶδον ὦ Σόλων ὃς φῄς, τοὺς τραγῳδοὺς, καὶ κωμῳδοὺς, εἰσὶ ἐκεῖνοι εἰσὶν. ὑποδήματα μὲν βαφέα, καὶ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσαῖς δὲ ταινίαις πεπαστοικιλμένοι, κράνη δὲ ἐπικείμενοι παμμεγέθη, καὶ χαίτας παμμεγέθεις, αὐτοὶ δὲ ἐνδοθεν μεγάλα τε ἐκεκράγεσαν, καὶ διέβαινον ὡς οἷόν τε ὅπως ἀσφαλῶς ἐν τοῖς ὑποδήμασι. Διονύσῳ δ' οἶμαι τότε ἡ πόλις ἑώρταζεν. οἱ δὲ κωμῳδοὶ, βεβηχότεροι μὲν ἐκείνων καὶ πεζοὶ, καὶ ἀνθρωπινώτεροι, καὶ μᾶλλον ἔβοων. κράνη δὲ, πολὺ γελοιότερα. καὶ τὸ θέατρον γοῦν ἅπαν ἐγέλα ἐπ' αὐτοῖς. ἐκείνων δὲ τῶν ὑψηλῶν, σκυθρωποὶ ἅπαντες ἦκουν, οἰκτιζόμενοι οἷμαι αὐτῶν, παῖδας τηλικούτους ὄντας συζῆν ἀναγκαζομένους. Σο. ὦ ἐκείνους ὦ γαθὲ ὤκτιρον, ἀλλὰ ποιητὴς ἴσως ἀρχαῖόν τινα συμφορὰν ἐπεδείκνυτο τοῖς θεαταῖς, καὶ ῥήσεις οἰκτρὰς ἐπῆγεν ἐπὶ τὸ θέατρον. ὑφ' ὧν ἐς

probris insectandi permittimus potestatem, eos ciues, quos turpia & ciuitate indigna studia sectari cognouerint: cũ ipsorum in gratiam, quia sic obiurgati meliores euadunt: tum multorũ causa, vt similium facinorum reprehensionem euitent. Ana. Vidi Solon, quos dicis Tragœdos, & Comœdos: siquidem illi sunt, qui graues, altósque calceos induunt, vestémque gerũt aureis tæniis variegatam, & prorsus ridiculas magnũque hiãtes laruas habent. Ipsi verò intus magnum clamorem edũt, & nescio quomodo tutò in his calceamentis incedunt. Et nisi fallor, tunc ciuitas Dionysia celebrabat. Porro Comœdi cæteris erant breuiores, & pedestres, atque humaniores, minúsque vociferabantur, sed laruas multò magis ridiculas habebant, quos vniuersum theatrum risu excipiebat. Altos verò illos nemo non mœstus audiebat, commiseratione prosequens, quòd tãtas pedicas traherent. Sol. Non illos ô bone, miserabantur, sed fortè poëta priscã aliquam calamitatẽ spectatoribus repræsentabat, & miserabiles orationes in theatro tragicè pronũciãdas tradebat, qui-

ἐλάμβανε καταπαύεσθαι τοὺς ἀκούοντας. εἰκὸς δέ σε καὶ αὐλητὰς ἐπεσκέφθαι τινὰς τότε, καὶ ἄλλους τινὰ ᾄδοντας, ἐν κύκλῳ συνεστῶτας, καθ' αὑτὰ ὦ Ἀναχαρσι, ἐγχώρια ἀσματα, καὶ αὐλήματα. τούτοις δὲ ἐν ἅπασι, καὶ τοῖς τοιούτοις παρεθισμένοις ταῖς ψυχαῖς, ἀμείνονες ἡμῖν γίγνονται. τὰ δὲ σώματα, ὅπερ μάλιστα ἐπῆλθες ἀκοῦσαι, ὧδε γυμναζόμεθα, ἀποδυσάντες αὐτὰ οὐκ ἰσθῶ, ἐκεῖ ἀπαλὰ, καὶ τηλικαῦτα ἀσκήσεως ὄντα, πρῶτον μὲν εἰθίζειν ἀξιοῦμεν πρὸς τὸν ἀέρα, συνηκειωμένα αὐτὰ τοῖς ὥραις ἑκάστοις, ὡς μήτε θάλπος ἀπαρνεῖσθαι, μήτε πρὸς κρύος ἀπαχθεύειν. ἔπειτα δὲ, χρίομεν ἐλαίῳ, καὶ καταμαλάττομεν, ὡς εὐπειθέστερα γίγνοιντο. ἄτοπον γάρ, ἡγοῦμαι μὲν σκύτη νομίζομεν τῷ ἐλαίῳ μαλακύνεσθαι, ἐπιτηδειότερα, καὶ πολλῷ διαρκέστερα γίγνεσθαι, νεκρά γε ὄντα, τὸ δὲ ἔτι ζωῆς μετέχον σῶμα, μὴ ἂν ἄμεινον καὶ ῥᾳδίως ἔχειν τῷ ἐλαίῳ διατεθήσεσθαι. παλαίειν δὲ ποικίλα τὰ γυμνάσια ἐπινοήσαντες, καὶ διδασκάλους ἑκάστων ἐπιστήσαντες, τὴν μὲν τινα, πυκτεύειν, τὴν δὲ, παγκρατιάζειν διδάσκοντες ἐθίζουσιν, καὶ ὁμόσε χωρεῖν

A Qui carminum, Anacharsi, & tibiarum cantus non sunt inutiles: sed istis omnibus, atque eiusmodi rebus iuuenũ mentes exacuuntur, vnde illi meliores fiunt. Cæterùm B corpora (quod potissimum audire cupiebas) ad hũc modum exercemus, exutis, vt dixi vestimentis, quum non amplius sunt mollia, prorsúsque imbecilla, primùm ad C aërem assuefacimus, eá singulis tempestatibus accommodantes, no vel æstũ molestè ferant, vel ad frigus deficiant. Ea deinde oleo perungimus, & emollimus, vt habiliora reddantur. Absurdũ D enim esset, si quum putamus emollita oleo coria ruptioni minùs esse obnoxia, & diutiùs duratura, quæ iam sunt emortua, corpus quod etiãnum vitæ est particeps, non E melius olei vnctione reddi, existimarem⁹. Hinc excogitatis varijs exercitijs, & singulorũ magistris cõstitutis, hũc pugilatu, illũ pancratio certare docemus, vt laboribus tolerandis assuefiant,

b⁹ ad lachrymas pertrahebãtur auditores. Verisimile etiã est te tũc audisse tibicines aliquos, aliósque simul canentes, qui circunstabant.

ἢ πλαγαῖς, μὴ ὑ ἀποδείπνοντο δέ τ βλαμμάτων. τοῦτο ὑ ἡμῖν δύο τὰ ὠφελιμώτατα ἐξεργάζεται ἐν αὐτοῖς, θυμοειδεῖς τε παρασκευάζον ἐς τοὺς κινδύνους, καὶ τ σωμάτων ἀφειδῆν, καὶ θρασεῖς, ἐρίσασθαι, καὶ καρτερεῖς εἶναι. ὅσοι ὑ αὖτ κάτω συνευνοῦντες παλαίουσι, καταπίπτειν τι ἀσφαλῶς μανθάνουσι, καὶ αἴρεσθαι εὐμαρῶς, καὶ ὠθισμοὺς, καὶ περιπλοκὰς, καὶ λυγισμοὺς, καὶ ἄγχεσθαι δύασθαι, καὶ ἐς ὕψος ἀναβαστάσαι τ ἀντίπαλον. ἃ ἀχρεῖα μὲν ἔστι σὺν μελετῶντες, ἀλλὰ ἓν μὲ τὸ πρῶτον καὶ μέγιστον, ἀδιαμφιβόλως κτώμενοι. δυσπαθέστερα γὰρ, καὶ καρτερώτερα τὰ σώματα γίγνονται αὐτοῖς διαπονούμενα. ἕτερον ὑ, οὐδὲ αὐτὸ μικρόν. ἔμπειροι γὰρ ἂν ὦσι τούτου καθίστανται, εἴ ποτε ἀφικοίντο εἰς χρείαν τῶν μαθημάτων τούτων ἐν ὅπλοις. δῆλον γὰρ ὅτι καὶ πλευρὰν αὐδεὶ ὁ τοιοῦτος συμπλακεὶς, καταῤῥίψει τὸ ἀντίπαλον ῥᾳστα. καὶ καταπεσὼν, εἴσεται ὡς ῥᾴδια ἐξανίσασθαι. πάντα γὰρ ταῦτα ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπ' ἐκεῖνον τὸν ἀγῶνα παρεσκευάσμεθα τὸν ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ πολὺ

plagísque non cedant, nec metu vulnerum terga dent. Atque hæc exercitatio duo in ipsis vtilissima præstat. Nam & animosos ipsos reddit ad subeunda pericula, facitque vt corporibus non parcant, præterea vt bene valeant & sint robusti. Quotquot autem illorum deiecto in terram vultu luctantur, & securè excidere, & promptè exurgere eadem opera discunt, præterea propellere, tenaciter amplecti, & contorquere, & præfocare posse, & in altum sustollere aduersarium. Quæ sanè non sunt inutilia exercitia, sed quibus vnum illud primum maximúmque citra controuersiam comparant. Nam magis inoffensa, & robustiora fiunt ipsis corpora quum laboribus durantur. Alterum verò, non est exiguum; cùm hinc peritiam consequantur, siquãdo hæc præcepta in armis ad vsum sint reuocanda. manifestum enim est, fore vt vir huiusmodi hostem complexus, supplantando citiùs deijciat: & prolapsus ipse, quàm facillimè exurgere sciat. Hæc enim omnia, Anacharsi, ad illud certamen quod in armis peragitur, comparamus, nosque ita ἀμείνους χρήσασθαι τοῖς θύραις

ἀπαθεῖσιν, ἐπισθὰ θατέρους αὐτῶν γυμνὰ τὰ σώματα καταμελάξαντες, καὶ διαπονήσαντες, ἐρρωμενεστέρους, καὶ ἀλκιμωτέρους ἐξεργασόμεθα, καὶ κοῦφα, καὶ ὠτεινα, καὶ τὰ αὐτὰ βαρέα τοῖς ἀνταγωνιζομένοις. ἐντεῦθεν γὰρ οἶμαι τὸ μὴ τοῦτο, οἵους εἰκὸς σωματικοὺς ἕστασθαι τοὺς καὶ γυμνοὺς αὖ, φόβον τοῖς δυσμενέσιν ἐμποιήσοντας, οὐ πολυσαρκίαν ἀρχὸν, καὶ λευκὸν, ἢ ἀσθενείαν μετ' ὠχρότητος ἐπιδεικνυμένους, οἷα γυναικῶν σώματα ὑπὸ σκιᾷ μεμαρασμένα, φίλωτα, ἱδρῶτί τε εὐδοῦς πολλῷ ῥεόμενα, καὶ ἀθμαίνοντα ὑπὸ τῇ κράνει, καὶ μάλιστα ἢν καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νῦν τὸ μεσημβρινὸν ἐπιφλέγῃ. οἷς τί ἄν τις χρήσαιτο διώκων, καὶ τροπαῖα κομιούμενος, καὶ εἰ αἷμα ἴδοιεν εὐδοῦς παραπεμφθέντος, καὶ περαπτήσκοντας, πρὶν ἐντὸς βέλους γενέσθαι, καὶ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τοῖς πολεμίοις; οὗτοι δ' ἡμῖν ὑπέρυθροι ἐς τὸ μελάντερον ὑπὸ τοῦ ἡλίου κεχρωσμένοι, καὶ αἱμάτωπες, πολὺ τὸ ἔμψυχον, καὶ θρασὺ, καὶ αὐθρώδεις ἐπιφαινόμενοι, τοσαύτης εὐεξίας ἀπολαύοντες, ὥστε μικροὶ, καὶ καταγέλαστοι, ὅτε περιπλησθεῖς

exercitatis, melioribus vsuros putamus, postquam priùs illorum nuda corpora emollita, & exercitata effecerimus validiora, & robustiora, præterea leuia, & habilia, eadémque aduersarijs grauia. Intelligis enim, ni fallor quod hinc sequitur, quales eos in armis esse par sit, qui nudi terrorem hostibus incutient, non segnem & albam obesitatem, aut pallidam gracilitatem præ se ferentes: qualia ferè sunt mulierum corpora sub vmbra tabefacta, trepidantia, statímque multo sudore manantia, & sub galea anhelantia, maximè si sol, sub meridiem, vt nunc, ferueat. Quem enim prę̀berent vsum hi qui neque sitim, neq; puluerem ferrent, quique si sanguinem viderent, statim turbarentur, priúsque exanimarentur, quàm intra teli iactum, atque ad manus cũ hostibus venissent? Sed hi nostri iuuenes subrubri à sole nigriores redditi, vultu masculo, multum animi, coloris, virilísque vigoris præ se ferentes, támque bene habito corpore fruentes, neque sunt rugosi, & aridi, neque grandirate graues, verùm iusto modo

ἐς βάρος, ἀλλὰ ἐς τὸ σύμμετρον

πιεκλεγραμμένοι. τὸ μὲν ἀ-
χρεῖον τῶν σαρκῶν, καὶ πιεί-
τον, τοῖς ἰδρῶσιν ἐξαναλω-
κότες. ὃ δὲ ἰσχνὸν, καὶ τόνον πα-
ρεῖχεν, ἀμιγὲς τοῦ φαύλου πε-
ριελλειμμένον, ἐῤῥωμένως φυ-
λάττοντες. ὅπερ γὰρ δὴ οἱ λι-
χμῶντες τὸν πυρὸν, τοῦτο ἡμῖν
καὶ τὰ γυμνάσια ἐργάζεται ἐν
τοῖς σώμασι, τὸν μὲν ἀχρεῖον,
καὶ τὰς ἀλύρας, ἀποφυσῶντα,
καθαρὸν δὲ τὸν καρπὸν διευκρι-
νοῦντα, καὶ προσωφελοῦντα. καὶ
διὰ τοῦτο ὑγιαίνειν ἢ ἀνάγκη, καὶ
ἐπικίνδυνον διαρκεῖν ἐν τοῖς κα-
μάτοις. ὀφέ τε ἂν ἰδίᾳ ὁ τοι-
οῦτος ἄρξαιτο, καὶ ὀλιγάκις ἂν
ἀθετεῖν φανείη. ὥσπερ ἄν, εἰ
πῦρ τις φέρων, ἅμα ἐμβάλοι ἐς
πυρὸν αὐτὸν, καὶ ἐς τὸν καλά-
μην αὐτὸ, καὶ ἐς τὸν ὄχνην.
οὕτως γὰ ἐπὶ τὸ λικμῶντα ἐ-
παίσιμι. θᾶττον ἂν οἶμαι πυρ-
πολήσαι καλάμην ἀναφλεχθείς, ἢ
πυρὸς κατ' ὀλίγον, ὥστε φλογὸς
μεγάλης ἀνισαμένης, ὥστε ὑπὸ
μιᾷ τῇ ὁρμῇ, ἀλλὰ καταμικρὸν
ὑποτυφόμενος, χρόνῳ ὕστερον καὶ
αὐτὸς ἂν καταζωσθείη. ὑ τοί-
νυν ὑδὲ νόσος, ὑδὲ κάματος
ἐς τοιοῦτο σῶμα ἐμπεσόντα,
ῥᾳδίως ἐλέγξειεν ἄν, ὑδ' ὑπερατήσειεν ὑμαρῶς. τὰ ἔνδο-
θεν γὰρ εὖ παρεσκεύασται αὐτῷ, καὶ τὰ ἔξω μάλα κρατερῶς

formati: dum inutilem ac
ſuperfluam carnium molem
ſudoribus abſumunt: illud
A autem quod robur præſtat
& vigorem, citra mali mix-
tionem relictum, fortiter
conſeruant. Nam quod qui
triticum ventilant, hoc in
corporibus exercitia no-
B bis præſtant, quæ paleas,
inanéſque ſpicas flatu di-
ſpellunt, purum verò fruc-
tum ſeparant, & accu-
mulant. Quò fit vt bene
valeant, & diutiſſimè in
C laboribus perdurent. Quin-
etiam talis ſerò ſudare in-
cipit, & ratò ægrotare vi-
detur. Quemadmodum ſi
quis allatum ignem injice-
ret ſimul in triticum, eiúſ-
D que ſtipulas, & paleam (nã
ad ventilantem regredior)
citiùs, vt opinor, conflagra-
rent ſtipulæ, triticum verò
paulatim, neque magna flã-
ma exurgente, neque vno
impetu, ſed ſenſim ſuccen-
E ſum, poſtea longo tempore
ipſum quoque cõbureretur.
Ita neque morbus, neque
defatigatio corpus huiuſ-
modi correptum, facilè
preſſerit, nec ſuperarit. Nam
internæ partes ipſi bene
ſunt comparatæ ad eáſque
externæ validè admodũ ſunt

πάρεσκευασται πρὸς αὐτὰ, ὡς μὴ παιέσθαι ἐς τὸ ἔσω, μηδὲ παραψύχεσθαι μήτε ἥλιον αὐτὸν, μήτε ψυχρὸς ἐπὶ λύμῃ τῷ σώματος. πρός τε τὸ ἐνδιδοῦν ἐν τοῖς πόνοις, πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἔνδοθεν ὑπάρχον, ἅτε ἐκ πολλοῦ παρασκευασμένον, καὶ ἐπὶ τὴν ἀναγκαίαν χρείαν ἀποκείμενον, ἀποτελεσῖ εὐθὺς ἐπάρδον τῇ ἀκμῇ, καὶ ἀκαμάτους ἐπιτήδειον παρέχεται. τὸ γὰρ προπονῆσαι πολλὰ, καὶ προεργάσασθαι, ἃ ἀναλώσειν τὸ ἰσχνὸς, ἀλλ' ἐπιδοσιν ἐργάζεται. καὶ ἀναπλήσαντα πολλῶν γίγνεται. καὶ μὴν καὶ δρόμους εἶναι ἐπιτήδειον αὐτὸν ἐς μῆκός τε διανύειν ἐθίζοντες, καὶ ἐς τὸ ἐν βραχεῖ ὠκύτατον ἐπικυρτίζοντες. καὶ ὁ δρόμος οὐ πρὸς τὸ στέρεον, καὶ ἀντίτυπον, ἀλλὰ ἐν ψάμμῳ βαθείᾳ, ἔνθα οὔτε βεβαίως ἐπερεῖσαι τὴν βάσιν, ἅτε ὑπολισθαίνουσαν ῥᾴδιον, ὑποτυπτομένου πρὸς τὸ ἐπεῖκον τοῦ ποδός. ἀλλὰ καὶ καθάλλεσθαι τάφρου εἰ δέοι, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐμποδίσειεν. καὶ πρὸς τοῦτο ἀσκοῦνται πολλῷ ἔτι, καὶ μολυβδίνας χειροπλήθεις ἐν ταῖν χεροῖν ἔχοντες. εἶτα φέρει ἀκοντίου βολῆς ἐς μῆκος ἐμβάλλωνται. εἶδες ἢ καὶ ἄλλό τι ἐν τῷ γυμνασίῳ χαλκοῦν,

munitæ, vt nihil noxæ intus penetret, neque solem ipsum, neque frigus in detrimentum corporis admittat. Ad perdurandum autem in laboribus, multus calor intus influens, veluti multò antè præparatus, atque in vsum necessarium repositus, præstat ilico tolerantiam vigore irrigans, reddítque vt plurimum infatigabiles. Nam præmissi labores & lassitudines, non absumunt, sed augent vires, qüæ excitatæ, fiunt maiores. Quinetiam eos cursu exercemus, & vt longo sint pares, assuefaciendo, & vt eum quàm celerrimè breui exigant, leuiores reddendo. Nec cursus instituitur in solido, duróque loco, sed in profunda arena, vbi neque firmiter insigere, neque fulcire plantam facile est, cùm ea cedente pes subtus trahatur. Fossam quoque transilire, si opus sit, aut siquod aliud obijcitur impedimentum: qua in re exercentur, plumbea pondera plenis manibus tenentes. Deinde hasta in longum proijcienda decertant. Vidisti quoque alium quendam globum æneum,

πωλειφερὲς, ἀσπίδι μικρᾷ ἐοικὸς
ἄχαρον ὃκ ἐχούσῃ, οὐδὲ τελα-
μῶνας. καὶ ἐπιφάδης γε αὐτῷ,
κειμήλιόν σε τῷ μέσῳ. καὶ ἐδόκει
σοι βαρὺ, καὶ δύσληπτον ὑπὸ A
λειότητος. ἐκεῖνο τοίνυν ἄνω
τε ἀφρίπτουσιν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ
ἐς τὸ πέρρω φιλοτιμούμενοι,
ὅστις ἐπιμήκιστον ἐξέλθοι, καὶ
τὸν ἄλλους ὑπερβάλοιτο. καὶ ὁ B
πόνος οὗτος, ὥμοις τε αὐτῶν
κραταιοῖ, καὶ τόνον τοῖς ἄκροις
ἐντίθησιν. ὁ πηλὸς δὲ, καὶ ἡ κόνις,
ἆρ' σοι γελοιότερα δόξ αἰχμῆς
ἔδοξεν, ἄκουσον ὦ θαυμάσιε, C
ὅτου ἕνεκα ὑποβάλλονται,
σκεπτὸν μὲ, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κρα-
ταιὸν ἡ πῶσις αὐτοῖς γίγνοιτο,
ἀλλ' ἐπὶ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς
πίπτοιεν. ἔπειτα, καὶ τὸν ὀλισθον D
ἀνάγκη πλείω γίγνεσθαι, ἰ-
δρωτῶντων ἐν τῷ πηλῷ, ὃ σὺ
ταῖς ἐγχέλεσιν εἴκαζες, ὃκ
ἀσφαλῶς, οὐδὲ γελοῖον ὄν, ἀλλὰ
καὶ τοῦτο ἐς ἰσχὺν, καὶ τόνον ὠφ
ὀλίγα συμβαλεῖ, ὁπόταν ἕτερος E
ἐχόντων, ἄλλήλων ἀναγκάζον-
ται ἐγκρατῶς ἀντιλαμβάνεσθαι,
καὶ συνέχειν διολισθαίνοντας.
ἀφεσθαί τε ἐν πηλῷ ἱδρωκότα
μετ' ἐλαίου ἐκπίπτειν, καὶ διαρ-
ρυῆναι τῶν χειρῶν ἀπουδάζον-
τα μὴ μικρὸν εἶναι νομίζειν. καὶ

& teretem, quale ſcutum paruum, anſa carens, & loro: quem in medio iacentem expertus es: iſque tibi viſus eſt grauis, & propter læuitatem prehenſu difficilis. Eum in aërem ſurſum proijciunt, ínque longum contendentes, quis quàm longiſſimè emittat, aliósque ſuperet. Qui labor illorum humeros roborat, & lacertis rigiditatem indit. Cæterùm lutum, & puluis, quæ initio tibi perquam ridicula viſa ſunt, audi ô præclare, quorſum luctantibus ſubſternantur. Primùm ne in duro loco labantur, ſed in molli tutò cadant. Deinde ſudantes ſæpius in luto lubrico lapſu cadere coguntur, quod tu anguillis comparabas. Neque id inutile eſt, & ridiculum: ſed ad robur & firmitatem non parum confert, quando ad hunc modum luctantes, alij alios fortiter apprehendere coguntur, & elabentes retinere. Nam rapere ſublimem in luto ſudantem, cúmque oleo excidere, & è manibus effluere conantem, ne parui momenti eſſe putes. Et hæc omnia, vt

τοῦτα πάντα ὥσπερ ἔφην

ἐμπεφόδιον, ἐς τὸν πολέμους καὶ χρήσιμα, εἰ δίκαιον φαίνεται, ῥᾳδίως ἀράμενον ὑποξυγκεῖν. ἢ καὶ πολέμιον σωματάσαντα, ἄγειν μετέωρον κομίζοντα. καὶ διὰ τοῦτο ἐς ὑπερβολὴν ἀσκοῦμεν, τὰ χαλεπώτερα προπονοῦντες, ὡς τὰ μικρότερα μακρῷ εὐκολώτερον φέρωμεν. ἢ μόνοι κόνιν, τύραννον ὄντα χρησίμου οἰόμεθα εἶναι, ὡς μὴ διολισθάνοντες συμπλεκόμενοι. ἐπιδεῖ γὰρ ἐν τῷ πηλῷ ἀσκηθῆναι σωέχειν, τὸ διαδιδράσκον ὑπὸ γλιοχρότητος, ἐξίζοντα καὶ ἐκτείνειν αὐτοὺς λαμβάνοντες ἐν τῶν χειρῶν. καὶ ταῦτα, ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενοι καὶ μιλῶ καὶ ἢ ἰδρῶτα σωέχειν δοκεῖ ἡ κόνις, ἀθρόον ἐκχεόμενον ἐπικαθυγραίνει καὶ ἐπιπολὺ διαρκεῖν ποιεῖ τὴν δύναμιν, καὶ κώλυμα γίγνεται μὴ ῥελάπτεσθαι ὑπὸ ἢ αὔρων, ἀραιοῖς τότε, καὶ ἀνεωρόσι τοῖς σώμασιν ἐμπιπτόντων. ἄλλως τε, καὶ ἢ ῥύπον ἀποσμᾷ, καὶ στιλπνοτέρων ποιεῖ ἢ ἄδρα. καὶ ἔγωγε ἡδέως ἂν παρασκευάσαιμος πλησίον ἢ τε λευκῶν τινα ἐκείνων, καὶ ὑπὸ σκιᾷ δεδιητημένων, καὶ ὃν αὖ ἕλῃ τῶν ἐν τῷ λυκείῳ φιλῶ κόνιν, καὶ τὸν πηλὸν, ἐρείμην ἂν σε ποτέρῳ ἂν ὅμοιος

antè dixi, ad bellum conferunt, si opus sit faucium amicum, nullo negotio sublatum subducere, aut surreptum hostem sublimem efferre. Eam ob rem summopere ipsos difficilioribus propositis exercemus, vt minùs difficilia multò faciliùs ferant. Verùm arenam diuersa ratione vtilem esse putamus, ne manum conferentes elabantur. Postquam enim in luto exercitati fuerint id quod præ lentore elabitur, retinere: ipsi etiam capti è manibus effugere assuescunt: idque quum ineuitabili vinculo tenentur. Quinetiam sudoreū videtur cohibere puluis, quum affatim mananti aspergitur, & efficere vt diu ferendo labori pares sint vires, atque impedimento esse ne à ventis offendantur, in rarefacta & aperta corpora irruentibus. Præterea sordes abstergit, & virum nitidiorem reddit. Atq; ego lubenter vnum ex albis illis qui sub vmbra semper est versatus, & quemcunque ex ijs eligeres qui in Lyceo exercētur, huc sisterē, qui puluerem & lutum eluceret, ac te interrogarem vtri similis

γυμναζομένων, ἀποπαλαίοις

πεφευγὸς, ἀπὸ δὲ μικρᾶς ἰσχνὸς
ὄχθου ὐκ ἐχούσης, οὐδὲ πλα-
μῶνος. καὶ ἐπειρᾶσθαί γε αὐτῶ,
κειμένου ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἐδόκει
σοι βαρὺ, καὶ δύσληπτον ὑπὸ A
λειότητος. ἐκεῖνο τοίνυν ἄνω
τε ἀπορριπτοῦσιν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ
ἐς τὸ πόρρω φιλοτιμούμενοι,
ὅστις ἐπιμήκιστον ἐξέλθοι, καὶ
τὸν ἄλλους ὑπερβάλοιτο. καὶ ὁ B
πόνος οὗτος, ὦμους τε αὐτῶν
κρατύνει, καὶ τόνον τοῖς ἄκροις
ἐντίθησιν. ὁ πλὸς δὴ, καὶ ἡ κόνις,
ἆρ' σοι γελοιότερα δόξ' ἀγῶνος
ἔδοξεν, ἄκουσον ὦ θαυμάσιε, C
ὅτου ἕνεκα ὑποβέβληνται,
σκόπει τὸν μὴ, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κρα-
τιστὸν ἡ πῶσις αὐτοῖς γίγνοιτο,
ἀλλ' ἐπὶ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς
πίπτοιεν. ἔπειτα, καὶ τὸν ὀλισθον D
ἀνάγκη πολὺ γίγνεσθαι, ἰ-
δρώτων ἐν τῷ πηλῷ, ὃ σὺ
ταῖς ἐγχέλεσιν εἰκάζεις, ὐκ
ἀγχεῖον, οὐδὲ γελοῖον ὄν, ἀλλὰ
καὶ τοῦτο ἐς ἰσχὺν, καὶ τόνον ὐ
ὀλίγα συμπολεῖ, ὁπόταν ὕπτιος E
ἐλκόντων, ἀλλήλων ἀναγκάζον-
ται ἐγκρατῶς ἀντιλαμβάνεσθαι,
καὶ συνέχειν ὀλισθαίνοντας.
ἄρεσθαί τε ἐν πηλῷ ἱδρωκότα
μετ' ἐλαίου ἐμπεσεῖν, καὶ διαρ-
ρύπτειν τῶν χειρῶν ἀπευδάζον-
τα μὴ μικρὸν εἶναι νόμιζε. καὶ

& teretem, quale ſcutum paruum, anſa carens, & loro: quem in medio iacentem expertus es: iſque tibi viſus eſt grauis, & propter læuitatem prehenſu difficilis. Eum in aërem ſurſum proijciunt, ínque longum contendentes, quis quàm longiſſimè emittat, aliósque ſuperet. Qui labor illorum humeros roborat, & lacertis rigiditatem indit. Cæterùm lutum, & puluis, quæ initio tibi perquam ridicula viſa ſunt, audi ô præclare, quorſum luctantibus ſubſternantur. Primùm ne in duro loco labantur, ſed in molli tutò cadant. Deinde ſudantes ſæpius in luto lubrico lapſu cadere coguntur, quod tu anguillis comparabas. Neque id inutile eſt, & ridiculum: ſed ad robur & firmitatem non parum confert, quando ad hunc modum luctantes, alij alios fortiter apprehendere coguntur, & elabentes retinere. Nam rapere ſublimem in luto ſudantem, cúmque oleo excidere, & è manibus effluere conantem, ne parui momenti eſſe putes. Et hæc omnia, ve

καὶ ταῦτα πάντα ὥσπερ ἄφλω

ἐμπεσόντες, ἐς τὸν πολέμιος ἢ χρήσιμα, εἰ δεη φίλον ῥωθέντα, ῥᾳδίως ἀφάμενον ὑποξέ-
νεγκεῖν. ἢ καὶ πολέμιον σωαρ-
πάσαντα, ἥκειν μετεωρον κο-
μίζοντα. ἢ διὰ τοῦτο ἐς ὑπὲρ-
βολὴν ἀσκῶμεν, τὰ χαλεπώ-
τερα ὑποτιθέντες, ὡς τὰ μι-
κρότερα μακρῷ εὐκολώτερον
φέρωσιν. ἢ μήτοι κόνιν, τύγαν-
τίον χρήσιμον οἰόμεθα εἶναι,
ὡς μὴ διολισθάνοιεν συμπλεκό-
μενοι. ἐπισβαὶ γὰρ ἐν τῷ πηλῷ
ἀσπαδῶσι σωέχειν, τὸ διαδι-
δρᾶσκον ὑπὸ γλιοῤῥότητος,
ἐπιζόνται ἢ ἐκτείνει αὐτοὶ
λαμβάνοντες ἐκ τῶν χειρῶν. ἢ
ταῦτα, ἐπ' ἀφύκτῳ ἐχομένοι ἢ
μάλα ἢ τὸ ἱδρῶτα σωέχειν δο-
κεῖ ἡ κόνις, ἀθρόον ἐκχέομενον
ἐπιπαρόμεν. ἢ ὑπὸ πολὺ διαφ-
κεῖν ποιεῖ τὴν δύναμιν, ἢ κώ-
λυμα γίγνεται μὴ ῥᾳδίως
ὑπὸ τῶ ἀνέμων, ἀφανοῖς τότε, ἢ
ἀνεωρόσι τοῖς σώμασιν ἐμπι-
πτόντων. ἄλλως τε, καὶ τὸ ῥύ-
πον ἀποσμᾷ, καὶ στιλπνότερον
ποιεῖ τὸ αὐδρεῖα. καὶ ἔγωγε ἡ-
δέως ἂν παρεκπαλόμος πλη-
σίον τῶ τε λευκῶν τινα ἐκείνων,
καὶ ὑπὸ σκιᾷ δεδικημένων, καὶ
ὃν ἂν ἕλη τῶν ἐν τῷ λυκείῳ
γυμναζομένων, ἀποσμώμε
πηλὸν κόνιν, καὶ τὸν πηλὸν, ἐρέσθαι ἂν σε ποτέρῳ ἂν ὦμοι.

antè dixi, ad bellum conferunt, si opus sit saucium amicum, nullo negotio sublatum subducere, aut surreptum hostem sublimem efferre. Eam obrem summopere ipsos difficilioribus propositis exercemus, vt minùs difficilia multò faciliùs ferant. Verùm arenam diuersa ratione vtilem esse putamus, ne manum conferentes elabantur. Postquam enim in luto exercitati fuerint id quod præ lentore elabitur, retinere: ipsi etiam capti è manibus effugere assuescunt: idque quum ineuitabili vinculo tenentur. Quinetiam sudoreꝫ videtur cohibere puluis, quum affatim mananti aspergitur, & efficere vt diu ferendo labori pares sint vires, atque impedimento esse ne à ventis offendantur, in rarefacta & aperta corpora irruentibus. Præterea sordes abstergit, & virum nitidiorem reddit. Atq; ego lubenter vnum ex albis illis qui sub vmbra semper est versatus, & quemcunque ex ijs eligeres qui in Lyceo exercẽtur, huc sisterẽ, qui puluerem & lutum eluceret, ac te interrogarem vtri similis

εὔξαιο ἡμῖν. εἰδὼς δὲ ὡς ἀυτίκα ἕλοιο ἂν ὁκ ἀφρόντις προσόψεως, εἰ καὶ μὴ ὅπη τῶν ἔργων πειραθείης ἑκατέρου συνεσκευασμένος, καὶ συγκεκροτημένος εἶναι μᾶλλον, ἢ θρύπτεσθαι, καὶ διαρρεῖν, καὶ λευκὸν εἶναι ἀπορίᾳ καὶ φυγῇ εἰς τὸ εἴσω τὸ αἷματος. ταῦτ' ὄστιν ὦ Ἀνάχαρσι, ἃ τοὺς νέους ἡμεῖς ἀσκοῦμεν, οἰόμενοι φύλακας ἡμῖν τῆς πόλεως ἀγαθοὺς γενέσθαι, καὶ ὑπ' ἐλευθερίᾳ βιώσεσθαι δι' αὐτούς, κρατοῦντες μὲν τῶν δυσμενῶν εἰ ὑπίοιεν, φοβερωὶ δὲ τοῖς περιοίκοις ὄντες, ὡς ὑποτελῆ τε, καὶ φροτελεῖν ἡμῖν τοὺς πλείους αὐτῶν. ὑπ' εἰρήνῃ τε αὖ πολὺ ἀμείνοσιν αὐτοῖς χρώμεθα, περὶ μηδὲν τῶν αἰσχρῶν φιλοτιμουμένοις, μηδ' ὑπ' ἀργίας ἐς ὕβριν τρεπομένοις, ἀλλὰ περὶ τὰ τοιαῦτα διατρίβουσι, καὶ ἀσχόλοις οὖσιν ἐν αὐτοῖς. καὶ ὅπερ ἔφην, τὸ κοινὸν ἀγαθὸν, καὶ τὴν ἄκραν πόλεως εὐδαιμονίαν, τοῦτ' ὄστι λέγειν, ὁπόταν ἐς τε εἰρήνην, καὶ ἐς πόλεμον τὰ ἄριστα παρεσκευασμένη φαίνοιτο ἡ νεότης, περὶ τὰ κάλλιστα ἡμῖν ἀσουδάζοντες. Ανα. πίστιν οἱ πολέμιοι, χειτάμενοι τῷ ἐλαίῳ, καὶ κονισάμενοι, περίτε καὶ αὐτοὶ, πυκνὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς περιβλέπε-

esse optares. Sat scio te primo statim obtutu, tametsi neutrius vitę periculum feceris, electurum potiùs vt cõpactus & accinctus esses, quã delicijs frangereris, & diffluere, atque albescere penuria sanguinis intrò fugiẽtis. Hæc sunt Anacharsi, quibus iuuenes exercemus, rati eos nobis custodes optimos ciuitatis euasuros, nóique eorũ opera in libertate victuros, vincendo hostes, finos adoriãtur, & vicinis terribiles nos præstando, adeò vt nos pertimescant, & plerique ipsorum tributũ nobis pendant. Porrò in pace melioribus illis vtimur, de nulla re turpi cõtẽdẽtibus, neque se præ inertia ad cõtumeliã inferendã cõuertentibus, sed circa ista versantibus, iisque perpetuò vacãtib⁹. Et quod dixi, cõmune bonum, summámque ciuitatis fœlicitatẽ hoc est dicere quũ iuuentus rebus pulcherrimis studio incũbens, cùm ad pacem, tũ ad bellũ optimè præparata videtur. *Ana.* Proinde Solõ, si quãdo hostes vos inuadãt, oleo peruncti, & puluerulenti prodite ipsis pugnis aduersus eos muniti. ὑμῖν ὦ Σόλων, ἢν ποτε ὑμῶν ἐπίωσιν οἱ πολέμιοι, χειτάμενοι τῷ ἐλαίῳ, καὶ κονισάμενοι, περίτε καὶ αὐτοὶ, πυκνὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς περιβλεπό-

ιν. καὶ ἐκεῖνοι δηλαδὴ ὑποπτήσσουσιν ὑμᾶς, καὶ φεύγουσι δεδιότες, μὴ σφίσιν ἐχνύσητε, πάρωσι τὴν ψάμμον ἐς τὸ στόμα, ἢ περιπεσόντες ὡς κύνα τοῦ γένυος, περιελίξαντε αὐτοῖς τὰ σκέλη περὶ τὼ γαστέρα, καὶ διώξητε, ὑπὸ τὸ κράνος ὑποβαλόντες τὸν πῆχυν. καὶ νὴ Δί' ἰοῖσι, τοξεύουσι δηλονότι, καὶ ἀκοντίοις. ὑμῶν δ' ὥσπερ ἀνδριάντων, ἀκροδέξεται τὰ βέλη, κεχρισμένων πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ παλαὶ τὸ αἷμα πεπτοεισμένων. ἐγὼ γοῦν καλάμην καὶ ἀθέρες ὑμᾶς ἴσα, ὡς τάχιστα ἐνδιδόναι φοβεῖς τὰς πληγάς. ἀλλὰ ἀφέντες ταῦτα, καὶ μόλις καταπεμνόμενοι βαθέσι τοῖς τραύμασιν, αἷμα ὀλίγον ὑποδείξητε. τοιαῦτα γὰρ φησὶ, εἰμὴ πάνυ παρώκησα τὸ παράδειγματος. ἢ τὰς παρατάξεις ἐκείνας τότε ἀναλήψεσθε, τάς τ' κωμῳδῶν τι, καὶ τραγῳδῶν. καὶ ἢν προτεθῇ ὑμῖν ἔξοδος, ἐκεῖνα τὰ κράνη περιθέντες τὰ κεχηνότα, ὡς φοβερώτατοι εἶναι τοῖς ἐναντίοις, μορμολυττόμενοι αὐτούς, καὶ ὑποδησάμενοι τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα δηλαδὴ. φεύξονται τὸ γοῦν λῶν δίκην, καὶ σῦκα. καὶ ἢν διώκητε, ἄφυκτα τοῖς πολεμίοις ἔσεσθε, ὑμῶν τὰ μεγάλα διαβαινόντων ἐπ' αὐτούς. ἀλλ' ὅρα μὴ ταῦτα

Et illi videlicet vos pertimescunt, ac metuentes fugiunt, ne ipsis hiantibus pulueremori inspergatis: aut circunsilientes à tergo adorti, ipsorũ A crura circum ventrem implicetis, & subiecto galeæ cubito suffocetis. At per Iouem, hi sagittas, & iacula cõtorquebunt. At vos, quemadmodum statuas, nõ attingent tela, quippe ad Solem denigratos, & multo sãguine abundantes. Neque enim vos aut stipula, aut spicæ estis, vt quamprimum plagis succumbatis: sed admodum B serò, vixque profundis confecti vulneribus, paululum sanguinis submonstrabitis. Talia enim dicis, nisi exemplum perperam audiui. Aut vniuersam illã Comœdorũ, & Tragœdorum armaturam C assumetis. Et si vobis constitutũ fuerit in aciẽ prodire, galeas illas hiantes imponetis, vt sitis formidabiliores aduersarijs, illos laruis territantes: altos etiam illos calceos induetis, qui si fugiendum sit, sunt leues, si contrà D insequamini, hostibus erunt ineuitabiles, cùm eos adeò magnis gressibus adeatis. At vide ne ista quibus E

μὴ ὑμῖν τὰ κομψὰ λῆρος ᾖ, καὶ παιδιὰ ἄλλως, καὶ διατρίβαι ἀργῶσι, καὶ ῥᾳδιμεῖν ἐδίλοισι τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βούλεσθε πάντως ἐλεύθεροι, καὶ εὐδαίμονες εἶναι, ἄλλων ὑμῖν γυμνασίων δέησει, καὶ ἀσκήσεως ἀληθοῦς τῆ ἐν τοῖς ὅπλοις. καὶ μὴ ἄμιλλαν θῆς ἀλλήλοις μὴ παιδιᾶς, ἀλλὰ πρὸς τὸν πολεμικὸν ἔσεσθε, μὴ κινδύνων μετέποντες τὴν ἀρετήν. ὥστε ἀφέντας τὴν κόνιν, καὶ τὸ ἔλαιον, διδάσκετε αὐτὸν τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, μὴ κῦφα δίδοντες τὰ ἰκάντια, καὶ οἷα διαφέρεσθαι πρὸς τὸν ἄνεμον, ἀλλ' ἔστω λόγχη βαρεῖα, μὴ συείσμῳ ἐλιττομένη, καὶ λίθος χειρομάλλης, καὶ σάγαρις, καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ θώραξ, καὶ κράνος. ὡς ἢ νῦν ἔχετε, θεῶν τινος εὐμενείᾳ σώζεσθαί μοι δοκεῖτε, εἰ μηδέπω ἀπολώλατε ὑπὸ τινων ὀλίγων ψιλῶν ἐπιπεσόντων. ἴδοὺ γέ τοι ἐγὼ ἀναβάδην τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὴν ζώνην, μόνος ἐπειμι πᾶσι τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοβοεὶ δὲ ἕλοιμι τὸ γυμνάσιον, φυγόντων ἐκείνων, καὶ ἐρήμων ὄντος. ἀλλὰ περὶ τῶν αὐδειάντας δὲ πειρᾶσθαι, καὶ περὶ τῶν λίθους καταχρυπτομένους, γέλωτα δὲ μὴ

industriã ineſſe putatis, ſitne potiùs nugæ, & ludicrum etiam, & inertium, ignauiæque deditorum iuuenum exercitia. Sed ſi omninò liberi & fœlices eſſe vultis, alijs gymnaſijs, veráque in armis exercitatione vobis erit opus. Et tunc non ludicrum alij cum alijs certamen inibitis, ſed periculoſum bellũ aduerſus hoſtes ſuſcipietis virtutẽ exercẽtes. Quapropter puluere & oleo relictis, docete ipſos ſagittas, & iacula contorquere. Nec leuia detis iacula, quæ venti flatu ferri queant: ſed eſto grauis haſta, quæ cum ſibilo torquoatur, & lapis prægrandis, gladiúſque, & ſcutum in ſiniſtra, lorica, & galea. Nam quales nunc eſtis, mihi videmini Dei cuiuſpiam benignitate ſeruari, qui nondũ à paucis leuis armaturæ militibus vos aggreſſis, perditi eſtis. Ecce verò ſi ſtricto gladio quo ſum accinctus, omnes in veſtros iuuenes ſolus irruam, ipſo clamore gymnaſium capiam, fugientibus illis, ac nullo ferrũ obtueri audente. Sed circum ſtatuas ſtantes, aut circum columnas latitantes, riſum autem videre, & ſedentes ſtatuas ſe petere, & ſe lapides iactare, ridiculum

mouerent

παρέχοιεν, δακρύοντες οἱ πολλοὶ, καὶ ῥιγοῦντες. καὶ τότ' ἂν ἴδοις ἂν ἐπ' ἐμοῦ θριῶντας αὐτοὺς τὰ σώματα, ὅτι νῦν εἰσι, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαντες αὐτίκα γενοίατ' ἄν, ὑπὸ τοῦ δέους μεταβαλόντες. οὕτως ὑμᾶς ἡ εἰρήνη διατέθεικε βαθεῖα οὖσα, ὡς μὴ ἂν ῥᾳδίως ἀναχωρῆσαι λόφον ἵνα κράνους φολυμοῦ ἴδοιτας. Σο. οὐ ταῦτα ἔφασαν ὦ Ἀνάχαρσι, Θρᾷκιόν τε ὄντι μετ' Εὐμόλπου ἐφ' ἡμᾶς ἐστρατευσαν, καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν αἱ μὴ ἰπποκόμοι ἐλάσασαι ὅπη πῃ πόλιν, ἢ δὲ ἄλλοι ὅσοι ἡμῶν ἐν ὅπλοις ἐπιεζόμεθα. ἡμεῖς γὰρ ὦ μακάριε, καὶ ἐπιδρῶμεν οὕτω γυμνὰ τὰ σώματα ἐπὶ τοὺς νέους, διὰ τοῦτο καὶ ἀσκοπλα ἐξάγομεν ἐπὶ τοὺς κινδύνους. ὅπῃ ἐπιδοὺς καὶ αὐτὸς ἀρίστου ἥξοντας, ἀμελήσαντας τὸ μὴ τοῦτο ξυὶ τοῖς ὅπλοις. καὶ πολὺ ἄμεινον χρήσαιτ' ἂν αὐτοῖς, οὕτω διακείμενοι. Ανα. καὶ ποῦ τοῦτο ὑμῖν ἔστι τὸ γυμνάσιον τὸ ἐν τοῖς ὅπλοις; ἃ γὰρ εἶδον ἔγωγε ἐν τῇ πόλει τοιοῦτον οὐδέν, ἅπαξ αὐτὸ ἐν κύκλῳ περιελθών. Σο. ἀλλὰ ἴδοις ἂν ἄ Ἀνάχαρσι, ὁπλίοι ἡμῶν διαπεφυκότες, μαλα πολλοὶ, καὶ δεινοὶ ἐν τοῖς ὅπλοις. καὶ ἐπειδὰν ἐπὶ τὸν ἀγῶνα ἴωσιν, ἐπὶ τὸν ἀγῶνα ἴωσιν, ἐπὶ τὸν ἀγῶνα ἴωσιν,

monerent mihi lachrymantes, & trementes permulti. Tunc verò videres illos corpore non amplius rubescentes, cuiusmodi nunc sunt: sed protinus omnes pallescerent, mutato præ metu colore. Eo vos animo profunda pax reddidit, vt non facilè, vel hostilis galeæ cristam intueri sustineretis. *Sol.* Non hæc dixerunt, Anacharsi, Thraces, quotquot Eumolpum sequuti bello nos lacessiuerunt: neque mulieres vestræ, quæ duce Hyppolyta aduersus hanc ciuitatē equitarunt: neque alij quotquot nōs armatos sunt experti. Nos autem, ô beate, quanquam ita nuda iuuenū corpora exercemus, nō ideo etiam inermia in periculum producimus. Sed vbi in his ludicris optimi euaserint, deinceps cum armis exercentur, quibus melius vtuntur ad hunc modum antè instituti. *Ana.* Et vbi est vestrum illud, quod est in armis gymnasium? Nullum enim huiusmodi vidi in vrbe, quanquam vniuersam obambulaui. *Sol.* At videbis, Anacharsi, vbi diutius nobiscum fueris versatus, & permulta vnicuique arma,

εἰς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ᾖ καὶ λόφους, καὶ φάλαρα, καὶ ἵππους, καὶ ἱππέας σχεδὸν τὸ τέταρτον τῶν πολιτῶν. τὸ μὲν τοι ὁπλοφορεῖν ἀεὶ, καὶ ἀκινάκιον περιζῶσθαι, περιττὸν οἰόμεθα εἶναι, καὶ ἐπίφορτον· ὅστις δὲ ἄσκευος ἐσθ' ὅπλων μηδὲν δίον, ἢ ὅπλα ἐξενεγκοῖ εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δὲ συγγνωστοὶ, ἐν ὅπλοις ἀεὶ βιοῦντες. τότε γὰρ ἐν ἀφράκτῳ οἰκεῖν, ῥᾴδιον ἐς ἐπιβουλήν. καὶ οἱ πόλεμοι, μᾶλλα πολλοί. καὶ ἄδηλον ὁπότ' τις ὀπίσω, κοιμώμενον καταπατήσας ἀπὸ τῆς ἀμάξης, φονεύσειεν. ἢ τε πρὸς ἀλλήλους ἀπιστία ἀνθαιρέτους, καὶ μὴ ἐν νόμῳ ξυμπολιτεύεσθαι, ἀναγκαῖον ἀεὶ τὸ σίδηρον περιεῖναι, ὡς πλησίον εἶναι ἀμυνοῦντα, εἴ τις βιάζοιτο. Ανα. εἶτα σὺ Σόλων, σίδηροφορεῖν μὲ κελεύεις ἀναγκαίης ἕνεκα περιττὸν ὑμῖν δοκεῖ, καὶ τὸ ὅπλων φείδεσθαι, ὡς μὴ δι' χρείης ὄντα φθείροιτο. ἀλλὰ φυλάττετε ἀποκείμενα, ὡς χρησόμενοι τότε, τὸ χρείας ἐπιτάσης. τὰ δὲ σώματα τῶν νέων, οὐδενὸς δεινοῦ ἐπίφοβος, κατατρυπᾶτε πάντες. καὶ ὑπὸ τῶν ἱδρώτων καταλείπεσθε, οὐ ταμευόμενοι πρὸς τὸ

quibus vtimur quum opus est, & cristas, & phaleras, & equos, & equites quartam ferme ciuium partem. Sed arma semper gestare, & acinace accinctum esse, id in pace superuacaneum putamus. Atque ei qui in vrbe ferrum gestat, vbi nihil opus, aut arma in publicum effert, mulcta irrogatur. Vobis autem condonandum, quòd semper armati viuitis. Nam in loco immunito habitare, insidijs est obnoxium: multáque ibi bella vigent. Incertum etiã quãdo superueniẽs quispiam dormiẽtem è plaustro pertractum, iugulet. Quod etiam alij alijs vltro diffidunt, nec vllis legibus obstrictam ciuitatem vnà incolunt, facit vt ferrũ semper sit necessarium, vt siquis vim inferret, ad propulsandam iniuriam præstò esset. Ana. Ergo Solon, ferrum gestare nulla necessitate adigente, superuacaneũ vobis videtur esse: armísque parcẽdũ putatis, ne manibus attrectata corrũpãtur: sed reposita cõseruatis, quibus vrgente necessitate vtamini. Iuuenũ autem corpora, nullo vrgente periculo, verberibus conficitis, ac sudoribus conficiendo, vires ipsorum ad necessitatem non expromitis, ἀναγκαῖον τὰς ἀλκὰς αὐτῶν,

ἀλλ' οἰκεῖ ἐν τῷ πηλῷ, καὶ τῇ κόπρῳ ἐναχέοντες. Σο. ἔοικας ὦ Ἀνάχαρσι, τοιοῦδέ τι δυνάμεως πέρι ὑπονοεῖν, ὡς οἴνῳ, ἢ ὕδατι, ἢ ἄλλῳ τῳ ὄχων ὁμοίαν αὐτῇ ἕξιν. Ἀν. Λήθας οὖν μὴ ἄπορ' ἀγγεῖα κεκμηκότα λάθῃ διαῤῥυεῖσα ἐν τοῖς πόνοις, κἄπειτα ἡμῖν κενὸν, καὶ ξηρὸν ἄκρατον τὸ σῶμα καταλιποῦσα, ὑπὸ μηδενὸς ἔνδοθεν ἀναπληρούμενον. τὸ δ', οὐχ ὅτου ἔχει σοι. ἀλλ' ὅσῳ τις αὖ αὐτῇ ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῷδε μᾶλλον ἐπῤῥεῖ κατ' τὸν τῆς Τέρης μῦθον, εἴ τινα ἤκουσας, ὡς ἀντὶ μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης, δύ' ἀεὶ ἄλλαι ἀνεφύοντο. ἐμοὶ δ' ἀγύμναστος ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἄπονος ἦν, μὴ δὲ διαρκῆ τὴν ὑλὴν ἔχῃ ἐναβεβλημένην, τότε ὑπὸ τῶν καμάτων βλάπτεται καὶ ξηραινόμενον, ὥσπερ τι σὺ πυρὸς, καὶ λύχνου γίνεται. ὑπὸ δὲ τῷ αὐτῷ φυσήματι, τὸ μὲν πῦρ αὐξησίας καὶ, καὶ μεῖζον ποιήσεως ἐν βραχεῖ, παραδίδωσι τῷ πνεύματι. καὶ τὸ τοῦ λύχνου φῶς ἀποσβέσεως, ὃν ἔχει ἀπορρῶσαι τὴν ὕλην τῇ χορηγίᾳ, ὡς διαρκῆ εἶναι πρὸς τὸ αὐπνίσαι. ὃ γὰρ ἂν ἰσχυρὸς οἴμαι τὴν φλόγα ἀφῇ. Ἀνα. ταυτὶ μὲν Σόλων, ἃ πάνυ συνίημι.

sed temerè in cœno & puluere effunditis. *Sol.* Videris Anacharsi, de corporis robore ita sentire, ac si vino, aut aquæ, aut alij cuipiam rei humidæ sit simile. Itaque vereris, ne tanquam ex vase fictili clanculum in laboribus effluat: deinde nobis corpus inane & aridum relinquat discedendo, cùm nulla re intus denuo impleatur. Atqui non ita res se habet: sed quanto plus laboribus exhauseris, tanto copiosius influit, iuxta hydræ fabulam, si vnquam audiuisti, ei pro vno capite præciso, alia duo semper renasci solita. Cæterùm si ab initio inexercitatum, ignauumque fuerit, nec satis subiectæ materiæ habuerit, tunc laboribus læditur, & marcescit, vt in igne & ligno vsuenit. Etenim eodem flatu, & ignem accendere, & breui maiorem facere potes, spiritu inflammans. Ac lychni lumen extingues, cui non satis materiæ suppeditetur, quæ aduerso flatui par esse possit. Neque enim ab altiùs acta radice productum fuerat. *Ana.* Hæc equidem, Solon, non planè intelligo.

λεπότερα γὰρ ἢ κατ' ἐμὲ ἐξηγήσεως ἀκριβεῖς τινος φροντίδος, καὶ διανοίας ὀξυδερκεστάτης δέομενα. ἐκεῖνο δέ μοι πάντως εἰπέ, τίνος ἕνεκα οὐχὶ καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς ὀλυμπικοῖς, καὶ Ἰσθμοῖ, καὶ πυθοῖ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁπόταν πολλοὶ ἀφῆς συνιόντων ὁμόσε τοὺς νέους ἀγωνισομένους, ἐνίοτε ἐν ὅπλοις ποιεῖσθε τὴν ἅμιλλαν, ἀλλὰ γυμνοὺς εἰς τὸ μέσον παραγαγόντες, λακτιζομένους, καὶ παιομένους ὑπ' ἀλλήλων τε, καὶ νικήσαντι, μῆλα, καὶ κότινον δίδοτε. ἄξιον γὰρ εἰδέναι τοῦτο. ἕνεκα τίνος τοῦτο ποιεῖτε. Σο. ἡγούμεθα γὰρ ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ εἰς τὰ γυμνάσια παρορμᾶν οὕτως ἂν πλείω ἐγγενέσθαι αὐτοῖς, εἰ τὸν ἀριστεύοντας ἐν τούτοις ἴδοιεν τιμωμένους, καὶ ἀνακηρυττομένους ἐν μέσοις τοῖς Ἕλλησι. καὶ διατοῦτο ἀσ ἐς τούτους ἀποδυσάμενοι, εὐεξίας τε ἐπιμελῶνται, ὡς μὴ αἰσχύνοιντο γυμνωθέντες, καὶ ἀξιονικότατον ἕκαστος αὑτὸ ἀποφαίνῃ. καὶ τὰ ἆθλα ὅσαπερ ἔμπροσθεν εἶπον, οὐ μικρά, ὁ ἔπαινος ὁ παρὰ τῶν θεατῶν, καὶ τὸ ἐπισημότατον ἡγεῖσθαι, καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ, ἄριστον εἶναι τῶν καθ' ἑαυτὸν

Argutiùs enim ista tibi dicta sunt, quàm vt assequi queam quæ accurata commentatione, & perspicaci mente indigent. Porrò id mihi dic omnino, quorsum non etiam in certaminibus Olympicis, & Isthmiacis, & Pythiacis, aliisque, quando multi, vt dicis, certaturos iuuenes spectaturi conueniunt, in armis certamen ineundum proponitis, sed nudos in medium productos, calcibus, & verberibus se mutuo cædentes ostenditis: & victoribus mala, & oleastrum datis. Æquum enim est me scire, cuius rei gratia id faciatis. *Sol.* Quoniam opinamur, Anacharsi, maiorem ad exercitia alacritatem ita iuuenum animis innasci, si eos qui rè bene gesta excelluerint in ijs, honorari viderint & in Græcorum medio præconis voce proclamari. Ideóque tanquam in eorum conspectu vestes deposituri, bonam habitudinem curant, ne denudati pudore afficiantur: & se quisque victoria dignissimum efficit. Ac præmia, vt antè dixi, exigua non sunt, nempe spectatorum laudatio, & clarissimum esse, & ostendi digito, eum qui sit visus æqualium præstantissimus. Itaq; multi διακωῦτες, παιγάρται πολλὰ

τῶν θεατῶν, οἷς καθ' ἡλικίαν ἕπε-
ται ἄσκησις, ἀπάσαις ἀμφοτέροις ἐκ
τοιούτων, ἀρετῆς καὶ πόνων ἐρασθέντες. ὡς εἴ τις τῷ Ἀνάχαρσιν, ἢ τῆς εὐκλείας ἔρωτα ἐκβάλοι ἐκ τοῦ βίου, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο, ἢ τίς ἂν τι λαμπρὸν ἐγχειρήσαι σπουδάσειεν; νῦν οὖν καὶ ἀπὸ τούτων εἰκάζειν παρέχοιτ' ἂν σοι, οἵοις ἐν πολέμοις ὑπὲρ πατρίδος, καὶ παίδων, καὶ γυναικῶν, καὶ ἱερῶν ὅπλα ἔχοντες, οἱ κοτίνῳ πρὸς καὶ μήλοις γυμνοὶ, τοσαύτῃ προθυμίᾳ εἰς τὸ νικᾶν εἰσφερόμενοι. καίτοι τί ἂν πτῆνες, εἰ θεάσαιο καὶ ὀρτύγων, καὶ ἀλεκτρυόνων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν, καὶ σπουδὴν ὑπὲρ τούτοις ἡμερᾶν; ἢ γελάσῃ δικαίως. καὶ μάλιστα ἐὰν μάθῃς ὡς ὑπὸ νόμου αὐτὸ δρᾶν ἡμᾶς, καὶ προστέτακται πᾶσι τοῖς ἐν ἡλικίᾳ παρεῖναι, καὶ ὁρᾶν τὰ ὄρνεα διαπυκτεύοντα μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀπαρρησίας. δοκεῖ δὲ τοῦτο γελοῖον. εὐθὺς γάρ τις ἠρέμα τὰς ψυχὰς ὀρμὴ ἐς τοὺς κινδύνους, ὡς μὴ ἀγωνιστέρους, καὶ ἀτολμοτέρους φαίνοιντο τῆς ἀλεκτρυόνων, μὴ ὑπὸ θαυμάτων, ἢ καμάτων, ἢ του ἄλλου δυσχερείας. τὸ δὲ

ex ſpectatoribus, quorum ætati conuenit exercitatio, hinc abeunt virtutis & laborum amore non mediocriter inflammati. Etenim, Anacharſi, ſiquis gloriæ amorem è vita expelleret, quid boni amplius nobis obueniret? aut quid præclari facere quiſquam expeteret? Ex his nunc poſſis conijcere, quales in bello pro defenſione patriæ, liberorum, vxorum, & ſacrorum ſint futuri, quum arma præ manibus habebunt, qui pro oleaſtro, & pomis tanta alacritate ad victoriam conſequendam nudi feruntur. Ecquid ſētires, ſi coturnicū, & gallorum gallinaceorum certamina videres apud nos, quibus non mediocre ſtudium impertimus? Rideres videlicet: ac potiſſimùm, ſi intelligeres nos legis iuſſu id facere, omnibúſque iuuenibus, vt interſint, imperatū eſſe, quò videant aues vſque ad extremā animi defectionem pugnantes. Atneq; hoc eſt ridiculum. Subit enim ſenſim animos incitatio ad pericula, ne gallis ignauiores, minúſque audaces videantur, ne-ue vulnerati, aut feſſi, aut alia moleſtia affecti deficiant. Sed eos in armis experiri, δὴ ἐν ὅπλοις πειρᾶσ αὐτῶν,

καὶ ὁρᾶν πληγωσομένους, ἄπαγε. Θηρίωδες γὸν, καὶ δεινὸν σκαιὸν, καὶ φορτικὸν γε ἀλιστελὲς ἀποσφάττειν τοὺς ἀρίστους, καὶ οἷς αὖ πρὸς ἄμεινον χρήσαιτο τῶν δυσμενῶν. ἐπεὶ ἢν φῇς σὺ Ἀνάχαρσι, καὶ ἐπ' ἄλλην Ἑλλάδα ἐπελεύσεσθαι, μέμνησο ἐκεῖ ποτὲ καὶ ἐς Λακεδαίμονα ἔλθῃς, μὴ καταγελάσῃς μηδ' ἐκείνων, μηδ' οἴεσθαι μάτην πονεῖν αὐτοὺς, ὁπόταν ἢ σφαῖρας πέρι ἐν τῷ διαύλῳ συμπεσόντες, πλήσσωσιν ἀλλήλους, ἢ ἐς χωρίον ἐσελθόντες, ὕδατι περιῤῥεόμενον, ἐς φάλαγγα διαστάντες, τὰ πολεμίων ἀλλήλοις ἐργάζωνται, γυμνοὶ καὶ αὐτοὶ, ἄχρις ἂν ἐκβάλωσι τῆς περιῤῥύτου τὸ ἕτερον τὰ τάγματα. ἔστι γὰρ τῶν κατ' Λυκοῦργον, οἱ καθ' Ἡρακλέα. ἢ ἔμπαλιν συνιόντες ἐς τὸ ὕδωρ. τὸ γὸν ἀπὸ τούτου. εἰρήνη λοιπὸν, καὶ οὐδεὶς ἂν ἔτι πείσειε. μάλιστα δ' ἂν ὁρᾷς μαστιγουμένους αὐτοὺς ἐπὶ τῷ βωμῷ, καὶ αἵματι ῥεομένους, πατέρας δ', καὶ μητέρας παρεστώσας, οὐχ ὅπως ἀνιωμένας ἐπὶ τοῖς γινομένοις, ἀλλὰ καὶ ἀπιλέουσας, ἵν' μὴ αὐτέχοιεν πρὸς τὰς πληγὰς, καὶ ἐπτεινύσας ὑπομένειν διαρκέσωσι πρὸς τὸν τόνον, καὶ ἐγκαρτερῶσι τοῖς δεινοῖς.

& videre saucios, apage. Nã ferinum est illud, atque admodum crudele, præterea inutile præstantissimos iugulare, quorum opera meliùs aduersus hostes vteremur. Quia verò ais, Anacharsi, te reliquam quoque Græciam esse peragraturum, memineris siquando Lacedæmonem veneris, ne illos quoque irrideas, neue putes eos inutilibus laboribus vacare, quum pro pila in theatro congressi, se mutuò percutiunt: aut locum inundatum aqua circunseptum, in phalãgem distributi, hostiliter alij in alios se gerunt, nudi & ipsi, donec acies altera alteram circunsepto loco expulerit, videlicet Lycurgi milites Herculis socij: aut contrà in aquam compulerit. Nam exinde pax sequitur, nec vllus amplius ferire ausit. Maximè verò si videas ipsos flagris cædi ad aras, & sanguine manare, patribus matribúsque præsentibus, non vt his quæ fiunt, affligantur, sed vt minentur, nisi verbera perferant, atque vt orent quàm diutissimè labori tolerando sufficiant, & dolorem æquo animo ferant.

πολλοὶ γοῦν καὶ ἐκπίπτουσιν τῷ ἀγῶνι, μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγορεύσαι ζῶντες ἔτι ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν οἰκείων, μὴ ὀφείλειν τοῖς σώμασιν, οἷς καὶ τοὺς ἀνδριάντας ἔνιοι πεμφθέντες ὑπὸ τῆς Σπάρτης ἀπατεθέντας. ὅταν τοίνυν ὁρᾷς κακοῦντα, μήτε μαίνεσθαι νομίσῃς αὐτὸν, μήτ' ἔτι πάσχειν, ὡς ἀδικούμενον ἕτερα ἀπίας ἀναγκαίας ταλαιπωρῶν, μήτε τυράννου βιαζομένου, μήτε πολεμίων διεστηκότων. ἔστι γὰρ οὗ σοι κἀκεῖνον Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης αὐτῶν, πολλὰ τὰ εὔλογα, καὶ ἃ σωφρονεῖν κολάζει αὐτούς, ἃ ἐχθρὸς ὤν, οὐδὲ τοῦτο μίσους αὐτὸ ὁρῶν, οὐδὲ τὴν κολάσιν τὴν πόλεως εἰκῇ παραλείπειν, ἀλλὰ καρτερικωτάτους, καὶ πάντως δεινῶν κρείττονας ἀξιῶν εἶναι τοὺς σώζειν μέλλοντας τὴν παιδείαν, κἂν μὴ ὁ Λυκοῦργος εἴπῃ, ἐνοεῖς οἶμαι καὶ αὐτὸς, ὡς εἴ ποτε ληφθεὶς ὁ τοιοῦτος ἐν πολέμῳ, ἀπόῤῥητόν τι ἐξέκοπτον ἡ Σπάρτης, αἰκιζομένων ἢ ἐχθρῶν. ἀλλὰ καταγελῶν αὐτῶν, μαστιζοῖτο ἄν, ἀμιλλάμενος πρὸς ἅπαντα, ὃς πρῶτος ἀπαρρήσειεν. Ἆρα, ὁ Λυκοῦργος ἢ ἐν αὐτοῖς οἷς

Quare multi in certamine mortui sunt, indecorum rati ob oculos necessariorum animum despondere dum viuunt, aut corporibus cedere: quos etiam statuis publicè à Spartanis cohonestatos videbis. Quum ergo hęc intueberis, ipsos nec putes nec dicas furere, quia nulla necessaria de causa malis conflictantur, neque opprimente tyranno, neq; imminentibus hostibus. Diceret enim tibi Lycurgus pro horum quæ ipse legibus præscripsit, defensione, multa rationi consentanea, quibus causis impulsus eos verberibus affligat, quanquam nõ est inimicus, neque id pes inuidiam facit, neque ciuitatis iuuentutem temerè cõsumit: sed optat fortissimos, omnique malo potiores esse eos qui patriam sunt defensuri. Etsi verò nihil dixerit Lycurgus, ipse tamen animaduertis, hominem huiusmodi, qui in bello fuerit captus, nunquam Sparta indignum quicquam dicturum quum ab hostibus cædetur flagris; sed ipsos dum cædetur, irrisurum, certando cum cedente, qui prior animo deficiat. *Ana.* Nũ Lycurgus quoque, Solon, in iuuentute loris cædebatur? Σόλων, ἐμαστιγοῦτο ἐν ἁλύσεσι,

ἢ ἀκαθέδεσμος ἂν ἦν τῇ ἡλικίᾳ τοσαῦτα ἐπιτηδεύσαντι; Σο. πρεσβύτης ἦν ὦν, ἔχαιρε τοῖς νόμοις αὐτοῖς, Κρητηγενὴς ἀφικόμενος. ἀπεδεδήμηκει γὰρ παρὰ τοὺς Κρῆτας, ὅτι ἤκουσεν εὐνομωτάτους εἶναι, Μίνωος τοῦ Διὸς νομοθετήσαντος ἐν αὐτοῖς. Ανα. τί οὖν οὐ καὶ σὺ ὦ Σόλων, ἐμιμήσω Λυκοῦργον, καὶ μαστιγοῖς τοὺς νέους; καλὰ γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξια ὑμῶν ὄντα. Σο. ὅτι ἡμῖν ἱκανὰ ὦ Ανάχαρσι, ταῦτα τὰ γυμνάσια, οἰκεῖα ὄντα. ζηλωτὰ δὲ τὰ ξενικὰ, ἃ παρ' ὑμῖν ἀξιοῦμεν. Ανα. οὐκ, ἀλλὰ συμβαίνει οἶμαι οἷόν τι ὄζειν μαστιγουμένοις γυμνοῖς, ἀνατεταμένας χεῖρας ἐπαίρουσι, μηδενὸς ἕνεκα ὠφελίμου, ἢ αὐτῷ ἐκείνῳ, ἢ κοινῇ τῇ πόλει. ὡς ἔγωγε καὶ ποτὲ ὑπεδημήσω τὴν Σπάρτην, καθ' ὃν καιρὸν ταῦτα δρῶσι, δοκῶ μοι τάχιστα καταλευσθῆναι δημοσίᾳ πρὸς αὐτῶν, ὑπογελῶν ἐκείνοις, ὁπόταν ὁρῶ τοὺς μὲν ἐλαφάβολα κλέπτας, ἢ λωποδύτας, ἢ τί ἄλλο τοιοῦτον ἐργασαμένους. ἀτυχῶς γὰρ ἐλλεβόρου δεῖσθαί μοι δοκεῖ ἡ πόλις αὐτῶν, οὕτω καταγέλαστα ὑφ' ἑαυτῆς πάσχουσα. Σο. μὴ ἐρώμην ὦ γενναῖε, μὴ δὴ τῶν οἰκείων

an verò iam intempestiuis ad hoc certamen ætate, tuò & confidenter talia commentus est? *Sol.* Cùm iam esset prouectæ ætatis, leges ipsis fodidit è Creta reuersus, cùm apud Cretenses hospes vixisset, quoniam ipsos, quibus leges tulisset Minos, optimis legibus instructos audiuerat. *Ana.* Cur ergo non etiam tu, Solon, imitatus es Lycurgum, iuuenésque flagris cædis? Nam hæc instituta sunt pulchra, vobísque digna. *Sol.* Quoniã nobis Anacharsi, sufficere videntur hæc gymnasia, quæ sunt domestica: neq; æquum admodum sentimus æmulari peregrina. *Ana.* Nequaquã: sed intelligis opinor quidnã sit nudum flagris cædi, manus sursum attollẽtẽ, nullius aut priuatæ, aut publicæ vtilitatis causa. Itaq; siquando Spartam venero, quo tẽpore ista factitant, existimo me ab ipsis publicè lapidibus obrutum iri, quòd irridebo singulos, quos videbo verberari tanquam fures, aut grassatores, aliúsue facinoris reos. Nam certè helleboro mihi videtur indigere eorũ ciuitas, quę in se ipsã resagit adeò ridiculas. *Sol.* Né indicta causa, ô generose, neque viris absẽtibus, tequú solus ἀπόντων, μόνος αὐτὸς λίγων

ἐν κρατῆν. ἔσται γάρ τις ὁ καὶ
ὑπὲρ ἐκείνων σοι τὰ εἰκότα ἀπο-
κριῶν ἐν Σπάρτῃ. πλὴν ἀλλ'
ἐπειδὴ ἐγὼ τὰ ἐμέτερά σοι διε-
ξῆλθον, σὺ δή ποθεν ἀρξάμε-
νος ἐν τούτοις ἔοικας, ἃ ἄδη-
λα αἰτήσειν ἔοικα παρὰ σοῦ, ὡς
ἐν αὐτὸς ἐν τῷ μέρει διεξέλθῃς
πρὸς με, ὃν τρόπον ὑμεῖς οἱ
Σκύθαι διαπεῖτε τοὺς νέους τοὺς
παρ' ὑμῖν, ἐν οἵοισι γυμνασίοις
αὐξίζετε, καὶ ὁκοῖοι ὑμῖν ἄν-
δρες ἀγαθοὶ γίγνονται. Ανα. δί-
καιόν τε μοι σοῦ ὦ Σόλων. καὶ
ἐγὼ διηγήσομαι τὰ Σκυθῶν
νόμιμα, ἐ σεμνὰ ἴσως, οὐδ' καθ'
ὑμᾶς, οὐδὲ κατ' χορῆς πα-
ταχθῆναι τολμήσαιμι ἂν μιν
πλησίον. δειλοὶ γάρ ἐσμεν. ἀλ-
λὰ εἰρήσεταί γε ὁπῇα αὖ εἴη.
ἐς αὔριον βούλει οὖν λύειν, ὥσπερ
βαλόμενοι ἐπ' συμβολάν, ὡς ἔ,
πάντος ἔτι μᾶλλον ἐν-
κόσμιοι καθ' ἡσυχίαν, ἅ, ἤ χρὴ
εἰπεῖν, συναγόρευμι τῇ μνήμῃ
ἐπιλαβόν. τὸ γὰρ ἔχον, ἀπω-
μὸν ἐπὶ τούτοις. ἑσπέρα γὰρ
ἤδη.

dices, superaturum putes. Neque enim deerit, qui pro illis verisimilia Spartæ respondeat. Verumenimuero siquidem ego tibi nostra recensui, quæ tibi non admodum placuisse videntur: videor mihi non iniqua postulaturus à te, vt vicissim mihi narres, quo pacto vos Scythæ vestros iuuenes exerceatis, quibus gymnasijs educetis, & quomodo viri fortes euadant. *Ana.* Æquissima sunt, ô Solon, quæ postulas. Atque ego Scytharum instituta narrabo, fortè non admodum grauia, nec quæ vestris respondeant. Nos enim ne in maxillam quidem alicui plagam illidere auderemus, meticulosi cùm simus. Verùm qualiacunque sunt ego dicam. Quanquam si videtur, ea de re colloquium in crastinum differemus: vt & quæ dixisti quietiùs apud me repoluam: & quæ sunt dicenda, memoria percurrens colligam. In præsentia verò his dictis abeamus. Iam enim aduesperascit.

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ. DE LVCTV.

ARGVMENTVM.

Sub prosopopœa patrùm filium lugentùm, & filij ad illum querelas respondentis, reprehendit earum rerum vanitatem, quæ à superstitiosis in suis solatium fiunt pro defunctis: quales sunt curiosa sepultura, lamentationes, inferiæ, ludi funebres, & cœna exequialis. Quarum verum nulla sensus ipsorum pertingit.

Ἄξιόν γε παρατηρεῖν τὰ ἐπὶ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς πένθεσι γιγνόμενα, καὶ λεγόμενα, καὶ τὰ ἐπὶ τῶν παραμυθουμένων ἤδη τὸν αὐτὸν αὐθις λεγόμενα, καὶ ἃ φόβητρα ἡγοῦνται τὰ συμβαίνοντα σφίσι τε αὐτοῖς οἱ ὀδυρόμενοι, καὶ ἐκείνοις, οὓς ὀδύρονται, ἢ μὰ τὸν Πλούτωνα, καὶ Περσεφόνην κατ' οὐδὲν ἐπισάλπιον σαφῶς, οὐτ' εἰ πυνθάνῃ ταῦτα, καὶ λύπης ἄξια, οὔτε εἰ τοιαῦτ' ὄντα ἥδιον, καὶ βελτίω τοῖς παθοῦσι, νόμῳ δ', καὶ συνηθείᾳ τῇ λύπῃ ἐπιρέποντες. ἐπειδὴ τοίνυν ἀποθάνῃ τις, ὅτι ποιῶσι.

Peræ pretium sanè fuerit obseruare ea, quæ in luctu vulgo cùm dicuntur, tum fiunt. Item quæ dicuntur ab ijs qui eos consolantur: & vt non ferenda putant lugentes ea quæ sibi ipsis acciderunt, & ijs quos flent. Cùm haud quaquam per Plutonem & Proserpinam pernouerint mala-ne sint ista, & dolenda, an contrà iucundiora, melioráque ijs quibus accidunt. Sed ex more & consuetudine dolorem accersunt. Itaque cùm mortuus fuerit aliquis, ad hunc modum faciunt.

μᾶλλον ὑμῖν βούλομαι ἔστιν περὶ αὐτῆς τοῦ θανάτου δόξας ἔχουσιν. οὕτω γὰρ ἴσως φανεῖται, οὐ πρὸς ἕνεκα τὰ περιττὰ ἐκεῖνα ὁπλίζονται. ὁ μὲν οὖν πολὺς ὄμιλος, οὓς ἰδιώτας οἱ σοφοὶ καλοῦσιν, Ὁμήρῳ τε καὶ Ἡσιόδῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις μυθοποιοῖς περὶ τούτων πιστεύουσι, καὶ νόμον θέμενοι, τὸν πάντων αὐτῶν, τόπον τινὰ ὑπὸ τῇ γῇ βαθὺν, ἅδην ὀνομάζουσι. μέγαν δ', καὶ πολύχωρον τοῦτον εἶναι, καὶ ζοφερὸν, καὶ ἀφανῆ, ἐν οἷς οὐκ ὄπωσ αὐτοῖς ἐπιζώουσι δοκοῦντα πρὸς τὸ καὶ ἑκάστοις τῶν ἐνόντων ἔχουσι βασιλεύειν τὸν τοῦ χάσματος ἀδελφὸν τοῦ Διὸς, Πλούτωνα κεκλημένον, ὡς μοι τῶν τὰ τοιαῦτα δεινῶν τις ἔλεγε, διὰ τὸ πλουτεῖν τοῖς νεκροῖς τὴν πρεσβείᾳ τετιμημένον. τοῦτον δ' τὸν Πλούτωνα, τὸν παρ' αὐτῷ πολιτείαν, καὶ τὸν κάτω βίον καταστῆσαι τὸν τοιοῦτον. κεκλῃκέναι μὲν γὰρ αὐτοὺς ἀφ' ὧν ἀποθνῄσκοντες. κατασχόντα δ' αὐτοὺς, καὶ παραλαβόντα, κατέχειν δεσμοῖς ἀῤῥήκτοις, οὐδενὶ τοπαρέχοντα τῆς ἀνόδου ὑφιέμενον, πλὴν ἑνὸς ἅπαξ τοῦ αἰῶνος παύν ὀλίγων ὅτι μεγίστας αἰτίας.

Quin potiùs volo tibi narrare, quas de morte opiniones habeant. Sic enim palam fiet quorsum superuacanea illa moliantur. Hominum quidem multitudo, quos sapientes isti vocant idiotas, Homero, Hesiodo, reliquisque fabularum authoritibus, super his fidem habentes, & illorum poëtim pro lege ducentes, locum quendam sub terra profundum esse putat, quem Tartarum vocant. Eũ existimant magnum & spatiosum esse, atque opacum & caliginosum: qui tamen istis illustrari nescio quomodo videtur, quò singula quæ illic sunt, introspiciant. Tum regnare in hoc specu Iouis fratrẽ, cui nomen Plutoni, vt mihi retulit, quidam harum rerũ peritus, eo quòd mortuorum copia sit diues, hoc nomine cohonestatum. Porrò Plutonem hunc inferorum remp. & manium vitam hunc in modum constituisse. Nam sorte obtigisse huic, vt vita defunctis imperaret. Quos vbi receperit, & assumpserit, vinculis inenodabilib⁹ coërcet, nulli prorsus permittẽs vt ad superos redeat, præter quam admodũ paucis ex vniuerso æuo, idque grauissimis de causis.

περιρρεῖσθαι ὑπὸ τῶν χώραν αὐτῆς ποταμοῖς μεγάλοις τε, καὶ φοβεροῖς, καὶ ἀπὸ μόνων τῶν ὀνομάτων. Κωκυτοὶ γάρ, καὶ Πυριφλεγέθοντες, καὶ τὰ τοιαῦτα κέκληνται. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ Ἀχερουσία λίμνη φεύγουσι, πρὶν διαμεῖψαι τὸν ἀπαντῶντας, ἢν μὴ ἔνι διαπλεῦσαι, ἢ παρελθεῖν, ἄνευ τῆς πορθμέως. βαθεῖά τε γὰρ περᾶσαι τοῖς ποσὶ, καὶ διαπέρασις πολλή. καὶ ὅλως, ἀπ' αὐτῶν διαπλοῦν οὐ τὰ τυχόντα τῶν ὀργίων. πρὸς δὲ αὐτῇ τῇ καθόδῳ, καὶ πύλη, οὗσα ἀδαμαντίνη, ἀδιάφθορος τῆς βασιλέως Αἰακός ἐστι, τῶν φοιτώντων ἐπιτραμμένος. καὶ παρ' αὐτῷ, κύων τρικέφαλος, μάλα χάρακος, τῶν μὲ ἀφικνουμένων, φιλίαν τε, καὶ εἰσιτήριον προσβλέπων. τοὺς δὲ πειρωμένους ἀποδιδράσκειν, ὑλακτῶν, καὶ τῷ χάσματι διαπρόσωπος. περαιωθέντας δὲ ἡ λίμνη ἐς τὸ ἔσω, λειμὼν ὑποδέχεται μέγας, τῷ ἀσφοδέλῳ κατάφυτος, καὶ ποτὸν, μνήμης πολέμιον. λήθης γοῦν διατοῦτο ὠνόμασται. τοῦτα γὰρ ἀμέλει διηγήσαντο τοῖς πάλαι, ὁποῖόν ἀφιγμένοι, Ἀλκηστίς τε, καὶ Πρωτεσίλαος οἱ

Circumluitur autem regio illius, fluuijs & magnis, & horrendis, vel solo nomine: siquidem Cocyti, Pyriphlegethontes, atque huiusmodi vocabulis appellantur. Quódque est grauissimum, præiacet Acherontica palus, quæ prima excipit obuios, quam non possis transmittere, neque transire sine vectore. Nam & profundior est quàm vt pedibus transiri possit, & spatiosior, quàm vt tranari queat. In summa huiusmodi est, vt nec auium manes possint eam transuolare. In ipso descensu, portáque quæ est adamantina, Æacus est, regis patruelis, cui mandata est custodia: iuxtáque ipsum canis triceps, sæuus admodum qui aduenientes amicè, pacatéque intuetur: sed si quis aufugere conetur, allatrat, territósque in specum redigit. Iã eos qui trãsmissa palude sunt ingressi, pratum amplum excipit, asphodelo consitum: atque infensus memoriæ fluuius, ideóque Lethes nomen ei inditum. Nam hęc priscis illis mortalibus narrarunt, qui illinc redierant: nempe Alcestis, & Protesilaus Thessali, & Theseus Ægeo prognatus,

Θεσπαλοὶ, καὶ Θησεὺς ὁ τῷ Αἰ-

χέων, καὶ ὁ τοῦ Ὁμήρου Ὀδυσσεὺς, μάλα σεμνοὶ, καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἐμοὶ δοκεῖν, οὐ πόρρωθεν ἀπὸ πηγῆς. οὐ γὰρ ἂν ἐμέμνηντο ἄλλων. ὁ μὲν οὖν Πλούτων, οἷς ἐλέγομεν ἔφασαν, καὶ ἡ Περσεφόνη, διοικητεύουσι, καὶ τὴν τῶν ὅλων δεσποτείαν ἔχουσιν. ὑπηρετοῦσι δὲ αὐτοῖς, καὶ τὴν ἀρχὴν συμπαραπίπτουσι, ὄχλος πολὺς, ἐκπληκτός τε, καὶ φοβεραὶ, καὶ φόβοι, καὶ ὁ Ἑρμῆς. οὗτος μέντοι οὐκ ἀεὶ συμπαρών. ὑπάρχει δὲ, καὶ πάρεδροι, καὶ δικασταὶ, καθίστανται δύο, Μίνως τε, καὶ Ραδάμανθυς, Κρῆτες ὄντες, καὶ υἱοὶ τοῦ Διός. οὗτοι δὴ, τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν, καὶ δικαίους καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας, ἐπειδὰν συναλισθῶσι πολλοὶ, καθάπερ εἰς ἀποικίαν τινὰ, πέμπουσιν εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον, τῷ ἀρίστῳ βίῳ σωιζομένους. οὓς δέ τινας τῶν πονηρῶν λάβωσι, τοὺς ἐκπληκτοὺς παραδόντες, εἰς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἐκπέμπουσι, κατ' λόγον τῆς ἀδικίας κολασθησομένους. ἔνθα δὴ τί τῶν κακῶν οὐ πάσχουσι, φερόμενοί τε, καὶ κυλίόμενοι, καὶ ὑπὸ γυπῶν ἐσθιόμενοι, καὶ βροχῷ συμπεφερόμενοι, καὶ λίθους ἀναιωλίοντες, ὁ μὲν γὰρ Ταύταλος,

& Homericus Vlysses, graues admodum, & fide digni testes, qui ex fonte illo mihi videntur non bibisse, alioqui eorum nō meminissent. Itaque Pluto, & Proserpina, vt aiebant illi, remp. administrant, rerúmque omnium dominatum obtinent. Quibus inseruiunt, & in administrando principatu adiuuant, ingens turba, furiæ, pœnæ, terrores, ac Mercurius, quanquam his sanè non adest perpetuò. Præfecti autem, & Satrapæ, judicésque sedent duo, Minos, & Rhadamanthus, vterque Cretensis, vterque Iouis filius. Atque hi quidem bonos ac iustos viros, qui cum virtute vitam exegerunt, vbi iam multi collecti fuerint, velut in coloniam quandam emittunt in Elysium campum vitam optimam ibi victuros. Quòd si malos aliquos ceperint, hos furijs traditos, in impiorum locum eijciunt, pro ratione malefactorum puniendos. Quo in loco quid tandem mali non patiuntur? torti, exusti, à vulturibus arrosi, rota circumacti, saxa sursum voluentes. Nam Tantalus

ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἕστηκε, κινδυνεύων ὑπὸ τῆ δίψει ὁ κακοδαίμων ἀποθανεῖν. οἱ δὲ τὸ μέσου βίου πολλοὶ ὄντες οὗτοι, ἐν τῷ λειμῶνι πλανῶνται ἄνευ τῶν σωμάτων σκιαὶ ἡμόμβροι, καὶ ὑπὸ τῇ αὐγῇ καθάπερ καπνὸς ἀφανιζόμβροι. φέρονται δὲ ἅμα ταῖς παρ' ἡμῶν χοαῖς, καὶ τοῖς καθαγιζομβροις ἐπὶ τῶν τάφων. ὡς εἴ τῳ μὴ εἴη καταλελειμμένος ὑπὸ γῆς φίλος, ἢ συγγενὴς, ἄπτος οὗτος νεκρός, καὶ λιμώττων, ἐν αὐτοῖς πολιτεύεται. ταῦτα οὕτως ἰσχυρῶς περιελήλυθε τοὺς πολλοὺς, ὥστε ἔπεισέν τις ἀποθανὼν τῶν οἰκείων, πρῶτα μὲν φέροντες ὀβολὸν, εἰς τὸ στόμα κατέθηκαν αὐτῷ, μισθὸν τῷ πορθμεῖ τῆς ναυτιλίας χρησόμβρον, οὐ περότερον ἐξετάσαντες ὁποῖον τὸ νόμισμα νομίζεται, καὶ εἰ διαχωρεῖ παρὰ τοῖς κάτω, ἢ εἰ δύναται παρ' ἐκείνοις ἀττικὸς, ἢ μακεδονικὸς, ἢ αἰγινατικὸς ὀβολὸς, ἀλλ' ὅτι πολὺ κάλλιον ἦν μὴ ἔχειν τὸ πορθμεῖον καταβαλεῖν. οὕτω γὰρ ἂν, οὐ παραδεξαμβρου τοῦ πορθμέως, ἀναπόμπιμοι πάλιν εἰς τὸν βίον ἀφικνοῦντο. μὴ ταῦτα δ', λούσαντες αὐτὸν, ὡς οὐχ ἱκανῆς τῆς κάτω

in ipsa palude stat, in periculum adductus, ne siti moriatur infœlix. Alij verò mediæ vitæ, qui sunt complures, vagantur in prato sine corporibus, facti vmbræ, & ad tactum ceu fumus euanescentes. Aluntur autem nostris libationibus, inferiisque, quæ sepulchris inferuntur. Adeò vt sicui nullus sit in terra reliquus amicus, aut cognatus, hic mortuus ieiunus ac famelicus inter illos versetur. Hæc adeò validè vulgi animos peruaserunt, vt simulatque familiaris quispiam mortuus fuerit, primùm obolum illi in os indant, vt sit portitori, traiectionis merces, nec illud priùs expendant, cuiusmodi numisma legitimum sit, ambulétque apud inferos, & apud illos valeat, Atticusne, an Macedonicus, & Æginensis obolus, neque multò satius esse non posse naulum soluere: cùm sic futurum sit, vt non recipiente portitore, postliminio redeant in vitam. Post hæc lotos eos, ac si tartarea palus non satis

λίστης λουτρὸν εἶναι τοῖς
ἐκεῖ, καὶ μύρῳ τῷ καλλίστῳ
χείσαντες τὸ σῶμα, φέρε
δυσωδίαν ἤδη βιαζόμενον, καὶ
στεφανώσαντες τοῖς ἐφεδίοις ἀν-
δρασι, προπέμπεται, λαμπρῶς
ἀμφιέσαντες, ἵνα μὴ ῥιγῶν
ἁλυσιτελῶς παρὰ τὴν ὁδὸν, μη-
δὲ γυμνοὶ βλέποιντο τῷ Κερ-
βέρῳ. ὠμωγαὶ δ' ἐπὶ τούτοις,
καὶ κωκυτὸς γυναικῶν, καὶ
παρὰ πάντων, δάκρυα, καὶ στέρ-
να τυπτόμενα, καὶ ἀπαρχόμε-
νόν κόμαι, καὶ φοινισσόμεναι
παρειαί. καὶ ποὺ καὶ ἐδάφει κα-
ταῤῥήγνυται, καὶ κόνις ἐπὶ τῇ
κεφαλῇ πάσεται. καὶ οἱ ζῶν-
τες, οἰκτροτέροις τοῦ νεκροῦ. οἱ
μὲν, δὴ χαμαὶ καλινδοῦνται
πολλάκις, καὶ τὰς κεφαλὰς
ἀράττουσι πρὸς τὸ ἔδαφος. ὁδὲ,
εὐχάριτων, καὶ καλὸς, καὶ καθ'
ὑπερβολὴν ἐστεφανωμένος, ὑπ-
λὸς πρόκειται, καὶ μετίασιν,
ὥσπερ ἐς πομπὴν κεκοσμημέ-
νος. εἶτ' ἡ μήτηρ, καὶ νὴ Δί'
ὁ πατὴρ, ἐκ μέσων τῶν συγ-
γενῶν προελθὼν, καὶ πειρω-
μένοις αὐτῷ, προκινδυνεύω γάρ πο
τέ, καὶ καλὸς, ἵνα καὶ ἀκ-
μαιότερον ἐπ' αὐτῷ τὸ δρᾶμα
ᾖ, φησὶν ἀλλοκότοις, καὶ ματαίας ἀφίησι. πρὸς αὖ ὁ νεκρὸς
αὐτὸς ἀποκρίνεται αὖ, εἰ λάβοι φωνήν. φήσει γὰρ ὁ πατὴρ,

sit idonea lauandis ijs, qui
ibi degunt, optimisque vngue-
tis vncto corpore, quod
iam fœtore vincitur, tum
coronatos pulcherrimis flo-
ribus, proponunt splen-
didè vestitos, ne videlicet
per viam algeant, ne-ue
à Cerbero nudi conspician-
tur. Accedunt ad hæc mu-
lierum eiulatus, omniúm-
que lachrymæ, pectorum
planctus, comæ dilaniatio,
genarum cruentatio. Alij
vestem discerpunt, & pul-
uere capiti inspergunt, adeò
vt viuentes, sint mortuo
miserabiliores. Nam illi sæ-
penumero humi volutan-
tur, capita solo allidunt:
hic verò decorus ac for-
mosus, & eximiè coro-
natus, sublimis propositus
est, & excelsus, velut ad
pompam adornatus. De-
inde mater, atque adeò
pater, ex medijs cognatis
progressus, & mortuo cir-
cunfusus (nam finge iuue-
nem aliquem, ac formosum
esse propositum, quò ma-
gis in hunc competat actio
fabulæ) absurdas ac stultas
voces emittit: ad quas re-
sponderet mortuus, si vocē
reciperet. Ait enim pater,

γοερόν τι φθεγγόμενος, καὶ περιτείνων ἕκαστον τῶν ὀνομάτων, τέκνον ἤλιτον, εἶτ' ἀπέθανες μοι, καὶ τέθνηκας, καὶ σὲ ὥρας ἀνηβήσας, μόνον ἐμὲ ἔτι τὸν ἄθλιον καταλιπὼν, οὐ γαμήσας, οὐ παιδοποιησάμενος, οὐ γραττευσάμενος, οὐ γεωργήσας, ὧν εἰς γῆρας ἐλπών. οὐ κωμάσῃ πάλιν, οὐδ' ἐρασθήσῃ τινὸς, οὐδ' ἐν συμποσίῳ μετ' ἐμοῦ καὶ τῶν ἡλικιωτῶν μεθυσθήσῃ. ταῦτα δὴ, καὶ τὰ τοιαῦτα φήσει, οἰμώξομαι τὸν ἐμὸν δεῖλαιον ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐπιθυμήσω καὶ μετὰ τὸν τελευτὸν, οὐ δυνάμενος μετέχειν αὐτῶν. καίτοι τί ταῦτα φημί; πόσοι γὰρ καὶ ἵπποις, καὶ παλλακίδας, οἵδε, καὶ οἰνοχόους ἐπικατέσφαξαν. καὶ ἐθνητα, καὶ τὰ ἄλλον κόσμον συγκατέφλεξαν, ἢ συγκατώρυξαν, ὡς χρησομένοις ἐκεῖ, καὶ ἀπολαύσουσιν αὐτῶν κἀτω; οὐδ' οὕτω φρενβύτης ὁ παῦδων, οὕτωσὶ πάντα ταῦτα ὁπόσα εἴρηκε, καὶ ἔτι τούτων πλείονα, οὔτε τὸ παιδὸς εἶναι ἕνεκα βαρυδεῖν ἔοικεν, οἵδε γὰρ ἂν ἀκουσόμενον, οὐδ' ἂν μεῖζον ἐμβοήσῃ τῶ στέντορος, οὔτε μὴν αὖτῳ. φρονεῖν γὰρ οὕτω, καὶ γιγνώσκειν ἱκανὸν ἦν καὶ αὐτὸν τὸ βοᾶν. οὐδεὶς γὰρ δὴ

flebili quadam voce verbum unumquodque in longum producens, fili iucundissime periisti mihi, mortuus es & ante diem præreptus, mi A sero me relicto solo. Non duxisti vxorem, non genuisti liberos, non militasti, non coluisti agros ad senectam non peruenisti. B Non comessaberis posthac non amabis fili, neque cum æqualibus in compotatione inebriaberis. Hæc atque id genus alia dicit, ratus filium rebus his etiam post obitum C egere, ac desiderare quidem, verùm potiri nō posse. Sed quid hæc loquor? Quot enim sunt, qui equos ac cōcubinas, quíque pincernas in funere mactarunt, qui vestem reliquúmque mundum D concremarunt, aut cū cadauere sepelierūt, perinde quasi ijs illic sint vsuri, & apud inferos fruituri? At senex iste luctum agens, hæc omnia quæ dixit, atque his etiā plura, neque filij causa ingicè iactare videtur, vt quē sciat non auditurum, etiamsi Stentorem clamore vincat, neque rursum sua ipsius gratia, vt cui satis erat cogitare, & cognoscere, etiam sine clamore. Nemini enim opus est, vt apud sese clamet

πρὸς ἑαυτὸν δεῖται βοᾶν.

Supra

λαπτὸν ἔν ἔστιν αὐτῷ τῶν παρόντων ἕνεκα ταῦτα λυπεῖν, οὐδ' ὅπως τελευτήσει αὐτῷ ὁ παῖς εἰδότα, οὐδ' ὁποῖ κεχώρηκε. μᾶλλον δ' ὅπως τὸν βίον αὐτῷ ἐξετασθήσεται ὁποῖός ἐστιν. κἀγὼ μὲν τοίνυν αὐτὸν μεταπεισαι ὡς τὰ δεινὰ ἐνεγκεῖν. εἴποι δ' ἂν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς, παρακαλέσας τὸν Αἰακὸν, καὶ τὸν Αἰδωνέα πρὸς ὀλίγον τῆς ὀργῆς παῦσαι μαστίζοντα, ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί κλάφεις; τί δέ μοι παρέχεις πρόφασιν; παῦσαι πλοκάμους τε κόμης, καὶ τὸ πρόσωπον ἐκπελῆς ἁμίλλων. τί μοι λοιδορῇ, καὶ ἄθλιον ἀποκαλεῖς, καὶ δυσμοιρότερον, πολύ σου βελτίω, καὶ μακαριώτερον γεγονότα; ἢ τί σοι δεινὸν πάσχειν δοκῶ; ἢ διότι μὴ τοιούτοις γέρων ἐγκόμαν, οἷος εἶ σύ, φαλακρὸς μὲν τὴν κεφαλὴν, τὴν δὲ ὀφρὺν ἐρρυπωμένος, κυτὸς, καὶ τὰ γόνατα τρῶν, καὶ ὅλως, ὑπὸ τοῦ χρόνου σαθρὸς, πολλὰς τειχίδας, καὶ ὀλυμπιάδας ἀπαλήπτας, καὶ τὸ τελευταῖον δὴ ταῦτα, παρεσκευάσω ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; ὦ μάτην, τί σοι χρηστὸν εἶναι δοκεῖ περὶ τὸν βίον, οὗ μηκέτι μελλόντων; ἢ τῶν

Supereſt igitur, vt hæc nugetur ob eos qui adiunt: cùm neſciat, neque quid filio acciderit, neque quò conceſſerit: imò cùm neque ſua ipſius vita, cuiuſmodi ſit, perpenderit. Neque enim ceu rem acerbam grauiter ferret, illum ex ea demigraſſe. Filius igitur ità huic reſponderit, exorato Æaco, & Plutone, quò liceat tantiſper è ſpecu proferre caput, & patrem inſanientem compeſcere. Homo infœlix, quid clamas? quid mihi moleſtus es? deſine vellicare comam, & vultus lacerare cutem. Cur mihi conuitium facis, & miſerum appellas, & infortunatum, qui iam ſim ite multò tum melior, tum fœlicior? aut quid acerbi mihi putas acciditſſe? An quia non ſum factis ſenex, qualis tu, capite caluo, facie rugoſa, incuruus, genibus ſegnis, in ſumma totus ætate putris, multis expletis Triacadibus, & Olympiadibus: denique &iſtud, apud teſtes tam multos delirans? O demens, quid tibi videtur in vita boni, quo non poſthac ſimus fruituri? nimirum

ποτοις ἐρεῖς ἀηλονότι, καὶ τὰ δεῖπνα, καὶ ἑταίρα, καὶ ἀφροδίσια, καὶ δέδιας μὴ τούτων ἐνδεὴς γλαύμυος, ἀπόλωμαι; ἀλλ' οὐκ ἐννοεῖς ὅτι τὸ μὲν διψῶν, πολὺ κάλλιον τοῦ πεῖν, καὶ τὸ μὴ πεινῶν, τοῦ φαγεῖν, καὶ τὸ μὴ ῥιγοῦν, τοῦ ἀμπεχόνης εὐπορεῖν; φέρε τοίνυν ἐπειδὴ ἔοικας ἀγνοεῖν, διδάξομαί σε δρῶντα ἀληθέστερον. καὶ δὴ ἀναλαβὼν ἐξ ὑποχῆς, βόα, τέκνον ἄθλιον, ἀλέπει διψήσεις, ἀλέπει πεινήσεις, οὐδὲ ῥιγώσεις. οἴχη μοι κακόδαιμον, ἐκφυγὼν τὰς νόσους, ἃ πυρετὸν ἔπι δεδιὼς, ἃ πελέμιον, οὐ τύφωνον. ἀλ' ἔρως σε ἀνιάσει, οὐ γὰρ συμουσία παραβλέψει, οὐδὲ ἀσωθήσεις ἐπὶ τούτῳ δὶς ἢ τρὶς τὴν ἡμέρας. ὦ τῆς συμφορᾶς. οὐδὲ καταφρονηθήσῃ, γέρων γλαύμυος, οὐδ' ὀχληρὸς ἔσῃ τοῖς νέοις, βλεπόμυος. ἀλλ' ταῦτα λέγῃς ὦ πάτερ, ἀλ οἶει πολὺ ἀληθέστερα, ἢ μελετότερα ἐκείνων ἐρεῖν; ἀλλὰ ἔρα μὴ τόδε σε ἀνίᾳ, ἢ διανοῇ τὸν παρ' ἡμῖν ζόφον, ἢ τὸ πολὺ σκότος. κἄπειτα δέδιας μή σοι ἀποπνιγῶ κατακλεισθεὶς ἐν τῷ μνήματι; χρὴ δ' οὕτως ταῦτα λογίζεσθαι ὅτι τῶν ὀφθαλμῶν

potationes, cœnas, vestem, venerea, eóque metuis ne horum penuria peream? Nô intelligis, longè bellius esse, non sitire, quàm bibere? non esurire, quàm edere: nô algere, quàm vestibus abundare? Age igitur, quandoquidem ignarus videris, docebo te lugere veriùs. Itaque redintegrato luctu, clama, fili miser, nô ampliùs sities, non ampliùs esuries, non ampliùs algebis. Peristi mihi infœlix, qui morbos effugeris, qui febrem iam non timeas, non hostem, non tyrannum. Non te cruciabit amor, non peruertet coitus, neque huius causa bis ter-ue per diem rem tuam dissipabis. O calamitatem! Neq; contemnêris factus senex, neq; molestus eris iuuenibus, neq; conspiciaris. Hæc si diceret pater, annon putas te multò veriora, magísque ridicula dicturum, quàm illa quæ modò? At vide num hoc te malè habeat, quum caliginé, multásq; tenebras quæ sunt apud nos, cogitas. An metuis ne in monumento suffocer incluſus? Verùm in his illud perpendendum est, oculis putrefactis, atq; adeò

διασαπέντων, ἃ καὶ τὰ Διὸ

κἀξήντων μετ' ὀλίγον, εἶτε καῦσαί με διεγνώκατε, εἴτε σπόδος, εἴτε φῶς ὄρᾶν δεησόμεθα. καὶ ταῦτα μὲ ἴσως μέτεστι. τί δέ με ὁ κωκυτὸς ὑμῶν ὀνίνησι, καὶ ἡ πρὸς τὸν αὐλὸν αὐτὴ στεγνοτυπία, καὶ ἡ τῶν γυναικῶν περὶ τὸ σῆμα ὀλοφύρσις; τί δ' ὁ κάρη τῆ τάφου λίθος ἐστεφανωμένος; ἢ τί ὑμῖν δοκεῖτε τὸν ἄκρατον ἐπιχεῖν; ἢ νομίζετε καταδύσεσθαι αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς, καὶ μέχρι τῆ ᾅδου διϊξεσθαι; τὰ μὲ γὰ ἐπὶ τῶν καθαρσίων, ἢ αὐτοὶ ὁρᾶτε θύματα, ὡς τὸ μὲν κοσμιώτατον τῶν παρεσκευασμένων, ὁ καπνὸς παραλαβών, ἄνω εἰς τὸν οὐρανὸν οἰχεται, μηδὲν τι ἡμᾶς ὀνήσας τοῦ κάτω. τὸ δ' καταλειπόμενον, ἡ κόνις, ἀχρεῖον, ἐκτὸς εἰμὴ πίστευσαι πιστεύκατε. οὐχ οὕτως ἄπορος, οὐδὲ ἄκαρπος ἡ τῆ Πλούτωνος ἀρχὴ, οὐδ' ἐπιλέλοιπεν ἡμᾶς ὁ κωφόθηλος, ἵνα παρ' ὑμῶν τὰ ὀπτὰ μεταπεμψώμεθα. ὅστις μοι νῦν τὴν Τισιφόνην, πάλαι δὴ ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε, καὶ ἐλέγετε, παμμέγεθες ἐπηρεν ἀνάκαγμα. διεκώλυεν δ' ἡ ὀδύνη, καὶ τὰ ἔρια, οἷς μὲ ταῖς σαγήναις ἀποφράξατε. ὡς ἄρα μοι ἐ-

exustis (siquidem me paulò pòst cremare decreuistis) nihil opus fore, nec ad tenebras, nec ad lumen aspiciendum. Atque hæc fortassis A vtcunque sunt ferenda. Verùm eiulatus ille vester, quid prodest mihi? aut quid planctus pectorum ad tibiæ modos? aut quid mulierum immodica lamentatio? quid-ue saxum coronis ornatum quod sepulchro imponitur? B aut quid valet, quod merum infunditis? Num putatis illud ad nos destillaturum, & ad Orcum vsque permeaturum? Nam de parentalibus, C ipsi quoque ni fallor, videtis quod ex apparatu potissimũ ad nos redire debuerat, id fumo correptum, sursum in cœlum abire, neque quicquam iuuare nos qui in inferis degimus. Porrò quod D supereſt, puluis est inutilis, nisi creditis nos cinere vesci. Non est vsque adeò sterile, & infrugiferum Plutonis regnum: neque nos destituit asphodelus, vt à vobis cibos huc deportemus. Itaque per E Tisiphonen iurò, iamdiu mihi subibat, ea quę faciebatis, & dicebatis, cachinno excipere: sed prohibebat linteũ ac lanæ, quibus mihi sauces obligastis. Atque ita pro-

πόντα. τέλος θανάτοις κάλυψε.
πρὸς Διὸς ὦ, αὖ λέγη ταῦτα ὁ
νεκρὸς ὑπτιάσας, ἀνακλίνας
αὐτὸν ἐπ' ἀγκώνος, ἢ αὖ οἰόμε-
θα δικαιότατα αὖ αὐτὸ εἰ-
πεῖν, ὃν ὅμως οἱ μάταιοι καὶ A
βοῶσι. καὶ μεταπελάμψοί τι-
να ἡλιῶν σοφιστὴν, πελλὰς συ-
μπειληχότα παλαιὰς συμφο-
ρὰς, τούτῳ συναγωνιστὴ, καὶ B
χορηγῷ τῆς ἀδῆς κατακεῶν-
ται, ὅπου αὖ ἐκεῖνος ἄρχῃ,
πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες.
καὶ μέχρι μὲν ἡλιῶν, ὁ αὐ-
τὸς ἅπασι νόμος τῆς ἀβελτηρί- C
ας. τὸ δ' ἀπὸ τούτων διελόμε-
νοι κατ' ἔθνη ταῖς ταφαῖς, ὁ μὲν
Ἕλλην, ἔκαυσεν. ὁ δὲ πέρσης,
ἔθαψεν. ὁ δ' ἰνδὸς, ἁλὶ πει-
κεῖσι. ὁ δὲ σκύθης, κατεδήσατο.
ὁ δ' αἰγύπτιος. οὗτος μέν-
τοι, λέγω δ' ἰδὼν, ξηραίνας τὸ νε-
κρὸν, σωθεῖσπον, καὶ συμπότην
ἐπιήσατο. πολλάκις δὲ καὶ D
δεομένῳ χρημάτων αὐδεὶς αἰ-
γυπτίῳ, ἔλυσε τὴν ἀπορίαν, ἐ-
βοήθησεν ὁ ἀδελφὸς, ἢ ὁ πατὴρ
ἠρώμενος ἐν καιρῷ. γράμματα
μὲν γὰρ, καὶ πυραμίδες, καὶ στή-
λαι, καὶ ἐπιγράμματα, πρὸς
ὀλίγον διαρκοῦντα, πῶς οὐ
πειστέα, καὶ παιδιαῖς προσει-
κότα; καίτοι καὶ ἀγῶνας E

fato mors vltima lumina
clausit. At per Iouem! si
mortuus hæc dicat re-
uersus, in cubitum reclina-
tus, annon rectissimè di-
xisse videbitur? Attamen
hi stolidi vociferantur, &
accersito lamentorum arti-
fice, qui multas calamita-
tes in vnum congerat, hoc
adiutore, & chorago a-
mentiæ vtuntur, vbicunque
cœperit ille, ipsi admo-
dos eiulatu respondentes.
Verùm quantum ad lamen-
tationes attinet, omnibus
eadem est ineptiendi con-
suetudo. At deinceps sepul-
turæ rationem in varios di-
uidunt modos. Nam græcus
exurit, Persa defodit, In-
dus adipe suillo oblinit, Scy-
tha deuorat, condit Ægy-
ptius. Atque hi quidem (rem
à me visam narro) desiccatū
cadauer, conuitam & com-
potorem adhibet. Fit autem
frequenter, vt Ægyptium a-
liquem indigētem pecuniæ,
liberet egestate oppigneratus
in tempore vel frater, vel
pater. Nam tumuli, pyrami-
des, columnæ, tituli, ad bre-
ue tempus duratura, an non
superuacanea, & ludicris si-
millima? Sūt verò qui ludos
quoque instituerunt, ac fu-

ἔνιοι διέθεσαν, καὶ λόγους ἐπ-

πείσις εἴτον ὀπὶ τ μνημάτων, ὥσπερ συναγορεύοντες, ἢ μαρτυρεῦντες, παρὰ τοῖς κάτω δικασταῖς τῷ νεκρῷ. ὀπὶ πᾶσι τούτοις, τὸ πείθεσθαι νόμος. καὶ πάρεστιν εἰ περιστάντες, καὶ τῶν γονέων παραμυθουμένων τὸ τετελευτηκότας, καὶ πιθομένοις γεύσασθαι ὡς ἂν δόξῃ μὰ Δί', ἀλλ' ἀυτοὺς ἀναγκαζομένους, ἀφ' ἧδη γὰρ τριῶν ἡμερῶν ἀπεσιτίας. καὶ μέχρι μοῦ τινος ὧδε κλαύσομεν, ἕως ἂν ἀναπαύσωμεν τοὺς τῶν μακαρίτων δαίμονας. εἰ δὲ καὶ τὸ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις δίκαιόν ἐστιν, αὐτῶν τε τούτων ἕνεκα καὶ μὴ ἀποστῆναι εἶναι, εἶτα καὶ διαρκέσης πρὸς τὸν πένθους τὸ μέγεθος. τότε δὴ τοῦτ' ἤδη πρὸς ἁπάντων ῥαψῳδοῦνται δὴ τὸ Ὁμήρου ἔπος. Καὶ γὰρ τ' ἀκόμος Νιόβην ἐμνήσατο σίτου. καὶ γ', Γαστέρι δ' οὔπως ὀκνεῖν πέλεται Ἀχαιούς. οἱ δὲ, ἀπίστως μὲν, αἰσχυνόμενοι δὲ τὰ πρῶτα, καὶ δεδοικότες, εἰ φανοῦνται μὴ τ τελευτῆ τ φιλτάτων τοῖς ἀνθρωπίνοις παθήσιν ἐμμένοντες. ταῦτα, καὶ πολὺ τούτων γελοιότερα ἴσασι τις ἂν ὀπτησάμενος ἐν τοῖς πένθεσι γιγνόμενα, διὰ τὸ τοῖς πολλοῖς τὸ μέγιστον τῶν κακῶν τ θάνατον οἴεσθαι.

nebres orationes ad sepulchrum habuerunt, tanquam patrocinantes, ac testimonium mortuo perhibentes apud judices infernos. Præter hæc omnia, est exequialis cœna. Hîc adsunt necessarij, qui defuncti parentes consolantur, suadéntque vti cibum capiant, quanquam non illibenter per Iouem ad id compelluntur illi, quippe perpetuum iam triduum enecti fame. Et quò vsque quæso flebimus? sine quiescant defuncti manes. Quòd si tibi deliberatum est omnino flere, vel ob hoc ipsum cibus est capiendus, quò tanto luctui par esse possis. Tum denique, tum ab omnibus duo versus Homerici recitantur.

Nanque cibi memini Niobe formosa capilli.

Item.

Non lugere sinit defunctum venter Achiuos.

At capiunt quidem illi, sed initio pudibundi, verentésque ne post charissimorum obitum videantur adhuc affectibus humanis obtemperare. Hæc, atque his longè magis ridicula reperiet, quisquis obseruarit ea quæ fiunt in luctu: propterea quòd vulgò existiment, mortem summum esse malum.

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. RHETORVM PRÆCEPTOR.

ARGVMENTVM.

Oratio didascalica est. Duas vias ad eloquentiam adolescenti præscribit: priorem quidem asperam & prælongam, sed veram & tutam, quam etiam ad virtutem parandam ingredi opus est: alteram brevem ac facilem, sed quæ ad improbitatem perducat: quam ironica quadam epitrope obeundam adolescenti proponit. Scilicet alludit ad suorum temporum mores, quibus ut quisque indoctissimus & imprudentissimus erat, ita pro præclaro habebatur. Utriusque autem viæ doctorem addit, & fingit.

Ρωτᾷς ὦ μειράκιον ὅπως ἂν ῥήτωρ γένοιο, καὶ τὸ σεμνότατον τοῦτο, καὶ παίδημον ὄνομα, σοφιστὴς αὐτὸς εἶναι δόξῃς. ἀξίωτα γὰρ εἶναί σοι φῂς, εἰ μὴ τοιαύτην πρὸ τῆς δυνάμεως περιάλλοιο ἐν τοῖς λόγοις, ὡς ἄμαχον εἶναι, καὶ ἀνυπόστατον, καὶ θαυμάζεσθαι πρὸς ἁπάντων, καὶ ἀποβλέπεσθαι, περιαυδάχτου ἄκουσμα τοῖς Ἕλλησι δοκοῦντα. καὶ δὴ τὰς ἐπὶ τοῦτο ἀγούσας ὁδοὺς, αἵπερ ποτέ εἰσιν ἐτέλεις ἐκμαθεῖν. ἀλλὰ οὐδεὶς φθόνος

Cupis adolescens, quo pacto Rhetor euadere, & venustissimum illud, vulgóque celebratum nomen, Sophista ipse censeri possis. Vitalem enim tibi vitam fore negas, ni talem quandam in dicendo vim assequaris, qua sis inexpugnabilis, & inuictus, omnibúsque admirandus, & suspiciendus, & celeberrimo nomine apud Græcos dignus videare. Ideo vias eò perducentes, quænam tandem sint, addiscere cupis. Quod non

ἔ πω, ἢ μάλιστα ὑπό τ' νέος τις
αὐτὸς ὤν, ὀρεχόμενος τῶν ἀρί-
στων, ἃ εἰδὼς οὐδεν αὖ ταῦτα
ἐπείσατο, ἱερόν τι χρῆμα τ'
συμβεκλιλω οὖσαν, καὶ δὴ καὶ νῦν
ἐν τούτοις αὐτὴν προσειλθών.
ὧν ἄκρατος γὰρ ἐπ' ἐμοί. καὶ
πάνυ θαῤῥῶν, ὡς μάλιστα δεινὸς
ἀνὴρ ἐσῃ γενέσθαί τε τὰ δέ-
οντα, ἢ ἐμμελῶς ἅψασθαι αὐτῶν, καὶ
τὸ μὴ τοῦτο ἐξελάσῃς αὐτὸς
ἐμαυτὸν, οἷς ἂν ἐκόσης παρ' ἐ-
μοῦ, ἢ φιλοπόνως αὐτὰ μελε-
τᾶν, ἢ προθύμως ἀφίκεσθαι τ' ὁ-
δὸν, ἣν ἂν ἀφίκῃ πρὸς τὸ τέρ-
μα. τὸ μὲν γὰρ θέρμα, ἐ σμικρὸν,
ἐδὲ ὀλίγης τ' σπουδῆς δόμε-
νον, ἀλλὰ ἐφ' ὅτῳ ἢ πονῆσαι
πολλὰ, ἢ ἀχθεσθῆναι, καὶ
πάνυ ἄπορον ἐσόμενον ἄξιον.
εἰσὶ γοῦν ὁπόσοι τῶν μὲ-
δενὸς ὄντες, ἔνδοξοι, καὶ πλού-
σιοι, καὶ νὴ Δί' εὐγλωττότατοι
ἐξέφαν ἀπὸ τῶν λόγων. ὅμως
δ', μὴ δείδιθι, μὴ δ' πρὸς τὸ
μέγεθος τῶν ἐλπιζομένων ἀ-
πορήσῃς, μυρίους πόνους
τοὺς πάνυ προσπονήσειν οἰη-
θείς. εὐ γὰρ σε τραχεῖαν πο-
ρεύσεσθαι ὁδὸν, ἢ ἱδρῶτος με-
στὴν ἡμῖν γε ἀξομεν, ὡς ἐκ μέ-
σης αὐτῆς ἀναστρέψαι καμόν-
τα, ἐπὶ οὐδὲν ἂν διαφέρομεν

inuideo, adoleſcens: in primis cùm tu ætate iuuenili, rerum optimarum cupidus, neſcius vnde has compares, conſilium quæ res eſt ſacra, A petiturus me adiiſti. Audi igitur quantum vtique in me ſitum eſt, atque admodum bono animo, quò facultatẽ ſummam adipiſcaris, & quæ ſint neceſſaria cognoſcendi, B eáque eloquendi, ſi poſthac ijs quæ ex me audieris, acquieſcere volueris, eáque aſſiduo labore exercere, & alacriter viam capeſſere, dũ ad metam peruenieris. Cæterùm rem non exiguam captas, quæ non mediocri ſtudio indiget, ſed pro qua multos labores, multáſque vigilias ſubire, ac quiduis ſuſtinere conuenit. Conſidera igitur quàm multi qui antè D nullius erant pretij, ob dicendi facultatem clari, diuites, ac per Iouem nobiliſſimi vifi ſint. Atqui ne timeas, neque ob ſperatorum magnitudinem deſperes, ratus infinitos labores tibi perferendos. Non enim te per aſperam, neque per arduam, ac ſudoris plenã viam ducem, vt ex media feſſus regrediaris: ſiquidem nihil ab alijs differremus, qui per cõſuetã

τῶν ἄλλων, ὅσοι πλὴ σωμάτων

ἐκεῖνοι ἡγεῶνται, μαχρὰν, καὶ
αἰφνης, καὶ καματηρὰν, καὶ
ὡς τὸ πολὺ ἀπηγωσμένην.
ἀλλὰ τοῦτο παρ' ἡμῶν ἐξαίρε-
τον ἡ συμβουλὴ, τοῦτο ἔστι,
ὅπη ἡδίστην τε ἅμα, καὶ ἐπι-
τομωτάτην, καὶ ἰσοπλατῆ
τὴν δυμηδίαν, καὶ σκιερὴν, καὶ
λειμώνων εὐανθῶν, καὶ σκιᾶς
ἀκειβοῦς, ψολῆ, καὶ βα-
δίου ἀήτου, ἀϊδρωτὶ ἐπι-
βήσῃ τῇ ἄκρᾳ, καὶ ἀχθέν-
σεις οὐκαμών. καὶ νὴ Δί' εὐαν-
χήτῃ καταλείψω, ἐκείνους,
ὁπόσοι τὴν ἑτέραν ἐβάποντο
ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ἐπισκοπῶν
ἐν τῇ ὑποψείᾳ τῆς ὁδοῦ.
ἔτι κἀ δυσβάτων, καὶ ἀλιδη-
ρῶν τῶν κρημνῶν μόλις ἀείρ-
οντας, ἀποκυλιομένους ἐπι
κεφαλὴν ἐνίοτε, καὶ πολλὰ
βαύματα λαμβάνοντας περὶ
βαχείαις τῆς πόλεως. σὺ δ'
ὤφῃ πολλῷ ἄνω ἐστεφανωμέ-
νος, εὐδαιμονέστατος ἔσῃ, ἅπαν-
τα ἐν βραχεῖ ὅσα ἔστιν ἀγαθὰ
παρὰ τῆς ῥητορικῆς μονονυχὶ
χαίνοντα λαβών. ἡ μὲν ὑποθε-
σις, οὐ τῶ μεγάλη. ἀλλὰ σοὶ
φίλη Διὸς μὴ ἀπιστήσῃ, εἰ ῥᾳ-
δίᾳ τε ἅμα, καὶ ἡδίστη σοι ταῦτα
ξυνδιέξειν φαμέν. εἰ γὰρ Ἡσίοδος μὲν ὀλίγα φύλλα ἐν τῇ

illam deducunt, longam, accliuem, laboriosam, atque vt plurimum desperatam. Sed nostri consilij præcipuum hoc est, vt per iucundissimam pariter, & compendiosissimam facilémque ac decliuem viam, cum multa animi voluptate, delicijsque per florida prata, exquisitámque vmbram, quieto, placidóque gressu conscendens, absque sudore summo insistas vertici, & veneris indefessus, ac per Iouem, epuleris discumbens, ac illos qui per aliam incedunt viam in ascensus cliuo ab edito despicias, adhuc per confragosa, & lubrica præcipitia, vix surrepentes, ac nonnunquam in caput deuolutos, multáque vulnera cautium asperitate accipientes. Tu verò multò antè in summo coronatus, fœlicissimus eris, breui vniuersa quæ à Rhetorica promanant bona, propemodùm dormiendo consequutus. Hæc vtique promissio est admodum magna: verùm per Iouem amicitiæ præsidem, ne diffidas, si facillimè pariter, & iucundissimè hæc tibi nos demõstraturos affirmamus. Si enim Hesiodus cùm pauca ex Helicone

Ελικῶνος λαβών, αὐτίκα μάλα ποιητὴς ἐκ ποιμένος κατέστη, καὶ ἤδε θεῶν, καὶ ἡρώων ᾠδήν, κατοχὸς ἐκ μουσῶν ᾠδομένος, ῥητορεχθῆ, ὃ πολὺ ἔνερθε τῆ ποιητικῆς μεγαλογορείας ὄντι, ἐν βραχεῖ καταστῆναι ἀδύνατον, εἴ τις ἐκμάθοι τὴν ταχίστην ὁδόν· ὡς ἔγωγε καὶ διηγήσασθαί σοι βούλομαι Σιδωνίου τινὸς ἐμπόρου ὑπόνοιαν, δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γενομένην, καὶ τῷ ἀκούσαντι ἀόριστον. ἦρχε μὲν γὰρ ἤδη Ἀλέξανδρος Πέρσῶν, μετὰ τὴν ἐν Ἀρβήλοις μάχην, Δαρείου καθαιρήσας. ἔδει δὲ πανταχόθεν τῆς ἀρχῆς διαδεῖν τὰς γραμματοφορείας, τὰ ὑπτάγματα τῶ Ἀλεξάνδρου κομίζοντας. ἐκ Περσῶν δέ, πολλὴ ἐς Αἴγυπτον ἐλήλυθε ἡ ὁδός. ἐκπεσεῖται γὰρ ὄρη. εἶτα διὰ τῆς Βαβυλωνίας, εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν. εἶτα ἐρήμην πολλὴν ἐλάσαντας, ἀφικέσθαι ποτὲ μόλις ἐς Αἴγυπτον, εἴκοσι μηνίσιοις ἀνδρὶ εὐζώνῳ καθημερὶς τούτους διανύσαντα. ἤχθετο οὖν Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ, διότι Αἰγυπτίους τι παρακινεῖν ἀκούων, ἃ εἶχε διατάξεων ἐκπέμπειν τοῖς σατράπαις τὰ δοκοῦντα οἱ περὶ αὐτῶν.

folia accepisset, protinus ex pastore poëta euasit, & numine Musarum afflatus, Deorum & Heroum genus decătauit, an Rhetorem, qui est multo infra poëtices magniloquentiam, breui euadere erit impossibile, ei qui compendiosissimam viam didicerit? Itaque ego tibi narrare volo Sidonij cuiusdam mercatoris consilium, quod ob incredulitatem imperfectum, ac audienti inutile remansit. Imperabat iã Persis Alexãder, cùm pugna Arbelis commissa Darium profligasset: ac oportebat vndique per imperium tabellarios disponere, qui Alexandri ferrent edicta. Erat verò ex Persis longissima in Ægyptum via: siquidem montes circũire oportebat, hinc per Babyloniam in Arabiam venire, tandem peragratis longis desertis vix tãdem in Ægyptum peruenire. Quod viginti longissimarum statiuarum iter homo expeditus vigesimo die confecisset. Id ægrè ferebat Alexander, quoniam audiebat Ægyptios nonnihil tumultuari, nec habebat quo pacto quæ sibi agenda viderentur, Satrapis celeriter significaret.

τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπορος, ἐγώ σοι ἔφη ὦ βασιλεῦ ὁδὸν ἐπιδείξειν μακρὰν οὐκ ὀλίγων δεομένην ἐκ Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. εἰ γάρ τις ὑπερβαίη τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίνει δ' αὖ τεττάρων, αὐτίκα μάλα ἐν Αἰγύπτῳ οὗτός ἐστι. καὶ εἶχεν ἕτω. τοῦτο μὲν οὖν Ἀλέξανδρος, ὡς ἐπίστευσεν, ἀλλὰ γόητα εἶναι τὸν ἔμπορον ᾤετο. οὕτω τὸ παράδοξον τῆς ὑποσχέσεως ἄπιστον ἐδόκει τοῖς πολλοῖς. ἀλλὰ μὴ σύ γε πάθῃς τὸ αὐτό. εἰσὶ γὰρ πειρώμενοι ὡς οὐδέν σε κωλύσει ῥήτορα δοκεῖν μιᾶς οὐδ' ὅλης ἡμέρας, ὑπερπεραδέντα τὸ ὄρος ἐκ Περσῶν ἐς Αἴγυπτον. ἐθέλω δή σοι τοιοῦτόν τινα, οἷος ὁ Κέβης ἐκεῖνος, εἰκόνα γραφάμενος τῷ λόγῳ, ἑκατέραν ἐπιδεῖξαι τὴν ὁδόν. δύο γάρ ἐστον, αἱ πρὸς τὴν ῥητορικὴν ἄγατον. ἣν ἐμοὶ οὐ μετρίως μοι δοκεῖς. καὶ δῆτα, ἦν δ' ἐγώ, ἐφ' ὑψηλοῦ καθήσθω, πάνυ καλή, καὶ εὐσχεμόνως, τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας ἔχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ, παντοίοις καρποῖς ὑπερβρύον. ἐν θατέρᾳ δέ, μοι δόκει τὸν πλοῦτον παρεστῶτα ὁρᾶν, χρυσοῦν ὅλον ὄντα, καὶ ἐπέρασεν. καὶ ἡ δόξα ὑ, καὶ ἡ ἰσχὺς παρέστωσαν, καὶ

Tum mercator Sidonius, Ego rex, inquit, viam haud longam ex Persis in Ægyptum, me tibi ostensurum polliceor. Etenim si quis hos montes superarit, superarit autem triduo, confestim in Ægypto erit. Et sic se res habebat: verùm Alexander non credidit: sed deceptorem esse mercatorē existimauit. Ita quamplurimis promissiones admiranda incredibiles videntur. Sed caue idem tibi accidat. Etenim experientia cognosces, quòd nihil prohibebit te Rhetorem censeri, vno neque integro die, mōtem ex Persis in Ægyptum transgressum. Cæterùm volo tibi, quemadmodum Cebes ille, primùm imaginem sermone describere, qua viā vtramque ostendam (Etenim duæ sunt, quæ ad rhetoricam perducunt) quam nō mediocriter amare mihi videris. Illa itaque in eminenti solio sedet: admodum formosa, & aspectu eleganti, dextra tenens Amaltheæ cornu fructibus scatens omnifarijs. In altera verò puta te Diuitias videre adstantes, prorsus aureas, & amabiles. Adsint etiam Gloria & Potentia: circum ipsam verò laudes permultæ,

ὥσπερ μικροῖς ἐοικότες, πολλοὶ ἀπανταχόθεν περιπλεκόμενοι σκιπτόμενοι, εἴ που τὸν Νεῖλον εἶδες γραφῇ μεμιμημένον, αὐτὸν μὲν, κείμενον ἐπὶ κροκοδείλου τινὸς, ἢ ἱππποταμου, οἷον οἱ πολλοὶ γράφουσιν ἐν αὐτῷ. μικροὶ δέ τινα παιδία παρ' αὐτὸν παίζοντα. πάντες ἐντὸς οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι. τοιοῦτος καὶ περὶ τὴν ῥητορικὴν ὁ ἔπαινος. προσιὼν δὴ σὺ ὁ ἐραστὴς, ἐπιθυμῶν δηλαδὴ ἁπτέσθαι ἡμέδαι ἐπὶ τῆς ἄκρας, ὡς γαμήσοιός τε αὐτὴν ἀπελθὼν, καὶ πάντα σὰ ἔχοις, τὸν πλοῦτον, τὴν δόξαν, τοὺς ἐπαίνους. νόμῳ γὰρ ἅπαντα γίγνεται τοῖς γαμοῦσι. εἶτα ἐπειδὰν παλιπρέμνης τῷ ὄρει, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπορήσεις τὴν ὁδὸν, ᾗ τὸ πρᾶγμα ὅμοιόν σοι εἶναι δοκῇ, οἷα ἡ Λοκρὸς ἐφάνη τῆς Μακεδόσιν, ἀποξυγὼν αὐτὴν ἁπανταχόθεν ἰδοῦσιν; ἀτραπὸς οὐδὲ ὁρατοῖς ἐμπέπατται ῥᾳδίαν, Διονύσου πρὸς, ἢ Ἡρακλέους εἰ μέλλοι καθαιρήσεσθαι δοκοῦσιν. ταῦτά σοι δοκεῖ τὸ πρῶτον. εἶτα μετ' ὀλίγον, ὁρᾷς δύο τινὲ ὁδοὺς, μᾶλλον δ', ἡ μὲν, ἁπαλὴ δὴ τις, καὶ εὐανθὴς, καὶ βαχεῖα, πολὺ τὸ

paruis amoribus similes inuoluantur volitantes vndique instar Nili, si aliquando depictum illum vidisti, crocodilo alicui, vel equo fluuiatili insidentem, sicuti in eo plerique depingunt: paruos autem puerulos, quos Ægyptij Peches vocant, circum ipsum lusitantes: tales & circum Rhetoricam laudes. Tu verò amator accedis, desiderans scilicet quàm celerrimè in summum euadere, vt quum ascenderis, eam vxorem ducas, illáque omnia habeas, diuitias, gloriam, laudes, lege enim cuncta fiunt mariti. Inde quum appropinquaris monti, initio quidem desperabis, eáque res tibi videbitur, qualis Macedonibus apparuit Aornus, eam vndique præruptam conspicantibus, & vix auibus transuolatu facilem: Baccho aliquo, vel Hercule si subruenda foret, indigentem. Et ita initio tibi videbitur. Deinde paulò pòst, duas cernes vias. Vel potiùs, altera est semita angusta, spinosa, aspera, multum

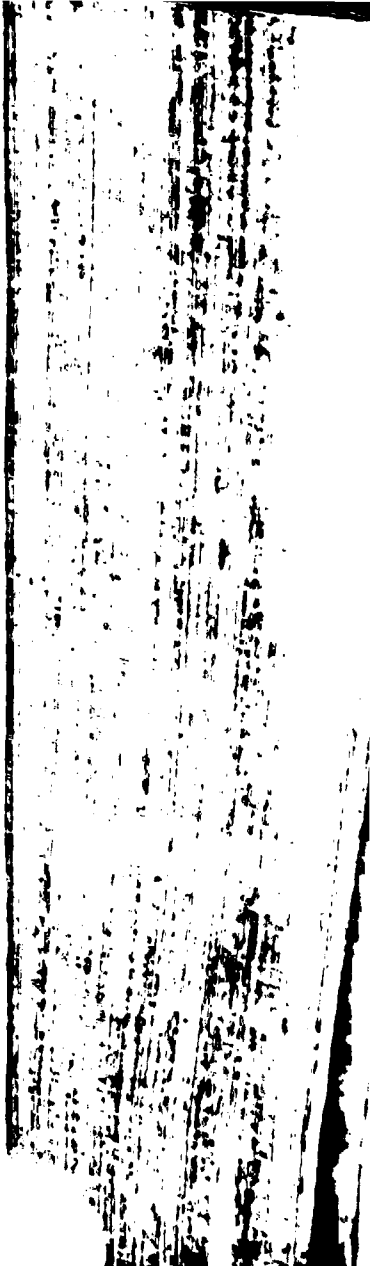

ἱδρῶτα. καὶ ἔφη γὰρ ἤδη Ἡσίοδος, εὖ μάλα τοῦδε ἕξας αὐτίκα. ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δέησαι. ἡ ἑτέρα δή, πλατεῖα, καὶ αὐθηρά, καὶ εὐυδρος, τοιαύτη, οἵαν μικρῷ πρόσθεν εἶπον. ἵνα μὴ καὶ τὰ αὐτὰ λέγων πολλάκις, ἐπίσχω σε ἤδη ῥήτορα εἶναι δυνάμενον. πάλαι τό γε τοσοῦτο προσδόκησιν μοι δοκῶ, ὅτι ἡ μὲν βαρεῖα ἐκείνη, καὶ αὐάνιμος, οὐ πολλὰ ἴχνη τῶν ὁδοιπόρων εἶχεν. εἰ δέ τινα, πάνυ παλαιά. κἀγὼ κατ' ἐκείνην ἄθλιος ἀφῖγμαι, τοσαῦτα καμών, οὐδὲν δέον. ἡ ἑτέρα δή, ἅτε ὁμαλὴ οὖσα, καὶ ἀγχίλοον οὐδὲν ἔχουσα, πρόῤῥωθέν μοι ἔφαίνη, οἵα ἔστιν, οὐχ ὁδεύσαντι αὐτῇ. οὐ γὰρ ἐώρων νέος ἔτι ὢν τὸ βέλτιον. ἀλλὰ τὸν ποιητὴν ἐκεῖνον ἀληθεύειν ᾤμην, λέγοντα ἐκ τῶν πόνων φύεσθαι τὰ ἀγαθά. τόδε γὰρ εἶχεν οὕτως. ἀπονητὶ γοῦν ὁρῶ τοὺς πολλοὺς μειζόνων ἀξιουμένους, ξυμμετρίᾳ τῆς αἱρέσεως τῆς τῶν λόγων, καὶ ὁδῶν. ἐπεὶ δ' οὖν εἰς τέλος ἀφικόμην ἀφικόμενος, εὖ οἶδα ὅτι ἀπορήσεις. καὶ ἤδη ἀποχεῖς ὁποτέραν καὶ βαπτέον. εἰς οὖν ποιήσας ἤδη, φῆσαι σὺ τὸ ἀκρότατον ἀναβῆναι, καὶ εὐδαιμονήσαι, καὶ

sitis ac sudoris præ se ferens: quam iam antea Hesiodus scitè ostendit, ita vt mei nihil indigeas. Altera verò lata est, florida, irrigua, qua- A lem paulò antè dixi: ne eadem sæpius repetens, te qui iam Rhetor esse possis, detineam. Tantùm hoc addendum videtur: nempe a- B sperам illam, & arduam non habere multa viatorum vestigia: sed si aliqua, ea valdè vetusta. Per illam ego miser ascendi, tantum laborans cùm haud necesse esset. C Altera verò vndique plana, nihilque habens cõfragosi, mihi non calcata, è longinquo apparuit, qualis sit. Haud enim cùm adhuc iuuenis essem, quid optimum foret, cernebam: sed poëtam illum vera loqui existimabam, dicentem, Ex laboribus germinare bona. Illud verò minimè sic se habebat. Multos enim video absque labore in maiorẽ D dignitatẽ euectos, fœlici orationum & viarũ electione. Quum verò ad initium perueneris, probè noui te hæsitaturum. Iámque dubitas ad vtram sit vertendũ. Quid igitur iam tibi faciendum sit vt facillimè ad summum ascendas, fortunatus euadas, E

γαμήσεις, καὶ θαυμαζὸς πᾶσι
δόξεις, ἐγὼ σοι φράσω. ἱκανὸν
γὰρ τὸ ἐμαυτὸν ἐξαπατηθῆναι,
καὶ πονῆσαι. σοὶ δ', ἄπορος, ἁ
ἄνηρτα φύεται πάντα, καθάπερ
ἐπὶ τοῦ Κρόνου. εὐθὺς οὖν A
προσέισι σοι καρτερός τις ἀνὴρ,
ἰσοπλεύρως, ἀνδρώδης τὸ σῶ-
μα, πολλὼ τὸν ἥλιον ἐπὶ
τοῦ σώματος δεικνὺς, ἀρρεπῆ
τὸ βλέμμα, ἐχεμυθίας, τῆς B
βραχείας ἐκείνης ὁδοῦ ἡγεμών,
λήρους τινὰς ὁμαλοὺς διεξιών,
πρὸς σὲ ἐπαδὰ οἷ παραπελευ-
σόμενος, ἴσως δείκνυσι τὰ Δημο- C
σθένους ἴχνη, καὶ Πλάτωνος,
καὶ ἄλλων τινῶν, μεγάλα μὲν,
καὶ ἐπὶ τοῖς νῦν, ἀμαυρὰ δ'
ἤδη, καὶ ἀσαφῆ τὰ πολλὰ ἴσως
τῷ χρόνῳ. καὶ ὅπως εὐδαιμο-
νήσεσθαι, καὶ νόμῳ γαμή- D
σειν τὴν ῥητορικὴν, εἰ μὴ τού-
των ὀλισθήσεις, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν
κάλων βαίνοντες. εἰ δ' κἂν
μικρόν τι παρεμβαίης, ἢ ἔξω
τῆς εὐθείας, ἢ ἐπὶ θάτερα E
μᾶλλον κλιθείης τῇ βάσει,
ἐκπεσεῖσθαί σε τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ,
καὶ ἀγούσης ἐπὶ τὸν γάμον. εἶτα
σε κελεύσει ζηλοῦν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἀνδρας,
ἴσως παραδείγματα παραπ-

vxorem ducas, & admirabilis omnibus videaris, ego tibi expediam. Satis enim est me ipsum deceptum esse, & laborasse. Tibi verò nec sata, nec culta; tanquam Saturni tempore, omnia proueniant. Confestim igitur accedet ad te, vir quidam robustus, subdurus, gressu virili, multum solis in corpore ostendens, aspectu masculo, vigilans, asperæ illius viæ dux, nugas quasdam ineptus narrans, vt se sequaris cohortans, Demosthenis, Platonis, & aliorum quorundam vestigia demonstrans, magna quidem, ac præsentibus maiora, sed iam obscura, & pleraque tempore obliterata. Addet te beatum fore, ac lege nupturam tibi Rhetoricam, si per illa incesseris, velut qui super funes gradiuntur: si verò vel tantillum transgrediaris, vel extra rectum tramitem, aut in alteram partem magis inclines incessu, te à recta via, & ad nuptias deducente aberraturum. Inde te priscos illos viros imitari iubebit, inutilia orationum proponens exẽpla, nec imitatu facilia, qualia

παλαιᾶς ἐργασίας ὄζειν, Ἡσιόδου, καὶ τῶν ἀμφὶ Κρέσφοντα, καὶ Νικοστράτου, ἀπεσφιγμένα, καὶ νευρώδη, καὶ σκληρά, καὶ ἀκριβῶς ἀποτεταμένα τὰς γραμμάς. πόνον δ', καὶ ἀγρυπνίαν, καὶ ὑδατοποσίαν, καὶ τὰ ἀλίτηρια, ἀναγκαῖα ταῦτα, καὶ ἀπαραίτητα φήσει. ἀδύνατον γὰρ εἶναι ἄνευ τούτων διανύσαι τινὰ ὁδόν. ὃ δὴ πάντων ἀνιαρότατον, ὅτι σοι καὶ τὸν χρόνον παμπόλυν ἀναγράψει τῆς ὁδοιπορίας, ἔτη πολλά, καὶ μυριάδας, οὐ μυριετικάδας, ἀλλὰ μυριολυμπιάδας ὅλας ἀριθμῶν, ὡς περαποκαμεῖν τὸν ἀκούοντα, καὶ ἀπαρρεῦσαι, πολλὰ χαίρειν φράσαντα τῇ ἐλπιζομένῃ ἐκείνῃ εὐδαιμονίᾳ. πρὸς δὲ τούτοις, ὑδὲ μισθοὺς ὀλίγους ἀπαιτεῖν τῶν τοιούτων καμάτων. ἀλλὰ δὴ καὶ μὴ ζήτησιν σοί, εἰ μὴ μεγάλα προτερον λάβοι. ὁ μὲν, τοῦτα φήσει, ἀλαζὼν, καὶ ἀρχαῖος ὡς ἀληθῶς, καὶ χρονικὸς ἀνθρωπος, νεκροὺς εἰς μίμησιν παλαιοὺς προτιθεὶς, καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους, ὡς τι μέγιστον ἀγαθὸν, μαχαιροποιῶ υἱὸν, καὶ ἄλλον ἀτρομήτου πρὸς χειμάρρουν, ξυλοῦν ἔρωτα.

vetustæ sunt constructionis, Hegesij, Cratetis, & Nesiotæ, constricta, nervosa, dura, lineisque accuratè producta. Laborem autem, vigilias, & quæ potum, & squalorem, hæc omnia necessaria, & inevitabilia dicet: cùm sine ijs viam conficere fit impossibile. Et quod omnium molestissimum, lõgum peregrinationis tempus tibi præscribet, annos multos: non per dies, non per triennia, sed per integras Olympiades numerans: adeò vt hoc audiendo ante laborem defatigeris, animúmque despondeas, illa fœlicitate spe rata longum valere iussa. Insuper non paruam horum malorum mercedem reposcet: sed neque dut esse incipiet, quin prius magna dona acceperit. Hic quidem, dicet iste, superbus, & reuera priscus, ac ætate desipiens homo, mortuos veteres ad imitationem proponens, & iampridem defossas orationes eruere dignum censens: ac si gladiarij fabri, vel intrepidi grammatistæ filium vellet imitari: id-

καὶ ταῦτα, ὁ εἰρήνη μήτε Φιλίππου σπένδοντος, μήτε Ἀλεξάνδρου σπενδομένου. ὅπου τὰ ἐκείνων τῶν ἐδόκει χρήσιμα, ἂν οἷός σοι νῦν καινοτομηθῇ, ταχέα, καὶ ἀφράγμονα, καὶ εἰς τὸ εὐθὺ τῆς ῥητορικῆς ὁδός. σὺ δὲ μήτε πείθου, μήτε προσέχειν αὐτῷ, μή σε ἐν ταραχαῖς τοῦ παραλαβὼν, ἢ τὸ τελευταῖον, προήρηται τοῖς πόνοις παραπείσῃ. ἀλλ' εἰ πάντως ἐρᾷς, καὶ ταχέως ἐθέλεις τῇ ῥητορικῇ συνεῖναι, ἀκμάζων ἔτι, ὡς καὶ ἀπουδάζοιο πρὸς αὐτῆς, ἴσθι τῷ μὲ δοκεῖ τούτῳ, καὶ πέρας τὸ μετρίου ἀνδρὶ, μακρὰ χαίρειν λέγε, ἀναβαίνειν αὐτὸν, καὶ ἄλλους, ὁπόσους ἂν ἐξαπατᾶν δύνηται ἀνάγειν, καταλιπὼν ἀδημαίνοντας, καὶ πολλῷ ἱδρῶτι σωύοντας. πρὸς δὲ τὴν ἑτέραν ἐλθὼν, εὑρήσεις πολλοὺς καὶ ἄλλους. ἐν τούτοις δὴ, καὶ παισφόνην τινα, καὶ πάγκαλον ἄνδρα, διασεσαλευμένον τὸ βάδισμα, ὑπεκλασμένον τὸν αὐχένα, γυναικεῖον τὸ βλέμμα, μελιχρὸν τὸ φώνημα, μύρων ἀποπνέοντα, τῷ δακτύλῳ ἄκρῳ τὴν κεφαλὴν κεκοσμημένον. ὀλίγας μὲν ἔτι, οὐλὰς δὲ, καὶ ὑακινθίνας ταῖς

que in pace, neque Philippo ingruente, neque Alexandro imperante. Quo tempore illorum sermones visi sunt vtiles, ignorans qualis nunc inuenta sit noua, breuis, facilis, rectáque ad Rhetoricam via. Sed tu nec credas, nec attendas ipsi, ne te alicubi acceptum præcipitet, vel demum, priusquam tot labores exhauseris, in senium perducat. Sed si omnino amas, vísque breui cum Rhetorica congredi, adhuc vigens, ita vt ab ipsa redameris, aspero huic homini, & immodicè virili, longum valere dicas, & ascendat ipse, alióque quotquot poterit decipere, sursum ducat, quos anhelantes, & multo sudore perfusos destituat. Quum verò ad alteram viam veneris, complures alios, atque inter hos perquam sapientem, & perpulchrum inuenies virum, molli incessu, ceruice infracta, vultu effœminato, voce suaui, vnguenta spirantem, summo digito caput scalpentem: capillos quidem paucos adhuc, crispos tamen, & hyacinthinos

πείχας ἐυθετίζοντα, παίαβεγόν τινα Σαρδαναπαλον, ἢ Κινύραν, ἢ αὐτὸν Ἀγάθωνα, τὸν τῆς βαγῳδίας ἐπίκαιρον ἐκεῖνον τοιητήν. λέγω δ' ὡς ἀπὸ τούτων γνωείζοις αὐτὸν, μὴ δέ σε οὕτω διαπέσοιμι χρῆμα, καὶ φίλον Ἀφροδίτη, καὶ χάρισι, διαλάθοι. καίτοι τί φημι; κἂν εἰ μύοντι γάρ σοι προσελθὼν εἴποι τι, τὸ ὑμέτερον ἐκεῖνο ἀνοίξας στόμα, καὶ τὴν συνήθη φωνὴν ἀφῆ, μάθοις ἂν ὡς οὐχὶ τῶν καθ' ἡμᾶς τίς ὢν, οἱ ἀρούρης καρπὸν ἔδομεν, ἀλλά τι ξένον φάσμα δέρκῃ, ἢ ἀμβροσίᾳ βεβρώμενον. τούτῳ τοίνυν προσελθὼν, καὶ παραδοὺς σεαυτὸν, αὐτίκα μάλα ῥήτωρ ἔσῃ, καὶ περίβλεπτος, καὶ ὡς ὀνομάζει αὐτὸς, βασιλεὺς ἐν τοῖς λόγοις ἀπογνῷ καταστήσῃ, τὰ τέθριππα ἐλαύνων τοῦ λόγου. διδάξεται γάρ σε περιλαβὼν τὰ πρῶτα μὲν ἐκεῖνα. μᾶλλον δ' αὐτὸς εἰπάτω πρὸς σέ. γελοῖον γὰρ ὑπὲρ τοιούτου ῥήτορος ἐμὲ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, φαῦλον ὑποκριτὴν ὄντα τοιούτων, καὶ τηλικούτων, μὴ καὶ σωτερῶ πῃ περὶ τὸν ἥρωα, οὗ ὑποκρίνομαι. φαίη ἂν τοιγαροῦν πρὸς σὲ ὧδέ πως ἀπαγόμενος ὁπόσον ἔτι

componentem, perquam delicatum Sardanapalum quendam, vel Cinyram, vel Agathonem ipsum lepidum illum tragœdiæ poëtam. Hæc ideo refero vt hinc illum cognoscas, ac res tam diuina, Venerique & Gratijs grata, minimè te lateat. Sed cur hæc dico? Etsi ad te nictantem accesserit, & aliquid dixerit, Hymettium illud os aperiens, & consuetam vocem emiserit, quamprimum intelliges eũ non esse ex nobis quempiam qui terræ fruges comedimus: sed peregrinum spectrum, rore vel ambrosia enutritum. Itaque si ad istum accesseris, eique te tradideris, protinus Orator eris, etiam admirandus: & vt ipse vocat, rex in orationibus citra laborem euades, orationis moderans quadrigas. Nam te assumptum prima illa docebit. Sed potius ipse te alloquatur: siquidem ridiculum est me pro huiusmodi oratore verba facere, malum forsitan, talium tantorúmque mimum, ne quem ago heroëm, alicubi lapsus conteram. Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi

comam

ἐμπὸν τὴ κόμης, καὶ καταμειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο, καὶ ἁπαλὸν, οἷον εἰώθει, Αὐτοδαΐδα ἢ κωμικὴν, ἢ Μαλθάκην, ἢ Γλυκέραν πᾶ μιμησάμενος τῷ σοφιστῇ τὸ φθέγματος. ἐγχώριον γὰρ τὸ ἀρρενωπὸν, καὶ οὐ σοὶ ἀξιῷ, καὶ ἐφασμίου ῥήτορος. φήσει δ' οὖν πάνυ μετριάζων καθ' ἑαυτὸν, μῶν τι ὦ ἄγαθε ὁ Πύθιος ἔπεμψέ σοι μὲ, ῥήτορων τὸν ἄριστον σοφιστῶν, ὥσπερ ὅτε Χαιρεφῶν ἤρετο αὐτὸν, εἰ δείξειεν αὐτῷ εἴ τις ἔστι σοφώτατος ἐν τοῖς τότε; εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ καταπλήξειν αὐτὸς ἥκεις ἀκούειν ἁπάντων καταπεπληγμένων τὰ ἀμύητα, καὶ ὑμνούντων, καὶ τεθηπότων, καὶ καταπεπληγότων; αὐτίκα μάλα εἶσῃ σοὶ οἷόν τινα δαιμόνιον ἀνδρα ἥκεις. σοφοδοκήσεις δ' μανδὴν τοιοῦτον ὄψεσθαι, οἷον τῶνδε, ἢ τῶνδε παρεμβαλεῖν. ἆρ' εἰ τις ἢ Τιτυὸς, ἢ Ὦτος, ἢ Ἐφιάλτης, καθ' ἑκάστους πάνυ φανεῖται σοι τὸ σοφισμα καθορᾶν, καὶ τερατῶδες. ἐπεὶ τούς γε ἄλλους τοσοῦτον καθορᾶν οἴει εὑρήσειν, ὅσον ἡ σάλπιγξ τοὺς αὐλοὺς; καὶ εἰ τέττιγας ταῖς μέλιτταις, καὶ οἱ χοροὶ τοὺς

comam demulcens, & tenerum illud ac iucundum subridens, vt solet Comicam Thaidem, vel Malthacen, vel Glyceram, blanditia vocis imitatus. Nam asperum est virile robur, nec ad mollitiem & blanditias oratoris aptum. Dicet igitur de seipso perquam modestè loquens. Num ô bone, te Pythius ad me misit, Rhetorum præstantissimum appellans, vt Chærephonti olim perquirenti ostendit quisnam ex tum viuentibus esset sapientissimus? At si id non est, sed fama commotus venis, quoniam audieris omnes me summopere admirari, celebrare, obstupescere, & reuereri; confestim intelliges ad quàm diuinum virum venias. Expectabis autem te nihil tale visurum, quod cum hoc vel illo compares. Sed veluti aut Tityus aliquis, aut Otus, aut Ephialtes, res omnino supra illos admiranda, & prodigiosa tibi videbor. Siquidem inuenies me alios tantum voce antecellere, quantum tuba tibias, & cicadæ apes, & chori eos qui remissè canunt. Postquam verò & ipse

ἐνιδόντας. ἐπεὶ δ' καὶ ῥήτορο

αὐτὸς ἐθέλεις μετέχειν, καὶ τοῦτο ἐκ παρ' ἄλλου ῥᾷον μάθοις, ἔπου μόνον ὡς κλητίου μέλημα οἷς ἂν ἔπω, καὶ ζήλου πάντα. καὶ τοὺς νόμους, A οἷς ἂν ἐπιτάξω χρῆσθαι, ἀκριβῶς μοι παρὰ φύλαττε. μᾶλλον δ' ἤδη προχώρει, μηδὲν ὀκνήσας, μὴ δ' ὁπωσδήποτε, ἐὰν μὴ προγυμνασθῇς ἐκείνοις τοῖς πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ὁπόσα ἡ ἄλλη παιδεία τοῖς ἀδόκητοις καὶ ματαίοις μὲν πολλῶ κάμάτω ὠφέλησε. ἐὰν γὰρ αὖτ' ἀνήσῃ. B ἀλλ' ἀνίπποις τοῖς ποσὶν, ἡ παροιμία φησὶν, ἔμβαινε, ἐ μεῖον ἔξων διὰ τοῦτο, οὐδ' ἂν τὸ κοινότατον μὴ δ' γράφειν τὰ γράμματα εἰδῶς. ἄλλο γάρ τι περὶ πάντα ταῦτα ὁ ῥήτωρ. λέξω δ' πρῶτον μὲν ὁπόσα χρὴ αὐτόν σε οἴκοθεν ἔχοντα ἥκειν ἐφόδια πρὸς τὴν πορείαν, καὶ ὅπως ἐπισιτίσασθαι, ὡς ἂν τάχιστα διανύσαι δυνηθείης. ἔπειτα καὶ αὐτὸς, ἃ μὲ προϊόντι ἐπιδείκνυς κατὰ τὴν ὁδὸν, ἃ δ' καὶ παραινῶν πρὸ ἥλιου δῦναι, ῥητορά σε ἐκ τοῦ παντὸς ἀποφανῶ, οἷος αὐτὸς εἰμι, ἀμφιλέκτως τὰ πρῶτα, καὶ μέσα, καὶ τελευταῖα τῶν λέγειν ἐπιχειρούντων ἔχων. κόμιζε τοίνυν τὸ μέγιστον

Rhetor euadere cupis, idque haud facilè ab alio addiscere potes, solùm ô gloriolæ studium, ea quæ dico, sequere, ac omnia imitare: leges quoque quibus vti te iubeo, diligenter obserua. Quin potiùs iam accede nihil cunctatus, nec deterritus, si non fueris ijs initiatus, quæ ante Rhetoricam alia præexercitatio multo labore, stultis & vanis hominibus ad viam patefaciendi proponit. Nullius enim eorum indigebis, Sed quod inquit parœmia, pedibus illotis ingredere, nihilo propterea deterior futurus, non si vel communissimum illud, nempe literas scribere nescias. Nam supra hæc omnia aliud quid est Rhetor. Primùm autẽ dicam, quodnam viaticum ad iter conficiendum, tibi sit domo afferendum venienti, & quomodo parandus victus, quò possis illud quàm celerrimè conficere. Deinde ipse, ita procedenti per viam ostendens, alia verò ante solis occasum admonens, oratorem quouis potiorem te efficiam, qualis ipse sum, qui sine dubio, primas, medias, vltimásque partes teneo eorum qui ad dicendum animum appellunt. Ergo quod

μὸ, τὴν ἀμαθίαν. εἶτα, θράσος ἐπὶ τούτοις. ἢ ἄλλως ἢ, τόλμαν, ἢ ἀναισχυντίαν. αἰδῶ ἢ, ἢ σπουδὴν, ἢ μετριότητα, ἢ ἐρυθρίαν, οἴκοι ἀπόλιπε. ἀχρεῖα A ἢ, ἢ ἐναντία τῷ πράγματι. ἀλλὰ μὴν ἢ βοὴν ὅπως μεγίστην, καὶ μέλος ἀναίσχυντον, καὶ βάδισμα, οἷον τὸ ἐμόν. ταῦτα ἢ ἀναγκαῖα πάνυ, καὶ μόνα ἔξεστιν ὅτι ἱκανά. ἡ ἐσθὴς ἢ, ἔστω εὐανθὴς, ἢ λευκὴ, ἔργον τῆς ταραντίνης ἐργασίας, ὡς διαφαίνεσθαι τὸ σῶμα. καὶ ἡ κρηπὶς ἀττικὴ, καὶ γυναικεῖα τὸ πολυχρόες. ἡ ἐμβὰς ἢ, σικυωνία, πίλοις τοῖς λευκοῖς ἐπιφρέουσα. καὶ ἀκόλουθοι πολλοὶ, καὶ βιβλίον ἀεί. ταῦτα μὲν αὐτὸν χρὴ σπουδάζειν. τὰ δ' ἄλλα, καθ' ὁδὸν ἤδη προϊόντα, ὅσα, ἢ ἄκουε. ἢ δή σοι τοὺς νόμους δίειμι, οἷς χρώμενόν σε, ἢ ῥητορικὴν γνωσεῖ, ἢ παρέσεται, οὐδὲ ἀπιστραφήσεται, ἢ σπουδάσει, καὶ δάκρυ ἀπόλεσόν ποτε, καὶ καταστόπον τῶν ἀπορρήτων. ἀλλὰ ῥήματος μὲν τὸ πρέπον ἐπιμεληθῆναι χρὴ μάλιστα, ἢ εὐμόρφου τῆς ἀναβολῆς. ἔπειτα πειστικοῦ τινος, ἢ τὸ πλέονος τῶν ἴσχυσιν ἀττικὰ ὀνόματα ἐκλέξαι τινὰ, καὶ

est maximum, ignorantiam affer: deinde temeritatem: præterea audaciam, & impudentiam. Pudorem autem, æquitatem, modestiam, & verecũdiam domi relinque. Nam sunt inutilia, & huic negotio aduersantur. Quinetiam clamorem altissimum, ac cantum inuerecundum, meóque similem incessum: B siquidem hæc sunt perquam necessaria, soláque interdum sufficiunt. Vestis autem sit venusta, & candida, Tarentini opificij opus, vt corpus transpareat. Crepida verò Attica, & muliebriter multifida, solea Sicyonia, soccu- C lis albis decorata, pediséqui multi, libellúsque semper. Hæc te conferre oportet. Alia per viam procedendo iam vide, & audi. Nam tibi leges enarrabo, quibus si D vius fueris, Rhetorica te cognoscet, & admittet, non autem auersabitur, odióque prosequetur, tanquam non initiatum, & arcanorum exploratorem. Proinde primò quidem formæ potissimùm E & decori vestitus gerenda cura. Deinde quindecim, aut non plura quàm viginti Attica quædam vocabula selecta, dissi-

ταῦτα ἀκριβῶς ἐμμελετήσας, ἐσχάρα ἐπ' ἄκρας τ γλώττης ἔχε τὸ ἄπλα, καὶ κἄτα, καὶ μῶν; καὶ ἀμηχέπη, καὶ λῆσε, καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐν ἅπασι λόγῳ, καθάπερ τι ἥδυσμα ἐπίπασσε αὐτῶν. μελέτω δὲ μηδὲν τῶν ἄλλων, ἐὰν ἀνόμοια τούτοις, καὶ ἀσύμφυλα, καὶ ἀπῳδά. ἡ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ, καὶ εὐανθὴς, κἂν σισύρα τῶν παχειῶν τὸ ἱμάτιον ᾖ. μὴ δὲ, ἀπηρχαιωμένα, καὶ ξένα ῥήματα, καὶ σοφιστικὰς ἐκ τῶν πάλαι εἰρημένα. καὶ ταῦτα συμφορήσας, ἀποτοξεύε, σχετλιαζόμενος ἐς τοὺς μεσομουσοῦντας. οὕτω γάρ σε ὁ λεὼς ὁ πολὺς ἀποβλέψονται, καὶ θαυμαστὸν ὑπολήψονται, καὶ πλὴν παιδείαν ὑπ' αὐτῶν, εἰ ἀποσλεγγίσασθαί μοι, τὸ ἀποξύσασθαι λέγοις. τὸ δὲ ἡλίῳ θέρεσθαι, ἀλληθερεῖσθαι. τ ἀραβῶνα δὲ, μεσότιμον. τ ὄρθρον δὲ, ἀκροκνεφές. εἰώθασι δὲ καὶ αὐτὸς ποιεῖ κατὰ, καὶ ἀλλόκοτα ὀνόματα, καὶ ὀνοματοθετεῖ. τ μὲν ἀμιλωεῦσαι δεινὸν, εὐλεξίαν καλῶν, τ σωφρ, σοφόνεω. τ ὀρχηστὴν δὲ, χειρόσοφον. αὖ σοικισμὸς δὲ, ἢ βαρβαρισμὸς, ἐν ᾧ τῷ φαρμακὸν, ἡ αἰσχρωτία.

gentérque exercitata, summa in lingua in promptu habe, quædam, deinde, A num; quodammodo, opus me, atque id genus alia. Et in omni oratione, illa ceu condimentum inspergе. Nulla tibi sit aliorum cura, si sint hisce dissimilia, incon- B grua, & absona. Tantum modo purpura sit pulchra, ac florida, licet pallium ex crassioribus pellibus sit consutum. Deinde vbi obsoleta, & peregrina, raróque ab antiquis vsitata verba colle- C geris, hæc in eos eiaculare, cum quibus conuersaris: sic enim te vulgus intuebitur, & admirandum putabit, tuámque supra se eruditionẽ, si ἀποσλεγγίσασθαι, τὸ ἀποξύσασθαι abradere, dicas, & τῷ ἡλίῳ θέρεσθαι, solo vri ἀλληθερεῖσθαι, & arrhabonem μεσότιμον, & τ ὄρθρον crepusculum ἀκροκνεφές. Nonnunquam etiam tu no- E ua finge, & monstrosa vocabula: vt *interpretandi peritum* εὐλεξίαν: & *beneßorum prudentem* σοφόνεω. *saltatorem* autem χειρόσοφον. Quum verò solœcismum, vel barbarismum committes, vnum tibi sit remedium, impudentia. Confestímque in promptu sit nomen καὶ σοικισμὸν ὄνομα,

ἔ πιόντος πιὸς, οὔτε ῥωμῴου ποτὲ, ἢ ποιητοῦ, ἢ συγγραφέως. ὃς ἔτω λέγειν ἐδοκίμαζε σοφὸς ἀνὴρ, καὶ τῷ φωνῷ ἐς τὸ ἀκρότατον ἀπηλειβωμένος. ἀλλὰ καὶ αὐ ἀχίγνωσκε, τὰ παλαιὰ μὲν συγε, μὴ δὲ εἰ πόλεως Ισοκράτης, ἢ ὁ χαείτων ἄμοιρος Δημοσθένης, ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τοὺς πρὸ ἡμῶν ὀλίγον λόγους, καὶ ἃς φασι ταύτας μελέτας, ὡς ἔχης ἀπ' ἐκείνων ἐπισπασάμενος ἐν καιρῷ καταχρῆσθαι, καθάπερ ἐκ παμείου θησαυροῦ. ἐπισθαὶ δὲ καὶ δεῖν λέγειν, καὶ οἱ παρόντες ὑποβάλωσι πιὰς ὑποθέσεις, καὶ ἀφορμὰς τῶν λόγων, ἅπαντα μὲν ὀρρωδεῖν ἂν ἢ δυσχερῆ λεγόμενα, καὶ ὑπαυλιζόμενα, ὡς ἥδιον ὅλως αἰδεσθῆναι αὐτῶν. ἑλομένων δ', μὴ μελήσας, λέγε ὅ, τι κεν ἐπὶ κε ῥῆμα γλώσσαν ἔλθῃ, μηδὲν ἐκείνων ἐπιμελῶς, ὡς τὸ πρῶτον, ἅπερ ἂν καὶ ἔστι πρῶτον, ἐρεῖς ἐν καιρῷ προσήκοντι, καὶ τὸ δεύτερον, μετὰ τοῦτο, καὶ τὸ τρίτον, μετ' ἐκεῖνο. ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἐμπίπτον, φράσον λέγων. καὶ ἰὼ ἔτω τύχῃ, φρὶ τῷ ματαίῳ μὲ, ἢ κνημίς. περὶ τῇ κεφαλῇ δ', ἢ κόρυς. πλὴν ἀφεῖς ἔπειτα, καὶ σιώπησε, καὶ μὴ σιάπτε μόνον. κἂν περὶ

poëtæ vel scriptoris alicuius, qui neque sit, neque vnquam fuerit: à quo sapiente viro, & voce summa absolutè claro, probetur hæc loquendi formula. Proinde tu te ne prisca legas, neque quæ nugator Isocrates, vel gratiarū expers Demosthenes, vel Plato frigidus scripta reliquêre: sed orationes eorum qui paulò antè nos fuêre, & quas exercitationes appellant, vt tanquam ex penu depromens, ab ijs commentum mutueris, quo in tempore vtaris. Quum verò orandum erit, & qui aderunt, argumentum aliquod, aut dicendi occasionem tibi suggesserint: quęcunque fuerint illa, difficilia dicantur, & vilipendantur, tanquam nihil prorsus his insit virile. Quū verò elegeris argumentum, nihil cures, & dicito quicquid in linguam venerit, eorum nihil solicitus, vt primum, prout est primum debito proferas tempore: deinde secundum, postea tertium. Verùm quicquid primum inciderit, primum dicatur: & si ita euenerit, ocrea capiti, tibia galeæ adaptetur. Præterea festina, loquere expeditè, ac tãtummodo ne taceas. Quod si de

ὑβρεις τινος, ἢ μοιχοῦ λέγης
Ἀθήνησι, τὰ ἐν Ἰνδοῖς, καὶ τὰ
ἐν Ἐκβατάνοις λεχθέντα. ἐπὶ
πᾶσι δ', ὁ Μαραθὼν, καὶ ὁ Κυ-
ναιγειρος, ὧν ἂν ἄνευ τι γένοι-
το. καὶ αἰεὶ ὁ Ἄθως πλειέσθω,
καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεζευέσθω,
καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν Περσικῶν
βελῶν σκεπέσθω, καὶ Ξέρ-
ξης φευγέτω, καὶ ὁ Λεωνίδας
θαυμαζέσθω, καὶ τὰ Θρυά-
δου γράμματα ἀναγνωσκέ-
σθω. καὶ ἡ Σαλαμὶς, καὶ τὸ
Ἀρτεμίσιον, καὶ αἱ Πλαταιαὶ,
πολλὰ ταῦτα, καὶ πυκνά. καὶ
ἐπίπασα ὁλίγα ἐκεῖνα ὀνόμα-
τα ἐπιπολαζέτω, καὶ ἐπαρδέ-
σθω. καὶ συνεχὲς τὸ ἆπλα, καὶ τὸ
ἐλίσσουσιν, κἂν μηδαμοῦ αὐ-
τῶν δέῃ. καλὰ γὰρ ὄντι καὶ εἰκῇ
λεχθέντα. ἐὰν δέ ποτε καὶ ὄντως
καιρὸς εἶναι δοκῇ, πάντα φιλέ-
σθω, καὶ μέλος γινέσθω. κἂν ποτε
ἀπορήσῃς πράγματος φιλι-
κοῦ, τὸν ἀδελφὸν τὸν δικαστὴν
ὀνόμασον ἐμμελῶς, πεπληρω-
κέναι οἱονεὶ τὴν ἁρμονίαν. τὸ
δ' αἷμα τῶν κακῶν, πολλάκις. καὶ ὁ μηρὸς πατασσέσθω,
καὶ λαρύγγιζε, καὶ ἐπιχέμπου τοῖς λεγομένοις, καὶ βάδιζε, μεταφέρων τὴν πυγμήν,
καὶ ἐὰν μή σε μὲν ἐπαινῶσιν,

contumelioso, aut mœcho quopiam Athenis verba facias, quæ apud Indos, & Ecbatanos gerantur, referas. In omnibus sit Marathon & Cynægirus, sine quibus nihil fiat, sémperque Athos nauigetur, & Helleſpontus pedibus teratur, & ſol Perſarum ſagittis obumbretur, Xerxes fugiat, Leonidas ſit admirationi, & Cryadis literæ legantur, & Salamis, & Artemiſium, & Platææ multa ſint & crebra. Pauca verò illa vocabula inſperſa innatent & efflorescant: & continuum ſit illud, quædam, & vtique, etiamſi non ſit ijs opus, nam pulchra ſunt, vel temerè prolata. Et ſiquando canendi tempus videtur eſſe, omnia canantur, & melos fiant. Si verò deſit canorum negotium, quem judices concinnè nominaueris, harmoniam expleſſe te puta. At illud heu malorum! ſæpius repetatur, & femur percutiatur, vocem dilata, & in dicendo ſcrea, ac incedendo clunes diuerte. Quòd ſi te haud laudent, indignetis, cóſque conuitijs infecte-

ἀγανάκτει, καὶ λοιδόρει αὐτούς.

λῶ ὀρθοὶ ἑστήκωσιν, ὑπὸ τῆς αἰσχύνης ἤδη πρὸς τὴν ἔξοδον ἕτοιμοι, καθίζειν κέλευε. καὶ ὅλως, τυραννὶς τὸ πρᾶγμα ἔστω. ὅπως ἂν καὶ τὸ πλῆθος θαυμάζωσι τῶν λόγων, ἀπὸ τῶν Ἰλιακῶν ἀρξάμενος, ἢ καὶ νὴ Δία ἀπὸ τῆς Δευκαλίωνος, καὶ Πύρρας γάμων, καὶ δίκην, καταβιβάζεις τὸν λόγον ἐπὶ τὰ νῦν καθεζόμενα. οἱ μὲν γὰρ συνιέντες, ὀλίγοι, εἰ μάλιστα μὴ σιωπήσονται ὑπὸ εὐγνωμοσύνης. διὸ καὶ λέγωσί τι, ὑπὸ φθόνου αὐτὸ δόξουσι δρᾶν. οἱ πολλοὶ δέ, καὶ χάριν, καὶ φωνὴν, καὶ βάδισμα, καὶ πεῖσιν, καὶ μέλος, καὶ κρηπῖδα, καὶ τὸ ἄπλα σου ἐπαινοῦντα θαυμάσονται. καὶ τὴν ἰδρῶτα ὀφθήσονται, καὶ τὸ ἄθυμα, οὐκ ἔχουσιν ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ οὐχὶ παίδειόν τινα ἐν τοῖς λόγοις ἀγωνίσηι εἶναί σε. ἄλλως τε, καὶ τὸ ταχὺ τοῦτο, ὀλιγαρὰ ἔχει τὴν ἀπολογίαν. καὶ θαῦμα παρὰ τοῖς πολλοῖς. ὥστε ὅρα μή ποτε χρόνῳ, ἢ σκιῥάμβους παρίλθῃς. ἔλεγχος γὰρ σαφὴς παῦτά ἐστι. οἱ φίλοι δὲ πλάττουσιν ἀεί, καὶ μισθὸν τῶν δεινῶν ἀποτινύτωσαν, ἢ ποτὲ αὐδοιτό σε κεκραπεσύμβουλον χεῖρα

ris. Si verò surrexerint, iam præ pudore parati exire, sedere iube: sítque penitus res tyrannica. Vt verò multitudo quoque tuam orationem admiretur, ab Iliacis incipiens, vel per Iouem, si videtur, à Deucalionis & Pyrrhæ nuptijs ad præsentia sermonem deuolue. Etenim qui hæc intelligant, pauci erunt, qui maximè propter beneuolentiam tacebunt. Quòd si quid dixerint, id ob inuidiam facere videbuntur. Sed vulgus, habitū, vocem, gressum, deambulationem, cantum, crepidam, & tuum illud, atta, mirabitur: téque sudantem cernens, & anhelantem, non poterit non credere, te perquam aprum esse in dicendo certatorem. Præterea hæc celeritas, non paruam habet excusationem, & admirationem apud vulgus. Ideo caue ne aliquando scribas, aut meditatus prodeas: siquidem illud est manifestæ redargutionis. Amici verò saliant semper, ac cœnarum pretium exoluant, siquando memoria te lapsurum sentiant, manum porrigentes, & inter laudes tuas, spatium præbentes,

ὀρέγοντες, καὶ παρέχοντες

εὑρεῖν τὸ λεχθησόμενον ἐν τοῖς μεταξὺ τῶν ἐπαίνων διαλείμμασι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε μελέτω σοι τὸ χρῆναι ἔχειν εἰκείως, καὶ συνάδοντα. ταῦτα μέν σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις. μὴ ταῦτα δ' ὑποθοιο, περιόντα σε, δορυφορεῖσθαι ἐγκεκαλυμμένον αὖτ' καὶ περὶ σὸν ἔρκος μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ ἰὼ τις ἐντύχοι, θαυμάσια ὡς περὶ σοῦ λέγει, καὶ ὡς ἐπαινεῖ, καὶ ἐπαχθὴς γίγνου αὐτῷ. τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς ἕνα ὅσως μοι τῶν παλαιῶν ὁ ἀγὼν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὃ δὴ μέγιστον, καὶ πρὸς τὸ εὐδοκιμεῖν ἀναγκαιότατον, ὀλίγου δεῖν παρέλιπον. ἁπάντων καταγέλα τῶν λεγόντων. καὶ ἰὼ μή τις καλῶς εἴπῃ, ἀλλ' ὁτιοῦν, καὶ οὐχ ἑαυτὸν δεικνύειν δοκείτω. ἰὼ δὴ μειρακίου ἐνεχθέν, πάντα ἔξω ἐπλημμέλησε. καὶ ἐν ταῖς ἀκροάσεσι μὴ πάντας εἰσίέναι χρή. ἐπίσημον γάρ. καὶ σιωπησάντων ἁπάντων, ξένον τινὰ ἔπαινον ἐπιπεῖν, ταῖς ἀκοαῖς τῶν παρόντων ἐπιστρέφοντα, καὶ ἐνοχλήσαντα, ὡς γαυπῶν ἅπαντας ἐπὶ τῷ φορτικῷ τῶν ὀνομάτων, καὶ ἐπιφρίξαι ποιῆσαι τὰ ὦτα, ἐπισείσαι δὲ μὴ πολλάκις· ἰὼ χρὴ,

vt quod erat dicendum, rursus inuenire possis. Etenim & hoc tibi sit curæ, vt proprium, & consonantem habeas chorum. Et hæc tibi in dicendo sunt obseruanda. Postea te, vbi processeris, more satellitum stipent obuelatum, & de ijs quæ dixisti, interea differentem. Quòd siquis obuiam tibi fiat, mira de te dicas, summísque laudibus te extollas, ipsíque molestus fias. Quid enim præ me est Pæanienſis? & mihi fortè aduersus aliquē ex veteribus est certandum: & alia huiusmodi. Sed quod est maximum, maximéque ad existimationem necessarium, propemodum omisi. Omnia quæ dicuntur inde: & siquis rectè dixerit, aliena, non sua ostentare videatur: quòd si mediocriter egerit, omnia carpantur. Præterea post cunctos in auditoria ingrediendum: id enim insigne est: omnibúsque tacentibus, nouus laus subdenda, quæ præsentium aures auertat, & interturbet: adeò vt omnes fastidio vocum nauseent, & aures obstruant. Interim manum haud frequenter moueas, id

ὃ μὴ πολλάκις· ἰὼ χρὴ,

εὐθλὲς γὰρ, μιᾶσ' ἀνάγκης, πλὼ
ἅπαξ γε, ἢ δὶς τὸ πλεῖστον. ὑπο-
μενεῖ δὲ τὰ πολλὰ, κὴ δῆλος
ἔσῃ μὴ ἀφροκόμος τοῖς λε-
γομένοις. ἀμφιλαφεῖς δ' αἱ A
ἀφορμαὶ τῶν μεμψέων τοῖς
συκοφαντικοῖς τὰ ὦτα. τὰ δ'
ἄλλα, χρὴ θαῤῥεῖν. ἡ τόλμα
γὰρ, κὴ ἡ ἀναισχυντία, κὴ τὸ
ψεῦσμα, πανταχοῦ, καὶ ἔγκος B
ἐστὶ πᾶσιν ἀεὶ τοῖς χείλεσι, καὶ
φθόνος πρὸς ἅπαντας, καὶ μῖσος, κὴ βλασφημία, καὶ διά-
βολαὶ πάσαι. ταῦτά σε ἀοίδι-
μον τὸ βραχὺ, καὶ περίβλε- C
πτον ἀποφανεῖ. τοιαῦτα μὲν
τὰ φανερά, καὶ τὰ ἔξω. ἰδίᾳ δ'
πάντα πράγματα ποιεῖν σοι
δεδόχθω, κυβεύειν, μεθύσκε-
σθαι, λαγνίζειν, μοιχεύειν, ἀπι-
χεῖν τε, κἂν μὴ ποιῇς, καὶ D
πρὸς ἅπαντας λέγειν, καὶ γράμ-
ματα ἐπιδείκνυσθαι, ὅτου γυ-
ναικὸς δῆθεν γράφοντα. καλὸς γὰρ εἶναι θέλε. καί σοι
μέλλοντι ἀπὸ τῶν γυναικῶν ἀποδύζεσθαι δόκει. ἐν τῷ
γυμνασίῳ γὰρ κὴ τοῦτο ἀνύσουσι πολλοὶ, ὡς διὰ τοῦτό σου
κὴ ἔχει ἡ γυναικωνίτιδες ἐπιθυμοῦσιν. κὴ τὸ δεῖνα δ' μὴ
αἰδεσθῇς, κἂν πρὸς αὐλῶν
ᾖ τῷ ἑτέρῳ ἐρᾷσθαι δόκεις.

enim vile : nec nisi semel aut bis ad summum surgas. Plerunque autem subsanna, & palàm ostende tibi non placere quæ dicuntur. Abundè autem reprehensionum sycophanticis aures suppeditabunt. Cæterùm, confidere oportet. Etenim audacia, impudentia, mendacium promptum, ac semper summis in labijs iuramentum, in omnes inuidia & odium, & maledicentia, & probabiles calumniæ, hæc omnia te breui celebrem, & conspicuum reddent. Et hæc quidem sunt palàm facienda, & foris. Priuatim verò res omnes perpetrare constituas : alea ludere, inebriari, scortari, mœchari, superbire, & si non facis, omnibúsque dicere, & literas à mulieribus scriptas ostendere. Nam & pulcher esse velis, & des operam vt à fœminis amari videaris. Vulgus enim hoc ad Rhetoricam referet, vt propterhoc etiam, vsque ad gynæceum fis celebris. Atq; istud ne vereare, etiamsi à viris ob quippiam aliud amari videaris, idq; cùm iam fis barbatus, atque adeò

κὴ ταῦτα, γνωρίσῃς, ἢ καὶ νὴ

Δία φαλακρὸς ὄντα. ἀλλ' ἔστωσαν οἱ καὶ ἐπὶ τούτῳ σωφρονοῦντες. ἐμοὶ δὲ μὴ ἄφθονοι, οἱ οἰκέται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ πρὸς τὴν ῥητορικὴν χρήσιμα παρασκευάσεται. πλείων ἡ αἰδὼς τοῖς, καὶ θάρσος. ἐφεῖς ὡς λαλίστερα αἱ γυναῖκες, καὶ λοιδορούμεναι πιεσοῦς, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς εἰ δὲ τὰ ὅμοια πάσχεις, δίοισεις τῶν ἄλλων. καὶ μὴν καὶ πιθήσῃ χρὴ μάλιστα μὲν τὰ πάντα. εἰ δὲ μή, πάντως ἐκεῖνα. καὶ αὐτὸ δή σοι τὸ στόμα, πρὸς ἅπαντα ῥᾴδιως κεχινήτω, καὶ ἡ γλῶττα ὑπηρετείτω καὶ πρὸς τοὺς λόγους, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, ὅπόσα αὖ δύνανται. δύνασαι δὲ οὐ σολοικίζειν μόνον, οὐδὲ βαρβαρίζειν, οὐδὲ ληρεῖν, οὐ σπορτεῖν, οὐ λοιδορεῖσθαι, οὐ διαβάλλειν, καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ ῥύκτωρ τι ἄλλο ὑποτελεῖν. καὶ μάλιστα μὲν πρὸς οὕτω πολλὰς τοὺς ἔρωτας μὴ διαμίσῃς, πάντα αὐτὴ γε ἐπισάδω, καὶ γοητικωτέρα γενέσθω, καὶ μηδὲν ἀποτρεφέσθω. μὴ ταῦτα δ' οὐ πᾶι καλῶς ἐκμάθῃς, δύνασαι δ', οὐδὲν γὰρ ἐν αὐτοῖς βαρὺ, διαῤῥᾴθων ἐπαγγέλλομαι σὲ ὡς μακρῷ σε ἄριστον ῥήτορα, καὶ ἡμῶν ὁμοίως

per Iouem caluus. Sed adsint qui etiam ob id tecum consuetudinem habeant: at si nemo alius adfuerit, famuli sufficient. Nam hinc multa ad Rhetoricam vtilia accedunt, auctior impudentia, & temeritas. Cernis vt loquaciores sunt fœminæ, viróque superant conuitiandi copia? Quòd si similia tibi accidát, cæteris præstabis. Iam verò & per omnia pice oblita depilari oportet: sin minus per illa prorsus. Os quoque ipsum ad omnia libenter tibi diducatur: & lingua sermonibus, & quibuscunq; poterit alijs, subseruiat. Potest autem non solùm solœcismum, & barbarismú committere, vel nugari, peierare, conuitiari, mentiri, calumniari: sed & aliud quid noctu agere. Et maximè quando tu vnus tot amatoribus non sufficies, ipsa quidem omnia sciat facere, & fœcundior fiat, & nihil auersetur. Hæc si rectè didiceris puer, potes autem, cùm in ijs nihil sit graue, audacter polliceor, te breui Oratorem præstantissimum, nobísque similem

ἐπιτελεσθήσεσθαι. τὸ μὲν τοῦτο
δή, ὦ ἑμὲ χρὴ λέγειν ὅπως ἂν
βεβαίως παρέσεσθαί σοι τὰ ἀγαθὰ
παρὰ τῆς ῥητορικῆς. ὁρᾷς γὰρ
ἐμὲ, ὃς πατρὸς μὲν ἀφανοῦς, καὶ
οὐδὲ καθαρῶς ἐλευθέρου ἐγκυ-
μονῶ, τοῦ Ξόου, καὶ Θυμοῦς
δεδουλευκότος. μητρὸς δὲ ἀλε-
φαντίας, ἐπ' ἀμφοδίου πυός. αὐ-
τὸς δὲ τὴν ὄψιν οὐ παντάπασιν ἀ-
δόκιμον εἶναι δόξας, τὸ μὲ θρέψο-
τον, ὑπὸ φιλῷ τῷ βρέφει, συ-
νῆν τινι καλοδαίμονι, καὶ γλίχε-
σθαι. ἐπεὶ δὲ πλὴν ὁδὸν ταύτην
ἔφην οὔσαν κατιέναι, καὶ διεκ-
περᾶσαι, ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐγκυ-
μονῶ, ἐπῆρχε γάρ μοι ὦ φίλη
δεξιόσεια, πάντα ἐκεῖνα, ἃ
προεῖπον ἐφόδια, τὸ θράσος,
ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία, πρῶ-
τον μὲν, ὡς ἔπι τοσοῦτον ἀνο-
μάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῦ Διὸς,
καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος
γεγένημαι. ἔπειτα δὲ καὶ συ-
νοικοῦσαν, τὸ πρῶτον μὲν ἐμ-
φιζόμην πρὸς αὐτὴν, ἐφᾶν
προσποιούμενος γυναικὸς ἑβ-
δομηκοντούτιδος, τέτταρας ἔτι
λοιποὺς ὀδόντας ἐχούσης, χρυ-
σίῳ καὶ τούτους ἐνδεδεμένους.
πλὴν ἀλλά γε διὰ πλὴν πε-
νίαν, ὑπεισάμην τὸν ἆθλον. καὶ
τὰ μὲν ψυχρὰ ἐκεῖνα τὰ ἐκ τῆς

euasurum. Cæterùm quæ sequentur, mihi non dicendum, quàm multa bona tu à Rhetorica sis breui consequuturus. Cernis enim me, A qui ex obscuro patre, nec merè libero, quíque diutius quàm Xoës,& Thmüis seruiuerit: matre verò fartrice, in biuio quodam natus sum. Ipse verò forma non omnino illiberali B esse visus, sub initium ob victus penuriam, cum infœlici, suaui tamen conuersabar amatore. Postquam autem viam hãc facillimam C esse animaduerti, eáque absoluta fastigium attigi: fiquidẽ ô Adrastea chara, mihi omnia illa quæ antè dixi, viatica suppetebant, temeritas, ignorantia, impudentia. Primùm quidem non amplius desiderabilis appellor: sed iam Iouis & Ledæ filijs factꝰ sum cognominis. Dein cum anu consuescens, primùm ab ipsa lautè accipiebar, simulans me amare mulierem septuagenariam, quæ dentes quatuor reliquos, eósque auro illigatos habebat: verumtamen ob paupertatem hunc laborem sustinebam: illáq; capularis vetulæ oscula, fames

σορᾶ φιλήματα, ἀσφάλισά

μοι ἐποίει ἀλυσιτελῆ. εἶτα ὀλίγου δεῖν, κληρονόμος ὢν οὗ εἶχεν ἁπάντων κατέστην, εἰ μὴ καταρατός τις οἰκέτης ἐμήνυσεν, ὡς φάρμακον εἴλοι ἐπ' αὐτὴν ὠνημένος. ἐξωθεῖς ὑπὸ κεφαλὴν, ὅμως οὐδὲ τότε ἀπόρησα τῶν ἀναγκαίων, ἀλλὰ καὶ ῥήτωρ δοκῶ, καὶ ταῖς δίκαις ἐξετάζομαι, παρεδίδουν τὰ πολλὰ, καὶ τοῖς δικασταῖς τοῖς ἀφόβοις καθυπερχόμενος. καὶ πάππαι μὴν ἐπαλαίσμα. οἱ φοίνικες ὑπὸ τῇ δύσει χλωροὶ ἐστεφανωμένοι. τούτοις γὲ ἐπὶ τοὺς δυσχεῖς χεῖμαι τοῖς δελέασιν. ἀλλὰ καὶ τὸ μισεῖσθαι παρὰ ἁπάντων, καὶ ἐπίσημον εἶναί με, ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ τοῦ τρόπου, καὶ πολὺ πρότερον τῶν λόγων, καὶ τὸ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ τοῦτον ἐκεῖνον τὸν ἀκρότατον ἐν πάσῃ κακίᾳ λελυμένον, οὐ μικρὸν ἔμοιγε δοκεῖ. ταῦτά σοι παραινῶ, νὴ τὸν παίδημον, πολὺ πρότερον ἐμαυτῷ παραινέσας, καὶ χαίειν ἐμαυτῷ εἰπὼν μικρὰν ὑπαυσάμενος. εἶεν. ὁ μὲν γυναδας ἐκεῖνον ταῦτα, πεπαύσεται. σὺ δὲ, ἢν πείθῃς τοῖς ἐμοῖς, καὶ δὴ παρεῖναι νόμιζε σαυτῷ ἐξαρχῆς ἀπόθεσις ἐλθεῖν, καὶ οὐδὲν

reddebat mihi suauissima. Deinde parum abfuit, quin omnium bonorum quæ possidebat, hæres euaserim, nisi execrandus quidam famulus venenum ad illam tollendam à me emptum illi indicasset. Ob id in caput præceps eiectus, tamen neque tunc rebus necessarijs carui: sed & orator esse videor, & in iudicijs contendo, causam plerunque prodens, & judicum gratiam fatuis promittens. Vt plurimum tamen succumbo, ac nihilominus viridi palma fores coronantur. Nam his erga infœlices illecebris vtor. Præterea ab omnibus odio haberi, & morum prauitate, longè priùs quàm sermonum esse insignem, ac digito monstrari, en ille qui cunctis flagitijs præcellere fertur: non parua res esse mihi videtur. Hæc te moneo per Venerem, quæ meipsum multò priùs monui, nec gratiam exiguam mihi ipsi comparaui. Esto: generosus ille hæc dicere desinet. Tu verò si dictis credas, ibi te esse puta quò peruenire ab initio desiderabas, & nihil obstabit si leges has obseruaris, quo-

σε κωλύσει ἐπὶ μῆκος τῷ τόμῳ

ἴη τε τοῖς δικασηρίοις κρατεῖν, καὶ τὸ τοῖς πολλοῖσιν εὐδοκιμεῖν, καὶ ἐπέρασον εἶναι, καὶ γαμεῖν, οὐ γραῦν τινα τῶν κωμικῶν, καθάπερ ὁ νομοθέτης, καὶ διδάσκαλος, ἀλλὰ καλλίστην γυναῖκα, πλὴν ῥητορικήν, ὡς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐκεῖνο πλωὸν ἅρμα ἐλαυνόντα φέρειν, σοὶ μᾶλλον πρέπειν περὶ σαυτοῦ εἰπεῖν, ἢ ἐκείνῳ περὶ τοῦ Διός. ἐγὼ δ', ἀγνώμων γὰρ, καὶ δειλός εἰμι, ἐκστήσομαι ὑμῖν τῆς ὁδοῦ, καὶ παύσομαι τῇ ῥητορικῇ ὑποπολάζων, ἀσύμβουλος ὢν περὶ αὐτῶν τὰ ὑμέτερα. μᾶλλον δὲ ἤδη πέπαυμαι. ὥστε ἀνίστε ἀναπηδήσαντες, καὶ θαυμάζετε, μόνον τοῦτο μεμνημένοι, ὅτι μὴ τῷ τάχει ἡμῶν κεκρατήκατε, ὠκύτεροι φανέντες, ἀλλὰ τῷ ῥᾴστην, καὶ ὁμαλῆ βαδίζειν τὴν ὁδόν.

minus in iudicijs vincas, apud multitudinem clareas, & acceptus sis, & tibi nubat, non anus quæpiam Comica, quemadmodum legislatori illi & præceptori tuo, sed mulier pulcherrima, Rhetorica ipsa: ita vt cùm illo Platonis curru alato veharis, magis te deceat de te ipso loqui, quàm illum de Ioue. Ego verò ignauus cùm sim, & timidus, è via vobis decedam, & Rhetoricæ ope ex obscuro emergere desinam, ignarus quo pacto vestra cum illa conueniant. Quin potiùs iam desino. Itaque sine puluere victores proclamemini, & admirationi sitis, hoc solùm memoria tenentes, vos qui visi estis velociores, non superasse nos celeritate, sed quia facillimam pronámque viam iniuistis.

ΦΙΛΟΨΕΥΔΗΣ, Η Ἀπιστῶν.

PHILOPSEVDES, SIVE INCREDVLVS, TYCHIADES & Philocles.

ARGVMENTVM.

Disputatio est de vi magica, de incantamentis, de spectris, & mortuorum animis: an ea videlicet supra terram ambulent, sesèque quibus libitum fuerit, ostendant: cuiusmodi & hodie quadam superstitione atque illusionibus dæmonum venati plerique credunt. Negat Lycinus huiusmodi esse phantasmata: & affirmat

magicam vim, meras esse praestigias. Atque haec omnia fingit apud Philosophum Eucratem agi, & philosophorum exemplis confirmari, vt pro more illorum vanitatem persequatur.

ΤΥΧΙΑΔΗΣ.

Χεις μοι ὦ Φιλόκλεις εἰπεῖν τί ποτε ἄρα τὸ ὄτιν, ὃ τοὺς πολλοὺς εἰς ἐπιθυμίαν τῆ ψευδεῖ συφέρεται, ὡς αὐτούς τε χαίρειν μηδὲν ὑγιὲς λέγοντας, καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διεξιοῦσι μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν; Φιλο. πολλὰ ὦ Τυχιάδη ὄντιν, ἃ τοὺς ἀνθρώπους ἐνίους ἀναγκάζει τὰ ψευδῆ λέγειν, ἐς τὸ χρήσιμον ἀποβλέποντας. Τυ. οὐδὲν πρὸς ἔπος ταῦτα φασὶν, οὐδὲ περὶ τούτων ἠρόμην, ὁπόσοι τῆς χρείας ἕνεκα ψεύδονται. συγγνώμης τοιαύτης οὔτοί γε μᾶλλον καὶ ἐπαίνου τινὲς αὐτῶν ἄξιοι, ὁπόσοι ἢ πολεμίους ἐξηπάτησαν, ἢ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῷ τοιούτῳ φαρμάκῳ ἐχρήσαντο ἐν τοῖς δεινοῖς, οἷα πολλὰ καὶ Ὀδυσσεὺς ἐποίει, πλούτε ἀπὸ ψυχῆς ἀριθμὸς, καὶ τὸν νόσον τῶν ἑταίρων. ἀλλὰ περὶ ἐκείνων οὐ λέγω φημὶ, οἳ αὐτὸ

TYCHIADES.

POtes mihi Philocles dicere, quidnam id tandem sit, quod multos in mentiendi cupiditatem adducit, vt pariter gaudeant, quum & ipsi nihil sani loquuntur, & his qui talia narrant, maximè animum intendant? *Phil.* Multa sunt, Tychiade, quæ nonnullos mortales mentiri compellunt, quia in rem vident conducere. *Tych.* Nihil adtem hæc, vt aiunt, neque enim de his rogabam, qui quum vsus postulat, mentiuntur. Venia nimirum hi, imò laude plerique eorum sunt digni, quicunque vel hostes fefellerunt, vel ad salutem tali pharmaco in periculis vsi sunt: qualia multa Vlysses etiam fecit, vt & vitam suam & sociorum reditum redimeret. Sed de illis vir optime dico, qui nulla necessitate

αὖτε τῆς χρείας τὸ ψεῦδος

περὶ πολλοῦ τῆς ἀληθείας πέ-
δονται, ἡδόμενοι τῷ πράγμα-
τι, καὶ ἐναβλαπτεβόντες ὑπ' ἀ-
δείας περιφάσει ἀναγκαίᾳ.
τούτους οὖν ἐθέλω εἰδέναι,
τίνος ἀγαθοῦ τοῦτο ποιοῦσιν. A
Φιλο. ἆρα κατανενόηκας ἤδη
τινὰς τοιούτους, οἷς ἔμφυτος
ἔρως οὗτός ἐστι περὶ τὸ ψεῦ-
δος; Τυ. καὶ μάλα πολλοί
εἰσιν οἱ τοιοῦτοι. φιλο. τί δ' B
οὖν ἄλλο, ἢ ἀΐδιον χρὴ αἰ-
τίαν εἶναι αὐτοῖς φαῦλα τὰ
μὲν ἀληθῆ λέγειν, εἶτε τὸ χεί-
ρεσσον αἱροῦνται τοῦ βελτίσου περιε-
χοῦντας; Τυ. οὐδὲν τοῦτο,
ἐπεὶ πολλοὺς ἂν ἔγωγέ σοι
δείξαιμι, σωιετοὺς πάλαι, καὶ
νῦν γοῦμαι θαυμασιοὺς, οὐκ C
οἶδ' ὅπως ἐαλωκότας τούτῳ τῷ
κακῷ, καὶ φιλοψευδεῖς ὄντας,
ὡς ἀνιάσθαί μοι, οἱ τοιοῦτοι ἀν-
δρες ἀρίστοι τἆλλα πάντα, ὅμως
χαίρουσιν, αὐτούς τε, καὶ τοὺς
ἀπαντῶντας ἐξαπατῶντες.
ἐκεῖνος μὲν γὰρ τοὺς παλαιοὺς
πρὸ ἐμοῦ σε χρὴ εἰδέναι, τὸν D
Ἡρόδοτον, καὶ Κτησίαν τὸν Κνί-
διον, καὶ πρὸ τούτων, τοὺς ποι-
ητὰς, καὶ τὸν Ὅμηρον αὐτὸν,
ἀνδρῶν ἀνδρας ἐγχεάφῳ
τῷ ψεύσματι κεκρημένους, ὡς
μηδὲν ἧττον ἐξαπατᾶν τοὺς τότε
ἀκούοντας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ

veritati mendacium anteponunt, ipsa re delectati, in eáque sine vllo prætextu idoneo versati. Quare scire velim cui bono isti illud agant. *Phil.* An alicubi tales aliquos iam deprehendisti, quibus insita sit hæc mentiendi libido? *Tych.* Et complures quidem sunt istiusmodi. *Phil.* Quid aliud ergo in causa sit, quòd mentiuntur, nisi dementia? siquidem rem pessimam optimæ loco præoptant. *Tych.* Hoc nihil est, nam ego tibi multos ostenderim ad cætera prudentes, ac sapientia mirabili: nescio quo pacto tamen hoc malo captos, mendacijque studiosos, adeò vt ego certè molestè feram, quòd viri tales, cæteris omnibus in rebus optimi, gaudent tamen & se, & eos in quos inciderint, fallere. Nam veteres illi, quòd tibi notius quàm mihi esse debet, Herodotus, Ctesiásque Cnidius, & ante hos poëtæ, & ipse Homerus viri celebres, mendacijs scriptis vsi sunt, vt non solùm eos fallerent, à quibus tunc audiebantur, sed ad

μέχρις ἡμῶν διῆκεν ἐξ τὸ ψεῦδος, ἐν διαδοχῇ ἐν καλλίστοις ἔπεσι, καὶ μέτροις φυλαττόμενον. ἐμοὶ γοῦν πολλάκις αἰδὼς ἦλθε ἀκούσαντι, ὁπόταν ἐφαπτῇ τοῦ οὐρανοῦ τομῆς, καὶ Προμηθέως δεσμὰ διηγῶνται, καὶ γιγάντων ἐπανάστασιν, καὶ τῶν ἐν ᾅδου πᾶσαν βλασφημίαν, καὶ ὡς δι' ἔρωτα ὁ Ζεὺς ταῦρος, ἢ κύκνος ἐγένετο, καὶ ὡς ἐκ γυναικός τις, ἐς ὄρνεον, ἢ ἐς ἄρκτον μετέπεσεν. ἔτι δὲ πηγάσους, καὶ χιμαίρας, καὶ γοργόνας καὶ κύκλωπας, καὶ ὅσα τοιαῦτα, πάνυ ἀλλόκοτα, καὶ τερατώδη μυθία, παιδῶν ψυχὰς ἀπλᾶς διαφθεῖραι. ἔτι τὰ μορμὼ, καὶ ἡ λάμια καὶ δεδίοτων. καίτοι τὰ μὲν τῶν ποιητῶν, ἴσως μέτεια. τὸ δὲ καὶ πόλεις ἤδη καὶ ἔθνη πολλὰ, κοινῇ, καὶ δημοσίᾳ ψεύδεσθαι, πῶς οὐ γελοῖον; οἱ Κρῆτες μὲν τὸν Διὸς τάφον δεικνύοντες ἐν αἰσχύνονται, Ἀθηναῖοι δὲ τὸν Ἐριχθόνιον ἐκ τῆς γῆς ἀναδεδῦσθαί φασι, καὶ τοὺς παλαιοὺς αὐθιγενεῖς ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι, καθάπερ τὰ λάχανα. πολὺ σεμνότερον οὗτοι τῶν Θηβαίων, οἱ ἐξ ὀφέως ὀδόντων, σπαρτούς τινας ἀναβεβλαστηκέναι διηγοῦνται. ὃς δ' ἂν οὖν ταῦτα

nos etiam mendacium per manus traditum peruenire, in pulcherrimis versibus, metrisque seruatum. Me ergo sæpe illorum ver- A sûum nomine subit pudor, siquando cœli sectionem, ac Promethei vincula recensent, gigantúmque rebellionem, atque omnem illam de inferis tragœdiam. Et vt ob amorem Iupiter in taurum, & cygnum versus sit: vtque mulier mutata in auem, vel vrsam. Præterea Pegasos, Chimærásque, & Gorgonas, & Cyclopas, atque id genus omnia, admodum absurdas monstrosásque fabulas, & quæ puerorum mentes afficere queant, qui laruam adhuc, lamiámque metuunt. Atqui poëtica fortè sunt tolerabilia. Iam verò & vrbes, & gentes multas, vna voce publicéque mentiri, qui non sit ridiculum? Velusi quum Cretenses Iouis sepulchrum ostendere non pudet: Athenienses Erichthonium editum è terra ferunt: primósque illos homines in Attica olerum more ex terra emersisse. Hi multò verecundiores quã Thebani, qui ex dentibus serpentis, satiuos quosdam progerminasse narrant. Quòd siquis hæc, cùm

ξεταζέλασα ὄντα, μὴ οἴηται ἀληθῆ εἶναι, ἀλλ' ἐμφερέως ἂν ἐξετάζων ταῦτα, Κορσίδα τινὸς, ἢ Μαργίτου νομίζοι τὸ πτερὸν, ἢ Τριπτόλεμον ἐλαύνειν διὰ τοῦ ἀέρος ἐπὶ δρακόντων ἱπτοπέρων, ἢ Πανα ἥκειν ἐξ Ἀρκαδίας συμμαχοῦντα τοῖς Μαραθῶνι, ἢ Ὠρείθυιαν ὑπὸ τοῦ Βορέου ἁρπασθῆναι, ἀσεβὴς οὕτως, καὶ ἀνόητος αὐτοῖς ἔδοξεν, οὕτω πρόδηλος, καὶ ἀληθέσι πράγμασιν ἀπιστῶν. ἐς τοσοῦτον σπαρακτέον τὸ ψεῦδος. Φιλο. ἀλλ' οἱ μὲ ποιηταὶ ὦ Τυχιάδη, καὶ αἱ πόλεις ἴσ, συγγνώμης τυγχάνειν ἄν. οἱ μὲν, τὸ ἐπὶ τῷ μυθοτρεπὲς ἐπαγωγότατον ὄν, ἐγκαταμιγνύντες τῇ γραφῇ, οὐδὲν μᾶλλον δέονται πρὸς τὸν ἀκροατάς. Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Θηβαῖοι, καὶ εἴ τινες ἄλλοι, σεμνότερας ἀποφαίνονται τὰς παιδείας ἐκ τῶν τοιούτων. εἰ γοῦν τις ἀφέλοι τὰ μυθώδη ταῦτα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲν ἂν κωλύσῃ λιμῷ τὸν πεινητὰς αὐτῆ διαφθαρῆναι, μηδὲ ἀμισθὶ τῶν ξένων τὰληθὲς ἀκούειν ἐθελησαίτων. οἰδὲ μὴ μισῆς ἕνεκα τοιαύτης αἰτίας, ὅμως χαίροντες τῷ ψεύσματι,

cùm sint ridicula, non putet esse vera: sed ea prudenter examinans, Corœbi cuiuspiam, aut Margitæ existimet esse, credere aut Triptolemum in alatis draconibus per aërem vectum esse, aut Pana Marathonem suppetias ex Arcadia venisse, vel Orithyam à Borea raptam esse, impius nimirum hîc, atque insanus videatur eis, quippe qui tam manifesta, veràque non credat, vsque adeò obtinet mendaciũ. *Philo.* At poëtis Tychiade, vrbibúsque fuerit. fortassis ignoscendum. Nam illi delectationem illam quæ ex fabula proficiscitur, vt quæ maxima sit illecebra, poëmatibus suis immiscent, qua potissimùm erga auditores opus habent. Athenienses verò & Thebani, & siqui sunt alij, patriæ sũę plus maiestatis ex his figmentis conciliant. Quòd siquis fabulas aufetat è Græcia, nihil obstiterit quominus earum explanatores fame intereant, cùm nullus sit hospitum qui veritatem gratis audire velit. At siquinulla tali de causa, gaudent tamen mendacio, hi omnino ridiculi merito videantur.

παγγέλοιοι εἰκότως δοκοῖεν ἄν.

Τυ. εὖ λέγεις. ἐγὼ γὰρ παρὰ Εὐκράτους ἥκω σοι τοῦ πάνυ πολλὰ καὶ ἄπιστα, καὶ μυδώδη ἀκούσας. μᾶλλον δὲ μεταξὺ λεγομένων, ἀπιὼν ὠχόμην, οὐ φέρων τὸν παράγματος τὸν ὑπερβολήν, ἀλλά με ὥσπερ αἱ ἐριννύες ἀφῆλασαν, πολλὰ τερατία, καὶ ἀλλόκοτα διεξιόντος. Φιλο. καίτοι ὦ Τυχιάδη, ἀξιόπιστος ὁ Εὐκράτης ὅδι. καὶ οὐδεὶς ἂν οὐδὲ πιστεύσειεν, ὡς ἐκεῖνος οὕτω βαθὺν πώγωνα καθειμένος, ἐξηκοντούτης ἀνὴρ, ἔτι καὶ φιλοσοφίᾳ ξυνὼν τὰ πολλὰ, ὑπομείνειεν ἂν καὶ ἄλλου τινὸς ψευδομένου ἀκοῦσαι παρὼν, ὡς χ ὅπως αὐτός τι τολμῶσαι τοιοῦτον. Τυ. ἐγὼ γὰρ οἶδα ὦ ἑταῖρε οἷα μοι ἔπιπτεν, ὅπως ἢ αὐτὰ ἐπισῴσατο, ὡς ἢ κ ἐπώμνυτο τοῖς παλαίοις, παρασησαμένος τὰ παιδία, ὥστέ με κ ἀποβλέποντα ἐς αὐτὸ, ποικίλα ἐνυοεῖν. ἄρτι μὲν, ὡς μαινόμενον, καὶ ἐξω εἶη τοῦ καθεστηκότος. ἄρτι δὲ, ὡς γόης ὤν, ἄρα τοιοῦτον χρόνον ἐλελήθει με ὑπὸ τῇ λεοντῇ, γελοῖόν τινα πίθηκον περιστέλλων. οὕτως ἄτοπα διηγεῖτο. Φιλο. τίνα ταῦτα πρὸς τῆς ἑστίας ὦ Τυχιάδη ; ἐθέλω γὰρ εἰδέναι καὶ ἐγὼ τινα

Tych. Rectè dicis : nam ego protinus ab Eucrate illo celebri venio, vbi multa incredibilia ac fabulosa cùm audissem, imò verò medio in A sermone discessi non ferens narrationem tam supra fidem : sed me velut furiæ quædam abegerunt, dum monstrosa multa atque absurda referret. *Phil.* Atqui B Tychiade, vir grauis est Eucrates : & nemo certè crediderit illum tam promissa barba virum sexagenarium : & qui præterea sit plurimum in philosophia versatus, sustinuisse vt alium quenquam C audiret se præsente mentientem, nedum vt ipse tale quicquam audeat. *Tych.* At nescis amice qualia referebat, tum ea quàm constanter asserebat, præterea quàm sanctè in pleriſque iurabat, D admotis etiam filijs : adeò vt ego quum eum respicerem, varia mecum cogitarem : interdum quidem illum insanire, neque animo constare : interdum verò fugisse me, quòd impostor esset, ac tantum temporis sub leonis E pelle ridiculam simiam circumtuliſſet : adeò absurda narrabat. *Phil.* Quænã illa, per lares, sunt Tychiade? Nã cupio cognoscere quamnam

τῆλω ἀλαζονείαν τοῦ τηλικούτου τῷ πώγωνι ἐπεπειν. Tu. εἴωθα μὲν καὶ ἄλλοτε ὦ Φιλόκλεις, φοιτᾶν πρὸς αὐτὸν, ὅτε ποτε πολλὴν τῆλω σχολὴν ἄγοιμι. τήμερον δ', Λεοντίχῳ συγγενέσθαι διώμοσα, ἑταίρος δέ μοι ὡς οἶσθα, ἀκούσας παρὰ τὸ παιδὸς ὡς παρ' Εὐκράτει ἥκοιεν ἀσθενοῦντα, νοσοῦντα ἐπισκεψόμενος, ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς καὶ τῷ Λεοντίχῳ συγγενοίμεθα, κἀκεῖνον ἰδοίμεν, ἠγνοήκειν γὰρ ὡς νοσοίη, παραγίγνομαι πρὸς αὐτὸν, εὑρίσκω δὲ αὐτόθι τὸν μὲν Λεοντίχον, οὐ πάνυ ἐρρωμένως γὰρ ὡς ἔφασκον, ὀλίγον προεξελήλυθώς. ἄλλους δὲ συχνοὺς, ἐν οἷς Κλεόδημός τε ὁ περιπατητικὸς, καὶ Δεινόμαχος ὁ στωϊκὸς, καὶ Ἰων. οἶσθα τὸν ἐπὶ τοῖς Πλάτωνος λόγοις θαυμάζεσθαι ἀξιούμενον, ὡς μόνον ἀκριβῶς καταπεπονηκότα τῆλω γνώμῃ τὰ τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποφητεῦσαι δυνάμενον. ὁρᾷς οἵους σοι ἀνδρας φημὶ, πανσόφους, καὶ πανάριστους; ὅτι γὰρ τὸ περιβλεπτον αὐτὸ ἐξ ἐκάστης προσωπείου; αἰδεσίμους ἅπαντας; καὶ μονονοὺ φοβεροὺς τῆλω τοῦ σοφοῦ. ἐπὶ καὶ ὁ ἰατρὸς Ἀντίγονος παρῆν, τὴν χεῖρα

præstigiaturam sub tam longa barba occuluerit. *Tych.* Solebam Philocles, & alias ipsum adire, siquando otio abundarem. Hodie autem, cùm esset mihi res cum Leonticho, qui vt scis, meus A est amicus, edoctus à puero, eum se ad Eucratem mane contulisse, vt ægrotantem viseret: amborum nomine, nempe vt & Leontichum conuenirem, & Eucratem viderem, quem ægrotare nesciebam, ad eum peruenio. At Leontichum ibi iam non inuenio: nam paulò antè, vt dicebant, exiuerat: alios verò confertos reperio, in quibus erat & Cleodemus Peripateticus, & Dinomachus Stoicus, & Ion: nosti virum, qui ex Platonis doctrina magnam sui admirationem expectat, vt qui solus mentem viri deprehenderit, quique eius oracula alijs enarrare possit. Vides quos tibi viros nomino, nimirum omni sapientia, omníque virtute præditos: vt pote ipsum ex quaque secta caput, reuerendos hercle omnes, atque aspectu propemodum terribiles. Aderat præterea medicus Antigonus, ob morbi puto necessitatem vocatus: &

αὐτοῦ τῆς νόσου ὀπκλαθεὶς

καὶ ἔφην ἐδόκει ἤδη ἔχειν ὁ Εὐκράτης, καὶ τὸ νόσημα τῶν συνήθων ἦν. τὸ ῥεῦμα γὰρ, ἐς τοὺς πόδας αὖθις αὐτῷ κατελήλυθει καθίζει σὺ με παρ' αὐτὸ ὅπη τῇ κλίνῃ ὁ Εὐκράτης ἐκέλευεν, ὑρέμα ἐγκλίνας τῇ φωνῇ ἐς τὸ ἀκουστικὸν, ὁπότε εἶδέ με. καίτοι βοῶντος αὐτοῦ, καὶ διατεινομένου, τί μετὰ τοῦ εἰσιὼν ἐπήκουον. κἀγὼ μάλα πεῦλαγυφώς μὴ ψαύσαιμι τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ἀπολογησάμενος τὰ συνήθη ταῦτα, ὡς ἀγνοήσαιμι νοσοῦντα, καὶ ὡς ἐπεὶ ἔμαθον, δεόμενος ἔλθοιμι, ἐκαθεζόμην πλησίον. οἱ μὲν, ἐπεὶ ἐτύγχανον ἤδη ὑπὸ τοῦ νοσήματος, τὰ μὲν, ἤδη φαρμακώσαντες, τὰ δὲ, καὶ τότε διεξιόντες, ἔπι δὲ καὶ θεραπείας τινὰς ἔλεγον ὑποβάλλοντες. ὁ γοῦν Κλεόδημος, εἰ τοίνυν φησὶ τὴν ἀριστερᾶς τις ἀνελόμενος λαιμοῦ ἔνδοθεν ὑπὸ ἐσθῆτα τῆς μυγάλης, οὕτω φονευθείσης ὡς φασὶν, ἐνδήσειεν εἰς δέρμα λέοντος, ἀφὶ ἀποδαρέντος, εἶτα περιάλειπτο τὰ σκέλη, αὐτίκα παύεσθαι τὸ ἄλγημα. καὶ εἰς λέοντος ἔφη ὁ Δεινόμαχος ἐγὼ ἤκουσα, ἐλάφου δὲ θηλείας, ἔτι παρθένου, καὶ ἀβάτου. καὶ τὸ

meliùs iam habere se videbatur Eucrates, erátque morbus ex consuetis. Nam ei rursùs humor in pedes descenderat. Ergo Eucrates me sibi in lecto assidere iussit, voce ob debilitatem paulum inclinata, quum me conspiceret: quanquam interim dum ingrederer, vociferantem eum, & vocem intendentem audieram. Tum ego diligenter cauens ne pedes eius tangerem, vbi me vulgaribus istis verbis purgaueram, quòd eum ægrotare nesciuerim, quòd vbi resciissem, curriculo venerim, adsedi propè. Atque illis quidem sermo erat de morbo: & quædam iam antè dixerãt, quædam verò etiam tunc narrabant: præterea medicamenta quædam quisque proferebat. Cleodemus igitur, Siquis, inquit, finistra manu, tollens humo mustelæ dentem, sic interfectæ, vt antè dixi, in leonis recens excoriati pellem alligauerit, ac deinde circum crura posuerit, ilico sedatur dolor. Non in leonis pellem, inquit Dinomachus, vt ego audiui, sed in ceruæ potiùs fœminæ, virginis adhuc, & nondum initæ, & res hoc quidē pacto est credibilior.

πρᾶγμα ὅτω πιστεύειν,

ὠκὺ γὰρ ἡ ἔλαφος, καὶ ἔῤῥωται μάλιστα ἐκ τῶν ποδῶν. καὶ ὁ λέων, εὐρυτενὴς μέν, καὶ τὸ λίπος αὐτῷ, καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ, καὶ αἱ τρίχες ἐκ τοῦ στόματος αἱ ὀρθαὶ, μεγάλα δύναιντο, εἴ τις ἐπιχειροῖτο αὐτοῖς χρῆσθαι μὴ τῇ οἰκείᾳ ἑκάστῳ. ποδῶν δ' ἴασιν, ἥκιστα ἐπαγγέλλεται. καὶ αὐτὸς ἦν δή ὅς ὁ Κλεόδημος, οὕτω πάλαι ἐγίγνωσκον ἐλάφου χρῆναι τὸ δέρμα εἶναι, διόπερ ὠκὺ ἔλαφος. ἐναγχος δ' λίβυς αὐτὴρ σοφὸς τὰ τοιαῦτα, μετεδίδαξέ με, εἰπὼν ὠκυτέρους εἶναι τῶν ἐλάφων τοὺς λέοντας. ἀμέλει ἔφη, καὶ αἰσθόμενοι αὐτὰς διώκοντες. ἐπῄνεσαν οἱ παρόντες, ὡς εὖ εἰπόντος τοῦ λίβυος. ἐγὼ δ', οἶσθα γὰρ ἐμοὶ ἐπῳδαῖς πιστὰ τοιαῦτα παύειν, ἢ τοῖς ἔξωθεν παρεμπίπτουσι, τῷ κακοῦ ἔνδον διατείνοντος; ἐγέλασαν ἐπὶ τῷ λόγῳ μου, καὶ δῆλοι ἦσαν κατηγοροῦντες μου πολλὴν τὴν ἄνοιαν, ἐπὶ μὴ ἐπισταμένῳ τὰ προσήκοντα. καὶ περὶ ὧν ἂν οὐδεὶς φρονῶν αὐτέπει, μὴ οὐχὶ οὕτως ἔχειν. ὁ μὲν τοι ἰατρὸς Ἀντίγονος, ἐδόκει μοι ῥᾳδίως ἂν τῇ ἐρωτήσει μου. πάλαι γὰρ ἠμελεῖτο οἶμαι, βοηθεῖν ἀξιῶν τῷ

Velox enim cerua est, maximéque valet pedibus: & leo quidem fortis est, pinguedóque eius ac manus dextra, pilique qui recti è barba prominent, magnam vim obtinent, siquis ijs cum proprio cuique carmine, vti nouerit: at pedum curationē minimè pollicetur. Et ipse quoque, inquit Cleodemus, olim sic putabam ceruina pelle vtendum, quia velox est cerua. At nuper vir quidam Libycus horum peritus contrà me docuit, ceruis dicens velociores esse leones: quippe qui eas, inquit, etiam persequendo capiunt. Laudabant qui aderant, tanquam rectè dixisset Libycus ille. Tum ego, Putatis, inquam, incantamentis aliquibus sedari talia? aut foris admotis appendiculis, cùm malum intus grassetur? Riserunt hunc sermonem meū: & palàm in me magnam amentiam damnarunt, qui res apertissimas ignorarem, & quibus nemo sanè mentis contradicat, quin ita se habeant. At medicus Antigonus delectari mihi visus est hac interrogatione mea. Iamdudum enim negligebatur, opinor, cū opem

Εὐκράτει μὴ τῆς τέχνης, οἷον τὸ παραγγέλλων ἀπέχεσθαι, καὶ λάχανα σιτεῖσθαι, καὶ ὅλως ὑφαιρεῖν τὸ τόνου. ὁ δὲ Κλεόδημος, ὑπομειδιῶν ἅμα, τί λέγεις ἔφη ὦ Τυχιάδη; ἄπιστον εἶναί σοι δοκεῖ τὸ ὑπὸ τῶν τοιούτων γίγνεσθαι πρὸς ὠφελείας ἐς τὰ νοσήματα; ἔμοιγε ἴσως δι' ἐμοῦ, εἰ μὴ πάνυ τῷ ῥῖνα κοῦζης μέσος εἶναι, ὡς πιστεύειν τὰ ἔξω, καὶ μηδὲν κοινωνοῦντα τοῖς ἔνδοθεν, ἐπεγείρειν τὰ νοσήματα, μὴ ῥημάτιόν γε ὡς φατὲ, καὶ χρυτίας τινὸς ἐνεργεῖν, καὶ τ' ἰᾶσιν ὑπαίτιον θεσσαρτώμβα. τοῦτ' ἂν αὖ χύσιτο, οὐδ' ἴσως ἐς τὸ νεμεικὸν λέοντος τὸ δέρμα ἐνδύσῃ τις ἑκκαίδεκα ὅλας μιγαλᾶς. ἐγὼ γοῦν αὐτὸ τὸν λέοντα εἶδον πολλάκις χωλεύοντα ὑπὸ ποδάγρας, ἐν ὁλοκλήρῳ τῷ αὐτοῦ δέρματι. πάνυ γὰρ ἰδιότης ἔφη ὁ Δεινόμαχος εἶ, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιμελῆσαι σοι ἐκμαθεῖν, ὅν τινα τρόπον ὠφελεῖ, τοῖς νοσήμασι θεσσαρεσκαίδεκα. καί μοι δοκεῖς, οὐδὲ τὰ φανέντα αὖ παραδέξασθαι ταῦτα, τῶν ἐκ πειρόδων πυρετῶν τὰς ἀποκοπὰς, καὶ τὰς ἐρπετῶν τὰς καταδήξεις, καὶ βουβώνων ἰάσεις, καὶ

Eucrati ex arte ferre vellet, denuncians videlicet vino vt abstineret, & oleribus vescereturdenique vigorem minueret. Tum Cleodemus, subridens simul, Quid dicis, inquit, Tychiade? Incredibile tibi videtur esse, vt ex rebus huiusmodi parentur quædam aduersus morbos remedia? Mihi certè videtur, inquam ego, nisi naribus adeò sim mucosis, vt credam ea quæ foris applicantur, nihilque cum his communicant, quæ morbos intus excitant, per verbula tamen vt dicitis, ac præstigiaturam operari: & quum appenduntur sanitatem immittere: quod fieri nequaquam possit, nec siquis vel in Nemei leonis pellem sedecim mustelas integras alligarit. Ego profectò leonem ipsum præ doloribus sæpe in vniuersa sui pelle claudicantem vidi. Nimium idiota es, inquit Dinomachus. Neque vnquam tibi curæ fuit, vt disceres quonam modo admota morbis prosint. Ac mihi videris ne notissima quidem ista recepisse, periodicarum videlicet harum febrium profligationes, tum serpetum demulsiones, ac bubonum sanationes, &

πάλλα, ὁπόσα καὶ αἱ γρᾶες ἤδη ποιοῦσιν. εἰ δ' ἐκεῖνα γίγνεται ἅπαντα, τί δὴ ποτε οὐχὶ πᾶσιν οἷόν τε γίγνεσθαι τοῦτο τῶν ὁμοίων; ἀπόφηναι μοι σὺ δ' ἐγὼ ξυμπεφάνη ὦ Δεινόμαχε, καὶ ἦλφ φασὶν ἐκκρούειν τὸν ἦλον. οὐδὲ γὰρ ἃ φῂς, ταῦτα δῆλα μὴ τοιαύτης δυνάμεως γιγνόμενα. μὴ γοῦν μὴ πίσῃς φέρτερον ἐπάγων τὸν λόγον διότι φύσιν ἔχει γίγνεσθαι, τό τε πυρετῷ, καὶ τῷ οἰδήματος δεδόσθαι, ἢ ὄνομα θεσπίσιον, ἢ φήσαν βαρβαρικοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ βουβῶνος ἐξαπτεύοντος, ἔπι σοι γρᾶες μῦθοι τὰ λεγόμενά ἐστι. σύ μοι δοκεῖς ἦδη ὃς ὁ Δεινόμαχος τὰ τοιαῦτα λέγων, μηδὲ θεοὺς εἶναι πιστεύειν, εἰγε μὴ οἷόν τε εἶναι τοῦτο ἱερῶν ὀνομάτων γίγνεσθαι. τοῦτο μὲν οὖν ἐγὼ, μὴ λέγε· οὐ κωλύει γὰρ οὐδὲν καὶ θεῶν ὄντων, ἔμοιγε τὰ τοιαῦτα ψευδῆ εἶναι. ἐγὼ δὲ καὶ θεοὺς σέβω, καὶ ἰάσεις αὐτῶν ὁρῶ, καὶ ἃ εὖ ποιοῦσι τοὺς κάμνοντας, τοῦτο φαρμάκων, καὶ ἰατρικῆς ἀπεργάζεται. ὁ γοῦν Ἀσκληπιὸς αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, ἅπερ φάρμακα πάσαντες, ἐθεράπευον

cætera quæcunque anus ipsæ iam faciunt. Quòd si illa fiunt omnia, cur tandem nõ putabis hæc rebus similibus fieri? Infinita, inquam, congeris Dinomache, clauúmque vt aiunt, clauo extrudis. Neque enim constat ea quæ commemoras, eiusmodi vi fieri. Quamobrem nisi allata ratione persuaseris natura fieri posse, vt febris tumórque vereatur aut nomen aliquod diuinum, aut dictionem aliquam barbaricam, ob idque ex inguine fugiat, aniles adhuc fabulæ sunt quæcunque retulisti. Tu mihi videris, inquit Dinomachus, quum ista dicis, ne Deos quidem esse credere: siquidem putas fieri non posse, vt per sacra nomina remedia morbis adferantur. Hoc, inquam ego, vir optime ne dixeris: nihil enim prohibet, etiamsi Dij sint, quominus ista sint vana. Ego verò & Deos colo, & medelas eorum video, & leuamenta quæ laborantibus conferunt, pharmacis videlicet, atque arte medica restituentes. Itaq; Æsculapius, eiúsque posteri salutaria pharmaca admouẽtes medebantur morbis: non leones

τοὺς νοσοῦντας, οὐ λέοντας,

καὶ μυγάλας περιάπτοντες. ἔα
φησὶν ἔτι ὁ Ιων ἐγὼ ὑμῖν
θαυμάσιόν τι διηγήσομαι. ἦν
μὲν ἐγὼ μειράκιον ἔτι, ἀμφὶ
τὰ τεσσαρα, καὶ δέκα ἔτη
ἠδη. ἦκε δέ τις ἀγγέλλων τῷ
πατρὶ, Μίδαν τὸν ἀμπελουρ-
γὸν ἐρρωμένον ἐς τὰ ἄλλα, οἰ-
κέτην, καὶ ἐργατικὸν, ἀμφὶ πλή-
θουσαν ἀγορὰν ὑπὸ ἐχιδνης
δηχθέντα, κεῖσθαι ἤδη σεσηπότα
τὸ σκέλος. ἀναδουῦντι γὰρ αὐ-
τῷ τὰ κλήματα, καὶ ταῖς
χερσὶ συμπεπλεκόντι, προσιέ-
σθαι τὸ θηρίον, δοκεῖν κατ' ὀ-
μεγαν δάκτυλον. καὶ τὸ μὲ, φάσ-
ναι, καταδῦναι αὖθις ἐς τὸ
φωλεόν. τὸ δὲ οἰμώζειν, ἀπολ-
λύσθαι ὑπ' ἀλγηδόνων. ταῦτά
τε οὖν ἀπηγγέλλετο. καὶ τὸν Μί-
δαν ἑωρῶμεν αὐτὸν ἐπὶ σκίμ-
ποδος ὑπὸ τῶν οἰκοδούλων
προσκομιζόμενον, ὅλον φλη-
κτα, πτοιδνὸν, μυδῶντα τὸν
ἕτερον, ὀλίγον ἔτι ἐμπνέον-
τα. λελυπημένῳ δὴ τῷ πα-
τρὶ, τῶν φίλων τις παρὼν,
θαῤῥει ἔφη. ἐγὼ γάρ σοι ἀνδρα
βαβυλώνιον τῶν Χαλδαίων ὡς
φασιν, ἀπάξω μέτειμι, ὃς
ἰάσεται τὸν ἄνδρωτον. καὶ ἵνα
μὴ διατείνω λέγων, ἦκεν ὁ
βαβυλώνιος, καὶ ἀνίστησι τὸν Μίδαν, ἐπῳδῇ τινι ἐξελάσας τὸν

aut mustelas circumligãtes. Mitte hũc, inquit Ion. Ego vobis mirabile quiddam narrabo. Eram adhuc adolescentulus, annos ferme quatuordecim natus, quum quidam ad patrem meum venit nuntians ei, Midam vitis cultorem, seruum in rebus etiam alijs robustum & industrium, circa plenum forum, à vipera morsum iacere iam putrefacto crure. Etenim dum ligaret palmites, ac vallis circumplicaret, adrepentem bestiolam maximum ei pedis momordisse digitum. Tum illam quidem ilico aufugisse, & sese rursus in latebram condidisse, illum verò doloribus pereuntem eiulare. Hæc ergo cùm nuntiarentur, iam Midam ipsum videbamus lectica domum à conseruis adportari, totum inflatum, liuidum, ac superficie putrescentem, vix iam spirantem. Ergo patri mœrenti, amicorum quispiam, qui tum fortè aderat, Bono animo es, inquit, Ego enim virum quendam Babylonium ex Chaldæis, quos vocant, protinus huc adducã, qui sanabit hominem. Et ne diem narrando conteram, venit Babylonius, ac Midam restituit, fugato.

ἐὸν ἐκ τοῦ σώματος, ἐπικαταφθάσας τῷ ποδὶ τεθνηκυίας παρθένου λίθον, ἀπὸ τῆς κίονος ἐκκόψας. καὶ τοῦτο μὲν, ἴσως μέτριον. καίτοι ὁ Μίδας αὐτὸς ἀράμενος τὸν σκίμποδα, ἐφ' οὗ ἐκεκόμιστο, ᾤχετο εἰς τὸν ἀγρὸν ἀπών. τοσοῦτον ἡ ἐπῳδὴ ἐδυνήθη, καὶ ὁ κιονίτης ἐκεῖνος λίθος. ὁδὶ, καὶ ἄλλα ἔπεισε θεσπίσαι ὡς ἀληθῶς. ἐς γὰρ τὸν ἀγρὸν ἐλθὼν, ἔωθεν ἐπειπὼν ἱερατικά τινα ἐκ βίβλου παλαιᾶς ὀνόματα ἐπῳδὰ, θείῳ, καὶ δᾳδὶ καθαγνίσας τὸν τόπον, περιελθὼν ἑπτάκις, ἐκίνησεν ὅσοι ἐνῆσαν ἑρπετὰ ἐντὸς τῶν ὅρων. ἦκον οὖν ὥσπερ ἐλκόμενοι πρὸς τὴν ἐπῳδὴν ὄφεις πολλοὶ, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ κεράσται, καὶ ἀκοντίαι, φρύνοί τε, καὶ φύσαλοι ἐλείποντο ὧν εἷς δράκων παλαιὸς, ὑπὸ γήρως οἶμαι ὀκνηρότερος μὲν ἦν δυνάμενος, πυκνώσας τὸ πρόσταγμα. ὁ δὲ μάγος, ἅτε ἤδη παρεῖναι ἁπάντας, δηλονότι τινὰ τῶν ὄφεων τὸν τελευταῖον χειροτονήσας, πρόσβευτὴν ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντα. καὶ μετὰμικρὸν ἦκε κἀκεῖνος. ἐπεὶ δὲ συνηλίσθησαν, ἐκπνεύσας μιᾷ αὐτὰ ὁ βαβυλώνιος, τὰ μὲν, αὐτίκα μάλα

ex corpore veneno quadam incantatione, & ad pedē eius appenso virginis defūctæ lapillo, quem è columna excīderat. Et hoc quidem forsitan mediocre fuerit. Tū midas ipse sublato, in quo allatus erat, scabello, discessit in agrum: tantum potuit incantatio, & columnaris ille lapis. At idē ille Babylonius alia præterea planè diuina fecit. Nempe in agrum profectus mane, cùm pronunciasset sacra quædam ex vetusto codice septē nomina, sulfure ac face lustrato loco, in orbem ter obambulans, serpētes omnes exciuit, quicunque intra eam regionem erant. Veniebant ergo tanquam ad incantationē tracti serpentes multi, aspides, viperæ, cerastæ, iaculi, phryni, physali. Supererat vnus draco, annosus, qui, vt opinor, ob senectam prorepere non valebat, nec dicto audiens fuerat. At magus, non adsunt omnes, inquit. Tum vnum quendam ex serpentibus, cū qui natu minimus erat selectum ad draconē misit legatum, ac paulo pòst venit etiā ille. At postquam iam collecti constitissent, Babylonius in eos spiritum emisit: atque omnes protinus flatu

κατεχώθη ἅπαντα ὑπὸ τῆ
συμπατ. ἡμεῖς ὃ ἐθαυμάζο-
μεν. εἶπέ μοι ὦ Ιων ἦ δ' ἐγώ, ὁ
ὅστις ὁ πρεσβυτης ὁ νέος, ἆρα καὶ
ἐξεφαγωγει τὸ δράκοντα ἤδη A
ὡς φὴς γεγηρακότα, ἢ σκῆπτρον
ἔχων ἐκεῖνος, ἐπεισηείζε[illegible]ο. σὺ μὲ
παίζεις ἔφη ὁ Κλεοδημος. ἐγὼ
ὃ καὶ αὐτὸς ἀπιστότερος ὢν σου B
πάλαι τὰ τοιαῦτα, ᾤμην δ'
οὐδενὶ λόγῳ δυνατὸν γίγνεσθαι
αὖ αὐτὰ πιστεῦσαι, ὅμως ὅτε
τοιοῦτον εἶδον πετόμενον τὸν
ξένον τὸν βάρβαρον, ἐκ Υπερ- C
βορέων ὃν ἐγὼ ὡς ἔφασκεν, ἀπι-
στεῦσα, καὶ ἐνένευσα, ὑπιπτεύ
αὐτὸν. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, αὐ-
τὸν ὁρῶντα διὰ τοῦ ἀέρος φε-
ρόμενον, ἡμέρας οὔσης, καὶ ἐφ' D
ὕδατος βαδίζοντα, καὶ διὰ πυ-
ρὸς διεξιόντα, καὶ ὁρᾶν, καὶ
βάδην. σὺ ταῦτα ἦν δ' ἐγὼ εἶ-
δες, τὸν ὑπερβόρεον ἀνδρα πετό-
μενον, ἢ ἐπὶ τοῦ ὕδατος βε-
βηκότα; καὶ μάλα ἦδη ὁ ὑπο- E
δεδεμένον γε καρβατίναις, οἷα
μάλιστα ἐκεῖνοι ὑποδοῦνται.
τὰ μὲν γὰρ σμικρὰ ταῦτα, τί
χρὴ καὶ λέγειν, ὅσα ἐπεδείκνυ-
το, ἔρωτας ἐπιπέμπων, καὶ
δαίμονας ἀνάγων, καὶ νεκροὺς
ἐώλους ἀνακαλῶν, καὶ τὴν ἑκά-
την ἀντὶ ἐναργῆ παρεισαγ,

incensi sunt: quod nos admirabamur. Tum ego, dic mihi, inquam, Ion: serpens ille legatus, iuuenem illum dico, vtrum manu deduxit draconem, qui iam, vt ais, senuerat: an ille baculum gestans innitebatur? Ludis tu quidem, inquit Cleodemus. At ego qui & ipse quoque olim minùs talia credebam quàm nunc tu: putabam enim nulla ratione fieri posse, vt ea crederem: tamen cùm volãtem primùm conspicerem peregrinum illum barbarum (erat autem ex hyperboreis, vt aiebat) credidi, & victus sum, postquã diu repugnassem. Quid enim feci ſſẽ, quũ eum cernerem in aëre volãtem, idque interdiu, ac super aquam ingredientem, pérq; medium ignem incedentem, idque lẽtè ac sensim? Tu-ne, inquam ego, ista videbas, nẽpe Hyperboreum volantem, aut super aquas ambulantẽ? Et maximè, inquit ille, carbatinas indutum, quo potissimùm calceamenti genere illi vtuntur. Nam minutula ista, quid attinet referre, quęcunq; fecit, quo pacto amores immiserit, ac dæmones exegerit, mortuósq; marcidos in vitã reuocarit, atque Hecatẽ ipsã cõspiciendã exhibuerit, lunãq; è cœlo de-

ἐγὼ γοῦν διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον ἡμεῖς αὐτὸς ἐν Γλαυκίᾳ τῷ Ἀλεξικλέους. ἐπεὶ γὰρ ὁ Γλαυκίας τὸν πατρὸς ἀποθανόντος, παραλαβὼν τὴν οὐσίαν, ἣν ἐκέκτητο Χρυσίδος τῆς Δημαινέτου θυγατρός, ἐμοὶ μὲν διδασκάλῳ ἐχρῆτο περὶ τοὺς λόγους. καί τε μὴ ὁ ἔρως ἐκεῖνος ἀπορλήσειεν αὐτὸν, ἅπαντα ἂν ἤδη τὰ περιπάτου ἐπίστατο. ὃς καὶ ἐκπώγωνος ἔτι ὢν, ἀνέλυε. καὶ τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν μετελήλυθεν εἰς τέλος. ἀναπεπεισμένος γοῦν ὅμως τῷ ἔρωτι, μιμνύει μοι τὸ πᾶν. ἐγὼ μὲν ὥσπερ εἰκὸς ἦν, διδάσκαλον ὄντα τὸν ἀφελέσθαι ἐκεῖνον μάλιστα, ἄγω πρὸς αὐτὸν, σὺν μνᾶς τέτταρσι μὲν τοῦ παραχρῆμα. ἔδει γὰρ προτελέσαί τι πρὸς τὰς θυσίας. ἐκκαιδεκάτη δ', εἰ τύχοι τῆς Χρυσίδος. ὁ δὲ, αὐξομένην τὴν σελήνην, τότε γὰρ ὡς ἐπιτοπολὺ τὰ τοιαῦτα τελεσιουργεῖται, βόθρον τε ὀρυξάμενος ἐν αὐλείῳ τινὶ τῆς οἰκίας, περὶ μέσας νύκτας ἀνεκάλεσεν ἡμῖν, πρῶτον μὲν, τὸν Ἀναξικλέα τὸν πατέρα τοῦ Γλαυκίου, πρὸ ἑπτὰ μηνῶν τετελευτηκότα. ἠγανάκτει δὲ ὁ γέρων ἐπὶ τῷ ἔρωτι, καὶ ὠργίζετο. τὰ τελευταῖα δὲ, ὅμως ἐφῆκεν

traxerit? Quin ego vobis referam, quæ ab eo fieri conspexi in Glaucia Alexiclis filio. Glaucias hic cùm patris nuper defuncti facultates susceptisset, Chrysidem Demæneti filiam amabat: ac me quidem præceptore in disciplina rebatur: ac nisi amor ille à studio deduxisset eum, vniuersam Peripateticorum doctrinam perdidisset: qui cùm esset annos natus octodecim, analyticam tenebat, & physicam auscultationem ad finem vsque percurrerat. Amore tamen victus, rem omnem mihi significat. Ego verò quemadmodũ par erat, quippe qui præceptor eram, hyperboreum illum magũ ad eum duco, conductũ quatuor minis in manũ ilico datis: quiddam enim erat ad sacrificia præparandum: tum sedecim, si Chrysidem potiretur. Ille verò crescentem obseruans Lunam (nam tunc vt plurimum huiusmodi sacra peraguntur) fossam cùm effodisset in aperto quodã loco domus sub dio, circa mediam noctẽ euocauit nobis, primùm quidem Anaxiclem Glauciæ patrem, ante septem menses defunctum. Succensebat autem ob amorem senex, atque indignabatur. Tandem tamen ei permisit,

αὐτῷ ἐφάν. μετ' ὀ, τὴν Ἑκάτην τὲ αὖ ηγαγὼ ἐπαγομένην τὸν Κέρβερον, ὴ τὴν σελήνην κατέπαστε. πολύμορφόν τι θέαμα, καὶ ἄλλοτε ἄλλοῖον τι φανταζόμενον. τὸ μὲν γὸ πρῶτον, γυναικείαν μορφὴν ἐπεδείκνυτο. εἶτα βοῦς ἐγίνετο πάλλαλος. εἶτα σκύλαξ ἐφαίνετο. τέλος δ' οὖν, ὁ Ὑπερβόρεος ὢν πηλῷ ἐρώτων τι ἀνατυπώσας, ἄπιθι ἔφη, καὶ ἄγε Χρυσίδα. ὴ ὁ μὲν πηλὸς, ἐξέπτατο. ὴ μεταμικρὸν ὀ, ἐπέστη κόπτοντα τὴν θύραν ἐκείνην. ὴ εἰσελθοῦσα, περιβάλλει τὸν Γλαυκίαν, ὡς αὖ ἐμμανέστατα ἐζῶντα. ὴ συρίττῃ, ἄγχει δὴ ἀλεκτρυόνων ἠκούσαμεν ᾀδόντων. τότε δὴ ἥ τε σελήνη ἀνέπτατο ἐς τὸν οὐρανὸν, ὴ ἡ Ἑκάτη ἔδυ κατ' τῆς γῆς, ὴ τὰ ἄλλα φάσματα ἠφανίσθη, καὶ τὴν Χρυσίδα ἐξεπεμψάμεν περὶ αὐτὸ που σχεδὸν τὸ λυχναῖον. εἰ ταῦτα εἶδες ὦ Τυχιάδη, οὐκ ἂν ἐπίστευσας εἶναι πολλὰ ἐν ταῖς ἐπῳδαῖς χρήσιμα. εὖ λέγεις ἴσθι δ' ἐγώ. ἐπίστευον γὸ ἄν, εἰ καὶ εἶδον αὐτά. νυνὶ δ' συγγνώμη ἔστω, εἰ μὴ τὰ ὅμοια ὑμῖν ὀξυδερκεῖν ἔχω. πλὴν ἀλλ' οἶδα γὸ ἣν Χρυσίδα ἣν λέγεις, ἑταίραν

vt amaret. Postea verò Hecaten quoque eduxit, adductem vnà Cerberum. Tum Lunam detraxit, multiforme quoddam spectaculum, & quod aliàs aliud apparebat. Primùm quidem muliebrem formam referebat: deinde in vaccam formosam vertebatur: postremò verò catula videbatur. Hyperboreus ille tandem, cùm finxisset quendam è luto Cupidinem: Abi, inquit, atque huc perducas Chrysidem. Tum protinus lutum euolauit: paulò pòst adfuit illa pulsans ostiũ: quæ ingressa Glauciam complectitur, vt quæ ipsum insanissimè deperiret: cũ quo versata est, quoad gallos canentes audiuimus. Tum verò Luna subuolauit in cœlum, Hecate terram subijt, cæteráque spectra disparuerunt: & Chrysidem ferme circa diluculum dimisimus. Hæc si vidisses, Tychiade, non amplius dubitasses, multa in carminibus esse commoda. Bene dicis, inquam, ego credidissem equidem, si vidissem ea: nunc verò ignoscendum mihi puto, si qualia vos videtis, acutè perspicere non possum. Verumtamen Chrysidem illam, quam dicis, noui, mulierem meretricem ac facilem. γυναῖκα, καὶ πρόχειρον, οὐ

ἐμοῦ ἕνεκα ἐδεήθητε ἐπ' αὐτῷ τῷ πλίνου φρεσβευτῆ, καὶ μάγου τοῦ ἐξ Ὑπερβορέων, καὶ σελήνης αὐτῆς, ἣν εἴκοσι δραχμῶν ἀγαγεῖν ἐς Ὑπερβορέους δυνατὸν ἦν. πάνυ γὰρ ἐνδίδωσι πρὸς ταῦτα ἡ ἐπῳδὴ ἡ γυνή, καὶ τὸ ἐναντίον τοῖς φάσμασι πεποίηκεν. ἐκεῖνα μὲν γὰρ ἢν φόφον ἀκούσῃ χαλκοῦ, ἢ σιδήρου, πέφευγε. καὶ ταῦτα ἐμὲ φατε. αὐτὴ δέ, ἂν ἀργυρίου που ψοφῇ, ἔρχεται πρὸς τὸν ἦχον. ἄλλως τε, καὶ θαυμάζω αὐτῇ τὸ μάγου, εἰ δυνάμενος αὐτὸς ἐργάζεσθαι πρὸς τῶν πλουσιωτάτων γυναικῶν, καὶ τάλαντα ὅλα παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. ὁ δὲ, πέντε μνῶν πάνυ σμικρολόγος ὤν, Γλαυκίαν ἐπέστειλεν ἐργάζεται. γελοῖα ποιεῖς ἔφη ὁ Ἰων, ἀπιστῶν ἅπασι. ἐγὼ γοῦν ἥδέως ἂν ἐροίμην σε τί περὶ τούτων φῂς, ὅσοι τὸν δαιμονῶντας ἀπαλλάττουσι τῶν δεινῶν, οὕτω σαφῶς ὀρῶντες, καὶ τὰ φάσματα. καὶ ταῦτα σὺ ἐμὲ χρὴ λέγειν, ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἐκ τῆς Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστήν, ὅσοις περιλαβὼν καταπέπτωκε πρὸς τὴν σελήνην,

Nec video sanè cuius gratia ad illam luteo illo legato, magóque ex Hyperboreis, ipsaque luna egueritis, quippe quam viginti drachmis in Hyperboreos vsque ducere potuisses. Mirificè enim huic incantationi se dedit mulier, & contrarium his spectris habet. Nam ea quidem audito æris ferri-ue sono fugiunt: etenim vos hæc dicitis: illa verò sicubi argentum sonuerit, ad tinnitum accurrit. Præterea ipsum etiam magum admiror, quòd cùm ditissimas mulieres in sui amorem possit pellicere, ab ipsique solida talenta accipere, is quatuor minarum, tantilli lucri auidus, Glauciam amoris comporem fecerit. Ridiculè facis, inquit Ion, qui nihil credis. Ego igitur libenter te rogarim quid de his respondeas, qui dæmoniacos liberant terroribus, adeò manifestè spectra illa carminibus expellentes. Atque hæc non opus est me dicere, verùm omnes nouerunt, Syrus ille ex Palæstina, qui harum rerum artifex est, quàm multos susciptat qui ad Lunã concidunt,

καὶ τοὺ ὀφθαλμοὺ διαστρέφοντας, καὶ ἀφρῷ πιμπλαμένους τὸ στόμα, ὅμως ἀνίησι, καὶ ἀποπέμπει ἀφτίους, ὀπὶ μισθῷ μεγάλῳ ἀπαλλάξας τῶν δεινῶν. ἐπειδὰν γὸ ὀπισθεν κειμένοις, καὶ ἔρηται ὅθεν εἰσελήλυθασιν εἰς τὸ σῶμα, ὁ μὲν νοσῶν αὐτὸς, σιωπᾷ. ὁ δαίμων ὃ, ἀποκρίνεται, ἑλληνίζων, ἢ βαρβαρίζων, ἢ ὅθεν αὐ αὐτὸς ἦ, ὅπως τε, καὶ ὅθεν ἐπῆλθεν ἐς τὸν ἄνθρωπον. ὁ δὲ, ὀργὴς ἐπάγων, εἰ μὴ πείθοιτο, καὶ ἀπειλῶν, ἐξελαύνει τὸν δαίμονα. ἔγωγ' οὖν καὶ εἶδον ἐξιόντα μέλανα, καὶ καπνώδη τινὰ χροιάν. οὐ μέγα δὴ ἐγὼ τὰ τοιαῦτά σε ὁρᾶν ὦ Ἴων, ᾧ γε καὶ αἱ ἰδέαι αὐταὶ φαίνονται, ἃς ὁ πατὴρ ὑμῶν Πλάτων δείκνυσιν ἀμαυρόν τι θέαμα, ὡς πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀμβλυώττοντας. μόνος γὸ Ἴων ἔφη ὁ Εὐκράτης τὰ τοιαῦτα εἶδεν, οὐχὶ ὃ καὶ ἄλλοι πολλοὶ δαίμοσιν ἐντετυχήκεσαν. οἱ μὲν, νύκτωρ. οἱ δὲ, μεθ' ἡμέραν; ἐγὼ ὃ οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ μυριάκις ἤδη τὰ τοιαῦτα τεθέαμαι. καὶ τὸ μὲ θεῖον, ἐπαισθάνομαι πρὸς αὐτά. νυνὶ ὃ ὑπὸ τῦ ἔθους, οὐδέν τι παράλογον ὁρᾶν μοι δοκῶ. καὶ νυνὶ μάλιστα, ἐξ οὗ μοι τὸν δακτύλιον ὁ ἀφλ

oculósque distorquent, spumáque os opplent: quos tamẽ erigit, ac sanos remittit, magna accepta mercede, diris eos malis liberans. Etenim quum iacentibus superuenit, rogauítque vnde in corpus ingressi sint, ægrotus quidem ipse tacet, sed dæmon respondet, Græca, vel barbarica lingua, vel patria loquens, quomodo, & vnde in hominem intrauit. Ille verò adiurans eum, ac ni pareat, minitans etiam, abigit dæmonem. Quin ego quoque dæmonem, nigrum, & colore fumidum exeuntem vidi. Non magnum erat, inquam ego, talia Ionte cernere, cui ipsæ etiam apparent Ideæ, quas vestræ familiæ parens ostendit Plato, rem spectatu tenuem, quantum ad nos homines luscioſos. Ita-ne solus Ion, inquit Eucrates, istiusmodi vidit? annon alij etiam multi inciderunt in dæmones, alij noctu, alij interdiu? Ego profectò non semel, sed millies talia iam conspexi: ad quæ primùm quidem turbabar: sed nunc ita sum assuetus vt nihil prodigiosi videre mihi videar: maximéque nunc ex quo annulum mihi

ἴδοι, σιδήρου τὸ ἐκ τοῦ σταυροῦ πανοπλοφόρον, καὶ τὴν ἐπωδὴν ἣν ἐδίδαξε πολυώνυμον, ἐκ τοὺς εἰμὶ κἀμοὶ ἀπιστήσεις ὦ Τυχιάδη. κἂ τοῦς αὖ λοιποὺς δ' ἐγὼ ἀπιστοῦμαι Εὐκράτει τῷ Δείνωνος, σοφῷ αὐδρὶ καὶ μάλιστα, καὶ ἐλευθερίας τὰ δοκιμώτατα οἱ λέγοντι οἴκοι παρ' αὐτῷ μετ' ἐξουσίας; τὸ γοῦν περὶ τοῦ ἀνδριάντος δῆλον ὡς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι τοῖς ἐπὶ τῆς οἰκίας, ὅσοι νύκτες φαινόμενον, καὶ παισὶ, καὶ νεανίαις, καὶ γέρουσι, τοῦτο οὐ παρ' ἡμῖν μόνον ἀκούσεσαι αὖ, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν ἡμετέρων ἁπάντων. ποίου λοιδ' ἐγὼ ἀνδριάντος; οὐχ ἑωρακας ἔφη εἰσιὼν εἰς τὴν αὐλὴν, ἑστηκότα παγκάλου ἀνδριάντα, Δημητρίου ἔργον τοῦ ἀνθρωποποιοῦ; μῶν τὸν δισκεύοντα ἦν δ' ἐγὼ φημὶ, τὸν ὀπισωφοτα κἀπὶ τὸ σχῆμα τῆς ἀφέσεως, ἀπεστραμμένον εἰς τὸ δισκοφόρεον, ἀγκῶνα ὀκλάζοντα τῷ ἑτέρῳ, ἐοικότα ξυναναστενοῦντι μὴ τὸ βολῆς; ὃν ἐκεῖνον ἔφη δ' ὅς, ἐπὶ τοῦ Μύρωνος ἔργον ἦν καὶ τοῦτο ὄφη, ὁ δισκοβόλος, ὃν λέγεις. οὐδὲ τὸν παρ' αὐτὸν φημὶ τὸν διαδούμενον τὴν κεφαλὴν τῇ ταινίᾳ, τὸν καλόν.

dedit Arabs, ex ferro de cruce sumpto, factum: carmenque docuit multis nominibus constans: nisi fortè ne mihi quidem fidem sis habiturus Tychiade. At, inquam ego, quî non crediderim? Eucrati Dinonis filio, viro in primis sapienti, ac liberè quæ sibi videntur domi privatæ cum authoritate dicenti? Illud ergo de statua, inquit Eucrates, quæ omnibus qui sunt domi, singulis noctibus apparet, tum pueris, tum adolescentibus, tum senibus: hoc non à me duntaxat audieris, verùm etiam à nostris omnibus. De qua statua, inquam ego? Non vidisti, inquit, cùm ingredereris, statuam quandam in atrio collocatam, perquàm pulchram, opus Demetrij, hominum fictoris? Non illam dicis, inquam, quæ discum iacit: quæ inclinata est ad emissuri gestum, reflexa in eam quæ fert discum, altero pede paulum inflexo, quæque se erectura videtur vna cum iactu? Non, inquit: nam vnum est ex Myronis operibus, ille disci iactator, quem dicis. Sed nec eã iuxta ipsum positam dico, cui caput tænijs est vinctũ, formosam illam,

Πολυκλείτου τοῦτο ἔργον. ἀλλὰ τῶν μὲν, ὅτι τὰ δεξιὰ εἰσιόντων, ἄφες, ἐν οἷς καὶ τὰ Κριτίου τοῦ νησιώτου πλάσματα ἔστηκεν, οἱ τυραννοκτόνοι. σὺ δ' εἴ τινα παρὰ τὸ ὕδωρ τὸ ὀπίῤῥεον εἶδες περιάσορα, φαλαντιαν, ἡμίγυμνον τὰ ἀναβολήν, ἠνεμωμένον τοῦ πώγωνος τὰς τρίχας ἐνίας, ὅτι σημεῖον τὰς φλέβας, αὐτοανθρώπῳ ὅμοιον; ἐκεῖνον λέγω. Πέλιχος ὁ κορινθίων στρατηγὸς εἶναι δοκεῖ. νὴ Δί' ἦν δ' ἐγὼ, εἶδόν τινα ὅτι τὰ δεξιὰ τοῦ Κρόνου, ταινίας, καὶ στεφάνους ξηροὺς ἔχοντα, κεχρυσωμένον πετάλοις τὸ σῆθος. ἐγὼ δὲ ὁ Εὐκράτης ἔφη, ἐκεῖνα ἐχρύσωσα, ὁπότε μ' ἰάσατο διὰ τριῶν ἡμερῶν τοῦ ἠπάλου ἀπολλύμενον. ἦν γὰρ καὶ ἰατρὸς ἦν δ' ἐγὼ ὁ βέλτιστος οὗτος Πέλιχος; ἔστι, καὶ μὴν σκῶπτε ἢ δ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἢ σε ἅλις εἰς μακρὰν μέτειση ὁ λύχνος. οἶδα ἔγωγε ὅσον δύναται οὗτος ὁ ὑπὸ σοῦ χλευάζομος ἀνδριάς. ἢ οὐ νομίζεις τοῦ αὐτοῦ εἶναι καὶ ἐπιπέμπειν ἠπάλους, οἷς ἂν ἐθέλοι, εἰγε καὶ ἀποπέμπειν δύναται αὐτῷ; ἔλεως ἦν δ' ἐγὼ ἔστω ὁ ἀνδριὰς, καὶ ἥπιος, οὕτως ἀνδρεῖος ὤν.

nam id Polycleti opus est, Verùm eas quæ à dextra sunt egredientibus, omitte, inter quas & illi stant tyrannicidæ, Critiæ Nesiotæ plasmata. Tu verò annon ad aquam illam quæ influit, quampiam vidisti, ventre prominulo, caluam, seminudam, cuius quidam barbæ pili agitantur, insignibus venis, vero homini simillimam? illam dico. Videtur esse Pelichus dux Corinthius. Per Iouem inquam ego, vidi quandam ad Saturni dextram, tænias & coronas aridas habentem, cui pectus est foliis inauratum. Ego, inquit Eucrates ea deauraui, cùm me sanasset triduo, algida febre pereuntem. Erat-ne etiam medicus, inquam optimus iste Pelichus? Est, neque cauillare, inquit Eucrates: alioqui in te statim irruet homo. Noui ego certè quantum valeat, hæc quam tu rides statua. Annon eiusdem putas esse immittere febres in quos voluerit, quandoquidē potest eijcere? Propitia, inquam, & benigna mihi sit hæc statua, quę tantū valeat. Quid verò aliud facientem

τί δ' οἶμαι καὶ ἄλλο ποιοῦντα

videtis

ὁρᾶτε αὐτὰ ἅπαντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ; ἐπειδὴ τάχιστα ἔφη νύξ γένηται, ἡ δ', καταβᾶσα ἀπὸ τῆς βάσεως, ἐφ' ἣ ἕστηκε, περιέισιν ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν, καὶ πάντες ἐντυγχάνουσιν αὐτῇ, ἐνίοτε καὶ ἄδηπτι. καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἀδικεῖται. ἐκβάπτεσθαι γὰρ χρὴ μόνον. ὁ δ', παρέρχεται, μηδὲν ἐνοχλήσας τοὺς ἰόντας καὶ μένοντας καὶ λούεται πολλάκις, καὶ παίζει δι' ὅλης νυκτὸς, ὥστε ἀκούειν τὸ ὕδατος φορουμένου. δέσπ τοίνυν ὦ ἐγὼ, μὴ οὐχὶ Πέλιχος ὁ αἰδοῖος, ἀλλὰ Τάλως ὁ κρὴς ὁ τοῦ Μίνωος ἢ καὶ ὁλόκληρος χαλκοῦς τις ὤν, τῆς Κρήτης περίπολος. εἰ δὲ μὴ χαλκοῦς ὦ Εὐκράτες, ἀλλὰ ξύλου ἐστὶν, οὐδὲν αὐτὴ ἐκώλυεν οὐ Δημητρείου ἔργον εἶναι, ἀλλὰ τῶν Δαιδάλου τεχνημάτων. δέσπ πιστεύεις γοῦν ὡς φὴς ἀπὸ τῆς βάσεως καὶ οὗτος. δέσπ ἔφη ὦ Τυχιάδη, μὴ σοι μεταμελήσῃ τοῦ σκώμματος ὕστερον. οἶδα ἐγὼ οἷα ἔπαθεν ὁ τὸν ὀβολοὺς ὑφελόμενος, οὓς κατὰ τὴν νυμφίαν ἐκόμισε πέμψαν αὐτῷ. παῖδες ἐκεῖνα ἐκλέγουν ὁ Ἰων ἔφη, ἱεροσυλόν γε ὄντα. πῶς οὖν αὐτὰ ἡμῖν ἀπεφήνω ὦ Εὐκράτες; ἐθέλω δὲ ἀκοῦσαι, εἰ καὶ

videtis omnes qui domi estis? Quumprimum nox est, inquit, haec è basi descendens in qua stat, in orbem totam domum circumambulat; omnésque ipsi interdum etiam canenti occurrunt, nec est quisquam quem vnquam læserit, diuertere enim tantùm oportet: illa verò præterit, nihil intuentes infestans, quum & lauat sæpe, & tota nocte ludit, vt strepentem aquam audiamus. Vide, inquam ego, ne fortè non Pelichus hæc statua sit, sed Talus potiùs Cretensis, qui fuit Minois. Nam erat æneus ille, Cretæ circuitor. Quòd si non ænea, sed lignea esset, Eucrates, nihil eam prohiberet, quin non Demetrij opus, sed Dædali machina esset. Ex basi nanque, vt ais, ista fugit. Vide, inquit, ô Tychiade, ne te posthac istius scommatis pœniteat. Noui quidem ego quid illi acciderit, qui obolos surripuit, quos ei quoque nouilunio pendimus. Prorsus atrocia, inquit Ion, oportebat accidere: quippe qui sacrilegus erat. Quomodo ergo illum vltus est, ô Eucrates: Nã audire cupio, etiamsi

ὅτι μάλιστα οὗτοσὶ Τυχιάδης ἀπισήσει. πολλοὶ μὲν δὴ ὅσ' ἔκειντο ὀβολοὶ πρὸς τοῖν ποδοῖν αὐτῆς, καὶ ἄλλα νομίσματα ἔνια ἀργυρᾶ πρὸς τὸν μηρόν, κηρῷ κεκολλημένα, καὶ πέταλα δέ ἀργύρεα, εὐχαί τινος, ἢ μισθὸς ἐπὶ τῇ ἰάσει, ὁπόσοι δ' αὐτὸν ἐπαύσαντο πυρετῷ ἐχόμενοι. ὧν ὑμῖν λίβις τις οἰκέτης, καταφερτος, ἱπποκόμος. οὗτος ἐπεχείρησε νυκτὸς ὑφελέσθαι πάντα ὅσα εἶχεν, καὶ ὑφείλετο, καταβεβηκότα ἤδη πρίασθαι τὸν αὐδριάντα. ἐπεὶ δὲ ἐπανῆλθεν τάχιστα ἔγνω πεπτωκυῖαν τὸν Πέλιχον, ὅσα ὅπως ἠμύσατο, καὶ καταφέρασα τὸν λίβυν. δι' ὅλης δὲ τῆς νυκτὸς περιῆει ἐν κύκλῳ τὴν αὐλήν, ἀθλίως ἐξελθεῖν οὐ δυνάμενος, ὥσπερ ἐς λαβύρινθόν τινα ἐμπεσών. ἄρτι δὲ κατελήφθη ἔχων τὰ φόρια, γνωσθεὶς τ' ἡμέρας, καὶ τότε μὲν πληγὰς οὐκ ὀλίγας ἔλαβεν ἀλλὰ τὸν ὕστερον ἐπιβιοὺς χρόνον, κακὸς κακῶς ἀπόλλυται, μαστιγούμενος ὡς ἔλεγε κατὰ τὴν νύκτα ἑκάστην, ὥστε καὶ μώλωπας ἐν τῇ ὄψει φαίνεσθαι αὐτῷ ἐπὶ τῷ σώματος. πρὸς ταῦτα ὦ Τυχιάδη, καὶ τὸν Πέλιχον

quàm maximè Tychiades iste diffisurus est. Multi, inquit ille, ad pedes eius oboli iacebant: item alia numismata, quædam argentea ad crus eius affixa cera, ac laminæ quoque argenteæ: vota cuiusdam, aut merces sanationis eorum qui febre fuerant liberati ab eo. Erat autem nobis seruus quidam Libycus sceleratus, equorum curator, qui noctu aggressus est ea auferre omnia, abstulitque digressam iam cùm obseruasset statuam. At cumprimum reuersus intellexit sacrilegio se compilatum Pelichus, vide quo pacto sese vltus est, atque furti prodidit Libycum. Tota nocte atriũ in orbem miser obambulabat, exire non valens, tanquam in labyrinthum incidisset: quoad orta die deprehensus est, ea tenens quæ furto abstulerat: ac tum quidem comprehensus plagas non paucas accepit: nec diu superstes malus male perijt, vapulans singulis noctibus, vt dicebat, adeò vt postridie apparerent in corpore vibices. I nunc, & post ista quoque Tychiades Pelichum ride, ac me tan-

σκώπτε, κἀμὲ, ὥσπερ τὸν

Μίνωος ἡλικιώτην παντάπασιν
ἄδην ληρεῖ. ἀλλ' ὦ Εὐκράτες ἕως
ἂν ἐγὼ. ἕως μὲν ὁ χαλκὸς μένῃ,
χαλκὸς, τὸ δ' ἔργον, Δημήτριος
ὁ Ἀλωπεκῆθεν εἰργασμένος ἦν,
ἀνὴρ Θεοπρεπής τις, ἀλλ' ἀνθρώπινος ὤν, ἅπερ φοβήσομαι τὸν ἀδρανέστατα Πελίχου, ὃν οὐδὲ ζῶντα πάνυ ἐδεδίειν, ἀπειλοῦντά μοι. ἐπὶ τούτοις, Ἀντίγονος ὁ ἰατρὸς εἶπε. καίμοι ὦ Εὐκράτες, Ἱπποκράτης ὅδε χαλκοῦς, ὅσον ἐπιλαμπὰς τὸ μέγεθος. ὃς μόνον ἐπειδὰν ἡ θρυαλλὶς ἀποσβῇ, πείσει τὴν οἰκίαν ὅλην ἐν κύκλῳ, φησὶν, καὶ τὰς πυξίδας ἀναῤῥῆξαι, καὶ τὰ φάρμακα συγχέαι, καὶ τὴν θυρανοῖξαι, καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὴν θυσίαν καταβάλωμεν, ἣν κατ' ἔτος ἕκαστον αὐτῷ θύομεν. ἀξιοῖ γὰρ ἣν δι' ἐμὲ καὶ Ἱπποκράτης ἤδη ὁ ἰατρὸς θύεσθαι αὐτῷ, καὶ ἀγαγεῖν, ἣν μὴ κατ' ἀγρὸν ἀφ' ἱερῶν τελείων ἑστιαθῇ; ὃν ἔδει ἀγαπᾶν, εἴ τις ἐπαινοίη αὐτῷ, ἢ μελίκρατον ἐπασείσειεν, ἢ στεφανώσειε τὴν κεφαλήν. ἄκουε τοίνυν ἔφη ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὲν καὶ ἐπὶ μαρτύρων, ὃ πρὸ ἐτῶν πέντε εἶδον. ἐτύγχανε μὲν ἀμφὶ βρυτὸν τὸ ἔτος ὄν, ἐγὼ δ'

quam Minoi coætaneum puta delirare. At ô Eucrates, inquam ego, quandiu æs erit æs, operisque plastes Demetrius Alopecensis fuerit, non Deorum, sed hominum fictor, Pelichi statuam, nunquam timebo, quem neque si viverer, mihi minantem timerem. Ad hæc medicus Antigonus, Et mihi ô Eucrates, inquit, est Hippocrates æreus, magnitudine ferme cubitali, qui duntaxat extincta lucerna, totam domum in orbem ambit, strepens & pyxides euertens, & pharmaca commiscens, & ostium subuertens, in primis si sacrificium differamus, quod ei quotannis facimus. Postulat ergo, inquam ego, etiam Hippocrates medicus iam vt sibi sacrificetur, indignatúrque nisi in tempore iustorum sacrificiorum epulis accipiatur? quem boni consulere oportebat, siquis ei libaret, aut mulsum infunderet, aut caput coronaret. Audi ergo, inquit Eucrates, istud certè etiam testibus probauero, quod ante annos quinque vidi. Cùm esset ferme vindemiæ tempus, ego in agrum circa me-

ἀμφὶ τὸν ἀγρὸν μεσούσης τῆς

ἡμέρας ζυγώσιμος ἀφεὶς τοὺς ἐργάτας, κατ' ἐμαυτὸν εἰς τὴν ὕλην ἀπῆειν, μεταξὺ φερεσπίζων τι, καὶ ἀφαστοπούμενος. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ σωληφεῖ λῷ, τὸ μὲν πρῶτον, ὑλαγμὸς ἠγήγετο κυνῶν, κἀγὼ ἐνόμιζον Μνάσωνα τὸν υἱὸν, ὥσπερ εἰωθὼς, παίζειν, καὶ κυνηγετεῖν εἰς τὸ λάσιον μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν παρελθόντα. τοῦτο δὲ οὐκ ἦν οὕτως. ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σεισμός τινος γιγνομένου, καὶ βοῆς, οἵαν ἂν βρυγητὸς, γυναικὸς ὁρῶ προσιοῦσαν φοβεράν, ἡμιπαλαίαν σχεδὸν τὸ ὕψος. εἶχε δὲ ἡ δᾷδα ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ ξίφος ἐν τῇ δεξιᾷ, ὅσον εἰκοσάπηχυ. καὶ τὰ μὲν ἐνέρθεν, ὀφιώδεις ἦν. τὰ δὲ ἄνω, γοργόνι ἐμφερὴς, τὸ βλέμμα φημὶ, καὶ τὸ φρικῶδες τῆς προσόψεως. καὶ αὐτὶ τῆς κόμης, τοὺς δράκοντας βοστρυχηδὸν περιέκειτο, εἱλουμένους περὶ τὸν αὐχένα, καὶ ὑπὲρ τῶν ὤμων ἐπὶ τὰ στήθη ἐσπειραμένους. ὁρᾶτε ἔφη ὅπως ἔτρεξα ὦ φίλοι, μεταξὺ δηλούμενος; καὶ ἅμα λέγων, ἐδείκνυεν ὁ Εὐκράτης τὰς ὑπὸ τὸ πρόχειρος τείχας, πᾶσιν ὀρθὰς ὑπὸ τοῦ φόβου. οἱ μὲν οὖν ἀμφὶ τὸν Ιωνα, καὶ τὸν Δεινόμαχον, καὶ τὸν

ridiem vindemiatum dimissis operarijs, in sylvam solus abibam, cogitans interim quiddam. ac considerans. Ac postquam in saltum perueni, canum primò latratus insonuit. Ego verò Mnasona filium meum cum æqualibus venientem, ludere, venarique pro more, coniiciebam. At res non sic se habebat: verùm paulò pòst facto terræ motu, sonóque velut è tonitru, mulierem aduenientem video terribilem, proceritate ferme dimidij stadij, quæ facem in sinistra, gladium viginti circiter cubitorum habebat in dextra: erat infernè pedibus serpentinis: supernè verò, Gorgoni similis, vultu dico, & horrore aspectus: pro coma draconibus, tanquam cæsarie circumcincta, alijs collum amplectentibus, alijs etiam per humeros sparsis. Videris amici, inquit, quo pacto inter narrandum exhorrui? & simul hæc dicens Eucrates, ostendit omnibus brachij sui setas metu erectas. Ion ergo, Dinomachus, & Cleodemus vehementer inhiantes

Κλεόδημον, κεχηνότες ἀτενὲς,

προσῆιχον αὐτῷ γέροντες ἄν-
δρες, ἑλκόμενοι τῆς ῥινὸς, ἠ-
ρέμα προπιπτοῦσι οὕτως
ἀπίστῳ τινὶ κολοσσὸν, ἡμιτα-
λαίαν γυναῖκα, γιγάντειόν τι
μορμολύκειον. ἐγὼ δ', ἐνενό-
μιζον μεταξὺ οἵους ὄντας αὐτοὺς,
τέως τὸ ὁμιλοῦσιν ἐπὶ σοφίᾳ,
καὶ ὑπὸ πολλῶν θαυμάζον-
ται, μόνῃ τῇ πολιᾷ, καὶ τῷ
πώγωνι διαφέροντας τῶν βρε-
φῶν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ αὐτῶν
ἐκείνων εὐαγωγότερους πρὸς τὸ
ψεῦδος. ὁ γοῦν Δεινόμαχος, ἐπὶ
μοι ἔφη ὦ Εὔκρατες, οἱ κύ-
νες ἦ ἦσαν, πηλίκοι τὸ μέγε-
θος ἦσαν; ἐλεφάντων ἦδη ὄς,
ἐψηλότεροι τῶν ἰνδικῶν, καὶ μέλα-
νες καὶ αὐτοὶ, καὶ λασιοι,
πτεραῖς, καὶ ἀυχμώσῃ τῇ
λαχνῃ. ἐγὼ μὲν οὖν ἰδὼν, ἔ-
σχον, ἀναχρέψας ἅμα τὴν σφρα-
γῖδα, ἣν μοι ὁ ἀφαὶ ἔδωκεν
εἰς τὸ εἶσω τοῦ δακτύλου. ἡ Ε-
κάτη δὲ πατάξασα τῷ δράκον-
τείῳ ποδὶ τοὐδάφους ἐποίησε
χάσμα παμμέγεθες, ἠλίκον,
ταρτάρειον τὸ μέγεθος. εἶτα ὤχε-
το μετ' ὀλίγον ἀλλομένη
ἐς τὸ αὐτό. ἐγὼ δ' ἀφορμήσας, ἐ-
πέκυψα, λαβόμενος δένδρου πι-
νὸς πλησίον πεφυκότος, ὡς μὴ
σκοτοδινιάσας, ἐμπέσοιμι ἐπὶ

auſcultabant eum viri ſenes,
tanquam naribus traherentur, adorantes apud ſeſe
tam incredibilem coloſſum,
ſemiſtadialem mulierem, giganteũ terriculum. Interim
ego cõſiderabam, cuiuſmodi
erant hi, qui cum iuuenibus
nomine ſapientiæ verſantur,
vulgóque in admiratione
habentur, cùm ſola canitie
& barba differant ab infantibus, quibus ipſis ad credenda mendacia ſunt ductu
faciliores. Tum Dinomachus, dic mihi, inquit,
Eucrates, illi Deæ canes
quanta magnitudine erant?
Elephantis, inquit ille, proceriores Indicis, nigri &
ipſi, hirſutíque, ſordido,
ſqualidóque villo. Ego igitur cùm viderem, reſtiti, inuerſo protinus in interiorẽ
digiti partem, quod Arabs
mihi dederat, ſigillo. Hecate
autem percuſſo draconicis
pedibus ſolo, hiatum effecit
maximum, æquè magnum
atque eſt Tartarus. Deinde
in eum paulo pòſt deſilijt.
Ego verò præſente animo,
porrecta cervice inclinatus,
inſpexi, apprẽſa arbore quapiam, quæ vicina ſtabat, ne
obortis mihi tenebris & vertigine, in caput præceps caderẽ. Tũ omnia quæ ſunt in

κεφαλλὼ. εἶτα ἐώρων τὰ ἐν

ἁδου ἅπαντα, τὸν Πυριφλεγέθοντα, καὶ λίμνην, τὸν Κέρβερον, τοὺς νεκρούς, ὡσὲ γνωρίζειν ἐνίοις αὐτῶν. τὸν γοῦν πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτὸ ἐκεῖνο ἔτι ἀμπεχόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν κατεθάψαμεν. τί οὖν ἔφησθον ὁ Ἰων ὦ Εὐκρατες αἱ ψυχαί; ἢ ἄλλο τι ἦν ὃς, ἢ κεῖ φύλα, καὶ ἑταιρίαι μετ' ἀλλήλων, καὶ συνουσίαι ἐπὶ τοῦ ἀσφοδέλου κατακείμενοι; ἀνεπλέγησαν οὖν ὑμῖν ἔτι ἦ δ' ὃς ὁ Ἰων οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπίκουρον τῷ ἱερῷ Πλάτωνι, καὶ τῷ περὶ τῶν ψυχῶν λόγῳ. σὺ δὲ καὶ τὸν Σωκράτη αὐτὸν, ἢ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; τὸν Σωκράτη ἔγωγε ἦ δ' ὃς, οὐδὲ τοῦτον σαφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς, καὶ προγάστωρ ἦν. τὸν Πλάτωνα δ', οὐκ ἐγνώρισα. χρὴ γὰρ οἶμαι πρὸς φίλους ἄνδρας τἀληθῆ λέγειν. ἅμα γοῦν ἔγωγε ἅπαντα ἀκριβῶς ἑώρακα. καὶ τὸ χάσμα συνέκυψε. καί τινες τῶν οἰκετῶν ἀναζητοῦντές με, καὶ Πυρρίας οὗτος ἐν αὐτοῖς, ἐπέσπασαν οὔπω τέλεον μεμυκότος τοῦ χάσματος. εἰπὲ Πυρρία εἰ ἀληθῆ λέγω. νὴ Δί' ἔφη ὁ Πυρρίας, καὶ ὑλακῆς ἂν ἤκουσα δι' αὐτοῦ

inferis, conſpexi, Pyriphlegethontem, lacum, Cerberum, manes, adeò ut quoſdam etiam eorum agnoſcerem. Patrem enim apprimè vidi, ijſdem adhuc amictum, quibus ipſum ſepeliumus. Quid igebant, inquit Ion, ô Eucrates animæ? Quid aliud, inquit ille, quàm per tribus, familiáſque cum amicis cognatiſque verſantur in Aſphodelo collocati? Contradicant ergo etiam nunc, inquit Ion, Epicurei ſacro Platoni, eiúſque de animarationibus. Tu verò num Socratem etiam ipſum, Platonémque inter manes vidiſti? Socratem, inquit, vidi: neque tamen euidenter, niſi quod inde conieci, quoniam caluus, ac ventricoſus erat: Platonem verò non cognoui: nam apud amicos verum fateri oportet. Ergo ſimul atque omnia conſpexi, & hiatus coijt, & ex famulis meis quidam quærentes me, atque in his Pyrrhias hic, ſuperuenêre hiatu nondum plenè clauſo. Dic Pyrrhia annon vera narrem. Per Iouem, inquit Pyrrhias, & latratum audiui per

χάσματος, καὶ πῦρ τι ὑπολάμπειν ἀπὸ τῆς δᾳδός μοι ἐδόκει. κἀγὼ ἐγέλασα, ὑπιεμένου τοῦ μάρτυρος τὴν ὑλακὴν, καὶ τὸ πῦρ. ὁ Κλεόδημος Ὦ καινὰ εἶπεν, οὐδὲ ἄλλοις ἀόρατα ταῦτα εἶδες, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς οὐ πρὸ πολλοῦ νοσήσας, τοιόνδε τι ἐθεασάμην. ἐπεμέλει δέ με, καὶ ἐθεράπευεν Ἀντίγονος οὗτος. ἑβδόμη μὲν ἦν ἡμέρα. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος, καὶ πόσος σφοδρότερος. ἅπαντες δέ με ἀπολιπόντες ἐν ἐρημίᾳ, ὑπεκλείσαμεν τὰς θύρας, ἕως πεισθείην. οὕτω γὰρ ἐκέλευσας ὦ Ἀντίγονε, εἴ πως δυναθείην ὑπνου τύχοιμι. τότε οὖν ἐπίσταταί μοι νανίας ἐγκαθεύδειν, παχύκαλος, λευκὸν ἱμάτιον περιβεβλημένος. εἶτα ἀναστὰς, ἄγει διά τινος χάσματος ἐς τὸν ᾅδην, ὡς ἀυτὸς ὑπώπτευσα. Ταντάλου ἰδὼν, καὶ Τιτυὸν, καὶ Σίσυφον. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸ δικαστήριον ἐφοιτῶμεν, παρῆν δὲ καὶ ὁ Αἰακὸς, καὶ ὁ Χάρων, καὶ αἱ Μοῖραι, καὶ αἱ Ἐρινύες, ὁ μὲν τις ὡσεὶ βασιλεὺς, ὁ Πλούτων μοι δοκεῖν καθῆστο, ἐπιλεγόμενος τὰ

hiatum, & ignis à face mihi suffulgere videbatur. Atque ego risi, teste latratum & ignem in cumulum addente. Tum Cleodemus, A quadquaquam noua ista, inquit, alijsque inuisa vidisti. Nam & ipse haud ita pridem cùm ægrotarem tale quiddam conspexi. Visebat me & curabat Antigonus hic: ac septima dies I erat, febrisque, ô qualis! incendio certè vehementior. Omnes ergo me relinquentes solum, clausis foribus foris manebant: C sic enim iusseras Antigone, si quo pacto possem obdormiscere. Tum igitur mihi vigilanti iuuenis quidam astitit, pulcher admodum, veste candida amictus: qui me erectum, D per quendam hiatum ducit ad inferos, sicut ilico cognoui, Tantalum cùm viderem ac Tityum, Sisyphúmque. At cætera vobis quid commemorem? Postquam verò ad tribunal perueni, vbi erat Æacus, Charon, Parcę, Erinnyes: quidam velut rex (Pluto certè mihi videbatur) assedit singulorum nomina percensens, qui morituri erant,

τεθνηξομένων τὰ ὀνόματα,

οὓς ἤδη τοῦ πεπρωμένου ἢ ζωῆς
σωίβαινεν εἶναι. ὁ δὲ νεανίσκος, ἐμὲ ὁρῶν, παρέστησεν
αὐτῷ· ὁ δὲ Πλούτων, ἠγανάκτησε τότε, καὶ πρὸς τὸν ἀγα-
γόντα με οὔπω πεπληρῶσθαί
φησι τὸ νῆμα αὐτῶν. ὥστε ἀ-
πίτω. σὺ δὲ ἀνὴρ, τὸν χαλκέα
Δημύλον ἄγε. τοῦτον γὰρ τὸν ἄρτι
θανόντα ἤδη βιοῖ. κἀγὼ ἀσμέ-
νως ἀπαδήσαμεν, αὐτὸς μὲν ἤ-
δη ἀπῳρετὸς ὢν, ἀπήγγελον δὲ
ἅπασι, ὡς τεθνηκὼς Δημύλος.
ἐν γειτόνων δὲ ἡμῖν ὠκεῖ, νοσῶν τε
καὶ πάνυ ὡς ἀπηγγέλλετο. καὶ
μεταμικρὸν ἀκούομεν οἰμωγῆς ὀ-
δυρομένων ἐπ' αὐτῷ. τί θαυ-
μαστὸν εἶπεν ὁ Ἀντίγονος; ἐγὼ
γὰρ οἶδά τινα μὴ εἰκοσιν ἡμέ-
ραις πρότερον ἀποθανόντα. θερα-
πευθέντα καὶ οὐ τεθνάτα καὶ ἐ-
πὶ τὰ αὐτοῦ, τί ἄρρητον; καὶ πῶς
ἂν ἐγὼ ἐν εἰκοσιν ἡμέραις ὑπ'
ἐμοῦ δηλονότι τὸ σῶμα, ὥστε ἄλλως
τοῦτο λιμῷ διεφθαρῆναι; μὴ τινά
γε ἐπιμηνίδην συγε ἐθεράπευες. ἅμα ταῦτα λεγόντων ἡμῶν, ἐπεισῆλθον οἱ τῆς Εὐκρά-
τους υἱεῖς ἐκ τῆς παλαίστρας, ὁ
μὲν, ἤδη δὲ ἐπιβεβηκὼς· ὁ δὲ ἕ-
τερος, ἀμφὶ τὰ πεντεκαιδέκατα
ἔτη. καὶ ἀσπασάμενοι ἡμᾶς,
ἐκαθέζοντο ἐπὶ τῆς κλίνης

quos diem vitæ præscriptum iam præterijsse contigerat. Illi adductum me iuuenis exhibuit. At Pluto tũc incãdit: eique qui me ducebat, nondum istius completum est stamen, inquit, Abeat ergo. Sed tu fabrum Demylum adduc: iam siquidem vltra cõlum viuit. Tum ego lætus recurrens, ipse quidem iam febre liber eram: omnibus verò denunciabam Demylũ esse moriturum. In vicinia autem nostra habitabat, ipse quoque ægrotans, vt renuntiatum est. Ac paulò pòst eorum à quibus lugebatur, eiulatum audiuimus. Quid miri est, inquit Antigonus? Ego enim quendã noui, post vigesimum diem quã sepultus est, resurrexisse. Nam hominem & antequam moreretur, & postquam resurrexit, ipse curaui. Et quo pacto, inquam ego, in dieb⁹ viginti neque putruit corpus, neque præterea fame corruptũ est, nisi fortè tu quempiam Epimenidem curasti? Hæc cùm diceremus, protinus ingressi sunt Eucratis filij, è palæstra redeuntes: quorum alter iam ex ephebis excesserat, alter natus erat annos circiter quindecim. Tum salutatis nobis, iuxta patrem in lecto federunt, ac mihi quidem παρὰ τῷ πατρί. ἐμοὶ δὲ, ὑ-

σκευμένη θρόνος. καὶ ὁ Εὐκράτης ὥσπερ ἀναμενδεὶς πρὸς τὴν ὄψιν τῶν υἱέων, οὕτως ὑπαίμιλλα ἐφη τούτων, ἐμβαλὼν ἑαυτοῦ τὴν χεῖρα, ὡς ἀληθῆ σοι Τυχιάδη πρὸς σὲ ἐρῶ. τὴν μακαρίτην μου γυναῖκα τὴν τούτων μητέρα, πάντες ἴσασιν ὅπως ἠγάπησα, ἐδήλωσα δ', οἷς περὶ αὐτὴν ἔπραξα, καὶ οὐ ζῶσαν μόνον, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἀπέθανε, τόν τε κόσμον ἅπαντα συγκατακαύσας, καὶ τὴν ἐσθῆτα, ἣ ζῶσα ἐχαιρεν. ἑβδόμην δὲ μετὰ τὴν τελευτὴν ἡμέραν, ἐγὼ μὲν ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς κλίνης, ὥσπερ νῦν, ἐκείμην παρεμυθούμενος τὸν πένθος. ἀνεγίνωσκον γὰρ τὸ περὶ ψυχῆς τὸ Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπεισέρχεται δὲ μεταξὺ ἡ Δημαίνετη αὐτὴ ἐκείνη, καὶ καθέζεται πλησίον, ὥσπερ νῦν Εὐκρατίδης οὑτοσί, δείξας τὸν νεώτερον τῶν υἱέων. ὁ δὲ, αὐτίκα ἔφριξε μάλα παιδικῶς. καὶ πάλαι ἤδη ὠχρὸς ὑπῆν πρὸς τὸ διήγημα. ἐγὼ δὲ ἤδη ὃς ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶδον, περιπλακεὶς αὐτῇ, ἐδάκρυον ἀνακωκύσας. ἡ δὲ, οὐκ ἐᾶ βοᾶν. μὴ ἀπάγχου μοι ἀπὸ τὰ ἄλλα παῖσα

sella allata est. Tum Eucrates tanquam è conspectu filiorum admonitus: sic his frui mihi contingat, inquit, simúlque ijs manum iecit, vt tibi Tychiades, vera narrabo. Fœlicis memoriæ vxorem meam horum matrem nouerunt omnes, quo pacto dilexerim. Nã declaraui his rebus quas in eam feci, & dum viueret, & postquam vita functa est. Quippe qui mundum eius vniuersum, vestémq; qua delectabatur, dum viueret, in rogum illius iniecerim. Septima verò post mortem die, cùm vti nunc, huic lecto incumberem, luctum meum commitigans: legebam enim tacitus Platonis illum de anima libellum: ingreditur interim Demænete ea ipsa, iuxtáque adsidet, vti nunc Eucratides hic, minorem designans filium. Hic verò ilico tremuit admodum pueriliter, ac dudum ad narrationem pallebat. Ego verò, inquit Eucrates, vt conspexi, amplexus eam, singultim lachrymabar. Illa verò me vociferari non patiebatur, verùm incusabat me, quòd cum ei fuissem in reliquis omnibus gratificatus, è sandalijs

χαρισάμενος αὐτῇ, διέτρεχον τῶν

σανδάλιον χρυσοῦν ὄντων, οὐ κατακαύσαμεν. εἶναι δ' αὐτὸ φάσκει, παρεπίσυρον ὑπὸ τῇ κιβωτῷ. καὶ διατοῦτο ἡμεῖς οὐχ εὑρόντες, θάτερον μόνον ἐκαύσαμεν. ἔτι δ' ἡμῶν διαλεγομένων, κατέφαγεν τι κυνίδιον ὑπὸ τῇ κλίνῃ ὄν, μελιττοῦν, ὑλακτήσαν. ἡ δὲ, ἀφανίζει πρὸς τὴν ὑλακήν. τὸ δ' ὄντως σανδάλιον, εὑρέθη ὑπὸ τῇ κιβωτῷ, καὶ κατεκαύθη ὕστερον. ἔτι ἀπιστεῖν τούτοις ὦ Τυχιάδη ἄξιον ἐναργέσιν οὖσι, καὶ κατ' τὴν ἡμέραν ἑκάστην φαινομένοις; μὰ Δί' οὐδ' ἐγὼ, ἐπεὶ σανδάλῳ γε χρυσῷ ἐς τοὺς παῖδας, ὥστ' τοὺς παῖδας, πείθεσθαι ἀξίους αὐθένους ἀπίστους, καὶ ὅτως ἀναισχυντοῦντας πρὸς τὴν ἀλήθειαν. ἐπὶ τούτοις, ὁ Πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος εἰσῆλθεν, ὁ κομήτης ὁ σεμνὸς ἀπὸ τοῦ προσώπου. εἶδα τ' ἀσίδιμον ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, τ' ἰσχνὸν ἐπονομαζόμενον. καγὼ ἰδὼν ὡς εἶδον αὐτὸ, ἀνέπτυσα. τοῦτ' ἐκεῖνο ἦκειν μοι νομίσας, πλάκωμά τινα κατ' τῶν ψευσμάτων. ἐπισχόμην γὰρ αὐτοῦ ἔλεγον ὁ σοφὸς ἀνὴρ, οὕτω τεράστια διεξιόντας. καὶ τοῦ λόγου, θεὸν ἀπὸ μηχανῆς ἐπεισελθόντα μοι τότε

aureis alterum non cremaueram: idque esse dicebat, quod sub arca ceciderat: ideóque non inuento illo, alterum tantùm cremauera-
A mus. Nobis autem adhuc dissentientibus, sceleſtiſſimus quidam caniculus, qui erat mihi in delicijs, ſublecto
B cubans, allatrauit: tum ea ad latratum euanuit. At ſandalium ſub arca repertum eſt, poſteáque à nobis incenſum. An hæc etiam, Tychiades, recuſabis credere, cùm tam ſint euidentia, quo-
C tidiéque obſeruentur? Per Iouem, inquam ego, digni fuerint, quibus aureo ſandalio, puerorum more nates feriantur, ſiqui iſta non credant, atque vſque adeò
D impudenter vero reſiſtant. Interim Pythagoricus intrabat Arignotus, comatus ille, ab aſpectu venerabilis. Noſti illum doctrinæ nomine celebrem, qui co-
E gnominatur Sacer. Quo conſpecto reſpirani: hoc ipſum quod prouerbio dici ſolet, aduenisse mihi ratus: nempe ſecurim quandam aduerſus mendacia. Occludet, inquã, ijs ora vir ſapiens, adeò monſtroſa narrãtibus. Atque prorſus iuxta vulgatum illud adagium, repentè Deũ hũc mihi à fortuna eſſe

ὥμιλλον ἀπὸ τῆς πύλης. ὁ δ', ἐπεὶ ἐκαθίζετο, ὑπεκρινάμενος αὐτῷ τὸν Κλεόδημον, πρῶτα μὲν, περὶ τῆς νόσου ἤρετο. καὶ ὡς βέλτιον ἤδη ἔχειν ἤκουσε παρὰ τοῦ Εὐκράτους, τί δῆτα φησὶν ἀλλήλοις φιλοσοφεῖτε. μεταξὺ γὰρ εἰσιὼν, ἐπήκουσα. καί μοι δοκεῖτε εἰς καλὸν διατιθήσειν τινὰ διατριβήν. τί δ' ἄλλο εἶπεν ὁ Εὐκράτης, ἢ τουτονὶ τὸν ἀδαμαντίνον πείθομεν, δείξας ἐμὲ, ὡς εἰσὶ δαίμονές τινες εἶναι, καὶ φαντάσματα, καὶ νεκρῶν ψυχὰς περιπολεῖν ὑπὲρ γῆς, καὶ φαίνεσθαι οἷς ἂν ἐθέλωσι; ἐγὼ μὲν οὖν ἀγνοήσας, καὶ κάτω ἔνευσα, αἰδεσθεὶς τὸν Λεύκωνα. ὁ δ', ὅρα ἔφη ἂν Εὐκράτες, μὴ τοῦτο φησὶ Τυχιάδης τὰς τῶν βιαίως ἀποθανόντων μόνας ψυχὰς περιοδεύειν, οἷον εἴ τις ἀπήγξατο, ἢ ἀπετμήθη τὼ κεφαλὼ, ἢ ἀνεσκολοπίσθη, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ τοιούτῳ ἀπήλθεν ἐκ τοῦ βίου, τὰς δὲ τῶν κατὰ μοῖραν ἀποθανόντων οὐκέτι; ἢν γὰρ τοῦτο λέγῃ, οὐ πάνυ ἀπόβλητα φήσει. μὰ Δί' ἔφη ὁ Δεινόμαχος, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως εἶναι τὰ τοιαῦτα, οὐδὲ συνεῖναι ὁρᾶσθαι οἴεται. πῶς λέγεις ἦν δ' ὃς

immissum putabam. Hic postquam, assurgente ipsi Cleodemo, sedit: primùm de morbo percontatus est, séque audisse dicebat, Eucratem iam meliùs se habere. At quidnam inquit, inter vos philosophamini? Nam ingredientem subausculta-
A tami, mihique certè videmini de re quapiam pulchra
B dissertare. Quid aliud, inquit Eucrates, quàm vt huic adamantino persuadeamus, me demonstrans, vt credat esse aliquos dæmonas, &
C phantasmata, mortuorúmq; animas super terram obambulare, & sese quibus voluerint ostendere? Ego Arignotum reueritus erubui, vultúmque deieci. At ille, vide inquit, ô Eucrates, num hoc dicat Tychiades. Eo-
D rum tantùm qui violentam mortem obierint, animas oberrare: veluti siquis suffocatus, aut capite truncatus, cruci-ue suffixus fuerit, aut tali quopiam modo è vita discesserit: nequaquam autem eas quæ fatali naturalíque morte discesserint?
E Nam si hæc dicat, non vsque adeò absurda dixerit. Per Iouem, inquit Dinomachus, ne esse quidem huiusmodi, nec præsentia cerni putat. Quid ais? inquit

ὁ Ἀρίγνωτος, δεῖμυ, ἀπιδὼν εἰς ἐμέ. οὐδέν σοι τούτων γίγνεσθαι δοκεῖ, καὶ ταῦτα, παντων ὡς εἰπεῖν ὁρώντων; ἀποκλαόμενος ἦν δ' ἐγὼ ὑπὲρ ἐμοῦ. εἰ μὴ πιστεύω, διότι μηδὲ ὁρῶ μόνος τῶν ἄλλων. εἰ δ' ἑωρων καὶ ἐπίστευον ἂν δηλαδὴ, ὥσπερ ὑμεῖς. ἀλλὰ ἦδ' ὅς ἰὼν ποτὲ εἰς Κόρινθον ἔλθῃς, ἐρεῖ ἔνθα ἐστὶν ἡ Εὐβατίδου οἰκία. καὶ ἐπειδάν σοι δειχθῇ παρὰ τὸ Κράνειον, παρελθὼν εἰς ταύτην, λέγε πρὸς τὸν θυρωρὸν Τίβιον, ὡς ἐθέλοις ἰδεῖν ὅθεν τὸν δαίμονα ὁ πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος ἀνορύξας, ἀπήλασεν, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν οἰκεῖαν τὴν οἰκίαν ἐποίησε. τί δ' τοῦτο ἰὼ ὦ Ἀρίγνωτε; ἤρετο ὁ Εὐκράτης. ἀοίκητος ἰὼ ἦδ' ὅς ἐν πολλῷ γοῦν δείματι. εἰ δέ τις οἰκήσειεν, εὐθὺς ἐκπλαγείς, ἄφευκτον ἐνδιωχθεὶς ὑπό τινος φοβερᾶς καὶ ταραχώδους φάσματος. συνέπιπτεν οὖν ἤδη, καὶ ἡ στέγη κατέρρει. καὶ ὅλως, οὐδεὶς ἰὼ ὁ θαρρήσων παρελθεῖν εἰς αὐτήν. ἐγὼ δ' ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσα, τὰς βίβλους λαβών, εἰσὶ δέ μοι αἰγυπτίων μάλα πολλαὶ περὶ τῶν τοιούτων, ἦκον εἰς τὴν οἰκίαν περὶ δεῖπνον,

Arignotus me forsitan intuens, nihil horum tibi videtur fieri, præsertim cùm omnes, vt ita dicam, videant? Ignosces, inquam ego, mihi, si non credo, nam solus omnium non video: quod si vidissem, sicuti vos, profectò credidissem. Atqui, inquit ille, si quando Corinthum veneris, roga vbi sit Eubatidæ domus: eaque tibi circa Craneum indicata, ingressus die ianitori Tibio, velle te videre, vnde dæmonem effossum Pythagoricus Arignotus abegerit, ac deinceps domum habitabilem reddiderit. Quidnam hoc erat Arignote? rogabat Eucrates. Inhabitabilis erat, inquit ille, diu propter terricula. Quòd si quis inhabitasset, expauefactus ilico fugiebat, à quodam horrendo terribilique spectro exactus. Iámque concidebat, & rumpebatur tectum: denique neque quisquam erat omnino qui in eam ingredi auderet. Ego verò vbi hæc audiui, libellos sumens, sunt autem Ægyptij mihi de talibus rebus admodum multi, veni domum circa primum somnum, dehor-

ἀποδέποντος τὸ ξένου, καὶ μετρουμένου ὑπολαμβανομένου, ἐπεὶ ἔμαθεν οἱ μᾶλλον ἐοικός, εἰς ἐσχατον χαλκὸν ὡς ἦκτο. ἐγὼ δὲ λύχνον λαβὼν, μόνος εἰσέρχομαι. καὶ ἐν τῷ μυχίῳ οἰκήματι καταθεὶς τὸ φῶς, ἀνεζήτουν τὸν δαίμονα, φοβερὸς καὶ κατηφὴς ὁ δεῖμος. ἐφίσταται δὲ ὁ δαίμων, ὑπὲρ πυκνὸν τῶν πολλῶν ἠκρὸν νομίζων, καὶ δεδιέναι κἀμὲ ἐλπίζων, ὥσπερ τοὺς ἄλλους, ἀνχμηρὸς, καὶ κομήτης, καὶ μελανότερος τὸ ζόφου. καὶ ὁμῶ, ὑπισχνεῖτο, ἐπιρρῆξαι μου παντελῶς τὸν τράχηλον, εἰ μὴ θᾶττον κρατήσειε. καὶ ἅμα μὲν ὠρύετο, ἅμα δὲ, ταῦρος γενόμενος, ἢ λέων. ἐγὼ δὲ τὸν χεῖρα ἐπάλμενος ἀμφοτέραις ἐπιβρήσσω, ἀγχόνιζον τῇ φωνῇ, σιωπᾶν κατάδων αὐτὸν εἰς πυκνότατον σκοτεινὸν οἰκήματος. ἰδὼν δὲ αὐτὸν οἷ κατεδύ, τοιοῦτον ἀνεπαύομαι. ἕωθεν δὲ πάντων ἀπιγνωκότων, καὶ νεκρὸν εὑρήσειν με ὀιομένων, καθάπερ τοὺς ἄλλους, προελθὼν ἀπροσδόκητος ἅπασι, προσέρχομαι τῷ Εὐβατίδῃ, συναγαλλόμενος αὐτῷ, ὅτι καθαρὰν αὐτῷ, καὶ ἀδειμάντου ἤδη ἕξει τὴν οἰκίαν οἰκεῖν.

tante hospite, ac ferme detinente, quia didicerat quônam irem, in manifestum, vt putabat, exitium. At ego sumpta lucerna solus ingredior: atque in vastissimo atrio collocato lumine, humi sedens, tacitè legebam. Superuenit ille dæmon, cum quopiam è vulgo se congressurum ratus, ac me quoque quemadmodum alios perterriturũ, squalidus, hirsutus, tenebrisque nigrior. Atque hic adstans, vndique me adsultim petens tentauit, siquâ posset expugnare, ac modò in canem, modò in taurum, modò in leonem vertebatur. At ego correpto in manum, quàm maximè horrendo carmine, simúlque vocem Ægyptiam imitatus, eum incantatum in domicilij tenebrosi angulum quendam compuli. Ac cùm animaduertissem vbi se in terram condiderat, tum destiti. Mane autem desperantibus vniuersis, ac me quemadmodum & alios mortuum reperturos putantibus, præter omnium spem progrediens, Eubatidem adeo, fœliciter illi annũtiãs, quòd puta sibi ac spectris liberam domum iam liceret incolere.

καὶ παραλαβὼν αὐτόν τε, καὶ τῶν ἄλλων πολλοὺς, εἵπετο δὲ τῆς παραδόξου ἕνεκα, κελεύσας ἀγαγὼν ἐπὶ τὸν τόπον, οὗ κατεδεδύκοτα τὸν δαίμονα ἐωρᾶκεν, σκάπτειν, λαβόντας δικέλλας, καὶ σκαφεῖα. καὶ ἐπεὶ δὲ ἐπόησαν, εὑρέθη ὡς ἐπ' ὀργυιὰν κατορωρυγμένος τῆς νεκρὸς ἕωλος, μόνα τὰ ὀστᾶ καὶ χόνδρια συγκείμενος. ἐκεῖνον μὲν οὖν ἐξάραντες. ἡ οἰκία ἦ τοτε ἐκείνου ἐπαύσατο, ἐνοχλουμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων. ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀρίγνωτος, ἀνὴρ δαιμόνιος τὴν σοφίαν, καὶ ἄπασιν αἰδέσιμος, οὐδεὶς ἦν ἔτι τῶν παρόντων, ὃς οὐκὰν κατεγίγνωσκέ μου πολλὴν τὴν ἀβελτερίαν, τοῖς τοιούτοις ἀπιστοῦντος. καὶ ταῦτα, Ἀρίγνωτου λέγοντος. ἐγὼ δ' ὅμως οὐδὲν ῥέπας, οὔτε τὴν κόμιλλαν, οὔτε τὴν δόξαν τὴν περὶ αὐτῆς, τί δῆτ' ἔφην ὦ Ἀρίγνωτε, καὶ σὺ τοιοῦτος ἦσθα, ἢ μόνη ἐλπὶς τῆς ἀληθείας, καπνῷ μιχθὶς, καὶ ἐνδαλμάτων τὸ χρυσοῦν τῷ λόγῳ τοῦτο, ἀΐδρακες ἡμῖν ὁ θησαυρὸς πέφηνας. σὺ δ' οὐδ' ὡς ὁ Ἀρίγνωτος, οἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις λέγοντι, μήτε Δεινομάχῳ, ἢ

Atque illum assumens, aliosque multos, qui huius inopinatæ rei gratia sequebantur, cùm ad locum adeuxissem, vbi condentem se dæmona conspexeram, iussi vt sumptis ligonibus, & rutris suffoderent. Quo facto, inuentum est ferè ad passum defossum cadauer quoddam marcidum, ossibus tantùm humana specie cohærentibus: quod effossum sepeliuimus: postea verò domus spectris turbari desijt. Hæc vbi narrauit Arignotus, prodigiosa vir sapientia, omnibúsque reuerendus, nemo erat ex iis qui aderant, qui non multam imputaret mihi dehpientiam, qui talia non credam: narrante præsertim Arignoto. Ego tamen nihil veritus, neque comam, neque illam quam de eo habebant opinionem. Quid hoc, inquam, Arignote? Etiam tu talis eras, sola mihi spes veritatis, fumo plenus ac simulachris? Illud ergo, quod dici solet, in te nobis euenit: vt thesaurum quem sperauimus, carbones offenderimus. At tu, inquit Arignotus, si neque mihi credis narranti, neque Dinomacho,

Κλεοδήμῳ τούτῳ, μήτε αὐτῷ Εὐκράτει, φέρε εἰπὲ τίνα σοὶ τῶν τοιούτων ἀξιοπιστότερον ἡγῇ παθεῖν ἡμῖν λέγοντα. τὸ Δί' ἐν δ' ἐγὼ μάλα θαυμαστὸν αὖ- A δρα, τὸν Ἀβδηρίτην ἐκεῖνον Δημόκριτον ὃς οὕτως ἀρα ἐπίστευσε μηδὲν εἶναι τὸ εἶναι συγκεχυμένα τοιοῦτον, ὡς γε ἐπειδὴ κατασκήψας ἑαυτὸν ἐς μνῆμα ἔξω πυλῶν, ἐνταῦθα διετέλει γράφων, ἢ σωπῶν ἢ νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν. καί τινες τῶν νεανίσκων, ἐφεδρεῦσαι βουλόμενοι αὐτῷ, ἢ δείματοῦν, B κεκαλλωπισμένοι γελοίως ἐσθῆτι μελαίνῃ, ἢ προσωπείοις ἐς τὰ πρόσω μεμιμημένοις περιστάντες αὐτόν, ἐφιλοχόρευον περὶ πυκνὴν τὴν βάσιν ἀναπηδῶντες. ὁ δ', οὔτε ἔδεισε τὴν προσποίησιν αὐτῶν, οὔτε ὅλως ἐνέβλεψε πρὸς αὐτούς. ἀλλὰ μεταξὺ γράφων, παύσασθε ἔφη παίζοντες. οὕτω βεβαίως ὑπέλαβε μηδὲν εἶναι C ταῖς ψυχαῖς ἔτι ἔξω ῥωμένας τῶν σωμάτων. τοῦτο φῄς σὺ ὃς ὁ Εὐκράτης, ἀθρόον τινὰ ἀνδρα καὶ τὸν Δημόκριτον γνῶναι, εἰ τοιοῦτος ἐγίγνωσκεν. ἐγὼ δ' ὑμῖν καὶ ἄλλο διηγήσομαι αὐτὸς παθών, οὐ παρ' ἄλλου ἀκούσας. τάχα

aut huic Cleodemo, neque ipsi Eucrati, dic age quemnam digniorem, cui de his rebus fides habeatur, existimas, qui nobis dicat contraria? Per Iouem, inquam ego, virum apprimè mirabilem, Abderitam illum Democritum, cui tam firmiter erat persuasum, eiusmodi nihil in rerum natura esse posse, vt cùm se in monimento extra portas clausisset, ibique degeret dies noctésque scribens & componens: ac iuuenes quidam eum illudere & terrere cupientes, nigra veste cadaueris in modum ornati, ac personis in capitis adfictis circunstantes, illum circunsilirent, crebrò subsilientes: hic neque ipsorum simulationem timuerit, neque ipsos omnino respexerit: sed inter scribendum dixerit, Definite ineptire: adeò firmiter credidit animas nihil esse postquam è corporibus exiemint. Hoc dicis, inquit Eucrates, dementem virum fuisse Democritum, qui sic existimarit. Ego verò vobis etiam aliud referam, quod mihi ipsi contigit, non ab alio acceptum. Nam

χῦ ὦ καὶ σὺ ὦ Τυχιάδη ἀκούων, πεισθείης πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῆς διηγήσεως. Ὁπότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διήγον, ἔτι νέος ὤν, ὑπὸ τῆς παιδὸς ἐπὶ παιδείας πεμφθείς ἀποπλεύσας, ἐπεθύμησα ἐς Κοπτὸν ἀναπλεῦσαι, ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθών, ἀκοῦσαι τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἠχοῦντα, πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον. ἐκείνου μὲν οὖν ἤκουσα, οὐ κατὰ τὸ κοινὸν τοῖς πολλοῖς, ἄσημόν τινα φωνὴν, ἀλλά μοι καὶ ἔλεξεν ὁ Μέμνων αὐτός, ἑπτὰ ἐξάς τὸ σῶμα ἐν ἔπεσιν ἐπῶν. καὶ εἰ μὴ περιττὸν ἦν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. κατὰ τὸν δὲ πλοῦν, ἔτυχεν ἡμῖν συμπλεόντων μεμφίτης ἀνὴρ τὰ ἱερὰ γράμματα, θαυμάσιος δὲ σοφίαν, καὶ δὴ καὶ παιδείαν πᾶσαν εἰδὼς καὶ αἰγύπτιον. ἐλέγετο δὲ πεῖα καὶ εἴκοσιν ἔτη ἐν τοῖς ἀδύτοις ὑπογείοις ὠσκηκέναι, μαθόντα παρὰ τῆς Ἴσιδος. Παγκράτιόν φῂς λέγειν ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερέα ἄνδρα, ἐξυρημένον τὴν ὀθόνιον, νοήμονα, καθαρῶς ἑλληνίζοντα, σπάνιον, σεμνὸν, πρόχειλον, ὑπολέπιον τὰ σκέλη. αὐτὸς δ' ὃς ἐκεῖνον

tu quoque id audiens Tychiades, veritate narrationis ad credendum adduceris. Cùm in Ægypto degerem, adhuc adolescens, à patre doctrinæ gratia missus, cupiui nauigio Coptum profectus, illinc Memnonem adiens, miraculum illud audire, eum videlicet sonum edentem ad orientem solem. Illum igitur audiui non hoc vulgari modo quo audiunt alij sonum quempiam inanem: sed mihi oraculum etiam edidit Memnon ipse aperto ore septem versibus, quos, nisi id esset superuacaneum, vobis recenserem. Nauigationis autem fuit socius vir Memphiticus, quidam ex sacris illis Scribis, mirabili sapientia, & qui vniuersam Ægyptiorum doctrinam callebat. Dicebatur autem tres ac viginti annos in adytis subterraneis mansisse, Magiam interea doctus ab Iside. Pancratem dicis, inquit. Arignotus, præceptorem meũ, virum sacrum, rasum, lineis indutum, doctum, puréque lingua Græca loquentem, procerũ, simum, labijs promissis, cruribúsq; gracilibus. Illum ipsum, inquit ille, Pancratem, ac primùm

τὸν Παγκράτιον. καὶ τὰ μὲν

quidem

ἐκεῖσε, ἠγνόουν ὅστις ἦν. ἐπεὶ δὲ ἑωρων αὐτὸ, εἰ ποτε ὁρμισαιμεθα τὸ πλοῖον, ἄλλα τε πολλὰ τερατα ἐξαζόμενον, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ κροκοδείλων ὀχούμενον, καὶ πιμπλάντα τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ, ὑποπτήσσοντα, καὶ σαίνοντα τοῖς οὐραῖς, ἔγνων ἱερόν τινα ἄνθρωπον ὄντα. καὶ καταμικρὸν φιλοφρονούμενος, ἔλαθον ἑταῖρος αὐτῷ, καὶ συνήθης γενόμενος. ὥστε πάντων ἐκποιεῖ μοι τῶν ἀπορρήτων. καὶ τέλος, πείθει με, τοὺς μὲν οἰκέτας ἅπαντας, ἐν τῇ Μέμφιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ δὲ ἀπορήσειν ἡμᾶς τῶν διακονησομένων. καὶ τὸ μετα τοῦτο, οὕτω διῆγομεν. ἐπειδὴ δὲ ἐλθοιμεν εἴς τι καταγώγιον, λαβὼν αὐτὸς τὸν μάγειρον τῆς θύρας, ἢ τὸ χόρηθρον, ἢ δὲ τὸ ὕδωρ, περιβαλὼν ἱματιον, ἐπιπτὼν πρὸς ἑστιῶν, ἐτοῖς βαδίζειν, τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρωποι εἶναι δοκοῦντα. τὸ δὲ, ἀπελθὸν, ὕδωρ τε ἀπήντλει, καὶ ὀφώνει, καὶ ἐσκεύαζε, καὶ ἐς πάντα δεξιὸς ὑπηρέτει, καὶ διακονεῖτο ἡμῶν. εἶτα δὲ ἐπειδὴ ἄλλοι ἔχοι τὴν διακονίαν, αὐτὸς χόρηθρον τὸ

quidem quis esset ignorabam. At postquam vidi eum, si quando in portum appulissemus, cùm alia multa miracula facientem, tum crocodilis insidentem, & cum feris versantem: illas verò eum reuerentes, caudisque adulantes, agnoui sacrum quempiam virum esse, paulatimque comitate mea me in eius amicitiam & familiaritatem insinuaui, adeò vt omnia arcana communicaret. Ac tandem mihi persuadet, vt famulis omnibus in Memphide relictis, se solus sequerer, neque enim defuturos nobis ministros. Atque ex eo tempore sic vitam duximus. Cùm in diuersorium quodpiam venissemus, homo accepto ianuæ vecte, vel scopis, vel pistillo, vestibus implicans; cùm in id carmen dixisset, effecit vt ambularet, vtque alijs omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & cœnam parabat, instruebátque, atque in omnibus commodè subseruiebat, ministrábatq; nobis. Deinde postquam satis erat ministratum, scopas denuo scopas, pistillum denuo pistillum reddebat,

χόρηθρον, ἢ ὕπερον, τὸ ὕπερον

ἄλλω ἐπῳδῇ ἐπιπῶν, ἐπίτηδες. τοῦτο ἐγὼ πάνυ ἐσπουδακὼς, ἂν εἶχον ὅπως ἐκμάθοιμι παρ' αὐτοῦ. ἐδόκουν γὰρ αὐτῷ, καίτοι πρὸς τἄλλα ἀφυέστατος ὤν. μιᾷ δέ ποτε ἡμέρᾳ λαθὼν, ἐπήκουσα τῆς ἐπῳδῆς, ἣν ἦν βρισύλλαβος, ἀρρὸν ἐν ποτηρίῳ ὕσσας. καὶ ὁ μὲν, ὥσπερ εἰς τὴν ἀγορὰν, ἐντελάμενος τῷ ὄφρυ ἃ ἔδει ποιεῖν. ἐγὼ δ', εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐκείνου τι κατὰ τὴν ἀγορὰν πραγματευομένου, λαβὼν τὸ ὑπερον, ἐμιμησάμην, ὁμοίως ἐπιπὼν ταῖς συλλαβαῖς, ἐκέλευον ὑδροφορεῖν. ἐπεὶ δ' ἐμπλησάμενος ἡ ἀμφορέα ἐκόμισε, πέπαυσο ἔφην, καὶ μηκέτι ὑδροφόρει, ἀλλ' ἤδη αὐδὶς ὕπερον. τὸ δ', ὡς ἔοικε μοι πείθεσθαι ἤθελεν, ἀλλ' ὑδροφόρει ἀεί, ἄχρι δὴ ἐνέπλησεν ἡμῖν ὕδατος τὴν οἰκίαν ἅπαντλῶν. ἐγὼ δ' ἀμηχανῶν τῷ πράγματι, ἐδεδίειν γὰρ μὴ ὁ Παγκράτης ἐπανελθὼν ἀγανακτήσῃ, ὅπερ καὶ ἐγένετο, ἀξίνῃ λαβὼν, διακόπτω τὸ ὑπερον εἰς δύο μέρη. τὰ δ', ἑκάτερον τὸ μέρος, ἀμφορέα λαβόντα, ὑδροφόρει, καὶ ἀνθ' ἑνὸς, δύο μοι ἐγένοντο οἱ διάκονοι. ἐν τούτῳ

aliud carmen recitans. Hoc ego vehementer conatus, ex ipso discere non poteram. Nam id mihi inuidebat, quanquam in alijs erat facillimus. At quadam die, in tenebroso angulo clam illo delitescens, incantationem illam propiùs auscultaui. Erat autem trisyllaba. Tum ille cùm pistillo mandasset quæ erant agenda, abijt in forum. At ego postridie illo apud forum occupato, acceptum pistillum cùm ornassem, syllabas illas simili modo pronuntians, iussi vt aquam hauriret: & postquam plenam amphoram attulisset, desiste inquam, neq; aquam haurito amplius, sed rursus esto pistillum. At illud mihi iam nõ amplius volebat obtemperare, sed aquam assiduò hauriebat, quoad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego cùm hunc rei resistere non valerem, timebam autem ne Pancrates reuersus, id quod etiam euenit, irasceretur) correpta securi pistillum in duas partes disseco. At vtraque pars amphorã sumens hauriebat aquam: iãque vniusloco duo mihi ministri esse cœperunt. Interea Pãcrates superuenit:

καὶ ὁ Παγκράτης ἰδὼν τα-

καὶ συνεὶς τὸ ῥηθὲν λόγον, ἐκεῖνα μὲν αὐτὸς ἐποίησε ξύλα, ὥσπερ ἦν πρὸ τῆς ἐπῳδῆς. αὐτὸς δὲ ἀπολιπὼν με λαθὼν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὅπῃ ἀφανὴς ὠχετο ἀπιών. νυνὶ οὖν ἔφη ὁ Δεινόμαχος οἶδα καὶ ἐκεῖνο ἂν ἔρωτῶν ποιεῖν σε τὸ τέρας, νὴ Δί' ἔφη ἐγὼ, οὐκ ἐξ ἡμισείας γε. ἐκεῖ γὰρ εἰς τὸ ἀρχαῖον οἷόν τε μοι ἄγειν αὐτὸ, ἢν ἅπαξ ῥυῇ τὰ ὑδρηφόρος, ἀλλὰ δεήσει ἡμῖν ἐπικλῃσθῆναι τὴν οἰκίαν ἐπαντλουμένην. οὐ παύεσθε ἦν δ' ἐγὼ τὰ τοιαῦτα τερατολογοῦντες γέροντες αὐδρες; εἰῆ μὲν, ἀλλὰ καὶ τῶν μειρακίων τούτων ἕνεκα εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλλεσθε τοὺς παραδόξους ταύτας, καὶ φοβερὰς διηγήσεις, μή πως λαθόντων ἡμῶν ἐμπλησθέντες δείματων, καὶ ἀλλοκότων μυθολογημάτων. φείσεσθαι οὖν χρὴ αὐτῶν, μὴ δὲ τοιαῦτα ἐθίζειν ἀκούειν, ἃ διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐνοχλήσει σωφρονοῦντα, καὶ φοβουμένοις πᾶσιν, πλὴν τῆς δεισιδαιμονίας ἐμπεπλεσθαι. εὖγε ὑπέμνησας ἦ δ' ὃς ὁ Εὐκράτης, εἰπὼν τὴν δεισιδαιμονίαν. τί γάρ σοι ὦ Τυχιάδη, περὶ τοιούτων δοκεῖ, λέγω δὴ χρημάτων, καὶ θεσπισμάτων, καὶ ὅσα

ac re intellecta, illas rursus in ligna conuertit, vt erant ante carmen. At ipse me clanculum relicto, nescio quônam profectus è meo conspectu euanuit. At possis istud etiam nunc, inquit Dinomachus, hominem ex pistillo facere? Per Iouem, inquit ille, dimidia ex parte scio. Nam in priorem formam à me restitui non potest, postquam semel aquarius fuerit: sed domus aqua referta, erit nobis claudenda. Non desistetis, inquam ego, huiusmodi monstra narrare viri senes? Alioqui, horum saltem adolescentum gratia, incredibiles istas, ac terribiles fabulas aliud in tempus differte, ne clam nobis, terroribus ac prodigiosis fabulamentis impleantur. Parcēdum ergo illis, nec talibus audiendis sunt assuefaciendi, quæ eos per totam vitam comitātia perturbabunt, atque ad omnem strepitum meticulosos reddēt, posteaquam eos omnigena superstitione impleuerint. Rectè admonuisti me, inquit Eucrates, quum superstitionem dixisti. Nam quid tibi Tychiade, de rebus huiusmodi videtur? Deoraculis loquor, ac vaticinijs, & quæcunque quidam

θεοφορούμενοί τινες ἀναβοῶσιν, ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούεται, ἢ παῖς ἔνιμετρα φθεγγομένη, προθεσπίζει τὰ μέλλοντα. ἢ δηλαδὴ κἀγὼ τοῖς τοιούτοις ἀπιστήσω; ἐγὼ δ', ὅτι μὲν κἀγὼ δακτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου εἰκόνα ἐκτετυπωμένην τῆς σφενδόνης, κἀγὼ ἔστος ὁ Ἀπόλλων φθέγγεται πρὸς ἐμέ, καὶ λέγω, μή σοι ἀπιστα δόξω περὶ ἐμαυτοῦ μεγαλαυχεῖσθαι. ἃ δ' ἐν Ἀμφιλόχου τε ἤκουσα ἐν Μαλλῷ τοῦ ἥρωος ὑπὲρ ἁπάντων ἐμοῦ, καὶ συμβουλεύσαντος ὑπὲρ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ εἶδον αὐτὸς, ἐθέλω ὑμῖν εἰπεῖν. εἶτα ἑξῆς ἃ τε ἐν Περγάμῳ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐν Πατάροις. ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου ἐπανήειν οἴκαδε, ἀκούων τὸ ἐν Μαλλῷ τοῦτο μαντεῖον, ὑπφαίνετόν τε, καὶ ἀληθέστατον εἶναι, καὶ ῥᾷστον εὐαρχῶς πρὸς ἕπος ἀποκρινόμενον, οἷς ἂν ἐγγράψας τις εἰς τὸ γραμματεῖον παραδῷ τῷ προφήτῃ, καλῶς ἂν ἔχειν ἡγησάμην ἐν παρέργῳ πειρᾶσθαι τοῦ χρηστηρίου, καί τι περὶ μελλόντων συμβουλεύσασθαι τῷ θεῷ. ταῦτα ἔτι τοῦ Εὐκράτους λέγοντος, ἰδὼν οἷ λε, καὶ ὡς οὐ περὶ μικρᾶς

numine afflati proclamant, quæque ex adytis audiuntur: aut quæ virgo numeris eloquens prædicit. An videlicet nec talia credis? At non dico me sacrum annulum habere, cuius sigillum exprimit Apollinis Pythij imaginem: nec mecum loqui Apollinem: ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare. Cæterùm quę apud Amphilochum audiui in Mallo, heroë mecum diu disserente, deúmque meis de rebus consulente, tũ quę ipse vidi, volo vobis referre. Deinde ex ordine tum quæ vidi in Pergamo, tum quæ audiui in Pataris. Cùm ex Ægypto redirem domum, audirémque illud in Mallo oraculum apertissimum simúlque esse verissimum, & sic euidenter responsa dare, vt ad verbum respondeat ijs, quæcunque prophetæ quispiam in schedulam inscripta tradiderit: rectè me facturum putaui, si dum præternauigabam, experiret oraculum, Deúmque de futuris quidpiam consulerem. Eucrate hæc adhuc dicente, cùm viderẽ quàm longè res esset processura, cúmq; non breuem de oraculo incepisse

τὸ πρᾶγμα προχωρήσειν ἤμελ-
λεν ἤρχετο δὲ περὶ τῶν χρηστηρίων

τραγῳδίας, οὐ δοκεῖν οἱ δεῖν μόνος ἀπολέγειν ἅπασιν, ἀπολιπὼν αὐτὸν ἔτι διαπλέοντα ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Μαλλόν, καὶ γὰρ συμβαίνειν ὅπ- A μοι ἀχθονται παρόντι, καὶ διάφορ ἀντισοφιστῇ τῶν ψευσμάτων, ἐμὲ γὰρ ἐγὼ ἄπειμι ἐφ' ὧ Λεοντιχον ἐπιζητήσων. δοκεῖ γὰρ αὐτῷ τι συγγενέσθαι. ὑμεῖς B δ', ἐπεὶ οὐχ ἱκανὰ ἡγεῖσθε τὰ ἀνθρώπινα εἶναι, καὶ αὐτοὺς ἤδη τοὺς θεοὺς καλεῖτε συμπλησομένους ὑμῖν τῶν μυθολογουμένων. καὶ ἅμα λέ- C γων, ἐξῆειν. οἱδὲ, ἄσμενοι ἐλευθερίας λαβόμενοι, εἰσίων ὡς τὸ εἰκὸς αὐτὸν, καὶ ἐνεφορεῦντο τῶν ψευσμάτων. τοιαῦτά σοι ὦ Φιλόκλεις, παρὰ Εὐ- D κρατει ἀκούσας, ἥκω νῦν τὸν Δία, ὥσπερ οἱ τὰ γλεύκους πόντες, ἐμπεφυσημένος τὴν γαστέρα, ἐμέτου δεόμενος. κἀγὼ δι' ἀπορίαν ὅτι πολλῷ ἐφοιτάμην λήθαργόν τι φάρμακον, E ὃν πιοῦσα, ὡς μή τι κακὸν ἐργάσηταί με ἡ μνήμη αὐτῶν ἐνοικήσασα. τέρατα γοῦν, καὶ δαίμονας, ἃ ἐκόπας ὁρᾶν μοι δοκῶ. Φιλ. ἦ αὐτὸς ὦ Τυχιάδη, τριῶβολόν τι ἀπόλαυσα τῆς διηγήσεως. φασὶ γέ τοι μὴ μόνον

tragœdiam, ratus non expedire, vti solus contradicerem omnibus, relinquens eum ex Ægypto adhuc in Mallum nauigantem (nã intelligebam molestam illis esse meam præsentiam, vt pote qui dissentirem, refellerémque ipsorum mendacia) Atqui ego abeo, inquam, quæsiturus Leontichum, cũ quo mihi opus est, vt colloquar. Vos autem, siquidem putatis res humanas non sufficere, ipsos etiam Deos vocate, qui vobiscum fabulosas narrationes capessant. Atque hæc simul atque dixi, discessi. Illi verò alacres iam libertatem nacti, vt est verisimile mutuis epulis sese excipiebant, ac mendacijs ingurgitabant. His Philocles, apud Eucratem auditis venio, per Iouẽ, vt qui musto sunt poti, inflato ventre, opus habens vomitu. Libẽter autem magno alicunde pharmacum emerim, quod mihi oblitionem induceret eorũ quæ audiui, ne me nonnihil earum rerum inhærens lædat memoria. Nempe monstra, dæmones, & Hecatas mihi videre videor *Philocl.* Quin mihi quoq; ô Tychiade, tale quidã ex tuo sermone percepi. Aiũt enim nõ solũ in rabiem verti, & aquam formidare, λέγειν, καὶ τὸ ὕδωρ φοβεῖσθαι

ὁπόσους ἂν οἱ λυσσῶντες κύνες δάκωσιν, ἀλλ' ἂν πνα ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκῃ, ἴσα τῷ κυνὶ δύναται τὸ δῆγμα. καὶ τὰ αὐτὰ κἀκεῖνος φοβεῖται. καὶ σὺ τοίνυν ἔοικας αὐτὸς ὢν Εὐκράτους δηχθεὶς ὑπὸ πολλῶν ψευσμάτων, μεταδεδωκέναι κἀμοὶ τοῦ δήγματος. οὕτω δαιμόνων ἐμοὶ τῇ ψυχῇ ἐνέπλησας. Τυχ. ἀλλὰ θαρρῶμεν ὦ φιλότης, μέγα τοιούτων ἀλεξιφάρμακον ἔχοντες τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸ ὀρθὸν πᾶσι λόγον. ᾧ χρώμενοι οὐδὲν ἂν μὴ ταραχθῶμεν τῶν κενῶν καὶ ματαίων τούτων ψευσμάτων.

quoscunque rabidi canes momorderint: sed etiam siquem homo morsus momorderit: eum quoq; morsum non minùs canino valiturum: illúmque eodem modo formidaturum. Tu ergo videris apud Eucratem à multis mendacijs morsus, mihi quoque morsum illum communicasse, adeò mihi mentem dæmonibus impleuisti. *Tych.* At bono animo simus, amice, cùm magnum aduersus huiusmodi res remedium habeamus, Veritatem, rectámque in rebus omnibus rationem: qua si vtamur, nullis huiusmodi vanis, stultísque mendacijs turbabimur.

ΙΠΠΙΑΣ, Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΥ.

HIPPIAS, SEV BALNEVM.

ARGVMENTVM.

Balneum Hippiæ describpturus, principio ipsum artificem, à cognitione artium, atque peritia commendat. Orditur autem à loco communi, ita videlicet proponens, eos esse potissimum laudandos artifices, qui non solùm verbis prolixè polliceri, aut de scientijs disputare soleant, sed qui ipso opere, hoc quod profitentur, præstare possint: hunc locum exemplis aliquot illustrat, deinde ad præsens institutum accommodat. Proinde, inquiens, etiam mechanici artifices maximè laudandi illi sunt, qui non verbis tantùm opera aliqua describunt, aut promittunt, sed qui re ipsa illa quàm optimè atque artificiosissimè extruunt, qualis & Hippias hic vnus est, id quod opus ab eo, nempe balneum extructum, comprobat: atque exinde ipsum balneum describit, situm, elegantiam, proportionabilitatem operis: deinde & vtilitatem & opportunitatem omnium cellarum, & lauandi in eo vsum commendans.

Τῶν σοφῶν ἐκείνους μάλιστα ἔγωγέ φημι δεῖν ἐπαινεῖν, ὁπόσοι μὴ λόγοις μόνον δεξιοὶ παρέχονται ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἑκάστων, ἀλλὰ καὶ ἔργοις ὁμοίοις τὰς τῶν λόγων ἐπαγωγὰς ἐπιδώσουσι. καὶ γὰρ ὁ τῶν ἰατρῶν ὄχλου πολὺ ἔχων, καὶ τὸν ἄριστα ἀπὸ τῆς τέχνης εἰπεῖν δυνάμενον μετασκεῖται πολλῶν, ἀλλὰ τὸν πράξαι τι κατ' αὐτὴν μεμελετηκότας. ἀμείνων δ' ἂν μουσικὸς οἶμαι τῷ διακρίνειν ῥυθμοὺς, καὶ ἁρμονίας ἐπιταμνόμενος, ὁ καὶ ψάλαι, καὶ κιθαρίσαι αὐτὸς δυνάμενος. τί γὰρ ἄν σοι τῶν στρατηγῶν λέγοιμι τοὺς εἰκότως ἀρίστους κριθέντας, ὅτι οὐ τάττειν μόνον, καὶ παραινεῖν ἦσαν ἀγαθοὶ, ἀλλὰ καὶ προμάχεσθαι τῶν ἄλλων, καὶ χειρὸς ἔργα ἐπιδείκνυσθαι, οἷον τῶν παλαιῶν μὲν, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τῶν κατ' ἐμὲ δ', τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν γενόμενον. πρὸς δὴ τί ταῦτ' ἔφην; ἐγὼ γὰρ ἄλλως ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος, ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶν μηχανικῶν ἐκείνους ἄξιον θαυμά-

Go ex ſapientibus illos potiſſimùm aio laudãdos eſſe, qui non ſolùm pro quibuſque rebus præſtantiſſimas orationes ediderunt, ſed ſimilibus factis ea comprobarunt, quæ verbis polliciti ſunt. Nam prudens ægrotus eos medicos non accerſet, quàm optimè de arte diſſerere poſſunt, ſed qui in eius vſu ſe exercuerunt. Potior etiam eſt meo iudicio, is Muſicus, qui pſallendi, & citharæ pulſandæ eſt peritus, quàm qui rhythmos, & cõcentus nouit diiudicare. Quid enim tibi eos commemorẽ imperatores, quos meritò præſtantiſſimos cenſuerunt, quòd non ſolùm aciem rectè inſtruere, & milites oratione accẽdere noſſent, ſed etiam in prima acie pugnarent, ſuæque ſtrenuitatis ſpecimen ederent: cuiuſmodi priſcos illos Agamemnonem, & Achillem: recentiores verò Alexandrum, & Pyrrhum fuiſſe ſcimus. Quorſum verò hæc dixi? Non quòd aliter hiſtoriam edere velim, horum memini: ſed quia mechanicos etiam

ζην, ὁπόσοι ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ λαμπρῶς διεγνώσθησαν, καὶ μνημόσυνα ὁμοῦ τέχνης, καὶ παράδειγματα τοῖς μετ' αὐτοὺς καταλιπόντες. ἐπεὶ οἵγε τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ κληθεῖεν. τοιοῦτον ἀκούομεν τὸν Ἀρχιμήδην γενέσθαι, καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον. τὸν μέν, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας, ἀποστροφῇ καὶ διαιρέσει τοῦ ποταμοῦ. τὸν δέ, ταῖς τῶν πολεμίων τριήρεσι κατάφλεξαντα τῇ τέχνῃ. καὶ Θαλῆς δὲ ὁ Μιλήσιος παρὰ αὐτὸν κατοκνοῦντος Κροίσου ἀβρόχοις ποσὶ διαβιβάσειν τὸ στράτευμα, σπονδαίᾳ καὶ τόπῳ τοῦ στρατοπέδου μιᾷ νυκτὶ τὸν Ἅλυν περιήγαγεν, οὐ μηχανικὸς οὗτος γενόμενος, σοφὸς δὲ καὶ συνετὸς καὶ πανοῦργος ἐς τὰ μάλιστα. τὸ μὲν δὴ τοῦ Ἐπειοῦ, πάνυ ἀρχαῖον. ὃς οὐ μόνον τεχνήσασθαι τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συγκαταβλῶναι αὐτοῖς ἐς αὐτὸν λέγεται, ἐν δὲ τούτοις, καὶ Ἱππίας τουτουὶ τὸν καθ' ἡμᾶς, μεμνῆσθαι ἄξιον, αὐδήεντα λόγοις μάλα, παρ' οὗ πυθόμενος βούλῃ τῶν περὶ αὐτὸν γεγραφότων, καὶ σωθῆναί τι ὀξέως, ἢ ἐρημώθησαν σοφιστοῦ. τὴν

illos æquum est admirari, qui artis contemplatione famam sibi compararunt, & eadem opera suæ industriæ monumenta, & opera posteris reliquerunt. Quandoquidem qui se in dicendo duntaxat exercuerunt, Sophistarum potiùs quam Sapientum appellationem meruerunt. Talem audimus fuisse Archimedem, & Cnidium Sostratum: quorum alter Ptolemæum subiugauit, & Memphim sine obsidione, auerso, bipertitóque fluuio occupauit: alter hostium triremes arte exussit. Thales Milesius quoque ante illos Crœso pollicitus, exercitum sicco pede se traiecturum, vna nocte retro castra fluuium Alym circunduxit, tametsi non erat mechanicus: sed ingenij solertia, & authoritate in congressibus maxima valebat. Nam peruetustum est illud Epei commentum, qui non solùm Achiuis equum fabricasse, sed etiam cum ipsis in eum confendisse fertur. Inter hos & Hippiæ huius qui nostra ætate vixit, æquum est meminisse, viri in dicendo quantũ quiuis priorũ exercitati, ingenio acuti, mentéq; exprimenda maximè perspicui.

ὃ ἔργα, πολὺ τῶν λόγων ἀμείνω παρεχόμενα, καὶ πολὺ τῆς τέχνης ὑποδέσιν ἀποφαίνοντες, καὶ ἐν τοιαύταις μὴ ὑποδέεσθαι, ἐν αἷς οἱ πρὸ αὐτοῦ γενέσθαι ἠτύχησαν, κατὰ τὸν γεωμετρικὸν λόγον, ὅτι τῆς ἀδείσης φασὶν εὐθείας τὸ τείχωνον ἀκριβῶς σωισάμενον. καὶ τῶν γε ἄλλων ἕκαστος ἐν τι τῆς ἐπιτήμης ἔργον ἀποτετελεσμένως, ἐν ᾧ εὐδοκιμήσας, ἔστιν αἱ τις ὅμως ἔδοξεν. ὁ δὲ, μηχανικῶν τε ὢν τὰ πρῶτα, καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι δὲ ἁρμονικῶν, καὶ μουσικῶν φαίνεται. καὶ ὅμως ἕκαστον τούτων οὕτως ἐντελῶς δείκνυσιν, ὡς ἐν αὐτὸ μόνον ἐπισάμενος. τὸν μὲν γὰρ πρὸ ἀκτίνων, καὶ ἀναλλάστων, καὶ κατόπτρων διωρείαν, ἔτι δὲ καὶ ἀστρονομίαν, ἐν ᾗ παῖδας τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἀπέφηνεν, ὡς ὀλίγου χρόνου αὐτὸν ἐπαινεῖν. ἃ δὲ εὐαγγὸς ἰδὼν αὐτὸς τῶν ἔργων κατεσκεύασμαι, ἵν᾽ ὀκνήσω εἰπεῖν. κοινὴ μὲν γὰρ ἡ ὑπόθεσις, καὶ τῷ καθ᾽ ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλαχοῦ ἀναγκαίου κατασκευή, πρόσοδος δὲ, καὶ ἐν τῷ κοινῷ τούτῳ σωίσει θαυμασή. Τόπος μὲν γὰρ ὢν ἐπίπεδος, ἀλλὰ πάνυ πρόσαντης, καὶ ὄχθος

Qui opera sermonibus longè præstātiora exhibebat, & quæ arte sua pollicebatur, etiam efficiebat: neque verò in huiusmodi promissionibus, quibus ipso priores ætate floruerunt: sed iuxtà geometricam rationē, proposita, quod aiunt recta linea triangulum exquisitè constituit. Atqui aliorum vnusquisque vno suæ facultatis opere decerpto, in quo excellere dicatur, aliquis esse sibi videtur. Hîc verò mechanicorum, geometricorū, & Musicorum primarius apparet. Ita perfectè tamen horum vnumquodque demonstrat, ac si illud vnum sciat. Nam eius de radijs, de repercussionibus & speculis scientiam: præterea Astronomiam, in qua qui ætate præcesserunt pueros fuisse ostendit, laudare non esset exigui temporis. Sed eius opera quæ nuper cum admiratione vidi, referre non grauabor. Est enim argumentum commune, & nostra ætate perfrequens, balnei constructio: sed solertia, & in hoc communi argumento admirabilis est industria. Locus erat non planus, sed accliuis, & arduus:

ὃν παραλαβὼν κἀτέρᾳ εἰς ὑπερβολὴν ταπεινὸν, ἰσόπεδον ἑτέρῳ ἀπέφηνε, κρηπῖδα μὲν βεβαιοτάτην ἅπαντι τῷ ἔργῳ βαλλόμενος, καὶ στενολίων δέσει τὴν τῶν ἐπιστεμένων ἀσφάλειαν ἐμπεδωσάμενος. ὕψεσι δὲ παῦρα ἀποτόμοις, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν συνεχομένοις τὸ ὅλον κραταιώμενος. τὰ δὲ ἐποικοδομηθέντα τῷ τε αὐτῷ τόπου μεμελέτηται συμμέτρα, καὶ τῷ εὐλόγῳ τῆς κατασκευῆς ἁρμοδιώτατα, καὶ τὸν τῶν φώτων λόγον φυλάττοντα. πυλὼν μὲν ὑψηλὸς, ἀναβάσεις πλατείας ἔχων, ὕπτιος μᾶλλον, ἢ ὄρθιος πρὸς τὴν τῶν ἀφιόντων εὐμάρειαν. εἰσιόντα δὲ τοῦτον ἐκδέχεται κοινὸς οἶκος εὐμεγέθης, ἱκανῶν ἔχων ἀκολούθοις καὶ ὑπηρέταις διατριβὴν, ἐν ἀριστερᾷ δὲ τῶν ἐς βυτλὴν παρεσκευασμένων οἰκημάτων. βαλανείῳ δ' οὖν καὶ ταῦτα πρεπωδέστατα, χαρίεσσαι, καὶ φωτὶ πολλῷ καταλαμπόμεναι ὑποχωρήσεις. εἶτ' ἐχόμενος αὐτῶν οἶκος, πρεπὸς μὲν ὡς πρὸς τὸ λουτρὸν, ἀναγκαῖος δὲ ὡς πρὸς τὴν τῶν εὐθαμονεστέρων ὑποδοχήν. μετὰ δὲ τοῦτον, ἑκατέρωθεν διαρκεῖς

quem ex vtraque parte mirum in modum humilem accipiens, alteri æquauit, posito omni operi firmissimo fundamento, quo superstructi ædificij certitudinem confirmaret, factísque editissimis fastigijs, sibíque ad firmitatem cohærentibus, vt totum opus roboraret. Cæterùm quæ superstructa sunt, loci magnitudini congruunt, rectæque compagi accommodatissima sunt, & lucis rationem seruant. Altum est vestibulum, latos habet gradus, supinum magis est quàm arduum, vt sit facilis ascensus. Ingredientem communis domus ampla excipit, in qua pedisequi & ministri commodè versentur: ad læuam verò sunt ædiculæ ad delicias comparatæ. Hæc itaque balneo maximè sunt decora, amœni multáque luce illustrati recessus: deinde continua illis domus, longè quidem præstantior, quàm vt balneo conueniat: sed necessaria ad suscipiendos opulentiores. Post hanc sunt ædiculæ deponendis vestibus sufficientes;

τοῖς ἀποδυομένοις ἀποδύσεις.

καὶ μέσος οἶκος ὑψηλότατος, καὶ φωτὶ ταὐθέστατος, ὑδάτων ἔχων βῆς κολυμβήθρας, λαχαίνῃ λίθῳ κεκοσμημένος. καὶ εἰκόνες ἐν αὐτῷ λίθου λευκοῦ τῆς ἀρχαίας ἐργασίας. ἡ μὲν, ὑγείας. ἡ δ', Ἀσκληπιοῦ. εἰσελθόντας δ', ὑποδέχεται θέρμαι χλιαινόμενος οἶκος, ἐκ ἀπηνεῖ τῇ θέρμῃ πεφαπτῶν, ἐπιμήκης, ἀμφισφόγγυλος. μεθ' ὃν ἐν δεξιᾷ οἶκος, εὖ μάλα φαιδρός, ἀλοιφαῖς πεσπνεῶν παρεχόμενος, ἑκατέρωθεν εἰσόδους ἔχων, φρυγίῳ λίθῳ κεκαλλωπισμένας, τὸν ἀπὸ παλαίστρας εἰσιόντας δεχόμενος. ἔστ' ἐπὶ τούτῳ ἄλλος οἶκος, ὅτι κων ἁπάντων κάλλιστος, σῆναί τε, καὶ ἐγκαθέζεσθαι πεσπνέστατος, καὶ ἐμβεβλῶσθαι ἀβλαβέστατος, καὶ ἐγκυλίσασθαι ὠφελιμώτατος, φρυγίου καὶ αὐτὸς εἰς ὑπερφυὲς ἄκραν ἀποσίλβων. ἔξης δ' ὁ θερμὸς ὑποδέχεται διάδρομος, νομάδι λίθῳ διακεκαλλωπισμένος. ὁ δὲ ἔνδον οἶκος, κάλλιστος, φωτός τε πολλοῦ ἀπάμεστος, καὶ ὡς πορφύρα διαυγάζων. βῆς καὶ οὗτος θερμὰς πυέλους παρέχεται. λουσαμένῳ δ', ἔνεστί σοι μὴ τὴν διὰ τῶν αὐτῶν οἴκων αὖθις ἐπανιέναι, ἀλλὰ τραχεῖαν τὴν

& media domus fastigio excelsissima, & luce clarissima, tria aquæ frigidæ lauacra continens, Lacedæmonio lapide exornata. In eadem A sunt marmoreæ imagines antiqui operis, altera Sanitatis, altera Æsculapij. Ingressos excipit domus sensim incalescens, calore non insuaui occurrente, B oblonga, circùm orbiculata. Post hanc ad dextram, admodum clara habitatio ad suauem vnctionem præbendam, ex vtraque parte aditus habet Phrygio lapide C decoratos, & à palæstra venientes excipit. Deinde supra hanc alia est habitatio omnium pulcherrima, & ad standum, sedendúmque accommodatissima, & ad immorandum minimè noxia, D & ad volutandum vtilissima, & ipsa Phrygio lapide ad sũmum tectum relucens. Deinceps calidus suscipit transcursus, Nomadio lapide coagmentatus. Porrò interior habitatio elegantissima, & E luce multa plena est, & instar purpuræ renitet: hæc tria thermarum labra exhibet. Cæterùm tibi iam loto licet viam non per easdem habitationes remetiri, sed celeriter

ἐπὶ τὸ ψυχρὸν, δι' ἠρέμα θερμῆς οἰκήματος. καὶ ταῦτα πάντα ὑπὸ φωτὶ μεγάλῳ, καὶ πολλῇ τῇ ἔνδον ἡμέρᾳ, ὕλη θεὸς τούτοις ἀνάλογα, καὶ πλάτη τοῖς μήκεσι σύμμετρα, καὶ παντα χοῦ πολλὴ χάρις, καὶ Ἀφροδίτη ἐπανθεῖ. κατὰ δὲ τὸν καλὸν Πίνδαρον, ἀρχομένοις ἔργου, θεοπρεπὲς χρὴ θέμεν πλαυτῆρας. τοῦτο δ' ἂν εἴη ἐκ τῆς αὐτῆς μάλιστα, καὶ τῆς φέγγους, καὶ τῶν φωταγωγῶν μεμιχανημένον. ὁ μὲν σοφὸς ὡς ἀληθῶς Ἱππίας, τὸν μὲν ψυχρὸν οἶκον, εἰς βορρᾶν προκεχωρηκότα ἐποίησεν, ἐκ ἄμοιρον οὐδὲ τῆς μεσημβρινῆς αὔρης. τοὺς δὲ πολλῆς δεομένους θάλπους, νότῳ, καὶ ἕωρῳ, καὶ ζεφύρῳ ὑπέθηκε. τί ἂν σοι τὰ ἐπὶ τούτῳ λέγοιμι, παλαίστρας, καὶ τὰς κοινὰς τῶν ἱματοφυλακούντων κατασκευὰς, ταχεῖαν δὲ ἐπὶ τὸ λουτρὸν, καὶ μὴ διὰ μακρᾶς τῆς ὁδὸν ἐχούσας, τῆς χρησίμου τε, καὶ ἀβλαβοῦς ἕνεκα. καὶ μή μοι ὑπολάβῃ τις μικρὸν ἔργον προθέμενον, κοσμεῖν τῷ λόγῳ περιαιρεῖσθαι. τὸ γὰρ ἐν τοῖς κοινοῖς, καινὰ ἐπινοῆται κάλλους δείγματα, οὐ μικρᾶς σοφίας ἔγωγε τίθεμαι. οἷον καὶ τόδε τὸ ἔργον

ad frigidam per vaporarium leniter repescens reuerti. Et hæc omnia magna luce, multóque diei splendore intus splendent. Præterea altitudinis ineſt proportio, conueniunt latitudines cum longitudinibus: & vbique multa venustas, & elegantia efflorescit. Etenim ex præclari Pindari sententia, Opus exordientibus, eminus fulgens apponenda facies: quæ & ipsa elegantia, & lumine ac fenestris constet. Etenim verè sapiens Hippias frigido balneo accommodam habitationem, ad boream procedentem fecit, nec aëris meridiani expertem. Eas verò quæ multo calore indigent, Noto, Euro, & Zephyro subiecit. Quid ad hæc tibi palæstras memorem, & vestes asseruantium communes habitationes, compendiosam non prolixam ad balneum viam habentes, tum vtilitatis capiendæ, tum noxæ vitandæ gratia? Neque suspicetur quisquam me opus exiguum oratione exornandum suscepisse. Nam in rebus communibus, noua comminiſci pulchritudinis specimina, non exiguæ sapientiæ tribuo:

θαυμάσιος ἡμῖν Ἱππίας ἐπιδείξατο, πάσας ἔχον τὰς βαλανείου ἀρετάς, τὸ χρήσιμον, τὸ εὐκαιρον, τὸ εὐτεγές, τὸ συμμέτρον, τὸ τῷ τοπῳ πρεπωδέμενον, τὸ τὴν χρείαν ἀσφαλῶς παρεχόμενον. καὶ ὡσαύτως, τῇ ἄλλῃ πρεπούσῃ κεκοσμημένον. ἀμφόδων μὲν ἀναγκαίων δυοῖν ἀναχωρήσεσιν, ἐξόδοις τε πολλαῖς τετυρωμένον. ὁρῶν δὲ διττὰς δηλώσεις, τὴν μὲν, διὰ ὕδατος, καὶ μυκήματος, τὴν δὲ, διὰ ἡλίου ὑποδεικνυμένον, ταῦτα ἰδόντα μὲν ἀποδεῦναι τὸν προέντα ἔπαινον τῷ ἔργῳ, ἀπόντου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀχαρίστου, μᾶλλον δὲ βασκάνου μοι εἶναι ἔδοξεν. ἐγὼ μὲν οὖν εἰς δύναμιν καὶ τὸ ἔργον, καὶ τὸν τεχνίτην, καὶ δημιουργὸν ἡμείψασθαι τῷ λογῳ. εἰ δὲ θεὸς παύσαιτο καὶ λουσαμένη τοτὲ, πολλοὺς οἶδα καὶ ἄλλους ἔξων τοὺς συνεπαινοῦντάς μοι τῶν ἐπαίνων.

quale hoc opus admirabilis Hippias nobis edidit, omnes balnei præstantis partes complectens, vtilitatem, opportunitatem, claritatem, proportionem, quod loco est accommodatum, quod tutum vsum exhibet. Præterea reliquo artificio exornatum, biuiorum necessariorum duplicibus secessibus, multisque ianuarum egressibus munitum: geminisque indicijs, vno per aquam & sonitum, altero per solem horas demonstrans. Quibus visis, conuenientem operi laudem non tribuere, non solùm insipientis, sed etiam ingrati, imò potiùs inuidi esse existimaui. Itaque ego pro virili cùm operi, tum opifici, & effectori, verbis gratiam rependo. Quòd siquando Deus copiam lauandi fecerit, scio me complures alios habiturum, qui communes mecum eius laudes habebunt.

ΠΡΟΣΑΛΑΛΙΑ, Η Διόνυσος.

PRÆFATIO SEV BACCHVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio quædam est, quales & nostri homines in enarranda authoribus, aut alijs rebus tractandis, ipsis operibus præmittere so-

lent. Monet autem Lucianus auditores suos, ne solùm compositionis nouitatem in scriptis suis spectent, neue ideo pro parui aut contemnenda illa habeant, quia comica, ac satyrica quadam, sub dialogi grauitate tractet, sed magis ipsam rem spectent: ne idem illis, quod Induolim, accidat, dum Bacchi exercitum vt muliebrem, & ære militari alienum contemnunt. Deinde autem & veniam precatur ætati, si paulò verbosior aut loquacior nonnullis fortè videatur, fatum suum etiam hic, collatione quadam Indorum cohonestans.

Ὅτε ὁ Διόνυσος ἐπ' Ἰνδοὺς στρατὸν ἤλασε, κωλύει γὰρ οὐδὲν οἶμαι καὶ μῦθον ὑμῖν διηγήσασθαι βακχικόν, φασὶν οὕτω καταφρονῆσαι αὐτὸν τὰ πρῶτα τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἐκεῖ, ὥστε καταγελᾶν ἐπόντος. μᾶλλον δὲ ἐλεεῖν τὴν τόλμαν, ὡς αὐτίκα μάλα συμπατηθησομένου ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, εἰ ἀντιτάξαιτο. ἤκουον γὰρ οἶμαι τῶν σκοπῶν ἀλλόκοτα ὑπὸ τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ ἀγγελλόντων, ὡς ἡ μὲν φάλαγξ αὐτῷ, καὶ οἱ λόχοι, γυναῖκες εἶεν ἔκφρονες, καὶ μεμηνῖαι, κιττῷ ἐστεμμέναι, νεβρίδας ἐνημμέναι, δόρατά τινα μικρὰ ἔχουσαι, ἀσπίδας, κισσοποίητα καὶ ταῦτα, καί τινα πλατέα κοῦφα, βομβοῦντα, εἴ τις μόνον προσφαίη. καθάπερ γὰρ εἴκαζον καὶ τὰ τύμπανα

QVo tempore Bacchus exercitum aduersus Indos duxit (nihil enim, vt puto, prohibet, quominus A Bacchicam fabulam vobis narrem) ferunt ipsum ita ab illius regionis hominibus fuisse initio contemptum, vt accedentem irriderent: imò temeritatem illius miseratentur, vt qui protinus ab elephantis conculcaretur, si aduersa acie B occurreret. Audiuerãt enim, opinor, exploratores de ipsius exercitu absurda renuntiantes, Nimirum phalangem ipsi & manipulos constare ex mulieribus insanis & furentibus, hedera redimitis, ceruina pelle amictis, hastas quasdam gerentibus, non ferro, sed hedera confectas, tum scuta quædam leuia quæ resonarent: siquis tantummodò attigisset: C nam & tympana clypeis affi-

πανα. ὀλίγους δὲ πινας ἀχροίχους παιδίσκους ἐπεῖναι γυμνὰς κόρδακα ὀρχουμένους, οὐρὰς ἔχοντας κερασας, οἷα τοῖς ἀρτιγενεθείοις ἐρίφοις ὑποφύεται. καὶ τὸν μὲν στρατηλάτην αὐτῶν, ἐφ' ἅρματος ὀχεῖσθαι παρδάλεων ὑπεζευγμένων, ἀγένειον ἀκριβῶς, οὐδ' ἐπ' ὀλίγον χρόνον τὴν παρειὰν κεκασφόρον, ζωζύοις ἐσταλαγμένον, μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον καὶ περφυρίδι, καὶ χρυσῇ ἐμβάδι. ὑποστρατηγεῖν δὲ δύο, ἕνα μὲν πάνυ βραχὺν πρεσβύτην, ὑπόπαχυν, πρηγαστέρα, γενόσιμον, ὦτα μεγάλα ὀρθὰ ἔχοντα, ὑπόγλωμον, ναρθηκι ἐπηρεισάμενον, ἐπ' ὄνου τὰ πολλὰ ἱππεύοντα καὶ κρηκωτῷ, καὶ τοῦτον πάνυ παιδαγωγὸν πινα συντάγματάρχην αὐτῷ. ἕτερον δὲ τερατῶδες ἀνθρωπον, βάλλω τὰ νέρθεν ἐοικότα, κομήτην τὰ σκέλη, κέρατα ἔχοντα, βαδιστικώτατα, ὀργίλον, καὶ θυμικόν. θατέρᾳ μὲν, σύριγγα φέροντα, τῇ δεξιᾷ δὲ, ῥάβδον καμπύλην ἐπηρμένον, καὶ περιστρωτῶντα ὅλον τὸ στρατόπεδον, καὶ τὰ γυναῖα δὲ φοβεῖσθαι αὐτὸν, καὶ σείειν ἀνεμωλὰς τὰς κόμας, ὁπότε περσοῖ, καὶ βοᾷν

milabant. Esse præterea paucos quosdam rusticos iuuenes nudos, qui cordacem saltarent, caudas & cornua haberent, qualia hœdis recens natis succrescunt. Ipsum verò exercitus ducem, curru vehi iunctis pardalibus tracto, penitus imberbem, neque vel tantillum genis pubescentem, cornigerum, racemis coronatum, mitra purpurea comam reuinctum, aureis cothurnis calceatum. Secundum verò ab imperatore locum obtinere duos, quorum alter breuis erat staturæ, senex, crassiusculus, ventricosus, simus, auribus magnis & arrectis, tremulus, thyrso innixus, in asino plerunque equitans, crocoto indutus, eúmque magnæ authoritatis in ducendo exercitu ipsius collegam. Alter monstrosus homo, qui partibus inferioribus hircum referret, in cruribus crines haberet, cornutus, promissa barba, iracundus, & animosus esset: qui læua fistulam, dextra baculum incuruum attollendo gereret, & vniuersa castra circunsiliret, quem mulieres timerent, & quum accederet, comas vento agitaras quaterent, & cla-

εὖ οἱ. τοῦτο δ' εἰκάζειν καλεῖσθαι αὐτῶν τὸν δεσπότην. τὰς δ' οὖν ποίμνας, διηρπάσθαι ἤδη ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ διασπᾶσθαι ἔτι ζώντα τὰ θρέμματα. ἀμυσθάγους γάρ τινας αὐτὰς εἶναι. ταῦτα οἱ Ινδοὶ, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες, ἐγέλων ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ οὐδ' αὐτεπεξάγειν, ἢ παρατάττεσθαι ἠξίουν. ἀλλ' εὐθὺς ἄρα ταῖς γυναιξὶν ἐπαφήσειν αὐτοῖς εἰ κολασίου γένοιντο, σφίσι δὴ καὶ νικᾶν αἰσχρὸν ἐδόκει, καὶ φονεύειν γυναῖκα μεμηνότα, καὶ θηλυμιξίην ἀρχοντα, καὶ μειρύον σμικρὸν γεροντίον, καὶ ἡμιστρατίτην ἄλλον, καὶ γυμνήτας ὀρχηστὰς, πάντας γελοίους. ἐπεὶ δὴ ἠγγέλλετο πυρτολῶν ὁ θεὸς ἤδη τὴν χώρην, καὶ πόλεις αὐτάνδρους καταφλέγων, καὶ ἀνάπτων τὰς ὕλας, καὶ ἐν βραχεῖ πᾶσαν τὴν Ινδικὴν πυρὸς ἐμπεπληκὼς, ὅπλον γάρ τοι διονυσιακὸν τὸ πῦρ παίζων αὐτῷ, καὶ τὸ κεραυνῶδες. ἐνταῦθα ἤδη ἀσυδὴν ἀνελάμβανον τὰ ὅπλα, καὶ τοὺς ἐλέφαντας ὁπλίσαντες, καὶ ἐπαλιώτιδας, καὶ τοὺς πύργους ἀναζεύξαντες, ἐπ' αὐτοὺς ἀντεπῆσαν, καταφρονοῦντες μὲν καὶ τότε, ὀρχιζόμενοι δ' ὅμως,

marent euohe: quo nomine earum dominum vocari cõijce. Greges verò à mulieribus esse iam discerptos, & viuas adhuc pecudes dilaniatas. Nam esse crudiuoras illas. His auditis Indi, eorúmque rex, ridebant vt par erat, neque obuiam instructa acie prodire dignabantur. Sed si propiùs accederent, mulieres in eos immittere statuebant: quòd putarent turpe sibi esse, vincere & neci dare mulieres furentes, & ducem effœminatum, & temulentum paruum senem, & semimilitem alium, nudósque saltatores, ridiculos omnes. Sed posteaquam nuntiatum est Deum incendio regionem vastare, & vrbes cum ipsis viris comburere, & syluas incendere, ac breui temporis spatio totam Indiam igne impleuisse (nam ignis telum est Bacchi, à patre acceptum, & ex fulmine oriundum) tum diligentes arma sumpserunt, instratis & frænatis elephantibus, dorsóque impositis turribus in eos ádúersо exercitu prodierunt, etiamdum tamen contemnentes, & irati, & cõminuere properantes ipsis

καὶ σωτείρια ἀπύδοντες αὐτῷ

ζώντ

στρατοπέδῳ, τὸ ἄμμειον σιδῆτον στρατηλάτην. ἐπὶ δὲ πλησίον ἐγίνοντο, καὶ εἶδον ἀλλήλους, οἱ μὲν Ἰνδοὶ, παρατάξαντες τοὺς ἐλέφαντας ἐς ἔπαρσιν τὴν φάλαγγα. ὁ Διόνυσος δὲ, τὸ μέσον μὲν αὐτὸς εἶχε. τοῦ κέρως δὲ αὐτῶν, τὸ δεξιὸν μὲν, ὁ Σιληνὸς. τὸ εὐωνύμου δὲ, ὁ Πὰν ἡγεῖτο. λοχαγοὶ δὲ, καὶ ταξίαρχοι, σάτυροι ἐγκατεσκήνηντο. καὶ τὸ μὲ σύνθημα, ἰὴ πᾶσι τὸ εὖ οἰ. εὐθὺς δὲ τὰ τύμπανα ἐπετανύετο, καὶ τὰ κύμβαλα τὸ πολεμικὸν ἐσήμαινε. καὶ τῶν σατύρων τις λαβὼν τὸ κέρας, ἐπύλει τὸ ὄρθιον. καὶ ὁ τοῦ σειληνοῦ ὄνος, ἐνυάλιόν τι ὠγκήσατο. καὶ αἱ μαινάδες, σὺν ὀλολυγῇ ἐπεπήδησαν αὐτοῖς, δρέποντας ἐστεφανωμένας, καὶ πῶν δένδρων ἄκρων ἀπαγομένας ἢ σίδηρον. οἱ Ἰνδοὶ δὲ, καὶ ἐλέφαντες αὐτῶν, αὐτίκα ἐκλίναντες, σὺν οὐδενὶ κόσμῳ ἔφευγον, οὐδὲ ἐντὸς βέλους γενέσθαι ὑπομείναντες. καὶ τέλος, κατακρατοὶ ἐλαύνεσθαι, καὶ αἰχμάλωτοι ἀπήγοντο ὑπὸ τῶν τῆς καταγελωμένων, ἔργῳ μαθόντες ὡς οὐκ ἐγχείῃ ἀπὸ τῆς θρᾴττης ἀκοῆς κατατρομεῖν ξένων στρατοπέδον.

cum castris imberbem illum imperatorem. Postquã autem propiùs accesserunt, & in mutuum conspectum venerunt, Indi collocatis in acie prima elephantis, exercitum adduxerunt. Bacchus verò ipse medium tenebat. Silenus cornu dextrum, Pan sinistrum ducebat: manipulorum ductores, & centuriones Satyri erant interpositi: signum omnibus erat Euohe. Statim percussa tympana perstrepebant, ipsáque cymbala classicum canebant: vnúsque è Satyris accepto cornu orthium occinebat. Tum Sileni asinus Martium quiddam rudit: & Mænades cum vlulatu in eos insilierunt, succinctæ dracombus, atque ex summis thyrsis ferrum denudantes. Indi autem, eorúmque elephantes, ilico declinantes nullo ordine fugiebant, non aliter intra teli iactum venire. Tandem vi capti sunt, abductíque captiui ab ijsquos antè deridebant: re ipsa experti quã non oportuerit prima statim fama adductos, peregrinum exercitum cõtemnere.

ἀλλὰ τί πρὸς τὸν Διόνυσον τοῦτος
ὁ Διόνυσος, εἴποι τις ἄν. ὅπ
μοι δοκᾶσι, καὶ περὶ χαρί-
των μή με κορυβαντιᾶν, ἢ τε-
λέως μεθύειν ὑπολάβητε, εἰ
τὰ μὰ εἰκάζω τοῖς θεοῖς, ὅμοι-
όν τι πάσχειν οἱ πολλοὶ πρὸς
τοὺς καινὸς τῶν λόγων τοῖς Ιν-
δοῖς ἐκείνοις, οἷον καὶ πρὸς τοὺς
ἐμοί. οἰόμενοι γὰρ σατυρικὰ, καὶ
γελοῖά τινα, καὶ κωμῳδῆ κωμι-
κὰ παρ' ἡμῶν ἀκούεσθαι, τοι-
αῦτα πεπιστεύκασιν, ὰ οἶσθ'
ὅτι δόξαν αὐτοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ.
οἶμαι, οὐδὲ πλὴν ἀρχὴν ἀφι-
κνοῦνται, ὡς οὐδὲν δεον παρέ-
χειν τὰ ὦτα κώμοις γυναικεί-
οις, καὶ σκιρτήμασι σατυρικοῖς,
καταβάντας ἀπὸ τῶν ἐλε-
φάντων. οἱδὲ, ὡς ὅπι τοιοῦτό τι
ἤκουτες, αὐτὶ τοῦ κιθῆς σίδη-
ρον εὑρόντες, οὐδ' οὕτως ἐπαυ-
σεῖν τολμῶσι, τῷ παραδόξῳ τοῦ
πράγματος τεθορυβημένοι,
ἀλλὰ θαρῥῶν ἐπαγγέλλομαι
αὐτοῖς, ὅτι καὶ γνώσονται πρό-
τερόν ποτε ἢ τελεῖν ἐθελή-
σουσιν ὅπι δεῖν πολλάκις, καὶ ἀνα-
μνησθῶσιν οἱ παλαιοὶ συμπόται
κώμων κοινῶν τῶν τότε καιρῶν,
καὶ μὴ καταφρονήσωσι τῶν
σατύρων, καὶ σειλλιῶν, πίω-
σι δ' ἐς κόρον τὸ κεφπέρος

Sed quid ad Bacchum ille
Bacchus, dixerit aliquis? Nã
mihi videtur vulgus (ac per
Gratias obsecro ne me inii-
nire, aut prorsus temulẽtum
esse suspicemini, si mea cum
Dijs comparo) eodem quo
Indi illi modo erga nouas
orationes affectum, quem-
admodum & erga meas. Ra-
ti enim satyrica, & ridicula,
valdéque comica ex nobis
audiri, istiusmodi credide-
runt, nescio, quòd ita illis
de me visum esset. Alij, ne
principium quidem attin-
gunt, quasi nihil sit o-
pus aures præbere proter-
uiæ muliebri, & saltation-
ibus satyricis, ab elephan-
tis descendendo. Alij verò
tanquam ad tale quid ven-
ientes, inuento pro hedera
ferro, neque sic laudare au-
dent, inaudita rei nouitate
perturbati. Sed confidente
animo illis denuntio, quòd
si in præsentia quoque, ut
antea facere consueuerunt,
festiuitatem spectare sæpe
voluerint, ac veteres com-
potores recordati fuerint,
tunc temporis celebratarum
comessationum, nec Satyros
Silenósque contempserint,
sed ad satietatem vsque
ex hoc cratere biberint, ip-
si quoque sint bacchatun,

τούτου, ἐκβακχεύσειν καὶ αὐ-

λεύς, καὶ πολλάκις μεθ' ἡμῶν ἐρεῖ τὸ εὖ οἱ. ἔστι μὲ οὖν, ἐλεύσεται γὰρ ἀκοὴ, ποιούντων ὅ, τι χρεὼν. ἐγὼ δ', ἐπειδὴπερ ἔτι ἐν Ἰνδοῖς ἐσμεν, ἐθέλω καὶ ἄλλο τι ἡμῖν διηγήσασθαί τῶν ἐκεῖσε, οὐχ ἅ πρὸς τὸν Διόνυσον, οὐδὲ αὐτὰ, οὐδὲ ὧν πρέπον μάλιστα ἐν Ἰνδοῖς τοῖς μεσογαίοις, οἱ τὰ λαιὰ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, εἰ κατὰ ῥοῦν αὐτοῦ πλέοις, ὑπερεμόλωσι, μέχρι πρὸς τὸν Ὠκεανὸν κατήκουσι. παρὰ τούτοις ἄλσος ἐστὶν ἐν περιφράκτῳ, ἐ παῦ μεγάλῳ χωρίῳ, πυκνοτρεφὴς δὲ κισσὸς τὸ πολὺ. καὶ ἄμπελοι. σύσκιον αὐτὸ ἀκριβῶς ποιοῦσιν. ἐνταῦθα πηγαί εἰσι δύο, καλλίστου, καὶ διειδεστάτου ὕδατος. ἡ μὲν, Σατύρου. ἡ δ', Πανός. ἡ δ', Σειληνοῦ. καὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτὸ οἱ Ἰνδοὶ ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἑορτάζοντες τῷ θεῷ, καὶ πίνουσι τῶν πηγῶν οὐχ ἁπασῶν ἅπαντες, ἀλλὰ καθ' ἡλικίαν. τὰ μὲ μειράκια, τῆς τῶν σατύρων. οἱ ἄνδρες δ', τῆς Πανικῆς. τὸ δὲ τοῦ Σειληνοῦ, εἴ τι καὶ ἐμέ. ἃ μὲ οὖν πάσχουσιν οἱ παῖδες ἐπειδὰν πίωσι, καὶ οἷα οἱ ἄνδρες τολμῶσι κατὰ ῥοῦν τῷ Πανὶ μαχεῖσθαι αὖ, οὐκ ἐπιλέγειν. ἃ δ' οἱ γέροντες πιεῖν

& sæpe nobiscũ illud euohe dicturi. Quare illi, siquidem liber est auditus, faciãt quicquid erit animo gratũ. Ego autem posteaquam adhuc apud Indos versamur, volo etiam aliud quid eorum quæ ibi geruntur, recensere: non quod ad Bacchum pertineat, quanquam neque id ipsum à nostro instituto est alienũ. Apud Indos Machlæos, qui læuum Indi fluuij littus, si secundo flumine labentem respicias, incolentes, ad Oceanum vsque pertinguntur: apud hos est lucus, in loco circunsepto, non admodum magno, sed vmbroso. Nam hedera multa, vitésq; ipsum penitus opacum reddũt. Hic tres sunt pulcherrimę & limpidissimæ aquæ fontes: vnus Satyris, alter Pani, tertius Sileno sacer. Eò semel quotannis ingrediuntur Indi, festum diem Deo celebrãtes, bibúntque de fontibus, non sine discrimine omnes de omnibus, sed pro ratione ætatis. Nam de Satyrorum iuuenes, de Panis viri, de Sileni fonte bibunt qui meæ sunt ætatis. Ac quid pueris accidat postquam biberint, aut qualia audeant viri numine panos afflati, lõgũ esset referre. Sed quæ senes faciunt

σιν ὅταν μεθυσθῶσι τὸ ὕδατος, ἀλλότειον εἰπεῖν. ἐπεὶ δὲ πὴ ὁ γέρων, καταάξη αὐτὴ ὁ σειληνὸς, αὐτίκα ὑπολυ ἄφωνος ἔστ, καὶ καρηβαρήσας καὶ βεβαπτισμένῳ ἔοικεν. εἶτα ἄφνω φωνὴ τε λαμπρὰ, καὶ φθέγμα τορὸν, καὶ πνεῦμα λιγυρὸν ἐγγίνεται αὐτῷ, καὶ λαλίστατος ἐξ ἀφωνοτάτου ἔστιν. οὐδ' ἂν ἐπισχὼν, παύσειας αὐτὴ μὴ οὐχὶ συνεχῆ λαλεῖν, καὶ ῥήσεις μακρὰς συνείρειν. σωστὰ μέντοι πάντα, καὶ κόσμια, καὶ κατ' Ὁμήρου σκεῖνον ῥήτορα. νιφάδεσσι γὰρ ἐοικότα χειμερίῃσι διξέρχονται. οὐδ' ἀποχρήσει σοι κύκνοις κατὰ τὴν ἡλικίαν εἰκάσαι αὐτὸν, ἀλλὰ τεττιγώδες τι πυκνὸν, καὶ ἐπίζοχον συνάπτοισιν, ἀχρὶ βαθείας ἑσπέρας. τοιοῦτον γὰρ ἤδη ἀφεθείσης αὐτοῖς τῆς μέθης, σιωπῶσι, καὶ πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἀναζέχουσι. τὸ μέντοι παραδοξότατον οὐδέπω εἶπον. λῦ γὰρ ἀτελῆ ὁ γέρων μεταξὺ καταλίπῃ ὃν διξέρχεται τὸν λόγον, δι' ὑπνου ἡλίου κωλυθεὶς, ἐπὶ πέρας αὐτὸν ἐπεξελθεῖν, ἐς νέωτα πιὼν, αὖθις σκεῖνα συνάπτει, ἃ πέρυσι λέγοντα ἡ μέθη αὐτὸν κατέλιπε. ταῦτά μοι κατ' ἀμαυρὸν εἰς ἐμαυτὸν ἀπεσκόπουν.

aquæ potu inebriati, dicere non est alienum. Postquam bibit senex, ipsúmq; corripuit Silenus, ilico diu obmutescit, hominémque heluo laborantem, aut ingro prolutum refert. Deinde ex improuiso clara voce & loquela vehemẽte, & spiritu acuto innatis ipsi, ex mutissimo fit loquacissimus. Sed nec obturato ore illũ compescueris, quominus continuè loquatur, & longos sermones cõnectat: ea quidem omnia sapienter & ornatè, & iuxta Homericum illum oratorem contexendo. Nam hybernis niuibus consimilia disserũt. Neque verò sufficiet, vt illos ætatis ratione cum cygnis compares, cùm cicadarum cãtillationi simile quiddam, densum, & volubile componant, ad profundam vsque, vesperam. Inde iam discussa ebrietate conticescunt, & ad antiquum morem redeunt. Sed quod est maximè admirandum, nondum exposui. Quòd si senex imperfectam interim, quã habebat orationem reliquerit, solis occasu prohibitus eã ad finẽ perducere: pota nouo anno aqua, rursus illa cõponit, quæ superiore dicẽtem ebrietas destituit. Istis ego in me ipsum cauillis Momi in morẽ lusi:

μὲν τοῦ Διὸς οὐ πάνυ ἐπαχθῶς τὸ ὑπονοούμενον. ὁρᾷς γὰρ ὅτι καθόλου τῷ μύθῳ ἔοικα, ὥστε οὐ μάτην παίζομεν, ἢ μέσην αἰτίαν. εἰ δέ τινα δόξει τὰ λεγόμενα, ὁ σειληνὸς ἄρα ἵλεως.

neque per Iouem fabulæ sensum adducam. Videtis enim iam quatenus fabulæ sim similis. Quare siqua in re desipiamus, in causa est ebrietas. Sin prudenter dicta videntur quæ produximus, Silenus certè fuit propitius.

ΠΡΟΣΛΑΛΙΑ, Η Ηερκλῆς.

PRÆFATIO, SEV HERCVLES GALLICVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio est eiusdem rationis, cuius & superior, nisi quòd, quantum ad argumentum attinet, rationem & causam hic reddit, cur natu iam grandior, adhuc in eloquentiæ exercitatione versetur, studium atque ætatem suam exemplo eo defendens, & vt ipse ait, etiam consolans, quo apud Gallos ipsa eloquentia depingitur: nimirum Herculis, eiusdémque iam senioris imagine. Fingit autem imaginem seu typum eum, à sacerdote quodam Gallorum, quales ea ætate Druidæ fuisse perhibentur, explicatam, & singulorum picturæ eius membrorum rationem sibi traditam esse, etiam Homeri atque aliorum poëtarum locis, vt pote à perito Græcarum literarum additis. De quibus in ipso orationis contextu ac serie videri satius est, quàm hic pluribus immorari.

Ο Ηερακλέα οἱ Κελτοὶ ὀγμιον ὀνομάζουσι φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ. τὸ δὲ εἶδος τοῦ θεοῦ, παντὶ ἀλλόκοτον γεφτοιτ. γέρων ἐστὶν ἀυτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, αἰα-

HErculem Galli lingua vernacula Ogmium vocant: sed Deum hûc inusitata prorsus specie depingût, decrepitæ est apud illos, recaluaster,

φαλαντίας, πολιὸς ἀκριβῶς, ὅτι λοιπὰ τῶν τριχῶν. ῥυσὸς τὸ δέρμα, καὶ διηκεχαυμένος ἐς τὸ μελάτατον, οἷοι εἰσὶ οἱ θαλαττουργοὶ γέροντες. μᾶλλον δὲ Χάρωνα, ἢ Ἰαπετόν τινα τῶν ὑποταρταρίων. καὶ πάντα μᾶλλον ἢ Ἡρακλέα εἶναι αὐτὸν εἰκάσειας. ἀλλὰ καὶ τοιοῦτος ὤν, ἔχει ὅμως τῶν σκευῶν τῶν Ἡρακλέους. καὶ γὰρ τῶν δορᾶν ἐνήρτηται τῷ ὤμῳ τὸ λέοντος, καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ τὸ γωρυτὸν παρήρτηται, καὶ τὸ τόξον ἐντεταμένον ἡ ἀριστερὰ προδείκνυσι. καὶ ὅλως, Ἡρακλῆς ὅστις. ταῦτά γε ὤμην οὐκ ἐφ' ὕβρει τῶν Ἑλλήνων θεῶν τοιαῦτα παρασκευεῖν τὸν Κελτὸν ἐς τὴν μορφὴν τοῦ Ἡρακλέους, ἀμυσομένους αὐτὸν τῇ τοιαύτῃ γραφῇ, ὅτι τῶν χώραν ποτὲ αὐτῶν ἐπῆλθε, λείαν ἐλαυνῶν, ὁπότε τὰς Γηρυόνου ἀγέλας ζητῶν, κατέδραμε τὰ πολλὰ τῶν ἑσπερίων ἠθῶν. καίτοι τὸ παραδοξότατον οὐδέπω ἔφην τῆς εἰκόνος. ὁ γὰρ δὴ γέρων Ἡρακλῆς ἑκόντος, ἀνθρώπων πάμπολύ τι πλῆθος ἕλκει, ἐκ τῶν ὤτων ἅπαντας δεδεμένους. δεσμὰ δέ εἰσιν οἱ, σειραὶ λεπταὶ

reliquis capillis planè canis, cute rugosa, & in aterrimum colorem exusta, cuiusmodi sunt bi nautæ senes. Charontem potiùs, aut Iapetum quempiam ex his qui apud inferos versantur, & omnia potiùs quàm Herculem esse conijceres. Atquàquam est huiusmodi; tamen Herculis ornatum gerit, vt qui leonis exuuio sit indutus, & clauam dextra teneat, & pharetra ab humeris pendeat, & arcum tensum læua prætendat. In summa, est Hercules. Hæc equidem arbitrabar in Græcanicorum Deorum contumeliam perperam facere Gallos, quum eum huiusmodi fingerent effigie, quòd nimirum tali pictura illum vlciscerentur, quòd olim in regionem ipsorum incursisset, prædam abigens, quum Geryonis armēta vestigans, Occidentalium gētium pleraſquè regiones peruastaret. Atqui nondum dixi, quod in imagine erat maximè admirandum. Senex ille Hercules hominum ingentem multitudinem trahit, omnes ab auribus reuinctos. Vincula quibus id facit, tenues sunt catenæ, auro

ξυσῦ, καὶ πλέκῃ εἰρασμένα,
ς ἕλοις ἐσικυῖα τοῖς καλλίστοις.
καὶ ἅμως ἀφ' ὅτου ἀδετῶν ἀγό-
μεθα, ὅτε δ' ἕλκωσιν βελτίους,
θέλουσιν αὖ ὑμᾶς, ὅτε ὁ- A
λους αὐτιτείνουσιν, ἢ τοῖς πόσι
αὐτιξειδοῦσι, θεὸς τὸ σαυτοῦ
τὸ ἀγωνῖς ἐξυπτιοῦντες, ἀλλὰ
φαιδροὶ ἕπονται καὶ γλυδοῦς, καὶ B
τὰ ἄγοντα ἐπαινοῦντες ἐπει-
γόμενοι ἅπαντες, καὶ τῷ φθά-
νειν ἐθέλειν τὸν δεσμὸν ὀπιχα-
λῶντες, εἰκότες ἀχθεδονομέ-
νοις, εἰ λυθήσονται. ὃ δὲ παί-
των ἀτοπώτατον εἶναί μοι ἔδο- C
ξεν, ὃν οὐκέτι καὶ τοῦτο εἶπεῖν.
οὐ γὰρ ἔχων ὁ ζωγράφος ὅ-
θεν ἅψεται ταῖς σειραῖς τὰς τῶν
δεσμῶν ἀρχὰς, ἅτε τῆς δεξιᾶς
μὴ, ἤδη τὸ φόπαλον, τῆς
λαιᾶς ὄν, τὸ τόξον ἐχούσης, ζυ-
πήσας τὸ στῦ τὴν γλῶτταν ἄ-
κραν, ᾗ σκιώνης ἑλκομένους αὐ-
τοὺς ἕπεται, καὶ ἐπέσραπταί D
γε εἰς τοὺς ἀκροωμένους μειδιῶν.
ταῦτ' ἐγὼ μὲν ἐπὶ πολὺ εἰσήκειν ὁρῶν, καὶ θαυμάζων, καὶ
ἀπορῶν, καὶ ἀχανὴς ἀκτῶν. κελ-
τὸς δέ τις παρεὼς, καὶ ἀπαί-
δευτος τὰ ἡμέτερα ὡς ἔδεξεν, ἀκριβῶς ἑλλάδα φωνὴν
ἀφιεὶς, φιλόσοφος οἶμαι τὰ ἐπι-
χώρια, ἐγώ σοι ἔφη ὦ ξένε, E

electróque confectæ, pulcherrimis monilibus assimiles. Atqui cùm vinculis adeò inualidis ducantur, neque fugam meditantur, quanquam commodè possent, neque prorsus reluctantur, aut pedibus obnituntur, aduersus trahentem sese resupinantes: sed alacres sequuntur, & læti, ducentem laudantes, vltro festinantes omnes, & quòd anteuertere velint, vinculum laxantes, perinde quasi grauiter laturi, si soluerentur. Neque grauabor dicere, quod omnium absurdissimũ mihi visum est esse. Cùm non haberet pictor, vnde catenularum summas ansas necteret, videlicet dextra iam clauam, finistra arcum tenente, perforata summa Dei lingua, ex hac illos trahi fecit: atque hic conuersis ad eos quos ducit oculis, arridet. Hæc ego diu constiti intuens, admirans, hæsitans, indignans. Sed Gallus quidam astans, nostratium literarum non ignarus, id quod declarauit, cùm Græcam linguam apprimè proferret, gentis illius vt puto Philosophus. Ego tibi hospes, picturæ, inquit, istius ænigma explicabo:

λύσω σ' γεγραφῆς τὸ αἴνιγμα.

πάνυ γὰρ παραπεπληγέναι ἔοικας
πρὸς αὐτήν. τὸν λόγον ἡμεῖς
οἱ Κελτοὶ, οὐχ ὥσπερ ὑμεῖς οἱ
Ἕλληνες Ἑρμῆν οἰόμεθα εἶ-
ναι, ἀλλ' Ἡρακλεῖ αὐτὸν εἰκάζο-
μεν, ὅτι πολὺ τῷ Ἑρμοῦ A
ἰσχυρότερος ἐστιν. εἰ δὲ γέρων πε-
πόηται, μὴ θαυμάσῃς. μόνος γὰρ
ὁ λόγος ἐν γήρᾳ φίλει σύνεσιν
ἐπιδείκνυσθαι τῇ ἀκμῇ, εἴ
γε ἀληθῆ ὑμῶν οἱ ποιηταὶ λέ- B
γουσιν, ὅτι αἱ μὲν τῶν ὁπλοτέ-
ρων φρένες, πεπύκνωνται. τὸ δὲ γῆ-
ρας, ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σο-
φώτερον. οὕτω γοῦν καὶ τῷ
Νέστορι ὑμῶν ἀπορρεῖ ἐκ τῆς C
γλώττης τὸ μέλι. καὶ οἱ ἀμφι-
τοὶ τῶν Τρώων τὴν ὄπα τὴν
χειμερίαν ἀφιᾶσιν εὐανθῆ πτε-
ρά. λείρια γὰρ καλεῖται, εἴγε
μέμνημαι, τὰ ἄνθη. ὥστε εἰ
τῶν ὠτῶν ἐκδεδεμένους τοὺς
ἀνθρώπους πρὸς τὴν γλῶτταν ὁ
γέρων οὗτος Ἡρακλῆς, ὁ λόγος
ἕλκει, μὴ θαυμάσῃς, D
εἰδὼς τὴν τῶν ὠτῶν, καὶ γλώττης
συγγένειαν. δοὺ ὁρᾷς εἰς αὐτὸν, εἰ
τοῦτο πέπονθεν. μέμνημαι γοῦν
ὅτε καὶ κωμικῶν τινων ἰαμβεί-
ων, παρ' ὑμῶν μαθών. τοῖς γὰρ
λάλοις, ἐξ ἀκρου ἡ γλῶττα
τετμῆσθαι πέρυσι φασίν. τὸ δὲ E
ἕλκειν, καὶ ὠτῶν ἡμεῖς τὸν Ἡρακλέα

nam videris ad eam vehementer turbatus. Orationem nos Galli, nequaquam arbitramur esse Mercurium, quemadmodum vos Græci: verùm illam Herculi tribuimus, propterea quòd hic Mercurio longè robustior exiterit. Nec mireris quòd senex fingitur. Sola enim Oratio consuevit in senecta absolutum vigorem ostendere, si modò, vestri poëtæ verum dicúnt, *Oduci iuuenum densa ætate sine pectus, Contra senectam posse quiddam dicere. Rudi iuuenta docilis.* Hinc videlicet apud vos & Nestoris lingua melle profluit, & Troianorum concionatores lirioessam, scilicet floridam vocem emittunt. Nam liria, si bene memini, flores vocantur. Proinde quod ab auribus vinctos ad linguam trahit hic Hercules, nempe Oratio, neque hoc mireris, cùm linguæ cum auribus cognationem noris. Neque ipsi pertusa est in contumeliâ lingua: memini enim, inquit, me iambos quosdam è vestris comœdijs discere: *Siquidem loquacibus, Extrema lingua perforata est omnibus.* Denique nos etiam ipsum Herculem quicquid egit, id oratione confecisse, vt

λόγῳ τὰ πάντα ἠγόμεθα

ἐξεργάσασθαι, σοφὸν ἡγούμενον, καὶ πειθοῦ τὰ πλεῖστα βιάσασθαι. καὶ τάχε βέλη ἀυτῶ, οἱ λόγοι εἰσὶν ὑμῖν, ὀξεῖς, καὶ εὐστοχοι, καὶ ταχεῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τιτρώσκοντες. περίεστα γοῦν τὰ ἔπη καὶ ὑμεῖς φατε εἶναι. τοσαῦτα μὲν, ὁ κελτός. ἐμοὶ δὲ, ἡνίκα περὶ τῆς δεῦρο παρόδου ταῦτα ἐσκοπούμην πρὸς ἐμαυτὸν ἐμοί γε καλῶς ἔχοι, πηλικῶδε ὄντι, καὶ πάλαι τῶν ἐπιδείξεων πεπαυμένῳ, αὖθις ὑφορᾶσθαι δόξαντα τοσούτοις διαιτητῆς, καὶ κριτὴς ἐπιστῆναι ἐμαυτῷ τῆς ἡλικίας. τὸν μὲν γὰρ αἰδεῖσθαι, μὴ τι ὑμῶν δόξαιμι κομιδῇ μειρακιώδη ταῦτα ποιεῖν, καὶ περὶ ἡλικίαν πανιέναι. κατὰ τὸ ὁμηρικὸς γεραιὸς ἐπιπλῆξαί μοι ἔπων τὸ, Σὴ δ' εἶσι λέαινα, καὶ, χαλεπὸν γήρας καταλήξαι, ἀπιδανὸς δέ τοι δρόμος, βραδεῖς δέ τοι ἵπποι, ἐς τὸν πρόσθεν ἀποσκώπτων. ἀλλ' ὅταν ἐμαυτῷ τὸ γέροντος ἐκείνου Ἡρακλείους, πάντα ποιεῖν παρακέλωμαι, καὶ οὐκ αἰδοῦμαι τοιαῦτα τολμῶν, ἡλικιώτης ὢν τῷ ἡκόντι. ὥστε ἰσχὺς μὲν, καὶ τάχος, καὶ κάλλος, καὶ

pote virum sapientem, & pleraqi persuasione sibi subegisse ducimus. Atque ipsius tela, acutæ sunt rationes, missiles, citæ, animásque vulnerantes: vnde vos quoque pennigera dicta, nominatis. Hactenus Gallus. Ac mihi quidem cùm hùc me conferens mecum perpenderem, num decorum iam esset, vt tam grandis natu, quique iampridem ab his doctrinæ speciminibus me abdicassem, rursum me tot iudicum calculis committerem, in tempore subijt animum meum eius picturæ recordatio. Nam antehac verebar ne cui vestrûm viderer hæc admodũ pueriliter agere, quasíque præter ætatem iuuenari: deinde Homericus aliquis adolescens hæc verba mihi implngeret. *Iam periit tua vis, grauis arripuitque senectus, Inualidúsque tibi famulus, tardíque caballi*, videlicet eo scommate pedes meos notans. Verùm quoties senex ille Hercules animo recurrit, adducor vt quiduis faciam: neque me pudet hæc audere, cũ simimagini coætaneus. Itaque robur, celeritas, forma, & quotquot sũt corporis bona, valeant:

ὅσα σώματος ἀγαθὰ, χαιρέτω

καὶ ὁ ἔρως ὁ σὸς ὦ πτῆνε ποιητά,
εἰσιδὼν με ναυπόλιον ὄμνιον,
χρυσοφαέννων εἰ βάλεται πτερύγων, ἢ ἀετοῖς παραπτεδᾶν.
καὶ ὁ Ἱππόκλειδης ὑφεωρηκέτω.
τῷ λόγῳ γὰρ, νῦν ἂν μάλιστα ἀκμὴ εἴη, καὶ αὐξεῖν, καὶ ἀκμάζειν καθ' ὥραν εἶναι, καὶ ἕλκειν τῶν ὤτων, ὅσοις ἂν πλείστοις δύνωνται, καὶ τοξεύειν πολλάκις, ὡς οὐδέν γε δέος μὴ κενωθεὶς λάθοι ὁ γωρυτὸς αὐτῷ. ὁρᾷς ὅπως παραμυθεῖται τὴν ἡλικίαν, καὶ τὸ γῆρας τὸ ἐμαυτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἐτόλμησα πάλαι νενεωλκημένον τὸ ἀκάτιον καταπάσας, καὶ ἐκ τῶν ὄνων ὀπισκευάσας, αὖθις ἀφεῖναι ἐς μέσον τὸ πέλαγος. εἰη δ' ὦ θεοὶ καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ἐμπνεύσαι δεξιὰ, ὡς νῦν γε μάλιστα πλησίου τε, καὶ ἐδωλοῦ, καὶ ἐπαίρειν αἴρειν δύνασθαι. ἵνα εἰ ἄξιοι φανοίμεθα, καὶ ἡμῖν τὸ ὁμηρικὸν ἐπεῖπον ἀποφθέγξηταί τις, οἷον ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγρωΐδα φαίνει.

tuúsque ô Teïe vates Cupido, intuitus me ſubcano mento, auro rutilantibus alis, ſi videbitur, vel aquilas præteruolet: neque laborabit Hippoclides. Imò nunc vel maximè tempeſtiuum fuerit facundia repubeſcere, florere, vigere, & quàm licet plurimos ab auribus ducere, ac ſæpe iaculari, cùm nihil ſit metuendum, ne ipſi inſcio pharetra vacuetur. Vides quibus modis ætatem meam, & ſenectam conſoler. Ideóque auſus ſum nauim iam olim in terram ſubductam, denuo reuellere, ſuiſque inſtructam armis medium in pelagus demittere. Contingant autem à vobis ô Dij, affatus ſecundi, quando nunc vel maximè, vela implente, bono, & amico vento nobis eſt opus, vt ſi modò digni videbimur, in nos quoque dicat aliquis Homericum illud,

Quos profert ſenior panno è vilibus armos!

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΥ, Ἢ ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ.

DE ELECTRO, SEV CYGNIS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

ARGVMENTVM.

Et hæc superioribus consimilis præfatio est, in qua seipsum ac scripta sua extenuat, adhibita similitudine fabulæ eius, quæ de Electro ac Phaëtonte, ac cygnis Eridiani à poëtis traditur, quam vt fictam, ac falsam, præsens experientia ostendit, ita se vereri quoque ait, ne conceptam de se opinionem auditorum, præsentia immiuuat, ac falsam coarguat. Commendat tamen interim eo nomine orationem suam, quòd simplex sit, & minimè Cygnis illis Padanis ac fabulosis, quod adcanoritatem spectet, similis, neque etiam illorum fucatis scriptis, qui dum electrum, atque aurum, & speciosa omnia affectant, Eridanum istum, ac cygnos poëticos, vanitate, ac fumo longè excedant.

ΗΛέκτρυ πέρι καὶ ὑμᾶς δηλαδὴ ὁ μῦθος πέπεικεν, αἰγείρους ἐπὶ τῷ Ηριδανῷ πεταμῷ, ἀκούσαντας αὐτοῦ, θρηνούσας τὸν Φαέθοντα, καὶ ἀδελφάς γε εἶναι τὰς αἰγείρους ἐκείνας τοῦ Φαέθοντος. εἶτα ὀδυρομένας τὸ μειράκιον, ἀλλαγῆναι ἐς τὰ δένδρεα, καὶ ἀποσταζειν ἔτι αὐτῶν δάκρυον δηδιὸν τὸ ἤλεκτρον. τοιαῦτα γὰρ ἀμέλει καὶ αὐτὸς ἀκούων τῶν ποιητῶν ᾄδοντων, ἤλπιζον, εἴ ποτε γενοίμην ἐπὶ τῷ Ηριδανῷ, ὑπολαβὼν μίαν τῶν αἰγείρων, ἐμπιτάσας τὸ σφυρὸν πον,

NImirum vobis persuasit fabula de electro, populos esse ad Eridanum fluuium, quæ lachrymentur ipsum, Phaëthontem lugentes, easdémque populos sorores esse Phaëthontis, quæ adolescentem lamentantes, mutatæ sunt in arbores, fuíssque lachrymis electrum stillant. Hæc vtique cùm poëtas audirem canentes, sperabam, siquando ad Eridanum veníssem, vnámque ex populis subiíssem, me sinu extenso

ὑπολέξεσθαι τῶν δακρύων ὀλίγα, ὡς ἤλεκτρον ἔχοιμι. καὶ δὴ οὐ περιπολλοῦ κατ' ἄλλο μέντοι γε χρέος, ἦκον ἢ ὅμως ἐς τὰ χωρία ἐκεῖνα, καὶ ἔδει γὰρ αὐτοῖς πλεῖν κατὰ τὸν Ἠριδανόν, οὔτ' ἀγνοίσοις εἰδὼς, πάνυ περιεσκοπῶν, οὔτε τὸ ἤλεκτρον, ἀλλ' οὐδὲ τοὔνομα τῆς Φαέθοντος ἤδεσαν οἱ ἐπιχώριοι. ἀναζητοῦντος γοῦν ἐμοῦ, καὶ διαπυνθανομένου, ὅτε ἢ ἐπὶ τὰς ἀγνοίσους ἀφιξόμεθα, τὰς τὸ ἤλεκτρον ἐκδιδούσας, ἐγέλων οἱ ταῦτα, καὶ μᾶλλον σαφέστερον λέγειν ὃ, τι καὶ θέλοιμι. κἀγὼ τὸν μῦθον διηγούμην αὐτοῖς, Φαέθοντα γεγενῆσθαι ἥλιου παῖδα, καὶ τοῦτον ἐς ἡλικίαν ἐλθόντα, αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς ἐλάσαι τὸ ἅρμα, ὡς ποιήσειε καὶ αὐτὸς μίαν ἡμέραν. τὸ δὲ, δοῦναι. τὸ δὲ, ἀπολέσθαι, ἐκδιφρευθέντα. καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πενθούσας ἐνταῦθά που ἔρρειν παρ' ὑμῖν, ἔτι περ καὶ κατέπεσεν ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, ἀγνοίσους γενέσθαι, καὶ δακρύειν ἐπ' αὐτῷ τὸ ἤλεκτρον. τίς ταῦτά σοι ἔφασκον διηγήσασθαι ἀπατεών, καὶ ψευδόλογος ἄνθρωπος; ἡμεῖς δὲ οὔτε μὴν, οὔτε τὰς ἀγνοίσους, ἃς φὴς

paucas aliquas lachrymas excepturum, quò electrum haberem. Et sanè non multò antè alterius negotij gratia, ad ea loca veni. Nam mihi aduerso Eridano erat nauigandum. Neque tamen cùm omnia perlustrassem, populos vidi, neque electrum: at neque Phaëthontis nomen erat incolis norum. Cũ enim quærerem & scisciterer, quando ad populos electrum de se præbentes venturi essemus, irridebant nautæ, & quid vellem, iubebant planiùs dicerem. Tum ego fabulam ipsis narraui, Phaëthontem fuisse solis filium, qui cùm adoleuisset, à patre petijt vt per vnum diem sibi currum regere liceret: quo impetrato è curru deturbatus perijt: eius autem sorores hîc alicubi, apud vos, inquam, lugentes, vbi in Eridanum est delapsus, in populos fuisse transformatas, cúmque flendo electrum emittere. Quisnam, inquiunt, hæc tibi dixit impostor & mendax? Nos verò neque aurigam vllũ delapsum nouimus, neque quas dicis, populos habemꝰ. Quòd siquid huiusmodi apud nos esset,

ἠέλιόχόν τινα ἐκπίπτοντα ἤδειμεν ἔχοιμεν. εἰ δὲ ἦν τι τοιοῦτον,

ὅτι ἡμᾶς δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα putas nos duorum obolorum gratia remigaturos, aut
ἐρέσσειν αὖ, ἢ ἕλκειν τὰ πλοῖα aduerso flumine nauigia
πρὸς ῥεῦμα τοῦ ὕδατος, οἷς tracturos, quibus lachry-
ἐξεῖναι πλουτεῖν, ἀναλέγοντας mas populorum colligen-
τῶν ἀγυιέων τὰ δάκρυα; τοῦτο A tibus facile esset ditescere?
λεχθὲν, οὐ μετρίως μου κατέτηξε τὸν θυμόν, καὶ ἐσιώπησα διαχυθεὶς, His dictis non mediocriter
ὅπη παιδίου πρός ὡς ἀληθῶς ἔργον ἐπιπολάζειν, πιστεύσας τοῖς sum perculsus, & pudore af-
ποιηταῖς ἀπίθανα οὕτω ψευ- fectus tacui, quòd quiddam
δολογοῦσιν, ὡς μηδὲν ὑγιὲς ἀφέ- B reuera puerile mihi accidis-
σκεσθαι αὐτοῖς. μιᾷ γὲ δὴ ταύ- set, vt crederem poëtis tam
της ἐλπίδος οὐ μικρᾶς ἐψευ- absurda mentientibus, vt
σμένος. ἰὼ ἰὼ μοῖρα, καθάπερ ἐκ nihil sani placeret ipsis.
τῶν χειρῶν τὸ ἤλεκτρον ἀπολω- C Vnica igitur hac spe nec
λεκώς. ὅσον ἤδη ἀνέπλαττον illa mediocri deceptus, in-
ὅσα καὶ οἷα χρήσομαι αὐτῷ. delebam ac si è manibus
ἐνέτυχον δὲ καὶ παρ' ἀληθῶς ᾠμῷ electrum perdidissem: ego
εὑρήσειν παρ' αὐτοῖς, κύ- qui iam animo concipiebam
κνους πολλοὺς ἀδούσας ἐπὶ τοῖς D quem mihi præberet vlum.
ὄχθαις τοῦ ποταμοῦ. καὶ αὖθις Porrò & apud ipsos pro
πρώτων τῶν ναυτῶν, ἀνασαλεύ- certo putabam fore, vt cy-
ομεν γὰρ ἔτι, ἀλλ' οὔπω κύκνοι, gnos inuenirem complures
πρίν γε ὑμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο in fluuij ripis canentes: ac de-
ᾄσωσιν ἐρεσσόντες τῷ ποταμῷ, nuo nautas interrogabam,
ἔνθεν καὶ ἔνθεν; φασὶ γοῦν Α- cùm adhuc nauigaremus, At
πόλλωνος παρέδρους αὐτοὺς E cygni, quando vobis dulce
ὄντας, φιλικοὺς ἀνθρώποις, illud melos accinunt, hinc
ἐνταῦθα τοὺς ἐς τὰ ὄρεα μετα- atque illinc fluuio incumbentes? Aiunt enim eos cùm
πεσεῖν, καὶ διὰ τοῦτο ἄδειν ἔτι, esset Apollinis assessores,
ἐν ἐκλελοιπότας τῆς μουσι- canorique homines, hîc ali-
κῆς. οἱ δὲ, σὺ γελᾷς, ἔφασαν ὦ ἄνθρωπε, οὐ παύ- cubi in aues esse mutatos, i-
σει ἡμέρᾳ καταψευδόμενος τῆς χώρας ἡμῶν, καὶ τῶν dcóque etiam nũ canere, mu-
sices non oblitos. Tum illi
ridentes, tu homo, in-
quiunt, non desines falsa ho-
die de regione nostra, & de

ποταμῷ; ἡμεῖς δ' ἀεὶ πλέοντες, καὶ σχεδὸν ἐκ παίδων ἐρεσζόμενοι ἐν τῷ Ηριδανῷ, ὀλίγους μὲν κύκνους ἐνίοτε ὁρῶμεν ἐν τοῖς ἕλεσι τοῦ ποταμοῦ, καὶ κρώζοντας οὗτοι παῦ ἄμουσον, καὶ ἀηδεῖς, ὡς τοὺς κόρακας, ἢ τοὺς κολοιούς, σειρῆνας μὲν εἶναι φῂς αὐτούς. ᾄδοντων δ' ἡμῶν, καὶ οἷον σὺ φῂς, οὐδὲ ὄναρ ἀκηκόαμεν. ὥστε θαυμάζομεν πόθεν τοῦτο εἰς ὑμᾶς ἀφίκετο περὶ ἡμῶν. πολλὰ τοιαῦτα ἐξαπατηθῆναι ἔστι, πιστεύοντας τοῖς περὶ τοῦ μείζονος ἕκαστα ἐξηγουμένοις. ὥστε κἀγὼ νῦν δέδια μὴ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, μὴ ὑμεῖς ἀφῆτε ἀφιγμένοι, καὶ τοῦτο πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, ἤλεκτρά τινα, καὶ κύκνους ἐλπίσαντες εὑρήσειν παῤ ἡμῖν, ἔπειτα μετ' ὀλίγον ἀπέλθητε καταγελῶντες τῶν ὑποσχομένων ὑμῖν, τοιαῦτα πολλὰ κεκμήλια ἐνεῖναι τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι, ὡς ἐμοῦ τοιαῦτα μεγαλαυχουμένου. περὶ τῶν ἐμῶν, οὔτε ὑμεῖς, οὔτε ἄλλος πω ἀκήκοεν, οὐδ' ἂν ἀκούσειέ ποτε. ἄλλοις μὲν γὰρ ὅτε ὀλίγοις ἐντύχοις ἂν Ηριδανοῖς πω, καὶ οἷς ὅτε ἤλεκτρον, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτοὺς ἀποσταζει τῶν λόγων, πολὺ τῶν κύκνων τῶν ποιητικῶν λιγυρώτερος. τὸ δ'

fluuio dicere? Nos autem qui semper nauigamus, & ferè à pueris nauticam in Eridano exercemus, paucos quidem cygnos in fluuij paludibus nonnunquam cernimus, qui inamœna, debilique voce crocitant: ita vt corui & graculi præ illis sint Sirenes. Cæterùm illos dulce, quemadmodum dicis, canentes, ne in somnis quidem audiuimus. Itaque demiramur vndenam ista de nobis conficta ad vos venerint. In multis id genus facilè decipiuntur, qui singula plus iusto amplificãtibus credũt. Itaq; ego equidẽ quod ad me attinet, vereor ne vos qui nuper aduenistis, ac nos nũc primùm audiuistis, sperantes fore vt electrum & cygnos apud nos inueniretis, deinde paulò pòst abeatis, deridentes eos qui meis orationibus multas opes inesse spondebant. At Deos testor, me neque à vobis, neque ab alio quoquam auditum esse, atque vnquam auditum iri mea sic magnificè iactãtem. Etenim in alios quospiam Eridanos incidere possis, quorum ex sermonibus non electrum, sed aurum ipsum destillat, cũ cygnis illis poëticis sint multò facundiores.

ἐμὸν ὁρᾶτε ἦδη ὁποῖον ἀπλοϊκὸν, καὶ ἄμυδον, οὐδέ πῃ φδὴ ποφέρεται. ὅστε ὁρᾶ μὴ τοιοῦτό τι πάθῃς, μείζω τῆς ἡμῶν ἐλπίδας, οἷόν τι πάσχουσιν οἱ τὰ ἐν τῷ ὕδατι ὁρῶντες. οἰόμενοι γὰρ τηλικαῦτα εἶναι αὐτὰ οἷα διεφαίνετο αὐτοῖς ἄνωθεν, ἐυσυνοιδμένης τῆς σκιᾶς ποὸς τὸν ἀυγὸν, ἐπειδὰν ἀναπάσωσι, πολλῷ μικρότερα εὑείσκοντες, ἀνιῶνται. ἤδη οὖν σοι ποολέγω, ἀνεχέας τὸ ὕδωρ, καὶ ἀποκαλυψας τέμαὰ, μηδὲν μέγα ποοσδοκήσῃς ἀνιώμενος, ἢ σαυτὸν αἰτιάσῃ τῆς ἐλπίδος.

Mea verò dicēdi ratio quàm sit simplex, & à fabulis aliena, videtis, neque ipsi insit modulatio. Itaque vide ne tibi tale quid accidat, quum maiora de nobis sperueris, quale ijs qui quæ sunt sub aquis, spectant. Nam cùm existimarent tanta esse ea, quanta ipsis ex alto videbantur, vmbra sese ad splendorem dilatante, postquam retraxerint, multò minoribus inuentis illis, dolent. Iam igitur effusa aqua, mesisque rebus reuelatis, tibi prædico, vt magni nihil hausturum tē expectes, alioqui fore vt te falsæ spei accuses.

ΜΥΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ. MVSCÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Musca laudes diligenter & copiosè persequitur. Principio enim quacunque ad corporis habitum, formam ac membra, & ad vsum item eorum pertinent, sta sigillatim persequitur quaque, vt nihil prætermissum possis dicere. Deinde verò & ad interiora, & ad animum transiens, prudentiam quandam & fortitudinem in illa commendat, adhibitis etiam ad hoc testimonijs Homeri. Postremò neque illa intacta reliquit, qua quasi à fortuna accepisse videri potest, vt Reminiscentiam istam, ob quam cum Hermotimo Pythagorico confert quoque illam. Deinde & victum, & diætam rationem, & quòd aliquando ex hominibus transmutata fuit, & eodem nomine etiam fœmina quædam appellata fuerunt, & alia, quæ in contextu ac serie orationis facilè cuiuis apparent.

Μυῖα, ἔστι μὲν οὐ τὸ σμικρότατον τῶν ὀρνέων, ὅσον ἐμπίσι, καὶ κώνωψι, καὶ τοῖς ἔτι λεπτοτέροις παραβάλλειν, ἀλλὰ τοσοῦτον ἐκείνων μειζόνει θορύχει, ὅσον αὐτὴ μελίττης ἀπολείπεται. ἐπέρωται δὲ οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις, ὡς τοῖς μέν, ἅπαν ταχόθεν κομᾷν τὸ σώματος, τοῖς δέ, ἀκωπτέροις κεῖσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἀκρίδας, καὶ τέττιγας, καὶ μελίττας. ἔστι μὲν ὑμμιόπτερος, τοσοῦτον ἀπαλώτερα ἔχουσα τὰ πτερὰ, ὅσον καὶ ἑλλωτικῆς ἐσθῆτος ἡ ἰνδικὴ λεπτοτέρα, καὶ μαλακωτέρα. καὶ μὴν δηνδίτης κατὰ τοὺς ταῶνας, εἴ τις ἀτενὲς βλέποι ἐς αὐτὸν, ὁπόταν ἐκπετάσασα πρὸς τὸν ἥλιον, ἐκπερύσσηται. ἡ δὲ πῆσις οὔτε κατὰ τὰς νυκτερίδας, εἰρισία συνεχεῖ πτερῶν, οὔτε κατὰ τὰς ἀκρίδας μετ' ἀπλήματος, οὐδὲ ὡς οἱ σφῆκες μετ' ῥοιζήματος, ἀλλ' εὐκαμπὴς φορὰ, τι καὶ μέρος ἐρέσσει τὸ ἀέρος. καὶ μὴν κἀκεῖνο φράσειεν αὐτῇ, τὸ μὴ κατ' εὐχὰς, ἀλλὰ μετὰ φόβης πτεροῖς, ὡς ἀπηγεῖς οἷα κω-

Vsca est, equidem volucrum non minima, & cum muscellis & culicibus, aliisque tenuioribus comparetur: sed tanto illis est maior, quanto ipsa ape minor. Est autem alata non eo modo quo cæteræ volucres, quarum alæ pennas in toto habent corpore, aliæ pernicibus alis vtuntur: sed quo locustæ, cicadæ, & apes. Atque ex pelliculis sunt eius alæ, quæ tanto sunt molliores, quanto Græca veste tenuior & mollior est Indica. Quinetiam varijs picta coloribus refulget perinde ac pauones, siquis attentè inspiciat ipsam, quando expansis ad solem alis seſe verberitat. Est illi volatus non continuo alarum remigio vt vespertilionibus: neque saltu, vt locustis: neque cum stridore, vt vespis, verùm flexilis, ad quamcunque aëris partẽ se moueat. Adde quod non cum silentio, sed cum cãtu volat: nõ sæuiter: vt cu-

lscum

ὄπτον, καὶ ἐμπίδων, οὐδὲ τὸ βαρύβρομον τῶν μελιττῶν, ἢ τὸ σφηκῶν τὸ φοβερὸν, καὶ ἀπειλητικὸν ἐνδεικνυμένης, ἀλλὰ τοσοῦτόν ὅσῳ λιγυρώτερα, ὅσον σάλπιγγος, καὶ κυμβάλων, αὐλοὶ μελιχρώτεροι. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα, ἡμῶν κεφαλὴ, λεπτότατα τῷ αὐχένι συνέχεται, καὶ ἔστιν εὐπερίαγωγος, οὐ συμπεφυκὸς ὥσπερ ἡ τῶν ἀκρίδων. ὀφθαλμοὶ δὲ, σφαιροειδεῖς, πολὺ τῆς κεφαλῆς ἔχοντες, στερεοὶ εὐπαγεῖς. καὶ ὑπὸ φύκασιν αὐτῶν αἱ πόδες, οὐ κατὰ τὰς σφῆκας παχὺ ἐσφιγμένοι. ἡ γαστὴρ δὲ, ὀχύρωται καὶ αὐτὴ, καὶ διάστικτός ἐστιν, ζώνας πλατείας, καὶ φολίδας ἔχουσα. ἀμυνόμενοι μὲν οὐ κατὰ τὸ ὀξύπυγον ὡς σφῆκες, καὶ μέλιτται, ἀλλὰ τῷ στόματι, καὶ τῇ προβοσκίδι, ᾗ κατὰ αὐτὰ τοῖς ἐλέφασι καὶ αὕτη ἔχουσα, προτρομένη τε, καὶ ὑπολαμβάνεται, καὶ προσφῦσα κατέχει, κοπτανδρὶς κατὰ τὸ ἄκρον ἐοικυῖα. ἐν δὲ αὐτῆς, ὀδοὺς προκύπτει, ᾧ κεντοῦσα, πίνει τὸ αἷμα τος. πίνει μὲν δὲ καὶ γάλακτος. ἡδὺ δὲ αὐτῆς καὶ τὸ αἷμα, οὐ μὴν μεγάλης ἡδυπνοίας τῶν κεντρομύων. ἑξάπους δὲ οὖσα, τοῖς μὲν πρόσθεσι

licum genus: neque cum graui fremitu apum, neque terribili sono vesparum, minas ostentantium, sed tanto suauius volat A musca, quanto tuba, cymbalisque tibiæ sunt dulciores. Quod ad reliquum corpus attinet, caput quidem tenuissimum collo B continetur, & est versatile, non cernici affixum, vt est locustarum. Oculi verò multùm cornu habentes prominent pectus est bene compactum: & producuntur pedes, non vt vespis prorsus adstricti: venter ipse est munitus, similisque loricæ, habens latas zonas, & cortices. C Vlciscitur non aculeo vt vespa, & apis, sed ore & proboscide, quam vt elephantes habet, pascitúrque & prehendit, atque inhærens retinet, acetabulum in summitate referens: ex qua dens foras prominet, quo pungens sanguinem ebibit, D bibit & lac. Dulcis autem etiam ipsi est sanguis, non magno cum dolore eorum qui punguntur. At cùm sit sexipes, quatuor tantùm

βαδίζει μόνοις, τοῖς ὄπισθίοις δυσὶ, καὶ ὅσα χερσὶ χρῆται. ἴδοις ἂν οὖν αὐτὸν ἐπὶ τετράφυον βεβηκέναι, ἔχουσά τι ἐν τοῖν χερσῖν μετέωρον ἐδώδιμον ἀνθρωπίνως πάνυ, καὶ καθ' ἡμᾶς. γίγνεται δὲ οὐδὲ τοιαύτη, ἀλλὰ σκώληξ τοσοῦτον, ὅσον ἀπ' ἀνθρώπου, ἢ ἄλλων ζώων ἀποθνησκόντων. εἶτα κατ' ὀλίγον πόδας τε ἐκφέρει, καὶ φύει τὰ πτερὰ, καὶ ἀπ' ἐρπετοῦ ὄρνεον γίγνεται. καὶ κυοφορεῖ δὴ, καὶ ἀποτίκτει σκώληκα μικρὸν τὴν μίαν ὕστερον. σώφρων δὲ ἀνθρώπου ὑπάρχουσα, καὶ ὁμοδίαιτος, καὶ ὁμοπάτριος, ἀπάντων γεύεται, πλὴν ἐλαίου. θανάσιμον γὰρ αὐτῇ τοῦτο πιεῖν. καὶ μύτοι ἀκύμορος ὅσα, πάνυ γὰρ ἐς σπανὸν ὁ βίος αὐτῆς συμμεμέτρηται, τῷ φωτὶ χαίρει μάλιστα, καὶ τούτῳ πολιτεύεται. νυκτὸς δὲ, ἡρεμίαν ἄγει, καὶ οὔτε πέτεται, οὔτε ᾄδει, ἀλλ' ὑπέπτηκε, καὶ ἀσυχίαν. σύνεσιν δὲ ἡ μικρὰ αὐτῆς εἰπεῖν ἔχω, ὁπόταν τὸν ἐπίβουλον καὶ πολέμιον αὐτῇ τὸν ἀράχνιον διαδιδράσκῃ. λοχῶντά τε γὰρ ἐπιτηρεῖ, καὶ αὐτίον αὐτῷ ὀφᾶ, ἐκκλίνουσα τὴν ὁρμὴν, ὡς μὴ ἁλίσκοιτο σαγηνευθεῖσα· καὶ πετομένη τοῖς τῶ Σω-

incedit, aliísque duobus anterioribus vtitur tanquam manibus. Ipſam igitur quatuor pedibus gradientem videas, atque edulium aliquod manibus tenentem ſublime, humano prorſus, noſtróque more. Naſcitur autem non ſtatim talis, ſed vermis primùm, vel ex hominum, vel ex aliorum animalium cadaueribus. Deinde ſenſim & pedes emittit, & producit alas, fitque ex reptili volucris. Tum verò vterum gerit, paruúmq; vermem enititur, qui poſtea eſt muſca. Cúmque hominum vtatur conſuetudine, eorúmque contubernalis ſit, & commenſalis, omnia præter oleum deguſtat, quod eporũ ipſi eſt lethale. Ac quãquam breuis eſt eui, valdè enim anguſta data eſt illi vita, luce gaudet potiſſimùm, per eámque obuerſatur: noctu autem quieſcit, nec volat, nec canit, ſed ſe contrahit & non mouetur. Prudentiam ipſius dicere poſſum eſſe non exiguam, cùm inſidiatorem hoſtémque ſuum Araneum effugiat. Etenim obſeruat inſidiantem, aduerſúmq; intuetur, declinans illius impetum, ne capiatur irretita, & in beſtiolæ

ἰσου πλειστάκις. τὴν μὲν γὰρ
ἀνδρείαν, καὶ τὸν ἀληθῆ αὐ-
τῆς, οὐχ ἡμᾶς χρὴ λέγειν. ἀλλ'
ὑπερβαλόμενος τὸν ποιη-
τὴν Ὅμηρος, τὸν γὰρ ἄριστον τῶν A
ἡρώων ἐπαινέσαι ζητῶν, οὐ
λέοντι, οὐ παρδάλει, οὐ συὶ τὴν
ἀλκὴν αὐτοῦ εἰκάζει, ἀλλὰ τὸ
θάρσος τῆς μυίας, καὶ τὸ ἀβρό-
θυμον καὶ λαπαρὸν τῆς ἐπιχειρή-
σεως. οὐδὲ γὰρ θράσος, ἀλλὰ B
θάρσος φησὶν αὐτὴν προσεῖναι.
καὶ γὰρ εἰ καταμάθοι τις, ὅμως
οὐκ ἀφίσταται, ἀλλ' ἐρίτιμα τὸ
δήγματος. οὕτω γὰρ πάνυ ἐ-
πιπόθητος, καὶ ἀσπάζεται τὴν C
μυῖαν, ὥστε οὐχ ἅπαξ, οὐδὲ
ἐν ὀλίγοις μέμνηται αὐτῆς, ἀλλὰ
πολλάκις. οὕτω κοσμεῖ τὰ ἔ-
παινούμενα. ἀρτι μὲν γὰρ
τὴν ἀγελαίαν πῆσιν αὐτῆς
ἐπὶ τὸ γάλα διέξεισι. ἄρτι δὲ,
τὴν Ἀθηναῖαν ὅποτε τὸν Με-
νέλεω τὸ βέλος ἀποκρούεται,
ἵν' μὴ ἐπὶ τὰ χειρώτατα ἐμ-
πέσοι, εἰκάζων μικρὸν κνη- D
θμὸν κοιμωμένου αὐτῇ τὸ βρέ-
φος, ἢ μύαν αὖθις ἐπισάγει
τὸ παράδειγμα. καὶ μὲν γὰρ
ἐπιθέτῳ καλλίστῳ αὐτὰς ἐκό-
μησεν, ἁδινὰς προσειπών,
καὶ τὴν ἀγέλην αὐτῶν ἔθνη
καλῶν. ἔστω δὲ ἰσχυρὸν ὅτι, ὡς δ'

cassis incidens. Nam fortitudinem & robur eius, non est quod dicam. Sed Homerus poëtarum maximus, cùm quæreret quomodo heroum præstantissimum laudaret, non leoni, pardo-le, aut apro comparat robur illius, sed muscæ audaciæ, intrepidóque & constanti ad cœpta animo. Non enim temeritatem, sed fiduciam ipsi inesse dicit. Nam quum arcetur, inquit, tamen non abscedit, sed morsum appetit. Sic autem magnopere laudat muscam, & amplectitur, vt non semel, neque paucis in locis, sed sæpe de ea meminerit: ita illius commemoratio exornat carmina. Nunc enim gregarium eius volatum ad lac exponit: nunc Mineruam, matri dormienti infantem curanti comparans, quando telum à Menelao repellit, ne in lethalia loca incidat, muscam rursus in exemplum adducit. Quinetiam epitheto pulcherrimo ipsas ornauit, suaues ipsas appellans, ipsarúmque gregem gentes vocans. Adeò autem est valida, vt aliquid mordens vulneret, non

ὀπότε τὸ δάκνῃ, πρόσωπεί, οὐ

ἀνθρώπου δέρμα μόνον, ἀλλὰ
καὶ βοὸς, καὶ ἵππου. καὶ ἐλέφαντα
λυπεῖ, ἐς ταὶ ῥυτίδας αὐτῆ πα-
ρεισδυομένη, καὶ τῇ αὐτῆς φερ-
νομαίᾳ, κατ' λόγον τὸ μεγέ-
θοις ἀμύσσουσα. μίξεως δ', καὶ
ἀφροδισίων, καὶ γάμων, πολ-
λή τις αὐταῖς ἡ ἐλευθερία. καὶ
ὁ ἄῤῥην οὐ κατ' τὸν ἀλεκτρυ-
όνας σπᾶς εὐθὺς ἀπεπήδησεν, ἀλλ' ἐπιχεῖται τῇ θηλείᾳ
σπουδῇ, κἀκείνη φέρει τὸν
νυμφίον, καὶ συμπέτονται τῷ
ἐναέριον ἐκείνῳ μίξιν τῇ
πτήσει μὴ διαταράξαι. ἀπο-
τμηθεῖσα δὲ ἡ κεφαλὴ μῦα,
σπουδῇ ζῇ τῷ ἄλλῳ σώματι,
καὶ ἔμπνους ἐστίν. ὃ δὲ μέγιστον
ἐν τῇ φύσει αὐτῶν ὑπάρχει,
τοῦτο δὴ βούλομαι εἰπεῖν. καί
μοι δοκεῖ ὁ Πλάτων μόνον αὐ-
τὸ παιδεῦσαι ἐν τῷ περὶ ψυχῆς,
καὶ ἀθανασίας αὐτῆς λόγῳ.
ἀποθανοῦσα γὰρ μῦα, τέφρας
σπουδεισης, ἀνίσταται, καὶ
παλιγγενεσία τις αὐτῇ, καὶ
βίος ἄλλος ἐξ ὑπαρχῆς γίγνε-
ται, ὡς ἀκριβῶς πεπεῖσθαι
πάντας, ὅτι κἀκείνων ἀθανά-
τος ἐστὶν, ἡ ψυχὴ, εἰς τε καὶ ἀπολ-
λυθεῖσα, ἐπανέρχεται πάλιν,
καὶ γωνείζει, καὶ ἐπανίσησι τὸ
σῶμα, καὶ πέτεσθαι τὴν μῦαν
ποιεῖ. καὶ ἐπαλλήλους ἡ περὶ

hominis solùm, sed & bouis, & equi cutem. Elephanti etiam est molesta, quum eius in rugas ingressa, sua proboscide, pro ratione magnitudinis inciſuram facit. Coitus, venerea, nuptiæ, sunt ipsis liberrima: nec mas, prout galli, quum inscenderit, statim desilit, sed diu vehitur à fœmina, quæ fert sponsum: cõnuolántque, nec aërium illum coitum volatu destruunt. Obtruncata verò capite muſca diu reliquo corpore viuit, & spirat. Quod autem in ipsarum natura est maximum, tacere nolo: & hoc vnum mihi videtur omisisse Plato libris de anima, eiúsque immortalitate. Mortua namque muſca superfuso cinere reuiuiscit, & noua quædam generatio, atque ab integro alia ei fit vita: vt planè persuasum sit omnibus, illarum etiam immortalem esse animam: siquidem & digressa reuertitur, & agnoscit, suscitátque corpus, muſcámque volare facit: illámque de Hermotimo

Ερμοτίμῳ τῷ κλαζομενίῳ μῦθον, ὅτι πολλάκις ἀπεῖσα αὐτοῦ ἡ ψυχὴ, ἀπεδήμει καθ' ἑαυτήν. εἶτα ἐπανελθοῦσα, ἐπλήρου αὖθις τὸ σῶμα, καὶ ἀνίστα τὸν Ερμότιμον. ἀφ' ὃς ἡ αὐτὴ, καὶ ἄπετος οὖσα, τὰ ἀπὸ τῶν ἄλλων πονούμενα καρπεῖται. καὶ πλήρης αὐτῇ παντοῦ τράπεζα. καὶ γὰ αἶγες αὐτῇ ἀμέλγονται, καὶ ἡ μέλιττα οὐχ ἧκιστα μᾶλλον καὶ ἀνθρώποις ἐργάζεται. καὶ οἱ ὀψοποιοὶ ταύτῃ τὰ ὄψα ἡδύνουσι, καὶ βασιλέων αὐτῶν περιέρχεται. καὶ ταῖς τραπέζαις ἐμπεπατοῦσα, συνεστιᾶται αὐτοῖς, καὶ συναπολαύει πάντων. νεοττιὰν δ', ἢ καλιὰν, οὐχ ἑνὶ τόπῳ καταστήσατο, ἀλλὰ πλανήτην τὴν πᾶσιν κατὰ τὸν Σκύθας ἐπαναστρωφᾶται. ὅταν δὲ τύχῃ νὺξ τῆς γνώτου καταληφθεῖσα, ἐκεῖ καὶ ἑστᾶσα, καὶ ἡσυχὴν ποιεῖται, νὺξ σκότῳ μᾶλλον οἷς ἔφλεν, οὐδὲν ἐργάζεται, οὔτε ἀξιοῖ λανθάνειν τι πεφᾶσα, καὶ ἡγεῖται τι αἰσχρὸν ποιεῖν, ὃ ἂν φανῇ δρᾶσαι αἰσχυνεῖ αὐτήν. φησὶ δ' ὁ μῦθος καὶ ἄνθρωπον ποτὲ Μοῦσαν τὸ ἀρχαῖον γενέσθαι πάνυ καλὴν, λάλον μέντοι γε, καὶ σωμύλην, καὶ ᾠδικὴν, καὶ ἀντερασθῆναί γε τῇ σελήνῃ καὶ τὸ

Clazomenio fabulam declarat veram, nempe animam ipso relicto sæpe per se peregrè proficisci solitam, deinde reuersam denuo corpus implere, & Hermotimum suscitare. Et quanquam otiosa & remissa est musca, laboris alieni fructus decerpit: plenámque vbique mensam habet: nam ipsi & capræ mulgentur; & apis non minùs muscis quã hominibus mel elaborat. Huic & coci opsonia condiunt, & degustat antequam ipsi reges, cum quibus per mensas circumambulans conuiuatur, simúlque vescitur omnibus. Nidum autem aut tugurium non vno in loco constituit: sed volatum more Scytharum errabundum tollens, vbi à nocte deprehensa fuerit, ibi & domum facit, & lectũ. In tenebris verò, vt dixi, nihil operatur, neque vult clam quicquam facere, neque turpe quicquam à se fieri ducit, quod in luce factum, sibi sit dedecori. Ait verò fabula, etiam mulierem Muscam olim fuisse, admodum formosam, loquacem tamen, garrulámque & cãtatricem, & cum Luna eodem

αὐτὸ, ἀμφοτέρας τὸ Ενδυμίωνος. εἶτ' ἐπειδὴ κοιμώμενον τὸ μειρακιον σωφρονεῖν ἐπιχειρεν ἐρεθιζόμενον, καὶ ἀδουσα, καὶ κιθαρίζουσα ἐπ' αὐτῷ, τὸν μὲν, ἀγανακτῆσαι. τὴν δὲ σελήνην ὀργισθεῖσαν, εἰς τοῦτο τὴν μίαν μεταβαλεῖν. καὶ διὰ τοῦτο πᾶσι νῦν τοῖς κοιμωμένοις αὐτὴν τὸ ὕπνου φθονεῖν, μεμνημένην ἔτι τὸ Ενδυμίωνος, καὶ μάλιστα τοῖς νέοις, καὶ ἁπαλοῖς. καὶ τὸ δῆγμα δὲ αὐτὸ, καὶ ἡ τὸ αἵματος σπουδὴ, οὐκ ἀγριότητος, ἀλλ' ἔρωτος ὄντι σημεῖον, καὶ φιλανθρωπίας. οὐ γὰρ ἄλλωτον ἀπολαύει, καὶ τὸ κάλλους τι ἀπαυδίζεται. ἐγένετο δὲ κατ' ἐκεῖνον παλαιοῖς καὶ γυνὴ τις ὁμώνυμος αὐτῇ ποιήτρια, παγκαλὴ, καὶ σοφὴ, καὶ ἄλλη ἑταῖρα τῶν Ἀττικῶν σπουδαίας. περὶ ἧς καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἔφη, ἡ Μοῦσα ἔδακεν αὐτὸν ἄχρι τῆς καρδίας. οὕτως οὐδὲ ἡ κωμικὴ χάρις ἀπεῖπεν, οὐδὲ ἀπέκλεισε τὸ σκωπτὸν τὸ τῆς μούσης ὄνομα, οὐδ' οἱ γονεῖς ἠδοῦντο τὰς θυγατέρας οὕτω καλοῦντες. ἡ μὲν οὖν βαρυθυμία, καὶ σὺν μεγάλῳ ἐπαίνῳ μέμνηται τῆς μούσης, ὡς ἐν τούτοις,

Δεινόν γε δὴ μοῦσαν ἀλκίμῳ θέσθαι

tempore ambas in amore Endymionis contendisse. Deinde cùm dormientem adolescentem assiduè excitaret, nugans, cantans, superque ipsum lasciuiens, ægrè illum tulisse: Lunam verò iratam, in hoc muscam transmutasse. Et nunc propterea omnibus inuidere somnum dormientibus Endymionis memorem, in primis verò adolescentulis, & tenellis. Morsus autem & sanguinis auiditas, non est crudelitatis, sed amoris & humanitatis signum. Nam eo quo potest modo fruitur, & ex pulchritudine decerpit aliquid. Fuit etiam apud antiquos mulier quædam cognomento Musca, poëtria perquam formosa, & docta, aliàque insignis Athenienſium meretrix: de qua ait Comicus poëta, *Ad cor vsque eam Musca mordebat.* Sic neque comica gratia dedignata est, neque muscæ nomen excusit scena: neque pudebat parentes hoc nomine filias appellare. Itaque Tragœdia magna etiam cum laude de Musca meminit, vt in his,

Vt implacatum cade Muscæ pectitet.

δάμεν

Πυθαγόραν ἐπ' ἀνδράσιν σώμασιν, ὡς πλανᾶται φόνου,
Ἀνδρὰς δ' ὁπλίτας πολέμιον παρβᾶν δόρυ.

Mirum in virorum hanc deſilire corpora,
Timeri & hoſtu haſtam ab armatu viru.

Πολλὰ αὖ εἶχον εἰπεῖν κἀμοὶ περὶ μύιας τὰ πυθαγορείκης, εἰ μὴ γνώριμος ἦν ἅπασιν ἡ κατ' αὐτὴν ἱστορία. γίγνονται δὲ καὶ μέγιστοί τινες μύαι, αἱ φρυγανίσκας οἱ πολλοὶ καλοῦσιν, οἱδὲ, κυνῶπες, βαχυτᾶται τὸν βόμβον, καὶ τὴν πτῆσιν ὠκύτατοι. εἶσι καὶ μακροβιώτατοί εἰσι, καὶ τὸ χειμῶνος ὅλου ἄστεοι διαμένουσιν, ὑπορρηγνῦσαι τοῖς ὀρόφοις μάλιστα. ἐφ' ᾧ δὲ κἀκεῖνο θαυμάζειν ἄξιον, ὅτι ἀμφότερα καὶ τὰ θηλέα, καὶ τὰ ἄῤῥενα δρῶσι, βαίνοντες ὀπίσω τῷ μέρει κατὰ τὸν Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης παῖδα, τὸν μικτὸν τὴν φύσιν, καὶ διπλοῦν τὸ κάλλος. πολλὰ δ' ἔτι ἔχων εἰπεῖν, καταπαύσω τὸν λόγον, μὴ καὶ δόξω κατὰ τὴν παροιμίαν, ἐλέφαντα ἐκ μύιας ποιεῖν.

Multa quoque de Muſca Pythagoræ haberem dicenda, niſi nota eſſet omnibus hiſtoria. Sunt etiam muſcæ quædam, quas vulgus appellat militares: alij verò canes: ſonitu aſperrimæ, & volatu velociſſimæ. Hæ & longiſſimæ ſunt vitæ, & tota hyeme perdurant impaſtæ, ſub tectis potiſſimùm contractæ. In quibus & illud eſt dignum admiratione, quòd vtrumque, vicem nimirum fœminarum & marium obeunt, ſe inuicem inſcendentes, vt Mercurij & Veneris filius, qui natura fuit miſta, duplicíque forma. Poſſem etiam multa præterea dicere, ſed finem orationi imponam, ne quod trito fertur adagio, ex Muſca elephantem facere videar.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ὠνούμενον.

AD INDOCTVM, ET MVLTOS LIBROS ementem

ARGVMENTVM.

Acerbè obiurgat, ex popularibus suis, quendam, diuitem, & multos vndique libros commercantem, caterum indoctum, illud ostendens, quòd non librorum copia, & speciosa supellex, sed assidua ac diligens lectio, doctum faciat. Hinc orditur vt dicat, Errare illum, si quia libros multos ac pretiosos habeat, propterea se putet, inter doctos ac eruditos recensendum esse. Rationes sumuntur à causis, & qualitate personæ, videlicet quoniam ipse prorsus literarum ignarus sit, & non libri, sed librorum lectio eruditos faciat, perinde vt nec arma militem, sed animus præsens, & vtendi peritia. Atque hoc argumentum postea multis similibus & exemplis, per inductionē amplificat. Postea autem & factum illius in suspitionem vocat, & à causis finalibus criminatur, quas ipsas quoque vt vanas & indignas pleraſque confutat, & irridet, præcipuè vltimam, qua videbatur Imperatorū, seu regū, vt ipse vocat, gratiam ambire: quam & à circunstantijs personæ refellit, & stultitiam illius comparatione quadam depingit. Ad postremum graniter obiurgat illum, & commonet quibus rebus, relicto hoc inutili cōmendorum librorum fructu incumbere potiùs debeat, quo videlicet & rei consulat, ac famæ ipsi suæ.

Αἰ μὲν ἐναντίον οὐδέν ἐστιν οὗ ἐθέλεις, ὅτῳοῦν ποιεῖς. οἴει μὲν γὰρ ἐν παιδείᾳ καὶ ἄνδρα εἶναί τινα δόξειν, ἀτουδὴ σιωπῶντος ὄχλος τὰ κάλλιστα τῶν βιβλίων. τόδε σοι πρὸς τὰ κάλλιστα χωρεῖ, καὶ ἔλεγχος γίγνεται τῆς παιδεύσεως πρὸς τοῦτο. μᾶλλι-

AT sanè quod tu facis, si quod voluntate intendis, aduersatur. Neque enim putas vt eruditus videare, si optimos quosque libros omni studio coëmeris. Verùm hoc tibi deorsum recidit: tuæque inscitiæ est quodammodo argumentum: tametsi

σα ; οὐδὲ τὰ κάλλιστα ὠνῇ, ἀλλὰ πιστεύῃ τοῖς ὡς ἔτυχεν ἐπαινέσι, καὶ ἔρμαιον εἶναι τὰ τοιαῦτα ὑπὸ ψευδομένων τοῖς βιβλίοις, καὶ θησαυρὸς ἕτοιμος τοῖς καπήλοις αὐτῶν. ἢ πόθεν γάρ σοι διαγνῶναι δυνατὸν, τίνα μὲν παλαιὰ, καὶ πολλοῦ ἄξια, τίνα δὲ φαῦλα, καὶ ἄλλως σαπρὰ, εἰμὴ τῷ διαβιβρῶσθαι, καὶ κατακεκόφθαι αὐτὰ τερμαίρεσι, καὶ συμβούλοις τῶν σέας ὑπὸ τῶν ἐξέτασιν παραλαμβανέις; ὑπὲρ τοῦ ἀκεραίους, ἢ τοῦ ἀσφαλοῦς ἐν αὐτοῖς, τίς, ἢ ποία διάγνωσις; ἵνα δέ σοι δῶ αὐτὰ ἐκεῖνα κεκρικέναι, ὅσα ὁ Καλλῖνος ἐς κάλλος, ἢ ὁ Ἀρίδημος ἀθλητικὸς σῶ ὑπεμελήθη τῇ πάσῃ χεάψαιεν, σοὶ τί ὄφελος ὦ θαυμάσιε τοῦ κτήματος, οὔτε εἰδότι τὸ κάλλος αὐτῶν, οὔτε χρησομένῳ ποτὲ οὐδὲν μᾶλλον, ἢ τυφλὸς ἄν τις ἀπολαύσειε κάλλους παιδικῶν; σὺ δὲ, ἀνωφελῶς μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρᾷς τὰ βιβλία, καὶ νὴ Δία κατακόρως, καὶ ἀναγιγνώσεις ἔνια πάνυ ὑπερέχων, φθονοῦντος τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸ κακὸν, διὰ μὴ εἰδέναι τὰ ἀφετλὼ, καὶ βάσιν, καὶ σωϊνα ὅστις μὲν τῶν ὀνομάτων, ὅσα τε πρὸς

neque mercaris optimos, sed vt quisque laudatur, fidem habes: eorúmque qui hęc de libris mentiuntur, es lucrũ, illíſque librorum caponibus, paratus theſaurus. Nã quomodo veteres, eximióſque à futilibus, putridíſque dignoſcere queas, niſi inde cõijcias quòd arroſi ac mutili: tineáſque his dijudicandis in cõſilium adhibeas? Nã quî poſſis hæc liquidò ac certò peruidere? Et vt dem te id ipſum iudicaſſe, & quæ pulcherrimè Callinus, & quę celebris ille Atticus omni cura conſcripſerint: quid ex hac poſſeſſione, ô præclare, capis commodi, qui neque ſcriptorum pulchritudinem noris, neq; vnquã vtaris, nihilo magis quã cæcus pueri venuſtiſſima facie fruatur? At tu apertis quidem oculis, Dac per Iouẽ ad tædium vſq; libros vides, & nonnullos percurrendo legis, vt os anteuertant oculi. Nondũ tamen hoc ſatis eſt, niſi noris virtutem & vitiũ orationis totius, & ſcriptorũ omnium ſenſum intelligas, quíque ſit vocabulorũ ordo, & quæ ad rectam regulam author ſtema. οὐδέπω δὲ τοῦτό μοι ἱκανὸν ἑκάστου τῶν ἐγγεγραμμένοις σύμπασι, τίς δὲ ἡ τάξις τῶν ὀρθὸν κανόνα τῷ συγγραφεῖ

ἀπηκείβωται, καὶ ὅσα κίβδηλα, καὶ νόθα, καὶ παρακεχαραγμένα. τί οὖν φὴς, καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ὑμῖν εἰδέναι; πόθεν, εἰ μή ποτε παρὰ τῶν μουσῶν κλῶνα δάφνης, καθάπερ ὁ ποιμὴν Ἑλικῶνος λαβών; Ἑλικῶνα μὲν γὰρ, ἵνα διατρίβειν αἱ θεαὶ λέγονται, οὐδὲ ἀκήκοας οἶμαί ποτε, οὐδὲ διατρίβας τοιαύτας ὑμῶν ἐν παισὶν ἐτύθη. σοὶ καὶ μειρακίῳ μουσῶν ἄρασθαι. ἐκεῖναι γὰρ τῷ ποιμένι μὲν ὡς ἐν εὐκτήτῳ φαυλίῳ, σκληρῷ αὐδεῖ, καὶ δασεῖ, καὶ πολλῷ τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἀμφαίνοντι. οἷῳ δὲ σοί. καί μοι φράσον τῆς λιβανίτιδος, ἆρα ἐν τῷ παρόντι τὸ μὴ σύμπαντα σαφῶς εἰπεῖν, οὐδὲ ἐγγὺς γενέσθαι πώποτε ἂν εὖ οἶδ' ὅτι κατηξίωσαν, ἀλλ' ἀντὶ τῆς δάφνης μυρρίνην ἄν, ἢ καὶ μαλάχης φύλλοις μασχοῦσαι, ἐπιλαβεῖν ἂν τῶν τοιούτων ὡς μὴ μαθόντα μήτε τὸν Ὀλμειὸν, μήτε τὸν τοῦ ἵππου κρήνην, ἄντρα ἃ ποιμένιοι διψῶντι, ἃ ποιμένων σώμασι καθαροῖς πόσιμα. καίτοι εἰ πάνυ ἀναίσχυντος εἶ, καὶ ἀδρεῖος τὰ τοιαῦτα, τολμήσειας ἂν ποτε εἰπεῖν ὡς ἐπαιδεύθης, ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε ἢ ἐν χερσὶ σοὶ τὰ βιβλία

exegerit, quæ adulterina, & notha, ac fubærata. Quid igitur respondes? num hæc nosse te, cùm nunquam didiceris? Vnde, nisi vt quondam ille pastor aureum ramum à Musis tu quoque acceperis? Heliconem enim, vbi Musas versari aiunt, neq; audiuisti puto vnquam, neque in his puer cùm esses, versatus es, tibique Musarum meminisse nefas est. Etenim ipsas pastori apparere non piguit, aspero hirsutóque viro, multóque sole corpus exustum præ se ferenti. Sed ad te qualis es (ac te per Libanitidem oro, cõcede mihi vt non omnia in præsentiarũ apertè dicam) noluissent vnquam, sat scio, accedere: sed te non lauro, verùm myrto, aut maluæ foliis cæsum, ab huiusmodi rebus amouissent, ne aut Olmeum, aut Hippocrenen inquinares: quorum aquam, vel à gregibus sitientibus, vel puris pastorum oribus potari cõuenit. Quanquam autem es valdè impudens, & in rebus huiusmodi fortis: nõ tamen ausis affirmare bonis literis te fuisse imbutum: aut operam dedisse vnquam vt libros propiùs familiares

ωμουσίας, ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα, ἢ τῷ δεῖνι ξυνεφοίτας. ἀλλ' ἐνὶ τούτῳ μόνῳ πάντα σοι ἥξειν ἀναδραμοῦσθαι τῶν ἐλπίζεις, τῷ κτᾶσθαι πολλὰ βιβλία. κἂν δὴ ταῦτα, ἔχε ξυλλαβὼν ὁπόσα τὰ τοῦ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ὁ ῥήτωρ ἔγραψε, καὶ τὰ τοῦ Θουκυδίδου, ὅσα παρὰ τῷ Δημοσθένους, ἃ αὐτὰ ὀκτάκις μετεγεγραμμένα εὑρεθῆναι λέγουσι. καὶ ἅπαντα ὁπόσα κτήσῃ, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί σοι ἐκ τούτου πλέον εἰς σοφίαν κτήσεται, κἂν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ ὀπισθονόμος, ἢ ξυγκολλήσας, ἃ φιλοβαλλόμενος πεφυκὼς ἦς; πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος ἂν πανοπλίαν φορῇ, κἂν χρύσεα ἔχῃ σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον μὲν ἔχεις ἐν τῇ χειρί, καὶ ἀναγιγνώσκεις ἀεί. τῶν δὲ ἀναγιγνωσκομένων οἶδα οὐδέν, ἀλλ' ὄρος λύρας ἀκούεις, κιθάρᾳ τὰ ὦτα. ὡς εἰγε τὸ κεκτῆσθαι τὰ βιβλία, καὶ πεπαιδεῦσθαι ἐποίουν ἀπόντων τῶν ἐχόντων, πολλοὶ ἂν ὑμῶν ἀκόντων τὸ κτῆμα ἐωνήσαντο ἄξιον, καὶ μόνοι ὑμῶν οἱ πλούσιοι, εἰ ἀσπερ ἐξ ἀγορᾶς οὕτω καὶ ἐκ βιβλιοπωλείου ἐφοίτων. τίς δὲ τοῖς ἐμπόροις, καὶ τοῖς βιβλιοπώλαις

tibi redderes: aut hunc præceptorem, aut hunc condiscipulum habuisse. Et nunc illa omnia hoc vno te consequuturum speras, si multos libros congesseris. Si hoc es animo, age conquire quæcunque Demosthenes orator propria manu scripsit: quinetiam Thucydidis historiam, quæ ab eodem Demosthene octies præclarè exscripta reperta est. Iam vt tot possideas libros quot Sylla in Italiam Athenis aduexit, qnid inde plus ad eruditionem habeas, quanuis his suppositis dormias, & affixos circunferas? Sicut enim adagio fertur, Simia est simia, etiamsi aurea gerat insignia. Librum verò semper quidem habes & legis, nihilque intelligis eorum quæ legis: sed velut asinus micans auribus lyram auscultas. Quòd si librorum copia doctum redderet eum qui comparasset, magni profectò pretij res esset, vobisque diuitibus tantùm propria: siquidem veluti in foro pauperes nos in auctione superantibus mercari liceret. Et quis cum mercatoribus, & bibliopolis

πεισειν αὖ περὶ παιδείας, τοσαῦτα βιβλία ἔχοισι, καὶ πωλῶσι; ἀλλ' εἰγε διαλέγεσθαι ἐθέλοις, ὄψει μηδ' ἐκείνους πολύ σου τὰ εἰς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους μᾶλλον ἢ φωνὴν, ὥσπερ σὺ, ἀξυνέτους ὄντας γνώσει, οἵους εἰκὸς εἶναι τοὺς μηδὲν τῶν καλῶν καὶ αἰσχρῶν καθιερωκότας. κρίνοι σὺ μὲν δύο ἢ τρία παρ' αὐτῶν ἐκείνων ἀριθμὸν ἔχεις. οἱ δὲ, νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν διὰ χειρὸς ἔχουσιν αὐτά. τίνος οὖν ἕνεκα δεῖ σοὶ ταῦτα, εἰ καὶ μὴ ταῖς ἀπορήκασι αὐτοῖς τὰ βιβλίων ἐγὼ πεπαιδεῦσθαι, τοσαῦτα περιεχούσας παλαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμματα; καί μοι εἰ δοκεῖ, ἀπόκριναι. μᾶλλον δ' ἐπεὶ τοῦτό σοι ἀδιώατον, πίστευσον γοῦν, ἵν' ἀπαίτευσον πρὸς τὰ ἐρωτώμενα. εἴ τις αὐλεῖν μὴ ἐπίσταιτο, κτήσαιτο τοῦ Τιμοθέου αὐλοὺς, ἢ τοῦ Ἰσμηνίου, οὓς ἐπτὰ ταλάντων ὁ Ἰσμηνίας ὁ Κορίνθιος ἐπρίατο, ἆρα διὰ τοῦτο καὶ αὐλεῖν δυνήσεται; ἢ ὄφελος αὐτῷ τῆς κτήσεως, ἂν ἐπίστασθαι χρῆσθαι καὶ τῷ τέχνῃ; εὖγε εἰ ἔνευσας. εἰ δὲ καὶ τοῦ Μαρσύου, ἢ Ὀλύμπου κτησάμενος, αὐλήσειεν ἄν, μὴ μαθών. τί δ' εἴ τις τὸν Ἡρακλέους τὸ-

qui tot libros habent & vendunt, de eruditione certaret? Quos si coarguere velis, videris neque illos tibi eruditione præstare: sed quemadmodum tu, barbarè loqui, & cognitione carere: quales eos esse par est, qui in honesti & turpis contemplatione nunquam sunt versati. Imò tu duos, tresve libros ex ipsis emptos habes: at eos illi noctes diésque præ manibus habent. Cui bono igitur hos emis, si neque cellulas ipsas librorum doctas euasisse ducis, cùm tot veterum authorum scripta complectantur? Age verò, si videtur respondemihi, vel potiùs, quoniam illud non potes, annue vel abnue ad interrogata. Siquis tibia canendi artis ignarus haberet Timothei tibias, aut quas Ismenias septem talentis emit Corinthi, an propterea tibia canere posset? an potiùs huius rei, qua nescit ex arte vti, nullus ei erit vsus? Rectè quidem abnuisti. Neque enim si Marsyæ vel Olympi tibias possideret, ijs caneret non edoctus. Quid? siquis Herculis

τοξα κτήσαιτο, μὴ φιλοκτήτης ὤν, ὡς δοκεῖ σοι τείνασθαί τε αὐτὰ καὶ ἐπὶ σκοπὸν τοξεῦσαι, τί σοι καὶ οὗτος δοκεῖ; ἆρ' ἂν ἐπιδείξασθαί τι ἔχων τοξότου ἄξιον; ἀπλεύσας καὶ τοῦτο. καὶ ταῦτα δὴ καὶ ὁ κυβερνᾶν ἐπιστάμενος, καὶ ἱππεύειν μὴ μεμελετηκὼς, εἰ ὁ μὲν, ναῦν καλλίστην παραλάβοι τοῖς ἄπασι καὶ εἰς κάλλος, καὶ εἰς ἀσφάλειαν κάλλιστα ἐξηρτυμένην, ὁ δὲ, ἵππον κτήσαιτο μηδὲν, ἢ κεντρεῖν, ἢ καταφορεῖν, ἐλέγχοιτο ἂν οἷμαι ἑκάτερος, ἐπιστάμενος ὅ, τι χρήσαιτο ἑκατέρῳ. ὑπίσχνεις καὶ τοῦτο; πείθου δὴ, καὶ τοῦτό μοι ὑπίσχνου, εἴ τις θαττον σὺ ἀπαίδευτος ὤν, ἀνοῦτο πολλὰ βιβλία, ἢ σκώμματα οὗτος εἰς ἀπαίδευσιαν καθ' ἑαυτοῦ ἐνέγκοι; τί ὀκνεῖς ὑπισχνεῖσθαι τοῦτο; ἐλέγχος γὰρ οἷμαι σαφὴς οὗτος, καὶ τῶν ἀμφοῖν ἑκάστου ἐνδεὴς τὸ παραχρῆμα ἐκεῖνο ὑπισχνεῖσθαι. τί κοινὸν κυνὶ καὶ βαλανείῳ; Καὶ ἐγένετό τις οὐ πρὸ πολλοῦ ἐν Ἀσίᾳ πλούσιος ἀνὴρ, ὃν συμφορᾶς ἀποτιμησάμενος ἀμφοτέρους τοὺς πόδας, ἀπὸ χρυσοῦς οἷμαι ἀποκαπήτας. ἐπειδὴ ξυνέβη αὐτῷ, οὗτος τοίνυν

arcus habeat, nec sit Philoctetes, vt eos intendere possit, & in scopū iaculari, quid tibi videtur iste? num qui dignum sagittario edat opus? Hoc quoque abnuisti. Eodem pacto & qui nauim gubernare non nouit, neque qui in equitatione se exercuit: ille si nauim pulcherrimam, & aduersus ventorum & procellarum impetus munitissimam accepit: hic verò Medicum equum, vel centauro satum, vel cappaphorū habet, vterque vt puto argueretur, vtroq; vti nescius. Hoc-ne annuis? Crede obsecro, & hoc annue. Siquis quemadmodū tu indoctus, multos libros emat, nonne scommata in insciciam suam profert? Quid? te piget hoc annuere? Nam clarū vtique est hoc argumētum, quíque hoc ita fieri cernunt, vulgatum illud protinus inclamāt. Quid cani cum balneo? Fuit non ita multò antè in Asia vir opulentus, cui ex calamitoso casu truncati sunt ambo pedes, frigore vt puto, putrefacti, quum aliquando per niuem fortè iter fecisset. Ille igitur miserabilem hanc fortunam perpessus,

ποτε διὰ χιόνος ὁδοιπορήσας, τοῦτο μὲν ἐλεεινὸν ἐπεπόνθει,

καὶ παραπεύων τὴν δυσχέραν, ξυλίνους πόδας πεποίητο. καὶ τούτοις ὑποδούμενος, ἐβάδιζεν, ὑπισχνούμενος ἅμα τοῖς οἰκέταις. ἐκεῖνο δὲ γελοῖον ἐποίει. κρηπῖδας γὰρ καλλίστας ὠνεῖτο νεοτμήτους ἀεί, καὶ τὴν σκλείσιν πραγματείαν περὶ ταύτας εἶχεν, ὡς καλλίστοις ὑποδήμασι κεκοσμημένα εἴη αὐτῷ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δή. οὐ ταῦτα οὖν καὶ σὺ ποιεῖς, χαλκοῦν μὲν ἔχων, καὶ σοφὸν τὸν γνώμονα, ὠνούμενος δὲ χρυσᾶς ἐμβάτας, οἷς μόλις ἄν τις καὶ ἀρτίκους ἐμπεριπατήσειεν; ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ τὸν Ὅμηρον ἐπαρίθμησαι πολλάκις, ἀναγνώτω σοί τις αὐτῆς λαβὼν τὴν βίβλον τῆς Ἰλιάδος ῥαψῳδίαν, ἧς τὰ μὲν ἄλλα μὴ ἐξετάζειν. οὐδὲν γὰρ αὐτῶν πρὸς σέ. πεποίηται δέ τις αὐτῷ ἀγγελιαφόρος, παγγέλοιος ἄνθρωπος, διάστροφος τὸ σῶμα, καὶ λελωβημένος. ἐκεῖνος τοίνυν ὁ Θερσίτης ὁ τοιοῦτος, εἰ λάβοι τὰ Ἀχιλλέως παρασκεύια, οἶει ὅτι αὐτίκα διαθεῖ καὶ καλὸς ἅμα, καὶ ἰσχυρὸς ἂν γένοιτο, καὶ ὑποπηδήσεται μὲν τὸν ποταμὸν, ἐπιθολώσει δὲ αὐτῷ τὸ ῥεῖθρον τῷ φόνῳ τῶν Φρυγῶν, ἀποκτενεῖ δὲ καὶ Ἕκτορα, καὶ πρὸ αὐτοῦ, τὴν

vt infœlicitatem ſolaretur, ligneos pedes cõparauerat, quibus ſubligatis, ſimul innixus famulis, incedebat. Ridiculum etiam hoc faciebat, quòd pulchertimas crepidas ſemper nouas emebat, plurimámque in hoc ponebat operam, vt ſpecioſiſſimis calceis ſua ligna, pedes nimirum ornarentur. Annon hæc facis tu quoque qui cùm mente ſis clauda & ſiculna, emis tamen auratos ſoccos, quibus ægrè inambularét, etiam qui integris eſt pedibus? Quoniam autem inter alios codices Homerum ſæpius emiſti, legat tibi aliquis ſecundum librum Iliados: nec alia perpendas: eorum enim nihil ad te, præter quàm qui hîc introducitur concionem habens, homo vehementer ridiculus, torto mutilóque corpore. Ergo ſi Therſites ille huiuſmodi, Achillis arma ſumeret, putaſ-ne propterea formoſum protinus, fortémque futurum, qui & fluuium tranſiliat, & alueum turbet cæde Phrygum: poſtea interficiat Hectorem, & ante ipſum

Λυκάονα, ἢ τὸν Ἀστεροπαῖον, μανδύφορον ὄντα τῶν ὅπλων τὴν μεσηρίαν δυνάμενος; οὐκ αἰσχύνῃ. ἀλλὰ καὶ γέλωτα αὐτὸν ἐμποιεῖς, χαλκοῦν ὄντα τὴν ἀσπίδι, ἢ ὅτι σῶμα κατασπᾷ ὑπὸ τοῦ βάρους, καὶ ὑπὸ τῷ κράνει, ὁπόταν ἀναδύσεται, βλοσυρὸν τὸν παρβλῶπας ἐκφαίνεις αὐτῷ ὀφθαλμοὺς, καὶ τὸν ὄκρεας ἐπείρων τῷ τῶν μιλτοφόρων κνημιδίῳ, καὶ τοῖς κνημίσι σπουδόμενος. καὶ ἅλας, αἰσχίων ἀμφοτέρους, ἢ τὸν δημιουργὸν αὐτῶν, ἢ τὸν βαπτιστήν. τὸ αὐτὸ δὲ ἢ σὺ πάσχων, οὐχ ὁρᾷς, ὁπόταν τὸ μὲν βιβλίον, ἐν τῇ χειρὶ ἔχῃς παγκαλόν, περιῳκοδομημένον ἔχον τὴν διφθέραν, χρυσοῦν ἢ τὸν ὀμφαλόν. ἀναγιγνώσκεις ἢ αὐτὸ βαρβαρίζων, καὶ καταμωμώμενον, ἢ διαφθείρων. ὑπὸ μὲν τῶν πεπαιδευμένων, καταγελάσθαι. ὑπὸ ἢ τῶν ξυνόντων σοι καλάκων, ἐπαινούμενος. οἱ ἢ αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους ὑπερασπίσωσι, γελῶσι τὰ πολλά. δόλιά σοι διηπάσθαι τὴν παιδὶ ἡμῶμον. Ταραντῖνος, ἐξάγγελος τοῦνομα, τῶν οὐκ ἄσημα νικῶσι πύθια. τὸ μὲν

Lycaonem, & Asteropæum, cùm ne hastam quidem humeris sustinere queat? Negabis opinor, & irridebitur ille sub clypeo claudicans, atque in faciem præ pondere procumbens, & sub galea, quum suspicit, ostendens suos illos strabos oculos, & loricam gibbo dorsi attollens, laxásque ocreas gerens: denique vtrumque dedecore afficiens, eorum armorum & opificem, & dominum. Non vides idem accidere tibi, quum præ manibus habes librum pulcherrimum, cuius aluta est purpurea, & aureus vmbilicus: eúmque barbara voce legis, deformas, & distorques: vnde viris eruditis risum mouues: & tamen te laudant assentatores, qui tecum versari solent, quanquam auersa facie se inuicem intuentes plerunque rident. Cæterùm quiddam tibi narrare velim quod in Pythijs factum est. Tarentinum quendam, nomine Euangelum, apud Tarentinos non obscuro loco natum, Pythia vincendi inuasit cupido. Is cùm certamen quod nudi ineunt,

ἀφανῶν ἐν τῷ Ταράντι, ἐπεσώθη. τῆς γυμνῆς ἀγωνίας,

αὐτῷ ἐδόκει αὐτῷ ἀδύνατον
εἶναι, μήτε θεὸς ἰσχύν, μήτε
θεὸς ὠκύτητα εὖ πεφυκότι.
κιθάρᾳ δ', καὶ φδῇ, ῥᾳδίως
κρατήσειν ἐπείδη τῶν κα-
τεργάτων ἀνθρώπων, ὡς εἴ τε
περὶ αὐτὸν, ἐπαινούντων, καὶ
βοώντων, ὁπότε καὶ τὸ σμι-
κρότατον ἐκείνος ἀνακρούσαιτο.
ἦκεν οὖν εἰς τοὺς Δελφοὺς, πά-
τε ἄλλα λαμπρὸς, καὶ δὴ καὶ
ἐσθῆτα χρυσοπάστον ποικίλμα-
τος, καὶ στέφανον δάφνης χρυσῆς
κάλλιστον, ὡς αὐτὴ καρπὸ τῆς
δάφνης, σμαράγδους εἶναι
ἐσομένους τῷ καρπῷ. τὴν
μὴν κιθάραν αὐτὴν ἐποίησε
πρὸς τι χρῆμα, εἰς κάλλος, καὶ πολυ-
τέλειαν, χρυσῷ μὲν τὸ ἀκηράτου πᾶσαν, σφραγῖσι δὲ, καὶ λί-
θοις ποικίλοις κατακεκοσμη-
μένην, μουσῶν μεταξὺ, καὶ
Ἀπόλλωνος, καὶ Ὀρφέως ἐντε-
τορευμένων. θαῦμα μέγα τοῖς
ὁρῶσιν. ἐπεὶ δ' οὖν ποτε καὶ
ἦκεν ἡ τῶ ἀγῶνος ἡμέρα, ῥῆτ-
ραι μὲν ἦσαν, ἔλαχε δὲ μέσος αὐτῶν
ὁ Εὐάγγελος ᾄδειν. καὶ μὲν Θέ-
σπιν τ' Θηβαῖον οὐ φαύλως ἀ-
γωνισάμενον, εἰσέρχεται οὖν
ὅλος περιλαμπόμενος τῷ χρυ-
σῷ, καὶ τοῖς σμαράγδοις, καὶ βη-
ρύλλοις, καὶ ὑακίνθοις. καὶ ἡ πορφύρα δὲ ἐνέφαινε τὴν ἐσθῆτα,

suarum non esse virium tem-
tim iudicasset, quippe qui
neque robore, neque veloci-
A tate esset præditus: persua-
sione scelestorum illorum
hominum, quos familiares
habebat, laudantes, & ad exi-
lissimum quemque cantus
strepitum applaudentes, ad-
B ductus est, vt crederet se ci-
thara & cantu facilè victo-
riam adepturum. Itaque ve-
nit Delphos, præter cætera
ornamenta, etiam veste auro
intertexta, & corona pul-
C cherrima aureis lauri foliis
plexa, insignis, cui loco bac-
carum lauri inserti erant
magnitudine illis pares sma-
ragdi. Cithara quoque mirū
in modum pulchra & magni-
fica, tota ex purissimo auro
D conflata, annulis & gemmis
varijs exornata; atque inter
ea Musarum, Apollinis, &
Orphei imagines insculptæ,
magnæ spectatoribus erant
admirationi. Cùm itaque
E venisset certaminis dies, tres
fuerunt certaturi, obtigitque
sors Euangelo vt secundus
caneret. Ille post Thespin
Thebanum qui non malè
suas partes egerat, ingre-
ditur auro, smaragdis, be-
ryllis, & hyacinthis totus
circunfulgens, ipsaque pur-
pura quæ inter aurū interlu-

cebat,

μεταξὺ τῶ χρυσοῦ διεφαίνετο. τούτοις ἅπασι θεσπεσιωτάτοις τὸ θέατρον, καὶ θαυμασίης ἐλπίδος ἐμπλήσας τὸν θεατάς, ἐπειδή ποτε ἦν ἅπαν, καὶ κιθαρίσαι πάντως ἔδει, ἀναγκαίως μὲν ἀνάρμοστόν τι, καὶ ἀσυνταχτον. ἀπορρήγνυσι γὰρ τρεῖς ἅμα χορδὰς, σφοδρότερον τῶ δέοντος ἐμπεσὼν τῶ κιθάρᾳ. ἄδειν γὰρ ἀρχόμενος ἀπόμουσόν τι, καὶ λεπτὸν, ὥστε γέλωτα μὲν πάντων ἡμέρωσαι τῶν θεατῶν. τοὺς αὐλοθέτας δ' ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τῆ πόλμα, μαστιγώσαντας αὐτὸν, ἐκβαλεῖν τοῦ θεάτρου. ὅτιοῦν δὲ γελοιότατος ἄφθη, δακρύων ὁ χρυσοῦς Εὐάγγελος, καὶ ὑπὸ τῶν μαστιγοφόρων συρόμενος διὰ μέσης τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ σκέλη καθήματωμένος ἐκ τῶν μαστίγων, καὶ συλλέγων χαμόθεν τὰς κιθάρας τὰς σφετερίδας. ἐξεπιτήδειόν γὲ, καὶ εἰκὸς ἦν ξυμμαστιγουμένῳ αὐτῷ. μικρὸν δ' ὕστερον μετ' αὐτὸν, Εὔμηλος τις ἠλεῖος εἰσήρχετο, κιθάραν μὲν παλαιὰν ἔχων, ξυλίνοις δὲ κόλλοπας ἐπηρεισμένον, ἐσθῆτα δὲ, καὶ μίτρᾳ σὺν τῶ σεσαιμένῳ δέκα δραχμῶν ἀξίαν. ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἅπας δεξιῶς, καὶ κιθαρίσας κατὰ τὸν νόμον τῆς τέχνης,

cebat, vestì decus addebat. Quibus cùm iam theatrum obstupefecisset, & incredibili quadam spe spectatores replesset, cùm omnino iam A & citharam pulsare, & occinere esset necesse, præludit inconcinnum quiddam, & incompositum. Tum grauiùs quàm par erat increpata cithara, tres simul fides rumpit, & ineptum tenuémque cantum incipit: ita vt spectatoribus vniuersis ortus sit risus, & ludorum præfecti, hominis temeritate offensi, eum lo- C ris cæsum è theatro eiecerint. Hic verò iucundissimum erat spectaculum, aureus ille Euangelus, cùm a lictoribus per mediam scenam traheretur, lachrymans, crura plagis cruentus, D humi collapsos interim dum vnà cum ipso vapulat, colligens citharæ annulos. Post hunc exiguo spatio temporis interiecto, prodit Eumelus quidam Eleus, peruetustam habens citharam, cuius verticilla erant lignea, & vestem cum serto vix decem drachmis æstimandam. At ille cùm eruditè cecinisset, & ritè, sicut ars postulat citharam pulsasset,

σκεφάτει, καὶ αἰσκημύηετο, καὶ τῷ Εὐαγγέλῳ κατεγέλα, μάτην ἐμπομπεύσαντος τῇ κιθάρᾳ, καὶ τῷ σφεαλίσιν ἐκείναις. καὶ ἐπεῖν γε λέγεται πρὸς αὐτὸν, ὦ Εὐάγγελε, σὺ μὲν χρυσῆν δάφνην πεπείκεισαι, πλουτεῖς γὰρ, ἐγὼ δὲ ὁ πένης, τῷδε δελφικλεῖ. πλὴν τοῦτό γε μόνον ὤγησον τὸ σκευῆς, ὅπη μηδὲ ἐλεούμενος ὑπὸ τῆς πεπῆς ἀπέρχῃ, ἀλλὰ μυσύμενος πρόσεστι διὰ τὸ ἀπρεπὲς σου ταύτῃ, καὶ περιπλεῖ ψυχρόν. περὶ πάντα δή σοι καὶ Εὐάγγελος οὗτος, παρ' ὅσον σοὶ γε οὐδὲ ὀλίγον μέλει τὸ γέλωτος τῶν θεατῶν. ὃ ἄκαιρον δ' ἂν ἡγοῦτο, καὶ λέσβιον μῦθόν τινα διηγήσασθαί σοι, παλαιὸν ἡγούμενον. Ὅτε τὸν Ὀρφέα διεσπάσαντο αἱ Θρᾷτται, φασὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σὺν τῇ λύρᾳ εἰς τὸν Ἕβρον ἐμπεσοῦσαν, ἐμβληθῆναι εἰς τὸ μέλαν πέλαγος, καὶ ἐπιπλεῖν γε τὴν κεφαλὴν τὴν λύρᾳ, τὸν μὲν, ἁδουσαν θρηνόν τινα ἐπὶ τῷ Ὀρφεῖ ὡς λόγος, τὴν λύραν δὲ ἀυτὴν ὑποηχεῖν, τῶν ἀνέμων ἐμπνεόντων ταῖς χορδαῖς. καὶ οὕτω μετὰ ὠδῆς περισενεχθῆναι τῇ Λέσβῳ. κἀκείνους ἀνελομένους, τὴν μὲν κεφαλὴν καταθάψαι, ἱερὸν γὰρ τὸ βασκεῖον

victor proclamabatur, & Euangelum irridebat, qui nequicquam cithara, aureisque annulis sese ostentasset. Eúmque sic allocutum esse aiunt. Tu quidem Euangele aurea lauro es redimitus, quia es diues, ego Delphica, quia pauper. Verùm hoc commodi tibi tuus ornatus peperit, quòd neminem tui misereat, quòd victus abis: sed ampliùs oderint omnes ob ineptas hasce, superfluásque delicias. Quadrat in te hic Euangelus, quatenus ne tu quidem spectatorum cachinnos curas. Arbitror autem intempestiuum non esse, vt veterem quandam fabulam Lesbiam tibi narrem. Quando Thraciæ mulieres Orpheum dilaniarũt, aiunt caput eius in Hebrum cum lyra deiectum, reiectum fuisse in nigrum pontum, capútque lyræ innatasse, illóque lugubre carmen in Orpheum canente, hanc ventis chordas increpantibus succiniisse, & sic canendo ad Lesbum deuenisse: Lesbios autem fluctibus ereptum caput sepulchro mandasse, vbi nunc est ipsis

ωπῆς ὄψ. τὴν λύραν ὑ, ἀνα-
θεῖναι εἰς τὸ Ἀπόλλωνος τὸ
ἱερὸν, καὶ ὅπ πολύ γε σώζεσθ
αὐτὴν. χρόνῳ ὕστερον Νέαν-
δρον τὸν τῦ Πιττακῦ τῦ τυράν-
νου παῖδα ὑφ' ἧς λύρας
πεισθέντα μαθεῖν, ὡς ἐκήλει μὲν
θῆρας, καὶ φυτὰ, καὶ λίθους,
ἐκινεῖτο ὑ καὶ μετὰ τὴν τῦ
Ὀρφέως συμφορὰν, μηδενὸς ἀ-
πτομένου, θεὸς ἐρωτα τῦ κτή-
ματος ἐμπεσεῖν. καὶ διαφθεί-
ραντα τὴν ἱερὰν μεγάλοις χρή-
μασι, πεῖσαι τοὺς ἱερέας ἑτέ-
ραν εἶναι λύραν, δοῦναι αὐ-
τῷ τὴν τῦ Ὀρφέως. λαβόντα ὑ,
μὴ ἡμέραν μένειν ἐν τῇ πόλει
χρῆσθαι, ἀσφαλὲς οἰόμενον εἶ-
ναι, νυκτὸς ὑ κατὰ κόλπον ἔ-
χοντα, μέσον περελθεῖν εἰς τὸ
θέατρον. καὶ περχθέντα μέσον
χορὸν, καὶ συντάξαντα
τὰς χορδὰς, ἄτεκτον, καὶ
ἄμουσον ποιήσαντα, ἐλπίζοντα
καὶ μέλη τινὰ θεατρικὰ ὑπο-
κρίνειν τῇ λύρᾳ, ὑφ' ὧν πάν-
τας καταθέλξειν, καὶ κηλή-
σειν, καὶ μαιμεῖον ἔσεσθαι, κλα-
σθεῖσαν δὲ τὴν Ὀρφέως μυσι-
κὴν, ἀγχι δὴ ξυμπεσόντας τοὺς
κυνας περὶ τὴν ἦχον, πολλοὺς ὑ
ὄντας αὐτοῦ, διασπάσασθαι αὐ-
τὸν, ὡς τότε χοιρῳ ὅμοιον τῷ

Bacchi templum : lyram autem in Apollinis templo suspendisse, eámque diutissimè asseruasse : donec tandem Neanthus Pittaci tyranni filius, cùm hæc de lyra audisset, eam & feras, & plantas, & saxa demulsisse : imò etiam post Orphei calamitatem nemine pulsante modulatam fuisse, in amorem hanc habendi incidit, & sacerdoti magna pecuniæ vi corrupto persuasit, vt Orphei lyram, altera simili supposita, ipsi daret. Qua accepta putauit ille sibi non esse tutum in vrbe interdiu vti : sed in sinu occultando per noctem ad suburbium sibi soli progrediendum. Quò cùm venisset, lyram pulsare cœpit, ac chordas perturbat stolidus ille, attísque imperitus iuuenis, qui sperabat fore, vt diuinum aliquod carmen percussæ fides redderent, quo cunctos recrearet, & demulceret, & hoc nomine fieret beatus, quòd Orphei musices esset hæres : donec ad strepitum congregati canes, qui ibi erant multi, ipsum discerpserunt : ita vt solis ad se canibus

Ορφεῖ παθεῖν, καὶ μόνους ἐφ' ἑαυτ

ξυγκαλέσαι τὸν κυνάς, ὅτε περ
ἡ σαφέστατα ὤφθη, ὡς οὐχ ἡ λύ-
ρα θέλγουσα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη,
καὶ ἡ ὠδή. ἃ μόνα ἐξαίρετα τῷ
Ὀρφεῖ παρὰ τῆς μητρὸς ὑπῆρ- A
χεν. ἡ λύρα δ', ἄλλως κτῆμα
ἦν, οὐδὲν ἀμεινον τῶν ἄλλων βαρ-
βίτων. καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν
Νέανθον λέγω, ὅπου καθ' ἡμᾶς
αὐτοὺς ἐγένετό τις, καὶ ἔτι B
ὀλίγου οἶμαι, ὃς τὸν Ἐπικτήτου λύ-
χνον τὸν σωϊκὸν, κεραμεοῦν ὄντα,
χιλίων δραχμῶν ἐωρίατο. πλὴν γὰρ οἶμαι κἀκεῖνος εἷς
τῶν νυκτῶν ἐπ' ἐκείνῳ τῷ λύ- C
χνῳ ἀναγνώσεσθαι, ἀνὴρ
καὶ μάλα καὶ τῷ Ἐπικτήτου
σοφίαν ὄναρ ἐπισπάσεσθαι, καὶ ὅ-
μοιος ἔσεσθαι τῷ θαυμασῷ
ἐκείνῳ γέροντι. χθὲς δ', καὶ πρῴ-
ην, ἄλλός τις τὸν Πρωτέως τὸ
κυνικὸν βακτηρίαν, ὃν κατα-
μύριος, ἤλατο εἰς τὸ πῦρ, τα- D
λάντου κἀκεῖνος ἐωρίατο. καὶ ἔ-
χει μὲν τὸ κειμήλιον τοῦτο, καὶ
δείκνυσιν, ὡς Τεγεάτου τὸ κα-
λυδωνίου τὸ δέρμα, καὶ Θηβαῖοι
τὰ ὀστᾶ τοῦ Γηρυόνου, καὶ Μεμ-
φῖται τῆς Ἰσιδος τοὺς πλοκάμους. αὐτὸς δ' ὁ τοῦ θαυμασοῦ
κτήματος δεσπότης, καὶ αὐ-
τὸν σὲ, τῇ ἀπιστευσίᾳ καὶ βδε-
λυρίᾳ, ὑφηκόντισεν. ὁρᾷς

conuocatis, hoc saltem cum Orpheo commune habuerit. Quo euentu manifestissimè ostensum est, non esse lyram quæ demulcet, sed artem & carmen: quæ sola eximia à matre collata habebat Orpheus: lyra nihil quibusuis barbitis obtinente præstatius. Quorsum verò Orpheum & Neanthum tibi propono? cùm & nostra ætate quidam fuerit, & vt putò adhuc sit, qui Epicteti Stoici lychnum fictilem ter mille drachmis emit: scilicet futurum sperans, vt si noctu ad istam lucernam legeret, ilico Epicteti sapientia in somnis ad se veniret, similisque admirando illi seni euaderet. Sed nuperrime, quidam alius Protei cynici baculum, quo deposito, in ignem insilijt, talento emit. Quod pretiosissimum habet monumentum, ostentátque non secus ac Tegeatæ apri Calydonij tergus, & Thebani Geryonis ossa, & Memphitæ Isidis capillos. At ille admirandi huius boni possessor, te ipsum insciția, & spurcitate superauit. Vides quã misero loco sintres tuæ,

ὅπως κακοδαιμόνως διάκεισαι,

βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθῶς δεύμους; λέγεται γὰρ καὶ Διονύσιον βαγῳδίαν ποιεῖν φαύλως πάνυ, καὶ γελοίως, ὥστε τὸν Φιλόξενον πολλάκις δι' αὐτὴν ἐς τὰς λατομίας ἐμπεσεῖν, οὐ δυνάμενον κατέχειν τὸν γέλωτα. οὗτος τοίνυν πυθόμενος ὡς ἐγγελᾶται, τὸ Αἰσχύλου πυξίον, εἰς ὃ ἐμάνθανε ἔγραφε, σὺν πολλῇ σπουδῇ κτησάμενος αὐτό, ὡς ἔτυχεν ἔσεσθαι, καὶ κάτοχος ἐν τῷ πυξίῳ. ἀλλ' ὅμως ἐν αὐτῷ ἐκείνῳ μακρῷ γελοιότερα ἔγραψεν, οἷον κἀκεῖνο τὸ δωρικόν, ἦκεν ἡ Διονυσίου γυνή. καὶ πάλιν, ὄιμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. καὶ τοῦτο γὰρ ἐν τῷ πυξίου. καὶ τὸ, αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βεστῶν. τοῦτο μὲν γὰρ φωρὸς ἂν μᾶλλον εὐτυχὼς ἂν εἰκημόμων εἴη, ἢ τῷ Διονυσίῳ, καὶ διὰ τοῦτο χρυσῶσαι αὐτῷ ἔδει ἐκεῖνο τὸ πυξίον. τίνα γὰρ ἐλπίδα καὶ αὐτὸς ἔχων εἰς τὰ βιβλία, καὶ ἀνελίττεις ἀεί, καὶ διακολλᾷς, καὶ περικόπτεις, καὶ ἀλείφεις τῷ κρόκῳ, καὶ τὴ κέδρῳ, καὶ διφθέρας περιβάλλεις, καὶ ὀμφαλοὺς ἐντίθῃς, ὡς δή τι ἀπολαύσων αὐτῶν; πάνυ γοῦν ἥδιόν γ' ἂν γλύψαι διὰ τὴν

cùm tuo capiti fuste reuera sit opus? Dicitur etiam Dionysius ineptam & ridiculam tragœdiam fecisse, ob quam quòd risum continere non posset Philoxenus, sæpe in latomias est coniectus. Sed Dionysius cùm se derideri comperisset, Æschyli pugilares in quibus sua poëmata scribebat, magno studio comparauit, cùm putaret fore vt ex his pugilaribus numine afflaretur, & furore poëtico corriperetur. Attamen in his longè absurdiora scripsit, quale Doricum illud: ἦκεν ἡ Διονυσίου γυνή. Item illud οἴμοι γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. Nam hoc quoque ex pugilaribus est sumptum. Et hoc αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βεστῶν. Quod in te rectiùs quàm in Dionysium quadrauerit: & propterea illas eius pugilares inaurare debebas. Nam qua spe fretus libros semper voluis, coagmentas, spolias, croco illinis, & cedro, pellibus amicis, vmbilicos indis, ac si fructum aliquem inde sis percepturus? Scilicet his emptis factus es melior, quippe qui sic loqueris,

ὠγὼ, ὃς τοιαῦτα μὲν φθέγγη.

μᾶλλον ἢ τῶν ἰχθύων ἀτρωκότερος εἶ. βιοῖς δ', ὡς ἐοικὲν εἰπεῖν καλόν. μῖσος δ' ἀχθίον φασὶ παρὰ παίτων ἔχεις ὑπὲρ τῆς βδελυρίας. ὡς εἰ τοιούτοις ἀπιερχάζετο τὰ βιβλία, φυγῇ φευκτέον ἂν ἦν ὅπ πορρωτάτω ἀπ' αὐτῶν. δοῦναι δ' ὅντοιν, ἅπερ ἂν παρὰ τῶν παλαιῶν τις κτήσαιτο, λέγειν τε δυνάσθαι, καὶ πραγμάτων τὰ δέοντα, ζήλῳ τῶν ἀρίστων, καὶ φυγῇ τῶν χειρόνων, ὅταν μήτε ἐκεῖνα, μήτε τοῦτα φαίνηται παρ' αὐτῶν ὠφελούμενος, τί ἄλλο, ἢ τοῖς μυσὶ διατείβας ὠνείται, καὶ ταῖς πλαγαῖς οἰκήσεις, καὶ πρὸς ὡς ἀμελοῦσι τοῖς οἰκέταις; πῶς δ' ἂ κἀκεῖνο αἰσχρὸν, εἴ τις ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντά σε βιβλίον ἰδών, ἀεί δέ τι παίτως ἔχεις, ἔροιτο σοῦπινος, ἢ ῥήτορος, ἢ ξυγγραφέως, ἢ ποιητοῦ ἐστι; σὺ δ' ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς εἰδώς, παράς εἴπειν τοῦτο μὲ. εἶτα ὡς φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἐν ξυνουσίᾳ προχωρεῖν ἐς μῆκος λόγων, ὀλίγα, ἔπαινοῖ τι, ἢ ἀπίῳτο τῶν ἐγγεγραμμένων. σὺ δ' ἀπορεῖς, καὶ μηδὲν ἔχοις εἰπεῖν; ἃ εὖξῃ τοτε χανεῖν σοι τοῦτο γῆν κατ' σεαυτοῦ, ὡς ὁ Βελλεροφόντης, περιτέρων τὸ βιβλίον; Δημήτριος δ' ὁ κυνικὸς ἰδὼν ἐν Κορίνθῳ ἀπαίδευτον

ac potiùs qui piſcibus magis es mutus. Sic autem viuis, vt ne dictu quidem ſit honeſtum: tuáque obſcœnitas, vt aiunt, atrox omnium odium tibi peperit. Quòd ſi librorum hæc eſſet culpa, quàm maximè procul ab ijs erat fugiendum. Duo autē cùm ſint quæ à veteribus ſcriptoribus petas, bene dicendi & agendi facultatem, æmulatione optimorum, & deiuitatione deteriorum, quāndo neque illa neque iſta hinc videris conſequutus, quid aliud quàm muribus exercitationem, tineis habitationem, & famulis, vt pote codices non curantibus, plagas emiſti? Quî autem etiā illud non te pudeat, ſiquis viſo tibi præ manibus, vt ſoles habere, libro, cuiuſnam ſit rhetoris, aut hiſtorici, aut poëtæ roget: tu verò ex inſcriptione doctus, aptè reſpondeas: deinde, vt fit, dum ſermo familiaris progreditur longiùs, ille laudet aliquid, aut accuſet ſcriptorū: tu verò animi pendeas, habeáſq; nihil quod reſpondeas? Nōne optes tum vt tibi tellus dehiſcat, qui tanquam Bellerophon, librum circunfers? Demetrius Cynicus cū Corinthi cōſpexiſſet ineruditū

πα βιβλίον κάλλιστον ἀναγινώσκοντα, τὰς Βάκχας οἶμαι τὰς Εὐριπίδου, καὶ τὸν ἄγγελον ὅταν ἐξ οὗ τὸν διηρημένον τὰ τοῦ Πενθέως παθήματα, καὶ τὸ τῆς Ἀγαυῆς ἔργον. ἁρπάσας, διέσπασεν αὐτὸ, εἰπών, ἀμεινόν ἐστι τῷ Πενθεῖ ἅπαξ ἀπολωλέναι ἢ ἐμοῦ, ἢ κατὰ σὲ πολλάκις. ζητῶν δ' ἀεὶ παρ' ἐμαυτοῦ, ὅπως ἂν τιμίαν εὑρεῖν δεδύνημαι παρ' ἐμοῦ τιμὴν αὐτοδιδάκτῳ τοιούτῳ ἐπιδεικνύς περὶ τὴν κτῆσιν τῶν βιβλίων. ὠφελείας μὲν γὰρ, ἢ χρείας τῶν ἀπ' αὐτῶν, οὐδεὶ ἂν οἰηθείη τις τὸν ἐλάχιστόν σε εἰδότων. οὐ μᾶλλον ἢ φαλακρὸς ἂν τις ὠνήσατο κτένιον, ἢ κάτοπτρον ὁ τυφλὸς, ἢ ὁ κωφὸς αὐλητρίδα, ἢ πολλαχοῦ ὁ ἐνιαύσιος, ἢ ὁ ἀπειρόκαλος κώπην, ἢ ὁ πυρετιάσσων ὄψον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν σεαυτοῦ σοι τὸ πρᾶγμα ἔχει. καὶ γὰρ τοῦτο ἐμοὶ δοκῶ ἅπασιν, ὅπως εἰς τὰ μηδὲν σοι χρήσιμα, ὅμως καὶ πολλῆς τῆς περιουσίας ἀπολίσκεις; καὶ μοὶ ὅσα γε καὶ σύνοιδα ὄντα εἰδέναι, εἰ μὴ σαυτῷ φέρων τοῖς τὸ γένος τοῦ ἐκείνου διαθήκας παρενέγκαιμι, ἀπολοίμην ἂν κατὰ λιμὸν ἅπαντας, καὶ ἀφορᾶν ὀρθῶς ἐπιθείς

quendam pulcherrimum librum legentem, Bacchas puto Euripidis, vbi nuntius Penthei mala, & Agaues factum nuntiat, arreptum lacerauit, Satius A est, inquiens, semel à me, quàm à te sæpius lacerari Penthea. Et quanuis apud me assiduò quæsiuerim, nondum tamen hodie assequi potui cuius rei gratia tanto studio libros emeris. Nam fructus B & vsus causa nemo putare queat, qui te vel mediocriter nouit. Non certè magis quàm si caluus pectinem emat, aut speculum cæcus, aut tibicinem surdus, C aut pellicem spado, aut remum mediterraneus homo, aut aratrum gubernator. Nunquid igitur hac re ostentas opes, omnibúsque vis hoc palam facere, etiam in res tibi D non vtiles, ex immensis diuitijs esse quod insumas? Atqui quantum ego qui Syrus sum, exploratum habeo, nisi te locupletis senis testamento subdolè inscripsisses, libris E iam diu venum datis fame perijsses. Supereſt igitur

τῶν βιβλίων. λοιπὸν ἂν δὴ ἐκεῖ-

νο πεπεισμένον ὑπὸ τῶ κολά-
κων, ὡς ὁ μόνον καλὸς εἶ, καὶ ἐ-
ράσμιος, ἀλλὰ σοφὸς, καὶ ῥήτωρ,
καὶ συγγραφεὺς, οἷος οὐχ ἕτερος,
ὡσεὶ τὰ βιβλία, ἃ ἀληθεύ- A
σεις τὸν ἐπαίνους αὐτῶ. φασὶ δέ σε
καὶ λόγους ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς
ἐπὶ δείπνῳ, κἀκείνους χερσαίων
βατράχων δίκην διψῶντας, ἐκ- B
κεκραγέναι, ἢ μὴ πιεῖν, ἢ μὴ
διαῤῥαγῶσι βοῶντες. καὶ γὰρ οὐκ
οἶδ' ὅπως ῥᾷστος εἶ, τῆς ῥη-
τορικῆς ἕλκεσθαι, καὶ πιστεύεις αὐ-
τοῖς ἅπασι. ὃς ποτε κἀκεῖνο C
ἔπαθες, ὡς βασιλεῖ τινι ὠ-
μοιώθης τὸν ὄψιν, καθάπερ ὁ
ψευδαλέξανδρος, καὶ ψευδοφί-
λιππος ἐκεῖνος κληθείς, καὶ ὁ
καθ' ἡμᾶς ψευδοπάτορας ἡμῶν
ψευδονέρων, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν D
ὑπὸ τὸ ψεῦδος τεταγμένων. καὶ
τί θαυμαστὸν, εἰ τοῦτο ἔπαθες,
ἀνόητος, καὶ ἀπαίδευτος ἀνθρω-
πος, καὶ σφόδρα ἐξυπτιάζων,
καὶ μιμούμενος βάδισμα, καὶ
σχῆμα, καὶ βλέμμα ἐκείνου; E
ᾧ σεαυτὸν εἰκάζων ἔχαιρες,
ὅπου καὶ Πύῤῥον φασὶ τὸν ἠπει-
ρώτην τἄλλα θαυμαστὸν ἄν-
δρα, ἕν' οὖν ὑπὸ κολάκων ὑπὲ
τῷ ὁμοίῳ ποτὲ διαφθαρῆναι,
ὃν πιστεύειν ὅτι ὅμοιος ἦν Ἀλε-
ξάνδρῳ ἐκείνῳ. καίτοι τὸ τῶν

vt libros emas, quò vere reddas tuorum assentatorum laudes, à quibus illud persuasum est, te non modò pulchrum esse & amabilem, sed etiam sapientem, oratorem & historicum nulli secundum. Aiunt autem te orationes etiam in conuiuio recitare, ac illos terrestrium ranarum instar sitibundos exclamare, nec potare, nisi priùs clamore disrupti fuerint. Nam nescio quo pacto facillimè nare traheris, illíque in omnibus credis: qui etiam illud aliquando credidisti te regi cuidam assimilem esse, quemadmodum Pseudalexander ille, & Pseudophilippus fullo, & superioribus annis Pseudonero, & siquis alius eorum qui mẽdacio subditi sunt. Nec mirũ te insulsum, stolidúmq; hominem sic affectum fuisse, & resupinato corpore processisse quum gressum, habitum & vultum illius imitareris, cum quo te comparare gaudebas: quando aiunt etiam Pyrrhum Epirotam, virum alioqui admirandũ, ita simili in re ab assentatoribus fuisse corruptum, vt se Alexandro illi similem crederet: quanquam quod scelerati illi faciebant, omnibus erat

μυσῶν τοῦτο, διὰ πείνην τῆ

πρᾶγμα ἰῶ. εἶδον γὰρ καὶ πάνυ τὸν Πύρρου εἰκόνα. καὶ ὅμως ἐπέπεισο ἀναμεμάχθαι τῷ Ἀλεξάνδρου πάνυ μορφῇ. ἀλλ' ἔνεκα μὲν δὴ τούτων, ὕβρεισαί μοι εἰς τὸν Πύρρον, ὅτι σε εἴκασα τῷ τοιούτῳ. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, καὶ πάνυ σοι φρόνιμον αὖ εἶπε. ἐπεὶ γὰρ οὕτω διέκειτο ὁ Πύρρος, καὶ ταῦτα ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐπέπειστο, οὐδεὶς ὅστις οὐ ξυνεπῄνει, καὶ ξυνεπάσχεν αὐτῷ, ἄχρι δή τις ἐν Λαρίσσῃ φρόνιμος ξένη, αὐτῷ τὰληθὲς εἰπεῖν, ἔπαυσεν αὐτὸν τῆς χορείας. ὁμοῦ γὰρ Πύρρος ἐπιδείξας αὐτῇ εἰκόνα Φιλίππου, καὶ Περδίκκου, καὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλων βασιλέων, ἤρετο τίνι ὅμοιος εἴη, πάνυ πεπεισμένος ἐπὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἥξειν αὐτῷ. ἡ δέ, πλὴν γέλωτος ἐπορεῦσε, Βατραχίωνι ἔφη τῷ μαγείρῳ. καὶ γάρ ἴσθ' ὅτι ἐν τῇ πόλει Λαρίσσῃ Βατραχίων ὄνομα μάγειρος, τῷ Πύρρῳ ὅμοιος. καὶ σὺ δὲ ὦ Πύρρε μὴ τῶν τοῖς ὀρχησταῖς συνόντων χιναίδων ἔοικας, ἃ αὖ εἴπιμι. ὅτι γὰρ μανίαν ἐρεμνὴν ἐπὶ τῷ νῷ μαίνεσθαι δοκεῖς ἅπασιν, ἐπ' ἐκείνῃ δίκαιον θαυμαστὸν, εἰ ἀπόβασις

manifestum. Nam & Pyrrhi imaginem vidi : & tamen ad formam Alexandri expressa credebatur. Sed hactenus in Pyrrhum fui contumeliosus, quòd te in hoc cum ipso comparaui. Sed tibi conueniet quod deinceps dicam. Nam Pyrrhus postquam ita esse in animum induxerat, nemo erat qui non ipsi astipularetur & consentiret, donec vetula quædam Lariſſæa eius hospita, id quod res erat, prolocuta, vesaniam hominis repressit. Ille enim cùm Philippi, Perdiccæ, Alexandri, Cassandri, aliorúmque regum imagines protulisset, rogauit cuinam istorum similis esset, planè sibi persuadens fore vt ad Alexandrum veniret. At illa diu cunctata, Patrachioni, inquit, coco. Nam Lariſſæ erat coquus, nomine Batrachio, Pyrrho similis. Quem verò referas ex cinædis qui cum saltatoribus cõsuescunt, nolim dicere. At hoc probè scio, te omnibus nunc ingenti correptum insania videri, qui illam imaginem tibi conuenire putes. Nihil igitur mirum, si cùm sis adeò ineptus pictor, etiã

τῇ εἰκόνι πάνυ σαφῶς οἶδα. οὕτω ζωγράφος ὤν, καὶ τὸν

πεπαιδευμένοις ἐξομοιοῦσι ἐθέλεις, πιστεύων τοῖς τὰ τοιαῦτά σε ἐπαινοῦσι. καὶ τί ταῦτα λήρῳ; σοφόν γὰρ ἦν αἰτίᾳ τῷ περὶ τὰ τοιαῦτα βιβλία σπουδῆς, εἰ καὶ ὑστερογενείας ἐγὼ μὲν πάλαι κατεῖδον. σοφὸν γὰρ ὡς γοῦν ὄντι, τοῦτ' ἐπινενόηκας, καὶ ἐλπίδας οὐ μικρὰς ἔχεις περὶ τῆς πράγματος, εἰ βασιλεὺς μάθοι ταῦτα σοφὸς ἀνὴρ, καὶ παιδείαν μάλιστα τιμῶν. εἰ δὲ ταῦτα ὑπὲρ σοῦ ἐκεῖνος ἀκούσεται ὡς ὠνὴ βιβλία, καὶ ξυναγωγὰς πολλὰ, πάντα ἐν βραχεῖ παρ' αὐτῷ ἕστασαι σοι νομίζε. ἀλλ' οὐ καταπύγων, οἶσθ' ὅστον μανδραγόραν κατασχεῖν αὐτῷ, ὡς ταῦτα μὴ ἀκούειν, ἐκεῖνα δὲ μὴ εἰδέναι, ὥστε μήτ' σου ὁ ἀεὶ ἡμέραν βίος, οἵοις δὲ σοι τοῖσι, ὁπόσαι δὲ νύκτες, καὶ οἵοις, καὶ πλήθεσι ξυγκαθεύδεις; ἀλλὰ οἶδα ὡς ὥστε, καὶ ὀφθαλμοὶ πολλοὶ βασιλέως; τὰ δὲ σὰ, οὕτω περιφανῆ ἐστιν, ὡς καὶ τυφλοῖς εἶναι, καὶ κωφοῖς γνώριμα. εἰ γὰρ καὶ φθέγξαιο μόνον, εἰ γὰρ καὶ λουόμενος ἀποδύσαιο, μᾶλλον δὲ μὴ ἀποδύσῃ εἰ δοκεῖ, οἱ δ' οἰκέται μόνον σὲ ἀποδύσονταί σε, τί οἴει, μὴ ἀυτίκα ἔσεσθαι πάντα σε φορήλατα τὰ τῆς νυκτὸς ἀπόῤῥητα;

eruditorum similitudinem referre vis, ijs fidem habens qui hoc te nomine laudibus efferunt. Quorsum verò has nugas? cùm causa sit in prōptu istius tui librorum coaceruandorum studij, tametsi, quæ mea est tarditas, nunc demum animaduerti. Prudenter enim, vt saltem putas, hoc excogitasti, magnámque spem concepisti, si rex vir sapiens, & doctorum in primis amans hæc intellexerit, & audiuerit te libros multos emere, & coaceruare, fore vt nulla planè in re tibi sit defuturus. At ô molliculè putas tantum mādragoræ regi offusum, vt hæc quidem audiat: illud verò nesciat, qualis diurnæ vitæ tuæ sit ratio, quæ compotationes, cuiusmodi noctes, quibuscum consuetudinem habeas? An nescis aures, oculósque multos esse regibus? Et quæ tu facis adeò sunt perspicua, vt & surdis & cæcis sint cognita. Atque vtinam solummodo loquereris, vtinam ad lauandum exuereris: vel potiùs si videtur, non exuaris, sed famuli duntaxat, si te exuant, quid putas non ilico fore manifesta, quæ tu noctu perpetras nefanda?

ἐκεῖ χρῶ μοι κἀγὼ τόδε, εἰ Βάσσος ὁ ὑμέτερος ἐκεῖνος σοφιστὴς, καὶ Βάταλος ὁ αὐλητὴς, ἢ ὁ κίναιδος Ἡμιθέων ὁ συζάριτης, ὃς τὸν θαυμασιοὺς ὑμῖν νόμους συνέγραψεν, οἷς χρὴ μαίνεσθαι, καὶ παρατίλλεσθαι, καὶ πάσχειν, καὶ ποιεῖν ἐκεῖνα, εἰ τούτων τις νυνὶ λεοντῇ περιβαλλόμενος, καὶ ῥόπαλον ἔχων βαδίζοι, τί οἴει φανεῖσθαι τοῖς ὁρῶσιν; Ἡρακλέα εἶναι αὐτόν; ἐκ, εἶγε καὶ χύβδας λημῶντες τυγχάνοιεν. μυεῖα γὰρ ὄντα τὰ ἀντιμαρτυροῦντα τῷ χιτῶνι, ῥάδισμα, καὶ βλέμμα, καὶ φωνὴ, καὶ βάδισμα ὀπικιλασμένος, καὶ ψιμύθιον, καὶ μαστίχη, καὶ φῦκος, εἰς ὑμεῖς κοσμεῖσθε. καὶ ὅλως κατὰ πάντα παρόμοιον, δάπεδον ἂν πάντες ἐλέφαντας ὑπὸ μάλης κρύψειας, ἕνα κίναιδον. εἶτα ἐν λεοντῇ μόνῃ, τὸν τοιοῦτον οὐκ ἂν ἔκρυψε. σὺ δ' οἴει λήσειν σκεπτόμενος βιβλίῳ; ἀλλ' οὐ δυνατόν. σφζδόπει γάρ σε, καὶ ἀποκαλύψει τὰ ἄλλα ὑμῶν γυμνάσματα. τὸ δ' ὅλον, ἀλγεῖν μοι δοκεῖς, ὅτι τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας οὐ παρὰ τῶν βιβλιοκαπήλων δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτῆς, καὶ τὸ καθ' ἡμέραν ζῆν λαμβάνειν. σὺ δ' οἴει τιμήσεσθαι κοινὸν, καὶ μαρτυρεσ-

Hoc quoque mihi respondeas: si vester ille sophista Battus, & tibicen Batalus, aut cinædus Hemitheon Sybarita, qui vobis præclaras illas leges condidit, libidine esse insaniendum, corpus depilandum, hæc ferenda, illa facienda, si quis istorum nunc pelle leonina circundatus, clauam tenens ambularet, quid? Herculem-ne spectantibus habitum iri putas? Non, tametsi ollis exeuntiant. Sexcenta enim sunt quæ reclamant: incessus, obtutus, vox, obliqua ceruix, ceruſa, masticha, fucus, quibus vos excolere soletis. Et omnino sicut in prouerbio est, Citiùs septem elephantas sub alis absconderis, quàm vnum cinædum. Iam cùm leonina pellis hunc non occulat, tu libello contectus speras latere posse? Sed fieri nequit, quin te prodant alia illa vestri indicia. In summa, ignorare te video quòd bonæ famæ spes non est à librorum institoribus perenda: sed à se ipso, & à quotidianæ vitæ modo capienda. Sed tu existimas aduocatos & testes probatis

ἔσεσθαί σοι τὸν Ἀττικὸν, καὶ Καλλίνον τὸν βιβλιοχάφους. ἀλλ', ἀμοῦς πινας ἀνθρώπους ἐπιτιφώντας σε, ἢν οἱ θεοὶ θέλωσι, καὶ πρὸς ἔσχατον πενίας ξυνελάσοντας, δεον ἐπ' αὐτῶ σωφρονήσαντα ἀποδόσθαί τινι τῶν πεπαιδευμένων τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ σὺν αὐτοῖς, τῶ πείσαντι ταύτῳ οἰκίαν. ἀποδοῦναι ὃ τοῖς ἀνδρεπδοκαπήλοις, μέρος γοῦν ἀπὸ πολλῶν τῶν ὀφλημένων. καὶ γὰρ κἀκεῖνα ὠφέλησας, βιβλίων τε τῶν πολυτελῶν κτῆσιν, καὶ μειρακίων τῶν ἐξώρων, καὶ ἄδη καρτερῶν, ὡς ἔνι. καὶ τὸ πρᾶγμά σοι πάνυ σπουδάζεται, καὶ διαφέρεται. ἀλλὰ ἀτα ὃ πένητα ὄντα, πρὸς ἄριστον διαρκεῖν. σκόπει τοίνυν ὡς ἐτεὸν χρῆμα συμβαλέ. ἀξιῶ γάρ σε ἀφέμενον τ' μισθὲν προσηκόντων, ἢ ἑτέραν τοσοῦτον διεφορήσαι, καὶ τοὺς ἐπηρεάστας ἐκείνους, ὧν ἢ ἔμοιγε μὴ ἐπιλαθέσθαι σε τῶν οἰκοθεν, μηδὲ ἐλλοιοῦσθαι τινας τῶν ἐλευθέρων, οἷς οὐδὲ ἀκίνδυνον ἀπιλθεῖν, ἢν μὴ λάβωσιν ἅπαντα ἐξαργυρεῦσαι τὰ προσήκοντα ὑμῶν μετὰ τὸν πότον, οἷα καὶ πρώην αἰσχρὰ περὶ σῦ διῆλθε ἐξελθὼν ὁ πόρνος, ἔτι καὶ δείγματα ἐπιδεικνύ-

tibi fore Atticum illū, & Callinum librorum scriptores. Ne putes: sed sequos homines qui te perdent, si Dij velint, atq; ad extremā paupertatē adigent: quē iam oportuisset ad sanā mentem reuersum, cuipiā docto viro horū librorū fecisse copiam, & simul hac domo noua cessisse: ijs etiā apud quos mancipia prostant, partē saltē multorū debitorū reddidisse. Etenim his duobus præcipuè dedisti operā, vt caros libros possideres, & adolescētes validos ac robustos mercareris. Atq; hæc omni studio aucuparis: quāquā fieri nō potest, vt qui pauper est, vtriq; præstando par sit. Proinde considera quā sit res sacra cōsiliū. Æquū enim iudico, vt missis ijs quæ nihil ad te pertinent, alterū morbū cures: & pro ministris illis, sic tamen vt ne emptione res domestice deficiāt, ingenuos aliquos adhibeas, quibus neq; rumū sit, si abs te digrediātur, nisi hoc pretio redimas, vt omnia proferant, quę vos inter comessādū designatis. Qualia nuper pusio tuus obscœnissima de tē mane domo digressus narrabat, etiā signa ostē-

ἀλλ' ἔγωγε καὶ μάρτυρας ἂν παρεχοίμην τοὺς τότε παρόντας, ὡς ἠγανάκτησα, καὶ ὀλίγου πληγὰς ἐνέτειψα αὐτῷ, χαλεπαίνων σοί. μᾶλλον δ' ὅτι καὶ ἄλλον ἐπιχειρήσαντο μάρτυρα τῶν ὁμοίων, καὶ ἄλλον, ταὐτὰ καὶ λόγοις διηρυθμούς. ἀφὸς δὴ ταῦτα ὦ γαθέ, ταμιεύου τὰ ἔργα, καὶ φύλαττε, ὡς οἷοι, καὶ χῖ πολλοῦ ἀσφάλειαν ταῦτα πρεῖν καὶ πάσχειν ἔχης. ὥστε μοὶ γὸ μηκέτι ἐργάζεσθαι, τίς ἂ μεταπίσοιεί σε; δὲ γὸ κύων ἅπαξ παύσαιτ' ἂ, σιτοβολεῖν μαθοῦσα. τοῦ ἕτερον ῥᾴδιον, τὸ μηκέτι ὠιεῖσθαι βιβλία, ἱκανῶς πεπαῖδευσαι. ἅλις σοι τῆς σοφίας. μόνον ἀπ' ἄκρου τῆς χείλους ἔχεις τὰ παλαιὰ πάντα. πᾶσαν μὲν ἱστορίαν οἶσθα, πάσας δ' λόγων τέχνας, καὶ κάλλη αὐτῶν, καὶ χάριτας, καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν ἀττικῶν. πάνυ σοφόν τι χρῆμα, καὶ ἄκρον ἐν παιδείᾳ γέγονας, διὰ τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων. κωλύει γὸ οὐδὲν καὶ μέ σοι συδιατρίβειν, ἐπειδὴ χρείας ἐξαπατῶμος. ἡδέως δ' ἂν καὶ ἠρόμην σε, τὰ τοσαῦτα βιβλία ἔχων, τί μάλιστα ἀναγινώσκεις αὐτῶν. τὰ Πλάτωνος; τὰ Ἀντισθένους;

dens sceleris. Ego verò testes facio, quotquot tum aderant, quàm ægrè tulerim, ac ferè plagas illi inflixerim, tui causa iratus: maximè quum vnum atque alterum rerum similium testem adduceret, qui eadem verbis confirmarent. In hos ergo vsus reconde argentum, vir bone, vt domi tutò ista perpetrare possis. Quis enim ab his perpetrandis te auocet? siquidem neque canis desinat facilè corium arrodere quum semel cœpit. Sed facile est alterum, vt libros non emas ampliùs: satis es eruditus, satis es doctus. Nec solùm quicquid vspiam antiquitatis extat, summis in labijs habes: sed & historiam tenes omnem, & omne orationis artificium, virtutem, vitia, dictionum Atticarum vsum: planè doctus es, summéque eruditus euasisti, ob librorum multitudinem. Nihil enim vetat, me quoque in te aliquandiu immorari, quando decipi te iuuat. Libenter autem ego ex te quærerem, cùm tot libros habeas, quem potissimũ legas, num Platonis, num Antisthenis,

ἔσεσθαί σοι τὸν Ἀττικὸν, καὶ Καλλίνον τὸν βιβλιοχάρους. ἀλλ' ἀμοῦς τινας ἀνθρώπους ἐπιτηδείους σε, ἢν οἱ θεοὶ θέλωσι, καὶ περὶ ἑκατὸν πιθίας ξωμελάσοντας, ἕνεκα ἔτι νῦν σωφρονήσαντα ἀποδοῦναι μοί τι τῶν πεπαιδευμένων τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ σοὶ αὐτοῖς, πολὺ πείκιστον ταύτην εἰκέναι. ἀποδοῦναι δ' οὐ τοῖς ἀδιαπεδοκαπήλοις, μέρος γέ τι ἀπὸ πολλῶν τῶν ἀφλομένων. καὶ γὰρ κἀκεῖνα ὀφείλω τούτων δεινῶς ἐπουδακώς, βιβλίων τε τῶν πολυτελῶν κτῆσιν, καὶ μισθαρνίων τῶν ἐξόρων, καὶ ὕλης χαρτερᾶς, οἶσθα. καὶ τὸ φρόνημά σοι παῦσαι τυφλάζοντα, καὶ διφίεσθαι. ἀδύνατον δὲ πένητα ὄντα, σοὶ ἄνευ διαρκεῖν. σκόπει τοίνυν ὡς ἱερὸν χρῆμα συμβολή. ἀξιῶ γάρ σε ἀγέλαστον τὸ μηδὲν περισκόπτειν, ἢ ἑτέραν νόσον θεραπεύειν, καὶ τοὺς ὑπηρέτας ἐκείνους, οἳ νῦν δ' ἔμοιγε μὴ ἐπιλήσκονται σε τῶν οἰκοθεν, μετασέλλοιό τινας τῶν ἐλευθέρων, οἷς οὐδ' ἀκίνδυνον ἀπολέσθαι, ἢν μὴ λάβωσιν ἅπαντα ἐξαρπεύσαι τὰ φραγέντα ὑπὲρ μὲν τὸν πόδον, οἷα καὶ πρώην αὐχμὸς περὶ σὲ διῆλθε ἐξελθὼν ὁ πόρος, ἔτι καὶ δείγματα ἐπιδεικνύ-

tibi fore Atticum illũ, & Callinum librorum scriptores. Ne putes: sed ſequos homines qui te perdent, ſi Dij velint, atq; ad extremã paupertatẽ adigent: quẽ iam oportuiſſet ad ſanã mentem reuerſum, cuipiã docto viro horũ librorũ feciſſe copiam, & ſimul hac domo noua ceſſiſſe: ijs etiã apud quos mancipia proſtant, partẽ ſaltẽ multorũ debitorũ reddidiſſe. Etenim his duobus præcipuè dediſti operã, vt caros libros poſſideres, & adoleſcẽtes validos ac robuſtos mercareris. Atq; hæc omni ſtudio aucuparis: quãquã fieri nõ poteſt, vt qui pauper eſt, vtriq; præſtando par ſit. Proinde conſidera quã ſit res ſacra cõſiliũ. Æquũ enim iudico, vt miſſis ijs quæ nihil ad te pertinent, alterũ morbũ cures: & proministris illis, ſic tamen vt ne emptione res domeſticę deficiãt, ingenuos aliquos adhibeas, quibus neq; rutũ ſit, ſi abs te digrediãtur, niſi hoc pretio redimas, vt omnia proferant, quę vos inter comeſſãdũ deſignatis. Qualia nuper puſio tuus obſcœniſſima de te mane domo digreſſus narrabat, etiã ſigna oſtẽ-

ἀλλ' ἔγωγε καὶ μάρτυρας ἂν παρῳκοδόμουν τοὺς τότε παρόντας, οὓς ἠγανάκτησα, καὶ ὀλίγου πληγὰς ἐνέτριψα αὐτῷ, χαλεπαίνων ὑπὲρ σοῦ. καὶ μάλιστ' ὅτι καὶ ἄλλον ἐπεχειρεῖσατο μάρτυρα τῶν ὁμοίων, καὶ ἄλλον, ταυτὰ καὶ λόγοις διηρυθμίους. σοὶ δὴ ταῦτα ὦ γαθὲ, ταμίευου παρεῖναι, καὶ φύλαττε, B οἷς οἶκοι, καὶ κατὰ πολλὰ ἀσφάλειαν ταῦτα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἔχεις. ὥστε μὴ γὰρ μηκέτι ἐργάζεσθαι, τίς ἂν μεταπίσειε σε; δὸς κύων ἅπαξ παύσεται δάκνουσα, συντόμως εἰπεῖν μανθάνουσα. τοῦτ' ἔστιν ῥᾴδιον, τὸ μηκέτι ὠνεῖσθαι βιβλία, ἱκανῶς πεπαίδευσαι. ἄλλως σοι τῆς σοφίας μόνον καὶ ἐπ' ἄκρου τοῦ χείλους ἔχεις τὰ παλαιὰ πάντα. πᾶσαν μὲν ἱστορίαν οἶσθα, πάσας δὲ λόγων τέχνας, καὶ κάλλη αὐτῶν, καὶ κακίας, καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν ἀττικῶν. πάνυ σοφόν τι κτῆμα, καὶ ἄκρον ἂν παιδεία C κτήσαιτο, διὰ τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων. κωλύει γὰρ οὐδὲν κἀμέ σοι συνδιατείβειν, ἐπειδὴ χαίρεις ἐξαπατώμενος. ἡδέως δ' ἂν καὶ ἐροίμην σε, τὰ τοσαῦτα βιβλία ἔχων, τί μάλιστα ἀναγιγνώσκεις αὐτῶν. τὰ

dens sceleris. Ego verò testes facio, quotquot tum aderant, quam ægrè tulerim, ac ferè plagas illi inflixerim, tui causa iratus: maximè quum vnum atque alterum rerum similium testem adduceret, qui eadem verbis confirmarent. In hos ergo vsus reconde argentum, vir bone, vt domi tutò ista perpetrare possis. Quis enim ab his perpetrandis te auocet? siquidem neque canis desinat facilè corium arrodere quum semel cœpit. Sed facile est alterum, vt libros non emas ampliùs: satis es eruditus, satis es doctus. Nec solùm quicquid vspiam antiquitatis extat, summis in labijs habes: sed & historiam tenes omnem, & omne orationis artificium, virtutem, vitia, dictionum Atticarum vsum: planè doctus es, summéque eruditus euasisti, ob librorum multitudinem. Nihil enim vetat, me quoque in te aliquandiu immorari, quando decipi te iuuat. Libenter autem ego ex te quærerem, cùm tot libros habeas, quem potissimũ legas, num Platonis, num Antisthenis,

Πλάτωνος; τὰ Ἀντισθένους;

τὰ Ἀντιλόχου; τὰ Ἱππώνακτος, ἢ τούτων μὲν οὐδὲν ἐνδεεῖς, ῥήτορες· ὃ μάλιστα σοι τούτων διαφέρεις; εἰπέ μοι, καὶ Αἰσχίνου τὸν κατὰ Τιμάρχου λόγον ἀναγιγνώσκεις; ἢ σοὶ ταῦτα πάντα οἶδα, καὶ γιγνώσκεις αὐτῶν ἕκαστον; τὸν δὲ Λεοτροφάνην, καὶ τὸν Βάτταλον ἐπόδεδυκας; ἀνέγνως καὶ τὰς βάπτας τὸ δρᾶμα ὅλον; εἶτ' οὐδέν σου τὰ τοιαῦτα κατέκειτο, οὐδ' ἡρώτησας γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γοῦν καὶ μάλιστα θαυμάσειεν ἄν τις, τίνα ἀπὸ λυχνίας ἔχων, ἅπερ τῶν βιβλίων, ὁποίαις αὐτὰ χερσὶν ἀνελίττεις. πότε δὲ ἀναγιγνώσκεις. μεθ' ἡμέραν; ἀλλ' οὐδεὶς ἑώρακε ποιοῦντα τοῦτο. ἀλλὰ νύκτωρ; πότερον, ὁπότε ταῦτα μόνος ἦσθα σκεπτόμενος, ἢ καὶ περὶ τῶν λόγων; ἀλλὰ καὶ περὶ σκότους; μηκέτι μὴ τολμήσεις τοιοῦτο μηδέν. ἄφες δὲ τὰ βιβλία, καὶ μόνα ἐργάζου τὰ σαυτοῦ. καίτοι ἔχεις μηκέτι μήθ' ἑκεῖνα. αἰδεσθῆναι δὲ τὴν τοῦ Εὐριπίδου Φαίδραν, καὶ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἀγανακτῆσαν, καὶ λέγουσαν,

Οὐδὲ σκότον φείσονται τὸν συνεργάτην,
Τέρεμνά τ' οἴκων μήποτε φθονήσωσ' ἀφῆ.

Εἰ δὲ πάντως ἐμιμήσω τὴν ὁμοίαν

num Antilochi, num Hipponactis? An spretis his Rhetores potiùs præ manibus habes? dic mihi legisse Æschinis orationem contra Timarchum? an verò iam illa omnia tenes, & nota sunt singula? An in Aristophane, & Eupolide totus es? Legisti Baptas, totámque fabulam percurristi? Nihil-ne eorum quæ ibi dicuntur, te perstrinxit: non ijs agnitis erubuisti? Hoc equidem miretur maximè aliquis, quem librum cordi habens attingas, qualibus manibus verses: quando legas: num interdiu? at nemo te vidit vnquam id facientem. At noctu? an quum iam illis es intentus, aut ante exercitia? sed & ante tenebras? Nihil huiusmodi ausis amplius: sed missos fac libros: rémque tuam solùm age: quanquam hoc quoque indignum est, debuerásque saltem Euripidis Phædram vereri, qua mulieribus his verbis succenset.

Nullas tenebras expauescunt consciæ,
Timent-ne tecta ne loquantur adium.

Quòd si omnino decreuisti

νόσῳ διάγειν, ἴδι, ἀνῆ μὴ βιβλία. καὶ οἴκοι κατακλείσας, ἔχε, καὶ κεκτῆ τὴν δόξαν τῶν κτημάτων. ἱκανόν σοι καὶ τοῦτο. σοφοσοφῆ δὲ μηδὲ ἀκούσῃς, μηδὲ ὑπαγάγῃς τὴν γλῶτταν παλαιῶν ἀνδρῶν λόγοις, καὶ ποιήμασι, μηδὲν δεινὸν σε εἰργασμένα. οἶδα ὡς μάτην ταῦτά μοι λελήρηται, καὶ κεκτῆσθαί σοι παρεσκεύασαι, αἰδέσιμα σημήνειν ἐπιχειρῶ. σὺ γὰρ ὀψῇ, καὶ χρήσῃ ἐς οὐδέν, καὶ καταγελασθήσῃ παρὰ τῶν πεπαιδευμένων, οἷς ἀπόχρη ὠφελῆσθαι, οὐκ ἐκ τῶν κάλλους τῶν βιβλίων, οὐδ' ἐκ τῆς πολυτελείας αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς φρονήσεως, καὶ τῆς γνώμης τῶν γεγραφότων. σὺ δὲ ἴσως διεφθάρησεν τὴν ἀπαίδευσίαν, καὶ ἐπικαλύψειν τῇ δόξῃ ταύτῃ, καὶ ἐκπλήξειν τῷ πλήθει τῶν βιβλίων, οὐκ εἰδὼς ὅτι καὶ οἱ ἀμαθέστατοι τῶν ἰατρῶν τὸ αὐτό σοι ποιοῦσιν, ἐλεφαντίνους ῥαβδίσκους, καὶ σικύας ἀργυρᾶς ποιούμενοι, καὶ σμίλας χρυσοκολλήτους. ὁπόταν δὲ καὶ χρήσωσιν τούτοις δέῃ, οἴμοι, οὐδὲ ὅπως χρὴ μετακειρίσασθαι αὐτὰ ἴσασι. παρελθών δέ τις εἰς τὸ μέσον τῶν μεμαθηκότων, φλεβότομον εὖ μάλα ἠκονημένον ἔχων, ἵν' πάλλα μεστὸν,

tuo in morbo permanere, i, libros eme, & domi concluſos habe, & partorum bonorum gloria frue-
re: hoc tibi ſufficit. Nec-
dum tangas, nec legas, nec A lingua perſequaris priſcorum virorum orationes, & poëmata, non malè de te merita. Scio me hæc fruſtra nugatum, & quod vulgo fertur, Æthiopem lauare. B Tu enim libros emes, nec ijs veteris, & à viris eruditis irrideberis, qui fructum non captant, ex librorum pulchritudine, magnóque pretio, ſed ex ſcriptorum dictis, & ſententijs. Tu verò ſperas iſta opinione poſſe tuam inſcitiam curare & obuelare, codicúmque C multitudine vulgus obſtupefacere: neſcius medicos imperitiſſimos idem facere, qui eburneas ferulas, & cucurbitas argenteas, & aurea ſcalpella D comparant: quibus quum eſt vtendum, ne id quidem ſciunt, quo pacto E manibus ſint tractanda. Peritus verò quiſpiam alius in medium prodiens phlebotomo peracuto, cæteriùm rubigine pleno, inſtructus

ἐπίλαξε τῆς ὀδύνης τὸν τοσοῦτα. ἵνα ᾖ καὶ γελοιοτέρῳ περὶ τὰ σὰ εἰκάσω, τοὺς κουρέας τούτους ἐπίσκεψαι. καὶ ὄψει τοὺς μὲ τεχνίτας αὐτῶν, ξυέειν, καὶ μαχαιρίδας, καὶ κάτοπτρον συμμέτρον ἔχοντας. τοὺς δ' ἀμαθεῖς, καὶ ἰδιώτας, πλῆθος μαχαιριδίων προτιθέντας, καὶ κάτοπτρα μεγάλα. οὐ μὴν λήσειν γε διὰ ταῦτα οὐδὲν εἰδότας. ἀλλὰ τὸ γελοιότατον ἐκεῖνο πάσχουσιν, ὅτι κείρονται μὲν οἱ πολλοὶ παρὰ τοῖς γείτοσιν αὐτῶν. πρὸς δὲ τὰ ἐκείνων κάτοπτρα προσελθόντες, τὰς κόμας εὐθετίζουσι. καὶ σὺ τοίνυν, ἄλλῳ μὲν δεδόντι, χρήσεις ἂν τὰ βιβλία. χρήσας δ' αὐτὸς οὐκ ἂν ἀναγνοίης. καίτοι οὐδὲ ἔχρησας οὐδενὶ βιβλίον πώποτε, ἀλλὰ τὸ τῆς κυνὸς ποιεῖς, ἧς ἐν τῇ φάτνῃ κατακειμένης, ἣ οὔτε αὐτὴ τῶν κριθῶν ἐσθίει, οὔτε τῷ ἵππῳ ἀναμένῳ φαγεῖν ἐπιτρέπει. ταῦτα τοίνυν σοὶ εἶναι, ὑπὲρ μόνων τῶν βιβλίων παῤῥησιάζομαι πρὸς σέ. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, ὅσα κατάπτυστα, καὶ κακοῦργα πολλάκις.

ægrum dolore liberat. Sed vt, quod facis, cum re magis ridicula comparem: respice tonsores istos: & inuenies eos qui artem callent, nouaculam, forcipes., & mediocre speculum habere: sed ignaros, & rudes, etiamsi multos forcipes, magnáque specula proponant: non tamen latere, quòd nihil calleant artis tonsoriæ. Sed hoc illis risu dignissimum accidit, quod plerique apud suos vicinos tondentur, ad eorúmque specula comas componunt. Et tu quidem alij cui opus esset, libros commodare posses: vti verò ipse non posses. Atqui nulli commodasti vnquam librum: sed id facis quod in præsepe canis, qui cùm hordeo non vescatur, ipse, neque equum qui potest, vesci sinit. Hæc in præsentia pro libris tantùm in te liberè dico: quod ad cætera attinet, quæ abominanda, & vituperanda committis: de his posthac sæpius audies.

ἀπονοήσῃ ποιεῖς, αὖθις ἀ-

DE

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΡᾺΔΙΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ ΔΙΑΒΟΛΗ.

DE NON TEMERE CREDENDO CALumniæ.

ARGVMENTVM.

Argumentum, ac summam orationis, titulus indicat, videlicet quòd non temerè credidum sit calumniæ, propterea quòd multis præpostere affectis, aut commodis impulsi, innocentes sæpenumero, & boni viri, apud eos, qui facile delationibus quibuuis aures & fidem adhibent, per iniuriam ac fraudem opprimant. Oratio est didactica, nisi quòd circa finem etiam ad iudiciorum genus aliqua parte pertinere videri potest. Vbi consulit, ac monet delatores non ferè admittendos atque audiendos esse, aut certè ea, quæ deferuntur, diligenter perpendenda, quòd ex huiusmodi calumnijs, multa ac grauia mala ferme sequantur.

Εἰσόγε ἡ ἄγνοια, καὶ πολλῶν κακῶν αἰτία ἀνθρώποις ἐστὶ, ὥσπερ ἀχλύν τινα καταχέασα τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυροῦσα, καὶ τὸν ἐκάστου βίον ἐπισκιάζουσα. εἰ πάντῃ γοῦν πλανωμένοις τυγχάνει ἐοικὼς, μᾶλλον δὲ τυφλοῖς ὅμοια πεπόνθασιν, τῷ μὴ, προσπταίοντες ἀλόγως. τῷ δὲ διαβαίνοντες οὐδὲν δέον. καὶ τὸ μὲν πλησίον, καὶ παρὰ πόδας, οὐχ ὁρῶσι. τὸ δὲ πόρρω, καὶ πόλυ τοῦ διεστηκὸς, ὡς ἐπὶ χιλίων δεδιότες, καὶ φόβῳ, ἐφ' ἑκάστου τῶν

Ala res est ignorantia, & multorũ malorum hominibus causa, quæ non solũ rebus humanis veluti caliginem quandam offundit: sed etiam veritatẽ obscurat, & priuati cuiusque vitæ vmbram obducit. Quò fit vt perinde atq; qui in tenebris errant, imò haud aliter quã cæci, iam huc, iam illuc impingamus temerè: aliud cũ nihil sit opus, prætereamus: nec quod propinquum & ante pedes est situ videamus: quod verò est remotũ, procùl; dissitũ, vt molestũ fore nihilem⁹. Deniq; in singulis

παραπομφῶν ὁ διαλείπομεν τὰ πολλὰ ὀλιγωρήσαντες. τοι γάρ τοι μυείας ἤδη τοῖς τραγῳδοδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τὸ τοιοῦτον παρέχηται, τὸν Λαβδακίδας, καὶ τὸν Πελοπίδας, καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια. ἐχέδην δὲ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ σκιῇ αἰσχρανόντων κακῶν, εὑρεσίπης αὐ ὑπὸ τῆς ἀγνοίας, καθάπερ ὑπὸ τραγικοῦ δαίμονός τινος κεχορηγημένα. λέγω δὴ καὶ εἰς τὰ ἄλλα μὲν ἀποβλέπων, μάλιστα δ' εἰς τὰς ἐκ ἀληθεῖς κατ' ἀνδρῶν συνήθων καὶ φίλων διαβολάς. ὑφ' ὧν ἤδη καὶ οἶκοι ἀνάστατοι γεγόνασι, καὶ πόλεις ἀρδην ἀπολώλασι, πατέρες τε κατ' παίδων ἐξεμάνησαν, καὶ ἀδελφοὶ κατ' ἀλλήλων ὁμογνίων, καὶ παῖδες κατὰ τῶν γεννησάντων, καὶ ἔρωτες κατὰ τῶν ἐρωμένων. πολλαὶ δὲ καὶ φιλίαι συνεχύθησαν, καὶ οἶκοι συνεκύθησαν ὑπὸ τε κατ' ταῖς διαβολαῖς πιθανότητος. ἵν' οὖν ὡς ἥκιστα περιπίπτωμεν αὐταῖς, ὑποδείξαι βούλομαι τῷ λόγῳ, καθάπερ ἐπί τινος γραφῆς, ὁποῖόν τί ἐστιν ἡ διαβολή, καὶ πόθεν ὥρμηται, καὶ ὁποῖα ἐξεργάζεται. μᾶλλον δὲ Ἀπελλῆς ὁ ἐφέσιος πάλαι τοῦτ' ἐποίησε

quæ agimus nunquam non labimur. Quocirca istud iam innumera tragœdiarum scribendarum argumenta præbuit, Labdacidarum, & Pelopidarum fata, idque genus alia. Nam malorum quæ in scenam ascendunt, pars ferè maxima, ab ignorantia seu tragico Deo comperias ortá. Hoc dico ad alia etiam respiciens: in primis verò ad falsas calumnias quibus familiares & amici petuntur: à quibus iam, & subuersæ sunt familiæ, & ciuitates funditus perditæ: patrum in liberos, fratrum in germanos, liberorum in parentes, amantium in amatos furor est excitatus. Præterea dissolutæ sunt amicitiæ multæ, & turbatæ familiæ ob speciem calumniarum. Vt igitur quàm minimùm in eas incidamus: qualisnam sit calumnia, vnde originem trahat, quantum ferè efficiat, hac oratione, velut in tabellâ depingam. Portrò quam eius imaginem subijciam, Apelli Ephesio

λαβε τὴν εἰκόνα, καὶ ὃ αὖ καὶ οὗτος διαβληθεὶς πρὸς Πτολεμαῖον, ὡς μετρίως Θεοδότα τ σωφροσύνης ἐν Τύρῳ. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, οὐχ ἑωράκει ποτὲ τὴν Τύρον, οὐδὲ τ Θεοδότας, ὅστις ἦν ἐγίνωσκεν, ἢ ὅσον ἤκουε Πτολεμαίῳ τινὰ ὑπαρχον εἶναι, τὰ κ' τὴν Φοινίκην ἐπιτρεπόμενον. ἀλλ' ὅμως τῶν ἀντιτέχνων τις, Ἀντίφιλος τοὔνομα, ἵνα τὸ φθόνου τὰς παρὰ βασιλεῖ πίμπης, ἢ τῆς κατὰ τὴν τέχνην ζηλοτυπίας, κατεῖπεν αὐτὸ πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, ὡς εἴη κεκοινωνηκὼς τῶν ὅλων, καὶ ὡς ξένος τις αὐτ ὢν Φοινίκη συνεσπάσθαι Θεοδότᾳ, ἢ παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον πρὸς τὸ ἓς αὐτῷ κοινολογεῖσθαι. καὶ τέλος, ἀπέφηνε τὴν Τύρον ἀποστᾶσαν, ἢ τὴν Πηλουσίου καταλῆψιν ἐκ τῆς Ἀπελλοῦ συμβουλῆς γεγονέναι. ὁ δ Πτολεμαῖος, ὡς ἀεὶ κάρτα, καὶ τἄλλ' οὐ πάνυ φρενήρης τις ὤν, ἀλλ' ἐκ κολακείας διατετριμμένος, ἅπαντα ἐξεκρούσθη, καὶ συνεπάχθη πρὸς τ παραδόξου τοῦ τῆς διαβολῆς, ὥστε μηδὲν τ εἰκότων λογισάμενος, μηδ' ὅτι αὐτὸς ἐπῆγε τὸν διαβάλλοντα, μὴ

acceptam fero: quum is apud Ptolemæum regem, coniurationis quæ Tyri authore Theodota facta est, insimulatus esset. Quanquam neque Tyrum viderat vnquam, neque Theodotam nouerat, nisi quantum fama accepit, eum Ptolemæi præfectum Phœnicem administrare: Antiphilus tamen eiusdem artis professor, gratiæ quam apud regem obtinebat inuidentia, artisque æmulatione permotus, illum apud Ptolemæum accusauit, vt qui factionis esset particeps, & visus fuisset in Phœnicia cum Theodota conuiuari, & in auriculam inter conuiuandum secretò colloqui. Denique declarauit Tyrum defecisse, captámque fuisse Pelusium Apellis consilio. Tum Ptolemæus, vt qui præter cætera non esset admodum prudens, sed in tyrannica assentatione educatus, adeò excanduit, miráque ista calumnia conturbatus est, vt coniecturis quæ causæ fidem aut facerent, aut minuerent, neglectis, nimirum calumniatorem eandem artem profiteri, & pictorem fortuna esse minorem, quàm vt proditionem

δ' ὅτι μὲ ὄντως, ἢ κ' πειστὴν

τὴν προδοσίαν ζωγράφος. καὶ ταῦτα, εὖ πεπονθὼς ὑπ' αὐτοῦ, καὶ παρ' οἰνοχόου τῶν ὁμοτέχνων τετιμηθείς, ἀφ' ὧν τοσαῦτα, ὡς εἰ ἐξέπλευσεν Ἀπελλῆς εἰς Τύρον ἐλθὼν, εὐθὺς ἐκάλει μιαίειν. καὶ βοῆς ἐπιπλα τὰ βασίλεια, ἡ ἀχλὺς ἦν κεφαλῆς, ἡ ἐπίβουλον, ἡ συνωμότην. ἡ εἰ μὴ τὴν συνειλημμένων τις ἀναπηδήσας ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντιφίλου ἀναισχυντίᾳ, ἡ τὸν ἀθλιον Ἀπελλῆν κατέλιπεν, ἔφη μηδενὸς αὐτοῖς κεκοινωνηκέναι τὸν ἀνδρωτὰ, ἀπετέτμητο ἂν τὴν κεφαλήν, καὶ παρετέλει τῷ ἐν Τύρῳ κακῶν, οὐδὲν ἄλλο τὸς αἴτιος γεγονώς. ὁ μὲν οὖν Πτολεμαῖος, οὕτω λέγεται μεταγνῶναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὥστε τὸν μὲν Ἀπελλῆν, ἑκατὸν ταλάντοις ἐδωρήσατο. τὸν δ' Ἀντίφιλον, δουλεύειν αὐτῷ παρεδίδωκεν. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, ὧν παρεκινδύνευσε μεμνημένος, τοιᾶδέ τινι εἰκόνι ἐμιμήσατο τὴν διαβολήν. Ἐν δεξιᾷ τις ἀνὴρ, κάθηται, τὰ ὦτα παμμεγέθη ἔχων, μικρῷ δεῖν τοῖς τοῦ Μίδου προσεοικότα, τῷ χεῖρε προτείνων, πόρρωθεν ἔτι προσιόντι τὴν διαβολὴν. πρὸ δ' αὐτοῦ, ἑστῶσι

huiusmodi moliri potuisset: idque cùm beneficiis & honoribus ab ipso plus cæteris pictoribus auctus fuisset: neque omnino percontatus an Tyrum Apelles nauigasset, ilico placuit ad iram concitari. Tum clamore regiam impleuit, ingratum, insidiatorem, coniuratum clamans. Ac nisi ex comprehensis coniuratis quispiam, indignatus Antiphili impudentiam, & infœlicem Apellem misertus, affirmasset illum factionis nequaquam fuisse participem, fuisset capite truncatus, atque ipse nullius criminis reus, Tyriorum malorum pœnas luisset. Proinde fertur Ptolemæus ita sententiam mutasse, vt centum talentis Apellem donarit: & ei Antiphilum in seruitutem addixerit. Apelles autem periculi memor, tali est imagine calumniam vltus. Ad dextram sedet quispiam prælongis auribus insignis, propemodum quales Midæ fuerunt, manum procul accedenti calumniæ prætendens. Eum circunstant duæ mulieres, Ignorantia, ni fallor,

δύο γυναῖκες, ἄγνοιά μοι δοκῶ,

κὴ ὑπόληψις. ἐπέρωθεν ὃ, φερ-
ουσης ἡ διαβολὴ, γύναιον ἐς
ὑπερβολὴν παγκαλον, ὑπόθερ-
μον ὃ κὴ παρακεκινημένον, οἷον
δὴ ἡ λύπαν, κὴ ἡ ὀργὴν δει-
κνύσα. τῇ μὲν ἀριστερᾷ, δᾷδα
καιομένην ἔχουσα. τῇ ἑτέρᾳ ὃ,
νεανίαν πνὰ τῶν τριχῶν σύρουσα,
τὰς χεῖρας ὀρέγοντα εἰς τὸν ἀ-
έρα, κὴ μαρτυρόμενον τὸν
θεόν. ἕπεται ὃ αὐτῇ ὠχρὸς, κὴ
ἀμορφος, ὀξὺ διεδρακὼς, κὴ ἐοι-
κὼς τοῖς ἐκ νόσου μακρᾶς κατε-
σκληκόσι. τοῦτον χρὼ εἶναι τὸν
φόβον αὖ τις εἰκάσειε. κὴ μὴν κὴ
ἄλλαι τινὲς δύο παρομαρτοῦσι,
συμπεπυσμέναι, κὴ περιεσταλμέναι,
κὴ κατακοσμοῦσαι τὴν διαβολήν.
ὡς δέ μοι κὴ ταύτας ἐμφανίσειν
ὁ περιηγητὴς τὴν εἰκόνος, ἡ μὲν,
ὀπισθεν τις ἕλκει τὴν, ἡδὲ, ἀπατᾷ.
κατόπιν ὃ ἀκολουθεῖ πάνυ πενι-
χρᾶς τις ἐσκευασμένη, μελα-
νείμων, κὴ κατεσπαραγμένη. μετα-
νοίᾳ ὃ κὴ αὐτὴ ἐλέγετο. ἐπι-
στρέφεται χρὼ ἐς τοὐπίσω δα-
κρύουσα, κὴ μετ' αἰδοῦς πάνυ τὴν
ἀλήθειαν προσιοῦσ' ὑποβλέπει.
ὅπερ μὲν ὁ Ἀπελλῆς τὴν ἑαυτῦ κίν-
δυνον ὅτι τὴν χαρᾶς ἐμιμήσατο. τάδε ὃ κὴ ἡμεῖς εἰ δοκεῖ, κατ'
ἴχνος τὸ ἐρετικοῦ ζωγράφου τρέ-
χωμεν, διελθόντες τὰ προσόντα

& Suſpicio. Altera parte accedit Calumnia, mulier ſummopere formoſa, feruida & irritata, veluti rabiem & iram præ ſe ferens, facem ardentem læua tenens, dextra trahens adoleſcentem capillis prehenſum, manus ad cœlum tendentem, Deóſque teſtantem. Anteit vir pallidus deformis, acutùm intuens, eiſque ſimilis qui longo morbo contabuerunt: quem facilè conijcias Liuorem eſſe. Quin & aliæ duæ mulieres comitantur, hortantes, componentes, & ornantes Calumniam: quarum altera, ſicuti mihi ſignificauit imaginis interpres Inſidiæ, altera Fallaciæ erat. Quædam à tergo ſequebatur lugubri habitu, pulla, lacerâque veſte: atque hæc Pœnitentia dicebatur: quæ verſa in tergum facie, cum lachrymis & pudore veritatem accedentem obtuebatur. Hac igitur imagine Apelles, periculum in quo fuerat verſatus, expreſſit. Age verò & nos ſi videtur, Epheſij pictoris exemplo recenſeamus Calumniæ rationes, quum prius ipſam

τῇ διαβολῇ, προτρέπεται ὅσ'

τινὶ πεισχάλαστες αὐτῷ. ὅτω γὰρ αὖ ἡμῖν ἡ εἰκὼν γνήσεται. Ἔστι τοίνυν διαβολὴ, κατηγορία τις, ἐξ ἐρημίας γιγνομένη, ἢ κατηγορούμενον λεθῆται, ἐκ τοῦ μονομερῶς ἀναπολέκτως πεπιστευμένη. τοιαύτη μὲν ἡ ὑποθεσις τοῦ λόγου. προσώπων δ' ὄντων τριῶν, καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις, τοῦ διαβάλλοντος, καὶ τοῦ διαβαλλομένου, καὶ τοῦ πρὸς ὃν ἡ διαβολὴ γίγνεται, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπισκεπτόμεθα, οἷα εἰκὸς εἶναι τὰ γιγνόμενα. πρῶτον μὲν δὴ εἰ δοκεῖ, παράγωμεν ἢ μὴ τὸν τῆς διαβολῆς. οὗτος δὴ, ὡς μὲν οὐκ ἀγαθὸς ἀνθρωπος ὤν, πᾶσιν εἶναι γνώριμον. οὐδεὶς γὰρ ἂν ἀγαθὸς, κακῶν αἴτιος γένοιτο τῷ πλησίον. ἀλλ' ἔστιν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ἀφ' ὧν εὖ ποιοῦσιν αὐτοὶ τοὺς φίλους, οὐκ ἀφ' ὧν τοὺς ἄλλως ἀδικουμένους αἰτιῶνται, καὶ μισεῖσθαι παρασκευάζουσιν, εὐδοκιμεῖν, δόξαν εὐνοίας προσλαμβάνοντας. ἔπειτα ὃς ἄδικος ὁ τοιοῦτος, καὶ παράνομος ὤν, καὶ ἀσεβὴς, καὶ τοῖς χρωμένοις ἐπιζήμιος, ῥᾴδιον καταμαθεῖν, τίς γὰρ οὐκ ὁμολογήσει τὴν μιαρίστητα,

definitione descripserimus. Nam hæc Iconis erit effingendæ ratio. Calumnia igitur est, delatio quæ fit absente & nescio reo, cui que fides habetur audita vna parte, nec delato ad refellendum admisso. Huiusmodi est orationis huius argumentum. Et cùm, sicuti in Comœdijs, tres sint personæ, delator, delatus, & is ad quem fit delatio: singulorum partes considerem us, quid à quoque fieri sit consentaneum. Primùm quidem, si videtur, primarum partium actorem, calumniæ nimirum authorem in medium producamus. Is vtique quàm minimè sit vir bonus, ignorat nemo. Neque enim quisquam vir bonus, propinquo malorum est author. Nam bonorum est virorum, eo quòd amicis benefaciũt, non eo quòd inimicos criminantur, odiumque illis creant, ascita benevolentiæ opinione, bene audire. Vnde iniustum, sceleratum, impium, & familiaribus damnosum esse Calumniatorem facilè cognoscas. Quis enim non confitetur æqualitatem, in

ἅπαντα, καὶ τὸ μηδὲν πλέον ἔχειν δικαιοσύνης ἔργα εἶναι. τὸ δ' ἀνίσου τε, καὶ πλεονεκτικὸν, ἀδικίας. ὁ δὴ τῇ διαβολῇ κατὰ τῶν ἀπόντων λάθρα χρώμενος, πῶς οὐ πλεονέκτης ἐστὶν, ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετερίζόμενος, καὶ προκαταλαμβανόμενος αὐτοῦ τὰ ὦτα, καὶ ἀποφράττων, καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ παντελῶς ἄβατα κατασκευάζων αὐτά, ὥσπερ τὸν διαβολῇ προεμπαλασμένα; ἐκ ἄτης ἀδικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φαίεν ἂν καὶ οἱ ἄριστοι τῶν νομοθετῶν, ὅσον ὁ Σόλων, καὶ ὁ Δράκων, ἔνορκον πεποιηκότες τοῖς δικασταῖς τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, καὶ τὸ τὴν εὐνοιαν ἴσην τοῖς κειμένοις ἀπονέμειν, ἄρχεις ἂν ὁ τοῦ δευτέρου λόγος πρατέον, ἅτε τὸν χείρων ἢ ἀμείνων φανῆναι πρὶν δὲ καὶ ἀντέξετάσαι τὴν ἀπολογίαν τῇ κατηγορίᾳ, παντελῶς ἀσεβῆ, καὶ ἀνόσιον ἡγήσαιτο ἕκαστος τὴν κρίσιν. καὶ γὰρ ἂν καὶ αὐτοὺς ἀγανακτῆσαι τοὺς θεοὺς ἔφημεν, εἰ τῷ μὲν κατηγόρῳ μετ' ἀδείας ἃ βούλει λέγειν ἐπιτρέπομεν, ἀποφράξαντες δὲ τῷ κατηγορουμένῳ τὰ ὦτα, καὶ τῷ στόματι σιωπῶντες, καταψηφιζόμεθα τῷ δευτέρῳ λόγῳ κεχειρωμένοι. ὥστε

omni re, & vt non melior sit alterius sors, esse iustitiæ: at inæqualitatem, & plus habendi cupiditatem iniustitiæ? Qui verò clam absentes insectatur, quí non sit pluris auidus, quippe qui auditorem totum sibi asserit, & aures eius præoccupat, & obstruit, ac iam calumnijs refertas, facit responsuro prorsus iniuias. Quæ sanè extrema est iniuria, vel optimorum legumlatorum iudicio, Solonis & Draconis, qui iureiurando Senatum Athenienſem astrinxére, vt pari benignitate, gratiáque tam reum quàm actorem iudex audiat, vsquedum proposita rei defensione, ipsius causa melior, aut deterior altera videatur. Scelestum enim & iniquum fore iudicium putarunt quod ferretur. antea quàm cum accusatione comparata esset defensio. Ad hęc, ipsos etiam Deos indignari dixerimus, si accusatori liberè quæ vult dicendi copiam fecerimus: at obturatis defensori auribus, aut mussitanti ore, eum priori oratione subacti condemnauerimus. Itaque

οὐ κρῖ τὸ δίκαιον, καὶ τὸ νόμιμον, καὶ τὸν ὅρκον τὸν δικαστικὸν, φαίη τις ἂν γίγνεσθαι τὰς διαβολάς. εἰ δέ τῳ μὴ ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν οἱ νομοθέται, παρεγγυωῶτες οὕτω δικαίας καὶ ἀμερεῖς πιεῖσθαι τὰς κρίσεις, πιστεύω μοι δοκῶ τὸν ἄριστον ἐπαινεῖν τῷ λόγῳ, εὖ μάλα περὶ τούτων ἀποφηνάμενον, μᾶλλον δὲ νομοθετήσαντα. φησὶ δὲ μήτε δίκαιον δικάσης, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. ἠπίστατο γὰρ οἶμαι καὶ οὗτος, ὡς πολλῶν ὄντων ἐν τῷ βίῳ ἀδικημάτων, οὐδὲν ἂν τις εὕροι χεῖρον, οὐδὲ ἀδικώτερον, ἢ ἀκρίτους πῖναι, καὶ ἀμοίρους λόγων καταδικάσαι, ὅτῳ δὲ ἅπαντος ὁ διαβάλλων ἐπιχειρεῖ πιεῖν, ἀκρατον φάρμακον τὴν διαβαλλόμενον τῇ τῶν ἀκουόντων ὀργῇ, καὶ ἀπολογίαν τῷ λαβραίῳ τῆς κατηγορίας παρεμπίπτοντος. καὶ γὰρ ἀπαρασκεύαστος, καὶ δειλὸς ἅπας ὁ τοιοῦτος ἀνθρωπος, οὐδὲν ἐς τὸ ἐμπαλὲς ἄγων, ἀλλ' ὥσπερ οἱ λογχοῦντες, ἐκ φαράγγος ποθὲν τοξεύουσιν· ὡς μὴ δὲ ἀπτάξασθαι δυνατὸν εἶναι, μὴ δὲ ἀντιπαρασκευάσασθαι, μὴ δὲ ἐν ἀποσίᾳ, καὶ ἀγνοίᾳ τῷ πολέμῳ διαφθείρεσθαι. ὃ μέγιστόν ἐστι σημεῖον, καὶ

à iusto, æquo, & iudicum iureiurando calumniam abhorrere dicas. Iam ficui dubiæ fidei legum conditores videntur, quorum decreta commonent, iu- A stitia, non studio partium iudicare, optimum poëtam citandum censeo qui præclaram sententiam, imò potiùs hac de re legem tulit: quum dixit, *Ne iteram dirimas quin primùm audieris ambos.* Nimirum & hic B intelligebat, nullam ex multis quæ apud homines vigent, deteriorem & iniquiorem inueniri posse iniuriam, quàm indicta causa reum damnare. Quod omni ex parte calumniator molitur: qui quem accusat, audientis iræ indefensum subijcit, & accusatione clancu- C laria defensionem interuertit. Quiuis enim huiusmodi farinæ homo formidolosus nihil palam loqui audet: sed perinde atque qui in insidijs latent, alicunde ex abdito iaculatur, vt non sit D qui resistere, aduersaque manu contendere possit: at ignaro & insscio vnde bellum inferatur, sit pereúndum. Quod maximo est indicio, E

μηδὲν ὑγιὲς τοὺς διαβάλλοντας λέγειν. ἐπεὶ εἴ τις γε τὰληθῆ κατηγορεῖν ἑαυτῷ συνίσταται, οὗτος οἶμαι καὶ εἰς τὸ φανερὸν διελέγχει, καὶ διευθύνει, καὶ ἀντιξετάζει τῷ λόγῳ. ὥσπερ οὐδεὶς ἂν ἐν τῷ φανερῷ νικᾶν δυνάμενος, ὑπέδρα ποτὲ, καὶ ἀπάτην ἐμήσατο κατ' ἀνδρῶν πελεμίων. ἴδοι δ' ἄν τις τοὺς τοιούτους μάλιστα ἐν τῇ βασιλέων αὐλαῖς, καὶ περὶ τὰς τῶν ἀρχόντων, καὶ δυνασευόντων φιλίας εὐδοκιμοῦντας. ἔνθα πολὺς μὲν ὁ φθόνος, μυρίαι δ' ὑποτόνοιαι, πάμπολλαι δὲ κολακειῶν, καὶ διαβολῶν ὑποθέσεις. ὅπου δὲ ἀεὶ μείζους ἐλπίδες, ἐνταῦθα καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι, καὶ τὰ μίση ὀπιθαλέστερα, καὶ ζηλοτυπίαι καὶ κοτοχάσεραι. πάντες οὖν ἀλλήλοις ὀξὺ διόψονται, καὶ ὥσπερ οἱ μονομαχοῦντες ὀπτεύουσιν εἴ που τῶν γυμνωθέντων μερῶν διάσαιντο τοῦ σώματος. καὶ πρόσχορος αὐτοῖς ἕκαστος εἶναι βουλόμενος, παρωθεῖται, καὶ παρεγκωνίζεται τὸν πλησίον, καὶ τὸν φθάσαντα εἰ δύναιτο, ὑποπίπτει, καὶ ὑποπελίζει. ἔνθα ὁ μὲν χρηστὸς, ἀτυχῶς εὐθὺς ἀπαντίβαπτος, καὶ παραστένεται. καὶ

calumniatores nihil sanè dicere. Nam qui veræ accusationis sibi est conscius, hic vtique palam arguit, corrigit, & iudicio se sistit cum aduersario: vt nemo qui hostem aperta acie vincere posset, insidijs & dolo vti vellet. Cæterùm id genus homines in regum aulis potissimùm videas versantes, & principum ac optimatum amicitia splendentes: vbi scilicet inuidia crebra, innumeræ suspiciones, multæque assentandi & calumniandi occasiones. Nam vbi maiores spes sese semper ostentant, hic & inuidiæ sæuiores, odia perniciosiora, æmulationes callidiores vigent. Omnes se inuicē acribus oculis intuentur, & quemadmodum qui singulari certamine contendunt, diligenter obseruant num aliquam corporis partem nudam & malè munitam conspiciant. Et cum quisque velit primas obtinere, proximum summouet, & amolitur, & priorem si possit, conuellit, & supplantat. Hîc siquis est vir frugi, prorsus ilico subuertitur, & auellitur,

τὸ τελευταῖον, ἀτίμως ἐξέωσαν. ὁ δὲ κολακευτικώτερος, καὶ πρὸς ταῖς τοιαύτας κακοπραγίας πιθανώτερος, εὐδοκιμεῖ καὶ ὅλως, ᾧ θάσσας κρατεῖ. τὰ γὰρ τοῦ Ὁμήρου παύεται παλαιόμενον, ὁ πρὸς ἀνδρὸς ἐναλίου, καὶ τὰ κατειργασμένα κατέκτα. τοιγαροῦν ὡς ἐπὶ μικροῖς τοῖς ἀγῶσι οὗτος, ποικίλας κατ' ἀλλήλων ὁδοὺς ἐπινοῦσιν, ὧν ταχίστη καὶ ἐπισφαλεστάτη ἐστὶν ἡ τῆς διαβολῆς. τὴν μὲν ἀρχὴν, ἀπὸ φθόνου ἡμῖν ἐλαφρὸς λαμβάνουσα. εἰκότερα δὲ, καὶ βαρέα ἐπάγουσα τὰ τέλη, καὶ πολλῶν συμφορῶν ἀναπλεα. ἐμοὶ μὲν γοῦν μικρὸν, καὶ ἀπλοῦν δοκεῖ τὸ, ὡς ἂν τις ψευδολάβοι, ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης, καὶ ὀλίγας δὲ ἀγχινοίας, ἀκριβοῦς δέ πως ἐπιμελείας δεόμενον. εἰ γὰρ αὖ τοσοῦτα ἔβλαπτεν ἡ διαβολὴ, εἰμὴ πιθανόν τινα τρόπον ἐμηχανᾶτο. νῦν δ' ἂν καταλάβοις τὴν πάντων ἰσχυροτέραν ἀλήθειαν, εἰμὴ πολὺ τὸ ἐπαγωγὸν, καὶ πιθανὸν, καὶ μυεία ἄλλα παρεσκεύασο καὶ τοὺς ἀκουόντων. διαβάλλεται μὲν οὖν ὡς τὰ πολὺ μάλιστα ὁ τιμώμενος. καὶ διὰ τοῦτο, τοῖς ὑπολειπομένοις αὖθις ἐπίφθονος. ἅπαντες γὰρ τῷ σὺ ἐπιτρέπουσι, denique ignominiosè expellitur. Verùm qui assentandi est peritior, & ad huiusmodi nequitiã habilior, probatur, denique superat. Quibus verum Homeri carmen comprobatur. *Victorem & victum Manors communis ad mit.* Quocirca cùm de rebus non exiguis instituatur certamẽ, alij in alios varias nocendi vias comminiscuntur: quarum compendiosissima & periculosissima Calumniæ via: cuius principiũ ducitur ab inuidia inter spẽ metúmque fluctuante: sed quæ miserabiles, tragicos, & multis calamitatibus refertos exitus affert. Nec certè facile, simplex-ue est hoc quadruplatoris studium, vt fortè alicui videatur: sed arte multiplici, solertia non mediocri, & accurata diligentia opus habet. Non enim tam grauem noxam infligeret Calumnia, nisi in speciem vero similia narraret: neque rerum omnium validissimã veritatem opprimeret, nisi appositis ad inducendum, & persuadendum argumentis, alijsque sexcentis artibus instructa auditores deciperet. Porrò calumnia plerunque peritur potissimũ qui in honore est: ob quem posterioribus est inuidiosus: quò fit vt omnium telis affectetur,

καθάπερ τι κάλυμα, καὶ ἐμπόδιον προφερόμενοι. καὶ ἕκαστος αὐτῶν προτίθεται, τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον ἐκποδὼν ποιησάμενος, καὶ τῆς φιλίας ἀποσκευασάμενος, οἷόν τι, καὶ ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν, ἐπὶ τῶν δρομέων γίνεται. κἀκεῖ γὰρ ὁ μὲν ἀγαθὸς δρομεὺς, τῆς ὕστατος ἐνθὺς καταπεσούσης, μόνον τῷ προσῶ ἐπιέμενος, καὶ τῇ διανοίᾳ ἀποτείνας πρὸς τὸ τέρμα, καὶ τοῖς ποσὶ τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχων, τῷ πλησίον οὐδὲν κακουργεῖ, οὐδέ τι τῶν κατὰ τὸν ἀγωνίσας πολυπραγμονεῖ. ὁ δὲ κακὸς ἐκεῖνος, καὶ ἄθλιος ἀνταγωνιστὴς, ἀπογνοὺς τὴν ἐν τῷ τάχει ἐλπίδα, ἐπὶ τὴν κακοτεχνίαν ἐξάπεστο. καὶ τοῦτο μόνον ἐξάπαντος σκοπεῖ, ὅπως τὸν θέοντα ἐμποδὼν, ἢ ἐμποδίσας, ἐπιζημιεῖ. ὡς εἰ τούτου διαμάρτοι, καὶ αὖθις νικῆσαι δυνάμενος. ὁμοίως δὲ τούτοις, καὶ ταῖς φιλίαις τῶν εὐδαιμόνων γίνεται. ὁ γὰρ προέχων, αὐτίκα ἐπιβουλεύεται. καὶ ἀφύλακτος ἐν μέσῳ λαμβάνεις τῶν δυσμενῶν, ἀνηρπάσθη. οἱ δὲ, ἀγαπῶντες, καὶ φίλοι δοκοῦσιν, ἐξ ὧν ἄλλοις

ceu obex, obiectúmque ipsis impedimentum. Séque primum fore quisque putat, quum sublimem illum expugnarit, & amicitia excusserit. Quale quiddam in gymnicis ludis accidit cursoribus: vbi strenuus cursor, fractis ilico carceribus, solùm primas affectans, animúmque ad metam adijciens, inque pedum velocitate spem victoriæ habens, vicino non incommodat, neque aliorum certatorum res curat. Contrà ignauus ille, & imbellis aduersarius, desperata celeritate, animum ad fraudem conuertit. Atque hoc solùm in vniuersum spectat, quomodo currentem obiecta remora, vel impedimento, reprimere possit: quæ ni succedant, nunquam queat vincere. Haud aliter in ambiendis magnatum amicitijs accidit: apud quos qui prominet, statim insidijs inuoluitur, & incautus ab æmulis captus discerpitur. Hi deinde diligi, & amici videri incipiunt, eo quòd alijs

βλάπτειν ἔδοξαν. τό, τι ἀξιόπιστον τῆς διαβολῆς οὐχ ὡς ἔτυχεν ἐπινοοῦσιν, ἀλλ' ἐν τούτῳ τὸ πᾶν αὐτοῖς ὅτιν ἔργον, δεδιικόσι τι προσάψαι ἀπρεπὲς, μηδὲ ἀλλότριον. ὡς γοῦν ἐπὶ πολὺ τὰ προσόντα τῷ διαβαλλομένῳ πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες, ἐν ἀπιθάνοις ποιοῦνται τὰς κατηγορίας. οἷον, τὸν μὴ ἰαρὸν, διαβάλλουσιν ὡς φαρμακέα. τὸν πλούσιον ὄ, ὡς τύραννον. τὸν τυραννικὸν ὄ, ὡς προδοτικόν. ἐνίοτε μὴν καὶ ὁ ἀκροώμενος αὐτὸς ὑποβάλλει τῆς διαβολῆς τὰς διαφοράς. καὶ πρὸς τὸν ἐκείνου τρόπον οἱ κακοήθεις αὐτοὶ ἁρμοζόμενοι, ἐυστοχοῦσιν. ἢν μὲ γὰρ ζηλότυπον αὐτὸν ὄντα ἴδωσι, διέτρεψέ φησι τὴν γυναικά σου παρὰ τὸ δεῖπνον. καὶ ἀπιόντι ἐς αὐτὸν, ἀπεσήναξε. καὶ ἡ Σαφοϊκὴ πρὸς αὐτὸν, οὐ μάλα ἀνδρῶς, καὶ ὅλως ἐρωτική. καί τινες καὶ μοιχικὴ πρὸς αὐτὸν αἱ διαβολαί. ὦ τοῦ ποιητικοῦ ἀνδρός, καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονῶν, μὰ Δί' ἐχλεύασέ σου Φιλόξενος τὰ ἔπη, καὶ διέτρεψε, καὶ ἄμεμπτα εἶπεν αὐτὰ, καὶ κακοσώστετα. πρὸς ὃ τὸν εὐσεβῆ, ὅτος ὁ φίλος διαβάλλεται,

incommodarint. Iam quod Calumniæ fidem faciat, non temerè excogitant: sed in coloris delectu toti occupantur, metuentes ne quid absoni, aut alieni attexant. Sic plerunque eius quem deferunt rationes in deterius interpretandq probabiles reddunt accusationes. Medicum venefici: locupletem affectatæ tyrannidis, tyrannum proditionis insimulant. Interdum auditoris affectus, sua calumnijs discrimina suppeditat, ad cuius mores hi maligni homines sese accommodantes, scopum attingunt. Nam si zelotypum ipsum esse perspexerint: annuit, inquiunt, ille vxori tuæ inter epulas: eámque intuitus suspirauit: vxor vicissim suaue quiddam, & amatorium: alia item quæ ad suspicionem adulterij faciunt. Sin poeticæ studiosus, illa arte sibi placeat. Per Iouem tua carmina Philoxenus irrisit, insectatus est, hiulca & lege soluta dixit. Apud religiosum, & pium, impietatis, & flagitij accusatur amicus, quasi numen reijciat, &

καὶ φιλόξενον, ἄθεος, καὶ ἀνόσιος, καὶ ὡς τὸ θεῖον παρωθούμενος,

καὶ τὴν πρόνοιαν ἀφαιρούμενος. ὁδὶ ἀκούσας, εὐθὺς μύωπι διὰ τὸ ὠτὸς τοπεὶς, διακέχωται ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἀπέγραπται τὸν φίλον, οὐ φροιμίων τὸν ἀκριβῆ ἔλεγχον. ὅλως γὰρ τὰ τοιαῦτα ὑπονοοῦσι, καὶ λέγουσιν, ἃ μάλιστα ἴσασιν ἐς ὀργὴν διωκόμενα προκαλέσασθαι τὸν ἀκροώμενον. καὶ ἔνθα πρῶτός ἐστιν ἕκαστος ὑπόπτευσαι, ἐπ' ἐκεῖνον τοξεύουσι, καὶ ἀκοντίζουσιν ἐς αὐτόν. ὥστε τῇ παρούσῃ ὀργῇ πεπαροξυμμένον, μηκέτι ὀρθῶς ἄγειν τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀληθείας. ἀλλὰ καὶ, ὅταν τις ἀπολογῆται, μὴ προϊέσθαι τῷ παραδόξῳ τῆς ἀκροάσεως, ὡς ἀληθεῖ προκατειλημμένον. ἀνίσωτατον γὰρ ὂν τὸ εἶδος τῆς διαβολῆς, τὸ ὕποπτον τῆς τοῦ ἀκούοντος ὑπονοίας, ὅπου καὶ παρὰ Πτολεμαίῳ τῷ Διονύσῳ ὑπολαβέντι, ἐμφιλοπότης, ὃς διέβαλε τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι ὕδωρ τε πίοι, καὶ μόνος τῶν ἄλλων γυναικεῖα οὐκ ἐνεδύσατο ἐν τοῖς Διονυσίοις. καὶ εἰκῇ μὲν κληθεὶς, ἕωθεν ἐπῆλθέ τε, πάντων ἐφώντων, καὶ λαβὼν ταραντῖνίδιον, ἐκυμβάλισέ τε, καὶ προσῇσατο, ἀπολωλὼς ἂν, ὡς ἔγωγε ἡδόμην τῷ βίῳ τὸ βασιλέως,

prouidentiam neget. Tum auditor ceu œstro in aurem immisso, excandescit, vt est consentaneum, & re nondum accuratè cognita, amicum auersatur. Talia ferè sunt quæ ab impuris istis confinguntur & dicuntur, cùm ea norint audientis animum ad iram maximè posse prouocare. Et qua parte quisque præstat, cognoscentes, illa ipsum telis iaculisque petunt: ne auditor subita conturbatus ira, aliquod vero cognoscendo collocet otium: deinde ei qui se purgare velit, non attendat, inopinato crimine, tanquam vero præoccupatus. Etenim ea calumniæ species est efficacissima, quæ cum auditoris cupiditate conflictatur: quando etiam apud Ptolemæum cognomento Dionysum, quispiam olim Demetrium Platonicum accusauit, quòd in Bacchanalibus aquam biberet, solúsq; omnium muliebribus nō fuisset indutus. Ac nisi mane vocatus vinum bibisset omniū in conspectu, & sumpta veste Tarentina, cymbala pulsasset, & saltasset, planè periisset, quòd regis moribus non delectaretur,

ἀλλ' αὐτοσοφιστὴς ὢν, καὶ αὐτέχνος τῆς Πτολεμαίου ζυφῆς. παρὰ δὲ Ἀλεξάνδρῳ, μεγίστη τότε ἀπάντων διαβολὴ λέγοιτο, εἰ ἔλοιτό τις μὴ σέβειν, μηδὲ προσκυνεῖν τὸν Ἡφαιστίωνα. ἐπεὶ καὶ ἀπέθανεν Ἡφαιστίων, τοῦτο τῷ ἔρωτος Ἀλέξανδρος ἐβουλήθη προσθῆναι καὶ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλουργίᾳ, καὶ θεὸν χειροτονῆσαι τὸν τετελευτηκότα. ὑπὸ δὲ οὖν νεώς τε ἀείσησαν αἱ πόλεις, καὶ τεμένη καθιδρύετο, καὶ βωμοὶ, καὶ θυσίαι, καὶ ἑορταὶ τῷ κωμῳδοθεῷ ἐπετελοῦντο. καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος ἦν ἅπασιν, Ἡφαιστίων. εἰ δέ τις ἢ μικρὰ σεσιδήκει πρὸς τὰ γιγνόμενα, ἢ μὴ φαίνοιτο παῦ ὑπερβῶν, θάνατος ἐπέκειτο ἡ ζημία. ὑπολαμβάνοντες δὲ οἱ κόλακες τὴν μεγαλωδίαν ταύτην τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν, προσεξέχεον ὑπὸ, καὶ ἀνέζωπύρουν, ὀνείρατα διηγούμενοι τοῦ Ἡφαιστίωνος, ἐπιφανείας τινὰς, καὶ ἰάματα προστάττοντες αὐτῷ, καὶ μαντείας ἐπιφημίζοντες. καὶ τέλος, ἔθυον παρέδρῳ, καὶ ἀλεξικάκῳ θεῷ. ὁδὲ Ἀλέξανδρος, ἥδετο τε πάνυ, καὶ μέγα ἐφρόνει, ὡσανεὶ

sed Ptolemæi delicijs infensus esset, & aduersarius. Apud Alexandrum grauissimi criminis reus fiebat, qui colere & adorare nollet Hephæstionem. Nam posteaquã is è viuis excessit, amore victus Alexander, ad reliquã funetis magnificentiam additum voluit, vt mortuus inter Deos Hephæstion haberetur. Continuò ciuitates ei templa condiderunt, delubra dedicarunt, aras, victimas, & festa nouo huic Deo consecrarunt. Erátque nomen Hephæstionis iusiurandum omniũ religiosissimũ. Siquis autem vel risisset ad ea quæ fiebant, vel nõ omni studio colere visus esset, culpa capitalis erat. Assentatores autem perspecta hac iuuenili Alexandri cupiditate, ei ignem & fomitem addere cœperunt, somnia narrantes Hephæstionis, apparitiones quasdam, & medelas ei attribuentes, eiúsque oracula prædicantes: denique assessori, malorúmque depulsori Deo sacra fecerunt. Alexander autem hæc iucundè audiebat, tandem etiam vt veris fidem habebat, & gloriabatur quòd nõ modò Dei filius esset, sed

ἀκούων, καὶ τὰ τελευταῖα, ὑπὸ οὐ θεῶ πῶς ὢν μόνον, ἀλλὰ

καὶ θεοὺς ποιεῖν δυνάμενος. πόσους τοίνυν οἰόμεθα τῶν Ἀλεξάνδρου φίλων περὶ τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἀποκαῦσαι τῆς Ἡφαιστίωνος θειότητος, διαβληθέντας, ὡς οὐ τιμῶσι τὸν κοινὸν ἁπάντων θεὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐξελαθέντας, καὶ τῆς βασιλέως εὐνοίας ἐκπεσόντας; τότε καὶ Ἀγαθοκλῆς ὁ σάμιος, ταξίαρχων παρ' Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τιμώμενος παρ' αὐτῷ, μικροῦ δεῖν συγκαθείρχθη λέοντι, διαβληθεὶς ὅτι δακρύσειε παρὼν τὸν Ἡφαιστίωνος τάφον. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν λέγεται βοηθῆσαι Περδίκκας, ἐπομοσάμενος καὶ πάντων τῶν θεῶν, καὶ καὶ Ἡφαιστίωνος, ὅτι δὴ κυνηγετοῦντί οἱ, φανέντα ἐναργῶς τὸν θεὸν, ἐπισκῆψαι εἶναι φείδεσθαι Ἀγαθοκλέους. οὐ γὰρ ὡς ἀπιστοῦντα, οὐδὲ ὡς ἐπὶ πικρῷ δακρύσαι, ἀλλὰ τῆς πάλαι συνηθείας μνημονεύοντα. ἡ γοῦν κολακεία, καὶ ἡ διαβολὴ, τότε μάλιστα χώραν εἶχε πρὸς τὸ Ἀλεξάνδρου πάθος σωτιδιμόν. καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἀπόκρημνα, καὶ ἀσφαλῆ τοῦ τείχους φρουροῦσιν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ἐκ ἢ ἀφύλακτόν τι μέρος,

Deos etiam creare posset. Quot igitur Alexandri amicos putamus illam Hephæstionis diuinitatem tum malè habuisse, quum accusarentur, quòd communem omnium Deum non colerent: ideóque expellerentur, & regis beneuolentia excideret? Tũc temporis Agathocles Samius apud Alexandrum centurio in honore erat, parum abfuit quin cum leone committeretur, accusatus, quòd sepulchrum Hephæstionis præteriens illachrymasset. Verùm illi opem tulisse fertur Perdiccas, Deos omnes, ipsũmque Hephæstiona iuratus, Deum in venatione sibi clarè visum, mandasse vt Alexandro diceret, Agathocli esse parcendum, qui non vt mortuũ lachrymasset, & quòd vanam Hephæstionis diuinitatem crederet, sed quòd pristinæ familiaritatis meminisset. Sic igitur affecto Alexandro, locus assentationi, & calumniæ aptissimus fuit. Nam quemadmodum hostes vrbem oppugnaturi, non altam, nõ præcipitem, non munitam, mœnium partem inuadunt: sed quam non custoditam,

ἢ ταφρὸν αἰδῶνται, ἢ παπεινὸν, ὅπῃ τοῦτο πάσῃ δυνάμει χωροῦσιν, ὡς ῥᾷστα παρεισδῦναι, καὶ ἐλεῖν δυναμένοις, οὕτω καὶ οἱ διαβάλλοντες, ὅ, τι ἂν ἀδενὲς ἴδωσι τῆς ψυχῆς, καὶ ὑποπτερον, καὶ ἐυεπίβατον, τούτῳ προσβάλλουσι, καὶ προσάγουσι τὰς μηχανὰς, καὶ τέλος, ἐκπολιορκοῦσι, μηδενὸς ἀντιπαταγωγοῦ, μηδὲ ἢ ἔφοδον αἰδουμένου. εἶτ' ἐπειδὰν ἐντὸς ἅπαξ τειχῶν γένωνται, πυρπολοῦσι πάντα, καὶ καίουσι, καὶ σφάττουσι, καὶ ἐξελαύνουσιν, οἷα εἰκὸς ἁλισκομένης ψυχῆς, καὶ ἐξωθουμένης ἔρχα εἶναι. μηχανήματα δ' αὐτοῖς κατὰ τοῦ ἀπόντος ἥ τε ἀπάτη, καὶ τὸ ψεῦδος, καὶ ἡ ἐπιορκία, καὶ προσλιπάρησις, καὶ αἰσχυντία, καὶ ἄλλα μυρία ῥᾳδιουργήματα. ἥδε μεγίστη πασῶν, ἡ κολακεία ἐστὶ, συγγενὴς, μᾶλλον δ' ἀδελφὴ τῆς ἐστὶ τῆς διαβολῆς. οὐδεὶς γοῦν οὕτω γενναδας ἐστὶ, καὶ ἀδαμάντινον τεῖχος τῆς ψυχῆς προβεβλημένος, ὃς οὐκ ἂν ἐνδοίη πρὸς τὰς τῆς κολακείας διαβολάς. καὶ ταῦτα, ὑποκρινούσης, καὶ τὸν θεμελίους ὑφαιρούσης ἡ διαβολῆς. καὶ τὰ μὲν ἐντὸς,

debilem, humilémue inuenerunt, in eam totis viribus impetum faciunt, vt qua facillimè ingredi, & rerum potiri queant. Ita calumniatores, quod in auditoris animo languidum, fragile, & accessu facile viderint, illud adoriuntur, eóque suas machinas adducunt: denique nemine obsistente, hostilémque impetum sentiente, expugnant: deinde intra muros, cuncta igni ferróque deuastant, iugulant, expellunt: qualia verisimile est fieri animo capto, & mancipato. Artes sunt ipsis aduersus absentem, fallacia, mendacium, periurium, obsecratio, impudentia, aliæque sexcentæ astutiæ: quarum omnium maxima est assentatio, Calumniæ cognata, imò soror. Nemo enim tam generoso est animo, & adamantino muro septus, qui adulationis calumnijs non succumbat: ídque cùm calumnia suffodiat, & fundamenta subtrahat. Atque hæc quidem sunt quæ foris aduẽniunt. Intus autem multæ

ταῦτα. ἔνδοθεν δ', πολλαὶ

proditiones

προδοσίαι συναγωνίζονται, τὰς
θύρας ἐξέρουσι, καὶ τὰς πύ-
λας ἀναπετῶσι, καὶ πάντα
τρόπον τῇ ἀλώσει τὸ ἀκούον-
τος συμπροθυμοῦνται. πρῶ-
τον μὲν, τὸ εὐλόγιστον, ὃ φύ-
σει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει,
καὶ τὸ ἀμήχανον, ἔπειτα δὲ, τὸ
πρὸς τὰ παράδοξα τῶν ἀκου-
σμάτων ἐπίνομον. οὐ γὰρ οἶδ'
ὅπως ἡδόμεθα πάντες λαθρη-
δὰ, καὶ πρὸς τὰς λεγομένας,
καὶ μεσας ὑποψίας ἀκούοντες.
οἶδα γοῦν τινας οὕτως ἡδέως
παραλιζομένους τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν
διαβολῶν, ὥσπερ τοῖς πτερύ-
γεσιν. ἐπειδὰν τύχωσιν τού-
των ἁπάντων συμμαχούμε-
νοι πρόσωπα, κρατεῖν αἰσθῶνται, καὶ οὐδὲ ἀν-
ελέγξας ἡ νίκη γένοιτο, μεθεὶς
αὐτὸ παραστᾶσι, μὴ δὲ ἀμ-
φισβητῶσι τὰς προτάσεις. ἀλ-
λὰ τῷ μὲν ἀκούσαντι, ἑκόντος
ἑαυτὸ ἐνδιδόντος. τὸ διαβαλ-
λόμενον δὲ, τὸ ἐπιβουλεῦον ἀγνο-
οῦντος. ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πό-
λεως ἁλούσης, καθεύδοντες οἱ
διαβαλλόμενοι φονεύον-
ται. καὶ τὸ
πάντων δίκαιον, ὁ μὴ ἂν εἰδὼς
τὰ ἐγκλήματα, προσέρχεται τῷ
φίλῳ φιλοδεὴς, ἀπ' μηδὲν φαύ-
λον ἑαυτῷ συνειπόμενος, καὶ

proditiones adiuuant, manus porrigunt, portas aperiunt, omnibúsque modis expugnationi auditoris vnà incumbunt. Ac primùm quidem hæ sunt, rerum nouarum studium, ac præsentium fastidium, quod hominis ingenio à natura est insitum: deinde verò quod ad rerum incredibilium auditionem sequitur. Nescio enim quo pacto gaudemus omnes clanculũ, quum plenas suspicione delationes audimus. Quibusdam enim comperi, autes calumnijs ita suauiter titillari, ac si pennis confricentur. Proinde quum talibus adiuti socijs irruerint, vi vtique caviunt: nec ægrè paratur victoria, vbi nemo repugnat, nec vim propulsat: sed qui audit, vltro seipsum dedit: qui verò accusatur, insidiarum est ignarus. Nam haud aliter qui deferuntur, atque qui captis vrbibus pereunt, dormientes trucidantur. Et quod est omnium maximè miserabile, hic rerum actarum nescius, amicum hilari vultu adit, vt nullius mali sibi conscius, & consueta dicit, facitque,

τὰ πρώτα λέγει, καὶ πεῖ-

παντὶ τρόπῳ ὁ ἄθλιος ἐνηδρευμένος. ὁ δ', ὡς μὴ ἔχῃ τι ἡγησάμενον, καὶ ἐλεύθερον, καὶ παρρησιαστικὸν, εὐθὺς ἐξερρήξε τε ὀργῇ, καὶ τὸν θυμὸν ἐξέχεε. καὶ τέλος, πρὶν ἀπολογίαν προσαιτῆσαι, ἔγνω μάτην τὸ φίλου παροξυνόμενος. ὡς δ' ἀληθινέστερος, καὶ ταπεινότερος, προσίεται μὲν, καὶ προσμειδιᾷ τοῖς χείλεσιν ἀκροις, μισεῖ δ', καὶ λάθρα τοὺς ὀδόντας διαπρίει. καὶ ὡς ὁ ποιητής φησι, βυσσοδομεύει πρὸς ὀργήν. οὐ δὴ ἔγωγε ἀδὲν οἶμαι ἀδικώτερον, οὐδὲ δουλοπρεπέστερον, ἐνδακόντα τὸ χεῖλος, κατασθέννυσθαι τε χολῇ, καὶ τὸ μῖσος ἐν αὐτῷ κατακλεισον αὔξειν, ἕτερα μὲν κύδοντα ἐν φρεσὶν, ἄλλα δὲ λέγοντα, καὶ ὑποκινδυνεύοντα ἱλαρῷ καὶ χαριεντι προσώπῳ, μάλα πιεπαθῆ τινα, καὶ γέμουσαν τραγῳδίαν. μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν, ἐπειδὰν πάλαι φίλος ὁ ἐνδιαβάλλων δοκῶν εἶναι τῷ ἐνδιαβαλλομένῳ, ποιητὴς ὁμοίως. τότε γὰρ ὅτε φαυλίως ἀκούειν ἔπ θέλουσι τῶν διαβαλλομένων, ἢ τὸ ἀπολογουμένων, τὸ ἀξιόπιστον τῆς κατηγορίας ἐκ τῆς πάλαι δοκούσης φιλίας προσειληφότες. οὐδὲ τοῦτο λογίζόμενοι, ὅτι πολλαὶ πολλάκις ἐν τοῖς φιλτάτοις μί-

insidijs omnifariam miser obsessus. Tum ille, si homo ingenuus est, & liber, ac confidens, iram ilico rumpit, animúmque effundit: denique præuisa defensione, agnoscit se aduersus amicum abs re fuisse exacerbatum. Sin autem ignauiore est, & abiectiore animo, admittit quidem, summísque labijs arridet: verùm odit, & clam dentibus frendet: ac vt inquit poëta, iram in animo molitur. Quo vtique homine nihil putem iniustius, nihil seruilius, qui admorso labro bilem intus alit, odiúmque intra se conceptum auget, dum aliud in mente occulit, aliud in ore habet, & plenam affectibus tragœdiam in se commouet. Túncque potissimùm hoc faciunt, quum simile facit delator qui delati olim amicus videtur fuisse. Tunc enim ne vocem quidem delati, tantum abest vt defensionem audire velint: tantum fidei calumniæ facit, præcepta illa de de veteri ipsorum amicitia opinio: cùm non reputent inter amicissimos clam alijs non rarò multas simul-

σους περιπίπτουσιν αἰτίαι, τοὺς ἄλλους λανθάνουσι. καὶ ἐνίοτε εἰς αὐτός τις ἔνοχος ὢν, ταυτὶ φήσας κατηγόρησε τοῦ πλησίον, ἐκείνῳ, οὗτω πειράμενος τὸν διαβολέα. καὶ ὅλως, ἐχθρὸν μὲν οὐδεὶς ἂν τολμήσειε διαβάλλειν. ἄπιστος γὰρ αὐτοῦ ἡ κατηγορία, προδήλων ἐχόντων τὴν αἰτίαν. τοῖς δοκοῦσι δὲ μάλιστα φίλοις ἐπιχειροῦσι, τὴν πρὸς τοὺς ἀκούοντας εὐνοιαν ἐμοὶ δοκοῦσι προσαγόμενοι, ὅτι ἐπὶ τῷ ἐκείνων συμφέροντι οὐδὲ τῶν οἰκειοτάτων ἀπέχονται. εἰσὶ δέ τινες, οἳ κἂν μαθωσιν ὕστερον ἀδίκως διαβεβλημένους παρ' αὐτοῖς τοὺς φίλους, ὅμως οὐκ αἰσχύνης ὧν ἐπίστευσαν, οὐδέ τι προσίενται, οὐδὲ τολμῶσι προσβλέπειν αὐτούς, ὥσπερ ἠδικημένοι, ὅτι μηδὲν ἀδικοῦντας ἐπιχειρῶσιν. τοιαφοῦν πολλῶν κακῶν ὁ βίος ἐπλήσθη ὑπὸ τῶν ῥᾳδίως, καὶ ἀνεξετάστως πιστευόντων διαβολαῖς. ἢ μὴν Ἀντία, πεθανεῖν φησὶν ἢ πεῖσαι, ἢ κάκιστα βουλεύσασθαι, ὃς μ' ἔθελε φιλόπαιδα μηχήσασθαι καὶ ἐθελούσῃ, αὖθις πρότερος ἐπιχειρήσας, καὶ διαφθείσας. καὶ μικροῦ ὁ νεανίας ἐν τῇ τοῦ χαλκέως

simultatũ causas intercedere: interdum etiã eum, quorum ipse reus est, socium insimulare, dũ sic anteuertẽdo, calumniam nititur euitare: denique neminem audere inimico calumnias instruere. Nam ei accusationi non habetur fides, cuius manifesta est causa. Verùm eos qui videntur amici, potissimùm aggrediuntur, optantes suam erga auditores beneuolentiam indicare, quòd in ipsorum commoda, neque familiarissimis parcant. Quidam autem sunt, quibus tametsi postea comperitur, falsum apud se crimen amicis fuisse impositum, tamen cùm id credidisse pudeat, neque admittere quicquam, neque illum intueri audent, ac si iniuria sint affecti, quia nihil ab illis delictum agnouerũt. Proinde multis malis refertã est hominum vita, eo quòd tam facilè, nullâque facta disquisitione calumnijs fides habetur. Nam ait Antia, *Prate velim pereat, pereamas nisi Bellerephontem, Qui teneram inuita voluit violare puellam*: quanquã ipsa prior sollicitarat, & neglecta fuerat. Ac parum abfuit, quin adolescens in congressu

συμπλοκὴν διεφθάρη, ὀπτίμου σωφρονίσαι ὑποχὼν, καὶ τὸ πρὸς τὸν ξένον αἰδοῖς ὑπὸ μάλα γυναικὸς ὑπεβουλευμένος. ἠδὲ Φαίδρα, κἀκείνη τὰ ὅμοια κατειποῦσα τὸ πρόγονο, ἐπάρατον ἐπέπεισε τὸν Ἱππόλυτον γνώσαι ὑπὸ τοῦ πατρὸς, εἰ δὲν ὦ θεοί, εἰ δὲν ἀνόσιον εἰργασμένον. καὶ φήσει τις· ἀλλ' ἀξιόπιστός ἐστιν ἐνίοτε ὁ διαβάλλων ἀνὴρ, τά τε ἄλλα δίκαιος, καὶ σωφρονεῖν δοκῶν. καὶ ἐχέτω προσέχειν αὐτῷ, ἅτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσαντι. ἆρ' οὖν τοῦ Αριστείδου ἔστι τις δικαιότερος; ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνος συνῆκεν ὑπὸ τοῦ Θεμιστοκλέα, καὶ συμπαροξύνοντα τὸν δῆμον, ὃς φασιν ἐκεῖνος πολιτικῆς φιλοτιμίας ὑποκεκινημένος. δίκαιος μὲν γὰρ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Αριστείδης. ἀνθρωπος δ' καὶ αὐτὸς ἦν, καὶ χολὴν εἶχε, καὶ ἠγάπα τινας, καὶ ἐμίσει. καὶ εἰ μὲ ἀληθής ἐστιν ὁ περὶ τοῦ Παλαμήδους λόγος, ὁ συνετώτατος τῶν Αχαιῶν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἄριστος, τῷ ὑπεβουλῆ, καὶ ἐπέθεσαν ὑπὸ φθόνου φαίνεται σωτῆρι καὶ εὐεργέτῃ ὁμαίμῳ, καὶ φίλῳ, καὶ ἐπὶ τὸν αὐτὸ κίνδυνον ἀμπλακόντος. οὐ-

cum Chimæra periclitatis dans pœnas, & pudoris erga hospitem insidijs à lasciua muliere petitus. Quiddam etiam simile Phædra de priuigno obloquuta, fecit vt Hippolytus à patre deuoueretur, erst nihil, ô Dij, nihil nefarij perpetrasset. At dicet aliquis. Quandoque fide dignus est calumniator, qui alias iustus & prudens videtur esse, eique præbenda auris, vt qui tale nihil perpetrarit. Est-ne aliquis iustior Aristide? attamen ille in Themistoclem conspirauit, animósque populi concitauit, gloriæ popularis, vt aiunt, æmulatione titillatus. Alias vir bonus Aristides: sed homo cùm esset, irasci poterat, & alios amabat, alios oderat. Si verum quoque est, quod de Palamede ferunt, quidam Græcorum sapientissimus, alijsque in rebus optimus, inuidia flagrans insidias parasse fertur cognato, amico, & ad idem periculum profecto

φως ἑκάστοτον ἅπασιν ἀνθρώποις
περὶ τὰ τοιαῦτα ἁμαρτία. τί
δ' ἂν τις, ἢ τὸν Σωκράτην λέ-
γοι, τὸν ἀδίκως ὑπὸ τῶν Ἀθη-
ναίων διαβεβλημένον ὡς ἀσε- A
βῆ, καὶ ἐπίβουλον; ἢ τὸν Θεμι-
στοκλέα, ἢ τὸν Μιλτιάδην, τῶν
μὴ τὰ λαμπρὰ νίκας, ὑπὸ προ-
δοσίας τῆς Ἑλλάδος ὑποπτους
γεγενημένους; μυρία γὰρ τὰ παρ- B
δείγματα. καὶ χαλεπὸν, τὰ πολλὰ
ἤδη γράμματα. τί οὖν χρὴ
ποιεῖν τὸν γε νοῦν ἔχοντα,
ἢ ἀφθονίας, ἢ ἀληθείας ἀμφισβη-
τουμένης; ὅσπερ οἶμαι καὶ Ο- C
μηρος ἐν τῷ περὶ σειρήνων
μύθῳ ἠνίξατο, παραπλέειν κε-
λεύσας ταῖς ὀλεθρίοις ταύταις
τῶν ἀκουσμάτων ἡδοναῖς, καὶ
ἀποφράττειν τὰ ὦτα, καὶ μὴ
ἀνιέναι αὐτὰ ἀκροτατονεῖν
τοῖς πάθεσι προειλημμένοις,
ἀλλ' ὑπισχνουμένοις ἀκριβῆ βυρω- D
τὸν τὸν λογισμὸν ἅπασι τοῖς
λεγομένοις, τὰ μὲν ἄξια, προσ-
ιέναι, καὶ παραβάλλεσθαι.
τὰ φαῦλα δὲ, ἀποκλείειν, καὶ
ἀποθεῖν. καὶ γὰρ ἂν εἴη γε-
λοῖον, τὰ μὲν οἰκίας βυρω-
ρὸς καθιστάναι, τὰ ὦτα δὲ, καὶ
τὸν διάνοιαν, ἀνεῳγμένα ἐᾶν.
ἐπειδὴ τοίνυν τοιαῦτα πρᾶ-
γμά τις λέγων, αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ

adeò naturæ hominum familiare est hoc errore labi. Porrò, quorsum attinebat & Socratem recensere, impietatis & insidiarum apud Athenienses insimulatum? Quid Themistoclem, aut Miltiadem tot partis victorijs, suspicione proditionis notatos? Sunt enim exempla innumera, & vulgo iam pleraque non ignota. Quid igitur faciet vir prudens, quum de virtute, aut veritate ambigitur? Sanè quod Homerus in Sirenum fabula docet, quum iubet vt pernicioſas haſce ſermonum voluptates prætereat, obturet aures, neo eas paſſim aperiat affectu præoccupatis: ſed ſedulo ianitore adhibito, ratione nimirum quæ delationes expendat: dignas quidem recipiat & admittat: malas verò excludat, & depellat. Ridiculum enim fuerit ædium ianitores conſtituere, aures verò mentémque aperta ſinere. Quum igitur quiſpiam talia quæpiam tibi dixerit: rem ipſam apud te perpendas,

χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν,

μήτε ἡλικίαν τῶ λέγοντος ὁρῶντα, μήτε τ' ἄλλον βίον, μήτε τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀγχίνοιαν. ὅσῳ γὰρ τις πιθανώτερος, τοσούτῳ σπουδαιοτέρας δεῖται τῆς ἐξετάσεως. οὐ δεῖ τοίνυν πιστεύειν ἀλλοτρίᾳ κρίσει, μᾶλλον δὲ μίσει τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλ' ἑαυτῷ τὴν ἐξέτασιν φυλακτέον, τῆς ἀληθείας, ἀποδύντα καὶ τῷ διαβάλλοντι τὸν φθόνον, καὶ ἐν φανερῷ ποιησάμενον τὸν ἔλεγχον τῆς ἑκατέρου διανοίας, καὶ μισεῖν οὕτω, καὶ ἀγαπᾶν τὸν δεδοκιμασμένον. ἔρρει δὲ τοῦτο ποιῆσαι ἐν τῇ τοιαύτῃ διαβολῇ πεπιεσμένον, Ἡρακλεῖς ὡς μεγαλωδὲς, καὶ ταπεινὸν, καὶ παιδῶν οὐχ ἥκιστα ἄδικον. ἀλλὰ τούτων ἁπάντων ἄπορον, ὅσῳ ἐν ἀρχῇ ἔρημον, καὶ ἄγνοια, καὶ τὸ ἐν σκότῳ που εἶναι τὸν ἐκείνου βίον. ὡς εἴης θεῶν τις ἀποκαλύψειεν ἡμῶν τοὺς βίους, οἴχοιτο ἂν φεύγουσα ἐς τὸ βαράθρον ἡ διαβολὴ, χαίραν ἔχουσα, ὡς ἂν πεφωτισμένων τῶν πεπραγμένων τῇ ἀληθείᾳ.

nec delatoris ætatem, nec mores, nec in dicendo solertiam spectes. Namque quis est disertior, eo accuratiore disquisitione indiget. Ergo alterius iudicio, imò potiùs accusatoris odio non est credendum: at veri examen sibi seruandum, tum calumniatori inuidiam tribuendo, tum vtriusque mentis argumentum patefaciendo. Et sic alterum odisse, alterum amplecti licet, quem probaueris. Sed priusquàm hoc factum sit, prima calumnia commoueri, hercle quàm inuenilis, abiectique animi est, & à iustitia semotissimi. At verò horum omnium causa, vna est ignorantia, tenebræque illæ quibus cuiusque mores obuoluuntur. Nam si Deorum quispiam animos nostros retegeret, in barathrum aufugeret, locum non inueniens Calumnia, vt pote rebus à veritate illustratis.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΔΟΣ.

PSEVDOLOGISTA, SIVE DE APOPHRADE, HOC EST, die nefasto.

ARGVMENTVM.

Inuectiua est in eum, à quo derisus fuerat, quòd Apophradi verbo vsus esset, ipsumque diei atro comparasset. Continetur autem tota oratio duabus partibus, quarum priore ostendit, nomen Apophradi Græcum, & vsitatum Græcis esse, & se recte eo vsum quoque esse, idque exemplis aliorum, qui similibus nominibus etiam alios nefarios ac detestabiles, probrosè appellarunt. In altera autem vitam & mores, & item sermonem ac dicendi genus illius insectatur, ostendens illum meritò ac dignè ista voce cognominari, vt pote atrum ac detestabilem, & ab aliis quoque similibus antea appellationibus eodem modo passim notatum, afficta etiam prosopopœia lingua, expostulantis cum illo super abusu, & fœdo ministerio, cui adhibeatur. Exordium longius paulò est ad attentionem ac docilitatem pertinēs, captata interim & benevolentia Instituto suo, ab exemplo Archilochi, qui se eodem modo vltus fuerit. Post Exordium Prosopopœia Eleachi ex Menandri prologis introducitur, qui argumentum rei & occasionem scripti huius exponit. Titulus alter à materia de qua tractatur, alter ab ipsius, qui accusatur effectu siue opere sumptus est, quòd falso de voce Apophradu iudicarat, eámque quasi peregrinam ac barbaram derisérat. Est enim λογίσης examinator, ἐξέτασης & κρίτης seu δοκιμασής, vt Hesichius indicat.

Ἀλλ' ὅτι μὲν ἀγνοεῖς τοὔνομα τὴ ἀποφράδα, παντί που δῆλον. πῶς γὰρ ἂν οὐκ βάρβαρον εἶναί με τὴ φωνὴν εἰπόντα τὴν σὴν, ἐς ἀποφράδι ὅμοιος εἶνες τῶν ἡμέρων σου νὴ Δία μέμνημαι, εἰκάσας τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ, εἰμὴ καὶ παντάπασιν αὐτὴν

AT quod Apophradis nomē ignorabas, cuiuis facilè patet. Quomodo enim accusares me ceu barbarū linguā, ob hoc quod de te dixi apophradi simile esse te? Nā mores tuos memini me cum tali die conferre, nisi prorsus ne audisses quidem

κοος ἦθα τὸ ὀνόματος. ἐγὼ δ' τοῦτο μὲν ἀποφράδα ὅ, τι καὶ βούλει εἶναι, διδάξω σε μικρὸν ὕστερον. τὸ δὲ τοῦ Ἀρχιλόχου ἐκεῖνο, ἤδη σοι λέγω, ὅτι τέτιγα τὸν πέρδικα συνείληφας, εἶτα πυκνὰ πτερὰ ἰάμβων ἀκούεις Ἀρχίλοχον, πάσχον τὸ ἦθος, ἀνδρὶ κομιδῇ ἐλευθέρῳ, καὶ παρρησίᾳ συνόντα, μηδὲν ὀκνοῦντα ὀργίζειν, εἰ καὶ ὀπιμάλιδα λυπήσειν ἔμελλε τὸν περιπεσόντα ἰσομοίρους τῇ ὀργῇ τῶν ἰάμβων αὐτῶν. ἐκεῖνος τοίνυν πρός τινος ἢ τοιούτων ἀνάγκας κακῶς, τέττιγα ἔφη τὸν ἀνδρα εἰληφέναι τῷ πέρδικι, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ τέττιγι ὁ Ἀρχίλοχος, φύσει μὲν λάλῳ ὄντι, καὶ ἄνευ τινὸς ἀνάγκης. ὁπόταν δὲ καὶ τὸν πέρδικα λάβῃ, μετὰ τοῦτον βαθύτερον βοᾷ. καὶ σὺ δὴ ἔοικας ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τὸ βαλόμενος, ποιητὴν λάλον παροξύνειν ὅπως σεαυτὸν, αἰτίας ζητουμένας, καὶ ὑποδήσεις τοῖς ἰάμβοις, ταυτά σοι καὶ αὐτὸς ἀπειλῶ, ἢν μὴ τὸν Δία τῷ Ἀρχιλόχῳ εἰκάζων ἑαυτόν. πόθεν; πολλαχῇ καὶ δῆλον σοι δ' μυρία συνῳδὰ ἰάμβων ἄξια βεβιωμένα, ἃ σοὶ δοκεῖ, καὶ αὖ ὁ Ἀρχίλοχος αὐτὸς διαχέσθαι, πρὸς πάντα καλέσας καὶ τὸν Σιμωνίδην, καὶ τὸν Ἱππώνακτα συμποιεῖν μετ' αὐτῶν κἂν ἕν τι τῶν πρὸς-

nomẽ hoc. Ego verò ipsam quidẽ Apophradẽ, quid sibi velit, quidq; significet, paulò pòst te docebo. In præsentia autẽ Archilochi illud tibi dico, quòd videlicet cicadã ala cõprehẽdisti. Simodo poëtã Archilochũ fuisse audisti, qui genere fuerit Parius, homo liber admodũ, & dicax, nec; cõuitiari vnquã veritus, etiã quã maximè molestus futurus esset ijs, qui in iamborum ipsius otiũ incurrerent. Ille igitur cũ malè à quopiã istorũ audijsset, hominẽ ait alis cicadã cõprehẽdisse: cõparãs seipsum cicadæ Archilochus, natura quidẽ strepero, ac nulla cogente necessitate, vocali: quoties autẽ etiã ab cõprehẽditur, altius quiddã stridẽti. Tu quoq; igitur, inquit, homo infœlix, quid tibi vis, qui poëtã loquacẽ cõtra te ipsum irritas, alioqui causas, & materiã suis iãbis quærẽtẽ? Atq; hæc tibi quoq; nũc interminor, haud equidẽ per Iouẽ me ipsũ cũ Archilocho conferens: vnde enim hoc possẽ, vt qui lõgè adeò inferior illi sim? sed quòd tibi conscius sim, innumera quædã iãbis digna, abs te in vita perpetrata esse: ad quæ mihi videtur ne ipse quidem Archilochꝰ sufficere, assũpto etiã Simonide, & Hipponacte, vt vel vnũ aliquod eorũ

ὄντων σοι κακῶν. ἅτω σύγε παῖδας ἀπαίσιονας ἐν πάσῃ βδελυρείᾳ, τὸν Οἰδιπόδιλλον, καὶ τὸν Λυκάμβιλλον, καὶ τὸν Βύπαλον, τοὺς ἐκείνων ἀδάμβους. καὶ ἔοικε θεῶν τις ὑπὸ χείλος ἀγαγεῖν σοι τότε τὸν γέλωτα ὑπὸ τῇ ἀποφάσει λεχθείσῃ, ὡς αὐτὸς μὲν Σκυθῶν κατεφανέστερος γένοιο, κομιδῇ ἀπαίδευτος ὤν, καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἀγνοῶν, ἀρχὴν ὁ ἔυλογον περάτων τῶν σῶν λόγων αἰδεῖ ἐλευθέρῳ, καὶ οἰκοδέν σε ἀκεῖσθαι ἐάσοντι, καὶ μηδὲν ὑποστελλομένῳ, τὸ μὴ οὐχὶ πάντα ἐξειπεῖν. μᾶλλον δ' ἀνάγκασε ἃ περάπεις νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἔτι καὶ νῦν, ὑπὸ πολλοῖς τοῖς πρὶν ἐκείνοις. καίτοι μάταιον ἴσως, καὶ πειστέον, ἐν παιδιᾷ νόμῳ παῤῥησιάζεσθαι πρὸς σέ. οὔτε γὰρ αὖ αὐτός ποτε βελτίων γένοιο πρὸς τὴν ἐπιτίμησιν, οὐ μᾶλλον ἢ καὶ δαρεὶς μεταπεισθείη ἄν, μηκέτι τοιαῦτα κυλινδεῖν, ἅπαξ αὐτοῖς σωφρόνως γένοιο, οὔτ' ἄλλοι τινὰ νομίζω τὸν ἀγνοοῦντα ἔτι τὰ τοῦ σοῦ τολμώμενα, καὶ ἃ γέρων ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν παρανομεῖς, καὶ ὅπως ἀσφαλὴς, καὶ ἐξ ἀφανοῦς βδελυρὸς ἔσῃ, καὶ δεῖπνος τῷ ἀπυρίστου-

quæ in te sũt, maloru̇ describãt. Adeò ceu pueros quosdã tecũ collatos, malitia superasti & Orodœcidẽ, & Lycãbẽ, & Bupalũ, quibus iãbos ille suos cõsumit. Atq; adeò videtur Deus quispiã risũ istũ tũc tuis immisisse labijs, quãdo Apophradis huius mẽtio est facta: quo manifestiꝰ quã in Scythis fieret, & indoctum esse te magnopere, & cõmuniahæc, atq; ante pedes posita ignorare: principiũ autẽ cõmodũ orationis cõtra te instituẽdæ, suppeditares homini libero, téque familiariter, idque exactè noscẽti, nihílque veriturο quominus omnia foras eloquatur, imò verò proclamet quæcunque etiã nunc post multa illa superiora noctu & interdiu agis. Atinane fortan & superuacaneum fuerit, erudiendi modo apud te dicendi libertate vti. Neq; enim ipse vnquã melior futurus facilè es ex ea obiurgatione, nõ magis quã scarabeus si monitus sit, vt ne amplius in stercore se volutet, cui semel assuetus erit. Neq; etiã quẽquam esse arbitror, qui adhuc ignoret ea, quæ tu es aliquãdò ausus, quæq; homo ætate iã confectus in te ipsũ delinquis: nõ ita tutus, neq; obscurè malus es: neque etiam opus quopiã est qui leoninam pellem

τῷ λεοντῷ, ὡς φανερὸς γέγονε, καὶ δήλος ὢν, εἰμήτις ἄρα ἐξ Ὑπερβορέων ἄρτι ἐς ἡμᾶς ἥκοι, ἢ ἐς τοσοῦτον κωμῳδὸς εἶη, ὡς μὴ ἰδὼν, ἀλλὰ καὶ ἀκούσας εἰδέναι ὄνον ἁπάντων ὑβριστότατόν σε ὄντα, μὴ περιμείνας ὀγκαμένου περοέπη ἀκούειν. οὕτω πάλαι καὶ περὶ ἐμοῦ, καὶ παρὰ πᾶσι καὶ πολλάκις, κεκήρυκται τὰ σά, καὶ δόξαν οὐ μικρὰν ἔχεις ἐπ' αὐτοῖς ἀφ' ἧς Λειψέλλοις, ἀφ' ἧς συβαρίτῃ Μίσθωνα, ἀφ' ἧς τὸν χῖον ἐκεῖνον Βάσσαν, ἧς ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν. ῥητέον δ' ὅμως εἰ καὶ ἄωλα δόξω λέγειν, ὡς μὴ αἰτίαν ἔχοιμι μόνος αὐτὸ ἀγνοεῖν, μᾶλλον δ' παρακλητέος ἡμῖν τῶν Μενάνδρου προλόγων εἷς, ὁ ἔλεγχος, φίλος ἀληθείᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ θεός. οὐχ ὁ ἀσημότατος τῶν ἐπὶ τῆ σκηνῇ ἀναβαινόντων, μόνοις ὑμῖν ἐχθρὸς τοῖς δεδιόσι τὴν γλῶτταν αὐτῆς, πάντα καὶ εἰδότος, καὶ σαφῶς διεξιόντος, ὁπόσα ὑμῖν συμβέβηκε. χάσειεν γοῦν τοῦτο γένοιτ' ἄν, εἰ ἐθελήσειεν ἡμῖν παρεισελθὼν ὅτος διηγήσασθαι τοῖς θεατοῖς σύμπαντα τὰ δράματος τὸν λόγον. ἄγε τοίνυν ὦ πρόλογον, καὶ δημόσιον ἄριστε ἔλεγχε

tibi detrahat, vt te prægrandem esse asinum pateat, nisi quis ex Hyperboreis veniat, aut in tantum sit Cumæus, vt non statim conspectum te asinum omnium contumeliosissimum agnoscat, quanquam non expectarit, dum rudentem etiam audiat. Ita iam olim & à me, & apud omnes, & sæpe, res tuæ proclamatæ sunt, & famam inde haudquaquam exiguam nactus es supra Ariphradem, supra Sybaritam Misthonē, supra Chium illum Bastam, qui similia calluit. Sed dicēdum tamen est, etiamsi friuola dicere videbor, ne mihi vitio vertatur, quòd hæc solus ignorem. Imò verò nobis est aduocandus ex Menandri prologis vnus, Elenchus videlicet ille, amicus veritatis, & libertatis Deus, eorum qui in scenam ascendunt non obscurissimus, solis vobis inimicus, qui linguam ipsius formidatis, & scientem omnia, & planè enarrantem, quorumcunque vobis conscia est. Plausibile igitur hoc fuerit, si ille voluerit ante nos ingressus, exponere auditoribus vniuersam fabulæ rationem. Proinde age ô Prologorum & Deorum optime Elenche,

A B C D E

καὶ δημόσιον ἄριστε ἔλεγχε

ἔρρ᾽ ὅπως σαφῶς προδιδάξῃς τοὺς ἀκούοντας, ὡς οὐ μάτιν, οὐδὲ φιλοπαρχθημόνως, οὐδὲ αἰσχροῖς ποσὶ καὶ πλῷ παρεμβάν, ὅπερ τοιοῦτόν λόγον ἀπηγορεύκαμεν, ἀλλὰ καὶ ἴδιόν τι ἀμυνόμενοι, καὶ τὰ κοινὰ μισοῦντες τὸν ἄνθρωπον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας. ταῦτα μὲν εἰπών, καὶ σαφῶς προδηλώσας ὅλεως ἄπειμι ἐκποδών. τὰ δ᾽ ἄλλα, ἡμῖν καταλιπὲ. μιμησόμεθα γάρ σε, καὶ διελέγξομεν τὰ πολλὰ, ὡς παῤῥησίας τε, καὶ ἀληθείας ἕνεκα, μηδένα αἰτιάσασθαί σε. μήτε δ᾽ ἐμὲ πρὸς αὐτοὺς ἐπαινέσῃς ὦ φίλτατε ἐλέγχε, μήτε τὰ ἐκείνῳ προσόντα προσελέγχῃς αὐτοῖς. ἐγὼ γὰρ ἄξιον, θεῷ ὄντι, ὑπὲρ σοῦ ἐλθεῖν τοὺς περὶ τῶν οὕτω καταπύστων λόγους. ὁ γὰρ σοφιστὴς οὗτος εἶναι λέγων, ὁ περίλογος καὶ φησὶ ταῦτα, ἐς ὀλυμπίαν τινὲς ἥκει, λόγον τινὰ περὶ πολλῆς συγγεγραμμένον ἐπιδείξόμενος τοῖς παρηγυρικοῖς. ὧν δ᾽ ἐπιθυμῶν τῷ συγγράμματι, ὁ Πυθαγόρας κωλυόμενος ὑπό τινος Ἀθηναίων, οἶμαι μετέχειν τῆς ἐν Ἐλευσῖνι τελετῆς ὡς βάρβαρος, ὅτι ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας περὶ τούτου

vide vt planè doceas auditores, non fruſtra, nō, inimicè neque quod vulgo fertur, illotis pedib⁹, nos ad orationem hanc peragēdam accedere, ſed cùm vt priuatum quiddam vlciſcamur, tū quia in genere hominē ob malitiam odimus. Atq; hæc ſola præfatus, ac planè elocutus, è medio propitius abi: cętera verò nobis relinque: imitabimur enim te, & pleraque coarguemus, vt loquendi libertatis, & veritatis gratia nemo te accuſet. Neq; verò me ô optime, apud ipſos cōmendaueris, neque rurſum, quæ illi adſunt, temerè prę-effuderis. Nō enim dignum eſt, Deus cùm ſis, vt verba de rebus adeò deteſtandis in os tibi veniant. Nam hic qui ſe Sophiſtam eſſe dicebat (iam hæc dicit prologus) Olympiam aliquando venit, orationem multò iam antè conſcriptam recitaturus ijs qui ad ſolennem ludorum celebritatem conuenerant. Erat autem argumentū eius ſcripti. Pythagoras aliquando ab Athenienſe quodam prohibitus, vt opinor, cōmunicare cū ijs qui Eleuſinia ſacra peragebant, tanquā barbarus, eo quòd ipſe Pythagoras diceret, ante ea tēpora etiā Euphorbum ſeſe fuiſſe. πρὸ, καὶ Εὔφορβος γεγενῆσθαι,

ἐπύχανε δ' ὁ λόγος ἀπὸ κ' τὸν Αἰσώπου κολοιὸν, συμφορητὸς ὢν ἐκ ποικίλων ἀλλοτρίων πτερῶν. βουλόμενος δὲ μὴ ἴωλα δόξαι λέγειν, ἀλλ' αὐτοσχεδιάζειν τὰ ἐκ τοῦ βιβλίου, δεῖται τῶν συνήθων τινός. ὡ δ' ἐκ Παρῶν ἐκεῖνος, ἀμφὶ δίκας ἔχων τὰ πολλὰ, ἐπειδὰν αἰτήσῃ τινὰς ὑποθέσεις τοῖς λόγοις, τὸν Πυθαγόραν αὐτῷ παρελέσθαι. καὶ οὕτως ἀνὴρ ἔπεισε, καὶ συνέπεισε τὸ θέατρον ἀκούειν τὸν ὑπὲρ τοῦ Πυθαγόρου ἐκείνου λόγον. ὧν δὲ τὸ ἐπὶ τούτῳ, ὁ μὲν, παίν ἀπίθανος ἐν τῇ ὑποκρίσει, συνείρων οἷον εἰκὸς ἐκ πολλοῦ ἐπεμελήθη, καὶ μεμελετηκὼς, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἡ ἀναισχυντία ἔσται, ἐπήμυνε, καὶ χεῖρα ὤρεγε, καὶ συνηγωνίζετο αὐτῷ. γέλως δ' ἦν πολὺς παρὰ τῶν ἀκουόντων. καὶ οἱ μὲν, εἰς τὸ παρὸν ἐκεῖνον μεταξὺ ἀμφιβλέποντες, ὡς ἐδήλουν ὡς οὐ λέληθε συμφράξας αὐτῷ τὴν ἀφοδιοξίαν. οἱ δὲ, καὶ αὐτὰ γραφίζοντες τὰ λεγόμενα, παρ' ὅλην τὴν ἀκρόασιν διετέλεσαν, ἓν τοῦτο μόνον ἔργον ἔχοντες, ἀλλήλων περιόπτειν, ὅπως μηδεὶς ἔχοι πρὸς τὸ διαγινώσκειν ὅτου ἔκαστον εἴη τῶν

Porrò illa ipsius oratio erat iuxta Æsopi graculum, ex varijs aliorum pennis consarcinata. Itaque cùm vellet videri haudquaquam friuola dicere, sed ex tempore è libro desumpta pronuntiare, quendam ex familiaribus rogat (erat autem Patrensis ille, circa lites plerunque versatus) vt postquam dicendi aliquod argumentum postulasset, Pythagoram ipsi statim subijceret. Ac ita tum fecit homo ille, & persuasit theatro vt illam de Pythagora orationem audirent. Erat verò, id quod consequens tum fuit, ineptus ad actionẽ & gestum corporis, connectens, vt verisimile erat, ea quæ longè antè meditata & exercitata tenebat, tametsi impudentia, quæ quàm maxima erat, auxiliabatur quoque, manúmque porrigebat, & cũ eo certabat. Risus autem ab auditoribus vndique multus. Ac alij quidem oculis interim ad Patrensem illũ conuersis, subindicabant se non ignorare commissam ab illo esse fallaciam. Alij autem ea quæ recitabantur agnoscẽtes, per totũ orationis tẽpus vni huic operi fuerũt intẽti, vt se mutuo explorarẽt, quomodo quisq; memoria teneret, & dignosceret vnde

ὤλλον παρὰ ἡμῶν εὐδοκιμησάντων ἐπὶ ταῖς καλουμέναις μελέταις σοφισῶν. ἐν ᾧ τούτοις ἅπασι, καὶ ὁ τὸν λόγον τόνδε συγγράψας, ἦν ἐν τοῖς γελῶσι καὶ αὐτός. πῶς οὖν ἐμέλλε γελᾶν ἐφ' οὕτω φρενιτικῇ, καὶ ἀπροσδιόνῳ, καὶ ἀναισχύντῳ τολμήματι; καί πως, ἔστι δ' ἀκράτης γέλωτος. ὁ μέν, πῶς φωνὴν ἐπιβλέψας εἰς μέλος, ὡς ᾠήθη, θρηνῶν τινα ἐπῴλει τῷ Πυθαγόρᾳ. ὁ δὲ, τοῦτο δή τὸ τὸν λόγου, ὄνον κιθαρίζειν πιρώμενον ὁρᾶν, μάλιστα μάλα ἡδὺ ὁ ποιητὴς οὗτος ὁ ἐμός. ὁ δὲ, εἶδεν ἐπισταφείς. τοῦτο ἐξεπολέμωσε τότε αὐτοὺς ἔναγχος. ἐπεὶ δὲ ἦν μὲν ἡ τοῦ ἔτους ἀρχὴ, μᾶλλον δὲ ἡ ἀπὸ τῆς μεγάλης νουμηνίας τετὶ, ἐν ᾗ οἱ Ρωμαῖοι κατὰ τὰ ἀρχαῖον, εὔχονταί τε αὐτοῖς ὑπὲρ ἁπάντος τοῦ ἔτους εὐχάς τινας, καὶ θυσίαι, Νουμᾶ τοῦ βασιλέως καταστησαμένου τὰς ἱερουργίας αὐτοῖς. καὶ πεπιστεύκασι τοὺς θεοὺς ἐν ἐκείνῃ μάλιστα τῇ ἡμέρᾳ χρηματίζειν τοῖς εὐχομένοις. ἐν τοιαύτῃ πέμπτῃ ἑβδομάδι, καὶ ἱστορμηνίᾳ, ὁ τότε γελάσας ἐν ὀλυμπίᾳ ἐκεῖνος, ὑπὸ τῷ ὑποζωλιμαίῳ Πυθαγόρᾳ, ἰδὼν

quidque ex ijs sophistis, qui paulò ante nos celebres fuêre in declamationibus, quas meletas vocant, desumptum esset. Inter hęc omnia, ipse etiam orationis author cum ridentibus ridebat. Cur autem non rideret ob manifestum adeò, & ineptum, ac impudens facinus? Ac fortè, (est enim risus intemperans) hic quidem voce ad carmen conuersa, vt putabat, lamentationem Pythagoræ decantabat. Ille verò, istud quod vulgo dici solet, vidēs asinum cithara canere tentantem, in valdè suauem cachinnum solutus dixit, Poëta iste meus. Quod alter conuersus aspexit. Et hoc est quod tunc illos recens reddidit inimicos. Hinc erat quidem anni principiū, ἀπὸ tertia dies à magno nouilunio, quando Romani iuxta veterum consuetudinem, & ipsi preces quasdam pro toto anno faciunt, & sacrificia peragunt, quarum ceremoniarum rex Numa fuit ipsis author: Deósque illa potissimū die precibus audiendis vacare credunt. Ergo in istiusmodi festo, sacrísque calendis, is qui tunc Olympiæ risit, sub Pythagora isto supposititio, conspicatus accedentem execrabilem, ὡς ἐπόντα τὸν καταπύστον,

καὶ ἀλαζόνα, τὸν τῶν ἀλλοτρίων λόγων ὑποκριτὴν, ἐπύχανε δὲ καὶ τὸν τρόπον ἀκριβῶς εἰδὼς αὐτοῦ, καὶ τὴν ἄλλην ἀτέλειαν, καὶ μιαρίαν τοῦ βίου, καὶ ἃ ποιεῖν ἐλέγετο, καὶ ἃ ποιῶν κατείληπτο, ὥστε ἡμῖν ἔφη θεός τινα τῶν ἑταίρων, ἐκβεπεδκέναι τὸ δυσκύμητον τοῦτο θέαμα. ὃς φανεὶς, ἔοικε τὴν ἡδίστην ἡμέραν, ἀποφοράδα ἡμῖν ποιήσειν. τοῦτ' ἀκούσας ὁ σοφιστὴς τὴν ἀποφράδα, ὡς τι ξένον καὶ ἀλλότριον τῶν Ἑλλήνων ὄνομα, ἐγέλα εὐδύς, καὶ τὸν αὐδέα τοῦ πάλαι ἐκείνου γέλωτος ἠμύνετο. ἃ γοῦν ἤκουε, καὶ πρὸς ἅπαντας ἔλεγεν, ἀποφορὰς. τί δὲ τοῦτό ἐστι; καρπός τις, ἢ βοτάνη τις, ἢ σκεῦός; ἆρα τῶν ἐδωδίμων ἢ πινομένων τί ἐστιν ἀποφορά; ἐγὼ μὲν οὔτε ἤκουσα πώποτε, οὔτ' ἂν σωίην ποτὲ, τί καὶ λέγοι. ταῦτ' ὁ μὲν, ἤκουε κατ' αὐτοῦ διέξιέναι, καὶ πολλὰ ἐπῆγε τῇ ἀποφορᾷ τὰ γέλωτα. ἐλελήθει δὲ καθ' αὐτὸ τὸ ὕστατον τεκμήριον ἀπαιδευσίας ἐκφέρων. ἐπὶ τούτῳ, τόνδε τὸν λόγον σωίσας ἀφῆν, ἐμὲ προεπεμψας ὑμῖν, ὡς δείξειε τὸν ἀοίδιμον σοφιστὴν, τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοοῦντα, καὶ ὁπόσα μὴν οἱ ἐπὶ τῶν ἐρ-

& arrogantem istum alienarum orationum histrionem (Norat autem & mores eius exactè, & reliquam nequitiam, atque impuritatem vitæ, & quæ facere diceretur, & quæ faciens deprehensus fuerat) tempus, ad quendam amicorum inquit, hoc inauspicatum spectaculum auersandi. Nam homo iste suo conspectu, suauissimum hunc diem videtur nobis in apophradem conuersurus. Quo audito Sophista ille, mox verbum Apophradis, veluti peregrinum & à Græcis alienum ridere cœpit, & hominem pro superiore illo risu vltus est, vt quidem putabat, omnibúsque dicebat. Quid hoc est Apophras? fructus, an herba aliqua, an instrumẽtũ? Est-ne esculẽtũ aliquod aut potulentum Apophras? Nã ego neque audiui vnquã, nec quid dicat, facilè intelligo. Hęc quidẽ iste cõtra illũ acerbè dixisse putabat, & multo risu apophradẽ excipiebat: sed se extremum inscitiæ testimonium in seipsum proferre non animaduertebat. Huius igitur gratia orationem hanc scripsi, is qui me huc ad vos præmisit, vt videlicet ostenderet, celebrem illum Sophistam, communia illa Græcorum ignorare, & quæ qui sedeat

γασηείων, καὶ τῶν καπηλείων εἰδέναι. ταῦτα μὲν ὁ ἔλεγχος. ἐγὼ δ', ἐπεὶ γὰρ αὐτὸς παρείλημφα τὸ δράματος τὰ λοιπά, δίκαιος ἂν εἰμι, τὰ ἐκ τοῦ δελφικοῦ τρίποδος ἤδη λέγειν, οἷα μοί σου τὰ ἐν τῇ πατρίδι, οἷα δὲ τὰ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, οἷα δὲ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, οἷα δὲ τὰ ἐν Φοινίκῃ, καὶ Συρίᾳ. εἶτα ἐξῆς, τὰ ἐν Ἑλλάδι, καὶ Ἰταλίᾳ. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὰ ἐν Ἐφέσῳ σου, ἅτερ κεφαλαιωδέστατα τῆς ἀπονοίας τῆς σῆς, καὶ κορυφὴ, καὶ κορωνὶς τοῦ βάπου. ἐπεὶ γὰρ ἐν τῷ παρεγιμάν, Ἰλιεὺς εἶ, βαγωδοὺς ἐμιαίνωσω, καιρὸς ἤδη σοι ἀκούειν τὰ σοὶ τοῦ κακοῦ. μᾶλλον δὲ, ταῦτα μὲν, μηδέπω. περὶ δὲ τῆς ἀποφράδος, ἀκουστέον. εἰπέ γάρ μοι θεὸς παλαιμόν, καὶ ἡμετυλλίδης, καὶ κυβίβης, τίνι σοι μεμπτὸν, καὶ γέλωτος ἄξιον τοὔνομα εἶναι ἔδοξεν ἡ ἀποφράς; ἢ Διὶ οὐ γὰρ ἦν τῶν Ἑλληνιστὶ, ἀλλά πόθεν ἐπεισεμάσαν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς φωνῆς Κελτοῦ, ἢ Θρᾴκης, ἢ Σκυθῶν ἐπιμιξίας. σὺ δὲ, ἅπαντα γὰρ οἶδα τὰ τῶν Ἀθηναίων, ἐξέκλεισας τοῦτο ἐνδὺς, καὶ ἐξεκάρυξας τοῦ ἑλληνικοῦ.

in officinis & tabernis, scire solent. Hactenus Elenchus ille. Ego autem (nam reliquas fabulæ partes agendas suscepi) meritò debebam veluti ex Delphico tripode tandem illa addere, qualia feceris in patria, qualia in Palæstina, qualia in Ægypto, qualia in Phœnicia, & Syria: deinceps in Græcia & Italia, & postremò nunc Ephesi, quæ quidem vecordiæ istius tuæ, quasi quoddam summarium sunt, & caput, & coronis morum. Quandoquidem enim iuxta prouerbium, Iliensis cùm sis, tragœdos conduxisti, tempus iam est, vt propria tua mala audias. Nondum tamen, sed de Apophrade priùs. Nam die mihi per Pandemum, & Genetyllidem & Cybiben, quomodo reprehendendum & risu dignum hoc nomen Apophras videtur? Non enim per Iouem, Græcorum proprium erat: sed alicunde ex Gallorum, aut Thracum, aut Scytharum commixtione insolenter se insinuauit. Tu verò cùm Athenienſiũ cuncta noris, illud excluſisti cõtinuò, & velut per præconem ex Græcia eliminasti.

καὶ ὁ γέλως ἐπὶ τούτῳ, ὅτι βαρβαρίζω, καὶ ξενίζω, καὶ παραβαίνω τοὺς ὅρους τοὺς ἀττικούς. καὶ μὴν τί ἄλλο οὕτως Ἀθηναίοις ἐπιχώριον, ὡς τοὔνομα φαίνεται, οἵγε σοῦ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες. ὥστε δᾶδιον ἂν Ἐρεχθέα, καὶ τὸν Κέκροπα, ξένους ἀποφήναις, καὶ ἐπήλυδας εἶναι τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τὴν ἀποφράδα δεξείας καὶ οἰκείας, καὶ αὐτόχθονα τῆς Ἀττικῆς. πολλὰ μὲν γάρ ἐστιν, ἃ καὶ αὐτοὶ κἀν ταυτὰ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομάζομεν. ἀποφράδα δ' μόνοι ἐκεῖνοι, τὴν μιαρὰν, καὶ ἀπευκτὴν, καὶ ἀπαίσιον, καὶ ἄῤῥακτον, καὶ σοὶ ὁμοίαν ἡμέραν. οἶδα καὶ μεμάθηκας ἤδη ὃ δὲ παρέρχομαι, τί βούλεται αὐτοῖς ἡ ἀποφὰς ἡμέρα. ὅταν μήτε αἱ ἀρχαὶ χρηματίζωσι, μήτε εἰσαγώγιμοι αἱ δίκαι ὦσι, μήτε τὰ ἱερεῖα ἱερεύηται, μηδ' ὅλως τι τῶν αἰσίων τελῆται, αὕτη ἀποφὰς ἡμέρα. ἐνομίσθη δ' τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις. ἡττηθέντες μάχαις μεγάλαις, ἔπειτα ἔταξαν ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς τὰ τοιαῦτα ἐπεποίθεισαν, ἀῤῥάκτους, καὶ ἀκύρους τῶν ἐννόμων πράξεων εἶναι,

Et ex eo risus iste videlicet, quòd barbarè ac peregrino modo loquor, & terminos Atticos transgredior. At verò quid aliud Athenienſibus ita familiare ac patrium, vti hoc nomen, dixerim illi, qui huiusmodi melius, quàm tu, sciunt. Quapropter Erechtheū, aut Cecropē, peregrinos & aduenas apud Athenienses esse citiùs probaueris, quàm Apophradis nomen ostenderis, non proprium & Atticæ non genuinum. Nam multa quidem sunt, quæ & ipsi eodē modo cum cæteris omnibus hominibus appellant: Apophradē autem soli illi atram, & abominabilem, & inauspicatam, & nefastam, tibique similem diem vocant. Ecce iam obiter didicisti significationem Apophradis. Hic Nefastus Dest dies, quo neque magistratus publicè de rebus consultant, neque lites in foro disceptantur, neque sacrificia peraguntur, neque quicquā eorum quæ fausta sunt tractatur. Atque dies huiusmodi apud alios alijs de causis indictus est. Aut enim graui aliqua clade superati, tales exinde dies, quibus rem malè gesserunt, pro nefastis & inauspicatis ad res legitimas gerendas, habendos censuerunt: aut

mehercle

ἢ καὶ νὴ Δία, καίτοι ἄκμαζον
ἴσως, καὶ ἐξωρίγκε ἤδη, γέρον-
τα ἀνδρα μεταπαιδεύειν, καὶ
ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα, μὴ
δὲ τὰ περὶ τούτων εἰδότα. A
πάνυ γοῦν τοῦτ' ἔστι τὸ λοιπόν.
καὶ σεμάθης αὐτὸ, πᾶν ἡμῖν
εἰδὼς ἔσῃ. πόθεν γὰρ ὦ οὗτος
τὰ μὲν γὰρ ἄλλα καὶ ἀγνοη-
σει, συγγνώμη, ὁπόσα ἔξω τῆς B
πολλῆς πάτου, καὶ ἄδηλα τοῖς
ἰδιώταις. τὴν ἀποφράδα δὲ,
οὐδὲ βληθεὶς ἄν, ἄλλως εἴ-
πεις. ἓν γὰρ τοῦτο καὶ μόνον ἁπάν-
των τοῦτο μα ἔξω φησί τις.
ἀλλὰ καὶ τῶν παλαιῶν ὀνομά- C
των, τὰ μὲν, λεκτέα, τὰ δ'
οὔ, ὁπόσα αὐτῶν μὴ συνήθη
τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ παράπλοι-
μεν τὰς ἀκοὰς, καὶ τιβώσκοιμεν
τῶν ἀκουόντων τὰ ὦτα. ἐγὼ δὲ
ὠφέλησε, φῂς μοὶ σὲ, ἴσως
ταῦτα περὶ σοῦ εἰπών, ἡμάρτον.
ἐχρῆν γὰρ ἐχρῆν ἢ κατὰ τὰ Πα-
φλαγόνων, ἢ Καππαδόκων, ἢ
Βακτρίων πάτρια διαλέγεσθαί E
σοι, ἕως σεμάθῃς τὰ λεγόμε-
να, καὶ σοὶ ἀκούειν ἡδέα. τοῖς δ'
ἄλλοις Ἕλλησιν, οἵαπερ καθ' Ἑλ-
λάδα γλῶτταν σωιέναι χρή.
ἔτι καὶ τῶν Ἀττικῶν κατ' ἔνιας
τινὰς πολλὰ ἐπεξελήλυθεν τῆς
αὐτῶν φωνῆς, τοῦτο ἂν τοῖς

mehercle etiam. Atqui ineptum fortassis, & intempestiuum vtiq; iam fuerit, dedoceri, ac denuo discere talia virum adeò senẽ, ne illa quidem, quæ his priora sunt, scientẽ. Proinde hoc omnino reliquum est: & si didiceris ipsum, omnia exinde scies. Vnde enim heus tu: Quãquã enim est condonanda cæterorũ ignoratio, quæ extra communẽ viã posita sunt, & indoctis obscura: diem tamẽ nefastum, etiamsi volueris, aliter quàm Apophradẽ nominare nõ poteris. Vnũ hoc, omniúmque solum nomen esto, dicet aliquis. At priscorum vocabulorũ, alia sunt vsurpanda, alia non item, quæ nimirum vulgo non vsurpãtur, ne auditum turbemus, & intelligentium aures vulneremus. Ego verò, vir optime, apud te fortassis hæc de te dicens peccaui. Decebat enim, decebat, aut Paphlagonum, aut Cappadocũ, aut Bactrianorum patrijs verbis tecum loqui, quoad intelligeres quæ dicerentur, & audiendo voluptatem capere. Sed cũ cæteris Græcis Græcè loqui oportet. Deinde etiam Atticis per successionẽ temporum multa variantibus in lingua suã, hoc nõmen interpræcipua mansit,

ἕτως ἀεὶ, καὶ πρὸς ἁπάντων αὐτῶν λεχθήσομαι. εἶπον αὖ καὶ τοὺς πρὸ ἡμῶν κεχρημένους τῷ ὀνόματι, οὐκ ἐμὲ μόνον τοῦτο διατεράξειν ἔμελλον, ξένα σοι καὶ ἄγνωστα ποιητῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ συγγραφέων ὀνόματα διεξιών. μᾶλλον δ', εἰ δοκεῖ, ἐγώ σοι τοὺς εἰπόντας ἐρῶ. πάντες γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ σύ μοι ἔνα τῶν πάλαι δείξας ὃ κεχρημένον τῷ ὀνόματι, χρυσοῦς φασιν ἐν ὀλυμπίᾳ στάσῃ. καίτοι ὅς τις γέρων ὤν, καὶ ἀρχαῖος, τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ, δοκεῖ μοι ὅτι καὶ Ἀθῆναι πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Ἀττικῇ, καὶ Κόρινθος ἐπὶ τῷ ἰσθμῷ, καὶ Σπάρτη ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, μὴ εἰδέναι. λοιπὸν ἴσως ἐκεῖνό σοι λέγω, ὡς τὸ μὲν ὄνομα ᾔδεις, τὸ δὲ χρῆσιν αὐτῆς, ἄκμασον ἡπάσω. φέρε δὴ καὶ τοῦτου πρὸς σὲ ἀπολογήσομαι τὰ εἰκότα. σὺ δὲ πρόσεχε τὸν νοῦν, εἰ μὴ παύσῃ ὀλίγον σοι μέλλῃ μηδὲν εἰδέναι, εἰ οἱ πάλαι πολλὰ τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ἀπέῤῥιψαν ἐς τοὺς σοὶ ὁμοίους ἕκαστοι τότε. ἦσαν γὰρ καὶ τότε ὡς τὸ εἰκὸς, βδελυροί τινες ἐς τὰ ἤθη, καὶ μαροὶ, καὶ κακοήθεις τὸν τρόπον. καὶ ὁ μὲν, Κόθορνόν τινα εἶπεν, εἰκάσας αὐτῷ τὸν βίον, ἀμὲ-

hoc modo ſemper, & ab omnibus ipſis dictum. Ac ſanè commemorarem etiam eos, qui ante noſtrã ætatem hoc vocabulo ſunt vſi, niſi etiam A hoc modo perturbaturus eſſem te, peregrina & ignota tibi poëtarum, oratorum, & hiſtoricorum vocabula recenſendo. Imò verò, neque tibi eos dicã qui vſurparunt: B omnes enim norunt. Sed tu contrà, ſi mihi vnum aliquẽ ex veteribus oſtenderis, qui voce iſta vſus non fuerit, aureus (vt aiunt) in Olympia ſtatuêris. Atqui ſiquis C adeò ſenex, & ætate confectus, talia ignorat, videtur idem mihi, Athenas eſſe ciuitatem Atticæ, Corinthum in Iſthmo, & Spartam in Peloponneſo, ignorare. Fortè igitur tibi ſupereſt vt dicas ipſam quidem Apophradis vocẽ noſſe te: ſed vſum eius, vt intempeſtiuum accuſaſſe. Age igitur & de hoc reſpondebo tibi cõſentanea: tu verò animũ aduerte, niſi omnino parui facis, quòd nihil ſcis. E Nam veteres huiuſcemodi multa ante nos in eos qui tibi ſimiles erant tum, ſinguli iactarunt. Erant enim etiam tunc, vt veriſimile eſt, aliqui moribus abominabiles, impuri, perditíque ingenijs. Atque alius quidem, Cothurnum quempiam appel-

βέλτιον ὄντα τοῖς τοιούτοις ἀποδημῆσαι. ὁ δὲ, Λυπάλιω, ὅτι τὰς ἐκκλησίας θορυβώδης ῥήτωρ ὢν, ἐπετάραττεν. ὁ δὲ, Ἑβδόμιω, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἑβδόμαις, καὶ ἐκεῖνος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἔπαιζε, καὶ διεγέλα, καὶ παιδιὰν ἐποιεῖτο τὴν ἀσχολίαν τοῦ δήμου. μὴ δῶς οὖν κἀμοὶ πρὸς Ἀδώνιδος, εἰκάσαι παμπόνηρον ἄνθρωπον, ἁπάσῃ κακίᾳ συνηθροφότα, ἡμέρᾳ δυσφήμῳ, καὶ ἀποπαίῳ. ἡμεῖς καὶ τοὺς χωλοὺς, τῷ δεξιῷ ἐκβεβήκαμεν. καὶ μάλιστα εἰ ἑωθεν ἴδοιμεν αὐτούς. κἂν εἴ τις βάκηλον, ἢ ἑωθινὸν ἴδοι, ἢ πρωϊνὸν, οὗτος ἔχειν τῆς οἰκίας, ὅτι πόδα ἀφαιρεῖται, καὶ ἐπαναίρεται, ἀλλ' ἀγαθὰς μαντευόμενος τὰς ἐπημέρους ἐκείνας πράξεις ἔσεσθαι αὐτῷ, ὑπὸ πτηνῷ τῷ ποδὶ τῷ δεξιῷ, καὶ δυσφήμῳ κληδονίσματι. ἐν ἀρχῇ ὕ, καὶ ἐν θύραις, καὶ ὅτι τὴν δεξιὰν ἐξόδῳ, καὶ ἔνδον τὸ ἅπαντος ἔτος, εἴ τις ἴδοι κίναιδον, καὶ ἀπρέπειαν ποιοῦντα, καὶ πάσχοντα, ἐπίσημον ὅτι τοῦτο, καὶ ἀπρεπώδη, καὶ μονονουχὶ τύπωμα τῶν ἔργων αὐτῶν ὀνομαζόμενον, ἀπατεῶνα, γόητα, ἐπίορκον, ὄλεθρον, ᾠδὴν,

labat, vitam eius ambiguam inconstantem cum hoc calceamenti genere comparãs. Alius verò Lypaën: quòd orator tumultuosus conciones solebat turbare. Rursum alius Hebdomam, quòd perinde atque pueri septimis diebus, ille etiam in concionibus luderet, & rideret, seriúmque populi studium in ludum verteret. Ne dederis vtique & mihi per Adonidẽ, comparare hominem perditum, omníque malitiæ assuetum dici atro, & inauspicato. Nos etiam auspicato die claudos auersamur, maximè si mane videam? ipsos, Siquis etiam spadonem, aut eunuchum aspexerit, aut simiam, simul atque domo egreditur, conuerso pede regreditur, ominans sibi haudquaquam prosperas fore dei illius res & actiones, præmala hac prima, & infausta ominatione. In principio autem, & in foribus, & in primo egressu, & mane per omnem annum: siquis viderit cinædum, & nefaria facientem ac patientem, notum ob hæc, & eneruatum, & tantum non eorũ quæ agit nomen ferentem, deceptorem, præstigiatorẽ, periurum, pestem, catastam,

βέλεθρον, μὴ φύγῃ, μηδ' εἰκάτῃ τῆτον ἀποφράδι ἡμέρᾳ; ἦ γὰρ οὐχὶ σὺ τοιοῦτος; ἀλλ' ἔξαρνος γοῦν, εἰ ἐγὼ τὴν αὐδείαν οἶδα τὴν σὴν, ὅσην καὶ μεγάλα φρονεῖν ὑπὲρ τούτων μοι δοκεῖς, ὅτι μὴ ἀπόλλυται σοι ἡ δόξα τῶν ἔργων, ἀλλὰ πᾶσι δῆλος εἶ, καὶ πεπεισόμενος. εἰ δὲ καὶ ὁμόσαι χωρήσειας, καὶ ἀρνήσαιο μὴ τοιοῦτος εἶναι, τίσι πιστὰ ἐρεῖς; τοῖς πολίταις τοῖς σοῖς; ἐκεῖθεν γὰρ ἄρχεσθαι δίκαιον. ἦ γὰρ ἴσασιν ἐκεῖνοι τὰς προφάσεις σου βοτὰς, καὶ ὡς παρέδοις σεαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ σαπρότητι, συμπεπλεχθείσῃ πάντα ὑπηρετῶν, ἄχρι δή σε τὸ τῆς λόγου τοῦτο, ῥάκος πολυμιγὲς ἐργασάμενος, ἀπέφυσε, καὶ ἐκεῖνα μεμνῆσθαι ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ πρὸς τὸ θέατρον ἐνεανίευε, τοῖς ὀρχησταῖς ὑποκεινόμενος, καὶ συνταγματάρχης ἀξιῶν εἶναι. οὐδεὶς γοῦν πρὸ σοῦ αὖ εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον, οὐδ' ἂν ἐμιμήσατο ὃ, τι τοιοῦμα τῷ σχήματι. ἀλλὰ σὺ κοσμίως πάνυ, χρυσᾶς ἐμβάδας ἔχων, καὶ ἐλατὰ πυρανικίδα, πρεσβυτέρου, εὐμένειαν αἰτήσων παρὰ τοῦ θεάτρου, στεφάνοις κομίζων, καὶ κέρτῳ ἀπίῳ, ἤδη

barathrum, num fugiat, neque hunc cum atra die compares? An verò tu non es talis? Haudquaquam negabis, si tuam fortitudinem noui, qui certè & animum ob hæc attollere mihi videris, videlicet quòd tibi gloria ista rerum tuarum non prorsum perit: sed omnibus es notus., & passim celebris. Quòd si contendas, & inficieris talem te esse, quibusnam hæc credibilia dices? an ciuibus tuis? Nam hinc ordiri est æquum. At norunt illi primam tuam educationem: & quo pacto teipsum tradideris perdito illi malitiæ & omnibus ipsi præstitis obsequijs corruptus fuens, donec te, iuxta prouerbium, pannum lacerum extruseris. Fa etiam meminerunt, vt est consentaneum, quæ in theatro iuuenis agebas, quum saltatoribus respondebas, atque vnà chori dux esse cupiebas. Quippe nemo ante te ingrediebatur theatrum, neque fabulæ nomen significabat: sed tu ornatè admodum, subligatis aureis crepidis, & tyrannica veste indutus, priùs immittebaris, qui beneuolentiam à theatro postularet, coronas ferens, & cum plausu abiens, honore iã ab ipsis affectus. πρωίμως πρὸς αὐτῶν. ἀλ-

λέγων ῥήτωρ, καὶ σοφιστής. καὶ διὰ τοῦτο ἴσως πύθωνταί ποτε τὰ τοιαῦτα ὑφ' σοῦ ἐκεῖνοι, τοῦτο δὲ τὸ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ, δύο μὲ ἡλίους ὄψιν δοκοῦσι, δισσὰς δὲ Θήβας. καὶ παρέσται ἅπασιν εὐθὺς τὸ, ἐκεῖνος, ὁ τότε, καὶ μετ' ἐκεῖνα. τοιγαροῦν καὶ αὐτὸς εὖ ποιῶν, ἂν ἐπβαίνῃς τοῦ παρόντος, ἀλλ' ἐπιχωριάζεις αὐτοῖς, ἀλλὰ φεύγεις ἐκὼν παιδιὰν, ἔτε χεῖμα κακὸν, οὔτε θέρει ἀφαλέα, ἀλλὰ καλλίστην, καὶ μεγίστην τῶν ἐν Φοινίκῃ ἁπασῶν. τὸ γὰρ ἐλέγχεσθαι, καὶ τοῖς εἰδόσι, καὶ μεμνημένοις τὰ πάλαι ἐκείνων συνεῖναι, βρόχος ὡς ἀληθῶς ἔστι σοι. καίτοι τί ταῦτα λῆρος πία γὰρ ἂν αἰσχύνοιο σύ; τί δ' ἂν αἰσχρὸν ἡγήσαιο τῶν ὑστάτων; πυνθάνομαι δὲ καὶ κτήματα εἶναί σοι μεγάλα παρ' αὐτοῖς, τὸ δύσμορον ἐκεῖνο πυρρίχιον, ὡς τὴν Σινωπέως πίθον, τοῦ Διὸς αὐλὴν εἶναι παρὰ σοῦ τὸν μὲν δὴ πολίτας, ἀδαμῶν ἀδαμῶς μεταπίστεως ἂν, μηδενὶ τῶν ἁπάντων βδελυρωτάτου σε ἡγεῖσθαι, ὀνείδους κοινοῦ ἅπασι τῇ πόλει. πάλαι δ' ἂν τοῦ ἄλλοις τοῦ ἐν τῇ Συρίᾳ περισκόποις ὁμοφύλοις, εἰ λέγοις μηδὲν πονηρὸν,

At nunc oratores, & sophista, & ob hoc, si audiant aliquando talia de te illi, illud ex Tragœdia, Et solem geminum, & duplices se ostendere Thebas putabũt. Et in promptu atque in ore tum omnibus statim erit illud: hic ille qui tum erat: & postea. Proinde & ipse rectè facis, qui omnino non ascendis ad illos, neque in patriam ventitas, sed fugis illã vitro, quanquam neq; hyeme malam, neque æstate molestam, sed pulcherrimam & maximam omnium Phœniciæ ciuitatum. Nam coargui, & cũ ijs qui vetera illa sciunt, ac meminerunt, conuersari, laqueus reuera tibi est. Sed quid ista nugor? quem enim verearis? quid eorum quæ extrema sunt, turpe putaueris? Audio autem etiam tibi apud ipsos esse possessiones magnas, miseram illam turriculam, cum qua Sinopensis illius dolium collatum, Iouis atrium videri queat. Proinde nullomodo feceris vt tui ciues mutata sententia non credant te omnium esse spurcissimum, & commune totius ciuitatis dedecus. Fortassis autem alios etiam qui in Syria habitant, eiusdem sententiæ assumas, si dicas te non malam

μὴ ὑπὲρ τοῦ βεβιῶσθαί σοι.
Ηρακλεις. ἡ μὴν Ἀντιόχεια, ἢ τοὔργον αὐτὸ εἶδεν, ὅτε Ταρσόθεν ἥκοντα ἐκεῖνον νεανίσκον ἀπαγαγών, ἀλλὰ καὶ ἀπαδήσειεν αὐτὰ, αἰσχρὸν ἴσως ἐμοί. πάλιω, ἀλλὰ ἴσασί γε, καὶ μέμνηνται οἱ τότε ὑμῶν ὀπισάτες. καὶ σὲ μὲν, ἐς γόνυ συγκαθήμενον ἰδόντες ἐκεῖνον δ', οἶδα ὅτι καὶ ποιοῦντα, εἰ μὴ παντάπασιν ἐπιλήσμων τις εἶ. ἀλλ' οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἴσως ἀγνοοῦσί σε, οἱ μὴ τὸν ἐν Συρίᾳ θαυμασοῖς ἄθλοις ἐκείνοις ὑποδεξάμενοι φεύγοντα, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπὸ τῶν ἱματοκαπήλων διωκόμενον. παρ' ὧν ἐσθῆτας πολυτελεῖς ἀφειάμενος, ἐπόδια εἶχες. ἀλλὰ καὶ ἐλάττω σοι ἡ Αλεξάνδρεια συνῄδειν, οὐδὲ μὰ Δί' ἐχέτω δευτέραν τῆς Ἀντιοχείας κενοδοξῶ αὐτήν. ἀλλ' ἦτε ἀκολασία, γυμνοτέρα, καὶ ἡ αἰσχροκέρδεια σοι ἐνεῖ, ὀπιμανεστέρα, καὶ τόλμα ἐπὶ τούτοις, μείζων, καὶ ὀπὶ πᾶσιν, ἀκάλυπτος ἡ κεφαλή. εἰς μόνος ἂν ὀπίσευτέ σοι ἀξαφίᾳ γιγνομένων ἐν τοιούτοις ἐργάσασθαι. καὶ βουδὸς ἂν κατίδοι ὁ τελευταῖος μισθοδότης ἀνὴρ ἐν τοῖς ἀρίστοις ἡγούμενον. τοῦτο δ' αὐτὸ,

nec criminosam prorsus vixisse vitam. Mehercle, Antiochia quidem, etiam ipsum opus vidit, quando, cùm adolescentem illum Tharso venientem, abduxisses. Sed & ipsa detegere, inhonestum fortassis mihi fuerit. Verumtamen norunt, & meminerũt illi qui tum vobis superuenerunt; & viderunt te quidem in genu inclinatum, illum autem, nosti, quid facientem quoque, nisi omnino es obliuiosus. At Ægyptij forsan te non norunt, qui te post præclara illa in Syria certamina, inde ob ea quæ dixi, fugientem exceperunt, cùm te vestiarij insequerentur, à quibus vestibus pretiosis comparatis, viaticum habebas. Sed non minùs quoq; conscia tibi est Alexandria: nec per Iouem illam Antiochiæ secundam censeri decebat: nisi quòd proteruitas ista tua manifestior, & turpitudo flagitiorum insanior illic fuit, & nomen ob hæc maius, & postremò caput adapertum. Vnus tantùm fuit qui crederet tibi inficias eunti, quòd nihil tale commisisses, fuitque postremus auxiliator, is qui stipendium dabat, vir inter præcipuos Romanorum. Nomen autem ipsum

δώσεις ἀπολογήσασθαί μοι. καὶ ταῦτα, πρὸς πάντας εἰδότας ὃν λέγω. ἐκεῖνος τοίνυν, τὰ μὲν ἄλλα, ὁπόσα ἔτλη ἐν τῇ συνουσίᾳ τολμηθέντα ὑπὸ σοῦ, τί χρὴ λέγειν. ἀλλ' ἤδη σε κατέλαβε τὸ μειράκιόν τε καὶ τὸ οἰνοχόον τὸ οἰνοπότου ἐν γόνασι κείμενον, πῖον- 3 τα; ἐπίστευσεν ἄρα σοι μὴ εἶναι. τοιοῦτον, ἀλλὰ τὸ τὸ ἔργον ὁρῶν; ἔκ, εἶγε μὴ πάντα πᾶσι τυφλὸς ἦν. ἀλλ' ἐξήλωσε τὴν γνώμην, αὐτίκα ἐξελάσας τῆς οἰκίας, καὶ καθαρσίοις γε ὡς φασι περιενεγκὼν ἐπὶ τῇ σῇ κεφαλῇ. Ἀχαΐα μὲν γάρ, καὶ Ἰταλία πᾶσα, ἐμπέπλησται τῶν σῶν ἔργων, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῖς δόξης. καὶ σοὶ γε τῆς εὐκλείας. ὥστε πρὸς τοὺς θαυμάζοντας, ἐγὼ γε τὰ ἐν Ἐφέσῳ νῦν πραγμάτια ὑπὸ σοῦ, ἐκεῖνο λέγω, ὅσῳ ἀλλ' ἐθαύμασεν, πῶς ἂν αὖ ἐθαύμαζον, εἰ τὰ πρόσθεν σου ἤδεισαν. καίτοι καινὸν ἐνταῦθα καὶ τὸ πρὸς τὰς γυναῖκας προσεμάθες. καὶ πρὸ πόδα οὖν τῷ τοιούτῳ εἶπέ μοι ἀποφράδα ὀνομάζεσθαι; ἀλλὰ τί πρὸς Διός, καὶ φιλῆσαι τῷ στόματι προσῆλθ' ἀξιώσειας ἡμᾶς ἐπ' ἐκείνοις τοῖς ἔργοις; τοῦτο γοῦν τὸ ὑβριστότατον ποιεῖς. καὶ μάλιστα πρὸς οὓς ἥκιστα ἐχρῆν,

permittes mihi vt taceam, idque apud omnes eos qui sciunt quem dicam. Ille igitur, cætera quidem quæcunque à te in conuersatione perpetrata sustinuit, quid attinet dicere? At quando te genibus adolescentuli pincernæ Oenopionis incumbentem deprehendit, quid putas? Credidit-ne tibi, talē te non esse, cùm videret ipsum opus? Non: nisi prorsus fuit cæcus: verùm mentem aperuit, quum te statim ex ædibus expulit, eásque, cùm exiuisses, quibusdam expiamentis lustrauit. Achaia quidem, totáque Italia tuis operibus est referta, eáque sequente gloria: & sanè tibi gratulor ob tam præclaram laudem. Quare ijs qui quæ nūc facis Ephesi, mirantur, ego quod verissimum est dico, qui fieri posset vt non mirarentur, si prima illa tua opera non nossent. Atqui nouum hîc istud etiam cum mulieribus addidicisti, Annon igitur, dic mihi, fuerit congruum, talem hominem Apophradē appellari? Sed quid per Iouē? num etiam osculari ore insuper voluisti nos ob talia facta? Istud igitur contumeliosissimè facis, & maximè erga eos quos minimè decet.

καὶ τὸν ὁμιλητάς, οἷς ἱκανὰ ἰῶ
ἐκεῖνα μόνα τὰ κακὰ τὸ σὸ
στόματος ἀπολαύειν, τὸ βάρ-
βαρον τῶν ὀνομάτων, τὸ βαχὺ
τῆς φωνῆς, τὸ ἄκαιρον, τὸ ἀτα-
κτον, τὸ παίτῃ ἄμουσον, καὶ
τὰ τοιαῦτα. φιλῆσαι δέ σε ὀπὶ
τούτοις, μὴ γένοιτο ὦ ἀλεξί-
κακε. ἀσπίδα μᾶλλον, ἢ ἔχι-
δναν φιλῆσαι ἄμεινον. δῆγμα
ἐκεῖ τὸ κινδυνεῦμα, καὶ ἄλγη-
μα. καὶ ὁ ἰατρὸς εἰσκληθείς,
ἐπώμωξεν. ἀπὸ δὲ τοῦ σὸ φιλή-
ματος, καὶ τοῦ ἰοῦ ἐκείνου, τίς
ἂν, ἢ ἱερεῖς, ἢ βωμοῖς προσέλ-
θοι; τίς δ' ἂν θεὸς ἐπακού-
σειεν ἔτι εὐχομένου; πόσων πε-
ριῤῥαντηρίων, πόσων ποτα-
μῶν δεῖ; καὶ τοιοῦτος αὐτὸς
ὢν, κατηγέλας τῶν ἄλλων ἐπ'
ὀνόματι, καὶ ῥήματι, ἔργα
τοιαῦτα, καὶ τηλικαῦτα ἐρ-
γαζόμενος. καίτοι ἐγώ μὲ ἀπο-
φράδα μὴ εἰδὼς, ἠμυόμην
ἂν μᾶλλον, οὐχ ὅπως εἶπὸν
ἀρνησάμην ἄν. σὲ δ' οὐδεὶς ἠπά-
σατο ἡμῶν βωμολόχοις λέ-
γοντα, καὶ βδομαδλήτας, καὶ
ῥησιμεξῆν, καὶ ἀθλιῶ, τὸ Α-
θλιῶν ὀπτυμῶ, καὶ ἀνδρατῖν, καὶ σφενδικίζειν, καὶ
χειροβλημιάδαι. κακὸν κακῶς
σε ὁ λόγιος Ἑρμῆς ὀπτικίσειεν αὐτοῖς λόγοις. νῦν δ'

bat, & erga contubernales,
quibus satis fuerat, illa so-
lū mala ab ore tuo percipere,
verborum videlicet barba-
A riem, vocis asperitatem, in-
discretam, inordinatam, &
insulsam enunciationē, & ie-
genus alia, Sed te ad hæc o-
sculari, absit, ô malorum de-
pulsor Hercules: aspidē, aut
B viperā osculari est satius. Ibi
in morsu periculū, & dolor,
cui accersitus medicus suc-
currit. A tuo autē osculo, &
veneno illo, quis quæso vel
C ad sacra, vel ad aras accede-
ret? quis etiā Deus precantē
exaudiret? quā multis lustra-
tionibus, quā multis fluuijs
opus foret? At talis ipse cùm
sis, derides alios ob nomina
& verba, cùm tu interim talia
tantáq; facinora perpetrare
D soleas. Atquí ego quidem si
Apophradis nomen ignora-
rem, erubescerē potiùs, ne-
dum si dixissem inficias
item. Te verò nemo no-
strûm accusauit adhuc quòd
βωμολόχοις dixeris, & τει-
πομαδλήτας, & ῥησιμεξῆν,
& Ἀθλιῶ Athenas desidero
& ἀνδρατεῖν, & σφενδικί-
ζειν, & χειροβλημιάδαι. Ma-
lum te malè perdat Mer-
curius Logius, vnà cum
ipsis verbis. Vbi enim hu-

ταῦτα τῶν βιβλίων ἐνείσκεις; ἐν γωνίᾳ που τάχα τῶν ἰαλέμων τινὸς πεπτῶν, κατοφωγυμμένα, ἐρρῶτος, καὶ ἀραχνίων μεστά, ἢ που ἐν τῶν Φιλαινίδος δέλτων, ἃς διὰ χειρὸς ἔχεις. σὺ μὲν τοι, ἢ τὸ σὸν σῶμα ἄξια. ἐπεὶ ἢ τὸ σόματος ἐμπλῶ, τί φαίης ἄν, εἰ σε ἡ γλῶττα εἰς δικαστήριον προκαλεσαιμήν; Σῶμα γὰρ οὗτος. ἀδικήματος, ἢ τὸ μετριώτατα, ὕβρεως διώκοι λέγουσα. ἐγώ σε ὦ ἀχάριστε, πένητα, καὶ ἄπορον παραλαβοῦσα, καὶ βίου δεόμενον, τὰ μὲν πρῶτα, ἐν τοῖς θεάτροις εὐδοκιμεῖν ἐποίησα, νυνὶ μὲν, Νῖνον, νυνὶ δὲ, Μητίοχον, εἶτα μετ' μικρὸν Ἀχιλλέα πεδεῖσα. μετὰ ταῦτα δὲ, παῖδας συλλαβίζειν διδάσκοντα, μακρῷ χρόνῳ ἔφασκον. ἤδη δὲ καὶ τὰς ἀλλοτρίους ταύτας λόγους ὑποκρινόμενον, σοφιστὴν εἶναι δοκεῖν ἐποίησα, καὶ τὴν μηδὲν προσήκουσαν δόξαν περιέθηκα. τί τοίνυν τηλικοῦτον ἔχων ἐγκαλεῖν, τοιαῦτά με διατίθης, καὶ ὑπατάττεις ὑπαγόμενα ἀόρατα, καὶ ὑπουργίας καταπύστους; οὐχ ἱκανά μοι τὰ ὑπὸ τῆς ἡμέρας ἔργα ψεύδεσθαι, καὶ ὑποφκεῖν, καὶ τὰς τοιαύτας ὕβρεις, iusmodi scripta reperis? In angulo forsitan alicuius ex frigidis illis poëtis defossa, situ & arancis oppleta: aut ex libris Philænidis, quos præ manibus habes: te vtique, tuóque ore digna. Quia autem oris mentionem feci, quid diceres quæso, si te in ius vocaret lingua? Ponamus enim ita esse: & te iniuriæ, aut quod paulò foret modestius, contumeliæ accusaret, dicens. Ego te, ingrate, pauperem atque inopem susceptum, & victu carentem: primùm quidem in theatris celebrem feci, modò Ninum, modò Metiochum, paulò pòst Achillem exhibens. Post hæc, pueros syllabas iungere docentem, longo tempore alui. Iam verò & alienas istas orationes histrionis instar habentem, sophistam videri feci, ac tibi non conuenientem gloriam adaptaui. Quid igitur tantum habes, quod mihi possis imputare, vt ita me tractes, & iniungas mihi mandata turpissima, & ministeria execratione digna? Non satis mihi sunt, ea quæ per diem fiunt opera nefaria, mentiri puta, peierare, tótque nugas

καὶ λέξεως διαστλεῖν, μᾶλλον δὲ τὸ βόρβορον τῶν λόγων ἐκείνων ἐμεῖν; ἀνὴρ δὲ νυκτὸς τὰ κακοδαίμονα ὀρχὴν ἄγειν ἐᾷς. ἀλλὰ μόνη σοι πάντα ποιῶ, καὶ πατοῦμαι, καὶ μαίνομαι, καὶ αὐτὴ γλῶσσα, ὅσα καὶ χεὶρ χρῆσθαι διέγνωκας. καὶ ὥσπερ ἀλλοτρίαν ὑβρίζεις, καὶ ἐπικλύζεις τοσούτοις κακοῖς. λαλεῖν μοι ἔρχον ὠδὶ μόνον. τὰ δὲ τοιαῦτα ποιεῖν, καὶ πάσχειν, ἄλλοις μέρεσι τεταγμένα. ὡς ὄφελε κἀμέ τις, ὥσπερ τὴν Φιλομήλας ἐκτεμεῖν. μακαρίσαι γοῦν μοι αἱ γλῶτται, τῶν τὰ τέκνα κατεσθιόντων. πρὸς θεῶν, ὦ λέγη ταῦτα ἡ γλῶττα, ἰδίαν αὐτὴ φωνὴν λαβοῦσα, καὶ τὸν πώγωνα συνηγορὸν ἐπικαλεσαμένη, τί ἂν ἀπεκρίνατο αὐτῇ σκεῖνα δηλαδή, ἃ καὶ πρὸς τὸν Γλαῦκον ἔναγχος εἴρηταί σοι, ὑπὸ παρεσχημένῳ ἤδη τῷ ἐγὼ αἰτιώμενον, ὡς ὑπὸ τούτῳ ἔνδοξος ἐν βραχεῖ, καὶ γνώριμος ἅπασι γεγόναται. πόθεν αὖ, οὕτω πεισθόντος ὑπὸ τῶν λόγων γεγόμενος. ἀγαπητὸν δὲ ὑπώσουν κλεινόν, καὶ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καταειθμήσει αὐτῇ τὰς πολλὰς σου

& ineptias exhaurire: imò verò cœnum istorum verborum vomere? Sed neq; nocte me miseram otium dabit finis: sed sola ego omnia tibi facio, & proculcor, & conminor: ac lingua perinde vt manu vti decreuisti: & quemadmodum alienam, contumelia me afficis, tantisque malis obruis. Meæ partes sunt vt tantùm loquar: sed talia facere & pati, alijs partibus est iniunctum. Quare vtinã & me aliquis, ceu Philomelæ illam executisset. Nã mihi beatiores illorum linguæ videntur, qui liberos suos deuorarunt. Per Deos igitur, si hæc diceret lingua, assumpta sibi voce propria, ac barba tua, velut patrona aduocata, quid quæso responderes ipsi? Illa nimirum, quæ Glauco, te ob scelus commissum vituperanti, nuper respondisti, te ob hoc celebrem, omnibúsque notum breui tempore euasisse. Vnde ergo ita celebris? ob orationes-ne redditus? At sufficit quomodocunq; clarum ac celebrẽ esse. Deinde ipsi multas istas appellationes enumerarem, quas passim apud varias gentes

πεσοπρείας, ὁπόσας κ᾽ ἔπο

προσείληφας. ὃ κἀγὼ θαυμάζω, ὅτι τὴν μὲν ἀποφράδα ἐδυσχέραινας ἀκούσας, ἐπ' ἐκείνοις δὲ τοῖς ὀνόμασιν ἀγαπᾶκτεις, ἐν Συρίᾳ μέν, ῥοδοδάφνη κληθείς, ἐξ ἧς δή, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, αἰσχύνομαι διηγεῖσθαι. ὥστε τόλμᾳ ἐπ' ἐμοὶ, ἀσαφὲς ἔπος ἔχω. ἐν Παλαιστίνῃ δέ, φραγμὸς ἐς τὰς ἀγρόδας τῶν πώγωνος οἶμαι, ὅπ ἐνυπῆς μεταξύ. ἔπ γὰρ ἔρυθες αὐτόν. ἐν Αἰγύπτῳ δέ, συνάγχη. φοβερὸν τοῦτο. μικρᾷ γέν φασιν ἀποπνιγῆναί σε ναύτην τινὶ τῶν τεταραμένων ἐντυχόντα. ὀστέμπορον, ἀποφραξέ σοι τὸ στόμα. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ βέλτιστοι, ἀνώνυμα τοῦδε οὐδέν, ἀλλὰ χάμματος ἑνὸς προσθήκῃ τιμιώτερόν σε, Ἀτιμαρχον ὠνόμαζον. ἔδει γὰρ καὶκεῖνο τι περισσότερον προσεῖναί σοι. ἐν Ἰταλίᾳ δέ, βαθαὶ ἡρωϊκὸν ἐκεῖνο ἐπίκλησις, ὁ Κύκλωψ, ἐπιδή ποτε καὶ πρὸς ἀρχαίαν διασκευὴν παρ' αὐτὰ τὰ τοῦ Ὁμήρου ῥαψῳδῆσαι καὶ σὺ τὴν αἰσχυσφύαν ἐπιθυμήσας. κἀγὼ αὐτὸς μὲν ἔκειτο μεθύων ἤδη, κισσύβιον ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ὁ ἐνιπτῶν Πολύφημος, νεανίας δὲ ἐπόμενος, ὁρδὸν ἔχων τὸν μοχλὸν, εὖ μάλα ἠκονημένον.

adeptus es. Quod etiam mitor, te quum Apophradem audisti, ægrè tulisse, nihil verò ob illa nomina indignari. Nam in Syria quidē Rhodadaphne vocatus es, sed quam ob rem, ita me Minerua amet, pudet dicere. Quare quantum in me est, obscurum illud maneat. In Palæstina verò Sepes, ob barbæ spinositatem opinor, quoniam inter opus pūgere solebat: nā adhuc ipsam radebas. In Ægypto verò Angina, quod per se manifestū est. Nam aiunt te ferè suffocatum esse, cùm in nautam ex ijs qui naues tribus velis instructas ducunt, incidisti: qui cùm in te irruisset, os tibi obturauit. Nam optimi quidem illi Athenienses, nullum obscurius nomen tibi dedēre: sed literæ vnius appositione te honorantes, Atimarchū appellarunt. Nam hoc tibi illo insignius decebat esse. At in Italia papæ! Heroicū illud, Cyclops vocatus es, quòd aliquādo etiā ad veterē ornatū, iuxta ipsa Homeri poëmata, versibus mādare tu quoq; turpitudinē illam affectasses. Ac ipse quidē iacebas, ebrius iā, poculū habēs in manu, coire gestiēs Polyphemus: adolescēs autē mercede cōductus, rectū habēs vectē, egregiè acutū,

ὁπὶ σὲ Ὀδυσεὺς τις ἐπᾴρει, ὡς ἐκκόψων τὸν ὀφθαλμόν.

Κἀκείνου μὲν ἅμαρτε. παρὰ δέοι ἐξάπτειν ἔγχος.

Αἰχμὴ δ' ἐξέλυθη παρὰ νείατον ἀμφιρεῶνα.

Καὶ γὰρ οὐδὲν ἄτοπον ὑπὲρ σοῦ λέγοντα, ψυχρολογεῖν. σὺ δ' ὁ Κύκλωψ, ἀνασπάσας τὸ στόμα, καὶ ὡς ἔνι πλατύτατον κεχηνώς, ἀνεῖχου τυφλούμενος ὑπ' αὐτὸ τὸ γνάθον. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἡ Χαρύβδις, αὐτοῖς ναύταις, καὶ πηδαλίοις, καὶ ἱστίοις, ὅλον ζητῶν καταπιεῖν τὸν Ὀδυσσέα. καὶ ταῦτα ἐώρων καὶ ἄλλοι παρόντες. εἶτά σοι ἐς τὸ ἰσχνοφωνίαν μία λοιπὸ ἀπολογία, ἡ μέθη. καὶ εἰς τὸν ἄκρατον ἀνέφευγες. τοιούτοις δὴ, καὶ τοσούτοις ὀνόμασι πλουτῶν, αἰσχύνῃ τὸν ἀποφράδα; πρὸς θεῶν εἰπέ μοι τί πάσχεις, ἐπειδὰν κἀκεῖνα λέγωσιν οἱ πολλοὶ λεσβιάζειν σε, καὶ φοινικίζειν; ἆρα καὶ ταῦτα ὥσπερ τὸν ἀποφράδα ἀγνοεῖς, καὶ οἴει τάχα που ἐπαινεῖσθαι παρὰ αὐτῶν; ἢ ταῦτα μὲν διὰ τὸ σωφρονεῖν οἶδα, τὸν ἀποφράδα δ' ὡς ἀγνῶτα μόνον ἀπαίζεις, καὶ ἀποκλείεις τῆς καταλόγου τῶν ὀνομάτων, quasi Vlysses quidam te inuadebat, vt oculum eruturus, Quamtamen nandeiger, inxtáque clabi: urhafa, Erexit extremum vibrata cuspis mentum. Neque enim absurdum est, cùm de te loquamur, frigidiora hæc dicere. Tu verò Cyclops ille diducto ore, & quàm latissimè licebat, hians, sustinebas tibi maxillam ab illo excæcari. Imò verò ceu Charybdis, quærebas vna cum ipsis nauris, & clauis, & velis, totum illum absorbere Vtin: atque hæc videbant cæteri qui aderant. Deinde in posterum diem, vna tibi defensio erat, ebrietas: & ad merum confugiebas. Cùm igitur talibus, tantisque nominibus sis locupletatus, pudet te Apophradis? Per Deos itaque dic mihi quo modo afficeris, quum illa quoque dicunt plerique λεσβιάζειν & φοινικίζειν? Num & hæc perinde vt Apophradem ignoras, & te ab ipsis fortè laudari putas? An hæc vt familiaria nostis Apophradem autem vt solam ignotam improbas, & à catalogo vocabulorum tuorum excludis? Proinde non indignas pœnas nobis

τοιαῦτα ὦ οὐ μεμπτὰ πάσ-

ἴσεις τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι
ἢ τῆς γυναικωνίτιδος πεισβο-
τος ἢ. περὶ μὲν γοῦν ἐπειδή πο-
τε γάμων ἐν Κυζίκῳ μνᾶδια
ἐπώλησας, εὖ μάλα ἐκπεπυ-
σμένον πάντα ἢ βελτίση ἐκείνη
γυνὴ, ἃ αὖ προστέμιλον ἔφη
αὐδᾷς, ἢ αὐτὸν αὐδᾷς δεό-
μενον. εἶτα ἐν τοιούτοις ὄντι
σι, ὀνομάτων μέλει, ἢ γελᾷς,
καὶ τῶν ἄλλων καταπύνεις. οἷ-
ώτος. ἃ γὰρ αὖ ἅπαντες ὁμοιά
σιλέγειν δυναίμεθα. ποθεν
τὶς οὕτως ἐν λόγοις μεγαλό-
τολμος, ὡς ἐπὶ μὲν τὸν τρεῖς
μοιχοὺς, αὖτὶ ξίφους, τείαιναν
αἰτεῖν. τὸν δὲ Θεόπομπον, ἐπὶ
τῷ Τετραέτῳ κρίνοντα, φά-
ναι, τετυλῶχθαι λόγῳ καθάπε-
κέφαι αὐτὸν τὰς τροὐχρύσας
τόλεις. καὶ πάλιν, ἐκτειναῖῶ-
σαι αὐτὸν τὴν Ελλάδα, καὶ
εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις.
περὶ μὲν γὰρ καὶ λύχνον ἅψας,
ἐζήτεις ἀδελφόν τινα ὄντα
ἀπολωλότα ἢ ἄλλα μυρία,
ὧν οὐδὲ μνησθῆναι ἄξιον, ἢ μό-
νου ἐκείνου, ὃν οἱ ἀκούσαντες
ἀπεμνημόνευον. πλούσιος τις
ἦσαν, ἢ δύο πένητες ἦσαν ἐχ-
θροί. εἶτα μεταξὺ περὶ τοῦ πλου-
σίου λέγων, ἀπέκτεινεν ἔφης ἅπα-
ντας τοὺς πένητας. γελασάντων

exoluis, sed etiam ad gynæceum vsque celebris es. Nã nuperrimè cũ nuptias quasdam Cyzici ambire ausus esses, optima illa mulier habens exploratissima omnia, A Non admiserim, inquit, virum, qui ipse quoque viro indiget. Et tamen cùm hoc in statu sint res tuæ, nominũ tibi cura est, & rides, conspuisque cæteros. Meritò sanè. Non enim omnes simi- B lia tibi dicere possemus. Vnde? quis adeò in verbis audax foret, vt contra tres adulteros, pro gladio trĩdentem postulet? Theopompum C autem ob Tricaranum, in iudicio agentem, dicat, tricuspide oratione ipsum confecisse ciuitates præstantiores. Et rursum tridente Græ- D ciam interfecisse, & esse Cerberum in oratione. Nam paulò antè & lucerna accensa quærebas fratrem quendam, ni fallor, mortuum, & alia infinita, quorum meminisse non est æquum, nisi E solius huius, quod qui audiuerunt, commemorarunt. Diues quidam, & duo pauperes erant inimici. Postea de diuite loquens: occidit, inquis, omnes pauperes. Ridentibus autem, vt par erat, ijs qui aderant, ὡς τὸ εἰκὸς τῶν παρόντων,

ἐπαινεθούμενος δ' ὑπ' σοῦ, ἢ αἰσχυνθέντος τὸ δημαρτημένον, ἄμεινον ἦτης, ἀλλὰ ἄτερον αὐτῶν ἀπέκλεισεν. ἐῶ τὰ ἀρχαῖα, τὸ τειῶν μέλιττιν, καὶ τὸ ἀθυπτέμια, καὶ τὸ πέταμαι, καὶ τὸ ἐκχύνειν, καὶ ὅσα ἄλλα καλὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπαιδεῖ. ἃ μὲν γὰρ τῆς πενίας ἐλαυνόμενος ποιεῖς, Ἀδράστειαν φίλη, ἐκ ἂν τινι ὀνειδίσαιμι. συγγνωστὰ γάρ, εἴ τις λιμῷ πιεζόμενος, παρακαταθήκας παρ' ἀνδρὸς πολίτου λαβών, εἶτα ὑπάρκησεν, ἢ μὴ μὴ παρειληφέναι. ἢ εἴ τις ἀναισχύντως αἰτεῖ, μᾶλλον δ' ἀπαιτεῖ, καὶ λωποδυτεῖ, καὶ τελωνεῖ. ἃ δ' λέγω ταῦτα. φθόνος γὰρ ὑμῖν ἐξάπαντος ἀμύναδε ἢ ἀπορίαν. ἐκεῖνο δ' ἤδη φορητόν, πένητά σε ὄντα, ἐς μόνας ταὶς τοιαύτας ἡδονὰς ἐκχεῖν τὰ ἐκ τῆς ἀναισχυντίας πλεονεκτήματα. πλὴν εἰγέ τι καὶ ἐπαινέσαι μοι δώσεις πάνυ ἀστείως γὰρ σοῦ πεπραγμένον, ὁπότε τὸν Τισίου πλοῦτον ᾔδεσθα, ὡς τὸ Δισκόρακος ἔργον αὐτὸς ἐποίησας, ἐξαρπάσας τὸν αὐτοῦ ἐκείνου φρεσβύτου χρυσοῦς τετράκοντα. ὁδὲ, διὰ τὸν Τισίαν, ἀπὸ τοῦ βιβλίου, τὸ corrigens, & quod erratum erat, restituens: haudquaquam, subijcis, sed ἄτερον αὐτῶν occidit. Omitto antiqua illa, videlicet τειῶν μέλιττιν, & ἀθυπτέμια, & πέταμαι, & ἐκχύνειν; & quæ alia præclara in orationibus tuis effulgent. Nam quæ paupertatis causa facis, ô chara Adrastia, nemini exprobrauero. Ignoscendum enim, siquis fame coactus, deposito à ciue accepto, deierauit se non accepisse: aut siquis impudenter petit, imò verò mendicat, & furatur, & publicanorum more rapit. Haud equidem ista dico. Nequaquam enim inuidiosum est, quòd inopiam quoquo modo depellis: sed illud intolerabile tandem, quòd pauper cùm sis, in solas huiusmodi voluptates, ea omnia profundis, quæ per impudentiam acquiris. Nisi siquid laudare mihi concesseris, vrbanè admodum à te factum, quando cùm Tisiæ artem noris, Discoracis opus ipse peregisti, surreptis stulti illius senis triginta aureis. Ille autem propter Tisiam, pro libro

πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἐξέπιπτε, κατασοφισθείς. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, τὰ μὲν ἄλλα ἐκὼν ἀφίημί σοι. ἐκεῖνο δὲ μόνον προστίθημι, φράτε μὴ πᾶσι, ὅπως σοι φίλον, καὶ μὴ παύσεσθε τὰ τοιαῦτα εἰς ἑαυτὸν παροινοῦντες. ἐκεῖνο δὲ μηκέτι. ἄπαγε. οὐ γὰρ ὅσιον ἐστὶ τοῖς αὐτοῖς ἑστίαν τὸν παῖδα διαπρεπέστατα καλεῖν, καὶ φιλοτησίοις προσπίνειν, καὶ ὄψων τῶν αὐτῶν ἅπτεσθαι. ἀλλὰ μὲν δὴ ἐκεῖνο ἔξω τοῦ ὀπὶ τοῖς λόγοις, φιλήματα. καὶ ταῦτα προῒξ· τὸν οὐ πρὸ πολλοῦ ἀποστράσα σοι ἐργασαμένους τὸ σῶμα. καίτοι δῆτα ἅπαξ φιλικῆς παραινέσεως ἠξίωμαι, κἀκεῖνα εἰ δοκεῖ, ἄφελε, τὸ μύρῳ χρίεσθαι τὰς πόλιας, καὶ τὸ πίπτειν μόνα ἐκεῖνα. εἰ μὲν γὰρ νόσος τις ἐπῆγε, ἅπαν τὸ σῶμα θεραπευτέον. εἰ δὲ μηδὲν νοσεῖς τοιοῦτον, τί σοι βούλεται καθαρὰ, καὶ λεῖα, καὶ ὀλισθηρὰ ἐργάζεσθαι, ἃ μηδὲ ὄρασιν θέμις. ἐκεῖνό σοι μόνον σοφὸν, αἱ πόλιαι, καὶ τὸ μηκέτι μελαίνεσθαι, ὡς προκάλυμμα εἶναι τῆς βδελυρίας. φείδου δὲ αὐτῶν πρὸς Διὸς καὶ τούτῳ. καὶ μάλιστα τῶν πώγωνος αὐτῶν. μηδὲ μιᾶνε ἔτι,

septingentas, & quinquaginta drachmas exoluit, deceptus. Multa præterea possem dicere: sed alia lubens tibi remitto. Solum autem illud addo. Age fac ista vt lubet: neque desieris huiusmodi in te ipse debacchari. Illud autem non amplius: apage. Nõn enim fas est ad eosdem lares vocare eos qui talia committunt: & amicitiæ pocula præbibere, eadémque opsonia attingere. Sed neque fit illud quod est præter verba, scilicet oscula: idque erga eos qui nõ multò antè os tibi apophradem effecêre. Ac postquam semel admonitionem amicã orsus sum, illa etiã, si videtur, à te amoue, scilicet quòd canos inungis vnguento, soláque illa pice illinis. Si enim morbus aliquis vrgeret, totum corpus effet curandũ. Nunc autem quum tu nihil huiusmodi ægrotas, quid attinet pura, & læuia, & glabra illa tibi reddi, quæ ne aspici quidem fas erat. Vnũ illud, quo sapientiam præ te feras, tibi est relictum, cani videlicet, quódq; nõ amplius nigricas, vt sint veluti nequitiæ tuæ operculũ. Proinde parce ipsis per Iouẽ etiã in hoc: ipsi verò barbæ in primis, quã nec

μηδὲ ὑβρίσης. εἰ δ' μή, ἐν νυκτί γε, καὶ σιωπῇ σκότῳ. τὸ δ' μεθ' ἡμέραν, ἀπαγε κωμῳδίαν ἀγροικον, καὶ θηριώδες. ὁρᾷς; ὡς ἄμεινον ἦν σοι ἀκίνητον τὴν Καμαρίναν ἐᾶν, μηδὲ καταγελᾶ τῆς ἀποφράδος, ἣ σοι ἀποφράδα τὸν βίον ὅλον ἐργάσεται. ἢ ἔτι ἀφεστᾶσι τινος, ὡς τοῦτ' ἐμοὶ οὐκέτ' ἐλλείψει. ἐπεὶ γοῦν, οἶδα ὡς ὅλῃ ἢ ἁμαξαν ἐπισπάσῃ, δεῖον ὦ παμπάλαμα, καὶ κίναιδος, ὑποπτήσειν εἴ τις αὐτὴν δασύς, καὶ τῶτο δὴ τὸ ψιχαῖον, μελάμπυγος, δεινὸν μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψειεν. ἴσως ἤδη καὶ ταῦτα γελᾷς, τὸ παμπάλαμα, καὶ τὸ κίναιδος ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα, καὶ γρίφους ἀκούεις. ἀγνωστα γάρ σοι τῶν σῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὥρα ἤδη καὶ ταῦτα συκοφαντεῖν, εἰ μὴ πεπλήν, καὶ πεζαπλῆν σοι ἡ ἀποφρὰς ἐκτέτικεν. αἰτῶ δ' οὖν σεαυτὸν ἐπὶ πᾶσιν, ὡς γὰ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἰώθει, Ἀχαλίνων στομάτων, καὶ ἀφροσυνῶν, καὶ ἀρρωστίας, τὸ τέλος δυσυχία γίγνεται.

polluas amplius, nec contumelia afficias: quod si nequeas, noctu saltem, & in tenebris, sed interdiu, apage! Nam agreste admodum est, & ferinum. Vides quanto satius erat tibi immotam sinere Camarinam: neque Apophradem deridere, quæ totam vitam tibi atram reddet? An etiam amplius aliquid desideras? Nam quantum in me est, nunquam deficiet. Nondum igitur scis, quòd totum tibi plaustrum attraxisti, cùm tibi, omnifariam scelerate, & cinæde, verendum esset, siquis vir hirsutus, & hoc priscum, Melampygus, acerbè solùm intueretur te. Fortassis hæc quoque iam ridebis, quæ dixi, scilicet pæpalema, & cinædus, ac si ænigmata quædam, & griphos audieris. Ignota enim tibi sunt tuorum operũ nomina. Quare iam licet tibi hæc calumniari, nisi tripla, etiam quadrupla Apophras tibi est retributa. Te ipsum autem postremò accuses. Nam vt præclarus ille Euripides solitus est dicere. Oris infræni, & stultitiæ, & iniquitatis finis infœlicitas esse consueuit.

DE

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. DE DOMO.

ARGVMENTVM.

Obliqua quadam domus laudatio est, cuius & situm, & structuram, & tecti, ceterarúmque partium ornamenta, postremò etiam parietum picturas describit, additis passim amplificandi gratia, etiam similitudinibus quibusdam. Atque hæc omnia sub disputationis, seu contentionis quadam figura, qua de pulchritudine domus tectum ea videlicet, ad inuitandum, & iuuandum oratorem in ea discentem, plus profit, an noceat, disputatur. Cuius quidem affirmatiua pars priore loco tractatur ab effectu & potestate pulchritudinis comprobata, additis & exemplo, & similitudinibus, eodem pertinentibus. Altera autem, ac negatiua per Prosopopœiam subiungitur. Fingitur enim alia quædam alterius oratio, superiorem refellens, & similitudines, & quæ de vi pulchritudinis à superiore afferuntur, per inuersionem confutare, ipsa autem suam sententiam ab aliis elegantia ac pulchritudinis effectibus, præterea & Herodoti testimonio, & ipsorum auditorum exemplo, confirmare. Ac in priore quidem parte situs domus, & tecti, ceterarúmque partium elegantia describitur: in posteriore verò parietum pictura describuntur, vt ex eaquæque res, nouitas ac gratia quædam scripto accedat.

Ιτα Αλέξανδρος μὲ ἐπιθύμησεν ἐν τῷ Κύδνῳ λούσασθαι, καλόν τε ἐν διαυγῆ καὶ ποταμὸν ἰδὼν, καὶ ἀφανῶς βαθὺν, καὶ θερμοπόσιον ἐξαίφνης, καὶ ψυχρὸν αὖθις ἡδὺν, καὶ θέρους ὥρᾳ δυσχερῆ, ὥστε καὶ ὃν θεοδώλῳ τῷ ὁσφ; ὧν ἐκίνησεν ἀπ' αὐτοῦ; δοκεῖ

Rgo Alexander quidē expetiuit in Cydno lauari, cū & pulchrum & limpidum conspexisset hūc flumium, & tutò profundum, & leniter concitatū, & natatu iucundū & æstiuo tempore frigidum, adeò vt etiamsi manifestus ipsi fuisset mortis, quo huc laborauit; videatur nihil

μοι εἰκ αὖ τοῦ λειτροῦ ἀποχέσ-
ζ, οἶκον δὲ τις ἰδὼν μεγέθ μέ-
γιστον, ἢ κάλλει κάλλιστον, καὶ
φωτὶ φαιδρότατον, καὶ χρυσῷ
σιλπνότατον, καὶ γραφαῖς ἀ- A
δρεπτατον, ἐκ ἂν ἐπθυμή-
σειε λόγους ἐν αὐτῷ διαθέσ-
ζ, εἰ τύχοι περὶ τούτοις διατρί-
βων, ἢ ἐπευδοκιμῆται, καὶ ἐλ-
λαμπρύνασθαι, καὶ βοῆς ἐμ- B
πλῆται, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα καὶ
αὐτὸς μέρος τῦ κάλλους αὐτῦ
γενέσθαι, ἀλλὰ περισκοπήσας
ἐκεῖθεν, καὶ θαυμάσας μόνον,
ἄπεισι, κωφὸν αὐτὸν, καὶ ἀλο- C
γον καταλιπὼν, μήτε προσει-
πὼν, μήτε προσομιλήσας, ὥσπερ
τις ἀνάυδος, ἢ φθόνῳ σιωπᾷν ἐ-
γνωκώς; Ἡράκλεις, οὐ φιλοκά-
λου τινὸς, οὐδὲ περὶ τὰ εὐμορ- D
φότατα ἐρωτικῦ τὸ ἔργον, ἀ-
ρχοικία ἢ πολλὴ, ἢ ἀπειροκα-
λία, καὶ προσέτι γε ἀμουσία, τῆ
ἡδίστων αὐτὸν ἀπαξιοῦν, καὶ
τῶν καλλίστων ἀποξενοῦν, καὶ
μὴ συνιέναι ὡς οὐχ ὁ αὐτὸς E
περὶ τὰ θεάματα νόμος ἰδιώ-
ταις τε, καὶ πεπαιδευμένοις
ἀνδράσιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν,
ἀπόχρη τὸ κοινὸν τῦτο ἰδεῖν
μόνον, καὶ περιβλέψαι, καὶ τὸ
ὀφθαλμῶ περιενεγκεῖν, ἢ πρὸς
τὸν ὄροφον ἀναπτῆναι, καὶ

non fuisse ab hoc lauacro
sibi temperaturus. Siquis
autem videat domum mole
maximam, forma pulcherri-
mam, luce clarissimam, auro
fulgentissimam, & pictu-
ris floridissimam, non ex-
petat in ea orationem ha-
bere, si hoc in studio ver-
setur, & in ea celebrari, &
inclarescere, illámque vo-
ce implere, & quàm ma-
ximè licet, etiam ipse pars
aliqua pulchritudinis illius
esse: at eam vndique dili-
genter contemplatus, & so-
lùm admiratus, abeat sur-
dam ipsam, & orationis ex-
pertem relinquens, nec allo-
quendo, nec sermonem con-
ferendo, perinde atque mu-
tus aliquis, aut qui inuidia
tacere decreuit? Hercle hoc
non faciat homo elegantiæ
studiosus, & rerum pulcher-
rimarum amator: sed magnæ
rusticitatis, insciticæ, & im-
peritiæ fuerit, suauissimis
rebus seipsum velut indi-
gnum abstinere, & à pul-
cherrimis velut exulem re-
legare, neque intelligere,
indoctos & eruditos viros
non eadem lege spectacu-
lis frui: sed illis quidem
sufficere quòd hoc solum commune vident, &
circunspiciunt, oculósque
circunferunt, ac sursum
versus tectum spectant, ma-

ἢ χεῖρα ὑποτείνει, καθ' ἡσυχίαν ἐνδιδοῦσι, δέει τοῦ μὴ δὲ ἀνυπόπτως ἄξιόν τι τῶν θεωμένων εἰπεῖν. ὅστις δ' μὴ παιδείας ὀξὺ τὰ καλὰ, ὡς δὲ οἶμαι ἀναισθήτως, οὔτε μόνη κεκραμένος τὸ τερπνὸν, οὐδ' ἂν ὑπομείνειε ἄφωνος θεατὴς τοῖς κάλλεσι γενέσθαι. περιφανὴς δ' ὡς οἷόν τε, καὶ ἐνδιατρίψας, καὶ λόγῳ ἀμείψασθαι τὴν θέαν. ἢ δ' ἀμοιβὴ, ὡς ἔοικεν τῆς οἴκου μόνον. τοῦτο μὲν ἴσως ἐκείνῳ τῷ νησιώτῃ μειρακίῳ ἔφερε, τὴν Μενέλεω οἰκίαν θαυμασίως πεπλῆχθαι, καὶ πρὸς τὰ ἐν οὐρανῷ καλὰ, τὸ ἐλέφαντα, καὶ τὸ χρυσὸν αὐτῆς ἐπισκήψειν, ὡς τις μηδὲν ἐν γῇ καλὸν τι ἄλλο ἑωρακότι. ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπεῖν ἐν αὐτῷ, καὶ τὸν βελτίστοις συγκαλέσαντα λόγων ἐπιδείξιν ποιήσασθαι, μέρος τοῦ ἐπαίνου καὶ τοῦτο γίγνοιτο ἄν, καὶ τὸ πρᾶγμα εὐπρόσδεκτον οἶμαι, οἷον καὶ ὁ κάλλιστος ἐς ὑποδοχὴν λόγων ἀφανισθήσεται, καὶ ἐπαινῶ, καὶ ξυμφήμι μέσος ὤν, ἡσυχῇ καὶ αὐτὸς ὥσπερ τὰ ἄλλα συνεπῳδῶν, καὶ τοῖς ἐπαινοῦσι παρακολουθῶν, καὶ παρατείνων τὸ τελευταῖα τῆς φωνῆς, καὶ τοῖς ὑπάτοις τῶν

numque quatiunt, & tacitè voluptatem capiunt, præ metu nequid non satis dignum ijs quæ spectantur, proferant. At qui cum eruditione spectat res pulchras, illi puto non sat erit solo visu id decerpere quod delectabile est, neque mutus pulchritudinis spectator esse sustinebit: sed quoad fieri potest, & in eo immorari, & oratione visum compensare conabitur. Cæterùm ea compensatio non est laus duntaxat domus. Hoc enim fortè insularem illum adolescentem decebat Menelai domum summa admiratione cõtemplari, & cum ijs quæ in cœlo pulchra sunt, eius ebur & aurum comparare, vt qui in terris pulchri aliud nihil vidisset. Sed & in ea dicere, & optimis quibusque conuocatis orationẽ habere, pars quædã laudis hoc quoque fuerit. Atque adeò rem suauissimam arbitror esse, Domum, pulcherrimam ad suscipiendas orationes apertam, laudis & commendationis plenam; leniter vt antra consonantem, & ea quæ dicuntur sequentem, postremáque sermonis protendentem, vltimísque

λόγων ἐμβεβρυθνων. μᾶλλον ὃ
ὡς αὖ τις ὑμαῖος ἀκροατὴς
ὑπαμνημονεύων τὰ εἰρημένα, καὶ
ἅμα λέγοντα ἐπαινῶν, καὶ αὐτίδοσιν
ἐκ ἀμουσον ποιούμενος πρὸς
αὐτὰ, οἷόν τι πάσχουσι πρὸς τὰ
αὐλήματα τῶν ποιμένων αἱ
σκοπιαὶ ἐπαυλοῦσαι, τῆς φω-
νῆς ἐπανισούσης κατὰ τὸ ἀντίτυ-
πον, καὶ πρὸς αὐτὴν ἀναφερο-
μένης. εἰ δὲ ἰδιῶται, νομίζουσι
παρθένον τινὰ εἶναι τὴν ἀμει-
βομένην τοὺς ἀοιδοὺς, ἢ βοῶν-
τας, ἐν μέσοις που τοῖς κρημνοῖς
κατοικοῦσαν, καὶ λαλοῦσαν ἐκ
τῶν πέτρων ἔνδοθεν. ὅ μοι δοκεῖ
καὶ συνεξαίρεσθαι οἶκου
πολυτελείᾳ ἢ τῷ λέγοντος
γνώμῃ, καὶ πρὸς τὸν λόγον
ἐπιχειρεῖσθαι, καθάπερ τι καὶ
ἐκβακχεύοντος τῆς θέας. ἡδὺ γὰρ εἰσρεῖ τι διὰ τῶν ὀφ-
θαλμῶν ἐπὶ τὴν ψυχὴν καλόν. εἶτα πρὸς αὐτὸ κοσμῆσαι
ἐκπέμπει τὸν λόγον. ἢ τῷ μὲ-
Ἀχιλλεῖ πιστεύομεν τὴν ὄψιν
τῶν ὅπλων ἐπιτεῖναι κατὰ τῶν
Φρυγῶν τὴν ὁρμὴν, καὶ ἐπισ-
κιάσαι αὐτὰ πυρώμενος, ἐπ-
αρθῆναι, καὶ πεπρωθῆναι
πρὸς τὴν τοῦ πολέμου ἐπι-
θυμίαν, λόγου δὲ ἀπουδὴν
μὴ ἐπιτεῖνεσθαι πρὸς κάλλη

verbis immorantē: imò vetò
quemadmodum docilis au-
ditor solet, ea quæ dicuntur
memoria repetētem, & eum
qui dicit laudantem, nec in-
scita relatione accepta repē-
dentem: quale quiddam
accidit & speculis pastorum
tibijs & cantu resonantibus
voce in contrarium reper-
cussa, atque in seipsam
reuertente. Idiotæ autem
putant virginem quandam
esse quæ canentibus, & cla-
mantibus respondeat, media
præcipitia incolens, intrin-
de rupibus loquēs. Mihi ita-
que videtur, vnà cū magnifi-
centia domus, etiam dicen-
tis animus attollere sese, &
ad perorandum excitari:
vt cui visus ipse nonnihil
subministrat. Ferè enim
per oculos ad animum in-
fluit aliquid pulchri, ad
quod deinde exornatam o-
rationem emittit. An vero
Achilli credimus visum ar-
morum intendisse illum cō-
tra Troianos impetum, &
cùm ea experiendi tantùm
gratia induisset, elatum
fuisse, & velut alis ad
belli desiderium abreptum:
dicendi autem studium pul-
chritudine locorum non in-
tendi? Atqui Socrati quidem

χωρίων; καίτοι Σωκράτει μὴ

ἐπέχεσι πλάτανος εὐφυὴς, καὶ πόα εὐθαλὴς, καὶ πηγὴ διαυγὴς, μικρὸν ἀπὸ τοῦ Ἰλισσοῦ. καὶ ταῦτα καθεζόμενος, φαίδρῳ τὸ τοῦ μυρρινουσίου κατειρωνεύετο, καὶ τὸν Λυσίου τοῦ κεφάλου λόγον διήλεγχε, καὶ τὰς μούσας ἐφάλει, καὶ ἐπίστευεν ἥξειν αὐτὰς ἐπὶ τὴν ἐρημίαν, συμπειλημμένας τῶν περὶ τοὺς ἔρωτας λόγων. καὶ οὐκ ἠχθόμην γέρων ἀνὴρ ὢν, παιδικῶν παρθένους, συνεισομένας τὰ παιδερασταικὰ, εἰς τοῦτο καλὸν χωρίον, οὐκ αὐτὸς οἰόμενος καὶ ἀκλήτους αὐτὰς ἐλθεῖν; καὶ μὴν οὐ κατὰ γε σὲ μόνον, οὐδὲ κατὰ πλατάνου κάλλος ἢ ὑποδοχήν. οὐδ' αὖ τὴν ἐπὶ τῷ Ἰλισσῷ καταλιπὼν, τὴν βασιλέως λέγης τὴν ἐν Σούσοις. ἐκείνης μὲν γὰρ, ἐν τῇ πολυτελείᾳ μόνῃ τὸ θαῦμα· τέχνη δ', ἢ κάλλος, ἢ τέρψις, ἢ τὸ σύμμετρον, ἢ τὸ εὔρυθμον, οὐ συνήργαζο, οὐδὲ κατεμέμικτο τῷ χρυσῷ, ἀλλ' ὦ βαρβαρικὸν τὸ θέαμα, πλοῦτος μόνον, καὶ φθόνος τῶν ἰδόντων, καὶ εὐδαιμονισμὸς τῶν ἐχόντων. ἔπαινος δ', οὐδαμοῦ πρόσεστιν. οὐδὲ γὰρ ἔμελε τοῖς Ἀρσακίδαις τῶν καλῶν, οὐδὲ πρὸς τὸ τερπνὸν ἐπείθοντο τὰς ἐπιδείξεις

satis fuit, platanus frondens, & herba virescens, & fons limpidus non procul ab Ilisso: atque ibi sedens, & Phædrum illum Myrrhinusium verbis eludebat, & Lysiæ filij Cephali orationem redarguebat, & musas accersebat, quas ad se in desertum venturas credebat, & coadiuturas se ad institutum de amore sermonem. Neque verebatur homo senex advocare virgines ad masculos amores intelligendos. Nos autem in locum adeò pulchrum non putemus eas etiam non vocatas venturas esse? Ac sanè non in vmbra solùm, aut sub platani pulchritudine receptaculũ hoc erit: neque etiam illa ad Ilissum amœnitate relicta, regis domum auream cum hac contuleris. Nam illius quidem admiratio in magnificentia tantùm cõsistebat: ars autem, vel pulchritudo, vel delectatio, vel proportio, vel concinnitas nulla respondebat, neque auro permixta erat: sed barbaricum erat spectaculum, mera opulentia, & inuidia spectantium, & fœlicitatis iactantia possessoribus: sed quod laudares, nihil illi aderat. Neq; enim Arsacidis erat vlla pulchri ratio: neque res suas ad voluptatem ostentabant,

οὐδὲ ἐφορτίζον, εἰ ἐπαινέσονται οἱ θεαταί, ἀλλ' ὅπως ἐκπλαγήσονται. οὐ φιλόκαλοι γὰρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. τούτου δ' τὸ οἶκου τὸ κάλλος, οὐ κατὰ βαρβαρικοὺς πυκὰς ὀφθαλμούς, οὐδ' ὑπ' ἀφροσύνης ἀλαζονίαν, ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν, οὐδὲ πένητος μόνον, ἀλλὰ εὐφυοῦς θεατοῦ δεόμενον. ἐν ὅτῳ μὲν γὰρ τῇ ὄψει ἡ κρίσις, ἀλλά τις ἐν λογισμὸς ἐπακολουθεῖ τοῖς λεγομένοις. τὸ γοῦν ἥμισυ πρὸς τὸ κάλλιστον ἀποβλέπει, κάλλιστον δ' αὐτῆς καὶ ποθεινότατον ἡ ἀρχή. καὶ ἡ ἅλιος ἀνατείλασα εὐθὺς χαίρειν ἐκέλευσε, καὶ τὸ φῶτος ἐμπίπλασθαι ἐς κόρον, αὐγαπεπταμένων τῶν θυρῶν. καθ' ὃ καὶ τὰ ἱερὰ βλέποντα ἐτοίμως οἱ παλαιοὶ, καὶ τὸ τοῦ μήκους πρὸς τὸ πλάτος, καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ ὕψος εὐρυθμον, καὶ τῶν φωταγωγῶν τὸ ἐλεύθερον, καὶ πρὸς ὥραν ἑκάστην εὖ ἔχον, πῶς οὐκ ἄξια ταῦτα πάντα, καὶ ἐπαίνων ἄξια; ἔτι δ' θαυμάσειεν ἂν τις καὶ τὸ ὀρθοῦ ἐν τῷ εὐμόρφῳ τὸ ἀπείρητον, καὶ τῷ εὐκόσμῳ τὸ ἀπερίπλοκον, καὶ τὸ τοῦ χρυσοῦ ἐς τὸ ἐπιπρεπὲς συμμίξαι, ἀλλὰ μὴ περὶ τὰς χρείας ὑπέρτατον,

neq; curabãt à spectatoribus laudes, sed admirationẽ cõsequi. Nõ enim elegãtiæ, sed opum amantes sunt barbari. At huius domus pulchritudo, nõ ad barbaricos oculos, neq; ad Persicã arrogantiã, aut regiã iactantiã cõparata, nonmodò pauperẽ, sed & ingeniosum spectatorẽ postulat: cui nõ solũ in visu iudiciũ, sed cuius æstimatio verba sequatur. Nã quod & ad pulcherrimã diei partem respicit (pulcherrima autem ipsius pars, & maximè amabilis, principiũ est) & solẽ emergentẽ statim excipit, & lumine ad satietatem vsque repletur foribus adapertis: qua ratione sua templa condiderunt veteres, vt ea parte interuerentur: deinde quòd longitudo cum latitudine, & vtraque cum altitudine iusta proportione consentiunt, & fenestræ liberæ, & ad quodlibet anni tempus bene comparatæ sunt, quî hæc omnia non sint suauia, multãque laude digna? Præterea miretur quispiã tectũ, cuius pulchritudo nihil affectatũ, elegantia nihil reprehendendum habeat, cui autem modicè ad decus sit additum: non autem vbi eo est opus immodicè illitum:

περὶ τὰς χρείας ὑπέρτατον,

'Αλ' ὁπόσον αὖ τῇ γυναικὶ σώφρονι, καὶ καλῇ, ἀρκέσῃ ὁπόσιμόν τι ἐχρήσασθαι τὸ κάλλος, ἢ περὶ τῇ δειρῇ λεπτός τις ὅρμος, ἢ περὶ τῷ δακτύλῳ σφενδόνη ἔυφορος, ἢ ἐν τοῖν ὠτοιν ἐλλόβια, ἢ πόρπη τις, ἢ ταινία τὸ ἄφετον τῆς κόμης συνδέουσα, τοσοῦτον τῇ εὐμορφίᾳ προστιθεῖσα, ὅσον τῇ ἐσθῆτι ἡ πορφύρα. αἱ δέγε ἑταῖραι, καὶ μάλιστα αἱ ἀμορφότεραι αὐτῶν, καὶ πλὴν ἐσθῆτα ὅλην πορφυρᾶν, καὶ πλὴν δαρλὴ χρυσῆν πεποίλωται, τῷ πολυτελεῖ θηρώμεναι τὸ ἐπαγωγὸν, καὶ τὸ ἐνδέον τῷ κάλλῳ, προσθέσει τῆς ἔξωθεν περιττῆς παραμυθούμεναι. ἡγοῦνται γὰρ καὶ πλὴν αὐλίγιον αὐτῶν σιλπνοτέραν φαίνεσθαι, σωαπολάμπυσαν τῷ χρυσῷ, καὶ τῆς ποδὸς τὸ μὲν ἐυπρεπέστερον, λήσειν ὑπὸ χρυσῷ σανδάλῳ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτὸ ἐρασιωτέρον γνώσεσθαι, τῷ φαεινοτάτῳ σωορώμενον.

'Αλ' οὐκ ἐκείναις μὲν οὕτως. κόσμε γε σώφρονι γυνὴ, χρυσῷ μὲν τὰ ἀρκοῦντα, καὶ μόνον τὰ αὐαγκαῖα προσφέρηται. τὸ δ' αὐτῆς κάλλος, ὡς ἂν αὐτὸ τὸ ὑμέναι καὶ γαμικὸν δεικνύουσα, καὶ πλὴν ἡ τοῦδε τοῦ οἴκου

sed quantum, perinde atque mulieri castæ & formosæ satis sit, ad pulchritudinē reddendam insignioré, vel circa collū tenue aliquod monile, vel circa digitum annulus gestabilis, vel pendentes ab auribus inaures, aut aliqua fibula, vel tænia comam diffluentem colligans, quæ tantum pulchritudini apponit, quantū vestitui purpura. At meretrices, in primis quę ex illis sunt deformiores, vestem purpuream totam, & ceruicem auream facere solent, pellaciam hac magnificentia venantes, & quod pulchritudini deest, externæ venustatis appositione solantes. Arbitrantur enim suos lacertos auro resplendentes, apparere nitidiores, & pedis incongruam figuram aureo sandalio tectum iri, faciémque ipsam fore amabiliorem, si cum re quapiam splendidissima conspiciatur. Atque illæ quidem hoc pacto. Modesta verò mulier, auro quidem pro eo ac satis est, atque solùm vbi opus est, vtitur: suam verò pulchritudinem etiam nudam ostendere non verebitur. Proinde etiam huius domus rectum, imò potiùs caput,

ὀρθὴ, μᾶλλον δὲ κεφαλὴ,

εὐπρόσωπος μὴ ᾖ καθ' ἑαυτὴν, τῷ χρυσῷ δὲ ἐς ποσὸν κεκόσμηται, ἐς ὅσον ᾖ οὐρανὸς ἐν νυκτὶ διὰ τῶν ἀστέρων, ἐκ διασήματος περιλαμπόμενος, ἢ ἐκ διαλείμματος αὐδῶν τῷ πυρί. εἰ δέ γε πῦρ ἰδὼν τὸ παῦ, οὐ καλὸς ἂν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἔδοξεν. ἴδοι δ' ἂν τις οὐδ' ἀρχὴν εἰκαῖα τὸ χρυσοῦν, οὐδὲ μόνου τοῦ τέρποντος ἕνεκα τῷ λοιπῷ κόσμῳ συνεισαρμόττον, ἀλλὰ καὶ αὐγήν τινα ἡδεῖαν ἀπολάμπει, καὶ τὸν οἶκον ὅλον ἐπιχρώννυσι τῷ ἐρυθήματι. ὁπόταν γὰρ τὸ φῶς περιστὸν ἐφάψηται, καὶ ἀναμιχθῇ τῷ χρυσῷ, κοινόν τι ἀπαστράπτουσι, καὶ διαλασίαν τὸ ἐρυθήματος ἐκφαίνουσι τῶν αὐθρίαν. τὰ μὲν δὴ ὑψηλὰ, καὶ κορυφαῖα τοῦ οἴκου, τοιάδε, Ὁμήρου πρὸς δόμενα ἐπαινέτου, ἵνα αὐτὸν ἢ ὑψόροφον ὡς τὸν Ἑλένης θάλαμον, ἢ αὐγλήεντα, ὡς τὸν Ὄλυμπον εἴποι. τὸν δ' ἄλλον κόσμον, καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα, καὶ τῶν χρωμάτων τὰ κάλλη, καὶ τὸ εὐαρμόστες ἑκάστου, καὶ τὸ ὁμοιότες, καὶ τὸ ἀληθὲς, ἔστιν ὅπως, καὶ λειμῶνι δ' ἂν ἐοικὼς εἴη, καλῶς ἂν ἔχοι παραβαλεῖν. πολὺ παρ' ὅσον ἀκίνητα μὲν

per se quoq; est formosum, auro autem tantum est exornatum, quantum & nóctu stellis cœlum, certis interuallis circunsplendet, certísque interstitijs igni collucet. Quòd si totum foret igneum, nón pulchrũ, sed terribile nobis videretur. Cæterùm videre etiam licet aurum hîc haudquaquam otiosum, aut delectandi duntaxat gratia reliquo ornatui interspersum esse: sed & fulgorem non iniucundum de se præbere, & totam domum suo rubore velut inficere. Quando enim lux diei incidens applicatur, & cum auro commiscetur, communem splendorẽ reddunt, duplicem ruboris claritatem exhibent. Hæc quidem sunt quæ ad fastigium, & verticem domus pertinẽt, quibus Homero aliquo laudatore esset opus, qui illã vel celsitectam, perinde atque Helenes thalamum, vel refulgentem, velut Olympum appellaret. Reliquum autem ornatum, & parietum picturas, & colorum pulchritudinem, & vniuscuiusque euidentiam, diligentiam, & veritatem, cum facie veris, & florido prato rectè compares. Nisi quòd illa defloréscunt, marcescunt, mu-

φλάπετος, καὶ ἀποβάλλει τὸ
χάλλος, τουτὶ δ' τὸ ἔαρ ἄϊδιον, καὶ ὁ λειμὼν ἀμάραντος,
καὶ τὸ ἄνθος ἀθνήατον, ἅτε μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτομένης, καὶ
A ἀρεπομένης τὸ ἡδὺ τῶν ἀρεπτομένων. τὸ δὴ τοσοῦτα, καὶ
τοιαῦτα, τίς ἂν καὶ πάνυ βλέπων, ἢ τίς ἂν καὶ θεσθυμηδεῖν
καὶ παρὰ πλὺ δύναμιν ἐν αὐτοῖς
B λέγειν, εἰδὼς αἰσχρὸν ὂν ἀποληφθῆναι τὴν ὁρωμένων; ἐπαγωγότατον γάρ τι καὶ ὄψις τῶν
καλῶν. καὶ ἐπ' ἀνθρώπων μόνον,
ἀλλὰ καὶ ἵππος ἥδιον ἂν οἶμαι
C ἀρόμενος ἐν θεσσαλῶν πεδίου, καὶ
μαλακῇ, θεσπνῶς δεχόμενα πλὴ βάσιν, καὶ ἡρέμα ὑπείκοντος τῷ ποδὶ, καὶ μὴ ἀντιπυπτοῦντος τῇ ὁπλῇ. ἅπαντ γοῦν
τότε χαίρει τῷ ἀρόμενος. καὶ ὅλον ὁπόδις ἑαυτὴ τῷ τάχει,
D ἀμιλᾶται καὶ πρὸς τὸ πεδίον
τὸ κάλλος. ὁδὲ ταὼς, ἦρος ἀρχομένου, θεὸς λειμῶνα τινὰ
E βλέπων, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη
θεφύεσιν, ἐ ποθεινότερα μόνον,
ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις, ἀνθηρότερα, καὶ τὰς βαφὰς καθαρώτερα, τότε καὶ ὅτος ἐκπετάσας
τὸ πτερὸν, καὶ ἀναδείξας τῷ ἡλίῳ, καὶ πλὴ οὐρὰν ἐπάρας,
καὶ πάντοθεν αὐτῷ πτερώσας,

tantur, & abijciunt pulchritudinem. Sed hoc ver perpetuum, & pratum nunquam marcescens, & flos immortalis: vt pote solo visu hæc tangente, & eorum quæ carpuntur, suavitatem decerpente. Proinde quis tantarum, taliúmque rerum aspectu non delectetur: aut quis non expetat, etiam præter facultatem inter ea orationem habere, cùm sciat turpissimum esse à visis superari? Maximam enim alliciendi vim habet aspectus pulchrorum, non erga homines solùm: sed & equus, opinor, libentiùs currat per campum pronum, & mollem, placidè gressum capientem, & sensim pedi cedentem, neque vngulæ resistentem. Toto igitur tunc vtitur cursu, totúmque se ipsum tradens celeritati, certat etiam cum campi pulchritudine. Pauo autem ineuntе vere, ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt, non amabiliores modò, sed, & vt ita dicam, floridiores, & colore puriores: tunc ipse quoq; extensis pennis, ijsq; soli ostẽsis, & sublata cauda, & circumquaque expansa,

ὑπὸ δείματος τὰ αὐτὰ τὰ αὐτῆς, καὶ τὸ ἔαρ ἢ πτερῶν, ὥσπερ αὐτὴ περικαλουμένου τοῦ λειμῶνος ἐς τὴν ἄμιλλαν. ὑπερφέρει χρῶ ἑαυτῆ, καὶ πειράζει, καὶ ὑπομιμνύει τῷ κάλλει. ὅτι δὲ καὶ θαυμασιώτερος φαίνεται πρὸς τὴν αὐγὴν, ἀλλὰ πομπῶν αὐτῷ τῶν χρωμάτων, καὶ μεταβαπτόντων τὸ εἶμα, καὶ πρὸς ἕτερον εὐμορφίας εἶδος ζητούμενον, πάσχει ἡ αὐτὸ μάλιστα ὑπὸ τῶν κύκλων, οὓς ἐπ' ἄκρεσι ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἰσιδός τινος ἕκαστον περιθεούσης. ὃ γὰρ τῶν χαλκῶν λευκὸν, τοῦτο ἐγκλίναντος ὀλίγον, χρυσοῦς ὤφθη. καὶ τὸ ὑσσὸ τῷ ἡλίῳ κυανανθὲν εἰς σταδιότητα, χλοαυγὲς ὄψει. οὕτω μεταχωμεῖται πρὸς τὸ φῶς ἡ πτέρωσις. ὅπου μὲν γὰρ καὶ ἡ θάλαττα ἱκανὴ περικαλέσασθαι, καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ὑπαρπάσασθαι ἐν γαλήνῃ φανεῖσα, ἴσθι, κἂν μὴ ὄπτῃ. ὅτι εἰ καὶ πανταπασιν ἀπειρότης, καὶ ἀπειρόπλους τις εἴη, πάντως ἂν ἐθελήσειε καὶ αὐτὸς ἐμβλῶναι, καὶ πελαγίσαι, καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποσπάσαι, καὶ μάλιστα εἰ βλέποι τὴν ἀτρεμῆ αὔραν, κούφως ἐπουρίζουσαν τὴν ὀθόνιον, τὴν δὲ ναῦν,

suos etiã flores ostentat, & ver pennarum, ac si ad hoc certamẽ à prato prouocetur. Quare se ipsum cõuertit, & circumagit, & pulchritudine gloriatur: quando videlicet etiam admirabilior apparet ad splẽdorẽ solis, variantibus se coloribus, & sensim in alios atq; alios transeũtibus, aliámq; formæ speciẽ recipientibus. Accidit autẽ hoc potissimũ in circulis, quos in summis alis habet, quarũ quãlibet quasi irides quædã circunstant. Nam qui antè visus est æreus, mox inclinante se paululum illo, aureus conspicitur: & rursum quod ad solem cæruleũ apparuit, si obumbretur, viride videtur: sic ad lucis mutationem mutatur pennarum ornatus. Quòd autem & mare idoneum est ad prouocandum, & ad cupiditatẽ concitandam, quãdo tranquillum apparet, ipsi scitis, etsi non dicã: quãdoquidem etsi quis procul in continenti habitet, sitque nauigationis imperitus, nihilominus & ipse illud ingredi cupit omnino, & circũnauigare, & procul à terra in altum trahi, in primis si auram videat, velum à tergo leniter prosequentem: nauẽ autem placidéque ac læuiter per summos

ρημα διολισθαίνουσαι τῶν κυμάτων. καὶ τοίνυν καὶ τῆδε τῆς οἰκου τὸ κάλλος ἱκανὸν καὶ παρορμῆσαι ἐς λόγους, καὶ λέγοντα ἐπεγεῖραι, καὶ πάντα θόρυβον εὐθαρσῆσαι παρασκευάσαι. ἐγὼ μὲν δὴ τούτοις πέποιμαι, καὶ ἤδη πέπεισμαι, καὶ ἐς τὸν οἶκον ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα, ὥσπερ ἀπὸ ἰυγγος, ἀ σφιγκτὸς τῷ κάλλει ἑλκόμενος, ἐλπίδα οὐ μικρὰν ἔχων, εἰ καὶ τῶν ἡμῶν ἄμεινόν εἰσαι οἱ λόγοι, καλοὺς αὐτοὺς φανῆναι, καθάπερ ἐσθῆτι καλῇ κεκοσμημένους. ἕτερος δέ τις οὐ λῆρος λόγος, ἀλλὰ καὶ πάνυ γηναῖος, ὡς φησι, καὶ μεταξύ μοι λέγοντος ὑπέκρουε, καὶ διακόπειν ἐπειρᾶτο τὸν ῥῆσιν. καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, οὐκ ἀλλᾶ ταῦτα λέγειν φησί μοι, ἀλλὰ θαυμάζειν, εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἶκον κάλλος, κατῃ, καὶ χρυσῷ κεκοσμημένον. αὐτὸ γάρ που τοὐναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δ' εἰ δοκεῖ, αὐτὸς παρελθὼν ὁ λόγος ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καθάπερ ἐν δικαστηρίῳ, εἰπάτω ὅπη λυσιτελέστερον ἡγεῖται τῷ λέγοντι συνεῖναι οἴκου, καὶ ἁρμοστίαν. ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐκέτι ἤδη λίθοντος, ὥστε μὴν

opaulatim fluctus labentem. Proinde etiam huius domus pulchritudo idonea satis est ad prouocandas orationes, & excitandum dicentem, cúmque modis omnibus reddendum celebrem. Itaque his credo, & iamdudum persuasus sum, & in domum dicendi gratia ingressus sum, pulchritudine ipsius veluti rhombo, aut Sirene tractus: spem haud exiguam habens, etiamsi antehac orationes meæ deformes fuerint, pulchras visum iri, perinde ac veste aliqua pulchriore exornatas. Cæterùm altera quædam oratio haudquaquam ignaua, sed valdè generosa, vt ait, inter loquendũ me interpellabat, & sermonem interrumpere conabatur: & postquam dicendi finem feci, vera negauit à me dici: se autem mirari, ait, si dicam domus pulchritudinem, picturis & auro exornatam, aptiorem esse ad orationes habendas. Nam contrarium euenire. Quin potiùs si videtur, ipsa pro se prodiens oratio, tanquam apud iudices vos, dicat quatenus vilitatem, & deformitatem domus putet esse dicenti conducibiliorem. Equidem me iam audiuistis: proinde nihil opus est

δέομαι δὲς περὶ τῶν αὐτῶν εἰπεῖν. ὁδὶ, παρελθὼν πάλιν λεγέτω, κἀγὼ σιωπήσομαι, καὶ πρὸς ὀλίγον αὐτῷ μεταστήσομαι. ἄνδρες τοίνυν δικασταί φησιν ὁ λόγος, ὁ μὲν πρότερον ῥήτωρ, πολλὰ καὶ μεγάλα τοῦδε τοῦ οἴκου ἐπῄνεσε, καὶ τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ ἐκόσμησεν. ἐγὼ δ' τοσούτου δέω φόβον αὐτῷ διὰξελεῖσθαι, ὥστε καὶ τὰ ὑπ' ἐκείνου παραλελειμμένα προσθήσειν μοι δοκῶ. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνηται, τοσῷδε ἐναντίως τῇ τοῦ λέγοντος χρείᾳ διειλήφατε. καὶ πρῶτον μὲν ἐπιδὴ γυναικῶν, καὶ κόσμου, καὶ χρυσοῦ ἐκεῖνος ἐμνημόνευσε, κἀμοὶ ἐπιτρέψατε χρήσασθαι τῷ παραδείγματι. φημὶ γὰρ οὐ καὶ γυναιξὶ καλαῖς οὐχ ὅπως συλλαμβάνειν ἐς τὸ εὐμορφότερον, ἀλλὰ καὶ ἐναντίως τὸν κόσμον τὸν πολὺν, ὁπόταν τις ἐντυγχανόντων ἕκαστος ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν λίθων τῶν πολυτελῶν ἐκπλαγείς, ἀντὶ τοῦ ἐπαινεῖν ἢ χρόαν, ἢ βλέμμα, ἢ δειρὴν, ἢ πῆχυν, ἢ δάκτυλον. ὁ δ', ταῦτ' ἀφεὶς, ἐς τὸν σαρδὸν, ἢ τὸν σμάραγδον, ἢ τὸν ὅρμον, ἢ τὸ ψέλλιον ἀποβλέπῃ, ὥστε ἄχθοιτο ἂν εἰκότως παροφωμένῃ,

vt bis eadem de re dicam. Iste verò prodiens verba faciat, & ego tacebo, & aliquātisper ipsi locum dabo. Proinde, viri judices, inquit oratio, Orator ille qui prior verba fecit, multis magnisq; laudibus hanc domum euexit, suáque oratione ornauit. Ego verò tantum abest, vt illam vituperare velim, vt etiam ea quæ ab illo prætermissa sunt, addenda mihi putem. Nam quò pulchrior illa vobis apparuerit, eo magis contraria dicentis vsui ostendetur. Ac primùm quidem, posteaquam mulierum, & ornatus, & auri mentionem ille fecit, mihi quoque permittite vt hoc exemplo vtar. Nam aio mulieribus formosis non modò nihil conferre ad pulchritudinem ampliorem reddendam, ornatum illum multũ: sed contrà aduersari potiùs, quando eorum qui fortè aspiciunt vnusquisque auro & gemmis pretiosis obstupefactus, pro eo quòd laudare vel colorem, vel vultum, vel ceruicem, vel cubitum, vel digitum debebat, relictis his ad sardium, vel smaragdum, vel monile, vel armillas respicit: vt ob id meritò illa neglecta dolere pos-

διὰ τὸν κόσμον, ἃ ἀρόντων φθονῶ ἐπαινεῖν αὐτῶν τῶν διατῶν, ἀλλὰ παέργου αὐτῆς ποιουμένων τινὰ θέαν. ὅσῳ ἀνάξιον εἶναι παθεῖν καὶ τὸν ἐν οὕτω καλοῖς ἔργοις λόγοις δεικνύοντα. λανθάνει γὰρ ἐν τῷ μεγέθει τῶν καλῶν τὸ λεχθέν, καὶ ἀφανίζεται, καὶ συναπάζεται, καθάπερ εἰ λύχνον τις εἰς πυρκαϊὰν μεγάλην φέρων ἐμβάλοι, ἢ μύρμηκα ἐπ' ἐλέφαντος, ἢ κάμηλον δείκνυσι. τοῦτο γοῦν φυλακτέον τῷ λέγοντι. καὶ παρέπεται μοῦσα καὶ φωνὴ αὐτῷ ὑπαρχέτω, ἐν οὕτως εὐχώρῳ, καὶ ἠχείτω οἰκία λέξεων. ἀντιφθέγγεται γὰρ, καὶ ἀντηχεῖ, καὶ ἀντιλέγει. μᾶλλον δ' ὑπερκαλύπτει τὸ βοῶν, οἷόν τι καὶ σαλπιγξὶ δρᾷ τὸν αὐλὸν, εἰ συναυλοῖεν, ἢ τοὺς κελευστὰς ἡ θάλαττα, ὅταν ἐρρὸς κύματος ἦχον ἐπάδειν τῇ εἰρεσίᾳ θέλωσιν. ὑπερατεῖ γὰρ ἡ μεγαλοφωνία, καὶ καταπνίγει τὸ ἧττον. καὶ μοι κἀκεῖνο, ὅπερ ἔδοξε τῷ ἀντιδίκῳ, ὡς ἅμα ἐπεγείρει ὁ καλὸς οἶκος τὸν λέγοντα, καὶ προθυμότερον παρασκευάζει. ἐοικὸς δοκεῖν, τὸ ἐναντίον ποιεῖν. ἐκπλήττει γὰρ, καὶ φοβεῖ, καὶ τὸν λογισμὸν διαπαρέπλη,

A

B

C

D

E

sit, ſpectatoribus otium non habentibus laudandæ illius propter ornatum, ſed obiter duntaxat ipſam intuentibus. Quod neceſſe eſt opinor ei accidere, qui inter tam pulchra opera habet orationem. Latet enim in magnitudine pulchrarum rerum, quod dictum eſt, obſcuratúrque & abripitur: perinde ac ſiquis lucernam in magnum rogum inijciat, aut formicam in elephante vel camelo oſtendat. Proinde hoc dicenti eſt euitandum. Præterea & vocem ipſam turbat, qui in adeò vocali, & reſonante domo dicit. Nam illa reſpondet, & ex aduerſo reſonat, & contradicit: imò etiam dicentis vocem obruit: quale quiddam & tuba facit tibiæ, ſi pariter inflentur: aut hortatoribus mare, quoties illi ad fluctus ſtrepitum remigationi accinere volunt. Vincit enim magnitudo vocis, idque ſupprimit quod minus eſt. Quinetiam illud quod dixit aduerſarius, dicentẽ à pulchra domo excitari, & alacriorẽ reddi, quantum mihi videtur, contrà ſe habet. Obſtupefacit enim & terret, & rationem cõturbat,

καὶ δειλότερον ἐργάζεται ἐνθυμούμενον ὡς ἀπαίτων ὄντων αἴσχιστον ἐν εὐμόρφῳ χωρίῳ μὴ ὁμοίους φαίνεσθαι τοὺς λόγους. ἐλέγχων γὰρ ὅτος γε ὁ φανερώτατος, ὥσπερ αὖ εἴ τις παντελίαν καλὴν ἐνδὺς, ὑπειτα φεύγοι πρὸ τῶν ἄλλων, ὀπισθοτερος ὢν δειλὸς ἀπὸ τῶν ὅπλων. τοῦτο δέ μοι δοκεῖ λογισάμενος καὶ ὁ τῆς Ομήρου ῥήτωρ ἐκεῖνος, συμμορίας ἐλάχιστον φροντίσαι, μᾶλλον δὲ καὶ παντελῶς αἰδρεῖ φωτὶ ἑαυτὸν ἀπεικάσαι, ἵνα αὐτῶν προσδοξότερον φαίνηται τῶν λόγων τὸ κάλλος, ἐκ τῆς πρὸς τὸ ἀμορφότερον ἐξετάσεως. ἄλλως τε, εἰ ἀδύνατον πάντα καὶ πλὴν τῆς λέγοντος αὐτῆς διανοίαν ἀχολεῖσθαι περὶ τὴν θέαν, καὶ τῆς φροντίδος τὸ ἀκριβὲς ἐκλύειν, τῆς ὄψεως ἐπικρατούσης, καὶ πρὸς αὐτὴν κελούσης, καὶ τῷ λόγῳ προσέχειν οὐ ἐώσης. ὥστε τίς μηχανὴ μηδενὶ πάντως ἥκιστον ἑρεῖν αὐτὸν τῆς ψυχῆς διατεθρυλούσης περὶ τὸν τῶν ὁρωμένων ἔπαινον. ἐγὼ γὰρ λέγειν ὅτι οὐ παρόντες αὐτοὶ, καὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν παρειλημμένοι, ἐπειδὰν εἰς τὸν τοιοῦτον οἶκον παρέλθωσιν, αὐτὶ ἀκροατῶν θεαταὶ καθίστανται. καὶ

& timidiorem reddit, cogitantem nihil esse turpius quàm in speciosa loco similem quoque orationem non apparere. Index enim profectò iste omnium manifestissimus est, non aliter ac si quis armatutam pulchram induat, deinde ante cæteros fugiat, notabilior cùm sit meticulosus ex armis. Quod cùm perpendisset ille apud Homerum orator, videtur mihi minimam formæ curam habuisse: quin magis homini prorsus imperito seipsum assimilasse, quò maiori admirationi foret orationis ipsius pulchritudo, ex illa cum deformitate facta collatione. Præterea omnino necesse est, dicentis ipsius mentem circa intutum detineri, & cogitandi diligentiam languescere visu superante, & ad se vocante, neque orationi incumbere permittente. Quare fieri non potest quin is deterius dicat, animo circa eorum quæ videntur laudes occupato. Nam omitto dicere, eos qui adsunt, & ad auscultandum assumpti sunt, quum in huiusmodi domum venerint, ex auditoribus fieri spectatores. Nec

οὐχ οὗτος Δημοδόκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων, ἢ Ὀρφεύς τις λέγων ὄζιν, ὥστε ἀποκόσαι τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὄψεως. ἀλλ' οὖν ἕκαστος ἑκάστου μόνον ἐπιβῇ τοῦ οὐδοῦ, ἀθρόως τῷ κάλλει περιχυθείς, λέγων μὲν οὐδέν, ἢ ἀκροάσεως, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἄλλου ἔοικεν. ὅλος ὢν ὁ ἀνὴρ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὄζιν, ἢ μᾶλλον τύχοι τις πανταχῶς τυφλὸς ὤν, ἢ οὐκ ἐκπεπληγὼς ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ ποιοῦτο τὴν ἀκρόασιν. ὅπου γὰρ ἂν ἐξισόμαχον λόγων ἰσχὺς ἐθέλῃ ἀνταγωνίσασθαι, καὶ ὁ σειρήνων μῦθος παρατιθεὶς, τῷ περὶ τῶν γοργόνων διδάξειεν ἄν. οὐκοῦν μὲν γὰρ ἐκήλους τοὺς παραπλέοντας, μελῳδοῦσαι, καὶ κηλεύουσαι τοῖς ᾄσμασι. καὶ κηπαλεύσαντας, ὑπολαβὸν κατίσχει. καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδόκει τινὸς διαπεφθῆς. καὶ τοὺς αὐτὰς καὶ παρέπλευσε, καὶ τοὺς μόλις παρήκουσε. τὸ δὲ τῶν γοργόνων κάλλος, ἄτε βιαιότατον τὸν, καὶ τοῖς κρειττοσι τῆς ψυχῆς ὁμιλοῦν, ἐυθὺς ἐξίστη τοὺς ἰδόντας, καὶ ἀφώνους ἐποίει. ὡς δὲ ὁ μῦθος βάλλεται, καὶ λέγεται, λίθινοι ἐγίνοντο ἀπὸ τοῦ θαύματος.

orator ita est Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus, vt auellere cogitationes illorum à spectando possit. Sed vt quisque ipsum modò limen transcenderit, multa pulchritudine circunfusus, orationis illius aut recitationis, ne principiū quidē exaudire videtur: sed totus in spectādo versatur, nisi quis fortè omnino cęcus fuerit, aut noctu velut Areopagi Senatus solet, ad auscultādum venerit. Nā quòd verborum vis longè inferior sit, quàm vt cū viſu certare queat, Sirenum fabula cum illa de Gorgonibus comparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebāt quidē prętern auigantes canendo, atq; adblādiendo cārminibus: & ad se delatos aliquandiu detinebant, & in summa, res ipsa mora quadam opus habebat: atque interim eas quispiam est prætereuectus, & inaudito cantu prætierit. At Gorgonum pulchritudo, vt quæ violentissima esset, & partibus animę maximè sauciabilibus obuersaretur, statim obstupefaciebat, & mutos reddebat aspicientes: & vt fabulæ placet, & fertur, in lapides ilico præ admiratione conuertebantur.

ὥστε καὶ ὃν ὑπὲρ τοῦ παιδὸς λόγον εἶπε πρὸς ὑμᾶς μικρὸν ἔμπροσθεν, ὑπὲρ ἐμαυτοῦ εἰρῆσθαι νομίζω. καὶ γὰρ ἐκείνου ἐν τῇ ὄψει, ὡς ἐν τῇ φωνῇ τὸ τέρπνόν. καὶ εἴγε τις παρασκάμμενος τὴν ἀηδόνα, ἢ τὸν κύκνον ᾄδειν κελεύοι, μεταξὺ δ' ἀδόντων παραδείξειέ τὸν ταὼ σιωπῶντα, εὖ οἶδ' ὅτι ἐπ' ἐκεῖνον μεταβήσεται ἡ ψυχή, μακρὰ χαίρειν φράσαντα τοῖς ἐκείνων ἄσμασιν. οὕτως ἄμαχόν τι ἔοικεν εἶναι ἡ δι' ὄψεως ἡδονή. καὶ ἔγωγε, εἰ βούλεσθε, μάρτυρα ὑμῖν παρασκήσομαι σφόδρα ἀξιόλογον, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐμπρακτέρα ἐστὶ τῶν ἀκουομένων τὰ ὁρώμενα. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κήρυξ, παρακάλει αὐτὸν Ἡρόδοτον τὸν Λύξου Ἁλικαρνασσέα. κἀπειδὴ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρείτω παρελθών. ἀναδέξασθε δ' αὐτὸν, ἅσσα πρὸς ὑμᾶς λέγοντα, ὥσπερ αὐτῷ ἔδος. Ἀληθέα τάδε ὁ λόγος ὑμῖν ἄνδρες δικασταὶ μυθεῖται, καὶ οἱ πίθηθε ὅσα ἂν λέγῃ τούτων πίει, ἤν ἀκοῆς πιστεύων. ὥστα γὰρ τυγχάνει ἐόντα ἀπιστότερα τυγχάνει ἃ φησιν, ὡς τὰ παρόντα

Quamobrem & illa quæ de pauone paulò antè dixit, ipsa pro me dicta existimo. Nam & illius in aspectu, non in voce delectatio est: tuta quem siquis vel luscinium vel cygnum statuat & canere iubeat, inter canendum autem pauonem tacentem cõmonstret, sat scio, quòd ad hunc transiturus sit animus, longum valere iussis illorum canticis: adeò ineluctabilis videtur esse voluptas, quæ visu percipitur. Atque equidem, si vultis, adducam vobis testemvirum doctum, qui statim mihi testimonium feret, ea longè præualere quæ visu, ijs quæ auditu percipiuntur. Ac iam heus præco, accersè Herodotum Lyxi filium Halicarnassensem. Et quia probè fecit, quòd morem gessit, accedat testimonium dicturus. Atque ipsum admittite Ionicè, suo more, loquentem. Vera ista, judices, hæc oratio vobis narrat, atque ipsi crediæ, quæcunque de his dixerit, visui auditui præferēdo: siquidem aures fide minùs dignę sunt, quàm oculi. Auditis testem quæ dicit, & vt primas visui tribuerit? ac meritò.

ὀφθαλμῶν. ἀκούετε τὸ μάρτυ ὄψει ἀποδίδωκεν, ἀκοῆς.

Nam

τὰ μὲν γὰρ ἔπεα, πτερόεντά ἐστι, καὶ οἴχεται ἅμα τῷ φθέγματι ἀποπταμένῳ. ἡ δὲ τῶν ὁρωμένων τέρψις, ἀεὶ παρέστηκε, καὶ προσομιλοῦσα, πάντως τὸν θεατὴν ἀναλίσκει. πῶς οὖν οὐκ ἀλγεινὸς τῷ λέγοντι ἀνταγωνιστὴς, οἶκος οὕτω καλὸς, καὶ περίβλεπτος ὤν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον οὐδέπω φημί. ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ, ἡμῶν μεταξὺ λεγόντων, εἰς τὸν ὀροφὸν ἀτενίσατε, καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε, καὶ τὰς γραφὰς ἠνιᾶσθε, πρὸς ἑκάστην ἀποστρεφόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυνθῆτε. συγγνώμη γὰρ, εἴ τι καὶ ἀνθρώπινον πεπόνθατε. ἄλλως τε, καὶ πρὸς οὕτω καλὰς, καὶ ποικίλας τὰς ἐπιθέσεις. τῆς γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὴς ἱστορίας μετὰ τῆς ἀρχαίας τὸ ὠφέλιμον, ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ πεπαιδευμένων θεατῶν δεόμενον. ἀλλὰ μὴ πάντα ὑμεῖς ἀποβλέπητε, ἡμᾶς ἀπολιπόντες, ἵνα σοι οἷόν τε γένωμαι καὶ τὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ. καὶ γὰρ δὴ ὑμᾶς ἀκούοντες, ἃ καὶ ὁρῶντες θαυμάζετε. καὶ ἴσως ἂν μὲ καὶ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε, καὶ τῇ ἀπιδικῇ προσημήναιτε, ὡς καὶ αὐτὸν ἐπιδείξαντα.

Nam verba sunt alata, proinde simul atque proferuntur, auolant. At eorum quæ videntur, delectatio, semper adest, ac præsens manet, & spectatorem ad se prorsus abducit. Qui ergo molesta non sit dicenti aduersaria, domus ita pulchra, & ab omni parte conspicua? At quod est maximum, nondum dixi. Nam vos ipsi, iudices, interea dum nos dicebamus, tectum aspiciebatis, parietes mirabamini, & picturas, ad vnamquamque conuersi, examinabatis: neque vos pudebat. Ignoscendum enim, siquid humanum vobis accidit: præsertim cùm pulchris illis & varijs obiectis capti fueritis. Nam artis diligentia, & historiæ cum antiquitate, vtilitas, reuera illiciendi vim quandam habent, & spectatores eruditos requirunt. Et ne nobis relictis illic omnia respiciatis, age quoad fieri potest, illa vobis oratione depingam. Nam iucunda puto, erunt auditu, quæ visu vobis sunt mirabilia. Fortè etiam ob id ipsum me laudabitis, & aduersario anteponetis, vtqui & ipse hæc demonstrem,

καὶ διπλασιάσαντα ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν δὲ τῶν τολμήματος ὁρᾶτε, ἄνευ χρωμάτων, καὶ γραμμάτων, καὶ τόπου, συνήπασθαι τοσαύτας εἰκόνας. ψιλὴ γάρ τις καὶ γεγραφὴ τῶν λόγων. Ἐν δεξιᾷ μὲν οὖν εἰσπίπτει, ἀργολικῷ μύθῳ, κεκαιμένη πάθος αἰθιοπικόν. ὁ Περσεὺς, τὸ κῆτος φονεύει, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καθαιρεῖ. καὶ μεταμικρὸν, γαμοῦσι, καὶ ἄπεισι, αὐτὴν ἄγων. παρεσχεν δὲ τοῦτο τῆς ἐπὶ γοργόνας πτήσεως. ἐν βεβαχεῖ δὲ, πολλὰ ὁ τεχνίτης ἐμιμήσατο, αἰδῶ παρθένου, καὶ φόβον. ἐπισκοπεῖ γὰρ τὴν μάχην ἄνωθεν ἐκ πέτρας, καὶ νεανικὴν τόλμαν ἐρωτικὴν, καὶ θηρίου ὄψιν ἀποθρασυνομένου. καὶ τὸ μὲν, ἔπεισι πεφρικὸς ταῖς ἀκάνθαις, καὶ διαπομπεύον τῷ χασματι. καὶ ὁ Περσεὺς δὲ, τῇ λαιᾷ μὲν, προδείκνυσι τὴν γοργόνα. τῇ δεξιᾷ δὲ, καθαιρεῖται τῷ ξίφει. καὶ τὸ μὲν, ὅσον κῆτος εἶδε τὴν Μέδουσαν, ἤδη λίθος ἐστί. τὸ δὲ ὅσον ἔμψυχον μένει, τῇ ἁρπῃ κόπτεται. ἐξῆς δὲ μετὰ τοῦτον τὸν εἰκόνα, ἔπεσεν γράμμα γέγραπται δικαιότατον, ἃ τὸ ἀφεκτέον ὁ γραφεὺς παρ' Εὐριπίδου, ἢ Σοφοκλέους δοκεῖ μοι λαβεῖν. ἐκεῖνος

& duplicem vobis voluptatem pariam. Cæterùm conatus huius difficultatem videtis: nimirum quàm graue sit absque coloribus, & figuris, & loco tam multas imagines in vnum congerere. Est enim exilis planè pictura verborum. Quare ad dextram quidem ingredienti, Argolicæ fabulæ, intermixtũ est malum Æthiopicum. Perseus cetum interficit, & Andromedam eripit, quam paulo pòst vxorem ducet, & abducta secũ illa, discedet: Atque vt extra institutum, volatus ad Gorgonas. Ac breui spatio, multa imitatione expressit artifex, virginis verecundiam, & metum. Spectat enim & pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & beluæ visum intolerabilẽ: quæ horrida spinis, & formidabilis hiatu oris accedit. Tum Perseus sinistra Gorgonem ostendit, dextra ense ferit. Iã quicquid illius beluæ Medusam aspexit, saxum est: at reliquum quod est adhuc animatum, ense cæditur. Deinde post hanc imaginem, alia est iustissima pictura, cuius primum exẽplar videtur mihi pictor ab Euripide, vel Sophocle accepisse. Nam illi

ὁμοίαν ἐγραφάτην εἰκόνα, τὸν παῖδα τὸν ἑταῖρον, Πυλάδην τὸν φωκέα, καὶ Ὀρέστην, δείσαντ' ἤδη πεπραγέναι, λαθόντε τὰ βασίλεια, καὶ παρελθόντε, φονεύουσιν ἄμφω τὸν Αἴγισθον. ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀπέθανε, καὶ ἐπ' εὐνῆς τινος ἡμιγύμνου κεῖται, καὶ θαμβία πᾶσα, ἐκπεπληγμένων τὸ ἔργον. οἱ μὲν, ὥσπερ βλάπτ. οἱ δέ τινες, ὅπῃ φύγωσι, περιβλέπουσι. σημεῖον δὲ ὁ γραφεὺς ἐποίησε, τὸ μὲν ἀτρεῖς τῆς ἐπιχειρήσεως δείξας μόνον, καὶ ὡς ἤδη πεπραγμένον παρεδέξατο· ἐμβεβαιώσας δὲ τοὺς νεανίσκους ἐξαπίνης τῷ τοῦ μοιχοῦ φόνῳ. Μετὰ δὲ τοῦτο, θεὸς ἔστιν εὐμορφος, καὶ μειρακίου ὥραιον, ἐρωτικήν τινα παιδιάν. ὁ Βρόγχος ἐπὶ πέτρας καθήμενος, αὐλεῖ λαγῷ, καὶ προσαπάζει τὸν κύνα. ὁ δὲ, πεπεισμένῳ ἔοικε, καὶ αὐτὸ εἰς τὸ ὕψος. καὶ Ἀπόλλων παρεστὼς γελᾷ παιδιᾷ, πρόσωπον ἔχοντα, καὶ τῷ παιδὶ παίζοντι, καὶ τῷ κυνί. ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ Περσεὺς καλεῖ τὰς τῶν κατὰ τὰ πολεμίων, καὶ ἡ Μέδουσα τεμνομένη τὴν κεφαλὴν

similem quandam imaginem descripsêre, adolescentes duo, socij, Pylades Phocensis, & Oreſtes, cùm iam viderentur mortui esse, post regiam latentes, & clam adeuntes, occîdunt ambo Ægisthum. Clytemnestra autem iam interfecta est, & in lecto quodam seminuda iacet. Ac totum famulitium hoc facinore obstupefacti, alij clamare videntur, alij qua parte fugiant, circunspiciunt. Porrò pictor honestum quiddam excogitauit, qui quod impium in hac re fuit, id ostendit solùm, & quasi iam actum prætercurrit: sed adolescentes in cæde adulteri immorantes exprimit. Post hęc autem Deus est formosus, & venustus adolescentulus, amatorium quoddam ludicrum. Branchus puta in rupe sedens tenet leporem, & alludit cani: qui in sublime videtur ipsi insulturus: astans autem Apollo ridet, & vtroque delectatur, & puero ludente, & cane saltum meditante. Præter hæc Perseus, iterum quæ ceti cædem præcesserunt, aggrediens, & Medusæ caput amputans, & Minerua Perseũ protegens.

καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τὸν Περσέα

ὁ δ', ἢ μὴ τόλμαν εἰργάσατο, τὸ δὲ ἔργον οὐχ ἑωρακέ πω ὅπη τῆς ἀσπίδος, τῆς γοργόνος τὴν εἰκόνα. οἶδε γὰρ τὸ πρόσωπον ἡ ἀληθοῦς ὄψεως. Κατὰ δὲ τὸ μέσον τοῖχον, ἄνω τῆς αὐτίδυσος, Ἀθηνᾶς ναὸς πεποίηται. ἡ θεός, λίθου λευκῆς. τὸ χρῆμα, οὐ πολεμιστήριον, ἀλλ' οἷον αὖ χρώτο εἰρηνεύουσης θεᾶς πολεμικῆς. εἶτα μετ' ταύτην, ἄλλη Ἀθηνᾶ, ἀλλ' οὐ λίθος αὕτη γε, ἀλλὰ γραφή. πάλιν Ἡφαίστος αὐτὴν διώκει ἐρῶν, ἡδὲ, φεύγει. καὶ τῆς διώξεως, Ἐριχθόνιος γίγνεται. Ταύτην ἕπεται παλαιά τις ἄλλη γραφή. Ἐλείων φέρει τὸν Κηφαλίωνα, τυφλὸς ὤν. ὅπῃ αὐτῷ σημαίνει τὴν πρὸς τὸ φῶς ὁδὸν, ἐπορούμενος. καὶ ὁ ἥλιος φανεὶς, ἵσταται τὴν πρώσωπον. ἡ δὲ Ἡφαίστος Λημνόθεν σπεύδοντα τὸ ἔργον. Ὀδυσσεὺς τὸ μὲν τοῦτο, δῆθεν μειρακιώδης, ὅτε συστρατεύειν τοῖς Ἀτρείδαις μὴ θέλων. παίρεσι δὲ οἱ πρόσβεις, ἤδη κηλοῦντες. καὶ τὰ μὲν τῆς ὑποκείτως, πάντα πάντα. ἡ ἀπάτη, τὸ τε ὑποζευγνύων ἀσύμφωνον, ἄγνοια τῶν ὁρωμένων. ἐλέγχεται δ' ὅμως τῷ βρέφει. Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου, συνεὶς τὸ γεγονὸς

Atque hic quidem fac
iam peregit: factum
ipsum in clypeo non
vidit, Gorgonis videlicet
maginem: cùm veri aspe
pœnam nosset. In me
autem pariete, ex ad
ianuæ, Mineruæ est te
plum: & Dea ipsa can
ex marmore: habitus
est militaris, sed qu
fuerit pacem agentis bel
Deæ. Deinde post hanc
Minerua, non hæc quic
marmorea, sed picta: qu
Vulcanus amans insequit
ipsa autem fugit, & e
persecutione Erichthon
nascitur. Hanc sequitur
tus alia pictura. Cæcus
rion Cedalionem portat,
dum vehitur, viam qua
ad lucem, ipsi indicat, & ce
citatem sol apparens me
dicatur: quod opus è Lemn
intuetur Vulcanus. Posthæ
Vlysses, insaniens videlicet
quando cum Atridis in exp
ditionem ire nolebat. Ad
sunt autem legati, iam ve
cantes ipsum. Atque ea qua
ad simulationem perti
bant, probabilia omnia, ve
hiculum, & iumentorum
iunctorum discrepantia, &
eorum quæ aguntur insci
sed obiecto tamen infan
redarguitur. Nã Palamedes
Nauplij filius, rẽ intelligens,

ἀστας τὸν Τηλέμαχον, ἀ-
λεῖ φονεύσειν, σχήκωτον
ν τὸ ξίφος. καὶ πρὸς πλὴ
μανίας ὑποκεῖσθαι, ὀργὴν
ι οὗτος αὖ ὑποκείεται. ὁ
Ὀδυσεὺς, πρὸς τὸν φόβον
στον σωφρονεῖ, καὶ παῦ-
γεται, καὶ λύει πλὴ ὑπο-
θεσιν. Γράτη ἡ Μήδεια γε-
κπεσα, τῷ ζήλῳ διακρὶς, τῷ
παῖδε ὑποβλέπουσα, καί τι
δεινὸν ἐννοοῦσα. ἔχει γυμνὸν ἤδη
τὸ ξίφος. τὼ δ' ἀθλίω, καθῆσθαι
γελῶντε, μηδὲν τῶν μελλόν-
των εἰδότε. ἢ ταῦτα, ὁρῶντε
τὸ ξίφος ἐν ταῖν χερσῖν. ταῦτα
πάντα ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐχ
ὁρᾶτε ὅπως ἀπάγει μὲν τὸν
ἀκροατήν, ἢ πρὸς πλὴν θέαν
ἀποστρέφει, μόνον δ' καταλεί-
πει τὸν λέγοντα; καὶ ἔγωγε
διεξῆλθον αὐτὰ, οὐχ ἵνα τ'
ἀντίδικον. τολμηρὸν ὑπολα-
βόντες, ἢ φασὼ, εἰ τοῖς οὕτω
δυσκόλοις ἑαυτὸν ἐκὼν φέρων
ἐπέβαλε, καταγνῶτε, καὶ μισή-
σητε, ἢ ἐπὶ τῶν λόγων ἐγκατα-
λίπητε, ἀνήνα μᾶλλον αὐτῷ
συναγωνίσησθε, ἢ ὡς οἷόν τε
καταμύοντες, ἀκούητε τῶν λε-
γομένων, λογιζόμενοι τὸ πρά-
γματος πλὴν δυσχέρειαν. μόλις
δ' ἂν οὕτω δυνηθείη οὐ

correpto Telemacho, minatur se eum interfecturum, tenens strictum ensem: & simulatæ insaniæ simulatam iram hic opponit. Vlysses autem ad metum hunc resipiscit, fitque pater, & simulationem deponit. Postrema verò Medea depicta est, inuidia flagrans, pueros aspiciens & graue quiddam meditans. Iam enim gladium tenet: at miseri illi ridentes astant, nihil eorum quæ futura erant, scientes, idque cùm in manibus matris gladium viderent. Hæc omnia, Iudices, nonne videtis quomodo auditorem abducant, & ad spectandum conuertant, solum verò dicentem relinquant? Atque equidem verbis ea persequutus sum, non vt aduersarium audacem & temerarium existimantes, quòd rebus ita difficilibus seipsum volens immersit, damnetis, & odio habeatis, solúmque eum cum oratione sua relinquatis: sed potiùs vt ipsum adiuuetis, & quoad fieri potest conniuentes, ea quæ dicuntur audiatis, rei difficultatem apud vos æstimantes. Vix enim etiam hoc pacto, vos non judices, sed auxiliatores

δικαστὰς, ἀλλὰ συναγωνιστὰς.

ὑμῖν χρυσάμυος, μὴ παντάπασιν ἀνάξιος τῆς τῶ οἴκου πολυτελείας νομισθῶμαι. εἰ δὲ ὑφ' ἡμῶν δίκαιον ταῦτα δέομαι, μὴ θαυμάσητε. ὑπὲρ γὰρ τῶ, τὸν οἶκον φιλεῖν, καὶ τὸν ἐν αὐτῷ λέγοντα, ὅστις ἂν ᾖ, βουλοίμην ἂν εὐδοκιμεῖν.

habendo, poterit non omnino indignus hac domus magnificentia censeri. Quòd autem pro aduersario horo, ne miremini. Nam ego quòd domum hanc amem, & eum qui in dicit, quicunque tandem is fuerit, optarim equidem celebrari.

MAKPOBIOI.

MACROBII.

ARGVMENTVM.

Catalogus est μακροβίων, hoc est, eorum qui ad longam ætatem peruenerunt, quem natalitij muneris loco, Quintillo cuidam mittit, somnio ad hoc faciendum, vt ipse ait, admonitus. Recenset autem principio totas hominum nationes, ac genera, quæ diutissime vixerint, deinde transitione ad singulos facta, reges primùm, & principes, deinde & philosophos, & Historicos, & Oratores, & poëtas, & Grammaticos, qui quàm maximè longæui fuisse perhibentur, adnumerat. Orditur autem à caussa, quæ ad hoc scriptum impulsa fuit, addita etiam commendatione operis, ab vtilitate, quam ex huius lectione percepturus sit Quintillus.

Ναὶ τί τοῦτο λαμπρότατε Κυϊντίλλε καὶ λευδεῖς, σοφίρω σοι δῶρον ἀπὸ τῶν μακροβίων, πάλαι μὲ τὸ ὄναρ ἰδὼν, καὶ ἱστορήσας τοῖς φίλοις, ὅτ' ἐπέθεσο τῷ δευτέρῳ σου παιδὶ τοὔνομα. συμβαλεῖν δ' οὐκ ἔχων τίνας ὁ θεὸς κελεύει

IN somnis, clarissime Quintille, hoc iussus, Lõgæuos tibi donum offero. Quod quidem somnium iam olim vidi, & amicis exposui, quò die filio tuo natu minori nomen indidisti. Cùm autem nulla coniectura potuissem assequi, quosnam longæuos

μοι προσφέρειν σοι τὸν μακροβίους, τότε μὴν πύξαμην τοῖς θεοῖς ἐπιμήκιστον ὑμᾶς βιῶναι, σέ τε αὐτὸν, καὶ παῖδας τῶν σοὶς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων, καὶ σύμπαντι μὲν τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει. πρὸ δὲ τῶν ἁπάντων, αὐτῷ τε ἐμοὶ, καὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς. καὶ δὲ κἀμοί τι ἀγαθὸν ἐδόκει προσημαίνειν ὁ θεός. σκεπτόμενος δὲ κατ' ἐμαυτὸν, εἰς σωτηρίαν ἥκειν, εἰκὸς εἶναι τὸν θεὸν ἀεὶ περὶ παιδείαν ἔχοντι, ταῦτα προσάγοντας κελεύειν τί προσφέρειν σοι τὸ ἀπὸ τῆς τέχνης. τοιούτῳ οὖν αἰσθανόμενον νομίζων τῶν ὧν ἠμελθίων ἡμέραν, δίδωμί σοι τὸν ἰσοχρόνους εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικέσθαι ἐν ὑγιαινούσῃ τῇ ψυχῇ, καὶ ὁλοκλήρῳ τῷ σώματι. καὶ δὲ αὖ καὶ ὄφελος γένοιτο τί σοι ἐκ τῆς συγγράμματος διηλοῦν. τὸ μὲν, εὐδυμέσα τις, καὶ ἐλπὶς ἀγαθὴ, καὶ αὐτὴ ἐπιμήκιστον δύνασθαι βιῶναι. τὸ δὲ, διδασκαλία τις ἐκ παραδειγμάτων, εἰ ἐπιγνοίης ὅτι οἱ μάλιστα ἑαυτῶν ἐπιμέλειαν ποιησάμενοι κατά τε σῶμα, καὶ κατὰ ψυχὴν, οὗτοι δὲ εἰς μακρότατον γῆρας

me tibi offerre iuberet Deus: tum quidem à Dijs precatus sum, vt vitam quàm longissimam, túque & tui filij traduceretis, ratus hoc profuturum cùm vniuerso generi hominum, tum præ cæteris, mihi meíque omnibus. Nam boni quidpiam mihi præsignificare videbatur Deus. Consideranti autem apud me, venit in mentem, verisimile esse Deos mihi in liberalibus disciplinis versanti præcepisse, vt profectum ex artibus ingenuis donum tibi offerrem. Ratus itaque hanc esse auspicatissimam tuorum natalitiorum diem, eos tibi do, quos ad longam senectutem sana mente, & integris corporis viribus peruenisse memoriæ proditum est. Etenim ex hoc libello duplicem vtilitatem percipere possis: vnam, animi alacritatem bona spe concepta, fieri posse vt quàm diutissimè viuas: alteram, institutionem ab exemplis, si comperias, eos qui maximam sui curam habuerunt, cùm corporis, tum animi ratione, ad summam senectutem cum perfecta sanitate peruenisse.

ἦλθον, σὺν ὑγείᾳ παντελεῖ.

Νέστορα μὲν γὰρ τὸν σοφώτατον τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι δεῖς παρατείναι ἥβας Ὅμηρος λέγει. ὃν συμίσητον ἡμῖν γεγυμνασμένον ἄριστα καὶ ψυχῇ, καὶ σώματι, καὶ Τειρεσίαν ὃ τὸν μάντιν, ἡ βαγῳδία μέχρις ἑξ ἡλικιῶν παρατεῖναι λέγει. πιθανὸν δ' ἂν εἴη καὶ θεοῖς ἀγαπώμενον, καὶ καθαρωτέρᾳ διαίτῃ χρώμενον τὸν Τειρεσίαν, ἐπιμήκιστον βιῶναι. καὶ γὰρ ὃ ὅλα μακρόβια ἰσχεῖ διὰ τὸ διαίτας, ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς. Ἀσσυρίων δὲ, καὶ Ἀράβων, οἱ ἐξηγηταὶ τῶν μύθων. Ἰνδῶν δὲ, οἱ καλούμενοι βραχμᾶνες, ἄνδρες ἀκριβῶς φιλοσοφίᾳ σχολάζοντες. καὶ οἱ καλούμενοι δὲ μάγοι, γένος τοῦτο μαντικὸν, καὶ θεοῖς ἀγαπώμενον, παρά τε Πέρσαις, καὶ Πάρθοις, καὶ Βάκτροις, καὶ Χωρασμίοις, καὶ Ἀρείοις, καὶ Σάκαις, καὶ Μήδοις, καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐρρωμένοι τε εἰσὶ, καὶ πολυχρόνιοι, διὰ τὸ μαγεύειν διαιτώμενοι καὶ αὐτοὶ ἀκριβέστερον. ἤδη δὲ καὶ ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα, ὥσπερ Σῆρες μὲν ἰσχύουσι μέχρι τετρακοσίων ζῆν ἐτῶν, οἱ μὲν, τῷ ὄντι, οἱ δὲ, τῇ γῇ τὴν αἰτίαν τῆς μακρᾶς γήρας προστιθέντες.

Homerus igitur Nestorem Achiuorum sapientissimum vitam tribus sæculis prorexisse dicit: quem nobis & animo & corpore optimè exercitatum commendat. Et Tiresiam vatem poëtæ tragici ad sex vsque ætates vitam prorogasse perhibent. Credibile autem est virum Dijs sacrum, & puriori victus ratione vtentem Tiresiam longissima vita fuisse functum. Quinetiam tota hominum genera propter victus rationem diu vixisse memorātur: cuiusmodi fuerunt apud Ægyptios sacri scribæ: apud Assyrios, & Arabas, fabularū interpretes: apud Indos Brachmanes, accuratè Philosophiæ studijs vacantes. Præterea quos Magos vocant, genus illud fatidicum, Dijsque sacrum, apud Persas, Parthos, Bactrios, Chorasmios, Areos, Sacas, Medos, & pleraſque alias gentes barbaras, & firma corporis valetudine sunt præditi, & longæui, quòd quia magicam exercent, exquisitissima victus ratione vtuntur. Quinetiam totæ gentes longissimam vitam viuunt. Vt Seres ad trecentesimum vsque annum viuere ferunt: cuius rei causam nonnulli cœlo, nonnulli solo tribuunt; alij

:ἰ ὃ, καὶ τῇ διαίτῃ. ὑδροποτῶν γὰρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο ζύμην. καὶ ἀθῶτας ὃ μέχρι τριακοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν βιοῦν ἱστόρηται. καὶ τοὺς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιοῦν λόγος. τούτους μὲν καὶ κριθίνῳ ἄρτῳ χρωμένους, ὡς ὀξυδερκίας τοῦτο φάρμακον. οἷς γε φασὶ διὰ τὴν τοιαύτην δίαιταν, καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐῤῥωμένας εἶναι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν περί τε τῶν μακροβίων ἡμῶν, καὶ τῶν ἐν ἕξει, ἃ πρὸς φασιν ὡς ὅτι πλεῖστον διαζῆν δεῖ χρόνον. οἱ μὲν, διὰ τὸν ἀέρα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ εἶδος. οἱ δὲ, διὰ τὴν δίαιταν. οἱ δὲ, καὶ δι' ἄμφω. ἐγὼ δ' αὖ σοι δικαίως τὴν ἐλπίδα βεβαίως παρέχομαι, ἱστορήσας, ὅτι καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ κατὰ πάντα ἀέρα, μακρόβιοι γεγόνασιν ἄνδρες, οἱ γυμνασίοις τοῖς καθήκουσι, καὶ διαίτῃ τῇ ἐπιτηδειοτάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρώμενοι. διαιρῶν ὃ τὸν λόγον πρῶτόν μοι τὴν προθυμίαν, κατά γε τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνδρῶν. καὶ προθυμοῦμαί σοι τοὺς βασιλικοὺς, καὶ στρατιωτικοὺς ἀνδρας ἱστορῆσαι, ὧν ἕνα, καὶ εὐσεβεστάτου μεγάλου θειοτάτου αὐτοκράτορος τύχην εἰς

victus rationi: siquidem vniuersam hanc gentem aquam bibere dicunt. Scriptum etiam est Athotas viuere centum & triginta annos. Et fama est Chaldæos vltra centum annos vitam prorogare: eósque hordeaceo pane vesci, tanquam perspicacitatis pharmaco: quibus perhibent ob hanc ipsam victus rationem alios quoque sensus quàm cæteris omnibus esse validiores. Sed hæc de hominum generibus, & gentibus longæuis, quas plurimum ætatis aiunt viuere, alij ob cœlum, & solum: alij ob victus rationem, alij ob vtrumque. Atiure meliorem spem tibi præbuerò, si planum fecero homines quouis in solo, & cœlo, ad summam senectutem peruenire, qui conuenientibus exercitationibus, & aptissima victus ratione vtuntur ad sanitatem. Sermonem autem diuidam primò secundum hominum studia: & primùm regia & imperatoria dignitate claros memorabo: quorum vnum, quum religiosissima magni diuinissimi Imperatoris fortuna ad

τὴν τελευτάτην ἀγαγοῦσα τάξιν, συνηρέτηκε τὰ μέγιστα ἢ οἰκουμένῃ τῷ ἑαυτῆ. οὕτω γὰρ καὶ σὲ ἀποδὺν καὶ σὺ, τῶν μακροβίων ἀνδρῶν πρὸς τὸ ὅμοιον τῆς ἕξεως καὶ τῆς τύχης ἑτοιμότερον ἐλπίσεως γήρας ὑγιεινὸν, καὶ μακρὸν. καὶ ἅμα ζηλώσας, ἐργάσαιο σαυτῷ τὴν διαίτην μεγίστου τε ἅμα, καὶ ὑγιεινοτάτου βίου. Πομπίλιος νουμᾶς ὁ εὐδαιμονέστατος τῶν Ρωμαίων βασιλέων, καὶ μάλιστα περὶ τὴν θεραπείαν τῶν θεῶν ἀσχοληθείς, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστορεῖται. Σέρβιος δὲ τύλλιος Ρωμαίων καὶ οὗτος βασιλεύς, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιώσας ἱστορεῖται. Ταρκυίνιος δ' ὁ τελευταῖος Ρωμαίων βασιλεύς, φυγαδευθείς, καὶ ἐπὶ Κύμης διατείβων, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται σφρύτατα βιῶναι. Οὗτοι μὲν οὖν Ρωμαίων βασιλεῖς, οἷς συνάψω καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλέας, τοὺς εἰς μακρὸν γήρας ἀφικομένους, καὶ τὰ ὀπτηδεύματα ἐκάστου. ὀπὶ τέλει δέ σοι καὶ τοὺς λοιποὺς Ρωμαίων, τοὺς εἰς μίκιστον γήρας ἀφικομένους προσπαραγράψω, προσθεὶς ἅμα καὶ τοὺς κατὰ τὴν λοιπὴν Ἰταλίαν ὀπὶ πλεῖστον βιώσαντας.

perfectissimum ordinẽ perduxisset maximis beneficijs imperium suum cumulauit. Sic enim & tu similem habitum & fortunam longæuorum virorum respiciens, sanam longámque senectutem sperare possis: eósque imitatus tibi ipsi victus ratione, longissimam & saluberrimã vitam paraueris. Numa Pompilius Romanorum regum longè fœlicissimus, ac Deorum culturi deditissimus, supra octoginta annos vixisse traditur. Seruius Tullius quoque & hic Romanorum rex octogesimum vitæ annum superasse dicitur. Tarquinius Romanorũ rex vltimus, Cumis exulãs, vltra nonaginta annos firmissima valetudine fruendo vixisse perhibetur. Hi quidem sunt Romanorum reges, quibus reliquos reges addam, qui longam senectutem attigerunt, atque vnuscuiusque studia. In calce autem reliquos etiam Romanorum qui ad prolixissimam senectutem peruenerunt, adscribam, additis etiam illis qui in reliqua Italia diutissimè vixerunt.

ιόλογος γὰρ ἔλεγχος ἡ ἱστορία τὴν διαβάλλειν πειρωμένων τὸν τοῦδε λόγον, ὥστε καὶ ἡμᾶς μείζονας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, πλείους ἡμῖν τὰς εὐχὰς ἔσεσθαι τοῦ τὸ εἰς μήκιστόν τε, καὶ μεγίστην τῶν πάσης γῆς, καὶ θαλάττης δεσπότειαν, γῆρας ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτοῦ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γηράντα. Ἀργανθώνιος μὲν οὖν Ταρτησίων βασιλεὺς, πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν ἔτη βιῶναι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς, καὶ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, μῦθος τισὶ δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς δὲ ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενηκονταπέντε τελευτᾷ, καθάπερ Δημοχάρης, καὶ Τίμαιος ἱστοροῦσιν. Ἱέρων τε ὁ Συρακουσίων τύραννος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν γηράσας, ἐτελεύτησε νοσῶν, βασιλεύσας ἓξ καὶ πεντήκοντα ἔτη, ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ καλλίστρατος, καὶ ἄλλοι λέγουσιν. Ἀντέας δὲ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος πρὸς Φίλιππον περὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν, ἔπεσεν, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη γηράσας. Βαρδύλις δὲ ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππου λέγεται μαχόμενος ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, εἰς ἐνενήκοντα τελῶν ἔτη.

Non contemnendum enim argumentum est historia, quo refellantur qui hoc cœlum calumniari nituntur: adeò vt meliorem spem habeamus, fore vt voti plenè compotes fiamus, longissimam ac plenissimā tota terra mariq́ue dominantem senectutem, ámque in suo solo regnantem & senescentem assequuti. Proindę Arganthonius Tartesiorum rex quinquaginta & centum annos vixisse traditur, authoribus Herodoto historico, & Anacreonte poëta lyrico: tametsi hoc quibusdam fabulosum videtur. Agathocles Siciliæ tyrannus anno quinto & nonagesimo obijt, sicut Demochares & Timæus literis prodiderunt. Hieron quoque Syracusanorum tyrannus, duos & nonaginta annos natus, morbo sublatus est, cùm regnasset annos septuaginta, sicut Demetrius Callistianus, & alij memorant. Anteas autem Scytharum rex, ad fluuium Istrum contra Philippum pugnans occubuit, supra annos nonaginta natus. Bardylis verò rex Illyriorum, in bello aduersus Philippum ex equo pugnasse fertur, inter nonagenarios census.

Τήρης ὅ, ὁ Δρυσῶν βασιλεύς, κατὰ φησι Θεόπομπος, δύο, καὶ ἀνενήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτησεν. Ἀντίγονος ὁ Φιλίππου ὁ μονόφθαλμος, βασιλεύων Μακεδόνων, περὶ Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκῳ, καὶ Λυσιμάχῳ, πολλοῖς πεπεσών, ἐτελεύτησεν ἐτῶν ἐνὸς, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ συστρατευόμενος αὐτῷ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. καὶ Λυσίμαχος ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς, ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπώλετο μάχῃ, ἔτος ὀγδοηκοστὸν τελῶν, ὡς ὁ αὐτὸς φησιν Ἱερώνυμος. Ἀντίγονος ὁ, υἱὸς μὲν ἦν Δημητρίου, υἱωνὸς δὲ Ἀντιγόνου, τοῦ μονοφθάλμου, ἔτος τέταρα, καὶ τεσσαράκοντα Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη. ἐβίωσε δὲ ὀγδοήκοντα, ὡς Μήδιός τι ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντίπατρος ὁ Ἰολάου μέγιστον δυνηθεὶς, καὶ ἐπιτροπεύσας πολλοὺς Μακεδόνων βασιλέας, ἔτη ὀγδοήκοντα ἔτη οὗτος ζήσας, ἐτελεύτα τὸν βίον. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου, ὁ τῶν καθ' ἑαυτὸν εὐδαιμονέστατος βασιλέων, Αἰγύπτου μὲν ἐβασίλευσε τέτταρα, καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας περὶ δυοῖν ἐτοῖν τῆς τελευτῆς

Teres verò Dryſorum rex authore Theopompo, annum ætatis nonageſimo ſecundum obijt. Antigonus autem Philippi filius monoculus, rex Macedonum, in Phrygia cum Seleuco & Lyſimacho configens, multis vulneribus obrutus obijt anno ætatis octogeſimo primo, ſicut narrat Hieronymus qui cum ipſo militauit. Porro Lyſimachus & ipſe rex Macedoniæ in pugna contra Seleucum perijt, annum octogeſimum conficiens, vt refert idem Hieronymus. Antigonus verò filius Demetrij, Antigoni vnioculi nepos, quatuor & quadraginta annos regnum Macedoniæ tenuit, vixit autem octoginta, ſicut Medius & Dalij ſcriptores teſtantur. Conſimiliter Antipater, qui maxima potentia polluit, & multorum Macedoniæ regum tutelam egit, vita vltra octogeſimum annum producta obijt. Ptolemæus Lagi filius, regum ſui temporis fœliciſſimus, Ægypto imperauit annos quatuor & octoginta natus: viuus autem tradidit imperium duobus annis antequam moreretur Ptolemæo filio,

ἔτη. ζῶν δὲ, παρέδωκε τὴν ἀρχὴν τῷ Πτολεμαίῳ τῷ

φιλαδέλφῳ ὃ ἐπικληθείς, ὃς τὴν παρ' αὐτοῦ βασιλείαν ἀδελφῶν. Φιλαίτερος δὲ, πρῶτος μὲν ἐκτήσατο τὴν περὶ Πέργαμον ἀρχὴν, καὶ κατέσχεν, εὐνοῦχος ὢν. κατέστρεψε δὲ τὸν βίον, ὀγδοήκοντα ἐτῶν γηράσας. Ἄτταλος δὲ, ὁ ἐπικληθεὶς φιλάδελφος, τῶν Περγαμηνῶν καὶ οὗτος βασιλεύων, πρὸς ὃν καὶ Σκιπίων ὁ τῶν Ρωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον. Μιθριδάτης δὲ ὁ πόντου βασιλεὺς ὁ προσαγορευθεὶς Κτίσης, Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ πόντου ἐτελεύτησε, βιώσας ἔτη τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀριαράθης δὲ ὁ Καππαδόκων βασιλεὺς, δύο μὲν καὶ ὀγδοήκοντα ἔζησεν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. ἐδυνήθη δὲ ἴσως καὶ ἐπὶ πλέον διαγενέσθαι. ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς Περδίκκαν μάχῃ ζωγρηθεὶς, ἀνεσκολοπίσθη. Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς, ὡς Ἕλλησιν οἱ Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων λόγοι, οἷς καὶ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ ἐπ' Ἀλεξάνδρου συγγραψας, συμφωνεῖν δοκεῖ, μᾶλλον ἕκαστον τῶν φίλων, μαθὼν δὲ ἑκατονταέτης γηράσας, ἐζήτει τοὺς πλείστους διερωτῶν,

cognomine Philadelpho, qui successit in paternum regnum fratrum. Philæterus autem qui primus Pergami principatum tenuit & possedit cùm esset eunuchus annos octoginta natus excessit è viuis. Attalus, cognomento Philadelphus, rex etiam Pergamenorum, ad quem etiam Scipio Romanorum imperator venit, duos & octoginta annos natus è vita migrauit. Mithridates rex Ponti, Ctistes cognominatus, Antigonum vnioculum fugiens, in Ponto mortuus est, ætatis anno quarto & octogesimo, vt Hieronymus, alijque scriptores memoriæ prodiderunt. Rex Cappadocum Ariarathes, duos annos & octoginta vixit, authore Hieronymo. Et fortè fieri potuisset ætate prouectior, nisi viuus in pugna contra Perdiccam captus, cruci fuisset affixus. Cyrus maior Persarum rex, vt indicant Persarum & Assyriorum cippi, quibus & Onesicritus qui res gestas Alexandri conscripsit, astipulari videtur, centũ annos natus, amicorum vnumquẽq; quærebat, quorũ quamplurimos cùm à filio

ὑπὸ Καμβύσου τοῦ υἱέος, καὶ φάσκοντος Καμβύσου κτ' αὐτοῦ πεῖσμα τὸ ἀμείνου ταῦτα πεποιηκέναι, τὸ μὲν πρῶτον, διὰ τὴν ὠμότητα τοῦ υἱοῦ διαβληθεὶς, τὸ δεύτερον, ὡς παρανομοῦντα αὐτὸν ἀπαισάμενος, ἀδυμήσας, ἐτελεύτα τὸν βίον. Ἀρταξέρξης, ὁ Μνήμων ἐπικληθεὶς, ἐφ' οὗ Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύσατο, βασιλεύων ἐν Πέρσαις ἐτελεύτησε νοσῶν, ἔξ, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν γηράμενος. ὡς δὲ Δείνων ἱστορεῖ, πεντήκοντα. Ἀρταξέρξης ἕτερος Περσῶν βασιλεὺς, οὗ φησι ἐπὶ τῶν πατέρων τῶν ἑαυτοῦ Ἰσίδωρος ὁ Χαρακηνὸς συγγραφεὺς βασιλεύειν, ἔτη τεῖα, καὶ ἐνενήκοντα βιοὺς, ἐπεβουλεύθη τῷ ἀδελφῷ Γωσθρυ ἐδολοφονήθη. Σιναρθοκλῆς δὲ ὁ Παρθυαίων βασιλεὺς, ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη γεγονὼς, ἀπὸ Σακαυρακῶν σκυθῶν καταχθεὶς, βασιλεύειν ἤρξατο. καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτά. Τιγράνης δὲ ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς, ἐφ' ὃν Λούκουλλος ἐστράτευσε, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτα νόσῳ. Ταπασίνης δὲ ὁ Χάραξος, καὶ τῶν κατ' ἐρυθρὰν τόπων βασιλεὺς, πέντε, καὶ λεύτησε. Τήρεως δὲ ὁ μετὰ

Cambyſe interemptos comperiſſet: ac Cambyſes hoc ſe illius iuſſu feciſſe affirmaret, partim ob filij crudelitatem probro affectus, partim ipſum tanquam legum violatorem accuſans, dolore confectus vitam finiuit. Artaxerxes cognomento Mnemon, contra quem Cyrus frater exercitum duxit, imperio Perſarum potiens, morbo ſublatus eſt anno ætatis ſexto & octogeſimo: ſed vt Dinon ſcribit, quarto & nonageſimo. Artaxerxes alter Perſarum rex, quem patrum ſuorum memoria Iſidorus Characenus hiſtoricus regnaſſe tradit, cùm annos tres & nonaginta vixiſſet, inſidijs Goſithræ fratris eſt necatus. Sinarthocles Parthorum rex annos nonaginta iam natus à Sacauracis Scythis redux, regnare cœpit, & ſeptem annos regnauit. Tigranes Armeniorum rex, cui bellum intulit Lucullus, ætatis anno quinto & octogeſimo morbo cõfectus eſt. Hyſpaſines Characus, & regionum rubro mari adiacẽtium rex, quinto & octogeſimo anno, morbo correptus deceſſit. Terçus qui ab Hyſpaſine ter-

ὀγδοήκοντα ἐτῶν νοσήσας, ἐπὶ Ταπασίνῃ τρίτος βασιλεύσας;

νο, καὶ ἐνενήκοντα βιοὺς, ἐτε-
ύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζος δ' ὁ
τ' Τήρεσιον ἕβδομος βασιλεύ-
ας Χαράκων, ἐξ, καὶ ὀγδοή-
οντα ἐτῶν καταχθεὶς ἀπὸ
Ἰαρθων, ἐβασίλευσε. καὶ Μνασ-
ίρης δ' βασιλεὺς Παρθυαίων,
ξ καὶ ἐνενήκοντα ἔζησεν ἔτη.
Μασσινισσᾶς δ' Μαυρουσίων
βασιλεὺς, ἐνενήκοντα ἐβίωσεν
ἔτη. Ἀσανδρος δ' ὁ ὑπὸ τῷ
Θεῷ Σεβαστῷ αὖτι ἐπάρχου,
βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς βοσ-
πόρου, περὶ ἔτη ὢν ἐνενήκοντα,
ἱππομάχων, καὶ πεζομάχων
οὐδενὸς ἧττων ἐφάνη. ὡς δ' ἐπ'
ἐσχάτων ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβω-
νίῳ θεραπευόμενος, ἀποχρήσας
σιτίων, ἐτελεύτησε, βιοὺς
ἔτη πεῖα, καὶ ἐνενήκοντα. Γόαισος
δ', ὡς φησιν Ἰσίδωρος ὁ χαρα-
κηνὸς, ὑπὸ δ' ἑαυτῷ ἡλικίας ὁ
Μάνων τ' ἀρωματοφόρου βασι-
λεύσας, πεντεκαιδέκα, καὶ ἑκα-
τὸν γεγονὼς ἐτῶν, ἐτελεύτησε
νόσῳ. Βασιλέας μὲν οὗ τοσού-
τους ἱστορήκασι μακροβίους οἱ
ἀφ' ἡμῶν. ἐπεὶ δ' καὶ φιλόσο-
φοι, καὶ πάντες οἱ περὶ παιδείαν
ἔχοντες, ἐπιμέλειάν πως καὶ
οὗτοι ποιούμενοι ἑαυτῶν, εἰς
μακρὸν γῆρας ἦλθον, ἀναγράψωμεν καὶ τούτων τοὺς ἱστορημέ-
νους, καὶ σοφοὺς καὶ φιλοσόφους.

tius regnauit cùm vixisset duos & nonaginta annos, morbo perijt. Artabazus qui post Teræum septimus Characenorum regnum tenuit, sexto & octogesimo anno redux à Parthis, regnauit: & Mnascires Parthorum rex, sex & nonaginta vixit annos. Masiniſſa Maurusiorum rex, nonaginta vixit annos. Asander à diuo Augusto, pro gentis præfecto, rex Bosphori declaratus, circa nonagesimum annum, equestri & pedestri pugna nulli inferior apparuit: qui vt animaduertit rem militarem Scribonio commendatam, cibo abstinens diem obijt, cùm tres & nonaginta annos vixisset. Goæsus authore Isidoro Characeno, quo tempore Mano Arabibus imperauit, centum & quindecim annos natus morbo perijt. Tot quidem reges longæuos memorarunt maiores nostri. Quandoquidem autem etiam Philosophi, & omnes qui artibus ingenuis operam dederunt, habita sui cura, in longam senectutem venerunt, eos qui literis proditi sunt, adscribamus, ac primùm Philosophos. Democritus Abderita

Δημόκριτος μὲν ὁ ἀβδηρίτης,

ἐτῶν γεγονὼς τεσσάρων, καὶ ἑκατὸν, ἀποκόψωμος βοφῆς, ἐτελεύτα. Ξενόφιλος ὁ μουσικὸς, ὡς φησιν Αριστόξενος, τοσοῦτον τῇ Πυθαγόρου φιλοσοφίᾳ, ὅσον τὰ πέντε, καὶ ἑκατὸν ἔτη A Αθήνησιν ἐβίωσε. Σόλων ὁ, καὶ Θαλῆς, καὶ Πιττακὸς, οἱ πρῶτοι τῶν καλουμένων ἑπτὰ σοφῶν ἐγένοντο, ἑκατὸν ἕκαστος ἔζησεν ἔτη. Ζήνων ὁ τῆς στοϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς, ὀκτὼ, καὶ ἐνενήκοντα. ὃν φασιν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ προσπταίσαντα, ἀναφθέγξασθαι, τί με βοᾷς; καὶ ἀποφλέγματα οἰκαδε, καὶ ἀποκόψωμον βοφῆς, τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης ὁ Ζήνωνος μαθητὴς, καὶ διάδοχος, ἐννέα, καὶ ἐνενήκοντα οὗτος γεγονὼς ἔτη, φύμα ἔσχεν ἐπὶ τῷ χείλει. καὶ ἀποχαρτερῶν, ἐπελθόντων αὐτῷ παρ' ἑτέρων τινῶν γραμμάτων, προσενεγκάμενος βοφὴν, καὶ φράξας πρὸ ἡμέρας ἐξίουσιν οἱ φίλοι, ἀποκόψωμος αὖθις βοφῆς, ἐξέλιπε τὸν βίον. Ξενοφάνης ὁ Δεξίνου μὲν υἱὸς, Αρχελάου δὲ τοῦ φυσικοῦ μαθητὴς, ἐβίωσεν ἔτη ἓν, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοκράτης ὁ Πλάτωνος μαθητὴς γηρύμωμος, τέτταρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Καρνεάδης ὁ, ὁ τῆς νεωτέρας ἀκαδημίας ἀρχηγὸς,

centum & quatuor annis natus, cibo abstinens, obijt. Xenophilus Musicus, vt refert Aristoxenus, Philosophiæ Pythagoricæ tantidem, vltra centum & quinque annos Athenis vixit. Solon, Thales, & Pittacus qui è septem sapientum numero fuerunt, centum quisque vixit annos. Zeno B Stoicæ Philosophiæ princeps, octo & nonaginta quem aiunt in concionem prodeuntem offenso pede exclamasse, Quid me vocas, & domum reuersum C inedia vitam finiuisse. Cleanthes Zenonis discipulus & successor, nouem & nonaginta annos natus, tuberculum in labijs habuit. Cúmque decreuisset inedia mori, allatæ sint literæ ab D amicis quibusdam, cum ille sumpto cibo, & præstitis quæ amici postulabant: exinde iterum abstinens, vita migrauit. Xenophanes Dexinis filius Archelai Physici auditor, vnum & nonaginta E annos vixit. Xenocrates Platonis discipulus, quatuor & octoginta. Carneades recentioris Academiæ princeps,

ἕπτα, καὶ ὀγδοήκοντα. Χρύσιππος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. Διογένης ὁ Σελευκεὺς ἀπὸ Τίγριος, στωϊκὸς φιλόσοφος, ὀκτὼ, καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ Ἀπαμεὺς ὁ Συρίας, τρίτῳ ὁ ῥόδιος, φιλόσοφός τε ἅμα, καὶ ἱστορικὸς συγγραφεὺς, τεσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Κριτόλαος ὁ περιπατητικὸς, σὺν δυσὶ, καὶ ὀγδοήκοντα. Πλάτων ὁ ἱερώτατος, ἓν καὶ ὀγδοήκοντα. Ἀθηνόδωρος, Σανδώνιος, ταρσεὺς, στωϊκὸς, ὃς καὶ διδάσκαλος ἐγένετο Καίσαρος Σεβαστοῦ υἱοῦ, ὑφ' ἧ ἡ Ταρσέων πόλις καὶ φόρων ἐκαρίσω, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιὺς, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι. καὶ τιμὰς ὁ Ταρσέων δῆμος αὐτῷ κατ' ἔτος ἕκαστον ὑπονέμει ὡς ἥρωϊ. Νέστωρ ὁ στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ, διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου, ἔτη δύο, καὶ ἑβδομήκοντα. Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου, σὺν τοῖς ἑβδομήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Οὗτοι μὲν φιλοσόφων οἱ ἐνδοξοι. συγγραφέων δὲ, Κτησίας μὲν, ἑκατὸν εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν ἐν περσαῖς τῷ ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἱερώνυμος δὲ, ἐν πολέμοις γενόμενος, καὶ πολλὰς κακώσεις ὑπομείνας, καὶ

quinque & octoginta. Chrysippus vnum & octoginta. Diogenes à Tigride Seleucensis, Stoicus Philosophus duodenonaginta. Posidonius ex Syria Apamēsis, lege Rhodius, simúlque Philosophus, & historię scriptor, octoginta quatuor. Critolaus Peripateticus, vltra duos & octoginta. Plato Philosophorum sanctissimus, vnum & octoginta. Athenodorus, Sandonius Tarsensis Stoicus, qui fuit diui Augusti Cæsaris præceptor, cuius precibus Tarsensis ciuitas vectigalibus leuata est, duos & octoginta annos agens mortuus est in patria: & Tarsensis populus ipsi tanquam heroi singulis annis honores tribuit. Nestor Stoicus Tarsensis, Cæsaris Tiberij præceptor, duos & nonaginta. Xenophon Grylli filius vltra nonaginta annos vixit. Et hi celebres fuēre Philosophi. Historicorum autem Ctesibius centesimo vigesimo quarto ætatis anno inter ambulandum obijt, vt in Chronicis narrat Apoliodorus. Hieronymus qui in bellis cōversatus, multósque labores pertulit, & vulnera, centum & quatuor annos vixit,

τραύματα, ἔζησεν ἔτη τέσσερας

καὶ ἑκατὸν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν περὶ τὴν Ἀσίαν ἱστοριῶν λέγει, καὶ θαυμάζει μὲν τὸ ἄθλον, ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄρτιον ὄντα ἐν ταῖς ξυνουσίαις, καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις μηδενὸς ἡττώμενον τὸ πρὸς ὑγίειαν ἐλλιπῆ. Ἑλλάνικος ὁ Λέσβιος, ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. καὶ Φερεκύδης ὁ σύριος, ὁμοίως ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἕξ, καὶ ἐνενήκοντα. Ἀριστόβουλος δὲ ὁ Κασσανδρεὺς, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι. τὴν ἱστορίαν δὲ, τέταρτον, καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονὼς, ἤρξατο συγγράφειν, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. Πολύβιος δὲ ὁ Λυκόρτα, μεγαλοπολίτης, ἀγρεύσας ἀνελθὼν, ἀφ' ἵππου κατέπεσε. καὶ ἐκ τούτου νοσήσας, ἀπέθανεν ἐτῶν δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Γοργίας δὲ ὁ ἐμισηνὸς συγγραφεὺς, διὰ πολλῶν μαθημάτων γηράσκων, ἔτη δύο, καὶ ἐνενήκοντα. Ῥητόρων δὲ, Γοργίας, ὃν τινες σοφιστὴν καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ὀκτώ. Ζήνων δὲ ὁ ἀποκρώμυος, ἐτελεύτησεν. ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν τοῦ μακροῦ γήρως, καὶ ὑγιαίνειν ἐν πάσαις ταῖς

sicut refert Agatharchides historiæ Asiaticæ libro nono: ac hominem miratur, quòd ad summum vsque vitæ diem valuerit in colloquijs, & in sensibus ad sanitatem necessarijs non defecerit. Hellanicus Lesbius octoginta quinque annos: totque similiter annos vixit Pherecydes. Timæus Tauromenites sex & nonaginta. Aristobulus Cassandrensis vltra nonaginta annos vixisse fertur: & quarto & octogesimo ætatis anno historiã conscribere cœpit, id quod ipse in operis sui principio testatur. Polybius Lycortæ filius, Megalopolitanus rure rediens equo excidit: atque hinc morbo correptus, anno secundo & octogesimo decessit. Hypserates Amisenus historicus, vir in multis disciplinis versatus, duos annos & nonaginta vixit. Cæterùm ex Rhetoribus, Gorgias quem quidam Sophistam vocant, octo & centum annos natus, inedia mortem sibi consciuit. Hunc interrogatum causam tam longæ senectutis, & valetudinis in omnibus sensibus vigentis, aiunt respondisse, quòd aliorum

αἰσθήσεων, ἀπεῖν, διὰ τὸ μηδὲ

περὶ συμπεπλεγμένων ταῖς ἄλλων ἐυοχίαις. Ἰσοκράτης ἐνενήκοντα, καὶ ἓξ ἐτῶν γεγονὼς, τὸν παναγυρικὸν ἔγραψε λόγον. περὶ ἔτη δ' ἐνὸς ἀποδέοντα ἑκατὸν, γεγονὼς, ὡς πάντες Ἀθηναίοις ἐπὶ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ ἐνικημένοις, ποτνιώμενος, καὶ Εὐριπίδειον στίχον ἀσυνήθως εἰπὼν, εἰς ἑαυτὸν ἀφῆκεν,

Σιδωνίου πτόλιν ἄγαν Κάδμου
ἐλθόντων.

καὶ ἐπειπὼν ὡς δουλεύσει ἡ Ἑλλὰς, ἔλιπε τὸν βίον. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ περγαμηνὸς ῥήτωρ, θεῖος Καίσαρος Σεβαστοῦ διδάσκαλος γηραιὸς, καὶ ὡς Ἀθηνοδώρῳ τῷ ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν, ἔζησε ταυτὰ τῷ Ἀθηνοδώρῳ, ἔτη ὀγδοήκοντα δύο. Ποτάμων δ' ὁ ἀδραξος ῥήτωρ, ἔτη ἐνενήκοντα. Σοφοκλῆς ὁ βαγῳδοποιὸς, ῥᾴγα σαφυλῆς καταπιὼν, ἀπεπνίγη, πέντε, καὶ ἐνενήκοντα ζήσας ἔτη. οὗτος ἐπὶ Ἰοφῶντος τοῦ υἱέος ἐπὶ τέλει τοῦ βίου παρανοίας κρίνεσθαι, ἀνέγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδίπουν τὸν ἐπὶ Κολωνῷ, ἐπιδεικνύμενος διὰ τοῦ δράματος, ὅτι πρωὶ ὑγιαίνει, ὡς τοὺς δικαστὰς, τοῦ μὴ, διὰ θαυμάτων, ἐπὶ-

conuiuia non esset sectatus. Isocrates sex & nonaginta annos natus orationem panegyricam scripsit. Iam verò nonagesimum nonum ingressus, cum accepisset Athenienses in Chæronensi pugna à Philippo deuictos quiritando, Euripideum versiculum recitauit, ad seipsum refereus, Sidonis vrbem Cadmus olim deserens. Quibus tùm adiecisset fore vt Græcia in seruitutem redigeretur, è vita decessit. Apollodorus orator Pergamenus, diui Cæsaris Augusti præceptor; quem vnà cum Athenodoro Tarsensi Philosopho instituit, totidem quot Athenodorus annos, nempe duos & octoginta vixit. Potamon orator nō incelebris, annos nonaginta. Sophocles poëta Tragicus, deuorato vuæ acino strangulatus est, cùm egisset annos quinque & nonaginta. Hic à filio Iophonte sub finem vitæ in ius vocatus, & desipientiæ accusatus, recitauit judicibus Oedipum Colonæum, hac fabula planum faciens se mentis esse compotem. Qua audita judices ingenium eius admirati sunt, & filium insaniæ

ψηφίσασθαι ὃ τὸ ὑπὲρ αὐτῆς μανίαν. Κρατῖνος ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν ἐβίωσε. καὶ πρὸς τῷ τέλει τὸ βίου διδάξας τὴν πυτίνην, καὶ νικήσας, μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτα. καὶ Φιλήμων ὁ κωμικὸς, ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ, ἐπὶ, καὶ ἐνενήκοντα ἔτη βιοὺς, κατέκειτο μὲν ὅτι κλίνης ἠρεμῶν. Θεασάμενος ὃ ὄνον τὰ παρασκευασμένα αὐτῷ σύκα κατεσθίοντα, ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα. καλέσας ὃ τὸν οἰκέτην, καὶ συὴ πολλῷ, καὶ ἀθρόῳ, γέλωτι ἀκαίρῳ προσδοῦναι τῷ ὄνῳ ἀκεράτου ῥοφεῖν, ἀποπνιγεὶς ὑπὸ τοῦ γέλωτος, ἀπέθανε. καὶ Ἐπίχαρμος ὃ ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, καὶ αὐτὸς ἐνενήκοντα, καὶ ἐπὶ ἔτη λέγεται βιῶναι. Ἀνακρέων ὃ ὁ τῶν μελῶν ποιητὴς, ἔζησεν ἔτη πέντε, καὶ ὀγδήκοντα. καὶ Σπεύσιππος ὃ ὁ μελοποιὸς, ταυτά. Σιμωνίδης ὃ ὁ κεῖος, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα. Γραμματικῶν ὃ, Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαοῦ κυρηναῖος, οὐ γραμματικὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἄν τις ὀνομάσειε, καὶ φιλόσοφον, καὶ γεωμέτρην, δύο, καὶ ὀγδήκοντα ἔτος ἔζησεν ἐπ.

damnarunt. Cratinus poëta Comicus, septem supra nonaginta annos vixit: atque sub vitæ finem, cùm docuisset fabulam Pitynen, eáque victor evasisset, haud multò pòst est mortuus. Philemon etiam Comicus vt Cratinus, septem & nonaginta annos natus, quiescens in lecto decumbebat. Qui cùm vidisset asinum ficus sibi præparatas devorantem, in risum est concitatus: & vocato famulo, multóque & vehementi cum risu iusso merum asino sorbendum dare, risu suffocatus obijt. Epicharmus quoque poëta Comicus, annos septem & nonaginta vixisse fertur. Anacreon poëta Lyricus, quinque & octoginta vixit annos. Stesichorus Lyricus, totidem. Simonides Ceus, supra nonaginta. Ex Grammaticis, Eratosthenes Cyrenæus Aglai filius, quem non modò Grammaticum, sed & poëtam & Philosophum & Geometram meritò quis vocarit, duos & octoginta vixit annos.

καὶ Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζῆσαι ἱστορεῖται. Τοσούτους ἐδυνήθημεν βασιλέας, καὶ πεπαιδευμένους ἀθροῖσαι. ἐπὶ δὲ ὑπερόριόν τε καὶ Ῥωμαίων τινὰς, καὶ τῶν τὴν Ἰταλίαν οἰκησάντων μακροβίων ἀναχάλασαι, τούτους σοι, θεῶν βουλομένων, ἱστορήσατε Κυϊντίλλε, ἢ ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

Quinetiam Lycurgus Lacedæmoniorũ legislator, quinque & octoginta annos vixisse fertur. Tot reges, & eruditos viros colligere potui. Quia verò pollicit⁹ sum & Romanorum aliquos, & eorum qui in Italia habitarunt longæuos in scripta referre: eos tibi, Dijs volentibus, præstantissime Quintille, in altero libro indicabo.

ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ. PATRIÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Argumentum & genus orationis, ipse titulus exponit. Est autem propositio & summa negotij, patriam omnium rerum esse dignissimam & venerabilissimam, vt quam & homines, & Dij reliquis rebus omnibus anteponant. Argumenta pleraque à signis & consequentibus sumuntur. Ostendit enim quæcunque homines faciunt, ea ad patriæ vel ornamentum, vel defensionem comparare, & quantumuis humili, aut sterili solo aliquis natus sit, nihil minus patriã suam splendidissimis ciuitatibus ac regnis anteponere. Quemadmodum parentum quoque & liberorum inter se affectus eiusmodi est, vt qualescunque ipsi sint, tamen sese omnibus aliis plus ament, & colant. Proinde & legislatores, cùm grauissimè punire homines vellent, patriæ priuationem atque exilium, tanquam acerbissimam pœnam, instituisse.

Τί μὲν ἐν γλυκὺ τοῦ πατρίδος φωνῆ τε θρυλλημένου, ἆρ' ἔνδοθεν ἐμοὶ

Iam olim illud vulgi sermone decantatum est, nihil esse patria

οὐδὲν, σεμνότερον δέ τι, καὶ
θειότερον ἄλλο; καὶ μὲν ὅσα
σεμνὰ, καὶ θεῖα νομίζουσιν ἀν-
θρωποι, τούτων πάντων αἰτία,
καὶ διδάσκαλος, γυνὴ πατρίδ, A
καὶ ἀναθρεψαμένη, καὶ παι-
δεύσασα. πόλεων μὲν οὖν
μεγέθη, καὶ λαμπρότητας, καὶ
πολυτελείας κατασκευῶν, θαυ-
μάζουσι πολλοὶ, πατρίδας δὲ B
ἔρρωσι πάντες. καὶ τοσοῦ-
τον οὐδεὶς ἔχει πάθος τῶν καὶ
παρὰ κινεῖται μένων ὑπὸ τῆς
κατὰ τὴν θέαν ἡδονῆς, ὡς
ὑπὸ τῆς ὑπερβολῆς τῶν παρ'
ἄλλοις θαυμάτων λήθην ποιη-
σασθαι τῆς πατρίδος. ὅστις
μὲν οὖν σεμνύεται πολίτης
ὢν εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν
μοι δοκεῖ τινα χρὴ τιμὰν
ἀπονέμειν τῇ πατρίδι. καὶ ὁ D
τοιοῦτος, δῆλός ἐστιν ἀχθόμενος
αὐτῇ, εἰ μετειωτέρας ἔλαχε τῆς
πατρίδος. ἐμοὶ δὲ ἥδιον αὐτὸ πρ-
ῶτον τὸ τῆ πατρίδος ὄνομα. πόλεις μὲν γὰρ παραβαλεῖν πει-
ρωμένῳ, συμβαίνει μέγεθος
ἐξετάζειν, καὶ κάλλος, καὶ πλῆ-
θος ὠνίων ἀρθονίαν. ὅπου δ' αἱ-
ρεσις ἔστι πόλεων, οὐδεὶς ἂν ἕλοιτο πλὴν λαμπροτέραν, ἐάσας
πλὴν πατρίδα, ἣν ἔτυχεν μὲν ἂν οὖσα καὶ πλὴν πατρίδα

dulcius. Itaque iucundius quidem nihil est: sed quid ea est venerabili? aut diuinius? & quidem quæcunque venerabilia & diuina homines existimant, horum causa est, & magistra patria, quæ nos genuit, aluit, atque instituit. Enimuero vrbium magnitudinem, & splendorem, & structuræ magnificentiam multi mirantur, patriam verò amant omnes. Neque quisquam vel eorum qui voluptati spectaculorum seruiunt, ita deceptus est, vt præ excellentia eorum quæ C apud alios miranda cernunt, patriæ obliuiscantur. Itaque quicunque fœlicis ciuitatis ciuem iactat se esse, ignorare mihi videtur quem honorem patriæ tribuere oporteat: & eum qui talis D est, liquet molestè laturum, si mediocrem patriam sortitus esset. At mihi iucundum est ipsum patriæ nomen colere. Nam ei qui vrbes est collaturus, conuenit magnitudinem expendere, & pulchritudinem, E rerumq; venalium copiam. Sed vbi de vrbium optione agitur, nemo omissa patria splendidiorem elegerit: verùm optarit patriam suam fœlicibus vrbibus esse assi-

φαῖς εὐδαίμοσι παραπλησίαν,

ἕλοιτο δ' ἂν ἡ ὁπιαμῦν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ οἱ δίκαιοι τῶν παίδων ποιοῦσι, καὶ οἱ χρηστοὶ τῶν πατέρων. ὅστε γὰρ νέος καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, ἄλλον ἂν προτιμήσαι τοῦ παῖδος, ὅστις πατὴρ καταμελήσας τοῦ παιδὸς, ἕτερον ἂν στέρξαι γέρον. ἀλλὰ τοσοῦτόγε οἱ πατέρες νικῶμενοι, προσνέμουσι τοῖς παισὶν, ὥστε καὶ κάλλιστοι, καὶ μέγιστοι, καὶ τοῖς πᾶσιν ἄριστα φαίνονται κεκοσμημένοι οἱ παῖδες αὐτοῖς. ὅστις γὲ μὴ πιστὸς ἔστι δίκαιος θεὸς τὸν ὑὸν, οὐ δοκεῖ μοι πατρὸς ὀφθαλμοὺς ἔχειν. πατρίδος τοίνυν τὸ ὄνομα, πρῶτον, καὶ οἰκειότατον πάντων. οὐδὲν γὰρ ὅτι τοῦ πατρὸς οἰκειότερον. εἰ δέ τις ἀποτίμοι τῷ πατρὶ τὴν δίκαιαν τιμὴν, ὥσπερ καὶ ὁ νόμος, καὶ ἡ φύσις κελεύει, προσήκοντως αὐτὴν πατρίδα προτιμήσει. καὶ γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὸς, τῆς πατρίδος κτῆμα, καὶ ὁ τοῦ παῖδος πατὴρ, καὶ οἱ ἐκ τούτων οἰκεῖοι πάντες αὐτοτέρω. καὶ μέχρι τῶν πρώτων προέισιν αἰαβιβαζόμενον τὸ ὄνομα. χαίρουσι καὶ θεοὶ πατρίσι, καὶ πάντα μᾶλλον ἑκὼν ἐρρῶσθαι τὰ τοῦ ἀνθρώπου, αὐτῇ ἡγεμόνι κτήματα, πᾶσαν γῆν, καὶ θάλασσαν. ἐφ' ᾗς ἕκαστος αὐτῶν ἐγένετο,

milem: & qualemcunque elegerit. Atque hoc ipsum cùm legitimi liberi, tum boni patres faciunt. Neque enim probus & honestus adolescens alium suo patri anteponet, neque pater neglecto filio, alterum adolescentem amore paterno prosequetur. At tantum vtique patres qui vincuntur, suis liberis tribuunt, vt liberos habere videantur, qui pulcherrimi, maximi, omnibúsque rebus optimè ornati videantur. Qui autem non est erga filiũ iudex huiusmodi, non videtur mihi patris oculos habere. Proinde nomen patriæ primum est, & omnium familiarissimum. Nihil enim est familiarius. Siquis autem patri iustum honorem tribuit, vt & lex, & natura iubet, conuenienter patriam anteponat. Etenim ipse pater patrię est possessio, item patris pater, & omnes qui altiùs ex his sunt necessarij. Et ad Deos vsque paternos hoc nomen protenditur. Gaudent verò patria ipsi quoque Dij, ac vniuersas res humanas, vt par est, intuentur, rati vniuersam terram & mare, suam esse possessionem, In qua tamen quisque eorũ natus est,

προτιμᾷ τῶν ἄλλων ἁπασῶν πόλεων. καὶ πόλεις σεμνότεραι θεῶν πατρίδες, καὶ νῆσοι θειότεραι, παρ' αἷς γενέθλια τοῖς θεοῖς. ἱερὰ γοῦν κεχαρισμένα ταῦτα νομίζεται τοῖς θεοῖς, ἐπειδὰν εἰς τὸν οἰκεῖον ἕκαστος ἀφικόμενος, ἱερεύσῃ τόπους. εἰ δὴ θεοῖς τίμιον τὸ τῆ πατρίδος ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις πολύ γε μᾶλλον; ἐγὼ γοῦν εἶδέ τι ἥλιον πρότερον ἕκαστος ἀπὸ τῆ πατρίδος, ὡς ἐγὼ τοῦτον τὸν θεὸν, εἰ μὴ κοινός ἐστι, δοκῶ ἂν ἑκάστῳ νομίζεσθαι πατρῷον, διὰ τὸ πρότιμον ἀπὸ τοῦ τόπου θέαν. καὶ φωνῆς ἐντεῦθεν ἤρξατο, ὅπερ ἐστὶ πρῶτα λαλεῖν μανθάνοντα, καὶ θεὸς ἐγνώρισεν. εἰ δέ τις τοιαύτης ἔλαχε πατρίδος, ὡς ἑτέρας δεηθῆναι πρὸς τὸ μείζονων παιδείαν, μὴ ἂν ἐχέτω καὶ τούτων τὰ παιδευμάτων τὴν πατρίδι τὸ χάριν. ἃ γὰρ ἂν ἐγνώρισεν ἁδὲ πόλεως ὄνομα. μὴ διὰ τὸ πατρίδος, πόλιν εἶναι μαθόν. πάντα δ' οἶμαι παιδεύματα, καὶ μαθήματα συλλέγουσιν ἄνθρωποι, χρησιμώτερα αὐτοῦ ἀπὸ τούτων τὸ πατρίδι παρασκευάζοντες. κτῶνται δὲ καὶ χρήματα, φιλοτιμίας ἕνεκεν τὸ εἰς τὰ κοινὰ τῆ πατρίδος δαπανήματα. καὶ εἰκότως οἶμαι

illam reliquis omnibus vrbibus anteponit: Et venerabiliores sunt vrbes quæ sunt Deorum patriæ, & diuiniores insulæ, vbi Deorum natiuitas celebratur. Itaque sacra hæc Dijs grata existimantur, quæ quis faciens quum in proprios locos venerit. Iam si patriæ nomen Dijs est in pretio, qui non sit longè magis hominibus? Etenim solem à patria primùm quisque vidit, non secus atque Deum: qui tamen omnibus est communis, vnicuique tamen patrius esse existimatur, quòd ex hoc loco primùm sit visus. Atque hîc vocem auspicatus est, primùm vernacula lingua loqui discendo, & Deos cognouit. Siquis verò eam patriam est sortitus, quæ alterius adminiculo indigeat, ad res maiores addiscendas: talium tamen disciplinarum gratiam habeat patriæ. Neque enim vel vrbis nomen posset, nisi patriæ opera vrbem esse didicisset. Omnes autem, opinor, artes & disciplinas sibi parant homines, per quas patriæ fiant vtiliores. Pecunias etiam possidet liberalitatis exercendæ gratia ad communes pro patria sumptus. Idque merito

δεῖ γὰρ τὰ μέγιστα τυχόντας εὐχαρίστους εἶναι τοῦ μείζονος τυχόντας εὐεργεσίας. ἀλλ' εἰ μὲν τοῖς καθ' ἕνα τις ἀποτίμοι χάριν, ὥσπερ ἔστι δίκαιον, ἐπίδηλον εὐπάθημά ἐστιν· πολὺ μᾶλλον προσήκει τὴν πατρίδα τοῖς γεννήσασιν ἀμείβεσθαι. κακώσεως μὲν γὰρ γονέων εἰσὶ νόμοι παρὰ πάσαις πόλεσι· κοινὴν δὲ προσήκει πάντων μητέρα τὴν πατρίδα νομίζειν, καὶ χαρίσασθαι δόξαν ἀποδιδόναι, καὶ τοὺς νόμους αὐτῶν γνώσεσθαι. ἄρθη δ' ἂν ἐδεὶς οὕτως ἀμαθὴς τῆς πατρίδος, ὃς ἐν ἄλλῃ πόλει γεγόμενος, ἀμελεῖν· ἀλλ' οἵ τε κακοπραγοῦντες ἐν ταῖς ἀποδημίαις, συνεχῶς ἀναπολοῦσιν ὡς μέγιστον τὸ ἀγαθὸν ἡ πατρὶς, οἵ τε εὐδαιμονοῦντες, εἰ καὶ τἄλλα εὖ παρείληπται. τοῦτο γοῦν αὐτοῖς μέγιστον ἐνδεῖν νομίζουσι, τὸ μὴ τὴν πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεύειν. ὀνειδος γὰρ τὸ τῆς ξενιτείας. καὶ τοὺς κατὰ τὴν ἀποδημίας χρόνον λαμπροὺς γενομένους, ἢ διὰ χρημάτων κτῆσιν, ἢ διὰ τιμῆς δόξαν, ἢ διὰ παιδείας μαρτυρίαν, ἢ δι' ἀνδρείας ἔπαινον, ἔστιν ἰδεῖν ἐς τὴν πατρίδα πάντας ἐπειγομένους, ὡς ἂν δή τι ἀλλοις βελτίοσιν ἐπιδειξομένους τὰ αὐτῶν καλά. καὶ

oportet enim, vt qui maxima beneficia acceperunt, ingrati non sint. Quòd si singulis, vt æquum est, à quibus beneficium acceperis, gratiam referas: multò magis conuenit officia patriæ rependere. Nam in eos qui parentes vexarunt, extant leges in vrbibus. Æquum verò est existimare patriam omnium communem esse matrem, & gratiam educationis referre, & legum ipsarum notitiæ. Cæterùm nemo visus est adeò patriæ immemor, vt alibi degens, eam neglexerit. At verò qui in peregrinis regionibus malè rem gerunt, assiduò infamant: patriam esse maximum bonorum. Et qui fœlices sunt, rémque in alijs omnibus bene gerunt, hoc sibi maximum deesse putant, quòd non in patria, sed in peregrina regione habitant: siquidem probrosa est patriæ absentia. Eos quoque qui per tempus quod peregrè egerunt, clari euaserunt, vel ob paratas opes, vel ob honoris gloriã, aut ob eruditionis testimonium, aut ob fortitudinis laudẽ, videre est omnes in patriam properare, tanquam apud alios meliores res suas præclaras ostentare non possint. Ac

τοσούτῳ μᾶλλον ἕκαστος σπεύδει λαβίδι τ̀ πατρίδος, ὅσῳπερ ἂν φαίνηται μείζόνων παρ' ἄλλοις ἠξιωμένος. πόθεινὴ μὲν οὖν καὶ νέοις πατρὶς. τοῖς δ' ἤδη γεγηρακόσιν, ὅσῳ πλέον τῦ φρονεῖν ἢ τοῖς νέοις μέτεστι, τοσούτῳ, καὶ πλείων ἐγγίνεται πόθος ὁ τῆς πατρίδος. ἕκαστος γοῦν τ̀ γεγηρακότων, καὶ σπεύδει, κ̀ ἔυχεται καταλῦσαι τ̀ βίον ἐπὶ τ̀ πατρίδος, ἵν' ὅθεν ἤρξατο βιῦν, ἐνταῦθα πάλιν, κ̀ τὸ σῶμα παρακαταθῆται τῇ ἀρεσμένῃ γῇ, κ̀ τ̀ πατέρων κοινωνὸν τάφων. δεινὸν γὰρ ἐκεῖσε δοκεῖ ξενίας ἁλίσκεσθ, κ̀ μ̀ θανάτου ἐν ἀλλοδαπῇ κεῖσθαι γῇ. ὅσον δ' τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς τὰς πατρίδας μέτεστι τοῖς ὡς ἀληθῶς γνησίοις πολίταις, μάθοι τις ἂν τ̀ αὐτοχθόνων. οἱ μὲν γὰρ ἐπήλυδες, κἂν θᾶττον νόσου, ῥᾳδίας ποιῦνται τὰς μεταναστάσεις, τὸ μ̀ τ̀ πατρίδος ὄνομα μήτε εἰδότες, μήτε φέρειν τες. ἡδύνονται δ' ἁπανταχῇ τ̀ ἐπιτηδείων εὐπορήσειν, μᾶλλον εὐδαιμονίας ταῖς τῆς γαστρὸς ἡδοναῖς πρέπουσι. οἷς δ' καὶ μήτηρ ἡ πατρὶς, ἀγαπῶσι τὸν γῆν, ἐφ' ἧς ἐγένοντο, καὶ ἐτράφησαν, κἂν ὀλίγῳ ἔχωσι, κἂν πρόχειραν, κ̀ λεπόμενο-

tanto quisque maiori studio patriam pertingere flagrat, quanto rebus maioribus dignus ab exteris est habitus. Itaque etiam iuuenibus patria est desiderabilis: ijs autem qui iam insenuerunt, quanto plus quàm iuuenes habent, prudentiæ, tanto etiam maius patriæ desiderium innascitur. Proinde senex quisque & nititur, & optat vitam in patria finire, vt vnde vitam exorsus est, hîc iterum & corpus in terra à qua nutritus est deponat, & paternorum sepulchrorum fiat particeps. Nam grauis vnicuique videtur peregrinitatis reatus, etiam post mortem in alieno solo iacenti. Porrò quanta beneuolentia prosequantur patriam qui reuera sunt legitimi ciues, ex indigenis facilè discas. Nam peregrini tanquam spurij, facilè solum vertunt, quippe quibus neq; notum est neque dilectum patriæ nomen: sed qui existimant fore sibi vbiq; rerum necessariarum copiam, fœlicitatem ventris voluptatibus metientes. Sed quibus patria est mater, solum diligunt, in quo nati sunt, & educati, quanquam modicum habeant, asperum, & infœcundũ

καὶ ἀπορῶσι τῆς γῆς ἐπαινέσαι
ἢ ἀρετὴν, τῶγε μὴν ἡ πατρίδος
οὐκ ἀπορήσουσιν ἐγκωμίων. ἀλλὰ καὶ ἴδωσιν ἑτέρους
στεμνωσομένους, πεδίοις ἀνειμένοις, καὶ λειμῶσι φυτοῖς παντοδαποῖς διειλημμένοις, ἢ αὐτοὶ τῶν ἡ πατρίδος ἐγκωμίων
οὐκ ἐπιλαθήσονται. ἢ ἢν ἱππο-
δρόμον ἀφορῶντες, καὶ κυνη-
γέσιον ἐπαινοῦσι. καὶ ἀπύδει τις
εἰς τὴν πατρίδα, κἂν νησιώτης
ᾖ, κἂν παρ' ἄλλοις εὐδαιμο-
νεῖν δύνηται, καὶ δεδεγμένου
ἀθανασίαν ὁ θεσσόμενος, θερ-
μοῦ ἢ ὑπὲρ τῆς πατρίδος τάφου. καὶ ὁ τῆς πατρίδος αὐτῷ
καπνὸς, λαμπρότερος ὀφθήσε-
ται τοῦ παρ' ἄλλοις πυρός. ὥστε
ἢ ἄρα τίμιον εἶναι δοκεῖ ὑπὲ
πάντων ἡ πατρὶς, ὡς καὶ τοὺς
παντοχοῦ νομοθέτας ἴδοι τις ἂν
ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασιν
ὡς χαλεπωτάτῳ ἐπιζημιώ-
σαντας τὴν φυγήν, τιμωρίαν. ἢ
ἄλλοι νομοθέται μὲν ὕστερον ἔχου-
σιν, οἱ ἢ πεπυσμένοι τὰς γραφὰς
ἑτέρως, ἀλλ' ἐν τοῖς
μάχαις τὸ μέγιστον ἐκ τῶν πα-
ραγγελμάτων τοῖς παραπεμ-
πομένοις, ὡς ὑπὲρ πατρίδος αὐτοῖς
ὁ πόλεμος. καὶ οὐδεὶς ὅστις αὖ
δειλὸς, παιᾶν ἢ καὶ τὸν δειλὸν

Et quanuis desit vnde soli
præstantiam laudent, non
saltem patriæ encomia de-
erunt. Sed quanuis alios vi-
deant gloriantes, agris inter-
quiescentibus, & pratis o-
mnigenarum plantarum de-
core distinctis, ipsi etiam pa-
triæ laudes obliuioni non
tradunt: sed equorum, iuue-
núm que altricem suspicien-
tes laudant: & reditum in
patriam maturat, etiam qui
insularis fuerit, tametsi apud
alios fœlix esse possit, & o-
blatam immortalitatem præ-
lato patriæ sepulchro re-
spuet. Et vel patriæ fumus
alieno igne videbitur ipsi
luculentior. Vsqueadeò igi-
tur res omnes pretio supe-
rare videtur patria, vt quis-
que videat passim legum
conditores maxima sce-
lera exilio tanquam grauis-
simam pœna mulctasse. Ne-
que legum conditores hac
sunt in sententia, in alia
exercituum præfecti: sed
qui ad prælium in acie stant,
hac exhortatione omnium
maxima excitantur, quòd
susceptum est pro patria
bellum. Neque quisquam
est, qui his auditis, ignauus
esse velit. Etenim eum qui
est meticulosus fortem red-
dit patriæ nomen.

ἀκούσας τούτου, κακὸς εἶναι
αὐδρεῖον, τὸ ἡ πατρίδος ὄνομα.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ. DE DIPSADIBVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio quædam est, cuiusmodi & superiores nonnulle sunt, qua studium suum erga auditores, sive quicunque illi tandem fuerit, quibuscum vel satus tum fuit, collatione ista cum Dipsadibus facta, declarat. Vt enim eos qui ab hoc genere serpentium percussi sunt, inexplebilis quædam sitis invadit, ita vt quo sunt plus potæ, plus æstuantur aquæ, vt ille ait: ita se quoque desiderio quodam insatiabili teneri ait: & quo frequentius apud illos sit, eo magis ac magis cupere. Porrò quod ad Dipsadis morsum & sitim istam lethalem attinet, habes consimilem fermè descriptionem, atque exemplum Anlis cuiusdam signiferi, in exercitu Catonis, qui eodem modo perijt, vt ille, de quo epigramma præsentium narrationis testatur, apud Lucanum lib. 10. nono, vbi & cæterorum serpentium genera, de quibus hic mentio fit, enumeratur, addita etiam fabula, cur Libya serpentibus ita abundet atque infesta sit.

ΤΗς Λιβύης τὰ νότια, ψάμμος ὀτὶ βαθεῖα, καὶ ἀνῦδρος διακεχαυμένη, ἔρημος ὅπη πολύ, ἀκριβῶς ἄκαρπος, πεδίνη ἅπασα, ἀ χλόην, ἀ πόαν, ἀ φυτόν, ἀ χ ὕδωρ ἔχουσα, ἀ εἴ τι ἄρα ἐν χοίλοις σωρευσηχὸς ὑετῶ ὀλίγου λείψανον, παχὺ καὶ τοῦτο, καὶ ἀνῳδὸς, ἀδὲ πάνυ διψῶντι ἀνθρώπῳ πότιμον. ἀοίκητος γοῦν ὅτι διὰ ταῦτα. ἀ πῶς γὰ ἂν οἰκοῖτο, ἀνήμερος ὤν, καὶ ξηρὸς, καὶ ἄφορος ὤν, καὶ πολλῷ τῷ αὐχμῷ πιεζόμενος, καὶ τὸ θάλπος αὐτὸ, καὶ ὁ ἀὴρ, κομιδῇ πυ-

AVstrale Libyæ latus, arena est profunda, & retorrida terra multis in locis deserta, planè infœcunda, plana tota, non gramen, non herbam, non plantam, non aquam habēs: sed ficubi in concauitatibus constiterint rari imbris reliquiæ, crassæ sunt hæ, & fœtidæ, nec homini sitibundo potabiles. Has igitur ob causas est inhabitabilis. Et quo tādē pacto inhabitari posset locus ita implacidus, siccus, sterilis, multóque squalore afflictus: cū ipse calor, & aër

ῥώδης, καὶ φλογερὸς ὢν; καὶ ἡ ψάμμος ὑπερζέουσα, παντελῶς ἄβατον τὴν χώραν ποιεῖ. Γαραμάντες μόνοι πρόσοικοί εἰσι τοῖς τόποις, ὑσκαλεῖς, καὶ κοῦφον ἔθνος, ἀγρῶται σκηνῖται, ἀπὸ θήρας τὰ πολλὰ ζῶντες, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐσβάλλουσι, θηρεύοντες ἀμφὶ βοπὰς τὰς χειμερινάς, μάλιστα ὅσαπερ τὸν θέρους τηρήσαντες, ὁπότε τὸ πλεῖστον τῆς καύματος ὀργιεῖν, καὶ ἡ ψάμμος τοπάζειν, καὶ ἀμηχανία βαθεῖα γίνοιτο. ἃ θήρα δέ ἐστιν, ὄνων τε τῶν ἀγρίων, καὶ στρουθῶν τῶν μεγάλων καμηλοπαρδάλεών τε καὶ ἐλεφάντων ἐνίοτε. ταῦτα γὰρ μόνα διαρκεῖ πρὸς τὸ δίψος, καὶ ἀνέχεται ὑπὸ πολλῆ παλαιπωρούμενα ὑπὸ πολλῷ, καὶ ὄξει τῷ ἁλίῳ. καὶ ὅμως οἱ Γαραμάντες ἐπειδὰν τὰ σπόρια καταπαλώσωσιν, ἅπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀπελαυνόουσιν εὐθὺς ὀπίσω, δεδιότες μὴ σφίσιν ἡ ψάμμος ἀναφλεγεῖσα, δύσβατος, καὶ ἄπορος γένηται. ἔνθα ὥσπερ ἐντὸς ἀρχαίων λαφθέντες, καὶ αὐτοὶ ἀπολωλότι μὴ τὴν ἄχθος. ἄφυκτα γάρ ἐστιν, ὑπὸ ἡλίου ἀναπαστὰς τὴν ἰκμάδα, καὶ ξέσῃ, ἀκμαιοτέραν τὴν ἀκτῖνα

nimium sit ardens & igneus? Præterea præferuida arena, prorsus inuiam regionem facit. Soli Garamantes ijs locis finitimi, gens leuis, & A frugalis, homines in tentorijs degentes, venatione vt plurimum viuentes, nonnũquam irrumpunt venantes circa solstitium hybernum, maximè vbi Deum pluisse B obseruarunt, quo tempore magna pars ardoris est extincta, & inadefacta arena, & quodammodo peruia reddita. Venãtur autem onagros, C magnos struthiones humi volantes, cum primis simias, & nonnunquam elephantos. Hæc enim animantia sola sitim perferunt, diúque immodici feruidíque solis molestias sustinent. Sed enim D Garamantes posteaquam commeatum cum quo venerant, consumpserunt, ilico reuertuntur, metuentes ne arena iterum incensa illis intercludat, aut difficiliorem reddat reditum: deinde sibi tanquam in reti cõprehẽsis, E vnà cum præda sit pereundũ: Nam effugere non datur, si sol humore subtracto, & regione celerrimè exsiccata, radijs ardẽtioribus emissis, tãquã humido, quod est ignis

τὰ μὴ ξηρανθέντα τὴν χώραν, ὑπερθερμοσβαλών, ἅτε πρὸς τὴν ποτίδα

παρεπιπνιμβόλιμον. βοφὴ γὰρ
αὕτη τῷ πυρί. καίτοι ταῦτα
πάντα ὀπόσα εἶπον, τὸ θάλ-
πος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μη-
δὲν ἔχειν ἐν τῇ γῇ λαβεῖν, ἧτ-
τον ὑμῖν δυσερῆ εἶναι δόξει τὰ
λεχθησόμενα, καὶ διὰ τοῦτο
φευκτέα πάντως ἡ χώρα σοι
ἔσται. ἑρπετὰ γὰρ ποικίλα, μεγέθει
τε μέγιστα, καὶ πλήθει πάμπολ-
λα, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτα, καὶ
τὸ ἰὸν ἄμαχα, σπένδεται τῷ
χιῷ. τὰ μὲν, ὑποβρύχια, φω-
λεύοντα ἐν μυχῷ τῆς ψάμμου.
τὰ δ', ἄνω σπολάζοντα, φύ-
σαλλοι, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι,
καὶ κεράσται, καὶ βιπρῆστεις, καὶ
ἀκοντίαι, καὶ ἀμφίσβαιναι, καὶ
δράκοντες, καὶ σκορπίων γένος
διπλοῦν. τὸ μὲν ἕτερον, σπληνίον
τι, καὶ πεζὸν, ἀβρωμαχον, καὶ
πολυσφόνδυλον. θάτερον δ',
ἐναέριον, καὶ πτηνόν. ὑμμόσπει-
ρον δ', οἷα ταῖς ἰκτῖσι, καὶ τίτ-
τηξι, καὶ νυκτερίσι τὰ πτερά.
τοιαῦτα ὄρνεα πολλὰ σπιπτό-
μενα, καὶ συνεσόμενον ἀφράζε-
τῳ Λιβύλῃ ἐκείνῃ. τὸ δὲ πάν-
των ἑρπετῶν δεινότατον, οὐκ
ἔστιν ὄφις ὁ πάνυ μέγας, ἐχίδνῃ ὅ-
μοιος, τὸ δῆγμα θάνατος, τὸ ἰὸν
παχὺς, ὀδυνᾷ μὲν ἀληκτον-

nutrimentum, aeuminatis efferuescat. Atqui quæcunque dixi, calor, sitis, solitudo, nihil habere quod ex terra capias, minùs grauia vobis esse videbuntur, quàm quod dicturus sum: atque ob id fugienda prorsus illa regio: quam reptilia varia, magnitudine ingentia, multitudine plurima, forma terribilia, & veneno inexpugnabilia depascuntur: alia quidem in imis arenæ latibulis demersa: alia in summo scatentia, scilicet physalli, aspides, viperæ, ceraſtæ, bupreſtes, iaculæ, amphisbenæ, dracones, & duplex scorpionum genus: vnum terrestre, pedibus ingrediens, permagnum, vertebris abundans: alterum verò aërium, & volatile, membraneis alis, quales sunt viueteris, cicadis, & vespertilionibus. Mulcæ huiusmodi volantes aues, inaccessam reddunt Libyam illam. Sed serpentum omnium quos arena nutrit, nocentissimus est dipsas, non admodum magnus, viperæ similis, violento morsu, veneno crasso, dolores statim inducens indesinentes. Etenim & incendit, & pu-

ἐπάγων ὀδύνας. ὀκνῶ δὲ πρὸς τὴν

τάπει, καὶ πίμπρᾶσθαι ποιεῖ. καὶ
βοῶσιν, ὥσπερ εἰ ἐν πυρὶ κεί-
μενοι. τὸ δὲ μάλιστα καταπονῦν,
καὶ καταβύχον αὐτοὺς, ἐκεῖνό
ἐστι, ὁμώνυμον πάθος τῷ ἑρ-
πετῷ. διψῶσι γὰρ οἱς ἐμβέβο-
λεν. καὶ τὸ παραδοξότατον,
ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσούτῳ
μᾶλλον ἐρίζονται τοῦ ποτοῦ. καὶ
ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτίν-
ται αὐτοῖς. οὐδὲ ἂν σβέσειας
ποτὲ τὸ δίψος, οὐδ' ἂν ὅλον τὸν
Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τὸν Ἴστρον ὅλον
ἐκπιεῖν παράσχῃς, ἀλλὰ προσ-
εκκαύσεις ἐπάρδων τῷ πόσει.
ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ κα-
τασβέννυσι, λέγουσιν ἰατροὶ
παῖδες ἐκείνῳ τῷ αἰτίαν εἶ-
ναι, παχὺν τὸν ἰὸν ὄντα, ἔπειτα
δυόμενον τῷ ποτῷ, ὀξυ-
κίνητον γίγνεσθαι, ὑγρότερον ὡς
τὸ εἰκὸς καθιστάμενον, καὶ ὁπ
πλεῖστον διαχεόμενον. ἐγὼ μὲν οὖν
οὐδένα τῶν πεπονθότα εἶδον.
μανθάνω θεοῖ, ἴδιόν τινα χολε-
ζοῖσμον αὐτοῖς. ἀλλ' οὖν
ἐπίβλω τὴν Λιβύης τοπαράπαν,
οὐ ποιῶν. ἐπίγραμμα δέ τι ἤκουσα, ὅ μοι τῶν ἑταίρων τις ἔλε-
γεν, αὐτοὺς ἐπὶ σήλης ἀπογεγραμέ-
νους, αὐδὲ ἐξ ὧν τινος ἀποθανόντος.
ὃς ἐν Λιβύης ἔφη, ἀπιὼν ἐς
Αἴγυπτον, παρὰ τὴν μεγάλην

trefacit, & ardere facit: & qui
icti fuerint, clamant ſicuti
qui in igni iacent. Sed quod
maximè affligit, & torquet,
illud eſt, quòd huic reptili
cognominem affectum pa-
tiuntur. Etenim inextincta
ſiti cruciantur: & quod ma-
ximè eſt mirum, quo plus
biberint, eo magis potum
expetunt: & multò plus ipſis
bibendi cupiditas intenditur. Nec ſitim vnquam ex-
tinxeris, tametſi totum Ni-
lum, Iſtrúm-ue potandum
præbueris, ſed morbum irri-
gando incendes magis: quē-
admodum ſiquis ignem o-
leo extinguere conetur. Di-
cunt medici illam eſſe cau-
ſam: quòd craſſum cùm ſit
venenum, quando poſtea
potu madeſcit, celeriter mo-
uetur, humidius, vt veriſimi-
le eſt, redditum, & latiſſimè
diffuſum. Ego equidem ne-
minem hoc affectu labo-ran-
tem vidi. Et faxint Dij ne
quenquam his cruciatibus
conflictantem videam. Et
rectè feci, quòd nuſquam
ingreſſus ſum Libyam. Ve-
rũ audiui epigramma, quod
amicorum aliquis ſe legiſſe
dicit in cippo viri hoc
modo perempti: qui ex
Libya, inquiebat, iter in
Ægyptum faciens, magnam ſyrtim præteribat:
σύρτιν ἐποιεῖτο τὴν πορείαν.

οὐ γὰρ εἶναι ἄλλως. ἔνθα δὴ τάφῳ ἐπιχεῖν, παρὰ τὴν πέτρα, ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσματι, καὶ σπήλαιον ἐφεστάναι, δηλοῦσαν τὸ ὀλέθρου τὸν τόπον. κεκολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῆ ἄνθρωπον μοῦ τινα, οἷον τὸν Ταντάλον γραφοῦσιν ἐν λίμνῃ ἑστῶτα, καὶ ἀρυόμενον τὸ ὕδατος, ὡς πίοι δῆθεν. τὸ θηρίον δ', ἢ δηλάδη ἐμπεφυκὸς αὐτῷ περιεσπειρᾶσθαι τῷ ποδὶ καί τινας γυναῖκας ὑδροφορούσας ἅμα πολλὰς καταχεῖν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ. πλησίον δ' ὡς κεῖσθαι οἷα τῶν ἐρυθρῶν ἐκείνων, οἷς ἔθος θηρᾶν τοὺς Γαραμαντας. γεγράφθαι δ' ἐπὶ τοῖς πίναξι, οὐ χείρων δ', καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Τοῖα παθὼν οἶμαι καὶ Ταντάλον αἰδοπος εἶε
Μησαμὰ κοιμίσαι δηναλέῳ ὀδύνῃσιν,
Καὶ Δαναΐδων κόρας τοῖον πίθον ἀκάματον πλῆσαι,
Αἰεὶ ἐπαντλούσας ὑδροφόρῳ καμάτῳ.

ἔτι καὶ ἄλλα ἔπη τέτταρα ὅσα περὶ τῶν ᾠῶν, καὶ ὡς ἀνακεκόμμενος αὐτὰ, ἐδήχθη. ἀλλ' οὐκ ἔτι μέμνημαι ἐκείνων. συλλέγουσι δ' ἄρα τὰ ᾠὰ, καὶ ἐπουδάκασι περὶ αὐτὰ οἱ περίοικοι, οὐχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ θέαν

neque enim alia est via. Hîc se ad littus in sepulchrum incidisse, propter ipsum fluxum, & cippum stare mortis modum declarantem. Sculptum enim in eo esse hominem quendam, qualem pingere solent Tantalum in palude stantem, & aquam haurientem, non aliter ac si biberet: bestiam autem nempe dipsada ipsi adhærentem, pedi esse implicatam: tum mulieres aquam ferentes simul multas aquam in ipsum effundere. Iuxta verò posita esse ova qualia struthionum illorum, quos dixi Garamantas venari. Est autem adscriptum epigrãma, quod referre non erit alienum.

Talia passus erat vir quoque Tantalus atro.
Qui nullo potuit fonte levare sitim:
Tale nec è Danaonstas implere puellas,
Assiduus vndâ vas portifer coer.

Sunt præterea quatuor alij versus de ouis, & vt ea tollens, morsus est: sed excidêrunt mihi. Itaque oua colligunt, eáque magno studio curant vicini, non tantùm edendi gratia: sed illis euacua-

χῶντας κεγχώσαντες, καὶ σκήπ-
ματα ποιοῦνται ἀπ' αὐτῶν. οὐ
δὲ ἔχουσι κεραμεύειν διὰ τὸ
ψάμμον εἶναι τὴν γῆν. εἰ δὲ καὶ
μεγάλα εὑρεθείη, καὶ πῶλοι γί-
γνοιντο δύο ἐκ τῶν ὠῶν ἑκάστου. τὸ
γὰρ ἡμίτομον ἑκάτερον ἀποχρῶν τῇ κεφαλῇ, πῶλός ἐστιν. ἐκ-
κεῖ τοίνυν λοχῶσιν αἱ δίψάδες
περὶ τὰ ὠά. καὶ ἐπειδὰν προσ-
στάθῃ ὁ ἄνθρωπος, ὀκνοῦσι μὲν ὀρύττεσθαι, δάκνουσι δὲ καρ-
διωγμόν. ὁδὲ, πάσχει ἀνήνυτα
τὰ μικρὸν ἔμπροσθεν εἰρημέ-
να, πίνων ἀεὶ, καὶ μᾶλλον δι-
ψῶν, καὶ πιμπλάμενος οὐδέπο-
τε. ταῦτα μὲν Διὰ Φειδίᾳ Νί-
κανδρον δὲ πειρᾶσθαι φιλοπρο-
μόνως διεξελθόντα, ἵνα ὅπως ὑ-
μεῖς μάθοιτε ὡς ἂν ἀμείνως γε-
νοίμην σοί, φύσεις τε λιβυκῶν
ἑρπετῶν εἰδέναι. ἰατρῶν δὲ οὐ
μᾶλλον ὁ ἔπαιτος εἴη, οἷς ἀνάγ-
κη εἰδέναι ταῦτα, ὡς καὶ ἀμύ-
νασθαι αὐτὰ μὴ τὴν τύχης ἔ-
χειν. ἀλλά μοι δοκᾶ, καὶ πρὸς
Φειδίου μὴ δυσχεράναντε τὴν εἰ-
κόνα θηρίῳ ὅσαν, ὅμοιόν τι
καὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς,
οἵαν ἐκεῖνοι πόθοισι πρὸς τὸ πο-
τὸν εἰ δυνηθέντες ἰσχὺν τὴν δίψα-
δος. ὅσῳ δ' ἂν ἐπὶ πλέον παύσω ἐς ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον
ἐρέσμαι τὸ πρᾶγμα τοῦ, καὶ τὸ δίψος ἄσχετον ἐνεγκεῖν μοι

tis vt vasis vtuntur, & ex ijs
pocula faciunt. Neque e-
nim, quia arenosa est terra,
figulinam exercere pos-
sunt. Magnis autem in-
uentis, duo pilei fiunt ex
singulis ouis. Alterutra
enim dimidia pars capiti
sufficiens, est pileus. Ibi
ergo ad oua dipsades sunt
in insidijs: & quum ac-
cesserit homo, ex arena
prorepentes, infœlicem
mordent. Atque illi acci-
dunt quæ paulò antè dixi,
semper bibenti, magisque
sitienti, neque se vnquam
implenti. Hæc per Iouem
non differui tanquam æ-
mulus Nicandri: neque
vt intelligatis me non ne-
gligere notitiam naturæ
Libycorum reptilium. Me-
dicorum enim magis ista
laus est, quibus hæc scire
necesse est, vt aduersus
ea ex arte opitulari pos-
sint. At mihi videor, ac
per Phidiam, ne hanc ima-
ginem ferinam iniquo a-
nimo feratis, eodem mo-
do erga vos affici, quo
in potum qui à dipsade
morsi sunt. Nam quo
crebriùs ad vos ito, eo
magis itare cupio, & sitis intolerabili incendor,

οὐ γὰρ εἶναι ἄλλως. ἔνθα δὴ τάφῳ ἐντυχεῖν, παρὰ τὴν ῥίζαν, ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσματι, καὶ σήλλιον ἐστάναι, δηλοῦσαν τὸ ὀλέθρου τὸ βάθος. κεκολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῆ ἄνθρωπόν μοί που, οἷον τὸν Ταντάλον γράφουσιν ἐν λίμνῃ ἑστῶτα, καὶ ἀφυσῶντα τὸ ὕδατος, ὡς ποτὲ δόξειεν. τὸ δὲ εἰκὸς ἦν, τὴν δηλάδα ἐμπεφυκὸς αὐτῷ περιεστηριγμένῃ τῷ ποδὶ καί πως γυναῖκας ὑδροφορούσας ἅμα πολλὰς καταχεῖν τὸ ὕδωρ αὐτᾶ. πλησίον δὲ ὡς κεῖσθαι εἶα τῶν τροῦδῶν ἐκείνων, οὓς ἔφην θηρᾶν τὸν Γαράμαντας. γεγράφθαι δὲ καὶ τοὺς πόχαμμα, οὐ χείρονα δέ, καὶ αὐτὰ ἐπιπίν,

Τοῖα παθὼν τ' ὄϊμαι καὶ Ταντάλον αἰδοπος ἦεν
Μυθήσασθαι κοιμήσασ' ἀλαλήμενον ὁδοῖσιν,
Καὶ Δαναοῖο κόρας τοῖον πόθον ἐκ ἀνάπλησαι,
Αἰὲν ἐπαντλούσας ὑδροφόρῳ χαμάτῳ.

ἔπι καὶ ἄλλα ἔπη τέτταρά ἐστι περὶ τῶν ὀΐων, καὶ ὡς ἀνιερεύμενος αὐτὰ, ἐδήχθη. ἀλλ' οὐκ ἔτι μέμνημαι ἐκείνων. συλλέγουσι δὲ ἅρα τὰ ὠὰ, καὶ ἐπουδάζουσι περὶ αὐτὰ οἱ πελειάδες, οὐχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ σίτου

neque enim alia est via. Hîc se ad littus in sepulchrum incidisse, propter ipsum fluxum, & cippum stare mortis modum declarantem. Sculptum enim in eo esse hominem quendam, qualem pingere solent Tantalum in palude stantem, & aquam haurientem, non aliter ac si biberet: bestiam autem nempe dipsada ipsi adhærentem, pedi esse implicatam: tum mulieres aquam ferentes simul multas aquam in ipsum effundere. Iuxta verò posita esse ova qualia struthionum illorum, quos dixi Garamantas venari. Est autem adscriptum epigrāma, quod referre non erit alienum.

Talia passus erat vitæ quoque Tantalus atro.
Qui nullo potuit fonte levare sitim:
Tale nec è Danaonatas implere puellas,
Assidua vndè vas plenum ferat.

Sunt præterea quatuor alii versus de ouis, & vt ea colligens, morsus est: sed exciderunt mihi. Itaque ova colligunt, eáque magno studio curant vicini, non tantùm edendi gratia: sed illis enacua-

χῶνται κεγχώσαντες, καὶ ὀκπώ-
ματα ποιοῦνται ἀπ' αὐτῶν. οὐ
δὲ ἔχουσι κεραμεύειν διὰ τὸ
ἄμμον εἶναι τὴν γῆν. εἰ δὲ καὶ
μεγάλα εὑρεθείη, καὶ πῖλοι γί-
νοιντο· δύο ἐκ τῆς οὐᾶς ἑκάτερον. τὸ
γὰρ ἡμίτομον ἑκάτερον ἀπο-
χῶν τῇ κεφαλῇ, πῖλός ἐστιν. ἔ-
νθα τοίνυν λοχῶσιν αἱ διψάδες
περὶ τὰ ὠά. καὶ ἐπειδὰν προσ-
ελθῇ ὁ ἄνθρωπος, ἐκ τῆς ψάμ-
μου ἐξορύττονται, δάκνουσι τὰ κα-
κοδαίμονα. ὁδὲ, πάντα ἐκεῖνα
τὰ μικρὰν ἔμπροσθεν εἰρημέ-
να, πίνων ἀεὶ, καὶ μᾶλλον δι-
ψῶν, καὶ πιμπλάμενος οὐδέπο-
τε. ταῦτα μὲν Διὶ πρὸς Νί-
κανδρον τὸν ποιητὴν φιλοπρά-
γμονος διεξῆλθον, ἵνα ὅπως ὑ-
μεῖς μάθοιτε ὡς ἂν ἀμείλες χε-
νήνται μοι, φύσεις τε λιβυκῶν
ἑρπετῶν εἰδέναι. ἰαζῶν γὰρ ἂν
μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς ἀνάγ-
κη εἰδέναι ταῦτα, ὡς καὶ ἀμύ-
νασθαι αὐτὰ μὴ τὸ τύχης ἔ-
χειν. ἀλλά μοι δοκᾶ, καὶ πρὸς
Φειδίου μὴ δυσχεράντως τὴν εἰ-
κόνα θηρίων ἔσαν, ὅμοιόν τι
καὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς,
ὅταν ἐκεῖνοι πάροισι πρὸς τὸ πο-
τὸν εἰ δηλέοντες· νῦν δὲ δίψ-
δος. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐπὶ πλέον πατέω ἐς ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον
ὀρέγομαι τοῦ πρόσω, καὶ τὸ δίψος ἀσχέτως ἐπεκκαίεται μοι.

tis vt vasis vtuntur, & ex ijs pocula faciunt. Neque enim, quia arenosa est terra, figulinam exercere possunt. Magnis autem inuentis, duo pilei fiunt ex singulis ouis. Alterutra enim dimidia pars capiti sufficiens, est pileus. Ibi ergo ad oua dipsades sunt in insidijs: & quum accesserit homo, ex arena prorepentes, infœlicem mordent. Atque illi accidunt quæ paulò antè dixi, semper bibenti, magisque sitienti, neque se vnquam implenti. Hæc per Iouem non differui tanquam æmulus Nicandri: neque vt intelligatis me non negligere notitiam naturæ Libycorum reptilium. Medicorum enim magis ista laus est, quibus hæc scire necesse est, vt aduersus ea ex arte opitulari possint. At mihi videor, ac per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici, quo in potum qui à dipsade morsi sunt. Nam quo crebriùs ad vos ito, eo magis itare cupio, & siti intolerabili incendor,

κἀγὼ ἔοικα οὐδ' ἐμπλήσεσθαι ποτε τοῦ τοιούτου ποτοῦ. καὶ μάλα εἰκότως. ποῦ γὰρ ἄν ἔτι διειδεῖ ἅμα, καὶ καθαρῷ ὕδατι ἐντυχοιμι; ὥστε σύγγνωτε, εἰ ἀληθεῖς καὶ αὐτὸς ἅμα ψυχὴ ὑπὸ τούτου, καὶ ὑγιεινοτάτῳ τῷ δήγματι, ἐμφορᾶμαι χαυδὸν, ὑποδεὶς τῷ χρυσῷ τὴν κεφαλήν. εἰη μόνον μὴ ἐπιλείπειν τὰ παρ' ὑμῶν ἐπιῤῥέοντα, μὴ δ' ἀπολιπεῖν τὸν ἀοιδοῦν τὴν ἀκρασίας, κεχηνότα, ἔτι καὶ διψῶντα καταλιπεῖν, ὡς δίψοις γε ἕνεκα τοῦ μοῦ πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν ἂν ἐκώλυε πίνειν ἀεί. καὶ γὰρ τὸν σοφὸν Πλάτωνα, κόρος οὐδεὶς τῶν καλῶν.

mihique videor huiusmodi potu nunquam expleri posse. Idque iure optimo. Vbi enim adeò limpidam puramque aquam consequerer? Quare ignoscite, si & ipse animo ictus hoc morsu iucundissimo & saluberrimo, abundè me ingurgito, capite scaturigini supposito. Contingat tantùm vt non deficiant quæ à vobis influunt: & non effuso audiendi studio, hiantem, & sitientem relinquatis. Nam quod ad meam erga vos sitim attinet, nihil prohibebit quominus semper bibam siquidem iuxta sapientis Platonis sententiam, Rerum pulchrarum nulla est satietas.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ Ἡσίοδον.

DISSERTATIO cum Hesiodo.

Argvmentvm.

Cauillatio quadam poëtarum est, qua Hesiodum vanitatis atque mendacij coarguit, quòd cum iactauerit, se à Musis accepisse munus hoc, vt carmine celebraret & praterita, & quæ futura essent, nihil de futuris, quod quidem extet, vaticinatus fuerit, siue hoc inuidia quadam fecerit, communicare nolens alijs, quæ ipse accepisset, siue vanitate aliqua, qua, cùm nihil tale à Musis didicisset, ad vulgus tamen huiusce modi de se iactarit. Ad hanc accusationem fingitur postea Hesiodus respondere, ac tueri se se: cuius rationes postea confutantur. Huius cauillationis occasio petita est ex Theogonia principio, vbi laurum à Musis se accepisse poëta fabulatur.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ.

Ἀλλὰ ποιητὴν μὲν ἐγὼ ἀκούω σε ἄριστον εἶναι Ἡσιόδου, καὶ τοῦτο παρὰ μουσῶν λαβεῖν φασὶ τῆς δάφνης, αὐτός τε δεικνύεις ἐν οἷς ποιεῖς. ἔστιν οὖν, ἃ σεμνὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν οὕτως ἔχειν. ἐκεῖνο δὲ ἀπορῆσαι ἄξιον, τί δήποτε περὶ τῶν θεῶν οὕτω σαυτοῦ, ὡς διὰ τοῦτο λάβοις τὴν διασέσιον ἐκείνην ᾠδὴν παρὰ τῶν θεῶν, ὅπως κλείοις καὶ ὑμνοίης τὰ παρελθόντα, καὶ θεσπίζοις τὰ ἐσόμενα, θάτερον μὲν καὶ πάνυ ἐντελῶς ἐξεπίστω, θεῶν τε γενέσεις διηκριβωκώς, ἀρχήν τε τῶν ἁπάντων ἐκείνων, χάος, καὶ γῆν, καὶ οὐρανόν, καὶ ἔρωτος. ὅτι δὲ γεωργικῶν ἀρετὰς, καὶ παραινέσεις χωρογραφίας, καὶ ὅσα περὶ πλειάδων, καὶ ὅσα περὶ χαροπῶν ἐρόπου, καὶ ἀμύντου, καὶ ἄλκης, καὶ ὅλως, τί ἀλλοῖον ἀπάντων. θάτερον δὲ καὶ ὀκνηρότερον ἴσως τῷ ἔργῳ παραπλήσιον, καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον ἐοικὸς, λέγω δὲ τὴν τῶν μελλόντων προαγόρευσιν, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἐξαπέφηνας,

LVCIANVS.

Tpoëtam præstantissimum esse te Hesiode, & hoc à Musis tum lauro accepisse, in ijs quæ edidisti, ipsemet ostendis: sunt enim diuina & grauia omnia, nósque ita se habere credimus. Illud tamen non absre quæsiuerim, quorsum de te proloquutus, quasi propter hoc diuinum illũ cantum à Deabus acceperis, vt celebrares & caneres præterita, & prædiceres futura: alterum quidem omnino perfectè expressisti, Deorum genealogiam recensendo, etiam vsque ad primos illos, nempe chaos, terram, cœlum, & amorem: præterea mulierum virtutes, tum rei rusticæ præcepta: quæcunque ad Pleiadas, ad arandi metendi, nauigandi, deniq; aliorum omnium tempora pertinent. Alterum verò, quod cùm humanæ vitæ futurum erat vtilius, tum Deorum donis multò conuenientius, futurorum dico prædictionem, ne omnino quidem attigisti:

ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο παῖ, λήθῃ παρέδωκας, ἁβρομοῦ τ' ποιήσεως ἢ τ' Καλχαντα, ἢ τ' Τήλεφον, ἢ τ' Πολυΐδου, ἢ τὴν Φινέα μιμησάμενος. οἱ μὲν γὰρ παρὰ μουσῶν τούτου τυχόντες, ὅμως προεμάντευον, καὶ ὅτι ὤκνουν χρᾶν τοῖς δεομένοις. ὥστε ἀνάγκη σοι τῶν τριῶν τούτων αἰτιῶν, μιᾷ γε πάντως ἐνέχεσθαι. ἢ γὰρ ἐψεύσω εἰ καὶ πικρὸν εἰπεῖν, οὐχ ὡς ὑποχρώμενοι σοι τῶν μουσῶν ἢ τὰ μέλλοντα προλέγειν δυνάσθαι, ἢ αἱ μὲν, ἔδοσαν ὥσπερ ὑπέσχοντο, σὺ δ' ὑπὸ φθόνου ἀποκεύπτεις, καὶ ὑπὸ κολπου φυλάττεις πλὴν δωρεᾶν, οὐ μεταδίδεις αὐτῆς τοῖς δεομένοις. ἢ γέγραπταί μοί σοι καὶ τὰ τοιαῦτα πολλὰ, ἃ δέ πω ἢ αὐτὰ τῷ βίῳ παρέδωκας, ἃ οἶδα εἰς ὃν καιρόν τινα ἄλλον ταμιευόμενος πλὴν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν γὰρ οὐδὲ τολμήσαιμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς αἱ μοῦσαί σοι παρέξειν ὑποχρώμεναι, τὸ μέν, ἔδοσαν. ἐκ ἡμισείας δ' ἀνεκαλέσαντο πλὴν ὑποσχεῖν λέγω δ' ἢ τ' μέλλοντων γνῶσιν. καὶ ταῦτα, προτέραν αὐτὴν ἐν τῷ ἔπει ὑποθεμένου. τίνα δ' ἂν παρὰ τίνος ἄλλου Ἡσίοδε, ἢ παρ' αὐτῶν σῶν

sed partem hanc omnem obliuioni tradidisti, nullo modo tua poëſi aut Calchanta, aut Telephum, aut Polyidum, aut Phineã imitatus: qui tametſi hoc à muſis non acceperant, futura tamen prædicebant, nec eos rogantibus reſpondere pigebat. Itaque neceſſe eſt te harum trium culparum vna eſſe implicitum. Aut enim mentitus es, quanquam hoc dicto acerbum, Muſas tibi fuiſſe pollicitas fore vt futura poſſes prædicere: aut illæ promiſſis ſteterunt: at tu præ inuidia celas, & in ſinu ſeruas munus, ne illius egentes participes facias: aut multa quidem iſtiuſmodi ſcripſiſti, nondum tamen in lucem edidiſti: haud ſcio quodnam aliud in tempus eorum vſum reſeruans. Neque enim illud auſim dicere, Muſas cùm duo ſe tibi præſtituras promiſerint, vnum quidem dediſſe, dimidium autem promiſſionis reuocaſſe: dico autem futurorum notitiam: idque cùm ipſam priorem in carmine promiſiſſent. Hæc igitur Heſiode, à quonam alio quàm à te hæc perdiſcamus? Decet enim,

μάθοι τίς ἄν; πρέπει γὰρ αἰ,

ὥσπερ οἱ θεοὶ δοτῆρες ἐάων εἰσὶν, ὅπως ἂν καὶ ὑμῖν τοῖς φίλοις, καὶ μαθηταῖς αὐτῶν, μὴ πάσης ἀληθείας ἀκηκοέναι πρὸς ὑμᾶς ἔστε, καὶ λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας. Ησ. ἐνλῶ μάλ' μοι ὦ θέλπτερ, φάσθαι ἀπόκεισιν ἀποκρίνεσθαί σοι πρὸς ἅπαντα, ὅτι μήτ' ἐμόν ἐστι τῶν ἐρριψῳδημένων ὑπ' ἐμοῦ, ἴσμεν ἐμὸν, ἀλλὰ τῶν Μουσῶν. καὶ ἐκέλευόν σε παρ' ἐκείνων τὸν λογισμὸν τῶν τε εἰρημένων, καὶ τῶν παραλελειμμένων ἀπαιτεῖν. ἐγὼ δ' οὐδ' μάλ' ὧν ἰδίᾳ ἀπιστάμαν, λέγω δ' τὸ νέμειν, καὶ ποιμαίνειν, καὶ ἀγελαύειν, καὶ βδάλλειν, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσα ποιμένων ἔργα, καὶ μαθήματα, δίκαιος αὖ εἶμι ἀπολογεῖσθαι. αἱ θεαὶ δ', ταῖς αὐτῶν δωρεαῖς οἷς τε ἂν ἐθέλωσι, καὶ ἐφ' ὅσον ἂν δύνωνται καλῶς ἔχειν, μεταδιδόασιν. ὅμως δ', ἂν ἀπορήσω πρὸς σὲ καὶ ποιητικῆς ἀσυλλογίας. οὐ γὰρ οἶμαι χρὴ παρὰ τῶν ποιητῶν ἐς τὸ λεπτότατον ἀκριβολογουμένους, ἀπαιτεῖν καθ' ἓν συλλαβὴν ἑκάστην ἀντελλὴ πάντως τὰ εἰρημένα, κἂν εἴ τι ἐν τῷ τῆ ποιήσεως δρόμῳ παραῤῥυὲν λάθῃ, μικρὸν τοῦτο ἀξιοῦν, ἀλλ'

quemadmodum Dij sunt largitores bonorum, ita & vos qui ipsorum estis amici & discipuli, ea quæ scitis quàm verissimè exponere, & dubia nobis soluere. *Hesiodus.* Tibi vir optime, ad omnia facilè possum respondere: nempe eorum quæ cecini, nihil mihi esse proprium, sed Musis: à quibus æquum erat vt dictorum & omissorum rationem postulares. Ego verò super ijs quæ priuatim scio, pascendi inquam, & regendi pecora, à stabulis abigendi, & mulgendi ratione: & siqua sunt alia pastorum opera, & officia, respondere possem. At Deæ sua munera quibus voluerint, & quandiu id rectè se habere putarint, præstare consueuerunt. Non tamen erga te mihi deerit poëtica vrbanitas. Neque enim vtique minutissima quæque perquirendo, à poëtis exigendum est, vt perfectè omnino ad vnamquamque syllabam ipsorum dicta respondeant: & siquid in poëticos cursu per imprudentiam elabatur, id acerbè examinandum: sed sciendum nos &

εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς, καὶ τῶ

μέζων ἕνεκα, καὶ τ' εὐφωνίας,
ἐπεμβάλλομεν. τὰ δ', καὶ τὸ
ὅπως αὐτὸ πολλάκις λεῖα ὄντα,
οὐκ οἶδ' ὅπως παρεδέξατο.
σὺ δ', τὸ μέγιστον ὧν ἔχομεν ἀ-
γαθῶν, ἀφαιρῇ ἡμᾶς. λέγω δὲ τὴν
ἐλευθερίαν, καὶ τὴν ἐν τῷ ποιεῖν ἐξουσίαν. καὶ τὰ μὲν ἄλλα,
οὐκ ὀξὺς ὅσα τῆς ποιήσεως
καλά. σκινδαλάμους δ', καὶ ἀ- B
κανθας πινὰς ἐκλέγεις, καὶ λα-
βὰς τῇ συκοφαντίᾳ ζητεῖς. ἀλλ'
οὐ μόνος ταῦτα σὺ, οὐδὲ κατ'
ἐμὲ μόνου, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ ἄλ-
λοι τὰ τῶν ὁμοτέχνου τῶν ἐμοῦ C
Ὁμήρου κατακνίζουσι, λεπτὰ ἅτε
κωμῳδῇ, καὶ μάλιστα μικρὰ
ἅπαντα ἐξιόντες. ἐγὼ δὲ καὶ ὁμό-
σαι χωρὶς τῆς αἰτίας τῶν ὀφ-
θοτάτων ἀπολογίαν ἀπολογή-
σασθαι, ἀναγνῶθι σὺ οὗτος τὰ
ἔργα μου, καὶ τὰς ἡμέρας. εἰσὶ D
γὰρ ὅσα ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ, μαντικῶς ἅμα, καὶ προφητικῶς προτετέλεσταί μοι,
τὰς ἀποβάσεις προδηλοῦντα
τῶν γε ὀρθῶς, καὶ κατ' ἀμεινον προαπομνύων, καὶ τῶν παραλελειμμένων τὰς ζημίας. καὶ
τὸ, οἵστις δ' ἐν φορμῷ, πάνυ σοι
δὲ σε θηήσονται, καὶ πάλιν
ὅσα ἀγαθὰ πείσεται τοῖς ὀρ-
θῶς γεωργοῦσι, κεκριμωτάτῃ

metri, & soni concinni causa multa interserere: alia verò plana cùm sint, carmen ipsum nescio quomodo sæpe recipere. At tu nostrorum bonorum maximo nos priuas: nempe libertate & fingendi licentia. Atque alia quidem poëseos ornamenta quàm multa sint non vides, verùm minutias quasdam & spinas excerpis, & aristas sycophantiæ quæris. At hæc non solus neque in me solum, sed multi etiam alij artis eiusdē professoris Homeri scripta incessunt, admodum tenuia, ac potissimùm minutula quæque persequentes. Porrò si confertis manibus oportet me rectissimam accusationis defensionem afferre, heus tu, Opera mea & dies lege. Cognoscis enim quę in eo poëmate vaticinandi pariter, & diuinandi facultate prædixi, quum præsignificaui successus eorum quæ rectè & tempestiuè fierent, & damna eorum quæ omitterentur, Et hoc *Corbe feres, parcum mirandus, in horrea fruges.* Et rursus quæ bona consequentur qui agros rectè colunt: vtilissima vitæ humanæ putetur ars vaticinandi.

ἐν τῷ εἶναι μαντικὴν νομίζεται.

Αυ. τοῦτο μὲν οὖν ὦ θαυμασὲ Ησίοδε, καὶ πάνυ ποιμενικὸν εἰρηταί σοι, καὶ ἐπαληθεύειν ἔοικας τὴν τῶν μουσῶν ὑπόνοιαν, αὐτὸς οὐδὲ ἀπολογεῖσθαι ὑπὲρ τῶν ἐπῶν δυνάμενος. ἡμεῖς δ', οὐ ταύτην τὴν μαντικὴν παρὰ σοῦ, καὶ τῶν μουσῶν περιεμείναμεν. ἐπεὶ τἄλλα τοιαῦτα, πολὺ μαντικώτεροί ὑμῶν οἱ γεωργοὶ, καὶ ἄριστα μαντευσαίατ' ἂν ἡμῖν περὶ αὐτῶν, ὅπου ὕσεται μὲν τὸ θέρος, εὐθαλῆ ἔσται τὰ δρέμματα. ὧν δ' αὐχμὸς ἐπιλάβῃ, καὶ δίψωσιν αἱ ἄρουραι, οὐδεμίᾳ μηχανὴ μὴ οὐχὶ λιμὸν ἑπακολουθῆσαι τῷ δίψει αὐτῶν. καὶ ὅτι οὐ μεσούντος θέρους, χὴν ἀρούῃ. ἢν ἴδῃς ἄν τι ὄφελος γήινοιτο, εἰκῇ σκεδασθέντων τῶν σπερμάτων, οὐδὲ ἁμᾶν χλωρὸν ἔτι τὸ ἄχυρον, ἢ κενὸν εὑρεθήσεσθαι τὸν καρπόν. οὐ μὴν οὐδὲ σκεῖνο μαντείας δεῖται, ὡς ὧν μὴ καλύψῃς τὰ σπέρματα, καὶ θηρσὶ πτηνῶν μακέλλιον ἔχων ἐπιφοιτήσῃ τῆς γῆς αὐτοῖς, καταπτήσονται τὰ ὄρνεα, καὶ ἀφανισθεῖται τὴν ἅπασαν τοῦ θέρους ἐλπίδα. τὰ γὰρ τοιαῦτα, παραινέσεις μὲν, καὶ νουθετήσεις λέγων, ἂν αὖ

Luc. Enimuero hoc, admirande Hesiode, pastorale est quod dixisti, verúmque reddere videris Musarũ afflatũ, quum non possis ipse tuorum carminum defensionem suscipere. Nos autem huiusmodi diuinationem à te, & Musis non expectabamus: siquidem talia, vaticinandi multò quàm vos peritiores agricolæ, etiam de illis optimè nobis vaticinarentur, nempe si pluat Deus, fore, vt manipuli vberes proueniant: sed si squalor agros occuparit, & arua sitiant: fieri non posse quin eorum siccitatem fames sequatur. Tum etiam agros æstate colendos non esse, quòd nulla hinc vtilitas percipieretur, effusis temerè seminibus: neque demetendas virides adhuc aristas, alioqui fructum inanem inuentum iri. Sed neque illud eget vaticinio, quòd nisi semina operias, & ligonem tenens famulus terram ipsis injiciat, auiculæ aduolabunt, omnémque messis spem intercipient. Etenim non aberrabit à vero, qui dixerit hæc esse agricolarum præcepta & documenta: sed à diuinatione

πε ἁμαρτάνοι. μαντικῆς δ',

πάμπολυ ἀποδεῖν μοι δοκεῖ,
ἧς τὸ ἔργον, τὰ ἄδηλα, καὶ οὐ-
δαμοῦ ἐναργῶς φανερὰ προγ-
νώσκειν. ὥστε τὸ τῷ Μίνωϊ
προειπεῖν, ὅτι ἐν τῷ τοῦ μέλι- A
τος πίθῳ ὁ παῖς ὀφυάπτῳ ἀπο-
πνιγόμενος, καὶ τὸ τοῖς Ἀχαιοῖς
προμηνύσαι τὴν Ἀπόλλωνος ὀρ-
γὴν καὶ αἰτίαν, καὶ τῷ δεκάτῳ ἔ-
τει ἁλῶσεσθαι τὸ Ἴλιον. ταῦτα B
γὰρ ἡ μαντικὴ, ἐπεὶ καὶ τὰ τοιαῦ-
τα εἴ τις αὐτὴν ἀναπείσειεν, ἐκ ἂν
ψεύσοιτο κἀμὲ μαντιν λέγων.
προρρῶ γὰρ, καὶ προθεσπίζω, καὶ
ἄνευ Κασταλίας, καὶ δάφνης, καὶ C
τρίποδος δελφικοῦ, ὅτι αὖ γυ-
μνὸς τὸ χρύος πεινοσῇ τις, ὑ-
φοντος προσέτι, καὶ καλαζῶντος
τοῦ θεοῦ, πάλαιος ὢν μικρὸς ἐμ-
πεσεῖται τῷ τοιούτῳ. καὶ τὸ ἔτι
γε τούτου μαντικώτερον, ὅτι καὶ D
δέρμιν μοι ταῦτα ὡς τὸ εἰκὸς
ἐπιχυήσεται, καὶ ἄλλα πολλὰ
τοιαῦτα. ὧν γελοῖον ἂν εἴη με-
μνῆσθαι. ὥστε τὰς μὲ τοιαύτας ἀ-
πολογίας, καὶ μαντείας, ἄφες. ἐ-
κεῖνο δέ, ὃ εἰρηκὰς ἐν ἀρχῇ, ἴσως
παρὰ δέχεσθαι ἄξιον, ὡς οὐδὲν
ἥδεις τῶν λεγομένων, ἀλλά τις
ἔμπνοια δαιμόνιος ἐνεποίει σοι
τὰ μέλλα, καὶ πάνυ οὐδὲ ἐκεῖνα
βέβαιος οὖσα. καὶ γὰρ ἂν τὰ μὲν,
ἐπιτελεῖ τῶν ὑποσχομένων, τάδε

procul abesse mihi videntur,
cuius opus est, obscura, &
nullibi vspiam aperta præ-
cognoscere, vt Minoi prædi-
cere futurum vt filius eius
in mellis dolio suffocetur, &
Apollinis iræ causam Achi-
uis præsignificare, futurúm-
que anno decimo Ilij excidium. Hęc ars diuinādi præ-
stat: quæ siquis illi adscripse-
rit, neque me vatem dixerit
quum prædicā, & diuinabo,
etiam absque aqua Castalia,
lauro, & Delphico tripode,
eum qui obambulauerit nu-
dus hyeme, pluente quoque
& grandinante Deo febri algi-
da non leui correptum iri.
Quódque maioris est perí-
tiæ vaticinandi quàm hoc,
etiam calorem post hæc, vt
verisimile, sequuturum: alia-
que id genus multa, quo-
rum meminisse esset ridicu-
lum. Quare apologias eiusmodi, & vaticinia missa facito. Æquum verò fuerit,
fortasse, quod initio dixisti,
admittere: quòd nihil eorum
quæ abs te dicebantur nos-
ses, sed diuinus quispiam af-
flatus metra tibi suggereret,
atque is non admodum firmus: quippe qui non eorum
quæ promisisset partem per-
ficeret, partem imperfectam
relinqueret.

ἀτελῆ ἀπολίμπανεν.

ΠΛΟΙΟΝ, Η ΕΥΧΑΙ. NAVIGIVM, SEV VOTA.

ARGVMENTVM.

Irridet hoc dialogo Lucianus cupiditates, & stulta hominum vota, vt qui in ijs rebus plerunque felicitatem ponant, eaque sibi expetant, quæ si ipsis cõtingant, plurimum & molestia & periculorũ quoque interim habituri sint. Ita enim fingitur hic Adimantus primò, diuitias, post hunc Samippus potentiam & imperium, postremum autem Timolaus voluptates, & quicquid mundo plausibile videtur, optare. Quorum omnium vota Lucianus ita confutat, vt ostendat quidquid potius quàm felicitatem in his rebus positam esse.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Τι ἐγὼ λεγον ὅτι δαπον τὸν γύπας ἕωλος νεκρὸς ἐν φανερῷ κείμενος, ἢ διαμάτι τ παρ-δέξων Τιμόλαον διαλάδοι, κἂν εἰς Κόρινθον δέοι ἀπιέναι ἐ διὰ τοῦτο οὕτω φιλοθεάμων εἰμι, κ ἄσκοπος τὰ τοιαῦτα. Τιμο. τί γὰρ ἔδει κ ποιεῖν ὦ Λυκῖνε, σχολὴ ἄγοντα, πυθόμενον οὗτος ἐπῆλθεν ἡμᾶς, κ πρὸς τῷ μέζου ἐς τ Πειραιᾶ καταπεπλευκέναι, μίαν τ ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν; οἶμαι δ κἀμὲ, κἀσὲ τε, καὶ Σάμιππον τυτονὶ, μὴ κατ' ἄλλό τι ἐξ ἄστεος ἄλλου, ἢ ὀφομένους τὸ πλοῖον.

LYCINVS.

NNõ dicebam quòd pridianum cadauer in propatulo positum vultures citiùs lateret, quàm nouum aliquod spectaculum, Timolaum, etiamsi vno spiritu Corinthum illi esset curriculo abeundum? propterea spectaculorum es amans, & ad talia impiger. *Timolaus.* Quidnam me vacantem, agere oportebat Lycine, cùm audiuissem nauim supra modum ingentem in Piræũ appulsam esse, vnam videlicet earum quibus ex Ægypto in Italiam frumentum importari solet? Existimo autem & vos, cùm te, tum hunc Samippum, non aliam ob causam ex vrbe huc esse profectos, quàm vt nauigium hoc videretis. *Lyc.*

Λυ. νὴ Δία καὶ Ἀδείμαντος ὁ μυρρινούσιος εἵπετο μοὶ ἡμῶν. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπου νῦν ἐκεῖνός ἐστιν, ἀποπλανηθεὶς ἐν τῷ πλήθει τῶν θεατῶν. ἄχρι μὲν γὰρ τῆς νεώς, ἅμα ἐπλέομεν. καὶ ἀνιόντες ἐς αὐτήν, οὐ μέντοι Σάμιππε, συνεπήδησε μετ' ἐμοῦ. ἐμὲ δὲ ὁ Ἀδείμαντος ἰδών. εἶτ' ἐγὼ μετ' ἐκεῖνον, ἐχόμενός αὐτοῦ ἀμφοτέραις. καὶ με διὰ τῆς ἀπύρου ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν, ὑποδεδεμένος, αὐτὸς ἀνυπόδητος αὐτὸς ὤν. τὸ ἀπὸ τούτου δέ, οὐκ ἔτι αὐτῆς εἶδον, οὔτε ἔνδον, οὔτε ἐπὶ καταπλεύσαντες. Σαμι. οἶσθα ὦ Λυκῖνε ὅπου ἡμᾶς ἀπέλειπεν, ὁπότε οἶμαι τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο μειράκιον ὑπὸ τῆς θαλάμης προῆλθε, τὸ δὲ καθαρὸν ὀθόνιον ἐνδεδυκὸς, αἱ δεδεμένοι τὴν κόμην, ἐπ' ἀμφότερα τοῦ μετώπου ἀπηωρεῖτο. εἰ τοίνυν ἐγὼ Ἀδείμαντον οἶδα, οἶμαι γλαφυρὸν οὕτω ἐκεῖνος θέαμα ἰδὼν, μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ αἰγυπτίῳ ναυπηγῷ, περιχορεύσας τὸ πλοῖον, παρέσχηκε δακρύων, ὥστε μὴ εἰδέναι. ταχὺ δάκρις γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωτικά. Λυ. καὶ μὴν οὐ παῦ καλὸς ὦ Σάμιππε, ὁ μειρακίσκος ἔδοξέ μοι, ὡς

Per Iouem Adimantus quoque Myrrhinusius comes veniebat: sed nescio vbinam ille nunc sit, in multitudine spectatorum errans. Nam ad nauim vsque venimus vna, in quam quum ascenderemus, tu quidē Samippe prabibas, & sequebatur Adimantus: deinde ego illum, manibus ambabus apprehensum. Atque ille me per totas schalas manu ducens transmisit: calceatum ipse discalceatus. Sed ab eo tempore ipsum non vidi amplius, neque intus, nec postquam descendimus. *Sam.* Scis Lycine, vbi nos reliquit, puta quando formosus ille adolescens ex domicilio prodiuit, puro amiculo indutus, religata à tergo coma, ad vtramque frontis partem reducta. Proinde si Adimantum bene noui, arbitror illum conspecto tam venusto spectaculo, ei pro more lachrymantem astitisse, cùm in lachrymas ad res amatorias sit propensus: & Ægyptio illi nauis fabricatori, nauim circumagenti longum vale dixisse. *Lyc.* Atqui non adeò formosus, Samippe, adolescens ille mihi est visus, vt Adimantum percellere potuerit,

αὖ καὶ Ἀδείμαντον ἐκπλῆξαι,

ὃ τοσοῦτοι Ἀθήνησι καλοὶ
πάντες, πάντες ἐλεύθεροι,
σωμύλοι τὸ φθέγμα, παλαί-
στρας ἀπτόμενοι. οἷς ἢ πα-
ρεσβακρύσαι καὶ ἀγλωνές. οὗτος
ὁ θεὸς τῷ μελάγχροις εἶναι,
καὶ θρασύχειλος ὅτι, ἢ λεπτὸς
ἄγαν τὴν σκελοῖν, καὶ ἐτθόγγε-
το ἐπισεσυρμένον τί, ἢ συνε-
χές, ἢ ἐπίδοχον, ἑλλωτὶ μὲν,
ἐς τὸ πάτριον ὃ τῷ φύσῳ, ἢ τῷ
φωνῆς τόνῳ. κόμην δ', καὶ ἐς
τοὐπίσω ὁ τελόχαμος συνεστει-
χμένος, καὶ ἐλευθέριον φῆσιν
αὐτὸν εἶναι. Τιμο. τοῦτο μὲν
εὐγλωσσίας ὦ Λυκῖνε σημεῖόν ἐστιν
αἰχυπτίας, ἢ κόμη. ἅπαντες γὰρ
αὐτοῖς οἱ ἐλεύθεροι παῖδες
ἀναβλέκοντας. ἐς τε θεὸς τὸ
ἐτρβικὸν ἐν Παλλήνῃ οἱ θεόγο-
νοι ἡμῶν, οἷς ἐδόκει καλὸν εἶ-
ναι κομᾶν τοὺς γέροντας, ἀνα-
δουμένους χρύσυλλον ὑπὸ τέττι-
γα χρυσῷ ἀνειλημμένον. Σα-
μι. εὖγε ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς
ἀναμιμνήσκεις τῶν Θουκυδίδε
ἀγγραμμάτων, ἃ ἐν τῷ θεο-
κμάῳ περὶ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν τρυ-
φῆς εἶπεν ἐν τοῖς Ἴωσιν, ὁπότε
οἱ τότε συναπῳκίσθησαν. Τι-
μο. ἀτὰρ ὦ Σάμιππε, νῦν
ἀνεμνήσθη ὁπόθεν ἡμῶν ἀ-
πελήφθη Ἀδείμαντος, ὅτι

quem Athenis tot formoſi
ſectantur, ingenui omnes,
loquendo garruli, & palæ-
ſtram ſpirantes: quibus etiam
illachrymari nō eſt ignauū.
A Hic autem præterquā quòd
colore fuſco eſt habet etiam
prominentia labia, nimiúmque
gracilia crura: loquitúrque diſſolutum, & incom-
poſitum quiddam, continuatis ac volubilibus verbis,
B Græcè quidem, ſed ad patriū morem concitato ſtrepitu,
& inflexo vocis accentu. Porrò coma, atque ille à ter-
go conuolutus capillus, haudquaquam liberum eſſe
C ipſum arguit. *Timol.* Hoc quidem Lycine, coma vide-
licet, Ægyptiæ nobilitatis eſt ſignum. Omnes enim inge-
nui pueri eam religant. Et ad pubertatem vſque maiores
noſtri Pallenēſes, quibus de-
D corum videbatur vt ſenes co-
mam nutrirent, redimiti cro-
byllo ſub aurea cicada reli-
gato. *Sam.* Rectè quidem
Timolaë Thucydidis cōmē-
tarios nobis in memoriam
E reuocas: quæ ille de veteri
noſtra luxuria in proœmio
dixit in Ionibus, quando
tum illi ſimul in coloniam
miſſi fuerunt. *Timo.* At
nunc demum in mentem
mihi venit Samippe, vbi
Adimantum reliquerimus:

πρὸς τὸν ἱστὸν ὀπίσω ἕκαστον ἀναβλέποντες, ἀριθμοῦντες τὰ βύρσων ταῖς ἐπιβολαῖς, καὶ θαυμάζοντες αὐτίκα τὸν ναύτην διὰ τῶν κάλων, εἶτα ἐπὶ τῆς κεραίας ἄνω ἀσφαλῶς διαθέοντα, τῶν κερατίνων ἐπιλημβάνον. Σαμ. οὗτε λέγεις. τί δ' οὖν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς ἐνταῦθα; κατεδοκεῖν αὐτὸν, ἢν ἐθέλεις ἐγὼ αὖθις ἐπανείμι ἐς τὸ πλοῖον; Τιμο. μηδαμῶς, ἀλλὰ περιμένωμεν. εἰκὸς γὰρ ἤδη παρελπυθέναι ἐκεῖνον ἀποσοβοῦντα ἐς τὸ ἄστυ, ἐπεὶ μικρὸν ἡμᾶς εὑρεῖν ἐδυνάτο. εἰ δ' μὴ, ἀλλ' οἶδε τὴν ὁδὸν Ἀδείμαντος, καὶ δέος ἐδὲν, μὴ ἀπολειφθεὶς ἡμῶν ἀποβουκολήσῃ. Λυ. ὁρᾶτε μὴ σκαιὸν ᾖ φίλον ἀπολιπόντας, αὐτοὺς ἀπιέναι. βαδίζωμεν δ' ὅμως, εἰ καὶ Σαμίππῳ τοῦτο δοκεῖ. Σαμ. καὶ μάλα δοκεῖ, ὡς πῶς ἀνιχνεύσαιμεν τὴν παλαίστραν ἔτι καταλάβωμεν. ἀλλὰ μεταξὺ τῶν λόγων, πλίνθων ναῦς, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν πήχεων ἔλεγεν ὁ ναυπηγὸς τὸ μῆκος, εὖρος δ', ὡς τὸ τέταρτον μάλιστα τούτου, καὶ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος, ἐς τὴν πυθμένα, ἢ βαθύτατον κζ' τὸν ἄντλον, ἐννέα πρὸς τοῖς εἴκοσι. τὰ δ' ἄλ-

quando videlicet diu fletimus ad malum sursum spectantes, coria alia alijs superimposita numerantes, & nautam admirantes per funes ascendentem, deinde per antennã supernè tutò currentem, cornibus antennarum apprehensis. *Sa.* Recte dicis: quid igitur facto hîc opus? vtrum hîc expectemus ipsum, an vis vt ad nauim abeam iterũ? *Tim.* Nequaquam: sed pergamus. Nam verisimile est illum iam præterijsse, in vrbem se recipientem, postquam nos non amplius inuenire potuit. Sin minus, viam nouit Adimantus, neque metuendum est, ne à tergo relictus, à nobis seducatur. *Luc.* At videte ne inhumanum sit relicto amico abire. Eamus tamen si Samippo quoque videtur. *Sam.* Etiam videtur, si fortè apertam adhuc palæstram deprehendere poterimus. Sed inter loquendum, quanta nauis, viginti & centum cubitorum longitudine, aiebat nauis fabricator, latitudine verò supra quattam maximè huius partem: tum à summis foris ad fundum vsque, quà profundissima est, iuxta sententiam, nouem & viginti cubitos alta. Præterea quan-

λὰ, ἡλίκος μὲν ὁ ἰσὸς, ὅσην δὲ ἀνέχει τὴν κεραίαν, οἵῳ δὲ σφηνίῳ κέχρηται, καὶ συνέχεται, ὡς δὲ ἡ πρύμνα μὲν ἐπανέστηκεν ἠρέμα καμπύλη, χρυσοῦν χήνισκον ὑπικαθῆμον, καταπρὺ δέ, ἀφάλαρον ἢ περόνην ὑπεξέδησεν, ἐς τὸ πρόσω ἀτομηκυνομένη, τὸ ἐπώνυμον τῇ νεὼς θεὸν ἔχουσα τὴν Ἶσιν ἑκατέρωθεν. ὁ μὲν γὰρ ἄλλος κόσμος, αἱ γραφαὶ, καὶ τὸ ἰσᾶν τὸ παράσημον πυρσαυγὲς, καὶ τὸ τύπων, αἱ ἀσκήσεις, καὶ γραφεῖα, καὶ περιαγωγεῖς, καὶ μυρία τὰ πρύμναν οἰκήσεις, θαυμάσια πάντα μοι ἔδοξε. καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλῆθος, στρατοπέδῳ ἂν τις εἰκάσειεν, ἐλέγετο δὲ καὶ τοσοῦτον ἄγειν σῖτον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον πρὸς βορὰν. κἀκεῖνα πάντα μικρός τις ἀνθρωπίσκος, γέρων ἤδη, ἔσωζεν ὑποδεδεμένῃ καμάκι τὰ τηλικαῦτα πηδάλια περιφέρων. ἐδεήθην γοῦν μικρὰ ἀναβαλαντίας ἕλκος, ἥρων οἶμαι τοὔνομα. Τιμο. θαυμάσιος δὲ τέχνῃ, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφὸς, ὥσπερ ὁ Πρωτεύς. ἠκούσατε δὲ ὅπως δεῦρο κατήγαγε τὸ πλοῖον, ἢ οἷα ἔπαθον πλέοντες, ἢ

tus malus, quantam erigit antennam, quali rudente vtitur, & astringitur. Vt verò puppis paulatim assurgit inflexa, impositò aureo anserculo: è regione autem æqua proportione prora prominet, in anteriorem partem longè porrecta, cognominem naui Deam Isidem vtrinque habens. Cætera enim ornamenta, picturæ, veli parasium flammeum, & ante hæc, anchoræ, vertendi, & circumagendi instrumenta, & illæ post puppim habitationes, omnia admiranda mihi sunt visa. Iam & nautarum multitudo cum exercitu comparari posset. Dicebatur autem tantum frumenti ducere, quantum in annuum victum omnibus Atticæ incolis sufficeret. Atque hæc omnia paruus quidam homuncio senex iam, conseruabat, tenui pertica tanta gubernacula circumagens. Nam mihi monstratus fuit caluaster quidam crispus, Heron opinor nomine. *Tim.* Ille in arte sua mirabilis, vt nauigantes aiebant, & rerum marinarum Proteo peritior. Audistis autem quo pacto nauem huc appulerit? qualia nauigantibus acciderint, aut vt ipsos stella seruarit? ὡς ὁ ἀστὴρ αὐτοὺς ἔσωσεν;

Λυ. οὐκ ὦ Τιμόλαε, ἀλλὰ νῦν ἡμεῖς δ' ἂν ἀκούσαιμεν. Τιμο. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ φορτηγὸς δεξιός. ἔφη γὰρ ἀπὸ τῆς Φάρου ἀπάραντας αὐπαύ βιαίῳ πνεύματι, ἑβδομαίους ἰδεῖν τὸν Ἀκάμαντα. εἶτα ζεφύρου ἀντιπνεύσαντος, ἀπενεχθῆναι πλαγίους ἄχρι Σιδῶνος. ἐκεῖθεν δ', χειμῶνι μεγάλῳ δεκάτῃ ὑπὲρ Χελιδονέας διὰ τὸ Αὐλῶνος ἐλθεῖν. ἔνθα δὴ καὶ μικρὸν ἐδεῖν ὑποβρυχίους δῦναι ἅπαντας. οἶδα δέ ποτε παρεπλεύσας καὶ αὐτὸς Χελιδονέας, ἡλίκον ἐπὶ τῷ τόπῳ αἴρεται τὸ κῦμα. καὶ μάλιστα περὶ τὸν λίβα, ὁπόταν ἐπλάβῃ καὶ τὸ νότου. μετ' ἐκεῖνο γὰρ δὴ συμβαίνει μερίζεσθαι τὸ Παμφύλιον ἀπὸ τῆς Λυκιακῆς θαλάσσης. καὶ ὁ κλύδων ἅτε ἀπὸ πολλῶν ῥευμάτων περὶ τῷ ἀκρωτηρίῳ ξυρόμενος. ἀπόξυροι δέ εἰσι πέτραι καὶ ὀξεῖαι, παρεσπόμεθα τῷ κλύσματι. καὶ φοβερωτάτην ποιεῖ τὴν κυματωγὴν, καὶ τὸν ἦχον μέγαν. καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτῷ ἐπομένεσθαι τῷ σκοπέλῳ. τοιαῦτα καὶ σφᾶς καταλαβεῖν ἔφασκεν ὁ ναύκληρος, ἔτι καὶ νυκτὸς οὔσης,

Lyc. Nequaquam Timolaë: sed nunc id libenter ex te audierimus. *Tim.* Narrauit mihi nauclerus ipse, homo probus, & colloquio benignus. Aiebat autem cùm à Pharo soluissent, flatu non admodum vehementi, septimo die Acamantem vidisse. Exinde zephyro ex aduerso spirante, transuersos abreptos fuisse ad Sidonem vsque. Inde autem tempestate magna iactatos, per angustias illas ad Chelidoneas peruenisse die decima, vbi parum abfuit quin omnes submergerentur. Noui autem ipse qui Chelidoneas aliquando sum præteruectus, quanti se eo loci attollant fluctus, & maximè flante Africo, quando & Austri partem assumpserit. Nam ab eo loco contingit Pamphilium mare à Lycio diuidi: & fluctus ipsi vt pote multis vndis, circa promontorium illud velut intersecti (præruptę autem & acutæ sunt rupes, & incursionibus aquarum acuminatæ) & procellas excitat terribiliores. & fragorem magnum: ac fluctus plerunque æquè magnus est ac ipse scopulus. At talia se deprehendisse dicebat nauclerus, cùm adhuc nox esset,

ὴ ζόφου ἀκριβῶς. ἀλλὰ πρὸς τῶν οἰμωγῶν αὐτῶν ἐπικλασθέντας τὸν θεὸν, πῦρ τι ἀνασεῖξαι ἀπὸ τῆς Λυκίας, ἐς γνωρίσαι τ' τόπον ἐκεῖνον, A ἐν πυναλαμπὲς ἀστέρα, Διοσκούρων τὸν ἕτερον, ἐπικαθίσαι τῷ καρχησίῳ, ἢ κατευθῦναι τ' αὖθις ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐς τὸ πέλαγος, ἤδη τῷ κρημνῷ προσφερομένῳ. τοιαῦτ' ἐνδὲν ἢ ἄπαξ τῆς ὁρμῆς ἐκπεσούσης, διὰ τὸ Αἰγαίου πλεύσαντας, ἑβδομηκοστὴ ἀπ' Αἰγύπτου ἡμέρᾳ προσ- B ὑπους τὸν ἐτησίας πλαγιάσαντας, ἐς Πειραιᾶ χθὲς καθορμίσασθαι, τοσοῦτον ἀποσφέλαντας ἐς τὸ κάτω, οὐ δεῖ τῷ Κρητῷ δεξιὰν λαβόντας, ἐπ' τ' Μαλέα πλεύσαντας, ἤδη εἶναι C ἐν Ἰταλίᾳ. Λυ. νὴ Δία θαυμάσιόν τινα φῆς κυβερνήτην τὸν ἥρωα, ἢ τὸ Νηρέως ἁλικώτατον, ὃς τοσοῦτον ἀπεσφάλη τῆς ὁδοῦ. ἀλλὰ τί τοῦτο; ἢ Ἀδείμαντος ἐκεῖνός ἐστι; Τιμ. παῦ μὲ οὖν Ἀδείμαντος αὐτός. ἐκβοήσωμεν οὖν. Ἀδείμαντε, σέ φημι τὸν μυῤῥινοῦσιον, τὸν Στροβίχου. Λυ. δυοῖν θάτερον, ἢ δυσχεραίνει καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκκεκώφωται. Ἀδείμαντος γὰ, ἢ ἄλλος τίς ἐστι; παῦ ἤδη σαφῶς ὁρῶ

& caligo profunda: sed Deos gemitibus ipsorum flexos, & ignem à Lycia ostendisse, vt locum illum agnoscerent: & stellam quandam splendidã, Dioscurorum videlicet alterum, in carchesio consedisse, nauimque ad sinistram in altum iterum direxisse, cùm iam in præceps ferretur. Atque ex eo cùm iam semel à recta via excidissent, per Ægæum nauigantes, septuagesimo die, quàm ab Ægypto soluerant, aduersus etesias, per obliquum, & transuersè actos in Piræum heri appulsos esse, tantum in partem inferiorem abreptos: quos conueniebat Creta ad dextram relicta, supra Maleam nauigantes, iam in Italia esse. *Lyc.* Per Iouem mirabilem dicis gubernatorem Heronem, vel Nereo coætaneum, qui tantum à via aberrarit. Sed quid hoc? an ille est Adimantus? *Tim.* Omnino Adimantus ipse. Vocemus hominem. Adimante, te dico Mirrhynusium, Strobichi filium. *Lycin.* Ex duobus alterum illi accidit: aut enim nobis est infensus, aut obsurduit. Nã omnino Adimantus ille est, neque alius quisquã. Iam admodum planè video:

καὶ δοιμάπον αὐτῦ, καὶ τὸ βάδισμα ἐκείνου, καὶ ἐν χερῶ ἡ κονδρά. ὀπτεύνωμεν ὃ ὅμως τὸ πρόσωπον, ὡς καταλάβωμεν αὐτόν. ἵνα μὴ τὸ ἱμάτιον λαβόμενοί σε ὀπισθοφυλάκων ὦ Ἀδείμαντε, οὐχ ὑπακούσεις ἡμῖν ἐμβοῶσιν; ἀλλὰ καὶ φροντίζοντι ἔοικας ὀπὶ συνωνίας πνὸς, οὐ μικρᾶν, ἀλλ' ἐυκαταφρόνητον πρᾶγμα ὡς δοκεῖς αὐτοκυκλῶν. Αδει. οὐδὲν ὦ Λυκῖνε χαλεπὸν, ἀλλά με σμικρή τις ἔννοια μεταξὺ βαδίζοντα ὑπεληθοῦσα, παρακοῦσαι ὑμῶν ἐπέπεισεν, ἀτενὲς πρὸς αὐτὴν ἅπαντι τῷ λογισμῷ ἀποβλέψαντα. Λυ. τίς αὕτη; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς εἰπεῖν, εἰ μή τις ἔστι τῶν πάνυ ἀπορρήτων. καίτοι ἐτελέσθημέν ὡς οἶδα, καὶ σέβειν μεμαθήκαμεν. Αδει. ἀλλ' αἰσχύνομαι ἔγωγε εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς. ὥπου γὰρ μειρακιώδες ὑμῖν δόξει τὸ φροντίσμα. Λυ. μῶν ἐρωτικόν τί ἐστιν; οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἀμύητοι ἐσμὲν ἐξαγορεύσῃς, ἀλλ' ὑπὸ λαμπρᾷ τῇ λαμπάδι, καὶ αὐτοῖς τετελεσμένοις. Αδει. οὐδὲν θαυμάσῃ τοιοῦτον, ἀλλά πνα πλοῦτον ἐμαυτῷ ἀνεπλαττόμην, ἣν κενὴν μακαρίαν οἱ πολλοὶ καλοῦσι. καί μοι ἐν ἀκμῇ τῆ

cùm pallium ipsius est, tum incessus, & abrasa ad cutem coma. Gressum tamen accelleremus, vt eum assequamur. Nisi veste apprehensum te conuertamus, Adimante, nos inclamantes non audiueris? At etiam cogitabundus videris, rem non exiguam, neque parui momenti cogitatione voluens. *Adim.* Nihil graue Lycine: sed noua quædam cogitatio, quæ inter eundum, mihi in mentem venit, vt nos auditem, fecit, dum intentè, ac tota mente in illam incumbo. *Lyc.* Quænam ista est? Ne enim grauemur dicere, nisi id sit aliquid planè arcani. Atqui initiati sumus, vt scis, & celare didicimus. *Adim.* At pudet me vobis dicere: adeò iuuenile vobis videbitur id quod nunc cogito. *Lyc.* Num amatorium quiddam est? Neque enim hoc profanis nobis narrabis, sed & ipsis splendida face lustratis. *Adim.* Nihil, ô præclare, istiusmodi: sed opulentiam quandam mihi ipsi affingebam: quam inanem fœlicitatem vulgus appellat: & mihi in summa vi opum & deliciarũ versãti, superuenistis.

πλουσίας, καὶ βυζῆς, ἐπέστη.

Lyc.

ἀν. ἀλοιῶ τὸ προχειρότατον τοῦτο, κοινὸς ἑρμᾶς φασι, καὶ εἰς μέσον καταθεὶς φέρων τὸ σὸν. ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος φίλους ὄντας, τοῦ Λδειμάντου ζυφῆς. Λδει. ἀπολείπομαι μὲν ὑμῶν ἐνθὺς ἐν τῇ πρώτῃ εἰς τὸν ναῦν ἐμβάσει, ἐπεὶ σε ὦ Λυκῖνε κατέθεσα εἰς τὸ ἀσφαλές. πλεμεχόντος γὰρ μου τὴν ἀγκύρας τὸ μέγεθος, οὐκ οἶδ' ὅπου ὑμεῖς ἀπέστητε. ἐμοὶ δ' ὅμως τὰ πάντα, ἠρέμα πρὸ τῶν ναυτῶν ὁπόσον ἀποφέρει ἡ ναῦς τῷ δεσπότῃ ὡς ἐπιτέλοι κατ' ἔτος ἕκαστον τὸν μισθοφορίαν. ὁ δὲ μοι δώδεκα ἔφη ἀττικὰ τάλαντα, εἰ πρὸς τελάχιστον τις λογίζοιτο. τοιγαροῦν ἐγὼ ἐπαιωρίζομαι, ἐλογιζόμην, εἴ τις θεῶν τὴν ναῦν ἀφνω ἐμοὶ ποιήσειεν εἶναι, οἷον αὖ ὡς εὐδαίμονα βίον ἐβίωσα, εὖ ποιῶν τοὺς φίλους, καὶ ἀπολέων ἐνίοτε μὲν αὐτὸς, ἐνίοτε δὲ οἰκέτας ἐκπέμπων. ἔπειτα ἐκ τῶν δώδεκα ἐκείνων ταλάντων, οἰκίαν τε ἂν ἐκοδόμησα μίαν ἐν ἐπικαίρῳ μικρὸν ὑπὲρ τὴν ποικίλην, τὴν παρὰ τὸν Ἰλισσὸν ἐκείνην τὴν πατρῴαν ἀφεὶς, καὶ οἰκέτας ὠνησάμην, καὶ ἐώνησας, καὶ ζεύγη, καὶ

Lyc. Proinde illud quod omnibus est in ore, Communis Mercurius inquiunt: & in medio has opes depone. Æquum enim est nos quoque parte aliqua frui voluptatum Adimanti, amici cùm simus. *Adim.* Relictus sum à vobis vbi primùm in nauim conscendimus, postquam te Lycine in tuto collocassem. Nã cùm anchorę magnitudinem metirer, nescio quò à me discessistis. Omnibus tamen perlustratis, quendã ex nautis interrogaui quantũ lucri hæc nauis in singulos annos domino referret vt plurimũ. Ille autem, duodecim, inquit, Attica talenta, siquis ad minima vsque supputarit. Exinde igitur rediens mecum ipse cogitabam, siquis Deorum hanc nauem derepente meam esse faceret, quã beatam vitam agerem, amicis benefaciendo, & in ea ipse interdum nauigando, seruos interdum emittendo. Deinde ex duodecim illis talentis, etiam ædes ædificarem, in opportuno loco paulum supra Porticum pictam, relicta paterna illa quã iuxta Ilissum habeo: & seruos, vestes, vehicula, & equos emerem. Ac iam nunc nauigabã,

ἵππους, καὶ ἡνιοχεύων ἐπὶ τὸν

ὑπ' ἀπάντων εὐδαιμονιζόμενος τ' ὀπιβατῶν, φοβερὸς τοῖς ναύταις, καὶ μονοκλὴ βασιλεὺς νομιζόμενος. ἐπ δὲ μοι τὰ κατ' τὴν ναῦν εὐδιπλοῦντι, καὶ ἐς λιμένα πέρασιν ἀποβλέποντι, ὀπισω ὦ Λυκῖνε, ἀπέδυσας τὸ πιθανὸν, καὶ ἀνέβλεψας εὐθὺ περιέμενον τὸ σκάφος ἄγειν τὴν εὐχὴν τῷ πνεύματι. Λυ. ἀλλ' ὦ γενναῖε, λαβόμενός μου, ἄπαγε πρὸς τὸ δεσμωτήριον, ὡς τινα πιεσάτην, ἢ κατάσκοπον, ὃς τηλικοῦτον ναυάγιον εἰργάσμαι καὶ ταῦτα, ἐν γῇ κατ' τὴν ἐκ Πειραιῶς ἐς τὸ ἄστυ. ἀλλ' ὅρα ὅπως παραμυθήσομαί σου τὸ πάθημα. πέντε γὰρ εἰ βούλῃ, καλλίω, καὶ μείζω τῶν αἰγυπτίου πλοῖα ἤδη ἔχε. καὶ τὸ μέγιστον, οὐδὲ καταδῦναι δυνάμενα. καὶ τάχα σοι πεντάκις ἐξ Αἰγύπτου κατ' ἔτος ἕκαστον σιταγωγείτω σιταγωγίαν. καὶ ὦ ναυκλήρων ἄριστε, δῆλος εἶ ἀφορητος ἡμῖν τότε γενησόμενος. ὡς γὰρ ἔπ ἑνὸς πλοίου τουτουὶ δεσποτης ὤν, παρήκουες βοώντων, εἰ πέντε κτήσαιο πρὸς τούτῳ τετράμφα πάντα, καὶ ἀνώλεθρα, οὐδ' ὀφθείης δηλαδὴ τοῖς φίλοις. σὺ μὲ οὖν εὐπλόει ὦ βέλτιστε. ἡμεῖς δ',

&à vectoribus omnibus fœlix prædicabar, & nautis formidandus, & tantùm non rex existimabar. At tu, dum ea quæ in naui sunt, compono, & portum eminus aspicio, superueniens Lycine, opulentiam hãc omnem mihi submersisti, nauémque ipsam secũdo voti spiritu labentẽ, subuertisti. Lyc. Proinde ô generose, correptum me abduc hinc ad prætorem, veluti piratam, aut demersorem, vt qui tanti naufragij sim author: ídque in terra, quàm Piræo in vrbem itur. At vide quo solatio tuum lapsum lęuabo. Quinque enim si placet, pulchriora & maiora Ægyptio isto nauigia iã habe & quod maximum fuerit, etiã immersabilia: quæ quinquies ex Ægypto quotannis tibi frumentum importent. At nunc ô nauclerorũ præstantissime, iam nunc præfers, quàm nobis tum intolerabilis futurus sis. Nam siquidem, vnius huius nauigij cùm sis dominus, nos exaudire clamantes noluisti, si præter hoc, quinque possideres, tribus velis instructa, & tempestatibus inuicta, nempe ne aspiceres quidem amicos. Proinde tu quidem secunda nauigatione vtere, vir optime: nos autem in Piræo sedebimus,

εἰ Πειραιεῖ καθεδούμεθα. καὶ τοὺς ἐξ Αἰγύπτου, ἢ Ἰταλίας καταπλέοντας ἀνακρινοῦντες, εἴ που τὸ μέγα Ἀδειμάντου πλοῖον τυγχάνει ὂν τις οἶδεν. Ἀδει. ὁρᾷς, διὰ τοῦτο ἐγὼ οὐκ εἰπεῖν ἃ ἐνενόουν, εἰδὼς ὅτι ἂν γέλωτα, καὶ σκώμματα ποιήσεσθε μου τὴν εὐχήν. ὥστε ὀλίγον μοι, ἕως ἂν ὑμεῖς προχωρήσητε, ἀποπλευσθῆναι πάλιν ἐπὶ τῆς νεώς. πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις προσλαλεῖν, ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελᾶσθαι. Λυ. μηδαμῶς, ἐπεὶ συνεμβησόμεθά σοι καὶ αὐτοὶ ἀποσκοποῦντες. Ἀδει. ἀλλὰ ὑπαρκῶ τὴν ἀποβάθραν, προϊσελθών. Λυ. ἀκολουθῶ ἡμεῖς γε προπεμψόμενοι ὑμᾶς. μηδὲ οἴεσθαι μὴν εἶναι ῥᾴδιον τηλικαῦτα πλοῖα κτᾶσθαι, μήτε πρίασθαι, μήτε ναυπηγήσασθαι. ἡμεῖς γοῦν, ἃ ἀπήσομεν παρὰ τῶν θεῶν ἐπὶ πολλοῖς σταδίοις ἀκμῆτες δυνάσθαι νέειν. καίτοι ποτὲ καὶ ἐς Αἴγιναν ἐπὶ τὴν τῶν Διονυσίων τελετὴν, οἶσθα ἐν ἑνὶ σκαφιδίῳ πάντες ἅμα ἑπτὰ τινάφων ἕκαστος ὀβολὸν διεπλεύσαμεν. καὶ οὐδὲ ἠθροίσαμεν ἡμᾶς συμπλέοντας. νῦν δ' ἀγανακτεῖς εἰ

eos qui vel ex Ægypto, vel ex Italia nauigabunt, interrogantes, numquis magnum illud Adimanti nauigium, Isidem puta, norit. *Adim.* Vides, ideo pigebat me dicere quid animo voluerem; quòd scirem fore vt meum votum risu, & dicacitate prosequeremini. Quare quū hīc aliquantulum subsistitero donec vos progressi fueritis, hinc iterum mea in naui nauigabo. Nam multò satius est cum nautis me colloqui, quàm hīc à vobis irrideri. *Lyc.* Nequaquàm: nam tecū illam conscendemus, ipsi etiam subeuntes. *Adim.* At ego ante vos ingressus scalas subtraham. *Lyc.* Proinde nos adnatando sequemur vos. Ne enim putes facile tibi esse tanta nauigia possidere, quæ neque emeris, neque compegeris. Nos autem à Dijs non petituros, vt multa stadia possimus indefessi natare. Atqui primùm etiam in Æginam ad festum Dianæ scis quàm parua nauicula omnes simul amici, datis quisque quatuor obolis traiecerimus: nec tamen ægrè ferebas quòd tecum nauigaremus. At nunc indignaris quòd tecū tolerasturi simus;

συνεμβησόμεθά σοι, καὶ τὴν

ἀποβάθραν παρεισιόντων ἀφαιρεῖς. ὦ μαζάς γε ὦ Ἀδείμαντε, καὶ ἐς τὸν κόλπον οὐ πίνεις, οὐδὲ οἶδα ὅστις ὢν, ναυκληρεῖς. οὕτως ἐπήρεστος καὶ ἡ οἰκία, ἐν καλῷ τῆς πόλεως οἰκοδομηθεῖσα, καὶ τῶν ἀκολούθων τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦ γαθὲ, πρὸς τῆς Ἴσιδος, κἂν τὰ νειλῶα ταῦτα παρεισιὼν τὰ λεπτὰ, μέμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου, ἢ μύρον ἀπὸ τῆς Κανώπου, ἢ ἴβιν ἐκ Μέμφιδος. εἰ δὲ καὶ ἡ ναῦς ἐδύνατο, καὶ τῶν πυραμίδων μίαν. Τιμο. ἆλις παιδιᾶς ὦ Λυκῖνε. ὁρᾷς ὡς ἐρυθριᾷ Ἀδείμαντον ἐπτοηκὼς, πολλῷ τῷ γέλωτι σπασάμενος τὸ πλοῖον, ὡς ὕφαντον εἶναι, κοὐκέτι ἀντέχειν πρὸς τὸ ῥεῦμα; καὶ ἐπειδὴ ἔπ πολὺ ἡμῶν τὸ λοιπὸν ὁδὸς πρὸς τὸ ἄστυ, διελόμενοι τρεῖς ἀρχὴν τιν ὁδὸν καὶ τὸν ἐπιβάλλοντας ἕκαστος σταδίους, αὐτῶμεν ἂν δεξιὰ παρὰ τῶν θεῶν. οὕτω γὰρ ἂν ἡμᾶς ὁ, τι κάματος λάθοι, καὶ ἅμα εὐφραινόμενοι, ὥσπερ ἡδίστῳ ὀνείρατι ἐκπεπτωκότες, εὖ ὅσον βουλόμεθα εὖ πεπονθότι ἡμᾶς. παρ' ἀπῶν γὰρ ἕκαστος τὸ ἥδιστον τῆς εὐχῆς. καὶ οἱ θεοὶ

& scalas antè ingressus ita tractis. Petulantè agis Adimante, & in sinum non spectas neque agnoscis, quisnā ipse sis qui nauim gubernas. Adeò te sublimem euexit domus ista, in pulchertimo urbis loco ædificata: & seruorum multitudo. At ô bone per Isidem quæso, etiam Naliaca salsamenta, tenuia illa memineris ex Ægypto huc nobis aduehere, aut vnguentum à Canopo, aut Ibin ex Memphide: quinetiam, si nauis sufficiet, ex pyramidibus vnam. *Tim.* Satis iocorum, Lycine. Vides vt erubescat Adimantum fecisti, cū adeò multo risu nauigium inundaris, ita vt iam fit inexhaustum, nec ei quod influat, amplius resistere queat. Et quoniam adhuc multum nobis viæ restat ad vrbem vsque, diuiso in quatuor partes itinere, suo cuique attributo stadio, postulemus à Dijsque videbuntur. Ita enim nos laborem viæ non percipiemus, simúlq; exhilarabimur, perindeac si in iucundissimum somnium incidemus vitro, quod quandiu voluerimus nos beet. Nam penes vnumquemque sit vorum modus, & supponamus Deos omnia concessuros,

πάντα ὑποκειδωῦ παρέξοντ',

ἢ καὶ τῇ φύσει ἀπίθανα ἔσαι. τὸ δὲ μέγιστον, ἐπιδείξεις ἔσαι τὸ πρᾶγμα, ὅστις ἂν ἄριστα χρήσαιτο τῷ πλούτῳ, καὶ τῇ εὐχῇ δηλώσει· οἷος δ' ἂν καὶ πλουτήσας ἐφύετο. Σαμ. καλῶς ὦ Τιμόλαε, καὶ πείθομαί σοι. καὶ ὅταν ὁ καιρὸς καλῇ, εὔξομαι ἀνδρὶ ἂν δοκῇ. εἰ μὴ γὰρ Ἀδείμαντος βούλεται, οὐδὲ ἐρωτᾶν οἶμαι, ὅσῳ δὴ ἐν τῇ νηὶ τὸ ἕτερον πόδα ἔχει. χρὴ δὲ καὶ Λυκίνῳ δοκεῖν. Λυ. ἀλλὰ πλουτῶμεν, εἰ τοῦτο ἄμεινον, μὴ καὶ βασκαίνειν ὑπὸ ταῖς κοιναῖς εὐτυχίαις δόκω. Ἀδει. τίς γοῦν πρῶτος ἀρξεται; Λυ. σὺ ὦ Ἀδείμαντε. εἶτα μέτ' σὲ, οὗτος Σάμιππος, εἶτα, Τιμόλαος. ἐγὼ δ', ὀλίγον ὅσον ἡμιστάδιον τοῦ πρὸ τοῦ διπύλου ἐπλήσομαι τῇ εὐχῇ, καὶ τότε ὡς οἷόν τε παρασχόμενον. Ἀδει. ἀκούω ἔγωγε μὴν οὐδὲν νῦν ἀποστήσομαι τῆς νεώς. δοκεῖ δ' ἐμοὶ ἔξεστιν, ὑπισχνήσω τῇ εὐχῇ. ὁ δὲ Ἑρμῆς ὁ χρυσοῦς, ὑπευθυνέτω ἅπασιν. ἔστω γὰρ τὸ πλοῖον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα, ἐμὰ, καὶ ὁ φόρτος, οἱ ἔμποροι, αἱ γυναῖκες, οἱ ναῦται, καὶ ἄλλο εἴ τι ἥδιον κτήματων ἁπάντων. Σαμ. λέληθας σεαυτὸν ἔχων ἐν τῇ νηί.

& si natura sint incredibilia. Quod autem maximum est, hoc erit specimen eius qui diuitijs & precibus optimè sit vsurus: indicabit enim qualis foret, si diues euasisset. *Sam.* Rectè Timolaë, & credo tibi: quúmque tempus vocauerit, optabo quicquid videbitur. Nam si Adimantus vult, ne interrogandum quidem opinor, vt qui in naui alterum pedem habeat. Oportet autem etiam Lycino idem videri. *Lyc.* At diteſcamus, si hoc satius, ne communi fœlicitati inuidere videar. *Adim.* Quis igitur incipiet? *Lyc.* Tu Adimante: deinde secundo loco hic Samippus, tertio Timolaus: ego verò, paulo ante dimidium stadium quod vsque ad Dipylum supereſt, idque quoad fieri potest percurrendo, votum incipiam. *Adim.* Proinde ego quidem neque nunc à naui discedam sed si modò licet, etiam aliquid voto adijciam. Mercurius autem quæstuosus ille omnibus annuat. Nauigium, & quæ in eo sunt, mea sint omnia, onus, mercatores, mulieres, nautæ, & siquid aliud iucundiſsimum insit ex omnibus facultatibus. *Sam.* Neſcis te in naui habere

Adel. τ' παῖδα εἰς ὦ Σάμιππε, τ' κομήτην; κἀκεῖνος οὕτω ἔστω ἐμός. ὁτέσσος ᾖ ὁ πυρὸς ὄσιν, ἕτος ὁ ἀριθμὸς ἅπας, χρυσίον ἐπίσημον γενέσθω, τοσοῦτοι δαρεικοί. Lu. τί τοῦτο ὦ Ἀδείμαντε; καταδύσεταί σοι τὸ πλοῖον. ἅ γὰρ ἴσον βάρος πυροῦ, καὶ τοσοῦτον ἀριθμὸν χρυσίου. Adel. μὴ φθόνει ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ἐπειδὰν εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ εὐχή, τ' Παφίην σε κελεύω εἰ θέλοις, ὅλην χρυσῆν ποιήσας ἔχε. κἀγὼ σιωπήσομαί σοι. Lu. ἀλλ' ἐπ' ἀσφαλείας τοῦτο ἔγωγε τ' ὑπὸ ἐπιπεσάμην, ἀς μὴ ἀπολέσθαι ἅπαντας μετὰ τοῦ χρυσίου. καὶ τὰ μὲν ὑμέτερα, μέγεθος. τὸ μειράκιον γὰρ τὸ ἀγαθὸν, ἀπεπνιγήσεται ἀθλίως, νέον ὂν ἐπιπάνυσον. Τιμ. δάρρει ὦ Λυκῖνε. οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸ καταδύντες, ἐξοίσουσιν ἐπὶ τὴν γῆν. ἢ νομίζεις κιθαρῳδὸν μέν τινα σωθῆναι παρ' αὐτῶν, καὶ ἀπολαβεῖν τ' μισθὸν αὖθις τ' ᾠδῆς, καὶ νεκρόν τ' ἄλλο παιδίον εἰς τ' ἰσθμὸν ἐπὶ δελφῖνος ὁμοίως ἀποκομισθῆναι, τ' γε Ἀδειμάντου οἰκέτην τὸν νεώτατον, ἀποφήσειν δελφῖνος ἐρωτικόν; Adel. καὶ σὺ γε Τιμόλαε, μιμῇ Λυκῖνον, καὶ ἐπιμέλεις τῶν σκωμμάτων.

Adim. Puerum istum inquis Samippe, comatum? Ille igitur sit meus. Quantum autem est frumenti, totus granorum numerus in aurum signatum conuertatur, totidemque Daricos. Lu. Quid hoc Adimante? submergetur tibi nauigiũ: non enim idem pondus est tritici, & æqualis numero auri. Adim. Ne inuideas, Lycine: sed quum ad te peruenerit votum, Parnethem si placet, totã auream facias licet: atque ego tibi tum tacebo. Ly. At ego quò magis in tuto nauigares, hoc agebam: ne videlicet omnes vnà cum auro periretis. Et quod ad vos attinet mediocriter periclitamini: at formosus ille adolescentulus, suffocabitur miser, cùm natare nesciat. Tim. Bono sis animo, Lycine: delphines enim ipsum tergo subuehentes, in terram deportabunt. An tu putas citharœdum quempiam ab illis esse seruatum, & hanc sui carminis accepisse mercedem: deinde & alium quendam puerum mortuum, in Isthmum à delphine eodem pacto apportatum: Adimanti autem seruum hunc nouitium nullum habiturum delphinem amatorem? Adim. Etiam tu Timolaë imitaris Lycinum, & ingeris dicteria,

ἢ πᾶσα, εἰσιγητὴς αὐτὸς γιγνόμενος. Τιμ. ἄμεινον γὰρ ἴσως παραιτήσεσθαι αὐτὸ ποιεῖν, καὶ πάντα μᾶλλον ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀνευρεῖν, ὡς μὴ πράγματα ἔχοις ἐν τῷ πλοίῳ, μεταπηδήσας χρυσίον ἐς τὸ ἄχθος. Ἀδει. εὖ λέγεις. ἀλλ' ὀρύχθω θησαυρὸς ὑπὸ τῷ Ἑρμῇ τῷ λιθίνῳ, ὃς ἔστιν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μέδιμνοι χίλιοι ὀπισθόμυσου χρυσίου. ἐνθυς οὖν ἐγὼ τὸν Ἡσίοδον, οἷος τὸ πρόσθεν, ὡς ἂν ὀπισθιώτατα οἰκοίλω. καὶ τὰ περὶ τὸ ἄχθος πάντα ἀνασάμενος ἤδη, πλὴν ὅσα Ἰσθμοῖ, καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ἐλευσῖνι, ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ, καὶ περὶ τὸν ἰσθμὸν ὀλίγα, τῶν ἀγώνων ἕνεκα, εἴ ποτε δὴ τὰ Ἰσθμια ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ σικυώνιον πεδίον, καὶ ὅλως, εἴ που τι ἢ πυρρηφὲς, ἢ ἔνυδρον, ἢ εὔκαρπον ἐν τῇ Ἑλλάδι, πάντα ἐξορύξω Ἀδειμάντου ἔτι. ὁ χρυσὸς δ', κεῖνος ἡμῖν ἐμπαγήσεται. τὰ δ' ὀκπώματα, καὶ κύφα, ὡς τὰ Ἐχεκράτους, ἀλλὰ δίτα-λαντον ἕκαστον ποιῶ ὁλκήν. Λυ. εἶτα πῶς οἰνοχόος ὀφείξει πλήρης οὕτω βαρὺ ἔκπωμα; ἢ σὺ δέξῃ παρ' αὐτὸ ἀμοιγὴ καὶ σίφωνα, ἀλλὰ σισύειόν τι βάρος ἀναδιδόντος; Ἀδει. ἀνθρωπε, μή μ' ἀνάτεινε πρὸς εὐχήν.

ídque cùm huius rei sis author. *Tim.* Melius enim esset vt hoc verisimilius fingeres, & thesaurum sub lecto inuenisses, ne hoc tibi foret negotij vt ex naui aurum in vrbem transferres. *Adim.* Rectè dicis. Effodiatur igitur thesaurus sub Mercurio illo marmoreo, qui no' is in aula est, auri videlicet signati mille modij. Statim itaque iuxta Hesiodum: primùm ædes quàm maximè insignes habitarem: deinde quæ circum vrbem sunt, omnia iam coëmissem, præterquam quæ in Isthmo, Delphis, & Eleusine sunt: quæ mari adiacent, circúmq; Isthmum pauca, certaminum gratia, siquando ad Isthmia me conferrem, & Sicyonium campum: denique quicquid opacum, irriguum, & fœcundum in Græcia fuerit, id omne breui tẽpore sit Adimanti. Aurum autem cõcauum nobis sit ex quo cibum capiamus: pocula verò non leuia, vt Echecratis illa, sed vnumquodque duorum talentorum põdo. *Lyc.* Quo pacto pocillator poculum adeò graue, plenũ tibi porrigat? aut quomodo accipies ab eo sine labore, non scyphum, sed Sisyphium põdus illo tradẽte? *Adim.* Mi homo ne mihi disturba votum.

ἐγὼ ἢ καὶ τραπέζας ὅλας χρυσᾶς
ποιήσομαι, καὶ τὰς κλίνας χρυ-
σᾶς. εἰ δὲ μὴ σωφρονῇς, καὶ τὸν
διάκονον αὐτοῖς. Λυ. θεᾷ μόνον μὴ ὥσπερ τῷ Μίδᾳ, καὶ ὁ A
ἄρτος σοι, καὶ τὸ ποτὸν, χρυσοῦς
γένηται, καὶ ἁλυτῶν, ἄθλιος
ἀπόλῃ, ἡμῖν δοκεῖς πο-
λυτελεῖ. Ἀδεῖ. τὰ σὰ ῥυθμι-
εῖς πολυωπτερον ὦ Λυκῖνε B
μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν αὐτὸς αὐ-
τῆς. ἐδὴς ἐπὶ τούτοις, ἀλεκ-
τρὼν, καὶ ὁ βίος οἷος ἁβρότατος. ὕπνος, ἑῴου ἥδιστος.
φίλων θεράπαινα, καὶ δέησις. καὶ
τὸ ἅπαντας ὑποπτήσσειν, καὶ
θεοπρυνεῖν. καὶ οἱ μὲν, ἑῴθεν
πρὸς ταῖς θύραις ἄνω καὶ κάτω
περιπατήσουσιν. ἐν αὐτοῖς δὲ, C
καὶ Κλεαινετος, καὶ Δημοκρά-
της οἱ πάνυ. καὶ θεοπρεπεστάτους
γε αὐτοῖς, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων
εἰσδεχθῆναι ἀξίους, θυρωροὶ
ἑπτὰ ἑφεστῶτες. ἐυμεγέθεις
βάρβαροι θεοπαρεξάπτουσιν ἐς
τὸ μέτωπον ἐυθὺ τῇ θύρᾳ, D
οἷα νῦν αὐτοὶ πείθουσιν. ἐγὼ δὲ,
ὁπόταν δύῃ, θεασάμενος ὥσπερ
ὁ ἥλιος, ἐκείνων μὲν ἀπ' ὀπι-
σθέν ἐάσω εἶναι. εἰ δέ τις πένης,
οἷος ἐγὼ ἐχθὲς θεὸς τὸ θησαυρῷ,
φιλοφρονήσομαι τοῦτον. καὶ λου-
σάμενον, ἥκειν κελεύσω τῇ ὥρᾳ ὅπερ τὸ δεῖπνον. οἷς, ἀπαν-

Ego menſas quoque auri ſolidi faciam, aureósq; lectos: & ni tacueris, etiã miniſtros ipſos. *Ly.* Vide modò, ne quemadmodum Midæ, ne panis potúſque tibi in auru conuertatur, & diteſcendo miſer pereas, fame iſta pretioſa enectus. *Adim.* Tua igitur veriſimilius compones Lycine, quum poſtmodum optare incipies. Veſtis ad hęc ſit purpurea, victus quàm maximè delicatus, ſomnus, quoad fieri poteſt, ſuauiſſimus: amicorum ſalutationes, & petitiones: & me vereantur, adorẽntque omnes: atq; alij quidẽ primo ſtatim mane ad fores ſurſum ac deorſum obambulent. Interipſos autem Cleænetus, & Democrates viri clari, quibus accedentibus, & ante alios intrò recipi volentibus, ſeptem ianitores adſtantes, ingentes barbari, in frontem ſtatim impingant ianuam, perinde atque ipſi nunc alijs faciunt. Egoverò, quando viſum fuerit, proſpiciens quemadmodum ſol, illorum quidẽ nonnullos, ne aſpiciam quidẽ. Si verò pauper quiſpiam, qualis ego fui ante repertum theſaurum, illum humaniter cõplectar, ac lotum ad cœnam ſub tempus venire iubebo. Tum diſcruciabũtur

γίνονται οἱ πλούσιοι, ὁρῶντες ἐγκύματα, ἵππους, καὶ παῖδας ὡραίους, ὅσον διχιλίους, ἐκ ἁπάσης ἡλικίας ὅ, τι ἂν τὸ ἀνθηρότατον. εἶτα δεῖπνα ἐπὶ A χρυσοῦ. ἐυτελὲς γὰρ ὁ ἄργυρος, καὶ οὐ κατ' ἐμέ. ταρίχος μέν, ἐκ Ἱσπανίας. οἶνος δέ, ἐκ Ἰταλίας. ἔλαιον δέ, ἐκ Ἰβηρίας καὶ τοῦτο. μέλι δὲ ἡμέτερον τὸ ἄπυρον, καὶ ὄψα πάντα χόρτου, καὶ σῦες, καὶ λαγῶς, καὶ ὅσα πίωά. ὄρνις, ἐκ Φάσιδος. καὶ B ταὼς, ἐκ Ἰνδίας. καὶ ἀλεκτρυὼν νομαδικός. οἱ δὲ σκευάζοντες ἕκαστα, σοφισταί τινες, περὶ ψάμματα καὶ χυμοὺς ἔχοντες. εἴ δέ τινι περιποιεῖ, σκύφον, ἢ φιάλην αἰτήσας ὁ ἐκπιών, ἀποφερέτω καὶ τὸ ἔκπωμα. οἱ C δὲ νῦν πλούσιοι, πρὸς ἐμὲ εἰπεῖν, καὶ περισσῶς δήλαδὴ ἄπαιδες. καὶ ἐκ ἔστι τὸ ἀργυροῦν πιάκιον, ἢ τὸν σκύφον ἐπιδείξεται Διονύσιος ἐν τῇ πομπῇ. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ἐγὼ τοὺς οἰκέτας τοὺς ἐμοὺς ἀργύρῳ τοσούτῳ χρωμένους. τῇ πόλει D δὲ ταῦτα παρ' ἐμοῦ ἐξαίρετα ὑπῆρξεν αὖ, αἱ μὲν διανομαὶ, καὶ μύρα ἕκαστον δεκαχμαὶ, τῷ μὲν ἀσσαρίων ἑκατόν. τῷ δὲ μετοίκῳ, ἥμισυ τούτων. δημόσια δὲ ἐς E

isti diuites, aspicientes vehicula, equos, puerósque formosos circiter bis mille, ex omni ætate delectos, vt quisque fuerit maximè floridus. Deinde cœnæ in auro appositæ (vile enim argentum, & nihil ad nostram fortunam) ac salsamentum quidem ex Hispania, vinum autem ex Italia: oleum quoque ex Hispania: mel verò nostras ignis expers, opsonia vndequaque allata, sues, lepores, & volatilia quæuis, gallina ex Phaside, páuo ex India, & gallus Numidicus. Qui verò singula parant, sophistæ sint circa bellaria & sapores exercitati. Quòd si cui præbibero, scypho, vel phiala petita qui ebiberit, auferat secum & poculum. Qui autem nunc sunt diuites, præ me Iri, & mendici videantur omnes. Neq; amplius argenteam quadram, scyphum-ue Dionicus in pompa ostẽtabit: & maximè quum seruos etiam meos argento tam multo vti videbit. Ciuitati autem à me hęc seponantur. Pecuniarum quidem distributiones, singulis mensibus drachmæ, ciui quidem centum, inquilino verò quinquaginta. Publicè verò ad ornatũ vrbis, theatra, & balnea parabo, κάλλος σταθμὰ, καὶ βαλανεῖα.

καὶ τὴν θάλασσαν ἄχρι πρὸς τὸ
Δίπυλον ἥκειν. κἀνταῦθά που
λιμένα εἶναι, ἐπανοχετεύσαντας ὀρύ-
γματι μεγάλῳ τὸ ὕδατος, ὡς
τὸ πλοῖόν μου πλησίον ὁρμεῖν, A
καταφανὲς ὂν ἐκ τοῦ Κεραμει-
κοῦ. τοῖς φίλοις δ' ὑμῖν, Σαμίπ-
πῳ μέν, εἴκοσι μεδίμνους ὁπόσ-
μου χρυσοῦ παρασμῆσαι τὸν οἰ-
κονόμον ἐκέλευσα αὐτῷ. Τιμολάῳ
δέ, πέντε χοίνικας. Λυκίνῳ δέ,
χοίνικα, ἀπομεμαχόμην τε
ταύτῃ, ὅτι λάλος ὄζει, καὶ ἐπι-
σκώπτει με τὸν εὐνοῦχον. τοῦτον ἐ-
βουλόμην βιῶναι τὸν βίον, πλου- C
εῖν καθ' ἑκάστην, καὶ ζυτῶν, καὶ πάσης
ἡδονῆς ἀφθόνως χορτά-
ζεσθαι. εἶπον. καὶ μοι ὁ Ἑρμῆς τε-
λεσπουργήσειεν αὐτά. Λυ. οἶ-
δα σοῦ, ὦ Ἀδείμαντε, ὡς πάνυ D
σοι ἀπὸ λεπτῆς κρόκης ὁ πᾶς
ὑφὸς πλοῦτος ἀπήρτηται, καὶ
οὐκ ἐκείνη ἀποῤῥαγῇ, πάντα
εἴχεται, καὶ ἀσφαλὴς σοι ὁ θη-
σαυρὸς ἔσται; Ἀδει. πῶς λέγεις
ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ὦ ἄριστε, ἄ- E
δηλον ὁπόσον χρόνον διώσεις
πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν εἰ ἔτι
παρακειμένης σοι τῆς χρυσῆς
τραπέζης, πρὶν ἐμβαλεῖν
τινὰ χεῖρα, καὶ ἀποζεύξασθαι τὸ
ταὼ, ἢ τὸ νομάδος ἀλεκτρυ-
όνος, ἀποφυσήσας τὸ ψυχάδιον,

& mare vsque ad Dipylum
adducam, eritque portus,
huc adducta per fossam ma-
gnam aqua, vt nauis mea
propiùs appelli, & ex Ce-
ramico conspici possit. A-
micis autem vobis, Samip-
po quidem, œconomum
iubebo viginti modios aut
signari metiri, Timolao ve-
rò chœnices quinque, v-
nam Lycino, eámque abra-
sam, quia loquax est, meúm-
que votum irridet. Atque
hanc viuere vitam vellem,
supra modum diteſcens, &
delicatè agens, omnibúsque
voluptatibus copioſè fru-
ens. Dixi. Ac mihi illa velit
perficere Mercurius. *Lyc.* Er-
go scis Adimante, quàm te-
nui de filo puer iſte Plutus
pendeat, quod si rumpatur
omnia euaneſcent, & car-
bones tibi hic thesaurus e-
rit? *Adim.* Quî dicis hoc
Lycine? *Lyc.* Quia ô opti-
me, incertum eſt quandiu
locuples sis victurus. Quis
enim scit an adhuc ap-
posita tibi mensa ista au-
rea, priusquam manum
admoueas, & pauonem,
aut Gallum Numidicum
deguſtes, exhalata anima-
la abiturus sis, vultu-
ribus & coruis ista omnia

ἄπῃ, γυλὶ, καὶ κόραξι πάντα

ἐκεῖνα καταλιπών; ἢ ἐξέλεγε
χμαι σοι τὸν μῦ-
θον πρὶν ἀπολαῦσαι τὸ
πλούτου ἀποθανόντας, ἐνίους
δ', καὶ ζῶντας ἀποστερηθέντας
ὧν εἶχον ὑπό τινος βαρβάρου
ἀνδρὸς τοιαῦτα δαίμονος; ἀ-
κούεις γάρ που τὸν Κροῖσον, καὶ
τὸν Πολυκράτην, πολὺ σοῦ
πλουσιωτέρους ὑπολαμβάνο-
μένους, ἐκπεπτώκοτας ἐν βραχεῖ τῶν ἁπά-
ντων; ἵνα δέ σοι καὶ
πόνους ἀφῶ, τὸ, τε ὑγιαίνειν
ἐγγύην εἶναι σοι χρήσεσθαι, καὶ
βίβαιον; ἢ οὐχ ὁρᾷς πολλοὺς
τῶν πλουσίων κακοδαιμόνως
διάγοντας ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων,
τοὺς μὲν, οὐδὲ βαδίζειν δυνα-
μένους, ἐνίους δ', τυφλοὺς, ἢ
τῶν ἐντοσθίων τι ἀλγοῦντας;
ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ αὖ ἕλοιο πλουτῶν
δὶς τοσοῦτον πλοῦτον, ὁμοίαν πά-
σχειν Φασμάχῳ τῷ πλουσίῳ,
καὶ δηλαδὴ ὡς ἐκεῖνος,
οὐ οἶδα καὶ μὴ εἴπῃς. ἐῶ
λέγειν ὅτας ἐπιβουλὰς οἶδα
μοι τὸ πλούτου, καὶ λῃστὰς, καὶ
τύραννον, καὶ μῖσος παρὰ τῶν πολ-
λῶν. ὁρᾷς οἷον σοι πραγμά-
των αὖτος ὁ δηλητήριος γίγνε-
ται; Λύκ. ἀεὶ σύ μοι ὦ Λυκῖνε,
ἐναντίος. ὥστε οὔτε τὸν
ἐμπόδια ἔτι λαβὴν, ἐς τέλος

relinquens? An vis vt enumerem tibi, alios quidem statim, priusquam diuitijs fruerentur, mortuos: alios autem etiam viuos, ijs quæ A possidebant, ab aliquo Deo spoliatos, qui hæc ipsis inuidebat? Annon audis Crœsum, & Polycratem, qui multò te opulentiores fuerunt, breui bonis omnibus B excidisse? Sed vt tibi missos hos faciam: num tibi valetudinem adeò firmam putas fore, atque constantem? An non vides multos diuitum doloribus vexatos infœliciter ætatem agere: ac C alios ne vadere quidem posse, alios autem cæcos esse, aut intus affectu aliquo laborare? Nam quòd ne alteram quidem tantam opulentiam possidere velles, eadémque cum Phanomacho diuite isto pati, paritérque vt ille effœminatus esse, sat scio, etsi non dixeris. Non dico quàm multas insidias cum diuitijs coniunctas norim, D præterea prædones, inuidiam, & odium apud vulgus obeundum. Vides qualium tibi rerum author sit hic thesaurus. *Adim.* Semper tu mihi, Lycine, aduersarius es: quare neque hœnicem etiam accipies, vt qui perpetuò meum votum insectaris. μου τῆς εὐχῆς ἐπιφθονεῖς. E

Λυ. τοῦτο μὲν ἤδη καὶ τοὺς πολλοὺς τῶν πλουσίων ἀναδύῃ, καὶ ἀναχαλεῖς, τὴν ὑποσχεσιν. ἀλλὰ σὺ ἤδη ὁ Σάμιππος, εὔχου. Σαμι. ἐγὼ δ', ἠπειρώτης γάρ εἰμι, ἄρκας, ὡς Μαντινέας ὡς ἴστε, ναυῶν μὲν οὐκ αἰτήσομαι γλυέσθαι, ἵνα μὴ τοῖς πολίταις ἐπιδεικνύω ἀδυνάτων. οὐδὲ μικρολογήσομαι πρὸς τοὺς θεοὺς, ὑφαιρήσομαι αὐτῶν, καὶ μεμετρημένον χρυσίον. ἀλλὰ, δύνανται γὰρ ἅπαντα οἱ θεοὶ, καὶ τὰ μέγιστα εἶναι δοκοῦντα, καὶ ὁ νόμος τῆς εὐχῆς, ὃν Τιμόλαος ἔθηκε, φήσας μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖν, ὡς ἐκείνων πρὸς ἃ δὴν αἰτουμένων, αὐτῷ δὴ βασιλεὺς γλύφῃ, ἢ οἷος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, ἢ Πτολεμαῖος, ἢ Μιθριδάτης, ἢ εἴ τις ἄλλος ἐκδεξάμενος τὴν βασιλείαν παρὰ πατρὸς ἦρξεν. ἀλλά μοι τοσοῦτον ἀπὸ λῃστείας ἀξιαμίνῳ, ἑταίρους, καὶ συνωμότας ὅσον τετρακοσίους, πρῶτα μάλα, καὶ θρασυτάτους γλυέσθωσαν. εἶτα κατ' ὀλίγον, τετρακόσιοι προστόντες ἡμῖν, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις. εἶτα, χίλιοι. καὶ μετ' ὀλίγον, μύριοι. καὶ τὸ πᾶν, εἰς πέντε μυριάδας τὸ ὁπλιτικόν. ἱππεῖς δ', ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους. ἐγὼ δ', χειροτονήσω

Lyc. Hoc quidem iam diuitum multorum more detrectas, & promissum renocas. Sed tu Samippe, iam opta. *Sam.* Ego verò, Arcas enim sum ex Mantinea in continente habitans, vt scitis, nauim quidem mihi obuenire non postulabo, vt quam meis ciuibus spectandam exhibere non possem. Neque scrupulosè adeò cum diis rationem inibo, thesaurum petens, & aurum ad mensuram accumulatum. Sed (possunt enim omnia Dij, etiam ea quæ videntur esse maxima: & lex voti quam Timolaus tulit, iubet nihil vereri postulare, tanquam illis nihil abnuentibus) postulo rex esse, non qualis Alexander Philippi filius, aut Ptolemæus, aut Mithridates, aut si quis alius accepto à patre regno, imperauit. Sed mihi à latrocinio primùm exorso, socij & coniurati circiter triginta, fideles admodum, & audaces adsint. Deinde paulò pòst trecenti, alij super alios nobis accedentes: postea mille: nec multò pòst, decies mille: postremò tota armatorũ summa, quinquaginta millia: equitum autem circiter quingenta millia. Ego verò suffragijs cunctorum

ἁπάντων προκριθεὶς, ἄρχων ἄριστος εἶναι δόξας, ἀνθρώπων ἡγεῖσθαι, καὶ πράγμασι χρῆσθαι, ὡς τοῦτό γε αὐτὸ ἤδη μεῖζον εἶναι τῶν ἄλλων βασιλέων, ὅτι ἀρετῇ προσχειρισθεὶς τῆς στρατιᾶς ἄρχειν, καὶ κληρονόμον ἡμῶν, ἄλλου πεπαυμένου εἰς τὴν βασιλείαν. ἐπεὶ τῷ Ἀδειμάντου θησαυρῷ, παραπλήσιον τὸ τοιοῦτο. καὶ τὸ πρᾶγμα οὐχ ὅμοιον ἦδυ, ὥσπερ ὅταν ἴδῃ τις αὐτὸς δι' αὑτοῦ κτησάμενος τὴν δυναστείαν. Λυ. παπαὶ ὦ Σάμιππε, οὐδὲν μικρὸν, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων σὺ ζητεῖς, ἄρχειν ἀσπίδος τοιαύτης, ἀρίστος δὴ προκεκριμένος ὑπὸ τῶν πεντακισμυρίων. τοιοῦτον ἡμῖν ἡ Μαντινικὴ θαυμαστὸν βασιλέα, καὶ στρατηγὸν ἐλελήθει αὐξάνουσα. πάλιν ἀλλὰ βασίλευε, καὶ ἡγοῦ τῶν στρατιωτῶν καὶ διακόσμει τὸ, τε ἱππικὸν, καὶ τοὺς αὐχμοὺς τῶν ἀσπιδιωτῶν ἐξέλαυνε. δῆλον γὰρ εἶναι οἱ βαδιεῖσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας, ἢ ἐπὶ τίνας ἄλλους πρόσθεν ἀπίξεσθε. Σαμ. ἄκουε ὦ Λυκῖνε. μᾶλλον δ' εἰ σοὶ δοκεῖ, ἀκολούθει μεθ' ἡμῶν. ἕτοιμον γάρ σε τῶν πεντακισχιλίων ἀποφανῶ.

antepositus, Imperator optimus esse videar: qui & hominibus præeam, & res administrem: vt hoc vtique ipso iam maior sim cæteris regibus, vt pote qui virtute electus fuerim ad imperandum exercitui, non per successionem hæreditariam accepto regno, ad quod adipiscendũ alius laborarit. Nam hoc Adimanti thesauro non dissimile foret, nec ipsa res eodem modo suauis, vt quum aliquis videtur ipse per seipsum assequutus esse principatũ. *Lyc.* Papæ Samippe, nihil exiguum, sed bonorum omniũ caput petijsti, vt tantæ scutatorum aciei imperes, optimus ipse iudicatus à quinquaginta millibus. Talem nobis regem Mantinea, & præclarum imperatorem à se nutriri non animaduertebat. Verùm age, regna, præi militibus, & equestres turmas, aciémque clypeatam adorna. Cupio enim scire quônam ex Arcadia tam multi profecturi sitis, aut contra quos miseros primùm expeditionem facturi. *Sam.* Audi Lycine: imò verò si tibi placet, nos sequere: nam te quinque millibus equitum præficiam.

Λυ. ἀλλὰ τὴν μὲν τιμὴν ὦ βασιλεῦ, χάειν οἶδά σοι: καὶ ὑποκύψας ἐς τὸ περσικὸν, προσκυνῶ σε, περιεσαγαγὼν ἐς τοὔπισθεν τὴν χεῖρα, τιμῶν τὴν παρὰν, ὀρθὴν οὖσαν, καὶ τὸ διάδημα. σὺ δὲ τῶν ἐρρωμένων τούτων τινὰ ποίησον ἱππαρχον. ἐγὼ γάρ σοι δεινῶς ἄφιππος εἰμὶ, καὶ οὐδὲ ὅλως ἐπίσταμαι ἵππου ἐν τῷ περιτὸ χρόνῳ. δέδια τοίνυν μὴ τὸ σαλπιγκτὸν ἐπεμβοήσαντος, καταπεσὼν ἔγωγε, συμπατηθῶ ἐν τῇ τύρβῃ ὑπὸ τοσούτων ὁπλῶν. ἢ ἵν' εὐμοιρήσω ὁ ἵππος ὤν, ἐξενέγκῃ με, τὸν χαλινὸν ἐνδακὼν, ἐς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δείσει καταδεδιὼς μὴ περὶ τὸ ἐφίππειον, εἰ μέλλω μένειν τε ἄνω, καὶ ἔξεδρα τὸ χαλινῶ. Ἀδει. ἐγώ σοι ὦ Σάμιππε, ἡνίσομαι τὴν ἱππέων. Λυκῖνος δὲ, τὸ δεξιὸν κέρας ἐχέτω. δίκαιος δ' ἂν εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων, τοσούτοις σε μεδίμνοις δωρησάμενος ὀπτήμου χρυσίου. Σαμ. καὶ αὐτοὺς ἐρώμεθα ὦ Ἀδείμαντε τοὺς ἱππέας, εἰ δέξονταί σε ἄρχοντα σφῶν ἡσυχῇ. ὅτῳ δοκεῖ ὦ ἱππεῖς Ἀδείμαντον ἱππαρχεῖν, ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα. πάντες ὡς ὁρᾶς

Lyc. At pro honore isto, ô rex, gratiam tibi habeo, & Persico more procumbens adoro te, circumactis post tergum manibus, rectam istam tiaram, & diadema venerando. At tu ex robustis illis aliquem equitatui præfice. Nam à re equestri magnopere sum alienus, neque adhuc omnino equum conscendi. Proinde metuo ne tubicine classicum intonante, delapsus ego in turba à tot vngulis conculcer: aut etiam ferocior equus, arrepto fræno, in medios hostes efferat me: aut denique oporteat me alligari ephippio, si super eo manere, & frænum tenere debeam. *Adim.* Ego tibi, Samippe, ducam equites: Lycinus verò dextrum cornu teneat. Meritus autem sum, qui maximos honores abs te consequar, vt qui te tam multis auri signati modijs donauerim. *Sam.* Ipsos equites interrogemus, Adimante, num recipere te velint præfectum suum, Cui placet, equites, Adimantum hunc vestrum esse præfectum, ille manum attollat. Omnes, vt vides Adimante, suffragantur tibi.

ὦ Ἀδείμαντε, ἐχειροτόνησαν.

λλὰ σὺ μὲν ἄρχε τ ἱππου.
υκίνος δ, ἐχέτω τὸ δεξιόν.
ύπιος δ Τιμόλαος, ἐπὶ τῷ
υωνύμου τεταξεται. ἐγὼ δ,
τ μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι
ῶν Περσῶν, ἐπιδιὰ αὐτοὶ
ιπαρεδρεύειν αὐτοῖς βού-
ωνται τινας. προϊωμὲν δ ἤδη
ἐπὶ Κορίνθου διὰ τῆς
ρεινῆς, ἐπευξάμενοι τῷ βασι-
ίῳ Διί. κἀπειδὰν τὰ ἐν τῇ
Ελλάδι πάντα χειρωσώμεθα,
εἰδεὶς γὰρ ὁ ἀνταποδησόμενος
μῶν τὰ ὅπλα τοσούτοις οὖσιν,
ἀλλ' ἀκονιτὶ κρατησομὲν, ἐπι-
βάντες ἐπὶ τὰς τριήρεις, ἢ τὸν
ππους εἰς τὰς ἱππαγωγοὺς ἐμ-
βιβάσαντες, παρεσκευασμένοι δ'
ν Κεγχρεαῖς ἢ σῖτος ἱκανὸς,
καὶ τὰ πλοῖα διαρκῆ, ἢ τἆλλα
πάντα, διαλάβωμὲν τὸν αἰγαῖον
ἐς τ Ιωνίαν. εἶτα ἐκεῖ τῇ Αρ-
τέμιδι θύσαντες, ἢ τὰς πόλεις
ατειχίστους λαβόντες, ῥᾳδίως
ρχοντας ἀπολιπόντες, προχω-
ρῶμὲν ἐπὶ Συρίας διὰ Καρίας.
εἶτα Λυκίας, ἢ Παμφυλίας,
καὶ Πισιδῶν, καὶ τ παρα-
λίου, καὶ ὀρεινῆς Κιλικίας,
ἄχρις ἂν ἐπὶ τὸν Ευφράτην
ἀφικώμεθα. Λυ. ἐμὲ ὦ
βασιλεῦ εἰ δοκεῖ, σπάσθω
τῆς Ελλάδος καταλιπ.

Proin tu quidem equitatui
præsis, Lycinus autem dex-
trũ cornu teneat. Porrò hic
Timolaus ad lævum collo-
cabitur. Ego verò mediam
aciem regam, vt solent Persa-
rum reges, quando aliquos
assidere sibi volunt. Sed iam
versus Corinthum progre-
diamur per mõtanam viam,
Iouem regium comprecati.
Ac postquam ea quæ in Grę-
cia sunt, omnia subegerimus
(neque enim quisquam erit
qui nobis resistat oppositis
armis, cùm tam multi simus,
sed sine puluere vincemus)
conscensis triremibus, & e-
quis in naues impositis (ap-
paratum autem est in Cen-
chreis frumentum sufficienti
copia, & ei ferendo paria
nauigia, cæteráque omnia)
traijciamus per Ægęum in
Ioniam. Exinde sacris ibi
Dianæ peractis, & captis ci-
uitatibus immunitis, & præ-
fectis ibidem facilè relictis,
in Syriam pergamus per Ca-
riam: inde per Lyciam, Pam-
phyliam, Pisidas, & vtramq;
Ciciliæ oram, maritimã vi-
delicet, & montanam, donec
ad Euphratẽ peruenerimus.
Lyc. Me ô rex, si placet, Grę-
ciæ satrapam relinque: sum
enim formidolosus, neque

διειλὸς γάρ εἰμι, ἢ τῶν ὄπλων

πολὺ ἀπελθεῖν, ἢ αὖ ἡδέως καταμείναιμι. σὺ δ' ἔοικας ἐπὶ Ἀρμενίους, καὶ Παρθυαίους ἐλάσειν, μάχιμα φῦλα, καὶ τὴν τοξικὴν εὐσχολα. ὅρα ἄλλῳ παραδοὺς τὸ δεξιόν, ἐμὲ ἀντίπαρόν τινα ἔασον ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, μή με καὶ διαπτέρῃ τις ἰὸς ᾧ, ἄθλιον βαλὼν ἐς τὰ γυμνά, περὶ Σοῦσα, ἢ Βάκτρα ἡγούμενόν σοι τῆς φάλαγγος. Σαμ. ἀποδιδράσκεις ὦ λυκῆνε τὸν καταλογον, δειλὸς ὤν, ὁ δὲ νόμος, ἀποτετμῆσθαι τῷ κεφαλῇ, εἴ τις λιποι φαίνοιτο τὴν τάξιν. ἀλλ' ἐπεὶ κατὰ τὸν Εὐφρατῆν ἤδη ἐσμὲν, καὶ ὁ ποταμὸς ἔζευκται, καὶ κατόπιν ὁπόσα διελήλυθαμεν ἀσφαλῶς ἡμῖν ἔχει, καὶ πάντα ὑπήκοα κατέχομεν, ὥσπερ ἐμοὶ ἑκάστῳ ἔθνει ἐπισπασθέντες, οἱδὲ, καὶ ἀπίασι τὴν Φοινίκην ἡμῖν ἐν τοσούτῳ, καὶ τὴν Παλαιστίνην, εἶτα καὶ τὴν Αἴγυπτον προσεξόμενοι, σὺ πρῶτος ὦ Δυκῖνε διάβαινε, τὸ δεξιὸν ἄγων. εἶτα ἐγὼ, καὶ μετ' ἐμὲ, οὗτοσὶ Τιμόλαος. ἐπὶ πᾶσι δ', τὸ ἱππικὸν ἄγε σὺ ὦ Ἀδείμαντε. καὶ διὰ μὲν τῆς μεσοποταμίας, οὐδεὶς ἀπήντησεν ἡμῖν πολέμιος, ἀλλ' ἑκόντες αὐτούς τε, καὶ τὰς ἀκροπόλεις αὐθρώπους παρέσχοντο.

domo longiùs abire libenter sustineam. Videris autem in Armenios & Parthos exercitum esse ducturus, gentes bellicosas, & sagittādi perquàm peritas. Quare alteri alicui dextrum cornu committe: me vero Antipatrum quempiam in Græcia relinque: ne quis etiam me sagitta transfigat, miserum in parte nuda feriens, circum Susa, vel Bactra phalangi præfectum. *Sam.* Aufugis Lycine cohortem, meticulosus cùm sis: atqui lex iubet ei caput amputari, qui ordinis desertor visus fuerit. Sed quoniam secundum Euphratem iam sumus, & fluuius ipse ponte iunctus est: & quæcunque à tergo reliquimus tutò nobis habent, omniáque præfecti occupant, quos voique genti superindux atque hi etiam abeunt, nobis interim Phœniciam, Palæstinam, deinde & Ægyptū adiuncturi: tu primus, Lycine, transi dextrum cornu ducens: ego deinde, & post me hic Timolaus. Postremò tu equitatum duc Adimante. Ac per Mesapotamiam nullus hostis nobis occurrit: sed vltrò se ipsos, & arces, homines dediderunt.

Et

ἡμῶν ἐπὶ Βαβυλῶνα ἐλθόντες, ἀπροσδόκητοι παρήλθομεν εἰς τὸ ἔσω τῶν τειχῶν, καὶ ἔχομεν τὴν πόλιν. ὁ βασιλεὺς δ' περὶ Κτησιφῶντα διατείβων, ἤκουσε τὴν ἔφοδον. εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν, πυρπολεῖται, ἱππέας τε ὅσα πλείστους μεταπεμπόμενος, καὶ τοξότας, καὶ σφενδονήτας, ἀπαγγέλλουσι δ' οὗτοι οἱ σκοποὶ ἀμφὶ τὰς ἑκατὸν ἤδη μυριάδας τὸ μάχιμον συνειλέχθαι, καὶ τούτων εἴκοσιν ἱπποτοξότας, κἀκεῖνον οὔπω ὁ Ἀρμένιος πάρεστιν, οὔτε οἱ κατὰ τὴν κασπίαν θαλάτταν οἰκοῦντες, οὔτε οἱ ἀπὸ Βακτρων, ἀλλ' ἐκ τῶν πλησίον, καὶ παρασαγγῶν τῆς ἀρχῆς. οὕτω ῥᾴδιον τοσαύτας μυριάδας κατεπάξαι. καιρὸς οὖν ἤδη σκοπεῖν ἡμᾶς ὅ, τι χρὴ ποιεῖν. Ἀδει. ἀλλ' ἐγὼ μὲν φημι δεῖν ὑμᾶς τὸ πεζὸν, ἀπιέναι τὸ ἐπὶ Κτησιφῶντος. ἡμᾶς δὲ τὸ ἱππικὸν, αὐτοῦ μένειν, τὴν Βαβυλῶνα διαφυλάξοντας. Σαμι. ἀποδειλιᾷς καὶ σὺ ὦ Ἀδείμαντε, πλησίον τοῦ κινδύνου γενόμενος. σοὶ δέ τι δοκεῖ ὦ Τιμόλαε; Τιμο. ἀπιέναι τὴν παραβαλλόμενον ἐπὶ τοὺς πολεμίους, μὴ δεῖν περιμένειν ἐν

Et quum Babylonem venissemus, præter expectationē intra muros ingressi sumus, ac vrbem ipsam tenemus. Rex autem ad Ctesiphontē commorans, aduentum nostrum accepit. Proinde Seleuciam profectus, exercitū comparat, equites quamplurimos, sagittarios, & funditores accersens. Renuntiant itaque speculatores, circiter centum myriadas hominum ad pugnam aptorum esse cōgregatas, & ex his viginti, qui ex equis iaculatur. Necdum tamen Armenius adest, neque Caspij maris accolæ, neque Bactriani: sed vicini tantūm, & qui in regni suburbijs habitant: adeò facilè tot myriadas conscripsit. Tempus igitur est vt videamus quid facto sit opus. *Adim.* At ego quidem censeo oportere vos, pedestrem videlicet exercitum, proficisci ad Ctesiphontem: nos autem equestres turmas, manere hîc, & Babylonem asseruare. *Sam.* Etiam tu formidas Adimante, quum ad periculum propiùs est ventum. Sed quid tibi videtur Timolae? *Tim.* Omnibus cum copijs obuiam hosti esse eundum, neque expectandum dum illi ete melius pararint,

παντα χόθεν αὐτοῖς συμμάχων
προσγενομένων. ἀλλ' ἕως ἔτι
καθ' ὁδὸν εἰσὶν οἱ πολέμιοι, ἐπι-
χειρῶμεν αὐτοῖς. Σαμ. εὖ
λέγεις. σὺ δ' τί φῂς Λυκῖνε δοκι-
μάζεις; Λυ. ἐγώ σοι φράσω. ἐπει-
δὴ κεκμήκαμεν συντόνως
ὁδεύοντες, ὁπόθεν κατήραμεν ἕ-
ωθεν ἐς τὸν Πειραιᾶ, καὶ νῦν
δὲ ἤδη τριάκοντά που σταδίους
προκεχωρήκαμεν, καὶ ὁ ἥλιος
πολύς, κατὰ μεσημβρίαν γὰρ
ἤδη μάλιστα, ἐνταῦθά που ἐπὶ
ταῖς ἐλαίαις ἐπὶ τῇ ἀναλογεαμ-
μένῃ σκιᾷ καθίσαντας,
ἀναπαύσασθαι. εἶτα οὕτως ἀ-
ναστάντας, πορεύεσθαι, καὶ
αὖθις τὸ λοιπὸν ἐς τὸ ἄ-
στυ. Σαμ. ἔπι γὰρ Ἀθήνησιν
ὦ μακάριε εἶναι δοκεῖς, ὃς ἀμ-
φὶ Βαβυλῶνα ἐν τῷ πεδίῳ πρὸ
τῶν τειχῶν ἐν τοσούτοις στρα-
τιώταις καθῆσθαι περὶ τὸ πολέ-
μου διασκοπούμενος; Λυ.
ὑπέμνησας. ἐγὼ δ' ὑπέφην φάμην,
καὶ σὺ περὶ τοῦ φανεῖσθαι γνώ-
μὴν. Σαμ. προσεικάζω δή, εἰ
σοι δοκεῖ καὶ ὅπως ἀνδρες ἀγα-
θοὶ ἐν τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε, μὴ
δὲ προδώσετε τὸ πάτριον φρόνη-
μα. ἤδη γάρ που καὶ οἱ πολέμιοι
ἐπλησίασαν. ὥστε τὸ μὲ σύν-
θημα, ἔστω ἐνυάλιος. ὑμεῖς δ',

auxilijs vndique ipſis accedentibus. Sed dum adhuc in via ſunt hoſtes, adoriamur ipſos. *Sam.* Rectè dicis. Tu verò Lycine quid cenſes? *Lyc.* Equidem tibi dicam. Poſteaquam defeſſi ſumus itinere continuo, ex quo mane in Piræum deſcendimus, & iam nunc triginta ferè ſtadia proceſſimus, & ſolis ardor magnus (nam circa meridiem maximè iam eſt) hic alicubi ad oleas, ſuper columnam iſtam inſcriptionibus inſignitam reſidentibus, eſſe quieſcendum: deinde hinc ſurgentibus, eundum, & reliquum vitæ ad vrbem abſoluendum. *Sam.* Etiam-ne Athenis, ô beate, eſſe putas, qui circa Babylonem in campo ante muros ſedes inter tot milites de bello deliberans? *Lyc.* Submonuiſti: ego verò ſapere me putabam: & tu, eo quòd ſententiam proferres. *Sam.* Accedemus igitur, ſi tibi videtur: & facite vt fitis viri fortes in periculis, neque patrios ſpiritus prodatis. Iam enim & hoſtes pugnam capeſſunt: quare Enyalius eſto teſſera. Vos autem poſtquam tubicen claſſicum cecinerit,

ἐπειδὰν σημαίνῃ ὁ σαλπιγκτὴς,

ὠλαλάξαντες, καὶ τὰ δόρατα κρούσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐπιχειρεῖτε συμμίξαι τοῖς ἐναντίοις, καὶ ἐντὸς γενέσθαι τῶν τοξευμάτων, ὡς μὴ ὑπὸ πληγὰς λαμβάνωμεν ἀκροβολιζόμενοι αὐτοῖς δίδοντες. καὶ ἐπειδὴ ἐς χεῖρας ἤδη συνελήλυθαμεν, τὸ μὲν εὐώνυμον, καὶ ὁ Τιμόλαος, ἐξέκλασται τῶν καθ' αὑτοὺς, Μήδους ὄντας. τὸ δὲ καθ' ἐμὲ, ἰσοπαλὲς ἔτι. Πέρσαι γάρ εἰσι, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ ἵππος ἅπασα τῶν βαρβάρων, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαύνουσιν. ὥστε ὦ Λυκῖνε, αὐτός τε αἰνῆς ἀγαθὸς γίγνου, καὶ τοῖς μετὰ σαυτὸν παρακελεύου δέχεσθαι τὴν ἐπίλασιν. Λυ. ὦ τῆς τύχης. ὅπου ἐμὲ γὲ οἱ ἱππεῖς ἅπαντες, καὶ μόνος ἐπιτήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπιλαύνεσθαι. καί μοι δοκῶ, ὦ βιάζονται, αὐτομολήσειν, πρὸς δραμὼν ἐς τὴν παλαίστραν, ἔτι πλεμονῶντας ὑμᾶς καταλιπών. Σαμ. μηδαμῶς. κρατεῖς γὰρ αὐτῶν καὶ σὺ ἤδη τὸ μέρος. ἐγὼ δὲ ὡς ὁρᾷς, καὶ μονομαχήσω πρὸς τὸν βασιλέα. προσκαλεῖται γάρ με. καὶ ἀναδύσομαι πάντως αἰσχρόν. Λυ. νὴ Δία καὶ τρῶσιν αὐτὸς μᾶλλα πρὸς αὐτό.

exultantes, & clypeos haſtis pulſantes, properare cum aduerſarijs manus conſerere: atque intra teli iactum conſiſtite, vt ne plagas accipiamus, dum illis velitari concedimus. Et poſtquam ad manus ventum iam eſt, ſiniſtrum cornu, & Timolaus, Medos cum quibus congreſſi ſunt, in fugam verterunt. Ego verò æquo adhuc Marte pugno: Perſæ enim ſunt, imèrq; eos ipſe rex. Vniuerſus autem barbarorum equitatus in dextrum cornu noſtrum fertur. Quare, ô Lycine, & ipſe ſis vir fortis, & eos qui tecum ſunt, hortare vt impreſſionẽ fortiter excipiant. *Lyc.* O fortunam! aduerſum enim me equites cuncti, ſolúſque viſus ſum idoneus, qui contrà ferat. Ac mihi videor, ſi vim adhibeant, tranſfugiturus eſſe, in palæſtram hinc curreus, vos etiamnum belligerantes relinquẽs. *Sam.* Nequaquã: tu enim ipſos ex parte iam vincis. Ego verò, vt vides, etiam ſingulari prælio cũ rege congrediar. Prouocat enim me, & pugnam detrectare, omnino turpe fuerit. *Lyc.* Per Iouem ab eo confeſtim vulneraberis: nam regium eſt

βασιλικὸν γὲ τὸ βαλλῆναι

πεὶ ἀρχῆς μαχούμενον. Σαμ. οὐ λέγεις ἐπὶ τοιαῦτα μὲν μοι τὸ βαῦμα. καὶ ὃς εἰς τὰ φανερὰ τὸ σώματος, ὡς μὴ ὑπὸ τοῦ οὐλοῦ ὕστερον ἀμορφότερον γένοιτο. φιλῶ ἀλλὰ ὁρᾷς ὅπως ἐπλάσας, μᾶλλον δὲ ἠργάσω αὐτόν τε, καὶ τὸν ἵππον διέπιεσα τῷ λογισμῷ ἀφεὶς; εἶτα τῷ κεφαλῷ ἀποτεμὼν, καὶ ἀφελὼν τὸ διάδημα, βασιλεὺς ἤδη χέρνα; προσκυνούμενος ὑπ' ἀνθρώπων, οἱ βαρβαροι προσκυνεῖσθαι νόμον ἔχουσιν, οὐ τὸν Ἑλλήνων νόμον ἄξω, εἷς σφᾶς ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τούτοις ἆρα ἐννοεῖτε ὅσας μὲν πόλεις ἐπωνύμους ἑαυτῷ οἰκιῶ, ὅσας δὲ καὶ καθαιρήσω ἑλὼν οὐ κρατος, αἳ ἂν ὑβρισωσί τι εἰς τὸν ἀρχῶν ἀπάντων ὑμᾶς Κυδιαν τ' ἀλούσιον μετελεύσομαι, ὃς ὁμοίως ἤδη ὤν μοι, ἐξέωσε τὸ ἀρχῆς, ἐμβαίνων κατ' ὀλίγον ἐς τὸ ἐμὸν τῶν ὅρων. Λυ. πέπαυσο ἤδη ὦ Σάμιππε. καιρὸς γάρ σε ἤδη μῶν νενικηκότα τηλικούτων μάχων, ἐν Βαβυλῶνι ἐνωχεῖσθαι τὰ ἐπινίκια. ἐκεῖθεν γὰρ οἶμαί σοι ἡ ἀρχή. Τιμόλαον ὑπὲρ τῶν μέρει εὐχεσθαι ὅσα ἂν ἐθέλῃ. Σαμ. τί δ' οὖν

de regno dimicantem vulnerari. Sam. Rectè dicis. At hoc vulnus summam tantùm cutem mihi perstringat, nec in aperta corporis parte, ne postea deformis obducatur cicatrix. Cæterùm vides quo pacto incursando vna plaga & ipsum, & equum emisi hasta transfodegerim? Deinde amputato capite, & ablato diademate, rex jam factus sum, qui ab omnibus adoror Barbari me adorent: ego iuxta Græcorum legem imperabo, atque imperator vocabor. Præterea cogitate quàm multas civitates mihi cognomines condam, quámque multas pervim captas destruam, figam aliquam contumeliam regno meo intulerint. At omnium maximè Cydiam istum dicam vlciscar, qui cùm mihi iam vicinus esset, agro me expulit, intus fines paulatim ingrediens. Lyc. Desine tandem Samippe. Tempus enim est vt tanta pugna potitus, victoriæ coronatus Babylone celebres (sex enim stadiorum opinor est tibi imperium) & vt vicissim optes Timolaus quicquid voluerit. Sam. Quid igitur Lycine qualia tibi videor postulasse

ὦ Λυκῖνε, οἷά σοι κακῶς δοκῶ

Lv. παρὰ πολὺ ὦ θαυμασιώτατε βασιλέων ἐπιτυγχάνεις, καὶ βιαιότερα τῶν Ἀδειμάντου. πρὸ ὀσον ἐκεῖνος μὲν ἐβύσσα, διτάλαντα χρύσια ἐκπώματα παρατείνων τοῖς συμπόταις. σὺ δ' καὶ ἐπιβούλου μονομαχῶν, καὶ ἐδεδίεις, καὶ ἐφρόντιζες νύκτωρ, καὶ μὴ ἡμέρᾳ. οὐ μόνον γὰρ σοι τὰ παρὰ τῶν πολεμίων φοβερὰ ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλαὶ μυρίαι, καὶ φθόνος παρὰ τῶν συνόντων, καὶ μῖσος, καὶ κολακεία. φίλος δ' οὐδεὶς ἀληθὴς, ἀλλὰ πρὸς τὸ δέος ἅπαντες, ἢ πρὸς τιὼ ἐλπίδα ἕκαστοι δοκοῦντες εἶναι. ἀπόλαυσις μόνον, οὐδὲ ὄναρ τῶν ἡδέων, ἀλλὰ δόξα μόνον, καὶ περφυρὶς, χρυσῷ πεποικιλμένη, καὶ ταινία λευκὴ περὶ τῷ μετώπῳ, καὶ δορυφόροι περιόντες. τὰ δ' ἄλλα, κράματος ἀφόρητος, καὶ ἀηδία πολλή. καὶ ἢ χαριζεῖν τοῖς παρὰ τὸ πολεμεῖν ἥκουσι δεῖ, ἢ δικάζειν, ἢ καταπέμπειν τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα. καὶ ἤτοι ἀφεκτέον τῶν ἔξω τῆς ἀρχῆς. δεδιέναι οὖν δεῖ πάντα, καὶ ὑφορᾶσθαι. καὶ ὅλως, μᾶλλον πάντων μᾶλλον, ἢ μᾶλλον σεαυτὸν εὐδαιμονίζεσθαι. καὶ γὰρ οὐκ ἂν τόλε,

Lvc. Longè, ô præclarissime regum, laboriosiora, & violentiora, quàm quæ Adimantus, quatenus ille in delicijs versabatur, & aurea pocula duorum talentorum pondo compotoribus porrigebat. Tu verò in singulari certamine vulnerabaris, & metuebas, & curis noctu, & interdiu distinebaris. Non solùm enim ea quę ab hostibus fierent, formidanda tibi erant, sed & insidię innumerabiles, & familiarium inuidia, odiũ, & assentatio. Amicus autem nullus verus, sed ad metum omnes, vel ad spem beneuolentiam simulantes. Fruitio voluptatum, ne per somnium quidem: sed gloria solùm, & purpura auro variegata, & candida fascia circum frontem, & satellites præeuntes. Cæterùm labor intolerabilis & acerbitas multa. Et vel ijs qui ab hostibus veniunt respondendum, vel ius dicendum, vel mittenda ad subditos edicta. Et vel gens aliqua defecit, vel ab ijs qui degunt extra imperium, fiunt incursiones. Quare omnia timenda, & habenda suspecta. Denique ab omnibus potiùs quã à te ipso beatus prędicaris. Nã hoc quoq;

πῶς ἀ ταπεινὸν, ὅπ ἢ νοσεῖς τὰ ὁμοια τοῖς ἰδιώτοις, καὶ ὁ πυρετὸς ἀ διαγινώσκει σε βασιλέα ὄντα, ἀδὲ ὁ θάνατος δέδιε τὸν δορυφόρον, ἀλ' ἐπιὼν ὁπόταν λάβῃ δοκῇ, ἄγει οἰμώζοντα, καὶ αἰδούμενος τὸ διάδημα; σὺ δ' ὅπως ὑψηλὸς καταπεσὼν, ἀνάπυστος ἐκ τῆς βασιλείας θρόνε πλὴν αὐτὴν ὁδὸν ἄπει, τοῖς πολλοῖς ἰσόπιμος, ἐλαυνόμενος ἐν τῇ ἀγέλῃ τῶν νεκρῶν, χώμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς, καὶ στήλη μακρὰ, ἢ πυραμὶς ἔυγραμμον, καὶ γωνίας ἀπλιπὼν, ἐκπεφθεσμα καὶ ἀνεπαίσθητα φιλοτιμήματα. εἰκόνες δ' ἐκεῖναι, καὶ νεὼς, οὓς αἰτιῶσιν αἱ πόλεις διεφθάρθαι, καὶ τὸ μέγα ὄνομα, πάντα κατ' ὀλίγον ἀποῤῥεῖ, καὶ ἄπιστον ἀνωλούθρια. ἰῶ δὴ καὶ ὅπ μάλιστα ἐπὶ πλεῖστον παραμένῃ, τίς ἔπ ἀπόλαυσις αὐταισθήτῳ αὐτῶν γένοιθ' ἂν; ὁρᾷς, οἷα μέζων ἔπ ἔξεις τρόφιμα, δεδιὼς, καὶ φρενοβλαβῶν, καὶ κάμνων, οἷα δ' καὶ μὴ πλὴν ἀπαλλαγὴ ἔσται ἐκ ἡδὺ σὸν αἰτεῖν ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ἐπιβάλῃ τούτοις, ὥσπερ εἰκὸς ἀνδρὶ σωφρονοῦντι, καὶ πράγμασι χρῆσθαι εἰδότα. Τιμ. σκόπει γοῦν ὦ Λυκῖνε, εἴ πι ἐπιλήψιμον ἐν ἐμοὶ

annon humile & abiectum, quòd eodem modo cũ priuatis ægrotas, & febris in nullo discrimine te regem habet, neque mors tuos satellites metuit, sed superueniens quando visum fuerit, te plorantem ducit, non venia diadema? Tu verò ille tam sublimis delapsus, & abreptus à solio regio, eandem viam cum vulgo abis, eodémque honore in mortuorum gregem ageris: tumulũ excelsum supra terram, & longam columnam, aut pyramidem depictis angulis insignem relinquens, intempestiua, & insensibilia ornamẽta. Imagines autem illæ, & templa, quæ colentes ciuitates erigunt, magnúmq; hoc nomen, omnia paulatim defluunt, neglectáque abeunt. Quòd si etiam quàm diutissimè perdurarint, quis quæso fuerit amplius eorũ fructus, cũ sẽsu careas? Vides, qualia dũ viues negotia habiturus sis, metuẽdo, cogitãdo, laborãdo: qualia & post mortem futura sint? Sed tam tuum est optare, Timolaë: ac vt superes istos vide, vt virum prudentem, rerúmque peritum decet. *Tim.* Considera igitur Lycine, numquid reprehensione dignũ optabo,

μαι, κὴ ὅ, τι ἂν ἐνδύναι τὶς δυ-
νηθεῖη. χρυσὸν μὲ ἔν, κὴ θησαυ-
ρούς, καὶ μεδίμνους νομίσματος, ἢ βασιλείας, καὶ πολέμους,
κὴ δείματα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἃ εἰκότως διέβαλες, οὐκ αἰτήσομαι. ἀβέβαια γὰρ ταῦτα γε, κὴ πολλὰς τὰς ἐπιβουλὰς ἔχοντα, καὶ πλέον τὸ κακὸν τὸ κέρδος ἐν αὐτοῖς ἔνι. ἐγὼ δ', βούλομαι τὸν Ερμῆν ἐντυχόντα μοι δοῦναί τινας δακτυλίους τοιούτους τὴν δύναμιν, ἔτα μὴν, ὥστε ἀεὶ ἐρρῶσθαι, καὶ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα, κὴ ἄθνατον εἶναι, κὴ ἀπαθῆ. ἕτερον δ', ὡς μὴ ὁρᾶσθαί τὸν περιέμενον, οἷος ἦν ὁ τῆς Γύγου. τὸν δὲ πέμπτον, ὡς ἰσχύειν γὰρ αἴδρας μυρίας, κὴ ὅ, τι ἂν ἄχθος ἅμα μυρίοι κινῆσαι μόλις δύναιντο, τοῦτό με ῥᾳδίως μόνον ἀναστῆσαι. ἔτι δ' κὴ πέντε, πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθέντα. κὴ πρὸς τοῦτό μοι εἶναι δακτύλιόν τινα. καὶ μὴν κὴ ὡς ὕπνον καταπαῦσαι, ὁπόσους ἂν ἐθέλω. καὶ ἅπασαν θύραν πρόσπόντι μοι ἀνοίγεσθαι, χαλωμένην τὸν κλεῖθρον, καὶ τὸν μοχλὸν ἀφαιρεμένου. ταῦτα ἀμφότερα, εἰς δακτύλιος δύναται. τὸ δὲ μέγιστον, ἄλλος τις ἔστω ἐπὶ πᾶσιν

& quod arguere quispiam possit. Nam aurum, & thesauros, & nummorum modios, aut regna, & bella, & terrores pro imperio, quæ tu meritò reprehendisti, nõ postulabo. Caduca enim hęc multisque insidijs referta: & plus molestiæ habent, quàm dulcedinis. Sed velim vt Mercurius obuiam mihi veniens, annulos det qui vim huiusmodi habeant: vnum quidem, vt rectè semper valeam, & corpore sanus sim, insauciabilis, & affectionis expers: alterum autem, vt conspici non possit qui eum obduxerit: qualis fuit ille Gygis: tertium verò, vt robore superem virorum decem millia: & quod onus hominum simul decem millia vix mouere possent, id ego facilè solus in humeros attollam, præterea procul à terra subuectus volem. Ad hoc quoque annulum habeam, quo in somnum attraham, quos voluero: & mihi accedenti pateat omnis ianua, laxata sera, & dimoto vecte, quæ ambo possit vnus annulus. Et quod maximum est, alius sit supra omnes suauissimus, qui me reddat amabilem,

ὁ ἥδιστος, ὡς ἐραστὴν εἶναί με,

πεπεδέωμον πασι τοῖς ὡραίοις,
καὶ γυναιξὶ, καὶ δήμοις ὅλοις,
καὶ μηδένα εἶναι ἀνέρασον, καὶ
ὅτω μὴ ποθεινότατος ἐγὼ, καὶ
ἀνήκεστον. ὥστε πολλὰς γυναῖκας
οὐ φρύσας τὸν ἔρωτα, καὶ ἀν-
δρ' ἀπ' ἑαυτῆς, καὶ τὰ μειράκια
ἐπιμαινέναι μοι, καὶ εὐδαί-
μονα εἶναι δοκεῖν, εἴ τινα καὶ
μόνον προσβλέψαιμι αὐτῶν. εἰ
δ' ὑπορράω, κἀκεῖναι τὸν λύ-
πης ἀπολλύωσι. καὶ ὅλως, ὥσ-
περ Ὑάκινθον, ἢ Ὕλαν, ἢ Φά-
ωνα τὸν Χῖον εἶναί με, καὶ ταῦ-
τα πάντα ἔχειν, μὴ ὀλιγοχρό-
νιον ὄντα, μὴ δ' ἐπὶ μετρον
ζῶντα τῆς ἀνθρωπίνης βιοτῆς,
ἀλλ' ἔτη χίλια νέον ἐκ νέου γι-
γνόμενον διαβιῶναι, ἀμοιβὴ τὰ
ἑπτακαιδέκα ἔτη ἀεὶ ἀποδύ-
μενον τὸ γῆρας, ὥσπερ οἱ ὄ-
φεις. οὐδὲν γὰρ ἐνδεήσει μοι, ταῦτα
ἔχοντα. πάντα γὰρ ἐμὰ ἔσ' ἂν
τὰ τῶν ἄλλων, ἐς ὅσον ἀνοί-
γειν. τὰς θύρας ἐσιὼν, καὶ
κοιμίζων τοὺς φύλακας, καὶ
ἀθέατος εἶναι εἰσιών. εἰ δέ τι
ἐν Ἰνδοῖς, ἢ Ὑπερβορέοις θέα-
μα περιφανὲς, ἢ κτῆμα τίμιον,
ἢ ὅπερ ἐμφανὲς ἢ πιεῖν ἢ φαγεῖν ἡδὺ
μεταστελλόμενος, ἀλλ' οὐτος
ἐπιπτόμενος, ἀπέλαυον ἁπάν-
των ἐς κόρον. καὶ ἐπὶ γοῦν,

obductus pueris formosis,
mulieribus, totisq; populis,
neque quenquam amoris ex-
pertem esse sinat, & cui non
sim desiderabilissimus, atque
in ore: ita vt multæ mulieres
amoris impatientia sese sus-
pendant: meisque desiderio
adolescentuli insaniant, séq;
fœlices putent, si tantùm a-
spexero quempiam ipsorum:
si verò despexero, etiam ille
mœrore pereant. Denique
Hyacintho, vel Hyla, vel
Phaone Chio sim pulchrior:
atque hæc omnia habeam,
non breui moriturus, nec
ad humanæ vitæ mensuram
victurus: sed per mille annos
iuuenis ex iuuene renascens,
ævum exacturus, circa de-
cimum septimum quemque
annum, senectutem more
serpentum semper exuendo.
Nihil enim mihi deerit, quú
hæc habebo: siquidem aliena
omnia essent mea, quatenus
possem & fores aperire, &
custodes sopire, & ingressus
ipse inuisibilis esse. Quod
si apud Indos, aut Hyper-
boreos spectaculum aliquod
mirum foret, aut res aliqua
pretiosa, aut quicquid esu
vel potu iucundum, aduehi
non curans, sed eò ipse ad-
uolans, omnibus ad satie-
tatem vsq; fruerer. Et quia
gryps alata fera, aut phœnix,
ὄρνεον θεῖον, ἢ φοινιξ,

ὄρνεον ἐν Ινδοῖς ἀθέατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ ἂν καὶ τοῦτο ἑώρων αὐτὸς καὶ τὰς πηγὰς ἂν τὰς Νείλου, μόνος αὖ ἐπισάμην, καὶ ὅσον τὸ γῆς ἀοίκητον, καὶ εἰ τινες ἀντίποδες ἡμῖν οἰκοῦσι, τὸ νότιον τὸ γῆς ἡμίτομον ἔχοντες. ἔτι ἂν καὶ ἀστέρων φύσιν, καὶ σελήνης, καὶ αὐτοῦ ἡλίου, ῥᾳδίως αὖ ἔγνων, ἀπαθὴς ὢν τῷ πυρί. καὶ τὸ πάντων ἥδιστον, αὐθημερὸν ἀγγεῖλαι ἐς Βαβυλῶνα τίς ἐνίκησεν ὀλυμπια. καὶ ἀριστήσαντα, εἰ τύχοιμι ἐν Συρίᾳ, δειπνῆσαι ἐν Ιταλίᾳ. εἰ δέ τις ἐχθρὸς εἴη, ἀμυνάσθαι καὶ τοῦτον ἐκ τῆς ἀφανοῦς, πέτρον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ὀπτεύεσθαι τὸ κρανίον. τοὺς τε αὖ φίλους, εὖ ποιεῖν, ὀπιχέαντα κοιμωμένοις αὐτοῖς τὸ χρυσίον. καὶ μὴν εἴ τις τυραννος πλέσιος ὑβρίσειε, ἀριθμὸς αὖ ὅσον ὀπὶ σταδίους εἴκοσιν, ἀφῆκα φέρεσθαι κατ' τῶν χρημάτων. τοῖς παιδικοῖς δ' ὁμιλεῖν ἀκωλύτως αὖ ἔξῃ, εἰσιόντα ἀθέατον, κοιμίσαντα ἅπαντας, αὖ ἐκείνων μόνων. οἷον δ' κἀκεῖνο ἰδεῖν, τοὺς πολεμιωτὰς ἐπισκοπεῖν ἔξω βέλους ἀσφαλῶς ὁρίζων. καὶ εἰ δοξάζοι μοι, σφαδάζοντας αὖ τοῖς ἡδυπαθοῦσι, κοιμίσας τοὺς κρατοῦντας,

auis apud Indos à cæteris videri nequit: ego eam viderem. Nili quoque fontes solus scirem, & terræ quicquid est inhabitabile: & siqui Antipodes ex aduerso habitant, A australem terræ partem dimidiam tenentes. Præterea stellarum, lunæ, ipsiúsque solis naturam facilè nossem, vt qui ab igne lædi non possem. Et quod omnium suauissimũ B fuerit, eodem die Babylonem delatus annuntiare possem, quis Olympia vicisset: & si fortè in Syria prandens essem, cœnare in Italia: & siquis mihi foret inimicus, istum ex occulto vlciscì, iniecto in caput saxo, ita vt ipsi caluaria comminueretur: amicis contrà benefacere, aurum dormientibus ipsis effundendo. Quin siquis superbus foret, C D aut tyrannus, diues contumeliosus, sublatum ipsum ad stadia viginti, per præcipitia supernè deijcerem. Cum pusionibus autem, nemine prohibente, conuersari mihi liceret, cùm videri nõ possem ingressus, omnésque solis illis exceptis sopirem. Quale verò etiam illud foret, quòd belligerantes tutò spectare possem, extra teli iactum in altum sublatus? Et si videretur, adiungendo me victis, & sopiendo victores, E κοιμίσας τοὺς κρατοῦντας,

νικᾶν παρεῖχον τοῖς φεύγουσιν, ἀναστρέφασιν ἀπὸ τῆς βοπῆς. καὶ τὸ ὅλον, παιδιὰν ἐποιούμην αὐτὸ τῶν ἀνθρώπων βίον, καὶ πάντα ἐμὰ ἰδὼν, καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο γὰρ ἄκρα εὐδαιμονία ἐστὶ, μήτε ἀπολέσθαι, μήτε ἐπιβουλευθῆναι δυναμένῳ. καὶ μάλιστα μὲν ὑγείᾳ ἐν μακρῷ τῷ βίῳ. τί οὖν αἰτιάσαιο ὦ Λυκῖνε τὴν εὐχήν; Λυ. οὐδὲν ὦ Τιμόλαε. οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἐναντιοῦσθαι σοὶ πλουτοῦντι, καὶ ἅμα μυρίους πλείω ἔχοντι. πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνο ἐρήσομαί σε, εἴ τινα ἄλλον οἶδας ἐν τοσούτοις ἔθνεσιν, ὅσα ἐπέπτης, γέροντα ἤδη ἄνδρα, ὥστε παρακεκινηκότα τὴν γνώμην, ὑπὸ δακτυλίου μικροῦ ὀχούμενον, ὃς ὅλα κινεῖν ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ δυνάμενον, ἑπόμενον πᾶσι, καὶ ταῦτα, φαλακρὸν ὄντα, καὶ τὴν ῥῖνα σιμόν. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε. τί δήποτε οὐχ εἷς δακτύλιος ἅπαντα ταῦτα δύνατα ἦν, ἀλλὰ τοσούτοις πεπιεσμένος ἕδρᾳ, τὴν δεξιτερὰν προφερόμενος χεῖρα δάκτυλον ἕνα. μᾶλλον γὰρ παίει ὁ ἀριθμὸς, καὶ δήπου καὶ τὴν δεξιὰν συνεπιλαβεῖν. καίτοι ἐγὼ τὸν ἀναγκαιότατον

fugientibus ex fuga reuersis victoriam præberem. In summa, ludum quendam facerem vitam humanam, omniáque mea forent, Deúsque cæteris viderer. Atque hæc summa fœlicitas est, quæ neque perire, neque insidiis peti potest: & maximè cum sanitate per longam ætatem. Quid igitur est, Lycine, quod in hoc voto culpare queas? *Lyc.* Nihil Timolae: neque enim tutum fuerit aduersari alato viro, & qui robore decem hominũ millia superat. Verumtamen illud interrogabo te, ecquem alium videris inter tot gentes, quas volando oberrasti, virum iam senem mente à statu suo ita dimota, qui exiguo annulo vectus, totos montes digito mouere potuerit, amabilem omnibus, idque cùm caluus esset, simóque naso. At verò etiam hoc responde mihi: cur tandem vnus annulus omnia ista tibi præstare non possit: sed tam multis reuinctus incedes, sinistra per singulos digitos grauata. Imò verò excedit numerus, & necesse erit etiam dextram oneri ferèdo succedere. Atqui vnus, ísq; maximè necessarius deest, qui obductus,

ὥσπερ δεῖ, ὃς πειθήνιόν σοι

παύσει μωραίνοντα, ἢ πολλὴν τοιαύτην κόρον ἀποξύσας. ἢ τοῦτο μὲν καὶ ὁ ἑλλέβορος ἱκανὸς ποιῆσαι, ζωοτέρους παῖδας. Τιμω. ἀλλὰ πάντως σὺ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς ἔυξη τί ἤδη ποτὲ, ὡς εὖ μαθωμεν οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτα, καὶ ἀνέγκλητα, ὁ συκοφαντῶν τοὺς ἄλλους. Λυ. ἀλλ' οὐ δέομαι ευχῆς ἐγώ. ἥκομεν γὰρ ἤδη πρὸς τὸ Δίπυλον. καὶ ὁ βέλτιστος οὑτοσὶ Σαμιππος, ἀμφὶ Βαβυλῶνα μονομαχῶν. καὶ σὺ ὦ Τιμόλαε, ἀρίστων μὲν ἐν Συρίᾳ, δεῖπνον δ' ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τοῖς ἐμοὶ ὑπαβάλλουσι σταδίοις κατεχρήσασθε, καλῶς ποιοῦντες, ἄλλως τε, ἢν αὖ δεξαίμενοι πλουτήσας ἐπ' ὀλίγον, ὑπολειμμόν τινα σῶον ὠμαδοῦσαι, μετ' ὀλίγον ψιλὴν τὴν μάζαν ἐδόντων, οἷα ὑμεῖς πάσεσθε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν ἡ εὐδαιμονία μὴ ὑμῖν, ᾗ ὁ πολὺς πλοῦτος ὤχηται ἀποπτάμενος, αὐτοὶ δ' καταβάντες ἀπὸ τῶν θησαυρῶν τε, καὶ διαδημάτων, ὥσπερ ἐξ ὕπνου ὀνείρατος ἀνεγρόμενοι, ἀόμοια τὰ ὑπὸ τῆς οἰκίας εὑρήσετε, ὥσπερ οἱ τοὺς βασιλεῖς ὑποκρινόμενοι τραγῳδοὶ ἐξελθόντες ἀπὸ τοῦ θεάτρου, λιμώττοντες οἱ πολλοί. καὶ ταῦτα,

A

B

C

D

E

te à stultitia cohibeat, multo hoc fastu detersо : alioqui helleborus meracior haustus, hoc efficere potest. *Tim.* At omnino Lycine, tu quoque iam tandem aliquid optabis, quo discamus qualia sis postulaturus, quæ videlicet reprehendi & culpari nequeat, tu qui alios refellis. *Lyc.* At ego voto non opus habeo. Iam enim Dipylum peruenimus : & optimus hic Samippus, dum circa Babylonem singulari prælio dimicat: & tu Timolae, dum in Syria quidem prandes, in Italia autem cœnas, etiam ea stadia, quæ ad me pertinebant, ablumpsistis, rectè sanè facientes: præsertim cùm nõ probem in breue tempus ditescere, & subuentaneam opulentiam dolendo, postmodum tenuem mazam comedere : quod vobis non multò pòst accidet, postquã hæc fœlicitas, magnæque diuitiæ vobis relictis auolarint: ipsi autem digressi à thesauris & diadematibus istis, tanquam ex suauissimo aliquo somnio excitati, domi dissimilia omnia inueneritis, perinde vt histriones, regum personas agentes, quorũ plerique ex theatro regredientes, fame conficiuntur: idque

πρὸ ὀλίγου Ἀγαμέμνονες ὄντες, ἢ Κρέοντες. λυπεῖσθε οὖν ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ δυσάρεστοι ἔσεσθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας. καὶ μάλιστα σὺ ὦ Τιμόλαε, ὁπόταν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ, τῆς πτερώσεως διαλυθείσης, καταπεσόντα ἐκ τοῦ μετεώρου, χαμαὶ βαδίζειν, ἀπολέσαντα τοὺς δακτυλίους ἐκείνους, ἅπαντας ἀποῤῥύεντας, τῶν δακτύλων. ἐμοὶ δὲ καὶ τοῦτο ἱκανὸν, ἀντὶ πάντων θησαυρῶν, καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς, τὸ γελάσαι μάλα ἡδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς πάσχετε, τοιούτοις οὖσι, καὶ ταῦτα, φιλοσοφίαν ἐπαινοῦσιν.

cùm paulò antè Agamemnones, aut Creontes fuerint. Mœrore igitur afficiemini, vt consentaneum est, vobisque res domesticæ displicebunt: & maximè tibi Timolaë, quando necesse tibi erit idem pati, quod Icarus olim, vt dissolutis alis de cœlo delapsus humi incedas, amissis illis annulis, qui de digitis vltro effluxerint. Mihi autem hoc sat erit, vt pro thesauris omnibus, ipsaque Babylone, suauiter ædemodum rideam ea quę optastis, tam præclara scilicet: idq; cùm ipsi Philosophiam laudetis.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

DIALOGI MERETRICII.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Vt in superioribus dialogis, breuioribus quidem illis, Lucianus cùm superorum, tum inferorum res irridet, sumpta, vt sæpe, occasione partim ex Homero, & cæteris epicis, partim ex Tragicis: ita in hoc meretricum colloquijs, mulierum quoque vitia, amores, varias q; lasciuias persequitur, idque accepta earum rei occasione, atque materia ex Menandro, & eius æmulis comœdijs. Eadem enim & illic argumenta tractata esse, ex Latinorum, Terentij ac Plauti conuersionibus coniecturam facere licet.

ΓΛΥΚΕΡΑ.

Ον γραπτώτιν Θαὶ τὸν ἀχαρναέα, ὃς πάλαι ὑφ' Ἀβρότονον εἶχε, νῦν ταῦτα ὑπ' ἐμοῦ, τὸ συμπρυτον λέγω, τὸ ἐν τῇ χλαμυδί, οἶσθα αὐτόν, ἢ ἐπελέλησαι τὸν ἀνθρωπον; Θα. οὐκ, ἀλλὰ οἶδα σὺ γλυκέριον, ἣ ποτε μεθ' ὑμῶν πέρυσιν ἐν τοῖς ἀλῴοις. τί δ' τοῦτο; ἐοίκεις γάρ τι περὶ αὐτοῦ διηγεῖσθαι. Γλ. Γοργόνα αὐτὸν ἡ παμπόνηρος φίλη σύκοῦσα εἶναι, ἀπεσπασεν ἀπ' ἐμοῦ καταγαγοῦσα. Θα. καὶ νῦν σοὶ μὲν ἐκεῖνος οὐ προσίεται, Γοργόναν δ' ἑταίραν πεποίηται; Γλ. ναὶ ὦ Θαΐ, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐ μετρίως μου ἥψατο. Θα. πονηρὸν μὲν ὦ γλυκέριον, οὐκ ἀδόκητον δ', ἀλλὰ εἰωθὸς γίγνεσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν ἑταιρῶν. οὔκουν χρὴ οὔτε ἀνιᾶσθαι ἄγαν, οὔτε μεμίσθαι τὴν Γοργόνη. οὐδὲ γὰρ σὲ Ἀβρότονον ἐπ' αὐτῷ πρότερον ἐμέμψατο. καίτοι φίλαι ἦτε. ἀτὰρ ἐκεῖνο θαυμάζω,

GLYCERA.

Ilitem istum Thai, Acarnanem, qui quondam Abrotonum habebat, postea verò me amauit, purpuratum istum dico, nosti-ne ipsum, an oblita es hominis? *Th.* Quid-ni nossem, Glycerium: cùm anno superiore vobiscum in festis aruatibus potarit. Sed quid istud? Videris enim nescio quid de illo narratura esse. *Gl.* Gorgona ipsum, sceleſtissima ista, quæ amica mea videbatur, subductum à me abstraxit. *Th.* Et nunc ille tecum non amplius conuersatur, sed Gorgonam amicam asciuit? *Gl.* Ista est, Thai, nec me res hæc mediocriter afficit. *Th.* Malum quidem hoc est, Glycerium, non tamen inopinatum, sed à nobis meretricibus fieri solitum. Proinde neque nimis mœrendum, neque deGorgona conquerendum. Neque enim Abrotonum mibi priùs ob hoc succensuit: quamquam amicæ inter vos eratis. Sed illud miror,

τί καὶ ἐπῄνεσεν αὐτῆς ὁ ϛραπώτης οὗτος, ἐκτὸς εἰ μὴ πανταπασι τυφλός ὄϛιν. ὃς οὐχ ἑωρᾶκει, ταῖς μὲ τείχας αὐτῇ ἀφαιρεῖς ἔχουσαν, καὶ ὀπτὸλὴ τῶ μετώπου ἀπηγμένας. τὰ χείλη δ', πελιδνὰ, καὶ νεκρικὰ, καὶ ϛράγγλος λεπτὸς, καὶ ὀπτῆμοι ἐν αὐτῷ αἱ φλέβες, καὶ ῥὶς μακρά. ἓν μόνον, ἐυμικης ὄϛι, καὶ ὀρθὴ, καὶ μειδιᾷ παίυ ἐπαγωγόν. Γλ. οἶει γὰ ὦ Θαὶ τῷ κάλλει ἠρῆσθαι τὸν ἀκαρνᾶνα; ἢ οἶσθα ὡς φαρμακὶς ἡ Χρυσάειον ἡ μήτηρ αὐτῆς, Θεσσαλάς τινας ᾠδὰς ὀπισαμένη, καὶ τὴν σελήνην καθάρουσα; φασὶ δ' αὐτὴν καὶ πέτεσθαι τῆς νυκτός. ἐκείνη ἐξέμηνε τὸν ἄνθρωπον, πεῖν τῶν φαρμάκων ἐγχέασα. καὶ νῦν ζυγῶσιν αὐτόν. Θα. καὶ σὺ ὦ Γλυκέριον, ἄλλον ζυγώσεις. τοῦτον δ', χαίρειν ἔα.

quidnam adeò laudet in similes iſte: niſi omnino cæcus eſt, qui non videat illam raro, & in multam frontem deducto eſſe capillitio: deinde liuidis, emortuiſque labijs, exili colla & extantibus in eo venis longóque naſo. Vnum ſolum habet, quòd procera eſt & recta, ridétq; illecebroſe admodum. Gl. An tu putas, Thai, Acarnanem illam formæ cauſa amaſſe? An neſcis, quòd venefica eſt Chryſarium, mater illius, quæ Theſſalas quaſdam incantationes callet, ac lunam deducit? Aiunt autem ipſam etiam volare noctu. Illa in inſaniam vertit hominem, ei temperato pharmaco quod biberet, & nunc ipſum vindemiant. Th. Tu quoque, Glycerium, alium vindemiabis: iſtum autem valere ſinas.

ΜΥΡΤΙΟΝ, ΠΑΜΦΙΛΟΣ, καὶ Δῶεις.

MYRTION, PAMPHILVS, ET DORIS.

ΜΥΡΤΙΟΝ.

ΓΑμεῖς ὦ Πάμφιλε τὴν Φίλωνος τοῦ ναυκλήρε θυγατέρα. καὶ ἤδη σε γεγαμηκέναι φασίν. οἱ τοσοῦτοι δ' ὅρκοι

MYRTIVM.

DVciſne vxorem, Pamphile, Philonis naucleri filiam? imò iam duxiſſe te aiunt. Tot autem iuramenta

ς ὤμοσας, ἢ τὰ δάκρυα, ἃ
κρεῖ πάντα οἴχεται, ἢ ὅτι
ιλησεν Μυρτίου νῦν. καὶ σὺ
ε ὦ Πάμφιλε, ὁπόσε κύω μὴ-
ε ὄγδοον ἤδη. τοῦτο γοῦν ἢ
όνον ἐπριάμην τῷ σοῦ ἔρωτος
π μου τηλικαύτην πεποίηκας,
ην γαστέρα, καὶ μεταμικρὸν
παιδοτροφεῖν δεήσει. πρᾶγμα
παρα βαρύτατον. οὐ γὰρ ἐκθή-
ω τὸ τεχθὲν, ἢ μάλιστα εἰ
ἔσεν γλύσιτο, ἀλλὰ Πάμφιλον
νομάσασα, ἐγὼ μὲν ἕξω πα-
εγμύθιον τοῦ ἔρωτος. σοὶ δ' ὀφ-
ήσει ποτὲ προσελθὼν ἐκεῖνος,
ὡς ἄπιστος γέγονησα περὶ τὴν
ἀδελφὴν αὐτοῦ μητέρα. γαμεῖς
δ' ἐ καλὴν παρθένον. εἶδον γὰρ
αὐτὴν ἔναγχος ἐν τοῖς θεσμο-
τοφείοις μετὰ τῆς μητρὸς, οὐδέ-
πω εἰδυῖα ὅτι δι' αὐτὴν ὡ. ἔτι
ὀψομαι Πάμφιλον. ἢ σὺ δ' ἐμὲ πρότερον ἴδου αὐτήν. ἢ
τὸ πρόσωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς ἰδὲ, μή σε ἀνιάτῳ, εἰ
παύ γλαυκοὺς ἔχει αὐτούς,
μηδὲ ὅτι διάστροφοί εἰσι, ἢ ἐς
ἀλλήλους ὁρῶσι. μᾶλλον δὲ τὸν
Φίλωνα ἑώρακας τὸν πατέρα τῆ
νύμφης. τὸ πρόσωπον αὐτῷ οἶ-
δα. ὥστε οὐδὲν ἔτι δεήσει τὴ
θυγατέρα ἰδεῖν. Παμ. ἔτι
σὺ λοιδορῆς ὦ Μύρτιον,

quæ præstitisti, & lachrymæ illæ, breui momento euanuerunt omnia, & Myrtij nunc es oblitus, ídque Pamphile, cùm octauum A iam mensem ex te prægnans sim. Scilicet hoc solum ex tuo amore consecuta sum, quòd tam ingentem vterum gero: & me propediem oportebit prolem alere, rem B meretrici grauissimam. Neque enim fœtum exponam, præcipuè si mas nascatur: sed eo nominato Pamphilo, equidem amoris solamen habebo. Tibi verò expro- C brabit aliquando accedens ille ad te, quòd perfidus fueris in miseram ipsius matrem. Cæterùm non formosam virginem ducis. Vidi enim nuper ipsam in Thesmophorijs vnà cum D matre, nondum sciens quòd propter ipsam Pamphilum amplius visura non essem. Proin tu quoque antea ipsam contemplare, faciémque & oculos ipsius vide, ne te postea discruciet, E quòd eos admodum cæsios habet, neque quòd distorti sunt, & se mutuò aspiciunt. Imò verò Philonem vidisti, patrem puellæ. Faciem igitur illius nosti: quare nihil amplius opus erit filiam videre. *Pam.* Adhuc te, Myrtium, nugantem

ἀκούσομαι, παρθένους, καὶ γάμους ναυκληρικοὺς διεξιούσης. ἐγὼ δή, ἢ συμβιὰ τίνα, ἢ καλὴν νύμφιον οἶδα; ἢ ὅτι Φίλων ὁ Ἀλωπεκῆθεν, οἶμαι δὲ ἐκεῖνον A λέγειν σε, θυγατέρα ὅλως εἶχεν ὡραίαν ἤδη γάμου; ἀλλ' οὐδὲ φίλος ὄξιν ἔτος τῷ πατρὶ. μέμνημαι δὲ ὡς ποθ' ἡμῖν ἐδικάσατο περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ. τάλαντον δὲ οἶμαι ὀφείλων τῷ πατρὶ. οὐκ ἤθελεν ἀποτίνειν. ὁ δὲ, παρὰ τοὺς ναύτας δίκας ἀπήγαγεν B αὐτὸν, καὶ μόλις ἐξέπεσεν αὐτό. οὐδ' ὅλον, ὡς ὁ πατὴρ ἔφασκεν. εἰ δὲ καὶ γαμεῖν ἐδέδοκτό μοι, ἢ τῶν Δημέου θυγατέρα ἢ τὸ πέρσιν ἐστρατηγηκότος ἀφεὶς C ταῦτα, ποθὲν μηδὸς ἀνέψιαν ἔσαν, ἢ φίλωνος ἐγάμουν ἄν. σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας; ἢ σωτέθηκας αὐτὴ ὦ Μύρτον καινάς τινας ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα; Μυρ. οὐκοῦν ἡ γαμεῖς ὦ Πάμφιλε; Παμ. μέμηνας ὦ Μύρτον, ἢ κραιπαλᾷς. καίτοι χθὲς οὐ πάνυ D ἐμεθύσθημεν. Μυρ. ἢ Δωρὶς αὐτὴ ἐλύπησέ μ. πεμφθεῖσα γὰρ ὡς ἔρια ὠνήσαιτό μοι ἐπὶ τὴν ταρσέαν, καὶ ἔυξαιτο τῇ λοχείᾳ ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, λεσβίαν ἔφη ἐντυχοῦσαν αὐτῇ. E

audiam, ac nuptias eas quas nauticas cōmentem. Egon' autem, aut mam aliquam, aut formo sponsam noui? aut Pa nem Alopecensem (illum nim opinor te dicere) fi habere nubilem? At ne patri amicus hic est Mem enim de pacto nautico cu cum hoc nuper iudicio c tendere. Nam talentum o nor debens patri, solu nolebat. Pater autem ip apud nautarum iudices ac cusauit: tum egrè illud exe uit, neque totum, vt aiebat pater. Quòd si vxorē ducer mihi visum esset, Demeæ re licta filia, eius qui superio anno exercitum duxit, idque cum mihi sit consobrina Philonis filiam vxorem du cerem? Tu verò vnde ista au distis? an fortè ipsa, Myrtium hoc effinxisti, cū nouis quibusdam zelotypijs vmbratilem pugnam exercendo? Myrt. Nunquid eam vxorem non ducis Pamphile? Pam. Insanis Myrtium, aut certè temulenta es: atqui heri non admodum inebriati fumus. Myrt. Doris hæc mœroris isto affecit me. Missa enim vt lanas ad ventrem emeret mihi, & Dianæ vou pro me faceret, Lesbiam, ait, fortè conuenisse se.

Quin

μᾶλλον ὦ σὺ αὐτῷ. ὦ Δωρὶ λέγε, ἆρ' ἀκήκοας, εἴτε μὴ ἐπλάσω αὐτά. Δω. δῆτ' ἐπειδείλω ὦ δέσποινα, εἴ τι ἐψευσάμην. ἐπεὶ γὰρ τὸ πρωΐ τανῆον ἐγὼ ὁμῶν, ἐνέτυχέ μοι A ἡ λεσβία μειδιῶσα, καὶ φησὶν, ὁ ἑταῖρος ὑμῶν ὁ Πάμφιλος, γαμεῖ τὴν φίλωνος θυγατέρα. εἰ δ' ἀπιστεῖς, ἔξεις μὲ παρακόλουθον ἐς τ' σενωπὸν B ὑμῶν ἰδεῖν πάντα κατεσκευασμένα, καὶ αὐλητρίδας, καὶ θόρυβον, καὶ ὑμέναιον ᾄδοντας πολύν. Παμ. τί οὖν, παρῆκουσάς ὦ Δωρί; Δω. νὴ μάλα. καὶ εἶδον ἅπαντα ὡς ἔχει. Παμ. μαίνεσθαι τὴν ἀπάτην. ὅτε πάντα ἡ λεσβία Δωρὶ, περὶ σὲ ἐψεύσατο, νὴ σὺ, τἀληθῆ ἀπήγγελκας Μυρτίφ. πάλιν μάτην ἐταράχθητε. οὔτε γὰρ παρ' ἡμῖν οἱ γάμοι. ἀλλὰ νῦν αὐτομάτην ἀκούσας τ' μῦθος. ὁπότε χθὲς ἀπέστρεφα παρ' ὑμῶν, ἔφη γὰρ, ὦ Πάμφιλε, ὁ μὴ πλουσιώτης σοι Χαριάδης ὁ τοῦ γείτονος Ἀριστιππίου υἱὸς, γαμεῖ ἤδη, καὶ σωφρονεῖ. σὺ δ', μέχρι τίνος ἑταίρᾳ σύνει; τοιαῦτα παρακούων αὐτῆς, ἐς ὕπνον κατεκλίνθην. ἐντεῦθεν περιῆλθον ἀπὸ τῆς οἰκίας· ὥστε οὐδὲν εἶδον, ὧν ἡ

Quin potiùs huic narra Dori, quæ audisti, nisi tute finxisti ea. *Dor.* At vapulem hera, si quicquam mentita sum. Cùm enim ad Prytaneum venissem, obuiam fit mihi Lesbia subridens, atque ait, Amator vester Pamphilus, vxorem ducit Philonis filiam. Ac si credere nollem, iussit vt in angiportum vestrum intrò aspicerem omnia sertis ornata, tibicinas, tumultum, & aliquos qui canerent hymenæum. *Pam.* Quid igitur? introspexisti Dori! *Do.* Ita sanè, vidique omnia quæ illa dixit. *Pam.* Intelligo errorem: neque tibi omnia, Dori, Lesbia mentita est: & tu vera quoque Myrtio renuntiasti: verùm frustrà turbatæ estis. Neque enim nuptiæ illæ apud nos fiunt. Sed nunc in mentem venit quod ex matre audiui, quando à vobis heri domum reuertus fui. Nam dixit, tuus hic æqualis Charmides, Pamphile, vicini Aristæneti filius, vxorem iam ducit, & resipiscit: tu verò quousque tandem cum meretrice consuescis? His negligenter auditis, in somnum sum prolapsus. Dein mane exurgēs, domo statim exiui. Itaq; nihil eorum vidi, quæ

Δωεὶς ὕστερον εἶδεν. εἰ δ' ἀπι-
στεῖς, αὖδις ἀπελθοῦσα ὦ Δω-
εὶ, ἀκριβῶς ἰδὲ, μὴ τὸ σεσωπὸν,
ἀλλὰ τὸ ὑφαν, ποτέρα ἔξω ἡ
κατεσεμμένη. ἐυρήσεις γὰρ πλὼ
τῆ γειτόνων. Μυρ. ἀπώσασα ὦ
Πάμφιλε, ἀπαγξάμιμι γὰρ αὖ,
εἴ τι τοιοῦτο ἐγήγετο. Παμ. δηῦ
γὰρ αὖ ἐγήγετο. μὴ οὕτω μα-
νείμι, ὡς ἐπιλαθέσθαι Μυρτίου.
καὶ ταῦτα, ἤδη μοι κυέσης
παιδίον.

postea Doris vidit. Quòd si mihi non credis, denuo hinc abiens Dori, diligenter inspice, non angiportum, sed ianuam, vtra sertis exornata sit: vicinorum enim illam comperies. Myrr. Seduasti me Pamphile. Strangulassem equidem me, si aliquid factum fuisset. Pam. At factum non est: neque ita insaniuero, vt Myrtium obliuiscar, præsertim cùm ex me vterum iam gerat.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΝΝΑ.

ΜΗΤΗΡ.

ΕΜαίνῃ ὦ φίλιννα, ἢ τί ἔ-
παθες ἐν τῷ ξυμποσίῳ
χθές; ἦκε γὰρ παρ' ἐμὲ Δίφιλος
ἔωθεν δακρύων, καὶ διηγήσατό
μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ. μεμεθύ-
σθαι γάρ σε, καὶ ἐς τὸ μέσον ἀπο-
σᾶσαι, ὀργισθεῖσαν, αὐτοῦ διακω-
λύοντος. καὶ μὴ ταῦτα, φιλῆσαι
Λαμπρίαν τὸ ἑταῖρον αὐτοῦ. ἐπεὶ
δὲ ἐχαλέπηνέ σοι, καταλι-
πόσαν αὐτὸν, ἀπελθεῖν πρὸς τὸν
Λαμπρίαν, καὶ πείθειν ἐκεῖνον. ἑαυτὸν δὲ ἀποπίγεσθαι,
τούτων γιγομένων. δηῦ οὐδὲ τὸ
νυκτὸς οἶμαι συνεκάθευδες.
καταλιποῦσα δὲ δακρύοντα,

MATER, ET PHILINNA.

MATER.

AN insaniuisti Philinna, vel quid heri in conuiuio tibi accidit? Venit enim ad me Diphilus mane lachrymans: & mihi acceptam à te iniuriam narrauit. Ebriam enim fuisse te, & in medium progressam saltasse ait, ipso prohibente: postea etiam sodalem suum Lampriam osculatam fuisse, & quòd ubi succensuerit, ipso relicto ad Lampriam transijsse, eúmque amplexatam esse: sese verò discrijsse cùm hæc fierent. Sed neque noctu, opinor, concubuisti cum eo, relicto autem lachrymante,

λουν ἐπὶ τ πλησίον συμπεσοῦσα γτέκνεσοφδουσα, ἡ λυποῦσα κεῖνον. Φι. τὰ γὰρ αὐτῆ σοι ὦ μῆτερ, ὑ δυνήσατο ὑ ἐγὼ αὐ πωνθόρευσε αὐτῷ ὑβρεισῆκεν ὄν- A πο ὃς ἐμοῦγε ἀνέμνησε, ἐκεινολογεῖτο Θαΐδι τῇ Λαμπρίου ἑταίρᾳ, μηδέπω ἐκείνης παρόντος. ἐπεὶ ὃ καλεπάνεσα εἶδέ με, καὶ διέγνωσα αὐτῷ οἷα ποιεῖ, B τῷ αὐτὸς ἄκρου ἐφαψάμενος, ἀνακλάσας τὸν αὐχένα τῆς Θαΐδος, ἐφίλησεν οὕτω σφοδρῶς, ὥστε μόλις ἀπασασθαι τὰ χείλη. εἶτ' ἐγὼ μὲν, C ἐδάκρυον. ὁδὲ, ἐγέλα, ἡ πρὸς τοῦτ Θαΐδα πολλὰ πρὸς τὸ αἰεῖ ἔλεγε, κατ' ἐμοῦ δηλαδή. καὶ ἡ Θαὶς ἐμειδία, βλέπουσα πρὸς ἐμέ. ὡς ὃ παρόντα ἠ- D δυνατο τὸν Λαμπρίαν, καὶ ἐκορέσθησαί ποτε φιλοῦντες ἀλλήλους, ἐγὼ μὲν ὅμως παρ' αὐτὴ κατεκλίθην, ὡς μὴ καὶ τοῦτο προφασίζοιτο ὕστερον, ἡ Θαὶς ὃ ἀναστᾶσα, ἠρχήσατο πρώτη, ἀπορριψᾶσα σπιτλὸν τὰ φορεῖα, ὡς μόνη καλὰ ἔχουσα. καὶ ἐπιδὴ ἐπαύσατο, ὁ Λαμπρίας μὲν ἐσίγα, καὶ οὐδὲν ἔλεγεν. Δίφιλος ὃ, ἐπῄνει τὸν ῥυθμὸν, καὶ τὸ κεχορηγημένον, καὶ ὅτι εὖ πρὸς

sola in proximo grabbato iacuisti, cantillans, & ægrè faciens illi. *Phil.* At ea quæ ipse fecit, mater, tibi nequaquam narrauit: neque enim, cùm fuerit adeò contumelioſus, patrocinàreris ipſi: qui me relicta, ſermones ſubinde cum Thaide amica Lampriæ conferebat: cũ ille nondum adeſſet. Poſtquam autẽ videbat indignè ferre me, & hominem, eorũ quę faciebat nutu admonebam, ille ſumma auricula apprehenſam, & ceruice ad ſe reclinatã Thaidem oſculatus eſt, ita impreſſo ore, vt vix inde labia retraheret. Proinde ego quidem lachrymabar; ille verò ridebat, multáque in aurem Thaidi ſuſurrabat, de me videlicet. Et Thais quoque ad me reſpiciens, ſubridebat. Vbi autem aduenire Lampriam animaduerterunt, tãdémque oſculis mutuis ſatiati fuerunt: ego tamen accubui cum ipſo, vt ne in poſterum etiam hoc cauſari poſſet. Surgens autem Thais, prima ſaltauit, nudatis multum malleolis, quaſi ſola pulchros eos haberet: quæ poſtquam deſijt, tacebat Lamprias; & nihil dicebat. Sed Diphilus laudibus extollebat concinnitatem geſtus, rectéque actam ſaltationem, quódque ad

τὴν κιθάρᾳ ὁ πὺς, καὶ τὸ σφυρὸν ὡς καλὸν, καὶ ἄλλα μυρία, καθάπερ τὴν Καλαμίδος Σωσανδραν ἐπαινῶν, ἀλλ' οὐχὶ Θαΐδα, ὃν καὶ σὺ οἶδα συλλυπούμενόν μοι, οἵα ὄζει. Θαΐς δ' οἷα καὶ ἔσκωψεν ἐνδυς ἐς ἐμέ. εἰ γάρ τις ἔφη μὴ αἰσχύνεται λεπτὰ ἔχουσα τὰ σκέλη, ὀρχήσεται καὶ αὐτὴ καταζᾶσα. τί ἂν λέγοιμι ὦ μῆτερ; ἀνέστην γὰρ, καὶ ἀρχησάμην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν; ἀναχάζαι, καὶ ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα, καὶ τὴν Θαΐδα ἐᾶν τυραννεῖν τὸ συμπόσιον; Μη. φιλοπρώτερον μὲν ὦ θύγατερ. ἀλλὰ φερ' ἐπίζευξον γὰρ ἐχέλυν. λέγε δ' ὅμως τὰ μετὰ ταῦτα. Φι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, ἐπήνουν. ὁ Δίφιλος δ', μόνος ὕπτιον καταβαλὼν ἑαυτὸν, εἰς τὴν ὀροφὴν ἀνέβλεπεν, ἄχρι δὴ κἀμοῦσα ἐπαυσάμην. Μη. τὸ φιλῆσαι δ' τ' Λαμπρίαν ἀληθὲς λῦ', καὶ τὸ μεταβᾶσαν περιπλέκεσθαι αὐτῷ; τί σιγᾷς; ἀλλ' ἔτι γὰρ ταῦτα συγγνώμης ἄξια. Φι. ἀπλυπεῖν βούλομαι αὐτόν. Μη. εἶτα οὐδὲ συνεκάθευδες, ἀλλὰ καὶ ἦδες, ἐκείνου δακρύοντος. ὦ καταγνῶναι ὦ θύγατερ, ὅτι πτωχοί ἐσμεν, ἐπιλέλησαι ὅσα παρ' αὐτῷ

citharam peseſſet aptus, pulchérque malleolus, & alia infinita, perinde ac ſi Calamidis Soſandram laudares, non Thaidem, quam tu quoque noſti ſatis qualis ſit, cùm nobiſcum nuper lauaret; quæque in me probroſè ſatim dixerit. Siquam eam, inquit, non pudet graciles crurum quæ habet, ſurgat & ſaltet ipſa. Hîc tibi quid dicam mater? ſurrexi equidem atq; ſaltaui. Quid enim facto opus erat? perferre ſcilicet, ſdque dicterium ſilentio comprobare, ac permittere vt ſic in conuiuio regnaret Thais? *Mar.* Nimirum quidem fuit hæc æmulatio, ô filia. Nam ne curare quidem hæc oportebat. Dic tamen quæ ſequuta ſunt. *Phil.* Alij quidem laudabant, ſolus autem Diphilus, iacens ſupinus ad lacunar reſpexit, donec ego defeſſa deſtiti. *Mar.* Quid autem quòd Lampria oſculata, quúmq; deflexiſſes, amplexa eſſe diceris, verũ-ne iſtud fuit? quid taces? nam hæc non amplius digna fuit venia. *Phil.* Atqui volebam ipſi ægrè facere viciſſim. *Ma.* Deinde neque cum ipſo cõcubuiſti, ſed ipſo lachrymãte cantillaſti. Non intelligis filia pauperes eſſe nos: neque meminiſti quàm multa ab eo

ἐλάβομεν, ἢ οἷον δὴ τὸ πέρισι χειμῶνα διηγάγομεν ἄν, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῖν ἡ Ἀφροδίτη ἔπεμψε; Φι. τί οὖν, ἀνέχωμαι διὰ τοῦτο, ὑβριζομένη ὑπ' αὐτῆς; Μη. ὀργίζει μέν, μὴ αὐθυβριζε δέ. οἶσθα ὅτι ὑβριζόμενοι πώγωνται οἱ ἐρῶντες, καὶ ὀπτιμῶσιν ἑαυτούς; σὺ δὲ πάνυ χαλεπὴ εἶ τῷ ἀνθρώπῳ γεγένησαι. καὶ ὅρα μὴ κατὰ τὸ παρόιμιόν σε, ἀπορρήξωμεν πάνυ τείνουσι τὸ χαλῶδιον.

acceperimus: aut quo pacto hyeme superiore nobis fuisset viuendum, nisi Venus hunc nobis obtulisset? *Phil.* Nunquid igitur ob hoc ab eo affici me contumelia sustinerem? *Mar.* Irasceris quidem, at contumeliam ne repende. An nescis læsos amatores desinere amare, & semet ipsos obiurgare? Tu verò homini semper difficilis fuisti. At vide, ne quod vulgò fertur, intensum nimis funiculum abrumpamus.

ΜΕΛΙΤΤΑ, ΚΑΙ Βακχίς.

MELISSA, ET BACCHIS.

ΜΕΛΙΤΤΑ.

Εἴ τινα οἶδα Βακχίδα, ἔχω ὦ, οἵαι πολλαὶ Θετταλαὶ λέγονται ἐπᾴδουσαι, καὶ ἐρασμίους ποιοῦσαι, εἰ καὶ πάνυ μισουμένη γυνὴ τυγχάνοι, οὕτως ὄναιο, παραλαβοῦσα, ἥκεί μοι. ἱμάτια μὲν ὅλα, καὶ τὰ χρυσία ταυτὶ παρείμεθα δῆτα, εἰ μόνον ἴδοιμι ἐπ' ἐμὲ αὖθις ἀναστρέψαντα Χαρῖνον, μισοῦντα Σιμμίχην, ὡς νῦν ἐμέ. Βακ. τί φής; οὐκ ἔτι σωίεσιν, ἀλλὰ παρὰ τὴν Σιμμίχην ἡ Μέλιττα, οὐχὶ Χαρῖνος,

MELISSA.

Siquam, Bacchi, anum nosti, quales multæ Thessalæ perhibentur esse, incantatrices, quæ amabiles reddunt, etsi prorsus odio habeatur mulier, eam acceptam ad me adducas quæso. Vestes enim omnes, atque hoc aurum lubenter amiserim, si solùm ad me denuo reuersum videam Charinum, odio Simmichen perinde habentem, ac me nunc habet. *Bac.* Quid ais Melissa? non amplius tecum consuetudinem habet, sed ad Simmichen diuertit Charinus?

δι' ἐκεῖ τηναύτας ὀργὰς τῶν γονέων ὑπέμεινε, οὐ βουληθεὶς ἅμα πλουσίαν ἐκείνην γῆμαι, πέντε ταλαντα φερουσαν εἰς ἕλεγον, ἐπιφερομένην; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σε ἀκούσασα. Me. ἅπαντα ἐκεῖνα ὄντως ὦ Βακχίς, καὶ πέμπτην ταύτην ἡμέραν ἤδη ἑώρακα ὅλως αὐτόν. ἀλλὰ πίνουσι παρὰ τῷ συνηφήβῳ Καμμένει αὐτός τε, καὶ Σιμμίχη. Bac. δεινὰ ὦ Μελιτία πεπονθας. ἀλλὰ τί καὶ ὑμᾶς ἐλύπησεν; ἔοικε γὰρ οὐ μικρὸν εἶναι. Me. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ αὐτὴν ἔχω. πρώην γὰρ ἀπελθὼν ἐκ Πειραιῶς, ἀπελαύνει γὰρ οἶμαι χρέος τί ἀπαιτήσων, πίμπλαντος τὸ πᾶν ὅσου, οὔτέ με προσέβλεψεν ἐσελθὼν, οὔτε προσήκατο ὡς εἶδος προσφιλουμένην. ἀποσεισάμενος γὰρ πρεπλακῆναι θέλουσαν, ἔφη δή φησι πρὸς τὸ ναύκληρον Ἑρμότιμον, ἢ τὰ ἐπὶ τῶν στίλων γεγραμμένα ἐν τῷ κεραμεικῷ ἀναγνωθι, ὅπου κατεσκλίτευται ὑμῶν τὰ ὀνόματα. ποῦ Ἑρμότιμον, ποῦ ἔφην; ἢ ποίαν στήλην λέγεις; ὁ δ', οὐδὲν ἀποκεκριμένος, οὐδὲ δεινὸν ποιήσας, ἐκάθευδεν ἀποφαφεῖς. πόσα οἴει ἐπὶ τούτῳ μεμηχανῆσθαί με, περιβάλλουσαν,

cuius gratia tantas parentum iras sustinuit, cùm ditiorem illam, quinque talenta, vt aiebant, in dotem allaturam, vxorem nollet ducere: memini enim me ista ex te audire. *Mel.* Cuncta hæc euanuerunt Bacchi, & iam quintus dies est, ex quo illum prorsus non vidi. Sed potant apud æqualem Pammenem, ipse & Simmiche. *Bac.* Acerba tibi accidunt Melissa. Sed quid vos ad dissidium impulit? nam hoc non exiguum videtur esse. *Mel.* In vniuersum, neque dicere possum. Sed nuper ex Piræo reuersus (eò nanque descenderat, à patre missus, puta vt debitum exigeret) neque me ingrediendo est intuitus, neque pro more accurrentem excepit, sed amplexari volentem repellens, abi, inquit, ad nauclerum Hermotimum, aut ea quæ in Ceramico parietibus inscripta sunt lege, vbi incisa sunt vestra nomina. Quem Hermotimum, quem inquam? aut quam columnam dicis? Sed ille nihil respondens, atque incœnatus, dormiebat auersus. Quàm multa hîc me putas machinatam fuisse, amplectẽdo

ἐπιφέρουσαν, φιλοῦσαν, ἀπεγραμμένον τὸ μετάφρενον; ὅσῃ ἀδῃ ὁποστιοῦν ἐπεμελάχθη. Δημ. εἰ μοι φησὶν ἐπὶ πλέον ὀχλήσειας, ἄπιμι ἤδη, εἰ καὶ μέσαι νύκτες εἰσίν. Βακ. ὅμως ἤδεις τὸν Ἑρμότιμον; Με. ἀλλά μ' εἶδοις ὦ Βακχὲ, ἀθλιώτερον διάγουσ' ἢ νῦν ἔχω, εἴ τινα ἐγὼ ναύκληρον Ἑρμότιμον οἶδα. πάλαι δῆτ' ἔμ', ἔωθεν ἀπελαλύθει, τὸ ἀλεκτρυόνος ἐυθὺς ἄρθρος ἀκούσαντος. ἐγὼ δ', ἐμεμνήμην ὅτι κατὰ τοίχου τινὸς ἔλεγε καταγεγράφθαι τοὔνομα· ἐν κεραμεικῷ. ἐπεμέλουν οὖν Ἀκίδα κατασκεψομένῃ. ἦλθ' ἄλλο μὲν οὐδὲν εὗρε, τοῦτο δ' μόνον ἐπεγεγραμμένον ἐσιόντων ἐπὶ τὰ δεξιὰ πρὸς τῷ Δημύλῳ, Μέλιττα, φιλεῖ Ἑρμότιμον. καὶ μικρὸν αὖθις ὑποκάτω, ὁ ναύκληρος Ἑρμότιμος, φιλεῖ Μέλιτταν. Βακ. ὦ τῶν πάνυ ἐσχάτων νεανίσκων. σωίνημι γάρ. λυπῶσά τις θέλουσ' Χαρεῖνον, ἐπιγράψαι, ζηλότυπον ὄντα εἰδώς. ὁδὶ, αὐτίκα ἐπίσευσεν. εἰ δέ τι ἴδοιμι αὐτὸν, διαλέξομαι. ἄπειρός ἐστι, καὶ παῖς ἔτι. Με. ποῦ δ' ἂν ἴδοις ἐκεῖνον, ὃς ἐγκλεισάμενος ἑαυτὸν, σωίεται τῇ Σιμίχῃ; οἱ γονεῖς δ' ἔτι

conuertendo, & osculando auersi illius ceruicem? At ille ne vllo quidem pacto A deliniri se passus est: sed si mihi, inquit, plus satis molesta fueris, abibo hinc, etiamsi nox intempesta sit. *Bac.* Attamen noras Hermotimum? *Mel.* At me videas, ô Bacchi, miseriorem multòquàm nũc sum, degere, si vllum ego nauclerum Hermotimum noui. Verùm ille summo mane à me discessit, statim ad galli cantum experrectus. Ego verò memineram dictum ab ipso, parieti cuidam in Ceramico inscriptum esse nomen meum. Tũ misi statim Acidem, quæ illud videret. Illa verò nihil aliud, nisi hoc solum inscriptum reperit, iuxta Dipylum ad dextram ingredientibus, Melissa amat Hermotimum: ac rursum paulò inferiùs, Nauclerus Hermotimus amat Melissam. *Bac.* O adolescentes ineptos! Intelligo enim: ægrè facere quispiam Charino volens, inscripsit hæc, zelotypum eum esse sciens. Ille verò statim credidit. Eum autem sicubi videam, alloquar. Imperitus est, & puer adhuc. *Mel.* At vbi videas illũ, qui conclusus cũ Simmiche cõuersatur? Parẽtes autem eum etiamnum

παρ' ἐμοὶ ζητῶσιν αὐτόν. Μή
ἔ πινα ἕυρωμι ὦ Βακχὶ
γραῦν, ὡς ἔφλω, ἀποσώσοι γὰρ
ἂν φανεῖσα. Βακ. ἔστιν ὦ φιλ-
τάτη ὅπ χρήσιμα φαρμακὶς, A
σύρα τὸ γῆρος, ὠμὴ ἔτι, καὶ
συμπεπηγυῖα. ἤ μοι ποτὲ Φα-
νίαν καλεπαίνοντα κἀκεῖνον
εἰκῆ, ὥσπερ Χαρῖνος, διήλ-
λαξε μεθ' ἡμέρας ὅλους τέσσα- B
ρας, ὅτε ἐγὼ μὴν ἤδη ἀπηγώ-
κειν. ὁ δ', ὑπὸ τῶν ἐπῳδῶν,
ἦκεν αὖθις ἐπ' ἐμέ. Με. τί δ'
ἔπραξεν ἡ γραῦς, εἰπὲρ ἔτι
μέμνησαι; Βακ. λαμβάνει C
μὴν οὐδὲ πολλοῦ ὦ Μέλιττα
τ' ἡμιῶν, ἀλλὰ δραχμὴν,
καὶ ἄρτον. καὶ ὀπτεῖσθαι δεῖ
μετὰ τῶν ἀλῶν, καὶ ὀβολοὺς
ἑπτὰ, καὶ θύον, καὶ δᾷδα.
ταῦτα δ' ἡ γραῦς λαμβάνει.
καὶ κρατῆρα κεκερᾶσθαι δεῖ,
καὶ πιεῖν ἐκείνῃ μόνῃ. δίδω-
σει δέ τι αὐτῇ τῶν ἀνδρείων εἶ-
ναι, οἷον ἱμάτια, ἢ κρηπῖδας,
ἢ ὀλίγας τῶν τειχῶν, ἢ τι τῶν
τοιούτων. Με. ἔχω τὰς κρη-
πῖδας αὐτῶ. Βακ. ταύτας
κρεμάσασα ἐκ παλαίου, ὑπο-
θυμιᾷ τῷ θύῳ, πάλλου-
σα καθ' ἅλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ. ὀπ-
άζει δ' ἀμφοῖν τὰ ὀνόματα,
καθ' τὸ ἐκείνου, καὶ τὸ σόν. εἶτα

apud me quærunt. Sed Bac-
chi, siquam anum inuenire
possem, vt dixi, apparens ea
me seruaret. *Bac.* Est quæ-
dam venefica, ô dilectissima,
ad hoc apta, gente Syra, cru-
da adhuc, & bene compacta,
quæ mihi aliquando Pha-
niam, cùm & ille temerè
succenseret, quemadmodum
Charinus, post quatuor soli-
dos menses reconciliauit,
cùm iam planè desperarem. B
Ille autem incantationibus
compulsus ad me redijt. *Mel.*
Sed quid exegit anus, si
modò adhuc meministi?
Bac. Non magnam accipit C
mercedem, Melissa, sed
drachmam, & panem: &
sali oportet imponi obolos
septem, & thyum, & fa-
cem. Ista quidem anus
accipit. Craterem quoque D
ei misceri oportet, eámque
solam bibere. Oportebit &
ipsius viri aliquid adesse,
vti vestem, aut crepidas,
aut pauculos crines, aut
id genus aliud quidpiam.
Mel. Habeo crepidas il- E
lius. *Bac.* Has ex palo su-
spensas thyo suffit, aspe-
gens igni salem quoque. Ad
hæc, amborum nomina,
illius & tuum pronuntiat.
Deinde è sinu proferens

ἐκ τοῦ κόλπου προσκομίσας

ἑλεῖον, ὑπιστρέφω ἐπῳδὴν τινα
λέγουσα ὑπηρόχῳ τῇ γλώσ-
ῃ, βαρβαρικὰ καὶ φοικώδη ὀνό-
ματα. ταῦτα ἐποίησε τότε. καὶ
μετ' οὐ πολὺ Φανίας ἅμα, καὶ A
τὴν συμφοίβαν ὑπιμισοῦντων
αὐτῷ, καὶ τὴν Φοιβίδος, ἣ συνῴ-
κει, πολλὰ αἰτούσης, ἥκέ μοι, τὸ
φίλτρον ὑπὸ τῆς ἐπῳδῆς ἀγό-
μενος. ἔτι δὲ καὶ τοῦτό με σφόδρα B
καὶ τῆς Φοιβίδος τὸ μισητρον
ἐδιδάξατο, τηρήσασαν τὸ ἴ-
χνος ἐπεὶ ἀπολίποι, ἀμαυρώ-
σασαν, ὑπελθοῦσαι μοὶ τῷ ἀρι-
στερῷ ἐκείνης, τὸ ἐμὸν δεξιόν. τῷ
δεξιῷ δὲ, τὸν ἀριστερὸν ἔμπα- C
λιν. καὶ λέγειν, ὑπιβέβηκά σοι,
καὶ ὑπεραίνω ἐμί. καὶ ἐπίνη-
σα ὡς περισταίξε. Με. μὴ μέλ-
λε, μὴ μέλλε ὦ Βακχὶ, κάκει
ἤδη τὴν σύραν. σὺ δὲ ὦ Ακι, τὸν
ἄρτον, καὶ τὸ θύον, καὶ τὰ ἄλλα
πάντα περὶς τὴν ἐπῳδὴν συ-
ρίπτε.

rhombum, huc & illuc conuertit, incantationem quandam dicens volubili lingua, barbara videlicet, atque horrenda vocabula. Hæc illa tum fecit: ac non multò pòst Phanias, cùm illum pariter & æquales ob hoc reprehenderent, & ipsa Phœbis, cum qua rem tum habebat, multum postularet, venit mihi, incantatione ista prorsum attractus. Præterea etiam hanc odij conciliandi, rationem me docuit aduersus Phœbidem, vt obseruato, & quum discessisset, deleto eius vestigio, in sinistrum illius pede dextro insisterem, contrà in dextrum, sinistro, & dicerem, te conscendi, & superior sum. Fecíque vt illa præcepit. *Mel.* Ne morare, ne morare Bacchi, voca iam Syram illam. Tu verò Aci, panem, & thyum, & cętera omnia, quæ ad incantationem pertinent, appara.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ, ΚΑΙ Λίαινα.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ.

Καινὰ μὲν σοῦ ἀκούομεν
ὦ Λίαινα, τὴν λεσβίαν
Μέγιλλαν ἔχειν φιλίαν, ἐξὸν

CLONARIVM, ET LEAENA.

CLONARIVM.

NOua de te audimus Leæna. Lesbiam videlicet Megillã, diuitẽ illam, amato

σου ὥσπερ αὐδρεια, καὶ συ-
νῆναι ὑμᾶς, ἵνα οἶσθ' ὅ, τι
ποιοῦσαι μετ' ἀλλήλων. τί
τοῦτο; πρυθριάσας; ἀνὴρ εἰπὲ εἰ
ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. Λε. ἀληθῆ A
ὦ Κλωνάριον. αἰσχύνομαι δέ.
ἀλλόκοτον γὰρ τί ἐστιν. Κλω. σὺ δὲ
τῆς κουρᾶς ὄφελε, τί τὸ πρᾶγμα,
ἢ τί βούλεται ἡ γυνή; τί δὲ καὶ
πεφίηται ὅταν συνῆτε; ὀρθῶς; B
οὐ φιλεῖς με. οὐ γὰρ ἂν ἀπεκρύ-
πτου τὰ τοιαῦτα. Λε. φιλῶ
μέν, εἰ καί τινα ἄλλον. ἡ γυνὴ
δέ, δεινῶς αὐδρεικὴ ἐστιν. Κλω.
οὐ μανθάνω ὅ, τι καὶ λέγεις, εἰ C
μή πως ἑταιρείρια τυγχάνει ἔσα. τοιαῦται γὰρ αἱ Λέσβῳ λέ-
γουσι γυναῖκες, ὑπὸ ἀνδρῶν
μὲν οὐκ ἐθελούσας αὐτὸ πάσχειν,
γυναιξὶ δὲ αὐταῖς πλησιαζού- D
σας, ὥσπερ αὐδρες. Λε. τοιοῦτό
τι. Κλω. ἰοῦσα ὦ Λέαινα, τοῦτο
αὐτὸ μὴ δήπουθεν, ὅπως μὲ ἐπιέ-
ρα τοιαύτη, ὅπως δὲ μὴ σωφρο-
νήσῃς, μὴ τὰ μὲν ταῦτα. Λε.
πότερον πρὸς συγκροτοῦσα αὐτὴν, μὴ E
δημώσασα ἡ κοσμιδία, πλου-
σία δὲ καὶ αὐτὴ, καὶ ὁμότε-
χνος τῇ Μεγίλλῃ, παρειλήφα-
σί με κιθαρίζειν αὐταῖς. ἐπὶ
δὲ ἐκιθάρισα, καὶ ἀφεὶ λύ,
καὶ ἔδει καθεύδειν, καὶ ἐμέ-
θυον, ἄγα δὴ ἔφη ὦ Λέαινα ἡ

te, perinde vt virum, vóque
coire, nescio quid vnà facie-
tes. Quid istud? erubuisti?
Sed dic mihi, vera-ne ista
sunt? *Le.* Vera Clonarium.
Pudet autē me. Alienū enim
quiddam est. *Cl.* At per Ce-
rerem, quid hoc negotij, aut
quid sibi vult mulier? Quid
verò agitis quando coitis?
Vides? non amas me: neque
enim celares me talia. *Le.*
Amo equidem te, quantum
vllam aliam. Mulier autem
illa, virilis supra modum est.
Cl. Non intelligo quid dicas,
nisi si tribas quępiam est. Ta-
les enim mulieres in Lesbo
esse perhibent, quæ à viris
quidem illud pati nolint,
cum mulieribus autem ipsæ,
perinde ac viri, congredi-
antur. *Le.* Tale quidpiam
est. *Cl.* Proin Leæna, etiam
hoc ipsum expone, quo pa-
cto te solicitarit primum,
quóque modo adducta sis vt
morem gereres: & quæ se-
cuta sunt deinceps. *Le.* Cùm
ipsa comparationem quan-
dam instituisset, & Demo-
nassa Corinthia, diues & ip-
sa, in eadem arte exercitata
cum Megilla, me assumpserūt
vt ipsis cithara canerem.
Postquam autem satis cecine-
rā, & iam intempesta nox
erat, cubitúmque ire opor-
tebat, illæq; erāt ebriæ. Tum
Megilla, Age, inquit, Leæna,

μλλα, καὶ μᾶλλον δὲ ἤδη κα-
, ἐστάναι κάθευδε μετ'
ον, μέσην ἀμφοτέρων. Κλω.
κάθευδες; τὸ μὲν πάντα τί
ετο; Λε. ἐφίλουν με τὸ
τον, ὥσπερ οἱ ἄνδρες, οὐ
τὰ μόνον προσαμύζουσα
χείλη, ἀλλ' ὑπανοίγουσα
στόμα, καὶ περιέβαλλον, καὶ
ν μαστοὺς ἔθλιβον. ἡ Δημώ- B
ίστρα δέ, καὶ ἔδακνε μεταξὺ
ταφιλοῦσα. ἐγὼ δέ, ἅτε εἶχον
κάτω ὁ, τι τὸ πρᾶγμα εἴη.
γόνου δὲ ἡ Μέγιλλα ὑποδυ-
ως ἤδη ἦσα, γλιχομένη πυνθάνε-
θέλετο τῆς κεφαλῆς. ἐπῆκειτο
δὲ πάνυ ὁμοίως, καὶ προσφυὴς,
ὡς ἐν χρῷ ὥρᾳ αὐτὴ, καθάπερ οἱ C
ρόδα ἀνδρώδεις τῶν
θλητῶν, ἀποκεκαρμένη. καὶ
ἐγὼ ἐπαράχθην ἰδοῦσα. ἡ δέ,
Λεαινά φησι, ἑώρακας ἤδη
οὕτω καλὸν νεανίσκον; ἀλλ'
οὐχ ὁρῶ ἔφην ἐγὼ νεανίσ-
κον ὦ Μέγιλλα. μὴ κατα-
γέλασόν μου ἔφη. Μέγιλλος γὰρ ἐγὼ D
λέγομαι, καὶ γαμετὴ προσπε-
λάσι ταύτῃ Δημώστρατος, καὶ
ἔστι ἐμὴ γυνή. ἐγέλασα ἐγὼ
Κλωπάριον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἔφην,
ἀλλ' οὖν οὐ Μέγιλλε, ἄσμενός σε
ὦν, ἐλελήθεις ἡμᾶς, καθάπερ
τὴν Ἀχιλλέα φασὶ κρυπτόμενον
ἐν ταῖς παρθένοις. καὶ τὸ

Iam enim dormire æquũ est, hîc nobiscum cuba, media inter vtramque. *Cl.* Concubuisti-ne? Quid postea factum est? *Le.* Osculabantur me primò, perinde atque viri solent, non ipsa modò labia applicantes, sed os quoque subaperientes: deinde & amplexabantur, & papillas premebant mihi. Demonassa autem, etiam inter osculandum, mordebat. Ego verò quidnam rei esset, conijcere non poteram. Cæterùm cũ iam incaluisset Megilla, galericulum quidem à capite remouit. Ipsa autem incumbebat, similis & æquiparanda athletæ alicui vehementer virili, & robusto, & cute ad viuum detonsa: quam vbi aspexi, perturbata sum. Illa verò, Leæna, inquit, ecquem adolescentem ita pulchrum vnquam vidisti? At non video, inquam ego, vllum hîc adolescentem Megilla. Tum illa: ne me, inquit, mulierem facias. Megillus enim vocor ego, & iã olim Demonassam hanc vxorem duxi, estque ea vxor mea. Risi equidem ad hæc, Clonarium: & dixi, Proinde Megille, virum esse te nesciebamus: quemadmodũ aiunt Achillem inter virgines abditum fuisse: habes

ἀνδρεῖον ἐκεῖνο ἔχεις, καὶ ποιεῖς τὴν Δημώναστον ὅπερ οἱ ἄνδρες. ἐκεῖνο μὲν ἔφη ὦ Λέαινα, οὐκ ἔχω. δέομαι δ' οὐδὲ παύν αὐτῦ. ἴδιον δέ τινα τρόπον ἥδιον παρὰ πολὺ ὁμιλῆντα ὄψει με. ἀλλὰ μὴ ἑρμαφρόδιτος εἶ ἔφην, οἷοι πολλοὶ εἶναι λέγονται, ἀμφότερα ἔχοντες; ἔτι γὰρ ἠγνόουν ὦ Κλωνάριον τὸ πρᾶγμα. οὔφησιν, ἀλλὰ τὸ παῦ ἀνήρ εἰμι. ἤκουσα ἔφην ἐγὼ τῆς βοιωτίας αὐλητρίδος Ἰσμηνοδώρας, διηγουμένης τὰ ἐφέσια παρ' αὐτοῖς, ὡς γένοιτό τις ἐν Θήβαις ἐκ γυναικὸς ἀνήρ. ὁδὶ αὐτὸς, καὶ μάντις ἄριστος. οἶμαι Τειρεσίας τοῦνομα. μὴ οὖν τι καὶ σὺ τοιοῦτο πέπονθας; οὔκουν ὦ Λέαινα ἔφη, ἀλλὰ ἐξηυνήσθω μὲν ὁμοία ταῖς ἄλλαις ὑμῖν. ἃ γνώμη δ', καὶ ἃ ἐπιθυμία, καὶ τἆλλα πάντα, ἀνδρός ὅτι μοι. καὶ ἱκανὴ γοῦν σοι ἔσομαι ἐπιθυμία. πάρεχε γοῦν ὦ Λέαινα εἰ ἀπιστεῖς ἔφη, καὶ γνώσῃ ὡδὶ ἐνδεῆ με ὄντα ἀνδρῶν. ἔχω γάρ τι καὶ τῆς ἀνδρείου. ἀλλὰ πάρεχε. ὄψει γάρ. παρέχομαι ὦ Κλωνάριον, ἱκετευούσης πολλά. καὶ ὅρμον τινά μοι δούσης τῶν πολυτελῶν, καὶ ἐσθῆτας τῶν λεπτῶν

A

B

C

D

E

&virile illud, ac Demonassæ idem facis quod viri solent. Idem ego Læna, inquam, nec eo admodum opus. Peculiari autem modo, suaviter aliquanto congredi me videbis. At num hermaphroditus es, inquam ego, quales perhibentur esse multi, vtrumque membrum habentes? rem enim ô Clonarium adhuc ignorabam. Neque hoc, inquit illa, sed per omnia vir sum. Tum ego, audiui, inquam, ex Bœotia tibicina quadam Ismenodora nomine, quæ apud ipsos fuit ephestria, narrante, quendam Thebis factum fuisse ex muliere virum, qui idem vates quoque fuit optimus Tiresias nimirum. Num tibi tale quid accidit? Haudquaquam Læna, inquit: sed vobis alijs nata sum similis. Animus autem, & libido, cæteráque omnia, virilia mihi sunt. Sufficiens saltem, inquam, est tibi libido. Tum illa: præbe igitur, inquit, Læna, & cognosces me virum esse nihilo inferiorem. Nam aliquid loco virilis habeo. Sed præbe: nam videbis. Præbui itaque Clonarium, cùm illa diu multúmq; supplicasset, & pretiosũ monile dedisset, & tenuia velamina.

τὰ. ἐγὼ μὴν, ὥσπερ αὐδρα ἐλαμβανον. ἢ ὦ, ἐποίει καὶ ἐφίλει, καὶ ἠσπάζετο, καὶ ὅπως μοι ἐς ὑποβολιὼν ἤδετο. Κλω. τί ἐποίει ὦ Λέαινα; ἢ τίνα τρόπον; τοῦτο γὰρ ἄλλεσα εἰπέ. Λε. μὴ ἀκρίβωσε ἀνέρεσθαι. αἰσχρὰ γάρ. ὥστε μὰ τὴν Οὐρανίαν, οὐκ ἂν εἴποιμι.

Tum ego illam perinde atque virum complectebar. Illa autem, & faciebat, & osculabatur, & anhelabat, & summa voluptate affici videbatur. Cl. Quid faciebat Leæna? aut quomodo? hoc enim in primis dicas. Le. Ne accuratiùs inquiras: turpia enim sunt. Quare per Vraniam, nolim dicere.

ΚΡΩΒΥΛΗ, ΚΑΙ Κόριννα.

CROBYLE, ET Corinna.

ΚΡΩΒΥΛΗ.

Ὦ Κόριννα, ὡς μὲν οὐ παῦ δεινὸν ἰὼ ὁ ἐπόμενος, τὸ γυναῖκα γενέσθαι ἐκ παρθένου, μεμαθήκας ἤδη. μὴ μικρὸν μὲν ὠφέλιον γνώμην, μικρὸν δὲ τοσοῦτον μόδιον κομπαίνων, ἐξ οὗ ὁρμιὸν αὐτίκα ἀγήσομαί σοι. Κο. καὶ μανθάνειν. ἐχέτω δὲ καὶ ἡμῖν τινὰς πραγμάτειας, οἷος ὁ Φιλαίνιδος ἐστι. Κρω. ἔσται τοιοῦτος. ἄκουε δὲ καὶ τἄλλα παρ' ἐμοῦ, ἃ σε χρὴ ποιεῖν, καὶ ὅπως προσφέρεσθαι τοῖς ἀνδράσιν. ἀλλὰ μὲν γὰρ ἡμῖν ἀποβέβηκε τὰ βίου ἐστὶν ὦ θύγατερ. ἀλλὰ δύο ἔτη ταῦτα ἐξ οὗ τέθνηκεν ὁ μακαρίτης σου πατὴρ, οὐκ οἶδα ὅπως

CROBYLE.

NOn ita graue esse, Corinna, ceu tu putabas, ex virgine mulierem fieri, iam didicisti: siquidem cum formoso adolescente fuisti, & pro prima mercede minam accepisti, vnde monile statim tibi comparabo. Cor. Ita amabo. Habeat autem splendoris ignei lapillos, cuiusmodi Philænidis est. Cr. Erit eiusmodi. Sed audi etiam cætera ex me, quæ te facere, & quo pacto viris accommodare te oportet. Nam alia victus ratio nobis nulla est, filia: sed per duos hosce annos, ex quo pater tuus, piæ memoriæ, defunctus est, an nescis quo pacto vitam egerimus? At quādo ille adhuc viuebat,

πάντα ἡμῖν ἱκανά. ἐχάλκευε γὰρ, καὶ μέγα ἦν ὄνομα αὐτῷ ἐν Πειραιεῖ. καὶ πάντων ὅσων ἀκούσαι διομνυμένων, οὐ μὰ τὸν μὰ Φιλῖνον, μηκέτι ἔσεσθαι ἄλλον χαλκέα. μετὰ δὲ τὸν τελευτῆσαι, τὸ μὲν πρῶτον ἀποδυομένων τὰς πυρήχεις, καὶ τὸν ἄκμονα, καὶ σφύραν δύο μνῶν, ἀπὸ τούτων διεζήτημεν. εἶτα, νῦν μὲν, ὑφαίνουσα. νῦν δὲ, κρόκην κατάγουσα, ἢ σημαίνουσα κλώθουσα, ἐπεζόμην τὰ ὀπίσω μόλις. ἔβοσκον δέ σε ὦ Δύγατερ, τὴν ἐλπίδα περιέποντες. Κο. τὴν μνᾶν λέγεις; Κρω. οὔκ. ἀλλὰ ἐλογιζόμην ὡς τηλικαύτη γενομένη, σκέψεις μὲν ἐμὲ, σεαυτὴν δὲ κατακοσμήσεις ῥᾳδίως, καὶ πλουτήσεις, καὶ ἐσθῆτας ἕξεις, ἀλουργεῖς, καὶ δεκαπύνας. Κο. πῶς ἔφης μῆτερ, ἢ τί λέγεις; Κρω. συνῆζα μὲν τοῖς νεανίσκοις, καὶ συμπίνουσα μετ' αὐτῶν, καὶ συγκαθεύδουσα ὀπὴ μισθῷ. Κο. καθάπερ ἡ Δάφνιδος θυγάτηρ Λύκα; Κρω. ναί. Κο. ἀλλὰ ἐκείνη ἑταίρα ἦν. Κρω. οὐδὲν τοῦτο δεινόν. καὶ σὺ γὰρ πλουτήσεις ὡς ἐκείνη, καὶ πολλοὺς ἐράσας ἕξεις. τί δὲ κλαίεις ὦ Κόρινθα; οὐχ ὁρᾷς ὁπόσα, καὶ

abundè nobis omnia suppetebant. Artem enim ferrariam exercebat: magnúmque erat nomen eius in Piræo. Ac plerosque audire iurare deierantes, nullum amplius post Philinum, talem fore ferrarium fabrum. Post mortem autem eius, primùm quidem diuenditis forcipibus, incude, & malleo duabus minis, ex illis nos vitam sustentauimus. Postea autem, aliàs quidem texendo, aliàs verò trahendo deducendo, aut stamina nendo, ægrè victum parabam: te verò, filia, nutriebam, spem expectans. *Cor.* Minam istam dicis? *Cro.* Non: verùm ita rationem inibam, quòd cùm ad istam ætatem peruenisses, & me facilè alere postea, & te ipsam exornare posses: diues ipsa futura, purpureas vestes, & ancillas habitura. *Cor.* Quomodo hoc mater? aut quid dicis? *Cro.* Si cum adolescentibus rem haberes, & cum ipsis potares, & pro mercede concumberes. *Cor.* Sicut Daphnidis filia Lyta? *Cro.* Ita. *Cor.* At illa meretrix est. *Cro.* Hoc nihil graue. Nam & tu, perinde ac illa diteſces, multósque amatores habebis. Quid fles Corinna? an non vides quàm multa

πεισαπούδαιοί εἰσιν αἱ ἑταῖραι, καὶ ὅσα χρήματα μισθαίνουσι; τὴν Δάφνιδα γὰρ ἐγὼ οἶδα ὦ φίλη Ἀδράστια, ἀρτίως ἐκμαθοῦσαν ἀπὸ τοῦ ἀνδραποδώδους. τὴν ὅτε ἦλθε πεπεβλημένην ῥάκη. νῦν δὲ ὁρᾷς οἵα φορεῖ, ἱματίδια, καὶ ἐσθῆτας ἑωραδεῖς, καὶ ἑταίρους τέτταρας. Κο. πῶς δ' ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα; Κρω. τὸ μὲν πρῶτον, κατασκευάσασα ἑαυτὴν εὐπρεπῶς, καὶ εὐχαρίτως ἔχουσα, καὶ φαιδρὰ πρὸς ἅπαντας, οὐκ ἄχρι τοῦ κακχάζειν ῥᾳδίως, καθάπερ σὺ οἶσθας, ἀλλὰ μειδιῶσα μόνον, καὶ ἱκανῶς. εἶτα προσομιλοῦσα δεξίως, καὶ μήτε φενακίζουσα εἴ τις προσέλθοι, μήτε προπηλακίζουσα τῶν ἀνδρῶν. εἰ δέ ποτε καὶ ἀπέλθοι ἐπὶ δεῖπνον λαβοῦσα μάδωμα, οὔτε μεθύσκεται, καταγέλαστον γὸ, καὶ μισοῦσιν οἱ ἄνδρες τὰς τοιαύτας, οὔτε ὑπερεμφορεῖται τὸ ὄψου ἀπεσχαλωμένως, ἀλλὰ προσάπτεται μὲν ἄκροις τοῖς δακτύλοις, σιωπῇ δ' τὰς ἐνθέσεις ἐκ ἐπ' ἀμφοτέρας παρειβύεται τὰς γνάθους, πίνει δ' ἡρέμα, οὐ χανδόν, ἀλλ' ἀναπαυομένη. Κο. κἂν εἰ δι-ψῶσα ὦ μῆτερ τύχοι; Κρω.

sint, & magno studio ambiantur meretrices? & quantum pecuniæ accipiant? Daphnidem enim, ô chara Adrastia, noui ego, quæ prius quam ad ætatem adultam peruenisset, pannosa erat. At nunc vides, qualis prodit, vt illi aurum, floridæ vestes, & ancillæ quatuor. Cor. Sed quo pacto hæc acquisiuit Lyra? Cro. Primùm quidem exornando se eleganter, & facilem, hilarémque erga omnes se gerendo, non soluto, vt tu soles, cachinno, sed suaue quiddam & blandum arridendo. Postea dextrè conuersando, neque decipiendo, siquis accedit, aut accersit eam, neque viros increpando. Ac si quando ad cœnam it accepta mercede, neque inebriatur, ridiculum enim hoc, & viri oderunt tales, neque rusticè impletur opsonio: sed attingit quidem summis digitis, tacitè autem edendo non obturat vtramque maxillam ingestis buccellis: bibit etiam sensim, non affatim, sed interquiescendo. Cor. Etiamsi sitiat mater? Cro. Tũ præcipuè, Corinna:

τότε μάλιστα ὦ Κόρινν᾽α.

καὶ οὔτε πλέον τῆς δέοντος
φθέγγεται, οὔτε ἀποσκώπτει
ἔς τινα τῶν παρόντων. ἐς μόνον
ὃ τὸν μαθηταμύωνα βλέπει.
καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι φιλοῦσιν αὐ-
τόν. καὶ ἐπειδὰν κοιμᾶσθαι δέ-
οι, ἀσελγὲς οὐδέν, οὐδὲ ἀμελὲς
ἐκείνη αὖ τι ἐργάσαιτο, ἀλλὰ
ἅπαντος ἓν τοῦτο δηρᾶται,
ὡς ἂν ἀγαθόριτο, καὶ ἐρασὴν ποι-
ήσειεν ἐκεῖνον. ταῦτα γὰ αὐτῶν
ἅπαντες ἐπαινοῦσιν. εἰ δὲ καὶ
σὺ ταῦτα ἐπαινέσαις, μακάριαι
καὶ ἡμεῖς ἐσόμεθα. ἐπὶ τάχε
ἄλλα παρατολὺ αὐτῆς. ἄλλο
οὐδὲν ὦ φίλη Ἀδράστεια φημι,
ζώνης μόνον. Κο. εἰπέ μοι ὦ
μῆτερ, οἱ μαθούμενοι πάντες
τοιοῦτοί εἰσιν, οἷος ὁ Εὔκριτος,
μεθ' οὗ χθὲς ἐκάθευδον; Κρω.
οὐ πάντες ἀλλ' ἔνιοι μέν, ἀμεί-
νους. οἱδὲ, καὶ ἤδη ἀνδράσιν.
οἱδὲ, καὶ οὐ πάνυ μορφῆς εὐ-
φυῶς ἔχοντες. Κο. καὶ τούτοις
συγκαθεύδειν δεήσει; Κρω.
μάλιστα ὦ θύγατερ. οὗτοι μάν-
τοι καὶ πλείονα διδάσιν. οἱ
καλοὶ γὰ, αὐτὸ μόνον, κα-
λοὶ θέλουσιν εἶναι. καὶ σὺ
γὰ μελέτω ἀεὶ τῷ πλείονος,
εἰ θέλεις ἐν βραχεῖ λέγειν
ἁπάσας, ἐνδειξάσας σε τῷ
δακτύλῳ, οὐχ ὁρᾷς τὴν

& neq; plus æquo loquatur,
neque in quenquam con-
qui adsunt, dicteria torquet.
Eum solum à quo conduc-
est, respicit. Et ob hoc illa
mant ipsam. Et postquam
undum est cubitum, nihil pe-
tulans, nihil ineptum adm-
tit, sed ex cunctis vnum h-
aucupatur, vt illum allicia-
fuique amatorem redd-
Hoc enim nomine ip-
cuncti laudant. Quòd si
etiam hæc didiceris,
quoq; fœlices erimus. Na-
cætera quidem mukò ip-
Sed nihil, ô chara Adraſ-
addam amplius: viuas mod-
Cor. At dic mihi mater,
qui mercede nos conducū:
omnes-ne tales sunt, qu-
lis est hic Eucritus cum qu-
heri concubui. Cro. No-
omnes: sed alij quidem me-
liores, alij iam virtles: non-
nulli verò non admodum l-
berali forma præditi. C-
Et cum istis concumbere o-
portebit? Cro. Maximè, filia
nam hi plura quoque dan-
Formosi autem, hoc solum
pulchri esse volūt. Tu verò
eius quod plus est, rationem
semper habeas, si cupis vt
omnes breui te commen-
strent digito, ac dicant. An-
non vides Corinnā Crobyl-

Κόρινναν τὴν τῆς Κροβύλ-
filiam,

θυγατέρα, ὡς εὐπάλουτεῖ, καὶ τετυφλωμένα πεποίηκε τὴν μητέρας τὸ φῶς; ποιήσεις ταῦτα, ποιήσεις; οἶδα ἐγώ, καὶ προέξεις ἅπασιν ῥᾳδίως. νυνὶ δ' ἀπόδυ λουσόμενον· εἰ ἀφίκοιτο καὶ τήμερον τὸ μειράκιον ὁ Εὔκριτος. ἀναιρεῖτο γάρ.

filiam, vt est ditissima, & matrem reddit fœlicissimam? Quid ais? faciesne ista? facies, noui ego, & facilè omnibus anteibis. Nunc autem ito lotum, si fortè veniat; etiam hodie adolescens ille Eucritus: ita enim pollicitus est.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΜΥΣΑΡΙΟΝ. Μυσάριον.

MATER, ET MVSARIVM.

ΜΗΤΗΡ.

Ἄνεπι τοιοῦτον ἐρασὴν ἴυρωμεν ὦ Μυσάριον, οἷος ὁ Χαιρέας οὗτος, δοῦναι μὲ τῇ παλλάδι μιᾷ δέησει λευκὴν μηκάδα, τῇ ἐφαίᾳ δ' ἢ τῇ οὐρανίᾳ, δάμαλιν ἑκατέρᾳ, στεφανῶσαι δ' ἢ τὴν πλουτοδότειραν. καὶ ὅλως, μακάριαι, ἢ πεισθείσαι ἐσόμεθα. νυνὶ ὁρᾷς γοῦν περὶ τοῦ γαμετοῦ ἡλίκα λαμβάνομεν; ὃς ὀβολὸν μὲ ἀδεπώ ποτέ σοι δέδωκεν, δι' ἐδητά, οὐχ ὑποδήματα, ἀμύητον, ἀλλὰ προφάσεις ἀεί, καὶ ὑποσχέσεις, καὶ μακρὰς ἐλπίδας, ἢ πλοῦτον ἐὰν ὁ πατὴρ, καὶ εἰ κύριος γένωμαι τῶν πατρῴων, καὶ πάντα σά. σοὶ δ', ἢ ὁμωμόκεναι αὐτὸν φῄς, ὅτι γαμετὴν ποιήσεται. Μυ. ὤμοσε γάρ ὦ μῆτερ, καὶ τὰ θεῖα, ἢ δ' ἐπιορκεῖ.

MATER.

SItalem amatorē posthac inueniamus, Musarium, qualis Chæreas hic est, oportebit nos immolare, Publicæ quidem Veneri capram candidam, Cœlesti autem, & ei quæ in hortis est, iuuencam vtrique: fertis quoque coronare opum largitricem. In summa, beatæ, tércq; fœlices erimus. Quippe vides nunc ab adolescēte isto quàm multa accipiamus, qui ne obolum quidē tibi dedit vnquā, neq; vestē, neq; soleas, neque vnguētū: sed apud ipsū semper excusationes, & pollicitationes, & spes lōgæ, & illud crebrū, Si pater, &, si paternarū opū fiā dominus, & omnia tua. Tu etiam iurasse ipsum dicis, quòd lege vxorem ea suā sit facturus. Mv. Iurauit, mater, per Cererem, & Proserpinam, & Mineruam.

Μη. καὶ πιστεύεις δηλαδή; ἢ διὰ τοῦτο σοι μέλλω οὐκ ἔχοντι αὐτῷ καταδῆναι συμβολὴν, ἓν δακτύλιον δέδωκας, ἀγνοούσης ἐμοῦ; ὁ δ', ἀποδώσω, φησὶ, καὶ πάλιν τὰ δύο περιδέραια τὰ ἰωνικὰ, ἓλκοντα ἑκάτερον δύο δαρεικούς, ἃ σοι ὁ χλὸς Περξίας ὁ ναύκληρος ἐκόμισε, πεπαίκωσε δὲ Ἐφέσῳ. ἐδεῖτο γὰρ Χαρίας ἔργον σοὶ ἐρήβοις ἀπενεγκεῖν. ὀδόντας γὰρ, καὶ χιτωνίσκοις, τί ἂν λέγοιμι; καὶ ὅλως, ἔμαθόν τι ἡμῶν, καὶ μέγα ὄφελος συμπέπλωκεν οὗτος. Μου. ἀλλὰ καλὸς, καὶ ἀγένειος, καὶ φησὶν ἐρᾶν, καὶ δακρύει, καὶ Δρομάχης, καὶ Λάχητος υἱὸς ὢν τοῦ Ἀρεωπαγίτου. καὶ φησὶν ἡμᾶς γαμήσειν, καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχομεν παρ' αὐτοῦ, ἐὰν ὁ γέρων μόνον καταμύσῃ. Μη. οὐκοῦν ὦ Μουσάριον, ἐὰν ὑποδήσασθαι δέῃ, καὶ ὁ σκυτοτόμος αἰτῇ τὸ δίδραχμον, ἐροῦμεν πρὸς αὐτὸν, ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχομεν, σὺ δ' ἐκ τῶν ἐλπίδων ὀλίγας παρ' ἡμῶν λάβε. καὶ πρὸς τὴν ἀλφιτοπώλιν τὰ αὐτά. καὶ ἐὰν τὸ ἐνοίκιον αἰτώμεθα Λάχης ὁ κολυπιεὶς ἀποθανὴ. γάμους. οὐκ αἰσχύνῃ μόνη τῶν ἑταιρῶν οὐκ ἀλλόβιον,

Mn. Et credis illi scilicet? ob hoc nuper, cū nō haberet vnde daret symbolū, annulū illi me insciā dedisti? at hic ille vēditū absorbuit. Et re- A sum duo monilia ista Ionica, quorū vtrūq; pēdebat duos Daricos, quæ tibi Chius ille nauclerus Praxias attulerat Ephesi mercatus. Oportebat enim vt Chæreas cœnā collatitiā cū adolescētibus depē- B deret. Nam vela, & tunicas quid attinet dicere? In sūma, lucrū inopinatū, magnúmq; cōmodū iste nobis obuenit. *Mn.* At pulcher est, & imber- C bis, & amare se ait, & lachrymatur, & Dinomaches, Lachetísq; Areopagitæ est filius dicítq; vxorē me ductūrū ite- deniq; spes magnas facit, si modò senex ille oculos clau- D serit. *Ma.* Proinde Musariū, vbi calceis opus erit, & furor didrachmū poposcerit, dicemus & nos illi, argētū quidē nō habemus, tu autem spes quasdā exiguas à nobis accipe, eadēq; pistori. Et quum pēsionē domus deposcemus: expecta, dicemus videlicet, dum Laches Colytteēsis E moriatur: exoluemus enim tibi post nuptias. Nō pudet te quòd sola meretricū, neq; πεῖμαίτον φήσομεν, ἐὰν μὴ ἀποδώσωμεν γάρ σοι μὴ τὰς ἑταιρῶν οὐκ ἀλλόβιον, οὐχ ὁρᾷ-

ον, οὐ ταριαντινίδιον ἔχουσα;
Μυ. τί οὖν ὦ μῆτερ, ἐκεῖναι
τυγχάνεταί μου, καὶ καλλίους
ἐσίν; Μη. ὀκ, ἀλλὰ σωφρονε-
στέραι, καὶ ἧττον ἐπαιζέιν. οὐδὲ A
πιστεύουσι ῥαμαπίοις, καὶ νεανί-
σκοις, ἐὰν ἄκρου τοῦ χείλους
τὸν ὅρκους ἔχωσι. σὺ δ' εἰ πιστὴ,
καὶ φιλάνδρεος. οὐδὲ προσίη ἄλ-
λον τινὰ, ὅτι μὴ μόνον Χαιρέ-
α. καὶ πρώην ὅτε ὁ γεωργὸς ὁ B
ἐκαρπαπεὺς ἦκε δύο μνᾶς κο-
μίζων, ἀγρόικος καὶ αὐτὸς, οἶνου
ὃ πρώην ἀπειλήφει, τὸ παιδίον C
πέμψαντος. σὺ δ' ἐκεῖνον μὲν ἀ-
πεμύκτησας, καθεύδεις δὲ μετὰ
Ἀδώνιδος Χαιρέα. Μυ. τί οὖν,
ἐχθὲς Χαιρίαι καταλήψα-
σα παρεκάθευδε τὸν ἐργάτην
ἐκεῖνον, κἀπάλειφας ἀπόζοντα; D
λεώς μοι φασὶ Χαιρίας, καὶ χοι-
ρίδιον ἀκαρνάνιον. Μη. ἦν ἐ-
κεῖνος ἀγροῖκος, καὶ πονηρὸν ἀπο
πεῖ. τί καὶ Ἀντιφῶντα τὸν Μενε-
κράτους μειρακίσκον ἐπιχωρίασον, ὃς
τὸν ἐδήξε; ἢ καλὸς ὢν καὶ ἀ-
στεῖος πλουσίου Χαιρέου; Μυ. E
ἀπείλησε Χαιρέας ἀποσφά-
ξειν ἀμφοτέρους, εἰ λάβοι μέ
ποτε μετ' αὐτῶν. Μη. πόσοι δ'
καὶ ἄλλοι ταῦτα ἀπειλοῦσιν;
ἀλλ' οὐ διέφθαρσο οὐ μᾶλλον
διὰ τοῦτο, καὶ σωφρονήσης,

inaures habes, neq; monile,
neq; vestem Tarentinam. *Mn.*
Quid igitur, mater, fortunatiores-ne illæ me, & pulchriores sunt? *Ma.* Nō: sed prudētiores, & sciunt meretricari: nec verbis credūt, & adolescētulis, in summis labijs iuramētū gerētibus. Tu verò fidelis es, & amans viri: nec admittis aliū quenquā, præterquā solū Chæreā. Ac nuper quādo Acarnēsis ille agricola venit, duas minas afferens, ipse quoq; imberbis (vini autē pretiū hoc tetulerat, à patre missus) tu verò etiā subsānasti hominē, dormis autē cū isto tuo Adonide Chærea. *Mn.* Quid igitur? felicto-ne Chærea, mihi admittēdus erat operarius ille hircū olēs? Læuis mihi, vt aiunt, Chæreas, & porcellus Acarnanius. *Ma.* Esto rusticus ille, & hircū oleat: cur neque Antiphōtē Menecratis filiū, minā tibi pollicētē nō admisisti? Annō formosus erat, & vrbanus, æqualis Chæreæ? *Mn.* At interminatus erat Chæreas, se iugulaturū ambos, si me cū illo deprehēderet. *Ma.* Quàm multi alij eadem minantur? An tu igitur sine amatoribus ob hoc manebis? & pudicè ages, perinde ac si non meretrix,

καθεύδειν οὐχ ἑτοίμη, τῆς

ὦ δεσμοφόρου ἱέρεια πῦσα.
ἐῶ τἄλλα. σήμερον ἅλωα ἐστί.
τί δέ σοι δέδωκεν ἐς τὴν ἑορτήν;
Μου. οὐκ ἔχει ὦ μανιάδιον.
Μη. μόνος οὗτος οὐ τέχνῃ
ἔυρηκεν ἐπὶ τὸν πατέρα; οὐκ
οἰκέτην καθῆκεν ἐξαπατήσοντα,
οὐκ ἀπὸ τῆς μητρὸς ἤτησεν
ἀπειλήσας ἀποστλευσεῖσθαι
στρατευσόμενος, εἰ μὴ λάβοι,
ἀλλὰ καθηται, ἡμᾶς ὀπτίβων,
μήτε αὐτὸς δίδους, μήτε
παρὰ τῶν διδόντων ἐᾷς λαμ-
βάνειν. σὺ δ' οἴει ὦ Μουσάριον,
ὀκτωκαίδεκα ἔτ' ἀεὶ ἔσεσθαι; ἢ
τὰ αὐτὰ φρονήσειν Χαρίᾳ,
ὅταν πλουτῇ μᾶλλον αὐτὸς, ἢ δ'
μήτηρ γάμον πολυτάλαντον
ἐξεύρῃ αὐτῷ; μνησθήσεται οἷει
τότε τῶν δακρύων, ἢ τῶν φιλη-
μάτων, ἢ τῶν ὅρκων, πέντε ἴσως
τάλαντα σφίκιος βλέ-
πων; Μά. μνησθήσεται ὀνήσι-
μος. δεῖγμα δ', ὡς οὐδὲ νῦν γε-
γάμηκεν, ἀλλὰ καταναγκαζόμε-
νος, καὶ βιαζόμενος ἠρνήσατο. Μη. γένοιτο μὴ ψεύδεσθαι.
ἀναμνήσω δέ σε ὦ Μουσάριον
τότε.

sed Cereris quæpiam
dos fores? Cætera o
Hodie verò Aloa sun
ergo tibi dedit in hoc
Ma. Non habet ô mat
An solus iste nullam
aduersus patrem pote
uenire? non seruum
tere, qui illum decipia
à matre ipse postulare,
tando se in militiam
turum, nisi accipiat? V
sedet, nos atterens,
ipse quicquam dans,
à dantibus accipere
Tu verò, Musarium, a
tas te octodecim anne
semper fore, aut eo
animo semper futurum
ream, quandò ipse diues
& mater opimas ipsi nup
inuenerit? An ille tum,
meminerit lachryma
aut osculorum, aut
menti, quum dotem qu
que fortassis talentor
aspiciet? Me. Meminerit
Cuius rei argumentum
quòd neque nunc vxo
duxit, sed cùm à patre co
retur, & vim propè patern
tamen recusauit. Ma. Vtina
non decipiaris. Sed tamen
admonebo te, Musarium,
aliquandò horum.

ΑΜΠΕΛΙΣ, ΚΑΙ Χρυσίς.

ΑΜΠΕΛΙΣ.

Εἴ τις ἦ ὦ Χρυσὶ, μήτε ζηλοτυπεῖ, μήτε ὀργίζεται, μήτε ἐρράπισέ ποτε, ἢ πιεῖχεν, ἢ τὰ ἱμάτια πεῖρασεν, ἔτι ἐρασὴς ἐκεῖνός ἐστιν; Χρυ. ἀλλὰ ταῦτα μόνα ἐρῶντος ὦ Ἀμπελὶ δείγματα; Αμ. ναὶ, παῦτ' αὐδρὸς δεῖμᾶ. ἔτι τἄλλα, φιλήματα, καὶ δάκρυα, καὶ ὅρκοι, καὶ τὸ πολλάκις ἥκειν, ἀρχόμενα ἔρωτος σημεῖον, καὶ φυόμενα ἔτι. τὸ δὲ πῦρ ὅλον, ἐκ τῆς ζηλοτυπίας ἐστίν. ὥστε εἰ καὶ σὲ ὡς φησὶ ὁ Γοργίας ῥαπίζει, καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἐλπίζε, καὶ εὔχου ἀεὶ τὰ αὐτὰ πεῖν. Χρυ. τὰ αὐτά; τί λέγεις; ἀεὶ ῥαπίζειν με; Αμ. οὐχὶ, μὴ ἀθᾶδει, εἰ μὴ πρὸς μόνον αὐτὸν βλέποις. ἔτι εἰ μὲν ἐρᾷ γε, τί ἂν ἔτι ὀργίζοιτο, εἰ σύ τινα ἕτερον ἐρασὴν ἔχεις; Χρυ. μὴ δῆτ', ἔχω ἔγωγε. ὁδὶ, μάτην ὑφείλαβε τὸ πλούσιόν μου ἐρᾶν, δῆτα ἄλλως ἐμνημόνευσά ποτε αὐτοῦ. Αμ. καὶ τοῦτο δὴ τὸ, ὑπὸ πλουσίων οἴεσθαι κακοδαιμονᾶσθαι σε.

AMPELIS, ET CHRYSIS.

AMPELIS.

A Siquis, ô Chrysi, neq; zelotypus est, neque irascitur, neque alapas inflixit vnquam, aut capillos conscidit, aut vestes lacerauit, est-ne adhuc pro amatore habend⁹? *Chr.* Nũquid, Ampeli, sola sunt ista amãtis indicia? *Amp.* Maximè. Hæc sunt viri feruidi. Nã cætera illa, oscula, lachrymæ, iuramenta, & crebrò ventitare, incipientis, & adhuc crescẽtis amoris signa: sed totus ignis zelotypia cõstat. Quare si te, vt ais, Gorgias alapis cædit, & zelotypus est, bene speres licet, optésque vt eadẽ semper faciat. *Chr.* Eadem-ne? quid dicis? vt ille me semper alapis cædat? *Amp.* Non: sed vt semper illi ægrè sit, si non ad solum ipsum aspicias. Siquidem nisi amaret te, quid quæso irasceretur, si quempiam alium amatorem haberes? *Chr.* At equidem non habeo. Ille verò nequicquam suspicatus est, diuitem istum à me amari, eo quòd mentionem ipsius fortè feci. *Amp.* At hoc suaue est, putare ipsum te à diuitibus obseruari.

οὕτω γὰρ ἀνιάσεται μᾶλλον, καὶ φιλοτιμήσεται, ὡς μὴ καταβάλοιντο αὐτὸν οἱ ἀντερασταί. Χρυ. καὶ μὴν οὗτός γε μόνον ὀργίζεται, καὶ ῥαπίζει. δώσει δὲ αὖθις. Αμ. ἀλλὰ δώσει. ζηλότυποι γάρ, καὶ μάλιστα λυπηθήσονται. Χρυ. ἆα οἶσθ' ὅπως ῥαπίσματα λαμβάνειν βούλει με ὦ Αμπελίδιον. Αμ. οὐκ. ἀλλ' ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίγνονται, καὶ εἰ πύθοιτο ἀμελεῖσθαι. εἰ δὲ πεύσεται μόνος ἔχειν, ἀπομαρεῖται πως ἡ ἐπιθυμία. ταῦτα λέγω πρὸς σὲ, εἰκοσιν ὅλοις ἔτεσιν ἐταιρήσαντα. σὺ δὲ ὀκτωκαιδεκαέτης οἶμαι, ἢ ἔλαττον οὔσα τυγχάνεις. εἰ βούλει δὲ, καὶ διηγήσομαί σοι ἃ ἔπαθόν ποτε, ὑπὸ πάνυ πρὸ πολλῶν ἐτῶν. ἦρα μου Δημόφαντος ὁ δανειστὴς, ὁ κατοπτὴν οἰκῶν τὴν ποικίλης. ἔτος δὲ πῶ ποτε πλέον πέντε δραχμῶν δέδωκε, καὶ κεῖτο δεκάτης εἶναι. ἦρα δὲ ὦ Χρυσὶ, ἐπικαλεῖ τινα ἔρωτα, ὅτε ὑποστένων, ὅτε δακρύων, ὅτε ἀεὶ παραμενόμενος ἐπὶ ταῖς θύραις, ἀλλ' αὐτὸ μόνον συνεκάθευδέ μοι ἐνίοτε, καὶ τοῦτο διὰ μακροῦ. ἐπεὶ δὲ ἐλθόντα ποτὲ ἀπέκλεισα,

Ita enim maiori dolore afficietur, & magis æmulabitur ne à riualibus superetur. C: At ille solùm irascitur, & lapis cædit, nihil autem dat. At dabit postea: nam zelotypi vel maximè dolore afficiuntur. C: Nescio quo pacto, mea Ampeli, velis vt alapas accipiam. Non sed vt arbitror, magni fiunt amores, etiamsi audiat se negligi. Quòd si credat, se solum habere te, elanguescet hæc libido. Atque hæc tibi dico, quæ iam totos viginti annos meretricem egi. Tu verò annos, vt puto, decem & octo, vel pauciores etiam nata es. Quòd si velis narrabo tibi, quæ mihi acciderunt aliquando, non multos ante annos. Amabat me Demophantus, fœnerator ille, qui pone Pœcilen habitat. Hic nusquam plus dedit quàm drachmas quinque: & dominus putabat esse. Amabat autem leui quodam amore, neque ingemiscens, neque lachrymans, neque intempesta nocte ad fores ventitans: sed interdum tantùm, idque post longum interuallum mecum dormiebat. Posteaquam autem venientem aliquando exclusi (nam tum Calliades pictor intus e-

Καλλιάδης γὰρ ὁ γραφεὺς ἔν-

δὴν λῦ, δίκα δραχμὰς πεντήκοντα, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπῆλθέ μοι λοιδορησάμενος. ἐπεὶ δὲ πολλαὶ μὲν δὴ ἦλθον ἡμέραι, ἐγὼ δὲ οὐ προσέπεμπον, ὁ Καλλιάδης δὲ ἔνδον λῦ αὐτὸς, καὶ ἀσθενῶν ἤδη τότε ὁ Δημοφάντος, καὶ αὐτὸς ἀσαφλίζεται εἰς τὸ πρόσωπα. καὶ ὁπόταν ποτε, αὐτὸν μόνον λῦ πείσας τὴν θύραν, ἔκλαεν, ἔτυπτεν, ἀπείλει φόνοισιν, περιῤῥήγνυτο τὴν ἐσθῆτα, ἅπαντα ἐποίει. καὶ τέλος, τάλαντον δοὺς, μόνος εἶχεν ὀκτὼ ὅλους μῆνας. ἐγὼ δὲ αὐτῷ, πρὸς ἅπαντας ἔλεγον, ὡς ὑπὸ φαρμάκων ὀκμήναιμι αὐτόν. τὸ δὲ λῦ ἄρα ζηλοτυπία, τὸ φάρμακον. ὥστε ὦ Χρύσ, καὶ σὺ χρῶ ἐπὶ τὸν Γοργίαν τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ. πλέκτος δὲ ὁ νανίσκος ἔσαι, λῦ τὸ ὁ πατὴρ αὐτῷ πάθῃ.

rat, datis decem drachmis) primùm quidem abijt verbis me infectatus. Et cùm iam multæ dies transijssent, neque ego ad illum mitterem (rursus autem tum Calliades intus erat) incalescens tum tandem Demophātus, etiam ipse ad rem inflammatur: & cùm aliquando superuenisset obseruata patente ianua, flebat, percutiebat, minabatur se occisurum, lacerabat vestem, omniáque faciebat. Et postremùm talento dato, totos octo menses habebat me solus. Vxor autem ipsius cunctis dicebat, ipsum medicamentis ad insaniam à me redigi. Et hoc medicamentum, erat zelotypia. Quare ô Chrysi, & tu contra Gorgiam eodem medicamento vtere. Porrò diues erit hic adolescens, siquando patrem ipsius mori contingat.

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΝΥΧΙΣ, Φιλόστρατος, Πολέμων.

DORCAS, PANNYCHIS, PHILOSTRATVS, Polemon.

ΔΟΡΚΑΣ.

DORCAS.

Ἀπολώλαμεν ὦ ἑκτημόριον ἀπολώλαμεν. ὁ Πολέμων ἀπὸ στρατείας ἀνέστρεψε πλουτῶν, ὡς φασιν. ἑώρακα δὲ

PErijmus, ô hera, perijmus. Polemon ex militia reuersus est, ditatus, vt aiunt. Ego autē ipsum vidi κἀγὼ αὐτὸν, ἐφεστρίδα πε-

ἐπορφυρεον ἐμπεπορπημένον,
καὶ ἀχολούθους ἅμα πολλούς.
καὶ οἱ φίλοι ὡς εἶδον, συνίεσαν
ἐπ' αὐτὸν, ἀσπασόμενοι. ὁ
τοσοῦτῳ ὃ τ' Θεράποντα ἰ-
δὼν κατόπιν ἑπόμενον, ὃς
συναποδεδημήκει μετ' αὐτῶ,
πρόμιλω, καὶ εἰπέ μοι τέλως ὦ
Παρμένων, ἀσπασάμενοι πρῶ-
τον αὐτὸν, πῶς ἡμῖν ἐπρά-
ξατε; καὶ εἴ τι ἄξιον τῶν πο-
λέμων ἔχοντες ἐπανελήλυθετε; Παμ. οὐ δεῖ τοῦτο εὐ-
θὺς, ὦ δέσποινα. ὅτι μὲν σεσώθη-
τε, πολλὴ χάρις τοῖς θεοῖς,
καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ Διΐ, καὶ
Ἀθηνᾷ φρατρίᾳ. ἃ δίκαιόν ἦν,
ἐπυνθάνετο ἀεὶ τί πράττοιτε,
καὶ ἵνδυ εἶητε. εἰ δὲ καὶ τοῦτο
προσέθηκας, ὡς καὶ ἐδάκρυε,
καὶ ἀεὶ ἐμέμνητο Πολέμω-
νος, ἄμεινον ἦν παραπολύ.
Δορ. προεῖπον εὐθὺς ἐν ἀρχῇ
ἅπαντα. σοὶ δὲ σὺ, οὐκ ἀν-
ἔπον. ἀλλὰ ἃ ἤκουσα, ἐβουλό-
μην εἰπεῖν. ἐπὶ προύχῃ Παρ-
μένοντα, οὕτως ἠρξάμην, ἦπου
ὦ Παρμένων, ἐβόμβει τὰ ὦτα
ὑμῶν; ἀεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἡ κεκτη-
μένη μου δακρύων. καὶ μά-
λιστα εἴ τις ἐλαλύθει ὀπὸ τῆς
ξώχης. καὶ πολλοὶ πυνθάνεται ἐ-
φοίτησαν ἐπὶ τοῦτο τὰς

paludamento purpureo, & fibulato indutum, multóq; vnà pedisequos. Quod vt viderunt amici, ad eum salutaturi accurrebant. Interea autem seruum conspicata, A tergo sequentem, qui cũ ipso profectus erat, interrogabã: ac dic mihi Parmeno, inquiebam, salutato priùs ipso, quo pacto rem gessistis: & B num quid bello dignum cõsequuti redijstis? Par. Non decebat hoc statim: sed illa primùm. Quòd seruati estis; multa Dijs gratia, & in primis Ioui hospitali, & Mineruæ militati. Cæterum C semper rogitabat hera, quidnam ageretis, & vbi essetis. Quòd si etiam hoc addidisses, quòd & fleret, & Polemonis mentionem semper faceret, id fuerat multò satius. D r. Omnia statim à principio fum præfata: sed tibi nolim dicere. At quæ audiui, ea dicere volebam. Nam ad Parmenonem ita incepi. Nonne Parmeno, vobis tinniebant aures: semper enim cum lachrymis hera vestri reminiscebatur: & maximè siquis ex pugna venerat, multique dicebantur interfecti, tum crines euellebat, & pectus percutiebat,

κόμας, καὶ τὰ στέρνα ἐπάτα-

ἢ ἐπύθει περὶ τῆς ἀγγελίας ἐκείνης. Παν. εὖγε ὦ Δορκάς. οὕτως ἐχέτω; Δορ. εἶτα ἐξῆς μετ' οὐ πολὺ ἠρώτα σκεῦνα. ὁ δ', παῦ λαμπρῶς φησὶν ἀνεστράφημεν. Παν. οὕτω κἀκεῖνος οὐδὲν φροντίσας ὡς ἐμέμνητό μου ὁ Πολέμων, ἢ ἐπύθει, ἢ πυνθάνετο ζῶσαν καταλαβεῖν; Δορ. καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγεν. τὸ χρυσοῦν κεφάλαιον ἤνεγκεν, πλοῦτον πολύν. χρυσόν. ἐξῆπτα. ἀκολουθοῦσι. ἐλέφαντα. τὸ μὲν γὰρ ἀργύριον, μὴ δ' ἀριθμῷ ἄγειν αὐτόν, ἀλλὰ μεδίμνῳ, ἀπομετρεῖσθαι δοῦλοι πολλοὶ μεδίμνους. εἶχε δὲ καὶ αὐτὸς Παρμενὼν, δακτύλιον ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ, μέγιστον, πολύγωνον. καὶ λίθος ἐνέβεβλητο τῶν ποικίλων. ἐρυθρά τε ἦν σπιλάς. εἰάσας δ' οὖν αὐτὸν ἐθέλοντά μοι διηγεῖσθαι ὡς τὸν Ἄλυν διέβησαν, καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τηρεδάταν τινά, καὶ ὡς διετέθη ὁ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας μάχῃ, ἠπείλησέ σοι ταῦτα προσαγγελοῦσα, ὡς πρὸ τῶν ποδῶν σκιδασο. ἐὰν γὰρ ἔλθῃ, ὁ Πολέμων, ἥξει γὰρ πάντως, ἀποσεισάμενος τοὺς γνωρίμους, ἀθρόος,

& ad vnumquodque nuntiũ lugebat. Pan. Rectè Dorcas, ita decebat. Dor. Deinde nõ multò pòst illa interrogabam ordine. Ille autem, admodum splẽdidè è bello reuersi sumus, inquit. Pan. Sic & ille nihil præfatus, quòd & mei meminerit Polemo, vel desiderarit, vel optarit viuam deprehendere? Dor. Multa certè huiusmodi dicebat. Quod igitur rei est caput, narrauit diuitias multas, autum, vestes, seruos, ebur. Nã argentum quidem adferre ipsum dicebat non ad numerum, sed ad mensurã, multos videlicet plenos modios. Habebat autem, & ipse Parmeno annulum in paruo digito maximum ac multiãgulum: erátque insertus tricolor lapillus, & in superficie rubebat. Sed reliqui ipsum cùm vellet mihi narrare quo pacto Alyn transissent, & vt occidissent Tiridatem quendã, & quomodo ipse Polemo in pugna contra Pisidas versatus esset: accurríque domum vt hæc tibi renuntiarem, vt de rebus omnibus tecum deliberares. Nam si quum venerit Polemo (veniet enim quum notos illos à se amouerit) resciscens,

ἄνδρες ἢ Φιλόστρατον ἔνδον παρ' ἡμῖν, τί οἴει ποιήσειν αὐτόν; Παν. Ξενεί-
πωμεν ὦ Δορκὰς ὃν τῶν παρόντων σωτῆρα. οὔτε γὰρ
πρέπον ἀποπέμψαι καλὸν, τάλαντον ἔναγχος δεδωκότα, καὶ
τἄλλα ἔμπορον ὄντα, καὶ πολλὰ ὠφεληκότα, οὔτε Πολέ-
μωνα τοιοῦτον ἐπαγόμενον, χρήσιμον μὴ παραδέχεσθαι. πρεσ-
βύτης γὰρ, καὶ ζηλότυπός ἐστιν. ὃς καὶ πενόμενος ἔτι, πολὺ ἀφόρη-
τος ἐμοῦ γε ὢν τί ἂν οὐκ ἐμοῦ χείρων ποιήσειεν; Δορ. ἀλλὰ καὶ
πρεσβύτης ἔρχεται. Παν. κινδυνεύομεν ὦ Δορκὰς, ὑπὸ τῆς ἀπορίας, καὶ
δείματος. Δορ. ἀλλὰ καὶ φιλόστρατος προσέρχεται. Παν. πῶς γέ-
νωμαι; πῶς οὐ με ἡ γῆ καταπίοι; Φι. τί οὐ πίνομεν ὦ Παν-
τυχίδη; Παν. ἄνθρωπε, ἀπολώ-
λεκάς με. σὺ δὲ χαῖρε Πολέμων,
ἥδιστος φανείς. Πο. ἔστιν οὗτος
τίς ἐστιν ὁ πρεσβύτης ὑμῖν; σω-
φρονεῖς; εὖγε οἴχου ὦ Παντυχίδη. ἐγὼ
δὲ πεμπταῖος ἐκ Πύλων διῆλθον, ἐπειγόμενος ὅτι τοιαύ-
την γυναῖκα. καὶ δίκαια μέντοι
πεποίηκα, καί σοι χάριν ἔχω. καὶ
ἔτι γὰρ ἀφαιδήσομαι ὑπὸ σοῦ.
Φι. σὺ δὲ τίς εἶ ὦ βέλτιστε;
Πο. ὅτι Πολέμων ὁ σταιεὺς,
πατρόθεν φυλῆς, ἀκούεις,

apud nos intus Polystra[illegible] deprehenderit, quid ip[illegible] facturum esse putas? Pan. Tum Dorcas, aliquam ex [illegible] præsenti salutē inueniam[illegible]. Nam neque hunc ablegare honestum fuerit, vt qui talentum nuper dederit: præterea sit mercator, & multa promiserit: neque Polemonem, qui talis est reuersus, vtile non recipere. Nam præter hæc etiam zelotypus est: & cùm pauper adhuc, intolerabilis fuerit, quid nunc illum non putes facturū? Dor. At etiam accedit. Pan. Decio, ô Dorcas, consilij inopia, & tremo. Dor. Sed & Philostratus accedit. Pan. Quæ igitur fiam? quomodo terra me absorbeat? Ph. Cur non potamus Pannychi? Pan. Perdidisti me, ô homo. Tu verò salue Polemo, visus longum pòst tempus. Pol. Quis igitur est iste qui ad vos accedit? taces? euge abeas Pannychi. Ego verò ex Pylis quinto die huc aduolaui, ad talē mulierem adproperans. Ac meritò sanè hæc mihi accidunt, tibíque gratiam habeo; neque enim posthac amplius abs te rapiar. Ph. Tu verò quisnam es bone vir? Pol. Nimirum audis, quòd Polemo sum, Stirienſis ille, ex tribu Pandionis: qui

χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νυνὶ δ', ἑξακισχίλιαν ἀπηλλαγμένος πανυχίδος, ὅτι ἐμοὶ ἔτι ἀνθρώπινα φρονεῖν αὐτὴν. Φι. ἀλλὰ ταυτῶ ὦ ξεναγὲ, Πανυχὶς ἐμή ἐστι, καὶ τάλαντον εἴληφε. λήψεται δ' ἤδη καὶ ἕτερον, ἐπειδὰν τὰ φορτία διαθώμεθα. καὶ νυνὶ ἀκολούθει μοι ὦ Πανυχί. τὸν δ' παρ' Ὀδρύσαις χιλιαρχεῖν ἔα. Δορ. ἐλευθέρα μὲν ἐστι, καὶ ἀκολουθήσει, ἐὰν ἐθέλῃ. Παν. τί ποιῶ Δορκάς; Δορ. ἐπέσθαι ἄμεινον. ὀρχίζομαι γὰρ οὐκ ἂν δύνασθαι παρεῖναι Πολέμωνι. καὶ μᾶλλον ἐπιτεθήσεται ζηλοτυπῶν. Παν. εἰ θέλεις, ἐπόμεθα. Πο. ἀλλὰ φοβοῦμαι ὑμᾶς, ὅτι τὸ ὕστατον πίεσθε τήμερον. ἢ μάτην ἐγὼ τοσούτοις φόνοις ἐγγεγυμνασμένος πάρειμι, τοὺς Θρᾷκας ὦ Παρμένων. Παν. ὡπλισμένοι ἦκον, ἀμφεξάκοντες τὸν στενωπὸν τὴν φάλαγγι. ἐπὶ μετώπου μέν, τὸ ὁπλιτικόν. παρ' ἑκάτερα δ', οἱ σφενδονῆται, καὶ τοξόται. οἱ δ' ἄλλοι, κατόπιν. Φι. ὡς βρεφυλλίοις ταῦτα ὦ μιδοφόρε ἡμῖν λέγεις, καὶ μορμολύττεις. σὺ γὰρ ἀλεκτρυόνα πώποτε ἀπέκτεινας, ἢ πόλεμον εἶδες; ἐρυμάπον ἑρεύξεις, τάχα

primùm fui tribunus militum: nunc autem totius dux legionis, amator Pannychidis, cùm ipsam humana adhuc sapere putarem. *Ph.* At nunc Peregrinorum dux, Pannychis hæc mea est, & talentum accepit: iámque etiam alterum accipiet, vbi onera disposuerimus. At nunc sequere me Pannychi: & istum apud Odrysas fine copias regere. *Dor.* Libera est ista, & sequetur, si voleat. *Pan.* Quid faciam Dorcas? *Dor.* Præstat ingredi, nam irato Polemoni adesse non possum: & zelotypia magis incendetur. *Pan.* Ingrediamur si vis. *Pol.* At prædico vobis, vos hodie postremùm bibituros. Aut ego frustra adsum tot cædibus exercitatus, Thracas huc Parmeno. *Par.* Armati venerunt, phalange cingentes angiportum. In fronte sunt gravis armaturæ milites: in vtroque latere, funditores & sagittarij: à tergo verò cæteri. *Ph.* Hæc, ô stipendiarie, nobis tanquam infantibus dicis, & velutì laruis territas. An tu aliquando gallum gallinaceum occidisti, aut bellũ vidisti? Castellum custodiebas,

δημοσίᾳ ὦν, ἵνα καὶ τοῦτο σοι χαρίσωμαί σοι. Πο. καὶ μὴν ἔσῃ μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν σποῦντας ἡμᾶς ὑπὸ δόρυ θέασῃ, φιλοῦντας τοὺς ὁπλίτας. Α Φι. ἥκετε μόγον συσκευασάμενοι. ἐγὼ δ', καὶ Τίβις οὗτος, μόνος δ' οὗτος ἕπεταί μοι, βάλλοντες ὑμᾶς λίθοις τε, καὶ ὀστράκοις, ἕτω διασκεδάσομεν, Β ὡς μηδὲ ὅποι οἴχοισθε ἔχοιτε εἰδέναι.

fortè dux quispiam manipularis, vt hoc tibi gratificando concedam. *Pol.* At verò sanè paulò pòst, quum nos ad hastam venientes videbis, armis resplendentes. *Ph.* Adeuentate modò instructi. Ego verò & Tibys iste: nam hic solus me sequitur, Gaxis, testisque vos petendo, ita dispergemus, vt neque quò vertamini, scire tum possitis.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ, ΚΑΙ Δεσοί.

CHELIDONIVM, ET DROSE.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ.

CHELIDONIVM.

Οὐκ ἔτι φοιτᾷ παρὰ σὲ C ὦ Δροσὶ, τὸ μειράκιον ὁ Κλεινίας. οὐ γὰρ ἑώρακα πολὺς ἤδη χρόνος αὐτὸν παρ' ὑμῖν. Δεσ. ἀλλ' ἔτι ὦ Χελιδόνιον. ὁ γὰρ διδάσκαλος αὐτὸν εἴρξε μηκέτι μοι παρεσκεύασται. Χε. τίς ἔστος; μή τι τὸν παιδοτρίβην D Διότιμον λέγεις; ἐπεὶ ἐμοῦνός γε φίλος μοι. Δεσ. οὔκ, ἀλλ' ὁ κάκιστα φιλοσόφων ἀπολούμενος Λειτυφίνετος. Χε. τὸν σκυθρωπὸν λέγεις; τὸν βαθύπωγωνα; ὃς ἐνίοτε μετὰ τῶν μειρακίων περιπατεῖ ἐν τῇ ποικίλῃ; Δεσ. ἐκεῖνον φημι τὸν ἀλαζόνα. ὃ

NOn amplius, Drose, adte vĕtitat adolescēs ille Clinias. Non enim ipsum lōgo iam tempore apud vos vidi. Dr. Nōamplius Chelidoniū: nā præceptor prohibuit ipsum amplius ad me accedere. *Ch.* Quisnam iste? nunquid ludimagistrū Diotimū dicis? Nam is certè amicus mihi est. Dr. Non: sed perditissimus iste Philosophorū Aristænetus. *Ch.* Tetricū illū dicis, & hirsutum? profunda barba? qui cū adolescentibus in Pœcile consueuit ambulare? Dr. Arroganté illū dico

ἐκεῖσε Χελιδόνιμι ἀπολούμενον, κόμιζον τὸ πάγγυος τοῦτο ἡμίσου. Χε. τί παθὼν ἦ ἐκεῖνος, τοιαῦτα ἔπεισε τὸν Κλειτα; Δερ. οὐκ οἶδα ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέποτε ἀποδοίτης μοὺ θυμώμενος, ἀφ' οὗ μιᾶς νυκτὸς ὁμιλεῖν ἤρξατο. τρίτον ἦ ἐπέλησέ μοι. τριῶν τούτων ἑξῆς ἡμερῶν οὐδὲ προσῆλθε τῇ συνοικίᾳ. ἐπεὶ ἦ ἤνιώμην, οὐκ οἶδα ἦ ὅπως τί ἔπαθον ἐγὼ αὐτός, ἔπεμψα πρὸς Νευρίδα πειρησομένη αὐτὸν ἢ ἐν ἀγορᾷ διατρίβοντα, ἢ ἐν Ποικίλῃ. ἢ ἦ, πειρατοῦντα ἔφη ἰδοῦσα μὴ τὸ Λειγαντέτου, πυθομένη πόρρω. ἐκεῖνον ἦ ἐρυθριάσαντα, κάτω ὁρᾶν, ἢ μηκέτι παρενεγκεῖν τὸν ὀφθαλμόν. εἶτ' ἐβάδιζον ἅμα ἐς τὴν πόλιν. ἡδὲ, ἄχρι τοῦ Διπύλου ἀκολουθήσασα, ἐπεὶ μηδ' ὅλως ἐπεστράφη, ἐπαύετο, ἐδὲν παφὲς ἀπαγγεῖλαι ἔχουσα. πῶς με εἶναι δοκεῖν τὸ μὴ ταῦτα, ἃ ἔχουσιν εἰκάπαι ὅ, τι μοι πέπονθεν ὁ μειρακίσκος, ἀλλὰ μὴ ἐλύπησά τι αὐτὸν ἔλεγον, ἢ πρὸς ἄλλης ἥδεται, μισῶν ἐμέ; ἀλλ' ὁ πατὴρ διακώλυσιν αὐτόν; πολλὰ τοιαῦτα ἔφερον. ἤδη ἦ περὶ

quem vtinam peſſimè perire videam, barba tractum à carnifice. Ch. Quid accidit illi, vt talia perſuaderet Cliniæ? Dr. Neſcio Chelidonium. Sed cùm antea nulla nocte non dormiret mecũ, ex quo cum muliere rem habere cœpit (primùm autem mecum rem habuit) tribus hiſce diebus ne ad angiportum quidẽ acceſſit. Poſtquam autem contriſtari cœpi (nam mihi neſcio quid ob ipſum accidit) Neuridem miſi, quæ illum circunſpiceret, vel in foro, vel in Pœcile commorantem. Illa autem, vbi eum cum Ariſtæneto deambulãtem vidiſſet, illi procul innuiſſe ſe dicit: illũ verò erubuiſſe, defixis in terrã oculis, nec amplius ad ipſam aſpexiſſe: exinde ambos ad vrbẽ ijſſe. Ipſa verò ad Dipylum vſq; ſequuta, cùm ille prorſus neque conuerteret ſeſe, domum redijt, nihil planum habens quod renuntiaret. Quomodo igitur affectam poſtea me putas, quæ conijcere nõ poſſem, quidnã huic adoleſcenti accidiſſet: ideóq; dicebam, num ipſi ægrè aliquid feci, aut num aliã amat, me peroſus? at nonne pater vetuit ipſum? multa huiuſmodi voluebam. Porrò ſub veſperam venit Dromo, δείλης ὀψίας ἥκω ὁ Δρόμων,

τὸ γραμμάτιον τουτὶ παρ' αὐτῆς
κομίζων. ἀνάγνωθι λαβὼν τὸ
Χελιδόνιον. τοιᾶδε γὰρ ἅπου
γράμματα. Χε. φέρ' ἴδωμεν.
τὰ γράμματα οὐ πάνυ σαφῆ,
ἀλλ' ὑποσυρίζοντα, δηλοῦντα
ἔπιξίν τινα τῇ γεγραφότος,
λέγει γ', πῶς μοὶ ἐφίλησά σε
ὦ Δεσπὰ, τοὺς θεοὺς ποιοῦμαι
μάρτυρας. Δεσ. αἰ αἰ τάλαν, οὐδὲ τὸ χαίρειν προσέγραψε. Χε. καὶ γὰρ ἐγὼ οὐκ ἐμῶσος, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην ἀφίσταμαί σου. ὁ πατὴρ γὰρ Λεοντίνῳ παρέδωκέ με φιλοσοφεῖν αὐτῷ. κἀκεῖνος, ἔμαθε γὰρ τὰ καθ' ἡμᾶς ἅπαντα, πάνυ πολλὰ ἐπετίμησέ μοι, ἀπρεπὲς εἶναι λέγων ἑταίρᾳ συνεῖναι, Ἀρχέτελοις, καὶ Ἐρασικλείας υἱὸν ὄντα. πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι τὴν ἀρετὴν προτιμᾶν τῆς ἡδονῆς. Δεσ. μὴ ὥραιτιν' ἴκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος, τοιαῦτα παιδεύων τὸ μειράκιον. Χε. ὥστε ἀνάγκη πείθεσθαι αὐτῷ. παρακολουθεῖ γὰρ ἀκριβῶς παρατυλάττων. καὶ ὅλως, οὐδὲ προσβλέπειν ἄλλῳ οὐδενὶ ἔξεστιν, ὅτι μὴ ἐκείνῳ. εἰ δ' σωφρονοῖμι, καὶ πιστὰ πιθοίμην αὐτῷ, ὑπισχνεῖται πάνυ εὐδαίμονα ἔσεσθαί με,

has literas ab illo affer-
Accipe Chelidonium, lege: literas enim nosti C. Age videamus. Literæ non admodum sunt planæ, sed incompositæ, festinationem ejus qui scripsit, indicantes: Sicque loquuntur. Quo quidem pacto te amarim mea Drose, Deos testes facio. Dr. Væ mihi misereæ, neq; salutationem adscripsit. Ch. Nunc autem non odio, sed necessitate coactus te desero. Nam tradidit me pater Aristæneto, vt apud illum Philosophiæ dem operam. Atque ille (cognouit enim cuncta quæ ad nos pertinēt) multis admodū obiurgauit me, inhonestum esse dicens cum meretrice rē habere me qui essem Architelis & Erasiclēæ filius. Longè enim melius esse virtutem anteponere voluptati. Dr. Vt nunquam ad maturitatē perueniat nugator ille, qui adolescētem talia docet. Ch. Itaque ei parēre necesse mihi est. Assequitur autem me diligenter obseruans: & in summa, ne aspicere quidē aliū quenquā præter ipsum solū, mihi licet. Quòd si tēperāter viuā, ipsíq; per omnia obtemperem, pollicetur prorsus beatū fore, & præclarum virtute redditurum me,

καὶ ἀρετὴν κατασκευάσειν,

ῖς πόνοις προγεγυμνασμένον. ὡς τὰ σοι μόλις ἔχαψα, ὑπολαβὼν ἐμαυτόν. σὺ δέ μοι εὐτύχει, καὶ μέμνησο Κλεινίου.
Εφ. τί σοι δοκεῖ ἡ ὀπτολὴ Χελιδόνιον; Χε. τὰ μὲν ἄλλα, ἃ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις. τὸ μέμνησο Κλεινίου, ἔχει πως ὑπόλοιπον ἐλπίδα.
Δεφ. ἐμοὶ οὕτως ἔδοξεν. ἀπόλλυται δ' οὗτος ὑπὸ τῆς ἑταίρας. ὁ δ' οὖν Δρόμων ἔφασκε παιδεραστήν τινα εἶναι τὸν Ἀριστήνετον, καὶ ὅτι προφάσει τῶν μαθημάτων, συνεῖναι τοῖς ὡραιοτάτοις τῶν νέων, καὶ ἰδίᾳ διαλέγεσθαι πρὸς τὸν Κλεινίαν, ὑποθήσεις τινὰς ὑποκρύπτων, ὡς ἰσόθεον ἀποφανεῖ αὐτόν. ἀλλὰ καὶ ἀναγινώσκει μετ' αὐτῆς ἐρωτικούς τινας λόγους τῶν παλαιῶν φιλοσόφων πρὸς τοὺς μαθητάς. καὶ ὅλως, περὶ τοῦ μειρακίου ὅτιν. πείθει δὲ καὶ τῷ πατρὶ τῷ Κλεινίου καταρρεῖν ταῦτα. Χε. ἐγχωρῶ ὦ Δρόμων, γαμῆσαι τὸν Δρόμωνα. Δεφ. ἐγάμησα. καὶ οὐκοῦν δὲ τούτου, ἐμός ὅτι κίνησις γὰρ κἀκείνος τῆς Νευρίδος. Χε. θάρρει, πάντα ἔσται καλῶς. ἐγὼ δὲ καὶ ὀπιχαλκεῖν μοι δοκῶ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐν κεραμεικῷ, ἔνθα ὁ Ἀρχιτέλης εἴωθε περι-

laboribus ad hoc præexercitum. Hæc tibi vix scripsi, me paululum suffuratus. Tu verò fœlix dege, & memineris Cliniæ. Dr. Quid tibi Chelidonium, videtur hæc epistola? Ch. Quod ad cætera quidem attinet, Scythica est oratio: illud autem, memineris Cliniæ, spem quandam reliquam habet. Dr. Etiam mihi ita videtur: proinde pereo amore. Cæterùm Dromo dicebat Aristænetum esse pœderastem, & prætextu doctrinæ, consuetudinem habere cum pueris venustissimis, & priuatim verba facere apud Cliniam pollicitationes quasdam faciendo, quòd videlicet Dijs similem illum redditurus sit. Quin & amatorios quosdam sermones veterum Philosophorum ad suos discipulos, cum ipso legit. In summa, totus est circa adolescentem. Est autem interminatus se patri Cliniæ hæc dicturum. Ch. Oportebat, Drose, lautè accipere Dromonem. Dr. Lautè accepi: & sine hoc, meus est. Nam & Neuridem amauit ille. Ch. Bono sis animo, rectè se habebunt omnia. Ego verò in pariete inscribere volo, in Ceramico, vbi Architeles deambulare solet,

πατεῖν, Αεισχίνετος διαφθείρει Κλεινίαν. ὥστε ἢ ὃν τούτου τι συμβαμεῖν τῇ παρὰ τῶ Δρόμωνος διαβολῇ. Δεσ. πῶς δ' ἂν λάθοις ὀπτήσασα; Χε. τῆς νυκτὸς ὦ Δεσπὸ αὔθρακα πολὺν λαβοῦσα. Δεσ. εὖγε. συμπάτησε μόνον ὦ Χελιδόνιον καὶ τῶ ἀλαζόνος Αεισχίνετου.

Aristænetus corrumpit Cleiniam: vt ex hoc quoque aliquid concurrat cum prioris delatione. Dr. At quomodo id clam facies? Ch. Nocturnè Drosę, carbone alicunde empto. Dr. Rectè sanè. Attritum mihi Chelidonium, adversus arrogantem istum Aristænetum.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ, ΚΑΙ Χαρμίδης.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ.

ΕΤαίεχν δέ τις παρέλαβεν, πέντε δραχμὰς τὸ μισθωμα δοὺς, καθεύδει ἀποστραφεὶς δακρύων, καὶ στένεις δηλαδή ὅτε πέπωκας ἡδέως οἶμαι, ὅτε δειπνῆσαι μόνος ἠθέλησας. ἔκλαες δὴ καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον. ἑώρων γάρ. καὶ νῦν δὲ διαλέλοιπας ὀλολύζων, ὥσπερ ἔρεφος. τοιγαροῦν ὦ Χαρμίδη, τίνος ἕνεκα ποιεῖς; μὴ ἀποκρύψῃ με, ὡς ἂν ἢ τοῦτο ἀπολαύσω τῆς νυκτὸς ἀχνυπήσασα μετ' ἐμοῦ. Χαρ. ἔρως με ἀπόλλυσιν ὦ Τρύφαινα, καὶ οὐκέτ' ἀντέχω πρὸς τὸ δεινόν. Τρυ. ἀλλ' ὅπως μὴ ἐκ ἐμοῦ ἐρᾷς, δῆλον. εἰ γὰρ ἂν ἔχων με ἠμέλεις, καὶ ἀπωθοῦ

TRYPHÆNA, ET CHARMIDES.

TRYPHÆNA.

ACcepta-ne quispiam amica, & quinq; drachmarũ mercede data, auersa dormit lachrymans & gemens? Sed neq; libèret posti, opinor, neque solus cœnare voluisti. Flebas autem etiã inter cœnandum, aspiciebam enim: & nunc, vt infans, vlulare non desinis. Quorsum igitur hæc fas Charmide? quæso ne me celes, vt hoc reportẽ ex nocte qua tecũ vigilaui. Ch. Amor me perdit Tryphæna: neque huic malo amplius resistere possũ. Try. At quòd me quidẽ nõ ames, manifestũ est: nec enim ita negligeres me, quem habes: neque me repelleres, quoties amplexari te volo: με περιπλέκεσθαι θέλοντα.

denique

τέλος διετείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τῷ ἱματίῳ, δεδιὼς μὴ ἁψαίμην σου. τίς ὁ ὅμως κίνη ὀστιν εἰπέ. τάχα γὰρ ἂν τι
A , συμπλέοιμι σοὶ τῶν ἐρωτικῶν. Χαρ. ἀλλὰ γὰρ οὐκ χρὴ τὰ τοιαῦτα διακονεῖσθαι. Χαρ. καὶ μὲν δὴ σὲ καὶ πάνυ ἀκριβῶς οὕτω, κἀγὼ σέ. οὐ γὰρ ἀφανὴς ἑταίρα ἔστιν. Τρυ. εἰπὲ τοὔνομα ὦ Χαρμίδη. Χαρ. Φιλημάτιον ὦ Τρύφαινα. Τρυ. ὁπότερα λέγεις; δύο γὰρ εἰσὶ. τὴν ἐκ Πέρας, τὴν ἀρτι διακεκορευμένην, ἧς ἐρᾷ Δάμυλλος ὁ τοῦ
C τυραννοκτόνου υἱὸς, ἢ τὴν ἑτέραν, ἣν Παῖδα ὀνομάζουσι; Χαρ. ἐκείνην. ἀλλ' ἐάλωκα ὁ κακοδαίμων, καὶ συμπέπλεγμαι πρὸς αὐτῆς. Τρυ. ἀκούω δὴ ἐκείνην ἔκλαες; Χαρ. καὶ μάλα. Τρυ. πολὺς ὁ χρόνος ἐστὶ σοὶ ἐρῶντι, ἢ νεοτελὴς πως εἰ; Χαρ. νεοτελὴς, ἀλλὰ μὴν ἐπὰ ἀμφὶ δέκα ἀπὸ Διονυσίων, ὅτε
D πρῶτον εἶδον αὐτήν. Τρυ. εἶδες ὅλην ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον, καὶ ὅσα τοῦ σώματος φανερά, ἃ εἶδες Φιλημάτιον, καὶ ὡς ἐχρῆν γυναῖκα πεντηκοντούτιδα ἤδη; Χαρ. καὶ μὲν ἐπέμνυ δύο καὶ εἴκοσιν εἰς τὸν ἐπιόντα ἐλαφηβολιῶνα

denique quod inter nos est spatij, veste non intercluderes, metuens ne te tangam. Dic tamen quænam illa sit. Fortassis enim etiam ipsa nonnihil ad amorem istum tibi contulero. Scio enim quomodo res huiusmodi sint administrandæ. Ch. At verò ipsam apprime nosti, & illa teneq; enim obscura est meretrix. Try. Die nomẽ Charmide. Ch. Philematium tryphæna. Try. Vtrã dicis? nam duæ sunt. Illã-ne ex Pireo, quæ nuper deuirginata fuit, quam nunc amat Damyllus, eius qui nunc imperator est, filius: an alteram, quam cognomento Pedicam vocant. Ch. Illam equidem, atque miser ab ea captus sum, & comprehensus. Try. Num ob illam plorabas? Ch. Ita sanè. Try. Iamdudum illam amas, an nuper cœpisti? Ch. Non nuper, sed menses propè septem sunt à Dionysijs, ex quo primùm ipsam vidi. Try. Vidisti-ne ipsam accuratè totam: an faciem solùm, cæsque corporis partes quæ in aperto sunt, quæ vidisti Philematij-ne erant, atque vti conueniebat esse mulierem quinque & quadraginta annos iam natam? Ch. At illa dejerat se proximo Decembre secundum & vigesimum esse

τελέσειν. Τρυ. σὺ δ' πιστέρεις πιστευσειας αὖ, τοῖς ἐκείνης ὄρκοις, ἢ τοῖς σεαυτῆ ὀφθαλμοῖς; ὁπίσκεψαι γὰρ ἀκριβῶς, ὑποβλέψας ποτὲ τὸν κροτάφους αὐτῆ, ἔνθα μόνον ταῖς αὐτῆ τρίχας ἔχει. τὰ δ' ἄλλα, φενάκη βαθεῖα. πιεὶ δ' τὸν κροτάφους ὁπόταν ἀδυνήσῃ τὸ φάρμακον, ᾧ βάπτεται, ὑπολευκαίνεται τὰ πολλά. καίτοι τί τοῦτο βιάσαι ποτε ἢ γυμνὴν ἰδεῖν; Χαρ. οὐδὲ πώποτέ μοι ἐφάνη τοῦτο ἐνέδωκεν. Τρυ. εἰκότως. ἠπίστατο γὰρ μυσαχθησόμενόν σε ταῖς αὐτῆς λευκαῖς. ὅλη δ' ἀπὸ τοῦ αὐχένος ἐς τὰ γόνατα παρδάλει ἔοικεν. ἀλλὰ σὺ ἐδάκρυες, τοιαύτη μὴ σωφρόνη; ἢ που τάχα ἢ ἐλύπει σε, καὶ ἀπορεῖσθαι; Χαρ. ναὶ ὦ Τρύφαινα, καίτοι τοσαῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσα. καὶ νῦν ἐπειδὴ χλιαίς αὐτούσῃ, ὡς εἶχον ἐδίδουν ῥᾳδίως, ἅτε ὑπὸ πατρὶ φιλοῦμενος βεβρωμένος, Μοσχίωνα ἐσδεξαμένη, ἀπέκλεισέ με. ἀηδῶν λυπῆσαι καὶ αὐτὸς θέλων αὐτῷ, σὲ παρείληφα. Τρυ. μὰ τὴν Ἀφροδίτην ὡς αἰ ἦκον, εἰ μοι προεῖπέ τις ὡς ἐπὶ τούτοις παρακαμβανόμενον λυπῆσαι ἄλλῳ. ἢ τοῦτο, φιλήματον

completuram. *Try.* Tu ne vtrum credis iuramento lius, an tuis oculis? Contemplare enim diligẽter, aspic aliquando eius tempora, suos duntaxat crines hab Nam cætera, profundum galericum. Circum temp autem, quoties medicame tum quo infici solet, langu scit, plerunq; albescit. Q quam quid hoc attinet co aliquando vt se nudam præbeat spectandam. nũquam hoc mihi cõcede voluit. *Try.* Meritò sanè S ebat enim abominaturũ, c te canos ipsius. Cæterũm to ta à collo ad genua vsq; pa dali est similis: & tu lach mareris, quòd cum tali no coëas? An fortè tibi æg faciebat, réque despiciebat *Ch.* Ita sanè Tryphæna, qui duis à me acciperet tam mul ta. At nunc quia mille petenti, facilè dare non potui, pote qui parcum habeam p trem, Moschione intrò ad recepto, me exclusit. Ob quẽ dum illi vicissim ægrè facer volo, te assumpsi. *Try.* At ego, per Venerem, haudquaquam venissem, siquis prædixisset mihi, ob id solũ assumptã esse me, vt alteri ægrè faceré, præsertim huic Philematio, adulo videlicet. Verũ abeo nã

τὴν σοφήν. ἀλλ' ἄπειμι. καὶ

ἤδη τρίτον τοῦτο ἤκει ἀλε-
τύων. Χαρ. μὴ σύγε ἔτω τα-
χὺς ὦ Τρύφαινα. εἰ γὰρ ἀληθῆ
ἃ φὴς περὶ Φιλήματίου, τὴ
Ἀχίλλω, ἢ ὅπ βαπίζεται, καὶ τὸ
ἀλφὸν, οὐδὲ προσβλέπειν
ἔτι δυναίμην αὐτὴν. Τρυ. ἢ
μητέρα, εἴ ποτε λέλουται
παρ' αὐτῆς. περὶ γὰρ τῶν ἐτῶν,
εἰ ὁ πάππος διηγήσεται σοι,
καὶ ζῇ ἔτι. Χαρ. ἀκῶν, ἐπειδὴ
καὶ ταῦτα ἐκείνη, ἀφήρηται μὲν
καὶ τὸ διαστίγμα. περιβαλ-
ώμεθα δ' ἀλλήλους, καὶ φιλῶμεν,
ἀληθῶς συμβιῶμεν. Φιλήμα-
τιον δ', πολλὰ χαίρετω.

enim tertium hoc cecinit gallus. Char. Ne tam celeriter vtique mea Tryphæna. Nam si vera ista sunt, quæ de Philematio dicis: coma videlicet suppositicia, & quòd tingitur, atque illæ vitiligines, ne aspicere quidem amplius illam possim. Tryph. Quære ex matre tua, num aliquando eum ea lauerit. Nam de annis, etiam auus, si viuit adhuc tibi poterit narrare. Char. Ergo siquidem illa talis est, septum hoc iam auferatur, nósque mutuò amplexemur, osculemur, & verè coëamus. Philematium verò longum valeat.

ΙΟΕΣΣΑ, ΚΑΙ ΠΥΘΙΑΣ, καὶ Λυσίας.

IOESSA, PYTHIAS, ET LYSIAS.

ΙΟΕΣΣΑ.

Ρύπη ὦ Λυσία σοὶς
ἐμέ; καὶ καλῶς, ὅπ
μήτε ἀργύριον πώποτε
ἔπεισά σε, μήτ' ἀπέκλεισα ἐλ-
θόντα, ἔνδον ἕτερος, εἰπόντα,
ὡς πατρελογισάμην τὸν πα-
τέρα, ἢ ὑφελόμενον τὰ μητρὸς,
ἐπαγγείλατ ἐμοί τι καινὸν, ἅ-
πανθ' αἱ ἄλλαι ποιοῦσιν, ἀπὸ
τοῦ ἀρχῆς ἀμελῶν. ἐξυμβο-
λὴν εἰσδεξάμην. οἶδα ὅσους

IOESSA.

LVdòs me facis Lysia? Rectè sanè, siquidem pecunias abs te nunquam poposci, nec alterum intus esse dicendo te venientem exclusi: neque, vt facere solent aliæ meretrices, te coëgi, vt decepto patre, aut suppilata matre, aliquid mihi afferres: sed inde statim ab initio te immunem gratis intrò recepi. Scis quam multos amatores dimiserim: Ethoclem,

ἐρασὰς παρεπεμψάμην; Ηγη-

κλέα τ' ἀρτιπένητα νῷν, καὶ
Παιδίωνα τὸν ναύκληρον, καὶ τὸν
συνέτροφόν σε Μέλιτταν, καίτοι
μαχαίρας ἀπαθανατίσαντος αὐτῷ τῆς
παιδὸς, καὶ κύριον αὐτὸν ὄντα τῆς A
οὐσίας. ἐγὼ δέ σε τὸν φαῦλα μόνον
εἶχον, οὔτε πλέα προσβλέπουσα
ἔτερον οὔτε προσιεμένη, ὅτι μὴ
σέ. ὡμίλουν γὰρ ἀνοήτως ἀλλὰ
οἴεσθαί σε ἄριστον. καὶ διὰ τοῦτό σοι B
προσπίπτουσα ὡς τῷ Πηνελό-
πῃ, ἐπωρυόμην, ὑπερωφλίσκης
τὸν μιξοβάρβαρον, καὶ τὰς τοῦ
ἀγκάλας ἐγκαλέσης. σὺ δὲ ἐπεὶ τάχιστα
ἐπὶ χεῖρον ἔχων με τετράφθαι
ἐπὶ σοὶ, ἀπὸ μὲν, Λυκαί- C
νῃ προσέπαιζες. ἐμὲ ὁρᾶσα,
ὡς λυπεῖσθαι ἐμέ. ἀπὸ δὲ, σοὶ
ἐμοὶ κατακείμενος, ἐπῄνεις
Μαγίδιον τὴν ψάλτριαν. ἐγὼ
δ' ἐπὶ τούτοις δακρύων, καὶ συ-
νήχθην ὑβριζομένη. προσέτι δὲ ὁ-
πότ' συνεπότευες, Θρᾴσσων, καὶ σὺ, D
καὶ Δίφιλος, παῤῥησίαν καὶ ἦν αὐ-
λητὴς Κυμβάλιον, καὶ Πυρ-
λὶς, ἐχθρά μοι ἅπασι. τὸ δὲ τοῦτ'
εἰδώς, ἦν Κυμβάλιόν μὲ ἄν μοι
δοῦναι ἐμέλησεν, ὅτι πανταχοῦ E
ἐφίλησας. σαυτὸν γὰρ ὑβρίζεις,
τοιαύτῃσι φιλοῦν. Πυρραλί-
δα δὲ, ὅσον ἔπινες, καὶ πολὺν
αὖ, ἐκείνῃ μὲ ὑπεδείξας τὸ πο-
τήριον. ἀποδιδοὺς δὲ τῷ παιδὶ,

qui nunc est senator, & Pa-
onem nauclerum, & coa-
neum tibi Melitum, q-
nuper sit mortuus patere-
& facultatum dominus e-
ferit. Ego verò te, Phaon-
meum, solum habebam, n-
que aspiciens, neque ad-
tens alium quenquam pr-
te. Demens enim ego, v-
esse arbitrabar, quæ inta-
& ob hoc animum tibi a-
uertens, perinde atque Pe-
lope illa, castè me gere-
increpante ob hoc matre
apud amicas accusante
Tu verò postea quam inte-
xisti me tibi esse addict-
tui amore contabuerim
quidem cum Lycæna co-
debas, me videnti, v-
ægrè faceres: nunc verò
cum accumbens, Magi-
psaltriam illam laudabas. E-
go verò ob hæc lachry-
& sentio contumeliam
lò autem antè, quando co-
potabatis, Thraso, & tu
Diphilus, aderant & tib-
Cymbalium, & Pyrallis q-
inimica mihi est Quod
scires, nõ valdè curaui
Cymbalium quidem o-
tus es quinquies: talem e-
oscu lando, te ipsum con-
melia afficiebas: Pyrr-
autem quàm multa in-
bas: ac bibens, illi q-
dem poculum commou-
bas, puero autem redd-

ὃς τὸ ὦς ἐκέλευες εἰ μὴ Πυ-
ὸ ἐς αὐτὴν πεσε, μὴ αὖ ἄλλῳ
ω. τέλος δ', τῷ μήλῳ ἀπο-
ῶν, ὅπότε τὴν Διφίλου εἶδες
λόμενον, ἐλάλει γὰρ Θρᾳ-
ι, προσκύψας πως, εὐστόχως
ἐσκοπησας ἐς τὸν κόλπον
ὑδὲ λαθεῖν γε πειρώμενος
ὴ δ', εἰλήφατε, μεταξὺ τῶν
ῶν ἔνθο τῷ ἀποδεσμῷ πα-
ύσατο. ταῦτα οὖν τίνος ἕ-
κα ποιεῖς; τί σε ἡ μέγα, ἢ
κρὸν ἠδίκησα, ἢ λελύπηκα
ωτινα ἔπραγον εἶδον, οὐ προ-
ῶντα σὲ ζῶ; οὐ μέγα ὦ Λύ-
α τοῦτο ποιεῖς, γύναιον ἄ-
λιον λυπῶν, μεμνῆσ' ἐπ'
ί; ἔστ' τὶς θεὸς ἡ Ἀδρά-
εια, ἣ τὰ τοιαῦτα ὁρᾷ. σὺ δὲ
ποτε λυπήσῃ, τάχα ἂν ἀκούσαις
τί περὶ ἐμοῦ, κεισάμενον με,
ὅτι βρόχῳ ἐμαυτὸν ἀπο-
πίξασαν, ἢ ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ
κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἕτε-
ρόν τινα τρόπον εὑρήσω θανάτου,
ὡς μηκέτ' ἐνοχλοίην βλέ-
πουσιν. πεμπούσης τότε, ὡς
μέγα, καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐργα-
σαμένης. τί με ὑποβλέπεις,
καὶ τρίζεις τοὺς ὀδόντας; εἰ
γάρ τι ἐγκαλεῖς, εἰπέ. Πυ-
θιὰς ἡμῶν αὕτη δικασάτω. τί
ς; οὐδὲ ἀποκρινάμενος

in aurem iubebas, vt nisi Pyrallis id postularet, alteri nemini infunderet. Postremò autem, etiam demorso malo, quum videres A Diphilum occupatum (tum enim cum Thraslone loquebatur) inclinatus, aptè in sinum ipsius iaculabaris, ne operam quidem dans vt me lateres. Illa autem exosculata, inter mammas sub fascia illud insertabat. Quorsum igitur hæc facis? Qua te seu parua, seu magna iniuria affeci? aut quid ægrè tibi feci? Quem alium aspexi? an non tibi soli viuo? Non magni facis hoc Lysia, quòd miseram mulierculam tui amore insanientem mœrore afficis? Dea est Adrastea, quæ talia videt. Tu verò mœrebis aliquando, quum fortè audieris, me iacere, vel laqueo à me ipso suffocatam, aut in puteum præcipitatam, aut quemcunque mortis modum inuenero, ne videre me tibi amplius sit molestum. Ac tum gloriaberis tanquam gesta re magna & splendida. Quid me limis oculis aspicis & dentibus infrendes? Nam si quid est, cur me accuses, dicas licet. Pythias hæc inter nos iudicet. Quid hoc? ne dato quidem responso,

ἀπ' ἀρχῆς καταλιπών με; ὁρᾷς
ὦ Πυθιὰς οἷα πάσχω ὑπὸ Λυ-
σίου; Πυ. ὦ τῆς ἀχριότητος. τὸ δὲ μὴ ἐπικλαῦσαι
δακρύουσης, λίθος, ἢ ἀν-
θρωπός ἐστι. πλὴν ἀλλ' εἰ
χρὴ τἀληθῆ εἰπεῖν, σὺ
ὦ Ἰοῦσσα, διαφθείρας αὐτὸν
ὑπερηγάπησας, καὶ τοῦτο ἐμ-
φανοῦσα. ἐχθὲς γὰρ μὴ παυ-
σάμενον αὐτὸν ζηλοῦν. ὑπερόπτας γὰρ
ἀνδρανόμενοι γίγνονται. παύ-
σου ὦ τάλαινα δακρύουσα. καὶ
λῶ μοι πεῖθη, ἄπαξ, ἢ
δὶς ἀποκλεισον ἐλθόντα. ὄψει γὰρ αὐτὸν ἀχθόμενον αὐτὸν
παύσαι, καὶ αὐτομεμηνότα ἀλη-
θῶς. Ιο. ἀλλὰ μηδ' εἴπῃς.
ἄπαγε. ἀποκλείσω Λυσίαν;
εἶτε μὴ αὐτὸς ἀποσαίη φθάσ-
σας. Πυ. δὴ ἐπανέρχε-
ται αὖθις. Ιο. ἀπολωλέ-
κας ἡμᾶς ὦ Πυθιάς. ἠκέφατά σου ἴσως, ἀποκλεισον
λεχθύσης. Λυ. οὐκ ἐπὶ
τούτῃ ἔτυχεν ὦ Πυθιὰς ἐπανελ-
ηλυθώς, ἵν' οὐδὲ παρεβλέψαμεν
ἐπὶ τοιαύτῃ οὔσῃ, ἀλλὰ διὰ
σέ, ὡς μὴ καταμηνύσῃς ἐμοῦ,
καὶ λέγῃς αὖ, ἔγκοτός ὁ
Λυσίας ἐστίν. Πυ. ἀμέλει καὶ ἔ-
λεγον ὦ Λυσία. Λυ. φέρειν
οὖν ἐθέλεις ὦ Πυθιάς, Ἰόεσσαν

hinc abis me relicta? Vides
Pythias qua iniuria afficiar a
Lysia? Pyth. O feritatem! nam
qui lachrymis non flectitur,
lapis est, non homo. Sed
si verum profiteri conue-
nit, tu Ioessa, perdite
ipsum perditè amans, et
illud ipsi palam faciens. Op-
portebat autem ipsum non
nimis amare. Insolentes e-
nim fiunt, quum hoc fe-
cerint. Desine lachrymans
sera: & si me audies, seme
atque iterum exclude ve-
entem. Ipsum enim inflam-
mari, & vicissim verè in-
nire videbis. Io. At ne dice-
ris quidem, apage, vt e-
go excludam Lysiam? v
tinam ne ipse à me defec
modò. Py. At rursus hu
reuertitur. Io. Perdidi
nos Pythias, fortass
audijt te de exclusion
verba facientem. Lys. Ne
huius causa, Pythias,
huc reuersus sum, v
quam ne aspexero quidem
amplius, talis cùm sit
sed tui gratia, vt ne dam
nes me, ac dicas, iracun-
dus est hic Lysias. Py. A
equidem dixissem Ly
Lys. Ferre igitur me v
Pythias, Ioëssam hanc,
quæ nunc lachrymatu

γὰρ νῦν δακρύουσαν ἀπ-

ἐπισάντα αὐτῇ ποτε μετ' νεανίσκου συνδούσῃ, ἐμοῦ ἀπισασηι Ιυ. Δυσία, τὸ μὲν ὅλον, ἑταίρα ἐστι. πότε δ' οὖν κατέλαβες αὐτὸν συγκατευδοντας; Λυ. ἐκτην χθὲς ταύτην ἡμέραν. νῦν δ' ἕκτην γε, δευτέρα ἱσταμένου. τὸ τήμερον ἕβδομη ἐστιν. ὁ πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐμοῦ ταυτησὶ τῆς χρησῆς, ἐνέκλεισέ με, παρεγγείλας τῷ θυρωρῷ μὴ ἀνοίγειν. ἐγὼ δ', οὐ γὰρ ἔφερεν μὴ οὐχὶ συνεῖναι αὐτῇ, τὸν δρόμωνα ἐκέλευσα παρακύψαντα τῷ θριγκῷ τῆς αὐλῆς, ἢ ταπεινότατον ἦν, ἀναδέξασθαί με ἐπὶ τῶν ὤμων. ῥᾷον γὰρ οὕτως ἀναβήσεσθαι ἔμελλον. τί δὲ μακρὰ λέγομι; ἀναβέβηκον. πλὴν αὐλίου εὗρον ἀποκεκλεισμένου ἐπιμελῶς. μέσαι γὰρ νύκτες ἦσαν. ὃν ἔκοψα δ' οὖν, ὡς ἐπάφεσθαι μόνον τῇ θύρᾳ, ἀνέῳγε καὶ ἄλλοτε ἐπιποιήσειν αὐτό, παραγαγὼν τὴν σφῦρα, παρῆλθον ἀφοβητί. ἐκάθευδον δὲ πάντες. εἶτα ἐπαφώμενος τοῦ τοίχου, ἐζήτουν τὴν κλίνην. Ιο. τί ἐρεῖς ὦ Δάματερ; ἀγωνιῶ γάρ. Λυ. ἐπειδὴ δ' οὐχ ἑώρων τὸ ἄθλημα ἕν, τὸ μὲν πρῶτον, ᾤμην πὼ λυδὸν αὐτὴν συγκατευδειν. τότ' οὖν δὴ ὦ Πυθιάς.

cùm ipse superuenerim ei aliquādo cū adolescente cōcumbenti, & à me defecerit? *Py.* Lysia, in vniuersum quidē est meretrix. Sed quādo cōcumbentes ipsos deprehēdisti? *Ly.* Sextus ni fallor dies hic est, per Iouem, sextus vtique (fuit enim mensis nēutris secundus) hodie verò septimus est. Pater igitur cū sciret, me probā hanc videlicet amare iā olim, domi me cōclusit, dato ianitori mandato ne aperiret. Ego verò, non enim ferebam ab huius congressu prohiberi me, Dromonē iussi, vt muro atrij, qua parte humilimus erat, acclinatus in tergū me reciperet: nā hoc pacto minori negocio ascēturus erā. Quid multis opus est? trāscēdi, veni, a- triū diligēter occlusū offēdi. Iā enim nox erat media. Itaque neq; pulsaui tū, sed attollēs, sensim ianuā (iam autem illud aliàs feceram) transiui sum acto cardine, sine strepitu sū ingressus. Dormiebāt autē omnes, atq; ita contrectato pariete, (vt fit in tenebris) ad lectū adstiti. *Io.* Quid dices? ô Ceres, nā ferè deficio. Cū autē animaduerterē nō vnū esse anhelitū: principio quidē putabā Lyden vnà cum ipsa dormire: sed aliter multò res erat Pythias.

ἐπεὶ ἐφαψάμενος, εὗρον ἀγρύπνου τήνα, παν ἀπαλὸν, ἐν χρῷ κεκαρωμένον, μύρων τε ὀδὼν ἀποπνέοντα. τοῦτο ἰδὼν, ἐμοὶ τε ξίφος ἔχων ἦλθον, ὡς αὐ ἄκοντα εὖ ἴστε. τί γελᾶτε ὦ Πυθιάς; γέλωτος ἄξια δοκῶ σοι διηγεῖσθαι; Io. τοῦτό σε ὦ Λυσία λελύπηκεν; ἡ Πυθιὰς αὕτη μοι συνεκάθευδε. Πυ. μὴ λέγε ὦ Ἰόεσσα πρὸς αὐτόν. Io. τί μὴ λέγω; Πυθιὰς ὦ φίλτατε, μετακληθεῖσα ἐφ' ἑμᾶς, ὡς ἅμα κατεύδοιμεν. ἐλυπούμην γὰρ σε μὴ ἔχουσα. Λυ. Πυθιὰς, ὁ ἐν χρῷ κεκαρωμένος; εἶτα δι' ἕκτης ἡμέρας ἀνεκόμησε τοσαύτην κόμην; Io. ἀπὸ τῆς νόσου ἐξυρήσατο ὦ Λυσία. ἐπαίρεσθαι γὰρ αὐτὴ αἱ πλόκαμοι ὧν ἐπὶ τῷ πυγμάχῳ ἐπεθύμει. δεῦρο ὦ Πυθιὰς, δεῖξον ἐπὶ τοῦ σὺ πεῖσον αὐτὸν. ἰδοὺ τὸ μειράκιον ὁ μοιχὸς, ὃν ἐζηλοτύπεις. Λυ. ὦ ἐγὼ τάλας ὦ Ἰόεσσα, ἢ ταῦτα, ἐγὼ πα, ἐφαψάμενον αὐτοῦ; Io. ἀλλ' οὐ μὴν ἦλθε πείσαι. βούλει ὦ ἀπολυπήσω σε καὶ αὐτὴ ὀργιζομένη δικαίως ἐν τῷ μέσῳ; Λυ. μηδαμῶς, ἀλλὰ πιόμεθα ἦδη, καὶ Πυθιὰς μεθ' ἡμῶν. ἄξιον γὰρ αὐτὴν παρεῖναι τῆς ἀναιδείας.

Nam vbi contrectare cœpi, deprehendi imberbem quẽdam, tenerum admodum, ad cutem vsque detonsum, vnguenta etiam ipsum olẽtem. A Hoc vbi sensi, si gladio instructus veniſſem, segnis non fuiſſem, sat scitote. Quid ridetis Pythias? an risu digna dicere vobis videor? Io. Hoccine Lysia acerbum tibi fuit? Pythias hęc mecum dormiebat. Ly. Ne dicas illi Ioessa. Io. Cur non dicam? Pythias erat, ô chariſſime, à me tum accerſita, vt vnà mecum dormiret. Ægrè enim erat mihi quòd te non habebam. Ly. Pythias erat, ille ad cutem vsque detonsus? Ita-ne multam intra sex dies, iterum produxit comam? Ly. Eo quòd ægrotauit, abraſa est: nam ipſi defluebant crines: nunc autẽ galericum gerit. Oſtẽde Pythias, oſtende rem ita habere ſe, ac fidem illi fac. En tibi mœchum illum adoleſcentẽ, quem zelotypia proſequebaris. Ly. Quid? an hoc nõ decebat, præſertim amantẽ qui ipſe contrectauerat? Io. Nũquid tu iam adductus es vt credas? porrò vis vt etiam ipſa meritò viciſſim iraſcens, viciſſim ægrè tibi faciam? Ly. Nequaquã: ſed bibamus iã, Pythiáſque hæc vnà nobiſcum: æquum enim eſt ipſam içiendo fœderi intereſſe. Ly.

Ιο. παρέσχεν. οἷα πέπονθα διὰ τὴν σὴν γυναῖκα τὴν νεανίσκων Πυθιάς. Πυ. ἀλλὰ καὶ διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός. ὥστε μή μοι χαλέπαινε. πλὴν τὸ δεῖνα ὄρα σῷ Λυσία, μὴ πῃ εἴπῃς τὸ περὶ τὴ κόμης. A

Aderit. Qualia mihi propter te acciderunt, ô generosissime adolescentum Pythias! Py. At idem ipsi vos reconciliaui. Quare noli mihi succensere. Cæterùm vide quæso Lysia, ne cui de coma quicquam dixeris.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ, ΚΑΙ ΥΜΝΙΣ. B

LEONTICHVS, CHENIDAS, ET Hymnis.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ.

ΕΝ δὲ τῇ πρὸς τοὺς Γαλάτας μάχῃ εἰπὲ σὺ Χενίδα, C ὅπως μὲ περιέλασα τῶν ἄλλων ἱππέων ὑπὲρ τὸν ἵππον τὸν λευκὸν, ὅπως δὲ οἱ Γαλάται, καίτοι ἄλκιμοι ὄντες, ἔτρεσαν εὐθὺς ὡς εἶδόν με, κοὐδεὶς ἔτι ἔστη. τότε τοίνυν ἐγὼ, πλὴν μὲ D λόγχην ἀκοντίσας, διέπειρα τὸν ἵππαρχον αὐτῶν, καὶ τὸν ἵππον. ὑπὸ δὲ τοῦ σωματικοῦ ἔπ' αὐτὸν, ἦσαν γάρ τινες, οἳ ἔμενον, διαλύσαντες μὲν πλὴν φάλαγγα, ἐς πλάσιον δὲ συμπαλαίοντες αὐ- E τοῖς, ὑπὸ τούτοις ἐγὼ ἀπασάμενος πλὴν σπάθην, ἅπαντι τῷ θυμῷ ἐπελάσας, ἀναβέπω μὲν ὅσον ἐπὶ τοὺς περιεστῶτας αὐτῶν τῇ ἐμβολῇ τὸν ἵππον. τῷ ξίφει δὲ κατενεγκὼν, διέτεμον

LEONTICHVS.

IN pugna autem cõtra Galatas, dic ô Chenida, vt ante cæteros equites, equo candido insidens, cursu præuectus sum: & vt Galatæ, quanquam fortes bellatores, continuò trepidarunt, vt me viderunt, nec vllus amplius substitit. Tunc igitur egò contorta hasta, ipsorum equitum præfectum, equúmque transuerberaui. Contra eos autem qui conferti resistebant (erant enim nonnulli qui persistebant; phalange quidem soluta, in quadrangulam autem aciem aggregatis ipsis) contra illos stricto gladio, totisque animis impetu facto, septem circiter ipsorum præfectos equi incursu subuerto: & impacto gladio, vnius manipularij ducis caput vnà cum ipsa galea, τὴν λοφαιὰν ἐπὸς ἐς δύο πλὴν

κεφαλὴ αὐτῷ κραύγ. ὑμεῖς δὲ ὦ Χλωίδα, μετ' ὀλίγον ἐπισπ-
ἄδη φευγόντων. Χν. ὅτι γὰρ ὦ
Λεόντιχε, περὶ Παφλαγονίαν
ἔμους μαχησας τῷ Σατράπῃ,
οὐ μεγάλα ἐπεδείξω καὶ τοῦτ' A
Λε. καλῶς νουθέτησας ἀκ ἀφρο-
νῶς ὑπ' ἐμείνης τ πράξεως. ὁ
γὰρ σατράπης μέγιστος ὢν, ὁπλο-
μαχῶν ἄριστος δοκῶν εἶναι, κατ-
ταπονήσας τὸ ἑλληνικὸν, προ- B
πηδήσας ἐς τὸ μέσον, προκα-
λεῖτο εἴ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονο-
μαχῆσαι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, κατ-
εσπλήγησαν, οἱ λοχαγοὶ, καὶ οἱ C
ταξίαρχοι, καὶ ὁ ἡγεμὼν αὐτὸς,
καί τοι ὢν ἀφρονῆς ἀνὴρ πος
ὤν. Ἀρίσταιχμος γὰρ ἡγεμὼν
ἦν τοῦ Αἰτωλικοῦ, ἀκοντιστὴς ἄρι-
στος. ἐγὼ δὲ ἐλλιπάρουν ἔτι, τολ-
μήσας δ' ὅμως καὶ τὸν ἔπαρ- D
χον ἐπιλαμβανομένους ἀπο-
σεισάμενος. ἐδεδίεσαν γὰρ
καὶ ἐμοῦ ὀρῶντες ἀποσίλβοντα
μοὶ τὸν βάρβαρον ἐπιχρύ-
σοις τοῖς ὅπλοις, μέγαν τε, καὶ
φοβερὸν ὄντα τ λόφον, καὶ κρα-
δαίνοντα πολὺ λόγχῃ. Χν.
κἀγὼ ἔδεισα τότε ὦ Λεόντιχε.
καὶ οἶδα ὡς εἰχόμην σου δεά-
μενος, μὴ προκινδυνεύειν. ἀ-
βίωτα γὰρ ἦν μοι, σοῦ ἀποθα-
νόντος. Λε. ἀλλ' ἐγὼ τολμήσας,

in duas partes diffeco. Vos autē Chenida fugiētibus ī illis, paulò pòst superuenistis Ch. Quum enim Leontiche, circa Paphlagoniā, singulari prælio cum satrapa illo congressus es, an nō tum quoq; magnum facinus edidisti? L. Pulchrè cōmonuisti facinoris etiā illius nequaquam ignaui. Nā cū is satrapa maximus, omniúmq; sententa inter grauis armaturæ milites præstantissimus, cōtēptis Græcis, in mediū prosiliens, prouocabat siquis cum ipso singulari prælio decertare vellet, alij quidē metu perculsi sunt, manipularij, præfecti, cēturiones, & ipse imperator, homo alioqui nō ignauus. Nā Aristæchmus tū Imperator exercitū ducebat, Ætolus, idēq; iaculator optimus. Ego verò tū adhuc tribunatū gerebā: sed tamen fidens animo, & socijs qui me prehēsū detinebant, amotis: metuebātenim mihi, aspiciētes barbarum illum inauratis armis resplēdētē, magnúmq; & crista terribilē, hastāmque quatiētē. Ch. Nimirum ego quoq; tum metui Leōtiche, & scis quo pacto instabātubi precādo, ne primus in perculū venires: quòd te mortuo vita mihi nō vitalis erat futura. L. At ego audaciter

παρῆλθον ἐς τὸ μέσον, ἐκεῖνος τῆς παφλαγόνος ὁπλισμένος, ἀλλὰ πάγχρυσος καὶ αὐτός. ὥστε βοὴ εὐθὺς ἐξήιετο καὶ παρ' ἡμῶν, καὶ παρὰ τῶν βαρβάρων. ἐγνώρισαν μὲν καὶ κἀκεῖνοι ἰδόντες ἀπὸ τῆς πέλτης μάλιστα, καὶ τῶν φαλάρων, καὶ τοῦ λόφου. εἰπὲ ὦ Χλωΐδα, τίνι με πώποτε τότε ἐικάζον; Χλ. τίνι ὄ ἄλλῳ, ἢ Ἀχιλλεῖ γὰ Διὰ τῷ Θέτιδος, καὶ Πηλέως; ὅπως ἐκόρεπε μὲν οἱ ἡ χλόη. ἡ φοινικὶς δ', ἐπήνθει, καὶ ἡ πέλτη ἐμαρμαιρεν. Λε. ἐπεὶ δ' συνέξηιμεν, ὁ βάρβαρος πρότερον πλήσσει με, ὀλίγον ὅσον ἐπιφαύσας τῷ δόρατι, μικρὸν ὑπὲρ τὸ γόνυ. ἐγὼ δ' διελάσας τὴν ἀσπίδα τῇ ζαείσῃ, παίω διαμπὰξ εἰς τὸ στέρνον. εἶτ' ἐπιδραμὼν, ἀπεδειροτόμησα τῇ ἀσπάθῃ ῥᾳδίως. καὶ τὰ ὅπλα ἔχων, ἐπανῆλθον, ἄνω καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς ζαείσης πεπηγῶαν κομίζων, λελυμένος τὸν φόνον. Τ. ἀπαγε ὦ Λεόντιχε, μιαρὰ τυῦτα, καὶ φοβερὰ περὶ σαυτῆς λέγεις, καὶ οὐδ' ἂν ἔτι σε οὐδὲ προσβλέψειέ τις, οὕτω χαίροντα τῷ λύθρῳ, οὐχ ὅπως συμπίοι, ἢ συγκοιμηθείη. ἔγωγε οὖν ἄπειμι.

in medium prodiui, non deteriùs illo Paphlagone armatus, sed & ipse totus auro collucens. Quare clamor statim & à nostra, & à barbarorum parte coortus est. Nam illi me conspicati in primis ex pelta, & phaleris, & cristis agnouerunt. Dic Chenida, cum quonam me tunc comparabant? Ch. Cum quonam alio, quàm cum illo Thetidis & Pelei filio Achille per Iouem? Ita decebat quidem te galea, efflorebat autem purpura, & rutilabat pelta. Postquam autem congressi sumus, barbarus ille prior vulnerat me, hasta tantillum attingens, paulum supra genu. Ego verò adacta per clypeum lancea, pectus ipsius transuerbero. Inde accurrens ceruicem quoque gladio facilè amputo: eiúsque reportatis armis redij, vnà etiam caput hastæ infixum ferens, cæde madens. Ly. Apage Leontiche, fœda hæc, & terribilia de te narras: neque verò te amplius, ne aspexerit quidem aliquis, ita cruore gaudentem, nedum bibat recum, aut concumbat. Ego igitur hinc abeo. Le.

Λε. διπλάσιον ἀπόλαβε τὸ μίσθωμα. Υ. καὶ μὴ ὑποψεύσαιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύδειν. Λε. μὴ δέδιθι ὦ Ὑμνί. ἐκ Παφλαγόνων ἐκεῖνα πάσχακται. νυνὶ δ', εἰρήνην ἄγω. Υ. ἀλλ' ἀναγκὴ ἀνδροφόνος εἶ, καὶ τὸ αἷμα καθίσταζέ σου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸ βαφεῖον, ὃ ἔφερες ἐπὶ τῷ ζωείσῃ. εἶτ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα περιβαλῶ, καὶ φιλήσω; μηδαμῶς χάριεντος γλυκύ. οὐδὲν γὰρ οὗτος ἀκεῖνον τὸ ἄμμου. Λε. καὶ μάν εἰ με εἶδες ἐν τοῖς ὅπλοις, εὖ οἶδα ἡδέως ἄν, Υ. ἀκούουσά μόνον ὦ Λεόντιχε, ναυτιῶ, καὶ φεύγω, καὶ τὰς σπιὰς μοι δοκῶ ὁρᾶν, καὶ τὰ εἴδωλα τῶν σφαγιαζομένων. καὶ μάλιστα τὸ ἀλλόκοτον λοχᾷ, ἐς δύο τὼ κεφαλὼ διῃρημένον. τί οἴει τὸ ἔργον αὐτὸ, καὶ τὸ αἷμα εἰ διασπάσω, καὶ κειμένους τοὺς νεκροὺς; ἐκθανεῖν γάρ μοι δοκῶ. οὐδ' ἀλεκτρυόνα πώποτε φονευόμενον εἶδον. Λε. οὕτως ἀγρόνης ὦ Ὑμνί, καὶ μαλακόψυχος εἶ; ἐγὼ δ' ἡμῶν ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι. Υ. ἀλλὰ τέρπε τοῖς διηγήμασι τούτοις, εἴ πινας λημνιάδας, ἢ δαναΐδας εὕροις. ἐγὼ δ' ἀποδέχομαι πρὸς τὴν μητέρα, ἕως ἔτι ἡμέρα ἐστίν.

Duplicem accipe mercedem. *Hy.* Non possim cum homicida concumbere. *Le.* Ne metuas, Hymni, nam illa apud Paphlagonas sunt gesta: nunc autem pacem ago *Hy.* At es homo detestandus: & cruor ex illius barbari capite, quod infixum lanceæ portabas, in te distillabat. Ego-ne talem virum amplectar, & osculer? abiit ô Gratiæ: neque enim hic melior est carnifice. *Le.* At si me in armis vidisses, Hymni, sat scio amasses. *Hy.* Audiens solùm hæc, Leontiche, nauseo, atque horreo, & umbras, manes, cæsorum videre mihi videor: in primis manipularij illius præfecti miseri, cuius caput in duas partes dissecuisti. Quid putas igitur? si ipsum opus aspicerem, & cruorem manantem, & iacentium cadauera? emoritura certè mihi videor, vt quæ ne gallum quidem gallinaceum occidi viderim vnquam. *Le.* Ita-ne mollis es Hymni, & pusillanimis? At ego te his audiendis delectari putabam. *Hy.* At huiusmodi narrationibus oblecta, siquas Lemniades, aut Danaides inuenias. Ego vero hinc ad matrem curriculo abeo, dum adhuc dies est.

ἔτου καὶ σὺ ὦ Γραμμη. σὺ δ' ἔξωσο χαλινάχων ὑρίστε, καὶ τοιεῦ, ὁπόσων ἂν ἐθέλῃς. Λε. μεῖνον ὦ Τμνὶ, μεῖνον. ἀπολεῖ λοῦσε. Χν. σὺ γὰρ ὦ Λεόντιχε A ἀτελῆ παιδιὰν καὶ τερατώδεις ἐπιτείνων λόγους, καὶ ἀπιστίας ἀφιστὰς διέξιων. ἐγὼ δ', ὡς ἐώρων ἐυθὺς ὅπως χλωρὸς ἐγένετο, ἔπ σου τὰ κρ τὸν λοχαγὸν ἐκεῖνα διηρευνώμην, καὶ συνεστελλε τὸ πρόσωπον, καὶ ὑπέφριττεν. ἐπεὶ καὶ διακόψαι πὼ κεφαλὴν ἔφης. Λε. φοβοῦμαι ἐρασμιώτερος αὐτῇ φανεῖσθαι. ἀλλὰ καὶ σύ με προπολώλεκας ὦ Χρυσίδα, τὸ μονομάχον ὑποβαλών. Χν. ὃν ἔδει γὰρ συνεπιψεύδεσθαί σοι, ὁρῶντα πὼ αἰτίαν τὴν ἀλαζονείας; σὺ δ' πολὺ φοβερὸν αὐτὸν ἐποίησας. ἔγω γὰρ, ἀπέτεμες τὴν χαλκοδαμάντος παλλαρόνος πὼ κεφαλὴν, τί καὶ κατέπηξας αὐτὴν ἐπὶ τῆς σφείσης, ὥστε σου καταβρεῖν τὸ αἷμα; Λε. τοῦτο μικρὸν ὡς ἀληθῶς ὦ Χρυσίδα, ἐπεὶ τἄλλα, οὐ κακὰς συνεπέπλασο. ἄπιθι δ' οὖν, καὶ πεῖσον αὐτὴν συγκαθευδῆσουσαν. Χν. λέγω σοι ὡς ἐξοιστῶ ἄπαστα, χλωρὸς αὐτῇ δόξαι βουλόμενος; Λε. αἰσχρὸν ὦ

Tu quoq; Gramme, sequere: tu verò vale tribunorũ optime, & quotquot hominum volueris, occisor. *Le.* Mane quæso, Hymni, mane, abijt. *Ch.* Nempe Leontiche, puellam simplicè terriuisti, concutiendo cristas, & incredibilia quædam præclarè facta commemorando. Ego verò statim videbam vt expallescebat, cùm adhuc ea quæ in manipularium illum præfectum gesseras, narrares, & contrahebat vultum, & subhorrescebat, postquam etiam dixisse te caput ipsius dicebas. *Le.* Putabam me ipsi amabiliorem visum iri. Sed & tu me perdidisti Chenida, qui me singularis certaminis submonuisti. *Ch.* Annon decebat me quoq; mẽtiri tecũ quando causam arrogantiæ istius videbam? Sed tu longè terribilius illud fecisti. Isto enim, amputaris infœlicis istius Paphlagonis caput, cur idem etiam lanceæ affixisti, ita vt cruor in te destillaret? *Le.* Hoc reuera est fœdum, Chenida. Nam cætera quidẽ non malè conficta fuerant. Abi igitur, & persuade illi vt mecum dormiat. *Ch.* Dicam-ne te ista omnia mentitum esse, dum generosus ipsi videri affectas? *Le.* Turpe hoc,

Χλωίδα. Χη. καὶ μὴν ἐκ ἄλλως ἀφίκοιτο. ἐλθὲ τοίνυν δάτερον, ἢ μισεῖσθαι ἀδίκως εἶναι δοκῶν, ἢ καθεύδειν μὲν Τρυφίδος, ἐψεῦσθαι ὁμολογῶν. Λε. χαλεπὰ μὲν ἄμφω. αἱρεῖμαι δ' ὅμως τὴν Τρυφίδα. ἄπιθι οὖν, καὶ λέγε ὦ Χλωίδα, ἐψεῦσθαι μέ, μὴ πάντα δέ.

Chenida. Ch. At nō redibit alioqui. Proinde alterum ex his elige, vt vel odio habearis dum præclarus bellator videri vis, vel hæc te mētitū esse confitearis, & cum Hymnide dormias. Le. Difficile sanè vtrumq; est: sed tamen Hymnidē habere malo. Abi itaque, ac dic illi, Chenida, mentitum quidem esse me, non tamen omnia.

ΔΩΡΙΩΝ, ΚΑΙ Μυρτάλη.

DORIO, ET MYRTALE.

ΔΩΡΙΩΝ.

Νῦν μὲ ἀποκλείεις ὦ Μυρτάλη; νυῖ, ὅτι πένης ἐγὼ νομίζομαι διὰ σέ; ὅτι δέ σοι τὰ τοιαῦτα ἐκόμιζον, ἐρώμενος, ἀνής, δεσπότης, πάντ' ἐμοῦ ἐγώ. ἐπεὶ δ' ἐγὼ μὲν αὖος ἤδη ἀκριβῶς, ὁ δ' ὃν βεβυρσὸν ἔμπορον εὗρηκας ἑαυτῇ, ἀποκλείομαι μὲν ἐγὼ, καὶ παρὰ τῶν θυρῶν ἕστηκα δακρύων. ὁ δὲ, ἢ νυκτῶν φιλεῖται, καὶ μόνος ἔνδον ἔστι, καὶ παννυχίζεται, καὶ κυεῖν φησὶ σε ἀπ' αὐτοῦ. Μυρ. ταῦτά με ἀποπνίγει Δωρίων καὶ μάλιστα, ὁπόταν λέγῃς ὡς πολλὰ ἔδωκας, καὶ πένης γεγένησαι δι' ἐμέ. λόγισαι γοῦν ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς, ὁπόσα μοι ἐκόμισας.

DORIO.

NVnc me excludis Myrtale? nunc quādo propter te inops euasi? At quādo tibi afferebam tam multa, amasius, vir, dominus, eram omnia. Sed postquā ego planè iam sum exhaustus, & tu Bithynum illum mercatorē inueneristi, qui te amet: ego quidē excludor, & ante fores sto lachrymans, ille verò tota nocte basiatur, & solus intus est, & tecum pernoctat, & te ex eo prægnantem esse dicis. Myr. Ista me enecant Dorio, & maximè quū dicis te multa mihi dedisse, & ad inopiam propter me redactum esse. Omnia igitur à principio supputa, quæ mihi attulisti. Dor. Rectè sanè Δω. εὖγε ὦ Μυρτάλη.

λογισώμεθα. ὑποδήματα ὀκ Σικυῶνος τοιοῦτον δύο δραχμῶν. τίθει δύο δραχμάς. Μυρ. ἀλλ' ἐκοιμήθης νύκτας δύο. Δω. ἦ ὁπότε ἦκον ἐκ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρε ἐκ Φοινίκης. δύο καὶ τοῦτο δραχμῶν νὴ τὸν Ποσειδῶ. Μυρ. ἐγὼ δέ σοι ἐκπλέοντι, τὸ μικρὸν ἐκεῖνο χιτώνιον, τὸ μέχρι τῶν μηρῶν, ὡς ἔχοις ἐρέττων, ἐπεὶ περ τῷ παρέρεως ἐκλαθομένου αὐτὸ παρ' ἡμῖν, ὁπότε ἐκάθευδε παρ' ἐμοί. Δω. ἐπίλαβεν αὐτὸ γνωρίζας ὁ Ἐπίουρος τριῶν ἐν Σάμῳ μὴ πολλῆς γε οὔσης τῆς μαχης. κρόμμυα δ' ἐκ Κύπρου, καὶ σαπέρδας πέντε, καὶ πέρκας τέσσαρας, ὁπότε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, ἐκόμισά σοι. πόθεν; καὶ ἄρτους ὀκτὼ ναυτικοὺς, ἐν γυψάθῳ ξηροὺς, καὶ ἰμάδων βίκον ἐκ Καείας, καὶ ὕστερον ἐκ Πατάρων, σανδάλια ἐπίχρυσα ὦ ἀχάριστε, καὶ τυρόν ποτε μέμνημαι τὸν μέγαν ἐκ Γυθίου. Μυρ. πέντε ἴσως δραχμῶν ὦ Δωρίων ταῦτα πάντα. Δω. ὦ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἄνθρωπος ἐδυνάμην, μισθῷ ἐπωλέων. νῦν γὰρ ἤδη τοίχου ἄρχω τοῦ δεξιοῦ, καὶ

Myrtale, supputemus. Primũ calceos Sicyonios, duabus drachmis emptos. Pone duas drachmas. *Myr.* At cõcubuisti noctes duas. *Dor.* Et quãdo ex Syria veni, alabastrum vnguenti Phœnicij, duabus & hoc drachmis emptum, per Neptunum. *Myr.* At ego tibi cùm hinc nauigares, paruam illam tuniculam dedi, ad femora vsque demissam, qua remigando vtereris, quam Epiurus proreta, quando mecum dormierat, per obliuionẽ hîc intus reliquerat. *Dor.* Verùm cognitam illam in Samo, nuperà me rursum abstulit Epicurus, non sine magna, ô Dij, pugna. Cepas autem ex Cypro, & saperdas quinque, & percas quatuor, tibi attuli, quum ex Bosporo nauigauimus. Quid ergo? etiam panes octo nauticos, in canistro siccos, & caricarũ doliolum ex Caria: & postea ex Pataris inaurata sandalia, ô ingrata. Maghum etiã carseum aliquando memini afferre me tibi ex Gythio. *Myr.* Quinque fortassis drachmarũ, Dorio, omnia hæc. *Dor.* O Myrtale, quantum equidem potui, homo nauta, mercede nauigans. Nunc enim iam lateri dextro sum præfectus, & tu nos cõtemnis? Nuper autem quando σὺ ἡμῶν κατεφρόνεις; πρόσθεν ἦ

ὁπότε ἀφροδίσια ἦν, οὐχὶ φέραχμόν ἔθηκα πρὸς τοῖν ποδοῖν Ἀφροδίτης σοῦ ἕνεκεν ἀργυρᾶν; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποδήματα δύο δέραχμάς. καὶ λυδῇ ταύτῃ πολλάκις εἰς τὴν χεῖρα, νῦν μέν, δύο. νῦν δέ, τέτταρας ὀβολούς. πῶς τὰ πάντα συνελόντα, ὅσα γε αὐτὸς ἀπ' ἐμοῦ ἔλαβες ἐμοί; Μυρ. τὰ κέρμυα, καὶ οἱ Ζαπέρδαι ὦ Δωρεῖον; Δω. ναί. οὐ γὰρ εἶχον πλείω κομίζειν. οὐ γὰρ ἂν ἤρεσκον, εἰ πλουτῶν ἐτύγχανον. τῇ μητρὶ δὲ καὶ κεφαλίδα μίαν σοροέδε ἐκόμισα πότοτε. ἡδέως δ' ἂν ἔμαθον ἄπνικά σοι περὶ τῶν βιβλίων τὰ δῶρα. Μυρ. τοιγὰρ πρῶτον ὁρᾷς τὸ χατώνιον; ἐκεῖνος ἐφρίατο, καὶ τὸν ὅρμον τὸν παχύτερον. Δω. ἐκεῖνος; ἤδειν γάρ σε πάλαι ἔχουσαν. Μυρ. ἀλλ' οὐκ ἤδεις, πολὺ λεπτότερος ἦν, καὶ σμαράγδοις ἂν εἶχε, καὶ ἐλλόβια ταυτί, καὶ δάπεδα. καὶ πρόλω, δύο μνᾶς. καὶ τὸ ἐνοίκιον κατέβαλεν ὑπὲρ ἡμῶν, οὐ σανδαλα πατικά, καὶ τυρὸν γυδιακὸν, καὶ φλωιάφους. Δω. ἀλλὰ ἐκεῖνο ἃ λέγεις, οἷον ὅτι συγκαθεύδεις αὐτῷ; ἔτη ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα παίτως, ἀναφαλαντίας, καὶ τὰς χεῖρας, οἷος κάρβων.

Aphrodisia celebrabantur, nonne drachmam argēteam tui causa posui ante pedes Veneris? & rursū matri duas drachmas ad calceos dedi? huic Lydæ in manum tres nunc duos, nunc quatuor obolos, Hęc omnia in vnum cōputata, viri nautæ sunt facultates. *Myr.* Cepæ illæ, & saperdæ, Dorio? *Dor.* Ita certè, non enim plura affert potui. Non enim remigarem, si diues essem. Cæterum matri meæ, ne caput quidem vnum alij vnquam attulit. Libenter autem scirem, quam nam à Bithyno illo dona acceperis. *Myr.* Primùm tunicam hanc vides? eam ille emit, & hoc monile crassius. *Dor.* Ille-ne? nam ego te iam habere noram. *Myr.* At quod tu noras, multò tenuius erat, nec smaragdos habebat. Deinde & has inaures, & tapetem, & nuper duas minas. Pensionem quoque domus pro nobis exoluit, non sandalia Patarica, & caseum Gyrtiacum, & id genus nugas. *Dor.* At non dicis quali cum viro concumbas? vxorem duxit supra annos omnino quinquaginta natus, caluus, & colore similis carbo-

Neque

ἢ τὼ ὀδόντας αὐτῆς ὁρᾷς; αἰ
ὦ γὰ χάεττες ὦ Διοσκόρω,
πολλαί. καὶ μάλιστα ὁπόταν ᾄδῃ,
ἐμβρεὼς εἶναι θέλῃ, ὄνος αὐ-
πολυείζων φασίν, ἀλλὰ ὄναιο
αὐτῆς, ἀξία γε οὖσα. καὶ γοῦν το
ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατεί.
ἐγὼ δ' ἂν αὐτὸς ἑυρήσω Δελ-
φίδα, ἢ Κυμβάλιόν τινα τῶν
κατ' ἐμὲ, ἢ τὴν γείτονα ὑμῶν
τὴν αὐλητρίδα, ἢ πάντως τινά.
δάπιδας δ', καὶ ὄρτους, καὶ δι-
μιτᾶ μανώματα, ἃ πάντες ἔ-
χομεν. Μυρ. ὦ μακαρία ἐκείνη,
ἥτις ἕξεσθέ σε ὦ Δωρίων ἔξ.
κόμμια γὰρ αὐτῇ οἴσεις ἐκ
Κύπρου, καὶ τυρὸν, ὅταν ἐκ Γυ-
θίου κατάπλῃς.

Neque etiam dentes illius vides? Nam gratiæ quidem ô Dioscuri, multæ. Et præcipuè quoties cantat, & delicatus esse vult, asinus ad lyram, vt dici solet. Sed tu digna vtique, eo fruere: at puer vobis nascatur patri similis. Ego verò & ipse inueniam Delphidem, aut Cymbalium aliquam meæ conditionis: aut vicinam vestram tibicinam, aut omnino aliquam. Tapetas autem, & monilia, & duarum minarum mercedem, non omnes habemus. *Myr.* O beatam illam, quæ te amatorem habebit, Dorio. Siquidem illi ex Cypro cepas afferes, & caseum quum ex Gythio nauigabis.

ΚΟΧΛΙΣ, ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

COCHLIS, ET PARTHENIS.

ΚΟΧΛΙΣ.

COCHLIS.

Τί δακρύεις ὦ Παρθενὶ, ἢ
πόθεν κατεαγότας τοὺς
αὐλοὺς φέρεις; Παρ. ὁ στρατιώ-
της ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας, ὁ Κρο-
κάλης ἐρῶν, ἐρράπισέ με, αὐ-
λήσαντα εὑρὼν παρὰ τὴν Κρο-
κάλην, ὑπὸ τοῦ αὐτερασθοῦ
αὐτῆς Γόργου μεμισθωμένον.

Quid ploras Partheni? aut vnde fractas hasce tibias affers? *Par.* Miles Ætolus ille magnus, qui Crocalen amat, alapas impegit mihi, cùm me apud Crocalen tibia canentem inuenisset, à riuali suo Gorgo conductam:

καὶ τοὺς τε αὐλοὺς μου συνέτεψε, καὶ τὴν βάπτιζαν μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτρεψε, καὶ τὴν κρατῆρα ἔξέχεεν ἐπιπατήσας. καὶ τὸν μὲν ἀγροῖκον ἐκεῖνον τὸν Γόργον, ἀπὸ τοῦ συμποσίου καταπατήσαντες τῶν τειχῶν, ἔπαιον πειρώμενοι αὐτός τε ὁ στρατιώτης, Δεινόμαχος οἶμαι καλεῖται, καὶ ὁ συστρατιώτης αὐτοῦ. ὥστε καὶ οἶδα εἰ βιώσεται ὁ ἄνθρωπος ὦ Κοχλί. αἷμά τε γὰρ ἐρρύη πολὺ ἀπὸ τῶν ῥινῶν, καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἔρρωδηκεν αὐτοῦ, καὶ πελιδνόν ἐστιν. Κο. ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος, ἢ μέθη τίς ἐστιν, καὶ παρανία τὸ πρᾶγμα; Παρ. ζηλοτυπία τις ὦ Κοχλὶ, καὶ ἔρως ἔκτοπος. ἡ Κερχνὴ δ' οἶμαι δύο τάλαντα αἰτήσασα, εἰ θέλεται μόνος ἔχειν αὐτὴν, ἐπεὶ μὴ ἐδίδου ὁ Δεινόμαχος, ἐκεῖνον μὲν, ἀπικλείσειν ἥκοντα, πρόσω ῥάξασά γε αὐτῷ τὰς θύρας, ὡς ἐλέγετο. ὁ Γόργον δ' οἰνοέα τινὰ γεωργὸν ἔυπορον ὂν πολλῶν ἐρῶντα, καὶ χρηστὸν ἄνθρωπον προσιεμένη, ἔπινε μετ' αὐτοῦ, κἀμὲ παρέλαβεν αὐλήσουσαν παρ' αὐτοῖς. ἤδη δ' προχωρούντος τοῦ πότου, ἐγὼ μὲν ὑπῆχρεκόν τι τῶν Λυδίων. ὁ γεωργὸς δ', ἤδη ἀΐσατο ὀρχησόμενος.

& meas hasce tibias fregit, ac mensam inter cœnandum euertit, & craterem irrumpens effudit. Et agrestem quidem illum Gorgum, ex sympolio capillis abstractum verberarunt circunstantes cùm ipse miles (Dinomachum opinor, nomen illi est) tum ipsius commilito. Itaque nescio an victurus sit homo, Cochli. Nam & cruor multus è naribus manauit, & tota facies eius intumuit, liuidáque est. Co. An insanijt homo, an hæc temulentia fuit, & ex ebrietate insolentia? Par. Zelotypia fuit, Cochli, & amor enormis. Crocale autem petitis, opinor, duobus talentis, si solus ipsam habere vellet, quia nihil dabat Dinomachus: ipsum quidem venientem excluit, illisa vtique illi ianua, vt ferebatur: Gorgum autem Otnoënsem, agricolam quendam prædiuitem, iamdiu amantem, facilem probúmque hominem admittens, potabat cum eó, me quoque assumpta, vt tibia caneremus apud ipsos. Cæterùm cùm iam procederet conuiuium, ego quidem Lydium quoddam carmen cantillare cœpi: & rusticus ille iam surgebat, vt saltaret. Cro-

Κροκάλη ὦ, ἀκέρτει. καὶ πάντα
ὦ ἡδέα. ἐν τοσούτῳ ὦ, κτύπος
κέετο. καὶ βοὴ, καὶ ἡ αὐλιὸς ἠράσ
τετο. καὶ μὴ μικρὸν ἐπισείπισον
σαν ὀκτὼ νεανίσκοι, μάλα A
ἀρτιφυεῖ. καὶ ὁ μεγαρεὺς ἐν αὐ-
τοῖς. εὐθὺς ἦν ἀνατέτραπτο πάν-
τα. καὶ ὁ Γόργος ὥσπερ ἔρριπ, ἐτά-
ρασσετο, καὶ ἐπατεῖτο χαμαὶ κεί-
μενος. ἡ Κροκάλη ὦ, ὡς οἶδ' ὅ-
τως ἔφθη, ὑπεκφυγοῦσα παρὰ B
τὼ γείτονα Θεσπιάδα. ἐμὲ ὦ
πάσας ὁ Δινόμαχος, ἐπιφθεί-
γου φησὶ, κατεαγότας μοι τὼ
αὐλὼ ποιήσειφας. καὶ γὼ C
πυνθάνομαι φράσουσα ταῦτα
τῷ δεσπότῃ. ἀπέρχεται ὦ καὶ ὁ
γεωργὸς ἐξόμνυός τινας φί-
λους τῶν ἀστικῶν, οἳ παραδώ-
σουσι τοῖς πρυτανεῦσι τὸν με- D
ιρέα. Κο. ταῦτ' ὄντι ἀπο-
κεῖται τῶν θρασυτικῶν τού-
των ἐρώτων, πληγὰς, καὶ δί-
κας. τὰ ὦ ἄλλα, ἡμέμονες εἶναι,
καὶ χιλιαρχοι λέγοντες, ὡς τι
ῥᾴω δὴν πεπειμένον φασὶ τ'
ὠτάξιν, ἐς' ἂν ἀπολαύω τῆς
σοφοφορᾶς, καὶ πείσω πάν-
τας. ἀπατεβέειν δ' οὖν, ἀλα-
ζόνες ὄντες, ἔγωγ' οὐκ εὖ ποιῶ,
ἢ φερσιεμῶν αὐτὸν τοπα-
ρέχω. ἁλιέως τις ἐμοὶ γένοιτο,
ναύτης, ἢ γεωργὸς ἰσόπλους,

cale verò applaudebat: & iucunda erant omnia. Interim strepitus exauditur, & clamor, domúsque ianua exterior effringitur. Paulò pòst irruerunt octo circiter adolescentes, admodum robusti: & inter eos Megarensis ille. Illico igitur euersa sunt omnia: Gorgus, vt dixi, verberatus, & conculcatus cùm iaceret humi. Crocaleverò nescio quo pacto protinus ad Thespiadem vicinã aufugit. Mihi verò Dinomachus, inflictis alapis: dispereas, inquit: & fractas tibias mihi abiecit. Et nunc currens abeo, vt hæc hero meo dicã. Abit etiam agricola quosdã ex vrbe amicos visurus, qui Megarensem illum magistratibus tradant. Co. Hic ille est fructus quem ex militaribus hisce amoribus percipere licet, plagæ scilicet, & lites. Cæterùm cùm se duces & Tribunos esse iactitẽt, siquid dãdum sit, expecta, aiunt, dũ tributum conferatur, & stipendium accipiam, atq; omnia tum præstabo. Itaque pereant hi iactatores: & rectè ego facio, quæ ipsos omnino non admitto. Obueniat mihi piscator aliquis, vel nauta, vel agricola paris conditionis, qui patum adulari norit,

κολακεύειν εἰδὼς μικρὸν, καὶ

κομίζων πολλά. εἰ δ' τὸν λόφους ἐπισείοντες ἔτοι, καὶ μάχας διηγούμενοι, λόφοι ὦ Παρθενί.

multáque afferat. Athi qui cristas quatiunt, & prælia commemorant, nihil iuuta siud, Partheni, quàm inane strepitus.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΗΣ.

DE MORTE PEREGRINI.

ARGVMENTVM.

Insectatur hic Lucianus, arrogantiam & insanam gloriæ cupiditatem, præcipuè Philosophorum, vt cuius gratia plerique eam audeant. Atque eius rei exemplum, Peregrini huius mortem describit, qui vt famam aliquam sui relinqueret, in Olympijs conspectu rogo, se ipsum in ignem vltrò coniecerit, atque sta extinxerit. Quamquam autem potissimùm ea commemorat, quæ circa mortem ipsius acta sunt, id quod etiam inscriptio ac titulus pollicentur, interim tamen & vitam eiusdem, & facinora persequitur, à quibus præceps ille, ad hoc genus studiorum postremo sese contulerit, & hoc sub ficta persona, à qua ipsum etiam modum & causam mortis, in qua præcipuè niteba ntur sectatores illius, refelli ac refutari facit. Nempe rum vt eam inuidiam à se ipso remoueret. Apparet enim illum temporibus Peregrini nomen, non ita vile apud multos fuisse, præsertim imperitiores, quibus facti huiusce nouitas admirationem inferat. Quemadmodum & ex A. Gellio animaduertere licet, qui se quoque honorificam illius mentionem facit libro 12. cap. 11. Cæterùm fuit hic Peregrinus, philosophus quispiam ex seueriorum Stoica disciplina professoribus (Lucianus Cynicum videri vult) patria Parianus, ex Ponto, tempore Traiani viuens, æqualis Epicteto, Dioni, Musonio, &c. quem se Gellius vidisse quoque ait, Athenis extra vrbem in tugurio quodam habitantem. A principio Christianorum quoque religionem aliquandiu secutus fuit, sed mox ad philosophiam relapsus, ab illis, vt Luciano placet, propter ritus ipsorum neglectos atque prætermissos, repudiatus.

Οὐκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν.

Ὁ κακοδαίμων Περεγρῖνος, ἢ ὡς αὐτὸς ἐκάλει

Vcianus Cronio Salutem.

Infœlix ille Peregrinus, aut, vt ipse cognominari

ν ὀνομάζων ἑαυτὸν, Πρω-
τεύς, αὐτὸ δὴ ἐκεῖνο τὸ τῦ ὁ-
μηρικῦ Πρωτέως ἔπαθεν. ἅ-
παντα γὰρ δόξης ἕνεκα ἐγίνε-
το, καὶ μυρίας μορφὰς μετα-
βάλλων, τὰ τελευταῖα τῶν τα,
καὶ πῦρ ἐγένετο. τοσοῦτῳ ἄρα
τῷ ἔρωτι τῆς δόξης εἶχετο.
καὶ νῦν ἐκεῖνος ἀπηνθράκω-
ται σοι ὁ βέλτιστος· ἡ δ' Ἐμ-
πεδοκλέα, παρ' ὅσον ὁ μὲν,
κἂν διαλαθεῖν ἐπιχειρήσῃ ἐμ-
βαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὸν κρα-
τῆρα. ὁ δ' ἡμέτερος ἅπας, πλὴν
πλυναῤῥωπεστάτῳ τῶν Ελ-
λήνικῶν παιηγύρεων τηρήσας,
πυρὰν ὑπομείσην νήσας, ἐνεπή-
δησεν ἐπὶ τοσούτων μαρτύ-
ρων, καὶ λόγους τινὰς ὑφ' ἑαυ-
τοῦ εἰπὼν πρὸς τοὺς Ελλήνας,
ἐκ πολλῶν ἡμερῶν τὸ τολ-
μήματος. πολλά τοίνυν δοκῶ
μοι ὁρᾶν σε γελῶντα ἐπὶ τῇ
κενοδοξίᾳ τοῦ γέροντος. μᾶλλον
δ' ἂν καὶ ἀκούσαιμι βοῶντος, ὦ Διά σε
εἰκὸς βοᾶν. ὦ τῆς ἀβελτηρίας.
ὦ τῆς δεξιοπάτας. ὦ τῶν ἄλ-
λων, ἃ λέγειν εἰώθαμεν περὶ
αὐτῶν. σὺ μὲν οὖν πόῤῥω ταῦ-
τα, καὶ μακρῷ ἀσφαλέστερον.
ἐγὼ δ', παρὰ τὸ πῦρ αὐτὸ, καὶ
ἔτι πρότερον ἐν πολλῷ πλήθει
ἀνίων μὲν, ἀχθομένων, ὅσοι

se ipsum gaudebat, Proteus,
id ipsum passus est quod Ho-
mericus ille Proteus. Nam
cùm omnia gloriæ causa fa-
ctus esset, & infinitis muta-
tionibus se transformasset,
postremò ignis quoq; factus
est: tanto amore gloriæ te-
nebatur. Et nunc optimus
ille in carbones est redactus,
prout Empedocles: nisi quòd
ille quidem conatus est clam
in crateres Ætnæ præcipi-
tem se dare. At generosus
iste, obseruato Græcorum
conuentu frequentissimo,
constructa quàm maxima
pyra, tot testibus conscijs
insiluit, postquam orationes
super hac re habuisset
ad Græcos, non multis
ante hoc ausum diebus.
Videor igitur mihi videre te
multum deridentem senis
huius arrogantiam: aut
potiùs audio exclamantem,
qualia par est te exclamare;
O insipientiam! ô ærum-
nosam gloriam! aliáque quæ
de illis dicere consueuimus.
Quæ quidem tu procul, &
longè tutiùs: ego verò pro-
pe ignem ipsum, quinetiam
prius in magna auditorum
multitudine dixi: nonnullis
quidem grauiter ferentibus,
qui senis illius dementiam

τῶν ἀκροατῶν εἶπεν αὐτά.
ἐθαύμαζον τὴν ἀπόνοιαν τῦ

λέγοντος. ἦσαν δέ τινες, οἱ καὶ
αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐτῷ. ἀλλ'
ὀλίγου δεῖν, ὑπὸ τῶν κυνικῶν
ἐγώ σοι διεσπάσθαι, ὥσπερ ὁ
Ἀκταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἢ ὁ αὖ-
λιος αὐτὸς ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν
μαινάδων. ἦν γὰρ πᾶσα τοῦ πρά-
γματος διασκευή, τοιάδε τις. Α
τὴν μὲν ποιητικὴν οἶδα οἷος γέ τις,
καὶ πάλαι ἐπεπαίδευμαι παρ' ὅλον
τὸν βίον, ὑπό τε Σοφοκλέα,
καὶ τὸν Αἰσχύλον. ἐγὼ δ' ἐπεὶ
πάλαι εἰς τὸν Ηλιν ἀφικό-
μην, διὰ τὸ γυμνάσιον αὐτῶν, Β
ἐπήκουον ἅμα κυνικοῦ τινος,
μεγάλῃ, καὶ βαχείᾳ τῇ φωνῇ
τὰ συνήθη ταῦτα, καὶ οὐ πρὸς
τοὺς ἀρετὴν ἐπιβουλεύ-
ουσι, καὶ ἅπασιν ἀπαξαπλῶς
λοιδορουμένου. εἶτα κατέλι-
ξεν αὐτῷ ἡ Δοκὴ ἐς τὸν Πρωτέα. C
ἦ ὦσαὶ οἷός τε εἶ, πειράσομαί
σοι αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομιμήσα-
σθαι, ὡς ἐλέγετο. σὺ δ' γνωσει-
ῆς δηλαδὴ, πολλάκις αὐτοῖς
παρούσαις βοῶσι. Πρωτέα γάρ τις
ἔφη κενόδοξον τολμᾷ λέγειν ὧ D
γῆ, ἢ ἥλιε, ἢ ποταμοὶ, ἢ θά-
λαττα, καὶ παῖ Ἡρακλῆς;
Πρωτέα, τὸν ἐν Συρίᾳ δεδεκότα,
τὸν τῇ πατρίδι ἀνέντα πεντακι-
σχίλια τάλαντα, τὸν ἀπὸ τῆς Ρω-
μαίων πόλεως ἐκβληθέντα, E

admirabantur. Sed erant
tiam aliqui qui deride
ipsum. At ego propemo
modum à Cynicis discep
tus sum, velut Actæon
canibus, & consobrinus eius
Pentheus à Bacchis. Atq
omnis huius rei apparat
erat huiusmodi. Nosti qu
lis poëta fuerit, quàm mu
tas tragœdias per totam
tam ediderit, Sophocle, &
Æschylo maior. Ego ver
quum primùm in Elide
veni, illorum gymnasio
ctus, Cynicum quendam
mul inaudiui, magna &
pera voce consueta hæc,
virtutem ex triuio inclam
tem, omnésque nullo discr
mine conuitijs incessentem
Tandem in Proteum des
eius vociferatio. Atque ego
illa pro virili, prout dicebam
tur, tibi commemorare co
nabor. Tu verò hæc plan
ita se habere cognosces,
quippe qui sæpe vociferan
tibus illis adstitisti. Prote
inquit, audet quispiam
ambitiosum appellare, ô terra, ô
sol, ô fluuij, & mare, &
patrie Hercules? Proteum
qui in Syria vinctus est,
qui patriæ quinque millia
talentorum remisit, qui ex
vrbe Roma eiectus est, qui
sole est insignior, qui
τὸν τοῦ ἡλίου ἐπισημότερον

† ἀνταγωνίσασθαι καὶ αὐτῷ τῷ Ὀλυμπίῳ δυνάμενον. ἀλλ' ὅτι διὰ πυρὸς ἐλθεῖν τοῦ βίου διένοκεν ἑαυτὸν, εἰς κενοδοξίαν τινὲς τοῦτο ἀναφέρουσιν. οὐ γὰρ Ἡρακλῆς οὕτως; οὐ γὰρ Ἀσκληπιὸς, καὶ Διόνυσος κεραυνωθείς; τὰ τελευταῖα Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατῆρας; ὡς ταῦτα εἶπεν ὁ Θεαγένης, B ὅτου γὰρ ὁ κεκραγὼς ἐκεῖνος ἐμνήσθη, ἠρόμην τινὰ τῶν παρόντων, τί βούλεται τὸ περὶ τοῦ πυρὸς, ἢ τί Ἡρακλῆς, καὶ C Ἐμπεδοκλῆς, πρὸς τὸν Πρωτέα. ὁ δὲ, ἐκ εἰς μακρὰ ἔφη φράσει ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς ὀλυμπιάσι. πῶς ἔφην, ἢ τίνος ἕνεκα; ἐνταῦθα ὁ μὲν, ἐπειρᾶτο λέγειν. βοᾶν δ' ὁ κυνικὸς. ὥστε ἀμήχανον ἦν ἄλλου ἀκούειν. ἐπῄνουν ἐγὼ τὰ λοιπὰ, ἐπαινέτην τε αὐτὸν, καὶ θαυμαστὴν τινα ὑποβολὴν διεξιόντος τοῦ Πρωτέως. τὸν μὲν γὰρ σοφιστὴν, ἢ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Ἀγαθόνην, οὐδὲ παραβάλλειν ἄξιον αὐτῷ, ἀλλὰ οὐδὲ τὸν Σωκράτη αὐτόν. ἐκάλει δὲ τὸν Δία ἐπὶ τὴν ἅμιλλαν. εἶτα μέντοι ἔδοξεν αὐτῷ ἴσους πως φυλάξαι αὐτούς. καὶ ὕστερον παύσασθαι τὸν λόγον. δύο γὰρ

cum ipso Olympio certare possit. Sed quia per ignem è vita educere se decreuit, quidam hoc ad vanam gloriam referunt. Nonne sic fecit Hercules? nonne Æsculapius, & Bacchus fulmine perijt? nonne & postremùm Empedocles in crateres se præcipitem dedit? Hæc cùm dixisset Theagenes (nam sic vocabatur ille qui clamauerat) quendam ex adstantibus interrogaui, quid hoc de igne, aut quid Hercules, vel Empedocles ad Proteum attineret. Tũ ille, breui, inquit, in Olympia, seipsum cremabit Proteus. Quomodo, inquam, & quorsum? Deinde cũ rẽ mihi exponere conaretur, ita clamabat Cynicus, vt alium audire nõ possem. Verùm exaudiebã reliqua, quũ verba funderet, ac mirificis laudib⁹ Proteum extolleret. Etenim Sinopensem illum, aut præceptorem eius Antisthenem, ne conferre quidẽ cum illo dignabatur, sed neque ipsum Socratem. Iouem autem prouocabat ad certamen. Deinde cùm ipsi visum esset pares ipsos seruare, orationi finem imposuit. Duo hæc, inquit, visa sunt in hominum vita,

ταῦτα ἔφη ὁ βίος ἀφῖσα δυ-

χωσυγχήματα ἐπιάσατο, τὸν Δία
τὸν ὀλύμπιον, καὶ Πρωτέα. πλάτ-
ται δὲ, καὶ τεχνῖται, τὸν
μὲν, Φειδίας. τὸν δὲ, ἡ φύσις.
ἀλλὰ νῦν ἀπ' ἀνθρώπων εἰς
θεοὺς τὸ ἄγαλμα τοῦτο οἰχήσε-
ται, ὀχούμενον ἐπὶ τοῦ πυρὸς,
ὀρφανοὺς ἡμᾶς καταλιπόν. τοιαῦ-
τα ξὺν πολλῷ ἱδρῶτι διε-
ξελθὼν, ἐδάκρυε μάλα μαλακί-
ως, καὶ ταῖς τρίχας ἐπίλλετο,
ὑποφειδόμενος μὴ παν ἕλκειν. καὶ τέλος, ἀπῆγον αὐτὸν
λύζοντα μεταξὺ τῶν κωμικῶν τινες, παραμυδούμενοι.
μόλις δὲ τοῦτον, ἄλλος ἐνδὺς
ἀναβαίνει, οὐ περιμείνας διαλυθῆναι τὸ πλῆθος, ἀλλὰ
ἔτι αὐδωμένοις τοῖς πρώτοις
ἱερείοις ἐπέχει τῶν ἀοιδῶν. καὶ
τὸ μὲν πρῶτον, ὑπὸ πολὺ ἐγέ-
λα, καὶ δῆλος ἦν γοώδεν
αὐτὸ δρῶν. εἶτα ἤρξατο ὧδέ
πως. ἐπεὶ ὁ κατάρατος Θεα-
γένης τέλος τῶν μακροτάτων
αὐτῷ λόγων, τὰ Ἡρακλείτου
δάκρυα ἐπιήσατο, ἐγὼ μόλις τὸ
ἐναντίον, ἀπὸ τοῦ Δημοκρίτου
γέλωτος ἄρξομαι. καὶ αὖθις
ἐγέλα ὑπερπολύ, ὥστε καὶ ἡ-
μῶν τοὺς πολλοὺς ὑπὸ τοῦ ἤ-
μου ἐπισπάσατο. εἶτα ὑπορρέ-
ψας ἑαυτὸν, ἢ τί γὰρ ἄλλο

opificia præstantissima, nempe Iupiter Olympius, & Proteus. Plastæ verò, & artifices fuerunt, illius quidem, Phidias, huius autem, Natura. At nunc ab hominibus ad Deos abibit hæc statua, igni vecta, pupillos nos relinquens. His multo cum sudore pronuntiatis, admodum ridiculè flebat, & capillos vellebat, subparcens tamen, ne penitus auelleret. Postremò Cynici quidam illum interim singultientem consolantes abduxerunt. Post hunc alius ilico conscendit, non cunctatus donec multitudo dilaberetur: sed prioribus sacris ardentibus flamina infudit. Ac sub initium quidem effusè ridebat, idque ex imis præcordiis facere videbatur. Deinde sic exorsus est. Postquam scelestus ille Theagenes nequissimæ orationi, more Heracliti lachrymando, finem imposuit: ego contrà Democriti risu exordior. Et rursus risum profudit, ita vt plerosque nostrûm ad similem risum pertraheret. Deinde conuersus, Quidnam aliud, inquit, ἐγὼ viri nobis faciendum est,

ἔχρῃ ὦ ἄνδρες ἢ πιθή-

ἀκούοντας μὴ ὅτω γελοίων ῥήσεων, ὁρῶντας ὑ αὖ σφᾶς γέροντας δεξαείης καταπύστου ἕνεκα, μογοστυλλὶ κυβιστῶντας ἐν τῷ μέσῳ; ὡς ὑ εἰδείητε οἷόν τι τὸ ἄγαλμά ὅτι τὸ χαυδησόμενον, ἀκούσατέ μου, ἐξαιρῆς παραφυλάξαντος πάνυ γνώμων αὐτῶ, καὶ τὸν βίον ἀπτηρήσαντος. ἔνια ὑ παρὰ τῶν πολιτῶν αὐτῶ ἐπυθανόμην, ἃ οἷς ἀνάγκη μὴ ἀκριβῶς εἰδέναι αὐτόν. τὸ γὰρ τῆς φύσεως τοῦτο πλάσμα, ἃ δημίουργμα, ὁ τῶ Πολυκλείτου κανών, ἐπὶ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ μοιχεύων ἁλοὺς, μάλα πολλὰς πληγὰς ἔλαβε. καὶ τέλος κατὰ τὸ πάρος ἀλόμενος, διέφυγε, ῥαφανίδι πάνυ πυκνῶ βεβυσμένος. εἶτα μειράκιόν τι ὡραῖον διαφθείρας, τεσσαράκοντα ἐξωνήσατο παρὰ τῶν γονέων τὸ παιδὸς, πενήτων ὄντων, μὴ ἐπὶ τὸν ἁρμοσὸν ἀπαχθῆναι τῆς Ἀσίας. ταῦτα, ἃ τὰ τοιαῦτα ἐάσειν μοι δοκῶ. πλοῦς γὰρ ἔτι ἁπλοῦς ἐστῶ, καὶ οὐδέπω σοι τῆς ἄγαλμα ἡμῖν ἐδεδημιούργητο. ἃ ὑ ἅ πατέρα ἔδρασε, ἃ παῦσαι ἀκοῦσαι ἄξιον. καί τοι πάντες ἴσε, καὶ ἀκηκόατε ὡς ἀπέπνιξε τὸν γέροντα,

adeò ridiculas orationes audientibus, videntibúsque senes vilissimæ gloriolæ gratia, tantùm non in medio saltantes in caput? Vt autem sciatis qualis sit hæc statua quæ cremabitur, audite me, qui mentem ipsius ab initio obseruaui, & vitam animaduerti. Nonnulla etiam à ciuibus eius accepi, qui non potuerunt ipsum non accuratè nosse. Nam hoc Naturæ figmentum, & opificium, Polycleti canon, cùm inter viros censeri cœpisset; in Armenia in adulterio deprehensus, non paucas accepit plagas, ac tandem de tecto desiliens aufugit, natibus raphano oppletis. Deinde constuprato adolescēte formoso, tribus nummorum millibus à pueri parentibus, qui tenuis erant fortunæ, redemit scelus, ne ad Asiæ præfectum duceretur. Hæc & similia videntur mihi prętermittenda. Nam erat adhuc informe lutum, & nondum perfecta nobis statua. Quæ autem in patrem perpetrauit, ea commemoratione digna puto. Quamquam scitis omnes, & audiuistis, vt senem suffocauit,

ἐκ ἀπαρχῆς ἀυτ' ὑπὸ ἐξε-
κοντα ἔτη ἤδη γηρῶντα. εἶτα ἐ-
πειδὴ τὸ πρᾶγμα διεβεβόητο,
φυγὼν ἑαυτὸν κατεδίκασε, ἐ-
πλανᾶτο, ἄλλοτε ἀμεί- A
βων, ὅτ' ἐν τ' θαυμασὴν σο-
φίαν τ Χειστιανῶν ἐξέμαθε, πρε-
σβύτ Παλαιστίνῳ τοῖς ἱερεῦσι,
καὶ γραμματεῦσιν ἀυτ' ξυγγε-
νόμενος. καὶ τί γὰ, ὡς βραχεῖ
πείσας αὐτὸς ἀπέφηνε, πρε- B
σβύτης, καὶ διδάσκαλος, καὶ
ξυναγωγεύς, καὶ πάντα μόνος αὐ-
τὸς ὤν. καὶ τῶν βίβλων τὰς
μὲν, ἐξηγεῖτο, καὶ διεσάφει. C
πολλὰς δ' αὐτὸς καὶ ξυνέ-
γραφε, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν
ἐκεῖνοι ἐδιηγοῦντο, καὶ νομο-
θέτην ἐλέγοντο, καὶ προστάτην
ἐπίκαφον. τ μέγαν γοῦν ἐκεῖ-
νον ἔτι σέβουσιν ἄνθρωπον, τ ὃν D
τῇ Παλαιστίνῃ ἀνασκολο-
πίσαντα, ὅτι καινὴν ταύτην τε-
λετ εἰσήγαγε ἐς τ βίον. τότε
δὴ καὶ συλληφθεὶς ἐπὶ τούτῳ ὁ
Πρωτεὺς, ἐβλήθη εἰς τὸ δεσ- E
μωτήριον. ὅπερ καὶ αὐτὸ ὐ μικρὸν
αὐτῷ ἀξίωμα προσέθηκε πρὸς
τ ἐξῆς βίον, καὶ τ τερατείαν, καὶ
δοξοκοπίαν. ὧν ἐρῶν ἐπύγχα-
νεν. ἐπεὶ δ' οὖν ἐδέδετο, οἱ
Χειστιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι
τὸ πρᾶγμα, πάντα ἐκίνουν,

quem non sustinebat supra annos sexaginta iam senescere. Postea quum scelus hoc diuulgatum esset, arreptáque fuga seipsum condenasset, errabat terram terra commutando. Quo tempore mirabilem Christianorum sapientiam didicit, circum Palæstinam cum sacerdotibus & scribis ipsorum conuersans. Ac breui illos præ se pueros esse ostendit, cùm propheta, sodalitij princeps, & synagogæ socius, denique omnia solus ipse esset. Prætera libros alios ipse enarrabat, & declarabat: & plerosq; ipse conscribebat: ipsúmque vt Deum illi perhibebãt, ipso legumlatore vtebantur, & præfectitiulo cohonestabãt. Itaque etiamnum magnum illum hominem colũt, qui in Palæstina crucifixus est, quia nouam hanc religionem in vitam introduxit. Tum verò etiam comprehensus ob hoc Proteus, in carcerem est coniectus. Quod etiam non exiguam authoritatem ipsi ad vitam sequentem conciliauit, & ad prætigias, auræque popularis captationem, quas amabat. Postquam igitur in vincula est coniectus, Christiani rem hanc pro ingenti calamitate ducentes, omnia mouerunt,

ἁρπάσαι πειρώμενοι αὐτόν. τ' ἐπὶ τοῦτο ὧν ἀδύνατον, κ' ἄλλη θεραπεία πᾶσα οὐ περὶ ἔργως, ἀλλὰ ξὺν σπουδῇ γίγνετο. καὶ ἑωθεν μὲν οὐδεὶς ὧν ἐᾶν ἀφ' τῷ δεσμωτηρίῳ πεμπόμενο τὰ γραΐδια, χήρας τινὰς, καὶ παιδία ὀρφανά. οἱ δ' ἐν τέλει αὐτῶν, καὶ σωματοφύλακες ἐνδον μετ' αὐτῶν, διαφθείροντες τοὺς δεσμοφύλακας. εἶτα δεῖπνα ποικίλα εἰσεκομίζετο, κ' λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο. κ' ὁ βέλτιστος Περεγρῖνος, ἔτι γὸ τότε ἐκαλεῖτο, καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ὠνομάζετο. κ' μὰν καὶ τῶν ἐν Ασίᾳ πόλεων ὀλίγοι, ὧν ἦκόν τινες, τῶν Χεισιανῶν ταλλόντων ἀπὸ τῶ κοινῶ, βοηθήσοντες, καὶ ξυναγορεύσοντες, καὶ παραμυθησόμενοι τ' ἄνδρα. ἀμήχανον δέ τι τὸ τάχος ἐπιδείκνυται, ἐπειδά τι τοιοῦτον γένηται δημόσιον. ἐν βραχεῖ γὸ ἀφανίζουσι πάντων. κ' δὴ καὶ τῷ Περεγρίνῳ πολλὰ τότε ἦκε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπὶ θεραπείᾳ τ' δεσμῶν. κ' θερμόδον οὐ μικρὰν ταύτην ἐποιήσαντο. πεπείκασι γὸ αὐτοὺς οἱ κακοδαίμονες, τὸ μὲν ὅλον, ἀθανάτους ἔσεσθαι, κ' βιώσεσθαι τὸν ἀεὶ χρόνον. παρ' ὃ καὶ καταφρονοῦσι τῶν

ipsum eripere conantes. Deinde cùm id fieri non posset, omnia saltem alia officia, nõ perfunctoriè, sed sedulò præstabant. Ac mane quidem ilico videre erat iuxta carcerem præstolantes anus, viduas aliquas, & puerulos orbos. Ipsorum autem primores cum ipso intus dormiebant, corruptis custodibus. Exin variæ cœnæ inferebantur, eorúmque sermones sacri dicebantur. Et optimus ille Peregrinus, sic enim adhuc appellabatur, novus Socrates ab illis nominabatur. Quinetiam constat ex Asiaticis vrbibus, veniſſe aliquos à Christianis missos ex publico, qui opem ferrent, patrocinarentur, & consolarentur virum. Incredibile autem est quantam celeritatem ostendant, siquid tale vulgo innotuerit. Ilico enim nulli rei parcunt. Proinde Peregrino tunc multæ pecuniæ mittebantur ab ipsis vinculorum prætextu: quem non exiguum prouentum duxerũt. Etenim persuaserunt sibi miseri illi, se omnino immortales fore, & perpetuò victuros. Idcirco mortem

θανάτου, καὶ ἑκόντες αὐτὸν
ἐπιδίδασιν οἱ πολλοί. ἔπειτα
ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος, ἔπει-
σεν αὐτοὺς, ὡς ἀδελφοὶ πάντες
εἶεν ἀλλήλων. ἐπειδὰν ἅπαξ
παραβάντες, θεοὺς μὲν τοὺς
ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσωνται, τὸν
δὲ ἀνασκολοπισθέντα ἐκεῖνον
σοφιστὴν αὐτῶν, προσκυνῶσι,
καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους
βιῶσι. καταφρονοῦσιν οὖν ἁπάν-
των ὁμοίως, καὶ κοινὰ ἡγοῦνται,
ἄνευ τινὸς ἀκριβοῦς πίστεως τὰ
τοιαῦτα παραδεξάμενοι. ὧν
τοίνυν παρέλθῃ τις εἰς αὐτοὺς,
γόης, καὶ πανοῦργος ἀνὴρ, καὶ
πράγμασι χρῆσθαι δυνάμενος,
αὐτίκα μάλα πλούσιος ἐν
βραχεῖ ἐγένετο, ἰδιώτας ἀν-
θρώπους ἐγχαράξας. πάλαι μὲν
ὁ Περεγρῖνος ἀφῆκτο ὑπὸ τῆς
τότε τῆς Συρίας ἄρχοντος, ἀν-
δρὸς φιλοσοφίᾳ χαίροντος. ὃς
συνεὶς τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ, καὶ
ὅτι δέξαιτ' ἂν ἀποθανεῖν, ὡς
δόξαν ἐπὶ τούτῳ ἀπολίποι,
ἀφῆκεν αὐτὸν, οὐδὲ τῆς κολά-
σεως ὑπολαβὼν ἄξιον. ὁδὲ,
εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανελθὼν, κα-
ταλαμβάνει τὸ περὶ τὸ πατρῷ-
ον, ἔπ' ἐλεγχείῳ, καὶ
πολλοὺς τοὺς ἐπαιτιωμένους
τὴν κατηγορίαν. διήρπασο δὲ

contemnunt, & multi vltro
se occidendos tradunt. De-
inde legislator primus ip-
sis persuasit, alios alio-
rum omnes esse fratres,
A quum semel à nobis des-
ciscentes, Græcorum Deos
abnegauerint, & crucifixum
illum præceptorem ipso-
rum adorauerint, & vitam
secundum leges eius insti-
B tuerint. Proinde omnia ex
æquo contemnunt, & com-
munia putant, citra fidem
accuratam talia recipientes.
Si igitur aliquis ad ipsos
C veniat præstigiator, &
versutus homo, rebúsque
gerendis appositus, breui
admodum ditescit, simpli-
cibus hominibus inhians.
Cæterùm Peregrinus ab eo
qui Syriæ tum præfectus e-
D rat, viro Philosophiæ stu-
dioso est dimissus. Qui cùm
illius amentiam intellexisset
& eum mori velle, quò in-
de gloriam relinqueret,
eum dimisit, ne supplicio
quidem dignum ratus. Tum
E ille domum reuersus, com-
perit exæstuantem adhuc
paternæ cædis indigna-
tionem, & multos qui ac-
cusationem intenderent. Ip-
sius autem possessionum
direptæ fuerant pleræque

τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων

παρ' τῶν ἀποδημίαν αὐτῶ. ἦ μόνοι ἐπελείποντο οἱ ἀγροὶ ὅσον εἰς πεντεκαιδεκα τάλαντα. ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία, τεσσαράκοντά που ταλάντων ἀξία, ἣν ὁ γέρων κατέλιπεν. οὐχ ὥσπερ ὁ παγγέλοιος Θεαγένης ἔλεγε, πεντακισχιλίων. τοσούτου γὰρ, οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις, πέντε σὺν αὐτῇ τὰς γειτνιώσας προσλαβοῦσα, πραθείη ἄν, αὐτοῖς ἀνδράσιν, καὶ βοσκήμασι, καὶ τῇ λοιπῇ περιουσίᾳ. ἀλλ' ἔτι ἡ κατηγορία, καὶ τὸ ἔγκλημα, θερμὸν ἦν. καὶ ἐῴκει ἤδη εἰς μακρὰν ἐπαναστήσεσθαί τις αὐτῷ. καὶ μάλιστα ὁ δῆμος αὐτὸς ἠγανάκτει, χθὲς ὡς ἔφασαν οἱ ἰδόντες γέροντα πενθοῦντες, οὕτως ἀσεβῶς ἀπολωλότα. ὁ δὲ σοφὸς ἅτε Πρωτεὺς, πρὸς ἅπαντα ταῦτα σκέψασθαι οἷόν τι ἐξεῦρε, καὶ ὅπως ἂν κίνδυνον διέφυγε. παρελθὼν γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, ἐκόμα δὲ ἤδη, καὶ τρίβωνα πιναρὸν ἠμπίσχετο, καὶ πήραν περιῆκτο, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν, καὶ ὅλως μάλα βαρικῶς ἐσκεύαστο. πιθανὸς οὖν ἐπιφανεὶς αὐτοῖς, ἀξιοῖ αὐτοὺς τὴν οὐσίαν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ κατέλιπε,

dum peregrinabatur, & soli supererant agri, ferme quindecim talẽtorum. Nam omnis substantia, quam senex ille reliquerat, triginta ferè talentorum erat, non quinq; millium, vt modis omnibus ridiculus Theagenes aiebat. Tanti enim neque tota Parianorum vrbs, tametsi qui inque vicinas ciuitates sibi adiungeret, vnà eum ipsis hominibus, & pecudibus, reliquáque supellectile venderetur. Sed adhuc accusatio, & crimen feruebat: & aliquis breui in ipsum insurrecturus videbatur: & potissimũ populus ipse indignabatur, senem illum bonum, vt aiebãt ij quibus fuerat visus, lugentes, quòd tam impiè occisus fuisset. Sed videte quid aduersus hæc omnia commentus sit callidus hic Proteus, & quomodo periculum declinarit. Progressus in Parianorum concionem (iam verò comam nutriebat, sordido amictus pallio, pera ex humeris suspensa, & baculum in manu habebat, denique admodum tragico cultu instructus erat) cùm talem se conspiciendum præbuisset ipsis, concedere se, ait, vt vniuersa substantia sibi à beatæ memoriæ patre relicta,

δημοσίαν εἶναι πᾶσαν. τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δῆμος, πάντες ἀν-
θρωποι, καὶ πρὸς διανομὰς κεχηνότες, ἀνέκραγον εὐθὺς
ἕνα φιλόσοφον, ἕνα φιλόπατριν, A
ἕνα Διογένους, καὶ Κράτητος
ζηλωτήν. οἱ δ' ἐχθροὶ, ἐπεφύ-
μωντο. κἂν εἴ τις ἐπιχειρήσειε
μεμνῆσθαι τοῦ φόνου, λίθοις εὐ-
θὺς ἐβάλλετο. ἐξῆει οὖν τὸ-
δεύτερον πλανησόμενος, ἐφόδια τῶν Χριστιανῶν ἔχων, B
ὑφ' ὧν δορυφορούμενος, ἐν ἅ-
πασιν ἀφθόνοις ἦν. καὶ χρόνον
μέν τινα οὕτως ἐβιώσκετο. εἶτα
παρανομήσας τί καὶ εἰς ἐκείνους,
ἔφθη γάρ τι ὡς οἶμαι ἐδίων τῶν
ἀπορρήτων αὐτοῖς, οὐκ ἔτι
προσιεμένων αὐτῶν, ἀποξυ-
μένος, ἐπὶ παλινῳδίας ᾤετο δεῖν C
ἀπαιτεῖν παρὰ τῆς πόλεως τὰ
κτήματα. καὶ γραμματεῖον ἐπ-
έδωκε, ἀξίου ταῦτα κομίσασθαι,
τελευσάντος βασιλέως. ἔπει τ'
πόλεως ἀπεπρεσβευσαμένης,
οὐδὲν ἐπράχθη, ἀλλ' ἐμμένειν
ἐκελεύσθη, οἷς ἅπαξ διέγνω,
μηδενὸς καταναγκάσαντος. D
εἶτα ἐπὶ τούτοις ἀποδημίαν εἰς
Αἴγυπτον παρὰ τὸν Ἀγαθόβουλον, ἵνα πῃ τὴν θαυμασιὴν
ἄσκησιν διήσκητο, ξυρόμενος
μὲν τῆς κεφαλῆς τὸ ἥμισυ,

publica fieret. Hoc audito populus, pauperes homines, & ad distributionem inhiantes, protinus exclamarit, vnicum esse Philosophum, vnicum amantem patriæ, vnicum Diogenis, & Cratetis æmulum. At inimici os obturabant: & siquis paterna cædis mentionem facere conaretur, lapidibus ilico petebatur. Itaque iterum vagaturus abijt, satis viatici a Christianis habens, à quibus stipatus, in omni rerum copia versabatur. Et sic quidem aliquandiu victitauit. Deinde cùm & aliquid in ipsos commisisset, siquidem vilis erat, vt opinor, aliquid ex interdictis comedisse, non amplius recipientibus illis, magna rerum difficultate perplexus, mutata sententia putauit sibi repetendas esse facultates à ciuitate: & datis literis, voluit eas iussu regis recipere. Tum missis à ciuitate contrarijs legatis, actum nihil est: sed iussus est stare rebus, quas nemine cogente semel statuerat. Tertiam præterea peregrinationem instituit in Ægyptum ad Agathobulum, vbi admirandam disciplinam exercebat, abraso capitis dimidio, & facie luto illita. Mul-

χριόμενος δ' πηλῷ τὸ σύ-

ατον. ἐν πολλῷ δ' τῶν πε-
ριεστώτων δήμῳ ἀναφλῶν τὸ
αἰδοῖον, καὶ τὸ ἀδιάφορον
τοῦτο καλούμενον ἐπιδει-
κνύμενος. εἶτα παίων, καὶ
παιόμενος παρῄνει εἰς τὰς
ὀργάς, καὶ ἄλλα πολλὰ νε-
νικηκὼς θαυματοποιῶν. ἐ-
πεὶ δὲ οὕτω παρεσκευασ-
μένος, ἐπὶ Ἰταλίαν ἔπλευσε.
καὶ ἀποβὰς τῆς νεὼς, ὑπὸ
πάντων ἐλοιδορεῖτο πᾶσι, καὶ μάλι-
στα τῷ βασιλεῖ, ὡραιότατον
αὐτὸν, καὶ ἡμερώτατον εἰδώς.
ἔσχε δὲ ἀσφαλῶς ἐτόλμα. οὐκεί-
νῳ γὰρ ὡς ἔοικε ὀλίγον ἔμελε
τῶν βλασφημιῶν, καὶ οὐκ ἠξίου
φιλοσοφίαν καταδυσμενῶν τινα
ἐπιτρέπειν ἐπὶ ῥήμασι. καὶ
μάλιστα τέρψιν τινὰ τὸ λοι-
δορεῖσθαι ἐποιεῖτο. τού-
τῳ δὲ καὶ ἀπὸ τούτων τὸ ἐν
ὄψει αὐξάνετο, παρὰ γοῦν τοῖς
ἰδιώταις, καὶ περιβλεπτος ἦν
ἐπὶ τῇ ἀπονοίᾳ, μέχρι δὴ ὁ
ἡγεμὼν πόλιν ἐπιτραγῳδοῦς
ἀνὴρ σοφὸς, ἀπέπεμψεν αὐ-
τὸν ἀμέτρως ἐξυφῶντα τῷ
πράγματι, εἰπὼν μὴ δεῖσθαι τὴν
πόλιν τοιούτου φιλοσόφου.
πλὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο κλει-
νὸν αὐτῷ, καὶ διὰ σώματος ἦν
ἅπασιν, ὁ φιλόσοφος διὰ τὴν

ta autem in corona populi pudenda contrectabat, & hæc indifferentia vocans, ostentabat: deinde nates ferula verberabat, & verberabatur, aliáque multa iuueniliora præstigiatorum more factitabat. Inde autem ita cõparatus, soluit in Italiam, & egressus è naui, protinus omnes conuitijs infectatus est, & regem in primis, quem mitissimum & clementissimum esse norat: adeò vt illud tutò auderet. Regi enim, vt verisimile est, conuitia parum curæ erant, neque æquum censebat, quenquam ex ijs qui Philosophiæ se tradidissent, ob verba supplicio afficere: & potissimùm qui conuitiandi rationem in artem conuertissent. Hinc Peregrini huius gloria crescebat, saltem apud idiotas & simplices, & propter hanc astutiam erat admirationi, donec Reip. procurator vir sapiens, eum dimisit cùm hac arte insolentiùs vteretur, dicens ciuitatem tali philosopho non indigere. Quinetiam hoc celebre, & omnium in ore erat de ipso, Philosophus ob loquendi licẽtiam, nimiámque

παῤῥησίαν, καὶ τὸν ἄγαν

ἐλευθερίαν ἐξελαθεὶς. καὶ παρεσκήλαμε κἀ τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ, καὶ Δίωνι, καὶ Ἐπικτήτῳ, καὶ εἴ τις ἄλλος ἐν παρεμφέρει τοιαύτῃ ἐγένετο. οὕτω δὴ ὅτε ἦλθε Ἑλλάδα ἐλθών, ἅρτι μὲν, A Ἠλείοις ἐλοιδορεῖτο. ἅρτι δ', τοὺς Ἕλληνας ἔπειθεν αὐτάρεσθαι ὅπλα Ῥωμαίοις. ἅρτι δ' αὖ δεξιὰ παιδεία, καὶ ἀξιώματι παρυφαίνοντα, διότι καὶ ἐν τοῖς B ἄλλοις εὖ ἐποίησε τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ ὀλυμπίᾳ, καὶ ἔπαυσε διέφθειρε ἀπολλυμένους τοὺς παγκρατιαστὰς, καίπερ ἠρόρευεν ὡς καταθηλυνάντα C τοὺς Ἕλληνας, δέον τοὺς θεατὰς τῶν ὀλυμπίων διαφθερεῖν διέφθειρε λέγοντας. καὶ νὴ Δία γε καὶ ἀποθνήσκειν πολλοὺς αὐτῶν ὑπὸ σφοδρῶν τῶν νόσων. αὖ τέως διὰ τὸ ξηρὸν τὸ χωρίον, ἐν πολλῷ τῷ πλήθει ἐπεπόλαζον. καὶ ταῦτα ἔλεγε, πίνων τὸ αὐτὸ ὕδατος. ὡς δὲ μικρᾷ κατέλευσαν αὐτὸν D ἐπιδραμόντες ἅπαντες, τότε μὲν, ἐπὶ τὸν Δία καταφυγὼν ὁ ἡλιαστὴς, εὗρε τὸ μὴ ἀποθνήσκειν. ἐς δὲ τὴν ἑξῆς ὀλυμπιάδα, λόγον τινὰ διὰ τεσσάρων ἐτῶν συνθεὶς τῶν διὰ μέσου, ἐξήνεγκε πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἔπαινον, E

libertatem eiectus. Et tunc temporis profectus est ad Musonium, & Dionem, & Epictetum, & siquis alius huiusmodi casu fuit affectus. Sic vtique in Graciam profectus, nunc Eleorum conuitijs infectabatur: nunc suadebat Græcis vt contra Romanos vicissim arma sumerent, nunc virum ex ditione & authoritate præstantem, quòd præter alia quibus erat de Græcis bene meritus, aquam adduxisset in Olympiam, & sitientem pereuntem conuentum liberasset, maledictis incessebat, vt qui Græcos effœminaret, cùm oporteret vt Olympiorum spectatores sitim perferrent: ac per Iouem etiam multi ex ipsis perimerentur, morbis vehementibus, qui tunc ob loci siccitatem in magno cœtu scatebant. Atque hæc dicebat ille, de eadem aqua bibendo. Vt autem omnes facto impetu, eum lapidibus propemodum obruerunt, tunc ad Iouis simulachrum confugiendo generosus ille, mortis effugium adinuenit. Porrò sequenti Olympiade, orationem per quadriennium, quod interfluxerat, compositã ad Græcos habuit in laudem eius

qui

ἐκεῖ τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγόντος, καὶ
ἀπολογίαν ὑπὲρ τῆς τότε φυ-
γῆς. ἤδη δ' ἀμελούμενος ὑφ' ἁ-
πάντων, καὶ μηκέτι ὁμοίως
περίβλεπτος ὤν, ἔωλα τὰ
πάλαι ἅπαντα, καὶ οὐδὲν ἔτι
καινουργεῖν ἐδύνατο, ἐφ' ὅτῳ
ἐκπλήξει τοὺς ἐντυγχάνον-
τας, καὶ θαυμάζειν, καὶ περὶ αὐ-
τοῦ ἀποβλέπειν ποιήσει, οὗ
δὴ χάριτός σε λιμνῶ τινα ἔλ-
παται ἐμοῦ ἐπιτυγχανεῖ. τὸ τε-
λευταῖον τοῦτο τόλμημα, ἐ-
βουλεύσατο περὶ τῆς πυρᾶς,
καὶ διέδωκε λόγον ἐς τοὺς Ἕλ-
ληνας ἐνδυς ἀπὸ ὀλυμπί-
ων τῶν ἔμπροσθεν, ὡς ἐς τοῦ-
τον χώσων ἑαυτόν. καὶ νῦν
αὐτὰ ταῦτα θαυματοποιεῖ,
ὅς φασι βόθρον ὀρύττων, καὶ ξύ-
λα συγκομίζων, καὶ δεινόν
τινα τὴν χαρτερίαν ὑποκρι-
νόμενος. ἐγὼ δ' οἶμαι, μᾶλλον
μὲν πεμφθῆναι τὸν θάνατον,
καὶ μὴ ἐκπεπτεῦσθαι ἐκ τοῦ
βίου. εἰ δ' ἦν πάντως διγνωσ-
τὸν ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ, μὴ
δὲ τοῖς ἀπὸ τῆς βαγῳδίας τρό-
ποις χρῆσθαι, ἀλλ' ἕτερόν τινα
θανάτου τρόπον, μυρίων ὄν-
των, ἑλόμενον ἀπελθεῖν. εἰ δ' ἦν
τὸ πῦρ ὡς ἡρακλείου τι ἀπατᾷ-
ζεται, τί δήποτε οὐχὶ κατὰ σιγὴν ἑλόμενος ὅρος ἔνδοθεν, ὃν

qui aquam adduxerat, & in fugæ tunc à se arreptæ defensionem. Iam autem ab omnibus negligebatur, nec amplius erat perinde admirationi: siquidem exoleta erant omnia, nihilque noui amplius moliri poterat, quo eos quibuscum sibi erat commercium obstupefaceret, seque admirandum & suspiciendum redderet, cuius rei acri amore ab initio flagrabat. Postremum hoc ausum de pyrâ excogitauit, & famam vulgauit inter Græces statim à præcedentibus Olympijs, fore vt sequentibus cremaret seipsum. Et nunc hæc ipsa præstigijs adornat, fossam, vt aiunt, fodiendo, & ligna comportando, ac miram tolerantiam promittendo. Verùm meâ sententia, erat illi mors omninò expectanda, nec è vita profugiendum. Sed si prorsus decreuisset mori, non igni, non tragico aliquo obitu fuerat vtendum, sed cùm innumeri sint mortis modi, alio selecto, è vita erat migrandum. Quòd si tamen igne, tanquam re quapiam Herculea delectabatur, cur tandem non tacitè electo monte multis arboribus consito,

ἐκείνῳ ἑαυτὸν ἐνέφρηνε μόνος, ἕνα τινὰ, οἷον Θεαγένη τὸν τοῦ Φιλοκτήτου παραλαβών; ὃ δὲ ὀλυμπία, τῷ πανηγύρεως πλήθουσης, μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσει ἑαυτὸν, οὐκ ἀπάξιος ὢν μὰ τὸν Ἡρακλέα, εἴγε χρὴ καὶ τοὺς παραλόγους, καὶ τοὺς ἀθέους, δίκας διδόναι τῶν τολμημάτων. καὶ κατὰ τοῦτο παύσειέ γε ἂν αὐτὸ ἔοικεν. ὃν ἐγὼ πάλαι ἐς τὸν τοῦ Φαλάριδος ταῦρον ἐμπεσόντα, τῆς ἀξίας ἀποτετυχέναι, ἀλλὰ μὴ ἅπαξ χανόντα πρὸς τῇ φλογὶ, εὐθὺς ἀπηρεῖσθαι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο οἱ πολλοί μοι λέγουσιν, ὡς οὐδὲν ὀξύτερον ἄλλος θανάτου βάτος τοῦ διὰ πυρός. ἀποξῆσαι γὰρ δεῖ μόνον τὸ σῶμα, καὶ αὐτίκα τεθνάναι. τὸ μέντοι θέαμα ἐπινοεῖται οἶμαι, ὡς σεμνὸν, ἐν ἱερῷ χωρίῳ κρύφιος ἀνθρώπου, ἔνθα μὴ ὑφάπτειν ὅσιον τοὺς ἄλλοις ἀποθνήσκοντας. ἀκούεται δ' οἶμαι, ὡς καὶ πάλαι θέλων τις ἐνδόξως ἀποθανεῖν, ἐπὶ κατ' ἄλλον τρόπον οὐκ εἶχεν ἐπιτυχεῖν τούτου, ἐνέφρησε τῆς ἐφεσίας Ἀρτέμιδος τὸν νεών. τοιοῦτόν τι καὶ οὗτος ἐπενόει. τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης ἐνέτεινεν αὐτῷ. καίτοι φασὶν ὅτι ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων

in eo se solus cremauit, vnè aliquem, vt pote Theagenem hunc, Philoctetem assumendo? Sed hic in Olympia, frequente conuentu, solum non in tabernaculo, torrebit seipsum, mehercle non immeritus, siquidem oportet vt parricidæ, & impij suorum flagitiorum dent pœnas. Sed hoc modo ad modum serò id facere videtur, quem iamdudum oportebat coniectum in Phalaridis taurum, meritas pœnas luisse: at non semel hiatu ad flammam diducto, momento expirare. Etenim hoc mihi plerique affirmant, nullum alium mortis modum esse velociorem, quàm qui igni infertur: siquidem aperto duntaxat ore, anima efflatur protinus. Hoc vtique spectaculum comminiscitur, vt augustum, vt in sacro loco comburatur homo, in quo ne alios quidem defunctos sepelire liceret. Audiuisse puto, vt etiam olim quidam cùm celebris fieri vellet, nec alio modo voti compos fieri posset, Ephesiæ Dianæ templum incendit. Tale quid & iste excogitat: adeò inexpiabili amore gloriæ tenebatur; quanquam aiebat se hominum gratia id

ἐμὲ δρᾷ, οὐ διδάξειεν ἂν αὐτὸ δρᾷ, οὐ διδάξειεν ἂν αὐτὸ
τὸν θάνατον καταφρονεῖν, τὸν θάνατον καταφρονεῖν,
καὶ ἐγκαρτερεῖν τοῖς δεινοῖς. καὶ ἐγκαρτερεῖν τοῖς δεινοῖς.
ἐγὼ δ' ἥδέως ἂν ἐροίμην αὐτὸν ἐγὼ δ' ἥδέως ἂν ἐροίμην αὐτὸν
ἐκεῖνον, μὴ ὑμᾶς, εἰ καὶ τοὺς A ἐκεῖνον, μὴ ὑμᾶς, εἰ καὶ τοὺς
πονηροὺς βούλοισθε ἂν μα- πονηροὺς βούλοισθε ἂν μα-
θητὰς αὐτῷ γενέσθαι τῆς καρ- θητὰς αὐτῷ γενέσθαι τῆς καρ-
τερίας ταύτης, καὶ καταφρο- τερίας ταύτης, καὶ καταφρο-
νεῖν θανάτου, καὶ κακώσεως, νεῖν θανάτου, καὶ κακώσεως,
καὶ τῶν τοιούτων δεινῶν. B καὶ τῶν τοιούτων δεινῶν.
μὴ ἂν αὖ εὖ οἶδ' ὅτι βουλη- μὴ ἂν αὖ εὖ οἶδ' ὅτι βουλη-
θεῖτε. πῶς οὖν ὁ Πρωτεὺς θεῖτε. πῶς οὖν ὁ Πρωτεὺς
τοῦτο διακείνει, καὶ τοὺς μὲν τοῦτο διακείνει, καὶ τοὺς μὲν
χρηστοὺς ὠφελῆσαι, τοὺς δὲ πονη- χρηστοὺς ὠφελῆσαι, τοὺς δὲ πονη-
ροὺς οὐ φιλοκινδυνοτέρους, C ροὺς οὐ φιλοκινδυνοτέρους,
μὲ τολμηροτέρους ἀπεφα- μὲ τολμηροτέρους ἀπεφα-
νῆ; κἀγὼ δυνατὸν ἔφασκον τὸν νῆ; κἀγὼ δυνατὸν ἔφασκον τὸν
μόνοις ἀπαντήσεσθαι τοὺς μόνοις ἀπαντήσεσθαι τοὺς
εἰς τὸ ὠφέλιμον ὀφθήσους εἰς τὸ ὠφέλιμον ὀφθήσους
παρεσκευασμένους. ὑμᾶς δ' οὖν αὖ- παρεσκευασμένους. ὑμᾶς δ' οὖν αὖ-
τὸ ἐρήσομαι, δίκαιον ἂν ὑ- τὸ ἐρήσομαι, δίκαιον ἂν ὑ-
μῖν τοὺς παῖδας ζηλωτὰς τοῦ D μῖν τοὺς παῖδας ζηλωτὰς τοῦ
πατρὸς γενέσθαι; ἢ οὐ δοκεῖ πατρὸς γενέσθαι; ἢ οὐ δοκεῖ
ὑμῖν. καὶ τί τοῦτο ἐρήσομαι, ὅτε ὑμῖν. καὶ τί τοῦτο ἐρήσομαι, ὅτε
μηδ' αὐτῶν τῆς τῶν μαθη- μηδ' αὐτῶν τῆς τῶν μαθη-
τῶν αὐτῷ ζηλωτείας ἂν; τὸν τῶν αὐτῷ ζηλωτείας ἂν; τὸν
μὲν Θεαγένη, τοῦτο μάλιστα ἂν μὲν Θεαγένη, τοῦτο μάλιστα ἂν
ἐπαινοῦντο αὐτίς, ὅτι τὰ μὲν ζη- E ἐπαινοῦντο αὐτίς, ὅτι τὰ μὲν ζη-
τοῦντα ταῦτ' ἐστὶ, οὐχ ἕπεται τῷ τοῦντα ταῦτ' ἐστὶ, οὐχ ἕπεται τῷ
ἐκείνου, καὶ συνοδεύει πα- ἐκείνου, καὶ συνοδεύει πα-
ρὰ τὸν Ἡρακλέα ὡς ἔστιν ἀπόν- ρὰ τὸν Ἡρακλέα ὡς ἔστιν ἀπόν-
τως ἐνθέως ἔχει παιευ- τως ἐνθέως ἔχει παιευ-
σόμενον γενέσθαι, καὶ συμπεσὼν σόμενον γενέσθαι, καὶ συμπεσὼν
ἐπὶ κεφαλῆς τὸ πῦρ ἐμβὰν ἐπὶ κεφαλῆς τὸ πῦρ ἐμβὰν

facere, vt eos mortem contemnere, & res aduersas fortiter ferre doceret. Ego autem libenter interrogarem non illum, sed vos, an etiam improbos velletis eius discipulos fieri, qui tolerantiam hanc & mortis contemptum, & æruminam, & id genus metus non horrere discerent. At hæc sat scio nolleris. Quo pacto igitur discernit hoc Proteus, & viris bonis est profecturus, improbos verò periculorum amantiores, & audaciores non redditurus? Esto sanè ad hoc tantùm concursuros esse eos qui sunt ad vtilitatem spectaturi. Proinde vos iterum interrogabo, Cupitisne liberos vestros illius æmulos fieri? haudquaquam dicetis. Et cur hoc quærebam, siquidem neque vllus ex discipulis eius ipsum imitari vellet? Quare hoc potissimum Theageni vitio vertipotest, quòd cùm in alijs virum æmuletur, præceptorem non sequatur, & comes eat ad Herculem, vt aiunt, profectò: siquidem posset breui fœlicissimus euadere, etiam se in ignem conijciendo. Neque enim in

πηχα, καὶ βάκτρῳ, καὶ τείχωνι ὁ ζῆλος. ἀλλὰ ταῦτα μέν, ἀσφαλῆ, καὶ ἰφθια, καὶ παντὸς ἀνεκτά. τὸ τέλος δέ, καὶ τὸ κεφάλαιον χρὴ ζηλοῦν, καὶ πυρὰ συνθέντα κορμῶν σικυώων, ὡς ἔνι μάλιστα χλωρῶν, ἐναπεπνιγῆναι τῷ καπνῷ. τὸ πῦρ δὲ αὐτὸ, ἃ μόνον Ἡρακλέους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἱεροσύλων, καὶ ἀδελφοφόνων, οὓς ὁρᾷν ἔστι ἐκ καταδίκης αὐτὸ παρόντας. ὥστε ἄμεινον τὸ διὰ τοῦ καπνοῦ. ἴδιον γὰρ καὶ ὑμῶν μόνων ἀνθρώπων. ἄλλως τε, ὁ μὲν Ἡφαιστος, εἴπερ ἄρα καὶ ἐτόλμησέ τι τοιοῦτον, ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἔδρασεν, ὑπὸ τῆς κεκαυμένης αἵματος ὡς φησιν ἡ βαγῳδία κατεσθιόμενος. οὗτος δέ, τίνος αἰτίας ἕνεκεν ἐμβάλλει φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νὴ Δί' ὅπως τὴν χαρτερίαν ἐπιδείξηται, καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες. ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν κρίου Θεαγένης ἐκκαῦσαι, ὥσπερ ἐκ ἐνὸς καὶ ἐν Ἰνδοῖς εἶναί τινας μωρούς, καὶ κενοδόξους ἀνθρώπους. ὅμως δ' οὖν, κἂν ἐκείνοις μιμήσωμαι. ἐκεῖνοι γὰρ ἐκ ἐμπεδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης, ἰδὼν

pera, & baculo, tu pallio sita est æmula sed hæc tuta sunt, & cuiusuis: finem ipsum caput æmulari oportet. pyra ex truncis ficu quàm maximè viri constructa, à fumo cari. Ignis enim ipse solùm Herculi, & Æsculapio est proprius, sed sacrilegis, & homicidis quos ad eum iudicio damnari videre est. Itaque tius sit per fumum mo nam hoc vobis solis proprium. Præterea H cules, si tale quid est sus, morbi impatiens cit, cùm à Centauri guine, vt testatur tragœdia, exederetur. Sed quam ob causam seipsum in ignem conijcit? Per ostentet, veluti Brachmanes. Illis enim se Thra nes volebat assimilare: verò non inueniantur tiam apud Indos, homines stulti, & inanis gloriæ pidi. Attamen illos imitetur licet. Illi enim non filiunt in ignem vt Cre critus Alexãdri gubernator cùm Calanum, vt aiunt, conflagrantem vidisset: Ita

Κάλανον καόμενον φησὶ, καὶ

ἐπεὶ δὲ ἀνήσουσι, πολὺν παρέχοντες ἀκινήτοι, ἀνέχονται παρεστῶτες. εἶτ' ὀπισθεν τῆς κόμης, καίονται, οὐδὲ ὅσον ὀλίγον ἐκβέβαπτες τὸ κατακλίσεως. οὗτος δέ τι μέγα, εἰ ἐμπεσὼν τεθνήξεται, συναποθνήσκειν τοῦ πυρός; καὶ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσειεν αὐτὸν, καὶ ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ ἅρ φασὶ μηχανήσεται, βαθεῖαν λάκκον, καὶ ἐν βάθρῳ τῷ πυρᾶν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ μεταβάλλεσθαι φασὶν αὐτὸν, καὶ πνα ἑτέρατα δηγεῖσθαι, ὡς τὸ Διὸς οὐκ ἐῶντος μιαίνειν ἱερὸν χωρίον. ἀλλὰ διαῤῥείτω τούτῳ γε ἕνεκα. ἐγὼ γὰρ διομοσάμην ἂν, ἢ μὴν μηδένα τῶν θεῶν ἀγανακτήσειν, εἰ Περεγρῖνος κακῶς ἀπόλοιτο. οἱ μὲν οὐδὲ ῥᾴδιον αὐτῷ ἐπ' ἀνδρὶ γενέσθαι. εἰ γὰρ σωόντες κύνες, παρερμῶσι, καὶ σωφρονοῦσιν ἐς τὸ τέρ, καὶ ὑπεκκάουσι τὰ γνάμψω, ἃ ἐῶντες ἀπόλοιτο. ὃν εἰ δύο συγκαταπάσας ἐμπέσοι εἰς τὸν πυρὰν, τοῦτο μόνον χάριν ἐργάσαιτο. ἄκων δ', ὡς οὐδὲ Πρωτεὺς ἐπικαλεῖσθαι ἀξιοῖ, ἀλλὰ φοίνικα μετονομάσειν ἑαυτὸν, ὅπερ καὶ ἐστὶν ἐξ τὸ ἰνδικὸν ὄρνεον ἐπικαίειν πυρὸς λέγεται, πρῶτόν

postquam rogum construxerint, immoti propè stantes, se allari patienter ferunt: deinde ordine dignitatis ingressi, vruntur, ne tantillum quidem ab accubitu se auertentes. Sed iste quid magni præstet, si ab igne in quem se coniecerit, correptus moriatur? Non à spe non resiliturum ipsum, & semiustum, nisi, quod aiunt, moliatur vt etiam in fouea, profunda fiat pyra. Sunt quoque qui ipsum mutatum iri dicunt, & somnia quædam narrare, tanquam Iupiter non sit passurus vt sacrum locum contaminet. At bono sit animo quantum ad hoc attinet. Ego enim iurare non dubitarem, nullum ex Dijs ægrè laturum si malè pereat Peregrinus. Enimuero non facile ipsi fuerit amplius emergere. Nam Cynici qui cum ipso versantur, incitant & impellunt in ignem, animúmque succendunt, non sinentes formidare: ex quibus si duos secum in pyram irruens traheret, lepidum hoc solum faceret. Quinetiam inaudiui, eum nolle Proteum amplius appellari, sed Phœnicem se transnominasse, quòd Phœnix auis Indica, senio confecta rogũ

ἱερῶς περιβεβηκώς. ἀλλὰ καὶ
λογοτοιεῖ, καὶ χρησμοὺς πι-
νας διδόασι παλαιοὺς δή, ὡς
χρεὼν εἶναι δαίμονα νυκτοφύ-
λακα ἑαυτοῦ. καὶ δῆ- A
λός ὅτι θαυμῶν ἦδη ἐπιθυμῶν,
καὶ χρυσοῦς ἀνασκήσεσθαι ἐλ-
πίζων. καὶ μὰ Δία οὐδὲν ἀπει-
κὸς ἐν τοῖς πολλοῖς τοῖς αὐτοῖς
ἐυρεθῆναί τινας τῶν B
καὶ τεταρταίων ἀπολελυθό-
τας διὰ ἀυτὸ τοῦτο, καὶ νύκτωρ
ἐντετυχηκέναι τῷ δαίμονι
τῷ νυκτοφύλακι. οἱ κατάρα- C
τοι δ' οὗτοι μαθηταὶ ἀυτοῦ, καὶ
χρησθέντων οἶμαι, καὶ ἄδυτον
ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσοντας,
διότι καὶ Πρωτεὺς ἐκεῖνος ὁ
Διὸς, ὁ προπάτωρ τῶ ὀνόμα-
τος, καυτικὸς υἱὸς, μαντεύεσθαι D
δ', ἢ μᾶλλον καὶ ἱερέας ἀυτῷ ἀπο-
δειχθῆναι, μάντιν, ἢ χαυ-
τηείων, ἢ τινος τοιαύτης τε-
ρατουργίας, ἢ καὶ νὴ Δία
τελετῶν τινα ἐπ' ἀυτῷ σήσεσθαι
νυκτέριον, καὶ δᾳδουχίαν ἐπὶ E
τῇ πυρᾷ. Θεαγένης δ' ἀναγκος,
ὡς μοί τις τῶν ἑταίρων ἀπήγ-
γελε, καὶ Σιβύλλειν ἔφη προειρηκέναι περὶ τούτων. καὶ τὰ
ἔπη δὲ ἀπεμνημόνευεν.

Ἀλλ' ὁπόταν Πρωτεὺς κωικῶν
ὄχῳ ἅρισται ἀπαὶ ἴωσι,

consecendere dicatur. Ea & verba ferit in vulgus, & prisca quædam oracula recenset, adeò vt necesse sit, ipsum noctis custodem Deum euasisse. Iámque liquet eum auro cupere, & aureas sibi erectum iri, sperare. At per Iouem, absurdum non est inter tot stolidos reperiri aliquos qui dicant se per ipsum quartana liberatos, & noctu in Deum illum noctis custodem incidisse. Porrò execrandi isti eius discipuli, etiam oraculum & adytum, opinor, supra pyrã molientur, quia & Proteus ille Ioue natus nominis huius propatur, vates erat. Testor eum certò futurum vt sacerdotes illi constituantur, flagellorum, vel cauteriorem, aut cuiuspiam huiusmodi monstrosæ rei: aut vt nocturna sacra, per Iouem, in eius gratiam, & facis gestatio ad pyram instituantur. Cæterùm Theagenes nuper, vt mihi quidam ex socijs retulit, etiam Sibyllam ait de his rebus esse vaticinatam: atque ipsos versus commemorabat.

Ast vbi iam Proteus Cyniscos longè optimus intet,

Ζηνὸς ἐερυσθύπου τέμενος κῆ
πῦρ ἀναχθώσας,
Ες φλόγα πηδήσας, ἔλθῃ ἐς μα-
κρὸν ὄλυμπον,
Δὴ τότε πάντας ὁμῶς, οἱ ἀρύ- A
ρης καρπὸν ἔδουσι,
Νυκτιπόλον τιμᾶν κέλομαι ἥ-
ρωα μέγιστον,
Συνόδοντα Ηφαίστῳ, καὶ Ηρα- B
κλεῖ ἀνακτι.
Ταῦτα μὲ Θεαγένης Σιβύλλης
ἐκμαθεῖν φησίν. ἐγὼ δ', Βάκι-
δι αὐτῷ χρησμὸν ὡδὶ τούτων
ἐρῶ. φησὶ δ' ὁ Βάκις οὕτω σφό- C
δρα εὖ ἐπισπών,
Ἀλλ' ὁπόταν κυνικὸς πολυώνυ-
μος ἐς φλόγα πολλὴν
Ἐνδύσῃ δόξης ὑπ' ἐεννύϊ δυ-
σμενὲς ἐρεθεὶς,
Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κυαλώ- D
πηκας, οἱ οἱ ἕποντας,
Μιμεῖσθαι χρὴ πότμον ἀποιχο-
μένοιο λύκοιο.
Ος δέ κε δειλὸς ἐὼν, φείγει μέ-
νος Ηφαίστοιο, E
Λᾶαν βαλέειν τῆτον τάχα
πάντας Αχαιούς,
Ος μὴ ψυχρὸς ἐὼν, θερμοχο-
ρέειν ἐπιχειρῇ,
Χρυσῷ Ζαξάμενος πήρην, μά-
λα πολλὰ δανείζων,
Ἐν χαλαῖς πάτραισιν ἔχων τρὶς
πέντε τάλαντα.

Igni succenso Iouis altitonantis ad ædem,
Inflammam insiliens, magnũ conscendet Olympum,
Tunc omnes quotquot fructu vescuntur agrorum,
Noctiuagum, summúmque colant heroa iubemus,
Et cum Vulcano simul Alcidáque sedentem.
Hæc quidem Theagenes ex Sibylla audisse se dicit. At illi Bacidis responsum super his referam. Ait autem ad hunc modum Bacis, admodum bene subdens.
Quũ vario Cynicus cognomine proruet acrem
In flammam, à furijs vanum ob compulsus honorem,
Extincti tum sæua lupi, hunc quicunque sequuntur,
Vulpicanes alios imitari fata decebit.
At quicunque metu trepidus vitauerit ignem,
Protinus hunc saxis populus contundat Achiuus,
Ne dum friget iners, tentet feruere loquela,
Vsuram exercens, auri prædiuite pera,
In Patris nummosus habens ter quinque talenta.

Τί ὑμῖν δοκεῖ ἄνδρες; ἆρα φαυλότερος χρησμολόγος ὁ Βάκις τῆς Σιβύλλης εἶναι; ὥστε ὥρα τοῖς θαυμασοῖς τούτοις ὁμιλητὰς τῷ Πρωτέως, A περισκοπεῖν ἔνθα ἑαυτὸν ἐβακρώσιοι. τοῦτο γὰρ τὸν χαῦσιν καλοῦσι. ταῦτ' εἰπόντος, ἀνεβόησαν οἱ περιεζῶτες ἅπαντες, ἤδη καμέδωσαι, ἄξιοι B τοῦ πυρός. καὶ ὁ μὲν, κατέβη γελῶν. Νέστορα δ' ὡς ἔλαθεν ἀσχὴ ἡ Θεσπρώτη. ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἧκεν. ἐνόησε. καὶ ἀναβαὶς, ἐπεκράγει, καὶ μυεῖα C κακὰ διεξήει περὶ τοῦ καταβεβηκότος. οὐ γὰρ οἶδα ὅστις ὁ βέλτιστος ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο. ἐγὼ δ' ἀφεὶς αὐτὸν διαῤῥηγνύμενον, ἀπῆειν ἐφόμενος τοῖς ἀθληταῖς. ἤδη γὰρ οἱ ἑλλανοδίκαι καὶ ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῷ πλεθρίῳ. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν Ηλιδι. ἐπεὶ δ' εἰς τὴν ὀλυμπίαν D ἀφικόμεθα, μισὸς ἦν ὁ ὀπαδὸς ὁμος. τῶν καταγραφώντων Πρωτέως, ἢ ἐπαινούντων τὴν αἵρεσιν αὐτοῦ. ὥστε καὶ εἰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοὶ, ἄχρι δὴ παρελθὼν αὐτὸς ὁ Πρωτεὺς μυείῳ τῷ πλήθει παρεκπεμπόμενος, κατόπιν τῆς τῶν κηρύκων ἀγωγὸς, λόγους E

Quid vobis videtur? num deterior Sibylla vate esse Bacis? Sed iam tempus est admirandis Protei discipulis, circunspiciendi vbi in aërem conuertent. Nam hoc combustionem vocant. Cùm hæc dixisset, exclamauit omnis circunstantium corona, Iam vrantur, igne digni. Atque hic quidem ascendit rides. Porrò Nestorem, nempe theagenem non latuit vociferatio: verùm audito clamore, venit huc. Et cùm ascendisset, vociferabatur, eúmque qui descenderat innumeris maledictis insectabatur. Non enim scio quodnam illi optimo esset nomen. Cæterùm ego relicto illo qui se vociferatione rumpebat, abibam visurus athletas. Iam enim certamen in Circo esse dicebatur. Et hæc quidem acta sunt in Elide. Postquam autem Olympiam venimus, plena erat posticum accusatorum Protei, aut eius instituti laudatorum; adeò vt plerique ipsorum venerint ad manus: donec aduenies ipse Proteus comite innumera multitudine, retro præconum certamen, quandam de se oratiunculam habuit, narrans

ον τε ὡς ἐβίω, καὶ τοὺς κιν-
δύνους, οὓς διεκινδύνευσε δι-
ὰ τὸν λόγον, καὶ ὅσα πράγματα
ὑπὲρ τῆς φιλοσοφίας ἔνεκα ὑφῆκε. τὰ
μὲν οὖν πολλὰ οὐκ ἐμνημόνευσα, πολλὰ δὲ καὶ
αὐτὸς ὀλίγων ἤκουσα ὑπὸ πλή-
θους τῶν περιεστώτων. εἶτα
φοβηθεὶς μὴ συντριβείην ἐν
τοσούτῳ τύρβῃ, ἐπεὶ καὶ πολ-
λοὺς τοῦτο παρόντας ἐώρων, ἀ-
πῆλθον, μακρὰ χαίρειν φράσας
θαυμαστῶντι σοφιστῇ, τὸν ἐπιτά-
φιον ἑαυτῷ πρὸ τελευτῆς δι-
ξιόντι. πολλοῦ τότε τοσοῦτον
ἐπήκουσα. ἔφη γὰρ βούλεσθαι
χρυσῷ βίῳ χρυσοῦν κορώνην
ἐπιθεῖναι. χρῆναι γὰρ τὸν ἡρα-
κλείως βεβιωκότα, ἡρακλείως
ἀποθανεῖν, καὶ ἀναμιχθῆναι
τῷ αἰθέρι. καὶ ὠφελῆσαι ἔτι
βούλομαι τοὺς ἀνθρώπους, δεί-
ξας αὐτοῖς ὃν χρὴ τρόπον
θανάτου καταφρονεῖν. πάντας
οὖν δεῖ μοι τοὺς ἀνθρώπους
φιλοκτήτας γενέσθαι. οἱ μὲν οὖν
ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων,
ἐδάκρυον, καὶ ἔβοων σῶζου τοῖς
Ἕλλησιν. οἱ δὲ ἀνδρωδέστεροι, ἐ-
κεκράγεισαν, τέλει τὰ διεγ-
γλήματα. ὑφ' ὧν ὁ σοφιστὴς οὐ
μετρίως ἐθορυβήθη, ἐλπίζων
πάντας ἑξέως αὐτοῦ, ἢ μὴ σοφῇ-
σθαι τῷ πυρὶ, ἀλλὰ ἄκοντα

quomodo vixisset, quibus in periculis versatus esset, quótque molestias Philosophiæ causa pertulisset. Et multa quidem disseruit, verùm audiui pauca præ circunstantium multitudine. Deinde metuens ne in tanta turba comprimerer, cùm plerisque id accidere viderē, abiui, longum valere iubens sophistam illum mori gestientem, suíque funeris epitaphium ante mortem recitantem. Verùm tunc magnum hoc audiui: quòd diceret velle se aureæ vitæ, auream coronidem imponere. Par esse vt qui Herculeam vitam vixisset, Herculeam mortem oppeteret, & cum ære misceretur. Et volo, inquit, hominibus prodesse, ostendendo ipsis quo pacto mors sit contemnenda. Itaque oportet vt omnes homines Philoctetæ mihi fiãt. Quare stultiores homines, flebant, & clamabant, seruate Græcis incolumem. Sed cordatiores exclamabant, perfice quæ decreuisti. Quibus ille senex non mediocriter est turbatus, cùm speraret fore vt ab omnibus cohiberetur, nec eum in ignem immitterent, sed inuitum in vita retinerent. Sed cum

δὲ καθέξειν ἐν τῷ βίῳ. τὸ δὲ

τιλεῖν τὰ δεδογμένα, ἀδο-
κητον αὐτῷ τὸ παρὸν γενόμενον, ἀχθεσθῆ-
μᾶλλον ἐποίησε. καίτοι ἤδη νε-
κρικῶς τῷ χροιᾷ ἔχοντι, καὶ
τῇ Δίκῃ καταδήλως. ὥστε κα-
τέπαυσε τὸν λόγον. ἐγὼ δ' εἰκάζεις οἶμαι πῶς ἐγέλων. ἠδὲ
γὰρ ἐλεεῖν ἄξιον ἦν, οὕτω δυσέρωτα τῆς δόξης ἄνθρωπον
ὑπὲρ ἅπαντας, ὅσοι τῇ αὐ-
τῇ νοσῳ ἑλαύνονται. παρε-
πέμπετο δ' ὅμως ὑπὸ πολλῶν,
καὶ ἐνεπορεύετο τῆς δόξης, ἀπο-
βλέπων ἐς τὸ πλῆθος τῶν θαυ-
μαζόντων, οὐκ εἰδὼς ὁ ἄθλιος
ὅτι καὶ τοῖς ἐπὶ τὸν σταυρὸν
ἀπαγομένοις, ὑπὸ τοῦ δημίου
ἐκομιζομένοις, πολλῷ πλείους ἕ-
πονται. καὶ δὴ τὰ μὲν ὀλύμ-
πια, τέλος εἶχε, κάλλιστα ὀλυμ-
πίων γενόμενα, ὧν ἐγὼ εἶδον,
τῶν ἄλλων ἡδονῶν. ἐγὼ δ', ἃ γὰρ
ἐν ἐξουσίᾳ ἐποιησάμην ἅμα
πολλῶν ἐξιόντων, ἀκων ὑπελι-
πόμην. ὁ δ', ἀεὶ ἀναβαλλόμε-
νος, νύκτα τὸ τελευταῖον προσ-
ῆκεν ἐπιδείξασθαι τὴν καῦ-
σιν. καί με τῶν ἑταίρων τινὸς
παραλαβόντος περὶ μέσας νύκ-
τας, ἐξαναστάς, ἀπῆειν ἐνδυ-
τῆς ἁρπίνης, ἔνθα ἦν ἡ πυρά. σά-
φοι πάντες οὗτοι εἰκόσιν ἀπὸ
τοῦ ὀλυμπίας καὶ τοῦ ἱπποδρόμου, ἀπόντων πρὸς ἕω. καὶ

ipsi ex insperato accidisset, vt quæ decreuerat, efferri peragenda, magis expalluit & cùm iam mortui colorem præ se ferret, Per Iouem etiam subtrepidauit. Itaque finem dicendi fecit. Quantum autem ego riserim, opinor, conijcis. Neque enim commiseratione dignus erat homo ita miserè supra omnes glorię cupidus, quotquot hac pœna exagitantur. A multis tamen deducebatur, & gloria saturabatur cõuersis ad multitudinem admirãtium oculis, nescius miser ille, multò plures sequi eos qui ad crucem ducuntur, & à carnifice tenentur. Et iam Olympia finem habebant, quæ quatuor illorum quæ vidi Olympiorum fuerunt pulcherrima: quum ego (nõ enim multis simul abeuntibus currum habere licebat) inuitus relinquebar. Ille verò semper differens, noctu tandem præmonuit, se combustionem sui spectandam exhibiturum. Et cùm quidam ex socijs circa mediam noctem experrectum me assumpsisset, ad Harpinam, vbi erat rogus, rectà cõtendi. Erãt integra viginti stadia, ab Olympia per hippodromũ, ad aurorã euntibus. Et

πὶ τάχιστα ἀφικόμεθα, καταμβαίνομεν πυρὰν τετραμέ-
ιον ἐν βάθει, ὅσον ἐς ὀργυιὰν
ὁ βάθος. δᾷδες ἦσαν τὰ πολ-
ά. καὶ παρεξέξυστο τῶν φρυ-
ίων, ὡς ἀναφθείη τάχιστα. καὶ
πειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτειλεν,
δει γὰρ καὶ ἐκείνην θεατὴν τοῦ
γλιστον τοῦτο ἔργον, φαίνεται
ἐκεῖνος ἐσκευασμένος ἐς τὸν
ιὲν τρόπον, καὶ ξὺν ἄλλοις τὰ
τέλη τῶν κυνῶν. καὶ μάλιστα
ὁ χρυσάδας ὁ ἐκ Παρθῶν, δᾷδα
ἔχων, οὐ φαῦλος δευτε-
εγωνιστής. ἐδᾴδοφόρει δὲ καὶ ὁ
Πρωτεύς. καὶ προσελθόντες,
ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνῆψαν τὸ
πῦρ μέγιστον, ὥστε ἀπὸ δᾳδῶν, καὶ
φρυγάνων. ὁδί, καί μοι πάνυ ἐνθυ-
προσέχε τὸν νοῦν, ἀποθέμε-
νος ἡ πήραν, καὶ τὸ βιβλίδιον, καὶ
τὸ κεφαλλικὸν ἐκεῖνο ῥάκαλον,
ἐσὶ δὲ ὁδὸν ῥυπῶντα ἀκριβῶς.
εἶτα ἅπτει λιβανωτὸν ὡς ἐμβάλοι
ἐπὶ τὸ πῦρ. καὶ ἀναδόντος
τινὸς, ἐπέβαλέ τε, καὶ εἶπεν ἐς
τὴν μεσημβρίαν ἀποβλέπων, καὶ
γὰρ καὶ τοῦτο πρὸς τὴν βαγω-
δίαν ἦν ἡ μεσημβρία, δαίμο-
νες μητρῷοι, καὶ πατρῷοι, δέξασθέ
με εὐμενεῖς. ταῦτα εἰπὼν, ἐπέ-
σκηψεν εἰς τὸ πῦρ. ὁ μὲν ἐωρᾶτο γε, ἀλλὰ σφριγῶν ὑπὸ τῆς

quumprimum aduenimus, deprehendimus pyram in profundo cõgestam ad vlnæ circiter modum profundã. Crebræ inerant faces, erátque sarmentis referta, vt citissimè conflagraret. Et postquam exorta est luna, quam etiam pulcherrimi huius facinoris spectatricem esse oportebat, prodit ille eo quo semper solebat modo exornatus, & cum ipso Cynicorum agmina: & potissimùm generosus ille Patrianus, facem tenens, non malus secundarum partium actor. Facem quoque gestabat Proteus: & accedentes, alius alia ex parte, ignem maximũ, vtpote ex facibus & sarmentis accenderunt. Hic verò, & iam mihi mentem penitus aduerte, depositis pera, lacero pallio, herculeáque illa claua, stetit in amiculo planè sordido. Deinde postulato thure, quod in ignem iniiceret, acceptum à quodam, iniecit, & ad meridiem respiciens (etenim meridies etiam ad tragœdiam hanc pertinebat) dixit O materni, paternique dæmones, excipite me propitij. Quibus dictis in ignem insilijt: nec visus est amplius, sed à flamma, quæ se magnam attollebat,

φλοῖς, πολλῆς ἡμῶν. αὖθις
ὁρῶ γελῶντά σε ὦ καλὲ Κρόνιε,
τὴν καταφρόνησιν τῶν δεσμά-
των. ἐγὼ δὲ τὸν μηδόμους μὲν
δαίμονας ἐπιβοώμενον, μὰ τὸν A
δι' οὐρανοῦ ἥκοντα πάτριον. ὅτε δὲ
καὶ τοὺς πατρῴους ἐπικαλέσαιτο,
ἀναμνησθεὶς τῶν περὶ τοὺς φόνου
εἰρημένων, οὐδὲ κατέχειν ἠδυ-
νάμην τὸν γέλωτα. οἱ κυνικοὶ B
δὲ φρίξαντες τὴν πυρὰν, καὶ ἐδά-
κρυον μὲν, σιωπῇ δὲ ἀνεδέχοντο
λύπην τινά, εἰς τὸ πῦρ ὁρῶντες,
ἄχρι δὴ ἀπεπνίγησαν ἐπ' αὐ-
τοῖς, ἀπώμοσα φημὶ ὦ μάταιοι. C
οὐ γὰρ ἡδὺ τὸ θέαμα ὠπεπαμένον
γέροντα ὁρᾶν, κἰόσης ἀναπιμ-
πλαμένους πονηρᾶς. ἢ πρεπόν-
τως ἂν γραφεὺς τις ἐπελ-
θὼν, ἀπεικάσειεν ὑμᾶς, οἷοις τὸν D
ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐτάξεις
τῷ Σωκράτει παραγράφουσιν;
ἐλεεινοὶ μὲν οὖν ἠγανάκτουν, καὶ
ἐλοιδοροῦντό μοι. ἔνιοι δὲ, καὶ ἐπ'
αὐτὰς βακτηρίας ἦλθον. εἶτα ἐπει-
δὴ ἀπέλιπον ξυμπάσας πυρὰς E
ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὥσπερ ἔπε-
πειστο τῷ διδασκάλῳ, ἐπαύοντο,
καὶ εἰρήνην ἦγον. ἐγὼ δὲ ἐπα-
νιὼν, πρὸς ἑαυτὸν ἔφην· εἰς ἐ-
μαυτὸν ἐνενόουν τὸ εὐκόσμον,
οἷόν τί ἐστι ἀναλογιζόμενος, ὡς
μόνος κεῖνος ὁ ἔρως ἄφυκτος, καὶ

est circunfusus. Iterum vi-
deo te ridentem, egregie
Cronie, fabulæ catastrophē.
Ego autem per Iouem, non
magno vertebam vitio præ
quòd maternos dæmones
inclamaret. Sed quandoquidē
patrios quoque inuocauit, re-
cordatus eorum quæ de ca-
de patris dicta sunt, non po-
tui risum continere. Porro
Cynici rogum circunstantes
non flebant quidem: sed si-
lentio mœrorem quendam
præ se ferebant, ignem in-
spicientes, donec odore
malè affectus, abeamus
inquam ô stolidi. Nō enim
iucundum est spectaculum
senem torrefactum videre,
cū nidore malo impleamur.
An expectatis dum aduenias
pictor qui vos depingat,
quales in carcere Socratis
amicos appingunt: Illi autem
indignabantur, néque conui-
tijs proscindebant: non-
nulli etiam ad fustes venerunt.
Sed postquam minatus
sum me correptos aliquos
conjecturum in ignem, ut
præceptorem sequerentur
destiterunt, & pacem egerunt. Ego autem reuertens,
varijs modis, amice, apud
me cogitabam de gloriæ
amore, qualis ille sit repu-
tans, quàm solus hic amor
sit ineuitabilis, etiam is

τῆς πάνυ θαυμαστῆς εἶναι δοκοῦσιν. οὐχ ὅπως ἐκείνῳ ταῦδει, καὶ τἄλλα ἐμπλήκτως, καὶ ἀπονενοημένως βεβιωκότι, καὶ οὐ ἀναξίως τῆ πυρᾶς. εἶτα ἐνετύγχανον πολλοῖς ἀπιοῦσιν, ὡς θεασόμενοι καὶ αὐτοί. ᾠοντο γὰρ ἔτι καταλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ καὶ πρὸ τῆς ἑωθινῆς διεδέδοτο, ὡς πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀσπασόμενος, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοὺς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπιβήσεσθαι τῆς πυρᾶς. ἀπεστρέφομεν δ' οὖν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, λέγοντες ἤδη πεπρᾶχθαι τὸ ἔργον, οἷς μὴ καθ' αὐτὸ περιεποιήσαμεν ἰδεῖν, καὶ εἰ τι λείψανον καταλαμβάνειν τῆς πυρᾶς. ἔνθα δὴ ὦ ἑταῖρε, μυρία πράγματα εἶχον, ἅπασι διηγούμενος καὶ ἀνακρίνουσι, καὶ ἀκριβῶς ἐκπυνθανομένοις. εἰ μὲν οὖν ἴδοιμί τινα χαρίεντα, ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγούμην. πρὸς δὲ τοὺς βλάκας, καὶ πρὸς τὸν ἀκριβασταὶ κεχηνότας, ἐξαγώγιον τὸ παρ' ἑαυτῶν, ὡς ἐπειδὴ ἀνήφθη ἡ πυρά, ἐνέβαλε δὲ φέρων ἑαυτὸν ὁ Πρωτεύς, σεισμὸς πρότερον μεγάλος γενόμενος, σὺν μυκηθμῷ τε γῆς, καὶ ἀναπτάμενος

qui admirandi esse censeantur: nedum illi viro, qui inter cætera stolidè & insipienter vixit, & ita vt igne non esset indignus. Exinde in multos incidebam qui spectatum ibant, cùm putarent fore vt eum adhuc viuum inuenirent. Nam hoc pridie diuulgatum erat, eum salutato sole oriente, quemadmodum Brachmanas factitare dicunt, pyram conscensurum. Itaque plerosque illorum ab incepto itinere auerti, dicens rem omnem esse iam cõfectam: quibus ne hoc ipsum quidem diligentia dignum erat, vel vt locum ipsum viderent, & aliquas ignis reliquias inuenirent. Hîc amice, infinita negotia habebam, dum omnibus inquirentibus, & accuratè percontantibus disserebam. Quòd si gratum aliquem vidissem, eorum quæ gesta erant, vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam. Sed stupidis, & narrationi inhiantibus, tragicũ aliquid comminiscebar, vt postquam incensa est pyra, séque in ignem cõiecit Proteus, magno terræ motu prius orto cum mugitu, vultur è media flamma subuolans,

ἐκ μέσης τῆς φλογός, οἴχοιτο
εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀνθρωπίνῃ με-
γάλῃ τῇ φωνῇ λέγων, ἔλιττε
χαῖ, βαίνω δὴ εἰς ὄλυμπον.
ἐκεῖνοι μὲν σωὶ ἐπιθήπεσαν, καὶ
προσεκύνουν, ὑποτρέποντες.
καὶ ἀνέκρινόν με λέγοντες πό-
τερον, πρὸς ἕω, ἢ πρὸς δύσ-
μας ἐκτρέπει ὁ γύψ; ἐγὼ δὲ,
τὸ ἐπελθὸν ἀπεκρινάμην αὐ-
τοῖς. ἀπελθὼν δὲ εἰς τὴν πανήγυρι-
ν ἐπίσημόν τινὶ πολίῳ ἀνδρὶ, καὶ
μὴ τὸν δι' ἀξιοπίστου τὸ πρόσω-
πον ἐπὶ τῷ πώγωνι, καὶ τῇ
λευκοχρῷ σεμνότητι, τἄλλα
διηγουμένῳ περὶ τοῦ Πρωτέως,
καὶ ὡς μὴ τὸ κατακαῆναι, θερ-
μανάμενον αὐτὸν ἐν λευκῇ ἐσθῆτι
μικρὸν ἔμπροσθεν, καὶ νῦν
ἀπολίτου περιπατοῦντα φαι-
δρὸν ἐν τῇ ἑπταστόῳ στοᾷ,
κοτίνῳ τε ἐστεμμένον. εἶτ' ἐπὶ
πᾶσι προσέθηκε τὸν γύπα διομ-
νύμενος, ἢ μὴν αὐτὸς ἐκπε-
κέναι ἀναπάλμενον ἐκ τῆς πυ-
ρᾶς, ὃν ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν
ἀφῆκα πετόμενον, καταγελῶντα
τῶν ἀνοήτων, καὶ βλακικῶν
τὸν τρόπον. ἐννόει τοιγαροῦν
οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ γενή-
σεσθαι. ποίας μὲν οὐ μελίτ-
τας ἐπιπήσεσθαι τὸν τόπον,
ὡς, πίνας ἢ τέττιγας ἢ κορώνας οὐκ

in cœlum abijt, magna voce humana dicens, Reliqui terram, in Olympum commigro. Proinde obstupescebant illi, & subhorrescentes adorabant: & quærebant ex me, vtrum ad ortum, an ad occasum subductus esset vultur: ego verò quicquid succurrebat, ijs respondebam. Porrò profectus ad celebritatem, incidi in virum canum, ac per locum cui vultus authoritatem parebat, ob barbam, reliquámque grauitatem, quique inter cætera de Proteo narrabat, se postquam conflagrasset, conspexisse eum paulò antè alba veste amictum, & nunc reliquisse ambulantem hilari vultu in Heptaphono Stoa, & oleastri corona redimitum. Postremò addidit, vulturem deierans, se ex pyra subuolantem conspexisse, quem ego paulò antè volare omisi, stultos, stupidósque deridentem. Cæterùm considera, quæ propter ipsum verisimile est futura. Quales apes locum non sunt frequentaturæ, quæ cicadæ non accessuræ, quæ cornices non aduolaturę, quemadmodum

πίνας ἢ τέττιγας οὐκ ἐπιπήσεσθαι, καθάπερ ἐπὶ

ν Ησιόδου τάφον, καὶ τὰ τοιαῦτα; εἰκόναις μὲν γὰρ περὶ τε Ἠλείων αὐτῶν, παρά τε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οἷς καὶ ἐπεστάλκεναι ἔλεγεν, αὐτίκα μάλα πολλὰς ἀναπομπάς. τοὺς δὲ πάντας σχεδὸν τοὺς ἐπιφανεστάτοις πόλεσιν ἐπιστολὰς διαπέμψαι αὐτὸν, διαθήκας τινὰς, καὶ παραινέσεις, καὶ νόμους. καὶ τινας ἐπὶ τούτοις πρεσβευτὰς τῶν ἑταίρων ἐχειροτονήσατο, κηρυκαγγέλους, καὶ θεωροδοκόμους περιπορεύσας. τέλος τοίνυν τῷ κακοδαίμονος Πρωτέως ἐγένετο, οὐδενὸς ὡς ἔπος εἰπεῖν λόγου ἀντιλαβόντος, θεὸς ἀληθείαν μὲν οὐδέπω ποτὲ ἀποκλείσαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ, καὶ τῷ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνῳ, πάντα εἰπόντος ἀεὶ, καὶ περάσαντος, ὡς καὶ εἰς πῦρ ἁλέσθαι, ὅτε μηδ' ἀπολαύειν τῶν ἐπαίνων ἔμελλεν, ἀναίδητος ἀνὴρ καὶ γλιόμυθος. ἐν ἔτι σοι θερμοδικησάμενος, παύσομαι, ὡς ἔχῃς ἐπὶ πολὺ γελᾶν. ἐπεῖνα μὲν γὰρ πάλαι οἶδα ἐνδὺς ἀκούσας μου, ὅτε ἥκον ἀπὸ Συρίας πλέοντος, ὡς ἀπὸ Τροάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ, καὶ πλοῦ τε ἅμα καὶ πλοῦ ἕνεκα τοῦ πλῶ δυσπλοῦ, καὶ τὸ μειρακίσκον τὸ ἐρώμενον, ὃ ἔφασκε κυνίζειν, ὡς

ad sepulchrum Hesiodi, & similia? Imagines enim ab Eleis ipsis, cæterisque Græcis, quibus etiam scripsisse dicebat, scio multas protinus erectum iri. Aiunt autem ipsum omnibus ferme celebrioribus ciuitatibus epistolas misisse, testamenta quædam, admonitiones, & leges. Et quosdam ex socijs ad hæc legatos designauit, quos mortui nuntios, & Orci cursores appellauit. Hic finis fuit infœlicis illius Protei, viri, vt paucis perstringam, qui veritatis rationem nullam vnquam habuit: sed ad gloriam, laudémque à vulgo reportandam omnia semper dixit, & fecit, adeò vt in ignem quoque insilierit, tum quum neque laudibus erat fruiturus, dempto illi à morte sensu. Vno adhuc tibi narrato, finem faciam, quò habeas vnde abundè rideas. Illa enim iamdudum nosti, siquidem me, quumprimum ex Syria veni, narrantem audiuisti, vt à Troade cum ipso nauigarim, aliásque inter nauigandum delicias, & formosum adolescentem, cui persuasit vt Cynicæ sectæ se addiceret, videlicet, vt

ὠρχεῖτο, ὃ ἔπεισε κυνίζειν, ὡς

ἔχοι καὶ αὐτὸς πρὸ Ἀλκιβιάδου, καὶ ὡς ὀπταραχθείη μὲν τῆς νυκτὸς ἐν μέσῳ τῷ αἰγαίῳ, νόφου καταβάντος, καὶ κύματα ταμιχθέντος ἐγείραντος, ἐκώκυε μὲν τῶν γυναικῶν ὁ θαυμαστὸς, καὶ θανάτου κρείττων εἶναι δοκῶν. ἀλλὰ μικρὸν πρὸ τῆς τελευτῆς, πρὸ ἐνίας ἡδονῆς τινος ἡμερῶν, πλεῖον οἶμαι τὸ ἐμαυτῷ ἐμφαγὼν, ἅμα τε τῆς νυκτὸς, καὶ ἑάλω πυρετῷ μάλα σφοδρῷ. ταῦτα δέ μοι Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρὸς διηγήσατο, μεταπεμφθεὶς ὡς ἐπισκοπήσειεν αὐτόν. ἔφη οὖν καταλαβεῖν αὐτὸν χαμαὶ κυλιόμενον, καὶ τὸ φλεγμαῖνον οὐ φέροντα, καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα παῦρα ἐρωτικῶς, ἑαυτὸν ὃ μὴ δοῦναι. καίτοι εἰπεῖν ἔφη πρὸς αὐτὸν, ὡς εἰ πάντως θανάτου δέοιτο, ἥκειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς θύρας αὐτόματον. ὥστε κακῶς ἔχειν ἔπεθαι, μηδὲν τοῦ πυρὸς δεόμενον. τόνδ' αὖ φάναι, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἔνδοξος ὁ βίοτος γίγνοιτ' ἄν, πᾶσι κοινὸς ὤν. ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ἐγὼ δ', οὐδ' αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον αὐτὸν ἐγκεχρισμένον, ὡς ἀποδυσύρσειε τῷ δεομένῳ φαρμάκῳ.

esset etiam ipsi Alcibiades: vtque noctu perturbatus fuerit medio in Ægæo, caligine oborta, & fluctum ingentem excitante, vtque cum mulieribus ploranti admirandus ille, & qui morte potior videbatur. Sed paulò ante obitum, dies circiter nouem, cùm plus æquo, vt opinor, comedisset, euomuit noctu, & febre admodum vehementi est correptus. Quæ mihi medicus Alexander narrauit, ad eum vocandum accersitus. Ait ergo se illum semet humi volutantem inuenisse, atque æstum non ferentem, & frigidam magno desiderio postulantem, se autem non dedisse: at ipsi dixisse, si omnino mortem optaret, illam vltro ad ianuam ei venturam: ita vt recte haberet eam sequi, ignis nihil indigens. Eum autem respondisse, hunc mortis modum, cùm sit omnibus communis, nõ fore perinde gloriosum. Hæc quidem Alexander. Cæterùm ego, neque ipse ante paucos dies vidi ipsum aeri pharmaco vnctum, vt lachrymas cieret. Viden'? Non omnino excutientes Æacus admit-

ἔφης; ὁ παῖς τὸν ἀμβλυωποῦντα ὁ Αἰακὸς παρεδίκα-

Perin-

ὁμοιον ὡς εἴ τις ἐπὶ σαυρὸν ἀναβήσεσθαι μέλλων, τὸ ἐπὶ τῷ δακτύλῳ παρόσπασμα διεκπρίοι. τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος εἰ ταῦτα εἶδε; καὶ ἄξιον γελάσαι ἢ ἐπὶ τῷ αὐδεί. καίτοι πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα; σὺ δ' οὖν ὦ φιλότης, γέλα καὶ αὐτός. ἢ μᾶλλον ὁπόταν τῶν ἄλλων ἀκούσῃς θαυμαζόντων αὐτόν.

Perinde ac siquis in crucem ascensurus, digiti vulnusculo medeatur. Quid tibi videtur facturus fuisse Democritus, si hæc vidisset? meritò virum irrisisset. Quanquam vnde tantus illi risus suppetiuisset? Proinde, amice, ride tu quoque: & tum maximè quum audies alios eum admirantes.

ΔΡΑΠΕΤΑΙ. FVGITIVI.

ARGVMENTVM.

Rursam inuehitur hoc Dialogo Lucianus in Philosophos, quòs. Sub fugitiuorum nomine non solùm ipsos per se homines facinorosos, & perditos ac sceleratos ostendit. Verùm etiam à turpibus principijs, nullo honestis studijs, nulla disciplina instituros, sed solùm ventru & ei gratia, quò cum maiori ignauia ac securitate, libidini atque alijs vitijs inseruire possint, ad hanc professionem prorumpere docet. Fingitur autem Iupiter cum Mercurio de eo, quod nuper in Olympys circa Proteum accidisset, sermonem habere (quæ occasio Dialogo est) atque ibi inter narrandum Philosophiam aduenire, multa querentem ac detestantem, de moribus & vitijs recentiorum ac nuper natorum Philosophorum; vt qui non ipsi modò, nihil dignum hac professione agant, aut tractent, verùm etiam iniurias ac fraudes, quibus alios circumueniant, sub hoc speciosi titulo tegant. Exposita interim à prima origine, qua de causa Philosophia primùm in terras à Ioue demissa fuerit, qui homines philosophari primùm cœperint, & quale postremum hoc hominum genus sub hac professione sese venditare soleat. Qua querela Iupiter, pro eo ac par erat, commotus Mercurium & Herculem vnà cum Philosophia, ad puniendos huiusmodi impostores demittit; qui, ducente Philosophia, in Thraciã deueniunt, atque ibi fugitiuos quosdam seruos, philosophorum nomine se tuentes, & quãdã Laconici cuiusdã vxoris, libidinu caussa secũ circũferentes, indicante & adiuuante ad hoc etiam Orpheo poeta, comprehendunt, & malè multatos dominò suo in seruitutem restituunt.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

APOLLO.

Λητῆ ταῦτά φασι πάτερ, ὡς ἐμβάλοι τις αὐτὴν φέρων εἰς τὸ πῦρ, κατέναντι ὀλυμπίων, ἤδη φρεσβύτης ἀνθρωπος, ὁ κ ἀγχινὴς θαυματοποιὸς τὰ τοιαῦτα; ἡ σελήνη δὲ ἡμῖν διηγεῖτο, αὐτὴ ἑωρακέναι καιόμενον λέγουσα. Ζ. καὶ παῦ ἀληθῆ ὦ Απελλον. ὡς μή ποτε γένοιτο ὄφελεν. Απ. οὕτω χρηστὸς ὁ γέρων ἦν, καὶ ἀνάξιος ἦν πυρὶ ἀπολωλέναι; Ζ. καὶ τοῦτο μὲν ἴσως. ἀλλ' ἐγὼ πολλήν μὲ τὴν ἀηδίαν μέμνημαι ἀναφορύμος τότε ὑπὸ κνίσης πυκνῆς, οἵαν εἰκὸς ἀποφέρεσθαι ἀπομυόντων ἀνθρωπίνων σωμάτων. εἰ γοῦν μὴ εἰς τὴν Αραβίαν ὡς εἶχον εὐθὺς ἀπῆν ἀπῆλθον, ἀπολωλέναι ἂν ἐδόκουν ὑπὸ ἰδίας ἀτοπίας τῆς κεφαλῆς. καὶ ὅμως ἐν τοσαύτῃ εὐωδίᾳ, καὶ ἀφθονίᾳ τῶν ἀρωμάτων, καὶ ἐν λιβανωτῷ παμπόλλῳ, μόλις αἱ ῥῖνες ἐπλάσθησάν μοι, καὶ ἀπομαθεῖν ἤθελον τὴν κνίδα ἐκείνην τὴν ὀσφῆς. ἀλλὰ καὶ νῦν ὀλίγου δέω ναυτιᾶν, ὑπομιμνησκόμενος αὐτῆς.

Era-ne hæc dicunt patri, quòd quidam se ipsum coram Olympijs in ignem coniecit, homo iam senex, necnon generosis ad talia præstigiator? Dixit enim Luna se illum ardentem vidisse. *Iupiter.* Verissima Apollo: vtinam nunquam facta fuissent. *Apol.* Num adeò bonus erat senex, nec dignus qui in igne periret? *Iup.* Et illud forsitan. At ego multam molestiam memini me perferre tunc ob nidoris fœtorem, qualem par est exhalari ab humanis corporibus quæ assantur. Etenim nisi in Arabiam, vt habebam, statim abijssem, fumi fœditate, certò scio, perijssem. Et tamen in fragrantia tanta, & aromatum copia, thurisque abundantia, vix mihi nares obliuisci, & deiscere volebant illius odoris probrum: sed & nunc illius recordatio nauseam mihi ferè mouet.

πο. τί ὦ βουλόμενος ὦ Ζεῦ, ταῦτα εἰργασαι ἑαυτόν, ἢ τὸ ἀγαθὸν, ἀπαυθρακωθῆναι ἐμπεσὼν εἰς τὴν πυράν; Ζ. τοῦτο μὲν οὐκ ἂν οἶ ἔγωγε φθάσαις καὶ Ἐμπεδοκλεῖ τὸ αὐτὸ ἐγκαλῶν. ὃς ἐς τὸν Αἴτνην ἅλατο καὶ αὐτὸς Σικελία. Απο. μελαγχολίαν τινὰ δεινὴν λέγεις. ἆρ' οὖν οἶσθα τίνα ποτὲ ἄρα ἔσχε τῆς ὁπλοτητος αἰτίαν; Ζ. ἀλλὰ σοί λόγον ἐρῶ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν γυναῖκα, ἀπολογούμενος περὶ τοῦ θανάτου. ἔμοιγε μέμνημαι, ἀλλὰ εἰς αὖθις ἀκουσῇ περίεσται γὰρ ἀκριβῶς, καὶ δακρύσας, οὐ διαλυθήσῃ ἐοικυῖα; μᾶλλον δὲ φιλοσοφία ὄντι, καὶ τοὐνόματος γε τοὐμοῦ ἐπιβοᾶται ἀθλιάζουσα. τί ὦ θύγατερ δὴ ῥύεις; ἢ τί ἀπολιποῦσα τὸν οἶον ἐλήλυθας; ἆρα μὴ οἱ ἰδιῶται αὖθις ἐπιβεβουλεύκασί σοι ὡς τοτὲ τὸν Σωκράτη ἀπέκτειναν τοῦ Αὐτου κατηγορήσαντα; εἶτα φεύγεις διὰ τοῦτο αὐτούς; Φι. οὐδὲν τοιοῦτον ὦ πάτερ. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, ὁ πολὺς λεως, ἐπῄνουν, καὶ διὰ τιμῆς ἦγον ἀδυνάμενοι, καὶ θαυμάζοντές μου

Apol. Sed quid volebat quum ita secum egit? aut cui bono in pyram ingressus conflagrauit? *Iup.* Hoc quidem omnino facere non possis fili, quin Empedoclem ante ipsum crimineris qui in crateres Ætnæ insilijt & ipse in Sicilia. *Apol.* Grauem dicis melancholiam. Verùm iste quam tandem huius cupiditatis causam habuit? *Iup.* Eius orationem tibi recitabo, quam in celebritate habuit, quum apud ipsos pro morte sua verba fecit. Dixit enim, si bene memini. Sed quænam est ista quæ huc properat perturbata, & lachrymans, prorsus offensæ cuipiam similis? At potiùs est Philosophia, & nomen quidem meum quiritans inclamat. Quid fles ô filia? aut cur relicta vita veniſti? nunquid Idiotæ rursus, tibi struxerunt insidias vt antè, quando Socratem ab Anyto accusatum occiderunt? ipsos-ne ideo fugis? *Phi.* Nihil tale, ô pater, sed illi, plebs nimirum, me laudabant, honoréque prosequebantur reuerentes, & admirantes me,

καὶ μονονουχὶ προσκυνοῦντες, εἰ καὶ μὴ σφόδρα ξυνίεσαν ὧν λέγοιμι. οἶδ', πῶς ἂν εἴποιμι, οἱ ξυνήθεις, καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι, καὶ τοὔνομα τοὐμὸν ὑποδυόμενοι; ἐκεῖνοί με τὰ δεινότατα εἰργάσαντο. Ζ. οἱ φιλόσοφοι ἐπιβουλήν τινα ἐπιβεβουλεύκασί σοι; Φι. οὐδαμῶς ὦ πάτερ, οἵγε ξυνήθεις μοί καὶ αὐτοί. Ζ. πρὸς τίνων οὖν ἠδίκησαι, εἰ μήτε τοὺς ἰδιώτας, μήτε τοὺς φιλοσόφους αἰτιᾷ; Φι. εἰσὶ πολλοί ὦ Ζεῦ, ἐν μεταιχμίῳ τῶν τε πολλῶν, καὶ τῶν φιλοσοφούντων, τὸ μὲν σχῆμα, καὶ βλέμμα, καὶ βάδισμα, ἡμῖν ὁμοῖοι, καὶ κατ' ταὐτὰ ἐσταλμένοι. ἀξιοῦσι γοῦν ὑπ' ἐμοὶ τάπεδον. καὶ τοὔνομα τὸ ἡμέτερον ὑπερᾴφονον, μαθηταί, καὶ ὁμιληταί, καὶ διάσωται ἡμῶν εἶναι λέγοντες. ὁ βίος δ' αὐτῶν, παμμιαρός, ἀμαθίας, καὶ θράσους, καὶ ἀσελγείας ἀπλέους. ὕβρεις οὐ μικρὰ κἀμοῦ. τοσοῦτον τούτων ὦ πάτερ, ἠδικημένη πέπονθα. Ζ. δεινὰ ταῦτα ὦ θύγατερ. ἀλλὰ τί μάλιστα ἠδικήκασί σε; Φι. σκόπει ὦ πάτερ, εἰ μικρά. σὺ γὰρ καταδὼν τὸν βίον ἀδικίας, καὶ παρανομίας μεστὸν, ἅπερ ἀμαθῶς

ac tantùm non adorantes. tametsi quæ dico non ad modum intelligerent. Ego verò, quonam modo dicam, familiares, & qui se amicos esse asserunt, meúmque nomen induerunt illi me grauissimè læserunt. *Iup.* Philosophi-ne inficiam aliquas tibi struxêre? *Ph.* Nequaquam ô pater. quidem iniuria mecum agunt. *Iup.* A quibus igitur iniuriam perpessa es, si nec idiotas nec Philosophos accusas? *Ph.* Sunt nonnulli Iupiter, inter multitudinem & philosophantes medij habitu, aspectu, & incessu nobis similes, similique nos ornati. Nam se mihi subditos esse perhibent, nostrumque nomen usurpant, discipulos, contubernales, & sodales nostros se esse dicêtes. At vita ipsorum scelestissima ignorantia, temeritate, petulantia est referta. Nobis iniuria haud parua. his offensa profugi, ô pater. *Iup.* Molesta sunt hæc. verùm qua re potissimùm læserunt? *Ph.* Considera pater, num parua. Etenim vidisses humanam vitam iniquitate, & iniustitia plenam vt pote quæ in ignorantia

ὁ βίος ξυνόντα, καὶ παραπόμενον ὑπ' αὐτῶν, καταλείπας τὸ ἀνθρώπινον ὑπὸ τῆς ἀγνοίας ἐλαυνόμενον, ἐμὲ κατέπεμψας, ἐντεῦθεν ἀνύσιμος ὅπως ἀπαλλαγῶμεν, ὡς παύσαιντο μὲν ἀδικοῦντες ἀλλήλους, καὶ βιαζόμενοι καὶ ὁμοίως τοῖς θηρίοις βιοῦντες. ἀναβλέψαντες δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν, εἰρηνικώτερον ξυμπολιτεύοιντο. ἔφης γοῦν πρός με καταπίπτων, ἃ μὲ παράπεισιν ἄνθρωποι, καὶ ὡς διάκεινται ὑπὸ τῆς ἀμαθίας ὦ πάτερ, καὶ αὐτὸ ὁρᾷς. ἐγὼ δ', ἐλεῶ γὰρ αὐτούς, σὲ, ἵν' μόνην ἰάσωμαι τὰ γηγενόμενα οἶμαι, πρὸς ἐκείνας δὲ ἁπάντων ἡμῶν, πέμπω ἀσυμφόρως. Z. οἶδα πολλὰ καὶ τοιαῦτα εἰπὼν τότε. σὺ δὲ τὰ μὲν τοῦτα ἤδη λέγε, ὅπως μὲ ὑποδέξανται σε καταπαυόμενον τοιούτων, ἃ πάντα δι' ἐμοῦ ὑπ' ἀνθρώπων πέπονθας. Φι. ἦ γὰρ μὴν ὦ πάτερ, καὶ ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐλθὼν, ἀνὴρ ὅδε ἔδοξεν μοι χαλεπώτερον τὸ ἔργον εἶναι, τὸ βαρβάροις παιδεύειν, καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἠξίωσα εἰργάσασθαι. τὸ ἑλληνικὸν δ' ἴσως ὡς ῥᾷον ὑποβαλέσθαι, καὶ τάχιστα, ὥστε ψυχὴν ὑποδεξομένην τὸ χαλινὸν

& iniuria versetur, & ab ijs turbetur, res humanas miseratus quòd tanta insci-tia conflictarentur, me in terram demisisti, iniungens vt operam darem, quò desinerent à mutuis iniurijs, & violentia, vitáque belluina: & ad veritatem respicientes, pacatiùs conuersarentur. Dicebas enim cùm me demitteres, quid faciant homines, & quomodo sint affecti ob ignorantiam, ô filia, vides tu quoque. Ego verò, quia me illorum miseret, te quam solam tantis erroribus mederi posse arbitror, ex omnibus nobis delectam, vt illos cures, demitto. *Iup.* Scio me tunc id genus multa dixisse. Tu verò quæ sequuta sunt iam dicito, quomodo te susceperint, quumprimum deuolasti, & quæ nunc ab ipsis pertuleris. *Ph.* Iui, pater, non ad Græcos statim: sed quod opus mihi videbatur esse difficilius, Barbaros vidclicet instituere & docere, huic operi primùm incumbere volui. Græcos autem omisi, tãquam qui facillimè subigi possent & celerrimè, vt putabam, frænum susceperi, collúq; iugo subditi

οἷόν τε, καὶ ὑποταχθησόμενον τῷ

ζυγῶ, ὁρμήσας εἰς Ἰνδοὺς τοῦ-
τον, ἔστιν μίγιστον τῶν ἐν
τῷ βίῳ, οὐ χαλεπῶς ἔπεισα
καταβάντας ἀπὸ τῶν ἐλεφά-
των ἐμοὶ συνεῖναι. ὥστε καὶ γέ-
νος ὀλβιον οἱ Βραχμᾶνες τοῖς
Νεχραίοις, καὶ Ὀξυδράκαις
ὅμορον, οὗτοι πάντες ὑπ' ἐμοὶ
τάττονται, καὶ βιῶσί γε κατὰ
ἡμῶν δοκοῦντα, τιμώμενοι
ὑπὸ τῶν πλησίων ἁπάντων.
καὶ ἀποθνήσκουσι παραδόξῳ
τινὶ τῷ θανάτου τρόπῳ. Ζ.
τοὺς γυμνοσοφιστὰς λέγεις; ἀκη-
κόα γοῦν τινὰ καὶ ἄλλα περὶ
αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγί-
στην ἀναβάντες, ἀνέχονται καιόμενοι, οὐδὲν τῷ σχήματος,
ἢ τῷ καθέδρας ἐκβάλλοντες.
Ἀλλ' οὐ μέγα τοῦτο. ἔναγχος γοῦν
καὶ ὀλυμπιάσι τὸ ὅμοιον
ἐγὼ εἶδον γιγόμενον. εἰκὸς ἦν
σὲ παρεῖναι, καιομένου τό-
τε τοῦ γέροντος. Φι. οὐδὲ ἀπῆλ-
θον ὦ πατέρες εἰς ὀλυμπίαν δίει
ἢ καταρᾶσθαι ἐκείνων, οὓς ἔφλων, ὅτι πολλοὺς αὐτῶν ἑώρων
ἀπιόντας, ὡς λοιδορήσαι τοῖς
ξωμελκυδόσι, καὶ βοῆς τὸν
ὀπισθόδομον ἐμπλήσαι ὑλα-
κτοῦντες. ὥστε οὐδὲ εἶδον ἐκεῖ-
νον ὅπως ἀπέθανε. μετ' ὀλίγων
τῶν Βραχμανῶν, εἰς Αἰθιοπίαν ἐνδὺς. εἶτα εἰς Αἴγυπτον κατέβη.

esſent: & ad Indos primùm me contuli, gentem omnium quæ viuunt maximã, quibus nullo negotio perſuaſi, vt ab elephantis deſcendentes, mecũ conuerſarentur. Itaq; Brachmanes fœlix hominum genus, Nechræis, & Oxydracis finitimi, hi omnes mihi ſubditi ſunt, noſtríſque viuunt inſtituris, vnde à vicinis omnibus honorantur, & mortis admirando quodam genere moriuntur. *Iup.* Diciſ-ne Gymnoſophiſtas? Nam inter cætera, audio ipſos conſcenſo ingenti rogo, ſponte combun, nihil de habitu, aut ſede mutantes. Sed hoc nihil magni. Nam recens in Olympijs ſimile quid accidiſſe vidi: ac veriſimile eſt te tum interfuiſſe quum ſenex ille conflagrauit. *Ph.* Ne Olympiam quidem veni pater, metu ſceleſtorum illorum, quos dixi, quia videbam plerosq; illorum, eò proficiſci, conſilio conuitijs inceſſendi eos qui conueniſſent, & clamoſo latratu opiſthodomum implendi. Itaque quo pacto mortuus ille ſit, non vidi. Poſt Brachmanas igitur in Æthiopiam ſtatim, inde in Ægyptum deſcendi:

ἢ ξυγγενομένη τοῖς ἱρεῦσι, καὶ
περὶ τὰ τούτων αὐτῶν, καὶ τὰ θεῖα
πάντα διώσασα, ἐς Βαβυλῶνα ἀ-
πῆρε, Χαλδαίκης, ἢ μάγους
μυήσουσα. εἶτα ἐς Σκυθίαν
ἐκεῖθεν. εἶτα ἐς Θρᾴκην, ἔνθα
μοι Εὔμολπός τε, ἢ Ορφεὺς
συνεγένοντο. οὓς ἢ περαπορεί-
σαντα ἐς τὴν Ελλάδα, τὰ μέν, ὡς
τελέσειεν αὐτόν, τὰ Εὔμολπον,
μεμαθήκει γὰρ τὰ θεῖα παρ' ἡ-
μῶν ἅπαντα, τὰ δέ, ὡς ἐπάδων
περσβίζοι τῇ μουσικῇ, κατ'
ἴχνος εὐθὺς εἰπόμην. καὶ τὸ
μὲν πρῶτον εὐθὺς ἐλθοῦσαν,
τε πάνυ ἠσπάζοντο οἱ Ελλήνες,
ὥστε ὅλως ἀπέκλεισαν. κατ' ὀ-
λίγον δὲ προσομιλοῦσα, ἑπτὰ
μὲν τῶν ἁπάντων ἑταίρους, καὶ
ἀρίστους προσηγόρευσα. καὶ
ἄλλον, ἐκ Σάμου. καὶ ἄλλον, ἐξ
Ἐφέσου. καὶ Ἀβδηρίτην ἄλλον.
ὀλίγους παντάπασι. μεθ' οὓς τὸ
σοφιστῶν φῦλον ἀκ οἶδ' ὅ-
πως μοι παρενεφύετο, οὔτε ζη-
λωτὸν πάμπαν ἐς βάθος, οὔτε κο-
σμίως ἁπτόμενον, ἀλλ' οἷον τὸ ἱπ-
πόκενταύρων γένος, συνθετὸν
ἐκ μικτῶν, ἐν μέσῳ ἀλαζονεί-
ας, ἢ φιλοσοφίας πλαζόμε-
νον, οὔτε τῇ ἀγνοίᾳ τέλεον
προσηρτημένον, οὔτε ἡμᾶς ἀτε-
νῶς τοῖς ὀφθαλμοῖς καθορᾷν

& cum sacerdotibus, & prophetis eorum versata sum: quos cùm res diuinas docuissem, Babylonem iui, Chaldæos & magos initiatura. Inde in Scythiam: postea in Thraciam, vbi Eumolpus & Orpheus mecum congressi sunt. Quibus in Græciam præmissis, Eumolpo quidem res omnes diuinas à nobis edocto, vt eos initiaret: Orpheo autem vt accinens Musica cogeret, eorum vestigia statim pressi. Atque vbi primùm veni, nec me admodum amplexi sunt, nec omnino excluserunt Græci. Sed paulatim cùm ijs conuersata, septem ex omnibus amicos, & discipulos collegi, alium ex Samo, alium ex Epheso, alium ex Abdera, omnino paucos. Post quos Sophistarum genus nescio quomodo mihi suppullulauit, neque mea absolutè æmulans, neque valdè discrepans: sed tanquam Centaurorum genus, compositum quid & mixtum, in medio arrogantiæ & philosophiæ errans, neque ignorantiæ penitus adhærens, neque fixis oculis nos intueri volens: sed tanquã hebetudine cæcutientes,

διωλύμην, οἷον λημῶντες

ὑπὸ τῆ ἀμβλυώπειν ἀπαφές τι, καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν εἴδωλον, ἢ σκιαὶ ἐνίοτε ἰδόντες εἶν. οἶδε, ὥοντο ἀκριβῶς πάντα καταγεγνωκέναι. ὅθεν παρ A αὐτοῖς ἡ ἀχρεῖος ἐκείνη, καὶ περιττὴ σοφία, καὶ ὡς αὐτοὶ ὥοντο, ἀπαρέσμαχος ἀνεφλέγετο. αἱ κομψαὶ, καὶ ἄπορροι, καὶ ἄτοποι ἀποκρίσεις, καὶ δυσεξόδοι, καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. ἐνταῦθα κωλυόμενοι, καὶ ἐλεγχόμενοι πρὸς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν, ἠγανάκτουν, καὶ συνίσαντο ἐπ' αὐτούς. καὶ τέλος, δικαστηρίοις ὑπῆγον, καὶ παρεδίδοσαν πομπίμους τῷ κωνείου. ἐγὼ μὲν οὖν ἴσως τότε φυγεῖν ἐθέλω, καὶ μηκέτι ἀνέχεσθαι σωφρονοῦσιν ἀνθρώποις. νῦν δὲ B Ἀντισθένης με, καὶ Διογένης, καὶ μετὰ μικρὸν Κράτης, καὶ Μένιππος, οὗτοι ἔπεισαν ὀλίγον ἐπιμεῖναι τῆς μανίας, ὡς μή ποτε ὠφελον. οὐ γὰρ ἂν τοσαῦτα ἐπετέθειν ὕστερον. Ζ. οὐδέπω μοι λέγεις ὦ φιλοσοφία, τίνα ἠδίκησαι, ἀλλὰ ἀγανακτεῖς μόνον. Φι. καὶ μάλα ἄκουε ὦ Ζεῦ, ἠλίκα ἔδρᾳ. μιαρὸν γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων, καὶ ὡς τὸ πολὺ δουλικὸν, καὶ ἀπτικὸν, ὃ ξυγχεόμενον ἡμῖν ἐκ παίδων ὑπὸ C

obscurum quid, & debile nostri imaginem, vmbramue quandoque cernentes. Hi, omnia accuratè à se perceptа esse existimarũt. Hinc illa inutilis apud illos & superuacanea sapientia, atque illorum iudicio inexpugnabilis, accensa est: nimirum versutæ, dubiæ, & absurdæ responsiones: præterea inextricabiles & labyrinthææ interrogationes. Quòd si in amicis meis prohibentur, & redarguuntur, indignantes, ac contra illos conspirant, tandémque in ius rapiunt, & ad cicutam bibendã tradũt. Et quanuis fortasse tum cõfestim fugere, nec eorum cõuersationem amplius tolerare oportuisset: Antisthenes tamen, & Diogenes, ac paulò post Crates, & Menippus, mihi persuaserunt vt paulò morã adderem. Quod vtinã nunquam factum esset: non enim tanta postea fuissem perpessa. *Iup.* Nondũ mihi dicis, ô Philosophia quantam iniuria sis affecta, sed indignaris solùm. *Ph.* Atqui audi Iupiter, quanta sit. Scelestum quoddam hominum genus est, atque vt plurimũ seruile ac mercenarium, et negotia nobiscum à puero non versatum. Seruiebat enim, aut mercede operam ἀσχολίας. ἐδούλευε γὰρ, καὶ

ἢ ἄλλας τέχνας, οἵας εἰκὸς τοὺς τοιούτους ἐμανθανε, σκυτεύειν, ἢ τεκταίνειν, ἢ περὶ ἄλωνους ἔχειν, ἢ ἕρια ξαίνειν, ὡς εὐεργὰ εἶη ταῖς γυναιξὶ, καὶ εὐμήρυτα, καὶ καταγάγοιτο εὐμαρῶς, ὁπότε ἢ κρόκαι δεῖταί γρέζειν, ἢ μίτου κλώθοιεν. τοιαῦτα τοίνυν ἐν παισὶ μελετῶντες, οὐδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ἤδεσαν. ἐπεὶ δ' εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο, καὶ κατεῖδον πῶς αὐτῶν ὅση περὶ τ' πολλῶν ὄζει τοῖς ἑταίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παῤῥησίαν τὴν αὐτῶν, καὶ χαίρουσι θεραπευόμενοι, καὶ συμβουλεύουσι πίστονται, καὶ ὀπτιμώντων ὑποπτήσουσι, ταῦτα πάντα τυραννίδα οὐ μικρὰν ἡγοῦντο εἶναι. τὸ μὲν δὴ μανθάνειν ὅσα τῇ τοιαύτῃ θεραπείᾳ πρέσφορα, μακρὸν ἂν εἴη. μᾶλλον δ' οὐδὲ ἡμιδὴ ἀδύνατον. αἱ τέχναι δ' ὀλίγαι καὶ σὺν πόνῳ, καὶ μόγις ἱκαναὶ παρέχειν ἐδύναντο. ἀνίους δ' καὶ ἡ δουλεία βαρύ. καὶ ὡς ὧν οὐκ ἔστιν, ἀφερπτὸν ἐφαίνετο. ἔδοξεν οὖν σκοπουμένοις, τὴν ὑστάτην ἀγκυραν, ἣν ἴσασιν οἱ ναυτιλλόμενοι φασὶ καλεῖσθαι, καὶ ὅπη ἡ βελτίστη ἀπόνοια ὁρμίσασθαι, ἐπὶ τὴ

locabat, aut alias artes, quas decebat istiusmodi homines addiscebat, sutoriam, fabrilem, fullonicam, & lanificã, vt lanam carminatam facilè elaborare, & pere possent mulieres, & commodè ducerent, cùm illæ aut tramam versarent, aut licium circumuoluerent. Talia igitur in pueritia exercentes, ne norant quidem nomen nostrũ. Postquam verò inter viros censeri cœperunt, & reuerentiam animaduerterunt, qua vulgus amicos meos prosequitur, & vt homines eorum loquendi libertatem tolerant, & se curari gaudẽt, & consulentibus parent, denique increpantes formidãt, hæc omnia dominium haud paruum esse arbitrabantur. Verùm addiscere quæ huic professioni conueniunt, longum erat, imò potiùs prorsus impossibile. Artes verò, sordidæ etiam cum labore vix poterant necessaria suppeditare. Nonnullis etiam seruitus grauis, & vt est, intolerabilis videbatur. Re igitur perpensa, vltimam anchoram, quam nauigantes sacram vocant, visum est demittere, ad socordiam optimam declinãdo, audaciã quoque, & ignorantiã, ac

καὶ τόλμαν, καὶ ἀμαθίαν, καὶ

φὰν ἀναισχυντίαν προπαλέσαντες, αὐτοῖς μάλιστα συναγωνίζονται, καὶ λοιδορίας καινὰς ἐπιμελετήσαντες, ὡς πρόχειροι εἶεν, καὶ αὐτὰ τὰ σόμα ταύτας μόνας ξυμβολὰς ἔχοντες. ὁρᾷς ὁποῖα πρὸς φιλοσοφίαν ἐφόδια; σχηματίζονται, καὶ μεταχοσμοῦσιν αὐτοὺς εὖ μάλα εἰκότως, καὶ πρὸς ἐμέ, οἷόν τι ἀμέλει ὁ Αἴσωπός φησι ποιῆσαι τὸν ἐν τῇ Κύμῃ ὄνον. ὃς λεοντῆν περιβαλλόμενος, καὶ βαρὺ ὀγκώμενος, ἠξίου λέων καὶ αὐτὸς εἶναι. καί που πρὸς καὶ ἦσαν ἴσως οἱ πιστεύοντες αὐτῷ. τάλλ' ἡμέτερα, πάνυ ῥᾴδια ὡς οἶδα, καὶ ἐς μίμησιν πρόχειρα. τὰ προφανῆ λέγω. καὶ οὐ πολλῆς τῆς παρασκευῆς δεῖ περιώνιον περιβαλέσθαι, καὶ πῶρον ἁρπάσασθαι, καὶ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχειν, καὶ βοᾷν, μᾶλλον δ' ὀγκᾶσθαι, καὶ ὑλακτεῖν, καὶ λοιδορεῖσθαι ἅπασι. πλὴν ἀσφάλειαν γὰρ αὐτοῖς τοῦ μηδὲν ὑπὸ τούτου παθεῖν, καὶ πρὸς τὸ κῆμα αἰδῶς παρέξειν ἔμελλεν. ἡ ἐλευθερία δέ, πρόχειρος, ἄκοντος τοῦ δεσπότου, κἂν εἰ βούλοιτο ἀπάγειν, παρεχθησομένου τῷ ξύλῳ. καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἔτ' ὀλίγα, οὐδὲ ὡς πρὸς τοῦτο, μάζα γλισχρὸν τὸ ὄψωνον,

impudentiam in auxilium aduocando, quæ potissima ipsis opitulantur: & noua conuitia excogitando, cui in promptu essent, quibus solas in ore haberent suppetias. Vides qualia ad Philosophiam viatica? Se componunt, & transformat perquam eleganter: & mecum agunt, vt nimirum Æsopus ait Cumanum illum asinum feciisse, qui cùm leoninam pellem induisset, & asperè derudisset, ipse leo videri cupiebat: & fortè erant qui ipsi crederent. Nostra verò, planè sunt, vt scis, facilia, & in promptu imitabilia. De externis loquor: haud enim magni est negotij, tritam vestem induere, & peram collo suspendere, & baculum in manu habere, & vociferari, imò potiùs rudere, aut latrare, omnibúsque maledicere. Equidem securitatem, quòd nihil ob talia passuri essent, forma reuerentia præstare debebat. Libertas autem, prompta, inuito domino, etsi vellet ab eo auertere, qui baculo est percutiendus. Cæterum facultates non ampliùs paucæ, neque tenues, vt antè, maza: obsonium verò,

τείχος, ἢ θύμον, ἀλλὰ
α παντοδαπὰ, καὶ οἶνος,
: ἥδιστος. καὶ χρυσὸν παρ
υ αὐ ἐθέλουσι. δασμολογῆσι
ὀπαδοῦντες. ἢ ὡς αὐτοί
σιν, ἀποκείρεσθαι τὰ πρόβα-
, δώσειν τε πολλοὺς ὄντας,
ἱδοῖ τὸ ἱμάτιος, ἢ δεῖ τὰ
ἀκοῦσαι κακῶν. καὶ γὰρ αὖ
κεῖνο ὁρῶν οἶμαι, ὡς ἐξίσου
ταπεινοῦνται τοῖς ὀρθῶς φιλο-
φοῦσιν. οὐδέ τις ὁ διακρινῶν, καὶ
ακριβῶν τὰ τοιαῦτα ἔσται, ἢν
μὴ τὰ ἔξω ἢ ὅμοια. ἀρχὴ
οὐδὲ τὸν ἔλεγχον ἕξουσι,
ὃ ἔρηταί τις οὕτως κοσμίως
καταβοᾶν, ἀλλ' εὐθὺς βο-
, καὶ ὅτι πρὸ ἀκροπόλιν ἢ
κυτῶν ἀναφεύγουσι πρὸ λοι-
δορίαν, καὶ καταχέουσι τὸ ξύλον.
ὰ δὲ μὴ τὰ ἔργα ζητῆς, οἱ
λόγοι πολλοί. διὸ δὴ ἀπὸ τῶν
λόγων κρίνειν ἐθέλοις, τὸν βίον
ἐξέτασον σκοπῶν. τοιγαροῦν ἐμ-
πίπλασιν πᾶσα ἡ πόλις τῆ τοι-
αύτης ῥᾳδιουργίας. καὶ μάλιστα
τὸν Διογένη, καὶ Ἀντισθένη, καὶ
Κράτητα ὑποχαραττόντων, καὶ ὑ-
πὸ τῷ κυνὶ ταφομένων. οἱ τὸ μὲν
χρήσιμον ὁπόσον ἔνεστι τῇ φύ-
σει τῶν κυνῶν, οἷον τὸ φυλα-
κτικὸν, ἢ τὸ οἰκουρικὸν, ἢ
τὸ φιλοδέσποτον, ἢ μνημονικὸν, οὐδαμῶς ἐζηλώκασιν,

non ſalgama, nonagreſtis cepa: ſed omnigenæ carnes, & vinum quàm ſuauiſſimũ, & aurum vnde volunt. Etenim circumerrantes tributũ colligunt: aut vt loquuntur ipſi, oues tondent, multóſque dãturos exiſtimant: aut habitus reuerentia, aut malè audiendi metu. Etenim illud, vt puto, videbant, fore vt ex æquo inter rectè philoſophantes collocarentur: nec quiſquam eſſet qui talia iudicaret & diſcerneret, ſi exteriora tantùm eſſent ſimilia. In primis enim redargutionem non accipiunt, ſi quis ita modeſtè, & ſenſim interroget: ſed confeſtim clamant, & ad ſuam arcem, maledicentiam ſcilicet confugiunt, & ad lignum paratum. Ac ſi opera quæras, verba multa: quòd ſi à ſermonibus iudicare velis, vitam conſiderandam eſſe cenſent. Proinde tota ciuitas huiuſmodi malitia referta eſt: & iis maximè, qui Diogenis, Antiſthenis, & Cratetis titulos aſſumunt, & diſciplinæ Cynicæ ſe addicunt. Cæterùm quod natura optimum eſt in canibus, veluti cuſtodia, vel domus tutela, aut heri amor, aut memoria, id nequaquam imitantur:

ολακὴν ὄ, καὶ λιχνίαν, καὶ ἁρπαγὴν, καὶ ἀφροδίσια συχνὰ, καὶ κολακείαν, καὶ τὸ σαίνειν τὰ φιλοῦντα, καὶ πρὸς δαπάνας ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπυκασιν. ὥστε τοίνυν μὴ μικρὸν οἶα ἔσχε. οἱ γὰρ ἐκ τῶν ἐργασηρίων ἅπαντες ἀναπαυσάντες, ἐρήμους τὰς τέχνας ἐάσειαν, ὅταν ἑῶσι σφᾶς μὴ πιέζοντας, καὶ κάμνοντας, ἕως ἂν εἰς ἑσπέραν ὑπεκκυψάτας τοῖς ἔργοις, καὶ μόλις ἀποζῶντας ἐκ τοιούτων. μακάριοι. ἀργοὶ ὄ, καὶ χάσκοντας ἀνθρώπους, ἐν ἅπασιν ἀφθόνως βιοῦντας, αἰτοῦντας μὲν τυραννικῶς, λαμβάνοντας δὲ παρεχόντων, ἀγανακτοῦντας ὄ, εἰ μὴ λάβοιεν, ἐὰν ἐπαινοῦντας ὄ, οὐδ' εἰ λάβοιεν. τοῦτο ὁ ὅτι Κρόνου βίος δοκεῖ αὐτοῖς, καὶ ἀτερπῶς τὸ μέλι αὐτὸ ἐς τὰ σώματα ἐσρεῖν ἐκ τῶν οὐρανίων. καὶ πῶν ἂν δεινὸν τὸ φρόνημα ἦν, εἰ τοιοῦτοι ὄντες, μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλο ἐξύβριζον. οἱδὲ μάλα σεμνοὶ, καὶ σκυθρωποὶ τὰ ἔξω, καὶ τὰ δημόσια φαινόμενοι, ἢν παιδὸς ὡραίου, ἢ γυναικὸς λάβωνται καλῆς, ἢ ἐλπίσωσι, σιωπᾶν ἄξιον, οἷα σοιοῦσιν. ἔνιοι δὲ, καὶ ξένων τῶν σφετέρων γυναῖκας ἁπάγειν καὶ χαίνειν,

sed latratui, gulæ, rapinæ, crebræ Veneri, adulationi, diuitum blanditijs, & frequentationi mensarum, diligenter operam dant. Videbis igitur paulò pòst quònam hæc euadant. Omnes enim ex officinis exilientes, artes relinquent desertas, cùm cernant se labore fatigari, ab aurora ad vesperam vsque operi incumbentes & vix istiusmodi quæstu victum comparare. Segnes verò & subdolos homines in omnium rerum copia viuere, tyrannicè quidem postulantes, ac promptè accipientes, & quum non acceperint, indignantes, neque si acceperint, laudantes. Hæc videntur ipsis Saturni sæculum, spontéque mel ipsum è cœlo in ora influere. Portò res hæc minùs esset molesta, si tales cùm sint, alia nulla iniuria nos afficerent. Sed hi cùm admodum casti & seueri, extrinsecus, & publicè appareant, si puerum nacti fuerint formosum, aut speciosam mulierem, aut sperauerint, æquum est tacere quæ faciunt. Neque nulli verò suorum etiam hospitum vxores adulteros corrumpendas abducunt,

ἐπ' ἀγρὸν ἀναγαγόντες, ἐν ἀφύλακτοις ἐρημίαις ἐπιβουλεύουσι. καὶ ἐπὶ τούτοις ἐπαινοῦνται, καὶ ἐπὶ τούτοις ἐπιτιμῶνται. ἐπὶ τούτοις ἐπαινοῦνται, καὶ ἐπὶ τούτοις ἐπιτιμῶνται.

τὸν Ιλιέα ἐκεῖνον νεανίσκον, ὡς φιλοσοφοῦσιν ἢ καὶ αὐταί. εἶτα κοινὰς ταύτας ἅπασι τοῖς ξυνοῦσι προτείνουσι, Πλάτωνος τι δόγμα οἰόμενοι ποιεῖν, εἰδότες ὅπως ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος κοινὰς ἡγεῖται τὰς γυναῖκας. ἃ μὲν γὰρ ἐν τοῖς συμποσίοις δρῶσι, καὶ ἃ μεθύσκουσι, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. καὶ ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἴει καταγνόντες αὐτοὶ μέθης, καὶ μοιχείας, καὶ λαγνείας, καὶ φιλαργυρίας. οὐδὲν γὰρ οὕτως εὑρήσεις ἕλκος ἄλλῳ ἐναντίον, ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα. δοῦλον, κολακείαν μισεῖν φασι, κολακείας ἕνεκα τὴν Γναθωνίδιον, καὶ τὴν Στρουθίαν ὑπερβαλέσθαι δυνάμενοι, ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους προτρέποντες. καὶ αὐ κἂν μὴ κινῆσαι γλῶτταν μὴ μὴ καὶ τὸ ψεύσασθαι δύνανται. πάντα γὰρ ἐχθρὸν τῷ λόγῳ, καὶ ὁ Ἐπίκουρος πολέμιος, ἔγωγ' ᾧ διὰ ταύτην ἅπαντα πράττουσι. τὸ δ' ὀξύχολον, καὶ μικραίτιον, καὶ πρὸς ὀργὴν εὐάλωτον, ὑπὲρ τὰ βρεφύλλια πάντα ἐστίν. γέλωτα γὰρ οὐ μικρὸν παρέχουσι τοῖς θεωμένοις, ὁπόταν ὑπὸ τῆς τύχης αἰτίας ἐπιζέσῃ μὲν αὐτοῖς ἡ χολή, πελιδνοὶ δὲ τὴν χροιὰν

Ilienſis illius iuuenis inſtar, ac ſi & ipſæ quoque eſſent philoſophaturæ. Deinde communes has omnibus qui congrediuntur, proponentes, Platonis præceptum implere ſe putant, neſcientes quo pacto facer ille mulieres communes eſſe debere cenſuit. Quæ verò in conuiuijs agunt; vtque inebriantur, longum eſſet recenſere. Et hæc faciunt, quomodo putas, dnm ipſi ebrietatem, adulteria, luxuriam, & auariciam reprehendunt. Nihil igitur inuenies inter ſe magis contrarium, quàm ipſorum dicta, factaque: vt, aſſentationem ſibi odioſam eſſe dicunt, cùm aſſentatione Gnathonidem & Struthiam ſuperare poſſint: & alios vera loqui hortantur, cùm ipſi ne linguam quidem mouere queant, quin mentiantur. Voluptas omnibus verbo tenus eſt inuiſa, hoſtis Epicurus: ſed re ipſa quiduis ob eam faciunt. Iræ præterea vehementia, leuiſſimarúmque rerum perturbatione, necnon iræ facilitate nuper natos infantulos ſuperant. Non paruum igitur riſum ſpectatoribus mouent, quùm quauis de cauſa bilis ipſis efferueſcit, liuidóque colore cernuntur,

ἐλίποντας, ἰταμόν τι καὶ παρόρθιον δεδεγμένους. καὶ ἀφεῖ, μᾶλλον δὲ ἴθι μεσὸν αὐτοῖς ἢ τὸ σῶμα. μὴ σύγε ἐκεῖθι τύχοις, ὅτε ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος ἐκχεῖται Α βόρβορος. χρυσίον μὲν, ἢ ἀργύριον, Ἡράκλεις, οὐδὲ κέκτημαι ἀξιῶ. ὀβολὸς ἱκανὸς, ἂς δέρμοις πριάμενος. τοῦτον γὰρ, ἢ κριθῶν, ἢ ποταμὸς παρέξει. Β μετ' ὀλίγον αὐτοῦσιν οὐκ ὀβολοὶς, οὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλούτους ὅλους. ὥστε τίς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ τῆ φόρτου πλήσειεν αὖ, ὅσον τούτοις φι- C λοσοφία ἐς χρηματισμὸν συντελεῖ. εἶτ' ἐπειδὰν ἱκανῶς συλλέξωνται, καὶ ἐπιστήσωνται, ἀπορρίψαντες ἐκεῖνο τὸ δύσκολον τειβώνιον, ἀγροὺς ἐνίοτε, καὶ ἐδάφη τῶν μελανῶν ἐφίανται, καὶ παῖδας κομήτας, καὶ συνοικίας ὅλας, μακρὰ χαίρειν φράσαντες τῇ πήρᾳ τῇ Κράτητος, καὶ τῷ τείβωνι τῷ Ἀντισθένους, καὶ τῷ πίθῳ τῷ Διογένους. οἱ ἰδιῶται δὲ ταῦτα D ὁρῶντες, καταπύοισιν ἤδη φιλοσοφίας, καὶ ἅπαντας εἶναι τοιούτους οἴονται, καὶμὲ τῆς διδασκαλίας ἀπαυτῶντας. ὥστε πολλῇ ἤδη τῇ χρόνου, ἀδύνατόν μοι γεγόνασι κἂν ἕνα

impudentiam & [illegible]
potentiam aſpectu [illegible]
ferentes. Os verò [illegible]
vel veneno potiùs [illegible]
tum. Ne ſis ibi quum [illegible]
da illa illuuies effund[illegible]
Aurum, aut argen[illegible]
hercle, poſſidere [illegible]
ſufficit obolus: quo [illegible]
nos emam: nam po[illegible]
fons ſeu riuus præb[illegible]
At paulò pòſt non obo[illegible]
vel drachmas paucas, [illegible]
totas poſtulant diuit[illegible]
adeò vt mercator quiſ[illegible]
tanto onere impleri po[illegible]
ſet, quantum illis [illegible]
quæſtum Philoſophia co[illegible]
fert. Inde poſtquam [illegible]
ſatietatem corraſſêre, [illegible]
victum comparauêre, [illegible]
iecta illa infœlici lacern[illegible]
agros nonnunquam, mol[illegible]
leſque veſtes, & crinitos
pueros, totáſque do-
mos emunt, Cratetis pe[illegible]
Antiſthenis lacernæ, [illegible]
Diogenis dolio longum
vale dicentes. Talia quum
idiotæ vident, iam de-
ſpuunt Philoſophiam, om-
néſque tales eſſe putant,
meámque doctrinam cri-
minantur: adeò vt lon-
go iam tempore, non po-
tuerim vel vnum ipſo-
rum mihi conciliare: ſed

πρὸ θεσπεσίου ἀπὸ-

λλὰ τὸ τῆς Πηνελόπης ἐκεῖνο
πάθω. ὁπόσον γὰρ ἂν ἐγὼ ἐξυ-
φαίνω, τοῦτο ἐν ἀκαρεῖ αὖθις
ἀναλύεται. ἡ ἀμαθία δ', καὶ ἡ
ἀδικία, ἐπηλιθοῦσιν, οὐδὲν
ἐξεργασόμενοι ἡμῶν τὸ ἔργον, καὶ
ἀνώφελον πόνον. Ζ. οἷα ὦ
θεοὶ πάσχουσιν ἡμῶν ἡ φιλοσο-
φία πρὸς τῶν καταράτων ἐκεί-
νων. ὥστε ὥρα σκοπεῖν ὅ, τι καὶ
πρακτέον, ἢ ὅπως αὐτοὺς με-
ταπλευστέον. ὁ μὲν γὰρ κεραυνὸς,
ἅπαξ μιᾷ πληγῇ, καὶ ὁ θά-
νατος ταχύς. Απο. ἐγώ τοι
σοὶ πάτερ, συμβουλεύσομαι. μισῶ
γὰρ καὶ αὐτὸς ἤδη τοὺς ἀλαζό-
νας, ἀμούσους ὄντας, καὶ τῶν
μουσῶν ἀγαπάκτους. κεραυνῷ
μὲν γὰρ, ἢ τῇ σῇ δεξιᾷ, οὐδαμῶς
ἐκείνοι ἄξιοι. τὸν Ερμῆν δ' εἰ δο-
κεῖ, αὐτοκράτορα τῆς κολάσεως
καταπέμψωμεν ἐπ' αὐτούς.
ὃς ἅτε δὴ περὶ λόγους ἔχων
καὶ αὐτὸς, τάχιστα εἴσεται
τούς τε ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας, καὶ
τοὺς μή. εἶτα τοὺς μὲν ἐπαινέ-
σεται ὡς τὸ εἰκὸς. οἶδε, κο-
λασθήσονται, ὅπως αὖ ἐκεί-
νῳ παρὰ τὸ χαιρὸν δοκεῖ.
Ζ. εὖ λέγεις ὦ Απολλον.
ἀλλὰ σὺ ὦ Ηράκλεις, ἅμα
ἡμῖν φιλοσοφίαν αὐτίκα
ἕπεσθε ὡς τάχιστα εἰς

idem ac Penelope mihi accidat, scilicet vt quātū ego texo, tantum momento dissoluatur. Ignorantia verò & iniustitia, quum vident nostrum opus infectum, irritúmque esse laborem, à risu non tēperant. *Iup.* Proh Dij! qualia nobis perpessa est ab execrandis illis Philosophia! Quare tempus est dispiciendi, quid sit opus facto, quóque modo sint puniendi. Fulmen enim vno ictu, & cita mors aufert. *Apollo.* Ego tibi consilium dabo, pater. Iam enim & ipse odi arrogantes illos, ineruditos, Musarum gratia indignatus. Nam fulmine, tua-ue dextra digni non sunt illi. Sed si videtur, Mercurium pœnæ exactorem ad ipsos demittemus, qui, vt pote in disciplinis versatus ipse, celerrimè cognoscet eos qui rectè philosophantur, & qui minùs. Tum hos quidem, vt par est, laudabit: illi verò, quemadmodum ei ex tempore videbitur, plectentur. *Iup.* Rectè dicis Apollo. Verùm & tu Hercules, vnà Philosophiam ipsam ducentes, ad homines ite quàm celerrimè, & decimum tertium

τὸν βίον. τεσσαρεσκαιδέκατον γὰρ

ἆθλον οἶσθ οὗτος οὐ μικρὸν ἐκπλέσεις, ὦ ἐκκόψης μακρὰ οὕτω, καὶ αἰσχύνης ἄξια.
Herc. καὶ μὲν ἀμείνων ὦ πάτερ, πλὴν κόπτον ἐκκαθάραι αὐτὸς τὸ Αὐγείου, ἵν' τούτοις συμπλέκεσθαι. ἀπιωμὲν δ' ὅμως. Φι. ἄκουσα μέν, ἀκολουθητέον ὅ τι τὰ δόξαντα τῷ πατρί. Er. καπιωμὲν, ὡς καὶ ὀλίγους αὐτῶν ἐπιπατήσωμεν σύμμαχον. πῖαν ὅ τι καὶ πρᾶξις ὦ φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅ τοῦ εἰσί. ἢ πεφύκασιν ὅπ ἐν τῇ Ἑλλάδι. Φι. οὐδαμῶς. ἢ παῦ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν ὦ Ἑρμῆ. οὗπερ ὅ οὐδὲν ἁπλοῦς πενίας δέονται, ἀλλ' ἔνθα πολὺς χρυσὸς, ἢ ἀργυρος ὀρύττεται, ἐκεῖ τοῦ ζητητέοι εἰσὶν ἡμῖν. Er. ἀεῖ εὐθὺ ἡ Θρᾴκης ἀπτέον. Herc. εὖ λέγεις, καὶ ἡσυχῇ γε ὑμῶν τῆς ὁδοῦ. οἶδα γὰρ τὰ Θρᾳκῶν ἅπαντα, συχνάκις ἐπελθών. καί μοι τὸν δὲ ἤδη βαπτώμεθα. Er. πῖαν λέγεις; Herc. ὁρᾷς ὦ Ἑρμῆ, καὶ φιλοσοφία; δύο μὲν ὄρη μέγιστα, καὶ κάλλιστα ὁρῶν ἁπάντων, Αἶμός ὄζ τὸ μεῖζον, ἢ καταπικρὺ ὅ, Ροδόπη, πεδίον ὅ ὑποπεπαμένον, ἀμφοῖν, ἀπὸ τ' ἐκατέρων ἐυθὺς ἀρξάμενον τέλος

hunc laborem non parum à te confectum iri puta, tam sceleſtas, & impudentes beluas excideris. Herc. Ac qui præſtaret, pater, Augæ fimum rurſus expurgare quàm cum his manus conferre: abeamus tamen. Inuita quidem: ſed ex pa ſententia eſt ſequendum. Mercur. Deſcendamus, vt tiam paucos ex ipſis hoſ conteramus. Sed quà eundum eſt Philoſophia? enim vbinam ſint. Ann manifeſtum eſt eos eſſe Græcia? Per. Nequaquam, admodum pauci qui philoſophantur, Mercuri hi nihil Attica paupert indigent, ſed vbi multum rum aut argentum fodi ibi nobis ſunt quærendi. Ergo rectà in Thraciam abeundum. Herc. Recti cis, & viæ dux ero vob Noui enim Thracum omnes, vt pote qui ſæpiss illos acceſſerim. Et nùc mihi flectaris. Merc. Quinam ais? Herc. Videri Mercuri, & Philoſophia, d os montes, omniùmq; p cherrimos? Maior, Hæm eſt, oppoſitus verò, Rhod pe: at campus interiect perquam fertilis, ab vtr radice confeſtim ſe pand

καὶ πας λόφους ζεῖς παὺ καλὰς ἀνεσηκότας, καὶ ἀμόρφους ἢ τραχύτητα, οἷον ἀκροπόλεις πολλὰς ὑποκειμένης πόλεως. Ερ. ἡ πόλις γὰρ ἤδη φαίνεται. Ερ. νὴ Δί' ὦ Ἡράκλεις, μεγίστη, καὶ κάλλιστη ἁπασῶν. πέρρωθεν οὖν ἀπολάμπει τὸ κάλλος. καὶ τις ποταμὸς μέγιστος παραμείβεται, πάνυ ὀλίγῳ χαλῶν ἀυτῆς. Ηερ. Ἑβρος μὲν, οὗτος. ἤδη πόλις, ἔργον Φιλίππου ἐκείνης, καὶ ἡμεῖς ἤδη σφόδρα ἐγγείοι, καὶ ὑπερύφελοι. ὥστε ἀποβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ. Ερ. οὕτω γιγνέσθω. τίδ' οὖν χρὴ ποιεῖν, ὅπως τὰ θεῖα ἐξιχνευτέον; Ηερ. τοῦτο μὲν, σὺν ἤδη ἔργον ὦ Ἑρμῆ. κήρυξ γὰρ εἶ. ὥστε καὶ ἀνευφήμους κηρύξαι. Ερ. οὐδὲν τοῦτο χαλεπόν. ἀλλὰ τάχε ἀνόματα καὶ ἐπίσασαι αὐτῶν. σὺ οὖν ὦ φιλοσοφία; λέγε, οὕστινας ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα φράσει. Φι. οὐδὲ αὐτὴ μὲν οἶδα τὸ σαφὲς, ὅπῃνες ὀνομάζονται, διὰ τὸ μὴ ξυγγενέσθαι αὐτοῖς. ἀπὸ δ' οὖν τῆς ἐπιθυμίας, ἣν ἔχεισιν εἰς τὰ κτήματα, καὶ ἂν ἀμάρτοις προσκαλῶν κτήσωνας, ἢ κτησίππους, ἢ κτησικλέας, ἢ εὐκτήμονας, ἢ πολυκτήτους. Ερ. οὐ λέγεις. ἀλλὰ τίνες ἔτοί εἰσιν,

uéſque colles perpulchros aſſurgentes, aſperitate non deformes, tanquam ſubiacentis vrbis multas arces: iámque vrbs apparet. *Merc.* Ita per Iouem Hercules, maxima, omniúmque pulcherrima: cuius pulchritudo eminus reſplendet, quin & maximus fluuius illam alluens præterlabitur. *Herc.* Hebrus eſt, ciuitas verò Philippi illius opus: & iam nos ad terram, & ſub nubibus ſumus; quare quod fœlix fauſtúmque ſit, ingrediamur. *Merc.* Ita fiat. Cæterùm quid faciendum, & quomodo inueſtigandæ feræ? *Herc.* Hoc tui muneris iam eſt Mercuri, ſiquidem es præco. Ne igitur præconium enuntiare cunctetis. *Merc.* Haud difficile hoc: ſed illorum ignoro nomina. Tu igitur Philoſophia, dic quo nomine ſint compellandi: & ſigna inſuper. *Ph.* Ne ipſa quidem ſcio certò quomodo vocentur: quia mihi cum ipſis non fuit cõmercium. Cæterùm non aberrabis ſi eos à poſſidendi deſiderio, Poſſidonios, aut Poſſidippos, aut Poſſicleas, aut Poſſifundos, aut Poſſidoros nominaueris. *Merc.* Bene dicis. Sed quinã hi sũt

ἢ τί καὶ πειστοπῶσι καὶ αὐτοί; μᾶλλον δὲ καὶ φοβῶνται, καί τι καὶ ἔρεσθαι θέλουσιν. Ανδρες. ἆρ' αὖ ἔχετε ἡμῖν ὦ ἄνδρες εἰπεῖν, ἢ σὺ ὦ Γελᾶσιν, εἰ τρεῖς γόητας ἅμα εἴδετε, καὶ τὰ γυναῖκα ἐν χρῷ κεκαρμένην εἰς τὸ λακωνικὸν, ἀρρενωπὴν, καὶ κομιδῇ ἀνδρεικὴν; Φι. παπαῖ. τὰ ἡμέτερα οὗτοι ζητοῦσι. Αν. πῶς τὰ ὑμέτερα; δεσπότην γὰρ ἐκεῖνοι ἅπαντες. ἡμεῖς δὲ, τὴν γυναῖκα μάλιστα μέτεσμεν, ἣν δεδεσποσμένην πρὸς αὐτῶν, εἰστε δὲ, κἀδοπ καὶ ζητοῦμεν αὐτούς. τοιγοῦν δὲ ἅμα κηρύττομεν. εἴ τις ἀνδράποδον παφλαγονικὸν, τὸ ἀπὸ Σινώπης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον, οἷα ἀπὸ κτημάτων, ὑπογρόν, ἐν χρῷ καυείαν, ἐν γλουτῷ βαθεῖ, πίσαν ἐξημμένον, καὶ βιβώνιον ἀμπεχόμενον, ὀξύλον, ἀμουσον, βαχυφωνον, λοίδορον, μιμεῖσθαι ὅτι ῥητῷ αὐτονόμῳ. Δεσπ. νοῶ οὗτος, ὃ κηρύττεις. ὡς ἐκείνῳ με ὄνομα ἦν παρ' ἐμοὶ, Καππαδοξ. καὶ ἐκόμα δὲ καὶ τὸ γλουτὸν ἐπίλλετο, καὶ τὸν τρίχων τὴν ἐμὴν ἤπιστο. ἀπέκειρε γὰρ ἐν τῷ γυμνασίῳ καθήμενος, ὁπόσον περιῆν τοῖς ἱματίοις τῶν κροκίδων ἐπαιρεῖ. Φι. ἐκεῖνος αὐτός ἐστιν ὁ οἰκέτης ὁ σός.

qui & ipsi circunspectant? atqui accedunt, & videntur aliquid velle loqui. *Vir.* Possetis-ne, ô viri, vel tu optima nobis dicere, num tres præstigiatores vnà videritis, & mulierem Laconicè abrasam, aspectu masculo, & planè virili. *Ph.* Papæ! hi nos quærunt. *Vir.* Quomodo vos? Etenim Fugitiui illi omnes: nos autem mulierē potissimùm quærimus, ab ipsis mancipatam. Intelligetis autem eorum ipsos quæramus Nunc igitur simul præconiū pronuntiemus. Siquis mancipium Paphlagonicum, ex Sinopensibus barbaris, tali nomine, quale à possessionibus imponitur, subpallidū, ad cutim tonsum, barba horridum, pera instructum, lacerna indutum, iracundum, ineruditum, voce asperum, maledicum, certa libertate viuens, indicato. *Domin.* Heus tu intelligo, quod prædicas mancipium. Illi enim apud me nomen erat, Scarabeus: comam autē alebat, barbam auellebat, meamque artem norat. Nam in fullonica officina sedens, tondebat quicquid floccorū in vestibus superfluū efflorescit. *Ib.* Ille ipse seruus tuus est.

ἀλλὰ νῦν φιλοσόφῳ ἔοικεν, ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπηράψας. Δεσπ. ὦ τόλμης. ὁ Καὶ δαρος φιλόσοφος φησιν. ἡμῶν δ', ὦ δεῖς λόγος. ἀμέλει ἅπαντας εὑρήσομεν. ξυνίημι γὰρ ὃν φησιν αὐτὸν. Φι. τίς δ' οὗτος ἄλλος ὁ προσιὼν ὄπιν ὦ Ἡρακλες, ὁ καλὸς, ὁ τὴν κιθάραν; Ηρα. Ορφεύς ὅστ, σύμπλους ἐπὶ τῆς ἀργοῦς ἐμοὶ, ἥδιστος κελευστὴς ἁπάντων. ᾠδῆς γοῦν τῆς φίλης αὐτῷ, ἧκιστα ἐκάμομεν ἐρέτ-ται. χαῖρε ὦ ἄριστε, καὶ μυσταγώγησον Ορφεῦ. σὲ ἐπλέλευσε γάρ που Ηρακλέους. Ορ. νὴ καὶ ὑμᾶς γε ὦ φιλοσοφία, καὶ Ηρακλες, καὶ Ερμῆ. ἀλλὰ χαρὲς ἀποδιδόναι τὰ μύστρα, ὡς ἔγωγε πάνυ σαφῶς οἶν ζητεῖτε οἶδα. Ερ. οὐκοῦν δείξεις ὦ παῖ Καλλιόπης ἐνδα ὅστ. χρυσίου γὰ οὐδὲν δεῖται δῆ, σοφὸς ὤν. Ορ. εὖ λέγεις. ἐγὼ δ', τὴν μὲν οἰκίαν δείξαιμ' ἂν ὑμῖν, ἔνδα οἰκεῖ. αὐτὸν δ' οὐκ ἂν, ὡς μὴ κακῶς ἀκούοιμι πρὸς αὐτοῦ. μικρὸς γὰρ ἐς ὑποβολὴν, καὶ μόνον τῶν ἐπιμελέστατος. Ερ. δεῖξον μόνον. Ορ. αὕτη πλησίον. ἐγὼ δ' ἄπειμι ὑμῖν ἐκτὸς, ὡς μηδὲ ἴδοιμι αὐτόν.

at nunc Philosopho similis, qui accuratè in fullonia se poliuit. Dom. Proh audaciam! Scarabeus philosophatur, inquit. Nostri autem, nulla est ratio. Omnes vtique inueniemus, siquidē hæc intelligit, vt ait. Ph. Sed Hercules, quisnam est hic alius qui accedit, pulcher, citharam gestans? Herc. Orpheus est, qui mecum in Argo nauigauit, nauticorum hortatorum omnium iucundissimus. Nam ad cantum ipsius, non fatigabamur remigantes. Salue optime, & perquā canore Orpheu, siquidem Herculis non es oblitus Orph. Vos quoque saluete Philosophia, Hercules, & Mercuri. Sed tempus est vt mihi detis indicinæ præmium: ego enim planè noui quem quæratis. Merc. Quin ostende Calliopes fili, vbinā sit. Auro enim non indiges, sapiens cùm sis. Orph. Rectè dicis: sed ego domum quidē in qua habitat vobis indicabo: ipsum verò minimè, ne apud eum malè audiam. Iratus enim est summè sceleſtus, ac vni huic rei studet. Merc. Ostende solùm. Orph. En proxima hæc. Ego verò procul à vobis abeo, ne videam ipsum. Merc. Attende. Annon mulieris vox Ep. στέγει. οὐ γυναικός ὅστ

ἢ τί ἢ πειρῶσι καὶ αὐτοί; μᾶλλον δὲ καὶ φράσασι, καί τι ἢ ἔρεσθε θέλουσιν. Ανδρες. ἆρ' αἰ ἔχοιτε ἡμῖν ὦ ἄνδρες εἰπεῖν, ἢ σὺ ὦ Ἑλπίδη, εἰ πλάς βεῖς γόητας ἅμα εἴδετε, καὶ τινα γυναῖκα ἐν χρῷ κεκαρμένην εἰς τὸ λακωνικὸν, ἀρρενωπὸν, καὶ κομιδῇ αὐδερεικλώδη. Φι. παπαί. τὰ ἡμέτερα οὗτοι ζητοῦσι. Αν. πῶς τὰ ὑμέτερα; δεσπόται γὰρ ἐκεῖνοι ἅπαντες. ἡμεῖς δὲ, τὴν γυναῖκα μάλιστα μετεμοῦ, ἐπὶ δεδιδομένῃ πρὸς αὐτῶν, εἰσίδετε δὲ, καθότι καὶ ζητοῦμεν αὐτοί. τοιγοῦν δὲ ἅμα κηρύττωμεν. εἴ τις αὐδεράποδον πάφλαγονικὸν, τ ἀπὸ Σινώπης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον, οἷος ἀπὸ κτημάτων, ὑπωχρον, ἐν χρῷ κουρίαν, ἐν ῥηνίῳ βαθεῖ, πῆραν ἐξημμένον, καὶ βιβώνιον ἀμπεχόμενον, ὀλίγον, ἄμουσον, βαχυφωνον, λοίδορον, μιμνύειν ὅτι ῥητῷ αὐτονόμῳ. Δεσπ. νοῶ οὗτος, ὃ κηρύττεις. ὡς ἐκείνῳ γε ὄνομα ἦν παῖ ἐμοὶ, Καλλίδαρος. καὶ ἐκόμα δὲ καὶ τὸ γένειον ἐπίλλετο, ἡ τίλλω τὴν ἐμὴν ἠπίσατο. ἀπέκειρε δὲ ἐν τῷ γραφείῳ καθήμενος, ὀπίσω περιὸν φοῖς ἱματίοις τ κροκίδων ἐπαιδεῖ. Φι. ἐκεῖνος αὐτός ἐστιν ὁ οἰκέτης ὁ σὸς.

qui & ipsi circunspectant atque accedunt, & videntur aliquid velle loqui. Num Possetis-ne, ô viri, vel tu optima nobis dicere, num tres præstigiatores-nà videritis, & mulierem Laconicè abrasam, aspectu masculo, & planè virili. *Ph.* Papæ! hi nos quærunt. *Viri.* Quomodo vos? Enimuero Fugitini illi omnes: nos autem mulierē potissimùm quærimus, ab ipsis mancipatam. Intelligetis autem certè nam ipsos quæramus. Nunc igitur simul præconiū pronuntiemus. Siquis mancipium Paphlagonicum, ex Sinopensibus barbaris, tali nomine, quale à possessionibus imponitur, subpallidū, ad cutim tonsum, barba horridum, pera instructum, lacerna indutum, iracundum, ineruditum, voce asperum, maledicum, certa libertate viuens, indicato. Dom. Heus tu intelligo, quod prædicas mancipium. Illi enim apud me nomen erat, Scarabeus: comam autē alebat, & barbam euellebat, meámque artem norat. Nam in fullonica officina sedens, tondebat quicquid floccorū in vestibus superfluū efflorescat. *Ib.* Ille ipse seruus tuus est.

ἀλλὰ νῦν φιλοσόφῳ ἔοικεν, ἀ-
λειψάμενος ἑαυτὸν ἐπηράσας. Δε-
ιν. ὦ ἡ τόλμης. ὁ Καὶ θαυμα
λδοσφεῖς φησιν. ἡμῶν ὄ, ἡδεῖς
λόγος. ἀμέλει ἅπαντας αὐτοὺ- A
ρήσω. ξυνίησι γὰρ ὡς φησιν αὖ-
Φ. Φι. τίς δ' οὗτος ἄλλος ὁ
θεσπεσίως ὄγκον ὦ Ἡράκλεις, ὁ κα-
λὸς, ὁ τὴν κιθάραν; Ηερ.
Ὀρφεύς ἐστι, σύμπλους ἐμοὶ τῆς B
ἐμὸς ἐμοὶ, ἥδιστος πελευστῶν
ἁπάντων. ὡς γὰρ τὴν φωνὴν
ἦκε, ἥκιστα ἐκάμνομεν ἐρέτ-
ται. χαῖρε ὦ ἄριστε, καὶ μα-
κάριστε Ὀρφεῦ. ἀλλ' ἐπιλέλη- C
σαι γάρ που Ἡρακλέους. Ορ.
ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς γε ὦ φιλοσο-
φία, καὶ Ἡράκλεις, καὶ Ἑρμῆ.
ἀλλὰ χαίρειν ἀποδίδοσθαι τὰ
μύνησα, ὡς ἔγωγε πάνυ σε- D
φῶς ὄντος οἶδα. Ερ. οὐ-
κοῦν δεῖξον ᾧ πεῖ Καλλιόπης
ὦ ὅτι. χρυσίου γὰρ οὐδὲν
ἥμαι δεῖ, σοφὸς ὤν. Ορ. εὖ
ἴσθι. ἐγὼ δ', τὴν μὲ οἰκίαν δεί-
ξαιμι ἂν ὑμῖν, ἔνθα οἰκεῖ. αὐ- E
τὸν δ' ἂν, ἂν μὴ κακῶς
ἀκούσωμι πρὸς αὐτοῦ. μικρὸς γὰρ
ἐς ὑποβολὴν, καὶ μόγις τῶν
ἐμεμελέτηκε. Ερ. δεῖ-
ξον μόνον. Ορ. αὖθις φλυ-
σίου. ἐγὼ δ' ἀπειμι ὑμῖν ἐκ-
πεσών, ὡς μὴ ἴδοιμι αὐτόν.

at nunc Philosopho similis, qui accuratè in fullonia se poliuit. Dem. Proh audaciam! Scarabeus philosophatur, inquit. Nostri autem, nulla est ratio. Omnes vtique inueniemus, siquidē hæc intelligit, vt ait. Ph. Sed Hercules, quisnam est hic alius qui accedit, pulcher, citharam gestans? Herc. Orpheus est, qui mecum in Argo nauigauit, nauticorum hortatorum omnium iucundissimus. Nam ad cantum ipsius, non fatigabamur remigantes. Salue optime, & perquā canore Orpheu, siquidem Herculis non es oblitus Orph. Vos quoque saluete Philosophia, Hercules, & Mercuri. Sed tempus est vt mihi detis indicinæ præmium: ego enim planè noui quem quæratis. Merc. Quin ostende Calliopes fili, vbinā sit. Auro enim non indiges, sapiens cùm sis. Orph. Rectè dicis: sed ego domum quidē in qua habitat vobis indicabo: ipsum verò minimè, ne apud eum malè audiam. Etenim est summè scelestus, ac vni huic rei studet. Merc. Ostende solùm. Orph. En proxima hæc. Ego verò procul à vobis abeo, ne videam ipsum. Merc. Attende. Annon mulieris vox Ep. ἐπέχες. οὐ γυναικός ἐστι

φωνὴ, ῥαψῳδούσης τι τῶν Ομήρου; Φι. νὴ Δία. ἀλλ' ἀκούσωμαι ὅ, τι λέγει. Δεσ. ἐχθὲς γάρ μοι κεῖνος ἀνὴρ ὁμῶς αἰδοῖος πύλησιν, ὃς χρυσὸν φιλέει μᾶλλον ἢ φρεσὶν, ἄλλο δ' ἔπος. Ερ. ἀκούω· ἢ Κανθαρέα σοι μισητέον, ὃς ξεινοδόκον κακὰ βέξεν, ὅτεν φιλότητα πατρός. Υπο. περὶ ἐμοῦ τοῦτο τὸ ἔπος, οὗ τὴν γυναῖκα ὤχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπεδεξάμην. Δεσ. οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κεραδίην δ' ἐλάφοιο, οὔτ' ἐν πολέμῳ ἀριθμὸς, οὔτ' ἐν βουλῇ, Θερσῖτ' ἀκεῖτο μῦδε, κακῶν παύεσκε κολοιῶν. μᾶλλον, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐειζέμεναι βασιλεῦσιν. Δεσπο. εἰκότως τῇ καταράτου τὰ ἔπη. Δεσ. φερόδης κύων, ὅπιδε δ' λέων, μέσσῃ δ' χίμαιρα, δεινὸν ἀποπνείουσα, τέρατον κυνὸς ἀχρίου ὁρμήν. Υπο. οἴμοι γυναι, ὅσα πέπονθας ὑπὸ κυνῶν τοσούτων. φασὶ δ' αὐτὴν καὶ κύειν ἀπ' αὐτῶν. Ερ. Σαρρεί, Κέρβερόν τινα τέξεταί σοι, ἢ Γηρυόνην, ὡς ἔχει ὁ Ηρακλῆς ἕτερος αὖθις πόνος. ἀλλὰ καὶ παρέσονται. ὥστε οὐδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Δεσπο. ἔχω σε ὦ

est, aliquid ex Homero tecitantis? Ph. Ita per Iouem. Sed quid dicat, audiamus. Fug. Non minùs hunc odi, nigri quàm limina Ditis, Qui colit aurum animo, & simulat contraria verbis. Merc. Proinde odio habendus tibi Cantharus, Hospitis offensor, & se prabentis amicum. Marit. De me hoc carmen, cuius vxorem abduxit, quia ipsum receperam. Fug. Ebrius, atque canis facie, sed pectore ceruus, Consilio ignauus, sed longè ignauior armis, Thersites vecors, prauarúmque optima pica, Regibus illicitè, & frustra contendere suetus. Dom. Iure execrandi hæc verba sunt. Fug. Prima canis postrema leo, media ipsa Chimæra, Horrendum exhalans animũ trini canis acris. Marit. Hei mihi vxor qualia perpessa es à tot canibus. Quin ex illis ipsam concepisse dicunt. Merc. Confide, Cerberum tibi, aut Geryonem pariet: vt Hercules iste alium laborem rursus habeat. Sed accedunt, ita vt fores pulsare non sit opus. Dom. Tenete Canthare : siles iam.

Καν θαρε, τῶν σωσᾶς; ἐγὼ

ἔδωδιμ ἃ πινάσοι ἡ πήρα ἔχει. Θερμοὶ ἴσως, ἢ ἄρτου ζύφος. Ερ. οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ ζώνιον χρυσίου. Ηερ. μὴ θαυμάσῃς. κυνικὸς γὰρ ἔφασκεν εἶναι τοτερόδην ὅπῃ τῆς Ελλαδος. ἐνταῦθα δ', χρυσίππειος ἀκριβῶς· ὅστις τοιγαροῦν Κλεάνθην ἂν εἰς μακραν αὐτὸν ὄψει. κρεμάσεται γὰρ ἀπὸ τῆς πώγωνος, ἅπαξ μαφὸς ὤν. Δεσπ. σὺ δ' ὦ κακὲ, οὐ Λημνίων οὐμὸς δεσπότης τυγχάνεις ὤν; οὐμόσουμαι ἄλλος. ὦ τὸ γέλωτος. εἶτα τί ἂν ληθύσιτοι καὶ Λημνίων φιλοσοφεῖ; Ερ. ὁ τέταρτος δ' οὗτος ἀδέσποτος ὑμῶν ἐστιν; Δεσπ. οὐδαμῶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ, ἐκὼν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι. Ερ. ὅπῃ τί; Δεσπ. ὅπῃ δεινῶς τῶν κακοσάρων ὄξη τὸ δ' ὄνομα, Μυρτίνουμ αὐτὸν ἐκαλοῦμεν. Ερ. Ηρακλες ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπειτα πήρα, καὶ βάκιλον, καὶ αὐτὸς ἀπόλαβε τὴν γυναῖκα σύ. Υπο. μηδαμῶς. ἀλλ' ἂν ἀπολάβοιμι βιβλίον μοι τῶν παλαιῶν κύπταν. Ερ. πῶς βιβλίον; Υπο. ἔστι τί ὦ γαθὲ, τετράφωνος βιβλίον. Ερ. οὐδὲν ἄτοπον, ἐπὶ καὶ τετράλλας τῶν κωμικῶν εἰς. Δερ. σὸν ὦ Ερμῆ δικάζειν τὸ μὴ τόδε.

age videamus quid habeas in pera, fortè lupinos, aut frusta panis. *Merc.* Minimè per Iouem: sed zonam auream. *Herc.* Ne mireris. Nam in Græcia Cynicum se esse dicebat, sed hîc est planè Chrysippeus. Quare Cleanthem ipsum non diu pòst videbit. Nam cùm sit adeò scelestus, à barba suspendetur. *Dom.* Tu verò nequam, nonne es Lecythio meus fugitivus? certè non alius. O rem risu dignam! quid non fiet? etiam Lecythio philosophatur? *Merc.* Nunquid tertius ille domino caret? *Dom.* Minimè: verùm ego dominus, sponte ipsum in malam rem dimitto. *Merc.* Quorsum? *Dom.* Quia teterrimè fœtet: eúmq; Vrguentodorũ appellabamus. *Merc.* Hercules malorum depulsor, audís-ne? deinde pera, & baculum: atqui tu vxorem recipe. *Mart.* Minimè, non si reciperem priscum librum in vtero gerentem. *Merc.* Quomodo librum? *Mart.* Quidam, ô bone, triceps est liber. *Merc.* Nihil absurdum siquidem vnus ex Comicis trigaleatus. *Fug.* Tuum est, Mercuri dehinc iudicare.

Ερ. οὕτω μοι δοκεῖ. ταύτην μὴν ἵνα μηδὲν τέρας, μὴ ἢ πολυκέφαλον τέκῃ, οἴχεσθαι παρὰ τὸν ἀνδρα ὀπίσω εἰς τὴν Ἑλλάδα. τω δύο ἢ τούτω τὼ A δραπέτικω, παραδοθέντε τοῖν δικάσταιν μανθάνειν ἃ πρότερον, τὸν μὲν, ἀποπλύνειν τοὺς ῥυπώσας τῶν ὀθονῶν, τὸν Λυκιδίωνα. τὸν Μυρέψουν ἢ, B αὖθις ἀκεῖσθαι τῶν ἱματίων τὰ διερρωγότα, μαλάχῃ γε πρότερον μασιγωθέντα. ἔπειτα καὶ τοῦτον παραδοθῆναι σοῖς πτωχοῖς, ὡς ἀπόλοιτο παραπλόκαμος παρεῖσα, ῥυπώσῃ πρόσωπα, καὶ γυναικεία τῇ πίπῃ, εἶτα ἐς τὸν Αἴγιον ἀράξοντα γυμνὸν, ὀπὴ C τῆς χόνος μόνον συμπεπηδηκότα τὼ πόδε. Δεσ. φεῦ τῶν κακῶν. ἀποτεί. παπαιπαπαῖ. Διακ. τί τοῦτο παρεντίθης τῶν βαρβίκων οὐ διαλόγων; ἀπὴ ἀχολάθει παρὰ τοὺς πτωχοὺς ἤδη, ἀποδυσάμενος πρότερον γε τὴν λεοντῆν, D ὡς γραῶδης ἔνος ὤν.

Merc. Ita mihi videtur. Vt hæc mulier, ne pariat monstrum multiceps, ad virum in Græciam reuertatur: atque hi duo fugitiuuli dominis traditi, discant quæ antea: Lecythio quidem sordidos abluere panniculos: Vnguentodorus autem, lacera vestimenta resarcire, priùs quidem malua flagellatus. Deinde vt etiam hic tradatur picatoribus, vt pereat vulsus primùm: insuper pudenda, & muliebri pice inquinetur: deinde nudus in Hæmum sublatus, vinctis pedibus in niue maneat. *Fur.* Heu malorum ah ah, papæ, heu. *Dom.* Quid hoc est, tragicas voces interseris? Sed ad picatores iam sequere, exuta priùs pelle leonina, vt asinus esse cognoscaris.

ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ. Ἱερεὺς, καὶ Κρόνος.

SATVRNALIA. SACERDOS, ET Saturnus.

ARGVMENTVM.

Lucianus ritum & originem Saturnaliorum tradit hoc Dialogo, vbi fingit Sacerdotem & Saturnum colloqui: quorum alter videm diuitias à Deo postulat: alter autem, dum diuitias largiri, a potestatu esse negat, interea quatenus ipse regnet, & quid praestare soleat, denique cur hoc festum institutum sit, exponit: refutata interim etiam fabula, quae de liberis deuoratis & amissione regni, & pristinate ipsius vulgo iactatur.

ΙΕΡΕΥΣ.

Ω Κρόνε, σὺ γὰρ ἔοικας ἄρχων τοῦ γε νῦν εἶναι, καὶ σοὶ τέθυται, καὶ κεκαλλιέρηται παρ' ἡμῶν, τί αὖ μάλιστα A ἐπὶ τῶν ἱερῶν αἰτήσας λάβοιμι παρὰ σοῦ; Κρο. τοῦτο μὲν αὐτὸν σε καλῶς ἔχει ἐσκέφθαι, ὅ, τι σοι ξυμφέρον, εἰμὴ καὶ μαντικὸν ἅμα ἐθέλοις εἶναι τὸν ἄρχοντα εἰδέναι τί σοι ἥδιον αἰτῆσαι. ἐγὼ B δὲ τάχα δυνατὰ, ὡς ἀνενεύσω πρὸς τὴν ξυχήν. Ιε. ἀλλὰ πάλαι ἐσκεμμαι. ἐξῶ γὰρ τὰ κοινὰ τυγχάνειν, καὶ πρόχειρα, πλοῦτον, καὶ χρυσὸν πολὺν, καὶ ἀνδρῶν

SACERDOS.

DIe mihi Saturne, quando tu quidē hoc tempore regnare videris, tibi & sacrificatum, & litatum est à nobis, quid potissimùm pro immolatis hostijs, abs te postulatum feram? *Sat.* Istud quidem te ipsum decet perpendere, quid optare debeas: nisi vis vt princeps etiam sit vates, vt norit, quid libentiùs petas. Cæterùm ego, quantum facultas feret, annuam tuis votis. *Sac.* Quin istud iam olim perpendi. Nam communia hæc, & passim obuia, videlicet opes, multam auri vim, vtque viris

δεσπότην εἶναι, καὶ ἀνδράποδα πολλὰ κεκτῆσθαι, καὶ ἐσθῆτας εὐανθεῖς, καὶ μαλακάς, καὶ ἄρχυσον, καὶ ἐλέφαντα, καὶ τἆλλα, ὁπόσα τίμια. τούτων οὖν ὧν ἀρίστε Κρόνε, δίδου μοι, ὡς τι καὶ αὐτῶν ἀπολαύσω τῆς σῆς ἀρχῆς, μὴ ὃ ἄμοιρον εἶναι μόνον αὐτὸν διὰ παντὸς τοῦ βίου. Κρ. ὀξέως; οὐ κατ' ἐμὲ τοῦτο ἤτησας. οὐ γὰρ ἐμὸν διανέμειν τὰ τοιαῦτα. ὥστε μὴ ἄχθου, εἰ ἀτυχήσεις αὐτῶν, ἀλλ' αὖτε παρὰ τοῦ Διός, ὁπόταν εἰς ἐκεῖνον ἡ ἀρχὴ περιέλθῃ μετ' ὀλίγον. ἐγὼ δὲ ἐπὶ ῥητοῖς παραλαμβάνω τὴν διωρεάν. ἑπτὰ μὲν ἡμερῶν ἡ πᾶσα βασιλεία. ἐν ταύταις ἐκεχείρισμαι τούτων τὴν ἀρχήν, ἰδιώτης εὐθὺς εἰμι, καὶ ποτὲ πολλῶν δήμου εἷς. ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἑπτὰ, ἀσυδησίαν μοι, οὐδὲ ἀγροικίαν διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται, πίνειν δὲ, καὶ μεθύειν, καὶ βοᾶν, καὶ παίζειν, καὶ κυβεύειν, καὶ ἀρχοντας καθίσασθαι, καὶ τὸν οἰκέτας εὐωχεῖν, καὶ γυμνὸν ἆδειν, καὶ κρατῆρα ὑποστρέφοντα. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλὴν ὠθεῖσι, καὶ βόλβῳ κεχρισμένον τὸ πρόσωπον. ταῦτα ἐρεῖταί μοι

imperem, & mancipia multa possideam, splendidas vestes & delicatas, argentum, & ebur, denique quicquid est pretiosum. Hæc igitur mihi da, optime Saturne, vt & ipse nonnihil emolumẽti ex tua sentiam imperio, ne-ue solus per omnem vitam earum rerum sim expers. *Sat.* Videri Hoc postulas quod mea facultatis non est. Neq; enim mearum est partium ista distribuere: quare ne graueris feras, si quæ petis, non assequeris. Sed ista à Ioue postulato, quum ad eum imperij vices venerint, id quod breui futurum est. Nã ipse certis conditionibus imperium accipio. Est autem imperiũ meum septem duntaxat dierum, quorũ si ius excesserò, priuatus ilico reddor, & ex plebe vnus. Nec in his septem diebus, serium quippiam, aut publicum tractare, mihi concessum est. Verùm potare, inebriari, vociferari, ludere, talos iacere, creare reges, famulos in cõuiuium adhibere, canere nudum, lasciuo corporis motu saltitare, nonnunquam & ingelidam aquam præcipitem dare, facie fuligine oblita. Hæc vti faciam permissum est: sed magna illa, puta

πιεῖν. τὰ μεγάλα δὲ οὐκέτι

τον, καὶ τὸ χρυσίον, ὁ Ζεὺς διαδώσων οἷς ἂν ἐθέλῃ. Ιε. Μὴ δῆτα σύ γε, ὦ Κρόνε ἱκετεύω σε, μὴ πρόχειρος ἔστω. ἐγὼ γοῦν ἤδη ἀπεβρύηκα, αὐτῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ. ὅλη γὰρ ἐπαύει τοπαράπαν. ἀλλὰ τὴν αἰγίδα σπασίσιον, καὶ τὸν κεραυνὸν ἐπαναστενόμενος, δείμυ ὀνόρων, σκληπτεῖ τοὺς ὀνοχλοῦντας. ὧν δέ ποτε καὶ σπένδων τινὶ, καὶ πλείονα πείσῃ, πολὺ τὸ ἄκριτον ἐνταῦθα, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς εἰδότι, καὶ σωφρόνους ἀφείς. ὁ δ', παμπονήροις τε, καὶ αὐθάδεσι δίδωσι πλοῦτον, μαστιγίας, ἢ δίδεσμωτοῖς τοῖς πλείστοις ἀυτῶν. πλὴν τόδε σοι δίκαιόν ἐστιν εἰδέναι, τίνα ταῦτα ὄντα. Κρο. οὐ μικρὰ ὅλως, οὐδὲ παντάπασιν εὐκαταφρόνητα, ὡς σοὶ δοκεῖν τὴν δύναμιν ἁρπάζεσθαι τῆς συμπάσης ἀρχῆς, εἰμὶ σοι μὲν δοκεῖ τὸ νικᾶν κυβεύοντα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὴν μονάδα κυλισμοῦ τοῦ κύβου, σοὶ δ' ἑξάδα ἀεὶ φαίνεσθαι. πολλοὶ γὰρ ἐς κόρον ἀπὸ τοῦ τοιούτου ἐπεστιπάντο, οἷς ἵλεως, καὶ φορεῖ ὁ κύβος σπένδουσι. οἱ δὲ, ἔμπαλιν γυμνοὶ ἐξενήξαντο, ὁμωρόφιοι αὐτοῖς τὸ σκάφος,

diuitias & aurum, Iupiter ipse, quibus lubet, dilargitur. *Sat.* At non facilè, Saturne, & expeditè id facit: adeò vt me iam vox defecerit, magno clamore hæc ab illo flagitantem. Ar is nihil prorsus audit: verùm ægidem obuibrans, ac fulmen intentans, toruúmque obtuens, pauefacit instantes. Quòd si quando etiam annuerit alicui, diuitémque reddiderit, mirum quàm id nullo delectu facit, vt aliquoties præteritis probis, ac sapientibus viris, sceleratis ac stultis hominibus opes offúdat, verberonibus atque effœminatis, cuiusmodi sunt pleriq; isti. Quanquam equidem cupio cognoscere, quænam sint ista potestati tuæ permissa. *Sat.* Haudquaquam parua, neque omnino contemnenda, siquis vniuersi imperij vim expendat: nisi fortè tibi parum videtur esse, vt in talorum ludo vincas, cúmque cæteris alea in vnionem voluatur, tibi senionem semper in summo latere ostendat. Nam hinc sibi plerique victum parant ad satietatem, quibus benigna & prospera annuerit alea. Alij contrà, nudi enatant, fracta ipsis ad tam

πτεῖ οὕτω μικρῷ ἕρματι τῷ κύβῳ. καὶ μὴν καὶ πεῖν ἐς τὸ ἥδιον, καὶ φιλικώτερον ἄλλου δόξαι ἅμα ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ διακονησάμενον τὸν μὲν ἄλλοις ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπεσεῖν. τοῦτο γὰρ τοὐπιτίμιον τῆς ἀλεξίου διακονίας. σὺ δ', καὶ ἀκήρυχτον καλλίνικον, καὶ ταῦλ' ἁρπαζεῖσθαι ὑπ' ἀλόντα. ὁρᾷς ὡλίκον τὸ ἀγαθόν, ἔτι καὶ βασιλέα μόνον ἐφ' ἁπάντων ἡμῶν, τῷ ἀγραύλῳ κρατήσαντα, ὡς μήτε ὀπτιχθείσης χλοίας ὀπτάγματα, καὶ αὐτὸς ὀπτᾶν ἔχοις, τῷ μὴν, αἰσχρόν τι πρὸς αὐτὸ ἁμαρτεῖν. τῷ δ', γυμνὸν ὀρχήσασθαι, καὶ ἀρχίλοχον πλὴν αὐλητρίδα, τοὺς πλὴν οἰκίαν πρεσβεύειν; πῶς γὰρ ἂν ταῦτα δείγματα μεγαλοδωρείας τῆς ἡμῶν; εἰ δ' τὸ μὴ ἀληθῆ, μὴ δ' βίβαιον γίγνεσθαι πλὴ τοιαύτην βασιλείαν αἰτάσῃ, ἄγνωμον ποιήσεις, ὁρῶν αὐτὸν ἐμὲ τὸν ταῦτα διανέμοντα ὀλιγοχρόνιον πλὴ ἀρχὴν ἔχοντα. τούτων δ' οὖν ἃ μοι δώσεις, δ' ἕνεκα τῶν πτηνῶν, τὸ ἀρχεῖν, τὸ ἄδειν. καὶ τῶν, ἃ καταβεβλημένα μὲν, θαρρῶν αὖτις, ὡς ἐμοῦ πρὸς οὐδὲν διδιξομένου

exiguum scopulum, aleam puta, naui. Præterea quam suauissimè bibere, ac modulatiùs alio videri canere in conuiuio: & ex ministris alios in aquam deijci (nam ea pœna est parum decuit ministranti) te verò victorē egregium pronuntiari, & ei quem viceris præmia præpere. Vide quantum sit bonum, quòd etiam rex solus omnibus præficeris, talis victor, vt non solùm ipse nō feras ridicula imperata, sed etiam alijs imperare possis ipse: huic vt turpe aliquid de seipso vociferetur: illi vt saltet nudus, & sublata in humeros tibicina, ter domum obambulet? Annon hæc quoque munificentiæ meæ non exiguæ sunt argumenta? Quòd si causaberis regnum hoc nec verum esse, nec stabile, inscitè feceris, quum videas me ipsum, qui ista dilargior, exigui temporis imperium tenere. Ex his igitur, quæ meæ est facultatis præstare, nempe taxillis, regnando, canendo, & reliquis quæ modo recensui, audacter à me petito, nihil veritus, ne te ægide, aut fulmine territem.

σι τῇ αἰγίδι, καὶ τῷ κεραυνῷ.

Ιε. ἀλλ' ὦ τιτανων ἄριστε, τῶν μὲν τοιούτων, οὐ δέομαι. σὺ δ', ἀλλ' ἐκεῖνό μοι ἀπόκριναι, ὃ μάλιστα ἐπόθουν εἰδέναι. καὶ μοι λῷ ἔστηκας αὐτό, ἰχθυλῶ ἴσην τιν' ἀμοιβὴν ἀποδεδωκὼς αὐτὶ τῆς θυσίας, καὶ περὶ τὸ λοιπὸν ἀφίημί σοι τὰ χρέα. Κρ. ἐρώτα μόνον. ἀποκρινοῦμαι γὰρ, ἢν εἰδὼς τύχω. Ιε. τὸ μὲν πρῶτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ ταῦτ' ἐστὶν, ἃ περὶ σοῦ ἀκούομεν, ὡς κατήσθιες τὰ γιγνόμενα ὑπὸ τῆς Ρέας, ἐκείνη δ' ὑπελομένη τὸν Δία, λίθον ἀντιβαλομένη αὐτὶ τοῦ βρέφους, ἔδωκέ σοι καταπιεῖν. ὁ δ', εἰς ἡλικίαν ἀφικόμενος, ἐξήλασέ σε τῆς ἀρχῆς πολέμῳ κρατήσας. εἶτα εἰς τὸν τάρταρον φέρων ἐνέβαλε, πεδήσας αὐτόν σε, καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὁπόσον σοῦ παρετάξατο. Κρ. εἰ μὴ ἑορτὴν ὦ οὗτος ἤγομεν, καὶ μεθύειν ἐφίετο, καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας, ἔγνως ἄν, ὡς ὀργίζομαί σοι, τοιαῦτα ἐρωτήσας, ἃ αἰδεσθεὶς πολλὰ οὔπω, καὶ φροντίσας ἔσον. Ιε. καίτοι ταῦτα ὦ Κρόνε, ἃ παρ' ἐμαυτῷ φημι, δῆτα Ησίοδος καὶ Ομηρος, ἐκὼν γὰρ εἰπεῖν ὅτι καὶ ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι χρόνου,

Sat. At ô Titanum optime, istis mihi nihil est opus. At mihi id respondeto, quod maximè cupiebam scire. Quod si mihi dixeris, sat magnam gratiam pro victima mihi rependeris: & in posterum debita condono tibi. *Sat.* Roga modò, equidem respondebo, si sciuero. *Sat.* Primùm quidem illud, vera-ne hæc sint quæ de te audimus, te solitum edere liberos ex Rhea tibi nascentes, eam verò clam subducto Ioue, lapidem infantis loco supposuisse, quem tibi dedit deuorandum. Deinde adultum puerum, te bello victum, regno expulisse: mox vinculis iniectis in Tartara præcipitasse, cum omnibus copijs auxiliaribus, quæ tecum in acie steterant. *Sat.* Heus tu nisi festum celebraremus, & liceret inebriari, atque impune dominos conuitijs incessere, cognosceres, irasci saltem mihi concessum esse, qui talia roges, nihil reueritus adeò canum, ac senem Deum. *Sat.* At ego hæc, Saturne, non ex me ipso dico. Quin & Hesiodus, & Homerus, nolo enim dicere, reliqui propè mortales omnes,

πάντα πιστεύσαι περὶ σοῦ.
Κρο. οἶσθα γάρ τι τὸν πεινῶντα
ἐμεῖνον, τὸν ἀλαζόνα, ὑγιὲς τι
φρονεῖν ἐμοῦ εἰδέναι; σκόπει ὃ οὖ-
τος. ἐὰν ὅστις ἄνθρωπος, ἢ καὶ
θεὸν ἐρῶ, τοσοῦτον αὐτὸν ἐκὼν
αὐτὸς καταφαγεῖν τὰ τέκνα,
εἰμή τις Θυέστης ἦν, καὶ ἀσυρτεῖ
ἀδελφῷ πεπιστευκώς, πῶς; καὶ
τοῦτο γ' οὐκ οἶδα, πῶς ἀγνοήσειε
λίθον αὐτὶ βρέφους ἔδιον, εἰ
μὴ ἀπάλλητος εἶη τῶν ὀδόντας;
ἀλλ' οὔτε ἐπολεμήσαμεν, οὔτε ὁ
Ζεὺς βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο,
ἑκόντος δέ μου παραδόντος αὐ-
τῷ, καὶ ὑποχειρίου ἄγειν. ὅπ
μὴν οὔτε πεπόνημαι, οὔτε νῦ
τῷ ταρτάρῳ εἰμὶ, καὶ αὐτὸς ὁρᾷς
εἶναι, εἰμὴ τυφλὸς ὥσπερ Ο-
μηρος εἶ. Ιε. τί πυθόμενος ὦ
Κρόνε, ἀφῆκας τὴν ἀρχήν;
Κρο. ἐγώ σοι φράσω. τὸ μὲν
ὅλον, γέρων ἤδη, καὶ ποδαγρὸς
ὢν τὸ χρόνου ὤν, διὸ καὶ πε-
πεδῆσθαί με οἱ πολλοὶ εἰκάσαι,
ἃ δὴ ἠδυνάμην διαρκεῖν πρὸς
ἅπαντα πολλὴν ἀδικίαν τῶν νεῶν,
ἀλλ' ἀεὶ ἀναθεῖν ἔδει ἄνω, καὶ
κάτω, τὸν κεραυνὸν διηρθμόν,
τὸν ὀπόρκους, καὶ ἱερόσυλους, καὶ
βιαίους καταφλέγοντα. καὶ τὸ
πρᾶγμα πάνυ ἐργώδες ἦν, καὶ
νεανικόν. καὶ ἔξεστιν ὑμῖν ἐυποιῶν

eadem de te credunt &c.
Num putas pastorem illum
superbum, sani aliquid de
me sciuisse? Rē ad hunc con-
sidera modum. Est-ne cu-
spiam homo, non dicā Deus,
qui possit suos ipse liberos
lubens deuorare: nisi forte
esset Thyestes qui ab impio
fratre circunuentus come-
deret? At hoc quidem effu-
gerit quī nesciret se infantis loco
lapidem comedere, nisi den-
tibus dolere nō posset? Ita-
neq. bello conflixerimus, ne-
que Iupiter imperiū per vim
occupauit: sed ego illi rerum
administrationem vltro tra-
didi, imperiō q; cessi. Postē
neq; vinctū esse me, neque in
Tartaro esse, vel ipse videre
opinor, nisi oculis captus es,
quemadmodum Homerus
dicit. Sed quid tibi accidit, Sa-
turne, vt imperiū deponeres?
Sat. Ego tibi dicā. In summa
cùm iam senex essem, & cō-
fectē podagrosus (quo factū
est vt iniecta mihi fuisse vin-
cula pleriq; finxerint) impar
eram viribus ad tam multa
huius ætatis facinora punien-
da: nam erat assiduē mihi
sursū ac deorsū cursitandū
obarmato fulmine, quo sa-
crilegos, periuros ac rapto-
res exurerē: erātq; negotia
plenum laboris, quódq; ma-
uenē desideraret. Itaq; mihi
consulens, Ioui locum de-

τῷ Διΐ. καὶ ἄλλως ἦ, καλῶς ἐχειν ἐδόκει μοι, διανείμαντα τοῖς παισὶν ἅ σοι τιμὴ ἀρχῆ, αὐτὸν εὐωχεῖσθαι τὰ πολλὰ ἐφ' ἡσυχίας, ὅτε τοῖς εὐχομένοις χρηματίζοντα, ὅτε τὸ τὰ ναυτικὰ αἰτουμένων ἐνοχλούμενον, ὅτε βροντῶντα, ἢ ἀφάπτοντα, ἢ χαλαζᾶν ἐνίοτε βάλλειν ἀναγκαζόμενον, ἀλλὰ φιλοσυμποτικόν τινα τοῦτον ἥδιστον εἶναι διάγω, ζωρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡλικιώταις φορτικολογῶν. ὁ δὲ ἀρχὴ, μυρία ἔχων πράγματα. πλὴν ὀλίγας ταύτας ἡμέρας, ἐφ' οἷς εἶπον, ἐξελεύθερός μοι ἔδοξε. καὶ ἀναλαμβάνω τιμὴν ἀρχῆν, ὡς ὑπομνήσωμι τοὺς ἀνθρώπους οἷος ἐπ' ἐμοῦ ὁ βίος, ὁπότε ἄσπορα, καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο αὐτοῖς, οὐ σάκχυς, ἀλλ' ἕτοιμος ἄρτος, καὶ κρέα ἐσκευασμένα. καὶ ὁ οἶνος ἔρρει ποταμηδὸν, καὶ πηγαὶ μέλιτος, καὶ γάλακτος. ἀγαθοὶ γὰρ ἦσαν, καὶ χρυσοῖ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ αἰτία τῆς ὀλιγαρχικωτάτης ταύτης δυναστείας. καὶ διατέτακται ἀπαντα χοῦ κρότος ᾖ, καὶ ᾠδὴ, καὶ παιδιὰ, καὶ ἰσοτιμία πᾶσι, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις. ἐδεῖς γὰρ ἐπ' ἐμοῦ δοῦλος ἦν.

Præterea rectè facturus mihi videbar, si imperio liberis meis distributo, ipse per otium genio plerunque indulgerem, nec vota facientibus respondendo, nec molestiam à contraria petentibus ferendo, neque tonãdo, aut fulgurandò, neque grandinem aliquoties necessariò immittendo. Sed senilẽ hanc ac iucundissimam dego vitã, meracius nectar bibendo, & cum Iapeto, reliquísque æqualibus Dijs confabulãdo. At regnat quidem ille mille districtus negotijs: nisi quòd hos pauculos, quos dixi dies mihi visum est excipere, in quibus recipio principãtũ, vt mortalibus in memoriam reducam, cuiusmodi fuerit me regnante vita, quum citra sementem, citráque arationem cuncta illis prouenissent. Haud tum quidem aristæ, sed panis paratus, carnes apparatæ, & vinum fluminis instar manabat, tum fontes mellis, lactísque, propterea quòd mortales omnes erant probi, & aurei. Hæc causa est, cur exigui temporis imperium geram. Arque obid vndique plausus, cantiones, susus, par seruorum atque liberorum honor: quia me regnante nullus erat seruus.

Is. ἐγὼ δ' ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο εἰκάζον εἰς τοὺς δούλους, καὶ παιδοτρίβας, φιλαίθρωπον ἐκ τοῦ μύθου ἐκεῖνου ποιῆν σε, τιμῶντα τοὺς τὰ ὅμοια πάσχοντας, ἅτε καὶ αὐτὸν δουλεύοντα, μεμνημένον τῆς πέδης. Κρ. οὐ παύσῃ δὲ τὰ τοιαῦτα λαλῶν; Is. εὖ λέγεις, καὶ παύσομαι. πάλιν ἔτι μοι καὶ τοῦτο ἀπόκρινα. τὸ πτερνίζειν σιώπησις ἐν καὶ τοῖς ἐπὶ σοῦ ἀνθρώποις; Κρ. καὶ μάλα. οὐ μὲν οὖν περὶ ταλάντων γε, καὶ μυριάδων, ὥσπερ ὑμῖν, ἀλλὰ περὶ κραδίων τὸ μέγιστον, ὡς μὴ αἰτιάσθαι πεπηδέντα, μηδὲ δακρύειν ἀεὶ ἄσιτον ἑόντα μόνον τῶν ἄλλων. Is. εὖγε σεμνοὶ ποιοῦντες. ὥσπερ τίνος δὲ αὖ καὶ ἐπέπλευον, αὐτοὶ ὁλόχρυσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε καὶ μεταξὺ λέγοντός σου, τοιόνδέ τι ἐνενόησα. εἴτις ἕνα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων, ἐς τὸν ἡμέτερον τοῦτον βίον ἀγαγὼν ἔδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ἆθλιος ὑπ' αὐτῶν, διασπάσαντο δὲ αὐτὸν εὖ οἶδ' ὅτι σπασάμενοι, ὥσπερ τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες, καὶ αἱ Θρᾷτται τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Ἀκταίονα αἱ κύνες, περὶ τὸ μεῖζον ἀντέχεσθαι τὸ μέρος, ὡς

Sac. At ego, Saturne, coniecturam hanc ad seruos, & ludimagistros referebam, quasi ideo tibi fabula tribueretur erga hos humanitatem, quòd memor ipsum aliquando seruiuisse, ac compedes gestasse, eos magni faceres, qui similes essent fortunæ. Sat. Non desines talia nugari? Sac. Sine mones, itaque desino. Quin & illud mihi respondeo, an consuetum erat miraculi hominibus, talis ludere? Sat. Erat sanè: sed non pro talentis, & decem nummùm millibus, vt vobis, sed adsummum nucibus, ne discruciaretur qui victus esset, & semper ploraret solus inter alios cibum non sumens. Sac. Et rectè quidem illi. Nam pro quo præmio talis lusissent ipsi, Deùm toti essent aurei? Itaque te loquente tale quiddam mihi venit in mentem: siquis vnum aliquem ex aureis illis viris, in hanc nostrá ætatem adductum, vulgo ostenderet, quid illi tandem eueniret? Nempe miserum, sat scio, discerperent, in eum incursantes, vt in Pentheum Mænades, aut in Orpheum fœminæ Thracix, aut in Actæonem canes: atq; inter sese quisque certarent

ἐλπίδος ἕκαστος ἀμελλούσθω. ὑμῖν οὐδὲ ἑορτάζοντες, ἔξω τοῦ φιλοκερδοῦς εἶναι, ἀλλὰ προπόνδον οἱ πολλοὶ παρέλωται τὴν ἑορτήν. εἶτα οἱ μὲν, ἀπεχόμενοι λοιδορούντες, ἐν τῷ συμποσίῳ τοὺς φίλους. οἱ δὲ, σοί τι ληδεζοῦσιν οὐδὲν δέον, ἢ τοὺς κύβους συντρίβουσιν, αὐαίνους ὄντας αὐτοῖς, ὧν ἐκείνοις μέλει. ἄπαγε εἰπέ μοι ἢ τοῦτο, τί δήποτε ἄρρεξε οὕτω θεὸς ὤν, ἢ χρόνον, ὁπλεξάμενος τὸ ἀπέρατον, ὁπότε ἡ χιὼν ἐπέχει τὰ πάντα, καὶ ὁ βορέας πνεῖ, καὶ οὐδὲν ἔτι οὐ πέπηγε ὑπὸ τοῦ κρύους, ἢ τὰ δένδρα ξηρὰ, καὶ γυμνὰ, καὶ ἄφυλλα, καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι, καὶ ἀπλωθηκότες, ἢ οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότες, ὥσπερ οἱ παῦ γεγηρακότες, ἀμφὶ πῦρ κάμινον οἱ πολλοὶ, γυμνικεύτα ἑορτάζεις. οὐ γὰρ προεσβυτικός γε ὁ χαρὴς, οὐδὲ ἐπιπάθειος βυφᾶσι. Κρο. πολλά με ἀναχρίνεις ὦ οὗτος, ἤδη πίνειν δέον. παρέρρησαι γοῦν μοι χρόνου τῆς ἑορτῆς καὶ ὀλίγου, ὑ παῦ ἀναλαβά μοι ταῦτα προσφιλοσοφῶν. ὥστε, νῦν μὲν ἄφες αὐτά. εὐωχώμεθα ἤδη, ἢ κροτῶμεν, ἢ ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν ἤδη ζῶμεν. εἶτα πότε

de parte maiore auferenda: vt pote qui nec in celebrando festo, à lucri studio temperent: cùm plerique etiam festo ipso ad incrementum lucri abutantur. Deinde alij amicos in conuiuio deprædati discedunt: alij tibi conuitiantur cùm nihil ad rem pertineat, & ipsos conterunt talos, quāquam ipsis authores non sunt, eorum quæ vltro faciunt. Sed dic mihi & illud, quid tandem causæ fuerit, vt cùm sis Deus adeò imbecillis, & senex, tempus inamœnissimum delegeris, quo iam nix occupat omnia, sæuit boreas, nihil non gelu concretum est, nudæ, decussisque frondibus arent arbores, squalent vacua floribus prata, homines cõtracti curuantur, tanquam extremo senio confecti, multi focum circunstantes, tunc festum agas. Non enim accommodũ seni tempus illud, neque genio indulgẽtibus idoneum. *Sat.* Heus tu, multa scisciteris à me, cũ iã sit bibẽdũ. Itaque non exiguam temporis portionem de festo mihi detraxisti, dũ ista mecũ philosopharis, ad rem non admodũ pertinentia. Quare nunc istis omissis, conuiuium agitemus, plaudamus, ac liberã agamus vitam. Deinde pri-

τεύωμεν ἐς τὸ ἀρχαῖον ἐπὶ κρεῶν, καὶ βασιλέας χειροτονῶμεν, καὶ πεισθαρχῶμεν αὐτοῖς. οὕτω γὰρ ἂν πάνυ παροιμίαν ἐπαληθεύσαιμεν, ἣν φησι, πάλιν παῖδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι. Ie. ἀλλὰ μὴ δῆτα πίνωμεν ὑδρηλὸν οἶνον ὦ Κρόνε, ὅτῳ μὴ ταῦτα ἃ λέγεις ἥδεα. ὥστε πίνωμεν. ἱκανὰ γὰρ ἀποκέκρισται καὶ τὰ παρόντα. καί μοι δοκῶ κεκλάψωμος εἰς βιβλίον ταῦτα ὑμῶν τὴν συνουσίαν, ἅτε αὐτὸς ἐρώτημα, καὶ σὺ πρὸς ταῦτα ἴλεως ἀποκρίνω, παρέξειν ἀκαγκώναι τῶν φίλων, ὅσοι γ' ἐπακοῦσαι τῶν σῶν λόγων ἄξιοι.

sco more depositis nucibus; talis ludamus, reges creemus, ipsisque pareamus. Sic enim verum esse cõprobabo, quod vulgo dicitur, Senes repuerascere. *Sat.* Imò ei ista quæ dicis non probãmus, Saturne, ne sitienti licere bibere, precor. Itaque bibamus. Nam etiam quæ respondi prima, sufficiunt. Proinde videor mihi recte facturus, si nostram hanc confabulationem, & quæ ipse interrogarim, & quæ propitius responderis, literis prodita, tradam amicis legenda, siqui sunt digni quæ tua dicta accipiant.

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ.

SATVRNALIVM LEGVM LATOR.

ARGVMENTVM.

Hic leges Saturnaliorum constituit. Prima est de ritu modoque agendi festi: & de iis quæ in eo agere fas est. Secunda de accipiendis atque tractandis pauperibus, deque muneribus à divitibus dimittendis. Postrema de modo & ratione conviviorum, quæ apponi delicet debeant, & quantum à quoque bibi, & quousque ludendum sit. Cæterùm longa præfatione utitur, qua legibus huic attributam à persona & mandato Dei parat. Inscribitur Cronosolon, quòd eodem modo & apud Athenienses olim Solon illas dictauit.

SATVR-

Ταῦτα λέγει Κρονοσόλων, ἱερεὺς, καὶ θεσφάτης τοῦ Κρόνου, καὶ νομοθέτης τῶν αὐτῷ ἑορτῶν. ἃ μὲν τοὺς πένητας χρὴ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐκείνοις πέμψαντες, ἄλλο βιβλίον ἐγγράψας. καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμένουσι τοῖς νόμοις, ἢ αὐτίκα βαρεῖς ἔσονται τοῖς ἐπταικόσι, καὶ ἐπ' ἐλαχίστοις μεγάλα ὠφεισται. ὑμεῖς δ' οἱ πλούσιοι, ὁρᾶτε ὅπως μὴ παραβαίνητε, μηδ' ὑμῶν παρακούσῃ τῶνδε τῶν προσταγμάτων. ὡς ὅστις αὖ οὕτω μὴ ποιήσῃ, ἴσω οὗτος, ἂν ἐμοὶ νομοθέτου ἀμελήσων, ἀφίκηται εἰς τὸν Κρόνον αὐτὸν, ὅς με προείλετο νομοθετῆσαι εἰς τὰς ἑορτὰς, οὐκ ὄναρ ἐπισταῖς, ἀλλὰ παρὼν ἐγρηγορὼς ἐναργῶς συγγενόμενος. ὧν δ' οὐ πεδήτης, οὐδὲ ἁλύσεως πλέως, οἷον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι παρὰ τῶν ληστῶν ποιοῦσι παραδεξάμενοι ἐπιδεικνύουσι, ἀλλὰ τὰς μὲν ἀφῶν εἶχε παύρας περιειλημένας. τὰ δ' ἄλλα, φαιδρός τε ὢν, καὶ καθεστὼς, καὶ βασιλικῶς ἐνεπίμπλασθαι μορφὰς μὲν τοιάσδε ὤφθη μοι. ἃ δ' εἶπε, παύρα διαπέτα

Ac ait Cronosolon sacrificus, idémq; Saturni vates, & conditor legum quæ ad festum pertinent. Quid pauperes facere oporteat, id alio misso libro illis ipsis præscripsi. Neque dubito quin eas leges seruent, alioquin obnoxij futuri pœnis, quæ grauissimæ decretæ sunt in eos, qui minùs paruerint. Vos autem diuites videte ne hæc mandata prætergrediamini, neque negligatis. Nam qui secus fecerit, is sciat se non me neglecturum legislatorem, sed potiùs Saturnum, qui me condendis festis sui legibus delegit: haud ille quidem in somnio visus, sed nuper cum vigilante palàm congressus. Erat autem neque compedibus vinctus, neque situ obsitus, qualem eum pictores fingunt, exemplar à deliris poëtis mutuati: verùm falcem quidem tenebat præacutam: cætera verò, hilaris erat, & validus, regióq; apparatu. Atq; hac quidem specie mihi visus est: quæ autem dixit, planè diuina sunt,

καὶ ταῦτα προειρηκὼς ὑμῖν ἄξια. ἰδὼν γάρ με σκυθρωπὸν, ὅτι συμφορᾶς βαδίζοιτα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν δεῖν, ἔγνω αὐτίκα τὴν αἰτίαν τῆς λύπης τίς ἐστί μοι, καὶ ὡς τὴν πενίαν δυσχεραίνοιμι, καὶ ὅτι ἥκιστα ἐπιτήδειον ὥραν μοι χειμῶν. καὶ γὰρ κρύος, καὶ βορέας πολὺς, καὶ κρύσταλλοι, καὶ χιών. ἐγὼ δὲ ἥκιστα ἐπιφέρομαι πρὸς αὐτά. ἀλλ' ὅτι καὶ τῆς ἑορτῆς παρὼν πλησιάζούσης, ἑώρων τοὺς μὲν ἄλλους, παρασκευαζομένους, ὅπως θύσωσι, καὶ συναγήσονται, ἐμαυτῷ δὲ οὐ πάνυ ἑορτάσιμα ὄντα. καὶ δὴ προσελθὼν ὅπαθέν, καὶ τὸ ὦτός μου λαβόμενος, καὶ διαστείρας, ὥσπερ μοι προσοικάζειν ἔοικε, τί ταῦτα ἔτη ὦ Κρονοσόλων, αἰνιγμάτιόν ἔοικας; οὐ γὰρ ἄξιον ἔφλω ὦ δέσποτα, ὅταν καταρᾶται μὲν, καὶ μιαροὺς ἀνθρώπους καὶ πλουτοῦντας, καὶ μόνους βυφῶντας ὁρᾷ, αὐτὸς δὲ καὶ ἄλλοι συχνοὶ τῶν πεπαιδευμένων, ἀπορίᾳ, καὶ ἀμηχανίᾳ συνέχεσθε; ἀλλ' οὐδὲ σὺ ὦ δέσποτα, θέλεις παῦσαι ταῦτα, καὶ μεταχοσμῆσαι πρὸς τὸ ἰσόμοιρον; τὰ μὲν ἄλλα ἔφη οὐ ῥᾴδιον ἀλλάττειν, ὁπόσα ἐν κλωθοῖς, καὶ τῶν ἄλλων μοιρῶν

& in his hæc digna quæ vobis priùs exponam. Nam vbi me vidit animo mœstum inambulantem, mox intellexit, quippe Deus, quænam esset molestiæ causa, videlicet grauiter me ferre paupertatem, vt qui non pro tēporis ratione vnicam vestem haberem, cùm iā esset gelu, multúsq; flaret boreas, glacies ac nix esset, aduersusq; minimè munitus erā. Quinetiam quòd festo proximè instante, reliquos viderem appartātes, quæ ad victimas, quæque ad conuiuia requirebantur, mihi verò ipsi res non admodum ad festum instructas esse. Iam à tergo accedens, auréque prehēsa, & vellicata, qua specie se mihi solet ostendere, quid istud sibi vult, inquit, Cronosolo? videre mihi solicitus. Annó æquum, inquam, here, cùm impios aç sceleſtos homines opibus superfluere, & solos delicijs frui videam: ipse verò, mecúmq; plures alij docti, cum inopia, summáque rerum penuria degamus? At tu here, nō vis finē his rebus imponere, & ad æqualitatem reuocare? Tū ille, cętera quidem, inquit, mutare haud facile, quæ vobis à Clothone, reliquisque Parcis accidunt. Porrò paupertatis malum

ἐπιπορδώσομαι ὑμῖν τὴν πεῖναν. ἢ ἧς ἐπιπόρδωσις, ἥδε ἐστίν. ἴδι δὴ Κρονοσόλων, καὶ γράψον μοι νόμους τινὰς, ἃ χρὴ περᾶσθαι ἐν τῇ ἑορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὑτοὺς οἱ πλούσιοι ἑορτάζωσιν, κοινωνοῦεν δὲ ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν. ἀλλ' οὐκ οἶδα ἔφην. ἐγὼ γὰρ οὐδὲν διδάξομαί σε. πάντα ἀρξάμενος ἐδίδαξεν. εἶτα ἐπειδὴ πάντα ἐπεπαίμην, καὶ εἶπε αὐτοῖς ἔφη, ὅτι ἐμὲ μὲν ταῦτα ποιῶσι, μάτην ἐγὼ τὴν ἀρπέλην ταύτην ὀξεῖαν περιφέρω. ἢ γελοῖος ἂν εἴην, τὸν μὲν πατέρα, ἐντεμοῦσαν πεποιηκὼς, τὸν δὲ πλουσίους μὴ ἐκμηχλίζων, ὅπως ἀφέλωσιν τὴν μητέρα σὺν αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, βάκχοι γὰρ ὦμεν. ταῦτα ἠπείλησεν. ὥστε καλῶς ἔχει ὑμῖν μὴ παραβαίνειν τοὺς νόμους. Νόμοι ἀρχαῖοι. Μηδένα μηδὲν, μήτε ἀγοραῖον, μήτε ἴδιον πράττειν ἐντὸς τῆς ἑορτῆς, ἢ ὅσα ἐς παιδιὰν, καὶ ψυχρὰν, καὶ ἐκμηδίαν. ἐλεύθεροι μόνοι, καὶ πεμπάτουρροι, σκορροὶ ἔστων. ἰσοτιμία πᾶσι ἔστω, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. ὀργίζεσθαι, ἢ ἀγανακτεῖν, ἢ ἀπειλεῖν, μηδενὶ ἐξέστω. λογισμοὺς

vobis corrigã, quatenus quidẽ ad festũ attinet. Sit autem hæc corrigendi ratio. Abi Cronosolon, ac mihi leges aliquot conscribito, ostendens quid obseruandum sit in festo, vti ne diuites inter se festum celebrent, sed vobis sua bona impertiant. At inquam, leges conscribere nescio. Quin ego, inquit, docebo te: tũ docere me cœpit. Deinde cũ cũcta perdidicissem: Et illud, inquit, ijs dicito, quòd nisi hæc faciãt, ego falcẽ hãc acutam frustra circũfero. Alioqui ridiculus sim, si cùm patrẽ Cœlũ execuerim, nõ item castraro diuites istos, quicunque leges measiolauerint, vt iam euirati, Cybelematri sese, adiũgãt, cum tibijs, ac cymbalis. Hæc ille minabatur. Quare rectè facietis si leges non transgrediamini. Lex prima. Nequis quid intra festi tempus agito, neque publicum, neque priuatum, nisi quæ ad lusum, ad voluptatem, animique oblectationem pertinebunt. Opsoniorũ, & bellariorum artifices in opere soli sunto. Æqualitas omnibus esto, seruis, liberis, pauperibus, diuitibus. Irasci, indignari, minari liceat nemini. Rationem exigere ab ijs qui res curant Saturnalitias,

λαμβάνειν, μὴ ᾖ θέμις ἔξεστω. μηδεὶς δ' ἄργυρον, μήτε ἐσθῆτα ἐξεταζέτω, μὴ ᾖ διαγραφέσθω ἐν τῇ ἑορτῇ. μὴ ᾖ γυμναζέσθω χρονίοις, μὴ ᾖ λόγοις ἀσκεῖν, ἢ ἐπιδείκνυσθαι, πλὴν εἴ τινες ἀστεῖοι, καὶ φαιδροὶ, σκώμματα, καὶ παιδιὰν ἐμφαίνοντες. Νόμοι δεύτεροι. Πρὸ πολλοῦ τῆς ἑορτῆς, οἱ πλούσιοι, γραφόντων μὲν ἐς πινάκιον ἑκάστου τῶν φίλων τοὔνομα, ἐχόντων δὲ καὶ ἀργύρεον ἕτοιμον, ὅσον τῶν κατ' ἔτος φερομένων, τὸ δέκατον. καὶ ἐσθῆτα τῆς οὐσίας τῷ περιττῷ, καὶ ὅση παχυτέρα, ἢ κατ' αὐτὸν κατασκευή. καὶ τῶν ἀργύρων, ὅσα ὀλίγα. ταῦτα μὲν, προκείσθω ἔξω. τῇ δὲ προ τῆς ἑορτῆς, καθάρσιον μὲν τι περιφερέσθω, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀγελαιώσθω ἐν τῇ οἰκίᾳ μικρολογία, καὶ φιλαργυρία, καὶ φιλοκερδία, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα συνοικεῖ τοῖς πλείοσιν αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ καθαρὸν τὸν οἶκον ἐξεργάσωνται, θύοντων Διὶ πλουσίῳ, καὶ Ἑρμῇ δώτορι, καὶ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρῳ. εἶτα περὶ δείλην ὀψίαν, ἀναζωσκέσθω μὲν σφισὶ τὸ φιλικὸν ἐκεῖνο πινάκιον. κατασείσαντες δὲ αὐτοὶ κατ' ἀξίαν ἑκάστου φιλ

ne id quidem fas esto. Ne quis argentum, vestemve expendito, ne-ue inscribito solennitatis tempore, ne quis exerceatur, neque orationes habeto, aut recitato, nisi si quæ sunt urbanæ, lepidæque quæ dicacitatem resipiant, & iocum. Lex secunda. Multo ante festum diuites singulorum amicorum nomina in tabella scribunto. Pecuniam paratam habeto ad decimam partem annuorum fructuum: præterea quicquid illis superest vestium, & quicquid est crassioris cultus, quàm ut ipsis conueniat: & vasorum argenteorum non modicam vim. Hæc quidem in promptu sunto. Cæterùm ante solennitatem porcellus circumagitor, atque ex eo diberi ejiciuntor sordes, auaritia, & quæstus, & siquæ id genus alia sunt plerisque diuitum domestica. Deinde vbi domum perpurgarint, tum rem diuinam faciunto Ioui diuitiarum largitori, Mercurio munifico, & Apollini magna donanti. Deinde circa vesperam, tabulam illam, amicorum nomina tenentem legunto. Distributis autem pro cuiusque dignitate muneribus, ante

βλιον δοῦναι, πεμπόντων τοῖς φίλοις. οἱ δὲ ἀποκομίζοντες, μὴ πλείους τριῶν, ἢ τεττάρων, οἱ πιστότατοι τῶν οἰκετῶν, ἤδη πρεσβύται. ἐγγεγράφθω δὲ A ἐς γραμμάτιον ὅ, τι τὸ πεμπόμενον, καὶ ὅσον, ὡς μὴ ἀμφότεροι ὑποπτεύοιεν τὸν διακομίζοντας. αὐτοὶ δὲ οἱ οἶκοι, μίαν χύλικα ἕκαστος πίοντες, B ἀποζεχόντων. ἀπαιτούντων δὲ μηδὲν πλέον. τοῖς πεπαιδευμένοις διπλάσια πάντα πεμπέσθω. ἄξιον δὲ διμοιρίαν εἶναι. τὰ δὲ τοῖς δώροις λεγόμενα, ὡς μετειώτατα, καὶ ὀλίγιστα ἔστω. ἀπαγγελίας δὲ μηδεὶς μηδὲν C συνεπιστελλέτω, μὴ δὲ ἐπαινείτω τὰ πεμπόμενα. πλούσιος πλουσίῳ μηδὲν πεμπέτω, μὴ δὲ D ἑστάτω χρονίοις ὁ πλούσιος τὸν ἰσότιμον. τῶν εἰς τὸ πεμφθῆναι προχειριζομένων, φυλασσέσθω μηδέν. μὴ δὲ μεταμέλεια εἰσίτω ὅτι τῇ δωρεᾷ. εἴ τις περισσὸν ἀποδημῶν, δι' αὐτὸ ἄμοιρος κατίοι, ἀπολαμβανέτω κἀκεῖνα. διαλυόντων δὲ οἱ πλούσιοι καὶ χρέα τῶν φίλων τὰ πενήτων, καὶ τὸ ἐνοίκιον, ὅτινες αὖ καὶ τοῦτο ὀφείλοντες, καταβαλεῖν μὴ ἔχωσι. καὶ ὅλως, περὶ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς εἰδέναι, E

solis occasum amicis mittũto: & qui deferant, non plures tribus, quatuor ue sunto atque hi certissima fide famuli, & iam natu grandes. In literis autem ascribatur quid & quantum mittatur, ne vtrisque suspecti sint, qui deferunt. Atque ipsi ministri, vnico quisque calice epoto domum recurrunto, neque præterea quicquam ab ijs postulanto. Doctis omnia dupla mittuntor: æquum enim est vt geminam accipiãt portionem. De muneribus, quàm modestissima simul, & paucissima verba fiunto: neque graue quicquam in literis quispiam ascribito, nec quæ mittuntur, laudato. Diuiti diues ne quid mittito: neque locuples Saturnalibus æquali forte quenquam cõuiuio accipito. Ne quid eorum quæ in hoc deprompta fuerint, vt mittantur, seruanto: Ne cui muneris pœnitentia subito. Siquis anno superiore peregrè fuit, eáque causa munus non accepit, & illa accipito. Pro tenuibus amicis diuites etiam debita soluunto, atque etiam conductarum ædium pretium siqui debent, neque sunt soluẽdo. In summo multò antè illis esto curæ vt cognoscant qua re maximè sit opus.

ὃ καὶ τῶν λαμβανόντων μεμψιμοιρία. καὶ τὸ πεμφθὲν ὁπτίον αὖ ἦ, μέγα δοκείτω. οἶνου ἀμφορεὺς, ἢ λαγὼς, ἢ ὄρνις παχεῖα, κρόνιον δῶρον μὴ δοκείτω. μὴ A
δὲ ταὶς κρονικαὶς δωρεαὶς εἰς γέλωτα φερέτω. ἀντιπεμπέτω δὲ ὁ πένης τῷ πλουσίῳ, ὁ μὲ πεπαιδευμένος, βιβλίον τῶν παλαιῶν, εἰ τι εὔφημον, καὶ συμποτικὸν ἦ, ἢ αὐτὸς σύγγραμμα, ὁπτίον αὖ δοκῇ). καὶ τοῦτο λαμβανέτω ὁ πλούσιος παὶν φαιδρῷ τῷ προσώπῳ. καὶ λαβὼν, B
ἀναγινωσκέτω εὐθύς. ἐὰν δὲ ἀπόθῃ), ἢ ἀποῤῥίψῃ, ἴσως τῆς αὔρης ἀπειλῇ ἔνοχος ὢν, κἂν πέμψῃ ὅπερ ἔχεις. οἱ δὲ ἄλλοι, οἷα, στεφάνοις. οἷς, λιβανωτὸς χρήσεως πεμπόντων. ὧν δὲ πέ- C
νης, ἐσθῆτα, ἢ ἄργυρον, ἢ χρυσὸν παρὰ τὴν δύναμιν πέμψῃ πλουσίῳ, τὸ μὲ πεμφθὲν, ἔστω δημόσιον. καὶ καταφερέτω, ἐμβαλέσθω εἰς τὸν θησαυρὸν τῶ Κρόνου. ὁδὲ πένης, ἐς τὴν ὑστεραίαν D
πληγὰς παρὰ τοῦ πλουσίου λαμβανέτω τῇ ῥάβδῳ εἰς τὰς χεῖρας, ὃν ἐλάττους διακοσίων, καὶ πεντήκοντα. Νόμοι συμποτικοί. Λούεσθαι μὲν ὁπόταν τὸ στοιχεῖον ἑξάπους ἦ. πρὶν δὲ περὶ τοῦ λουτροῦ, χάρυβα

Porrò qui accipiunt, ne dimissis donis, vt exiguis queruntor: & quicquid mittetur qualecunque fuerit, id magni ducunto. Vini amphora, aut lepus, aut pinguis auis, inter Saturnalitia munera ne habentor. Neque Saturnalia dona in risum vertunto. Pauper diuiti vicissim mittito: si doctus est, veterem aliquem libellum, aut si quid ipse conscripsit quod festi sit omnis, aut conuiuio accommodum, qualecunque potuerit: atque id diues lzto admodum, hilarique vultu accipito, acceptum protinus legito. Quòd si recusarit, reiecerit ue, sciat se ei quæ de falce minatus sum, obnoxium esse, etiamsi miserit quicquid mittendum erat. Alij autem coronas, alij thuris frustula mittunto. Quòd si pauper vestem, vel aurum, vel argentum supra facultatem diuiti miserit, id quidem quod missum fuerit, publicum esto, venditum in Saturni thesaurum infertor. Ipse verò pauper postridie plagas à diuite, manibus ferulæ suppositis, non pauciores quinquaginta supra ducentas accipito. Leges conuiuales. Lauandum est vbi linea sex erit pedum. Ante balneum, nucibus ac

καὶ πολοὶ ἔςωσαν. καπακείδω ὅπου αὖ τύχοι ἕκαςος. ἀξίωμα, ἢ γλῶς, ἢ πλῆτος, ὀλίγον συντελείτω ἐς θορυβολιῶ. οἴνου τῶ αὐτῶ πίνειν ἅπαντας. μόσι ἔςω θεράπαινα τῶ πλησίω, ἢ σομάχου, ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς μόνου δὶ αὐτῶ πίνειν ἢ χρείποντος. μοῖρες χρεῶν, κὴ ἴσον ἅπασιν. οἱ διάκονοι, θεὸς χάειν μηδενὶ μηδέν. ἀλλὰ μὴ ὃ βεβδωιέτω, μὴ ὃ παραπεμπέτω, ἐς' αὖ αὐτοῖς δόκῃ, ὁπόσα χρὴ ἀποφέρειν. μὴ ὃ τῶ μὶ, μεγάλα, τῶ ὃ, κομιδῆ μικρὰ παραπιθέδω. μὴ ὃ τῶ μὶ, ὁ μηρός. τῶ ὃ, ἢ χνάθος σὺος, δικὴ ἰσότης ἐπὶ πᾶσιν. οἰνοχόος, ὀξὺ δεδορκέτω ἐν πολιωπῆς ἐς ἕκαςον, κὴ ἔλαπον ἐς τ δεσπότιν. κὴ ἐπ' ὀξυτέρεσι ἐπακυέτω. κὴ κύλικες παντοῖαι. κὴ ἐξέςω παρέχειν ὧ πς ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι θεραπινέτωσαν, ὧ ἐθέλωσι, θεραπόντες ἢ πλυάδι. μὴ ὃ ἐπαναγκες ἔςω πίνειν, ὧ πς μὴ δύνηται εἰς τὸ συμπόσιον μήτε ὀρχησὶν, μήτε κιθαρισὶν, αὐτὸν ἄγειν ἄρτι μανθανοντα. ἐξέςω ὧ πς ἐθέλῃ, σκώμματος. κὴ μέζον ἔςω τὸ ἄλυπον. ἐπὶ πᾶσι, πινέτωσαν ἐπὶ χρύσῳ. ὧ πς ἐπ' ἀργυρίῳ πε-

talis lusitandum. Vbicunque casus cuique locum dederit, ibi accumbito. Dignitas, aut genus, aut diuitiæ parum momenti habento, vt prius alicui ministretur. Eodem de vino omnes bibunto. Nec diuiti prætextus esto, vel stomachi, vel capitis dolor, vt ideo de meliore bibat Carnium omnibus æqua portio. Ministri ne cui quid fauore danto. At neque contantor, neque præmittunto, donec ipsis visum fuerit, quæ tollenda erunt. Neque huic magna, illi perexigua apponuntor. Neque huic coxa, illi maxilla suis apponitor, sed in omnibus æqualitas esto. Pocillator acutis oculis vnumquemque obseruato, minùs tamen herum. Acutum etiam exaudito. Calices omnis generis sunto. Ad potandum inuitare siquis voluerit, ius esto. Omnes omnib⁹ præbibũto, si libeat, diuiti præbibentes. Neque quisquam bibere compellitor, qui non valeat ad compotationem. Ne liceat ipsis neque saltatorem, neque citharœdum inducere tyronem. Liceat ei qui voluerit, vti dicterijs. Et modus esto, vt ne sint molesta. Postremò pro nucibus talis ludunto. Siquis pro pecunia talis luserit, in

πίνων, ἄσιτος ἐς πλὴ ὑστεραίαν ἔστω. καὶ μαλιστα, καὶ ἀπίτω ἕκαστος, ὁπόταν βάλῃ. ἐπὰν δὲ τὸν οἰκέτας ὁ πλούσιος ἐυωχῇ, δειπνούντων καὶ οἱ φίλοι σὺν αὐτῷ. τοῦτον τὸν νόμοις τάττει ἕκαστον τῶν πλουσίων ἐγγράψαντα ἐς χαλκοῦν στήλην, ἔχειν ἐν μεσαιτάτῳ σφῶν αὐλῆς, καὶ μὴ ἀγνοεῖν. καὶ εἰδέναι δεῖ ὅτι ἐς αὖθις ἡ στήλη μήτε λιμὸς, μήτε λοιμὸς, οὔτε πυρκαϊὰ, οὔτε ἄλλο χαλεπὸν οὐδὲν ἐισεισιν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῖς. καὶ δέ ποτε, ὅταν μὴ γένοιτο, καθαιρεθῇ, ἀποδόμενον, ὅια πίσοντας.

posterum vsque diem ieiunato. Et maneto, & abeat quisque quum voluerit. Porrò quum diues famolos hic conuiuio accipiet, tum amici quoque vnà cum ipso ministranto. Leges hasce singuli diuites, æreæ columnæ inscriptas in aulæ medio habento, & legunto. Atque id quidem sciendum est, quòd ea columna manebit, neque fames, neque pestilentia, neque incendium, neque quicquam aliud molestum, in illorum ædes ingredierur. Quòd si quando, quod absit, tollatur, abominãda sunt, quæ illis accidet.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ. ἐγὼ Κρόνῳ χαίρειν.

EPISTOLÆ SATVRNALES. Ego Saturno Salutem.

Argvmentvm.

In hac Epistola de instituenda æqualitate agitur. Nam quispiam petit à Saturno, vt cum diuitibus agat, qui depositis in medium opibus, ex æquo se quoque fruipatiantur, aut certe vtantur vestes & pecunias, cæteráque ad festum peragendum pauperibus mutant. Primùm quia absurdum & inconueniens sit, ita inæqualiter agere: deinde quòd contra vetus exemplum, quo Saturni tempore omnia æqualia fuisse perhibeantur: addita etiam collatione diuitis & hypotyposi quadam morum ac vitæ illorum. Postremò comminantur se omnia mala illis imprecaturos esse, nisi ea quæ petunt, fiant.

Γεγεάφειν μὲ ἤδη σοι καὶ πρότερον, φίλων ὄντων οἷς εἶπα, καὶ ὡς τὸ πείσας κιν-

Quidè & antea tibi scripsi, significans quòd in statu essem, & quòd ob inopiam

δυύεσθαι, μόνος ἄμοιρος εἶναι τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐπήγγελκας, ἔτι καὶ τοῦτο σοῦ δεῖσθαι, μεμνημαι γάρ, ἀλογώτατον εἶναι, τὸν μὲν, ἡμῶν, ὑπερπλουτεῖν, καὶ βυθίζειν, οὐ κοινωνοῦντας ὧν ἔχουσι τοῖς πενεστέροις. τὸν δὲ, λιμῷ διαφθείρεσθαι. καὶ ταῦτα, κρότων ἐνεστώτων. ἐπεὶ δέ μοι τότε οὐδὲν ἀντιπέστειλας, ἠξιωσάμην δεῖν αὖθις ἀναμνῆσαί σε τῶν αὐτῶν. ἐχρῆν γάρ σε ὦ ἄριστε Κρόνε, τὸ ἄνισον τοῦτο ἀφελόντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐς τὸ μέσον ἅπασι καταθέντα, ἔπειτα κελεύειν ἑορτάζειν. ὡς νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἡ κάμηλος, ὡς ἡ παροιμία φησί. μᾶλλον δὲ τραγικὸν ὑποκριτὴν ἐνόησον, θατέρῳ μὲν τοῖν ποδοῖν, ἐφ' ὑψηλοῦ βεβηκότα, οἷόν εἰσιν οἱ βαμικοὶ ἐμβάται. ὁδὶ ἕτερος, ἀνυπόδετος ἕως. εἰ τοίνυν βαδίζοι οὕτως ἔχων, ὁρᾷς ὅτι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἄρτι μὲν, ὑψηλῷ, ἄρτι δὲ, ταπεινῷ χωρεῖσθαι, καὶ ὑποστρέφειν αὖ πάλιν ἀσφαλὲς, μὴ τοσοῦτον καὶ τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ ἀδικον. καὶ οἰμαι, ὑποδησάμενοι, ἐμβάται, τῆς τύχης χορηγούσης, ἐνβαίνομεν ἡμῖν. οἱ πολλοὶ δὲ, πεζῇ, καὶ γαμικαὶ βαδίζομεν, ἀνυπόδητοι αὖ εὖ

periclitarer, solus expers esse solennitatis quam indixisti? hoc præterea addito, nam memini, iniquissimum esse si nostrûm alij, opibus ac delicijs superfluerent, nihil de suis facultatibus impertientes pauperioribus: alij fame perirent, idque instantibus Saturnalibus. Quoniã autẽ nihil tum literis meis respõdisti, te denuo iisdem de rebus commonefaciendũ duxi. Tuum erat Saturne, sublatâ hac rerum inæqualitate, bonisque in medio depositis, postea celebrandum festum indicere. Sed vti nunc res habent, formica est camelus, vt prouerbio dicunt. Quin magis tragicũ histrionẽ animo cõcipe, qui altero pede alto cothurno insistat, qualia sunt tragica calceamenta, altero verò sit incalceatus. Is si ad hunc modũ instructus ingrediatur, vides necessariò futurum, vt nunc excelsus sit, nunc humilis, prout alterutrum pedẽ promouerit? Tanta est in rebus humanis inæqualitas. Alij subligatis cothurnis, adornante fortuna tragœdias in nos agunt. Contrà magna pars pedibus & humi ingredimur, cùm possimus, scias velim, nihilo deteriùs illis fabulam agere, ἐπὶ μὲν χεῖρον αὐτῇ χαριεῖσῃ,

καὶ διαβαίνειν, εἴ τις καὶ ἡμᾶς ἐπεσήνασεν παρὰ πλησίον ἐκείνοις. καίτοι ἀκούω τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὡς τὸ παλαιὸν, ἡνίκα τοιαῦτα ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὰ πρόσχρηματα, σὺ ἔτι μοναρχοῦντος. ἀλλ' ἐμοί γε, κόπρος ἦν, καὶ ἀπήρατος ἔφυεν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, δεῖπνον ἕτοιμον ἑκάστῳ ἐς κόρον. ποτὰμοὶ μὲν ἦσαν, οἱ μὲν, οἶνον. οἱ δὲ, γάλα. εἰσὶ δ' οἳ καὶ μέλι ἔρρεον. τὸ δὲ μέγιστον, αὐτὸν ἐκείνοις φασὶ τὸν ἀνθρώπους χρυσοῦς εἶναι. πενίαν δὲ, μηδὲ τοπαράπαν αὐτοῖς παρεισάγειν. ἡμεῖς δὲ, αὐτοὶ μὲν, οὐδὲ μόλιβδος ἂν εἰκότως δοκοίημεν, ἀλλ' εἴ τι καὶ τούτου ἀπιστότερον. ἡ δὲ δόξα δὲ, μετὰ πόνων τοῖς πλείοσιν. ἡ πενία δὲ, καὶ ἀπορία, καὶ ἀμηχανία, καὶ τὸ, οἴμοι, καὶ τὸ, πόθεν ἄν μοι γένοιτο, καὶ ὦ τῆς τύχης, πολλὰ τοιαῦτα. παρὰ γοῦν ἡμῖν τοῖς πένησι, καὶ οὐδὲν ἂν εὖ ἴδοι λιθάμενδα ἂν ἔσω αὐτοῖς, εἰ μὴ τὸν πλουσίως ἐωρῶμεν τοσαύτην εὐδαιμονίαν σωρεύοντας. ὧν τοσοῦτον μὲν χρυσὸν, τοσοῦτον δὲ ἄργυρον ἐγκλείσαντες, ἐδῆτας δὲ ὅσας ἔχοντες, καὶ δεσπόζειν δὲ, καὶ ζεύγη, καὶ συνοικίας, καὶ ἀγροὺς, πάμπολλα δὲ ταῦτα ἕκαστα κεκτημένοι, οὐχ ὅπως εἰ

& ingredi, siquis nos ad eundem illis modum adornarit. Atqui ex poëtis audio, nihil harum rerum inter homines fuisse olim, quum tu solus adhuc imperares. Verùm tellus sementis & aratri expers bona progignebat, cœnam, vel ad satietatem vsque vnicuique paratam. Fluuij alij vino, alij lacte, erant & qui melle manabant. Quódque est omnium maximum, aiunt illos ipsos homines aureos fuisse: paupertatem autem omnino ab ipsis abfuisse. Nos autem ipsi ne plumbum quidem meritò videamur: sed siquid eo est vilius: vt quorum plerisque victus labore quæritur: parsim est paupertas, egestas, ac desperatio, & illud, hei mihi! Item, vnde inueniam: & ô fortunam! multáq; id genus, nempe apud nos pauperes. Quanquam his de rebus leuius discruciaremur, nisi diuites conspiceremus tanta fruentes fœlicitate: qui quidem cùm tantum auri, tantum argenti conditum habeant, tantum vestium possideant, tot mancipia, tot currus, familias, agros, & harum rerum omnium magnam vim teneant,

μετέδοσαν ἡμῖν ποτε αὐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ προσβλέπειν τοῖς πολλοῖς ἀξιοῦσι. ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα ἀποπνίγει ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητον ἡγούμεθα. τὸν μὲν, ἐν ἁλουργίδων κατακείμενον, τοσούτοις ἀγαθοῖς ἐνδυφῆ ἐμφαίνοντα, καὶ ὑπὸ τῶν συντόνων εὐδαιμονιζόμενον, αὐὶ ἑορτάζοντα. ἐμὲ δ', ἢ τοῖς ὁμοίοις, ὀνειροπολεῖν, εἰ ποθὲν ὀβολοὶ τέσσαρες γένοιντο, ὡς ἔχοιμι ἄρτων γεμῶ, ἢ ἁλφίτων ἐμπλησμένοι κοιμᾶσθαι, κράμβην, ἢ σῦκον, ἢ κρόμμυον ὀπτῶντες. ἢ τοίνυν ταῦτα ὦ Κρόνε, ἀλλάττειν, ἢ μεταποιεῖν ἐς τὸ ἰσοδίαιτον, ἢ τὸ ἧττον, αὐτοὺς γε ἐκείνους κελεύειν τοὺς πλουσίους, μὴ μόνας ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ ἀπὸ μεδίμνων τοσούτων, χρυσὸν χέοντας γε ἡμῶν πάντων καταπεδάτας. ἀπὸ δ' ἱματίων, ὅτι καὶ ὑπὸ σητῶν διαβρωθήσεται, ἂν αὐτοὺς ἀνιάσειεν. ταῦτα γὰρ πάντως ἀπολλύμενα, καὶ ὑπὸ τῆ χρόνου διαφθαρησόμενα, ἡμῖν δοῦναι μᾶλλον, ἢ ἐν ταῖς κοίταις, καὶ κιβωτοῖς, εὐρῶτι πολλῷ καταπάσαι. καὶ μὲν καὶ δεινὸν ἔγωγε, ἄρτι μὲν, τεσσάρας, ἄρτι δὲ, πέντε τῶν πλατῶν

tamen adeò nobis nihil vnquam de his rebus impertiunt, vt plebeios homines, ne aspectu quidem dignentur. Hæc nos potissimùm enecant Saturne: & rem intolerabilem putamus, hunc in purpura accumbentem, tantis opum delicijs affluere ructantem, & ab amicis beatum prædicari, sempérque diem festum agitare. Me autem meique similes somniare, si unde quatuor oboli contingant, quò videlicet pane, polēta-ue expleti dormire queamus, nasturtium, aut porrum, cepásue, alliúmue opsonij vice arrodentes. Aut hæc igitur, Saturne, ad æquabilitatem vitæ mutes, corrigásque necesse est: aut quod est postremum, illis Dipsis interdicas diuitibus, ne soli bonis fruantur, verùm è modijs auri tam multis, vel heminam in omnes nos dispergant. Porrò ex vestibus, siquas à tineis iam exesas, citra suum incommodum dare possint: malint quidē hæc prorsus, vetustate, situque peritura nobis dare qui induamur; quàm sinere vt in cubilibus ac scrinijs multa carie putrescant. Præterea vt cœnent singuli, nunc quaternis, nunc quinis pauperibus ad conuiuium

παρεγλαμβάνοντας. μὴ μόνοι ἐς τὸν γοῦν τοῦτον δεῖπνον, ἀλλ' ἐς τὸ δημοσιώτερον, ὡς ὑπὸκ μετέχειν ἅπαντας. καὶ μὴ τὸ μὲν, ἐμφορεῖσθαι τοῦ ὄψου, καὶ τὸ οἰκέτιον πεινῶντα ἐᾶν, ἐς ἂν ἀπαχορεύσῃ ἐδίων. ἢν ἡμᾶς ἴδῃ ἐλθόντα, ἔτι παρασκευαζομένων ὡς ὑποβάλοιμι τῶν χειρῶν, παρεμείδεσθαι, δεῖξαι μόνον τῷ λοπάδα, ἢ ὅσον ὀσφρήσεται τοῦ πλακοῦντος τὸ λοιπὸν, μηδὲ ἐσπομένοντος συός, διαιρέμενα, τῷ μὲν δεσπότῃ παρατιθέναι τὸ ἡμίτομον ὅλον σὺν τῇ κεφαλῇ, τοῖς δ' ἄλλοις, ἐξὸν φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. παρεισπίπτῃ δὲ καὶ τοῖς οἰκέταις μὴ πεινῶσιν, ἐς ἂν ἐπάκαις αὐτὸν πεῖν ὑμῶν ἕκαστος. ἀλλὰ νὴ ἄπαξ κελεύσῃ, αὐτίκα ἐγχέαι, καὶ ἀναδοῦναι, μεγάλοις κύλιξι ἐμπλησαμένοις, ὥσπερ τῷ δεσπότῃ. καὶ τὸν οἶνον δὲ αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμπίνουσι, ἓν καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι. ἢ πῶς γὰρ ἡγήσεσθαι τοῦτον τὸν νόμιμον, τὸν μὲν, ἀνδρομέου μεθύσκεσθαι, ἐμοὶ δὲ νῦν τὸ γλεῦκος διαῤῥήγνυσθαι τὴν γαστέρα; ἴω τούτων ἐπιορκοῦντες, καὶ μετακοσμοῦντες ὦ Κρόνε, βίον μὲν τὸν βίον, ἑορτὴν δὲ τὴν ἑορτὴν ἔτι ποιοῦντες;

adhibitis. Non quidem ut pacto nunc agitantur conuiuia: verùm populariùs, vt omnium æqua sit portio: atque vt hic opsonijs ingurgitet se, famulo interim stante, & operiente, donec herus comedere non queat amplius. Cæterùm vbi ad nos venerit, cùm vix etiam parcissimus admouere manum, protinus ad alios transfertur, patina tantùm ostenta vel siquid de placenta reliquum est. Neque illarum aprum ita partiatur, vt domino totum dimidium apponat, vnà cum capite, reliquis ossa tecta ferat. Vtque præmoneantur pincernæ, ne contentur donec vnusquisque nostrùm poscat septies bibere: nec semel iussi protinus infundant, & ingentem calicem impletum tradant, æquè atque ipsi domino, vtque vnum & idem vinum conuiuis sit omnibus. Alioqui vbinam ista lex scripta fuit, aut receptus mos, vt hic vino odorato, & generoso sit temulentus, mihi contrà musto distumpatur aluus? Hæc si correxeris, nouarisque Saturne, tum demum effeceris, vt vita verè vita sit, festum verè festum. Sin

μὴ, ἐκεῖνοι μὲν, ἑορτάζον-
τι. ἡμεῖς δ᾽ καθεδούμεθα,
χάσκοντες, ἐπειδὰν λουσάμενοι
ωσι, τὸν παῖδα μὲν αὐτοῖς
καταθέμενα τὸν ἀμφορέα, κα-
ίεται. τὸν μάγειρον δ᾽, τὸν ζω-
μὸν κεκωφῶται. καὶ ἐπιπλαδόμε-
νον, τὸ τάριχος μὲν, ἐς τὴν φα-
λῶ ἐμβαλεῖν τῶν ἰχθύων. τὴν
μᾶ δ᾽ παρειπεσοῦσαν, τὸν τε
λλᾶντα ὅλον καταφαγεῖν, ὥσπε
ἄλλα τῶν ὁμοτοίων ἐχόντων,
καὶ τὸ πλακοῦντος τὸ ἥμισυ.
τὸν ὦν δ᾽, καὶ τὸν ἔλαφον, καὶ
τὰ δελφάκια μεταξὺ ὀπτώμενα,
τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὥσπερ Ὅμηρος φησὶ τῶν ἡλίου βοῶν φησι.
μᾶλλον δ᾽ μὴ ἕρπειν μόνον,
ἀλλ᾽ ἀναπηδήσαντα, φεύγειν εἰς
τὸ ὄρος αὐτοῖς ὀρεινοῖς. καὶ τὰς
ὄρνις δ᾽ τὰς παχείας, καίτοι
ἀπτέρους ἤδη οὔσας, καὶ ἐπευ-
ασμένας, ἀναπαλύειν, οἰχε-
σθαι καὶ ταύτας, ὡς μὴ μοι οἱ
ἀπολαύσιεν αὐτῶν. ὁ δ᾽ ἥκιστα
ἀλλὰ αὐτὸς ἀναίσθητος, τὸ ὠὸν
χρυσοῦν, μύρμηκες πτηνοὶ, ὥσπε
τῶν ἰνδικῶν, ἀναζητοῦντας ἐκ
τῶν θησαυρῶν ἐκφέρειν νύκτωρ
ἐς τὸ δημόσιον. τὴν ἐσθῆτα δὲ
αὖ, ὀλιγωρεῖν τῶν σπανιωτάτων,
κοσκινηδὸν διατρυπᾶσθαι κατὰ
σαλμὸς βουλευτικὸς μιᾶς

minàs, illi quidem epulentur: nos autem interim sedentes precabimur, vt simul atque lori venerint, puer subuersam amphoram rumpat, coquus ius adurat, ac per obliuionem muriam piscium in lentem infundat, vtque canis in domum irruens, opsoniorum artificibus alibi intentis, cxta deuoret vniuersa, & placentæ dimidium: vtque sus ac ceruus, neque non suculæ, inter assandum idem faciant, quod Homerus de Solis bobus dicit. Imò vt non serpant, solùm, verùm etiam vnà cum ipsis verubus in montem aufugiant: vtque ipsæ etiam aues pingues iam ademptis plumis, ad coquendum paratæ auolent, ne soli illi fruantur. Quódque in primis molestum illis futurum est, vt formicæ quales Indicæ, aurum è thesauris effossum, noctu in publicum efferant: vtque vestis indiligentia curatorum, ita ab optimis muribus perforetur instar cribri, & vt à verriculo piscatorio nihil differat. Vtque formosi il-

τῶν βελτίστων μυῶν, ὡς
διατρέφειν. παῦσαι δ᾽ ὧν τῶν

ωεφίους, καὶ κομήτας, οὓς ἀκίνδυνος, ἢ ἀχιλλέας, ἢ νάρκισσους ὀνομάζουσι, μεταξὺ ὀρέγοντας σφίσι τὸ ἔκπωμα, φαλακροὺς γίγνεσθαι. ἐπιῤῥεύσης τῆς κόμης, καὶ πώγωνα φύειν ὀξύν, οἵτινες εἰσὶν ἐν ταῖς κωμῳδίαις οἱ σφηνοπώγωνες. καὶ παρὰ τοῖς κροτάφοις, παχὺν λάσιον, καὶ κάρτα ἐκκεντοῦν. τὸ μεταξὺ δή, λεῖον, καὶ γυμνὸν εἶναι. ταῦτα, καὶ πλείω τούτων εὐξαίμεθ' ἂν ἡμῖν μὲν θέλουσι τὸ ἄγαν φίλαυτον τοῦτο ἀφέντες, εἰς τὸ κοινὸν πλουτεῖν, καὶ μεταδιδόναι ἡμῖν τῶν

lorum, comatique puerí, quos Hyacinthos, aut Achilles, aut Narcissos appellant, dum ipsis poculà porrigunt, subitò defluente coma calui fiant: & acutam edant barbam, quales sunt in comœdijs Sphenopogones, & ad tempora hirtam valdè, valdéque pungentem, & quod interiacet læue sit, & nudum. Hæc & his plura imprecabimur, nisi hoc nomio sui amore depositò velint in commune diuites esse, nobisque modicum impertire.

μετείων.

ΚΡΟΝΟΣ ΕΜΟΙ ΤΩ Τιμιωτάτῳ Χαίρειν.

SATVRNVS MIHI charissimo Salutem.

ARGVMENTVM.

Saturnus increpat pauperem, qui à se postulet, quæ sua potestate non sint. Sed tamen respondet, se cum diuitibus hoc nomine agere velle, additaque post hæc longa commonitione, qua pauperes, vt sua sorte contenti sint, hortatur: offendens plus molestiæ & periculorum diuitias quàm voluptatis secum habere.

ΤΑῦτα λήρεις ὦ οὗτος, ἐμοὶ περὶ τῶν παρόντων ὑπιστέλλων, καὶ ἀπαδασμὸν τῶν ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων τὸ δὴ, ἐπέρου ἂν εἴη, τῷ

HEus tu quid nugas istas, & de rebus præsentibus ad me scribis, iubéque vt bonorum faciam partitionem? Quod quidè alterius munus fuerit,

ὦ ἄριστε. θαυμάζω γάρ
πῶς μόνος τῶν ἁπάντων ἀ-
νθρώπων, ὃς ἐγὼ μὲν πάλαι ζητῶ-
μαι, πότερον μαίας εἰς ἀὴρ, τοῖς
ἄλλοις διανέμας πᾶσι ἀφθόνως. ὁ Α
δὲ, μάλιστα τῶν τοιούτων
ἐπιθυμῶν. τὸ δὲ ἡμέτερον
ἔστω, μέχρι πτῶσιν, καὶ κεφα-
λῆς, καὶ μέσης. καὶ τὸ- Β
λέγειν ἢ μικρὸν ἐπιμα-
θῆ τῶν μειζόνων ἃ φῆς, ἀπε-
χθῆ τὰ ἄριστα, καὶ ἐν τῇ
πόλει, ἢ πλουτεῖν
ἐπιθυμῶν, ὁ Ζεὺς ἂν χθημα- C
τίσειεν ἡμῖν. εἰ δέ τι τῶν ἐν
τοῖς ἀδικοῦντος, ἢ πλεο-
νεκτῶν, ἐμοὶ ἂν εἴη διχάζειν.
φυλάττεσθαι δὴ τοῖς πλουσίοις
ἐκ τῆς δεινότητος, καὶ τῆς χοί- D
νης τῆς χρυσίου, καὶ τῶν ἐσθή-
των, ὡς καὶ ὑμῶν πέμπτειν εἰς
τὰ ἱερεῖα. δίκαια γὰρ ταῦτα,
ἐξ ἀνάγκης πτεῖν, ὡς φατὲ,
καὶ ἢ ὕλοφαγον ἐκεῖνοι θεὸς
ἔχειν λέγειν. τὸ δὲ E
ὅτι, ἴσα οἱ πένητες ὑμεῖς
ἐπιθυμοῦσι, καὶ ἐκ ὀρθῶς δο-
κοῦντες περὶ τῶν πλουσίων,
ὡς μακαρίους αὐτοὺς ὀνο-
μάζειν, καὶ μόνους ἡδέως ζῆν
τὸν πλουτεῖν ὄντα αὐτοῖς,
ὡς μεγαλοπρεπῶς ἔχειν ἡδέως,

ῶν ἄρχοντος. θαυμάζω γάρ
ε, εἰ μόνος τῶν ἁπάντων α-
οεῖς, ὡς ἐγὼ μὲν πάλαι βασι-
ευς ὢν, πέπαυμαι εἰς ὤν, τοῖς
παισὶ διανέμας τὴν ἀρχήν. ὁ
εις ὢν, μάλιστα τῶν τοιούτων
πιμελεῖται. τὰ δ' ἡμέτερα
αῦτα, μέχρι πεπῶν, καὶ κεφ-
τυ, καὶ ὠδῆς, καὶ μίσθης. καὶ τοῦ-
το, οὐ πλέον ἡμερῶν ἑπτά. ὥστε
ερὶ τῶν μειζόνων ἃ φῄς, ἀφε-
εῖν τὸ ἀνίσον, καὶ ἐκ τῆς
ομοίας ἢ πένεσθαι, ἢ πλουτεῖν
ἅπαντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρημα-
ίσειεν ὑμῖν. εἰ δέ τι τῶν ἐκ
τῆς ἑορτῆς ἀδικοῖτό τις, ἢ πλεο-
νεκτοῖτο, ἐμὸν ἂν εἴη δικάζειν.
καὶ ἐπιτέλλω ἤδη τοῖς πλουσίοις
περὶ τῶν δείπνων, καὶ τοῦ χοί-
νικος τοῦ χρυσίου, καὶ τῶν ἐσθή-
των, ὡς καὶ ὑμῖν πέμπτειν εἰς
τὴν ἑορτήν. δίκαια γὰρ ταῦτα,
καὶ ἄξια αὐτοὺς πιεῖν, ὡς φατέ,
εἰμὴ τι ἔνλογον ἐκείνοις φαῖεν
πᾶσιν ἔχειν λέγειν. τὸ δ' ὅλον, ἴσθι οἱ πένητες ὑμᾶς
ἐξηπατημένοι, καὶ οὐκ ὀρθῶς δο-
ξάζοντες περὶ τῶν πλουσίων,
εἰμὴ παντελῶς εὐδαίμονας αὐτοὺς οἴε-
σθε εἶναι, καὶ μόνως ἡδὺ ζῆν
βιοῦν τε βίον, ὅτι δειπνεῖν
τε πολυτελῶς ἔξεστιν αὐτοῖς,
καὶ μεθύσκεσθαι οἴνου ἡδέος,

penes quem nunc est imperium. Etenim demiror te, si solus omnium ignoras, me qui vnus sum, abdicato iampridem regno, liberis distribuisse imperium: Iouem autem maximè harum rerum curam gerere: me verò non nisi talorum, saltationis, cantionis, & ebrietatis satagere, idque septem non amplius diebus. Itaque quod attinet ad res illas maiores, quas dicis, nimirum vt tollatur inæqualitas, vtque ex æquo omnes aut opibus abundent, aut egeant, Iupiter vobis operam dabit. Quòd si quis eorum qui festum celebrant, afficiatur iniuria, & portione fraudetur, id erit mearum partium iudicare. Iámque scribo diuitibus de cœnis, de auri hemina, & vestibus, vt vobis ad festum mittant. Iustum enim, & æquum est vt ista faciant, sicuti dicitis, nisi quid probabile habeant, quod ad hæc respondeant. In summa tamen illud scitote pauperes, vos longè falli, neque rectè iudicare de diuitibus: siquidem illos omni ex parte beatos arbitramini, solósq; vitã suauem viuere, cùm liceat ipsis opiparè cœnare, vino suaui inebriari, formosis pu-

καὶ παισὶν ὡραίοις, καὶ

γυναιξὶν ὁμιλεῖν, καὶ ἐσθῆσι μαλακαῖς χρῆσθαι. τὸ δὲ πάνυ ἀγνοεῖτε οἱόν ἐστιν. εἰ τι γὰρ φρονοῦντες εἰ περὶ τούτων, οὐ μικραί. ἀλλ' ἀνάγκη ἐπιχειροτονεῖν ἑκάστοις, μή τι ὁ οἰκονόμος βλακεύσας, ἢ ὑφελόμενος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ὀξωθῇ, μὴ ὁ σῖτος φθειρίζήσῃ, ἢ ὁ λῆσις ὑφέληται τὰ σκεύη, μὴ πιστεύσῃ τοῖς συκοφάνταις ὁ δῆμος, λέγουσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν. ταῦτα δὲ πάντα οὐδὲ τὸ πολλοστὸν ἂν εἴη μέρος τῶν αὐλιώντων αὐτοῖς. εἰ γοῦν ἠπίστασθε τοὺς φόβους, καὶ τὰς μερίμνας, ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φευκτὸν ὁ πλοῦτος ἐδόξει. ἐπίστοι οἷς με αὐτὸν ὄντως ἂν ποτε κορυβαντιάσαι, ὡς εἰ καλὸν λῷ τὸ πλουτεῖν, καὶ βασιλεύειν, αὐτός τε ἂν αὐτὰ, καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις, καθάπερ ἰδιωτεύοιμι, καὶ ἀνεχόμενος ὑπ' ἄλλου ταπεινώμενον. ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδὼς, ἃ τοῖς πλουσίοις, καὶ αἱρετὸν παρεῖναι ἀνάγκη, αὐτὸς τὴν ἀρχὴν, εὖ ποιῶν. καὶ γὰρ ἃ νῦν ἐποτνιῶ περός με, ὡς τὸν μῶν, συῶν, καὶ πλακούντων ἐμπορεύομένους, ὑμᾶς δ', κἀγαθὸν, ἢ δύμον, ἢ χρόμυον ἐπιβώμενος ἐν τῇ ἑορτῇ, σκῶπτε ὁποῖός τις

& mulieribus frui, & molibus vestibus vti: verùm felicitatem istam, cuiusmodi sit ignoratis. Nam hæc res non mediocribus curis ipsos distorquent, sed singulis inuigilare cogunturæ, ne quid rerum domesticarũ dispensator fraudet, aut clam subripiatur, ne vinũ acescat, ne frumẽtũ vermibus corrũpatur, ne latro tollat pocula, ne populus credat calumniatoribus, si illum dixerint affectare regnum. Atqui hæc omnia, non est millesima pars eorum, quæ istos discruciãt. Si enim sciretis metus, & curas quibus distringũtur, diuitias vobis omnino fugiendas existimaretis. Alioquin creditis vel meipsũ esse insanũ, vt si præclara res esset opulẽtia aut regnũ, deposturus hæc, alijsq; cessurus fuerim, paterérq; vt nunc ego priuatus, alieno paterẽ imperio? Quin potiùs cũ nõ essẽ ignarus huiusmodi malorũ, quæ plurima diuitibus & regibus adsint necesse est, imperiũ deposui, idque sponte. Nã quod tu nũc apud me deos obtestans deplorabas, illos apris ac placentis expleri: vos contrà nasturtiorum-ue aut cepe petere festi tẽpus, opsonij loco accedere, cuiusmodi sic cõsulebat

Etenim

ἐς μὲν γὰρ τὸ παρὸν, ἡδύ, καὶ ἐκ αὐτάρκου ἴσως ἑκάτερα αὐτῶν. ὡς δὲ μὴ ταῦτα, ἔμπαλιν ἀναφέρεται τὸ πρᾶγμα. ἔνθα ὑμεῖς μὲν οὔτε βαρυφορούντες ἀναστήναι αὖθις τὴν ὑστεραίαν, ὥσπερ ἐκεῖνοι ὑπὸ τῆς μέθης, οὔτε ὑπὸ τῆς ἄγαν πολυτελείας, δυσῳδές τι, καὶ καπνωδέστερον ἐρυγγάνοντες. οἱ δὲ, τούτων τε ἀπολαύουσι. καὶ τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς, ἢ πιόντι, ἢ γυναικὶ, ἢ ὅπως αὖ ὁ βάρος κελεύῃ συναναφυρέντες, ἢ φθόῃ, ἢ περιπνευμονίᾳ, ἢ ὑδέρῳ, οὐ χαλεπῶς συνεξελλέξαντο ἐκ τῆς πολλῆς τρυφῆς. ἢ τίνα αὖ αὐτῶν ῥᾳδίως δέξαι δικαίως, μὴ πάντως ὀκνηρὸν ὄντα. πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐπαίροντα; πῦρ δὲ ἐς γῆρας ἀφικόμενον, τοῖς αὐτοῖς πέσιν, ἀλλὰ μὴ φορέθιον ὑπὸ παλαιῶν ὀχούμενον, ὁλόχρυσον μὲν τὰ ἔξω, καταπέπαστον δὲ τὸ ἔνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν πάνυ ὑστελῶν συγκεκομμέναι. ὑμεῖς δὲ, ἰχθύων μὲν ἄγευστοι, καὶ ἀσπόνδυλοι. ποδάγρας δὲ, ἢ περιπνευμονίας, οὐχ ὁρᾶτε ὅτι ἂν τούτων ἀπείρατοι ἦτε; ἢ εἴ τι κατ' ἄλλην τινὰ αἰτίαν συμβαίνοι, κἀπὶ ἐκείνοις ἐκεῖνο

Etenim in præsens quidem vtrumque dulce est illis, minimèque molestũ: at postea res inuertitur: siquidem vobis non accidit, vt postridie surgatis capitis dolore grauati ob temulentiam, vt illi, neque ob immodicam ingurgitationem, graueolentem, & acrem spiritum ructantes. At illi hoc quoque fructus ferunt, vt quoniam magnam noctis partem vario coitu pro libidmis arbitrio transigunt, facilè sibi vel tabem, vel tussim, vel morbũ intercutem, ex intemperato vŏluptatum vsu colligant. Quotumquemque potes ostendere qui non planè palleat, ac faciem cadaueroſam præ se ferat? quotumquemque qui cùm ad senectutem peruenerit, suis ipsius pedibus ingrediatur, ac non potiùs à quatuor baiulis gestetur? foris quidem totus aureus, intus putris ac pannosus, cuiusmodi sunt tragicæ vestes ex pannis admodum vilibus consarcinatæ. Vos autem qui pisces non gustatis, & inediam fertis, non videtis vos podagræ, pulmonisque vitiorum expertes esse? aut siquid aliud aliam ob causam accidat. Quanquam nec illis ipsis

ἔτι ὄξιν αὐτὸ, καθ' ἡμέραν, καὶ πέρα τ κόρε ἐδιεν τ τῶν. ἀλλ' ἐδοις ἂν αὐτὸν ἔτω λαχανίν, ἢ δύμε ὀρεχόμενος ἐνίοτε, ὥσπερ οὐδὲ σὺ τῶν λαγῶν, καὶ σῶν. ἐῶ λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐτὸν ἢ υἱὸς ἀκόλαστος, ἢ γυνὴ, τῶ ἀνέτου ἐρῶσα, ἢ ἐρώμενος, ἀγρὸς ἀνάγκλω μᾶλλον, ἢ ὠφελὲς ἡδονὴν σωμάτων. καὶ ὅλως, πολλά ὄξιν ἄφ' ὑμεῖς ἀγνοοῦντες, τὸν χρυσὸν ὁρᾶτε αὐτῶν μόνον, καὶ τὴν πορφύραν. καὶ ἴσως ἴδητέ ποτε ἐξελαυνόντας ὅτι λευκοῦ ζεύγους, κεχιώτας, ἢ προσκυνεῖτε. εἰ ἢ ὑφορᾶσθε αὐτῶν, καὶ καταφρονεῖτε, καὶ μήτε ἐπιστρέφεσθε πρὸς τὴν ἀργυρᾶν ἁμάμαξαν, μήτε μεταξὺ διαλεγομένων, εἰς τὸν ἐν τῷ δακτυλίδιῳ σμάραγδον ἀτενοῦτε, καὶ τῶν ἱματίων παραπτόμενοι, τὸ μαλακὸν ἐθαυμάζετε, ἀλλ' εἰᾶτε καθ' ἑαυτὸν πλουτεῖν, εὖ ἴσθ' αὐτοὶ ἐφ' ἡμᾶς ἰόντες, ἐδέοντο πωδεῖσθαι, ὡς ὑποδιέξαιντο ὑμῖν ταὶ κλίνας, καὶ τὰς τραπέζας, καὶ τὰ ὀκπώματα, ὧν οὐδὲν ὄφελος ἐν ἁμαρτύρητος ἡ κτῆσις ἔϊν. τάχε τοι πολεσα ἔνεστε αὖ, αὐτὸν ὑμῶν ἕνεκα κτωμένους. ἀλλ' ὅπως αὐτοὶ χρήσωνται, ἀλλ' ὅπως

æquè dulce est quotidie, sepráque satietatem istis rescí. Quin videas eos nonnunquam ita olus, aut cepam apperere, vt tu non æquè leporem appetas, aut aprum. Alia taceo quæ illos discruciant, puta filius luxuriosus, vxor famulum amans, aut amasius, quæ necessitatis magè quàm voluptatis gratia concumbit. Denique alia multa sunt quæ vos ignorantes, tantùm aurum illorum ac purpuram videtis. Tum siquando bigis albis vehi videatis, hinc ante ore adoratis. Quòd si illos contemneretis, negligeretisque, neque ad argenteum currum oculos intentos haberetis, neque inter colloquendum, smaragdum annulo inclusum respectaretis, neque vestes obiter contrectantes mollitiem admiraremini, sed fineretis eos esse sibi diuites, procul dubio ipsi vos aditent, & ad cœnam inuitarent, vt lectos, mensas, & pocula vobis ostenderent: quarum rerum nulla est vtilitas, si sine re-ste possideantur. Certè reperietis pleraque hæc illos vestra causa parare: non quòd vtantur ipsi, sed ut

ΔΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΛΟΥ-

ARGVM

ὑμεῖς θαυμάζοιτε. ταῦτα ὑμᾶς παραμυθοῦμαι, εἰδὼς τὸν βίον ἑκάτερον. καὶ ἄξιον ἑορτάζειν, ἐνθυμουμένους ὅτι μετ' ὀλίγον ἅπαντας ἡμᾶς ἀπέναι ἀπὸ τοῦ βίου, κἀκείνους τὸ πλέον, καὶ ὑμᾶς τὴν πενίαν ἀφέντας, πάλιν ὑπιστελῶ με αὐτοῖς ἅπερ ὑπεσχόμην. καὶ οἶδ' ὅτι οὐκ ἀλογήσουσι τῶν ἐμῶν γραμμάτων.

vos admiremini. His ego vos consolor ego cui cognita est vtraque vita. Conueniatque ita festum agere, vt cogitetis breui omnibus è vita migrandum, cum illis, depositis opibus, tum vobis, relicta paupertate. Sed scribam ipsis, vt sum pollicitus: certóque scio, eos meas literas non neglecturos.

ΚΡΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΛΟΥΣΙΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNVS DIVITIBVS SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus exponit diuitibus quæ à pauperibus ad se scripta & postulata fuerint, admonens illos, vt benigniores erga ipsos se gerant, atque æqualitatem recipiant, argumentis à signo & consequentibus, tum commodu, si faciant, tum incommodu, si detrectent, adhibitu.

Ὁ Κρόνος τοῖς πλουσίοις χαίρειν. Οἱ πένητες ἔναγχος ἐπεστάλκασί μοι, αἰτιώμενοι ὑμᾶς, μὴ μεταδιδόναι σφίσι τῶν ὧν ἔχετε. καὶ τὸ μὲν ὅλον, ἀξιοῦσι μὴ κοινὰ πᾶσι πεῖν πάλαι, καὶ τὸ μέσον, ἕκαστον αὐτῶν ἔχειν. δίκαιον δὲ εἶναι ἰσονομίαν καθεστηκέναι, καὶ μὴ τῷ μὲν πλεῖν, τῷ δὲ μηδ' ὅλως μετεῖναι τῶν ἀγαθῶν. ἐγὼ δέ, ἐπεὶ μὴ τέκτων ἐφάνην ἄμεινον σκέλος ἁρμόσαι ἢ Διὶ, ἐπεὶ δὲ τῶν παρόντων, καὶ

Saturnus diuitibus salutem. Superes nuper ad me datis literis incusarunt vos, quòd nihil impertimini de vestris facultatibus, atque omnino postularunt, vt bona facerẽ omnib⁹ cõmunia, vt ad singulos illorũ sua pars rediret. Æquũ enim esse vt rerũ æqualitas constituatur, ita vt neq; hic copia fruatur, neq; ille omnino rerũ suauiũ inopia laboret. Ego verò respõdi, hisce de rebus Iouem meliùs cõsideraturum. Sed quod ad rẽ pertinet, &

ῶι ἀδικεῖσθαι ᾠοντο κτ' τῶν
ἑορτ', ἐώραν ἐτ' ἐμὲ κατηκευσαν
τ' κρίσιν, κ' ἀναχρώμαι γεφ'ψειν
περὶ ὑμᾶς. ἔστ' ὃ ἄρ' ἀξιῶσι
ταῦτα μέγιστα, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. A
πῶς γὰρ φασι ῥιγοῦντες τοσούτῳ κρύϊ, κ' λιμῷ ἐχόμενοι,
περιπ ἑορταζοιμὶ ἄν; εἰ τίνων ἐθέλοιμι κἀκείνους μετέχειν τ' ἑορτῆς, ἐκέλευόν με ἀναγκάσαι ὑμᾶς ἐλθόντων τε, ὧν ἔχετ', μεταδοῦναι αὐτοῖς, εἴ τινες πεινῶσι, κ' παχύτεροι, ἢ καθ' ὑμᾶς. κ' τὸ χρυσίον ὀλίγον B
ἐπισαλάξαι αὐτοῖς. εἰ γὰρ ταῦτα φασὶ ποιήσετε, μήτε ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτι τῶν ἀγαθῶν ὑπὲρ τοῦ Διός. εἰ δὲ μή, ἀπειλῆσι περικαλέσασθαι ἐπὶ τὸν ἀνάδασμον, ἐπειδὴ τοπερῶτον δίκας ὁ Ζεὺς περιδῇ. C
ταῦτά ὄτιν οὐ παύ χαλεπὰ ὑμῖν ἀπὸ τοσούτων, ἃ καλῶς πεποιῶτες ἔχετε. νὴ Δία κ' τ' δείπνων πάει, ὡς σωφρονεστέρους ὑμῖν. κ' τοῦτο περιδεῖναι ἠξίουν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς νῦν γε μόνους ὑμᾶς βυρᾶν, ἐπικλεισαμένους ταὶς θύραις. εἰ δέ ποτε κἀκείνων πάλιν ἐστὶν διὰ μακροῦ ἐλθόντος, πλέον τ' ἐνφαίνοντος ἐνεῖναι τὸ ἀνιαρὸν τῷ δείπνῳ, κ' τὰ πολλὰ ἐρ' ὕβρει αὐτ' D

iniurias quibus se per dies festos affici putant, vidi mi officij esse sententiã ferre, si quis pollicitus me vobis scripturũ. Sunt autẽ quæ postulant hæc, vt mihi videtur, quæ. Nã quo pacto, inquit, tãto frigore rigẽtes, & fame laborantes, præterea dẽ festum celebrare possemus? Quare si velim vt & ipsi festi participes, postulare vt vos cogam, vt de vestibus illis impertiam, fiquæ supersint pinguiores quã quæ vobis conueniant; vtq; auri nonnullas guttulas in ipsos destilletis. Quòd si ista feceritis, inquiunt, non erit amplius disceptatio inter vos de bonis apud Iouẽ. Sin minùs minitãtur sese ad nouã rerũ partitionẽ prouocaturos, vt primũ Iupiter pro tribunali sedere cœperit nec graue fuerit vobis impertire illis de tot bonis, quæ rectè possidetis. Quin de cœna quoq;, vt vobiscũ cœnent, & hoc literis addi rogarũt, cũ nũc vos soli foribus clausis delicijs fruamini. Quòd si quando vobis visũ fuerit, & illorũ quẽpiã post lõgũ tẽpus in cõuiuium adhibere, plus esse molestiæ in cœna, quã voluptatis, multáq; illic in pauperum contumeliam fieri, velut illud, quum non

τὸ αὐτὸ οἶνον συμπίνειν. Ἡράκλεις, ὡς ἀνελεύθερον, καὶ καταγελᾶσθαι αὐτὸ ἐκείνων ἄξιον. ὅτι μὴ μεταξὺ ἀναστάντες, οἴκοι, ὅλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καταλιπόντες. ἀλλ' οὐδὲ εἰς κόρον ὅμως φασὶ πίνειν. τῶν γὰρ οἰνοχόων ὑμῶν, ὥσπερ τῶν Ὀδυσσέως ἑταίρων, κηρῷ βεβύσθαι τὰ ὦτα. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οὕτως αἰσχρά ἐστιν, ὥστε οὐκ ἂν λέγειν, ἃ περὶ τῆς νομῆς τῶν κρεῶν αἰτιῶνται, καὶ τῶν διακόνων. ὑμῖν μὴ παρεζώσασθαι ἐς ἀνασφενδονήτῃ, ἐκείνους δὲ παρατίθεσθαι. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικροψυχότατα, καὶ ἥκιστα ἐλευθέροις πρέποντα. τὸ γοῦν ἥδιον, καὶ συμποτικώτερον, ἡ ἰσοτιμία ἐστί. καὶ ὁ ἰσοδαίτης τούτου ἕνεκα ἡρῆται ὑμῖν τῶν συμποσίων, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχοιεν. ὁρᾶτε οὖν ὅπως μηκέτι ὑμᾶς αἰτιάσωνται, ἀλλὰ τιμήσουσι, καὶ φιλήσουσι, τῶν ὀλίγων τούτων μεταλαμβάνοντες. ὧν ὑμῖν μὲν ἡ δαπάνη ἀνεπαίσθητος, ἐκείνοις δὲ ἐν χαμηλῷ τῆς χρείας ἡ δόσις ἀειμνήστου. ἄλλως τε, οὐδ' ἂν οἰκεῖν δύναισθε τὰς πόλεις, μὴ ὄχλου καὶ πενήτων συμπολιτευομένων, καὶ μισείσθαι πρὸς τῶν εὐδαιμονίαν

eodem de vino bibunt. Dij boni, quàm illiberale, & planè dignum quod ipsis vitio vertatur, qui non surgant, abeántque toto conuiuio vobis solis relicto. Quanquam negant sese etiam ad satietatem ex illo qualicunque vino bibere, quòd vestri pincernæ aures habeant cera obturatas, haud secus ac Vlyssis socij. Porrò reliqua vsque adeò sunt turpia, vt pigeat commemorare, quæ de carnium partitione criminātur, déq; ministris qui cum vobis assistant, donec satis superque expleti fueritis, ipsos prætercurrunt, aliáq; id genus sordida permulta, miniméque viris ingenuis digna. Quare æqualitas res est iucundissima, & conuiuio cõgruētissima. Qua de causa vobis æquus ille partitor in conuiuijs præficitur, vt ęquam omnes habeant portionem. Videte igitur ne posthac iterum vos accusare possint: sed colant, & ament quum pauca hæc à vobis acceperint, quorum impensa ne sentiretur quidē à vobis: at illis dati in tempore muneris perpetua foret recordatio. Pręterea nec rēp. administrare possitis, ni pauperes vnà vobiscū in ea versētur, milléq; modis fœlicitatē

ὑμῖν σωτηλοιώτων. οὐδὲ ἀφ' ἑχοιτε τὸν θαυμάζοντας ὑμῶν τὸ πλοῦτον, ἰδίᾳ μόνοι, καὶ ἰδίᾳ, καὶ γὰρ σκότῳ πλουτεῖτε. ἰδιῶτοιαν οὖν πολλοὶ, καὶ θαυμαστῶσαν ὑμῶν τὸ ἀργυρεον, καὶ τὰς βαπέζας. καὶ ὀφθαλμιῶντων φιλοτιμίας. μεταξὺ πίνοντες, πιεισκοπεῖτοσαν τὸ ἄκπωμα, καὶ τὸ βαρος ἰζωσαν αὐτοὶ διαβασάσαντες, καὶ τῆς ἰστειας τὸ ἀκειβές. τὸ χρυσοῦν ὅσος, ὃς ἐπαιδεῖ τῇ τέχνῃ. ὀφθαλμῷ τῷ χρησοῦ, καὶ φιλανθρώπως ἀκουειν, καὶ τὸ φθονεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἔξω ὑμῖσεσθε, τίς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ χοιγωνοῦντι, καὶ διδόντι τῶν μετεῖωνς τῆς ἀν ἂν βούλοιτο εἰς τὸ μάκιστον διαβιῶναι αὐτὸν, ἀπολαύοντα τῶν ἀγαθῶν; ὡς ἢ νῦν ἔχετε, ἀμάρτυρος μὲν ἡ εὐδαιμονία, ἐπίφθονος ἢ ὁ πλοῦτος, ἀνήδης ἢ ὁ βίος. οὐ γὰρ οὐ ὁμοίως ἡδὺ οἶμαι μόνον ἐμπίπλασθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντας φασὶ, καὶ τοὺς μονίους τῶν λύκων. καὶ σωόντας δεξιῶς αὐδρεσι, καὶ πάντα χαριζεσθαι πειρωμένοις. οἱ ὀφθαλμὸς μὲν οὐ κακὸν, καὶ ἄδωρον τὸ συμπόσιον ἐσεσθαι εἶναι, ἐν δὲ μύδοις συμποτικοῖς, καὶ σκώμμασιν ἀνε-

vestram adiuuent. Neque habituri estis qui vestras diuitias suspiciant, si soli & priuatim in tenebris eas possideatis. Videat igitur vulgus miretúrque vestrum argentum, mensas, vtique præbibentes ad potandum inuitetis: inter bibendum vndique poculum contemplentur, ac pondus expendant manu librantes: tum argenti absolutam celaturam tum aurum quo ars decoratur. Nam præterquam quod viros bonos, & humanos vos prædicabunt, etiam ab eorum inuidia liberi eritis. Quis enim inuideat impertienti, dantique quod æquum est? Quis non potius optet, quam diutissimè vitam bonis suis fruatur? Sed vt nunc res vobis habent, fœlicitas vestra teste caret, inuidiosæ sunt diuitiæ, & insuauis vita. Neque enim perinde iuuat, opinor, si quis solus epulatur, vt & leones, & solitarios lupos facere dicunt, quam si cum lepidis hominibus, & pro omnia gratificari conantibus, conuiuatis. Qui primùm non finent conuiuium mutũ esse, & surdum: verùm consuetudine sua fabulas conuiuijs aptas, dicte-

πχθίσι, καὶ φιλοφρονούμεθα
τιμαῖς συνέσονται, οἷαι ἥ-
διστ' διατρίβαι, φίλαι μὲν
μουσῶν, καὶ Ἀφροδίτης. φί-
λαι δ' χαρισιν. ἔπειτα δ πρὸς A
πάντας ἐς τὴν ὑστεραίαν δι-
νούμενοι, ὑμῶν τὴν δεξιότητα
ἡδέως παρασκευάζοισι. ταῦ-
τα πολλῶ πρίαδαι καλῶς
ἦν ἔχει. ἐπεὶ ἐρήσομαι ὑμᾶς, B
ἢ μύστης οἱ πένητες βαδί-
ζοισι, ὑποδυόμεθα γὰρ οὕτως, ὡς
μὲ ὑμᾶς νικᾶσιν ὃς ἔχοντας
ἧς ἐπιδείξαδε τὰς ἁλουρ-
γεῖς ἐσθῆτας, καὶ τῶν ὀχολύ- C
δων τὸ πλῆθος, ἢ τῶν δα-
κτυλίων τὸ μέγεθος; ἐῶ λέγειν
ὡς ἢ ἐπιβουλὰς, ἢ μίσος παρὰ
τῶν πενήτων ἀναγκαῖον ἐγγί-
νεδαι πρὸς ὑμᾶς, ἵν' μόνοι
βυσᾶν ἐθέλητε. ἃ μὲ γὰρ ἔυξεσδαι
καθ' ὑμῶν ἀπειλοῦσιν, ἀπρό- D
πτα, μὴ δ γένοιτο εἰς ἀναγ-
καίαν αὐτὸν καταστᾶναι τὴν εὐχῆς.
ἐπεὶ οὔτε ἀλλαντῶν γεύσεδε,
οὔτε πλακοῦντος, ἢ εἰ τι λεί-
ψανον τὸ κωνός. ἡ φακῆ δ, ὑμῖν E
σαπερδὺν ἐντιτηκότα ἕξει. ὃς
δ, καὶ ἅλφος, ὀπωπόροι,
μεταξὺ δρασμὸν βυλευσεισιν
ἐκ τὰ ὀπώρειου ἐς τὸ ὄρος. ἢ
ὄρνις ψυχαὶ καταπεπαται,
ἀπέρχει καὶ αὗται, παρ' αὐτὸν

ráque minimè molesta, variásque voluptates adferent: quibus rebus tempus iucundissimè transigitur: idque gratum est Bacchо, gratum Veneri, gratum quoque Gratijs. Deinde postero die dum comitarem vestram referunt, beneuolentiam vobis concilant. Hæc etiam magno fuerant emenda. Nam illud à vobis scisciteabor, si pauperes abirēt taciti, sic enim fingamus, nonne ea res vos vreret, cùm non haberetis, quibus ostentaretis purpureas vestes, comitum multitudinem, annulorum magnitudinem? Neque iam libet referre, necessariò futurum, vt pauperum insidiæ atque odia in vos oriantur, si soli delicijs frui velitis. Nam quę minantur vobis imprecatu ros sese, abominanda sunt: & absit vt ad huiusmodi imprecationes venire cogantur. Quandoquidem si id fiat, neque intestina posthac gustabitis, neque placentam, nisi siquid canis reliquum fecerit. Præterea lenticula saperdæ liquamen vobis habebit. Porrò sus & ceruus inter asslandum è veru in montes aufugere parabunt: tum aues pingues absque alis fugam molientes, ad

τοὺς πένητας ἐκπεπήσονται. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ ὡραιότατοι τῶν οἰνοχόων, φαλακροὶ ἐν ἀκαρεῖ τοῦ χρόνου ὑμῖν γενήσονται, ὅτι καταγόρι καὶ ταῦτα τῷ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε, βουλεύεσθε, ἃ κὴ τῇ ἑορτῇ πρέποντα γένοιτ' ἄν, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. καὶ ἐπικουφίζετε πολλὴν πενίαν αὐτοῖς, ἀπ' ὀλίγου τέλεσματος φίλους οὐ μεμπτοὺς ἕξοντες.

pauperes auolabùt. Et cuiá grauissimum est, pocillatores formosissimi repentè vobis calui fient, idque etiam fracta amphora. Super his rebus consulite, quæ & festa sint digna, & vobis quàm maximè tuta. Atque illis paupertatis onus subleuate, exiguo vectigali, amicos illos neutiquam malos habituri.

ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΩ Κρόνῳ χαίρειν.

DIVITES SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Dinites extenuatâ accusatione pauperum à conserto, reprendent, se quidem fecisse pro eo atque æquum & honestum fuerit, sed illos ita immodestos & intemperantes se gerere, vt eos de cœtu omnino excludendos censuerint. Verùm tamen ex illius consilio armis admissuros se eos esse, si ex paulo recipiant, se nihil contumeliosi intemperanter posthac facturos esse.

ΠΡΟΣ γὰρ σὲ οἴει μόνον τὸ τῶν πενήτων ταῦτα μεμφάσθαι ὦ Κρόνε, οὐχὶ ὁ Ζεὺς ἤδη ἐκκεκώφωται πρὸς αὐτῶν, αἰσχυνόντων, καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα, τὸν ἀναδασμὸν αἰτιωμένων γενέσθαι, καὶ αἰτιωμένων τὴν τε εἱμαρμένην, ὡς ἄνισον τὴν νομὴν πεποιημένην, καὶ ἡμᾶς, ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μεταδιδόναι ἀξιοῦμεν; ἀλλ' οἶδεν ἐκεῖνος ἀπ-

VIm putas Saturne de rebus nostris pauperes solùm ad te scripsisse? Quin potiùs Iouis ipsius aures obsurduerunt illis, dum clamant, nouámque rerum partitionem flagitant: ac simul & factum incusant, quòd non æqualiter distribuerit, & nos quòd nihil ipsis impertiri velimus. Verùm nouit ille

ἐμοὶ ὦν, παρ' οἷς πισν ἡ αἰτία. διὰ τοῦτο παρακούει αὐτῶν τὰ πολλά. σοὶ δ' ὅμως ὑπολογισόμεθα, ἐπεὶ καὶ ἀρχὴν γε νῦν ἡμῶν. ἡμεῖς γὰρ ἅπαντα σοῦ ὀφθαλμῶν λαβόντες, ἃ γέγραφας, ὡς καλὸν ἐπικουρεῖν ἀπὸ πολλῶν τοῖς δεομένοις, καὶ ὡς ἥδιον συνεῖναι, καὶ συνευωχεῖσθαι τοῖς πένησιν, ἀεὶ διελθόντες οὕτω ποιοῦντες, ἰσοδίαιτοι καθιστῶτες, ὡσὰν μὴ δὴ τὸν συνδιαιτητὴν αὐτὸν ἀπάσασθαί τι. οἱ δ', ὀλίγον ἐν ἀρχῇ δεῖσθαι φάσκοντες, ἐπεισέπερ ἅπαξ αὐτοῖς εἰσπεπάσαμεν τὰς θύρας, οὐκ αἰτοῦσιν, ἀλλὰ ἐπ' ἄλλοις αἰτοῦντες. εἰ δὲ μὴ πάντα εὐθὺς, μηδὲ θᾶττον ἔπος λαμβάνοιεν, ὀργὴ, καὶ μῖσος· καὶ προσχοῖεν ἀβλασφημίαι, κἂν εἴ τι ἐπιψεύδοιντο ἡμῖν. δηλοῖ γὰρ ἀκούοντες ἐπίστευον αὖ, ὡς ἀκριβῶς εἰδόσιν ἐκ τοῦ συγγεγονέναι. ὥστε δοῦναι διδόντα, ἢ μὴ διδόντα ἐλθεῖν εἶναι πάντως ἔδει, ἢ πάντα προϊεμένους, αὐτίκα μάλα πένεσθαι, καὶ τῶν αὐτοὺς τῶν καὶ αὐτὸν εἶναι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, μέτρια. ἐν δὲ τοῖς δείπνοις αὐτοῖς, ἀμελήσαντες τοῦ ἐμπίπλασθαι, καὶ γαστρίζεσθαι, καὶ αὐτοὶ ἐπιδεῖ

quippe cùm sit Iupiter, penes quos sit culpa, eóque illos plerunque obaudit. Nùc tamen cùm nobis imperes, nostri apud te defensionem suscipiemus. Nos enim omnia ista quæ scribis ob oculos habentes, quã sit honestũ de magna rerũ copia indigentibus opitulari, quãtóque sit iucundius simul cum pauperibus versari, & cõuiuiũ agitare, ad eũ modũ assiduè facimus, & ita in vitę ratione nos æquamus, vt conuictor nihil possit incusare. Verũ illi primũ aiũt sibi paucis opus esse: deinde vbi fores illis semel aperuerimus, nunquam desinunt alia super alia postulare. Quod nisi protinus omnia, simúlque cũ dicto acceperint, mox paratũ odiũ, in prõptu conuitia, etiãsi quid de nobis sit mentiẽdũ. Porrò qui audiunt fidẽ illis habẽt, vt qui probè sciãt, eo quòd nobiscũ consuetudinẽ habuerint. Ita fit vt in altefutrũ incidamus, vt si nihil demus, illos prorsus habeamus hostes, aut profusis omnibus, ipsi protinus egeamus, iámque in paupertem gregem veniamus. At cætera quidem sunt tolerabilia. Verũ inter cœnas ipsas non curantes ingurgitari & implere ventrem, quum αὐτοὶ ἐπιδεῖ

πλείων τῶ ἱκανῶ πώσιν, ἢ παιδὸς ὡραίου, μεταξὺ ἀπαδοντος τοῦ ἔκπωμα, ἔνυξαν τ' χείρα, ἢ παλλακὴν, ἢ γαυστὴν γυναικα ἐπεχείρησαν. εἶτα κατεμεσαντες τὰ συμπόσιον, ἐς τὴν ὑστεραίαν λοιδορεῖσθαι ἡμῖν κατλδοντες, ὡς ἐδίψησαν, κ' ὡς λιμῶ συῶσιν διηρύγμενοι. καὶ εἴ σοι ταῦτα καταψεύδεσθαι αὐτῶν δοκῶμεν, τ' ὑμέτερον παράστατον ἀναμνήσθητι, τὸν Ἰξίονα. ὃς ἀξιωθεὶς κοινῆς τραπέζης, ἀξίωμα ἴσον ἔχων ὑμῖν, τῆ Ἥρα μαθητεύει, ἐπεχείρει ὁ ἠλιθιος. ταῦτα οὖν, κ' τὰ τοιαῦτα, ὑφ' ὧν ἡμεῖς ἐβουλευσάμεθα πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀσφαλείας τῆς ὑμετέρας ἕνεκεν, μηκέτι ὑπόβατον ποιεῖν αὐτοῖς τῶν οἰκίαν. εἰ δ' ὑπὸ σῶ συμπεσόντο, μετείων δείσεσθαι, ὥσπερ νῦν φασι, μηδὲν δ' ὑβρεστικὸν ἐν τοῖς συμποσίοις ἐξαπατᾶσθαι, κοινωνούντων ἡμῖν, καὶ συνδειπνούντων τύχη τῆ ἀγαθῆ. καὶ τῶν ἱματίων ὡς σὺ κελεύεις, πέμψομεν, καὶ τὸ χρυσίον, ὁπόσον οἷόν τε, καὶ προσδαπανησόμεθα. καὶ ὅλως, οὐδὲν ἐλλείψομεν. κ' αὐτοὶ δ' ἀφέψομεν τὸ κρίτινον ὁμιλεῖν ἡμῖν, φίλοι αὖτε κολάκων, καὶ παράστατοι ἰσοτιμοι

plus satis biberint, aut pueri formosi poculum pomgentis manum pungunt, aut pellicem, vxorem-ue solicitant. Deinde euomito conuiuio, postridie nobis obtrectant, narrantes vt fictiuerunt, & esurierũt. Quòd si hæc aduersus illos mentiri videmur, vester ille parasitus Ixion redeat in memoriam, qui ad mensæ communis honorem admissus, ac vobis dignitate æquiparatus, iam ebrius ille vt egregius, Iunonem adoriri est. Hæc atque huiusmodi sunt, propter quæ in posterum statuimus, quò res nostræ sint in tuto, ne posthac illis aditum in domum præbeamus. Quòd si te authore paciscantur, sese moderatè petituros, vt nunc aiunt, neque quicquam flagitiosum in conuiuijs admissuros, age conuiuor nobiscum, simúlque cœnemus bonis auibus. Ac de tunicis, sicuti iubes, mittemus, & de auro, pro facultate insuper insumemus: denique nihil omittemus. Tum illi arte nobiscum viuere desinentes, pro adulatoribus & parasitis amici sumus.

κὰμοὶ μὲ σύνεστι αὐτὰ πάσαυτο, ἐπιχειρεῖν τὰ δέοντα ποιεῖν ἐπεσθαι.

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ, H
Λαπίθαι, Φίλων, κ'
Λυκῖνος.

ARGVME

Rursum depingis hoc loco Philo
cum, atque illa, quæ fictionibus ac
me exemplo ac vero facto compro
mysteria commemoratio, qua expon
Iam Philosophi aliquot, ab Ari
dicitatem vocati, postea quam vi
iatur se verbum primò contenderi
absumere venerint, adeò vt sæuc
ne hortati fuerint. Rursum autem
nudam, Cynicam videlicet, vltrò ven
m, magna præsentia & impudentia
mpere literam cum Aristeneto expos
uiat hanc, quid præterimus, & cæter
ere, ad hominum genus, quod fo
ria, gula, cæterisque vitijs inseruire
mnia cum summa festiuitate pro ing
ber Lucianus, interim tamen serio
adiam esse precium operæ, si quis dis
mul & vitiationes ad id, quod optim
ertur autem Dialogus hic Conuiuium,
huius argumento & re ipsa sumptus
rius Philosophi, ita à Poeta Lapitha
ntiuater se funesto certamine congres

ΦΙΛΩΝ.

Οἰκίλην ὦ Λυ-
κῖν, διατεθρύ-
θαι Π
θαι ψοῦνδε
ὑμῖν χρὴς ἐν
Λειτυχίτου

Ita nihil erit quod in nobis desideres, si ipsi quoque suo fungi volent officio.

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ, Η Λαπίθαι, Φίλων, ἢ Λυκῖνος.

SYMPOSIVM, VEL LAPITHAE. PHILON: Lycinus.

ARGVMENTVM.

Rursum depingit hoc loco philosophorum mores & vitam Lucianus, atque illa, quæ fictionibus ac fabulis alibi de illis prodidit, hic nunc exemplo ac vero facto comprobat. Est autem historica quædam rei gestæ commemoratio, quam exponit, quo facto diuersarum professionum Philosophi aliquot, ab Aristæneto ad cœnam & nuptiarum celebritatem vocati, postea quam vino incaluêre, prosecta quisque sua inter se verbis primò contenderint, mox ad manus quoque & ad vulnera venerint, adeò vt saucij nonnulli, ac mutilati è conuiuio asportati fuerint. Rursum autem ex alijs qui vocati non fuerant, quidam, Cynicus videlicet, vltrò veniens, cœnantibus sese obtruserit, magna præsentia & impudentia sua importunitate. Alius autem per literas cum Aristæneto expostulavit, tragicè propè in eum debachatus, quòd præteritus, & cæteris postpositus fuisset. Ex quo apparet, ipsum hominum genus, quod forte virtutem prædicat, voluptati, gulæ, cæterisque vitijs inseruire solitos. Cæterùm tametsi hæc omnia cum summa festiuitate pro ingenio atque facundia sua tractet Lucianus, interim tamen serio quoque ac verè idem monet, nullum esse precium operæ, si quis disciplinas omnes perdiscat, nisi simul & vitæ rationes ad id, quod optimum est, accommodet. Inscribitur autem Dialogus hic Conuiuium, vel Lapitha, quorum priori titulus ab argumento & re ipsa sumptus est, alter à collatione, quòd vt hic Philosophi, ita à Poëtis Lapithæ & Centauri, in nuptijs Pirithoi, inter se funesto certamine congressi quoque feruntur.

ΦΙΛΩΝ.

Οἰκίλην ὦ Λυκῖνε, διατρεβὴν Πάσαι γεγωνῶσαι ὑμῖν χθὲς ἐν Λειχαίῳ τῷ

PHILON.

Ariam, Lycine, disputationem in cœna apud Aristænetum heri vobis

παρὰ τὸ δεῖπνον, καὶ πάνυ φιλοσόφοις λόγοις εἰρῆσθαι, καὶ ἔχειν οὐ σμικρὰν συνῆναι ἐπ' αὐτοῖς. εἰ δὲ μὴ ἐψεύδετο Χαρῖνος, καὶ ἄχρι θαυμάτων προεχώρησε τὸ πρᾶγμα. καὶ τέλος, αἵματι διαλυθῆναι τὴν συνουσίαν. Λυ. καὶ πόθεν ὦ Φίλων, ἤπίατο Χαρῖνος ταῦτα; οὐ γὰρ συνεδείπνει μεθ' ἡμῶν. Φι. Διονύσιον ἔφη τὸν ἰατρὸν ἀκοῦσαι. Διονύσιος δ', καὶ αὐτὸς οἶμαι τῶν συνδείπνων ἦν. Λυ. καὶ μάλα. οὐ μὴν ἐξ ἀρχῆς γε καθ' αὐτὸς ἅπασι παρεγένετο, ἀλλὰ ὀψὲ, μεσούσης σχεδὸν ἤδη τῆς μάχης, ἐπῆσαν ὀλίγον πρὸ τῶν θαυμάτων, ὥστε θαυμάζω εἴ τι σαφὲς εἰπεῖν ἐδύνατο, μὴ παρακολουθήσας ἐκείνοις, ἀφ' ὧν ἀρξαμένη ἐς τὸ αἷμα ἐτελεύτησεν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία. Φι. τοιγαροῦν ὦ Λυκῖνε, καὶ ὁ Χαρῖνος αὐτὸς, εἰ βουλοίμεθα τἀληθῆ ἀκοῦσαι, ἢ ὅπως ἐπράχθη ἕκαστα, παρὰ σὲ ἡμᾶς ἥκειν ἐκέλευε. καὶ τὸν Διονύσιον γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν, ὡς αὐτὸς μὲν, οὐ παρεγένετο ἅπασι, σὲ δ' ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ γεγενημένα, καὶ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἀπομνημονεύσαι, εἴ μὴ παρέρχῃ τι τοιούτων, fuisse narrant, ac philosophicos quosdam sermones habitos, nec paruam super his exortam contentionem: imò nisi mentitus est Charinus, etiam ad vulnera vsque res processisse, denique conuentum sanguine dimissos esse. *Lyc.* Et vnde Philon, resciuit haec Charinus? neque enim is nobiscum est cœnatus. *Ph.* Ex Dionico medico, aiebat accepisse ipse. Dionicus autem opinor, erat ex conuiuis. *Lyc.* Ita sanè: sed non omnibus ab initio interfuit: sed seriùs ferè sub medium pugnæ, & paulò ante vulnera superuenit. Proinde demiror, siquid certi referre potuit, qui non spectarit illa, vnde lis inter eos nata desierit in sanguinem. *Ph.* Proinde Lycine, etiam Charinus ipse, si singula res gestas sunt, audire plane vellemus, iussit vt ne conueniremus. Etenim adesse Dionicum, se toti negotio interfuisse: ne verò accuratè tenere quicquid actum est, eorumque sermones meminisse, vt qui res istiusmodi non obiter, sed diligenter

τὸ δὲ σπουδῇ ἀκριβώσωμεν. ἐπὶ τὸ δὲ ἑστιᾶσαι ἐστιῶντες ἡμᾶς ἐπὶ τοῖσδε ἑστιάσει, ἢν ἄρα τις κάλλιον ἐμοῦ. καὶ ἐπὶ ταῦτα ἐλθόντες ἐν εἰρήνῃ, καὶ σιωπῇ ἔξω βέλους ἐστάντες. ἔστε γενόμενοι ἐν ἀσφαλεῖ τὰ παρὰ τὸ δεῖπνον, ἐπεὶ τὰ ὅσα ἤκουσα ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ ἀκράτου προεξηγήσομαι, καὶ σοὶ φράσω. Λυ. κωλύσει ἡμᾶς ὦ Φίλων, ἐκεῖσε ἐπείγειν ταῦτα πρὸς τὰ πολλοὺς, καὶ ἐπιξένια, ἀμφιλόγους φράσματα, ἐν ἴσῃ, καὶ μέσῃ γλυφόμενα, δέον ἐκεῖνα πάντα θεοῦ ἔργα τοῦ Διονύσου εἶναι. ὃς ἐκ ἑνὸς τοῦ αὐτοῦ ὀρχίου ἀτέλεστον, καὶ ἀνήκεστον τὴν ἐπιμονὴν τοῦ μὴ κακοπαθεῖν πρόσωπον ἢ τὸ ἀκριβὲς τὰ τοιαῦτα ἐξετάζειν, ἃ καλῶς ἔχει τῷ συμποσίῳ καταλιπεῖν ἀπαλλάττεσθαι. μισῶ γάρ ἐγὼ τὰ πειρητικὰ λόγου συμποτικά. καὶ οὐδὲ ὁ Διόνυσος ὁρῶν ἐτίμησε θεὸς τὸν Χαρῖνον, αὐτὸ ἐξαρεύσας, ἢ πολλῷ τῷ ἐωλοκρασίᾳ πρὸς τὰ ἀσφῶν φιλοσόφων. ἐγὼ δ', ἅπαξ, ὃν ἂν τι

audire consueueris. Itaque omnino nos suauissimo hoc epulo excipies, quo nescio an vllum mihi sit iucundius: in primis cùm in pace sobrij, & sine sanguine extra teli iactum simus epulaturi: siue senes, siue iuuenes aliquid in cœna debacchati sunt: ea mero compulsi & dicere, & facere quæ minimè decebat. *Lyc.* Vis, Philo, vt hæc in vulgus narrando efferam quæ in vino & ebrietate petulantiùs acta sunt: cùm essent potiùs obliuioni tradenda, omniáque illa Dei illius Bacchi opera censenda: qui nescio an quenquam suis orgijs non initiatum, & bacchationis expertem prætermiserit. Proinde vide ne hominis sit parum bene morati, eiusmodi adamussim exquirere, quibus in conuiuio relictis rectius erat discedere. Odi enim, inquit poëta, memorem compotorem. Nec à Dionico rectè factum, quòd hæc apud Charinum effutiuit, & pridianam hominum Philosophorum temulentiam diuulgauit. At ego, apage, nihil istiusmodi velim dicere. *Ph.* Ludos me

φων. ἐγὼ δ', ἄπαγε, οὐκ ἂν τι τοιοῦτον ἐποιμι. Φι. ἀρ' οὖν

ταῦτα ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' οὔπω γε πρὸς ἐμὲ οὕτω ποιεῖν ἐχρῆν, ἀκριβῶς γιγνώσκων πολὺ πλέον ἐπιθυμοῦντά σε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. καί μοι δοκεῖς εἰ ἀπορήσειας τῶν ἀκουσομένων, κἂν πρὸς κίονα τινὰ, ἢ πρὸς ἀνδριάντα ἥδεως ἂν προσελθὼν, ἐκχέαι, πάντα συνείρων ἁμυδρί. εἰ γοῦν ἐβουλήσω ἀπαλλαγῆναι νῦν, ἐκ ἐάσεις με ἀνήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἥξεις, καὶ παρακολουθήσεις, κἀγὼ θρύψομαι πρὸς σὲ ὀλίγον καὶ ἔοικα δοκεῖ, ἀπιόντι ἄλλου αὐτὰ πυθομένῳ. σὺ δὲ μὴ λέγε. Λυ. μηδὲν πρὸς ὀργήν. διηγήσομαι γὰρ, ἐπειδὴ οὕτω προθυμῇ. ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλοὺς ἐρεῖς. Φι. εἰμὶ παντάπασιν ἐγὼ ἐπιλήσμων Λυκίνου, αὐτὸς σὺ ἄμεινον ποιήσεις αὐτὸ, καὶ φράσεις εἰπὼν ἅπασιν. ὥστε οὐδὲν ἐμοὶ δοκῶ. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι πρῶτον εἰπὲ, τῷ παιδὶ τῷ Ζήνωνι ὁ Λεοτιμένους ἀγόμενος γυναῖκα, εἰσὶ ὑμᾶς; Λυ. οὐκ, ἀλλὰ τὴν θυγατέρα ἐξεδόσθαι αὐτὸς ἡ Κλεανθίδα τῷ Εὐκρίτῳ τῷ δανειστικῷ τῷ φιλοσοφοῦντι. Φι. παγκάλως νὴ Δία μιμοχλῶ, ἀπαλῶ γεμίλῳ ἔτι, καὶ οὐ παῦ κεκ' ὥρᾳ γάμου.

facis, Lycine. At non erat apud me sic agendum, vt qui cognorim apprimè te dicendi longè esse cupidiorem, quàm ego sim audiendi. Et mihi videris, si tibi deessent auditores, vel ad columnam aliquam, vel ad statuam accessurus, quò omnia vno spiritu connectens effunderes. Quòd si nunc voluero discedere, non sines me abire quin audiuerim: imò venies, comitabere, rogabis. Atque ego te tum vicissim ludam. Quin si ita vis, abeamus ea ex alio audituri: tu verò ne dicas. *Lyc.* Nihil succenseas, narrabo enim, siquidem tantopere cupis: sed ea lege vt apud vulgus non efferas. *Ph.* Ni prorsus Lycini morũ sum oblitus, tute melius id feceris, & prior omnibus denarrabis: ita vt me nihil opus fuerit. Sed id mihi respondè primùm, An filio Zenoni vxorem ducens Aristænetus, conuiuio vos accepit? *Lyc.* Non: sed Cleanthidem filiam locabat filio fœneratorij Euerili, philosophiæ operam danti. *Ph.* Formosissimo per Iouẽ adolescenti, adhuc tenero, nec admodũ nuptijs maturo.

Λυ. ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἄλλον ἐπιτηδειότερον ὄψιμαι. τοῦτον ἂν κόσμιόν τε ὄντα, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὡρμημένον, ἔτι δὲ μόνον ὄντα πλουσίῳ τῷ Εὐκρίτῳ, προείλετο νυμφίον ἐξ ἁπάντων. Φι. οὐ μικρὰν λέγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν Εὐκρίτον. ἀτὰρ ὦ Λυκῖνε, τίνες οἱ δεικνοῦντες ἦσαν; Λυ. τοὺς μὲν ἄλλους, τί ἂν σοι λέγοιμι; οἱ δ' ἀπὸ φιλοσοφίας, καὶ λόγων, ὅπερ ἐθέλεις ὄψιμαι ἀκοῦσαι μάλιστα, Ζηνόθεμις ὁ περιπατητικός, ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς, καὶ ξὺν αὐτῷ, Διφίλος, ὁ λαβυρινθος, ὁ ἀπὸ τοῦ Ζηνωνος. τῶν δ' ἀπὸ τοῦ περιπάτου, Κλεόδημος. οἶσθα τὸν στωμύλον, τὸν ἐλεγκτικόν; ξίφος αὐτὸν οἱ μαθηταί, καὶ κοπίδα καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ ὁ ἐπικούρειος Ἑρμων, παρῆν. καὶ εἰσελθόντα γε αὐτὸν, ἐυδὺς ὑπεβλέποντο οἱ ξωϊκοὶ, καὶ ἀπεστρέφοντο, καὶ δῆλοι ἦσαν ὥσπερ τινα παρ' ἀλλοίαν, καὶ σκαιὴν μυσαττόμενοι. οὗτοι μὲν Λεοντιάνου αὐτοῦ φίλοι, καὶ συνήθεις ὄντες, παρεκέκλιτο τὸ ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ξὺν αὐτοῖς, ὁ γραμματικὸς Ἰσταῖος, καὶ ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος.

Luc. Sed nullum vtique aptiorem habebat: quem cùm videret modestum, & ad studia philosophiae propensum, praeterea solum Eucrito diuiti filium, sponsum ex omnibus delegit. Ph. Non leuem dicis causam, quia nimirum diues est Eucritus. Verùm Lycine, quinam erant conuiuae? Luc. Alios quidem, cur tibi recenseam? Ex Philosophis & oratoribus, quos potissimùm audire cupis, erat Stoicus ille senex Zenothemis: vnáque Diphilus, cognomento Labyrinthus, Aristaeneti Zenonis filij praeceptor. Ex Peripateticis autem Cleodemus: nosti hominem dicacem, & arguta-torem, quem discipuli gladium, & bipennem vocant. Aderat etiam Hermon Epicureus: quem ingredientem Stoici torui oculis obtuebantur, & auersabantur, palámque tanquam parricidam & impium detestabantur. Hi quidem Aristaeneti ipsius amici, & familiares, ad cœnam fuerant inuitati: & cum his Istiaeus Grammaticus, & Rhetor Dionysodorus.

διὰ τὸν νυμφίον τὸν Χαρίαν, Ιων ὁ πλατωνικὸς συνεστιᾶτο, διδάσκαλος αὐτῷ ὤν, σεμνός τις ἰδεῖν, καὶ θεοφιλὴς, καὶ πολὺ τὸ κόσμιον ὑπαίνων τῷ σχήματι. καινόν γε δὴ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸν, εἰς τὴν ὀρθότητα τῆς γνώμης ἀποβλέποντες. καὶ ἐπεὶ παρῆλθεν, ὥστε ἀνίσασθαι πάντες αὐτῷ, καὶ ἐδέξιουν τὸν ὡς τινα τῶν κρειττόνων. καὶ ὅλως, θεοῦ ὑπόμνημα τὸ σχῆμα ἦν, Ιων ὁ θαυμαστὸς συμπαρῆν. ἤδη δὲ κατακλίνεσθαι, ἁπάντων σχεδὸν παρόντων, ἐν δεξιᾷ μὲν εἰσιόντων, αἱ γυναῖκες ὅλον τὸν κλινητῆρα ἐκεῖνον ἐπέλαβον, ὡς ὀλίγα οὔσας. καὶ ἐν αὐταῖς, ἡ νύμφη, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν περιεχομένη. ἐς δὲ τὸν ἀντίπυγον, ἡ ἄλλη πλῆθυς, ὡς ἕκαστος ἀξίας εἶχε. κατ' αὐτικρὺ δὲ τῶν γυναικῶν, παρῆν ὁ Εὐχείτος. εἶτα ὁ Λειψάνετος. εἶτα ἐνεδιάζετο, πότερον χρὴ παρῆναι Ζωπύρῳ τὸν στωϊκὸν ἅτε γέροντα, ἢ Ερμωνα τὸν ὀπτικούρειον. ἱερεὺς γὰρ ἦν τοῖν ἀδάκοιν, καὶ γλῶττα τοῦ παρόντος ἐν τῇ πόλει. ἀλλὰ ὁ

Et propter sponsum Charitam, Ion Platonicus præceptor eius intererat cōuiuio: vir aspectu graui, ac decore diuino, & multam vultu modestiam præ se ferens, vnde vulgus regulam ipsum vocat, ad eius animi rectitudinem respicientes. Huic ingresso assurrexerunt omnes, & vt quempiam ex præstantioribus salutarunt: adeòque Deus aliquis aduenisse videretur, cùm vnà adesset Ion ille admirādus. Cùm autem iam esset accumbendum, omnibus ferè præsentibus, ad dextram quidem ingressis, totam illam spōdam mulieres quæ complures erant, occuparunt. Inter quas erat & sponsa, valdè diligenter obuelata, fœminis *hinc* atque hinc stipata. Porrò ex aduerso ostij reliqua turba, pro cuiusque dignitate collocata. E regione mulierum, primus Eucritus, secundus Aristænetus. Tum ambigi cœpit, vtrum altero priorem oporteret accumbere, Zenothemin-ne Stoicū quippe senem, an Hermonem Epicureum. Nam hic erat Cr storis ac Pollucis *Lucceiorum*, & nobilissimæ inter eos familiæ. Verùm eam hæsitationem soluit Zenothemis.

Ζωπύρειος ἦ ἀπεὸν ἐστιν

ἐ γάρ μὲ φησιν ὁ Λειςαίνετος, δεύτερον ἄξεις Ερμωνος, πυτιὶ τὸ αὐδ' ἑὸς, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, ἐπιχουρέω, ἄπειμι, ὅλον σοι τὸ συμπόσιον καταλιπών. καὶ ἅμα τὸν παῖδα ἐκάλει, καὶ ἐξιόντι ὑμῖν ἔφη. καὶ ὁ Ερμων, ἔχε μὲν ὁ Ζωόθεμις τὰ ἑαυτοῦ ἔφη. ἐπὰρ εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, ἱερεῦ γε ὄντι, ὡς ἐξισωθῆναι χαλεπὸν εἶχεν, εἰ καὶ τὸ Ἐπικούρου πάνυ, καταπεφρόνηκας. ἐγέλασα ἐπὶ ὅσ ὁ Ζωόθεμις, ἐπικούρειον ἱερέα. καὶ ἅμα λέγων, κατεκλίνετο. καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ερμων. εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικός. εἶτα ὁ Ιων. καὶ ὡσ' ἐκεῖνον, ὁ νυμφίος. εἶτ' ἐγώ. καὶ παρ' ἐμὲ, ὁ Δίφιλος. καὶ ὡσ' αὐτῷ ὁ Ζηνων ὁ μαθητής. εἶτα, ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος, καὶ ὁ γραμματικὸς Ισταῖος. Φι. βαβαὶ ὦ Λυκῖνε, μουσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῇ σοφῶν τῶν πλείστων αὐδρῶν. καὶ ἔγωγε τὸν Λειςαίνετον ἐπαινῶ, ὅτι τῷ ἐυκταιοτάτῳ ἑορτῷ ἄγων, τὸν σοφωτάτοις ἑστᾶν θεῷ τῶν ἄλλων ἠξίωσεν, ὅπωρ τὸ κεφάλαιον ἐξ ἑκάστης αἱρέσεως ἀπανθισάμενος, ἔχῃ τὸν. ὦ, τοῦσδ'

Si me, inquit, Aristenete, minoris Hermone ducis, viro videlicet isto, vt ne quid aliud mali dicam, Epicureo, discedo, totúmque conuiuium vobis relinquo. Et puerum ilico tanquam discessum parans, aduocat. Tum Hermon, priores partes, inquit, habeZenothemi: quanquam etsi nihil aliud, vel hoc nomine par erat concedi, quòd sacerdos sim, vt plane contemnas Epicurum. Rideo, inquit Zenothemis, sacerdotem Epicureum: simúlque cum dicto accubuit. Post hunc Hermon: deinde Cleodemus Peripateticus, pone hunc Ion, proximè hunc sponsus, post eum ego, iuxta me Diphilus, huic assidebat Zenon discipulus, postremò Rhetor Dionysodorus cum Istiæo Grammatico. Ph. Papæ, Lycine, Musarum conuentum quendam mihi narras fuisse istud conuiuium, quippe plurimis sapientibus, doctisque viris refertum. Atque equidem Aristænetum laudo, quòd cùm optatissimum hoc festum celebraret, præ cæteris sapientissimos viros conuiuio excipere voluerit, delectis ex vnaquaque secta præcipuis, non hos, non illos, sed omnes promiscuè aduocandi

Λυ. ἔστ γὰρ ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τῶν πολλῶν τούτων πλουσίων, ἀλλὰ καὶ παιδείας μέλει αὐτῷ, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ βίου τοῖς τοιούτοις ξυνέστιν. εἰστιώμεθα οὖν ἐν ἡσυχίᾳ τὸ πρῶτον, καὶ παρεσκεύαστο πτερικλα. πλὴν οὐδὲν ὄψιμα χρὴ καὶ ταῦτα καταριθμεῖσθαι, χυμοὺς, καὶ πτώματα, καὶ καρυκείας. ἅπαντα γὰρ ἄφθονα. ἐν τούτῳ δή, ὁ Κλεόδημος ἐπικύψας ἐς τὸν Ιωνα, ὁρᾷς ἔφη τὸν γέροντα, Ζηνόθεμιν λέγων, ἐπήκουν γὰρ, ὅπως ἐμπορεύεται τῶν ὄψων, καὶ ἀναπτερώσας ζωμοῦ τὸ ἱμάτιον, καὶ ὅσα τῷ παιδὶ καταπίπτει ἐσῶπτ ὀρύττει, λανθάνειν οἰόμενος τοὺς ἄλλους, οὐ μεμνημένος τῶν μεθ' αὑτόν; δεῖξον οὖν καὶ Λυκίνῳ ταῦτα, ὡς μάρτυς εἰμι. ἐγὼ γὰρ οὐδὲν ἐδόκουν, δείξαντος μοι τοῦ Ιωνος, πολὺ πρότερον αὐτὰ ἐν πελωπῆς ἑωρακώς. ἅμα δὲ ταῦτα ὁ Κλεόδημος εἰρήκει, καὶ ἐπεισέπεσεν ὁ κωμικὸς Αλκιδάμας ἄκλητος, ἐκεῖνο τὸ κοινὸν ἐπιχαιρεκακῶν πόλεμος, τὸν Μενέλαον αὐτόματον ἥκοντα. τοῖς μὲν ἐν πολλοῖς, ἀναισχυντία ἐδόκει πεποιηκέναι, καὶ ὑπέκρουον τὰ πρόχειρότατα.

Lyc. Etenim, amice, non modò est è diuitum istorum vulgo, sed etiam literarum est studiosus, & maximam vitæ partem in his versatur. Itaque initio taciti cœnabamus, variúsque erat apparatus. Neque enim arbitror operę pretium, vt enumeri condimenta, cupedias, & aromata, quæ cuncta affatim suppetebant. Interim Cleodemus, inclinatus in Ionem, vides, inquit, illum senem, Zenothemin dicens (subauscultabam enim) vt sese opsonijs ingurgitet, vtque iure vestem oppleuit: quam multa puero à tergo stanti porrigit, alios latere & putans, & post se accumbentium immemor? Hæc igitur ostende Lycino, quò & testis. Mihi autem non opus erat, vt indicaret Ion: quippe qui hæc perspicuè videram. Hæc simulatque dixit Cleodemus, irruit in conuiuium Alcidamas Cynicus non vocatus, vulgatum illed lepidè præfatus, Menelaum vltro venire. Quare plerisque visus est turpiter & impudenter feciisse: & quod cuique tum in mentem veniebat, in eum torquebant, alius hoc, Insanis Menelae:

ὁ μὲν, τὸ, ἀφραίνεις Μενέλαε; ὁ δὲ,

alius verò, Verùm Agamemnoniæ menti non ista placebant: ad hæc alia quæ pro tempore lepidè & falsè dici poterant, in eum obmurmutabant. Nam palam nullus audebat quicquam dicere, propterea quòd metuerent Alcidamantem, vt pote conuitiatorem egregiũ, vnúmque è Cynicis omnibus clamosissimum. Qua quidem re adeò visus est excellere, vt nulli non formidandus esset. At Aristænetus collaudatum illum, quòd non vocatus aduenisset, iussit accepta sella, iuxta Istiæum ac Dionysodorum accumbere: At ille, apage, inquit, muliebre ac molle quiddam dicis, vti in sella aut scamno sedeam, quemadmodum vos mollibus in stratis propè supini accumbentes, supposita purpura, epulamini. Quin ego vel stans cœnauero, in ipso interim conuiuio obambulans. Quòd si defatigatus fuero, tũ humi substrato pallio, cubito innixus iacebo, qualẽ Herculẽ pingunt. Ita fiat, inquit Aristænetus, siquidem isthuc mauis. Tum Alcidamas conuiuium in orbem lustrans, cœnabat, Scytharũ ritu ad vberiora pascua subinde sese transferẽs, vnáq; cũ ijs qui inferebant:

ἑ-ξα συμπαρινοσῶν. καὶ μήτοι καὶ σιτούμενος, ἐνεργὸς ἦν; ἀρίστης πρεί, καὶ κρεάτια μεταξὺ διεξιών, καὶ ἐς τὸν χυσὸν, καὶ τὸν ἄργυρον ἀποσκώπτων. ἠρώτα γοῦν ✻ Λεισαίνετον, τί βούλονται αὐτῷ αἱ τοσαῦται, καὶ τηλικαῦται κύλικες, τῶν κεραμεῶν ἴσα δυναμένων. ἐν ἐκείνου μὲν ἤδη διενοχλουμένου, ἐπαύσην ἐς τὸ παρὸν Λεισαίνετος, τῷ παιδὶ νένευσας συμμεθῦσκ σκύφον δοῦναι αὐτῷ, γ ζωρότερον ἐγχέαντα. καὶ ἐδόκει ἄρισα ἐπιγενοκκέναι, ἐκ εἰδὼς ὅσον κακῶν ἀρχηγὸν ὁ σκύφος ἐκεῖνος ἐνεδέδωκ. λαβὼν ἅμα ὁ Ἀλκιδάμας, ἐσήγησι μικρόν. ἐν ἐς τοὔδαφος καταβαλὼν ἑαυτὸν, ἔκειτο ἡμίγυμνος ὥσπερ ἠπειλήκει, πῆχυν τὸν ἀγκῶνα ὀρθὸν, ἔχων ἅμα τὸν σκύφον ἐν τῇ δεξιᾷ, ὅπερ ὁ παρὰ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς ὑπὸ τῶν γεραιῶν δείκνυται. ἤδη ἢ καὶ ἐς τὸν ἄλλους σωτηχῶς πρεπεσοβεῖτο ἡ κύλιξ. καὶ φιλοτησίαι, καὶ ὁμιλίαι, καὶ φῶτα εἰσηκεκόμιστο. ἐν τοσούτῳ δ' ἐγὼ τὸν παρεστῶτα τῷ Κλεοδήμῳ παῖδα, οἰνοχόον ὄντα ὡραῖον, ἰδὼν ὑπομειδιῶντα, ἐγὼ γὰ εἶμαι καὶ ἐς τ

edulia, circumiens. Ac
dum cibum caperet, o
intentus erat, de virtu
vitio differens: tum a
& argentum dicterijs
sens. Nam Aristænetu
A terrogabat, quidnã sib
lent tam multa, tam m
pocula, cùm non minu
possent esse fictilia. Ve
illum iam molestum se
B bentem, in præsens co
scuit Aristænetus, mi
innuens vt ingentem
cem, infuso mero, illi p
geret. Atque id quide
ptimè excogitasse pu
C neseius quantorum m
scyphus ille esset auth
turus. Quem simul
accepit Alcidamas, pau
siluit, ac in solo sternens
iacebat seminudus, vt
D Aurũ erat pollicitus, cu
humi fixo innitens, simu
que dextra scyphum tene
qualem Herculem Phol
sem pictores fingunt. I
verò & inter alios
assiduè circumagebatur
E inuitatiunculæ ad bib
dum, & confabulation
ortæ, demum & faces
tæ. Interim ego
puerum assidentem Cle
demo, pocillatorem
mosum, subridentem
sem (oportet enim arbi

μα δ' ἐστάσεως, ἐπιπῖν, καὶ μάλιστα εἴ τι πρὸς τὸ γλαφυρώτατον ἐπεφάνη, μᾶλλα ἤδη παρεφύλαττον, ὅπ καὶ μειδιάσειε. καὶ μὴ μικρὸν, ὁ μὲν, προσῆλθεν, ὡς ἀπολημψόμενος παρὰ τοῦ Κλεοδήμου τὸν φιάλιον. ὁ δὲ, τὸν τε δάκτυλον ἀπέθλιψεν ἀπὸ, καὶ δραχμὰς δύο οἴμαι συναπέδωκε μετὰ τῆς φιάλης. ὁ παῖς δ', πρὸς μὲν τὸν δάκτυλον ἠλιβόμενον, οὐδὲν ἐμειδίασεν, οὐ μὴν συνῆδεν οἶμαι τὸ νόμισμα. ὥστε μὴ ἀξιαθρήσου, ψόφον αἱ δύο δραχμαὶ παρέσχον ἐκπεσοῦσαι. καὶ πρυθριάσαν ἄμφω μᾶλλα σαφῶς. ἠπόρεσαν δ' οἱ πλησίον, τοῦ τινος εἴη τὰ νομίσματα, τοῦ μὲν παιδὸς ἀρνουμένου μὴ ἀποβεβληκέναι, τοῦ δὲ Κλεοδήμου καθ' ὃν ὁ ψόφος ἐγένετο, μὴ προσποιουμένου τὴν ἀπόβλητιν. ἠμελήθη δ' οὖν, καὶ παρῴχθη τοῦτο, οὐ πάνυ πολλῶν εἰδότων, πλὴν μόνου ὡς ἐμοὶ ἔδοξε τοῦ Αεισανέτου. μετέστησε γὰρ τὸν παῖδα μικρὸν ὕστερον ἀφανῶς ὑπεξαγαγών. καὶ τῷ Κλεοδήμῳ πινὰ παρασῆναι διένευσε τῶν ἐξώρων ἤδη, καὶ καρτερῶν, ὀρεωκόμον πινά, ἱππαποκόμον. καὶ τοῦτο μὲν, ὥσπερ πως

accessiones conuiuij, commemorare, ac in primis siquid elegantius factum est) tum attentè obseruabam quid rideret. Et paulò pòst, hic quidem accessit, vt à Cleodemo poculum acceptarus. Ille verò digitum, ipsius compressit, & drachmas duas, opinor, ipsi vnà cum poculo dedit. Tum puer, ad compressum digitum denuo risit, nec tamen nummum sensit: ita vt eo non accepto, delapsæ duæ drachmæ strepitum ediderint, & ambo admodum perspicuè erubuerint. Ambigebant autem proximè assidentes, cuius essent nummi: cùm & puer negaret à se proiectos, & Cleodemus iuxta quem strepitus acciderat, sibi excidisse dissimularet. Verùm ea res neglecta est, & dissimulata, quam non ita multi viderant, præter vnum, vt mihi quidem visum est, Aristænetum. Puerum enim clam subductum paulò pòst loco mouit, innuítque vt Cleodemo admoueretur aliquis ex illis exoletis, & robustis, videlicet mulio quispiam, aut equiso. Ad hunc modum

ἐκεχωρήκει, μεγάλης αἰσχύνης ἄξιον τῷ Κλεοδήμῳ ἡγούμενον, εἰ ἔρρωτο διαφοιτᾶν εἰς ἅπαντας, ἀλλὰ μὴ κατέσβη αὐτίκα, δεξιᾶς παύσαντος τὸν Αειγαμέτου πρὸς παρρησίαν ὀλέγκαντος. ὁ κωμικὸς ὁ Αλκιδάμας, ἐπιπόκει γὰρ ἤδη, πυθόμενος ἥτις ἡ γαμουμένη παῖς καλοῖτο, σιωπὴν παρεγγείλας μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἀπεβλέψας εἰς τὰς γυναῖκας, Θεσπίνω σοι ἔφη ὦ Κλεανθὶ, Ηρακλείους ἀρχηγέτου. ὡς δ' ἐγέλασαν ὅτι τοῦτο ἅπαντες, ἐγελάσατε εἶπεν ὦ καθάσματα, εἰ τῇ γυμφῃ παρύπνουν ὅτι τὸ ἀμετέρου διὸ τὸ Ηρακλείους; καὶ μὴν εὖ εἰδέναι χρὴ, ὡς ἐμὲ μὴ λάβῃ παρ' ἐμοῦ τὸ σκύφον, οὔποτε τοιοῦτος αὖ μὸς αὐτῇ γένοιτο, οἷος ἐγὼ, ἄπρεπτος μὲν ἀλλὰ, ἐλεύθερος δὲ τὸν νοῦν καὶ τὸ σῶμα δὲ οὕτω καρτερός. καὶ ἅμα παρεζώνυον ἑαυτὸν μᾶλλον, ἄγχι πρὸς τὸ ἄγχειν. εὖδηλος ὅτι τούτοις ἐγέλασαν οἱ συμπόται. καὶ ὃς ἀναιακτήσας, ἐπαίσατο, δεῖμυ, καὶ παρέφερεν βλέπων, καὶ δῆλος ἦν μέτρον ἀφήνων ἀξέων. τάχα δ' ἄν τινος καθίκετο τῇ βακτηρίᾳ, εἰ μὴ κατεγέλων ἀσυνήθεσ πλακοῦς ἐμπλεκ-

ea res vtcunque abijt, magnum illaturā Cleodemo pudorem, si ad omnes permanasset, nec protinus Aristænetus extinxisset, inducta dextrè admodum tumulentia. Porrò Cynicus Alcidamas (iam enim erat potus) percontatus quodnam esset nuptæ nomen, imperato magna voce silentio, conuersis ad mulieres oculis, Præbibo, inquit, tibi Cleanthi, nomine ducis Herculis. Quod cùm risissent omnes, ridens, inquit, ô sceleste, quòd sponsæ, Herculis dei nostri nomine, præbibi: imò illud sciatis velim, ni scyphum à me traditum accipiat, nunquam talem filium ipsi nasciturum, qualis ego sum, interrita fortitudine, mente libera, ita robusto corpore: simúlque se ipsum ad ea vsque quæsim: maximè pudenda, renuciabat, vnde risus communis denuo est excitatus: quem indignè ferens surrexit, acribus & efferatis intuens oculis, & pacem non amplius acturus videbatur. Et forsan alicui baculum illisisset, nisi commodùm illam fuisset ingens placenta,

τα ἐς ὃν ἀποβλέψας, ἡμεροῦτ-
ο ἐγένετο, καὶ ἔληξε τῦ θυμῦ,
καὶ ἐπεφορεῖτο συμποσίων. καὶ οἱ
πλεῖστοι ἐμεθυον ἤδη, καὶ βοῆς
μεσὸν ἦν τὸ συμπόσιον. ὁ μὲ γὰ
Διονυσόδωρος ὁ ῥήτωρ ἀπῦ,
ῥήσεις τινὰς ἐν μέσῳ διεξῆ, καὶ
ἐπηνεῖτο ὑπὸ τῶν κατόπιν ἑφε-
στώτων οἰκετῶν. ὁ δ' Ἰσταῖος ὁ
γραμματικὸς, ἐῤῥαψῳδει, ὕστε-
ρος κατακείμενος. καὶ συνέφερε
ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρου,
καὶ Ἡσιόδου, καὶ Ἀνακρέοντος,
ὡς ἐξ ἁπάντων μίαν ᾠδὴν
παγγέλοιον ἀποτελεῖσθαι. μάλι-
στα δ' ἐκεῖνα ὥσπερ προμαντευόμενος τὰ μέλλοντα, συνῆλθον ῥινοί. καὶ, ἔνθα δ' ἄρ' αἱμωγή τε, καὶ ἐυχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν. ὁ Ζηνόθεμις δ' ἀνεγίνωσκε, παρὰ τῦ παιδὸς λαβὼν λεπόγραμμόν τι βιβλίον. ὀλιγίστων δ' ὀλίγον ὥσπερ εἰώθασι τῶν παρακαμζόντων τὰ ὄψα, μηχανώμενος Ἀριστάγνετος μὴ ἐκεῖνον ἀτρεπῆ τὸν καιρὸν εἶναι, μηδ' κενὸν, ἐκέλευσε τ γελωτοποιὸν εἰσελθόντα, εἰπεῖν τι, ἢ πρόσαι γελοῖον, ὡς ἔπ μᾶλλον οἱ συμπόται διαχυθεῖεν. καὶ παρῆλθεν ἄμορτός τις ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν,

qua conſpecta mitior fuit, & ſtomachari deſijt, eáque ſe obambulans ingurgitabat. Iámque plurimi erant ebrij, & clamoribus perſtrepebat A conuiuium. Nam Rhetor Dionyſodorus ibi quaſdam orationes pronuntiabat, & à famulis ponè aſtantibus laudabatur. Iſtiæus verò Grammaticus, qui poſterior B ſedebat, verſus recitabat, & eódem Pindari, Heſiodi, & Anacreontis carmina comportabat, ita vt vna ex omnibus oppidò ridicula cãtio C reddita ſit. Potiſſimùm verò illa, veluti futura prædicens: Commiſêre ſimul clypeos. Tum illud, Tum verò clamórque virûm, luctúſque coortus. At verò Zenothemis librum minutis ele- D mentis ſcriptum à puero acceptũ legebat. Verùm cùm ij quorum partes erant edulia inferre, aliquantiſper, vt ſolent, ceſſarent, Ariſtænetus ſedulò curans, ne vel id interea temporis, aut otioſum eſſet, aut voluptatis E expers, ſcurram accerſi iuſſit, qui ridiculum aliquid diceret aut faceret, quò magis etiam exhilararentur conuiuæ. Móxque ingreſſus eſt deformis quidã deraſo capite, paucos in capite

ὀλίγας ἐπὶ τῆ κεφαλῆ τρί-

χας ὀρθὰς ἔχων. οὗτος ἀναπηδήσας τε κατεκλᾶτο ἑαυτὸν, καὶ διαστρέφων, ὡς γελοιότερος φαίνειν. καὶ ἀπάντα συγκεφαλαιώσας, διεξῆλθεν, αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ. καὶ τέλος, ἐπισκώψας ἐς τὸν παρόντας. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, ἐγέλων ἅπερ σκώπτειν. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐς τὸν Ἀλκιβιάδαντα ὅμοιόν τι ἀπέρριψε, μελιτταῖον κωμῳδὸν ποιησάμενος αὐτὸν, ἀγανακτήσας ἐκεῖνος, καὶ πάλαι δῆλος ὢν φθονῶν αὐτῷ εὐδοκιμοῦντι, καὶ κατέχοντα τὸ σωμάτιον, ἀπορρίψας τὸν τρίβωνα, προσεκαλεῖτο οἱ παγκρατιάζειν. εἰ δὲ μὴ, κατοίσειν αὐτῷ ἔφη σὺν βακτηρίαν. οὕτω δὴ ὁ καχοδαίμων Σατυρίων, τοῦτο δὲ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο, συστὰς, ἐπαγκρατίαζε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπῆνδιστεν ὦν, φιλόσοφος ἀνὴρ, γελωτοποιῷ αὐτοσχεδίαζοντι, καὶ πίνων, καὶ παιζόμενος ἐν τῷ μέσῳ. οἱ παρόντες δὲ, οἱ μὲν, ἠδέωντο. οἱ δὲ, ἐγέλων, ἄχρι ἀπορρήξεως παιόμενος ὁ Ἀλκιβιάδας, ὑπὸ συγκεκροτημένῃ αὐθρωπίνῃ καταγνιδεὶς. γέλως οὖν πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτοῖς. ἐνταῦθα Δίωνικος ἐπισπλεῖν ὁ ἰατρὸς,

pilos arrectos habens. Hic & saltauit se ipsum distorquens, & inuertens, quò maiorem risum concitaret: & chori canticum componens, Ægyptiaca voce, recitauit. Tum ijs qui aderant, dicteria iaculabatur: quorum alij ad scommata ridebant. Verùm vbi & in Alcidamantem simile quiddam contorsisset, eatenus illum Melitæum appellans, indignatus ille (iamdudum autem illi videbatur inuidere, quòd probaretur, & conuiuarum oculos retineret) abiecto pallio ad luctam prouocauit: quod ni faceret, dixit se baculum illi illisurum. Ita miser ille Satyrio (nam id ei scurræ nomen erat) congressus luctabatur. Eáque res erat multò iucundissima, quòd vir Philosophus cum scurra luctaretur, feriret, & vicissim ferireretur. Eorum autem qui aderant alij pudore afficiebantur, alij ridebant, donec ictibus fatiscens Alcidamas, ab homuncione, omnium plausu comprobato, est superatus. Itaque hæc multo risu excepta sunt. Tum ingressus est Dionicus medicus, non multò post concertationem.

Αἰεβεβαδύκει ὃ ὡς ἔφασκε, φρε-
νῖτιδι ἁλωκότα θεραπεύων
Πολυπρέποντα τὸν αὐλητήν.
καί τι καὶ γελοῖον διηγήσατο. ἔφη
γὰρ ἐσεληλυθέναι παρ' αὐτὸν, ὡς ἐ-
πεὶ ἔχοιμι νόσου τῇ παθῇ. τὸν δὲ,
ταχέως ἀναστάντα, ἐπικλεῖσαι
μὲν τὰς θύρας, καὶ ξιφίδιον ἀπα-
ράξαντα, ἀναδοῦναι αὐτῷ τὸν
αὐλὸν, κελεύειν αὐλεῖν. εἶτα ἐ-
πεὶ μὴ δύναιτο, πάλιν, σκύτος
ἔχοντα ἐς ἀμφότερας τὰς χεῖρας.
τέλος οὖν, ὡς τοσούτῳ κινδύ-
νῳ ἐπιτεθεῖσα τοιόνδε ἐς ἀγῶνα
ὑπὸ θεραπαίνης αὐτὸν ἐπὶ
μετῇ πληγῶν ἀριθμῷ. καὶ
πρῶτον μὲν, αὐτὸς αὐλῆσαι
ἐπήνεσε. μετὰ δὲ, παραδόντα
τὸν αὐλὸν ἐκείνῳ, δέξασθαι
παρ' αὐτῆς τὸ σκύτος, καὶ τὸ
ξιφίδιον ἐπιβρίψαι τάχιστα διὰ
τῆς φωταγωγοῦ ἐς τὸ ὕπαυ-
λον τῆς αὐλῆς· καὶ τὸ ἀπὸ
τούτου, ἀσφαλέστερον ἤδη θεραπαί-
νῃ αὐτῷ, ἐπικαλεῖσθαι
τοὺς γειτνιῶντας. ὑφ' ὧν ἀπα-
σαθέντων τὸ θηρίον, σωθῆναι
αὐτόν. ἐδείκνυε δὲ καὶ σημεῖα
τῶν πληγῶν· καὶ ἀμυχάς
τινας ἐπὶ τῷ προσώπου. καὶ
ὁ μὲν Διόνικος, οὐ μᾶλλον εὐ-
φημήσας τῷ γελωτοποιῷ ἐπὶ
τῇ διηγήσει, πλησίον τῆς

Aiebat autem in mora sibi fuisse Polyprepontem tibicinem, quem phrenitide correptum curabat: & quiddam ridendum narrauit. Dixit enim in ædes illius veniſſe ſe ignarum hoc iam morbo hominem teneri. At illum protinus ſurrexiſſe, foribuſque occluſis, ſtrictóque gladio tibias ipſi tradidiſſe, & iuſſiſſe vt caneret; quod cùm facere non poſſet, illum ſcutica quam habebat ſupinas manus percuſſiſſe. Tandem ſe in tanto periculo, iſtud commentum eſſe. Se ipſum ad certamen prouocaſſe, ea lege vt qui victus eſſet, certum plagarum numerum acciperet. Ac ſeſe priorem male cecinisse: deinde traditis illi tibijs ſcuticam ab illo accepiſſe: gladium autem extemplo per feneſtras in aream proiecisſe: cúmque poſtea iam minori diſcrimine cum ipſo luctaretur, vicinos aduocaſſe, à quibus reuulſa fera fuit ſeruatus. Oſtendebat autem plagarum veſtigia, & liuentia quædam in facie tubera. Tum Dionicus, poſtquam hac narratione non minùs quàm ſcurra placuiſſet, prope Iſtiæũ accumbẽs,

Ἰστιαίου παρβύσας ἑαυτὸν,

δεῖπνες ὅσα λοιπὰ, ἃ αὐτὸν δεῖ τινος ἡμῶν ὑπαρχῶν, ἀλλὰ καὶ πάνυ χρήσιμος τοῖς μετὰ ταῦτα γεγενημένοις. παρελθών γάρ τις ἐς τὸ μέσον εἰκάτης, παρ' Ετοιμοκλέους ἥκειν λέγων τοῦ στωϊκοῦ, γραμματίδιόν τι ἔχων, κελεύσαι οἱ ἔφη τὸν ἀποστείλαντα τῷ κοινῷ ἀναγνόντα, εἰς ἐπήκοον ἅπασιν ὑπὸσου αὖθις ἀπαλλαγῆναι. ἐρέντος οὖν τοῦ Λεισταινέτου, προσελθὼν πρὸς τὸν λύχνον, ἀνεγίνωσκεν. Φι. ποῦ δῆτα Λυκίνη, τῆς νύμφης ἐγκώμιον, ἢ ὑπαλλάμιον, οἷα πολλὰ ποιοῦσιν; Λυ. ἀμέλει, καὶ ἡμεῖς τοιοῦτόν τι φήσομεν. μὴ φύσει ἐγγὺς ἰῶ τούτου. ἐπεγέλασε δ', Ετοιμοκλῆς φιλόσοφος, Λεισταινέτῳ. Οπως μὲν ἔχω πρὸς δεῖπνα, ὁ παρελθὼν μου βίος ἅπας μαρτύριον αὐτῷ γένοιτο. ὃς γε ὁσημέραι πολλῶν ἐνοχλουμένων, πρὸς πολὺ σὺν πλουσιωτέρων, ὅμως οὐδὲ ποτὲ φέρων ἐμαυτὸν, ὑπέδυκα, εἰδὼς τοὺς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θορύβους, καὶ παροινίας. ἐπὶ σοῦ δ' μόνου εἰκότως ἀγανακτήσαί μοι δοκῶ. ὃς τοσοῦτον χρόνον ὑπ' ἐμοῦ λιπαρῶς τεθεραπευμένος,

de reliquijs cœnabat. Atque hic non sine numine nobis aduenit, imò prorsum vtilis futurus ad ea quę postea cõtigerunt. Nam puer quidam in medium prodiens, qui se ab Etœmocle Stoico venire dicebat, epistolium quoddã adferens, aiebat ab hero sibi mandatum, vt eo palam omnibus audientibus perlecto, rursus domũ sese reciperet. Hic igitur permittente Aristæneto, ad lucernam legebat. *Ph.* Nũ ô Lycine, sponsę laudes, & nuptiale carmen, cuiusmodi multa facere solẽt? *Lyc.* Videlicet nos quoque tale quidpiam existimabamus: verùm ad id non accedebat. Erátque hoc argumentum. Etœmocles philosophus Aristæneto. Quam non mouear conuiuijs, omnis anteacta vita mea fuerit testis. Qui quidem cùm quotidie mihi complures ea causa molesti sint, te multò ditiores, tamen haud vnquã illis morem gessi: perpendes nimirum quantum sit in eiusmodi comporationibus tumultus, & petulantiæ: verùm aduersus vnum te mihi videor meritò stomachatus, qui tantum temporis à me officiosissimè cultus, & obseruatus, tamen indignum habueris, ἃ ἥξιωσας ἐναριθμησαι ἐμ-

μὲ τοῖς ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνος ἐγὼ σοι ἄμοιρος, καὶ ταῦτα, ὃν γειτόνων φίλων. αἰσθάνομαι οὖν ὅτι σοὶ τὸ πλέον, ὅπως ἀχαρίστῳ φανήτη. ἐμοὶ γὰρ A
ἡ εὐδαιμονία, ἂν ἐν τοῖς ἀρχίου μοίρᾳ, ἢ λαγῳῶ, ἢ πλακουντων, ἃ παρ' ἄλλοις ἀφθόνως ἀπολαύω τὰ καθήκοντα εἰδόσιν. ἐπὶ δὲ τιμίοις παρὰ τῷ B
μαθητῇ Παιμβίῳ δειπνῆται πολυτελὲς, ὡς φασι, δεῖπνον διωκόμος, ἃ ἐπήνεσα ἱκετεύοντι, σοὶ ὁ αὐόντος ἐμαυ- C
τὸν φυλάττων. σὺ δὲ ἡμᾶς παρελιπὼν, ἄλλοις εὐωχεῖς. εἰκότως. οὔπω γὰρ δύνασαι διακρίνειν τὸ βέλτιον, οὐδὲ πῶ καταληπτικὴν φαντασίαν ἔχεις. ἀλλὰ οἶδα ὅθεν μοι τα- D
ῦτα, παρὰ τῶν θαυμαζῶν σου φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδος, καὶ Λαβυρίνθου. ὧν ἀπεὶν ὃ καὶ ἡ Ἀσφάλεια, συλλογισμῷ ἐνὶ ἀποφράξαι αὖ μοι τάχιστα δύνῃ τὰ στόματα. ἢ εἰπάτω τις E
αὐτῶν, τί ὄφελος φιλοσοφίας, ἢ τὰ προκείμενα ταῦτα. τί διαφέρει χρῆσις ἕξεως. ἵνα μὴ τῶν ἀπορουμένων εἴπω, τί κερατίνας, ἢ σωρείτην, ἢ στρέζοντα λόγον. ἀλλὰ σὺ μὲν, ὅπερ ἐστὶ αὐτῶν. ἐγὼ δὲ ὡς τὸ μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν ἡγούμενος εἶναι, οἷσπερ ῥᾳδίως πῶ

quẽ vel inter reliquos tuos amicos numerares, sed solũ ex omnibus præterieris, idq; vicinus cũ sim. Proinde tua causa magis discrucior, qui quidẽ te tã ingratũ præbueris. Nã ipse fœlicitatẽ nequaquã in hoc statuo, siquis mihi impertiat, vel aprũ, vel leporẽ, vel placẽtã, quæ mihi affatim cõtingũt apud alios, qui officia norũt. Quandoquidẽ etiã hodie cũ apud discipulũ Pãmenẽ cœnare mihi licuerit, opiparã (vt aiũt) cœnã, nõ annui tamẽ vehemẽter obsecrãti, tibi scilicet demẽs me reseruãs. At tu nobis præteritis, alios accipis cõuiuio. Meritò. Neq; enim quid sit melius dignoscere potes: nec apprehẽsiuã illã phãtasiã habes. At scio vnde hæc mihi sint profecta, nẽpe ab egregijs istis philosophis tuis Zenothemide, & Labyrintho. Quib⁹ equidẽ (absit inuidia dicto) vel vnico syllogismo mihi videor os protinus obturare posse. Aut respõdeat istorũ aliquis quid sit Philosophia: aut hæc quæ inter elemẽta tradũtur: quid habitio differat ab habitu: vẽ nihil de perplexis illis interrogationibus dicã: quid sit syllogismus cornutus, quid acerualis, quid metens. Verũ tu quidẽ istis fruaris licet. Nã ego qui quod honestum est, in bonis solũ duco, facilẽ

ἀτιμίαν. κἀίτοι ὅπως μὴ ἐς ἐκείνην ἔχῃς καταφεύγειν τὴν ἀπολογίαν, ὕστερον ὀπλαδέσθαι, λέγων ὡς τοσούτῳ θορύβῳ, καὶ πράγματι, δὶς σε τὴν μέσην μεσονύκτιον ἐκ τῆς οἰκίας, καὶ ἐν τῷ ἀκροκεραύνῳ θύοντα ὕστερον. ταῦτα ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀπολελόγημαι. εἰ δὲ δεῖπνου ἕνεκα ὀργίζεσθαί σοι δοκῶ, τὸ κατὰ τὸν Οἰνέα ἐννόησον. ὄψει γὰρ καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀγανακτοῦσαν, ὅτι μόνην αὐτὴν οὐ παρέλαβεν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν θυσίαν, τὸν ἄλλους θεοὺς ἑστιῶν. φησὶ δὲ περὶ αὐτῶν Ὅμηρος ὧδέ πως.

ἠ λάθετ', ἢ ὅ γ' ἐνόησεν· ἀάατο δ' οὔ μέγα θυμῷ.

καὶ Εὐριπίδης,

καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα πιλοπίης χθονὸς,
ἐν αἰπύτεσσιν πεδί' ἔχουσα εὐδαίμονα.

καὶ Σοφοκλῆς,

σοὶς μέγιστον χεῖμα ἐπ' Οἰνέως γύαις,
αὖτις Λητῷος παῖς ἐκεβόλος ἔπεμψε.

Ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα παρεθέμην, ὅπως μάθῃς οἷον ἀνδρὰ παρελιπὼν, Δίφιλον ἑστιᾷς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῷ παραδέδωκας. εἰκότως. ἡδὺς γάρ ἐστι τῷ μειρακίῳ, καὶ σεμνὸς ἐν

tulero cõtumeliã. Atque ne possis posthac ad istam excusationem confugere, ut dicas te mei oblitum fuisse, nimirum in tanto strepitu, & occupatione, bis te hodie sum allocutus, primùm mane domi tuæ: deinde rursum in Castotis, ac Pollucis ædem diuinam facientem. Atque his quidem de rebus hæc responderim. Quòd si tibi videor cœnæ gratia succensere: quid Oeneo acciderit cogita. Videbis enim etiam Dianam succensentem, quòd ille se solam non adhibuisset sacrificio, cùm reliquos omnes Deos acciperet conuiuio. Nam hac de re sic alicubi meminit Homerus.

Non meminit, vel non sucurrit, aut acriter ardet.

Et Euripides.

Hæc terra Calydon Peleæ olim soli, fretum
Quæ est parte, campos dauniæ pingues habens.

& Sophocles.

Immisit agris Oeneis aprum maximum,
Torquens sagittas enim Latonia.

Hæc tibi è plurimis pauca citaui, vt intelligeres commodi præteriti viro, Diphilo ad cœnã adhibeas, cui filium etiã tradidisti. Rectè: nam dus enim est adolescẽti, & τῷ μειρακίῳ, καὶ σεμνὸς ἐν

ιν αὐτῷ συμέστιν. εἰ δ' μὴ αἰσχρὸν ἦν ἐμὲ λέγειν τὰ τοιαῦτα, καὶ ἄν τι προσεθηκα, ὅσα σὺ θέλεις, παρὰ Ζωπύρου τοῦ παιδαγωγοῦ αὐτοῦ μάθοις ἄν, ἀληθὲς ὄν. ἀλλ' οὐχ ἁρμόττει ἐν γάμοις, οὐδὲ διαβάλλειν ἄλλους. καὶ μάλιστα ἐφ' οὕτως αἰσχραῖς αἰτίαις. καὶ γὰρ εἰ Δίφιλος ἄξιος δύο ἤδη μαθητὰς μου ἀποστάντας, ἀλλ' ἔγωγε φιλοσοφίας αὐτῆς ἕνεκα σιωπήσομαι. προστάξω δὲ τῷ οἰκέτῃ τούτῳ, ἵνα δώσῃ αὐτῷ μοῖράν τινα ἢ συὸς, ἢ ἐλάφου, ἢ σησαμοῦντος, ὡς ἐμοὶ διακομίσειε, καὶ αὐτὸ τὸ δεῖπνον ἀπολογία γένοιτο, μὴ λαβεῖν, μὴ καὶ δόξωμεν ὑπὸ τούτῳ πεπομφέναι. Τούτων ὦ ἑταῖρε αἰσχιστοπομφίων μεταξὺ, ἱδρώς τέ μοι περιεχύθη ὑπ' αἰδοῦς. καὶ τοῦτο δὴ τὸ τῆς λόγου, χαρὴν μοι τὴν ἐμὴν ἡνιόχουν, ὁρῶν τοὺς παρόντας γελῶντας ἐφ' ἑαυτῷ. καὶ μάλιστα ὅσοι ἤδεσαν τὸν Ετοιμοκλέα, πολὺν αὖ θρασὺν, καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦντα. ἐθαυμάζομεν οὖν ὅπως ἐξ, διαλάθοι αὐτοὺς, ἐξαπατωμένους τῷ πώγωνι, καὶ τῇ τοῦ προσώπου κατασκευῇ. ὁ γοῦν Λειχαίνετος, ἔδοκει μοι ἐν

ipso ad gratiam cõuersatur. Atque adeò ni mihi dictu turpe fuerat, addidissem, & aliud quiddam: quod tu, si libet, è Zopyro eius pædagogo verum esse cognosces. Verùm non conuenit obturbare in nuptijs, neq; accusare quenquam: præsertim criminibus vsq; adeò pudẽdis. Tametsi Diphilus dignus in quem facerem, quippe qui duos iam discipulos à me retraxerit. Ego tamen ipsius Philosophiæ causa reticebo. Portò famulo huic mandaui vti siquam partem dare velles, vel apri, vel cerui, vel placentæ, mihi deportandã, vt hoc pacto te mihi de cœna purgares, ne reciperet, ne ad hoc ipsum à nobis missus fuisse videatur. Hæc amice dum legerentur, sudor vndique præ pudore mihi manabat, & quod dici solitum est, optabam vt mihi terra dehisceret, cùm viderem eos qui aderant, irridere singula, potissimùm qui Etœmoclem norant, canum hominem, & grauitatem præ se ferentem. Itaque mirabar, quòd hactenus ipsos, barba & vultus seueritate deceptos latuisset cuiusmodi vir esset. Cæterùm Aristænetus videbatur non per contemptum præterijsse ipsum: ἀμελείᾳ παρεῖναι αὐτοὺς

ἀλλ' οὔτοτ' ἂν ἐλπίσας κλη-
θέντα ἐπιεῦσαι, οὐδ' ἂν ἐμ-
πεσεῖν ἑαυτὸν τοιούτῳ πνί.
ὥστε οὐδὲ τὴν ἀρχὴν πειρᾶσθαι
ἠξίου. ἐπεὶ δ' οὖν ἐπανήκατο A
ποτε ὁ οἰκέτης ἀναγιγνώσκων,
τὸ μὲν συμπόσιον ἅπαν εἰς τοὺς
ἀμφὶ τὸν Ζήνωνα, καὶ Διφι-
λον ἀπέβλεπε, δεδοικότας, καὶ
ὠχριῶντας, καὶ τὴν ἀποσίαν τ. B
περιστάντων ἐπαληθεύοντας τὰ
ὑπὸ τῶν Ετοιμοκλέους κατηγο-
ρηθέντα. ὁ Λειξαίνετος δ', ἐτε-
τάρακτο, καὶ θορύβου μεστὸς ἦν.
ἐκέλευε δ' ὅμως πίνειν ἡμᾶς, C
καὶ ἐπιρᾷστο εὖ διατίθεσθαι τὸ
γεγονὸς, ὑπομειδιῶν ἅμα. καὶ
τὸν οἰκέτην ἀπέπεμψεν, εἰπὼν
ὅτι ὑπομελήσοντα τούτων. μετ'
ὀλίγον δ', καὶ ὁ Ζήνων ὑπεξα- D
γέσθη ἀφανῶς, τοῦ παιδαγωγοῦ
νεύσαντος ἀπαλλάττεσθαι, ὡς
κελεύοντος τοῦ πατρός. ὁ Κλεό-
δημος δ', καὶ πάλαι τινὸς ἀ-
φορμῆς δεόμενος, ἐβούλετο δὴ
συμπλακῆναι τοῖς στωϊκοῖς, καὶ E
διερρήγνυτο, καὶ ἔχων ἀρχὴν εὔ-
λογον, τότε οὖν τὸ εὐθύμημα
παρεχούσης τῆς ὑποθέσεως,
τοιαῦτα ἔοικε διεξιέναι ὁ κα-
λὸς Χρύσιππος, καὶ Ζήνων
ὁ θαυμαστὸς, καὶ Κλεάνθης,
ῥήματα δείνα, καὶ ἐρωτήσεις μόνον, καὶ σχήματα

verùm quòd desperasset, si
fuisset inuitatus, cum pro-
missurum, morigerúmque
ad res huiusmodi se præbi-
turum: eóque ne tentandum
quidē esse putasse. Perlectis
à famulo literis vniuersum
conuiuium oculos ad Zeno-
nem & Diphilum conuerte-
bat, quòd trepidarent, & pal-
lerent, & vultus inconstan-
tia, crimen ab Etœmocle
intentum agnoscerent. Por-
rò Aristænetus quanquam
erat perturbatus, & tumultu
plenus, tamen nos iubebat
bibere, idque quod accide-
rat commodè vertere co-
nabatur, subridens interim,
ac famulum dimisit, respon-
dens ea sibi curæ fore. Pau-
lò pòst Zeno surgens clan-
culum se subduxit, à peda-
gogo submonitus vt disce-
deret, tanquam id iubente
patre. Tum Cleodemus, qui
iamdudum occasionem quæ-
ritabat (nam gestiebat om-
nino cum Stoicis confligere: & disrumpebatur, quòd
idoneam ansam nō haberet:
sed cùm præbuisset. epistola
illa, Huiusmodi, inquit, facit
ille Chrysippus egregius, &
Zeno ille mirabilis, & Cle-
anthes, verbula misera, &
duntaxat interrogationes, &

φιλοσόφων. τὰ δ' ἄλλα, Ετοι-
μοκλεῖς οἱ πλείονοι, καὶ αἱ ὀπ-
ται, ὁρᾶτε ὅπως πρεσβυ-
τικά. ἢ τὸ τελευταῖον, Ολ-
ως μὲν, Λειψαγέτης. Ετοι-
μοκλῆς ἦ, Ἀρτεμὶς. Ἡφαίστεις,
ἄμεμπτα πάντα, καὶ ἑορτῇ πρέ-
ποντα. νὴ Δί' εἶπεν ὁ Ερμων
πεντακισχίλιος, κἀκκόσ γ'
ἔμαι ὧν πάνυ ἠσκυάδαι Λει-
κράτης ἐς τὸ δεῖπνον, ὅστε οὐ
μέγιον ᾤετο μεμπτὸν τῷ κα-
λυδωνίου. ἀλλὰ σοὶ ἐσίας ἀ
Λειψαγέτη, πέμπε ὡς τάχιστα
τῶν ἀπαρχῶν, μὴ καὶ φθάσῃ ὁ
πρεσβύτης ὑπὸ λιμοῦ, ὥσπερ
Μελέαγρος ἀπομαραθείς.
οὗτοι οὐδὲν ἂν παθοι δει-
νόν. ἀδιάφορα γὰρ ὁ Χρύσιππος
τὰ τοιαῦτα ἡγεῖτο εἶναι. Χρυ-
σίππου γὰρ μέμνησθε ὑμεῖς ἔφη
ὁ Ζηνόθεμις, ἐπιχειρεῖς ἑαυ-
τὸν, καὶ φθεγξάμενος παμμέ-
γιστε, ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀνδρὸς ἂν
ἐπόμενοι φιλοσόφοντες Ετοι-
μοκλείους τοὺς γόητας, μεμέ-
τε τὸν Κλεαίδην, καὶ Ζηνώ-
να, σοφοὶς ἄνδρας; οἱ πυ-
γὰ καὶ ὄντες, ὑμεῖς ἐρεῖτε
ταῦτα. οὐ σὺ μὲν τῶν Διο-
σκούρων ἤδη ἃ Ερμων τὸν
πλοκάμους πεπεικόρεκας χρυ-
σοῦς ὄντας; καὶ δώσεις δίκην,

species Philosophorum. Cęterùm Etœmocles sunt plerique: & videtis quàm graues sint epistolæ. Denique Aristænetus hic Oeneus est. Etœmocles Diana. Dij boni bene auspicata omnia, & festiuitati congruentia. Ita per Iouem, inquit Hermon supra hunc accumbens, nam audierat, opinor, aprum quendam ad cœnam ab Aristæneto paratum, eóque putabat non intempestiuè apri Calydonij factam esse mentionem: per lares Aristænete, primitias mitte quamprimum, ne protinus senex ille, sicuti Meleager, famè contabescat: tametsi nihil acerbum ipsi accideret: siquidem Chrysippus censet hęc esse indifferentia. Chrysippum nominatis, inquit Zenothemis, erigens sese, maximáque voce intonans: An ex vno homine qui non legitimè philosophiam exercet, nempe præstigiatore isto Etœmocle, metimini Cleanthem & Zenonem viros sapientes? At quinam estis vos qui hæc dicitis. Nonne tu Hermon, auream cæsariem Castoris & Pollucis circumtondisti? cuius facti pœnas dabis, carnifici traditus. Tu verò,

παραδοθεὶς τῷ δημίῳ. σὺ δ',

τὴ Σωκράτους γυναῖκα. τ. μαθητὴς ἐμοίχευες ὦ Κλεόδημε. καὶ καταλαμβάνεις, τὰ αἴσχιστα ἔπαθες. οὐ σιωπήσεσθε οὕτω τοιαῦτα συνεπισκώπτοντες αὐτοῖς; ἀλλ' ἐ μαθητὴς ἐγὼ τῆς ἐμαυτῦ A γυναικὸς ἦν' ὅς ὁ Κλεόδημος, ὥσπερ σύ. οὐδὲ τῦ ξένου μαθητῦ λαβὼν τὸ φόδιον περιεκατάθηκας, ἔπειτα ἄμουσα κτ' τῆς πολιάδος μὴ ἐλήφεται, ἐὰν B ἐπὶ τέτταρσι δραχμαῖς δανείζω, οὐδὲ ἄγχω τὸν μαθητὰς, ἵν' μὴ κατὰ καιρὸν ἀποδῶσι τὸν μισθούς. ἀλλ' ἐκεῖνο ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, ὃν αὖ ἔξαρνος γένοιτο μὴ οὐχὶ φάρμακον ἀποδόδωκε Κείτωνι ἐπὶ τὸν πατέρες. καὶ ἅμα ἔπυχε πίνων. καὶ ὁπόσον ἔτι λοιπὸν ἐν τῇ κύλικι περὶ ἥμισυ σχεδὸν, κατεκέδασεν αὐτοῖν. ἀπέλαυσε ὃ καὶ ὁ Ιων τῆς γειτονήσεως, οὐκ ἀνάξιος ὤν. ὁ μὲν οὖν Ερμων, ἐκτενύετο ἐν τῆς κεφαλῆς τὸν ἄκρατον, ἀφυγευκὼς, καὶ τὸν παρόντας ἐμάρτυρετο, οἷα ἔπεπόνθει. ὁ Κλεόδημος ὃ, οὐ γὰρ εἶχε κύλικα, ἐπιστραφεὶς, ἀφοσίωτυσέ τε τὸν Ζηνόθεμιν. καὶ τῇ ἀριστερᾷ τὸ πώγωνος λαβόμενος, ἔμελλε πατάξειν κατὰ κόρρης. καὶ ἀπέκτεινεν ἂν τὸν Cleodeme, nonne Socratis discipuli tui vxorem stuprasti? & deprehensus, turpissima passus es. Annon igitur silebitis, cùm huiusmodi dedecorum vobis sitis conscij? Atque meæ vxoris non sum leno, Cleodemus inquit, quemadmodum tu. Neque hospitis discipuli, atque viatico quod deposuerat, postea per Palladem, à me non acceptum deieraui, neque quaternis drachmis fœnero, neque discipulos obtorto collo in vincula duco, nisi in tempore mercedem persoluerint. Verum illud, inquit Zenothemis, haud quaquam possis inficias ire, te Critoni mandasse venenum quo patrem necaret. Tum simul bibit, & quicquid in calice supererat, circiter ferè dimidium, in ambos effudit. Proximus etiam Ion conspersus est, eo malo non indignus. Hermon igitur de capite merum abstergebat reclinatus, præsentes omnes contumeliæ arcessitas Cleodemus autem, cùm calicem non haberet, conuersus Zenothemin conspuit, & læua prehensa barba, erat alapam illisurus & senem illum occidisset,

μενος, εἰ μὴ Λειψάνητος ἐπέχε τὴν χεῖρα. καὶ ταῦτας τ' Ζηνοθέμιδος, εἰς τὸ μέσον αὐτοῖν καταπλίσθη, ὡς διαχωρίσων, ὥσπερ διατειχίσματι αὐτῷ εἰρηνεύειν ἄνωθεν. ἐν ὅσῳ δ' ταῦτα ἐγίνετο, ποικίλα ὦ φίλων ἐγὼ κατ' ἐμαυτὸν ἐνεθύμουν, τὸ συμφέρειν λέγων, ὡς ὁ δὴν ὄφελος ἦν ἄρα μανθάνειν τὰ μαθήματα, εἰ μή τι ἄρα καὶ τὸν βίον ῥυθμίζει πρὸς τὸ βέλτιον. ἐκείνους γοῦν πεπαιδευμένους ὄντας ἐν τοῖς λόγοις, ἐώρων γέλωτα ὀφλισκάνοντας ἐπὶ τῶν πραγμάτων. εἶτά μοι ἐσήει, μὴ ἄρα τὸ τῶν πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ἦ, καὶ τὸ πεπαιδεῦσθαι ἀπάγῃ τῶν ὀφθῶν λογισμῶν τοὺς ἐς μάγα τὰ βιβλία, καὶ τὰς ἐν ἐκείνοις φορτίδας συνεχῶς ἀφορᾶντας. τοιγοῦν χαλεπὰ φιλοσόφων πάσχοντων, οὐδὲ κατ' τύχην ἔνα πρὸς ἔξω ἁμαρτήματος ἐᾶν ἰδεῖν. ἀλλ' οἱ μὲν, ἐποίουν ἀγρεά. οἱδ' ἔλεγον αἰγῶν. οὐδὲ χρὴ τοὺς τὸν οἶνον ἐπαφέρειν ὄντα τὰ γινόμενα, λογιζόμενος διὰ ὁ Ἐτεοκλῆς ἄοινος ἔπι, καὶ ἄποτος ἐλεγχάφει. ἀνέκραπτο δ' οὖν τὸ θέαμα. καὶ οἱ μὲν ἰδιῶται, κοσμίως παίνυ

nisi Aristænetus manum cohibuisset. Is mox transcenso Zenothemide inter vtrumque medius assedit, vt eo veluti muro dirempti, pacem agerent. Dum autem hæc fiebant Philo, varia voluebam in animo: erátque illud in promptu, nullum esse operę pretium siquis disciplinas perdiscat, ni simul & vitæ rationes adid quod optimum est, componat: cùm viderem illos qui verbis alios antecellerét, quàm ridiculos. factis ipsis sese exhiberent. Deinde & illud veniebat in mentem, verum-ne sit quod vulgo dicitur: videlicet eruditionem à recta ratione bonísque institutis abducere istos, qui solos libros assiduò spectarent, eásque commentationes quæ illis insunt. Etenim tot Philosophorũ qui aderant, nullũ fortè à lapsu immunem cernere erat. Verùm alij faciebant turpia, alij turpiora dicebant. Neque enim iam poteram eorũ quæ fiebant, culpam vino authori imputare: mecum reputans cuiusmodi essent quæ Etæmocles neque cibo, neque potu, etiamdum degustato, scripserat. Ita inuersæ erant rerũ vices: & idiotę modestè admodum epulãtes videbãtur, neque vino petulantes, ἐστώμενοι, οὔτε περινοοῦντες,

οὔτε ἀσχημονοῦντες ἐφαίνοντο, ἀλλ' ἐγέλων μόνον, καὶ κατεγίνωσκον αὐτῶν οἷμαι, οὓς γε ἐθαύμαζον, οἰόμενοί τινας εἶναι ἀπὸ τῶν χαμάτων. οἱ σοφοὶ δ', ἠσελγαίνουν, καὶ ἐλοιδοροῦντο, καὶ κατεπίμπλαντο, καὶ ἐκεκράγεσαν, καὶ εἰς χεῖρας ἦεσαν. ὁ θαυμάσιος δ' Ἀλκιδάμας, καθεύδει ἐν τῷ μέσῳ, ἀνδρόμυθος ταῖς γυναιξίν. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει ὡς αὖ ἐρίδα τινὰ εἰκάσειεν, ὁμοιότατα εἶναι τὰ ἐν συμποσίῳ, οἷς περὶ τὴν Ἔριδος οἱ ποιηταὶ λέγουσιν. ἡ γὰρ κληθεῖσα αὐτοῖς ἐς τοὺ Πηλέως τὸν γάμον, βίψασα τὸ μῆλον εἰς τὸ συμπόσιον, ἀφ' οὗ τοσοῦτον πόλεμον ἐπ' Ἰλίῳ γεγενῆσθαι. καὶ ὁ Ἐτεοκλῆς τοίνυν ἐδόκει μοι πῶς ἐπιστολὴν ἐμβαλὼν εἰς τὸ μέσον, ὥσπερ τι μῆλον, ἐμέλλε τῆς Ἰλιάδος κακὰ ἐργάσεσθαι. ἐγὼ δ' ἐπαύσατο οἱ ἀμφὶ τὸν Ζηνόθεμον, καὶ Κλεόδημον φιλονεικοῦντες, ἐπὶ μέσοις αὐτῶν ὁ Ἀειστάνετος ἐγένετο. ἀλλὰ νῦν μοὶ ἔφη ὁ Κλεόδημος ἱκανόν, εἰ ἐλεγχθείητε ἀμαθεῖς ὄντες. ἄνειμι δ' ἀμυνῶμαι ὑμᾶς ὄντινα καὶ χρὴ τρόπον. ἀπόκριναί μοι ὦ Ζηνόθεμι, ἢ σὺ, ἢ ὁ κοσμιώτατος Διφίλος, καθ' ὅ,

neque indecorè sese gerentes. At ridebant duntaxat, eósque opinor, dānabāt, quos suspexerāt, ex habitu indoctes eos esse alicuius prorsus. Cōtrà sapientes illi, & in libidinē ferebātur, & cōuiuia certabant, & sese cibo potúque ingurgitabant, vociferabantur, & ad manus vsque veniebāt. Cæterū admirādus ille Alcidamas, etiā in media meiebat, fœminas nō reuerentus. Ac mihi quidem, ſiquis hęc quæ in eo cōuiuio gerebātur, rectissimè voluisset cōferre, simillima videbātur ea quæ de Eride Dea pōëtæ fabulātur, nēpe hanc quòd cōsuluisset ad Pelei nuptias aduocata, malū in mediū cōuiuā proiecisse, ex quo tam ingens bellum apud Troiam ortum fuerit. Itidē Etœmocles mihi visus est, epistola illa, quasi malo quopiam in medium proiecta, non minùs malorum, quā habeat Ilias, excitasse. Neque enim finē contentionis fecerūt, Zenothemis ac Cleodemus, postquā medius inter eos sedit Aristænetus. Age, inquit Cleodemus, in præsentiarum quidē sat est, si literas nescire uincamini: sed crastino die vos vlciscar quibus conueniet modis. Respondete mihi Zenothemi, vel tu, vel elegantissimus ille Diphilus, qua

SYMPOS. VEL LAPITH

tandem g
sessionem
ponēda
ex omn
stetis
plurim
deatis
apu
rati
ne
R
t
I

ἀδιάφορον εἶναι λέγοντες τὴ
χρημάτων κτῆσιν, ἀδὲν ἀλλ'
τοῦτο ἐξ ἁπάντων σκοπεῖτε,
ὁπόλεως κτησόμε. ἢ διὰ τοῦτο
περὶ τοῦ πλούτου ἀεὶ ἔχετε
διαφιλονεικεῖτε, καὶ τοκογλυφεῖτε,
ὅτι μισθῷ παιδεύετε. πάλιν
αὖ τὴ ἡδονὴν μισοῦντες, καὶ τὴ
πονηρίαν κατηγοροῦντες, αὖ-
τὰ τὰ αἴσχιστα ἡδονῆς ἕνεκα
ποιεῖτε, καὶ πάσχετε, ἀγανακτοῦν-
τες εἴ τις μὴ καλέσειεν ὅτι δεῖ-
πνον. εἰ δὲ καὶ κληθείητε, τοσοῦ-
τοι μὴ ἐλθόντες, φυσιῶσι, το-
σοῦτοι δὲ τοῖς οἰκέταις ὀπιδι-
όντες. καὶ ἅμα λέγων, τῷ παιδὶ
τῷ πειρωμένῳ ἐπισχεῖν, ὃ δὲ
ὡς εἶχε τὸ Ζώνου θέριστος, με-
στὸν ὂν παντοδαπῶν κρεῶν. καὶ
μέλλει λύειν αὐτὸ μὴ, ἀπορ-
ρῆξαι αὐτὰ ἐς τὸ ἔδαφος.
μὴ ὁ παῖς ὢν ἀνήκεστος, καρτερῶς
ἀντεῖχεν. καὶ ὁ Ἑρμῶν εὖ
ἴσθι ὦ Κλεόδημε, εἰπὰ τοῦ-
το οὗ ἕνεκα ἡδονῆς κα-
τηγορεῖτε, αὐτοὶ ἡδέσθαι ποιῆ-
σον ἀλλοις ἀξιοῦντες. οὐκ.
ἀλλὰ σὺ μᾶλλον, ἔφη ὁ Ζωνοθέμις,
ἐμοὶ ὦ Κλεόδημε, καθ' ὅ, τι οὐκ
διάφορον ἡγῇ τὸν πλοῦτον. ἐ-
γώγε, ἀλλὰ σύ. καὶ ὅτι πολὺ
τὸ τοιοῦτον ἰών, ἄχρι δὴ ὁ Ιων
προήγαγε ἐς τὸ ἐμφανέστερον,

tandem gratia pecuniæ pos-
sessionem inter indifferentia
ponēdam esse censeatis: cùm
ex omnibus nihil aliud spe-
ctetis, quàm vt ipsi quam-
plurimum pecuniæ possi-
deatis. Atque ob id, semper
apud diuites hæretis, fœne-
ratis, & vlturæ incumbitis,
neque non mercede docetis.
Rursus cùm voluptatem de-
testemini, atq; hac de causa
Epicureos vituperetis, tur-
pissima facitis, & patimini
voluptatis gratia, indignè
ferentes siquis vos ad cœnā
vocarit: & si vocemini, non
satest tantū vocare, vt cibo
turgeatis, nisi & famulis tan-
tum donetis. Quæ cùm di-
ceret, pariter reuellere cona-
batur linteum quod Zeno-
themidis puer tenebat, om-
ni carnium genere refertum:
erátque eo soluto, carnes in
solūm proiecturus, nisi for-
titer resistens puer illud non
remisisset. Hîc Hermon. Eu-
ge Cleodeme, respondeant
qua gratia damnent voluptā-
tem, cùm ipsi supra cæteros
omnes studeant voluptati.
Quin magis, inquit Zeno-
themis, tu Cleodeme, re-
spondeto quamobrem diui-
tias inter indifferentia nu-
meres. Imò tu potiùs. Et
ad hunc modum diu sunt
altercati, donec Ion capite
tandem in apertum prolato,

παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ οἱ δοκῶ, λέγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίων τῆς παρούσης ἑορτῆς καταθήσω εἰς τὸ μέσον. ὑμεῖς δ', ἀφιλονείκως ἐρεῖτε, καὶ ἀκούσεσθε ὥσπερ ἀμέλει καὶ παρὰ τῷ ἡμετέρῳ Πλάτωνι ὁ λόγοις ἡ πλείστη διατριβὴ ἐγένετο. παύεται ἐπήνεσαν οἱ παρόντες. καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀρισταίνετόν τε, καὶ Εὔκριτον, ἀπαλλάξασθαι τῆς ἀνδίας οὕτω γοῦν ἐκπίνοντες. καὶ μετὰ δέ τι ὁ Ἀρισταίνετος ἐπὶ τὸν αὐτῆ τόπον, εἰρήνην γεγενῆσθαι ἐλπίσας. καὶ ἅμα εἰσεκομίζετο ἡμῖν τὸ συμβολὲς ὄνομα ζόμενον δεῖπνον, μία ὄρνις ἑκάστῳ, καὶ κρέας ὑὸς, καὶ λαγῶα, καὶ ἰχθὺς ἐκ παλαιοῦ, καὶ σπαμοῦντες, καὶ ὅσα ἐπιφαγεῖν, καὶ ἐξῆν ἀποφέρεσθαι ταῦτα. ἐκέκευτο δ' οὐχ ἓν ἑκάστῳ πιάκιον, ἀλλ' Ἀριστοτέλει μὲν, καὶ Εὐκρίτῳ, ἐπὶ μιᾶς τραπέζης κοινόν. καὶ τὰ παρ' αὐτῷ, ἑκάτερον ἐχρῆν λαβεῖν. Ζωσιθέμιδι δ' τῷ στωϊκῷ, καὶ Ἑρμωνι τῷ ἐπικουρείῳ, ὁμοίως κοινὸν καὶ τούτοις. εἶτα ἐξῆς Κλεοδήμῳ, καὶ Ἰωνι, μεθ' οὓς τῷ νυμφίῳ, καὶ ἐμοί. τῷ Διφίλῳ δ', τὰ ἀμφῶν. ὁ γὰρ Ζωΐων ἀπελήλυθει. καὶ μίμνοσ μοι σ

desistite, inquit, Ego, si videor, sermonum argumenta proponam in medium hac festivitate digna. Vos porrò contra contentionem vicissim dicite, & auscultate, vt nimirum etiam apud Platonem nostrum, alternis dicendi vicibus res vt plurimùm agitatur. Id dictum probabant cùm omnes qui aderant, tum in primis Aristænetus, & Eucritus, in spem erecti fore vt ab hac molestia liberentur. Et Aristænetus priorem in locum sese recepit, ita partam esse pacem rati. Iámque nobis inferebatur ea conuiuij pars, absolutam cœnam vocant, singulis singulis aues, carnes aprugnæ, & leporinæ, piscis Tagencus, placentæ, breuiter illa, quæcunque liberum est comedere, vel domum asportare. Apponebatur autem non sua cuique quadrans: verùm Aristæneto & Eucrito communis eadem in mensa: erátque vtriq; capiendi quod sua ex parte erat. Communis etiam Zenothemidi Stoico, & Hermoni Epicureo: deinceps Cleodemo, & Ioni: post hos singulis, & mihi Diphilo autem pars duorum apposita, cùm Zeno iam discessisset. Hæc meminera

τον ὦ Φίλων, διότι δή ὅτι καὶ ἐν αὐτοῖς χρήσιμον εἰς τὸν λόγον. Φι. μεμνήσομαι δή. Λυ. ὁ τοίνυν Ἰων, πρῶτος οὗ ἄρχομαι ἔφη εἰ δοκεῖ. καὶ μικρὸν ὑπισχνεῖται, ἐγχειρῶ μὲν ἴσως ἔφη τοιούτων ἀνδρῶν παρόντων, περὶ ἰδεῶν τε, καὶ ἀσωμάτων εἰπεῖν, καὶ ψυχῆς ἀθανασίας. ἵνα δὴ μὴ πλέονά μοι, ὁπόσοι μὴ κατὰ ταυτὰ φιλοσοφοῦσι, περὶ γάμων ἐρῶ τὰ εἰκότα. τὸ μὲν οὖν ἄριστον ἦν, μὴ φεῖσθαι γάμων, ἀλλὰ παιδομένους Πλάτωνι, καὶ Σωκράτει παιδεραστεῖν. μόνοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι ἀποτελεῖν ἂν θεοὺς ἀρετήν. εἰ δὲ δεῖ καὶ γυναικείου γάμου κατὰ τὰ Πλάτωνι δοκοῦντα, κοσμίας εἶναι ἐκείνων τὰς γυναῖκας, ὡς ἔξω ζήλου εἶναι μόνον. γέλως ἐπὶ τούτοις ἐγένετο, ὡς ἐκ τῶν καιρῶν λεγομένοις. Διονυσόδωρος δέ, ἐπαύσῃ ἔφη βαρβαρικὰ ἡμῖν ᾄδων; πῶς γὰρ ἂν εὑρήσομεν τὸν ζῆλον ὅπου τούτου, καὶ παρὰ τίνι; ἐγὼ δὲ σὺ γὰρ φθέγγῃ κάθαρμα εἶπεν; οἶμαι καὶ ὁ Διονυσόδωρος ἂν τελοίδορεῖτο τὰ εἰκότα. ἀλλ' ὁ γραμματικὸς Ἰστιαῖος ὁ βέλτιστος, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐπιθαλάμιον ἀναγνώσομαι, καὶ ἀρξάμενος,

Philo, quoniam aliquid ijs ineſt ad hanc narrationem vtile. *Ph.* Meminero ſanè. *Lyc.* Ergo primus exordior, inquit Iō, ſiquidem videtur. A Et interpoſita breui mora, Fortè conueniebat, inquit, vt apud eiuſmodi viros de ideis, atque incorporeis ſubſtātijs, déque animi immortalitate ſermo haberetur: verùm ne mihi contradicant, ij qui diuerſam Philoſophiæ ſectā ſequuntur, de nuptijs dicam ea quæ congruunt. Optimū illud eſſet, ſi nuptijs opus nō B haberemus, ſed Platonis ac Socratis dogma ſequuti, pueros amaremus: nam ſoli qui ita facerent, virtutem abſolutam pertingerent. Quòd ſi viris omnino ducendæ ſint vxores, eas iuxta Plato- C nis ſententiam communes habeant, videlicet quo zelotypia vacemus. Hæc riſu ſunt excepta, quòd intempeſtiuè dicerentur. Tum Dionyſodorus, Non deſines, inquit, barbarica iſta no- D bis occinere? Nam vbi zelotypiam iſtam requiras, aut apud quem? Et tu ſceleſte, inquit, loqui audes? Et cùm iā, opinor, cōuitia regeſtur⁹ eſſet Dionyſodorus, quę cō- E ueniebat, vir ille optimus Iſtiæus Grāmaticus, Definite, inquit, ego vobis epithalamiū recitabo: ſimúlq; cœpit

ἀνεγίγνωσκεν. ἦν δὲ πρῶτα ἐλεγεῖα μέμνημαι, τὰ ἐλεγεῖα, ἃ οἶν ποτ' ἀρ' ἦν Λειτυγνήτου ἐν μητάρσις δία Κλεανθὶς ἄφαος ἐτρέφετ' ἐνδυκέως, θεοῦχου- A σα πασάων ἀλλάων παρθενικάων, χρέουσιν τῆς Κυθέρης, ἠδ' αὖ τῆς σελλώνης. νυμφίε, χὴ σὺ ϝ χαῖρε, καρτιεῶν κρατι- B στε ἐτήτων, χρέουσιν Νηρῆος, χὴ Θέτιδος παιδός. ἄμμες δ' αὖδ' ὑμῖν τῶτον θαλαμῆϊον ὔμμιν ξυνὸν ἐτ' ἀμφοτέρησι πολλάκις ἀεισόμεθα. γέλω- C τος οὖν ὅτι τούτοις ὡς τὸ εἰκὸς ἠνυσθύνου, ἀρέσθαι ἤδη τὰ παρακείμενα ἔδει. καὶ ἀφίλοντο οἱ ἀμφὶ τὸν Λειτυγνήτον, καὶ Εὐχειτον, τὰ θεῖα αὐ- D τὸς ἐκάτερος. κἀγὼ τάμα, καὶ ὁ Χαιρέας, ὅσα ἐκείνῳ ἔκειτο. καὶ Ιων ὁμοίως, καὶ ὁ Κλεόδημος. ὁ ϝ Διφίλος, ἠξίου καὶ τὰ τῷ Ζωΐωνι ἤδη ἀπόντι παρατι- θέντα φέρεσθαι. καὶ ἔλεγε μόνῳ E παρατεθῆναι οἱ αὐτά, καὶ θεὸς τὸν διάκονος ἐμάχετο, χὴ αὐτίκων, τῆς ὀρνίθος αὐτεπιλημμένοι, ὥσπερ ϝ Πατροκλου νεκρὸν ἀνθέλκοντες. καὶ τέλος, ἐνίκησε, καὶ ἀ- φῆκε, πολλὰ γέλωτα παρέχων τοῖς συμπόταις. καὶ μάλιστα

legere. Erant autem Elegiaci versus hi, si bene memini. Nuper Aristænetus in ædibus vnica (tunc Nutrita est studio diua Cleanthis hera: Virginibus cunctis reliquis præstantior vna, Vel potior Phœbe, vel potior Venere. Salue & tu iuuenum validissime, (sponse valentum, Nereo prisce, ac fortior Æacida. At rursum vobis hoc carmen (ripius olim, Commune ambobus coniugiale canam. Ob hæc risit, vt consentaneum est, oborto, reliquum erat vt fercula tollerentur. Tum Aristænetus atque Lucritus vterque apposita sibi sustulerunt, ego quæ mihi, Chæreas quæ ipsi, pariter Ion & Cleodemus. Porrò Diphilus etiam Zenonis digressi partem tollere parabat, affirmans ea vni ibi fuisse apposita, ideòque cum ministris pugnabat, & manibus vtrinque inter se trahebant, non aliter quàm Patrocli cadauer hinc atque illinc auferre conantes: tandem victus est, & reliquit, multum risum præbens conuiuis: maximè cùm eam ob rem postea stomacharetur,

ἐπὶ ἡμαράκτει μὴ φῆν,

ἀεὶ τὰ μέγιστα ἀδικημένος. οἱ ἑταῖροι τὸ Ἑρμοῦ, καὶ Ζωΐω- σιμα, ἅμα κατέκειντο, ὥσπερ ἐφ' ἑνὸς, ἐφ' ἑαυτοῦ, ὁ Ζωΐω- σιμος δὲ ἐφ' αὐτόν. παρέκει- το δὲ αὐτοῖς τὸ μὲν ἄλλα παί- ζειν. καὶ ἀνέλκετο εἰρωνι- κῶς. ὁ δὲ ὀργὴ ἐπὶ τῷ Ἑρ- μοῦ, πικρότερος. οὕτως οὖ- σα τὸ πρῶ. ἔδει δὲ καὶ πάντας ἀ- κοῦσαι, πῶς ἑαυτῷ ἐκάτε- ρος τούτου τοῦτου ὁ Ζωΐω- σιμος, καὶ μοι ὦ φίλων παύ- σασθε τοῦ. ὁμῶς γὰρ ἐσ- κεν ἐν τῷ κεφαλαίῳ τῶν ἐγκλημάτων. ὁ δὲ Ζωσθένης, ἐκ τῆς αὐτῆς ἀφορμῆς, ἐπὶ τῷ Ἑρμοῦ ἀνέλετο, πιστέ- ρα ἐφ' ἑαυτοῦ ὄντος. ὅτι αὐ- τὸν ἐκάθητο, καὶ ἐκ εἰκὸς πλεο- νεκτεῖν. βαὶ τὸ ὀπὶ τούτοις. ἐμπαροῦντες, ἔπαιον ἀλλή- λους ταῖς ὄρνισιν αὐτοῖς εἰς τὰ πρόσωπα, καὶ τῶν πωγω- νῶν ἐπιλαμβόμενοι, ἐπεκαλοῦντο βοηθεῖν. ὁ μὲν, τὸν Κλεόδη- μον· Ἑρμοῦ. ὁ δὲ Ζωσθένης, ἐπὶ τὸν Διφίλον. καὶ ἐπὶ τοῦτον εἰρῆνη, ὡς ἐκεῖνον· οἱ δὲ ἄλλοι, ἐκεῖνος δὲ μόνον ἑαυ- τὸν ἐμάχετον. διὸ ἐμάχοντο ἀμελλακίστως. καὶ ὁ μὲν Ζωσθένης

ὥσπερ τὰ μέγιστα ἠδικημένος. οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Ἑρμωνα, καὶ Ζηνόθεμις, ἅμα κατέκειντο, ὥσπερ εἴρηται. ὁ μὲν, ὡς ἔφαμεν, ὁ Ζηνόθεμις. ὅδε ὑπὲρ αὐτόν. παρέκειτο δ' αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πάντα, ἴσα. καὶ ἀνείλοντο εἰρωνικῶς. ἡ δ' ὀργὴ ἡ περὶ τὸν Ἑρμωνος, πικροτέρα. οὕτως οἶμαι τοὐμὸν. ἤδει δὲ καὶ πάντας ἀναιρεῖσθαι, πλὴν ἑαυτῆς ἑκάτερον. ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ Ζηνόθεμις, καί μοι ὦ Φίλων παῦσον τὴν ὀργήν. ὁμοῦ γὰρ ἐσμὲν ἤδη τῷ κεφαλαίῳ τῶν πεπραγμένων. ὁ δὴ Ζηνόθεμις, φημὶ τὸν παρ' αὐτὸν ἀφεὶς, τὸν περὶ τὸν Ἑρμωνος ἀνείλετο, ποτέραν ὡς ἔφλω οὖσαν. ὅδε δ' ἀντιπαλάβετο, καὶ ἀπ' εἴα πλεονεκτεῖν. βοὴ τὸ ἀπὸ τούτοις. καὶ συμπεσόντες, ἔπαιον ἀλλήλους ταῖς ὄρχεσιν αὐτῶν εἰς τὰ πρόσωπα. καὶ τῶν παρόντων ἐπιλημβάνοντο, ἐπεκαλοῦντο βοηθεῖν. ὁ μὲν, τὸν Κλεόδημον, ὁ Ἑρμων. ὁ δὲ Ζηνόθεμις, Ἀλκιδάμαντα, καὶ Διφίλον. καὶ συνίσταντο οἱ μὲν, ὡς τὸν ἕτερον. οἱ δὲ, ὡς ἐκεῖνον, πλὴν μόνου τοῦ Ἴωνος. ἐκεῖνος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. ὅθεν ἐμάχοντο συμπλακέντες. καὶ ὁ μὲν Ζηνόθεμις, σκύφον ἀργύρεος ἀπὸ

perinde quasi atroci affectus iniuria. Hermon autem, & Zenothemis, qui vnà, vt dictum est, accumbebãt: hic quidem, scilicet Zenothemis superiùs, ille verò inferiùs, reliqua quidem quoniam æqualia fuerant appositа, citra pugnam sustulerunt. Sed auis Hermoni appositа, erat altera paulò pinguior, quod ita casu euenerat, opinor. Iámque suam vterque sublaturus erat, ibi Zenothemis (sed mihi animum omnino aduerte Philo, iam enim ad ipsum negotij caput peruenimus) Zenothemis inquam, relicta sua, appositam Hermoni, quam dixi pinguiorem, sustulit. At ille contrà nitens retinebat, haud sinens vt ea in re potior esset. Inter hæc clamore coorto, vtrique in alterum irruentes, ipsis quibus facies mutuò cædebant: ac barbis inuicem prehensis ad opem vocabant, Hermon Cleodemum, Zenothemis Alcidamantem & Diphilum: atque alij ab huius, alij ab illius partibus steterunt, præter vnum Ionem, qui se neutrum seruabat. Cæterùm illi cõsertis manibus pugnabãt. Ac Zenothemis quidem, appositum Aristæneto scyphũ è

τῆς τραπέζης, κείμενον ἐπὶ τῆς Ἀλκιδάμου, ῥίπτει ἐπὶ τὸν Ἑρμωνα. κἀκεῖνον μὲν ἥμαρτε, παῖς δὲ οἱ ἐξαπίνης ἀλλὴ- A λιξὶλε ὑπὸ τῷ νυμφίου τὸ κρανίον εἰς δύο, χρηστῷ μάλα, καὶ βαθεῖ βαύματι. βοὴ οὖν παρὰ τῶν γυναικῶν ἐγήγετο. καὶ κατεπήδησαν ἐς τὸ μεταίχμιον αἱ πολλαί. καὶ μάλιστα ἡ μήτηρ B τῷ μειρακίου, ἐπὶ τὸ αἷμα εἰδυῖα. καὶ ἡ μὲν ὑπεπήδησε, φοβηθεῖσα περὶ αὐτῷ. ἐν τοσούτῳ δὲ ὁ Ἀλκιδάμας πείστευε, τῷ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν. καὶ πατάξας τῇ βακτηρίᾳ, τῷ Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον, τῷ Ἑρμωνος δὲ τὸν σαγόνα ἐπέτριψε. καὶ τῶν οἰκετῶν ἐνίοις βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειρούντας, κατέβωσεν. οὐ μὴν ἀπέβαπτον ἀκεῖνοι. ἀλλ' ὁ μὲν Κλεόδημος, ὀρθῷ τῷ δακτύλῳ τὸν ὀφθαλμὸν τῷ Ζηνοθέμιδος ἐξώρυξε. καὶ τὴν ῥῖνα ἀποσφίξ, ἀπέβαλλον. ὁ δὲ Ἑρμων, τὸν Δίφιλον ἐπὶ ξυμμαχίαν ἥκοντα τῷ Ζηνοθέμιδος, ἀφῆκεν ἐπὶ κεφαλὴ ἀπὸ τῆς κλιντῆρος. ἐτρώθη δὲ καὶ Ἰσιεὺς ὁ γραμματικὸς, διαλύειν αὐτὸν ἐπιχειρῶν, λαξ οἶμαι εἰς τὴν ὀδόντας τοῦ Κλεοδήμου, Δίφιλον εἶναι αὐτὸν

mensa sublatum, proiecit in Hermonem, Atque hunc haud tetigit, aliò sed flexus aberrat. Verùm sponsi caput in duas partes diuisit, alto grauissimóque vulnere. Itaque mulierum orta est vociferatio, mediúmque in prælium insiluerunt multæ, cum primis autem mater adolescentis nisi sanguine: sponsa etiam ei metuens prosiliit. Inter hæc strenuum se præbuit Alcidamas Zenothemidi opem ferens: & illiso suo baculo, Cleodemi quidem caluariam, Hermonis verò maxillam comminuit: & è fœmulis nonnullos ipsis opem ferre parantes, vulneravit: qui tamen non cesserunt. Verùm Cleodemus intento digito Zenothemidi oculum effodit: tum admotus narem mordicus auulsit. Porrò Hermon Diphilum Zenothemidis petias venientem è sponsa in caput præcipitem dedit. Sauciatus est & Isiæus Grammaticus, dum eos dirimere conatur, calce videlicet in dentes illius illiso, idque à Cleodemo, cùm hunc Diphilum esse putaret.

ἔκειτο οὖν ὁ ἄθλιος κἀ τὸ αὑτοῦ
Ὅμηρον, αἷμά τε ἐμέων. πλὴν πα-
ρῆν τοῖς γε, καὶ δακρύων μεστὰ ἦν
πάντα. καὶ αἱ μὲν γυναῖκες, ἐκώ-
κυον, τῷ Χαιρίᾳ περιχυθεῖσαι. A
οἱ δ' ἄλλοι, κατέπαυον. μέγιστον
δὲ ἦν ἁπάντων κακῶν ὁ Ἀλκι-
δάμας, ἐπεὶ ἅπαξ τὸ καθ' ἑαυ-
τὸν ἐξέφαυτο πάθος τὸ συμβε-
βηκός. καὶ πολλοὶ αὖ εὐ ἴσθι ἔπε- B
σον, εἰ μὴ κατέκλεισε τὴν βακτη-
ρίαν. ἐγὼ δὲ παρὰ τὸν τοῖχον ὀρ-
θὸς ἑστὼς, ἑώρων ἕκαστα, οὐκ
ἀναμιγνὺς ἐμαυτὸν, ἀλλὰ τῇ
Ἰατρικῇ διδαχθείς, ὡς ἔστιν ὁπο-
σφαλὲς διαλύειν τὰ τοιαῦτα. C
λαπάθας οὖν, καὶ κενταύρους
εἶδες αὖ, τραπέζας ἀναστρε-
πομένας, καὶ αἷμα ἐκκεχυμέ-
νον, καὶ σκύφους ῥιπτουμένους. τέ-
λος δὲ, ὁ Ἀλκιδάμας ἀπαρτή-
σας τὸ λυχνίον, σκότος μέγα
ἐποίησε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς τὸ
εἰκὸς μαχρῷ χαλεπώτερον D
ἐγένετο. καὶ ὃ οὐ ῥᾳδίως
ἐνόησαν φῶτος ἄλλου, ἀλλὰ
πολλὰ ἐπράχθη, καὶ δεινὰ
ἐν τῷ σκότῳ. καὶ ἐπί τινι περι-
ῶν τις λύχνον ποτὲ κομί-
ζων, κατελήφθη, Ἀλκιδάμας
μὲν, τὴν αὐλητρίδα ἀπο-
γυμνῶν, καὶ πρὸς βίαν συμ-
πεχθῆναι αὐτῇ σπουδάζων. E

Iacebat igitur miser ille, Sanguinem ab ore vomens, vt eius Homerus ait. Præterea tumultus atque lachrymarum plena erant omnia: dum & mulieres eiularent, Chæreæ sponso circunfusæ, dumque alij has studentcompescere. Sed malorum omnium maximum erat Alcidamas, posteaquam semel ad suum redijsset ingenium, obuium quemque feriens: multíque in eo prælio cecidissent, scito, nisi baculum is fregisset. Ego autem rectus stans ad parietem, videbam singula, neque me admiscebam, Istiæi edoctus exẽplo, periculosum esse conflictus istiusmodi dirimere. Lapithas itaque Centaurósque vidisses, euerti mensas, effundi sanguinẽ, proijci scyphos. Demum Alcidamas subuersa lucerna, maximas induxit tenebras. Iáque res, vti verisimile est, atrocior multò esse cœpit, cùm non facilè lumen aliud supperteret, & multa ac grauia in tenebris commissa sunt. Et cũ tandem aliquis lucernam afferret, deprehensus est, Alcidamas quidem tibicinæ vestem attollens, & per vim cum ea congredi properãs, Dionysodorus autem, alio quodã in facinore

Διονυσόδωρος δ', ἄλλό τι ζηλοῦον

ἀφορᾷη πεπωκώς. σκύφος γὰρ
ἐξέπεσεν ἐκ τῆς κόλπου, ἐ-
ξαναςάντος αὐτῷ. εἶτ' ἀπολο-
γουμένου, Ἴωνα ἔφη ἀπολόμενον
ἐν τῇ ταραχῇ, δοῦναι αὐτῷ,
ὅπως μὴ ἀπόλοιτο. καὶ ὁ Ἴων
κωμῳδούμενος ἔλεγε τοῦτο πε-
πωκέναι. ὑπὸ τούτοις, διελύθη τὸ συμπόσιον, τελευτήσαν-
τος τὸν δακρύων. αὖθις εἰς γέλω-
τα ὑπὸ τῷ Ἀλκιδάμαντι, καὶ
τῷ Διονυσοδώρῳ, καὶ Ἴωνι.
καὶ οἵ τε γαυμαπίαι, φορεῖ-
σθαι ἐξεκομίζοντο, πυγίσας ἔ-
χοντες. καὶ μάλιστα ὁ ταρισβύτης
Ζηνόθεμις ἀμφοτέρῳσις, τὴν
μὲν, τῆς γυνός. τῇ δ', τῷ ὀφθαλ-
μῷ ἐπιλημπέντος, βοῶν ἀπόλ-
λυσθαι ὑπ' ἀλγηδόνων. ὥστε καὶ
τὴν Ἐρμωνα, καίπερ ἐν κακοῖς
οὖσα, δύο γὰρ ὀδόντας ἐξεκέ-
κοπτο, αὐτὴ παρυφεῖσθαι, λέγον-
τα, μέμνησο μέντοι ὦ Ζηνόθε-
μι, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἡγῇ τὸν
πόνον. καὶ ὁ νυμφίος δ', ἀκεσαμέ-
νου τὸ τραῦμα τοῦ Διονύσιου, ἀπή-
γετο εἰς τὴν οἰκίαν, ταινίαις κα-
τειλημμένος τὴν κεφαλὴν, ὑπὸ
τοῦ ζέσους ἀναπεθείς. ἐφ' οὗ τὴν
νύμφην ἀπάξειν ἔμελλον, πε-
πρωμένος ὁ ἆθλιος τὸν γάμους ἑορ-
τάσων. καὶ τῶν ἄλλων δ' ὁ Διονύ-
σιος ἐπεμελεῖτο δι' ὑπερβολήν.

ridiculo proditus est. Nam vt surrexerat, scyphus è sinu illius in solum decidit. Postea excusans, Ionem aiebat in tumultu calicem subtalum sibi tradidisse, ne amitteretur. Id ita factum studio asserebat Ion. His rebus dimissum est conuiuium à lachrymis in ridiculum eritum conuersum: idque Alcidamantis, Dionysodori, & Ionis gratia. Tum qui erant saucij, malè se habentes sarcinæ instar deportabantur: maximè senex ille Zenothemis, pariter tum oculo, tum nare mutilatus, enecari ic præ cruciatu clamans: adeò vt Hermon, quanquam ne ipse quidem expers malorum (nam huic duo dentes fuerant excussi) palam attestaretur: Memineris, inquiens, ô Zenothemis, ne posthac dolorem in medijs habendum ducas. At sponsæ vulnere iam à Dionico curato, domum reuectus est, fascijs reuincto capite, eidem impositus vehiculo, quo sponsam erant abducturi. Atque ita miser ille amaras nuptias celebraturus. Deinde etiam alijs pro sua virili remedium adhibebat Dionicus. Et postquam dormiuissent, plerique

καθυδήσαντες, ἀΐγυπ

ἐκκλῆσαι οἱ πολλοὶ ἐν τ
ἐκεῖ. ὁ αὐτὸς Ἀλκιδάμας
τῆς ἐμέσεως. οὐ γὰρ ἐδύνω
ἐκφεύγειν τὸν αὐλὸν, ἐπε
ἐξεταλαιπωρεῖν ἑαυτὸν ὑπ
ὄμως, σπουδαίως ἐκφεύξε
ἐπὶ τέλος ὦ καλὲ Φίλων,
τῷ συμποσίου. ἢ ἄμει
τὸ ῥᾳγικὸν ἐκεῖνο εἰπεῖν,
Πάντα μὲν ἀεὶ τὰ δαιμόνι
πολλὰ δ' ἄλλῃ πῇ κραίνουσι θε
ἢ τὰ δοκηθέντ', ἐκ ἐτελέσθη.
φοβηθέντα γὰρ ὡς ἀληθῶς α
τὸν ἐκ ταύτης ἐκείνου τε με
μέσης ἄδη, ὡς ἐκ ἀσφαλὲ
ἐπίμηνα ὄντα, συνεστᾶσαν

τοῖς φιλοσόφοις.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥ-
ΕΙΝΗΣ ΘΕΩΝ.

ARGVME

Argumentum operis ipse titulu
dæ & templum, & sacra, & effigies
mus è collatione reliquorum templ
rum sunt. Ac primùm quidem in
bitasse, & sanctitate, miraculis, & o
commemorat, & de origine eius, quan
ditum tradatur, & quanam ipsa D
post hæc de templi, à quibus ea extru
quibus fit. Item de signis ac statuis, quæ
ria visuntur. Postremò autem & de sac
pulibus sacra, ad quos simulachra deor
quandam, vise dicaussa quotannis exer
rum conuentibus, quæ ibi celebrentur, de

μοῦντες οἱ πολλοὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς. ὁ μὲν τοι Ἀλκιδάμας, αὐτῷ ἔμεινεν. οὐ γὰρ ἐδυνήθησαν ἐκβαλεῖν τὸν ἄνδρα, ἐπεὶ ἅπαξ καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, παλαίως ἐκάθευδε. τοῦτό σοι τέλος ὦ καλὲ Φίλων, ἐγένετο τῷ συμποσίου. ἦ ἄμεινον τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο εἰπεῖν, τὸ, Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων. πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί. ἃ τὰ δοκηθέντ', οὐκ ἐτελέωσεν. ἀφροδόκητα γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπῆλθε καὶ ταῦτα. ἐκεῖνό τε μεμάθηκα ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἀπράγμονα ὄντα, συνεστιᾶσθαι τοιούτοις φιλοσόφοις.

medijs in vijs vomentes, asportati sunt. Cæterùm inibi remanebat Alcidamas: hominem enim extrudere non poterant, postquam semel sese in spondam abiecerat, ibique transuersus dormiebat. Hic fuit, ô bone Philo, conuiuij finis. Quapropter rectè illud quod in tragœdia scriptum reperitur hic dixeris, Sunt fortunæ varij casus, Multáque non sperata faciunt Dij: Nec sperata eueniunt. Nam hęc sanè nō expectatum exitum sortita sunt. Idque iam didici, non esse tutum, cui non sit opus, cum eiusmodi philosophis agitare conuiuium.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΡΙΑΣ ΘΕΑΣ. DE SYRIA DEA.

ARGVMENTVM.

Argumentum operis ipse titulus indicat. Describit enim Syriæ deæ templum, & sacra, & effigiem quoque. Facto narrationis initio à collatione reliquorum templorum, sacrorúmque, quæ in Syria sunt. Ac primùm quidem in genere commendat templum deæ huius, à sanctitate, miraculis, & opulentia. Deinde speciatim commemorat, & de origine eius, quando videlicet, & à quibus conditum tradatur, & quænam ipsa Dea esse, à pleríſque putetur. Post hæc de ade templi, à quibus ea extructa fuerit, quæ eius forma, qui situs sit. Item de signis ac statuis, quæ tum intra ædem, tum extra visantur. Postremò autem & de sacerdotibus deæ, de lacu & piscibus sacris, ad quos simulachra deorum, veluti per pompam quandam, visendi causſa quotannis exeunt. Præterea & de panegyricis conuentibus, quæ ibi celebrentur, de Gallis & eorum cæremonijs,

deque sacrificandi ritu ac legibus, inserui suo loco & Antiochi, & Combabi historijs, quorum alter Stratonicen nouercam amauit: alter, ad euitandam eiusdem rei suspitionem, sibipsi virilia præcidit. Atque in hu nonnulla, vt videlicet illa de arca Noë (quem Lucianus, vt cæteri Græci quoque Deucalionem hic vocat) de Gallorum & sacerdotum purificatione, de vetito porcorum esu, & id genus alia ita traduntur, vt propemodum credi possit ex Iudæorum obseruationibus ac sacris pleraque illa transsumpta, sed tempore postea vsúque adulterata ac depranata fuisse.

Ἐστιν ὲν Συείῃ πόλις, οὐ πολλὸν ἀπὸ τ Εὐφρήτεω ποταμοῦ. καλέεται ὲ ἱρή. ϗ ἔστιν ἱερὴ τῆς Ηρης τ Ἀσσυρίης. δοκέει δέ μοι τόδε τὸ ὄνομα, ὁι ἅμα τῇ πόλει οἰκισθὲν ἐγγύθεν, ἀλλὰ τοῦ βαρβάρου τινὸς, ἄλλο ἰῶ. μ δέ σφισι, τῶν ἱερῶν μεγάλων γινομένων, ἐς τόδε ἡ ἐπωνυμίη ἀπίκετο. περὶ ταύτης ὲν τῆς πόλιος ἔρχομαι ἐρέων, ὁκόσα ὲν αὐτῇ ὄξι. ἐρέω ὲ καὶ νόμους, πῖσι, ἐς τὰ ἱερὰ χρέονται. ϗ πανηγύρεις, ταὶς, ἄγοισι. ϗ θυσίας, ταὶς, ἐπιτελέουσι. ἐρέω ὲ ὁκόσα ϗ περὶ τῶν τὸ ἱερὸν εἰσαμένων, μυθολογέουσι, ϗ τὸν νηὸν ὅκως ἐγένετο. γράφω ὲ, ἀσυρίοις ἐών. ϗ τῶν, ἀπηγέομαι. τὰ μὲν, αὐτοψίῃ μαθών.

IN Syria, non procul ab Euphrate fluuio est ciuitas, quæ vocatur Sacra: éstque sacra Iunoni Assyriæ. Sed nomen hoc vrbi, simul atque fuit condita, non inditum fuisse videtur: imò aliud illi erat antiquitus, cùm verò Magna Sacra ibi celebrarentur, hoc cognomentum accepit. De hac igitur ciuitate dicturus venio quæcunque in ea sunt. Dicam autem & leges, quibus vtuntur in Sacris, & solemnes conuentus quos celebrant, & sacrificia quæ peragunt. Dicam & quæcunque de illis fabulantur, qui hoc templum consecrarunt, & quo pacto condita sit ædes ipsa. Ego autem scribo, Assyrius cùm sim: & eorum quæ narro, alia

τὸ ὄ, παρὰ τῶν ἱρέων ἐ
ἐστὶ ἐόντα ἐμεῦ φρεσὶ
ἐμὲ ἱστορέω. Πρῶτοι μὲν
ἄνθρωπον, τῶν, ἡμεῖς ἴ
Αἰγυπτίοις λέγονται θεῶν τ
πίλιον λαβεῖν, καὶ ἱερὰ εἴ
ἡ τειθρέα, ϗ πανηγύρεας
ἀρέσαι. ἔστοι ὄ ϗ θυ
ἐς ἐγώσατο, καὶ λόγους
ὀρέων. μ. ὄ, οὐ πολλ
χοῦς, παρ' Αἰγυπτίοις, λ
Ἀσσυρίοις ἐς θεοὺς ἤκουσα
ἐς, καὶ νηοὺς ἤγειρεν. ἐν τ
ν, καὶ ἀγάλματα ἔθετο,
ξανα ἐστήσατο. τὸ ὄ παλα
καὶ πρὸς Αἰγυπτίοισι ἀξόα
τικὰ ἔτεα. καὶ ἔστι ἱερὰ καὶ ἐν Σ
ἐν, εὖ παραπλήσιον τοῖς Αἰγυπ
καὶ ἰσοχρονέοντα. τ, ἐγὼ σαφ
σι ὑπομν. τὸ, γε τῆ Ηερ
κλέος τὸ ἐν Τύρῳ, οὐ τούτου τ
Ηρακλέης, τὸν, Ἕλληνες ἀεί
θεον, ἀλλὰ τὸν, ἐγὼ λέγω
πολλὸν ἀρχαιότερος, ϗ τὸ
ερος ὄξι. ἔστι ὄ ϗ ἄλλ
ἱερὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδώ
τοι ἔχουσι. ὡς μὲν αὐτοὶ λε
γουσι, Ἀσάρτης ὄξι. Ἀσάρτην
δ' ἐγὼ δοκέω σεληναίην ἔμ
μεναι. ὡς δέ μοί τις τῶν Ἱερέω
ἐπηγέετο, Εὐρώπης ὄξι τ Κάδ
μου ἀδελφεὴς. ταύτην δ' ἐ
τοῦ Ἀγήνορος τῆ βασιλ

τὰ δ', παρὰ τῶν ἱρέων ἐδάλω. ὁκόσα ἐόντα ἐμοὶ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω. Πρῶτοι μὲν δὴ ὧν ἀνθρώπων, τῶν, ἡμεῖς ἴδμεν, Αἰγύπτιοι λέγονται θεῶν τε ἔννοίαν λαβεῖν, καὶ ἱερὰ εἰπασθαι, καὶ τελετὰς, καὶ πανηγύρεις ἀποδεῖξαι. πρῶτοι δὲ καὶ ὀνόματα ἱερὰ ἔγνωσαν, καὶ λόγους ἱεροὺς ἔλεξαν. μετὰ δὲ, οὐ πολλῷ χρόνῳ, παρ' Αἰγυπτίων, λόγον Ἀσσύριοι ἐς θεοὺς ἤκουσαν, καὶ ἱερὰ, καὶ νηοὺς ἤγειραν. ἐν τοῖσι, καὶ ἀγάλματα ἔθεντο, καὶ ξόανα ἐστήσαντο. τὸ δὲ παλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἀξόανοι νηοὶ ἦσαν. καὶ ἔστι ἱρὰ καὶ ἐν Συρίῃ, οὐ πάρα πολὺ τοῖς Αἰγυπτίοισι ἰσοχρονέοντα. τὰ, ἐγὼ πλείστα ὕπωπα. τὸ, γε τῷ Ἡρακλέος τὸ ἐν Τύρῳ, οὐ τούτου τοῦ Ἡρακλέος, τὸν, Ἕλληνες ἀείδουσι, ἀλλὰ τὸν, ἐγὼ λέγω, πολλὸν ἀρχαιότερος, καὶ τυγχάνει ὢν ὅδε. ἔνι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδώνιοι ἔχουσι. ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσι, Ἀστάρτης ὅδε. Ἀστάρτῃ δ' ἐγὼ δοκέω σελήνην ἔμμεναι. ὡς δέ μοί τις τῶν ἱρέων ἀπηγέετο, Εὐρώπης ὅδε ἦν Κάδμου ἀδελφεὴ. ταύτην δ' ἔσασι Ἀγήνορος τοῦ βασιλῆος

quidem ipse coram vidi, alia verò à sacerdotibus edoctus sum. Quæcunque antiquiora me sunt, ab ijs narrationē incipio. Primi hominum A quos scimus, Ægyptij dicūtur & Deorum notitiam accepisse, & templa cōstituisse, & lucos, ac celebritates edidisse. Primi autem & nomina sacra intellexerunt, & B sermones sacros docuerunt. Deinde non multo tempore pòst, Assyrij ab Ægyptijs doctrinam de Dijs acceperunt, sacra & templa erexerunt, in quibus simulachra C posuerunt, & statuas dedicarunt. Porrò antiquitus apud Ægyptios templa statuis caruerunt. In Syria quoque sunt templa, non multo Ægyptijs tempore posteriora, quorum plurima ego D vidi. Herculis quidem illud quod est Tyri, non huius Herculis, quem Græci decantant: sed quem ego dico, multò vetustior est, & Tyrius heros. Est & aliud templum in Phœnicia, quod Sidonij tenent, E Astartæ vt ipsi quidem dicunt: Astarten autem Lunam esse puto. Vtque mihi aliquis ex sacerdotibus narrauit, Europæ illud est, Cadmi sororis: quam, cùm esset Agenoris regis

deque sacrificandi ritu ac legibus, inserto suo loco & Antimi, & Combabi historijs, quorum alter Stratonicen nouercam duxit: alter, ad euitandam eiusdem rei suspitionem, sibimet ipsi virilia præcidit. Atque in hu nonnulla, vt videlicet illa de arca Noe (quem Lucianus, vt cæteri Græci quoque Deucalionem hic vocat) de Gallorum & sacerdotum purificatione, de vetito porcorum esu, & id genus alia ita traduntur, vt præpropere credi possit ex Iudæorum obseruationibus ac sacris peruersa illa transsumpta, sed tempore postea vsúque adulterata & depranata fuisse.

Ἐν Συρίῃ πόλις, οὐ πολλὸν ἀπὸ τοῦ Εὐφράτεω ποταμοῦ. καλέεται ὑπ' ἐμεῦ Ἱρή. καὶ ἔστιν ἱρὴ τῆς Ἥρης τῆς Ἀσσυρίης. δοκέει δέ μοι τόδε τὸ ὄνομα, ἅμα τῇ πόλει οἰκεομένῃ ἐγένετο, ἀλλὰ τοῦ ἀρχαίου, ἄλλο ἦν. μετὰ δὲ σφίσι, τῶν ἱερῶν μεγάλων γινομένων, ἐς τόδε ἡ ἐπωνυμίη ἀπίκετο. περὶ ταύτης οὖν τῆς πόλιος ἔρχομαι ἐρέων, ὁκόσα ἐν αὐτῇ ἐστι. ἐρέω δὲ καὶ νόμους, τοῖσι, ἐς τὰ ἱερὰ χρέονται. καὶ πανηγύρεας, τὰς, ἄγουσι. καὶ θυσίας, τὰς, ἐπιτελέουσι. ἐρέω δὲ ὁκόσα καὶ περὶ τῶν τὸ ἱερὸν εἰσαμένων, μυθολογέουσι, καὶ τὸν νηὸν ὁκως ἐγένετο. γράφω δὲ, Ἀσσύριος ἐών. καὶ τῶν, ἀπηγέομαι. τὰ μὲν, αὐτοψίῃ μαθών.

IN Syria, non procul ab Euphrate fluuio est ciuitas, quæ vocatur Sacra: estque sacra Iunoni Assyriæ. Sed nomen hoc vrbi, simul atque fuit condita, non inditum fuisse videtur: imò aliud illi erat antiquitus, cùm verò Magna Sacra ibi celebrarentur, hoc cognomentum accepit. De hac igitur ciuitate dicturus venio quæcunque in ea sunt. Dicam autem & leges, quibus vtuntur in Sacris, & solennes conuentus quos celebrant, & sacrificia quæ peragunt. Dicam & quæcunque de illis fabulantur, qui hoc templum consecrarunt, & quo pacto condita sit ædes ipsa. Ego autem scribo, Assyrius cùm sim: & eorum quæ narro, alia

τὰ ἐγὼ, παρὰ τῶν ἱρέων ἐδάην. ὁκόσα δὲ ἐόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἰσορέω. Πρῶτοι μὲν ὧν ἀνθρώπων, τῶν, ἡμεῖς ἴδμεν, Αἰγύπτιοι λέγονται θεῶν τε ἐννοίην λαβεῖν, καὶ ἱρὰ ἱδρύσασθαι, καὶ τεμένεα, καὶ πανηγύρεας ἀποδείξαι. πρῶτοι δὲ καὶ ὀνόματα ἱρὰ ἔγνωσαν, καὶ λόγοις ἐχρήσαντο. μετὰ δὲ, οὐ πολλῷ χρόνῳ, παρ' Αἰγυπτίων, λόγον Ἀσσύριοι ἐς θεοὺς ἤκουσαν, καὶ ἱρὰ, καὶ νηοὺς ἤγειραν. ἐν τοῖσι, καὶ ἀγάλματα ἔθεντο, καὶ ξόανα ἐστήσαντο. τὸ δὲ παλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἀξόανοι νηοὶ ἔσαν. καὶ ἔστι ἱρὰ καὶ ἐν Συρίῃ, οὐ παρὰ πολὺ τοῖς Αἰγυπτίοισι ἰσοχρονέοντα. τῷ, ἐγὼ πλεῖστα ὕπεπτα. τὸ, γὰρ τῦ Ηρακλέος τὸ ἐν Τύρῳ, οὐ τούτου τῦ Ηρακλέος, τὸν, Ελλήνες ἀείδουσι, ἀλλὰ τὸν, ἐγὼ λέγω, πολλὸν ἀρχαιότερος, καὶ τύριος ἥρως ὄδε. ἔνι δὲ καὶ ἄλλο ἱρὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδώνιοι ἔχουσι. ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσι, Ἀστάρτης ὄδε. Ἀστάρτην δὲ ἐγὼ δοκέω σελήναιαν ἔμμεναι. ὡς δέ μοί τις τῶν ἱρέων ἀπηγέετο, Εὐρώπης ὄδε ὁ Κάδμου ἀδελφεός. ταύτην δὲ ἐοῦσαν Ἀγήνορος τῦ βασιλῆος

quidem ipse coram vidi, alia verò à sacerdotibus edoctus sum. Quæcunque antiquiora me sunt, ab ijs narratione incipio. Primi hominum quos scimus, Ægyptij dicũtur & Deorum notitiam accepisse, & templa cõstituisse, & lucos, ac celebritates edidisse. Primi autem & nomina sacra intellexerunt, & sermones sacros docuerunt. Deinde non multo tempore pòst Assyrij ab Ægyptijs doctrinam de Dijs acceperunt, sacra & templa erexerunt, in quibus simulachra posuerunt, & statuas dedicarunt. Porrò antiquitus apud Ægyptios templa statuis caruerunt. In Syria quoque sunt templa, non multò Ægyptijs tempore posteriora, quorum plurima ego vidi. Herculis quidem illud quod est Tyri, non huius Herculis, quem Græci decantant: sed quem ego dico, multò vetustior est, & Tyrius heros. Est & aliud templum in Phœnicia, quod Sidonij tenent, Astartæ vt ipsi quidem dicunt: Astarten autem Lunam esse puto. Vtque mihi aliquis ex sacerdotibus narrauit, Europæ illud est, Cadmi sororis: quam, cùm esset Agenoris regis

θυγατέρα, ἐπισήν τε ἀφανῆ ἐγεγόνει, οἱ Φοίνικες τῷ νηῷ ἐπημοσαντο, καὶ λόγον ἱερὸν ἐπ' αὐτῇ ἔλεξαν, ὅτι ἐθέσαν καλὴν, Ζεὺς ἐπόθει. καὶ τὸ εἶδος ἐς ταῦρον ἀμειψάμενος, ἥρπασε. καὶ μιν ἐς Κρήτην φέρων, ἀπίκετο. τάδε μὲν καὶ τῶν ἄλλων Φοινίκων ἤκουον. καὶ τὸ νόμισμα, τῷ, Σιδώνιοι χρέονται, ἐν Εὐρώπην ἐρεζομένῳ ἔχει τῷ ταύρῳ τῷ Διΐ. τὸν γὰρ νηὸν, οὐ ὁμολογέουσι Εὐρώπης ἔμμεναι. ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοίνικες ἱρὸν, οὐκ ἀσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον. τὸ, ἐξ Ἡλιουπόλιος ἐς τὴν Φοινίκην ἀπίκετο. ἐγὼ μὲν μιν οὐκ ὄπωπα. μέγα δὲ καὶ τόδε, καὶ ἀρχαῖόν ὄζει. εἶδον δὲ καὶ ἐν Βύβλῳ μέγα ἱρὸν Ἀφροδίτης βυβλίνης. ἐν τῷ, καὶ τὰ ὄργια ἐς Ἀδωνιν ἐπιτελέουσι. ἐδάην δὲ καὶ τὰ ὄργια. λέγουσι γὰρ δὴ ὧν τὸ ἔργον τὸ ἐς Ἀδωνιν ὑσὸ τῶ συὸς, ἐν τῇ χώρῃ τῇ σφετέρῃ γενέσθαι. καὶ μνήμην τῶ παθέος, τύπτονταί τε ἐκάστου ἔτεος, καὶ θρηνέουσι, καὶ τὰ ὄργια ἐπιτελέουσι. καὶ σφισι μεγάλα πένθεα ἀνὰ τὴν χώρην ἵσταται. ἐπὰν δὲ ἀποτύψωνταί τε, καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲν καταλέγουσι

filia, nec amplius appareret, Phœnices templo honorarunt: & sacrum de ipsa sermonem euulgarunt, Nimirum Iouem eius amore captum quòd esset pulchra, forma in taurum mutata, eam rapuisse, & in Cretam deportasse. Atque hæc quidem etiam à cæteris Phœnicibus audiui: & nummus quo Sidonij vtuntur, habet Europam, tauro, Ioui videlicet insidentem: sed ædem Europæ esse non confirmant. Habent & aliud templum Phœnices non Assyrium, sed Ægyptium, quod ex Heliopoli in Phœnicium peruenit: id quidem non vidi, sed & hoc magnum est, & vetustum. Vidi etiam Bybli, magnum Byblię Veneris templum, in quo ritus quosdam sacros in Adonidem peragunt: quos ego noui. Nam quod aper in Adonim egit, hoc in suo solo factum esse dicunt: atque in rei memoriam, singulis annis verberantur, & lamentantur, ritúsque sacros peragunt, magnique luctus per regionem ipsis indicuntur. Est postquàm verberandi, & plorandi finis factus est, primùm quidem Adonidi tanquam defuncto

τῷ Ἀδώνιδι, ὥκως ἐόρτακώ-

μὴ ὃ, τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ, ζώειν τὸ μὲν μυθολογέουσι, καὶ ἐς τὸν ἤδη πέμπουσι, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέονται, ὅκως Αἰγύπτιοι, ἀποθανόντος Ἄπιος. γυναικῶν A ὃ, ὁκόσαι ἂν ἐν τέλεσι ξυρέωσι, τοιήνδε ζημίην ὑπομένουσι, ἐν μιῇ ἡμέρῃ, ὅπη τρήσεται τῆς ὥρης ἔσονται. ἡ ὃ ἀγορὴ, μούνοισι ξείνοισι παρακέαται. καὶ ὁ μισθὸς ἐς τὴν Ἀφροδίτην, θυσίη γίγνεται. εἰσὶ ὃ ἔνιοι Βυβλίων, οἱ λέγουσι παρὰ σφίσι τεθάφθαι τὸν Ὀσιριν τὸν αἰ- C γύπτιον. καὶ τὰ πένθεα, καὶ τὰ ὄργια, ἀπὸ ἐς τὸν Ἄδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὀσιριν πάντα τρήπεσθαι. ἐρέω ὃ ὁκόθεν καὶ τάδε περὶ δοκέουσι. κεφαλὴ ἑκάστου ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύ- D βλον ἀπικνέεται, σλώουσα τὸν μεταξὺ πλόον, ἑπτὰ ἡμερέων. καὶ μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θείη ναυτιλίη. πέπεται ὃ οὐδαμῇ, ἀλλ' ἐς μοῦνον τὸν Βύβλον E ἀπικνέεται. καὶ ἔστι τὸ σύμπαν, θωῦμα. καὶ τοῦτο ἑκάστου ἔτεος γίγνεται, τὸ, καὶ ἐμοῦ παρεόντος ἐν Βύβλῳ ἐγένετο. καὶ τὸν κεφαλὸν ἐθησαύριλλον βυβλίνεον. ἔνι ὃ καὶ ἄλλο θωῦμα ἐν τῇ χώρῃ τῇ Βυβλίῃ, ποταμὸς ἐκ τοῦ Λιβάνου τοῦ

inferias agunt. Postea verò altero die eum viuere fabulantur, & in aërem mittunt, & capita detondent, vt Ægyptij, quum mortuus est Apis. Quæcunque autem mulieres tonderi nolunt, talem pœnam exoluunt. Diem vnum ad quæstum corpore faciendum prostant. Forum autem illud solis peregrinis exhibetur: & quod inde mercedis auferunt, hoc Veneri in sacrificium datur. Sunt autem ex Byblijs nonnulli, qui dicunt apud se humatum esse Osirim Ægyptium: luctúsque & ritus hosce, non Adonidi, sed Osiridi omnes fieri: cuius rei dicam vnde fidem faciant. Caput vnoquoque anno ex Ægypto Byblum defertur, septem diebus, quantum spatij ex illa in hanc est, enatans: ipsúmque venti diuina quadam nauigatione ferunt: nec vsquam aliò vertitur, sed solam Byblum perfertur: totáque res ea est admiranda. Atque id fit quotannis, cúmque Bybli essem, factum est: capútque vidi papyraceum. Porrò etiam alia res admiranda est in terra Bybliorum. Fluuius quidam ex Libano monte, in mare defertur:

οὔρεος, ἐς τὴν ἅλα ἐκδιδοῖ.

οὔνομα τῷ ποταμῷ Ἀδωνις ἐπικέαται. ὁ δὲ ποταμὸς, ἐκάστου ἔτους αἱμάσσεται, καὶ τὴν χροιὴν ὀλίσας, ἐκπίπτει ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν τῦ πελάγεος, καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πένθεα. μυθέονται δ' ὅτι ταυτησὶ τῆσι ἡμέρησι, ὁ Ἀδωνις αὖθι τὸν Λίβανον πρώσκεται. καὶ τὸ αἷμα ἐς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον, ἀλλάσσει τὸν ποταμὸν, καὶ τῷ ῥοῇ τὴν ἐπωνυμίην διδοῖ. ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι. ἐμοὶ δέ τις ἀνὴρ βύβλιος, ἀληθέα δοκέων λέγειν, ἑτέρην ἀπηγέετο τῦ πάθεος αἰτίην. ἔλεγε δ' ὧδε. ὁ Ἀδωνις ὁ ποταμὸς ὦ ξεῖνε, διὰ τῦ Λιβάνου ἔρχεται. ὁ δὲ Λίβανος, χάρτα ξανθοτάτη ἔχει. αἵματι ὧν ῥηχέης ἐοικυίης τῆς ἡμέρησι ἰσάζουσι, τὴν γλῆν τῷ ποταμῷ ἐπιφέρουσι, ἐοῦσαν ἐς τὰ μάλιστα μιλτώδεα. ἡ δὲ γῆ μὴν, αἱματώδεα τίθησι. καὶ τῦδε τῦ πάθεος οὐ τὸ αἷμα, τὸ, λέγουσι, ἀλλ' ἡ χώρη αἰτίη. ὁ μὲν μοι βύβλιος, τοσαῦτα ἀπηγέετο. εἰ δ' ἀληθέως ταῦτα ἔλεγε, ἐμοὶ μὲν δοκέει χάρτα θεῖν καὶ τῦ αἵματος ἡ σωτυχίη. αὐτὸς δὲ καὶ ἐς τὸν Λίβανον ἐκ Βύβλου, ὁδὸν ἡμέρης

fluuio nomen est Adonis. Hic quotannis cruore inficitur, amissóque colore in mare delabitur, magnámque pelagi partem cruentat, tempúsque ingendi Byblijs indicat. Fabulantur autem Adonim hisce diebus in Libano sauciari, vnde in aquam delatus sanguis, fluuij colorem mutet, eidémque nomen det. Atque hæc quidem vulgo dictitant. Sed vir quidam Byblius, mihi vera dicere visus, aliam huius rei causam narrauit. His verbis. Fluuius hic Adonis, ô hospes, per Libanum defertur, cuius terra est admodum flaua: quam minio similimam, venti vehementes diebus illis exorientes, in fluuium deferunt: eáque facit vt cruentus videatur: ita non sanguis, quem aiunt, sed terra huiusce rei causa est. Ac Byblius quidem hæc mihi narrauit. Quæ si vera sunt, diuinus admodum his venti ortus mihi videtur. Cæterùm ex Byblo in Libanum ascendi, confecto dici vnius itinere, cùm a diuissem ibi esse antiquum

πυθόμενος αὐτόθι ἱρὸν

Veneris

ἐν Ἀφροδίτης ἔμμεναι, τὸ, Ἰσσεὺς εἶναι. καὶ εἶδον τὸ ἱρὸν, καὶ ἀρχαῖον ἐὸν. πάλαι μὲν γὰρ τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα, καὶ μεγάλα ἐφάνη. τοσούτων δ' ἐόντων, ἐμοὶ δοκέειν, οὐδὲν τῶν ἐν τῷ ἱρῷ τόλεϊ μεῖζον ἔμμεναι, οὐδ' ἐνὸς ἄλλος ἀμείνω. ἐστὶ δὲ χώρη ἄλλη ἱερωτέρη. ἔνεστι δὲ ἐν αὐτῇ πολυτελέα, καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα, καὶ πολλὰ θωμάσματα, καὶ ξόανα θεοπρεπέα. καὶ θεοὶ δὴ κάρτα αὐτοῖσιν ἐμφανέες. ἰδρύεται δὲ δὴ καὶ ἐν μέσῳ σφίσι τὰ ξόανα, καὶ κεφαλὴν χρυσέην φορέει. καὶ δὴ καὶ πολλάκις ἐγλύφετο ἐν τῷ ὕπνῳ, καὶ ἐδέητο τῦ ἱρέος. καὶ ἐμοὶ ἤκουσεν. καὶ μέν μοι καὶ ἄλλα πίστει, ἐν τοῖσι ἐγὼ εἶδα, ἐόντα ὧδε. πολλὰ δὲ αὐτοῖσι κειμήλια χρύσεα, ἔκ τε Ἀσσυρίων, καὶ Φοινίκων, καὶ Βαβυλωνίων. καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης τε ἦλθε, καὶ Κιλίκων φέρουσι. τὰ δ' Ἀσσύριά ἐστιν ἐόντα. ἐγὼ δὲ καὶ ἐς τὸν ἱρὸν τὸν λάκκον ἀπεκίαθον πολλὰ, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἀργυρον, ἢ ἐς χρυσὸν ἀποκέκριται. ἐστὶ δὲ μοι καὶ συντυχίης, οὐδαμοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι τοσήδε ἀποδεχθῆναι. ἐστρατεύετο δὲ μοι ἐτέων

Ἀφροδίτης ἔμμεναι, τὸ, Veneris templum, quod Cinyras dedicarat. Quod templum vidi peruetustum. Atque hæc quidem in Syria sunt antiqua & magna templa. Quæ cùm multa sint, nullum tamen, quantum mihi videtur, maius eo est, quod in sacra ciuitate habetur, neque etiam ædes alia sanctior, nec terra magis sacra. In eo autem sunt, & pretiosa opera, & antiqua donaria, & mirabilia multa, Deorúmque statuæ, Dijque ipsis admodum conspicui. Nam statuæ sudant, mouentur, & oracula edunt, & clauso templo clamor in æde sæpenumero est coortus, quem audiuêre multi. Quinetiam in ijs quę noui, præcipuæ sunt opes. Nam multæ res ipsis afferuntur, ex Arabia, Phœnicibus, & Babylonijs: item aliæ ex Cappadocia, aliásque Cilices afferunt, alias Assyrij. Præterea vidi quæ in æde secretò reposita sunt, vestes videlicet multas, & quæcunque in argentum, aurum-ue sunt conuersa. Nam festa, celebritatésque nullibi gentium tot receperunt. Porrò mihi de annis inquirenti, quot iam stetisset templum,

ἐνιαυτὸς εἴσατο. καὶ εἶδον τὸ ἔργον, καὶ ἀρχαῖον ἰδὼν. τάδε μὲν δὴ τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα, καὶ μεγάλα ἱερά. τοσούτων δ' ἐόντων, ἐμοὶ δοκέειν, οὐδὲν τῶν ἐν τῇ ἱρῇ πόλει μεῖζον ἔμμεναι, οὐδὲ γῆνος ἄλλος ἁγιώτερος, οὐδὲ χώρη ἄλλη ἱροτέρη. ἔστι δὲ καὶ ἔργα ἐν αὐτῷ πολυτελίης, καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα, καὶ πολλὰ δώματα, καὶ ξόανα θεοπρεπέα. καὶ θεοὶ δὲ κάρτα αὐτοῖσι ἐμφανέες. ἱδρώει γὲ δὴ τὰ μὲν σφίσι τὰ ξόανα, καὶ κινέεται, καὶ χρηστηριάζει. καὶ βοὴ δὲ πολλάκις ἐγένετο ἐν τῷ νηῷ, κλεισθέντος τοῦ ἱροῦ. καὶ πολλοὶ ἤκουσαν. καὶ μὲν καὶ ὄλβια πέλει, ἐν τοῖσι ἐγὼ οἶδα, φερέτω δέ. πολλὰ γὲ αὐτοῖσι ἀπικνέεται χρήματα, ἔκ τε Ἀραβίης, καὶ Φοινίκων, καὶ Βαβυλωνίων. καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης. τὰ δὲ, καὶ Κίλικες φέρουσι. τὰ δὲ, Ἀσσύριοι. εἶδον δὲ ἐγὼ καὶ τὰ, ἐν τῷ νηῷ κάθηρα ἀποκείμενα, εἶδόν τε πολλὰ, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἄργυρον, ἢ ἐς χρυσὸν ἀποκέκριται. ἑορτὰς μὲν γὲ, καὶ πανηγύρεις, οὐδαμοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώπων τοσάσδε ἀποδεδέχαται. ἱστορέοντι δέ μοι ἐτέων

πέλει, ὁκόσα τῷ ἱρῷ ἔστι,

ἐν τῷ ἱερὸν ἀυτοῖ, λύπην δο-
κέοισι, πολλοὶ λέγοι ἐλέγοντο.
τ', οἰμῳ, ἰεσί. οἱ δὲ, ἐμφανίες. οἱ
δ', καρτα μυθώδεες. καὶ ἄλλοι,
βαρβαροι. οἰμῳ, τοῖσι Ελλησι A
ὁμολογεοντες. τὸν, ἐγὼ πάν-
τας μὲν ἐρέω, δέκομαι δ' οὐ-
δαμᾶ. οἱ μὲν ὧν πολλοὶ, Δευ-
καλίωνα Σκύθιε τὸ ἱερὸν
εἴπασθαι λέγοισι. τῶτον Δευ-
καλίωνα, ὅτι τῶ, τὸ πολλὸν ὕ- B
δωρ ἐγλυετο. Δευκαλίωνος δ'
πέρι, λόγον ἐν Ελλησι ἤκουσα,
τὸν, Ελλυες ἐπ' αὐτῷ λέγου-
σι. ὁ δ' μῦθος, ὧδε ἔχει. ἦδε ἡ
γλυκὴ, οἱ νῦν ἀνθρωποι, οὐ σφῶ-
τοι ἐγλυοντο. ἀλλ' ἐκείνη μὲν ἡ
γλυκὴ, πάντες ὤλοντο. οὗτοι δ',
γλυες τῶ δευτέρου εἰσί. τὸ,
αὖτις ἐκ Δευκαλίωνος ἐς πλη- D
θὺν ἀπίκετο. ἐκείνων δ' πέρι
τῶν ἀνθρώπων, τάδε μυθέο-
νται. ὑβρεισαὶ καρτα ἐόντες, ἀ-
θέμιστά ἔργα ἔρεσσον. οὔτε
τὸ ὅρκια ἐφύλασσον, οὔτε
ξείνους ἐδέκοντο, οὔτε ἱκετέων E
ἰδείχοντο, ἀφ' ὧν σφέσι ἡ
μεγάλη συμφορὴ ἀπίκετο. ἀυτί-
κα ἡ γῆ πολλὸν ὕδωρ ἐκδιδοῖ,
καὶ ὄμβρες μεγάλοι ἐγλυοντο,
καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν μέ-
ζονες, καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολ-
λὸν ἀνέβη, ἐς ὃ πάντα ὕδωρ

quámque ipsi Deam esse ta-
tarent, multa dicebant.
quorum alia erant sacra, alia
manifesta, alia admodum fa-
bulosa, alia barbara, alia cum
Græcis consentientia, quæ
referam quanquam ea nul-
latenus probo. Complures
igitur Scytham illum Deu-
calionem, eum puta Deuca-
lionem, cuius temporibus
aquarum diluuium fuit, tem-
plum hoc consecrasse tra-
dunt. Apud Græcos autem,
quod illi de Deucalione di-
cunt, audiui: sicque se habet
fabula. Hanc hominum ge-
nerationem quę nunc est, ab
initio nequaquam fuisse, sed
eam quæ tum fuit totam in-
terijsse. Hos autē homines
qui nūc sunt, secūdi generis
esse, quod rursus à Deucalio-
ne in multitudinē excreuit.
De illis autem hominibus
hæc tradūtur: eos cū essent ad-
modū contumelioſi, nefaria
perpetrasse iuramētū nō ob-
seruādo, hospites non recipiendo, supplices non vereā-
do. Quam ob causam in ma-
gnam calamitatem incidis-
sent: quum terra protinus a-
quam multam effudit, im-
bres magni ingruerunt, flu-
uij maiores decurrerunt, at-
que in tantum intumuit
mare, vt omnia essent a-
qua, & omnes perirent.
ἐγλυοντο, καὶ πάντες ὤλοντο.

DE SYRIA

ιλιον δ', μοῦνος αὐθρώ-
τοι ἐλπετο ἐς ἡμέλεω δευτέ-
ρω, ἐυσεβείης τε, ἠδ' ἐυσεβέος
ανδρὸς. δὲ οἱ σωτείη, ἦδε ἐγέ-
νετο. λάρναξ μεγάλη, τ', αὐ- A
τὸν ἐς, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας
παῖδάς τε, ἠδ' γυναῖκας ἑωυτοῦ,
ἐπεσβᾶσαντι δέ οἱ, ἀπίκοντο
ες, ἡμέρης, καὶ λεόντων γέ-
νεες, καὶ ἄλλα, ὁκόσα Β
γ' ἐκτρέφουσι πάντα ἐς ζεύ-
γεα, πάντα ἐδέκετο. καὶ
σφεας ἐσηγετο, ἀλλὰ σφισι
κρὰ διόσεν φιλίη ἐγλυετο.
ἐπὶ μὲν λάρναξ πάντες ἔ-
σεσαν, ἔσε τὸ ὕδωρ ἐπε-
σεσα τα, μὲν Δευκαλίωνος C
σαν, Ελλυες ἱστορέουσι. τὰ δ'
ἐπὶ τούτου, λέγε λόγος τῶδε
ἐξ τὰ ἰδὴ πολλὰ μεγάλως
ἐξ δυνάμεναι, ὅτι ἐν τῇ
ἐσσεν χάσμα μέγα
ἐσσεν, καὶ τὸ συμπαν ὕδωρ
ἐπιδέξατο. Δευκαλίωνα δ', ἐ-
σεσα τάδε ἐγένετο, βωμὸς τε
σεσα, καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χα- D
σεσαν Ηρης ἄγιον ἐσήσατο ἐγκ
σεσα, καὶ τὸ χάσμα ἐδον, καὶ
σεσα τῷ νηῷ κατὰ μι-
σεσα. ἐπὶ μὲν ὧν πάλαι καὶ μέ-
σεσα τοιόνδε ἐγένετο, κα
σεσα. τὸ δ', ὃ ἐγὼ εἶδον, μι
σεσα τῆς ἐσσεσης, τοῦ

Δευκαλίων ὁ, μοῦνος ἀνθρώ-
πων ἐλίπετο ἐς γενεὴν δευτέ-
ρην, ἐυβουλίης τε, καὶ ἅμα εὐσεβέος
ἕνεκα. ἐσώθη δὲ οἱ σωτηίη, ἥδε τινὶ ἐγέ-
νετο. λάρνακα μεγάλην, ἐς, ἀν- A
δρὸς ἔχε, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας
παῖδάς τε, καὶ γυναῖκας ἑωυτοῦ,
σέβη. ἐσβαίνοντι δὲ οἱ, ἀπίκοντο
ὗες, καὶ ἵπποι, καὶ λεόντων γέ-
νεα, καὶ ὄφιες, καὶ ἄλλα, ὁκόσα B
ἐν γῇ νέμονται πάντα ἐς ζεύ-
γεα. ὁδὲ, πάντα ἐδέκετο. καὶ
μιν οὐκ ἔσινοντο, ἀλλά σφισι
μάλα διόθεν φιλίη ἐγίνετο.
ἐν δὲ μιῇ λάρνακι πάντες ἐ- C
πλεύσαν, ἔστε τὸ ὕδωρ ἐπε-
σέπαυε. τὰ, μὲν Δευκαλίωνος
ἔπε, Ἕλληνες ἱστορέουσι. τὰ δ'
ἀπὸ τούτου, λέγει λόγος ὧδε
ὧν ἐν τῇ ἱρῇ πόλει μεγάλως
ἄξιος θωυμάσαι, ὅτι ἐν τῇ
δεπέρῃ χώρῃ, χάσμα μέγα
γίνετο, καὶ τὸ σύμπαν ὕδωρ D
ἐπεδέξατο. Δευκαλίων ὁ, ἐ-
πεὶ τάδε ἐγένετο, βωμούς τε
ἵδρυτο, καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χά-
σματι Ἥρης ἄγιον ἐσίδρυτο ἐγὼ
δὲ, καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ
τὸ ὕδωρ τῷ νηῷ κάρτα μι-
κρόν. εἰ μὲν ὧν πάλαι γε μέ- E
γεθος, νεῶν τοιόνδε ἐγίνετο, οὐκ
ἔφα. τὸ δ' ἐγὼ εἶδον, μικρὸν
ἦν. σημεῖα δὲ τῆς ἴσοσης, τοῦδε

Deucalion autem solus hominum relictus est in secundam generationem, prudentiæ, & pietatis gratia. Seruatus autem fuit hoc pacto, Maguam quandam arcam, quam ipse habebat, liberis & vxore in eam impositis, conscendit. Ingredientem sequuti sunt apri, equi, leones, serpentes, & alia quæcunque in terra pascuntur, bina cuncta. Quæ omnia excepit: nec ipsum lædebāt: sed magna inter eos diuinitus erat concordia: vnáque in arca omnes nauigarunt, quandiu aquæ superauit. Atque hæc quidem de Deucalione Græci tradunt. De ijs autem quæ deinceps sequuta sunt, quiddam ab incolis Sacræ ciuitatis refertur, magna dignum admiratione, nimirum sua in regione factum ingentem hiatum, qui vniuersam aquam absorbuit. Tum Deucalionem aras fecisse, supráque hiatum ædem Iunoni sacram erexisse. Ego verò hiatum illum vidi, qui sub ædem admodum est exiguus: verùm nescio fuerit-ne olim magnus nunc verò eiusmodi factus. Is vtique quem vidi parous est. Signum autem quo historiæ huic fidem faciant, hoc peragūt. Bis quotannis

ἐκ θαλάσσης ὕδωρ ἐς τὸ νηὸν
ἀπικνέεται. φέρουσι δὲ οὐκ ἱρέες
μοῦνον, ἀλλὰ πᾶσα Συρίη, καὶ
Ἀραβίη. καὶ πάντων τῶν Εὐ-
φρήτεω, πολλοὶ ἀνθρωποι ἐς
θάλασσαν ἔρχονται, καὶ πάντες
ὕδωρ φέρουσι, τὸ, τοιοῦτο μὲν
ἐκ τῶν νηῶν ἐκχέουσι. μετὰ δὲ, ἐς
τὸ χάσμα κατίσχεται, καὶ δέ-
κεται τὸ χάσμα μικρὸν ἐὸν,
ὕδατος χρῆμα πολλόν. τὰ δὲ, δὴ
ποιέοντες, Δευκαλίωνα ἐν τῷ
ἱρῷ τόνδε νόμον θέσθαι λέγου-
σι, συμφορῆς τε, καὶ εὐεργεσίης
μνῆμα ἔμμεναι. ὁ μὲν δὴ ἀρ-
χαῖος αὐτοῖς λόγος ἀμφὶ τῷ
ἱρῷ, τοιόσδε ἐστί. ἄλλοι δὲ, Σε-
μίραμιν τὴν βαβυλωνίην,
τῆς, δὴ πολλὰ ἔργα ἐν τῇ Ασίῃ
ἐστὶ, ταύτην καὶ τόνδε τὸν ἕδος
ἐσιέναι νομίζουσι. ἐκ Ηρης δὲ
ἐσιέναι, ἀλλὰ μητρὸς ἑωυτῆς.
τῆς, Δερκετοῦς ὄνομα. Δέρ-
κετος δὲ εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἐθηησά-
μην, θῆμα ξεῖνον. ἡμισέη μὲν,
γυνή. τὸ δὲ ἄκρον ἐκ μηρῶν ἐς
ἄκρεας πόδας, ἰχθύος οὐρὴ
ἀποτείνεται. ἡ δὲ ἐν τῇ ἱρῇ πό-
λει, πᾶσα γυνή ἐστι. πίσσης δὲ τὸ
λόγου αὐτοῖσι, οὐ χάρτα ἐμ-
φανέες. ἰχθύας, χρῆμα ἱρὸν
νομίζουσι, καὶ οὔκοτε ἰχθύων
φαυσίσι. καὶ ὄρνιθας τοὺς μὲν

ex mari aqua in ædem defe-
tur: quam non sacerdotes
modò ferunt, sed tota Syria,
& Arabia, & qui trans Eu-
phratem habitant, multi ho-
mines ad mare veniunt, in-
déque omnes aquam affe-
runt, quam in æde primùm
effundunt: deinde ea in ha-
tum delabitur, ab eo quam
paruo, ingens aquæ copi
recipitur. Qui hæc faciunt,
Deucalionem eo in templo
legem hanc tuliſſe dicunt, a
calamitatis & beneficij me-
numentum. Quare apud
apud illos fama de templo,
eſt huiuſmodi. Alij autem
Babyloniam illam Semira-
midem, cuius multa per A
ſiam extant opera, hoc tem-
plum conſecraſſe putant,
non Iunoni, ſed matri ſuæ,
cui Dereceto fuit nomen.
Dercetûs autem imaginem
in Phœnicia vidi, ſpectacu-
lum inſolitum. Erat dimidia
parte mulier: & quantum a
femoribus ad pedes non
protenditur, in piſcis caudã
deſinebat. Sed quæ eſt in Sy-
ra ciuitate, tota eſt mulier.
Porrò argumenta quæ
huic narrationi fidem faci
clara non habent. Piſces ſa-
cros putant, nec piſces arcu-
gunt vnquam. Ex auibus
lias quidem edunt, ſed non

ἄλλοις, σπάνται, μεσσο

ἢ μυρίλλω, οὐ σπένδεται, ἀλλὰ σφίσι ἥδε ἱερά. τὰ δὲ γινόμενα, δοκεῖ αὐτοῖς ποιεῦσι, Δρκετοῦς, καὶ Σεμιράμιος εἵνεκα. τὸ μὲν, ὅτι Δρκετὼ μορφὴν ἰχθύος ἔχει. τὸ δὲ, ὅτι τὸ Σεμιράμιος τέλος, ἐς περιστερὴν ἀπίκετο. ἐμὲ ἐγὼ τὴ μὲν νηὸν, ὅτι Σεμιράμιος ἔργον ἐστὶ, τάχα κου δέχομαι. Δρκετοῦς δὲ τὸ ἱρὸν ἔμμεναι, ἥδαμᾶ πίδομαι, ἐπεὶ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἔνιοί εἰσι, οἳ ἰχθύας μὲ σπένδονται, καὶ τάδε μὲ Δρκετοῦ χαρίζονται, ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λόγος ἱερὸς, ὃν ἐγὼ σοφοῦ ἀνδρὸς ἤκουσα. ὅτι μὲν δὴ, Ῥέη ἐστὶ. τὸ δὲ ἱρὸν, Ἄττεω ποίημα. Ἄττης δὲ γλάος λυδὸς μὲν ἦν, ἀφρόδιτος δὲ τὰ ὄργια τὰ ἐς Ῥέην ἐδιδάξατο. καὶ τὰ, Φρύγες, καὶ Λυδοὶ, καὶ Σαμοθρᾶκες ἐπιτελέουσι, Ἄττεω παῦτα ἔμαθον. ὡς γὰρ μὲν ἡ Ρέη ἔτεμε, βίη μὲν ἀνδρήιον ἀπεπαύσατο, μορφὴν δὲ θηλέην ἠμείψατο, καὶ ἐσθῆτα γυναικήιην ἐνεδύσατο. καὶ ἐς πᾶσαν γῆν φοιτέουσαν, ὀργιά τε ἐπιτέλεε, καὶ τὰ, ἔπαθε ἀπικέσθαι, καὶ Ῥέην ἤνδε. ἐν τοῖσι, καὶ ἐς Συρίην ἀπίκετο. ὡς δὲ οἱ περὶ Εὐφρήτην ἄνθρωποι, οὔτε αὐτὴν, οὔτε ἱρὰ ἐδέκοντο, ἐν τῷ δὲ τῷ

columbam non edunt, quæ sacra ipsis est. Et quòd hæc ita fiunt, placet ipsis Dercetûs & Semiramidis gratia fieri: hoc quidem, quia Derceto piscis formam habet: illud quia Semiramis ad postremum in columbam versa est. At ego ipsam quidem ædem Semiramidis opus esse, forsan admiserim. Sed Dercetûs sacram esse nequaquã credo: quando & apud Ægyptios nonnulli sunt, qui piscibus non vescuntur, neq; id Dercetûs in gratiam faciunt. Fertur autem & alius sermo sacer, quem ego à sapiente viro accepi: scilicet Rheam esse, Deam illam: templum autem Attæ opus. Porrò Attes genere fuit Lydius, primúsque sacra in Rheę honorem, tradidit. Ac quibus Phryges, Lydi, Samothraces vtuntur, ea omnia ab Atte didicerunt. Postquam enim ipsum castrauit Rhea, vitam quidem virilem agere desijt, formam autem fœmininam assumpsit, vestémque muliebrẽ induit. Atq; ita per omnem terram obambulans, sacra passim peragebat, quæque passus esset, narrabat: Rheámque celebrabat. Inter quæ & in Syriam venit: & cùm qui trans Euphratẽ habitãt, neque ipsum, neque sacra reciperent, hoc in solo

χώρῳ τὸ ἱερὸν ἐποιήσατο. σημεῖα δ' ἐστὶ θεοῦ τὰ πολλὰ ἐς Ρέλω ἀπικέσθαι. λέοντες γὰρ μιν φέρουσι, καὶ τύμπανον ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορέει, ὁκοίῃ Ρέλῳ Λυδοὶ ποιέουσι. ἔλεγε δὲ καὶ Γάλλων πέρι, οἵ εἰσι ἐν τῷ ἱρῷ, ὅτι Γάλλοι Ηρῃ μὲν ἐδάμασε, Ρέῃ δὲ τέμνον[ται], καὶ Αττέα μιμέονται. τὰ δέ μοι εὐπρεπέα μὲν δοκέει ἔμμεναι, ἀλλοδαπὰ δέ, οὐ. ἐπεὶ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἄλλων αἰπὸν ἀκούσαντα πολλὸν πιστότερα. αἰδάνει δέ μοι τὰ, λέγουσι τῶν ἱρῶν πέρι, τοῖσι Ελλησι τὰ πολλὰ ὁμολογέοντες. τὴν μὲν θεὸν, Ηέλιον δοκέοντες, τὸ δ' ἔρρον, Διονύσου τῆς Σεμέλης ποίημα. καὶ τὸ δὴ Διονύσου ἐς Συρίην ἀπίκετο, κείνῳ ὁδὸν, ἣν ἦλθε ἐπ' Αἰθιοπίην. καὶ ἔστι πολλὰ ἐν τῷ ἱρῷ Διονύσου πιστεύσαι σήματα. ἐν τοίσι, καὶ ἐδοῦς βαρβάροι, καὶ λίθοι ἰνδοὶ, καὶ ἐλεφάντων κέρεα, τὰ, Διονύσου δὴ Αἰθιόπων ἤνεικε. καὶ φαλλοὶ δέ ἐστιν ἐν τοῖσι προπυλαίοισι δύο κάρτα μεγάλοι. ἐπὶ τούτοισι ἐπίγραμμα τοιόνδε ἐπιγέγραπται, Τούσδε φαλλοὺς Διονύσου, Ηρη μοῦνη ἀνέθηκε. ἐμοὶ μὲν ὧν, καὶ τάδε φρονέει. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τῇ

templum constituit: multæque adsunt signa Deæ, quæ faciunt vt Rhea videatur. Leones enim ipsam ferunt, habétque tympanum, & per capite turrim gestat, similem Rheam Lydi fingunt. Dicebat autem & de Gallis idem, qui in tẽplo sunt, Gallos non Iunoni, sed Rheæ castrari, & Attẽ imitari. Hæc mihi decora quidem videntur, at non vera: siquidem narrationis causam alia multa fide digniorem audiui. Placent verò mihi hæc quæ de templo dicunt, in quibus cum Græcis consentiunt: Deam quidem Iunonem putantes esse, ipsum autẽ opus Bacchi Semeles filij. Etenim Bacchus in Syriam venit, eo itinere quo in Æthiopiam est profectus. Multáque in templo sunt indicia, quæ Bacchum authorem comprobant. Inter quæ & vestes barbaræ, & lapilli Indici, & elephantorum cornua, quæ Bacchus attulit ex Æthiopia. Etiam prostant in vestibulis, duo admodũ magni, quibus inscriptum est hoc epigramma. Hos posuit Bacchus tibi Iuno nouerca priapos. Ac mihi quidẽ vel ista sufficiũt. Cæterũ aliud quoq; dicã, quæ sacrorũ sit ritus in æde Bac-

θεοῦ ἐν τῷ νηῷ Διονύσου ὄργια.

θεὸν Ἕλλωες, Διονύσῳ δ- chi
γενέσθαι ἐπὶ τῇ, καὶ τοιάδε τι φέ- er
ρεται, αἰδέομαι μυρίους ἐν ξύλῳ qu
πεπαμένους, μεγάλα αἰδοῖα vi
ἔχοντας. καὶ λέγονται ὁ τάδε, νεῦ- d
σαι, ἐς ὃ καὶ τόδε ἐν τῷ
δεξιᾷ τῆς νηὸς, κάθηται
ἐπὶ θρόνου ἀνὴρ χάλκεος, ἔχων
κίονα μεγα. τοσάδε μὲν ἀμ-
φὶ τοῖσι οἰκήμασι τοῖσι ἱροῖς μυθο- R
λογέεται. ἦδη δὲ ἐρέω καὶ τῶν
ἄλλων, ὅσοι τε ὀκῶς ἐχέ-
ουσι, καὶ ὅσις μοι ἐπεπίστευτο.
ἀφίκετο τὸν νηὸν τὸν ἐν τῇ Ἱερῇ ἑστῶτα,
ὃν ἐμήσατο τῷ Διὶ τῷ ἀρχῷ
ἐπωνύμῳ, ὃς ἐκείνου μὲν,
τοῦ Διὸς, ἀδελφεός ἐστιν ὑστερος. τὸν
δὲ ἐν τῇ ἑστῶτα, Σβαστοκλῆς ἐμ-
βάλλει πίνημα, γυναικὸς τῶν
ἐκείνων βασιλήσης. δοκέει δὲ
μοι ὁ Σεβαστοκλῆς ἐκείνῃ ἔμμε
ναι, τῆς, ὁ πρόγονος ἱδρύσατο
τὸν, αἰεξήσε τὸν ἀπὸ τοῦ ἐπινοί
σε γὰρ μιν ἡ συμφορὴ κατ
ἐκεῖ, ἀμηχανέων τῷ κακῷ
ἐπὶ δοκέοντι, κατ' ἠυγέ-
νεσε. ἔκειτο δὲ ἀλλοίως οὐδ
ἐν τῷ ἐν τῇ χειρὶ πάμπαν ἐμ
πίπτω, καὶ τὸ σῶμα δὲ ἡμέρης
μαραίνετο. ὁ δὲ ἱκτῖνος, ὡς ἐ
μὲ ἐς οὐδὲν ἐμφανὲς ἀρρωστ
τα, ἐγὼ δὲ νεῶν ἔρρεπτα ἔμ
ειε. ἑωυτὸς δὲ ἀφανέος πο

ἀλλοις Ἕλλησι, Διονύσῳ ἑ-
ρέουσι. ἐπὶ τ, ἢ τοιόνδε τι φέ-
ρουσι, ἀνδρεῖα μικροῖς ἐκ ξύλου
ἐπειλημμένους, μεγάλα αἰδοῖα
ἔχοντας. καλέονται ἢ τάδε, νευ-
ράσσας. ἔστι ἢ καὶ τόδε ἐν τῷ
νεῷ. ἐν δεξιᾷ τοῦ νεῴ, κάθηται
μικρὸς ἀνὴρ χάλκεος, ἔχων
αἰδοῖον μέγα. τοσάδε μὲν ἀμ-
φὶ τῶν οἰκιστέων τοῦ ἱροῦ μυθο-
λογέουσι. νῦν ἢ ἱρέω καὶ τοῦ
νεῶ πέρι, δεύτερος τε ὄχως ἐγέ-
ετο, καὶ ὅστις μιν ἐτεκήσατο.
ἔχουσι τ νηὸν τ ὡρὴν ἐόντα,
ὡς ἔμμεναι τ πάνυ ἀρχαῖον
μνημεῖον, ἀμφὶ ἐκείνου μὲν,
κατενθυμέεσθαι χρόνῳ ὕστερον. τ
ἢ νεῶ ἐόντα, Στρατονίκης ἔμ-
μεναι πάτημα, γυναικὸς τοῦ
Λαοδικέων βασιλῆος. δοκέει δέ
μοι ἡ Στρατονίκη ἐκείνη ἔμμε-
ναι, τῆς, ὁ ἰητρὸς ἠράσατο.
τὸν, πλεῦξε τὸ ἐνδὸν ὀπιθοίη.
ὡς γὰρ μὲν ἡ συμφορὴ κατέ-
λαβε, ἀμηχανέοντα τῷ κακῷ,
αἰσχρῷ δοκέοντι, κατ' ἡσυχίην
ἐνόσεε. ἔκειτο ἢ ἀλγέων οὐδέν.
καὶ οἱ ἡ τε χροιὴ παμπαν ἐβάπ-
πετο, ἢ τὸ σῶμα δι' ἡμέρης ἐ-
μαραίνετο. ὁ ἢ ἰητρὸς, ὡς εἶδέ
μιν ἐς οὐδὲν ἐμφανὲς ἀρρωστέον-
τα, ἔγνω τ νοῦσον ἔρωτα ἔμμε-
ναι. ἔρωτος ἢ ἀφανέος πολλὰ

chi. Græci priapos Baccho erigunt: in quibus & tale quiddam portant, pusillos viros ligneos, magna pudenda habentes. Vocantur autem [illegible] asta hæc. Est igitur & [illegible] in templo illo. In dextra ædis, sedet pusillus vir æneus pudendum magnum habens: hæc tantum de illo, quod ad templi conditores attinet, tradunt. Iam verò & de æde dicam, & de situ eius, déque eius conditore. Dicunt ædem illam quę principio fuit, non esse eam quæ nunc est sed antiquiorem illam successu temporis collapsam esse: hanc autem quæ nunc est, esse Stratonices opus, vxoris Assyriorum regis. Videtur autem mihi Stratonice illa esse, quam priuignus amauit, cuius amorem medici industria deprehendit. Cùm enim hęc ægritudo ipsum inuasisset, animi dubius ob malũ quod turpe videbatur, silẽtio prę-mens ęgrotabat. Iacebat autem nihil dolens: verũ color eius omnino immutabatur, & corpus in dies marcescebat. Medicus autem vt vidit ipsum morbi nullum præ se ferre manifestum indicium, cognouit eũ amore laborare. Amoris autẽ occulti multa sũt signa, oculi languẽtes,

καὶ φωνὴ, καὶ χροιὰ, καὶ δάκρυα. μαθὼν δὲ ταῦτα, ἐπτοεῖτο. χειρὶ μὲν τῇ δεξιᾷ ἔχε τὸ νεωτέρου τὴν καρδίαν, ἐκάλει δὲ τῶν ἀεὶ τὴν οἰκίαν παίδων. ὁδὲ, τῶν μὲν ἄλλων ἐστότων παίδων, ἐν ἡρεμίᾳ μεγάλῃ ἦν. ὡς δὲ ἡ μήτηρ ἀπίκετο τήν τε χροιὰν ἠλλάξατο, καὶ ἱδρῶτα ἀρξατο, καὶ τρόμῳ ἔχετο. καὶ ἡ καρδίη ἀνεπάλλετο. τὰ δὲ γιγνόμενα ἐμφανέα τῷ ἐρῶντι, τὰ ἔρωτα ἐποίεε, καὶ μιν ὧδε ἐπάτεε. καλέσας τὸν νεωτέρου τὸν πατέρα, κάρτα ὀρρωδέοντα, ὅδε ἡ νοῦσος ἔφη, τήν, ὁ παῖς ὅδε ἀρρωστέει, οὐ νοῦσος ἐστὶ, ἀλλὰ ἀδικίη. ὅδε γάρτοι ἀλγέει μὲν οὐδὲν, ἔρως δέ μιν, καὶ φρενοβλαβείη ἔχει. σπουδμέει δὲ, τῶν, οὐδαμᾷ τεύξεται, φιλέων γυναῖκα ἐμοὶ, τήν, ἐγὼ οὔτι μετήσομαι. ὁ μὲν, ὧν τοιῇδε σοφίῃ ἐψεύδετο. ὁδὲ, αὐτίκα ἐλίσσετο, θεός τε σοφίης, καὶ ἐπιεικέης, μή μοι παῖδα ὀλέσῃς. οὐ γὰρ ἑκὼν ταύτῃ συμφορῇ ἔχεται, ἀλλά οἱ ἡ νοῦσος αἰκουσίη. τῷ, σὺ μηδαμᾷ ζηλοτυπίῃσιν, τὴν δὲ ἔγειρε πάσῃ βασιλήῃ. μὴ δὲ ἐπιτὸς ἐὼν, φόνον θεῷ ξενίεις ἐπιεικέι. ὁμῶς, ὧδε ἀγνώς ἐὼν, ἐδέετο. ὁδέ, μιν αὖτις ἀ-

vox, color, & lachryma. Quibus animaduersis hoc fecit. Manu dextra tenebat cor adolescentis, eos vero qui in domo erant, omnes vocabat. Ille ingredientibus cæteris omnibus, erat maximè quietus: at nouerca veniente, tum demum & colorem mutare, & sudorem emittere incipiebat, & tremore corripiebatur, eique cor subsiliebat. Quæ cùm ita fierent, manifesta amoris indicia medico præbebãt. Atque ipsum hoc pacto sanauit. Aduocato adolescentis patre, qui de filio valdè sollicitus erat: hic morbus, inquit, morbus non est, sed scelus. Nam hic quidem dolore vrecat: sed ipsum amor, & cordia tenet: eáque expertus neutriquam cõsequetur, siquidem amat vxorem mei quam ipsi non sum concessurus. Itaque is istiusmodi prudentia mentiebatur: at pater ilico supplicauit, per prudentiam, & medicinam tuam, filium mihi ne perde. Non enim sua sponte hoc malo tenetur: sed hic morbus inuito illi accidit. Quare tu ne per zelotypiam regno luctum excites: neque medicus cùm sis, acci medicæ sis author cædis. Ignarus ille, precabatur. Sed medicus, denuo respon-

μίβετο, αὐόσια ποιοῦσις, γάμον ἐμὸν ἀπαιρεόμενος, νδ' ἰητρὸν ἄνδρα βιώμενος. σὺ δ', κῶς οὐ αὐτὸς ἔφηξας, εἴτοι σὴν γυναῖκα ἐπόθεε ἐμεῦ τάδε δεόμενος; ὁ δ', ὡς ἐγὼ τάδε ἔλεγε, ὡς οὐδὲ αὐτὸς οὐ κοτε γυναικὸς ἐφείσατο, οὐδὲ παιδὶ σωτείνης ἐφθόνεε, εἰ καί τοι μητρὸς ἐπιθύμεε. ὁ γὰρ ὁμοίως συμφορῇσι ἔμμεναι, γαμετὴν, ἢ παῖδα ἀλέσαι. ὡς δὲ τάδε ὁ ἰητρὸς ἤκουσε, τί τοι ἔφη ἐμὲ λίσσεαι; καὶ γάρτοι σὴν γυναῖκα ποθέει. τὰ δ' ἔλεγον ἐγὼ, πάντα ἔψευδέα. πείθεται μὴν τουτέοισι. καὶ τῷ μὲν παιδὶ, λείπει τὴν γυναῖκα, καὶ βασιλήϊον. αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Βαβυλωνίην χώρην ἀπίκετο, τὴν πόλιν ὅτι τῷ Εὐφράτῃ ἐπώνυμον ἑωυτῷ ἐποιήσατο. ἔνθά οἱ καὶ ἡ τελευτὴ ἐγένετο. ὧδε μὲν ὁ ἰητρὸς ἔφατο ἔγωγε τε, καὶ ἐπίστατο. ἄλλα δὴ ὧν ἡ Σηρηπτονίκη, ἔτι τῷ πρώτῳ ἀνδρὶ συνοικέουσα, ὄναρ τοιόνδε ἐθηήσατο, ὡς μιν ἡ Ἥρη ἐκέλευε, ἐγείρασα οἱ τὸ ἐν τῇ ἱρῇ πόλει νηόν. εἰ δὲ ἀπιθέοι, πολλά οἱ, τὴν καὶ ἀπίλεε. νδ' ἐπὶ τὰ πρῶτα οὐδεμίλῃ ὥρῃ ἐποιέετο. μὴν τῷ δ' αὐτὸς ἐν ὄψι ἀπηγήσατο, ὡς μιν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, καὶ τὴν Ἥρην ἱλάσκεσθαι,

nefaria moliris, quum mihi coniugem adimere, & medico vim inferre vis. Tu verò quid faceres, siquis vxoris tuæ desiderio teneretur, quando hæc à me postulas? Tum ille ad hæc respondit, fore vt neque coniugi parceret, neque filio salutem inuideret, etiamsi nouerca expeteret. Neque enim patrē esse iacturam, vxorem, aut filium amittere. Quibus auditis medicus, quid me rogas? inquit. Etenim tuam vxorem expetit: & quæ tibi dicebam modò, falsa erāt omnia. His itaque pater adducitur, ac filio coniugem relinquit, & regnum. Ipse verò in Babylonicam regionem se contulit, vrbémq; supra Euphratē sibi cognominem condidit, vbi diem obijt. Hoc pacto Medicus amorē cognouit, & curauit. Stratonice verò hęc cū adhuc priori marito cohabitaret, somniū tale vidit. Visa est ei Iuno iubere, ædē illā in Sacra ciuitate sibi extruere, & si non pareret, ipsi mala multa cōminari. Cuius somnij primùm nullā rationem habebat. Postea verò, cū grauis morbus ipsā corripuisset, viro visionē narrauit, Iunonem placare cœpit,

κὴ σπεῦσαι τὸν γάμον ἐπεδέξατο. καὶ αὐτίκα ὑγιὲς ἡμοιβαίως, ὁ αὐτὸς ἐς τὴν ἰδίαν πόλιν ἔπεμπε σὺν δὲ οἱ, καὶ χρήματα, καὶ στρατιὰν πολλήν. τὸν μὲν, οἰκεδομεῖν· τὸν δὲ, καὶ τὰ ἀσφαλείας ἕνεκα. καλέσας δέ τινα τῶν ἑαυτοῦ φίλων νεηνίαν, χάρτα καλὸν, τῷ, ὀνόματι δὲ Κομβάβος. ἐγώ τοι ἔφη ὦ Κομβάβε, ἐθέλω ἑορτὴν ἄγειν, φιλέω τε μάλιστα φίλων ἐμῶν, καὶ πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τε, καὶ εὐνοίης τῆς ἐς ἡμέας, τὰ δὲ ἐπιδέδεγμαι μοι χρεὼν μεγάλης πίστιος. τῷ, σε θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἑταίρισον, ἔρχειν τέ μοι ἐπιτέλεσαι, καὶ ἱερὰ τελέσαι, καὶ στρατιὴν ἐπιστρατεύσαι. σὺ δὲ ἀπιὼν ἐμὲ μὲν μεγάλη τιμῇ τιμήσεις. ὧδε δὲ τάδε, ὁ Κομβάβος αὐτίκα λίσσετο, πολλὰ λιπαρέων μή μιν ἐκπέμπειν, μὴ δὲ πιστεύειν οἱ τὰ πολλὸν ἑωυτοῦ μέζονα χρήματα, καὶ γυναῖκα, καὶ ἔρχειν ἱερόν. τὰ δὲ ὀρρωδέει, μή κοτέ οἱ ζηλοτυπίη χρόνῳ ὑστέρῳ ἐς Στρατονίκην γένοιτο, τὰ, μοῦνος ἀπάξειν ἔμελλε. ὡς δὲ ἐδάμα, ἐπίδειτο, ὁδὸν, ἐκεῖσε δεύτερης ἄπεστα, δοῦναί οἱ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. μὴ δὲ, ἀποτελέσαι μιν τελέσαντά τι τῶν, μάλιστα ἐδέετο.

ædémque illam promisit se conditurum. Ac statim in conualuit, maritus ipsam in Sactā ciuitatē misit, cùm ea ipsa pecunias & magnū exercitū, partim ædificādi causa, partim securitatis gratia. Vocato autē quodā ex amicis suis, iuuene admodū formoso, cui nomē erat Cōbabo: Ego te, inquit, Combabe vt pote probum, amicorum omnium diligo maximè: & cùm ob prudentiam, tum ob tuam erga me beneuolentiam quam & præstitisti, omnino laudo. In præsentia autem mihi est opus magna fide: quare volo vt tu cum vxore mea profectus, ædificium absoluas, & sacra peragas, & exercitui præsis. Postquam autem redieris, magnum à nobis honorem consequēre. Tum protinus obsecrans Combabus multis precibus ne se mitteret, nec pecunias suis facultatibus multò maiores crederet, nec vxorem, opúsque sacrum. Timebat autem ne zelotypia tandem sibi erga Stratonicen parretur, vt quam solus inde abducturus erat. Verùm vix nequaquam fuit permotus. Hic secundò supplicans, vt sibi spatium septem dierum permitteret, ac deinde ablegaret, vbi res maximè necessarias peregisset.

ἐπὶ ξείνίοις, ἐς τὸν ἑωυτοῦ τὰ
ἐκπέμπεται. καὶ πεσὼν χα-
μάζε, παιδὸς ὡδύρετο. ὦ δεί-
λαιος, τί μοι ταύτης τῆς πίστιος;
τί δέ μοι ὀδοῦ, τῆς τέλος ἤδη
ἔχομεν; νέος μὲν ἐγὼ, καὶ γυ-
ναῖκα καλὴν ἐλάμβανον. τὸ, δὲ μο
κακὸν συμφορὴν ἔσεσθαι, εἰ μ
γυναῖκα ταύτην αὐτὴν κακοῦ ἀπο
χεσθαι. τῷ, με χρὴ μὲν
μὴν ἀποτελέσαι, τὸ, μοι παρ
σθαι ἐπέτρεπε. τὰ δὲ ἐπὶ
στρατιὰ ἑωυτὸν ἐποίεε. καὶ τα
μὴν τε αἰδοῖα, ἐς ἀγγεῖον μ
ἐπιτηδείως. σμύρνῃ τε ἄμα
μένῃ, καὶ ἄλλοισι θυώμα
σι, καὶ ἔπειτα, σφρηγίδι, τὴν
ἔσχε, σημηνάμενος, τὸ βωῦ
μα ἦεν. μὴ δὲ, ὡς μὲν ὁδοι
πορίην ἐδόκεε, ἀπικόμενος ἐ
τὴν βασιλέα, πολλῶν παρεόν-
των, δίδοί τε ἄμα τὸ ἀγγεῖον, καὶ
ἐκέλευε. ὦ δέσποτα, τὸ, δὲ μοι
κρατέειν ἐν τοῖσι οἰκείοισι
ἐπιτρέπετο, τὸ, ἐγὼ κάρτα ἐπό-
θεον. νῦν δὲ, ἐπεὶ μεγάλην ὁδὸν
ἔχομεν, παρὰ σοὶ τόδε θησαυ-
ρὸν. τὸ δέ μοι ἀσφαλέως ἔχειν.
τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον.
τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς αὐτάξιον.
ὧν δὲ ἀπικόμενος, σῶον αὖ-
τὸν ἀπιόντα. ὁδὲ, δεξάμενος,
ἐσημήνατο, καὶ

υχὼν δ' ῥᾳδίως, ἐς τὸν ἑωυτῶ
κον ἀπικνέεται. καὶ πισὼν χα-
ιάζε, τοιάδε ὠδύρετο. ὦ δει-
αιος, τί μοι ταύτης τῆς πίστος;
ἱ δέ μοι ὁδοῦ, τῆς τέλος ἤδη
ίρχομαι; νέος μὲν ἐγὼ, καὶ γυ-
αικὶ καλῇ ἕρομαι. τὸ, δέ μοι
εγάλη συμφορὴ ἔσεται, εἰ μὴ
γω ἐς πᾶσαν αὐτίην κακοῦ ἀπο-
ήσομαι. τῷ, με χρὴ μέγα
ργον ἀποτελέσαι, τό, μοι πάν-
α φόβον ἐνήσεται. τάδε εἰπὼν,
ἐπελέα ἑωυτὸν ἐποίεε. καὶ τα-
ιῶν τὰ αἰδοῖα, ἐς ἀγγήϊον μι-
ρὸν κατέθετο. σμύρνῃ τε ἅμα,
καὶ μέλιτι, καὶ ἄλλοισι θυώμα-
σι, καὶ ἔπειτα, σφρηγίδι, τῇ,
ἐφόρεε, σημηνάμενος, τὸ χρῶ-
μα ἐῶτο. μετὰ δ', ὡς μιν ὁδοι-
πορέειν ἐδόκεε, ἀπικόμενος ἐς
τὸν βασιλῆα, πολλῶν παρεόν-
των, δίδοί τε ἅμα τὸ ἀγγήϊον, καὶ
λέγει ἅδε. ὦ δέσποτα, τό, δέ μοι
μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσι οἰκίοισι
ἀπεκέατο, τὸ, ἐγὼ καρτὰ ἐπό-
θεον. τῶν δ', ἐπεὶ μεγάλην ὁδὸν
ἔρχομαι, παρὰ σοὶ τόδε θήσο-
μαι. τὸ δέ μοι ἀσφαλέως ἔχειν.
τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτιον.
τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς αὐτάξιον.
εὖτ' ἂν δ' ἀπικωμαι, σῶον αὖ-
τις ἀπαιτήσομαι. ὁδὲ, δεξάμενος,
ἑτέρῃ σφρηγίδι ἐσημήνατο, καὶ

Quo facilè impetrato, domum ſuam abit, & procidēs in terram: his verbis lamentabatur. O me miſerum! quo mihi hæc fides? quo mihi hoc iter, cuius exitum iam video? Iuuenis ego ſum, & cum muliere formoſa proficiſcar: magnámque in calamitatem incidam, niſi omnē mali cauſam amoueā. Quare opus eſt vt magnum peragā facinus, quo metus hic omnis curetur. Hæc fatus, mācum ſe reddidit amputatis virilibus, quæ in vaſculo recondit, cum myrrha, melle, aliſque odoramentis: poſtea cùm illud obſignaſſet annulo, quem geſtare ſolebat, vulnus curabat. Porrò cùm ſibi proficiſcendum iudicaret, ad regem venit, cui præſentibus multis cùm dat vaſculum, tum hæc dicit: Hoc ego vaſculum, Domine, inter pretioſiſſima domi repoſitum habui, idque in primis amabam. Nunc autē quando magnum iter ingredior, hoc apud te deponam. Tu verò tutò ſerua, nam hoc auro potius mihi eſt, pariſq; cum animo pretij duco. Et poſtquam rediero, ſaluum recipiam. Tum ille acceptū altero annulo obſignauit:

τοῖσι ταμίῃσι φεσυρδειν ἐνετέλλατο. Κομβάβος μὲν ὧν, τὰ ἀποτεθεὶς ἀσφαλέα ὁδὸν ἴωυε. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὴν ἑωυτῶν πόλιν, σπουδὴν ἔνεον οἰκοδόμεον. καὶ φρισι τεῖα ἔτεα ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεγένετο. ἐν τοῖσι ἀπέβαινε τάδε, ὡς ὁ Κομβάβος ὀρρώδεε. ἡ Στρατονίκη δὲ χρόνον ὁπὶ πολλὸν συνόντα μιν, ποθέειν ἤρχετο. μὴ δέ οἱ, καὶ κάρτα ἐπεμήνατο. ἐν λέγοισι οἱ ἐν τῇ ἰρῇ πόλει ἡ Ηελω τουτέων αἰτίλω ἐθέλουσαι χρᾶδαι, Κομβάβον ἐωλὸν μὲν ἐόντα, λαθέειν μηδαμῇ Στρατονίκην δὲ πεσεῖσθαι, ὅτι εὐμενέως τὸν νηὸν ὑπέσχετο. ἠδὲ, τὰ μὲν ἐόντα ἐπιφέρηται, ἐν δὲ νοῦσον ἔκρυπτε. ὡς δέ οἱ τὸ κακὸν μέζον ἠσυχίης ἐγένετο, ἐς ἐμφανὲς ἐξίκετο, κλαίουσά τε δι' ἡμέρης, ἐν Κομβάβου ἀνεκαλέετο. καὶ οἱ πάντα Κομβάβος ἦν. τέλος δὲ, ἀμηχανέουσα τῇ συμφορῇ, συνεφέρετο ἱκετείῃσι ἐδίζετο. ἄλλῳ μὲν ὧν τὸν ἔρωτα ὁμολογέειν ἐτολμάασε, αὐτὴ δὲ ἐπιχειρέειν ἠθέλετο. ἐπινοέει ὧν τοιάδε. οἶνῳ ἑωυτὴν μεθύσασα, ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν. ἅμα δὲ οἴνῳ ἐσιόντι, παρρησίην ἐσηγήσασθαι, ἐν ἡ ἀπατυχίη οὐ κάρτα αἰσχρὴ, ἀλλὰ τῶν

& quæstoribus seruandæ tradidit. Itaque Combabus exinde iter peragebat. Et cùm ad Sacrã ciuitatem uenissent, ædẽ diligẽter extruxerũt, & in opere tres annos exegerunt. Interim cauebãt quę metuebat Combabus. Nã Stratonice cum diu cõuersata, eũ amare cœpit, mox etiam eius amore insanijt. Et aiunt, quòd Sacram ciuitatem incolũt, Iunonem harum rerum vltro fuisse causam: vt non lateret Combabi probitas, vtque Stratonicen vleiscereturi, quòd ei non facilè promisisset. Hæc autem principio quidẽ temperans erat, morbúmque celabat, verùm vbi malum hoc factum est maius quàm vt silentio tegi posset, palã conficiebatur, interdiu febri, & Combabum accersebat, eique omnia Combabus erat. Tandem cùm nullo pacto malum hoc curare posset: honestam compellandi rationem quærebat. Itaque cùm alij amorem confiteri caueret, eum verò aggressa ipsa vereretur: istud excogitauit: vt vino inebriata cum ipso in colloquium veniret. Pariter autem cum vino ingrediente, & loquẽdi fiducia accedit: nec admodum turpe est nõ impetrasse, sed cona

ἐπιδυόμων ἔκαστα ἐς ἀγνοίην
ἀνάχωρέει. ὡς δὲ οἱ ἐδόκεε,
καὶ ἐποίεε ταῦτα. καὶ ἐπεὶ ἐκ
δείπνου ἐγίνοντο, ἀπικνεομένην
ἐς τὰ οἰκία, ἐν τοῖσι Κομβά-
βου, ἀμπλίζετο, λίσσετό τε, καὶ
γουνῶν ἅπτετο, καὶ τὸν ἔρωτα
ὡμολόγεε. ὁ δὲ, τόν τε λόγον
ἐπινέως ἀπεδέκετο καὶ τὸ
ἔργον ἀνῄνατο, καὶ οἱ τιλὼ
μέζω ἐπεκάλεε. ἀπειλουσίης δὲ
μέγά τι κακὸν ἑωυτῷ ἐργάσα-
σθαι, δείσας, πάντα οἱ λόγον
ἔξιφνης, καὶ πᾶσαν τιλὼ ἑωυτοῦ
πάθλω ἀπηγήσατο, καὶ τὸ ἔργον
ἐς ἐμφανὲς ἤνεικε. ἰδοῦσα δὲ ἡ
Στρατονίκη, τὰ, οὔποτε ἤλπετο, μανίης μὲν οὔτω ἐκείνης
ἔχετο, ἔρωτος δὲ οὐδαμᾷ ἐλήθετο, ἀλλὰ πάντα οἱ πιστεῦσα,
τούτῳ παραμυθίῃ ἐποιέετο ἔρωτος ἀφρήκτοιο. ἔστι δὲ
ἔρως οὗτος ἐν τῇ ἱερῇ πόλει, καὶ
ἔτι νῦν γίνεται. γυναῖκες
Γάλλων ἐπιθυμέουσι, καὶ γυναιξὶ
Γάλλοι ἐπιμαίνονται. ζηλοτυ-
πέει δὲ οὐδείς, ἀλλά σφισι τὸ
χρῆμα κάρτα ἱρὸν νομίζεται.
τὰ, δ' ὧν ἐν τῇ ἱερῇ πόλει,
ἀμφὶ τὴν Στρατονίκην, οὐδα-
μᾷ τὸν βασιλέα λέληθε, ἀλλὰ πολλοὶ ἀπικνεόμενοι κατη-
γόρεον, καὶ τὰ γιγνόμενα ἀπήγγελλον. ὑπὸ τοῖσι πεπαλαγέων,

quæ aguntur singula oblivioni traduntur. Vt autem vsum est, ita quoque fecit. Postquam ex cœna egressi sunt, ad ædes in quibus Combabus diuertebatur, A supplicabat, & genua prensabat, amorémque fatebatur. Ille autem orationem eius ægrè admittebat, ipsúmque opus detrectabat, eique temulentiam obijciebat. At B cùm illa magnum quoddam malum sibimet illaturam minaretur, adductus metu rem totam patefecit, & quicquid à se ipso passus esset, enarrauit, ipsúmque opus in C lucem protulit. Stratonice ijs visis quæ nunquam futura putasset, à furore quidem illo ita in præsens destitit, amoris autem haud quaquam oblita est: sed perpetua con- D uersatione cum illo, ita infectum amorẽ solabatur. Hic amor est in Sacra ciuitate, & etiamnum durat. Mulieres Gallos quidem cõcupiscunt, & mulieres Galli depereunt: nec zelotypus quisquam est, E at res valdè sacra censetur. Enimuero hæc quæ Stratonice in Sacra vrbe faciebat, regem nequaquam latuerunt. Sed complures venientes accusabant illos, & quæ fierent, commemorabant. Hæc ægrè ferens,

ἐξ ἀτελέος τοῦ ἔργου, Κομβάβον μετεκάλεε. ἄλλοι δὲ λέγουσι λόγον οὐκ ἀληθέα. τὴν Σθενοβοίην, ἐπειδὴ ἀπίκτο τῶν, ἐδέετο, αὐτίκα γράψασαν ἐς τὸν ἄνδρα, τοῦ Κομβάβου κατηγορέειν, πίσην οἱ ἐπικαλέουσαν. καὶ τὸ, Ἕλληνες Σθενεβοίνῃσι πίσει λέγουσι, καὶ Φαίδρης τὴν κνωσσίης, ταυτὶ δὲ Λυκίοισι ἐς Σθενεβοίνην μυθολογέουσι. ἐγὼ μὲν ὦν οὐδὲ Σθενεβοίνῃ πίσδομαι, οὐδὲ Φαίδρην, τοιάδε ἐπιτελέσαι, εἰ τὸν Ἱππόλυτον ἀζηχέως ἐποθέε Φαίδρη. ἀλλὰ τὰ μὲν, ἐχέτω ὅκως καὶ ἐγένετο. ὡς δὲ ἡ ἀγγελίη ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν ἀπίκετο, ἔγνω τε ὁ Κομβάβος τὴν αὐτίην, δαρσέων τε ἧκε, ὅπι οἱ ἡ ἀπολογίη οἶκοι ἐλίπετο. καί μιν ἐλθόντα, ὁ βασιλεὺς αὐτίκα μὲν ἔδησέ τε, καὶ ἐν φρουρῇ ἔσχε. μετὰ δὲ, παρεόντων οἱ τῶν φίλων, τοῖ, καὶ τότε πεμπομένῳ τῷ Κομβάβῳ παρεγένοντο, παραγαγὼν ἐς μέσον, κατηγορέειν ἄρχετο. καὶ οἱ μοιχήν τε, καὶ ἀκολασίην ἐφόρεε. καὶ τὰ δεινοπαθέων, πίστιν τε, καὶ φιλίην ἀνεκαλέετο, λέγων τελευτὰ Κομβάβον ἀδικέειν, μοιχόν τε ἐόντα, καὶ ἐς πίστιν ὑβρίσαντα, καὶ ἐς θεὸν ἀσεβέοντα. τὸν

quanuis re infecta, Combabum reuocauit. Alij verò falso narrant, Stratonicea, postquam rogata non potuisset consequi, literis ad virum scriptis, Combabum accusasse, tāquam qui ipsam ad stuprum sollicitasset. Et quod Græci de Sthenebœa dicunt, déque Phædra Cnossia, idem & Assyrij de Stratonica fabulantur. At credo neque Sthenebœam, neque Phædram, talia perpetrasse, si Hippolytum Phædra verè concupiscebat. Sed hæc ita se habeant, vt acciderunt. Cæterùm vbi nuntius ad Sacram ciuitatem peruenit, & accusationem cognouit Cōbabus, animo confidenti abijt, quia domi defensionem reliquerat. Eum reducem rex in vincula protinus coniecit, & in custodia tenuit. Postea præsentibus amicis qui adfuerant cùm mitteretur Combabus, illum adductum in medium accusare cœpit, eíque adulterium, & intemperantiam obiecit. Et grauiter admodum commotus, fidémque & amicitiam appellabat, dicens, Combabum triplicem iniuriam intulisse, vt qui adulterium commisisset, fidem violasset, & in Deam impius fuisset, cuius in

τῷ ἔργῳ τοιάδε ἔφηνε. τοὶ δὲ παρεστῶτες, ἤλεγχον, τί ἀναφανδὸν φέας ἀλλήλοισι ξυνάπτας, εἰδόν. πᾶσι δὲ τέλος, ἐδόκεε αὐτίκα θνήσκειν Κομβάβον, θανάτου ἄξια ἐρασθέντα. ὁ δὲ, τέως μὲν ἐσίγεε, λέγων οὐδέν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐς τὸν φόνον ἤγετο, φθέγξατό τε, καὶ τὸ κειμήλιον ἤτεε, λέγων, ὡς ἀναιρέει μιν οὐχ ὕβριος, οὐδὲ γάμων εἵνεκα, ἀλλὰ ἐκείνων ἐπιθυμέων, τά, οἱ ἐπέων παρεθήκατο. πρὸς τάδε βασιλεὺς καλέσας τὸν ταμίην, κέλευε ἐνεῖκαι τά οἱ φερυρέειν δοκεε. ὡς δὲ ἤνεικε, κύπας τε ῥηγνῦσα ὁ Κομβάβος, τά, τε ἐπόντα ἐπέδειξε, καὶ ἑωυτὸν ἐποίεε ἐπιπονέστερον. ἔλεξέ τε, ὦ βασιλεῦ, τά, ἤ τοι ἐγὼ ὀρθωθέων, εὖ τε μὲ ταύτῃσι ὁδὸν ἔπεμπες, οἶκον ἥκιον. ἀλλ' ἐπεί με ἀναγκαίη μεγάλη ἐκ σέο κατέλαβε, τοιάδε ἐπετέλεσα, οἷα μὲ ἐς δεσπότεα, ἐμοὶ δὲ οὐκ εὐτυχέα. τοιόσδε μύθου ἐὼν, αὐδεῖς ἐπ' ἀδικίῃ ἐγκαλέομαι. ὁ δὲ, πρὸς τάδε δακρύσας, περιβαλέ τέ μιν, ἀλαλύων, ἅμα ἔλεγε, ὦ Κομβάβε, τί μέγα κακὸν ἐργάσαο; τί δὲ σεωυτὸν οὕτω

opere talia perpetrasset. Multi verò qui aderant, coarguebant ipsum quòd manifestè ipsos congredientes vidissent. Postremò videbatur omnibus Combabus morte mox afficiendus, vt qui capitalia peregisset. Ille verò stabat hactenus, nihil dicens. Sed cùm ad supplicium duceretur, tum demum loqui cœpit, & depositum poposcit, dicens se non contumeliæ nuptijs illatæ causa neci à rege dari, sed quòd ea retinere cuperet, quæ abiens apud illum deposuisset. Ad hæc vocato quæstore rex, ea iussit afferre, quæ ipsi custodienda dederat. Quibus allatis, resignato sigillo Cõbabus, ea quæ inerant monstrauit, & quæ ipse à se passus fuisset, exposuit, dixitq;, O rex ego ista veritus, quũ me ad hoc iter mitteres, inuitus ibam: at postquam magna necessitate à te compulsus fui, talia feci, vtilia quidem domino, sed mihi non fœlicia. At verò talis cùm sim, in viri crimen adducor. Quibus obstupefactus rex, cùm ipsum est amplexatus, tum lachrymabundus simul dixit: O Combabe, cur magnum hoc malum commisisti? cur teipsum solus virorum tam indigno ἀεικέλιον ἔργον μοῦνος αὐ-

δ'ξῶν ἔπραξας τὰ, οὐ πάμπαν ἐπαινέω. ὦ χέτλιε, ὅς τοιάδε ἔτλης, οἷα μήτε σὲ παθεῖν, μήτε ἐμὲ ἰδεῖν ὄφελε. ὁ γάρ μοι ταύτης ἀπολογίης ἔδεε. ἀλλ' ἐπὶ δαίμων τοιάδε ἤγαγε, ἀφρῶτα μὲν σοι, τίσις ἐξ ἡμέων ἔσσεται, αὐτίων συκοφαντίων ὁ θάνατος. μοῖρα δέ, μεγάλη δωρεὴ ἀπίξεται, χρυσός τε πολλὸς, καὶ ἀργυρος ἄπλετος, καὶ ἐσθῆτες ἀσυρέαι, καὶ ἵπποι βασιληΐοι. ἀπίξεται δὲ παρ' ἡμέας αὖτις ἐσαγγελέος. οὐδέ τις ἀπέρξει σε ἡμετέρης ὄψιος, οὐδ' ἢν γυναικὶ ἅμα συνάζωμαι. τάδε εἰπόντα, καὶ ἐπιόντα, καὶ οἱ μῦθον, ἀυτίκα ἐς φόνον ἤγοντο. τῷ δὲ δῶρα ἐδέδοτο, καὶ ἡ φιλίη μέζων ἐγεγόνει. ἐδόκεε δὲ οὐδεὶς ἔτι Ασσυρίων, Κομβάβῳ σοφίῃ, καὶ εὐδαιμονίῃ ἴκελος. μοῖρα δέ, ἀκηδεμόνως ἐπιτελέσαι τὰ λείποντα τῷ νηῷ, ἀτελέα γάρ μιν ἀπολέλοιπε, αὖτις ἐπέμπετο. καὶ τὸν τε νηὸν ἐξετέλεσε, καὶ τὸ λοιπὸν, αὖτις ἄμυρε. ἔδωκε δέ οἱ ὁ βασιλεὺς ἀρετῆς τε, καὶ εὐφροσύνης ἕνεκα, ἐν τῷ ἱρῷ ἑστάναι χάλκεον. καὶ ἔστι ἐς τιμὴν ἐν τῷ ἱρῷ Κομβάβου χάλκεος, Ερμοκλέους τοῦ ῥοδίου ποίημα.

facinore deformasti? quæ nequaquam probo. O infœlix! qui talia sustinuisti, qualia vtinam neque tu esses perpessus, neque ego vidissem: neque enim ista defensione mihi opus erat. At siquidem Deus ita voluit, primùm quidem, tibi vltio à nobis erit, mors videlicet ipsorum sycophantarum. Postea donum ingens tibi obuenies, aurum multum, argentum immensum, Assyriæ vestes, & equi regij. Ad nos venies nó vocatus, neque te quisquam à nostro conspectu arcebit, non si cum vxore concumbam. Hæc dixit pariter, & fecit. Atque illi quidem ad supplicium ducti sunt: hæc verò data dona, auctáque amicitia. Nec iam amplius Assyriorum quisquam, cum sapientia, tum felicitate videbatur similis esse Combabo. Postea verò cùm postulasset, vt sibi liceret eadem quæ eius reliquum erat, absoluere (eam enim querat imperfectam) missus est: ac ædem perfecit, ibique reliquum vitæ tempus remansit. Dedit autem ei rex, cùm virtutis, tum beneficentiæ causa, vt æreus in templo statueretur: atque honoris gratia Combabus in templo stat æreus, Hermoclis Rhodij opus formæ

ωρφὴν μὲν, ὁκοίη γυνή. ἐσθῆτα δὲ, ἀνδρήιην ἔχει. λέγεται δὲ τὸν μάλιστα οἱ συνοίκους, ἐς παραμυθίην τοῦ πάθεος, κοινωνῆσαι ἑλέσθαι τοῦ συμφορῆς. ἕτμησε δὲ ἑωυτὸν, καὶ διαιτᾶν τὸν ἑωυτοῦ ὁμοίως διαιτέοντο. ἄλλοι δὲ ἱρολογέουσι ὑπὲρ τοῦ πρήγματος, λέγοντες, ὡς ἡ Ἥρη φιλέουσα Κομβάβου, πολλοῖσι τοῦ τόμου ὑπὲρ νόον ἔβαλλε, ὀ- B φρα μὴ μούνῳ ὑπὲρ τῆς ἀνανδρείης λυπέοιτο. τὸ δὲ ἔθος τόδε, ἐπειδὴ ἄπαξ ἐγένετο, ἐπὶ τοῦτο μένει. καὶ πολλοὶ ἑκάστου ἔτεος ἐν τῷ ἱρῷ τάμνονται, καὶ θηλύνονται, εἴτε Κομβάβου παραμυθεόμενοι, εἴτε καὶ Ἥρῃ χαριζεόμενοι. τάμνονται δὲ ὧν. ἐσθῆτα δὲ οὐδεμίην ἐν ἔπι ἀνδρηίην ἔχουσι, ἀλλὰ καὶ εἵματα τε γυναικήια φορέουσι, καὶ ἔργα γυναικῶν ὑπουργέουσι. ὡς δὲ ἐγὼ ἤκουον, ἀφίκεται καὶ τουτέων ἐς Κομβάβου ἡ αἰτίη. συνεγένθη γάρ οἱ καὶ παῖδι. ξείνη γυνὴ ἐς πανήγυριν ἀπικομένη, ἰδοῦσα καλόν τε ὄντα, καὶ ἐσθῆτα ἐπ' ἀνδρηίην ἔχοντα, ἔρωτι μεγάλῳ ἔλαβετο. μὴ δὲ, μαθοῦσα ἀτελέα ἐόντα, ἑωυτὴν διεργάσατο. ὑπὲρ τοῦτοις Κομβάβος ἀδυμίην

forma quidem mulieri simi- lis, vestitum autem virilem gerens. Feruntur & illius a- mici qui erga ipsum maxima beneuolentia fuerunt affe- cti, in solatium eius quod il- le passus fuit, eiusdem affectionis societatem sibi elegisse. Nam & se ipsos castra- runt, eandémque illi vitæ ra- tionem iniuerunt. Alij verò factum hoc inter sacra refe- runt, dicētes, Iunonem cùm amaret Combabum, multos ad se castrandum impulisse, ne solus ille lugeret quòd e- uiratus esset. Quæ consue- tudo ex quo cœpit, etiamnū manet: & multi quotannis hoc in templo castrantur, & euirantur, siue Combabum consolātes, siue Iunoni gra- tificantes. Quare castrātur, nec virilem vestitum am- plius habent: sed & vestes muliebres gerunt, & mulie- bria opera conficiunt. Cæ- terùm, vt audiui, horū causa ad Combabum refertur. Nā illi etiam hoc accidisse tra- ditur. Peregrina quædam mulier ad celebritatem veni- ens, cùm videret illum & formosum, & veste virili a- mictum, magno amore ca- pta est. Postea verò cū spa- donē esse cognouisset, sibi ip- si mortē cōsciuit. Ob quæ Cōbabus mœrore affectus,

ὅτι ὡ ἀτυχέως τὰ ἐς Ἀφροδίτην ἔχει, ἐδῆτα γυναικείαν ἐνεδύσατο, ὅκως μηκέτι ἑτέρη γυνὴ ἴσα ἔχαπατήσειτο. ἔδει αὐτὴν Γάλλοισι σολὴς θηλείης. Κομβάβῳ μὲν μοι πάρει, τοσάδε εἰρήσθω. Γάλλων δ' αὖτις ἐγὼ λόγῳ ὑστέρῳ μεμνήσομαι, τομῆς τε αὐτέων, ὅκως τάμνονται, καὶ ταφῆς, ὁκοίῃσι θάπτονται, καὶ ὅτευ οὐκέτι ἐς τὸ ἱρὸν ἀπ' ἐσέρχονται. σέφτερον δέ μοι θυμὸς εἰπεῖν θέσιός τε πέρι τοῦ νηοῦ, καὶ μεγάθεος. καὶ δῆτα ἐρέω. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς, ἐν τῷ, τὸ ἱρὸν ἵδρυται, λόφος ὀχθίζεται δ' ἐν μέσῃ μάλιστα τῆς πόλιος. καὶ οἱ τείχεα διὰ περιβέβληται. τῶν δὲ τειχέων, τὸ μὲν, ἀρχαῖον. τὸ δ', οὐ πολλὸν ἡμέων πρεσβύτερον. τὰ δὲ προπύλαια τοῦ ἱροῦ, ἐς ἄνεμον βορέην ἀπηκέχρηται, μεγάθος ὅσον τε ἐγὼ ὀργυιέων. ἐν τούτοισι τοῖσι προπυλαίοισι, ἔνι οἱ φαλλοὶ ἑστᾶσι, τὸν, Διόνυσος ἐστήσατο. ἑλίκεσσι δὲ οἵδε πεντήκοντα ὀργυιέων. ἐς τούτων δ' ἕνα φαλλὸν, ἀνὴρ ἑκάστου ἔτεος δὶς ἀναβέβηκε, οἰκέει τε ἐν ἄκρῳ τῷ φαλλῷ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. αἰτίη δὲ οἱ τῆς ἀναβάσιος, ἥδε λέγεται, οἱ μὲν πλείους

quòd in rebus venereis esset infœlix, vestem muliebrem induit, ne qua mulier posthac eodem pacto deciperetur. Quæ causa est cur Galli vestem muliebrem A sumunt. Ac de Combabo quidem hæc dicta sint. De Gallis autem in sequentibus mentionem faciam, de eorum castratione, quomodo efferantur, & de sepultura, quali sepeliantur, & cur B templum non ingrediantur. Sed priùs fert animus de situ & magnitudine eius dicere: & dicam videlicet. Locus quidem in quo situm est templum, collis est. Collocatum autem est in C media ciuitate, cingiturque muro duplici, quorum alter quidem antiquus est: alter autem nobis non multò vetustior. Templi autem ve- D stibula seorsùm ad ventum boream directa sunt, centum vlnarum magnitudine. In his stant priapi, quos Bacchus dicauit, etiam bi statura trecentarum vlnarum. In horum vnum vi- E quispiam singulis annis bis ascendit, perque dies septem in eius summitate habitat. Et hæc refertur causa cur ascendat. Plerique

ἰζουσι ὅτι ἐν τοῖσι θεοῖσι ὁ-
λέει, καὶ ἀγαθὰ πάση συνεῖ-
ναι. οἱ δ', ἢν ἐυχωλέων ἀγχό-
θεν ἐπαίοισι. ἄλλοισι δὲ δοκέει καὶ
ἀλλ' Δευκαλίωνος εἵνεκα ποι-
ῆσαι, ἐκείνης ξυμφορῆς μνή-
ματα, ὁκότε οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ
ρεα, καὶ ἐς τὰ πελεμήκεα τῶν
ρέων ἔπεσον, τὸ πολλὸν ὕ-
ωρ ὀρρωδέοντες. ἐμοὶ μὲν οὖν
καὶ τάδε ἀπίθανα. δοκέω γε μὲν
Διονύσῳ σφέας καὶ τάδε ποιῆσαι.
υμβάλλομαι δὲ τοῦτο ἐσ σφᾶλ-
ους, ὅσοι Διονύσῳ ἐγείρουσι
ὰ τοῖσι φαλλοῖσι, καὶ ἀνδρεῖα
ξυλίνους καθίζουσι. ὅτευ μὲν
ἕνεκα, ἐγὼ οὐκ ἐρέω. δοκέει δ'
ὧν μοι καὶ τάδε ἐς ἐκεῖνα μι-
ῆσαι τὸ ξυλίνου ἀνδρὸς ἀνέρ-
εσθαι. ἡ δὲ οἱ ἄνοδος, τοιή-
ε. σειρὴν μακρὴν ἑωυτοῦ καὶ ἅμα
ὰ τὸ φαλλὸν περιβάλλει. μὴ
, ἐμβαίνει ξύλων θρῆσφυ-
τῷ φαλλῷ, ὁκόσον ἐς χώ-
ν ἄκρου ποδός. ἀνιὼν δὲ ἄ-
ε, ἀναβάλλει τὴν σειρὴν ἀμ-
τέρωθεν, ὁκωσπερ ἡνιοχέων.
δέ τις τάδε μὴ οὐκ ὀπωπε, ὀ-
ωπε δὲ φοινικοβατέοντας, ἢ ἐν
γυπτίῳ. ἢ ἐν Ἀραβίῃ, ἢ ἄλλο-
κου· οἶδε τὸ, λέγω. ἐπεὰν δὲ ἐς
ους ἵκηται τῆς ὁδοῦ, σειρὴν
ρὴν ἀφεὶς, τὴν, αὐτὸς ἔχει,

putant ipsum in summo sermones conferre cum Dijs, totique Syriæ bona ab illis postulare: illos autem è propinquo preces exaudire. A lijs hæc videntur fieri Deucalionis gratia, in memoriã eius calamitatis, quando homines in montes, & in altissimas arbores ascenderunt, aquarum inundationem metuentes. Quæ quidem mihi videntur non credibilia. Sed eos puto ista Baccho facere: Coniectutam autem inde capio, quòd qui priapos Bacchoerigunt, in ijs etiãm viros ligneos collocant: sed quorsum illud non dicam. Itaque hic mihi videtur, ad lignei illius viri imitationem ascendere. Isque ascensus fit hunc in modum. Tena longa seipsum pariter, & priapum circundat: deinde per ligna in priapo prominentia consc̃endit, spatio quantum ad summum pedem capiendum sufficit. Ascendens autem pariter & catenam vtrinque attollit, perinde ac aurigã habenas. Quòd siquis non vidit, vidit autem eos qui palmas scandunt, vel in Arabia, vel in Ægypto, vel alio quopiam in loco, intelligit quod dico. Cæterũ postquã ad summũ petuenit, catenam aliam, quam secum habet,

μαχρὴν ταύτην, αἰέλκει τῶν, οἱ δυμοὶ, ξύλα, καὶ εἵματα, καὶ σκεύεα. ἀπὸ τ', ἔσ ρην σωδέων, ἀκοίλιν καλιὴν, ἰζάνει. μίμνει τὲ χρόνον, τ', εἶπον ἡμεῖ- A ων. πολλοὶ δ' ἀπικνεόμενοι, χρυσόν τε, καὶ ἄργυρον, οἱ δ', χαλκόν, κομίζοισι. εἶτ' ἀφέντες ἐκεῖνα πρόσθε κείμενα, ἀπάσας, λέγοντες τὰ ὀνόματα ἑκάστου. παρεστὼς δ' B ἄλλος, ἄνω ἀγγέλλει. ὁ δ', δεξάμενος πνεῦμα, ἐυχωλὴν ἐς ἕκαστον πιέζει. ἅμα δ' ἐυχόμενος, κροτέει πτίνημα χάλκεον, τὸ, ἀείδει μέγα, καὶ βροχὺ, κιτεόμενον, ἔυδει δ' ἐδαμᾶ. λὼ γάρ μιν ὕπνος ἕλῃ ποτὲ, σκορπίος αὐτὸν, αὐχενίης τε, καὶ ἀγκέα ἐργάζεται. καί οἱ ἥδε ἡ ζημίη τοῦ ὕπνου ἐπίκειται. τὰ, μὲν ὧν ἐς τ' C σκορπίον μυθέονται, ἱερά τε, καὶ θεοπρεπέα. ἐγὼ δ' ἀρκέσει ὅσ', ἐκ ἔχω ἐρέειν. δοκέει δέ μοι, μέγα ἐς ἀγρυπνίην συμβάλλεται καὶ τῆς πίστιος ἡ ῥώσιν. φαλλοβατέων μὲν δὴ πρὸς, τοσοῦτα ἀρκέει. ὁ δ' νηὸς, ὁρέει μὲν ἐς κέλευθον ἀνιόντα. εἶδος δ', καὶ ἐργασίην ἐστὶ, οἱοίσις νηοὺς ἐν Ἰωνίῃ πτίσσοισι. ἔστιν μεγάλη αὐλὴ, ἐπὶ τῆς, μεγάλοις ὀργυιέων δυοῖν. ἐπὶ τῆς, ὁ νηὸς ἐπίκειται. demittens, longam quidem illam, quæcunque iubet, fusum attrahit, ligna videlicet & vestes, & vasa, ex quibus sedē perinde ac nidū cōponens, sedet, manétque ad dierū tēpus, quod dixi. Plerique autem venientes, aurum & argentū, alij æs afferunt quibus ante ipsum relictis abeunt, suum quisque nomen dicentes. Astans autem quidam alius, sursum renūciat. tum is accepto nomine, pro ces pro vnoquoque facit, dúmque precatur, tintinabulum æreum pulsat, quod motum, magnum & asperum sonum edit. Nequaquam autem dormit. Nam si quando somnus ipsum capiat, scorpius ascendens ipsum cruciat, & immaniter lædit. Et hæc illi proposita est somni pœna. Quare quę de scorpio dicunt, sacra quidem sunt, & diuina: sed vera ne sint, non possum dicere. Cæterum quantum mihi videtur, non parum ad vigilandum conducit, cadendi metus. Atque hæc de Priapi confectionibus dixisse sufficit. Porro ædes ad solem orientem respicit. Forma autem & opere talis est, quales ædes in Ionia faciunt. Area magna protenditur duarum vlnarum magnitudine, supra quam ædes posita est

ὔσθος ἐς αὐτὸν λίθου πεποίη-
ται, καὶ κάρτα μαφρὸς ἀνελθόντι ἦ,
ὦῦμα μὲν καὶ ὁ φορῖνος μέγα
ἀφέχεται, θύρησί τε ἔπεκται
χρυσέοισι. ἔνδοθε δ' ἦ, ὁ νηὸς A
χρυσοῦ τε πολλοῦ ἀπολάμπε-
ται, καὶ ἡ ὀροφὴ πᾶσα χρυ-
σέη. ἀπόζει δ' αὐτοῦ ὀδμὴ
ἰμβρόσιη, οἵοιν λέγεται τῆς
χώρης ἡ Ἀραβίης. καί σοι τη-
λόθεν ἀπιόντι, προσβάλλῃ
πνοιὴν κάρτα ἀγαθὴν, καὶ ὧν
εὖτις ἀπίῃς, ἡδαμοῦ λείπει,
ἀλλ' ἀεί σευ τὰ εἵματα ἐς πολ- B
λὸν ἔχει τὴν πνοιὴν, καὶ σὺ ἐς
πάμπαν αὐτῆς μνήσεαι. ἔν-
δοθεν δ' ὁ νηὸς, οὐκ ἀπλόος
ἐστὶ, ἀλλὰ ἐν αὐτῷ θάλαμος
ἄλλος πεποίηται. ἄνοδος καὶ
ἐς τοῦτον ὀλίγη. θύρησι δ' οὐκ
ἔπεκται, ἀλλ' ἐς αὐτίον ἄπας
ἀνεπέπαται. ἐς μὲν οὖν C
τὸν μέγαν νηὸν, πάντες εἰσέρχονται. ἐς δὲ τὸν θάλαμον,
οἱ ἱρέες μοῦνοι. οὐ μέντοι
πάντες ἱρέες, ἀλλὰ τοὶ, μά-
λιστα ἀγχίθυροί τέ εἰσι, καὶ τοῖ
πᾶσα ἐς τὸ ἱρὸν μέλεται
διαπίη. ἐν δὲ τῷδε, εἵαται
τὰ ἕδεα δύο τε Ἥρη, καὶ ἕτερον αὐτοῦ
Διὸς ἐόντα, ἑτέρῳ ὀνόματι κλη-
ίζουσι. ἄμφω δὲ χρυσοῖ τέ εἰσι,
καὶ ἄμφω ἕζονται. ἀλλὰ τὴν

Ascensus autem in ipsam lapideus est, non valdè longus. Quum autem ascenderis, porticus ante ædem magnam parit admirationem, ianuísque aureis est exornata. Intus autem ipsa ędes auro multo resplendet, & tectum totum aureum est. Odorem autem diuinum spirat, qualem Arabica regio fertur spirare: ac tibi è longinquo ascendenti spiritum admodum suauem immittit: & te abeuntem nequaquam deficit: sed odorē diu retinent vestes tuæ, eiúsque in perpetuum memineris. Cæterùm intus ædes, non simplex est, sed compositus in ea thalamus alius, ad quem modicus est ascensus: nec foribus est exornatus, sed ex aduerso patet totus. Itaque in magnam ædem ingrediuntur omnes: in thalamum soli sacerdotes, nec tamen omnes, sed qui ad deum proximè accedunt, & quibus omnis in templum cura impenditur. In hoc autem adyto simulachra Deorum posita sunt, Iunonis videlicet, & Iouis, quem alio nomine appellant. Ambo autem aurei sunt, & ambo sedent, sed Iunonem leones portant,

μὲν Ἥρην, λέοντες φορέουσι

ὀϕ, ταὐτὸ ποιεῖ καὶ ἡ Ἥρα. καὶ ὅλως τὸ μὲν τοῦ Διὸς ἄγαλμα, εἰς Δία πάντα ὁρᾷ, καὶ κεφαλὴν, καὶ ὄμματα, καὶ ὀφρῦν. καὶ μὴν οὐδὲ ἐθέλων ἄλλως εἰκάσεις. ἡ δὲ Ἥρη, σκοπιόντι τοι πολυφλοίσβοιο μορφὴν ἐπέφανεν. καὶ τὰ μὲν ἄλλα πάντα, ἀβλεκὲς λόγῳ Ἥρη ἔοικεν. ἔχει δέ τι καὶ Ἀθηναίης, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ σελαναίης, καὶ Ῥέης, καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ Νεμέσιος, καὶ μοιρῶν. χειρὶ μὲν ἑτέρῃ, σκῆπτρον ἔχει. τῇ ἑτέρῃ δ, ἄλλακτον. καὶ ὅπῃ τῇ κεφαλῇ ἀκτῖνας τε φορέει, καὶ πύργον, καὶ κεστὸν, τῶν, μουνίῃ δ' ἐρεχθείλιν κοσμέεται. ἔκτοθεν δὲ οἱ χρυσός τε ἄλλος περικέαται, καὶ λίθοι χρηστοὶ πολυτελέες. τῶν, οἱ μὲν, λευκοί. οἱ δὲ, ὑδατώδεες. πολλοὶ δ', πυρωδέες. ἔτι δ' ὀφθαλμοὶ οἱ σαρδόνυχοι, πολλοὶ, καὶ ὑακίνθοι, καὶ σμάραγδοι, τοὶ, φέρουσιν Αἰγύπτιοι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Βαβυλώνιοι. τὸ δὲ δὴ μέζονος λόγου ἄξιον, τοῦτο ἀπομνήσομαι. λίθον ἔπι τῇ κεφαλῇ φορέει, λυχνὶς καλέεται. οὔνομα δέ οἱ, τῷ ἔργου ἐστὶ συμπτυχήν. ἀπὸ τούτου δὲ νυκτὶ σέλας πολλὸν ἀπολάμπει. ἔστι δέ οἱ, καὶ ὁ νηὸς ἄπας, οἷον ὑπὸ λύχνοις φαεινὸς

Iupiter tauris insidet. Atque adeò & Iouis quidem simulachrum per omnia Ioui assimilatum est, & capite, & oculis, & sedendi habitu, neque ipsum volens aliter effinxeris. Iuno autem à propiùs contempleris, variam formam præ se ferat per omnia quidem, nouera est Iuno. Cæterùm habet quidpiam & Minervæ, & Veneris, & Lunæ, & Rheæ & Dianæ, & Nemesis, & Parcarum, atque altera quidem manu sceptrum, altera verò colum tenet: & in capite radios gestat, & turrim, & cestum, quo solam Venerem cœlestem exornant. Foris autem & aliud illi aurum circumpositum est, & pretiosæ gemmæ, quarum aliæ candidæ, aliæ cæruleæ, rufæ multæ. Præterea sardonyches multi, hyacinthi, smaragdi, quæ ferunt Ægyptij, Indi, Æthiopes, Medi, Armenij, & Babylonij. Quod igitur est maximè memorabile, id dicam. Gemmam in capite gerit, quæ lychnis vocatur. Nomen autem ex effecto sortita est. Ab ea noctu multus fulgor resplendet, vnde tota ædes, tanquam lucernis collu-

ἐν ἡμέρᾳ δ', τὸ μὲν φέγγος, ἀσθενέι. εἰδέλιον δ' ἔχει κάρτα πυρώδεα. καὶ ἄλλο θωυμαστόν ὅτι ἐν τῷ ξοάνῳ. ὧν ἐστὼς ὅπως ἐσορέῃς, ἐς σὲ ὁρᾷ. καὶ μεταβαίνοντι, τὸ βλέμμα ἀκολουθέει. καὶ ἢν ἄλλος ἑτέρωθεν ἰσοδέῃ, ἴσα καὶ ἐς ἐκεῖνον ἐκτελέει. ἐν μέσῳ δ' ἀμφοτέρων, ἵστηκε ξόανον ἄλλο χρύσεον, ὁδαμᾷ τοῖσι ἄλλοισι ξοάνοισι εἰκελον. τὸ, δ', μορφὴν μὲν ἰδίην οὐκ ἔχει, φορέει δ' τῶν ἄλλων θεῶν εἵδεα. καλέεται δ' σημήϊον καὶ ὑπ' αὐτῶν Ασσυρίων. οὐδ' ἐπ' ὀνόματι ἴδιον αὐτῷ ἔθετο, οὐδὲ ἡμίσεος αὐτῆς πέρι, ἢ εἵδεος λέγουσι. καί μιν οἱ μὲν, ἐς Διόνυσον. ἄλλοι δὲ, ἐς Δευκαλίωνα. οἱδὲ, ἐς Σεμίραμιν ἄγουσι. ἢ γὰρ δὴ ὧν ὑπὸ τῇ κορυφῇ αὐτοῦ, περιστερὴ χρυσέη ἐφέζηκε. τουνεκα δὴ μυθέονται Σεμιράμιος ἔμμενεαι τόδε σημήϊον. ἀποδημέει δὲ δὶς ἑκάστου ἔτεος ἐς θάλασσαν, ἐς κομιδὴν τοῦ, ἐπίκλυδος ὕδατος. ὧν αὐτῷ δὲ τῷ νηῷ ἐσιόντων, ἐν ἀριστερῇ κέαται τοῖχοι μὲν, ὄροφος δὲ ἡλίου. αὐτοῦ δὲ, εἴδος οὐκ ἔνι. μούνου γὰρ ἡλίου, καὶ σελήνης ξόανα οὐ δεικνύουσι. ὅτευ δὲ οὕνεκα ὧδε νομίζουσι, ἐγὼ μὲν τόδε ἔμαθον.

Splendor autem interdiu nō valet: sed specie est admodum ignea. Aliud etiam in simulachro est admirādum. Si ex aduerso stans intuearis ad te aspicit: quòd si inde transeas, visu te sequitur: & si alius quispiam aliunde intuetur, eadem erga illum facit. Porrò ip vtriusq; medio, stat simulachrum aliud aureum, simulachris alijs nequaquam simile, quod formam propriam non habet, sed aliorum Deorum formas gerit: & ab ipsis etiam Assyrijs vocatur signum: necdū ipsi proprium nomen imposuêre: sed neque de generatione ipsius, neque de specie quicquam dicunt. Et ipsum alij ad Bacchum, alij ad Deucalionem, alij ad Semiramim referunt. Cùm enim eius vertici insideat aurea colūba, idcirco tradunt illud Semiramidis esse signum. Proficiscitur autem bis quotannis ad mare, ad efferendam quam dixi aquam. In ipsa autem æde ad sinistram ingredientibus, positum est primùm quidem solium solis, sed eius effigies non adest. Solius enim solis & Lunæ simulachra non exhibēt. Cur autem id ita faciendum putent, id quoq; ego didici.

λέροισι τοῖσι μὲ ἄλλοισι θεοῖσι, ὅσον ἔμμεναι ξόανα ποιέεσθαι. ἐγὼ δὲ σφέων ἐμφανέα πάντεσι τὰ εἴδεα. ἥλιος δὲ, καὶ σελήνη, πάμπαν ἐναργέες ἐσι, καὶ σφέας πάντες ὁρέουσι. κοίνων οὖν αὐτῶν ξοανουργήσης, τοῖσι ἐν τῷ ἠέρι φανεροῦσθαι; μετὰ δὲ τὸν θρόνον τοῦτον, κέαται ξόανον Ἀπόλλωνος, ὃν οὐκ ἐώθασι ποιέεσθαι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες, Ἀπόλλωνα νέον τε ἡγέονται, καὶ πρωθήβην ποιέουσι. μοῦνοι δὲ ἔσι Ἀπόλλωνος γενειήτεω ξόανον δεικνύουσι. καὶ τάδε ποιέοντες, ἑωυτοὺς μὲν ἐπαινέουσι, Ἑλλήνων δὲ κατηγορέουσι, καὶ ἄλλων, ὁκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα ἡβῶντα ἰλάσκονται. αὐτὸν δὲ δοκέει αὐτοῖσι, ἀσοφίη μεγάλη ἔμμεναι, ἀτελέα ποιέεσθαι τοῖσι θεοῖσι τὰ εἴδεα. τὸ δὲ νέον, ἀτελὲς ἔτι νομίζεσι. ἐν δὲ καὶ ἄλλο τῷ σφετέρῳ Ἀπόλλωνι κομᾶν ποιέουσι. μοῦνοι Ἀπόλλωνα εἵματι κοσμέουσι. ἔργον δὲ αὐτὸ πέρι, πολλά μοι ἔχω εἰπεῖν, ἐρέω δὲ τι, μάλιστα θωυμάζειν ἄξιον. τὰ μὲν δὴ τῆς μαντικῆς ἐπιμνήσομαι. μαντικὴ πολλὰ μὲν παρ' Ἕλλησι, πολλὰ δὲ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι. τὰ δὲ, καὶ ἐν

Cæteris quidem Dijs fas esse aiũt simulachra facere, quorum species non sunt omnibus conspicuæ. Sol autem & luna planè sunt manifesti, nec illos nemo videt. Quot sum igitur eorum, cùm in aëre appareãt effigiem effinxisses? Ac post solium hoc, positum est Apollinis simulachrum, non quale vulgo consueuit fieri. Nam cæteri quidem omnes Apollinem iuuenem putant, & cum prima lanugine effingunt: Hi verò soli barbati Apollinis simulachrum exhibent. Quod quum faciunt, se ipsos quidem laudant, Græcos verò vituperant, & alios, quicunque Apollinem pueros fingunt; & colunt. Videtur autem ipsis inscitia magna, causa esse cur imperfectæ Deorum formæ fingantur. Nam iuuenem esse, ipsi adhuc imperfectum putant. Quinetiam Apollini suo aliud quiddam nouum affingunt. Soli Apollinem vestibus ornant. De cuius operibus, multa quidem dicere possem, sed id dicam, quod potissimùm est admiratione dignum. Primùm quidem de oraculo verba faciam. Oracula multa sunt apud Græcos, multa quoque apud Ægyptios: multa etiam in

ἠλέου, καὶ τῆδε Ἀσίη πολλά ἐσι, ἀλλὰ τὰ μὲν, ἐς ἰρίων αἶνον οὐκ ἀξιήγητον ἐσενεῖκαι. ὅδε δὲ ἐστὶ τῶν μαντηίων ἐς τὸν αὐτουργέα. πρός τοι τοῦτο ποιησάμενος αὐτὸ ἐν ἑξάμηνον χρόνον μάλιστα, ἐν τῇ ἕδρῃ ἔθηκε τῇ ἑωυτοῦ. οἱ δὲ μιν ἰρέες, ἀμπίπτουσι, ὡς μὴ ἀνίῃσιν, ἐς μέσον ἔτι κινέοντα τὸ ἑδώλιον φέροντα σφέας, πάντη πειρώμενον ἐς ἄλλον ἕδος ἕτερον μεταβαίνειν. τέλος, ὁ ἀρχιερεὺς ἀναβὰς, ἐπιστέλλεται μὲν περὶ ἑκάστων σημάτων. ὁ δὲ, ὡς τὰ μὲν ἄλλα ποιέεσθαι, ὀπίσω ἀπαγορεύει. ὡς δὲ τὸ ἐπαινέῃ, ἄγεσι τὸ ἕδος τοῦ θεοπρόπου, καὶ ἐπιλαμβάνεται τὰ ἱρήια. καὶ ἔπειτα ἐπερωτᾷ τὰ ἐπιτάματα. καὶ ἐπὴν ἀποφήνῃ τὸ σημήιον, κατὰ τοῦτο ἐκεῖνος ἐπιτελέει. λέγει δὲ καὶ τὸ σημήιον, κατὰ χρὴ μιν ἀποδημῆσαι, πῶς, καὶ ὅτου ἀποδημήσαντος ἔσται καὶ ἄλλο, τὸ ἐμὲ παύσεται ἐπερωτέων. οἱ μὲν μιν ἐπερωτῶσι, ἀπαγορεύσαντες ἕδεσθον. ὁδὸς, τὸν ἐπὶ τῷ ἔτεϊ μήνας ἐπιτελέει. αὐτὸς δὲ ἐν τῷ ἔτεϊ μήνας ἐπιτελέει.

τῇ Λιβύῃ, καὶ τῇδε Ἀσίῃ πολλά
ἐστι. ἀλλὰ τὰ μὲν, αὐτῶν ἱρέων ἄνευ,
αὐτὰ προθυμεόντων φοιτᾶν. ὅδε
δὲ, αὐτὸς ἑωυτὸν κινέει. καὶ τὴν μαντη-
ίην ἐς τέλος αὐτουργέει. πρόπος
μὲν τοιόσδε. εὖτ' ἂν ἐθέλωσι
χρηστηριάζεσθαι, ἐν τῇ ἕδρῃ προσ-
τὰ κινέει. οἱ δὲ μιν ἱρέες, ἀνατί-
θεσι ἀείρουσι. ἢν μὴ ἀείρωσι,
οὐ, ἱδρώς, καὶ ἐς μέσον ἔπ κινέ-
ει. εὖτ' ἂν ὑποδυόμενος φέρω-
σι, ἄγει σφέας, πάντη πειθόμέ-
νων, καὶ ἐς ἄλλον ἀπ' ἄλλεω μετα-
πλέων. τέλος, ὁ ἀρχιερεὺς ἀνα-
πάσας, ἐπιρρέεται μὲν περὶ ἀ-
πάντων πρηγμάτων. ὁ δ', ἢν τι
μὴ θέλῃ ποιέεσθαι, ὀπίσω ἀνα-
χωρέει. ἢν δέ τι ἐπαινέῃ, ἄγει
ἐς τὸ πρόσω τῶν προσφερόν-
τας, ὅκωσπερ ἡνιοχέων. ἅπερ μὲν
συναγείρουσι τὰ χρήσματα. καὶ ἃ-
τε ἱρὴν πρῆγμα ἀδὲν, αὐτὰ ἴδιον
τούτου ἄνευ ποιέουσι. λέγει δὲ
καὶ τῶν ἔτεος πέρι, καὶ τῶν ὡ-
ρέων αὖτε πασέων, καὶ ὁκόταν οὐ
ἔσονται. λέγει δὲ καὶ τῶ σημείῳ
πέρι, κοτὲ χρὴ μιν ἀποδη-
μέειν, πρὶν, εἰπὸν ἀποδημέ-
ειν. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τὸ, ἐμοὶ
παρόντος ἔπρηξε. οἱ μὲν μιν
ἱρέες, ἀείροντες ἔφερον. ὁ δὲ, τὸν
νηὸν, ἐν γῇ κάτω ἔλιπε. αὐτὸς δὲ
ἐν τῷ ἠέρι μετέωρος ἐφορέετο.

Africa, multa item hac in Asia: sed illa nec sine sacerdotibus, nec sine interpretibus responsa dant. Sed hic per se mouetur ipse, & vaticinia plenè per se peragit: idque hoc modo. Quando vult vaticinari, in sede sua primùm mouetur: tum protinus sacerdotes ipsum attollunt: quòd si non attollant, ille sudat, & in medium se se emouet. Quum verò cum illi supposititis humeris portãt, illos ducit, se se vndiquaque circumagendo: atque ex alio in aliũ transilit. Tãdem primarius sacerdos supplicans, de rebus omnibus illũ interrogat. Ille verò si quid non vult fieri, retrocedit. Contrà si quid approbat, agit in anteriorem partẽ gestantes, perinde ac qui habenas moderatur. Ita quidem coaceruant oracula, neque rem vllam sacram, neque priuatã absque hoc gerunt. Prædicit autem illis & de anno, & de tempestatibus omnibus, & quando amplius futuri non sint. Prædicit quoque de signo, quando oporteat illud quam dixi profectionem suscipere. Aliud quoque dicam quod me præsẽte fecit. Sacerdotes illã in humeros sublatum ferebant: ille verò ijs inferius in terra relictis, solus in aëre ferebatur.

μὴ ὃ τὸν Ἀπόλλωνα, ξόανον ὂν τὸν Ἄτλαντος. μὴ ὃ, Ἑρμέω, καὶ Εἰλειθυίης. τὰ μὲν ὧν ἐντὸς τῶ νηῶ, ὧδε κεκοσμέαται. ἔξω ὃ, βωμός τε κέαται μέγας, χάλκεος. ἐν ὃ, καὶ ἄλλα ξόανα μυεία χάλκεα, βασιλέων τε, καὶ ἱρέων. καταλέξω ὃ, τῶν, μάλιστα ἄξιον μνήσθαι. ἐν ἀριστερῆ τῶ νεῶ, Σεμιράμιος ξόανον ἕστηκε, ἐν δεξιῆ τὸν νηὸν ὑποδεικνυούσης. αἰτίην ὃ δ' ἀτίμιν τοιήνδε. αὐτοχθόνιοι, ὁκόσοι Συρίην οἰκέουσι, νόμον ἐποιέοντο, ἑωυτῶν μὲν ὅκως θεὸν ἱλάσκεσθαι, θεῶν ὃ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτῆς Ἥρης ἀλογέειν. καὶ ὧδε ἐποίεον. μὴ ὃ, ὡς οἱ θεοὶ ἀφίκοντο νοῦσόν τινα, καὶ συμφορὴν, καὶ ἄλγεα. μανίης μὲν ἐκείνης ἀπεπαύσαντο, καὶ θεοῖσιν ἑωυτῶν ὁμολόγεε. καὶ τοῖσι ἐπιχωρίοισιν αὖτις ἐκέλευε ἐς Ἥρην τρέπεσθαι. τοιούτῳ δὴ ἔτι τοιήνδε αἰτίην, τοῖσι ἀπιχωρίοισι ☩ Ἥρην ἱλάσκεσθαι δεκνύουσα, καὶ θεὸν οὐκ ἔτι ἑωυτῶν, ἀλλ' ἐκείνην ὁμολογέουσα. εἶδον ὃ καὶ Ἑλένης αὐτοῦ ἄγαλμα, καὶ Ἑκάβης, καὶ Ἀνδρομάχης, καὶ Πάριδος, καὶ Ἑκτορος, καὶ Ἀχιλλέως.

Post Apollinem autem simulachrum est Atlantis: deinde Mercurij, & Lucinæ. Atque hoc quidem est internum ædis ornamentum. Foris autem posita est ara magna, ænea: in qua sunt innumera alia ænea simulachra cùm regum, tum sacerdotum: ex quibus memoratu maximè digna recensebo. Ad sinistram ædis, stat Semiramidis simulachrum, ædem ipsam dextra demonstrans. Stat autem hanc ob causam. Hominibus quicúque Syriæ incolunt, legem tulerat, vt se ceu Deam colerent: cæterorum autem Deorum, atque ipsius etiam Iunonis nullam rationem haberent. Quod illi tum ita faciebant. Sed postquam morbi, clades, & dolores illi diuinitus acciderunt: ab illa insania destitit, séque mortalem esse confessa est: subditísque iterum præcipit vt ad Iunonem conuerterentur. Obeá igitur causam adhuc nūc specie stat, aduenientibus indicans Iunonē colendā esse, nec se amplius, sed illam esse Deam confitens. Ibi etiam Helenæ simulachrum vidi, & Hecubæ, & Andromachæ, & Paridis, & Hectoris, & Achillis. Nirei quoque

εἶδον ὃ καὶ Νιρέως εἶδος τι

γλαΐης, καὶ Φιλομήλου, καὶ
εόκνιν, ἔτι γυναῖκας, καὶ
τὸν Τηρέα ὄρνιθα, καὶ ἄλλο
αλμα Σεμιράμιος, καὶ Κομ-
βίδου, τὸ, κατέλεξα, καὶ Στρα- A
νίκης, καρτα καλὸν, καὶ Αλε-
ὐδρου αὐτῷ ἐκείνῳ εἰκελον.
ερὸς δὲ οἱ, Σαρδαναπάλου
ηκε, ἄλλη μορφῇ, καὶ ἄλλη
λῆ. ἐν δὲ τῇ αὐλῇ, ἄφετοι νέ- B
ονται βόες μεγάλοι, καὶ ἵπποι,
ὰ ἀετοὶ, καὶ ἄρκτοι, καὶ
έοντες. καὶ ἀνθρώποις οὐ-
μοῖ σίνονται, ἀλλὰ πάν-
ες ἱεροί τέ εἰσι, καὶ χει- C
ονῆσεις. ἱρέες δὲ αὐτοῖσι πολ-
οὶ ἀποδεδέχαται. τῶν, οἱ
ὲν, τὰ ἱρήια σφάζουσι. οἱ δὲ,
ονδαὶ φορέουσι. ἄλλοι δὲ,
υρφόροι καλέονται, καὶ ἄλλοι D
αρβώμου. ἐπ' ἐμεῦ δὲ,
λείονες καὶ τεσσεράκοντα ἐς τὸν
νεῶν ἀπικνέοντο. ἐσθὴς δὲ
υτέοισι πᾶσα λευκή. καὶ πί-
ον ὑπὲρ τῆ κεφαλῆ ἔχουσι. ἀφ-
ιρεὺς δὲ ἄλλος ἑκάστου ἔτεος E
ιτρέπεται. πορφυρέῃ δὲ
ωνος οὗτος φορέει, καὶ παρ
ρυσίῃ ἀναδέεται. ἔστι δὲ καὶ
λλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν,
ωλητέων τε, καὶ συρίστεων,
αὶ Γάλλων. καὶ γυναῖκες
ύμφαί τε, καὶ φρενοβλαβέες. θυσίη δὲ δὶς ἑκάστης

Aglaiæ filij effigiem vidi, & Philomelam, & Prognen, adhuc mulieres, Tereum autem in auem conuersum: item aliud simulachrum Semiramidis, & Combabi, de quo iam dixi, & Stratonices, pulchrum admodum, & Alexandri, ipsi illi simile: cui adstabat Sardanapalus, alia forma, aliáq; veste ornatus. In atrio autem, liberi pascuntur boues magni, & equi, & aquilæ, & vrsi, & leones: at homines haudquaquā lædunt, sed omnes sunt, & sacri, & mansueti. Sacerdotes autem ipsis multi admittuntur, quorum alij hostias mactant, alij libamina ferunt, alij vocantur igniferi, alij aræ ministri. Mea autem ætate plures etiam quàm trecenti ad victimam venire solebant. Vestis ipsis tota est candida, pileúmque in capite gestant. Summus autem sacerdos quotannis alius surrogatur: qui solus purpuream vestem gerit, & aurea tiara redimitur. Alia præterea est hominum sacrorū multitudo, tibicinum videlicet, & fistulatorum, & Gallorum: sunt & mulieres insanæ, & mente captæ. Sacrificiū autem bis quotidie

ἡμεῖς ἐπιτελέῖ), ἐς τὸν, πάντες ἀφικνέονται. δεῖ μὲ ὧν κατ' ἡσυχίην θύοισι, οὔτε ἀείδοντες, οὔτε ἀυλέοντες. εὖτ' ἂν δὲ τῇ Ἥρῃ κατάρχωσι), ἀείδουσί τε, καὶ αὐλέουσι, καὶ κρόταλα ἐπικροτέουσι, καὶ μεγάλα πάντα ποιέει, ὅσα ἐς ἡδονὴν ἐπιτήδεια ἐδώασαν. ἔστι δὲ καὶ λίμνη ἀυτόθι, οὐ πολλὸν ἐκὰς τοῦ ἱροῦ. ἐν τῇ, ἰχθύες ἱεροὶ βρέφουσι) πολλοὶ, καὶ πολυειδέες. μεγάλοι τε ἀυτέων ἔασι κάρτα μεγάλοι. οὗτοι δὲ καὶ ὀνόματα ἔχοισι, καὶ ἐρχόντα καλεόμενοι. ἐν δὲ ἐμοῦ δέ τις ἔην ἐν ἀυτοῖσι χρυσοφορέων. ἐν τῇ πτέρυγι δὲ, ποίημα χρύσεον ἀυτέων ἀνέκειτο. καὶ μιν ἐγὼ πολλάκις ἐθηεύμην, καὶ ἔχε τὸ ποίημα. βάθος δὲ τὸ λίμνης πολλόν. ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπειρήθην. λέγοισι δ' ὧν καὶ δικαίων ὀργυιέων πλέον ἔμμεναι. κατ' μέσον δ' ἀυτῆς, βωμὸς λίθου ἀνέστηκε. δοκέοις κε ἄφνω ἰδών, πλώειν τέ μιν, καὶ τῷ ὕδατι ἐποχέεσθαι. καὶ πολλοὶ ὥδε νομίζοισι. ἐμοὶ δ' δοκέῖ σῦλος ἐρεσσὸς μέγας, ἀνέχειν τὸν βωμόν. ἔστεπται δ' ἀεὶ, καὶ θυώματα ἔχει. πολλοὶ δ' καὶ ἐκάστης ἡμέρης κατ' εὐχὴν ἐς

peragitur, ad quod omnes veniunt. Ioui quidem cum silentio sacrificant, neque cantantes, neque tibia modulantes. Sed quando Iunoni primitias offerunt, voce, tibiáque canunt, & tintinabula pulsant, ac mihi ea de re nihil plani dicere potuerunt. Est enim ibi lacus, non multum procul à templo, in quo multi, varijque pisces aluntur: quorum nonnulli sunt admodum magni, habentque nomina, & vocati veniunt. Ex quibus erat meo quidam aurum ferebat, cuius in ala, aureum ipsorum opus erat repositum: atque eum opus illud habentem sæpe vidi. Magna autem est lacus altitudo: cuius equidem experimentum non cepi, aiunt autem esse ducentis vlnis maiorem. Cæterùm eius in medio stat ara lapidea: quam si repentè videas, natare putes, & in summa aqua vehi: & ita putant multi. Mihi videtur subesse columna magna, & eam sustinere. Semper coronata est, & suffitus habet: multíque singulis diebus eò natantes ad precandum

ἀυτὸν γηχόμενοι, σφαγὰς

ἐείδη. γίγνονται δὲ αὐτόθι καὶ πανηγύρεις τε μέγισται. καταίοντα δὲ ἐς τὸν λίμνον καταβάσιες, ὅτι ἐν αὐτῇσι ἐς τὴν λίμνην τὰ ἱρὰ πάντα κατέρχεται, ἐν τοῖσι ἡ Ἥρη φοβεομένη ἀπικνέεται τῶν ἰχθύων εἵνεκα, μὴ σφέας ὁ Ζεὺς θεησάμενος ἴδηται. ἢν γὰρ τόδε γένηται, λέγουσι ὅτι πάντες ἀπόλλωνται. καὶ δῆτα ὁ μὲν, ἔρχεται ἀνθορμώμενος. ἡ δὲ, φοβεομένη ἰσταμένη, ἀπέργει τε μὴ, καὶ πολλὰ λιταρέουσα, ἀποπέμπει. μέγιστα δὲ αὐτοῖσι πανηγύρεις, ἐς Βάλασσαν νομίζουσι. ἀμὴ ἐγὼ τούτων περὶ, σαφὲς οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἦλθον αὐτὸς, οὐδὲ ἐπιμνήσθην ταύτης τῆς ὁδοιπορίης. τὰ, δὲ ἐλθόντες ποιέουσι, εἶδον, καὶ ἀπηγήσομαι. ἀγγήιον ἕκαστος ὕδατι σεσαγμένον φέρουσι. κηρῷ δὲ τάδε σεσήμανται. καί μιν ἐκ αὐτοῦ λυτὰ ἔσαν ἔχοντα, ἀμὴ ἔστι ἀλεκτρυόνων ἱερός. οἰκέει δὲ ἐπὶ τῇ λίμνῃ. ὃς ἐπὶ σφέων δέξηται τὰ ἀγγήια, πίνει, τε σφρηγῖδα ὁρᾷ. καὶ μιν ἀρνύμενος, αἀτά τε λύει τὸν δεσμὸν, καὶ τὸ κηρὸν ἀπαλείφει. καὶ πολλαὶ μῆνες ἐν τούτου τοῦ ἔτεος τῷ ἀλεκτρυόνι

coronas ferunt. Porrò ibi etiam maximæ fiunt celebritates, quæ deſcenſus in lacum vocantur, quia tum Deorum ſimulachra omnia in lacum deſcendunt, inter quæ Iuno prima aduenit, piſcium cauſâ, ne Iupter illos primus aſpiciat. Nam ſi hoc fiat, dicunt omnes perire. Atque ideo ille quidē vadit inſpecturus: ſed Iuno anteriore parte ſtans, ipſum arcet, multúmque obſecrans, dimittit. Maximæ autem illis celebritates exiſtimantur, quæ ad mare conueniunt. Sed de ijs nihil certi dicere poſſem: neque enim ipſe eò veni, neque itineris huius periculum feci. Sed quæ faciunt qui eò veniunt, ea vidi, & commemorabo. Vas vnuſquiſque aqua repletum portat: iáque cera obſignatur. Nemo autem ſuum ipſe reſoluens, effundit: ſed gallus quidam ſacer eſt, qui ad lacum habitat, & acceptis vaſis, viſóque ſigillo, mercede accepta vinculum ſoluit, & ceram repoſcit, ac multæ minæ ex hoc opere gallo accumulantur: quibus hinc ad ædem

ἀγείρεται. ἔνθεν δὲ ἐς τὴν

αὐτοὶ ἐνίκησαν, ἀνέδησί τε καὶ θύσαντες, ὀπίσω ἀπονοστέουσι. ἑορτῶν δὲ πασέων, τῶν, οἶδα, μεγίστην τὴν ἐκάεος ἀρχομένου ἐπιτελέουσι. καὶ μιν οἱ μὲν, πυρλὼ, οἱ δὲ, λαμπάδα καλέουσι. θυσίην δὲ ἐν αὐτῇ τοιήνδε ποιέουσι. δένδρεα μεγάλα ἐκκόψαντες, ἐν τῇ αὐλῇ ἑστᾶσι. μετὰ δὲ ἀγινέοντες αἶγάς τε, καὶ ὄϊας, καὶ ἄλλα κτήνεα ζωὰ, ἐκ τῶν δενδρέων ἀπαρτέουσι. ἐν δὲ, καὶ ὀρνίθας, καὶ εἵματα, καὶ χρυσία, καὶ ἀργύρεα ποιήματα. ἐπειτα δὲ σκευάλεα πάντα ποιησάμενοι, περιεκάησαν τὰ ἱερὰ περὶ τὰ δένδρεα, πυρὴν ἐνιᾶσι. τὰ δὲ, αὐτίκα πάντα κάονται. ἐς ταύτην τὴν ἑορτὴν πολλοὶ ἀνθρωποι ἀπικνέονται ἔκ τε Συρίης, καὶ ἐκ πρὸ χωρέων πασέων. φέρουσί τε τὰ ἑωυτῶν ἱερὰ ἕκαστοι, καὶ τὰ σημήια ἕκαστοι ἔχουσι ἐς τάδε μεμιμημένα. ἐν ῥητῇσι δὲ ἡμέρῃσι, τὸ μὲν πλῆθος, ἐς τὸ ἱερὸν ἀγείρονται. Γάλλοι δὲ πολλοὶ, καὶ τῶν, ἄλλεξα, οἱ ἱροὶ ἄνθρωποι τελέουσι τὰ ὄργια. τάμνονται τε τῶν πήχεας, καὶ τοῖσι γώτοισι ἐς ἀλλήλους τύπτονται. πολλοὶ δὲ τύμπανα παρεστᾶσι, ἐπαυλέουσι. πολλοὶ δὲ τύμπανα

delatis, libant, factóque sacrificio reuertuntur. Festorum autem omnium, quæ nouí, maximum ineunte vere peragunt, idque ἀ pyram, alij lampadem appellant. Tum autem faciunt istiusmodi sacrificium. Magnas arbores excisas in atrio collocant: postea adductas capras, oues, aliásque viuas pecudes, ex arboribus suspendunt: inter quæ sunt etiam aues, vestes, & aurea argenteáque opera. Ac postquam omnia perfectè composuerunt, & simulachra Deorum circum arbores tulerunt, pyram accendunt, omniáque repentè cremantur. Ad hoc festum multi homines veniunt, cùm ex Syria, tum ex circumiacentibus oris omnibus, afferúntque & sua quique Deorum simulachra, & quæ signa singuli habent, ad illorum imitationem facta. Diebus autem certis, multitudo in templum congregatur: & Galli frequentes, hominésque sacri, quos dixi, sacra peragunt: cubitóque incîdunt, tergíque morsu verbera excipiunt. Multi autem astantes ipsis, tibia canunt, & tympana

ατα χέοισι. ἄλλοι δ' ἀοίδοισι θεαι, καὶ ἱρὰ ἄσματα. τὸ ἔρχον, ἐντὸς τῦ νηῦ τόδε γίνεται. οὐδὲ ἐσέρχονται ἐς τ' αὐτὸν, ὁκόσοι τάδε ποιέουσι. ἡ ταύτῃσι τῇσι ἡμέρῃσι, καὶ ἄλλοι γίνονται. ἐπὰν γὰρ οἱ ἄλλοι αὐλέωσί τε, καὶ ὄρχηα πεποίηνται, ἐς πολλοὺς ἤδη ἡ μανίη ἐμπέπτωκε, καὶ πολλοὶ οἱ ἐς τὸ μέσον ἀπικόμενοι. μετὰ δὲ, τοιάδε ἔδρηξαν. καταλέξω δὲ καὶ τὰ, ποιέουσι. ὁ νεηνίης, ὅτῳ τάδε ὑποκέαται, ῥήξας τὰ εἵματα, μεγάλῃ βοῇ ἐς μέσον ἔρχεται, καὶ ἱρὸς ἀναρέεται. τὰ δὲ, πολλά τινα ἐμοὶ δοκέει, διὰ τοῦτο ἐγένετο. λαβὼν δ' αὐτικα, ταμνεται αὐτὸν, θύει τε διὰ τ' πόλιος, καὶ τῇσι χερσὶ φέρει, τὰ, ἔταμε. ἐς οἰκίην δ' οἰκίην τάδε ἀποπέμψει, ἐν ταύτῃς ἐσθῆτά τε θηλέην, καὶ κόσμον τὸν γυναικήιον λαμβάνει. τάδε μὲν ἐν τῇσι τεμῇσι ποιέουσι. ἀποθανόντες δὲ Γάλλοι, οὐκ ὁμοίην ταφὴν τοῖσι ἄλλοισι θάπτουσι. ἀλλ' ἐὰν ἀποθάνῃ Γάλλος, οἱ ἑταῖροι μὴ ἀείρουσιν, ἐς τὰ σφέτερα φέρεται. θάπτουσι δὲ αὐτὸν, καὶ τὸ φέρετρον, τῷ, ἐκόμισαν, ὑπερδὲ λίθους βάλλουσι. καὶ τάδε ῥήξαντες, ὀπίσω ἀπονοστέουσι.

pulsant: alij diuinitus inspirata, & sacra carmina cantant. Atque hoc fit extra ædem: quod qui faciunt in eam non ingrediuntur. His diebus etiam A Galli fiunt. Postquam enim alij tibia cecinerint, & fœdera iniuerint, ad multos iam venit furor, multique qui ad spectaculum venerunt, postea talia fecerunt. B Ea autem referam quæ faciunt. Adolescens, cui hæc parata sunt, abiectis vestibus, magno clamore in medium prodit, atque ensem distringit (hæc autem C multis vt mihi videtur annis, propter hoc steterunt) quo protinus accepto, semetipsum castrat, currítque per vrbem, & manibus portat ea quæ resecuit. L In quamcunque autem domum ea proijcit, inde fœmineam vestem, & muliebrem ornatum accipit. Atque hæc quidem in castrationibus faciunt. Mortui autem Galli, non eodem alijs modo sepeliuntur: E sed mortuum Gallum socij sublatum ad suburbia efferunt. Quem postquam deposuerunt, & feretrum, quo tulerunt ipsum, desuper lapides iaciunt: quo facto domum repetunt.

φυλάξαντες ὃ ἑπτὰ ἡμερῶν ἀριθμὸν, οὕτω ἐς τὸ ἱερὸν ἐσέρχονται. πρὸ δὲ τούτων, ἢν ἐστέλωσι, καὶ ὅσα ποιέουσι. νόμοισι δὲ ἐς ταῦτα χρέωνται τοιοῖσδε. ἢν μέν τις αὐτέων νέκυν ἴδηται, ἐκείνῳ τῷ ἡμέρῃ ἐς τὸ ἱερὸν οὐ παρίκεται. τῇ ἑτέρῃ δὲ, καθιερεῖς ἑωυτὸν, ἐσέρχεται. αὐτῶν δὲ τῶν οἰκηίων τὸ νέκυος ἑκάστοι φυλάξαντες ἀριθμὸν ἡμερίων τεσσεράκοντα, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρήσωνται, ἐσέρχονται. πρὶν δὲ τάδε ποιῆσαι, οὐ θρισὶ ἐστέναι ὅσιον. θύουσι δὲ βόας ἄρσενάς τε, καὶ θήλεας, καὶ αἶγας, καὶ ὄϊας. σῦς δὲ μοῦνον ἀγρίας νομίζοντες, οὔτε θύουσι, οὔτε σιτέονται. ἄλλοι δ' ἀ σφέας ἀγρίας, ἀλλὰ ἱερὰς νομίζουσι. ὀρνίθων τε αὖτοῖσι πλείστῃσι δοκέει χρῆμα ἱρώτατον. καὶ οὐδὲ ψαύειν αὐτέων δικαιοῦσι. καὶ ἐν ὑποδήμασι ἀφώνοις βαίνουσι. ἀγαγέες ἐκείνῳ τῷ ἡμέρῃ εἰσί. τούνεκα δὴ αὐτοῖσι συμμοροί τε εἰσι, καὶ ἐς τὰ οἰκήια ἐσέρχονται, καὶ τὰ πολλὰ ἐν χρήμασιν. λέξω δὲ καὶ τὰ παρηνυσμένα, τὰ ἐκείνοι ποιέουσι. αἰνὴς εὖτ' ἂν ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν ἕκαστον ἀπικνέῃ, κεφαλὴν μὲν ὅδε, καὶ ὀφρύας ξύρεται. μετὰ δὲ, ἢν

Obseruato autem septimorum dierum numero, exinde templum ingrediuntur: atque quos si ingrediantur, nefaciunt. His autem additis legibus vtuntur. Siquis ipsorum cadauer aliquod aspexerit, illo die ad templum non accedit: sed postero purgatus ingreditur. Eorum autem qui ex familia mortui sunt, vnusquisque non nisi post trigesimum diem, ratióque capta ingreditur. Priusquam autem hæc fecerint, illis fas non est introire. Immolant autem boues masculos & feminas, capras, & oues. Sues autem solos rati execrandos, nec immolant, nec edunt. Alij autem eos non execrandos sed sacros putant. Porrò columba videtur ipsis omnium auium sanctissima: ac ne eam quidem tangere æquum censent: quam si inuiti tetigerint, eo die execrabiles habentur. Ob id & cum ipsis vescuntur, & ad domos ipsorum veniunt, & plerunque in terra pascuntur. Porro ea quoque dicam quæ faciunt, qui ad celebritatem conueniunt. Vir qui ad Sacram urbem venerit primū, illecrepit & supercilia abradit: si

[illegible] μὲν ἄλλα, χρε-
[illegible] τι, ἢ ἐωνήσεται, τὸ ἢ
[illegible] χαμαιδεύμενος, ὅπ τοῦ-
[illegible] ἐς γνῶ ἔζεται. πάσας ἢ,
[illegible] κεφαλὴν τὸ κτηνεος ὀπὶ
[illegible] ἑωυτῆ κεφαλὴ ἀφαλαμ-
[illegible] ἕμα ἢ ἐυχόμενος, αἰ-
[illegible] τῷ μὲν παρεῦσαν δυσίλυ
[illegible] μέζω ἢ ἑταῖδης
[illegible] τελέσας ἢ ταῦτα,
[illegible] κεφαλὴν αὐτῆς τε ἑ-
[illegible] καὶ τῶν ἄλλων, ὁκόσοι
[illegible] αὐτῷ ὁδὸν ἐπικέονται.
[illegible] ἢ, ἀπὸ τῆς ἑωυτῆ ὁδοι-
[illegible] ὑδατι ἢ ψυχροῖσι χρεώ-
[illegible] λουσάμενος ἢ καὶ πέ-
[illegible] ἑσθητα. καὶ ἐς παλαίστρας χα-
[illegible] ἐσιέναι. οὐ γὰρ οἱ ἐυνῆς
[illegible] ὅσιον, πρὶν τῷ, τε
[illegible] τελέσαι, ἢ ἐς τὸν ἑωυ-
[illegible] ἀπικέσθαι. ἐν ἢ τῇ
[illegible] τῶλλα ἐκδέκεται μὲν ἀ-
[illegible] ξεινοδόκος ἀγαθόν τα. φι-
[illegible] γὰρ δὴ ὧν ἑκάστης πόλιος,
[illegible] ξεινοδόκοι εἰσί. καὶ
[illegible] παρ' ἐκεῖνον δίκας δέκονται.
[illegible] ἢ ἐσὸ Ἀσυρίων
[illegible], διδάσκαλοι, ὅτι σφίσι
[illegible] ἐπηγόνοισι θύουσι ἢ, ἐκ
[illegible] ἀυτῷ τῷ ἱρῷ. δεῖ ἐπειδὰν
[illegible], σπασάντας, αὖθις ἀγειρόμεν
[illegible] τὰ σφάγια. ἐλθὼν ἢ κατ'

ἐυσεως ὅλιν, τὰ μὲν ἄλλα, κρεουργεῖται τε, καὶ συναγείρεται. τὸ δὲ
δέρας χαμαὶ διέμβος, ἐπὶ τούτου ἐς γόνυ ἵζεται. ποδας δὲ, καὶ κεφαλὴν τῆς κτείνοντος ἐπὶ τῷ ἑαυτῆς κεφαλῇ ἀναλαμβάνει. ἅμα δὲ εὐχόμενος, αἰτεῖται, τῷ μὲν παρεῖναι θυσίαν δεχεσθαι. μείζω δὲ ἐπαύδησι ἐπιχειρεῖται. πλείους δὲ ταύτας, τῷ κεφαλῇ ἀὐτῆς τε στέφεται, καὶ τῶν ἄλλων, ὁκόσοι τῷ αὐτῷ ὁδὸν ἀπικνέονται. ἔρχεται δὲ, ἀπὸ τῆς ἑαυτῆς ὁδοιπορίης, ὕδατι ἐς λυχνοῖσι χεόμενος, λουσῶνται, καὶ πάντος ἕνεκα. καὶ ἐς πάμπαν χαμαικοιτέων. οὐ γὰρ οἱ ἐυνῆς ἐπιβῆναι ὅσιον, πρὶν τῷ, τὴν ὁδὸν ἐπιτελέσαι, καὶ ἐς τῷ ἑαυτῆς αὖδις ἀπικέσθαι. ἐν δὲ τῇ ἱρῇ πόλει ἐνδέκεται μὲν ἀνὴρ ξεινοδόκος ἀγαθοέοντα. ῥηϊδίως γὰρ δὴ ὧν ἑκάστης πόλιος, αὐτόθι ξεινοδόκοι εἰσί. καὶ τοῦδε πατρόθεν οἶκοι δέκονται. καλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρίων οἵδε, διδάσκαλοι, ὅτι σοφίσι πάντα ὑπερέοντα θύοισι δὲ, ἐς αὐτὸν τῷ ἱρῷ. ἢν δὲ ἐπαν παρέσησιν τῷ βωμῷ τὸ ἱρήϊον, ἐπαυτείπας, αὖδις ἀγείζωρον ἐς τὰ οἰκία. ἐλθὼν δὲ κατ' ἑωυτὸν, θύει τε, καὶ ἐυχέται,

A mactata oue, cætera quidem in frusta concidit, & coquiuatur: vellus autem humi sternens, super hoc in genua procumbit: pedes verò & caput animantis, suo ipsius capiti imponit: & simul precando postulat, vt præsens sacrificium acceptum sit: maiúsque aliud in posterum pollicetur. His ita peractis, & suum caput coronat, & aliorum quicunque eandem viam veniunt. Soluens autem, ex terra sua proficiscitur; vtúrque frigidis aquis cùm lauandi, tum potandi causa, & omnino humi dormit. Neque enim fas ipsi est lectum conscendere, donec iter illud peregerit, domúmque suam reuersus fuerit. In sacra autem ciuitate recipit ipsum publicus hospes ignarum. Certi enim vniuscuiusque ciuitatis hospites sunt ibi: atque hoc, è patria domi recipiunt. Ab Assyrijs autem isti appellantur doctores, quoniam ipsis omnia exponunt. Sacrificant autem non in ipso templo: sed postquam ad altare adduxit hostiã, sumptis libamentis, viuã pecudẽ domũ reducit: quũq; redijt, apud se sacrificat, & precatur.

ἔστι δὲ καὶ ἄλλης θυσίης τρόπος τοιόσδε. στέφαντες τὰ ἱρήια ζωά, ἐν τῷ προπυλαίῳ ἀπάσας, τὰ δὲ, κατευχθέντα, πίπτοντα θύουσιν. ἔνιοι δὲ καὶ παῖδας ἑωυτῶν, ἐντεῦθεν ἀπάσας, ἐς ὁμοίως τοῖς κτηνέσι, ἀμὴ ἐς πῦρ ἐνθέμενοι, χρεὼ κατάρσιον. ἅμα δὲ αὐτέοισι ἐπικερτομέοντες, λέγουσι ὅτι οὐ παῖδες, ἀλλὰ βόες εἰσί. σπεύδονται δὲ πάντες, οἱ μὲν, ἐς καρπούς· οἱ δὲ, ἐς αὐχένας. καὶ ἀπὸ τοῦδε, ἅπαντες Ασσύριοι στιγματοφορέουσι. ποιέουσι δὲ καὶ ἄλλο, μοῦνοι Ελλήνων Τροιζηνίοισι ὁμολογέοντες. λέξω δὲ καὶ τὰ, κείνοι ποιέουσι. Τροιζήνιοι τῇσι παρθένοισι, καὶ τοῖσι νεηνίῃσι νόμον ἐπέθηκαν τοῦτον, μὴ μὲν ἄλλως γάμον ἰέναι, πρὶν Ιππολύτῳ κόμας κειρασθαι. καὶ ὧδε ποιέουσι. τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἱρῇ πόλει γίνεται. οἱ μὲν νεηλύαι, τῶν ἡλίων ἀπαρχονται. τοῖσι δὲ ἐνέοισι, πλοκάμους ἱεροὺς ἐν ἡλίῃσι ἀπάσῃ. τοὺς, ἐπὴν ἐν τῷ ἱρῷ ἡλώσωνται, τάμνουσί τε, καὶ ἐς ἄγγεα καταθέντες, οἱ μὲν, ἀργύρεα, πολλοὶ δὲ, χρύσεα ἐν τῷ νηῷ προσηλώσαντες ἀπάσῃ, ὑπογράψαντες ἔχουσι τὰ οὐνόματα. τοῦτο καὶ ἐγὼ

Est autem & quidam alius huiusmodi sacrificandi ritus. Postquam vinas victimas coronarunt ex vestibulis templi eas dimittunt: illæ verò præcipites dant casu moriuntur. Quidam autem & pueros suos hac demittunt, non tamen eodem modo quo pecudes, sed in pera incluſos; manu deorsum agunt: ac simul ipſos increpantes, eos non pueros, ſed boues eſſe dicunt. Omnibus autem notæ inuruntur, alijs in vola, alijs in ceruice: atque inde eſt quòd Aſſyrij cunctis notas inuſtas habent. Faciunt & aliud quidpiam, in quo cum ſolis Græcorum Trœzenijs conſentiunt. Dicam autem quæ illi faciũt. Trœzenij virginibus & adoleſcentibus legem ſtatuerunt, nequis nuptias iniret, priuſquam Hippolyto comas totondiſſet: faciũtque hoc pacto. Hoc etiam fit in Sacra ciuitate. Adoleſcentes quidem barbas ſuas conſecrant. Iuuenibus autem capillos à natiuitate ſacros demittunt: quos poſtquam in templo ſunt, reſecant, & in vaſa depoſitos, alij quidem argentea, multi verò aurea, in æde affigunt, atque abeunt, inſcripto vniuſcuiuſque no-

ἔτι νέος ὢν, ἐπετέλεσα. καὶ ἔτι μένει ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ὁ πλόκαμος, καὶ τὸ ὄνομα.

mine. Hoc ego cùm iuuenis adhuc essem, feci, & cùm meus capillus, tum nomen adhuc est in templo.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ἐγκώμιον.

DEMOSTHENIS ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Hoc encomium duabus partibus constat. Prior locos technicos continet, ex quibus cùm persona Demosthenis, tum cætera virtutes, & res gestæ amplificari poterant: simúlque eius cum Homero instituitur comparatio. Altera sumitur ex athenis, vbi ad laudem Demosthenis potissimùm facere ostenditur, quod de eius eloquentia, animi magnitudine, rerúmque gestarum excellentia scripto testati sunt hostes.

Ἀδίζονπί μοι κατὰ τὴν σοάν, Β καὶ ἐντεῦθεν ἐξιόντων ἐν ἀφιστερᾷ, τῆς ἕκτης ἐπὶ δέκα, σμικρὸν πρὸ μεσημβρίας, Θερσαγόρας πεπυγχάνει. τάχα τινὲς αὐτὸν ὑμῶν, ὑπίσχνυντο. σμικρός τις ἀνὴρ, χυπὸς, ὑπόλευκος, αὐδεικὸς τὴν φύσιν. ἰδὼν οὖν αὐτὸν ἔτι πρεσβύτην, Θερσαγόρας ἔφην Β ποιητὴς, πεῖ δή, καὶ πόθεν οἰκοῦντ' ἦλθ' ὅς. ἐνταῦθα. πότερον δ' ἰὼν δ' ἐγώ, διαβαδίσων; ἀμὲ φάτ' ἔτι καὶ τούτου δεῖμενος. καιρὸς γάρ τοι τῆ νυκτὶ χρῆσθαι, ἔδοξέ μοι χρῶσαι πρὸς

CVm in Porticu deambularem, inde exeunti ad sinistram, die decimo sexto, A paulò ante meridiem, occurrit mihi Therſagoras, quem fortè aliqui vestrûm norint: pusillus est, aquilino naso; subalbus, virili indole. Hunc cùm procul accedentem viderem, dixi. Hic Therſagoras poëta est, & interrogaui, quonam & vnde veniret. Domo huc, inquit ille. Num, inquam, deambulandi gratia? Scilicet, inquit ille, hoc mihi opus erat. Nam mihi visum est intempesta nocte surgere, vt Homeri narrati

Ομήρου γλυκύλοις τῆς ποιητικῆς ἀπάρξασθαι. καλῶς γε σὺ ποιῶν ἔφην, καὶ τὰ σοφεῖα τῆς παιδεύσεως ἐκείνου τινῶν. ἐκεῖθεν οὖν ἀρξάμενος ἤδη ὁς, ἔλαθον ἐμαυτὸν, εἰς τοῦτο τῆς μεσημβρίας ἐμπεσών. ὅπερ οὖν ἔφην, δεῖ μοι καὶ τοῦ περιπάτου. πολὺ ὡμοίου ἂν ἔτι ἔδη θεσσαλῷ τουτονὶ δεόμενος ἦκω, τῇ χειρὶ τὸν Ομηρον ἐπιδείξας. ἵστε δήπου τὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ τοῦ Πτολεμαίων νεὼ, τὸν καθειμένον τὰς κόμας. θεσσαλῶν τε οὖν αὐτὸν ἀφικόμενον ἔφη, καὶ θεσσαλίζόμενος ἀφθόνων μεταδιδόναι τῶν ἐπῶν. εἰ γὰρ ἔφην ἐν εὐχαῖς τὰ πράγματα εἶναι παλαι γάρτοι καὶ αὐτὸς ἐνηχλεῖν μοι δοκῶ τὸν Δημοσθένην. ἐπακουσόμενος τι θεὸς τὴν αὐτὸς ἠθέλησεν. εἰ οὖν ἡμῖν ἐπαρκέσει τὸ εὔχεσθαι, συμβουλοίμην ἂν σοι. κοινὸν γὰρ ἡμῖν τὸ ἔρμαιον. ἐγὼ μὲν ἔφην καὶ τῶν νύκτωρ τε, καὶ τὴμερον πεποιημένων, δοκῶ μοι τῆς εὐνοίας τὸν Ομηρον ἐπαγέσθαι, θεῖος γάρ πως, καὶ μαντικῶς εἰς τὴν ποίησιν ἐξεσκευάσθω. κρινεῖς δ' αὐτός. ἐπίσθες γάρτοι τοῦτο

die poëtices primitias offerrem. Præclarè, inquam, facis, quòd illi gratiam refers institutionis. Itaque initio inde ducto, inquit ille, non animaduerti me ad meridiem vsq; delapsum esse. Ego verò, vt dixi, deambulatione opus habeo. Sed multò antè, inquit ille, hunc compellare optans, ve ni, manu autem Homerum monstrabat. Scitis vtique in templo Ptolemæi ad dextram collocatum esse, promissis capillis. Quare veniam alloquuturus, & precaturus vt mihi magnam versuum copiam largiatur. Vtinam inquam, vobis proficere liceret ad res gerendas. Iamdudum enim istamo precibus fatigare demosthenem, vt mihi suppediteret orationem ad natalem eius ornandum. Si igitur sanè foret vota facere, idem tecum vellem: nam commune nobis foret lucrum. Ego, inquit, hac nocte & hodie, lucubrato carmine, Homerum beneuolentiæ causa laudare statuo. Nam diuino, qualis est vatum, furore si poësim rapturus sum: quod iudicabis ipse. Consulto enim libellũ hunc circumfero,

τὸ γεγραμμένον τοῦ παρόντος

ἢ ἄρα τῷ σχολῇ ἄρτι τῶν ταῖρων, περιτύχοιμι. δοκεῖς μοι ἐν καλῷ σὺ τῆς θηλῆς εἶναι. μακάριος γὲ εἰ ἐμοὶ ἐγὼ, καὶ παραδὺς τὸ τῶν δολίχου νενικηκότος. ὃς ἤδη λελουμένος τὴν κόνιν, καὶ τὸ λοιπὸν τῆς θέας ψυχαγωγούμενος, μυθολογεῖν πρὸς τὸν παλαιστὴν διενοεῖτο, ὅτι δὴ ξου κληθησόμενος τῆς πάλης οὔσης. ὅδ' ἐν τοῖς βαλανείοις ἂν ἐμυθολόγεις ἔφη. καὶ σὺ δή μοι δοκεῖς νενικηκὼς τὸν δόλιχον τῶν ἐπῶν, σκυφῶν αὐθαδεῖ μάλα δὴ καταῤῥωδοῦντι τὴν τοῦ σταδίου τύχην. καὶ ὃς γελάσας, ὡς δή σοι τί τῶν ἀπόρρων εἶπεν ἐργασόμενος· ἴσως γὲ ἔοικεν ὁ Δημοσθένης ἐλάττονος, ἢ κατ' Ὁμήρου εἶναί σοι λόγου καταφαίνεται, καὶ σὺ μὴν μέγα φρονεῖς, Ὁμήρου ἐπαινέσας. ἐμοὶ δ' ὁ Δημοσθένης σμικρὸν, καὶ τὸ μηδὲν συκοφαντεῖς ἔφη. διασασιάσαμεν δ' οὐκ ἂν τὸν ἥρωα, εἰ καὶ πλείων ἐμοὶ ἢ γνώμην θεὸς Ὁμήρου τετάχθαι. εὖγε εἶπον, ἐμὲ δ' ὦ καὶ γομίζοις θεὸς τὸν Δημοσθένους; ἀλλ' ἐπί γε μὴ ταύτῃ τὸν λόγον ἀπομάζεις κατὰ σμικρὸν ἐπόρθησεν, ἄλλον ὡς πλὴν πεπι-

si fortè in aliquem ex socijs otiosum incidero, tu autem mihi videris in præclaro esse otio. O te fœlicem, inquam, cui idem accidit ac illi qui dolicho victoriam adeptus, abluto iam puluere, reliquo spectaculi tempore sese oblectans, cum luctatore fabulari cogitabat, qui ad luctam iam vocandus videretur. Ille autem, non ita, inquit, in carceribus fabulareris; & tu certè mihi videris verborum dolicho deuicto, eum ludos facere, qui stadij fortunam perhorrescit. Scilicet ait ille, quasi rem difficilem susceperis. Fortassis, inquam, minoris pretij videtur tibi Demosthenes, quàm Homerus: & tu Homero laudato gloriaris. Me verò laudare Demosthenem, parum & nihil est? Cauillaris, inquit. Nolim ego dissidium ciere inter hos heroas, tametsi Homero magis faueo. Bene inquam, & me nonne putes Demosthenj magis fauere? Sed quoniam hac ratione orationem simpliciter contemnis, apparet te solam poësim,

κλὼ ἔργον ἠῇ μόνον, τὸν δ' ῥητορικοὺς λόγους καταφρονεῖς ἀτιμῶς, οἷον ἱππικὴ παρὰ πεζοὺς ἐλαυνῶν. μὴ μανείλιν ἴσον ταῦτά γε, κἂν εἰ πολλῆς δεῖ τῆς μανίας ἐπὶ σοὶ τοιπτικὰς ἰέσθαι δύρας. δεῖ γάρ τοι καὶ τοῖς καταλογάδην ἔξω ἐνθεν πνοὸς ἐπιπνοίας, εἰ μέλλοιμι μὴ ταπεινὸς φανεῖσθαι, καὶ φαύλης φρονητίδος. οὐδέ τοι ἔφη ὦ ἑταῖρε, καὶ χαίρω πολλάκις, ἄλλων τε δὴ λογοποιῶν, καὶ τὰ Δημοδόκου ἐγγὺς τῶν Ομήρου πιθεὶς. οἷον λέγω, τὴν σφοδρότητα καὶ τὴν κακίαν, καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν. καὶ τὸ μὴν οἴν βαιὸν, ἐς τὰς Φιλίππου μέθας, καὶ κορδακισμούς, καὶ τὴν ὑπολογίαν τὸ δ' εἰς οἰωνὸς ἄριστος. ἐς τὸ, δεῖ γὰρ τὸν ἀγαθὸν ἀνδρα, τὰς ἀγχιβασιλέως ἐλπίδας. καὶ τὸ ἢ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς, ἐς τὸ, πηλίκον ποτὲ στενάξειεν ἂν οἱ ἀνδρες ἐκεῖνοι, οἱ τῷ δόξης, καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες. παραβάλλω δ' ἐγὼ τὸν ῥήτορα Πυθωνα, ἐς τὰς Ὀδυσσέως ὑφάδας τῶν λόγων. καὶ τὸ εἰ μὲ μέλλοιμι ἀγαθὸν τ' ἀθανάτοισι

ducere operosam, & solutam orationem prorsus contemnere, sicut eques pedites præteruectus. Tum ille, absit vt sic insaniam, tamen non leui furore opus est ijs qui ad poëticas fores accedunt. Verùm & oratoribus, inquam, opus est afflatu quodam diuino, ad efficiendam orationem non humilem & frigidam. Noui, inquit ille, ô amice, & sæpe gaudeo, cùm aliorum oratorum, tũ Demosthenis collatione cũ Homero. Vtque vim, acerbitatem, & impetũ comparo. Homerus vinolentum Agamemnonem appellat: ita Demosthenes in Philippi ebrietatem, saltationes, & petulantiam inuehitur: & vt poëta, Vnum optimum augurium est hic orator, Oportet bonos viros bona cum spe, reipub. defendere. Et illud: Forsan ipse senex deploret talia Peleus. Huic simile, Quam grauiter ingemiscerent illi fortes viri, qui propter gloriam, & patriæ libertatem in acie perierunt. Confero & magna vi fluentem Pythonem, cum Vlyssis verborum niuibus, & illud, Si senij exortes, mortisque essemus aeerbæ: cum hos,

τὲ ἔπεσθαι, ἐς τὸ, ἐς

Omnibus hominibus mors
est vitæ terminus, etiamsi
quis in domuncula conclu-
sum se seruet. Denique sex-
centi sunt ingenij in idem
concursus. Delectant autem
me affectus cùm vehemen-
tiores, tum leniores, & figu-
ræ dictionis, & leuantes tæ-
dium mutationes, & à di-
gressionibus reditus, & com-
parationum opportunarum
elegantia, denique totius o-
rationis vrbanitas. Et mihi
sæpe visum est, non enim ve-
ritatem dissimulare queam,
Demosthenem, remissa, vt
aiunt, loquēdi libertate, de-
centiùs segnitiem Atticam
perstrinxisse, quàm is qui
Achiuos Achæidas appel-
lauit. Et spiritu constantiùs
intento Græcorum repræ-
sentat tragœdias, quàm is
qui, dum maximè viget
pugna, colloquia fingit,
& sermonibus impetum dis-
sipat. Sæpe etiam membro-
rum mensuræ, numeri, &
clausulæ, quas habet De-
mosthenes, non extra poë-
ticam voluptatem me abdu-
cunt. Sicut neque Homero
desunt antitheses, comparia,
figuræ asperæ, vel puræ.
Sed ita videtur à natura
comparatum, vt facultati-
bus virtutes permisceantur.

ἀφετὰς ἐπιπολίχθαι. πό-

Ὃστις δὲ μὴ περιφρονοίη ἂν ἐμὲ τὴν σὴν Καλλιόπην, ταῦτα ἐγὼ γιγνώσκων; ἐμοὶ οὐδὲν ἧσσον τοῦτων ἀγώνισμα ἢ εἰς Ὁμηρον ἐγκωμίων, διπλάσιον ἔργον, ἢ τὸν σὸν εἰς Δημοσθένην ἐπαίνης πίθηκε. ἀ τοῖς μέλλουσι, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημὶ, τῷ τοιοῦτον εἶναι, καὶ ἔχειν ἱδρυσίαν πρὸ κρηπῖδα ὑποβαλέσθαι τῶν ἐπαίνων, πλὴν γε τῆς ποιητικῆς αὐτῆς. τὰ δ' ἄλλα, τὰ μὲν ἀπατῶν, πατρὶς, καὶ γένος, καὶ χρόνος. ἀγνοῶ τὴν σαφῆ αὐτῶν λύσιν, ἀλλὰ λυθῆναι ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔοικε. πατρίδα μὲν δίδοσιν αὐτῷ, ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Χίον, ἢ Σμύρναν, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυρίας ἄλλας, πατέρα δὲ Μαίονα τὸν Λυδὸν, ἢ ποταμὸν. καὶ μητέρα Μελανώπην φασὶν, ἢ νύμφην τῶν Δρυάδων, εὐτελεστάτοις γένεσι ἀποφέρουσαν. χρόνον δὲ, τὸν ἡρωϊκὸν, ἢ τὸν ἰωνικόν. καὶ μήδ' ὅπως πρὸς τὸν Ἡσίοδον εἶχεν ἡλικίας σαφῶς εἰδέναι, ὁπτύσαι καὶ τυφλόμυα πρὸ τοῦ γνωμίου, τὸ μελαγχολῶν προσκείσεται. τύχην δὲ, πενίαν, ἢ πλοῦτον ἡμμάτων, ἀλλὰ μὴ βέλτιον εἶη καὶ ταῦτα ἐᾶν ἐν ἀπαφεῖ κείμενα;

Qui autem tuam Calliopen hæc sentiendo contemnerem? At nihilo minus meæ in prædicando Homero contentioni, duplum negotij inesse censeo, quàm tuis in Demosthenem laudibus. Non versuum, sed argumenti ratione, dico me non posse firmum laudum iacere fundamentum, præter quàm poëticam ipsam: cùm cætera sint ignota, patria, genus, ætas. Nam si nota essent inter homines anceps contentio non esset: alijs patriâ ei assignantibus, Ionicam Colophonem, alijs Cumam, vel Chium, vel Smyrnam, vel Thebas Ægyptias, vel innumeras alias. Patrem autem Mæonem Lydum, vel fluuium, & matrem Melanopen aiunt, aut Nympham aliquam Dex Dryadibus, siquidem humanum genus ignoratur. Porrò ætatem: Heroicam aut Ionicam. Nec satis constat vtrum Hesiodus sit antiquior, siquidem nomen Melesigenæ, ei quod nunc est in vsu, anteponunt. Fortunam autem, paupertatem, & cæcitatem: sed hæc cùm incerta sint, satius esset missa facere. Quare mihi valdè angusta erit

μοὶ στενὸν δὴ μοι κομῶ ἢ

ἐγκώμιον ; ποίησιν ἄπερατον ἐπαινέσαι ; καὶ σοφίαν ἐκ τῶν ἐπῶν εἰκάζομένην συλλέξειν. τὸ δὲ σὸν ἔφη κἀμοὶ χειρὸς, ἐτοίμου τε, καὶ λείου, ἐφ' ἁπασιν ὁμοίοις τε, καὶ γνωρίμοις, μόνον ὀνομάτων. οἷον, ὄψου ἕτοιμον, ἡδυσμάτων παρὸν σῷ δεόμενον. τί γὰρ ἂν μέγα, καὶ λαμπρὸν ἐπύθετο τῷ Δημοδόκῳ περὶ Δημοσθένους; τὸν δ' ἀγνώριμον; ἐκ Ἀθηνῶν μὲν, αὐτῷ πατρὶς, αἱ λιπαραὶ, καὶ ἀοίδιμοι, καὶ τῆς Ἑλλάδος ἔρεισμα; καίτοι λαβόμενος ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηνῶν, ὅπου τὴν ποιητικὴν ἐξουσίαν ἐπισπόμην ἂν ἔρωτας θεῶν, καὶ κρίσεις, καὶ καταικίσεις, καὶ δωρεὰς, καὶ τὰ Ἐλευσῖνα. νόμων δὲ, καὶ δικαστηρίων, καὶ παρηγόρων, καὶ πειθοῦς, καὶ ἀποικιῶν, καὶ τροπαίων θαλαττίων τε, καὶ χερσαίων ἐπισκηψάντων, οὐδ' ἂν εἷς ὅπλοις ἀξίως ἐρικύδεα δύναιτο τῷ λόγῳ φῆσαι ὁ Δημοδόκος. ἀφθονία μὲ ἴσως ἂν μοι πεπλήκτων τόδ' ἐγκώμιον. ἐκ ἂν ἀπεπτᾶν νομίζομεν ἐν τόμῳ τοῖς ἐπαίνοις ὄν, ἐκ τῶν παρόντων ἐπικοσμεῖν τὸν ἐπαινούμενον. Ἰσοκράτης δὲ, παρεμπέπλευμα τῆς Ἑλένης φέρων ἐπεισῆκε τὴν Θησέα. τὰ μὲ δὴ ποιητικὸν φῦλον ἐλεύθερον,

encomij materia, poësim imperfectam laudare, & sapientiam ex versibus æstimare. Tibi verò in promptu, inquit, planus & apertus est campus, de rebus certis & cognitis: tantùm verbis opus est, tanquam condimento ad obsonium parato. Quid enim non magnum, & splendidum Demosthenj fortuna concessit? quid non celebre? Nonne patria, Athenæ opulentæ, & nobiles, & Græciæ propugnaculum? Quòd si Athenæ mihi contigissent, licentia poëtica superinduceremam amores Deorum, iudicia, commigrationes, dona, Eleusinem. Porrò de legibus, iudicijs, concionibus, Pyræo, colonijs, trophæis terra marique partis, ne vnus quidem Demosthenes pari cum dignitate dicere posset. Ex his magna copia mihi suppeteret. Idque encomium non distrahendum putarem, cùm inter laudationum præcepta hoc sit, vt qui laudantur, à partis exornentur. Isocrates Helenæ præconio inseruit Theseum. Liberi autem sunt poëtæ.

σοὶ δ' ἴσως ὐλάβεια τὸ τ' παρὰ τοῦ μίας ἀκόμμα ὅτι τῆ ἀσυμμετρίᾳ ἐπαγάλλει, μὴ σοι μεῖζον φορτίον τὸ τυπτόμενον τῷ δυλάκῳ. παρὰ δὲ τὰς Ἀθήνας. ἐκδέχεται τὸν λόγον πατὴρ ταξίαρχος, χρυσᾶ κρηπὶς ἢ Πίνδαρον. οὐ γὰρ ἐν Ἀθήναις λαμπρότερον τιμήματος ταξιαρχικοῦ. ὁ δὲ τὸν Δημοσθένους ὄπα κομιδῆ παιδὸς ὄντος, ἐπιλεύσσας, οὐ σύμφορα ὑπολαμβάνων, ἀλλὰ δόξης ὑπόθεσιν, τὸ τῆς φύσεως γνώσιον ἀποκαλυπτόμενον. Ὁμήρου μὲν οὖν, ὅτι παίδευσιν, οὔτ' ἄσκησιν μνήμην καθ' ἑαυτοῦ παρειλήφαμεν. ἀλλ' οὐδὲ ἀνάγκη τῶν ἐπέων ἀπάδειν τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδασκομένων, ὅλως ἐκ προφῆς, καὶ μελέτης, καὶ διδασκαλίας ἐχόντα. μιᾷ δ' οὖν ὅτι τοῦ Ἡσιόδου δάφνου καταφυγόντα, τοῦ ῥαδάμνου, καὶ τοῖς ποιμέσι τῶν ἐπῶν ἐπιπνέουσαν. σοὶ δ' ἐνταῦθα δῆπου, πολὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δ' ὁ κατάλογος, Ἀλκιδάμας, Ἰσοκράτης, Ἰσαῖος, Εὐβουλίδης, μυρίων μὲν ἐφελκομένων Ἀθήνησι τῶν ἡδονῶν, καὶ τὸν πατρονομίας ἀνάγκας ὑπεκκαιόντων.

Tu verò fortè metuis ne non seruato modo, illa prouerbij cauillatione excipiaris, Epigramma maius esse scrinio. Itaque omissis Athenis, excipit orationem pater classis præfectus, aureum, vt Pindarus ait, fundamentum. Nulla enim Athenis maior dignitas est, quàm præfectura classis. Quòd verò extinctus est Demosthene adhuc puerulo, non est calamitas censenda, sed gloriæ occasio, retegens generosam indolem. Homeri nec institutionem, nec studia ex scriptis accepimus: sed statim ab operibus eius mihi est laudandus, cùm materiam ex educatione, studijs, & institutione ipsius sumere non possim: nec ad Hesiodi laurum confugere, quæ mollitet, etiam pastoribus carmina inspirabat. Tu verò Callistratum habes, & longum splendidúmque catalogum, Alcidamantem, Isocratem, Isæum, Eubulidem. Et quanquam innumeræ sunt Athenis voluptates, quibus pelliciuntur, etiam qui paterno imperio sunt obnoxij,

ιχθείας δ' οὐσης τοῖς μειρα-
κίοις τῆς ἡλικίας εἰς τὰς τρυφὰς
πολλὰ δυνάμενον, παρὸν δ' αὐτῷ
μετ' ἐξουσίαν χωμᾶν, ἐκ τῆς τοῦ
παντὸς ὀλιγωρίας, ὁ τῆ φι-
λοσοφίας, καὶ τῆ πολιτικῆς ἀρε-
τῆς κατέσχε πόθος. ὃς αὐτὸν
ἴδοι ἂν ἐπὶ ταῖς Φρύνης, ἢ
ἐπὶ ταῖς Λεοντέως, ἢ Θεο-
δότου, καὶ Ξενοκράτους, ἢ
Πλάτωνος δύοιας. καὶ ταῦτα δὲ
βέλτιστε, φιλοσοφοίης τῷ
ὄντι, δήπας ἐστὶ καὶ ἀνθρώποις
ἑτέρων ἀγωγὰς, τὴν μὲν, θα-
λαττίου τινὸς ἔρωτος παρόφο-
ρον τε, καὶ ἀχρίαν, ἢ κυμαί-
νουσαν ἐν ψυχῇ Ἀφροδίτης
ταραχῶδες κλύδωνα, φλεγμαι-
νούσης νέων ὁρμαῖς, αὐτόχρη-
μα θαλάττιον. τὴν δ' οὐρανίου
δυσῆς τινος σειρᾶς ἕλξιν, οὐ
τυφὶ, ἢ τοῖς ἐν τιθεῖσαν δυ-
σλυθῆς νόσους βαυμάτων, ἀνθ'
ὧν αὐτὸς ἑαυτὸν κάλλιστ' ἀχθέντα
τε, ἢ καθαρὸν ἰδέαν ἐξορμῶσ',
μανία σωτηρίαν τῶν ψυχῶν, ὅσαι
θείου ἔγγιστ', καὶ θεῶν ἀγχίστα-
θροι φασὶν ὁ βακχικὸς. ἔρωτι
δὲ πάντα πόριμα, κουφά. ἀσκη-
σιν. κἀπιτηδεύσον. ξίφος. γλῶτ-
ταν διαθρῶσαι. μετελθεῖν ὀλί-
γην ἡλικίας ἀπόχρησιν. μυήμην
ἐκριβῶσαι. θορύβου καταφρονη-

éstque adolescentia per se ad voluptatem procliuis, cùm liceret ipsi per tutorum negligentiam voluptates sequi, tamen continuit eum philosophiæ, & politicæ virtutis amor: qui ducebat ipsum, non ad Phrynes, sed Aristotelis, Theophrasti, Xenocratis, & Platonis fores. Atque hîc, ô præclare, poteris philosophari, duas apud homines esse amorum species, alteram quidem, marini cuiusdam amoris impotentem, agrestem, & fluctuantem in animo veneris vulgaris tempestatem, exæstuantibus iuuenum cupiditatibus, rem planè marinam. Alteram, aureæ catenæ cœlestis attractionem, quæ non igni, non telis insanabiles vulnerum morbos infligit: sed ad pulchritudinis ipsius incorruptam, purámque formam comprehendendam impellit, sano mētium furore, quæ ad Iouem accedunt, & Dijs cognatæ sunt, vt ait tragicus ille. Amori sanè omnia parabilia, tonsura, spelunca, speculum, gladius, linguam efformare, ætate vergente, pronunciationē discere, memoriam diligenter exercere, tumultus contemnere,

σαι, συνάπτειν νύκτας ἐπὶ πόνοις
ἡμέρας. ἐξ ὧν τίς ἂν οἶδεν ὁ-
τοῦος, ὁ Δημοσθένης ἔφη σοι ἡ
ῥητορικὴ ἐγίνετο ; ταῖς μὲν
ἐννοίαις, καὶ τοῖς ὀνόμασι, κα-
τακοσμῶν τὸν λόγον. ταῖς
δὲ διαθέσεσιν, ἐξακριβῶν τὰς
πιθανότητας. λαμπρὸς μὲν τῷ
μεγέθει, σφοδρὸς δὲ τῷ πνεύ-
ματι, σωφρονίζοντος δὲ τοῦ
τῶν ὀνομάτων, καὶ νοημάτων
ἐγκράτειαν, ποικιλώτατος δ' ἐν
ἁλλαγαῖς σχημάτων. μόνος
γέ τοι τῶν ῥητόρων, ὡς ὁ Λεω-
σθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἐμψυ-
χον, οὐ σφυρήλατον παρῆκε
τὸν λόγον. ὡς δὲ τὸν Αἰσχύλον
ὁ Καλλισθένης ἔφη πυλλάκις,
τὰς τραγῳδίας ἐν οἴνῳ γράφειν,
ἐξορμῶντα, καὶ ἀναθερμαίνον-
τα τοῦ ψυχροῦ, οὐχ οὕτως ὁ
Δημοσθένης συντίθει πρὸς
μέθην τοὺς λόγους. ἀλλ' ὕδωρ
πίνων, ἢ κατὰ τὸ Δημάδου παίζει
φασιν εἰς ταυτὶ αὐτὸν ἡ ὑ-
δροποσία, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι,
πρὸς ὕδωρ λέγοιεν. τὸν δὲ Δημο-
σθένην γ', πρὸς ὕδωρ γράφειν.
Πυθέας γ', ὁ κρότος τῶν Δημο-
σθενικῶν λόγων, ἀπόζειν ἐφαί-
νετο τῆς νυκτερινῆς λύχνου. καὶ
τοῦτό μ' ἔφη σοι τὸ χωρεῖον τῆς
λόγου, κοινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν

nocles laboriosis diebus connectere. Vnde quis rescit, inquit, qualis orator fuerit Demosthenes? quo ille tentijs, & vocabulis oratorem exornat: quum affectibus argumenta probabilia exactè persequitur: spiritu quidem magnitudine vehemens autem spiritu, & temperantissimus in vocabulorum, & sententiarum moderatione, & varietate figuratarum elegantissimus: atque solus oratorum, quos Leosthenes dicere non dubitauit, animatam, non malleo fabricatam orationem præbuit. Non enim Æschylum dixit alicubi Calisthenes tragœdias scripsisse quum vino prolutus incaluisset: ita Demosthenes componebat orationes ebrius, sed aquam potus. vnde in eius aquæ potum fertur ioco dixisse Demades, alios quidem ad aquam dicere, Demosthenem autem ad aquam scribere solitum esse. Pytheæ veri Demosthenicarum orationum plausus, lucernam nocturnam olere videbatur. Habes, inquit, hunc de cendi campum, cum meo argumento communē. Nam enim minor fuerit me

ὑφέσιν. οὐ γάρ τοι μέν

ἐὶ ἡ Ὁμήρου ποίησις, ὦ ἥρχε
ἐμοὶ λόγος. ἀλλ' εἰ μετεῖοις
πὶ τὰς φιλανθρωπίας, καὶ τὴν
τοῖς χρήμασι φιλοτιμίαν,
καὶ τῆς πολιτείας τὴν ὀ-
λην λαμπρότητα. καὶ ὁ μὲν,
ει συμείρων, ὡς τὰ λοιπὰ πρᾳ-
ύνων. ἐγὼ δ', γελάσας, ἢ που-
ε ἔφην διανοῇ καταχεῖν μου
τῶν ὤτων, ὥσπερ βαλανεὺς κα-
ταστλίσας τὸν λοιπὸν λόγον; νὴ
Δία γε εἶπε, δημοσίους τε,
καὶ χορηγίας ἐπιλουσίους, καὶ
πειπρεσβείας, καὶ τεῖχος, καὶ
τάφρον, καὶ λύσεις αἰχμαλώ-
των, καὶ παρθένων ἐκδόσεις,
αἴσιν πολιτικάν. καὶ πρέσβεις,
καὶ νομοθεσίας, καὶ μέγεθος πο-
λιτευμάτων ἔμπροσθεν, γελᾷν
ἔπεισί μοι, τὸ τὰς ὀρχὰς συμά-
γοντος, καὶ δεδιότος, μὴ λόγοι
τῶν Δημοσθένους ἀυτὸν ἔργων
ἐπιλίποιεν. ἴσως γὰρ ἔφην ὦ
γαθὲ, νομίζεις ἐμὲ δὴ μόνον
τῶν ἐν ῥητορικῇ βεβιωκότων,
μὴ διατεθρυλλῆσθαι τὰ ὦτα
τοῖς Δημοσθένους πράξεσιν;
ὅμως ἔφη περὶ τὸν λόγον ἐπιτου-
είας πρὸς ὃν σὺ φὴς, δέομεθα.
πλὴν εἰ μή σε τοιοῦτον
κατέχει πάθος, οἷον ἀυγῆς
περιλαμπούσης, ὃν ἔχοις πρὸς
λαμπρὸν τὴν Δημοσθένους

Homericę poëseos prædicatio. Sed si ad humanitatem, & diligentiam in negotijs, totámque in administratione reip. claritatem transires. Et cùm hic sermonem continuaret, vt reliqua additurus. Ego ridens, nunquid, inquam, vt balneator hausto reliquo sermone, meas aures perfundere constituis? Etiam, inquit ille, populares epulas, spontaneas in ludos erogationes, nauium præfecturas, múrum, fossam, liberatos captiuos, locatas virgines, optimam remp. legatos, leges, & magnitudinem rerum gestarum incidentem subit mihi irridere supercilia contrahentem, & metuentem ne deficeret ipsum oratio de rebus gestis Demosthenis. Fortè enim, inquam, ô bone putas me vnum ex omnibus qui eloquentiæ operam dederunt, nihil audisse de rebus gestis Demosthenis? Imò, ait ille, aliquo ad dicendum, vt ais, auxilio nobis est opus. Verùm nisi aliter affectus es aduersus circumfulgentem splendorem, non possis splendidam Demosthenis gloriam fixis oculis intueri.

δόξαν, τὴν ὄψιν ἀπερείσαι.

καὶ γὸ αὐτὸς π τοιῆτον ἐφ' Ο-
μήρῳ κ τὰς ἀρχὰς πεπονθα.
κατέβαλον γοῦν μικρᾷ δεῖν,
ὡς ἂν ἀπιβλεπτέον ὂν μοι πρὸς
τὴν ὑπόθεση. εἶτ' ἐγὼ μὲν, ὁπ
οἶδ' ὅπως ἀνήνεγκα, δοκῶ μοι
κατὰ σμικρὸν προσιζάνοντος
αὐτῶν ὁρᾶν. κ μὴν ἀποβλέ-
πων, ὥσπερ ἡλίου τὰς ὄψεις,
πόθος τῆ τῶν ὁμηρείων γλώτ
ἐλέγχεσθαι. σοὶ δ' μοι φαί-
νεται καὶ τοῦτο ἔφη πολὺ ῥᾷον,
ἃ κατ' ἐμὲ εἶναι. τῆς μὲν γὸ
Ομήρου δόξης, οἷον ὑπ' μιᾶς
ὁρμώσης τ ποιητικῆς δυνάμεως
ἅπασιν ἐξ ἀνάγκης ἦν ἀπᾶσθαι
λαβέσθαι. σὺ δ' εἰ μὲν ὑπ τὸν
Δημοσθένην ὅλον ἐφάπαξ τὴν
γνώμην βάπτοιο, καὶ μάλα ἂν
ἀπορρίπτοις πρὸς τὸν λόγον ἅπαν,
ὡς ἔχων ὅτου πρώτου τὴν
γνώμην λάβοις, καθάπερ οἱ
λίχνοι πάροιοι πρὸς τὰς συρα-
κουσίους βαπίζας, ἃ οἱ φιλή-
κοοι, καὶ φιλοθεάμονες, οὐκ
μυείας ἀκουσμάτων, κ θεα-
μάτων ἡδονὰς ἐμπεσόντες. οὐκ
ἔχουσι γὸ ἐφ' ἢν ἕλθωσιν, ἀεὶ
τὴν ὑπ τὸ δυμίαν μεταπήδῶντες.
οἶμαι δ καὶ σὲ μεταπηδᾶν,
ὡς ἔχοντα ἐφ' ὅ, τι χαίης, ὑπ
κύκλῳ σε περιλάμποντων, φύ-
σεως μεγαλοφρόνου, ὁρμῆς

Quod quidem initio in Homero mihi accidit. Quare fere pene abieci argumentum, vt quod obtrectari non possem. Deinde nescio quo pacto me recepi, & eo me paulatim assuefaciendo aduersis oculis interri: ne eos tanquam à sole auertendo, nothius genus Homericæ arguerer. Tum verò negotium mihi quàm meum videtur esse facilius! Nam cùm in Homero nihil præter poëticâ laudare possimus, tota illa laus in animo simul necessariò concipienda est. Tu verò si ad totum Demosthenem semel animum conuertas, addiscendum prosiliens profectò hæreas dubius quid primum sumas, haud aliter quàm gulosi Syracusanis mensis accumbentes, vel auidi auditores & spectatores nacti fercenta aurium & oculorum iucunda obiecta. Nesciunt enim quò se conuertant, subinde cupiditatem mutantes. Itaque opinor te ex alio in aliud desilire, cùm non habeas cui impreteris, dum te in orbem circumagunt, indoles magnifica, ingenium ardens, temperantia, elo-

διαπύρῳ, βίᾳ σώφρονος, λόγ-

λοντος, τῆς ἐν τοῖς πρά-
ξεσιν εὐσχήμονος, λιμμάτων πολ-
λῶν καὶ μεγάλων, εὐπορούσης,
ἀκροωμένων, φιλαυθρωπίας,
ἀνδρώνος, φρονήματος, συνέσεως,
ἐκ τῶν πολλῶν, καὶ μεγάλων
πεπυσμένου. ἴσως οὖν ὁρᾶν
δοκῶ μὲν, ψαφίσματα, πρέσ-
βεις, δημηγορίας, νόμους,
ἐπιστόλας, ἀποστόλους, Εὐβοίαν,
Χερρόνησον, τὴν Βοιωτίαν, Χίον,
Ῥόδον, τὸν Ελλήσποντον, Βυ-
ζάντιον, ἃ ἔχεις ὅπου τὴν γνώ-
μην ἀποκλίνῃς, συμπεισθῆ-
ναι τοῖς πολεμικοῖς πράγμασιν
ἐκεῖνος οὖν ὁ Πύθαγορος, ὃν
καὶ τῷ τῶν βατράχων, οὐ
τῶν ἀπόρρητον, Ισμηνίου,
χρυσίδιον Μελίαν, ἢ Καδ
μον, ἃ ἀνάκτορον ἱερὸν γῆς,
καὶ ναὸς ἄμπυκα Θήβαν, ἢ
παλαιὸν ἄγνος Ηρακλέος,
καὶ Διὸς τοῦ πολυγαθέα τ
μὴν, ἃ γάμου λευκωλένου Ἀ
φροδίτης, ὑμέναιον, οὐτωσὶ
ἐκ συλᾶ τοῦ τὸν ἔρωτας ἀποξέ-
νου, ἢ βίου, ἢ ῥητορικὴν,
φιλοσοφίαν, ἢ δημαγωγίαν,
τὸν διάπυρον τοῦδ' ἔρωτος ὑμνητέο
ὡς δ' οὐδὲν ἔρχον σκηψεῖν ἔφ
πλὴν ἀλαίνω, ἀφ' ἑνὸς, ὅτο
δ' ἀλαβόμενος, ἢ τ ῥητορικὴ
καὶ αὐτὴν, εἰς ταὐτὸν κα-

δεινότητος, τῆς ἐν τοῖς πράγμασιν εὐτολμίας, λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων, σωφροσύνης, φιλανθρωπίας, ἀκριβείας, φρονήματος, σωφροσύνης, κράτους τε πολλῶν, καὶ μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως οὖν ὁρῶν ἄν μοι ψηφίσματα, ῥήσεις, δημηγορίας, νόμους, κεῖθεν, ἀποστόλους, Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ῥόδον, τὸν Ἑλλήσποντον, Βυζάντιον, ἂν ἔχεις ὅποι τὴν γνώμην ἀποκλίνῃς, συμπεισφέρομος τοῖς πλεονεκτήμασιν. ἴσως οὖν ὁ Πίνδαρος, ὅτι πολλὰ τῷ νῷ βαπόμος, οὕτω πως ἀπόρησεν, Ἰσμηνὸν, ἢ χρυσηλάκατον Μελίαν, ἢ Κάδμον, ἢ ἀσπαρτῶν ἱερὸν γένος, ἢ τὰν καναμπυκα Θήβαν, ἢ τὸ παντόλμον δέμας Ἡρακλέος, ἢ τὰν Διονύσου πολυγαθέα πομπὰν, ἢ γάμον λευκωλένου Ἁρμονίας, ὑμηναίους, οὕτως ἔχει καὶ σύγε ταύτην ἴσως ἀποροῦν, λόγον, ἢ βίον, ἢ ῥητορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημαγωγίαν, ἢ τὸν θαυμαστὸν παιδὸς ὑμνητῆρα. ἔστι δ' οὐδὲν ἔχον ἀνφυγεῖν ἔφη τὸν Φλαύιον, ἀλλ' ἑνὸς, ὅταν δὲ λαβόμενος, ἢ τὴ ῥητορικῆς καθ' αὑτὸν, εἰς ταύτην κατάδυσον τοῦτον τὸν λόγον. ἱκανὰ γοῦν

quentia, fortitudo in rebus gerēdis, multorum magnorúmque lucrorum despicientia, iustitia, humanitas, fides, consilium, prudentia, singulæ multarum magnarúmque in repub. actionū. Forsan hinc intuens, decreta, legationes, conciones, leges: inde classes, Eubœam, Megara, Bœotiam, Chium, Rhodum, Hellespontum, Byzantium, nescis quò animum inclines, cùm te rerum copia huc illuc rapiat. Vt igitur Pindarus conuersō ad multa animo, sic ambigit, dicens. Num mea Ismenū, Meliam-ue nympham, Seu magis Cadmum, genus aut virorum, Dentibus sæui Draconis, Carmina dicent? Num canam Thebas, celebrés-ue pugnas Herculis? num Bacche tuos honores? Vel priùs nunc Harmoniæ puellæ, Dicam hymenæos? Ita tu dubitare videris, vtrum orationes, an res gestas, aut eloquentiā, aut doctrinam, aut authoritatem, aut mortem viri sumas laudandam. Verū nullo inquit, negotio errorem euitabis: si vno quolibet argumento assumpto, vt potes sola eloquētia, in eam tua oratio incūbat. Hīc satis erit

σοί ἢ ἢ Περικλέους. ἐκείνου μὲν γὰρ, ταὶς ἀστραπαὶς, καὶ βρονταὶς, καὶ πυθοῖς τι κίνδυνον, δόξη παρειλαβόντες, ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν, δήλην ὡς εἰκὸς τὴν φαντασίαν, οὐδὲν ἔμμονον ἔχοντες, οὐδὲ οἷαν ἐξαρκέσαι πρὸς τὴν τοῦ χρόνου βάσανον, καὶ κρίσιν. τὰ δὲ τοῦ Δημοσθένους, ἀλλὰ σοὶ καταλελείφθω λέγειν, εἰ ταύτη βάτιον. πρός γε μὲν τὰς τῆς ψυχῆς ἀρετὰς, ἢ τὰς πολιτείας αὐτοῦ πρατομένῳ, καλὸν μίαν ἡντιναοῦν ἀποτέμνεσθαι τὴν διατριβήν. εἰ δὲ βούλοιο δαψιλῶς, δύο, ἢ σωζοις ἐλόμενον, ἔχειν ἀποχρῶσαν λόγων εἰσβολήν. πολλὰ γὰρ ἐν ἅπασιν ἢ λαμπρότης. εἰ δὲ μὴ ἐν ἅπασι τοῦτο, ἀλλ' ἐν μέρεσι ἐπαινέσομεθα. νόμος μὲν γὰρ ὁμηρικὸς, ἡρώων ἐπαίνους ἐκ μερῶν διατίθεσθαι, ποδῶν, ἢ χειρῶν, ἢ κόμης. ἤδη δὲ καὶ τῶν φορημάτων, ἢ ἀσπίδων. μεμπτὸν δὲ οὐδὲ τοῖς θεοῖς ἐδόκει, ὑμνεῖσθαι πρὸς τῶν ποιητῶν, ἐξ ἠλακάτης, ἢ τόξων, ἢ τῆς αἰγίδος, εἴπερ γε ἐκ μέρους σώματος, ἢ τῆς ψυχῆς. τῶν εὐεργεσιῶν δὲ, οὐδὲ δίωκτον ἐδάκρυ ἐλθεῖν. οὔκουν οὐδ' ὁ Δημοσθένης αἰτιάσεται, εἰ ἅ τις

eum cum Pericle conferet. Illius quidem fulgura, tonitrua, & suadelæ quoddam calcar fama accepimus, sed orationem ipsam non videmus. Vnde coniicias nihil præter opinionem stetisse, nec temporis probationem & iudicium sustinere potuisse. At Demosthenis scripta extant, sed hoc tibi dicendum relinquam, si hoc argumentum tractaueris. Si conuerteris te ad mores eius, & res gestas: bonum fuerit vnum quodliber excerpere argumentum. Vel si largiter differere velis, duobus, & tribus selectis, amplissimam dicendi materiam habebis: res enim omnes sunt splendidissimæ. Quòd si non omnia, sed partem laudabimus, id Homeri exemplo faciemus, qui Heroum partes laudat, puta pedes, vel caput, vel comam, aut vestes, aut clypeum. Nec Dij quidem poëtarum laudes aspernantur, sumptas à colo, aut telis, aut ægide, nedum ab aliqua corporis aut animæ parte. Beneficia verò semel complecti nemo potest. Itaq; nec Demosthenes vitio vertet, si vnicam

ex eius

τῶν καλῶν ἐπαινέμενος. ἐπεὶ
γε σύμπαν, οὐδ' αὐτὸς ἂν
τὸν Ἀφαρέα ἐπαινέσειεν ἅπαντα.
ταῦτα τῶ Θεραγόρου διελ-
θόντος, ἔμοιγε, ἔφην ἐγώ, ἐδό-
κεις δεδεῖχθαι μοι βουλόμενος,
ὅτι μὴ μόνον ποιητὴν ἀγαθὸν
εἶναι, τῶν λόγων παρεμπορευ-
όμενα πεποιῆσθαι τὸν Δημοδόκον,
ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἐμμέτροις ἁρμο-
σάμενα. σοὶ μὲν οὖν ἔφη τῶν ῥα-
θύμων ἕνεκα δοκεῖς, ἀφορμὴν
παρεσκευακέναι τοῦ λόγου τῆς
ἐρωτήσεως ἀνεῖσθαι, ἀκεραίους ἡμᾶς
ἔχοντι. ἀφόρμου τοίνυν ἔφην
μοι γέγονεν οὐδὲν εὖ ἴσθι. σκό-
πει γὰρ μὴ καὶ πλέον ἢ γέγονος
βλάψειεν. καλὸν δὲ λέγοις ἔφη
τὸ ἴαμα. σὺ γὰρ ἔφην ἀγνοεῖς
ἦσαι τὸ παρὸν ἄπορον. εἶτα
ἰατρὸν δίκαιον τὸν τοὺς νοσοῦντας
παῦσαι ἀγνοήσαντος, ἄλλο θε-
ραπεύειν. ὅτι τί δή; σὺ μὲν ἃ
παρέξειν ἂν, ἢ ἀφ' ὧν ἰόντα
πρὸς τὸν λόγον, ἐπιχείρησας
ἰᾶσθαι, τάλαι πάλαι κατέλυκάλω-
ται παλαιαῖς ἐπῳδαῖς. ἐπὼν πειρήσεις.
ὥστε ταύτης τῆς ἀπορίας ἴω-
λάος σοι τὰ ἰάματα. τὸ δ' οὖν
ἔφη σοι τόδε ἴαμα. χρὴ γάρ
τοι καθάπερ ὁδοῦ, σαρραλεω-
τάτην εἶναι τὴν συνηθεστά-
την, τὴν φαυλοτάτην. γὰ δ' ἔφην ἐγώ. ἢ φαῖεν Ἀννικέριν τὸν

ex eius virtutibus laudes: siquidem ne ipse quidem, omnes simul collaudare posset. Cùm hæc diceret Therſagoras, puto te, inquam, oſtendere mihi volentē, quòd non ſolùm bonus es poëta, tuæ orationi mentionem inſeruiſſe Demoſthenis, ſoluſam orationem metricæ adiungendo. Tum ille, inquit, tuæ recreationi conſulens, compulſus ſum ad percurrēdum hoc argumentum, vt remiſſa cura, noſter fieres auditor. At probè ſcias, inquam, te nihil operæ pretiū feciſſe. Quin vide ne magis diuerſum aliud feceris. Egregiam profectò, inquit, medelam dicis. At puto, inquam, neſcis quæ res me nūc angat: deinde vt medicus ignorans ægroti morbum, alium curas. Quid illud eſt? Tu quidem, ea quæ turbarēt eūm qui ſe primùm ad dicēdum conferret, inſtituiſti medicari. Sed illa mihi iamolim annorum periodis exhauſta ſunt. Quare irrita sūt ad ea quibus angor, tua remedia. At hoc, inquit, remedium fuerit. Oporter, ſanè viæ in morem, vt ea ſit tutiſſima, quæ maximè trita. Mihi verò diuerſum, inquam, placebat. Aiunt Annicerim

κυβωλιῶν φιλοτιμηθῆναι πρὸς Πλάτωνά τε, καὶ τοὺς ἑταίρους. τὸν μὲν γὰρ κυβωλιῶν ἀριστοκλείαν ἐπιδεικνύσθαι, πολλοὺς περὶ τὸν ἀκάδημιαν ἐλαύνοντα δρόμους, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἁρματοτροχιᾶς ἅπαντας, μηδὲν παραβαίνοντα, ὥστε ἴχνη δρόμου σημεῖα καὶ τῆς γῆς ὑπολείπεσθαι. τυμβίον δέ φησι, τοιοῦτόν τινα αὐτοὺς, τὰς ἁρματοτροχιὰς ἀλείφειν. σὺ μάλα ῥᾴδιον δ' εἶναι καινουργεῖν ὁδούς τὰ τετριμμένα ἐκβεπαίων, ἀλλά τι τὸ Πάσσωνος ἔτι σοι τόπον πεῖον ἔδυ; ἐγὼ δ' ἀκήκοα. Πάσσωνι τῷ ζωγράφῳ φασὶν ἐκδιδῦναι γραφὴν ἵππον καλιπδύμενον. τὸν δὲ, γράψαι τέλεον, καὶ πολλὰ κολάσαι περὶ τὸν ἵππον. ὡς δ' ἦν γεγραμμένος, ἐπιστῆναι τὸν ἐκδύτην, μέμφεσθαι, μὴ δὲ τοῦτο παρεῖναι. τὸν οὖν Πάσσωνα τὸ πίνακος τὰ μετόπισθεν κατὰ πολλὰ μεταγράψαι, τῷ παιδὶ τὸν γραφέα ἐπιδεῖξαι κελεύσαι, καὶ τὸν ἵππον ἐμπαλιν κείμενον ὀφθῆναι καλινδούμενον. νῦν εἰ ἔφη Θάσσαλε, καὶ μίαν οἴει με γραφὴν μεμιχανῆσθαι τοσούτων ἐτῶν, ἐν οὐδὲ πάσας γραφὰς, καὶ περιαγωγὰς ἐπελλάσαι;

Cyrenæum Platonis & sociorum fuisse æmulum: eúmque curus agitationem ostentando, multos circum Academiam curius egisse, eadem omnes in orbita, citra errorem, ita vt vestigia cursus vnius in terra relinquerentur. Ego verò contrà studeo meas orbitas euitare. At difficile esse puto, nouam viam reiecta iam trita excogitare. At Passonis placet consilium. Quodnam? inquam: non enim audiui. Passoni pictori dicunt mandatum fuisse, vt pingeret equum scite volutantem: illum verò, currentem pinxisse, multo puluere circundatum: & cùm is adhuc pingeret, eum qui eius operam locarat superuenisse, & conquestum esse, quòd illud non mandasset. Tum Passonem inuersa tabula, puerum iussisse vt picturam exhiberet spectandam, versúmque esse equum scite volutantem. Festiuus, inquam, es Thessagora, si vnam tot annis conuersionem me molitum esse puras, at non vereri ne mihi omnes conuersiones & circumactus experiri,

ἢ μεταπηδήσῃ, δεδιέναι μὴ τὸ τελευταῖον παθοιμι τὸ τοῦ Πρωτέως. ποῖον ἔστι παθος; τὸ, ῥυάδιον, ὃ φασιν αὐτὸν ῥυῆναι, ἐρεσχηλῆσαι τὴν εὐειπίστατα τῶν ἀνθρωπίνων ὁ ψεύσης. ἐπὶ κατανάλωκεν πάσας ἰδέας ἀνθρωπείων, καὶ φυτῶν, καὶ στοιχείων, αὐτὸς αὖ πενίᾳ μορφῆς ἐπεισακτου. Πρωτέα ῥυῆναι. σὺ μὲ εἶπεν οὖν ἡ Πρωτέα μηχανᾶ ἐμοῦ ἀκροᾶσθαι ἀποδιδράσκοντος. ἐκ τοίνυν ἐμοῦ τοῦτο. παρέξω σοὶ ἐμαυτὴν ἀκροᾶσθαι, παρεὶς τὴν ἐπιστολὴν φέρουσαν. τάχα γὰρ ἂν καὶ σὺ περὶ τῶν σῶν κυήματος ἀφέντος ῥυώμενος, καὶ τὴν ἐμὴν ἀδῖνος ποιήσεσθαι. ὡς ἂν ἐδόκει ταῦτα αὐτῷ, καθεζομένης ὅπου τῆς πλησίον κριτῆρος, ἐγὼ ἐκεῖνο ἀνεγίγνωσκον. οὐ ἀνεκέλευστο μάλα γὰρ αὖ πεπραγματα. μεταξὺ δ' ὥσπερ ἐν τοῖς ῥυθμοῖς, ἐπιτύχοις τὸ χαμαιπετὲς, καὶ ζοῦ τὴν ἀκροατικὸν ἐφ' ἡδονῇ, καὶ ἀπὸ Ἀθηναίων ἀκηκοὰς ἀκηκοὰς, ἢ δικαστικὸν. ἀλλ' ὅπως εἴπῃ μοι χαρίεν. χαρίεν μὲν, ἔφην ἐγὼ, καὶ πρὶν ὃ, τι λέγεις εἰδέναι πρὸ ὅτι ὃ, τι λέγεις πρὸς Μακεδονικοῖς εἶπεν ἐντυχὼν τὰ βασιλικὰ οἰκίας ὑπομνήμασι, καὶ τοῦ ὑπηρέτου,

tandem accidat idem quod Proteo. Quidnam? inquit. Scilicet vt fiam, quod dicunt ipsum factum esse, quum rationem excogitaret qua humanum aspectum fugeret. Ille absumptis omnibus formis bestiarum, plantarum, elementorum, rursus peregrinæ formæ penuria factus est Proteus. Tu, inquit ille, Proteo mutabilior, meam orationem effugere conaris. Minimè, inquam, ô præclare. Nam dimissa ex animo impendente cogitatione, auditorem me præbebo. Forsan enim quum non amplius tui partus eris sollicitus, meæ parturæ mecum curam suscipies. Vt igitur ita visum est ipsi, in proxima sede cõsedimus, vbi ego quidem audiebam, ille verò præstantissimú poëma recitabat. Inter legendum autem, vt numine afflatus, complicato libro, aufer, inquit, huiusauscultationis mercedẽ, proue Athenis, in concionibus, & iudicijs sportulæ dari solent. Sed vide vt gratiam mihi habeas. Gratiam ne, inquam, habebo, etiam priusquã quid dicas intelligã? Sed quidnam est quod dicis? Cũ incidisse, inquit, in Macedonicos regiæ domus cõmentarios, eáq; res me sũmopere delectasset,

τὸ βιβλίον ἐκτησάμην παρ' ἐμοῦ ἐπιπαμφιλω. καὶ νῦν ἐπεμνήσθην ἔχων οἴκαδε. χαίρεται δ' ἄλλα τε τῶν Ἀντιπάτρῳ θεραπόντων ἐπὶ τῇ οὐσίᾳ, καὶ περὶ Δημοσθένους. ἃ μοι δοκεῖς ἐν αὐ παρέργως ἀκοῦσαι. καὶ μὲν εἶπον ἥδη γέ σοι τῶν εὐαγγελίων χαίρεις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπῶν. ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἀπολείψομαί σου πρὶν ἢ τὴν ὑπόσχεσιν ἔργον σοι γενέσθαι. σὺ δ' εἰσιόντας μὲν με λαμβάνεις τὴν Ὁμήρου γενέθλιον, ἔοικας δ' ἐξιόντα αὐτὸν καὶ τὴν Δημοσθένους. ὡς οὖν ἀνέγνω τὰ λοιπὰ τῆς χαμαιτυπίου, διαπείσαντες ὀλίγον, ὅσον ἀποδοῦναι τῷ πεντήκοντα τὸν δικαίους ἐπαίνους, ἤειμεν εἰς τὸ Θορικίον. καὶ μόλις μὲν, ἐπιτυγχάνει ὁ τῷ βιβλίῳ. κἀγὼ λαβὼν τότε μὲν, ἀπηλλαττόμην. ἐντυχὼν δ' ἕτερα τῶν γνωρίμων διετίθουν, ὡς οὐδὲν πεπεισμένος, ἀλλ' ἐπ' αὐτῇ ἐνομάτων τε, καὶ ῥημάτων ὑμῖν ἀναλέξομαι. ἐδεῖτο γὰρ τῷ Ἀσκληπιῷ μεῖόν τι γίνεται τῆς τιμῆς, εἰ μὴ τὰ θεσπίσματα αὐτῷ πεποιημένα ἄσματα, τὰ Αἰσχύλου τε τοῦ τραγικοῦ, καὶ Σοφοκλέους, ἀδεῖ, καὶ τῷ Διονύσῳ, μελοποιός, ἢ τραγῳδίας, ἐκμελεῖται. τὰ δ' ἑτέρα τοῦ

non leui negotio librum comparaui, quem donum nunc habere memini. Continet autem eùm cæteras res ab Antipatro domi gestas: tum de Demosthene ea quæ mihi videris non oscitanter audiuisse. Ego verò, inquam, tibi pro bono nuntio gratiam iam refero. Et reliquos versus audiam: nec te dimittam donec promissum præstiteris. Cæterùm spectata Homeri natalitia mihi dedisti, talia Demosthenis quoque daturus videris. Itaque lectis reliquis libri versibus, tantisper commorati, dum debitam laudem poëmati tribuimus, iuimus ad ædes Theriagoræ, vbi vix tandem librum reperit: quo tunc accepto, discessi: & perfecto statim nihil immutare, sed ad verbum vobis recitare. Non enim minor honos habetur Æsculapio, quum Alisolenses Trœzenij, & Sophoclis versus ei decantantur, & de nouum poëma sacrificantibus. Et Baccho non poëmata faciendi, neque comœdias, vel tragœdias, mos desijt: & non ab alijs sunt compositi

τὸ μὲ πεποιηκὼς κατὰ τὸν αὐτὸν μέτρον

τοῖς νῦν εἰς μέσον ἐν καιρῷ κομίζουσι, χάριν οὐκ ἐλάττω φέρῃ, τῷ τ' θεὸν δοκεῖν τετιμηκέναι. τὸ μὲν οὖν βιβλίον, τοῦτ' ἔστ' ἡ τῶν ὑπομνημάτων τὸ ὡφελοῦν ἡμῖν μέρος. τὸ δ' ἑξῆς τοῦ βιβλίου, φησὶν Ἀντιπάτρῳ μεμηνύσθαι παρόντα τ' Ἀρχίαν. ὅτι Ἀρχίας, εἴ τις ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τοὺς φυγάδας ἐτέτακτο συλλαμβάνειν. ἐπέσταλτο δ' αὐτῷ καὶ Δημοσθένην ἀπὸ τῆς Καλαυρείας πεῖσαι μᾶλλον, ἢ βιάσασθαι πρὸς τ' Ἀντίπατρον ἥκειν. ἡ δ' ἐλπὶς μετέωρος ὁ Ἀντίπατρος ἐπὶ τούτῳ ἦν τῇ ἐλπίδι, τ' Δημοσθένην ἀεὶ προσδοκῶν. ὡς οὖν ἤκουσεν ἀπὸ τῆς Καλαυρείας ἥκοντα τ' Ἀρχίαν, εὐθὺς ὡς εἶχεν, ἐκέλευσεν εἰσω καλεῖν. ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν, αὐτὸ φράσει τὰ λοιπὰ τὸ βιβλίον, χαίρειν σε Ἀντίπατερ. τί δ' οὐ μέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἤγαγες; ἤγαγον ὡς ἐθελήσαμεν. ὑδρίαν δ' κομίζω τῶν Δημοσθένους λειψάνων. ἀπ' ἐλπίδος γε μὲν ἔσφηλας ὦ Ἀρχία. τί γὰρ τ' ὀσῶν, ἢ τ' ὑδρίας, Δημοσθένην ἐκ ἔχοντι; πῶς γὰρ ψυχὴν αὐτὸν ὦ βασιλεῦ, φεύγειν βίαν κατέχειν ἐδύνατον, οὐ Βοιωτίας, οὐδ' ἔνδα τι παρ' ἐμοῦ λαμβάνεις.

ijs qui nunc ea tempestiuè in medium afferunt, non minorem gratiam merentur, vt Deum honorasse videantur. Itaque hic liber (Est autem nostrarum partium, commentarius: libri verò narratio) refert Antipatro significatum esse, Archiam adesse. Archias autem, si quis iuniorum hoc ignorat, exules comprehendere iussus erat. Literis quoque mandatum acceperat, vt nulla vi adhibita Demosthenem persuaderet, vt ex Calauria ad Antipatrum veniret. Porrò Antipater in tantam spem erectus anxiè expectabat Demosthenis aduentum. Quare cùm audiuisset Archiam ex Calauria venire, repentè vt se habebat, intrò vocari iussit. Postquam ingressus est, reliqua liber ipse dicet. Salue Antipater. Quidni saluus sim, si Demosthenem adduxisti? Adduxi vt potui: nam ex Demosthenis reliquijs Hydriam affero. Magna de spe me deiecisti Archia. Quid enim mihi cum vrna & ossibus, Demosthenem non habenti? Non fuit possibile rex, vitum in potestate hostiū redigere: nō in Bœotia, vel à me hic accepto auro.

ἡμεῖς δ', δᾶϊον αὖ τὸ Βυζαντίων τεῖχος ἑλοιμεν μηχαναῖς, ἢ Δημοσθένην χρυσίῳ. ἐγὼ δ' ὦ Παρμένων ἔφη, εἰ μέν τις ἀθηναῖος ὢν ἐν Ἀθήναις λέγων, ἐ- Α μοὶ τὰ πατρίδος προτιμᾶ, τοῦτον οὐχὶ τὰ ἐμὰ προτιμῶν ἀν, φιλίαν δ' ὰν οὐκ ἐθέλοιμι τοιοῦτου τοῦ πατρίδος ἕνεκα μισεῖν, τοιοῦτον πολέμιον ἡγεῖσθαι, ἀλλ' ἐπαινῶ μὲν, ὅτι ἀκριβοῖ τὴν, καὶ Β τεῖχος, καὶ νεωσοίκους, καὶ τάφρον. θαυμάζω δ' ἔγωγε, καὶ μακαρίζω τὸ σῶμα τῆς πόλεως. καὶ τὸν μὲν, ἔξω τῆς χρείας ἡμῖν ὄντα, οὐδ' ἂν προαποτέμοιμι. τὸν δ' ἡμέτερον μὴν ἂν ἐνταῦθα παρ' ἡμῖν τυγχάνειν ἡμῶν μᾶλλον, ἢ τῶν Ἰλλυριῶν ἐστιν. καὶ Τριβαλλῶν, καὶ παντὸ τοῦ ἱππικοῦ, καὶ C τὸ πλούσιον, καὶ τὸ λόγου πειθῶ, καὶ τὸ γνώμης ἐμβριθὲς οὐδαμοῦ πάντες δεύτερον. ταῦτα πρὸς Παρμένωνα μὲν ταῦτα. τοιούτους δὲ πάνυ καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιήσατο. ἐγὼ μὲν Διοπείθους Ἀθηναῖον ἀπεσταλμένον, ἐγὼ μὲν εἶχον διὰ φρονήσεως. ὁ δὲ εὖ μάλα γελάσας, ἔφη. σὺ δ' ἀττικὸν θρασύνου, ἢ θρασὺ τὸν δέσοινα· ἡμῖν. αἱ μὲν πειθοῖς, καὶ ὁ πιθανὸς, καὶ τὰ νεώρια, λῆρος ἡμῖν ἐστι, καὶ φλύαρος. τί δ' ἂν ἀνθρωποι πράξαιεν, ὅτι-

Nos verò citiùs Byzantij mœnia machinis, quàm Demosthenem auro expugnaremus. Ego ô Parmenio, inquit, siquis Atheniensis in reip. consilijs pluris me facit quàm patriam, huic pecúnias, amicitiam non item offerre velim. Siquis autem propter patriam mihi inimicus est, hunc vt arcem, mœnia, portus, & fossam oppugno. Admiror autem virtutem, & beatam esse dico vrbem, cui ciuis huiusmodi obtigit. At proditores, quum eorum opera non amplius indigeo, perdere cupio. Illum autem incorruptum ciuem apud nos hic habere malim, quàm Illyricum, & Triballicum equitatum, totúmque mercenariorum exercitum. Nec armorum vi, facultatem persuadendi, & iudicij grauitatem vllatenus postpono. Hæc ad Parmenionem: & ad me similia quoque verba fecit. Ego enim de ijs qui cũ Diopithe Athenis missi fuerant, solicitus eram. Ille verò profusè ridens dixit. Tu verò nobis ab Atheniensi duce, aut milite metuis. Triremes, Pyræus, & portæ mihi nugæ sunt. Quid facerent homines in

ισάζοντες, ἐν χρεαγωγίαις καὶ
ζῶντες, καὶ χορεῖς; εἰ δὲ μὴ
ἐγένετο Δημοσθένης εἷς ἐν Ἀθήναις
ἦμεν, ῥᾴδιον ἂν ἦν ἡμῖν τὴν πό-
λιν, ἣν Θηβαίοις καὶ Θετταλοῖς A
πατοῦντες, βιαζόμενοι, φθά-
νοντες, ὠνούμενοι. νῦν δὲ εἷς ἐκεῖνος ἐγρήγορε, καὶ πᾶσι τοῖς
ἡμετέροις ἐπέστηκε, καὶ ταῖς ἡμετέ-
ραις ὁρμαῖς ἐπακολουθεῖ, καὶ B
τοῖς πραττομένοις αὐτοπαρα-
γίγνεται. λανθάνειν δ' οὐκ
ἐστὶν αὐτὸν ἐπιχειροῦντες, οὐδὲ βουλευόμενοι. καὶ καθάπαξ κώλυμά τι, καὶ προβό-
λος ἡμῖν αὐτοῦ ἐστιν, μὴ C
πάντ' ἔχειν ἐξ ὁρμῆς. τὸ
γὰρ τοι κατ' αὐτόν, ἐν Ἀμφιπόλει
εἴλομεν; ἐν Ὀλύνθῳ; ἐν Φωκέ-
σι, καὶ Πύλαις ἔχομεν; οὐχὶ Χερ-
ρονήσου, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλή-
σποντον κεκρατήκαμεν; ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἄκοντας, οἷον ἐκ μανδραγόρου κινήσαντας τοὺς D
αὐτῶν πολίτας, ὥσπερ τομὴ πο-
νηρὰ, καὶ χαίρει τῇ ῥᾳδιουργίᾳ τῇ
παρρησίᾳ χρώμενος, ὀλίγου τὸ
θέατρον ἀθύμως φέροντας. με-
τατίθησι δὲ τῶν χρημάτων
τὸν τόρον, ἀπὸ τῶν θεαμάτων,
ἐπὶ τὰ στρατόπεδα. σωτίθησι
δὲ τὸ ναυτικὸν, νόμισις στερ-
γόμενοις τοῦ τῆς ἀπαξίας μόγους τέλους διεσκεδασμένου.

Bacchanalibus, conuiuijs & choris vitam consumentes? Si vnus Demosthenes Athenis non fuisset, facilius potiti essemus vibe, quàm Thebis & Thessalia, dolo, vi, opprimentes & corrumpentes. Verùm vnus ille vigilat in omnes intentus occasiones, & nostros obseruat impetus, nostrisque consilijs resistit. Nunquam fallere, neque insidiando, neque agendo, neque consulendo possumus. Hic vno verbo, tanquam propugnaculum obstat, quominus omnia primo impetu capiamus. Nam quantum in ipso fuit, non Amphipoli, non Olyntho, non Phocensibus, non Pylo, non Chersoneso, non ora Hellesponti potiri potuimus. Ille inuitos, tanquam mandragora sopitos ciues excitat, & neglectis ijs quæ ad voluptatem faciunt, loquendi libertate illorum secat vitque ignauiam à theatris ad castra pecuniarum transfert prouentus: cōscribit classem quæ penè perierat confusione legum trierarchici ordinis: et ciuitatis dignitatem tempore iam proiectam ad drachmā & triobolū excitat

ἐγείρῃ δ' ἐρριμμένον ἤδη καὶ κάτω
πρὸς τὸ δεξιὸν, καὶ τὸ τείχος
βολαῖς· τὸ δὲ πόλεως ἀξίωμα,
πᾶλαι τούτοις κατακεκλιμένης,
εἰς τὸν Θεσσαλονίκης ἐπάγων. καὶ A
δὲ ζῆλον Μακεδόνι, καὶ Σαλαμῖνι κατειργασμένον, συνίσησι δ' ὅτι συμμαχίας, καὶ συντάξεις ἑλληνικὰς. τοῦτον ὁ λαδεῖν ὄρη, οὐ φεναξίτας, ὁ φοίνικας δ' οὐ μᾶλλον, ἢ τὸν Ἀεσχίνην ὀκνῆσον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐφίετο. τοῦτον σὺν ᾧ Ἀντίπατρος, καὶ δεδίεναι μᾶλλον, ἢ πάσας τειήρεις, καὶ πάντας ἀστεροπόλους. ὁ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θεμιστοκλῆς, καὶ Περικλῆς ἐγένετο, τούτοις νῦν ὁ Δημοσθένης ἐφάμιλλος, Θεμιστοκλεῖ μὲν, τὴν συνέσιν. Περικλεῖ δὲ, τὸ φρόνημα. ἐπήσατο γοῦν αὐτοῖς ἀκτὴν, Εὔβοιαν, Μέγαρα, τὰ πρὸ τῆς Ἑλλησπόντου, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς γε ἔχει ποιοῦσιν Ἀθηναῖοι, Χάρητα μὲν, καὶ Διοπείθην, καὶ Πρόξενον, καὶ τοιούτους τινὰς ἀποδεικνύντες στρατηγεῖν, δημοσθένην δὲ, οἶκοι κατέχοντες ὅπλων τοῦ βήματος. ὡς εἰ τοῦτον τὸν ἄνδρα τὸν ἅπαντα ἀπώλειαν, καὶ νεῶν, καὶ στρατοπέδων, καὶ ἄνω μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας

iamdudum fractos animos ad maiorum imitationem reuocans, & rerum ad Marathonem, & Salaminē gestarum; atque author est ut Græcos sibi societate et fœdere coniungant. Hanc non licet fallere, non decipere, nec magis pretio corrumpere, quàm Aristidem illum rex Persarum corrupit. Hic igitur Antipater, magis est formidandus, etiamsi triremes omnes, quàm universa classis. Quod enim apud veteres Athenienses Themistocles, & Pericles fuerunt, id nunc est illis Demosthenes, prudentia par Themistocli, animi magnitudine Pericli. Iuque redegit in ipsorum potestatem, Eubœam, Megara, oram Hellespontiacam, Bœotiam. Et rectè facient Athenienses quòd Charetem, Diopithem, & Proxenum, & similes quosdam præficiunt exercitui, Demosthenem verò domi retinent ad suggestum. Quòd si hic in potestate haberet arma, naues, exercitus, & rei gerendæ occasiones, & peraniam, vererer ne de Macedonia iam periclitaremur.

χειρῶν, καὶ χρημάτων κύριος
εἶ κατέσησε μοι τὴν λογ-

ὡς καὶ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀγωνιζόμενος ἡμῖν, παντα-
χοῦ συμπεσὼν ἔχει, καταλαμ-
βάνει, πόρρω ἐνέσκηκε, δύναμιν
συλλέγει. τίδ' οὐ ζῶντα κατει-
λήφατε; καταλείφαμεν. κἂν
νῦν ὁδὸν οὐ τέθνηκεν; οὐκ,
ἀλλ' οὔπω ἐν Καλαυρείᾳ.
τάχα τῆς ὑμετέρας μέλλον-
τος ἐν ὀλιγωρίας, ἢ στρα-
πυόντων ἢ ἀνῃρηκότων; ἀλλ' ἦλθ'
ὑφ' ἡμῶν ἐγχυθέν. τί φῄς; αἰνίγ-
ματα λέγεις ὦ Ἀρχία. ζῶντα
λαβόντες οὐκ ἔχετε; οὐδὲ κε-
λεύσας νῦν γε παρεῖναι μὴ βιά-
ζεσθαι; καίτοι πλέον ἂν ἦν δὲ
βιαιοπαθοῦσι οὐδὲν ὤν. καὶ δὴ
οὕτω ἐκωλύσαμεν. ἢ εὖ γε ὑ-
μεῖς ἦτε μελήσαντες. ἴσως οὖν
ἐκ τῆς ὑμετέρας τέθνηκε βίας.
ἡμεῖς μὲν οὖτον οὐκ ἀπεκτό-
καμεν, βιάζεσθαι δ' αὐτὸν μὴ
παθεῖσιν ἀναγκαῖον ἦν. σοὶ δ'
ὦ βασιλεῦ, τί τὸ πλέον, εἰ ζῶν
ἀφίκετο; παῖτοι οὐδὲν ἂν αὐ-
τὸν, ἢ ἀπέκτεινας. εὐφήμει ὦ
Ἀρχία. δοκεῖς μοι μὴ συνιέναι
κέναι, μηδ' ὃς τις ὁ δημοσθέ-
νης, μήτε τῶν ἐμῶν γνώμων, ἀλ-
λὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι δημο-
σθένην εὑρεῖν, ἢ τούτοις ζητεῖν
τὸν κακῶς ἀπολωλότας,
μαραθώνιον Λεισθένην, καὶ

Nunc enim decretis tantùm
pugnãs, nos vndiq; adoritur,
occupat, conficit pecuniam,
colligit copias. Sed cur non
comprehendistis viuũ? Cõ-
prehendimus. Num igitur
in via est extinctus? Non: sed
vbi erat, in Calauria. Forsan
hoc accidit negligentia ve-
stra, quia non bene tractastis
hominem? Imò non fuit in
potestate nostra. Quid ais?
ænigmata dicis Archia: viuũ
cepistis, nec habetis? Non
mandasti initio ne quis ei
vim afferret? quanquam ni-
hil profuturum erat, etsi vim
intulissemus. Hoc enim cu-
ræ nobis fuit. Non accidit
igitur vestra negligentia.
Sed vos ipsi forsasse inter-
fecistis eum. Ipsum non
interfecimus: sed non obtẽ-
peranti vim afferre coacti
sumus. Quid autem tibi pro-
desset, ô rex, si viuus venis-
set? Quid aliud illo fecisses,
quàm occidisses? Dij me-
liora Archia: videris mihi
non intellexisse, neque quis
sit Demosthenes, neq; quid
sentiã. Sed putas perinde esse
Demosthenem inuenire, &
hos quærere qui malè perie-
runt, Himeræum Phalereũ,
& Marathonium Aristonicũ,
& Pyræensem Eucratem,

ἱμεραῖον τὸν Φαληρέα, καὶ τὸν
τὸν ἐν πειραιεῖ Εὐκρατῆ,

τῶν ῥᾳδιώνων ῥευμάτων οὐδὲν διαφέροντας, ἀνθρώπους ταπεινοὺς, ἀφορμὴν περισκαίρων θορύβων ἐπιπλάσαντας, καὶ πρὸς μικρὰν ταραχὴν ἐλπίδα θρασείας ἀναζωπύρας, εἶτα πήξαντας ἐς εἰς μαχαίρας, δίκλινῶν τῶν δειλινῶν πνευμάτων. καὶ τὸν ἄπιστον Τπείδιον, καὶ τὸν ἄφιλον Δημόλαον, τὸν οὐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακείᾳ τὸ πλῆθος, συκοφαντῆσαι Δημοσθένην, οὐδὲ αὐτὸν εἰς ταῦτα παρασχεῖν διάκονον, ἐφ' οἷς αὐτοὶ μετέγνων ἔργοις, οἷς ἐχαρίζετο. μετ' ὀλίγον γοῦν τὴν συκοφαντίαν λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν κάθοδον ἀνακόμιζε. τῷ οὖν ἐκ ἔμελεν, οὐδὲ ἐπημέλητο τῶν ποτὲ φιλτάτων τῇ γλώττῃ χαίρων, ἵν' ἐχθροῖς ἐχθιστος ὁ Δημοσθένης; οὐχ ὅτῳ μέλει τρόπου πίστεως, φίλον παῦ ἄδολον, καὶ βέβαιον ἤθους ἠγούμενος. Τὰ γὰρ καλὰ, καὶ παρ' ἐχθροῖς καλά, καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς, πανταχοῦ τίμιον. οὐδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξου τοῦ Βάλιν, καὶ Σπίγχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσαντος, καὶ κτείνας παρὸν, ἀφέντας.

qui nihil differunt à vehemẽtibus aquarum fluxibus, abiecti animi homines, ex per occasionem opportunorum tumultuũ, inclarescunt, & ad leuem spem motus insolescunt: verùm breui, vespertinorum instar flatuum intremiscunt. Præterea perfidum Hyperidem, alienum ab amicitia vulgi assentatorem, qui turpe nõ duxit, quo vulgi gratiam iniret, instruere calũniam Demosthen, neque ad hęc se prębere ministrum, quorum eos statim pœnituit, quibus erat gratificatus. Nam nõ multò post hanc calumniam, coniugium reditus reditu Alcibiadis clariot. Istum autem nihil puduit lingua incessere hominem quondam amicissimum, quam conueniebat ei propter ingratitudinem præcidere. Quid? non oderas Demosthenem maximè omnium hostium? Non, siquidem rationem habeo morum & fidei eius, & amo vbique integritatem, & constantiam. Nam honestæ res, honestæ etiam apud hostes censentur, & virtus vbique in pretio est. Neq; sum Xerxe deterior, qui sublim& Spercbim Lacedæmonios admiratus, eos cùm posset, non occidit.

λ' εἰ δή τινα πάντων, καὶ Δημο-
σθένην, αὐτός τε δὶς Ἀθήνη-
σι, εἰ καὶ μὴ πολλὴν σχολὴν
ἠγωνισάμην, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων
ἀκηκοὼς, ἔκ τε τῶν
πολιτευμάτων αὐτοῦ εἶχον θαυ-
μάσαι, οὐχ ὡς ἄν νομίσειέ τις
τῶν λόγων δεινότητος. εἰ καὶ
ἦν μὲν ὁ Πύθων πρὸς αὐ-
τὸν, οἱ δ' ἀττικοὶ ῥήτορες παρ-
αβάλλειν τῷ τότε κρό-
τῳ καὶ τόνῳ καὶ λέξεων εὐρυθμίᾳ,
καὶ ταῖς τῶν διανοιῶν πειθαρ-
χίαις, καὶ συνεχείαις ἀποδεί-
ξεσιν, καὶ τῷ συγκινεῖν τε, καὶ
συνεπαίρειν. μετανοοῦμεν γοῦν
ἐπὶ τοῖς Ἕλλησι Δημοσθένει
συναγόμενοι, ὡς ἐλέγξοντες
Δημοσθένους, Πύθωνι, καὶ τοῖς
Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεπι-
στεύκοτες. εἶτα Δημοσθένει, καὶ
τῇ Δημοσθένους ἐλέγχοις πε-
πιστεύκοτες. ἀλλ' ἡμῖν ἀπορρη-
τέον ἐν Δημοσθένει αὐτῷ τῷ λόγῳ.
ὡς ἔγωγε, τὸν μὲν δεύτερον
ἄνδρα, ἐν χώρᾳ τεθεὶς ὁρᾶσθαι.
Δημοσθένην δ' αὐτὸν ὑπερηφά-
νου τοῦ τε φρονήματος, καὶ τῆς
ψυχῆς, ἀκλινῆ τινα ἐν χαλε-
παῖς ὀρθὸν ἐν ἁπάσαις φυλάττον-
τα τὸ ὕψος τῆς τύχης, καὶ πρὸς
ἀμφοτέρας δεινῶν ἐν ἀδόκητα. καὶ
ἐμοὶ μὲν γοῦν

Ego verò, siquem ex omnibus, Demosthenem, tum quia bis cum ipso Athenis, etsi non multo cum otio, congressus sum, tum quia ex alijs audiui, etiam ob administrandi rationem maximè sum admiratus: non, vt putauerit aliquis, ob eloquentiam: etsi cum hoc collatus Python nihil esset, ludúsque Attici oratores, comparati cum huius actione, vigore, dictionum compositione, sententiarum luminibus, densis argumentis, conciliandis, & impellendis animis. Itaque pœnituit nos, quum Græcos Athenas conuocassemus, vt Athenienses obiurgaremus, Pythoni, Pythonísque promissis fidem adhibuisse: postquam in Demosthenis argumenta incidimus, cuius vis in dicendo erat insuperabilis: quam in secundo laudis ordine collocó, instrumenti vice habitam. Sed Demosthenem ipsum magis suspexi, ob consilium & prudentiam qui in omnibus fortunæ periculosissimis tempestatibus animum immotum seruabat, nec rebus aduersis vnquam cedebat. Ac memini Philippum perinde ac me de illo sentire,

λόγοντα, περὶ τοῦ ἐς ἀπρά-

μῶν. ἔτος μὲν γὰρ, δημηγορίας ἐξαγγελθείσης ἀθήνηθέν ποτε, ἐξαπορούμενος τὸ Φιλίππου, καὶ Παρμενίωνος ἠγανακτηκότος, καί τι καὶ σκωπτικὸν εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπιπόντος, ὦ Παρμενίων ἔφη, δίκαιος ὁ Δημοσθένης παῤῥησίας τυγχάνειν. μόνος γάρ τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος δημαγωγῶν, οὐδαμῶς τοῖς ἀπολογισμοῖς ἐγκέχαπται τῶν ἐμῶν ἀναλωμάτων. καίτοι μᾶλλον ἠβουλόμην, ἢ γραμματεῖσι τεκμήρια ἐμαυτὸν πεπιστευκέναι. νῦν δ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀπογέγραπται, χρυσίον, ξύλα, πτῆσις, δρέμματα, γῆν. ὁδὲ, ἐπιμίκεις στόλους ἀποπέμπει, σωτάδην δυνάμεις, ἀπομισθοῦται. τοιαῦτα καὶ τότε, καὶ πολλάκις πρὸς μὲ Φίλιππος ὠφὶ παιδὸς ἔλεγλν, ἐν τῷ περὶ τῆς ζημίας τιθέμενος, τὸ μὲν φρονεῖν τὸν Δημοσθένην. ὅτε καὶ τὸν λόγους ὥσπερ κρεῶν, ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὁρμωμένους, διασείειν αὐτὸς, καὶ καταφρονεῖν τὰ βουλεύματα. ὠφὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας, οὐδὲ μὴ τὴν νίκην ἐπαύετο πρὸς ἡμᾶς λέγων, εἰς ὅσον ἀνθρώπους ἡμᾶς κινδύνου πάλα, καὶ κακίᾳ φρονοῦντας, κατέστησε. μὰ γὰρ εἰ τοῦ νῦν καὶ φρονοῦντ' ἀπαξίᾳ,

cui cùm ex Athenarum vrbe quædam afferretur concio, in qua ille in Philippum inuectus esset, & Parmenio stomachartur, & Demosthenes conuitiaretur, Demosthenes, inquit, dignus est qui liberè loquatur. Nam hic vni omnium Græcorum oratorum nihil fertur expensum in meis rationibus, quanquam ei me credere mallem, quàm tabulis scribis: quorum vnicuique meis in rationibus perscriptum est aurum, ligna, reditus, pecudes, agri. Hic verò longas classes mittit, comparat exercitus: obsistit. Talia & tunc, & sæpe mihi de eo illo dicebat Philippus, vnum hoc in fortunæ sex bonis ponens, quòd Demosthenes non esset imperator cuius orationes velut arietes, aut catapultæ ex Athenis emissæ, eius consilia perturbarent & subuerterent. Nam de pugna ad Chæroneam, nec post victoriam desistit prædicare, quantum ipse periculum hic vir effecisset. Nisi enim præter spem, ob ducum insciti am, & aciem malè instructam, it

ἢ παρὰ δόξαν ἡ τύχη τῆς πόλεως, ἣ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συμπρασσομένη, κεκρατηκυῖα. ἀλλὰ μὴν μάλιστα ταύτης ἡμέρας, ἣ περὶ τὰ ἀρχῆς, καὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησε μοι, τὰς ἁπάσας ὅλεις εἰς ἓν συναγαγὼν, καὶ πᾶσαν τὴν ἑλληνικὴν δύναμιν ἐπῆρεν, Ἀθηναίους ἅμα, καὶ Θηβαίους, Βοιωτούς τε τοὺς ἄλλους, καὶ Κορινθίους, Εὐβοέας τε, καὶ Μεγαρέας, καὶ τὰ φάσια τῆς Ἑλλάδος διακινδυνεύειν κατεσκεύαζε, καὶ μέσῃ εἶσω με τῆς Ἀττικῆς ἐμβέβλεκει. τοιοῦτοι τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς περὶ Δημοσθένους οἱ λόγοι. καὶ ὅσοι γε τὸν λέγοντας, ὡς μέγαν ἔχοι τὸν Ἀθηναίων δῆμον ἀνταγωνιστὴν, ἐμοὶ Δημοσθένης μόνος εἶπεν ἀνταγωνιστής. Ἀθηναῖοι δ', Δημοσθένη μὲν ἂν ἔχοντες, Λιγιάνητες εἶσι, καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὁπότε πρὸς τὰς πόλεις πέμπει, τὸν μὲν ἄλλων ἡττόνων, εἴ τινας ἢ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀνταποστέλλει, τῇ πρεσβείᾳ φάσκα λύειν κεκρατηκώς. τὸν Δημοσθένους δ' ὑπερίσταται, ματὴν εἶπεν ἂν ἐπρεσβεύσαμην. οὐ γὰρ ὅτι κατὰ τῶν Δημοσθένους λόγων Φίλιππος. καὶ μὴν καὶ

A inſperatam fortunam, quæ multa ſæpe nobis confecit, viciſſemus, vno die non modò regnum, ſed & vitam meam in diſcrimen adduxerat: coniunxerat potentiſſimas vrbes, coëgerat omnes vires Græciæ, Athenienſes, Thebanos, Bœotios, Corinthios, Eubœenſes, Megarenſes: effecerátque vt ſimul omnes ciuitates periculum ſubirent: & mihi tranſitum in Atticam intercluſerat. Huiuſcemodi ſermones continuos de Demoſthene ha-
B bebat. Et dicentibus, ei populum Athenienſem magnum eſſe antagoniſtam: reſpondebat ſe vnum habere antagoniſtam Demoſthenem. Athenienſes autem
C ſine Demoſthene, Æniananenſes eſſe & Theſſalos. Et quando legatos ad vrbem mittebat, ſiquos alios miſerant Athenienſes, facilè vincebat ipſe: ſed Demoſthene præſente, fruſtra, inquit, ſe legatos
D mittere. Non enim poteſt erigi trophæum contra Demoſthenis eloquentiam. Sic Philippus dicebat Itaque ego quidem longè inferior ſum Philippo,

ἐγεῖραι βόπιον. ταῦτα μὲν Φίλιππος, ἔλαττον αὐ ἔχοντος,

οὐ λάβοιμι τοιοῦτον ἄνδρα. πρὸς διὸς Ἀχάτ, τί τοῦτο νομίζεις. βοῦν ἂν ἐπὶ σφαγὴν ἤγαγον, ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν συμβούλου περὶ τῶν ἐλληνικῶν πραγμάτων, καὶ τῆς ἀρχῆς πάσης ἐποιησάμην. τυγχάνει μὲν γὰρ αὐτῷ, καὶ κατ' ἀρχὰς προσπεπτωκὼς ἐξ ἁπάντων τῶν πολιτευμάτων. ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστείδει μαρτυρεῖ. πρὸς τ' ἂν τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ πρὸς ἡμᾶς γε ἄγων, οὐδὲν ἐπαύετο. τοσούτων δ' ὄντων αὐτῷ τῶν προσποιητικῶν, μηδένα πω τότε θαυμάσαι, μεγέθους τε φύσεως, καὶ τῆς περὶ τὰ ἀπόρρητα ἐγκρατείας, καὶ ἐάσεως, καὶ τάχους, καὶ παῤῥησίας, καὶ καρτερείας. ὑμεῖς δ' ἴσως διανοεῖσθε ὡς τὸν Εὐβούλου, καὶ Φρυώνους, καὶ Φιλοκράτους, καὶ πιεζόντα δώσοις καὶ τοῦτον ἀναπείθειν, ἀνδρωπον, καὶ πλὴν παῤῥησίαν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους, ἰδίᾳ τε τοῖς δημόταις, καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει κατὰ πλοκότα. διαμαρτάνοντες δ', φοβήσειν οἴεσθε, πάλαι βεβουλευμένον καὶ ψυχὴν ἐπιθεῖναι ταῖς τῶν παιδίων ἀθλίοις τύχαις. καὶ καταπτυστὸν τῶν παρόντων ὑμῖν, ἀγανακτεῖτε. οὐδ' ἀδὴ τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλεται. λέληθεν ὑμᾶς ὅτι

si cepissem talem virum, nam velut bouem ad cædem adducerem? an verò potius in consilium de toto tegno Græciæ constituendo adhiberem? Nam ingenio natura ei bene affectus fit, propter res eius gestas: & magis propter Aristotelis testimonium, qui solebat eum sæpe ad Alexandrum, & ad nos ducere. Et cùm tot essent qui ad eum venire consueuerant, neminem sic admirabatur propter magnitudinem ingenij, temperantiam, grauitatem, celeritatem, loquendi libertatem, & tolerantiam. Vos autem, inquit, cogitatis de illo, ceu Eubulo, Phrynone, & Philocrate, & illum donis corrumpere conamini, qui vniuersum patrimonium in Atheniensis priuatim & publicè contulit. Et quia nihil proficitis pecunia, vos eum territuros putatis, qui iampridem constituit pro incerta patriæ fortuna mortem oppetere. Et siquid in vobis reprehendit, ægrè fertis. At ille ne populum quidem Atheniensium metuit. Latet vos, inquit,

μὴν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ
λειτουργῶν, αὐτῷ σοὶ τῶν
λειτουργιῶν μυσάσιον φιλοσο-
φίας προσθήκων. τὰ τοιαῦτα
Ἀρχία, ὑφ' ἡμῶν αὐτῷ A
γενόμενος, τὴν τε γνώμην,
ἔχειν περὶ τῶν παρόντων ἀλη-
θῆ λέγοντος, καὶ τῶν ἀεὶ παρ-
ειπόντων ἡμῖν κολάκων καὶ B
ψευδομένων, ἀποστὰς, ἀπαλλάττοντος
ἐλευθέρας γνώμης ἀκούειν
ὁμοίως, καὶ φιλαλήθους συμβου-
λῆς μεταλαβεῖν. καὶ τι καὶ νου-
θετῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ ὧν οὐ τῶν C
ἀλλοτρίων ἀλλ' ἀκριβείας, παντὸς
προβάλλοιτο τὸν αὐτοῦ βίον,
ἧς εὐγνωμονεστέρας, καὶ βε-
βαιοτέρας κεχρῆσθαι φίλοις. ὦ
ἁπλοῦ, τῶν μὲ ἄλλων ἴσως οὐ D
τυχεῖς. ταῦτ' οἶ, μᾶλλον οὐ
λέγεις. οὕτω μανικῶς φιλα-
λήθους ὢν. ταῦτα ὦ Ἀρχία,
τί δ' οὐ καὶ λέγοιμ' ἄν; ἀλλὰ
πῶς ἀπόθανεν; ἔοικας ἔτι μᾶλ-
λον ὦ βασιλεῦ θαυμάσειν. καὶ E
δ' ἡμεῖς οἱ τεθεαμένοι, διεφέ-
ροιμ' οὐδὲν ἐκπλήξει τε, καὶ
ἔκπληξιν τῶν ὁρώντων. ἔοικε δ'
ἦν πάλαι ὢν ὧδε βεβουλευ-
μένος περὶ τῆς τελευτῆς ἡμέρας. δῆλοι δ' ἡ παρασκευή.
καθῆστο μὲν δ' ἐνδον ἐν τῷ νεῷ.
μᾶλλον δ' τῶν προσθεν ἡμερῶν

eum amore patriæ rempub. administrare, atq; hanc administrationem, tanquam philosophiæ scholam sibi proposuisse Talia, ô Archia, eius consuetudine consequi peroptabã, scilicet de rebus præsentibus audire dicentem sententiam, & remotis qui me circunstant adulatoribus, ingenuam liberæ mentis orationem accipere, & consilij veritatis studiosi particeps esse. Ac mihi sanè videtur hoc nomine reprehendendus esse, quòd vitam suam in discrimen adduxit, pro tam ingratis ciuibus, cùm posset alios inuenire amicos fideliores & constantiores. Alia quidem, ô rex, fortè consequutus esses: sed hæc frustra dixisses, ita furebat amore patriæ. Sic est, Archia: quid enim dicerem? sed quomodo mortuus est? Videris ô rex, miraturus amplius. Etenim nos qui spectauimus, non minùs obstupuimus rem fide maiorem, quàm qui videbant. Videtur enim iam olim apud se constituisse de postremo vitæ die: quod intelligi potest ex apparatu. Nã intus sedebat in templo: ac frustra superioribus diebus cum eo collocuti eramus.

λόγους ἔμοὶ ἀπαλλακτοὺς.

τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι. πολλὰ γὰρ φιλανθρωπα προὐτεινόμην, ἐλεόν τινα παρὰ σοῦ καταπηγνύμενος. οὐ μάλα μοὶ προσδοκῶν. οὐ γὰρ ὑπώπτευον, ἀλλὰ σὲ ὠμὸν δι' ὀργῆς ἔχειν τὸν ἄνδρωπον, χρήσιμον δ' οὐδὲν πρὸς τὸ πείθειν νομίζων. ὁ δὲ, πῶς προσέσχε τοῖς λόγοις, καὶ μὲ μηδὲν ἀποκρύψῃ. μάλιστα μὲν γὰρ αὐτήκοος ἂν ἐβουλόμην παρὼν εἶναι σοῖ. ἀλλὰ σύγε μὴ παραλίπῃς μηδέν. οὐ γὰρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς ἡγεμονικοῦ πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει τῆς ζωῆς καταμαθεῖν. πότερον, ἄπονος, ἢ γαθὸς ὢν, ἢ παντάπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὀρθὸν ἐφύλαττεν. οὐδὲν ἐπτόητο δῆλον. πῶς γάρ; ὃς καὶ γελάσας, καὶ μὰ Δὶ σκώψας ἐς τὸν πρότερον βίον, ἀπήγγειλε μοι καταφρονητὴν εἶναι τῶν ψευσμάτων. ἀπιστήσας ἅμα τοῖς ἀγγέλμασι, προσεῖπε τὴν ψυχήν. οὐκ, εἶγε τῶν λοιπῶν ἀκούσαις, οὐ δόξει σοι μόνον ἀπιστεῖν. ἀλλ' ἐπὶ κελεύεις ὦ βασιλεῦ λέγειν, Μακεδόσι μὲν εἶπεν οὐδὲν ἀπόμοιον, ὁ δὲ παράδοξον, εἰ δημοσθένει ὅτου καμβύσαιτο, Ἀμβρακιώτῃ, ὡς Ὀλυνθίοις, ὡς Ὀρωπίοις. τοιαῦτα πολλὰ ἄλλα

Quales fuerunt vestri sermones? Multa humanissima proponebam: promittebam ei veniam absentiæ, quòd eam expectarem, cum nescirem tuam mentem. Sed arbitrabar te huic vehementer iratum esse: atque hæc tantùm conducere putabam ad persuadendum. Quomodo accepit vestram oratiationem? ac nihil celes. Nam vellem coram audiuisse: sed tu ne omittas. Magna res est tanti viri mores sub exitum vitæ nosse: vtrum se mollem & ignauum præstiterit, an constantem animi retinuerit. Nam formidauit ille. Quomodo? Suauiter enim risit: ac ineptum dixit esse mentuorum mendaciorum histrionem. Itaque promissis non credens, animum profudit. Non, si reliqua audias, non solùm non credidisse videbere. Sed siquidem, ô rex, decere iubes, dixit nihil indignum aut nouum esse Macedonibus ita capere Demosthenem, vt Amphipolim, Olynthum, Oropum. Talia multa dixit

Adhibuimus

ἐγὼ δ' οὖν ὑπογραφέας παρασκάλω, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. ἐγὼ μὲν οὖν ἔφην Ἀρχία, βασάνων, ἢ θανάτου φοβῶ κατ' ὄψιν ἀπελθεῖν Ἀντιπάτρῳ γράψαι μὴ εἰ τῶν ἀληθεύσετε, πολὺ μοι μᾶλλον ἔστι φυλακτέον, μὴ τὴν ψυχὴν αὐτῶν παρ' ἀντιπάτρου σωθῆναι δοκήσεται· μηδ' ἐν ἑαυτῷ ἔταξα τάξιν λιπὼν ἐν Μακεδονικῷ, εἰς τὴν μαχεδονικὴν μεταβαλέσθαι. καλὸν γὰρ Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ, παρεῖχες αὐτὸς παρέχοι, καὶ περιῳκοδόμησα, καὶ τεῖχος, καὶ τάφρος τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν ἐξειργασμένα, καὶ φυλὴ παντοίως, εἰς ἐν ἐθελοντὴς ἐχομένων ἐγὼ, ἢ Σόλων, ἢ Δράκων. καὶ παρρησία βήματος, καὶ δῆμος ἐλεύθερος, καὶ ψηφίσματα γραπτικὰ, καὶ νόμοι τεκμηριοχικοὶ, ἢ θεσμόνων ἀρεταὶ, ἢ τρόπαια, καὶ τελετῶν ἔννοια, τῶν ἐμὲ πολλάκις στεφανωσάντων, καὶ δυνάμεις Ἑλλήνων, ἃς ὑπ' ἐμοῦ μεγίστων τετιμηκότων. εἰ δὲ καὶ βιωτὸν ἐλεηθείη, τὰ πατρῷα μοι, ἀνεκτὸς δ' ἂν ὁ ἔλεος περὶ τοῖς οἰκείοις, οὓς ἐλυσάμην αἰχμαλώτους, ἢ τοῖς πατράσιν ὧν πωλεῖσθαι τὰς θυγατέρας, ἢ τοῖς

Adhibuimus enim scriptores qui eius dicta exciperẽt. Ego equidem, inquit ô Archia, tormentorum, mortisue metu in conspectum Antipatri venire nolim. Sed si vera hæc sunt quæ dicitis, longè magis cauere debeo, ne mens mea corrumpatur ab Antipatrò, ne-ue meum in Græca acie ordinem deseram, factus ad Macedonas transfuga. Si enim viuere mihi est honestum, Piræus præbeat, & triremis quam instruxi, & murus, & fossa meo sumptu facta, & tribus Pandionis, cuius causa ego expensas vltro uppeditaui, & Solon & Draco: & libertas suggestus, liber populus, decreta militaria, leges classium, maiorum virtutes, & trophea, & ciuium, qui me sæpe coronarunt, beneuolentia, & Græcorum qui hactenus à me sunt conseruati potentia. Quòd si vita mihi debeat alterius misericordia contingere, humile illud est, at tolerabile quidem, si mihi contingat à ciuibus meis, quorum redemi captiuos, aut à patribus, quorum collocaui filias, aut quos

ἐφ' ἑνὸς σωθελυσπάιλω. εἰ δὲ
μὲ μὴ σώζοι νησων ἀρχὴ, καὶ
θάλαττα, παρά γε τουτουὶ
Ποσειδῶνος αὐτῶ τὸ σώζεσθαι,
καὶ τῶδε τῶ βωμῶ, καὶ τῶν ἱε-
ρῶν νόμων. εἰδὲ Ποσειδῶν ἔφη
μὴν δύνατα φυλαττειν τὴν ἀ-
συλίαν τῶ νεῶ, μήδ' ἐπαισχύ-
νεται ἀφαιδοῦσαι δημοσθένη
Ἀρχίᾳ, πεθαίλω, οὐδὲ
Ἀντιπατρος ἡμῶν αὐτὴ τῶ θεῶ
κολακεύτερος. ἐξὸν μοι φιλτέ-
ρους ἔχειν Ἀθηναίων Μακε-
δόνας, καὶ γῶ μετέχειν τ' ὑμε-
τέρας τύχης, εἰ μὴ Καλλιμε-
δόντος, καὶ Πυθέου, καὶ δημά-
δη πωεταπόμην. ἐξὸν γὸ καὶ
ὀλὲ τ' ψυχῆς μεθαρμόσασθ, εἰ
μὴ τὰς Ερεχθέως θυγατέρας, καὶ τὸν Κοδρον ἐπηκμώ-
μην. οὐκοῦν ἠθούμην αὐτομο-
λῆντι τῶ δαίμονι συμμετα-
βάλλεθαι. καλὸν γὸ κρησφύ-
γετον θάνατον ἐν ἀκινδύνῳ πεντὸς αἱρεῖ θλίβεσθαι. καὶ γῶ
Ἀρχία, τὸ κατ' ἐμαυτὸν ἑ κα-
τα χρῶ, τὰς Ἀθήνας ἐκὼν
δουλείαν ἑλόμενος, ἐπαίριον
δ' τὸ κάλλιστον τῆν ἐλευθερίαν
φεξέμενος. ἀλλὰ δίκαιον γὸ
ἔστι σοι τῶν πραγῳδιῶν μιμ-
μονέυειν. ἑ σεμνὸν τὸ λεχθέν,

dandis contributionibus tui. At si me nec insularum
imperium, nec mare seruet,
ab hoc Neptuno peto ut
me seruet, ab hac ara, fa-
crisque legibus. Sin autem
A Neptunus non potest de-
fendere immunitatem tem-
pli, nec pudet eum prodere
Demosthenem Archiæ, mo-
riar, nec mihi Antipater pro
Deo colendus erit. Lice-
B ret mihi amiciores ha-
re Macedones quàm Athe-
nienses, & frui fœlicitate
vestra, si Callimedonti, Py-
theæ, Demadi me adiungere vellem. Liceret animum
C vel serò mutare, nisi re-
recundia Codri, & filia-
rum Erechthei me prohi-
beret. Nolui igitur ma-
fugam fortunam sequi. Ho-
nestum enim effugium mors
D est, quæ turpitudinis pen-
culo vacat. Et nunc Ar-
chia, quantum in me est,
Athenas non dedecorabo,
vltro accepta seruitute, &
abiecta libertate in qua mo-
ri est honestissimum. Verùm
conuenit tibi tragœdias
commemorare: nonne gra-
uiter dictum est? At ille
iam moriens tamen, Decen-
ter vt caderet, cauebat sedu-
lò. Hoc cùm fecerit puella,

ἡδὲ, ἢ δυπίκησ' ὅμως, πολλὴν φεύγειαν εἶχεν ἐυχερείτως ποιεῖ.

ὀρῃ καὶ ταῦτα. Δημοσθένης
ὁ, ἐυρήμονος θανάτου, βίον
προκεινεῖ ἀχήμονα, τῶν Ξενο-
κράτους, καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀ-
θανασίας λόγων ἀπλαδοκμους;
ἐγί τινα πικρότερον ἔλεγε
προσχθεὶς εἰς τοὺς τῆ τύχης ἐ-
ξυβρίζοντας. ἀλλά τί δεῖ λέ-
γειν νυῶ ἐμὲ; τέλος δ' ἐμοῦ, τὰ
μῶ, δεομένου, ταῦ ἀπειλοῦντος, B
ἀπαλλὸ μᾶλλον φέρᾳ κερα-
νύντος, ἐπειδῶ αὖ ἔτη τούτοις
Ἀρχίας ὢν. ἐπεὶ ὁ Δημοσθέ-
ης ἐμὶ, συγγίγνωσκέ μοι ὦ δαιμο-
νίε, μὴ πεφυκότι κακῶ χολοῦσθαι. C
τότε δὴ τότε τοῦτ' ἔφη ἐμαυτὸ ἀ-
ποπειρᾶν διανοοῦμαι. ὅδ' ὡς ἤ-
σθετο, δῆλος ἦν καταγελῶν. καὶ
τὸν θεὸν προσβλέψας, εἶπεν Ἀρ-
χίας εἶπεν ὅπλα μοι καὶ τείχη,
καὶ τάφρους, καὶ φρούρια
δυνάμεις εἶναι καὶ χρήματα
ταῖς ἀνθρωπίναις ψυ-
χαῖς ὑπολαμβάνειν, ἃ δ' ἐ-
μὸς παρακευὴς, καταφρονεῖν.
ὧν ἃ αὖ ἐλέγχεται Ἰλλυριοὶ,
καὶ Τριβαλλοὶ, καὶ Μακεδό- E
νες, ὀχυρώτερον ἢ ξύλινον ποτὲ τεῖχος ἦν. ὃ τοῦ ἀντίου
ἀποβήτου σῶμα. μᾶλλον ἂν τῆς
προσούσης, ἀλλὰ νῦν ἐπιλε-
λυπημένῳ ἐοίκει μοι τὸ κῦ
Μακεδόνων δαρτος. ἐμέλησε

an honestæ morti, vitam turpem præferet Demosthenes, Xenocratis, & Platonis disputationum de animæ immortalitate oblitus? Quę- A dam etiam acerbiùs dicebat, in eos inuectus qui calamitatem exprobrant. Sed quid opus est, vt ego ea nunc referam? Cùm ad extremum partim precarer, partim minas adhiberem, & blanditijs terrores miscerem. Ego, inquit ille, persuaderi mihi paterer, si Archias essem. Sed quia sum Demosthenes, ignosce mihi ô infœlix, ad ignauiam non nato. Hîc cùm vi ipsum abducere statuerem, idque ipse sentiret, cœpit me irridere, & Deum aspiciens ait, Archias putat tantùm arma, triremes, mœnia & castra, vires esse & perfugia vitæ: meum verò I apparatum cõtemnit, quem expugnare, neque Illyrici, neque Triballi, neque Macedones possint. Firmior enim est quàm murus ille ligneus, quem olim nobis Apollo respondit inexpugnabilem esse. Nam vt prudentia me in administratione Reip. securum præstitit, ita me aduersus Macedonas securum reddet. Nunquam curaui Euctemonem, aut

Ἀειστογείτονος, οὐ Πυθέου, ἢ Καλλιμέδοντος, οὐ Φιλίππου τότε, ἢ ταμοῦ Ἀρχίου. ταῦτ' εἰπών, μὴ περισπάσῃς μοι τὴν χεῖρα ἔφη. τὸ κατ' ἐμὲ γὰρ, οὐδὲν παρασκευῶ ὁ νεὼς πίστιν. ἢ ἢ δὴν περισπῶν, ἑκὼν ἕψομαι. κἀγὼ μὴν ὡς ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης, ἢ τὴν χεῖρα τῷ στόματι προσαγόντες, οὐδὲν ἄλλ', ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον. τὸ δή, τί δή ποτε λῴδορον βασανίζεις θεραπαίνης ἰφωρά πάλαι φάρμακον αὐτῷ τεταμιεῦσθαι, λύσειν ψυχῆς ἀπὸ πάντος ἐλευθερίας κτωμένην. ἢ γὰρ οὖν ἔφασαν ὑπόπτας τὸν οὐδὸν τὸ νεὼ, καὶ περὶ ἐμὲ βλέψας, ἄγε δή τοῦτον ἔδη πρὸς Ἀντίπατρον. δημοσθένην δὲ ἢ ἐξεῖς. ἢ μὰ τὸν, κἀμοὶ μὲν ἐξαίρετο περισθήσειν τὸν ἐν Μαραθῶνι πεπωκότας. ὁδὲ, χαίρειν εἰπών, ἀπέπτη. τοῦτο σοι τὸ τέλος ὦ βασιλεῦ τῆς δημοσθένους πολιτείας καμίζειν ἔχω. δημοσθένους μὲ καὶ ταῦτα ὦ Ἀρχία. βαβαὶ τῆς ἀπήκτου ψυχῆς, ἢ μακαρίας, ὡς αὐδρεῖον μὲν αὖτε τὸ λῆμα, πολιτικὴ δὲ περίνοια, μὴ χεῖρα τὸ πιστὸν τῆς ἐλευθερίας ἔχειν. ἀνὴρ ὁ μὲν, οἰχέται, βίον

Aristogitonem, aut Pytheam, & Callimedontem neque tunc Philippum, neque nunc Archiam. Cur hæc dixisset, ne mihi manum afferas, inquit, nec enim profanabo templum. quantum in me est: sed lætus Deo sponte sequar. Atque hoc sperabam, quum ille manum ori admoueret: nec illum aliud agere quam Deum adorare suspicabar. Sed quid tandem illud fuit? Postea ex ancilla per tormenta cognouimus, diu eum habuisse paratum venenum, vt morte libertatem redimeret. Neque extra tempus lumen peruenerat, quum me conspicatus, age ducas, ait, hoc cadauer ad Antipatrum. Demosthenem autem non duces: non per illos. Erumpebatur mihi per illos iuraturus, qui in Marathone occubuerunt: sed valedicens, auolauit. Hunc ego finem Rex, affero expugnati Demosthenis. Demosthenis scilicet, Archia. Papæ inuictum animum, & beatum. Quàm generosum est ipsius facinus: ciuilis autem prudentia, in manu retinere pignus libertatis. Sed decessit victurus in beatorũ insulis,

ἔξων τὸν ἐν μαχίμοις τόπος

ἡρώων λεγομένων, ἢ τὰς εἰς οὐρανὸν ψυχῶν νομιζομένας ὁδοὺς, ὅπᾳ δός τις δαιμόνων ἐσόμενος ἐλευθερεὺς Διός. τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ τῇ τῶν Μαραθῶνι πεπτωκότων.

heroum, quam dicunt vitam: aut in cœlum peruenturus, vt Deus factus, comes sit Iouis liberatoris. Corpus verò nos Athenas remittemus, futurum honestius ornamentum patriæ, quàm illi qui in Marathone occubuerunt.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ. DEORVM CONCILIVM.

ARGVMENTVM.

Rursum hoc loco Lucianus, deorum gentilium vanitatem, atque stultitiam, more suo deridet: hominúmque superstitionem tacite reprehendit, qui ridicula adeò, atque absurda de illis sibi ipsi persuadeant, ac credant. Est autem festiua quædam imitatio, qua ad exemplum Atheniensis Reip. concilium deorum habere fingit, super iis videlicet, qui ceu noui ac peregrini in ciuitatem ac cœtum deorum irrepsissent. Accusatorum vicem Momus, generalis deorum aliorumque sugillator, suscipit: & accusatione peracta decretum à se compositum recitat, quo iubentur Dij, cognitiones diuinitatis & originis quisque suæ ad proximum concilium afferre, vt, qui peregrini & aduentitij reperti fuerint, è cœtu ac ciuitate deorum remoueantur.

ΖΕΥΣ.

Ἡκέτω τοιγαροῦν ἐπὶ δίκην ὁ Μῶμος καὶ ἡ γωνίας συστρόφους, πρὸς οὓς ἀλλήλοις κοινολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες, εἰ πολλοὶ ἀπάξιοι μετέχειν ἡμῶν τοῦ συμποσίου. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀποδέδοται περὶ τούτων ἐκκλησία,

IVPITER.

E sesurtetis amplius, ô Dij, neque ad angulos coacti, ad aurem colloquamini indignantes plerosque indignos nostri symposij esse participes. Sed quandoquidem his de rebus habebitur concilium, quis-

λεγε τὸν ἕκαστος ἐς τὸ φανερὸν τὰ δοκοῦντα οἱ, καὶ κατηγορείτω. σὺ δ' κηρυττε ὦ Ερμῆ τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ τοῦ νόμου. Ερ. ἄκουε σιγᾷ, τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν τιλείων θεῶν, οἷς ἔξεστιν; ἢ δ' σκέψις, περὶ τί μετοίκων, καὶ ξένων. Μω. ἐγὼ ὁ Μῶμος ὦ Ζεῦ, ἢν μοι ἐπιτρέψητε εἰπεῖν. Ζ. τὸ κήρυγμα ἤδη ἐστὶν. ὥστε οὐδὲν ἐκωλύσω. Μω. φημὶ τοίνυν δεινὰ ποιεῖν ἡμῖν, οἷς οὐκ ἀποχρῆ θεοῖς εἶναι αὐτοῖς ἀπάντων ἀνθρώπων, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ τοὺς ἀκολούθους, καὶ θεραπόντας αὐτῶν, ἰσοτίμους ἡμῖν ἀποδεικνῦσιν, οὐδὲν μικρὰ, οὐδὲ νεανικὸν οἰόμενοι ἐργάσεσθαι. ἀξιῶ δ' ὦ Ζεῦ, μὴ παρρησίας μοι δοῦναι εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην. ἀλλὰ πάντες με ἴστε ὡς ἐλευθεροστόμου ὄντος, καὶ οὐδὲν ἂν κατασιωπήσαιμι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων. διελέγχω γὰρ ἅπαντα, καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερὸν, ὅτε δεδιώς τινας οὔτε ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτομαι τὴν γνώμην. ὥστε καὶ ἐπαχθὴς δοκῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν

que palam dicat suam sententiam, & defetat. Tu verò Mercuri, præconium ex lege pronunciato. Mer. Audi: tace. Quis ex sex mis Dijs, quibus id licet, in concione vult verba facere? Deliberatio futura est de inquilinis, nouisque habitatoribus. Mo. Ego Momus, ô Iupiter. si mihi dicendi copiam feceris. Iup. Hoc tibi iam concedit præconium. Itaque nihil opus est vt permittam. Mer. Dicet igitur nonnullos nostrum malè facere, quibus non sufficit, vt Dij ex hominibus facti sint. Sed nisi suos pedisequos & famulos honore nobis adæquauerint, nihil magni, nihil præclari præstitisse se putant. Posco autem, ô Iupiter, vt mihi liberè loqui concedas: neque enim aliter possim. Imò sciunt omnes quàm libera sim lingua, nihilque eorum quæ malè geruntur silentio præterire soleam. Atqui enim omnia, & palam dico quæ sentio, neminem reformidans, nec meam sententiam præ verecundia celans. Itaq; molestus videor plerisque, & natura ad calumniandum propensus, publicúsque accusator ab ipsis

ἐπονομαζόμενος. πλὴν ἀλλ' ἐπειδὴ ἔξεστι, καὶ κεκήρυκται, καὶ σύ ὦ Ζεῦ δίδως μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν, οὐδὲν ὑποστελλόμενος, ἐρῶ. πολλοὶ γάρ ἐσμεν οἱ ἀγαπῶντες ὅτι ἀυτοὶ μετέχουσι τῶν ἡμῖν ξυνεδρείων, καὶ συνοχωῶνται ἐπίσης, καὶ ταῦτα, ὄντοι ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἔπι κῆ τὸν ὑπηρέτας, καὶ θυσιάσοντας τὸν ἀυτῶν ἀνήγαγον ἐς τὸν οὐρανὸν, καὶ παρενέγραψαν. κῆ νῦν ὅπισθεν διανομὰς τὰ νέμονται, καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, οὐδὲ καταβαλόντες ἡμῖν τὸ μετοίκιον. Ζ. μηδὲν αἰνίγματωδῶς ὦ Μῶμε, ἀλλὰ σαφῶς, καὶ διαῤῥήδην λέγε, θαῤῥήσας κῆ τοῦμοῦ. νῦν γὰρ ἐς τὸ μέσον ἀπερρίφθαί σοι ὁ λόγος, ὡς πολλοὺς εἰκάζειν, καὶ ἑταιρίζειν ἄλλοτ' ἄλλοις τοῖς λεγομένοις, χρὴ δὲ παῤῥησιαστὴν ὄντα, μηδὲν οἰκεῖον λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι κῆ παρεσκεύασεις με θαῤῥεῖν τὴν παῤῥησίαν. πιστεύσεις γὰρ τοῦτο βασιλικὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον. ὥστε ἐρῶ κῆ τοὔνομα. ὁ γάρ τοι γενναιότατος Διόνυσος, ἡμιάνθρωπος ὤν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ συριοφοινίκων τινὸς ἐμπόρου, τῶ

appellor. Sed quandoquidē licet, proclamatúmque est, túq; das, ô Iupiter, vt liberè loquar, nihil præ metu reticebo. Multi, inquam, non contenti quòd communis confessus sint participes nobiscum, & ex æquo epulentur, idque cùm sint dimidia ex parte mortales: suos quoque ministros, & sodales in cœlum euexerunt, & numero Deorum adscripserūt. Nunc autem æquali sunt conditione, & victimarum participes, quanquam colonarium nobis non persoluerunt. *Iov.* Nequid obscurè dicas, ô Mome, sed dilucidè, & apertè, etiam addito nomine Nunc enim ita orationem in medium proiecisti, vt multi per coniecturam, alias alij tua dicta accommodent. Oportet autem eum qui liber est in loquendo, nihil præ metu reticere. *Mo.* Euge, ô Iupiter, siquidem me ad loquendi libertatem cohortaris: quod abs te fit animo prorsus regio, & magnifico. Quare dicam etiam nomen. Generosissimus ille Bacchus, semihomo, nec materna stirpe Græcus, sed mercatoris cuiusdam Syrophœnicis, nempe Cadmi ex filia nepos, posteaquam

Κάδμου θυγατρὸς ἐπειδὴ

ἄξιον δ' ἀθανασίας, οἷος μὴν
αὐτός ἐστιν, ὁ λέγω, καὶ τ μί-
τραν, καὶ τ μεθύην, καὶ τὸ βά-
δισμα. πάντες γὰρ εἶμαι ὁρᾶτε
ὡς θῆλυς, καὶ γυναικεῖος τ φύ-
σιν, ἡμιμανὴς, ἀκρατου ἔωθεν
ἀπεπνεων. ὁ δ' ὅλῳ φασγίαν
εἰσεπέπνευκεν ἡμῖν, καὶ τ χορὸν ἐ-
παγόμενος παρεστ, καὶ θεοὺς ἀ-
πέφηνε, τ Πανα, καὶ τ Σιλη-
νὸν, καὶ σατύρους, ἀγροίκους π-
καὶ, καὶ αἰπόλους τοὺς πολλοὺς,
σκιρτητικοὺς ἀνδρώπους, καὶ
τὰς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν
ὁ μὲν, κέρατα ἔχων, καὶ ὅσον
ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰ-
γοειδὴς, καὶ γλύκιον βαδὺ κα-
θειμένος, ὀλίγου τράγου διαφέρων ἐστίν. ὁ δ', φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τ ῥῖνα, ὄπ ὄνῳ τὰ
πολλὰ ὀχούμενος, λυδὸς ὤν τος.
οἱ δὲ σατύροι, ὀξεῖς τὰ ὦτα, καὶ
αὐτοὶ φαλακροὶ, κεράστα, ὅια
τοῖς ἀρτι γιγνομένοις ἐπὶ τοῖς
κέρασι τὰ κέρατα ὑποφύεται, Φρύγες τινὲς
ἐστε, ἔχοντες δ' καὶ οὐρὰς ἅπαντες.
ὁρᾶτε οἵους ἡμῖν θεοὺς ποι-
εῖ ὁ γλαυκιδας; εἶτα θαυμά-
ζομεν, εἰ καταφρονοῦσιν ἡμῶν
οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες οὕτω
γελοίους θεοὺς, καὶ τραγικούς;
ἐγὼ δὲ λέγω, ὅτι καὶ δύο γυναι-
κας ἀνήγαγε, τὴν μὲν, ἐρασθεὶς

immortalitate donatus sit, qualis quidem ipse sit, non dico, neque mitram, nec ebrietatem, neque incessum. Videtis enim omnes, ut nor, quàm mollis sit, & effeminatus natura, semimanus, statim à summo mane merum spirans. Hic sodalitium vniuersum nobis aduexit, & adducto choro adest, Deósque fecit, Panas, Silenum, & Satyros, agrestes quosdam, & caprarios multos, saltatores homines, & forma horribiles. Quorum hic quidem cornutus dimidiáque corporis inferioris parte capram referens, barbáque promissa, parum ab hirco differt. Ille verò glaber senex, simo naso, qui plerunque asino vehitur, Lydus iste. Satyri autem, acutis auribus, & calui ipsi, cornigerique, qualia fere recens natis hœdis nascuntur cornua: hi gente Phryges, caudas habent etiam omnes. Videtis cuiusmodi Deos nobis faciat generosos ille? An mirum, si homines nos contemnant, cùm tam ridiculos, monstrosósque Deos videant? Nam omitto quòd duas etiam mulieres adduxit, alteram quidem quam amat, nempe Ariadnẽ,

οὖσαν αὐτῷ, τὴν Ἀριάδνην,

ε ἀγ τ στεφανον ἐγκατέλεξε τῷ
αστέρων χορῷ. τ ὄ, Ικαρίᾳ τὸ
εωργ ε θυγατέρα. ἀγ ὁ παίτων
ελοιόταιον ὦ θεοί, ἀγ τ κώμα
ης Ηερόνης, ἀγ τοῦτον ἀνήγα-
γ, ὡς μὴ ἀνιῶτο ἡ παῖς, εἰ μὴ
ξει ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ξωνικὸν
κεῖνο, καὶ ὅσῳ ἡγάπα κωί-
λον. ταῦτα οὐχ ὕβρεις ὑμῖν
δοκεῖ, ἀγ παιγνία, ἀγ γέλως;
ἐκούσατε δ' οὖν καὶ ἄλλους.
Σ. μηδὲν ὦ Μῶμε εἴπῃς,
μήτε περὶ Ἀσκληπιοῦ, μήτε
περὶ Ηρακλέους. ὁρῶ γὰρ οἵ
ξεις τῷ λόγῳ. οὗτοι γὰρ, ὁ μὲν
ἀνῶν, ἰᾶται, καὶ ἀνίσησιν ἐκ
τῶν νόσων, καὶ ἔστι πολλῶν
ἀντάξιος ἄλλων. ὁ δ' Ηρακλῆς,
υἱὸς ὢν ἐμὸς, ὀλίγων πό-
νων ἐφείατο τὴν ἀθανασίαν.
ὥστε μὴ κατηγόρει αὐτῶν. Μω.
σωπήσομαι διὰ σὲ ὦ Ζεῦ, πλα-
λὰ εἰπεῖν ἔχων. καίτοι εἰ μη-
δὲν ἄλλο, ἔτι τὰ σημεῖα ἔχουσι
τὸ πυρός. εἰ γὰρ ἐξῆν καὶ πρὸς
αὐτὸν σε τὴν παῤῥησίᾳ χρῆ-
σθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν. Ζ.
καὶ μὴν πρὸς ἐμὲ ἔξεστι μά-
λιστα. πῶν δ' οὖν κἀμὲ ξενίας
διώκεις; Μω. ἐν Κρήτῃ μὴν
οὐ μόνον τοῦτο ἀκήκοα ὄν, ἀλ-
λὰ καὶ ἄλλό τι περὶ σοῦ λέ-
γουσι, ἀγ τάφον ἐπιδεικνύουσιν.

cuius etiam coronam astrorum choro inseruit: alteram verò Icarij agricolæ filiam. Quódque, ô Dij, est omniũ maximè ridiculũ, Erigones A quoque canem adduxit, ne doleret filia si non haberet in cœlo familiarem illam, habitámque in delicijs caniculam. Annon ista vobis videntur in nostri cõtumeliã, B iniuriã, & irrisionem facta? Audite etiam alios. *Iup.* Nihil dicas Mome, nec de Æsculapio, nec de Hercule. Video enim quò tuę orationis impetu rapiaris. Horum C quidem alter agit medicum, & morbis leuat ægrotos, éstque multis alijs anteferendus. Hercules autem, qui meus est filius, non paucis laboribus immortalitatem est adeptus. Itaque ne ipsos accuses. *Mo.* In tui quidem gratiam tacebo, Iupiter, etsi multa dicenda habeam: atque si nihil aliud, adhuc habent ignia igne inusta. Porrò si liceret & aduersum te libertate loquendi vti, multa E haberem dicenda. *Iu.* Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid me vt inquilinum in ius vocas? *Mo.* In Creta non tantùm hoc audire licet: verũ aliud quoque de te dictitant, tuúmque sepulchrum ostendunt.

ἐγὼ δ' οὔτε ἀκοίτοις πείθομαι,
οὔτε Ἀχαιῶν Αἰγιέῦσιν, ἀπο-
βολιμαῖον σε εἶναι φάσκουσιν.
ἃ δ' μάλιστα ἐλεγχθῆναι δεῖν
ἡγοῦμαι, ταῦτα ἐρῶ. πλὴν γά- A
τοι ἀρχὴ τῶν τοιούτων πα-
ραπομπάτων, καὶ πλὴ αἰτίαν
τῆ τοιαύτη ἁμῶν τὸ ξυ-
νίδεσιν, σὺ ὦ Ζεῦ παρέχεις,
ξενικαῖς ὁπωσηνοῦν, καὶ κα- B
πηλὸν παρ' αὐτὰς, ἐν ἄλλοτε ἄλ-
λῳ σχήματι. ὥστε ἡμᾶς δεδίε-
ναι, μήπε καταδύσῃ τις ξύλλα-
βὼν, ὁπότ' ἂν ταῦρος ᾖς, ἢ
τῶν χρυσοκόρων τις κατεζευγα- C
ται χρυσοῦ ὀρόφε. ἢ αὖτε Διὸς,
ἢ ὅρμος, ἢ ψέλιον, ἢ ἑλλό-
βιον ἡμῖν γένῃ. πάλιν, ἀλλὰ
ἐμπέπληκας μὲ ἤδη τοῦ ἐμε-
τέρων τούτων. ἐγὼ δ' ἂν ἄλλως
ἔφην. καὶ τὸ φρόγμα με-
γαλοπρεπέστατον ὄφη, ὁπότ' ἂν τις ἀ- D
φῇ ἀκούειν ὅτι ὁ Ἡρακλῆς
μὲν, θεὸς ἀναδείχθη. ὁδὶ δὲ Εὐρυ-
θεὺς, ὃς ἐπέπεμψεν αὐτῶν, τέθνη-
κε. καὶ πάλιον Ἡρακλέους τε-
μένος, οἰκέτου ὄντος, καὶ Εὐρυσθέ- E
ως τάφος, τοῦ δεσπότου αὐτῦ.
καὶ πάλιν ἐν Θήβαις, Διόνυ-
σος μὲν, θεὸς, οἱδὶ δὲ ἀνάψιοι αὐ-
τῦ, ὁ Πενθεὺς, καὶ ὁ Ἀκταίων, καὶ
ὁ Λέαρχος, ἀνδράποδα ἁπά-
των κατοδυρομένοις. ἀφ' οὗ

Ego verò neque illis credo,
neque Achiuorum Ægien-
sibus subdititicium te esse affir-
mantibus. Sed hæc dicam,
quæ potissimùm reprehen-
denda duco. Etenim defi-
ctorum huiusmodi princi-
pium, & causam cur nothi
confessus nothis abundet, a
Iupiter præbuisti, quum a
mortalibus mulieribus com-
miscuisti, & aliàs alia forma
ad ipsas descendisti. Iu
metueremus, ne quis te cō-
prehensum sacrificaret, cō
taurum esses: vel aurea
aliquis te conficeret, cō
aurum esses: & pro fo
nobis aut monile, aut a
milla, aut inauris fieret
Sedenim hisce semidea
cœlum impleuisti, neq
enim aliter possum dicere
Résque planè ridicula ef
quis ex improuiso audiens
Herculem quidem inter De
os relatum: Eurysthenem a
tem, quiimperabat ipsi, mo
tuum esse: ac prope Hercu
templum, qui famulus, Eu
rystheique sepulchrum, q
herus erat. Rursus Thebis,
Bacchus quidē Deus est: eius
autem cōsobrini, Penthe
Actæon, & Learchus, omni
hominum fuerūt miserrimi
Ex quo autem semel re
Iupiter rebus huiusmodi

ὃ ἅπας σὺ ὦ Ζεῦ ἀπ-

DEORVM

πὸ τοιούτοις ταῖς δυσὶ
ται ταῖς ὄντως ἐρᾶπ
ἐς μεμιλωται σε. καὶ οὐ
μενος μᾶλλον, ἀλλ' ὅσῳ αἰ
, καὶ αἱ θήλειαι θεαί.
ἐστὶ τὸν Ἀγχίσην, ἢ
λιον, καὶ τὸν Ενδυμίων
τὴν Ἰασίονα, ἢ τὸν ἄλλο
ταῦτα μὲ ἐᾶσειν μοι δοκ
σειν ἢ αὖ τὸ διελέγχ
λιον. Ζ. μηδὲν σοι
ταμένους ὦ Μῶμα εἶπ
χόπαιῳ ἢ, εἰ λυπήσεις
μένων, ὅτι εἶσας ἐς τὸ ἡδύ
λιον. ἀλλὰ μηδὲ περὶ τῶ α
ὁ Μῶμος, ὅτι καὶ οὗτος ἐν
μένῳ ὄντι, ἐπὶ τῶ βασιλέ
πάτερ καθεζόμενος, ἢ μ
τος ἢ ἐπὶ τῆ κεφαλῆ
πετῦσαι, θεὸς εἶναι δοκῶν;
ὁ πατὴρ τῶ Γανυμήδους ἕνε
λιον; ἀλλ' ὁ Ἄρης χ
Διῖ, καὶ ὁ Κορύβας, ἢ ὁ Σ
βάζιος, πόθεν ἡμῖν ἐπεισ
Δάκτυλοι οὗτοι; ἢ ὁ Μίδ
λιανὸς ὁ μῦθος, ὁ τὸν κάνδ
ὑ ἢ παρὰ, οὐδὲ ἐλλιμένιζ
τίφωνα. ὥστε οὐδὲ Διῖ θε
τὸς, ξυμπαι. ταιγαρῦν οἱ Σκ
σι, ἢ οἱ Γέται ταῦτα ὁρῶντ
αὐτὰν, μακρὰ ἡμῶν χαίρ
πατρὸς, ἀνταῖ ἀπαδυσα
ζεται, καὶ θεὸς ἢ χρυσοτοῦ

ς τοιούτοις τας δυσὶς, καὶ
ι τας δηπτας ἐβάπτυ, ἅπαν-
μεμιμῶνται σε. καὶ οὐχὶ
ανες μόνον, ἀλλ' ὅσῳ αἰσχί-
, καὶ αἱ θήλειαι θεαί. τίς
ὐκ οἶδε τὸν Ἀγχίσην, ἢ τὸν
ωνὸν, καὶ τὸν Ἐνδυμίωνα,
τὸν Ἰάσωνα, ἢ τοὺς ἄλλους;
ταῦτα μὲ ἐάσειν μοι δοκῶ.
ρὸν γὰρ ἂν τὸ διελέγχειν
οιτο. Ζ. μηδὲν περὶ τοῦ
υμήδους ὦ Μῶμε εἴπῃς.
ἐπαιῶ γὰρ, εἰ λυπήσεις τὸ
ρακτον, ὀνειδίσας ἐς τὸ ῥύος.
ῶ. ἀλλὰ μηδὲ περὶ τοῦ ἀε-
ὸς εἴπω, ὅτι καὶ οὗτος ἐν τῷ
ραπῷ ὄζων, ἐπὶ τοῦ βασιλείου
κλέους καθεζόμενος, ἢ μο-
ιχὸς ἐπὶ τῷ κεφαλῷ σου
πτευων, θεὸς εἶναι δοκᾷ; ἢ
τοῦτον τοῦ Γανυμήδους ἕνεκα
ομεν; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε ὦ
ῦ, καὶ ὁ Κορύβας, ἢ ὁ Σα-
ζιος, πόθεν ἡμῖν ἐπεισε-
λήθησαν οὗτοι; ἢ ὁ Μίθρης
κεῖνος ὁ μηδὸς, ὁ τὸν κάνδυν,
ἢ τὴν τιάραν, οὐδὲ ἑλληνίζων
φωνῆ. ὥστε οὐδὲ ἐγὼ ἀποπέμ-
ις, ξυνίσι. ταῦτα οἱ Σκύ-
αι, ἢ οἱ Γέται ταῦτα ὁρῶντες
ῶν, μακρὰ ἡμῖν χαίρειν
ντες, αὐτοὶ ἀπαθανατί-
ωσι, καὶ θεοὺς χειροτονῶσιν, οἷς ἂν ἐθελήσωσι, τὸν αὐτὸν

fores aperuisti, & ad mortalium consuetudinem te conuertisti, omnes te imitantur: nec solùm masculi Dij, sed quod est turpissimum, etiam Deæ fœminæ. Quis enim ignorat Anchisen, Tithonum, Endymionem, & Iasonem, aliósque? Itaque hæc omittenda censeo, quæ reprehendere longum esset. *Iup.* Nihil Mome, de Ganymede dicas. Iraſcar enim, si adolescentem illum, exprobrato genere, molestia afficias. *Mo.* Proinde neque de aquila quicquam dicam, quòd & illa in cœlo versatur, regio sceptro insidens, ac tantùm non super tuo capite nidificans, & Deus videtur? an illam Ganymedis causa omittemus? At ô Iupiter, Attis, & Corybas, & Sabazius, vnde nobis accersiti sunt? aut etiam Mithres ille Medus, qui candyn, & tiaram gestat, nec Græcam vocem sonat: adeò vt si quis ei præbibat, non intelligat. Itaque & Scythæ hæc videntes, nobis longum valere iussis, ipsi immortalitate donant homines suisque suffragijs, quoscunq; libuerit, Deos creant,

βόπον, ὅταν ἡ Ζάμολξις δ' ἄλος ὤν, παρεισελαφῇ, ἢ οἶσθ' ὅπως ἀλαλάξων. καὶ τοι ταῦτα πάντα ὦ θεοί, μέτεια. σὺ δ' ὦ κυνοκέφαλε, ἡ σινδόνη ἐσαλπίζει τίς εἶ ὦ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί δ' βλέπομβος ἡ ὁ μεμφίτης οὗτος ταῦρος, ὁ ποικίλος, προσκυνεῖται, ἡ χρᾷ, ἡ προφήτας ἔχει; αἰσχυνομαι δ' ἐξειδὰς, ἡ πιθήκους εἰπεῖν, ἡ βάτους, καὶ ἄλλα πολλῷ γελοιότερα, ἃ οἶσθ' ὅπως ἐξ Αἰγύπτου παραβυδέντα ἐς τὸν ἡμέτερον. ἃ ὑμεῖς ὦ θεοί, πῶς ἀνέχεσθε ὁρῶντες ὅπως, ἢ ἡ μᾶλλον ὑμῶν προσκυνούμενα; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπιδὴ χρῖᾶ κέρατα φύσασί σοι; Ζ. αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῂς τὰ περὶ τὴν Αἰγυπτίων. ὅμως δ' οὖν ὦ Μῶμε, τὰ πολλὰ αὐτῶν, αἰνίγματά ἐστι, καὶ οὐ παύ χρὴ καταγελᾶν ἀμύητον ὄντα. Μῶ. παύ γωμ μυσηείων ὦ Ζεῦ δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι, θεοὺς μὲν, τοὺς θεούς. κυνοκεφάλους δ', τοὺς κυνοκεφάλους. Ζ. ἔα φημὶ τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων. ἄλλοτε δ' περὶ τούτων σκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δ', τοὺς ἄλλους λέγε.

eodem modo quo Zamol[xis] cõditione seruus, adscript[us] est, nobis nescio quomo[do] insciis. At sanè hæc omn[ia] ô Dij, sunt mediocria. C[ur] terùm tu canino vultu A gyptie, qui sindone es [am]ictus, quisnam es, ô op[us] aut quomodo dignum ut ses qui sis Deus, cùm h[ic] Quid & sibi vult Memph[is] ille taurus, versicolor, adoratur, edit oracula prophetas habet? P[ud] verò me recensere cicon[ias] similias, hircos, & alia his[ce] gè absurdiora, quæ scio quomodo ex Ægypto [in] cœlum se inseruerunt. I[ra] vos, ô Dij, qui sustinet[is] dere æquali vobiscum ho[no] re, aut etiam maiore ad[mi] ri? Aut tu Iupiter, quo [in] animo, quòd arietis cor[nua] tibi plantarunt? Iup. Tu[m] profectò sunt quæ dici[tis] Ægyptijs. Attamẽ plur[a] illorum ô Mome, sunt æ[ni]mata, non omnino à pr[o]nis deridenda. Mo. Pl[a]nobis, Iupiter, opus e[st] sterijs, vt Deos, Deos [di]cognoscamus, & cyno[ce]phalos eos, quibus cu[m] sunt capita. Iup. Miss[a] cito, inquam, res Æ[gy]ptiorum: alias enim de [his] pet otium deliberabi[mus] tu autem de alijs dic[e].

τὸν Τερσάνιον ὦ Ζεῦ, κ[αὶ] μάλιστα μὲ ἀποπνίγει, τὸ[ν] μιλλοχον. ὃς ἐναγχος αὖ [τὸ]τον, καὶ μεβαλοίσου ὑ[πὸ] , ἐπαιωδεῖ ὁ γλυκαῖος [ἐ]μοὶ, ψευδόμενος τὰ πολ[λὰ] ἐμπιστευων τοῖν δυοῖν ὀβ[ολοῖν] ἕνεκα. τοιγαροῦν ἐκ ἔτι [ἄ]λλον ἐυδοκιμεῖς, ἀλλ[ὰ] πᾶς λίθος, καὶ πᾶς βωμ[ὸς] ἐπιδεῖ, ὃς ἂν ἐλαίῳ πε[ρι]ῃ, καὶ στεφάνους ἔχῃ, [καὶ] ἀνδρὸς εὐπορήσῃ, [ἐ]κεῖσον. ἢ ἵν καὶ ὁ Πο[σ]ειδῶν τὰ ἀθλητὰ ἀνδρ[ὸς] τὸν πυρέποντας ἐν[ι]κμάζῃ, καὶ ὁ Θεαγένους [ὁ] θέτης. καὶ Ἕκτορι δυοῖν [ἢ] τριοῖν, ἢ Πρωτεσιλάῳ κα[τὰ] τοῦ ἐν Χερρονήσῳ. ἀφ' ἧ[ς] ἐπιτηδεῖοι γεγόναμεν, ὅπ[ως] ἀλλοι ἢ ἐμπορικὰ, ἢ ἱε[ρὰ] ἄγειν. καὶ ἄλλως, καταπε[φ]ρόνηται ἡμῶν, εὖ πεποιῶ[ν]τες. ἐπαινέσεσθον. ἐγὼ δ' ἢ ξένα πολλὰ ἤδη ἀκούων, [ἐ]πῆνον πολὺ παρ' ἡμῖν, ἐπ[ὶ] πᾶσι ὅλως δυναμένων, [τ]οῦ Διὸς, ἢ ὅτι τούτοις γελῶ. [ἐ]γὼ δ' ἢ πολυθρύλητος [ἐ]γὼ, ἢ δύσις, καὶ εἰμαρμένη, [ἢ] αὐτόσαρκα, ἢ κεν[τ]

. τὸν Τροφώνιον ὦ Ζεῦ, καὶ
ἁλιᾷ μὲ ἀποπνίγει, τὸν
ζίλοχον. ὃς ἐναγὴς αὐ-
τοῦ, καὶ μιᾷ ἁλοίου υἱὸς
θεσπιῳδεῖ ὁ γόης ἐν A
ικίᾳ, ψευδόμενος τὰ πολ-
λὰ μαντεύων τοῖν δυοῖν ὀβο-
ἕνεκα. τοιγαροῦν καὶ ἔτι σὺ
πόλλον ἐνδοκιμεῖς, ἀλλὰ
πᾶς λίθος, καὶ πᾶς βωμὸς B
ισμῳδεῖ, ὃς ἂν ἐλαίῳ πιει-
ῇ, καὶ στεφάνους ἔχῃ, καὶ
τος αὐδᾶς εὐπορήσει, οἷοι
λοί εἰσιν. ἢ ἵν καὶ ὁ Πολυ-
μαντος τῷ ἀθλητῇ αὐδᾶσι, C
αι τοὺς πυρέσσοντας ἐν ὀ-
μπᾷ, καὶ ὁ Θεαγένους ἐν
έσῳ. καὶ Ἕκτορι θυσίαν ἐν
ίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ κατανη-
χὺ ἐν Χερρονήσῳ. ἀφ' ὧν δ' ἂν D
σοῦτοι γεγόναμεν, ὅτι δέδωκε
έλλον ἡ ἐμπορία, καὶ ἱερουρ-
α. καὶ ὅλως, καταπεφρονή-
σαν ἡμῶν, εὖ πεποιῶντες. καὶ
ῶτα μὲ περὶ τῶν θεῶν, καὶ παρ-
γεγράφθων. ἐγὼ δ' ὦ ξένα ὀνό-
ατα πολλὰ ἤδη ἀκούων, οὔτε
των πῶν παρ' ἡμῖν, ἔτε συ-
ίναι ὅλως δυναμένων, πολύ σοι
εῦ, καὶ ὅτι τούτοις γελῶ. ἢ ποῦ
σ' ὄζειν ἡ πολυθρύλητος ἀρε-
ή, καὶ θύσις, καὶ εἱμαρμένη, καὶ
ύξις, ἀνυπόστατα, καὶ κενὰ πράγματων ὀνόματα, ἐκ βλακῶν

Mo. De Trophonio, Iupiter, quódq; me potissimùm angit, de Amphilocho: qui quãquã scelesti hominis & matricidæ est filius, in Cilicia præclarus ille vaticinatur, multa mentiens, & pro duobus obolis præstigiatorẽ agens. Proinde Apollo, non amplius celebraris: sed iam lapis omnis, omnísque ara vaticinatur, quę sit oleo perfusa, & coronas habeat, cuíque vir præstigiator suppetat, quales multi sunt. Iam etiam Polydamantis athletæ statua medetur febricitantibus in Olympia, & Theagenis, in Thaso. Quin Hectori quoque sacra faciunt in Ilio, & Protesilao, è regione in Cherroneso. Ex quo autem in tantum numerum excreuimus, auctum magis est periurium, & sacrilegium: & nos omnino despicere cœperunt, idque meritò. Atque hæc quidem de nothis, & factitijs Dijs. Cæterùm ego peregrina nomina iam audiens, quorundã qui neque sunt apud nos, neq; omnino consistere possunt, ô Iupiter, ea prorsus irrideo. Vbi enim gentium est illa multum iactata virtus, & natura, & fatum, & fortuna, noua rerum vocabula, quæ consistere nequeunt, a stolidis

ανθρώπων τῶν φιλοσόφων, ἐπινοηθέντα; καὶ ὅμως αὐτοφυῆ ὄντα, οὕτω τοὺς ἀνοήτους πέπεικεν, ὥστε οὐδεὶς ἡμῖν οὐδὲ θύειν βούλεται, κἂν ὅσας μυρίας ἑκατόμβας παρασήται, ὅμως τῇ τύχῃ πραξούσῃ τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἑκάστῳ ἐπεκλώσθη. ἥδιον αὖ οὖν ἐροίμην σε ὦ Ζεῦ, εἴ που εἶδες ἢ ἀρετήν, ἢ φύσιν, ἢ εἱμαρμένην. ὅτι μὴ γὰρ καὶ σὺ ἀκούεις τὰ τῶν φιλοσόφων διατεῖσαι, οἶδα, εἰ μὴ κωφός τις εἶ, ὡς βοώντων αὐτῶν, μὴ ἐπαύεσθαι. πολλὰ ἔχω εἰπεῖν, καταπαύσω τὸν λόγον. ὁρῶ γοῦν τοὺς πολλοὺς ἀχθομένους μοι λέγοντι, καὶ συρίττοντας. ἐκεῖνοις μαλίστα, ὧν κατέφρασε ἡ παῤῥησία τῶν λόγων. πέμψας γοῦν εἰσελθέτω ὁ Ζεὺς, ψηφισμά τι περὶ τούτων ἀναγνώσομαι ἤδη ξυγγεγραμμένον. Ζ. ἀκήκοα. οὐ πάντα γὰρ ἀλόγως ἐπάτησε. καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ὑπερβαλόντα αὐξήσηται.

hominibus, nimirum philosophis excogitata? Quæ quanquam ex tempore facta sunt, ita simplices ad credendum adduxerunt, vt nemo velit nobis sacrificare, etsi persuasum habeat, fore vt infinitas hecatombas nobis obtulerit, fortuna tamen nihilo secus faciat, quæ sibi decreta sunt, & cuiq; à principio destinata. Quare libet ex te quæsiuerim Iupiter, an alicubi videris aut virtutem, aut naturam, aut fatum. Nam hæc te in Philosophorum disputationibus audire scio: nisi ita surdus es, vt clamantes ipsos non audias. Quanquam multa habeo dicenda, dicendi tamen finem faciam. Nam video plerosque qui me dicentem molestè ferunt, & exibilant: sed illi præcipuè quos oratio nis libertas perstrinxit. Tandem si vis Iupiter, decretum de his iam conscriptum legam. Iup. Lege: neque enim omnia citra rationem reprehendisti. Et sanè multa ex ijs cohibenda sunt, ne amplius augeantur.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΑΓΑΘΗΣ ΤΥΧΗΣ.

ΕΚκλησίας ἐννόμου ἀγομένης, ἕβδομῃ ἱσταμένου,

DECRETVM BONÆ FORTVNÆ.

COnsilio legitimè conuocato, septima die mensis

εἰς ἐπρυτάνευε, καὶ θεσμο-
νὲ Ποσειδῶν. ἐπεστάτει Α-
λλων. ἐγραμμάτευε Μῶμος
νυκτὸς. ἢ ὁ ὕπνος τῷ
μῳ εἶπεν. Ἐπειδὴ πολ-
τῶν ξένων, οὐ μόνον Ελ-
νες, ἀλλὰ ἢ βαρβαροι, οὐ-
μως ἄξιοι ὄντες κοινωνεῖν
ν τῆς πολιτείας παρεγγε-
ντες, ὡς οἶσθ' ὅπως ἢ θεοὶ
ξαντες, ἐμπεπλήκασι μὲ τὸν
σιον, ὡς μεσοῦν εἶναι τὸ συμ-
σιον· ἔχλου παρυχώδους,
λυγλώττων τινῶν, καὶ ξυγ-
υδων, ὑπολέλοιπε ἢ ἡ ἀμυ-
γδαλία, ἢ τὸ νέκταρ, ὥστε μιᾶς
ν ἢ κοτύλιν εἶναι διὰ τὸ
πλῆθος τῶν πινόντων, οἱ δὲ, ὑπὸ
ραδείας παρωσάμενοι τὸν
ελαιος τε, ἢ ἀλιτηδεῖς θεοὺς,
σεβείας κλώσκασιν ἑαυτὸν
ρὶ πάντα τὰ πάτρια, καὶ ἐν
ῇ γῇ θεσπιμᾶσθαι θέλουσι,
δόχθω τῇ βουλῇ, καὶ τῷ
ήμῳ ξυλλεγῆναι μὴν ἐκκλη-
αν ἐν τῷ ὀλυμπῳ τὴν βο-
ας χειμερινὰς, ἑλέσθαι δ'
πτωμονας τελείους θεοὺς
πὰ, βεῖς μὲ, ἐκ τῆς παλαιᾶς
κλης τὸ ἐπὶ Κρόνῳ, τέτταρας δ',
ὶ τῶν δώδεκα. καὶ ἐν αὐτοῖς,
Δία. τούτων δ' τὸν ἐπιγενό-
ενας, αὐτὸν μὲ, καθέζεσθαι

ineuntis, Iupiter summus erat administrator, præsidebat Neptunus, præerat Apollo, noctu Momus scribã agebat: & Somnus sententiã tulit Quoniam peregrini multi, non solùm Græci, sed & barbari, etsi nequaquã mereãtur nostrę reip. participes esse, adscriptitij nescio quomodo, & putatitij Dij, cœlum impleuerunt, ita vt plenum sit sympoſium tumultuosa turba, garrulorum quorundam & conuenarum: defecit autem ambrosia & nectar: ita vt mina iam ematur sextarius, propter bibẽtium multitudinem.. Illi verò præ arrogantia, pulsis veteribus, versísque Dijs, semetipsos præter omnem patriæ consuetudinem primis accubitibus dignos cẽsent, & prioresin terris honores sibi arrogant: visum est Senatui, & populo vt concilium in Olympo cogatur circa solstitium hybernum, & eligantur perfecti Dij septem arbitri, tres quidem ex veteri curia Saturni temporibus cõstituta, quatuor autem ex duodecim illis: intérque eos Iupiter. Qui arbitri sedeant præstito legitimo iuramento, per

ὀμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρκον,

τὴν Στύγα. τὸν Ἑρμῆν δ', κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιοῦσι ξυντελεῖν εἰς τὸ συνέδριον. τοὺς δ', ἥκειν, μάρτυρας ἐπαγομένους ἐνωμότους, καὶ ἀποδείξαντας τὰ ψεύδη. τοιαῦτα δ', οἱ μὲν, παίσοντες καθ' ἕνα, οἱ δ' ἐπιγνώμονες ἐξετάζοντες, ἢ θεὸς εἶναι ἀποφαίνοντα, ἢ καταπέμψοισιν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθεα, καὶ τοὺς θνητοὺς τοὺς παρ' ἡμῶν. ὧν δέ τις ἀλῶ τὰ ἀδόκιμα, καὶ ἅπαξ ὑπὸ τῶν ἐπιγνωμόνων ἀκριβέντων ἐπ' αὐτῶν τὸ κεφαλαιῶδες, εἰς τὸ τάρταρον ἐμπεσεῖν τὸν αἰῶνα. καὶ μήτε τὸν Ἀσκληπιὸν χρησμῳδεῖν, μήτε τὸν Ἀπόλλω τοσαῦτα μόνον πυθέσθαι, ἀλλ' ἢν τι ἐπιλεξάμενον, μαίνεσθαι, καὶ ταραχώδη, καὶ ἀβέβαια εἶναι. τοῖς δὲ φιλοσόφοις παρεῖπεν μὴ ἀναπλάττειν καινὰ ὀνόματα, μηδὲ λήρειν περὶ ὧν οὐκ ἴασιν. ὁπόσοι δὲ ἤδη ναῶν, ἢ ξυσιῶν ἠξιώθησαν, ἐκείνων μὲν καθαιρεθῆναι τὰ ἀγάλματα, ἐντεθῆναι δὲ ἢ Διὸς, ἢ Ἥρας, ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τῶν ἄλλων τινὸς, ἐκείνοις δὲ, τάφον χῶσαι τῆς πόλιν, καὶ στῆλιν ἐπιθεῖναι αὐτῇ βωμόν. ἢν δέ τις παρακούσῃ τοῦ κηρύγματος, καὶ μὴ ἐθέλῃ ἐπὶ τὸ

Stygem: Mercurius autem proclamato præconio, cunctos congreget, quicunque in consessum admitti volunt. Veniant autem illi adductis testibus iurátis, certisque generis indicijs. Atque ita quidem hinc sigillatim transeant: arbitri autem expensa causa, vel Deos esse pronunciabũt, aut ad sua sepulchra maiorúmque loculos abigabunt. Si verò quispiam reiectis, semélq; arbitrorum iudicio secretis, comprehendatur in cœlum ascendens, ille præceps in Tartarum mittetur. Præterea quisq; suarum rerũ suarum: nec medenti Minerua, nec vaticinanti Æsculapius, neque tam multa solus faciat Apollo, ut vno quopiam delecto maneant, aut vatem, aut citharœdum, aut medicum agat. Porrò Philosophi monentur, ne vocabula noua fingant, neque de rebus ignotis disputent. Quicunque autem templis iam, & sacrificijs digni habiti sunt, illorum simulachra subuertantur, quorũ loco vel Iouis, vel Iunonis, vel Apollinis, vel cuiuspiam ex aliis substituatur. Illis verò ciuitas sepulchrum aggeret, & aræ loco cippum erigat. Quòd siquis præconio non paruerit, & ad arbitrorum

πτηνώμονας ἐλθεῖν, ἐρήμῳ τῷ καταδιαιτησαμένων. Ζ. Ἐπὶ μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα, δικαιότατον ὦ Μῶμε, κἂν ὅτῳ δοκῇ, αἰσχυνάτω τὴν χεῖρα. μᾶλλον δ' ὅτῳ γιγνέσθω πλείους δὲ ἅπαντες ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροτονήσοντες. ἀλλὰ νῦν μὲν, ἄπιτε. ὅταν δὲ κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, πάντες, κομίζοντες ἕκαστος ἐναργῆ τὰ γνωρίσματα, καὶ σαφεῖς τὰς τεκμηρίωσεις, πατρὸς ὄνομα, καὶ μητρὸς, καὶ ὅθεν, καὶ ὅπως θεὸς γέγονεν, καὶ φυλὴν, καὶ φράτορας. ὡς ὅστις ἂν μὴ παράσχηται, οὐδὲν μελήσει τοῖς ἐπιγνώμοσιν, εἰ νεὼν τις μέγαν ἐπὶ γῆς ἔχει, καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι θεὸν ἀμείναν νομίζωσιν.

venire noluerit, ille indicta causa condemnetur. *Iup.* Iustissimum equidem, ô Mome, est hoc decretum: & qui ita sentit, manum protendat. Atqui potiùs ita fiat. Complures enim noui, qui sua suffragia non sunt adiecturi. At in præsens abite. Cæterùm in concionem accersiti à Mercurio, venite, & afferte quisque indicia manifesta, certásque probationes, patris, matrisque nomen, & vnde ac quomodo factus est Deus tribúmque & tribules. Quæ quicunque non præbuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille magnum in terris templũ habeat, ipsúmque homines Deum esse putent.

ΚΥΝΙΚΟΣ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

CYNICVS, ET LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Dialogum hic lepidissimus asperam paruóque contentam Cynicorum vitam defendit, mollem atque enervatam delicatorum hominum luxuriam reprehendit. Necnon eadem opera temperantiam, frugalitatem, simplicitatem, denique artam illam atque angustam vitam laudat. Argumenta quæ ad hoc sumuntur, ex serie plana sunt.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

ΤΙ ποτε ὦ οὗτος, πώγωνα μὲν ἔχεις, καὶ κόμιλλον, χιτῶνα δὲ οὐκ ἔχεις, καὶ γυμνοδερκὴς, καὶ ἀνυποδητεῖς, ἄλητον, καὶ ἀπαίδρωτον βίον, καὶ σκιώδη σπλεξάμενος, καὶ ἀεὶ τοῖς ἐναντίοις τὸ ἔθος δήσας οὐχ ὡς οἱ πολλοὶ διαχρησάμενος, πεινοσεῖς ἄλλοτε ἄλλα χῶ, καὶ ἐωμαζόμενος ἐπ ξηρᾶ δαπέδου, ὡς ἄσην πάμπολλον τουτὶ τὸ τειβώνιον φέρειν; οὐ μὰ τοῦτο λεπτὸν, οὐδὲ μαλακὸν, οὐδὲ εὐθηνοῦν. Κυ. οὐδὲ χὸ δέομαι. τοιούτων ὄν, ἐποῖον αὖ ποεεσθείν ἔφησα, καὶ τῷ κτησαμένῳ πρέγματα ὡς ἐλάχιστα παρέχον. τοιοῦτον γὰρ ἀρκεῖ μοι. σὺ δ' ὦ θεὸς θεῶν, εἰπέ μοι, τὴν πολυτελείαν οὐ νομίζεις κακίαν θεοσσῦναι; Λυ. καὶ μάλα. Κυ. τῆσδ' ἐυτελείας, ἀφετέον; Λυ. καὶ μάλα. Κυ. τί ποτ' οὖν ὁρῶν ἐμὲ τῶν πολλῶν ἐυτελέστερον διαιτώμενον, τὸν δ', πολυτελέστερον, ἐμὲ αἰτιᾷ, καὶ οὐ κείνους; Λυ. ὅτι οὐ

QVid tu eam dem? barbam quidem habes, & comam, tunicam non habes, nudus conſpiceris, ac ineptus calceis, delecta nimirum vaga, inhumana, ferinaque vita: tum proprio corpore, contrà quàm faciunt cæteri, ſemper vis incommodè, nunc hac, nunc illuc circumis, & in arido ſolo cubans, adeò vt plurimum ſordium, vtrum iſtud pallium referat: alioqui nec ipſum tenue, nec molle, nec ſpecioſum. *Cy.* Neque eorum indigeo. Siquid eſt huiſmodi vt comparetur facilimè, dominóque minimum exhibeat negotij, id inquam mihi ſufficit. At tu per Deum dic mihi, putaſ-ne eſſe in luxu vitium? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Contrà in frugalitate virtutem? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Cur igitur cùm me videas viuentem frugaliùs quàm vulgò faciunt homines, eos verò ſumptuoſiùs me, non illos arguis? *Lyc.* Quia non frugaliùs, per Iouem, videris

λῶν διαπᾶσθαι δοκεῖς, ἀλλ' ἐνδεέστερον. μᾶλλον δὲ πενέστερον, μᾶλλον δὲ πενέστατον, καὶ ἀπορώτατον. διαφέρεις δὲ οὐδὲν τῶν πτωχῶν, οἱ τὸ ἀναγκαῖον παρὰ τῶν πέλας μεταπέμπονται. A Βούλει οὖν εἰδῶμεν, ἐπὶ ποῖον ἡμῖν ἐλήλυθεν οὗτος ὁ λόγος, τί τὸ ἐνδεὲς, καὶ τί τὸ ἱκανόν ἐστιν; Λυ. εἰ σοὶ δοκεῖ. Κυ. οὐκοῦν ἱκανὸν μὲν ἔχω, ὅσῳπερ B ἐξικνεῖται πρὸς τὴν ἐκείνου χρείαν, ἢ ἄλλό τι λέγεις; Λυ. οὐ τοῦτο. Κυ. ἐνδεὲς δέ, ὅσῳ ἂν ἐνδεέστερον ᾖ τῆς χρείας, ἢ οὗ ἀφικνεῖται πρὸς τὸ δέον; Λυ. ναί. Κυ. οὐδὲν ἄρα C τῶν ἐμῶν ἐνδεές ἐστιν, οὐδὲν γὰρ αὐτῶν ὅ, τι ἡ χρεία ἀπαιτεῖ τὴν ἐμήν. Λυ. πῶς τοῦτο λέγεις; Κυ. ἐὰν σκοπῇς πρὸς ὅ, τι χρήζομεν ἕκαστον, ὧν δεόμεθα. ἔστιν, οἰκία, ἆρ' οὐχὶ σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. τί δέ; ἐσθῆτος, χλανίδος; ἆρα οὐχὶ ταύτης τῆς σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. τί δὲ σκέπης ἄλλης πρὸς θεῶν, τίνος ἐλήλυθεν εἰπεῖν ἔνδεια, οὐχ ὥστε ἄμεινον ἔχειν τὸν D ἀναπαυόμενον; Λυ. δοκεῖ μοι. Κυ. ποτέρῳ οὖν, τῷ πεδὴ καὶ ἀνυπόδητον ἔχειν δοκεῖ σοι; Λυ. καὶ τοῦτο δῆλον. Κυ. ἀλλ' ἆρα ἂν μάθοις τὸ πρόσθεν ἐς ἔρωτον. Λυ. περίειμι. Κυ. κρεῖττον οὖν οὕτω πορεύεσθαι

mihi, sed egentiùs viuere, imò vitam omnino egenam atque inopem. Nã tu nihil à mendicis differs, qui cibum mendicant in diem. *Cy.* Vis ergo videamus (quandoquidẽ huc processit oratio) quidnã inopia sit, quidque copia? *Lyc.* Si tibi videtur. *Cy.* Nunquid ergo satis id cuique est, quicquid ipsius explet necessitatem? an aliud quippiam dicis? *Lyc.* Esto ita. *Cy.* Indigentia verò quicquid cuiusquã vsui deest, nec eò quò sit necesse, peruenit? *Lyc.* Scilicet. *Cy.* Nihil igitur meis in rebus deest. Nihil enim in his est, quod necessitatem non expleat meam. *Lyc.* Quo pacto id ais? *Cy.* Scies si consideres in quem vsum eorũ quodq; paratum est, quorum egemus, vt domus: annon tegumenti gratia? *Lyc.* Maximè. *Cy.* Quid vestis? cuius gratia? annon tegumẽti & ipsa? *Lyc.* Sanè. *Cy.* At ipso per Deos tegumento, cuius rei gratia indiguerimus, nonne vt meliùs se habeat id quod tegitur? *Ly.* Mihi quidem sic videtur. *Cy.* Vtrum igitur tibi peius se habere videntur pedes? *Ly.* Nescio. *Cy.* Atqui hoc pacto didiceris: quodnam pedum officium est? *Ly.* Ingredi. *Cy.* An deteriùs ergo ingredi pedes

σοι δοκῶσιν οἱ ἐμοὶ πόδες, ἢ οἱ τῶν πολλῶν; Λυ. τοῦτο μὲν, ὡς ἴσως. Κυ. οὐ τοίνυν οὐδὲ εἰ χεῖρον ἔχοισιν, ἢ μὴ χεῖρον, τὸ ἑαυτῶν ἔργον ἀποδιδόασιν; Λυ. ἴσως. Κυ. τοὺς μὲν δὴ πόδας, οὐδὲν φαίνομαι χεῖρον διακειμένους τῶν πολλῶν ἔχειν. Λυ. ὡς ἔοικας. Κυ. τί δ', τοὐμὸν σῶμα τῶν λοιπῶν ἆρα κάκιον; εἰ γὰ κάκιον, καὶ ἀσθενέστερον. ἀρετὴ γὰ σώματος, ἰσχύς. ἆρ' οὖν τὸ ἐμὸν ἀσθενέστερον; Λυ. ἃ φαίνεται. Κυ. ἃ τοίνυν καθ' οἱ πόδες φαίνοιντό μοι σώπης ἐνδεῶς ἔχειν, ὅτι τὸ λοιπὸν σῶμα. εἰ γὰ ἐνδεῶς εἶχον, κακῶς ἂν εἶχον. ἢ γὰ ἔνδεια, πάντα χρῆν κακὸν, καὶ χεῖρον ἔχειν ποιεῖ ταῦτα, οἷς ἂν παρῇ. ἀλλὰ μὴν, ἃ δὲ πέφευγε φαίνεται χεῖρον τὸ σῶμα τοὐμὸν, ὅτι ἀπὸ τῶν τυχόντων πέφευται. Λυ. ἄλλο γάρ. Κυ. οὐδὲ ἔυρωσον, εἰ κακῶς ἐπέφευτο. λυμαίνονται γὰ αἱ πονηραὶ τροφαὶ τὰ σώματα. Λυ. ἔστι ταῦτα. Κυ. πῶς οὖν εἰπέ μοι τούτων οὕτως ἐχόντων, αἰτίᾳ μου, καὶ φαυλίζεις τὸν βίον, καὶ φὴς ἄθλιον; Κυ. ὅτι νὴ Δία τῆς φύσεως, ἣν σὺ τιμᾷς, καὶ τῶν θεῶν, μὴν ἐν μέσῳ κατατεθειμένων, ὃν δ' αὐτῆς ἀπαλλάττεται

tibi videntur mei, quàm aliorum? *Lyc.* Istud verò fortasse non. Cy. Non igitur siue deteriùs se habent, siue non, suum officium non præstant? *Lyc.* Fortasse. Cy. Pedibus ergo nihilo peiùs quàm alij affectus videor? *Lyc.* Non videris. Cy. Quid verò corpus meum? nam deterius quàm reliquorum? Nempe si deteriùs se haberet, esset imbecillius: corporis quippe virtus, robur est. An meum ergo debilius? *Lyc.* Non videtur. Cy. Nempe pedes ergò tegumento vitatur egere, neque reliquum corpus: quippe si egerent, malè haberét. Egestas etenim omnino mala, ac perniciosum habere se facit, ea quibuscunque adfuerit. At ne alij quidem deteriùs videtur corpus meum quod quibuslibet cibis alitur. *Lyc.* Id manifestum est. Cy. Neque bene valeret, si malè aleretur, mala siquidem alimenta corpus labefactant. *Lyc.* Hæc ita se habent. Cy. Quo pacto igitur, dic mihi, his ita se habentibus, me languis, vitámque improbes meam, ac miseram prædicas? *Lyc.* Ideo per Iouem, quòd cùm natura (quam tu celis) ac superi terram in communi statuerint, ex ea multa nimirum ac bona

πολλὰ, καὶ μεγάλα δὰ, ὡς ἔχειν ἡμᾶς πάντα ἀφθονα, μὴ πρὸς τὴν χρείαν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡδονὴν, σὺ πάντων τούτων, ἢ τῶν γε πλείστων ἄμοιρος εἶ, καὶ ἀδενὸς μετέχεις αὐτῶν, ἀδὲν μᾶλλον ἢ τὰ θηρία. πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ, ὥσπερ καὶ τὰ θηρία. σιτῇ δ', ὥσπερ ἂν ἐυρίσκῃς, ἅπερ οἱ κύνες. ἐωλῷ δ' οὐδὲν χρέῃ τῶν κυνῶν ἔχεις, χόρτος γὰρ παρέρχεί σοι, καθάπερ ἐκείνοις. ἐπὶ δ' ἱμάτιον φορεῖς, οὐδὲν σπανίσεσιν ἀκλήρου. καίτοι εἰ σὺ τούτοις ἀρκέμενος ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ θεὸς ὠκ ὀρθῶς ἐποίησε. τοῦτο μὲν, φέρε βατὰ πτίσσας ἔμμαλλα. τοῦτο δὲ ἀμπέλοις ἡδυοίνοις. τοῦτο δὲ, πολὺ ἄλλῳ παρασκευῷ θαυμαζῶς ποικίλῳ, καὶ ἔλαιον, καὶ μέλι, καὶ τὰ ἄλλα, ὡς ἔχειν μὲν ἡμᾶς σῖτα παντοδαπὰ, ἔχειν δὲ ποτὸν ἡδὺ, ἔχειν δὲ χρήματα, ἔχειν δὲ ἐωλῷ μαλακῷ, ἔχειν δὲ οἰκίας καλὰς, καὶ τὰ ἄλλα πάντα θαυμαζῶς κατεσκευασμένα. καὶ γὰρ αὖ τὰ τῶν τεχνῶν ἔργα, ὥσπερ τῶν θεῶν ἐστι. τὸ δὲ πάντων τούτων ζῆν ἀπεστερημένον, ἄθλιον μὲν, εἰ καὶ ὑπ' ἄλλου τινὸς ἀπεστέρηται, καθάπερ οἱ ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις. πολὺ δὲ ἀθλιώτερον,

ediderint, vt omnia nobis abundè suppeterent, nõ in necessitatem modò, verùm in voluptatem quoq; : tu tamẽ horum omniũ, aut maximæ saltem partis expers es, nec eorum quoquam frueris, nihilo certè magis quàm feræ. Nẽpe aquã bibis, quã etiam bibunt feræ : comedis verò quicquid offenderis, quẽadmodum canes, tum cubile nihilo melius canib⁹ habes, siquidẽ tibi vt & illis gramẽ sufficit, palliũ præterea circunfers nihilo mendico decentius. Quanquam si tu his contentus rectè sapis, tum Deus profectò neutiquã rectè fecit, primũ quòd oues fecit lanatas, deinde vites dulcis vini feraces, ac reliquum apparatum varietate mirabilem, & oleum, & mel, & reliqua omnia, vt nos Dedulia quidem omnigena haberemus, haberemus potum dulcem, haberemus pẽcunias, haberemus mollem lectum, haberemus pulchras domos, & reliqua omnia mirum in modum comparata. Nam & ipsa artium effecta, Deorum sunt dona. At viuere omnibus hisce bonis priuatum, miserum est, etiãsi ab alio prieris : quemadmodũ hi qui seruantur in vinculis. Longè verò miseriùs

εἴ τις αὐτὸς ἑαυτὸν ἀποστεροίη πάντων τῶν καλῶν. μανία τὲ ἤδη τοῦτό γε σαφής. Κυ. ἴσως ὀρθῶς λέγεις. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, εἴ τις αἱδεσίμως πλουσίου φειδόμενος, καὶ φιλανθρώπως, ἐπὶ τὸ φιλοφρόνως ἐστῶντος, καὶ ξενίζοντος πολλὰς ἅμα, καὶ παντοδαπούς, τοὺς μὲν, ἀδυνεῖς, τοὺς δ', ἐρρωμένους, κἄπειτα παραθέντος πολλὰ; καὶ παντοδαπὰ, πάντα ἀπάζοι, καὶ πάντα ἐδοῖ, μὴ τὰ πλησίον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ πόρρω, τὰ τοῖς ἀδυνεῖσι παρεσκευασμένα, ὑγιαίνων αὐτὸς, καὶ ταῦτα, μίαν μὲ κοιλίαν ἔχων, ὀλίγων δ' ὥστε πραφῆναι δεόμενος, τοσοῦτων πολλῶν ἐπιτελεσθῆναι μελλων, οὗτος ὁ ἀνὴρ, ποῖός τις δοκεῖ σοι εἶναι; ἆρά γε φρόνιμος; Λυ. ὦ ἄμοι γε. Κυ. τί δὲ, σώφρων; Λυ. οὐδὲ τοῦτο. Κυ. τί δ', εἴ τις μετέχων τῆς αὐτῆς ταύτης τραπέζης, τῶν μὲν πολλῶν, καὶ ποικίλων ἀμελοῖ, ἓν δ' τῶν ἐγγὺς κειμένων ἐπικεξάμενος, ἱκανῶς ἔχων πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρείαν, τοῦτο ἐδοῖ κοσμίως, καὶ τούτῳ μόνῳ χρῶτο, τοῖς δ' ἄλλοις οὐδὲ προσβλέποι, τοῦτον οὐχ ἡγῇ σωφρονέστερον, καὶ ἀμείνω αὐδρα εἶναι;

siquis ipse sese omnibus bonis priuet. Et hoc manifestiam est insania. Cy. Et recte quidem fortasse dicis. Verùm istud dic mihi: Siquis diuite alacriter, humanè, & benignè conuiuium præbente, tum hospites excipiente, & multos simul, & omnigenos, alios quidem imbecillos, alios autem robustos: deinde apponens multa, & omnigena, omnia rapiat, omniáque edat, non propiora tantùm, sed etiam remotiora, videlicet innumeris præparata, ipse tamen valens, quum vnum duntaxat ventrem habeat, paucisque vt nutriatur, opus habeat, diutiùs tamen quàm ab multi immoretur, hic vir eiusmodi tibi videtur esse num cordatus? Ly. Non mihi quidem. Cy. Quid verò, num temperans? Ly. Ne id quidem. Cy. Quid verò siquis eiusdem mensæ particeps, multa illa ac varia negligat, vno quópiam ex his quæ proximè apponuntur electo, cùm satis in suam habeat necessitatem, id decenter edat, eóque solo vtatur, cætera illa ne respiciat quidem, annon hunc illo temperantiorem, & meliorem virum putabis? Ly.

Λυ. ἔγωγε. Κυ. πότερον ἂν, συ
πίνειν; Λυ. τ
πίνει; Κυ. ὅτι ὁ μὲ
ηὐτῷ καλῶς ἐκεῖνο ἔοικε, πο
ρεπῶς τελλὰ, καὶ ποικίλα,
ταπάντα, ὅπως ἔχοιεν ἀφ
ζοιτο τὰ μὲ, ὑγιαίνοι. τὰ
πεσι. καὶ τὰ μὲ, ἰσχνεῖς.
ἀδυνατῶν. καὶ ἵνα χρώμεθα
πασι πᾶσιν, ἀλλ' ἵνα τοῖς κ
ἐκαστος, καὶ τ καθ' ἑαυτ
τυφ' αὐ τύχοι μάλιστα δεό
μενοις δ', τῷ δ' ἁπλησί
τὴν ἀκρασίαν ἀφάζοντι πα
τα, τούτῳ μάλιστα ἐοίκατε, πᾶ
χθαι ἀξιοῦντες, καὶ τοῖς ἀ
τυπαχεῖ, μὴ τοῖς παρ' ὑμῶ
μασιν, ἃ γὰμῶ, οὐ θαλάσσαν τὰ
θ' αὐτὸν αὐτάρκη νομίζον
τες, ἀλλ' ἀπὸ περάτων γῆς ἐμ
πορεύεσθαι τοὺς ἡδυσμούς, καὶ τὰ
ξύλα τ ἐπιχωρίων ἀεὶ θερπ
μῶν τῆς, καὶ τὰ πολυτελῆ τ ἐυτ
λᾶ, καὶ τὰ δυσπόρεια τ ἐυπο
ρίαν. καθόλου δὲ, περὶ
χματα, καὶ καλὰ ἔχειν μᾶλλον ἢ
δικαίως, ἢ δίχα προσαγμάτων
ζῶν. τὰ χ δὴ πολλὰ, καὶ τίμια,
καὶ εὐδαιμονικὰ παρασκευα
σματα, ἐφ' οἷς ἀγάλλεσθε, διὰ
πολλῆς ὑμῶ πόνου καὶ δυσμο
ρίας, καὶ πολλὰ πόρου καὶ κακοδυσμο
νίας, καὶ πολλὰ πόνου καὶ
θ. πόνου χ εἰ βούλει, ἢ πολυ
μοχθον χρόνου, καὶ τ ἀφωρεσεν.

υ. ἔγω γε. Κυ. ποτέρον οὖν, σύ-
νης, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν; Λυ. τὸ
εἰκός; Κυ. ὅτι μὲν θεὸς, τῷ ξέ-
νῳ τε καλῶς ὑπεδέξατο, πα-
ρεθεὶς πολλὰ, καὶ ποικίλα, καὶ
παντοδαπὰ, ὅπως ἔχοιεν ἁρμό-
ττοντα. τὰ μὲν, ὑγιαίνουσι. τὰ δὲ,
νοσοῦσι. καὶ τὰ μὲν, ἰσχυείς. τὰ δὲ,
πενῶσιν. καὶ ἵνα χρώμεθα ἅπ-
ασι πάντες, μὴ ἵνα τοῖς καθ'
ἑαυτὸν ἕκαστος, καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν, ὁ-
ποῖ᾽ ἂν τύχοι μάλιστα δέοιτο. ὑμεῖς δὲ, τῷ δι' ἀπληστίαν
καὶ ἀκρασίαν ἁρπάζοντι πάν-
τα, τούτῳ μάλιστα ἐοίκατε, πᾶσι
χρῆσθαι ἀξιοῦντες, καὶ τοῖς ἀ-
παντα χοῦ, μὴ τοῖς παρ' ὑμῶν
μόνον, ἀ γῆς, οὐ θαλάσσαν πλὴ
καθ' αὑτὸν αὐτάρκη νομίζον-
τες, μὴ ἀπὸ περάτων γῆς ἐμ-
πορευόμενοι τὰς ἡδονὰς, καὶ τὰ
ξενικὰ τῶν ὀπωρείων ἀεὶ θηρω-
μένους, καὶ τὰ πολυτελῆ τῶν εὐ-
τελῶν, καὶ τὰ δυσπόριστα τῶν εὐπο-
ρίστων. καθόλου δὲ, παράγ-
ματα, καὶ κακὰ ἔχειν μᾶλλον ἐ-
θέλοντες, ἢ δίχα παραγμάτων
ζῆν. τὰ δὲ πολλὰ, καὶ τίμια,
καὶ εὐδαιμονικὰ παρασκευά-
σματα, ἐφ' οἷς ἀχάλλεσθε, διὰ
πολλῆς ὑμῖν ταῦτα κακοδυμο-
νίας, καὶ ταλαιπωρίας παρεγίνε-
θ). σκόπει δὲ εἰ βούλει, τὸ πολύ-
τευκτον χρυσὸν, καὶ τὸ ἄρυσεν.

Ita certè. C. Vtrum ergo intelligis, an me oportet dicere? Ly. Quidnam? C. Quòd Deus illi præclarè hospites excipienti similis est, vt qui apposuerit multa ac varia, omnigenáque, vt essent quæ cuique conuenirent, alia valentibus, alia ægrotantibus, alia robustis, alia inualidis, non vt omnibus vtamur omnes, sed vt his vtantur singuli, quæ suæ cuiusque naturæ cõueniunt, & ex his ipsis, quacunque re maximè quemque indigere contigerit. At vos illum qui per insatiabilitatem, atque incontinentiam omnia corripit, refertis, vt qui rebus vti velitis omnibus, & vndecunque partis, non solis contẽti quæ sunt apud vos, non terram, non mare proprium sufficere existimantes, sed importantes ab ipsis terræ finibus voluptates, patriisque rebus peregrina præferẽtes, sumptuosáque frugalibus, & paratu difficilia, parabilibus. In summa, molestias, malág; potiùs eligentes, quàm molestijs carentem vitam. At isti quidem plurimi ac pretiosi, beatique apparatus, quibus exultatis, per magnã ad vos miseriam, ærumnãq; perueniunt. Aurum ipsum tam optatum, argentúmque, si libet, considera:

σκόπει τὰς οἰκίας τὰς πολυτε-
λεῖς. σκόπει τὰς ἐδῶπας τὰς ἐ-
κπεπυδασμένας. σκόπει τὰ τού-
τοις ἀκόλουθα πάντα, πόσων
πραγμάτων ὄξιν ὤνια, πόσων
πόνων, πόσων κινδύνων, μᾶλλον
δ' αἵματος, καὶ θανάτου, καὶ φα-
φθορᾶς ἀνθρώπων πόσης. ἐ μό-
νον ὅτι πλέονες ἀπόλλυ δι' A
ταῦτα πολλοί, καὶ ζητοῦνται, καὶ
δημιοῤῥωοῦνται, δεινὰ πάσχοντα,
ἀλλ' ὅτι καὶ πολυμάχητά ὄξιν,
καὶ ἐπιβουλεύονται ἀλλήλοις
διὰ ταῦτα, φίλοις φίλοι, καὶ
παῖδες πατράσι παῖδες, καὶ γυναῖκες ἀν-
δράσιν. οὕτως οἶμαι καὶ ἡ Εὐ-
φύλλη, διὰ τὸν χρυσὸν προ-
δοῦναι τὸν ἄνδρα. καὶ ταῦτα
μὲν τοίνυν πάντα γίγνεται, τῶν
μὲν ποικίλων ἱματίων, οὐδέν τι
μᾶλλον θάλπειν δυναμένων.
τῶν δὲ χρυσοφόρων οἰκιῶν, οὐ-
δέν τι μᾶλλον σκεπουσῶν. τῶν
δὲ ἐκπωμάτων τῶν ἀργυρῶν, ἐκ
ὠφελούντων τὸν πότον, οὐδὲ
τῶν χρυσῶν, οὐδὲ τῶν ἐλεφαν-
τίνων αὖ κλινῶν, ἢ ὕπνον ἥδιον
παρεχομένων. ἀλλ' ὅμως πολλά-
κις ἐπὶ τῆς ἐλεφαντίνης κλί-
νης, καὶ τῶν πολυτελῶν χρω-
μάτων, τὸν εὐδαίμονα, ἢ τι-
τυὸν λαχεῖν οὐ δυναμένους.
καὶ βραμίστα πραγματεῖται,

consídera domus sumptuo-
sas, consídera vestes o-
perosas, consídera relí-
qua omnia, quanto negó-
tio emuntur, quot labo-
ribus, periculis, imò san-
guine, ac cæde, quantóque
hominum interitu: non so-
lùm, quia dum nauigant,
ptopter ista pereunt com-
plures, ac dum quærunt, pa-
rántque, grauia perferunt.
Sed ob id quoque, quòd di-
gladiationes multas patiũt,
quódque ob ea insidiantur
inuicem, amicis amici, pa-
rentibus liberi, coniuges
maritis. Sic opinor etiam
Eriphylen auri gratia pro-
didisse maritum. Atque hæc
quidem omnia fiunt, quum
tamen vestes illæ varię
nihilo magis calefacere
queant, nec aurata illa
ædificia magis tegere: nec
pocula illa argentea po-
tui conducant: nec auri
eburneíque illi lecti somnum
suauiorem præbeant.
Imò videbis frequenter in
eburneo lecto, sumptuosis-
que stragulis, beatis illis
somnum contingere non
posse. Præterea omnigenæ
illæ circa eduliæ curæ, ni-
hilo magis aluntquin tabe-

ἔτι δὲ καὶ αἱ παστοδικαὶ καὶ περὶ
τρόφιμα μὲ οὐδὲν μᾶλλον, λυ-

μοίνοι; ἢ τὰ σώματα, καὶ τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι. τί δὲ δεῖ λέγειν ὅσα τῶν ἀφροδισίων ἕνεκα πράγματα ποιοῦσί τε, καὶ παρέχουσιν οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥᾴδιον θεραπεύειν ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν, εἰμή τις ἐθέλοι τρυφᾶν. καὶ νῦν εἰς ταύτην ἡ μανία, καὶ διαφθορὰ φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις ἀφικνεῖν. μὴ ἤδη καὶ τῶν ὄντων τὴν χρῆσιν ἀφανίζουσιν, ἐκάστῳ χωλῷ, φησὶν ὁ μὴ πτύκιον, ὥσπερ εἴ τις αὐτὸ ἁμάξης ἐθέλοι τῇ κλίνῃ χρῆσθαι, καθάπερ ἁμάξῃ. Λυ. καὶ τίς οὗτος; Κυ. ὑμεῖς, οἱ τοῖς ἀνθρώποις ἅτε ὑποζυγίοις χρῆσθε, κελεύετε δ' αὐτοὺς ὥσπερ ἁμάξας τὰς κλίνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν. αὐτοὶ δ' ἄνω κατακείσθε τρυφῶντες, καὶ ἀκλεῶς, ὥστε ὄνους ἡνιοχεῖτε τοὺς ἀνθρώπους, ταύτην, ἀλλὰ μὴ ταύτην ζέπιδα κελεύοντες. καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες, μάλιστα μακαρίζεσθε. οἷς τοῖς κρέασι, καὶ μὲ βοφῇ χρώμενοι μόνον, ἀλλὰ καὶ βαφαῖς μηχανώμενοι δι' αὐτῶν, οἵοισί εἰσιν οἱ τὴν πορφύραν βάπτοντες, ἆρα καὶ αὐτοὶ παρὰ φύσιν χρῶνται τοῖς ὑπὸ θεοῦ κατασκευασμασι; Λυ. ναὶ Δία. δύναται γὰρ βάπτειν,

faciunt potiùs corpora, isdémque morbos ingenerãt. Quid autem dicere attinet libidinis gratia quantas molestias homines & faciunt & patiuntur? Quanquam facile est isti cupiditati mederi, nisi quis indulgere vult delicijs. At ne hæc quidem insania corrupteláque videtur sufficere mortalibus, sed iam rerum etiam vsum peruertunt, singulis rebus ad id vtentes, ad quod minimè paratæ sunt: vt si quis lecto currus loco velit vti, tanquam curru. *Lyc.* Quisnam is est? *Cy.* Vos inquam qui hominibus tanquam iumentis vtimini. Nam eos iubetis, vt lecticas tanquam currus ceruicibus ferant. Ipsi verò in sublimi residetis delicati, atque illinc homines tanquam asinos aurigamini, imperantes vt hac non illac eant: & ij qui hæc facitis maximè, ijdem maximè beati videmini. Tum hi qui piscium carnibus non tantùm ad alimentum vtuntur, sed etiam quasdam ex his tincturas moliuntur, eos dico qui purpuram tingunt, nonne & hi præter naturam his vtuntur, quæ à Deo præparata sunt. *Ly.* Non per Iouem, siquidem tingere etiam potest,

ὰ ἐδήδεις μόνον τὸ τ πορφύρας κρέας. Κυ. Δῆλα ὡς οὐκ ἐς τοῦτο γέγονεν. ἐπὶ γὰρ τῷ κρατῆρι δύναται ἄν τις βιαζόμενος, ὥσπερ χύτρα χρήσαιτο. πάλαι δ' οὐκ ἐς τοῦτο γέγονεν. ἀλλὰ γὰρ πῶς ἂν παρ' ἡμῶν τύχοι τις κακοδαιμονίαν δηλῶσαι ἄν; τοσαύτη τίς ἐστι. σὺ δέ μοι δοκεῖ μὴ βούλεσθαι ταύτης μετέχειν ἐγκαλεῖς; ζῶ γὰρ ἁπλῶς ὁ κύριος ἐκεῖνος, ἐνωχούμενος τοῖς κατ' ἐμαυτὸν, καὶ τοῖς εὐτελεστάτοις χρώμενος. τῶν δ' ποικίλων, καὶ παντοδαπῶν, οὐ ἐπιθύμω. κἄπειτα δοκεῖ σοι βίον, βεβαίως δειπνοῦντος, καὶ ὀλίγοις χρωμένου, δοκῶ σοι ζῆν, κινδυνεύουσιν οἱ θεοὶ καὶ τῶν θείων εἶναι χείρονες, κατά γε τὸν λόγον. οὐδενὸς γὰρ δέονται. ἵνα δ' καταμάθῃς ἀκριβέστερον τὸ τε ὀλίγων, καὶ τὸ πολλῶν δεῖσθαι, πότερόν τι ἐκάτερόν ἐστιν, ἐνθυμοῦ ὅτι δεῖται πλειόνων. οἱ μὲν παῖδες, τῶν τελείων. αἱ δὲ γυναῖκες, τῶν ἀνδρῶν. οἱ δὲ νοσοῦντες, τῶν ὑγιαινόντων. καθόλου δ' παντὸς τὸ χεῖρον τοῦ κρείττονος πλείονος δεῖ. διὰ τοῦτο, θεοὶ μόνοι, οὐδενὸς. οἶσθ' ἔγγιστα θεῶν, ἀλαζόνα δέοντα. ἃ νομίζεις

non comedi tantùm purpuræ caro. Cy. At non in id tamen est nata, nam & crater quispiam, si præter naturam detorqueat, ollæ loco poterit vti, nec in id tamen parata erat. Sed quo pacto petit quispiam omnem illorum infœlicitatem percunctes, quæ tanta est? Tu verò me accusas, quòd participes eius esse nolo. Viuo autem sicut modestus ille, his vescor quæ mihi apponuntur, ac frugalissimis vtor: varijs autem omnigenísque illis non nihio. Ac deinde cùm paucis egeam, nec multis vtar, ferinam tibi vi deor vitam viuere: dijs autem in periculum veniunt, ne & ipsi feris sint deteriores, qua ratione loqueris, quippe qui nullare indigent. Verùm vt exactiùs intelligas cuiusmodi sit horum vtrumque, cùm paucis, tum multis egere: considera quòd pluribus egent, primò pueri quàm adulti, deinde mulieres quàm viri, segnes quã valẽtes: in summa, inferiora quælibet præstantioribus pluriũ indigẽt. Proinde Dij omnino nullius indigẽt rei, qui verò ad Deos accedunt proximè, quã minimis egent. An Herculem putas omniũ hominũ præstantissimũ, quippe diuinum virum,

† Ἡρακλέα τῶν παλαιῶν ἀνθρώπων ἄριστον, θεῖον δ' ἄνδρα,

ὺ δὲ ὸν ὀρθῶς νομιζόντα, διὰ
κοδαιμονίαν πεινοσεῖν γυμ-
ν, δέρμα μόνον ἔχοντα, καὶ μη-
νὸς τ' αὐτῶν ὑμῖν δοκοῦμεν;
λ' οὐ κακοδαίμων ἦν ἐκεῖνος,
καὶ τ' ἄλλων ἀπάντων τὰ
κὰ. ἐσθ' αὐ πένης. ὃς γῆς, καὶ
ελάττης ἦρχεν. ἐφ' ὅ, τι γὰ
μισεῖεν, ἅπαντα χῦ πάντων
άτει, καὶ οὐδενὶ τῶν τότε
ύτυχεν ὁμοίῳ, οὐδὲ κρείττονι
υτῶ, μεχεῖπερ ἐξ ἀνθρώπων
ήλυθεν. ἢ σὺ δοκεῖς τρωμα-
ν, καὶ ὑποδημάτων ἀπόρως
ειν, καὶ διὰ τοῦτο περιϊέναι
ιῶτος; ἀλ' ἔστιν εἰπεῖν, ὡς
χρατὴς, καὶ καρτερικὸς ἰῶ,
κρατεῖν ἤθελε, καὶ βυφᾶν ἀλ
έλετο. ὁ ὃ Θησεὺς ὁ τούτου
αθητὴς, ὃ βασιλεὺς μὲν ἦν παί-
ων Ἀθηναίων, υἱὸς ὃ Ποσει-
ῶνος ὡς φασιν, ἄριστος ὃ τῶν
ὰθ' αὑτόν; ὡς ὅμως κἀκεῖνος
τελεν ἀνυπόδητος εἶναι, καὶ
μὸς βαδίζειν. καὶ πώγωνα,
κόμην ἔχειν, ἤρεσκεν αὐτῷ. καὶ
ὲκείνῳ μόνον, ὡς ἀ καὶ πᾶσι
οῖς παλαιοῖς ἤρεσκεν. ἀμείνους
ὄντων ὑμῶν. καὶ ἀλ' εἰ ὑπέμει-
ν ἂν ὃ εἷς αὐτῶν ἡδὲν μᾶλλον,
τ λεόντων τὶς ξυρώμενος.
χόμητα γὰ, καὶ λειότητα σαρ-
ος, γυναιξὶ πρέπειν ἠξίουν.

Deúmq; rectè creditũ, miſerũ tũc fuiſſe, cùm circumiret nudus, pelle dũtaxat indut⁹, harũ rerũ noſtrarũ nihil deſideràs? At ille miſer profectò non erat, quippe qui miſeriã ab alijs propulſabat: neq; rurſus pauper, qui terra, màriq; dominabatur. Nẽpe quocũq; intẽdiſſet impetũ, omnes quaquauersũ ſuperabat, nec in quenquam ſui tẽporis incidit ſibi vel æqualẽ, vel præſtãtiorẽ, quoad exhumanis exceſſit. An tu illi ſtragula putas, calceóſque defuiſſe, tãtúq; virũ ob id mundũ obambulaſſe? Dicendum profectò nõ eſt. Sed cõtinẽs erat ac fortis, & moderatè viuere volebat, nõ indulgere delicijs. Quid Theſeus eius diſcipulus? annõ rex erat Athenienſiũ omniũ, ac filius etiam, vt ferũt, Neptuni, ſua certè tẽpeſtate fortiſſimus? Attamẽ ille voluit ſine calceis eſſe, nudúſq; ingredi, barbãq; & comã habere placuit ei: nec ei ſolũ placuit, ſed & veteribus omnib⁹: nẽpe meliores erãt quã vos: atque adeò ne ſuſtinuiſſet quidẽ eorũ quiſpiã aliquid huiuſmodi, nihilo profectò magis, quàm leo quiſpiam ſeſe tonderi. Siquidem carnis mollitiem ac læuorem decere mulieres exiſtimabant:

αὐτοὶ δ' ὅσοι ἦσαν, καὶ φαίνεσθαι αἴδρεις ἤθελον. καὶ τὸν πώγωνα, κόσμιον αὐδεὸς ἐνόμιζον, ὥσπερ καὶ ἵππων χαίτην, καὶ λεόντων θρῦμα. οἷς ὁ Ζεὺς ἀγάλλεται, καὶ κόσμῳ χαίειν προσέθηκε πᾶσι. τοῦτο δὴ καὶ τοῖς αὐδράσι τὸ πώγωνα προσέθηκεν. ἀμείνους οὖν ἐγὼ ζηλῶ τοὺς παλαιούς, καὶ ἀμείνους μιμεῖσθαι βούλομαι. τὸν δὲ νῦν, οὐ ζηλῶ τὸ θαυμασθῆναι τούτῳ εὐδαιμονίαι, λῶν ἔχειν, καὶ περιβαπίζας, καὶ ἐδῆτας, καὶ λεαίνοντας, καὶ ψιλύθρους παντὸς σώματος μέρος, καὶ μὴν δὲ τὰ ἀπορρήτων ἀδὲν, ἢ πέφυκεν ἔχειν ἐῶντες. εὔχομαι δέ μοι τοὺς μὲ πόδας, ὀπλῶν ἀμείνων ἀδὲν διαφέρειν, ὥσπερ φασὶ Χείρωνος. ἀντὶς δὲ μὴ δεῖσθαι στωμάτων, ὥσπερ οἱ λέοντες, οὔτε βοφῆς δεῖσθαι πλυτικῆς μᾶλλον, ἢ οἱ κύνες. εἴη δέ μοι, γῆ μὲ ἅπασαν εὐτυχῆ αὐτάρκη ἔχειν, οἶκον δὲ τὸ κόσμον νομίζειν, βοφὴν δ' αἰρεῖσθαι τὸ ῥᾴστην πειθῶαι. χρυσοῦ δὲ, καὶ ἀργύρου, μὴ δεῖσθαι, μήτ' ἂν ἐγὼ, μήτε τῶν ἐμῶν φίλων μηδείς. πάντα γὰρ τὰ καλὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς τούτων ἐπιθυμίας φύεται, καὶ ξάσεις, καὶ πόλεμοι, καὶ ἐπιβουλαὶ, καὶ σφαγαί. ταῦτα

ipsi verò sicuti erant, ita vti quoq; videri volebãt: ac barbã quidẽ cultũ viri ducebant, vt & equorum iubam & leonum barbam, quibus A Deus quædam ad splẽdorem & ornatum apposuit: sic & viris barbam apposuit. Illæ igitur ego æmulor, veteres inquam illos imitari volo huius verò sæculi homines B non æmulor mirabilis huius fœlicitatis nomine, quam in epulis & vestibus habet, dum poliunt ac lęuigant singulas corporis partes: ac ea secretiorum quidem vllam, C ita vt instituit natura, se habere sinentes. Opto autẽ, vt pedes mei ab equorum vngulis nihil differant, quales Chironis fuisse ferunt. Tum vt ipse non egeam stragulis, vt leones, nec cibo egeam magis exquisito, qui D canes. Contingat præterea mihi, vt terra quæuis cubile mihi sufficiat: domum verò existimem, mundum: cum alimenta deligam parata facillima. Aurum vero, argentúmque ne desiderem E vnquam, neque ego, neque amicorum quisquam. Omnia namque mala inter homines ex horum cupiditate nascuntur, seditiones, bella, insidiæ, cædes. Hæc omnia fontem habẽt plus habentes

πάντα, πλὴν ἔχει τὸ ἐπιθυμεῖν

πλεόνος. δὴ ἡμῶν αὕτη,
εἰη, καὶ πλεονεξίας μήποτε
χθείλω, μετονεκτῶν δ' αὖ-
θαι δυναίμην. τοιαῦτά σοι
γε ἡμέτερα. πολὺ δήπου διά- A
να τοῖς τ' πολλῶν βουλήμα-
καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν, εἰ τῷ
μαι διαφέρομαι αὐτῶν, ὁ-
τε καὶ τῇ περαιρέσει τοσοῦτον
αφέρομαι. θαυμάζω δέ σου B
ὅς ποτε κιθαρῳδοῦ μού τινα
μίζεις στολὴν, καὶ χλαμύδα, καὶ
ιλητοῦ γε Διὸς χλαμύδα, καὶ σο-
ὶν βαγῳδοῦ, αἰδεῖσθ' ἀγαθοῦ
ίμα, καὶ στολὴν, ὃν ἔπι νομί- C
ις ἀλλὰ τ' αὐτῷ αὐτὸν οἴκει
ὴν ἔχειν τοῖς πολλοῖς. καὶ
ῶτα, τ' πολλῶν κακῶν ὄντων,
μὴ δεῖ ἐνὸς ἰδίου χλιμάτος τοῖς
αθοῖς, τί πρέποι ἂν μᾶλλον,
τοῦθ', ὅσῳ αἰσχίστου μᾶλ- D
ον τοῖς ἀκολάστοις ὄσι, καὶ ὅσῳ
πεύξαντ' αὖ οὔτοι μᾶλιστα
χειν. ἐκεῖν τοίνυν ἐμὸν χλῆμα,
τοῖσ τόν ὄζειν, ἀμίλυπρὸν εἶναι,
κάσιον εἶναι, τείβωνα ἔχειν,
κομᾶν, αὐτοδιδακτεῖν. τὸ δ' E
ιμέτερον, ὅμοιον τῷ τ' κιναί-
δων. καὶ διακρίνειν οὐδὲ εἷς ἂν
ἔχοι, οὐ τῇ χροιᾷ τῶν ἱματίων,
οὐ τῇ μαλακότητι, οὐ τῷ
πλήθει τῶν χιτωνίσκων, οὐ

cupidinem. At hæc à nobis abscedat procul, ne vnquam plus satis appetam: minùs verò cùm habeam, ferre æquo animo valeam. Equidem talis ego sum: multúmque à vulgi sententijs dissentio. Neque quicquam ergo mirandum est, si ab his differimus habitu, à quibus tantum differimus instituto. Sed te mitor qui tandem cùm suam quandam citharœdo vestem tribuas, cultúmque, atque adeò tibicini suum, & tragœdo suum: bono viro cultum, vestémq; propriam nullam existimas, sed eandem ei cum vulgo habendam cẽses, idque cùm vulgus malum sit. Quòd si bonorum cultus proprius debet esse vllus, quisnam deceat magis quàm hic meus, qui luxuriosis sit maximè pudendus, quémque illi maximè auersentur? Cultus ergo meus huiusmodi est, squalere, hirsutum esse, tritum pallium habere, calceis carere. Vester verò, cultum cinædorum refert, à quibus nemo vos dignoscere possit, neque colore vestium, neq; mollitie, neque tunicarum numero, neque lacernis, neque calceis, neque capillorum cura,

τοῖς ἀμφιάσμασιν, οὐχ ὑποδήμασιν, οὐ κατασκευῇ τριχῶν,

ὐκ ὀδμῇ. ἢ γὰρ ἀπόζετε ἤδη παραπλήσιον ἐκείνοις, οἱ εὐδαιμονέστατοι ὄντες μάλιστα. καίτοι, τί ἂν δόξῃ τις αὐδεὸς τῷ αὐτῷ τοῖς κυναίδοις ὀδμὴν ἔχοντες; τοιγαροῦν, τὸν μὲ πόνους, οὐδὲν ἐκείνων μᾶλλον αἰσχεσθε. ταῖς δ' ἡδοναῖς, οὐδὲν ἐκείνων ἧττον. καὶ φέρεσθε τοῖς αὐτοῖς, καὶ κοιμᾶσθε ὁμοίως, καὶ βαδίζετε. μᾶλλον δὲ βαδίζειν οὐκ ἐθέλετε. φέρεσθε δέ, ὥσπερ τὰ φορτία. οἰμώζω, ὡς ἀνθρώπων. οἴδε, ὡσὲ κτήνων. ἐμὲ δὲ οἱ πόδες φέρουσιν ὁποσαπερ ἂν δέωμαι. καίτοι μὴν ἱκανὸς καὶ ῥίγους ἀνέχεσθαι, καὶ θάλπος φέρειν, καὶ τοῖς τῶν θεῶν ἔργοις μὴ δυσχερεῖν, διότι ἄθλιός εἰμι. ὑμεῖς δέ, διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, οὐδενὶ τῶν γιγνομένων ἀρέσκεσθε, καὶ πάντα μέμφεσθε. καὶ τὰ μὲν παρόντα, φέρειν οὐκ ἐθέλετε. τῶν δὲ ἀπόντων, ἐρᾶτε. χειμῶνος μὲν εὐχόμενοι θέρος, θέρους δὲ χειμῶνα. καὶ καύματος μὲν ῥίγος, ῥίγους δὲ καῦμα, καθάπερ οἱ νοσοῦντες δυσπαρέσοι, καὶ μεμψίμοιροι ὄντες. αἰτία δὲ ἐκείνοις μὲν, ἡ νόσος. ὑμῖν δὲ, ὁ βίος. κἄπειτα δὲ ἡμᾶς μετατίθεσθαι, καὶ ἐπανορθοῦν τὰ ἡμέτερα ἀλλήλοις

neque odore. Nam & redoletis vt illi, vos qui estis iucupletissimi potissimùm. Et quidē quid facias, quum vt eundem cùm cinædis odore oleat? Etenim in ferendis laboribus nihil illis præstatis: voluptatibus verò nihil dominus quàm illi superatis: eadem comeditis, eodē modo dormitis, atque incedit is: imò incedere non vultis, sed gestari tanquam fœcinæ, alij ab hominibus, alij verò à iumentis. At me pedes ipsi gestant, quocunque sit opus: atque ego & frigus tolerare sufficio, & caloribus pati, quæque Dij obtulerint, non molestè ferre, ideo quia miser sum. Vos verò propter hanc fœlicitatem, fortunæ nulla contenti estis, sed de quauis cōqueriminiac præsentia ferre non potestis, absentia desideratis, hyeme quidem optantes æstatem, æstate rursus hyemem, in calore frigus, in frigore calorem, prout ægroti morosi semper & querituli: quod in illis facit morbus, id in vobis faciunt mores. Atque hæc ita cùm sint, iam nos in vitam vestram traducere æquum censetis, nostrámque corrumpere, quum sæpe mihi

ἐπιμώμῳ, καίτοι βελτίω

ες πολλάκις φρὶ ὧν πράτ-
ιν, αὐτοὶ ἄσκεπτοι ὄντες
τῶν ἰδίων, καὶ μηδὲν αὐ-
χρίσεις χ λογισμῷ ποιοῦντες
ἕξεσι, καὶ ἐπιθυμίᾳ. τοι- A
ζν οὐδὲν ὑμεῖς διαφέρετε
ἀπὸ χειμάρρου φερομένων.
ῖνοί τε γὰρ ὅπου αὖ ἴοι τὸ
μα, ὑμεῖς φέρεσθε. καὶ
εῖς, ὅπου αὖ αἱ ἐπιθυμίαι.
χετε ὁ παραπλήσιόν τι, ὅ
σι παθεῖν τινα ἐφ' ἵππου
ιβάντα, μαινόμενον. ἀφιπά- B
ς γὰρ αὐτὸν, ἔφερεν ἁρπάζων ὁ ἵπ-
ς. ὁδὶ ἀπ ἔτι καταβῆναι, τὸ
που ἠρώτησε, ἐδίωκε. καὶ
ἀπαντήσας, ἠρώτησεν αὐτὸν,
ιαν ἄπεισιν. ὁ δὲ, εἶπεν, ὅπου C
τούτῳ δοκεῖ, δεικνὺς τὸν
που. χ ὑμᾶς αὖ τις ἐρωτᾷ
ῖ φέρεσθε, τἀληθῆ ἐθέλοντες
γειν, ἐρεῖτε, ἁπλῶς μὲν,
ουπερ αὖ ταῖς ἐπιθυμίαις
κῆ. κ μέχρις ὧν, ὥσπερ αὖ D
ῆ ἡδονῆ. ποτὲ ὧν, ὅπου τῇ
ξῃ. ποτὲ ὧν αὖ, τῇ φιλοκερ-
ίᾳ. ποτὲ ὧν, ὁ θυμὸς, ποτὲ
, ὁ φόβος, ποτὲ ὧν, ἀλλό τι
ιῶτον ὑμᾶς ἐκφέρειν φαινε- E
αι. ἐ γὰρ ἐφ' ἑνὸς, ἀλλ ὅτι
ολλοὺς ὑμεῖς γε ἵππου βε-
ηκότες, ἄλλ τε ἄλλων, χ
αινομένων πάντων, φέρεσθε,

consulta sint, quæ facitis, ipsíq; vestris in negotijs minimè circunspecti sitis: nihílque eorũ iudicio, ac ratione, sed consuetudine cupiditatis faciatis. Quãobrẽ nihil differtis vos, ab his qui torrente ferũtur: illi quippe quocunque fluxus intenderit, eò rapiuntur, & vos itidẽ quocunque libidines. Ac similiter quidem vobiscum agitur, vt cum quodam qui equum insanum cõscenderat. Equus virum correptum abstulit. Hic verò nõ amplius descendere, equo currente, poterat. Tum quidã obuius, rogauit quonam tenderet: Hic respondit, quocunque huic videtur, equum demõstrans. Quòd siquis vos roget quò feramini, si verum vultis dicere, dicetis in vniuersum quidem, quocunque videatur affectibus: sigillatim verò, interdũ quocunque voluptati, interdũ quocunque ambitioni, interdum quò lucri studio. Quin interdum ira, interdũ metus, interdum aliud quidpiam huiusmodi vos auferre videtur. Neque enim vos vnum duntaxat equum, sed multos insilientes, aliàs alios, omnes furiosos, auehimini. Auferunt ergo vos

τοιγαροῦν ἐκφέρουσιν ὑμᾶς εἰς

βαράθρα, καὶ κρημνούς. Ἴσθι δ' ἀδαμῶς πρὶν πιστεῖν, ὅπ
πεσεῖσθαι μέλλετε. οὐδὲ πείθων
τος, ἃ καταγελᾶτε, κὴ ἡ κόμη,
καὶ τὸ ῥῆμα τοῦμὸν, πηλικαῦ- A
την ἔχει δύναμιν, ὥστε παρέχειν
μοι ζωὴν ἐν ἡσυχίᾳ, καὶ πράτ-
τοντι ὅ, τι βέλομαι, καὶ συνόν-
τοῖς ϛούλομαι. τὸ γὰρ ἀμαθῶν,
ἀνθρώπων κὴ ἀπαιδεύτων, οὐδεὶς
ἂν ἐθέλοι μοι προσπέσαι διὰ τὸ B
ῥῆμα. οἱ δὲ μαλακοὶ, καὶ πάνυ
πόῤῥωθεν ἐκφεύγουσι. προσπέσοι
δὲ οἱ κομψότατοι, κὴ σπουδαιό-
τατοι, κὴ ἀρετῆς ἐπιθυμοῦν- C
τες. ὅτοι μάλιστά μοι προσπέσοι
σι. τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐγὼ χαίρω
συνών. θύρας δὲ τὰ καλουμένων
ἀνθρώπων, οὐ θεραπεύω. τοὺς
δὲ χρυσᾶς στεφάνους, καὶ τὼ D
πορφύραν, τύφον νομίζω, κὴ
τῶν ἀνθρώπων καταγελῶ. ἵνα
δὲ μᾶλλον πρὸς τὸ ῥῆματος, ὡς
ὦν αἰδέσῃ μόνον ἀγαθοῖς,
ἀλλὰ κὴ θεοῖς πρέποντος, ἔπει-
τα καταγελᾶς αὐτῶ, σκέψαι τὰ
ἀγάλματα τῶν θεῶν, πότερά E
σοι δοκοῦσιν ὁμοίως ἔχειν
ὑμῖν, ἢ ἐμοί. καὶ μὴ μόνον γε
τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ κὴ
τῶν βαρβάρων τοὺς ναοὺς
ἐπισκόπει πειθὼ, πότερον

in barathrum, ac præcipi-
Vos tamen priusquam c
datis, casuros vos esse n
scitis. At detritum hu
pallium quod irridetis, a
coma, habitúsque mea
tantam habet vim, vt
tam mihi quietam præ
beat, vtque agam quæ
quid volo, verèque cu
quibus volo. Nempe ex
indoctis, atque ineruditis
hominibus nemo me, a
hunc habitum adire ve
luerit. Molles autem, e
tiam procul admodum re
declinant. Sed conuersan
festiuissimi, & modestis-
mi, & virtutis cupidi
potissimùm me conciu-
unt, quia ipsorum con-
suetudine delector. Fores
verò fores qui homines
vocantur, non observo.
coronas autem aureas,
ac purpuram pro fastu ha-
beo, hominésque derideo.
At vt cultum hunc intel-
ligas, non bonos mo-
dò viros, sed ipsos etiam
Deos decere, atque eos
deinde, si libet irrideas,
Deorum statuas consi-
dera, vtrum videantur
vobis an mihi simili-
res. Neque Græcorum
solùm, sed Barbarorum e-
tiam templa circumspicias,

vtrum

ΜΕΤΑΣΟΦΙΣΤΗΣ, H
Σολοικισης.

ARGVM

Tractat de Solœ
intra, Stribligin
uocant, haudquaquam
uare dicere, & ab omni
cissam, quam Pseudo
strare persuasione, Solœ
persuetur se & loqui pure,
videre se sterosse; interim
sunt ignorare fingitur. A
ne complexum sum, tum
quidam explicat, & quod

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ρᾶξε ὁ γνῶμα
σοι οἰκίζ
σεαυτὸς, κἄτος καὶ
συλλέξασθαι αὐ
σολοικίζ
ρεῖτος; Σω. ἐμοὶ μὲ δοκ
ἢ δὲ μὴ φυλάξῃ σαυτὸ
γεται τὸν οὕτως ἔχοντα;

αὐτοὶ οἱ θεοὶ κομῶσι, καὶ γλυφῶσιν ὡς ἐγὼ, ἢ καθάπερ ὑμεῖς, ἐξυρημένοι πλάττονται, καὶ γράφονται. καὶ μὴν τοὶ καὶ ἀγάλματα ἄνευ τῶν τριχῶν, ὥσπερ ἐμέ. τί οὖν ἔτι μέμφῃ τῷ τριχωτὸν λέγειν ὡς φαύλου, ὁπότε καὶ θεοῖς φαίνεται πρέπον;

vtrum ipsi Dij, vt ego, comati barbatique sunt, an quemadmodum vos rasi fingūntur, atque pinguntur. Quin plurimos etiam sine tunicis conspicies, vt me nunc esse vides. Quo pacto igitur audeas posthac hunc habitum vitio dare, quum Deos etiam decere videatur?

ΨΕΥΔΟΣΟΦΙΣΤΗΣ, Η ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.

PSEVDOSOPHISTA, SEV SOLOECISTA.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Tractat de Solœcismo Lucianus, quem veteres Latini, vt Gellius indicat, Stribiligini vocarunt, Graci etiam Solœcon, atque illud innuit, haudquaquam ita expeditum, aut obuium cuiuis esse, planè ac pure dicere, & ab omni vitio sermonis temperare, idque exemplo eius fiam, quem Pseudosophistam, à falsa, vt videtur, scientia atque doctrina verisimile, Solœcistam autem ab ipsa re appellat: qui cùm profiteretur se & loqui pure, & alios in sermone peccantes deprehendere posse, interim ipse etiam illa, quæ nota ac manifesta sunt, ignorare fingitur. Ac principio quidem varias solœcismi formas exemplorum suum, tum aliorum profert: postremò autem & quædam explicat, & quod in quo vitium & peccatum sit, ostendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

LYCINVS.

Ρᾴδιόν γε ὁ γνῶναι τὸν σολοικίζοντα· ἀλλὰ δεινὸς, ἔτος καὶ συλλαβεῖν αὐτὸν σολοικίζοντα δυνατός; Σο. ἐμοὶ μὲν δοκεῖ. ΛΥ. ὁ δὲ γε μὴ φυλάξασθαι, οὐδὲ γνῶναι τὸν οὕτως ἔχοντα;

Vm qui agnoscere solœcissantem potest, idem etiam cauere potest ne solœcisset? Sol. Mihi quidē ita videtur. Lyc. Qui verò cauere non potest, ille nec agnoscere potest, eum qui talis est?

Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. οὐκοῦν ἄν τις φῇ σὲ σολοικίζειν, ἢ πῶς λέγομεν περὶ σοῦ; Σο. ἀπαίδευτος ὢν ἂν εἴην, εἰ σολοικίζοιμι παλικτὸς ὤν. Λυ. ἀλλ' ἄν τις ἕτερον φωράσας δυνήσῃ τοῦτο δρᾶν τὰ, καὶ ἐλέγξας τὸν ἐρωτῶντα, καὶ ἐλέγξας τὸν ἀρνούμενον. Σο. παντάπασί γε. Λυ. ἴδε νυν, ἐμὲ λαβὼν σολοικίζοντος. ἆρα ἢ σολοικῶ. Σο. ἀλλ' εἰπέ. Λυ. ἀλλ' ἔγωγε ἤδη τὸ δεινὸν εἰργασμαι, σὺ δ' οὐκ ἐπέγνως. Σο. παίζεις ἔχων. Λυ. μὰ τοὺς θεούς. ἐπεὶ σολοικίσας, ἐλαθόν σε ὡς οὐκ ἐπισάμενος. αὖθις δ' σόπει. ἐγὼ γάρ σε φημὶ δύνασθαι κατανοῆσαι. ἐπεὶ, ἃ μὲ οἶσθ', ἃ δ' οὐκ οἶσθα. Σο. εἰπὲ μόνον. Λυ. ἀλλὰ νῦν σεσολοικισμαί μοι, σὺ δ' οὐκ ἔγνως. Σο. πῶς γάρ, σοῦ μηδὲν λέγοντος; Λυ. ἐγὼ μὲν λέγω, καὶ σολοικίζω. σὺ δ' οὐχ ἕπῃ τοῦτο δρῶντι. ἐπεὶ ὄφελον καὶ νῦν ἀκολουθῆσαι δυνήσῃ. Σο. θαυμαστὰ λέγεις, εἰ μὴ δυνήσομαι καταμαθεῖν σολοικισμόν. Λυ. καὶ πῶς ἂν δύναιο τοῦτο μαθεῖν, τοὺς τρεῖς ἀγνοήσας; Σο. τίνας ζητεῖς; Λυ. ὅλους ἀπηφανίσω. Σο. ἐγὼ μὲν σε παίζειν δοκῶ. Λυ. ἐγὼ δ', ἀγνοεῖν τὸν ἁμαρτάνοντα ἐν τοῖς λόγοις. Sol. Rectè dicis. Lyc. Tu verò te solœcissare negas, an quo pacto de te dicamus? Sol. Indoctus equidé essem, si cùm tãtę ætatis sim, adhuc solœcissarem. Lyc. Proinde & alium deprehendere poteris, qui hoc facit, & negantem conuincere. Sol. Omnino quidem. Lyc. Age nunc deprehende me solœcissantem: iampridem enim solœcissare gestio. Sol. Proinde dic. Lyc. At equidem iam graue istud commisi: sed verò non agnouisti. Sol. Ludis tu nunc. Lyc. Non per Deos. Nam solœcismo commisso latui te, perinde ac nescientem. Rursus autem considera: neque enim puto te intelligere posse: quoniam alia nosti, alia nõ nosti. Sol. Dic modò. Lyc. Sed & nunc solœcismus dà me cõmissus est, tu verò non cognouisti. Sol. Quomodo cognoscerẽ cũ nihil dicas? Lyc. Ego quidé dico, & solœcisso: tu verò non assequeris istud facientẽ: quoniam & nunc vtinam assequi possis. Sol. Mira dicis, si non potero deprehendere solœcismum. Lyc. Quì vnum intelligeres, cùm tres non agnoueris? Sol. Quos tres? Lyc. Totos recens natos. Sol. Ego te quidé ludere puto. Lyc. At ego te ignorare eum qui in verbis peccat.

Σο. ἦ πῶς ἄν τις μάθοι, μηδενὸς εἰρημένου; Λυ. λέλεκται, ἦ σολοικισμὸς τέτρατος. σὺ δ' οὐκ ἤγνως. μέγα ἂν ἆθλον κατέθηκας ἄν, εἰ μὴ ἔγνως. Σο. οὐ μέγα. Λυ. ἀναγκαῖον ἦ τῷ ὁμολογῆσαι. Λυ. ἀλλ' οὐδὲ νῦν ἔγνως. Σο. πότε νῦν; Λυ. ὅτε τὸ ἆθλον ἔφην σε κατατεθεῖκαι. Σο. οὐκ οἶδα ὅ, τι λέγεις. Λυ. ὀρθῶς ἔγνως. οὐ γὰρ οἶδα. καὶ τοιγαροῦν οὐκ ἐς τὸ ἔμπροσθεν. οὐ γὰρ ἐπιτρέπεις ἔπεσθαι. σιώπα ἄν, εἰ μὴ θελήσεις. Σο. ἀλλ' ἐγὼ βούλομαι. σὺ δ' οὐδὲν εἶπας, ὦ ἄνθρωποι σολοικίζοντες λέγουσι. Λυ. τὸ γὰρ νῦν ῥηθὲν, μικρόν τί σοι φαίνεται κακὸν εἶναι; ἀλλως ἦ ἀκολούθησον αὖθις, ἐπεὶ οὐκ ἔμαθες ἐνθεραπεύοντα. Σο. ἀλλὰ τὸν θεὸν οὐκ ἔγωγε. Λυ. ἀλλὰ μὲν μεθήκα θεῖν λαγὼ ταχέως. ἆρα παρῆκας; ἀλλ' ἦ νῦν ἔξεστιν ἰδεῖν τὸν λαγών. εἰ δ' μὴ, πολλοὶ ἡμῖν λαγὼ, λήσουσί τι ἐν σολοικισμῷ ποδηθέντες. Σο. λήσουσι. Λυ. ἦ μὲν ἔλαθον γε. Σο. θαυμαστὰ λέγεις. Λυ. σὺ δ' ὑπὸ τῆς ἄγαν παιδείας διέφθορας, ὥστε μηδὲ αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντας, καταγνῶναι. οὐ γὰρ πρόσεστιν αὐτῷ τὸ πνά. Σο. τοῦτο μὲν οὐκ οἶδα πῶς λέγεις.

Sol. Et quomodo quis intelligat, quando nihil dictū est? Lyc. Dictū est, & solœcismus quartus iā commissus: sed nō cognouisti. Māgnum itaque laborē confeciſles, ſi agnouiſſes. Sol. Nō magnū quidē, ſed neceſſariū confitenti. Lyc. Sed neq; nunc cognouiſti. Sol. Quādo nūc? Lyc. Quādo dixi te τὸ ἆθλον confeciſſe. Sol. Neſcio quid dicas. Lyc. Rectè dicis: neſcis enim. At præcede ſanè in anteriorē partē: cū ſequi nolis. Intelligā ſi modò volueris. Sol. At ego volo. Sed tu nihil dixiſti eorū, quæ homines ſolēt quū ſolœciſmū faciūt. Lyc. An tibi hoc quod modò dictū eſt, paruum aliquod malū videtur eſſe? Sed tamē ſequere denuo, quoniā nō animaduertiſti curſu digrediētē. Sol. Ita per Deos, nō ego. Lyc. At verò dimiſi celeriter currere leporē. Nū præteriiſti? ſed & nunc licet videre leporē. Si verò non, multi inde lepores facti, latebūt te in ſolœciſmo iacentes. Sol. Nō latebūt. Lyc. At ſanè latuerunt. Sol. Mirā dicis. Lyc. Tu verò præ nimia eruditione corruptus es: adeò vt neq; ipsū hoc, ſolœciſſātes, agnoſcere queas. Deeſt enim ipſi diſtributiua vox πνὰ i. quēdā. Sol. Hæc enim nō intelligo quî dicas.

ἐγὼ δὲ, πολλοὺς ἤδη σολοικίζοντας κατεῖδον. Λυ. κἀμὲ τοίνυν εἴσῃ τότε, ὅταν τι τῶν παιδίων γένῃ, τῶν τὰς τίτθας θηλαζόντων. ἢ εἰ οὐ νῦν ἔγνως σολοικίζοντά με, οὐδὲ αὐξάνοντα A παιδία σολοικισμὸν ποιήσει, τῷ μηδὲν εἰδότι. Σω. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. καὶ μὴν εἰ ταῦτα ἀγνοήσομεν, οὐδὲν γνωσόμεθα τῶν B ἑαυτοῦ, ἐπεὶ καὶ τόδε σολοικισθὲν ἀπέφυγέ σε. μὴ τοίνυν ἔτι λέγειν, ὡς ἱκανὸς εἶ κατιδεῖν τὸν σολοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν. κἀγὼ μὲν οὕτω. Σωκράτης C δὲ ὁ ἀπὸ Μόψου, ᾧ συνεγενόμην ἐν Αἰγύπτῳ, τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν ἀνεπαχθῶς, καὶ οὐκ ἤλεγχε τὸν ἁμαρτάνοντα. πρὸς μέντοι γε τὸν ἐρωτήσαντα πηνίκα D ἔξεισι, τίς γὰρ ἂν ἔφη ἀποκριθῇ σοι περὶ τῆς τήμερον ὡς ἐξιόντι; ἑτέρου δὲ φήσαντος ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα, πῶς φὴς εἶπε; τέθνηκε γὰρ ὁ πατήρ σου; ἄλλου δὲ αὖθις λέγοντος συμπατειώτης E ἐστί μοι, ἐλάνθανες ἄρα ἡμᾶς ἔφη, βάρβαρος ὤν. ἄλλου δὲ εἰπόντος, ὁ δεῖνά ἐστι μεθύσης, μητρὸς εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἑτέρου δὲ λέοντας, διπλασιάζεις ἔφη τοὺς λέοντας. εἰπόντος δέ τινος λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ διὰ τῶν δύο μμ,

Ego verò multos solœcissantes iã perspexi. Lyc. Tũ igitur me scies, quũ ex puerulis illis eris qui mãmas sugunt. Aut si nũc nõ cognouisti solœcissantẽ me, neque crescẽtes pueri solœcismũ facient, nihil scienti. Sol. Vera dicis Lyc. Atqui si hæc ignorabimus, nihil propriorũ cognoscemus, quoniã fugit te hic solœcismus à me nunc commissus. Ergo ne dixeris amplius solœcissantẽ à te percipi posse, téq; solœcismum non committere. Sic quidẽ ego. Socrates autem Mopsi filius, cum quo versatus sum in Ægypto, hæc citra odium dicere solebat, nec coarguebat eum qui peccasset. Verũ interrogãti *πηνίκα ἔξεισι, quando exibit*. Quis enim, inquit, responderit tibi de hodierna die tanquã exiẽti? Alio autẽ dicẽte *ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα Sat habeo paternorum*. Quid ais? inquit: obijt ne tuus pater? Alio quoque dicente *συμπατειώτης ἐστί μοι, Meus est conterraneus*. Nos utiq; nesciebamus te esse barbarum. Alio autem dicente, *ὁ δεῖνα ἐστὶ μεθύσης*, ille *quis ebrius est*, Matris-ne? inquit, aut quomodo dicis? Alio verò *λέοντας*, Duplicas, inquit, leones. Cùm autem

quidam dixisset, λῆμμα πάρεστιν duplici μμ, quasi

ῥᾷον ἔφη λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεστιν. ἑτέρου δ' εἰπόντος προσιόντος ὁ μειρακὶ οὐμὸς φίλος, ἔπειτα ἔφη λοιδορεῖς φίλον ὄντα; πρὸς δ' τί εἰπόντα δεδίπομαι τὸν ἄνδρα, καὶ φεύγω, σὺ ἔφη καί ὅταν τινα συλλαβηθῇς, διώξῃ. ἄλλος δ' εἰπόντος τῶν φίλων ὁ κορυφαιότατος, χάσειν με ἔφη, τὸ τῆς κορυφῆς ποιεῖν τι ἐπαίω. καὶ ἐξορμῶ δέ τινος εἰπόντος, καὶ τίς ὅστις εἶπεν, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξεπιπολῆς δέ τινος εἰπόντος, ἀπὸ τῆς ἐπιπολῆς εἶπεν, ὡς ἀπὸ τῆς παλάκης. λέγοντος δέ τινος συνετάξατό μοι, καὶ λόγον ἔφη Ξενοφῶν συνετάξατο. ἄλλος δ' εἰπόντος περιέσυρεν αὐτὸ ὥστε λαθεῖν, θαυμαστὸν ἔφη εἰ εἷς ὢν, περιέσυρε τὸ ἕνα. ἑτέρου δ' λέγοντος συνεκρίνετο αὐτῷ, καὶ διεκρίνετο παίτως εἶπεν. εἰώθει δὲ καὶ πρὸς τοὺς σολοικίζοντας ἁπλικῶς, παίζειν ἀνεπαχθῶς. πρὸς γοῦν τὸν εἰπόντα νῶϊ τοῦτο δοκεῖ, σὺ ἔφη καὶ νῶϊν ἐρεῖς, ὡς ἁμαρτάνομεν. ἑτέρου δ' ἀπορουμένου τί τὸ ὀπωρεῖον, καὶ εἰπόντος, ἢ δ' τῷ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα, ὃν ἀφ' ἔφη ὁ Ἡρακλῆς

in est ipsi, Proinde, inquit, capiet, si quæstus ipsi in est. Alio autem dicente προσιόντα ὁ μειρακὶ οὐμὸς φίλος *accedit adolescens meus amicus*. Et conuitiaris illi, inquit, cùm sit amicus? Ei qui dixerat, δεδίπομαι τὸν ἄνδρα, καὶ φεύγω *timeo virum, & fugio*, Tu, inquit, etiam quum aliquē timebis, persequeris. Cúmq; alius dixisset, τῶν φίλων κορυφαιότατος *amicorum summus*. Festiuum sanè, inquit, quòd supra verticem aliquid facis. Et quopiam dicente ἐξορμῶ *inuado*. Et quisnam est quem ἐξορμᾷς *impellis*? Cuidā dicēti ἐξ ὑπερτολῆς *ex superficie*, subiecit, *Ex superficie, vt ex dolsolo*. Dicente quodam συνετάξατό μοι *composuit mihi*: & manipulum, inquit, Xenophon συνετάξατο *coordinauit*. Alio dicēte, περιέσυρεν αὐτὸν ὥστε λαθεῖν, *circūstetit ipsum vt lateret*: Mirū, inquit, si tu cū sis vnus, vnū circunstetisti. Alio rursum dicēte, συνεκρίνετο αὐτῷ *cōparabatur cū ipso*, omnino quoque, inquit, διεκρίνετο *dirimebatur*. Quinetiā in eos solebat iocari qui Atticè loquēdo socœcismū cōmitterēt. Nā ei qui dixerat, νῶϊ τοῦτο δοκεῖ *nobis hoc videtur*, tu, inquit, & νῶϊν dices, vt peccamus. Alio autē serio narrāte quippiāeorū quę in patria sua acciderāt, ac dicēte. Hęc autē Herculi μιχθεῖσα, *cōcubēs*, Nō igitur, inquit, Hercules ipsi

ἐμίχθη αὐτῇ. καρῶναι δέ τινος εἰπόντος ὡς δεῖτο, τί γὰρ ἔφη σοι δεινὸν εἰργασμαι, καὶ ἄξιον ἀπιμᾶσθαι καὶ ζυγομαχεῖν δέ τινος λέγοντος. θεὸς ἦ ἐχθρὸν, εἶπε ζυγομαχεῖς; ἑτέρῳ δ' εἰπόντος βασανίζεσθαι τὸ παῖδα αὐτῷ τοσοῦτο, ὅτι τῷ ἔφη, τί βλάπτω τὸν βαρίζοντος; τελευτῶπει δέ τινος εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν, ὁ δὲ Πλάτων ἔφη τὸ ἐπαιδεύεται καλεῖ. ἐρωμένῳ δέ τινος εἰ μελετήσοι ὁ δεῖνα, πῶς ἂν ἔφη μὲ ἐρωτᾷ εἰ μελετήσομαι, λέγεις ὅτι ὁ δεῖνα; ἀπιχίζοντος δέ τινος, καὶ τεθνήξει εἰπόντος ὅτι τὸν τέτταρα, βέλτιον ἔφη καὶ σεαυτῷ σε μὴ ἀπιχίζειν καταρώμενον. καὶ πρὸς τὸν εἰπόντα δὲ σοχάζομαι αὐτῷ, ὅτι τῷ φείδομαι αὐτῷ, μή τι ἔφη δίκματος βαλόντι ἀφίσαι δέ τινος εἰπόντος, καὶ ἑτέρου ἀφισάντος, ἄμφω μὲν ἔφη σε οἶδα. πρὸς δὲ τὸν λέγοντα, πάλαι εἰμὶ ταῦτα ἔφη δίκαια χαίρειν. καὶ χαῦδαι δέ τινος εἰπόντος, ψευδάπικον ἔφη τὸ ῥῆμα. τῷ δὲ λέγοντι ἔκτατε, καλὸν ἔφη τὸ εἰπεῖν ἐμπέρσαν.

concubuit. Porrò dicenti cuipiã sibi opus esse καρῶναι tonderi. Quidnam graue adeò, inquit, & quod ignominia dignum ista fit, abs re factũ est? Et quodam dicente ζυγομαχεῖς, reluctaris, Tu ne aduersus hostem, inquit, ζυγομαχεῖς? Alio dicente puerum suum morbo cumbentem βασανίζεσθαι torqueri: cuius gratia, inquit, torquetur? Et cùm quidam diceret φοιτᾷ ἐν τοῖς μαθήμασι profecit in disciplinis respõdit, ac Plato vocat hos ἐπαιδεύσθαι crescere. Interrogante quopiam εἰ μελετήσει ὁ δεῖνα an declamaturus sit nescio quis. Quomodo ergà me, inquit, interrogans me sim declamaturus, dicis, ὁ δεῖνα? tertia persona: Quodam autem Atticissimum exprimere volente, & dicente τεθνήξει ὅτι τὸν τέτταρα, moriturus tertio die, Satius esse, inquit, etiam hìc non atticissare, quando malum imprecaris. Porrò ei qui dixerat σοχάζομαι αὐτῷ pro φείδομαι αὐτῷ parco ipsi, Nunquid, inquit, aberrasti iaculando? Quodam verò dicente ἀφισάν, alióque ἀφισάντος dicente, Verumque, inquit, non noui. Et dicenti πάλαι εἰμὶ ταῦτα δίκαια, hæc, inquit, dupla gratificeris. Et cùm dixisset quidam χαῦδαι τὸν, pseudatticũ, inquit, est verbũ. Rursũ dicẽti ἔκτατε ex superiore, Pulchrũ, inquit, fuerit, & ἐμπέρσαν ex superiore anno, dicere-

ὁ δὲ Πλάτων, ὃς τοτε λέγει. τῷ δ' ἰδοὺ, ὅτι τὸν ἰδὲ χαριεῖται, ἕτερος αὖ ἑτέρῳ ἔφη σημαίνει. ἀπολαμβάνομαι δ', ὅτι τὸ συνήθως λέγοντος τινος, δειλιᾷζειν ἔφη πρὸς αὐτοὺς μέγιστον τὸ λέγοντος, φησὶν ἀπιπαίειν. βέλτιον δέ τινος εἰπόντος, καὶ ἔστιν ἔφη ὅμοιον τῷ πάσχον. βαρεῖν δέ τινος εἰπόντος, καὶ ἔστιν ἔφη τὸ βαρύνειν, ἢ νοσεῖν. λέλογχα δ', τὸ ἐλλογᾶν λέγοντος, ὀλίγον ἔφη καὶ πρὸς εἷς ἁμαρτάνεται. ἐπαινοῦσι δ', ὅτι τὸ πέτασθαι πολλῶν λεγόντων, ὅτι μὴ ἐπὶ τῆς πτήσεως τὸ ὄνομα, σαφὲς ἔχει. πειστέον δέ τινος εἰπόντος ὡς δὴ ἀπιχίον, καὶ τὸ θέλειν ἐρεῖν ἔφη. φαῦλον δέ τινος εἰπόντος ἐδηδοκέναι, καὶ τὸν ἀεὶ ἔφη φαῦλόν τις φάγοι. ταῦτα μὲν τὰ σωκρατεῖα. ἐπαινῶ δ' εἰ δοκεῖ, ὅτι τῶν ἀνδρῶν τῶν πρότερον λόγων. χαίρω μὲν καλῶ τὸν βελτίους εἶναι ὅλους, σὺ δ' γνώσεται. οἶμαι γὰρ σε κἀγὼ νῦν δυνήσεσθαι, τοσοῦτον γε ἐπακούσασα τῶν ἐξῆς λεγομένων. quidem Socratica illa sunt. Re certamen priorũ verborum. A ptima videntur esse tota: tu ve vel nunc posse te, cùm tan

Ὁ Πλάτων, εἰς τοτε λέγει. ἐγὼ δὲ ἰδοὺ, ὁπὶ τοῦ ἴδε χρωμένους, ἕτερα αὖθ' ἑτέρων ἔφη σημαίνειν. ἀπλαμβάνομαι δ', ὅτι τὸ συοῖνημι λέγοντός τινος, θαυμάζειν ἔφη πῶς ἀπηκριβώς τὸ λέγοντος, φησὶν ἀπιτειδᾶναι. βράδιον δέ τινος εἰπόντος, οὐκ ἔστιν ἔφη ὅμοιον τῷ τάχιον. βαρεῖν δέ τινος εἰπόντος, οὐκ ἔστιν ἔφη τὸ βαρύνειν, ἢ νόμιμος. λέλογχα δ', τὸ εἰληχα λέγοντος, ὀλίγον ἔφη καὶ παρ' οἷς ἁμαρτάνεται. ἱπτᾶσθαι δ', ὅτι τὸ πέτασθαι πολλῶν λεγόντων, ὅτι μὲν ἀπὸ τῆς πτήσεως τὸ ὄνομα, σαφῶς ἴσμεν. πειστερὸν δέ τινος εἰπόντος ὡς δὴ ἀττικὸν, καὶ τὸ φάσσον ἐρεῖμεν ἔφη. φακὸν δέ τινος εἰπόντος ἐδηδοκέναι, ἰδὲ πῶς ἂν ἔφη φακόν τις φάγοι. ταῦτα μὲν τὰ σωκρατεῖα. παύσωμαι δ' εἰ δοκεῖ, ὅτι τὰ ἄμεινα τῶν προτέρων λόγων. κἀγὼ μὲν καλῶ τὸν βελτίστους εἶναι ὅλους, σὺ δὲ γνώσεσθαι. οἶμαι γάρ σε καὶ νῦν δυνήσεσθαι, τοσούτων γε ἐπακούσαντα τῶν ἐξῆς λεγομένων.

Nam Plato εἰς τοτε *in id tempus* dicit. Quodam vtente voce ἰδὲ pro ἴδε *vide*: Alia pro alijs, inquit, significas. Quodã dicẽte συοῖνημι pro συνίημι *intelligo*: mirari se ait quòd ἀπηκριβώς τοῦ λέγοντος *dicentis curatior*, diceret ἀπηκριβεῖσθαι *curatiorem esse*. Cũ quidam dixisset βράδιον *tardum*: Nõ est cõsimile, inquit, voci τάχιον. Quopiam dicente βαρεῖν *grauare*: Non licet, inquit, βαρύνειν *grauare*, qua ratione putasti. Quopiã etiam dicente λέλογχα pro εἴληχα *nactus sum*, modicum, inquit, etiam apud quos peccatur. Multis autem ἱπτᾶσθαι pro πέτασθαι *volare* dicẽtib⁹, hocquidẽ vocabulũ ἀπὸ τῆς πτήσεως *à volatu* deductum planè scimus. Quũ quidam dixisset πειστερὸν *columbum*, vt vocabulum Atticum, Etiam τὸν φάσσον *palumbum*, dicemus, inquit. Dicente quopiam se φακὸν *lentem* comedisse, Ecquo pacto, inquit, quispiã comedat φακὸν cùm significet lentem, *algam*, aliáque. Atque hæc quidem Socratica illa sunt. Redeamus autem, si videtur, ad certamen priorũ verborum. Ac ego quidẽ ea citabo, quæ optima videntur esse tota: tu verò cognosce. Arbitror enim vel nunc posse te, cùm tam multa ordine iam audieris.

Σο. ἴσως μὲν οὐδὲ νῦν δυνήσομαί σου λέγοντος. ὅμως εἰπέ.
Λυ. ἦ πῶς φὴς οὐ δυνήσεσθαι; ἢ γὰρ θυρὰ χθὲς αὐτῷ σοι τῶν γνωρίσεων αὐτῶν. Σο. εἶπε τοί
A νυν. Λυ. ἀλλὰ εἶπον. Σο. οὐδέν γε, ὥστε ἐμὲ μαθεῖν. Λυ. οὐ γὰρ ἔμαθες τὸ ἀνέφξω; Σο. ὦ ἔμαθον. Λυ. τί οὖν πεισόμεθα, εἰ μὴ ὃ νῦν ἀκολου-
B θήσεις τοῖς λεγομένοις; καίτοι ὅσον γε τὰ κατ' ἀρχὰς ἐπῆντα ὑπὸ σῦ, ἐγὼ μὲν ὡμίλουν ἱππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν. σὺ δ', τοὺς ἱππεῖς κατενόησας. ἀλλὰ
C ἔοικας οὐ φροντίζειν τῶν λόγων μάλιστα, οὓς νῦν ἡμεῖς περὶ αὐτοῦ διήλθομεν. Σο. ἐγὼ μὲν, φροντίζω. σὺ δ', ἀδήλως αὐτοῦ διέρχῃ. Λυ. πόθεν γὰρ ἀδηλόν ἐστι, τὸ περὶ σοῦ
D αὐτοῦ ἐν ἡμῖν λεγόμενον; ἀλλὰ τοῦτο μὲν, δῆλον. σὲ δ' οὐδεὶς, οὐ θεῶν ἀγνοίᾳ παύσεις, πλὴν γε ὁ Ἀπόλλων. μαντεύεται γοῦν ἐκεῖνος πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι. σὺ δ', οὐδὲ τὸ
E μαντευόμενον κατενόησας. Σο. μὰ τὸν Δία, οὐ γὰρ ἔμαθον. Λυ. εἰ ἄρα καθεὶς λανθάνεις πλείων. Σο. ἔοικεν γε. Λυ. ὁρᾷς καθεὶς, πῶς παρῆλθεν;

Sol. Ne nunc quidem forte potero, te dicente: sed tamen dic. Lyc. Et quomodo aiis te non posse? Nam cognitionis ipsorum propè janua tibi aperta est. Sol. Dic igitur. Lyc. Atiam dixi. Sol. Nihil certè, quod ego intelligam. Lyc. Non intellexisti vocabulum ἀνέῳξε? Sol. Non intellexi. Lyc. Quid ergo patiemur, si neque nunc, ea quæ dicuntur, assequeris? Nam quod attinet ad ea quæ initio à te dicta sunt, putabam me equites in campum provocare. Tu verò equites cogitasti: & videris non curare verba penitùs quæ inter nos ipsos prosequuti sumus. Sol. Ego quidem curo: tu verò ea prosequeris obscurè. Lyc. Nempe omnino obscurum est quod dixi, καπεσύσεντος, cùm de nobis loqueretur? Sed hoc quidem manifestum est. Te verò nullus Deorum ab ignorantia liberauerit, nisi Apollo. Nam ille omnibus interrogantibus vaticinatur: tu verò neque ipsum μαντευόμενον intelligis. Sol. Non per Deos: neque enim didici. Lyc. Si ergo καθεὶς latet te circumiens. Sol. Videtur certè. Lyc. At καθεὶς iste, quomodo præterijt?

Σο. κἀξ τοῦτο ἔμαθον. Λυ. εἶδα δέ τινα μνηστευόμενον αὐτῷ γάμον; Σο. τί οὖν τοῦτο; Λυ. ὅτι σολοικίζειν ἀνάγκη τὸν μνηστευόμενον αὐτῷ. Σο. τί οὖν ὠφελεῖς τοὐμὸν πρᾶγμα, εἰ σολοικίζει τις μνηστευόμενος; Λυ. ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἰδέναι. καὶ τοῦτο μέν, οὕτως ἔχει. εἰ δέ τις λέγει σοι παρελθὼν ὡς ἀπολείπει τὴν γυναῖκα, ἆρ' ἂν ἐπιτρέπεις αὐτῷ; Σο. τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέπιμι, εἰ φαίνοιτο ἀδικούμενος; Λυ. εἰ δὲ σολοικίζων φαίνοιτο, ἐπιτρέπεις ἂν αὐτῷ τοῦτο; Σο. οὐκ ἔγωγε, Λυ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. οὐ γὰρ ἐπιτρεπτέον σολοικίζοντι τῷ φίλῳ, ἀλλὰ διδακτέον, ὅπως τοῦτο μὴ πείσονται. καὶ εἴ τις μέλλοι φορτίον τὴν θύραν εἰσιών; ἢ ἐξιὼν κόπτοι, τί φήσομέν σε πεπονθέναι; Σο. ἐμοὶ μὲν οὐδέν, ἐκείνοις δὲ ἐπισκοπεῖν βούλεσθαι, ἢ ἐξιέναι. Λυ. σὲ δὲ ἀγνοοῦντα τὸν κόπτοντα, ἢ τὸν φορτοῦντα, οὐδὲν ὅλως πεπονθέναι δήπουθεν ἀπαίδευτον ὄντα; Σο. ὑβρίζεις ἔτι. Λυ. τί λέγεις; ὑβρίζεις ἐγὼ νῦν γνήσιόν μοι διαλεγόμενος;

Sol. Neque hoc noui. Lyc. An nosti aliquem sibi μνηστευόμενον γάμον, *nuptias ambientem*? Sol. Quorsum hoc? Lyc. Quòd necesse est A solœcismum committere τὸν μνηστευόμενον αὐτῷ. So. Quid ad me attinet siquis nuptias ambiens solœcissat? Lyc. Quòd ignorat is B qui se scire dictitabat. Et hoc quidem ita se habet. Quòd siquis accedens dicit tibi ὡς ἀπολείπει τὴν γυναῖκα, *quòd repudiare velit uxorem*: C an hoc ipsi permittas? Sol. Quidni permittam si videatur iniuria affectus? Lyc. Si verò solœcissare videatur, ipsi-ne hoc permittas? Sol. Haud equidem. Lyc. Rectè dicis. Neque enim permittendum est amico vt solœcisset, sed potiùs est docendus, vt ne hoc D illi accidat. Quòd siquis aut nunc crepare faciat ianuam ingrediens, aut pulset egrediens, quid tibi accidisse dicemus? Sol. Mihi quidem nihil, illum verò, vel exire velle, vel introire. Lyc. Tibi verò ignoranti τὸν κόπτοντα, vel τὸν φορτοῦντα, nihil accidisse putabimus, cũ E indoctus? Sol. Contumeliosus es. Lyc. Quid dicis? contumeliosus ego nunc γνήσιόν μοι fiam, qui tecum disputo?

ἔοικε ὃ σολοικίσαι τὸ νῦν δὴ
ἡμύσομαι, σύλ' ὡς ἔγνως. Σο.
παῦσαι σεσὶ τ' Ἀθηναῖε. ἀλλ'
ὑπὸ τί τοιοῦτον, ὥστε κἀμὲ μα-
θεῖν. Λυ. καὶ πῶς ἂν μάθοις Σο. A
εἴμοι πάντα ἐπέλθοις, ὅσα φὴς
σολοικίσας, ἐμὲ λαθεῖν, καὶ πᾷ
ὅ, τι ἔκρυσον σισολοίκισας. Λυ.
μυδαλμῶς ὦ ἄριστε. μακρὸν γὰρ
ἂν ποιήσαιμεν τὸν διάλο-
γον. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων, εἰ B
ἔξεσί σοι καθ' ἕκαστον αὖθ' πω-
θάνεσθαι. νῦν δ' ὅτῳ ἄπλα ἐ-
πιλθωμεν, εἰ δοκεῖ. καὶ σεσὸν
γε αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄπλα μὴ διασί- C
ρεσις, ἀλλὰ ψιλῶς ἐξενεγκεῖν, ὀρ-
θῶς φαίνεται ῥηθὲν μοι τῷ ἕ-
τερα συνπεφόρθαι. μὴ γὰρ
οὕτως ἄλογον ἦν εἴ. ἔσπιτα τὸ
τῆς ὕβρεως, ἦν με φῇς ὑβρεί-
σαι, εἰ μὴ οὕτω λέγοιμι, ἀλλ εἰς D
σὲ φαίην ἴδιον, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω
εἰπεῖν. ὅτι τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν,
τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν, ἢ τοι πλη-
γαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τρό-
πῳ. τὸ δ' εἰς σὲ, ὅταν εἰς τι τ E
σῶν γίγνηται ἢ ὕβρεις. καὶ γὰρ
ὅστις γυναῖκα ὑβρίζει τὴν σὴν,
εἰς σὲ ὑβρίζει. καὶ ὅστις παῖ-
δα, καὶ φίλον, καὶ ὅστις γε οἰκέ-
την. πολλὰ γὰρ περὶ τ' σεσεγ-
μάτων ἔστιν ἃ ἔχει σοι. ἐπὶ τὸ
εἰς σεσῶμα ὑβρίζειν λέλεκ),

videtur inesse solœcismꝰ hic,
τὸ νῦν δὴ γεγνόσμαι, nec tamẽ
cognouisti. Sol. Desine
quæso per Minervã. At cur
aliquid tale, quod etiam in-
telligam. Lyc. Qui autem
intelligas? Sol. Si mihi ista
omnia percurras, in quibus
commissum à te solœcismꝰ
dicis, me nõ animaduertẽte:
& quo pacto in singulis pec-
catum sit, exponas. Lyc. Ne-
quaquam ô optime: longum
enim hac ratione dialogum
faceremus. Sed de horum
quidẽ vnoquoq; licebit tibi
singulatim quærere. Nunc
autẽ, si videtur, alia quædam
persequamur. Ac primũ qui-
dẽ ipsũ hoc ἄπλα sine aspera-
tione, & cũ tenui spiritu, ꝑ-
trũ videatur rectè dictũ, ex
voce ἕτερα compositũ. Non
enim ita præter rationẽ fu-
erit. Deinde & τὸ ὕβρισαι
de contumelia, qua te affectũ
à me dicis: si non hoc pacto
dicam, sed εἰς σὲ dicam pro-
priũ, ego quidẽ dicere non
possum? Quoniã σεσὶ ὑβρίζειν
est contumelioſe excipere
corpus tuũ, aut plagis, aut
vinculis, aut alio modo. Sed
dicitur εἰς σὲ, quando alicui
tuorũ cõtumelia fit. Nã qui
vxorẽ tuã cõtumelia affi-
in te est cõtumelioſus, & qui
puerũ, & amicũ, & qui seruꝰ,
Nã præterquã de rebus ita
ubi se res habet: siquidẽ dictũ est in tẽ contumelioſum esse,

ον εἰς τὴν παροιμίαν, ὡς ὁ
λλάττων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ.
ο. κατανοῶ τὸ διάφορον. Λυ.
ὃ δ' ἂν καὶ τοῦτο κατανοεῖς, ὅτι τὸ
αῦτα ἀναλλάπτειν σολοικίζειν
λέγουσιν; Σο. δηλα γὰρ ὧν ἔοικα. A
Λυ. ἀυτὸ δ' τὸ ἀναλλάπτειν;
Σο. ἐμοὶ μὲν ταὐτὸν λέγειν
δόξει. Λυ. καὶ πῶς ἂν εἴη
ταὐτὸν τῷ ἀναλλάπτειν τὸ ἀν- B
λλάπτειν, εἴπερ τὸ μὲν, ἐπὶ
ρου πρὸς ἕτερον γίνεται, τὸ
ὶ ὀρθῶς πρὸς τὸ ὀρθόν. τῇ δ',
ὃ μὴ ὄντος, πρὸς τὸ ὄν. Σο.
ᾴνεμαθον ὅτι τὸ μὲν ἀναλ- C
άπτειν, τὸ μὴ κυρίων ἀπὶ τῶν
υρίου λέγων ὀρθῶς· τοῦτ' ἀναλ-
άπτειν, ποτὲ μὲν τῷ κυρίῳ, ποτὲ
τῷ μὴ κυρίῳ χρῆσθαι. Λυ.
χει τινὰ καὶ ταῦτα κατανόησιν
ἀχαεῖν. τὸ δ' παρεδράζειν
πρός τινα, ἢ οἰκείαν ὠφέλειαν
ῦ παρεδράζοντος ἐμφαίνει. τὸ δ' D
ρί τινα, ἢ ἐκείνου, περὶ ὃν
παρεδράζει. καὶ ταῦτα ἴσως μὲν
ἀσυγχέχυται, ἴσως δ' καὶ
κριβῶται πως περὶ τοῦ βέλτιον
ὶ τὸ ἀκριβῶν ἐκάστω. Σο. ὀρ-
ῶς γὰρ λέγεις. Λυ. τόγε μὲν
καθέζεσθαι τοῦ καθίσειν, καὶ τὸ κά-
θιζον τοῦ κάθηται, ἆρ' οἶσθ' ὅτι
διαφέρουσιν; Σο. οὐκ οἶδα. E

vt in prouerbium, ſicut in ſympoſio dicit Plato. Sol. Percipio differentiam. Lyc. Num & hoc percipis, quòd iſtud παῦτα ἀναλλάπτειν ſolœciſmum vocant? Sol. At nunc ſciam. Lyc. Ipſum autẽ hoc ἀναλλάπτειν? Sol. Mihi videbitur idem dicere. Lyc. At quomodo idem fuerit, ἀναλλάπτειν & ἐναλλάπτειν: ſiquidem alterum eſt cum altero mutare, videlicet id quod rectum non eſt, cum eo quod rectum eſt: alterum verò, id quod nõ eſt, cũ eo quod eſt. Sol. Intelligo ἀναλλάπτειν eſſe non propriũ pro proprio dicere: ἐναλλάπτειν verò aliquãdo proprio, aliquando non proprio vti. Lyc. Hæc quoque habent conſideratione quãdam non iniucundam. παρεδράζειν πρός τινα certa aliquem obſequioſum eſſe: propriam obſequioſi vtilitatem indicat: ſed hoc περί τινα, circa aliquem, illius indicat, cui eſt obſequioſus. Et hæc fortè quidem confunduntur, fortè etiam obſeruantur à quibuſdam. Melius tamen eſt vt quiſque obſeruet. Sol. Rectè dicis. Lyc. Atqui καθέζεσθαι à καθίσειν & κάθιζον à κάθηται ſcis quomodo differant? Sol. Neſcio:

τὸ καθέδηται ἤκουόν σου λέγοντος ὡς ἔστιν ἔκφυλον. Λυ. καὶ ὀρθῶς γε ἤκουσας. ἀλλὰ τὸ κάθισον, τῷ κάθησο διαφέρειν φημί. Σο. ἢ τῷ πότ' ἂν εἶναι διαφέρειν; Λυ. τῷ, τὸ μὲν πρὸς τὸν ἑστῶτα λέγεσθαι, τὸ κάθισον. τὸ δέ, πρὸς τὸν καθεζόμενον, ἵνα ξεινε. ἡμεῖς, φησί, καὶ ἄλλοθι δόμῳ ἕδρῃσι. αὐτὸ τοῦτο μόνε καθεζόμενος. πάλιν οὖν εὑρίσκω ὅτι τὸ ταῦτα παραλλάττειν, ἁμαρτάνειν ὀλίγον. τὸ δὲ καθίζω τῷ καθέζομαι, ἆρά σοι δοκεῖ μικρῷ τινι διαφέρειν; εἰσὶν τὸ μέν, ἕτερον δ' ῥῶμῃ, τὸ καθίζειν λέγειν. τὸ δέ, μόνους ἡμᾶς αὐτοὺς, τὸ καθέζεσθαι. Σο. ἦ ταῦτα ἰκανὸς διελύθης. ἦ δ' ἐγώ. οὕτω γάρ σε δεῖ προδιδάσκειν. Λυ. ἑτέρως γὰρ λέγοντος, ἠ κατανοεῖς. καὶ οἶδα οἷον ὄχλον ξυγγραφεὺς αὖρες; Σο. πάνυ οἶδα, νῶν γέ σου ἀκούσας ταῦτα λέγοντος. Λυ. ἐπὶ ἦ τὸ καταδουλοῦν, σὺ μὲν ἴσως ταυτὸν τῷ καταδουλοῦσθαι νενόμικας. ἐγὼ δέ, οἶδα διαφορὰν ἐν ὀλίγῳ ἔχον. Σο. τίνα ταύτην; Λυ. ὅτι τὸ μὲν, ἑτέρῳ. τὸ καταδουλοῦν σὲ ἑαυτῷ γίγνεται. Σο. καλῶς λέγεις.

καθίσθαι verò audiui a te esse alienum. Lyc. Et rectè quidē audisti. Sed καθίσθαι καθησο differre dico. Sol. In quo tandem inter se differunt? Lyc. Quòd καθίσθαι ei qui stat, dicitur: hoc verò ei qui sedet ἵνα ξεῖνε, quasi hospes, nos etiam alibi inueniemus sellam: pro eo quod est sedens. Rursus dictum esse eū errare qui hæc immutat. καθίζω autem à καθέζομαι num tibi parum distare videtur? siquidem καθίζω dicendo, alterum sedere facimus: καθέζεσθαι verò, nos solos. Sol. Et hæc abunde persequutus es. Atqui dic: ita enim oportet te docendi præire. Lyc. Quum enim aliter dico, non intelligis. Nescis quis sit historiarum scriptor? Sol. Omnino scio, vt qui te hæc dicentem audierim. Lyc. Quoniam & καταδουλοῦν, tu fortè idem putasti cum καταδουλοῦσθαι: ego verò non parum differre scio. Sol. Quomodo differunt? Lyc. Quòd hoc quidem, alteri: καταδουλοῦσθαι verò sibi ipsi fit. Sol. Recte dicis. Lyc. Imò etiam alia

Λυ. ἦ ἄλλα δ' ἐστὶ πολλά

ἐπαίρειν μανθάνειν, εἰσὶ
αὐτὸς εἰδέναι καὶ εἰδὼς
Σο. καὶ δὴ δόξαιμι.
ἄλλ' τὰ λειπὰ εἰπεῖν ἐπὶ
βαλώμεθα. νῦν δ', διαλ
μεν τὸν διάλογον.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ,
διδασκόμενος.

ARG

Siue Lucianus, siue alius
Cæsari, de victoria in Orient
ostentatione eos qui per id temp
tum patriam solum vocat) p
ipse à principio sophistas appell
septemdecim Christianos inte
modum fine de Persico supercili
meminit. Omnia enim illa à Tr
tum illa tum temporibus rediere
cæteros, qui eius ætatis historia
alterius tituli caussa est, quo
quod antè ad didascomenum pe
ac prosperitatis tantopere studer
de deo vero & religione recta in
hominabantur, eiusdem institut
ac societatem introductus fuisse, V
ta infra vocatur, quo nomine Cl
fuere, eos quos pietate & religione

ΤΡΙΕΦΩΝ.

Τί τοῦτο ἔ Κεί
Τ πα, ὅλον σκαν
τὸν ἠλλοίωκας,
καὶ τὰς ὀφρῦς κά
τω συνέτευκας,

ράχει μανθάνειν, εἰσὰρ μὴ τοῦτος εἰδέναι ὰν εἰδὼς δόξῃς. ο. ὼς αὖ δόξαιμι. Λυ. ἔν τὰ λειπὰ εἰσαῦθις ἀναλώμεθα. νυῦ ὄ, διαλύσωμεν τὸν διάλογον.

tibi licet discere, si modò tibi ipse scire, cùm nescias, videbere. Sol. Non mihi videbor. Lyc. Proinde reliqua in posterum reijciamus. In præsentia autem, dialogum dissoluamus.

ΙΛΟΠΑΤΡΙΣ, Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

PHILOPATRIS, SEV QVI DOCETVR.

ARGVMENTVM.

Siue Luciani, siue alius scriptum hoc fuit, videtur in Traiano Cæsari, ob victoriam in Oriente partam, potissimùm gratulari voluisse, contra eos qui per id tempus siue ipsi urbi, siue alteri alicui loco (nam patriam solum vocat) pericula & clades præsagiebant, quos ipse à principio sophistas appellat: ad finem tamen ita describit, vt ropemodum Christianos intelligere videatur. Eò enim pertinet, quod in fine de Persico supercilio, de Susis, & de tota Arabum regione meminit. Omnia enim illa à Traiano deuicta in populi Ro. potestatem illo tum temporibus redierunt, vt apud Dionem & Eutropium, & cæteros, qui eius ætatis historiam scripserunt, videre est. Et hinc historiæ tituli caussa est, quo Philopatris dialogus hic inscribitur. Quòd autẽ ad didascomenum pertinet, fingitur is, qui patriæ fortunæ prosperitatis tantopere studet, tum ab eo, qui cum sermonem habet, de deo vero & religione recta informari, tum ab ijs, qui patria maledominabantur, eiusdem institutionis caussa, in communem cœtum ac societatem introductus fuisse. Vnde & catechumenus in ipso dialogo infrà vocatur, quo nomine Christiani vocare soliti aliquando fuerit, eos quos pietate & religione sua informare nuper cœpissent.

ΤΡΙΕΦΩΝ.

Τί τῦτο ὦ Κριτία, ὅλον σεαυτὸν ἠλλοίωσας, καὶ τὰς ὀφρῦς κατεσυνέγνωκας,

TRIEPHO.

Quid hoc ô Critia? totum te ipsum immutasti, & supercilia deorsũ contraxisti,

μύχιον ὦ βυσσοδομεύῃς, αὖθις ἢ κάτω περιπολῶν, καρδαλεόφρονι ἰκέλος κτλ. † ποιητῇ, ὄχθος τί σευ εἶλε περᾴσαι; μή που τετράφηνον τιθήσασι, ἢ Ἐκάτῃλιν ἐξ ᾅδου ἐλκυθῆναι, ἢ καί τινι θεῶν ὦν θεογονίας συνήντησας; οὐδέπω γάρ σε τοιαῦτα εἰκὸς παθεῖν, εἰ μὴ ἄρτον ἠκηκόεις οἶμαι τὸν κόσμον κλυδωνιῶσαι, ὥσπερ ἐπὶ τῶ Δευκαλίωνος. σοὶ λέγω ὦ καλὲ Κριτία, ἢ οὐκ ἀκούεις ἐμοῦ ἐπιβοωμένου τὰ πολλά, ἢ ἐς βαρυθυμίαν σαυτὸν ἐμβεβηκὼς δυσχεραίνεις καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκπεπλάφουσι, ἢ μὴ τῆς χειρὸς παλαιστὴν σοῦ τὸν ἐπιμήκη; Κεἰ ὦ Τειρεσία, μέγα τινα, ἢ ἀπορρητόν λόγον ἀκήκοα, καὶ πολλαῖς ὁδοῖς διεπεπλημμέλημαι. ἢ ἔτι ἀναπυνθάζω τὸν ὕθλον, καὶ ταῖς ἀκοαῖς ἀποφέρω, μή που ἔτι ἀκούσωμι ταῦτα, καὶ ἀποψύξω ἐπιμανεὶς, ἢ μῦθος τοῖς ποιηταῖς γενήσομαι, ὡς καὶ Νιόβη τοφρίν. ἀλλὰ κτλ. κρημνὸν ὠδυνάμην ἂν ἐπὶ κεφαλῆς σκοτοδινήσας, εἰ μὴ ἐπέκραξάς μοι ὦ τᾶν. καὶ τὸ τῶ Κλεομβρότου πάθημα τῶ ἀμβρακιώτου ἐμυθεύθη ἐπ' ἐμοί. Τει. Ἡράκλεις τῶν δαιμονίων ἐκεῖ-

profundum autem quippiã alta mente versas, sursum atque deorsum inambulãs, varia menta meditanti similia, quemadmodum poëta aut Pallórque genas tibi cœpanũ alicubi Cerberũ aspersisti, aut Hecatẽ ab inferis hac egressam? aut etiã deorum alicui consultò occurristi? Nõdum enim talia tibi accidere conueniebat, etiamsi ipsum audiuisses mundum aquis obrutum iri, quemadmodum Deucalionis tẽpore factum est. Tibi dico, oro me Critia, an non audis, me tantopere inclamantem, & breui adeò appropinquãs? verum indignatione abrepta aduersum nos percitus es, an obsurduisti, an verò etiã crepectas, dum te elata manu impellam? Cri. O Triphõ, magnum quendam & admirabilem audiui sermonem, multísque vijs tractatum. Ac nugas istas adhuc memoria repeto, aurésque obturo, ne cubi etiam amplius audiã talia, & insania nimia dimageam, fiámque poëtis fabula, perinde vt Niobe olim. Quin per præcipitium in caput deuoluerer alicubi, vehementi vertigine actus, nisi, ô amice, inclamasses mihi, adeóque & Cleombroti saltus, Ambraciotæ illius, de me fabula ferretur. Tri. Papæ, quàm mirabiles istæ appa-

ων φασμάτων, ἢ ἀκουσμάτων,
ὦ Κριτίαν ἐξέπληξαν. πόσοι
δ' ἐμβρόντητοι κείνται, καὶ
τερατολογίαι φιλοσόφων, οὐκ
ἐξέπληξάν σου τὴν διάνοιαν,
ἀλλὰ λῆρος πάντα γέγονεν ὅτι
νοί. Κρι. πέπαυσο ἐς μικρὸν,
καὶ μηκέτι παρενοχλήσης ὦ
Τριφῶν. οὐ γὰρ παρθένιος, ἢ
μαλητέος ἡμῖν παρ' ἐμοῦ. Β
Τρι. οἶδ' ὅτι οὐ μικρὸν, οὐδὲ
υκταφρόνητον φρᾶγμα ἀπ-
υκλῆς, ἀλλὰ καὶ λίαν τ' ἀπορ-
ήτων. ὁ γὰρ χρὼς, καὶ τὸ ταυ-
ιδὸν ὀπιβλέπειν, καὶ τὸ ἄσατον C
ῆς βάσεως, τὸ ἄνω τε, καὶ κάτω
τειπολεῖν, ἀφύγωτόν σε κα-
ήσειν. ἀλλ' ἀμπνευσον τὸ
ειτῶ, ἐξέμεσον τὸν ὕθλον, μὴ
ι κακὸν παθῇς. Κρι. σὺ μὲν D
Τριφῶν, ὅσον πλέθρον
ιάδρομε ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ
ὰ πνεῦμα ἐξάρῃ σε, καὶ πιδάξ-
ος τοῖς πολλοῖς ἀναφανῇς. καὶ
ου καταπεσὼν, τερατώντιον
πλαγος κατοπτάσῃς, ὡς καὶ
κάρος τὸν Ἰκάριν. ἃ γὰρ ἀκήκοα
ήμερον παρὰ τ' τερασκαταρά-
ων ἐκείνων σοφιστῶν, μεγάλως
ξέφυσέ μου τὴν γνάθον. Τρι. ἐγὼ
ί, ἀπαδράμοιμι ὁπόσον καὶ
ήλθ. σὺ δ', ἄμπνευσον τ' δεινῶς.
ο, quantum etiam voles.

ritiones, siue auscultationes fuere scilicet, quæ Critiam adeò perculêre. Quot enim attoniti poëtæ, & præstigiatores philosophi, percellere mentem tuam non potuere, A sed nugæ tibi fuere omnia? *Cri.* Desine paulisper, ô Triephon, neque molestus amplius sis. Neque enim contemnendus, aut negligendus mihi eris. *Tri.* Scio equidē, quòd neque paruam, neque contemptu facilem rē apud te voluis, sed admodum etiā arcanam. Nam & color, & quòd taurinum quiddā tueris, quódque pedibus consistere nequis, sed sursum atque deorsum inambulas, cōspicuum te facit. Verùm respira aliquantulum à malis, & nugas istas euome, ne quid patiare mali. *Cri.* Tu quidem, ô Triephon, quantum iugeri spacium extenditur, tantum à me hinc curriculo abi, ne te spiritus in sublime attollat, & supra terrā elatus plerisque appareas. Atqui E alicubi etiam decidens Triephonteum pelagus de te nominari facias, quemadmodum Icarus de se Icariū olim. Nā quæ audiui hodie, à ter execrabilibus istis sophistis magnopere ventrem mihi tumefecerunt. *Tri.* At ego quidē retro cursu abi-

Tu verò respira à malis istis.

Κει. φῦ, τῦ, φῦ, τῦ, τ̃ ὕβλων
ἐκείνων. ἰοὺ, ἰοὺ, ἰοὺ, ἰοὺ, τῶν
δεινῶν βουλευμάτων. αἰ. αἰ,
αἰ. αἰ, τῶν κενῶν ἐλπίδων.
Τει. βαθεῖαι τὸ ἀναβυσσματος,
ὡς ταῖς νεφέλαις διέφερεν. ζέου-
σαν γὰρ ἐπιπνέοντος λάβρου,
καὶ τοῖς κυμασιν ἐπωθιζόντος,
βορέου ἀφ' αἱμὰ τὴν Ἑσπερο-
τίδα κεκινηκώς, ὡς διὰ κάλων
αἱ ὀλκάδες τ̃ Εὐξείνου πόντου
ἐκπεσοῦνται, τῶν κυμάτων ἐπ-
κωλυόντων ἐν τ̃ φυσήματος.
ὅσον οἱ ἴνιμα τοῖς ἐγκάτοις ἐνέ-
κειτο. ποσος κορκορυγμὸς, καὶ
κλόνος τὴν γαστέρα σου πωι-
τάζασαν. πολὺν τὸν σεαυτὸν
ἀνεπλησας, τοῦτο τὰ ἀκουσθῆς.
ὡς καὶ κατὰ τὸ τεραστῶδες, καὶ
διὰ τῶν ὀνύχων ἠκούσθης. Κει.
οὐ παρέδοξον τὸ Τειρεσίου ἀ-
κηκοέναι καὶ ἐξ ὀνύχων. καὶ γὰρ
κἠμοῦ γαστέρα πεδᾶται, καὶ
κεφαλὴν κύουσαν, καὶ ἀνδρεί-
αν φύσιν, ἐς γυναικείαν ἐπεσ-
βατοῦσαν, καὶ ἐκ γυναικῶν
ὄρνεα μεταβαλλόμενα. καὶ ὅ-
λως τερατῶδης ὁ βίος, εἰ βύ-
λῃ πιστεύειν τοῖς ποιηταῖς. ἀλλ'
ἐπί σε σωθῆτον κιχάνω τῷ δ'
ἐνὶ χώρῳ, ἀπώμωμι ἔνθα αἱ
παλάται τ̃ ἥλιον ἐφορῶσιν, ἀπλόης ἅ, καὶ χαλκὸ τε εἰσφ
χαλκαδῆσιν, ἵν' ἡ μελῳδία τ̃ ὀρνέων ταῖς ἀκοαῖς ἐπιδύσα, π

Phy, phy, phy, phy, ma-
gas illas Heu, heu, heu, heu
consultationes malas. Ei
væ, væ, væ, spei inanis
Papæ, qualis euaporante
nubes peruertit. Nam cu
vehemens Zephyrus impe
ret, fluctúsque impel
boream modò per Propo
tidem mouisti, vt flatu ce
citatis vndis onerarię naues
Euxinum pontum perfunc
adeant. Quantus tumor
intestinis latuit? Quantu
autem tumultus, quantaq
agitatio ventrem concuss
tibi? Auritum sanè quàm
ipsum ostendis fuisse, qui ta
multa audieris, adeòque cru
iuxta monstrosum illud per
vngues audiueris. Atqui
mirabile non est ô Tiresiá,
per vngues audisse, quando
& tibiam, ventrem pedasti
esse & caput parere, & virile
naturam in muliebrem effe-
ctu transire, deinde & ex mu-
lieribus aues transformari
& in summa prodigiosa vita
ipsa est, si poëtis credere vo
les. Sed quia te primùm of-
fendi, hocce loco abeamus,
si vis, eò vbi platani solem
arcent, luscinię autem & hi
rundines canora perstre-
punt, quò videlicet artifex
cõcentus aures exhilarãs, &

aquila

ὕδωρ ἡρέμα κελαρύζον, ταῖς ψυχαῖς κατατέλλειν. Τει. ἴωμεν ὦ Κριτία. ἀλλὰ δέδια μή πού τι ἐπῳδὴ τὸ ἀκουσθὲν ἦν ὄντι, καὶ μοι ὕφορον, ἢ σύρετρον, ἢ ἄλλο τι τῶν ἀψύχων ἀπέργασται ἢ θαυμασία σου αὕτη κατάπληξις. Κει. νὴ τὸν Δία τὸν αἰθέριον, οὐ τοῦτο γνώσεται ὁπὶ σοί. Τει. ἔπι μοι ἐξεφόβησας, τὸν Δία ἐπομοσάμενος. τί γὰρ ἂν δυνήσοιτο ἐμμυήμαί σε, εἰ παρβαίης τὸν ὅρκον; οἶδα γὰρ καὶ σὲ μὴ ἀγνοοῦν περὶ τοῦ Διὸς σου. Κει. τί λέγεις; οὐ δυνήσεται ὁ Ζεὺς ἐς τάρταρον ἀποπέμψαι; ἢ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπέρριψεν ἀπὸ τοῦ θεατικοῦ βηλοῦ, καὶ τὸν Σαλμωνέα αὐτιβρονταῦντα, πρόσθεν καταστεφώσας, καὶ τοὺν ἀστεγέστατους ἔτι καὶ νῦν, παρὰ τῶν ποιητῶν, τιτανομάχους, καὶ γιγαντολέτης ἀνυμνεῖται, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ; Τει. σὺ μὲν ὦ Κριτία, πάντα παρέδραμες τὰ τοῦ Διός. ἀλλ' εἴ σοι φίλον, ἄκουε. οὐχὶ κύκνος οὗτος ἐγένετο, καὶ σάτυρος δὲ ἀστέλγειαν, ἀλλὰ καὶ ταῦρος; καὶ εἰμὶ τὸ περιόδιον ἐκεῖνος τάχιστα ἐπωμόσατο, καὶ δίφυλλα

aqua leniter susurrans, animos demulceat. Tri. Eamus sanè Critia. Verùm illud metuo, ne fors incantatio quædam sit, id quod audisti, & me pistillum, aut portarum obicem aliquem, aut similè quiddam rerum inamatarum efficiat, præclara ista tua consternatio. Cri. Ita me amet cœlestis Iupiter, vt nihil tale in te fiet. Tri. Amplius etiam terrefecisti me, quum Iouem deieraſti. Quid enim ille poterit vlcisci te, etiamsi fidem iurisiurandi transgrediaris? Arbitror enim neque te de Ioue isto tuo ignorare. Cri. Quid aiſt? an non poterit Iupiter in tartarum præcipitare me? An ignoras, quòd deos omnes deiecit à diuino illo ætheris pauimento? & Salmoneum, qui contrà tonare ausus fuerat, paulò antè fulmine præcipitauit, & vt petulãtissimus quisque est, etiam nunc. A poëtis autem & Titanum victor, & Gigantum interfector carminibus celebratur, quemadmodum & apud Homerum. Tri. Tu quidem Critia, omnia ea percurriſti, quæ Ioui tribuuntur: sed si tibi ingratũ non est, ausculta. An nõ Cygnus ille fuit & Satyrus ob petulantiam, imò & Taurus? Ac

A

B

C

D

E

aiſi scortillum istud celeriter in humeros sustuliſſet, & per

διὰ τ̃ πλάγιος, τάχ' ἂν ἠρο-
τεία, ἐντυχὼν γεωπόνῳ, ὁ βεν-
τοτειὸς, ἢ κεραυνοβόλος σου
Ζεὺς, ἢ αὐτὸ τ̃ κεραυνοβολεῖν,
τῇ βακτηρίᾳ κατηκεντάνυτο;
τὸ δ' ἢ Αἰθίοψι συνευωχεῖσθαι,
ἀνδρασι μελανθρόοις, ἢ τὼ
ὀψιν ἐξοπωπυίοις, ἢ ἐς δώδεκ'
ἡλίους μὴ ἀρίσκοις, ἀνὴ καθε-
βρεγμένους κωδεδεῖσθαι παρ' αὐ-
τοῖς, πώγωνα τηλικοῦτον ἔχων,
καὶ αἰχμωσι ἄξια; πᾶ τ̃ αἰτᾶς,
ἢ τ' Ἰδης, ἢ τὸ κυφορεῖν καθ'
ὅλε τ̃ σώματος, αἰσχύνομαι ἢ
λέγειν. Κει. μῶν τ̃ Ἀπολλωνά γ'
ἐπομοσόμεθα, ὃς θεσφάτης ἄει-
σος, ἢ ἐπιζὸς ὢ' γαδέ; Τει. τ̃
ψευδομαντιν λέγεις; τ̃, Κρεῖσσον
θερόλιν διολωλεκότα, καὶ μετ'
αὐτὸν, Σαλαμινίους, ἢ ἑτέρους
μυρίους, ἀμφίλοξα πᾶσι μαν-
τευόμενος; Κει. τ̃ Ποσειδῶ-
να ὃ πίσος τείαιαν ἐν ταῖν χε-
ρσῖν κρατῶν, καὶ διάτορόν τι,
ἢ καταπληκτικὸν βοᾷ ἐν τῷ
πολέμῳ, ὅσον ἐννεάχαλοι ἄν-
δρες, ἢ δεκάχαλοι. ἀλλὰ ἢ σει-
σίχθων ὢ Τειρεσῶν ἐπονομάζε-
θ'. Τει. τ̃ μοιχὸν λέγεις, ὃς τὼ
τῦ Σαλμωνέως παῖδα τ̃ Τυ-
ρὼ, θερόλιν διέφθειρε, καὶ ἔτι

pelagus effugisset, fortassis araret etiam nunc, vt in agricolam aliquem forte incidisset iste tuus tonitrua faciens, & fulmina iactans Iupiter, & pro eo quod nunc fulmina iaculari dicitur, stimulo impelleretur. Illud autē quòd cum Æthiopibus conuiuatur, hominibus nigricantibus, & vultum obscuratis, & in duodecimum vsque solem ab illis non discedit, sed apud ipsos vino madefactus desidet, idque cū barbā tantā habeat, an non quæso, pudore dignum fecerit? Quòd autē ad aquilā attinet, & ad Idā, & quòd impregnari per totū corpus soleat, etiā dicere erubesco. Quid igitur, num Apollinem deierabimus, vt qui vates optimus sit, & medicus ô bone. *Tri.* Vanum atq; mēdacē istum vaticinatorē dicis qui Crœsum paulò antè perdidit, & post ipsum, etiā Salaminios, aliósq; innumeros, obliqua atq; ambigua omnibus illis respondēdo. Neptunū autem quid? qui & tridentem manu tenet, & in bellis immēsū atq; terribile quiddā clamat, quātū aliquis mille, aut etiā decies mille præterea & terræ tremefactor, ô Triephō, appellatur, *Tri.* Adulterum istum dicis, qui Salmonei filiā Tyro, paulo antè vitiauit, & adhuc etiam mœchatur, liberatórque &

ὑπομοιχεύει, καὶ φύσης, καὶ δημαγωγὸς τοιούτων ὄντως ὁ Ἄρης οὗτος· τὸν δὲ σεμνὸν πεζομάχον, καὶ δεσμοῖς ἀλύτοις μὲν τὸν Ἀφροδίτης γενόμενον, πάντων τε τῶν θεῶν διὰ τὴν μοιχείαν αὐτοῦ αἰσχύνης πεπονθότων, ὁ ἵππιος Ποσειδῶν ἔλυσε δακρύοντας, ὥσπερ τὰ βρεφύλλια, τοὺς διδασκάλους δεδιότα, ἢ ὥσπερ αἱ γρᾶες, κόρας ἐξαπατῶσαι. ἐπεκείτο δὲ τῷ Ἡφαίστῳ λύσαι τὸν Ἄρεα. τὸ δὲ ἀμφίζηλον τοῦτο δαιμόνιον, ἀκτῖνας τὸν πρεσβύτου θεοῦ, τὸν Ἄρη ἀπηλευθέρωσεν. ὥστε καὶ μοιχός ἐστιν, ὡς μοιχοὺς διασῶν. Κελ. Ἐρμεία δή τι; Τελ. ἀκήκοά σου τὸν κακοδαίμονα, τὸν ἀπελεγχθέντα τοῦ Διὸς, καὶ τὸν ἐπιλοιμαγωγοῦντα ἐπὶ τοῖς μοιχικοῖς. Κελ. Ἀρεα δή, καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὴ παρὰ δέχεσθαί σε, διὰ τὸ προδιαβληθῆναι πρὸς σῶν. ὥστε ἐάσω σὺν τούτοις. Ἑρ. Ἀθηνᾶς ἔτι ὑπομενοῦμεν, τὸν παρθένον, τὸν ἐνόπλιον, καὶ κατάπληκτικὴν θεάν. ἢ καὶ τὴν τὸ γοργόνειον κεφαλὴν ἐν τῷ στήθει περιάπτουσαν, τὸν γιγαντολέτειραν θεόν.

patronus huiusce modi vitiorum est. Nam Martem cum vinculis premeretur, & nodis insolubilibus cum Venere arctaretur, cæteris dijs omnibus præ pudore silentibus, equestris iste Neptunus exoluit, in lachrymas profusus scilicet, perinde vt pueruli magistros formidantes, aut quemadmodum aniculæ, puellas decipientes. Instabat autem precibus Vulcano, vt solueret Martem. Ac claudicans iste deus, misertus dei senioris & vetusti, liberauit Martem: quare & mœchus est, vt qui mœchos conseruet. C. Quid igitur, Mercurium? Trep. Apage mihi veteratorem istum, improbum, Iouis libidinosissimi seruum, ipsum quoque libidine insanientem in adulteria. Cyll. Proinde neque Martem, aut Venerem recepturum esse te scio, vt qui iam antea abs te calumnijs impetiti fuerint. Quapropter missos & hos faciamus. Mineruæ autem adhuc mentionem faciam, virginis fidelicet armatæ, & terribilis deæ, quæ & Gorgonis caput pectori applicatum habet, deam Gigantum interfectricem.

κ᾽ οὐκ ἔχεις τί λέγειν περὶ αὐτῆς. Τει. ἐγὼ σοι κ᾽ περὶ τούτης, λῦ μοι ἀποκείνη. Κει. λέγε ὅ, τι μὴ βούλει. Τει. εἰπέ μοι ὦ Κριτία, τί τὸ χρήσιμον τῆς Γοργόνος, κ᾽ τί τῷ στήθει τοῦτο ἡ θεὰ ἐπτέρυ- γ). Κει. ὡς φοβερόν τι θέαμα, κ᾽ ἀποτρεπτικὸν τῶν δεινῶν. ἀλλὰ κ᾽ καταπλήττει τοὺς πολεμίους, κ᾽ ἐπιφανεστέρα τῷ νικᾶν ποιεῖ ὁπότε βούλεται). Τει. μῶν κ᾽ διὰ τοῦτο ἡ γλαυκῶπις ἀήττητος μάχης; Κει. καὶ μάλα. Τει. καὶ διὰ τί καὶ τοῖς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις, μνεία καὶ ὠφελεῖ ταύτῃ, ἢν᾽ ἀγῶν, ὡς ἡμᾶς ἀήττητα μαχήσεσθαι ἐργάσωνται, ὥσπερ τὸ ἀθάνατον; Κει. δῆ- λον ὅτι δυνάμεις με περιφέρειν ἐπιβουλεύειν, ὥσπερ τοῖς θεοῖς, δῆ- λόν πως αὐτῷ ἐπιφέρεται. Τει. κ᾽ τί τοῦτ᾽ ὄφελος ἐθέλω κ᾽ παρὰ σοῦ εἰδέναι, ὡς ἐξευρημένα τὰ τοι- αῦτα, κ᾽ ἐς μάλιστα καταφρονη- κότος. ἀγνοῶ κ᾽ πάντα τὰ κατ᾽ αὐτῆς, πλὴν γε τοῦ ὀνόματος. Κει. αὕτη κόρη ἐγένετο εὐπρε- πὴς, καὶ ἐπέρασεν. Πρόσωπον τ᾽ ταύτῃ δίκαιον ἀποδειξόμενος, αἰδοῖον γλαυκᾶν, καὶ ἐς μαγικὴν εὐφημεῖται, ἐπαινεῖ-

Non enim opinor, habeo quod de ipsa dicas. *Tri.* At dicam tibi etiam de illa si mihi respondere voles. *Cri.* Dic, quicquid volueris. *Tri.* Dic mihi igitur, Critia, quæ Gorgonis huius vtilitas est? & cur pectori gestamen hoc dea applicatum habet? *Cri.* Vti terribile quoddam spectaculum, & quod mala auertere possit. Sed & hostes perterrefacit, & victoriam vtroque inclinantem, quocunque ipsa vult, aduertit. *Tri.* Nam ob hoc ipsa quoque Glaucopis insuperabilis est? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cur igitur non illis potius qui seruare possunt, quam qui seruantur, femora adolemus taurorum atque caprarum, vt nos quoque insuperabiles reddant, perinde atque Minervam? *Cri.* Atqui non potest illa eminus auxiliari, perinde vt dijs, sed solùm si quis ipsam gestat. *Tri.* Et quidnam hoc ipsum est? Volo enim ex te scire, vti qui inueneris talia, & quam maximè perfectè assecutus sis. Ignoro enim omnia, quæ de ipsa feruntur,

præterquàm nomen. *Cri.* Ipsa quidem puella fuit, elegans, & amabilis. Perseus autem, cùm huic dolo caput amputasset, vir generosus & in arte magica laudatus,

μις ταύτῃ πειωδήσατος, ἀλλ' illā incātasset, in munimētū
χας οἱ θεοὶ ταύτῃ ἐοίκασι. dij sibi ipsā retinuerūt. Tri.
Κει. τουτί μ' ἐλανθανέ ποτε τὸ Hoc prēclarū olim me latuit,
καλὸν, ὡς ἀνθρώπων θεοὶ ἐν- quòd dij hominum quoque
δεεῖς εἰσι. ζώσης ὦ, τί τὸ χρήσι- indigent. Quæ autē viuen-
μον; ὡς σοντανείζετο ἐς παιδο- A tis vtilitas fuit? meretrica-
τρῖον, ἢ χρυφίως συνεφθείρετο, batur nimirum per cauponas, aut latenter vitiabatur, deinde seipsam virginē appellabat. Cri. Nō per ignotum deum Athenis: sed
καὶ κόρῃ αὐτὴ ἐπωνόμαζε. Κει. virgo permansit, vsque ad
νὴ τὸ ἄγνωσον ἐν Ἀθήναις, παρθένος διέμενε μέχρι τῆς ἀπο- B decollationem. Tri. Ergo si
τομῆς. Τει. καὶ εἴ πε παρθένον quis virgini caput ampura-
κατατομήσειε, ταὐτὸ χρήσιμον uerit, terriculamentum hoc
φόβητρον τοῖς πολλοῖς. οἶδα γὰρ ipsum erit multitudini? No-
μυείας διαμελεῖσι τμηθείσας ui enim innumeras mem-
νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ. Κρήτῃ δὲ C bratim & per partes dissectas
μιν καλέουσι, καὶ εἴ τι τὸ ἐλίνωσιον insula in circunflua, Cretam
ὦ καλὲ Κεῖτα, πόσας γοργόνας illam nomine dicunt. Quòd
σοι εἰσήνεγκον ἐν Κρήτῃ, καί σε si igitur cognouissem hoc,
στρατηγέτην ἀκατα μάχητον ἀ- ô optime Critia, quàm
ποκατέστησα, ποιηταὶ δ', ἢ ῥήτο- D multas tibi Gorgonas ex
ρες, ἢ πολύ με Περσέως Creta huc attulissem, téque
δίκειναν, ὡς πλείονας γοργόνας ducem insuperabilem reddi-
ἐξευρηκότας; ἀλλ' ἔτι ἀεμνή- dissem. Poëtæ autem & o-
σθην τὰ τῶν Κρητῶν, οἱ τάφον ratores, multò me Perseo an-
ἐπιδείκνυντό μοι τὸ Διός σου, teposuissent, vt qui plu-
καὶ τὰ τὴν μητέρα θρέψαντα E res Gorgonas inuenissem.
δόκιμα, ὡς ἀειθαλεῖς αἱ λόχ- Verùm res Cretensium,
μαι αὗται διαμένουσι. Κει. ἀλλ' adhuc memini, qui mihi
ἂν ἐλίνωσκες τὴν ἐπῳδήν, καὶ sepulchrum Iouis tui istius
τὰ ὄργια. Τει. εἰ ταῦτα ὦ Κει- demonstrabant, & occul-
τία ἐξ ἐπῳδῆς ἐγίνετο, τάχ' ἂν tas valles, quæ matrem
eius enutrierant, quan-
quam adhuc viridia ipsa ea
arbusta essent. Cri. At ne-
sciebas incātationē, & sacrificia quibus vtendum fuisset.

Tri. Si hæc, ô Critia, per incantationes facta sunt, fortassis

καὶ ἐκ νεκάδων ἐξιδοίσχειν αὖ, καὶ ἐς τὸ γλυκύτατον φάος ἀνήγαγεν. ἀλλὰ λῆρος, παίγνιά τε, καὶ μῦθοι, παρὰ τῶν ποιητῶν τερατολογούμενα. ὥστε ἔασον καὶ τοῦτο. Κει. Ἦν δὲ τὴν Διὸς γαμετὴν, καὶ κασίγνητον, οὐ παραδέχῃ; Τει. σιγᾷ τῆς ἀστελεσίας ἕνεκα μίξεως, καὶ τὴν ἐκ τοῦδε, καὶ χερσὶν ἐκτεταμένην, παραδέχομαι. Κει. καὶ τίνα ἐπομόσωμαί γε; Τει. ὑψιμέδοντα θεὸν μέγαν, αἰθέριον, οὐρανίωνα, ὃν πατρὸς πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκπορευόμενον, ἓν ἐκ τριῶν, καὶ ἓξ ἑνὸς τρία ταῦτα νομίζε. Ζῆνα τοῦτον ἡγοῦ θεόν. Κει. ἀριθμεῖν με διδάσκεις, καὶ ὅρκον ἀριθμητικὴν. καὶ γὰρ ἀριθμεῖς ὡς Νικόμαχος ὁ γερασηνός. ἀλλ' οἶδα γὰρ τί λέγεις, ἓν τρία, τρία ἕν. μὴ τὴν τετρακτὺν φῂς τὴν Πυθαγόρου, ἢ τὴν ὀγδοάδα, καὶ τεσσαρακάδα; Τει. σιγᾷ τὰ ἱερά, καὶ τὰ σιγῆς ἄξια. ἀλλ' ἔασον ἄδε μετρεῖν τὸ ψυλλῶν ἴχνη. ἐγὼ γάρ σε διδάξω τί τὸ παῦ, καὶ τίς ὁ θεσμὸς πάντων, καὶ τί τὸ σύστημα τῆς πάντος. καὶ γὰ

etiam ab inferis excitãs illam, & in lucem dulcissimam reduxisset. Sed augæ istæ, ac ludicra & fabulæ sunt à poëtis prodigiosè conficta. Quapropter & hanc omitte. C. Iononem autem, vxorem Iouis, & sororem eandem, an non recipis? Tri. Tace obsecro, propter intemperantissimum concubitum, & istam ex manibus pedibúsque extentam, cursu præteruche. C. Quænam igitur tibi iurabo? Tri. Deum altè regnantem, magnum, ætherium atque æternum, filium patris, spiritum ex parte procedentem, vnum ex tribus, & ex vno tria. Hæc tu Iouem puta, hunc existima Deum. C. Numerare me doces, & iurandum, arithmetica tibi est. Nam & numeras peritè vt Nicomachus ille Gerasenus. Neque enim intelligo quid dicas: Vnum tria, tria vnum: num quaternionẽ dicis, Pythagoricum illum, an octernionẽ, an numerum ex triginta constantem. Tri. Tace ea, quæ infrà sunt, quæque silentio digna. Non licet hoc pacto metiri pulicũ vestigia. Ego enim docebo te, quid sit vniuersum, & quis fuerit ante omnia, & quæ item constitutio,

ἐγὼ ταῦτα ἐπαρῶ, ἀλλὰ σὺ μὲν γαλιλαῖος εἶτα γε, ἀναφαλαντίας, ἐπὶ γῆς, ἐς πέτρην οὐρανὸν ἐξεστηκὼς, καὶ τὰ χάλικα ἐκμαζήσεις, δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνήξεις, ἐς τὰ τῶν μακάρων ἴχνια παρεισώδυσε, καὶ ἐκ τῶν ἀστρῶν χώρων ἡμᾶς ἐπισκόπτετο. καὶ σε πείσω ὑμῖν ἀκούειν, ἐπ' ἀληθείας αὖ ὄντων. Κει. λέγε ὦ πελυμέδοντα Τριτέων. διὰ φόβου ἔρχομαι. Τει. ἀνέγνωκάς που τὰ τῶν Αἰγυπτίων ἱερὰ δόγματα, ἃ ἔφησεν ὁ Κεκρὼψ πεπαιδεῦσθαι; Κει. ἀκριβῶς μάλα. Τει. ἐγκεχάρακται παρ' αὐτοῖς τοίνυν δύο, χρόνος, καὶ νύξ, ἐξεξῆς τε μεγάλα ἀμφότερα, καὶ πάρτρεφῆ ἀμφοῖν, οὐδ' ἂν ἡμέρα, οὐδ' οὐρανὸς ἔτι. Κει. εὖ λέγεις. εἶτα τί τοῦτο; Τει. ὡς ἂν ἔγωγε, ἀδιαστάτου, ἀδιαπτώτου, ἀλύτου τοῦ συστήματος ὄντος, ἀκούσεσθαι ταῦτα. ἀπὸ λόγου μόνου ἐπιδεῖξαι σοι ἐπιθυμῶ, ὡς ὁ βεβαθυγλώσσος ἀπὸ χάους, γῆν ἐπῆξεν ἐφ' ὕδατος, σπέρμασιν ἐτάρυσεν. ἀστέρας ἐμήκυνεν ἀπλανεῖς. δέομαι δὲ πάντων, ὡς σὺ σέβῃ θεές. γῆν τοῖς αἰσθησιν ἐκαλλώπισεν, αἰσθησιν ἐκ μὴ ὄντων ἐς τὸ εἶ-

προσῆλθον κἀγὼ ταῦτα ἔπαθον, ἀ-
πῆρ σύ. Ἰωάννικα δέ μοι γαλιλαῖος
ἐνέτυχεν, ἀναφαλαντίας, σπήρ-
γινος, ἐς τέτρον οὐρανὸν ἀε-
ροβατήσας, καὶ τὰ κάλλιστα ἐκ-
μεμαθηκὼς, δι' ὕδατος ἡμᾶς
ἀνεκόμισεν, ἐς τὰ τῶν μακά-
ρων ἴχνια παρεισώδυσε, καὶ
ἐκ τῶν ἀσεβῶν χώρων ἡμᾶς
ἐλυτρώσατο. καί σε ποιήσω ὧν
μου ἀκούσῃς, ἐπ' ἀληθείας ἄν-
θρωπον. Κεκ. λέγε ὦ πολυ-
μαθέστατε Τριεφῶν. διὰ φόβου
γὰρ ἔρχομαι. Τρι. ἀνέγνωκάς
ποτε τὰ τῆ Αεισοφάνους τῆ
δραματοποιῆ ὄρνιθας ποιημά-
τια; Κεκ. ἐγὼ μάλα. Τρι. ἐγκεχά-
ραχθ' παρ' αὐτῆ τοίνυν. χάος
ἦν, καὶ νὺξ, ἔρεβός τε μέλαν
πρῶτον, καὶ τάρταρος εὐρύς.
γῆ δ', οὐδ' ἀὴρ, οὐδ' οὐρανὸς
ἦν. Κεκ. εὖ λέγεις. εἶτα τί ἦν;
Τρι. ἦν φῶς ἄφθιτον, ἀόρατον,
ἀκατανόητον, ὃ λύει τὸ σκότος,
καὶ τὴν ἀκοσμίαν ταύτην. ἀπή-
λασε. λόγῳ μόνῳ ῥηθέντι ὑπ'
αὐτῆ, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπε-
κάψατο, γῆν ἔπηξεν ἐφ' ὕδα-
σιν, ἥρανον ἐτάνυσεν, ἀστέρας ἐ-
μόρφωσεν ἀπλανεῖς. δ' ἔρμαν
διετάξατο, ὡς σὺ σέβῃ θεός. γῆν
δ' τοῖς ἄνθεσιν ἐκαλλώπισεν.
ἄνθρωπον δὲ μὴ ὄντων ἐς τὸ εἶ-

quod-ue corpus vniuersi. Quando autem me Galilæus ille cõuenit, recaluaster, naso iusto præditus, qui in tertium vsque cœlũ per aërem ingressus est, quæq; optima atque pulcherrima sunt, inde didicit, per aquã nos renouauit, in beatorum vestigia insistere fecit, & ex impiorũ regionibus nos redemit. Ac te faciã, si me audieris, verè hominẽ. *Cri.* Dic quæso doctissime Triephõ. Timore enim quodã correptus sũ. *Tri.* Legisti-ne aliquando Aristophanis Comici poëtæ fabulam, Aues? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Scriptum ab eo tale quippiam ibi est: A principio chaos, & nox, & tenebræ nigræ erant, & tartarus altus, Nulla autẽ terra, nec aër, aut polus vllus adhuc. &c. *Cri.* Rectè dicis, Quid autem postea? *Tri.* Erat lux incorruptibilis, inuisibilis, incomprehensibilis, quæ dissoluit tenebras, & informitatem istam abegit, verbo solo dicto ab ipsa, quemadmodum tardiloquus iste descripsit: Terrã firmauit super aquas, cœlum explanauit, stellas formauit fixas, cursum ordinauit, quas tu veneraris vt deos. Terram autem & floribus ornauit, hominem ex nihilo, ad essentiam produxit.

ται παρήγαγε. καὶ ἔστιν ὁ θεὸς ὁρῶν βλέπων δικαίους τε καὶ ἀδίκους, καὶ ἐν βίβλοις ταῖς πράξεις ἀπογραφόμενος. ἀπαπαῦσαι δ' πᾶσιν, ἕως ἡμέραν αὐτοῖς ἐνετείλατο. Κει. τὰ δ' τ μοιρῶν ἐπιγενησόμενα ἐς ἅπαντας, ἐγχαράττεταί γε καὶ ταῦτα; Τρι. τὰ ποῖα; Κει. τὰ τ εἱμαρμένης. Τρι. λέγε ὦ καλὲ Κριτία περὶ τ μοιρῶν. ἐγὼ δ μαθητὴς ἀκουσόμενος παρεσομαι σου. Κει. οὐχ Ὅμηρος ὁ ἀοίδιμος ποιητὴς εἴρηκε;

Μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,

περὶ δ τοῦ μεγάλου Ἡρακλέους,

Οὐδὲ γὰρ οὐδ' βίη Ἡρακληείη
Φύγε κῆρα,

Ὅσπερ φίλτατος ἦεν Διὶ κρονίωνι ἄνακτι,

Ἀλλὰ ἑ μοῖρ' ἐδάμασσε, καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.

ἀλλὰ καὶ ὅλον τ βίον καθ' μαρτυρεῖ, καὶ ταῖς ἐν τούτῳ μεταβολαῖς. ἔνθα δ' ἑπεῖτα,

Πέσσεται ἄσσα οἱ αἶσα, κατακλώσῃς τε βαφεῖαι,
Γιγνομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

καὶ τὰς ἐν ξένῃ ἐποχὰς, ἃς ἐκείνης γίνεσθαι.

Ἦλθ' ὡς αἴσιλον ἱκόμεθ', ὅς μα θεόφρων ὑπεδέκτο.

Estque in cœlo, aspiciens iustos pariter & iniustos, & in libris describens cuiusque actiones. Rependet autem omnibus, quam diem ipse A præcepit. C. Quæ autem a Parcis agglomerata conectis sunt, etiam ne illa inscribunt? T. Qualianam! C. Ea quæ ad fatum pertinent. T. Dic mihi ô optime Critia, de Parcis. Ego verò discere gestiens, ex te libenter audiçrim. C. An non Homerus poëta celebris ait: B

At fatum effugit nemo (mihi crede) virorum. C

De magno autem Hercule, idem ait:

Nec vis Herculea Parcas vitauit amaram.

Quanquã dijs charus foret, & Iouis inclyta proles. D

Sed fato, atque ira domitus Iunonis iniquæ est.

Quin & totam vitam, omnésque in ea mutationes, fato constitutas atque ordinatas esse, idé innuit, quum ait: Vbi ille deinde E

Illa ferat, quæcunque deus, Parcéque maligné Neuerunt genito, cũ matris prodijt aluo.

Etiam in peregrino solo retentiones ab eadem illa fieri, vt quum Vlysses ait:

Atque vti susceptum placido rex Æolus ore

Καὶ πέμπ', οὐδέπω αὖτα φίλω
ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι.
ὥστε πάντα ὑπὸ Τρωϊκῶν γίνε-
σθαι ὁ ποιητὴς μαρτύρηκε. τὸν δὲ
Δία μὴ θελῆσαι τὸν υἱόν. A
Θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦ-
σαι,
ἀλλὰ μᾶλλον
Αἱματοέσσας φάσθαι κατέ-
χευεν ἔραζε, B
Παῖδα φίλον τιμῶν, τὸν οἱ Πά-
τροκλος ἔμελλε
Ῥύσιον ἐν Τροίῃ.
ὡς ὦ Τριφῶν, διὰ τοῦτο μηδὲν C
προσθεῖναι περὶ τῶν μοιρῶν ἐθελή-
σης, εἰ καὶ τάχα παίδαριος ἐγε-
νόμην μετὰ τοῦ διδασκάλου, καὶ τὰ
ἀπόῤῥητα ἐμυούμην. Τελευτῶν πῶς
ὁ αὐτὸς ποιητὴς ὦ καλὲ Κριτία,
διπλοῦν ὑπολέγει τὸ εἱμαρμένον,
καὶ ἀμφίβολον; ὡς τόδε μὲν τι
πράξαντι, τοιῷδε τέλει συμβῆ-
ναι. τὸν δὲ ποιήσαντα, ἑτέρῳ τέ-
λει ἐντυχεῖν. ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως, D
Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.
Εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων
πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ
κλέος ἄφθιτον ἔσται.
Εἰ δέκεν οἶκόνδ' ἵκωμαι,
Ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ὑπὸ
δηρὸν δέ μοι ἔσσεται αἰών. E

Miserit in patriam, sed nondum fata sinebant.

Quare omnia à Parcis fieri, poëta testatus est: Iouem autem neque filium voluisse.

Ab infanda defendere morte,

sed potiùs.

Sanguineas cœlo guttas diffudit ab alto,

Ob natum, quem Patroclus prope mœnia Troiæ

Occisurus erat.

Quamobrem, Triephon, ob hæc nihil amplius addere de Parcis volueris, etiamsi fortassis in sublime sublatus fuisses, vnà cum præceptore, & arcanis illis initiatus. Tu. Et quomodo ipse ille poëta, ô optime Critia, duplex allegat fatum & ambiguum. vt qui hoc quidem fecerit, talem exitum sortiatur: aliud autem faciens, in alium euentũ incidat. Vt de Achille, quum dicit:

Mater ait geminis me ferri ad funera fatis.

Nam si hîc perstitam, pugnémque ad mœnia Troiæ,
Eripitur reditus mihi: at inclyta fama sequetur.
Sin autem patriam repetam, charósque penates
Fama perit, verùm in lõgum mihi ducitur ætas.

ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Εὐχήνορος,
Ὅς ῥ' εὖ εἰδὼς κῆρ ὀλοὴν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε.
Πολλάκι γάρ οἱ ἔφη γέρων ἀγαθὸς Πολίιδος,
Νούσῳ ὥπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν,
Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

Οὐχὶ πᾶς Ὁμήρῳ ταῦτα γέγραπται, ἢ ἀμφίβολος αὕτη, καὶ διπλοκήκιμος ἀπάτη; εἰ δὲ βούλει καὶ τὸ Διὸς ἐπιθήσω σοι τὸν λόγον, οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ εἰρηκεν ὡς ἀπειρημένῳ μὴ τῆς μοιχείας, καὶ τῆς Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλῆς, ζῶν καθεύδοντα πολὺν χρόνον, ἐπιβαλλομένῳ ταῦτα πράττειν, οὐ καθυφεῖναι δυνάτου; τοῦτο κἀγὼ πολλάκις ἐφοιμαπτυσάμην, ἢν κτείνῃς τὸν πλησίον, θανατωθήσῃ παρὰ τῆς δίκης. εἰ δὲ γε μὴ τοῦτο πράξῃς, βιώσῃ καλῶς, κἂν σ' ὦκα θέμις τέλος θανάτοιο κιχείη. οὐχ ὁρᾷς ὡς ἀδιόρθωτα τὰ τῶ ποιητῶν, καὶ ἀμφίλοξα, καὶ μηδέπω διῃρωμένα; ὥσῃ ἕκαστα ἅπαντα, ὡς καὶ σὺ ἐν ταῖς ἑπουρανίοις βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψωνται.

Sed & de Euchenore an

Qui non ignarus fati, cui fata dederat animo.
Namque huic sæpe senex, fatum dux dixerat ante,
Aut morbo in patrio perire, & inter amicos:
Aut manibus Teucrorum, aut inter Dorica castra.

An non apud Homerum ea scripta sunt? aut non ambigua hæc, atque adeò anceps deceptio: Quòd si placet, etiam Iouis orationem tibi addam: Annon Ægisthо dixit: quòd si adulterio & insidijs Agamemnonis sese contineret, fato illi constitutum esse, vt in longum tempus viueret. Si verò in animum induceret, facere ista, mortem effugere non posse? Atque ad eum modum ego quoque vaticinatus sæpe sum. Si occideris proximum morti condemnaberis iudicio, si verò hoc non feceris, vues rectè. Nec te fas, adeò festinam incurrere mortem. An nos vides quàm minimè correcta aut emendata suis, quæ à poëtis dicuntur: quæque item ambigua & obliqua, nec dú certa sede stabilita. Quare omnia ista dimissa fac, vt & te in cœlestibus bonorũ libris inscribã

ε. εὖ πάντα ἀνακυκλεῖς ὦ
ειφῶν· ἀλλά μοι τόδε εἰπέ,
καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τῷ
ρανῷ ἐγχαράττουσι. Τει.
άντα, εἰ τύχοι γε χρηστὸς καὶ ἐν
νοις, Κει. πολλοὺς γε χαλ-
έας φησὶν ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅ-
αντα ἀποχαράττεται. Τει. εὐ-
ύμει, ἢ μηδὲν εἰπὰς φλαῦρον
ε δεξιᾶ. ἀλλὰ καταχρώμε-
ς, πείθου παρ' ἐμοῦ, ὡς ἂν ζῇν
ήζεις εἰς τὸν αἰῶνα. εἰ οὐρα-
ν ὡς δέρριν ἐξέπλωσε, γῆν
ἐπ' ὕδατος ἔπηξεν, ἀστέρας
ώρωσεν, ἄνθρωπον ἐκ μη-
τος παρήγαγε, τί παράδοξον,
ταῖς τροπαῖς πάντων ἐκπο-
άπτεται; καὶ γὰρ σοὶ οἰκίδιον
ετασκευάσατο, οἰκέτιδας τ'
ὐ οἰκέτας ἐν αὐτῷ σωμα-
ίου, οὐδέ ποτέ σε διέλαθε
τῶν τροπαῖς ἀπόβλητος,
ὅτῳ μᾶλλον τὸν πάντα πεποι-
κότα θεὸν, οὐχ ἅπαντα ἐν
υκολίᾳ διασῴζεσθαι ἐκάστου
ράξιν, ἢ ἔννοιαν; οἱ γάρ σου
εοὶ, κόπαβος τοῖς εὖ φρονοῦσιν
βλητο. Κει. παύου εὖ λέγεις
ί με ἀπιστρέφῃς τῆς Νεο-

Cri. Bene omnia reuoluis Triephon, sed mihi illud respondè: Vtrum & Scytharum res in cœlo describuntur. Tri. Omnes, Siquidem & inter gentes Chrestus fuerit. Cri. Multos sanè scribas in cœlo narras, quando cuncta describuntur. Tri. Bona verba, Critia, neque quicquam contemptum aut vile de Deo dextero loquaris, sed Catechumenus existens, persuaderi à me tibi sine, si modò viuere cupis in æuum. Nam si cœlum explanauit vt pellem, terram autem firmauit super aquas, stellas formauit, hominémque ex nihilo, vt esset, in lucem produxit, quid mirum adeò, si res quoque omnium ibi describuntur? Nam & tu si domunculam aliquam ædificasses, ancillas autem & seruos in ea multos congregasses, nunquam te lateret quicquam eorum, quæ ab illis gererentur, quanuis abiectum & vile. Quanto igitur magis probabile est, eum qui omnia creauit, Deum, cuncta expeditè, ac facilè percurrere, & vniuscuiusque consilia & actiones animaduertere. Nam tui dij, pro bonis tabis, ab ijs qui rectè sapiunt, habentur. Cri. Rectè omnino dicis, & mihi nunc diuersum accidit, atque

βυς παθεῖν. ὦ Σίλης γὰρ ἄν-
θρωπος ἀφαπέφηνα. ὅστε τού-
του τοῦ λόγου μεσιδῶν σοι, μὴ
κακόν τι παθεῖν παρ' ἐμοῦ. Τει.
εἴπερ ὦ καρδίας μ' ὄντως φι-
λεῖς, μὴ ἑτερεῖόν τι ποιήσῃς
ἐμοὶ, καὶ ἕτερον μὴ κεύσῃ
σὺ φρενῶν, ἄλλο δ' εἴπῃς. ἀλλ'
ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο
ἀκουσόμενον ἄεισον, ὅπως
κἀγὼ καπτοχειάσω, καὶ ὅλως
ἀλλοιωθῶ, καὶ οὐχ ὡς ἡ
Νιόβη ὀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς ἀη-
δὼν ὄρνεον ᾠδήσομαι, καὶ πλὴ
θαυμασίαν σου ἔκπληξιν κατ'
αὐθημερὸν λειμῶνα ἐκβαγωδή-
σω. Κει. νὴ τὸν υἱὸν τὸν ἐμ
πατρὸς, οὐ τοῦτο ᾠδήσεται.
Τει. λέγε, παρὰ τῆς πνεύματος
δυνάμιν τὰ λόγου λαβών. ἐγὼ
δ' ἀκροάσομαι, δέγμβρος αἰα-
κίδιον ὁπότε λήξειν ἀείδων.
Κει. ἀπήειν ὅπη πλὴ λεω-
φόρου, ὡς ἐσόμβρος γε τὰ χειμω-
δέστατα. καὶ δὴ ὁρῶ πλῆθος
πάμπολυ ἐς τὸ οὖς ψιθυρίζον-
τας. ὅπη δ' τῇ ἀκοῇ, ἐρωῶντο
τοῖς χείλεσιν. ἐγὼ δ' παπῆναι
ἐς ἅπαντας, καὶ πλὴ χεῖρα
πῖς βλεφάροις πεικάμψας,
ἐσκοπάζον ὀξυδερκέστατα,
εἴ πυγὲ τινα τῶν φίλων θεά-
σωμαι. ὁρῶ δ' Κράτωνα τὸν

Niobe olim: ex statua enim
in hominē conuersus sum.
Quare iam deum istum ti-
bi appono, & iuro, quòd
mali à me nihil patiere.
Tri. Si modò ex corde me
diligis, ne quid alienum ac
nouum in me facias, Nec
aliud celes animis, aliúdque
loquaris. Verùm age mi-
rabilem illam auscultationem
tuam tandem profer nobis,
vt & ego expallescam, &
prorsus immuter, & non
quemadmodum Niobe, ex-
mutescam, sed, vti Philomela
in auiculam cōuertar, & mi-
rabilem istam consternatio-
nem tuā in prato viridi Tra-
gico quodam modo decāt.
Cri. Ita per filium ex patre,
haudquaquā istud fiet. Tu.
Dic modò, à spiritu potestā-
tē dicēdi accipiēs. Ego ve-
sedebo, Æacidem expectans,
dū cantū finiat ille. *Cri.* Ab-
ierā in viā publicā, emptu-
rus videlicet ea, quibus ma-
ximè opus habebā. Atque
video multitudinē admo-
magnā, in aurē mutuo sus-
rātes, audiēdi autē studio-
tiam labijs inhærebant. Ego
verò oculos per cūctos cir-
cunferens, & manum super-
cilijs incuruam superne ob-
ducens, inspectabam quos
acutissimè, ſicubi amico-
rum aliquem contemplar.
Videō autem Cratonem

litici illum, qui mihi à puero vsque amicus fuit, & in conuiuijs vnà consuetus. Tri. Intelligo quem dicis, Inspectorem videlicet illū, sed quid postea? Cle. Multis itaque oppolito cubito dimotis, in anteriorem partem penetraui, & matutinum illud Aue præfatus, accedebam ad ipsum. Cæterùm homuncio quidam, nomine Charicenus, vetulus, emarcidus, & naso stridens, tussiebat primò intimum quiddam, excreabátque languidum. Erat autem sputum morte ipsa liuidius. Deinde cœpit loqui voce attenuata & exili admodum. Hic, vt antè dixi, inspectorum relinquit eleipasmos, & debita fœneratoribus reddet, & pensiones omnes tam priuatas, quàm publicas, præterea & eiramangas capiet, non inquirens cuiusque artem. Atque etiam amariora his nugabatur. Illi autem qui circa ipsum erant, delectabantur verbis hisce, & nouitati rerum, quas audiebant, aduertebant animum Alius autem quidem, cui nomen Chleuocharmus, pallium habens admodum putre, sine calceis, & tegmine capitis incedens, interloquebatur dentibus applaudēs, vt demōstrauit mihi malè vestitꝰ quidā, qui ex mōtibꝰ aduenerat,

ολίτικὸν, παιδόθεν φίλον ὄντα, καὶ συνήθικόν. Τρι. ἰδανορεαι τὸν τὸν ἐξόσωλῶ γὸ εἰρηκας. εἶτα τί; Κλε. μὴ δὴ πολλοὶς παρεγκωνίσμος, ἦκον ἐς τὰ πρόσω. μὴ τὸ ἰωθινὸν χαῖρε εἰπὼν, χώρουν ὡς αὐτὸν. ἀνθρωπίσκος δέ τις, τοὔνομα Χαρίκενος, σεσηπυῖαν γερόντιον, ῥέζων τῇ ῥινὶ, ὑπέβηπε μύχιον. κεκμηκὼς ἐπισυρμῶν. ὁ δὲ ἔνελος, καινώτερος θανάτου. τὰ ῥήξατο ἐπφθέγγεσθαι καταμυῶν. οὗτος ὡς πρόσθεν, τὰς τῶν ἐξισωτῶν καταλείπει λειπασμούς, καὶ τὰ χρέα τοῖς ἀνειςαῖς ἀποδώσει. καὶ τὰ, τε οἰκεῖα πάντα, καὶ τὰ δημόσια, μὴ ταῖς εἰραμάγγας δέξεται, μὴ ἐξετάζων τῆς τέχνης. καὶ κατελυκρῆ ἔτι πικρότερα. οἱ πὶ αὐτὸν δ', ἥδοντο τοῖς λόγοις, καὶ τῷ κωμῷ τῶν ἀκουσμάτων προσκείμενοι. ἕτερος δ', τοὔνομα Χλευόχαρμος, περιβώτιον ἔχων πολύσαθρον, ἀνυπόδητός τε, καὶ ἄπεπλος, μετίστε, τοῖς ὀδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπιδείξατό μοι τις κακοσμῶν, ἐξ ὀρέων παρακλύσμος,

capitis incedens, interloquebatur dentibus applaudēs, vt demōstrauit mihi malè vestitꝰ quidā, qui ex mōtibꝰ aduenerat,

κεκαμμένος τὴν κόμην, ἐν τῷ
πίνακι ἀναγεγραμμένον ὄνο-
μα ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν,
ὡς οὗτος τῷ χρυσῷ ἐπικλύ-
σει τὴν λευκόφρυν. ἴσως δ' ἐγὼ,
κατὰ μὲν τὰ Αἰσιανδρου, καὶ
Αρτεμιδώρου, οὐ καλῶς ἀπο-
βήσονται ταῦτά γε τὰ ἐνύπνια
ἐν ὑμῖν. ἀλλὰ σοὶ μὲν, τὰ χρέα
πολυπλασιάσεται ἀναλόγως τῆς
ἀποδόσεως. οὗτος δ', ἐπικο-
λλᾷ τῷ ὀβολοῦ γε στερηθήσεται,
ὡς πολλῷ χρυσίου εὐπορήσας.
καὶ ἔμοι γε δοκεῖτε ἐπὶ λευ-
κάδα πέτραν, καὶ δήμων ὀνεί-
ρων καταβαρθέντες, τοσαῦτα
ὀνειροπολεῖν· ἐν ἀκαρεῖ τῆς
νυκτὸς οὔσης. οἱ δὲ, ἀνεκέγ-
γασαν ἅπαντες, ὡς ἀποπνι-
γόμενοι ὑπὸ τοῦ γέλωτος, καὶ
τῆς ἁμαρτίας μου κατεγέλω-
σαν. ἐγὼ δ' ἐγὼ πρὸς Κρά-
τωνα, μῶν καλῶς πάντα ἐξήρ-
μοσα, ἢ ἔπτω τι κωμικευ-
σάμενος, καὶ οὐ κατ' Αἰσιανδρον
τὸν τελμισέα, καὶ Αρτεμιδωρον
τὸν ἐφέσιον ἐξήγνευται τοῖς ὀ-
νείρασιν; ἦδ' ὅς, σίγα ὦ Κρι-
τία, εἰ ἐχεμυθεῖς, μυσταγω-
γήσω σε τὰ κάλλιστα, καὶ τὰ
νῦν γιγνόμενα. οὐ γὰρ ὄνειρα
τάδ' εἰσὶν, ἀλλ' ἀληθῆ. ἐκβή-
σονται δὲ εἰς μείζω μισθοί.

detonsa coma, in theca
scriptum nomen literis sa-
cris, & arcanis, quod te
auro inundaturus esset vna
publicam. Ego verò re-
quam, At iuxta Aristandri
& Artemidori præcepta
non ita bonum euentum ha-
bebunt hæc inter vos som-
nia. Sed tibi quidem debi
multiplicabuntur, secun-
dum proportionem pœnis
nis, iste autem quàm plu-
mum obolo etiam carebi
tanquam qui multo auro
diues fuerit. Ac mihique
dem videmini super Leuca
dem petram, & somniorum
populum consopiti, cum
multa somniare, nodeque
in puncto existente Illi ve-
rò cachinnos sustulerunt v
niuersi, ita vt risu propè
focarentur: méque ignora-
tiæ condemnarunt. At ego
ad Cratonem conuersus ra-
quam, Num perperā omnia
olfeci vt comico modo
cam aliquid, & non iuxta
ristandrum Thelmisensem
& Artemidorum Ephesium
inuestigaui somnia? Tum ille: Tace, inquit, Critia. Si
nim silentium ages, edocea
te sacrorum pulcherrima
quæ nunc futura sunt. Non
somnia hęc sunt, sed res ip
Euentum autem capient u
mensem qui dicitur Mei-

ταῦτα ἀκηκοὼς παρὰ τοῦ Κράτωνος, καὶ τὸ ὀλισθηρὸν τῆς διανοίας αὐτῶν καταγνοὺς, ἐρυθρίασα. καὶ σκυθρωπάζων πορεύομαι, πολλὰ τὸν Κράτωνα ὀπισθοφόμφους. εἷς δ', ἐμοὶ, καὶ πτερωτὸς ἐνίδων, ἐρεθισμός μου τῶν λώπεως, ἁρπάσας, ἥλκω πειρᾶσθαι· ἐρεθισμός τε, καὶ παρὰ τοῦ πάθους παρὰ τοῦ παλαιωμένου ἐκείνου δαιμονίου. εἰς λόγους δ' ταῦτα παρεκτείναντες, φόβει με τὸν κακοδαίμονα ἐς γόητας ἀνθρώπους παρεμφύεσθαι, καὶ ἀποφεύγειν τὸ δὴ ἐρώμενον ἡμέρα, συγκυρῆσαι. πάσας γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν εἰσαγωγὰς θύρας. καὶ δὴ διὰ πολυθρύλητου Σιδηρέας τε πύλας, καὶ ἀλκέους οὐδοὺς. ἀναβάθρας πλείστας περικυκλωσάμενοι, ἐς χρυσόροφον οἶκον ἀφικόμεθα, οἷον Ὁμηρος τὸν Μενελάου φησί. καὶ δὴ ἅπαντα ἐσκοπάζομεν, ὅσα ὁ νησιώτης ἐκεῖνος νεανίσκος. ὁρῶ δ' οὐχ ἑλένην μὰ Δί', ἀλλ' ἀνδρὰς ἀποκεκυφότας, καὶ κατωχριῶντας. οἱ δὲ, ἰδόντες, ἐθαύμασαν, ξεναπίας παρεχόμενοι. ἔφασκον δ', εἴς εἴ τινα λυπρὰν ἀγγελίαν ἐπάγοιμεν. ἐφαίνοντο γὰρ ἤτοι ὡς

Hæc postquam audissem à Cratone, & lubricam ipsorũ mentem cognouissem, erubui, & tristitiam præ me ferens, abij, multis Cratonem incusando. Vnus autem illorum, acerbum, & Titanicũ quiddam obtuens, arreptum me veste, vellicabat, conuentionem feciſſe & credẽs, & ab inueterato illo numine instigatus: verbis autem hęc extendendo, persuadet mihi infœlici, vt ad præstigiatores istos homines accederem, & in diem atram, quod dici solet, incurrerem. Dicebat enim se, omnia ex ipsis, quæ ad sacra & arcana pertinerent, edoctum esse. Atque ita pertransiuimus, ferreásque portas, & ærea limina. Multis autem superatis scalis, in domum aurato fastigio insignem ascendimus, qualem Homerus Menelai fingit esse, Atque ipse quidem omnia illa contemplabar, quæ insularis ille adolescens. Video autem non Helenen, mehercle, sed viros in faciem inclinatos & pallescentes. Illi autem vbi me conspexerunt, gauisi sunt, & ex aduerso ad nos accesserunt. Dicebant enim, num quod triste nuntium afferremus. Nam videbantur illi, quàm

τὰ κάκιστα συχάμωνοι, καὶ ἔχαιρεν ὅπ τοῖς λυπηροῖς, ὥσπερ αἱ πολιτικαὶ ὅπ διάβολα· ταῖς κεφαλαῖς δ' ἄγχι φέροντες, ἐψιθύριζον. μὴ ἢ τὰ, ἤκουτο μου, Τίς, πόθεν εἶς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες. χρηστὸς γὰρ αὖ εἶναι, ἀπό γε τοῦ σχήματος. ἰδοὺ δ' ἐγὼ, ὀλίγοι γε χρηστοί, ὥσπερ βλέπω πανταχοῦ. Κριτίας ἢ τοὔνομα. πόλις δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν καὶ ὑμῖν. ὡς δ' ἀεροβατοῦντες ἐπωθάζουτο, πῶς τὰ τῆς πόλεως, καὶ τὰ τοῦ κόσμου, ἦν δ' ἐγὼ, καλῶς ἔχει μὲ πάντες, καὶ ἔτυχε χαιρήσουτες. οἱδὲ, ἀνένευον ταῖς ὀφρύσιν, οὐχ οὕτω. δυσκόλως γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγὼ κατὰ τὰ αὐτῶν χωρίμως, ὑμεῖς πεδάφιοι ὄντες, καὶ ὡς ἀπὸ ὑψηλῆς ἅπαντα καθορῶντες, ὀξυδερκέστατα καὶ τάδε γνοήκατε. πῶς ἢ τὰ τῆ αἰθέρος; μῶν ἐκλείψει ὁ ἥλιος, ἢ δὲ σελήνη κατὰ τάχος γλήσεται; ὁ Ἄρης εἰ πετραγωνίσει τὸν Δία, καὶ ὁ Κρόνος διαμέτρησει τὸν ἥλιον, ἢ Ἀφροδίτη εἰ μετὰ τοῦ Ἑρμοῦ συνοδεύσει, καὶ ἑρμαφροδίτους

pessima optare, gaudebantque tristibus & malis, perinde atque in theatro fuit. Capita autem inter se iuncta tenentes consusurrabant. Postea interrogabant me: *Quisnam es & undenam, aut patria, quique parentes sunt tibi.* Nam frugi quidem esse apparet vtique ex habitu. Tum ego: Parci, inquam, frugi sunt, & vbique video Critias aurea nomen mihi est, Ciuitas verò inde, vnde & vobis. Vt autem illi in aëre gradientes interrogarunt, quo pacto se res ciuitatis, & mundi adeò totus haberet, respondens ego: Bene, inquam, habent, & insuper etiam habebunt. Illi autem abnuentes superciliis, haud ita, inquiunt. Malè enim parunt ciuitas. Tum ego secundum ipsorum mentem: Vos, inquam, supra terram, & in sublime sublati, & ex alto cuncta intuentes, acutissimè & hæc intellecta assecuti estis scilicet. Sed quo pacto ea quæ in cœlo there sunt, habent rationem? Num deficiet sol, & perpendiculum luna imponetur? Num Mars quadrangulo aspectu solem feriet, & Saturnus ex diametro eundem? Num Venus cum Mercurio congredietur, & Hermaphroditos procreabunt?

ἀπεκρίνατο, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἥδεσθε, εἰ ἐφ' ἁμάξης ὑετὸν ἐπαγόμενοι, εἰ ἐζεῦ πολλὰ ἐπιφθονοῦσι τῇ γῇ, χαλάζαν ἢ, ἢ ἐρυσίβην εἰ καταξύουσι, λιμὸν ἢ λοιμὸν εἰ ἐπιπέμψουσι, εἰ τι κεραυνοβόλον ἀγγεῖον ἀνοιγνύουσι, καὶ τὸ βέλος τῶν ἀρχαίων ἀνδρῶν ἀπιέναι ἐῶσι. οἱδὲ, ὡς ἅπαντα καταφρονοῦντες, κατεγέλασαν τὰ αὐτῶν ἐφάπτια, ὡς μεταλλαγῶσι τὰ περὶ γῆς. ἀπαξίωμα ἢ, καὶ ταραχὴ τὴν πόλιν κατελάμβανε. τὰ στρατόπεδα, ἢ τίνα τῶν ἀστρων ἡλιάσουσι. τοῦτο ἐκπαρακαλοῦσι, καὶ ὅπως ἀφιλοκερδῶς οἰσήσεις, διάτορον ἐπέσκηπτον, ὦ δαιμόνιοι ἀνδρῶν, μὴ μεγάλα λίαν λέγετε, ἐπὶ γῆς ὀφθῆναι κατ' ἀνδρῶν ἐμπειρότατον, πτερόεντων δρυῶν, καὶ λόφους, καὶ λευκολόφους πεδαλείας. ἀλλὰ ταῦτα ἐπὶ κεφαλὴν ἐπὶ κατέπεσε, ἐς πλὴν πατρίδα ὑμῶν κατανύξετε. οὐ γὰρ ἀνασχόμενοι, ταῦτα ἐκίνησαν. οὐ γὰρ πολυάθρολον μαστιγίαν κατορθώκατε. εἰ δὲ μαστίγιαι, καὶ ζοντίγιαι ὑμᾶς παρέπεσαν, διπλῆν τὴν ἁμαξίας. γυναικῶν γὰρ

ποκυήσουσιν, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἥδεσθε, εἰ ῥαγδαίους ὑετοὺς ἐπιπέμψουσι, εἰ νίφετ' ὀλίγου ἐπιῤῥωγυῖσι τὴν γῆν, χάλαζαν δ', ἣ ἐρυσίβην εἰ καταξέουσι, καὶ μίλιον εἰ ὀπιπνύσειν, εἰ τὸ κεραυνοβόλον ἀγγεῖον ἐπιχεμίσῃ, καὶ τὸ βροντοφανὲς δοχεῖον ἀνοιγνύσῃ. οἱ δὲ, ὡς ἅπαντα καταῤῥωγότες, κατεβλυάρουν τὰ αὐτῶν ἐρεθίσματα, ὡς μεταλλαγῶσι τὰ πρόσωπα. ἀταξίαν δ', καὶ ταραχὴν τὴν πόλιν καταλήψοντα. τὰ στρατόπεδα, ἤδεσθαι τῶν ἐναντίων γνώσοντα. ταῦτ' ἐπιταραχθεὶς, καὶ ὥσπερ πρίνος καπνώδης οἰδήσεις, διάτορον ἀνέβοσα, ὦ δαιμόνιοι ἀνθρῶν, μὴ μεγάλα λίαν λέγετε, φρονοῦντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν δυμολεόντων, πνεόντων δόρυ, καὶ λόγχας, καὶ λευκολόφοις περικλείας. ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν καταβήσεται, ὡς τὴν πατρίδα ὑμῶν καταιτύξετε. οὐ γὰρ ἀναβαίνοντες, ταῦτα νικήσετε. οὐ τὴν πολυάνθρωπον μαθηματικὴν καταῤῥώκατε. εἰ δέ γε μαντείαν, καὶ γοητείαν ὑμᾶς παρέπεισαν, διπλῆν τὴν τῆς ἁμαρτίας. γυναικῶν γὰρ

procreabunt, quibus vos delectamini? num pluuias impetuosas ac vehementes demittent? num densa niuè terram insternent? Grandinem autem & rubiginem deuoluent? Num pestem ac famem immittent? num vas illud fulminiferum exundat, & tonitruficum receptaculum repletum est? At illi, quasi cunctis præclarè gestis, deblaterabant sua ista amabilia, quòd videlicet res statim immutandæ essent, perturbationes autem & tumultus ciuitatem inuasuræ, & exercitus ab hostibus mox superandi. Ob hæc itaque animo conturbatus, & quemadmodum ilex incensa, intumescens, magna voce exclamaui, ô miseri hominum, ne vana adeò loquacitate efferamini, acuentes dentes aduersus viros, leonum animos præ se ferentes, spirantes hastam & lanceas, & candicantes cristis galeas. Sed ista in vestrum caput conuertantur, quando ita patriam vestram deprimitis. Non enim in aëre gradientes ista audiuistis, neque negotiosam mathematicam perfectè adeò assecuti estis. Quòd si verò vaticinia vos, & præstigiæ huc induxerunt, duplex ignorantiæ nomẽ sustinetis.

ἐυρήματα ταῦτα γραιδίων, καὶ
γυναικῶν. ἐπιτηδὲς γὰρ τὰ τοι-
αῦτα αἱ τῶν γυναικῶν ὀπτασίαι μιμοῦνται. Τει. τί ὦ
Θεός ταῦτα ἐκίνησας ὦ κακὲ A
Κριτία οἱ κεκμηκότι τῶν
γερόντων, καὶ τῶν διανοιῶν;
Κει. ἅπαντα ταῦτα παρέ-
δομεν, εἰς ὑπόνοιαν τετραμμένοις καταφερόντως. ἐλε-
γον γὰρ ἡμᾶς δέκα ἄπτοι διαμενεῖν ἄν. καὶ ὅτι παννύχιος
ὑμνῳδοῖμεν ἐπαγρυπνοῦντες, ὀνειρώττοντα τοιαῦτα. Τει. C
σὺ δὲ τί θεὸς αὐτοῖς εἶπας; μάλα γὰρ ἔτρωσας, καὶ δια-
πεπαικότων. Κει. ἔκραξε. καὶ
ἀγχίνους. ἀντέπεμψε γὰρ τὰ κάλ-
λιστα. τὰ γὰρ παρὰ τῶν ἀστικῶν
ῥητορευόμενα ἔξω τείνομεν, D
ὅτ' ἂν ὀνειροπολεῖτε, τὰ τοι-
αῦτα που παρεισφέρεται. οἱ
δὲ, σεσηρότες ὑπνωμένοις διώκτες,
ἔξω που παρέρχεται τὰ κλι-
νίδιον. ἐγὼ δ' ἔφη, εἰ ἀληθῆ ἐσ-
τι ταῦτα ὦ ἑταῖρε, καὶ ἂν πο- E
τε ἀσφαλῶς τὰ μέλλοντα ἐξιχνεύσητε. ἀλλὰ καταπιόντες
ἀπ' αὐτῶν, ληρήσετε τὰ
μὴ ὄντα, μὴ δ' ἐνυπνιάζεσθαι.
ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐᾶν οἷόν ὅπως
ληρεῖτε, ὀνείρους πιστεύοντες.
καὶ τὰ κάλλιστα βδελυττόμε-

Nam hæc mulierum aniculariumque inuenta fabulamenta, Plerunque enim eiusmodi res muliebres commentantur. *Tri.* Quæ tandem ad hæc respondistis optime Critia, iam mente & animo fessum, & sententijs defectum? *Cri.* Cuncta hæc præcipitantes in illas ad cogitationes P uentas & exercitatas confugientes. Dicebant enim, nos decem absque cibo perseuerabimus, & ad hymnos tota nocte decantandos vigilantes, talia somniantes. *Trie.* Tu verò quid ad ipsos dixisti? Magnũ enim & dubium quiddam dixerunt. *Cri.* Confide, nihil ignauum. Contrà enim respondi pulchertimè. Nam quæ vulgo ab vrbanis, inquam, & vobis iactantur, quando somniatis, huiusmodi scilicet proferuntur? Illi autem caninum subridentes, extra lectulum aliquantum progrediuntur. Ego verò, si vera sunt, inquam, talia, ô ætheri, haud quam sanè tutò ea quæ futura sunt, inuestigabitis, sed persuasi ab ipsis nugabimini, quæ neque sunt neque futura sunt. Verùm hæc quidem nescio quo pacto nugamini, somnijs credentes, & quæ optima sunt, abominamini,

τοῖς δὲ πονηροῖς ἥδεσθε, μηδὲν
νουθετοῦντες τὸ βδελύγματος.
ἴσε ἐκβάλετε τὰς ἀλλοκότους
ταύτας φαντασίας, καὶ τὰ πο-
νηρὰ βουλεύματα, καὶ μαν- A
τεύματα, μή που θεὸς ὑμᾶς
ἐκ τῆσδε γῆς βάλοι, διὰ τὸ τῇ
πατρίδι ἐπεύχεσθαι, καὶ λό-
γοις κιβδήλοις ἐπορκίζειν.
οἵτοι δὲ ἅπαντες ἕνα θυμὸν B
ἔχοντες, ἐμοὶ πολλὰ κατε-
μέμφοντο. καὶ εἰ βούλει, ἐγὼ
σοὶ προσθήσω, ἅπερ μοι
ἐφάνησαν εἰπόντες. ὡς ἐγὼ μὲν
ἐκ τοσούτου ἐθέλων, μὴ ἐκ τῆς C
τύχης αὖ ἠναγκάσθην σὺν λα-
τομίᾳ λιθούρῳ συνοικῆσαι, καὶ
ἄνθρωπον ἀπελεύθερον. Τε-
χνᾶ δὲ Κεῖπα, καὶ μὴ ὑπερτείνῃς τὸν ὦθλον. οἷας
δὲ ὡς ἐξήγκωταί μου ἡ γνα-
θὶς, καὶ ὥσπερ κυνὸς φορῶ ἐξόπ-
θιον. τὸ τοῖς παρὰ σοῦ λόγοις,
ὑπὸ κυνὸς λυττῶντος. καὶ
μὴ φάρμακον ληθαῖον ἐμοὶ
πρεμήσῃς, αὖθις ἡ μνήμη
κουφθῆναι ἐν ἐμοὶ, μέγα κα- E
κὸν ἐργάσεται. ὥστε ἔασον τοῦ-
τους, ἐξουσιῶ ἀπὸ παντὸς ἀρ-
χόμενος, καὶ τὸν πλοῦτον ὑμῶν ὠ-
φελῶ ἐς τέλος ἐπιδείξω. ἀλλὰ τί
ποιεῖ ὁ Κλεόλαος οὗτος ὅδε,
τοῖς ποσὶ μακρὰ βίβας,
σανδάλῳ δ' ἥκει, καὶ κατέρχεται

malis autem delectamini, haud sanè quicquam abominatione ista promouentes. Qua mobrem missas facite alienas istas imaginationes, & praua consilia, vaticiniáque, necubi deus vos in malam tē hinc eijciat, eo quòd patriæ mala imprecamini, & verbis adulterinis illam affamini. At isti vnū eundémque omnes animum habentes, me multum increpabāt. Ac si placet, ista quoque tibi addam, quæ me etiā perinde vt statuam, mutum reddiderunt, donec me frugi ista tua loquela, cùm iam in lapidem conuerterer, resoluit; & in hominem rursus restituit. *Tri.* Tace Critiá, neque nugas istas longiùs extenderis. Vides enim quomodo intumuerit mihi venter: & quasi vterum gero. Morsus enim sum verbis tuis modò dictis, perinde vt à cane rabiosa, ac nisi medicamētū aliquod obliuionem inducens, hausero, atq; ita cūquiescā, memoria hæc mecū cohabitans & quasi domi apud me residēs, magnū aliquod malū procreabit. Quāobrē missos istos facito, precationē à patre incipiēs, & celebre illud carmē ad finē apponēs. Sed quid hoc? an nō Cleola hic est, is qui pedibus lōgū adeò incedit? Seriò autē venit &

εὑρέματα ταῦτα γραϊδίων, καὶ παιγνία. ὑπακλυ. τὰ τοιαῦτα αἱ τῶν γυναικῶν ὑπνοις μετέχοντα. Tri. τί δ' A
πρὸς ταῦτα ἔτηναν ὦ κακὲ Κριτία οἱ κεκμηκότες τὴν γνώμην, καὶ τὴν διάνοιαν; Kri. ἅπαντα ταῦτα παρέδεγμαν, εἰς ὑπνοιαν τετραμμένην καταπεφευγότες. ἔλεγον γὰρ ἡλίκους δέκα ἀσπίδι διαμενοῦμεν. καὶ ὑπὸ παννύχοις ὑμνῳδίαις ἐπαγρυπνοῦντες, ὀνειρωττόμεν τὰ τοιαῦτα. Tri. B
σὺ δὲ τί πρὸς αὐτὸν εἶπας; μῦθα γὰρ ἔτηναν, καὶ διηπειλοῦσιν. Kri. θαρσεῖ. ὦ ἀγλωνίς. ἀντίπορον γὰρ τὰ κάλλιστα. τὰ δὲ παρὰ τῶν ἀσπίδων θρυλλούμενα ἔφην περὶ ὑμῶν, C
ὅτ' ἐκ ὀνειρομαντεύεσθε, τὰ τοιαῦτα πᾶν παρεισπίπτοντα. οἱ δὲ, σεσηρότες καπρίδιον, ἐξω πού παρέρχονται τὸ κλινιδίου. ὡς δὲ ἔγωγε, εἰ ἀληθῆ εἰσι ταῦτα ὦ αὐτεσιοι, ὃ ἂν ποτε ἀσφαλῶς τὰ μέλλοντα ἐξιχνεύσητε. ἀλλὰ καταπειθέντες D
ὑπ' αὐτῶν, ληρήσετε τὰ μὴ ὄντα, μὴ δὲ γνησόμενα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ οἶδ' ὅπως ληρεῖτε, ὀνείρους πιστεύοντες. καὶ τὰ κάλλιστα βδελύττεσθε,

Nam hæc mulierum atque anicularum inuenta sunt & ludiera, Plerunq; enim huiusmodi res muliebres curæ prosequuntur. *Tri.* Quid autem ad hæc respondérunt, ô optime Critia, isti mente pariter, & sententijs detonati? *Cri.* Cũcta hæc præterierunt ad cogitationes illas à se inuentas & exercitatas confugientes. Dicebant enim, soles decem absque cibo perseuerabimus, & ad hymnos tota nocte decantandos vigilantes, talia somniantes. *Tric.* Tu verò quid ad ipsos dixisti? Magnũ enim & dubium quiddam dixerunt. *Cri.* Confide, nihil ignauum. Contrà enim respondi pulcherrimè. Nam quæ vulgo ab vrbanis, inquam, de vobis iactantur, quando somniatis, huiusce modi scilicet proferuntur? Illi autem caninum subridentes, extra lectulum aliquantum progrediuntur. Ego verò, si vera sunt, inquam, talia, ô ætherij, haud vnquam sanè tutò ea quæ futura sunt, inuestigabitis, sed persuasi ab ipsis nugabimini, quæ neque sunt neque futura sunt. Verùm hæc quidé nescio quo pacto nugamini, somnijs credentes, & quæ optima sunt, abominamini,

τοῖς δ πονηροῖς ἥδεσθε, μηδὲν
ἐνοχλοῦντι τὰ βελτίω ματος.
ὥστε ἐκπεπτε τὰς ἀλλοκότους
ταύτας φαντασίας, καὶ τὰ πο-
νηρὰ βουλεύματα, καὶ μαν- A
τεύματα, μή που θεὸς ὑμᾶς
ἐς κόρακας βάλοι, διὰ τὸ τῇ
πατρίδι ἐπεύχεσθαι, καὶ λό-
γοις κακοῖς ἐπιτρίζειν.
οὗτοι δ ἅπαντες ἕνα θυμὸν B
ἔχοντες, ἐμοὶ πολλὰ κατε-
μέμφοντο. καὶ εἰ βούλει, κἀ
τάχα σοι ἐρῶ σοί, ἄπνοά μι
καὶ ὡς ψήλιν ἀκουσον ἔθη-
καν, με χρὶς οὗ ἡ γλῶσσα σκα- C
λὶς λιθοξόου ἀνέλυσε, καὶ
ἄνθρωπον ἀπεκατέστησε. Τελ.
σίγα ὦ Κριτία, καὶ μὴ ὑ-
φεκτείνης τὸν ὦθλον. οἷσθ
γὰρ ὡς ἔχωχωταί μου ἡ νη- D
δὺς, καὶ ὥσπερ κυοφορῶ ἐξη-
χθῶ γὰρ τοῖς παρὰ σὸ λόγοις,
ὡς ἀπὸ κυνὸς λυσσῶντος. καὶ
εἰ μὴ φάρμακον ληθεδανὸν ἐμ-
πὸν ἠρεμιστὸ, αὐτὴ ἡ μνήμη
οἰκουρῆσα ἐν ἐμοὶ, μέγα κα-
κὸν ἐργάσεται. ὥστε ἔασον τού-
τους, τ ἐμοῦ ἀπὸ παρὸς ἀρ-
ξάμενος, ἵν τῷ πλευμονικῷ ὠ-
δῷ ἐς τέλος ἐπιδεῖς. ἀλλὰ τί
τοῦτο; οὐχὶ Κλεόλαος οὗτός ἐστι,
ὁ τοῖς ποσὶ μακρὰ βίβας,
κοὐδὲν ἧττον ἥκει, καὶ κατέρχεται

malis autem delectamini,
haud sanè quicquam abomi-
natione ista promouentes.
Qualnobrem missas facite
alienas istas imaginationes,
& praua consilia, vaticiniá-
que, necubi deus vos in
lam tē hinc eijciat, eo quòd
patriæ mala imprecamini, &
verbis adulterinis illam af-
famini. At isti vnū eundém-
que omnes animum habē-
tes, me multum increpabāt.
Ac si placet, ista quoque tibi
addam, quæ me etiā perinde
vt statuam, mutum reddide-
runt, donec me frugi ista
tua loquela, cùm iam in la-
pidem conuerterer, resoluit,
& in hominem rursus resti-
tuit. Tri. Tace Critia, neque
nugas istas longiùs exten-
deris. Vides enim quomodo
intumuerit mihi venter: &
quasi vterum gesto. Morsus
enim sum verbis tuis modò
dictis, perinde vt à cane ra-
biosa, ac nisi medicamētū ali
quod obliuionem inducens,
hausero, atq; ita cōquiescā,
memoria hæc mecū cohabi-
tans & quasi domi apud me
residēs, magnū aliquod malū
procreabit. Quāobrē missos
istos facito, precationē à pa-
tre incipiēs, & celebre illud
carmē ad finē apponēs. Sed
quid hoc? an nō Cleola hic
est, is qui pedibus lōgū adeò
incedit? Seriò autē venit &

μῶν ὑπῳωνήσομεν αὐτῷ; Κει. καὶ μάλα. Τει. Κλεόλαε, μή τι παρεδρέμης γε πεσὶ, μὴ ὃ παρέλθῃς, ἀλλὰ χαίρων, εἰ τί του μῦθον φέρεις. A Κλε. χαίρετ' ἄμφω ὦ καλὴ ξυνωρίς. Τει. τίς ἡ ἀσυδή; ἀδημαίνεις γὰρ ὑπὲρ τοῦ μῶν τι καινὸν πάσχοντες; Κλε. πέπωκεν ὀφρῦς ἡ πάλαι βωμυλὴν Περσῶν, καὶ Σῦσα, κλεινὸν ἄστυ. πάσει δ' ἔτι γε πᾶσα χθὼν Ἀραβίας, χειρὶ κρατοῦντος εὐθενωτάτῳ κράτει. Κει. τοῦτ' ἐκεῖνο ὡς ἀεὶ τὸ θεῖον ἐκ ἀμελεῖ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' αὐξει, ἄμεινον ὑπὲρ τὰ κρείττονα. ἡμεῖς δ' ὦ Τειφῶν, τὰ κάλλιστα εὐρηκότες ἐσμὲν ἐδυσχέραινον γὰρ ἐν τῇ ἀποβιώσει τί τοῖς τέκνοις καταλιπεῖν ὑπὲρ διαθήκας. οἵδε γὰρ τὴν ἐμὴν πενίαν, ὡς ἐγὼ τὰ σά. τοῦτο ἀρκεῖ τοῖς παισὶν, αἱ ἡμέραι τῶν αὐτοκρατόρων. πλοῦτος γὰρ ἡμᾶς οὐκ ἐκλείψει, καὶ ἔθνος ἡμᾶς οὐ καταπονήσει. Τει. κἀγὼ ὦ Κριτία, ταῦτα καταλείπω τοῖς τέκνοις, ὡς ἴδωσι Βαβυκῶνα ἀλλυμένην, Αἴγυπτον δουλουμένην, τὰ τῶν Περσῶν τέκνα δούλειον ἦμαρ

accedit. Num alloquemur ipsum? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cleolaë, nequid curiu præteruehare, neque præterreas nos: sed accede lætus, si quidem nuntium aliquod affers. *Cle.* Saluete ambo, ô præclarum par amicorum. *Tri.* Quæ autem est festinatio ista? per multum enim anhelas. Num nouum aliquid gestum est? *Cle.* Cecidit supercilium illud olim Persidis Fama celebratum, atq; Susa, vrbs inclyta, Cadem autem & omnis terra nobilis Arabum, Valida imperantis dextera & vi roboris. *Cri.* Hoc illud est, vt semper deus non negligit bonos. Sed auget, prouehens in melius. Nos autem ô Triephon, pulcherrima inuenimus. Sollicitus enim mecum ipse eram, quidnam in morte liberis meis testamento relicturus essem. Nesti enim paupertatem meam, quemadmodum ego tuarum quoque. Hoc igitur sufficit liberis, Dies videlicet imperatoris. Neque enim diuitiæ nos deficient, neque nos populus perterrebit. *Tri.* Et ego, ô Critia, hæc relinquam liberis, vt videant Babylonem peractam, Ægyptum in seruitutem redactam, Persarum liberos seruilem diem

ἄροντα, ταῖς ἐκδρομαῖς τῶν Σκυθῶν πανομφάς, ἐφ' οὗ καὶ ἀνακοπομφάς. ἡμεῖς δ', τὸν ἐν Ἀθήναις ἄγνωστον ἐφευρόντες, καὶ προσκυνήσαντες, χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐκτείναντες, τούτῳ εὐχαριστήσομεν, ὡς καταξιωθέντες τοιούτου κράτους, ὑπήκοοι γενέσθαι. τοὺς δ' λοιποὺς, λήρειν ἐάσωμεν, ἀρκεσθέντες ὑπ' αὐτῶν εἰπεῖν, τὸ, φερόντες Ἱππόκλειδη κῆλα παροιμίαν.

A

B

agentes, excursiones Scytharum sedatas, vtinam & prorsus propulsatas. Nos autem illum Athenis ignotum inuentum, adorantes & manus in cœlum tendentes, gratias illi agemus, vt qui digni facti fuerimus, huiusmodi potestati atque virtuti subiecti esse. Reliquos autem istos, nugari sinamus, contenti pro ipsis dicere notum illud, quod prouerbio dici solet: Non est curæ Hippoclidi.

Οὗτος ὁ λόγος, νοθεύεται τῶν Λουκιανῶ.

Hic dialogus, inter nothos Luciani refertur.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ κάλλους.

CHARIDEMVS, SIVE DE PVLCHRItudine.

ARGVMENTVM.

Neque hic dialogus Luciani videtur esse, id quod Aldus quoque annotauit, & cùm ex stylo, quanquam is multo simplicior hic, quàm in superiore est, tum ex reliquo totius corporis contextu apparet. Continet autem encomium pulchritudinis seu formæ, tribus orationibus diuisum, vt pote à tribus personis in conuiuio tractatum, quarum priores duæ præstantiam ac dignitatem pulchritudinis commendant, multis ad hoc deorum pariter, & hominum adhibitis exemplis. Postrema autem etiam vim & effectum illius, ex mutua collatione reliquarum virtutum, & eorum quæ vulgo inter bona recensentur. Cætera plana sunt.

ΕΡΜΙΠΠΟΣ. HERMIPPVS.

ΕΙ πάτοις ἔτυχε χθὲς ὦ Χαρείδημε ποιούμενος ἐν τῷ περιστύῳ, ἅμα μὲν ἡδὺ καὶ παρὰ τῶν ἀρχόντων χάριν φέρων τινὶ, ἅμα δ' ἔτυχον γάρ τι μελετῶν, καὶ διέλυσέ με συμβολή. συνέτυχεν δὲ Περξίππῳ τῷ Ἐπικράτους. ἐρομένου δ', ὥσπερ εἰώθειν, πρῶτον ὅθεν τε γένοιτο, καὶ ὅτου βαδίζοι, ὁδὸν, ἔφην μὲν ἔγωγε καὶ αὐτὸς οἴκοι παραμυθίας χάριν, ἣν ἐώθει μοι τὴν ὀψιν χαίρειν τῶν ἀγρῶν, ἀπολαύων. ἦ καὶ τῆς τούτοις ἐπιγενομένης εὐκρασίας, καὶ κύψας αὖρας, ἀπὸ συμπότου μοι καλλίστου γεγονότος ἐν παιδιᾷ, ἐν Ἀνδροκλέους τοῦ Ἐπιχάρεως, τὰ ἐπινίκια τεθυκότος Ἑρμῆ. ὅπ δ' βιβλίον ἀναγνοὺς, ἐπίκλησιν ἐν Διασίοις, ἔδοκε δὴ ἄλλά τε πολλὰ μεγυπᾶσθαι ἀστεῖα, καὶ χαρίεντα, καὶ δὴ καὶ καλλοις ἐγκώμια εἰρῆσθαι τοῖς αὐδρᾶσιν, ἃ ἐκεῖνον μὲν οὐ δυνατὸν εἰπεῖν ὑπὸ τε γήρως ἐπιλελησμένον. ἄλλως τε δ', καὶ

EAmbulabam fortè heri in suburbio Charideme, simul vt ex agrorum aspectu me aliquantulum reficerē simul etiam quietis & otij gratia, fortè enim tum meditabar quippiam. Obuiam igitur mihi fit Proxenus Epicratis filius. Allocutus autē ipsum, quemadmodum consueueram, interrogabam, vnde veniret scilicet, & quò iturus esset. Tum ille, venire quidem etiam ipsum respondet, huc oblectationis gratia, quam ex agrorum aspectu percipere consueuisset, refici autē velle etiā tēperata ac leui aura, quæ illos afflaret. Cæterū redire se à cōuiuio, quod pulcherrimū fuisset in Pirzo apud Androclē Epicharis filiū, qui ob partā victoriā, mercurio sacrificasset. Vicisse autē ipsū in Diasijs, libro quodā recitato. Cōmemorabat autem cū alia multa, quę ibi actae sēt, vrbana & festiua, tū verò & pulchritudinis encomia à viris dicta, quæ illū quidē nō posse referre, oblitū eorum præ senectute, præterea

ἐκ ἐπιπολὺ λόγων μετεχομένοις. σὲ δ' αὖ ῥᾴδιον εἰπεῖν, ἅτε καὶ αὐτὸν ἐγκεκωμιακότα, καὶ τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλον τὸ συμπόσιον ἐφεστηκότα τὸν νοῦν. Χα. γένοιτο ταῦτα ὦ Ερμιππε, οὐ μὴν γε οὐδ' ἐμοὶ ῥᾴδιον ἐπ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξιέναι. οὐ γὰρ εἶδον τι ἰὼ πάντων ἀκούειν, θορύβου πολλοῦ γιγνομένου, τῶν τε διακονουμένων, τῶν τ' ἐστιωμένων, ἄλλως τε, καὶ τῶν ἀμφὶ τὰς ἑταίρας ὃν μεμνῆσθαι λόγοις ἐν συμποσίῳ γιγνομένοις. οἶσθα γὰρ ὡς ἐπιλήσμονας ποιεῖ καὶ τοὺς λίαν μνημονικωτάτους. πλὴν ἀλλὰ σὴν χάριν, ὡσὰν οἷός τε ὦ, πρὸ ἐλαχίστου ποιήσομαι πειράσασθαι ποιεῖσθαι, μηδὲν παραλείπων, ὧν ἂν ἐνθυμηθῶ. Ερ. τούτων μὲν δὴ ἕνεκα, οἶδά σοι χάριν. ἀλλ' εἰ μοι τὸν πάντα λόγον ἔμοιγε ἀποδείξεις, ὅ τι τε ἰὼ ὁτὲ αὐτὸς ἀνέγνω βιβλίον Ανδροκλῆς, τίνα τε νενίκηκε, καὶ τίνας ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, οὕτως ἂν ἱκανῶς κατασοῖ πρὸ χάριν. Χα. τὸ μὲν δὴ βιβλίον, ἰὼ ἐγκώμιον Ηρακλέους ἔκ τινος ὀνείρατος, ὡς ἔλεγε, ποιηθέν αὐτῷ. νενίκηκε δὲ Διότιμον

nō ita multū in dicēdo versatū. Te verò, facilè cōmemoratuū, aiebat vt qui & ipse encomiū dixisses, & cæterisper totū cōuiuiū, animum aduertisses. *Char.* Facta sunt hæc Hermippe, vt dicis, Veruntamen neq; mihi facile fuerit, accuratè cuncta persequi. Neque enim possibile erat omnia exaudire, multo tumultu excitato, & ab ijs qui ministrabāt, & ab ijs qui cōuiuabantur, præterquam quod ex difficilioribus hoc est, meminisse eorū verborū, quæ in cōuiuijs fiunt. Nosti enim quàm obliuiosos reddant, etiam eos qui alioqui plurimū memoria valēt. Sed tamen tui gratia, quoad potero, commemorare tibi illa conabor, nihil eorum prætermittēs, quæcunq; memoria cōsequi potuero. *Herm.* Proinde ob hanc rem gratiā tibi habeo. Verū enim si mihi totam à principio narrationem repetieris, puta & quis liber fuerit quem recitauerat Androcles, & quem, recitato eo superauerit, postremò & quosnam vos, ad conuiuium vocarit, ita demum plenam apud me gratiam inibis. *Char.* Ipse quidē liber, encomium Herculis erat, ex somnio quodam, ceu dicebat, ab ipso cōpositum. Vicit autem Diotimum

τὸν μεγαρέα ἦεν, ἀνταγωνισάμενον αὐτῷ περὶ τῶν ἀεθλων. μᾶλλον δὲ περὶ τῆς δόξης. Ερ. τί δ' ἦν ὃ ἐκεῖνος ἀνέγνω βιβλίον; Χα. ἐγκώμιον τῶν Διοσκούρων. ἔφασκε δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὸ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμένος, ταύτην αὐτοῖς καταθεῖναι τὴν χάριν. ἄλλως τε, καὶ ὑπ' ἐκείνων παρακεκλημένος, ἐπ' ἄκροις ἤδη τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις φανέντων. παρῆσαν μὲν τῶν συμπόσιον καὶ ἄλλοι πολλοί, οἱ μὲν, συγγενεῖς αὐτῷ. οἶδε, καὶ ἄλλως συγγενεῖς. οἱ δὲ λόγου τε ἄξιοι, τό, τε συμπόσιον ὅλον κεκοσμηκότες, καὶ κάλλους ἐγκώμια διελθόντες, Φίλων τε ὁ Διηνίου, καὶ Αεἰσιππος ὁ Αγαθηνους, καὶ τέττος αὐτος. συνανέκειτο δὲ ἡμῖν καὶ Κλεωνυμος ὁ καλὸς, ὁ τῆς Ανδρεσκλέους ἀδελφιδοῦς, μειρακιον ἁπαλόν τε, καὶ τεθρυμμένον. νοῦν μέντοι γε ἐδόκει ἔχειν. πάνυ γὰρ ἐσπουδάκει ἀκροᾶσθαι τῶν λόγων. ἐσπουδακὼς δὲ ὁ Φίλων περὶ κάλλους ἤρξατο λέγειν, ἐσφοιμασάμενος οὕτω. Ερ. μηδαμῶς ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τὸ ἐγκώμιον ἄρξῃ, πρὶν ἂν μοι

Magarensem illum, prospicis, imò verò pro gloria cum eo certans. Quid autem libri erat, quod ille recitauit? C. Encomium Castoris & Pollucis. Dicebat autem se quoque, ex magnis periculis ab illis seruatum, hanc illis gratiam persoluisse: præsertim, cùm ab illis etiam confirmatus fuisset, & summis nauium velis in extremo discrimine ipsi apparentibus. Aderant autem in conuiuio & alij multi partim cognati ipsius, partim aliàs familiaritate iuncti, qui verò memoratu digni sunt, quique totum conuiuium cohonestarunt, laudésque pulchritudinis verbis persecuti sunt. Philo erat, Diniæ filius, & Aristippus Agasthenis, tertiúsque ipse. Accumbebat autem nobiscum & Cleonymus, formosus ille, Androclis nepos, adolescentulus tener & delicatus, cui mentem tum habere vnquam videbatur. Admodum enim attentè auscultabat, quæ dicebantur. Primus itaque Philo de pulchritudine incipiebat dicere, facto in hunc modum exordio. Ep. Nequaquã, amice, ne mihi prius

ἰ τὴν αἰτίαν ἀποδῶς, ὑφ' εἰς τοῦτοις ἀρξηθῆτε τὸν λόγους. Χα. εἰκὴ διατείνεις ἡμᾶς, ὦ γαθὲ, πάλαι δυμῶμους τὸν ἅπαντα λόγον ἐλθόντας, ἀπαλλαγῆναι. λλὰ τί τῆς ἂν χρήσαιμι, ὁπότε τέλος τῆς ὢν, βιάζεσι; ἀνάγκη γὰ ὑπισχνεῖσθαι παῖ πᾶν. λλ' ἃ ζητεῖς αἰτίαν ὧν λόγων, αὐτὸς λλ Κλεώνυμος ὁ καλός. καθημένου γὰ ὑπὸ μεταξὺ ἐμοῦ τε, καὶ Ανδροκλέους τοῦ θείου, πλὴς ἐγίγνετο λόγος τῆς ἰδιώτας περὶ αὐτοῦ, ἀποβλέποντί τε εἰς αὐτὸν, καὶ ὑπεκπεπληγμένοις τὸ κάλλος. ἡδὺ ἓν παίπων ὁλιγωρήσαντες, καθίστο ἐξιέντες ἐγκώμια τοῦ μειρακίου. ἀγασθέντες δ' ἡμεῖς τῶν ὑδρῶν τὴν φιλοκαλίαν, καὶ ἅμα ἐπαινέσαντες αὐτὸν, ἀρχὰς τὸ πολλῆς εἶναι καταλαβόντες, λόγοις ἀπολείπεσθαι τῶν ἰδιωτῶν περὶ τῶν καλλίστων, ᾧ μόνῳ τούτων οἰόμεθα περιέχειν, καὶ δὴ πέπομεθα τῶν περὶ κάλλους λόγων. ἔδοξεν οὖν ἡμῖν, ἃ ἐνομαστὶ λέγειν τ ἔπαινον τοῦ παιδὸς, ὡ γὰ ἂν ἔχειν καλῶς, ἐμβαλεῖν γὰ ἂν αὐτ εἰς πλείω τροχιὰ, δεῖ

ipſa encomia exordiare, quã cauſſam quoq; expoſueris, qua adducti, ad hoc argumẽtum tractandũ proceſſeritis. Car. Prꝛeter rẽ moratis nos, ô optime, qui tibi iãdudum portiſſemus, vniuerſa oratione expoſita, hinc abire. Verunetamẽ quid agas, quãdo quiſpiã, amicus exiſtens, tãtopere vrgeat? Neceſſe enim eſt quiduis etiam amici cauſſa perpeti. Cauſsã igitur quã quꝛeris, qua ad hoc argumẽtum cõpulſi ſumus, ipſe Cleonymus, formoſus ille fuit. Cùm enim medius interme & Androclem, auunculũ, ſederet, multꝰ ab idiotis ſermo de eo fiebat, qui & reſpiciebãt ad ipſum, & ad formã eius, plꝰ quã obſtupeſcebãt. Propemodum igitur cæteris omnibus poſtpoſitis, ſedebãt encomia adoleſcẽtis perſequẽtes. Nos autẽ admirati illorum erga pulchritudinẽ amorẽ ac ſtudium, & ſimul collaudatis ipſis, ſegnitiem magnã arbitrati ſumus eſſe, verbis ab idiotis ſuperari, præcipuè de pulcherrimis dicendo, quo ſolo nos illis præſtare putaremus. Atque ita de pulchritudine verba facere cœpimus. Viſum igitur nobis eſt, haud nominatim dicere laudes pueri, neque enim honeſtum fore, nam hoc pacto præcipitaturos nos ipſum in maiorem inſolentiam eſſe, ſed tamen

οὐδὲ μὴν ὥσπερ ἐκείνοις οὕτως ἀτάκτως, οὐχ ἕκαστος τύχει λέγειν, ἀλλ' ἕκαστον ἐπιτηδεία. ὅτ' ἂν ὑπομνησθῶμεν περὶ τοῦ προκειμένου. καὶ δὴ ἀχιλλεὺς ὁ Φίλωνος πρῶτος, εὐθὺς τὸν λόγον ἐτοιμότατο, ὡς ἔστ δεινὸν, εἰ παρ' ὅπα καστον ἑκάστης ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα τὴν σπουδήν, αὐτὰ δὲ τὰ καλλίστ οὐδένα ποιούμεθα λόγον, ἀλλ' οὕτω καθεδούμεθα σιγῇ, ὥσπερ δεδιότες, μὴ λάθωμέν ἡμᾶς αὐτούς, ἐγὼ δ' σπουδάζομεν τὸν ἅπαντα χρόνον ἐντυγχάνοντες. καίτοι τοῦ τις ἂν χρήσαιτο προσέχοντας τοῖς λόγοις, εἰ περὶ τῶν μηδενὸς ἀξίων σπουδάζων, περὶ τοῦ καλλίστου σιγῇ τ' ὄντων; ἢ πῶς ἂν τὸ ἐν λόγοις καλὸν, σῴζοιτο καλλιον μᾶλλον, ἢ πάντα τἄλλα παρέντας, περὶ αὐτῆς λέγειν τὸ τέλος ἡμᾶς τῶν ἐκάστοτε προκειμένων. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω λέγειν μόνῳ ὡς χρὴ περὶ τοῦτο διακεῖσθαι ἡμᾶς, ἐπιτῆδ ἡμῖν ἐπισκοπεῖν περὶ αὐτῆς, ὡς οἷόν τε βραχέα περὶ τούτου πειράσομαι διελθεῖν. καλλοις γὰρ δὴ πάντες μὲν ἐπεθύμησαν τυχεῖν. πάνυ δ' ὀλίγοι

neque, vt illos, incompositè adeò & vt cuique forte occurrisset, sed eo ordine singulos, quæcũque de re proponenda cõmeminissent. Atq; in Philo, primus exorsus, in hunc modum verba fecit. Quàm indignum verò est, quòd si quæcunq; in singulos dies agimus, pro ijs tanquam rebus seriis, omnem operam ac diligentiã adhibeamus: de pulchro sermonem nullum habemus, sed perinde sedentes ac taciti sedemus, ac si metuam⁹, ne fortè verbũ aliquod de ijs, pro quibus tantopere laboramus, vel imprudẽtes nobis excidat. Atqui vbinã aliquis oratione meritò vtitur, si, cùm de illis, quæ nullius pretij sunt, tantoperè contendat, de eo quod omniũ pulcherrimum est, planè conticescat: aut quomodo id quod in verbis pulchrũ est, rectiùs quàm omnia alia seruari poterit, si de ipso sine eorum, quæ quotidie agitare dicere prætermittamus. Verùm ne videar monere quidem scirè, quo pacto oporteat nos circa pulchrum affectos esse, dicere autem ipsum, de eo nihil posse, quoad fieri potest, de eo breuiter disserere conabor. Nam pulchritudine omnes quidem cupierunt potiri: pauci autem omnino illam sus-

ες. οἱ δὲ ταύτης ἔτυχον τὸ δω-
ρ. εὐδαιμονέστατοι πάντων
ξαν γενέσθαι, καὶ παρὰ θεῶν,
παρὰ ἀνθρώποις τετιμῆσθαι. τιμᾶσθαι δὲ, τῶν A
ῶν θεῶν ἐξ ἡρώων γεγενημένων,
ρακλῆς τε ὅσιν ὁ Διὸς, καὶ
ὸς τιθεσι, καὶ Ἑλένη. ὧν ὁ μὲν,
ρείας ἕνεκα ταύτης λέγεται B
χεῖν τὸ τιμᾶσθαι. Ἑλένη δὲ, τὸ
λοις χαρεῖν, αὐτῷ τε με-
καλεῖν εἰς θεὸν, καὶ τοῖς
σκούσοις αἰτία γενέσθαι
ὶν ἀνθρώπων εἰς οὐρανὸν ἀνελ- C
ν τοῖς ἄλλοις γένεσιν ὑπεξήτα-
ίοις. ἀλλὰ μὲν ἔστι ἀνθρώ-
ν ἀξιώσαι τοῖς θεοῖς ὁμιλεῖν,
ἔστιν εὑρεῖν, πλὴν ὅσοι μετε-
ρα καλλους. Πέλοψ τε γὰρ D
ίτα χαίρειν τοῖς θεοῖς ἀμφέσ-
μετεσχε, καὶ Γανυμήδης ὁ
Δαρδάνου οὕτω κεκρατη-
αι λέγεται τῶν παντων ὑπὸ
θεῶν, ὥς ἀυτὸν καὶ ἀνοχλε-
συμμετασχεῖν ἀυτῷ πυκτ E
λων θεῶν τῆς θήρας τῶν
ιφικῶν, ἀλλ' ἀυτῷ μόνῳ
ἔτυσαν ἀγρύπνων εἶναι,
Γάργαρον κατατρέχειν τῆς
ας, ἀναγκάζειν ἐκεῖσε τὰ
ιδικὰ, ὅπου συνίσταται
ἅπαντα ἔμελλε χρόνον.

assecuti. Qui verò donum hoc fortè adepti fuere, illi omnium beatissimi fuisse visi sunt, & apud deos, & apud homines meritò honore affecti. Atq; huius rei argumẽtũ tale fuerit. Nã eorũ qui ex Heroibus in numerũ deorũ recepti sunt, Hercules, & Dioscuri, & Helene, Iouis sunt proles: quorum ille quidem, fortitudinis causſa, honorẽ hũc consecutus esse dicitur. Helena autẽ pulchritudinis gratia, cũ se ipsam in deam mutasse, tũ fratribus Dioscuris, causſa fuisse, vt ante ipsã, in cœlũ ascenderent, ijs quæ cæteri vita functi sub terra obnoxij premũtur, exoluti. Quãquã etiã, quicũq; hominũ dignus vnquã iudicatus fuit, vt deorũ consuetudine frueretur, aliũ reperire nõ licet, quã qui pulchritudinis particeps fuisſet. Nam & Pelops eadẽ hac causſa cũ dijs Ambrosiæ particeps fuit, & Ganymedes ille Dardani, dicitur omniũ summo deorũ ita poritus esse. Quare etiam ipsũ neq; vllũ deorũ cęterorũ aliũ voluisse secũ venationis huius, amorũ suorũ videlicet, participẽ fieri, sed sibi soli decorũ arbitratur esse, in Gargarum Idæ deuolare, atque inde amasium suum, in eum locum, vbi per omne tempus cum illo consuetudinem haberet, subducere.

τοσαύτην δὲ ἐπιμέλειαν ἀεὶ
ποιήσηται τῶν καλῶν, ὡς οὐ
μόνον αὐτὸν ἠξίωσε τῶν οὐ-
ρανίων ἀναγαγὼν ἐκεῖσι, ἀλλὰ
καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὅ, τι τύχοι
γινόμενος, σωλῶν ἐκάστοτε τοῖς
ἐρωμένοις. καὶ τοῦτο μὲν, χρυ-
σόμηνος κύκνος, συνεχύθη Λή-
δᾳ. τοῦτο δ' ἐν εἴδει ταύρου
τὴν Εὐρώπην ἁρπάζει. εἰκα-
σθεὶς δ' Ἀμφιτρύωνι, γυνᾷ τ'
Ἀλκμήνῃ. καὶ πολλά τις ἂν
ἔχοι λέγειν τεκμήρια τῆς
Διὸς, ὅπως ἂν οἷς ἐπιθυμεῖ
συγχύσοιτο μιχαιρωθήσου. τὸ δ'
δὴ μέγιστον, καὶ οἷον ἂν τις θαυ-
μάσαι. ὁμιλῶν γὰρ τοῖς θεοῖς,
οὐ γὰρ ἀνθρώποις γε οὐδέν,
ἀλλὰ εἰ μὴ τοῖς καλοῖς. ἐν δ'
ἐμοὶ τούτοις δημιουργῶν, οὕτω
πεποίηται σοβαρὸς τῷ κοινῷ
τῶν Ἑλλήνων ποιητῇ, καὶ
θρασὺς, καὶ κατηφὴς, ὡς ἐν μὲν τῇ πρώτῃ δημι-
ουργίᾳ τὴν Ἥραν, καίτοι πρότε-
ρον πάνυ εἰωθυῖαν ἐπιμέλειαν
αὐτῷ, ὅμως δ' αὐτὸν οὕτως
ἐφόβησεν, ὡς ἥκειν αὐτῇ τὸ
μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μέχρι λό-
γων σῆναι τὴν ὀργὴν τῷ Διΐ.
τὸν δ' ἅπαντας θεοὺς ἐν τῇ
ὑστέρᾳ πάλιν ὑφ' ἧπερ κατέσπα
φοβηθῆναι, γλῶ ἀθανασίαν

Tantam autem curam
semper habuit pulchrorum
vt non solùm cœlo digna
eos fuerit, illuc ipsos at-
lens: sed & ipse in ter-
quocunque fors tulit,
seenderit, vt cum amantib
gulis locis congredere
Ac eam quidem ob rem,
cygnum conuersus, cu
Leda rem habuit, ob eam-
dem autem & Taur
Europam rapuit. Alcm
tus autē Amphitryoni, e
oreauit Herculem, mul
que alia Iouis vaframe
enumerare quispiam po
quibus ille eorum congre-
su, quorum desiderio ar
batur, potitus fuit. Quod
autem maximum est, quod
que aliquis miretur, cum de
cum dijs versaretur (neque
enim hominum vlli conce
satus est, præterquam pu
chris) quoties inter illos di
cionem aliquam habuit,
austerus fingitur à comme
Græcorum poëta, vtra pa
ore quidem oratione, haud
nem, quanquam illa antea
bique increpare ipsum co
sueuisset, nihilominus, ter
ita perterruerit, vt ea sæ
habuerit, quòd nihil grau
pateretur, & intra verba
traxat, illius ira conflixer
In posteriore autem, dece
niuersos non minore terro
re affecerit, terram vbi c

τοῖς ἀνθρώποις, καὶ θάλασσαν καὶ γῆν ὑπήκοα. μέλλων δὲ συνέσεσθαι καλοῖς, οὕτω γίγνεται ἤπιος, καὶ ἥμερος, καὶ τοῖς σὺν ὁπλίταις, ὥστε πρὸς ἅπαντας ἄλλους, καὶ αὐτὸ τὸ Ζεὺς ἂν καταλιπεῖν, ὅπως μὴ ἄσυτο τοῖς παιδικοῖς ἀνδρὸς, ἢ σὺ πρὸς ὑποκρίνεται ἐμοὶ, καὶ τούτου καλλίονος, καὶ ὃν τὸν ὀφθαλμὸν ἀγαπᾷ. σῶτον αἰδεῖται, καὶ τιμῆς μετέχεται τῷ κάλλει. καὶ οὐχ ἅπαξ Ζεὺς οὕτω μόνος ἑάλω τὸ ἴλλους, τῶν δ' ἄλλων θεῶν, ἵνα μᾶλλον ἔχειν δοκῇ πᾶσι καταγορείαν Διὸς οὐχ ἁπλῶς τὸ κάλλος εἰρῆσθαι, ἀλλ' εἴ τις ἀκριβῶς ἐθελήσει σκοπεῖν, πάντας ἂν ἔυροι θεοὺς αὐτὰ πεπονθότας δή. οἷον τὸ Ποσειδῶν, τὸ Πέλοπος ἵππιον. Υακίνθου δὲ, τὸν Ἀπόλλω. τὸν Ἑρμῆν δὲ, τὸ Κάδμου. καὶ θεαὶ δ' ἐλάττους ὀφθῆναι αἰσχύνονται φαινόμεναι τούτου, ἀλλ' ἅπασι φιλοτιμίαν αὐτοῖς ἔχειν δοκεῖ, τὸ τῷ δεῖνι συγγενόμενον καλῷ διηγεῖσθαι, παρεσκευάσθαι τοῖς ἀνθρώποις. ἔτι δὲ, τῶν μὲν ἄλλων ἁπάντων, ἐκάστη θεσπάτης οὖσα, οὐχ ἑτέρᾳ

ipsis hominibus, & mare quoq; , in sublime sublaturũ sese minat⁹. At verò quoties cũ pulchris congressuruset, ita mansuetus, & blandus, omnibusq; æquabilis redditur, vt apud omnes alios, etiã ipso eo, quod Iupiter est depositio, videlicet ne molestus aut ingratus cuiquã eorum, quos amat, videatur, alienã aliquam formam induat, eãque pulcherrimam, & qua maximè putat, intuẽtẽ allici posse. Tantũ reuerentiæ & honoris pulchritudini exhibet. Ac nõ solũ ipse quidem Iupiter ita pulchritudine captus est, cæterorũ autẽ deorum nullus, vt hæc magis accusationem Iouis continere videãtur, quàm pro pulchritudine dicta esse, sed si quis diligenter cõsiderare volet, omnibus etiam dijs eadem hæc accidisse deprehendet. Vt, verbi gratia, Neptunum Pelopis forma captũ fuisse. Hyacinthi autem Apollinẽ, & Mercurium Cadmi. Præterea neque deas pudet pulchritudine captas videri, sed hanc quasi æmulationem quandam honoris inter se habent, puta eam quæ cum pulchro aliquo rem habuit, narrare posse, hominibus sese dedisse. Iam verò, cùm ex cæteris omnibus, vñaquæq; suæ ac certæ rei præses sit,

ἀμφισβητεῖ, περὶ ὧν ἀρχεῖ, ἀλλ' Λεῖμωξιν ὑμῖν, τοῖς οὐ πρώτοις ἡμυνομένοις τὰ ἐς πολέμους, θεὸς Ἄρτεμιν οὐ διαμαχέσασθαι φήσας. ὡς δ' αὖ τοῦτο Ἀθηνᾶ κἀκείνην παρασχοῦσα τῶν πολεμικῶν. τῶν γάμων Ἥρα ἀρεσθεῖσα, καὶ αὐτὴ θεὸς αὐτῆς ἐνεχλουμένων τοῖς ὦ. ἐροῦμεν. ἐχαίρει δὲ ἐπὶ κάλλει τοσοῦτον φρονεῖ, καὶ πᾶσαι ὑπερβάλλειν δοκεῖ, ὥστε καὶ ἐρεῖς αὐτὰς ἀλλήλαις ἐκπολεμῶσαι βουλομένῳ, οὐδὲν ἄλλο θεοῦ βουλομένου αὐτάς, ἢ κάλλος. οὕτως οἰομένῳ ῥᾳδίως ὑφ' ἥδεται καταστήσειν ὀργῶσι, καὶ ἐρίσιμος τοῦτο λογιζομένῳ. σκέψασθε δ' αὖ τὴν ἐντεῦθεν τιμὴν τῇ κάλλους ἀφελουσίαν. ὡς γὰρ ἐλάβοντο τοῦ μήλου, καὶ τιμὴ ἐπιγραφὴν αὐλείξαντο, ἐκάστης αὐτῆς ὑπολαβούσης εἶναι τὸ μῆλον, μὴ ὑμᾶς ὁ τοῦ μάσης τιμὴ ψῆφον καὶ αὐτῆς ἐνεγκεῖν, ὡς ὀρθὸν ἀπεστέρα τῆς ἑτέρας εἶη τιμὴ ὄψιν, ἀπέρχονται πρὸς τὸν, τῶν μὲν πατέρα, τῆς δ' ἀδελφόν τε, καὶ σωτῆρα Δία, ἐπιβέψουσι τὴν δίκην αὐτῷ. ἔχων δὲ καὶ ἥντος ἥτις ὄστιν ἀποφήνασθαι καλλίστη, καὶ πολλῶν

de ijs, quibus quæq; præ nulla cum altera conten sed Minerua quidem ta minibus ad bella ge præit, haudquaquam Diana de venatione præ eodémque modo & Ve nerue de re militari con dit. De nuptijs autem Ve Veneri, neque hæc illi le lesta est ob ea, quibus ill præsidet. At contrà Iuno ob formã & pulchritudinem cò vsque animo efferuatur, omnésq; alias excellentiã videntur, vt cũ iris ipsa mo ter se mutuo discordes & inimicas reddere vellet, nihil aliud obiecerit illis, quã pulchritudinem, rata hoc pacto facilimè sese hoc quod volebat, effecturã esse. Ac præterea sanè hoc excogitauit. Aquis pulchritudinis poteſtatẽ. Nã postquã pomũ illud accepissent, & inscriptionem legissent, cũ vnaquæq; ipsum illud esse cẽseret, nec tamen vlla cõtra se ipsam suffragium ferre sustineret, quòd necesse altera turpior esset, ad Iouem, harum quidẽ patrẽ, illius autem etiam fratrem & coniugem deueniunt, iudicẽ hanc illi disceptandam committentes. Ille autem cùm & per se ipse sententiam, quæ nã earũ pulcherrima foret, proferre posset, & multa

ρείων ὄντων, καὶ σοφῶν, καὶ
ἱμων ἔν τε Ἑλλάδι, καὶ τῇ
βάρῳ, ὅσ' ἐπέβαλε τιμὴ
ν Πάριδι τῷ Πριάμου,
ον ἐναργῶς, καὶ καθαρὰν ἐξε- A
ιὼν, ὅτι καὶ φρονήσεως, καὶ
ίας, καὶ ῥώμης ὑπερέχει τὸ
λος. τοσαύτῃ δ' ἐπιμέ-
ᾳ ἀεὶ πεπίλωται, καὶ
δῆλον, ἀκούειν εἶναι καλαί, B
καὶ τῶν ἡρώων τε κοσμητο-
καὶ θεῶν ποιητάς, οὐκ ἄλ-
ήν πιθέν, ἢ παρὰ τὸ κάλ-
ς πεπίκασιν ὀνομάζειν.
ον δὲ οὐκ ἀκοῦσαι λευκώ-
ος ἢ Ἥρα, ἢ φερέσβια θεὰ,
ἀπὸ μεγάλου Κρόνου. Α-
ᾶ δ' ἂν οὐ βουληθεῖη τε-
μένια περὶ τὴν γλαυκῶπι
λείδι. Ἀφροδίτη τε τιμή-
ιτ' αὖ τὴν παντὸς καλειδνε
ουσῆ. ἀτὰρ ἅπαντ' εἰς κάλλος
ίνει. καίτοι ταῦτ' οὐ μόνον
πόδειξιν ἔχει πρὸς οἱ κρείττους
ρισι περὶ τούτου, ἀλλὰ καὶ μαρ-
εῖον ὅτι ἀψευδές, τὸ κρεῖττον
ιαι πάντων τῶν ἄλλων. ἀκὴν
δωκα μοῦ, αἰδοῦς ἅμα,
φρονήσεως παρέχειν ἐπιφ-
ίζει. ἀμφοτέρων γὰρ κρείσσατο
ούτων. Ἥρα δ' ἀπάσης ἀρ-
ῆς, καὶ δικαιοσύνης αἰρετώτε-
ον ἀποφαίνει, συμπροῦντ'

fortes, & sapientes, & prudentes cùm in Græcia, tum inter Barbaros essent, quibus eadem causa delegari potuisset, Iudicium hoc Paridi, Priami filio commisit, manifestum adeò calculum ferens, quòd & prudentiam, & sapientiam, & vires pulchritudo anteiret. Porrò tanto semper studio tantáq; cura, formosæ audire expetiuere, vt & heroum pariter, & deorum exornatori poëtæ persuaserint, nõ aliunde magis, quàm à pulchritudine esse appellare. Proinde libẽtius audierit niueis lacertis Iuno, quàm, antiqua dea, & Saturni magni filia. Minerua autem neque Tritogenia, quàm Glaucopis vocari maluerit. Et Venus, vniuersa etiam redemerit, nominari, Aurea. Quæ cuncta ad pulchritudinem pertinẽt. Atqui hæc non modò argumento sunt, quo pacto illi, qui potiores habentur, circa hãc se gerant: sed & testimoniũ perhibẽt neutiquã falsũ, quòd cæteris omnib⁹, præstãtior eadẽ sit. Proinde Minerua quidẽ fortitudine pariter & prudẽtia præstare illã suffragatur, vtriq; enim harũ præsidet ipsa. Iuno autẽ vniuersa dominatione, atq; potẽtia, expetẽdam magis esse, sententia sua declarat, in

αὐτῇ καὶ τὸν Δία παρακαλέσα. εἰ τοίνυν οὕτω μὴ θεῖον, καὶ σεμνὸν τὸ κάλλος ὄν, οὕτω ἂν περιεσπούδαστον τοῖς θεοῖς, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς, μὴ καὶ αὐτοὺς μιμουμένους τὸν θεὸν, ἔργῳ τε, καὶ λόγῳ παῖ, ὅ τι ἔχομεν σωφρονεῖσθαι τῷ κάλλει; ταῦτα μὲν ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους εἶπεν, ἐπιθεὶς τοῦτο τῇ τελευτῇ, ὡς καὶ πλείω δι' αὐτῶν εἰρήκει, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἐπτοήσατο τῶν ἀδοκίμων ἐν συμποσίῳ. μετ' ἐκεῖνον δ' εὐθὺς Λείσιππος ἤρξατο τῶν λόγων, πολλὰ πρότερον παρακληθεὶς ὑπ' Ἀνδροκλέους. οὐ γὰρ ἐβούλετο λέγειν τὸ μετὰ Φίλωνα εὐλαβούμενος λέγειν. ἤρξατο δ' ἐντεῦθεν. Πολλοὶ πολλάκις ἀνθρώποι τὸ περὶ τῶν βελτίστων, καὶ ἡμῖν συμφερόντων ἀτέκτως λέγειν, ἐφ' ἑτέρας πρὸς ὤμισταν ὑποθέσεις. ἀφ' ὧν αὐτοῖς μέν, δοκοῦσι δόξαν περιποιεῖν, τοῖς δ' ἀκροαταῖς τὸν λόγον ἐδὲν λυσιτελοῦντα ποιοῦνται. καὶ διελήλυθασιν, οἶμαι, περὶ τῶν αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις. οἱδὲ, διμοιούμενοι τὰ ὄντα. ἕτεροι δ', περὶ τῶν οὐδαμῶς ἀναγκαίων

partem etiam lonetiam patrono, aduocato. Quo igitur diuina adeò res & neranda, pulchritudo deinde & dijs tantopere fectata, quomodo tan honestum nobis fuer non & ipsi deos imitare cùm rebus tum verbis buscunq; modis potem pulchritudini patrocinet Atque hæc quidem Phil pulchritudine peroran hoc quoque ad finem dens, quòd etiam plura dicturus fuisset, nisi fecun rationem in conuiuij lo giorem improbari. Cæte post illum statim Aristipp verba facere cœpit, mul antea ab Androcle impetra Neque enim volebat, tus proximo post Philon loco dicere. Exorsus inde est: Multi sæpe Dnes (inquit) omittentes rebus optimis & nobis ducentibus dicere, al nescio quæ argumenta pi consuenere, ex quibus quidem famam consequi turos se putant, audientes autem verbis nihil rentibus obtundunt. Ac cere solent, alij quidem ijsdem rebus inter se contendentes, al jautem quæ non existunt, com morantes, alij etiam de quibus minimè necesse

οχοποιοῦντες. οὓς ἐγὼ τῶν τα-
τικῶν καταλιπόντας, ὅπως τί
ἐλπὸν τύχωσιν εἰπόντες σκο-
πεῖν. οἷς νῦν ἐγὼ περὶ τῶν ὄν-
των οὐδὲν ὑγιὲς ἐγνωκέναι νο-
μίζων, ἄλλως τε, καὶ τὸ πίνειν ἀ-
κοίτως τῶν βελτίστων καταγορεύ-
τα τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν,
τῶν ἐμφρονεστέρων οἰόμενος εἶναι
τοῦτο, τὴν αὐτὴν ἀσυντελε-
πάτην, καὶ καλλίστην τοῖς ἀκού-
σιν ὑποθέσιν ποιήσομαι τῶν
λόγων, ἣ ὑπὸ πάντων ὁσιωτάτων ἂν
ἐπαινεῖν καλλίστη ἂν ἔχειν ἀκούειν
καλλίστη. εἰ μὲν οὖν περί τινος
ἑτέρου τὸν λόγον ἐποιούμεθα
νῦν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους,
ἱκανὸν ἂν ἦν ἡμῖν ἀκούσασιν ἑνὸς
ἑκάστου, ἄλλα λαβεῖν περὶ αὐ-
τοῦ. τοῦτο δ' ἆρα τοσαύτην
ἀφορμὴν παρέχεται τοῖς βου-
λομένοις ἅπτεσθαι τῶν περὶ
τούτου λόγων, ὡς ἂν εἰ μὴ
κατ' ἀξίαν τις ἐρίσειε τῷ λό-
γῳ νομίζειν δυσχερῶν, ἀλλ' ὧν
θεὸς πολλοῖς ἄλλοις κἀκεῖ-
νός τι δυνηθῇ συμβαλέσθαι
πρὸς τὸν ἔπαινον τῆς ἀμείνο-
νος οἴεσθαι πεφάνθαι τύχης.
τὸ γὰρ οὕτω μὲ πειρᾶσθαι τοῦ
κρείττονος τετιμημένον, κἄτω
τοῖς ἀνθρώποις ὄντα, καὶ

verba facientes. Quos sanè decebat omnibus hisce relictis, quo pacto conducibile aliquid dicere fortè possint, apud animum cogitare. Hos igitur, quando nunc ego de ijs, quæ existunt, nihil sani cognouisse existimo, præsertim cùm aliorum ignorantiam de rebus optimis, reprehendentem in eadem vis incurrere, omnino stultitiæ cuiusdam esse putē: idem argumentum oratiōnis vtilissimum atq; pulcherrimum auditoribus proponam, quódque quiuis fatebitur dignissimum esse, quod pulcherrimum quoque vocétur. Quòd si igitur de aliâ aliquâ re verba faceremus & non de pulchritudine, satis fuisset vnum aliquem dicentem audisse, & exinde argumento eo relicto, ad alia trāsisse: nunc autē præsēns hoc, tantam dicendi copiam præbet ijs, qui de eo orationem instituunt, vt haudquaquam si quis pro dignitate ipsum nō tractarit, ob id infeliciter sibi successisse rem arbitrari debeat, sed si post multos alios, nonnihil ad priores laudes etiam ipse conferre potuerit, benigniorem fortunam experiri putetur. Nam quòd manifestè adeò, à superioribus, in honore habitū semper est, ab homin. bis autem ita pro re diuina, &

πειστοῦδασον, πᾶσι δὲ τοῖς οὖσιν οἰκειότατον κόσμον, καὶ εἰς μὲν αὖ παρὰ παρὰ πάντων σπουδαζομένων, ὧν δ' ἀφίστατο μισουμένων, καὶ οὐδὲ περιβλέπειν ἀξιουμένων, τίς ἂν εἴη τοσοῦτον λόγων μηχανικὸς, ὡς ἐπαινέσαι σὲ πρὸς ἀξίαν ἀρκέσαι; ἢ μᾶλλον ἀφ' ἑπτὰ μὲν ἂν ἐπιδεῖν ἔτων πολλῶν αὐτῷ δεῖ τὸν ἐπαινέσοντων; ὥστε μόλις ἂν ἡ ἀξίας τυχεῖν, εἰδὲν ἀπιστος καὶ ἡμᾶς ἐγχειρεῖν τι λέγειν περὶ αὐτῶ, μελλοντας γε μὴ Φίλωνα περιεῖναι τὸν λόγοις. ὅτω δὴ σέμνότατον, καὶ θειότατον τῶν ὄντων ὄντιν, ὥστε ἴν' ὅσα θεοὶ καλοῖς τιμήμασι παραλείπω, ἀφ' ὧν ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐν Διὸς Ἑλένη γυμνώσω, ὅτων ἐθαυμάσθη παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἔτι τῆς ἡλικίας οὔσαν αὐτὸς, κατὰ τινα χρείαν ἐν Πελοποννήσῳ γενόμενος ὁ Θησεὺς, οὕτω τῆς ὥρας ἰδὼν ἠγάσθη, ὡς οὐσης αὐτῷ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, καὶ δόξης οὐ τῆς τυχούσης, ὅμως ἐκ ἐφετο βίοτον αὐτῷ, ταύτης ἐστερημένῳ, παρελθεῖν δὲ πάντας εὐδαιμονίᾳ, εἰ ταυτὶν

expetenda, existimatorem, omnibusq; quicunq; viuit, peculiare ornamentum exiit, præterea & eos, quib' adest, ab omnibus amari & coli: illos autē quibus abest, odio haberi, neq; dignos quos aspicias, videri, facit, quisnā dicēdi facultate præditus fuerit, vt id pro eo ac dignū est, laudare sufficiat? Verē tamē, quoniā ita multis ipse opus est laudatoribus, vt vnquā pro dignitate tradi queat, nihil alienū aut mirū de eo dicere conari, quicquā verētes nōnihil, verba facere pōst Philonē. Adeò autem omniū quę sunt, venerationi dignissima, maximéq; diuina res, pulchritudo est, vt etiā omittamus dicere, quib' honoribus dij pulchros afficere, superioribus certè tēporibus illis, Helena ex Ioue nata, in tāta apud omnes homines admiratione fuerit, vt cū adhuc infra ætatem esset, Theseus ob aliā quādā rem in Peloponēsum profectus, cōspecta illius forma, in tāta admiratione ipsius veneri, vt cū & regnū haberet maximè tutū, & gloria excelleret nequaquā vulgari, nihilominus tamē putarit, sibi vitā vitalē, vt ille ait, nō esse, illa careret: rursum autem omnes alios felicitate supergressurum esse, si secum illam

habitare contingeret. Atque hoc animo cùm esset, à patre quidem ipsius accipere illam despexauit, neque enim elocaturum ipsum illam, cũ nondum ad iustam ætatem peruenisset, cæterùm imperio illius contempto atque despecto, spretisque insuper etiam omnibus, qui tum in Peloponeso agebant potentibus, assumpto Pirithoo, raptus socio, à patre vi abreptam in Aphidnam, Atticæ regionis oppidum asportauit. Tantam autem gratiam habuit Pirithoo pro hoc auxilio præstito, vt ipsum per omne deinde tempus ita amarit, vt etiam posteris in exemplum abierit, Thesei & Pirithoi amicitia. At postquam etiam illum oportebat ad Plutonis proficisci regnum, ambiente filiam Cereris Proserpinam, postquam multis ipsum dehortatus à proposito, ne quid tale tentaret, auertere non potuit, vnà cum ipso profectus est, arbitratus debere se hant illi referre gratiam, vt pro eo etiam animam in periculum poneret. Cæterùm vbi hoc profecto peregrè, illa Argos mox redijsset, postquam ætate nubilis facta est, quanquam principes,

ἀυτῶ γήμοιτο συνοικῶν. οὕτω
δὴ διανοηθεὶς, τὸ μὲν παρὰ τῦ
πατρὸς λαβεῖν ἀπιστῶν, μὴ δὲ
ᾧ αὐτὸν αὐτὸν ἐκδοῶσαι μήπω
ἡλικίας ἐμμένην, τὴν δὲ
φθὰν ὑπερορῶντας ἐκείνη,
καὶ παιδὸς, ὀλιγωρήσας ἢ καὶ τ
ὸ Πελοποννήσῳ πάντων δει-
ῶν, κοινωνὸν αὐτῷ τὸ ἁρπαγῆς
ἢ Πειρίθοον παραλαβὼν, εἰς
λαβὼν αὐτὴν τὸ πατρὸς, εἰς
Ἀφιδναν ἐκόμισε τῆς Ἀττικῆς.
μὲ τοσαύτην ἔχε χάριν αὐτῷ
ὃς συμμαχίας ταύτης, ὥσ-
ὕστερος ἐφίκοιτο τὸν ἅπαντα
χρόνον, ὥστε καὶ τοῖς ὕστε-
ρον μιμήσεως παράδειγμα γενέ-
σθαι Θησέως, καὶ Πειρίθου
φιλίαν. ἐπειδὴ ἢ ἔδει κἀκεῖ-
νον εἰς ᾅδου βῆναι, τὴν Δή-
μητρος μνηστευσόμενον κόρην,
πειδὴ πολλὰ παραινῶν, οὐκ ἠ-
δύνατο ταύτης αὐτὸν τῆς πεί-
ρας ἀποκόψαι καταπεῖσαι,
συνακολουθῆσαι αὐτῷ, ταύ-
την προφάσει οἰόμενος αὐτῷ
ἀποδώσειν τὴν χάριν περὶ τῆς
ψυχῆς, ὑφ' αὑτῷ κινδυνεύ-
σαι. ἐπειδὴ δὲ οὖσα εἰς Ἄρ-
γος, αὖθις ἀποδημούντος αὐ-
τῦ, ἐπειδὴ καθ' ὥραν ἦν γά-
μων. καίτοι γε ἔχοντες καλὰς
ἐν τῇ γειτονίᾳ ἐν τῇ Ἑλλάδος

σφίσιν αὐτοῖς ἄγαλμα γυναῖκας
οἱ τ' Ελλάδος βασιλεῖς, οἵδε,
συνελθόντες, ἐμνηστεύοντο ταύ-
την, καὶ ἄλλας ἁπάσας ὑπερι-
δόντες ὡς φαυλοτέρας, γίνεται
δ' ὅπη πειμάχητος ἔσαι, καὶ
δείσαντες μὴ πόλεμος γένηται τῇ
Ελλάδι, μαχουμένων περὶ ἀλ-
λήλοις, ὁμωμόκασιν ὅρκον τοῦ-
τονὶ ἅπαντες κοινῇ, ἢ μὲν ἐπικε-
χείρησιν τῷ ταύτης ἀξιωθέντι,
μηδ' ἐπιβλέψειν μὲν πιν ἀδικοῦν-
τι χεῖρα, ἔχεσθαι δὲ ὁμόσαι ταύτην
αὐτῷ τὴν συμμαχίαν παρασκευ-
άζειν. τῆς δ' οὖν ἰδίας γυ-
μνὰς ἀπέτυχον πάντες, πλὴν
Μενελάου. τῆς κοινῆς δ' ἐπειρ-
ήσαντο αὐτίκα. οὐ πολλῷ δ'
ὕστερον ἔρις ἐμπίπτει τοῖς
θεοῖς περὶ κάλλους, ὑπηρέτου-
σι τ' κείσῃ Πάριδι τῷ Πριά-
μου. ὁδὲ, τῆ μὲν σωμάτων τῶν
θεῶν ἡττηθείς, τῶν δωρεῶν δ'
ἀναγκαδεὶς γλίχεσθαι κείνης,
ἢ δίδούσης Ηρας μὲν, τὴν τῆς
Ασίας ἀρχὴν, τότ' ἐν πολέ-
μοις Αθηνᾶς κράτος, Αφροδί-
της δ', τὸν τῆς Ελένης γάμον,
καὶ φαύλοις μὲν ἀνθρώποις γε-
νέσθαι ἂν ποτε νομίσας τὰ
ἐλάττω βασιλείαν, Ελένης δ' ὑ-
πνα τ' ἐπιγαμβρίων ἀξιωθῆ-

Græciæ, & formosas alias, ex parētibus præclaris natas, ex tota ea terra ducere vxores sibi posset, nihilominus tamē cōueniētes, huius præci facti sūt, cęteris omnibus perinde vt vilioribus contēptis. Scientes autē, quòd ab vno quoq; certamine ab vno quo ducēda esset, metuēdi q; ne pugnātibus inter se aliquibus, bellū inde totiq; ęcię oriretur, de cōmuni sētia in hæc verba iurarūt, quòd omneș auxilium ferrēt ei, quicūq; vtore ducere dignatus fuisset, aq; cuiquā cōcedere, qui iniuriā aliquā afficere illū aggressus esset: existimantes videlicet, quisq; sibi auxiliū & societatē hāc parari. Propria quæ igitur sētētia frustrati omnes sunt, præter Menelaū, cōmunis autē pacti experimēta statim dederunt. Non enim multò pòst, cū cōtētio inter deas de pulchritudine oriretur, disceptatio eius habēda Priami filio delegata est. Qui cum iudicio inferior esset, quàm vt inter corpora deārū cognoscere posset, donorū autē cogeretur iudex fieri. Ac Iuno quidē offerens illi totius Asiæ imperiū, Minerua robur & vires ad bella, Venus autem Helenæ huius nuptias. Ipse verò contra spernens cum ita cogitaret, quòd imperia quidem etiam vilibus & contemptis hominibus obuenire possent, Helena autem non statim vllus posterorum dignus futurus esset, ne

αι, προεῖλετο τὴν τούτης γάμον. ἡμοιβὴν δὲ τῆς ὑμετέρας ἐκείνης στρατείας καὶ τῆς Τρωϊκῆς, καὶ τῆς Εὐρώπης τότε πρῶτον καὶ τῆς Ἀσίας ἐλθούσης, ἔχοντες οἱ τε Τρωῖς ἀποδοῦντες τῷ Ἑλένῃ, ἀδεῶς οἰκεῖν τὴν αὐτῶν, οἱ δ' Ἕλληνες ταύτην αὐτοὺς ἐάσαντες ἔχειν, ἀπαλλάττεσθαι τῶν ἐκ πολέμου, καὶ στρατείας δυσχερῶν, οἱ δ' ἐκ πελάσησαν ἀμφότεροι, ἐκ ἂν ποτε νομίσαντες εὑρεῖν ἀφορμὴν καλλίω πολέμου, περὶ ἧς ἀποθανοῦνται. καὶ δεινὸν δὲ τὸν αὐτῶν παῖδας σαφῶς εἰδότες ἀπολουμένους ἐν τῷ πολέμῳ, ἐκ ἀπέστησαν μᾶλλον, ἀλλ' ἐπήγαγον εἰς τοῦτο, ἐκ ἐλάττω δόξαν αὐτοῖς οἰόμενοι φέρειν, τὸ θεῶν παῖδας γενέσθαι, τὸ μαχουμένους ὑπὲρ Ἑλένης, ἀποθανεῖν. καὶ τί λέγω τὸν αὐτῶν παῖδας; αὐτοὶ θεὸς αὐτοῦ μείζω, καὶ δεινότερον ἐνεκάσαντο τοῖς θεοῖς γίγασι περὶ αὐτοῖς ἡμφιλόμου πολέμου. ἐν ἐκείνῳ μὲν δὴ μετ' ἀλλήλων. ἐνταῦθα δὲ, ἐμάχοντο θεὸς ἀλλήλους. εἴ τί γ' οἶσθ' ἂν ἐναργέστερον δεῖγμα, ὅσῳ τὸ ἀνθρωπίνων ἁπάντων ὑπερέχει τὸ κάλλος παρ' ἀθανάτοις

prias huius cæteris rebus omnibus antepositum. Postea verò exorta celebri illa expeditione cõtra Troianos, & Europa tũc primũ cõtra Asiã bello cõcitata, cùm Troiani possent Helena reddita, sine periculo ac metu terrã suam retinere, Græci autẽ hãc illis habẽdã permittẽtes, omnibus illis difficultatibus, quæ ex bello & expeditionibus percipiuntur, liberarentur: neutri cõsulere sibi ipsi voluerunt, rati nõ aliam pulchriorem bellicaussam, ob quam morerentur, inuenire se posse. Iam verò & dij, cùm certò scirent liberos suos in eodẽ bello perituros esse, haudquaquam illos ab eo absterruerunt, sed ad id vltro proficisci fecerunt, rati nõ minorem illi gloriam cõsecuturos eos esse, si pro Helena mortẽ obijssent, quàm quòd deorũ filij procreati essent. Et quid attinet de filijs deorũ dicere? cùm ipsi dij maiore granioréque certamine inter se eodem bello congressi fuerint, quàm tunc, cùm cõtra gigãtes bellum gessere. Nam in illo contra Gigantes cõmunibus ac mutuis auxilijs dimicarunt: hîc autẽ ipsi contra se ipsos arma tulerunt. Quo sanè argumẽto, quodnam aliud clarius esse potest, quanto etiam ipsis Dijs

κριτής; ὅταν γὰρ ὑμᾶς μὲν τὰ ἄλλων
ὑμῶν ἁπάντων ἐδαμῶ τοπε-
φαίνων διενεχθέντας,
ὥσπερ ἦ κάλλους, ἐ μόνον τοὺς
ὑμῖν ἐπιβουλεύοντας, ἀλλὰ καὶ
καὶ ἀλλήλοις σφαγὰς πολε-
μικοὺς, ἔνιοι δ', καὶ τραυματίας
πῶς οὐχ ἁπάσας ψήφους
σεμνοτέρου ἁπάντων τὸ κάλ-
λος; ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω μὲν ἀπο-
ρία τῶν περὶ κάλλους λόγων
περὶ ταῦτα διατρίβειν ἀεί,
ἐὰν ἕτερον βούλωμαι μεταβῆ-
ναι, οὐδαμῶς ἔλαττον ὄν, ὥστε
δεῖξαι πλὴν τῆς κάλλους ἀ-
ξίαν, τῶν πρότερον εἰρημένων,
πλὴν ἀγκάδος Ἱπποδάμειαν
Οἰνομάου. ὅσους τῆς ταύτης
κάλλους ἀλόντας, μᾶλλον εὐ-
σεμνύμενος ἀπέφηνεν ἀποθνή-
σκειν, ἢ τούτης ἀμοιρήσαντας, ἢ
ἥλιον προσορᾶν. ὡς γὰρ ἐλάμβα-
νετο τῆς ἡλικίας ἡ παῖς, καὶ
τὰς ἄλλας ὁ πατὴρ οὐ πολ-
λῷ τῷ μέσῳ περιεγένησε
ἴσως, τῆς μὲν ὥρας αὐτῆς
ἀλλοις, τοσοῦτον γὰρ αὐτῆ προσε-
λῶν, ὥστε καὶ τὸν γαμβρὸν ὑπεν-
γάλετο παρὰ φύσιν, καὶ διὰ τοῦτ'
ἀξιῶν αὐτὴ ἔχειν παρ' ἑαυτῷ.
βούλεσθαι δ' ἐμβάλλειν πλατ-
τομένους αὐτὴ τῷ τούτης ἀξίῳ,

iudicibus, cæteras mortalium res omnes antecellat pulchritudo? Nam cùm proliarum quidē rerum nunquā vlla vllo modo inter sese dissidia fuerint, pro pulchritudine autē, nō solùm filios suos in mortem obtulerint, sed ipsi inter se dimicarint, nōnulli autem etiā vulnerati fuerint: an nō omnibus calculis pulchritudinem cęteris rebus vniuersis antepositurunt? At enim ne penitus quadā de pulchritudine dicendi, circa hunc locum cōmorari diutius videamur, ad alium hinc tranſire volo, haudquaquam his quæ iam dicta ſunt, ad cōprobandam pulchritudinis dignitatem, inferiorem, nempe ad Hippodamiam Arcadis illius Oenomai filiam. Quā multos enim ille, pulchritudine huius captos, oſtendit, mortem ſubire voluiſſe potius, quàm ab hoc diſſociatos, lucem intueri. Nam poſtquam adultam ętatē attigit puella, illámq; pater nō parvo interuallo cæteras omnes anteire cōſpexit, ipſe quoque forma illius captus eſt. Tanta enim hæc in illa excellebat, vt etiam eum, àquo nata fuerat, præter naturam illiceret. Proinde cùm ipſe quidem illam, apud ſeſe retinere cupieret, clocare autem velle ei, qui dignus illa foret, ſimulatet

τὰς παρ' ἀνθρώπων φεύγων αἰτίας. μηχανᾶταί τινα μηχανᾶται δ' ὑπὸ φιλοτιμίας ἀδικωτέραν. καὶ ὡς τὸ ῥᾷδιον, ὅσαν ἐβούλετο, κατασκευάσειν. ἔστω γὰρ ἅρμα ὡς οἷόν τε μάλιστα ἐπὶ ταχὺ ἔστω δὲ καὶ τὴν ἡλικίαν ἐξηργασμένον, τοῦ δὲ Ἀρκαδίας ζεύξας ἐν τῷ τότε παρόντας ἵππους, ἠμιλλᾶτο πρὸς τοῦτον μηνύσας τὸ κόρης, ἆθλον τὴν ἐκείνης παρελθόντας αὐτοῖς αὐτοσχεδιεῖν, ἢ στρέβλαι τὸ κέφαλλον ἡνιοχοῦντας. καὶ ἤξειν δ' αὐτὸν ἐπὶ τοῖς συναβαίνειν τὸ ἅρμα, ὅπως ἀποχαλάμωσι πρὸ τοῦ τέλους, ἀμελοῖεν τὸ ἵππων. οἴδει, ἐπιτυχόντος τοῦ πρέποντος ἀφαιρήσεσθαι τὸ δρόμου, καὶ τὸ κόρης ἐκπεσόντος μὲν τοῦ ζεύγους, τὸ μὲ ἀπολειφθῆναι πρὸς τὸ ἀγῶνα, ἢ μαθεῖναι τί τοῦ βεβουλευμένου, μεμφομένους εἶναι ὑπολαβόντες, τὸ δ' ὠμότητα μισήσειν. Οἰνομάῳ, ἄλλος ἄλλον ἔφασαν ἀποθνήσκειν, ὥσπερ δικαίως μὲν τοῦ θανεῖν περὶ τὸ κόρης ἁμαρτὴν καὶ πρόφασιν μηχανησάμενος ἀδίκως νέῳ· ὁ φόνος. θεοὶ δ' ἐκείνου τὸ πονηρίας μισήσειν ταύτην, τὸς τοῦ θανόντας ἅμα, καὶ τὸν κόρῳ ἐλεήσειν, νέον μὲ, ὅτι κτανοῦσι νέῳ ὀφείλοντες, νέον μὲ, ὅτι κτανοῦσι

vt hominum accusationem euitaret, technam quandam machinatur, cupiditate sua multò iniustiore, per quam putabat, id quod animo intendebat, facilimè sese cõficere posse. Nam currui, quẽ quoad fieri maximè potuerat, ad celeritatem arte compararat, equis, qui ea tũ ętate in Arcadia omnium velocissimi erant, iunctis, cum procis puellæ, aurigatione certabat, ei videlicet, qui certamine superasset, spõsam illam proponens: qui verò victus esset, illum capite priuãdum edicens. Iubebat autẽ etiã ipsã vnà conscendere currum, quò videlicet illi, huic intenti, aurigationis obliuiscerẽtur. Cæterùm cùm qui primo certamen hoc iniisset, successu caruisset, & præterquàm quod à puella, etiã vita excidisset, reliqui cũ ad certamẽ obeundum cunctari, & eorum quę semel decreuissẽt, quicquã detrectare futile ac iuuenile quiddam esse cẽserẽt: rursum autẽ crudelitatem cognomi detestarẽtur, alius alium prævertit moriendo, perinde ac si metuerẽt, ne nõ pro puẽlla illa mori possent. Ac processit cędes ea, donec tredecim corũ iuuenũ interficerẽtur. At dij, cùm illum ob prauitatẽ hãc odissent, pariter autẽ & eos qui mortui fuerant, & puellã miserarentur, alteros videlicet, quòd tantæ rei possessione

ματος ἀπεστέρηται τοιούτου, ἢ κόρῃ δὲ ὅπως τὸ ὡραῖον καὶ τὸ καιρὸν ἀπολαύσει, κινδυνώδεις τὰ τῆς νίκης, ὅστις ἔμελλε, Πέλοψ δὲ ὢν τύχοις, ἀγωνιεῖσθαι, ἅρμα τε χαλκοῦν τέτρωρον καὶ ἵππους τοὺς ἀνεμωκύτους, οἵους ἔμελλε τὸ κόρης κύριος εἶναι. καὶ μὴν καὶ τὴν κλῆσιν ὅτι τέθνηκε τὸ νίκης ἀπεκτονός. ἵνα τοῦτο τὸ κάλλος ἄθνατον, ἀνθρώποις τε θεῖον εἶναι δοκεῖ, καὶ πανάθλιον τὸ παντὸς, καὶ θεοῖς ἀποδάσασθαι πολλαχοῦ. διὸ δὴ καὶ ἡμῖν ἐκ αὖ ἔχοι τὸ μεμφόμενον λογισμένοις τὸ ταῦτα περὶ κάλλους διεξελθεῖν. ἵνα μὴ δὴ καὶ Αἰσχίνου τοῦ λέγειν. Ερ. σὺ δὲ λοιπὸς εἶ Χαρίδημε. ὅπως δ' ὥσπερ στεφανώσῃ τὸ τῶν κάλλους καλῶν ἐπιθήσῃ τὸν λόγον. Χα. μηδαμῶς ὦ θεῖε θεῶν περαιτέρω προέλθῃς μὲ βιάσῃ. ἱκανὰ γὰρ διαλῶσαι τὴν συνουσίαν, καὶ τὰ νῦν εἰρημένα. ἄλλως τε, οὐδὲ ῥᾴδιον εἶπον ἀπομνημονεύοντα. ἐμοῦ γὰρ ἂν τις μνημονεύσῃ τῶν ἔμπροσθεν εἰρημένων, ἢ τῶν αὐτῷ. Ερ. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω, ὦ ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμοῦ-

priuati essent, puellam autē, quòd forma sua per ætatem frui non posset, pro iuuene eo, quicunq; mox certaturus esset (erat autem is Pelops curam aduertentes, & cum illi donant pulchriorem ante factū, & equos immortales, quorū ope puella potiretur, ac dominus illius futurus esset. Et sanè factus quoq; est, socero ad terminos victoriæ occiso. Adeò pulchritudo ipsa, cū hominibus diuinum quiddam esse videtur, & ab omnibus coli cōsueuit, tum à dijs quoq; sæpenumerò cūmo studio obseruata est. Quā ob rem nemo nos meritò reprehenderit, quòd operæ pretiū putamus, hęc de pulchritudine disserere. Atq; ad hūc modū & Aristippi orationem suam peregit. *Her.* At tu etiam reflas Charideme: quare fac, vt quasi quandam coronidem imponas orationi tuę, pulchritudinē de pulchritudine dicens. *Char.* Nequaquam, per deos quæso, vlteriùs progredi me cogas. Satis enim fit, si indicasse tibi, & quo pacto cōuenerimus fuerimus, & hæc quæ modò dixi: præsertim cū ne illa quidem satis adhuc memineram, quæ modò cōmemorasti. Multò enim facilius ea memoria renouetur, quæ ab alijs dicta sunt, quàm quæ ipse dixisti. *Her.* Hoc igitur illud est, quòd ab inuio coniecturā

μὴν ἐπιτυχεῖν. ἐγὼ δὲ οὐ πόσου ἦν ἐμοὶ τοὺς τούτων λόγους ἀκούειν, οὐδὲ ἐμέλησε τοῦ σοῦ ἀκοῦσαι. ὡς δὲ τούτων ἀποστερήσῃς, καὶ εἰκῆ μάτην ἔσῃ πεπονηκώς. ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ, τὰ ἅπαντα λόγον ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς, ἀπόδος. Χα. βέλτιον μὲν οὖν τούτοις ἀπαλλάττειν με, τὰ δυσχερῆ ἀεὶ παρατρέποντα. ἐπεὶ δ' ὅπως προθυμεῖ καὶ τὰ ἡμετέρων ἀκοῦσαι λόγων, καὶ ταῦτ' ἀναγκαῖον, ὥσθ' οὕτω καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸν λόγον. Εἰ μὲν πρῶτος αὐτὸς ἦλθον περὶ τοῦ κάλλους λέγειν, πολλοῦ ἂν ἐδεόμην συχνοῦ. ἐπεὶ δ' ὑπὸ πολλοῖς ἔρχομαι τοῖς πρότερον εἰρηκόσιν ἐμοῦ, οὐδὲν ἀπεικὸς τοῖς ἐκείνων κεχρημένους ὡς πρόχειροις, ὑπαίειν ἐξῆς τὸν λόγον. ἄλλως τε καὶ ἑτέρωσε τῶν λόγων γενομένων, δεῖ σπουδῆς καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὡς ἔοικεν, καὶ τοὺς παρόντας λαθεῖν, ὡς ἄρ' οὐχ ἕκαστος ἰδίᾳ λόγον ποιήσει, ἀλλὰ τοῦ αὐτοῦ ἕκαστος ὑπὸ μέρους διέξερχονται λόγου. ἱκανῶς μὲν οὖν ἦκεν γ' ἂν εἰς εὐπειθίαν, ἅπαξ ὑμῶν ἕκαστος ἐπιχειρήσῃ περὶ τοῦ κάλλους ἰδίᾳ. τοσοῦτον δὲ

piebam. Neque enim mihi tantopere orationes illorum ac tuã audire cura fuit. Quare si me hac priuaueris, etiam illa frustra laborasse te scias. A Sed per Mercuriũ queſo, totam orationem, quemadmodũ à principio exorsus fueris, mihi recita. Cha. Satius quidem fuerat, contentum his quę dixi, à difficilioribus abstinere me: attamen quando ita cupis, & nostrã audire orationem, in hoc quoque morem tibi gerere necesse B est. Proinde hoc pacto ipse quoque verba feci. Si primus ipse cœpissem de pulchritudine dicere, procemio longo opus haberem: nunc autem quando post multos alios, qui ante me verba fecerunt, dicturus sum, nihil alienum puto fuerit si illorũ antè dictis, perinde ac procemio vsus, sequentem orationem subiungam. Præsertim cùm C non alio loco, sed hoc in conuiuio, eodémq; die, orationes istæ habeantur, ita vt liceat & præsentes latere nes, perinde ac si nõ quisq; priuatim verba faceret, sed eandem singuli per vices profequantur orationem. Proinde alteri quidem sufficerent ad laudem vtique comparandam, ea quæ vestrũm vnusquisque seorsim D de pulchritudine dixit. At verò hic adhuc tantum

ματος ἀπιστέρλυ) τοιούτου, ἢ
χόρλω δ' ὅπ τ ωρασε κ) χαι-
ρὸν ἀπολαύσι, κηδομένοι τῆ τῆ
νέω, ὅστις ἤμελλε, Πέλοψ δ' ὢν
τος, ἀγωνιεῖσ) , ἅρμα τε χα- A
ρίζοσ) τούτῳ κάλλιον τοῦ
πεποιημένον, ἵππους τε ἀθανά-
τους, δ' ὧν ἤμελλε ἡ κόρης κύ-
ριος εἶναι. κ) γέρονά γε, ἢ κηδε-
σὼν ὁπ τέξεσθαι τ νίκης ἀπεκ-
τονώς. ἅπω τοῦ κάλλους χρῆμα,
ἀνθρώποις τε θεῖον εἶναι δοκεῖ,
κ) πρωτεῖον τ πάντων, κ) θεοὺς
ἐπαίδασεν πολλαχόσ. διὸ δ' B
κ) ἡμῶν ἂν αὖ ἔχοι τις μέμφεσ)
δικαίως, σεσιγᾶν λογιζομένοις
τὸ τοιοῦτο περὶ κάλλους διεξελ-
θεῖν. ἅπω μὲ δὴ κ) Αείσιππος
δηλῇ τ λόγον. Ερ. σὺ δ' λοιπὸς
εἶ Χαρίδημε. ὅπως δ' ὥσπερ C
χορωνίδα τ τ κάλλους καλῶν ἐ-
πιθήσῃ τ λόγον. Χα. μηδαμῶς
ὦ θεοὶ θεῶν πρεσβύτερα θρυ-
λεῖσθαι με βιάσῃ. ἐγὼ γὰρ δι-
λῶπα τὴν συμφοράν, καὶ τὰ
τῶν εἰκόνων. ἄλλως τ', οὐδ'
ὅπως ἂν εἶπον ἀπομνημονεύσω. D
ἐὰν γὰρ αὖ τις μνημονεύσῃ
τῶν ἐπέξεις εἰρημένων, ἢ πᾶσ
αὐτῷ. Ερ. ταῦτα μὲν δή
ὦσι, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεδυμοῦ-

priuati essent, puellam autē, quòd forma sua per ætatem frui non posset, pro iuuene eo, quicunq; mox certaturus esset (erat autem is Pelops curam aduertentes, & cum illi donant pulchriorem ante factū, & equos immortales, quorū ope puella potiturus, ac dominus illius futurus esset. Et sanè factus quoq; est, socero ad terminos victoriæ deiecto. Adeò pulchritudo ipsa, cū hominibus diuinum quiddam esse videtur, & ab omnibus coli cōsueuit, tum à dijs quoq; sæpenumero cūmo studio obseruata est. Quā ob rem nemo nos meritò reprehenderit, quòd operæ pretiū putamus, hęc de pulchritudine differuisse. Atq; ad hūc modū & Aristippi oration em suam præcep. Her. At tu etiam reliqua Charideme: quare fac, vt quasi quandam coronidem imponas orationi tuæ, pulchritudine de pulchritudine dicens. Char. Nequaquam, per deos quæso, vlteriùs progredi me cogas. Satis enim fuit, indicasse tibi, & quo pacto cōuenerimus, & hæc quæ modò dixi: præsertim cū ne illa quidem satis adhuc meminerim, quæ modò cōmemorabam. Multò enim facilius reminiscaris, quæ ab alijs dicta sunt, quàm quæ ipse dixisti. Her. Hoc igitur illud est, quod ab initio coniecisti:

memoria repetieris, quæ ab alijs dicta sunt, quàm quæ ipse dixisti. Her. Hoc igitur illud est, quod ab initio coniecisti:

de pulchritudine dixit.

ἀν ὀπτυχεῖν. ἐγὼ δὲ τοσοῦτον
ὧν τ̃ λόγων ἐκείνων, ὅσον ἐμέ-
νετε τ̃ σῶν ἀκοῦσαι, ὡς ἰω τέ-
ων ἀπεστερήσης, καὶ κεῖνα μά-
λιστ' ἂν πεπονηκώς. ἀλλὰ θεὸς
ἀρχῆ, τ̃ ἅπαντα λόγον ὥσπερ
ἀρχῆς ἐξ ἀρχῆς, ἀποδοῦναι. Χα.
ἦν μὲν ἰω τούτοις ἀπαλ-
λάττειν με, τ̃ δυσχερῶν ἀγαπῶν-
τα. ἐπεὶ δ' ὅπου θεὸς ἐθέλει τ̃
μετέρων ἀκοῦσαι λόγων, καὶ τ̃θ'
ὑπηρετεῖν ἀνάγκη, ὡδὶ τοίνυν
ἂν αὐτὸς ἐποιησάμην τ̃ λόγον.
εἰ μὲν θέσπιν αὐτὸς ἦρχον ποιεῖ-
σθαι κάλλους λέγειν, θεσμοιμίων ἂν
διέμην συχνῶν. ἐπεὶ δ' ὅπι
πολλοῖς ἕπομαι τοῖς θέσπε-
σιν εἰρηκόσιν ἐρῶν, οὐδὲν ἀπι-
θὼς τοῖς ἐκείνων κεχρημένον
ὡς θεσμοῖσι, ἐπιφέρειν ἐξῆς
τ̃ λόγον. ἄλλως δ' οὐδὲ ἐτέ-
ρωσε τῶν λόγων γινομένων, ἀλ
ὑπωδὴ καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὡς ἐκεῖναι καὶ τὸν πα-
ρόντας λαθεῖν, ὡς ἄρ' οὐχ ἕκα-
στος ἰδίᾳ λογοποιεῖσιν, ἀλλὰ τ̃
αὐτ̃ ἕκαστος ὑπὲρ μέρους διεξέρ-
χονται λόγον. ἴσως μὲν οὖν
ἥκει γ' ἂν εἰς εὐτυχίαν, ἄλλο
ὑμῶν ἕκαστος ἔτυχεν εἰπὼν περὶ
τ̃ κάλλους ἰδίᾳ. τοσοῦτον

piebam. Neque enim mihi tantopere orationes illorum ac tuã audire cura fuit. Quare si me hac priuaueris, etiam illa frustra laborasse te scias. Sed per Mercuriũ quęso, totam orationem, quemadmodũ à principio exorsus fueris, mihi recita. *Cha.* Satius quidem fuerat, contentum his quę dixi, à difficilioribus abstinere me: attamen quando ita cupis, & nostrã audire orationem, in hoc quoque morem tibi gerere necesse est. Proinde hoc pacto ipse quoque verba feci. Si primus ipse cœpissem de pulchritudine dicere, procemio longo opus haberem: nunc autem quando post multos alios, qui ante me verba fecerunt, dicturus sum, nihil alienum puto fuerit si illorũ antè dictis, perinde ac procemio vsus, sequentem orationem subiungam. Præsertim cùm non alio loco, sed hoc in conuiuio, eodémq; die, orationes istæ habeantur, ita vt liceat & præsentes latere nos, perinde ac si nõ quisq; priuatim verba faceret, sed eandem singuli per vices prosequantur orationem. Proinde alteri quidem sufficeret ad laudem vtique comparandam, ea quæ vestrũm vnusquisque secundum

de pulchritudine dixit. At verò hic adhuc tantum

πάσιν, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγενομένοις ἔξω τῶν νῦν εἰρημένων, οὐ δεῖν ἐπαινεῖν τὰ εἰς αὐτὸ πλεῖστα καὶ πολλαχόθεν αὐτὰ συλλέγειν ἔνεστι δεῖξαι παρέντα, ὅσαπερ αὐδένων εὐτυχῆ λειμῶνι, ἀεὶ τῶν φανερῶν ἄνθη συνιδόντα τὸν ἀρετῶν. ἐγὼ δὲ ἐκ πάντων ἐκλέξας ὅσα μοι δοκεῖ μὴ βέλτιον εἶναι παραλιπεῖν, λέξω διὰ βραχέων, ὅπως τῷ τε κάλλει τὰ γενόμενα ἀπεδῶ, ὑμῖν τε τὸ μακρολογεῖν παραλιπὼν, δέομαι μεταμείνατε. τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἐᾶν δεῖ, ἂν καὶ ἑτέραν τινὰ τῶν ἀρετῶν ἡμῶν προφέρειν δοκῶσιν, ἢν μὴ τῇ καθ' ἡμέραν ποιᾷ εὖ, ἀναγκάζωσιν ἡμᾶς εὖ ἀκούειν διακεῖσθαι, βασκαίνομεν μᾶλλον, ἐξ ὧν τ' ἂν οὐ καλῶς αὐτοῖς τὰ πράγματα πράττομεν χρόν. καλοῦσι δ' οὐ μόνον οὐ φθονοῦμεν τῆς ὥρας, ἀλλ' εὐδύς τε ἰδόντες, ἀλεσκόμεθα, προσαγαπῶμέν τε, οὐδ' ἀποκνοῦμεν ὥσπερ κρείττοσιν, ὅσον ἂν ἡμῶν ἔξῃ, δουλεύοντες αὐτοῖς. κάλλιον δ' ἂν οὖν ὑπακοῦσαι τις ὥρας εὐτυχήσοι, ἢ προσταξείας τῷ μὴ τοιούτῳ.

supereſt, vt & ijs, qui poſt nos venturi ſunt, extra ea quæ nunc dicta ſunt, ſine laudum ad prædicandam illam ſuppetat. Plurima enim vndique circunſtant, quæ & ipſa eam de ſe opinionem præbent, quaſi ſingula eorum primo loco dici deberent, non aliter atque in prato aliquo floribus fœcundo, vbi ſemper ea quæ nouiſſimè apparent, carpentes potiſſimum allicium. Ego vero ex omnib⁹ illis delectis, ea mihi videbuntur minimè prætereunda fuiſſe, paucis dicam, vt & pulchritudini debitum ſuum reddã, & vobis, omiſſa verborum prolixitate rẽ gratam faciã. Proinde illi quidẽ, qui vel obſtitudinẽ, vel ob aliam aliquã virtutem præſtare nobis videntur, ſi nõ quotidie honeſtis actionibus beneuolẽtiã ſibi cõciliẽt, & nos quodammodo ad amãdum ſe coẽãt, inuidemus illis magis, quàm cuiquã eriã eis negotia, quæ geruntur, min⁹ bene procedunt. Pulchris autẽ nõ modò nõ inuidemus formam ſuam, ſed ſimul atq; aſpicimus, capimur, & plus quàm amam⁹ eos, neq; grauamur, tanquam ſuperiorib⁹, quantum nobis licitum fuerit, & ſeruire quoque illis. Libentiùs igitur quiſpiam obediit formoſo alicui, quàm imperauerit ei, qui talis non eſt.

πλείω χάριν ἀν εἰδείη τῷ
λλὰ προσαπονη μᾶλλον, ἢ
ῷ μισθὸ ὁπόσ ἐπαγγέλλονη.
τ μὲ ἄλλων ἀγαθῶν, ὧν ἀν ἐν-
εἰς ὠμῶν, ἐ περαιτέρω σπουδά-
ωμεν τὸ τυχεῖν. καλλοις δ' ἡ-
ε δεῖς ἂν πώποτε μέγαν κόσ-
. δὴ ἐαν τε τ Αγλαΐας, τ
Ιλιον ποτὲ συναγαγόντα
ς Αχαιοῖς, ἐαν θ' Υάκινθον τ
λον, ἢ τὸν λακεδαιμόνιον
χρυσοῦν κάλλει νικῶμεν, ἀκ
κεῖν ἡμεῖς δοκοῦμεν, ἀλλὰ δε-
ίκαμεν μὴ λαθωμεν τοῖς
ετέροις ἀν καταλι-
ντες ὑποβολιμ. φόβον δ' ὡς
τεῖν πάντων τῶν ἐν αὐ-
ώποις πραγμάτων, ὥσπερ
ινὸν παράδειγμα τὸ κάλ-
ς ὄν. καὶ οὔτε στρατηγοῖς
κάλλος ἐμέλησ τὰ στρατό-
εται συντάττειν, ἢ ῥητορσι
υ λόγους συντιθέναι, ἢ μιμη
τρῶσι τοὺς εἰκόνας γραφέ-
. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω; ὧν τὸ
λος τέλος ὄψις. ὧν γὰ ἕις
είαν ἥκομεν αὐαγκαίως, ἀκ
ίπτωμεν ἤδη σπουδῆς εἰς ὅσον
σι κάλλιστα κατασκευάζειν.
ἐ γὰ Μενέλεω, ὁ τοσοῦτον ἐ-
λοντ τ χρείας τ οἰκων, ἢ ὅσον

maiorémque gratiam habuerit formoso, multa iubenti, quàm si nihil quicquam præcipiat. Ac cæterorum quidē bonorum, quibuscunq; carem[a], vlteriorem assequendi
A curam nullam gerimus, at pulchritudinis nullavnquam nobis satietas obortur, sed siue Aglaies filium illum, qui cum Achiuis ad troiam profectus fuit: siue Hyacinthum
B formosum illum, siue etiam Lacedæmonium Narcissum, pulchritudine superem[a], tamē nobis ipsi minimè satisfacimus, sed semper timem[a],
C ne fortè videamur apud posteros, ab alijs superati fuisse. Propemodum autem omnium eorum, quę inter homines geruntur, vt ita dicā, quasi quoddam commune exemplum, pulchritudo pro-
D posita est. Nam neq; duces negligunt ad pulchritudinē exercitus suos instruere, neq; oratores ad eandem orationes suas cōponere, neque etiam pictores, imagines ac tabulas suas secundum illam
E depingere. Et quid attinet ista recensere, quorum finis quoq; pulchritudo est? Quin illa quoq; quibus necessariò vtimur, haudquaquam prætermittimus, quin omnia, quam maximè fieri potest

m summo studio, quàm pulcherrimè apparemus. Nam
enelaus quidem, non tantùm curauit vsum ædium,

τὸν ναύπηγον ὡς ἁπλῶτην. καὶ διὰ τοῦθ' οὕτω πολυτελεστάτους ἅμα κατασκευασε, καὶ καλλίστους. καὶ τῆς γνώμης οὐχ ἁμαρτών. ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς οὕτως ἀγαθῶν λέγεται παῖδας, καὶ πάνυ τῷ πατρὶ εἰς αὐτὸν ἀπεικάσας, ὡς ἐπῆν Πανσοφάτῳ τῷ τοιοῦδε, Ζηνὸς που τοιοῦδε γ' ὀλυμπίου ἔνδον ἀυλή. αὐτὸς θ' ὁ τὰ μειρακίου πατὴρ, καὶ ἄλλου τοῦ χάριν μιλτοπάρῃους ἅμα ταῖς ναυσὶ συστρατεύσαντος τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ Τροίαν, ἅπαντας τοὺς ὁρῶντας ἐκπλήττειν ἔχη. καὶ γὰρ ἐὰν τις ἐκάστην ἐξετάζειν βούληται τῶν τροφῶν, εὑρήσει πάσας εἰς τὸ κάλλος ὁρώσας, καὶ τούτου τυγχάνειν τὸ πᾶσαι πρόθυμοι. τοσοῦτον δὲ τὸ κάλλος τῶν ἄλλων ἁπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τῶν μὲν, ἢ δικαιοσύνης, ἢ σοφίας, ἢ ἀνδρείας μετεχόντων, πολλάκις ἂν εὕροι τις πρωθύστερα μᾶλλον. τῶν δὲ τοῦτο τῆς ἰδέας κεκοινωνηκότων, σέλτιον οὐδὲν εὑρεῖν οὐδὲν, ὥσπερ δὲ καὶ τῶν μὴ μετεσχηκότων ἀτιμότερον οὐδέν. μόνους γοῦν τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχροὺς, ὡς οὐδὲν ὂν εἴ τι τὶς ἔχων τυχοι

quantum vt pulchritudinæ earum ingredientes operatonitos redderet. Et ob hoc sumptuosissimas pariter & pulcherrimas eas ædificauit. Neq; etiam sententia fefellit. Nam Vlyssis filius ita admiratus eas fertur, cum A percunctandum de patre, et loci venisset, vt ad Pisistrati Nestoridem in hūc modum dixerit: Talis & æthere forsan Iouis aula renidet. Et ipse adolescentis patet non aliam ob causſam misso B infectas duxit naues, cùm vidi cum græcis ad Troiam proficisceretur, quàm vt aspicientes eorum aspectu obstupefacere posset. Et verè si C quis singulas artes perpendere volet, reperiet omnes eas ad pulchritudinem tendere, eámque consecuti, pro summo ducere. Adeo autem pulchritudo cæteras res cūctas excellere videtur, vt ijs, quę vel cum iustitia, vel sapientia vel fortitudine aliqua fiūt, multa alia inueniatur potiori pretio digna censeri: E verò quæ cū hac specie cōmune aliquid habēt, iis nihil quicquā melius inueniri queat, vt rursum & illis, quibus hæc coniuncta nō est, nihil quicquā inhonestius. Quippe solos eos qui pulchri sunt, turpes vocamus, pene de quasi pro nihilo habemus

εονέκτημα τῶν ἄλλων,
λους ἐστερημένος. τὸν μὲν
δ' ἡμιοκρατευμένοις τὰ κοινὰ
οικοῦντες, ἢ τυράννοις ὑποτε-
γμένοις, τὸν μὲ, δημαγω-
ὺς, τὸν δ', κόλακας καλοῦμεν.
όνους δ' τὸν ὑπὸ ταύτῃ τῇ δυ-
μει γεγενημένους, θαυμάζομέν
ε, φιλοπόνους τε, καὶ φιλοκάλους
ομάζομεν, καὶ κοινοὺς νομίζο-
μεν εὐεργέτας, τὸν τῶν καλῶν
πιμελητάς. ὅτε τοίνυν ἔστιν μὲ
ημὸν τὸ κάλλος ὄφθη, οὕτω δ'
οῖς πᾶσιν ἐν ἐυχῆς μέρει τυ-
ῖν, κέρδος τε νομίζοισι τὸ
ούτῳ τί διακοπῆσαι φωνῆσαι,
πῶς ἡμᾶς εἰκότως ἂν πᾶς
μέμψαιτο, εἰ τοσοῦτον ἔχοντες
έρδος κερδαίνειν, ἔπειθ' ἑκόν-
τ' ἀφίεμεν, μήτ' αὐτὸ τοῦτο
ιδέσθαι φωνήσαντες, ὅτι ζημιούμεθα; τοσοῦτον μὲ δὴ κἀγὼ
τὸν λόγον ἐποιησάμην, πολλὰ
τῶν ὄντων μοι περὶ κάλλους
ἐπῶν ἀφελών, ἐπιδὴ δ' σωκ-
σίαν ὅπλον παρεσκευασμένῳ
ὠρων. Εχ. εὐδαίμονές γε, οἳ
τοιαύτης ἀπολελαύκατε τῆς
σωκσίας. ἡδὺ δ' ἦν κἀγὼ
ἦν ἕλαττον ὑμῶν ἔσχηκα διὰ
σί.

nus voluptatis, quàm vos
Οὐδ' ἔτης δοκεῖ τὸ Λουκιανεῖον.

sit, quicquid tandem aliquis habuerit, in quo cæteros antecellat, si idē pulchritudine careat. Proinde & eos quidē qui vel in repub. degentibus A imperio præsunt, vel tyrannorum potestati subiecti viuunt, alteros quidem populares vocare solemus, alteros autem adulatores. Solos autem eos, qui huic potestati B subiecti sunt, & admiramur, & cū philoponos, tū philocalos nominam⁹, adeóq; cōmunes benefactores cēsem⁹ esse, eos, qui pulchrorū procuratores sūt. C Quādo igitur ita venerabilis res, pulchritudo est, ita autē ab omnib⁹ etiā votis expetitur, & quasi pro lucro putatur, huic ministrare saltē aliquid potuisse, quomodo nō meritò reprehēderit nosquispiā, quòd cū tantum lucrū lucrifacere possimus, vltro illud prodamus, ne hoc ipsū quidē verētes, dānum videlicet quod mox accipiemus? Ac tantam quidē ego quoq; orationem habui, mulcis, quæ mihi de pulchritudine ampli⁹ dicere licebat, omissis, postquā cōuersationē hāc in lōgū adeò progressā, videbā. Her. Felices sanè vos, quibus tali cōuersatione frui licuit. Ferme autem iam etiam ego nō mi- per te videlicet, accepi.

Negant hæc Budæus & Lucianū esse.

ΝΕΡΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ὀρυχῆς τῆ ἰσθμῷ, εἰ γνήσιος.

NERO, SIVE DE FOSSIONE ISTHMI. Si modò germanus sit.

ARGVMENTVM.

Totum hic dialogum, cuiuscunque tandem est (Nam Lucianu ne neque asseri potest, neque prorsus negari, quasi quadam in Neronem inuectiua est, qua potissimum dementia illius exagitatur, quam cùm in Isthmo fodiendo, à que & tituli ratio sumpta est, tum in obeundis Scenicis certaminibus Imperator Romanus exercuit. Eſque veluti perpetua facti commemoratio, paucis quibusdam è eorum ipsius facinorum exemplis, amplificandi causſa, additis, tota Musonio philosopho tribuitur, qui Tuscum genere, vt Tacitus ait, cùm studia iuuenum præceptis sapientiæ foueret, à Nerone interemtus, cùm in omnes bonos & claros æquè sæuiret, ob insignem libertatem, vt Suidas addit, interfectus fuit. Quod si quid hic minùs bene redditum videbitur, id Græcorum exemplarium vitio est tribuendum.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ.

Ὀρυχὴ τῆ ἰσθμῷ ἣν σοὶ Μουσώνιος, διὰ χειρὸς ἔχειν ἔφασαν μοναρχίαν τῷ τυράννῳ, νοῦν εἶχεν ἄλλως. Μεν. Ἰσθμὸν δὲ Μενέκρατες, καὶ βελτίω ἐπιθυμῆσαι Νέρωνα. καὶ γὰρ περιβολὰς τῆς Πελοποννήσου, τὰς ἀπὸ Μαλέας, ξυνώρυττε τοῖς ἀκολουθοῦσιν, εἴκοσι σταδίων τὸν ἰσθμὸν ῥήγνυσθαι. Μεν. τοῦτο

MENECRATES.

AT Isthmi fossio, quæ in manu, vt aiunt, Tyranno fuit, & vbi Musoni, mentem habere Græcâ videbatur. *Muso.* Scito Menecrates, etiam meliora cogitasse Neronem. Nam & circuitus Peloponnesi illos supra Maleam, tollere nauigantibus volebat, Isthmo ad viginti stadia interrupto. *Men.* Hoc

αὖ καὶ τὰς ἐμπορίας ἅπασι, καὶ τὰς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις, τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ. καὶ γὰρ δὴ ἐκείθεν ἀποχρῶν ὁ οἶκος καρπὸς, ἵνα τὰ ἐπὶ θαλάττια εὖ ἔχῃ. ταῦτα δὴ διέξελθε ἡμῖν, βουλομένοις ἡμῖν ἀκούσασθαι πᾶσιν, εἰ μή τι ἄλλο σοι διανοῆ τέρπειν. Μὰ δι' ἐμὲ βουλομένοις. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι χαριζόμενον ἂν μᾶλλον τοῖς γε ἀγαθοῖς ἐς ἀνδρὸς ἅπαντος φέρεσθαι ἐπὶ τῷ σπουδάζειν. Νέρωνα τοίνυν ἐς Ἀχαΐαν ᾠδὰς ἰόντα, καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν πεπεικέναι, μηδ' ἂν τὰς μούσας ἀφαλλεσθαι ἥδιον. ἐβούλετο γὰρ τὰ ὀλύμπια, ἃ γυμνικῶτατα τῶν ἀγώνων, στεφανοῦσθαι δοκεῖν. τὰ μὲν πύθια, τούτων ἐν αὐτῷ μετεῖναι μᾶλλον, τῷ Ἀπόλλωνι. μὴ γὰρ ἂν ἔτι δοκεῖν ἐναντίαν αὐτῷ ἐᾷσθαι τε, καὶ ᾠδὴν δέδαε. ἡ δὲ Ἰσθμὸς, οὐ τῶν ἀπὸ τέχνης αὐτῷ βεβουλευμένων· ἀλλ' ἐν αὐχὴν τῇ φύσει τοῦ τόπου, μεταλαμβάνειν ἔοικεν, τόν τε βασιλέα τῶν ἐπὶ τὴν Τροίαν ποτὲ Ἀχαιῶν ἐνθυμηθεὶς, ὡς τὴν

autem & emporijs profuturum erat videlicet, & ciuitatibus cùm maritimis, tum etiam illis, quæ in mediterraneis sitæ sunt. Nam si maritima loca bene habeant, etiam illis quæ interiora sunt, domesticus agrorum prouentus sufficiet. Sed hæc narra quæso Musoni, nobis, etenim omnes audiendi cupidi sumus, nisi siquid aliud est cui tu nunc incumbere cogites. *Muso.* Narrabo, quandoquidem vultis. Nam sat scio, quòd plus etiam gratificabor, ijs vtique, qui ad iucundam adeò curarum officinam hanc studendi caussa venerunt. Neronem igitur in Achaiam cantiones ducebant, & illud item, quòd sibi ipsi vehementer persuaserat, ne Musas quidem dulciùs modulari. Volebat autem & Olympia, in quo certamine maximè athletæ nudi certant, cantando coronati. Nam quæ in Pythijs agantur, eorum pleraque ad se magis, quàm ad Apollinem pertinere putabat. Neque enim neq; illum aduersus se citharam, aut carmen aliquod mouere audere. Cæterùm Isthmus haudquaquam illis erat, de quibus hic lõgè antè cogitasset, sed cùm fortè naturam loci conspexisset, magnificum opus hoc animo concepit, Achiuorum videlicet regem, eorum, qui ad Troiam olim profecti fuere, animo proponens, qui ipse

Εὔβοιαν τῆς Βοιωτίας ἀπέτεμεν
Εὐρίπῳ τῷ κατὰ τὴν Χαλκίδα.
ὅπ γεμίσαι καὶ τὸν δαρεῖον, ἂς
ὁ Βόσπορος ἐμφορήσῃ αὐτῶ ὅτι
τὸν Σκύθας. τὰ ἢ Ξέρξου, ἢ A
φεῦ τούτων ἴσως ἐνενοήσε, μεῖ-
ζονα τῶν μεγαλουργιῶν ὄντα. ἢ
φεῦς τούτοις, τὸ διολίγου ἀλ-
λήλοις ὁπλίσαι πάντας εἵνατο
τὴν Ἑλλάδα, λαμπρῶς ἐσπᾶ- B
σθαι τ' ἔξωθεν. εἰ γὰ τὸ φαύλοις
φύσεις, ἐυδύσεσι μὴ, φαύλοις
δέ πῃ ἢ ἀκῆται τῶτο φθέγμα.
φερέλθων ἢ τ' σκηνῆς, ὕμνον
μὲν Ἀμφιτρίτης τε, καὶ Ποσει- C
δῶνος ᾖπε. καὶ ἄρμα, οὐ μέζα.
Μελικέρτη ἢ, καὶ Λευκοθέα.
ὁρέξαντος δ' αὐτῶ χρυσῆν δί-
κελλαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ὁπ-
ζ πύσαντος, ὁπὶ τὴν ὀρυχὴν D
πέξε, χρυσούμυός τε, καὶ ἀδά-
μυος, καὶ καθικόμυος τ' γῆς,
τεῖς οἶμαι. τοῖς τε τὴν ὀρυχὴν
πεπευσμένοις παρακελευσάμε-
νος ξυμπόνως ἅπασι τὸ ἔργου,
αὖθις εἰς τὸν Κόρινθον, τὰ
Ἡρακλέους δοκῶν κατ' βεβλῆσθ' E
πάντα. οἱ μὲ, δὴ ὃν τῶ δεσμω-
τηρίω, τὰ πεδόδη τε, ἢ δύσερ-
γα ἐξεπόνουν. ἢ γρατιὰ ἢ, τὰ
γεώδη τε, ἢ σπίπεδα. ἐβόλου

Eubœã quoqs à Bœotia re-
secuit, medio circa Chalcid
Euripo immisso. Deinde
tem & Darium, vt à quo
Bosporus pōte iūctus fuit
cū is cōtra Scythas profe
sceretur. Nam Xerxis facti
etiam ante ista fortassis re-
mo cogitarat, quod magn
ficentissimū operū magnē
corū omniū fuit. Supra om
nia autem hæc, etiam ille
putabat, Græciam per hoc
quod breui adeò omnes in
ter se miscerī possent, cum
exteros splendidè adeò in
bilitū iri. Nam tyrannorum
ingenia ebria quidem sunt,
tāgūtur autē alicubi, vbi ve
cem hanc audiunt. Per
progressus in scenam hymn
quidem Amphitrites & Ne
ptuni cecinit, & carmina
quoddam non magnum ne
licertæ autem & Leucothee
Cū autem aureū ipsi ingen
porrexissent, Græciam
eius tutelæ cōmisissent, &
fodiendū profectus est, pi
su cantúque prosequentib
illū tū omnibus. Atque ut
terram, ter opinor rem
deinde & quibus præfec
atq; imperia credita erant
pus vnà capessere iussit
Corinthū redit, Herculis
gestas omnes sibi vltus fo
rasse. Illi igitur qui in
culis fuerant, periculosis atq; difficilibus cōficiendis exer
banturexercitū autem, ea quæ terrea ac plana erat, fode

At

ἐ τε, καὶ πέμπτην ἡμέραν περιζευξαμένων ἡμῶν τῷ ἰσθμῷ, στάξη τις ἐκ Κορίνθου λόγος ὕστερον σαφὴς, ὡς δὴ τὸ Νέρωνος μετεγνωκότος ἢ τομὴν ποιήσασαν δὲ τοὺς Αἰγυπτίους γεωμέτρας ἐπιβάντας ἑκατέρας θαλάττης τὰς φύσεις, ὡς ἰσοπέδοις οὔσαις συμπεσεῖν, ἢ ὑψηλοτέραν ἠρεμαίους τῷ ἐκ τοῦ πελάγους, περὶ τὴν Αἴγιναν δεδοικέναι. πελάγους γὰρ τοσούτου ἐπιχυθέντος, καὶ τὸν Σαρωνικὸν ἀπενεχθῆναι ἢ Αἴγιναν. Νέρωνα δὲ, ἢ μὴ τοῦ ἰσθμοῦ τομῆς, οὐδ' ἂν Θαλῆς μετέσησεν ὁ σοφώτατός τε, καὶ φυσικώτατος. τοῦ γὰρ τμεῖν αὐτὸν ἥκιστα μᾶλλον, ἢ τοῦ δημοσίᾳ ἆδειν. ἦν δὲ τῶν ἐσπερίων ἐθνῶν κίνησις, καὶ ὀξύτατος, ὡς τῶν ἐκείνης νῦν ἀπόρμος, ὄνομα δ' αὐτῷ Βίνδαξ, ἀπάρξαι Ἑλλάδος τε, καὶ ἰσθμοῦ Νέρωνα, ψυχῆς γεωμετρήσαντα, τὰς δὲ θαλάσσας, ἰσομέτρους τε, καὶ ἰσοπέδους εἶδα. φασὶ δ' οὕτω καὶ τὰ ἄνω ἢ Ῥώμης ὀλισθαίνειν ἤδη, καὶ ἄνω δίδυμαι. τοῦτ' καὶ αὐτοὶ χθὲς ἠκούσατε τοῦ παιδαγωγοῦ.

At vbi iam septimum & quintum diem quasi alligati Isthmo fuissemus, rumor quidam è Corintho venit, non ita tamen manifestus, quòd Neronem pœnituisset Isthmi incisi. Dicebant autem Aegyptios geometras, altitudinem metientes, haud quaquam eandem atque æqualem vtriusque maris superficiem deprehendisse, sed cùm eam partem quæ Lechæum aspicit, altiorem iudicarent, de Aegina in timorem veniſse. Nam si tantum pelagus contra Insulam effunderetur, periculum esse ne illa aquis obruta in profundum demergeretur. At Neronem à fodiendo Isthmo, ne Thales quidem absterriturus fuerat, quanquam sapientissimus, & naturalium rerum peritissimus. Nam incidendi illius majore studio tenebatur, quàm publicè canendi. Sed motus occidentalium gentium, & asperrimus, qui illas nunc excitat & incendit, Vindex autem nomen ipsi est) reuocauit ex Græcia, & ab Isthmo Neronem frigidè mœnia dimensum. Nã æquè altè à terra vtrumque assurgere, eandemque superficiẽ habere, scio. Aiunt autẽ ipsi & Romanas res paulatim iã labi & declinare. Id quod & ipsi ex Tribuno, qui impegerat, heri auditis.

Με. ἡ φωνὴ ὁ Μουσωνίου, δι' ἣν μουσικαίνει, καὶ τῶν Ὀλυμπιάδων τε, καὶ Πυθιάδων ἐρᾷ, πῶς ἔχει τῷ τυράννῳ; τῶν γὰρ Λήμνιον πεσσαλεόντων, οἱ μὲν, ἐθαύμαζον. οἱ δ', κατεγέλων. Μου. Ἀλλ' ἐκεῖνος γε ὦ Μενέκρατες, οὔτε θαυμασίως ἔχει τὸ φθέγματος, οὔτ' αὖ γελοίως. ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν, ἀμέμπτως τε, καὶ μέσως ἥρμοκε. φθέγγεται δ' κοίλον μὲν φύσει, καὶ βαρὺ, ἐγκεκμηκὸς αὐτῷ τῆς φαρυγγος. μέλη δ' οὕτω καπνευστρώβα βομβεῖ πως. οἱ δέ γε τόνοι τῶν φθόγγων, ὁπαλεαίνουσι τοῦτον, ἐπὶ μὴ δαρρεῖ αὐτῷ. χρωμάτων δ' φιλανθρωπία, καὶ μελοποιΐα, εὐαγώγως μὲν δὴ, καὶ καθαρῶς εὐκαλεῖ, καὶ οὐ κωλύει βαδίσαι, καὶ σῆναι, καὶ μεταῆναι, καὶ τὸ νεῦμα ἐξομοιοῦται τοῖς μέλεσιν, αἰσχύνην ἔχοντος μόνου τὸ βασιλέα δοκεῖν, ἀκριβῶς ταῦτα. εἰ δ' μιμοῖτο τοὺς κρείττονας, φεῦ γέλωτος, ὡς πολὺς τῶν θεωμένων ὁπαπῆ. καίτοι μυείων φόβων ἐπιτηδείων, εἴ πε ἐπ' αὐτῷ γελᾶν εἰκ. νεύει μὲν γὰρ τῇ μετρίου πλέον. ξωμάγων τὸ πνεῦμα, ἐπ' ἄκρων διίσατο τῶν

Men. At vox Musoni, propter quam Musas ita deperit, & Olympiadas pariter & Pythiadas amat, quale nam tyranno est? Nam eorum qui ad Lemnum naubus veniebant, alij quidem admirabantur ipsum, alij autem etiam deridebant. *Muso.* At ille, quod ad vocem attinet, neq; admiratione dignus, neque risu. Nam ipsum natura inculpabilem, atque mediocrem formauit. Sonat autem concauum quiddam, non natura tamen, & graue, impedente illi gutture, ac carmina quidem hoc pacto accurata quodammodo personat. Voculationes autem sonorum læuigant hunc postquam sibi ipsi non confidit, Chromatum verò humanitate & modulatione facili quidem illa, & ad cithararæ cantum accommodata: & vbi tempus est, ire & stare, & de loco transire, deinde & nutum cum membris exquare, hæc accuratè facere, eius est qui pudore solo eo afficitur, quòd rex videtur. At rursum si imitetur superiores, huic quàm multis spectatoribus risus excidit quàm infinito metu impendente, si quis ipsius cauta rideat. Nutat enim plus æquo, & cum spiritu attrahit, stat

ἐῶν ἀβακλώμενος, ὅπως οἱ
ἐ τῆ βοχῆ. φύσει δ' ἐρυ-
ς ὧν ἐρευθεῖ μᾶλλον, ἐμ-
φραιμένε αὐτῷ τῆ προσώπε.
ὃ πνεῦμα, ὀλίγον, καὶ ὀκ A
οχεῶν που δή. Με. οἶσθ' ἐν
ὄνι πρὸς αὐτὸν, πῶς ὑφίεν)
Μουσώνιε. ; τέχνη γάρ που
εἰζονται. Με. τέχνη μέν,
περ οἱ ὑποπαλαίοντες. δὴ B
τιμήσητε ὦ Μενέκρατες, τ
βαχῳδίας ὑποκριτὴν, ὡς
μοῖ ἀπόλαυσιν. ἴσως γὰ κίν-
νοι καὶ περὶ τὰς τέχνας, ὧ
τείνωσιν οἱ τεχνάζοντες. C
. καὶ τί τῆτο Μουσώνιε;
ίδεμα γὰ ἀήκοος τῆ λόγου.
ου. ἄκουε δή λόγου ἀτόπου
ὲν ὀφθαλμοῖς ἢ Ἑλλήνων
πραγμάτου. ἐδμοῖ γὰ νό-
υ κεκμήκοι, μήτε κωμῳ-
ν ἀγωνίζεσθαι, μήτε βαῤῥω-
ν, ἐδόκει Νέρωνι βαγῳδοῖς
ἐᾶν. καὶ παρῆλθον εἰς τὴν
ωνίαν ταύτην, πλείονς μέν.
ὑπηρέτης, ἀρίστα φωνῆς
ων, εὐδοκιμῶν δ' ἐπ' αὐ- E
ὴ, καὶ θαυμαζόμενος,
μφοτέρα τῆ εὐῳδότος ἐ-
λάμπετο, ἢ τῆ στεφάνε ἐφάν, ἢ
ηδ' ἀήκοεν προτέρου, ἢ δέκα
λαντα δοῦναι οἱ Νέρωνα

sumis pedibus distētus & resiactº, perinde vt ij qui in rota circūaguntur. Iā verò natura rubicūdus existēs, multò magis etiam rubescit, cum ipsi facies incenditur, spiritus autem modicus, & ægrè alicubi sufficiens. *Men.* Qui verò certamine cū ipso conferuntur Musoni, quo pacto se gerunt? Nam arti gratificantur scilicet. *Muson.* Arti quidem Musoni, quemadmodum & qui luctando subseruiunt: sed cogita, Menecrates, Tragicum histrionem illum, quo pacto in Isthmijs, perierit. Paria enim pericula & circa artes sunt, si qui in ijs ostendandis impendio elaborāt. *Men.* Quid hoc autem Musoni, admodum enim ignarus eius sum, quod dicis? *Muson.* Audi igitur rem absurdam quidem & insolentem, attamen in conspectu Græcorum actam. Nam cùm in Isthmijs lex esset, vt neque comœdia certaret quispiam, neque Tragœdia, Neroni placuit, Tragœdos superare. Ac prodierunt ad hoc certamen plures quidem. Epirota autem ille, ut qui voce optimè valeret, & ob eam etiam celebraretur, & in admiratione esset, clariùs solito fingebat, & coronam

nare se, & nihil de studio remittere velle, priusquā à Nerone

ὑπὲρ τῆς νίκης. ὁδὶ ἠγωνίσθη τι, καὶ μαγικῶς εἶπε. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἤκροᾶτο ὑπὸ τῇ σκηνῇ, ἐπ' αὐτῷ δὲ τἀγῶνι. βοώντων δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ ἠπιῳότῃ, πέμπει τὸν γραμματέα, κελεύων ὑφεῖναι αὐτῷ τὸν τόνον. αὐτὸς δὲ ὑπαίροντος τὸ φθέγμα, καὶ δημοτικῶς ἐπιζόντος, ἐπαίρεται Νέρων ἐπ' ὀκριβέσι τῶν τοῦ ἑαυτοῦ ὑποκριτῶν, εἴων ἀγωνιστάς τε τῷ ἀγῶνι. καὶ γὰρ δὴ καὶ δέλτους ἐλεφαντίνους, καὶ διπλόας, ὡς ἐβεβλημένοι αὐταῖς ἄωτες ἐγχειρίδια, καὶ τὸν ἠπιῳότιν ἀναστήσαντες πρὸς τὸν ἀγχόνιον, κατάξαν αὐτῷ τὴν φάρυγγα, παίοντες ὀρθαῖς ταῖς δέλτοις. Μη. βαγῳδίαν δὲ ἐνίκα, Μουσώνιε, μειρακίου οὕτω παδὸς ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν Ἑλλήνων ἐργασάμενος; Μου. παιδιὰ ταῦτα νεανίᾳ τῷ μειρακτυήσαντι. Μη. οἱ δὲ βαγῳδίαις ὑποκριτὴν ἀπέκτεινεν ἐντεμὼν αὐτῷ τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ πυθικὸν στόμιον, παρ' ᾧ αἱ ὁμφαὶ ἐνέπνεον, ἄτοκα φαῦλον ὤμυσεν, ὡς μὴ ἐν τῷ Ἀπόλλωνι φωνὴ εἴη.

decem talenta pro victoria acciperet. At ille exhibebatur, nam & audimus sub scena fuerat in ipso licet certamine. Acclamantibus autem Græcis, Epitæ mittit scribam, qui videret hunc submittere tonum se: sed pergente eo, & quomodum attollente vocem, popularitérq; ac liberè cum ipso contendente, immittit Nero in pulpita suos histriones, tanquam qui ad hoc negotium permanerent. Nam & libellos ebenos, & duplices habebant, quibus pro se intentis, veluti pugionibus vtebantur. Atque hi Epirotam ad proximam columnam erigentes, gutturi ipsius fregerunt, cædentes obuersis in rectum libellis. *Mene.* Tragœdia autem vicit, Musoni, scelerum adeò facinus in oculis Græcorum ausus? *Mu.* Quid putas? ludus hic adolescenti fuit, qui matrem occidit quoque. *Me.* Si verò inter Tragœdos histrionem occidit, ejecta illius voce, quid adeò attinet demirari, quando & Pythicum os unde vates inspirare solebant, obturare conatus fuerit vt videlicet neque Apollinis vox aliqua esset? Quo-

ὰ τοῦ τῷ Πυθίου καταλέξαν-
ος αὐτὸν, εἰς τοὺς ὀρέστας τε,
ὰ ἀλκμαίωνας, οἷς τὸ μητρο-
τονῆσαι, καὶ λόγον τινὰ εὐ-
κλείας ἔδωκεν, ἐπειδὴ πα-
άσιν ἐπμώρησαν. Μου.
δὲ, μαθαμῶς εἰπεῖν ἔχων
τῷ ἐπμώρησεν, ὑβρίσθαι
ὑπὸ τοῦ θεοῦ ᾠετο, ῥᾳθύτε-
ρ. τῶν ἀληθῶν ἀκούων. ἀλ-
ὰ μεταξὺ λόγων, τίς ἡ
ρσθοῦσα ναῦς, ἃς ἐπάγειν
ἡ ἀγαθὸν ἔοικεν. ἐστεφανῶνται
ὸ τὰς κεφαλὰς, ὥσπερ χρη-
ὸς εὐφημος. καί τις ἐκ τοῦ πρύ-
ερας ὑποτείνει τὴν χεῖρα,
παρακελευόμενος ἡμῖν θαρρεῖν
τε, καὶ χαίρειν. βοᾷ τε εἰ
μὴ παρακούω, Νέρωνα οἰχε-
σθαι. Με. βοᾷ γὰρ Μουσώ-
νιε, καὶ σαφέστερόν γε, ὅσῳ
τῆς γῆς ἄπεται. Μου. εὖγε
ὦ θεοί. Με. ἀλλὰ μὴ ἐπευχώμεθα. ἐπὶ γὰρ τοῖς κει-
μένοις, οὐ φασι δεῖν.

quam ipso Pythio, recensente, eum inter Orestas & Alcmæones, quibus id, quòd matres occidêre, etiam laudis aliquam famam præbuit, postquam id in ultionem patrum fecerant. *Muso.* Hic autem, cùm nullo modo dicere posset, quemnam ultus esset, contumelia à deo affectum sese putabat, cùm tamen mitiora, quàm veritas exigebat, audijsset. Sed interea dum sermones serimus, quænam nauis ista est, quæ huc propinquat? ut autem boni aliquid afferre videtur. Nam coronati capitibus omnes sunt, perinde vt chorus quispiam, qui faustum aliquid nuntiaturus ingreditur. Et quidam ex prora manum protendit quoque, iubens & confidere nos, & gaudere, clamátque nisi non satis rectè percipio, Neronem perijsse. *Mene.* Clamat enim Musoni, & manifestiùs vtique, quòd propiùs terram contingit. *Muso.* Euge ô dij. *Men.* Sed ne gloriemur. Nam mor-

tuis, vt aiunt, non decet conuitiari.

TRAGOPODAGRA.

ARGVMENTVM.

Podagra, ceu Dea, poetastem carminibus celebrat. Et innuit fabula id quod ait Ouidius:

Tollere nodosam nescit medicina podagram.

ΤΡΑΓΟΠΟΔΑΓΡΑ. ΠΟΔΑΓΡΟΣ.

Στυγνὸν ἄτομ', ὦ θεοῖς ἐχθρώτατον
Ποδαγρικὸν, πολυστέναχτε, κωκυτῶ τέκνον,
Ἦν παρτάξου κευθμῶσιν ἐν βαθυσκίοις,
Μήτηρ ἐκείνη γαστρὸς ἐξεγείνατο,
Μαζοῖσί τ' ἐξέθρεψε, καὶ πικρῷ βρέφει
Εἰς χεῖλος ἐσταλάξεν Ἀλκμήνη γάλα,
Τίς τὼ δυσώνυμό σε δαιμόνων ἄφα,
Εἰς φῶς ἀνῆκεν; ἦλθες ἀθρώποις βλάβος.
Εἰ γὰρ τιθηνῶσιν ἁμπλακημάτων πίσις
Βροτῶν ὀπηδεῖ, τῶν, ἔδειξαν ἐν φάει,
Οὐ Τάνταλον ποτοῖσιν, οὐδ' Ἰξίονα
Τρέχῳ τροχηλάτῳ, οὐδὲ Σίσυφον πέτρῳ,
Εἶσι κολάζειν ἐν δόμοισι Πλουτέως,
Ἀτλὼς ἢ πάντας τοὺς κακῶς δεδρακότας,
Τοῖσ σοῖς ἀεσπάπτειν ἀφειδήσασι πόνοις,
Ὡς μου τὸ λυπρὸν, καὶ ταλαίπωρον δέμας,
Χειρῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρας ποδῶν βάσεις,
Ἰχῶσι φαύλῳ καὶ πικρῷ χυμῷ χλιῆς,
πνεύματι βιαίῳ τῷδε διασφίγγον πόρους,
Ἔσηκε. καὶ μεμυκὸς, ὀπτικὴ πόνοις.
Σπλάγχνων δ' ἐπ' αὐτῶν, διάπυρον πρέχει κακὸν,
Δίνωσι φλογμῶν σάρκα πυρπολούμενον,
Οπῖα κρατὴς μεστὸς αἴτησιν πυρὸς,
Ἢ σικελὸς αὐλῶν ἀλιπόρευ διασφάρος.
Ὁ τοῦ δυσεξέλικτα κυματούμενος,
Σπέρξει πρῶν σκολιὸς ἀλεῖται κλύδων.
Ὦ λυσεκμαγτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
Ὡς εἰς μάτην σε πάντες ἀμφιδάλπομεν,
ἐλπίδι ματαίᾳ μοχθ' βυκολούμενοι.
Χο. Ἀγὰ δίνδυμον Κυβέλης

TRA

Erinnys vt
Et uberibu
In labra lac
Incominatan
Luci, futura
Nam mortu
In luce sequ
Platonis atr
Proles Imoli
Saxo, nec hic
Tuis sed omn
Agitare decu
Vt calamitos
Manibus ab
Plantas, ich
Per vim rete
Habet se, &
Ipsa curri
Carnémque v
Æthne velut c
Aut Sicula val
Aeſtibus ineu
Sinuosa ruina
Incomprehen
Malum irritis
Omnes, inan
O Iuga Di

RAGOPODAGRA. PODAGER.

Triſte nomen, ô & exoſum Dijs
Podagra, lachrymoſa, Cocyto ſata,
In Tartari ſpecubus opacis edita,
rinnys vtero quam Megæra ſuo tulit,
t uberibus aluit, cuſque paruulæ
a labra lac ſtillauit Alecto tetræ,
ominatam quis deorum te dedit
uci, futuram noxiam mortalibus?
Jam mortuos ſi perpetrati criminis
a luce ſequitur pœna, non erat ſiti
lutonis atra puniendus in domo,
roles Imoli Tantalus, nec Siſyphus
axo, nec hîc verſandus Ixion rota.
uis ſed omnes omnium ſcelerum reos
ptare decuit membrifragis cruciatibus.
t calamitoſum corpus aridum meum
Manibus ab extremis ad infimas pedum
Plantas, ichore tetro, amara cum bile
Per vim retentis flatibus ſtringens poros,
Habet ſe, & inde clauſum acerbiùs dolet.
Per ipſa currit ignea peſtis viſcera,
Carnémque vorticibus populatur ignium,
Ætnæ velut crater facibus exæſtuans:
Aut Sicula vallis æquorearum rupium,
Aeſtibus ineuolubilibus: vbi fluctuans
Sinuoſa ruinas vnda ſcopulorum ferit.
Incomprehenſum ô mentibus mortalium
Malum irritis te vt mitigamus fotibus
Omnes, inani dum ſtolidi ſpe fallimur.
Iuga Dindymi Cybeles

Φρύγες ἔνδοθεν ὀλολυγήν,
ἀταλῷ τελοῦσιν Ἄτει.
Καὶ θρὲς μέλος κεραύλου
Φρυγίου κατ' οὔρεα Τμώλου,
κῶμον βοῶσι Λυδοί.
Παρεμπλῆκες δ' ἀμφὶ βόπτροις
Κελαδοῦσι κρητὶ ῥυθμῷ
Νόμον ἐναὺ Κορύβαντες.
Κλάζει ϑ' ὑπαυλοῦσα σάλπιγξ
Ἄρει κρέκουσα θούριῳ
Πολεμηΐαν ἀτλῶ.
ἡμεῖς ϑ' σοὶ Ποδάγρα,
Πρώταις ἔαρος ἐν ὥραις
Μύσται τελοῦμεν οἰκτοις,
ὅτε πᾶς χλοητόκοισι
Ποίαις τέθηλε λειμών,
Ζεφύρου ϑ' πνοαῖς
Ἀταλοῖς κομᾷ πετήλοις.
Ἀδὲ δύσγαμος κατ' οἴκους
Μεροπων θροεῖ χελιδών,
Καὶ νύκτερος καθ' ὕλαν
Τὸν Ἴτυν στένει δακρύοις
Ἀτθὶς ὄρνις ἀηδών.
Ποδ. ὦμοι ποιων ἀρωγὸν, ὦ τείτου ποδὸς
Μοῖραν λελυγρὸς βάκτρον, ἐξέρεισέ μου
Βάσιν βίαιος, καὶ καπήθων τείβον,
ἔγχος τε βαιὸν ὡς ἐπίσπασω πέδῳ.
ἔγειρε πλῆκτρον γῦρε δημίων ἄπο,
Καὶ λεῖπε μελάθρων πλὴν ὑπωρέφιον στέγος.
Σκίδασον δ' ἀπ' ὄμων νύχιον αἴθρης βάθος,
μολὼν θύραζε. ϑ' θρὲς ἠλίου φάος
ἀθόλωτον αὔραν, πνεύματος φαιδρᾶ πάσαν.
Δέδεκται γὰρ ἤδη τόδε θρὲς πίμπλῳ φαῦ-

Phryges vlulante voce
Tenero frequentant Atti
Ad tibiæque cantum
Phrygiæ, super iuga Tm
Comum celebrant Lydi.
Et in armis tum furentes
Solenne Cretico enan
Numero canunt Curetes
Clangítque Marti feroci
Tuba prægrauis, tumult
Canendo bellicosos.
Sed nos tui Podagra
Mystæ tibi sacramus
Incunte vere luctus,
Vbi pullulat viresçens,
Pratum per omne, gramo
Zephyríque spiritu arbo
Teneras comas regignu
Nuptijsque hirundo mo
Hominum canit per æde
Nocturna pérque syluar
Philomela fiens Attica
Itym canendo luget.
Pod. O qui labori Bacu
Sortite partes tertij ped
Fulci trementem, dii ige
Leuiáque, vt innitar sol
Et membra patiens exci
Et linque culmen ædiu
Nigrámque ab oculis e
Prodi foras: & ad rutilu
Auram serenam spiritu l
Ter quinque nanque pr

ıryges vlulante voce
:nero frequentant Atti.
ſ tibiæque cantum
ırygiæ, ſuper iuga Tmoli
ɔmum celebrant Lydi.
: in armis tum furentes
ɔlenne Cretico enan
umero canunt Curetes.
langítque Marti feroci
uba prægrauis, tumultus
anendo bellicoſos.
:d nos tui Podagra
lyſtæ tibi ſacramus
ıeunte vere luctus,
bi pullulat vireſcens,
ratum per omne, gramen:
:ephyríque ſpiritu arbores
'eneras comas regignunt:
Juptijſque hirundo mœſtis,
Hominum canit per ædes:
Nocturna pérque ſyluam
'hilomela flens Attica
tyn canendo luget.
'od. O qui labori Bacule fers opem meo,
Sortite partes tertij pedis, gradum
Fulci trementem, dirige & nobis iter,
Leuiáque, vt innitar ſolo, veſtigia:
Et membra patiens excita de lectulo:
Et linque culmen ædium ſublimius:
Nigrámque ab oculis excutiens caliginem,
Prodi foras: & ad rutilum ſolis iubar,
Auram ſerenam ſpiritu læto trahe.
Ter quinque nanque præterière iam dies,

ἐξ οὗ ζόφῳ σύγκλεισος ἠλίου δίχα,
εὐναῖς ἐν ἀρρώτοισι τέρσεται δίμας.
ψυχὴ μὲν οὖν μοι, καὶ φρονοῦσα πάρεα,
Βάσεις ἀμείβει· ὅπῃ θύρας ὠρμηκέναι.
Δίμας δ' νωθρὸν, οὐχ ὑπηρετεῖ πόθοις.
ὅμως δ' ἐπείγου θυμὲ, γιγνώσκων ὅτι
Πτωχὸς πολλαχῶν, πειρατῶν μὲν ἂν θέλῃ,
Καὶ μὴν δύναται, τοῦτον οὐ νεκροῖς τίθει.
ἀλλ' εἶα.
Τίνες χθὸν οἵδε βάκχα νομίοντες χορεῖν,
Καρίνα φύλλοις ἀκτίας καταστεφεῖς,
Τίνα δαιμόνων ὄρειον κωμασὴν χορεύῃ;
Μῶν Φοῖβε παιὰν, σὸν γεφίειοισιν σέβας;
Ἀλλ' οὐ τέθρωται δελφίδος φύλλῳ δάφνης.
ἢ μή τις ὕμνος βακχείων κωμάζεται;
Ἀλλ' οὐχ ἕπεσι κισσὶν σφεκὶς κόμας.
Τίνες ποθ' ἡμῖν ὦ ξένοι βεβήκατε;
Αὐδᾶτε, χὠ σοφὸς γνωμητὴς λόγον.
Τίς δ' ὄχθος, ἰὼ ὑμνῆτε, λέξατ' ὦ φίλοι.
χο. σὺ δ' ὢν τίς, ἡμᾶς, χὠ τίνων, θρασυστόμεις;
ὡς γὰρ σε βάκχον, χὠ βάσις μιμεῖται,
Μύστην ὁρῶμεν τῆς ἀεικήτου θεᾶς.
Ηο. Εἶς ὧδε κἀγὼ τῆς θεᾶς ἐπάξιος.
χο. Ταὶ μὲν κυθρίαν Ἀφροδίταν
Σταλάσσουσαι φερεπόνου ἀπ' αὐδήεσσ,
Ἀνεθρέψατο κόσμον ἁρμοζαί.
Ἅλιος ἐν κύμασι Νηρεύς.
Ταὶ δ' Ὠκεανᾶς παρὰ παγαῖς
Ζωὸς παρέκοιτιν ὀλυμπίου
Λευκώλενον ἐυρεῖσι κόλποις
Ηρεν, ἐτιθήνατο Τηθύς.
Κορυφαῖσι δ' κρατὸς ἐν ἀφθίτου,
ἐλόχευσε κόρης ἄζομεν φυάν

A sole quo
Incompos
Adeſt anim
Vt in pede
Sed corpus
At anime p
Sciens eſſe
Obambula
Sed eia.
Quænam i
Cincti cor
Cuius celeb
An Phœbe
At Delphic
fors can
Sed non ad
Age qui, vel
Exponite n
Et quam De
Cho. At tu
Vt enim ba
Myſten vide
Pod. Vnus
Ch. Venere
Ex ætheris
Nutrijt in æ
Nereus dece
At Tethis ir
Oceani Iun
Olympij vx
Nutriuit vln
Summúſque
Eſt virginis

ſole quum procul in tenebris abditus
n compoſito in lecto cubans diſtorqueor.
. deſt animus, adeſt voluntas ſæpius
'e in pedes me conijciam, fores petens,
ed corpus imbecille vota deſerit.
t anime propera, pauperem podagricum
ciens eſſe, & inter mortuos hunc ponito,
) bambulare qui nequit, licèt velit.
ed eia.
Quænam iſta turba eſt, qui manu fuſtes tenent.
Cincti coronis frondis Acteæ caput:
Cuius celebrant ebrium Dei chorum?
An Phœbe Pæan numen extollunt tuum?
At Delphica nulla cingit illos laurea.
An fors canitur laus aliqua Bacchanalium?
ed non adeſt ſignum comis hederaceum.
Age qui, vel vndenam venitis hoſpites,
Exponite nobis, veráque fateamini.
Et quam Deam canatis amici dicite.
ho. At tu quis es, vel vnde nos interrogas?
Vt enim baculus, greſſuſque nobis indicant,
Myſten videmus inſuperabilis Deæ.
Pod. Vnus quidem ſum: ſed Deam non dedeceas.
Ch. Venerem ſacræ Deam Cypri,
Ex ætheris ortam ſemine,
Nutrijt in æquoreis aquis
Nereus decentem fabricam.
At Tethis in lato ſinu,
Oceani Iunonem in alueis,
Olympij vxorem Iouis,
Nutriuit vlnis candidam,
Summúſque diuûm Iupiter
Eſt virginis interritam

Κερνίδας, μέγ' ἄριστος Ὀλυμπίων,
Ταὺ ἐχεκύδιμον Ἀθήναν.
Ταὺ δ' ἡμετέραν θεὸν ὀλβίαν,
ὁ χέρων λιπαρεῖσιν ἐν ἀγκάλαις
Πρώταν ἐλόχευσεν Ὀφίων
ὅτ' ἐπαύσατο μὴν σκότιον φάος,
αἰετιλέ τε λαμπὶς ἠὼς,
Καὶ παμφαὴς ἀελίου στέλας,
Τότε καὶ Ποδάγρας ἐτανὴ κράτος.
ὅτε γὰ λαγόνων σε τεκοῦσα
μοῖρα, Κλωθὼ τότ' ἔλουσεν,
ἐγέλασεν ἅπαν στέλας οὐρανοῦ,
Μέγα δ' ἔκτυπεν εὔδιος αἰθὴρ,
Τηνδ' εὐγλαγέτοις ἐν μαζοῖς,
ἔνολβος ἐφέλατο Πλούτων.
Πο. Τίση δ' ἐν τελεταῖς ἐγκάλεσι θεσπόλοις;
Χο. οὐχ αἷμα λάβεον θεοσεβοῦμεν ἀπὸ σώματος σφάξαι·
Οὐ τειχὸς ἀφέτου λυμίζεται σροφαῖσιν αὐχμὶ,
Οὐδὲ πολυκρότοις ἀσραγάλοις πάσλημα γωτα,
Οὐδ' ὠμὰ λακιστὰ κρέα σιτούμεθα ταύρων·
ὅτε δὲ πελέας ἔαρι βρύει τὸ λεπτὸν ἄνθος,
Καὶ πολυκέλαδος κόσυφος ἐπὶ κλάδοισιν ἄδει,
τότε διὰ μελέων ὀξὺ βέλος πέπλημε μύσαις,
ἀφανὲς, χρύσιον, δεδυκὸς ὑπὸ μυχοῖσι γλίων,
Πόδα. γόνυ. κοτύλιν. ἀσραγάλους. ἰσχία. μηρούς.
χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κόρωνα. καρπούς.
ἐδῶνα. νέμεται. φλέγει. χραταῖ. πυρὶ. μαλάσσει,
Μέχρις ἂν ἡ θεὸς τὸν πόνον ἀποφυγεῖν κελεύσῃ.
Πο. Εἶς ἄρα κἀγὼ τῶν καταρχασμῶν
ἔλαθον ὑπάρχων; τοι γὰ ἡκέτω σρουμόνης
Δαίμων φανῆσα. σοὶ δ' ἐγὼ μύσας ὁμῶς,
ὕμνων κατάρξω τὸ ποδαγρῶν ᾠδῶν μέλος.
Χο σίγα μὴν αἰθὴρ, καὶ νηόεμος ἔσω.

Enixus indolem vertice,
Turbas mouentem Palladem.
Sed hanc beatam Deam
Primam cubitis Ophion senex
In delicatis protulit.
Quum desijt tenebrosa lux,
Auroráque orta est lucifera,&
Sol cuncta lustrans, tum simul
Se vis Podagræ protulit.
Te prodeuntem ex ilibus
Parcæ,abluit Clotho:ætheris
Risitque vultus splendidus,
Cœlo sereno detonans.
Háncque in papillis nutrijt
Pluto beatus lacteis.
Pod. Sed qualibus sacris ministros excitat?
Cho. Ex ore ferreo sanguinem non fundimus;
Non illigatur flexibus colli pilus,
Nec terga talis perstrepunt sonantibus:
Nec frusta crudæ pascimur carnis boum.
Quum vere tenuis pullulat flos vlmeus,
Meruláque ramis insidet loquacula,
Sagitta mystis tunc acuta figitur,
Subítque clanculum artuum penetralia.
Pedem,genu,cauósque nodos ossium,
Talósque,coxas,crura,scapulas,& manus,
Brachiáque,carpósque,artuum & cauernulas,
Depascitur,vorat,vrit,inflammat,tenet,
Mollítque dum Dea linquere membra iusserit.
Pod. Ex initiatis vnus ergo,& nescius,
Eram:proinde mitis accedat Dea.
Simúlque cum mystis ego hymnos ordiar,
Solitum podagricis modulaturus melos.
Cho. Tranquillus æther esto nunc:

Καὶ πᾶς ποδαχθῶν, εὐφημείτω.
Ἦλθ᾽ ἐς δυμέλας κλινοχαρὴς
Βάκχιος δαίμων, σίμπωνι βάσιν σπειζομένη.
Χαίρεις μαινάδων πολυφοιτάτη,
Καὶ σοῖς ἐρεπόλοις ἵλαος ἦλθοις,
ὄμματι φαιδρῷ. δίνης δ᾽ πόνοις λύσιν ὠκεῖαν,
Ταῖσδ᾽ ἐπαοιδαῖς ὄφεις.
Πο. Τίς τὸν ἀνίκητόν με δεδοίκοτα πόνων,
Οὐκ οἶδε ποδάγραν τῶν ἐπὶ χθονὸς βεστῶν;
Ἰὼ οὔτε λιβαίων ἀτμὶς ἐξιλάσκεται,
Οὔτε χυδὲν αἷμα βωμίοις παρ᾽ ἐμπύρεις,
Οὐ ναὶς ὅλβου πειχρεμὴς ἀγάλμασιν.
Ἰὼ οὔτε Παιὰν φαρμάκοις νικᾷν δέπει,
πάντων ἰατρὸς τῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν.
Οὐ πᾶις ὁ Φοίβου πολυμαθὴς Ἀσκληπιός.
ἐξ οὗ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις γένος,
Τολμῶσι πάντες τοὺμὸν ἐκβαλεῖν δένος,
Κυκῶντες ἀεὶ φαρμάκων τεχνήματα.
Ἄλλος γὰρ ἄλλῳ ἐπ᾽ ἐμὲ πειράζει τόχῳ.
Τείβουσιν ἀργόγλωσσα, καὶ σέλινά μοι,
Καὶ φύλλα δριδάκων, καὶ νομαίαν ἀδεχμήν.
ἄλλοι, πράσον. οἱ δ᾽, ποταμογείτονα
ἄλλοι, κνίδας τρίβουσιν. ἄλλοι, σύμφυτον.
Ἄλλοι, φακοὺς φέρουσι τοὺς ἐκ τελμάτων.
σαφυλίνον ἐφδόν. οἱ δ᾽, φύλλα σφρικᾶν.
ὑοσκύαμον. μήκωνα. βολβούς. σίδια.
ψύλλιον. λίβανον. ῥίζαν ἐλλεβόρου. νίτρον.
Τῆλιν μετ᾽ οἴνου. γυείτλω. κολλάμφακον.
κυπαειρόσπλω κικῖδα. χύτλον κειδόπλω.
Κεράμβης ἀπίφθου φύλλα. χύφον ἐκ Γάρου.
σπυρεάδος ὀρείας ἀχρός. ἀνθρώπου κόπρον.
Ἄλευρα κυάμων. ἄνθος ἀσίου λίθου.
ἴχνη φεύγους. μυγαλᾶς. σαύρας. γαλεᾶς.

guis faueant podagrici:
ixa baculo, diligens
tos, ad aras it Dea.
ie Deûm mitissima,
ulis veni mitis tuis,
tu sereno: veréque hoc
s libera doloribus.

Podagra.

is est hominum, cui non ego insuperabilis
gina morborum Podagra nota sim?
am nulla placant thura fumigantia,
usus aris nec cruor ardentibus,
spensa templis diuitum aut donaria.
ec ipse Pæon omnium cœlestium
edicus deorum vincere pharmacis potest,
œbi-ue doctus filius Aesculapius.
ortalium ex quo siquidem fuit genus,
mnes meas vires retundere gestiunt,
mnémque turbant pharmacorum industriam,
antaginem terunt, apijque semina,
liáque lactucarum, & agreste peplion,
t marrubium amnicolámque potamogetona:
lij Cnidas terunt, alijque symphytum,
entes paluſtres, pastinacámque illinunt
octam, foliáque persica, atque hyoscyamum,
ulbos, papauer, malicorium, psyllium,
hus, atque radicem ellebori, nitrum, merum
um fœnogræco, gyrinen, collamphacon,
allam cupressi, pollinem hordeaceum,
rudæque crambes folia, gypsúmque ex garo
apræque fimum monticolæ, stercus viri,
abásque molitas, Asij florem lapidis,
lij rubetas, quósque araneos vocant

Βαβαχοις. ὑαίνας. πραγελάφους. ἀλώπεκας.
Ποῖον μέταλλον οὐ πεπείραται βροτῶν;
Τίς ἀχὴ χυμός; ποῖον οὐ δένδρου δάκρυ
Ζώων ἁπάντων, ὁπὸς. νεῦρα. δέρματα.
Στέαρ. αἷμα. μυελὸς. οὖρον. ἀπόπατος. γάλα.
Πίνουσιν οἱ μθὼ, τὸ δὲ πιεσθέων ἄχος.
Οἱ δ', τὸ δ' ὀκτώ. τὸ δ' δι' ἑπτὰ, πλείονες.
Αλλος δ' πίνων τὸν ἱερέα, καθαίρεται.
Αλλος ἐπ' ἀοιδαῖς ὑπνοτῶν, ἐμπαίζεται.
Ἰνδαῖος ἕτερον μῶλον ἐξάδει λαβών.
ὁδὲ, θεραπείαν ἔλαβε παρὰ τῆς κραίνης.
ἐγὼ δ', τούτοις πᾶσιν οἰμώζειν λέγω.
Καὶ τοῖς ποιοῦσι ταῦτα, κὴ πιρῶσί μα,
Εἴωθ' ἁπανταῖν μᾶλλον ὀργιλωτέρα.
τοῖς δ' φεύγουσι μηδὲν ἀντίξοον ἐμοὶ,
ὅπου ἔχω νοῦν, εὐμενής τε γίγνομαι.
ὁ γὸ μεταλαβὼν τῶν ἐμῶν μυστηρίων,
Πρῶτον μθὼ εὐθὺς εὐσεβεῖν διδάσκεται,
Θεοῦ ἅπαντας, εὐγαπέλως λέγων λόγους.
Πᾶσιν δ' ὁρᾶται μὴ γέλωτος, κὰ κρότου,
ὅτε ἐπὶ λουτρὰ φερόμθος ἐασάζεται.
ἄτιμον γὸ, ὡὐ εἶπεν Ομηρος, πᾶδ' ἐμὲ ἐγὼ,
Βαίνουσ' ἐπ' ἀνδρῶν κράτα, κὰ βάσεις ποδῶν
ἁπαλὰς ἔχουσα. παρὰ δ' τοῖς πολλοῖς βροτῶν,
Ποδάγρα καλοῦμαι, γνωμθὴν ποδῶν ἄχθα.
ἀλλ' εἶα μύσαι πάντες ὀργίων ἐμῶν,
Γεραίρεθ' ὕμνοις τὸν ἀθίκητον θεάν.
Χο. ἀδαμαντόπνουν ὕδος ἔχουσα κόρα,
Πολυδενὲς, ἀβρεμόθυμε θεὰ,
Κλῦθι σῶν ἱερῶν μεροπῶν ἐποπάς.
Μέγα σὸν κράτος ὀλβιόφρων Ποδάγρα.
Ταὼ, κὰ Διὸς ὠκὺ πτέρυξι βέλος,
Τερμίσι δέ σε κύμαθ' ἁλὸς βαθείης,

Atque

Mures, lacertas, atque mustelas coquunt,
Canas, hyenas, tragelaphos, vulpeculas.
Cuius metalli, haud facta sunt pericula?
Quis non probatus succus, & lachryma arboris?
Animalium omnium ossa, nerui, tergora,
Adeps, cruor, medulla, lotium, merda, lac?
Alij remedium quatuor ex rebus bibunt,
Alij quidem ex octo, exque septem plurimi:
Alius bibens sacram, repurgari studet,
Aut carminibus animum adhibens illuditur.
Iudæus excantat fatuum nactus alium:
Rursus alius à fonte remedium petit,
Omnes sed illos iubeo plorare: atque sic
Tentantibus me, occurrere iracundior
Soleo: sed in me excogitantibus nihil
Mitem & benignam præsto me: nam qui meis
Communicat mysterijs, primùm statim
Loqui docetur suauiter, dehinc iocis
Oblectat omnes: cúmque risu cernitur,
Plausúque cunctis, ferruris vt in balneum.
Quam dixit Aten ille Homerus, illa sum:
Caput virorum calceo: plantas occupo
Pedum tenellas: cúmque sim ποδώκης,
Vulgo podagra dicor. At meorum agite
Mystæ orgiorum, canite non victam Deam.

Chorus.

O nympha ingenium adamantinum habens,
Multipotens, animo Dea valido,
Audi vota tuorum supplicum.
Magna potentia, vis tua magna,
O regina opulenta Podagra,
Quam Iouis horret pernix telum,
Quámque profundi nauclus pelagi,

Τρομέει βασιλεὺς ἐνέρων αἴδας.
Επιδεσμοχαρὲς. καταπλιτοβατὲς.
Κωλυσοδρόμα. βαπαγασεσαγάλα.
Σφυροφαρπιπύρα. μογισαψεδάφα.
δειδακωφόρα. γονυκλαυσαχεύπνα.
Πεεικονδυλοπωεσφίλα.
Γονυαμψεπάκυρτε Ποδάγρα.
Αγγε. δέσποινα, καιρίῳ γὰ ἰώπησας ποδί;
Ακευε. ἔτος γὰ ὦ ἐπώσιον φέρω,
Αλλ' ἔστι πρᾶξις τῶν λόγων σωτήριορς.
Εγὼ γὰ ὡς ἔταξας ἠρέμᾳ ποδὶ,
Πόλεις ἰχνεύων, πάντας ἠχνεύων δόμους
μαθεῖν ποδῶν, ὅτις σὸν ἐ τιμᾷ κράτος.
Καὶ τῶν μὲν ἄλλων, ἥσυχον εἶδον φρένα,
Νικωμένων ἄκαιρα σῶν βίᾳ χρεῶν.
Δύω γ' τῶνδε φῶτε τολμηρὼ θράσει,
Εφραζέτην λαοῖσι, καὶ κατωμύτην,
Ως ὐκ ἔστ σὸν κράτος σεβάσμιον,
Αλλ' ἔκβολον Θεοτῶν σε δήσουσιν βίου.
Διὸ κρατεῖν σωσχμάσας δεσμῷ πόδα,
Πεμπάζεις ἥκω, ταδία διανύσας δύο.
Πο. Ως κρακτνὸς ἔπης ἀγγέλων ὥκιστέ μοι.
Τίνος γ' ἐγ γῆς ὄεια δυσβάτου λιπὼν,
ἥκεις; σαφῶς μάθωσον, ὡς ἴδω τάχος.
ἀγγε. φοβερὸν μὲν ἔλιπον πάντ βαθμῶν κλίμακα,
Ξύλων πρέμουσαν διαλύτοισιν ἁρμογαῖς,
ὅθεν με δέχεται κορδυβαλλώδης πόδου,
Σκληροῖσι ταρσοῖς αὐτερήδην κρούμασιν.
ὅπῃ διανύζας ἴχνεσιν ἀλγεινοῖς ἐγὼ,
ἐστρωμένην χαλικτὸν ἐσέβην ὁδὸν,
Καὶ δυσπάτητον ὀξέσι κέντροις λίθων.
Μεθ' ἣν ὁλισθρὰ φρικτεσὼν λείας ὁδοῦ,
ἔσπευδον εἰς τοσοῦτο, διάλυτος δ' μου

TRAGOP

Quam rex Orci trepidat Plu
O gaudens nodis, lectigrada,
Cursiuetans, talorum tortrix
Calcicrematrix, malchumita
Ossitremenda, genufraga, pe
Articulos cruciandi cupida,
Caruigenuflexa, potens Poc
Nuncius.
Domina peropport ina te f
Audi, neque enim tibi nunt
Sed socia verbis ipsa res ad
Nam ciuitates dum tuo iu
Lento peragrans, sc rutor
Numquis tuam non hîc c
Alios tuarum vi manun
Regina domitos, mente
Audaculi sed hi duo te
Praesente turba d ciera
Venetabilem non esse
Sed ejciendam de ge
Quare potenti vinc
Stadia duo emensu
Pod. Quàm subi
Sed queis relictis
Clarè refer quò
Nun. Quinque
Tremulásque l
Deinde sterna
Duris reniten
Quod iter vb
Stratam filici
Lubque scrup
Hinc incidi

iam rex Orci trepidat Pluto.
gaudens nodis,lectigrada,
rsiuetans,talorum tortrix,
lcicrematrix,malchumitanga,
litremenda,genufraga,pernox,
ticulos cruciandi cupida,
ruigenuflexa,potens Podagra.

Nuncius.

omina peropport ina te fers obviam,
udi,neque enim tibi nuntium fero friuolum,
d socia verbis ipsa res adiungitur.
am ciuitates dum tuo iussu,pede
nto peragrans,scrutor omnes per domos
umquis tuam non hîc colat potentiam:
lios tuarum vi manuum sat repperi
egina domitos,mente bona quiescere:
udaculi sed hi duo temerarij
ræsente turba d cierabant acriter
enerabilem non esse tuam potentiam,
d eijciendam de genere mortalium,
uare potenti vinculo tenens pedem,
adia duo emensus venio quinta die.
d. Quàm subitus ades ô nuntie velocissime.
d queis relictis inuijs oris venis?
larè refer quò celeritatem intelligam.
n. Quinque graduum scalas reliqui primitus,
remulásque luxatis trabium compagibus:
einde sternax me excipit mox area,
uris renitens ad pedes impulsibus.
uod iter vbi confeci grauibus vestigijs,
tratam silicibus ingrediebar semitam,
lúque scrupulis acutis asperam.
inc incidens in lubricam,& planam viam,

ἔσυρεν ὀπίσω πηλὸς ἀδηνῆ σφυρά.
Δι' ἧς πρώτη, νότιος ἐκ μελῶν ἱδρὼς
ἔρρει, βάσιν μου σαθρὰν ἐκλυομένην.
ὅθεν με δέχεται πᾶν δίημας κεκμηκότα,
Πλατεῖα μὲ κέλευθος, ἀλλ' ἐπ' ἀσφαλοῦς.
Τὰ μὲν γὰρ, ἔνθεν, τάδ' ἐκεῖθεν ὀχήματα,
ἤπειγεν. ἰώμενος ἔσπευδε σχεῖν.
ἐγὼ δ' νωθρὸν ἐλαφρὰ κουφίζων πόδα,
Δόχμιος ἔβαινον εἰσόδου πίλαν στενήν·
ἕως ἀπήνη παρεδράμη βοσκήματος.
Μύσης γὰρ ὢν σὸς, ταχὺ σχεῖν ἐκ ἔδεισεν
Πο. ἐκ εἰς μάτην βέλτιστε πρᾶξις ἥδε σοι
ὀρθῶς πεπρᾶκται, τῇδε σῇ σπουδῇ
ἴσασι πομπαῖς ἀπτοσυκώσου χάριν.
ἔγω δέ σοι δώρημα δυμῆρες τόδε,
ἐξῆς τεκτῆνας πιεράσω κούφων πόνων.
ὑμεῖς δ' μαρὰ, καὶ θεοῖς ἐχθίστατοι,
Τίνες πότ' ὄντες, ἢ τίνων πεφυκότες,
Τολμᾶτε Ποδάγρας ἀθαμιλλᾶσθαι κράτει
Τῆς, οὐδὲ ὁ Κενίδας οἶδε νικῆσαι βίᾳ.
Λέγετ' ὦ κάκιστοι. καὶ γὰρ ἡρώων ἐγὼ
ἐδάμασα πλείστους, καί γ' ἐπίσασται σοφοί.
Πείαμος ποδάρκης, ποδάρκης ὢν, ἐκλιπάζετο.
ἔθανε δ' Ἀχιλλεὺς ποδάρκης ὢν, ὁ Πηλέως.
ὁ Βελλεροφόντης ποδάρκης ὢν, ἐκαρτέρει.
Θηβῶν δυνάστης Οἰδίπους, ποδάρκης ἦν.
ἐκ τῶν Πελοπιδῶν, ποδάρκης ἦν ὁ Πηλείδης.
Ποίαντος υἱὸς ποδάρκης ὢν, ἦρχε στόλου.
ἄλλος ποδάρκης, Θεσσαλῶν ἦν ἡγεμών.
ὃς ἐπεισῆλθε ἔπεσε Πρωτεσίλαος ἐν μάχῃ,
ὅμως ποδάρκης ὢν, καὶ πενῶν, ἦρχε στόλου.
Ἰθάκης ἄναχτα λαερτιάδην Ὀδυσσέα,
ἐγὼ κατέπηγον, ἐκ ἄκαυδα πηγνύουσ,

TRAGOP

Dum propero progredi, solu
Calces malè firmas ilico cœn
Quà transeunti liquidus & r
Sudor fluebat, ægerve fessu
Deficeret. inde lassus omni
Latam quidem, at tutam mi
Varijs & hinc, & inde me v
Vt currerem, cogentibus, &
Quare celeriter subleuan
Transuersus occursum fu
Donec citis quadriga tra
Mystes enim tuus nequib
Pod. Non ista gratis ge
Mi nuncie: tuæ nanque p
Parem rependam gratia
Gratum istud esto præn
Toro dolores perpeti t
Sed vos scelesti Dij & i
Quinam, vel à quibus p
Audetis obniti Podagr
Cuius superare vim n
Heus dicite pessimi. C
Quamplurimos dom
Priamus pede celer ill
Perijt podagra Peleo
Et Bellerophontes po
Potensque Thebarun
Et ex Pelopidis poda
Et filius Pæantis etia
Classi imperauit: fuit
Dux Thessalorum, q
Vltus ceciderat Pro
Classi, podagricus lic

Dum propero progredi, solutum retrahit
Talces malè firmas ilico cœnum retro:
Quà transeunti liquidus & membris mihi
Sudor fluebat, æger vt fessum gradus
Deficeret. inde lassus omni corpore,
Aegram quidem, at tutam minùs insisto viam:
Varijs & hinc, & inde me vehiculis,
Vt currerem, cogentibus, & vrgentibus.
Quare celeriter subleuans segnem pedem,
Transuersus occursum fugiens, cessi loco,
Donec citis quadriga transiret rotis:
Mystes enim tuus nequibam currere.
Pod. Non ista gratis gesta rectè res erit,
Mi nuncie: tuæ nanque promptitudini,
Parem rependam gratiam pretio pari:
Gratum istud esto præmium triennio
Toto dolores perpeti tantùm leues.
Sed vos scelesti Dij & inuisissimi,
Quinam, vel à quibus parentibus editi
Audetis obniti Podagræ potentiæ,
Cuius superare vim nequit Saturnius?
Heus dicite pessimi. Quoniam heroas ego
Quamplurimos domui, sapientes vt sciunt.
Priamus pede celer ille, canitur podagricus,
Perijt podagra Peleo Achilles satus:
Et Bellerophontes podagricus me pertulit,
Potensque Thebarum Oedipus podagricus,
Et ex Pelopidis podagricus erat Plisthenes.
Et filius Pæantis etiam podagricus
Classi imperauit: fuit & alius celer
Dux Thessalorum, qui simul atque prælio
Victus ceciderat Protesilaus, præfuit
Classi, podagricus licèt, & æger foret.

ὡς καὶ χαίρουσιν ὦ δυσδαίμονες,
ἴσην παθοῦσαι κόλασιν οἷς δεδράκατε.
Ια. Σύρει μὲν ἕσω, ἐκ δαπάνης τῷ γήρᾳ,
Λιμῷ δ' πολλῷ, καὶ πενίᾳ κρατύνομαι,
Γῆν, ἢ θάλασσαν ἐξέτριψα πλανώμενος, A
ἔχουσι δ' χείσια παρεδώκαντον τόδε,
ἐν ᾧ παρηρεῖμαι ἀλγεινότατον πόνοις.
Πο. Τί δ' ἦν τὸ χείσιον, καὶ τίς ἡ σκευή, φράσον.
Ια. Μύσης με σηφὸς ὄχος, ἃ ἐφ' ἕρπομαι,
Καὶ λοιδορεῖν ἐπαινοῦντας ἐκτολὴ παρός. B
ὃς ἔταξε κέντρον φαρμάκου μέγα θεῖον,
ὃ ἢ σε παύειν οἶδεν ἡχεμονίδων.
Πο. Εἶτ' ὦ κατάρατοι, καὶ κακῶς ὀλούμενοι,
ἔστιν τις ἐν γῇ φαρμάκου δρᾶσις τόση, C
ὃ χείρονα, οἷα νῦν ἐμοὶ παῦσαι δίαν;
ἀλλ' εἶα. πῶς δὲ σύμβασιν συνθώμεθα,
Καὶ πειράσωμαι ἐκ φαρμάκου θεῖον
ὑπάρχειν πτυκίν, ἐκ' ἐμαὶ φλόγες.
δεῦτ' ὦ σκυθρωποὶ πάντοθεν κοτούμενοι
Βάσανοι, παρεδρεῖτ' τῶν ἐμῶν βακχευμάτων, D
Πελάζετ' ἄνδρα. καὶ σὺ μὲν πεδῶν ἄκρους
φλέγμαινε ταρσοὺς δακτύλων πεδῶν ἄχει.
Σὺ δ', σουρεῖς ἔμβαινε. σὺ δ', μυρῶν ἄπο,
ἐς γόνατα λεῖβε πικρῶν ἰχώρων βάθος.
ὑμεῖς δ', χειρῶν δακτύλοις λυμίζετε. E
Πο. Ἰοὺ ὡς ἔταξας πάντα σοι δεδράκαμεν.
Κεῖνται βοῶντες οἱ παλαίπωροι μέγα,
ἅπαντα γῆα περιβολὴ στρεβλούμενοι.
Πο. Φέρετ' ὦ ξένοι μαθόντα ἀβελτέστατον,
Εἰ χειρὸς ὑμᾶς φάρμακον τόδ' ἀφελεῖ.
Εἰ γὰρ σαφῶς τόδ' ἔστ' ἀπέχειν ἐμοί,
Λιτῶσα γαῖαν, εἰς μυχοὺς εἶμι χθονός,
ἄϋπνος, ἀφανὴς, πύματα παντάρη βαθύς.

thacæ quoque principem Laërtis filium
Vlyssem ego,non spina necuit trigonos.
Vunquam ergo gauisuri ô calamitosissimi
'œnam patiamini meritis vestris parem.
Ad. Syri quidem genere Damasceni sumus,
Multa fame verò coacti,& inopia
'erram,& mare peragramus,errantes, vagi.
labemus autem quod pater vnguentum dedit.
er hoc mala consolamur ægrotantium.
Al. Dicas quod vnguentum & quis apparatus hîc.
Sed. Mystæ eloqui me sacramentum non sinit,
lec vltimum morientis edictum patris,
)ui iussit hanc celare nos vim pharmaci,
)uod sæuientem te quoque scit compescere.
Od. An igitur ô execrabiles,malè perditi,
'llius vsquam tanta vis est pharmaci,
l eam quod inunctum vim sciat compescere?
e d sine pacisc amur,age tali fœdere,
:t experiamur anne virtus pharmaci
'utura sit superior,an flammæ meæ.
Huc ô seuera statim vndique conuolantia
'ormenta præsides meæ vesaniæ
)cyus adeste:rusque soleas infimas
edum sub ipsos vsque digitos vrito,
'u calcibus insili, profundam tu riges,
femoribus ad genua tabem felleam:
lt vos manuum repentè digitos flectite.
Sar. En imperata singula fecimus tibi.
acent,miserisque clamitant grauissimè,
'er omnia artti membra tuis complexibus.
Od. Intelligamus hospites verissimè
'obisne prosit illitum hocce pharmacum.
Nam si palam sit istud aduersum mihi,
Mundum relinquens ibo sub terræ sinus

Ια. ἰδοὺ κέχρισται, καὶ χαλᾷ φλεγμὴν πίτυι.
Οἴμοι. πεπαιγε. πίεσμαι. δύλλυμαι.
ἅπαν πέπαγμαι γῆν ἀπόστω χαλᾷ.
Οὐ Ζεὺς κεραυνῷ τῶν ἀνηρεῖ βέλος,
Οὐδεὶς θαλάσσης τοῖα μαίνεται κλύδων,
Οὐδὲ σρόβιτι λαίλατος τόση βία.
Μὴ χαλκαρεον περδεῖ με δόγμα Κορδίεως,
Μή τις ἐχθρὸς ἰὸς ἀμφιδόσκεται,
ἢ διαβρῶσις ἰχῶσι κενταύρου πέπλος;
ἐλίαις ἀπασσα. φάρμακον γὰρ οὐτ' ἐμὸν,
Οὐτ' ἄλλο, δύναται σὸν ἀναχαιτίσαι δέμας.
ψαύσεις ὃ πάπαις, παῖ ἔθηκε νικᾶς βερτῶν.
πο. παύσασθε βάσανοι, καὶ πόνοις μεῖσατε
Τῶν μεταπρασσόντων εἰς ἐμὲ ἔειν μολεῖν.
Γιγνωσκέτω δ' πᾶς τις, ὡς μόνη θεῶν
ἄτρυκτος οὖσα, φαρμάκοις οὐ πίσομαι.
Χι. οὐτε Διὸς ἔρεντάς, Σαλμωνέως κεῖνον βία,
ἀλλ' ἔδαμε φλογέτι δαμεῖσα θεῦ φρένα ζέλη.
ὦ ἐρέτας ἐχάρη Φοίβῳ σατυρος Μαρσύας,
Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλει κείνου ὑπὲρ δέρμα Πύθιος.
πένθος ἀειμνηστον δ' ἔειν τοκὰς ἔχε Νιόβη,
ἀλλ' ἔπι μυρομένῃ, σοχέει πολὺ δάκρυ Σιπύλῳ.
μαινὶς δ' ἀράχνη, Τειτωνίδος ἥλθεν εἰς ἔειν,
ἀλλ' ὀλέσασα τοῦτον, καὶ νῦν ἔπι νήματα πλέκει.
Οὐ γὰρ ἴσον μαχέσῃ ὀρχᾶς, θράσος ὃς μερόπων,
ὡς Διός. ὡς Λητῶς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίου.
ἅπαν ὦ παίδιμε φέρεις ἄλγιμα Πεδάχρα.
Κᾶτον. ἐλαφρόν. ἄδειμν. βραχυζλυβές. ἀνάδωτ.
εὔτροφον. εὐλυτον. ὀλιγοδρανές. εὐπειθατον.
πολλαὶ μοῖραι τῶν ἀτυχούντων.
Μελέται ὃ πόνων, καὶ τὸ σώφρων,
τὸν πεδαχθέντας παῖφμυθείδαν.
ὄφελον εὐδίμως ὦ αμφικλεροι λάτραι

Obscura,& ignota,in profunda Tartara.
Med. En vnximus,flammæ dolores nec leuat.
Hei mihi,papæ miser discrucior, intereo,
Omnia populatur membra mea cæcum malum,
Non Iupiter fert tale telum fulminis,
Non vlla sic procella sæuit æquoris,
Non impetuosi tanta vis est turbinis,
An asperos sustineo morsus Cerberi?
Num virus Echidnæ membra mea depascitur?
An tunica sanie tincta Nessi sanguinis?
O Dea miserêre:nam neque meum pharmacum,
Nec aliud inhibere poterit cursum tuum,
Victrix sed omnium omnibus es suffragijs.
Pod. Desinite nunc tormenta,dolores cedite,
Mecum quia cœptæ litis illos pœnitet.
Et norit vnusquisque me solam omnium
Illachrymabilem,& immedicabilem Deam.
Cho. Cum Ioue Salmoneus certare volens tonitribus
Fumigero perijt repressus numinis iaculo.
Pœnituit Phœbo congressum Marsyam satyrum,
Quando cutim circum canit eius suaue Pythius.
Litis habet luctum memorem quoque fœta Niobe:
Nanque & adhuc lugens Sipylum rigat vda lachrymis.
Mæonis ad lites Arachne,quia Pallada vocat,
Perdita,nunc scelus id testantia stamina plicat.
Impar enim est diuorum affectibus humana vis,
Vt Iouis,vt Latonæ,vt Palladis,vtque Pythij.
Mites, atque leues,celeréque, breuésque dolores,
Sedari,ferri, faciléque abstistere,& inualidos,
Neue graues pedibus fer,vbique Podagra celebris.
Multæ sunt formæ miserorum:
Sed podagros morbi soletur
Exercitium & consuetudo.
Quare eritis socij immemores cruciatuum.

Πόνων, οἱ τὰ δοκιμώτατ' ἐκ ἐτελέσθη,
Τῶν δ' ἀδοκήτοις, πόρον εὗρεν θεός.
πᾶς ἀντέχεσθω τῶν παρόντων,
ἐμπαιζόμενος, καὶ σκωπτόμενος.
Τοῖον γὰρ ἔφυ τόδε πρᾶγμα. A

ΩΚΥΠΟΥΣ.

Ωκύπους, Ποδαλειρίου, καὶ Ασκαλαφίου ἐγένετο, κάλλει, καὶ B
δυνάμει διαφέρων, γυμνασίων τε, καὶ κυνηγεσίων μὴ ἀμελῶν. πολλάκις γὰρ θεωρῶν τὸν ἐχιδνοῦς ὑπὸ τῆς ἀστεμπτου Ποδάγρας, κατεγέλα, φάσκων μηδὲν ὅλως εἶναι τὸ πάθος. ἢ θεὸς τοίνυν ἀγανακτῶν, καὶ διὰ πεδῶν εἰσπέμπει. τὸν δ' ἐντόνως φέροντος, καὶ ἀνουμένου, ὑπὲρ ὅλως πάθησιν ἢ θεός. C
Η μὲν σκιὰν τὸ δράματος, κατάκειται ἐν Θήβαις. Ὁ δὲ χορὸς, συνίστησιν ἐξ ἐπιχωρίων ποδαγρῶν, συνειλεγμένων τὸν Ωκύπουν. Τὸ γὰρ δρᾶμα, τῶν παθῶν ἀστίων. Τὰ τῆ δράματος πρόσωπα, Ποδάγρα. Ωκύπους. Τερψίς. Ιατρός. Πόνος. Αγγελος. D

Περιλαμβάνει γὰρ ἡ Ποδάγρα.

Εἰμὶ μὲν ἐν θεοῖσιν, καὶ δυσώνυμος
Ποδάγρα κέκλημαι, δεινὸν ἀνθρώποις πάθος,
Δεσμῶ γὰρ νευρίνοισι τοὺς πόδας βρόχοις, E
ἁρθρισιν εἰσδραμοῦσα μὴ νοουμένη.
Γελῶ γὰρ τοὺς πλουτοῦντας ἐν ἐμοί,
Καὶ μὴ λέγοντας ἀτρεκῆ τῆς συμφορᾶς,
ἀλλ' εἰς ματαίαν πρόφασιν ἐξαπατῶμένους.
ἅπας γὰρ αὐτὸν βουκολεῖ ψευδόμενον,
ὡς ἐνστατικὸς, ἢ ποδαλγὰς τοι βάσιν,
λέχει φίλοισι μὴ φράσας τὴν αἰτίαν.
ὁ μὴ λέγει γὰρ, ὡς δοκᾶν λαθεῖν πάις,

Aequo animo, si placita non fiant,
Nec placitis iter inueniat Deus.
Quisquis es hic cui morbus grauis est,
Te ludi, rideríque foras,
Nam hæc huius natura rei est.

OCYPVS.

OCypus Podalirij, & Astasiæ filius fuit, pulchritudine ac viribus præstans, gymnasiorúmque & venationum in primis studiosus hic cùm sæpe videret eos qui à rigida Podagra detinerentur, irridere illos cœpit, dictitans nihil esse prorsum quod dolerent. Indignatur itaque Dea, ac pedes illius inuadit. Qui cum initio constanter ferret, ac morbum detrectaret, tandem à Dea totus prosternitur, & supinus decumbit. Scena quidem seu actio fabulæ intelligitur esse Thebis. Chorus autem ex popularibus eius loci podagricis constituitur, qui omnes Ocypum pariter coarguunt. Fabula est ex ijs quæ pro valdè vrbanis habentur: interlocutores fabulæ sunt, Podagra, Ocypus, Nutritor, Medicus, Labor, Nuntius.

Proloquitur autem Podagra.

GRauis hominibus, & inauspicati nominis
Podagra vocor, mortalibus dirum malum,
Quæ vinculis astringo nerueis pedes,
Ingressa clam sub artuum compagines.
Ridere verò soleo eos quos torqueo,
Dum proloqui veram mali causam haud volunt,
Aliámque fictam in promptu habent, qua se tegant.
Quilibet enim se decipit mendacio,
Luxatum alicubi, aut grauiter allisum pedem
Dum dictitat, verámque causam supprimit.
Quod enim ipse celat, & latere alios cupit,

χρόνος λύγ' ἕρπων, μώνυξ κἂν μὴ θέλῃ.
Καὶ τότε δαμασθεὶς ὁμολογεῖς μοι τοῦτο,
πᾶσι θρίαμβος ἐμβεβάσασθαι φίλοις.
πόθος δέ μοι συνεργὸς ἦν τῶν κακῶν.
ἐγὼ γὰρ οὐδὲν ἦμι τούτου δίχα μόνη.
τοῦτ' οὖν δάκνει με, καὶ φρενῶν καθάπτεται,
ὅτι τὸν ἅπασιν αἴτιον πόνων κακῶν,
Οὐδεὶς κακούργοις λοιδορεῖ βεκασφημίαις,
ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ τέμνεται δυσφήμους ἀρὰς,
ὡς θεσμὸν ἐλπίζοντες ἐκφυγεῖν ἐμόν.
Τί ταῦτα φλυαρῶ, καὶ λέγω τίνος χάριν
πάρειμι, μὴ φέρουσα τὴν ἐμὴν χολήν;
ὁ γὰρ δόλων ῥυσάμενος ὁ θρασὺς Ὠκύτης,
Φρυγεῖ καθ' ἡμῶν, μηδὲν εἶναί με λέγων.
ἐγὼ δ' ὑπ' ὀργῆς, ὡς χολὴ διεκναμψάν,
αὐτεδακα τόνον ἀκρεάπυστον ὑμῖν,
ὡς ἰδεῖν ἔδος μοι καὶ δόλου πεδὸς τυχεῖν.
ἤδη δ' ὁ δεινὸς τόνος ἔχει λευκὸν τόπον,
Καὶ τὴν βάσιν νυγμοῖσι βυσσᾷ τὴν κάτω.
ὅδ' ὡς δρόμοισιν, ἡ πάλη πλήξας ἴχνος,
πλανᾷ γλεσιτα παιδαγωγὸν ἄθλιον.
Καὶ κλεψίχολον ποδὰ πτεῖς ἐκνεμῶν,
Δύσηνος αὐτὸς ἐκ δόμων προσέρχεται.
ἀκω. πόθεν δ' ὁ δεινὸς κἠ πεδῶν οὗτος πάρει;
ἀξαυμάπτος, ἄλαστος, ἄκαστος πόνος;
Τέκνον ὦ νεῦρον ὠκὺ τοξότης ἀνὴρ,
Βέλος προπέμπων, κἠ λέγειν βιάζεται,
τὸ τῶν πονοῦντων ἔκτατον σοὶ χρὴ χρόνῳ.
Τρο. ἔπαιρε σαυτὸν ὦ τέκνον, καὶ κούφισον,
Μήπως με πτῶσιν, καταβάλῃς σὺ χαλὸς ὤν.
ωκυ. ἰδοὺ κρατῶ σε δίχα βάρους, κἠ πείθομαι.
Καὶ τὸν πονοῦντα ποδὰ πεδῶ, κἠ καρτερῶ.
Νεωτερῳ γὰρ αἰχρὸς ἐν πόνοις ἀεὶ,

Hoc tempus inuito arguit eo pòst tamen.
Ac tum domitus, veróque nomine me vocans
Geſtatur ab amicis, triumphus omnibus.
At verò ad hanc rem, adiutor eſt labor mihi.
Neque enim ſine hoc ego ſola quicquam potuero.
Hinc mordet illud, mihi & ferit præcordia,
Quòd author ille cùm mali ſit omnibus,
A nemine petitur maleficis conuicijs:
Sed imprecationibus diris petor,
Quaſi hoc modo mea effugere poſſint vincula.
Cur iſta nugor, nec ferens iram meam,
Non dico cuius gratia huc aduenerim?
Etenim Dolon generoſus audax Ocypus
Effertur in nos, nóſque dicit eſſe nil.
Irata verò, læſa ceu morſu mulier,
Læſi viciſſim hunc non medicabili malo,
Vt moris eſt mihi, pedis petere articulos,
Ac nunc quidem dirus Labor locum eum tenet,
Plantámque terebrat infimam ſtimulis ſuis.
At ille, ceu curſu, aut palæſtra, offenderit
Pedem, magiſtrum decipit, miſerum ſenem,
Sed bilioſum, ægrè mouens captum pedem,
Progreditur infœlix domo ipſus huc foras.
Ocy. Sed vnde acerbus venit in pedes dolor
Hic abſque vulnere, me nec ire, ſtare nec ſinens?
At neruum, vt arcu qui ſagittas emouet,
Intendo: iniqua cogit & vis proſoqui,
Cedit dolentium vltimum iam tempori.
Nut. Attolle teipſum fili, & alleua, cadens
Ne fortè, tu qui claudus es, me deijcias.
Ocy. En teneo te abſque pondere, & tibi pareo,
Ægro pedi inſiſtens, dolorémque opprimens,
Nanque iuniori turpe, pueros inter, eſt,

ὑπηρέτης ἀδιώκτου γογγύζων γέρων.
Τρο. Μὴ, μή τι ταῦτα μῶρε, μή μι κερτόμει.
μή μ' ὡς νέος κόμπαζε, τοῦτ' εἰδὼς, ὅτι
ἐν ταῖς ἀνάγκαις πᾶς γέρων ὢν νέος.
πεῖσον λέγοντα. τὸ πέρας ἀν' ἱστορεῖτε, A
ἔστιν ὁ φρέσβυς. σὺ δ' ὁ νέος, πάπαις γαμεῖ.
ὠκυ. σὺ δ' ἀν' ὁδὸν σφαλεῖς, πεπώκας ἄπτερος ὢν γέρων.
φροντίζω γὰρ, ἐν γέρουσι παιζόμενα.
φρόνησις ἢ τούτοις, ἀλλ' ὅτιν ἔντονος.
Τρο. Τί μοι σοφίζῃ, καὶ λέγεις ἐμὲ πρότερ B
Πόνος περῆλθε σοῦ ποδὸς κοίλην βάσιν;
ὠκυ. Δρόμοισιν ἀσκῶν, κἄσον ὡς ταχὺ πόδα,
Τρέχων ἔστηλα, καὶ σωτηρίαν πόνῳ.
Τρο. πάλιν τρέχ', ὡς τις εἶπεν, ὃς καθήμενος, C
Πώγωνα τίλλῃ κουρέων ὑπ' ὀλέναις.
ὠκυ. ἀκὴν παλαιὸν, ὡς θέλων παρεμβολὴν
Βαλεῖν, ἁλίσκω. τοῦτο δὴ πίστευέ μοι.
Τρο. ποῖος στρατιώτης γέρονας, ἵνα παρεμβολὴν
Βάλλων σὺ πλησῇς; πρεσκυλοῖς ψευδηλογῶν;
Τὸν αὐτὸν ἡμεῖς εἴχομεν λόγον ποτὲ, D
Μηδενὶ λέγοντες τὴν ἀληθειαν φίλων.
Νῶν δ' εἰσορᾷς ἅπαντα ἐξ.
ὁ πόνος δ' ἐλελίξας ἐμμελῶς διαφθορᾷ.
Ια. ποῖ ποῖ καθεύρω κλεινὸν Ωκύπουν φίλοι,
Τὸν πόδα ποδωκῆ, ᾧ βάσιν παρεμβόλου;
Ἱκετὸς γὰρ ὢν, ἔκλυον ὑπὸ φίλου πικὸς, E
πάσχοντα δεινὰ τοῦτον ἀσάτῳ πάθει.
ἀλλ' οὗτος οὗτος ἐγγὺς ὀμμάτων ἐμῶν,
Κεῖται κατ' ἰσχνῆς ὕπτιος βεβλημένος.
ἀσπάζομαί σε θερὸς θεῶν. καὶ σὸν,
Τί τοῦτο λέξον Ωκύπου τάχα.
Εἰ γὰρ μάθοιμι τυχὸν, ἴσως ἰάσομαι
Τὸ δεινὸν ἄλγος, τῷ πάθους τὴν συμφοράν.

bmurmurans minister, inualidus senex.
r. Ne, ne quid horum stulte, ne mihi obijce:
uenilitèr ne melaceſſe, illud sciens,
uòd iuuenis est, quando est opus, quinis senex,
c crede dicenti: vltimum hoc si subtraham,
abo senex, at tu iuuenis cades humi.
r. Laboris expers tu senex labens cadis:
quidem parata in sene voluntas semper est:
ed res & opus illud quaquam in eo itidem vigent.
ur. Sententias cur dicis, haud quonam modo
lan tam occupauit hic tui pedis labor?
y. Ludendo curſu, dum leuem pono pedem,
Currens retorsi, & me implicauit hic labor.
ur. Denuo igitur curre, vti monebat, qui sedet,
Barbámque sub tonsore vellit hispidus.
cy. Dum luctor ergo, ceu volens parembolám
acere, hanc plagam tuli: mihi tu hoc credito.
ur. Qualis fuisti miles, vt parembolam
laciens, plagam ferres? refers mendacia,
Eadem ista diximus aliquando nos quoque,
Fatendo veritatem amico nemini.
At nunc vides vt cuncta, *deest quidpiam.*
Quaſſánsque facilè, intorquet huc illuc labor.
Med. At vbi, vbi, amici, reperiam inclytum Ocypum,
Et pede laborantem, & vacillantem gradu?
Medicus ego accepi ex amico quopiam
Premi dolore eum, stare propter quem nequit.
Sed ipsus hîc propè iacet ante oculos meos,
Stratus supino per cubile corpore.
Saluere iubeo per Deos te, ac tuum, *hic deest aliquid.*
Quid istud Ocype dic mihi statim, *hic etiam deest aliquid.*
Si fortè enim cognoro, tollam forsitan
Grauem dolorem, cum mali causa graui.

ὠκυ. ὁρᾷς μα σωτῆρ, ἢ πάλιν σωτειχέ,
σάλπιγγος ἀυτῆς οὐσόμ' ἔχων σωτειχέ,
δεινὸς πόνος με τῦ ποδὸς δακνει κακως.
δεινὸν ϑ' βῆμα, κουχ ἁπλῶν ποδῶν ποδί.
Ια. πόθεν; τί παϑών; μὴ μύησον. ἢ ποίᾳ βόσπε;
Μαϑὼν γὸ ἀλήϑειαν ὁ ἰαϑὸς ἀσφαλῶς,
χρεῖττον ϑεόσεισι. σφάλλεται ϑ' μὴ μαϑών.
ὠκυ. δ'εόμεν τὶν' ἀπκῶν, καὶ τέχνῃ γυμνασικῇ.
δεινῶς ἐπαλήλιθ' ὑπὸ φίλων ὁμηλίκων.
Ια. πῶς οὖν ἀνδὸς οὐ πάρεσι φλεγμονὴ
τόπου κατ' αὐτὸ, κἀκ ἔχεις τὶν' ἰμβεχλίν;
ὠκυ. οὐ γὸ στέγω τὰ δεσμὰ τῶν ἐειδίων,
ἐυμοχϑίαν ἄχεσον εἰς πολλοὺς χελεύ.
Ια. τί οὖν δοκεῖ σοι, καταχύσω σου τὸν πόδα;
ἀὴ γὸ παρέχης μοι, γινώσκειν σε χρὴ,
ὡς πᾶς τομαῖσι πλεῖσον αἷμά σου κενῶ.
ὠκυ. ποίησον εἴ τι καινὸν ἐξευρεῖν ἔχεις,
ἵν' ἐυδὺ δεινὸν ἐκ ποδῶν παυσῃς πόνον.
Ια. ἰδοὺ σιδηρέχαλκον ὀπτέρω τομίν,
ὀξεῖαν, αἱμόδιφον, ἡμιεόγγυλον.
ὠκυ. ἔα. ἔα.
Τερ. σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχοις σωτειρίας.
τολμᾷς σιδηρέασπετον ὀπβαλεῖν πίτον.
Μηδὲν κατιδὼν, προσφέρεις κακὸν ποσί.
ψευδὴς γὸ ἔκλυες, ὧν ἔργων ἀκήκοας.
οὐ γὸ πάλαισιν, ἢ δ'εόμεισιν ὡς λέγει,
ἀσκῶν ἐπαλήγει. τῦτο χρῳῦ ἄκουέ μου.
ἦλθεν μὲν οὖν τοιοῦτον ὑγιὴς ἐν δόμοις.
Φαγὼν ϑ' πολλὰ, καὶ πιὼν ὁ δυσχὴς,
Κλίνην ὕπνῳ καταπεσὼν, ἐωϑοῖ μόνος.
ἔπειτα νυκτὸς δινπνίσας, ἐκφεύγασιν,
ὡς δώμασι πλησεὶς, καὶ πάντα φόβον λαβών.
ἔλεξε δ' οἴμοι, ποδὲν ἔχω κακὼ τύχῳ.

Atque

cy. At me vides ô Soter & Soteriche,
Tubæ ipsius nomen gerens Soteriche,
æuus dolor pedem mihi arrodit,malè,
Greſſúmque timidè facio,& haud planum pede.
Med. Vnde,aut quid accidit,expedi,aut quibus modis?
Nam medicus audiens rem vt eſt,dempto metu
Meliùs adit,non audiens errat ferè.
Ocy. Dum exerceo curſu,& arte me gymnaſtica,
Me ſauciauit quiſpiam coætaneus.
Med. Cur ergo non eſt triſtis inflammatio
Inibi,nec vlla mitigans rigatio?
Ocy. Quoniam haud amo,ex lana illigata vincula,
Vt quæ afferant deformitatem inutilem.
Med. Quid ergo tibi videtur? incîdam pedem,
Nam ſi hoc feres,ſcias licet,quàm plurimum
Exhauriam tibi ſecando ſanguinem.
Ocy. Fac quicquid inuenire nunc nouum potes,
Vt me hoc pedum dolore liberes citò.
Med. Et ſectionem acutam,& æriferream,
Cruoribibulam,ſemicuruam infero tibi.
Ocy. Sine,ſine.
Nat. Soter quid agis?tibi-ne accidat Soteria.
Adhibere ferriſatum laborem ſuſtines.
Malúmque,nil planè ſciens,infers pedi.
Deceptus etenim audiſti opera,quæ audiſti modò.
Nam neque palæſtra iſte,neque curſu,vt dictitat,
Certando læſus eſt:id ergo ex me audias.
Principio enim,ſanus quidem venit domum,
Poſt autem edens multum,& bibens miſer,
Solus ſuper lectum cadens,ſomnum capit.
Deinde excitatus nocte, clamat,dæmone vt
Perculſus,omnes vnde corripit metus.
Dicebat autem,vnde hoc malum mihi? heu miſer,

Δαίμων τάχα κρατῶν ἔξω ποδός,
Πρὸς ταῦτα νυκτὸς αὐαιμὸς μόνος.
ὀπτία κήρυξ ἐξεθρίμψε τὸν πόδα.
ἐπὶ δ' ἀλέκτωρ ἡμέραν ἐσάλπισεν,
Οὗτος σεσῶλθε, χεῖρα δεῖς ἐμοὶ πικράν,
Φρίμων, πυρίσπων, ἐπ' ἐμοὶ βάζων.
ἃ πρὶν δέ σοι κατεῖπε, ταῦτ' ἐψεύσατο,
Τὰ δεινὰ κρύπλων τῆς τόσου μυσηρίας.
ὠκυ. Γέρων μὲν ἀεὶ τοῖς λόγοις σπαλίζεται,
Καυχώμενος τὰ πάντα, μηδὲν δεινόν.
ὁ γὰρ ποτῶν τε, κἀ φίλοις ψευδῆ λέγων,
πεινῶντ' ἔοικε, μαστίχῳ μαχεσμένῳ.
Ια. πλανᾷς ἅπαντας. ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγεις,
Λέγων, τοιεῖν μὲν, ὃ δ' ποιεῖς, οὔπω λέγεις.
ὠκυ. πῶς οὖν φράσω σοι τὸ πάθος τὸν σωφρονεῖν;
πάσχων γὰρ, οὐδὲν οἶδα, πλὴν ποτῶν μόνον.
Ια. ὅταν ἀπορμῆς δίχα ποτῇ τις τὸν πόδα,
πλάττει τολοιπὸν οἷς θέλει κενοὺς λόγους,
Εἰδὼς τὸ δεινὸν, ᾧ σωιζεύκτεται κακῷ.
Καὶ νῦν μὲν ἀκμὴν εἶς.
ἐπεὶ δ' ἀν τὸν ἕτερον ἀλγήσῃς πόδα,
ξένων, δακρύσεις. ἢν δέ σοι φράσω θέλω.
σῶτ' ἐς' ἐκεῖνο κἂν θέλῃς, κἂν μὴ θέλῃς.
ὠκυ. τίδ' ἐς' ἐκεῖνο; λέγε, καὶ τί κλαίεται.
Τερ. ἔχει μὲν ὄνομα συμφορᾶς μέγαν δικλῆς.
ὠκυ. Οἴμοι. τί τοῦτο; λέξον ὦ δίομαι γέρον.
Τερ. ἐκ τοῦ τόπου μὲν, οὗ ποτεῖς, ἀρχὴν ἔχει.
ὠκυ. ποδὸς μὲν ἀρχὴν ὄνομ' ἔχει καλῶς λέγεις;
Τερ. τοῦτ' οὐ σεσῶσται ἐπὶ τέλει δεινὸν ἄχαρι;
ὠκυ. καὶ πῶς μι τὸν δύσκιον ἔπι;
Τερ. δεινότερ οὖσα. φείδεται γὰρ οὐδενός.
ὠκυ. αὐτῆς, τί λέγεις; τί δέ μοι;
Ια. ἄφες με μικρόν. ἀλόγιμαι σοῦ χάριν

Fortasse dæmon potitur aliquis pede.
Noctu insuper sólus quoque residens thoro,
Ceu præco lamentando prosequitur pedem.
At vbi diem iam gallus intonat ruba,
Accessit,& tristem mihi imposuit manum,
Plorans,febricitans,corpori innitens meo.
Tibi verò, quæ dixit prius,mentitus est,
Sæva hæc volens morbi tegere mysteria.
Ocy. Verbis senex armatus omnis semper est:
Nil iactitans non,ast opere præstans parum.
Nam qui dolet,falsumque amicis differit,
Similis edenti mastichen famelico est.
Med. Deludis omnes tu,aliáque alijs implicas,
Dicens dolere te,ast vbi doleas, tacens.
Ocy. Sed quomodo morbi tibi causam eloquar?
Nam doleo,verùm quod doleo,tantùm scio.
Med. Quando absque causa quispiam dolet pede,
Posthac inania verba fingit vt lubet,
Sciens graue illud,quo implicatus est malo.
Atque is etiamnum.*hic deest aliquid.*
Vbi verò & alterum pedem inuadet dolor,
Flebis gemens,at dicere vnum tibi volo,
Hoc illud est,nolis,velis,hoc illud est.
Ocy. Quid illud autem?quod-ue nomen est ei?
Nut. Nomen quidem habet,è duplici factum malo.
Ocy. Hei mihi quid hoc?dic obsecro te,dic senex.
Nut. Ab eo loco principium habet vbi nunc doles.
Ocy. Quantum,ergo dicis à pede initium habet.
Nut. In fine sæuæ nomen huic Agræ adijce.
Ocy. Quo me ergo pacto miserum adhuc?
Nut. Est sæua nempe,nanque parcit nemini.
Ocy. Soter quid ais?quid me autem?
Med. Paulum sinas me,negligor tui gratia.

Ωκυ. Τί ϗ ὅτι δεινὸν, ἢ τί συμβέβηκέ σοι;
Ια. Εἰς δεῖ. ὸν κᾳχωεισον πόνον ἦλθες πολύς.
Ωκυ. Οὐκοῦν μὲ δεῖ σοχολον ἐξαρτλεῖν πόνον;
Ια. Χωλὸς μ' ἀν ἦς. ὑδὲν ὅτι, μὴ φοβοῦ.
Ωκυ. Τί δ' ὅτι χεῖρον;
Ια. ἀμφοῖν ποδοῖν σε συμποδιδῶαι μᾳφ.
Ωκυ. Οἴμοι. πόθεν μοι κακὸς ἐνέπλευσε πόνος
Ποδοῖν δ' ἄλλου, κἀ με συμπάσχει κακῶς.
ἢ πῶς ὅλως πέπηγα, μεταβλῶαι θέλων.
Δηλαίνομαι ϗ πολλὰ μεταξῆσαι πόδα
Νήπιος, ὀπτῖα βρέφος ἄφνω φοβούμενος.
ἀλλ' αὖτμαί σε σοῖς θεῶν σωτῆρσιν,
Εἴπερ τίχνη σὶ δώσατα, μηδὲν φθονῶν,
Θεράπευσον ἡμᾶς. οἱ ϗ μὴ . δοίχομαι.
Πάχω γὸ ἀφανῶς. κϗ ποδῶν τοξεύομαι.
Ια. τὸν μὸ πλανῆται ἀφελεῖν λόγοις ἐγὼ,
τὸν τῶν Ιαϗῶν τῶν ὁμολοώτων μόνον,
ἔργῳ ϗ μηδὲν εἰδότων σωτῆσιν,
Τὰ πάντα σοι πάρεστι, σωτόμως φρόσου.
ἄφευκτον ἦλθες σοῦτον ἐς πάθος κακόν.
Οὐ γὸ σιδηρόπλαγον ὑπολύσω βάσιν,
ὃ τοῖς κακούργοις εὑρέθη τιμώμενον.
Δεινὼ ϗ, καὶ κρυφαῖον εἰς πάντας κακὸν,
ἧς οὐκ ἂν ἐροιτ' ἀχθος ἀνθρώπων φυσις.
ὠκυ. αι. αι. αἰ. αι. οἴμοι. οἴμοι.
Πόθεν μοι, βυτᾶ τὸν πόδα κρυπτὸς πόνος.
Δέξασθ χείρας ταὶ ἐμὰς σοῦ τῦ πιστεῖ,
ὀπτῖα σάτυροι βαχχίοις ὑπ' ὠλένας.
Τρο. Γέρων μὸν εἰμι. πλὴν ἰδού σοι πάρεμαι,
Καὶ τὸν νέον σι χειραγωγῶ σοῖσβις ὢν.

Ocy. Quid hoc mali autem, aut quid tibi accidit graue?
Med. In graue malum incidisti, & insanabile.
Ocy. Nunquid me oportet claudicantem viuere?
Med. Tu claudus vt sis, nihil id est, ne-ue hoc time.
Ocy. Quid peius autem?
Med. Iacére vtroque te impeditum pede manet.
Ocy. Hei mihi nouus hic vnde me inuasit dolor,
In altero pede, huícque compatitur malè?
Quo-ue penitus modo obrigui, vt ire hinc volo?
Formido verò dimouere pedem nimis,
Stultus, quasi infans derepentè exterritus.
Sed obsecro te per Deos Soteriche,
Tua siquid ars potest, mihi non inuidens
Medeare: alioqui pereo: nam malum latet
Intus: pedéque ceu sagittis transfodit.
Med. Equidem remota ambagine verborum procul,
Hac qua medici alij solent vti modò,
Ipsáque re nullam salutis ferre opem,
Cuncta patienti breuiter exponam tibi.
Principio ineuitabile in malum miser
Planè incidisti: non enim compactilem,
Ferróque fictam pede subisti compedem,
Sed sæuam, & abditam omnibus prorsus malam,
Cuius hominum natura non tulerit onus.
Ocy. Heu miser, væ væ mihi.
Vnde hic mihi tacitus pedem terebrat dolor?
Suscipite me manibus priusquam concidam,
Perinde vti Satyri sub vlnas Bacchicos.
Nut. Equidem senex sum: at ecce tibi pareo tamen,
Inuenémque te longæuus ipse manu rego.

Cætera desunt.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Εἰς τὸν ἑαυτοῦ Βίβλον.

Λουκιανὸς τάδ' ἔγραψε, παλαιά τε μωρά τε ἰδών,
Μωρὰ γὰρ ἀνθρώποις καὶ τὰ δοκοῦντα σοφά.
Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι διακριδὸν ὄφρ' ὑπόνημα.
Ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γέλως.

Εἰς ἀσώτους.

Τὸν πανοικὶ πλοῦτον νέος ὢν Θήρων ὁ Μενέσωνος,
Λίχνοις εἰς ἀκρατεῖς ἐξέχεεν δαπάναις.
Ἀλλά μιν Εὐκτήμων πανοικὶ φίλος ὡς ἐνόησεν
Ἤδη καρφαλέην τεινόμενον πενίῃ,
Καί μιν δακρυχέοντ' ἀπελάμβανε, καὶ πόσιν αὐτὴ
Θῆκε συναυλητὴς ἧς, πολλ' ἐπιμείλια δούς.
Αὐτὰρ ἐπὶ Θήρωνι πὰρ' ἐλπίδα πλοῦτος ἀλῦξε,
Αὐτίκα ταῖς αὐταῖς ἐτρέφετ' ἐν δαπάναις,
Γαστρὶ χαριζόμενος πᾶσαν χάριν οὐ κτεάνοισι,
Τῇ δ' ὑπὸ τῷ μαγέᾳ γαστέρα μαργοσύνῃ.
Οὕτω μὲν Θήρωνα τὸ δεύτερον ἀμφεκάλυψαν
Οὐλομένης πενίης κῦμα παλιρρόθιον.
Εὐκτήμων δ' ἐδάκρυε τὸ δεύτερον, οὐκ ἐπὶ κείνοι,
Ἀλλὰ συναυλητῆς ἧς θερίκα τε καὶ θαλάμοι.
Ἐγὼ δ' ὡς οἶδ' ἔστι κακῶς κεχρημένον ἀνδρὸς
Τοῖς ἰδίοις, εἶναι πιστὸν ἐν ἀλλοτρίοις.

LVCIANI EPIGRAMMATA.

In ſuum ipſius Librum.

IACOBO MICYLLO Interprete.

Lucianus ſcripſi hæc, antiquáque ſtultáque doctus:
Id quoque enim ſtultum eſt, quod tibi valde ſapit.
Nil homini certum eſt, nec voto viuitur vno:
Sed ridens, eadem hic eleuat, ille probat.

In Theronem prodigum.

LVSCINIO Interprete.

Quum iuuenis Theron bona, filius ille Menippi,
Patria inexhauſta perderet ingluuie:
Diues opum quidam dolet hinc accedere duram
Pauperiem, patri iunctus amicitia:
Et miſerum lachrymis ſic conſolatur obortis:
Sume animos, dos eſt en tibi ſumma gener.
Ille vbi iam præter ſpem partas, ſorte nouata,
Senſit opes, priſcum concipit ingenium.
Omnis in hoc labor eſt, ventri vt famuletur inerti
Per fas atque nefas: ſic periiſſe iuuat.
Hinc inopem rurſus ſocer arguit, omnia retro
Dum fluitare videt, fortéque lapſa ſimul.
Iámque madent genæ, & luctu miſer omnia complet.
Nec Theron, ſed dotem dolet, & ſoboles.
Heu nimium ſerò didiciſſe iuuat, alijs non
Eſſe bonum, quiſquis non fuit ipſe ſibi.

Εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Θνητὰ τὰ τῶν θνητῶν, καὶ πάντα παρέρχεται ἡμᾶς.
Ἢν δὲ μὴ, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὰ παρερχόμεθα.

Εἰς αὐτάρκειαν.

Ὡς πιθηκόμυος τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυε.
Ὡς δὲ βιωσόμυος φείδου σῶν κτεάνων.
Εἰ δ' ἀνὴρ σόφος οὗτος, ὃς ἄμφω ταῦτα γοήσας,
Φειδοῖ καὶ δαπάνῃ μέσον ἁρμόσατο.

Εἰς μακρὸν βίον.

Τοῖσι μὲν εὖ πράττουσιν πᾶς ὁ βίος βραχὺς ὄφι.
Τοῖς δὲ κακῶς, μία νὺξ ἔπλετος ὄφι χεῖμος.

Εἰς ἔρωτα.

Οὐχ ὁ ἔρως ἀδικεῖ μερόπων χύος, ἀλλ' ἀχολάστοις
Ψυχαῖς ἀνθρώπων ἔνδ' ὁ ἔρως παίφασις.

Εἰς χάεπας.

Ὠκεῖαι χάεπες γλυκυπότεραι, ἰὼ δὲ βραδεῖαι,
Πᾶσι χάεις κρυερὴ, μηδὲ λίζοιτο χάεις.

Εἰς ἀχαείους.

Φαῦλος ἀνὴρ πίθος ὄφι πεπλημμύρος, εἰς ὃν ἀπάζαι
Λυτλῶν τοὺς χάεπας, εἰς κενὸν ἐξίχεται.

In vitam humanam

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Omnia mortales fugiunt mortalia cùm sint:
Et, si non fugiunt, nos tamen hæc fugimus.

In sufficientiam.

VENATORIO Interprete.

Tere diuitijs veluti iamiam moriturus:
Ceu sis victurus, tu quoque parce tuis.
Ille sapit verè, qui res perpendit vtrasque:
Parcus erit certo tempore, largus erit.

In breue æuum.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fœlici brevis est etiam longissima vita:
Tempus at immensum est, vnica nox misero.

In amorem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales non lædit amor: mens crimen amori
Impingit sceleris luxuriosa sui.

In gratias.

LVSCINIO Interprete.

Munificus gratare citò, quò dulcior adsit
Gratia: nam longa mox perit illa mora.

In Ingratos.

LVSCINIO Interprete.

Rimarum plenus perdit tua dona sceleſtus:
Si sapis, integro vina reconde cado.

Εἰς Θεοὺς.

Ἀνθρώπους μὲν ἴσως λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας.
Οὐ λήσεις δ' Θεοὺς εἰδὼς λογιζόμενος.

Εἰς κόλακας.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
Ἀνθρώπου κακίης ψευδομένου φιλίῃ.
Οὐ γὰρ ἴθ' ὡς ἐχθρὸν φυλακούμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
Ὡς φίλον, ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

Εἰς μυσάριον.

Ἀρρήτων ἐπέων γλώσσης σφρηγὶς ἐπικείσθω.
Κρείσσων γὰρ μύθων ἡ κτεάνων φυλακή.

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ἡ τῆς ψυχῆς, πλοῦτος μόνος ὄντιν' ἀληθῶς.
Τἄλλα δ' ἴσχει αὐτὴ πλείονα τῶν κτεάνων.
Τόνδε πολυκτήμονα, καὶ πλούσιόν φημι δίκαιον
Κλῄζειν, ὃς χρῆσθαι τοῖς ἀγαθοῖς δύναται.
Εἰ δέ τις ὢν ψήφοις κατακείται, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
Σωρεύειν ἀεὶ πλοῦτον ἐπιζήμιος.
Οὗτος ἀτασθαλίαις πολυκτήτοις ἐνὶ σύμβλοις
Μοχθήσει, ἑτέρων ἁρπαζομένων τὸ μέλι.

Εἰς τύχην.

Ἀρχὸς Ἀχαιωϊάδων γλώμων ποτὲ, νῦν δ' Μενίππου.
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον.

In Deos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

ortales si fortè latent tua crimina nequam:
Quod tecum reputas non latet hocce Deos.

In Adulatores.

OBSOPOEO Interprete.

il homine inuenit natura nocentius illo
Quàm qui synceram fingit amicitiam.
lon hostis vobis vltrà, sed habetur amicus,
Talis: & hac ista lædimur arte crebrò.

In Mysterium.

OBSOPOEO Interprete.

ae arcana premat tacitæ custodia linguæ,
Sermonum custos est mihi maior opum.

In Diuitias.

SLEIDANO Interprete.

Nobilis est animi thesaurus, nobilis ille
Postrema quisquis parte locabit opes.
Diues erit verè, qui fidos inter amicos
Largiter effundit parta labore bona.
Sed genium quisquis defraudat, opésque tenacem
Congerit in testam, quo numerare queat,
Qualis apes, frustra studio complebit auaro
Vascula, mox fuco diripiente fauos.

In Fortunam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fundus Achemenidæ quondam hic fuit, inde Menippi:
Núncque hunc, núncque alium rursus adibit herum.

Καὶ γὸ ἐωυτῶν ἔχειν με πότ' ἔφη, καὶ πάλιν οὔτις
Οἶτος, ἐμὶ δ' ὅλως ἰδιώτης, ἀλλὰ τύχης.

Εἰς εὐτυχεῖς.

Μὴ παίων, φίλος εἰ ὀπαδοῖς, φίλος εἰ μαχόμενος,
Καί σου ῥηϊδίως ἔκλυον ἐυξαμένου.
Ἢν πλάσῃς, οὐδὲς ἔτι σὸς φίλος, ἀλλ' ἅμα πάντα
Ἐχθρὰ, τύχης τι ῥοπῆς συμμεταβαλλόμενα.

Εἰς φεύγοντα.

Ἡ βεβαίοις βουλὴ, μετ' ἀμείνων, ἢ ὃ ταχεῖα
Λίην ἐφαλκεμβίῳ τῷ μετάνοια ἔχει.

Εἰς βίον.

Ἐξ ὧραι μόχθοις ἱκανώτατοι, αἱ δ' μετ' ἄυπαὶ
Γράμμασι δικαίοις, ζῶσι λέγοισι βροτοῖς.

Εἰς βόεσι.

Εἰ ταχὺς ἐς τὸ φαγεῖν, καὶ ἐπὶ σὸν δρόμον ἀμβλὺς ἐτύχης,
Τοῖς ποσὶ σὺν ζώνῃ, καὶ ζίγκε τῷ στόματι.

Εἰς ἀδυνάτους.

Εἴς τι μάτην νήπιοι δίμας Ἰνδικὸν ἴχνος τύχης,
Οὐ δυνάσαι στοφερὴν νύκτα χιονιάσαι.

Εἰς λυσιδίους.

Οὔτι χάμαιρε τοιοῦτον ἔπος κακὸν ἢ καθ' Ὁμήρου,
Οὐκ ἀγέλη ταύρων, ὡς ὁ λόγος πυέπου,

Iam se olim hic dominum ratus est, nunc retur & ille.
Illius at sola est fors hera, nullus heru.

In Fœlices.

VITO APERMACHIO Interprete.

Si non delinques, tibi dique hominésque fauebunt.
Præstabunt facilles quæque precatus eris.
Ast vbi peccăris, cessat fauor, omnia plena
Sunt odij, facta & sors aliena tibi.

In prudentiam.

SLEIDANO Interprete.

Sit mora consilijs. Nam si moderamine tractes,
Prosunt: vt stultè præcipitata nocent.

In Vitam.

VOLATERRANO Interprete.

Sex horę tantùm rebus tribuuntur agendis:
Viuéque post illas, littera ζῆν monet.

In Edacem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Si properè comedis, si tardo poplite curris,
Ore velim curras, & pedibus comedas.

In Impossibile.

SLEIDANO Interprete.

Æthiopem quid stulte lauas? Nam splendida nunquam
Nox fuerit, lumen sole negante suum.

In Fœtidos.

BAPTISTA PIO Interprete.

Mæonides non tale malum spirasse Chimæram
Trigeminam, aut tauros credidit igniuomos,

Οὐ λῆμος σύμπας, οὐχ ἁρπεῖν τὰ φρίσσω,
Οὐδ' ὁ φιλοκτήτου πῦς ἀποσπόδιος.
Ὡς σε παμψηφεὶ νικᾷν τελίσιλλα χιμαίρας,
Σκηπόδιος, ταύρους, ὄρνια, λημιάδας.

Εἰς τύχην.

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον δώσατο, κἀν ἢ παρόδοξα.
Τοὺς μικροὺς ἀνάγει, τοὺς μεγάλους καταγεῖ.
Καὶ σῦ τὸν ὀρχαῖ, καὶ τὸν τύφον καταπαύσει,
Κἂν ποταμὸς χρυσῦ νάματα σοι παρέχῃ.
Οὐ θρόνοις οὐ μαλάχαις ἄνεμος ποτε, ταῖς δ' μεγίσταις
Ἡ δρύας, ἢ πλατάνοις, οἵδε χαμαὶ καταγεῖ.

Εἰς βρέφη.

Παῖδά με πνταίτηεον ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντα,
Νηλεὲς αἴδως ἥρπασε Καλλίμαχον.
Ἀλλά με μὴ κλαίοις. καὶ γὰ βίοτοιο μετέσχον·
Παύεσυ, ἢ παύρων τῶν βιότοιο κακῶν.

Ἀπὸ ναυηγῶν.

Γλαύκῳ, καὶ Νηρεῖ, καὶ Ἰνοῖ, καὶ Μελικέρτῃ,
Καὶ βυθίῳ Κρατίδῃ, καὶ Σαμόθρηξι Θεοῖς,
Σωθεὶς ἐκ πελάγους Λουκίλλιος, ὧδε κέκαρμαι
Ταῖς τείχας ἐκ κεφαλῆς. ἄλλο γὰ οὐδὲν ἔχω.

Ἀπὸ γυναικῶν.

Ἑλλάδα νικήσασα βαρβάριον ἀσπίδα Μήδων,
Λαὶς ἔπκεν ἐῷ κάλλει λιπόδιλω.
Μουσῶν ἐπικήδη τάδε γηραϊ, καὶ τὸν ἔλεγχον

on omnem Lemnum, volucrum excrementa sororum,
Aut Philoctetæ vulnera dira pedis.
dicio quare populi Telesilla Chimæram
Vince, boues, sanies, Lemniadas, volucres.

In Fortunam.

Lo. Sleidano. Interprete.

ulta potest fortuna, vel insperata, potentes
Deijcit, ac tenues subuehit illa viros.
la supercilium tibi protinus auferet, & si
Aurifero madeat flumine tota domus.
entus enim malua, limosáque abstinet vlua,
Sed veteres ornos exagitare solet.

In Infantes.

Vrs. Velio Interprete.

Quinquennem rapuit puerum immiserabilis Orcus,
Curarum vacuum nomine Callimachum.
ed me flere caue. Nam paucos vt breuis annos
Vixi, sic vitæ pauca siniſtra tuli.

De Naufragis.

Vrs. Velio. Interprete.

Glauce, tibi & Nereo, Inóque tibi & Melicertæ,
Et Neptune tibi, & quos Samothraces habent:
Seruatus pelago Lucillius, hanc ego tonsus,
Nil aliud quum sit, dedico cæsariem.

De Mulieribus.

Io. Benedicto Interprete.

Quæ profligauit scutatos Græcia Medos,
Præda fuit formæ Græcia Laidicæ.
Sola senecta illam domuit, gratúmque iuuentæ

Ἀνδριτό σοι Παφίη, τὸν πάτερ φίλον,
Ἧς ᾧδ' ἰδεῖν ζυγέει πολιῆς παλαιότητα μορφῆς,
Τῆσδε σωιχθαίρει ἢ σιδέρεια τύπη.

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης, τῆς ἐν Κνίδῳ.

Τὴν Παφίην γυμνὴν οὐδεὶς ἴδεν, οἱ δ' ἴδον, εἶδε
Οὔτος ὁ τὴν γυμνὴν σκοπέμενος Παφίην.

Εἰς τὸ αὐτό.

Σεῦ μορφῆς αἰδοῦσα τὴν πειρηλλὶς ἄγαλμα
Κύπρι, τὴν μορφὴν φέρτερον εἶδεν ἔχον.

Εἰς ἄγαλμα Ἡχοῦς, ὃς πρὸς τῷ Παρνῷ.

Ἠχὼ πετρήεσσαν ὁρᾷς φίλε, Παρνὸς ἑταίρην
Ἀντίτυπον φθογγὴν ἐμπαλιν ἀσκεμένην.
Παντοίων γομάτων λάλον εἰκόνα, τοιμέσην δὲ
Παίγνιον, ὅσσα λέγεις, ταῦτα κλύουσα ἔπη.

Εἰς ἀγωνιστάς.

Οἱ συναγωνισαὶ τὸν πυγμάχον ἐνθάδ' ἔθηκεν
Ἅπτ, οὐδένα γὰρ πώποτ' ἐφαυμάτισεν.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πᾶσαν ὅσην Ἑλλὰς ἀγωνοτεθοῦσαν ἄμιλλαν
Πυγμῆς, Ἀνδρέολεως πᾶσαν ἀγωνισάμην.
Εἶχον δ' ἐν Πίσῃ μὲν ἐναντίον, ἐν δὲ Πλαταιαῖς,
Ἐν βλίφαρον, Πυθοῖ δ' ἄπνοον ἀφέρεμεν.
Δαμοτέλης δ' ὁ πατὴρ ἐκορύσσετο σοὶ πολίτης,
Ἀρχὸς μ' ἐν σταδίῳ ἢ νικέων, ἢ κολοβόν.

Tam-

Tum suspendit anus Cypri tibi speculum.
uius enim canæ veram odit cernere formam,
Obscuratam odit cernere & effigiem,

In Statuam Veneris, quæ est in Cnido.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Nulli nuda Venus visa est: si visa sit vlli,
Is vidit, nudam qui statuit Venerem.

In Eandem.

Eodem interprete.

Offero Cypri tuæ tibi sculpta imitamina formæ:
Forma nam melius nil mihi Cypri tua.

In Statuam Echûs tanquam à Pane.

CORNARIO Interprete.

En Echo in petris habitans ego, Panos amica,
Comparibúsque sonis omnia quę recino.
Oris imago loquens cuiusuis, agricolis sum
Deliciæ, audis quæ tu loqueris abiens.

In Pugiles.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Hic pugil à socijs positus certaminis Apis:
Quòd nulli fecit saucia membra viro.

In Idem.

Eodem Interprete.

Quodcunque instituit certamen Græcia cæstus,
Hoc inter pugiles Androleos subij.
Restitit vna mihi Pisæ auris, & vna Platæis
Palpebra: me Python funerat exanimem.
At pater, vt functum stadio, mutilum-ue reportet,
Ciuibus armatur Damoteles socijs.

Εἰς γραμματικούς.

Ἰλαδὶ γραμματικὴ φυσίζοος, ἴλαδι μῆτερ,
Φερμάκεον εὐεγκλῶν μιλίην ἄειδε θεάν.
Ἐχέλιῶ γὸ κεί σοι ἀφικαλλέα δωρήσασθ',
Καὶ βωμὸν θυέων μίπτε δυόμβον.
Καὶ γὸ σῦ μεσαὶ μὸν ὁδοὶ, μεσὶ ϝ θαλάσσα,
Καὶ λιμῆνες, πάντων δίκτεια γραμματικά.

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ὀζοσόμος ἐξορκιστὴς,
Ἐξίβαλ' οὐχ ὅρκων, ἀλλὰ κόπεσσον δυνάμει.

Ἐφως δ' ἐγκρίτης.

Ἀκύφορις τὸν ἔρωτα, τὸν ὠΐα μακρὸν ἐβόσκει,
Εἴ τις ἐνὶ πειόδοισι πλανώμενος εἶδεν ἔρωτα,
Ἐγκριτίδης ἐμός ἐστιν. ὁ μαντικὸς, γέρας ἕξει.
Μιδὸς τοι τὸ φίλαμα τὸ Κύφορίδος. ἰὼ δ' ἀγάγες τιν,
Οὐ χυμὸν τὸ φίλαμα, τὺ δ' ὦ ξένε, κ' πλέον ἕξεις.
Ἐστι δ' ἁ παῖς ἀρίσαμος, ἐν εἰκόσι πᾶσι μάθοις τιν.
Χρῶτα μὸν οὐ λευκὸς, πυρὶ δ' εἰκέλος, ὄμματα δ' αὖτε
Δεμνύλα, κ' φλογόεντα, κακὰ φρονέοντα, ἀδὺ λάλημα.
Οὐ γὸ ἴσον νοέει κ' φθέγγεται. αἰὲ μέλι, φωνά.
Ἢν ϝ χολᾷ, νόος ἐστὶν ἀάμερος, ἀφροπυτὴς,
Οὐδὲν ἀλαθεύων δόλιον βρίφος, ἄγχια πάσδει.
Εὐπλόκαμον τὸ κάρηνον, ἔχει δ' ἐπαμὸν τὸ μέτωπον.
Μικκύλα μὸν πίνω τὰ χειρύδεια, μακρὰ ϝ βάλλει,
Βάλλει κ' εἰς Ἀχέροντα, κ' εἰς Ἀΐδεω βασιλῆα.
Γυμνὸς μὸν τόγε σῶμα, νόος ϝ οἱ ἀμπεπύκασται,
Καὶ πτερύγες ὄσσον ὄρνις γ' ὑφιπάται ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλος

In Grammaticos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Grammatice, inuentrix victus, & Musa faueto:
Quæ fers Mæonio carmine dulcis opem.
Quàm tibi debuerant offerri splendida dona,
Aráque non vsquam destituenda sacris.
Nanque tui, plenæque viæ, pontúsque refertus,
Littoráque, ô cunctis commoda Grammatice.

In Fœtidos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Oris odore graui, non sacris dæmona verbis,
Exorcista olido depulit ore loquens.

Amor Fugitiuus.

BONAVENTVRA VVLCANIO Interprete.

Amissum Venus inclamabat saucia natum,
Ecquis mi in triuijs errantem vidit Amorem?
Ille fugax meus est. dulce index munus habebit,
Basiolum Veneris. quòd si ipsum adduxeris, hospes,
Non tibi basiolum simplex dabo, at amplius addam.
Plurima inest puero nota, qua dignoscere possis.
Non albus faciem, sed totus flammeus, acres
Scintillant oculi, mala mens, oratio blanda,
Lingua animo dispar, suauis vox mellis ad instar.
Irato, mens intractabilis & fera. fallax,
Versutus puer, & mendax, immania ludit.
Crispicomum caput est illi, faciésque proterua.
Estque pusillimanus, sed longè spicula mittit.
Mittit in ipsum Acheronta, & regem figit Auerni.
Nudus membra volat passim, sed tecta latet mens.
Aliger instar auis, nunc hunc, nunc inuolat illum,

Ἀνέρας, ἠδὲ γυναῖκας, ὅτ' ἀστράγχοις ἢ κάθηται,
Τόξον ἔχει μάλα Σαῖον, ὑφ' ᾧπερ ἢ βέλεμνον.
Τυτθὸν ἐὼν τὸ βέλεμνον, ἐς ἄθρεσ' δ' ἄχει φορῆσαι.
Καὶ χρύσιον ἀμφὶ τάπερ φαρέτειον. ἔνδοθι δ' ἐστὶ
Τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τοῖς πολλάκι κ' ἐμὲ πρόσιμεν,
Παῖπα μὴ ἄχια, πεῖπα. πολὺ πλείων ἢ σοὶ αὐτῷ
Βαιὰ λαμπὰς ἐοῖσα, τὸν ἅλιον ἀντὸν ἐναίδει.
Ἢν τύ γ' ἅλης τέλεον, δαμάσας ἄγε, μηδ' ἐλεήσῃς,
Κἠὼ ποτ' ἐδῆς κλαίοντα, φυλάσσεο μή σε φλαπίσω.
Κἠὼ γελάω, τύ γιν ἅλκε, κἢ ἰὼ ἐθέλῃ σε φιλῆσαι,
Φεῦγε. κακὸν τὸ φίλαμα, τὰ χείλεα φάρμακον ἐστί.
Ἢν ἢ λέγῃ λάβε ταῦτα, χαρίζομαι ὅσσά μοι ὅπλα,
Μή τι δόγῃς πλαίσια δῶρα, τὰ δ' πυρὶ πάντα βέβαπται.

Τέλος δευτέρου τῶν Λεσβιακῶν
μέρους.

Fœmina másue fiet, ſedem ad præcordia figens.
Paruulus huic arcus, neruóque aptata ſagitta.
Parua ſagitta quidem, ſed quæ æthera tendit ad vſque.
Paruula poſt tergum pharetra aurea; at intus amari
Sunt calami, quibus improbus & me ſæpe laceſſit.
Omnia ſæua illi, ſæua omnia, ſæuior illa
Paruula fax, ipſum ſolem qua ſæuus adurit.
Hunc tu ſi capies, vinctum duc, nec miſerare.
Si flentem videas, ne decipiare caueto.
Sin ridet, tu ſtringe trahens. Si ſuauia porgat,
Tu fugito: oſcula dira, & labra infecta veneno.
At ſi dicat, Habe hæc, Tibi cuncta hęc largior arma,
Ne attigeris. fallax donum, tincta omnia flammis.

FINIS.

PALINVRVS.

ARGVMENTVM.

Duo hi dialogi sequentes, Luciani non sunt, neque enim scripti etiam, sed quia à doctis Italiæ, cum Lucianicum eos esse dicto conuinctos accepimus: ne horum quidem lectione fraudari quenquam voluimus, præsertim cùm ad exemplum Lucianicorum aliquo modo efficti & ipsi essent.

Interlocutores: *Palinurus, Charon. Pal.*

OBsecro te ô Charon, sine me vt iam nauim conscendam. *Cha.* Quis me appellat? *Pal.* Ego nauita quondam illius, quem nuper viuentem transuectasti, Æneæ Troiani. *Cha.* Tu ne ille es, qui apud portus Velinos inhumatus iacebas? *Pal.* Ille ipse sum. Sed crede cœlestium nutu fieri, ut transuehar, quorum prodigijs longè latéque actæ finitimæ gentes, & ossa mea iam expiauerunt, & tumulum mihi, tumulóque insuper solennia statuerant. Quare te oro, ô iustissime Charon, patere tandem vt ingrediar, sic prospera semper sit nauigatio tua, sit solida nauis tua atque inconcussa. *Cha.* Rem iustam petis, Palinure, ingredere, vt libet: vos verò tam confertæ umbræ, quid fatigatis me precibus? quid fatigatis? quamnam hæc vis desiderij? Expectate tantisper, dum transfumen hunc porro, regrediar quamprimum. *Pal.* Habeo tibi Charon, immortales gratias, qui me his tandem eripuisti è malis, qui me dira hac tandem, qua detinebar tráfretandi cupidine liberasti. *Cha.* Amo te equidem, Palinure, tum propter Æneam regem, quem mihi nominasti, qui & super omnes, quos vnquam viderim, mortales, visus est mihi singulari quadam præditus pietate, tum propter meum etiam, quod olim commune fuit tibi, magisterium: par enim sibi quisque parem affectat, delectátque magis, quæ inter pares fit, vel confabulatio vel vitæ actio. Afficiebar porrò non modico dolore, quum videbam iamdudum te in citeriore hac ripa errantem, incertumque

edis tuę. Neque licebat tibi succurrere, propter legem mihi atam, ne quenquam, nisi humato priùs corpore, transpor-em. Sum enim ego minimus inter infernos habitatores, ubiectúsque alienæ potestati, cui parêre non tam pulchrum nihi, quàm aliàs necesse sit. Gaudeo autem nunc & lætor, uòd ea aliquando se sors tibi obtulerit, qua & tuum im-lere desiderium, & meum releuare dolorem (salua lege of-icij mei) possum. *Pal.* Imò ego non minùs propter te do-ebam, ô Charon, quia perspiciebam tot te graues assiduósque labores perferentem sine vlla relaxatione. Neque enim ne latet, quot quantisque vexari malis solent nauium gu-bernatores, qui nihil aliud in vita, quàm nauigationem ex-ercui: atque ita exercui vt nihil illa grauius, nihil periclita-tius contingere mortalibus putem: propter quod credibile magis tibi videri potest, si angebat me vtique fatigatio tua, repetentem animo antiquas, quas iuuenis etiam sustine-bam nauticas fatigationes meas: quarum experientia iam e-doctus sciebam prohè pari malo tuo condolere. *Cha.* Frustra propter me dolebas, Palinure, nam nihil molesta mihi est ars mea. *Pal.* Quid ais? *Cha.* Aio gratam me hab ere & iucundam artem meam. Vides vt cruda viridísque senectus est mihi? nemini haud vnquam ab ipsa, qua iam omniũ annos supero, longæua ætate mea pertæsum me esse labo-ris mei, qui quotidie insto alacrior atque valentior: sed in-telligo cur tu aliter tibi persuadeas. Est enim communis hic morbus mortalium, vt sortis suæ quemque distędeat, viuát-que contentus nemo studijs suis, laudent verò longè, ac beatiores existiment omnes, qui diuersas à se artes atque actiones sequuntur, verùm falluntur maximè opinione sua. Nam si rectè intueri velint, cognoscent perspicuè nullum esse in vita eorum statum qui non magnis scateat miseriis, quem non magnæ grauésque perturbent undique molestiæ & vexationes. Et si detur aliquando vt alter in alterius stu-dia transferatur, quàm videas tunc sua cuique leuia videri, quæ priùs præ grauitate accusabat, contráque ea grauiora quæ priùs leuia videbantur. Itaque si benè consideres, Palinure, non est ita grauis mea conditio, vt censes, neque pro-pterea quòd nauclerus sim, sum eo mirabilior. Sed tu (vt vi-deo) sequeris vanos errores mortalium, ego verò integri tatem tantùm, iudicijque veri lucem secutus, dego contentus.

ac lætus sorte mea, neque adscribo mihi calamitatem qui-
desidem quotidie nauigando & defatiger. Neque ob-
arbitror quempiam horum, qui mecum simul vltimas sor-
colunt, me esse beatiorem, non ipsos iudices Minoëm, Rh-
damanthum & Æacum, quanquam magna omnes eminen-
potestate, non ipsum Ditem, quanquam sceptro potens
atque regna ista moderetur. Sunt nanque & illi sui labor-
suæque molestiæ, & maiores fortè, quo & maiore regni
sarcina premuntur. *Pal.* Potes de te tibi Charon per-
suadere, vt libet, mihi enim de me nunquam persuadere po-
teris, quin ars nostra sine vlla comparatione cæteras labo-
bus & periculis excedat. Quod liquidò tibi probatu
nisi quòd vereor tædio te afficeret fortasse longior nar-
tio nostra. *Cha.* Imò summa me afficeret recreatione. Nam
& delectat me tecum sermocinari, & nauigantibus etia
magnam animorum refocillationem afferre solent hui-
modi confabulationes. *Pal.* Quando igitur non est tibi
iucundum, prosequar suscepti sermonis nostri rationem, si
intelligamus, non esse duriorem vllam, quàm nauticam
sortem: quod tibi facilè persuadebo, si animaduertas, eos
æstus & frigora tolerare eos, quos perhorrescere tonitrua
fulgura, quibus perfundi imbribus, qua ventorum rabie
girari quotidie necesse sit. Si cognoscas quoties eos torqueri
fame & siti, quoties squalore etiam teterrimo contam
contingat: si attendas habitationem eorum instar carcer
supellectilem, vel nullam vel sordidissimam, stratu dem
cibaria aspera, potum immundissimum, indumenta sperne
incommoditatem rerum omnium, noctes insomnes, & lab
diuo semper, & inquietas. taceo perpetuum alioqui quo
dam eorum exilium. Quos patriæ eorum exteros prosc
gos, vagos, palantes, ignaros quietis, priuatos omni (ne
hil est in vita de iocis) coniugis soboliſque fructu ac iu
cunditate: quis non abiectissimos, longéque omnium mo
talium miserrimos esse iudicabit? Prætereo Scyllam, Ch
rybdim, Syrtes, Symplegades, tot infesta nauigantibus ma
ris pericula. Omitto tempestates, quibus nec vlli qui
quam est tristius, nec horribilius, quibus & ad summum v
tæ vsque discrimen quotidie iactantur, quatiuntur, &
(quod sæpe accidit) submersi tandem obruuntur. In
qua re nemo est, qui idoneus magis, quàm ego, re-

stis adhiber
tempestatibu
Italiam nauig
horrori sit ad
tè (vt par esse
tis, sed quan
re potes, qu
tia & animi fo
mentem grau
lum manibus
Troiam oppet
rum morte ac f
titisse, crudelem
neque ex nun
Non ipsum Æa
bantem, grandq
tas, ad summu
uis illa, nisi
mihi narras: h
do? *Cha.* Qu
dúmque Oron
quidem tunè su
mihi ex ordine
deinde opem, re
sisterem, quòd
huc corpus suu
agit se se circum
disti illum? *Pa*
habui, dum tant
bar infelicitate.
sti, cuius adhuc i
contortúmque t
à fluctu rapidus
ad me pertinet, r
pestatem, amar
finem inueni,
inter vndas (qu
truncatus. Ex
neæ, meo, n
magistro nauis

ſtis adhibeti queat : qui cùm multis fuerim quaſſatus tempeſtatibus, tum ea maximè quæ me ex Sicilia in Italiam nauigantem inuaſit, tam ſæua atque horrens, vt horrori ſit adhuc mihi eius recordatio. Non poſſum certè (vt par eſſet) explicare tibi acerbitatem illius tempeſtatis, ſed quanta extiterit, ex hoc facilè coniecturam facere potes, quòd Ænæam ducem, cuius ſumma conſtantia & animi fortitudo vbique decantatur, vidi ego contrementem grauiter atque ingementem, extentiſque ad cœlum manibus beatos longè inclamantem eos, quibus ad Troiam oppetere contigiſſet, lamentantémque pari ab eorum morte ac fortiſſima, à Diomedis gladio ſe ereptum extitiſſe, crudelem equidem diem illuxiſſe omnibus vltimum, neque ex numero noſtro quenquam putaui euaſurum, Non ipſum Ænæam, non Ilioneum, non Achatem, non Abantem, grandeuúmue Aletem, quorum naues longè diſiectas, ad ſummúmque penè exitium adductas, neſcio quæ uis illa, niſi diuina liberauit. *Cha.* Non incognita mihi narras : hæc ea ipſa die reſciui. *Pal.* Quo id modo? *Cha.* Quo id modo rogas? An acrem illum fidúmque Orontem ignoras, ductorem Lyciæ nauis? is quidem tunè ſubmerſus conceſſit ad me, illico exponens mihi ex ordine omnia, quæ tu diſſeruiſti, implorans deinde opem, rogitánſque multum, vt ſe vlteriore in ripa ſiſterem, quòd nunquam paſſus fui, quum inter fluctus adhuc corpus ſuum ſine ſepulchri honore iactaretur. Nunc agit ſe ſe circum hæc ſtagna mœſtus, atque errabundus: vidiſti illum? *Pal.* Et tum vidi, & vnicum meorum ſolatium habui, dum tantiſper in ripa moratus, pari cum eo detinebar infelicitate. Nec enim falſa de triſti eius interitu retuliſti, cuius adhuc imago ſubit mihi, dum excuſſum è puppi, contortúmque ter eum atque circumactum, horrendum, i fluctu rapidus tandem equore vortex abſorpſit. Sanè quod id me pertinet, nihil ediſſeram: qui licèt eam euaſerim tempeſtatem, amarum tandem aliquando etiam vitæ meæ finem inueni, excuſſus & ipſe, pariter atque iactatus nter vndas (quod deerat) inſuper ferro præterea obruncatus. Ex quo nec tantùm mihi timui, quàm Æneæ, meo, ne tantis vndis ſurgentibus, ſpoliata magiſtro nauis deficeret: hæccine eorum deliciæ, opes,

tranquillitas, sic illis viuitur, sic moritur. Tu nunc & istorum defende studia, & artes, contendeque, si libet, maorem esse etiam eorum miseriam & calamitatem, qui parua incolentes suas, vxorúmque ac filiorum societate beati quiescunt, gaudent, ludunt, hortantur, amicitias colunt, exercentur commodè, habitant magnificè, vestiuntur culti, conuiuantur lætè, cubant molliter, iucundos suos ac geniales agunt dies, Adde qui in vrbibus optimates & primarij magnam sibi vendicant autoritatem, habentúrque summo in precio atque honore, qui ius dicunt, qui causas agunt aliorum, qui fasces gerunt, qui ducunt exercitus, qui vel assistunt principibus, vel principes ipsi magni illustréque sunt. Quibus nec optabilius quicquam in vita esse video, neque beatius. Cha. Falleris longè Palinure, nam quos beatiores esse arbitraris, miseriores illi sunt vlla fine dubitatione. Neque enim negauerim sortem subiectam esse aliarum magnis malis: sed ita subiectam, ne comparatione aliarum, quæ maioribus etiam grauantur incommodis, minùs certè misera iudicanda sit. Quid enim tristius (ad tuos veniam) qui patrias suas colunt, quid miserabilius, quàm domi suæ agere, & ita agere, vt iucundiorem aliquando quàm vitam mortem optes? Quæ vlla maior calamitas, quàm circundari vrbem hostibus, ingruere bellum, volitare tela, stringi enses, perfodi muros, fremere tormenta, fieri dirui domos, tremefieri & concuti? quemque fame fitique deficere, corrumpi aërem, occupari mœnia, spoliari templa, dirumpi patrimonia, publicari bona, incendia parari, malos exultare, bonos torqueri, affici conuiciis, expelli domibus, vulnerari, carcerari, relegari, deportari, trucidari filios ante parentum ora, vim pati vxores, stupri gnatas. Videntur an hæc tibi mala, Palinure, & an his quæ tu meminisli, vlla ex parte comparanda? Palin. Quàm vera narras, ô Charon, quàm nunc vel audiens ista perhorresco. Venit enim mihi in mentem, grauis illa & deplorata patriæ meæ desolatio, Troiæ inquam, tam præpotentis olim atque prædiuitis, cuius euersione nihil credo referri posse crudelius, aut lachrymabilius, tantáque fuit calamitatis eius magnitudo, vt longè plura etiam atque tristiora quàm tu suprà memoraueris, sibi contigerint: quæ si velis, omnia tibi, vt rem certiùs agnoscas, explicabo. Cha. Haud

pus eſt, Palinure, quoniam & tempus non patitur, & ego æc omnia non ſecus ac tu nota atque comperta habeo. lam & mihi renunciauerunt, vt quæque aduentabant ani- iæ, ex illo bello profectæ. Nihil certè, vt nunc tu dixiſti, eruenit ad aures meas crudelius aut lachrymabilius. *lin.* Faxo vt iubeas, ſed aduertas Charon, grauiſſima li- èt hæc ſint, rariora tamen contingere, quàm ea nautarum, uæ ſuprà expoſui. *Char.* Referam ergo alia frequentio- i, & ex ipſis quidem met ciuitatibus, quarum relatio au- ebit etiam earum miſeriam. Vade oro, & per ciuitatem, lateas porticúſque diſcurre, quid aliud offendes, quàm blatrantium maledicta, inſimulationes peſtilentiſſimas, gtimi cuiuſque dilacerationem, quid non? exploratorum ſidias, inuidentiúmque venena Diuerte modò greſſum, & rtificum, mercatorúmque tabernas ac conuentus peter uid aliud deprehendes, quàm ſermonum nebulas, fucos, ıendacia, deceptionéſque manifeſtas. Transfer dehinc te fora publica, ſedéſque iudiciarias: quid aliud audis, quàm ndique omnia magno ſtrepitu ac clamore miſceri? Quid ıtelliges aliud, quàm cædes, hominum compilationes, fur- , graſſationes, conſpirationes, proditiones? Quæ alia oc- urrent tibi, niſi litigatorum iurgia, & contentiones, te- ium periurationes, cauſidicorum præuaricationes, iudi- um corruptiones, præſidum ambitiones ac rapinæ? Quos i alios obuiam tibi habebis, quàm exultantes improbos, gentes bonos, oppreſſas viduas, proculcatos pupillos, gentes proſtratos? Attolle poſtea altiùs oculos, & atria rincipum perſcrutare, quam non videbis ibi aſſentatorum altationem, ſpeculatorum acceptionem, militum auda- am, fœneratorum voracitatem, quæſtorum improbitatem: uam non potentum hominum in tenuiores vim atque in- lentiam? Quas non concuſſiones? quas non populationes? uos non innocentes accuſari, criminari, carcerari, pro- ribi? *Pal.* Grauia hæc nimis ac miſerabilia. *Cha.* At re- ant alia, quæ non minùs tibi grauiora & miſerabiliora vi- ebuntur. *Pal.* Perge. *Cha.* Quæ fortaſſis etiam grauio- & miſerabiliora iudicabis, quoniam domeſtica ac fre- ıens magna eſt eorum peſtis. *Pal.* Fare. *Cha.* Nolo tibi alinure afferre in medium graues longóſque artificum & egotiatorum labores: non eos quibus afficiuntur agrorum

cultores, non quibus milites, non quibus candidi, cæterúmque disciplinarum sectatores, æstus, algores, incerta peregrinationes, anxietates vel pericula, vulnera, cæsa distructas habitationes, infinitáque agendi, cubandi, vigilandi incommoda vel fastidia, lassitudines, vigilias, sollicitudines, odia & infamationes. Nam si complecti cuncta sermone meo atque exequi voluerim, tot tantáque dicenda referent, vt præ longitudine malorum ac mole, citius narratio nostra quàm oratio finem possit inuenire. Omittam itaque & commemorabo tantum, quas inter domesticos parentes, tum seruorum, tum vxorum ac filiorum molestias & turbationes pessimas perferre solent, qui gubernationi præsunt rei familiaris. Cuius si ita vt naualis expertus, facile quicquid dicturꝰ sũ, me etiã tacẽte, & intelligeres & approbares. Nam seruorum primò in dominos semper prompta maledicta, furta, impositiones, fugas, arrogantiam, negligentiam rerum dominorum, temulentiam, edacitatem, somnolentiam, tarditatem, ignauiam: nemo est qui non videat magnam afferre his, qui patiuntur, infelicitatem. Deinde filios quorum amore nihil dulcius esse fertur, quanta mentem amaritudine aspiciant parentes, vel ægrotare, vel mortem obire, quod frequenter admodum fit, satis existimo etiam te intelligere. Quàm verò grauem & anxiam credis esse eorum vel parturitionem, vel educationem, vel institutionem? Quoties pro eis bonos parentes gemere, suspirare, dolere, torqueri? Quanta etiam putas perturbatione afficiuntur, dum quos progenuerunt, immensáque adeò cura alunt, vel parum sibi audientes, vel rebelles ac infestos, posthea habere contingat, quæ dolenter eos ferre arbitrantur, dum insani & vecordes sunt, dum hebetis & crassi ingenii, dum effœminati & molles, dum dilapidant & euertunt patrimonia, dum nullo bono operi & studio intendunt, dum per præcipitia vitiorum omnium vitã ducunt suam? Quid de vxoribus loquar, quas dos tumidas, genus insolentes, forma suspectas, deformitas reddit inuisas? Quarum lingua nihil pernicioſius, quarum audacia nihil prodigioſius, quarã improbitate nihil execrabilius. Quæ iurgiis semper & contentionibus obtundunt viros, quæ semper conqueruntur, semper exprobrant, semper insidiantur. Quibus quum desit

tera, nunquam tamen lachrymæ, gemitus, & suspiria: quæ
ca sua, qua tantum ardent ornamentorum ambitione ex-
uriunt opes, labefactant domos, cogunt maritos in ma-
quæstus, in dira scelera. Non refero turpissima adulteria,
ibus nec punitur minus, nec peccatur magis quicquam,
quanto dolore afficiant bonos coniuges, nemo satis vn-
am, meo iudicio, enarrare posset, sed magnum doloris
gumentum præstant, & grauissimas cædes, & ingentia,
æ sæpe propter corruptas vxores, bella exarserunt.
l. Hoc plus, quàm vellem, scio: nam arduum illud, quod
o vidi, Græcorum & Troianorum bellum propter Hele-
e raptum, in eam exercuit rabiem, quam nulla mundi re-
o ignorauit. *Cha.* Quæ toti mundo manifesta sunt, ea
ntùm nosti Palinure, at si singula, quorum nihil me latet,
telligeres, adducereris in tantum stuporem, vt stupescens,
iam præ miseratione coniugalem vitam lachrymares.
l. Hui quid narras? *Cha.* Narro quæ quotidie video,
pertracto. *Pal.* Ergo connubia putas polluta & coin-
uinata? *Cha.* Minimè, id nunquam dixerim. *Pal.* Atqui
ultas memini me vidisse ea præditas honestate, ea reli-
ione ac vitæ integritate, vt diuinum quiddam magis quàm
umanum redolere viderentur. *Cha.* Et multas vtique
iusce modi esse confiteor, sed eas quidem, quæ optimis ho-
estissimisque ortæ parentibus, ebiberunt à primis annis
obrios & castos mores: quæ sanctis parentum suorum
exemplis educatæ vitam instituerunt, peccare castigatæ,
apienter ad mansuetudinem edoctæ, ad pietatem, ad fi-
dem, ad diuinum cultum, ad rectum compositúmque regi-
nen rei familiaris. Quæ se à thiasis, saltibus, iocis: quæ se
à spectaculis, ab immodestiore cultu, ab licentiore collo-
quio abdicarunt. Cæterùm quæ contra sanctitatem, quæ
malis institutis, peruersisque parentum exemplis imbutæ,
molliter virerint, assuefactæ delicijs, atque turpi ocio, quæ
nihil nisi saltare, canere, fides pulsare didicerunt, quę pre-
terea oculis suis auxerunt matrum præsertim obscœnita-
tes & immunditias. Hasce qua fide & integritate esse
putas erga maritos? Illabuntur siquidem tanquam vene-
na tenellis mentibus parentum exempla, inde rarior
etiam, quàm ceteris, est hymenalis honestas: quò qui eas

vel emendatis instituant moribus, vel sancto imbuant exemplo, parentes simul ratiores habeantur. Prodeunt postea publicum quæque etiam procaciores, aperta fronte, directo gressu, quasi pudicitiam ipsæ consecrasse videantur. Et quæ secretum intra cubile probra gesserunt, cùm vestem induerint, illa contexisse atque occultasse existimant. Vosque ea, vanum vulgus, ita vt cernitis, vera ducentes esse arbitramini. At ego nihil quã quod res habet de eis iudico, nuda enim hîc omnia atque aperta sunt. Nõ veste hîc teguntur mores, non pallio obnubuntur scelera, exertos omnes ac nudatos, rerúmque omnium vacuos prorsus huc ingredi oportet. Quicquid in vita malè tentatum maléque actum est, hîc fronte coram ipsa demum gestatur, dispoliatur, ostentatur. Quare non mirum tibi videatur, si quorumcunque nota habeo crimina, qui quorumcunque etiã nudas, ita vt prædixi, transtucho umbras. Quàm proinde ingentem video earum turbam, quæ cum impudicitiam longè apertam ostendat suam, pudicissimæ tamen in vita habeantur. Quantas ferunt in maritos fraudes gerunt, quot simulationes, quot prostitutiones, quantam hyphocrisim, quot aliorum obscenos amores, quot pollutiones, quot supposititios partus, quot mentitas enutritiones, quot alieni seminis susceptas messes. At, quod ridiculum magis est, lugent postea ignari mariti hasce sibi extinctas vxores. Laudant inter cœtus & præsant, quasi pudicitiæ principes. Statuunt mausolea, plurimi quoque epigrammata condi, orationes scribi, & pronunciari curant vt in laudem ac memoriam castitatis fideique earum sempiternam. An hæc tristia & amara esse censes, Palinure? Et an comparationem vllam habere putas, cum his nostrarum, quæ ea severitate & acrimonia recensuisti, vt cætera læta, fausta, deliciarúmque plena (si tibi fides daretur) existimarem esse. *Pal.* Haud equidem tanta in ciuitatibus priuatísque domibus, quanta modò enumerasti mala regnare crediderim. *Chr.* Ita proficit inexpertos sermonem aliquando inter eum his qui multarum rerum vsum atque experientiam habent. *Pal.* Ita fit. *Chr.* Quid si animaduertas labores quos præferunt nautæ, corpori magis quàm animo infestos ire, concedes amplius etiam sententiam meam. Nam huiusmodi res duræ assiduo quodam vsu & assuefactione mitiores fiunt, & quodammodo domantur, quas verò ego

memoraui, cùm assuefactio mitig
tio tibi iam, gau
nisse, vt intelliga
quàm nautarum
re, quin principe
sed cæteris insup
Chr. Cur? *Pa*
fluant bonis. C
delicijs, amicis,
ce & multò plu
optassem in vi
delirare, quàm
hil illis miseriu
vsquam hoc
videntur, qui q
test, assequuntu
di, ludendi, ve
satietatem sem
cubitus fœmin
bus tot sunt se
pida? Qui tant
pellectilis? Q
Quos populi
ges dicant, ma
lant amicos
Chr. Non e
beatitudo. N
tinuatio, tant
aliquando in
tu beatos iud
suis nunquar
gaudio? qui
nunquam rel
licèt bonoru
per obducar
quentur? N
conditio, q
mentem int
dit hilaritas

emoraui, cùm animum magis affligunt, non ita vſus & ſuefactio mitigare atque edomare poteſt. *Pal.* Conſen- tibi iam, gaudeóque in eam lucem te illuſtrante perue- ſſe, vt intelligam tam magnam aliorum & maiorem etiam, iàm nautarum miſeriam. Sed illud non poſſum intellige- ,quin principes ſaltem ac magni viri, non dicam, nautis, d cęteris inſuper quibuſcunque mortalibus beatiores ſint. *ha.* Cur? *Pal.* Quoniam omnibus abundent atque af- uant bonis. *Cha.* Quibus? *Pal.* Honore, gloria, opibus, elicijs, amicis, potentatu, imperio. *Cha.* Hiſce? *Pal.* Hiſ- & multò pluribus. *Char.* Erras. *Pal.* Errorem hunc ptaſſem in vita mihi. *Cha.* Deliras. *Pal.* Maluiſſem ita elirare, quàm tua cum ſententia ſapere. *Cha.* Quid, ſi ni- il illis miſerius? *Pal.* Quid, ſi nihil beatius? *Cha.* Haud nquam hoc mihi demonſtrabis. *Pal.* Non tibi ij beati identur, qui quicquid ad explendas voluptates optari po- eſt, aſſequuntur? quibus conuiuandi, cubandi, vngẽdi, lauan- i, ludendi, venandi, aucupandi, ad omnem nitorem atque atietatem ſemper facultas ſit? Quibus quotquot velint con- ubitus fœminarum, quotquot velint arua, equi, canes: qui- ous tot ſunt ſerui, tot exculta palatia, tot munitæ arces, op- oida? Qui tantum poſſideant auri, gemmarum, veſtium, ſup- pellectilis? Quibus audiant omnes, adſurgant, inclinent? Quos populi vereãtur, timeant, laudent, decantent? Qui le- ges dicant, mandent, exerceant, proſcribant, puniant, extol- lant amicos, vindicent inimicos, trucident rebelles? *Char* Non eſt tam magna, vt exiſtimas Palinure, eorum beatitudo. Non parit certè faſtidium tanta bonorum con- tinuatio, tantáque affluentia: neque ſapit tantum, quæ non aliquando intermittitur voluptas. Præterea quomodo eos tu beatos iudicare potes, qui tantis opibus atque delicijs ſuis nunquam fruuntur cum iucunditate, nunquam cum gaudio? qui in tanta rerum copia nunquam exhilarent ſe, nunquam relevent animum, nunquam exultent? Qui tanta licèt bonorum ubertate redundantes, triſtitia tamen ſem- per obducantur, ſollicitudine premantur, anxietate tor- queantur? Non tibi multò probilior videtur priuatorum conditio, quorum & vita ſecurior, & voluptates etiam, ſi mentem intendes, maiores ſunt? quos ſumma ſemper con- dit hilaritas, mulcet feſtiuitas, explet alacritas? Quantam

putas afferte delectationem communis, quæ cum vxoribus & filijs vita exigitur. Dū cubant tutè, vescuntur lætè, iocantur modestè? Quàm dulcem esse arbitraris amicorum inter se & æqualium parem vitam, domesticum vsum, frequentem conuentum? Quid eorum amore suauius, confabulatione gratius? curis melius atque commodius? Quantum credis lætitiæ & exultationis habeant eorum conuiuia, incantus, solationes? quantum dilatent animos & permulceant? quantum emanet mellis, cuius nec stillam principum aliquis degustauit? *Palin.* Haud intelligo Charon, hanc quæ refers, regum tristitiam atque anxietatem, qui inter tot tantùm, blanditias, iocósque versentur. quibus semper palatur, canatur, plaudatur; & quicquid ad transigendam hanc vitā excogitari potest, exhibeatur. *Char.* Etiam vt video iudicas Palinure, quæ oculis tantū patent, quo errore decepti mortales, plurimùm seduci solent: sed quod certum afferre possunt iudicium, exteriora corporis, quæ velamenta quædam magis sunt veritatis? Aut quid certi promittere & ostentare potest frons hominum, quæ plures quàm Proteus species mentiri, atque in plures mutare queat? Considerandæ sunt secretæ animi fibræ: perscrutandæ sunt interiores mentis latebræ: quas si peruidere ita vt frontem, posset, proh dolor quantam ibi malorum turbam: quantam formidinum atque strepitationum aciem introspiceres? quot angores, sollicitudines, suspiciones? quot pestilentes morbos & perturbationes? quanta aperirentur vlcera, quot plagæ & cædes, quot insidiæ, quot enses, & telorum infinita genera, quæ nec somnos eorum quietos, nec cibos placidos, nec opiparam etiam dulcem, nec imperium iucundum, nec delicias iocósque lætos esse permittant. *Palin.* Nesciebam adhuc hæc eorum qui dominantur mala, sed cur illis contingant tanta, non capio. *Cha.* Contingunt tanta propter grauissimas inimicitias acerbáque odia, quæ continuè cum finitimis ciuitatibus, cum subditis sibi populis, cum sibimetipsis etiam gerunt: quo fit vt ingrauescentibus odijs, increscentibúsque iniurijs, quibus quotidie afficiunt quemque, accidat fit illos torqueri & affligi grauiter, confidere nemini, suspicari omnia possunt, extimere muscas etiam, vt aiunt, volantes, gaudere & lætari nunquam, tristitia & mœrore deuoti semper. *Pal.* Adducis me facilè, vt credam, suspectas eos habere

habere finitimas ciuitates, cum quibus & infensa odia con-
iteor, propter continua, quæ exercentur bella, & dominan-
di libidinem, qua plurimum incenduntur. Cum suis verò
quibus impetant populis, nihil accipere possum, nisi amato-
em & dulcissimam pacem? Porrò si cum finitimis sint ini-
icitiæ: si oriantur bella, ac demum etiam augentur impe-
ia, subducuntur oppida, profligantur acies, spoliantur &
aptiuantur hostes, populationes magnæ fiunt, trophæis
ecoratur patria, victorijs celebratur, triumphis extollitur.
Ob quæ & principum gloria, & vrbium ornatus, & inimi-
orum timor, & populorum inter se lætitia, atque erga
rincipes fides & amor crescit. *Char.* At tantùm narras quæ
rospera sunt & læta, ac quæ frequentibus accidunt aduer-
a & tristia præterimittis, quasi semper eos putes debellare
ostes, potiri victoria, triumphis exultare, nunquam verò
inci, prosterni, agros suos populari, bona sua diripi, & è
uis se oppidis deijci, sed maiora hæc prætereamus, de mi-
oribus tantùm dicatur. Quippe si conferas quas strages
uorum & cædes sustinent, comperies longè maiore damno
uàm lucro partas eorum victorias constare, discussaque
ratione decessisse plus illis quàm accessisse. His adjicias vt
opulorum etiam suorum odia, nedum finitimorum intelli-
as, quòd ad inferenda bella, & persequendos hostes opus
lis est ingenti & munita exercitu, multo nauigio, longa
rmorum & machinarum præparatione, quæ quum magno
ineſtimabili constent sumptu, nec propriis suppeditent
editus, necesse est nouis vectigalibus vexare populos, no-
as inducere præstationes, nouas angarias, augere tributa,
ultiplicare onera, exhaurire æs omnium, eradi marsupia,
ò viscera pauperum, paruos atque magnos diripere, spo-
re, conculcare. Inde fit, vt quum inuisos manifestè se cun-
is intelligant, suspectum tum sibi incipiant habere
emque, nullius fidei, nullius amicitiæ credere, sonie-
ari omnia in malam partem. Habet enim hoc in se pessi-
um malefactorum conscientia, vt quos iniuria affe-
, nunquam reuocari in amicitiam, nunquam miti-
ri & ad veniam moueri posse putet: proinde magis in-
gitur, grauiores itur in iniurias, hunc proscri-
it, illum carcere includunt, quorundam patrimonia
olicant, alios iugulari aut strangulari iubent, volun-

tate pro ratione vtuntur: eorum quoque quos tantis nocuerunt malis cognatos, affines, amicos, socios, seruos, quasi dei suæ diffidentes persequuntur. Tum cæteri qui charores etiam videbantur, exempla aliorum proponunt sibi, atque utque ipsi non minùs odia. Nam non minùs rebus suæ saluti suæ timent. Ita pedetentim ciuitas omnis indignatur, obmurmurat, rapitur ira, odijs incenditur, coquit nouas cogitationes, noua concilia molitur. Mox eò deuenitur, vt hæc intelligentes videant, quantæ ruinæ quantóque præcipitio subiaceant, quàm tenuissimo quasi quodam filo pendeant imperia sua. Tunc cernas eos pallere, tristari, conmi, expauere omnia, torqueri scelerum suorum conscientia, quæ prima est pœnarum omnium, timere hostium insidias, ciuium conspirationes, domesticorum proditiones, oppressorum vindictas. Tunc securum nihil existimare, nisi quod vi ac ferro teneantur. Propterea non credunt se tutò cuiquam, non ministris, non necessarijs, non germanis, quorum maiorum etiam quàm aliorum authoritatem magis formidant, arcent se ab aspectu & præsentia omnium, cingunt se fossis & aggeribus, claudunt se arcibus, quasi ad perpetuos damnati carceres, custodibus etiam tanquam ad expeditionem belli paratis vt obsidere eos putes, circumuallantur. Nihil illis dulce, nihil apertum, nihil iucundum: dormiunt cum magna inquietudine, cum maiore etiam vigilant. Terret illos conuentus hominum, angit solitudo, timent colloquia, timent salutationes, timent dona, suspecti illis aditus, suspectæ sellæ, suspecti cibus & potus: qui nec etiam nisi prægustati sumuntur, suspecti pellicum & item vxorum thori. Quibus mirum est, cur sine cuiusquam prægustatione concubitantur: ipsos verò, quorum se custodiæ commiserunt, non minùs extimescunt, quibus quum carere nequeant ob tutelam suam, eo magis augetur eorum timor & miseria, quo armatos pro firmiore illos præsidio esse necesse sit. Quare alienigenas & barbaros homines, atque abiectissimos quosque sibi deligunt, eósque frequentius comitantur, deijciunt sæpius ac exterminant, quò saluti suæ (& si non alia, at saltem hac via) consulere possint. Quid fœdius & ignauius dici queat, quàm hominibus immanibus, flagitiosis se committere: suos verò, prudentes, sobrios, iustos spernere atque deuitare. Quanta ista tyrannorum felicitas, quos

continuus & ingens semper angore afficit metus, quo non modò animi graviter excruciantur, sed cuncta insuper dulcia mundi dona fugantur & dissipantur. Quantæ istæ eorum deliciæ, quanta gaudia: qui tranquillitatem nunquam & pacem sibi, ne dicam populis suis, aut hostibus concesserunt, expertes omnino tam sanctissimi atque omnium dulcissimi boni. Quænam vbertas ista bonorum, quæ distracti aliunde, neque sciant, neque visant, neque pertractent, neque gustent vnquam. Quanta ista imperij bona? quæ quum ipsi videre & attrectare non possunt, committant necesse est aliorum curæ & gubernationi, ignari rerum suarum, nescij omnium fermè, quæ sub se geruntur, fraudati quotidie & decepti, ab his præsertim, quos præ cæteris auxerunt: quibus tamen quum se credant, quot innocentium criminationes, quot facinorosorum falsas cõmendatiõnes audiunt, quoties eorum fidem sequuti, bonos pro malis, malos pro bonis ducunt, atque hos beneficijs, illos pœnis afficiunt? Quódque grauius est, quoties ipsis etiam videntibus, hi quos tantum extulerunt, pro sententia sua in foro quosque lædunt, concutiunt, opprimunt, atque dilaniant. Quid mirum, si exardescunt postea populorum odia, si labefactatur postea eorum status atque desolatur? quanta ista, quámque optanda imperia, cum quibus & seruitutem pessimam degant, subiecti tantis perturbationibus, tantis insidijs, subiecti ipsis etiam, quos sibi subiecerunt: constricti quasi quibusdam regni compedibus: clausi intra arces, quasi magni alicuius criminis rei: coarctati instar ferarum, excluſi ab omni, quæ foris capitur recreatione, priuati libertate, quod est tam dulce & omnibus optabile bonum, non hominibus modò, sed cæteris insuper quibuscunque animantibus: cuius priuatione, quid est quod tristius aut infelicius contingere possit? *Pal.* Non credis Charon bonos aliquos mitísque & moderatæ naturæ Tyrannos esse? *Cha.* Imò multos credo. sed tanta est dominandi libido, tantus ardor, tanta nescio quæ pestis ingenita, vt quos semel inuaserit, sint summa quauis bonitate præstantes, adeò illiciat eos, illiciénsque deprauet, vt vita potiùs quàm imperio, quod iam occupauerunt, carere possint, vel ad conseruandum, vel ad amplificandum contendunt vnguibus dentibúsque: ac propterea nemo est tam bonus tyrannus, cui conseruationis, amplificationísque suæ

gratia multis non magnas inferre iniurias, atque obestas non plurimum timere, plurima vt pati anxietates contingat. *Pal.* Minor cur tantis in malis, quæ planeu narrasti, vera esse puto, appetant tantopere mortales imperium, nisi id fortasse faciunt cupidine honoris & gloriæ. Quid nimirum tam præstans atque excellens bonum, tolerabiliores reddit tantas quas modò exposuisti miserias? Decere quippe est mandare alijs, præferri omnibus, eminere præstellere, venerari, timeri, supplicitèr exorari, assurgi, recedi, inclinari ceruicem, flecti genua, audire laudes & rerum bene gestarum decantationes. Quæ quum & diuina numina plurimum capiant, facilè intelligi potest, quantum & his quoque mortalium mentes capiantur. *Char.* Quæ tantū capere potest Tyrānos vllius honoris aut gloriæ exhibitio, qui se certò inuisos omnibus esse sciūt. A quibus si laudetur, si audiātur, si sibi assurgatur atque incuruentur, intelligit palàm vel assentationis, vel timoris caussa id fieri. Quæ non est ita dulcis, vt putas, huiusmodi honoris & gloriæ exhibitio magis quàm exhibitio. At verò dulciorem est, quum priuatos homines ab amicis & benenolis honor exhibetur, propter aliquod eorum egregium factinus, aut excellentem virtutem. Vera ista gloria, verus iste honor, ac dignus quidem, quo & diuina numina capiantur. *Pal.* Nullam ergo rideo caussam, cur tantopere imperia desiderentur, desideratáque conseruentur: nisi quòd habendi cupido, qua tantum trahitur humanum genus, in his maximè expletur. Quòd nim quisque plus auri, agrorum, ædificiorum, oppidorum, acquirere possit, nullo parcit labori, quantumuis magno & intolerabili. Neque vllus tam amarus labor, quin propter quæstum & maiorem rerum cumulationem dulcescat. Itaquum tyranni super omnes plus possideant, super omnes & beatiores videntur, licet cætera eis tristia sint atque peracerba. *Char.* Neque istud quidem affert vllam beatitudinem, nam in primis non efficit diuitem maior abundantia, sed minor cupiditas. Qui enim paruo contentus est, id tantùm cupit, quod necessitati vitæ sufficiat: Is abundè est locuples, propter honestum, quod facilius implere potest desiderium, quod quum & impleuerit, liberatus est ab omni, qua alij rapiuntur, habendi anxietate. Qui verò, quantum libet, diues plura concupiscit, pluribus indi-

get, quia perfec
munus voti compos
rum possessio, mag
habet votago illa
que, vel locup
ciuium: sed vel re
Nam si multitudine
stredi diues, qu
quum necessitatem
imperij molem ad
sunt priuatis homi
necessitatibus saite
mus graues, quas
runt à quæstoribu
magis credunt
eo maiora vtique
diminutionem pa
nes liberos esse co
ipsi per se curare,
mus verò curas &
pidus, gubernat
ret, quorum fo
ad sustentandam
cubos ad tantam
stribuendam, pl
ad intellige
tum populor
tanti animi vi
quæ non con
mittatur? C
tam vasto cu
est adeò æq
quin tam
non quassa
mortales
quamur. V
pauperi
Publiū Ir
regni tyra
cium pro

get, quia perseuerante acquirendi insatietate efficitur minus voti compos. Quo enim magis crescit multarum rerum possessio, magis etiam cupiditas, neque finem vnquam habet vorago illa cupiditatis. Deinde non est iudicandus quisque, vel locuples multitudine, vel pauper paucitate diuitiarum: sed vel rerum magis implemento vel necessitate. Nam si multitudinem excedunt sumptus, quomodo potest is credi diues, qui minùs habet, quàm necesse esset: quare quum necessitatem sæpius magnam patiantur, qui tantam imperij molem administrant, indigentiores etiam putandi sunt priuatis hominibus: quibus licèt tenues sint opes, at necessitatibus saltem suis vel pares, vel superiores. Taceamus graues, quas quotidie expiationes vel rapinas perferunt à quæstoribus suis, & ab his maximè, quorum fidei magis credunt: qui, quo maiora etiam nacti sunt imperia, eo maiora vtique furta, maiorémque proinde rerum suarum diminutionem patiuntur, à quibus priuatos saltem homines liberos esse constat. Qui & diligentius patrimonia sua ipsi per se curare, & attentius omnia intueri possunt. Dicamus verò curas & labores, quos in administrandis tantis opibus, gubernandóque tanto potentatu tolerare eos oportet, quorum fortiores quàm Herculis humeros necesse est ad sustentandam tantam molem: plures etiam quàm Argi oculos ad tantam rerum varietatem perpendendam atque distribuendam, plura quoque quàm Iani aut Vertumni capita, ad intelligenda examinandáque tot ac tanta, cùm hostium tum populorum suorum, quæ illis negotia deferuntur. Quæ tanti animi vis, quæ non debilitetur? quæ tanta soliditas, quæ non concutiatur? quæ tanta promptitudo, quæ non remittatur? Cuius est tanta valetudo, tantum robur, qui se tam vasto curarum ponderi parum audeat pollicèri? Cuius est adeò æquabilis & moderatus animus, adeò perseuerans? quin tam multis támque continuis laboribus non defatigari non quassari, nunquam quoque cõfringi possit? Omittamus mortales: de nobis tantùm, qui hæc vltima loca colimus, loquamur. Verùm putas, Palinure, beatiorem esse vel me, qui pauperrimus sum omniũ, qui nihil præter hãc, quàm cernis, pusillã lintré possideo: vel Plutonem tã lati, támque immensi regni tyrannum: intelligo, etsi taceas, quale de hoc sis iudicium prolaturus, crede mihi, minimè meum cum suo statu

commutarem. *Pal.* Quare? *Cha.* Quia lætus ago, & summa cum quiete. Non vllius rei vllam gero, nisi tranſeundi haſce huc deſcendentes animas, & conſeruandi incolumem hunc faſcem meum, ſolicitudinem. In qua dicam tibi quicquid eſt, quod me grauet. Quum enim propter vetuſtatem fatiſcat aliquando rimis, curare me oportet, vt reſtituatur integritati ſuæ. Quare eum conſuo ſæpius, & obſtruo, ſi quid rimarum eſt: hæc omnis mea cura eſt, hic omnis labor. At Pluto, cum tantis diuitijs ſuis, ac regno tam nunquam lætatur, nunquam quieſcit, tot curis carpitur, quot repletur hic vmbris locus, implicatum ſemper habet vbique animum: hinc fertur, illinc rapitur, omnibus intentus locis, omnibus occupatus miniſtris, huic mandat, illum terret, alios accirſi iubet, metum illi omnia incutiunt: nunc terræ hiatus, nunc motus formidat. Sæpe illum trepidare cogit lampas Phœbi, ne vlla ex parte irradiet regno ſuo. Sæpe & fulmen magni fratris, ne penetret auerna atque labefactet: quoties vidi ego illum, dum rebus ſuis timet, iniectum ſummo curru peragrare omnem hanc regionem, ſuſtrare ſines, ſcrutari ompia diligenter, aſcendere etiam in ſuperum orbem, circuire terras, perueſtigare quodcunque periculum perferre poſſet, nihil omnino incauti & inexplorati relinquere: quæ cum multis in locis, at maximè ea ſolet efficere in terris Siciliæ, quæ magis etiam eum terrent, propter magnas reluctationes Typhœi gigantis, quibus totam conquaſſat illam patriam. Nam poſtquam ipſe auſus fuit bella inferre cœlo, iniecêre ſuperi eius corpori Trinacriam, ſub qua ab omnibus undique montibus preſſus & grauatus, cõnatur ſæpe ſe attollere, impoſitáque ſibi reijcere. Proinde quo magnos concitat motus, ac tantos quidem, vt hæc loca noſtra concuriat grauiter, & tremefaciat. Cogita nunc quàm læta & optãda ſit ſors huius inferni tyranni, cuius tot diuiditur animus curis, tot propellitur tumultuationibus, quem tot oporteat præcauere pericula, tot diſpenſare miniſteria, omnia percenſere, omnia corrigere, omnia vel ipſe gubernare, vel alijs gubernanda committere. Attende rogo, & vel ex hoc vno collige eius felicitatem. Nam ſi me deficere contingeret, huic naviculario mihiſterio, quod ita neceſſarium eſt, vt vides, neceſſe eſſet eum vices meas ſubire: me alioquin deficiente portitore, regno ſuo malè ſuccederet.

Pal. Hoc profectò non modò verum esse video, sed manibus etiam ipsis (vt aiunt) tango. Nam ea nocte, quà aliàs somno grauatus è puppi in mare excussus fui, id continuo sensit Æneas meus, qui errantem sine magistro nauem intelligens, gubernauit eam tota ipsa nocte, non indignatus, quòd quæ sceptrum gestare solebant, remum etiam manus attrectarent. *Cha.* De magno eius germano nihil loquor: non me latet, quantos & ille labores ac curas sustinet: sed id præcipuè scio, quum temeritate Phaëtontis totus penè orbis conflagrasset: quantum tunc regno suo timuit, quantum tota cœli mœnia circuit, & ne quid labefactatum viribus ignis corrueret, explorauit. Prætereo tertium fratrem, moderatorem vndarum, cuius plurimæ etiam ac maximæ curæ non facilè explicari possent, sed præsertim quæ sub illa quoque Phaëtontea conflagratione ad summum penè vsque exitium cum toto regno suo eum affecerunt. *Pal.* De hoc possum, quod oculis meis vidi, afferre testimonium: vidi equidem tempore illius, quem suprà retuli, horrendæ apud Siciliam tempestatis commotum grauiter Neptunum, & ex alto prospicientem vocasse ad se Eurum & Zephyrum, increpatis acriter eis pro tanta suscitata tempestate, placasse ocyus omnia atque tranquilla reddidisse. Quod argumentum præstat mihi euidens, plurimarum, vt inquis, ac maximarum, quòd omnia in latissimo imperio suo paria sint, curarum suarum. *Char.* Dic oro Palinure, putas-ne iam beatam esse tyrannorum vitam? *Pal.* Minimè. *Cha.* Optaresne viuens eorum sortem? *Pal.* Vt quid optarem, in quo nihil omnino optandum esse manifestè intelligo? *Cha.* Ergo certo eos arbitraris miseros? *Pal.* Non miseros modò, sed omnium etiam miserrimos. *Cha.* Mirum quòd modò eos tanta frui beatitudine prædicabas. *Pal.* Quid mirum, si cæcus laudet tenebras, quas postea luci restitutus damnet? *Cha.* Vis vt & alia eorum mala tibi referam? *Pal.* Restant item alia? *Cha.* Et alia & grauiora. *Pal.* Quid audio graviora? haud vnquam istud credam, posse his, quæ modò dixisti, grauius aliquid addi. *Char.* Credes, quum audieris. *Pal.* Dic ergo. *Cha.* Vides vt appropinquamus iam ripæ, non possum longiora tecum iam facere verba. *Pal.* Rogo te mi Charon, ne fallas auidissimam expectationem meam. *Cha.* An cæterarum vmbrarum quas in littore reliqui auidissimam e-

tiam expectationem vis vt fallam? *Pal.* Non diu morabere, pergeò mi Charon. *Char.* Imò diutius, quàm soleo, demoratus sum: sed lentus etiam nauigaui propter te, cui fabellatione delectabar. *Pal.* Age ergo, vt facis, lentiorem prosequere nauigationem, vt quæ reliqua sunt dicenda, profectò possis. *Char.* Ea tandem tanta est tibi audiendi cupiditas? *Pal.* Tanta. *Char.* Morem tibi geram; qua in re illud te scire velim, quod plurimum miseram reddit mortalium vitam, instabilitas scilicet, & ruina rerum. Nam certum nihil & permanens in vita quisquę sibi polliceri queat. Quomodo is beatus censebitur, cuius summa quantumuis & plenam beatitudinem minima omnis disturbatio violare & auferre potest? Sanè quùm omnia apud mortales infirma atque mutabilia sint; nulla tamen infirmior sors est, atque mutabilior quàm tyrannorum, quorum etiam quum maior sit exaltatio & sublimata magis status altitudo, magis est proinde (cum mutari eos contingit) casus & ruina. Inde tantæ tyrannorum proditiones, euersiones, trucidationes, vt nemo eorum fere vnquam euaserit, qui non vel regno depulsus, vel reuera necatus, vel cruenta aliqua & pessima morte cæsus vel peremptus sit. Quis talem eorum vitam optabit quī pro modici temporis felicitate (si tamen illa felicitas appellanda sit tam tristi postea, támque amaro fine consumatur? Horret animus dicere, nam ne credas ijs tantùm mortales subiectos malis esse, sensimus & horum magnam partem aliquando nos inferri, licet tam valida nobis & munita sit ciuitas tam firma & præpotens, atque omnibus vndique præsidijs circunsepta. Non possum sine dolore meminisse illius diei, qua Herculis heros ille fortissimus hæc regna penetrauit, perfregit fores, inuasit regem, exterruit reginam, quam & antè foci, cuius repere adorti erant, abstraxit Cerberum, vinctúmque eum catena, tum magna vi in orbem duxit, concussit loca omnia, trepidare omnes vmbras atque ipsos iudices fecit: meque quoque non modicum lætit, quem erepta cymba conto hoc meo percussit, impulitque grauiter in mediam paludem extrauit: timui equidem tunc desolatum ira barathrum rotum. Credidi tunc supremum Plutoni finem aduenisse regni sui, neque minùs illum cum coniuge in prædam duci ad superos, quàm tartareum canem. Sed paulo humanius eum eo actum est, quàm opinabar. Nam tandem sis

c regno suo bene consultum est, neque tamen ita consul-
um est, quin tricipiti custode suo, qui tam perneces sarius
rat, spoliaretur. Quòd si opinionem meam, quæ commu-
is erat, fata coæquassent: tunc cernere fuisset vtrum, bea-
ior vel meus vel Plutonis, tanti regis status esset. Ego qui-
lem nihil ambigo, priuatus fuissem hac nauicula: hoc enim
abeo tantùm, quod adimi mihi possit, priuatus etiam fuis-
em rege meo: sed quotquot alios voluissem reges, procul
ubio inuenissem, qui ministerio meo indigentes, seruitium
neum perlibenter sibi delegissent: & fortasse hoc lucri fe-
issem, quòd pro vetusta & attrita, qualem hanc intueris,
ouam mihi & magis solidam lembum acquisissem. At Plutò
uantas opes, quantos honores, quantum regnum amisisset?
uantam in egestatem, quantam in calamitatem decidisset?
Qui neque par aliud regnum, vti parem ego, vel meliorem
nauim: neque parem alium famulum, vti parem ego, vel me-
iorem dominum inuenisset. Fœcedo iam modum dicendi:
ed si tempus sineret, narrarem & quibus olim curis vexatus,
uantóque timore percussus propter bella Gigantum fuit
summus Olympi rector. Cuius narratio maiorem etiam au-
geret eorum, quæ suprà dixi, malorum confirmationem.
P. Haud opus est exemplis mihi. Nam nemo mortalium
fuit, qui maiora quàm ego vnquam viderit eorum malorum
exempla. Quid enim extitit his temporibus Troiano rege
maius, quid opibus suis cumulatius? Quid operibus muni-
tius & pulchrius, & quid demum exitu tantorum bonorum
tristius, quid crudelius, quid flebilius? Vidit infelix pater tã
arduũ & longũ bellum, tot cruẽtas mortes natorũ suorum.
Vidit euersam funditus & incẽsam vrbem. Vidit latrantẽ cõ-
iugem, captiuatas nurus & filias, populationem tantarum
diuitiarum: ipse quoque, quod vltimum restabat illi senectu-
tis suæ solatium, Pyrrhi ense confossus, & crudelissima mor-
te consumptus est. Char. Quis meliùs me hæc nouit, qui
cunctos hac scapha trãsuexi? A quibus & omnem calamitatẽ
suam seriatim perdidici. Notus est abũdè mihi Priamus, cu-
ius cognito acerbo casu, non potui non dolere. Notus est
Troilus, noti Hector & Deiphobus, nota est cætera
tot filiorum ac nepotum turba: noti innumera-
biles, qui illo bello perierunt, Troiani pariter &
Graij duces. Nota est infinita, quæ tunc occidit,

populorum manus. Nullo memini tempore longiorem interfectorum multitudinem huc descendisse, quàm illo, qua ita lassatus fui, vt præ multitudine omnibus transvehendis minimè hæc cymba sufficeret planè. Quid opus est tibi monitore, ad aperiendas eorum miserias, quas tu subjectas oculis tuis habuisti? Quòd si pro angustia temporis licet (iam enim video propiùs nos applicare ripæ) narratem tibi millia aliorum tyrannorum, ex quibus creseeret etiam magis tibi opinio eorum calamitatis. Nam illud possum quod certo scio, tibi verum confirmare, nullum ferè me vidisse vnquam tyrannorum huc descendentium (descendunt porrò omnes) qui non vel alicuius veneni infectionem, vel magnas vlcerum cicatrices, & sanguinolentæ alicuius mortis horrida signa præ se ferret. Ita mirum est videre totos tractos necatos, confossos, cruentatos, trucidatos. *Pal.* Quis nunc se tantis in malis tyrannum vnquam esse optabit? qui imperia assequi quæret, quæ iam certiùs certo cognosco, magis fugienda etiam, quàm Meduseum caput. *Cha.* Audisti quibus apud superos tyranni malis torquentur: sed si intelligeres quæ hîc apud inferos grauiora etiam illis parantur, perhorresceres & longè magis eorum sortem. *Palin.* Ergo & alia hîc tyrannis parantur. *Cha.* Credis Palinure, scelera quæ patrant mortales hîc aliquando impunita esse? *Palin.* Hoc modò animaduertebam. *Char.* Animaduertendum est igitur tibi quodcunque in vita peccatur, pari demum post mortem & respondente peccatis pœna puniri. Nam vt capias quod dico: si tu Palinure, artem tuam nauticulariam viuens malè exercueris: si in dominum tuum aut quoquam vel cogitaueris vel commiseris: si inaudiens dicto suo extiteris, inuenies hîc tibi præparatas his quæ deliqueris, similes pœnas. *Pal.* Nihil profectò Charon, scio quod malè egerim vel in dominum meum peccauerim, nisi somnolentam illam dormitationem meam, qua negligentior certè, quàm debebam, me gessi. Nam magno in periculo nauim simul & dominum, quem vehebat, meum reliqui, cui vigilantior ipse & cautior meliùs sibi consuluisset: sed pœnarum satis tum ob hoc crassum peccatum meum etiam in vita recepi. *Cha.* Recipies etiam in morte. Ibis enim quum è naui te dimisero, ad seueros iudices nostros, qui examinant & censent delicta omnium. Ducent quoque te

aminationem, scrutabuntúrque crimina tua. Videor verò dere, quali te iudicabunt pœnæ subijciendum. *Pal.* Qua- *Cha.* Parem peccato tuo tibi pœnam statuent. Nam quum mno peccaueris, æterno etiam te somno damnabunt. *l.* Dormiam ergo in æternum? *Cha.* Ita puto: nisi grauis sit aliud peccatum tibi. *Pal.* Sic mites habeam iudices, non sit grauius aliud mihi. *Cha.* Nullam ergo nisi sompœnam patieris. *Pal.* Non hæc grauis pœna mihi vitur. *Char.* Neque asinis etiam & bobus, at magnis & exllenti aliqua virtute præditis viris grauissima existimatur. *l.* Quas verò, dic, pœnas perferent tyranni? *Char.* Aus tot clamantes & lamentantes voces: tot horrificos planus, tantum stridorem ferri, tot tractus catenarum? *Palin.* electabat me adeò sermocinatio tua, vt his minimè aium intenderem: sed quid audio tam triste atque horrenum, quod præ horrore pœnæ aures meæ sustinere non posint? *Char.* Sunt hæc quæ audis, tormenta tyrannorum. lam quum illi in vita carcere quenquam incluserint, spoliaerint, flagellauerint, trucidauerint, in summum luctum, in immam egestatem & calamitatem deduxerint, damnati ant etiam ab incorruptis iudicibus, ad perferendas pares œnas. Ideo teterrimis quoque carceribus inclusi, spoliati, agellati, rotati, cæsi membratim, ac mille atrocissimis moribus eruentati, tantos edunt, quantos audis, gemitus, tantum luctum, tot ac tantos reboatus, clamores atque eiulatus. *Pal.* Dic etiam mihi Charon, an his pœnis plectuntur, qui magni atque primatij tyrannis assistunt? *Char.* Prorsus ijsdem. Nam suasu & consilio eorum maximè committunt tyranni scelera sua. *Pal.* An & in vita illi beati? *Char.* Non ecus ac tyranni, quibus assistunt, nam ijsdem quoque malis subiecti sunt, eadem enim sunt in eos populorum odia, maiora etiam inter se, eedem cure, eadem pericula: & quod miserabilius est, deijciuntur sæpe à tyrannis suis, & vel carcere vel morte aliquando pessima afficiuntur. *Pal.* Tanta est est ergo, támque generalis omnium calamitas. Vllam verò prorsus esse putas hominum sortem, quæ beata duci possit? *Char.* Imò beatos aliquos non nego fuisse mortales, sed perratos tamen. *Pal.* Quos perfaros? *Char.* Qui amore virtutis & literarum contempserunt cætera mundi bona. Quin se innocuos, puros, castos, integros, incorruptos conseruantes,

extulerunt animum altiùs ad gustandam diuinam dulcedinem, humana quasi sordida & abiecta relinquentes. Nam virtus per se tam dulcis, támque iucunda res est, vt incredibiles amatoribus suis afferat voluptates. Tam nobilis spectatúsque est eius possessio, vt summa quadam vberitate cumulet possessores suos. Quam qui verè est assequutus, nihil præterarum studia dulce, nihil præter Dei cognitionem tam amabile. Quæ tantum prædulcia sibi bona stabilia perpetua, incorrupta præ eligit, custodit, amplectitur. Reliqua rerum mundi tandem supremo tandem gustu amara, infirma, momentanea, corruptibiliora fuco, mendaciora filo, inaniora bulla, ieiuniora papis volantibus, fugit, contemnit, abiicit, conculcat. Contentúsque seipso, ac honestissimis suauissimisque studijs suis totum mihil mundum ducit, ruentem etiam non formidat. In his recreatur, refocillatur, lætam & iucundam agit vitam, ridet tantas hominum, támque stultas, & vbi sibi quæsitas anxietates, tot ineptias, tot cassos labores, tot inanes curas: nemini nocet, nemini molestus est. Laudant eum omnes, prædicant, admirantur, beneuolentia complectuntur, fauore prosequuntur: quàm verè hic beatus est, qui conscientiæ suæ innocentia & integritate fruitur! Quod primum est & dulcius omnibus, bonus securúsque sui, nullo rumore angitur, nulla angustia torquetur, non timet largas (quibus caret, quásque nihili facit) diuitias sibi à potentioribus eripi. Non timet à quocunque se lædi, qui nec queri quam se læsisse certò intelligat: quàm verè hic felix est, qui tot tantísque semotus curis & periculis, tantarum vacuus perturbationum, sibi semper aliísque iucundus, lætetur semper, & omnibus quotquot sunt mundi honestis, & his etiam, quæ cœlibum communes sunt, perfruatur voluptatibus: qui humanioribus sanctioribúsque deditus studijs, contemnat omnia, contemnénsque omnia possideat. Nam is possidere omnia videtur, non qui omnibus abundet, sed cui nihil deficiat. Porrò illi nihil deficit, qui nihil concupiscit. Concupiscens autem nihil, contemnit omnia: contemnendo ita id assequitur, quod desiderat. Desiderio verò sopito, ea demum vera & sola beatitudo, beatorúmque omnium plenitudo est. *Pal.* Hi ergo quum nihil mali egerint, pœnarum & nihil patiuntur. *Cha.* Nihil prorsus: imò propter transactam bene vitam, meritum magnum assequuntur.

'. Quod? Cha. Vel cœli fiunt incolæ, communicant-
e æternùm illis cœlestibus bonis. Vel si huc descendunt,
rruntur in Elysium: qui locus est quietis ac delitiarum,
i sedes fortunatæ, campi aperti, læti, omnium omnino
enarum expertes. Pal. O si mihi ad mortales redire ali-
andо contingeret, inclamarem quàm magna possem vo-
, admonerem pro suo quemque officio & dignitate, accu-
rem tantam laborum frustrationem, tantam curarum va-
tatem, tot corruptas opiniones peruersáque iudicia, sed
iàm maximè increparem, qui vel magistratu quopiam ma-
io, vel imperio cæteros antecedunt, ostenderem tanta,
iæ antea ignorabam: sed te docente nunc intelligo, mala
orum grauissima, dictu horribilia: reuocarem omnes à vi-
js, ab inferendis iniurijs: ad meliorem victum, à superflua
gendarum rerum cura: incenderem desiderio virtutis, lau-
arem innocentiam, prædicarem frugalitatem, exhortarer
anctos ad bene, grauiter, castigatéque viuendum, ad se
ognoscendum, ad contemnendum tot caduca, & somni cu-
isdam vel vmbræ magis similia mundi bona, inuitarem ad
onestas artes, ad ingenuas exercitationes, ad studia litera-
um, ad spem ac contemplationem diuinæ bonitatis. Char.
it rectè sanè: sed vides & ripam attigisse, egredere iam. Pal.
it iam egressus sum. Ad iudices eo, placidam opto tibi sem-
er nauigationem: salue ô Charon, & vale. Cha. Et ego ad
eliquas vmbras redeo. Placidos opto tibi semper iudices:
alue ô Palinure, & vale.

VIRTVS DEA.

Interlocutores, VIRTVS. MERCVRIVS.

Mercurium.

VIrtus Dea per epistolas orauit modò, vt se irem. Eo vt perconter quidnam me velit, illa ad Iouem redibo. *Vir.* Salue Mercuri: ago tibi gratias, quandoquidem tua in me pietas atque benignitas efficit, vt non penitus despecta ab omni cœtu Deorum sim. *Mer.* Expecto quid narres: tu modò perbreues narrationes facito: nam eduxit confestim ad se redirem Iupiter. *Vir.* Etiam-ne tecum nobis non licebit nostras ærumnas exponere? Quos igitur habebo vltores iniuriarum, si non modò apud ipsum maximum Iouem, verùm & apud te quem semper in fratris iocum habui, colui, obseruaui, condolendi facultas negatur? O me miseram, ad quos confugiam? Vnde auxilium petam? Me quidem, cùm ita despiciar, malo esse truncum aliquem, quàm deam. *Mer.* Tandem effare, dum præbeo operam. *Vir.* Viden, quàm sim nuda & fœda? Hoc ita vt sim, efficit fortunæ dex impietas atque iniuria. Aderam sanè ornata apud Elysios campos inter veteres illos amicos: Platonem scilicet, Socratem, Demosthenem, Ciceronem, Archimedem, Polycratem, Praxitelem, & eiusmodi viros doctos, qui me, dum vitam agebant, pissimè atque religiosissimè coluêre. Interea loci cùm iam non pauci salutatum ad nos aduolassent, è vestigio fortuna dea insolens, audax, temulenta, procax, maxima armatorum turba consepta atque stipata, properans ad nos, iactabunda, En, inquit, plebeia, tu-ne maioribus dijs aduentantibus non vltrò cedis? dolui iniuriam nobis immeritis eo pacto fieri. Ac nonnihil ira concitata, inquam, neque tu maxima Dea his verbis me plebeiam efficies, neque si maioribus cedendum est, tibi turpiter cedendum censeo. Illa verò illico in conuitium sese effert adue-

n me. Prętereo hîc quas contumelias in me primùm dum
c inter nos geruntur, effuderit: idcirco Plato philosophus
pit contra nonnulla de deorum officijs disputare: Illa ex-
ndescens, apagite hinc verbosi, inquit, Non enim decet
uos deorum causſam suscipere: cœperat & Cicero orator
ura velle suadere, at ex turba armatorum erupit, Mercuri,
tonius præpotens latera illa sua digladiatoria ostendens,
auissimúmque pugnum in os Ciceronis iniecit: hinc cæ-
ri mei amici perculsi metu, fuga sibi propere consuluere,
que enim Polycletes poplites periculo, aut Phidias scal-
o, aut Archimedes horoscopo, aut cæteri inermes ad-
rsus audacissimos armatos eósque prædis atque homici-
js suetos bello ad sese tuendos valebant, ergo me infeli-
ssimam ab ipsis dijs omnibus qui tum aderant atque ho-
minibus desertam, pugnis ac calcibus totam confregêre, ve-
es meas diripuere, in lutum prostratam reliquere, demum
bire ouantes. Ego verò ita confecta, cum primùm licuit
onscendi huc, vt I.O.M. his de rebus facerem certiorem,
im quidem mihi vt intromittat expectanti mensis elapsus
st, dúmque id vt impetrem, omnes deos exeuntes atque
edeuntes precor, nouas semper aliquas excusationes au-
lio. Aut enim deos aiunt vacare, vt in tempore cucurbitę flo-
escant. Aut curare vt papilionibus alę pictæ pulchræ ad-
int. Quid? igitur-ne verò aliquid semper habebunt nego-
ij, quo nos exclusas teneant ac flocci pendant? Tum etiam
& villicus suscepit curam dudum, ne cucurbitæ siti pereant.
Nos tamen neque dijs neque hominibus cordi sumus. Has
ob res te iterum atque iterum precor, obtestórque Mercuri,
qui semper apud deos ipsos interpres extitisti, & vt caus-
ſam hanc meam iustissimam atque pijssimam suscipias. Ad
te confugio, te supplex oro, in te omnis mea sita est spes at-
que expectatio. Da quæso, operam, ne dum à vobis exclu-
dor, ipsis quoque mortalibus sim ludibrio. Nam erit qui-
dem dedecus deorum ordini, ubi homunculi me tametsi
infirmam deam floccipendant. MER. Audiui: doleo: ve-
rùm pro vetere nostra amicitia unum admoneo, duram ni-
mis atque difficilem causſam te adversus fortunam suscepis-
se. Nam & Iupiter ipse, ut cæteros omittam Deos, cùm &
ob acceptа beneficia nimium fortunæ debere sentiat, illius
vires atque potentiam veretur. Ea enim ad cœlum dijs

ascensum præstitit: atque vbi velit, valens sua armatorum manu eijciet. Qua de re, si sapis, inter plebeios deos signum quoad fortunæ odium extinctum sit, latebis. Ter. Enim nùm latitandum est; ego & nuda & despecta abeo.

LVCIANI

Rerum in secundo Tomo memorabilium.

Index.

A

ABAVCHAS 107 b. eius amicus Gymnades ibid.
Abradatę coniux formosa. 10. e continentiæ exemplar. 19. c.
Abrœa Luciani matris amica 114. c.
Abrotonum meretrix 701. a.
Academia in vtramque orationem parata 320. e. pro ebrietate & pro se verba facit. ibid.
Academicum est nihil statuere posse 296. e.
Accusatores & iudices simul esse absurdum 32. d. verus accusator palam arguit 569 a.
Acherontica palus prima mortuos excipit 428. a.
Achilles fluuium transiliit, & cædem Phrygum turbauit 542. e. Hectorem interfecit. ibid. Lycaonem interfecit & Asteropæum 543. a illi animum intendit visus armorum 612. e inter virginines abditus fuit 715. e. duobus fatis illum agi 1001. e. eius equus versus recitans. 233 d. Achilles Hectorem occidit 372 e. à Paride occisus ibid.
Acino vxæ sublatus Sophocles 643 d.
Acis ancilla Melissæ meretricis 711 c.
Actæon discerptus à canibus 758. a. 814. e. omnium hominum miserrimus 954. e.
Adimantus Myrrhinutius 666. a. amoris masculi arguitur, ibid. c. eius votum 672. e. & seq. 677. & sequent.
Adolescentia per se ad voluptatem prona 923 a.
Adonis ab apro offensus, & vbi lugeatur 878. d.

fluuius Adonis 889 a quotannis cruore inficri putatur ibid.
Adorare Persico more 686 a
Adrastus à sue aberrans Crœsi filium necat 182 d
Adulatoris & laudatoris differentia 38 e
Adyrmachus Maclhynę dux 90 d
Æacus Plutonis patruelis 428 c custos inferorum, ibid.
Ægyptia lens 289 a
Ægyptij agricolantes 287 a
Ægyptij libri de terriculis 492 e
Ægyptij aquæ sacrificant 233 b
Ægyptiorum templa 12 b superstitio 44 c Ægyptiorum templis, qui similes ibid. Ægyptij diuinis nominibus vtuntur 44 c primi hominum cultum diuinum instituerunt 877 a ab ijs hunc acceperunt Assyrij ibid. b varia animalia pro dijs habuerunt 956 b
Ægistho quid prędixerit Iupiter 1002 c
Æqualitas in omni re iusta 567 a res est iucundissima & conuiuio congruentissima 837 c
Æschyli pugilares Dionysius comparauit 549 b ebrius tragœdias componebat 924 c
Æschines Socratis socratizandi peritissimus 1
Æschines Socraticus fit parasitices studiosus
Dialogos conscripsit
Æschines Rhethor meticulosus
Æsculapius Apollinis
209 b ascriptitius Dei
205 a ex alienis malis, proprias sibi molestias contrahit 305 e eius imago balneo posita 507 a fulmine perijt 759 a medicus est
Æsopus fabularum scriptor 278 e
Æthiopem lauare
Æthiopes nigri
sacrificant
Aëtion
Agamemnon cum quibus dijs comparetur
Vinolentus
Agasonis inhumana
Agatharcydes scriptor Asiaticæ historiæ
Agathocles Stoicus de mercede discipulum
Agathocles Samius in quod discrimen incidit
Agathocles Siciliæ tyrannus 95 annos vixit
Agathoclis & Diniç
58 e
Agathobulus
Agathõ tragicus poëta
Agorçus ad Pœcilẽ

Aiax non fuit adeò magnus 251 b
Alani eadem lingua & cultu cum Scythis vtuntur 98 b
Albus corporis color vnde 314 a
Albus color mulieri conuenit 367 a
Alcamenis pulcherrimum figmentum Venus hortensis 56 b
Alceſtis ex inferis rediit 428 e
Alcibiades ditiſſimus fuit 184 e
Alcidamas Cynicus non vocatus ad conuiuium accedit 850 d conuitiator acerrimus 851 a per iocum dictus catulus Melitæus 856 b inter claros oratores 922 e
Alcmæon laudatur quòd occiderit matrem 1045 a
Aleâ plerique victum parant 809 e plerique contrà res deperdunt, ibid.
Alexander Theſſalus ab vxore è medio ſublatus 285 b
Alexander medicus 784 b
Alexandri modeſtia 28 a
Alimenta mala corpus labefactant 964 d
Alys fluuius vna nocte circumductus 504 c
Arho montem quidam vult ad Alexandri imaginem efformare 28 a
Amabiles incantatione fiunt qui ſunt odio digni 709 d
Amaſtris vrbs Ponticæ 103 e
Amantis indicia quæ ſint 725 a
Amatoris inſani actiones 61 d deformis multa dat, nihil formoſus 720 d e Amatores læſi, amare deſinunt.
Amazõ innixa haſtæ 5 d quid pulcherrimum habuerit 7 a
Ambroſia Deorũ cibus 298 c
Amicus liberis & vxoribus antepoſitus 108 c amici vulgares quales ſint in vtraque fortuna 42 c d vt eos ambiant Scythæ 83 d vnus homo ſunt ijſdem dolentes & gaudentes 92 d Amicorum paria 55 d 57 e 65 e 68 e 71 c 74 b
Amicus eſt ſolus fidus quo compotore vtimur 358 e
Amicitiæ nomen eſt paraſitices principium 358 b
Amizocas 84 d
Amoris ſigna 189 e moleſtiæ 736 d amorem puerorum docebant Plato & Socrates 869 c
Amoris occulti ſigna 887 e
Amoris duæ ſpecies 923 b
Ampelis meretrix 725 a
Amphion 14 b 623 a
Amphilochus in Sicilia, 957 a qua mercede vaticinetur,
Anacharſis gymnaſia Græcorum reprehendit 335 a & ſeque in ſuæ 393 e reprehen-

dis & irridet Lacedæmoniorum certamina 424.a & seq.
Anacreon Lyricus 85. annos vixit 644 d
Anaxarchus Alexandri parasitus 365 a
Anchoram vltimam nauigantes sacram appellant 793 e
Androcles Epicharis filius 1014 d. in Diasijs libro recisato vicit, ibid.e. eius oratio de pulchritudine 1024.c
Angina cur quidam dictus 603 b
Animæ optimæ imago 13 c & sequent.
Animæ violenta morte occisorum oberrant 491 d
Anniceris Cyrenæus 930 a
Annulus Gygis quid efficeret 329 a. Item 695 c annulus ex ferro de cruce sumpto factus 479 a annuli optatæ vires 695 d
Anteas Scytharum rex 90 annos vixit 635 e
Antia Bellerophontem solicitauit 579 e
Antigonus medicus 467 e
Antigonus Philippi filius monoculus 81 annos vixit 636 a
Antigonus filius Demetrij 80 annos vixit 636 c
Antigonus filij vxorem adulterio vitians 285 b
Antiochus Stratonicæ nouercæ innuens 285 b
Antipater Macedo 80 annos vixit 636 d
Antipater Demosthenem sibi adduci optauit 933 b
Antiphilus Alopecensis 74 b
Dinomenis filius 77 c
quomodo liberatus 80 a
eius calamitas 75 §.
Antiphilus pictor Apellem calumniatur 563 a
Anubis ex solido auro conflatus 194 c
Anubis templum compilatum ab Antiphili seruis 75 a
Anus cur amentur 459 d
Anus Thessalę pleræque incantatrices 709 d
Aornus petra inaccessa vnâ 443 d
Apelles 8 b in eum calumnia 563 a
Aphrodisia 752 a
Apide mortuo quid faciant Ægyptij 879 a
Apollo oracula obliqua reddens 210 e vatem se dicens 211 d quæ præcederent oraculum eius 212 e eius versus 213 a apud Admetum seruiuit 179 d illi barba non nascitur 299 a quibus in locis oracula habeat 305 b Apollinis Lycij templum & simulachrum 388 c vbi barbarus pingatur 904 b mirum eius oraculum ibid. solus ignorantia liberare potest 984 d vates & medicas

994 c varius & mendax ibid. Hyacinthum amauit 1021 d
Apollodorus orator Pergamenus Augusti præceptor 82 annos vixit 643 c
Apophradi similem esse, quid innuat 583 a
Apophras quid sit 592 c
Appendicula irridentur à medico 469 a
Apri Calydonij tergus ostentant Tegeatæ 548 d
Aqua communis Ægyptijs 223 c ob aquæ potum Seres dicuntur diu viuere 633 a
Aquila visus est acutissimi 283 e quenam putetur ingenua ibid. Ioui familiaris 292 d Aquila Iouis 955 c ad Aras confugiunt quibus vis infertur 230 a
Araneus muscæ insidiator 530 e
Arabiæ regio quàm suauem odorem spiret 901
Arbaces gladium educens in Arsacem 285 c
in Arcadia nullus philosophus 315 d
Archias quid mandati accepisset ab Antipatro 933 b
Archibius medicus philosophum increpans 242 e
Archilochus poëta cuias & qualis 584 a
Archimedes quid arte sua præstiterit 504 b
Archiplani Scytharum duces 86 b
Arena cur in certaminibus sterentur 413 a
Areopagitarum in iudicijs mos 400 c noctu causas iudicant 623 b
Aretæus, Eudamidas, & Charixenus amici 68 e
Aretes modestia in rebus secundis 19 a
Atganthonius Tartesiorum rex 150 annos vixit 635 b
Argoæ nauis carina loquuta 234 a
Ariadne à Baccho in cœlum adducta 952 e
Ariarates Cappadocum rex 82 annos vixit 637 c
Arignotus Pythagoricus 490 d dæmonem abiecit 492 c
Supra Ariphradem fama 586 b
Aristides in paupertate diem obijt 184 e in Themistoclem conspirauit 580 c
Aristæchmus Ætolus 746 c
Aristenetus philosophus qualis 732 e Zenonis filius 847 c eius filiæ epithalamium 870 a
Aristander Thelmisensis, Artemidorus Ephesius 1006 a iuxta Aristandri & Artemidori præcepta. ibid.
Aristippus Cyrenæus Dionysij parasitus 364 a ob Aristippum virtus & mollities contendunt 330 c
Aristobulus Cassandrensis

dis & irridet Lacedæmoniorum certamina 424.a & seq.
Anacreon Lyricus 85. annos vixit 644 d
Anaxarchus Alexandri parasitus 365 a
Anchoram vltimam nauigantes sacram appellant 793 e
Androcles Epicharis filius 1014 d. in Diasijs libro recisato vicit, ibid.e. eius oratio de pulchritudine 1024.c
Angina cur quidam dictus 603 b
Animæ optimæ imago 13 c & sequent.
Animæ violenta morte occisorum oberrant 491 d
Anniceris Cyrenæus 930 a
Annulus Gygis quid efficeret 329 a. Item 695 c annulus ex ferro de cruce sumpto factus 479 a annuli optatæ vires 695 d
Anteas Scytharum rex 90 annos vixit 635 e
Antia Bellerophontem solicitauit 579 e
Antigonus medicus 467 e
Antigonus Philippi filius monoculus 81 annos vixit 636 a
Antigonus filius Demetrij 80 annos vixit 636 c
Antigonus filij vxorem adulterio vitians 285 b
Antiochus Stratonicæ nouercæ innuens 285 b
Antipater Macedo 80 annos vixit 636 d
Antipater Demosthenem sibi adduci optauit 933 b
Antiphilus Alopecensis 74 b
Dinomenis filius 71 c
quomodo liberatus 80 a
eius calamitas 75 §.
Antiphilus pictor Apellem calumniatur 563 a
Anubis ex solido auro conflatus 194 c
Anubis templum compilatum ab Antiphili seruis 75 a
Anus cur amentur 455 d
Anus Thessalę pleræque incantatrices 709 d
Aornus petra inaccessa vita 443 d
Apelles 8 b in eum calumnia 563 a
Aphrodisia 752 a
Apide mortuo quid faciant Ægyptij 879 a
Apollo oracula obliqua reddens 210 e vatem se dicens 211 d quæ præcederent oraculum eius 212 e eius versus 213 a apud Admetum seruiuit 179 d illi barba non nascitur 299 a quibus in locis oracula habeat 305 b Apollinis Lycij templum & simulachrum 388 c vbi barbatus pingatur 904 b mirum eius oraculum ibid. solus ignorantia liberare potest 984 d vates & medicos

994 c varius & mendax ibid. Hyacinthum amauit 1021 d
Apollodorus orator Pergamenus Augusti præceptor 82 annos vixit 643 c
Apophradi similem esse, quid innuat 583 a
Apophras quid sit 592 c
Appendicula irridentur à medico 469 a
Apri Calydonij tergus ostentant Tegeatæ 548 d
Aqua communis Ægyptijs 223 c ob aquæ potum Seres dicuntur diu viuere 633 a
Aquila visus est acutissimi 283 e quenam putetur ingenua ibid. Ioui familiaris 292 d Aquila Iouis 955 c ad Aras confugiunt quibus vis infertur 230 a
Araneus muscæ insidiator 530 e
Arabiæ regio quàm suauem odorem spiret 901
Arbaces gladium educens in Arsacem 285 c
In Arcadia nullus philosophus 315 d
Archias quid mandati accepisset ab Antipatro 933 b
Archibius medicus philosophum increpans 242 e
Archilochus poëta cuias & qualis 584 a
Archimedes quid arte sua præstiterit 504 b
Archiplani Scytharum duces 86 b
Arena cur in certaminibus vterentur 413 a
Areopagitarum in iudicijs mos 400 c noctu causas iudicant 623 b
Aretæus, Eudamidas, & Charixenus amici 68 e
Aretes modestia in rebus secundis 19 a
Arganthonius Tartesiorum rex 150 annos vixit 635 b
Argoæ nauis catina loquuta 234 a
Ariadne à Baccho in cœlum adducta 952 e
Ariarates Cappadocum rex 82 annos vixit 637 c
Arignotus Pythagoricus 490 d dæmonem abiecit 492 c
Supra Ariphradem fama 586 b
Aristides in paupertate diem obijt 184 e in Themistoclem conspirauit 580 c
Aristæchmus Ætolus 746 c
Aristenetus philosophus qualis 732 e Zenonis filius 847 c eius filiæ epithalamium 870 a
Aristander Thelmisensis, Artemidorus Ephesius 1006 a iuxta Aristandri & Artemidori præcepta. ibid.
Aristippus Cyrenæus Dionysij parasitus 364 a ob Aristippum virtus & mollities contendunt 330 c
Aristobulus Cassandrensis

historicus nonaginta annos vixit 637 c
Aristogiton Armodij parasitus & pauper fuit 374 b
Aristonicus Marathonius qualis vir 937 e 938 a
Aristophanis laus 339 c
Aristoteles ortus est parasitica 365 a
Aristoxenus musicus Nelei fuit parasitus 364 e
Arma in pace ferre non licebat Athenienſibus 418 a
Armenij gens bellicoſa & ſagittandi perita 688 a
Arrogantia Perſica 614 a
Arſaces interficiens mulierculam 285 c
Arſacidis nulla pulchri ratio 613 e
Arſacomas 89 e eius amici Macetes & Lonchates ibi.
Artaxerxes Mnemon 86 annos vixit 683 Artaxerxes alius Perſarum rex 93 annos vixit 638 e
Artem cuiuſuis conditionis homines addiſcere ſolent 343 a
Artis definitio 346 e cuiuis ineſt labor, timor &c. 355 b ſordidæ artes vix neceſſaria ſuppeditant 793 d
Artium effecta Deorum ſunt dona 963 e
Aſander Poſpori rex incubamortuus eſt 93 annos natus 639 b
Aſinus lyram auſcultans 539 d & 753 a aſinus Cumanus 594 b ex aſino conſpecto 159 d ex aſini anxietate 173 a
Aſpaſia meretrix prudentiæ exemplum 17 e 253 e fuit Coloſſeæ magnitudinis 18 a
Aſphodeli pratum apud inferos 421 d
Aſſentatores quales putandi 23 b aſſentatoribus gaudentium exemplum 24 b aliud 25 a & d 26 b aſſentator quomodo laudet 38 d eius finis aliquid accipere lucri ibid. e 39 a e exemplum ibid. quibus notis diſcernantur à ſe invicē laudator & aſſentator 40 a b aſſentatores Diniæ 59 a quàm ſint potentes, indocti exemplo oſtenditur 552 a item Pyrrhi Epirotæ ibid. e aſſentatoris vis in bonum virum 570 a
Aſſarten, lunam eſſe putant, Sidonia lingua 877 e
Aſſyrij columbæ ſacrificant 233 b ab Ægyptijs doctrinam de Deo acceperunt 877 b vnde notas inuſtas habeant 914 e
Ate 20 c
Athenarum laus 921 b ibid. claſſis præfectura fuit ſumma dignitas 922 a
Athenienſis cauſas agens 287 b
Athenienſes irriſores in

sermonibus 398 e eorum vrbs antiquissima 399 a aduersus Eumolpum & Hippolytam fortiter se gesserunt 417 b
Athenienses sine Demosthene, Ænianenses & Thessalos esse dicebat Philippus 941 d
Athenodorus Augusti præceptor, cuius precibus patria leuata est vectigalibus 82 annos vixit 641 c.
Athotæ 130 annos viuunt 633 a
Atimarchus quidam per ignominiam vocatus 603 d
Attalus Philadelphus Pergamenorum rex 82 annos vixit 637 a
Attalo filius venenum porrigens 285 b
Attica crepida qualis 451 c.
Attici soli primi homines olerum more è terra emerserunt 464 e Attica paupertas 800 c
Attis ex solido auro conflatus 194 e fuit Lydius, primúsque sacra fecit Iunoni 885 c
Auditores si deessent Lycinus ad columnam vel statuam verba faceret 846 a
Aures fide minùs dignæ quam oculi 624 e
Aurum se amare dissimulans odio habetur 804 a auri commoda, 247 c auri laus ex Pindaro 240 a b alia laus 249 a quàm multa mala creet 972 e

B

Bacchæ Euripidis 551 a
Bacchis meretrix 709 e
Bacchus Iouis filius 197 a ascriptitius Deus 205 a vinum præbet 298 a ei noua carmina componendi mos desijt 932 e quomodo exceptus quum aduersus Indos militaret 510 a ex quibus constaret eius exercitus ibid. b qualis eius currus 511 a qualis & ipse ibid. telum eius, ignis 512 d habet templum in Lesbo vbi sepultum est Orphei caput 546 e fulmine perijt 759 a in Syriâ est profectus 886 c ei priapos Græci erigunt 887 a eius parentes, patria &c. 651 e
Baculus Cynici Protei talento emptus 548 d
Balneum in vsu post longum iter 113 a 131 d eius præclara constructio ab Hippia 505 e & seq.
Baptæ 558 a
Barbam, comámque habebant veteres 971 d barba cultus viri, vt equorum iuba 972 a
Barbari non elegantiæ, sed opum amantes 614 a
Barcetis 96 a
Bardylis rex Illyriorum 90 annos superans 935 e

fama supra Bastam Chium 586b
Basthes & Belitta amici 89 a
Batalus tibicen 555 à
Batrachion cocus 553 d
Battus sophista 555 a
Beatum est neque sitire, neque esurire, neque algere 365 b
tanquam Bellerophon librum circunfers 550 e periculum Bellerophontis 580 a
in Bello ferrum gestare satius quàm aurum 246 d
Belittas & Basthes amici 89 a
Bendis ex solido auro conflata 194 e
Berœa Macedoniæ vrbs populosa 148 a
Bipennis dictus est Cleodemus peripateticus 847 c
quæritur cur Boni plerique degant in paupertate, mali contrà 184 e bonorum post vitam fœlicitas 185 b
Boni viri à malis perduntur 569 e
Bona quot cum malis comparentur 968 a
Bonorum varietas data non ad necessitatem modò, sed ad voluptatem 965 a, bona alia pro valentibus, alia pro ægrotis, alia pro alijs creata 967 a
Bonorum quorundam caducorum enumeratio 695 a
Boni in vita infœlices 818 d eos non negligit Deus 1012 e bonorum in vita status infœlix 111
Bos deus est Memphi 233 c
Boüm carnes assæ mugierunt 234 boues lohis superarunt & aufugerunt ex virtutibus 515
Bosporani pendebant mortuum Scythis 90 a consuetudines in petendis pecuniis 90 b
Bosporum Darius pontem iunxit 104
Brachmanes apud Indos fuerunt longæui 632 c philosophiæ studiosi ibid. tolerantiam ostentabant 632 d salutato sole orientem versus conscendunt 632 fœlix hominũ genus omnibus institutis viuant, neque igni pereant 632 a Gymnosophistæ dicuntur ibid.
Branchus in rupe sedens 627 d
Bubonum sanationes 470
Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus Xerxes, cùm posset, non occidit 938 e
Bupalum malitia superat 585 a

C

Cæneus aliquando fuit femina 1013
Cadauer apud Ægyptios oppignerari solitum 49

Calamidis Sosandra 5 c
Calanus conflagrauit 772 e
Calceus pede maior 28 e
Calliades pictor Ampelidis scorti amator 726 e
Callias fuit ditissimus 184 e
Callimedon proditionis arguitur 946 b
Callinus librorum scriptor 556 a
Calliope 16 e
Callistratus inter claros oratores 922 d
Calumniarum mala 562 b tractatus de calumnia à p. 561 ad 582. eius imago 564 e. definitio 566 a, in ea quot spectandæ personæ ibid. b Calumniator considerator ibid. c vnde originem habeat 570 b quî fiat vt veritatem opprimat ibid. d quis potissimum ei sit obnoxius ibid. e vnde petantur colores eius 572 b quænam sit efficacissima 573 c eius artium enumeratio 576 b ingenium hominum illa audienda gaudet plerunque 577 b considerator is apud quem sit delatio ibid. b & seq. Calumniari etiam iusto accidit 580 c homini familiare est in hoc labi 581 a quid debeat facere qui audit calumniatorem 582 d
Candaulæ quid acciderit 140 e
Canis perfecta laus 37 b canis in balneo 377 c canis virtutes 795 e vitia 696 a non ex canis podice, sed ex asini anxietate 173 a Canis syderis effecta 397 a Canes elephantis Indicis proceriores 485 c Canis in balneo 541 d non desinit coriũ arrodere quum semel cœperit 557 b canis in præsepe 560 d
Cantharus philosophus 804 e
Carbatinæ Hyperboreorum calceamentum 474 d
Carbones fient thesaurus 682 e
Carceris incommoda 76 a & seq.
Carneades recentioris Academiæ princeps 85 annos vixit 640 e
Cassandræ genarum rubor decorus 8 c
Cassiopea 16 e
Castalius fons diuinus 112 a
Castrandi mos à Combabo ortus 897 a castrati vestem muliebrem gestant ibid. c
Catechumenus 1003 b
Catena Iouis 176 a
Causa indicta nemo damnandus 208 c
Causidicorum merces triobolus 320 d
Cebes Thebanus imagines scribebat 441 c
Cepa, Pelusiotis est Deus

233 c
Cerberi officium 418 c Cerberus in oratione 605 d
Cercyon, Sciron, Pityocamptes, aliique viatorum cædibus insolescentes 205 d
Ceres panem exhibet 298 a
in Certamine spectanda pars nuda &c. 569 d
Cerua pedibus velox 469 a leones ceruis velociores ibid b
Cesti vis 249 a
Chæreas scorti Musarij amator 721 b Chæreæ nuptiæ in dialogo Lapitharum.
Chaldæi vltra centum annos viuunt 633 a cur hordeaceo pane vescantur ibi.
Chariclea Demonactis vxor meretrix 59 a ab amatore suo trucidata 63 c
Charicenus qualis homuncio, 1005 b
Charinus scorti amator 709 c
Charmides amator scorti 736 c
Charixenus, Aretæus & Eudamidas amici 68 c
charops Æginetæ cinædus ditissimus 184 c
Chelidonium meretrix 732 a
ad Chelidoneas cur ab Africo tempestates concitentur 670 c
Chironis pedes ab equinis vngulis nihil differebant 972 c
Christianorum sapientia mirabilis 762 a eorū studiū erga Peregrinū ibid. de Christo nonnulla 761 d
Chrestus idem dictus ac contemptum 1001 a Christiani sibi persuaserant immortales fore 481 c aliáque de illis insequ.
Chrysarium mulier vetula 702 b
Chrysippi syllogismi frigidi 295 d 81 annos vixit 641 a
Chrysis amata à Glaucia 475 a meretrix 476 c 725 a
Cibus & potus corpori tantùm conueniunt 251 a
Cicadam ala comprehendere 584 a
Cilix latro 287 a
Cinædorum cultus 973 a
Cinyræ mores 448 a templum Veneri dicauit in Libano 881 a
Ciuitatis loca quænam sint 376 a. ea sectatur parasitus ibid. c ciuitas quid sit 402 a
Classis præfectura, summa dignitas Athenis 922 a
Claudos auspicato die veteres auertebantur 595 c
Cleanthes Zenonis discipulus 99 annos vixit 640 c
Cleodemus peripateticus

7 e 847 d dicax & bi-
nnis dictus ibid.
demus Critoni venem præbuit, vt patrem
canet 864 c Discipuli sui
orem stuprauit ibid a
laus longum gradiens
11 e
ombroti Ambraciotę sal-
s 990 e
iocharmus malè vesti-
s 1005 e
ias Architelis & Erasi-
eæ filius 734 c Clinias
ator phialam suffurans
36 a
o 16 e
narium meretrix 713 e
chlis meretrix 753 e
na absoluta quid habeat
68 c
na exeqnialis 437 a
lonarium persoluere so-
ebant vt innuitur 961 c
lophone & Delphis para-
a sunt omnia advaticinan-
lum commoda 212 b
lossus immensus à Rho-
lijs extructus 196 a
lumba apud quos sacra
885 a
tra Colum viuere 488 a
omam & barbam habebant
veteres 971 d
oma est indicium nobili-
tatis Ægyptiæ 667 c eam
ligant Pallenenses ibid. c
vbi consecraretur 914 e
ombabi historia 890 a
& seq.
Comitas maiorum erga mi-
nores laudatur 20 a hi
soli inuidiam fugiunt ibi-
dem b
Communes res noua pul-
chritudine ornare sapien-
tiæ est magnæ 508 e
Comœdiam cum dialo-
go coniunxit Lucia-
nus 340 e cur apud A-
thenienses agerentur co-
mœdiæ 405 e
Comœdis cur liceret ca-
uillari 406 a illorum in
theatro habitus ibi-
dem d
vnus ex Comicis trigaleatus
805 e
Comparatio elegans 30 c
odi memorem compotorem
845 e
consolationes parentum
mortuis liberis 437 b
consilium tes sacra 439 a
556 c
in consultatione non æ-
tatis sed boni com-
munis habenda est ra-
tio 208
conuiuam facimus eum
qui nobis est familia-
rissimus 358 e
conuiuium victoriæ 692 d
conuiuij splendidi de-
scriptio 244 c & seq.
ante conuiuium lauandum

quum est linea sex pedum 812 c
dicteria conuiuijs apta 839 a
Copia quid sit 963 b
è Copto Memnon auditus 496 a
Coraci à Scythis vocati Pylades & Orestes, & cur 53 a
quid Scythis id vocabulum notet. ibid.
Corinna meretrix 717 b.
Coræbus 465 a
Corporis virtus est robur 964 b
Corporis pulcherrimi imago 6 c & seq. vt comparari soleret apud Athenienses 407 b
Coturnicum certamina apud Athenienses 421 c
cur instituta ibid d e
Cothurni metaphorica significatio 595 a
Cratetis orationes quales. 446 a
Cratinus poëta comicus 97
annos vixit 644 a
Craton politicus 1004 e
Crepida Attica qualis 451 c
Cretenses Iouis sepulchrum ostendunt 464 d 953 e
Critias Nesiotes 480 a
Critolaus peripateticus vltra 82 annum vixit 641 b
Criton à Cleodemo venenum accepit ad necandum patrem 864 c
Crobyle meretrix 717 b
Crœsus Persis risum exhibens 258 e
ab oracvlo delusus 183 d
bonis [illegible] 683 a
ab Apollin[illegible] ptus 994 d
Crœsi [illegible] 39 a
eum esse mutu[illegible] let pater
Cronosolon sacrificu[illegible]
Ctesias Cnidius no[illegible] accusatur
Ctesibius historicus [illegible] nos vixit
cumæus asinum co[illegible] non statim agnou[illegible]
cupido luteus à [illegible] ctus
cupido plus habend[illegible] rum multorum ca[illegible]
per cybiben
cyclops quidam dic[illegible] 603 d
cycnos non esse [illegible] ros ad Eridanum [illegible] seq. illorum fabula
cydias dives
cydimacha
cydni fluuij laus
cyllenij Phaleri sec[illegible] 233 b
cymbalium tibicina
cynæthus Demetrij [illegible] tator
cynætho adulantior
cynici perstringuntur & seq. de eorum vi[illegible] totum cynicum.
cyrus maior 100 [illegible] tus obijt 637 e
causa mo[illegible] tis eius

Dædalus
la accom
spera for
tibus ibic
dædalo
Dæmon à
478 b va
quens ibi
dæmone
reddita ha
Dætymones
352 b.
Damis Epicu
eles Stoicu
tendentes
Damon & Eu
corum par
Dandamis 8
cus amizo
Darius Bo
iunxit
Decrianus
Pataræus
Deformis
ptio
Delphinum
officia
Delphis &
ta ad vat
commod
Demades
sus 368
quod aq
mosthe
donum
patriam
Demænete
post mo

D

lus 21 a eius fabu-
accommodatur pro-
ra fortuna bene vten-
is ibid. alia accommo
10 258 d
ion à mago abijcitur
3 b varia lingua lo-
ens ibid. niger ibid c
mone abjecto domus
ldita habitabilis 492 c
ymones vocati parasiti
. b.
iis Epicureus & Timo-
es Stoicus acerrimè con-
ndentes 201 a 217 a
ion & Euthydicus ami-
orum par 65 e
idamis 84 d eius ami-
is Amizocas ibid.
ius Bosporum ponte
inxit 1040 a
crianus 112 b sophista
'ataræus ibid.
formis mulieris descri-
tio 702 a
lphinum erga quosdam
officia 678 d
:lphis & colophone para-
ta ad vaticinandum omnia
commoda 212 b
emades Rhetor meticulo-
sus 368 a iocus eius in id
quod aquam biberet De-
mosthenes 924 d Mace-
donum fuit amicus contra
patriam 946 b
)emænete Eucrati marito
post mortē apparet 489 d
Demetrius Sunienſis cynicus 74 c eius in Antiphilum amor 74 a hominum fictor 479 d raptum indocto librum lacerat 550 & 551 a
Demetrius Callistianus 635 d
Demetrius Platonicus apud Ptolemæum accusatur 573 e
Democriti de animabus post mortem sententia 495 d 104 annos natus inedia mortuus est 640 a
Demodocus 623 a
Demonassa corinthia tribas 714 e.
Demonax inter Ephesiorum primarios 59 a. vt occisus 63 d
Demophantus fœneratorfrigidus scorti amator 726 d
Demosthenis sententia de reprehensione 206 e. Demosthenes ad bellum ineptus 368 b abiecto clypeo aufugit ibid. e Thucydidis historiam octies exscripsit 539 a Demosthenis & Homeri collatio 918 b Athenæ patria 921, castitas & literarum studium 923 a orationis textura & sententiæ 929 a. aquam potus orationes componebat 924 d lucernam olebat eius oratio, ibid. e aliæ eius laudes 925 a & seq. auro inexpugnabilis 934 a beatam esse

vrbem cui ciuis huiusmodi obtigit ibid. quanto præsidio fuerit patriæ 935 a confertur cum Themistocle & Pericle 936 e in Calauria mortuus 937 a ob Hyperidis calumniam exulauit, sed honorificè postea redijt 938 c omnibus alijs oratoribus anteponitur 939 b consilio & prudentia commendatissimus ibid. d quanti faceret ipsum Philippus Macedo 940 a quid fecerit in Philippum 941 a contra eius eloquētiam erigi trophæum non posse aiebat Philippus 941 e eum Aristoteles ad Alexandrum & Antipatrum ducere solebat 942 a Aristotelis judicium de ipso ibid. b pro patria mori statuit ibid. e furebat amore patriæ 943 d veneno se interemit 948 b.

Demylus faber 488 a

Dentes serrato ebori similes 10 b

Derceto Semiramidis mater 884 d eius imago in Phœnicia qualis esset ibid.

Desideriorum inæqualitas 974 d

Deucalionis fabula 882 a eius tempore aquis obrutus est mundus 990 b quæ de eo dicuntur ad Noe referenda videntur 883 a

Deus pater Filius & Spiritus vnus ex tribus 99 cœlo est, & quid in 1000 a Deus creatus nia scit 1003 e. Deo denominationes 44 a de Deo varie eorum opiniones Deorum cultus 177 a obnorij sunt 178 d à se inuicem runt 179 a plenæ ex auro, argentóque ti, ibid e curas & cu tes sustinent 188 c Pa quilini & 298 a Dij omnia 684 b

Dij varij variarum 223 a & seq in conuiuio quid præbeat 298 a quid inter conuiuas nonnulli 298 d aliquando 928 d

de Dijs factitijs 958 a

Dij Ethnicorum ad Æ pas confessarum 218 d Dij Ethnicorum cottabis habentur

Dextra apud Scythas nam amputatur vitio

Dialogus Philosophia 334 d eius vsus queritur, quòd male petur à Luciano ibid eo comœdiam iuuen cianus

Diana conqueſta ſe ad Oenei conuiuium non vocatam 221 c eius aræ in Tauris, 225 a eius feſta in Ægina 675 d venationis eſt præſes 1022 a
Dianæ Epheſiæ templum quem in finem incenſum 770 e Diana de Oeneo conqueſta 860 b
Diei aduentantis ſignum 232 c
Differens & indifferens 330 a
Dinias cuias & qualis 58 b
Dinomachus Stoicus 467 c
Diogenes Seleucenſis 88 annos vixit 641 a Diogenis de gloria dictum 35 d
Dionicus ſcyphum in pompa oſtentabat 681 d Dionicus medicus 844 b
Dionyſius literas docens 258 e
Dionyſius à Stoa ad voluptatem transfuga 325 c Dionyſius tyrannus ineptam tragœdiam fecit 549 a idem Æſchyli pugilares cur compararit ibid. b
Dionyſodorus rhetor 847 e orationes in cõuiuio pronuntiabat 855 a
Diotima mentis acie & conſilio pollens 18 d Diotimus ludi magiſter 732 d
Diotimus Megarenſis 1016 a
Diphili in Etœmoclem iniuria 861 b
Diphilus cognomento labyrinthus 847 c Scorti amator 706 c
Dipſas ſerpens nocẽtiſſimus 654 e & ſeq.
Diſci deſcriptio 411 e & 412 a
Diſciplinas ſine bonis moribus non prodeſſe 865 b Diſciplinarũ vſus ad quid 403 c Diſciplinis vacant homines vt ſint patriæ vtiles 648 c
Diſcipulos à Stoicis non data mercede in vincula tradi 864 b
Diſcoracis opus 606 e
Diuites magis fiunt improbi quàm boni 809 b eorum vitia 820 d non ſunt verè fœlices ob voluptates aliáſque delicias 831 e. eorum vitia & mala 833 a
Diuites multos habent aſſeclas 58 b c diuitis indicia 114 c ærumnoſiùs viuunt quàm pauperes 249 b plerique ſunt infœlices 683 c
Diuitum miſeriæ 256 a & ſeq.
Diuitiæ incertę 682 d earum mala 683 d ob curas fugiẽdæ 832 a earum nulla vtilitas ſi teſte careant 834 e nuptias conciliant. 847 a

Doctis gemina portio in Saturnalibus dari solebat 821 b
Dodonæum templum compilatum 294.b
Dolicho victoriam adeptus quid faciat 917.a
Dolorem in medijs non esse habendum 874.d
Domus laus 39.d 614.b
Domus in tegumentum cõparata 963.b
Doreas meretrix 727 e
Dorio scortator bonis exhaustus à Myrtale 750 c
Doris meretrix 702 d
Drimylus diues & auarus 248.b
Drose meretrix 732 c

E

Ebrietatis lis contra Academiam 318.e 320.b & seq. ebrietas, flagitiorum defensio 604.c
Echecratis pocula leuia 679.d
Echinum manibus accipere 34.c
Echo probris à Pane peti solet 318.a quid eam esse putent idiotæ 612.b
Educatio iuuenum apud Athenienses 402.e 403.e
Eduliorum varietas causa morborum 969.a
Effœminati descriptio 555.c
Egestas est mala, ac petius habere se facit ea quibus adfuerit 964.c
Eiramangas capere 1005.e
Electri fabulæ refutatio 911 & seq.
Eleipasmi inspectorii 1005 i
Elenchus veritatis & libertatis amicus & Deus 516 c
Elysius campus est bonorum sedes 431 d
Empedocles sapiens 211 c carbonario similis ibid. ci insilijt in Ætnã 757.b 758 a
Epeus equum ligneũ fabricauit & conscendit 564 d
Epicharmus poëta comicus 97. annos vixit 644 d
Epicteti lychnus quanti emptus & quem in finẽ 541 b
Epicurei atomi 288 e. prouidentiam negant 302. 307 c 327.a
Epigramma maius effectrio 911 a
Epirus Myrtales meretricis amator 751 b
Equi laus 39.
Equus Medicus centauro fatus, cappaphorus 541 b vbi commodè currat 617 c
Eratosthenes Grammaticus, poëta, philosophus, geometra 82 annos vixit 644 d
Erichthonius è terra natus 465, e
Eridanus fluuius 911 a
Erigones canis inter sydera 953.a
Eriphyle auri gratia maritum prodidit 958 c
Eris malum in conuiuium projecit 868 a
Eruditionis finis 401 c

Esculen-

Esculentorum delectus secũdum regiones 681 b
Ethnicorum Deorum vanitas 1024 d
Ethnicorum variæ opiniones de Deo 277 a
Etœmoclis philosophi ad Aristœnetum epistola 858 c canus homo & grauitatem præ se ferens 861 e cur ad cœnam ab Aristœneto non inuitatus 862 a
Euangeli Tarentini in Pythijs calamitas 545 b
Eubatidæ domus Corinthi 492 b
Eubœa resecta à Bœotia immisso Euripo 1040 a
Eubiotus Leucanoris frater nothus 98 a
Eubuli ingenium iudicatur 942 c
Eubulides inter claros oratores 922 e
Euchenoris fatum 1002 a
Eucratis obscœnitas 268 b eius vxoris adulterium ibi. Eucrates quidam celebris mendacijs gaudens 466 a Dinonis filius vir sapiens 479 a Eucrates Pyræensis qualis vir 937 c 938 a
Eucritus fœnerator 846 e Eucritus adolescens amator Corinnæ meretricis 721 a
Eudamidas Aretæus & Charixenus amici 68 e
Eumelus Eleus citharœdus 545 c
Eumolpus Thraces ducens Athenienses aggressus 417 b à Philosophia edoctus 761 a
Eunuchum nanciscì inauspicatum 595 c Eunuchus fuit Philæterus Pergami rex 637 a
Euohe militare signum Bacchi 513 b
Euphorbi coma Gratijs assimilata 43 b auro intexta 246 d Euphorbus à Menelao occisus 252 a
Euphranor 8 b
Eupolidis Comici laus 339 c
Euripides Archelai parasitus 365 a
Europam Phœnices templo honorarunt 878 a eius fabula ibid. nummus in eius honorem ibid. b
Eurystheus misso seruo Hydram, Stymphalidas aues, Thracios equos, & Cẽtauros sustulit 205 e Herculi imperauit 954 d
Euthydicus, & Damon amicorum par 65 d
Exequialis cœna 437 a

F

Fabarum esus à Pythagora interdictus 236 b 237 b
Fabrorum mos ligna ad tegulam adæquantium 284 d
Fabularum commentum reprehenditur, 464 a quid commodi Græcis afferrent

465 d fabularum interpretes apud Arabas fuerunt longæui 632 c
Faciei ob mala immutatę exemplum 77 a
Fagus oracula edens 234 a
Fama bona vnde capiēda, ad doctrinam 555 d fama supra Ariphradem, Misthonem Bastam 586 b
Fatum & fortuna potentia numina 175 c fatum est quod omnia facit 181 c fati necessitate alios bene, alios malè agere, ac proinde nec præmio nec pœna dignos esse 186 c eius persuasio facit vt cultus diuinus contemnatur 958 a ineuitabile 1000 c
Febrium periodicarum profligationes 470 e curantur à statuis Polydamantis & Theagenis 957 c
Felices esse deos negatur 304 a
Ferarum in nocentes immissio in Amastri 105 d
Ferrum in bello gestare satiùs quàm aurum 246 d
Fictilium sufficiens vsus 852 a
Filius erga patrem qualis sit 647 a
Filium qui afficit contumelia, contumelios⁹ est in patrem 986 e
de Finibus contendentes derisi 288 b
Flagris se mutuò cædunt Lacedæmonij & cur 422 d
vtra vita Fœminæ an virili suauior 240 b
Formicæ Indicæ aurum effodiunt 250 c 829 d quæ facere soleant formicæ 289 c formica est carelus, prouerbium 822
Fratricida fuit Gothus 638 c
in Frugalitate est virtus 962 e
Frugi ex habitu videri 1008 a pauci sunt frugi ibid.
Fulmen vno ictu occidit 799 b
Funebres orationes & laudes 437 a
Funiculus nimium intensus abrumpitur 779 b
Furiæ Plutonis ministræ 419 b

G

Galea Orci 322 d
Galilæus cui tribuitur quod Christo competit 994 a
Gallus assessor Mercurii 234 a cur sub ortum solis canat 281 c
Gallus adolescens in auem mutatus 235 e Gallus Mercurio sacer 264 c eius pēma dextra lōgissima quam vim habeat 264 d Gallorum gallinaceorum certamina apud Athenienses 421 c cur institutu ibid e Galli Rheæ sacerdotes Attin imitantur 886 a et

veſtem muliebrem ſumant 898 a de eorum caſtratione &c. agitur ibid ſeipſos cædunt 910 e quando ſe caſtrent 911 a quid in caſtratione faciant, ibid. d
Ganymedes aſcriptitius deus 205 a ob pulchritudinem talis factus 1019 d
Garamantes vbi habitent 653 a eorum venatio ibidem b
Genicularium luctandi genus 120 b
Gentium quarundam mores 287 a & ſeq.
per Genetyllidem 591 d
Geryon quid denotet 109 d eius oſſa Thebani oſtentant 548 e
Getæ belligerantes 287 a
Glaucias Alexiclis filius vt amore Chryſidis eſt captus 475 a quomodo ea ſit potitus 476 b. c.
Glaucus laudatus 37 e
Gloriam conſequitur, qui gloriam contemnit 35 e eius amor cur neceſſarius 421 a ſolus ineuitabilis 780 e
Glyceræ vox blanda 449 a meretrix 701 b
Gniphon fœnerator 267 d
Goæſus 115 annos vixit 639 d
Gorgias ſophiſta 108 annos vixit 642 d ratio cur tamdiu vixerit 643 a
Gorgone inſpecta quid accideret 623 d
Gorgon fuit puella elegans & amabilis 996 e fuit deorum munimentum 997 a
Gorgona meretrix 701 c
Gorgus vir agreſtis 754 a
Goſithres Artaxerxem fratrem occidit 638 c
Graculus Æſopi 518 a
Græcia quàm ampla 288 d
Græci philoſophiam facilè exceperunt 791 c qui primi ex ijs ipſam complexi ſint ibid. Græcorum vituperium quòd præclarè de amicitia loquantur, at eam exercere neſciant 54 c
Gubernator bonus in tranquillitate non cognoſcitur 83 a
Guloſi in varia menſa dubitant quid primum edere debeant 926 d
Gyarus inſula ex Cycladibus vna 64 c
Gygis annulus quid efficeret 329 a
Gymnaſia reprehendit Anacharſis 385 a & ſeq. irridet 314 e eorum vtilitas 307 e & ſeq. cur in ea nudi veniant 420 c
Gymnoſophiſtæ ijdē ac Brachmanes apud Indos 790 b

H

Hæmus mōs Thraciæ 800 e
Hebdomam quem olim appellarint 595 a
Hebrus Thracię fluuius 801 b
Hectori ſacra faciebant in Ilio 957 e

Hegesij orationes quales 446 a
Helena 21 e non fuit pulchra quantum ait Homerus 251 b fuit anus tempore Troiani belli 251 c à Theseo rapta ibid. ob pulchritudinem inter deos relata 1019 b à Theseo amata 1026 d rapta iuuante Pirithoo 1027 b plurimos procos habuit 1028 a
Hellanicus Lesbius historicus 85 annos vixit 642 a
Hemitheon Sybarita libidinosus 555 a
Hephæstionem qui non colebat, odiosus Alexandro 574 a quis illi post obitum honor sit habitus ibid
Heraclea via lapidea 5 a
Hercules Iouis filius 197 a quædam eius facta 206 d ascriptitius Deus 205 a carnes præbet 298 a quid laboribus effecerit 326 d laboribus immortalitatem adeptus est 953 c. Ogmius dictus est à Gallis 517 a eius apud eosdem effigies ibid. & seq. Geryonis boues abegit 717 d quid significet effigies eius apud Gallos 520 a quicquid peregit, oratione, non vi peregit 521 a se cremauit 759 a quare se cremarit 772 c pingitur substrato pallio in cubitum iacens 851 e Pholensem Herculem vt pingant 852 d nullare inquit 971 a ob fortitudinem inter deos relatus 1019 b
Hercules heros Tyrius, non ille decantatus 877 d
Hermagoræ versus 126 d
Hermaphrodirus natura, mixta est 535 c vtrumque membrum habet 716 a
Hermodorus Epicureus pierans 286 a contra 297 b
Hermotimi Clazomenij animam in corpus eius redire solitam 981
Hermon Epicureus 94 d
Castoris & Pollucis sacerdos 841 c
Herodotus mendacij accusatur 463 e Lysi filius 624 c
Heron nomen senis mimi 669 d
Herophilus Cynicus in seruice dormiens 1067
Hesiodus ex pastore poëta statim factus 441 a c musæ apparuerunt 581 poëta præstantissimus 64 a Hesiodi de scriptis iudicium in tractatu qui dissertatio cum Hesiodo inscribitur à p. 659 ad 680
pastor superbus 811
Hieron Syracusanorum tyrannus 92 annos vixit 69 d annos 70 regnauit
Hieromeniæ tempore acerbe puniebatur 301
Hieronymus historicus 124

annos vixit 641 e
Himeræus poëta 32 e
Himeræus Phaleræus qualis vir 937 e 938 a
Hipparchus Hypatensis 111 c auarus ibid. d eius vxor maga peritissima 315 a in coruum mutata 123 b
Hippiæ laudes 504 e
Hippocratis statua ænea quid faciat 483 b
Hippocrenen inquinare 538 d
Hippoclides non laborabit 522 a
Hippoclidi non est curæ 1013 b
Hippodamię historia 1030 d
Hippolyta Scythica aduersus Athenienses militauit 417 b
Hircum coleatum Pani sacrificant Athenienses, 315 a
Histriones extra theatrum quales 699 e
Homeri loci 174 d 193 a 198 e eius scriptorum fides in dubium reuocatur 251 b fuit camelus ibid. mendacijs poëtis conspersit 463 e in Ptolomæi templo promissis capillis est depictus 916 a eius patria, genus, ætas ignota, 920 b non constat an Hesiodus eo sit antiquior ibid. d.
Homo Dei imago 44 e homines ex alto conspecti sunt formicarũ instar 289 e
Hominum scelerata vita descripta 285 a & seq.
Honestum solum in bonis ducens facilè fert contumeliam 859 e
Hordeaceo pane Chaldęi cur vescantur 633 b
Horarum cœli officium 216 d
Hortensis Venus 5 b quid in ea fuerit pulcherrimum 6 e
Humanarum rerum vanitas descripta 272 d
Hydriam Demosthenis reliquias Antipatro attulit Archias 933 d
Hyemalis inamœnitatis descriptio 815 c
Hymnis meretrix 748 a
Hypata 111 a
Hyperboreus supra aquas ingrediens, & in aëre volans 474 b c
Hyperides Rhetor ad bellum ineptus 368 c fuit Demosthenis infensus 938 a
Hyspasines Characus 85 annos vixit 638 e
Hypsicrates Amisenus historicus 92 annos vixit 642 d

I

Icarus 21 a dilapsis alis decidit 271 e eius fabula accommodatur fortuna prospera malè vtentibus ibid. alia accommodatio 258 e ab eo mare dictum Icarium 991 e
Idiotæ modesti in conuiuio contrà quàm Philosophi 865 e

Idomeneus Agamemnonis parasitus, 371 a
Ignis flatu accenditur 419 d. sacrilegis & homicidis conuenit 772 e
Ignorantia multorum malorum causa 561 a 582 d 788 c
Ilias malorum 866 d
Ilienſis Tragœdos duxit 591 c
Imago Sapientiæ & Intelligentię 17 d Prudentię ibid. e Benignitatis & humanitatis 19 a castitatis ibid b
Imaginis muliebris perfectiſſima deſcriptio 1 & ſeq.
Imperatores quinam optimi 503 d eorundem exempla ibid.
Impij ſuorum ſcelerum dant pœnas 770 a
Inæqualitas iniuſta 567 a ineſt magna rebus humanis 825 e Quædam quæ inauſpicata veteribus putabantur 595 c
Incantatio ad amorem conciliandum qui fieret 712 e incantationis effectus aduerſus venenum ſerpentis 473 a item ad conuocandos ſerpentes ibid. e
Indifferentia pudenda dicebat Peregrinus 767 a pecunias inter indifferentia ponebat Stoicus Zenothemis 867 a
Indi gens omnium maxima 790 a
Indigentia quid ſit 641 b quibus maior minor-ve contingat 570 c
Indorum Machlęorum mos 915 b quid accidat iis qui de fontibus quibuſdam ſacris biberunt 916 a
Inedia mori cum ſibi cõſcire quidam. vide in Macrobijs
Inferiæ ſepulchris inferuntur 430 a
Inſomnium ſomni interpres 306 a
Interitus multæ viæ 855 c
Intueri rem ex interuallo quid efficiat 302 a
Inuidiam ſoli fugiunt qui ergà minores comiter gerunt 20 b c in eam incidunt qui contra agunt ibid. d vbi ſæuiores ſint inuidiæ 569 c
Ioëſſa meretrix 739 d eius amatores ibid. e & 740 a
Ion Platonicus 467 c 848 a qualis fuerit ibid. regula vulgo dictus ibid.
Iophantes Sophoclem patrem deſipientiæ accuſans &c. 645 d
Iouialia per multos annos ab Athenienſibus intermiſſa 294 c
Iouis oratio ad deos 199 b
Iphigenia initiat Oreſtem & Pyladem 51 b ab ijs abducitur ibid. c
Iphneus cæcus 39 a

Isæus inter claros oratores 922 e
Isidis capillos Memphitæ ostentant 548 e Isis cognomen nauis 669 a
Isidorus Characenus historicus 638 c
Ismenias septem talentis tibias emit 549 d
Ismenodora Bœotia tibicina 716 b
Isocrates præ timiditate suggestum nunquam conscendit 367 e quomodo & quo ætatis anno mortuus sit 643 a inter claros oratores est 922 e
Isthmiorum præmium, pinea corona 379 a
Istiæus grammaticus 847 e carmina recitans in conuiuio 855 a
Isthmi fossione quid intenerit Nero 103 a
in Isthmijs nec comœdia nec Tragœdia certare licebat 1043 d
Iudicum officium tam reum quam actorem audire 567 c
Iupiter Philius 57 d quis sit 221 d deridetur quòd sit mortuus 225 d in aurum mutatus 247 b terram despectans 280 c quid de eo sentiant homines 294 c vbi vota audiat 295 d quot quantisque negotijs distrahatur 306 b & seq. diuitias & regna largitur 859 a nullo delectu id facit. ibid. scommate perstringitur in id quod transformatus sit in aurum & taurum 954 b 993 e apud Aethiopas 12 dies conuiuatus 994 b per totum corpus prægnans factus ibid c quantum gaudeat pulchritudine 1020 a
Iurandi mos per cantes, anseres, platanos. 277 b
Iustitia in terras à Ioue denuo mittitur 309 e
quod Iustum est bonorum maximum dixit Sisius Sophronisci 310 a
Ixion quid fecerit in deorum conuiuio 842 b

L

Labor Epicuro malum videtur 329 e eius vtilitas 408 d 411 b 419 b ex laboribus bona germinant 444 d
Labyrinthus cognomentum Diplili 847 c filij Zenonis præceptor ibid.
Lacedæmonij pila certant 422 b aliud certamen ibidem c d
Laches Areopagita 722 c
Lachrymis qui non flectitur, lapis est non homo, 742 a
Lacon loris cæsus 277 a
Laio datum oraculum 512 c
Lamprias scortator 706 c Thaidis amator 707 a.

Lapidis Heraclei vis 3 a
Latona Euagoræ vxor 44 b
Laudatores ἀπὸ συρμοῦ 36 b mentiri nolunt 39 a laudis modum quem obseruet, ibid. b c d laudator & assentator vnde dignoscantur 40 a b
Laus nimia molesta 23 b quatenus sit tolerabilis laus 24 a laudem non agnoscere modesti est 35 c laudari nolens, laude in primis dignus 35 e est libera 36 c quomodo laudandum ibi. e & 37 a & seq. laudis argumentum à patria rectè sumitur 921 e
Læna meretrix 713 e
Learchus omnium hominum miserrimus 954 e
Lecticas tanquam currus ceruicibus qui ferant 969 c
Lectus magnus ex Indica testudine 168 d
Lechytio fugitiuus 805 b
Leges maiusculis elementis scriptæ apud Athenienses 405 b c
Lemnia Venus 5 d quid in ea pulcherrimum 7 a
Lenarum artes in adolescentes 59 a b
Leonis pelle ridiculam simiam circumferre 466 e
Leonis vis ad remedia 469 a
Leontichus medicus 467 a
Leosthenis elogium de Demosthene 924 b
Lesbia poëtria 18 d
Lethe fluuius memoriæ infensus 428 e
supra Leucadem petram consopiti 1005 c
Leucanor Bospori rex 922 a
Libamina respuunt Scythæ 912 a
Libanitis 978 c
Liberi primi impensis amantur à matribus 818 e
Libidinis horrendæ ficticm exemplum 165 b libidinis gratia molestias faciunt & patiuntur homines 962 a
Libidines torrentis instar ferunt 975 a item instar furentis equi, ibid. b
Libri quomodo ornarentur 549 d e quem inde docti capiant vsum 559 b c liber triceps
Libyæ australe latus arena est 652 a cur inhabitabilis ibi.
Linguæ aduersus quendam oratio 601 b
Lirioëssa vox, hoc est, florida 520 c liria sunt flores ibid.
Lonchates 89 e
Longæuorum catalogus 632 & seq.
Lucianus masculo amori obnoxius 2 b adolescens formosus 115 b in asinum mutatus 124 a Cinædo venditur 148 d olitori 156 c seruo ditissimi Thessalonicensis 159 e deuoratis rosis formam humanam

recipit 169 c eius fratres, ſtudium & patria 170 d e eius calumnia aduerſus philoſophos 275 a in liberalibus diſciplinis verſatus eſt 631 b parcus laudator fuit 31 b eius cum Palæſtra congreſſus 118 b & ſeq. ſub Syri nomine dicit quantum à Rhetorica nobilitatus fuerit 333 a & ſeq. Iudicium vulgi de eius orationibus 514 a eius ſenilis oratio qualis 522 b & ſeq. eius de ſua oratione modeſtum iudicium 525 d Syrum ſe videtur dicere 551 e 331 e
Lucta in luto fit 388 d & cur 412 b
ratio Lugendi mortuos 431 a & ſeq. aduerſus huiuſmodi luctum, increpatio 433 c & ſeq.
à Luna ad ſolem quantum ſit ſpacij 269 a eam incoli quidam dixerũt 275 e quid illi attribuerint philoſophi 290 d eius labor perpetuus 304 c eius multæ formæ à mago oſtenſæ 476 a
ad Lunam cadentes ſuſcipit Syrus 477 e
Lupus fruſtra inhians 243 d
Luſtrationes quibus rebus fierent 473 b
Lutum cur certantibus ſubſterneretur 412 b
in Luxu eſt vitium 962 d
Lycæna meretrix 740 c
Lycamben malitia ſuperare 585 a
Lychnis gemma cur ſic dicta 902 e
Lychnus Epicteti ter mille drachmis emptus 548 b
Lychnus extinguitur facilè cui deeſt materia 419 e
Lycurgus Rhetor ad bellum ineptus 368 c Lycurgus Lacedæmonijs quando leges tulerit 424 a Lycurgus legiſlator 85 annos vixit 645 a
Lynceus 39 a
Lypaën quid metaphoricè ſignificet 595 a
Lyra meretrix, Daphnidis filia 718 e
Lyſias Cephali filius 613 a
Lyſias ſcortator 739 d
Lyſimachus rex Macedoniæ 90 annos vixit 636 b ei filius inſidias ſtruens 285 a
Lyſionis domus à meretrice euerſa 62 a
Lyſippus Neptunum æneum fecit 195 a

M

Macentes 89 c eius amici Arſacomas, & Lonchates ibid.
Machæram propriam contra ſeipſum acui iniquum 336 a
Machlyenſes 101 c &c.
Magi merces quatuor minarum 477 c mulieris magæ

merces 712 c Magi cur fuerint longæui 612 d Magi cur fuerint lõgeui 632 d Magicæ actiones vxoris Hipparchi 122 e & seq.
Magidium psaltria 740 c
de Magni cum patuo collatione sententia 31 b
Mali post vitam infœlices 185 b in vita inulti 204 a post vitam puniuntur 429 d in vita fœlices 818 d
Malo alieno sapientis exemplum 130 d Nihil passus es mali, tibi si non attribuas 230 e
Malthace meretrix blanda voce vtens 449 a
Maluæ foliis cædere 538 d
Mano Arabibus imperauit 639 d
Margites 465 a
Mariti lege fiunt omnia bona vxoris 443 c
Maris tranquillitas allicit ad nauigandum 618 e Maris iactati descriptio 67 d
Marsyæ tibiæ 540 e
Masiniſſa Mauruſiorum rex 90 annos vixit 639 b
Mastera Leucanoris Bosporiregis vxor 98 a
Mater filiam ad scortandum hortans 708 e 717 e Matris deformissimæ filius formosissimus 73 d
Mazæa Leucanoris filia 89 e
Medicus irridens vsum appendiculorum & incantamentorum 469 e Medicus peritus accersendus ægro, non disertus 523 b imperiti magis sua ornant quam periti 539 d Medicorum esse naturam rerum scrutari 657 d Medicus morbum ægroti ignorans, alium curat 925 d
Meduſa saxifica 22 c
Megalopola vxor præfecti equorum 140 c
Megilla Lesbia Leænæ amatrix 711 c
Melampus acumine auditus excellens 392
Melampygus 628 c
Meleager fame contabuit 863 c
Meletas declamationes vocant 589 a
Melissa meretrix 709 c eius & Charini dissidium ibid. & seq.
Meliteus catulus, scomma in Alcidamantem 866 a
Mellis in dolio periit Minois filius 664 a
Memnon dictus oriente sole clamare 74 d è Copto auditur 496 a
Memphitæ Isidis capillos ostentant 548 e
Mẽphitis bos est Deus 233 e
Mendaciũ ad vtilitatẽ prolatũ laudatur 462 b aliud cõtrariũ vituperatur 462 a
Menecles Luciani herus 164 a
Menecrates mulctatus facultatibus 71 c filiam habuit

deformissimam 72 a
Menelaus vltrò venit 850 e
eius ædium pulchritudo 1036 a
Menelai pulchra domus suspicitur 611 c
Menippus quibus alis acceptis in cœlũ volarit 272 a 279 a Cynicus acerrimus 339 d
Mens clauda & ficulna 542 b
Mensariæ lis ob Diogenem 331 b
dMentiendum impellentes causæ. 462 a
Mercatoris Sidonij consilium Alexandro datum 442 a
Mercurius nõ callebat multas linguas 187 d Deorũ facundissimus 234 b fur 265 a veterator, improbus Iouis libidinosissimi seruus, adulter 995 c eius imagines quædam duplices 234 c eius officia quędam 312 c quandoque est in Inferis 429 b Logius 600 c Cadmum amauit 102 d Mercurius & Venus congressu suo faciunt hermaphroditos 1008 e
Meretrix ad tinnitum argẽti accurrit 477 b eius ornamenta 615 b quid soleat facere 701 e Meretrices grauissima prolem auferre 703 b pauperes hac arte plerumque victum quærunt 708 c iratci potest: sed contumeliam rependere non debet 709 a quomodo conciliandum odium aduersariæ meretrici 713 c quid faciens ditescere possit 719 b quî grata sit amatoribus ibid. Meretrices prudentes verbis non credunt 723 a amare meretricem non decet 734 c
Meretriciæ actiones 60 d 61
meretricis potenter allicientis hypotyposis 116 d
Meriones therapon Idomenei 374 a
Mesori mẽsis nomen 1006 e
Micyllus ad cœnam ab Encrate inuitatus 241 e eius somnium 245 a
Midas fame perijt omnibus in aurum conuersis 680 a
Midas sceleratus ditissimus 184 e
Miltiades proditionis suspectus 581 a eius fama supra Bisthonem Sybaritam 586 b
Mineruę attributa 995 e cur gestet Gorgonem 996 a
præses bellorum 1022 a
Minos Cretensis bonos honore, malos verò supplicio afficit 186 a Cretensibus leges tulit 424 a. Iudex Inferorum & Iouis filius 429 c prædixit filium in mellis dolio periturum 664 a

Mithres ex solido auro conflatus 194 e candyn & tiaram gestans 955 d
Mithridates Ponti rex Ctistes cognominatus 84 annos vixit 637 b
Mnaseires Parthorum rex 96 annos vixit 639 a
Mnason 484 a
Mnesitheus sedecim dijs gallum vnicum immolauit 200 a
Modestiæ exemplum 23 b in rebus secundis seruanda 19 e
Modica petens à Deo impetrat 174 a
Momi oratio ad Deos 203 d semper asper & obiurgator 206 e mores eius 950 d
Monumentorum vanitas 436 e
Mors in libertatem asserit 178 e quibus necessitatibus liberet 434 b putatur esse summum malum 437 e mortuis ad vitam non datur reditus 927 c lauandi mos 430 e item vngendi, coronandi & vestiendi 431 a luctus pro illis ibid. Lugentur non sua sed superstitum causa 433 a pro illis ludi & funebres orationes 437 a Mors velocissima quæ igne infertur 770 e omnibus hominibus est vitæ termin⁹ 919 a Mors quæ vacat turpitudinis periculo est honestum effugium 948 d
Mortis genus inusitatum in ventre iumenti 138 a
Moschion scortator 718 d
Mulieres decet luxuor & mollities 971 e
Mulieris summa laus 112 mulieres gallos concupiscunt, eas etiam Galli 893 d Mulier asini amore capta 165 e mulieris sufficiens ornatus quis 615 a eius pulchritudinem minuunt ornamenta 620 d Musca formosa mulier 533 e alia poëtria 534 c alia meretrix ibid.
de Mundo variæ sententiæ 176 c
Muneri vni vacandum esse innuit 960 c
Murus ligneus quem inexpugnabilem esse respondit Apollo 947 d
Musarium meretrix 721 b
Muscarum encomium 531 & seq. musca olim fuit formosa mulier 533 e alia poëtria, 534 c alia meretrix ibid. Muscæ variæ 535 a ex musca elephantem facere 531 c
Myrmidones è formicis nati 290 a
Myronis opus statua discum iactans 479 e
Myrtale meretrix 750 c
Myrtium meretrix 702 d
Myrto cædere 538 d

auis ingentis descriptio 668 d
auscaa moderatè rebus secundis vsa 19 a
nautarum differentia 227 c
nautam per antennas curtere tutò, & per funes ascedere mirum 668 a nautarum iudices esse 704 b
Neanrhi fatuitaserga Lyram Orphei 547 a
Nectar potus deorum 298 c
Nefastus dies quis sit 592 cut institutus, ibid. e
Negationes duæ vnam faciunt affirmationem 244 d
Nemeorum præmium corona apij 389 a
Neptunus Laomedonti seruiuit 179 d marinamremp. administrat 207 b mænidas præbet 298 a Salmonei filiam Tyro stuprauit 994 e Martem liberauit 995 a Pelopem amauit 1021 d
Nero matricida, quid coram Græcis sceleris commiserit 1044 d e
Nestoræ orationes quales 446 a
Nestor 38 e fuit parasitus Agamemnonis 370 d eloquens ibid decem tales optabat Agamemnon ibid e
Nestor Stoicus, Tiberij præceptor 92 annos vixit 641 d Nestor Cænei & Exadij fuit parasitus 372 a per tria sæcula vixit 631 a
Neuris ancilla Droses meretricis 733 b
Neurospasta dicta pudenda lignea 887 a
Nicomachus Gerasenus 998 d
Nilus vt depingeretur 443 a
Niobe lachrymans in lapidem conuersa 44 b
Nireus 24 b
Nix frigore suo pedes cuiusdam putrefecit 541 e
Notas inustas cur habeant omnes Assyrij 914 c
Noua pulchritudinis specimina comminisci in rebus communibus, sapientiæ est non exiguæ 508 e
Nox in cœlo cur adsit, cùm sol semper adsit 299 a
Numæ Pompilij laus à virtute & senectute, supra 80 annos vixit 634 b
in Nuptijs non conuenit obturbare 861 a quid de ijs sentiat Ion 869 b earum præses est Venus 1022 b

O

Obolus oti mortui indi solitus 430 c est traiectionis merces ibid. oboli variarum gentium ibid.
Olmeum inquinare 538 d
Obsoleta quædam vocabula græca 452 d
Ocream capiti, tibiæ galeam adaptare 453 e
Oculo altero intuentes fabri ligna meliùs æquant 284 d

Oculos sibi eruendos dat Dandamis vt amicum seruet 87 d
Odij in meretricem aduersariam conciliandi ratio 713 c
Oeneus Dianę oblitus 860 b
Oenomaus Arcas pater Hippodamiæ, & quid ad collocandam filiam fecerit 1030 d
Oenopion pincerna 599 a
Officio non debet deesse quisquam, etsi sexcenti obstent morbi 243 a
Ogmius à Gallis Hercules dictus 517 a
in Olympia singulis quinquennijs sacra Ioui fiebant 265 c in Olympia aureum statui 594 d à quo in Olympiam adducta sit aqua 768 b
Olympi tibiæ 540 e
Olympicis victoribus non licebat statuas corporibus maiores erigere 29 a
Olympiorum præmium, oleagina corona 389 a
Olympius cum Aspasia conuersari solitus 17 c
Onesicritus in ignem insilijt 772 e
Opus exordientibus eminus fulgens apponenda facies 508 b
Oracula ambigua 204 c 210 e
Oratio longior in conuiuijs improbatur 1024 b
Orationem effigie Mercurij, Græci, Herculis Gallici depingunt 520 a
Oratio solùm in senectute perfecta est ibid b oratione non vi peregit labores Hercules 521 a oratorum cuspis 605 c an ad habendam orationem faciamus pulchritudo 611 c & seq.
Orator debet cibo & potu parcere 357 b oratores optare solent iudicum benevolentiam 401 a omnes habent afflatu diuino 521 a Oratores, Luciani tempore, Demosthenis orationes paucis immutatis declamabant 1991
Orci galea 321 a
Ordinis desertor capite punitur 681 c
Oreensis piscator tridentem Neptuno surripuit 208 a
Orestes Thoantem occidit, & Scythas alios 51 c eius ob cædem matrem laudatur 1045 a Orestes & Pylades cur à Scythis colantur 50 c ijsdem sacrificium fiunt 46 a illi Iphigeniam & deam abducunt 51 c
Orion cæcus Cedalionem portat 628 c
Oris infreni finis infelicitas 608 e
Orithyam à Borea fuisse vitiatam negatur 461 a
Orodeciden malitia super-

re 585 a
rpheus 14 b eius mors 546 c eius lyra suspensa in templo Apollinis 547 a eius lyra quid præstiterit 547 a Orpheus Thracius à Philosophia edoctus 791 a in Argo nauigauit 803 b à fœminis Thracijs discerptus 814 e

P

Pacate Apellis 8 d
Palæstra ancilla Hipparchi imprudens 116 c
in Palamedem calumnia Vlyssis 580 e
Pallenenses comam ad pubertatē vsque religāt, eāque senes nutriunt 667 e
Pammenes discipulus Etœmoclis 859 b
Pamphilus Myrtij meretricis oblitus 703 a
Pannychis meretrix 727 d
Pan qualis 314 a d Opem Athenienſibus tulit ibid. b habitat infra Pelasgiū ibi. hircum coleatum illi sacrificant Athenienses 315 a est pastor, saltator, bellator 315 e Echonem probris solet incessere 18 a eum ex Arcadia Marathonem venisse negatur 465 a ei fons apud Indos sacer 515 c
Panos descriptio 952 b
Panathenæorum præmium, oleum 389 a
Panerates magus Memphiticus 496 d
Panerratio quomodo certent 388 e
per Pandemum 591 d
Pangæi magnitudo 289 a
Pānū lacerū extrudere 596 c
Parasiticā esse artē 347 c eius definitio 350 d ars est omniū optima 355 a est præstantior philosophia 376 a
Parasiti vitā esse beatā 351 a
Parasiti tēpore Vlyssis vocati Dætymones 351 b fuerūt heroës præstantissimi 370 c parasitus therapō appellatus 373 d ſ amat eos à quibus alitur 374 b eosdē defēdit 375 a b In bello animus 375 a quale sit cadauer 375 c in venatione audacia ibid. e gloriā tēnit, & pecunias 377 d e animi vacat perturbationibus 378 de parasit⁹ nō est qui victu indiget 379 c castitas 380 d ornat diuitem 382 d stipat 383 a
Parcarum potentia 174 c nomina 175 b singula per deos faciunt 181 a vnicuique genus mortis decernunt 207 d non mutantur 818 e omnia faciunt 1001 a
Paris Achillem occidit 372 e eius iudicium 1028 e

oportet vt Parricidæ & impij scelerum suorum pœnas luant 770 a
Pars vtraque audienda in iudicio 567 d
Parthi gẽs bellicosa 688 a sagittandi perita, ibid.
Pasiphaes adulter 167 c
Passo qualem equum pinxerat 930 b
Patræ Achaïæ vrbs 170 e
à Patria laudis argumentum sumitur 921 e patria nihil dulcius 645 a eius encomium à pa. 645 ad 651
Patroclus ab Euphorbo occisus 252 a fuit parasitus Achillis 372 b eius præstantia ibid facta quędam ibid. eius cadauer hinc atque illinc attrahebant 870 e
Paucis dicta recordari facile 33 c
Pauonis in florente prato ostentatio 617 d
Pauperes iniquo animo ferunt opulentiam diuitum 826 d item eorundem contemptum 827 a pauperum obsonia, ibid b. quomodo diuitum fœlicitatem augeant 837 e & seq. nouam rerum partitionem semper petunt 840 a importunæ pauperum petitiones 841 c ingratitudo ibid. d scelus à paupere commissum excusatur 606 b pauperum commoda 256 a pauper nec sapiens esse, nec finem voluptatis consequi potest 341
Paupertas Attica 800 c paupertatis malum per longi sti tempus corrigit Saturnus 341
Peches apud Ægyptios parui pueruli 44
Pede latiora dicuntur, quæ excedũt 36 a pedibus laetis ingredi 450 b pedes sanguine putrefacti in nimbos 541 e pedes ligneos ferre in vicem positi 542 a pedum officium ingredi 450
Pelias putans se posse repubescere 2
Pelichus dux Corinthius 480 b
pro Peloponnensi regione qui pugnarunt cur non perhibeantur 289
Pelops ob pulchritudinem inter deos versatus 1019 Hippodamiam obtinet 1032 a
Pelusiotis cepa est Deus 2
Penelope Icari filia continentiæ exemplar 796
Pentheus à Bacchis discerptus 758 a 814 e omnium hominum fuit miserrimus 954 e
Perdiccas Agathoclem Samium liberauit
Peregrini, seu hospites, qui sunt viri boni, quo in pretio habeantur apud Scythas
Peregrini mors 757 & seq.

cognominabatur Proteus ibid. a eius vita 761 b & seq. nouus Socrates dictus 763 b Peregrini bonorum pretium 765 a Phœnicem se transnominault 773 e
Pericles vxor Aspasia 253 e qualis oratio eius 928 a
Persæ igni sacrificant 233 b
Persarum reges in acie medij esse solent 687 a
Perspicuè dicendum & cur 218 c
Phædra vt priuignum accusault 894 a
Phædrus Myrrhinusius 613 a
Phaëthontis fabula refutata 522 b & seq.
Phanias incantationibus ad meretricē reuocatus 712 a
Phanomachus diues effœminatus 783 d
Phaon formosus 24 b
Pharia turris 291 b
Phemius 622 a
Pherecydes historicus 85 annos vixit 642 a
Phidias opus emendat 31 c eius pulcherrimum opus, Lemnia 5 d
Philænidis libri 601 a monile quale habeat 717 d
Philæterus primus Pergami rex, fuit eunuchus & 80 annos vixit 637 a
Philebus emptor Luciani 749 a
Philematium meretrix 757 b duæ sunt eiusdem nominis, ibid.
Philemon comicus, risu suffocatus est honagesimo anno ætatis 644 b
in Philippi Macedonis ebrietatem &c inuehitur Demosthenes 918 c
Philinus præstantissimus faber ferrarius 718 a
Philo Diniæ filius 1016 d eius de pulchritudine verba 1018 d
Philocles 501 e
Philocrates Rhetor meticulosus 363 a eius ingenium indicatur 942 c
Philoctetes sagittas habens 541 a
Philosophorū variæ opiniones de Luna 290 d quibus notis cognoscantur 237 e vanitas doctrinæ illorum 274 b c & seq. mores quales 291 a item 299 d e variæ sectæ, ibid. quibus sint similes 300 b quis inter eos primas partes ferat 301 b Momo similes, ibid. d infinitus numerus 310 d simulata probitas 311 c quàm sint boni 313 a qui semi boni ibid. b Pani adsimiles barba 315 c in disputando vehementia 316 a & seq. illorum hypocrisis 328 d e quidam parasiti esse cupiuerunt 363 a eorundem exempla ibid. & seq. philosophus nullus in bellum prodijt 367 d igna-

ui fuerunt omnes 369 d
quale sit philosophi cadauer 375 c illius color ibid.
in conuiuio est vt canis in balneo 377 c gloriæ studio tenetur, ibid. d Item pecuniarum ibid. e variæ philosophorum mortes 381 e falsorũ philosophorum descriptio 788 e 793 e & seq. philosophi colebãtur magnopere 793 b eorum varia in conuiuio petulantia 864 a pugna & cædes 871 d excogitarunt noua vocabula quæ deridentur 957 e
Philosophia & Rhetorica propter suam præstãtiam, scientiæ vocatæ fuerunt 360 a alius aliam philosophiam esse contendit 360 e diuersę philosophię 361 b vna tantùm esse potest 361 e philosophia Iouem appellat patrẽ 788 e cur in terram à Ioue missa 789 a ad barbaros primùm inuit ibid. d ad Indos primùm 790 a inde in Æthiopiam & Ægyptum ibi. e postea Babylonem 791 a &c conqueritur quòd serui ad se transfugerint 792 e eam addiscere longum 793 d
Philoxenus cur à Dionysio in Latomias coniectus 549 a
Phocion in paupertate diem obijt 841 c
Phœbis meretrix 771 a
Phœnix auis Indica senio confecta rogum construit 771 e
Phœnices diuini negotiatores 49 c viam stellis notantes 270 b
Phrenetici & medici conuenientia 857 a & seq.
Phryges Lunæ sacrificant 253 b
Phrynonis ingenium inducitur 944 c
Pictoriæ lis ob Pyrrhum 331 d
Pictores & poëtæ quibus 36 b
Pilę certamen apud Lacedæmonios 411 b
Pindari versus 540 b alius locus 508 b alius locus 917 c 922 a alius
Pirithoi & Thesei amicitia in exemplum adhibetur 1013 c eorum ad inferos descensus ibid. d
Pisces vbi pariunt sacri 845 c magis muti quàm Pisces 233 b
Pistillum aquam haurit 497 d
Pittacus 100 annos vixit 640 a.
Pityne fabula à Crantore dicta 640 a
Pityocamptes, Cercyon, Sciron, aliique viatorum carnifices 105 d
Platonis leges frigidæ in-

cuptur 295 e fuit ad parandum inhabilis 364 d
eius alatus currus 461 a
philosophorum sanctissimus 81 annos vixit 641 b
us vident multi quàm vmus, etsi sit Phidias 32 a
utonis etymō 417 d sorte ipsi manium regnum obtigit, ibid. dominus inferorum 429 a
utus è tenui filo pendet 682 c
t Podag. vide Tit. Tragopo.
ænæ Plutonis ministræ 429 b
ætę veritatē nō curāt 110
b ἀνέκλυτοι sunt 36 b
ffiati à musis vera canūt, & secus 175 a sunt liberi 921
e à poëtis non exigēdum vt omnia perfectè sibi respōdeant 661 d e libertas & fingēdi licētię poëticę propria 662 a ad eam furore est opus 918 a
ætica ars quodam fato accedit 557 e
plemo Stirienſis 730 e
olemonis ab ebrietate ad Academiam transitus 921 b
olybius Lycortæ filius quo casu 82 anno ætatis obierit 642 c
olycrates bonis excidit 683 a
olydamantis athletæ statua
febricitantes sanat 957 b
olygnotu 8 b
olymnia 16 e
olyprepon phrenitidæ laborans 857 a
Pontus ante Pyladē & Orestē, atque adeò Argonautas intactus 48 d e cur inhospitū appellarent ibid. e
Porcellus Acarnanius 723 d
Posidonius Apamenſis Philosophus & historiæ scriptor 84 annos vixit 641 a
à Possidete desumpta Philosophorum nomina 801 e
Potamon orator 90 annos vixit 643 c
Præmia certaminum 389 a 429 e
Praxias nauclerus 722 a
Preces variæ variorum hominum 296 a quando preces pro toto anno cōcipiant Romani 589 e
Priapos, Baccho Syri erigunt 887 a priapi 300 vlnarum Baccho dicati 890 d
Principium non est cuius non est vna perceptio 362 a
Principiò quid essit 999 e
privignus Stratonices eam amavit 889 d
prōditores patriæ perdere volebat Antipater 934 c
promissiones admirandæ quamplurimis videntur incredibiles 441 b
promotum vel rejectū 330 a
prōœmio vti nō licebat apud Areopagitas 400 e
proserpina Domina inferorum 429 a

Protei Cynici baculus talento emptus 548 d Proteo rerum marinarum peritior 669 e vates fuit 774 eius mutationes 931 a
Proteſilaus ex inferis redijt 428 e
Proteſilao ſacra faciebant in Cherroneſo 957 c
Prouidentia negata à ſophiſtis 177 b à Damide Epicureo 201 c à Timocle defenſa ibid. d Item 217 a ſeq. argumenta ad eam probandam 118 e & 219 a argumentorum refutatio ibid. 219 b & ſeq.
Prouerb. 32 c 36 b 129 a 136 c 159 d 173 197 e 212 d 190 a 490 e 494 c 535 c 539 c 555 c 708 b.
Pſeudalexander 552 c
Pſeudonero 552 c
Pſeudophiloſophorum deſcriptio 788 c 793 e & ſeq.
Peuſophilippus 552 c
Pſoram fricari iucundũ 341 c
Ptolemæus cum ſorore rem habens 285 a parum prudens 563 d
Ptolemęus Lagi filius regum ſui temporis fœliciſſimus, vixit ſupra 80 annos 636 e
Ptolemæus Philadelphus eius filius 637 a
Pudenda lignea, dicta neuroſpaſta 887 a
Pugilares Æſchyli cur comparârit Dionyſius 549 b
Pulchrarum rerum nulla eſt ſatietas 66
de Pulchritudine ora Diniæ
Purpura ex piſcibus tur 56
Pylades & Oreſtes occ Ægiſthum 627 a Pyl Oreſti ſacrificant Scy 46 a quid apud Scy fecerint 47 d hero bibi apud illos 49 b in admiratione ſin 50 d templum con ſcriptum in eo de ijs gium 50 e pictur ijſdem 51 b 52 a cu Scythæ venerarentu cur vocati Coraci dem.
Pyrallis ſcortum
Pyramides vmbram præbent
Pyrrhi Epirotæ dem contracta adulatorum ſentatione 552 e hr mentia quomodo & repreſſa
Pyrrhonis in morem re
Pythagoras in Eupho transformatur in præclaris diſcipli ercitatus 252 b que & vbi inſtitutus ib aureum femur ibid non conſueta præ 1252 a eius ſectator bid. c fuit Aſpaſia M ibid. d fuit Crates C 254 d reliquæ eius

tempſychoſes ibid.
Pythagoræ inſtituta quædã 236 b cur ſtatuerit non edendas eſſe carnes & fabas 253 a in Gallum tranſiuit 236 b eius metempſychoſes ibid c
Pytheas proditionis arguitur 946 b
Pythiorum præmium, póma 389 a

Q

Quaternio, Pythagoricus numerus 998 e
Quinquennale ſilentium Pythagoræ 237 a

R

Rabidi canis morſus quid efficiat 501 e
Recurrere ſatius quàm malè currere 129 a
Regia dignitas bonorum caput 259 a
Regium eſt de regno dimicantem vulnerari 692 a
Regum incommoda 693 b 269 a & ſeq. Regibus ſunt aures, oculiq; multi 554 d
Remedia quædam abſurda 468 d
oportet bonos viros bona cum ſpe Remp. defendere 918 d
Reprehendere facile cuiuis 206 e
Reſurrexit quidam poſt vigeſimum diem 488 c
Retractationem ſcripſit Himeræus poëta 32 e
Rhadamanthus inferorum iudex, Iouis filius 429 c
Rheæ ſacra vbi & à quo inſtituta 886 a
Rhetor nullus in bellũ prodijt 367 d omnes gloriam amant 377 d amant pecunias ibid. eorundem animi perturbationes 378 b eſt infra magni loquentiam poëtices 441 a
Rhetoricæ lis cõtra Syrum 332 b vt corrupta eſt 337 a quid quibuſdã dicta 341 b eã vocãt ſciẽtiã, quia pulcherrima eſt ars 360 a alij artẽ bonã, alij malãſentiũt ibi. d res eſt operoſa 439 c claros reddit ibid. d ad Rhetoricã duæ viæ 441 d eius imago ibid. e qualis initiò videatur 443 c qualis vtraq; ad eam via 443 e 444 a viæ aſperæ ad eam deſcriptio 445 a & ſeq. viæ ad eandem planæ deſcriptio 447 d ad viam hanc planam ducentis oratio & ſeq.
Rhodius ſophiſta Cynicus 74 c
Rhodij Coloſſum immenſum ſtruxerunt 196 a 281 b
Rhododaphne cuiuſdam cinædi cognomen 603 a
Rhodope mons Thraciæ 800 e
Riſu ſuffocatus eſt Phile-

mon 644 b
Robur est corporis virtus 964 b
Romanas res labi aiebant Neronis tempore 1041 e
Rosæ ex lauro syluestri nascentes 128 b præstigijs mutatam formam restituunt 125 a
Roxanes labia 8 e

S

Sacerdotis summi habitus 907 d
Sacerdotes variorum officiorum ibid c
Sacra ciuitas est in Syria 876 cui sacra ibid quæ sacra ibi celebrent ibid quid faciat qui eò primùm venit 912 e
Sacrificijs vescũtur Dij 298 d
Salmonei pœna 993 d
Samippi patria & votum 684 a
Sanitatis imago in balneo posita 607 a
quinam Sapientes sint laude digni 503 a
Sappho exemplar iucũditatis uitæ 18 d
Sardanapalus effœminatus regnauit 187 a eius mores 448 a
Sardonius risus 136 e
Sati ex draconum dentibus Thebani 464 e
Saturnus Iouis pater in inferis vinctus 179 c diuitias & imperium dare non potest 803 b quot dictum sit eius imperium ibid c quid interea fieret 808 d quid dare posset 810 c quamam vera sint quæ de eius Ioue dicuntur 811 b rẽpõdetur ad hoc 813 a quæ illo regnante vitalia d talis fuit debebant eius tempore 814 b qualis pingitur 817 d patrem Cœlum execuit 819 c eius tempore quàm fœlicia essent omnia 826 a quibus rebus indulgerent per festa ipsius 831
Saturnalium tempore cur facerent 808 d alea ludebatur 809 d quid item fieret 810 a licebat seruis dominos impunè conuitiari 811 d quare eis par seruorum & liberorum honor 813 c leges Saturnalium 819 & seq. quid fieret dũ celebrabãtur 831
Satyris fons sacer apud Nicilhæos Indos 515 c
Satyri quales essent 952 b
Satyrio nomen fecerit 856
Scarabæ philosophus 802 c an Scientia à recta ratione abducat 845 c
Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique viatorum cædibus insolescentes 207 c
Scribæ sacri apud Assyrios fuere longæui 632 b
Scorpionũ duplex genus 814 c
Scurra qualis adhibitus conuiuio Artaxerxi 855 c

Scych; Oresti &
ficant 46 a ni
melius arbitrã
cu valuerũt 53
des ibid. pœn
cos 56 a bel
perpetua 830
faciant amico
admittãt 84 b
mentum 84 c
apud eos def
gore bubulo
sacrificãt 233
errantes 287
vita functos
id faciant 4
claros quãu
pro indigen
patres vita
rant 54 a pr
feris habiti
lius amiciti
Græci 54 c
pellices eli
cẽdo phale
adhibent 8
melioſum
libare 91 a
in pecoris
multitudi
e illorũ su
maximũ
ani code
vtũtur 98
eos qui la
semper in
ad vberio
de se tran
Semiramis
plum ædi

Scythę Orefti & Pyladi ſacrificant 46 a nihil amicitia melius arbitrãtur 52 d arcu valuerũt 53 b eorũ laudes ibid. pœna victo apud eos 56 a bella apud eos perpetua 830 a quo pacto faciant amicos 83 d quot admittãt 84 b eorum iuramentum 84 e conſuetudo apud eos defendẽdi in tergore bubulo 94 e Acinaci ſacrificãt 233 a in plauſtris errantes 287 viros bonos vita functos colũt 46 a cur id faciant 47 a viros præclaros quãuis peregrinos, pro indigenis habent 50 b patres vita functos deuorant 54 a pro agreſtibus & feris habiti 53 e quãto melius amicitiã colant quàm Græci 54 c formoſiſſimas pellices eligunt 74 a in dicẽdo phaleras verborũ nõ adhibent 82 b putãt cõtumelioſum eſſe Deo vinum libare 91 a eorum diuitiæ in pecoris & plauſtrorum multitudine conſiſtũt ibi. c illorũ ſupplicandi genus maximũ 94 a Scythæ & Asiani eodem cultu & lingua vtũtur 98 b Scythę puniũt eos qui læſerunt 391 b cur ſemper in armis ſint 418 b ad vberiora paſcua ſubinde ſe transferunt 851 e

Semiramis matri Derceto tẽplum ædificauit 884 c eius ſignũ columba 903 d iuſſerat ſe Iunone poſthabita coli 906 c morbo ad ſui cognitionem redacta ibi. d

Senis decrepiti deſcriptio 433 d Senes repuerascere vulgo dicũt 816 a ſenectutis imbecillæ hypotypoſis 521 d

Sepes quidam dict⁹ ob barbæ ſpinoſitatem 603 a

Sepulturæ varij modi 436 c

Seres ad 300 annos viuunt, & cur 632 e

Serpentũ demulſiones 470 e eorũ diuerſę ſpecies 443 e effecta 623 c ſerpentes ſtatu magi incenſi 473 e ſerpẽtũ diuerſæ ſpecies 654 b

Serui dominorum honeſta & turpia norunt 156 a nõ debent domini manũ expectare, vt officiũ faciant, 156 c ijs cõuenit color niger 367 a ſeruum qui cõtumelia afficit, in dominũ eſt contumelioſus 986 c

Seruius Tullius 80 annos ſuperauit 634 b

Seruitus grauis eſt & intolerabilis 793 d

Sicyonia ſolea 451 c

Sidonij mercatoris conſiliũ Alexandro datum 441 b

Sileni fons ſacer apud Indos Machlæos 515 d eius deſcriptio 951 c

Simia eſt ſimia etiamſi aurea gerat inſignia 539 c ſimiam mand

nanciſci inauſpicatũ 595 c
Simmiche meretrix 709 e
Simonides Ceus ſupra 90 annos vixit 644 d
Simonis cuiuſdam mentio 247 d 248 c is nomen diſſyllabum voluit fieri tetrasyllabum 265 c eius cura ad conſeruandas opes deſcripta ibid. d
Simylus Chalcidenſis nauclerus 65 d
Sinathocles Parthorum rex 97 annos vixit, ſeptem regnauit 638 d
in Sinum non ſpuere 676 a
Sirenum modulatio 15 a
Siſimenes & Toxaris amici 103 d
Siſyphium pondus 679 e
Smyrna Ionicarum vrbium pulcherrima 3 d
Socrates imitandi peritiſſimus 17 e vndecim viris traditus eſt 185 a iniuſtè damnatus 310 b & ſeq. eius ex bello fuga 369 e docẽdi quã pugnãdi ſtudio magis tenebatur 370 a ad platanum docens 613 a ei amicos in carcere appingunt 780 d eũ occiderũt idiotæ 787 e
Socrates caluus & ventricoſus 486 d apud Athenienſes calumnia petitus 581 a
Sol maſſa candens dictus 275 e ab eo vapores attrahi 276 a 291 a eius labor perpetuus 304 b
Solea Sicyonia 451 c
de Soleciſmo à 977 ad 989
Solonis laudes 394 a 100 annos vixit 640 a
Solum currentem vincere facile 32 c
Somnij portæ duæ 239 b ad omnes deuolat 306 a
Somniorum ſuper populum conſopiti 1005 c
Sophiſtæ nomen celebratum 438 a centauris comparatur 791 d
Sophocles poëta tragicus 95 anno obijt 643 d inanis vocatus ab Iophante filio & c ibid.
Sors ſæpè voluitur 48 d
Soſandra Calamidis 5 c
Soſylus equiſo 266 a
Spadonem veteres domoegredientes, inauſpicatum putabant nanciſci 595 c
Spartinus Medus pede è cõuiuio tractus 25 d
Spectra audito æris ferrique tinnitu fugiunt 477 b ſpectrum ſeminiſtadialis mulieris 474 c aliud uuenis pulchri cãdida veſte amicti 487 c alia quæ domũ inhabitabilem reddebant 492 d
Sperata non faciunt, plerũq; & non ſperata faciunt dij 875 b
Sperchim & Bulim Lacedæmonios Xerxes admiratus non occidit 955 e
Sphenopogones Comœdiarum qui dicti 830 a

Sponſa obuelabatur 848 c
à fœminis ſtipabatur ibid.
Statua noctu apparēs 479 b
Statuæ Polydamātis & Theagenis febricitantes curant 957 b ſtatuæ quantæ erigerētur Olympicis victoribꝰ 29 a ſtatuæ numinum non ſunt ipſa numina 41 b ſtatuæ quę mouentur, ſudāt, oracula edunt 831 c ſtatuę variæ earúmque effecta 479 & 480.
Stellas aquam potare 276 a
Stentorem clamore vincere 432 e
Steſichorus Lyricus 85 annos vixit 644 d
Sthenebœa priuignū ſuum pudicitiæ tentatæ accuſans 894 a
Stoa heptaphonos 782 d
Stoa voluptati litem intendit 319 a 325 a
Stoicorum mores 325 d e
ἀπαθεια illorum naturæ repugnans 329 c verbula miſera tātùm habēt 862 e ſimulant pecunias contēnere 867 a
Stratonices ridiculum factū quæ calua cum eſſet ſuam comam laudare vult 25 e
vxor fuit regis Aſſyriorū 887 c à priuigno amata ibid. d Combabi amore capta 892 a de ea dicuntur quæ de Phædra &c. 894 a
Sthrutiones in Lybia ingentes 653 c
Suberibus ſeruati Euthydicus & Damon 68 e
Sycophantæ fora & iudicia ſectantur 376 b
Sylla mulsos libros Athenis in Italiam aduexit 539 b
Syllogiſmus cornutus, acerualis, metens 859 e frigidi
Syllogiſmi Chryſippi 295 d
Syria Dea per pagos circumferri ſolita 148 e eius tibicen quid agat 149 e quid alij ibid.
Syrus 75 a proſæ ſcriptor 331 e ex Palæſtina cadentes ad Lunam ſuſcipit 477 e

T

Tales 100 annos vixit 640 a
Talus Cretenſis 491 c talorum luſus temporibus Saturni vſitatus 814 b
Tantali pœna 430 a
Tardilinguis, fortè antonomaſticè Moſes intelligendus 999 d
Tarquinius vltimus rex Romanorum vltra 90 annos vixit 634 c
Tartarus locus ſub terra profundus 427 b eius rex Pluto ibid.
Tegeatæ apri Calydonij tergus oſtentant 548 e
Telamonis filij Teucer & Aiax 372 d
Templa qua ratione condiderint veteres 614 c templorum variorum enume-

ratio 877 c & seq.
Teraeus rex 92 annos vixit 639 a
Tergora direpta serpere visa 234 a
à Terra ad Lunam quantum sit spatij 269 a
terra quàm sit parua 281 a
de Terriculis non loquendū coram iuuenibus 499 c d
Terrores Plutoni ministrant 429 b
Testamentum Eudamidæ 69 a
Thaidis vox blanda 449 a
meretrix 701
Thales Milesius vna nocte Alym circūduxit 504 c sapientissimus & naturalium rerum peritissimus 1041 d
Thamyris 623 a
Theagenis de peregrino dicta 758 d & seq. is vocatus Nestor 776 b statua febricitates curat in Thaso 857 c
Theano magnanima 18 d moderatè vsa rebus secundis 19 a
Thebani ex serpentis dentibus, sati, natiq; 464 c ossa Geryonis ostentant 548 e
Themistocles calumnia petitus ab Aristide 580 c idē proditionis suspectus 581 a
Theopompus ob Tricaranum in iudicio agēs 605 c
Therapon parasitum significat 373 d 374 a
Theres Drysorum rex 92 annos natus obijt 636 a
Thersagoras quibus facti indicijs cognoscendus 915 a. poēta ibid.
Thersites 38 e qualis corpore fuerit 543 a vecors 1041 carbones fert Thesaurus
Theseus thalesticos in inuer excidit 205 c Laboribus qui efficerit 326 d ex inferis redijt 428 e Herculis discipulus: rex Athenarum Neptuni filius, pedibus nudis, barba, comaque prolixa 971 d
Thesmopolis philosophus 243 b
Thespis Thebanus citharedus 544
Thessalæ anus plerēque incantatrices 709
Thoas ab Oreste occisus 51 c
Thraces Zamolxidi sacrificant 233 b Eumolpum sequuti aduersus Atheniēses 47
Thucydidis historia ortus à Demosth. exscripta 533
Thyestes à fratre circumuentus liberos edit 811
Tibiæ tuba, cymbalisque dulciores 529
Tibicina Cymbalum 740 d tibicina Parthenis 755
Tibiæ Timothei 540 d Menias tibias leprem lentis emit 540
Tigranes Armeniorū rex anno ætatis obijt 63
Tigrapates Lazorum pr

ceps 90 c
Timæus Tauromenites historicus 96 an. vixit 642 b
Timocles Stoicus pius 209 d disertus apud discipulos, apud multitudinem timidus &c. ibid.
Timolaus spectaculorum amans 665 a
Tinniunt aures illi de quo fit mentio 718 e
Tiresias fuit fœmina 254 a nocuit illi dixisse vtra vita viri an fœminæ sit suauior ibid. b vsque ad sex ætates vixit 634 a ex muliere vir factus 716 c
Tisias 606 e
Titanicum obtueri 1007 a
Tmuis diu fuit seruus 459 a
Tragœdiæ cur publicè apud Athenienses agerentur 405 c vnde illarum materiæ 561 a
Tragœdorum habitus in theatro 406 b d
Tribas mulier Lesbia 714 c quid facerent tribades 715 a & seq.
Tridente Græciam interficere 605 c
vnus ex comitis Trigaleatus 805 c
Triobolus causidicorum merces 320 d
Triptolemi fabula damnatur 465 a
Tristitiæ causæ 379 a
Trœzenij ante nuptias Hippolyto sacrandos capillos tondent 914 d
Tryphæna meretrix 736 b
Turris Pharia 281 b
Tyrannorum ingenia ebria sunt 1040 c

V

Vaticinij artem quomodo experirentur 305 d
Veneficæ merces 712 b
Venus Cnidiorum pulcherrimum praxitelis op⁹ 4 c hæc statua amata 5 a Venus ex albo lapide à praxitele facta 195 c Venus hortensis 5 b Cnidiæ capitis descriptio 6 c eius cum Marte adulterium 235 a & seq. cum Mercurio congrediens hermaphroditos facit 1008 e
Venus myrtum præbet 298 a publica & cœlestis 721 c nuptiarum præses est 1022 b
Ventus & Acinacis apud Scythas Dij 85 a ventus vitæ causa 85 a ventorum nonnulli vsus 306 a
Verba alata sunt 625 a
Veritas est remedium aduersus mendacia 502 b
Vestis Indica mollior Græca 528 c vestis in tegumentum comparata 963 d vestium varietas 973 b
Via tritissima est tutissima 929 e
Victoria, in conuitijs festa, disputantibus 217 b

victoriæ conuiuium 692 d
Victorum in certaminibus æstimatio 390 a quid ad coronam illis accedat 395 a
Ad Vigilãdum cadendi metus multum facit 900 e
Vindex, nomen eius qui Neronem ab Isthmo reuocauit. 1041 e
Virilia sibi amputauit Combabus 891 b
Virtutis & mollitiei ob Aristippũ contẽtiõ 330 c virtus etiam apud hostes in pretio est 938 e
Visus magis quàm auditus afficit 623 c eius voluptas potentissima 624 b
Vita humana omnium minimum tranquilla 263 d vitam mediocriter bonam qui vixerunt vbi à morte collocentur 430 a vitæ necessitates 434 b ad vitã producendam vtilitates quę sint 633 d vt vita humana in ignorantia, indéque ortis malis versatur 708 e
Vlyssis facta quædam 351 d apud Phæacas parasitum egit 352 a ex inferis redijt 429 a quid ad redimendos socios fecerit 462 c aures ceras obturatas habuerũt 837 b
Vnguentodorus 805 c
Per Vngues audire monstrosum est 992 c
Vniuersitas hæc sine gubernatore, vti nauis, effecta potest 226 d de eius creatione 991 c
Vocis præclaræ descriptio d & seq.
Voluptas bonum ab Epicuro censetur 329 e eam detorsit ad se à Parasitaster quid sit, ibid. secundæ voluptatem victurus quæ facere debeat 354 a quibus illecebris voluptas plerosque pelliciat 911
Vota varia variorum hominum 296 a votum propulentia 672 e pro regi 84 c
Vrbes ex alto visæ formarum nidis similes 281 venerabiliores sunt quæ Deorum sunt patriæ 811
Vulcanus claudus & mechanicus 791
Vxores iuxta Platonis sententiam debent esse communes 869 d cur illas ibid. Vxorem amittere memoris facit quàm flere rem quidam 889 b eam repudiare licet, si iniuriam fecerit 985 c qui vxorem contumelia afficit in vi contumeliosus est 986

X

Xanthus Achillis equus fusus recitans
Xenocrates Platonis d-

paulus 84 annos vixit 640 c
Xenophanes Dexinis filius 91 annos vixit 640 d
Xenophilus musicus Pythagoricus philosophus 105 annos superauit 640 a
Xenophon Grylli filius 90 annos vixit 641 d
Xoës diu fuit seruus 459 a

Z

Zamolxis Scytharum Deus conditione fuit seruus 956 a
Zelotypia signum amoris 725 a
Zelotypiæ effecta 754 c
Zelotypi dolore afficiuntur 726 a
Zelotypi gestus & actiones 727 a
Zeno Stoicorum princeps 98 annos vixit 640 b
Zenothemis Massiliësis formosus & procerus deformissimam vxorem habuit, 71 a eius in Menecratem studium 72 b
Zenothemis Stoicus 847 b ingurgitans se cibis 850 b
Zirim qui exclamauit apud Sauromatas non occiditur 87 a
de Zopyro Darij dictum 281 a

Errata 2. Tomi. Prior numerus paginam, posterior lineam indicat.

P. 7. l. 13. sc. ἐκείνης. 16. 6. χαφικῶς. 17. 13. παιδείας 29. 4. τοῖς 37. 3 ὡς οἶον. 97. 33. Βοσπορηνῶν. 118. 25. ἴδοις ἔφλω. 120. 32. ἀνταγωνιστὴς 127. 22. ἢ κατα- 132. 22. χρυσίον μὲν 138. 12. τὴν μὲν. 164. 32. δεκαχμῶν 172 25. μιμεῖσθαι. 174. 13. μετὰ. 191. 6. παση. 223. 17. κοινὸν. 224. 9. ταύτην τὴν, 227. 4. ἄρισα 249. 19. μετὰ. 335. 21. θεσσαλὸν. 253. 19. θεσσαλῶν- 284. 5. ἀεὶ τὸ. 354. 18. ἢ εἰ μὴ. 434. 25. πάτερ. 508. 13. φανταγωγῶν. 531. 8. τῷ. 580. 4. χλου. 613. 11. ἠχμώτο. 667. 13. συνεπαει- 710. 25. τοι- 795. 23. λόγων. 829. 24. ταύτας. 910. 22. πασίων. 1006. 10. πλησθησεται.

Pa. 42. li. 16. & 17. ſcribe Praxiteles. 60. 4. ſtruēs. 77 14. diduxiſſet. 112. 22. anguſto. ibid 32. ei. 115. 4 & 5 mihi. 144. 4. ſtupam. 148. 29. Ci. 160. 1. hinc. 179. 23. dicunt. 238. 36. obuerſans. 239. 11. ab. ibid. 29. nihil. 249. 34. impellis. 285 25. & 26. ſingulas. 305. 1. exhibens. 310. 27. nunc. 332. 8. ſæ-dituros. 336. 17. longa. 340. 27. ſqua-. 456. 24. hic. 605. 2. & 2. miror. 607. 16. & 17. præter. 670. 32. & 33. excitant. 776. 25. certaminum iudices. 777. 21. appeteret. 821. 37. ſumma. 878. 34. Et. 993 8. inanimatarum. 1025 4. poſſint. 1030. 28. hæc. 1034. 41. rit.